FŒDERA,

Conventiones, Literæ,

Et Cujuscunque Generis

ACTA PUBLICA,

INTER

REGES ANGLIÆ,

Et Alios quosvis

IMPERATORES, REGES, PONTIFICES, PRINCIPES, vel COMMUNITATES,

AB

Ineunte Sæculo Duodecimo, viz. ab Anno 1101, ad nostra usque Tempora, Habita aut Tractata;

Ex Autographis, infra Secretiores Archivorum Regiorum Thesaurarias, per multa Sæcula reconditis, fideliter Exscripta.

In Lucem missa de Mandato REGINÆ.

Accurante *THOMA RYMER*,
Ejusdem Serenissimæ REGINÆ Historiographo.

TOMUS IV.

LONDINI:
Per A. & J. CHURCHILL. MDCCVII.

II

TO THE

QUEEN.

THIS *Book*, *MAY IT PLEASE YOUR MAJESTY*, *gives a Proſpect into the Reign of Your moſt Noble Progenitor*, *King* Edward *the Third*; *A Time of great War*, *and great Succeſſes.*

Some Years from the beginning of his Reign, he wrote himſelf King of France, *and, before the end of his Reign, he ſaw his Younger Son (that was born at* Gaunt*) ſaluted KING of* SPAIN.

His

His CONFEDERATES, the Counts of Holland *and* Zeland, *the Marqueſſes of* Cleve, *and* Juliers, *the Dukes of* Brabant, *and* Gelder, *of the* Naſſau *Family, the then Emperour, and other* German *Princes, Names ('till now, from Your Archives, reviv'd and rais'd to light) long buried in Oblivion: Theſe, his CONFEDERATES, ſeem much-what of the ſame Mould with YOUR MAJESTY's ALLIES.*

But, MOST REDOUBTED SOVERAIGN, how much faſter run Your Chariot Wheels? How much ſwifter Your Courſe of Glory? In half the time, that He conſum'd in labouring and twiſting Alliances, You bring Your Allies into the Field, fight Battles, and ſing TE DEUM *for Your Victories.*

In the 20th Year of his Reign was the Battle of Creſſy:

In the 30th was the Battle of Poictiers:

In the One and 40th Year of his Reign was that total Rout given to the United Forces of France *and* Spain; *whereby King* Pedro *was ſet upon the Throne, his Rival forced to quit*

quit the Kingdom, and flee into France *for Shelter.*

When we reflect on what has been atchiev'd, and the wonderful Progress of YOUR MAJESTY's Arms this first Five Years, what may Your People expect by the 20*th Year of Your Reign.*

What will Almighty Providence bring about, for the Good of Humane Kind, by the 30*th Year of Your MAJESTY's REIGN?*

And what can remain for the 40*th Year, unless that happy State of the THOUSAND YEARS, which some, great Divines, have promised before the end of the World?*

But what may He not do in Five Years, who made the World in Six Days?

It is not from the strong outstretched Arm; It is, MOST GRACIOUS SOVEREIGN, it is from Your uplifted Devotions, and to Your sincere and singular Piety, that we owe this unparallel'd Prosperity of Your Arms.

When a War is not to be avoided, when a

a War

War is necessary, and that there must be Fighting, You resort to the Lord of Hosts, You sue to him for Victory, and Your Prayers are heard.

It is from that Retirement, it is from Your Closet that he presents You in Publick in Your Triumphant Proceeding to St. Paul's; *where, in a grateful Return, with Hymns and Hallelujahs, You give HIM the PRAISE, who had given YOU the GLORY, whilst Your People all rejoice and say* Amen, *together with*

Your MAJESTY's

Most devoted Servant,

T. Rymer.

CONVENTIONUM, LITERARUM, &c.

INDEX Chronologicus.

Regnante *Edv.* 2.

A. 17. E 3.

a De

Index Chronologicus.

A.D.	A.R.	Mense.	
1324	17 *Edw.* 2.	10 *Mar.*	De Pardonatione super facto quinque Galearum, de Partibus Venetiarum. p. 39
			De Navibus parandis super Expeditione Aquitaniæ. p. 40
		11	De potestate ad Diem & Locum, pro homagio faciendo, acceptandos. ibid.
			Bulla ad Pacem & Homagium præstandum hortatoria. p. 41
		15	De Regimine Aquitaniæ Commissa. ibid.
		16	De illis qui falsò finxerunt Miracula fieri circa Corpora apud Bristol. p. 42
		30	De Inquirendo de Excessibus, in loco Sancti Sacerdotis, factis. ibid.
			De Potestate, super appellationibus in Vasconia, Commissa. p. 43
			De Intendendo Commissariis antedictis. ibid.
			Ad Comitem Armaniaci, de intendendo Commissariis prædictis. p. 44
			Ad Regem Aragoniæ, de Credentia super Copula Conjugali. ibid.
			Ad dictum Regem super Negotio Memorato. ibid.
			Ad Tractandum cum præfato Rege, super præfata Copula Conjugali. p. 45
			De Tractando cum quibuscunque Nobilibus, de Confœderationis & Amicitiæ Vinculo. ibid
		1 *Apr.*	Ad Tutores Regis, & Magnates Hispaniæ, de Credentia. p. 46
			Ad Papam, de non Scribendo ad Robertum de Brus sub Titulo Regis: De Episcopo Herefordensi Læsæ Majestatis reo; & de Possessionibus Templariorum Hospitilariis concedendis. ibid.
			De Prorogatione Treugæ, inter subditos Regis & Comitis Flandriæ. p. 47
		18	Super Facto, Castrum de Monte Pessato tangente. p. 48
		1 *Maii.*	Bulla super Archidiaconatu Cantuariensi, Cardinali collato. ibid
		4	Pro Comite Richmundiæ in Scotia adhuc detento. p. 49
		8	Ad Papam, de attemptatis Gallicorum, & pro Pace cum Rege Franciæ. ibid.
		10	Litera Comitis Flandriæ. p. 50
			De Armis Militaribus suscipiendis. p. 51
			De Apparatu, pro illis, qui Arma Militaria sunt Suscepturi, ex Gardaroba Regis habendo. ibid.
		12	Villa de Forcessio in Agenno, annexa Coronæ. ibid.
		28	De Reymundo Episcopo Condomii, ad locum alium transferendo. ibid
			De quodam defectu in Literis Papæ Corrigendo. p. 53
			De Literis, Reformationem Statûs Hiberniæ tangentibus, Papæ præsentandis. ibid.
		22	Litera Comitis Flandriæ, super Tractatu habendo. p. 54
		28	Ad Papam, super Episcopatibus Hiberniæ. ibid.
			Ad Papam, super Excessibus per Francos perpetratis in Vasconia. p. 55
		4 *Junii*	Pro Expeditione Aquitaniæ, de Peditibus eligendis. p. 57
		6	De habendo Regem Excusatum, super Præbenda de Leighton. ibid.
			Super dicta Præbenda p. 58
			Pro Comite Richmundiæ etiamnum in Scotia Captivo. ibid.
		12	De Prisonibus, coram Custodibus Treugarum ducendis. p. 59
			De hominibus, qui Scotis adhæserunt, ad Pacem recipiendis. ibid.
		15	Super Monasterio de Burton, & Rebellibus ibi devictis. p. 60
		28	De Restitutione Temporalium Episcopatûs Wintoniensis. p. 61
		30	De Protestationibus, super Restitutione antedictâ. ibid.
		2 *Julii.*	De Conductu pro Edwardo de Balliolo. p. 62
			Bulla ad Pacem cum Rege Franciæ, & ad Homagium faciendum, hortatoria. p. 63

A.D.	A.R.	Mense.	
1324	17 *Edw.* 2		

A. 18. E. 2.

A.D.	A.R.	Mense.	
	18 *Edw.* 2.	8	De Tractando cum Rege Franciæ, super mutua Visione. p. 64
			De Tractando super Dilationibus ratione Castri de Monte Pessato. ibid.
			Super dictis Dilationibus de Juramento, in Animam Regis, præstando. p. 65
			De Custodia Castri de Monte Pessato. p. 66
			Super Custodia præfata. ibid.
			De Custode Castri de Monte Pessato, Regi Franciæ liberando. p. 67
			De Requirendo & Recipiendo a Rege Franciæ Castrum antedictum. ibid.
			De Requirendo, a Rege Franciæ, Castrum de Monte Pessato, & de Custodia ejus. ibid.
			Ad Papam super diversis Negotiis Responsoria p. 68
		15	De Ordinationibus super Regimine Aquitaniæ. p. 69
			De Nunciis ad Tractandum, super Finali Pace cum Roberto de Brus. p. 70
		16	Pro Henrico Domino de Sulliaco. ibid.
			De Capitaneis Hominum, in Vasconiam profecturorum, Constitutis. p. 71
			De Admirallo & Capitaneo Marinariorum Constituto. ibid.
		20	De Comite Canciæ, Locum tenente Regis in Aquitania constituto. p. 72
		21	De Subditis Regis Franciæ Arestandis. ibid.
		22	De Navibus ad Arma pro Guerra in Singulis Portubus parandis. p. 73
		26	Repetuntur Literæ pro Domino de Sulliaco. ibid.
		28	Ad Papam, super Attemptatis in Vasconia, & quod Rex nihil intentatum reliquit pro pace habendâ. p. 74
		29	Pro Nunciis, Lodowici Comitis Flandriæ, in Flandriam rediuris. p. 76
		3 *Aug.*	Innovatio Literæ pro Nuncio Papæ. p. 77
		4	De Custodia Portuum, & de potestate recipiendi Sacramenta. ibid.
			De non Gravantibus non Gravandis. p. 78
		6	De Assistendo in Arraiatione Equitum & Peditum. ibid.
			De Respectu super Armis Militaribus suscipiendis. p. 80
		20	Pro Edwardo Balliolo in Angliam venturo. p. 81
			De quibusdam Maneriis, quæ fuerunt Templariorum, Regi concessis. ibid.
		30	Litera Papalis ad Pacem Hortatoria. ibid.
		17 *Sep.*	Pro Gaillardo de Mota Cardinali. p. 82
		18	Ad Regem Majoricarum super Captione Duarum Galearum. ibid.
			Ad Regem Aragoniæ, super dicta Captione. p. 83
			De Comitatu, Castris, & Terris Isabellæ Reginæ, (pro evitandis periculis, ex subito Francorum Aggressu, eventuris) in Manum Regis capiendis. p. 84
			Super Negotio Antedicto. p. 85
		23	De Nunciis ad Tractandum super pace finali cum Roberto de Brus. p. 86
		24	Ad Comitem Richmundiæ, de interessendo Tractatui, cum Proceribus Regni habendo. ibid.
		28	De Corporibus omnium Gallicorum Arestandis. p. 87
		30	Ad Magnates Aquitaniæ de Fidelitate continuandâ, contra Regem Franciæ. ibid.
			Informatio de qua fit mentio in Litera præcedenti. p. 90
			Ad Regem Aragoniæ, pro subsidio hominum ad Arma, contra Regem Franciæ. p. 91
			Pro Rege, de Subditis Regis, ad partes Aragoniæ, pro Victualibus ibidem quærendis, declinantibus. p. 92
		1 *Octo.*	De Tractando cum quibuscunque, super Confœderationis & Amicitiæ Vinculo. ibid.
			De Matrimonio inter Filium Regis, & Filiam Regis Aragoniæ contrahendo. p. 93
			De Resistendo Aggressibus Navium Regis Franciæ. ibid.
		6	Ad Ducem Britanniæ, de Rege Franciæ Processum sine debita præmunitione aggravante, & Jura

Index Chronologicus.

A

Index Chronologicus.

Super

Index Chronologicus.

A. 20. E. 2.

A. 1. E. 3.

b ceptis.

Index Chronologicus.

Pro

Index Chronologicus.

A. 2. E. 3.

D.

Index Chronologicus.

A. 3. E. 3.

c

Super

Index Chronologicus.

A.D.	A.R.	Mense.		
1330	4 Edw. 3	5 Maii.	Super Promisso Karoli, nuper Regis Franciæ, ad Bannitos pardonandos.	p. 436
			Ad Regem Aragoniæ, de Credentia.	ibid.
			Super Negotiis ad præfatum Regem exponendis.	p. 437
		6	Pro Comite Atholiæ, de Gratia Ipsi facta.	ibid.
		8	Tractatus super Sæpedictis Requestis, Ambianis hinc inde factis.	ibid.
		10	Nova de Partu Comitissæ Juliacensis.	p. 441
		11	Ad Papam, de Procuratore admittendo, super Scrupulo Conscientiæ.	ibid.
		19	Ad Regem Aragoniæ, de Credentia.	p. 442
		31	Super Passagio Johannis de Eltham in Vasconiam.	ibid.
		6 Junii.	Pro Comite Juliers de Feodo suo.	ibid.
		8 Julii.	Tractatus super Requestis, Ambianis hinc inde factis, Confirmatio.	p. 443
			De Nunciis, ad tractandum super aliquibus Requestarum, de quibus non fit plene concordatum.	ibid.
			De Præfatis Nunciis, ad Tractandum de Matrimonio, constitutis.	p. 444
			De Potestate, pro dictis Nunciis, ad Debita hinc inde æstimanda.	ibid.
		15	Pro Comite Richmundiæ, de homagio Respectuando.	ibid.
			De Receptione 10000 Marcarum à Davide Rege Scotiæ.	p. 445
		20	De Protectione & Conductu pro Edwardo de Balliolo.	ibid.
		25	Ad Papam, pro Serenatione Conscientiæ.	ibid.
		2 Aug.	Pro Thomâ de Monte Hermerii, de Pardonatione, super Adhæsione Henrico Comiti Lancastriæ.	ibid.
		3	Ad Papam, pro Petro Galiciano Constabulario Burdegaliæ, ad Dignitatem Pontificalem in Vasconia, promovendo.	p. 446
			Ad Cardinales pro dicto Petro.	ibid.
		8	De Reso ap Griffith, & Wallensibus, de Adhæsione Edmundi nuper Comitis Kanciæ, Arestandis.	p. 447
		10	De Arraiatione, contra Rebelles ad Invadendum Regnum se parantes.	p. 448
		9 Sep.	De Tractatu, super Requestis, Ambianis, Senescallo Vasconiæ misso.	p. 449
		29	Ad Papam, super Requestis & Tractatu cum Rege Franciæ.	ibid.
			Ad Senescallum Vasconiæ, de oblatis per Regem Pro Pace habendâ, & quantum Rex Franciæ adversatur contra, ac super Gestu Fidelium in illis partibus.	p. 450
			De Libertatibus concedendis, & Fœderationibus contrahendis.	p. 451
		1 Oct.	De Potestate ad Tractandum, super Confœderatione & Retinentia, cum Duce Brabantiæ, & aliis.	ibid.
		10	Pro Edwardo de Balliolo.	p. 452
		20	De Publicando, super Negotiis Regis & Regni administratis hactenus ad Damnum & Dedecus utriusque: super Arrestatione Comitis Marchiæ, Oliveri de Ingham, Simonis de Bereford, Actorum Principalium in Negotiis prædictis; & de Intentione Regis Gubernandi secundum Leges & Rationem.	ibid.
		3 Nov.	De Querelis coram Parliamento deferendis, & Duobus, vel Militibus, vel Servientibus, de Singulo Comitatu, maxime Fidelibus, ad dictum Parliamentum, Eligendis.	p. 453
		4	Pro Comite Juliers, super Annuitate.	p. 454
		6	Pro Johanne de Hanonia, super Pensione.	ibid
		28	De Magno Sigillo liberato, de Brevibus ad Lapidem Marmoreum Signatis.	ibid.
		3 Dec.	Pro Edwardo de Monte Hermerii, de Restitutione Terrarum.	ibid.
		4	Ad Papam, pro Universitate Oxoniæ, super Actu Reconciliationis Ecclesiæ & Cæmeterii.	ibid.
		10	Contra Ambaldum Cardinalem, ad Conscientiam Papæ Serenandum.	ibid.
			Ad Ambaldum prætaxatum pro Conscientia informanda.	p. 456
		11	Ad Papam, pro Collegio de Merton Commendatoria	ibid.
			Ad Cardinales pro eodem Collegio.	ibid.

A.D.	A.R.	Mense.		
1330	4 Edw. 3.	12 Dec.	Super Equitatione Comitis Lancastriæ & Adhærentium (contra Rogerum de Mortuo Mari) de Pardonatione.	p. 457
		13	Ad Papam, pro Gratia de non residendo propter Aerem infectum & Sanitati contrarium. ibid. Et ad Cardinales.	ibid.
		14	Ad Papam, super Novitatibus & Usurpationibus Curiæ Romanæ per Petrum Cardinalem.	p. 458
			Ad Petrum prædictum super Usurpationibus prætactis.	p. 459
			Ad Papam, super Concessionibus, pro Capella Regis Palatii Westmonasteriensis.	p. 460
			Ad Vicecancellarium Papæ, super dictis concessionibus.	ibid.
		15	De Ossibus Hugonis le Despenser congregandis & Sepeliendis.	p. 461
		22	Ad David Regem Scotiæ, de Restitutione, secundum Tractatum Pacis cum Rege Roberto, facienda.	ibid.
		26	Ad Papam Literæ, propriis Regis Manu Scriptæ.	p. 462
1331		10 Jan.	Acquietantia pro 10000 Marcarum receptis à Rege Scotiæ.	ibid.
			De 5000 Marcarum à Rege Scotiæ receptis.	p. 463
		12	Pro Mercatoribus de Societate Bardorum, de Decem Millibus Marcarum eis solvendis per Regem Scotiæ.	ibid.
		14	Pro Arnaldo Cardinale, super Thesauraria & Prabenda, Ratificatio Regis.	ibid.
		15	De Ponte novi Templi Londoniæ reparando.	p. 464
		16	De Tractando cum Rege Franciæ super Requestis hinc inde traditis.	ibid.
			De Tractando cum Rege Franciæ, super Quæstionibus, Litibus, Demandis, & Debatis quibuscunque.	p. 465
			De Tractando cum Rege Franciæ, super Debitis quæ hinc inde debentur.	ibid.
		22	Pro Decano & Capitulo Ecclesiæ Rothomagensis, super Dono & Concessione Edwardi Confessoris.	p. 466
			Pro Willielmo de Grandissono, Executore Testamenti Blanchiæ, nuper Reginæ Navarræ.	ibid.

A. 5. E. 3.

A.D.	A.R.	Mense.		
	5 Edw. 3.	3 Febr.	Litera ad Regem Scotiæ, super Restitutione Terrarum juxta formam Pacis.	p. 467
			Ad Comitem de Murref, super Negotio prætacto.	p. 468
			Ad Comitem Marchiæ.	ibid.
		5	Pro Civibus Baionæ, de non adquirendo ad Manum mortuam.	ibid.
			Ad Papam, super Possessione Prioratûs de Monte acuto, contra Petrum &c. Cardinalem.	p. 469
			Ad dictum Cardinalem super Possessione prædicta.	ibid.
		10	Super Adquisitione Feodi Nobilis.	p. 470
		13	Pro Comite Richmundiæ, de Homagio respectuando.	ibid.
		16	De Pace, inter Regem & Robertum de Brus, nuper Regem Scotiæ, initâ, conservandâ.	ibid.
		20	Pro Ottone, Domino de Laureto, de Balliva de Miromonte.	p. 471
		24	Ad Regem Scotiæ, super Terris restituendis juxta formam Pacis.	ibid.
			Ad Comitem de Murref, super Restitutione præfatâ.	p. 472
			Ad Episcopum Sanctæ Andreæ, super Negotio memorato.	ibid.
			De non inquietando, pro Excessibus, super Arestatione Rogeri de Mortuomari.	p. 473
		25	Pro Archiepiscopo Dubliniæ, contra Episcopum Ossoriensem.	ibid.
			Consimiles Literæ pro eodem, ad Cardinales.	p. 474
			Pro Nobilibus de Miromonte.	ibid.
		3 Mar.	De Locum tenente Regis in Hibernia.	p. 475
			De Articulis in Hiberniâ observandis.	ibid.
		5	De Resumptione Concessionum.	p. 476

Super-

Index Chronologicus.

A. 6. E. 3.

De

Index Chronologicus.

A. 7. E. 3.

De

Index Chronologicus.

Index Chronologicus.

A. 9.° E. 3.

De

A. 10. E. 3.

De

A. 11. E 3.

Pro

Index Chronologicus.

Index Chronologicus.

CONVEN-

CONVENTIONES, LITERÆ, ET ACTA PUBLICA.

De scrutando pro Literis Episcopatum Wintoniensem tangentibus.

A.D. 1323. An. 17. E. 2. Claus. 17. E. 2. m. 43.

REX, dilecto & fideli suo, Edmundo Comiti Kantiæ, Constabulario Castri sui Dovorriæ, & Custodi Quinque Portuum suorum, Fratri suo carissimo, vel ejus Locumtenenti, salutem.

Quia intelleximus quòd Magister Johannes de Stratford, qui in Romanâ Curiâ, pro nostris Nunciis ibidem procurandis, moram fecit, nobis ignorantibus, & contra voluntatem nostram, Episcopatum Wyntoniensem vacantem acceptavit: quódque litteræ, nobis præjudiciales, in brevi ad partes Angliæ dirigentur; de quo vehementer conturbamur:

Vobis igitur Mandamus, in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quòd in singulis Portubus & Locis, in Ballivâ vestrâ, diligens scrutinium, omnium & singulorum Mare, de partibus transmarinis, in Angliâ transeuntium, ex nunc fieri faciatis; & omnes & singulas Litteras, dictum Episcopatum Wyntoniensem, necnon Episcopatum Landavensem vacantem (quem quidem alius in nostri præjudicium similiter acceptavit) vel personam ipsius Johannis qualitercumque tangentes, cujuscumque tenoris exiſtant, & earum Portitores arestari, & eosdem ac Litteras Prædictas ad nos, ubicumqne fuerimus, salvò & securè venire facietis: A.D. 1323.

Et præmissa sub secreto habeatis, & per vestros subditos & Ministros, sub gravi forisfacturâ nostrâ, haberi demandetis.

Volumus enim quòd, optentis Litteris prædictis, ulteriùs de Consilio nostro fiat, quod sine nostri præjudicio fuerit faciendum.

Teste Rege apud Faxflete octavo die Julii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

Ballivis Villæ Bristoll.
Ballivis Villæ Sutht.
Ballivis Villæ de Portesmuth,
Vicecomiti Sutht.
Vicecomiti Somerſ. & Dorſ.
Vicecomiti Devon.
Vicecomiti Cornub.
Majori & Vicecom. London.

Indulgentia Papæ, super Confessore eligendo.

A.D. 1323. An. 17. E. 2. Ex Autogr.

JOhannes Episcopus, &c. carissimo in Christo Filio Edwardo, Regi Angliæ illustri, salutem & Apostolicam Benedictionem.

Piæ devotionis affectus, quâ erga Deum, & Romanam Ecclesiam vigere dinos- A.D. 1323.

A.D. 1323. Edw. 2. dinosceris, dignè nos excitat, & inducit, ut illa tibi favore benivolo concedamus, per quæ, sicut piè desideras, salutem animæ, Deo propitio, consequaris.

Ut igitur nichil in te humani generis reperiat inimicus, per quod te excludere valeat a salute, tuis devotis supplicationibus inclinati, auctoritate tibi præsentium indulgemus, ut, quandocumque, & quotiensc umque volueris, aliquem discretum Presbyterum, Secularem, vel Regularem, in tuum valeas eligere Confessorem; qui usque ad sex annos, quotiens expedierit, confessione tuâ diligenter auditâ, possit tibi, super commissis, auctoritate nostrâ Pœnitentiam injungere salutarem, & de Absolutionis beneficio providere (etiamsi, quod absit, talia fortè fuerint, propter quæ esset Sedes Apostolica meritò consulenda) prout animæ tuæ saluti viderit expedire. A.D. 1323. Edw. 2.

Nulli ergo &c.

Dat. Avinion. Id. Julii, Pontificatûs nostri anno septimo.

Sub Filis fericis, rubei croceique Coloris.

De Rancore Regis erga Wintoniensem Electum.

A.D. 1323. An. 17. E. 2. Rom. 17. E. 2. m. 7. d.

Venerabili in Christo Patri, Domino L. Dei gratiâ, Sanctæ Mariæ in Viâ latâ Diacono Cardinali, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Literas vestras, unà cum literis quorumdam Amicorum nostrorum de Curiâ Romanâ,

Pro Reymundo de Bussolers, Nepote & Valetto, venerabilis in Christo Patris, Domini P. Tituli Sancti Stephani in Cœlio Monte Presbiteri Cardinalis, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Vicecancellarii, ut sibi Officium servientis nostri ad Arma concedere, & alia Emolumenta, Officium illud concernentia, exhiberi facere curaremus, nobis directas,

Lætè recepimus:

Et, inter illas, Literæ Magistri Johannis de Stratford, nobis multipliciter ingrati & infidelis, præsentatæ fuerunt:

Ex quarum visu & lecturâ, ipsius demeritis, non sine magnâ causâ, nos ad hoc provocantibus, tantus animi rancor & indignatio nos commovit, quòd supplicatis pro dicto Valetto annuere non possumus istâ vice; de quo nos excusatos habere velitis, & illud præfato Johanni, qui causam ad hoc sic dedit, totaliter imputare. A.D. 1323.

Dat. apud Brustwyk decimo octavo die Julii.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

Domino G. Tituli Sancti Ciriaci in Termis Presbitero Cardinali, cum præfato P. Tituli Sancti Stephani,

Domino G. Sanctæ Luciæ in Silice Diacono Cardinali.

Ad Regem Franciæ de Credentia, super Negotiis Aquitaniæ.

A.D. 1323. An. 17. E. 2. Rom. 17. E. 2. m. 6. Ced.

Magnifico Principi, Domino Karolo, Dei gratiâ, Regi Franciæ & Navarræ illustri, Fratri suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Angliæ, &c. salutem, & felicibus semper successibus jocundari.

De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, dilecti & fidelis nostri, venerabilis Patris, H. Episcopi Roffensis, &, dilectorum nobis in Christo, S. de Rammeseye, & W. de Langedon, Abbatum, plenariè confidentes,

Ipsos, pro quibusdam Negotiis, nos & Ducatum nostrum Aquitaniæ contingentibus, ad vos duximus destinandos: A.D. 1323.

Magnificentiam vestram affectuosis precibus deprecantes, quatinùs præfatis, Episcopo, & Abbatibus, & duobus eorum, in hiis, quæ ipsi, vel duo eorum, vobis ex parte nostrâ exposuerint vivâ voce, velitis fidem indubiam præbere, & exponenda per ipsos, & duos eorum, gratiosiùs exaudire.

Dat. apud Brustwyk decimo octavo die Julii.

A.D. 1323. Edv. 2. | A.D. 1323. Edv. 2.

Ad Comitem Valesii, super dictis Negotiis.

A.D. 1323. An. 17. E. 2. Ibid.

REX, Nobili Viro, Domino Karolo, Comiti de Valoys, Consanguineo suo carissimo, salutem, & sincerae dilectionis affectum.

Cùm mittamus, dilectum & fidelem nostrum, venerabilem Patrem, H. Episcopum Roffensem, &, dilectos nobis in Christo, S. de Rammeseye, & W. de Langedon, Abbates, ad praesentiam, Magnifici Principis, Domini Karoli, Regis Franciae & Navarrae illustris, Fratris nostri carissimi, pro quibusdam Negotiis, nos & statum Ducatûs nostri praedict. contingentibus,

Amicitiam vestram affectuosè requirimus & rogamus, quatinùs praefatis, Episcopo, & Abbatibus, & duobus eorum, in hiis, quae ipsi, vel duo eorum, vobis exposuerint vivâ voce, fidem velitis indubiam adhibere, &, pro expeditione exponendorum, erga ipsum Dominum Regem, nostris precibus, efficaciter interponete partes vestras. A.D. 1323.

Dat. ut supra.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

Gauchero de Chastelon, Constabulario Franciae,
Miloni de Noyres, Marescallo Franciae,
Matheo de Trye,
Thomae Marfuntaynes,
Johanni de Cerchemont.

De Prorogatione Treugae inter Subditos Regis & Comitis Flandriae.

A.D. 1323. An. 17. E. 2. Pat. 17. E. 2. p. 1. m. 23.

REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos &c. salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nuper, ad requisitionem, Nobilis Viri, Lodovici Comitis Flandriae & Nivernensis, nobis supplicantis ut, super Dissensionibus, inter nostros & suos Subditos exortis, Treugam inire & concedere dignaremur,

Treugae ineundae annuerimus, & concesserimus Treugam illam, usque ad Festum Sancti Michaelis proximò futurum duraturam; dum tamen praefatus Comes eandem Treugam in Terrâ Flandriae publicari faceret & firmiter observari:

Ac nos jam, ad consimilem requisitionem praefati Comitis, dictam Treugam, tàm in Terrâ suâ Flandriae, quàm in Regno nostro tunc publicatam, usque ad dictum Festum Sancti Michaelis duraturam, ultra idem Festum, usque ad Festum Paschae proximò sequentem duxerimus prorogandam; dum tamen dictus Comes Prorogationem hujusmodi in terrâ suâ praedictâ publicari faciat & etiam observari:

Nos, volentes Prorogationem praedictam in omnibus observari, suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, omnes & singulos Mercatores, & alios, de dictâ Terrâ Flandriae, in veniendo in Regnum nostrum, cum Bonis & Mercandisis suis, in eodem morando, & negotiando, ac commodum suum faciendo, & exinde ad propria redeundo: A.D. 1323.

Nolentes quòd pro Transgressionibus aliorum, vel pro aliquibus Debitis, de quibus Principales Debitores, seu Fidejussores non existant, nec occasione Transgressionum, ante haec tempora factarum, contra Tenorem Cartae nostrae de Stapulâ Lanarum, & Pellium Lanutarum, Bona seu Mercimonia eorum infra Regnum nostrum arestentur, dictâ Prorogatione sic durante; dum tamen Mercatoribus nostris, in dictâ Terrâ Flandriae, eadem Immunitas observetur:

Concessimus etiam quòd Mercatores, de dictâ Terrâ Flandriae, & quicumque alii Mercatores Alienigenae, exnunc, cum Bonis & Mercimoniis suis, a Regno nostro praedicto (solutis indè priùs Custumis debitis & consuetis) usque ad dictum Festum Paschae ad partes transmarinas, ubicumque voluerint, absque occasione vel impedimento nostri, seu Ministrorum nostrorum quorumcumque, valeant se transferre;

Et ideò vobis mandamus, quòd Hominibus, Mercatoribus, & aliis, de dictâ Terrâ Flandriae, in veniendo in Regnum nostrum, cum Bonis & Mercandisis suis, in eodem morando, & negotiando, & commodum suum faciendo, ac exinde ad propria redeundo, non inferatis, seu, quantum in vobis est, ab aliis

A.D. 1323. Edw. 2. aliis inferri permittatis injuriam, &c. seu gravamen:

Et, si quid eis forisfactum fuerit, id eis, sine dilatione, facietis emendari; & pro Transgressionibus aliorum, vel pro aliquibus Debitis, de quibus Principales Debitores, seu Fidejussores non existant, aut occasione Transgressionum, ante hæc tempora factarum, contra tenorem Cartæ nostræ de Stapulâ prædictâ, Bona seu Mercimonia eorum infra Regnum nostrum nullatenùs arestetis, nec ipsos hiis occasionibus molestetis in aliquo seu gravetis.

Volumus etiam, & vobis injungimus & mandamus, quòd Mercatores, de dictâ Terrâ Flandriæ, & quoscumque alios Mercatores alienigenas, exnunc, cum Bonis & Mercimoniis suis, a Regno nostro prædicto (solutis indè priùs Custumis debitis & consuetis) usque ad dictum Festum Paschæ, ad partes transmarinas, ubicumque voluerint, absque impedimento aliquo, transferre permittatis; dum tamen Mercatoribus nostris, in dictâ Terrâ Flandriæ, eadem Immunitas observetur, sicut prædictum est.

In cujus &c. usque ad dictum Festum Paschæ proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Brustwyk vicesimo secundo die Julii.

Per ipsum Regem.

Dupl.

De Terris forisfactis, Andreæ de Harcla datis, & ab ipso forisfactis Antonio de Lucy concessis.

A.D. 1323. An. 17. E. 2. Pat. 17. E. 2. REX, vicesimo sexto Julii, pro bono servitio, quod Antonius de Lucy hactenus impendit, ultra Terras & Tenementa, quæ nuper Rex dedit eidem Antonio in Feodo habenda,

Dedit & Concessit, pro se & Hæredibus suis, eidem Antonio Manerium de Meuburn Regis, cum Pertinentiis, in Comitatu Westmerlandiæ: & Manerium de Grendon, cum Pertinentiis, in Comitatu Northumbriæ;

Quæ quondam fuerunt Rogeri de Clifford, nuper Inimici & Rebellis Regis; & quæ, per forisfacturam ejusdem, in manu Regis existentia, postmodum Rex dedit Andreæ de Hartcla, & quæ, per forisfacturam ejusdem Andreæ, in manu Regis tunc extiterunt;

Habenda & Tenenda eidem Antonio, ad totam vitam suam, de Rege & Hæredibus Regis, per eadem servitia, per quæ præfatus Rogerus Maneria prædicta tenuit, antequam ad manus Regis devenerunt, in valorem centum Marcarum Terræ per Annum, absque venditione de Terris, seu Tenementis, vel Vasto, seu destructione de Boscis, aut Exilio de hominibus, ad dicta Maneria pertinentibus, faciendis, quousque Rex, vel Hæredes Regis præfato Antonio de Terris & Tenementis, ad valentiam centum Marcarum Terræ per Annum, juxta verum valorem eorumdem, in loco competenti, ad totam vitam suam Habendis, duxerint providendum; salvis Regi & Hæredibus Regis Feodis Militum, &c.

Per ipsum Regem, nunciante Thesaurario.

Ad Papam iteratæ Preces contra Electum Wintoniensem.

A.D. 1323. An. 17. E. 2. Rom. 17. E. 2. m. 7. PAPÆ Rex devota pedum oscula beatorum.

Apostolicæ Sedis provida circumspectio, quæ nos & nostros, innumeris gratiarum largitionibus, hactenùs multipliciter honoravit, nostræ considerationis obtutibus, spem indubiam administravit, quòd illa negotia, quæ magis insident nobis cordi, eo velitis gratiosiùs exaudire, quo solertiùs vestræ Magnificentiæ januam pulsandam duxerimus pro eisdem.

Quamobrem, Pater sancte, considerantes curâ pervigili quæ nobis, & Regno nostro, nota Dispendia protulerunt quorundam Prælatorum indiscreta Regimina, ex horrendæ ingratitudinis vitio prodeuntia, tàm transactis temporibus, quàm modernis, vigilandi studio præcavendum, non immeritò, arbitramur ut talibus, præcipuè nostris temporibus, eminentiorum Locorum Regimina minimè committantur; set quòd tales Regimini Locorum hujusmodi præponantur, qui, virtutum donis præmuniti, non solum subjectum sibi Populum salubriter dirigere, set etiam incumbentia nobis onera noverint, & voluerint

A.D. 1323. Edw. 2. voluerint cum fidelitate debitâ supportare.

Proindè nuper,

Audito quòd Magister Johannes de Stratford,

Per quem, in vestræ Sanctitatis curiâ, pro negotiis nostris procurandis, per aliquod tempus ibidem commorantem, eadem juxta nostri desiderium prosperari sperabamus,

Episcopatum Wyntoniensem vacantem acceptavit:

De quo, Salvâ Apostolatûs vestri reverentiâ, anxietatis quasi intolerabilis procellis perforamur; præsertim cùm, pro hujusmodi dignitate, dicto Johanni providendâ, vestram Clementiam non interpellaverimus;

Idémque Johannes, sciens & sentiens vota nostra pro Episcopatu prædicto ad alium directa, eundem Episcopatum, nobis insciis, immo veriùs contra voluntatem nostram, ad nostri dedecus, & illusionem desiderii nostri in hac parte, veluti dampnandæ ingratitudinis Alumpnus, acceptavit:

Sícque, contra nos delinquendo, ac malum gestum suum, in negotiis nostris, aliàs nequiter perpetratum & repertum (quem ei sub spe Correctionis uberioris remisimus) innovando, effrænatis ausibus pejora prioribus committere non expavit;

Sanctitati vestræ nos meminimus literatoriè supplicâsse, quatenùs, ut ad Animi nostri quietem, & Regni nostri commodum, intuitum Paternalem benivolum more solito convertentes, si quid pro dicto Johanne de Episcopatu prædicto factum fuisset, dignaremini revocare, &, Religiosis viris, & Nobis in Christo dilectis, Priori & Capitulo Ecclesiæ prædictæ liberam Eligendi concedere facultatem.

Verùm, quia ex quibusdam Literis nostris, vestræ Clementiæ, ante hæc tempora, pro nobis & nostris negotiis urgentibus, transmissis, oportunum effectum non sensimus, nec de eisdem responsum recepimus aliquale, verisimiliter timere possumus quòd dictæ Literæ, maliciosè retentæ, ad vestram præsentiam non venerunt; A.D. 1323. Edw. 2.

Et, nè forsitan, in præsenti negotio, quod ita ardenter nostro cordi insidet, periculum hujusmodi malitiâ obveniret,

Venerabilem in Christo Patrem, Dominum N. Sancti Adriani Diaconum Cardinalem, Amicum nostrum carissimum, rogavimus quòd præsentes Literas nostras vestræ Sanctitati exhibeat, & pro expeditione earundem instet locis & temporibus opportunis:

Vestræ Beatitudini, sedulis & votivis precibus iteratis, cum affectione cordis, quâ possumus, humiliter supplicamus, quatenùs prædictum Patrem, in exhibitione harum nostrarum Literarum, & exponendis vestræ Sanctitati, ex parte nostrâ, per eundem, audire velitis gratiosè; &, ad animi nostri quietem, & Regni nostri commodum, Paternalis affectionis intuitum benivolentiâ solitâ convertentes, si quid, pro dicto Johanne, de Episcopatu prædicto factum extet, dignemini revocare, & dictis, Priori & Capitulo, Liberam eligendi concedere facultatem; per quod fiducialiter speramus dictæ Ecclesiæ provideri salubriter in Spiritualibus & Temporalibus, ac laudem Dei, ac nostrum, ac regni nostri commodum, utiliter procurari.

Quæsumus itaque, pie Pater, super hiis, quæ sic nostris ardenter adhærent affectibus, per vestram Paternalem benivolentiam, nobis responsum fieri gratiosum.

Conservet &c.

Dat. apud Cowyk vicesimo octavo die Julii.

Ad Neapoleonem Ursinum Cardinalem, contra dictum Electum.

A.D. 1323. An. 17. E. 2. Rom. 17. E. 2. m. 7. VEnerabili in Christo Patri, Domino N. Dei gratiâ, Sancti Adriani Diacono Cardinali, Amico suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Dùm ad mentem reducimus quæ nobis & Regno nostro nota Dispendia protulerunt quorundam Prælatorum indiscreta Regimina, ex ingratitudinis horrendæ vitio prodeuntia, non immeritò compellimur viis & modis, quibus per Nos, & Amicos nostros cariores poterimus, obviare nè talibus, nostris præcipue temporibus, Eminentiorum Locorum Regimina in Regno nostro committantur; set quòd Regimini Locorum hujusmodi præponantur, qui, virtutum donis circumfulti, non solùm sibi subjectum Populum salubriter diri- A.D. 1323.

C gere,

A. D. 1323. Edw. 2. gere, ſet etiam nobis incumbentia onera noverint, & voluerint fiducialiter ſupportare.

Cùm itaque Magiſter Johannes de Stratford (quem ad Curiam Romanam, pro negotiis noſtris procurandis, nuper ſub magnâ confidentiâ deſtinavimus, per quem eadem, juxta noſtri deſiderium, proſperari ſperabamus) ſciens & ſentiens ſecretiùs vota noſtra pro Epiſcopatu Wyntonienſi, ad Magiſtrum Robertum de Baldok, Clericum noſtrum prædilectum, directa,

Cujus Promotionem præ cæteris affectamus, qui, tàm, bonæ memoriæ, Patris noſtri, quàm noſtris etiam temporibus, labores anxios, tàm in proſperis, quàm adverſis, grataner ſuſtinuit, & impenſa Obſequia, nobis & Regno noſtro multipliciter fructuoſa, indies, non ſine grandi expenſarum onere, jugiter impendere non deſiſtit,

Eundem Epiſcopatum, nobis inſciis, immo contra noſtram voluntatem, ad dedecus noſtrum, & illuſionem deſiderii noſtri, ſpreto Fidelitatis & Ligeantiæ ſuæ debito, ac Juramenti, per ipſum nobis praſtiti, de honore noſtro pro viribus conſervando, Religione contemptâ, acceptaverit;

Ex quo ſic animo conturbamur, quòd anguſtiæ, quaſi intolerabiles, eo prætextu conceptæ, nos continere non ſinunt quin, pro remedio, de tanto exceſſu, conſequendo, illos, de quibus confidimus, ſpecialiùs noſtris precibus oneremus:

Dilectionis igitur veſtræ ſinceritatem, omni cordis affectione, quâ poſſumus, A. D. 1323. Edw. 2.
requirimus & rogamus, quatinus præmiſſa tantò frequentiùs cordi velitis aſſumere, quanto noſtris ardentiùs adhærent affectibus: & Literas noſtras, quas ſuper hiis Domino ſummo Pontifici dirigimus (quarum Copiam vobis, pro veſtrâ informatione pleniori, mittimus præſentibus interclusam) locis & temporibus oportunis, cum celeritate congruâ, præſentare, ac cordis noſtri votum eidem exponere, in hac parte, meliori & diligentiori modo, quo poteſtis: Necnon earum exauditionem gratioſam, juxta ſperatam fiduciam, ſolitâ benivolentiâ, effectualiter procurare; ut, veſtro mediante præſidio, preces noſtræ prædictæ, ad animi noſtri quietem, & Regni noſtri commodum, juxta noſtri deſiderium, ad enervationem intentionis ambitioſæ dicti Johannis, complectantur; per quod vobis ad grates infinitas, & ſpecialium gratiarum munera, teneri volumus in futurum.

Super hiis autem Magiſter Parnolus Cæſaris, de monte Florum, Clericus veſter (cui, veſtri contemplatione, intentionis noſtræ propoſitum expoſuimus) Paternitatem veſtram pleniùs informabit.

Quid autem, in præmiſſis, dictus Dominus Summus Pontifex duxerit faciendum, per veſtram paternitatem, reſcribi petimus celeriùs quo poteſtis.

Dat. apud Cowyk viceſimo octavo die Julii.

Ad Nepotes Papæ, ſuper Negotio ſæpefato.

A. D. 1323. An. 17. E. 2. Rom. 17. E. 2. m. 7. dorſ.

REX, dilecto & fideli ſuo, Domino Bernardo Jordani de Inſula, ſalutem.

Veſtræ Sinceritatis præſidia, in negotiis, quæ magis inſident nobis cordi, eo ferventiùs imploramus, quò vos, veluti honoris regii Zelatores præcipuos, velle confidimus, pro noſtris complendis deſideriis, opem & operam efficaciter impertiri.

Cùm itaque dudùm,

Non ſine diri acerbitate doloris, miranter audito quòd Magiſter Johannes de Stratford (quem ad Curiam Romanam, pro negotiis noſtris ibidem procurandis, nuper ſub magnâ confidentiâ deſtinavimus) ſpreto Fidelitatis & Ligeantiæ ſuæ debito, ac Juramenti, nobis per ipſum præſtiti, de honore noſtro pro viribus conſervando, Religione contemptâ, Epiſcopatum Wyntonienſem vacantem, nobis inſciis, immo veriùs contra voluntatem & intentionem noſtras, ad noſtri dedecus, & illuſionem deſiderii noſtri, in hac parte, acceptavit, A. D. 1323.

Veſtræ Dilectionis & Fidelitatis puritatem, per alias literas noſtras ſpeciales, vobis per, dilectum Valletum noſtrum, Johannem Columby, Civem Civitatis noſtræ Burdegalliæ, præſentandas, tanto cordis affectu, quanto potuimus, rogavimus,

Quatinùs erga, ſanctiſſimum in Chriſto Patrem, Dominum Summum Pontificem (cui ſuper dicto negotio preces effudimus etiam ſpeciales) ut, ſi quid, pro dicto Johanne, de Epiſcopatu prædicto factum fuiſſet, dignaretur revocare, &, religioſis viris, ac nobis in Chriſto

A. D. 1323. Edw. 2. Christo dilectis, Priori & Capitulo Ecclesiæ prædictæ Liberam eligendi Facultatem concedere nostri contemplatione rogatùs, per vos, & alios, quos ad hoc Adjutores esse sperabitis, modis & viis omnibus, quibus poteritis, interponeretis, cum omni efficaciâ, preces vestras,

Adhuc, ut lucidiùs vestræ clarcat Dilectionis & Fidelitatis constantiæ quanto desiderio expeditionem præmissorum præstolamur, dictas nostras preces vobis duximus iterandas; totis desideriis exortantes, quatinùs erga dictum Dominum Summum Pontificem, per vos & alios, per quos dictum negotium prosperari speratis, interponatis, cum omni sollicitudine & diligentiâ, efficaciter preces vestras, ut votis nostris annuat in præmissis, prout, dictus Valettus noster, Johannes Columby (cui in hiis pleniùs aperuimus desiderium cordis nostri) vobis, ex parte nostrâ, dicet clariùs vivâ voce; Ita quòd, vestro mediante præsidio, dictum negotium effectum sortiri valeat quem optamus; pro quo vobis ad grates infinitas, & specialium gratiarum munera, teneri volumus, ut aliàs vobis scripsimus, in futurum. A. D. 1323. Edw. 2.

Dat. apud Cowyk vicesimo octavo die Julii.

Eodem modo scribitur Subscriptis; videlicet,

Archambaldo Comiti Petragoricensi.
Domino Petro de Via, Nepoti Domini Papæ.

Pro Episcopo Armachano, de Restitutione Temporalium.

A. D. 1323. An. 17. E. 2. Pat. 17. E. 2. p. 1. m. 18. REX Justitiario suo Hiberniæ, vel ejus Locum tenenti, salutem.

Cum Dominus J. Summus Pontifex, dilectum & fidelem nostrum, Stephanum, Electum Armachanum, Hiberniæ Primatem, in Archiepiscopum Ecclesiæ prædictæ præfecerit; pastoralem curam, & administrationem Ecclesiæ prædictæ, in Spiritualibus & Temporalibus, sibi committendo; sicut per Litteras Patentes ipsius Domini Summi Pontificis Bullatas, nobis inde directas, nobis constat:

Ac idem Stephanus omnibus & singulis verbis, in dictis literis contentis, Nobis & Juri Coronæ nostræ præjudicialibus, spontè, palàm, & expressè renuntiaverit: & super hoc gratiæ nostræ se submiserit; & recognoverit, ac confessus fuerit, se velle Temporalia Archiepiscopatûs prædicti recipere ex nostrâ liberatione, & gratiâ speciali:

Nos, volentes præfato Stephano in hac parte gratiam facere specialem, Præfectionem illam acceptavimus, & cepimus Fidelitatem ipsius Præfecti, & Temporalia Archiepiscopatûs prædicti restituimus eidem; A. D. 1323.

Et ideò vobis mandamus, quòd eidem Præfecto Temporalia Archiepiscopatûs prædicti liberetis in formâ prædictâ.

Teste Rege apud Cowyk tricesimo primo die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

ET mandatum est Militibus, Liberis Hominibus, & omnibus aliis Tenentibus de Archiepiscopatu prædicto, quòd eidem Stephano, tanquam Archiepiscopo & Domino suo, in Omnibus, quæ ad Archiepiscopatum illum pertinent, intendentes sint & respondentes, sicut prædictum est.

In cujus &c.

Teste Rege ut supra.

De Rogero de Mortuo Mari capiendo.

A. D. 1323. An. 17. E. 2. Claus. 17 E. 2. m. 40 d. REX Vicecomiti Kantiæ salutem.

Quia Rogerus de Mortuo Mari de Wiggemor, Inimicus & Rebellis noster (nuper eâ occasione captus, & in prisonâ nostrâ Turris Londoniæ detentus) eandem prisonam fregit, & ab eadem Turri noctanter & felonicè evasit; undè plurimum conturbamur:

Nos,

Volentes ipsius Rogeri malitiæ & nequitiæ, necnon & periculis, quæ per eundem, & sibi Adherentes, si qui sint, quod absit, evenire poterunt, nisi in hac parte remedium apponatur, obviare, A. D. 1323.

Tibi Præcipimus, firmiter injungentes, quòd in singulis locis, in Ballivâ tuâ, tàm infra Libertates, quàm extra,

ubi

A. D. 1323. Edw. 2. ubi expedire videris, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter injungi facias, quòd omnes & singuli, ad Pacem & Fidem nostram existentes, dictum Rogerum, Inimicum nostrum, si ad partes Comitatûs tui declinaverit, Clamore & Hutesio levatis, prosequantur de Patriâ in Patriam, & ipsum Arestent & Capiant, mortuum sive vivum; quod etiam tu, in propriâ personâ tuâ, cum toto Posse Comitatûs tui, sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poteris, facias & exequaris, si dictum Inimicum nostrum ad Ballivam tuam declinare, vel in eadem, sive infra Libertatem, sive extra, contigerit inveniri.

Facies etiam in dictâ Ballivâ tuâ similiter publicari, quòd omnes & singulos, quos, in prosecutione & captione dicti Inimici nostri, se contrarios, rebelles, aut repidos reddiderint, sibi Adhærentes, & ipsius Fautores reputabimus, ipsósque pro talibus puniemus. A. D. 1323. Edw. 2.

Et præmissa, sicut indignationem nostram vitare, & re & tua indempnia servare volueris, cum tantâ diligentiâ facias & exequaris, quòd non possis super aliquâ negligentiâ reprehendi.

Et de eo, quod indè feceris, & de nominibus eorum (si quos contrarios aut rebelles inveneris) nos, quotiens expedire videris, reddas, sub sigillo tuo, distinctè & apertè certiores.

Teste Rege apud Kirkeham sexto die Augusti.

Per ipsum Regem.

Eodem modo scribitur singulis Vicecomitibus per Angliam.

De receptoribus Rogeri de Mortuo Mari de Wygemor capiendis.

Iterata Mandata super Captione prædicta.

A. D. 1323. An. 17. E. 2. Pa. 17. E. 2. p. 1. m. 17. REX, dilectis & fidelibus suis, Comitibus, Baronibus, Militibus, Liberis hominibus, & omnibus aliis, de partibus Westwalliæ & Southwalliæ, tàm de Libertatibus, quàm Terris aliis quibuscunque, salutem.

Quia Rogerus de Mortuo Mari de Wygemore, Inimicus & Rebellis noster *&c. prout supra usque hæc verba, viz.*

Et tranquillitati ac quieti Populi, tàm Regni nostri Angliæ, quàm Terræ nostræ Walliæ, qui per prædictum Inimicum nostrum, & sibi Adhærentes, si qui sint, quod absit, turbari poterunt forsitan, providere,

Assignavimus, dilectum Vallettum nostrum, Resum ap Griffit, ad colligendum & adunandum, si necesse fuerit, omnes & singulos Homines, tàm Equites, quàm Pedites, de Libertatibus & Terris prædictis, ad eundum, unà cum præfato Reso, in Obsequium nostrum, contra dictum Rogerum, Inimicum nostrum, & ipsius Fautores, eisque Adhærentes, pro ipsorum malitiâ & nequitiâ refrænandis, & pro dicto Rogero, Inimico nostro, Arestando & Capiendo, Mortuo sive Vivo:

Et ideò vobis, omnibus & singulis, mandamus, firmiter injungentes, quòd præfato Reso, in præmissis, sitis intendentes, consulentes, & auxiliantes, facientesque toto posse vestro id, quod præfatus Resus vobis, ex parte nostrâ, injunget in præmissis, quotiens & quando per ipsum Resum, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis requisiti; & hoc, A. D. 1323. sicut de fidelitate vestrâ probatâ confidimus, modis omnibus faciatis.

In cujus &c. quamdiu Regi placuerit duraturas.

Teste Rege apud Kirkham sexto die Augusti.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literæ diriguntur Comitibus, Baronibus, *&c. ut supra* de partibus Northwalliæ, sub nomine Griffini Ap Res Militis.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

ET mandatum est præfato Reso, quòd super dictum Rogerum exploratores diligentes & fideles, tot quot expedire viderit, constituat, & omnia & singula, ei superius commissa, ita diligenter faciet, quòd indè debeat apud Regem meritò commendari, & quòd non possit super negligentiâ aliquâ quomodolibet reprehendi; & de eo, quod indè fecerit, Regem, per suas literas, reddat distinctè & apertè certiorem, quotiens viderit expedire.

Teste Rege ut supra.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est præfato Griffino Ap Res.

Teste Rege ut supra.

Per ipsum Regem.

De

De intendendo, in captione præfati Rogeri.

A.D. 1323. An. 17. E. 2. Pat. 17. E. 2. p. 1. m. 17. REX, dilectis & fidelibus ſuis, Comitibus, Baronibus, Militibus, & Liberis Hominibus, & omnibus aliis, de Regno & Poteſtate noſtrâ, tàm infra libertates, quàm extra, ad quos, &c. ſalutem.

Quia Rogerus de Mortuo Mari de Wygemor, Inimicus & Rebellis noſter, *&c. ut ſupra uſque hæc verba, viz.*

Ac tranquillitati & quieti Populi noſtri, qui per dictum Inimicum noſtrum, & ſibi Adhærentes, ſi qui ſint, quod abſit, turbati forſitan poterunt, providere volentes,

Aſſignavimus, dilectum & fidelem noſtrum, Hugonem le Deſpenſer, Comitem Wyntoniæ, ad prædictum Rogerum, & ſibi Adhærentes, ſi qui fuerint, ubicumque ipſos infra Regnum & Poteſtatem prædicta, ſive fuerint infra Libertates, ſive extra, Inſequendum, Areſtandum, & Capiendum, & ipſos in Priſonis noſtris, per Vicecomites noſtros, in quorum Ballivis ipſos capi contigerit, ſalvò cuſtodiri faciendum, quouſque aliud ſuper hoc duxerimus demandandum : A.D. 1323.

Et ideò vobis, omnibus & ſingulis, mandamus, firmiter injungentes, ſub forisfacturâ omnium, quæ nobis foriſfacere poteritis, quòd eidem Comiti in præmiſſis ſitis intendentes, reſpondentes, conſulentes, & auxiliantes, facienteſque toto poſſe veſtro ea, quæ idem Comes vobis injunget ex parte noſtrâ.

Damus autem eidem Comiti plenam Poteſtatem omnes illos, quos in hac parte invenerit contrarios aut Rebelles, per Captionem & Incarcerationem Corporum ſuorum, & per Captionem Terrarum, & Tenementorum, Bonorum, & Catallorum in manum noſtram, puniendi.

In cujus &c.

Teſte Rege apud Pykering decimo die Auguſti.

Per ipſum Regem.

De Cuſtode Inſulæ Oleronis aſſignando.

A.D. 1323. An. 17. E. 2. Vaſc. 17. E. 2. m. 8. REX, univerſis & ſingulis, ad quos &c. ſalutem.

Volentes Cuſtodiæ debitæ & Regimini Inſulæ noſtræ Oleronis, jam Cuſtode carentis, provideri : ac de fidelitate & circumſpectione providâ, venerabilis Patris, J. Elienſis Epiſcopi (quem ad partes Ducatûs noſtri prædicti, pro Negotiis noſtris ibidem proſequendis & dirigendis, nuper deſtinavimus) pleniùs confidentes,

Deputandi & Aſſignandi, per Literas ſuas Patentes, noſtro nomine, Cuſtodem Inſulæ prædictæ, quamdiu nobis placuerit, eidem Epiſcopo plenam, tenore præſentium, committimus poteſtatem :

Mandantes omnibus & ſingulis Subditis noſtris Inſulæ prædictæ, & aliis, A.D. 1323.
quorum intereſt, vel intereſſe poterit, & firmiter injungentes, quòd illi, quem dictus Epiſcopus, per Literas ſuas Patentes, noſtro nomine, ad Cuſtodiam Inſulæ prædictæ deputaverit, tanquam Cuſtodi noſtro Inſulæ prædictæ, in omnibus, quæ ad Cuſtodiam Inſulæ illius pertinent, intendentes ſint & reſpondentes, quamdiu ſic deputatus Cuſtodiæ intenderit ſupradictæ.

In cujus, &c.

Dat. apud Pykering decimo ſexto die Auguſti.

Per ipſum Regem, nunciante Magiſtro Roberto de Baldok.

Ad Regem Siciliæ, ſuper Portionibus Provinciæ Regi liberandis.

A.D. 1323. An. 17. E. 2. Clauſ. 17. E. 2. m. 39. d. MAgnifico Principi, Domino R. Dei gratiâ, Regi Jeruſalem & Siciliæ illuſtri, Conſanguineo ſuo cariſſimo, Edwardus, ejuſdem gratiâ &c. ſalutem, & proſperos ad vota ſucceſſus.

A memoriâ noſtrâ non excidit, qualiter, ſinceræ dilectionis affectu, veſtræ A.D. 1323.
nuper ſcripſimus Celſitudini, & per Nuncios noſtros ſpecialiter mandavimus vos requiri, ut, cùm certæ Portiones Comitatuum Provinciæ & Folcacarii nobis

D jure

A. D. 1323. Edw. 2. jure hæreditario debeantur, sicut Circumspectionem vestram Regiam credimus non latere, quas noscimini detinere, eas nobis amicabiliter reddere curaretis, ne oporteret nos, pro dicto jure nostro, Prosecutionem facere rigorosè, quam utique vellemus, quantum in nobis est, evitare.

Verùm quia de voluntate vestrâ, in præmissis, nulla nobis innotuit certitudo, ad præsentiam vestram, dilectum Clericum nostrum, Magistrum Adam Myrymouth, Juris Civilis Professorem, & Canonicum Herefordiæ (cui, super hiis & aliis, insidentibus ardenter cordi nostro, nos in Romanâ Curiâ rangentibus, pleniùs apperuimus velle nostrum) duximus destinandum,

Serenitatem vestram affectuosè deprecantes, quatenùs dictas Portiones, nos, ut præmittitur, contingentes, pensatâ consanguinitatis attinentiâ, inter nos tam propinquâ, nobis, juxta formam Precum nostrarum, aliàs vobis indè directarum, restituere velitis amicabiliter bonâ fide: A. D. 1323. Edw. 2.

Et hiis, quæ idem Clericus noster vobis dicet ex parte nostrâ, adhiberi, si libeat, plenam fidem: ac ea, penes Dominum Summum Pontificem (cui super hiis preces effundimus cordiales) sicut de vestrâ sinceritate confidimus, modis, quibus decere vestra Circumspectio Regia prospexerit, efficaciter promovere; nobisque responsum congruum remittere literatoriè, per dictum Clericum nostrum, de eo quod facere volueritis de Portionibus nostris supradictis.

Dat. apud Pykering decimo septimo die Augusti.

Ad Papam, de Credentia super diversis Negotiis, & inter cætera, contra Electum Wintoniensem, quem PSEUDO-NUNCIUM *nuncupat & Adversarium.*

A. D. 1323. An. 17. E. 2. Rom. 17. E. 2. m. 7.

PAPÆ Rex devota pedum oscula beatorum.

Dùm recordamur Sedis Apostolicæ & vestræ Beatitudinis Clementiam, quæ priscis, nostrorum Progenitorum, ac modernis nostris, temporibus Aures Paternas, cum exauditionis benignæ gratiâ, & votivo celeris ac felicis expeditionis effectu, Precibus Regiis munificè ac liberalitèr dignabatur indefinentèr inclinare;

Recensentes morosam dilationem negotiorum nostrorum, pro quibus, diu est, misimus illum PSEUDO-NUNCIUM de Stratford, in quibus usque modo nil sensimus actum, quam sit nobis dispendiosa, hanc ipsius duntaxat Nuncii tepiditati & desidiæ imputamus non ab re;

Dùm ille, non tantùm, negligenter, sibi commissa debitè prosequi non curavit, quinimmò fraudulenter, ambitionis oculos jaciens in seipsum, propria (in quibus non dormivit) anteponens, contrarium voti nostri, quo ad Ecclesiam Wyntoniensem, sibi per nos patefacti, & ad prosequendum injuncti, non absque infidelitatis crimine, pro seipso, in nostri vituperium, reportavit:

Super quo, non absque grandi cordis amaritudine conquerendo, vestræ scripsimus Sanctitati vicibus iteratis; undè, non inmeritò conturbati, de alio Nuncio, nobis fido, decrevimus providere.

De fidelitate itaque approbatâ, dilecti Clerici nostri, Magistri Adæ Myrymouth, Juris Civilis Professoris, & Canonici Herefordensis (cujus circumspectam & expertam industriam in vestræ Sanctitatis Curiâ credimus notam) plenam in Domino fiduciam reportantes, eidem nostra negotia commisimus, apud vestram mansuetudinem prosequenda, & illa, quæ præfato Nuncio *Maledicto* prius erant commissa; videlicet, A. D. 1323.

Tàm super Treugis, inter nos & Inimicos nostros de Scotiâ initis, ac super Jure nostro in certis Portionibus Comitatuum Provinciæ & Folcacarii, quàm super amotione, seu translatione H. Lincolniensis, & J. Bathoniensis & Wellensis, Episcoporum, a Regno & Potestate nostris,

Quorum mora in Regno nostro,

Propter notoriam ipsorum contra nostram Regalem Dignitatem resistentiam, & adhæsionem nostris & Reipublicæ Inimicis manifestam, ac propter alias inhabilitates & maculas, quibus multipliciter involvuntur,

Tanquam honori Regio detractoria, animabus periculosa, &, quod verisimiliter timeri poterit, Scandali & Scismatis suscitativa, diu nequit tolerari:

Vestram igitur Clementiam affectu, quo possumus, deprecamur, quatenus præfatum Clericum nostrum, in nostrorum, apud vestræ Sanctitatis præsentiam, prosecutione negotiorum, specialiter

A. D. 1323. *Edw.* 2. literre commendatum habere, & benignè admittere; ac ipsa nostra negotia, favoribus & gratiis Apostolicis, solitâ benignitate paternâ, juxta speratam fiduciam, gratiosiùs dignemini expedire.

Insuper, omni cordis desiderio, eidem vestræ Clementiæ supplicantes, ut, pro quiete nostrâ & animi tranquilitate, contra præfatum ADVERSARIUM nostrum de Stratford (qui nos sic fefellit) de remedio congruo, & desiderii nostri completivo, taliter ordinare, quòd nequaquam (undè pœnam pro commissis erga nos gravem promeruit) cum honoris tanti titulo, de nostrorum Progenitorum, & nostro Patrimonio tàm munificè & opulentèr dotato, præmium tàm excellens in Regno nostro, in nostri scandalum & vituperium, assequatur. A. D. 1323. *Edw.* 2.

Nos (quippè præfatum Magistrum Adam, non per organum aliundè, set ore proprio, de præmissis negotiis omnibus, tanquam intimè cordi nostro insidentibus, plenè informavimus) ei votum animi nostri demandavimus, vestræ mansuetudini clarè referendum; cui petimus, si placet, benignum auditum, & fidem credulam, in dicendis, adhibere, necnon ingressum ad vos jubere concedi, quotiens oportunum fuerit, dignetur vestra Sanctitas reverenda.

Conservet &c.

Dat. apud Pykeryng decimo septimo die Augusti.

Adhuc contra Electum Wintoniensem, quem rursum PSEUDO-NUNCIUM *vocat.*

A. D. 1323. *An.* 17. *E.* 2. *Rom.* 17. *E.* 2. *m.* 7.

VEnerabili in Christo Patri, Domino G. Dei gratiâ, Sabinensi Episcopo, Amico suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Qualiter ille, PSEUDO-NUNCIUS, Magister Johannes de Stratford (quem olim ad Romanam Curiam, pro nostris negotiis, ardenter insidentibus cordi nostro, inibi prosequendis, sub magnâ confidentiâ destinavimus) nos fefellit, non solùm commissa sibi per nos, negligenter, prosequi debitè omittendo, verùm etiam, ambitiosè, contrarium voti nostri, sibi per nos interimè patefacti, non absque infidelitatis crimine, pro seipso, in nostri vituperium, effectualiter procurando, nobis non potest, ad ipsius confusionem, in memoriam non venire; ex quo, non immeritò conturbati, pro dictis & aliis nostris Negotiis, in dictâ Curiâ prosequendis, de alio Nuncio, nobis fido, duximus providere.

De fidelitate itaque approbatâ, dilecti Clerici nostri, Magistri Adæ Mirimouth, Juris Civilis Professoris, ac Canonici Ecclesiæ Herefordensis (cujus circumspectam & expertam industriam in dictâ Curiâ credimus fore notam) plenam in Domino fiduciam reportantes, eidem dicta, & nostra alia, negotia commisimus prosequenda, ipsumque, pro præmissis negotiis, ad Sedem Apostolicam duximus destinandum: A. D. 1323.

Paternitatem vestram (quam honorem Regium intimè zelare confidimus) sedulis & votivis precibus deprecantes, quatinùs nostra negotia (vobis per eundem Adam, ex parte nostrâ, seriosiùs exponenda) benignè audire, & penes Dominum Summum Pontificem (cui super hiis preces effundimus cordiales) omnibus modis & viis, quibus expedire videritis, pro tranquilitate & quiete cordis nostri, promovere velitis: ac circa votivam expeditionem eorumdem (ut nostrum diligitis commodum & honorem) cum omni efficaciâ interponere preces vestras: dictoque Magistro Adæ in dicendis, ex parte nostrâ, fidem præbere indubiam: &, in ipsorum prosecutione & directione Negotiorum, consiliis & auxiliis assistere oportunis; ingressum ad dictum Dominum Summum Pontificem, quotiens opus fuerit, si libeat, procurantes; ita quòd, vestro mediante præsidio, dicta negotia effectum sortiri valeant quem optamus; pro quo vobis ad gratiarum munera teneri debeamus.

Dat. apud Pykeryng decimo septimo die Augusti.

Eodem modo scribitur singulis subscriptis; videlicet,

Domino R. Velletrensi, *Domino G. Penestrensi,* *Domino B. Tusculano,*	Episcopis Cardinalibus.	*Domino B. Portuensi,* *Domino W. Albanensi,* *Domino G. Sabinensi,*	Episcopis Cardinalibus.

Domino

A.D. 1323. Edw. 2.

Domino P. Tituli Sancti Stephani in Celio Monte, Vic.
Domino S. Tituli Sanctæ Priscæ,
Domino P. Tituli Sanctæ Anastaziæ,
Domino P. Tituli Sanctæ Potentianæ,
Domino N. Tituli Sancti Euzebii,
Domino G. Tituli Sanctorum Marcelli & Petri,
Domino G. Tituli Sancti Ciriaci in Termis,
Domino B. Tituli Sancti Marcelli,
Domino P. Tituli Sanctæ Suzannæ,
Domino B. Tituli Sancti Vitalis,
} Presbyteris Cardinalibus.

Domino N. Sancti Adriani,
Domino P. Sancti Angeli,
Domino L. Sanctæ Mariæ in Via lata,
Domino A. Sanctæ Mariæ in Portica,
Domino B. Sanctæ Mariæ in Aquiro,
Domino J. ad Velum Aureum,
Domino B. Sanctæ Agathe,
Domino J. Sancti Theodori,
Domino R. Sanctæ Mariæ Novæ,
Domino R. Sanctæ Mariæ in Cosmedyn,
Domino G. Sanctæ Luciæ in Silice,
} Diaconis Cardinalibus.

Domino P. Doza, Fratri Domini Papæ,
Domino A. de Triâ, Nepoti Domini Papæ.

A.D. 1323. Edw. 2.

Litera Regis ad Pseudo-nuncium *prætaxatum.*

A.D. 1323. An. 17. E. 2. Rom. 17. E. 2. m. 7.

REX, Magistro Johanni de Stratford, præsens mandatum exequi sub pœnâ inferiùs annotatâ.

Abhorrendum ingratitudinis, immò veriùs infidelitatis, vitium, quod contra nos excercuistis, dum ad Curiam Romanam, sub magnâ confidentiâ, pro nostris negotiis, ibidem procurandis & expediendis, nuper destinati, illis neglectis & omissis, ad proprium ambitionem appetitum noxium convertentes, Episcopatum Wyntoniensem,

Ad quem vota nostra pro alio, sicut scitis, directa fuerunt, & vobis, inter cætera, peculiariùs commissa procuranda & promovenda,

Contra voluntatem nostram, in nostri vituperium, pro vobis reportastis, Nos compellit de alio, pro negotiis nostris, in dictâ Curiâ prosequendis, nobis magis fido, providere.

Cùm itaque de fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilecti Clerici nostri, Magistri Adæ Mirimouth, plenam fiduciam reportantes, ipsum ad dictam Curiam, pro negotiis nostris, vobis nuper injunctis & commissis, ac aliis, nos ex nunc ibidem contingentibus, prosequendis destinemus;

A.D. 1323.

Vobis mandamus, sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poteritis, firmiter injungentes, quòd Literas Originales, Indenturas, Processus, & alia quæcumque, nos seu negotia nostra contingentia, & penes vos existentia, præfato Magistro Adæ, sine dilatione aliquâ, liberetis, ipsúmque de statu negotiorum nostrorum prædictorum ad plenum informetis; ita quòd, juxta informationem illam, ulteriùs & consultiùs prosequi valeat negotia supradicta, & nos de statu negotiorum illorum, prout eidem injunximus, distinctè & apertè certiores reddere.

Dat. apud Pykeryng decimo septimo die Augusti.

Papa ad Regem, super Præfectione Johannis de Stratford in Episcopum Wyntoniensem.

A.D. 1323. An. 17. E. 2. Ex Autogr.

JOhannes Episcopus, servus servorum Dei, Carissimo in Christo Filio Edwardo, Regi Angliæ illustri, salutem & Apostolicam benedictionem.

Præsentatæ nobis Regiæ Celsitudinis litteræ magnæ nobis admirationis materiam intulerunt, dùm, earum serie pleniùs intellectâ, ex causâ, contentâ in eis, & referato proposito, & petitis, longè diversa collegimus, & colligere justè potuimus, quàm, ex præteritis, uniuscujusque, rectè deliberantis, intentio, justi censuræ judicii præsumptione probabili, colligere potuisset:

A.D. 1323.

Sanè, Fili carissime, Wyntoniensi Ecclesiâ vacante, per obitum, bonæ memoriæ,

A. D. 1323. Edw. 2. memoriæ, Rigaldi Episcopi Wyntoniensis, apud Sedem Apostolicam decedentis, ac per hoc provisione dictæ Ecclesiæ ad nos, & Sedem prædictam, eâ vice specialiter pertinente,

Nos,

Ex affectu præcipuæ caritatis, quo ad Magnificentiam tuam afficimur, attendentes quòd, Venerabilis Frater noster, Johannes de Stretforde, Episcopus Wyntoniensis, Celsitudinis tuæ Nuncius, pro arduis & utilibus tuis, & Regni tui negotiis, denuò fuerat ad nostram præsentiam destinatus: intuentes insuper solicitudinis magnæ zelum, vigilis diligentiæ studium, sedulosque labores, quibus fideliter, solerter, & utiliter penes nos, & Fratres nostros, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, Regia negotia promovebat; considerantes etiam, quòd Vir est Litterarum scientiâ præditus, in rebus agendis expertus, vitæ laudabilis, & multis gratiarum dotibus insignitus, & de Regno Angliæ oriundus, & quòd, per ejus conversationem placidam & honestam, quam in Romanâ Curiâ nobiscum, & cum eisdem Fratribus nostris habuerat, nobis, & eisdem Fratribus plurimùm reddebatur acceptus,

In eum direximus aciem mentis nostræ, firmam concipiendo fiduciam, quòd ejus Promotio, ad Ecclesiam memoratam, esset Deo placida, Ecclesiæ præfatæ perutilis, & Celsitudini tuæ, quæ obsequentes tibi personas consuevit gratiosè prospicere, grata plurimùm & accepta;

Propter quod, absque aliquâ procuratione ipsius, vel aliquorum instantium pro eodem, solâ id nobis Divinâ, ut credimus, inspirante Clementiâ, de ipsorum Fratrum unanimi, & concordi consilio, ipsum eidem Ecclesiæ in Episcopum præfecimus, & Pastorem, ac subsequenter sibi fecimus munus Consecrationis impendi.

Consideres igitur, Fili carissime, si virum, sic providum, & a Celsitudine tuâ, pro arduis negotiis Regiis, ad nos repetitis vicibus destinatum, tibi fore divinare poteramus, vel debebamus ingratum, cum nulla probabilis conjectura recipiat, non bene meritos, vel ingratos, ad gerenda quorumcumque Magnatum negotia, dirigi vel assumi, sed potiùs personas in constantiâ solidas, & probatas, & fidei claritate pollentes:

Attendas insuper qualiter, quod de ipsius Promotione revocandâ dictarum litterarum conclusio deposcebat, cum nostrâ & ejusdem Sedis honorificentiâ fieri potest, nullâ causâ rationabili suadente.

Et ideò, Fili carissime, præmissis in Scrutinium rectæ considerationis adductis (cùm ea, quæ legitimè, & cum tantâ deliberatione sunt habita, non possent, absque Divinæ Majestatis offensâ, ipsiusque Episcopi injuriâ, & ejusdem Sedis indecentiâ, retractari) molestè non feras, sed æquanimiter patiaris tua in hâc parte ad exauditionem precamina non admitti; quin potius Spirituali Patri, de tali proposito, de tali providentiâ, benivolentiâ filiali congaudeas, & eundem Johannem Episcopum, ob reverentiam ejusdem Sedis, & nostram, amplo sinu Regiæ benignitatis admittas; utpote non alienigenam, non extraneum, sed tuum Consiliarium, & de Regno tuo oriundum, ac Secretarium, & fidelem, prout in litteris tuis, nobis pluries destinatis, evidenter vidimus contineri. A. D. 1323. Edw. 2.

Supponimus etiam, quòd ipse se taliter beneplacitis tuis exponet, quòd, ejus exuberantibus meritis, ipsum & Ecclesiam suam Serenitas Regia inter præcipuæ dilectionis brachia gratiosè suscipiet, & procedente tempore semper in amplius, prærogativâ uberioris gratiæ, prosequetur.

Prætereà, Fili carissime, ignorare te nolumus, quòd primæ litteræ tuæ quas, pro Roberto Baldoki promovendo ad dictam Ecclesiam, nostro Apostolatui destinâsti, nonâ die Mensis Maii proximò præteriti, fuerunt nobis per dictum Johannem Episcopum, tunc Archidiaconum Lincolniensem, præsentatæ;

Super quibus, ad exauditionem efficaciter deducendis, idem Johannes, Deo Teste, tanquam fidelissimus Regii beneplaciti Prosecutor, penes nos, & Fratres nostros, oportunè & importunè plurimum laboravit;

Sed tunc, propter aliqua de personâ dicti Roberti, nobis, & dictis Fratribus, querelosè relata, dicto Johanne id penitùs ignorante, quæ ex causâ præsentibus subticemus;

Tunc etiam, quia statim, post ejusdem Rigaldi decessum, inspirante Domino, firmiter deliberaveramus de Personâ dicti Johannis præficiendâ Ecclesiæ memoratæ, honestè non potuimus in hâc parte preces Regias exaudire,

Et ideò Magnitudo tua, de veritate facti plenariè informata, omnem sinistræ relationis, vel credulitatis, in contrarium habitæ, fortè conceptum, de sinceritate mentis evellat; super hiis fidem plenam, certam, & indubiam veris Apostolicis relatibus habiturus.

E De

A. D. 1323. Edw. 2. De cæteris autem tuis negotiis, eidem per te injunctis, Regiæ Celsitudini respondebimus per eundem.

Dat. Avinion. decimo tertio Kalend. Septembris, Pontificatûs nostri anno septimo. A. D. 1323. Edw. 2.

Sub filis canabeis.

De Conductu pro Nunciis Roberti de Brus, secundum formam Treugæ nuper initæ.

A. D. 1323. An. 17. E. 2. Pat. 17. E. 2. p. 1. m. 17.

LE Roi as touz ses Baillifs & foiaux, as queux cestes presentes lettres vendrount, Saluz.

Sachez qui,

Come Sire Robert de Bruys nous eit signifie, per ses lettres, q'il bie d'envier ses Messages par un nostre poer; & nous eit requis, qe nous voilloms grauntier conduyt pur eux, tancque a quaraunte Parsones a Cheval, de quele condicion q'il soient, ovesque lour gentz, chivaux, & herneis, a durer tautqne a la touz Seintz, qe vient, en un An, selonc les pointz de la Triewe, prise entre nous & lui,

Et en meisme cele Triewe, de cele busoigne, soient contenues les paroles souzescrites, ITEM, *si le dit Sire Robert de Bruys envoie Messeges a passer parmi nostre poer, passent par nostre conduyt, & en cele cas grantoms qe eux eient conduyt suffisaunt de nous, quant nous ent serroms requis.*

Nous, voillauntz tenir & garder, tantqe en nous est, les choses contenues en la dite Triewe, pernoms en nostre sauf & seur conduyt les Messages le dit Sire Robert, tancque a quaraunte parsones a chival, de quele condicion qil soient, & lour gentz, lour chivaux, & lour herneys passauntz parmi nostre poer, dedeinz le temps avantdit:

Et, por ceo, mandoms & comandoms a vous touz, & a chescun de vous, qui as ditz Messages, ne a lour gentz, en lour Parsones, ne en lour chivaux, ne autres biens, en passaunt parmi nostre Roialme, dedeins le dit temps, n'en facez, ue, taunt come en vous est, soeffrez qui par autre soit fait mal, moleste, damage, empeschement ne destourbaunce; einz lour facez aver, a lour coustages, sauf & seur conduit, quant par aucuns des ditz Messages ent serrez requis: A. D. 1323.

Et, si rien seust trepasse, ou forfait a eux, ou a nul de luur gentz, ceo la facez redrescer & amender duement, sauntz delai:

Et, s'il aveigne qui meismes ceux Messages, ou nul de eux, ou de lour deveignent, ou deveigne malads, deinz nostre poair, q'ils peussent sauvement demorer tancque eus seient, ou soit, garriz; & adoncs sauvement passer, hors de nostre poair, queu part q'ils vodront, ou vodra.

En tesmoignance de quele chose nous avoms fait faire cestes nos lettres overtes, a durrer tancque a toz Seintz, en un An, sicome desuz est dit.

Don. a Pykering le 22. jour d'Augst.

Per ipsum Regem.

Pro Nuncio Papæ commendatoria.

A. D. 1323. An. 17. E. 2. Ex Autogr.

JOhannes Episcopus, servus servorum Dei, carissimo in Christo Filio Edwardo, Regi Angliæ illustri, salutem & Apostolicam Benedictionem.

Regalis Excellentiæ prompta benignitas, ad Deum & Romanam Ecclesiam jugiter fervore devorionis accensa, nobis indubitatam fiduciam repromittit, quòd, claræ memoriæ, Progenitorum sequens vestigia, super hiis, quæ nobis & eidem Ecclesiæ grata fore conspexerit, se propitiam exhibeat & benignam.

Cùm itaque, dilectum Filium, Magistrum Hugonem de Engolisma, Sacristam Ecclesiæ Narbonensis, Apostolicæ Sedis Nuncium (de cujus circumspectione & fidelitate probatâ plenè confidimus) ad partes Regni tui, pro nostris & Ecclesiæ prædictæ promovendis & prosequendis negotiis, præsentialiter destinemus, A. D. 1323.

Serenitatem Regiam rogamus attentiùs & hortamur, quatinùs, habens eundem Nuncium, pro nostrâ & Apostolicæ Sedis reverentiâ, propensiùs commendatum, tàm ipsum, quàm dicta negotia, sic favore benivolo velit prosequi Regia Celsitudo, quòd, præsidii Regii fulta speciali benivolentiâ, prosperentur; nosque proindè Sublimitatem Regiam dignis gratiarum actionibus prosequamur.

Dat. Avinion. 4. Kal. Septembris, Pontificatûs nostri anno septimo.

Sub filis canabeis.

Ad

Ad Regem Aragoniæ, de Marcandi Licentia non concedenda.

A. D. 1323. An. 17. E. 2. Claus. 17. E. 2. m. 39. d.

MAgnifico Principi, Domino Jacobo, Dei gratiâ, Aragoniæ, Valenciæ, Sardiniæ, & Corsicæ Regi illustri, ac Comiti Barchinoniæ, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Vexillario, Ammirato, & Capitaneo Generali, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, eâdem gratia, &c. salutem, & successus ad vota semper prosperos & felices.

Delatas nobis, per Berengarium Lecois, Civem Minousæ, Celsitudinis vestræ litteras nuper recepimus, inter alia continentes ipsum Berengarium diversis Bonis & Mercimoniis suis (quæ in partibus Flandriæ emerat, & in duabus Galeis Regni Majoricarum posuerat, ad partes suas proprias transvehenda) per quosdam Malefactores, de Reguo nostro, supra Mare, inter Calesium & Sandwicum, fuisse nequiter spoliatum; petendo ut eidem Berengario de quadringentis Libris Sterlingorum (ad quas dicta Bona, cum Dampnis, Sumptibus, & interesse, auctoritate vestræ Curiæ, fuere taxata) restitutionem fieri faceremus.

Super quo Serenitati vestræ duximus intimandum, quòd nos universis & singulis Subditis vestris, de aliquibus Subditorum nostrorum conqueri volentibus, parati sumus, & semper erimus, cum favore & mansuetudine, plenam & celerem Justitiam in querelis suis exhibere:

Set (quia de nominibus Transgressorum, de quibus præfatus Berengarius conqueritur, aut de ipsâ Spoliatione nobis aliquatenùs non constitit, nec ipse nos indè, secundum Juris exigentiam, voluit informare, non potuimus aliquam Condempnationem seu Restitutionem facere in certum) optulimus tamen eidem Berengario, quòd, ex Officio nostro, ad inquirendum veritatem præmissorum, quosdam fideles nostros assignare volebamus (quamquam secundum Communem Legem Regni nostri, ad prosecutionem partis, hoc potiùs fieri deberet) ac, veritate compertâ, tàm quoad punitionem Malefactorum illorum, quam quoad Restitutionem Bonorum prædictorum, ei exhibere in omnibus celeris Justitiæ complementum.

Set ipse expectare non curavit ut præmissa possent executioni debitæ demandari; immo magis voluit ad propria cum hac responsione nostrâ remeare.

Placeat igitur Magnificentiæ vestræ, præmissis æquanimitèr ponderatis, ipsius B. incuriæ imputare, potiùs quàm Justitiæ defectui, quòd Restitutionem Bonorum suorum prædictorum non extitit assecutus;

Nec est Marcandi licentia, in hac parte, a vobis, contra nostros Subditos, aliqualiter concedenda; cum defectus, aut negligentia, nobis non possit, aut debeat, in exhibendâ Justitiâ, inpingi quoquomodo.

Dat. apud Grenham tricesimo die Augusti.

Pro Comite Richemundiæ in Scotia Captivo.

A. D. 1323. An. 17. E. 2. Pat. 17. E. 2. p. 1. m. 26.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, de gratiâ nostrâ speciali, concessimus, dilecto Consanguineo, & Fideli nostro, Johanni de Britanniâ, Comiti Richemundiæ, nuper per Scotos, Inimicos & Rebelles nostros, in obsequio nostro capto, & adhuc penes eos detento, quòd in subventionem Redemptionis suæ, dictis Inimicis nostris, pro Deliberatione suâ, faciendæ, Custodiam Terrarum & Tenementorum,

Quæ fuerunt Johannis de Northwode, defuncti, qui de nobis tenuit in Capite, & quæ, ratione minoris ætatis Hæredis prædicti Johannis, in manu nostrâ existunt,

Necnon & Maritagium ejusdem Hæredis,

Quæ nuper, per Litteras nostras Patentes, dedimus præfato Consanguineo nostro,

Vendere possit cuicumque voluerit, HABENDA adeò plenè & integrè sicut ea concessimus præfato Consanguineo nostro.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Grenham tricesimo primo die Augusti.

Per ipsum Regem.

A. D. 1323. Edw. 2.

De Subsidio pro Redemptione dicti Comitis Richmundiæ.

A. D. 1323. An. 17. E. 2. Pat. 17. E. 2. p. 1. m. 15.

REX, universis & singulis, Tenentibus Johannis de Britannia, Comitis Richemundiæ, Consanguinei nostri carissimi, salutem.

Recolentes, non sine cordis amaritudine, qualiter præfatus Consanguineus noster, dùm nostris obsequiis intendebat, per inopinatum & repentinum Scotorum, Inimicorum & Rebellium nostrorum, aggressum, captus extitit, & ad partes Scotiæ ductus per eosdem, & adhuc penes ipsos est detentus;

Nec ab eorum manibus, sine magnâ & intollerabili Redemptione, poterit deliberari; de ipsius angustiis eò fortiùs molestamur, quo nostris affectibus intimiùs conjungitur, & ipsius fidelitatis & industriæ semper in nostris agendis evidentiùs probavimus puritatem:

Et quia, ad Deliberationem dicti Domini vestri à manibus dictorum Inimicorum, tàm naturali æquitate, quàm ex fidelitatis vestræ debito, manus extendere tenemini adjutrices;

Vos, & quemlibet vestrûm rogamus, & requirimus ex affectu, quatenùs unusquisque vestrûm, juxta facultates suas, & quantitatem Tenuræ suæ, pro Redemptione dicti Domini vestri, tale & tantum Subsidium studeat ministrare, ut idem Dominus vester, vestro auxilio mediante, à dictorum Inimicorum manibus celeriter deliberari valeat; de quo vestram possimus benivolentiam & fidelitatem, erga dictum Dominum vestrum, ex merito commendare, & vobis etiam grates referre debeamus; & ut idem Dominus vester, cum redierit, vestris Profectibus, ob impensum sibi à vobis, in tanto necessitatis articulo, præsidium, specialiter astringatur.

Teste Rege apud Grenham primo die Septempris.

Per ipsum Regem.

Dupl.

Pro Episcopo Wintoniensi Bulla de Excusando.

A. D. 1323. An 17. E. 2. Ex Autogr.

JOhannes Episcopus, servus servorum Dei, Carissimo in Christo Filio Edwardo, Regi Angliæ Illustri, salutem & Apostolicam Benedictionem.

Quamvis, venerabilis Frater noster, Johannes Episcopus Wintoniensis, tuæ Serenitatis Nuncius, ad nostram dudùm præsentiam destinatus, circa prosecutionem negotiorum Regiorum apud nos oportunè instando, ac etiam importunè diligentiam adhibuerit studiosam, propter occupationes tamen multiplices, quibus anxiamur continuè supra vires, ipsum nequivimus citiùs expedire.

Quapropter eum, super morâ prolixâ, quam in Curiâ contraxisse noscitur, excusantes: & de diligentiâ, quam in prædictis prudenter adhibuit, multipliciter commendantes;

Regiam magnificentiam rogamus attentiùs, & hortamur, quatinùs eundem Episcopum, quem super eisdem negotiis remittimus favorabiliter, prout secundum Deum fieri potuit, expeditum, benignè recipiat Regia sublimitas, & Regio favore pertractet.

Dat. Avinion. Id. Septembris Pontificatûs nostri Anno octavo.

Sigillo avulso.

A. D. 1323.

Responsio Papæ super Portione Comitatus Provinciæ.

A. D. 1323. An. 17. E. 2. Ex Autogr.

JOhannes Episcopus, servus servorum Dei, Carissimo in Christo Filio Edwardo, Regi Angliæ Illustri, salutem & Apostolicam Benedictionem.

Quia certam informationem, super facto illius Portionis Comitatûs Provinciæ (quam ad te pertinere missæ nobis dudum litteræ Regiæ continebant) nobis tua Serenitas non transmisit, nec nobis extitit etiam per aliquem ministrata, conferre cum, Carissimo in Christo Filio nostro, Roberto, Rege Siciliæ Illustri, super hoc commodè nequimus, nec ipsum etiam inducere, sicut instantia Regia postulabat:

Sed, si nos velit ad præmissa Regia providentia processuros, claram informationem nobis destinare procuret;

Nos enim parati sumus, & erimus, pro utriusque tranquilitate, & concordiâ,

A. D. 1323.

A. D. 1323. Edw. 2. dictâ, (quas intensis zelamus desideriis) vigilanter interponere, prout ministrabit Altissimus, Apostolicæ solicitudinis partes nostras.

Dat. Avinion Id. Septembris, Pontificatûs nostri anno octavo. A. D. 1323. Edw. 2.

Sub Filis canabeis.

Pro Archiepiscopo Cantuariensi, de Quinquennio, super Juramento, in Receptione Pallei præstito, renovando personaliter, prorogando.

A. D. 1323. An. 17. E. 2. Rom. 17. E. 2. m. 7. d. PApæ Rex devota pedum oscula beatorum.

Quantò in nostris, & Regni nostri dirigendis negotiis, Venerabilis Patris, W. Cantuariensis Archiepiscopi, totius Angliæ Primatis, circumspectam prudentiam nobis magis utilem intuemur, tantò pro ipsius indempnitate solicitiùs providere nos convenit, ne aut, in detrimentum ipsorum negotiorum nostrorum, ipsius nobis desint consilia, aut ipse, eisdem insistens, penes vestram Clementiam incurrat dispendium honoris, aut nominis læsionem.

Cùm itaque, ut intelleximus, idem Archiepiscopus, in receptione Pallei, sibi ab Apostolicâ Sede olim transmissi, Juramentum præstiterit transferendi se personaliter ad Sedem prædictam, infra proximum Quinquennium à tempore dicti Juramenti præstiti, Juramentum illud renovaturus eidem:

Ac, felicis recordationis, C. Papa Quintus, prædecessor vester, primum Quinquennium, subsequentérque vestra A. D. 1323. Beatitudo aliud Quinquennium, precum nostrarum obtentu, eidem Archiepiscopo gratiosè prorogandum duxerit; quod, ut intelleximus, est in brevi finiendum:

Nos, ad exorta nuper in Regno nostro Dissidia, quæ nondum radicitùs extirpantur, internæ considerationis oculum dirigentes: advertentésque quòd, si idem Archiepiscopus à Regno nostro se absentaret, exinde nostra negotia retardarentur;

Sanctitati vestræ devotis affectibus supplicamus, quatinùs, præmissis clementi meditatione pensatis, tempus prædictum adhuc per aliud Quinquennium dignemini prorogare.

Conservet &c.

Dat. apud Jeronal. decimo sexto die Septembris.

Ad Cardinales super Prorogatione antedicta.

A. D. 1323. An. 17. E. 2. Rom. 17. E. 2. m. 7. d. VEnerabili in Christo Patri, Domino R. Dei gratiâ, Sanctæ Mariæ in Cosmedyn Diacono Cardinali, Amico suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Cùm, Venerabilis Pater, W. Cantuariensis Archiepiscopus, totius Angliæ Primas, olim in receptione Pallei sui *&c. prout supra, usq; hæc verba; viz.*

Idemque Archiepiscopus, pro eo quòd dictum secundum Quinquennium in brevi est finiendum, jam se paret ad transferendum se ad Sedem prædictam, ut præmisso pareat Juramento;

Nos, attendentes ipsius Archiepiscopi præsentiam, in nostris, ac Regni nostri dirigendis negotiis, perutilem existere hiis diebus,

Paternitatem vestram, de quâ plenè confidimus, affectuosis precibus requirimus & rogamus, quatinùs erga dictum A. D. 1323. Summum Pontificem (cui super hoc scribimus) ut ipse tempus dicti Quinquennii per aliud Quinquennium dignetur prorogare, velitis, amore nostri, partes vestras interponere effectualiter adjutrices.

Dat. apud Jeronal. decimo septimo die Septembris.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

Domino G. Tituli Sanctorum Marcellini & Petri, } Presbiteris Cardi-
Domino G. Tituli Sancti Ciriaci in Termis, } nalibus.
Domino L. Sanctæ Mariæ in Via lata Diacono Cardinali.

A. D. 1323. Edw. 2. A. D. 1323. Edw. 2.

Pro Archiepiscopo Cantuariensi, super Arestatione Clericorum R. Cardinalis.

A. D. 1323. An. 17. E. 2. Rom. 17. E. 2. m. 7. dorf.

PApæ Rex devota pedum oscula beatorum.

Quum quorundam nobis fide dignorum relatio patefecit, quòd aliqui,

Quieti, Venerabilis Patris, W. Cantuariensis Archiepiscopi, totius Angliæ Primatis, forsitan invidentes, ejusque statum laudabilem machinantes pro viribus penes vestram Clementiam depravare,

Sanctitati vestræ ausu nephario suggerere præsumpserunt, ipsum Archiepiscopum captionem, seu Arestationem quorundam Clericorum, Venerabilis Patris, Domini R. Sanctæ Mariæ in Cosmedyn Diaconi Cardinalis, in Portu nostro Dovorriæ, debere procurâsse: & quòd vestra Benignitas exindè erga ipsum Archiepiscopum ad indignationem aliquantisper provocatur; de quo eo vehementiùs molestamur, quo ipsum teneriùs diligimus, ipsiúsque innocentiam in facto prædicto pleniùs cognoscimus, ac devotionis & fidelitatis puritatem, quam ad sacrosanctam Romanam gerit Ecclesiam, nullatenus ignoramus.

Proindè veritatem Rei Gestæ, super facto prædicto, movemur vestræ Beatitudini reserare, ne Pravorum suggestio veritati prævaleat, aut Detractoribus, qui, sub pietatis clamide, vitam Innocentium lacerare non metuunt, fides, seu credulitas præbeatur.

Sanè, exortâ nuper contra nos, in Regno nostro, gravi Seditione, sicut vestra circumspectio non ignorat: &, providente Divinâ Clementiâ, victoria nobis de ipsis Rebellibus nostris attributa:

Quibusdam verò ex eis, juxta ipsorum demerita, pœnam debitam recipientibus: aliquibus autem, quibus parcere volebamus, traditis custodiæ carcerali: alii ex ipsis fugerunt extra Regnum nostrum; &, ut pro certo didiscimus, quærunt pro viribus Hominum, extranearum Terrarum, præsidia, ut, si quoquo modo valeant, præconceptum vitus effundant, & inferant dampna, quæ poterunt, Nobis & Genti nostræ:

Et insuper quidam, de prædictis incarceratis, à custodiâ hujusmodi evaserunt, & ad dictos fugitivos se transtulerunt, jamque, cum ipsis, pro viribus, elaborant ad confœderationes contra nos faciendas:

A. D. 1323.

Ex quibus, nec immeritò, provocati, de consilio Magnatum & Procerum nostrorum, singulos Portus & ingressus Regni nostri districtè præcepimus custodiri, ne qui, nobis suspecti, ingrederentur dictum Regnum, nec literæ, seu quicquam aliud, undè notabilis suspicio haberi posset, infra idem Regnum portarentur:

Quo prætextu præfati Clerici, dùm eramus in partibus Borialibus ejusdem Regni, fuerunt, in prædicto Portu Dovorriæ, per quosdam Ministros nostros arestati:

Verùm præfatus Archiepiscopus, hoc perpendens, nobis ipsorum Arestationem, per suas literas, intimavit, nobis cum instantia supplicando ut ipsos deliberari faceremus:

Set, quia de causâ arestationis ipsorum nobis ad plenum non constitit, volentes inde effici certiores, eosdem Clericos salvò & honestè venire fecimus coram nobis; ipsisque super præmissis in nostrâ præsentiâ allocutis, quia tunc eramus circa deductum nostrum occupati, nec erant tunc nobiscum præsentes Majores de Concilio nostro, quo minus Discussio fieri potuit super causâ supradictâ, eis ad hoc præfiximus certum diem, ipsósque, ad iteratam requisitionem prædicti Archiepiscopi, à dicto Aresto fecimus liberari; Inhibuimus tamen eisdem, ne quicquam, in nostri, aut Coronæ nostræ Regiæ præjudicium, prosequerentur quoquomodo.

Placeat igitur, quæsumus, vestræ Benignitati, præmissis clementi meditatione pensatis, præfatum Archiepiscopum, de facto prædicto insontem penitùs & immunem, inde totaliter excusatum habere, & sinistris suggestionibus, si quæ vobis factæ fuerunt, in contrarium præmissorum, fidem aliquam non præbere,

Conservet &c.

Dat. apud Jeronal. decimo sexto Septembris.

A.D. 1323. Edw. 2. | A.D. 1323. Edw. 2.

Ad dictum Cardinalem, super Arestatione memorata.

A.D. 1323. An. 17. E. 2. Ibid.

VEnerabili in Christo Patri, Domino R. Dei gratiâ, Sanctæ Mariæ in Cosmedyn Diacono Cardinali, Amico suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

QuumQuorumdam fide dignorum relatio *&c. ut supra usque ibi; viz.* ipsum Archiepiscopum Captionem, seu Arestationem quorundam Clericorum vestrorum in Portu nostro Dovorriæ *&c. ut supra, mutatis mutandis, usque ibi; viz.* prosequerentur quoquo modo.

Vestram igitur Paternitatem affectuosis precibus requirimus & rogamus, quatinùs præfatum Archiepiscopum, de facto prædicto insontem penitus & immunem, inde totaliter excusatum habere velitis, & erga Dominum Summum Pontificem (cui super hoc scribimus) modis omnibus, quibus poteritis, excusare. A.D. 1323.

Dat. ut supra.

Eodem modo scribitur Cardinalibus subscriptis, mutatis mutandis, videlicet;

Domino G. Tituli Sanctorum Marcellini & Petri, } Presbiteris Cardinalibus.
Domino G. Tituli Sancti Cyriaci in Termis, }
Domino L. Sanctæ Mariæ in via lata Diacono Cardinali.

Responsio Papæ super facto Episcoporum, Bathoniensis, & Lincolniensis.

A.D. 1323. An. 17. E. 2. Ex Autogr.

JOhannes Episcopus, servus servorum Dei, carissimo in Christo Filio Edwardo, Regi Angliæ Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Decet Excellentiam Regiam à Matre suâ sacrosanctâ Romanâ Ecclesiâ talia postulare, quæ impleri per eam honestè valeant, & alterius jus non lædant.

In hiis quidem ipsam hactenus reperit, &c, dante Domino, continuè promptam reperiet, propitiam & benignam.

Sane quòd, Venerabiles Fratres, Coepiscopos nostros deponamus à suis gradibus, sine culpis gravioribus, de quibus judicialiter constet nobis, vel etiam ad alias Ecclesias, suis inferiores facultatibus, vel honore, absque eorum beneplacito, transferamus, nequaquam justitiæ congruit, nec est consentaneum rationi.

Excellentiam itaque Regiam deprecamur, quatinùs hunc morem, velut Deo gratum, tuo convenientem statui, ac nobis acceptum plurimum, velit in suis petitionibus observare; Nósque excusatos habeat, si preces, emissas pro ammotione seu translatione, Venerabilium Fratrum nostrorum, Batoniensis, & Lincolniensis, Episcoporum, exequendas non duximus, cùm eas, absque Dei offensâ, & ipsorum injuriâ, nequiverimus adimplere. A.D. 1323.

Si quis tamen, secundum vias Canonum, contra ipsos velit proponere aliqua, ipsum audire benignè offeramus nos paratos, & super propositis facere quicquid fieri poterit, justitiâ inoffensâ.

Dat. Avinion 15 Kal. Octobris Pontificatûs nostri anno octavo.

Sub Filis canabeis.

Bulla super Quarta parte Decimæ Biennalis, Papali Cameræ reservata.

A.D. 1323. An. 17. E. 2. Ex Autogr.

JOhannes Episcopus &c. Carissimo in Christo Filio Edwardo, Regi Angliæ Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Sicut Serenitatem Regiam credimus non latere, nos dudum, pro multis importabilibus oneribus, nobis & Ecclesiæ Romanæ tunc incumbentibus, quæ postea non sunt diminuta, sed aucta, Quartam partem Biennalis Decimæ, per nos ultimò tibi concessæ, duximus nostræ Cameræ, sicut per, venerabilem Fratrem nostrum, Johannem Episcopum Wyntoniensem, tunc Archidiaconum Lincolniæ, Nuncium Regium, Magnificentiæ tuæ insinuare curavimus, A.D. 1323.

refer-

A. D. 1323. Edw. 2. reservandam; quam nobis Excellentia Regia, jam diu est, mittere debuit, & ob quam causam ommiserit ignoramus.

Quocirca Sublimitatem Regiam rogamus attentiùs, & hortamur, quatinùs quartam partem prædictæ Decimæ, absque morosæ dilationis obstaculo, mitti, & assignari prædictæ Cameræ faciat Regia Celsitudo. A. D. 1323. Edw. 2.

Dat. Avinion. decimo quinto Kal. Octobris, Pontificatûs nostri anno octavo.

Sub Filis canabeis.

De non receptando Rogerum de Mortuo Mari.

A. D. 1323. An. 17. E. 2. Claus. 17. E. 2. m. 36. d.

REX, dilecto & fideli suo, Johanni de Fienles, Salutem.

Datum est nobis intelligi, quòd vos Rogerum de Mortuo Mari de Wyggemore, Inimicum & Rebellem nostrum, nuper câ occasione Captum, & in Prisonâ nostrâ Turris Londoniæ detentum (qui eandem Prisonam fregit, & ab eadem Turre notanter & felonicè evasit) necnon & alios Inimicos & Rebelles nostros, qui a Regno nostro fugerunt, infra Dominium in Pykardia receptatis, & eos fovetis, & manutenetis in nostri contemptum & vituperium; undè eo vehementiùs cogimur admirari, quo infra Regnum nostrum Terras & Tenementa tenetis, & utilitates vestras & commoda, ante hæc tempora, pro viribus procuravimus, & de vobis specialiter confidebamus.

Et, quia Fautores & Receptatores dictorum Inimicorum & Rebellium nostrorum, tanquam eis in hac parte contra nos adhærentes reputamus, vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd dictos Inimicos & Rebelles nostros, si ad partes Potestatis vestræ declinaverint, vel in eodem inveniri poterunt, arestetis, & ad nos mittatis; eisdem Inimicis & Rebellibus nostris, vel eorum alicui favorem, vel auxilium aliquod quoquo modo nullatenus facientes, nec eos, nec eorum aliquem quomodolibet receptantes. A. D. 1323.

Et de eo, quòd indè facere volueritis, nobis, per Latorem præsentium, rescribatis.

Teste Rege apud Skipton in Craven primo die Octobris.

Per ipsum Regem.

Eodem modo scribitur Roberto de Fienles.

Contra Fingentes Miracula fieri per Inimicos Regis.

A. D. 1323. An. 17. E. 2. Pat. 17. E. 2. p. 1. m. 15. dor.

REX, dilectis & fidelibus suis, Johanni de Stonore, & Johanni de Bousser, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nuper Henricus de Monte Forti, & Henricus de Wylyngton, nuper Inimici & Rebelles nostri, eâ occasione, per Considerationem Curiæ nostræ, per Equos tracti, & apud Bristoll suspensi fuissent: &, virtute considerationis prædictæ, in Furcis pendentes, remansuri quamdiu corpora eorum subsisterent; ut alii vitarent mala & facinora talia contra nos perpetrare,

Reginaldus de Monteforti, Willielmus de Clyf, Willielmus Curteys, & Johannes Frater ejus, unà cum quibusdam aliis Malefactoribus, & Pacis nostræ perturbatoribus, causas fraudulosas, per quas affectionem Populi a nobis elongare, & Populum eundem contra nos movere possent, malitiosè fabricantes, apud Bristoll, ad loca, ubi corpora dictorum Inimicorum & Rebellium nostrorum adhuc suspensa remanent, pluries accesserunt, & Miracula ibidem fieri falsò fingentes, idolatriæ figmenta ibidem fecerunt & publicârunt, & per alios fieri & publicari procurârunt: A. D. 1323.

Et illos, qui ad locum prædictum, pro hujusmodi figmentis Idolatriæ faciendis, accesserunt, contra alios, qui sic accedentes pro nostro & Regiæ Dignitatis nostræ honore repellere nitebantur, vi & armis manutenuerunt & defenderunt:

Et alia enormia ibidem fecerunt, in nostri, & Regiæ Dignitatis nostræ, & Considerationis prædictæ opprobrium & scandalum manifestum, & contra Pacem nostram;

Nos,

Nolentes contemptus & trangressiones prædictos, si taliter perpetratæ fuerint, transire impunitos,

Assignavimus vos Justiciarios nostros ad inquirendum, per Sacramentum proborum & legalium Hominum de Comitatu Glouceitriæ, per quos &c. de nominibus Malefactorum prædictorum, qui,

A.D. 1323. Edw. 2. qui, unà cum præfatis, Reginaldo, Willielmo, Willielmo, & Johanne, Contemptus & Transgressiones prædictos perpetrârunt,

Et de Contemptibus & Transgressionibus illis pleniùs veritatem,

Et ad eosdem Contemptus & Transgressiones audiendum & terminandum secundum Legem &c.

Et ideò vobis mandamus, quòd, ad certos dies & loca, quos ad hoc provideritis, Inquisitionem illam facietis, & Contemptus & Transgressiones prædictos audiatis & terminetis in forma prædicta, facturi &c. salvis &c. A.D. 1323. Edw. 2.

Mandavimus enim Vicecomiti nostro Comitatûs prædicti, quòd, ad certos dies & loca, quos ei sciri faciatis, venire faciat coram vobis tot &c. per quos &c.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Skypton in Craven secundo die Octobris.

Per ipsum Regem.

De Episcopo Bathoniensi & Wellensi a Regno amovendo.

A.D. 1323. An. 17. E. 2. Rom. 17. E. 2. m. 7. dorf. PAPÆ Rex devota pedum oscula beatorum.

Inter alia, nuper vestræ Clementiæ nos meminimus supplicâsse, ut Johannem, Bathoniensem & Wellensem Episcopum, qui nostris Inimicis & Rebellibus, tempore Turbationis, in Regno nostro dudum exortæ, contra nos adhæsit, se cum eis partem faciendo, & cujus mora in dicto Regno, propter ipsius multiplicia demerita, absque gravi scandalo, non valemus tolerari, a Regimine dictæ Ecclesiæ amovere: & loco suo, dilectum nobis in Christo Abbatem de Langedon, Ordinis Præmonstracensium, nobis & Regno nostro utilem & fidelem, eidem Ecclesiæ præficere dignaremini in Pastorem.

Verùm, quia de exauditione hujusmodi nostri rogatûs ulla nobis nondum innotuit certitudo,

Beatitudinem vestram (ut nostri cordis desiderium multiplicata intercessio pleniùs attestetur) pulsandam duximus precibus iteratis, quatinùs, ejusdem Johannis gestûs vituperabilis (quem vestris apicibus testimonio deserimus) veritatem, prout convenit, ponderantes, preces nostras, super ipsius Amotione, necnon & præfati Abbatis Præfectione, dignemini, juxta speratam fiduciam, taliter exaudire, quòd exindè Honor conservetur reglus, evitentur scandala, & prædictæ Ecclesiæ, totique Regno nostro quietis desiderata prosperitas augeatur. A.D. 1323.

Conservet &c.

Dat. apud Heghtenbill decimo die Octobris.

Pro Bernardo Jordani de Insula.

A.D. 1323. An. 17. E. 2. Ex Autogr. JOhannes Episcopus, servus servorum Dei, Carissimo in Christo Filio Edwardo, Regi Angliæ illustri, salutem & Apostolicam benedictionem.

Hanc de Regali benevolentiâ gerit Apostolica Sedes fiduciam, quòd preces, quas sibi pro devotis suis fiducialiter porrigit, gratanter accipiat, & illas favorabiliter ad exauditionis gratiam introducat.

Sanè, dilecti filii, Nobilis Viri, Bernardi Jordani, Domini de Insulâ, Militis, Familiaris nostri, habet assertio, quòd, licet Castra de Casaubone, de Montegalhardo, & de Duplo, cum eorum Pertinentiis, ac totâ Terrâ, quam tenebat in solidum, vel pro parte, quondam Jordanus de Insulâ, Germanus suus, certis causis, & justis Titulis, ad eundem Nobilem pertinere noscantur; tamen per Gentes, & Officiales Regios Ducatûs tui Aquitaniæ, in dictorum Castrorum, & Terræ juribus & Possessione, quibus fuisse, & esse dicitur pacificè, molestatione dictorum Officialium & Gentium dumtaxat exceptâ, multipliciter molestatur. A.D. 1323.

Cùm autem Officiales & Gentes prædicti nolint, sicut dictus Nobilis asserit, quamvis pluries cum instantiâ requisiti, a molestatione desistere supradictâ, Serenitatem Regiam rogamus attentiùs, & hortamur, quatinùs præfatum Nobilem, de benignitate Regiâ confidentem, cujus negotia, suis meritis exigentibus, non leviter insident nobis cordi, habens super prædictis, pro nostrâ, & Apostolicæ Sedis reverentiâ propensiùs commendatum, Officialibus, & Gentibus prædictis, quòd, visis Litteris, Instrumentis, Munimentis, & Juribus ejusdem Nobilis, summariè, & de plano, sibi super prædictis

A. D. 1323. Edv. 2. celeris exhibeant Justitiæ complementum, & a dictâ molestatione penitus abstineant, ipsumque aliàs favorabiliter prosequantur, velit Regia providentia districtiùs injungere, & mandare; ita quòd idem Nobilis, ex interventione nostrarum precum, speratum fructum se percepisse lætetur, & Regalis Excellentia culminis indè valeat dignis in Domino laudibus commendari. A. D. 1323. Edv. 2.

Dat. Avinion. quarto Id. Octobris, Pontificatûs nostri anno octavo.

Sub filis canabeis.

De Fingentibus Miracula prosequendis.

A. D. 1323. An. 17. E. 2. Pat. 17. E. 2. p. 1. m. 12. dor.

REX, dilectis & fidelibus suis, Johanni de Doculler, Radulpho de Dereford, & Johanni le Botiller de Lamikyt, Salutem.

Sciatis quòd, cùm nuper Henricus de Montefort, & Henricus de Wylyngton, nuper Inimici & Rebelles nostri, eâ occasione per Considerationem Curiæ nostræ, per Equos tracti, & apud Bristoll suspensi fuissent, *&c. prout supra, de secundo die Octobris, usque hæc verba, viz.*

Mandavimus enim Vicecomiti nostro Comitatûs prædicti, quòd, ad certos dies & loca, quos vos, vel duo vestrûm ei scire faciatis, venire faciat coram vobis, vel duobus vestrûm tot &c. per quos &c. A. D. 1323.

In cujus &c.

Teste Rege apud Liverpol vicesimo quarto die Octobris.

De Hutesio & Clamore contra Rogerum de Mortuo Mari.

A. D. 1323. An. 17. E. 2. Pat. 17. E. 2. p. 1. m. 11.

LE Roi a Viscounte de Kent, & a touz ses bailiss & seals de meisme le Countie, deinz fraunchises, & dehors, as queux cestes lettres vendrount, Salutz.

Pur ceo, qui nostre Treiter, Enemy, & Rebeal, Roger de Mortimer de Wygemor, n'adgairs, ovesque noz autres Enemis & Rebeaux, leua de guerre encountre nous: &, a banere desplie, chevancha en nostre Roialme d'Engleterre, & en nostre Terre de Gales: & prist & occupa, par force de guerre, plusors Chasteux, Villes, Manoirs, Terres, & Tenementz: & fist multz des homicides roberies, arsouns, & autres diverses felonis, & mauveistez sur noz, & sur nostre Poeple, en blemissement de nostre Pees, & movement & destruction de nostre Poeple:

Le quel Roger, quant il esteit issint restreint & durmeue par nostre poair, qil ne poeit nule part gaudir, se rendi a nous a nostre voluntie, haut & bas, de vie & de membre, & de Terre, & de Tenements, & de totes choses: & en tiele fourme lui receumes, & li feisimes mettre en garde, en prison, a nostre tour de Loundres:

Et apres, solom la Ley & l'Ustage de nostre Roialme, pur les felonies & mauveistes, qil avoit issint fait sur nous & sur nostre Poeple, par agard de nostre Court, fust ajuggee d'estre treinee & pendu; mes, de nostre grace especiale, lui pardoneimes le treiner & le pendre, & lui grauntames sa vie, issint qil demorast en prisoun parpetuel: A. D. 1323.

Et aprés, le dit Roger, demorant issint en prison, en nostre dit Tour, ovesqes autres mauveys de sa covyne, treiterousement & fausement compassa de treier & de prendre meisme cele tour, & noz chasteaux de Wyndesore, & de Walyngford:

Et cele treisone & fausyne fist fournir graunt a la prise le dit chastel de Walyngford, & le fist prendre par Roger de Wauton, & autres, nos Treiters & Mauveys; le quel Roger de Wauton connuseit la dite felonie, & pur cele fust treine & pendu:

Ensement le dit Roger de Mortimer, fausement & treiterousement, plusurs feez, envoia lettres & messages, pur faire venir Aliens en nostre Roialme, a mover guerre contre nous, en destruccion de nostre Roialme, & de nostre Poeple, & procura, fausement & treiterousement, de tuer & murdrir ascuns de noz plus priveez & loiaux Counseilers:

Des queux treisons, mauveisteez & felonies le dit Roger de Mortimer avoms aresnee en nostre presence, devaunt noz Justices, noz Lieus tenauntz, & nos Coronners, co il les conuseit:

Sur quele conissance nous chargeaumes plusors Grauntz, & noz Justices, & noz autres sages de la ley, de nostre Roialme, qui eux se avisassent, & nous feissent savoir qel jugement le dit Roger de

A.D. 1323. Edw. 2. de Mortimer avoit deservi, solom la Ley & l'Usage de nostre Roialme, pur tieles treisons & mauveistes faites & compassez:

A tot nous eussent ils avise & counseiles, qe, par la Ley de la terre, il avoit deservi d'estre treinee & pendu, jadumeyns, de nostre grace especiale, nous nous en soffrunes du jugement, & lui feismes retenir en prison, en la dite Tour; la quele prison il puis, fausement, treiterousement, & felounessement, nutantre debrisa, & hors eschapa, & s'enfuit come nostre Treitur & Felon hors de nostre Roialme:

Par quoi nous maundoms & commandoms a vons touz, & a chescun de vous, sur forfaiture de vie & de membre, de Terre & de Tenements, & de quanque vos poez forfaire devers nous, qui nul de vous au dit Roger de Mortimer, nostre Enemy, Treiter & Rebeal, ne a ses Adherdauntz, Eide, Confort, ne Counseil par lettre, ne par message, ne en autre manere, priveement ne apartement, ne facez: ne lui, ne les Adherdauntz recetiez: ne depar lui, ne depar eux lettre ne message ne recevez: ne en autre manere ovesque eux communez; eintz lui & touz ses Adherdauntz par tut, ou vous les purrez trover, come noz Treitres, Enemis, & Rebeaux, pursuez a Hui & Cri, & les puez, a tote la force qui vous purrez.

Et vous, avantdit Viscounte, totes les choses desusdites facez, en vestre baillie, deinz fraunchises, & de hors, en touz les lieux, qui vous veez qui face a faire, overtement crier & puplier, & facez aussint pupplier es ditz lieux, qi, si nul commune ovesque le dit Trietur, & Enemy, ou oue ses Adherdauntz, en nulle Manere, qui nous le tendroms come nostre Treitur & Enemy, & Aherdaunt a eux encontre nous; & pur tiel les pursuiroms & puniroms.

En tesmoignance des queux choses, &c.

Don. a Notingham le 14. jour de Novembr.

Per ipsum Regem.

En meisme la manere est escrit a touz Viscontes, & touz Baillifs & feaux de meismes les Counteez, par tot Engleterre. A.D. 1323. Edw. 2.

En meisme la manere est escrit as suscscritz cest asaver,

Esmon Counte d'Arundale, Justice de Gales, & as touz Baillifs & foiaux le Roi de meisme la terre, deinz fraunchises & de hors &c.

Esmon de Wodestok, Counte de Kent, Conestable de Dovorr, & Gardein de Cink Portz, & as touz Baillifs & foiaux le Roi de meisme les portz deinz fraunchises &c.

Oliver de Ingham, Justice de Cestre, & a touz Baillifs & foiaux le Roi de meisme le Counte, deinz Fraunchises &c.

Monsieur le Despenser, Countie de Wincestre, & Seigneur de Dynebegh in Marchia Wall.

Hugh le Despenser Seigneur de Glamorgan & Morgannon.

Counte de Kent, Seigneur de Mellenith.

Counte de Arundell, Seigneur de Clou.

A Fouk Fitz Waryn, Seigneur de Whitinton.

A Counte de Garenne, Seigneur de Bromfeld & Yale.

A Counte de Pembrok, Seigneur de Pembrokshyre.

A Johan de Hastyng, Seigneur de Bergeveney.

A Henr. de Lancastre, Seigneur de Monemuth.

A Johan de Cherleton, Seigneur de Powys.

A Aleise de Lacy, Countesse de Nicchole, Dame de Clifford.

A William la Zousche, de Assheby.

Ordinatio de statu Terræ Hiberniæ.

A.D. 1323. An. 17. E. 2. Pat. 17. E. 2. p. 1. m. 3. EDward, par la grace de dieu, Roi d'Engleterre, Seigneur d'Irlaund, & Ducs d'Aquitaigne, A toutz ceaus, qi cestes presentes lettres verront ou orront, Saluz.

Sachez qe, a l'amendement du Jugement de nostre terre d'Irlaund, a plus grant pees & tranquillite de nostre poeple en cele terre, a Notingham, as oytaves del seint Martin, l'an de nostre regne A.D. 1323.

dis

A. D. 1323. Edw. 2. dis septisme, par assent de nostre conseil, illoeqes sont les pointz, soutz escritz, assentuz & accordez, a fin qe eux soient tenuz, & fermement gardez en meisme la terre:

Primerement, qe la nostre Justice d'Irlaund, ne nul autre nostre Ministre en cele terre, tanc come ils sont en nos Offices illoeqes, ne purchacent terre, ne tenement, dedenz les listes ou boundes de lour baillies, saunz nostre congie especial; &, si nul face le contrair, ceo, q'il avera purchace, seit encurru, & forfait a nous, & noz heirs; sauve as chiefs Seignurages de Fee Services, dues & acustumez de terres & tenementz, issint encurruz, & forsfaitz a nous.

Item, qe nostre Justice d'Irlaund, ne nul de noz autres ministres illoeqes, par colour de lour offices, ne preignent vitailles, ne autres choses de nuli, contre son gree, horpris en cas de necessite, pur le commun profit de la terre: & adonqes qe ceo ce face par l'avis & l'assent de plus Grantz de nostre Consail celes parties, & par brief de nostre Chauncellerie d'Irlaund; & en cas qe nous, ou noz heirs, le Commanderoms par bref de nostre Chauncellerie d'Engleterre, ou par nos autres lettres.

Item, qe nostre dite Justice, ne nul de noz autres Ministres illoeqes, par colour de lour office, ne arestent Niefs, ne autres biens des Estraunges, ne des Priuez; mes qe tutz Marchauntz & autres puissent carier bledz, & autres Vitailles, & Marchaundises, hors de nostre terre d'Irlaund, iesqes en nostre roialme d'Engleterre, & en nostre terre de Gales (horpris en les cas susditz) fesauntz les custumes dues & usez: Issint, totes voies, q'il facent covenable seurte, q'il ne iront, ne ne communerent od nos Enemis, d'Escoce, ne nos autres Enemis si nul fuissent: Et, si nul Justice, ou autre Ministre, face le contrair des choses susdites, & de ceo sait atteint, face gre au plentif, de ses damages, a double; & jadumeins seit greuement puni devers nous.

Item, pur le Seal nostre Justice d'Irlaund, de chescune Bille de grace, quautre Deners: &, pur l'escripturre de chescune Bille, deux Deners; desore seient pris, & paiez, & nient plus.

A. D. 1323. Edw. 2. Item, de celui, q'est commande a la Prisone par auctorite de nostre Court, quant il sera delivres, quatre Deners seient pris pur le Fee du Mareschal, & nient plus; Et, si par cas nul veigne encontre les choses susdites, & de ceo seit ateint a nostre seute, ou a sente de partie, face gree a la partie, & seit grevement puni devers nous.

Item, qe nul pardonn de la sute de nostre pees pur mort de homme, ne pur autre Felonie, ne tuition pur celi, qi ferra des tiens felonies recte ou endite, ne seit sait grantie desore par nostre Justice d'Irlaund, ne seale de nostre Seal illoeqes, sanz especial commandement de nous meismes, desouz akuns de noz Seals d'Engleterre; savee qe nostre dire Justice, & nostre Chanceller d'Irlaund, ou l'avisement de nostre Consail d'Irlaund, puissent faire pardon des felonies, faites devant la date de cestes, selom ceo qe, pur nostre honour & profit, & pees, & tranquillite de nostre people, illoeqes veient qe sait & faire, & solom le mandement q'il en ount de nous; Issint, totes voies, qe des felonies, qe sit feront des vie, nul pardon se face, ne tuition seit grauntie saunz especial commandement de nous meismes, sicom desus est dit.

Item, qe nul Bref original, pledable a la commune Lei, ne seit receu par nul de noz Ministres, forsqe Bref seale desoutz nostre grant Seal d'Irlaund: ne nul Proces sait par autre Bref; sauve qe, par nostre Seal, de nostre Escheker d'Irlaund, des choses, tochantz cele place, soit fait aussicome deit estre fait de reson, & selom ceo qe cea enarere ad este acustumee.

Item, qe nostre Justice de la dite terre, par ses Brefs, ou Lettres, ne large, ne ajorne Assise de nouele disseisine devant lui, forsqe en le Conte, ou il serra present, & tanccome il demorra en meisme le Contee.

En tesmoignaunce de quele chose, nous avoms fait faire cestes noz Lettres overtes.

Don. a Notingham, le xxiv. jour de Novembre, l'an de nostre regne dis septisme.

De Articulis, in dicta Ordinatione contentis, in terra Hiberniæ publicandis.

A. D. 1323. An. 17. E. 2. Ibid.

Rex Cancellario suo Hiberniæ, qui pro tempore fuerit, Salutem.

A. D. 1323. Quosdam Articulos, nos, & statum terræ nostræ Hiberniæ, & Ministrorum nostrorum ibidem, tangentes, per nos, de

A.D. 1323. de avisamento Concilii nostri ordinatos,
Edw. 2. vobis mittimus, sub Sigillo nostro, in formâ Patenti:

Mandantes quòd Articulos illos in Rotulis Cancellariæ nostræ prædictæ irrotulari, & eos sub Sigillo nostro Hiberniæ, in formâ Patenti, exemplificari, & Justiciario nostro Terræ prædictæ, ac Justiciariis nostris de Banco Dubliniæ, & Thesaurario & Baronibus nostris de Scaccario Dubliniæ, ac aliis Ministris nostris in eâdem Terrâ, ubi expedire videritis, mitti faciatis:

Mandantes eisdem, & ex parte nostrâ districtiùs injungentes, quòd omnes & singulos Articulos prædictos, in Placiis & Ballivis suis, publicari, &, quantum ad ipsos pertinet, observari faciant, juxta formam Articulorum prædictorum.

Et quòd prædicti, Justiciarii, Thesaurarius, & Barones, Articulos eosdem A.D. 1323.
similiter in Rotulis suis faciant irrotulari. Edw. 2.

Volumus insuper, & vobis injungimus & mandamus, quòd, ad petitionem & prosecutionem cujuslibet, conquerentis de attemptato, seu attemptatis contra Articulos prædictos, seu aliquem eorumdem, quotiens requisiti fueritis, sub Sigillo nostro Hiberniæ prædicto, tàm pro Nobis, quàm pro hujusmodi Conquerentibus, debitum & festinum remedium faciatis; Ita quòd non possitis, super aliquo defectu, tepeditate, vel negligentiâ, reprehendi.

In cujus &c.

Teste Rege apud Notingham decimo quarto die Novembris.

Pro Nuncio Papæ & Subcollectoribus, de non molestando.

A.D. 1323.
An. 17. E. 2.
Pat. 17. E. 2. p. 1. m. 6.

REX omnibus Ballivis & fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Cùm, sanctissimus pater, Dominus Johannes, divinâ providentiâ, Papa xxii, Dilectum nobis in Christo, Magistrum Hugonem de Engolisma, Sacristam Ecclesiæ Narbonensis, ad partes Angliæ, Hiberniæ, & Walliæ, tanquam Nuncium ejusdem Papæ, ac Sedis Apostolicæ specialem, destinaverit, pro diversis eorundem, Patris & Sedis, negotiis inibi prosequendis & excercendis:

Nos, eundem Hugonem, ob reverentiam dicti Patris, favore benevolo prosequentes, suscepimus Ipsum, ac Subcollectores, & Ministros suos, quos sub se deputare voluerit ad negotia illa prosequenda & facienda, Homines, Res, & Bona sua, in Protectionem & Defensionem nostram, necnon in salvum & securum Conductum nostrum:

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Hugoni, Subcollectoribus, seu Ministris suis, per ipsum ad præmissa facienda A.D. 1323.
deputatis, seu deputandis, in dictis negotiis prosequendis & excercendis, seu Hominibus suis, in Personis, Rebus, aut Bonis suis, non inferatis, seu ab aliis, quantum in vobis est, inferri permittatis injuriam, molestiam, dampnum, impedimentum aliquod, seu gravamen.

Et, si quid eis forisfactum fuerit &c. dùm tamen in dictis negotiis exequendis se habeant, prout alii Nuncii dictæ sedis hactenus rationabiliter se habere consueverunt, & aliqua, nobis seu Regno nostro præjudicialia, non attemptent.

In cujus &c. quamdiu Regi placuerit duraturas.

Teste Rege apud Kenilleworth vicesimo octavo die Decembris.

Per ipsum Regem.

Contra Cardinalem (qui idem Eliensis Archidiaconus) Eliensem Episcopum, per CONSERVATIAS *Papales, molestantem.*

A.D. 1324.
An. 17. E. 2.
Rom. 17. E 2. m. 6.

PApæ Rex devota pedum oscula beatorum.

Quantò majori desiderio tranquillitatem appetimus subditorum, tantò molestiùs ferimus quòd, novis adinventionibus, ipsorum quietem conspicimus perturbari; ac pro celeris appositione remedii, contra genus morbi pestiferi (quod jam de novo, ut didiscimus, non sine nostro præjudicio, in A.D. 1324
oppressionem Populi nostri, processit) eò vestram Clementiam confidentiùs imploramus, quò certiùs confidimus eam in hiis, quæ ejusdem Regni quietem respiciunt, solitâ benivolentiâ propitiam invenire.

Sanè nuper, ut refertur, inter Procuratores, venerabilis Patris, Domini

H Guil-

A. D. 1324. Edv. 2. Guillielmi, Tituli Sancti Ciriaci in Termis Presbiteri Cardinalis, Archidiaconi Eliensis, & Magistros, Willielmum de Stepyng, de Cotenham, & Radulphum Oliver, de Makketon, Ecclesiarum Rectores, ac Henricum de Trippelaw, Commissarios, venerabilis Patris, & nobis prædilecti, Johannis Eliensis Episcopi, Regni nostri Incolas, super quibusdam Juribus, & rebus aliis, tàm præfatum Episcopum, quàm eosdem subditos nostros concernentibus, dùm idem Episcopus in Ducatu nostro Aquitaniæ, pro reformatione ejusdem, de mandato nostro existeret, ortâ in dicto Regno nostro materiâ Quæstionis;

Magister Johannes de Lescopon, Archidiaconus Navatensis, prætendens se Commissarium in quadam CONSERVATIA, per, bonæ memoriæ, Clementem Papam Quintum, Prædecessorem vestrum, dicto Domino Cardinali, super Beneficiis suis, concessâ, præfatos Commissarios, & alios dicti Episcopi Ministros, ad comparendum coram eo, extra Regnum nostrum, Avinioniæ, in Hospitio habitationis suæ, ad locum tam remotum, contra Canonicas Sanctiones, citari fecit responsuros de Præmissis, in Juris, & Nostri, ac Subditorum nostrorum, injuriam manifestam.

Cùm itaque, Pater Sancte, ex præmissis, nisi per vestræ Sanctitatis providentiam Remedium congruum celeriùs apponatur, in eisdem, Regno & Populo nostris, dampna innumera & scandala gravia suscitari verisimiliter poterunt formidari, præsertim cùm hujusmodi CONSERVATIÆ, quæ à tramite Juris communis exorbitant, non consueverunt fieri, in Regno nostro, temporibus retroactis;

Nos, super præmissis, desiderantes eo affectiùs, per vestræ Benignitatis clementiam, apponi Remedium opportunum, quo idem Episcopus, tempore Citationis prædictæ, nostris Obsequiis, sicut aliàs, vicibus successivis, utiliter & laudabiliter insudavit,

Sanctitati vestræ votivis affectibus supplicamus, quatinùs ad Incommoda, & Scandala, ac Oppressiones, prædicta, Paternæ considerationis intuitum convertentes, ita super præmissis de remedio dignemini congruo providere, quod exindè dictorum Commissariorum, & Ministrorum præfati Episcopi vexatio cesset in hac parte, & eis quies præparetur, ac via, in casibus hujusmodi, malignari volentibus præcludatur.

Conservet &c.

Dat. apud Kenilworth primo die Januarii.

Ad præfatum Cardinalem, contra CONSERVATIAS *prætaxatas.*

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Rom. 17. E. 2. m. 6. VEnerabili in Christo Patri, Domino G. Dei gratiâ, Tituli Sancti Ciriaci in Termis Presbitero Cardinali, Amico suo carissimo, Edwardus, &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Dùm moram pensamus diutinam, quam in Regno nostro Angliæ vos fecisse recolimus, ac exinde Jurium & Consuetudinum ejusdem Regni, præ cæteris Cardinalibus, vos notitiam habere confidimus pleniorem: Dumque mentis nostræ occurrit obtutibus, qualiter nostra, & ipsius Regni negotia habuistis hactenus sinceriter commendata; miranter audivimus quòd inter quosdam Procuratores vestros, & Magistrum Willielmum de Stepyng, de Cotenham, & Radulphum, Oliver de Makketon, Ecclesiarum Rectores, ac Henricum de Trippelaw, Commissarios, Venerabilis Patris, & nobis prædilecti, Johannis Eliensis Episcopi super quibusdam Juribus, & rebus aliis, dum idem Episcopus in Ducatu nostro Aquitaniæ, pro Reformatione ejusdem, de mandato nostro extitit, ortâ materiâ quæstionis; A. D. 1324.

Quidam Magister Johannes de Lescapon, Archidiaconus Navatensis, prætendens se Commissarium in quâdam CONSERVATIA, per, bonæ memoriæ, Dominum C. Papam Quintum, vobis, super Beneficiis vestris, concessâ, ad prosecutionem vestram, ut dicitur, præfatos Commissarios, & quosdam etiam alios Ministros dicti Episcopi, ad comparendum coram ipso, extra Regnum nostrum, Avinioniæ, in Hospitio Habitationis suæ, citari fecit super præmissis responsuros:

Nos itaque, attendentes quòd ex Citationibus hujusmodi & Processibus, si qui inde fierent, Subditis nostris, quos a vexationibus indebitis tenemur protegere & tueri, intolerabiles Oppressiones evenirent, & possent Scandala suscitari, eo quod non consueverint talia fieri, in dicto Regno nostro, aliquibus temporibus retroactis: confidentesque de vestrâ Sinceritate, quòd contra Nos, & Regni nostri Incolas, indebitas Novitates introducere non velitis, set potiùs,

A.D. 1324. Edw. 2. tiùs, veluti honoris nostri Zelator præcipuus, resistere Jura ejusdem Regni volentibus impugnare,

Paternitatem vestram affectuosis precibus requirimus & rogamus, quatinùs a prosecutione quâlibet, contra Commissarios, & Ministros præfati Episcopi, prætextu Citationis prædictæ, quæ in nostri, & ipsius Regni dispendium, & perniciosum exemplum dinoscitur emanâsse, prorsus desistere velitis, & Jura Archidiaconatûs vestri, viâ Juris ordinarii, quemadmodum per dictos Procuratores vestros fuerat inchoatum, prosequi prout decet: A.D. 1324. Edw. 2.

Taliter, si placet, has Preces nostras exaudientes in effectu, quòd, pro defensione Subditorum nostrorum, in hac parte, non habeamus necesse aliud Remedium adhibere.

Dat. apud Kenilworth tertio die Januarii.

Ad Commissarium in CONSERVATIA *antedicta.*

A.D. 1324. An. 17. E. 2. Rot. 17. E. 2. m. 6. REX, discreto Viro, Magistro Johanni Lescapon, Archidiacono Navatensi, & Canonico Dubliniæ, Salutem.

Ad nostrum pervenit auditum, quòd vos,

Prætendentes vos Commissarium in quâdam CONSERVATIA, pro venerabili Patre, Domino G. Tituli Sancti Ciriaci in Termis Presbitero Cardinali, Archidiacono Eliensi, super Beneficiis suis, per, bonæ memoriæ, Dominum Clementem, Papam Quintum, concessâ, Magistrum Willielmum de Stepyng, & quosdam alios Commissarios & Ministros, venerabilis Patris, Johannis Eliensis Episcopi, nostros Subditos & Regni nostri Incolas, ad comparendum coram vobis Avinioniæ, in Hospitio habitationis vestræ,

Super aliquibus Juribus, & Rebus aliis, super quibus inter quosdam Procuratores dicti Cardinalis, & præfatos Commissarios & Ministros, nuper, dum idem Episcopus, pro nostris Negotiis, in partibus Vasconiæ morabatur, orta fuit materia Quæstionis,

Responsuros citari fecistis; de quo, non immeritò, conturbamur, cùm per hujusmodi Citationes, & Processus exindè secuturos, nobis præjudicium, & intolerabiles Oppressiones Subditis nostris non sit dubium irrogari, nec talia (sicuti Juri dissona) consueverint fieri, in Regno nostro, aliquibus temporibus retroactis. A.D. 1324

Quamobrem vos rogamus, & requirimus ex affectu, quatinùs, ad honorem Regium & Populi nostri quietem, ut tenemini (velud qui, sub nostro Dominio, Proventus Ecclesiasticos noscimini optinere) debitam considerationem habentes, ab hujusmodi Processibus, contra nostros Subditos, præmissis occasionibus, faciendis (qui non solùm in derogationem Legum & Jurium dicti Regni nostri cedere dinoscuntur, set etiam a Juris communis tramite videntur utique deviare) penitùs desistatis, ea quæ, per vos in hac parte minùs ritè attemptata fuerint, totaliter revocantes:

Et taliter in hac parte vos habere studeatis, quòd vestram debeamus prudentiam, & benevolentiam ex merito commendare, & quòd non oporteat nos, pro conservatione Juris nostri Regii, & tranquilitate Subditorum nostrorum prædictorum, aliud Remedium apponere contra hujusmodi Novitates.

Dat. apud Kenilworth tertio die Januarii.

Responsio Papæ super Translatione, Wintoniensis, Lincolniensis, & Bathoniensis, Episcoporum; & Roberti de Baldoc Promotione.

A.D. 1324. An. 17. E. 2. Ex Autogr. JOhannes Episcopus, servus &c. carissimo in Christo Filio Edwardo, Regi Angliæ illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Gratantèr & benignè recepimus, dilectum Filium, Nobilem Virum, Henricum de Suliaco, Buticularium Franciæ, nuper ad nostram præsentiam venientem, &, quæ voluit exponere, favorabiliter audivimus & intelleximus diligenter. A.D. 1324.

Verùm, quia ipse super Translatione, Venerabilium Fratrum nostrorum Wyntoniensis Lincolniensis, & Bathoniensis, Episcoporum; & Promotione, dilecti Filii, Magistri Roberti Baldok, duxit apud nos pro parte Regiâ multipliciter insistendum; eidem respon-

A. D. 1324. Edw. 2. respondimus, ficut per alias Litteras nostras, tuæ Celsitudini meminimus respondisse, quòd Translationem hujusmodi, absque nostrâ, & Sedis Apostolicæ indecentiâ, & alterius injuriâ, facere non valemus;

Serenitatem Regiam iteratis Precibus exhortantes, quatinùs, ab hujusmodi postulatione desistens, & a nobis talia postularis, quæ tibi gratiosè, fine Dei offensâ, & proximi injuriâ, concedere valeamus; dictum Wyntoniensem Episcopum, quem velut honoris, & commodi Regii, fervidum zelatorem, tuis, & Regni tui utilitatibus, speramus pro tempore fructuosum existere, benignè recipias; ac ipsum, & Ecclesiam suam Wyntoniensem velit habere Regia benignitas propensiùs commendatos.

Super facto autem dicti Roberti, per dictum Nobilem plurimùm commendati, jam aliàs rescripsisse meminimus Regiæ Dignitati, quod magis Testimonio Regio, dictum Robertum multipliciter commendanti, quàm nonnullis, multa sinistra de ipso suggerentibus, fidem dantes, eum ad gratiam nostram admisimus, &, Regiæ Considerationis intuitu, suorumque Meritorum, quibus juxtà verbum juvatur Regium, interventu, loco, & tempore, prosequi proponimus gratiis, & favoribus, opportunis. A. D. 1324. Edw. 2.

Dat. Avinion. Nou. Januarii, Pontificatûs nostri anno octavo.

Sub filis canabeis.

Pro Domino de Suliaco, a Papa Regi Recommendatoria.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Ex Autogr. Johannes Episcopus, &c. Carissimo in Christo Filio Edwardo, Regi Angliæ Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Gratis admodum relatibus, dilecti Filii, Nobilis Viri, Henrici Domini de Suliaco, Buticularii Franciæ, Excellentiam Regiam apud nos multæ laudis præconiis attollentis, lætanter accepto, qualiter, post obitum, inclitæ recordationis, Philippi Franciæ & Navarræ Regis, eundem Nobilem gratiosè recipiens, Regia Benignitas variis fovit beneficiis, & favoribus præcipuis honoravit, indè Magnificentiam Regiam cum gratiarum actionibus plurimùm in Domino commendamus; A. D. 1324.

Illam rogantes, & hortantes attentiùs, quatinus erga prædictum Nobilem, honoris & comodi Regii fervidum Zelatorem, hujusmodi favores & *beneficia continuare* velit Regia Benignitas, nostrorum precaminum interventu, quod ex hoc Sublimitatem Regiam prosequi *gratiarum* actionibus meritò debeamus.

Dat. Avinion. Id. Januarii, Pontificatûs nostri anno octavo.

Sub filis canabeis.

De Colloquio inter Papam & Comitem de Murref, & super Titulo Regis in Literis, ad Robertum de Brus scribendis.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Ex Autogr. Johannes Episcopus, servus servorum Dei, Carissimo in Christo Filio Edwardo, Regi Angliæ Illustri, salutem & Apostolicam Benedictionem.

Ne Celsitudo Regia de hiis, quæ Nobilis Vir Comes Moraviæ, nuper ad Sedem veniens Apostolicam, proposuit & petiit coram nobis, aliter, quàm veritas se habeat, informetur; ecce! quòd illa, necnon & ea, quæ nos sibi respondimus, tibi seriosè duximus, ut sequitur, describenda.

Primò, namque petiit dictus Comes quòd,

Cùm ipse votum de transfretando in Terræ sanctæ Subsidium emisisset, nec illud commode, sine Sedis prædictæ licentiâ, complere valeret,

Sibi Licentiam hujusmodi, necnon & Indulgentiam, quæ per ipsam Sedem dari consuevit in dictæ Terræ Subsidium transfretantibus (pro quibus principaliter nostram adierat, ut asseruit, præsentiam) concedere dignaremur: A. D. 1324.

Ad quod sibi duximus respondendum quòd, cùm ex hujusmodi particulari Peregrinatione negotium dictæ Terræ non speraremus probabiliter adjuvari, nec ad præsens saluti suæ Peregrinationem prædictam censeremus proficere, cùm tàm ipse, quàm alii partium Scotiæ Regnicolæ, suis demeritiis exigentibus, Pœnis & Sententiis nostrorum Processuum irretiti, a Communione fidelium, & merito bonorum Operum se reddidissent indignos, non erat per nos Petitioni suæ hujusmodi annuendum;

Sed,

A. D. 1324. Edv. 2. Sed, cùm super concordiâ, inter te, ac Scotos eosdem, Actore Domino, reformandâ, nedum utrique parti dissidentium, sed toti Christianitati perutili, & Terræ prædictæ negotio non modicum oportunâ, Ipsius Comitis præsentiam accomodam multipliciter speraremus, si prædictæ tractandæ concordiæ, pro parte Scotorum ipsorum, labores efficaciter vellet assumere; nos, postquam illos ad effectum debitum perduxisset, vel per ipsum, bonâ fide, circa dictam perficiendam Concordiam, datâ operâ efficaci, non staret quo minus finis votivus ejusdem Concordiæ sequeretur (reconciliato eo primitùs Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, & præstitâ satisfactione condignâ) Petitioni suæ prædictæ exandirionis aditum præberemus.

Eodem verò Comite postmodùm subjungente, quòd certi, solennes Nuncii, pro Reconciliatione Scotorum ipsorum Ecclesiæ procurandâ, erant in proximo ad nostram præsentiam destinandi: ac humiliter supplicante quòd eis, in veniendo ad Sedem prædictam, providere de securo Conductu benigniùs dignaremur:

Nos eidem providimus super hoc respondendum, quòd in Terris Principum & Baronum securum eis Conductum, quantum ad præsens, concedere nolebamus; verumtamen nostras Litteras Apostolicas, requisitorias & monitorias super hoc, ad eosdem Principes, & Barones, ac alios, juxta formam solitam, parati essemus concedere, pro securo Conductu dictis præstando Nunciis, si, pro dictâ Reconciliatione ad Sedem venientes prædictam, transitum facerent per terras & districtus ipsorum.

Præterea, subsequenter, pro parte, Nobilis Viri, Roberti de Brus, Avunculi sui, nobis obtulit idem Comes, quòd, cum crederetur, carissimum in Christo Filium nostrum Carolum, Regem Franciæ & Navarræ Illustrem, assumpturum negotium passagii Transmarini, dictus Robertus paratus erat cum Rege transfretare prædicto, dictumve Passagium assumere (si dictus Rex Franciæ ab assumptione dicti negotii duceret abstinendum) & illud prosequi personaliter, vel per Comitem antedictum:

Cui sic noscimur respondisse, quòd, quousque Pacem tecum haberent, & forent reconciliati Ecclesiæ, non erat decens, nec expediens quòd nos ipsos admitteremus, cum Rege prædicto, vel aliter, ad prosecutionem negotii supradicti.

Verùm Comes prædictus, asserens se Concordiam & Reconciliationem hujusmodi desiderabiliter affectare, nobis obtulit se fideliter & solerter laboraturum pro illis, si nos ad earum tractatum dare velimus operam efficacem; circa quem valdè utile, quinimmo necessarium reputabat, quòd in litteris exhortatoriis, per nos dicto Roberto super hoc dirigendis, sub Titulo Regio scriberemus: tenens indubiè quòd sic dictus Robertus Concordiæ & Reformationi prædictis promptè consentiret; aliàs autem probabiliter verebatur quòd, si, dicto suppresso Titulo, scriberemus, ipse non admittat Litteras nec Tractatum, sed quòd impediretur prædictum penitùs negotium, sicut extitit, occasione hujusmodi, hactenus impeditum.

Nos autem,

Qui Pacem & Reconciliationem prædictas multipliciter, sicut præmisimus, profuturas Intensis desideramus affectibus, attendentes quòd Juri & honori tuo nichil decresceret, nec Juri prædicti Roberti accresceret, sicut aliàs tibi scripsisse meminimus, Titulus memoratus scriptionis; quódque litteræ nostræ, super prædictis destinandæ, sic ad ipsum Robertum possent liberè pervenire, quæ aliàs nequiverunt, sicut Regia non ignorat prudentia, ratione omissionis prædicti Tituli, præsentari; propter quod tractatus dictæ Concordiæ hactenus extitit dispendiosè nimium impeditus,

Providentiam Regiam exhortamur, quatinùs, præmissis in scrutinio debitæ considerationis adductis, velit Regia Circumspectio æquanimiter tolerare, quòd nos scribamus eidem Roberto, sub Titulo Regiæ Dignitatis.

Quòd autem memoratus Comes quævis alia, tibi, vel Regno tuo præjudicialia, proposuerit coram nobis (quamvis forsan Regiæ Providentiæ contrarium, sicut accepimus, sit suggestum) fulcimento carere, non est dubium, veritatis.

Nos enim illa non audivissemus quomodolibet, negotiorum Regiorum Promotoribus non vocatis; sed nec ea etiam, dilectus Filius, Nobilis Vir, Henricus Dominus de Soliaco, Buticularius Franciæ, honoris & comodi Regii Zelator fervidus, qui præsens extitit in omnibus supradictis, aliqualiter admisisset.

Dat. Avinion. Id. Januarii, Pontificatûs nostri anno octavo.

Sub Filis canabeis.

I *Processus*

A.D. 1324. Edw. 2.

Processus contra Episcopum Wintoniensem, super Negotiis, sibi injunctis, in Curia Romana expediendis.

A.D. 1324. An. 17. E. 2. Placit. coram Rege Rot. 38.

DOMINUS REX mandavit Justiciariis suis hic Breve suum, sub Privato Sigillo suo, in hæc verba;

EDWARD, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, Seignur d'Ireland, & Ducs d'Aquitaigne, a, nos cheirs & foialx, Herni de Staunton, & ses Compaignouns, Justices de nostre Baunks, Salutz.

Nous vous enveoms le transescript d'un Bref, quel nous avoms mandez a Johan de Stratford, soutz nostre grant Seal:

Si vous mandoms qe, par vertue de mesme le Bref, facetz charger le dit Johan, de nous respondre, devaunt vous, del esploit de nostre Messagerie, le quel nous lui chargeasdmes altrefoiz a faire, a nostre Seint Piere, le Pape, & autres noz Amis, en Court de Rome, & de quel il se chargea par Endenture, entre nous & lui faire:

La quele nous voloms qe vous lui demaundez, & receivetz de lui, enchargeant lui, sur ceo, de point en point, reddement & asprement, come vous savetz, plus pleinment:

Et del esploit de tutes altres besoignes, dount nous lui chargeams, a ceo q'il y est longement demoretz, a grant coustages de nous;

En comaundant outre au dit Johan, sur le peril, qe appent, q'il nous face liverer totes les Bulles, ou altres Lettres, closes ou overtes, queles nous sont maundees par le dit Johan, & a nous directes par nostre dit Seint Piere, le Pape; od altres quecunques, touchauntes la respounse eu l'esploit de nostre dit messagerie, & d'autres noz bosoignes.

E facez overir les Bulles, & les Lettres; &, si vous trouez Bulle, ou lettre, touchant sa bosoigne, & nemie la nostre, la lui facetz rebailler.

Don. soutz nostre Prive Seal, a Ravenesdale, le 24. jour de November, l'an de nostre Regne 17.

Nous vous maundoms le transescript de la lettre, qe nous envioms au dit Maistre Johan, enclos dedeintz cestes, de qi nous voloms, qe vous feitz avisez.

IDEM etiam Dominus Rex misit, præfatis Justiciariis, hic transcriptum prædictum, in hæc verba; A.D. 1324.

REX Magistro Johanni de Stratford.

Cùm dudum, pro diversis, arduis & urgentissimis, Negotiis, nos, & statum Coronæ nostræ, & Regni nostri, specialiter contingentibus, expediendis, te ad Curiam Romanam in nostrum Nuncium misissemus: & tu Iter illud, & Prosecutionem negotiorum prædictorum in te assumpsisses: & circa præmissa, in Curiâ predictâ, a magno tempore, sumptibus nostris moram feceris; & nos,

Nuper audito de adventu tuo infra Regnum nostrum de dictâ Curiâ, volentes super expeditione negotiorum nostrorum prædictorum certiorari,

Dilectos & fideles nostros, Hugonem le Despenser Juniorem, Camerarium nostrum, Galfredum le Scrop, Justiciarium nostrum de Banco, & Magistrum Robertum de Ayleston, Custodem Privati Sigilli nostri, Secretarios nostros (quibus secretiora negotia nostra committimus & communicamus) tibi, apud Nottingham existenti, misissemus; mandantes & injungentes, per eosdem, quòd nos super hiis, quæ in dictis negotiis nostris fecisti, & qualiter per te actum sit in eisdem, distinctè & apertè per illos redderes certiores:

Tu nobis, per dictos fideles nostros, seu eisdem, nomine nostro, indè respondere noluisti, nec curâsti, immò verius contempsisti, undè, non immeritò, conturbamur.

Tibi igitur præcipimus firmiter injungentes, quòd, in propriâ personâ tuâ, sis coram Nobis, hac instanti die Veneris, in Quindenâ sancti Martini, ubicunque tunc fuerimus in Angliâ; videlicet, coram, dilectis & fidelibus nostris, Henrico de Staunton, & sociis suis Justiciariis nostris (locum nostrum, per hæc verba, ubicunque tunc fuerimus in Angliâ, tenentibus) ad respondendum nobis de contemptu, & aliis supradictis, & ad faciendum ulterius, quod tibi tunc ex parte nostrâ injungetur:

Et

A. D. 1324. Edw. 2.

Et hoc, sicut te indempnem servare volueris, nullo modo omittas; Et habeas ibi hoc Breve.

Volumus etiam, & tibi præcipimus, quòd de Receptione præsentis Brevis nostri, & de die & horâ receptionis ejusdem, Billam sub Sigillo tuo Patentem facias, & per Latorem præsentium nobis mittas.

Teste Rege apud Notingham 22. die Novembris, anno &c. 17.

ITEM, ibidem Dominus Rex misit Justiciariis, hic Breve suum, sub Privato Sigillo, in hæc verba;

EDWARD, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, Seyngur d'Ireland, & Ducs d'Aquitaine, a nos, cheirs & foialz, Herni de Staunton, & ses Compaignouns, Justice de nostre Baunk, Salutz.

Nous vous enveoms une Bille, ensealee dul Seal Johan de Stratford, par la quele il se conust avoer receu Bref, soutz nostre Grant Seal, d'estre devaunt vous, a certeins jour & lieu, a respoundre a nous des choses contenues en nostre dit Bref, dount vous avetz le transcript;

Par quoi vous maundoms qe, receue & entendue la dite Bille, facetz faire Proces countre le dit Johan &c. sicome vous eut sauetz pleynement nos entencions.

Don. soutz nostre Prive Seal, a Ravenesdale, le 28. jour de Novembr, l'an de nostre Regne 17.

CUJUS quidem Billa tenor talis est;

MEMORANDUM quòd nos, Johannes de Stratford, Episcopus Wyntoniæ, die Mercurii, proximo post Festum Sancti Edmundi Regis, in Claustro Fratrum, de Ordine Carmelitarum, Notinghamiæ, circa horam ejusdem diei Tertiam, recepimus a Galfredo de Pontif, serviente Domini nostri Regis ad Arma, Breve, illustrissimi Principis, Domini nostri, Domini Edwardi, Dei gratiâ, Regis Angliæ illustris; continens, quòd essemus coram Domino Henrico de Staunton, & Sociis suis Justiciariis prædicti Domini nostri Regis, in Quindenâ Sancti Martini, ubicumque tunc fuerit prædictus Dominus noster Rex.

A. D. 1324. Edw. 2.

ET MODO, scilicet prædicto vicesimo octavo die Novembris, venit prædictus Magister Johannes, in propriâ Personâ suâ, &c, coram Justiciariis hic, per manus suas proprias, retornavit prædictum Breve Domini Regis, sub Magno Sigillo ei directum; Cujus quidem Brevis tenor est, de verbo ad verbum. prout in prædicto transcripto, per Dominum Regem hic misso, inseritur.

ET QUIA prædictus Magister Johannes præfatis, Hugoni, Galfredo, & Magistro Roberto, ad ipsum, ut prædicitur, missis, respondere noluit, nec curavit, set respondere contemsit (prout in prædicto Brevi Domini Regis, eidem Magistro Johanni super præmissis tradito, continetur) & idem Magister Johannes, ad prædictum diem Veneris, in Quindenâ Sancti Martini, coram Rege venire non curavit, in propriâ Personâ suâ, juxta formam Præcepti Domini Regis, ad respondendum Domino Regi de contemptu, & aliis supradictis: nec prædictum Breve retornavit in propriâ Personâ suâ, sicut ei injunctum fuit; nec super præmissis contemptibus modo debito se excusat de ipso Magistro Johanne ad Judicium super utroque contemptu prædicto:

Et super hoc dictum est per Justiciarios prædicto Magistro Johanni, quòd exhibeat in Curiâ hic Indenturam, sibi liberatam, super prædictis Negotiis, Dominum Regem, & statum Coronæ Regis, & Regni &c. contingentibus, & quòd de expeditione eorumdem Negotiorum respondeat &c.

ET IBIDEM Magister Johannes liberavit, in Curiâ hic, quandam Indenturam, in hæc verba;

ISTA INDENTURA Testatur, quæ negotia sunt expedienda, in Curiâ Romanâ, per Dominum Episcopum Wyntoniensem, & Johannem de Stratford, Archidiaconum Lincolniæ, Nuncios Domini Regis Angliæ;

1. IMPRIMIS, injunctum est dictis Nunciis, quòd instent effectualiter erga Dominum Papam & Cardinales, quòd Processus, contra Scotos hactenus facti per Dominum Papam & Cardinales, aggraventur per Crucis Signationem, & alia Juris Remedia; cùm ipsorum tanta sit Rebellio, quòd de Ecclesiâ & ipsius Censuris nullo modo curant, set vilipendunt, in quantum possunt, non sine

A. D. 1324. *Edw.* 2. fine fuſpitione Heretica pravitatis; & etiam, hiis diebus, in contemptum Eccleſiæ, indifferenter Perſonas Eccleſiaſticas torquent & occidunt.

2. ITEM, quòd Epiſcopi, de Terrâ Scotiæ, nullo modo creentur, de cætero, in eadem; Prælati enim Scotiæ ſunt illi, qui ſtatus foveut in malitiis ſuis ſupradictis.

3. ITEM, Inſtandum eſt erga Dominum Papam, quòd Glaſcuen. nullo modo transferatur extra Scotiam; hoc enim Domino Regi Angliæ ultra modum foret præjudiciale, prout novit dicere Archidiaconus memoratus.

4. ITEM, nè præjudicium fiat Domino Regi in hac parte, fiat Supplicatio Domino Papæ, quòd cùm aliquis Epiſcopus creatus fuerit in Scotiâ, quòd ſcribatur dicto Domino Regi pro Temporalibus liberandis, & non alii; ficut hactenus fuerat conſuetum.

5. ITEM, quòd revocentur Juramenta præſtita ſuper Ordinationibus obſervandis, quæ nuper, per aliquos Prælatos, & Magnates Terræ præfatæ, factæ fuerant in derogationem Juris Regis, & Coronæ ſuæ.

6. ITEM, fiat Supplicatio Domino Papæ, quòd ſibi placeat Jura Regia illæſa conſervare, ut puta, in Collationibus & Præſentationibus Beneficiorum, quæ ad ipſum Jure ſuo Regio pertinere dinoſcuntur; & hic tangatur factum & negotium Magiſtri Roberti de Baldok, & Domini Willielmi de Ayrmine, quoad Præbendas de Aylesbyri & de Leygton.

7. ITEM, quòd recipiantur excuſationes Clericorum ſuorum, maximè illorum qui aſſiſtunt lateri ſuo; & hic tangantur excuſationes dictorum, Roberti & Willielmi, cum inſtantiâ magnâ; & qualiter de dictis Collationibus impugnatis, & excuſationibus non admiſſis, Magnates Terræ moti & turbati exiſtunt.

8. ITEM, tangendum eſt Domino Papæ de aliquibus Prælatis, juxta informationem Archidiaconi memorati.

9. ITEM, ſummè regratiandum eſt Domino Papæ de ſecreto illo, quod dixit dicto Archidiacono, in receſſu ſuo, de Creatione Cardinalium; de quo ſcribit Dominus Rex voluntatem ſuam in brevi.

ET SCIENDUM eſt, quòd prædicta Indentura liberatur Magiſtro Roberto de Ayleſton.

ET SUPER HOC, dictus Magiſter Johannes protulit Reſponſa ſua ad Indenturam prædictam, & ad alia, ſibi per Regem injuncta, in hæc verba; A. D. 1324. *Edw.* 2.

RESPONSIO Domini Papæ, facta ad negotia Dom. Reg. Angl. injuncta per Indenturam, liberatam, bonæ memoriæ, Domino Rigando, dudum Wyntonienſi Epiſcopo, tunc in Curiâ Romanâ exiſtenti, & Johanni de Stratford, tunc Archidiacono Lincolniæ, nunc verò Wyntonienſi Epiſcopo, Nunciis dicti Domini noſtri Regis, pro expeditione Negotiorum prædictorum, ad Curiam Romanam deſtinatis.

INPRIMIS, ad primum Articulum, in dicta Indentura contentum, qui ſic incipit, *Imprimis, injunctum eſt dictis Nunciis*, &c. *Artic.* 1.

Reſpondit Dominus Papa, quòd quia nuper negotium Scotiæ duobus Cardinalibus, videlicet, Dominis, Portuenſi & Monte Faventio, per ipſum Dominum Papam commiſſum extitit, voluit & injunxit dictis Nunciis, quòd facerent videri & ordinari Proceſſum, contra Scotos hactenus habitum: quódque ſuper eo plenè informarent Dominos Cardinales memoratos, qui ſibi referrent acta in negotio antedicto; &, juxta ipſorum relationem & Proceſſum, in hac parte habitum, libenti animo, quatenùs poſſet, inoffenſâ Juſtitiâ, per omnia Jura & Remedia, Proceſſus aggravaret contra Scotos, Eccleſiæ Romanæ multùm Rebelles: *Reſp. Papæ.*

Quo dato reſponſo, dictus Archidiaconus, nunc verò Wyntonienſis Epiſcopus, Proceſſum prædictum, valde diffuſum & inordinatum, non ſine magnis laboribus & expenſis, de Conſilio Juriſperitorum, in Curiâ exiſtentium, compilavit, & ad ordinem rectum deduxit: mortuoque, bonæ memoriæ, Domino Rigando ſupradicto, dictus Archidiaconus, nunc verò Wyntonienſis Epiſcopus, informavit, &, juxta præceptum Domini Papæ, informari fecit Cardinales memoratos ſuper Proceſſu prædicto:

Et, cùm iidem Domini Cardinales ad referendum parati fuiſſent, ſupervenerunt Literæ Domini Regis de Treugis, factis inter ipſum & Scotos (in quibus Literis copia Treugarum incluſa) quibus viſis Dominus Papa dixit ſe ulterius non poſſe, nec velle procedere de negotio prædicto, pro eo quòd ad Officium ſuum pertinebat principaliter Treugam & Pacem facere, &, a multo

A.D. 1324. multo fortiori, factas custodire & confirmare.

Edw. 2. Et præterea, unus Articulus fuit in illis Treugis, quòd de consensu Domini nostri Regis essent absoluti, saltim usque ad tempus; Et sic, interim, non poterat Processus ulteriùs aggravare, ut dicebat; &, post multas altercationes, nihil poterat ulteriùs optineri:

Rogavit tamen dictus Archidiaconus, nunc Wyntoniensis Episcopus, dictum Dominum Papam, quòd, in eventu Absolutionis concedendæ, cogitaret de duobus, videlicet, de Jure Regio (finito tempore Absolutionis) conservando, ac etiam de infinitis Dampnis, Ecclesiæ Angliæ, Domino Regi, & Terræ suæ factis per Scotos memoratos; qui respondit se velle facere, pro commodo Ecclesiæ Angliæ, Domini Regis, & Regni, quicquid posset Justitiâ inoffensâ.

Artic. 2. ITEM ad secundum Articulum, qui sic incipit, *Item quod Episcopi &c.*

Resp. Papæ. Respondit Papa, quòd nullus Anglicus potest ingredi terram Scotiæ, & sic Animæ carerent debito Pastore, & periclitarentur, in ipsius Domini Papæ defectum; ideò isti Articulo minimè duxit annuendum.

Artic. 3. ITEM ad tertium Articulum, qui sic incipit, *Item instandum est &c.*

Resp. Papæ. Respondit, sicut ad Articulum proximum, pro eo quòd tunc Glascuens. Anglicus fuit, & ingredi non potuit terram Scotiæ supradictam.

Artic. 4. ITEM ad quartum Articulum, qui sic incipit, *Item ne prejudicium &c.*

Resp. Papæ. Respondit, quòd libenter scribit Domino nostro Regi Angliæ pro Temporalibus liberandis, sicut hactenus fuit consuetum, & ita multotiens fecit tempore suo.

Artic. 5. ITEM, ad quintum Articulum qui sic incipit, *Item, quod revocentur Juramenta &c.*

Resp. Papæ. Respondit, quod multi fuerunt in periculo propter Ordinationes illas in Angliâ, multumque reddidit difficilem in concedendo Articulum illum; asserens quòd, licet Dominus Rex posset sua statuta mutare & revocare, ipsius tamen non est Juramenta, præstita in talibus, anullare: finaliter tamen Articulum concessit prædictum, super hoc Cantuariensi Archiepiscopo suas Bullas sub certo tenore dirigendo; qui habet in præmissis facere, quod sibi videbitur expedire pro commodo & honore Regis & Regni.

Artic. 6. ITEM, ad sextum Articulum, qui sic incipit, *Item fiat Supplicatio &c.*

Respondit, quòd non solùm in Collationibus & Præsentationibus Beneficiorum voluit Jura Domini Regis illæsa conservare, set etiam in aliis quibuscunque asserens se ipsa velle manutenere & defendere: dicens quòd cupiditas Clericorum inordinata, non consideratis commodo vel honore Domini nostri Regis, materiam contentionis in talibus ministrabat; injungens dicto nunc Wyntoniensi Episcopo quòd diceret Domino nostro Regi, quòd de procurantibus talia non curaret, quia paratus fuit, & erit, Clericis suis, & aliis, ad preces suas, dare Beneficia, majora & minora, quotquot voluerit. A.D. 1324. Edw. 2. Resp. Papæ.

Et in Articulo isto dictus nunc Wyntoniensis Episcopus, de Jure Regio, in hac parte, Dominum Papam, juxta modum suum, ad plenum informavit.

Ad negotia verò Magistri Roberti de Baldok, & Domini Willielmi de Ayrmine, quoad Præbendas de Aylesbiri & Leyghton Busard, respondit se nihil facere posse, nec debere, pro eo quòd pendebant indecisa inter partes in Judicio; verumptamen pax, in utroque negotio, facta est, salvo Jure Regio, ex sufficientibus mandatis Magistri Roberti & Willielmi prædictorum.

ITEM, ad septimum Articulum, qui sic incipit, *Item, quod recipiantur &c.* Artic. 7.

Propositis excusationibus, per Dominum nunc Wyntoniensem Episcopum, modo, quo sciverat, meliori, Respondit Papa, quòd excusationes dictorum, Magistri Roberti & Domini Willielmi prædictorum, propositæ fuerant in Judicio, & rejectæ, & sine præjudicio partis non poterat intromittere de eisdem: &, licet replicatum fuerat, per dictum nunc Wyntoniensem Episcopum, qualiter ex parte illorum fuerat appellatum, quódque fuerant ita necessarii Regi & Regno, quòd Dominus noster Rex ipsorum non poterat carere præsentiâ personaliter, nullum tamen aliud Dominus Papa voluit dare Responsum. Resp. Papæ.

ITEM, ad octavum Articulum, qui sic incipit, *Item, tangendum est Domino Papæ &c.* Artic. 8

Responsum est per Bullam Domini Papæ, missam, nunc tardè, Domino nostro Regi per Magistrum Robertum de Cantuariâ, prout idem Dominus Papa dicebat, Domino nunc Wyntoniensi Episcopo supradicto; verumptamen, super isto Articulo, aliqua sunt dicenda, in secreto, Domino nostro Regi, quando suæ placuerit voluntati. Resp. Papæ.

ITEM, regratiatum est Domino Papæ, juxta tenorem ultimi Articuli, in Indentura Artic. 9.

A. D. 1324. Edw. 2.

tura contenti; super quo etiam aliqua secreta tangenda sunt Domino nostro Regi supradicto.

Item, extra Indenturam, injunctum fuit dicto Archidiacano Lincolniæ, nunc Wyntoniensi Episcopo, in Processu suo, quòd Bullas Decimæ Biennalis procuraret festinanter Domino nostro Regi transmitti; quod & factum est; quia, ante festum natalis Domini, proximò præteritum, cum maximâ difficultate, dictus Archidiaconus ipsas optinuit, & per Domicellum proprium ipsas Domino Regi transmisit; de quo oportet cavere; quia, sicut fuit pluries dictum & scriptum Domino Regi, dictus Papa quartam Decimam sibi reservavit: Et si fuissent illa facta, quæ apud Eborum, in præsentiâ Domini nostri Regis, fuerant prælocuta, creditur quòd Dominus Papa ipsam quartam in toto remisisset.

Et nunc, in Processu Domini nunc Wyntoniensis Episcopi, Dominus Papa voluit sibi tradidisse Bullas, dirigendas Executoribus, pro exactione Quartæ memoratæ: quas portare recusavit, eo quòd tendebant in dampnum Domini nostri Regis; verumptamen Bullas clausas, de facto memorato, portat Dominus Wyntoniensis, ut Dominus noster Rex meliùs deliberare poterit cum Concilio suo, quid faciendum fuerit in Præmissis, & certè non solutio Censûs, &, pro eo quòd non fuerit dicta prælocuta, fuit maximum impedimentum Negotiorum regiorum in Curiâ Romanâ; de quibus etiam aliqua secreta sunt tangenda Domino nostro Regi prædicto.

Item, extra Indenturam, injunxit Dominus noster Rex, eidem ex corde, quòd negotium fratrum Prædicatorum omnino expediret; quod & factum est; super quo duæ Bullæ impetrantur.

Item, scriptum fuit eidem, per Dominum Regem, in Curiâ, quòd Bullam Confessionis pro eodem Domino nostro Rege impetraret; quod & factum est; super quo bulla impetratur.

Item, de facto Provinciæ, tangente R. Robertum, Papa respondit per Bullam suam clausam.

Item, Dominus noster Rex præcepit eidem, quòd impetraret Bullam pro Religiosis de Thame, super Appropriatione Ecclesiæ de Chalgrave; quod & factum est; super quâ Bulla impetratur.

Secreta autem alia sunt injuncta Domino Wyntoniensi per Dominum Papam, personæ propriæ Domini nostri Regis, & non alii referenda; quæ paratus erit eidem referre, quum suæ placuerit voluntati.

A. D. 1324. Edw. 2.

Dies datus est ei, coram Rege, in Octabis sancti Hillarii, ubicunque &c.

Postea, pendente Adjornamento prædicto, prædictus Magister Johannes venit in Curiâ hic, die Mercurii in crastino Sancti Nicholai, & protulit quoddam Breve Domini Regis, eidem Magistro Johanni directum, retornabile hic, in hæc verba;

Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, Magistro Johanni de Stratford.

Cùm dudum, pro diversis arduis & urgentissimis negotiis, nos, & statum Coronæ nostræ, & Regni nostri, specialiter contingentibus, expediendis, te ad Curiam Romanam in nostrum Nuncium misissemus: & tu iter illud, ac prosecutionem negotiorum prædictorum in te assumpsisses: &, circa præmissa, in Curiâ prædicta, à magno tempore, sumptibus nostris, moram feceris: & nos, nuper audito de adventu tuo, infra Regnum nostrum, de dictâ curiâ, volentes super expeditione negotiorum nostrorum prædictorum certiorari, dilectos & fideles nostros, Hugonem le Despenser Dominum de Glamorgan Camerarium *&c. ut supra usque hæc verba; viz.*

Quòd nos, super hiis, quæ in dictis negotiis fecisti, & qualiter per te actum erat in eisdem, distinctè & apertè per illos redderes certiores;

Tu nobis, per dictos fideles nostros, seu eisdem, nomine nostro, indè respondere noluisti, nec curâsti, immo veriùs contempsisti; undè, non immeritò, conturbamur.

Tibi igitur præcipimus, firmiter injungentes, quòd, in propriâ personâ tuâ, sis coram nobis,

Die Mercurii in crastino Sancti Nicholai proximò futuro *&c. ut supra usque hæc verba; viz.*

Ad respondendum nobis, & certificandum nos plenè, singillatim, & distinctè, super expeditione negotiorum nostrorum prædictorum, & cujuslibet eorum, & qualiter actum sit in hujusmodi Nuncio tibi commisso *&c. prout supra usque hæc verba, viz.*

Teste meipso apud Ravensdale, vicesimo sexto die Novembris, Anno Regni nostri Decimo Septimo.

Et

A. D. 1324.
Edw. 2.

Et, Lecto eodem Brevi & inspecto, Quia Magister Johannes aliàs allocutus fuit super effectu Articulorum, in isto Brevi contentorum, auctoritate prædicti prioris Brevis, in hac parte prædicto Magistro Johanni aliàs directi, sicut prædictum est: & dies super hoc datus est ei, ad præfatas Octabas sancti Hillarii &c. coram Rege ubicunque &c. Ideo idem dies datus est eidem Magistro Johanni, quoad istud ultimum Breve, coram Rege ubicunque &c. in eodem statu quo nunc &c.

Postea, ad diem illum, venit prædictus Magister Johannes, coram Rege, apud Hereford, &, inspectis Responsionibus ipsius Johannis prædictis, videtur Curiæ quòd, quoad Sextum Articulum, qui sic incipit, *Item fiat Supplicatio &c.* quod idem Magister Johannes insufficienter respondeat, quoad reformationem pacis, in negotiis prædictorum, Magistri Roberti de Baldok & Willielmi de Ayremyne; Ideò dictum est eidem Magistro Johanni, quòd apertiùs respondeat, & præcipuè qualiter Jus regium salvatur in hac parte &c.

Et idem Magister Johannes exhibet, super hoc, quandam Responsionem in scriptis, in hæc verba;

Concordia, facta inter Reverendum Patrem Dominum Gaillardum, Dei gratiâ, sanctæ Luciæ in Silice Diaconum Cardinalem, ex parte unâ, &, discretum virum, Magistrum Robertum de Baldok, ex alterâ, de Præbenda de Milton, in Ecclesiâ Lincolniensi (cujus occasione Lis dependens erat in Curiâ Romanâ inter partes antedictas) talis est;

Pendente enim lite in Curiâ Romanâ, ut præmittitur, dictus Magister Robertus, ad faciendum pacem pro eo, venerabilem patrem, Dominum Johannem de Stratford, Dei gratiâ, nunc Wyntoniensem Episcopum, tunc Archidiaconum Lincolniæ, constituit Procuratorem suum; dans ei potestatem sufficientem ad submittendum se, in præmissis, salvo Jure Regio, Ordinationi Domini Papæ, vel alterius ad hoc deputandi per eundem:

Qui quidem Johannes, nunc Episcopus Wyntoniensis, tunc Archidiaconus Lincolniæ, prædictus, videns se non posse alio modo pacem facere posse, submisit dictum Magistrum Robertum, & ipsum, nomine suo, in præmissis, Ordinationi, venerabilis Patris, Domini Bertrandi, Dei gratiâ, sanctæ Mariæ in Aquiro Diaconi Cardinalis (quem ad hoc deputaverat Dominus Papa prædictus) sub certis pœnis, per eundem Dominum Bertrandum Cardinalem statuendis: & hoc idem fecit, pro parte suâ, dictus Dominus Gaylardus Cardinalis:

A. D. 1324.
Edw. 2.

Et, quia adhuc non fuisset facta Concordia, per viam talem, nisi dictus Johannes, nunc Episcopus Wyntoniensis, tunc Archidiaconus Lincolniæ, se obligásset ad pœnam, quòd dictus Magister Robertus ratum haberet quod fieret in hac parte, volens dictus Johannes, nunc Episcopus Wyntoniensis, tunc Archidiaconus Lincolniæ, commodum & honorem dicti Magistri Roberti, quatenùs in eo fuit, conservare & augmentare, obligavit se, sub pœnâ Duorum Milium Marcarum Sterlingorum, pro eodem:

Quibus sic pactis, dictus Dominus Bertrandus Cardinalis Submissionem hujusmodi in se recepit, & Pacem ordinavit in quâ multa continentur, prout plenè apparet per quoddam Instrumentum Publicum, super hujusmodi Submissione & Ordinatione confectum: quod quidem instrumentum est Londoniæ, in custodiâ Domini Episcopi memorati, unà cum copiâ Procuratorii supradicti; quibus inspectis, notoriè apparet Jus Regium salvum esse.

Et, si dicatur, dictum Johannem, nunc Episcopum, tunc Archidiaconum, aliquid præter, vel contra, mandatum suum prædictum fecisse, quod non credit, hoc nemini præjudicari poterit, nisi sibiipsi, sicut paratus est ostendere quandocunque placuerit Domino nostro Regi.

Item, concordia, simili modo quasi, facta est inter Dominum Willielmum de Ayremynn, ex parte unâ, & Dominum Johannem de Podio Bersato, ex alterâ, de Præbendâ de Leyghton Busard in Ecclesiâ Lincolniæ; prout pleuè apparere poterit per quoddam Instrumentum publicum, existens in custodiâ Domini Willielmi de Ayremynn supradicti.

Dies datus est ei, coram Rege, in Octabis Purificationis beatæ Mariæ, ut, de die in diem, & tunc respondeat plenius &c.

Ad quem diem prædictus Magister Johannes venit; Et Dominus Rex mandavit Justiciariis suis hic Breve suum, in hæc verba.

Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, dilectis & fidelibus suis, Henrico de Staun-

A.D. 1324. Edw. 2. Staunton, & sociis suis, Justiciariis nostris, ad placita coram nobis tenenda assignatis, Salutem.

Mandavimus vobis, quòd omnia negotia, nos tangentia, versus Magistrum Johannem de Stratford, coram nobis dependentia, atterminetis ad proximum Parliamentum nostrum, à die Purificationis beatæ Mariæ Virginis, proximò futuro, in Tres Septimanas, apud Westmonasterium convocatum; ipsum Johannem ad dictum Parliamentum adjornantes, quòd tunc sit ibi facturus, & recepturus quod in eodem Parliamento consideratum fuerit in præmissis. A.D. 1324. Edw. 2.

Teste meipso apud Wygorniam decimo quinto die Januarii, Anno Regni nostri Decimo Septimo.

Ideò datus est ei dies, ad proximum Parliamentum Regis, apud Westmonasterium, à die Purificationis beatæ Mariæ in Tres Septimanas &c. facturus, & recepturus &c.

De Credentia, ad Comitem Armaniaci, & alios de Vasconia.

A.D. 1324. An. 17. E. 2. Vasc. 17. E. 2. m. 7. REX, dilecto & fideli suo, Johanni Comiti Armaniaci, Salutem.

Ob zelum grandis affectionis, quam ad vos, & cæteram gentem Ducatûs nostri, non ab re, gerimus, set merito efficaciorum operum laudabilium, gestuum, & promptorum obsequiorum, nostris Progenitoribus, suis temporibus, & nobis, nostris, Ministris etiam nostris, & Loca nostra tenentibus, tàm utiliter, támque reverenter à vobis, & vestris Prædecessoribus, impensorum & exhibitorum (pro quibus ad procurandum honorem vestrum, & Jurium vestrorum Conservationem obnixiùs reputamus nos teneri) quæ omnia, præter experimenta indè laudabiliter, per vos ostensa, venerabilis Patris, J. Eliensis Episcopi, quem ad dictum Ducatum, pro negotiis nostris, nuper destinavimus, relatio patefecit; cupientes, ex animo, vestri, & dictæ Gentis nostræ, nosse statum & prosperitatem, ad vos & dictas Ducatûs nostri partes, dilectos & fideles nostros, Robertum de Cobynham Militem, Magistrum Bertrandum Ferrandi Clericum, proinde duximus destinandos:

Quibus, ac eorum alteri, in hiis, quæ vobis ex parte nostrâ duxerint vivâ voce referanda, fidem indubiam volumus, & rogando mandamus per vos adhiberi:

Insuper &, dilectis & fidelibus nostris, Radulpho Basset Senescallo nostro Præfati Ducatûs, ac Adæ de Lymbergh Constabulario nostro Burdegaliæ (quibus injunximus quòd statum dicti Ducatûs nostri vobiscum communicent) si quæ vobis ex parte nostrâ sunt dicturi & injuncturi, plenè credere, & Auxiliis ac Consiliis oportunis, more grato Prædecessorum vestrorum, & vestro solito, assistere velitis cum continuatione, prout firmiter tenemus vos semper acturos.

Data apud Fulham vicesimo quinto die Februarii.

Per ipsum Regem.

REX, Venerabili in Christo Patri eadem gratiâ, Archiepiscopo Burdegalensi, Salutem. *Ibid.*

Ob zelum grandis affectionis *&c. ut supra.*

Per ipsum Regem.

Eodem modo scribitur Episcopis subsubscriptis; videlicet,

R. Episcopo Wauren.
Episcopo Aduren.
Episcopo Vasaten.
Episcopo Oleron.
Episcopo Xancton.
Episcopo Agenn.
Episcopo Lescuren.
Episcopo Baion.
Episcopo Aquen.
Gulielmo Abbati sancti Severi.

REX, dilectis & fidelibus suis, Consulibus Franchæ Villæ, Salutem. *Ibid.*

Ob zelum grandis *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

Consulibus Castri Senborii.
Consulibus sancti Pastoris.

Consuli-

A. D. 1324. Edw. 2.

Consulibus & Universitati Marmandæ,
Consulibus Miri Montis,
Consulibus de Turnone,
Consulibus Fortesii,
Consulibus de la Mont Joya,
Consulibus Montis Regalis,
Consulibus de Manhauco,
Consulibus Francescani,
Consulibus de Manso Agenn.
Consulibus & Universitati de Medicino,
Consulibus & Universitati Sanctæ Fidis,
Consulibus & Universitati Civitatis Aquens.
Consulibus & Habitatoribus de Landuno,
Consulibus & Habitatoribus Viennia,
Juratis & Habitatoribus Sancti Severi,
Juratis & Habitatoribus Bonæ Gardæ,
Juratis & Habitatoribus Herbæ Faveriæ,
Juratis & Communitati de Reula,
Juratis & Communitati Salvæ Terræ,
Majori & Juratis, Centum Paribus & Communitati de Sancta Emiliano.
Consulibus de Altis Vineis,
Consulibus de Romena,
Consulibus Montis Gandii,
Consulibus Castri Novi,
Consulibus Sanctæ Liberatæ,
Consulibus Boloniæ,
Consulibus Villæ Novæ,
Consulibus Castri Amorosii,
Consulibus de Castelbonesii,
Consulibus & Universitati Civitatis Condomii,
Consulibus & Universitati Montis Flanquini,
Juratis & Universitati de Lingon,
Consulibus & Communitati Pennæ,
Universitati Civitatis Vasaten.
Consulibus & Habitatoribus Florenciæ, A. D. 1324. Edw. 2.
Juratis seu Consulibus & Habitatoribus de Cogut Mont.
Juratis seu Consulibus & Habitatoribus de Pellagrua,
Juratis seu Consulibus & Communitati Sanctæ Baziliæ,
Majori, Juratis, & Communitati de Libornia,
Majori, Juratis, & Communitati de Burgo,
Majori, Juratis, & centum Paribus & Communitati Civitatis suæ Baione,
Consulibus de Gontaldo,
Consulibus Villæ Regal.
Consulibus de Paulhaco,
Consulibus Salvæ Terræ,
Consulibus Gruerræ,
Consulibus Sancti Salvatoris,
Consulibus de Aculeo,
Consulibus de Delapeyrmga,
Consulibus Salvitatis Comitatûs Gauræ,
Consulibus & Universitati Valentiæ,
Consulibus & Universitati Portûs Sanctæ Mariæ,
Consulibus & Habitatoribus Summi Podii,
Consulibus & Habitatoribus Regalis Montis,
Consulibus & Habitatoribus Montis Clari,
Consulibus & Habitatoribus Castri Coical.
Universis & singulis Habitatoribus Blaniæ,
Juratis & Communitati de Sancto Machario,
Juratis & Communitati de Credon,
Juratis & Communitati Civitatis Aquens.
Majori, Juratis, & Universitati Burdegaliæ,

Ad Regem Franciæ, super statu Aquitaniæ.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Rom. 17. E. 2. m. 6. Ced.

EXcellentissimo Principi, Domino Karolo, Dei gratiâ, Regi Franciæ & Navarræ Illustri, Fratri suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, &c. salutem, &, ad vota, successus prosperos ac felices.

Cùm mittamus, dilectum Clericum nostrum, Magistrum Willielmum de Weston, Canonicum Lincolniæ, Legum Doctorem, ad vestram præsentiam pro quibusdam Negotiis, nos & statum Ducatûs nostri Aquitaniæ tangentibus, pro quibus Magnificentiam Regiam, ante hæc tempora, pluries pulsavimus; A. D. 1324.

Serenitatem vestram affectuosis precibus requirimus & rogamus, quatenùs dictum Clericum nostrum, in exponendis ex parte nostrâ, benignè velitis audire; & expeditionem eorumdem exponendorum, juxta Preces nostras, vobis aliàs fusas pro eisdem, jubere maturare, & dicto Clerico nostro, in præmissis, fidem indubiam adhibere.

Dat. apud Westmonasterium sexto die Martii.

Ad Parliamentum Franciæ, de Credentia.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Ibid.

REX, Venerabilibus Viris & discretis, Amicis suis carissimis, Magistris Parliamenti, Magnifici Principis, Domini Karoli, Franciæ & Navarræ Regis Illustris, apud Parisius convocati, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Cùm mittamus, dilectum Clericum nostrum, Magistrum Willielmum de Weston, Canonicum Ecclesiæ Lincolniæ, Legum Doctorem, ad partes Franciæ, pro quibusdam Negotiis nostris, in dicto Parliamento prosequendis; A. D. 1324.

Vos affectuosis Precibus requirimus & rogamus, quatinùs eundem Clericum nostrum benignè admittere, & gratiosiùs exaudire, ipsáque negotia, quatinùs ad vos attinet, juxta nostri desiderium, favorabiliter expedire velitis, nostris precibus & amore.

Dat. apud Westmonasterium sexto Martii.

Procuratoria pro Rege de negotiis in Curia Franciæ.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. P. a. 17. E. 2. p. 2. m. 31.

REX omnibus, ad quos &c. salutem.

Ad petendum & requirendum dilationem quorumcumque Negotiorum (nos, ratione Ducatûs nostri Aquitaniæ, in instanti Parliamento, Serenissimi Principis, Domini Karoli, Dei gratiâ, Regis Francorum Illustris, Fratris nostri carissimi, contingentium) & in eodem Parliamento, sive ex Officio, sive ad instantiam partis cujuscumque, dependentium:

Necnon ad allegandum, & proponendum, in Parliamento prædicto, quæcumque tàm Juris, quàm facti, Remedia, quæ pro hujusmodi dilatione habendâ valere poterunt quovis modo;

Dilectum Clericum nostrum, Magistrum Willielmum de Weston, Canonicum Lincolniæ, Legum Doctorem, Nuncium nostrum ordinamus, facimus, constituimus, & per præsentes specialiter deputamus: A. D. 1324.

Ratum habituri & firmum quicquid idem Nuncius noster, ad effectum, sive finem dilationis hujusmodi duntaxat optinendæ, duxerit faciendum;

Et hoc omnibus & singulis quorum interest, aut interesse poterit, innotescimus per has Patentes Literas, Sigilli nostri munimine roboratas.

Teste Rege apud Westmonasterium sexto die Martii.

Procuratoria pro Rege de excusando ipsum in Curia Franciæ.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Ibid.

REX omnibus, ad quos &c. salutem.

Ad excusandum nos in quibuscumque causis, & Negotiis, Litibus, & Querelis, tàm ex Officio, quàm ad instantiam partis cujuscumque, nos, ratione Ducatûs nostri Aquitaniæ, in instanti Parliamento, Serenissimi Principis, Domini Caroli, Dei gratiâ, Regis Francorum Illustris, Fratris nostri carissimi, qualitercumque contingentibus,

Dilectum Clericum nostrum, Magistrum Willielmum de Weston, Canonicum Lincolniæ, Legum Doctorem, Nuncium nostrum ordinamus, facimus, constituimus, ac etiam deputamus specialiter per præsentes;

Dantes & concedentes eidem specialem Potestatem, pro nobis, & nostro nomine, quascumque causas absentiæ, & alia quæcumque, tàm Juris, quàm facti, remedia, quæ nos in Parliamento prædicto de jure poterunt excusare, allegandi, & proponendi coram Serenissimo Principe antedicto, & ipsius Locum tenentibus quibuscumque, in Parliamento prædicto: A. D. 1324.

Et etiam hujusmodi allegata, & proposita, quatenùs in facto consistunt, juxta Juris exigentiam, quovis modo legitimo probandi:

Faciendique ulterius, & expediendi omnia & singula, quæ per Excusatorem legitimum fieri poterunt, & ad hujusmodi Excusatoris Officium duntaxat pertinent; etiam si mandatum exigant speciale:

Ratum habituri & firmum, sub ypotechâ bonorum nostrorum, quicquid idem Nuncius noster in præmissis, duntaxat fecerit, seu aliquo eorumdem; ipsum Nuncium nostrum ab onere satisdandi

A. D. 1324. Edw. 2. tisdandi, & cautionis cujuscumque in hac parte præstandæ, quantum in nobis est, plenariè relevantes.

Et hoc omnibus & singulis, quorum interest, aut interesse poterit, innotescimus per has Patentes Literas, Sigilli nostri munimine roboratas. A. D. 1324. Edw. 2.

Dat. apud Westmonasterium sexto die Martii.

De Pardonatione, super facto Quinque Galearum, de partibus Venetiarum.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Pat. 17. E. 2. p. 1. m. 1.

REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos &c. salutem.

Sciatis quòd, cùm Quinque Galeæ, de Civitate & partibus Venetiarum, diversis Mercimoniis carcatæ, usque Portum Villæ Suthamptoniæ venissent: & inter Patronos, Mercatores, Magistros, & Marinarios dictarum Galearum ex parte unâ, & Homines de partibus Suthamptoniæ & Insulæ Vectæ ex alterâ, Discordiæ & Dissensiones subortæ: & in eisdem Discordiis quidam Homines interfecti hinc inde fuissent; propter quod Mercatores & Marinarii, de Civitate & partibus Venetiarum, in Regnum nostrum accedere & morari formidant:

Nos, volentes eisdem Patronis, Magistris, Mercatoribus, & Marinariis, dictarum Quinque Galearum, & aliis de Civitate & Partibus Venetiarum, gratiam facere specialem, præsenti Parliamento nostro, apud Westmonasterium, a die Purificationis Beatæ Mariæ proximo præterito, in tres septimanas convocato (Consentientibus Prælatis & Proceribus Regni nostri ibidem congregatis) pro nobis & Hæredibus nostris, IMPERPETUUM pardonavimus omnibus & singulis Patronis, Mercatoribus, Magistris, Marinariis, dictarum Galearum, & aliis de Civitate & partibus Venetiarum, qui Discordiis & Interfectionibus interfuerunt prædictis, Sectam Pacis nostræ, quæ ad nos pertinet, pro Homicidiis, in dictis Discordiis & Dissensionibus perpetratis, & firmam Pacem nostram eisdem, omnibus & singulis, de Civitate & partibus Venetiarum, inde concedimus PERPETUO duraturam:

Pardonavimus etiam supradictis, de Civitate & partibus Venetiarum, quicquid ab eis, vel eorum aliquo, peti posset de Transgressionibus, in dictis Discordiis & Dissensionibus perpetratis; ita quòd, prætextu dictarum Discordiarum, Dissensionum, Transgressionum, & homicidiorum, aliquis de dictis Galeis, seu Civitate & partibus Venetiarum, in Regno & Curiâ nostris, per aliquem, seu aliquos, deinceps arestari, detineri, carcerari, inquietari, vel gravari, directè vel indirectè, non possit; nec cogatur, pro aliquo præmissorum, nobis aut Hæredibus nostris respondere: A. D. 1324.

Volentes & concedentes, pro nobis & Hæredibus nostris (consentientibus in dicto Parliamento Prælatis & Proceribus supradictis) omnibus & singulis, de Civitate & partibus Venetiarum, quòd ipsi cum Galeis, & Bonis, & Mercimoniis suis, in Regnum & Potestatem nostram salvò & securè venire possint, in eisdem morari, mercari, negotiari, & commoda sua facere (Mercandisas legales excercendo, & Consuetudines debitas faciendo) non obstantibus Homicidiis & Transgressionibus supradictis, quatenus Sectam nostram vel Hæredum nostrorum contingunt: & quòd, de eisdem Regno & Potestate nostris, similiter recedere cum Bonis suis valeant liberè & absque impedimento quocumque;

Bona etiam ipsorum, in quibuscumque locis consistentia, & quocumque nomine censeantur, pro prædictis Homicidiis & Transgressionibus, aut eorum aliquo, infra Regnum & Potestatem nostram, ad Sectam nostram, vel Hæredum nostrorum, non possint arestari, nec inquietari in aliquo, seu gravari.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Martii.

Duppl.

De

A. D. 1324. Edw. 2. A. D. 1324. Edw. 2.

De Navibus parandis, pro Expeditione Aquitaniæ.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Claus. 17. E. 2. m. 11. d.

REX, dilecto sibi, Majori, Ballivis, Probis Hominibus, & toti Communitati Villæ Southamptoniæ, Salutem.

Cùm, ut intelleximus, aliqui, Jura nostra in Ducatu nostro Aquitaniæ injuriosè usurpare, & eundem Ducatum Armatorum potentiâ aggredi, ac Populi nostri partium illarum tranquillitatem & quietem perturbare satagant hiis diebus;

Nos, volentes, in hac parte, Remedium apponere quod valemus, vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd sex Naves, de Majoribus Navibus Villæ vestræ prædictæ, sine dilatione aliquâ, parari, & Hominibus Marinariis muniri, & usque Portesmuth venire faciatis; ita quòd sint ibidem, in Festo Sanctæ Trinitatis proximò futuro ad ultimum, bene paratæ, & Hominibus Marinariis sufficienter munitæ, ad cariandum exindè, ad vadia nostra, Homines ad Arma, & eorum Equos, & alios Homines, in obsequium nostrum; prout Magistris Navium prædictarum tunc ex parte nostrâ plenius injungetur: A. D. 1324.

Et de nominibus Navium illarum, ac Magistrorum earumdem Navium, nobis, sub Sigillo vestro communi, distinctè & apertè, reddatis sine dilatione aliquâ certiores:

Et præmissa, sicut nos, & honorem nostrum, ac commodum vestrum diligitis, ac indignationem nostram, & pericula vestra propria vitare volueritis, modis omnibus faciatis.

Pontes autem, & Clayas, pro Eskippamento Hominum & Equorum prædictorum, in dictis Navibus necessarias, per Vicecomitem nostrum Suthamptoniæ provideri, & usque Portesmuth, contra dictum diem, mandavimus cariari.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Martii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo scribitur subscriptis, pro Navibus parandis; videlicet,

Majori, Ballivis, Probis Hominibus, & toti Communitati Villæ de Sandwico, pro quatuor Navibus;

Majori & Ballivis, Probis Hominibus, & toti Communitati Villæ de Winchelse, pro sex Navibus;

Ballivis, Probis Hominibus, & toti Communitati Villæ de la Rie, pro duabus Navibus;

Ballivis, Probis Hominibus, & toti Communitati de Faversham, pro una Navi;

Ballivis, Probis Hominibus, & toti Communitati de Seford, pro una Navi;

Ballivis, Probis Hominibus, & toti Communitati Villæ de Shorham, pro duabus Navibus;

Ballivis, Probis Hominibus, & toti Communitati Villæ de Weymuth, pro decem Navibus;

Ballivis, Probis Hominibus, & toti Communitati de Portesmuth, pro una Navi;

Ballivis, Probis Hominibus, & toti Communitati Villæ de Hamelhok, pro una Navi;

Ballivis, Probis Hominibus, & toti Communitati Villæ de Boldre, pro una Navi;

Ballivis, Probis Hominibus, & toti Communitati Villæ Jernemuth sub Wygh, pro duabus Navibus;

Ballivis, Probis Hominibus, & toti Communitati Villæ de Pole cum Membris, pro quatuor Navibus.

De Potestate, ad Diem & Locum, pro Homagio faciendo, acceptandos.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Pat. 17. E. 2. m. 5.

REX omnibus, ad quos &c. salutem.

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis Patris, Alexandri Archiepiscopi Dubliniæ, Edmundi Comitis Kantiæ, Fratris nostri carissimi, & Magistri Willielmi de Weston, Canonici Ecclesiæ Lincolniensis, Legum Doctoris, plenariè confidentes, A. D. 1324.

Ad consentiendum diei & loco, quibus, Magnificus Princeps, Dominus Karolus, Rex Franciæ & Navarræ Illustris, & nos convenire debeamus, & mutuò

A. D. 1324. Edv. 2. mutuò nos videre: Necnon ad eosdem diem & locum, nostro nomine, acceptandum;

Præfatis, Archiepiscopo, Comiti, & Canonico, & duobus eorum, plenam, tenore præsentium, concedimus Potestatem;

Ratum habituri & firmum quicquid per præfatos, Archiepiscopum, Comitem, & Canonicum, vel duos eorum, tractatum & acceptatum, nostro nomine, fuerit in præmissis. A. D. 1324. Edv. 2.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Fulmere undecimo die Martii.

Per ipsum Regem.

Bulla, ad Pacem, & ad Homagium præstandum, hortatoria.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Ex Autogr. JOhannes Episcopus, servus servorum Dei, carissimo in Christo Filio Edwardo, Regi Angliæ Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Ut, exemplo Christi, qui, migraturus in Cœlum, dedit & reliquit in Terrâ Discipulis suis Pacem, inter cunctos vigere ipsam universaliter constituens, singulariter tamen illam desideramus inesse inter Catholicos Mundi Reges & Principes; inter quos maximè ideò Divina Potentia affinitatis copulam coalescere voluit, ut, per eorum placabilem animum, obrata quies proveniat Subditorum.

Sanè cùm Homagium, quod, carissimo in Christo Filio nostro, Carolo Regi Franciæ & Navarræ Illustri, pro Ducatu Aquitaniæ, rationabiliter debere assereris, dicaris nondum sibi juxta debitum præstitisse: nosque cupiamus inter utrunque, velut inter notabiles Reges Catholicæ Fidei, & præclarâ Generis affinitate conjunctos, Deo fragrantia, & tàm Religioni fructifera, quàm Subjectis, Pacis & Concordiæ perennis aromata redolere; attento quòd Debita, soluta præstantibus, dupplicatâ vice, fiunt recipientibus lætiora; A. D. 1324.

Excellentiam Regiam affectuosè rogamus, quatinùs tàm ad præmissa, quàm alia, quæ inter te ac dictum Regem nutritivæ Pacis bonum & Concordiæ sapiant, sic, Fili carissime, disponas intentionem cordis, & dirigas animi tui gressus, quòd inter te ac dictum Regem, & utriusque subjectos, antiquam affinitatis & affectionis novæ Discordiæ Fœdera sæpe propter ea dignis laudibus resonet famæ Regiæ Magnitudo.

Dat. Martii, Pontificatûs nostri octavo.

Dorf.

Carissimo in Christo Filio Edwardo Regi Angliæ Illustri.

Sigillo avulso.

De Regimine Aquitaniæ commisso.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Vasc. 17. E. 2. m. 7. REX, Universis & singulis Prælatis, Comitibus, Vicecomitibus, Baronibus, Militibus, & liberè Tenentibus: Senescallis, Majoribus, Juratis, Consulibus, Universitatibus, Collegiis, & Communitatibus: Constabulariis, Castellanis, Præpositis, Receptoribus reddituum, & Ballivis; & Fidelibus suis Ducatûs Aquitaniæ, ac aliis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, dilectum & fidelem nostrum, Radulphum Basset de Drayton, nuper Senescallum nostrum Ducatûs prædicti, ab Officio Senescalciæ ejusdem Ducatûs, quibusdam de causis, duxerimus amovendum,

Nos, volentes Regimini dicti Ducatûs, quousque de Senescallo ibidem ordinaverimus, providere, commisimus, dilecto & fideli nostro, Roberto de Shirland, Regimen prædicti Ducatûs, donec Senescallum ibidem constituerimus, vel aliud indè duxerimus demandandum: A. D. 1324.

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Roberto, tanquam Regenti Ducatum prædictum, in omnibus, quæ ad Regimen ejusdem Ducatûs pertinent, pareatis, respondeatis, & fideliter intendatis, quamdiu idem Robertus Officio intenderit supradicto.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo quinto die Maii.

Per ipsum Regem.

A.D 1324. Edw. 2.

A.D. 1324. Edw. 2.

De illis qui falso finxerunt Miracula fieri circa corpora apud Bristoll.

A.D. 1324. An. 17. E. 2. Pat. 17. E. 2. p. 2. m. 30. dors.

REX, dilectis & fidelibus suis, Henrico Spigurnel, Adæ de Herewynton, & Johanni de Clyvedon, salutem.

Sciatis quòd, cùm nuper Henricus de Monteforti, & Henricus de Wilynton, nuper Inimici & Rebelles nostri, eâ occasione, per considerationem Curiæ nostræ, per Equos tracti, & apud Bristoll suspensi fuissent, *&c. prout supra de dat. 2. Octobris, usque hæc verba, viz.*

Mandavimus enim Vicecomiti nostro Comitatûs prædicti, quòd, ad certos dies & loca, quos vos, vel duo vestrûm ei scire faciatis, venire faciat coram vobis, vel duobus vestrûm, tot & tales Probos & Legales Homines de Ballivâ suâ, per quos rei veritas in præmissis meliùs sciri poterit & inquiri.

A.D. 1324.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo sexto die Martii.

Duppl.

De inquirendo de Excessibus in loco Sancti Sacerdotis factis.

A.D. 1324. An. 17. E. 2. Vasc. 17. E. 2. m. 5.

REX Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, & cæteris Prælatis Ecclesiasticis: Comitibus, Vicecomitibus, Militibus, Domicellis; & aliis Subditis nostris, in dicto Ducatu, & cæteris Terris nostris, ultra Mare constitutis, Salutem.

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Venerabilis Patris, Alexandri Archiepiscopi Dublinensis, Edmundi Comitis Kantiæ, Fratris nostri carissimi, & Magistri Willielmi de Weston, Canonici Lincolniensis, Legum Doctoris, plenam fiduciam reportantes,

Ad informandum se per Inquisitiones, si necesse fuerit, & aliis modis & viis, quibus expedire viderint, de aliquibus Excessibus, qui dicuntur facti fuisse in præjudicium Domini Regis Franciæ, in Loco de Sancto Sacerdote, infra Terram nostram Ageni, & de aliis (si quæ in præjudicium, seu contemptum dicti Domini Regis, infra dictum Ducatum, indebitè facta fuerint per Ministros, seu Subditos nostros Dicti Ducatûs) & ad ea, quæ minus ritè in præmissis invenerint attemptata, corrigendum, & ad statum debitum reducendum, & ad informandum nos pleniùs de eisdem,

Præfatos, Archiepiscopum, Comitem, & Willielmum, ac duos eorum, tenore præsentium, deputamus; dantes eisdem, & duobus eorum, plenam Potestatem faciendi, & exequendi omnia & singula, quæ in præmissis, & eorum quolibet, necessaria fuerint & etiam oportuna;

A.D. 1324.

Vobis igitur, omnibus & singulis, mandamus, firmiter injungentes, quatinùs præfatis, Archiepiscopo, Comiti, & Willielmo, & duobus eorum, ac eorumdem, vel duorum eorum mandatis in præmissis, omnibus & singulis, sitis intendentes, respondentes, consulentes, & auxiliantes, quotiens, & quando per ipsos, Archiepiscopum, Comitem, & Willielmum, vel duos eorum, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis requisiti, seu etiam præmuniti.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium tricesimo die Martii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Consimiles Literæ fiunt, sub nominibus dictorum, Archiepiscopi, Willielmi, & Ricardi de Grey; per se.

Item, sub nominibus dictorum, Comitis & Ricardi, per se.

De

A. D. 1324. Edw. 2. A. D. 1324. Edw. 2.

De Potestate, super Appellationibus in Vasconia, commissa.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Vasc. 17. E. 2. m. 5.

REX, dilectis & fidelibus suis, Venerabili Patri in Christo, Alexandro Archiepiscopo Dubliniensi, Edmundo Comiti Kantiæ, Fratri nostro carissimo, & Magistro Willielmo de Weston, Canonico Lincolniensi, & Legum Doctori, Salutem.

Significatum est nobis quòd, in partibus Aquitaniæ, sunt aliqui Appellantes, qui a nostris Officialibus ad Curiam Franciæ appellarunt; qui, si per nos, aut Deputandos a nobis, super gravaminibus, quæ sibi illata asserunt, fieret de plano celeris Justitiæ complementum, sponte suis Appellationibus renunciarent, & ad nostram redirent obedientiam & examen.

Quocirca nos, Volentes Officialium nostrorum, si qui sint, totis desideriis emendare defectus, de vestræ fidelitatis industriâ (quam experimento didicimus) confidentes,

Vobis, & vestrûm cuilibet in solidum, duximus committendum; mandantes quatenùs per vos, aut alium, aut alios idoneos, Deputandos à vobis, Appellantibus (qui Appellationes suas spontè renunciare & liberè voluerint) Summariè & de plano, ac sine figurâ & strepitu Judicii, faciatis celeris Justitiæ complementum; facientes eisdem, quæ emendanda fuerint, emendari:

A. D. 1324.

Nos enim, super hiis, & ea tangentibus, vobis, & cuilibet vestrûm in solidum, committimus vices nostras; ratum & gratum perpetuò habituri quicquid per vos, aut quemlibet vestrûm (cæteris absentibus) circa prædicta, & ipsa tangentia factum fuerit, seu etiam ordinatum;

Dantes, tenore præsentium, in mandatis, omnibus Justiciariis nostris Officialibus, Subditis, & Vassalis, ut in præmissis, & ea tangentibus, vobis, & cuilibet vestrûm, qui præsens fuerit, quibus in hac parte committimus, ita quòd non sit melior occupantis conditio, sicut nobis, pareant & intendant.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium tricesimo die Martii.

Per ipsum Regem.

De intendendo Commissariis antedictis.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Vasc. 17. E. 2. m. 5.

REX, dilectis & fidelibus suis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, & cæteris Prælatis Ecclesiasticis: Comitibus, Vicecomitibus, Majoribus, Juratis, Consulibus, Communitatibus Civitatum, Burgorum, & Villarum: Constabulatiis, Castellanis, Ballivis Villarum & Locorum; ac cæteris subditis nostris, in Ducatu Aquitaniæ constitutis, Salutem.

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis Patris, Alexandri Archiepiscopi Dubliniæ, Edmundi Comitis Kantiæ, fratris nostri carissimi, & Magistri Willielmi de Weston, Canonici Lincolniensis, & Legum Doctoris, plenam fiduciam reportantes,

Eosdem, Archiepiscopum, Comitem, & Willielmum, pro reformatione Statûs & Regiminis Ducatûs nostri prædicti, ac rerum nostrarum in eodem, ad partes ejusdem Ducatûs duximus destinandos;

Vobis igitur, omnibus & singulis, Mandamus, firmiter injungentes, quatinùs præfatis, Archiepiscopo, Comiti, & Willielmo, & Duobus eorum, ac eorundem, vel duorum eorum mandatis, in biis, quæ Reformationem Statûs & Regiminis dicti Ducatûs, ac rerum nostrarum in eodem, contingere poterunt, intendentes sitis, respondentes, consulentes, & auxiliantes, quotiens, & quando per ipsos, Archiepiscopum, Comitem, & Willielmum, vel duos eorum, super hoc, ex parte nostrâ fueritis requisiti, seu etiam præmuniti.

A. D. 1324.

In cujus, &c.

Dat. apud Westmonasterium tricesimo die Martii.

Per ipsum Regem & Consilium.

Consimiles Literæ fiunt, sub nominibus dictorum, Archiepiscopi, Willielmi, & Ricardi de Grey.

A. D. 1324. Edw. 2.

Ad Comitem Armaniaci, de intendendo Commissariis prælibatis.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Vasc. 17. E. 2. m. 6.

REX, dilecto & fideli suo, Johanni Comiti Armaniaci, Salutem. Grandis & sincerus affectus, quem ad incrementum vestrorum bonoris & commodi, ac tranquilitatem solidam status vestri gerimus, nos inducit ut, quæ circa præmissa vobis profutura, & nobis expedientia noverimus, nedùm per nos ipsos, set per alios, quorum nobis sunt notæ fidelitatis & industriæ virtutes, solicitiùs exequamur.

Hinc est quòd, dilectos & fideles nostros, venerabilem Patrem, Alexandrum Archiepiscopum Dubliniensem, & Edmundum de Wodestock, Comitem Kantiæ, fratrem nostrum carissimum (de quorum fidelitatis & industriæ probitate plenariè confidimus) ad partes Ducatûs Aquitaniæ, pro tranquilitate dicti Ducatûs & vestri, ac ejusdem Ducatûs populi nostri utilitate & quiete, nec non pro defensione vestri, & vestrorum ab Injuriis & Violentiis quibuscunque, destinamus;

Fidelitatis vestræ constantiam excitando, rogantes quatinùs in Præmissis, & ea concernentibus, ac in omnibus & singulis, Negotiorum nostrorum promotionem, prosecutionem, & expeditionem contingentibus, vobis per ipsos, & eorum alterum exponendis & injungendis, sitis efficaciter intendentes; Opem, Operam, Consilium, & Auxilium (tanquam bonoris nostri regii fervidi zelatores, more Progenitorum vestrorum fidelium) corditer impendendo; ut idem fideles nostri, & eorum quilibet, vestris præsidiis communiti, in negotiorum præmissorum executione votivâ uberiùs prosperentur; nósque fidei vestræ ac constantiæ puritatem favoribus & gratiis eo specialiùs prosequi teneamur.

Dat. apud Westmonasterium tricesimo die Martii.

Ad Regem Arragoniæ de Credentia super Copula conjugali.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Claus. 17. E. 2. m. 18. d.

MAgnifico Principi, Domino Jacobo, Dei gratiâ, Regi Aragoniæ, Valentiæ, Sardiniæ, Corsicæ: Comitique Barchinonæ; ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Vexillario, Ammirato & Capitaneo Generali, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, &c. Salutem, & prosperis successibus feliciter jocundari.

Dilectus Clericus noster, Magister Petrus de Galicien, à vestrâ Magnificentiâ ad nos rediens, super negotio Tractatûs Copulæ Conjugalis, inter Edwardum, filium nostrum Primogenitum, & filiam vestram maritandam, habendi super eodem negotio litteras, vestras iteratis vicibus nobis detulit, & aliqua Nobis ex parte vestrâ retulit vivâ voce.

Nósque pro eodem negotio, dilectum & fidelem nostrum, Arnaldum Guillielmi de Bearnio, Dominum de Lescuno, & præfatum Petrum, ad vestram Serenitatem duximus destinandos; quibus, & eorum alteri, in exponendis ex parte nostrâ, in hac parte, velitis fidem indubiam adbibere.

Dat. apud Westmonasterium tricesimo die Martii.

Ad dictum Regem, super negotio memorato.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Claus. 17. E. 2. m. 18. d.

MAgnifico Principi, Domino Jacobo, Dei gratiâ, Regi Aragoniæ, Valentiæ, Sardiniæ, & Corsicæ: Comitique Barchinonæ; ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Vexillario, Ammirato, & Capitaneo Generali, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ &c. Salutem, & prosperis successibus feliciter jocundari.

Dilectos & fideles nostros, Arnaldum Guillielmi de Bearnio, Dominum de Lescuno, & Magistrum Petrum Galiciani, pro ulteriori Tractatu babendo super negotiis, quæ inter Vos & Nos, ex affectu mutuo incboata, per relationem ipsius Magistri Petri, hactenus tractata fuerunt, ad vestræ Sanctitatis præsentiam duximus destinandos;

Affectuosis precibus deprecantes, quatinùs præfatis, Arnaldo & Petro, in exponendis per ipsos, ex parte nostrâ, velitis fidem indubiam adhibere, &, quid in eisdem negotiis sensitis per vos faciendum, nobis rescribere per eosdem.

Dat. apud Westmonasterium tricesimo die Martii.

Ad

A.D. 1324. Edw. 2. | A.D. 1324. Edw. 2.

Ad tractandum cum præfato Rege, super præfata Copula conjugali.

A.D. 1324. An. 17. E. 2. Vasc. 17. E. 2. m. 5.

REX, omnibus, ad quos &c. Salutem.

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis Patris, Alexandri Archiepiscopi Dubliuensis, Edmundi Comitis Kantiæ, Fratris nostri carissimi, & Magistri Willielmi de Weston, Canonici Lincolniæ, Legum Doctoris, plenariè confidentes,

Ad tractandum cum, magnifico Principe, Domino Jacobo, Rege Arragoniæ illustri, vel suis, super Copulâ Conjugali, inter Edwardum Filium nostrum Primogenitum, & Filiam prædicti Regis maritandam, contrahendâ,

Et de Confœderationis & Amicitiæ vinculo speciali, inter dictum Regem & Hæredes suos, & Nos & Hæredes nostros, ac ipsius Regis & nostrum Regna, perpetuò duraturæ, ineundo;

Et ad ea, quæ in præmissis tractata fuerint & concordata, modis & viis, quibus melius expedire videbitur, vallanda & firmanda, A.D. 1324.

Et ad omnia & singula, quæ in præmissis necessaria fuerint, facienda,

Præfatis, Archiepiscopo, Comiti, & Canonico, & duobus eorum, plenam potestatem & speciale mandatum damus, & concedimus per præsentes;

Ratum, gratum, & firmum habituri quicquid per præfatos, Archiepiscopum, Comitem, & Canonicum, vel duos eorum, tractatum, concordatum, vallatum, firmatum, & factum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium tricesimo die Martii.

De Tractando cum quibuscunque Nobilibus de Confœderationis & Amicitiæ vinculo.

A.D. 1324. An. 17. E. 2. Vasc. 17. E. 2. m. 5.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Ad tractandum,

Cum quibuscumque Nobilibus, & aliis personis, cujuscunque Regni, seu Terræ, Statûs, Dignitaris, vel Conditionis existant, ac Communitatibus, ac Universitatibus quibuscumque,

De Confœderationis & Amicitiæ vinculo speciali,

Et ad easdem Confœderationem & Amicitiam (inter nos & ipsos ineundas) firmandas, affecurandas, & roborandas, modis & viis, quibus expedire videbitur,

Dilectis & fidelibus nostris, venerabili Patri, Alexandro Archiepiscopo Dubliniensi, Edmundo Comiti Kantiæ, Fratri nostro carissimo, & Magistro Willielmo de Weston, Canonico Lincolniæ, & Legum Doctori, & duobus eorum, plenam damus, & concedimus, tenore præsentium, Potestatem;

Ratum habituri & firmum quicquid, per prædictos, Archiepiscopum, Comitem, & Willielmum, vel duos eorum, tractatum, initum, firmatum, affecuratum, ac factum fuerit in Præmissis;

Et, ad ea omnia fideliter observanda, Nos, & omnia Bona nostra specialiter obligamus;

Et præmissa omnibus, quorum interest, aut interesse poterit, innotescimus per præsentes. A.D. 1324.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium tricesimo die Martii.

Per ipsum Regem.

CONsimiles literæ fiunt, de Confœderationis & Amicitiæ vinculo speciali ineundo &c. cum Reymundo Arnaldi de Caudâ rasâ,

Gullielmo Domino de Andonio,

Reymundo Gullielmi Domino de Gezerest,

Et Bernardo de Bearino Domino de Lasper, & eorum quolibet &c.

Dat. ut supra.

Per ipsum Regem.

ET mandatum est Constabulario Burdegaliæ, qui nunc est, vel qui pro tempore erit, & ejus Locum tenenti, quòd,

Cùm sibi constiterit, per literas dictorum, Archiepiscopi, Comitis, & Willielmi,

A. D. 1324. Edw. 2. lielmi, vel duorum eorum, de Confœderatione initâ cum præfatis, Reymundo, Gulielmo, Reymundo, & Bernardo, vel eorum aliquo, tunc pecuniam eis, & eorum cuilibet, super Confœderatione illâ constitutam, à Rege recipiendam, de exitibus Ballivæ suæ eis solvat:

Ita tamen quòd eorum alicui, ultra summam Centum librarum Sterlingorum, eâ occasione, non solvat; Et Rex sibi, in Compoto suo, debitam Allocationem habere faciet. A. D. 1324. Edw. 2.

Dat. ut supra.

Per ipsum Regem.

Ad Tutores Regis & Magnates Hispaniæ de Credentia.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Claus. 17. E. 2. m. 14. d. REX, nobili viro, Philippo Infanti, Nato Regis Hispaniæ Illustris, Nepoti nostro carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Cùm injunxerimus, dilectis & fidelibus nostris, Arnaldo Gullielmi de Bearnio, Domino de Lescuno, & Magistro Petro de Galicien, quædam negotia, nos specialiter contingentia, vobis ex parte nostrâ seriosiùs exponenda; A. D. 1324.

Vos, affectuosis precibus, requirimus & rogamus, quatenùs eisdem, Arnaldo & Petro, & eorum cuilibet, in hiis, quæ vobis ex parte nostrâ exposuerint, vel exposuerit vivâ voce, fidem indubiam præbere velitis.

Dat. apud Westmonasterium primo die Aprilis.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

Domino Johanni, filio Infantis Johannis de Ispaniâ, Domino Biscaye, Nepoti Regis Angliæ.

Domino Johanni Manuelis, filio Domini Infantis Manuelis de Ispaniâ, Consanguineo Regis Angliæ.

Domino Johanni Alphonso de Farewe, Domino Kemoll.

Domino Ferando Roys, Domino de Soldane.

Domino Alfonso Regi Ispaniæ.

Domino Agarsilosto de Valle Carceris.

Domino Gunsallo Roys de Tolleto, Custodi Regis Ispaniæ.

Domino Infanti Johanni Archiepiscopo Tollatanensi.

Domino Gundisallo Episcopo de Burgis.

Dominæ Moriæ, quæ fuit uxor Infantis Domini Johannis de Ispania, Dominæ de Biscoye, Consanguineæ Regis Angliæ.

Dominæ Garciæ de Villâ Majori.

Ad Papam, de non scribendo ad Robertum de Brus, sub titulo Regis: De Episcopo Herefordensi læsæ Majestatis reo; Et de Possessionibus Templariorum Hospitalariis concedendis.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Rom. 17. E. 2. m. 6. PApæ Rex devota pedum oscula beatorum.

Literas vestræ Mansuetudinis nuper recepimus cum reverentiâ, quâ decebat; per quas, inter alia, nos exhortari curâstis, ut æquanimiter sustinere vellemus, quòd Roberto de Brus, sub Titulo Regiæ dignitatis, scriberetis; innuentes quòd nihil Juri & Honori nostro ex hoc decresceret, nec Juri præfati Roberti accresceret per expressionem Tituli supradicti.

Profectò, Pater Sancte, si sic fieret, Jus nostrum & Honor exindè læderentur, ac honestati & decori sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ detraheretur, Scandalúmque suscitaretur in Populo, ac honor ejusdem Roberti, ex suâ culpâ, plurimùm augeretur; præsertim quia, sicut vestra novit Clementia, claræ memoriæ, Genitor noster terram Scotiæ, Coronæ suæ Angliæ annexam, pleno Jure tenuit; Nósque eandem Terram, quæ, post mortem ejusdem, ad Nos Jure consimili descendit, per tempora non modica tenuimus, quoúsque, ob causas necessarias & urgentes, nos oportuit partes Franciæ & alias remotas personaliter visitare: quo tempore, nobis absentibus, idem Robertus, seditiosè & subdolè invasit Terram illam, quam adhuc sic detinet occupatam. A. D. 1324.

Idem etiam Robertus, & sui Complices, & Fautores, propter ipsorum Inobedientias & Rebelliones, contra Romanam Ecclesiam multipliciter in hac parte contractas, auctoritate Apostolicâ, Excommunicationis Sententiâ sunt

A. D. 1324. Edw. 2. sunt involuti: quâ durante non deceret ipsius honorem, in vituperium Ecclesiæ, taliter augmentari: maximè Treugis inter nos & ipsum durantibus, quo tempore nihil debet innovari: & posset verisimiliter, ex hoc, in Populo suspicari Statum suum, ex Nuncupatione hujusmodi, in dignitate Regiâ confirmari.

Placeat igitur, quæsumus, vestræ Providentiæ, præmissis æquâ lance pensatis, in literis vestris Apostolicis, de ipso mentionem facientibus, Titulum hujusmodi subticere, sicuti ante tempus involutionis Sententiarum, ex inductione Treugarum prædictarum, vestris, & Prædecessorum vestrorum temporibus, fieri consuevit.

Ad hæc, Pater Sanctæ, nè obloquentium temeraria Præsumptio, suis relatibus, aures commoveat vestræ pietatis contra veritatem rei gestæ, Paternitati vestræ duximus intimandum, quòd nuper, post sedatam Turbationem in Regno nostro (victoriâ nobis, de nostris Inimicis & Rebellibus, divinâ providentiâ, attributâ) transitum fecimus per diversas partes dicti Regni, pro Reformatione tranquilitatis & quietis Populi nostri, & Malefactorum insolentiis cohibendis.

Et cùm nobis fuisset, fide dignâ Relatione, delatum, quòd Adam, Herefordensis Episcopus, adhærens fuerat dictis Inimicis, & eis consentiens, & auxilians, quòdque ipsos in Maneriis suis receptaverat, & eis, in Rebellione suâ contra nos perdurantibus, subsidium fecerat de Hominibus ad arma, Equis, & Armaturis (participans eisdem in crimine Lesæ Majestatis) quamquam rigorosiùs contra ipsum potuissemus processisse, ipsum ad Parliamentum nostrum (quod jam apud Westmonasterium tenuimus) mandavimus accersiri, &, in præsentiâ, venerabilium Patrum, Cantuariensis, Eborum, & Dubliniensis, Archiepiscoporum, & aliorum Episcoporum, & Magnatum, alloqui fecimus super præmissis: A. D. 1324. Edw. 2.

Et, quia nobis indè respondere non curavit, ad inquirendum de veritate criminum prædictorum, secundum Legem & Consuetudinem Regni nostri, duximus procedendum; compertóque, per legitimam inquisitionem, quòd præfatus Episcopus reus erat de omnibus supradictis, Temporalia Episcopatûs illius seisiri fecimus in manum nostram, & ipsum Episcopum, tanquam convictum de eisdem, quatenùs ad Curiam nostram pertinet, ob reverentiam Episcopalis Ordinis, dimisimus in foro Ecclesiæ Judicandum.

Cæterùm de Possessionibus quondam TEMPLARIORUM, Ordini fratrum Hospitalis sancti Johannis Jerusalem applicandis (cui Comites, Barones, & alii Magnates, de dicto Regno, hactenus nullatenus consentierunt) in dicto Parliamento nostro, ob reverentiam Sedis Apostolicæ, est ita tractatum, quòd Bona dictorum TEMPLARIORUM Hospitelariis prædictis SPERAMUS remanere debere.

Super præmissis autem, & aliquibus, diversis & arduis, negotiis, Statum Ducatûs nostri Aquitaniæ contingentibus (quæ multum insident nobis cordi) de quibus, dilectus Clericus noster, Arnaldus de Gardia, Canonicus Abbiensis, est informatus, per eundem vobis exponendis, ipsum apud vestram Sanctitatem benignè, quæsumus, admitti, & ei, in dicendis, fidem indubiam, ad vestram Clementiam, adhiberi,

Conservet &c.

Dat. apud Westmonasterium primo die Aprilis.

De Prorogatione Treugæ inter Subditos Regis & Comitis Flandriæ.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Pat. 17. E. 2. p. 2. m. 23. REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, cùm nuper, ad requisitionem Nobilis Viri, Lodovyci Comitis Flandriæ & Niverniæ, Treugam, super Dissensionibus, inter nostros, & suos Subditos exortis, initam, usque ad Festum Sancti Michaelis proximò præteritum duraturam, ultra idem Festum, usque ad Festum Paschæ proximò jam futurum, duxissemus prorogandam; dùm tamen dictus Comes Prorogationem hujusmodi, in Terrâ suâ prædictâ, publicari faceret & etiam observari: A. D. 1324.

Ac nos jam, ad consimilem requisitionem, ex parte præfati Comitis, nobis factam, Treugam, super Dissensionibus prædictis, ultra dictum Festum Paschæ

A. D. 1324. Edw. 2. chæ, per unum annum proximò sequentem plenarie completum, sub conditionibus infrascriptis continuandam duxerimus & etiam prorogandam; dùm tamen dictus Comes Prorogationem & Continuationem hujusmodi, in Terrâ suâ prædictâ, publicari faciat & etiam observari:

Nos, volentes Treugam illam, sic continuatam & prorogatam, in omnibus observari, suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum *&c. prout supra de dat.* 22. *Jul. usque hæc verba; viz.*

Dùm tamen Mercatoribus nostris, dictâ Terrâ Flandriæ, eadem immunitas observetur; & Mercatores, & alii, de Potestate dicti Comitis, contra tenorem prædictæ Cartæ nostræ de Stapula, quicquam non attemptent, set eidem Stapulæ in omnibus obediant & intendant:

Et ideò vobis mandamus quòd Hominibus, Mercatoribus, & aliis de dictâ Terrâ Flandriæ, in veniendo in Regnum nostrum, *&c. prout de Data antedicta; tunc sic; viz.* A. D. 1324. Edw. 2.

Dùm tamen Mercatoribus nostris, in dictâ Terrâ Flandriæ, eadem immunitas observetur, & Mercatores, & alii, de Potestate dicti Comitis, contra tenorem dictæ Cartæ nostræ de Stapulâ, quicquam non attemptent, set eidem Stapulæ in omnibus, obediant & intendant, sicut prædictum est.

In cujus &c. usque ad Festum Paschæ proximò futurum, &, ab eodem Festo, per unum annum, proximò sequentem, plenariè completum, duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Super facto, Castrum de Monte Pessato tangente.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Vasc. 17. E. 2. m. 4. REX, dilectis & fidelibus suis, Tenenti locum Senescalli sui Vasconiæ, vel aliàs Ducatum prædictum Regenti, & Roberto de Sluroland, Majori Civitatis suæ Burdegaliæ, ac eorum cuilibet, Salutem.

Famâ apud nos referente, & aliàs multipliciter est nostris auribus intimatum, quòd, Magnificus Princeps, Dominus Karolus, Franciæ & Navarræ Rex Illustris, Frater noster Carissimus, ingentem multitudinem Armatorum in Terram nostram Ducatûs prædicti, & præcipuè ad Castrum de Monte Pessato (quod est infra Terram nostram prædictam) obsidendum, & expugnandum, destinare proponit; quod, si procederet (quod absit) in Terrorem & Turbationem Populi nostri Ducatûs prædicti (ad cujus Tranquilitatem & Quietem procurandas, & Injurias & Violentias indebitas (si eidem Populo irrogarentur) propulsandas tenemur) cederet manifeste:

Nos igitur, volentes super facto, dictum Castrum contingente (si quod sit) pleniùs informari, & de eo, quod, inde per nos consultiùs fuerit faciendum, per vos effici certiores;

Vobis, & vestrûm cuilibet, mandamus, firmiter injungentes, quòd, vocatis primò, & per se, illis de Concilio nostro partium illarum, quos videritis evocandos, super facto, contingente Castrum prædictum (si quod fuerit) quanto secretiùs & cautiùs poteritis, Consilium & Deliberationem habeatis diligentem; & ulteriùs Avisamentum & Consilium Baronum & Nobilium, Ducatûs nostri prædicti, ac Communitatum, Civitatum, & bonarum Villarum nostrarum, in eodem Ducatu, quod, videlicet, iidem Barones, Nobiles, & Communitates sentiant in hac parte, pro Jure nostro, & suo conservando, tutius faciendum, quantò secretiùs, cautiùs, & consultiùs poteritis, inquirere & vestigare soliciriè & cum omni diligentiâ curetis; & eorum Avisamentum & Consilium, necnon & vestrum, ac aliorum de Concilio nostro prædictorum, super eodem facto, distinctè & apertè, nobis rescribere non tardetis. A. D. 1324.

Teste Rege apud Langele decimo octavo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Bulla, super Archidiaconatu Cantuariensi, Cardinali collato.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Ex Autogr. JOhannes Episcopus, servus servorum Dei, carissimo in Christo Filio Edwardo, Regi Angliæ Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Pro, dilecto Filio nostro, Raimundo Sanctæ Mariæ in Cosmedin Diacono Cardinali, super assecutione liberâ Archidiaconatûs Cantuariensis, per nos A. D. 1324.

A. D. 1324. Edw. 2. nos Apostolicâ sibi auctoritate Collati, pluries tibi, Fili carissime, scripsimus quod expediens putaremus; mirantes jam, ex obauditâ quodammodo hactenus Paternæ scriptionis instantiâ, nondum Cardinalem ipsum votum suum de gratiâ Collationis hujusmodi obtinere.

Cùm igitur, apud tantum & talem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Filium, speret semper ejusdem Sedis, & mereatur auctoritas, ut, præsertim pro notabili & merito, acceptâ vobis conditione personæ Cardinalis ejusdem, speciali prærogativâ tractetur;

Serenitatem Regiam, quantum possumus, affectuosè rogamus, & hortamur attentè, quatinùs, inculcatis hujusmodi Scriptionibus nostris, ad effectum speratæ exauditionis admissis, quodlibet quæsumus tollas obstaculum, & oportunam adhibeas operam, quòd prædictus Cardinalis Possessionem liberam atque A. D. 1324. Edw. 2. pacificam Archidiaconatûs ipsius, juxta Litterarum nostrarum *tenorem*, celeriter assequatur; ita quòd tot Scriptiones nostræ apud te non censeantur aliquatenus negligi (apud quem, in hiis & aliis, ipsas Scriptiones credamus non admitti) nosque specialiter inde tibi, placituro nobis, inmodicè regratiari possimus, nichilominus & erga nos, dictamque Sedem, dignis propterea in Domino laudibus commenderis.

Dat. Avinion. Kal. Maii, Pontificatûs nostri anno octavo.

Sigillo avulso.

Dorsf.
Carissimo in Christo Filio Edwardo Regi Angliæ Illustri.

Pro Comite Richmundiæ in Scotia adhuc detento.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Pat. 17. E. 2. p. 2. m. 17.

REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Cùm, dilectus & fidelis noster, Gerardus de Orum, pro quibusdam Negotiis, dilectum Consanguineum & Fidelem nostrum, Johannem de Britannia, Comitem Richemundiæ (nuper, in obsequio nostro, per Scotos, Inimicos nostros, captum, & per eosdem in partibus Scotiæ adhuc detentum) contingentibus, expediendis, ad easdem partes Scotiæ de licentiâ nostrâ se divertat:

Vobis mandamus quòd eidem Gerardo, aut Hominibus de Familiâ suâ, cùm ipsos per vos transitum facere contigerit versus partes prædictas, ibidem morando, seu exindè redeundo, non inferatis, seu, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittatis injuriam, molestiam, dampnum, impedimentum aliquod, seu gravamen; &, si quid &c. id eis &c. A. D. 1324.

In cujus &c. usque ad Festum Sancti Michaelis proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium quarto die Maii.

Per ipsum Regem, Nunciante Magistro Roberto de Aylestan.

Ad Papam, de Attemptatis Gallicorum, & pro Pace cum Rege Franciæ.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Rom. 17. E. 2. m. 6. d.

PAPÆ Rex devota pedum oscula beatorum.

Apostolicæ Mansuetudinis, verè Christi Vicarii in Terris,

Exemplo optimo ipsius summi Magistri & Domini, omnium, universaliter, Catholicorum quietis Portum quærentis, & specialiter inter, Magnificum Principem, Dominum Karolum, Dei gratiâ, Franciæ & Navarræ Regem, Fratrem nostrum carissimum, & nos, pacis unitatem servari, & Dissensionum discrimina vitari suadentis,

Literas, dignis laudum præconiis attollendas, latâ mente recepimus, earumque tenorem jocundâ deliberatione A. D. 1324. recenseri fecimus, & nostri pectoris armariolo firmiter recondi; pro quibus vestræ Beatitudini,

Quæ, quâdam Prærogativâ Paternalis solicitudinis, nos, & nostra, hactenus favoribus & auxiliis præcipuis indefinenter est prosecuta: & nunc pro illâ (quam supra id quod æstimari possit desideranter appetimus) Pace, se exponit laboraturam cum tantâ humilitate pollicetur,

Cum omni devotione Filiali ad gratiarum, quas valemus, assurgimus actiones.

A.D. 1324. Edw. 2.

Hanc utique, pissime Pater, Progenitores utriusque nostrûm, post varia Bellorum Dissidia, post Strages pessimas, post innumera Dampna data, velut, quâ nil utilius in Terris, nil desiderabilius in Cœlis, ferventi desiderio anelârunt, & quæsiverunt; ac tandem, sopitis Dissensionum turbinibus, illam se reperisse gaudebant;

Quam, in scriptis, ad perpetuam rei memoriam, sub certis modis & formis, Jura nostra utrinsque limitantibus, redactam, Obligationibus, Juramentis, & Pœnis, multipliciter vallatam, ac subsequenter Sacrosanctæ Sedis vestræ auctoritate roboratam, & postremò variis Copulis Conjugalibus (ex quibus Sanguinis & Affinitatis vincula in utrâque Domo sunt suborta) colligatam, pro se & suis posteris imperpetuum inviolabiliter observandam, statuerunt sæpè, & sæpiùs vicibus iteratis.

Nos verò, Pater Sanctissime, propriis Finibus dumtaxat, absque intentione ullâ, ullo unquam tempore, aggrediendi aliena, contenti, Pacem (quam exhortamini) cum præfato Fratre nostro carissimo, præ cæteris Principibus Mortalibus, præviis ex causis, desideranter appetimus; parati eidem Fratri nostro, omni tempore, facere, cessantibus legittimis Impedimentis, in omnibus, quæ debemus:

Et, licet expressè deducta, & præmissa, in præfatæ Pacis firmitatibus, nobis, ut convenit, non solùm nondum sint completa, set, contra eorum tenorem, in nostri præjudicium, & Jurisdictionis nostræ Ducatûs nostri prædicti, multa, per Ministros Curiæ Franciæ, injustè, contra nos, & statum nostrum, usurpata & attemptata; tamen ut compleantur, & ad statum debitum reducantur, erga præfatum Fratrem nostrum, amicabiliter pacis complementa petentes frequenter, institimus frequenter etiam & instamus.

Et quamquam nuperimè, in loco Sancti Sacerdotis, situato in Terrâ Agenni, Ducatûs nostri prædicti (in quo nostri Progenitores, suis temporibus, & nos, nostris, omne Ressortum, Cavelcatum, omnemque Superioritatem habuerunt & excercuerunt, habuimus, & excercuimus, &, Jure nostro, inconcussè fecimus) dicatur fore commissum, quod præfatus Frater noster in sui præjudicium asserit perpetratum,

A.D. 1324. Edw. 2.

Nos, hujus Facinoris, teste Deo & Conscientiâ, inscii penitùs & ignari, omnemque injuriam & opprobrium, dicto Fratri nostro irrogata, meritò detestantes, statim, rumore ad nos indè perlato, misimus ad præfatum Fratrem nostrum Nuncios speciales, pro excusatione nostrâ verâ & justâ; offerentes nos, cum omni severitate & rigore vindictæ (prout ad nos attinet ratione loci) persecuturos tanti sceleris Actores, cum suis Complicibus quibuscumque, absque Personarum delectu.

Et, cùm Ministri nostri hujusmodi Processum inchoâssent, Ministri præfati Fratris nostri (Senescallus, videlicet, Petragorum & sui) nostros impediverunt, nec procedere permiserunt; set tàm ipsi, quàm præfatus Frater noster, ut dicitur (in Messem nostram Falcem suam indebitè mittentes) hujusmodi cognitionem in se assumpserunt, nostram Jurisdictionem usurpando.

Pro quo, & aliis, contra nos attemptatis, amicabiliter per præfatum Fratrem nostrum revocandis, & in Statum debitum reducendis, solempnes Nuncios nostros, Venerabilem, videlicet, Patrem, Archiepiscopum Dubliniæ, & Edmundum Comitem Kantiæ, Fratrem nostrum dilectissimum, misimus jam de novo; qui apud ipsum instant pro prædictis, nec aliam viam, quàm Pacis, aggredi proponimus ullo modo (salvâ duntaxat Exhæredationis injuriâ manifestâ) licet dicatur (quod difficiliter credere valemus) Fratrem nostrum, Regem Franciæ prædictum, ob id grandem Excercitum congregare.

Velit igitur, devotè quæsumus, vestra Sanctitas conscientiam suam sic informare de prædictis, sicque feliciter juvare, ut, vestro Paterno præsidio, pacis tranquilitas vigeat, quam per omnes vias & modos, Deo & vobis acceptabiles, & nobis efficaces, desideramus amplecti, &, quantum in nobis est, intendimus prosequi cum effectu.

Conservet &c.

Dat. apud Westmonasterium octavo die Maii.

Litera Comitis Flandriæ.

A.D. 1324. An. 17. E. 2. *Ex Orig. in Turri.*

Magnifico Principi & Potenti, Avunculo suo carissimo, Domino Edwardo, Dei gratiâ, Regi Angliæ, Domino Hiberniæ, & Duci Aquitaniæ, Ludovicus, Comes Flandriæ & Niverniæ, Salutem, &, cum Reverentiâ & Honore, sinceram in Domino Caritatem.

A.D. 1324.

Litteras

A. D. 1324. Edw. 2.

Litteras vestras, super querelâ Fratris Willielmi de Querele, Gardiani Conventûs Fratrum Minorum Londoniæ, nobis directas, & per eundem Fratrem Willielmum præsentatas, nuper recepimus;

Cui, super querimoniâ Spoliationis, sibi factæ, respondimus, quòd, prout Litteræ vestræ subgerebant, per relationem Nunciorum nostrorum, apud vos postremò directorum, benè acceperamus, quòd, inter Concilium vestrum, & dictos Nuncios nostros, fuerat actum & Conventum, dicto Fratri Willielmo, super Spoliatione, sibi factâ, citra Ordinationem Indempturæ, inter vestrates & nostros prolocutæ, restitutionem consestim fieri debere (dumtamen idem Frater Willielmus, seu quivis alius pro eodem, de dictâ Spoliatione, & Malefactoribus Terræ nostræ, eandem perpetrantibus, hic apud nos, in Terrâ nostrâ, & de quantitate dampni, per illos, de Terrâ vestrâ, nos informarent) secundum quam Conventionem eidem Fratri Willielmo obtulimus quòd, sine dilatione, Malefactores, in dictis Litteris vestris nominatos, coram nobis vocaremus, &, ipsis dictam Spoliationem confitentibus, seu super eadem convictis, quatenùs de quantitate dampni, Informationem congruam, per vestros in Terrâ vestrâ factam, nobis referret, Restitutionem competentem sibi fieri faceremus, & dictos Malefactores, pro qualitate maleficii, puniremus.

Qui respondit, quòd non poterat amplius morari in Terrâ nostrâ, sed erat eum necesse proficisci.

Hinc est quòd Magnificentiæ vestræ super hoc rescribimus, quòd per nos non stetit, nec stat, sed semper parati sumus, & erimus, eidem Fratri Willielmo, juxta promissionem, super hoc factam, exhibere Justitiæ complementum; dumtamen ipse, vel quivis alius pro eo, dictam Querimoniam, ut decet, prosequatur.

Et nichilominus, propter suam absentiam, non dimittemus quin, intuitu rogaminis vestri prædicti, Fratris Willielmi negotio, prout melius, & quando commodè poterimus, intendamus.

Valeat vestra Dominatio veneranda in Domino Jesu Christo.

Dat. apud Males juxta Brugis, Anno Domini millesimo trecentesimo vicesimo quarto, die decimo Mensis Maii.

De Armis Militaribus suscipiendis.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Claus. 17. E. 2. m. 11. d.

REX Vicecomiti Eborum Salutem.

Quia volumus, & de Concilio nostro ordinavimus, quòd omnes illi, de Regno nostro, qui habent Quadraginta Libratas Terræ, vel Redditûs, aut Feodum unius Militis integrum, valens Quadraginta Libras per Annum, & ea per Tres Annos integros tenuerint, sive de nobis, sive de alio teneant, & Milites non sunt, Arma Militaria suscipiant citra Festum sancti Michaelis proximò futurum, vel in eodem Festo ad ultimum;

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd, in pleno Comitatu tuo, ex parte nostrâ, publicè facias proclamari, quòd omnes illi, de Ballivâ tuâ, qui habent Quadraginta Libratas Terræ, vel Redditûs, aut Feodum unius Militis integrum, valens quadraginta Libras per Annum, & ea per Tres Annos integros tenuerint, de quocumque teneant, & Milites non sunt, Arma Militaria suscipiant citra Festum supradictum, vel in eodem Festo, ut est dictum:

Et de nominibus omnium illorum, qui tantum Terræ, vel Redditûs, seu hujusmodi Feodum in Ballivâ tuâ habent, & ea tenuerint, sicut prædictum est, nobis sub Sigillo tuo constare facias in Festo supradicto; remittens nobis hoc Breve.

Et scias quòd de Gestu tuo, in executione hujusmodi mandati nostri, diligenter inquirere volumus, & extunc remedium super hoc fieri faciemus.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Maii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo scribitur singulis Vicecomitibus per Angliam.

A.D. 1324. Edv. 2. A.D. 1324. Edv. 2.

De Apparatu, pro illis, qui Arma Militaria sint suscepturi, ex Garderoba Regis habendo.

A.D. 1324. An. 17. E. 2. Ibid.

REX Vicecomiti Eborum, Salutem.

Cùm ordinaverimus quòd omnes illi, de Regno nostro, qui habent Quadraginta Libratas Terræ, *&c. ut supra usque ibi* ad ultimum, quod per singulos Comitatus Regni nostri mandavimus proclamari;

Tibi præcipimus quòd, per totam Ballivam tuam, in locis, ubi expedire videris, proclamari facias, ex parte nostrâ, quòd omnes & singulos homines hujusmodi, qui Arma a nobis suscipere voluerint, veniant usque Londoniam citra diem Pentecostes proximò futurum, ad Apparatus suos, eis in hoc casu necessarios, de Garderobâ nostrâ suscipiendum de dono nostro, ut Arma Militaria de nobis apud Westmonasterium suscipere valeant dicto die. A.D. 1324.

Teste Rege ut supra.

Per ipsum Regem.

Eodem modo scribitur singulis Vicecomitibus per Angliam.

Villa de Forcessio in Agenno annexa Coronæ.

A.D. 1324. An. 17. E. 2. Vasc. 17. E. 2. m. 2.

REX omnibus, ad quos &c. salutem.

Fideles, & benè meritos, ac Regiis obsequiis utiles atque promptos, Regiam decet providentiam suis affectibus taliter annectere vinculis & unire, ut, de promptis, ad Opportunitates Regias, per ipsorum servitia fructuosa, efficiantur imposterùm Promptiores.

Nos igitur, ad grata & utilia obsequia, per, dilectos & fideles nostros, Consules & Universitatem Villæ nostræ de Forcessio, in Senescalciâ Agenni, frequenter & utiliter nobis impensa, nostri considerationis intuitum dirigentes,

Concessimus eis, pro nobis, & Hæredibus nostris, per has Literas nostras Patentes, perpetuò duraturas, quòd prædictam Villam, sive Jura & Pertinentia ejusdem, per Donationem, Permutationem, vel quovis alio modo, extra manum Regiam non ponemus; hoc tantummodo excepto, quòd Villa prædicta, cum suis Juribus aut Pertinentiis prædictis, per nos, & Hæredes, & Successores nostros, nostro, & ipsorum Hæredum, & Successorum nostrorum Primogenitis (tanquam futuris Hæredibus Regni Angliæ, & Ducatûs Aquitaniæ) dari valeat & concedi; & quòd, eo nihilominus, Coronæ Regni Angliæ specialiter conjuncta remaneat & annexa. A.D. 1324.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium duodecimo die Maii.

Per ipsum Regem.

De Reymundo Episcopo Condomii ad Locum alium transferendo.

A.D. 1324. An. 17. E. 2. Rom. 17. E. 2. m. 6.

PAPÆ Rex devota pedum oscula beatorum.

Pro sedandis Discordiis, quæ inter Reymundum, Episcopum Condomii, ac quosdam Ministros nostros, Consulesque, ac Universitatem Civitatis nostræ Condomii, dudum exortæ fuerant, ejusdem Episcopi malitiâ hoc agente, & periculis variis, exinde imminentibus, cautiùs declinandis, vias & modos exquisivimus, per quos & Errata corrigi, & Ruptæ Dilectionis Fœdera potuissent amicabiliter reformari:

Set idem Episcopus, ex hoc ampliùs in Tumorem se efferens, tàm nobis, quàm dictis Ministris nostris, necnon Consulibus & Universitati prædictis, majora studuit inferre gravamina, tàm per Appellationes, Frivolas & Injustas, ad Curiam Franciæ, quàm per Excommunicationis & Interdictionis Sententias, in ipsos Ministros nostros, ac Consules, & Universitatem prædictos voluntariè promulgatas: A.D. 1324.

Ex quibus, nec immeritò, turbati pariter & commoti, aliàs vestræ Sanctitati, votivo desiderio, nos meminimus supplicâsse, ut, pro restænandâ tantâ ipsius Episcopi malitiâ, ac scandalo auferendo, & ut, Paternâ Providentiâ, saluti provi-

A. D. 1324. Edw. 2. providerentur animatum, ipsum Episcopum ad aliquem Locum vel Sedem (ubi ejus Præsidentia non in tantum abhominabilis esset Subditis, nec Improbitas patefacta) transferre dignaremini de vestrâ plenitudine Potestatis.

Verùm, quia ejusdem Episcopi Actus Nepharii nostris adhuc cotidiè auribus, Fidelium assertionibus, inculcantur (quos, non sine diri acerbitate doloris, æquanimiter tolleramus) super quibus, si libeat, Nuncii Civitatis prædictæ, præsentium Portitores, vestræ Serenitatis conscientiam poterunt plenius informare;

Vestræ Beatitudinis Januam pulsandam duximus precibus iteratis, quatinùs, ad Statum Ducatûs nostri prædicti (qui, ex ipsius Episcopi Gestu Nephario, ampliùs commotus est hiis diebus) Paternæ Considerationis intuitum convertentes, ipsum ad Locum alium transferre dignemini, pro tantis periculis evitandis; præsertim cùm, verisimiliter credatur, quòd, quamdiu in loco, quo nunc præsidet, potitur Officio Pastorali, Subditorum suorum, quibus Excessus sui multiplices (quod dolendum est) sunt aperti, crescet Indevotio, & qui ad vitam salutis Pastorali sollicitudine deberent dirigi, per exempli perniciem, in Erroris devium periculosius pertrahentur. A. D. 1324. Edw. 2.

Et, sicut aliàs vestræ scripsimus Benignitati, si, super veritate præmissorum Excessuum, libeat vestræ Providentiæ apertè informari, per Secretam Informationem non solùm præmissa, set alia deteriora Facinora ipsius Episcopi vobis, ut certitudinaliter credimus, nota fient.

Cæterùm, Pater Sancte, quia idem Episcopus Interdictum, per ipsum in eadem Civitate olim voluntariè promulgatum, jam per plures annos observari fecit, & adhuc facit (Lucrum exindè quærens temporale pro Sacramentis & Sacramentalibus ministrandis, sicut nobis a fidelibus est relatum, & jacturam non metuens animarum) placeat, quæsumus, super relaxatione hujusmodi Interdicti, Remedium apponere salutare.

Conservet &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo primo die Maii.

De quodam Defectu, in Literis Papæ corrigendo.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Rom. 17. E. 2. m. 6.

VEnerabili in Christo Patri, Domino G. Dei gratiâ, Tituli Sancti Ciriaci in Termis Presbitero Cardinali, Amico suo Carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Eò libentiùs vestræ Dilectioni commendamus Negotia, quæ nos tangunt, quò de vestræ Affectionis & Amicitiæ puritate fiduciam gerimus ampliorem.

Cùm itaque in Literis Apostolicis, nobis nuper, super Fundatione cujusdam Domûs Sororum de Ordine Prædicatorum, gratiosè concessis, quidam in Scriptura reperiatur Defectus (qui ex Scriptoris vitio noscitur provenisse) sicuti per inspectionem Literarum earumdem (quas vobis per, Venerabilem Patrem, Episcopum Corkagensem, transmittimus) potest liquidò apparere;

Placeat, quæsumus, vestræ Paternitati Literas prædictas facere emendari, & eas nobis per eundem Episcopum remittere emendatas. A. D. 1324.

Et insuper eidem Episcopo (quem ad præsentiam Domini Summi Pontificis, pro quibusdam, Reformationem Statûs Terræ nostræ Hiberniæ contingentibus, destinamus) in Promotione negotiorum eorumdem, vobis per ipsum exponendorum, assistere velitis Consiliis & Auxiliis oportunis; ita, si placet, quòd, vestro mediante præsidio, dicta negotia possint effectui mancipari.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo primo die Maii.

Eodem modo scribitur Domino Gaucelino, Tituli Sanctorum Marcellini & Petri Presbitero Cardinali.

De Literis, Reformationem Status Hiberniæ tangentibus, Papæ præsentandis.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Ibid.

REX, dilecto Clerico suo, Johanni de Lescapon, Archidiacono Nannatensi Salutem, & sinceræ dilectionis affectum. A. D. 1324.

Cùm mittamus, Venerabilem Patrem, Episcopum Corkagensem, cum nostris

A. D. 1324. Edw. 2. Literis, ad Domini summi Pontificis præsentiam, pro quibusdam negotiis, reformationem status Terræ nostræ Hiberniæ contingentibus, quorum expeditio specialiter insidet nobis cordi;

Nos, de vestrâ diligentiâ plurimùm Confidentes, vos Rogamus & Requirimus ex affectu, quatinùs eidem Episcopo, in præsentatione Literarum nostrarum A. D. 1324. prædictarum dicto Domino Summo Edw. 2. Pontifici, assistatis, & circa promotionem & expeditionem negotiorum eorumdem, sicut de vobis confidimus, interponatis cum efficaciâ partes vestras.

Dat. &c. ut supra.

Litera Comitis Flandriæ, super Tractatu habendo.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Ex Orig. infra Tur. MAgnifico Principi, & Potenti, Avunculo suo Carissimo, Domino Edwardo, Dei gratiâ, Regi Angliæ, Domino Hiberniæ, & Duci Acquitaniæ, Ludovicus, Flandriæ & Niverniæ Comes, Salutem, &, cum Reverentiâ & honore, sinceram in Domino Caritatem.

Literas vestras, super Querelâ & negotio Johannis de Langetord, &, ad ejus Instantiam, per vos nobis directas, nuper recepimus.

Super quibus Magnificentiæ vestræ duximus rescribendum, quod, communicato nobiscum, super hoc, & super Tractatu, inter quosdam de Concilio vestro, & Nuncios nostros, postremò Londoniæ habito, Concilio Majorum villarum nostrarum Flandriæ propter hoc coram nobis vocato,

Nos & Villæ nostræ prædictæ proponimus, Deo dante, apud vos Nuncios A. D. 1324. nostros, ad diem præfixam, videlicet, Crastinum Diei Pentecostes, plenius quàm vobis scribere possumus, super congruâ Responsione faciendâ, & prædicto Tractatu consummando informatos, destinare; qui vobis, & Johanni prædicto, super præmissis, congruè, si Deo placet, vivâ voce respondebunt.

Unde Magnificentiam vestram requirimus, quòd eandem non tædeat, per tam modicum temporis spatium, Responsionem prædictam expectare.

Valeat vestra Magnificentia veneranda in Domino Jesu Christo.

Scriptum in Domo nostrâ de Males prope Brugis, 22. die Mensis Maii Anno Domini 1324.

Ad Papam, super Episcopatibus Hiberniæ.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Rom. 17. E. 2. m. 5. PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Dùm nostræ Considerationis occurrunt obtutibus nota Dispendia, quæ quorumdam Hibernicorum seditiosa præsumptio nobis, & Populo Terræ nostræ Hiberniæ, nostris temporibus, irrogavit, ea libenter amplectimur, per quæ dictæ Terræ nostræ tranquillo provideatur Regimini, & Pravorum insolentiam posse conspicimus cobiberi.

Nuper siquidem, Pater Sancte, Venerabilem Patrem, fratrem Philippum de Slane, de Ordine Prædicatorum (quem vestra providentia, suis exigentibus meritis virtuosis, nostrique contemplatione, præfecit in Episcopum Corkagensem; undè vestræ Clementiæ gratias referimus multiformes) pro reformatione status Ecclesiæ Hibernicanæ, ad vestram præsentiam, cum nostris Literis, duximus destinandum.

Qui, ad nos postmodùm rediens, nobis retulit qualiter vestræ placuit Beatitudini per, Venerabiles Patres, Dublinensem, & Cassellensem, Archiepiscopos, & ipsum Episcopum Corkagensem, de hiis, quæ pro pace & tranquilitate A. D. 1324. dictæ Terræ convenientia & expedientia viderentur, seriosiùs informari; & quòd, juxta informationem illam, ad ea volebatis prospectus Apostolicos favorabiliter inclinare.

Ex hac itaque Paternâ Responsione quamplurimùm lætificati, ipsum Episcopum ad dictas partes Hiberniæ transmisimus; qui, unà cum præfatis Archiepiscopis, juxta mandatum Apostolicum, eis in hac parte injunctum, cum Nobilibus & Fidelibus nostris, ac etiam Ministris nostris partium illarum, habuerunt super præmissis Consilium & Tractatum; & nuper ipsorum deliberationem, in hac parte, nobis, per eundem Episcopum, transmiserunt.

Quâ coram nobis & Concilio nostro exhibitâ, & diligenter examinatâ, pro salubri appositione Remedii, ad ipsorum Hibernicorum cervicosam malitiam refrænandam, hæc expedientia videbantur;

Ut, videlicet, contra Impugnatores & Turbatores pacis nostræ ibidem, ac Ministros Jurium nostrorum invasores, &

A. D. 1324. Edw. 2. & contra statum nostrum sinistra prædicantes, Excommunicationis sententia per Archiepiscopos, & cæteros Prælatos dictæ Terræ, auctoritate Apostolicâ, publicè & solempniter promulgetur:

Quódque Episcopatus Hibernici, tenues & exiles, quorum valor annuus Viginti, Quadraginta, vel Sexaginta libras Sterlingorum non excedit, & qui reguntur per merè Hibernicos (qui per se, & Parentes suos, Contentiones & Discordias, in dictâ Terrâ, ante hæc tempora, noscuntur multipliciter seminâsse) Sedibus Archiepiscopalibus, & Episcopalibus, Civitatum & Locorum insignium, uniantur:

Et insuper, quòd injungatur, auctoritate prædictâ, Abbatibus & Prioribus Monasteriorum & Prioratuum, quorumcumque locorum Regularium, ut, in suis Monasteriis & locis, Anglicos ad conversionem admittant, sicut merè Hibernicos; quemadmodum & in Monasteriis, quæ reguntur per Anglicos, observatur.

Nos igitur,

Prædictis Articulis, coram nobis & Concilio nostro, diligenter examinatis & intellectis, sperantes inter ipsos nostros subditos Anglicæ & Hibernicæ Nationum, si præmissa mancipentur effectui, exinde, processu temporis, ampliorem Dilectionem & Concordiam firmiorem solidari, A. D. 1324. Edw. 2.

Præfatum Episcopum (virum utique devotione sincerum, & in agendis quibuslibet circumspectum) ad vestræ Sanctitatis Apices duximus remittendum,

Devotis precibus supplicantes, quatinùs, Informatione dictorum, Archiepiscoporum & Episcopi, super tribus Articulis supradictis, benignè intellectâ, pro tranquilitate dictæ Terræ, præmissis clementer dignemini Annuere, & ea jubere effectui mancipari.

Nos enim, quamquam Temporalia dictorum Episcopatuum de nobis teneantur, propter evidentem utilitatem, exinde proventuram, ipsorum annexioni exnunc præbemus assensum, secundum modum & formam, vestræ Beatitudini, per prædictum Episcopum, si libeat, exponendum; cui, si placet, super hiis fidem velitis indubiam adhibere.

Conservet vos Altissimus, ad regimen Ecclesiæ suæ Sanctæ, per tempora longiora.

Dat. apud Westmonasterium 28. die Maii.

Ad Papam, super Excessibus per Francos perpetratis in Vasconia.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Rom. 17. E. 2. m. 6. dors.

PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Fiduciæ plenitudo, quam in Apostolicæ benignitatis sinum (cujus Fomenta, Favores, & Auxilia efficaciter, sui gratiâ, sensimus in agendis) Visceraliter defiximus, nos cogit, nec immeritò, quæ nos tangunt, sub spe certi Refugii, secundum Negotiorum & Temporum varietates, sibi, cùm occurrerint, plenissime denudare.

Cùm igitur, Pater Sanctissime, nos, sicut per alias Literas nostras vestræ nuper significavimus Sanctitati, erga Karissimum Fratrem nostrum Regem Franciæ, cum quo, præ cæteris Principibus, solidæ Pacis & Amicitiæ unionem (quam Consanguinitatis, affinitatis, & alia gratitudinis exposcunt Fœdera) servari continuè affectemus, circa revocationem Gravaminum, & factorum præjudicialium, in nostra, Ducatûs nostri Aquitaniæ, subditos & loca, per Ministros Curiæ Franciæ; contra statum nostrum, injustè usurpatorum, & multipliciter attemptatorum, per plures Nuncios & literas institerimus cum effectu.

Novissimè verò, per solempnes Nuncios, videlicet, venerabilem patrem, Archiepiscopum Dublinensem, & Edmundum Comitem Kantii, Fratrem nostrum dilectissimum (quem, inter cæteros nostros, gratiosiorem, in ejus conspectu, credebamus Jura sanguinis reddidisse) eum Curialitèr requisivimus, & attentè, ut dicta Gravamina attemptata, & specialiter Processum, occasione cujusdam Excessûs, nobis, teste Deo, insciis, nec unquam approbantibus, apud sanctum Sacerdotem, ut dicitur, perpetrati, contra aliquos nostros subditos, tàm in quorundam Bannitione, quàm Excercitûs congregatione, ad expugnandum Castrum de Montepesato, situm infra Ducatûs nostri limites, præparati, amicabiliter revocare, & in statum debitum reducere, vel saltim de ulteriori progressu, in præmissis faciendo, Supersedere curaret donec nos invicem videremus, quod sic in proximo fieri sperabamus; quæ, & non alia ipsis Nunciis nostris, per, directas dicto fratri nostro Regi, nostras Credentiæ Literas commisimus prosequenda. A. D. 1323.

Set

A. D. 1324. Edw. 2.

Set, dùm, circa prædicta, apud dictum Fratrem nostrum Regem & ejus Concilium instarent, sicut eis per nos injunctum fuerat, Nuncii supradicti, fuerunt ab eis per dictum Concilium tria petita, studiis quæsitis, nè dicamus Machinamentis; quòd, videlicet, nostri subditi, Banniti per dictum Regem Franciæ, & suos Ministros, pro dicto facto sancti Sacerdotis, eidem Regi liberarentur: Et Castrum de Montepesato, in nostro Ducatu situatum, quod asserit idem Rex cujusdam extitisse Bannitorum eorumdem, tanquam sibi confiscatum, in suis manibus traderetur per nostros Nuncios supradictos, virtute ejusdem Aresti, quod asseritur hoc datum per Fratrem nostrum Regem memoratum: Tertio quòd, cùm intendat idem Rex Franciæ procedere contra illos, qui nunc sunt, vel aliquo tempore fuerunt in præfati Castri, de Montepesato, munitione, post Arestum prædictum, præfati Nuncii nostri ipsos, quos super hoc per suos Processus convinci contingeret, nullatenus ex tunc receptarent, set ipsius Regis Franciæ Ministros, ad Executionem contra eos faciendam, toto nisu juvarent.

Et, licet dicti Nuncii nostri firmiter asserent, & verè, eis per literas nostras credentiæ prædictas, præfato Regi per eos nostro nomine porrectas, & Commissiones, per nos ad reformationem status dicti Ducatûs nostri, & non ad aliud, eis factas, quas etiam ibidem exhibuerunt, potestatem nullam tribui ad consentiendum Petitionibus supradictis; asserentes instanter, ut prius, se a nobis Mandatum super hiis non habere; bono tamen pacis, pro quo venerant, condescendere affectantes, dilationem Viginti vel Quindecim dierum, quibus nos indè consulere, & eis indè congruè respondere, possent, instantissimè perierunt;

Set nec in Petitione, tàm rationabili, & tàm modicâ, exauditi, potuerunt aliud reportare, nisi quòd, infra quatuor dies duntaxat, dictis Petitionibus consentirent, vel suo periculo ulterius remanerent; sicque, ad vitandum forsitan majus malum, quod ex conjecturis probabilibus verisimiliter poterant formidare, a nobis non habentes potestatem aliquam in prædictis, ipsis, quâdam voluntate extortâ, consenserant sic coacti; cum protestatione quòd Juribus nostris in nullo derogetur: Vel aliquid novi Juris dicto Regi Franciæ per hoc adquiratur; nec contentis in Pacum, inter nostros Progenitores priùs initarum, firmitatibus in aliquo derogetur:

Quam quidem Protestationem Rex ipse nobis expressè reservavit, prout hæc omnia præfati nostri Nuncii nobis suis literis intimârunt.

A. D. 1324. Edw. 2.

Nos itáque, attendentes præmissa, sic contra nostram intentionem, & absque Potestate quâcumque, per præfatos Nuncios nostros promissa & consensa, si, quod absit, complerentur, aut procederent, tanquàm Erronea, Injusta, & Oppositum dictarum Protestationum includentia, in nostri Exhæredationem cedere manifestam, tàm a parte Jurisdictionis nostræ in Ducatu nostro prædicto, quàm Castri de Montepesato prædicti (quod etiam, in casu quocumque Confiscationis, ad nos, & non ad alium, pertinere deberet, sicut cætera Bona, quorumcumque subditorum nostrorum, dicti Ducatûs nostri, nobis inmediatè subditorum, in eodem existentia, Confiscata) & aliàs multipliciter; præsertim, Sanctissime Pater, cum Arestum prædictum, si quod sic prolatum extitit, nobis absentibus, & ignorantibus, nec vocatis ad id, & inter alios super facto personali ad Judicium tractos, & nobis, qui parati sumus, in Coriâ dicti Fratris nostri, coram ipso, & ejusdem nostris Paribus, de Jure nostro sufficienter ostendere & docere, loco & tempore oportunis, prout hæc obtulimus sæpiùs eidem, & intendimus offerre, & explere cum effectu, circa dictum Castrum, Feodum nostrum Patrimoniale, præjudicare non poterit vel debebit:

Nósque, virtute Juramentorum, nostro nomine a Senescallis nostris Ducatûs nostri prædicti, in quâlibet novâ ipsorum Creatione, Populo & Subditis nostris ejusdem præstitorum, teneamur ipsos a nostrâ, & cujuslibet alterius Injuriâ Conservare;

Præfatum Fratrem nostrum, Regem Franciæ, quem non decet, tàm propter Dei Reverentiam, quàm veritatis & Justitiæ bonum, aliis etiam plurimis ex causis, talia contra nos attemptare, amicabiliter iteratò super hiis, & ea contingentibus, decrevimus requirendum pro bono Pacis, quam, Pater Piissime, inquirere & prosequi ferventer intendimus, nec aliam viam curamus unquam amplecti, excepto duntaxat pro Exhæredationis Injuriâ manifestâ, quam omnino tolerare non valemus.

Præmissa, Pater Piissime, vestræ, de quâ, post Deum, summè confidimus, intimare curavimus Sanctitati, ne Sanctitatis ipsius conscientia, de nostrâ Justitiâ informata, contrariis æmulorum relatibus implicetur, possìtque efficaciùs pacis Negotium, quod pie ac sanctè prosequi intendit, ad Finem, Deo auxiliante,

A. D. 1324. Edw. 2.

liante, deducere peroptatum, quo ei impedimenta voluntaria, ac de illatis, saltim noviter Gravaminibus, cæteris adhuc tacitis, quorum nimis diffusa foret ostensio, aliqua explicantur.

Conservet, &c.

Dat. apud Westmonasterium 28. die Maii.

A. D. 1324. Edw. 2.

Pro Expeditione Aquitaniæ, de Peditibus eligendis.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Pat. 17. E. 2. p. 2. m. 10.

REX, dilectis & fidelibus suis, Thomæ Gobion & Willielmo Marny, Salutem.

Quia datum est nobis intelligi, quòd nonnulli Jura nostra, & aliorum fidelium nostrorum, in Ducatu nostro Aquitaniæ, injuriosè sibi usurpare, ac eundem Ducatum, cum Armatorum Potentiâ, aggredi proponunt, & Populi nostri Partium illarum tranquilitatem & quietem perturbare multipliciter satagunt hiis diebus:

Nos, Jura nostra, & dictorum fidelium nostrorum, illæsa conservare volentes, prout decet:

Ad quod faciendum Homines, Pedites, Sagittarios, expedit nos habere;

Assignavimus vos, & alterum vestrûm, ad eligendum in Comitatu Essexiæ, tàm infra Libertates, quàm extra, Centum & quinquaginta Homines, Pedites Sagittarios, de Validioribus & Potentioribus Hominibus, Peditibus Sagittariis, Comitatûs illius; & ad ordinandum quòd dicti Sagittarii Armis competentibus muniantur:

Et vos (præfate Thoma) ad eosdem Sagittarios, Armis competentibus benè munitos, usque Plummouth ducendos; Ita quòd sint ibidem in Quindenâ Nativitatis sancti Johannis Baptistæ, proximò futurâ, prompti & parati ad proficiscendum exinde, ad Vadia nostra, versus Ducatum nostrum supradictum.

Et ideò vobis mandamus, quòd, omnibus aliis prætermissis, dictos Pedites Sagittarios eligatis;

Et vos (præfate Thoma) eos usque ad dictam villam de Plummutb ducatis, sicut prædictum est: A. D. 1324.

Et hoc, sicut Nos & honorem nostrum diligitis, cum omni diligentiâ facietis; sic quòd, ex negligentiâ aliquâ, non possitis redargui quovis modo.

Mandavimus enim Vicecomiti nostro Comitatûs prædicti, quòd vobis, & alteri vestrûm, cùm ei scire faciatis, venire faciat coram vobis, vel altero vestrûm, omnes & singulos, de Ballivâ suâ, tàm infra Libertates, quàm extra, per quos præmissa meliùs poterunt expediri.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium quarto die Junii.

Eodem modo assignantur subscripti ad Homines Sagittarios, in Comitatibus subscriptis, eligendum, & ad dictum locum ducendum; videlicet,

Rogerus de Danent, *Johannes de Ifeld*, *Nicholaus Gemil*,	& quilibet eorum in Comitatibus	Kantiæ ad cc. Surriæ ad c. Suffexiæ ad cc.

Johannes de Tichebourne, *Edmundus Kendale*, & alter eorum in Comitatu Sonthamptoniæ, ad cl eligend'.

Edmundus Ductor.

De Habendo Regem excusatum super Præbenda de Leghton.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Rom. 17. E. 2. m. 5. dorf.

VEnerabili in Christo Patri, Domino G. Dei gratiâ, Tituli Sanctorum Marcellini & Petri Presbitero Cardinali, Amico suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex, &c. Salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Transmissa nobis vestræ Paternitatis Literæ continebant, quòd,

Cùm Dominus Summus Pontifex Magistro Reymundo de Judicio (Nepoti, Venerabilis Patris, Domini Arnaldi, Sanctæ Mariæ in Porticu Diaconi Cardinalis) de Canonicatu & Præbendâ dudum providerit in Ecclesiâ Lincolniensi, ac Procurator ejusdem Reymundi Præbendam de Leghton, super Brounesweld, acceptaverit virtute Provisionis supradictæ, A. D. 1324.

Velimus concedere gratiosè, quòd Executores Gratiæ supradictæ procedere valeant ad ipsum Reymundum in possessionem ejusdem Præbendæ, per Processus, in talibus fieri consuetos, inducendum.

Super quo vestræ Sinceritati duximus intimandum, quòd Nos dictam Præbendam, jam diù est, jure nostro Regio, contulimus

Q

A.D. 1324. Edw. 2. contulimus cuidam Clerico nostro, ratione Temporalium Episcopatûs Lincolniensis, existentium in manu nostrâ,

Quo Jure, utpote annexo Coronæ Angliæ, Nos, & Progenitores nostri usi fuimus pacificè (sicut vestra, ut credimus, prudentia non ignorat) totis temporibus retroactis;

Undè, cùm absque Exhæredationis periculo sustinere utique non possemus, quòd Provisio fieret de dictâ Præbendâ, Temporalibus prædictis sic existentibus in manu nostrâ: nec Jus, ex Collatione nostrâ, prædicto Clerico nostro adquisitum, valeat, absque Juris injuriâ, revocari,

Placeat, quæsumus, vestræ Benivolentiæ, nos excusatos habere super eo, quòd vestris, & prædicti Cardinalis precibus, in præmissis (propter Exhæredationis periculum evitandum) annuere non valemus.

In aliis enim, quæ sine Nostri, & Juris alieni præjudicio, fieri poterunt bono modo, condescendere volumus, prompto animo, vestris Beneplacitis, temporibus oportunis. A.D. 1324. Edw. 2.

Dat. apud Westmonasterium sexto die Junii.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet;

Fratri Guillielmo, Dei gratiâ, Episcopo Sabinensi, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali.

Domino Guillielmo, Dei gratiâ, Tituli Sancti Ciriaci in Termis Presbitero Cardinali.

Domino Arnaldo, Dei gratiâ, Sanctæ Mariæ in Porticu Diacono Cardinali.

Domino L. Dei gratiâ, Sanctæ Mariæ in viâ latâ Diacono Cardinali.

Domino Bertrando, Dei gratiâ, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Diacono Cardinali.

Super dicta Præbenda.

A.D. 1324. An. 17. E. 2. Rom. 17. E. 2. m. 5. dors. VEnerabilibus in Christo Patribus, Dominis, Dei gratiâ, Reymundo Sanctæ Mariæ novæ, Bernardo Sanctæ Agathæ, & Gaillardo Sanctæ Luciæ in Cilice, Diaconis Cardinalibus, Amicis suis carissimis, Edwardus, eâdem gratiâ, &c. Salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Per vestras Literas (quas nobis Lator præsentium detulit) nos requirere voluistis, ut preces, quas nobis, venerabilis Pater, Arnaldus sanctæ Mariæ in Porticu Diaconus Cardinalis direxit, super negotio Magistri Reymundi de Judicio, Nepotis sui,

Cui, per Executorem Apostolicæ Gratiæ, sibi factæ, Collata est Præbenda de Leghton, super Brounesweld, in Ecclesiâ Lincolniensi,

Exaudire gratiosiùs dignaremur.

Super quo vestræ amicitiæ duximus intimandum, quòd nos, ratione Temporalium Episcopatûs Lincolniensis, existentium in manu nostrâ, cuidam Clerico nostro, Jure nostro Regio, dictam Præbendam contulimus, jam est diu, A.D. 1324.

Quo Jure Nos, & Progenitores nostri, utpote annexo Coronæ Angliæ, usi fuimus pacificè totis temporibus retroactis,

Quam quidem Collationem revocare non possumus, nec permittere, absque Exhæredationis periculo, quòd Executio prædictæ Provisionis fieret de Beneficio, ad nostram Collationem, ut præmittitur, pertinente.

Quamobrem Sinceritatem vestram exoramus, ut nos, super eo, quòd vestris, ac dicti Cardinalis precibus, in præmissis, annuere non possumus, habere velitis propensiùs excusatos:

In cæteris enim, quæ sine nostri, & alieni Juris præjudicio fieri poterunt, vestris Beneplacitis condescendere proponimus, temporibus oportunis.

Dat. apud Westmonasterium sexto die Junii.

Pro Comite Richemundiæ etiamnum in Scotia Captivo.

A.D. 1324. An. 17. E. 2. Pat. 17. E. 2. p. 2. m. 8. REX omnibus Ballivis & fidelibus suis, ad quos &c. Salutem. Sciatis quòd,

Cùm, dilectus Consanguineus & fidelis noster, Johannes de Britannia, Comes Richemundiæ, in obsequio nostro, nuper per Scotos captus, & per eosdem in Scotiâ adhuc detentus existat, A.D. 1324.

Nos, volentes Indempnitati ipsius Comitis prospicere, Concessimus quòd Thomas de Fencotes & Ricardus de Swafham, sub alternatione, sint Attornati ipsius Comitis, ad Lucrandum vel Perdendum in omnibus Placitis & Querelis,

A. D. 1324. Edw. 2. relis, motis, vel movendis, pro ipso Comite, vel contra ipsum, in quibuscunque Curiis Angliæ.

Et etiam Concessimus quòd prædicti, Thomas & Ricardus, vel eorum alter, qui præsens fuerit, loco ipsius Comitis, facere possint, vel possit Attornatos, vel Attornatum, quos, vel quem voluerint, vel voluerit, in Curiâ nostrâ, coram nobis, ad omnia prædicta Placita & Querelas Prosequendum, & Defendendum, & ad Lucrandum, vel Perdendum in eisdem, sicut prædictum est. A. D. 1324. Edw. 2.

In cujus &c. per unum annum duraturas.

Præsentibus minimè valituris post adventum ipsius Comitis in Angliam, si contingat ipsum interim deliberari à manibus Scotorum prædictorum.

Teste Rege apud Westmonasterium sexto die Junii.

Per ipsum Regem.

De Prisonibus coram Custodibus Treugarum ducendis.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Claus. 17. E. 2. m. 6.

REX Vicecomiti Cumbriæ Salutem.

Quia accepimus quòd Johannes de Glenton, Custos Aquæ de Solewath, plures Homines de Scotiâ, prætextu Commissionis nostræ, eidem Johanni de Aquâ prædictâ custodiendâ factæ, arestavit: & tibi ad custodiendum liberavit; qui in prisonâ nostrâ, in tuâ custodiâ, detinentur:

Nos, volentes Treugas, inter Nos & Homines de Scotiâ initas, in omnibus observari, tibi præcipimus quòd dictos Homines, sic arestatos, & tibi liberatos, & per præfatum Johannem ex nunc arestandos, & tibi liberandos, coram Custodibus Treugarum prædictarum, in partibus illis, cùm per ipsos Custodes fueris præmunitus, ad dies suos Marchæ, quos renebunt, duci facias, ad recipiendum ibi quod, secundum formam Treugarum prædictarum, fuerit faciendum. A. D. 1324.

Quibus Custodibus mandavimus quòd, si dicti Homines Scotiæ, Arestati vel Arestandi, virtute Treugarum prædictarum, à Prisonâ deliberari debeant, tunc eos, juxta formam Treugarum illarum, faciant deliberari; &, si ipsi, virtute earundem Treugarum, deliberari non debeant, tunc eos Prisonæ nostræ remittant, per te salvò custodiendos, donec indè aliud duxerimus ordinandum, & quòd nos indè certificent indilatè.

Teste Rege apud Westmonasterium duodecimo die Junii,

Per ipsum Regem.

De Hominibus, qui Scotis adhæserunt, ad Pacem recipiendis.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Pat. 17. E. 2. p. 2. m. 8.

REX, dilectis & fidelibus suis, Roberto de Humframville, Comiti de Anegos, Rogero Heyroun, Gilberto de Boroudoun, & Ricardo de Emeldon, Salutem.

De circumspectione vestrâ providâ confidentes,

Assignavimus vos, tres, & duos vestrûm, ad omnes Homines, de comitatu Northumbriæ, ac partibus adjacentibus, qui, proper inopiam, seu aliam urgentem necessitatem, Scotis adhæserunt, & Terras, seu Tenementa, infra Regnum nostrum, tempore Adhæsionis illius, non habuerunt (si ad fidem & Pacem nostram venire voluerunt) ad Fidem & Pacem nostram nostro nomine recipiendum.

Et ideò vobis mandamus, quòd Homines hujusmodi, dumtamen bonæ Famæ existant, & ad Fidem & Pacem nostram venire voluerint, ad Fidem & Pacem nostram recipiatis, sicut prædictum est:

Et de nominibus illorum, qui sic ad Fidem & Pacem nostram receperitis, nobis, in Camerâ nostrâ, sub sigillis vestris, trium, aut duorum vestrûm, sine dilatione, constare faciatis; proviso semper quòd quicquam in præmissis non fiat, quod contra formam Treugarum, inter nos & Homines de Scotiâ initarum, cedere poterit quovismodo. A. D. 1324.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Westmonasterium duodecimo die Junii.

Per ipsum Regem.

EOdem modo assignantur Radulphus de Dacre, Johannes de Haryngton, & Adam de Skelton, in Comitatibus Cumbriæ & Westmorlandiæ, & partibus adjacentibus *&c. ut supra, mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

REX

A. D. 1324.
Edw. 2.

REX eisdem Comiti &c. *ut supra*, Salutem.

De circumspectione vestrâ providâ confidentes;

Vobis, tribus, & duobus vestrûm Mandamus, quòd,

Si vobis constare poterit quòd aliqui Homines de Regno nostro, qui Scotis contra nos adhæserunt, & Terras seu Tenementa, infra Regnum nostrum, tempore Adhæsionis illius, habuerunt: vel quòd aliqui homines, de Scotiâ, ad Fidem & Pacem nostram venire voluerint,

Tunc nos de eorum Nominibus & Conditionibus pleniùs, sub sigillis vestris, trium, aut duorum vestrûm, informetis, ut ulteriùs super hoc fieri faciamus, quod de Concilio nostro fore viderimus faciendum. A. D. 1324.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

REX eisdem, Radulpho, Johanni, & Adæ, Salutem.

De circumspectione vestrâ providâ, &c. *ut supra.*

Teste Rege ut supra.

Per ipsum Regem.

Super Monasterio de Burton, & Rebellibus ibi devictis.

A. D. 1324.
An. 17. *E.* 2.
Rom. 17. *E.* 2. *m.* 5. *d.*

PApæ Rex devota pedum oscula beatorum.

Dùm ad mentem reducimus quanta, exortæ nuper in Regno nostro, Turbationis tempore, religiosi viri, & nobis in Christo dilecti, Abbas & Monachi Monasterii de Burton super Trentam, Ordinis sancti Benedicti, Coventriæ & Leichfeldiæ Diocesis, Incommoda pertulerunt: & qualiter eorum Possessiones & Bona, per aggressus nostrorum Rebellium, vastata fuerant; necnon ipsorum Villa de Burton, etiam dum propè eramus, ipsis Rebellibus in fugam conversis, inmissis ignibus, redacta in cineres & favillas,

Gravis patimur anxietatis aculeos, &, pro ipsorum relevandâ Penuriâ, eo solertiùs manus apponere cupimus adjutrices, quo nobis ibidem, cœlitùs attributæ, victoriæ, de ipsis nostris Rebellibus, semper efficimur memores, ac exindè divinis Beneplacitis, in pietatis operibus, promptiores.

Nuper siquidem, Pater sancte, pro revelatione status ipsorum, Abbatis & Monachorum, & in augmentum Divini Obsequii, ac memoriam dictæ nostræ victoriæ, eis, de liberalitate Regiâ, Advocationes Ecclesiarum de Tatenhull & Hambury, dictæ Diocesis, Donavimus Jure perpetuo possidendas:

Concedentes & licentiam tribuentes eisdem, quòd Ecclesias illas, ac Ecclesiam de Aldulnest, ejusdem Diocesis, sibi apropriare possent, & in usus proprios tenere; ut, ex ipsorum Proventibus, citiùs restaurare Deperdita, & facilius incumbentia eis Onera supportare potuissent. A. D. 1324.

Desiderantes igitur, toto corde, intentionis nostræ propositum, quoad Appropriationes dictarum Ecclesiarum, ipsis Religiosis auctoritate Apostolicâ faciendas, optato effectui mancipari, ad vestræ Beatitudinis Apices duximus recurrendum;

Votivis affectibus supplicantes, quatinùs, ad ipsorum Religiosorum inopiam, in quam, non ex culpâ propriâ, set furentis fortunæ injuriâ, insperatis eventibus, noscuntur incidisse, paternæ pietatis intuitum convertentes, Supplicationem (quam vestræ Clementiæ transmittimus præsentibus interclusam, ut magis nota sit vestræ Beatitudini intentio nostræ mentis) solitâ benignitate admittere, &, juxta speratam fiduciam, tàm gratiose expedire dignemini, intuitu Caritatis;

Ut iidem Religiosi, per Apostolicæ munificentiæ largitatem, ab iminente Inopiâ relevati, Hospitalitatem consuetam, & alia eis incumbentia onera, congruè valeant supportare, & eo ferventiores efficiantur ad Divina, quo Temporalia subsidia sibi senserint non deesse.

Conservet &c.

Dat. apud Westmonasterium decimo quinto die Junii.

A. D. 1324. Edw. 2. — A. D. 1324. Edw. 2.

De restitutione Temporalium Episcopatus Wyntoniensis.

A. D. 1324. Pat. 17. E. 2. p. 2. m. 6.

REX, dilectis Clericis suis, Ricardo de Ayremynne, & Willielmo de Pillaunde, Custodibus Episcopatûs Wyntoniensis vacantis, & in manu nostrâ existentis, Salutem.

Cùm Dominus J. Summus Pontifex Provisionem Ecclesiæ Wyntoniensis, post mortem, bonæ memoriæ, Rigandi, nuper Episcopi ibidem, dispositioni suæ illâ vice reservâsset:

Et postmodùm, discretum Virum, Magistrum Johannem de Stratford, Archidiaconum Lincolniæ, in Episcopum loci prædicti præfecerit & Pastorem, Curam & Administrationem dictæ Ecclesiæ, in Spiritualibus & Temporalibus, sibi committendo; sicut per Literas Patentes ipsius Summi Pontificis Bullatas, nobis inde directas, nobis constat:

Ac dictus Magister Johannes, omnibus & singulis verbis, in dictis Literis contentis, nobis & Juri Coronæ nostræ præjudicialibus, spontè, palàm, & expressè renunciaverit: & super hoc nostræ Gratiæ se submiserit; & recognoverit, ac fatebatur se velle Temporalia Episcopatûs prædicti recipere ex nostrâ liberatione & gratiâ speciali:

Nos, ob reverentiam dicti Domini Summi Pontificis, necnon ob affectionem specialem, quam idem Dominus Summus Pontifex gerit erga Personam nostram, volentes præfato Magistro Johanni, in hac parte, gratiam facere specialem, Præfectionem illam acceptavimus, & cepimus Fidelitatem ipsius Præfecti, & Temporalia Episcopatûs prædicti restituimus eidem: A. D. 1324.

Et ideò vobis mandamus, quòd eidem Præfecto Temporalia Episcopatûs illius liberetis in formâ prædictâ.

Teste Rege apud Tonebrugge vicesimo octavo die Junii.

Per ipsum Regem.

ET mandatum est Militibus, Liberis Hominibus, & omnibus aliis, Tenentibus de Episcopatu prædicto, quòd eidem Johanni, tanquam Episcopo & Domino suo, in omnibus, quæ ad Episcopatum illum pertinent, intendentes sint & respondentes, sicut prædictum est.

In cujus, &c.

Teste ut supra.

De Protestationibus super Restitutione antedicta.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Sed conjuncta Bullæ de A. 17. E. 2.

IN Nomine Domini, Amen.

Anno ejusdem millesimo, trecentesimo, vicesimo quarto: Indictione septimâ: Pontificatûs Sanctissimi in Christo Patris, Domini nostri, Domini Johannis, Divinâ Providentiâ, Papæ anno octavo; die ultimâ Mensis Junii,

Constitutus personaliter in quâdam Camerâ Palatii Excellentissimi Principis & Domini nostri, Domini Edwardi, Dei gratiâ, Regis Angliæ Illustris, apud Westmonasterium, Nobilis Vir, Dominus Rogerus de Belers Miles, & Baro Scaccarii dicti Domini nostri Regis, de mandato sibi, ex parte ejusdem Domini nostri Regis, per, venerabilem & discretum Virum, Magistrum Robertum de Baudok, Archidiaconum Middlesexiæ, & Cancellarium ipsius, tunc præsentem, facto, in mei Notarii Publici infrascripti, & Testium subscriptorum præsentiâ, ad hæc specialiter vocatorum & rogatorum, quandam Protestationem, in scriptis redactam, coram Magistro Johanne de Stratford (De quo Dominus Papa Episcopatum Wintoniensem, ut asserebatur, providerat) legit, fecit & interposuit; cujus Protestationis tenor talis est: A. D. 1324.

IN Nomine, Domini, Amen.

Nos Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, coram te, Notario Publico, protestamur, palàm & expressè, quod, cùm ab antiquo, & a tempore Fundationis Ecclesiarum Cathedralium, Archiepiscopalium, & Episcopalium, totius Regni Angliæ, Provisio, seu Præfectio, Archiepiscoporum & Episcoporum, ad Progenitores nostros (qui pro tempore fuerunt earundem Ecclesiarum Fundatores & Patroni) Jure Regio Coronæ suæ, plene spectâsset, & pertinuisset,

Donec, bonæ memoriæ, Johannes, quondam Rex Angliæ, Proavus noster, de Consilio & Assensu Baronum Regni ejusdem, Prælatis Regni sui concessisset, quòd eorum Ecclesiæ extunc liberam, sub certâ formâ, haberent eligendi Facultatem;

A.D. 1324. Edw. 2. cultatem; salvâ sibi & Successoribus suis, Regibus Angliæ, Custodiâ hujusmodi Ecclesiarum vacantium, toto tempore vacationis earundem;

Ita etiam quod, antequam ad Electionem procederent, Electores licentiam a præfato Rege & suis Successoribus petere teneretur; quódque, Electione celebratâ, iidem Electores suum Clericum dicto Regi præsentare, & petere hujusmodi Electioni suum adhiberi Consensum; quem, ex causâ rationabili, Ipse, & Successores sui possent denegare:

Et, hujusmodi consensu adhibito, & Electione in eventum confirmatâ, teneantur dicti Electi Temporalia Episcopatuum suorum ab ipso Rege & Successoribus suis petere, & ea recipere de eo, & ea aliàs nullatenus recepturi.

A quibus quidem Juribus, vel eorum aliquo, per Gratiam, quam tibi, Magistro Johanni de Stratford, ob reverentiam, Sanctissimi in Christo Patris, Domini Johannis, Divinâ Providentiâ, Papæ xxii. & potissime ob affectionem specialem, quam idem Dominus Papa, sui gratiâ, gerit erga personam nostram, ad præsens facimus, recedere non intendimus quovismodo; set ea futuris temporibus firmiter observari.

Nec præsentem Gratiam, quam tibi facimus, ad Consequentiam trahi volumus in futurum.

Quâ quidem Protestatione sic, ut præmittitur, nomine dicti Regis, interpositâ, & per præfatum Magistrum Johannem acceptatâ, omni Administrationi Temporalium, quæ sibi, virtute dictæ Provisionis, absque Consensu Regio, competit, seu competere poterit, ac omnibus ac singulis, contentis in Literis Apostolicis, super Provisione prædictâ factis, dicto Domino Regi, aut Juri Coronæ suæ præjudicialibus, quatenùs Temporalitatem dicti Episcopatûs contingebant (salvo semper Titulo suo) palàm, simplicitèr, & expressè renunciavit, & petiit eandem Temporalitatem per ipsum Regem, & de ipsius Gratiâ speciali, sibi liberari. A.D. 1324. Edw. 2.

Fatebatur etiam, & recognovit se velle Temporalitatem prædictam de manu ipsius Regis, si sibi placeret, de Gratiâ Regis recipere, & non de manu alterius cujuscumque.

Et prædictus Dominus Cancellarius, post Renuntiationem, Petitionem, Confessionem, & Recognitionem, prædictas, Auctoritate dicti Domini Regis, Temporalitatem dicti Episcopatûs, tunc in manu ipsius Regis existentem, dicto Magistro Johanni reddidit, sub dictâ Protestatione, ut asseruit, de gratiâ ejusdem Domini nostri Regis speciali, & ab ipso incontinenti posteà Juramentum fidelitatis recepit.

Acta sunt hæc & Gesta Anno, Indictione, Mense, Die, Pontificatu, & Loco, supradictis;

Præsentibus,

Venerabili in Christo Patre, *Waltero, Dei gratiâ, Exoniensi Episcopo:*
Nobilibus & discretis Viris,
Galfredo le Scrop, Capitali Justiciario in Banco dicti Domini nostri Regis, Dunelmen.
Willielmo de Bereford, Capitali Justiciario ejusdem Domini nostri Regis in Banco Communi, Sarum,
Waltero de Northwico, Northwicensi, Barone dicti Scaccarii, &
Arnaldo Calculi, Xantoniensis Diocesis.

Testibus ad præmissa vocatis specialiter & rogatis.

Et ego Johannes Natus Alfredi &c.

De Conductu pro Edwardo de Balliolo.

A.D. 1324. An. 17. E. 2. Pat. 17. E. 2. p. 2. m. 5.

REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos &c. salutem.

Cum, dilectus & fidelis noster, Edwardus de Balliolo, de partibus transmarinis, ad nos, de mandato nostro, in Angliâ sit venturus:

Vobis mandamus, quòd eidem Edwardo, aut Hominibus, de Familiâ suâ, in Personis, Equis, Hernesiis, aut aliis Rebus suis, in veniendo versus nos, non inferatis, seu, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittatis Injuriam, Molestiam, Dampnum, Impedimentum aliquod, seu gravamen; set eis potius salvum & securum Conductum habere faciatis, cum per ipsum Edwardum, vel aliquem de suis, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti. A.D. 1324.

In cujus &c. usque ad Festum Omnium Sanctorum proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Rotherfeld secundo die Julii.

Bulla,

A. D. 1324. Edw. 2.

Bulla, ad Pacem cum Rege Franciæ, & ad Homagium faciendum, hortatoria.

A. D. 1324. An. 17. E. 2. Ex Autogr.

JOhannes Episcopus, servus servorum Dei, carissimo in Christo Filio Edwardo, Regi Angliæ Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Percepto dudùm quòd Pacis Æmulus inter Te, fili carissime, ac inter, carissimum in Christo Filium nostrum Carolum, Franciæ & Navarræ Regem Illustrem, occasione quorumdam Excessuum, in Bastidâ Sancti Sacerdotis commissorum, & Processuum, ratione eorumdem Excessuum, contra nonnullos tuos Officiales & Subditos, per Curiam præfati Regis factorum, Zizaniorum jecerat semina (quæ profectò vastitati Bona, Stragi Corpora, & Animas (quod esset amaiiùs deplorandum) Salutis dispendio, si coalescerent, exponebant) ut suo præfocarentur in ortu,

Excellentiam Regiam per nostras duximus Litteras exhortandam, ut in præmissis, sedulâ consideratione deductis, ad ea, quæ Pacis sunt, Regium disponeret animum, & Dissensionum discrimina declinaret.

Et quia Excessus prædictos Regalis, ut acceperamus, non indignè detestabatur Magnificentia, cogitaret sollicitè, si expediebat, pro tam nefandis Excessibus, tantis periculis se expnnere, & si apud Deum & Homines (si illis, pro talibus, se exponeret) haberi deberet meritò excusata; sed, si Juri suo, per Processus prædictos, contra dictos Officiales habitos vel habendos, extimaret in aliquo derogari, instaret illos, per modos Amicabiles & licitos, revocari; ad quod apud Regem prædictum Franciæ & Navarræ (cui scripserimus super hiis) nos obtulimus sedulè instituros.

Post hæc autem, multorum fidedignâ relatione, quòd ad præfati Regis præsentiam tuns solennes Nuncios, videlicet, Venerabilem Fratrem nostrum Archiepiscopum Dubliniensem, &, dilectum Filium, Edmundum Comitem Cantiæ, Fratrem tuum, miseras (qui cum eodem amicabiliter super præmissis convenerant) intellecto; exultavit cor nostrum in Domino, Pacis Actori gratias super hoc meritò referentes.

Sanè quia subsequenter, displicenter nimis, audivimus quòd præfati tui Nuncii nedum recusabant *quæ* promiserant, adimplere, immo ad resistendum Regi præfato (nolenti Arresta sua, prolata contra nonnullos tuos Officiales & Subditos, exequi) cum armorum potentiâ se parabant: A. D. 1324.

Nos, dispendiis variis, quæ *ex* Dissensione hujusmodi possent sequi, necnon & impedimentis, quæ ex eâ transmarino possent Passagio ingeri (ad quod affici diceris & teneri) in considerationem deductis,

Adhuc Regalem providentiam exhorta*mur*, & rogamus eandem, eidem nichilominus sano Consilio suadentes, quatinùs, præmissis diligenter attentis:

Necnon quantum sit reputandum indecens & absurdum Principes,

Tantâ Consanguinitate ac Affinitate conjunctos, qui se deberent mutuis fulcire præsidiis, ac favoribus confovere, ac illa, quæ inter ipsos, pro temporum diversitate, contingunt emergere, quantumcumque gravia, quantumcumque difficilia, Tractatibus ordinare Domesticis, & Collationibus expedire Familiaribus,

Sic pro minimis sibi invicem adversari:

Quámque sit in Vassallo periculosum & reprehensibile judicaudum, suo Superiori sic armatâ manu resistere super hiis, quæ per ipsum Superiorem sunt judicialiter ordinata:

Quantúmque tua gravetur opinio, si hiis, quæ talis tuus Nuncius, videlicet, Frater tuus, promisetat tali modo, obviare temptaveris; etiamsi proponas quòd, super præmissis, eidem tuo Nuncio nullum concesseras Potestatem, cùm Credentia, effusè per tuas Litteras ei data, ejusque conditio arguant contrarium satis clarè:

Viam, hujusmodi onustam tantis periculis, velit, & studeat evitare;

Sed, si, per *Aresta* præmissa, credat Magnificentia Regia suis Juribus præjudicium generari, non Viribus sed Juribus, non congressibus Bellicis sed viis pacificis, tuam Justitiam prosequaris.

Et quia, ad Dissensiones hujusmodi sopiendas, tuam & ipsius Regis præsentiam insimul credimus plurimùm opportunam;

Celsitudinem Regiam deprecamur ut ad diem, condictam pro faciendo Homagio, si non præteriit, & possis commode, studeas interesse; præsertim cum

Rex

A. D. 1324. Edw. 2. Rex præfatus tibi sit paratus concedere (sicut fidedignâ relatione percepimus) litteras de securo Conductu; quod, si jam dicta dies *transierit*, ad diem, super ipso Homagio faciendo condicendam, non ommittas, annuente Domino, interesse.

Quid autem intendat, super præmissis, providentia Regia, curet nos indilatè reddere per suas Litteras certiores; nos enim præfatum Regem, per nostras aliàs litteras, duximus exhortandum, ut ab executione prædictâ supersedeat; saltem quousque nos super hiis poteris reddere de tuo beneplacito certiores.

Quocirca, fili carissime, ne tardes, quæsumus, quid intendas super biis, nos reddere certiores, ut sic possimus, circa impediendam Dissensionem hujusmodi, quod admodùm insidet nobis cordi, quod expedire viderimus, provide procurare.

Nec, propterea quòd ad diem, jam A. D. 1324. Edw. 2. condictam, vel condicendam, pro faciendo Homagio, dispofueris interesse, omittas, per Nuncios & Litteras, tuam Justitiam interim prosequi per vias pacificas, vel Justitiæ congruentes, ac Guerræ initium impedire.

Nam, ex quo cepta fuerit (quod ille dignetur avertete, qui non est Deus Dissensionis, sed Pacis) serò, ut veremur, recursus ad vias hujusmodi habetur.

Dat. Avinion. sexto Non. Julii, Pontificatûs nostri anno octavo.

Sigillo avulso.

Dorf.
Carissimo in Christo Filio Edwardo, Regi Angliæ Illustri.

De Tractando cum Rege Franciæ super mutua Visione.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 1. m. 37.

REX omnibus, ad quos &c. salutem.

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Venerabilis Patris, Johannis Norwicensis Episcopi, Henrici Domini de Sulliaco, & Johannis de Stonore, Militum, plenariè confidentes,

Ad tractandum cum, Magnifico Principe, Domino Karolo, Franciæ & Navarræ Rege Illustri, Fratre nostro carissimo, vel deputandis ab ipso, de die & loco, quibus dictus Rex & Nos convenire possimus, & mutuo nos videre; necnon ad diem & locum, quos in hac parte hinc & indè concordari contigerit, nostro nomine, acceptandum, A. D. 1324.

Præfatis, Episcopo, & Militibus, & duobus eorum, plenam, tenore præsentium, concedimus Potestatem; ratum habituri & firmum quicquid per præfatos, Episcopum & Milites, vel duos eorum, tractatum, concordatum, & acceptatum, nostro nomine, fuerit in præmissis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Porcestriam octavo die Julii.

Per ipsum Regem.

De Tractando super Dissensionibus ratione Castri de Monte Pessato.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 1. m. 37.

REX universis & singulis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Affectantes omnem pacis & quietis tranquillitatem, inter, carissimum Fratrem nostrum, Dominum Karolum, Dei gratiâ, Regem Franciæ & Navarræ Illustrem & Nos, ipsiusque Subditos & nostros, perpetuâ firmitate subsistere; omnemque Dissensionis materiam, quantum in nobis est, propulsari:

Audito quòd dictus Frater noster Excercitum grandem, versus Ducatum nostrum prædictum, occasione Castri Montis Pessati, in dicto Ducatu nostro situati, congregare proponit, & ad hoc convocavit: A. D. 1324.

Ex quo, si procedat, quod absit, Terror Populorum, Pacis perturbatio, multaque dampna, scandala, & incommoda, poterunt provenire;

Nos, volentes omnis Discordiæ scintillam evitari, & ne quid dissensionis nobis, ratione Dominii Ducatûs nostri prædicti, imputari possit, vel ascribi in hac parte, omnem obedientiam, Reverentiam, & honorem præfato Fratri nostro, tanquam Domino, ratione Ducatûs

A. D. 1324. Edw. 2. catûs nostri prædicti (salvâ exhæredationis nostræ injuriâ) intendimus facere, & exhibere volumus cum effectu.

De fidelitate itaque, dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis Patris, Johannis Episcopi Norwicensis: Henrici Domini de Sulliaco, Johannis de Stonore, Militum; &, Magistrorum, Ricardi de Eryum Canonici Eborum, utriusque Juris Professoris, Johannis de Shordich, Legum Doctoris, & Ricardi de Gloucestriâ, Juris periti, ad plenum confidentes,

Ad tractandum, nomine nostro, & Ducatûs nostri prædicti, cum præfato Fratre nostro, & aliis, per eum ad hoc deputandis, super præmissis, ac omnibus & singulis, quæ, per hujusmodi Obedientiæ, Reverentiæ, & Honoris, exhibitionem, pacem firmare, & Discordiæ incommoda propellere poterunt: & hiis quæ tractabuntur consentiendum & concordandum; & ad ea vallandum, firmandum, & roborandum modis, quibus viderint expedire,

Ipsos, omnes, quinque, quatuor, & tres eorum (quorum præfatum Episcopum unum esse volumus) nostros Procuratores & Nuncios speciales facimus, & constituimus per præsentes:

Dantes, nomine nostro, & Ducatûs nostri prædicti, eisdem, omnibus, quinque, quatuor, & tribus eorum (quorum præfatum Episcopum unum esse volumus) plenam Potestatem ad præmissa omnia & singula faciendum & excercendum in formâ supradictâ; A. D. 1324. Edw. 2.

Ratum habituri & firmum quicquid, per ipsos, omnes, quinque, quatuor, vel tres eorum (quorum præfatum Episcopum unum esse volumus) tractatum, concordatum, vallatum, firmatum & roboratum fuerit, nostro nomine, & Ducatûs nostri prædicti, in præmissis.

In cujus &c.

Dat. apud Porcestriam octavo die Julii.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literæ, de verbo ad verbum, fiunt, sub nominibus eorumdem, Johannis, Henrici, Johannis, Ricardi, Johannis, & Ricardi; exceptis illis verbis, *salvâ exhæredationis nostræ injuriâ.*

In cujus &c.

Dat. ut supra.

Super dictis Dissensionibus; de Juramento in animam Regis præstando.

A. D. 1324. An. 11. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 1. m. 37. REX universis &c. Salutem. Cùm nos, affectantes omnem pacis & quietis tranquilitatem, inter carissimum Fratrem nostrum, Dominum Karolum, Dei gratiâ, Regem Franciæ & Navarræ Illustrem, & nos, ipsiusque Subditos & nostros, perpetuâ firmitate subsistere; omnemque Dissensionis materiam, quantum] in nobis est, propulsari, *&c. prout supra usque hæc verba, viz.*

Ad firmandum, per Juramentum, in animam nostram præstandum, ea, quæ in præmissis sic tractata fuerint & concordata, præfatis, Johanni de Stonore & Johanni de Shordich, & eorum alteri, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem; ratum habituri & firmum quicquid per ipsos, Johannem & Johannem, vel eorum alterum, nostro nomine, factum fuerit in præmissis. A. D. 1324.

In cujus &c.

Dat. apud Porcestriam octavo die Julii.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literæ fiunt, de verbo ad verbum (exceptis illis verbis *salvâ exhæredationis injuriâ*) sub nominibus dictorum, Johannis de Stonore & Johannis de Shordich, & eorum alterius.

Dat, ut supra.

A. D. 1324. Edw. 2.

A. D. 1324. Edw. 2.

De Custodia Castri de Monte Pessato.

A. D. 1324. An. 18 E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 1. m. 37.

REX, omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd commisimus, dilecto & fideli nostro, Johanni de Stonore Custodiam Castri de Monte Pessato, infra Terram nostram Agenni,

Habendam & regendam per se, vel per alium, quem per Litteras suas Patentes ad hoc deputare voluerit, quamdiu nobis placuerit; prout sibi per nos pleniùs est injunctum.

In cujus, &c.

Dat. apud Porcestriam octavo die Julii.

Per ipsum Regem.

MAndatum est Edmundo de Wodestok, Comiti Kantiæ, Fratri suo carissimo, in partibus dicti Ducatûs, pro Negotiis Regis ibidem expediendis, existenti, quòd eidem Johanni, vel Deputato ab eo, Castrum prædictum, cum Pertinentiis, unà cum Armaturis, Victualibus, & omnibus aliis Rebus Regis, in eodem Castro existentibus, liberari faciat custodiendum & regendum in formâ prædictâ.

Dat. ut supra.

Duppl.

EOdem modo mandatum est Seneschallo suo Vasconiæ, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, quòd eidem Johanni, vel sic Deputato ab eodem, Castrum prædictum &c. ut supra. A. D. 1324.

Dat. ut supra.

ET mandatum est Constabulario Castri de Monte Pessato, ac omnibus, & singulis, in eodem existentibus, quòd eidem Johanni, seu Deputato ab eo, Castrum prædictum, cum Pertinentiis, unâ cum Armaturis, &c. in eodem Castro existentibus, liberent custodiendum in formâ prædictâ, & eidem Johanni, seu Deputato hujusmodi, in hiis, quæ eis & eorum cuilibet injunget ex parte Regis, sint intendentes, consulentes, & auxiliantes, prout per ipsum Johannem, seu dictum Deputatum, super hoc, ex parte Regis, fuerint requisiti.

In cujus &c.

Dat. ut supra.

Per ipsum Regem.

Super Custodia præfata.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 1. m. 37.

REX commisit, dilecto & fideli suo, Johanni de Stonore, Custodiam Castri de Monte Pessato, infra Terram Regis Agenni; habendam quamdiù Regi placuerit; prout ei per Regem pleniùs est injunctum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Porcestriam octavo die Julii.

Per ipsum Regem.

ET mandatum est Johanni de Stonore, quòd Corpus prædicti Castri, infra Terram Regis Agenni (cujus Custodiam ei Rex commisit, habendam ad voluntatem Regis) Magnifico Principi, Domino Karolo, Franciæ & Navarræ Regi Illustri, Fratri Regis carissimo, vel Deputando per ipsum, suo nomine liberet,

Prout inter, dilectos & fideles Regis, Venerabilem Patrem, Johannem Norwicensem Episcopum: Henricum de Sulliaco Militem: Magistros, Ricardum de Eryum Canonicum Eborum, Johannem de Shordich Legum Doctorem, & Ricardum de Gloucestriâ, & ipsum, quinque, quatuor, vel tres ex eis (quos ad dictum Dominum Regem nuper Rex destinavit) fuerit concordatum. A. D. 1324.

Vult enim Rex ipsum Johannem de Stonore, post liberationem prædictam, sic factam, erga Regem inde totaliter exonerari.

In cujus &c.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De

A. D. 1324. Edw. 2.

De corpore Castri de Monte pessato Regi Franciæ Liberando.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Pa. 18. E. 2. p. 1. m. 37.

REX, Dilecto & fideli suo, Johanni de Stonore, vel alteri Custodi de Monte Pessato, infra Terram nostram Agenni, ab eodem Johanne Deputato, Salutem.

Mandamus vobis quòd corpus Castri illius, in Custodiâ vestrâ existentis, ad voluntatem nostram, ex Commissione nostrâ, Magnifico Principi, Domino Karolo, Franciæ & Navarræ Regi illustri, Fratri nostro Carissimo, vel Deputando per ipsum suo nomine, liberetis, vel liberari faciatis.

Volumus enim vos, per liberationem prædictam, sic factam, erga nos indè totaliter exonerari.

In cujus &c.

Dat. apud Porcestriam octavo die Julii.

Per ipsum Regem.

De requirendo, & recipiendo, a Rege Franciæ, Castrum antedictum.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 1. m. 37.

REX, dilecto & fideli suo, Ricardo de Grey, Senescallo suo Vasconiæ, Salutem.

Cùm, per Alias literas nostras, assignaverimus, vos, &, dilectos & fideles nostros, Johannem de Stonore, & Robertum de Shirlond, Majorem Civitatis nostræ Burdegalliæ, ad requirendum, & recipiendum, nomine nostro, a Magnifico Principe, Domino Karolo, Rege Franciæ & Navarræ illustri, fratre nostro Carissimo, vel gentibus suis, Castrum de Monte Pessato, infra Terram nostram Agenni situatum, prout in literis nostris prædictis pleniùs continetur:

Vobis Mandamus quòd, cùm Castrum illud receperitis, de salvâ & securâ Custodiâ ejusdem, ad opus nostrum, ordinetis, prout meliùs & securiùs fore videritis faciendum.

Dat. apud Porcestriam octavo die Julii.

Per ipsum Regem.

De requirendo a Rege Franciæ Castrum de Monte pessato, & de Custodia ejus.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 1. m. 37.

REX, dilectis & fidelibus suis, Ricardo de Grey, Senescallo suo Vasconiæ, Johanni de Stonore, & Roberto de Shirlond, Majori Civitatis nostræ Burdegaliæ, Salutem.

Cùm commiserimus vobis, præfate Johannes, Custodiam Castri de Monte Pessato, infra Terram nostram Agenni, habendum, & regendum per vos, præfate Johannes, seu alium a vobis deputandum, quamdiu nostræ placuerit voluntati:

Vobisque, præfate Johannes, Mandaverimus quòd Corpus Castri prædicti, Magnifico Principi, Domino Karolo, Franciæ & Navarræ Regi illustri, fratri nostro Carissimo, vel Gentibus suis, ad hoc sufficienter Deputatis, sub certis modis & conditionibus, juxta formam Tractatûs inter dictum Regem, & suos, ac nostros, ad hoc Deputatos, habendum in manu suâ, per tempus aliquod retinendum, & nobis vel Gentibus nostris extunc restituendum, liberaretis:

Ad repetendum, requirendum, & recipiendum dictum Castrum, de manibus præfati Regis fratris nostri, ab ipso, & Deputatis ab eo in hac parte, nostro nomine, & ad opus nostrum: Et ad ordinandum extunc de Custodiâ ejusdem Castri,

Vobis, & cuilibet vestrûm, plenam, tenore præsentium, committimus potestatem;

Dantes vobis, & cuilibet vestrûm, speciale Mandatum substituendi, loco vestri, vel illius, qui ad hoc vacare non possit, Alios, vel Alium, ad præmissa faciendum, prout pro honore nostro & commodo melius videritis expedire.

Et hoc omnibus, quorum interest, vel interesse poterit, innotescimus per præsentes.

In cujus &c.

Dat. apud Porcestriam decimo die Julii.

Per ipsum Regem.

Ad

Ad Papam, super diversis negotiis, responsoria.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Rom. 18. E. 2 m. 4.

PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Accedentes ad nos, Nobilis vir, & fidelis noster, Henricus Dominus de Suilliaco, &, dilectus Clericus vester, Magister Hugo de Ingolismo, vestræ & Apostolicæ sedis in Angliâ Nuncius, quod injunctum eis a vestrâ Clementiâ fuerat solicitè exequentes, cum magnâ instantiâ Nos requirere studuerunt, ut magistrum Johannem de Stratford (quem vestra Sanctitas nuper præfecit in Episcopum Wyntoniensem, & pro quo preces nobis sæpius direxistis) ad nostram benivolentiam admittere, & ei Temporalia Episcopatûs illius reddere dignaremur:

Porro nos, requisitione hujusmodi intellectâ, dictas preces corditer recensentes (etsi firmo proposito, propter graves & multiplices Offensas, quas idem Johannes erga nos contrahere non timuit (prout aliàs vestræ scripsimus Sanctitati) deliberâssemus quòd sub nostro Dominio tantâ dignitate, nec etiam quâlibet aliâ potiretur) vestræ tamen Paternæ affectionis puritatem memoriter recolentes, quam ad nos, & Domum nostram Regiam vestra largiflua Bonitas, in eunctis oportunitatibus, semper gessit:

Et quomodo Nunciis Scotorum, nostrorum Rebellium, fictam obedientiam simulantibus, set veraciter in suâ pertinaciâ perdurantibus, Apostolica restitit auctoritas, nec eis gremium suum aperire voluit non correctis:

Quomodo etiam, pro pacis & dilectionis Unione, inter, Magnificum Principem. Regem Franciæ & Navarræ, Fratrem nostrum, & nos confovendâ, ex multâ benivolentiâ, tàm ipsi Regi, quàm nobis scripsistis amicabiliter ea, quæ expedientia videbantur; offerentes vos, circa hoc, velle opem apponere & operam efficaces:

Quinimmò, dilectum Clericum, Magistrum Robertum de Baldok, Archidiaconum Middlesexiæ, Cancellarium nostrum (cujus obsequiosam promptitudinem, & circumspectionis industriæ probitatem, in nostris agendis, perutiles sensimus, & probavimus efficaces, cujúsque innocentiam aliqui, penes vestram Beatitudinem. falsis suggestionibus, Nisi fuerant depravare) ad gratiam vestræ mansuetudinis & benivolentiæ, nostri contemplatione, prout vestræ Sanctitatis testantur Literæ, admisistis; ac Processum, contra ipsum, super Præbendâ suâ de Aylesbury (quam ex liberalitate Regiâ Canonicè extitit assecutus) per aliquos factum; qui eum, dùm nostro assistebat lateri, de mandato nostro, magnis & arduis nostris negotiis insudando, & cujus præsentiâ nec voluimus nec potuimus, absque grandi dispendio, tunc carere, reputârunt, ut intelleximus, Contumacem; & voluerunt, non sine nostro dedecore, suoque vituperio, ipsum, nostris obsequiis, juxta latus nostrum, cotidiè insistentem, Excommunicatum publicè nunciâsse; ad vestram audientiam revocâstis; honori nostro in hoc plurimùm deferendo;

A. D. 1324.

Quibus omnibus, & aliis innumeris gratiis, diligenter attentis, conceptos contra eundem Episcopum indignationis motus duximus temperandos, velle nostrum Apostolicis in hac parte beneplacitis coaptando; præfatúmque Episcopum ad nostram gratiam & benivolentiam admisimus, & ei Temporalia Episcopatûs illius reddidimus, Offensis quibuslibet, vestri contemplatione, remissis.

Vestram igitur, pie Pater, Clementiam requirimus humiliter & rogamus, quatinùs præfatum Cancellarium nostrum,

In cujus circumspectâ providentiâ & laboriosâ solicitudine magnâ confidentiâ supportamur, & quem virum novimus maturi consilii, & ingenii perspicacis, morum & vitæ honestate præclarum, ac nostri honoris & Nominis fervidum Zelatorem,

Si placet, nostri intuitu, plenis affectibus recommendatum habentes, sic ei dignemini Sinum benignitatis Apostolicæ aperire, quòd, Paternæ provisionis munimine, a nocuis protegatur Amfractibus, & via non pateat ipsius quietem injuriosè volentibus perturbare, statúsque suus, in præbendâ prædictâ, pro honore nostro præcipuè, conservetur illæsus; de cujus Jure in Præbendâ eadem, & de Injustitiâ Processûs, contra eum habiti, vestra dignetur Sanctitas pleniùs informari.

Conservet &c.

Dat. apud Porcestriam decimo die Julii.

A.D. 1324. Edw. 2.

A.D. 1324. Edw. 2.

De Ordinationibus super Regimine Aquitaniæ.

A.D. 1324. An. 18. E. 2. Vasc. 18. E. 2. m. 30.

REX, dilecto & fideli suo, Edmundo, Comiti Kantiæ, Fratri nostro carissimo, Salutem.

Aliquas Ordinationes, per nos & Concilium nostrum factas, super bonâ Custodiâ Civitatum, Castrorum, & Villarum, Ducatûs nostri Aquitaniæ, ac nomina Hominum ad Arma continentes, vobis mittimus sub pede Sigilli nostri;

Mandantes quatinus, visis Ordinationibus illis, habitisque cum illis, de Concilio nostro, in partibus illis, quos ad hoc fore videritis convocandos, deliberatione & consilio, si, per ipsorum avisamentum, easdem Ordinationes utiles fore videritis, pro securiori custodiâ & defensione Ducatûs prædicti, & Tranquilitate Populi, nostri ibidem, tunc Eas faciatis Executioni demandari;

Ita tamen quòd, si aliqua, per ipsorum avisamentum, fore videritis immutanda, & aliter ordinanda, tunc indè faciatis & ordinetis prout pro honore nostro, & quiete Populi nostri prædicti, & salvâ & securâ Custodiâ partium illarum, videritis faciendum.

Cæterùm quia, propter aliqua ardua negotia supervenientia, Passagio dictorum Hominum ad Arma (quod apud Plimmuth fieri ordinavimus) versus partes prædictas, prout disposuetamus, non possumus personaliter interesse,

Assignavimus, venerabilem Patrem, Walterum Exoniensem Episcopum, Thesaurarium nostrum, &, dilectum & Fidelem nostrum, Ricardum Damory, Senescallum Hospitii nostri, Conjunctim, & divisim, ad supervidendum, & arraiandum Passagium prædictum: Et ad ordinandum de Passagio illo, tàm de Navibus & Munitione earumdem, quàm de Hominibus, Equis, & Armaturis, prout viderint expedire: Et ad retinendum, si opus fuerit, majorem numerum, tàm Hominum ad Arma, quàm Peditum, ad proficiscendum, in obsequium nostrum, versus partes prædictas; Volentes etiam quòd ipsi aliqua de dictis Ordinationibus mutare possint, si opus fuerit, & eis visum sit expedire.

Volumus igitur, & vobis mandamus quòd, si iidem, Episcopus, & Senescallus, aliquas Retentiones de Hominibus ad arma fecerint, & quoad custodias Civitatum, Castrorum, & Villarum, prædictorum aliter ordinaverint, quàm in dictis Ordinationibus fuerit expressum: Et vos indè, per Literas suas, certificaverint; tunc, juxta ipsorum Certificationem, ea, quæ per ipsos fuerint ordinata, observari faciatis; ita tamen quòd, juxta consilium & avisamentum vestrum, & aliorum de Concilio nostro ibidem, fiat in præmissis quod magis videbitur expedire.

Assignavimus autem, dilectos & Fideles nostros, Johannem de Segrave, & Fulconem le Fiz Waryn, Ductores dictorum Hominum ad arma & Peditum quousque ad vos venerint; qui vobis dictos Homines liberabunt, & vobiscum, unà cum ipsis, in obsequio nostro moram facient, vobis in Omnibus Obedientes & intendentes in hiis, quæ eis duxeritis injungenda.

Vobis insuper Mandamus, firmiter injungendo, quòd, inspectis Ordinationibus nostris supradictis, & Certificatione dictorum, Episcopi & Senescalli, de Retentione & Arraiatione dictorum Hominum ad arma, de nominibus illorum, qui ad vos venerint, & non venerint; & de hiis, quæ per vos, in formâ prædictâ, fieri contigerit in præmissis, nos cum celeritate, quâ poteritis, unà cum consilio & avisamento vestro, & aliorum de Concilio nostro ibidem, certificetis; ut indè, juxta consilium & avisamentum hujusmodi, fieri valeat quod consultius fore videbitur faciendum:

Talem ac tantam diligentiam & solicitudinem in hac parte apponentes, quòd, per Industriæ vestræ probitatem, Honor noster conservetur illæsus, & ingressus non pateat Jura nostra injuriosè volentibus usurpare, quódque vestram prudentiam recommendare possimus, & vestris exindè profectibus Obligatiotes efficiamnr meritò, temporibus oportunis.

Teste Rege apud Porcestriam 15. die Julii.

Per ipsum Regem.

A. D. 1324. Edw. 2. A. D. 1324. Edw. 2.

De Nunciis ad tractandum super finali Pace, cum Roberto de Brus.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 1. m. 34.

REX Vicecomitibus, & omnibus aliis, Ballivis, Ministris, & fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, cùm Willielmus, Episcopus Sancti Andreæ, Nuncius Roberti de Brus, ad tractandum super finali Pace & Concordiâ, inter Nos, & prædictum Robertum, suósque Complices & Fautores, ad nos, in Regnum nostrum, in proximo sit venturus:

Nos ipsum Episcopum, & Homines de Familiâ suâ, usque ad numerum Quinquaginta Equitum, & eorum Servientes, Garciones, Equos, Hernesia, & alia bona quæcunque, suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum Conductum nostrum, in veniendo ad nos, in Regnum nostrum prædictum, ibidem morando, & exindè ad Scotiam redeundo.

Et ideò vobis, omnibus & singulis, sub gravi forisfacturâ nostrâ, firmiter injungendo, Mandamus, quòd præfato Episcopo, vel alicui de Comitivâ suâ, usque ad dictum numerum, vel eorum Servientibus, aut Garcionibus, in Personis, Equis, Hernesiis, seu aliis Bonis, vel Catallis suis, in veniendo versus nos in Regnum nostrum prædictum, ibidem morando, & exindè ad Scotiam redeundo, non inferatis, seu, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittatis Injuriam, molestiam, dampnum, impedimentum aliquod, seu gravamen:

Et, si quid eis forisfactum fuerit, id eis, sine dilatione, faciatis emendari; ac eidem Episcopo, pro Se, & Familiâ suâ, Equis, & Hernesiis suis, salvum & securum Conductum, suis sumptibus, habere faciatis, cùm ab ipso Episcopo, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti; Et hoc, sicut nos, & honorem nostrum diligitis, & vos ipsos indempnes conservare volueritis, modis omnibus faciatis.

A. D. 1324.

Volumus etiam quòd, si contingat ipsum Episcopum, vel aliquem, seu aliquos de Comitivâ suâ, seu Servientium, aut Garcionum suorum, infra Potestatem nostram infirmari, ita quòd, durante tempore Conductûs, ad partes proprias redire non poterunt, tunc salvò & securè moretur, seu morentur, quousque convaluerit, vel convaluerint; & extunc ad dictas partes Scotiæ redeat, vel redeant, vel alibi, quo voluerit, vel voluerint, extra Potestatem nostram, absque impedimento aliquo se transferat, vel transferant; &, durante impedimento infirmitatis hujusmodi, ipsos sub Protectione & Conductu nostris prædictis esse volumus in formâ supradictâ.

In cujus &c. usque ad Festum Omnium Sanctorum proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Porcestriam decimo quinto die Julii.

Per ipsum Regem.

Dupl.

CONsimiles literæ de Conductu fiunt pro Thoma Randolf, Comite de Murref, usque ad numerum Quinquaginta Hominum Equitum.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Dupl.

POstmodò, vicesimo tertio die Septembris proximo sequente, Rex, apud Porcestriam existens, innovatæ fuerunt dictæ Literæ, de verbo ad verbum, per unum annum duraturæ.

Per ipsum Regem.

Dupl.

Pro Henrico Domino de Sulliaco.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 1. m. 36.

REX omnibus, Ballivis, & fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, cùm mittamus, dilectum & fidelem nostrum, Henricum, Dominum de Sulliaco, versus partes Franciæ, in Nuncium nostrum, pro diversis negotiis nostris ibidem expediendis:

A. D. 1324.

Et idem Henricus mittere proponat, usque Whitsand, pro duabus Navibus, vel tribus, ad Ipsum, Familiam suam, Equos,

A. D. 1324. Edw. 2. Equos, & Hernesia sua, de Dovorria, usque ad dictas partes ducendum;

Cepimus ipsum Henricum, in eundo versus dictas partes, ibidem morando, & exindè redeundo: necnon dictas Naves, ac Homines, & Marinarios, in eisdem Navibus existentes, in veniendo usque Dovorriam, & præfatum Henricum, Familiam suam, Equos, & Hernesia sua, usque ad dictas partes ducendo, & exinde reducendo, in Protectionem & Defensionem nostram specialem:

Et ideò vobis mandamus quod præfato Henrico, aut Familiæ suæ, in Personis, vel rebus suis, in eundo versus partes prædictas, ibidem morando, & exindè redeundo: seu præfatis Navibus, Hominibus, vel Marinariis, in eis existentibus, in veniendo usque Dovorriam, & præfatum Henricum versus dictas partes ducendo, & reducendo, istâ vice, sicut prædictum est, non inferatis, seu, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittatis Injuriam &c. aut gravamen. A. D. 1324. Edw. 2.

Et, si quid eis forisfactum fuerit, id eis, sine dilatione faciatis emendari.

In cujus &c.

Teste Rege apud Porcestriam decimo sexto die Julii.

Per ipsum Regem.

De Capitaneis Hominum, in Vasconiam profecturorum, constitutis.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 1. m. 36. REX universis & singulis Baronibus, Militibus, Hominibus ad arma, Peditibus, & omnibus aliis, apud Plymmuth in proximo venturis, & exindè usque ad partes Ducatûs Vasconiæ, in obsequium nostrum, profecturis, Salutem.

Sciatis quòd Constituimus, dilectos & fideles nostros, Johannem de Segrave seniorem, & Fulconem filium Warini, conjunctim, & divisim, Capitaneos & Ductores omnium vestrûm, in eundo versus Ducatum prædictum, & ibidem, quousque ad præsentiam, dilecti & fidelis nostri, Edmundi de Woodstok, Comitis Kantiæ, fratris nostri carissimi, ipsos, & vos venire contingat.

Et ideò vobis mandamus, quòd eisdem, Johanni & Fulconi, vel eorum alteri, ut Capitaneis & Ductoribus vestris, sitis in præmissis intendentes & respondentes, prout decet. A. D. 1324.

Volumus autem quòd Ipsi & Vos, cùm ad præsentiam præfati fratris nostri, in Ducatu prædicto, veneritis, eidem Fratri nostro intendatis, prout ipse vobis scire faciet ex parte nostrâ.

In cujus &c.

Teste Rege apud Porcestriam decimo sexto die Julii.

Per ipsum Regem.

De Admirallo & Capitaneo Marinariorum constituto.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 1. m. 30. REX universis, Comitibus, Vicecomitibus, Baronibus, Militibus, Domicellis, Civibus, Burgensibus, Communitatibus, Senescallis, Ballivis, Præpositis, Notariis, & omnibus aliis, tàm in Regno nostro Angliæ, quàm in Terrâ Ducatûs nostri Vasconiæ, constitutis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd nos, de fidelitate & industriâ, dilecti & fidelis nostri, Johannis de Crombwell pleniùs confidentes,

Constituimus ipsum Johannem Admirallum Maritimæ & Capitaneum Nautarum & Marinariorum nostrorum, in obsequium nostrum, ad partes Ducatûs nostri prædicti profecturorum, quamdiù nobis placuerit; A. D. 1324.

Et ideò vobis, omnibus & singulis, mandamus, & in fide, quâ nobis tenemini, præcipimus, firmiter Injungentes, quòd præfato Johanni, tanquam Admirallo & Capitaneo Maritimæ, Nautarum, & Marinariorum prædictorum, in omnibus, quæ ad præmissa pertinent, sitis intendentes, consulentes, auxiliantes, & respondentes, sicut prædictum est.

In cujus &c.

Teste Rege apud Porcestriam decimo sexto die Julii.

Per ipsum Regem.

De

De Comite Kantiæ, Locum tenente Regis in Aquitania constituto.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Vasc. 18. E. 2. m. 30.

REX universis, Archiepiscopis, & aliis Prælatis: Comitibus, Vicecomitibus, Baronibus, Militibus, Domicellis: Civibus, Burgensibus, Communitatibus, Senescallis, Ballivis, Præpositis, Notariis, Servientibus; & omnibus aliis in Terrâ Ducatûs nostri Aquitaniæ, & Terrâ nostrâ Agenni, & aliis terris nostris Vasconiæ constitutis: Nec non omnibus & singulis, Comitibus, Baronibus, Militibus, & aliis Hominibus ad arma, tàm Equitibus, quàm Peditibus, de Regno nostro Angliæ, ad partes Ducatûs prædicti missis, & ibidem per nos mittendis: ac aliis omnibus, de quibuscunque Terris & Locis, ad partes ejusdem Ducatûs, in obsequium nostrum, venturis, Salutem.

Sciatis quòd nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilecti & fidelis nostri, Edmundi Comitis Kantiæ, Fratris nostri carissimi, plenariè confidentes,

Constituimus ipsum Fratrem nostrum, Locum nostrum tenentem in Ducatu prædicto, ac dictâ Terrâ nostrâ Agenni, & aliis Terris nostris Vasconiæ, & Capitaneum ac Ductorem vestrûm;

Dantes eidem Fratri nostro, tenore præsentium, plenam Potestatem Alium, vel Alios, loco sui, ad præmissa, & quodlibet præmissorum, in toto, vel in parte, ponendi, subrogandi, & substituendi, quotiens, & prout sibi melius viderit expedire: A. D. 1324.

Et ideò vobis, omnibus & singulis, in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandamus, quatenùs eidem Fratri nostro, tanquam locum nostrum tenenti in partibus illis, & Capitaneo & Ductori vestro, ac per eum positis, subrogatis, & substitutis, uni, vel pluribus, in præmissis, omnibus & singulis, & ea tangentibus, sitis intendentes, respondentes, obedientes, consulentes, & auxiliantes; prout ipse Frater noster, vel positi, subrogati, & substituti ab eo, vobis, & cuilibet vestrûm injunget, vel injungent ex parte nostrâ.

In cujus &c. quamdiù nobis placuerit duraturas.

Teste Rege apud Porcestriam vicesimo die Julii.

Per ipsum Regem.

De Subditis Regis Franciæ arestandis.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Vasc. 18. E. 2. m. 30.

REX, dilecto & fideli suo, Roberto de Kendale, Constabulario Castri sui Dovorriæ, & Custodi Quinque Portuum suorum, Salutem.

Quia Dominus Karolus, Franciæ & Navarræ Rex, Exercitum congregat, & congregari facit, ad equitandum de Guerrâ super nos, & Ducatum nostrum Aquitaniæ:

Et Nihilominus omnes Homines & Subditos, de Regno & Potestate nostris quoscunque, infra Dominium & Potestatem sua venientes, & inventos qualitercumque, unà cum bonis & rebus suis, arestari, & sub Aresto custodiri mandavit, & facit, in nostri, & nostrorum Vituperium & Dampnum manifestum; undè, non immeritò, conturbamur:

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, omni dilatione postpositâ, omnes Homines, de Dominio & Potestate dicti Regis Franciæ, cujuscunque status, seu conditionis existant, infra Ballivam vestram inventos, seu quos exnunc venire contigerit, unà cum Navibus, Bonis, & Rebus suis quibuscunque (exceptis Flandrensibus) arrestari, & salvò & securè, absque districtione Bonorum & Rerum ipsorum, custodiri faciatis, donec aliud indè duxerimus ordinandum. A. D. 1324.

Et de Nominibus illorum, quos sic arestaveritis, ac de Navibus, Bonis, & Rebus suis, & Valore eorumdem; necnon de toto facto vestro, in hac parte, nos, de tempore in tempus, reddatis, sub Sigillis vestris, distinctè & apertè certiores:

Taliter in hac parte vos habentes, ne de negligentiâ aliquâ reprehendi valeatis; per quod ad vos & vestra graviter capere debeamus.

Teste Rege apud Porcestriam vicesimo primo die Julii.

Per ipsum Regem.

De

A. D. 1324. Edv. 2. A. D. 1324. Edv. 2.

De Navibus ad arma pro Guerra in singulis Portubus parandis.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Vasc. 18. E. 2. m. 29.

REX Majori, Ballivis, & Communitati villæ de Sandwico, Salutem.

Quia jam, de novo, Rex Franciæ Excercitum grandem congregat ad expugnandum nos in Ducatu nostro Aquitaniæ: & Nos, Terras, Gentes, & Populum, nobis subjectum, de Guerrâ nititur gravare, tàm per Terram, quàm per Mare; ad hoc Admirallos & Piratas super Mare constituendo, & non modicam Classem & multitudinem Navium congregando:

Nos, volentes dampnis & periculis, quæ exindè evenire poterunt, occurrere, & ad Defensionem & Tuitionem nostram, Terrarum, Gentium, & Populi, nostrorum prædictorum, modis & viis, quibus poterimus, manus extendere adjutrices:

Vobis Mandamus, in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quòd omnes & singulas Naves vestras, in portu villæ prædictæ jam existentes, cum omni festinatione, quâ poteritis, ad Arma pro Guerrâ paretis: & absentes, si quæ fuerint, quàm citiùs revocetis: & sic pro Guerrâ parari, & paratas in Portu prædicto remanere faciatis ex causâ prædictâ, absque eo quòd ad loca remota, prætterquam ob eandem causam, se divertant sine mandato nostro speciali:

Et omnes & singulas Naves, de Potestate dicti Regis Franciæ, quas perpendere, vel scire poteritis de Guerrâ contra nos congregatas, seu congregandas (Navibus Flandriæ dumtaxat exceptis) exnunc pro viribus expugnari, & destrui faciatis, priusquam in nimiam Classem, seu multitudinem congregentur, per quod majora dampna poterunt evenire, ut sic ipsi, primi Auctores mali, exindè primum dampnum sentiant, & nobis & nostris de ipsorum malitiis caveatur; Exploratores fideles & sufficientes super hiis, die ac nocte, continuè habentes, ne decipiamini. A. D. 1324.

Accepimus namque a fidedignis, quòd, in plerisque Portubus & Littoribus Normanniæ, Naves de Guerrâ in magnâ multitudine sunt in parando, & plurimæ omninò paratæ & armatæ.

Volumus etiam, & vobis injungimus, & mandamus, quòd, sublatis cujuscunque odii vel invidiæ fomitibus, inter vos & quoscumque Nautas Regni, vel Potestatis nostræ de Baionâ, vel alibi, ante hæc tempora subortis (si qui sint) firmam amicitiam invicem teneatis & observetis; ac omnes & singulos subditos Ipsius Regis Franciæ, Nautas & alios, exnunc de Guerra gravetis, sicut ipsi nos & nostros gravare nituntur;

Nova, penes vos emergentia, cum emerserint, nobis, de tempore in tempus, significantes:

Eodem modo mandavimus omnibus & singulis, Majoribus, Ballivis, & Communitatibus Portuum & Littorum Maris Regni nostri;

Scientes quòd intentionis nostræ non existit, quòd Homines Mercatores, seu alii, qui non sunt de Dominio & Potestate dicti Regis, nec aliàs de Terrâ, contra nos Guerrinâ, & præcipue Mercatores, de Regno nostro, per Mare incedentes, per vos in aliquo occasionentur, seu dampnificentur.

Teste Rege apud Porcestriam vicesimo secundo die Julii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

Baronibus, Ballivis, & Communitati villæ Dovorriæ &c.

Repetuntur Literæ pro Domino de Sulliaco.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 1. m. 35.

REX omnibus, Ballivis, & fidelibus suis, ad quos &c. Salutem. Sciatis quòd, cùm mittamus, dilectum & fidelem nostrum, Henricum, Dominum de Sulliaco versus partes Franciæ *&c. prout supra de 16. Jul. usque hæc verba; viz.*

In cujus rei &c. usque ad Festum Sancti Michaelis proximò futurum duraturas. A. D. 1324.

Teste Rege apud Porcestriam vicesimo sexto die Julii.

Per ipsum Regem.

Duppl.

Ad Papam, super attemptatis in Vasconia, & quod Rex nihil intentatum reliquit pro Pace habenda.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Rom. 18. E 2. m. 4.

PAPÆ. Rex devota pedum oscula beatorum.

Præsentatas nobis per, discretum Virum, Magistrum Hugonem de Ingolismo, vestrum & Apostolicæ Sedis in Angliâ Nuncium, vicesimo die Mensis Julii, in Castro nostro de Porcestriâ, Literas vestræ Mansuetudinis, de Dat. 6. Non. ejusdem Mensis Julii, cum debitâ recepimus reverentiâ, inter alia continentes,

Qualiter, percepto dudum quod Pacis Æmulus, inter nos, & Dominum Regem Franciæ & Navarræ Illustrem,

Occasione quorumdam Excessuum, in Bastidâ Sancti Sacerdotis Commissorum, & Processuum, ratione eorumdem Excessuum, contra nonnullos nostros Officiales & Subditos, per Curiam præfati Regis, factorum,

Zizanniorum jecerat Semina; quæ, ut suo præfocarentur in ortu, nobis sæpiùs scripseratis ut ad ea, quæ Pacis sunt, animum disponeremus, pro Dissensionum Discriminibus declinandis:

Et, si per Processus prædictos, habitos vel habendos, æstimaremus Juri nostro in aliquo derogari, instaremus illos per modos amicabiles & licitos revocari; ad quod, apud prædictum Regem, cui super hiis scripseratis, vos optulistis sedulè instituros:

Et qualiter postmodum,

Intellecto quòd ad ipsius Regis præsentiam solempnes Nuncios miseramus, videlicet, Venerabilem Patrem, Archiepiscopum Dubliniensem, &, dilectum Fratrem & Fidelem nostrum, Edmundum Comitem Kantiæ, qui cum eodem Rege amicabiliter super præmissis dicebantur convenisse,

Cor vestrum in Domino exultavit; set, subsequenter, displicenter audivit, quòd præfati nostri Nuncii nedum recusabant, quæ promiserant, adimplere, immo ad resistendum Regi præfato (nolenti Aresta sua, prolata contra dictos nostros Officiales & Subditos, exequi) cum Armorum Potentiâ se parabant:

Quibus in consideratione deductis, ac dispendiis variis, quæ ex dissensione hujusmodi sequi, necnon & Impedimentis, quæ ex eâ transmarino Passagio ingeri possent, pensatis;

Nos, per easdem Litteras, solicitè exhortâstis, quatinùs,

Præmissis diligenter attentis, necnon quantum sit reputandum indecens & absurdum, Principes, tantâ Consanguinitate & Affinitate conjunctos, sic pro nimis sibi invicem adversari: quámque sit in Vassallo periculosum, & reprehensibile judicandum suo Superiori sic Armatâ manu resistere super hiis, quæ per ipsum Superiorem sunt judicialiter ordinata: quantúmque nostra gravetur opinio, si hiis, quæ talis noster Nuncius, videlicet, Frater noster, promiserat tali modo, temptaremus obviare; etiam si idem Nuncius a nobis super hoc Potestatem nullatenus habuisset; cum credentia, effusè per nostras Literas ei data, contrarium arguere videatur,

Viam hujusmodi, tantis onustam periculis, vellemus evitare, &, si, per Aresta præmissa, crederemus nostris Juribus præjudicium generari, non Viribus set Juribus, non congressibus Bellicis set viis Pacificis, nostram Justitiam prosequi curaremus;

Nos itaque, Pater Sancte, præmissis & aliis, in eisdem Literis vestris contentis, recitatis, & sedulâ deliberatione intellectis, etsi ea, ex affectione purissimâ, pro nostri, ac subjectarum nobis Nationum tranquilitate & quiete, prodiisse nullatenus ignoremus (de quo digna laudum præconia, & gratiarum uberes actiones vestræ referimus Sanctitati) grandi tamen ex hiis fuimus, nec immeritò, admiratione permoti; præsertim cùm, super præmissis, cordis nostri desiderium, & intentionis propositum, simul cum hiis, quæ per præfatum Regem & nostros Nuncios gesta fuerunt, vestræ Clementiæ scripserimus seriatim vicibus iteratis.

Verùm illud causam nostræ admirationis extenuat, quia firmiter credimus quòd ad vestram notitiam hujusmodi nostræ Literæ nullatenus pervenerunt; conicientes verisimiliter quòd, si eas recepissetis, nobis in formâ prædictâ non fuissent directa Scripta vestra.

Et, ut nichillominus diligentia, quam apposuimus erga præfatum Regem, pro Pace optinendâ, nostraque Innocentia vestræ Beatitudini clariùs innotescerit, dictarum Literarum nostrarum tenores, ex Registro nostro assumptos, ex habundanti, sub Sigillo nostro, vestræ mittimus Sanctitati;

Humiliter

A. D. 1324. Edw. 2. Humiliter supplicantes ut, eis inspectis, & rebus gestis æquo libramine ponderatis, non arbitretur vestra Benignitas quòd Guerram, cum præfato Rege, inire appetimus, quam modis omnibus (salvâ exhæredationis injuriâ) quatenùs nobis est possibile, cupimus declinare.

Cæterùm, ne quicquam de hiis, quæ post hæc gesta sunt, vestræ circumspectioni incognitum relinquatur, ad diem Octabarum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, jam præteritum,

Quem idem Rex nos habere prætendebat Ambiano, ad Homagium sibi faciendum, quamquam super hoc, prout moris est, non fuissemus, in dicto Ducatu nostro, seu alicubi, legitimè præmuniti, nec ad locum illud nobis tutus patebat Accessus, cum idem Rex tunc Excercitum grandem convocaverat, ad equitandum de Guerrâ super nos, & Ducatum nostrum prædictum,

Certos Procuratores nostros, cum sufficienti Potestate,

Ad allegandum Impedimenta & Excusationes pro nobis, quoad non Comparitionem nostram ad diem & locum prædictos,& ea probandum in formâ Juris, loco & tempore oportunis, & ad offerendum eidem Regi nos paratos esse Jura nostra, quoad Aresta sua prædicta, & ea contingentia, congruis loco & tempore, cum ad hoc legitimè vocati seu præmuniti fuerimus, proponere, allegare, ostendere, & docere, prout de jure aut consuetudine teneremur, & judicium Curiæ ipsius Regis super hoc subeundum,

Ad præsentiam ipsius Regis destinavimus.

Ac subsequenter,

Accedente ad nos nuper, Nobili Viro, Henrico Domino de Sulliaco, Buticulario Franciæ, cum vestris Literis de Credentiâ, & nobis, quæ sibi per vos injuncta fuerant, solicite exponente,

Volentes ea, cum omni aviditate, prosequi in effectu, Venerabilem Patrem, Norwicensem Episcopum, & ipsum Henricum, Hominem Ligium ipsius Regis,

Qui intentionem vestram, & voluntatem nostram, statumque Regni ipsius Regis, & nostri, ac Ducatûs nostri prædicti, benè novit,

Unà cum quibusdam aliis fidelibus nostris, nostros constituimus Procuratores & Nuncios, ad tractandum cum eodem Rege de Obedientiâ, Honore, & Reverentiâ, modis & viis, quibus viderent expedire, faciendis: & ad conveniendum de loco & tempore, quibus ad ipsum Regem accedere possemus facturi quod ei facere deberemus; A. D. 1324. Edw. 2.

Et super hoc amicabiliter scripsimus ipsi Regi, supplicando ut dictis Nunciis nostris, qui apud Dovorriam, supra Mare, super hoc, suum præstolabantur Responsum, Literas de Conductu concedere, vel saltem beneplacitum suum, super ipsorum adventu, nobis, aut illis scribere dignaretur:

Qui responsionem aliquam indè facere non curavit;

Set in Gentes nostras,

Quæ, sub confidentiâ Pacis & mutuæ communionis, ac sub spe Amoris intimi, ex Consanguinitatis & Affinitatis vinculis, inter ipsum Regem & nos contracti, cum Bonis & Rebus suis, infrà Regnum suum, se transtulerant,

Subitò irruens, ipsos & eorum Bona (quòd aliàs inauditum est inter fideles) capi fecit, nullo dilationis termino, de exeundo Regnum suum, eis dato, nullâque Diffidatione præmissâ, sicut in talibus fieri consuevit;

Inter quæ decem Naves, quorumdam Mercatorum Terræ nostræ, diversis Mercibus oneratæ, in quodam Portu Normanniæ captæ fuerunt, ac ipsius Regis Usibus applicatæ:

Et Insuper Portus Regni sui custodiri præcepit, ne qui Anglici, seu sui alii Inimici, transire permitterentur:

Et, per Literas suas, de datâ ferè unius Mensis ante dictas Octabas, Terram nostram Pontivi ad manum suam poni mandavit:

Nec Prioribus Nunciis Audientiam concedere voluit; nec secundos ad ipsum accedere permisit.

Considerantes itaque, quia nichil proficimus, Tractatus Amicabiles exquirendo, & quòd injustè non egimus contra ipsum Regem, set ipse potiùs contra nos injuriosè agit, Guerram nobis taliter Indicendo; in ipso, qui de Cœlo Victoriam tribuit, & non in Armatorum multitudine, confidentes, ad resistendum ipsius Potentiæ, pro defensione Justitiæ, nos paramus, non voluntariè, set necessitate coacti, ne in Exhæredationis periculum incidamus; paratos nos semper offerentes Pacis assentire Tractatibus, si, & quando idem Rex ad hoc, vestræ interventu Providentiæ, suum animum voluerit inclinare.

Quæsumus igitur, pie Pater, ut, vestris obtutibus, non judicetur indecens aut absurdum, si tàm conjunctæ personæ, Patrimonium nostrum Armorum potentiâ invadere satagenti, Resistentiam faciamus: nec pareamus hiis, quæ per ipsum, nobis insciis, nec partem facientibus,

A.D. 1324. Edw. 2. cientibus, in nostri præjudicium, non tam judicialitèr, quàm evidentèr, iniquè fuerint ordinata.

Nec possunt, aut debent, Pater Sancte, minima reputari, quæ præfatus Rex exigit, & a nobis auferre conatur; videlicet, immediatam Jurisdictionem dicti loci Sancti Sacerdotis, qui quasi in medio Terræ nostræ Agenni, in dicto Ducatu nostro, existit: & in quo Ressortum, Cavalcatum, & omnem Superioritatem nos, & Progenitores nostri habuimus, & excercuimus totis temporibus retroactis: Castrumque de Monte Pesato, quod ei simul, cum Bonis Domini ejusdem Castri, necnon Bona quorumdam aliorum Subditorum nostrorum, in dicto Aresto Curiæ suæ contentorum, confiscata prætendit; cùm ad nos hujusmodi Confiscatio, de Bonis Subditorum nostrorum, pertineat, in casu etiam, quo ad Curiam suam, propter Appellationem interpositam, Judicium pertineret.

Et timendum est verisimiliter quòd, si pareretur eidem Regi, in præmissis, processu temporis, tota in eodem Ducatu nostra absorpta erit Jurisdictio, & Patrimonium nostrum ad ipsius manus deveniret paulatim; præsertim cùm idem Rex publicè fuerit Protestatus, se velle procedere, contra nonnullos Barones, & alios Vassallos nostros, prætextu Resistentiæ, Ministris suis factæ, in detentione dicti Castri, contra Aresta sua supradicta, & sic, quos vellet, de Subditis nostris, eâ occasione posset suis Processibus implicare, & ipsorum Castra & Bona (quæ ad non modicam partem dicti Ducatûs nostri se extendunt) suo applicaret Dominio, pro libito voluntatis. A.D. 1324. Edw. 2.

Scientes quòd Littera nostra de Credentiâ, quæ effusè, ut prætenditur, data fuerat dicto Fratri nostro per Indenturam, indè factam, limitata extitit, & potestas talia faciendi expressè adempta eidem: &, sicut aliàs vobis scripsimus, consensit præmissis leviter, pro majori periculo evitando; nec potest sano concipi intellectu quòd, virtute talis Credentiæ, ea, quæ in nostri Exhæredationem cederent, posset aliqualiter affirmare, vel nos quomodolibet obligare.

Adhuc autem, moti ex recitatione vestrorum affatuum prædictorum, mittimus nunc, de novo, ad ipsum Regem, præfatum Dominum de Sulliaco, fidelem & ligium suum, ad requirendum ipsum, si forsan amicabili Tractatui, pro evitandis tantis periculis, voluerit assentire;

Vestræ Mansuetudini totis affectibus supplicantes, quatinùs eundem Regem ad id, Paternâ solicitudine, velitis inducere modis & viis, quibus consultiùs vestra Prudentia id fore prospexerit faciendum.

Nos enim parati sumus, quatenùs, absque Exhæredationis injuriâ, poterimus, juxta dispositionem vestram, pacis consentire Tractatibus, & Guerrarum discrimina declinare.

Conservet &c.

Dat. apud Durford vicesimo octavo die Julii.

Pro Nunciis Lodovici Comitis Flandriæ in Flandriam rediturìs.

A.D. 1324. An. 18 E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 1. m. 30.

REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos &c. salutem.

Cùm, durante Treugâ inter nostros, &, Nobilis Viri, Domini Lodovici, Comitis Flandriæ Subditos, usque ad Festum Paschæ proximò futurum, discreti Viri, Magister Johannes de Elycone, Gullielmus le Deen, & Magister Johannes Burlek, Nuncii & Procuratores ipsius Comitis, in Regnum nostrum Angliæ accessissent pro Tractatu, super Dissensionibus, inter ipsos hinc indè motis, sedandis & pacificandis, habendo:

Iidemque, Johannes, Gullielmus, & Johannes, de Licentiâ nostrâ, ad propria sint redituri;

Suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, nec non in Protectionem & defensionem nostram specialem, prædictos, Johannem, Gullielmum, & Johannem, ac eorum Familiares, in redeundo versus partes prædictas, & exindè ad nos veniendo in Regnum nostrum prædictum, in eodem morando, & exinde ad propria redeundo: A.D. 1324.

Et ideò vobis mandamus, quòd eisdem, Johanni, Gullielmo, & Johanni, aut Hominibus, de eorum Familiis, in redeundo ad partes prædictas, & exindè in Regnum nostrum prædictum veniendo, ibidem morando, & exiodè ad propria redeundo, sicut prædictum est, in Personis, Equis, Hernesiis, aut aliis Rebus,

A. D. 1324. Edw. 2. Rebus, seu Bonis suis quibuscumque, non inferatis, seu, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittatis Injuriam, Molestiam, Dampnum, Impedimentum aliquod, seu gravamen; set eis, & eorum cuilibet, sumptibus suis, habere faciatis salvum & securum Conductum, cùm ab ipsis, vel eorum aliquo, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis requisiti.

In cujus &c. usque ad Festum Paschæ proximò futurum duraturas.

Volumus etiam quòd, si aliquis eorum, infra Regnum & Potestatem nostram, infirmitate, vel aliâ causâ notabili gravetur, quo minus Regnum nostrum, infra dictum Festum Paschæ, exire possit; quòd, sub salvo & securo Conductu, & Protectione & Defensione nostrâ speciali, remaneat, ultra dictum Festum Paschæ, quamdiu infra dictum Regnum nostrum sic Impeditus extiterit, & quousque Mare transierit, versus propria redeundo. A. D. 1324. Edw. 2.

Teste Rege apud Wittele vicesimo nono die Julii.

Per ipsum Regem.

Innovantur Literæ pro Nuncio Papæ.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 1. m. 28. REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Cùm, Sanctissimus Pater, Dominus Johannes, Divinâ Providentiâ, Papa Vicesimus secundus, dilectum nobis in Christo, Magistrum Hugonem de Ingolisma, Sacristam Ecclesiæ Narbonensis, ad partes Angliæ, Hiberniæ, & Walliæ, tanquam Nuncium ejusdem Papæ, *&c. prout supra de A. 17. & Dat. 28. Dec. usque hæc verba; viz.* A. D. 1324.

Teste Rege apud Guldeford tertio die Augusti.

Per ipsum Regem.

De Custodia Portuum, & de Potestate recipiendi Sacramenta.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Vasc. 18. E. 2. m. 29. d. REX, Venerabili in Christo Patri, W. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

Cùm assignaverimus, dilectos & fideles nostros, Radulphum de Camoys, & Robertum de Kendale, Constabularium Castri nostri Dovorriæ, ad Custodiam Portuum & Littorum Maris, ac totius Terræ Maritimæ, in Comitatibus Kantiæ, Surriæ, & Sussexiæ, prout in Literis nostris Patentibus, eis inde confectis, pleniùs continetur:

Dedimus vobis Potestatem recipiendi Sacramenta prædictorum, Radulphi & Roberti, de Custodiâ prædictâ fideliter faciendâ: A. D. 1324.

Et ideò vobis mandamus quòd, receptis Sacramentis prædictis, nos indè, sub Sigillis vestris, certificetis; hoc Breve nobis remittentes.

Mandavimus enim prædictis, Radulpho & Roberto, quòd ad vos accedant, Sacramenta prædicta præstituri.

Teste Rege apud Guldeford quarto die Augusti.

Eodem modo scribitur Episcopis subscriptis, de Sacramentis subscriptorum (ad Custodiam Portuum &c. in Comitatibus subscriptis assignatorum) recipiendis; videlicet,

J. Episcopo Wyntoniensi de Sacramentis &c. Johannis de Sancto Johanne, & Johannis de Scures, in Comitatu Suthamptoniæ: Johannis de Insula de Wight, & Johannis de la Huse, in Insulâ Vectæ.

J. Episcopo Bathon. & Wellen. de Sacramentis Johannis de Bello Campo, & Roberti le Fitz Payn, in Comitatibus Somers. & Dors.

L. Episcopo Dunolm. de Sacramentis &c. Comitis de Anegos, Rogeri de Horsle, Gilberti de Burgdon, in Comitatu Northumbriæ.

J. Episcopo Norwycensi, de Sacramentis &c. Roberti de Monte Alto, Thomæ Bardolf, in Comitatibus Norff. & Suff.

J. Episcopo Karliol. de Sacramentis &c. Antonii de Lucy, Ranulpho de Dacre, in Comitatibus Cumbriæ & Westmerl.

H. Episcopo Lincoln. de Sacramentis &c. Henrici de Beaumont, Wil-

A.D. 1324. Edw. 2.

lielmi de Kyme, in Comitatu Lincoln.
W. Episcopo Exon. de Sacramentis &c. Hugonis de Courteneye, Willielmi Martyn, in Comitatibus Cornub. & Devon.
S. Episcopo London, de Sacramentis &c. Thomæ de Veer, Roberti Fiz Wauter, le Fiz, in Comitatu Essex.
W. Archiepiscopo Eborum, de Sacramentis &c. Heurici de Percy, Willielmi de Ross, Willielmi le Latimer, in Comitatu Eborum.
R. Episcopo Cestriæ, de Sacramentis &c. Johannis de Haryngton, Ricardi de Hoghton, in Comitatu Lancastr.

De, non gravantibus non gravandis.

A.D. 1324. An. 18. E. 2. Vasc. 18. E. 2. m. 29.

REX dilectis sibi Ballivis & Communitati Villæ de Sandwico, Salutem.

Licet nuper vobis mandaverimus, quòd omnes & singulos Naves vestras pro Guerrâ parari, & Hominibus ac aliis necessariis muniri faceretis; & omnes Naves, de Potestate Regis Franciæ, ubicumque eas scire possetis congregatas, seu congregandas, ad gravandum nos & nostros de Guerrâ, gravaretis:

Nostræ tamen intentionis non extitit, nec existit, quòd, prætextu dicti Mandati nostri, quemquam, de Potestate dicti Regis Franciæ, præter illos, quos inveneritis gravantes de Guerrâ nos vel nostros, de Guerrâ gravaretis; & hoc vobis significamus.

Teste Rege apud Guldeford quarto die Augusti.

Per ipsum Regem.

EOdem modo mandatum est Ballivis & Communitatibus singularum Villarum prædictarum, ac prædictis, Comiti Cestriæ, & Episcopo Dunolmensi, & Constabulario Regis Dovorriæ.

De assistendo in Arraiatione Equitum & Peditum.

A.D. 1324. An. 18. E. 2. Vasc. 18. E. 2. m. 28. d.

REX, Venerabili in Christo Patri, W. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

Cùm nos,

Nuper accipientes quòd Rex Franciæ excercitum grandem congregari fecit, ad equitandum super Nos, & Ducatum nostrum prædictum, & Nos, Terras, & Populum, nobis subjectum, nitebatur gravare, tàm per Terram, quàm per Mare,

Assignaverimus, dilectos & fideles nostros, Radulphum de Camoys, & Robertum de Kendale, Constabularium Castri nostri Dovorriæ, & Custodem Quinque Portuum nostrorum, conjunctim, & divisim, ad custodiendum omnes Portus & Littora (in quibus Naves applicant) & omnem Terram maritimam, in Comitatu Kantiæ, tàm infra Libertates, quàm extra, & ad resistendum omnibus, qui contra nos, per Terram, vel per Mare, Armatâ Potentiâ venerint, vel Regnum nostrum invadere voluerint, in locis prædictis; prout in Literis nostris Patentibus, eis indè confectis, pleniùs continetur:

Et etiam assignaverimus, dilectos & fideles nostros, Henricum de Cobeham, Henricum de Goshale, in partibus de Est Kent, in dicto Comitatu; & Stephanum de Cobeham, & Radulphum Sauvage, in partibus de West-Kent, in eodem Comitatu, conjunctim, & divisim, in Comitatu prædicto, tàm infra Libertates, quàm extra; ad supervidendum quòd omnes Homines, de eodem Comitatu, tàm Milites, quàm alii (unusquisque, videlicet, juxta statum suum) Equitaturis, & aliis Armis competentibus muniantur, & ad Arma assideantur, & arraientur; ita quòd omnes, Armis sufficientibus muniti, videlicet, Equites in Constabulariis, & Pedites in Centenis & Vintenis, arraiati, prompti sint & parati pro defensione Regni nostri, cùm super hoc fuerint præmuniti;

Nos, de circumspectione vestrâ providâ confidentes, vos affectuosè requirimus & rogamus, quatenùs, tàm præfatis Custodibus Portuum & Littorum, in hiis, quæ ad defensionem & salvam Custodiam sanctæ Ecclesiæ, Regni, & Populi nostri prædictorum pertinent, quàm prædictis Arraiatoribus, in Ordinatione & Arraiatione Equitum & Peditum prædictorum, sitis Consulentes, & auxiliantes, prout pro meliore expeditione præmissorum videritis faciendum.

Mandavimus enim præfatis Custodibus per se, & præfatis Arraiatoribus per se, quòd ad vos, pro Informatione in præmissis

A. D. 1324. Edw. 2.

præmissis habendâ, quotiens opus fuerit, accedant, & ea faciant quæ per vos & ipsos, super hoc contigerit ordinari.

Teste Rege apud Guldeford Sexto die Augusti.

Per ipsum Regem.

Eodem modo scribitur Episcopis subscriptis; videlicet.

J. Episcopo Wynton. quod &c.

dictis Radulpho, & Roberto, } *Custodibus portuum &c. in Com. Sur.*
Et Henrico de Monte Forti, Roberto de Dol, } *Arraiatoribus Hamtonum in dicto Com. Sur.*

J. Episcopo Wynton. quod &c.

Johanni de Sancto Johanne, Johanni de Scures } *Custodibus &c. in Com. Sutht.*
Et Johanni de Tychebourn, Edmundo de Kendale. } *Arraiatoribus &c. in dicto Com. Sutht.*
Johanni de Insula de Wight, Johanne de la Huse, } *Custodibus &c. in Insula vecta.*

J. Episcopo Cicestr. quod &c.

dictis Radulpho de Camays, Roberto de Kendale, } *Custodibus &c. in Com. Sussex.*
Nichole Gentil, Johanni de Ifeld, } *Arraiatoribus &c. in eodem Comitatu de Sussex.*

J. Bation. & Wellen. Episcopo quod &c.

Johanni de Bello Campo, Raberto Fiz Payn, } *Custodibus &c. in Com. Somers. & Dors.*
Et Johanni de Meriet, Matheo de Clynedon. } *Arraiatoribus in dicto Com. Somers.*
Et Alano de Boxhull, Willielmo de Stoke, } *Arraiatoribus &c. in dicta Com. Dors.*

J. Episcopo Dunolm. quod &c.

Roberto de Umframvill Com. de Anegos, Rogero de Horsleye, } *Custodibus &c. in Com. Northumbr.*
Gilberto de Burghdon. Et Rogera Heron, Johonni Fenwyk, } *Arraiatoribus in dicto Com. Northumbr.*

W. Episcopo Exon. quod &c.

Hugoni de Courteneye, Willielmo Martyn, } *Custodibus &c. in Com. Cornub. & Devon.*
Et Willielmo de Botereux, Ricardo Howysh, } *Arraiatoribus &c. in dicto Com. Cornub.*
Nichola Daneye, Stephano de Haccombe, } *Arraiatoribus &c. in dicto Com. Devon.*

S. Episcopo London. quod &c.

Thomæ de Veer. Roberto Fiz Wautier, } *Custodibus &c. in Com. Essex.*
Et Hugoni de Nevill. Waltero de Pateshull. } *Arraiatoribus &c. in dicto Com. Essex.*
Ricardo de Pieres, Johanni de la Haye, } *Arraiatoribus &c. in Com. Hertford.*
Willielmo Moigne, Bernardo de Bruys, } *Arraiatoribus &c. in Com. Huntyngd.*

J. Episcapo Norwyc. quod &c.

Roberto de Monte Alto, Thomæ Bardolf, } *Custodibus &c. in Com. Norff. & Suff.*
Et Constantino de Mortuo Mari, Willielmo Bernack, Rogero de Kerdeston. Galfredo Wyth. } *Arraiatoribus &c. in dicto Com. Norff.*
Roberto de Aspale, Johanni de Whelnetham. } *Arraiatoribus &c. in dicto Com. Suff.*

J. Episcopo Karl. quod &c.

Antonio de Lucy, Ranulpho de Dacre, } *Custodibus &c. in Com. Cumbr. & Westmerl.*
Et Hugoni de Lowthre, Ricardo de Denton, } *Arraiatoribus &c. in dicto Com. Cumbr.*
Waltero de Stirkland, Johanni de Lancastr. de Hollgill. } *Arraiatoribus in dicto Com. Westmerl.*

W. Archiepiscopo Eborum quod &c.

Henrico de Percy, Willielmo Ros. de Hamelak, Willielmo le Latymer, } *Custodibus &c. in Com. Eborum.*
Et Roberto de Pirpount, Johanni de Mounteneys, } *Arraiatoribus in Com. Notingh.*
Henrico le Fitz Hugh, Ricardo Biron, } *Arraiatoribus &c. in Westrithing. in dicto Com. Eborum.*

Simon

A. D. 1324. Edw. 2.

Simoni Warde, Radulpho de Nevill. } *Arraiatoribus &c. in Northrithing. in dicta Com. Eborum.*
Willielmo de Twreng, Thomæ Ughtred, } *Arraiatoribus &c. in Estrithing. in dicto Com. Eborum.*

R. Episcopo Cestr. quod &c.
Johanni Haryngton. Ricardo de Haghton. } *Custodibus &c. in Com. Lanc.*
Et Roberta de Harle Fulconi de Pembrug, } *Arraiatoribus &c. in Com. Salop.*
Thomæ de Pipe, Johanni de Hincle, } *Arraiatoribus &c. in Com. Staff.*
Thomæ Hastang Rogero de Aylesbury. } *Arraiatoribus &c. in Com. Warr.*
Hugoni de Menyll, Alredo de Salny, } *Arraiatoribus &c. in Com. Derb.*
Præfata Ricardo, Johanni de Haveryngton. } *Arraiatoribus &c. in dicta Com. Lanc.*

H. Episcopo Lincoln. quod &c.
Henrico de Bellamonte, Willielmo de Kyme, } *Custodibus &c. in Com. Lincoln.*
Et Roberto Darcy, } *Arraiatoribus &c.*
Willielmo de Wasteneyes, } *in partibus de Lindeseye.*
Thomæ de Novo Mercato, Thomæ Wake de Blisworth. } *Arraiatoribus &c. in partibus de Kestevend. in dicto Comitatu Lincoln.*
Alexandra de Monte Forti, Willielmo de Bacoers, } *Arraiatoribus in partibus Holland.*

Radulpho Basset de Weldon. Johanni de Longevill. Roberta de Daventrye, } *Arraiatoribus in Com. Northt.*
Roberto de Watervill. Thomæ Wenton, } *Arrraiatoribus &c. in Com. Rotel.*
Johanni Hamelyn, Ricardo de Egebaston. Johanni de Aungervill. } *Arraiatoribus &c. in Com. Leyc.*
Roberta le Fiz Elis, Roberta de Ardern, } *Arraiatoribus &c. in Com. Exon.*
Philippo de Aylesbury, Johanni de la Penne. } *Arraiatoribus &c. in Com. Buck.*
Johanni de Morteyn, Radulpho le Fiz Richard, } *Arraiatoribus &c. in Com. Bed.*

R. Episcopo Sarum quod &c.
Reginaldo Pavely, Waltera Gacelyn, } *Arraiatoribus in Com. Wiltes.*
Thomæ Tondray, Ricardo de Coshill. } *Arraiatoribus &c. in Com. Berk.*

W. Episcopo Wygorn. quod &c.
Nicholao Corbet, Nicholao de Aston, } *Arraiatoribus &c. in Com. Wygorn.*
Ricardo de la Rywere, Johanni de Anneslie. } *Arraiatoribus &c. in Com. Glouc.*

J. Episcopo Elien. quod &c.
Ricardo de Pleiz, Johanni de Hynton. } *Arraiatoribus &c. in Com. Cantebr.*

De Respectu, super Armis militaribus suscipiendis.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Claus. 18. E. 2. m. 38. d.

REX Vicecomiti Eborum, Salutem.

Licet tibi nuper præcepimus quòd, in pleno Comitatu tuo, ex parte nostrâ, publicè faceres proclamari, quòd omnes illi, de Ballivâ tuâ, qui tunc habuerunt Quadraginta Libratas Terræ vel Redditûs, aut Feodum unius Militis integrum, valens Quadraginta Libras per Annum, & ea per tres Annos integros tenuerunt, de quocumque tenerent, & Milites non fuissent, Arma Militaria susciperent citra Festum Sancti Michaelis proximò futurum, vel in eodem Festo ad ultimum:

Tibi nichilominus, certis de causis, Præcipimus quòd, in pleno Comitatu tuo, publicè facias proclamari, quòd A. D. 1324. illi, qui a susceptione Armorum Militarium, ex aliquâ causâ, usque ad certum terminum, ad voluntatem nostram assignandum, Respectum habere voluerint, per finem, inde nobiscum faciendum, ad nos citra dictum Festum veniant, & Finem nobiscum faciant pro Respectu hujusmodi habendo.

Teste Rege apud Guldeford. 6. die Augusti.

Per ipsum Regem.

Eodem modo Præceptum est singulis Vicecomitibus per Angliam.

Pro

A. D. 1324. Edw. 2. A. D. 1324. Edw. 2.

Pro Edwardo de Balliolo, in Angliam Venturo.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 1. m. 29.

REX omnibus Ballivis & fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Cùm, dilectus & fidelis noster, Edwardus de Balliolo, de partibus Transmarinis, ad nos, de mandato nostro, in Angliam sit venturus:

Vobis Mandamus quòd eidem Edwardo, aut Hominibus de Familiâ suâ, in Personis, Equis, Hernesiis, aut aliis rebus suis, in veniendo versus nos, non inferatis, seu, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittatis Injuriam, molestiam, dampnum, impedimentum aliquod, seu gravamen; set eis potius salvum & securum Conductum habere faciatis, cum per ipsum Edwardum, vel aliquem de suis, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti.

In cujus &c. usque ad festum Purificationis beatæ Mariæ proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium 20. Augusti.

Per ipsum Regem.

De quibusdam Maneriis, quæ fuerunt Templariorum, Regi Concessis.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Fin. 18. E. 2. m. 24.

REX Vicecomiti Eborum, salutem.

Cùm, dilecti nobis in Christo, Prior & Fratres Hospitalis Sancti Johannis Jerusalem in Angliâ, nobis, per Cartam suam, dederint, concesserint, & confirmaverint Manerium de Templo Neusem, cum pertinentiis, in Comitatu prædicto (quod quondam fuit Templariorum) HABENDUM nobis, Hæredibus, & Assignatis nostris, IMPERPETUUM, cum omnibus ad Manerium prædictum qualitercumque spectantibus; exceptis tantummodo Ecclesiis infra limites Manerii prædicti, si quæ dictis Templariis fuissent appropriatæ;

Tibi præcipimus quòd Manerium illud, cum pertinentiis (exceptis Ecclesiis hujusmodi, si quæ fuerint) sine dilatione capias in manum nostram, & illud salvò custodiri facias; Ita quòd de Exitibus, indè provenientibus, nobis respondeas in Cameram nostram, quousque aliud à nobis inde habueritis in mandatis.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Augusti.

Per ipsum Regem.

Eodem modo scribitur Vicecomitibus subscriptis, de Maneriis subscriptis, in manum Regis capiendis; videlicet,

Vicecomiti Kantiæ de Manerio de Strode juxta Roff', cum pertinentiis.

Vicecomiti Cantebrigiæ de Manerio de Daneye, cum pertinentiis.

Litera Papalis ad Pacem hortatoria.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Aleman. 18. E. 2. m. 7.

JOhannes Episcopus, servus servorum Dei, carissimo in Christo filio Edwardo, Regi Angliæ illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Nôsti, fili carissime, nos, dudum, in fausti rumoris assertione, percepto quod hostis humani generis inter te, ac, carissimum in Christo filium nostrum Carolum, Regem Franciæ & Navarræ illustrem, tibi Sanguine & Affinitate conjunctum, Zizaniorum jecerat Semina, ut suo, ne in perniciosam coalescerent Segetem, præfocarentur in ortu, Excellentiæ Regiæ, Litteras nostras Exhortatorias secundò destinâsse, post Salutationis Elogium, sub hac formâ;

Percepto dudum quòd pacis Æmulus inter te, fili carissime, ac inter carissimum in Christo filium nostrum Carolum, Franciæ & Navarræ Regem illustrem, occasione quorundam Excessuum, in Bastida Sancti Sacerdotis Commissorum &c. *prout supra de An. 17. & 2 Jul. usque hæc verba; viz.*

Sane, quamvis, quid super hiis intenderit Circumspectio Regia, Responsum non receperimus postmodum ab eadem, set audiverimus, Famâ prænunciâ, displicenter quòd præfatus Rex Franciæ, seu Gentes suæ, ad intrandum Ducarum Aquitaniæ, pro executione certorum Arestorum, contra quosdam

A. D. 1324. dam Officiales dicti Ducatûs dudum habitorum, ut asseritur, faciendâ, & occasione Homagii, sibi pro dicto Ducatu non præstiti; tuæque Gentes, ad resistendum congressibus Bellicis se disponunt:

Edw. 2.

Nos tamen, variis dispendiis, quæ Commotiones hujusmodi probabiliter comminantur, In consideratione deductis, non obstante quòd, super eisdem nostris litteris, a te, sicut præmittitur, non habuerimus responsales, non cessavimus, nec cessamus vias & modos exquirere, quibus eisdem periculosis Dispendiis obviari salubriter valeat, ac inter te & eundem Regem pacis serenitas (odiorum extirpatis fomitibus) reformari.

Et, ecce! quod præfato Regi Franciæ scribimus super hoc, sicut expedire vidimus, iteratò Celsitudinem tuam rogantes attentiùs, & hortantes, ac per Dei misericordiam obsecrantes, quatinùs,

Contentis in eisdem nostris litteris, & aliis, quæ te meritò debent inducere ad Dissensiones vitandas hujusmodi, & vias Pacificas eligendas, in scrutinio Regiæ considerationis adductis,

Vias & modos exquirere studeas, & offerre, quibus ipse ad pacis reformandam concordiam inclinari debeat & induci; super quibus Apostolicæ solicitudinis studium, quantum commodè poterit, non deerit.

Et, quia vox viva in cordibus audientium magis imprimere, quàm mortua consuevit, Nos, venerabiles fratres nostros, Guillielmum Archiepiscopum Viennensem, & Hugonem Episcopum Arausicensem, viros utique probatæ Fidei & Probitatis expertæ, ac Meritis & Famâ pollentes, Pacis & Concordiæ hujusmodi fervidos Zelatores, pro Pace ipsâ, quæ cordi nobis multum insidet, vice nostrâ, Pacis Actoris suffragante gratiâ, procurandâ, de Fratrum nostrorum Consilio, tanquam pacis Angelos, duximus ad tuam, & ipsius Regis præsentiam destinandos; quorum Monitis salubribus, & persuasionibus utilibus, sic promptè ac providè regia Magnificentia, quæsumus, acquiescat, quòd, Auctore illo qui potest (quorumlibet dissidiorum vepribus radicitùs amputatis) inter te ac Regem præfatum votivæ pacis fœdera reformentur. A. D. 1324. *Edw.* 2.

Porro, Fili carissime, si quid forsitan inter te & ipsum Regem superfuerit quæstionis, Apostolicæ sedis solicitudo non deerit, set paratam se offert, suis parcendo non laboribus, in hiis & aliis, inter te & dictum Regem, pro viribus, omnem fomitem Dissensionis extinguere, ac Unitatem studiis procurare solicitis & fovere.

Dat. Avinion 3. Kal. Septembris Pontificatûs nostri anno octavo.

Pro Gaillardo de Mota Cardinali.

A. D. 1324. *An.* 18. *E.* 2. *Pat.* 18. *E.* 2. *p.* 1. *m.* 17.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Licet nuper, in Curiâ nostrâ, per considerationem ejusdem Curiæ, recuperavimus Præsentationem nostram ad Præbendam de Aylesbury in Ecclesiâ beatæ Mariæ Lincolniæ, simul cum Portione de Milton, ad eandem Præbendam pertinente, quam integraliter contulimus, dilecto Clerico nostro, Magistro Roberto de Baldok, Archidiacono Middelsexiæ,

Ob reverentiam Sedis Apostolicæ, ac venerabilis Patris, Domini Gaillardi de Mota, Sanctæ Luciæ in Silice Diaconi Cardinalis, de gratiâ nostrâ speciali, & de Consensu dicti Clerici nostri volumus & consentimus, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quod idem Cardinalis, quoad vixerit, & sibi placuerit, prædictam Porrionem de Milton, cum Fructibus & Obventionibus ejusdem, teneat absque impedimento nostri, vel hæredum nostrorum; Ita quòd, ipso cedente, vel decedente, nihil omninò Juri nostro, seu considerationi, & recuperationi nostræ, prædictis, depereat in hac parte. A. D. 1324.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim Londoniæ decimo septimo die Septembris.

Per ipsum Regem.

Ad Regem Majoricarum, super Captione duarum Galearum.

A. D. 1324. *An.* 18. *E.* 2. *Claus.* 18. *E.* 2. *m.* 33. *d.*

MAgnifico Principi, Domino Sanctio, Dei gratiâ, Regi Majoricarum illustri, Comiti Rosillionis & Ceritaniæ, & Domino Montispessulani, Amico suo carissimo, Edwardus, eadem gratiâ, Rex Angliæ, Dominus A. D. 1324.

A. D. 1324. Edw. 2. nus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, Salutem, & Successus, ad vota, prosperos & felices,

Literas Celsitudinis vestræ, nobis per Petrum Jacobi, Mercatorem & Civem Majoricæ, exhibitas, recepimus; & quæ continebantur in eisdem, ac etiam quæ idem Petrus, juxta Credentiam, sibi à vobis traditam, dicere voluit, audivimus quàm benignè;

Sinceritati vestræ significantes quòd, quoad Captionem duarum Galearum, ac Bonorum, & Mercium, existentium in eisdem, per quosdam Malefactores, de Dominio nostro, ut asseritur, supra Mare hostiliter factam: ob quam causam solempnes vestros Nuncios aliàs ad nostram præsentiam destinâstis pro Restitutione, videlicet, indè optinendâ;

Quemadmodum aliàs vobis scripsimus, ipsis vestris Nunciis tunc optulimus nos paratos esse ad faciendum eis, cum omni favore, super præmissis, plenum & celere Justitiæ complementum, secundum Leges & Consuetudines Regni nostri;

Et quia ipsi prosecutionem aliquam super hoc facere renuebant, nec Nos, de nominibus Malefactorum illorum, voluerunt aliqualiter informare; quamquam, de Jure, ad Partis instantiam, esset, in Casu hujusmodi, Procedendum; ex Officio tamen nostro (nè nobis posset ulla impingi dissimulatio seu defectus) ad inquirendum, de Captione dictarum Galearum, ac Bonorum, & Mercium, inventorum in eisdem, ac de nominibus illorum, qui Facinora illa perpetraverant, certos Justiciarios nostros, ob vestri reverentiam, curavimus cum Potestate plenariâ assignare; coram quibus pendet adhuc Negotium illud, propter difficultates quæ intervenerunt, Indecisum: A. D. 1324. Edw. 2.

Quibus districtè jam dedimus in mandatis, quòd ad indagandum indè veritatem, cum omni, quâ poterunt, celeritate, procedant; ut, veritate compertâ, ulteriùs Justitia fieri valeat de præmissis.

Et præfatus Petrus, præmissis sibi expositis, concessit se velle in Regno nostro moram facere, expectando Justitiam, coram præfatis Justiciariis nostris, super Bonis & Mercibus supradictis; cui literas nostras de Protectione & Conductu nostris fieri fecimus, & ei faciemus in omnibus Justitiam exhiberi.

Advertat igitur vestra Magnificentia, & prudenter attendat, quòd dictorum vestrorum Subditorum Incuriæ, seu negligentiæ (qui contra Invasores se Partem facere, seu ipsos etiam nominare neglígunt) imputandum est, & non nobis, si non eis fiat celeris Restitutio ablatorum.

Quinimmo vigor Justitiæ non permittit aliquos de Maleficiis, de quibus convicti non fuerint, condempnari; & præcipue de quorum nominibus notitia non habetur:

Scientes, pro firmo, quòd omnibus & singulis, vestris subditis, in Regnum nostrum venientibus, parati erimus in Querelis suis, plenam & celerem exhibere Justitiam, ipsosque confovere & supportare favoribus opportunis.

Dat. apud Porcestriam decimo octavo die Septembris.

Ad Regem Aragoniæ, super dictâ Captione.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Claus. 18. E. 2. m. 33. d. MAgnifico Principi, Domino Jacobo, Dei gratiâ, Aragoniæ, Valenciæ, Sardiniæ, & Corsicæ Regi Illustri; Comitique Barchinoniæ; ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Vexillario, Admirato, & Capitaneo Generali, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, eadem gratiâ, Rex Angliæ &c. Salutem, & successus, ad vota, semper prosperos & felices.

Præsentatæ nobis, nuper, per præsentium Bajulum, Celsitudinis vestræ litteræ, inter alia, continebant quòd nobis aliàs scripseratis, requirendo super Restitutione & Satisfactione, tàm vestris, quàm illustris Principis, Domini Sanctii, Regis Majoricarum, consanguinei vestri, subditis, faciendis de Invasione, Captione, & Rapinâ duarum Galearum de Majorica, ac Rerum, & Mercium, in eisdem existentium, factis per Gentes, de Dominio nostro, supra mare: & quòd nulla Restitutio indè facta fuerat (ut vobis dabatur intelligi) licet, per Nuncios dicti Regis Majoricarum, ad nostram præsentiam, ea de Causâ, destinatos, hoc fuisset instantissimè postulatum. A. D. 1324.

Super quibus, cum instantiâ, petivistis ut, prospecto qualiter dicta Invasio facta fuit, nullâ Causâ legitimâ præcedente, absque difficultate, Restitutionem fieri faceremus de Rebus, sic ablatis, vestris & dicti Regis subditis supradictis.

Exhibitæ insuper nobis fuerunt quædam aliæ vestræ Literæ, continentes qualiter Litteram nostram,

Re-

A. D. 1324. Edw. 2. Responsivam ad vestras litteras, quas nobis miseratis super Restitutione Bonorum, ablatorum Berengario Leconis, vestro subdito, in Captione dictarum Galearum, eidem Berengario faciendâ,

Receperatis, in effectu continentem quòd, si dictus vester subditus Querimoniam, coram nobis, exponere voluisset, de Præmissis, sibi reddi fecissemus Justitiæ complementum; asserentes talem nostram Responsionem, in aliis Quæstionibus, seu Negotiis, satis locum habere; ser Stilum Curiæ vestræ, cum aliis Regibus & Communitatibus, &, è contra, ipsos vobiscum, aliter observare, videlicet,

Quod, si in mari Roberia, vel Dampna aliqua, vestris subditis irrogentur, vos, ad Querimoniam ipsorum, dampna Passorum, in Curiâ vestrâ, de Roberiâ ipsâ, Certificationem recipi facitis; ipsâque Roberiâ probatâ, valor Rerum ablatarum, per Juramentum ipsorum, dampna Passorum, Taxatione vestrâ præcedente, sufficienter probari reputatis; & deindè Dominos ipsorum Robbatorum, super Satisfactione, exhibendâ de Ablatis, requiri facitis; &, si non fecerint, tunc subditis vestris licentiam Pignorandi conceditis; & alia aminicula perquiritis, per quæ satisfieri poterit vestris subditis disrobbatis.

Nos itaque, super præmissis, & aliis, in dictis literis vestris contentis, habitâ Deliberatione pleniori, Magnificentiæ vestræ duximus intimandum, quòd, quemadmodum, aliàs vobis scripsimus, vestris, & præfati Regis Majoricarum Nunciis, ob Causam præmissam, nuper ad nos accedentibus, tunc optulimus nos paratos esse ad faciendum, cum omni favore, super præmissis, plenum & celere Justitiæ complementum, secundum Leges & Consuetudines *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Sciat insuper regia Celsitudo quòd,

Qualitercunque de Stilo Curiæ vestræ, de Ablatis, seu Robbatis in Mari, fuerit observatum, inter vos, & Reges, & Communitates, vicinos, quo ad Mercandi licentiam concedandam,

Nos tamen tali Stilo, erga vicinos nostros, Reges, & Potestates, ac suorum subditos, aut ipsi erga nos, & nostros, non utimur, nec hactenus sumus usi; set solùm, pro defectu Justitiæ Dominorum, sufficienter requisitorum, & non curantis vicinorum Dominorum derobbatis, in Querelis suis, Justitiam exhibere, conceduntur Pignorationes fieri & teneri: & cæteri Principes, in Casibus consimilibus, contra nostros Subditos, & nos contra suos, uti consueverunt, & utuntur; nec nos licitè poterimus, contra Leges & Consuetudines Regni nostri, in præjudicium nostrorum Subditorum, sicut nec cæteri Principes, quicquam immutare:

Quod molestè non ferat vestra Magnificentia, cùm simus, & semper erimus, parati omnibus & singulis, vestris Subditis, in Regnum nostrum venientibus, in Querelis suis, plenam & celerem exhiberi Justitiam, ipsósque confovere & supportare favoribus oportunis.

Dat. apud Porcestriam decimo octavo die Septembris.

De Comitatu, Castris, & Terris Isabellæ Reginæ, in manum Regis (pro evitandis periculis, ex subito Francorum Aggressu eventuris) capiendis.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Fin. 18. E. 2. m. 22.

REX Vicecomitibus, & omnibus aliis, Ballivis, Ministris, & fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Quia Rex Franciæ Exercitum grandem jam misit, ad expugnandum Nos, & Ducatum nostrum Aquitaniæ: &, non modicam multitudinem Navium, in diversis Partibus, intra Potestatem suam, congregari facit, ad gravandum Nos, & Regnum nostrum, ac Subditos nostros, tàm per Terram, quàm per Mare:

Nos,

Periculis, quæ Nobis, & Regno nostro, ex subitis & repentinis Aggressibus dicti Regis, & suorum, possent (quod absit) de facili evenire, volentes præcavere,

Considerantes etiam quòd Comitatus Cornubiæ, & Castra in eadem (quæ Isabella, Regina Angliæ, Consors nostra carissima, tenet) sunt in remotioribus partibus Regni nostri, & in terris maritimis, ubi Classis Navium de facili applicare posset, & pericula nobis, & Regno nostro, per hoc evenire, nisi Castra illa, & Terræ, & Tenementa securiùs custodiantur,

Per quod concordatum est, per Concilium nostrum, quòd Comitatus prædictus, & omnia Castra, Terræ, & Loca (quæ præfata Consors nostra tenet in

A. D. 1324. Edw. 2. in eodem Comitatu, ac Comitatibus Somersetiæ, Dorsetiæ, & Devoniæ) sint in manu nostrâ, pro eorum securâ Custodiâ, & pro hujusmodi periculis evitandis,

Assignavimus, venerabilem Patrem, Walterum, Exoniensem Episcopum, Thesaurarium nostrum, ad capiendum in manum nostram per se, vel per alios (quos ad hoc deputare voluerit) prædictum Comitatum Cornubiæ, & omnia Castra, Terras, & Loca prædicta, in Comitatibus prædictis, cum Bladis, Instauro, Redditibus, Arreragiis, Debitis, & omnibus aliis Bonis & Catallis, ejusdem Consortis nostræ, in eisdem existentibus: & ad ordinandum de salvâ Custodiâ corporum Castrorum prædictorum, & Prisonum in eisdem existentium: & ad deputandum Sufficientes & Fideles, ad custodiendum Comitatus, Castra, Terras, & Loca prædicta, & Parcos, & Chaceas ibidem; qui nobis, de eorum exitibus, ac de Bladis, Instauro, & Bonis, & Catallis prædictis, respondere valeant ad Scaccarium nostrum, ut debebunt.

Et ideò vobis mandamus, quòd eidem Episcopo, & Deputando, vel Deputandis ab ipso, in hac parte, sitis intendentes, consulentes, & auxiliantes, prout, & quando per ipsum, aut per Deputandos ab ipso, super hoc, fueritis præmuniti. A. D. 1324. Edw. 2.

In cujus &c.

Teste Rege apud Porcestriam decimo octavo die Septembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

Et mandatum est præfato Episcopo, quòd ad hoc per se, & alios, juxta tenorem litterarum Regis prædictarum, intendat: & quòd certificet, ad Scaccarium Regis, de nominibus Locorum, sic in manu Regis captorum, & Custodum, ad eorumdem custodiam Deputatorum, & de toto facto suo in hac parte.

Teste ut supra.

Super negotio antedicto.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Ibid.

Rex Vicecomitibus &c. ut supra, Salutem.

Cùm,

Pro vitandis innumeris Dampnis & Periculis, quæ ex insufficienti vel minùs tutâ Custodiâ Castrorum, Fortalitiorum, Terrarum, Tenementorum, & aliorum locorum, in manu Isabellæ Reginæ Angliæ, Consortis nostræ carissimæ, existentium, per inopinatam varietatem temporum, nòviter ingruentem; poterunt verisimiliter formidari,

Sit per nos, & Concilium nostrum, ordinatum, & concordatum, quòd omnia Castra, Fortalitia, Terræ, & Tenementa prædicta, per Nos, & nostros idoneos, ad hoc Deputandos, custodiantur & conserventur,

Assignavimus, dilectum & fidelem nostrum, Edmundum de Passele, ad capiendum in manum nostram per se *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Et ideò vobis mandamus, quòd eidem Edmundo &c. *ut supra.*

In cujus &c.

Teste Rege apud Porcestriam decimo octavo die Septembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

Eodem modo assignantur subscripti, in Comitatibus subscriptis; videlicet, A. D. 1324.

Dominicus de Bokton, in Comitatu Lincolniæ.
Johannes de Stonore, in Comitatibus Oxoniæ & Berks.
Humfridus de Waleden, in Comitatibus Essexiæ & Hertfordiæ.
Johannes de Crek, in Comitatibus Cantebrigiæ & Huntingdoniæ.
Willielmus de Rammeshull, in Comitatibus Southamptoniæ & Wiltoniæ.
Johannes Claver, in Comitatibus Norfolciæ & Suffolciæ.
Johannes de Barrowe, in Comitatibus Gloucestriæ & Herefordiæ.

Et mandatum est singulis, superiùs sic Assignatis, quòd ad præmissa per se, & alios, juxta tenorem litterarum Regis prædictarum, intendant: & quòd, de nominibus locorum, sic in manu Regis captorum, & Custodum, ad eorumdem Custodiam deputatorum, & de toto facto suo, in hac parte, Thesaurarium, & Barones de Scaccario Regis certificent indilatè; Et hoc nullo modo omittant.

Teste ut supra.

A. D. 1324. *Edw.* 2. — A. D. 1324. *Edw.* 2.

De Nunciis ad tractandum ſuper Pace finali cum Roberto de Brus.

A. D. 1324. *An.* 18. *E.* 2. *Pat.* 18. *E.* 2. *p.* 1. *m.* 25.

REX Vicecomitibus, & omnibus aliis, Ballivis, Miniſtris, & fidelibus ſuis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Robertus de Brus, infra breve, ſit miſſurus ad nos, in Regnum noſtrum, Sex Nuncios ſuos (præter Epiſcopum de Sancto Andrea, & Thomam Randolf Comitem de Murref) ad tractandum ſuper finali Pace & Concordiâ, inter nos, & prædictum Robertum, ſuóſque Complices & Fautores,

Nos ipſos ſex Nuncios (cujuſcunque ſtatûs aut conditionis fuerint) & Homines de Familiâ ſuâ (uſque ad numerum Sexaginta Equitum) & eorum Servientes, Garciones, Equos, Herneſia, & alia Bona quæcumque, ſuſcepimus in Protectionem & Defenſionem noſtram ſpecialem, necnon in ſalvum & ſecurum Conductum noſtrum, in veniendo ad nos, in Regnum noſtrum prædictum, ibidem morando, & exindè ad Scotiam redeundo.

Et ideò vobis, omnibus & ſingulis, ſub gravi foriſfacturâ noſtrâ, firmiter injungendo, Mandamus quòd præfatis Sex Nunciis, vel alicui eorum, ſeu de Comitivâ ſuâ, uſque ad dictum numerum, vel eorum Servientibus, aut Garcionibus, in Perſonis, Equis, Herneſiis, ſeu aliis Bonis, vel Catallis ſuis, in veniendo verſus nos, in Regnum noſtrum prædictum, ibidem morando, & exindè ad Scotiam redeundo, non inferatis, ſeu, quantum in vobis eſt, ab aliis inferri permittatis Injuriam, Moleſtiam, Dampnum, Impedimentum aliquod, ſeu Gravamen:

Et, ſi quid eis foriſfactum fuerit, id eis ſine dilatione faciatis emendari:

Et eiſdem Sex Nunciis, & eorum cuilibet, pro ſe, & Familiâ ſuâ, Equis, & Herneſiis ſuis, ſalvum & ſecurum Conductum, ſuis ſumptibus, habere faciatis, cùm ab ipſis, vel eorum aliquo, ſuper hoc, ex parte noſtrâ, fueritis præmuniti; A. D. 1324.

Et hoc, ſicut nos & honorem noſtrum diligitis, & vos ipſos indempnes conſervare volueritis, modis omnibus faciatis.

Volumus etiam quòd, ſi contingat ipſos Sex Nuncios, vel aliquem, ſeu aliquos eorum, aut Garcionum, vel Servientum ſuorum, infra Poteſtatem noſtram, infirmari, ita quòd, durante tempore Conductûs, ad partes proprias redire non poterunt; Tunc ſalvò & ſecurè moretur, vel morentur, quouſque convaluerit, vel convaluerint, & extunc ad partes Scotiæ redeat, vel redeant, vel alibi, quo voluerit, vel voluerint, extra Poteſtatem noſtram, abſque impedimento aliquo, ſe transferat, vel transferant; &, durante impedimento Infirmitatis hujuſmodi, ipſos ſub Protectione & Conductu noſtris prædictis eſſe volumus, in formâ ſupradictâ.

In cujus &c. per unum Annum duraturas.

Teſte Rege apud Porceſtriam viceſimo tertio die Septembris.

Per ipſum Regem.

Dupl.

Et memorandum quod Literæ de Conductu, prius pro præfatis, Epiſcopo & Comite, factæ, innovatæ fuerunt ſub eâdem datâ, ut patet ſuperius, 15. die Julii Anno præſenti.

Ad Comitem Richemundiæ, de intereſſendo Tractatui, cum Proceribus Regni habendo.

A. D. 1324. *An.* 18. *E.* 2. *Claus.* 18. *E.* 2. *m.* 34. *d.*

REX, dilecto & fideli ſuo, Johanni de Britanniâ Comiti Richemundiæ, Salutem.

Quia, ſuper diverſis, arduis, negotiis, Nos, & ſtatum Regni noſtri, ac Terrarum nobis ſubditarum, & Populorum eorundem, ſpecialiter tangentibus, vobiſcum, cum cæteris Magnatibus & Proceribus dicti Regni, apud Londonias, à die ſancti Michaelis, proximò futuro, in Tres Septimanas, Colloquium habere volumus & Tractatum: A. D. 1324.

Vobis

A. D. 1324. Edw. 2. Vobis mandamus, in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quòd, omnibus aliis praetermissis, dictis die & loco personaliter intersitis, Nobiscum, & cum caeteris Magnatibus & Proceribus praedictis, super praemissis, tractaturi, vestrumque Consilium impensuri; Et hoc, sicut Nos, & honorem nostrum, & Regni, & Terrarum praedictarum, diligitis, nullatenus omittatis. A. D. 1324. Edw. 2.

Teste Rege apud Porcestriam vicesimo quarto die Septembris.

Per ipsum Regem.

De Corporibus omnium Gallicorum arestandis.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Vasc. 18. E. 2. m. 22. REX Thesaurario, & Baronibus suis de Scaccario, Salutem.

Quia Rex Franciae Ducatum nostrum Aquitaniae, & alias Terras nostras, in partibus transmarinis, congregato magno Exercitu, de Guerrâ occupare nititur, hiis diebus, nos, & nostros Subditos gravando hostiliter & impugnando:

Per quod, de Concilio nostro, ordinavimus quòd Corpora omnium Gallicorum, & etiam aliorum, de Dominio & Potestate dicti Regis (cujuscumque status, conditionis, seu sexûs existant) infra Regnum nostrum (etiam si sint de Hospitio nostro, vel Consortis nostrae carissimae, aut alterius cujuscumque) capiantur: & ipsorum Terrae, Tenementa, Bona, & Catalla quaecumque in manum nostram seisiantur; ita quòd vobis, de Exitibus Terrarum & Tenementorum illorum, ac de Bonis & Catallis praedictis, respondeatur:

Nos, praemissa cum omni celeritate, quâ fieri poterit, volentes Executioni demandari,

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd,

Visâ Ordinatione, aliàs, tempore Domini E. quondam Regis Angliae, Patris nostri, in consimili casu, factâ, habitâque indè cum illis, de Concilio nostro, Londoniis existentibus (quos ad hoc fore videritis convocandos) deliberatione pleniori, A. D. 1324.

Corpora praedicta, sine dilatione, capi, & salvò custodiri, ac Terras, Tenementa, Bona, & Catalla praedicta, in manum nostram seisiri, per Brevia, sub sigillo Scaccarii praedicti, faciatis, secundum formam Ordinationis praedictae, per vos, si necesse fuerit, & prout expedire videritis, emendandae;

Certos & sufficientes Homines, pro Terris, Tenementis, Bonis, & Catallis illis custodiendis, qui nobis indè respondeant (salvâ tamen viris Religiosis, Ministris, & Servientibus suis, necessariis & aliis pro rationabili Sustentatione suâ) juxta formam Ordinationis praedictae, per Literas vestras, sub dicto Sigillo, deputantes:

Et nos, in Cancellariâ nostrâ, de nominibus Custodum, per vos super hoc deputandorum, ac formâ Ordinationis praedictae, per vos concordatae, & de toto facto vestro, in hac parte, distinctè & apertè, reddatis, sine dilatione, certiores.

Teste Rege apud Porcestriam vicesimo octavo die Septembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

Ad Magnates Aquitaniae, de fidelitate continuanda, contra Regem Franciae.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Vasc. 18. E. 2. m. 24. LE Roi, a, nostre chiere & foial, Pieris Pelet Saluz.

Nous avoms bien oy & entendu coment vous, par voz grantz Bountes & Naturesces, queles vous & voz Auncestres, de toet temps, avetz entierement monstre, & a nous, & a noz Auncestres, come noz foialx & loialx, & Naturelx, estes ententifs & peinbles d'eider, mentenir, & defendre nous, nostre Estat, nostre Honur, & noz Droiturs celes parties: & qui a ceo vous vous afforcez, par totes les voies, qui vous poez, counire les Fraunceis, qi, torteuousement & sodeinement, sont entrez, oue graunt Host, nostre dite Duchee, & Purpernont noz Terres, & noz Droitures illeoqes, & grevent a nous, & a les noz, par totes les voies q'il poent; dount nous vous sauoms molt bon gree, & vous mercioms come nous poems. A. D. 1324.

Et prioms especialment, & chargeoms en la Foi, & en la Ligeance, qui

A.D. 1324. Edw. 2.

qui vous nous devez (dont nons nous soms tant) qui vous voillez continuer vous grantz Bountez & Naturesces, en mientenant noz Droitures, & grevant noz contraires.

Et nous y metteroms, od l'eide Dieu, (qi fiet nostre Droit, & lor tort) tielx eide & Counseil, oue l'avis de vous, & de noz autres bones gentz, qui ce serra a la pleisaunce de Dieu, & al Honur & Profist de nous, & de Vous, & de toutz noz subgeitz celes parties;

Qar ne poems, ne devoms, ne, a nostre poair, ne voloms tiels Desheritesons, tortz, & damages seoffrir.

Et vous sesoms savoir qe, si ne fust contrairerete de temps, nous eussoms conforte vous, & noz autres Gentz, celes parties, de Gentz d'Armes, & de Deners, a grant seoson; les queux ount este, au port, en la mere, longement, en atendant vent; mes ore entendoms, od l'eide de Dieu, q'il sount a Burdealx: Si enveioms, ore derichief, plus Deners, Gentz, & Vitailles, & Ferroms de temps, solone les novels de dela.

Car certeinement, nous voloms mettre tote nostre entencion a defendre nous, & les noz, contre tieles Duretees, & Malices, & pur noz Droitures meintenir:

Et, pur ceo, qui les ditz Fraunceis se colerent, & feignent encheson de prendre nostre Duchee (disauntz, qui ceo est par defaute de HOMINE) nous vous enveioms en close, deinz cestes, UNE INFORMACION VERITABLE DE NOSTRE DROIT, ET LOR TORT, a la fin qui vous ent soietz pleinement avisetz, & enformez: & la facez publier & apertir par la, ou vous verrez qui soit a faire.

L'estat du Pais, & les noveles, par devers vous, nous facez savoir, de temps en temps, si sovent come vous poez; issint qui nous Puissoms, plus avisement, ordeiner ceo, q'eut serra a faire;

Confortez vous, & soiez de bon quer, come nous nous fioms de vous; qar nous vous aideroms enterement.

Done a Porcestre le 30. jour de Septembre.

En meisme la fourme est escrit as soutz escritz; *c'estassavoir,*

Guilliam Seignur de Caumont,
Peres de Rouynnan Seignur de Mont Calf,
As Seignurs de Podeygnes,
Gulliam Furcy Seignur de Vernon,
Gaillard de Tastis,
Bertarnd Destissak,
Wanter Provost,
Archambald Destissak,
Arnald Durefort,
Sannz Savoir de Pyns,
Ramfred de Durefort,
Vivian de Podensak,
Ponnz Amanen,
Rudel de Mont Clare,
Arnald Guilliam de Marsan,
Menald de Morland,
Aygelin Guilliam Seignur de la Sparee,
Arnald de la Lande Seignur de Brede,
Almalnyn de Varrese Seignur de Monteferand,
Peres Caillan Seignur de Podensak,
Arnald Guilliam de Malsoran Viscount de Juliak.
Peres de Creliak Viscount de Benauge,
Peres de Ganeret Seignur en la fene part de Lyngom,
Ramfred de Balimont,
Bertrand de Salmak,
Arnaud Garsy de Fossat Con-Seignur de Aculeo,
Amsantz de Caumont Con-Seignur de Seint Barth.
Bernard de Raninham Seignur Daltrive,
Aumstang de Baleuxs Seignur de Guavaldon,
Rudel de Seyches,
Guilliam Arnald de Tantalon,
Bertrand de la Mote,
Arnald de Montagont,
Arnald de Bovill.
Gaillard de Bovill.
Assant de Sanimbak,
Guambert de Conbabonet,
Aymerik de Byroun Seignur de Montferand,
Guaston de Guntald Seignur de Badafoll,
Johan de Bugleyn Seignur de la Berde de Montseton,
A Conseux & Universite de Montflanquin,
As Juratz & Universite de Lingon,
As Conseux & Universite de la Penne,
A Universite de la Cite de Wasatz,
As Conseux & Habitatours de Florence,
As Meire, Juratz & Commune de Libourn,
Au Seignur de Puy Botim,
Bertrand de Gardalbat Chivaler,
Bertrand de Gardalbat Vallet,

Ber-

A.D. 1324. Edw. 2.

Bertrand de Dureford Seignur de Lunatzgard,
Forteneir de Guerden Seignur de Chastel du Guerdon,
Guyscard de Comborn.

As Conseux & Universite de Medicine,
As Conseux & Habitatours de Vienne,
As Juratz & Habitatours de Seint Sever,
As Juratz & Habitatours de Bone Garde,
As Juratz & Habitatours de Harbefaveir,
As Juratz & Commune de la Reule,
As Juratz & Commune de Sanneterre,
As Meir, Juretz, & Cent Piers & Commune de Seint Milien,
As Meir, Juretz, & Commune de Burgh,
As Meir, Juretz, & Cent Piers & Commune de la cite de Baion,
As Conseux de Peruge.

A Lercevesque de Burdeux,
A Levesque de Clyroun,
A Levesque de Seintz,
A Levesque de Agenn.
A Levesque de Lescuren,
A Levesque de Baioun,
A Levesque de Akes,
A Levesque de Lector,

Guilliam Amenen de Madebano Seignur de Rouzano,
Guilliam Seguyn Seignur de Ryomz,
Bertrand de Altes Veygnes,
Bernard Trancalion,
Guilliam Sanx, Seignur de Pomers,
Guilliam Trancalion,
Emerik de Burgh,
Gerard de Tastis,
Hugh de Pyns,
Guilliam Reymund de Gut,
Arnaud de Durefort de la Court,
Reymound Arnaud de Gerzerest,
Garsi Arnaud de Novaill,
Arnald de Dureford de Berdyll,
Piers de Chastel Noeff,
Au Seignur de Chastelioun de Medult,
Amenen de Novellian Seignur de Seint Liberat,
Reymound Bernard de Santefay,
Astourge de Lunatz,
Veyshan de Leomain,
As Meire, Juratz, & Universite de Burdeux.

A Labbe de Seint Croyz de Burdeux,
A Labbe de Blazemont,
A Labbe de Seint Fermyn,
A Labbe de Cagnote.

Bertrand de Rupefort,

A.D. 1324. Edw. 2.

Gauseline de Chastelion Seignur de la Marche,
Johan Columb Seignur de la Marche,
Piers Guilliam de Malossam,
Guilliam Antenon Androms,
Arnand de Curton,
Gaillard de Molan,
Taillerand de Grenoils,
Au Seignur de Mountelien.

A Conseux de Ville Nove,
A Conseux & Universite de la Cite de Condom,
As Conseux & Habitatours de Soupny,
As Conseux & Habitatours de Mountreal,
As toutz & chescun Habitatours de Blay,
As Jurez & Commune de Seint Machair,
As Jurez & Commune de la Cite de Akes.

A Guilliam Abbe de Seint Sever.
A Labbe de Bazine,
A Labbe de Seint Savion.

Bernard de Dureford,
Guilliam Reymound Lort,
A Rumstaud de Balexs,
Amenen de Fossat,
Bertrand de Funel,
Bertrand de Durefort,
Pountz de Montventz,
Arnaud Guilliam Sire de Lescu,
Bernard de Berne dit Laspes,
Arnald de Marmaud,
Arnald de Mont Pesat,
Reymound de Stossan Seignur de Logeyrak,
Guilliam Reymound de Farges,
Reymound Bernard de Mount Pesat,
Reymound Pelet,
Piers Pelet,
Arnaud Garsy Seignur de Toartz,
Guilliam Eymerik Seignur de Corpmake,
A Seignur de Mateplane,
Au Seignur de Agasat.

As Conseux de Mountreal,
As Conseux de Manso Agenn.

A Labbe de Seint Mouryn,
Au Priour de Medecine,
Au Priour del Mans en Agenn.

Au Chapiter de Seint Severyn,
Au Chapiter de Seint Andreu de Burdeux.

Informatio, de qua fit mentio in Litera præcedenti.

La Informacioun, dount les Lettres le Roi, envoyez as suscritz, fount mencioun, s'ensuyt.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Vasc. 18. E. 2. m. 24.

LE Roi de Fraunce ne poet, par reson, en la Duchee rien chalenger, a ceste foitz, par desaut DE HOMINE, par les resons suthescrites; PRIMER, pur ceo qui, a Homage faire a lui, nous ne fuismes unqes Somons, ne garniz.

ITEM, toet eust le dit Roi de Fraunce, q'ore est, en son temps, avant ces houres, purpris sur nous, en nostre dite Duchee, Terres, Fraunchises, Jurisdictions, & noz autres Droitz, en moltz des maneres, par volunte & torteuousement, & auxint, hors de la Duchee, en nostre Ille de Olyroun: & nous lui eoms plusours foitz humblement requis, & fait requer soeffisauntment, q'il adresceat, ou fait adrescer duement les dites duretees; protestauntz, & offrauntz nous estre, tot dis, prestz d'ester a droit, en sa Court, des choses, qui nous toucherient, ou puissont toucher, par cause de nostre dite Duchee, solonc Le & Custume;

Il n'ad volu ce faire; mes, en aggreaunt les duretees, en cea a tort, & sauntz cause, Banny so Host sur nostre dite Duchee, especialment sur nostre Chastel de Mounpesat, en la dite Duchee:

Et nous, ce oy, tauntost mandasmes a lui par nos Messagez, od soeffisaunt poair, humblement requerrantz, q'il vousist retrere, & repeller son Ban & son Host:

Et, s'il eust nulle question ou querele vers nous, ou les noz, par cause de la dite Duchee, ou del Chastel avantdit, lui plust mettre la, en sa Court, devant les Piers, a ce Appellez, & nous feriomes prestz d'ester a lour Agard solonc Lei & Custume:

ESTRE CE nous lui offrismes, qui nous estioms prestz de faire a lui quant que faire deuerioms, especialment Homage (mes qil retreisist, & repellast son Host & son Ban desusditz) & nos assignast certeins lieu & jour, covenables & seurs, & nous y seriomes Voluntiers, a faire noz deuers:

Et, toet eussiens donez a noz Messages soeffisant poair d'accepter tieltz jour & lieu, il n'ad volu ottreier noz dites requestes, n'ascune d'yceles.

Et nnus, pur taunt, n'avom lesse, qui nous ne li eoms, souent foitz puis, requis, od tote humilite, & tote reverence, qui lui plust ottreier a nous noz ditz requestes, especialment q'il vousist retrere son Host & son Soeffrir de tielz maneres de grevaunce, & Ban qui les choses puissent estre Trees peisiblement par Tretee, ou soueax par les Piers en sa Court, come il affiert; & sur ce assigner nous jour & lieu, covenable & seur, a faire ce qui faire deuerioms, come il est desusdit: A. D. 1324.

Queu chose il n'ad volu nul temps oyer, ne ottrier, nene voleit escouter noz Messages; mes sodeinement, sanz nul garnisement, fist prendre, entour la Feste de la Nativite de Seint Johan le Baptiste, darein passe, noz Gentz en sa Terre, & mettre en Prisone, & les detient, & fist mettre Gar de sur routz les entrovez de sa Terre, & defendre l'entree des Engleys, come de ses enemies, & fist mettre a sa mayn nostre Counte de Pontif.

Et puis lui biasmes aver Envoietz solempnes Messages, Evesqes, Countes, & autres Grantz de nostre Terre, pur avoir fait a lui tote l'onur & reverence, qui faire puissoms, & Tretee de Pees & d'Acord d'entre nous: Si lui priasmes, moult de cuer, q'il nous eust doner soeffisant Conduyt, pur noz ditz Messages, de seurement aler & returner; queu chose il ne voluit ottrier, ne faire.

Et unquore, pur desir d'avoir Pees, nous entendantz q'il escutereit, & orreit son Homme lige, de meisme, si enveasmes a lui, par le Sire de Suylli, son Homme lige (q'estoit dont par devers nous) ensemblement od un des noz; & lui offrismes tant de humilite, tant de subjection, qil sembleyt a plusurs qui turna partie a Disheritison de nous, & qui nul homme n'el eust refusez de reson.

Et, outre, lui requiesmes qui, si ne lui plust tenir Tretee od nous, ne od les noz, gadount vousist attentir qui les Debatz fuissent mis, par assent de parties, devaunt nostre Seint Piere, le Pape, Come Privee, Sage, & Droirure le Parsone, & par lui fuissent apeisees.

Et,

A. D. 1324. Edw. 2. Et, quant il avoit oi le dit Sire de Suylly, il ne lui voleit rien ottreier, ne respoundre; & nostre Message, qui estoit en sa compaigne, Li dit Rois ne voleit voer, n'escuter;

Einz ni ent tant regard a noz offres & Requestes avauntditz, ne a les Aliaunces & Affinitees, qui sont entre nous, pendante sur les dites choses tiele Parlaunce (de la quele nous fiasmes tant, auxi Come nous semblat qe nous devioms, nous ne meismes force en nostre dite Duchee) le dit Roi ad enveez A. D. 1324. Edw. 2. en meisme la Duchee, grant efforce, & y ad occupez, sur nous, Citees, Villes, Chasteux, & Terres plusurs, &c. de jour en autre, s'aforce a ce faire;

Par quei le dit Roi de Fraunce ne poet sus mettre a nous defame, desi, come touz jours suismes, oumes, & feroms presiz a faire a li, quan que faire devoroms.

Ad Regem Aragoniæ, pro Subsidio Hominum ad Arma contra Regem Franciæ.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Claus. 18. E. 2. m. 32. dorf. Magnifico Principi, Domino Jacobo, Dei gratiâ, Aragoniæ, Valentiæ, Sardiniæ, & Corsicæ Regi Illustri: Comitique Barchinoniæ; ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Vexillario, Admirato, & Capitaneo Generali, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, &c. Salutem, & successus, semper ad vota, prosperos & felices.

Quanto, Rex inclite, interni amoris fœdera, inter vestram & nostram Domos Regias, ex propinqua Cognationis necessitudine, a longis retrò temporibus recolimus viguisse, eo, de vestræ Celsitudinis benivolentiâ, pleniori fiduciâ supportamur, quòd, pro conservando nostro honore Regio, & Adversantium nobis injuriis propulsandis, nobis propensiùs velitis assistere, & in opportunitatibus fiducialiùs opem ferre.

Cùm itaque Dominus Karolus, Franciæ & Navarræ Rex,

De cujus Amicitiâ, ob multiplicia Consanguinitatis & Affinitatis vincula, inter nos & ipsum existentia, & Pacum & diversarum Alligationum firmitates, inter nos & ipsius Regis Progenitores initarum, & variis Juramentis ac aliis securitatibus Vallatarum, plenam confidentiam habebamus, nullâ Diffidatione præmissâ, ut consuetum est fieri,

Ducatum nostrum prædictum, & alias Terras nostras, misso grandi Excercitu, de Guerrâ satagat occupare, nos, & nostros Subditos ibidem prosequendo hostiliter & gravando, non Causam, set Occasionem fictam assumens ex defectu Homagii, quod sibi ad Quindenam Festi Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ præteriti, a nobis præstari, ut asserit, debuisset;

Quamquam super hoc, in dicto Ducatu, ut Antecessorum suorum temporibus solebat fieri, seu alibi, non fuissemus, ex parte suâ, aliqualiter debitè A. D. 1324. præmuniti:

Et nichilominus nobis Accessus, ad ipsum Regem, ad diem illum, tutus non patuit, eo quòd idem Rex grandem Excercitum, ad Equitandum contra nos de Guerrâ, tunc fecerat congregari, ad nos & Subditos nostros, in Ducatu prædicto, expugnandum.

Et licet nos, eo prætextu, ad ipsius Regis præsentiam plures solempnes Nuncios destinaverimus: requirendo humiliter ut dictum Excercitum suum revocare dignaretur: Offerendo nos paratos esse ad subeundum Judicium Parium Curiæ suæ, si quam idem Rex, ratione Ducatûs prædicti, contra nos haberet Quæstionem: & petendo quòd, revocato dicto Excercitu, nobis certos diem & locum, quibus ad ipsum accedere possemus, ad faciendum ei Deveria, quæ sibi de Jure facere deberemus, assignaret: &, super hoc, eisdem nostris Nunciis plenam & expressam, per nostras Literas, dederimus Potestatem; alias etiam vias exquisiverimus Concordiæ, quas præsentibus inserere longum foret.

Præfatus tamen Rex non solùm priores Nuncios nostros, super præmissis, audire renuit, set posterioribus accessum ad ipsum habere non permisit, nec curavit Pacis assentire Tractatibus, set Bellorum Turbinibus rancorem sui animi praelegit adimplere.

Propter quod,

Ipsius Regis duritiam & malivolentiam contemplantes, & quòd nos contra ipsum injustè non egimus, set ipse potius contra nos agit voluntariè, nos & nostros Subditos impugnando taliter de Guerrâ & gravando, & quòd nihil proficimus viam Concordiæ exquirendo,

Ad

A. D. 1324. Edw. 2. Ad resistendum ipsius Potentiæ, cum Dei adjutorio, curavimus nos parare, Amicorum nostrorum ad hoc Suffragia sedulè requirentes.

Quamobrem Magnificentiæ vestræ toto cordis desiderio supplicamus, quatenus, solertèr perpendens qualiter præfatus R. Nos, & nostros, injuriosè persequitur, &, timore Dei postposito, nostrum Patrimonium suis satagit usibus aggregare, zelo velitis Justitiæ, ac Consanguinitatis & Amoris Optentu, de Hominibus ad Arma, Equitibus, & Peditibus, tale nobis Auxilium facere & Succursum, quòd, vestro mediante Præsidio, ipsius Regis refrænetur Aviditas, & Elatio, Auctore Domino, reprimatur: Et quod nos, si vobis Casus consimilis offeratur, vobis, gratâ vicissitudine, ad consimile Præsidium astringi debeamus & meritò temporibus oportunis. A. D. 1324. Edw. 2.

Et quid, nostri contemplatione, in hac parte vestra Magnificentia decreverit faciendum, nobis rescribere velitis per præsentium Portitorem.

Dat. apud Porcestriam tricesimo die Septembris.

CONsimiles Literæ diriguntur Excellentissimo Principi Domino A. Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Siciliæ, Cordubiæ, Murciæ, Gehennæ, atque Algarbiæ Regi illustri, Consanguineo nostro karissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, &c.

Pro Rege de Subditis Regis ad partes Aragoniæ, pro Victualibus ibidem quærtanndis, declinantibus.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Ibid. REX, Nobili Viro, Domino Johanni Infanti, Domino de Byscay, Consanguineo suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Quanto interni Amoris Fœdera, inter nostram & vestram Domos, ex propinquæ Cognationis necessitudine *&c. ut supra in Literâ directâ Regi Aragoniæ usque ibi*, & meritò temporibus oportunis *tunc sic*,

Affectuosè vestram deprecantes Amicitiam, quatinùs, jura Sanguinis attendentes, & Amoris vinculum, quòd indefinenter gessimus & gerimus ad vos & omnem Gentem vestram, dictum negotium nostrum cordi habere velitis pro Subsidio nobis faciendo; quia proponimus, Duce Domino, partes nostri Ducatûs, in manu potenti, in proximo, visitare; pro hujusmodi Nequitiis & Injuriis, vestris & aliorum Proximorum & Amicorum Consiliis & Auxiliis, propulsandis (ad quod vos parare velitis, ut confidimus, & optamus) nostros, ad vestras Terras & Partes, pro Victualibus & aliis Necessariis providendis, declinantes, benignè, si placet, & sub securo vestro Conductu recipientes, & salvò negotiari permittentes.

A. D. 1324. Vestræ insuper gratæ Dilectioni corditer regratiamur de benivolâ & gratâ receptione Nunciorum nostrorum, ad vos nuper venientium, qui nondum ad nos redierunt, set vestram gratitudinem suis Literis nunciarunt.

Quid autem, nostri contemplatione, in hac parte vestra Magnificentia decreverit faciendum, nobis rescribere velitis per præsentium Portitorem.

Dat. apud Porcestriam tricesimo die Septembris.

EOdem modo scribitur Domino Ferrando, Filio de Dandiago de Haro, Consanguineo Regis, exceptâ illâ Clausulâ, vestræ insuper gratæ &c.

ITem, Nobili Mulieri, Dominæ Mariæ, Tutrici, Excellentissimi Principis, Domini A. Castellæ, Legionis, Toleti, Sibiliæ, Cordubiæ, Murciæ, Gehennæ, atque Algarbiæ Regis Illustris, Consanguinei Regis carissimi.

Teste Rege ut supra.

De Tractando cum quibuscumque super Confœderationis & Amicitiæ Vinculo.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Pa. 18. E. 2. p. 1. m. 19. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Ad tractandum cum quibuscumque Nobilibus & aliis Personis (cujuscumque Regni, seu Terræ, Statûs, Dignitatis, vel Conditionis existant) ac Commu- A. D. 1324.

A. D. 1324. Edw. 2. Communitatibus, & Universitatibus quibuscumque de Confoederationis & Amicitiae vinculo speciali; & ad easdem Confoederationem & Amicitiam, inter nos & ipsos, ineundum, & firmandum, assecurandum & roborandum, modis & viis, quibus expedire videbitur,

Dilectis & fidelibus nostris, Venerabili Patri, Alexandro Archiepiscopo Dublinienſi, Edmundo Comiti Kantiae, Fratri nostro cariſſimo, Radulpho Basset de Drayton, Seneſcallo nostro Vasconiae, & Magiſtro Willielmo de Weston, Canonico Lincolniae, & Legum Doctori, tribus, & duobus eorum, plenam damus & concedimus, tenore praesentium, Potestatem;

Ratum habituri & firmum quicquid, per praedictos, Archiepiscopum, Comitem, Seneſcallum, & Willielmum, tres, vel duos eorum, tractatum, initum, firmatum, aſſecuratum, ac factum fuerit in praemiſſis; &, ad ea omnia fideliter observandum, nos, & omnia Bona nostra specialiter obligamus; & praemiſſa omnibus, quorum intereſt, aut A. D. 1324. Edw. 2. intereſſe poterit, innoteſcimus per praesentes.

In cujus &c.

Dat. apud Porceſtriam primo die Octobris.

Per ipſum Regem.

Consimiles Literae fiunt praefatis, Archiepiſcopo, Comiti, Seneſcallo, & Willielmo, tribus, vel duobus eorum, de tractando, de Confoederationis & Amicitiae vinculo speciali ineundarum &c. cum Reymundo Arnaldi de Caudâ Rasâ, Guillielmo Domino de Andomo, Reymundo Guillielmi Domino de Gezerest, & Bernardo de Bearnio de Laſpes, & eorum quolibet &c.

Dat. ut supra.

Per ipſum Regem.

De Matrimonio inter Filium Regis & Filiam Regis Aragoniae contrahendo.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 1. m. 19. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

De fidelitate probatâ & circumſpectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Venerabilis Patris, Alexandri Archiepiſcopi Dublinienſis, Edmundi Comitis Kantiae, Fratris nostri cariſſimi, Radulphi Baſſet de Drayton, Seneſcalli nostri Vasconiae, & Magiſtri Willielmi de Weston, Canonici Lincolniae & Legum Doctoris, plenariè confidentes,

Ad Tractandum, pro nobis, & nostro nomine, cum, Magnifico Principe, Domino Jacobo, Rege Arragoniae Illuſtri, vel ſuis, ſuper Copulâ Conjugali, inter Edwardum, Filium nostrum Primogenitum, & Filiam praedicti Regis Maritandam, Contrahendâ;

Et ad ea, quae ſuper praemiſſis tractata fuerint & concordata, modis & viis, quibus meliùs expedire videbitur, A. D. 1324. vallandum, & firmandum;

Et ad omnia & ſingula, quae in praemiſſis neceſſaria fuerint, faciendum;

Praefatis, Archiepiſcopo, Comiti, Seneſcallo, & Canonico, ac tribus, & duobus eorum, plenam Poteſtatem & ſpeciale Mandatum damus, & concedimus per praeſentes;

Ratum, gratum, & firmum habituri quicquid, per praefatos, Archiepiſcopum, Comitem, Seneſcallum, & Canonicum, tres, vel duos eorum, Tractatum, Concordatum, Vallatum, Firmatum, & factum fuerit in praemiſſis, & quolibet praemiſſorum.

In cujus &c.

Dat. apud Porceſtriam primo die Octobris.

Per ipſum Regem.

De reſiſtendo Aggreſſibus Navium Regis Franciae.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Vasc. 18. E. 2. m. 25. REX Majori, Ballivis, Probis Hominibus, & toti Communitati Villae de Leune, Salutem.

Quia Rex Franciae, congregato Magno Exercitu, Ducatum nostrum Aquitaniae de Guerrâ occupare nititur hiis diebus: &, praeter hoc, ut accepimus, A. D. 1324. tàm ipſe, quàm alii Aemuli noſtri, Naves in magnâ multitudine, in partibus Selandiae, Caleſiae, Normanniae, & alibi, parare facit, ad equitandum ſuper Nos, & Regnum noſtrum: & ad Nos, Regnum noſtrum, Eccleſiam Sanctam,

A. D. 1324. Edw. 2. & Populum nostrum ibidem, pro posse suo, gravandum:

Quódque Naves illæ, in partibus Norffolciæ, infra paucos dies, applicare intendunt;

Nos, periculis, quæ per hujusmodi Aggressus evenire possent (quod absit) obviare volentes, ut tenemur: Considerantes etiam quòd vos, & Villa prædicta, conjuncti estis Litoribus & Locis, in partibus illis, ubi Naves hujusmodi applicare possent ad gravandum:

Vobis mandamus, in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quòd ad defensionem & salvationem dicti Regni, contra Aggressus hujusmodi, sine dilatione aliquâ, in quantum viriliùs & potentiùs poteritis, vos paretis.

Et, si quæ Naves hujusmodi, a partibus transmarinis, ad partes illas venerunt, ad gravandum nos, & Populum nostrum, sicut prædictum est, tunc eis, cum toto posse vestro, resistatis, & eas, unà cum Hominibus & Bonis omnibus, in eis existentibus, arestari, & salvò custodiri faciatis; & nos de toto facto vestro, in hac parte, reddatis certiores indilatè.

Et præmissa, sicut nos, & honorem nostrum, & salvationem Regni nostri diligitis, & vos ipsos indempnes servare volueritis, nullatenus omittatis. A. D. 1324. Edw. 2.

Mandavimus enim, dilectis & fidelibus nostris, Roberto de Moote Alto, Thomæ Bardolf (Custodibus Terrarum Maritimarum & Litorum io Comitatu prædicto) quòd tantam diligentiam super præmissis apponant, quòd, per Subitos Aggressus dicti Regis, vel suorum, seu aliorum quorumcumque, in partibus illis, dampnum, vel periculum nobis, aut Regno nostro, non eveniat quoquomodo.

Quibus volumus quòd vos, cum toto posse vestro, in omnibus, intendatis, quotiens super hoc per ipsos fueritis præmuniti.

Teste Rege apud Porcestriam primo die Octobris.

Per ipsum Regem.

EOdem modo mandatum est Majori, Ballivis, Probis Hominibus, & toti Communitati Civitatis Norwyci.

Teste ut supra.

Ad Ducem Britanniæ, de Rege Franciæ Processum sine debita præmunitione aggravante, & Jura ac Prærogativam Parium violante.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Claus. 18. E. 2. m. 29. d. LE Roi au duc de Bretaigne, Cosyn & Pier de France, Saluz.

Treschere Cosyn, tot soit il eu, & use, & c'est reson, que touz les debatz & questions, entre le Roi de France & nul des Piers, touchantz leur Fiedz, devient estre triez en la Grant Chaumbre de Parys, devant les Piers, & par eux, a ceo appellez; ne pur quant le Roi de France, voluntrieuement, & saunz cause (Sauvee sa reverence) & saunz quecunque Proces faire meement devant les Piers, en la Grant Chaumbre, sicome il afferoit,

Nient eant regard a les Pees, affermees entre lui, & Nous, & noz Auncesters, & as autres Alliaunces par Consanguinite, Affinite, Mariages, & en altres moltz des Maneres faites: ne a les foveners & grauntz pursuites de Pees, que nous avoms faitz vers lui; oe a l'estat de Parautee,

Ad envoe, contre nous de Guerre, en nostre dite Duchie, sodeynement sun Uncle, Sire Charles, od graunt Host; le quel Sire Charles est meu contre nous (Dieu scet pur quei, & nous entendoms que vous, & plusours aotres, l'entendez) & ad purpris illoeques sur nous, par force de Guerre, plusours noz terres en Ageneys, & destruyt noz Terres, & noz Poeples celes parties, & ad ja assege nostre chere Frere, son Neveu, Edmond Counte de Kent, en nostre Ville de la Rieule; & s'afforce a purprendre sur nous tote nostre dite Duchee, a tort & saunz reson, & encouotre le Droit & la Prerogative des Piers, a mal ensaumple, pur temps q'est avenir, & en perpetuel servitute a l'estat des Piers. A. D. 1324.

Et coment que le dit Roi de France suppose, & die, que nous avoms este duement requis a faire Homage, & n'el avoms volu faire (sauvee sa reverence) nous ne feusmes unqes requis, come estre deussiens, ne ne l'avoms peu faire pur les grauntz & notoires injuries & duresces, qil nous ad fait puis la Paske; en cea, de quel temps, il ad, per diverses foitlis, somounz & bannitz son host sur nous, a nostre dite Duchee, & par aillors; ne unqes devant nos Piers, en la grant Chaumbre, come affereit,

unqes

A. D. 1324. Edv. 2. unqes Proces n'esteit fait contre nous sur les dites choses, ne nous ny esteioms a ce appellez ;

Par quei nous vous prioms & requerroms, que, pur l'estat des Piers sauver & meintenir, & pur Justice, voillez eider, ou par voie de requeste, vers le dit Roi de France, ou par autre voie coveuable, solonc vostre bon conseil, come les dites durescees & tortz, a nous faites, puissent cesser, & l'estar de Paraute puisse estre maintenue, sicome il affiert ; desicome chescun Pier est tenu autre eider, en droiture & verite, a la Sauete del' estar de Paraute, que ne perisse, ne deschete hontousement. A. D. 1324. Edv. 2.

Et, de qil vous plerra faire, nous voillietz remainder si tost, come il vous plerra.

Don. a Porcestr le 6. jour d'Octobre.

De non molestando super Bajulatione Crucis.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Claus. 18. E. 2. m. 31. d. REX, Venerabili in Christo Patri, W. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

Quoniam, tempore Concordiæ & Unitatis, disponente pacis Auctore, cuncta prosperiùs aguntur, & ad finem optatum feliciùs diriguntur, quæ Concordiam & Unitatem præpediunt, quantum nobis possibile fuerit, nostris voluimus temporibus exulari.

Sanè cognovimus, inter Vos, & Prædecessores vestros, &, Venerabilem Patrem, W. Eborum Archiepiscopum, Angliæ Primatem, & Prædecessores suos, retroactis temporibus, ad diversos tractatus & Parliamenta, nostris & Progenitorum nostrorum temporibus, in Provinciâ vestrâ Cantuariensi habitos, pro Bajulatione Crucis Archiepiscoporum Eborum coram eis, in Provinciâ vestrâ, discordiæ materiam & grandia frequenter pericula evenisse: & eis, quæ agenda & ordinanda, in dictis Tractatibus & Parliamentis, ad utilitatem & commodum Populi Regni nostri fuerant, non, absque gravi scandalo, quamplurima impedimenta, Procurante Satore Scismatis, hactenus præstitisse:

Ac nos quendam Tractatum, apud Londonias, in instantibus tribus Septimanis Sancti Michaelis proximò præteritis, super diversis & arduis Negotiis, nos, & Statum Regni nostri specialiter tangentibus, cum Prælatis, Magnatibus, ac cæteris Proceribus Regni nostri, tenere disposuerimus:

Et dicto Archiepiscopo Eborum mandaverimus in fide & dilectione, quibus nobis tenetur, firmiter injungentes, quòd, dictis die & loco, personaliter intersit nobiscum, & cum cæteris Prælatis, Magnatibus, & Proceribus prædictis (quibus similiter super hoc scripsimus) super Negotiis illis tractaturus, suumque Consilium impensurus:

Considerantes igitur, occasione dictæ Discordiæ, nostri, & ipsius Regni nostri negotia posse, more solito, faciliter retardari: Recolentésque quòd, in Parliamento nostro, nuper apud Eborum convocato, in vestri & dicti Archiepiscopi præsentiâ, concordatum fuit, quòd vos ad Parliamenta & alios Tractatus, pro negotiis nostris, in Provinciâ Eborum; & quòd idem Archiepiscopus Eborum, ad hujusmodi Parliamenta & Tractatus, in Provinciâ vestrâ tenenda (absque impedimento vobis, seu vestris, per dictum Archiepiscopum Eborum; seu sibi, vel suis, per vos, aut vestros, inferendo) veniretis: A. D. 1324.

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd præfato Archiepiscopo Eborum, aut Hominibus de Familiâ suâ, in veniendo usque ad dictam Civitatem Londoniarum, ibidem morando, aut exindè ad propria redeundo, non inferatis, seu per alios fieri procuretis Dampna, Gravamina, seu Impedimenta aliqua quovis modo:

Scientes quòd, si secùs feceritis, ad vos graviter capiemus.

Volumus enim vos ad hujusmodi Parliamenta & Tractatus, in Provinciâ Eborum, pro Negotiis nostris, absque impedimento vobis, seu vestris, per prædictum Archiepiscopum, & suos inferendo, accedere in futurum, juxta Concordiam supradictam.

Teste Rege apud Guldeford octavo die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

EOdem modo scribitur Vicecomitibus Warwiciæ & Leicestriæ, Notinghamiæ & Derbiæ, Northamptoniæ, Bedfordiæ & Buckinghamiæ, Essexiæ & Hertfordiæ, quòd prædicto Archiepiscopo, cùm ad Ballivas suas accesserit, occurrant, & ipsum per Ballivas suas salvò & securè conducant.

De

A. D. 1324. A. D. 1324.
Edw. 2. *Edw. 2.*

De intendendo Episcopis, in Religiosos, Alienigenas, amovendo.

A. D 1324.
An. 18. E. 2.
Vasc. 18. E. 2. m. 22. d.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Willielmo de Cotes, & Stephano de Denham.

Licet nuper, certis de causis, per Literas, sub Sigillo Scaccarii nostri, assignaverimus vos, conjunctim, & divisim, ad capiendum, & seisiendum in manum nostram omnes Prioratus, Domos, & loca Religiosorum, Alienigenarum, quorumcumque, de potestate seu Dominio Regis Franciæ, in Comitatu Kantiæ, unà cum Terris, Bonis, & Catallis eorumdem (Flandrensibus duntaxat exceptis) & ad ipsos Religiosos, infra Prioratus & Domos suos, salvò & honestè custodiendum: & ad inveniendum singulis eorum, pro sustentatione suâ, quâlibet Septimanâ, decem & octo Denarios, & decem Solidos per Annum, pro aliis necessariis suis, de Exitibus Prioratuum & Domorum eorumdem:

Quia tamen jam mandavimus, Venerabili Patri, W. Archiepiscopo Cantuariensi, quòd ipse omnes Religiosos hujusmodi, in Diocese suâ, qui prope Mare, vel Aquas, Navigium quodcumque Ducentes, ad Mare morantur, a Domibus & Locis suis hujusmodi amoveri, & ipsos in aliis Domibus Religiosis nostræ Nationis, remotioribus a Mari, poni faciat, ibidem moraturos ad talia vadia, qualia in Domibus suis propriis, si in eisdem moratentur, habere deberent: A. D. 1324.

Vobis Mandamus quòd præfato Archiepiscopo, in Amotione hujusmodi Religiosorum, a Domibus suis propriis, usque ad alias Domos (sicut prædictum est) obediatis, & intendatis: & pro singulis hujusmodi Religiosorum (cùm sic amoti fuerint) vadia hujusmodi, necnon Decem Solidos per annum, quamdiu in aliis Domibus sic morantur, de Exitibus propriarum Domorum suarum, in custodiâ vestrâ existentium, abbatibus, vel Prioribus Domorum illarum, in quibus positi fuerint, solvi faciatis; & nos vobis indè, in Compoto vestro, de Exitibus prædictis, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Bisset 12. die Octobris.

Per ipsum Regem & Concilium.

Eodem modo scribitur Custodibus subscriptis, de intendendo Episcopis subscriptis; videlicet,

Petro de Worldham, Stephano Power,	*in Comitatu Sussexiæ de intendendo J. Cicestrensi Episcopo.*
Roberto de Kelleseye, Roberto de Asshele,	*in Civitate London. in Comitatu Middelsexiæ de intendendo S. Londoniensi Episcopo.*
Johanni de Enefeld Militi, Roberto Herevard Clerico,	*in Comitatibus Essexiæ Hertfordiæ, de intendendo S. Londoniensi Episcopo.*
Johanni de Crek, Magistro Thomæ de Garton,	*in Comitatu Cantebrigiæ de intendendo J. Eliensi in Huntingdon de intend. H. Lincolniensi Episcopo.*
Galfrido Wieb. Militi, Henrico de Hale Clerico,	*in Comitatu Norffolciæ de intendendo J. Norwycensi Episcopo.*
Edmundo de Hemegne, Galfrido de Castre,	*in Comitatu Suffolciæ de intendendo J. Norwycensi Episcopo.*
Nicholao Makerel, Roberto de Aston,	*in Comitatu Gloucestriæ de intendendo T. Wygorniensi Episcopo.*
Roberto de la Felde, Adæ Lucas,	*in Com. Glouc. de intendendo T. Wygorn. Episcopo.*
Roberto Pill Clerico personæ Ecclesiæ de Torbrian, Johanni Brian,	*in Comitatu Devoniæ de intendendo W. Exoniensi Episcopo.*
Reginaldo de Botereux, Magistro Ricardo de Beupre.	*in Comitatu Cornubiæ de intendendo dicto Episcopo Exoniensi.*
Radulpho de Bereford, Willielmo de Overton.	*in Com. Suthamptoniæ de intendendo J. Episcopo Wyntoniensi.*
Willielmo Husee,	*in Comitatu Surriæ de intendendo dicto Episcopo Wyntoniensi.*
Ricardo de Emeldon,	*in Com. Northumbr. de intendendo, L. Episcopo Dunolm.*
Adæ de Hopton. Johanni Joun,	*in Westrithingo in Com. Eborum de intendendo W. Eborum Archiepiscopo.*

Michaeli

A.D. 1324. Edw. 2.

Michaeli de Wath, Roberto de Borton,	*in Estr. in Com. Eborum de intendendo, W. Ebor. Archiep.*
Willielmo Clarel, Waltero de Popelton,	*in Northr. in Com. Ebor. de intendendo, W. Eborum Archiep.*
Waltero Beryl, Magistro Rogero de Blokesworth,	*in Comitatu Dors. de intendendo, R. Episcopo Sarum.*
Magistro Johanni de Tarent, Waltero de Rysom,	*in Comitatu Wiltes. de intendendo dicto Episcopo de Sarum.*
Henrico de Gulden Militi, Willielmo de Bracton,	*in Comitatu Somersetiæ de intendendo, J. Bathoniensi & Wellensi Episcopo.*
Magistro Johanni de Horkestowen, Rogero de Whatton,	*in Com. North. & Rotel. de intendendo, H. Episc. Linc.*
Magistro Willielmo de Bayons, Edmundo de Assheby,	*in Comitatu Lincolniæ de intendendo dicto Episcopo Lincolniensi.*
Thomæ de Bourgh, Adæ de Skelton,	*in Com. Westmerl. & Cumberlandiæ de Intendendo, J. Episcopo Karliolensi.*
Willielmo de Tatham, Johanni de Lancastr.	*in Com. Lanc. de intend. R. Coventr. & Lich. Episcopo.*
Riccardo de Whatton. Willielmo Buzoun.	*in Comitatu Derbiæ de intendendo eidem R. Episcopo.*
Ricardo de Whatton, Willielmo Buzoun,	*in Com. Nottingh. de intendendo dicto Archiepiscopo Eborum.*

Nicholao de la Felde in Insula vecta de intendendo dicto Episcopo Wintoniensi.

A.D. 1324. Edw. 2.

De tradendo Beneficia & Bona Alienigenarum Episcopis Custodienda.

A.D. 1324. An. 18. E. 2. Vasc. 18. E. 2. m. 22. d.

REX, dilectis & Fidelibus suis, Willielmo le Cotes, & Stephano de Denham, Salutem.

Licet nuper, certis de causis, per literas, sub sigillo Scaccarii nostri, assignaverimus vos, conjunctim, & divisim, ad capiendum & seisiendum in manum nostram omnes Ecclesias, Præbendas, & alia Beneficia quæcumque Hominum secularium, de Potestate seu Dominio Regis Franciæ, in Comitatu Kantiæ, unà cum omnibus Bonis, Rebus & Catallis suis, in eisdem inventis; Flandrensibus duntaxat exceptis:

Quia tamen volumus quòd præmissa per Episcopos locorum hujusmodi fiant, & quòd iidem Episcopi deputent, quos Sufficientes viderint, ad hujusmodi Ecclesias, Præbendas, Beneficia, Bona, Res, & Catalla custodiendum, prout singulis Episcopis Regni nostri plenius dedimus in Mandatis:

Vobis Mandamus quòd, de capiendo, vel seisiendo in manum nostram Ecclesias, Præbendas, Beneficia, Bona, Res, aut Catalla hujusmodi, in Comitatu prædicto, vos non intromittatis, Archiepiscopum locorum illorum indè disponere & ordinare permittentes. A.D. 1324.

Et, si Ecclesias, Præbendas, Beneficia, Bona, Res, aut Catalla hujusmodi, in manum nostram, virtute mandati nostri prædicti, ceperitis; tunc ea Custodibus, per Archiepiscopum locorum illorum ad hoc deputandis, absque diminutione Bonorum, Rerum, aut Catallorum illorum, ad Mandatum ejusdem Archiepiscopi, Liberetis indilatè; volumus enim vos inde erga nos exonerari.

Teste Rege apud Ayflete 12. die octobris.

Per ipsum Regem & Consilium.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

Willielmo de Huse,	*in Com. Surriæ.*
Petro de Worldham, Stephano Power,	*in Comitatu Sussexiæ.*
Roberto de Kelleseye, Roberto de Asshele,	*in Civitate Londoniæ & Comitatu Middlesexiæ.*
Johanni de Enefeld Militi, Radulpho Hereward Clerico,	*in Comitatu Essexiæ & Hertfordiæ.*
Johanni de Crek, Magistro Thomæ de Garton,	*in Com. Cantebr. & Hunt.*
Galfrido Mich. Militi, Hencico de Hale Clerico,	*in Com. Norff.*
Edmundo de Hemegrave, Galfrido de Castre,	*in Com. Suff.*
Nicholao Makerel, Roberto de Aston,	*in Com. Gloucestr.*
Henrico de Pentelawe, Johanni de Brumpton,	*in Com. Exon. & Berk.*

Henrico

A.D. 1324. Edw. 2.

Henrico de Gilden Militi, *Gullielmo de Bracton,*	*in Com. Somerſ.*
Waltero Berick, *Magiſtro Rogero de Blokeſworth,*	*in Com. Dorſ.*
Reginaldo Botreux, *Magiſtro Ricardo de Beaupre,*	*in Com. Cornub.*
Magiſtro Johanni de Tarente, *Waltero de Ryſum,*	*in Com. Wilteſ.*
Radulpho de Bereford, *Willielmo de Overton.*	*in Com. Suth.*
Nicholao de la Felde in Inſula vecta.	
Roberto Pil Clerico perſonæ Eccleſiæ de Torbrian, *Johanni Brian,*	*in Com. Devon.*
Roberto de la Felde, *Adæ Lucas,*	*in Com. Heref. & Wygorn.*
Magiſtro Johanni de Horkeſtowe, *Rogero de Whatton.*	*in Com. Northt. & Rotel.*
Rogero de Gildeburgh. Cler. *Johanni de Arches,*	*in Com. Bedf. & Buk.*
Magiſtro Willielmo de Baionſe, *Edmundo de Aſſbeby,*	*in Com. Lincoln.*
Adæ de Hopton. *Johanni Toun,*	*in Weſtrithyng.*
Roberto de Burton, *Michaeli de Wath.*	*in Eſtrithing.*
Willielmo Clarel, *Waltero de Popelton.*	*in Northrithing.*
Thomæ de Burgh, *Adæ de Skelton,*	*in Com. Weſtmerl. & Cumbr.*
Willielmo de Tatham, *Johanni de Lancaſtr.*	*in Com. Lancaſtr.*
Ricardo de Whatton, *Willielmo Bozoun,*	*in Com. Notingh. & Derb.*
Roberto Touk, *Johanni de Leek,*	*in Com. Salop. & Staff.*
Magiſtro Roberto de Sotwell, *Rogero de Bellegrave,*	*in Com. Warr. & Leyceſtr.*
Ricardo de Emeldon, in Com. Northumbr.	

A.D. 1324. Edw. 2.

Poſtea Ricardus de Weſtcote aſſignatur loco dicti Willielmi de Overton, per novam Commiſſionem in formâ ſupradictâ.

Teſte Rege ut ſupra.

Ad Cardinales, ſuper Invaſionibus Regis Franciæ, & Narratio ſeriatim totius Facti.

A.D. 1324. An. 18. E. 2. Rom. 18. E. 2 m. 3.

VEnerabili in Chriſto Patri, Domino L. Dei gratiâ, Sanctæ Mariæ in Viâ latâ Diacono Cardinali, Conſanguineo ſuo cariſſimo, Edwardus, ejuſdem gratiâ &c. Salutem, & ſinceræ dilectionis augmentum.

Veri amoris integritas (quam propinquitatis neceſſitudo produxit) Amantem ſilere non patitur, ſed prodire cogit in publicum quod latet introrſum, & ibi ſe linguarum jaculis ardentiùs obicit, ubi, in Dilecti vituperium, perpendit verba fallaciter jaculari.

Intelleximus ſiquidem, Pater reverende, qualiter proponente nuper, coram Domino ſummo Pontifice, uno Cardinali (ſalvâ reverentiâ) aliter quàm res ſe habeat, quòd Rex Franciæ, juſto Proceſſu, Exercitum ſuum contra nos congregari fecerat, ad occupandum Ducatum noſtrum Aquitaniæ, & alias Terras noſtras, infra Dominium ſuum, Cauſas, quas ſibi placuit, ſuper hoc allegando; &, petente ut idem Dominus ſummus Pontifex ipſius Regis factum approbare, eique in hoc aſſiſtere dignaretur,

Veſtra Sinceritas (cæteris tacentibus) tantam noſtram non valens ferre injuriam, ei obicem ſe præbuit, ut accepimus, & hiis, quæ per ipſum propoſita fuerant, curavit per ordinem reſpondere; accuſando ipſius Regis Injuſtitiam, & noſtram Innocentiam, veris aſſertionibus, demonſtrando.

A.D. 1324.

In quo profectò dilectionis veſtræ teneritudinem, ex Propinquitatis ardore, lucidiùs intuemur, & eo grates & gratias vobis referimus ampliores, quo præmiſſa, ex intenſiori deſiderio, & conſcientiæ puritate, novimus prodiiſſe.

Et, ut, veritate ac geſtæ rei ordine cognitis, hujuſmodi Obtrectantibus in opportunitatibus apertiùs valeat reſpondere, Rem geſtam, in quâdam Cedula, ſcribi mandavimus ſeriatim, & eam vobis mittimus præſentibus interclauſam;

Totâ mentis fiduciâ expertam Benevolentiam veſtram deprecantes, quatinus, dictâ Cedulâ diligenter inſpectâ & plenius intellectâ, contraria Suggerentibus, prout decet, reſiſtere, & dictum Dominum Summum Pontificem (cui etiam conſimilem Informationem, unà cum noſtris literis, tranſmittimus) informare, & inducere velitis modis, quibus decere & expedire veſtra proſpexerit Circumſpectio, ut ipſe hujuſmodi Suggeſtionibus (ſi quæ fiant) fidem non præbeat, ſed diligentiam noſtram (quam appoſuimus pro Pace & Concordiâ conſervandis) dignetur attendere; &, ſi ipſius Regis Invaſionibus, cum Dei

A. D. 1324. Edw. 2. Dei adjutorio, pro viribus, ad nostram & ipsorum tuitionem, resistamus, nobis ad culpam nullatenus imputare; quia paratos nos semper inveniet ad consentiendum pacis Tractatibus, si, & quando ipsius providentia viam ad hoc invenerit oportunam.

Cæterùm Carissime Pater,

Quietem & honorem, dilecti Clerici & Cancellarii nostri, magistri Roberti de Baldok, Archidiaconi Middlesexiæ, propter ejus laudabilia merita, & continua obsequia, magnis affectantes desideriis, ut tenemur,

Venerabilem Patrem, Dominum G. Sanctæ Luciæ in Silice Diaconum Cardinalem, jam interpellavimus precibus iteratis, ut viam pacis competentem, dilecto Clerico nostro non nimium onerosam, super Quæstione, inter eos pendente, de Portione de Milton, parte Præbendæ de Aylesbury (quam eidem Clerico nostro contulimus) nostri interventu, inite velit, & cum eo finaliter concordare; ad cujus finalem expeditionem, celerem & votivam, cordi nostro plurimùm insidentem, erga dictum Cardinalem interponere velitis, quæsumus, efficaciter partes vestras.

Dat. apud London. 18. die Octobris.

Ibid. VEnerabili in Christo Patri Domino G. Dei gratiâ Tituli Sancti Ciriaci in Termis Presbitero Cardinali, amico suo carissimo, Edwardus, eadem gratiâ, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Ex ardore dilectionis purissimæ & zelo Justitiæ novimus prodiisse, quod, proponente nuper quodam de Collegio Cardinali, coram Domino summo Pontifice, qualiter Rex Franciæ contra nos justè processerat (Exercitum suum ad occupandum Ducatum nostrum Aquitaniæ, & alias Terras nostras infra Dominium suum, destinando) causas, quas sibi placuit, minus veras, novit Deus, pro excusatione ipsius Regis allegando; ac, petente ut idem summus Pontifex ipsi Regi in hoc assistere dignaretur, vestra sinceritas ei obicem se præbuit, ut accepimus, & ejus Assertionibus curavit per ordinem dilucide respondere; super quo vestræ paternitati reverendæ grates & gratias referimus multiformes: & ut, veritate ac gestæ rei ordine cognitis, hujusmodi obtrectantibus importunitatibus apertius valeat responderi, Rem Gestam in quâdam CEDULA scribi mandavimus seriatim, & eam *&c. ut supra de verbo ad verbum.*

Teste ut supra.

Eodem modo Mandatum est Domino G. Tituli Sanctorum Marcellini & Petri Presbitero Cardinali. A. D. 1324. Edw. 2.

Ibid. VEnerabili in Christo Patri, Domino N. Dei gratiâ, Sancti Adriani Diacono Cardinali, Edwardus &c. Salutem, & sinceræ dilectionis augmentum.

Quo de vestræ dilectionis & Amicitiæ puritate pleniori fiduciâ supportamur, eo confidentiùs vestra imploramus Præsidia, & nostra Secreta pandimus in hiis quæ intimiùs insident nobis cordi.

Cùm itaque Franciæ & Navarræ Rex (non attentis cujuslibet Consanguinitatis, Affinitatis, seu alterius Fœderis, vinculis, inter ipsum & nos contractis) misso grandi Exercitu, Ducatum nostrum Aquitaniæ hostiliter satagat occupare, gravando de Guerrâ multipliciter Nos, & nostros; & nobis relatum sit quòd aliqui etiam, de Collegio Cardinales, ipsius Regis injuriam, in hac parte, Assertionibus, non veris, coram Domino summo Pontifice, palliare nitantur; prætendendo ipsum contra nos justè Guerram movisse, eo quod sibi Homagium non fecimus die & loco, ut asserunt, constitutis: Et solicitando ipsum Dominum summum Pontificem, ut ipsius Regis factum, in præmissis, approbare, eique assistere dignaretur.

Nos,

Veritatem & ordinem rei gestæ, pro declaratione nostræ Innocentiæ, ad vestram notitiam deducere cupientes: Ac de vestrâ sinceritate confidentes, quòd, veritate cognitâ, zelo veliiis Justitiæ, fictis Suggestionibus resistere; ac, pro honore nostro conservando, cæteris nostris benivolis & amicis opem ferre,

Rem Gestam, in quâdam CEDULA, scribi mandavimus seriatim, & eam vobis mittimus præsentibus interclusam; toto cordis desiderio expertam Benevolentiam vestram deprecantes, quatenùs, dictâ Cedulâ diligenter inspectâ, & pleniùs intellectâ, contraria suggerentibus, aures patulas nullatenus præbeatis; set dictum Dominum summum Pontificem (cui etiam consimilem Informationem, unà cum nostris literis, transmittimus) informare, & inducere veliis modis, quibus decere & expedire vestra prospexerit Circumspectio, ut ipse hujusmodi Suggestionibus (si quæ fiant) fidem non adhibeat, set diligentiam nostram (quam apposuimus pro pace & Concordiâ optinendis) consideret æquâ lance *&c. prout supra.*

Eodem modo scribitur Domino B. Sanctæ Mariæ in Aquiro Diacono Cardinali.

CE-

A.D. 1324. Edw. 2. A.D. 1324. Edw. 2.

CEDULA, *Papæ & Cardinalibus transmissa, de qua supra fit mentio.*

A.D. 1324. An. 18. E. 2. Ibid.

INformatio, pro Rege Angliæ & Duce Aquitaniæ, super facto inter Regem Franciæ & ipsum, ad finem quod contumacia, seu defectus sibi non debeat imputari pro Homagio suo, Regi Franciæ nondum facto, nec per eum stat quo minus Pax sit inter eos, set quòd idem Rex Franciæ ipsum de Guerrâ prosequitur indebitè, & minus justè.

IMPRIMIS, pro eo quòd idem Rex Angliæ & Dux, in Ducatu Investitus, & in ipsius Possessione existens, nunquam fuerat ex parte Regis Franciæ citatus, vel præmunitus ad Homagium faciendum, licet hujusmodi Citatio, seu Præmunitio, in aliquo solempni loco Ducatûs, fieri deberet; quemadmodum, tempore, celebris memoriæ, Philippi ultimi Regis Franciæ, apud Burdegalam, per suos certos Commissarios, suis Patentibus Literis deputatos, facta erat.

ITEM, licet præfatus Rex Franciæ, contra dictum Regem Angliæ & Ducem, plurima attemptaverit Gravamina, ante hæc tempora, ut, videlicet, Jura, Jurisdictiones, & Libertates usurpando, & Terras occupando, tàm infra Ducatum, quàm extra in Insulâ Oleronis: Idemque Rex Franciæ, per præfatum Regem & Ducem, pluries debite & instanter requisitus, ut hujusmodi Gravamina revocare, & ad Statum debitum redigere dignaretur; offerentem se paratum, super omnibus, ipsum, ratione Ducatûs prædicti, concernentibus, in Curiâ suâ, stare Juri;

Ipsum super hoc audire non curavit, set, Gravamina superaddens, quæsito colore, prætextu cujusdam Maleficii, in Bastidâ Sancti Sacerdotis, infra dictum Ducatum, ut dicitur, commissi,

Quod præfatum Regem & Ducem latuit, nec unquam approbavit, teste Deo, quinimò per suos Nuncios, Scelus illud detestando, optulit se, prout ad eum pertinet, ratione loci, severè vendicaturum,

Idem Rex Franciæ, absque culpâ vel negligentiâ præfati Regis & Ducis, hujusmodi Sceleris cognitionem, quæ ad ipsum non pertinuit, assumens, Castrum de Monte pesato, ipsius Regis & Ducis, infra dictum Ducatum suum situatum, ipso Duce non vocato, nec per contumaciam absente, per se, sine Paribus Curiæ suæ, ad id, ut Juris est & moris, vocandis, locum dictum per suum perperàm pronunciavit Arestum sibi fore confiscatum; incontinenti mandans suum congregari Exercitum, ad expugnandum Castrum dicti Ducis memoratum.

A.D. 1324.

Quo audito, præfatus Rex & Dux suos solempnes Nuncios memorato Regi Franciæ mandavit, cum sufficienti Potestate, humiliter petens, & requirens quatinùs hujusmodi suum Exercitum revocare dignaretur, offerens se paratum super prædictis & aliis, ipsum, ratione Ducatûs, contingentibus, in Curiâ suâ, coram Paribus ejusdem, ad quos pertinet, stare Juri; petens instanter se ad hoc admitti: optulit etiam idem Rex & Dux, se paratum esse Homagium, & alia sua Deveria facere Regi memorato; dùm tamen placeret sibi hujusmodi Exercitum suum revocare, ut tutus patere possit sibi Accessus; petens sibi ad id certos diem & locum cum debitâ Securitate assignari.

Et, licet pluries ipsum instanter, cum omni reverentiâ, præfatus Rex & Dux requisiverit de prædictis, fuissetque semper paratus, super prædictis, in Curiâ dicti Regis Franciæ, coram Paribus, stare Juri, sibique facere Homagium (revocato dicto Exercitu) & quicquid, ultra deberet, & habet, frequenter optulisset eidem; idem tamen Rex Franciæ annuere non curavit, nec ipsius Nuncios exaudire.

Et, cùm præfatus Rex & Dux, per suos Nuncios, dicto Regi Franciæ, circa Festum sancti Johannis Baptistæ, ultimò præteritum, missos, pro suâ excusatione, quo minùs Homagium tunc facere posset eidem Regi Franciæ, vel deberet, proponi fecisset, tùm quia, nunquam ad id vocatus, nec debitè præmunitus; tum quia, ipso Rege Franciæ Exercitum hostilem & guerrinum, contra ipsum in suo Ducatu, sic ducente, tutus sibi non patebat Accessus; petens humiliter quatenùs, attentis Confœderationibus inter eos, dignaretur ab hujusmodi Violentiis desistere, & suum hujusmodi Exercitum revocare, sibique Terminum competentem & Locum tutum assignare, quo securè acce-

A.D. 1224. Edw. 2. accedere posset pro Homagio faciendo; quòd nunc paratus foret facere, omni legitimo impedimento cessante:

Dùm iidem Nuncii instarent, apud Regem memoratum pro prædictis, præfatus Rex & Dux (Apostolicæ Sanctitatis sacris Suasionibus, per, nobilem virum, Dominum de Sulliaco, per, sanctissimum patrem, Dominum nostrum Papam, sibi missum, hortatus Pacis viam per omnem modum amplecti) ad exhibendum & faciendum dicto Regi Franciæ omnem Obedientiam, Reverentiam, & Honorem, & cum eo pacis inire Tractatum, suos solempnes Nuncios, venerabilem, scilicet, Patrem Episcopum Norwicensem, & alios Magnates, & supplicavit ut, pro suis prædictis Nunciis, salvum Conductum concedere, & mittere dignaretur, & Locum certum, quo ad ipsius præsentiam, pro præmissis, accedere possent, intimare;

Set idem Rex Franciæ, abjectis ignominiosè prioribus Nunciis (quod dolenter fertur) ex inopinato, & absque Præmunitione quacumque, Gentes, Dominii & Potestatis dicti Regis & Ducis, in Regno suo fiducialiter conversantes, capi fecit, & incarcerari: & plures adhuc detinet sic Captivos; ponens Custodes in Litoribus Regni, per quos suis literis, sic scriptis, Anglicis, & aliis Nunciis suis ingressum in Regnum suum interdici mandavit: Comitatum Pontivi dicti Regis & Ducis, in Regno Regis Franciæ situatum, per Potentiam, absque Processu alio quocumque, occupando voluntariè, & occupatum detinendo; set nec literas de Conductu, aut Responsum aliquale, pro aliis Nunciis, licet diutiùs super Costeram Maris expectâssent ad transfretandum, mittere, seu nunciare dignabatur.

Quibus non obstantibus præfatus Rex & Dux, volens adhuc alias Pacis vias temptare, si forsan dicti Regis Franciæ benivolentiam aliqualiter impetrare valeret (sperans quòd vel proprium Vassallum audire dignaretur) misit ad eum præfatum Dominum de Sulliaco, Hominem suum ligium & vassallum, certas & expressas pacis vias, reverentiæ, & honoris (quas non credebatur aliquem Dominum velle refutâsse, in parte etiam offerenti derogatorias) offerens, & pollicens suis Literis Indentatis, eidem Domino de Sulliaco liberatis, inter quas promisit eidem Regi Franciæ, pro ipsius reverentiâ & honore, dictum Castrum de Monte Pessato in manus suas tradere, & liberare tendenum usque dum Homagium esset sibi factum, & tunc super eodem Castro eidem Regi & Duci Justitiam factorum; A.D. 1224. Edw. 2.

Petens terminum, pro Homagio faciendo, Quindenam sancti Michaelis, vel, ad libitum Regis Franciæ, inter Festum Purificationis beatæ Mariæ, & mensem post Pascham proximò sequentem; & quòd interim hujusmodi Aggressus & Violentias revocare & cessare facere dignaretur;

Ultra petens idem Rex & Dux quòd, si Regi Franciæ non placeret cum eodem Rege & Duce, vel aliquo pro ipso, tractare, saltim dignaretur consentire, ut omnis Inter eos Quæstio, de consensu partium, coram, Sanctissimo Patre, Domino Summo Pontifice, per certum modum (qui in dictis Literis Indentatis continetur) proposita fuisset, & Jura partium exhibita: ut ipse, suâ Prudentiâ, inter Partes ipsas, veritatis & pacis viam ordinare & statuere valeret; & ut, quod per ipsum decisum foret, firmum haberetur.

Et, ut idem Rex Franciæ veraciter perpendere posset affectionem Pacis, quam gerebat, misit præfatus Rex & Dux, cum dicto Domino de Sulliaco, proprium Nuncium, cum plenâ Potestate liberandi Castrum prædictum, & omnia cætera supradicta fideliter adimplendi.

Ipse quoque Rex Franciæ, expositâ sibi plenè inteutione dicti Regis Angliæ & Ducis, per Dominum de Sulliaco memoratum, nihil omnino facere, set nec respondere, nec Nuncium dicti Regis & Ducis videre vel audire curavit; set fecit sibi mandari ut celeriter rediret ad partes.

Sicque, spretâ omni Pacis viâ, Justitiæ & Veritatis immemor, oblitúsque cujuslibet Confœderationis, inter dictos Reges & suos Progenitores (tàm Consanguinitatis, quàm Affinitatis, & Copularum Conjugalium, ac aliarum) multipliciter initæ: pendentibus hujusmodi Tractatibus, ipso Rege & Duce semper, & adhuc parato facere Homagium, & quicquid ad eum pertinet (dùm tamen tutè posset) dictus Rex Franciæ, absque alio Processu in Curiâ suâ, vel coram Paribus, vel aliàs qualitercumque debitè facto, congregatâ multitudine Bellatorum (dicto Rege & Duce, propter Confœderationes & alias Amicitiæ causas, inter eos & Progenitores suos contractas, firmiter sperante ipsum Regem Franciæ nolle tàm crudeliter in ipsum sævire, &, ob id, se ad Arma etiam tunc non parante) misit Avunculum suum, Dominum Karolum, cum Exercitu magno, contra ipsum Re-

A. D. 1324. Edw. 2.

gem & Ducem, ex quadam injustissimâ Occasione fictâ (quæ in utroque Regno non est non notoria, & creditur Apostolicam non latere Sanctitatem) provocatum.

Qui, subitò irruens in Ducatum Aquitaniæ, Regis & Ducis prædicti, Strages maximas, & dampna innumera (Terras dicti Regis & Ducis alias occupando, alias devastando, Populum destruendo in ore Gladii) intulit & irrogavit; Domino del Bret, Homine ligio dicti Regis & Ducis, (quem idem Rex & Dux, suique Progenitores amplis Beneficiis, & Divitiis, ac Possessionibus fertilibus, in dicto Ducatu, ditaverunt) dicto Domino Karolo assistente contra dictum Regem & Ducem, Dominum suum, & ipsum hostiliter insequente.

Set &, Germanum dicti Regis & Ducis, Edmundum Comitem Kantiæ, Nepotem ipsius Karoli, idem Karolus, in villâ de Regula, dicti Ducis, jam Obsedit; sic satagens, toto conatu, præfatum Ducatum dicto Regi & Duci auferre, & suo Dominio subjugare.

Dictus etiam Rex Franciæ maximam Classem Navium parari fecit & congregari, dictoque Regi Angliæ & Duci, ac Regno suo Angliæ, ad oppuguandum, & gravandum insidiatur indies.

Cùm igitur dictus Rex & Dux aliud, aut aliter, non videat quid agere possit pro Pace consequendâ, spem ponens in Deo, necessitate coactus, ne omninò per dissimulationem & negligentiam corruat (quod absit) viam Defensionis pro se, & Populo, ac Terris sibi subjectis, elegit.

Consideret itaque omnis Justus, si negligentia vel contumacia valeant dicto Regi & Duci imputari in prædictis.

Pro Neapolione Cardinali, ne molestetur super Præbendis suis tanquam Alienigena.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Claus. 18. E. 2. m. 30. d.

REX, dilectis & fidelibus suis, Henrico de Pentelaw, & Johanni de Brumpton, Salutem.

Licet nuper, inter alia, assignaverimus vos, conjunctim, & divisim, ad capiendum in manum nostram omnia Terras & Tenementa, Bona & Catalla, omnium personarum, tàm Clericorum, quàm Laicorum & Secularium, in Comitatu Oxoniæ, qui sunt de Dominio & Potestate Regis Franciæ (exceptis Flandrensibus, & hiis qui in Regno nostro morantur ad Fidem nostram) & ea salvò custodiendum; Ita quòd de Exitibus, indè provenientibus, nobis responderetis ad Scaccarium nostrum, prout in Litteris nostris Patentibus, vobis indè confectis, plenius continetur:

Nolentes tamen quòd, venerabilis Pater, Neapolio sancti Adriani Diaconus Cardinalis, Præbendarius Kyngessutton, in Ecclesiâ beatæ Mariæ Lincolniæ, super Præbendis aut Bonis suis, in Regno nostro existentibus, molestetur seu gravetur;

Vobis mandamus, quòd captioni Terrarum, Tenementorum, Bonorum, & Catallorum, prædicti Cardinalis, in Comitatu prædicto, in manum nostram, prætextu Commissionis nostræ prædictæ, omnino supersedeatis, quousque aliud à nobis super hoc habueritis in mandatis.

Et, si Terras, Tenementa, Bona, vel Catalla, prædicti Cardinalis, occasione prædictâ, ceperitis in manum nostram, tunc ea Attornatis prædicti Cardinalis in hac parte, unà cum Exitibus de terris & Tenementis illis, à tempore Captionis prædictæ perceptis, indilatè restituatis.

Teste Rege apud Turrim Londoniæ vicesimo secundo die Octobris.

Consimiles litteras Regis habet idem Cardinalis subscriptis; videlicet,

Magistro Johanni de Horkestowe, } *in Comitatu Northampton.*
Rogero de Whatton,

Rogero de Gildeburgh, Clerico, } *in Comitatu Bucks.*
Johanni de Arches,

Roberto de Barton, } *in Estrithingo, in Comitatu Eborum.*
Michaeli de Wath,

Pro Nunciis Roberti de Brus, ad tractandum super finali Pace.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 1. m. 15.

REX Vicecomitibus, & omnibus aliis Ballivis, Ministris, & fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, cùm Willielmus Episcopus de Sancto Andreæ, & Thomas Randolf Comes de Murref, ac alii Sex Nuncii Roberti de Brus, ad tractandum super finali Pace & Concordiâ, inter nos, & dictum Robertum de Brus, suósque Complices & Fautores, contra

nos

A. D. 1324. Edw. 2. nos de Guerra existentes, ineundis, in Regnum nostrum, usque ad Civitatem nostram Eborum, in proximo sint venturi:

Nos ipsum Episcopum, ac Homines de Familiâ suâ, usque ad numerum Quinquaginta Equitum, ac prædictum Comitem, & Homines de Familiâ suâ, usque ad numerum consimilem, & (præter ipsos, Episcopum & Comitem, dictos) alios Sex Nuncios, usque ad numerum Sexaginta Equitum, & eorum Equos, Hernesia, ac eorum Servientes & Garciones, & eorum Bona quæcumque, suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum Conductum nostrum, in veniendo in Regnum nostrum prædictum, usque ad Civitatem nostram prædictam, ibidem morando, & exinde in Scotiam redeundo; prout in Literis nostris Patentibus, eis super hoc confectis, plenius continetur.

Nos, volentes Protectionem & Defensionem nostras prædictas, necnon & salvum & securum Conductum nostrum prædictum, in omnibus observari; ac, de, dilectis & fidelibus nostris, Roberto de Umframville Comite de Anegos, & Radulpho de Neville, plenarie confidentes, ipsos, conjunctim, & divisim, Conductores & Gardiatores, seu Conductorem, & Gardiatorem, ipsorum, Episcopi & Comitis de Murref, & aliorum Nunciorum prædictorum, ac omnium & singulorum de Familiis suis, usque ad numerum prædictum, ac Servientum & Garcionum suorum, cum ipsis venientium in Regnum nostrum, veniendo, & ibidem morando, ac exinde redeundo, sicut prædictum est, tenore præsentium, deputamus:

Mandantes & firmiter injungentes Vicecomitibus, & omnibus & singulis Custodibus Villarum, Constabulariis Castrorum & Fortaliciorum (per quæ ipsos transire contigerit) ac aliis Ministris & fidelibus nostris quibuscumque, quòd præfatis, Comiti de Anegos & Radulpho, ac eorum alteri, tanquam Conductoribus & Gardiatoribus, seu Conductori & Gardiatori, prædictorum, Episcopi & Comitis de Murref, ac aliorum Nunciorum prædictorum, ac omnium & singulorum de Familiis suis, usque ad numerum prædictum, ac Servientum & Garcionum suorum, in hiis, quæ ad Salvationem & Defensionem, necnon salvum & securum Conductum eorundem, contingunt, sint intendendentes, respondentes, consulentes & auxiliantes, cum Hominibus ad Arma, & toto Posse suo, quotiens, & quando per ipsos, Comitem de Anegos & Radulphum, ac eorum alterum, ex parte nostrâ, fuerint præmuniti. A. D. 1324. Edw. 2.

In cujus &c. usque ad Festum Sancti Hilarii proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Mortlak tertio die Novembris.

Per ipsum Regem.

ET mandatum est præfatis, Comiti de Anegos & Randulpho, separatim, firmiter injungendo, quòd præfatis, Episcopo & Comiti de Murref, ac aliis Nunciis prædictis, ac Hominibus de Familiis suis, usque ad numerum prædictum (cum ipsos ex hac causâ Regnum nostrum ingredi contigerit) occurrant, & ipsos, ac omnes, & singulos de Familiis suis, Servientes & Garciones, prædictos, cum eorum Equis, Hernesiis, & aliis Bonis, & Catallis suis (dum infra Regnum Regis fuerint) salvò & securè, quanto melius sciverint & poterint, conducant juxta tenorem Literarum Regis Patentium, sibi inde confectarum.

Et hoc, sicut Regem, & Honorem Regis diligunt, modis omnibus faciant.

Teste ut supra.

ET mandatum est Vicecomiti Northumbriæ, firmiter injungendo, quòd præfatis, Conductoribus, Gardiatoribus, ac Nunciis prædictis, ad ipsorum ingressum in Ballivam suam, occurrat, & ipsis Conductoribus & Gardiatoribus, ac eorum alteri, in omnibus, quæ ad Salvationem & Defensionem, necnon salvum & securum Conductum ipsorum Nunciorum pertinere poterunt, pareat & intendat:

Ac eisdem Nunciis, & eorum cuilibet, ac aliis de Familiis suis, Hospitia competentia, Victualia, & alia, necessaria pro se & Familiis suis (dùm infra dictam Ballivam suam fuerint) suis sumptibus ministrari, & habere faciat:

Inhibens omnibus & singulis, de Ballivâ suâ, ne quis, sub gravi forisfacturâ Regis, præfatis Nunciis, seu alicui eorum, vel alicui de Familiis suis, in Personis, Equis, Hernesiis, seu aliis Rebus suis quibuscumque, Dampnum inferat seu Gravamen.

Et taliter in hac parte se habeat, nè, per sui defectum seu negligentiam, ad se & sua graviter capere Rex debeat.

Teste Rege ut supra.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est Vicecomiti Eborum.

De

A.D. 1324. Edw. 2.

De Potestate, & Commissariis, ad tractandum cum dictis Nunciis.

A.D. 1324. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 1. m. 11.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilium Patrum,

Willielmi Archiepiscopi Eborum, Angliæ Primatis,
Johannis Eliensis, }
Rogeri Coventrensis & } *Episcoporum.*
Lychfeldensis, }
Hugonis le Despenser Comitis Wyntoniæ.
Hugonis le Despenser Domini de Glomorgan.
Magistri Roberti de Baldok, Archidiaconi Middlesexiæ, Cancellarii nostri.
Magistri Roberti de Pykeryng, Decani Ecclesiæ beati Petri Eborum.
Willielmi le Latimer Militis.
Willielmi de Ayremynn Canonici Eborum.
Henrici le Scrop, Justiciarii Forestæ nostræ ultra Trentam. }
Galfredi le Scrop, Capitalis Justiciarii nostri; & } *Militum.*
Willielmi de Herle, }

Plenam fiduciam reportantes;

Ad tractandum super finali Pace & Concordiâ, inter Nos, & Robertum de Brus, suósque Complices & Fautores, super Guerris & Dissensionibus, inter nos motis, ineundâ & ad eandem pacem & concordiam, modis & viis omnibus, quibus expedire videbitur, vallandam & firmandam; A.D. 1324.

Præfatis, Archiepiscopo, Episcopis, Comiti, Hugoni, Cancellario, Decano, Willielmo, Willielmo, Henrico, Galfrido, & Willielmo, Omnibus, Undecim, Decem, Novem, Octo, Septem, Sex, Quinque, & Quatuor eorum, plenam, tenore præsentium, Committimus Potestatem;

Ratum habituri & Firmum quicquid per præfatos, Archiepiscopum, Episcopos, Comitem, Hugonem, Cancellarium, Decanum, Willielmum, Willielmum, Henricum, Galfridum, & Willielmum, Omnes, Undecim, Decem, Novem, Octo, Septem, Sex, Quinque, & Quatuor eorum, tractatum, vallatum, & firmatum fuerit, nostro nomine in præmissis.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium octavo die Novembris.

Per ipsum Regem.

Dupl.

Pro Gaucellino Cardinali, ne, occasione Ordinationis contra Alienigenas, super Thesauraria, Præbendis, & Ecclesiis in aliquo molestetur.

A.D. 1324. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 1. m. 13.

REX omnibus Ballivis, & fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Licet nuper, certis de Causis, de Concilio nostro ordinaverimus, quòd corpora omnium Gallicorum, & etiam aliorum, de Dominio & Potestate Franciæ, caperentur, & eorum Terræ & Tenementa, Bona, & Catalla quæcumque, in manum nostram seisirentur; Ita quòd nobis, de Exitibus Terrarum, & Tenementorum illorum, ac de Bonis & Catallis prædictis, responderetur:

Volentes tamen, venerabili Patri, Gaucellino Tituli Sanctorum Marcellini & Petri Presbitero Cardinali,

Thesaurario Ecclesiæ sanctæ Ceddæ Lichfeldensis:

Et Præbendario Præbendæ de Sallon in eadem Ecclesiâ, A.D. 1324.

Et de Driffeld in Ecclesiâ beati Petri Eborum,

Et de Ludâ in Ecclesiâ beatæ Mariæ Lincolniæ;

Personæ Ecclesiarum de Lenynges Holynburn Cantuariensi,

Pagenham Circestriensi,

Hakeneye Londoniensi,

Et Hemmyngburgh Eborum,

Diocesibus

Pro bono Servitio, quod nobis hactenus impendit, & impendet in futurum, Gratiam facere specialem,

Suscepimus ipsum Cardinalem, Homines, Terras, Res, Redditus, & omnes Possessio-

A. D. 1324. Edw. 2. Possessiones suas in Protectionem & Defensionem nostram specialem:

Nolentes quòd prædictus Cardinalis, in Beneficiis, aut Rebus suis, occasione Ordinationis prædictæ, molestetur in aliquo, seu gravetur:

Et ideò vobis mandamus quòd ipsum Cardinalem, aut Homines suos, in Beneficiis suis prædictis commorantes, in Personis, aut Rebus ipsius Cardinalis, contra hanc Protectionem nostram, nullatenus occasionetis, seu gravetis. A. D. 1324. Edw. 2.

In cujus &c. per unum annum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Novembris.

Per ipsum Regem.

Quadrupl.

De Tractatu Pacis cum Rege Franciæ incohato, & de abstinentia Guerræ proclamanda.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Vasc. 18. E. 2. m. 21. REX, dilecto & fideli suo, Roberto de Kendale, Constabulario Castri sui Dovorriæ, & Custodi Quinque Portuum suorum, Salutem.

Quia, Sanctissimus Pater, Dominus Summus Pontifex, solempnes Nuncios ad nos, misit pro Tractatu pacis, inter nos, & Dominum Regem Franciæ, ineundo; qui jam, inter ipsos Nuncios, & quosdam Fideles nostros, ad hoc deputatos, inchoatus existit, & adhuc pendet indecisus:

Vobis Mandamus quòd, in singulis Portubus prædictis, & aliis locis, ubi expedire videritis, infra Ballivam vestram, publicè proclamari, & districtè inhiberi faciatis, ne qui, supra Mare, Hominibus de Potestate dicti Regis, dampnum inferant seu gravamen (nisi dumtaxat ob tutelam & defensionem Corporum suorum & Bonorum, si ipsos per alios hostiliter aggredi contingat) quousque aliud indè duxerimus demandandum. A. D. 1324.

Teste Rege apud Westmonasterium duodecimo die Novembris.

Per ipsum Regem.

Pro præfatis Nunciis in Anglia existentibus.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 1. m. 10. REX omnibus amicis & fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Cùm, venerabiles Patres, Archiepiscopus Viennensis, & Episcopus Auraciensis, Nuncii Domini Summi Pontificis, in Angliâ jam existentes, mittant ad partes transmarinas Willielmum Bartholomæi de Baladanno, pro quibusdam negotiis ibidem expediendis,

Vos amicos rogamus, vobis Fidelibus mandantes, quatinùs præfato Willielmo, seu Hominibus suis, secum existentibus (cùm ipsos, per Districtuum vestrorum Loca, transitum facere contigerit, versus partes prædictas, ibidem morando, aut exindè in Angliam redeundo) non inferatis, seu, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittatis injuriam, molestiam, dampnum, impedimentum aliquod, seu gravamen; set eis potiùs salvum & securum Conductum, suis sumptibus, habere faciatis, cùm per ipsum Willielmum, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis requisiti. A. D. 1324.

In cujus &c. usque ad Festum Paschæ proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium duodecimo die Novembris.

Consimiles Literas Regis de Conductu habent subscripti, quos præfati, Archiepiscopus & Episcopus, mittunt ad dictas partes Transmarinas; videlicet,

Perinus de Alverina.
Reymundus Adomari de Burgo.

A. D. 1324. Ed. 2.

A. D. 1324. Edw. 2.

De Potestatibus, & de Commissariis, ad tractandum super Pace cum Rege Franciæ.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Aleman. 18. E. 2. m. 2.

REX Universis, præsentes literas inspecturis, Salutem.

Noverit Universitas vestra quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione, Venerabilium Patrum, Johannis, Norwicensis, & Johannis, Wyntoniensis, Episcoporum: &, dilectorum & fidelium nostrorum, Johannis de Britannia, Comitis Richemundiæ, & Henrici de Bello Monte, Militis, Consanguineorum nostrorum, plenam fiduciam optinentes,

Ipsos nostros facimus, ordinamus, & constituimus veros & legitimos Procuratores, & Nuncios speciales:

Dantes eisdem, tribus, & duobus eorum (quorum alter dictorum Episcoporum sit unus) generalem, plenam, & liberam Potestatem ac speciale Mandatum, tractandi de reformatione Pacis & Concordiæ inter Nos, & Excellentissimum Principem, Karolum Regem Franciæ & Navarræ illustrem, ac de hiis quæ ad pacem pertinent, & super omnibus & singulis Discordiis, Guerris, Litibus, Controversiis, Causis, Quæstionibus, Dampnis, Injuriis, Petitionibus, & Actionibus Realibus, & Personalibus, atque Mixtis, quæ fuerunt, & sunt, vel esse possent inter Nos, & ipsum Regem, occasione quacunque:

Ac Tractatum hujusmodi quacumque Firmitate Vallandi petendi, stipulandi, recipiendi, retinendi, diminuendi, renunciandi, acquietandi, pacificendi, componendi, transigendi, concordandi, & conveniendi:

Et in certos diem & locum, quibus dictus Rex Franciæ & Nos personaliter conveniamus, si expedire viderint, consentiendi; & eosdem diem & locum nostro nomine acceptandi:

A. D. 1324.

Ac omnia & singula faciendi quæ sunt pacis & Concordiæ, & ad plenam Pacem & Concordiam valeant pertinere, & quæ Nos faceremus, vel facere possemus, si præsentes essemus; etiam si Mandatum exigant speciale:

Volentes omnia & singula, necessaria & utilia ad faciendum & complendum præmissa, & quodlibet præmissorum, pro specialiter expressis & enumeratis haberi:

Promittentes insuper, pro Nobis, & Hæredibus nostris, Ratum & Firmum habere, & habiturl quicquid, per dictos Procuratores & Nuncios nostros, Tres, vel Duos eorum, in formâ, superiùs expressâ, Gestum, actum, & factum, seu etiam procuratum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum; super quibus approbandis, tenendis, sequendis, faciendis, & complendis, Nos, & Hæredes nostros, & Bona nostra omnia obligamus:

Et hoc Omnibus, quorum interest, vel interesse potest, aut poterit in futurum, significamus per has nostras Literas Patentes, Sigilli nostri munimine roboratas.

Dat. apud Westmonasterium decimo quinto die Novembris, Anno Domini Millesimo, trecentesimo, vicesimo quarto; Regni verò nostri decimo octavo.

De Potestate ad tractandum de Treuga.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Aleman. 18. E. 2. m. 2.

REX Universis, præsentes literas inspecturis, Salutem.

Noverit Universitas vestra quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione, Venerabilium Patrum, Johannis, Norwicensis, & Johannis, Wyntoniensis, Episcoporum: &, dilectorum & fidelium nostrorum, Johannis de Britannia, Comitis Richemundiæ, & Henrici de Bello Monte, Militis, Consanguineorum nostrorum, plenam fiduciam optinentes,

Ipsos facimus, ordinamus, & constituimus veros & legitimos Procuratores nostros, ac Nuncios speciales;

A. D. 1324.

Dantes & concedentes eisdem, Tribus, & Duobus eorum (quorum alter dictorum Episcoporum sit unus) plenam & liberam Potestatem, ac speciale Mandatum, pro Nobis, & aliis Personis quibuscunque (de quibus dictis Procuratoribus nostris, Tribus, & Duobus eorum, ut est dictum, expedire videbitur) cum Serenissimo Principe Karolo, Rege Francorum & Navarræ illustri, aut cum Procuratoribus, sive Nunciis ejusdem (specialem ad hoc habentibus Potestatem) Treugas, seu Sufferentiam, sub quibuscumque formis,

A. D. 1324. Edw. 2. formis, vel modis, dicti Procuratores nostri, Tres, vel Duo eorum, ut est dictum, oportunum viderint, ineundi: & ipsas Treugas, sive Sufferentiam Vallandi, firmandi, & etiam roborandi, & omnia alia & singula faciendi, quæ, in præmissis, ipsis, Tribus, & Duobus eorum, ut est dictum, necessaria, seu utilia videbuntur;

Ratum habentes & habituri quicquid per prædictos Procuratores nostros, Tres, aut duos eorum, in formâ prædictâ, gestum, actum, factum, seu procuratum fuerit in præmissis: A. D. 1324. Edw. 2.

Et hæc omnibus, quorum interest, vel interesse poterit, significamus per has Literas nostras Patentes, Sigilli nostri munimine roboratas.

Dat. apud Westmonasterium decimo quinto die Novembris, Anno Domini millesimo, trecentesimo, vicesimo quarto, Regni verò nostri decimo octavo.

Aliæ Potestates super Tractatu præfato.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Aleman. 18. E. 2. m. 2. REX universis, præsentes litteras inspecturis, Salutem.

Noverit Universitas vestra quòd nos, de fidelitate & industriâ circumspectâ, Venerabilium Patrum, Johannis, Norwicensis, & Johannis, Wyntoniensis, Episcoporum: Et, dilectorum & fidelium nostrorum, Johannis de Britannia, Comitis Richemundiæ, & Henrici de Bello Monte, Militis, Consanguineorum nostrorum, fiduciæ plenitudinem optinentes,

Ipsos nostros facimus & constituimus Procuratores, & Nuncios speciales;

Dantes eisdem, Tribus, & Duobus eorum, quos præsentes esse contigerit (quorum alter dictorum Episcoporum sit unus) plenam & liberam Potestatem, ac speciale Mandatum, Possessionem, sive Reddirionem Civitatum, Castrorum, Burgorum, Villarum, & Terrarum, Jurium, & Jurisdictionum, Ducatûs nostri Aquitaniæ, & Comitatûs Pontivi, cum eorum Pertinentiis quibuscumque (in manibus, Magnifici Principis Karoli, Franciæ & Navarræ Regis Illustris existentium) nomine nostro petendi, recipiendi, ac etiam acceptandi:

Fidelitatis Sacramentum, pro dictis Ducatu & Comitatu, præfato Regi, pro nobis & nostro nomine, præstandi: A. D. 1324.

Et quòd ad certos diem & locum (de quibus per dictum Regem Franciæ, seu Procuratores suos, & dictos Procuratores nostros concordari contigerit) personaliter veniemus; & omnia & singula, per ipsos Concordata, quantùm ad nos pertinent, vel pertinere debeant, complebimus & perficiemus, atque compleri & perfici fideliter faciemus, pro nobis, & nostro nomine promittendi;

Nosque ad ea, modis quibuscumque, de quibus dictis Procuratoribus nostris expedire videbitur, obligandi, firmandi, approbandi, & etiam roborandi;

Et omnia alia & singula faciendi, quæ in præmissis necessaria fuerint vel utilia, etiamsi Mandatum exigant speciale;

Ratum, & firmum, & stabile habentes, & habituri, quicquid dicti Procuratores nostri, Tres, vel Duo eorum, ut est dictum, nostro nomine, faciendum duxerint in præmissis.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium decimo quinto die Novembris, Anno Domini millesimo, trecentesimo, vicesimo quarto, Regni verò Regis decimo octavo.

De Arraiationibus faciendis pro Expeditione Vasconiæ.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 1. m. 6. LE Roi a, ses chers & feaux, Rauf de Nevill, & Johan de Fenwyk, Salutz.

Por ceo qe le Roi de Fraunce, n'adgairs, envea sodeynement Grant Host sur nostre Duche de Guienne, & y purprist sur nous plusurs Cites, Villees, Chasteux, & autres Terres, & les Tient occupes, a damage & desheritance de nous:

Par quai, par assent des Conte, Barons, Prelatz, & autres de nostre Realme, avoms ordene d'aler, od l'aide de Deeu, a la precheine seison d'Este, parsonalment en la dite Duchee, si efforceement come nous purroms, pur nos terres & droitures garder & defendre, auxi come nous sumes tenuz, & pur recoverir ceo q'est tortenousement occupez sur nous: A. D. 1324.

A quoi li nous covient aver grant noumbre des gentz d'armes;

Nous, fiauntz de la leaute & avisement de vous, vous assignoms, jointement, & severalement, de trier Chivalers,

A. D. 1324. *Edw. 2.* lers, Esquiers, & autres Gentz d'armes, en Contes de Norrhumbr. deinz Fraunchises, & dehors, toux ceux, qui defensables, & covenables sount pur nous servir, a noz gages, es ditcs parties de Gascoigne :

Et de vous enfourmer, par enqueste, si mester soit, & par totes les autres maners, qui vous semblera covenables, queux Chivalers, Esquiers, & autres Gentz d'armes sount en dit Contez, deinz Fraunchises, & dehors, & queux de ceux sont d'autri Retenance, & de queu Retenance, & de ordeiner, & faire arraier totes celes Gentz, qi ensi serront covenables pur nostre dit service, saunz nul esparnier;

Issint q'ils soient prestz, & apparaillez d'aler, ovesque nous, en nostre dit service, quel houre q'il serront garniz, ou maundez depart nous, apres la Chaundelour prochaine avenir;

Et de nous certifier, en nostre Garderobe, distinctement & apartement, decea la dite Feste de la Chaundelour, queux Chevalers, Esquiers & autres Gentz d'armes nous purroms aver en dit Contez, en la forme avantdite; & queux de eux sount d'autri Retenance, & de queu Retenance.

Et, pur ceo, vous mandoms & chargeoms, fermement enioignantz qui, totes autres choses lessez, entendez a la dite besoigne faire, & parfaire en la fourme avantdite : Car nous avoms maundez as Arraiours des Gentz d'Armes, & de Pee, du dit Countee, & a nostre Visconte illoeqes, qe, a cestes choses faire, ils soient a vous, & a l'un de vous, entendauntz & obeissauntz, totes les foitz q'il en serront charges depar vous, nu l'un de vous :

A. D. 1324. *Edw. 2.* Et qe le dit Visconte face venir devant vos, ou l'un de vous, as certeins jours & lieux, queux vous, ou l'un de vous, lui ferez saver, auxibien dedeinz fraunche, come dehors, toux ceux de sa Baillie, par les queux la dite besoigne purra mieux estre fourme, & Enqueste prise, si mester soit.

Et, pur ceo, qe, avant ces hour, tieux maners des noz besoignes ount pris grant empechement par la reson, qe ceux, qe furent assignez a la besoigne faire & mesner, ont pris donns des autres pur esparnier ceux, qui deussent estre charger par reson; si est il acordez par nous, & nostre Consail, qui, en ceste besoigne, vous, ne autres, a ceo assignez, riens ne preignes nuli par vous, ne par autre, ne que nul Homme rien ne doigne; & qe, si le contrair se feist, pur chescun denier, ou la valu, qui ferra donez, le Donour durra a nous une dimie Mark, & le Parnour une Mark : par qoi nous vous ent avisoms, & chargeoms qe vous ne preignez riens, contre le dit Acord :

Et avoms mandez au dit Visconte, q'il face crier & publier, par tut sa Baillie, qe nuls Homme riens vous doigne, sur la peine avantdite.

En tesmoignaunce de queu chose, cestes noz lettres avoms faites faire Patentes.

Don. a Westm. le 17. jour de Novembre.

Per ipsum Regem.

En meisme la manere sont assignez les southzescritz en les Counteez southescritz; c'estassaver,

Pieres Tilliol, Richard de Denton,	*en le Conte de Cumbre.*
Johan de Lancastre, de Holgil, Hugh de Louthre,	*en le Contee de Westmerl.*
Wautier de Strikelond, Esmon de Nevill,	*en le Conte de Lancastr.*
Johan de Chetewynd, Johan de Ardern,	*en le Contee de Cestr.*
Thomas Wghtred, Johan de Sutton,	*en le Contee de Everwyk.*
William de Bokmynstre, Thomas Newemarch,	*en le Contee de Nichol.*
Bernard de Bruys, William de Bayons,	*en le Contee de Rotel.*
Johan de Mounteny, Johan Charnelles,	*en le Contee de Notingh.*
Alurey de Solny, William de Rosel,	*en le Countee de Derb.*
William de Berkmyngham, William de Lucy,	*en le Counte de Warwyk.*
Johan Boyvill, Johan Hakelut,	*en le Contee de Leyc.*
Thomas Mounteny, Thomas Wake de Depyng,	*en le Countee de North.*
Johan Moritz, Robert de Veer, Andrew de Seint Lys,	*en les Counteez de Buk. Bed.*
William Moigne, Mahew de Bassingbourn,	*en les Conteez de Huntingd. Cantebr.*

Aunselm

A.D. 1324. Edw. 2.

Aunselm Mareschal, } *en le Countee de*
George de Thorp, } *Norff.*
William Giffard, } *en le Countee de*
Johan de Whelnetham, } *Suff.*
Richard Perers,
Johan de Mounteny de Essex, } *en les Counteez Hertf. d'Essex.*
Johan de Wauton,
Robert de Ebbingham, } *en les Counteez*
Roger de Bauent, } *de Surr. Suffez.*
Robert de Kendale,
Johan de Cobeham, } *en le Countee de Kent.*
Rauf Sauvage,
Johan de Warblingtan, } *en le Counte de*
Johan de Bassinges, } *Sutht.*
Wautier de Pancli le Fitz, } *en le Countee de*
Osmon Gascelyn, } *Wilt.*
William de Fancombge, } *en le Countee de*
Reynald de Montford, } *Somerf.*
William de Faucombge, } *en le Contee de*
Henr. de Gilden, } *Dorf.*
Robert de Sapy, } *en le Countee de*
William Tracy, } *Glouc.*
Piers de Graunsonn, } *en le Countee de*
Wautier de Hugeford, } *Heref.*
Thomas Hastang, } *en le Countee de*
Nichol de Aston, } *Wircestr.*
Thomas de Haigheton, } *en le Contee de*
Thomas de Pipe, } *Staff.*
Fouk de Pembugge, } *en le Counte de*
Roger Corbet de Morton, } *Salop.*
Richard de Hiwissh, } *en le Countee de*
William de Botreaux, } *Cornwall.*
Nichol Dauvey, } *en le Conntee de*
Piers de Chalons, } *Devenf.*
Osmon de Cornewayll, } *en le Counte de*
Roger de Nowers, } *Oxneford.*
Johan Harecourt, } *en le Countee de*
Roger de Nowers, } *Berk.*

De Protectione pro Reymundo Cardinali, Archidiacono Cantuariensi.

A.D. 1324. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 1. m. 10.

REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Licet nuper, quibusdam certis de Causis, ordinaverimus quòd corpora omnium Gallicorum, & aliorum de Dominio & Potestate Regis Franciæ, infra Regnum nostrum existentium, caperentur, & ipsorum Terræ & Tenementa, Bona & Catalla quæcumque, in manum nostram seisirentur; ita quòd nobis, de Exitibus Terrarum & Tenementorum illorum, ac de Bonis & Catallis prædictis, responderetur:

Volentes tamen, Venerabili Patri, Reymundo Sanctæ Mariæ in Cosmedyn Diacono Cardinali, & Archidiacono Cantuariensi, ob reverentiam Sedis Apostolicæ, gratiam facere specialem,

Suscepimus ipsum Cardinalem, Homines, Terras, Res, Redditus, & omnes Possessiones suas, in Protectionem & Defensionem nostram specialem; Nolentes quod idem Cardinalis in Beneficio, aut Rebus suis, ratione Ordinationis prædictæ, molestetur in aliquo, seu gravetur;

Et ideò vobis mandamus quòd ipsum Cardinalem, aut Homines suos, in Beneficio prædicto commorantes, contra hanc Protectionem nostram, nullatenus occasioneris, seu gravetis.

In cujus &c. per unum Annum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo octavo die Novembris.

Per ipsum Regem.

Ad Papam, super Tractatu Pacis cum Rege Franciæ, ac aliis Negotiis.

A.D. 1324. An. 18. E. 2. Rom. 18. E. 2. m. 2.

PAPÆ Rex devota pedum oscula beatorum.

Quanto benignitatis affectu, pro reformatione Pacis & Concordiæ, inter, Magnificum Principem, Dominum Karolum, Franciæ & Navarræ Regem Illustrem, & nos, innata vestra Clementia elaborat, transmissæ nobis sæpiùs vestræ Apostolicæ Literæ liquidò attestantur; & Venerabiles Patres, Gulielmus Archiepiscopus Viennensis, & Hugo Aurisacensis Episcopus, Nuncii vestræ Sanctitatis, suis nobis affatibus seriosiùs retulerunt.

De innumeris igitur gratiarum largitionibus, nobis & nostris a vestrâ Munificentiâ collatis, & nunc specialiter de ipsorum missione Nunciorum, digna laudum præconia & uberes gratiarum actiones vestræ referimus Sanctitati;

Nos,

A. D. 1324. Edw. 2. Nos, Regna, & Dominia nostra, & Populos, nobis subjectos, vestræ Beatitudini sinceriter recommendantes.

Et quia, prout pluries vestræ Paternitati nos scripsisse meminimus, præ cæteris Mundi desiderabilibus, Pacis & Concordiæ Unionem, inter ipsum Regem & Nos, ob multiplicis connexionis Fœdera, perhenniter cupimus perdurare: & ad hoc vias quæsivimus amicabiles, sicut vestra Circumspectio, ut credimus, bene novit;

Jam juxta Tractatum, inter ipsum Regem & præfatos Nuncios vestros habitum, solempnes Nuncios, Pacis Zelatores, cum Potestate plenariâ, ad ipsum Regem curavimus destinare; nec remanebit in nobis, quin inter nos reformetur concordia, & Zizaniorum Plantaria radicitùs extirpentur; in quo vestris quæsumus Consiliis dirigi, & Patrociniis communiri.

Cæterùm, Pie Pater, de Arreragiis Censûs, Romanæ Ecclesiæ debiti (de quibus præfati Nuncii solutionem postulabant) advertere velit vestra Circumspectio, quòd, propter exortas inter dictum Regem & nos Turbationes, in quibus, si continuentur (quod absit) infinitam Pecuniam effundere oportebit, Solutionem hujusmodi, ad præsens, facere non valemus; set eis, per Dei gratiam, sopitis, taliter indè, ac etiam, de Portione Decimæ Biennalis, quam nobis, per vestras Literas Generales, non facientes de hujusmodi Portione reservatâ aliquam mentionem, aliàs liberaliter concessistis, curabimus ordinare, quòd exindè eritis, auxiliante Domino, meritò contentati.

Ad hæc, de Negotiis, Dominum Cardinalem Ruff. nec non Lincolniensem Episcopum, & alios, contingentibus (pro quibus eramus, per prædictos Nuncios, ex parte vestrâ, solicitè requisiti) aliqua fecimus; & in aliis, quatenùs sine læsione poterimus Regii Juris nostri, vestri contemplatione, intendimus agere gratiosè; prout iidem vestri Nuncii vobis pleniùs referre poterunt ore tenus.

Conservet &c.

Dat. apud Westmonasterium decimo nono die Novembris.

Iterata Protectio pro Nuncio Papæ.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 1. m. 10. REX omnibus Ballivis & fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Cum, Sanctissimus Pater, Dominus Johannes, Divinâ Providentiâ, Papa vicesimus Secundus, dilectum nobis in Christo, Magistrum Hugonem de Engolisma, Sacristam Ecclesiæ Narbonensis, ad partes Angliæ, Hiberniæ, & Walliæ, tanquam Nuncium ejusdem Papæ ac Sedis Apostolicæ specialem, destinaverit *&c. prout supra de dat. 28. Dec. usque hæc verba; viz.*

Nolumus enim quòd idem Hugo, Subcollectores, aut Ministri sui, per ipsum ad negotia prædicta prosequenda, ut præmittitur, deputati,

Ratione alicujus Ordinationis, per nos factæ, seu Mandati nostri, aliquibus directi, de Corporibus omnium Gallicorum, seu aliorum de Dominio & Potestate Regis Franciæ, seu de Affinitate vel Confœderatione suâ existentium, unà cum Bonis & Catallis suis quibuscumque, arestandis,

In Personis, Possessionibus, aut Bonis prædictis molestentur in aliquo, seu graventur.

In cujus &c. quamdiu Regi placuerit duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo nono die Novembris.

Per ipsum Regem.

Pro Comite Richmundiæ ultra Mare profecturo, de Manucaptione exonerata.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 1. m. 4. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Licet, dilectus Consanguineus & fidelis noster, Johannes de Britanniâ, Comes Richemundiæ, nuper manucepisset, erga nos, pro

Bertramo Mounthoucher Milite,
Petro de Moizeles Fratre Ordinis Fratrum Minorum,
Fratre Roberto Betyn Fratre ejusdem Ordinis,
Petro de Sancto Egidio,
Johanne de Tailli,
Guillielmo Malechat,
Johanne de Gynes,

Petro

A. D. 1324. Edw. 2.

Petro Ardern,
Petro de Lamenyane,
Jacobo le Barber,
Ricardo le Barber,
Michaele de la Boteleric,
Gullielmo le Clerk,
Guillielmo Burdraunt Messager,
Johanne le Perdriour,
Thoma Cauche,
Gullielmo de Raundet,
Gullielmo Morel,
Gullielmo de Mountganoun,
Johanne Pykard,
Ivone Ledos de Lambele,
Roberto le Frerefman,
Bachardo de Cheueny, &
Bertramo Fratre ejus, &
Johanne de Chaunbri,

Familiaribus ipsius Comitis, qui de Potestate Regis Franciæ sunt oriundi, quòd ipsi benè & fideliter erga nos se habebunt: & quòd Bona & Catalla sua non elongabunt: & quòd ipsi extra Regnum nostrum se non transferent, sine mandato nostro speciali; quódque ipsi non mittent ultra Mare Nuncium vel Mandatum, per Literas, vel per Intersigna, vel aliquo alio modo, de aliquibus, undè Dampna, Scandala, seu Dedecus Nobis, seu Regno nostro, seu aliquibus de nostris, evenire poterunt quoquomodo:

Quia tamen dictus Comes ad partes Transmarinas, in obsequium nostrum, per Præceptum nostrum, & prædicti, Bertramus, Petrus, &c. Bertramus & Johannes, in Comitivâ ipsius Comitis, ad partes illas, de Licentiâ nostrâ, sunt profecturi;

A. D. 1324. Edw. 2.

Volumus & concedimus quòd idem Comes, occasione Manucaptionis prædictæ, in eundo versus partes prædictas, non oneretur in aliquo, seu gravetur,

Proviso quòd, si iidem, Bertramus, Petrus, &c. Bertramus & Johannes, cum præfato Comite redeant de partibus supradictis, Guerrâ inter nos & dictum Regem durante, tunc idem Comes de Manucaptione illorum, qui secum redeunt, in formâ quâ prius, oneretur.

Concessimus etiam quòd prædicti, Bertramus, Petrus, &c. Bertramus & Johannes, ad partes prædictas, in Comitivâ ipsius Comitis, ex causâ prædictâ, proficisci possint, non obstante aliquo mandato nostro quod illi, qui de Dominio & Potestate dicti Regis Franciæ, & infra Regnum nostrum existunt, se ad partes Transmarinas, sine Licentiâ nostrâ speciali, non divertant.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim Londoniæ vicesimo secundo die Novembris.

Per ipsum Regem.

Super Arrestatione Hominum de partibus Vasconiæ, quæ sunt in Rebellione contra Regem.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Vasc. 18. E. 2. m. 20.

REX Vicecomiti Norffolciæ & Suffolciæ, Salutem.

Quia Gentes Civitatum & Villarum nostrarum de Terris nostris, Agenn. Petragoricensi, Caturcensi, Vasatensi, Xanctoniensi, & Insulæ Oleronis (exceptis Hominibus Castrorum & Villarum de la Penne & Prunerole, in dictâ Terrâ Agennensi: & de Pomers, in dictâ Terrâ Vasatensi; & Castri de Montandre, & Dominii ejusdem) contra Nos in Rebellionem proruperunt; Civitates & Villas prædictas, Gentibus Regis Franciæ (Nos, Ducatum nostrum prædictum, & Subditos nostros ibidem, de Guerrâ gravantibus) subdolè reddendo, & eis contra nos adhærendo:

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd omnes Homines & Mercatores de Civitatibus & Villis prædictis (exceptis Hominibus & Mercatoribus Villarum dictarum, & Castrorum de la Penne, Prunerole, Pomers, & de Mountandre) quos infra Ballivam tuam, tàm infra Libertates, quam extra, inveniri contigerit, unà cum Bonis & Mercimoniis suis quibuscumque,

A. D. 1324.

Assumptis tecum aliquibus Hominibus de Ducatu prædicto, qui non sunt de Civitatibus & Villis prædictis, sic contra nos, ut præmittitur, existentibus, per quos certam notitiam hujusmodi Hominum habere poteris; ac aliis Fidelibus nostris de Ballivâ tuâ,

Sine dilatione arestari, & Corpora eorum salvò, securè, & honestè, & eorum Bona, absque distractione aliquâ, custodiri facias, donec aliud a nobis super hoc habueris in mandatis.

Volumus autem quòd de Bonis & Mercandisis Hominum prædictorum, per te sic arestandorum (quæ infra Civitates, Libertates, Burgos, & Villas Mercatorias inveniri contigerit) inter te,

&

A. D. 1324. Edw. 2. & Majores, ac Ballivos Civitatum, Libertatum, Burgorum & Villarum prædictarum: ac de Bonis (quæ extra Civitates, Burgos, & Villas Mercatorias, invenientur) inter te, & duos probos & legales Homines de locis illis, in quibus sic invenientur, Indenturæ conficiantur,

Et quòd de nominibus omnium & singulorum hujusmodi Hominum, per te sic arestatorum: & quæ, & cujusmodi Bona sic arestaveris: & quorum fuerint: ac de valore eorumdem; necnon & de tenore Indenturarum hujusmodi nos, sub Sigillo tuo, reddas distinctè & apertè, quàm citius fieri poterit, certiores.

Et scias quòd intentionis nostræ non existit, quod aliqui Subditi nostri, de Ducatu prædicto, qui non sunt de Civitatibus & Villis prædictis, occasione præmissâ arestentur, molestentur in aliquo, seu graventur.

Teste Rege apud Pokerich vicesimo quarto die Novembris.

Per ipsum Regem.

Eodem modo scribitur Vicecomitibus subscriptis; videlicet,

Vicecomiti Londoniæ,
Vicecomiti Cornubiæ,
Vicecomiti Devoniæ,
Vicecomiti Wiltes,
Vicecomiti Eborum,
Vicecomiti Surriæ & Sussexiæ,
Vicecomiti Suthamptoniæ,
Vicecomiti Hereford,
Vicecomiti Kantiæ,
Vicecomiti Cantebr. & Hunt.
Vicecom. Somers. & Dors.
Vicecom. Northumbr.
Vicecom. Cumbr.
Vicecom. Lancastr.
Vicecom. Notingh. & Derb.
Vicecom. Salop. & Staff.
Vicecom. Lincoln.
Vicecom. Essex & Hertford,
Vicecom. Gloucestr.
Vicecom. Wygorn.

A. D. 1324. Edw. 2.

REX, dilecto & fideli suo, Edwardo, Comiti Cestriæ, Filio suo carissimo, & ejus Justiciario, vel ejus Locum tenenti ibidem, Salutem.

Quia Gentes Civitatum *&c. ut supra usque ibi* contra nos adhærendo:

Per quod mandavimus singulis Vicecomitibus Regni nostri, firmiter injungentes *&c. ut supra, mutatis mutandis, usque ibi,* per quos certam notitiam hujusmodi Hominum habere poterint,

Sine dilatione arestari, & Corpora *&c. ut supra, mutatis mutandis, usque ibi* in mandatis.

Et quòd de Bonis & Mercandisis Hominum prædictorum, per eos sic arestandorum, *&c. ut supra, mutatis mutandis, usque ibi.*

Vobis mandamus, quòd præmissa, omnia & singula, per aliquos fideles, per vos ad hoc deputandos, in Comitatu prædicto, & aliis Terris vestris, Executioni faciatis demandari: Et de nominibus omnium & singulorum hujusmodi Hominum, sic Arestatorum: & quæ, & cujusmodi Bona arestari contigerit: & quorum fuerint: ac de Valore eorumdem; necnon de toto Facto vestro, in hac parte, nos, sub Sigillo vestro, distinctè & apertè, quamcitiùs poteritis, reddatis certiores.

Et sciatis quòd intentionis nostræ *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet;

Johanni Darcy, Justiciario Regis Hiberniæ,
L. Dunolmensi Episcopo.

Ad Papam, pro Dispensationibus super Matrimoniis ad Rancorem inter Magnates extinguendum.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Rom. 18. E. 2. m. 2.

PAPÆ Rex devota pedum oscula beatorum.

Ecce! desideratissime Pater, insurgente nuper, in Regno nostro, quorumdam Rebellium Turbatione gravissimâ, quamplures dicti Regni Magnates, inter se Rancores & Odia suscitantes, varia dampna & incommoda sibi invicem mutuò intulerunt, & adhuc eorumdem Rancoris & Odii Seminarium (suasione antiqui Hostis procuratum) superest inextinctum, Guerrarum, ut timemus, verisimiliter pericula Pariturum: Ad quod finaliter abolendum A. D. 1324.

totis

A. D. 1324. Edw. 2. totis desideriis anelamus, & inter dictos Magnates Affinitatem, & inter eorum liberos contrahi Vinculum Conjugale, præcipuum Remedium, & maximè necessarium æstimamus.

Proindè vestram Clementiam instantissimè deprecamur, quatinùs ut, inter J. Filium Humfredi, quondam Comitis Herefordiæ, Nepotem nostrum, & unam Filiarum, Nobilis Viri, Edmundi Comitis Arundelli, Consanguinei nostri: ac inter B. Filium & Hæredem Guidonis, quondam Comitis Warwicæ, & alteram Filiarum præfati Edmundi:

Non obstante Generis propinquitate, quâ se attingunt; super quâ, dilectus Clericus noster, Magister Georgius de Saliciis, Archidiaconus Buks (ad vos ex hac causâ specialiter directus) vestram, si placet, Sanctitatem pleniùs informare noverit, A. D. 1324. Edw. 2.

Dispensare dignemini de vestræ plenitudine Potestatis.

Spem namque retinemus indubiam, quòd, ex hujusmodi Communicatione, præcedentis malitiæ machinatio dissolvetur, parabiturque firmæ dilectionis suavitas, & in dicto Regno nostro Pacis securitas, futuris temporibus, subsequetur.

Conservet &c.

Dat. apud Bassynburn vicesimo quinto die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ad Cardinales super præfatis Dispensationibus.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Rom. 18. E. 2. m. 2.

VEnerabili in Christo Patri, Domino A. Dei gratiâ, Tituli Sancti Eustachii Diacono Cardinali, Nepoti Domini Summi Pontificis, Amico suo carissimo, Edwardus, &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Plenam, ac multipliciter expertam, gerimus de vestrâ Sinceritate fiduciam, ut ea, quæ desideranter appetimus, tanto benigniùs promovenda suscipietis, quanto specialius Nos, & Honorem nostrum, ac Regni nostri utilitatem concernere dinoscuntur.

Cùm itaque, dilectus Clericus noster, Magister Georgius de Saluciis, Archidiaconus Buks, Lator præsentium, quædam negotia, Tranquillitatem & Pacem dicti Regni tangentia, penes Dominum Summum Pontificem prosequatur (prout dilectionem vestram indè Lator pleniùs poterit informare) ipsum, & dicta negotia, vestræ Paternitati recommendamus affectu, quo possumus cariori; A. D. 1324.

Specialiter vos rogantes quatenùs eidem, in prædictis negotiis promovendis, assistere velitis, solitâ Benivolentiâ, Consiliis & Auxiliis oportunis.

Dat. apud Bassynburn vicesimo quinto die Novembris.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

Domino B. Tituli Sanctæ Mariæ in Aquiro Diacono Cardinali,
Domino P. Tituli Sancti Stephani in Cælio Monte Presbitero Cardinali, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Vicecancellario,
Domino N. Sancti Adriani Diacono Cardinali,
Domino L. de Flisco Tituli Sanctæ Mariæ in Viâ Latâ Diacono Cardinali,
Domino G. Tituli Sanctorum Marcellini & Petri Diacono Cardinali,
Domino J. Tituli Sancti Theodori Diacono Cardinali,
Domino W. Testa Cardinali,
Domino Petro de Viâ Militi,
Domino Arnaldo de Husse Militi ac Nepoti Domini Papæ,
Domino Bernardo Stephani Secretario Domini Papæ.

Summonitio Servitii Regis versus Vasconiam.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Vasc. 18. E. 2. m. 21. d.

REX, dilecto & fideli suo, Thomæ Comiti Norffolciæ, & Marescallo Angliæ, Fratri suo carissimo, Salutem.

Quia ad Terram nostram Vasconiæ, de quâ Rex Franciæ malitiosè nos exhæredare proponit, Passagium nostrum, in ejusdem Terræ succursum, ordinavimus; A. D. 1324.

Vobis mandamus, in fide & homagio, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quòd sitis ad nos, apud Portesmuth, die Dominicâ, in medio Quadragesimæ, proximò futurâ, cum

Gg Equis

A. D. 1324. Edw. 2. Equis & Armis, & toto Servitio (quod nobis de Terris & Tenementis, quæ de nobis tenetis in Angliâ, debetis) parati transfretare nobiscum in Succursum dictæ Terræ; & hoc nullo modo omittatis.

Teste Rege apud Notinghamiam vicesimo primo die Decembris.

Per ipsum Regem.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

Edwardo Comiti Cestriæ, Filio Regis,
David de Strabolgi, Comiti Atholl,
Edmundo, Comiti Arundell,
Roberto de Umfravill, Comiti de Anegos,
Hugoni le Despenser, Comiti Wyntoniæ,
Johanni de Warrenne, Comiti Surriæ,
Roberto de Veer, Comiti Oxoniæ,
Hugoni le Despenser, Juniori,
Henrico de Lancastriâ, Comiti Leycestriæ,
Thomæ Wake,
Henrico Filio Hugonis,
Willielmo de Ferar,
Hugoni de Nevill,
Edmundo Deyncourt,
Henrico de Cobeham,
Henrico de Bello Monte,
Willielmo la Zousche de Daryngwarth,
Roberto Filio Walteri,
Willielmo de Kyme,
Fulconi Filio Warini,
Johanni de Hastyng,
Johanni de Clavering,
Willielmo le Latymer,
Ranulpho de Nevill,
Willielmo de Grandisono,
Johanni de Bello Campo de Somersete,
Johanni de Sancto Johanne de Basing,
Willielmo la Zousche,
Henrico de Percy,
Johanni de Crumbwell,
Auchero Filio Henrici,
Roberto de Morle,
Radulpho de Gammoys,
Roberto de Monte Alto,
Antonio de Lucy,
Philippo de Columbar,
Thomæ de Fournivall Seniori,
Thomæ de Fournivall Juniori,
Johanni de Segrave,
Willielmo Ros de Hamelak,
Johanni Pecche,
Radulpho de Monte Hermerii,
Roberto de Insula,
Johanni de Sancto Amando,
Thomæ le Ercedeakne,
Ranulpho de Dacre,
Hugoni de Courteneye,
Johanni de Cherleton,
Petro de Malo Lacu,
Willielmo le Botiller de Wemme,
Henrico Husce,
Willielmo de Twenge,
Johanni de Sutton.

De Hominibus ad Arma, Hobulariis, & Peditibus, in Episcopatu Dunolmensi eligendis

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Vasc. 18. E. 2. m. 17.

Le Roi a l'Evesque de Duresme, Salutz.

Por ceo qe le Roi de France s'afforce, torteuousement, de nous Desheriter, de nostre Duche de Gascoigne, avoms ordeinez nostre Passage vers ycele, a Portesmuth, le Dimeigne, en Mi Quaresme, prechein avenir, oue l'eide de Dieu, oue ascuns Grantz de nostre Realme, pur Succours & deffens de nostre dite Duchee; & a ceo voloms, sicome il covient, avoir ovesque nous grant force des Gentz d'Armes, Hobelours, & Gentz a Pie:

Vous mandoms & chargeoms, en la foi & l'amistez, qui vous nous deuez, qe vous facez Arraier les Gentz d'Armes, Hobelours, & Gentz a Pie, deinz la Fraunchise de vestre Evesche, & des meillours, & plus vaillauntz, & plus soeffisauntz, & a plus grant noumbre, qe vous purrez,

Des Gentz d'armes, bien & nettement mountez & Apparaillez a lour droitz, qi ne soeint de nostre Retenaunce, ne d'autri, ne qui service nous deuient faire pur eux, ne pur autri:

Des Hobelours, covenablement Apparaillez, & mountez a chivaux, autres qe Jumentz:

Et des Archeres auxi, covenablement Apparaillez, come a eux appent;

Facez venir a nous, per bons & soeffisauntz Mesnours, nettement Apparaillez, jesqes a Portesmuth; si q'ils y soynt, le jour avandit, prestz, & Appaparaillez d'aler ovesque nous, a noz Gages, as patties de nostre Duchee susdite:

Et

A. D. 1324. Edw. 2. Et ceo, sicome vous amez nostre honour, & le profit de nostre Realme, en nulle manere, ne lessez:

Et du noumbre des Gentz d'armes, Hobelours, & Gentz a pie, des queux nous nous purroms asseurer d'avoir, de vestra dite Franchise, nous certifiez, distinctement & apartement, avaunt la Chandeleure prechein avenir, faunz plus lung delai: A. D. 1324. Edw. 2.

Et des Onges des dites Gentz, de lour pais, tant, q'ils viegnent a Portesmuth, ordeineroms par temps, & le vous feroms a savoir,

Don. a Notingham le xxiii jour de Decem.

De recipiendo ad Pacem Homines de Aquitania.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Vasc. 18. E. 2. m. 20. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

De probatâ fidelitate, & industriâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Radulphi Basset de Drayton, Thomæ l'Ercedekne, Arnaldi de Duro forti, Amaneni de Fossato, & Arnaldi Guillielmi Domini de Lescun, plenarie confidentes,

Dedimus eis, Tribus, & Duobus eorum (Quorum idem Radulphus sit Unus) tenore præsentium, plenariam Potestatem recipiendi ad Pacem, & benivolentiam nostram, omnes illos, de Ducatu nostro prædicto, qui nobis contrarii & Rebelles fuerunt, aut sunt, & contra nos adhærentes Gallicis, & aliis, dictum Ducatum nostrum invadentibus:

Et ad pardonandum & remittendum eis, & eorum cuilibet, Sectam Pacis nostræ, & quicquid ad nos pertinet in hac parte: A. D. 1324.

Et ad firmam Pacem nostram ipsis, & eorum cuilibet, Indè concedendum;

Promittentes nos Ratum & gratum habituri quicquid iidem, Radulphus, Thomas, Arnaldus, Amaneus, & Arnaldus, ac Duo eorum (quorum dictum Radulphum unum esse volumus) nostro nomine, fecerint in præmissis; quódque Factum ipsorum, in hac parte, cum illud ad nos pervenerit, approbari, &c, sub magno sigillo nostro, innovari, & roborari faciemus.

In cujus &c.

Dat. apud Notingham 23. die Decembris.

Per ipsum Regem.

Pro Domino de Flamareus redeunte ad Fidelitatem.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Vasc. 18. E. 2. m. 16. REX, dilecto & Fideli suo, Bernardo de Durford, Domino de Flamareus, Salutem.

Recolentes vestri, & vestrorum Progenitorum, erga Nos, & nostros, Fidelitatis Constantiam, actus strenuos, & Multiplices probitates, turbavit acerbè nostra præcordia, & gravi anxietate omnia interiora commovit, perlatus ad nos Rumor implacidus, quòd, videlicet, Gentibus Regis Franciæ (Terras nostras, in Ducatu prædicto, nuper subitò invadentibus) adhæsistis:

Set postmodùm, Rationis vigore, ex hujusmodi Eventu turbato, tandem respirante, & Eventûs qualitatem diligenter considerantes, animadvertimus, Gallicorum hujusmodi Irruptionem tàm præcipitem, subitam, & inopinatam fuisse, ut vos, majus malum declinando, dictis Gallicis dissimulanter, ad tempus adhærere, tanquam minus malum, elegistis, prout a fidedignis intelleximus evidenter; præsertim cùm tunc, de sufficienti Resistentiâ, pro nobis, in partibus illis, non fuerat Ordinatum: Quod etiam eo certiùs credimus, quòd ad pristinæ Fidei vestræ observantiam redire parati estis, prout certitudinaliter nobis est Nunciatum; undè præcedens nostræ mentis turbatio non modicum quietatur. A. D. 1324.

Considerantes itaque recuperationem Honoris vestri & famæ (quam plurimùm optamus) in hoc versati, dilectos & Fideles nostros, Radulphum Basset de Drayton, & Thomam l'Ercedekne, de Latere nostro assumptos, & super nostris Beneplacitis, in præmissis, pleniùs informatos, ad vos duximus destinandos; quibus in hiis, quæ vobis dicent ex parte nostrâ, fidem indubiam præbeatis, & ea sic in opere explere studeatis, quòd, amoto cujuslibet Dubietatis scrupulo, vestram possimus Fidelitatis & Constantiæ probitatem dignis attollere laudibus, & emeritis Retributionibus honorare.

Dat. apud Notinghamiam 28. die Decembris.

Per ipsum Regem.

D.

A. D. 1324. Edw. 2.

De Magnatibus Vasconiæ admissis ad Pacem.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Vasc. 18. E. 2. m. 16.

REX, Universis & singulis, Senescallis, Constabulariis, Castellanis, Præpositis, Officialibus, Ballivis, Ministris, & Fidelibus suis, in Ducatu prædicto Constitutis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, de gratiâ nostrâ speciali, admisimus Bernardum de Durford Dominum de Flamareus, de Ducatu prædicto, ad Pacem & benivolentiam nostram, & pardonavimus ei Sectam Pacis nostræ, & quicquid ad nos pertinet de eo, quòd ipse nobis contrarius, & Rebellis, & contra nos adhærens fuit Gallicis, & aliis, Ducatum nostrum prædictum Invadentibus; & firmam Pacem nostram eidem Bernardo inde concedimus;

Nolentes quòd ipse, vel Hæredes sui, per nos, vel Hæredes nostros, seu Ministros nostros quoscumque, occasione Contrarietatis, Rebellionis, seu Adhæsionis, prædictarum, molestentur in aliquo, seu graventur.

In cujus &c.

Teste Rege apud Notingh. 28. die Decembris.

Per ipsum Regem.

Consimiles literas Regis de Pardonatione habent subscripti; videlicet,

Sanxeus Pyns, Dominus de Taillibork,
Amanenus de Novillan, Dominus de Seint Linerade,
Austencius de Balleyns, Dominus de Ganaldn.
Andreas de Casenawe,
Bertramus de Stanyval,
Guillielmus Eymeric.
Bertramus de Fumel, Dominus de Montesen,
Guillielmus de Caumont, Dominus de Caumont,
Burto de Seres, Dominus de Leuynac,
Arnaldus de Marmande, Dominus de Taillecanat,
Rudellus de Seysses, Dominus de Seisses,
Bernardus de Revygnan, Con-Dominus de Tonyes,
Emericus de Renygnan, Con-Dominus de Casenoil,
Nucus de Pogolles, Dominus de la Vaur,
Bernardus de Trancalion, Dominus de Fee Marcon,
Girandus de Trancalion, Dominus de Calignan.
Anisanxeus de Caumont, Con-Dominus de Sancto Bartholl.
Anisanens de Caumont, Dominus Tombeben,
Gauterus de Caumont, Dominus de la Lerigne & Emlers,
Damadenus de Montestruc, Dominus de Mont Estruc.
Bernardus de Rovignan, Dominus de Castelquillity,
Arnaldus de Spaigne, Con-Dominus de Castel Moron,
Bertramus de sent araille,
Reymundus Bernardi de Sancta fide, Con-Dominus de Lesignan,
Arnaldus de Bunyll, Dominus de Bunyll.
Ormannus de Montagut, Dominus de Montagut,
Petrus de Gentant, Dominus de Biron,
Amanenus de Madeil, Dominus de Cantor,
Adomarus de Duriford, Dominus de Sapere, de Clar Mont, & Sobirem,
Jordanus de Farces, Con-Dominus de Forces,
Assien de Galard, Dominus de Tarraube.

Summonitio ad Colloquium super Passagio Regis in Vasconiam.

A. D. 1324. An. 18. E. 2. Claus. 18. E. 2. m. 21. d.

REX, dilecto & fideli suo, Thomæ Comiti Norfolciæ, & Marescallo Angliæ, Fratri suo carissimo, Salutem.

Quia ad partes Ducatûs nostri Aquitaniæ (de quo Rex Franciæ malitiosè nos exhæredare proponit) in Succursum ejusdem Ducatûs nostri, Passagium nostrum ordinavimus Domino disponente:

Et vobiscum, & cum Prælatis, & cæteris Magnatibus, & Proceribus Regni nostri, super Passagio nostro prædicto, & aliis arduis Negotiis, Nos, & statum Regni nostri, ac Ducatûs prædicti, tangentibus, habere volumus Colloquium & Tractatum;

Vobis Mandamus, firmiter injungentes, quòd, omnibus aliis prætermissis, sitis ad nos, apud Wyntoniam, secundâ Dominicâ Quadragesimæ, proximò futura, Nobiscum & cum Prælatis, & cæteris Magnatibus, & Proceribus Regni nostri, super præmissis, Tractaturi, vestrúmque Consilium impensuri; & hoc,

A. D. 1324. Edw. 2. hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, ac commodum dicti Regni nostri, diligitis, nullo modo omittatis.

Teste Rege apud Notingh. 30. die Decembris.

Per ipsum Regem.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

Edwardo Comiti Cestriæ filio Regis,
Henrico de Lancastria Comiti Leycestriæ,
David de Strabolgi Comiti Athol.
Edmundo Comiti Arundell.
Roberto de Umframvill Comiti de Anegos,
Hugoni le Despenser Comiti Wynton.
Johanni de Warenna Comiti Surr.
Roberto de Veer Comiti Oxon.
Hugoni le Despenser Juniori,
Thomæ Wake,
Johanni de Hastyng.
Johanni de Claveryng.
Willielmo de Ferar.
Hugoni de Nevill,
Edmundo Deyncourt,
Henrico de Cobeham,
Henrico de Bello Monte,
Willielmo la Zousche de Haryngworth,
Roberto filio Walteri,
Willielmo de Kyme,
Willielmo le Latymer,
Ranulpho de Nevill,
Willielmo de Grandisono,
Johanni de Bello Campo de Somersete,
Johanni de Sancto Johanne de Basing.
Willielmo la Zousche,
Henrico de Percy,
Johanni de Crumbwell,
Auchero filio Henrici,
Roberto de Morle,
Radulpho de Cammoys,
Roberto de Monte Alto,
Antonio de Lucy,
Willielmo Martyn,
Philippo de Columbar.
Thomæ de Fournivall Seniori,
Thomæ de Fournivall Juniori,
Willielmo de Ros de Hamelak,
Johanni Pecche,
Radulpho de Monte Hermerii,
Roberto de Insula,
Johanni de Sancto Amando,
Rogero de Grey,
Ranulpho de Dacre,
Hugoni de Courteneye,
Johanni de Cherleton,
Petro de Malo Lacu,
Willielmo le Botiller de Wemme,
Willielmo de Thweng,
Johanni de Sutton,
Simoni Ward,
Hugoni Pointz,
Ranulpho de Cobeham,
Johanni de Haveryngton,
Gilberto de Acon.
Johanni de Mount,
Richardo de Grey,
Henrico de Grey.

A. D. 1324. Edw. 2.

REX Venerabili in Christo Patri W. eadem gratiâ, Eborum Archiepiscopo, Angliæ Primati, Salutem.

Quia ad Partes *&c. ut supra usque ibi* Domino disponente, & vobiscum, & cum cæteris Prælatis, Magnatibus, & Proceribus Regni nostri, super Passagio nostro prædicto, *&c. ut supra mutatis mutandis.*

Per ipsum Regem.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

W. Archiepiscopo Cantuariensi totius Angliæ Primati.

Episcopis:
W. Exon.
J. Bathon. & Wellen.
J. Cicestr.
J. Elien,
H. Roff.
R. Coventr. & Lych.
T. Wygorn.
R. Sarum.
L. Dunolmen.
H. Lincoln.
S. London.
D. Assaven.
Meneven.
A. Bangoren.
Landaven.

Abbati de Malmesbury,
Abbati Glaston.
Abbati de la Hide juxta Wynton.
Abbati de Evesham,
Abbati de Sancto Albano,
Abbati de Abyndon.
Abbati de Rameseye,
Abbati de Sancto Edmundo,
Abbati de Burgo Sancti Petri,
Abbati de Salop,
Abbati Sancti Augustini Cantuar.
Abbati Sancti Petri Glouc.
Priori de Coventre,
Abbati de Croylond,
Abbati de Waltham,
Abbati de Thorneye,
Priori Sancti Johannis Jerlm. in Anglia,
Abbati Westm.
Abbati de Faversham,
Abbati de Cirencestr.
Abbati Leycestr.
Abbati de Oseneye,
Abbati beatæ Mariæ Eborum.

A.D. 1325. Edw. 2.

A.D. 1325. Edw. 2.

De Privilegiis, Hominibus Hispaniæ, concessis.

A.D. 1325. An. 18. E. 2. Vasc. 18. E. 2. m. 15.

REX, universis & singulis, Senescallis, Majoribus, Castellanis, Præpositis, Ballivis, Justiciariis, Officialibus, Ministris, & omnibus Fidelibus & Subditis suis, ad quos &c. Salutem.

Cùm, dilectus & fidelis noster, Edmundus Comes Kantiæ, Frater noster carissimus, & Locum nostrum tenens in Ducatu Aquitaniæ,

Volens, Excellentissimum Principem, Dominum Regem Castellæ, Ispaniæ, & Leonis, ac omnes & singulos suos Subditos, ipsius Regis contemplatione, in omnibus, quibus poterit, Favore prosequi gratioso, & eis, in hac parte, ac eorum cuilibet, complacere,

Per Literas suas Patentes concesserit, omnibus & singulis, Nobilibus, & Mercatoribus, ac aliis Personis quibuslibet, Regnorum Castellæ, Ispanniæ, Leonis, & omnium Regnorum & Terrarum dicti Regis, quòd ipsi, & eorum quilibet, cum Mercandisis, Rebus, & cæteris Bonis suis, liberè possint venire in dicto Ducatu, & per totum Ducatum, sub Dominio & Districtu nostris, transire, ibidem morari, & exindè redire, quocunque, & quandocunque voluerint,

Solvendo tamen Custumas & Locorum Pedagia assueta, & stando Juri, ut debebunt, si contingat ipsos, vel eorum aliquem, delinquere quoquomodo,

Non obstantibus quibuscumque Marchis contra ipsos, aut eorum aliquem, concessis; quas totaliter posuit in suspenso, prout in literis prædictis pleniùs continetur:

Nos, Concessionem dicti Fratris nostri in hac parte acceptantes, ac volentes, ad requisitionem prædicti Regis, gratiam facere uberiorem, Concessimus, omnibus & singulis, Nobilibus, Mercatoribus, Magistris Navium, Marinariis, ac aliis personis quibuscunque, Dominii & Regnorum prædicti Regis, quòd ipsi, & eorum quilibet, cum Bonis, Mercimoniis, & Rebus suis, liberè possint venire, tàm per Terram, quàm per Mare, infra Regnum nostrum, & Ducatum prædictum, ac alias Terras nostras, ibidem morari, mercandisare, & exindè redire, quandocunque voluerint,

Solvendo tamen Custumas, & Pedagia debita & consueta, & stando Juri de Contractibus, & Transgressionibus suis, ut debebunt.

Et nolumus quòd prædicti, Nobiles, Mercatores, Magistri Navium, Marinarii, seu aliæ Personæ quæcumque, Dominii & Regnorum dicti Regis, in Rebus, Bonis, Navibus, aut Mercandisis suis,

Prætextu alicujus Aresti, seu Marchæ, versus eos, infra Regnum nostrum, seu Ducatum prædictum, aut alibi,

Occasione aliquarum Transgressionum, seu Contractuum, in eisdem, Regno, & Ducatu, seu aliis Terris nostris factorum, vel exnunc faciendorum,

Concessi, seu concedendi,

Molestentur in aliquo, seu graventur, quousque aliud indè duxerimus ordinandum.

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm, Injungimus & mandamus, quòd prædictos, Nobiles, Mercatores, Magistros Navium, Marinarios, & alias Personas quascunque, Dominii & Regnorum prædicti Regis, & eorum quemlibet, cum Mercandisis, Rebus, Navibus, & Bonis suis quibuscumque, in dictis, Regno, Ducatu, & aliis Terris nostris, tàm per Terram, quàm per Mare, venire, ibidem morari, & exindè redire, in formâ prædictâ, absque impedimento quolibet, permittatis;

Non inferentes eis, vel eorum alicui, in Personis, aut Bonis, seu ab aliis inferri permittentes, injuriam, molestiam, dampnum aliquod, aut gravamen: Et si aliquid, in ipsorum, aut alicujus eorum præjudicium factum fuerit, id eis, & eorum cuilibet, prout justum fuerit, faciatis celeriter emendari.

Dùm tamen Pedagia, & alias Custumas, debitas & usitatas, inde solvant, & stent recto de Contractibus & Transgressionibus suis, ut debebunt,

Ipsos, vel aliquem, prætextu alicujus Aresti, seu Marchæ, versus Homines & Mercatores, de Regnis & Dominio dicti Regis, ex quacumque causâ, concessorum, seu concedendorum, contra hanc Concessionem nostram, non molestantes in aliquo, seu gravantes.

In cujus &c. quamdiu nobis placuerit duraturas.

Dat. apud Ravensdale quinto die Januarii.

Per ipsum Regem.

Quadrupl.

De

A. D. 1325. Edv. 2. | A. D. 1325. Edv. 2.

De Protectione, pro Aymone (qui postea Comes Sabaudiæ) Præbendario de Strensall.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 2. m. 37.

REX omnibus Ballivis & fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Quia ex Testimonio accepimus fide digno, quòd Aymo de Sabaudia, Frater Comitis Sabaudiæ, Præbendarius Præbendæ de Straneffale, in Ecclesiâ beati Petri Eborum, de Dominio, vel Potestate, Regis Franciæ non existit,

Cepimus ipsum Aymonem, Homines, Terras, Res, Redditus & omnes Possessiones suas, in Protectionem & Defensionem nostram:

Et ideò vobis Mandamus quòd ipsum Aymonem, Homines, Terras, &c. & defendatis; Non inferentes *&c.* Et si quid *&c.* id eis *&c.*

Nolumus enim quòd idem Aymo,

Prætextu alicujus Ordinationis, per nos factæ, seu mandati nostri, aliquibus directi, de Corporibus omnium Gallicorum & aliorum, de Dominio & Potestate dicti Regis, seu de Affinitate & Confœderatione suâ, existentium, unà cum Terris, Bonis, & Catallis suis, quibuscumque, arestandis,

In Personâ, Bonis, seu Possessionibus suis molestetur in aliquo, seu gravetur.

In cujus &c. per unum annum duraturas.

Teste Rege apud Ranensdale octavo die Januarii.

Per Testimonium Willielmi de Cusantia.

A. D. 1325.

CONsimiles literas Regis de Protectione habet Thomas de Salbaudia, Præbendarius Præbendæ de Novewyk, in Ecclesiâ Sancti Willfridi de Ripon, qui de Dominio vel Potestate dicti Regis non existit.

Duraturas ut supra.

Teste ut supra.

Per Testimonium dicti Willielmi.

GAlfridus le Cok de London habet literas Regis de Protectione cum Clausula, Nolumus &c. per unum annum duraturas.

Consimiles literas Regis de Protectione habent subscripti; videlicet,

Adam de Braye, Vicarius Ecclesiæ de Benflete.

Priorissa Sanctæ Elenæ infra Bishopsgate.

Priorissa beatæ Mariæ de Clerkenwell.

Abbas de Wardon.

Nichol. Sperlyng.

Ricardus de Barton Persona Ecclesiæ de Sutton.

Magister Robertus de Baldok Junior.

Ad Regem Castellæ super Fœdere conjugali.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Claus. 18. E. 2. m. 18. d.

SErenissimo Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti &c. Regi Illustri, ac Comiti Molin. Domino, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, eadem gratiâ &c. Salutem, & Successus, semper ad vota, prosperos & felices.

Quanto Benignitatis affectu ducimini, ut Domus vestra regia Domui nostræ, per viam Propinquitatis contrahendæ, interni amoris Fœdere conjungatur, ad Nos, nuper de Magnitudine vestrâ redeuntes, dilecti & fideles nostri, Arnaldus Guillielmi de Berne, Dominus de Lescun & Magister Petrus de Galiciano, Thesaurarius noster Agenni (ad tractandum, super Fœdere Conjugali, inter vos, & Alianoram, Antenatam Filiam nostram carissimam, Excellentiæ vestræ à nobis missi) fidâ relatione intimârunt: Ac postmodùm, accedentes ad nos, venerabiles viri, Andreas Petri, & Petrus Johannis, Ambassiatores vestri, cum vestris Credentiæ Literis, juxta Credentiam, sibi per vos datam, intimationem prædictam suis assertionibus confirmantes, ulterioris desiderii vestri Propositum, providâ & circumspectâ Insinuatione, proponebant, consimile Vinculum, inter E. Primogenitum nostrum carissimum, & inclitam Infantissam Alianoram, Sororem vestram, contrahi vos votis omnibus affectare.

A. D. 1325.

Quibus

A. D. 1325. Edw. 2. Quibus literis & Credentiâ diligenter auditis, & lætanter intellectis, quantò possumus eo ampliore jocunditate lætamur, quò vestræ indolis teneritatem, optimis Virturum donis, bonisque naturalibus & gratuitis, habundantiùs illustravit Providentia Conditoris; prout indè Fama, longè latèque diffusa, percrebuit, & jam in fines Orbis Terræ dilaratur.

Itaque, sciscitantibus nobis à supradictis viris clarissimis, Ambassiatoribus vestris, si quam Potestatem haberent ad Tractandum ulteriùs, super modo & formâ, & cæteris Conditionibus, quibus Contractus hujusmodi perfici potuissent, Potestatem ulteriorem minimè se habere responderunt.

Nos igitur,

Advertentes in Facto, tàm arduo & solempni, consensum, cum plenitudine Potestatis, ad effectum rei prælocutæ, necessariò requirendum: intuentésque materiam virtutis, quam vobis intulit gratia gratis data; necnon ad Confœderationes, seu Alligantias, ab Antecessoribus vestris & Progenitoribus nostris priùs factas,

Quas, ex inspectione literarum Progenitorum vestrorum, in Archivis nostris, invenimus; illius præsertim quæ fuit Alfonsi, Proavi vestri, ad modum Bullæ, Auro purissimo consignata; quas præfatis Nunciis vestris fecimus ostendi, & earum Copiam, vestræ Magnificentiæ insinuandam, liberari, A. D. 1325. Edw. 2.

Nostræ considerationis intuitum convertentes,

Ad Tractandum ulteriùs, super præmissis, prædictos fideles nostros, adjunctis sibi, dilectis & fidelibus nostris, Johanne de Stonore Justiciario nostro, Arnaldo Guillielmi de Bern, Domino de Lescun, Magistro Johanne de Bruton, Canonico Wellensi, & Juris Civilis Professore, super votis nostris, in hac parte, pleniùs informatos, ad vos & Concilium vestrum duximus transmittendos;

Ut, super præmissis, tractent, & perficiant quod, juxta nostræ mentis intentionem, & vestram & Concilii vestri deliberationem, Divinæ Dispositioni placitum fuerit & acceptum:

In quibus omnibus & singulis, dictum Tractatum concernentibus, præfatis, Johanni, Arnaldo, Johanni, & Petro, Tribus, & Duobus eorum, per vos & Concilium vestrum, adhiberi petimus plenam fidem.

Dat. apud Langele decimo octavo die Januarii.

Ad Tutorem Regis Castellæ, super Matrimonio, & super Auxilio Militari oblato.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Claus. 18. E. 2. m. 11. d. REX, Nobili Viro, Domino Johanni, bonæ memoriæ, Incliti Infantis, Domini Johannis, Filio, Tutori illustris Regis Castellæ, & Regnorum suorum Custodi, ejúsque Vexillario & Præposito in Froncario, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Gratas Dilectionis vestræ literas, per, dilectos & fideles nostros, Arnaldum Gullielmi de Berne Dominum de Lescun, & Magistrum Petrum de Galiciano, nuper delatas, læto vultu recepimus.

Quibus coram nobis reseratis, lectis, & pleniùs intellectis, ex ipsarum tenore, manifestò cognovimus vestræ gratitudinis habundantiam præcipitatam.

Dùm enim, in dirigendo Negotio, super Matrimonio inter, Magnificum Principem, Dominum & Nepotem vestrum, & Alienoram, Antenatam Filiam nostram carissimam, contrahendo, promptum vos exhibetis & paratum:

Ac de assistendo, cum Mille Militibus, &, de Peditibus & Scutiferis, Decem Millibus, contra quoscunque, contra nos de Guerrâ levantes (Domino vestro prædicto dumtaxat excepto) præhabitâ certificatione nostrâ de Loco & Tempore Eventûs hujusmodi, per Annum & amplius, prout nobis videbitur expedire, & de modo vestro veniendi disponentibus, promittitis tàm decenter; A. D. 1325.

Nimirum Propinquitatis Fœdus, quàm naturale, gratanter exsolvitis & impletis; undè, non inmerito, ex intimo cordis nostri, Grates vobis referimus speciales:

Rogantes, & affectuosè requirentes quatinùs, in directione negotii, super dicto Matrimonio; ac etiam super injuriosâ Turbatione, quam nobis intulit Rex Franciæ in Ducatu nostro prædicto, juxta mentis nostræ intentionem,

Quam, dilectis & fidelibus nostris, Johanni de Stonore Justiciario nostro, Arnaldo Gullielmi de Berne Domino de Lescun, Magistro Johanni de Bruton Canonico

A. D. 1325. Edw. 2. Canonico Wellensi & Juris Civilis Professori, & Magistro Petro de Galiciano Thesaurario nostro Agenni, pleniùs aperuimus, & Regiæ Excellentiæ & vestræ Amicitiæ insinuandam commisimus,

Elaboret vestra, si placet, Benivolentia consueta; & eisdem, fidelibus nostris, Tribus, & Duobus eorum, in omnibus, & per omnia, quæ vobis dicent ex parte nostrâ, tanquam nostræ vivæ vocis oraculo, adhibere velit plenam Fidem. A. D. 1325. Edw. 2.

Dat. apud Langele decimo octavo die Januarii.

Ad Episcopum Burgensem super Auxilio contra Regem Franciæ Responsoria.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Vasc. 18. E. 2. m. 17. d. REX, Venerabili in Christo Patri, Domino G. Dei gratiâ, Brugensi Episcopo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Series Literarum vestrarum, nobis nuper delatarum, pleniùs intellecta, Affectionis vestræ gratuitæ, penes nos, plenitudinem insinuans, grandem nobis Fiduciam tribuit, ut ea, quæ specialiter insident cordi nostro, vestræ Considerationi communicanda præbeamus.

Sanè, qualiter Rex Franciæ Nos, in Ducatu nostro Aquitaniæ (nullo habito respectu ad statum aut conditionem Consanguinitatis, vel Affinitatis attinentiam) hostili feritate prosequitur, Paternitatem vestram latere non credimus (cùm in variis partibus id jam patulò divulgetur) itaque cunctos Juris & Honoris nostri Zelatores, ad tantæ temeritatis præsumptionem propulsandam, unà nobiscum commoveri, & Opem & Operam impendere quas valebunt.

Vestram igitur Amicitiam,

Quæ suscepti Beneficii memor existit, prout earumdem literarum series repræsentat, quamquam multo minus fuerit quàm requireret Benevolentiæ vestræ promptitudo, A. D. 1325.

Requirimus & rogamus, quatenùs tàm præsumptam, támque injuriosam Persecutionem nostram, in Domini vestri Regis, & aliorum Magnatum, Regni sui, notitiam deducere, & eosdem, ut ad extenuandam Turbationem, tàm indecentem, suæ compassionis solatia præbeant, efficaciter inducere laboret, si placet, vestra Paternitas quàm dilecta.

Dilectis & fidelibus nostris, Johanni de Stonore Justiciario nostro, Arnaldo Guillielmi de Berne Domino de Lescun, Magistro Johanni de Bruton Canonico Wellensi, & Juris Civilis Professori, & Magistro Petro de Galliciano Thesaurario nostro Agenni, Tribus, & Duobus eorum, in hiis, quæ, super præmissis, vobis dicent ex parte nostrâ, Fidem plenam, si placet, & indubiam præbeatis.

Dat. apud Langele decimo octavo die Januarii.

Ad Martinum Ferrandi, Regis Castellæ Tutori, de Injuriis, a Rege Franciæ in Ducatu Aquitaniæ illatis, extenuandis.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Ibid. REX, Nobili Viro, Martino Ferrandi, illustris Regis Castellæ & Legionis Tutori, Amico suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Tenor Literarum vestrarum, per, venerabilem & discretum virum, Petrum Johannis, nobis exhibitus, quasi mixturam mœroris & gaudii repræsentat.

Cùm enim, per easdem, nobilis & potentis viri, patris vestri (cujus Prudentiâ, consilio, & auxilio, in nostris necessitatibus, juvari sperabamus) obitus nunciatur, profectò nos, tanti Amici adjutorio privatos, vósque paternæ consolationis præsidio destitutos, plangimus, & vobis dolentibus condolemus: A. D. 1325.

Et cum obeuntis radicis propaginem, potentiâ & virtute sopiti, coæquatam in personâ vestrâ conspicimus, quæ, ad beneplacita & obsequia nostra, suæ benevolentiæ promptitudinem repromittit, nimirùm præcedentis doloris aculeos, subsequentis gaudii refrigerio, temperamus, & vestræ dilectioni grates referimus speciales:

Affectuosè requirentes, quatenùs, ad injurias & molestias, quibus Rex Franciæ (nullo habito respectu ad statum aut conditionem consanguinitatis, vel

A. D. 1325. Edw. 2. affinitatis attinentiam) Nos, in Ducatu prædicto, hostili feritate prosequitur, considerationem habentes, ad extenuandum hujusmodi Præsumptiones, Opem & Operam impendere velitis efficaces:

Et, dilectis & fidelibus nostris, Johanni de Stonore &c. *ut supra usque ibi* ex parte nostrâ fidem indubiam adhibere. A. D. 1325. Edw. 2.

Dat. apud Langele decimo octavo die Januarii.

Procuratoria ad Tractandum super Matrimonio inter Alfonsum Hispaniæ Regem, & Alianoram Filiam Regis.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 2. m. 22. UNiversis sanctæ Matris Ecclesiæ Filiis, quorum interest, vel interesse poterit in futurum, aut quos tangunt, vel tangere poterunt intra Scripta, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, Salutem in salutis Auctore, & Fidem præsentibus adhibere.

Ad Universitatis vestræ, ac singularum Personarum notitiam deducimus, per Præsentes, quod nos, dilectos & fideles nostros,

Johannem de Stonore, Militem;
Arnaldum Gullielmi de Byarnio Dominum de Lescuno;
Magistrum Willielmum de Weston, Juris Civilis Professorem, Canonicum Lincolniensem; &
Magistrum Petrum de Galliciano, Canonicum Rothomagensem;

Omnes, & Tres eorum, ordinamus, facimus, & constituimus nostros veros, indubitatos, & legitimos Procuratores, negotiorum Gestores, & Nuncios speciales, ad Tractandum, Ordinandum, & Consentiendum, super Sponsalibus, Dote, & Arris Sponsalitiis, seu Sponsalitiâ largitate, inter, Excellentissimum Principem, Dominum Alfonsum, Dei gratiâ, Regem Ispaniæ illustrem ex parte unâ, & Alianoram, Filiam nostram carissimam, ex alterâ, omnibus viis, modis, & causis, quibus meliùs fieri poterit, ineundis, contrahendis, & perficiendis:

Ac etiam Sponsalia inter eosdem, nomine nostro & dictæ Filiæ nostræ, contrahendum:

Promissionem & Assignationem Dotis, & Arrarum Sponsalitiarum, sive Sponsalitiæ largitatis, petendum, admittendum, & recipiendum nomine nostro, & dictæ Filiæ nostræ, prout meliùs fieri poterit de Consuetudine, vel de Jure, & ipsis Procuratoribus, omnibus, & Tribus eorum videbitur expedire; A. D. 1325.

Necnon ad vallandum, & firmandum Tractatum hujusmodi, & Contractum (in quem, per dictos Procuratores nostros omnes, & Tres eorum, & per partem dicti Principis, consensum fuerit) tàm per Juramentum, in animam nostram præstandum, quàm per alias Pœnas, quocumque Jure, licitas & honestas:

Et ad promittendum, pro nobis, & nomine nostro, in virtute hujusmodi Juramenti, & sub Pœnis eisdem, quòd Nos Tractatum hujusmodi & Contractum, & ea quæ in eis, & de eis, & ea contingentibus, contigerit ordinari, Rata habebimus, & Accepta, & ea faciemus & curabimus bonâ Fide deducere ad effectum:

Et ad recipiendum simile Juramentum, Obligationes Pœnales, ex parte dicti Principis interponenda legitimè & præstanda;

Ad quæ omnia dictis Procuratoribus nostris, omnibus, & Tribus eorum, Potestatem generalem, & Mandatum concedimus speciale;

Promittentes nos Ratum & Firmum perpetuò habituros quicquid per eosdem Procuratores nostros, Omnes, vel Tres eorum, in præmissis, seu præmissa contingentibus, & eorum, occasione, Actum, Gestum fuerit, seu etiam Procuratum.

In quorum omnium Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Dat. apud Westmonasterium sexto die Februarii.

Ejusmodi

Ejusmodi Procuratoria super Copula Conjugali, inter Edwardum Filium Regis, & Alianoram Sororem Hispaniæ Regis, ineunda.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Ibid.

UNiversis &c. Edwardus &c. Salutem, in salutis Auctore, & Fidem præsentibus adhibere.

Ad Universitatis vestræ, ac singularum Personarum, *&c. ut supra usque ibi* seu Sponsalitiâ largitate, inter, carissimum Primogenitum Filium nostrum, Edwardum, ex parte unâ, & Nobilem Mulierem, Domicellam Alianoram, Sororem Excellentissimi Principis, Domini Alfonsi, Dei gratiâ, Regis Ispanniæ Illustris ex alterâ, omnibus viis, modis, & causis, quibus meliùs fieri poterit, ineundis, contrahendis, & perficiendis:

Ac etiam Sponsalia inter eosdem nomine nostro & dicti Filii nostri contrahendum:

Et ad promittendum præfatæ Domicellæ, vice, & nomine nostro, Dotem, Arras Sponsalitias, sive Sponsalitiam largitatem, & in eventum constituendum, & assignandum, prout meliùs fieri poterit, de Consuetudine, vel de Jure, *&c. ut supra usque ibi* in quem, per dictos Procuratores nostros, omnes, & tres eorum, & per partem dictæ Domicellæ consensum fuerit, tàm per Juramentum, in Animam nostram præstandum *&c. ut supra usque ibi* deducere ad effectum:

Et ad petendum, & recipiendum simile Juramentum, & Obligationes Pœnales, ex parte dictæ Domicellæ, interponenda legitimè & præstanda:

Ad quæ omnia dictis Procuratoribus nostris, omnibus, & tribus *&c. ut supra usque ibi* fuerit seu etiam procuratum.

In quorum omnium Testimonium has Literas nostras &c.

Dat. ut supra.

Consimilia Procuratoria super præfata Copula.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Ibid.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum,

Johannis de Stonore Militis,
Arnaldi Gullielmi de Bearnio, Domini de Lescuno,
Magistri Willielmi de Weston, Juris Civilis Professoris, Canonici Lincolniensis, &
Magistri Petri de Galliciano, Canonici Rothomagensis,
Plenariè confidentes,

Ad Tractandum, pro nobis & nostro nomine, cum, Magnifico Principe, Domino Alfonso, Rege Ispanniæ Illustri, vel suis Tutoribus, Curatoribus, Gardianis, seu aliis quibuscumque (quorum interest) super Copulâ Conjugali inter Edwardum Filium nostrum Primogenitum, & Alianoram Sororem ejusdem Regis contrahendâ:

Et ad ea, quæ super præmissis Tractata fuerint & Concordata, modis & viis, quibus meliùs expedire videbitur, vallandum & firmandum;

Et ad omnia & singula, quæ in præmissis necessaria fuerint, faciendum, præfatis, Johanni, Arnaldo, Willielmo, Petro, & tribus eorum, plenam Potestatem & speciale Mandatum damus, & concedimus per Præsentes:

Ratum, gratum, & firmum habituri quicquid, per præfatos, Johannem, Arnaldum, Willielmum, & Petrum, vel tres eorum, Tractatum, Concordatum, Vallatum, Firmatum, & Factum fuerit in præmissis & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. ut supra.

Consimiles

A. D. 1325. Edv. 2.

Consimiles Literæ super ejusmodi Copula inter Alfonsum Hispaniæ Regem, & Alianoram Filiam Regis.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Ibid.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

De fidelitate probatâ *&c. ut supra usque ibi* quorum intereft, super Copulâ Conjugali, inter ipsum Regem, & Alianoram Filiam nostram carissimam, contrahendâ:

Et ad ea, quæ super præmissis Tractata fuerint & Concordata, modis & viis, quibus melius expedire videbitur, vallandum & firmandum:

Et ad omnia & singula, quæ in præmissis necessaria fuerint, faciendum;

Præfatis, Johanni, Arnaldo, Willielmo, & Petro, & Tribus eorum, plenam Potestatem & speciale Mandatum damus, & concedimus per præsentes:

Ratum, gratum, & firmum habituri quicquid, per præfatos, Johannem, Arnaldum, Willielmum, & Petrum, Tres, vel Duos eorum, Tractatum, Concordatum, Vallatum, Firmatum, & Factum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. ut supra.

De Tractando super Confœderatione cum Rege & Proceribus Hispaniæ.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Ibid.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Ad Tractandum cum, Excellentissimo Principe, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Rege Hispaniæ Illustri, ac suis Tutoribus, vel Curatoribus, & cum cæteris Magnatibus, Proceribus, & Nobilibus Regni Hispanniæ, & aliorum Regnorum & Terrarum quorumcumque, ac Communitatibus & Universitatibus quibuscumque, de Confœderationis & Amicitiæ vinculo speciali:

Et ad easdem, Confœderationem & Amicitiam, inter nos & ipsos, ineundum & firmandum, assecurandum & roborandum, modis & viis, quibus expedire videbitur, dilectis & fidelibus nostris,

Johanni de Stonore Militi,
Arnaldo Gullielmi de Biarnio, Domino de Lescuno,
Magistro Willielmo de Weston, Juris Civilis Professori, Canonico Lincolniensi &
Magistro Petro de Galliciano, Canonico Rothomagensi,

Omnibus, & tribus eorum, plenam damus, & concedimus, tenore præsentium, Potestatem:

Ratum habituri & firmum quicquid, per prædictos, Johannem, Arnaldum, Willielmum, & Petrum, vel tres eorum, Tractatum, initum, firmatum, Assecuratum, ac Factum fuerit in præmissis:

Et, ad omnia fideliter observanda, Nos, & omnia Bona nostra, specialiter obligamus;

Et præmissa omnibus, quorum intereft, vel interesse poterit, innotescimus per Præsentes.

In cujus &c.

Dat. ut supra.

Ad Tutores Regis Hispaniæ de Credentia.

A. D. 1325. An. 19. E. 2. Claus. 18. E. 2. m. 16. d.

REX, Nobili Viro, Domino Johanni, Filio Infantis Manuelis, Tutori Illustris Regis Castellæ, & Regnorum suorum Custodi, Consanguineo & Amico suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Gratas & amicabiles Nobilitatis vestræ Literas, nobis exhibitas, recepimus læto vultu: ex quarum inspectione A. D. 1325. naturæ vestræ debitum elatè cognovimus esse recognitum, quia non solùm ad Beneplacita & obsequia nostra promptum vos exhibetis & paratum, set etiam manifestè asseritis nichil placentius, nichil desiderabilius vobis posse offerri, quàm ea perficere & exequi, quæ secundum

A. D. 1325. Edw. 2. cundum desiderium nostrum nobis cedere posset ad commodum, vel honorem:

Undè, non inmeritò, de tàm gratâ propinquitatis attinentiâ, obsequii & honoris Oblatione, lætificati, vestræ Gratitudini ex intimo cordis nostri Grates referimus speciales: &, specialissimos nostræ mentis Interpretes, Johannem de Stonore Justitiarium nostrum, Arnaldum Guillielmi de Berne Dominum de Lescun, Magistrum Willielmum de Weston Canonicum Lincolniensem & Juris Civilis Professorem, & Magistrum Petrum de Galiciano Canonicum Rotomagensem, tàm super incolumitate Statùs nostri (quam totis desideriis affectatis) quàm super aliis quibusdam negotiis, nos, & Jura nostra specialiter contingentibus, Dilectioni vestræ purissimæ secretiùs exponendis, plenius informare, se ad vos duximus transmittendos; quibus, si placet, & duobus eorum, in hiis, quæ vobis dicent ex parte nostrâ, adhibere velitis plenam fidem.

De eo autem quòd, dilectum Stratilatem nostrum, & vestrum Alumpnum, Bernardum Peregrini, ad præsens non mittimus ad vos, non molestè feratis; set tàm nos, quàm ipsum Bernardum habeatis, si placet, excusatos; nam dictum Bernardum, utpote de cujus fidelitate confidimus, pro aliis nostris negotiis arduis, ad partes alias transmisimus occupatum.

Dat. apud Westmonasterium sexto die Februarii.

Ibid. REX eidem Johanni, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Literas dilectionis vestræ, amoris & benivolentiæ plenitudinem exprimentes, per manus Alumpni vestri, & dilecti Servientis nostri ad arma, Bernardi Peregrini recepimus læto vultu, de contentis in eisdem plenam fiduciam reportantes; de quibus, omnibus & singulis, vestræ gratitudini grates referimus speciales.

Et, quia in brevi, de latere nostro, quosdam specialissimos nostræ mentis Interpretes, pro quibusdam secretis nostris, vestræ Dilectioni detegendis, ad vos, Domino concedente, mittemus, per Latorem præsentium, ad præsens per singula, in dictis Literis vestris contenta, non duximus rescribendum; set iidem nostri Nuncii nostræ mentis conceptum plenariè referabunt; quibus, si placet, in dicendis ex parte nostrâ, plenam fidem adhibere velitis. A. D. 1325. Edw. 2.

Dat. ut supra.

REX eidem Johanni, &c. salutem, & sinceræ dilectionis affectum. Ibid.

Quædam Negotia, nos & Jura nostra specialiter contingentia, discreto Viro, & nobis dilecto, Andreæ Petri commisimus vestræ Nobilitati secretiùs exponenda; cui, si placet, in sic dicendis ex parte nostrâ, plenam velitis & indubiam fidem adhibere.

Dat. ut supra.

REX, Nobili Mulieri, Dominæ Mariæ, Dominæ de Biscaye, Consanguineæ suæ Carissimæ, Salutem, & continuum sinceræ Dilectionis incrementum. Ibid.

Innatum vestræ Benignitatis affectum penes nos gratum cognovimus, & ad honorem nostrum votis omnibus præparatum, prout præcedentium temporum experientia docuit, &, discreti Viri, & nobis dilecti, Andreæ Petri prudentissima relatio patefecit; undè, non inmeritò, de tantæ propaginis, a nostro Comuni Stipite prodeuntis, tàm gratâ, támque natali cohærentiâ plurimùm gratulamur, dum mutuis honoribus Nuncium applaudimus, mutuisque Consiliis & Auxiliis consovemur.

Ad vos igitur, Secretissimos nostræ mentis Interpretes, Johannem de Stonore Justitiarium nostrum, Arnaldum Guillielmi de Berne Dominum de Lescun, Magistrum Willielmum de Weston Canonicum Lincolniensem & Juris Civilis Professorem, & Magistrum Petrum de Galiciano Canonicum Rotomagensem, pro quibusdam Negotiis, specialiter nos tangentibus, vestræ Gratitudini referandis, duximus transmittendos; quibus, si placet tribus, & duobus eorum, in hiis, quæ vobis dicent ex parte nostrâ, plenam fidem adhibere; ipsisque, pro loco & tempore, assistere velitis favoribus oportunis.

Dat. ut supra.

A. D. 1325. Edw. 2.

De Gallicis, arrestatis, dearrestandis.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Vasc. 18. E. 2. m. 8. d.

REX Majori & Ballivis suis de Sandwyco, Salutem.

Quia accepimus quòd Rex Franciæ omnes Mercatores & alios, de nostro Regno Angliæ, nuper infra Dominium, & Potestatem suam, occasione Dissensionis, inter ipsum & nos motæ, Captos, & Arestatos, & Imprisonatos, de gratiâ suâ speciali, dearestari & deliberari præcepit, &c, quo voluerint, liberè abire permisit:

Nos, Hominibus, de Potestate dicti Regis Franciæ, infra Regnum nostrum captis, arestatis, & imprisonatis, gratiam consimilem facere volentes,

Vobis mandamus quòd omnes Homines, de Dominio & Potestate dicti Regis Franciæ, infra Ballivam vestram Capros, Arestatos, & Imprisonatos, occasione præmissâ, dearestari, & deliberari faciatis, & ad dictas partes Franciæ, absque impedimento aliquo, cum Expensis suis moderaris, de Bonis suis propriis, per vos arestatis, juxta qualitates Personarum, per vos taxandis, & liberandis eisdem, liberè transire permittatis.

Teste Rege apud Westmonasterium octavo die Februarii.

Per ipsum Regem.

Ad Tutores Regis Hispaniæ, de Credentia.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Claus. 18. E. 2. m. 16. dors.

REX, Venerabilibus Viris, Domino Philippo, bonæ memoriæ, Sancii, quondam Regis Castellæ, Filio: Domino Johanni Filio Infantis Johannis; & Domino Johanni, Filio Infantis Manuelis; Tutoribus Illustris Regis Castellæ, Consanguineis & Amicis suis carissimis, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Ad præsentiam, dicti Principis, & Domini vestri, Consanguinei nostri carissimi, per vestram Amicitiam gratuitam, dilectos & fideles nostros,

Johannem de Stonore Justitiarium nostrum,
Arnaldum Guillielmi de Berne Dominum de Lescun,
Magistrum Willielmum de Weston Canonicum Lincolniensem & Juris Civilis Professorem, &
Magistrum Petrum de Galiciano Canonicum Rotomagensem,

Nostros dirigimus Nuncios speciales:

Quibus quædam negotia, nos specialiter contingentia, vestræ Gratitudini commisimus seriosiùs exponenda;

In quibus, si placet, dictis Nunciis nostris, & Tribus eorum, tanquam nostræ vivæ vocis oraculo, plenam fidem adhibere, ipsisque, pro loco & tempore, assistere velitis favoribus oportunis.

Dat. apud Westmonasterium decimo die Februarii.

De Potestate ad Sufferentiam cum Duce Britanniæ ineundam.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 2. m. 32.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Venerabilium Patrum, Johannis Norwicensis, & Johannis Wyntoniensis, Episcoporum, & Johannis de Britanniâ Comitis Richemundiæ, Consanguinei nostri carissimi, plenarie confidentes;

Ad ineundum Treugas, seu Sufferentiam inter Nos & Subditos nostros, ex parte unâ, & Johannem Ducem Britanniæ, Consanguineum nostrum, & suos Subditos, ex alterâ:

Et ad easdem Treugas, seu Sufferentiam, vallandum & firmandum, modis & viis, quibus melius expedire videbitur, præfatis, Episcopis, & Comiti, & duobus eorum, plenam, tenore præsentium, concedimus Potestatem:

Ratum, gratum & firmum habituri quicquid, per præfatos, Episcopos, & Comitem, vel duos eorum, factum fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium duodecimo die Februarii.

A. D. 1325. A. D. 1325.

Edw. 2. Edw. 2.

Ad Papam, pro Archiepiscopo Cantuariensi, super Juramento in receptione Pallii prorogato.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Rom. 18. E. 2. m. 2.

PAPÆ Rex devota pedum oscula beatorum.

Quantò in nostris, & Regni nostri, dirigendis Negotiis, Venerabilis Patris, W. Cantuariensis Archiepiscopi, totius Angliæ Primatis, circumspectam providentiam nobis magis utilem intuemur, tantò pro ipsius indempnitate solicitiùs providere nos convenit, ne aut, in detrimentum ipsorum Negotiorum nostrorum, ipsius nobis desint Consilia, aut ipse, eis insisteus, penes vestram Clementiam incurrat dispendium Oneris aut Nominis læsionem.

Cùm itaque, ut intelleximus, idem Archiepiscopus, in receptione Pallei, sibi ab Apostolicâ Sede olim transmissi, Juramentum præstiterit transferendi se personaliter ad Sedem prædictam infra proximum Quinquennium, a tempore dicti Juramenti præstiti numerandum, Juramentum illud renovaturus ibidem:

Ac subsequenter, optentu Precum nostrarum, hujusmodi personalem Visitationem Liminum Apostolicorum, & Juramenti renovationem, usque ad Septennium, a fine dicti Quinquennii numerandum, de gratiâ speciali prorogaverit vestra Beatitudo Sacrosancta; quod quidem Septennium, ut intelleximus, in brevi est finiendum:

Nos, Ad exortam inter Regem Franciæ & nos Discordiam internæ considerationis occulos dirigentes, A. D. 1325.

Advertentesque quòd, si idem Archiepiscopus, tantæ Turbationis tempore, a Regno nostro se absentaret, exinde nostra, & Regni nostri, Negotia retardarentur, ac Ecclesiæ suæ, tàm in Temporalibus, quàm in Spiritualibus, pericula quamplura possent evenire,

Idemque Archiepiscopus, per viarum intermediarum discrimina, propter invalitudinem Corporalem, quam patitur, in tanto Itinere, etiam mortis posset subire periculum verisimiliter, ut timemus,

Sanctitati vestræ devotis affectibus supplicamus, quatinùs, præmissis clementi meditatione pensatis, hujusmodi Visitationem Liminum Apostolicorum, de Apostolicæ Beatitudinis gratiâ speciali, remittere gratiosè dignemini, aut saltim usque ad aliud Septennium prorogare.

Conservet vos Altissimus, ad Regimen Ecclesiæ suæ Sanctæ, per tempora feliciter longiora.

Dat. apud Westmonasterium decimo quinto die Februarii.

Ad Cardinales super dicto Juramento.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Rom. 18. E. 2. m. 2.

VEnerabili in Christo Patri, Domino L. Sanctæ Mariæ in Viâ Latâ Diacono Cardinali, Amico suo carissimo, Edwardus, eâdem gratia, &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Cùm, Venerabilis Pater, W. Archiepiscopus Cantuariensis, totius Angliæ Primas, olim, in receptione Pallii sui, sibi ab Apostolicâ Sede transmissi, Juramentum præstiterit se transferendi ad Sedem prædictam, infra proximum Quinquennium, a tempore Juramenti præstiti, Juramentum illud renovaturus ibidem:

Ac subsequenter Dominus J. nunc Papa Vicesimus Secundus, precum nostrarum optentu, hujusmodi personalem Visitationem Liminum Apostolicorum, & Juramenti Renovationem usque ad Septennium, a fine dicti Quinquennii numerandum, prorogaverit, *&c. prout supra, usque hæc verba; viz.*

Paternitatem vestram, de quâ plene confidimus, affectuosis Precibus requirimus & rogamus, quatinus erga dictum Summum Pontificem (cui super hoc scribimus) ut hujusmodi Visitationem Liminum Apostolicorum remittere dignetur gratiose, aut saltim, usque ad aliud Septennium, illud prorogare, Amore nostri, velitis partes vestras interponere effectualiter adjutrices. A. D. 1325.

Dat. apud Westmonasterium decimo quinto die Februarii.

Eodem modo scribitur Subscriptis; videlicet,

Domino G. Dei gratiâ, Tituli Sanctorum Marcellini & Petri Presbitero Cardinali,

Domino R. Dei gratiâ, Tituli Sanctæ Mariæ in Cosmedyn Presbitero Cardinali,

Domino G. Dei gratiâ, Tituli Sancti Ciriaci in Termis Presbitero Cardinali.

De

A. D. 1325. Edw. 2. A. D. 1325. Edw. 2.

De laudabili Gestu Nobilium Vasconiæ in Resistentia Gallicorum.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Vasc. 18. E. 2. m. 9.

REX, Nobili Viro, Domino Amaneno de Fossato, Custodi Villæ de Prunerole, Salutem.

Quàm potenter & viriliter Gentibus Regis Franciæ, Fines vestros nuper hostiliter ingredi satagentibus, juxta ligeantiæ vestræ debitum, pro nostris & vestris Juribus defendendis, restitistis, ipsorum violentiam in fortitudine Brachii refrænando, nobis incognitum non existit, set nostræ considerationis oculis assiduè præsentatur.

Quamobrem, fidelitatis vestræ constantiam, & multiplices Probitates meritò commendantes, vos, & vestrûm quemlibet rogamus obnixè, vobis nihilominus, in Fide & Ligeantiâ, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quatenùs, juxta præconceptam Benevolentiam, ad resistendum Gentibus supradictis, taliter vos paretis, quòd Honor vester felicibus augeatur successibus, & Ingressus non pateat nostra & vestra Devetia volentibus hostiliter occupare.

Nos enim ad partes illas, in vestri & aliorum fidelium nostrorum, Succursum, cum nostro Excercitu, in brevi proponimus declinare; & tunc ad vestros Labores & Merita talem Considerationem habere proponimus, &, juxta laudabilis Gestûs vestri exigentiam, sic vos respicere gratiosè, quòd exindè contentati eritis, & quòd vestra remuneratio erit in Exemplum aliis nobis fideliter obsequendi. A. D. 1325.

Dat. apud Turrim London. decimo sexto die Februarii.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Domino Arnaldo de Duro Forti, Nobilibus, Militibus, Domicellis, & aliis de Castellania.

Dat. ut supra.

Ad Regem Aragoniæ, super Confœderatione contrahenda.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Claus. 18. E. 2. m. 12. d.

MAgnifico Principi, Domino Jacobo, Dei gratiâ, Regi Aragoniæ, Valentiæ, Sardiniæ, & Corsicæ, Comitique Barchinoniæ, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Vexillario, Amirato, & Capitaneo Generali, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, &c. Salutem, & felices semper ad vota successus.

Missi nuper ad Magnitudinis vestræ præsentiam, de latere nostro, dilecti & fideles nostri, Arnaldus Gullielmi Dominus de Lescun, & Magister Petrus de Galliciano Thesaurarius noster Agenni, cum Literis nostris, pro Tractatu habendo, super Contractu Matrimoniali, inter Edwardum Primogenitum nostrum, & Nobilem Infantissam Jolant Filiam vestram, deliberatione vestrâ præhabitâ, Literas vestras nobis detulerunt, dictis nostris Literis Responsales:

Ex quarum inspectione perpendimus evidenter Tractatum hujusmodi, sub modo & formâ, quibus per eosdem proponebatur, Serenitati vestræ nullatenus complacere.

Verùm quia Confœderationem, seu veri Amoris Alligantiam, per aliquam viam competentem, inter nos contrahi, sicut inter Antecessores, nostros & vestros, actum est, temporibus retroactis, desideranter appetimus; & vos, vice versâ, appetere credimus & speramus, A. D. 1325.

Mittimus ad vos, dilectos & fideles nostros, Edmundum Bacoun, Robertum de Thorp, Milites; & Magistrum Johannem de Hildesle Canonicum Cicestriæ, super votis nostris, in hac parte, pleniùs informatos, ad tractandum super aliquâ hujusmodi viâ, quæ juxta cordis nostri desiderium, & vestram deliberationem, competens & oportunum videatur;

Quibus, in cordis nostri desideriis, vobis in eâ parte exponendis, fidem, si placet, credulam & indubiam præbere velit vestra Regia Celsitudo.

Dat. apud Westmonasterium decimo sexto die Februarii.

Ad

Ad dicti Regis Primogenitum.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Claus. 18. E. 2. m. 12. d.

REX, Nobilissimo Infanti, Domino Alfonso, Illustris Regis Aragoniæ Primogenito, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Missis nuper, Magnifico Principi, Domino & Patri vestro, Regi Aragoniæ Illustri Literis nostris, per dilectos & fideles nostros, Arnaldum Gullielmi de Bearne Dominum de Lescun, & Magistrum Petrum de Galiciano, de latere nostro Nuncios:

Datâque eis, de certâ Credentiâ, *Potestate* super Tractatu, cum dicto Rege ineundo, super Matrimonio, inter Edwardum Primogenitum nostrum, & inclitam Infantissam Joland, Filiam ipsius, Sororem vestram, contrahendo;

Remisit nobis idem Rex suas Literas, dictis nostris Literis Responsales:

Ex quarum tenore clarè perpendimus Tractatum hujusmodi, sub modo & formâ, quibus per eosdem proponebatur, Serenitati suæ nullatenus complacere.

Verùm quia Confœderationem, seu veri Amoris Alligantiam, per aliquam viam competentem, inter ipsum Regem & nos, contrahi, prout inter Antecessores, ipsius & nostros, retroactis temporibus, actum extitit, desideranter appetimus, & Magnitudinem suam appetere credimus & speramus, A. D. 1325.

Mittimus ad præsentiam suam, dilectos & fideles nostros, Edmundum *&c. ut supra usque ibi*, quæ, juxta cordis nostri desiderium, & ipsius Regis deliberationem providam, competens & oportuna videatur.

Quocirca Dilectionem vestram requirimus & rogamus, quatinùs, habitâ præmeditatione super aliquâ viâ hujusmodi, Tractatui prædicto impendere velitis Consilium & Favorem;

Prædictis Fidelibus nostris, & Duobus eorum, in hiis, quæ vobis ex parte nostrâ revelabunt, fidem, si placet, indubiam adhibentes.

Dat. apud Westmonasterium decimo sexto die Februarii.

De Excusatione Villarum in Flandria.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 2. m. 29.

REX Universis, præsentes literas inspecturis, Salutem.

Ad Universitatis vestræ notitiam volumus pervenire quòd, cùm, Nobiles Viri, Scabini, & Burgimagistri, Advocati, & Communitates, Villarum, Gandavensis, Brugensis, & Ipprensis, in Flandriâ, per suas Literas, nobis directas, ex causis certis & sufficientibus, se excusaverint super eo, quòd ad diem statutum, pro Tractato habendo, de Pace & Concordiâ inter nostros & Domini Comitis Flandriæ Subditos reformandâ (videlicet, ad Quindenam Festi Sancti Hilarii jam præteriti) Nuncios, cum sufficienti Potestate, non miserunt; quas quidem Excusationes novimus veritate fulciri:

Nos zelum, quem præfati Nobiles habere perpendimus ad hujusmodi Concordiam reformandam, intuentes, ac volentes, quantum in nobis est, inter dictos nostros Subditos, & ipsos, ac cæteros de Potestate dicti Comitis, firmæ Pacis & Concordiæ Fœdera solidari,

Ad tractandum, & concordandum de alio die Tractatûs, in Angliâ, super hujusmodi Pace & Concordiâ, habendi:

Et ad Treugas, seu Sufferentiam Guerræ (si opus fuerit) prorogandum: A. D. 1325.

Et eas firmandum, & roborandum modis, quibus expedire videbitur:

Et omnia alia & singula faciendum, quæ in præmissis, & eorum quolibet, necessaria fuerint;

Dilectis & Fidelibus nostris, Willielmo de Dene Militi, & Stephano de Abyndon (de quorum circumspectione & industriâ specialiter confidimus) plenam, tenore præsentium, committimus Potestatem;

Promittentes nos ratum, & firmum habituri quicquid, per ipsos, Williehmum & Stephanum, actum, seu gestum fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo sexto die Februarii.

ET MEMORANDUM *quòd, de isto Negotio, scribitur, per Breve clausum, dictis Scabinis &c. ut patet in dorso Clausarum sub eâdem datâ.*

A. D. 1325. Edw. 2. A. D. 1325. Edw. 2.

De Pace, inter Regem Norwagiæ & Regem Angliæ, stabilienda.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Claus. 18. E. 2. m. 12. d.

REX, Venerabili in Christo Patri, Elano, eâdem gratiâ, Nidrosiensi Archiepiscopo, Erlingo Wykum, Dapifero Domini Regis Norwagii, cæterisque ejusdem Regis Consiliariis, Salutem.

Cùm scripsit nobis vestra Circumspectio, requirendo ut,

Tàm propter mutuam Amicitiam, inter nos, & ipsum Regem Norwagium, & nostros, ac ejusdem Regis Subditos, de cætero nutriendam, quàm propter Commune Bonum Regnorum utrorumque, imposterùm consequendum,

Tales Pacis Considerationes vellemus admittere gratiosè, quales a vestratibus procurari desideramus vice versâ:

Super quo vestræ Prudentiæ innotescimus, puro corde, quòd nos, quantum ad nos pertinet, Pacem habere appetimus cum omnibus circumpositarum Populis Nationum, & præcipuè cum præfato Rege, & Subditis suis; pensantes utilem fore mutuam Communionem Incolarum & Regnorum eorumdem. A. D. 1325.

Si igitur, pro hujusmodi Pace & Concordiâ stabiliendis, & renovandis, ad nos Nuncios, cum sufficienti Potestate, volueritis destinare, ipsos sub nostris Protectione & Conductu gratiosè suscipere volumus, & in hiis, quæ ad firmitatem Pacis & Concordiæ pertinere poterunt, nos promptos & benivolos exhibere.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo septimo die Februarii.

Ad Regem Aragoniæ super Captione Galearum.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Claus. 18. E. 2. m. 12. dors.

MAgnifico Principi, Domino Jacobo, Dei gratiâ, Regi Aragoniæ, Valenriæ, Sardiniæ, & Corsicæ, Comitique Barchinoniæ, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Vexillario, Amirato, & Capitaneo Generali, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, &c. Salutem, & felices, semper ad vota, successus.

Scripsit nuper nobis Excellentia vestra de quibusdam Gravaminibus, Dampnis, & Injuriis, Fidelibus vestris, Francisco Maradis, & Gullielmo de Petrusia Portario vestro, super Captione & Occupatione duarum Galearum, Subditorum Illustris Regis Majoricarum, Consanguinei vestri, & Mercimoniorum ac Rerum in eisdem existentium, per Subditos nostros illatis, prout vobis dabatur intelligi:

Et postmodùm, dilectus Serviens noster ad Arma, Bertrandus Peregrini, Injurias & Gravamina prædicta seriosiùs nobis exposuit ex parte vestrâ; de quibus, tædio affecti, si fortè nostri culpabiles extiterint, doleremus utique quicquam per nostros offensum fore vestræ Majestati.

Propter quod, intellectis præmissis, statim mandavimus, per Justiciarios & Tribunales nostros, inquiri de præmissis; ut, cognitâ veritate eorumdem, fieri faceremus Justitiæ complementum. A. D. 1325.

Verùm quia sic missi a nobis, super præmissis, & præmissa contingentibus, veritatem viis & modis, quibus poterunt, inquirentes, per vestros, ut tunc, de Injuriis, Dampnis, & Gravaminibus prædictis, ad plenum non fuerint informati, exitum capere non potuit Negotium memoratum.

Cùm autem placuerit Magnificentiæ vestræ Informationem, super præmissis, fieri pleniorem, prompti erimus & parari in omnibus Justitiam facere, & vestris beneplacitis annuere nunc & semper; prout, dictus noster Serviens ad Arma, Bernardus Peregrini, Lator præsentium, de prædicto Negotio pleniùs informatus, & de constanti benivolentiâ nostrâ, votis vestris coaptatâ, pleniùs vos poterit informare; cui, si placet, in eâ parte, plenam fidem præbere velit vestra Regia Celsitudo.

Dat. apud Turrim Londoniæ decimo octavo die Februarii.

De

De tractando cum Jacobo Rege Arragoniæ, super Sponsalibus inter Nepotem dicti Regis, & Johannam Filiam Regis.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Pa. 18. E. 2. p. 2. m. 22.

Universis sanctæ Matris Ecclesiæ Filiis, quorum interest, vel interesse poterit in futurum, aut quos tangunt, vel tangere poterunt, infra Scripta, Edwardus, Dei gratiâ, &c. Salutem in Auctore salutis, & Fidem præsentibus adhibere.

Ad Universitatis vestræ, & singularum Personarum, notitiam deducimus, per Præsentes, quòd nos, dilectos & fideles nostros,

Edmundum Bacoun,
Robertum de Thorp, Milites, &
Magistrum Johannem de Hildesle Canonicum Cicestrensem,

Omnes, & Duos eorum, ordinamus, facimus & constituimus, nostros veros, indubitatos, & legitimos Procuratores, negotiorum Gestores, & Nuncios speciales,

Ad Tractandum, & Consentiendum, super Sponsalibus, Dote, & Arris Sponsalitiis, seu Sponsalitiâ largitate, inter Filium Primogenitum, Nobilis & Potentis Viri, Infantis Alfonsi Primogeniti, Excellentissimi Principis, Domini Jacobi, Dei gratiâ, Regis Aragoniæ Illustris, dicti Regni Aragoniæ futurum Hæredem, ex parte unâ, & Johannam Filiam nostram carissimam, ex alterâ, omnibus viis, modis, & causis, quibus meliùs fieri poterit, ineundis, contrahendis, & perficiendis:

Ac etiam Sponsalia inter eosdem, nomine nostro, & dictæ Filiæ nostræ, contrahendum:

Promissionem & Assignationem Dotis, & Arrarum Sponsalitiarum, seu Sponsalitiæ largitatis, petendum, & admittendum, & recipiendum nomine nostro, & dictæ Filiæ nostræ, prout meliùs fieri poterit de Consuetudine, vel de Jure, & ipsis Procuratoribus, omnibus, & Duobus eorum videbitur expedire;

Necnon ad vallandum, & firmandum Tractatum hujusmodi, & Contractum (in quem, per dictos Procuratores nostros omnes, & Duos eorum, & per Patrem dicti consensum fuerit) tàm per Juramentum, in animam nostram præstandum, quàm per alias Pœnas, quocumque Jure, licitas & honestas:

Et ad promittendum, pro nobis, & nomine nostro, in virtute hujusmodi Juramenti, & sub Pœnis eisdem, quòd Nos Tractatum hujusmodi & Contractum, & ea, quæ in eis, & de eis & ea contingentibus, contigerit ordinari, Rata habebimus, & Accepta, & ea faciemus & curabimus bonâ Fide deduci ad effectum: A. D. 1325.

Et ad recipiendum simile Juramentum, & Obligationes Pœnales, ex parte dicti interponenda legitimè & præstanda;

Ad quæ omnia dictis Procuratoribus nostris, omnibus, & Duobus eorum, Potestatem generalem, ac Mandatum concedimus speciale;

Promittentes nos Ratum & Firmum perpetuò habituros quicquid per eosdem Procuratores nostros, Omnes vel Duos eorum, in præmissis, seu præmissâ contingentibus, & eorum occasione, Actum, Gestum fuerit, seu etiam Procuratum.

In quorum omnium Testimonium &c.

Dat. apud Turrim Londoniæ decimo nono die Februarii.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

De fidelitate probatâ, & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Edmundi Bacoun, Roberti de Thorp, Militum, & Magistri Johannis de Hildesle, Cicestrensis Canonici, Omnium, & Duorum eorum, plenarie confidentes,

Ad Tractandum, pro nobis & nostro nomine, cum, Magnifico Principe, Domino Jacobo, Dei gratiâ, Rege Aragoniæ Illustri, & Infante Alfonso, Filio suo Primogenito, ejusque Hærede futuro, & aliis quibuscumque (quorum interest) super Sponsalibus, seu Copulâ Conjugali inter Nepotem prædicti Regis, ac præfati Alfonsi Primogenitum, ex parte unâ, & Johannam Filiam nostram carissimam ex alterâ, contrahendis:

Et ad ea, quæ super hiis Tractata fuerint & Concordata, modis & viis, quibus meliùs expedire videbitur, vallandum & firmandum;

Et ad omnia & singula, quæ in præmissis necessaria fuerint, faciendum;

Præfatis,

A.D. 1325. Edw. 2. præfatis, Edmundo, Roberto, & Johanni, Omnibus, & Duobus eorum, plenam Potestatem & speciale Mandatum damus, & concedimus per Præsentes:

Ratum, gratum, & firmum habituri quicquid per præfatos, Edmundum, Robertum, & Johannem, Omnes, vel Duos eorum, Tractatum, Concordatum, Vallatum, Firmatum, & Factum fuerit in præmissis & quolibet præmissorum.

In cujus &c. A.D. 1325. Edw. 2.

Dat. apud Turrim Londoniæ decimo nono die Februarii.

Et quia dicebatur quòd præfatus Jacobus senex est & decrepitus, & dubitabitur de morte suâ, in eventum scribitur, sub nomine Alfonsi, filii sui, tanquam Regis, in formis subsequentibus, in suis naturis.

De tractando super dictis Sponsalibus cum Alfonso Rege Aragoniæ.

A.D. 1325. An. 18. E. 2. Ibid. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

De fidelitate probatâ *&c. ut supra usque ibi* tractandum, pro nobis, & nomino nostro, cum, Magnifico Principe, Domine Alfonso, Dei gratiâ, Rege Aragoniæ illustri, & aliis quibuscumque, quorum interest, super Sponsalibus, seu Copulâ conjugali inter Filium Primogenitum ipsius Regis, ejusque Hæredem futurum, ex parte unâ, & Johannam Filiam nostram carissimam ex alterâ, contrahendâ: A.D. 1325.

Et ad ea *&c. ut supra de verbo ad verbum.*

Teste ut supra.

Ad tractandum cum præfato Jacobo, Rege Aragoniæ, super Confœderationis Vinculo speciali.

A.D. 1325. An. 18. E. 2. Ibid. REX omnibus, ad quos &c. Salutem,

Ad Tractandum,

Cum, Magnifico Principe, Domino Jacobo, Dei gratiâ, Rege Aragoniæ Illustri, & cum cæteris Magnatibus, Proceribus, & Nobilibus Regni Aragoniæ, & aliorum Regnorum, & Terrarum quorumcumque, ac Communitatibus & Universitatibus quibuscumque,

De Confœderationis & Amicitiæ vinculo speciali:

Et ad easdem, Confœderationem & Amicitiam, inter nos & ipsos, ineundum & firmandum, assecurandum & roborandum, modis & viis, quibus expedire videbitur;

Dilectis & fidelibus nostris, Edmundo Bacoun, Roberto de Thorp, Militibus, & Magistro Johanni de Hildesle, Canonico Cicestrensi, Omnibus, & Duobus eorum, plenam damus, & concedimus, tenore præsentium, Potestatem; A. D. 1325.

Ratum habituri & firmum quicquid, per prædictos, Edmundum, Robertum & Johannem, Omnes, vel Duos eorum, Tractatum, initum, firmatum, assecuratum, ac Factum fuerit in præmissis:

Et, ad omnia fideliter observandum, Nos, & omnia Bona nostra, specialiter obligamus;

Et præmissa omnibus, quorum interest, vel interesse poterit, innotescimus per Præsentes.

In cujus &c.

Dat. apud Turim Londoniæ decimo nono die Februarii.

Consimiles Literæ ad Tractandum cum Alfonso antedicto.

A.D. 1325. An. 18. E. 2. Ibid. REX omnibus ad quos &c. Salutem.

Ad tractandum cum, Magnifico Principe, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Rege Aragoniæ illustri, & cum cæteris Magnatibus, Proceribus, & Nobilibus Regni Aragoniæ *&c. ut supra de verbo ad verbum.* A.D. 1325.

Teste ut supra.

De

A. D. 1325. Edw. 2.

De Tractatu cum Magnatibus, super Passagio in Aquitaniam prorogando.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Claus. 18. E. 2. m. 15. d.

REX, dilecto fratri & fideli suo, Thomæ Comiti Norffolciæ, & Marescallo Angliæ, Salutem.

Cùm nuper ordinaverimus Passagium nostrum, in Succursum & defensionem Ducatûs nostri prædicti, apud Portesmuth die Dominicâ, in medio Quadragesimæ, proximò futurâ;

Ac, volentes, ante dictum Passagium nostrum, vobiscum, & cum Prælatis, & cæteris Magnatibus, & Proceribus Regni nostri, super arduis Negotiis, dictum Passagium nostrum, & Statum Regni nostri, & Ducatûs prædicti, tangentibus, habere Colloquium & Tractatum,

Vobis mandaverimus, quòd essetis ad Nos, apud Wyntoniam, Secundâ Dominicâ Quadragesimæ, proximò futurâ, super præmissis tractaturi, vestrúmque consilium impensuri:

Ac jam, ad instantiam nonnullorum dictorum Magnatum & Procerum, asserentium se, propter brevitatem temporis, non posse ita sufficienter, sicut deceret, ad honorem nostrum & suum, pro tali Veagio parari,

Dictum Passagium nostrum, apud prædictum locum, usque in Crastinum Ascensionis Domini proximò futurum, ut interim se commodiùs & decentiùs parare valeant, & diem Tractatûs prædicti, usque ad dictas Octabas Paschæ, proximò futuras, apud Westmonasterium tenendi, duxerimus prorogandum,

Vobis significamus quòd, ad dictam Civitatem Wyntoniensem, dictâ secundâ Dominicâ Quadragesimæ, vos accedere non oportet;

Set volumus, & vobis Mandamus, firmiter injungentes, quòd, omnibus aliis prætermissis, sitis ad Nos, apud dictum locum Westmonasterii, in dictis Octabis, super Præmissis, nobiscum, & cum Prælatis, Proceribus, & Magnatibus prædictis, Tractaturi, vestrúmque consilium impensuri. A. D. 1325.

Et hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, ac felicem Expeditionem negotiorum nostrorum diligitis, nullo modo omittatis.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Februarii.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

Edwardo Comiti Cestriæ, Filio Regis,
Henrico de Lancastriâ, Comiti Leycestriæ,
Edmundo, Comiti Arundell,
Roberto de Umframvill, Comiti de Anegos,
Hugoni le Despenser, Comiti Wyntoniæ,
Roberto de Veer, Comiti Oxoniæ, &c. prout supra de Dat. 30. Dec.

REX, Venerabili in Christo Patri, W. eadem gratiâ, Eborum Archiepiscopo, Angliæ Primati, Salutem.

Cùm nuper ordinaverimus Passagium *&c. ut supra usque ibi* ac volentes, ante dictum Passagium nostrum, vobiscum, & cum cæteris Prælatis, Magnatibus, & Proceribus Regni nostri super arduis negotiis *&c. ut supra, de verbo ad verbum, mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

W. Archiepiscopo Cantuar. totius Angliæ Primati, &c. prout supra de Dat. 30. Dec.

De essendo apud Portesmuth non obstante Prorogatione.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Vasc. 18. E. 2. m. 11. d.

LE Roi a, nostre cheire & foial, William de Bradeshawe, Salutz.

Ja soit ce qui, a la requeste del plusors des Grantz de nostre Roialme, eoms esloignez le jour de nostre Passage, vers nostre Duchee de Guyenne, de My Quaresme, precheyn avenir, tanque l'endemayn de Ascension precheyn avenir, si q'ils se puissent miels apparailler pur cele voiage: A. D. 1325.

Ne pur quant, pur ce qui nous ne voloms mie lesser nostre dite Duchee de tot degarrie, avoms ordeuez d'envoier y, nostre chere Cosyn & foial, Johan Counte de Garenne, & autres Grantz de nostre Roialme, oue grant

A.D. 1325. Edw. 2.

poeir des Gentz d'armes & a piee, le Dimeinge prechein apres le My Queresme avant dit, del queux nous vous avoms ordenez un pur la grant affiance qui nous portoms de vous:

Pur qei vous mandoms & chargeoms, fermement enjoignauntz, qui, nient countreestant la dite elloignance, soietz a Portesmuth, le dit Dymenge, bien & nectement Mountez, & Armez, & Apparaillez a vestre droit, & si efforcement come vous purrez, prestz & Apparaillez d'aler, en nostre service, a nous Gages, en la compaignie le dit Counte, as parties avantdites, solonc le purport du mandement, qui nous vous avoms fait, par lettres de nostre Prive Seal:

Et ce, en nulle manere, ne lessez, sicome vous amez nostre Honor & Profit, & l'esploit de noz bosoignes, sicome voilliez eschure nostre indignacion.

Dat. a Westm. le xx. jour de Fever.

Per ipsum Regem.

En meisme la manere est escrit a les sousescritz; c'estavoir,

Lancastr. — *Johan de Langeton, Johan Flemyng, Baudewyne de Gynes.*

Staff. — *Johan de Swynnerton, Thomas Doilys, James de Andele, Johan de Ispanes, Roger de Okenore, Thomas de Halbton.*

Salop. — *William Wahan.*

Cestr. — *Rauff Botiller.*

Lincoln. — *Richard de Chasterton, William de Bukmymstr. Pieres de Lekeburn, Wautier de Trykingham, Johan Paynel, Osmon de Rye, Johan Pigot de Dodyngton.*

Notyngh. — *Johan de Strichele, Thomas de Newemarche, William le Fitz William, Johan Darry, Johan Charneles, Henri de Staunton, Robert Jorce.*

Derb. — *Johan de Verdonn, Richard de Corson, Rauff de Brailleford, Alurey de Sulny.*

Warr. — *Johan de Dodyngfeles, Thomas de Hastyng, Nichol de Trimenel, Roger de Aylesbury, Guy de Mancestr. Johan de Clynton de Makstok, William de Clynton de Makstok.*

Leycestr. — *Johan de Harecourt, Phelip de Nevill, Simon Bassete de Sapcote, Fouk de Pembrugg, Roger Roald, Hugh de Menill, Rauf Malore, Rauf de Crephull, Rauf de Sechevill, William de Brabazon.*

Bed. — *Hugh Bossard, Roger de Grey.*

Buk. — *Johan Cifrewast, Johan de la Penne, Thomas Huntercombe, Pieres Carbonel, Johan de Wolverton.*

Hertford. — *Alan de Plukenet, William de Lodewyk, Johan de Twyford, Johan de la Ware le Fiz.*

Hunt. Cant. — *Henry Tilly, Johan de Cretyng, Johan de Deene, Reymy de Mellynges, Omery de la Zousche, Simon Bourdleys.*

Suth. — *Johan de Grymsted, Roger Wodelok, Johan de Bukelaund, Johan de Roches, Robert de Pepham, Edward de seint Johan, Theband Russell, Johan de Warblyngton, Johan de Bassynges.*

Northt. — *Humfrey de Bassyngbourn Giles de Hugenhou, Thomas de Buketon, Edward Charles, Johan de Deen, Giles de Engely.*

Surr. — *Johan Daberoun, Giles de Braunzoun, Baudewin de Stowe le Fiz, Roger Jarpenuill, Henri de Mountford, Johan de Medham, Hugh le Bonzi, Lucas de Vienn, Thomas de Henre, Robert de Norton.*

Devon. — *Elis le fiz payn, William de Fisshacre, Johan de Clifford, Johan de Chalcuns, Roger Prideaux.*

Dors.

A. D. 1325. Edw. 2.

Dorf.
Theobaud Russel,
Johan le Latymer,
Johan Wak,
Brian de Gonyz.

Somerf.
William de Aumarle,
Johan de Saltmarays,
Joce de Brayhuse,
William de Maundevill,
Phelip de Columbers,
Simon de Fourneux,
Rauf de Fifours,
Henry de Lorty,
Johan de Lorty,
Johan de Regneye.

Dorf.
Johan de Erlegh,
Hugh Poyntz.
Richard de Hewysh,
Aleyn Plukenet,
Hugh de Courteneye,
Richard Pyk,
Henri Gildan,
Johan Manturnars,
Johan de Dynham,
Johan de Button,
Reynald de Mountford.

Norff.
Rauf Botecourt,
Richard Belhous,
Hugh Truffebut,
Rauf Bigot,
Roger Curzoun,
Johan de Sutton,
Robert de Nowers,
Ofmon de seint Maur,
Johan de Mereworth,

Norff.
Johan de Boyland,
Johan de Mounteny,
William de Weylond,
Hugh Penerell,
Johan de Cone,
Johan de Vaux,
Johan de Cokfeld,
Simon Ward,
Phelip de Columbers,
Johan Marmyon,
Thomas Tregoce,
William Martyn,
Hugh de Courteney le filz,
William le Botiller de Wenne.

EN meisme la manere est escript a les soufescriptz (forprises celes paroles, selonc le purport du maundement qui nous vous avoms fait per letres de nostre Prive Seal) *en lieu des queles, feust escript*, selonc ce qui nous vous paralasmes & vous chargeames plus plement de Bouche; *c'est a savoir*; as,

Johan de Garrenne, Counte de Surr. & de Suffex.
David de Strabolgy, Counte de Athols.
William de Ross.
Johan de seint Johan.
William le Latymer.
Richard de Hodelston,
Thomas Fournivall le fiz.

Pro Diversis, in obsequium Regis, in Aquitaniam profecturis.

Pro Johanne de Warenna Comite Surreyæ.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Liberat. 18. E. 2.

REX Thesaurario & Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, dilecto Consanguineo & fideli nostro, Johanni de Warenna, Comiti Surriæ,

In obsequium nostrum ad partes Ducatûs nostri Aquitaniæ, cum Centum Hominibus ad Arma (de quibus idem Comes erit ipse Quartus de Banerettis) & cum Viginti & Sex Militibus, & Sexaginta & Decem Valettis, in proximo profecturo,

Quingentas Marcas pro Restauro Equorum, & pro omnibus aliis per dimidium annum, à tempore quo applicuerit in Ducatu prædicto; salvis vadiis consuetis. A. D. 1325.

Et, super vadiis dictorum Centum hominum, pro dimidio Quarterio anni, postquam cæperit velificare versus partes illas; videlicet, pro Quadraginta & sex diebus, Trescentas, viginti, & sex Libras, & duodecim solidos; non obstante aliquo Mandato, seu Ordinatione de hujusmodi Liberationibus, per nos priùs in contrarium factis.

Teste Rege apud Turrim Londoniæ vicesimo sexto die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Petro de Monte Forti.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Ibid.

REX eisdem Salutem.

Liberate de Thesauro nostro, dilecto & fideli nostro, Petro de Monte Forti,

Cum Quatuor Hominibus ad arma, in obsequium nostrum, ad partes Ducatûs nostri Aquitaniæ, in proximo profecturo, A. D. 1325.

Super

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Super Vadiis suis, Novem Libras & quatuor Solidos pro dimidio Quarterio Anni; videlicet, pro Quadraginta & sex diebus; Non obstante &c. *ut supra*. A. D. 1325. An. 18. E. 2.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

Pro Roberto filio Pagani.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Ibid.

REX eisdem Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, dilecto & fideli nostro, Roberto filio Pagani, Sexdecim Libras, & Duos Solidos, super Vadiis unius Militis, & Quinque Armigerorum, per ipsum in obsequium nostrum ad partes Ducatûs nostri Aquitaniæ mittendorum, pro dimidio Quarterio Anni; videlicet, pro Quadraginta & Sex diebus. A. D. 1325.

Non obstante &c.

Teste Rege ut supra.

Per idem Breve.

Pro David Strabolgi, Comite Atholiæ.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Ibid.

REX Thesaurario & Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, dilecto Consanguineo & fideli nostro, David de Straboldi, Comiti Atholiæ,

In obsequium nostrum, ad partes Ducatûs nostri Aquitaniæ, cum Tribus Militibus, & Undecim Armigeris, in proximo profecturo,

Super Vadiis suis, per unum Quartetium Anni, à tempore quo cæperit velificare versus partes prædictas, A. D. 1325.

Centum & Tresdecim Libras, & Quindecim Solidos;

Non obstante &c.

Teste Rege apud Turrim Londoniæ vicesimo sexto die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De assignando ad Wallenses Traiandos & Arraiandos.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 2. m. 27.

LE Roi a, ses chiers & foiaux, Giles de Beauchamp, & Aleyn de Cherleton, Saluz.

Come nous eoms ordeinez d'enviet, vers nostte Duchee d'Aquitaine, ascuns des Grantz de nostre Roialme, od grant poer des Gentz d'Armes & a Pie, & graut foison des Vitailles:

Des queux Gentz a Pie, nous avoms ordinez que parties serront de noz Terres & autres Seignurs de Marche de Northgales, & parties de nos Terres & autres Seignurs de Marche de Sugales:

Et avoms maundez a nostte Justice de Gales, & a son Lieutenant de Norgales, & as autres Seignurs celes parties, que mesme les Gentz a Pie de Norgales facent venir a Salopbut, le Dimenge a Mye Quatesme, preschein avenir;

Et a le dit Justice, ou a son Lieutenant de Sugales, & as autres Seignurs celes parties, que les ditz Gentz a Pie, de meisme les Parties facent venir a Hereford, le Mardy apres Mye Quaresme, preschein avenir,

Od les Viscountes, Sutbviscounies, des Countees, Conestables, & lour certeins Mesnours, Deputez de venir adrestement, des ditz lieus de Salopbur & Hereford jesqes a Portesmuth, & de passer illoeqes vers les dites parties de Gascoigne en nostre Service: A. D. 1325.

Nous, pleinement affiaunz de voz Loiautez & avisementz, vous assignoms, jointement, & sevetalment, de surveer les ditz Galeys, que vendront as ditz lieus de Salopbur & Hereford, & de les Trier & Artaier, & de les sauveement Conveet, & mesnet, Journees ostendues, jesqes a Portesmuth, ensemblement od les Viscountees, Suthviscountz, Conestables, & Mesnours avauditz, issent q'ils ne facent mal as autres, ne autres a eux.

Et, pur ceo, vous Mandoms, fermement enjoignantz, que vous, jointement, & severalment, soiez as ditz lieux de Salopbur & Hereford, as ditz jours, & les avauditz Galeys, bien Triez & Arraiez, chescun solonc son estat, menez & conveez jesqes a Portesmuth, Journees ostendues, sauvement & seurement come est susdit.

Et avoms otdeinez certeins gentz, as ditz lieus de Salopbur & Hereford, de payer les Gages, que apendent, jesqes a Portesmuth; & autres Gentz illoeqes de resceivre les ditz Galeys, & de mettre eux illoeqes en nefs, de passer en nostre Service vers les parties avanrditz.

Et voloms que vous nous certifiez del

del noumbre des ditz Gentz: & de queles terres & lieus ils font: & combien de Chefeune terre & lieu: & de lour Attir & Apparail; & de totes autres chofes, touchantes cefte bufoigne, diftinctement & apartement.

Et Mandoms & fermement enjoignoms, par ceftes noz Prefentes Lettres, as touz Vifcountes, Baillifs, & Miniftres, auxibien deinz Fraunchifes, come dehors, que a vous, & al un de vous, en le mefner & le conveer avantditz, vous feient eidaunz, counfeillanz, & entendanz, que a mefmes les Galeys, par Gentz des lieus ou ils pafferont, ou a ceux Gentz par les dites Galeys, mal ne damage y aveigne, par qoi nous eioms enchefon de prendre grevement devers eux, queux nous treuoms copables en cele partie.

Et, pur plus d'avifement, avoir en cele bufoigne, nous vous enveioms, defuth le Pie de noftre Seal, le noumbre des Gentz Galeys a Pie, les queus nous avoms fait mander de venir, as jours & lieux avantditz, & Combien de chefcun Countee, Terres, & Seignuries.

En Tefmoignance &c.

Don. a Weftm. le 26. jour de Feverer.

Per ipsum Regem.

FAIT A REMEMBRER que, de Northgales veudront 200 Hommes a Pee, od deux Coneftables Armez; & lour Vifcontes, & les Suthvifcountes de Counteez, de Caernarvan, Anglefeye, & Merionith, les mefneront, od Quatre des meillors de chefcun de ditz Counteez, qui ferront efluiz, pur le plus feurement conveer:

Et ferront a Balaa le Vendredy, prechein devant le Mye Quarefme, & illoeques refceurount gages du Chamberleyn pur deux jours, tanque a Salop;

Et d'illoeques foit ordeinez de lour Gages outre a Portefmuth par 7. jours.

E vendront au dit lieu de Salop le Dymenge en My Quarefme	*De la Terre de Mohantefdale* 1 *Homme d'Armes*, & 10 *Hommes a Pee*,	Soit ordeinez de lour Gages, jefqes a Portefmuth, par 7 jours.
	De la Terre de Dynebegh 1 *Homme d'Armes* 60 *Hommes a Piee*,	
	De la Terre de Diffrencleyt 1 *Homme d'Armes* 30 *Hommes a Piee*,	
	Des Terres de Bromfeld & Yal 1 *Homme d'Armes* 50 *Hommes a Piee*,	
E vendront au dit lieu de Salop le Dymenge en Quarefme,	*Des Terres la Counte d'Arundell* 1 *Homme d'Armes* 50 *Hommes a Piee*,	Soit ordeinez de lour Gages, jefqes a Portefmuth, par 7 jours.
	De la Terre de la Pole 1 *Homme d'Armes* 24 *Hommes a Piee*,	
	Del Countez de Flint 1 *Homme d'Armes* 50 *Hommes a Piee*,	

De Sonthgales vendront 200 Hommes a Piee 2 Coneftables Armes, Rees ap Griffith, Sire Roger Pychard, les mefneront, od fis Hommes de Countees, de Kardigan, Kermerdyn, & de la Senefchalcie; & le Chaumberleyn de Suthgales lour trovera Gages tan que a Portefmuth.

	Des Terres de Breghenok 1 *Homme d'Armes* 60 *Hommes a Piee*,	
	Des Terres de Buelt 1 *Homme d'Armes* 20 *Hommes a Piee*,	
	De Terres de Elvayl 1 *Homme d'Armes* 20 *Hommes a Piee*,	
Et vendront a Hereford le Mardy prefchein apres le My Quarefme	*De Terres de Melnith* 1 *Homme d'Armes* 60 *Hommes a Piee*,	Soit ordeinez de lour Gages, tanque a Portefmuth, ou ils font mandez, d'eftre le dymenge prefchein apres My Quarefme, q'ar le Chaumberleyn en ad Garant.
	Des Terres de Radenore 1 *Homme d'Armes* 40 *Hommes a Piee*,	
	Des Terres de Wenthrinnon 10 *Hommes a Piee*,	
	Des Terres de Bergeveny 1 *Homme d'Armes* 40 *Hommes a Piee*,	

A. D. 1325. Edw. 2. A. D. 1325. Edw. 2.

De Conductu pro Mercatoribus & Marinariis de Civitate & Partibus Venetiarum.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 2. m. 25.

REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum omnes & singulos Mercatores, & Marinarios, & alios de Civitate & Partibus Venetiarum, in veniendo in Regnum nostrum, cum Bonis & Mercandisis suis, in eodem morando & negotiando, & commodum suum faciendo, ac exindè ad propria redeundo:

Nolentes quòd, pro Transgressionibus aliorum, vel pro aliquibus Debitis, de quibus Principales Debitores, seu Fidejussores non existant, arestentur in aliquo, seu graventur;

Dum tamen Legales exerceant Mercandisas, & inde faciant Consuetudines, debitas & usitatas in eodem Regno, ac de eisdem Bonis & Mercandisis, cum Inimicis nostris, seu nobis Contrariantibus, non comunicent quovis modo:

Et ideo vobis mandamus quòd omnibus Mercatoribus, Marinariis, & aliis de Civitate & partibus prædictis, in veniendo in Regnum nostrum, cum Bonis & Mercandisis suis, in eodem morando, & negotiando, & commodum suum faciendo, ac exinde ad propria redeundo, non inferatis, seu, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittatis Injuriam, &c. seu Gravamen; Et si quid &c. id eis &c. A. D. 1325.

Et pro Transgressionibus aliorum, vel pro aliquibus Debitis, de quibus Principales Debitores, seu Fidejussores non existant, Bona seu Mercimonia eorum, infra Regnum nostrum, nullatenus arestetis, nec ipsos, hiis occasionibus, molestetis in aliquo; seu graveris;

Dùm tamen Legales exerceant Mercandisas, & inde faciant Consuetudines, debitas & usitatas in eodem Regno, ac de eisdem Bonis & Mercandisis cum Inimicis, seu nobis contrariantibus, non comunicent quovis modo, sicut prædictum est.

In cujus &c. per Biennium duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo sexto die Februarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Comite Surriæ, super Expeditione Aquitaniæ.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 2. m. 27.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, cùm nuper ordinâssemus, cum Hominibus ad Arma, in medio præsentis Quadragesimæ, transfretâsse in Terram nostram Vasconiæ, pro salvatione Terræ illius, contra Gravamina, quæ Rex Franciæ nititur ibidem, ad nostram Exhæredationem perpetrare:

Ac nuper, ad requisitionem Magnatum, de Regno nostro, asserentium, propter brevitatem temporis, non posse se parare ad transfretandum tunc nobiscum, Passagium nostrum distulerimus;

Et, de eorum Consilio & Assensu, ordinaverimus præmittere Homines ad Arma, Equites & Pedites, in quadam Flotâ Navium:

Ac, dilectus Consanguineus & Fidelis noster, Johannes de Warenna, Comes Surriæ, ad nostram Requisitionem, per certam Conventionem, inter nos & ipsum initam, concesserit, cum centum Hominibus ad Arma, ad Vadia nostra, in dictâ Flotâ, ad dictam Terram nostram Vasconiæ, transfretare, & ibidem morari per dimidium anni, a tempore quo ad partes illas venerit numerandum: A. D. 1325.

Nos, volentes securitati dicti Comitis, in hac parte, providere, concessimus ei, pro nobis, & Hæredibus nostris, quòd id, quod præfatus Comes sic faciet, ad rogatum nostrum, sibi, vel Hæredibus suis non cedat in præjudicium, nec trahatur in consequentiam in futurum: & quòd dictus Comes, prætextu Conventionis prædictæ, non teneatur morari in dicto Ducatu, ultra dictum dimidium anni, nisi nos personaliter interim venerimus ad partes Ducatûs supradicti.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim Londoniæ secundo die Martii.

Per ipsum Regem.

Pro

A. D. 1325. Edv. 2.

Pro Willielmo de Herle.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Liberat. 18. E. 2. m. 2.

REX Thesaurario & Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, dilecto & fideli nostro, Willielmo de Herle,

Nuper per Praeceptum nostrum usque Eborum, pro Tractatu ibidem cum Scotis habendo, proficiscenti,

Decem Marcas, pro Expensis suis; non obstante aliquo Mandato seu Ordinatione, de hujusmodi Liberationibus, per nos, priùs in contrarium factis.

Teste Rege apud Turrim Londoniae quinto die Martii.

Per ipsum Regem.

Pro Willielmo de Bello Campo.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Liberat. 18. E. 2. m. 3.

REX Thesaurario & Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, dilecto & fideli nostro, Willielmo de Bello Campo,

In obsequium nostrum, per Praeceptum nostrum, ad partes Ducatûs *Aquitaniae* profecturo,

Centum Solidos super Expensis suis; non obstante aliquo Mandato &c.

Teste Rege apud Turrim Londoniae sexto die Martii.

Per ipsum Regem.

De Orando pro Rege.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Claus. 18. E. 2. m. 15. dorf.

REX, Religiosis Viris, & sibi in Christo dilectis, Fratri Bernabae, Magistro Ordinis Fratrum Praedicatorum, ac Universis & singulis Prioribus & Fratribus ejusdem Ordinis, in Capitulo Generali, apud Venetiam celebrando, in proximo congregandis, Salutem, & Spiritu Sancto dirigi in agendis.

Dùm conditionem humanae fragilitatis attendimus, & qualiter omni Creaturae, tàm sublimi, quàm humili, praetereuntibus suo Cursu diebus, praesentis vitae finis apropiat, attentâ consideratione pensamus; sic praevenire cupimus, quantum nobis ex alto permittitur, diem mortis, ut aeterni Clementia Judicis dignetur nostri, de suae gratiae plenitudine, misereri.

Verùm, cùm Devotarum Orationum suffragia, inter alia Pietatis Opera, multum prosint ad Divinam Misericordiam impetrandam, de vobis (quorum Ordinem benivolentiae specialis favore prosequimur) ut salutem nostram zelemini, ut pro nobis, Isabellâ, Reginâ Angliae, Consorte nostrâ carissimâ, Edwardo, Comite Cestriae, Primogenito nostro, & caeteris Liberis nostris, ac Statu prospero Regni nostri, Preces devotas Domino offeratis, plenam fiduciam optinentes,

Devotionem vestram requirimus & rogamus quatinùs nunc, & in futurum dignam sollicitudinem impendatis, & instatis assiduis Supplicationibus & Intercessionibus apud Deum, ut hic, suâ pietate, nos dirigat per suorum semitam Mandatorum, &, post Diem Extremum, Salvationis Locum nobis dignetur misericorditer elargiri, Statumque praedicti Regni nostri conservare prosperum & tranquillum.

Universitatem vestram religiosam diu conservet Altissimus in Caritate continuâ & perfectâ.

Dat. apud Turrim Londoniae sexto die Martii.

De Denariis, pro Expeditione, in Aquitania, Willielmo de Oterhampton liberandis.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Liberat. 18. E. 2. m. 2.

REX Thesaurario & Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, dilecto Clerico nostro, Willielmo de Oterhampton,

Receptori & Custodi Denariorum, Victua-

A. D. 1325. Edw. 2.

Victualium, Ingeniorum, Springaldorum, & aliarum Rerum nostrarum, quæ usque Portesmuth duci mandavimus, exinde ad partes Ducatûs nostri *Aquitaniæ*, pro Expeditione Negotiorum nostrorum ibidem, per avisamentum ipsius Willielmi ducendorum,

Quem quidem Willielmum assignavimus ad vadia, tàm Hominum ad Arma, Equitum & Peditum, & aliorum, usque dictum locum de Portesmuth in proximo venturorum, & exinde in obsequium nostrum ad partes dicti Ducatûs nostri profecturorum, quàm ad Frectum Navium, pro Hominibus, Victualibus, Ingeniis, Springaldis, & aliis Rebus nostris prædictis, ad easdem partes Aquitaniæ, cariandis per, dilectum & fidelem nostrum, Robertum Bendyn, Admirallum Flotæ Navium nostrarum, versus partes Occidentales provisarum: Et ad Vadia Nautarum solvendum; & ad alia, Expeditionem Negotiorum nostrorum prædictorum contingentia, faciendum; prout eidem Willielmo per nos pleniùs est injunctum,

Quinque Milia Librarum super præmissis; non obstante &c.

Teste Rege apud Turrim Londoniæ septimo die Martii.

Per ipsum Regem.

Ad Papam, super Tractatu cum Rege Franciæ, & Missione Reginæ Isabellæ ad dictum Regem: Super Tractatu cum Scotis, & super Cardinalibus beneficiatis.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Rom. 18. E. 2. m. 2. dorf.

PAPÆ Rex devota pedum oscula beatorum.

Quò teneriùs vestris affectibus insidere cognovimus inter, Magnificum Principem, Dominum Karolum, Franciæ & Navarræ Regem, & Nos, Pacis stabilire consilia, & rupta Amicitiæ Fœdera, exstirpatis Zizaniorum plantariis, reformari, eò solertiùs, quæ super hiis agi, seu tractari contigerit, in vestræ Clementiæ deferri cupimus notionem.

Nuper siquidem, Pater desideratissime, accedentibus ad nos, Venerabilibus Patribus, Domino Guillielmo, Dei gratiâ, Viennensi Archiepiscopo, & H. Auritasensi Episcopo,

Quos tàm ad præfatum Regem, quàm ad nos, cum vestris Exhortariis Literis, vestra Benignitas destinavit: de quo vestræ Sanctitati ad, quantas valemus, assurgimus gratiarum actiones: quos etiam læti suscepimus, & audivimus reverenter,

Et ipsis nobis referentibus ipsum Regem Franciæ Pacis Tractatibus velle assentire,

De ipsorum Nunciorum vestrorum consilio, mox ad ipsius præsentiam solempnes Nuncios, videlicet, Venerabiles Patres, J. Norwycensem, & J. Wyntoniensem, Episcopos; &, Nobilem Virum & Fidelem nostrum, Johannem de Britanniâ, Comitem Richemundiæ, Consanguineum nostrum earissimum, cum Potestate plenariâ transmisimus (sicut aliàs vestræ Mansuetudini pleniùs meminimus nos scripsisse) Offerentes per eosdem, nos paratos ad faciendum, in omnibus, pro reformatione Concordiæ, quæ declaret Ratio, vel Æquitas suaderet.

A. D. 1325.

Porro iidem nostri Nuncii, ad præfatum Regem accedentes, quæ eis per nos injuncta fuerant ei exposuerunt, ut didicimus, seriatim;

Et, post diutinas Expectationes, super ipsius Regis beneplacito, tandem præfati Nuncii (tàm vestri suis, quàm nostri etiam suis Literis) per præfatum Wyntoniensem Episcopum, nobis intimârunt se, tàm a dicto Rege, quàm a suis Consiliariis Secretioribus, didicisse, ac firmiter sperare quòd, si Isabellam, Reginam Angliæ, Consortem nostram carissimam, mitteremus ad dictum Regem, Fratrem suum, idem Rex firmæ Pacis Tractatibus consentiret, & eadem Regina apud eundem Regem, quod intenderet, optineret, ac cujuslibet dissensionis materia, ob ipsius Reginæ præsentiam, amicabiliter sopiretur; consulentes nobis omnino, per dictas suas Literas, quòd ob id mitteremus eandem.

Et, licet grave videatur & difficile, post tot Injurias, Dampna, & Opprobria, contra Juris Naturæ, & Sanguinis debitum, per Hostiles Aggressus Gentium ipsius Regis (sicut vestra novit Paternitas, & ipsa Rei evidentia manifestat) nobis illata, in tantæ Turbationis tempore, ipsam Consortem nostram illuc destinare;

Veruntamen, ut notum fiat omnibus desiderium, quod habemus inter ipsum Regem & nos Amicitiæ Fœdera stabiliri, Consiliis dictorum Nunciorum

A. D. 1325. Edw. 2. ciorum vestrorum utentes, & de ipsorum Promissionibus confidentiam assumentes, præfatam Consortem nostram ad ipsius Regis præsentiam destinamus, si forsan, ope Dei, quod sic nunciatur & speratur, per eam valeat optineri, & ut nobis non valeat rationabiliter imputari, si, quod absit, non fuerit Concordia reformata.

Quæsumus igitur, pie Pater, ut, Diligentiâ nostrâ, in hac parte, providâ Deliberatione pensatâ, non suspicetur vestra Sinceritas nos Guerrarum affectare Discrimina, set cum omnibus Christicolis, quantum in nobis est, & præcipue cum præfato Rege (salvâ Exhæredationis injuriâ) optare desiderabilem Pacis & Amicitiæ Unionem;

Supplicantes attentiùs vestræ Beatitudini, ut ad id, quemadmodum feliciter inchoâstis, dignemini Opem & Operam impendere salutares.

Ad hæc, Pater Sancte, juxta exhortationem vestram, & ea, quæ Dominus de Sulliaco nobis nuper exposuit per Credentiam, sibi per Apostolicas Literas attributam, super Reformatione Pacis inter nos, & Scotos quosdam, nostros Nuncios, ad tractandum cum ipsorum Scotorum Nunciis apud Eborum misimus, non est diu; set iidem Scoti, in Tractatu illo, nulla alia optulerunt, seu facere voluerunt, nisi quæ prius, in aliis Tractatibus, optulerant; quæ, absque Exhæredatione manifestâ Regiæ Coronæ nostræ (prout aliàs deliberato consilio fuerit judicatum) concedi aliquatinùs non valebant.

Et licet tandem petitum fuisset ab eisdem Scotorum Nunciis, si, super hujusmodi Articulis dubiis, vellent consentire quòd Negotium esset coram vestrâ Sanctitate propositum, & Rationes hinc indè auditæ, pro plenâ informatione Juris partis utriusque, ut per hoc via Pacis, vel alius exitus faciliùs posset inveniri; offerentes nos ad hoc paratos existere: A. D. 1325. Edw. 2.

Ipsi tamen hoc penitùs recusabant, sicque iidem Nuncii abinvicem discesserunt eâ vice.

Nos quidem, Pater Sancte, semper parati erimus cum ipsis tractare de Pace, quotiens eis placuerit, Treugâ inter nos & ipsos initâ perdurante.

Cæterùm, Reverende Pater,

Ob zelum affectionis purissimæ, quem Sanctitatem vestram, necnon Venerabilem Cœtum Dominorum Cardinalium, in cunctis oportunitatibus, erga nos habuisse cognovimus, & habere confidimus in præsenti,

Ipsos Cardinales, in Regno nostrò Beneficiatos, de omnimodis Decimis, Nobis, & Progenitoribus nostris, propter urgentes Necessitates, vestrâ, & Prædecessorum vestrorum liberalitate, concessis, quatenùs contingunt Beneficia eorumdem in Regno nostro,

Super quo, Venerabiles Patres, Gullielmus Tituli Ciriaci in Termis, & Gaucellinus Tituli Sanctorum Marcellini & Petri, Presbiteri; & Lucas Sanctæ Mariæ in Viâ Latâ, Diaconus Cardinalis, nobis suas Literas destinârunt,

Liberos esse volumus penitùs & quietos; quamquam in Literis Apostolicis, Nobis & Progenitoribus nostris indè concessis, nulla facta fuisset mentio de eisdem; sperantes exindè ipsos invenire, in nostris Judiciis, cum omni benignitate, promptiores.

Conservet &c.

Dat. apud Turrim Londoniæ octavo die Martii.

De Cardinalibus Beneficiatis acquietandis.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Ibid. Venerabilibus in Christo Patribus, Dominis, Gullielmo, Dei gratiâ, Tituli Sancti Ciriaci in Termis, Gaucellino Tituli Sanctorum Marcellini & Petri, Presbiteris; & Lucæ in Viâ Latâ, Diacono, Cardinalibus, Edwardus, ejusdem gratiâ, &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Ecce! Patres Reverendi, super eo, quod vestra Sinceritas nobis scripsit, requirendo ut vos, cæterosque de Collegio Cardinales, in Regno nostro Beneficia optinentes, de Decimis, nobis a Clero Regni nostri, propter urgentes necessitates, auctoritate Domini Summi Pontificis, & Prædecessorum suorum, ante hæc tempora concessis (quatenùs vestra, & cæterorum Cardinalium prædictorum Beneficia, in eodem Regno, contingebant) faceremus liberos & quietos; A. D. 1325

Paternitati vestræ significamus quòd,

Licet in Apostolicis Literis, de Impositionibus Decimarum hujusmodi, nobis missis, nulla facta sit exceptio de Beneficiis supradictis,

Ob reverentiam tamen ipsius Domini Summi Pontificis, cujus beneplacitis ap-

A. D. 1325. Edw. 2. petimus in omnibus complacere, necnon ob zelum Affectionis purissimæ,

Quem vos præcipue, ac cæteros Cardinales prædictos erga nos & Domum nostram Regiam, totis temporibus, cognovimus habuisse, & habere confidimus in præsenti,

Sperantes etiam vos & ipsos exinde in nostris complendis desideriis invenire, oportunis temporibus, promptiores,

De omnibus Decimis supradictis vos & ipsos quictavimus, & quictos esse volumus & inmunes;

Et hoc præfatis Cardinalibus, ex parte nostrâ, velitis intimare.

Dat. apud Turrim Londoniæ octavo die Martii.

De Armaturis, pro Munitione Castrorum infra Aquitaniam, providendis.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Liberat. 18. E. 2. m. 3.

REX Thesaurario & Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, dilecto Clerico nostro, Roberto de Pypshull, Quadraginta Libras, ad faciendum & providendum, per visum & ordinationem, dilecti Clerici nostri, Adæ de Lymbergh, Springaldos, Balistas, Arcus, Sagittas, Ingenia, & alias hujusmodi Armaturas, pro munitione Castrorum & Villarum in Ducatu nostro Aquitaniæ.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo octavo die Martii.

Per ipsum Regem.

Ad Magnates Vasconiæ, de bono Gestu suo contra Gentes Franciæ, laudatoria.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Vasc. 18. E. 2. m. 8. d.

REX, Nobili Viro, & fideli suo, Johanni Boglonio, Domino Montis Totonis, Salutem.

Lætanter audivimus ea, quæ nobis, de laudabili Gestu vestro, & Fidelitatis constantiâ, nunciata fueruut, & a multis fidedignis indies nunciantur.

Vestram igitur Strenuitatem & Benivolentiam (quas erga nos, & nostros, vos, totis temporibus, gessisse cognovimus) meritò commendantes, vos rogamus obnixè, quatinùs, prout viriliter inchoâstis, pro Defensione nostrorum & vestrorum Jurium, ad resistendum Gentibus Franciæ, ea volentibus hostiliter occupare, sic potenter vos paretis, quòd ipsis Hostibus Ingressus noo pateat in locis nostri Dominii, vestro, & aliorum fidelium nostrorum, Præsidio obsistente.

Nos enim, in Succursum dicti Ducatûs nostri, in brevi, ad partes illas personaliter venire proponimus, cum Armatorum multitudiue copiosâ: & tunc ad bonum Gestum, ac Labores, & Deperdita, talem considerationem babebimus, quòd exindè eritis contentati.

De Custodiis autem & Munitionibus Castrorum & Fortalitiorum, in partibus illis, jam ordinavimus; ac quosdam Magnates, cum Multitudine Armatorum, unà cum Victualibus, Denariis, & aliis necessariis, jam præmisimus, qui, per Dei gratiam, in vestri & aliorum fidelium nostrorum Solamen, ad partes illas celeriter sunt venturi.

Dat. apud Westmooasterium decimo octavo die Martii.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

Reymundo Durandi, Con-Domino de Colomeriis,
Guirando de Tastis,
Bernardo de Larbreto,
Aymero Reymundi de Calvo Monte,
Petro de Greyly Vic. Lavon.
Petro de Ganareto, Con-Domino Lingonii,
Senebrunno, Domino de Sperra,
Pontio, Domino de Castellione Menedulto,
Gullielmo Furti, Domino de Ornone,
Arnaldo de Landa,
Petro de Calculi, Domino de Pontzensato,
Arnaldo de Monte Pessato,
Bernardo de Seissano, Domino de Longoyrano.

De

A. D. 1325. Edw. 2. | A. D. 1324. Edw. 2.

De Comite Surriæ, Capitaneo constituto.

A. D. 1325 An. 18. E. 2. Vasc. 18. E. 2. m. 9.

REX, universis & singulis Comitibus, Baronibus, Militibus, Hominibus ad arma, Peditibus, & omnibus aliis, apud Portesmuth jam existentibus, & ibidem in proximo venturis, & exindè usque ad partes Ducatûs Aquitaniæ, in obsequium nostrum, profecturis, Salutem.

Sciatis quod constituimus, dilectum & fidelem nostrum, Johannem de Warrenna, Comitem Surriæ, Consanguineum nostrum carissimum, Capitaneum & Ductorem omnium vestrûm in eundo versus Ducatum prædictum; & ibidem, quousque ad præsentiam, dilecti & fidelis nostri, Edmundi de Wodestok, Comitis Kantiæ, Fratris nostri carissimi, Tenentis locum nostrum in Ducatu prædicto, ipsum & vos venire contingat:

Et ideò vobis Mandamus, quòd eidem Johanni, ut Capitaneo & Ductori vestro, sitis in præmissis intendentes, & respondentes, prout decet:

Volumus autem quòd ipse, & vos, cùm ad præsentiam præfati Fratris nostri & Locum nostrum tenentis, in Ducatu prædicto, veneritis, eidem Fratri nostro, ut Locum nostrum tenenti ibidem, intendatis, prout ipse vobis scire faciet ex parte nostrâ. A. D. 1325.

In cujus &c.

Teste Rege apud Merewell primo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

REX universis & singulis Comitibus *&c. ut supra usque ibi* faciet ex parte nostrâ *tunc sic*,

Damus autem præfato Comiti Surriæ, tenore Præsentium, Potestatem, omnes Excessus, Injurias, Transgressiones, Homicidia, & Felonias, si quæ per vos, & quemlibet vestrûm, in eundo versus partes Ducatûs prædicti, fieri contigerit, debitè puniendi.

In cujus &c.

Teste ut supra.

Pro Episcopo Aurisacensi, & Henrico Domino de Sulliaco, de Conductu.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 2. m. 16.

REX omnibus, Ballivis, & fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Venerabilis Pater, Episcopus Auriacensis, Nuncius Domini Summi Pontificis, &, Nobilis Vir, Henricus Dominus de Sulliaco, à partibus Franciæ, ad nos in Angliam, pro quibusdam Negotiis, in proximo sint venturi,

Suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram, necnon in salvum & securum Conductum nostrum, ipsos, Episcopum & Henricum, ac Familias suas, Equos, Hernesia, & alia Bona sua quæcumque, in veniendo ad Nos, in Regnum nostrum, ibidem morando, ac exindè redeundo:

Et ideò vobis Mandamus, quòd ipsis, Episcopo & Henrico, aut Familiis suis, in veniendo in Regnum nostrum, ibidem morando, seu exindè redeundo, sicut prædictum est, in Personis, Equis, Hernesiis, aut aliis rebus suis, non inferatis, seu, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittatis injuriam, molestiam, dampnum, impedimentum aliquod, seu gravamen; set eis potius salvum & securum Conductum, suis sumptibus habere faciatis, cùm per ipsos, seu eorum aliquem, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti. A. D. 1325.

In cujus &c. usque ad Festum Pentecostes proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Bellum locum Regis octavo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De recipiendo ad Pacem illos in Vasconia, qui Gallicis adhæserunt.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Vasc. 18. E. 2. m. 6.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

De probatâ fidelitate & industriâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Edmundi Comitis Kantiæ, Fratris nostri carissimi, Radulphi Basset de Drayton, Arnaldi de Duro Forti, Amaneni de Fossato, & Arnaldi Gullielmi, Domini de Lescun, plenariè confidentes, A. D. 1325.

A.D. 1224. Edw. 2.

Dedimus eis, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum,

Quorum dictos Comitem & Radulphum, cum vacare poterint, præsentes; vel, aliàs eorum alterum unum esse volumus,

Tenore præsentium, plenariam Potestatem recipiendi ad Pacem & Benivolentiam nostram omnes illos, de Ducatu nostro Vasconiæ, qui nobis contrarii & rebelles fuerunt, aut sunt, &c, contra nos, adhærentes Gallicis, & aliis, dictum Ducatum nostrum invadentibus: & ad pardonandum & remittendum eis, & eorum cuilibet, Sectam Pacis nostræ, & quicquid ad nos pertinet in hac parte, & ad firmam Pacem nostram ipsis, & eorum cuilibet, indè concedendum:

Promittentes nos Ratum & gratum habituros quicquid idem Comes, Radulphus, Arnaldus, Amanenus, & Arnaldus, Quatuor, Tres, & Duo eorum, A.D. 1225. Edw. 2.

Quorum dictos Comitem & Radulphum, cùm vacare poterint, præsentes, vel aliàs eorum alterum unum esse volumus,

Nostro nomine fecerint in præmissis; quódque factum ipsorum, in hac parte, cùm illud ad nos pervenerit, approbari, & sub Magno Sigillo nostro innovari, & roborari faciemus.

In cujus, &c.

Dat. apud Bellum locum Regis undecimo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Treugis, in partibus Northumbriæ custodiendis.

A.D. 1225. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 2. m. 16.

REX, dilectis & fidelibus suis, Willielmo Rydel, & Gilberto de Birondon, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nuper assignaverimus Robertum de Umframvill, tunc Comitem de Anegos, &c, dilectos & fideles nostros, Rogerum Heyroum, & Rogerum de Horskeye, ad Treugas, inter nos & subditos nostros ex unâ parte, & Homines de Scotiâ ex alterâ initas, in partibus Northumbriæ, custodiendum, juxta formam Literarum nostrarum Patentium, eisdem confectarum; ac præfatus Comes jam diem clauserit extremum,

Nos, de fidelitate & circumspectione vestrâ providâ confidentes, assignavimus vos ad Treugas prædictas, unà cum præfatis, Rogero & Rogero, in partibus prædictis, custodiendum, juxta formam literarum nostrarum prædictarum; A.D. 1225.

Ita quod vos, ipsi, Tres, aut Duo vestrûm, ad præmissa facienda intendatis:

Et ideò vobis mandamus quòd ad custodiam Treugarum prædictarum, unà cum præfatis, Rogero & Rogero, intendatis in formâ prædictâ.

Mandavimus enim præfatis, Rogero & Rogero, quòd vos ad hoc in Socios admittant, sicut prædictum est.

In cujus &c.

Teste Rege apud Bellum locum Regis decimo quarto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Treuga, ab Octabis Paschæ, ad Quindenam Pentecostes, cum Rege Franciæ prolongata.

A.D. 1225. An. 18. E. 2. Vasc. 18. E. 2. m. 7. d.

LE Roi as Viscontes de Londres, Salutz.

Come une novele Soeffrance soit prise, entre nous, pur nous & pur totes noz Terres, & noz Subgiz d'une part, & le Rui de France, pur lui, & pur totes ses Terres, & ses Subgiz, d'autre, des Octaues de la Paske derrein passé, tanque a la Quinzein de la Pentecost prechein avenir (le jour de cele Quinzeine enclos) en la manere qui s'ensuit; c'est assaver,

Qui l'un partie ne nuyse a l'autre, ne face l'un contre l'autre novelete, durante la dite Soeffrance:

Vous Mandoms, & chargeoms qui, veues cestes Lettres, sanz delai, facez publier & crier, depart nous, en la dite Citee, qui toux noz souzmis, & chescun de eux, sur nostre greve forfaiture, gardent, & tiegnent la dite Soeffrance en touz pointz, & qui nule ne la contreveigne durant le temps avandit. A.D. 1225.

Don. a la Beau Lieu le Roi, le 18. jour d'Averill.

En meisme la manere est escrit as Viscontes souzescritz; c'est assaver,

Au Visconte de Northumbr.
Au Visconte de Everwyk.

Au

A. D. 1325. Edw. 2.

Au Viscont de Devenshire.
Au Viscont de Nicol.
Au Viscont de Norff. & Suff.
Au Viscont de Gloucestr.
Au Viscont de Essex.
Au Viscont de Kent.
Au Viscont de Suffex.
Au Viscont de Sutht.
Au Viscont de Somers. & Dors.
Au Visc. de Cornwall.

Innovantur Potestates ad tractandum cum Rege Franciæ.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Ex Autogr.

EDwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, universis præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Noverit Universitas vestra, quòd nos, De fidelitate & circumspectione, venerabilium Patrum, Johannis, Norwicensis, & Johannis, Wyntoniensis, Episcoporum, &, dilectorum & fidelium nostrorum, Johannis de Britannia, Comitis Richemundiæ, Consanguinei nostri, & Willielmi de Ayremine, Canonici Eborum, plenam fiduciam obtinentes,

Ipsos facimus, ordinamus, & constituimus, veros & legitimos Procuratores *&c. prout supra de 15 Nov. usque hæc verba, viz.*

Et Treugas, sive Sufferentiam, inter nos, & dictum Regem Franciæ, initas, prorogandi: seu alias Treugas, sive Sufferentiam inter nos, & eundem Regem, sub quibuscunque formis, vel modis, dicti Procuratores nostri, Tres, aut Duo eorum, ut prædictum est, oportunum viderint, de novo capiendi & ineundi: ac ipsas Treugas sive Sufferentiam vallandi, firmandi, ac etiam roborandi, diem, & Treugas, seu Sufferentiam hujusmodi semel & pluries, quotiens expedire videbitur, prorogandi; ac omnia & singula faciendi, quæ sunt pacis *&c. prout supra de præfatâ Dat. usq; hæc verba, viz.*

Dat. apud Wyntoniam sexto die Maii, Anno Domini Millesimo, Trecentesimo, vicesimo quinto, Regni verò nostri decimo octavo.

Aliæ Potestates.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Aleman. 18. E. 2. m. 5.

REX Universis, præsentes litteras inspecturis, Salutem.

Affectantes omnia & singula (quæ ad reformationem Pacis & Concordiæ, inter Dominum Karolum, Regem Franciæ Illustrem, & nos firmandæ, pertinent) quatenùs absque Exhæredatione nostrâ valeant procurari:

Ac, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Venerabilium Patrum, Johannis, Norwycensis, & Johannis, Wyntoniensis, Episcoporum, Johannis de Britannia, Comitis Richemundiæ, Consanguinei nostri carissimi, & Willielmi de Ayremynne, Canonici Ecclesiæ Eborum, plenariè confidentes;

Præstandi Patientiam præfato Regi Franciæ, quòd ipse Terras, quas in præsenti tenemus in Ducatu nostro Aquitaniæ, ad Manum suam assignare possit, seu ponere, sub certis conditionibus & modis, quibus dicti Nuncii nostri, vel Duo eorum, cum præfato Rege Franciæ convenire poterunt, eisdem Nunciis nostris, & Duobus eorum plenam Potestatem & speciale Mandatum committimus per præsentes: A. D. 1325.

Ratum habituri & firmum id, quod per prædictos Nuncios nostros, vel Duos eorum, nostro nomine, factum fuerit in præmissis.

Damus insuper omnibus & singulis Ministris, & Subditis nostris, in Ducatu nostro prædicto, tenore Præsentium, in Mandatis, quòd hiis, quæ per prædictos Nuncios nostros, vel Duos eorum, in præmissis tractata fuerint, sive facta, obediant & pareant, & ea exequantur, & faciant, prout dicti Nuncii nostri, vel Duo eorum, per litteras suas Patentes, harum seriem continentes, dictis Ministris & Subditis nostris prædictis, nostro nomine, duxerint demandandum.

In cujus rei Testimonium has Litteras nostras fieri fecimus Patentes.

Dat. apud Wyntoniam sexto die Maii, Anno Domini Millesimo, Trescentesimo, vicesimo quinto, Regni verò nostri decimo octavo.

Duppl.

A. D. 1325. Edw. 2. A. D. 1325. Edw. 2.

Ad Regem Portugalliæ, de Providentiis faciendis, & cariandis in Vasconiam.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Claus. 18. E. 2. m. 8. d.

MAgnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Regi Portugalliæ & Algarbiæ Illustri, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, &c. Salutem, &, ad vota, successus prosperos & felices.

Cùm, dilectus Serviens noster ad Arma, Petrus Bernardi de Poynzolio, ad partes Regni vestri, cum quâdam Navi suâ, Bonis & Mercimoniis suis carcatâ, ad Mercandizandum ibidem, & commodum suum indè faciendum, necnon ad Providentias de Bladis & aliis victualibus faciendas, & ad partes Ducatûs nostri prædicti, pro utilitate fidelium nostrorum ibidem, ducendas, se divertat;

Amicitiam vestram, mutui amoris intuitu, duximus requirendam, quatinùs ipsum Petrum, de Bonis suis prædictis, mercandizare, & dictas Providentias facere, easque extra Regnum prædictum educere (dummtamen Consuetudines rationabiles, in dicto Regno usitatas, indè faciat) liberè & sine impedimento permittere velitis, ac aliàs eundem, in negotiando & morando ibidem, à Subditis & Ministris vestris favore propitio pertractari præcipiat, si placet, vestra regia Celsitudo.

Dat. apud Wyntoniam vii. die Maii.

Per ipsum Regem.

EOdem modo scribitur Isabellæ Reginæ Portugalliæ, Matri prædicti Regis, ut penes ipsum insistat quòd annuat petitis in Literâ præcedente.

Dat. ut supra.

De Treugis cum Scotis, in partibus Cumbriæ & Westmorlandiæ custodiendis.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 2. m. 10.

REX, dilectis & fidelibus suis, Petro de Tylliol, & Alano de Grymmesdale, Salutem. Sciatis quòd,

Cùm nuper assignâssemus, dilectos & fideles nostros, Ranulphum de Dacre, Johannem de Haryngton, & Adam de Skelton, ad Treugas, inter Nos & Subditos nostros ex unâ parte, & Homines de Scotiâ ex alterâ initas, in partibus Cumbriæ & Westmerlandiæ custodiendum, juxta formam Literarum nostrarum Patentium, eisdem confectarum:

Nósque postmodùm, pro eo quòd præfatus Ranulphus, in Comitivâ, dilecti & fidelis nostri, Johannis de Warenna, Comitis Surriæ, in obsequium nostrum, ad partes Vasconiæ profectus est, & prædictus Adam diem clauserat extremum, assignaverimus, dilectos & fideles nostros, Ricardum de Kirkebryde, & Johannem de Skelton, ad Treugas prædictas, unà cum præfato Johanne de Haryngton, in partibus prædictis, juxta formam Literarum nostrarum prædictarum, custodiendum:

Ac jam intellexerimus quòd prædicti, Ricardus & Johannes, negotiis nostris alibi intendunt, per quod præmissis vacare non possunt; A. D. 1325.

Nos, de fidelitate & circumspectione vestrâ providâ confidentes, assignavimus vos ad Treugas prædictas, unà cum præfato Johanne de Haryngton, in partibus prædictis, custodiendum, juxta formam Literarum nostrarum prædictarum; Ita quòd vos & ipse, aut Duo vestrûm, ad præmissa faciendum intendatis:

Et ideò vobis Mandamus quòd ad Custodiam Treugarum prædictarum, unà cum præfato Johanne de Haryngton, intendatis in formâ prædictâ; Mandavimus enim eidem Johanni de Haryngton, quòd vos ad hoc in Socios admittat, sicut prædictum est.

In cujus &c.

Teste Rege apud Wyntoniam octavo die Maii.

Per ipsum Regem.

Alia

A. D. 1325. Edw. 2. A. D. 1325. Edw. 2.

Aliæ Potestates super Tractatu cum Rege Franciæ.

A. D. 1325. Aleman. 18. E. 2. m. 5.

REX universis, præsentes litteras inspecturis, Salutem.

Noverit Universitas vestra quòd Nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Venerabilium Patrum, Johannis, Norwicensis, & Johannis, Wyntoniensis, Episcoporum, & Johannis de Britannia, Comitis Richemundiæ, Consanguinei nostri carissimi, & Willielmi de Ayremynne, Canonici Ecclesiæ Eborum, plenariè confidentes,

Consentiendi, nomine nostro, in personam, seu in personas, per quam, vel quas, fieri debeat Patientia præstanda Domino Regi Franciæ & Navarræ Illustri, super Terras, quas in præsenti tenemus in Ducatu nostro Aquitaniæ, in eventu si sic tractati & concordari contingat, A. D. 1325.

Prætatis Episcopis, Comiti, & Canonico, Tribus & Duobus eorum plenam, tenore præsentium, concedimus Potestatem.

Ratum habituri & firmum id, quod per prædictos, Episcopos, & Comitem, & Canonicum, Tres, vel Duos eorum, nostro nomine factum fuerit in hac parte.

In cujus, &c.

Dat. apud Wyntoniam octavo die Maii Anno Domini Millesimo trescentesimo quinto Regni vero nostri decimo octavo. *Dupl.*

Tractatus de Intercursu Marcandizarum ex parte Villæ Bruges in Flandria.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Ex Autogr.

A Tous ceus, qui ces presentes Lettres veront & oront, Nous, Bourchemesters, Eschevin, Conseil, & toute la Communite de la Ville de Bruges, Salut.

Come,

Entre les Genz & Sougiz de, Tresexcellent & Poissant Prince, Monsign. E. par la grace de Diu, Roy d'Engleterre, Seigneur d'Irland, & Duc d'Aquitaine d'une parte, & les Genz & Sougis de, no treschiet & tresame Seigneut, Mons. le Conte de Flandres d'autre part, pour le Commun profit de tous Marchans, & le norrissement des Marchandises,

Triuwes & Souffrances soient accordee faites, & firmees, durant, du jour de la Resurrection nostre Seigneur, datrainement passe, jusques a quatante jours Apres la jour de la Pentecoste, prochainement venant; &, dedens ce terme, Journee soit pourparle & acorde d'estre a Loundres, en Engleterre, le jour de l'Ascension prochans:

Savoir faisons a tous, que nous avons mis & estabii, mettons & establissons, no vrai & loiall Procureur, & Message especial, Williame de Douen, Bourchmester de la dite Ville de Bruges, Potter de ces Lettres:

Et donnons au dit Procureur plain Pooit & Mandement especial, de comparoit, a la dite Journee, par devant le Roy dessus dit, ou pardevant ses Gens, qui de par lui feront a ce Depute; Et de traitet avoecques eaus, Accordet, & boine Pais faire, de toutes Enjuries, Molestes, Griefs, Damages, Rapines, Homicides; Et generalment de toutes mesprisures, qui avennes sont jusques a jour de Hui, quelles que elles sonent, d'une part & d'autre. A. D. 1325.

ITEM, donnons a no dit Procureur plain Pooit, & Mandement especial, de prolonger les dittes Triuwes & Souffrances: & de Accorder, & accepter autre Journee; & de faire, as coses dessus dittes, & cascune de icelles, & quant ke i appertient, ou poet appertenir, pout le Commun Pourfit, & Nourissement des Marchandises, tout de que nous feriems, on faite poriemes se present estiemes.

Et promettons, pour nous, & pour tous cheaus de Flandres, avoecques les deus boines Villes, Gand & Ypre, a tenir ferme & estable tout ce, que par no dit Procureur, & les Procureurs dea dites boines Villes, ou de l'une de elles, sera fait & accorde es choses dessus ditt, & en cascune de icelle, sans jamais venir a l'encontre en null cas, ne en nul tamps.

En cognissance de la quelle chose, nous fait saieller ces Presentes Lettres, dou Saiell de la ditte Ville de Bruges; qui furent faites & donnes en l'an de grace nostre Seigneur Jehu Crist, mille, trois cens, vint & chinc; le disme jour de Maii.

De

A. D. 1325. Edw. 2. A. D. 1325. Edw. 2.

De Literis Papæ præsentandis.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Rom. 18. E. 2. m. 1. d.

REX, dilecto Clerico suo, Ricardo de Sobburry, Salutem.

Cùm mittamus, per Latorem præsentium, ad Romanam Curiam quasdam Literas nostras, Domino Papæ dirigendas, quæ specialiter nos contingunt, & quæ magnam exigunt festinationem;

Vobis Mandamus quòd, quatinùs idem Lator ad vos venerit cum Literis supradictis, eas prædicto Domino Papæ, cum omni celeritate, præsentari procuretis. A. D. 1325.

Mittemus autem ibidem, in brevi, Nuncios nostros speciales, ad eadem Negotia, ac alia, nos tangentia, unà vobiscum, seriosiùs prosequendum.

Teste Rege apud Porcestriam duodecimo die Maii.

Per ipsum Regem.

Ad Papam, de Negotiatione Isabellæ Reginæ, & Successu seriatim, & de Tractatu cum Scotis.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Rom. 18. E. 2 m. 1.

PApæ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Quæ, super reformatione Concordiæ, inter, magnificum Principem, Dominum Karolum, Franciæ & Navarræ Regem, & nos, agitari contingit, eo solertius in vestræ Sanctitatis deferimus notionem, quo vestram novimus Clementiam teneriùs zelare quæ pacis sunt, & desiderare ardentius Zizaniorum Plantaria extirpari.

Nuper siquidem, Pater sanctissime, qualiter, juxta consilium, venerabilium Patrum, G. Viennensis Archiepiscopi, & H. Autic. Episcopi (quos, tàm ad præfatum Regem, quàm ad nos, cum vestris exhortatoriis Literis, destinastis) &, ad instantem etiam Petitionem Nunciorum nostrorum (quos tunc miseramus ad ipsum Regem) Isabellam, Reginam Angliæ, Consortem nostram carissimam (cujus præsentiâ, tantæ Turbationis tempore, carere nobis utique grave fuit) ad ejusdem Regis præsentiam transmisimus (ut, ex hoc, magis Sanctitati vestræ, & cuntis, innotesceret intensum desiderium, quod nostris inerat, & adhuc inest præcordiis, inter Nos, & ipsum Regem, Amicitiæ fœdera stabiliri) vestræ Mansuetudini seriosiùs meminimus nos scripsisse.

Et licet nobis, per eosdem Nuncios, certitudinaliter fuisset policitum, quod dicta Regina, Consors nostra, si ad partes illas accederet, à præfato Rege, Fratre suo, quæcumque peteret, optineret, non tamen hoc rei probavit Eventus; set duntaxat quædam Sufferentia, usque ad Quindenam instantis Festi Pentecostes duratura, extitit concordata:

Et quædam forma Tractatûs, inter dictos vestros Nuncios, & quosdam Consiliarios ipsius Regis, scripta in quadam cedulâ, per prædictum Auracensem Episcopum, & Nobilem virum, Dominum de Sulliaco (qui ad nos, unà cum quibusdam Nunciis nostris, in Angliâ redierunt) reportata fuit, & exhibita coram nobis; A. D. 1325.

Quæ, inter alia, continebat quòd nos quandam Patientiam præstare deberemus: & hoc etiam facere, & cum effectu curare, quòd tota Terra, quam ad præsens tenemus in Ducatu prædicto, ad manum dicti Regis plenè, pacificè, & integrè poneretur; ita quòd ipse Jurisdictione omnimodâ tunc uteretur:

Et, hoc facto, veniremus personaliter ad ipsum Regem pro Homagio nostro, eidem faciendo; qui quidem Rex, recepto hujusmodi Homagio, terram, quæ sic poneretur ad manum suam, nobis restituere deberet; set alias nostras Terras, in eodem Ducatu, per ipsius Excercitum occupatas, nihilominus in manu suâ teneret, & nobis petentibus indè Justitiam faceret:

Et, dato quòd compertum esset easdem Terras nobis fore de Jure restituendas, idem tamen Rex earum retentione ueretur, donec de Dampnis & Expensis, quæ, occasione positionis Terrarum illarum ad Manum suam, ipsum incurrisse declararentur, omninò satisfactum esset eidem de Fructibus & Emolumentis Terrarum earumdem.

Cùm igitur præfati Nuncii, ad reportandum Deliberationem nostram, in præmissis, à die Paschæ proximo præterito, unius mensis duntaxat terminum habuissent, & ipsius mensis tres septimanæ lapsæ fuissent antequam ad nostram præsentiam accessissent;

Nos,

A. D 1325. Edw. 2.

Nos,

Non valentes, propter temporis (quod superat) brevitatem, Prælatorum, Comitum & Baronum, & aliorum de Concilio nostro, absentium, sufficientem numerum convocare,

Quosdam de Concilio nostro, licet paucos admodum, pro tàm arduo negotio discutiendo, ad deliberandum super præmissis fecimus accersiri; qui, deliberato Consilio, responderunt quod,

Propter pericula Exhæredationis manifestæ, & Guerrarum quæ verisimiliter formidabant, si hujusmodi Tractatis, tam gravibus & multipliciter onerosis, assensum præberemus; & similiter Invasionis iminentis dispendium, si ea forsitan prorsus negata fuissent,

Non audebant, in tam arduo & periculoso negotio, nobis dare Consilium, nisi in Parliamento, per assensum omnium Magnatum & Procerum Regni nostri, eo prætextu generaliter convocando.

Et, qoamquam ab ipsis Consiliariis nostris assensum, super hoc, minimè haberemus: nec posset nobis, justo Judicio, Defectus, seu Negligentia imputari, quòd præfato Regi Homagium non fecimus (ob quod idem Rex dictum Ducatum nostrum, aut aliquam ejus partem, seu Comitatum nostrum Pontivi, violenter invadere, seu ad Manum suam ponere deberet) quovis modo, nec essemus in aliquo culpabiles de Transgressionibus, seu Inobedientiis, contra eundem Regem, quibuscumque; sicut liquidè ostensum extitit, pro parte nostrâ, præsentibus Nunciis supradictis, & vestræ significatum sæpius extitit Sanctitati;

Nihilominus tamen, pro bono Pacis, &c, ut nil nobis valeat imputari, quin per omnes, per quas poterimus, vias bonas Concordiam quæramus & Pacem, concessimus, & paratos nos optulimus ad veniendum personaliter ad dictum Regem, ad diem & locum competentes, per Securitatem sufficientem, pro Homagio nostro eidem faciendo.

Et, licet Nobis, & Consiliariis nostris supradictis, visum fuisset quòd, de Jure, & ob Causas Alligationum & Attinentiarum, inter ipsum Regem & Nos existentes, idem Rex (salvo honore suo) Nobis Terram, quam, ut præmittitur, occupavit, restituere deberet priusquam sibi Homagium faceremus, aut saltem, bonâ fide, polliceri de Terrâ illâ nobis, post factum Homagium, pleno Jure reddendâ,

Nos tamen, ut ipsi Regi Honorem & Reverentiam faciamus, paratos nos optulimus ad faciendum dictum Homagium, die & loco competentibus per Securitatem antedictam:

A. D 1325. Edw. 2.

Et super hoc Nuncios nostros, cum Potestate plenariâ, ad ipsum Regem duximus destinandos; Sperantes quòd idem Rex, recepto Homagio nostro, de Terris nostris, per ipsum taliter occupatis, Justitiam nobis faciet summariè & de plano, nisi in mutuâ nostrâ Visione via amicabilis poterit concordari.

Consideret igitur, quæsumus, vestra Paterna Circumspectio justificationem & diligentiam, quas hactenus apposuimus, ut inter præfatum Regem & Nos Amicitiæ fœdera firmarentur, & evitarentur pericula, quæ ex Guerrarum turbinibus sequi possent; de quâ vos, variis nostris literis, & sedulò prout res gestæ fuerant, stilo curavimus veridico informare: & clementer dignetur attendere quæ inpræsentiarum offerimus dicto Regi, pro evitandis periculis supradictis: & nostræ Tepiditati seu Inuriæ nullatenus imputetis, si præfatus Rex forsitan hujusmodi nostræ oblationi renuat assentire, magisque elegerit Congressu Bellico invadere Nos & Nostra, in illo eventu, cum Dei adjutorio, ad resistendum Nos paremus, pro Exhæredationis periculò evitando.

Fuimus enim, sumus, & semper parati erimus ipsi Regi, cum Honore & Reverentiâ, omnia facere, quæ debemus; & si quæ fuissent, in ejus præjudicium, per nos, aut nostros attemptata, super hiis pacis assentire Tractatibus, vel Judicium subire legitimum, secundum exigentiam rationis.

Cæterùm, pie Pater, quia datum est nobis intelligi, quòd Scotorum Nuncii ad vestræ Sanctitatis præsentiam divertere se festinant, & forsan aliqua impetrare nitentur quæ in præjudicium nostrum tenderent, & formæ Treugarum, inter nos initarum, notoriè obviarent; quarum formam vestræ Sanctitati aliàs misimus, &c, ex habundanti, mittimus iteratò:

Sanctitati vestræ totis affectibus supplicamus, quatinùs, ad formam dictarum Treugarum, si placet, debitam considerationem habentes, non sinat vestra Benignitas, contra ipsarum Treugarum tenorem, quicquam fieri, vel à Sanctitatis vestræ Curiâ aliquid attemptari.

Pro

A. D. 1325. Edw. 2. Pro pleniori autem informatione præmissorum, & aliorum Negotiorum nostrorum expeditione, mittemus, in brevi, ad Sanctitatis vestræ præsentiam, quosdam de nostris, unà cum Magistro Andrea Sapiti, qui nunc est apud nos, quos vestra, si placet, gratiosè suscipiat Clementia consueta. A. D. 1325. Edw. 2.

Conservet &c.

Dat. apud Porcestriam decimo quarto die Maii.

Litera Regis Franciæ, de Potestatibus ad tractandum de Pace.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Ex Autogr. KArolus, Dei gratiâ, Franciæ & Navarræ Rex, Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Notum facimus quòd nos, de fidelitate & circumspectione, dilectorum & fidelium,

P. Vivariensis Episcopi,
Alfonsi de Yspania, Consanguinei nostri,
G. Constabularii Franciæ,
Magistri Johannis Cerchemont Cancellarii,
Hug. de Chalancon Cantoris Claramont,
Et Guillielmi Flote Domini de Ruello, Militis,
Consiliariorum nostrorum,

Plenam fiduciam optinentes, ipsos facimus, ordinamus, & constituimus veros & legitimos Procuratores nostros, ac Nuncios speciales;

Dantes & concedentes eisdem, sex, quinque, quatuor, tribus, & duobus eorum, generalem, plenam & liberam Potestatem, ac speciale Mandatum, tractandi de reformatione Pacis & Concordiæ inter Nos, & Regem Angliæ, ac de hiis quæ ad Pacem pertinent, & super omnibus & singulis Discordiis, Guerris, Litibus, Controversiis, Causis, Quæstionibus, Dampnis, Injuriis, Petitionibus, & Actionibus realibus & personalibus, atque mixtis, quæ fuerunt, sint, vel esse possint, occasione quacumque, inter Nos, & Regem præfatum:

Ac Tractatum hujusmodi quacunque firmitate vallandi, petendi, stipulandi, recipiendi, retinendi, paciscendi, componendi, transigendi, & conveniendi:

Ac in certos diem & locum, quibus Nos & præfatus Rex Angliæ personaliter conveniamus, si expedire viderint, consentiendi; ac eosdem diem & locum nostro nomine acceptandi: A. D. 1325

Et Treugas, sive Sufferentiam, inter Nos & dictum Regem initas, prorogandi; seu alias Treugas, sive Sufferentiam, inter Nos & eundem Regem, sub quibuscunque formis, vel modis, de novo capiendi, & iniendi, prout viderint oportunum: ipsasque Treugas, sive Sufferentiam, vallandi, firmandi, ac etiam roborandi:

Diem & Treugas, seu Sufferentiam hujusmodi, semel, & pluries, quotiens expedire videbitur, prorogandi:

Ac omnia & singula faciendi, quæ sunt Pacis & Concordiæ, & ad plenam Pacem & Concordiam valeant pertinere; & quæ nos faceremus, vel facere possemus, si præsentes essemus; Etiam si mandatum exigant speciale:

Volentes omnia & singula, necessaria & utilia ad faciendum & complendum præmissa, & quodlibet præmissorum, pro specialiter expressis & enumeratis haberi:

Ac promittentes, pro Nobis, & Successoribus nostris, Ratum & firmum habere, & habituri quicquid per dictos Consiliarios, & Procuratores nostros, quinque, quatuor, tres, & duos ex ipsis, ut dictum est, in formâ superius expressâ, Gestum, Actum, & Factum, seu etiam procuratum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum;

Super quibus approbandis, tenendis, servandis, faciendis, & complendis, Nos, & Successores nostros, Bonaque nostra omnia, Obligamus.

In quorum Testimonium Sigillum nostrum fecimus Præsentibus hiis apponi.

Datum & Actum apud Fontem Briandi in Vigilia Festi Pentecostes.

De

A. D. 1325. Edw. 2. A. D. 1325. Edw. 2.

De Prorogatione Treugæ inter Regem & Consules Villæ de Gandano.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 2. m. 4.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Cùm nuper,

Inter, dilectos & fideles nostros, Willielmum de Dene, & Stephanum de Abyndon, Nuncios nostros, pro Nobis & Subditis nostris, ex parte unâ: ac Scabinos & Consules Villæ de Gandano: Burgimagistrum, Scabinos, & Consules Villæ de Bruges: & Advocatum, Scabinos, & Consules Villæ de Ipre, pro se, & Communitatibus Villarum prædictarum, ex alterâ,

Super Dissensionibus, inter Subditos nostros & Homines de Flandriâ exortis, quædam Treuga, seu Sufferentia,

A Festo Paschæ, proximò præterito, usque ad Festum Pentecostes, tunc proximò futurum, &, ab eodem Festo Pentecostes, per quadraginta dies, proximò sequentes, plenariè completos, duratura,

Inita & firmata fuisset, ac certus dies, ad tractandum de finali Pace, super Dissensionibus prædictis, apud Londoniam, videlicet, in Festo Ascensionis Domini, proximò præterito, similiter fuisset concordatus,

Ac Franciscus Pul, Prestre dictæ Villæ de Gandano, Willielmus le Doneu, Burgimagister dictæ Villæ de Bruges, ac Nichasius le Sage Scabinus ejusdem Villæ de Ipre,

Nuncii & Procuratores Villarum earumdem, pro dicto Tractatu tenendo, ad nos in Angliam venientes,

Post aliqualem Tractatum, super præmissis habitum, nos requisiverint, nomine Communitatum dictarum Villarum, & omnium aliorum de dictâ Terrâ Flandriæ, quod dictam Treugam seu Sufferentiam, sic initam, usque ad Festum Paschæ, proximò futurum, prorogare; & eis alium diem, pro dicto Tractatu tenendo, apud Londoniam, videlicet, in Octabis Sancti Hilarii, proximò futuris, concedere dignaremur;

Nos, ad Requisitionem dictorum Procuratorum & Nunciorum, dictos, Prorogationem & diem, duximus concedendos, volentes quòd, omnes & singuli, Mercatores, & alii de dictâ Terrâ Flandriæ, cum Bonis & Mercandisis suis, infra Regnum nostrum, salvò & securè venire, ibidem morari, & indè negotiari, & commodum suum facere valeant (dùm tamen legales exerceant Mercandisas, & inde faciant Consuetudines, debitas & usitatas in eodem Regno) & exindè redire: A. D. 1325.

Et, si quid fortè eis, vel eorum alicui, per aliquem, de eodem Regno, forisfactum fuerit, id eis, sine dilationis diffugio, faciemus debitè emendari:

Quódque, pro Transgressionibus aliorum, vel pro aliquibus Debitis (de quibus dicti Mercatores Principales Debitores, seu Fidejussores, non existant) seu occasione Transgressionum, ante hæc tempora factarum, contra tenorem Cartæ nostræ de Stapulâ lanarum, & Pellium lanutarum, Bona, seu Mercimonia eorum, infra Regnum nostrum, nullatenus arestentur, durante Prorogatione prædictâ;

Ita tamen quòd Homines & Mercatores, de Regno, & Potestate nostrâ, cum Bonis & Mercandisis suis, infra dictam Terram Flandriæ, venire, morari, & indè negotiari, & commodum suum facere, & exindè redire valeant, ut est dictum:

Et quod, si quid eis, vel eorum alicui, ibidem forisfactum fuerit, id eis, sine dilatione, emendetur:

Et quòd pro Transgressionibus aliorum, vel pro aliquibus Debitis (de quibus dicti Mercatores nostri Principales Debitores, seu Fidejussores, non existant) Bona, seu Mercimonia, infra dictam Terram Flandriæ, durante eâdem Prorogatione, nullatenus arestentur.

Damus autem, omnibus & singulis, Subditis nostris, tenore præsentium, in mandatis, quòd dictam Treugam, seu Sufferentiam, in omnibus, sicut prædictum est, faciant ex parte nostrâ firmiter observari; & eam citra Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futurum, faciemus, infra Regnum nostrum, in locis, ubi necesse fuerit, publicari.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Certeseye vicesimo octavo die Maii.

Per ipsum Regem.

Triplicatur.

Ad

Ad Papam, de amovendo Archiepiscopum Dublinensem a Regno & Dominio Regis, propter Redditionem Castri & Villæ de Regula, & alia Crimina huic objecta.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Rom. 18. E 2. m. 1.

PAPÆ Rex devota pedum oscula beatorum.

Inviti cogimur Sanctitati vestræ detegere morsum serpentinum, quem ex Hostilitate Domesticâ sustinemus.

Ecce! enim, desideratissime Pater, quòd A. Dubliniensis Archiepiscopus,

Quem Nobis & Coronæ nostræ fidelissimum reputavimus, & pro tali ipsum Comiti Kantiæ Fratri nostro carissimo associavimus, ad negotia nostra in Ducatu prædicto prosequendum, ut Consiliis nobis & eidem Fratri nostro salutiferis assisteret, & ipsius Fratris nostri Adolescentiam suâ Maturitate toboraret,

Assumptâ sibi Hastutiâ Serpentinâ, cùm esset dictus Frater in Castro & Villâ de Regulâ, infra Ducatum nostrum prædictum, obsessus per Gentes Regis Franciæ, & Tractatum fuisset inter eundem Fratrem nostrum & illos, qui eum obsidebant, de Concordiâ faciendâ: dictus Frater noster, nil agere volens absque Consilio dicti Archiepiscopi (confidens quòd ad Honorem suum & Commodum nostrum ei consulerer) juxta Consilium ipsius Archiepiscopi, Castrum & Villam prædicta (quamquam commodè penes nos potuissent fuisse retenta) præfatis Gentibus Regis Franciæ reddidit (contra voluntatem fidelium nostrorum in eisdem) in nostri Exhæredationem manifestam:

Et prætereà, quod dampnabile est in Laico, & detestabile in Prælato, idem Archiepiscopus, in dictâ Villâ de Regulâ existens, dilecto & fideli nostro, Hugoni le Despenser Juniori, Camerario & Secretissimo nostro, falsò & malitiosè, crimen falsi, & proditionis, in Nos & Coronam nostram, imposuit, ea de ipso publicè prædicando: protestans expressè, quòd nisi ipsius Dignitas & Ordo obstetissent, prædicta se contra dictum H. Duelli experientiâ probaturum: quamquam ipsius Hugonis fidem, penes nos, & dictam Coronam, invenerimus semper hactenus illibatam.

Quæ omnia in dictis partibus tàm publica & notoria existunt, quòd ea ad aures vestræ Sanctitatis jam credimus devenisse.

Hic etiam Archiepiscopus, tàm pro communi Servitio suo, quàm Prædecessorum suorum, personaliter faciendo Curiæ vestræ, per eum promisso; ac etiam, ad instantiam Magistri Roberti de Pyncebek, Creditoris sui, in audientia vestra, & quasi per totum Regnum nostrum, Excommunicatus publice nunciatus existit; in quibus Sententiis perseverans inverecundâ facie immiscuit se Divinis. A. D. 1325.

Insuper, post susceptum Archiepiscopatum prædictum, suscepit a nobis Curam & Custodiam dictæ Terræ nostræ Hiberniæ, totam Pecuniam nostram ibidem, tàm de Exitibus dictæ Terræ, quàm Decimis (eo tempore per vos & Prædecessores vestros nobis concessis) administrans: de quibus nondum plenè nobis Ratiocinia reddidit, set est in reddendo; ex quorum Redditione liquet manifestè ipsum penes nos in tot Arreragiis incidisse, & Ecclesiam suam prædictam aliundè in tantis Debitis oneràsse, quòd nullis unquam temporibus adiciet ut resurgat.

Petimus igitur, Pie Pater, ut

Præmissis Paternâ consideratione pensatis: attentisque periculis quæ nobis, per hujusmodi Domesticum Hostem, & Animabus, per tàm malè meritum, evenire timentur; attentâ etiam quiete Animi nostri, quæ, ipso infra Regnum & Dominium nostrum degente, subsistere non valebit,

De ipsius Amotione a dictis, Regno & Dominio, & alterius subrogatione (qui zelum Tranquilitatis & Pacis penes Nos & Regnum prædictum habeat) curetis, si placet, celeriùs ordinare; ne ipsius hastutiæ Serpentinæ ulteriùs nobis cedant ad scandalum, & sibi ipsi, propriis demeritis exigentibus, ad ruinam;

Dilecto nobis Magistro Andreæ Sapiti, Latori præsentium, in hiis, quæ vestræ Sanctitati, circa præmissa, referabit, plenam, si placet, fidem & indubiam adhibentes.

Conservet &c.

Dat. apud Certeseye vicesimo octavo die Maii.

A. D. 1325. Edv. 2. A. D. 1325. Edv. 2.

Ad Papam, contra Episcopum Herefordensem, & de ejus Amotione.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Rom. 18. E. 2. m. 1.

PAPÆ Rex devota pedum oscula beatorum.

Quàm sit grave & periculosum, Pater Sancte, ignem in sinu portare, & in gremio fovere serpentem, ebulliens in nos, alumpni nostri, A. Herefordensis Episcopi, malitia manifestat.

Ecce! enim quòd ille,

Quem Amoris integritate, in suis undique Necessitatibus, prosecuti sumus: cui totâ fiduciâ Sinum Secretorum nostrorum aperuimus; quem tantâ benivolentiæ & specialis affectionis habundantiâ extulimus, ut ipsum vestra Benignitas ad Pontificatûs apicem, nostri contemplatione, promoveret;

Vice reprobâ & ingratâ, Inimicis & Rebellibus nostris, nuper in dicto Regno, more Guerrino contra nos insurgentibus, effectualiter adhæsit, consensit, & auxilium præstitit; ipsos in Maneriis suis receptando, & eis, in suâ Rebellione persistentibus, de Hominibus ad Armâ, Equis, & Armaturis, Subsidium faciendo; sicque participando eisdem in Crimine Læsæ Majestatis; prout hæc omnia nedum famâ volatili vel affectivâ, set Processu legitimo, in pleno Parliamento nostro, præsentibus Archiepiscopis, Episcopis, Proceribus, & aliis Magnatibus Regni nostri, secundum Legem & Consuetudinem ejusdem Regni, declarata fuerunt.

Et, licet contra ipsum potuissemus rigoriùs processisse, ipsum tamen, de Criminibus supradictis, ob reverentiam Episcopalis Ordinis, in Foro Ecclesiæ reliquimus judicandum; &, Temporalia Episcopatûs prædicti in manum nostram seisiri facientes, ea decrevimus, prout de jure licuit, suo perpetuo retinenda, sicut aliàs Sanctitati vestræ scripsisse meminimus: Et, Venerabiles Patres, G. Viennensis, & H. Auriacensis, Episcopi (qui præmissorum veritatem satis dilucidè conceperunt) scripturis aut relatibus; &, discretus Vir & Nobilis, dilectus Magister, Andreas Sapiti (qui præmissorum veritatem simillter novit, & cui, si placet, in præmissorum declaratione, fidem credulam præbere dignemini) Clementiam vestram seriosiùs poterunt informare. A. D. 1325.

Prospiciat itaque, si placet, vestra prudentia circumspecta, nè Ignis, ràm metuendus, invaleat, & in corpus undique se diffundat, & membra à Capite, flamine persuasionis iniquæ, iteratò dissolvat, adeo quòd idem Episcopus a Regno & Dominio nostro, per viam Translationis, aut alterius Ordinationis vestræ, amoveatur omnimodo, tàm pro bono publico, quàm particulari dictæ Herefordensis Ecclesiæ commodo; quæ suis Temporalibus ad tempus, absque sui culpâ, set non sine causâ, privatur,

Nam, ipso intra Sinum Regni nostri degente, nec in dicti Regni pacificatione securos, nec in Animi nostri dispositione reputamus nos fore quietos.

Conservet, &c.

Dat. apud Certeseye vicesimo octavo die Maii.

Instrumentum de Conclusionibus & Agreamentis factis, mediante Isabella Regina, per Commissarios Angliæ & Franciæ, super facto Vasconiæ.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Ex Orig. ingrossat.

A Tous ceus, qui ces presentes lettres verront, ou orront, nous,

P. Evesqe de Viviers,
Alfons d'Espaigne,
G. Conestable de France,
Jehan Cerchemont Chancellier,
Hugue de Chalancon,
Chantre de Clermont, &
Guille Flote, Seigneur de Reuel Chevalier,

Conseilliers & Procureurs du Roy de France, nostre Trescheir & Tresredoute Seigneur: A. D. 1325.

Et nous,

Jehan Evesque de Norwiz,
Jehan de Bretaigne, Conte de Richemont, &
Guilliaume de Ayremine, Chanoine de Evrwik,

Messages & Procureurs du Roy d'Engleterre, nostre Trescher & Tresredoute Seigneur;

R r Faisons

A. D. 1325. Edw. 2.

Faisons assavoir que nous, Conseilliers & Procureurs du dit Roy de France, en son non, & pour lui, d'une part: & nous, devantdiz Messages & Procureurs du dit Roy d'Englcterre, en son non, & pour luy, d'autre part;

Avons accorde, pour bien de Pays (mees nous, Treshaute & Tresnoble Dame, Madame Ysabel Royne d'Engleterre, Seur du dit Roy de France, &, Reverens Peres en Dieu, Monseur G. Arcevesque de Vienne, & Monseur H. Evesque de Orenge, Messages de nostre Tresaint Pere le Pape) nous Counseilliers, Messages, & Procureurs devantdiz, avans plein pouoir a ce des ditz Roys noz Seignurs, selon ce q'il est contenu es lettres ouvertes, seellees de leurs seaus; des quelles lettres la teneur est contenue ci dessouz;

Primerement, que la Terre, que le dit Roy d'Engleterre tient on Duchee de Guyenne, li Roys de France divantdiz ponra, & penra en sa main, en le manere qui s'ensuit; c'est assavoir,

Que le dit Roy de France y establira un Seneschal, bone Persone, & soufisanr, & neant souzpeconnens au dit Roy d'Engleterre: Li quels Seneschals penra, & gouvernera lur ditte Terre en non du dit Roy de France, & y establira Juges, Baillies, Sergens, & autres Officiauls, & Menistres acoustumes:

Et Gouvernera la dite Terre, selon ce, que elle a este, & Coustumee estre Gouvernee, Chastellains, & autres Gardes de Chasteaus, quelque part quil soient, & de Maisons forz hors de Villes, deputez par le dit Roy d'Engleterre, demouranz en lour garde, en covenable Nombre, selon l'Ordenance du dit Seneschal; la quelle il fera au Conseil & a l'avis des Chastellains, & autres Gardes des diz Chasteaus, & Maisons forz:

Et, pour ce que le dit Seneschal puisse miex, & plus en paiz, Gouverner le Pais, les Genz d'Armes, qui sont ou Pais de par le dit Roy d'Engleterre, se retrairont a Baionne, & entour, au plus leing, & au plus tost que on porra:

Et nous, devant diz Messages & Procureurs du Roy d'Angleterre, avons promis & couvenancie que nous Procurerons, a nostre pouoir, envers nostre Seignur le dit Roy d'Angleterre, que les dittes Genz d'Armes, au plus tost quil pourront bonement, viuderont le Pais:

Et aussi se retrairont les Gens d'Armes du Roy de France; sauve ce que les Chasteaus, quelque part quil soient, & Maissons forz hors de Villes, d'une part, & d'autre, demourront garniz a l'ordenance du dit Seneschal, au Conseil & a l'avis des Chastellains, & autres Gardes des Chasteaus, & Maisons forz, si come par desus est dit, a fin qu'il ne puissent estre emblez, ne toluz. A. D. 1325. Edw. 2.

Et Jurront, sur Saintes Evangiles, au dit Seneschal, til que seront Chastellains, & toutes Gardes des diz Chasteaus, & Maisons forz, que il ne ystrent, ne seufferont que leurs Gens yssent, ou armes, hors des diz Chasteaus, & Maisons forz, sanz le congie du dit Seneschal, ne feront, ne portoront damage a nullui, pour la Pais mieux garder.

Et se les uns, ou les autres, qui demourront es diz Chasteaus, & Maisons forz, messaisoient, contre la fourme du dit ferement, le dit Seneschal les en pourra corriger, & punir duement, selom leur messait; neantmeins la garde des devant diz Chasteaus & Maisons forz, des quels li Roys d'Engleterre aura done la patience, ci apres ensuiant, demouranz par deuers le dit Roy d'Engleterre.

Et que, es dittes choses faire, le dit Roy d'Engleterre donra Patience, en bonne foy, & ny mettra empeschement par soy, ne par autre, ou appert, ou en repost.

Et, se aucun y vouloit mettre empeschement, il ne li donroit aide, Conseil, ne consort; ne souffreroit que de par lui, ne de par ses Officiaus, empeschement y fust mis.

Et, pour ce que toutes choses se facent en bonne foy, li Seneschal, qui avlsi, come dit est, sera establiz, fera ferement au Roy de France, que bien & loialment Gouvernera la ditte Terre, especialment en gardant les poinz de cest Acort.

Et, que on ne puisse noter que aucune asprete fust faite poure les choses passees, Nous, Conseilliers & Procureurs du dit Roy de France, voulons, & ottroions pour le dit Roy de France, que le dit Seneschal ne se entremettra des faiz Criminels, qui ont este faiz en temps passe, ne se entremettra d'Office.

Et, pour ce que nous, devant diz Conseillers, Messages, & Procureurs, des diz Roys, noz Seigneurs, Avons ferme esperance, que les choses dessus dittes soient faites, & accompliez, dedanz la prochaine Feste de l'Assumpcion nostre Dame, Avons accorde que, se li Roys d'Engleterre vient a Beauvais, a la ditte Feste de l'Assumpcion, li Roys de France y sera: Et, se li Roys d'Angleterre li offre a faire homage, li Roys de France le receura, protestacion faite de par le Roy de France, que nul prejudice

A. D. 1325. Edw. 2. judice ne soit fait, pour ce, au dit Roy de France, ou droit qu'il se dit avoir en la Terre, qu'il tient a present.

Et, se aucun des diz Roys estoit empeschie par maladie, ou par autre empeschement notoire, par quoi il ne peust venir, ne estre a la ditte journee; celui, qui einsi seroit empeschie, le signiferoit a l'autre Roy, le plus tost quil purroit bonnement, avant la ditte journee; & lours seroit accordee autte Journee, brief & souffisant, pour faire, au dit lieu de Beauvais, le dit Homage, & les autres choses, qui y appertiennent a faire.

Et nous, devant diz Conseilliers & Procureurs du dit Roy de France, pour lui, & en son non, couvenancons que le dit Roy de France, pour l'amour & la contemplacion de soi ditte Seur, la Royne d'Engleterre, l'omage fait, rendra au dit Roy d'Angleterre, ou a son commandement, la ditte Terre, laquelle li Roys de France aura ainsi eue par la Patience du dit Roy d'Angleterre, avec la Contee de Pontif: & y mettra li Roys d'Angleterre tels Officials, come il voudra.

Et avec ce accordons, ou non du dit Roy de France, que, fait le dit Homage en la manere dessus ditte, il, pour l'amour de sa ditte Seur, ne demandera riens au Roy d'Angleterre de la Terre, laquelle li Roys de France aura eue par la Patience du dit Roy d'Angleterre, si come dit est par dessus, pour cause de forfaiture du temps passe, se aucune en y avoit; Mas la Terre, que li Roys de France tient a present, en dit Duchie, le dit Roy de France tenra paisiblement pour tel droit come il y a; sauve ce qe. en la dite chose, pour raison de cestte Couvenance, nouvel droit ne soit aquis au Roy de France, ne prejudice fait au Roy d'Anglererre en possession, ne en propriete; & de ce pourront les parties devant dittes faire protestacion, en l'offre & en la recepcion du dit homage, & a ces protestacions se acorderont les dites parties.

Et, se li Roys d'Angleterre, ou son Procureur, pour lui, demande droit au Roy de France, sur la Terre, que icellui Roy de France tient a present, en dit Duchie, li Roys de France le li fera bon & hastif, soumerement & de plain.

Et assembleement sera oiz le Procureur du Roy de France, & li sera fait droit, sur les de'espenz, fraiz, & couz, que li Roys de France aura fait, & souften pour cause de l'empeschement que il dit & maintient, que li Roys d'Angleterre, ou ses Genz, ont mis au dit Roy de France, ou a ses Gens, a ce quil n'ait peu assener a son fie.

A. D. 1325. Edw. 2. Et en cas, qu'l seroit regarde, & dit par droit, par le dit Roy de France, que la ditte Terre seroit rendue au dit Roy d'Angleterre, & que li Roys d'Angleterre seroit tenuz a rendre & restituer, au dit Roy de France, les despenz, fraiz, & couz dessus diz, & la quantite esclarcie; le dit Roy d'Angleterre sera tenuz a les rendre & paier, dedanz un an, du temps de la Declaracion, au dit Roy de France, ou a son Commandement.

Et, s'il ne le fasoit, li Roys de France en fera sus la Terre, que li Roys d'Angleterre tenra ou Royaume de France, execucion deue; a laquelle faire nous, dessus diz Messages & Procureurs du dit Roy d'Engleterre, promettons a faire, & Procurer que li diz Roys d'Angleterre donra Patience en bonne foy, ne ny mettra empeeschement par soy, ne par autte, en appert, ne en repost, ne seuffrera que de par lui y soit mis.

Et en cas qu'il sera regarde, & dit par droit, que la ditte Terre, que li Roys de France tient, a present, ou dit Duchie, doie demourer au dit Roy de France, nous, devant diz Conseilliers & Procureurs du dit Roy de France, accordons, ou non du dit Roy, que, pour contemplacion de sa ditte Seur, li Roys d'Angleterre ne soit tenuz a li rendre, ne pair les despenz, fraiz, & couz dessus diz.

ITEM nous, dessus dis Conseilliers, Messages & Procureurs, avons accorde, ou non de noz devant diz Seigneurs, les Roys, & pour eulz, que toutes Genz, Prises, ou Arestes, d'une part, & d'autre, pour les movements des deuz Roys devant diz, soient rendues, & delivrees a plein; c'est assavoir; les Genz prises, ou Arrestes en Gascoingne, tantost que la ditte patience sera donee, & la Paiz criee par dela: Et les genz prises, ou Arresteez, par de ca, en France, & en Engleterre, soient aussi rendues, & delivrees au plus tost quil sera venu a la cognissance des dites parties, que la dite Patience aura este donee, & la dite Paiz criee en Gascoinge, sicome dit est.

Et toutes les choses dessus dittes, & chascune d'icelles, nous, devant diz Conseilliers, Messages & Procureurs, des devant Roys de France & d'Angleterre, avons promis, en bonne foy, ou nom de noz diz Seignurs, & pour eulz, a tenir, Garder & Accomplir, de point en point, de bonne foy, en toutes Choses, en la maniere que elles sont par dessus contenues, & non faire, ne venir encontre, ne seuffrir a venir.

Et

A. D. 1325. Ed. 2. Et que, parmi ces choses, sera bon accort, & bonne Amitie entre les diz Roys, de ceus qui ont este aidanz, & de souzmis, ou autres, d'une partie & d'autre, sera ordene a l'Assemblee des deux Roys dessus dit, & avons promis nous, devant diz Conseilliers, Messages, & Procureurs, a faire, & procurer, en bonne foy, envers noz Seignurs les ditz Roys, que chescun de euls donra, dedaus la procheine Feste de la Nativite Sain Johan Baptiste, au plus tart, ses lettres overtes, seellees de son Seel, par les quelles il Agreront, Ratifieront, & Approveront, toutes les choses dessus escriptes, & chescune d'icelles.

La teneur des lettres, sur le pouoir done a nous, devant diz Conseilliers, Messages, & Procureurs, des diz Roys noz Seignurs, est celle; A. D. 1325. Edw. 2.

Karolus, Dei gratiâ, Franciæ & Navarræ Rex, Universis *&c. prout supra de datâ in Vigiliâ Pentecostes.*

ITEM, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, Universis *&c. prout supra de datâ sexto die Maii.*

En Tesmoign des quelles choses, nous, Conseilliers, Messages, & Procureurs dessus diz, avons mis noz seaus en ces Letres.

Donn. a Paris, le darrain jour de May, l'an de Grace Mille, Troiz cenz, vint & cinc.

Tractatus super Terris, hinc inde reddendis, in Vasconia.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Aleman. 18. E. 2. m. 3. A Touz ceux, que ces presentes Letres verront, Nous, Piere Evesque de Viures, Alfons d'Espaigne Chivaler, *&c. prout in prædicto Instrumento, usque hæc verba; viz.*

Faisons a saver a touz, que nous avoms acorde, en noun de noz devantdiz Seignurs, & pur eux, par le poair a nous donez de eux, que la Patience, laquele le dit Roi d'Engleterre doit doner au dit Roi de France, pur cause de la Terre, que le Roi devantdit tient a present, en Duche de Guyene, solec l'acord, ou Gascoigne, dedeinz le tierz jour, apres les Oytaves de la Nativite Seint Johan Baptiste; & que celui mesme jour serra la Pees crie par dela, & la lettre de rendre au dit Roi d'Engleterre la dite Terre, laquele le Roi de France devantdit avera eue par la Patience du dit Roi d'Engleterre, serra aussi rendue y celui mesme jour, au dit Roi d'Engleterre, ou a son comandement. A. D. 1325.

Item, avoms acorde, en noun des devantditz Roys, noz Seignurs, & pur eux, si tost que le Seneschal, qi pur le dit Roi de France, serra establiz, a pendre & a governer la terre desusdite, aura fait assaver aus dites parties, que la devantdite Patience serra donee, & la Pees crie en Gascoigne, les dites parties seront ycele pees crier; cest asaver le Roi de France en France, & le Roy d'Engleterre en Engleterre.

En Tesmoign de queles choses nous, desusditz Conseillers, Messages, & Procureurs, avoms mys noz Sealz en ces Lettres.

Don. a Parys le darrein jour de May, l'An de Grace Mill, Trois Centz, Vint & Cynk.

Tractatus de Homagio prorogando.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Ibid. A Touz ceux, qi ces presentes Lettres verront, ou orront, Nous Pieres, Evesque de Vivers, Alsons d'Espeigne Chivaler, *&c. prout in præfato Instrumento usque hæc verba; viz.*

Faisoms a saver que, come en noz autres Letres, sealees de noz Sealx, & faites sur l'acorde, fait par nous, es nouns de noz devantditz Seignurs, & pur eux, soit contenu,

Qui, si lui dit Roy d'Engleterre vient a Beauvaiz, a la Feste de l'Assumpcion nostre Dame, le Roi de France y serra: Et, si le Roys d'Engleterre lui offre a faire Homage, le Roi de France lui resceivera: A. D. 1325.

Nous, pur certeine Cause, & par le Poair, a nous donez de noz Seignurs, les ditz Roys, avoms aloingne la dite Jurnee jusques a la Quinzeine apres la dite Feste, au dit lieu, mesme pur faire &

A. D. 1325. Edv. 2. & acomplier les choses, qui y devient estre faites, solonc le dit Acord.

En tesmoignance de la quele chose nous avoms mys noz Sealx en ces Lettres.

Don. a Paris le primer jour de Juyng, l'An de Grace Mill, Trois Centz, Vint & Cynk. A. D. 1325. Edv. 2.

Confirmatio Conclusionum, inter Oratores Regis, & Regis Franciæ, mediante Isabella Regina Angliæ, transactarum.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Aleman. 18. E. 2. m. 3. EDward, &c. a touz ceux, qi ces Presentes Lettres verront ou orront, Salutz.

Sachetz que nous avoms veu & regarde les Lettres Overtes de noz Messages & Procurours, & des Conseillers & Procurours du Roi de France souzescritz, en la forme que s'ensuyte;

A touz ceux qi ces presentes Lettres verront *&c. prout supra de dat. 31. Maii usque hæc verba; viz.*

Nous totes les choses desonsescrites, & chescune de celes, Agregeoms, Ratifioms & Approvoms. A. D. 1325.

En Tesmoignance des queuz choses nous avoms fait faire cestes noz Lettres Overtes.

Don. a Westmostєr le tresizme jour de Juyn, l'An de Grace, Mill, Trois Centz, Vint & Cynk; & de nostre Regne dis oytisme.

De Prorogatione Sufferentiæ inter prædictos Reges proclamanda & observanda.

A. D. 1325. An. 18. E. 2. Claus. 18. E. 2. m. 2. d. REX Vicecomiti Cornubiæ, Salutem.

Quia Sufferentia, inter nos, & Regem Franciæ, nuper inita, usque ad Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futurum, &, ab eodem Festo, per unum Mensem, proximò sequentem, plenariè completum (ultimo die ejusdem Mensis infra Sufferentiam incluso) est prorogata;

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd Prorogationem illam, in Balliva tuâ, tàm infra Libertates, quàm extra, in locis, ubi melius expedire videris, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter observari facias; & hoc nullatenus omittas. A. D. 1325.

Teste Rege apud Kenington decimo tertio die Junii.

Ad Regem Portugalliæ, de non tractando super Contractu Conjugali absque Nunciis solemnioribus.

A. D. 1325. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 32. dors. MAgnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Portugaliæ & Algarbæ Regi Illustri, Amico suo carissimo, Edwardus, &c. Salutem, & successus, ad vota, prosperos & felices.

Accedens ad nos Petrus de Larc, Lator præsentium, cum Literis vestris de Credentiâ, nobis exposuit, vestram Magnificentiam affectare, inter vestram & nostram Soboles, aliquos iniri Contractus conjugales.

Verùm, quia, de tantis Alligantiis, tractare non decet absque majori præsentiâ Nunciorum, ipsum ad vos duximus remittendum,

Serenitati vestræ significantes quòd, cùm ad nos, ob causam præmissam, instructos & solempnes Nuncios, prout decet, volueritis destinare, ipsos benignè audire, & cum eis super præmissis tractare proponimus, & facere, cum benivolentiâ, quod, utrinsque partis honore pensato, nobis & nostris Consiliariis fore videbitur faciendum; quia in votis semper gerimus, ob Connexitatem Attinentiæ, quæ inter vestram & nostram Domus Regias, totis temporibus, recolimus viguisse, vestris desideriis, in cunctis oportunitatibus, complacere. A. D. 1325.

Data apud Turrim Londoniæ decimo nono die Julii.

A. D. 1325. Edw. 2.

De Treugis observandis cum Scotis in absentia Regis, ad partes Franciæ transituri.

A. D. 1325. An. 19. E. 2. Pat. 19. E. 2. p. 1. m. 29.

REX, dilectis & fidelibus suis, Henrico de Percy, Johanni de Claveryng, & Radulpho de Nevyll, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nuper assignaverimus Robertum de Umframvill, tunc Comitem de Anegos, &, dilectos & fideles nostros, Rogerum Heroun, & Rogerum de Horsley, ad Treugas, inter nos & Subditos nostros ex unâ parte, & Homines de Scotiâ ex alterâ initas, in partibus Northumbriæ custodiendum, juxta formam Literarum nostrarum Patentium, eisdem confectarum,

Et nos postmodùm, pro eo quòd præfatus Comes diem suum clausit extremum, assignaverimus, dilectos & fideles nostros, Willielmum Rydel, & Gilbertum de Boroughdon, ad Treugas prædictas, unà cum præfatis, Rogero & Rogero, in partibus prædictis custodiendum, in formâ prædictâ,

Nos,

Pro eo quòd jam, propter quædam ardua negotia, nos & Statum Regni nostri tangentia, de Consilio Magnatum ejusdem Regni, ad partes Franciæ sumus in proximo transituri, desiderantes Treugas prædictas, tàm in absentiâ nostrâ, quàm præsentiâ, inviolabiliter observari, ac de fidelitate & circumspectione vestrâ pleniùs confidentes,

Assignavimus vos ad Treugas prædictas, unà cum præfatis, Rogero, Rogero, Willielmo, & Gilberto, in partibus prædictis custodiendum, juxta formam Literarum nostrarum prædictarum; ita quòd vos, & ipsi, Sex, Quinque, Quatuor, & Tres vestrûm (quorum aliquem vestrûm, præfatos, Henricum, Johannem, & Radulphum, unum esse volumus) ad præmissa faciendum intendatis:

Et ideò vobis mandamus quòd, ad Custodiam Treugarum prædictarum, unà cum præfatis, Rogero, Rogero, Willielmo, & Gilberto, intendatis in formâ prædictâ;

Mandavimus enim præfatis, Rogero, Rogero, Willielmo, & Gilberto, quòd, unà vobiscum, ad hoc intendant, sicut prædictum est, juxta formam Treugarum prædictarum, penes eosdem, Rogerum, Rogerum, Willielmum, & Gilbertum, residentem.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim Londoniæ vicesimo die Julii.

Per ipsum Regem.

De Portubus, & Littoribus, ac Terra Maritima, in Comitatu Northumbriæ, custodiendis, Rege ad partes Franciæ profecturo.

A. D. 1325. An. 19. E. 2. Pat. 19. E. 2. p. 1. m. 29.

REX, dilectis & fidelibus suis, Henrico de Percy, Johanni de Claveryng, & Radulpho de Nevill, Salutem.

Quia pro magnis & arduis Negotiis, Nos & Statum Ducatûs nostri Aquitaniæ tangentibus, necnon pro reformatione Pacis & Concordiæ, inter nos & Dominum Regem Franciæ, ordinavimus, de Consilio & assensu Magnatum & Procerum Regni nostri, ad easdem partes Franciæ, annuente Domino, in proximo personaliter proficisci:

Nos,

Desiderantes Quieti & Tranquilitati Populi & Regni nostri, maximè dùm extra idem Regnum contigerit nos morari, provideri, & præsumptiones temerarias Malefactorum, qui Pacem nostram perturbare nituntur, modis, quibus convenit, refrænari, ac de vestrâ circumspectionis & industriæ probitate confidentes,

Assignavimus vos, conjunctim, & divisim, ad custodiendum omnes Portus, & Littora, & omnem Terram Maritimam, in Comitatu Northumbriæ, ac totum Comitatum illum, tàm infra Libertates, quàm extra:

Et ad resistendum omnibus, qui contra nos, per Terram, vel per Mare, Armatâ Potentiâ venerint, vel Regnum nostrum invadere voluerint, in locis supradictis:

Et ad eos, cujuscumque Statûs seu Conditionis fuerint, capiendum & arestandum, unà cum Navibus, Bonis, & Rebus suis quibuscumque, ipsosque,

cum

A. D. 1325. Edw. 2. cum Bonis & Rebus prædictis, salvò & securè custodiri faciendum, absque Distractione bonorum & rerum eorumdem, donec aliud indè duxerimus ordinandum :

Et ad omnia alia & singula faciendum & ordinandum, quæ ad salvam & securam Custodiam partium illarum, tàm per Terram, quàm per Mare, contra hujusmodi pericula, poterunt pertinere ;

Nec non ad deputandum, sub vobis, Alios, seu Alium, quos, vel quem, ad hoc sufficientes, vel sufficientem videritis, ad præmissa omnia & singula, in singulis locis prædictis, ubi opus fuerit, faciendum ;

Et ideò vobis Mandamus quòd, circa præmissa, omnia & singula facienda & explenda, omnibus aliis prætermissis, cum omni diligentiâ & solicitudine, quibus poteritis, intendatis : Mandavimus enim Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, Militibus, Ballivis, Ministris, & aliis fidelibus nostris, de Comitatu prædicto, tàm infra Libertates, quàm extra, quòd vobis Omnibus, Duobus, & uni vestrûm, & Deputandis, seu Deputando, à vobis Omnibus, Duobus, & uno vestrûm, in hiis, quæ ad salvam & securam Custodiam partium prædictarum pertinent, sint intendentes, consulentes, & auxiliantes ; A. D. 1325. Edw. 2.

Necnon Vicecomiti nostro Comitatûs prædicti quòd, ad certos dies & loca, quos vos Omnes, Duo, vel Unus vestrûm, seu deputandi, aut deputandus, à vobis omnibus, Duobus, vel Uno vestrûm, ei scire facietis, venire faciat coram vobis Omnibus, Duobus, vel Uno vestrûm, seu Deputandis, aut Deputando à vobis, Omnibus, Duobus, vel Uno vestrûm, Posse Comitatûs prædicti, & vobis Omnibus, Duobus, & Uni vestrûm, seu Deputandis, aut Deputando à vobis, Omnibus, Duobus, vel Uno vestrûm, in præmissis pareat & intendat.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim Londoniæ vicesimo die Julii.

Per ipsum Regem.

De Protectione & Attornatu pro Transituris ad partes Franciæ in Comitiva Regis.

A. D. 1325. An. 19. E. 2. Pat. 18. E. 2. p. 1. m. 27. JOhannes de Bello campo, de Somersete, qui cum Rege, in obsequium Regis. per Præceptum Regis, profecturus est ad partes transmarinas, habet literas Regis de Protectione, cum Clausulâ, *Volumus etiam &c.* usque ad Festum Natalis Domini proximò futurum duraturas.

Præsentibus &c.

Teste Rege apud Sturreye vicesimo primo die Augusti.

Per ipsum Regem.

COnsimiles literas de Protectione habent subscripti, qui cum eodem Johanne ad partes prædictas &c. videlicet,

Johannes de Bello Campo de Ryme.
Regnaldus filius Regnaldi.

JOhannes de Cherleton habet consimiles literas Regis de Protectione &c. ut supra.

Willielmus Corbet de Chaddesley,
Johannes de Hynkeleye.
Laurentius Priket, qui cum præfato Johanne de Cherleton &c.

THomas Ughtred, qui cum Rege &c. ut supra habet Literas Regis de Protectione &c. ut supra. A. D. 1325.

Teste ut supra.

Thomas Botiller,
Johannes de Balesby, qui cum prædicto Thoma Ughtred &c. ut supra.

STephanus de Abyndon, Pincerna Regis, qui cum Rege profecturus est, habet Literas Regis de Protectione &c. ut supra.

Idem Stephanus habet literas Regis de Attornatu, sub nominibus Johannis de Bedeford & Roberti Fiz William, usque ad Festum Natalis Domini proximò futurum duraturas.

Præsentibus &c.

Teste ut supra.

ALanus de Charleton habet consimiles Literas de Attornatu, sub nominibus Willielmi de Brummesgrave, & Rogeri Pride de Salop.

JOhannes de Bello Campo de Ryme, qui cum Johanne de Bello Campo de Somersete profecturus est &c. habet Literas

A.D. 1325. Edw. 2. Literas Regis de Attornatu, sub nomine de Brugewater Clerici.
Præsentibus &c.
Teste ut supra.

Edmundus de Kendale, qui cum Thoma le Blount Senescallo Hospitii Regis profecturus est &c. habet Literas Regis de Protectione, usque ad Festum Natalis Domini proximò futurum duraturas.
Teste ut supra.
Adam de Stokk, qui cum eodem Edmundo profecturus est, habet consimiles Literas Regis de Protectione.
Teste ut supra.

Robertus de Insulâ qui cum Rege &c.
Teste Rege apud Langedon tricesimo die Augusti.
Consimiles Literas habent subscripti, qui cum præfato Roberto profecturi sunt &c.
David le Waleys,
Baldewynus de Insula,
Johannes Pelerym,
Edwardus Peverel,
Thomas de Sancto Mauro,
Johannes de Insula,
Willielmus de Ryshton.

Henricus de Lancastriâ, Comes Leycestriæ, habet Literas Regis de Protectione &c. ut supra.
Teste Rege apud Wengham vicesimo primo die Augusti.
Per ipsum Regem.

Consimiles Literas de Protectione habent subscripti, qui cum præfato Henrico profecturi sunt &c.
Edmundus de Booun,
Willielmus le Blound,
Johannes de Sancto Mauro,
Ricardus le Ryvers,
Baldewynus de Frevill,
Adam de Skelton,
Magister Robertus de Walkynton Persona Ecclesiæ de Elmeleye Lovet,
Willielmus Baret.
Willielmus de Hulaston Clericus habet consimiles Literas de Protectione ut supra.
Teste Rege apud Langedon tertio die Septembris.
Idem Willielmus habet Literas Regis de Attornatu sub nominibus Eliæ de Grymesly & Ricardi Austyn de Hulaston jun.

Johannes de Cherleton habet consimiles Literas Regis de Attornatu, sub nominibus Willielmi de Holyns, Clerici, & Rogeri Pryde de Salopiâ, sub alternatione duraturas, ut supra. A.D. 1325. Edw. 2.
Teste Rege apud Langedon.
Johannes de Hyncley qui cum præfato Johanne profecturus est &c. sub nominibus Willielmi de Holyns, Clerici, & Johannis de Stynynton, duraturas ut supra.
Teste ut supra.
Laurentius Priket qui in Comitivâ præfati Johannis &c. habet Literas R. de Attornatu, sub nominibus prædictorum, Willielmi & Rogeri, duraturas &c.
Teste ut supra.

Thomas de Ufflet Persona Ecclesiæ de Minestock, qui &c. habet literas Regis de Attornato, sub nominibus Nicholai de Ufiet, & Jacobi de Kyngeston, duraturas &c.
Teste ut supra.

Johannes Pynnok,
Thomas Broun,
Gustachius Bosom,
Johannes de Melford,
Johannes le Gay,
Johannes de Icham,
Johannes de Brohton,
Willielmus de Fyncel,
Johannes de Coupelond,
Galfridus de Hakenest,
Thomas de Corbrigg,
Johannes de Wodeford,
Ricardus Blundel,
Hugo de Bray.
Johannes Harfyk,
Magistrus Pancius de Cantrone.

Parcenallus Simeon, qui cum Rege, ut supra, profecturus est, habet Literas Regis de Attornatu, sub nomine Willielmi de Wyke, usque ad dictum Festum duraturas.
Teste Rege apud Langedon.

Robertus de Sapy, qui cum Rege ut supra profecturus est, habet Literas Regis de Attornatu, sub nominibus Roberti de Bulleye & Johannis le Clerk, sub alternatione, duraturas ut supra.
Teste ut supra.

Robertus de Monte alto, qui cum Rege &c. habet consimiles Literas de Protectione, duraturas ut supra.
Teste ut supra.
Consimiles Literas habent subscripti, qui cum præfato Roberto profecturi sunt &c. ut supra.
Ricardus de Mundevill,

Cambinus

A. D. 1325. Edw. 2.

Combinus Fulbert,
Hugo le Barber,
Dakerus de Alemann,
Nicholaus de Guncvill,
Galfridus Foun,
Johannes Walewayn,
Simon de la Garderobe.
Rogerus de Wattevill.

HUgo de Courteney, qui cum Rege &c. habet Literas de Protectione, duraturas ut supra.

Teste ut supra.

Consimiles Literas habent subscripti, qui cum præfato Hugone &c.

Stephanus de Hakcombe,
Hugo de Courteneye junior,
Willielmus de Cheverston,
Johannes de Cheverston,
Willielmus le Harewell,
Johannes de Wetherhale.
Ferandus Manioun de Ispoun.
Johannes Deverrous,
Richardus de Cheysheth.

THomas West habet Literas Regis de Protectione qui cum Rege ut supra.

WAlterus Bever Persona Ecclesiæ de Hambury juxta Wychiam, qui cum Henrico de Lancastriâ, Comite Leycestriæ, in obsequium Regis, profecturus est, habet Literas Regis de Protectione, ut supra,

RObertus de Monte alto habet Literas Regis de Attornatu, sub nominibus Radulphi de Bokkyng, & Willielmi Gosselyn, duraturas &c.

Teste ut supra.

WAlterus Exoniæ Episcopus, qui cum Edwardo Filio Regis Comite Cestriæ, in obsequium Regis, profecturus est ad partes transmarinas, habet Literas Regis de Protectione, duraturas ut supra.

Idem Episcopus habet Literas Regis de Attornatu sub nominibus Radulphi Speke, & Johannis de Padyngton, duraturas ut supra.

Teste ut supra.

Consimiles Literas de Protectione habent subscripti, qui cum eodem Episcopo profecturi sunt &c.

Rogerus de Brynton Persona Ecclesiæ de Aka.

Gilbertus de Keleshull Persona Ecclesiæ de Alba Rothyng.

COnsimiles Literas habent subscripti, qui cum Rege &c.

A. D. 1324. Edw. 2.

Johannes de Chause Hauberger,
Ricardus de Wynkefeld,
Rogerus Bemyng Trumpur,
Blasius de Sene,
Willielmus de Percy,
Ricardus Counsedien,
Willielmus de London,
Willielmus de Hemstede,
Thomas Atte Chirche,
Thomas de Langeham,
Thomas Holbode de Wyndesore,
Johannes Rose de Grynewiche,
Thomas Sprynget de Grynewiche,
Martinus Squirell de Berkyng,
Willielmus de Brouneleye,
Johannes le Moigne Barkere,
Henricus de Cantebrigg,
Henricus de Atecombe Chaufcire,
Robertus de Kendale,
Johannes de Ultyng,
Galfridus Foun,
Johannes de Broghton,

RIcardus Atte Wose, qui in obsequium Regis &c. habet consimiles Literas de Protectione.

Teste ut supra.

ALmaricus la Zouche, qui cum Rege profecturus est &c. habet consimiles Literas de Protectione.

Teste ut supra.

Robertus Bustlere,
Johannes de Wyneford, qui cum eodem Almarico profecturus &c.

RIcardus Lovel, qui cum Rege profecturus &c. habet consimiles Literas Regis de Protectione.

Teste ut supra.

COnsimiles Literas de Protectione habent subscripti, qui cum Rege profecturi sunt &c. videlicet,

Ricardus de Aremynn, Persona Ecclesiæ de Elveleye,
Blanus de Charleton,
Georgius de Thorp,
Ricardus de Plaiz,
Thomas de Ufflet Persona Ecclesiæ de Muneslok,
Willielmus de Longeleye,
Magister Johannes de Hildesleye Persona Ecclesiæ de Thynden,
Magister Adam Miriuouth,
Johannes de Houton Persona Ecclesiæ de Possewyk,
Thomas de Clare Persona Ecclesiæ de Alyngton,
Johannes de Westmancote Persona Ecclesiæ de Hanyton,
Magister Henricus de Cantuaria, Clericus,

A.D. 1325. Edw. 2. *Edmundus le Spicer*, qui cum eodem Magistro Henrico &c.

Willielmus de Uffet Persona Ecclesiæ de Newenton.

Magister Ricardus de Glouceſtriâ, Clericus,

Johannes de Glouceſtriâ, qui cum præfato Ricardo &c.

Robertus de Echyngham,
Petrus de Ekton,
Anſelinus le Mareſchall,
Johannes Curzon,
Robertus de Sopy,
Robertus de Ferrariis,
Johannes de Grey de Rotherfeld,
Johannes de Scures,
Thomas Coudray,
Willielmus de Bradeſbele,
Magiſter Johannes de Shordych,

Johannes de Felſtede Taverner, qui cum eodem Magiſtro Johanne profecturus &c.

Magiſter Johannes de Mildenhale,
Willielmus de Bello Campo.

Nicholaus de Oxon. qui cum præfato Johanne de Shordich &c.

Willielmus de Monte acuto habet conſimiles Literas Regis de Protectione.

Teſte Rege &c.

Thomas de Langeford, *Robertus de Dumbelton*, qui cum præfato Willielmo &c.

Thomas le Blunt, Seneſcallus Hoſpitii Regis, habet conſimiles Literas de Protectione.

Teſte ut ſupra.

Jacobus le Botiller,
Oliverus de Plokenet,

Ricardus de Kenebrok Perſona Eccleſiæ de Ocham.

Johannes de Chetewynde,
Johannes de Multon,

Johannes de Thynden Perſona Eccleſiæ de Clenefeld.

Walterus de Wynkefeld,
Johannes Scot Trumpour,

Petrus de Poleford Perſona Eccleſiæ de Bradenache,

Thomas de Lyneden,
Adam de Cokerham,
Willielmus Bacoun,

Willielmus de Kyngeſton Perſona Eccleſiæ de Abboteſlegh,

Robertus de Tong,
Egidius de Bello Campo,
Walterus de Botheby,

Magiſter Johannes de Blebury, qui cum Rege ut ſupra profecturus eſt.

Idem Magiſter Johannes habet Literas Regis de Attornatu, ſub nominibus Thomæ de Eveſham, & Johannis Martel, ſub alternatione uſque ad dictum Feſtum duraturas. A.D. 1325. Edw. 2.

Teſte ut ſupra.

Willielmus filius Willielmi Pontefref, qui cum Willielmo de Bello Campo, cum Rege ut ſupra profecturus eſt.

Hugo de Courtenaye ſenior, qui cum Rege ut ſupra profecturus eſt, habet Literas Regis de Attornatu, ſub nominibus Hugonis filii Hugonis de Courtenay, & Ricardi de Cluſſebech, ſub alternatione, duraturas ut ſupra.

Teſte Rege ut ſupra.

Johannes de Hilaſton Perſona Eccleſiæ de Normanton, habet Literas Regis de Protectione duraturas &c.

Teſte ut ſupra.

Idem Johannes habet Literas Regis de Attornatu, ſub nominibus Thomæ de Cotyngbam, & Eliæ de Grymeſby, duraturas ut ſupra.

Teſte ut ſupra.

Johannes, filius Henrici le Spycer de Nova Sarum, qui cum Johanne de Curzon profecturus eſt, habet Literas Regis de Protectione, duraturas ut ſupra.

Teſte ut ſupra.

Petrus de Saltmerſh, qui in Comitivâ Henrici de Bello Monte, in obſequium Regis, profecturus eſt, habet Literas Regis de Protectione ut ſupra.

Johannes de Lymbiry, *Johannes Turvill*, qui cum eodem Henrico profecturi ſunt &c. ut ſupra.

Simon Croyſer, qui cum Rege &c. ut ſupra.

Idem Simon habet Literas Regis de Attornatu, ſub nominibus Alexandri de Stok, & Willielmi Trayby, de Yevelden, duraturas &c.

Teſte ut ſupra.

Robertus de Inſula habet Literas Regis de Attornatu, ſub nominibus Johannis Blundel, & Johannis de Welleton, duraturas &c.

Teſte ut ſupra.

Johannes de Amwell, Perſona Eccleſiæ de Weſtraſen, qui cum Rege &c. habet Literas Regis de Attornatu, ſub

A.D. 1325. Edw. 2. sub nominibus Roberti de Barton, & Hamonis Raven, duraturas &c.
Teste ut supra.

MAgister Pontius de Coutrone, Clericus, qui cum Rege &c. habet Literas Regis de Attornatu, sub nomine Peregrini de Coutrone, duraturas ut supra.
Teste ut supra.

OLiverus de Burdens, qui cum Rege &c. habet Literas Regis de Protectione duraturas &c.
Teste ut supra.

HEnricus de Bello Monte, qui cum Rege, in obsequium Regis, &c. habet Literas Regis de Protectione, duraturas &c. A.D. 1325. Edw. 2.
Teste ut supra.

RIcardus de Hakenthorp Capell. qui in Comitivâ præfati Henrici profecturus est, habet Literas de Protectione, duraturas ut supra.
Teste ut supra.

Henricus de Ferrers,
Willielmus Marmyon.

Ad Regem Franciæ, de Rege subita invaletudine, in itinerando, impedito, & de Procuratoribus ad id probandum & jurandum.

A.D. 1325. An. 19. E. 2. Aleman. 19. E. 2. m. 1. EXcellentissimo Principi, Domino Karolo, Dei gratiâ, Franciæ & Navarræ Regi Illustri, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ, &c. Salutem.

Ad proponendum, allegandum, & probandum, si necesse fuerit, coram vobis, seu quibuscumque Deputandis a vobis, impedimentum adversæ valetudinis, seu infirmitatis, in personam nostram, dum eramus in itinerando versus vos, noviter & subito contingentis: Nec non alias Causas justas, veras, & rationabiles, quo minus (juxta Tractatum, inter Consiliarios & Procuratores vestros, & quosdam nostros Nuncios & Procuratores, nuper habitum & firmatum) certo die, ad hoc concordato, apud Beauves personaliter interesse possimus: & ad conveniendum & consentiendum in alios diem & locum, in hac parte concordandos, juxta vim, formam, & effectum Consensûs, in hac parte habiti; & ad omnia alia & singula, quæ in præmissis necessaria fuerint, seu etiam oportuna, faciendum;

A.D. 1325. Venerabilem Patrem, J. Wyntoniensem Episcopum, &, discretum Virum, Magistrum Johannem de Bruton, Canonicum in Ecclesia beati Petri Exoniensis, conjunctim, & divisim, & quemlibet eorum in solidum (ita quòd non sit melior conditio Occupantis, set quod unus eorum inceperit, alius possit continuare & finire) nostros veros Procuratores, & Nuncios speciales facimus, ordinamus, & constituimus per Præsentes; eisdemque, Episcopo & Johanni, & eorum alteri, specialem Potestatem ad jurandum, super præmissis excusationibus, in Animam nostram, si opus fuerit, concedentes; ratum & gratum habituri quicquid per dictos Procuratores nostros, & Nuncios speciales, seu eorum alterum, nostro nomine, ut præmittitur, actum fuerit sive gestum.

In cujus, &c.

Dat. apud Langedon juxta Dovorriam vicesimo quarto die Augusti.

Edwardo, Primogenito Regis, Donatio Comitatus Pontivi & Montis Strolli.

A.D. 1325. An. 19. E. 2. Pat. 19. E. 2. p. 2. m. 25. UNIVERSIS pateat, per præsentes, quod Nos, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, omni Jure & modo, quibus possumus, meliori, & ex certâ scientiâ,

DONAMUS & CONCEDIMUS, pleno jure, Edwardo, Primogenito Filio nostro carissimo, Comiti Cestriæ, Hæredibus & Successoribus suis, Regibus Angliæ, TOTUM COMITATUM NOSTRUM PONTIVI, ET MONTIS STROLLI, Libertates, Jurisdictiones, Feoda, Retrofeoda, Civitates, Castra, Villas, Burgos, Redditus, Loca, Homagia, Obedientias, Dominia, Jura, Servitutes, & cætera quæcumque Corporalia & Incorporalia, & alia quæcumque, A.D. 1325.

ad

A. D. 1325. *Edw. 2.* ad dictum Comitatum pertinentia, & pertinere debentia, quocumque nomine censeantur, in quibuscumque locis consistant, cum suis Juribus, & Pertinentiis universis,

Habendum & Tenendum totum Comitatum prædictum sibi, Hæredibus, & Successoribus suis, Regibus Angliæ, Jure hæreditario, Imperpetuum ita liberè & quietè, sicut Nos, & Antecessores nostri, eundem Comitatum tenuimus & habuimus, tenere & habere debuimus, seu debemus:

Cedentes & Concedentes eidem Filio nostro, ac Transferentes in eundem, Jure & modo, quibus possumus, melioribus, omnia Jura, Deveria, & Actiones quascumque, quæ nobis competunt, vel competere, ad nos pertinent, vel pertinere debent, vel possent, pro quibuscumque, & contra quoscumque, ratione seu causâ dicti Comitatûs, ac cæterarum rerum prædictarum, aut aliquarum earundum.

Volumus insuper, & Concedimus, quòd idem Filius noster dicti Comitatûs, Libertatum, Jurisdictionum, Jurium, & cæterorum omnium & singulorum prædictorum, Possessionem, vel quasi, per se, vel alium apprehendere & nancisci valeat, nullâ aliâ a nobis Licentiâ super hoc, seu auctoritate expectatâ, petitâ aliqualiter, vel optentâ.

Dantes insuper firmiter in mandatis, tenore nostrarum præsentium Literarum, omnibus & singulis Archiepiscopis, Episcopis, Marchionibus, Comitibus, Vicecomitibus, Baronibus, Communitatibus, Majoribus, Collegiis, Corporibus, Militibus, Vassallis, Feodatariis, & aliis quibuscumque singularibus personis, occasione dicti Comitatûs, necnon ratione præmissorum, vel alicujus eorum, nobis subjectis, vel astrictis, astringi, subici, vel obedire debentibus quoquomodo; quòd, de cætero, dicto Filio nostro, Hæredibus & Successoribus suis, Regibus Angliæ, in omnibus supradictis, & ea qualitercumque tangentibus, pareant, obediant, & intendant: præstent, taciant, & persolvant, solita Juramenta, Homagia, Fidelitates, Obedientias, Census, Redditus, & omnia ac singula alia Servitia, tàm in Mutamento Domini, quàm aliàs, debita vel consueta, & cætera omnia, quocumque nomine censeantur; sicut nobis, & Antecessoribus nostris, parere, obedire, intendere, præstare, facere & solvere consueverunt, vel aliqualiter debuerunt.

Ita tamen quòd, si prædictus Filius noster, nobis viventibus, moriatur, prædictus Comitatus, & cætera omnia & singula supradicta, cum omnibus suis Juribus & Pertinentiis, ad Nos, & Hæredes nostros, Reges Angliæ, sine aliquâ contradictione, liberè revertantur; antiquâ naturâ, qualitate, & Conditione Feudali, occasione prædictorum, vel alicujus eorum, seu aliquâ aliâ ratione, vel causâ, in nullo mutatâ.

In quorum omnium Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes, Sigilli nostri munimine roboratas.

Dat. apud Abbatiam de Langedon, juxta Dovorriam, secundo die Septembris.

Litera Regis Franciæ, super receptione Homagii a Regis Primogenito.

A. D. 1325. *An. 19. E. 2.* CHarles, par la grace de Dieu, Roi de France & de Navarre, a touz ceaux, qui ces lettres verront, Salutz.

Nous faissôms assavoir a touz, que come,

Solonc l'Acort, fait entre noz genz, pur nous, d'une partie, & les Messages & Procureurs de, nostre Chere Frere, le Roy d'Engleterre d'autre partie, conferme par nous & par le dit nostre Frere,

Il dust venir a nous, faire homage, solonc la tourme & la maniere du dit accort:

Et, de nouel, nous, a la requeste de, nostre Treschere Soer, la Roigne d'Engleterre, aiens voulu qe, en cas que le dit Roi d'Engleterre transportera en, nostre chere neveu, Edward, son aisne fuiz, tout le droit, q'il a es Terres, pur les queles il nous doit faire le dit homage (exceptees, & par especial reservees les terres, que nous tenoms & devoms tenir) & lui en faire droit, solonc la forme du dit accort, nous receuroms le dit nostre Neveu au dit homage, touz les tourmes, manieres, & condiciouns, souz les queles nous devioms receure son Pere, contenues ou dit acort.

Et, en outre, parmi sexante Mille libr. Paris. par cause de la dite receptioun, savoir faissoms qe,

En

A. D. 1325. Edw. 2.

En cas ou le dit Tranſport ſerra fait, & nous auroms receu le dit noſtre Neveu en noſtre homage, ſouz les manieres, fourmes, & condiciouns deſſuſdits,

Des quelles nous ne nous entendoms, en riens, a departir, ne deroger, ne fete prejudice aus droitz, a nous appertenaunz par ycells, par les coſes contenus en ces preſentes lettres, ne par autres, fors taunſoulement en taunt, quant touche la recepcioun du dit noſtre Neveu, en lui de ſon Piere, au dit homage, ſicome diſt eſt,

Il nous pleſt, a la requeſte de noſtre dite Soer, que,

Si le dit noſtre Neveu oblige envers nous ſoi, & tout ceo q'il avera, par cauſe du dit Tranſport, de nous paiet les dites Sezaunte Mille Liv. a noſtre volunte, par tielle manere que l'obligatioun ſoit valable, ferme, & eſtable, ſaunz delay, apres ce que la dite obligacioun ſerra faite,

L'Erceveſque de Vianne, & l'Eveſque d'Orenge, rendent á noſtre dit Neveu les lettres, que nous leur avioms fait baillier en depoos, touchaunz la recepcioun de l'Omage du dit noſtre Neveu.

Donne a Chaſteau Neuf ſur Laire, le quart jour de Septembre, l'an de grace mil, trois centz, vint & cinc.

Per Dominum Regem ad relat. Concilii.

Tho Feir.

Donatio Ducatus Aquitaniæ Regis Primogenito.

A. D. 1325. An. 19. E. 2. Pat. 19. E. 2. p. 1. m. 25.

UNIVERSIS pateat, per præſentes, quòd Nos, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, omni Jure & modo, quibus poſſumus, meliori, & ex certâ ſcientiâ,

DONAMUS & CONCEDIMUS, pleno jure, Edwardo, Primogenito Filio noſtro cariſſimo, Comiti Ceſtriæ, Hæredibus, & Succeſſoribus ſuis, Regibus Angliæ, TOTUM DUCATUM NOSTRUM AQUITANIÆ, & omnes ac ſingulas Terras, quas habemus & habere debemus, tenemus & tenere debemus, in Regno Franciæ, Libertates, Juriſdictiones, Feoda, Retrofeoda, Civitates, Caſtra, Villas, Burgos, Redditus, Comitatus, Vicecomitatus, Loca, Homagia, Obedientias, Dominia, Jura, Servitutes, & cætera quæcunque corporalia & incorporalia, & alia quæcumque, ad dictos Ducatum & Terras pertinentia, & pertinere debentia, quocumque nomine cenſeantur, in quibuſcumque locis conſiſtant, cum ſuis Juribus & Pertinentiis univerſis,

HABENDA & TENENDA omnia & ſingula ſupradicta ſibi, Hæredibus, & Succeſſoribus ſuis, Regibus Angliæ, Jure Hæreditario, IMPERPETUUM ita liberè & quietè, ſicut Nos, & Anteceſſores noſtri, ea tenuimus & habuimus, tenere & habere debuimus, ſeu debemus, ſecundum formam Pacum, inter illuſtres Reges Franciæ & Anteceſſores noſtros factarum:

CEDENTES & CONCEDENTES eidem Filio noſtro, ac Transferentes in eundem, Jure & modo, quibus poſſumus, meliori, omnia Jura, Deveria, aut aliquarum earundem.

A. D. 1325.

VOLUMUS inſuper, & CONCEDIMUS, quòd idem Filius noſter Ducatûs, Terrarum, Libertatum, Juriſdictionum, Jurium, & cæterorum omnium & ſingulorum prædictorum, Poſſeſſionem, vel quaſi, per ſe, vel alium apprehendere & nanciſci valeat, nullâ aliâ a nobis Licentiâ ſuper hoc, ſeu auctoritate, expectatâ, petitâ aliqualiter, vel optentâ.

Dantes inſuper firmiter in mandatis, tenore noſtrarum præſentium Literarum, omnibus & ſingulis Archiepiſcopis, Epiſcopis, Marchionibus, Comitibus, Vicecomitibus, Baronibus, Communitatibus, Majoribus, Collegiis, Corporibus, Militibus, Vaſſallis, Feodatariis, & aliis quibuſcumque ſingularibus perſonis, occaſione dicti Ducatûs, & Terrarum prædictarum, necnon ratione præmiſſorum, vel alicujus eorum, nobis ſubjectis, vel aſtrictis, aſtringi, ſubici, vel obedire debentibus quoquomodo; quòd, de cætero, dicto Filio noſtro, Hæredibus & Succeſſoribus ſuis, Regibus Angliæ, in omnibus ſupradictis, & ea qualitercumque tangentibus, pareant, & obediant, & intendant: præſtent, faciant, & perſolvant, ſolita Juramenta, Homagia, Fidelitates, Obedientias, Cenſus, Redditus, & omnia ac ſingula alia Servitia, tàm in Mutamento Dominii, quàm aliàs, debita vel conſueta, & cætera omnia, quocumque nomine cenſeantur; ſicut nobis, & Anteceſſoribus noſtris, parere, obedire, intendere, præſtare, facere & ſolvere conſueverunt, vel aliqualiter debuerunt:

Ita tamen quòd, ſi prædictus Filius noſter, nobis viventibus, moriatur, prædicti, Ducatus, Terræ, & cætera omnia & ſingula ſupradicta, cum omnibus ſuis

A.D. 1325. Edw. 2. Juribus & Pertinentiis, ad Nos, & Hæredes nostros, Reges Angliæ, sine aliquâ contradictione, liberè revertantur; antiquâ naturâ, qualitate, & Conditione Feudali, occasione prædictorum, vel alicujus eorum, seu aliquâ aliâ ratione, vel causâ, in nullo mutatâ.

In quorum omnium Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes, Sigilli nostri munimine roboratas. A.D. 1325. Edw. 2.

Dat. apud Dovorriam decimo die Septembris.

Ista Carta facta fuit secundum Notam missam per Episcopum Wyntoniensem.

De intendendo Regis Primogenito super Donationibus antedictis.

A.D. 1325. An. 19. E. 2. Pat. 19. E. 2. p. 1. m. 25. REX Archiepiscopis, Episcopis, Marchionibus, Comitibus, Vicecomitibus, Baronibus, Communitatibus, Majoribus, Collegiis, Corporibus, Militibus, Vassallis, Feodatariis, & aliis quibuscumque singularibus Personis, in Ducatu Aquitaniæ, & omnibus & singulis Terris nostris, in Regno Franciæ constitutis, ad quos &c. Salutem.

Cùm, per Literas nostras Patentes, donaverimus & concesserimus Edwardo, Primogenito Filio nostro carissimo, Comiti Cestriæ, Hæredibus, & Successoribus suis, Regibus Angliæ, totum Ducatum nostrum prædictum, ac singulas Terras, quas habemus, & habere debemus, tenemus, & tenere debemus, in dicto Regno Franciæ, Libertates, Jurisdictiones, Feoda, Retrofeoda, Civitates, Castra, Villas, Burgos, Redditus, Comitatus, Vicecomitatus, Loca, Homagia, Obedientias, Dominia, Jura, Servitutes, & cætera quæcumque corporalia & incorporalia, & alia quæcumque, ad dictos Ducatum & Terras pertinentia, & pertinere debentia, quocumque nomine censeantur, in quibuscumque locis consistant, cum suis Juribus & Pertinentiis universis,

Habenda & Tenenda omnia & singula supradicta sibi, Hæredibus, & Successoribus suis, Regibus Angliæ, Jure Hæreditario, Imperpetuum ita liberè & quietè, sicut Nos, & Antecessores nostri ea tenuimus & habuimus, tenere & habere debuimus seu debemus, secundum formam Pacum, inter Illustres Reges Franciæ & Antecessores nostros factatum:

Ita tamen quòd, si prædictus Filius noster, nobis viventibus, moriatur, prædicti, Ducatus, Terræ, & cætera omnia & singula supradicta, cum omnibus suis Juribus & Pertinentiis, ad Nos, & Hæredes nostros, Reges Angliæ, sine aliquâ contradictione, liberè revertantur, prout in literis nostris prædictis pleniùs continetur; A.D. 1325.

Vobis & cuilibet vestrûm, tenore Præsentium, damus in mandatis, quòd eidem Filio nostro, seu Deputandis, vel Deputando ab eo, in omnibus supradictis, & ea qualitercumque tangentibus, pareatis, obediatis, & intendatis, & solita Juramenta, Homagia, Fidelitates, Obedientias, Census, Redditus, & omnia ac singula alia Servitia, tàm in Mutamento Dominii, quàm aliàs Debita vel Consueta, & cætera omnia, quocumque nomine censeantur, præstetis, faciatis, & persolvatis, sicut Nobis, & Antecessoribus nostris parere, obedire, intendere, præstare, facere, & solvere consuevistis, vel aliqualiter debuistis.

Dat. apud Dovorriam decimo die Septembris.

EOdem modo mandatum est præfatis Archiepiscopis, Episcopis &c. in Comitatu Pontivi & Montis Strolli constitutis, quòd eidem Filio Regis, seu Deputandis, vel Deputando ab eo, pareant, obediant &c. *ut in prædicto Brevi de verbo ad verbum, sub Datâ 2. Sept.*

Ad Regem Aragoniæ super Mercatoribus spoliatis.

A.D. 1325. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 28. d. MAgnifico Principi, Domino Jacobo, Dei gratiâ, Aragoniæ, Valentiæ, Sardiniæ, & Corsicæ Regi illustri, Comitique Barchinoniæ, sanctæ Romanæ Ecclesiæ Vexillario, Amirato, & Capitaneo Generali, amico suo carissimo, Edwardus &c. Salutem, &, ad vota semper, successus prosperos & felices. A.D. 1325.

Serenitatis vestræ Litteris, dudùm nobis transmissis, pro Bernardo Setra, Petro Ruby, Guillielmo Pastoris, & Petro

A. D. 1325. Edw. 2. Petro de Palatio, Civibus & Mercatoribus Barchinoniæ, fidelibus vestris, nobis suggerentibus, se, in redeundo de partibus Flandriæ, in quibusdam Galeis suis, diversis rebus & mercibus oneratis, per quosdam malefactores, de Regno nostro, supra Mare fuisse deprædatos: easdemque Galeas per ipsos Malefactores ad Portum nostrum de Sandwyco ductas fuisse, cum rebus & mercibus supradictis; ut dictis Mercatoribus vestris Restitutionem, de rebus & mercibus suis prædictis, ac de Dampnis, quæ eâ occasione sustinuerunt, fieri faceremus.

Serenitati vestræ intimavimus quòd, ad significationem vestram aliàs, assignavimus quosdam fideles nostros ad inquirendum de nominibus Malefactorum prædictorum, si qui infra Regnum nostrum inveniri potuissent, ac de rebus & mercibus suis supradictis, ad quorum manus devenissent, cum diligentiâ veritatem, ut indempnitati dictorum Mercatorum vestrorum, veritate cognitâ, potuissemus, mediante justitiâ, prospexisse.

Et, licet quamplures Inquisitiones, super facto prædicto, captæ fuerint, pro eo tamen, quòd præfati Mercatores per se, seu alios, in formâ juris, hactenus prosequi non curârunt, nondùm potuit, super deprædatione prædictâ, veritas denudari.

Verumptamen dicto negotio, per negligentiam dictorum Mercatorum, qui dictos Justiciarios nostros informare debuerant, indiscusso pendente (ut Magnificentiæ vestræ, cum omni diligentiâ, pareremus) ex mero officio, pluries inquiri fecimus de nominibus Malefactorum prædictorum; nec invenire potuimus de facto prædicto certitudinem aliqualem. A. D. 1325. Edw. 2.

De eo autem quod jam, pro parte Francisci Mercadis, Civis & Mercatoris Valentiæ, fidelis vestri, vobis suggestum extitit, de Bonis & Mercibus suis, in alterâ Galearum prædictarum existentibus, & per Malefactores prædictos deprædatis, ad Valentiam quatuor Millium, Ducentarum, & Octo librarum, & tresdecim solidorum, Regalium, unà cum dampnis, quæ occasione prosecutionis suæ in eâ parte sustinuit, restituendis, super quo litteras vestras nobis direxistis;

Celsitudini vestræ scire placeat quòd, si præfati Mercatores per se, seu Procuratores suos, in dicto negotio, prout justitia exigit, prosequi voluerint, & se partem facere, vel officium nostrum promovere, nos eis plenam & celerem justitiam, cum omni favoris gratiâ, fieri faciemus, & ad hoc semper optulimus, & adhuc offerimus nos paratos.

Nobisque sic paratis ad justitiam omnimodam, quantum in nobis est, faciendum existentibus, non est, nec esse debet locus Pignorationi in hac parte, ex qua dampna plurima & inæstimabilia verisimiliter evenire possent: quod nollemus; quin potius nos, & nostros, in hiis, quæ vobis grata fuerint & accepta, cupimus adaptari.

Dat. apud Dovorriam decimo die Septembris.

Ad Majorem Domus Arragoniæ, super Subsidii Oblatione, Gratiarum Actiones.

A. D. 1325. An. 19. E. 2. Ibid. REX, Nobili viro, Domino Johanni Eximini de Urrea, Majori Domûs Arragoniæ, ac Vexillario, incliti Infantis, Domini Alfonsi, Primogeniti, Illustrissimi Principis, Domini Regis Aragoniæ, amico suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Gratas Nobilitatis vestræ litteras, nuper nobis directas, benignè recepimus, &, ex earum tenore, benivolentiæ vestræ promptitudinem, penes nos, per Subsidii vestri & Vassallorum vestrorum oblationem, nobis, pro loco & tempore, exhibendi, animadvertimus evidenter; undè grates vobis referimus meritò speciales. A. D. 1325.

Amicitiam vestram deprecantes quatinus conceptæ benivolentiæ promptitudinem deinceps continuare velitis; scientes nos ad ea, quæ vobis honorifica fuerint, velle semper promptos & benivolos inveniri.

Dat. ut supra.

De

A. D. 1325. Edw. 2. A. D. 1325. Edw. 2.

De Transfretatione Regis Primogeniti ad Homagium Regi Franciæ faciendum.

A. D. 1325. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 28. d.

Memorandum quòd, duodecimo die Septembris, anno Regni Regis Edwardi, filii Regis Edwardi, decimo nono, Edwardus, filius ipsius Regis Primogenitus, Comes Cestriæ,

Cui prædictus Rex Ducatum Aquitaniæ, Comitatum Pontivi & Montis Strolli, & omnes Terras, quas idem Rex habuit in Regno Franciæ, dedit per Cartam suam,

Transfretavit in Portu Dovorriæ, versus partes transmarinas, ad Homagium suum Domino Regi Franciæ, pro Ducatu, Comitatu, & Terris prædictis, faciendum.

A. D. 1325.

Super Morte Comitissæ Armaniaci.

A. D. 1325. An. 19. E. 2. Vasc. 19. E. 2. m. 8.

Rex, dilecto & fideli suo, Edmundo Comiti Kantiæ, Fratri suo carissimo, Salutem.

A nonnullis nobis est intimatum qualiter Regina, nuper Comitissa Armaniaci, Filia & Hæres Bertrandi del Gout, nuper Vicecomitis Leomanniæ & Altivillaris defuncti, sine Liberis, jam diem suum clausit extremum:

Quódque Castra de Blankford, de Monte Securo, de Sancto Claro, Civitas Lectorensis, Loca de Dunys & de Dunfaco, ac aliæ Terræ, cum pertinentiis (quæ olim præfato Vicecomiti concessimus in Feodum) ad Nos diversis rationibus reverti debent, &c, post mortem præfati Vicecomitis (eò quòd Mulier in Feodo non succedit) ad manum nostram poni debuissent;

Verùm, quia, de Juribus & Consuetudinibus partium illarum, nos, & nostri Consiliarii, nobis ad præsens assistentes, plenam notitiam non habemus, vobis committimus & mandamus quatinùs,

Vocatis ad vos illis, de Concilio nostro, quos ad hoc, per avisamentum vestrorum Consiliariorum, fore videritis convocandos: visisque Cartis & Literis, quas idem Vicecomes à nobis habuit, ut dicitur, de Castris & Terris prædictis, seu earum tenoribus,

Deliberationem & consilium super eo, quod pro nobis in hac parte faciendum fuerit, habeatis cum eisdem, & ea, quæ inter vos & ipsos inde contigerit concordari, pro conservatione Juris nostri, faciatis cum celeritate executioni demandari;

Talem & tantam circa hoc diligentiam apponentes, quòd vestram exindè industriam possimus meritò comendare, & nos de eo, quod indè feceritis, reddatis per vestras Literas, cum celeritate, quâ poteritis, certiores.

Teste Rege apud Marfeld vicesimo tertio die Septembris.

A. D. 1325.

Ad Papam, de non revocando Censuras, contra Scotos prolatas, absque Satisfactione Injuriæ.

A. D. 1325. An. 19. E. 2. Rom. 19. E. 2. m. 6.

Papæ Rex devota Pedum oscula beatorum.

A vestrâ, Pater sancte, non excidit memoriâ, ut speramus, nec abduxit oblivio à consideratione mentis vestræ, qualiter, Indictis olim à vestrâ Sanctitate, quibusdam Treugis, inter Nos & Scotos, usque ad certum tempus duraturis, sub spe Pacis hinc indè interim reformandæ, idem Scoti obtemperare pertinaciter renuerunt:

Quinimo, dùm nos vestris exhortationibus in hoc studuimus filiali subjectione humiliter obedire, ipsi Villam nostram Berewyci super Twedam, & alias diversas Terras nostras occupare proditionaliter præsumpserunt, & eas adhuc taliter occupatas detinent in præsenti.

Et quia idem Scoti, per Procuratores suos, ut refertur, pro revocatione & adnullatione sententiarum,

Contra ipsos, & in ipsos, per, venerabiles Patres, Dominos, G. tituli sanctorum Marcellini & Petri Presbiterum, & L. sanctæ Mariæ in Via lata Diaconum, Cardinales, præmissâ occasione, ritè & canonicè promulgatarum,

Penes vestram Clementiam pro viribus elaborant;

A. D. 1325.

Nos,

A. D. 1325. Edw. 2. Nos, licet inter Nos & ipsos Scotos jam quædam sit Treuga, sub certis modis & conditionibus, inita & firmata (cujus tenorem aliàs vestræ transmisimus Beatitudini) quam non intendimus, quantum ad nos attinet, in aliquo violare, ipsorum tamen obstinatam Malitiam (urgente Conscientiâ) vestræ Benignitati cogimur memorare; ne per ipsorum importunitatem, eis nondum correctis, set adhuc detinentibus quæ sic in contemptum sanctæ Ecclesiæ & nostri præjudicium *irreparabile* hostiliter occupârunt, pandatur Sinus Ecclesiæ, & ejus auctoritas, ex facilitate veniæ, contemptibilior habeatur.

Quæsumus igitur, pie Pater, quatinùs, tenore dictæ Treugæ piâ mentis consideratione pensato, dictorum Scotorum inhiationi, salutaris appositione remedii, taliter dignemini obviare, quòd honor sanctæ præservetur Ecclesiæ, & ipsius Disciplinæ nervus, per impunitam eorundem audaciam, non rumpatur: A. D. 1325. Edw. 2.

Ac, dilectos Clericos nostros, Magistros, Andream Sapiti, & Ricardum de Solbury, in hiis, quæ, pro reformatione Conscientiæ vestræ, ad honorem universalis *Ecclesiæ* (cujus auctoritas faciliter, absque satisfactione Injuriæ, præsertim obedienti illatæ per Rebelles, Censuras legitimè prolatas revocare, aut ab eis absolvere minime consuevit) in hac *parte* duxerint proponenda, ad exauditionis benignè gratiam admittere, & ulteriùs super hiis procedere, ordinare, & facere, prout vestra Sanctitas, ad laudem Dei, & Ecclesiæ, honestum fore decreveritis, & expediens, ac consonum rationi.

Conservet vos &c.

Dat. apud Marsfeld vicesimo quarto die Septembris.

Ad Cardinales de dictis Censuris non revocandis.

A. D. 1325. An. 19. E. 2. Rom. 19. E. 2. m. 6. VEnerabili in Christo Patri, Domino L. Dei gratiâ, sanctæ Mariæ in Vitâ latâ Diacono Cardinali, amico suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Qualiter, Sanctissimus Pater, Dominus Summus Pontifex olim quasdam Treugas, inter Nos & Scotos, per certum tempus duraturas, sub spe pacis hinc indè interim reformanda, statuit & indixit:

Et qualiter contra eosdem Scotos,

Pro eo quod Treugis illis obtemperare pertinaciter recusârunt, &, dùm nos Apostolicis exhortationibus in hoc devotione obedire curavimus filiali, iidem Scoti villam nostram Berewyci super Twedam, & diversas alias Terras nostras subdolè occupârunt, quas adhuc occupatas detinent in præsenti,

Diversæ Censuræ, cum pœnarum multiplicum adjectione, per vos, &, venerabilem patrem, Dominum G. tituli sanctorum Marcellini & Petri Presbiterum Cardinalem, tunc Apostolicæ Sedis Nuncios in Angliâ, præmissâ occasione, per Processus legitimos fuerunt prolatæ, & per ipsum Dominum Summum Pontificem postmodùm approbatæ, vobis non potest, ut credimus, in memoriam non revenire.

Verùm quia iidem Scoti, per Procuratores & Nuncios suos, penes præfatum Dominum Summum Pontificem, pro revocatione seu adnullatione Censurarum prædictarum, ut nobis relatum est, jam pro viribus elaborant, A. D. 1325.

Nos, licet inter nos & ipsos quædam Treuga, sub certis modis & conditionibus, per certum tempus duratura, inita sit & firmata (quam non intendimus in hiis, quæ ad nos attinent, violare) Considerantes tamen nobis & Regno nostro, si annueretur Petitioni suæ in præmissis, irreparabile præjudicium, ac etiam vobis dedecus præparari, cogimur, urgente Conscientiâ, tàm præfato Domino Summo Pontifici, quàm vobis, & cæteris Amicis nostris, ipsorum obstinatam Malitiam memorare; ne eis, nondum correctis, set adhuc detinentibus quæ sic proditionaliter & subdolè occupârunt, Sinus pandatur Ecclesiæ, & ejus exindè auctoritas contemptibiliter habeatur.

Vestræ igitur Sinceritati (de quâ fiduciam gerimus pleniorem) votivo supplicamus affectu quatinùs,

Inspecto tenore dictæ Treugæ (per, dilectos Clericos nostros, Magistros, Andream Sapiti, & Ricardum de Solbury, seu eorum alterum, vobis ostendendo) auditisque & prudenter attentis quæ ipsi, vel alter eorum, vestræ Dilectioni, super præmissis, pro pleniori informatione, duxerint exponenda,

Ad repellendam ipsorum Scotorum inhiationem in hac parte, pro honore universalis Ecclesiæ (quæ non consuevit Rebellantibus, absque emendatione Injuriæ,

A.D. 1325. Edw. 2. juriæ, Gremium aperire) velitis penes dictum Summum Pontificem eò teneriùs, cum efficaciâ, interponere partes vestras, quò in Ministerii vestri vituperium cederet Ipsarum, absque Satisfactione, relaxatio Censurarum, aliásque dictum vos contingit negotium, qui cum ipsius Regni Incolis participes fore noscimini in Prosperis & Adversis.

Dat. apud Marsfeld vicesimo quarto die Septembris.

Consimiles litteræ diriguntur Domino G. tituli sanctorum Marcellini & Petri Presbitero Cardinali.

Ibid. VEnerabili in Christo Patri Domino G. Dei gratiâ, tituli sancti Ciriaci in Termis Presbitero Cardinali, amico suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Qualiter Sanctissimus Pater *&c. ut supra usque ibi* cum pœnarum multiplicum adjectione, per venerabiles Patres, Dominos, G. tituli sanctorum Marcellini & Petri, Presbiterum, & L. sanctæ Mariæ in Via latâ, Diaconum, Cardinales (tunc Apostolicæ Sedis Nuncios in Angliâ) præmissâ occasione, per Processus legitimos, fuerunt prolatæ, & per ipsum Dominum Summum Pontificem postmodùm approbatæ, satis credimus vestræ Paternitati notum esse.

A.D. 1325. Edw. 2. Verùm quia iidem Scoti, per Procuratores *&c. ut supra usque* in præmissis irreparabile præjudicium præparari, cogimur (urgente Conscientiâ) tàm præfato Domino Summo Pontifici *&c. ut supra usque ibi* interponere partes vestras, quò dictum vos contingit negotium, qui cum ipsius Regni Incolis participes fore noscimini in Prosperis & Adversis.

Dat. ut supra.

Consimiles litteræ diriguntur subscriptis; videlicet,

Domino N. tituli sancti Adriani, Diacono Cardinali.
Domino G. tituli sanctæ Luciæ in Silice, Diacono Cardinali.
Domino B. tituli sanctæ Mariæ in Acquiro, Diacono Cardinali.

COnsimilis littera, de verbo ad verbum, dirigitur Domino W. Episcopo Albanensi Cardinali *&c. ut supra usque ibi* interponere partes vestras, quò in vituperium Cohercionis Ecclesiasticæ cederet ipsarum, absque Satisfactione, relaxatio Censurarum, & nobis & Regno nostro exindè grave præjudicium imineret.

Dat. ut supra.

Super Castris & Feodis, per mortem Comitissæ Armaniaci, ad Regem devolutis.

A.D. 1325. An. 19. E. 2. Vasc. 19. E. 2. m. 7. REX, dilecto & fideli suo, Edmundo Comiti Kantiæ, fratri suo carissimo, Salutem.

Nuper nobis, per vestras literas, significâstis quòd Regina, nuper Comitissa Armaniaci, Filia & Hæres Bertrandi del Gout, nuper Vicecomitis Leomaniæ & Altivillaris defuncti, sine Liberis diem suum clausit extremum:

Quódque vos, post datam per nos Patientiam Regi Franciæ, Castra, Loca, Terras, & Tenementa, cum pertinentiis,

Quæ olim præfato Vicecomiti in Feodo concessimus, & quæ ad Nos, post mortem præfati Vicecomitis, reverti, & ad Manum nostram, diversis ex causis, poni debuissent,

In Manum ipsius Regis Franciæ, per Dominum de Sulliaco, capi fecistis, Nobis, simul cum eodem Ducatu, juxta formam Patientiæ illius, restituenda, & super hoc etiam Instrumentum publicum fieri fecistis; de quo vestram prudentiam commendamus. A.D. 1325.

Verùm,

Quia Ducatum prædictum, cum pertinentiis, jam Edwardo, Comiti Cestriæ, Filio nostro Primogenito, per Literas nostras donavimus: & præfatus Rex Franciæ Homagium suum, pro eodem Ducatu, receperit, & eidem Filio nostro Ducatum illum mandaverit liberari;

Nos,

Jus nostrum desiderantes, in personâ ipsius Filii nostri, in omnibus conservari,

Vobis committimus & mandamus, quòd,

Ad optinendum dictorum Castrorum, Locorum, Terrarum, & Tenementorum,

A.D. 1325. Edw. 2. rum, Redditionem, simul cum Terris, dicto Filio nostro restituendis, habitâ cum illis, de Concilio nostro, in eodem Ducatu, super præmissis Deliberatione pleniori,

Penes eundem Dominum de Sulliaco, viis & modis, quibus poteritis, instetis, & ulteriùs, cum congruâ deliberatione & avisamento, super Jure partis adversæ, si quod sit, taliter vos habeatis, quòd Jus nostrum, & dicti Filii nostri, in omnibus conservetur illæsum.

Asserunt quippe Jurisperiti (prout aliàs vobis significavimus) Fœminam in Feodo succedere non debere, nisi hoc expresse agatur; de quo, & quid velit Consuetudo partium illarum, in hac parte, vos magis, cum Concilio nostro ibidem, scire debetis.

Cæterùm, quoad Castrum de Gensak, cum pertinentiis, quod (ratione Alienationis, quam Dominus de Briggerak, sine Licentiâ nostrâ, inde fecit, ut dicitur) ad Nos & Hæredes nostros, secundum Foros & Consuetudines partium prædictarum, tanquam forisfactum, debet pertinere; Volumus quòd, de consilio & avisamento dictorum Consiliariorum nostrorum, faciatis quod pro honore & commodo ipsius Filii nostri, in hac parte, fore videritis faciendum. A.D. 1325. Edw. 2.

Et ita solicitè & providè in præmissis vos habeatis, quòd Jus ipsius Filii nostri non depereat, vel minuatur quoquo modo.

Et nos de eo, quod inde feceritis, reddatis per vestras literas, cum celeritate, quâ poteritis, certiores.

Teste Rege apud Marsfeld secundo die Octobris.

Litera missa Magnatibus Vasconiæ, de continuatione boni Gestus erga Edwardum Regis Primogenitum.

A.D. 1325. An. 18. E. 2. Vasc. 18. E. 2. m. 6. d.

REX, dilectis & fidelibus suis, Consulibus, & Universitati de Podio Mirollio, Salutem.

Sinceræ Affectionis magnitudo (quam ad Domum nostram regiam, totis temporibus, vos habuisse cognovimus) vestráque laboriosa diligentia, pro defensione Jurium nostrorum, & statûs Ducatûs Vasconiæ, & præcipuè in exortâ nuper Perturbatione, in eodem Ducatu, multipliciter impensa, nobis non possunt in memoriam non venire.

Vestræ igitur Fidelitatis constantiam meritò commendantes, vobis, & vestrûm cuilibet Grates exindè referimus speciales; Vos rogantes, ex affectu, quatinùs conceptam Benevolentiam, & bonum Gestum vestrum, erga Edwardum, Comitem Cestriæ, Pontivi, & Montis Strolli, Filium nostrum Primogenitum (cui Ducatum prædictum, sub certâ formâ, donavimus) continuare studeatis; Nos enim vos erga ipsum haberi faciemus specialiter recommendatos. A.D. 1325.

Dat. apud Shene decimo quinto die Octobris.

Consimiles literæ diriguntur subscriptis; videlicet,

Consulibus & Universitati de Penne.
Communitati Sancti Severii.
Baronibus & aliis Nobilibus Diocesium Burdegalensis & Vasatensis.
Domino Ramfredo de Duro forti, Domino de Baiolmont, &, ejus Filiis, Rainfredo & Reymundo.
Domino Arnaldo de Duro forti.
Arnaldo & Augerio Fratribus, de Lenirama.
Rainfredo Domino de Monte Pessato.
Domino Arnaldo Garsie de Towars,
P. de Monte Calvo.
Arnaldo Guilliam de Berne, Seigneur de Lescu.
Laur. de Veyl, Meire de la Cite de Bayoun, & Communitati ejusdem Civitatis.
Magistro Arnaldo de Moleria Judici Appellationum Vasconiæ.
Episcopo Alduren.
Episcopo Aquen.
Domino de Lescu.
Bernardo de Bearn vocato L'aspes.
Communitati Sancti Severii.
Baronibus & aliis Nobilibus & Fidelibus Diocesium Burdegalensis & Vasatenensis.
Domino Reymundo Durandi Senescallo Landarum.
Bernardo Aspes de Berne.
Communitati Villæ de Sensane.
Episcopo de Mersa.

Ad

A. D. 1325. Edw. 2. A. D. 1325. Edw. 2.

Ad Nuncios Papæ, quod Rex omnia ab ipsis, pro Pace, postulata concesserat, & incertum sit quid ex parte Regis Franciæ de Promissis perficiatur.

A. D. 1325. An. 19. E. 2. Rom. 19. E. 2. m. 5.

REX, Venerabili in Christo Patri, Domino H. Dei gratiâ, Aurasensi Episcopo, Amico suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Benè novit vestra prudentia, nec potest vobis, ut credimus, in memoriam non venire, qualiter, pro reformatione Pacis, inter Dominum Regem Franciæ & Nos, super exortis hinc inde Discordiis, tàm ad ipsum Regem, quàm ad Nos fuistis per, sanctissimum Patrem, Dominum Summum Pontificem destinati: & qualiter vestra secuti sumus Consilia;

Primo, mittendo Consortem nostram ad partes Franciæ, eò (quod nobis promiseratis) quòd ipsius præsentia præfati Regis, Fratris sui, mitigare deberet Iracundiam, & ejus obtentu, quæ vellemus justè petere, consequi deberemus:

Ac Deinde, præbendo Patientiam, ut idem Rex totum Ducatum prædictum poneret ad Manum suam:

Et Postremo eundem Ducatum, ac cæteras Terras nostras, in partibus transmarinis, in Edwardum Primogenitum nostrum transferendo;

Nec remansit in nobis quin ea omnia faceremus, quæ à nobis fuerant absque Exhæredatione postulata.

Verùm, quia idem Rex, recepto Homagio ab eodem Filio nostro, de integro Ducatu, Terras Patientiæ ei verbo tenus restituit, set terram Agenensem, & nonnullas alias Terras ei restituere hucusque denegavit; A. D. 1325.

Et jam, tàm per litteras vestras, quàm per relationem, venerabilis Patris, Johannis, Wyntoniensis Episcopi, didicimus quòd vos, pendente adhuc Tractatu super præmissis, Pace nondum ad plenum reformatâ, eò quod rei exitus ignoratur, recessistis jam à præsentiâ ipsius Regis, & estis in redeundo ad partes vestras; de quo miramur, & tædio afficimur in immensum.

Vos rogamus & requirimus quatinùs, quæ supra præmisimus ponderantes, apponatis (prout de vobis confidimus) consilium & auxilium quæ potestis, ut plena fiat Restitutio dicto Filio nostro de omnibus Terris supradictis; Ita quòd, vestris mediantibus diligentiâ & labore, inter Nos & præfatum Regem, Pacis & Amicitiæ fœdera remaneant illibata.

Dat. apud Shene decimo quinto die Octobris.

Consimilis littera dirigitur, venerabili Patri, Domino G. Viennensi Archiepiscopo.

De Matrimoniis in Hispania contrahendis.

Ad Alfonsum Regem.

A. D. 1325. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 25. dors.

MAgnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ Legionis, Toleti, Galiciæ, Sibillæ, Cordubiæ, Murciæ, Jahennæ & Algarbæ, Regi Illustri, ac Comitatûs Molinæ Domino, Consanguineo suo carissimo. Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem, & successus, ad vota, semper prosperos & felices.

Quantæ benignitatis affectu nostros Nuncios (quos, ad tractandum de quibusdam Copulis conjugalibus, ad vestri Magnitudinis præsentiam nuper transmisimus) suscepit vestra Regia Celsitudo, & fecit honorificè pertractari, redeuntes ad Nos iidem Nuncii nobis sedulò retulerunt; super quo vestræ Sinceritati gratias referimus speciales. A. D. 1325.

Et, quia nobis, per eosdem Nuncios, rescripsistis quòd vobis fuerunt placida Matrimonia prælocuta, set, propter Tutorum vestrorum absentiam, non poteratis nobis tunc finaliter respondere; set, citra Festum Omnium Sanctorum, proximò tunc venturum, plenam, super præmissis, Deliberationem habere volebatis, pro eorum assensu optinendo;

Nos, affectantes quæ sic tractata sunt firmari & effectui mancipari, Considerantésque Apostolicæ Sedis Dispensationem necessariam fore ad hoc, ut dicta Matrimonia licitè contrahantur, dilectum Clericum nostrum, Magistrum Petrum Galiciani, Canonicum Rotomagensem

A. D. 1325. Edw. 2. magensem (cui super præmissis apperuimus pleniùs velle nostrum) ad vos duximus destinandum;

Attentius exhortantes ut eidem Clerico nostro fidem præbere velitis credulam in dicendis; &, si vestræ placuerit Magnificentiæ, præmissa executioni demandari, tunc vestros Nuncios ad Sedem Apostolicam, unà cum præfato Clerico nostro (quem super hoc etiam oneravimus) velitis transmittere pro hujusmodi Dispensationis gratiâ impetrandâ. A. D. 1325. Edw. 2.

Dat. apud Shene decimo quinto die Octobris.

Ad præfatum Regem super dicto Negotio.

A. D. 1325. An. 19. E. 2. Ibid. MAgnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ *&c. ut supra usque ibi* liciè contrahantur, *tunc sic*,

Nobilem virum, Arnaldum Guilliel-mi, Dominum de Lescuno, &c. dilectum Clericum nostrum, Magistrum Petrum de Galiciano, Canonicum Rotomagensem (quibus super præmissis apperuimus pleniùs velle nostrum) ad vos duximus destinandos:

Attentiùs exhortantes ut eisdem, Arnaldo & Petro, ac eorum alteri, fidem præbere velitis credulam in dicendis; &, si vestræ placuerit Magnificentiæ præmissa executioni demandari, tunc vestros Nuncios ad Sedem Apostolicam, unà cum præfatis, Arnaldo & Petro, vel eorum altero (quos super hoc etiam oneravimus) velitis transmittere pro hujusmodi Dispensationis gratiâ impetrandâ. A. D. 1325.

Dat. ut supra.

Ad Episcopum Burgensem, una cum plerisque aliis. de Credentia, super præfato negotio.

A. D. 1325. An. 19. E. 2. Ibid. REX, Venerabili in Christo Patri, Domino Episcopo Burgensi, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Retulerunt nobis nostri Nuncii (quos nuper ad præsentiam, Magnifici Principis, Domini Alfonsi, Ispaniæ & Algarbiæ Regis Illustris, ob certa negotia, vobis nota, transmisimus) quàm benivolè & gratiosè ipsos pertractâstis, & habuistis ipsa negotia multum cordi; de quo vobis Grates referimus speciales.

Et, quia ipsa negotia desideramus effectui mancipari, dilectum Clericum nostrum, Magistrum Petrum Galiciani, Canonicum Rotomagensem, cum Litteris nostris, ad præfatum Regem duximus remittendum, Sinceritatem vestram exhortamur quatinùs eidem Clerico nostro (cui, super dictis negotiis, nostram apperuimus voluntatem) fidem velitis credulam adhibere; & ut ea, quæ, vobis mediantibus, sunt tractata, firmentur, prout decet, & ducantur ad effectum, interponere partes vestras; Rescribentes nobis super hiis, & aliis, quæ vobis placitura fuerint, in omnibus fiducialiter velle vestrum. A. D. 1325.

Dat. apud Shene decimò quinto die Octobris.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Episcopo de Avyla.
Venerabili viro & discreto, Domino Cancellario dicti Regis.
Domino Johanni de Biscaye.
Domino Philippo, Avunculo Domini Regis.
Domino Johanni Manuelis.

Ad Complures Hispanos super Subsidio oblato, & de Credentia consimili.

A. D. 1325. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 25. d. REX, Nobili viro, Domino Johanni Symeonis de Vreâ, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Quàm benignè & honorificè nostros Nuncios (quos nuper ad partes Aragoniæ, pro quibusdam certis Negotiis, destinavimus) pertractâstis, & apperuistis eis secreta cordis vestri, nobisque, per vestras Litteras, gratanter obtulistis Subsidium Hominum vestrorum ad Arma, si & quando nobis foret oportunum, A. D. 1325.

A. D. 1325. Edw. 2. tunum, tàm ex ipforum Nunciorum crebris relatibus, quàm ex ipfarum Literarum veftrarum recitatione cognovimus evidenter; fuper quo Sinceritati veftræ grates & gratias referimus multiformes.

Et quia, ob aliqua negotia, quæ nobis cordi infident, dilectum Clericum noftrum, Magiftrum Petrum Galiciani, Canonicum Rotomagenfem, jam ad partes mittimus fupradictas, Dilectionem veftram rogamus & requirimus ex affectu, quatinùs eidem Petro (cui fuper præmiffis negotiis votum apperuimus cordis noftri) fidem velitis præbere credulam in dicendis: &, ut optata effectui mancipentur, Opem & Confilium apponere oportuna; nobifque, per eundem, in hiis, & aliis, quæ vobis placitura fuerint, fignificare fiducialiter velle veftrum. A. D. 1325. Edw. 2.

Dat. apud Shene decimo quinto die Octobris.

Eodem modo mandatum eft fubfcriptis; videlicet,

Domino Simoni Cornelli.
Domino Simoni de Fofes.
Domino Reymundo de Petra Alta, Confanguineo fuo.
Nobili viro Domino Guillielmo de Anglolià.
Cariffimo Confanguineo fuo, Domino Berengario de Anglolià.
Nobili viro Domino Bernardo de Cabraria Vic. de Cabrarià.
Guillielmo Villaman,
Et Guillielmo Sine Terrâ,
Et Michael Symeonis Sapatori.
Nobili viro Domino Bernardo de Seriano, Admirato illuftris Regis Arragoniæ.
Domino Berengario de Villario Acuto.
Domino Rogerio de Sancto Vincentio.
Domino Reymundo de Ribellis.
Domino Guillielmo de Moncada.
Domino Galferando de Anglolià.
Domino Vitali de Villa Nova, Confiliario Domini Regis Arragoniæ.
Domino Gundifalvo Garfiæ, Confiliario ejufdem Regis.
Bernardo de Anerfono, Confiliario ejufdem Regis.
Petro Johannis de Carrionn, Confiliario Illuftris Regis Ifpaniæ.
Andreæ Petri amico fuo cariffimo.
Magiftro Paulo Fyfico.
Infantiffæ Ifpaniæ.
Dominæ Therefæ, Nutrici Regis Ifpaniæ.
Martino Ferandi, Secretario Majori Regis Ifpaniæ.
Domino Abbati fancti Andoerii, Confiliario Regis Ifpaniæ.
Garfiæ Ferrandi, Confiliario & Secretario Regis prædicti.

Ad Arragoniæ Primatem Excufatoria.

A. D. 1325. An. 19. E. 2. Ibid.

REX, Venerabili in Chrifto Patri, Domino Archiepifcopo Cæfaraugnftano, Aragoniæ Primati, amico fuo cariffimo, Salutem, & finceræ dilectionis affectum.

Quòd noftri Nuncii (quos nuper ad partes Aragoniæ, pro quibufdam certis negotiis, deftinavimus) fe veftro confpectui non præfentârunt, feu ipfa negotia vobis non communicârunt, nos tædet immenfum:

Et quia, ob aliqua negotia, quæ nobis cordi infident, dilectum Clericum noftrum, Magiftrum Petrum Galiciani, Canonicum Rothomagenfem, jam ad partes mittimus fupradictas, dilectionem veftram rogamus & requirimus ex affectu, quatinùs eidem Petro (cui fuper præmiffis negotiis votum apperuimus cordis noftri) fidem velitis præbere credulam in dicendis: &, ut optato effectui mancipentur, Opem & Confilium apponere oportuna; adeo, fi placet, quòd ex hoc regia Majeftas vobis & veftris meritò debeat aftringi ad gratias atque grates; nobifque per eundem Clericum noftrum in hiis, & aliis, quæ vobis placitura fuerint, fignificari, quæfumus, fiducialiter velle veftrum. A. D. 1325.

Dat. ut fupra.

De Vendis Matæ de Lebreto remittendis.

A. D. 1325. An. 19. E. 2. Vafc. 19. E. 2. m. 6.

EDwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Edwardo, Duci Aquitaniæ, & Comiti Ceftriæ, Pontivi, & Montis Strolli, Filio fuo cariffimo, Salutem. A. D. 1325.

Supplicavit Nobis, dilectus nobis, Bernardus de Lebreto Domicellus, quod,

Cùm

A. D. 1325. Edw. 2. Cùm Dominus de Brariaco, volens Matæ de Lebreto, Consortis suæ, honori & utilitati providere, Castra de Gensaco, Mauronis, & de Montemiro, donâsset Reinando de Pount, Domino de Rybcyrak, Consanguineo suo:

Et idem Reinandus eadem Castra, cum pertinentiis suis, Bernardo de Lebreto vendidisset:

Idemque Bernardus postmodùm eadem Castra, cum suis pertinentiis, titulo Donationis, in præfatam Matam transtulisset, secundum Ordinationem Domini de Brariaco supradicti;

Velimus dictæ Matæ Vendas, quæ nobis, secundum consuetudinem partium illarum, ratione præmissorum, debebantur, videlicet, vicesimam partem pretii Castrorum prædictorum, remittere gratiosè.

Nos, ad bonum & laudabile Servitium ipsius Bernardi, nobis multipliciter impensum, considerationem habentes, volentésque, ipsius contemplatione, cum præfatâ Matâ favorabiliter agere in hac parte, remisimus eidem Matæ Vendas prædictas; dumtamen certa Pecuniæ summa, secundum Consuetudinem partium illarum, pro Vendis illis, nobis tantummodo debeatur; volentes quòd indè penitùs sit quieta. A. D. 1325. Edw. 2.

Et ideò vobis injungimus & mandamus, quòd Senescallo, & aliis Ministris vestris Ducatûs prædicti, detis ulterius in mandatis, quòd præfatam Matam, de Vendis prædictis, videlicet, de vicesimâ parte pretii ipsorum Castrorum, quæ nobis, præmissâ occasione, ut prædictum est, debebatur, penitùs acquietent secundum formam Commissionis nostræ supradictæ.

Nolumus tamen quòd, per hoc, quicquam, quod in vestri præjudicium, seu Exhæredationis periculum cedere poterit aliqualiter, attemptetur.

Dat. apud Shene decimo sexto die Octobris.

Ad Cardinales, super Dispensatione pro Matrimoniis in Hispania contrahendis.

A. D. 1325. An. 19. E. 2. Rom. 19. E. 2. m. 5. VEnerabili in Christo Patri, Domino G. Dei gratiâ, Episcopo Sabynensi, Amico suo carissimo, Edwardus &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Frequens & assidua vestræ gratitudinis habundantia, in votis nostris effectualiter exposita, ad vos fidum nos facit habere regressum,

Indè est quod,

Cùm inter, magnificum Principem, Dominum Alfonsum, Regem Ispaniæ illustrem, & Alianoram, Filiam nostram carissimam, ac inter Edwardum Ducem Aquitaniæ, & Comitem Cestriæ, Pontivi, & Montis Strolli, Filium nostrum carissimum, & Alianoram, Sororem prædicti Regis, super Matrimoniis contrahendis, Nunciis intervenientibus, sit tractatum,

Ac ipsarum personarum conjunctiones, pro eo quòd eædem personæ se attingunt in gradu prohibito, absque Dispensatione Sedis Apostolicæ, nequiunt effectui mancipari, A. D. 1325.

Per Litteras nostras speciales Dominum Summum Pontificem rogaverimus pro Dispensatione in eâ per te optinendâ,

Præclaram Amicitiam vestram requirimus affectu, quo possumus, cariori, quatinùs attentâ informatione per, dilectum Clericum nostrum, Magistrum Petrum de Galliciano, Canonicum Rothomagensem, vobis eâ parte faciendâ (quem unà cum Nunciis ipsius Regis ad Sedem Apostolicam eâ de causâ destinamus) circa promotionem dicti negotii, ut felicem & optatum sortiatur effectum, partes vestras interponere velitis, more consueto, prout de vobis confidimus, efficaces.

Dat. apud Shene decimo octavo die Octobris.

Consimiles litteræ diriguntur subscriptis; videlicet,

Domino Petro, Episcopo Penestrensi,
Domino Gaylardo, Sanctæ Luciæ in Silice Diacono Cardinali.
Domino Reymundo, Sanctæ Mariæ in Cosmedyn Diacono Cardinali.
Domino Arnaldo, Sancti Eustachii Diacono Cardinali.
Domino Guillielmo, tituli Sancti Cyriaci in Termis Presbitero Cardinali.
Domino Bertrando, Sanctæ Mariæ in Aquiro.
Domino Petro de Columpna, Sancti Angeli Diacono Cardinali,

Domino

A. D. 1325. Edw. 2. *Domino Arnaldo de Pelegrume, Sanctæ Mariæ in Porticu Diacono Cardinali.*
Domino Reymundo de Farges, Sanctæ Mariæ Novæ Diacono Cardinali.
Domino Bernardo de Garno, Sanctæ Agathæ Diacono Cardinali.
Domino Neapolio, Sancti Adriani Diacono Cardinali. A. D. 1325. Edw. 2.
Domino Lucæ, Sanctæ Mariæ in Viâ latâ Diacono Cardinali.

Ad Primogenitum Regis Aragoniæ de Credentia.

A. D. 1325. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 25. d. REX, Nobili viro, Domino Alfonso, illustris Regis Aragoniæ Primogenito, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Zelum affectionis purissimæ, quam ad Nos & Domum nostram regiam geritis, Nuncii nostri, quos nuper ad præsentiam præfati Regis, Patris vestri, transmisimus, nobis seriosiùs retulerunt, & ex hiis, quæ vester Nuncius, cum vestris litteris de Credentia ad nos nuper veniens, exposuit ore tenus, cognovimus evidenter.

Et quia eidem Nuncio vestro super aliquibus, vobis notis, nostram expofuimus voluntatem, ut vos indè nobis rescriberetis velle vestrum (de quo tamen hucusque responsum non habuimus) dilectum Clericum nostrum, Magistrum Petrum Galiciani, Canonicum Rotomagensem (cui in præmissis votum apperuimus cordis nostri) ad vos duximus destinandum; cui, si placet, in hiis, quæ vobis dicet ex parte nostrâ, fidem veliris credulam adhibere, nobisque per eundem rescribere vestra Beneplacita in præmissis. A. D. 1325.

Dat. apud Shene decimo octavo die Octobris.

Ad Papam, super Petitione Scotorum ab ipso rejecta, & super Negotiationibus cum Rege Franciæ.

A. D. 1325. An. 19. E. 2. Rom. 19. E. 2. m. 5. PApæ Edwardus, eadem gratiâ, Rex Angliæ, & Dominus Hiberniæ, devota Pedum oscula beatorum.

Apostolicæ circumspectionis affluens bonitas, omnium semper salutem sitiens Filiorum, sic ad preces inclinatur humilium, ut eos dirigat in viam Justitiæ, quæ contra Tumores superborum erigitur, ut ipsos percellat rigore Disciplinæ.

Audivimus siquidem, Pater sanctissime, nostrorum Clericorum, in vestrâ sanctâ Curiâ commorantium, relatione fidedignâ, quantâ cum Mansuetudine Scotorum Petitionem,

Per quam adnullari Censuras contra ipsos, ob ipsorum contemptus & Rebelliones, contra sanctam Romanam Ecclesiam multipliciter contractos, ritè Apostolicâ auctoritate prolatas, non absque ipsius dedecore, præsumptione temerariâ postulabant,

Vestra Benigniras justè repulit, & Sinum sanctæ Matris Ecclesiæ eis aperire renuit non correctis:

In quo profectò honorem Universalis Ecclesiæ conservatum perpendimus, & Jus nostrum regium, quoad usurpata in ipsorum Rebellione, manere adhuc, dictarumCensurarum vigore, illibatum;

Undè vestræ Beatitudini graies & gratias referimus quas sufficimus & valemus.

Ad hæc, pie Pater, qualiter, exhortis nuper Discordiarum plantariis inter, Magnificum Principem, Dominum Karolum, Franciæ & Navarræ Regem, & Nos, super diversis Articulis, vestra Benignitas tàm præfatum Regem, quàm nos solicitavit, sæpiùs per Apostolica scripta salubriter exhortando, ut pacis assentiremus Tractatibus pro Guerrarum incommodis evitandis: A. D. 1325.

Qualiter etiam, subsequenter venerabiles Patres Archiepiscopum Viennensem, & H. Auriacensem Episcopum, tàm ad præfatum Regem, quàm ad nos, pro Pacis reformatione transmisistis, non excidit à vestræ memoriâ Sanctitatis; & quæ ipsi, circa hoc, agere studuerint, vestræ Mansuetudini, ante hæc tempora, seriatim meminimus nos scripsisse.

Et, quia ipsorum Nunciorum usi consilio,

Qui nobis dederunt intelligi, quòd Isabellæ, Reginæ Angliæ, Consortis nostræ carissimæ, præsentia prædicti Regis, Fratris sui, motiones complacaret,

Et quòd, ejus optentu, deberet omnis Discordiæ materia amputari,

Quódque, per, & propter eam nedùm Justitiam, set & favores & gratias multiplices assequeremur,

Ipsam Consortem nostram transmisimus ad partes illas, quæ ibidem demorata

A. D. 1325. rata est usque modo, non absque anxietate cordis nostri propter ipsius absentiam & moram diuturnam:
Edw. 2.

Ac deindè, pro ipsius Regis reverentiâ, per ipsorum Consilium, Patientiam præbuimus, ut idem Rex totum Ducatum Aquitaniæ ad Manus suas poneret, quousque sibi factum esset Homagium, quod petebat;

Ac postremò, spe nobis per eosdem attributâ quòd, facto Homagio, plena nobis esset Restitutio facienda, de assensu ipsius Regis, consulentibus dictis Nunciis vestris, eundem Ducatum, & cæteras Terras nostras, in Dominio ipsius Regis existentes, titulo Donationis perpetuæ transtulimus in Edwardum, Filium nostrum Primogenitum, ipsúmque ad præsentiam præfati Regis transmisimus, ad faciendum ipsi Regi Homagium, ut debebat; nec remansit in nobis hactenùs quin, pro Pacis conservatione, & Amoris fœdere nutriendo, faceremus omnia, quæ à nobis fuerant, sine Exhæredationis periculo, postulata.

Præfatus tamen Rex, recepto Homagio dicti Filii nostri pro prædicto Ducatu, partem ipsius Ducatûs ei verbotenus restituit, set Terram Agennensem, & nonnullas alias Terras dicti Ducatûs, ei hucusque restituere non curavit:

Et intelleximus quòd dicti Nuncii vestri, dicto negotio remanente taliter imperfecto, jam ad propria redierunt; de quo tædio afficimur, nec immeritò conturbamur: & timemus, nisi dicta fiat Restitutio, Pericula prioribus graviora verisimiliter poterunt formidari. A. D. 1325. Edw. 2.

Quamobrem Sanctitati vestræ totis desideriis supplicamus, quatinùs præfato Regi scribere, & apud eum efficaciter, solito vestræ Beatitudinis more, insistere dignemini, ut,

Amputatis radicitùs cujuslibet indignationis rancoribus, consideratisque Alligantiarum & Connexitatum multiplicum, inter ipsius Regis & nostras Domus regias, fœderibus, ante hæc tempora contractis, & variis firmitatibus vallatis,

Præfato Filio nostro, Nepoti suo (cujus honorem optare præsumitur Fœdere naturali) Ducatum integraliter restituat memoratum, ut prioris Amicitiæ fœdera inter ipsum Regem & nos illibata permaneant, & iterandi priorum discordiatum discrimina materia nullatenus præbeatur.

Conservet vos &c.

Dat. apud Shene decimo octavo die Octobris.

Ad Cardinales, super Petitione Scotorum rejecta.

A. D. 1325. An. 19. E. 2. Rot. 19. E. 2. m. 5.

VEnerabili in Christo Patri, Domino L. Dei gratiâ, sanctæ Mariæ in Viâ latâ Diacono Cardinali, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ, & Dominus Hiberniæ, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Ex zelo Justitiæ & affectione purissimâ novimus prodiisse, quòd Scotorum Petitioni,

Per quam revocari Censuras, contra ipsos, per vos, &, venerabilem Patrem, Dominum Gancelinum, tituli sanctorum Marcelini & Petri Presbiterum Cardinalem, tunc Sedis Apostolicæ in Angliâ Nuncios, ob ipsorum contemptus & Rebelliones multiplices, ritè & Canonicè promulgatas, postulabant,

Tàm prudenter & viriliter restitistis, quod, frustrati suo proposito, inanes ad propria redierunt, in quo profectò honorem Universalis Ecclesiæ (quæ correctis in humilitate Gremium apperit, & elatis exaggerare Pœnas consuevit) conservatum perpendimus, nobisque, quoad occupata per ipsos, Jus nostrum manere illibatum: A. D. 1325.

Vestræ igitur Sinceritati grates & gratias multiplices referentes, vos ex corde requirimus & rogamus, quatinùs in hiis, & aliis, quæ nos tangunt, juxta speratam fiduciam, Scutum protectionis pro nobis, contra Insurgentes ex adverso, more solito, vos velitis opponere, quòd honori nostro nil deperear, & efficiamur exinde obnoxii in hiis, quæ vobis & vestris noverimus grata fore.

Dat. apud Shene decimo octavo die Octobris.

Consimilis littera dirigitur Domino G. Dei gratiâ, tituli sanctorum Marcellini & Petri Presbitero Cardinali.

Dat. ut supra.

A. D. 1325. Edw. 2. A. D. 1325. Edw. 2.

De Tractatu super Negotiis Vasconiæ adhuc pendente.

A. D. 1325. An. 19. E. 2. Vasc. 19. E. 2. m. 6.

REX, dilecto & fideli suo, Johanni de Warennâ, Comiti Surriæ, Consanguineo suo carissimo, Salutem.

A Consideratione non excidit mentis nostræ qualiter, in partibus Vasconiæ, pro defensione Jurium Coronæ nostræ, demorati estis etiam ultra tempus, quod vobis, in Recessu vestro à partibus Angliæ, fuerat præfinitum; de quo vobis grates referimus speciales.

Et quia Dominus Rex Franciæ,

Quanquam receperit Homagium Edwardi, Comitis Cestriæ, Pontivi, & Montis Strolli, Filii nostri carissimi, de toto Ducatu Aquitaniæ,

Adhuc Terram Agenesii, & nonnullas Terras, de Ducatu prædicto, detinet in manu suâ; super quo, inter Nuncios nostros & Consiliarios ipsius Regis, adhuc Tractatus pendet, & ignoramus exitum Tractatûs ejusdem;

Vos rogamus & requirimus affectione, quâ possumus, cariori, quatinùs adhuc, in dictis partibus, præmissâ occasione, moram facere velitis cum gentibus vestris, quousque vobis aliud duxerimus demandandum. A. D. 1325.

Nos enim, quamcito scire poterimus exitum negotii supradicti, eum vobis insinuare curabimus, & mandabimus vobis nostram super hiis pleniùs voluntatem.

Nec tædeat vos tanti temporis expectatio ob dictam causam, quia nos talem ad hoc considerationem habere proponimus, quòd eritis exindè meritò contentati.

Et hoc Gentibus vestris insinuare velitis ex parte nostrâ, ipsos vobiscum ibidem morari ex causâ prædictâ facientes.

Dat. apud Shene decimo octavo die Octobris.

Consimiles Literæ diriguntur subscriptis, mutatis mutandis; videlicet,

Edmundo Comiti Kantiæ.
David de Strabolgi, Comiti Atholl.
Willielmo le Latimer.

De Treugis, inter Regem & Ducem Britanniæ prorogandis.

A. D. 1325. An. 19. E. 2. Pat. 19. E. 2. p. 1. m. 19.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

De fidelitate, & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis Patris, Johannis, Wyntoniensis Episcopi, & Johannis de Britanniâ, Comitis Richemundiæ, Consanguinei nostri carissimi, plenariè confidentes,

Ad prorogandum Treugas, seu sufferentiam, inter Nos, & Subditos nostros, ex parte unâ, & Johannem Ducem Britanniæ, Consanguineum nostrum, & suos Subditos, ex alterâ, nuper initas, à festo Omnium Sanctorum proximò futuro, per unum Annum proximò sequentem duraturas:

Et ad easdem Treugas, seu Sufferentiam, vallandum, & firmandum, modis & viis quibus melius expedire videbitur, præfatis, Episcopo & Comiti, & eorum alteri, plenam, tenore Præsentium, concedimus Potestatem;

Ratum, gratum, & firmum habituri quicquid per præfatos, Episcopum & Comitem, & eorum alterum, factum fuerit in præmissis. A. D. 1325.

In cujus &c.

Teste Rege apud Cippenham vicesimo die Octobris.

Per ipsum Regem.

ET mandatum est præfato Episcopo quòd,

Si Treugas prædictas, per præfatum Ducem & ipsum, prorogari & firmari contigerit, & idem Dux eas, pro se, & Subditis suis, observari mandaverit, infra Potestatem suam, & publicè proclamari,

Tunc Regem indè per suas literas certificet, ut eas consimiliter, infra Regnum proclamari & teneri Rex faciat.

Teste ut supra.

Memorandum quòd ista Patens liberata fuit per Cancellarium Johanni de Molyns, unà cum quodam Brevi clauso, dicto Episcopo deferendo.

De

De Copulis Conjugalibus in Hispania contrahendis.

A. D. 1325. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 25. dors.

REX, Nobili viro, & fideli suo, Arnaldo Guillielmi, Domino de Lescuno, Salutem, & sincerae dilectionis affectum.

Quàm benivolè & diligenter, ad mandatum nostrum, pro quibusdam Copulis conjugalibus, in Ispaniâ contrahendis, laborâstis, memoriter retinemus, & vobis exindè grates referimus speciales, & in hiis, quae vestro honori conveniunt, eâ consideratione, ac, ob laudabilem erga nos, in aliis, Gestum vestrum, promptiores volumus inveniri.

Et quia jam, pro finali expeditione dicti Negotii, ad dictas partes Ispaniae vos, &, dilectum Clericum nostrum, Magistrum Petrum de Galiciano, ordinavimus destinare, vosque in litteris de Credentiâ (quas Domino Regi Ispaniae transmittimus) duximus nominandos, A. D. 1325.
eò quòd prae caeteris informati estis de dicto negotio, & Magnatum partium illatum habetis notitiam, & de vestrâ prudentiâ fiduciam gerimus ampliorem,

Vos ex corde requirimus, & rogamus quatenùs, unà cum praefato Petro, velitis ad dictas partes, si quo modo poteritis, laborare ut, quod per vos super dictis Copulis laudabiliter est inceptum, vobis mediantibus, feliciter perduci valeat ad effectum.

Nos enim, super Praemissis, praefatum Petrum plenè informavimus de voluntate nostrâ, vobis ex parte nostrâ seriosiùs referendâ; cui in hiis, quae vobis dicet, fidem credulam praebeatis.

Dat. apud Cippenham vicesimo die Octobris.

Ad Comitem Hollandiae, super Literis de Conductu hinc inde mittendis.

A. D. 1325. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 20. d.

REX, Nobili viro, Guillielmo Comiti Hollandiae & Selandiae, ac Domino Frisiae, amico suo carissimo, Salutem, & sincerae dilectionis affectum.

Referente, dilecto nobis, Ricardo de Betoyne, Majore Mercatorum de Stapulâ, intelleximus quòd vos Litteras vestras de Conductu Mercatoribus & Gentibus, de Regno nostro oriundis, veniendi infra Terras Dominii vestri, cum Rebus & Mercimoniis suis, morandi ibidem, & abindè recedendi, usque ad Octabas Paschae proximò futuras, concessistis; & voluistis quòd Nos consimiles Litteras de Conductu Mercatoribus & Gentibus vestris, infra Regnum nostrum venientibus, fieri, & vobis mitti faceremus;

Super quo eramus, non immeritò, admirati, cùm non credamus inter Nos & Vos, nostros & vestros Subditos, Pacis & Amicitiae Foedera fuisse in aliquo violata; per quod videbatur nobis hujusmodi litteras de Conductu necessarias non fuisse:

Quamquam enim inter aliquos de nostris & vestris Subditis, de Dampnis & Injuriis, supra Mare hinc indè illatis, aliquae Contentiones sint exortae, super A. D. 1325.
quibus, amicabiliter pacificandis, certus dies & locus statuti sunt, sicut nôstis; ex hoc tamen non decet inter Nos & Vos, ac nostros & vestros Subditos, Guerrarum, seu Rancorum discrimina suscitari.

Nec Mercatores, aut Piscatores, de Dominio vestro, qui infra idem Regnum venerunt, & hactenus indies veniunt cum Bonis & Rebus suis, fuerunt, nobis scientibus, molestati in aliquo, seu gravati.

Ne tamen, si hujusmodi litterae de Conductu à nobis non fierent, vestra prudentia possit ex hoc aliqualiter commoveri, hujusmodi litteras de Conductu fieri, & vobis mitti mandavimus per praesentium Portitorem; vobis significantes quòd intentionis nostrae non existit, nec vos hoc intendere credimus, quòd, effluxo dicto tempore, mutua Communio inter nostros & vestros Subditos aliqualiter impediatur; Set quòd Pacis & Amoris integritas inter ipsos vigeat, & inviolabiliter conservetur.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo septimo die Novembris.

Rex

A.D. 1325. Edw. 2 — A.D. 1325. Edw. 2.

Rex respondet literis Regis Franciæ: dolet Reginam & Edwardum Primogenitum (quos, facto Homagio, statim redituros crediderat) nondum redire velle quod de Hugone le Despenser minime timendum est: & Prætensiones ad absentiam excusandam, frivolæ.

A.D. 1325. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 2. d.

TResscher & Tresame Frere, nous avoms resceu, & bien entendu voz lettres, a nous livereez par, L'onourable Piere en Dieu L'Evesque de Wyncestre, & ce q'il nous ad dit, de bouche, sur les choses, contenues en voz dites lettres.

Et quant a ceo, que vous nous avez mande, Tresscher Frere, que nous avez entenduz par Gentz, dignes de foi, que nostre Compaigne, la Roigne d'Engleterre, ne ose venir par devers nous pur paril de sa vie, & doute q'ele ad de Hugh le Despenser.

Certes, Tresame Frere, il ne covient pas q'ele se doute de lui, ne de nul autre homme vivant en nostre Roialme; quar, pat Dieu, il ny ad Hugh, n'autre vivant en nostre Poair, que mal la vousist, & nous le puissoms sentir, que nous le lui chastirians en manere, que autres prenderoient ensample; & ce est, & a este, & touz jours serra nostre entiere volente, & assez ent avoms le Poair la Dieu mercy.

Et, Tresscher & Tresame Frere, sachez certinement que nous, ne purrioms uncques appercevir, en privee, n'en apert, en dit, n'en fait, n'en contenance, qil ne se ad porte, en touz pointz, vers nostre Compaigne, come faire doit a sa Tresschere Dame.

Mes, quant nous remembroms les amiables contenances & paroles d'entre eux, quels nous avoms veu: & les grant amistes, q'eles lui tendist sur son aler outre mier; & les amiables lettres, queles ele lui ad ore tart mandee (les queles il nous ad monstre) nous, en nulle manere, ne pooms creere que nostre Compaigne, de lui meismes, puisse tiele chose en crendre de lui (quoi que nul lui ad fait entendant par malveise envie) ne nous ne le purrioms en nulle manere creere de lui; eiuz quidoms, de certein, que, apres nostre corps, c'est le homme, de nostre Roialme, que plus de honour la voudroit, & ce lui ad touz jours monstre, & ceo vous tesmoignoms en bone verite.

Et vous prioms, Tresscher Frere, que vous ne voillez foi donner a ceux, que autre vous font entendant; einz voillez foi doner a nostre ceste veritable tesmoignance; qar nous avoms, & devoms par reson, avoir plus grant conissance de ceste chose, que autre. A.D. 1325.

Par qoi, Tresscher & Tresame Frere, uncore vous prioms, si especialment, come nous purroms, que, pur honur de vous & de nous, & de nostre dite Compaigne, vous voilliez taut faire, q'ele reveigne par devers uous a plus en haste q'ele purra; qar certeinement nous sumes molt desesez par la reson, que nous avoms tant desporte la compaignie de lui: queu chose nous ne eussoms en nulle manere fait, si noun par la grant Seurte & Fiaunce ne nous avioms, & avoms en vous, & en vestre bone foi, q'ele revendroit a nostre volente.

Auxint vous prioms, Tresscher & Tresame Frere, que vous voillez graciousement espleiter & tost deliverer Edward nostre Tresscher Fitz eisne, vestre Neveu, & les rendre les terres de la Duchee queles vous tenez, pur amur & affection que vous avez a lui, & qil ne soit Desherite, queu chose nous entendoms pas que vous voudriez.

Et auxint nous vous prioms, Tresscher & Tresame Frere, que vous lui soeffrez venir par devers nous, ove tote la haste qil purra, si come lui eut mandoms; qar nous avoms grant volunte de lui veer, & parler, & touz jours feut nostre volente qil revendroit devers nous, tantost L'omage fait, & quele heure que nous lui manderioms.

Et, Tresscher & Tresame Frere, come n'aidgaires, au temps que, L'onourable Piere en Dieu, Wautier Evesque d'Excestre, feust par devers vous, nous estoit certeinement fait entendant, que ascuns, de noz Enemys & Banniz, par de la, lui gauterent davoir fait mal de son corps, s'ils eussent veu le temps: &, pur tieuz parils eschure, & pur grosses busoignes, que nous avioms a faire de lui, lui mandissiens, fermement enjoignantz, sur la Foi & la Ligeance, q'il nous devoit q'l se hastoit devers neus totes autres

A.D.1325. Edw. 2. autres choses lessee, en la plus seure manere, q'il poeit, pur lui meismes sauver.

Vous prioms en tant, come nous pooms, que de ceo, que le dit Evesque vint sodenment a nous des dites parties, lui voillez avoir pur eschuse, & entendre qil ne le fist par autre enchesoun si noun par les causes susdites. A.D.1325. Edw. 2.

Don. a Westm. le primer jour de Decembr.

Consimiles litteræ, unà cum dictis Transcriptis, in eisdem litteris inclusis, diriguntur subscriptis; videlicet,

Domino Archiepiscopo Remens. *Episcopo Landunen.* *Episcopo Beluacen.* *Duci Burgundiæ Consanguineo,* *Duci Britanniæ Consanguineo,* *Comiti Flandriæ Consanguineo,* *Comiti Valesiæ Consanguineo,* *Abbati sancti Dionisii,* *Domino Gauchero de Chastillon Constabulario Franciæ.*	Amicis & Paribus Franciæ.	*Domino Miloni Domino de Noere.* *Comiti Dien.* *Archiepiscopo de Roan,* *Episcopo de Lengres,*	Paribus.
		Domino de Cossi, *Lodewico Comiti de Clermont,* *Roberto de Arteys Comiti de Beaumont,*	Consanguineis & non Paribus.

A ees treis feut escrit, eome as autres, Jesque senveioms a vous come a nostre chere amix, & adonques fu dit si come nous avoms fait as Piers & as Grantz de France &c.

Litera ejusdem argumenti ad Isabellam Reginam.

A.D.1325. An.19. E. 2. Claus.19.E.2. m. 2. dors.

DAME, sovente foiz, nous vous avoms mandez, auxibien devant l'Omage, come apres, que, pur le grant desir, que nous avoms que vous feussetz pres de nous, & le grant defeese de quoer de vestre si longe absence, entendanz auxi come vous feussiiez pur ce en grant meschief, venissez par devers nous od tote haste, totes excusacions cessantes.

Mais, devant l'Omage vous nous estees excusee par cause de l'Avancement des busoignes: & ore nous avez mandee par, l'Onurable Piere, l'Evesque de Wyncestre, od voz letres de Creaunce, que vous ne vendreez poiur a ore, pur peril & doute de Hugh le Despenser; dount nous merveilioms tant come nous pooms; plus desicome vous estes lodis portee vers lui, & il vers vous, en nostre presence, si amlablement; & meement, a vestre departir, par si especiales promesses, contenaunces, & autres mostrances de tresfiable amiste, & puis, par voz tresespeciales lettres, a lui, de tardive date, envoies; queles il nous ad monstre.

Et certes, Dame, nous savoms de verite, & enci savez vous, quil vous ad touz jours procurez vers nous rout l'onur q'il ad peu; ne a vous unques mal, ne vileny, n'estoit fair, puis que vous entrastes nostre compaignie, par nulli abet & procurement, si noun par aventure que ascune foiz, par cause de vous mesmes, si vous voillez bien remembrer, nous vous deissiers, asseer secreement, ascunes paroles de chasteement, come affiert, sanz autre durete, & ne deussietz, tant pur Dieu & la Lei de seinte Eglise, come pur l'onur de nous & de vous, noz Comandementz pur rien terrien trespasser, mie nostre compaigne desporter. A.D.1325.

Et trop nous desplerroit que, de puis que l'Omage est faite a nostre Trescher Frere, le Roi de France, & nous sumes en si bone voie d'amur, que ore vous, que nous envoiasmes pur Pees, fuissez enchesoun de nulle distance entre nous (que Dieu defende) & meement par enchesons faintes & nient veritables.

Par qai nous vous mandoms, & chargeoms, en quanque nous pooms, que tores celes enchesouns feintes, & autres choses lessees, & excusacions cessantes, veignez a nous od tote haste.

Kar a ceo, que le dit Evesque nous ad reporte, nostre dir Frere, le Roi de France, vous ad faite dire, en sa presence, que, contre la forme de vestre Conduyt, vous ne serriez destorbee, & pur reen ne targez, que vous ne veignez, si come Vous Nous tenez purveste Seignur, & Nous a estre nostre femme.

Et, quant a voz despenses, quant vous serrez venue, come Femme doit

A. D. 1325. Edw. 2. faire a son Seignur, nous en ordenerom̃s ensi que vous n'averez defaute des choses, que vous appartenent, par quoi Nous, ou Vous puissoms en nul point estre deshonourez.

Auxint voloms, & vous mandoms, que vous soeffrez, & facez, nostre Trescher Fitz, Edward venir par devers nous, a plus en haste q'il purra, solonc ceo que nous lui mandoms; & ceo en nulle manere ne lessez; qar nous en avoms mult grant desir de lui veer & parler.

Et come n'adgaires, au temps que, l'Onerable Piere en Dieu, Wauter Evesque d'Excestre, feust par devers vous, nous estoit certeinement fait entendant, que ascuns de noz Enemiz, & Banniz par de la, lui gaiterent d'avoir fait mal de son corps, s'ils eussent veu le temps; &, par tiels parils e seure, & pur grosses busoignes, que nous avions a faire de lui, lui mandissoms, fermement enjoignantz, sur la Foi & la Ligeance, qu'il nous devoit, qu'il se hastast devers nous, totes autres choses lessez, en la plus seurs manere, qu'il poeit, pur lui mesmes salver, voloms & vous mandoms que de ceo, que le dit Evesque vint sodeinement a nous des dites parties, lui eiez pur escuse, & entendez qu'il ne le fist par autre encheson, si noun par les causes susdites. A. D. 1325. Edw. 2.

Don. a Westm. le primer jour de Decembr.

Rex ad Filium, quem, habita venia a Rege Franciæ, festinanter cum Matre, vel sine Matre, sub Paterna benedictione repatriare jubet.

A. D. 1325. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 2. dorf.

TRescher Fiutz, tot soiez vous joesue, & de tendre age, remembrez bien ceo que nous vous Chargeasmes, & Comandasmes, a vestre departir de nous, a Doure, & de ceo que vous nous respondistes lors, dount nous vous savions molt bon gre, & ne trespassez, ne contrevene, en nul poynt, ce que nous vous Chargeasmes adounque pur nully.

Et, puis q'il est ensi, que vestre Homage est resceu, esploitez vous devers nostre Trescher Frere le Roi de Fraunce vestre Uncle, & parnez vestre conge de lui, & venez, par devers nous, en la compaignie, nostre Trescher Compaigne, la Roine, vestre Mere, si ele veigne tantost. A. D. 1325.

Et, si ele ne veigne, venez vous, oue tote haste, sanz plus longe demoere; car nous avoms tresgrant desir de vous veer, & parler; Et ceo ne lessetz, en nulle manere, ne pur Mere, ne pur autri, sur nostre beneizon.

Don. a Westm. le second jour de Decembr.

Ad Papam, super præfatis Negotiis, per Nuncium specialem exponendis.

A. D. 1325. An. 19. E. 2. Rom. 19. E. 2 m. 4.

PApæ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Novit, Pater sancte, vestra Circumspectio, & prudenter attendit, qualiter, super reformatione Pacis & Amicitiæ, inter Dominum Regem Franciæ, fratrem nostrum, & nos, Paternæ suasionis monita, &, Venerabilium Patrum Archiepiscopi Viennensis, & H. Auriacensis Episcopi (quos eâ de Causâ, tàm ad præfatum Regem, quàm ad Nos transmisistis) deliberato Consilio sumus hactenus, cum omni diligentiâ, prosecuti; nec vestram credimus latere Sanctitudinem, ad quem exitum præmissum negotium est deductum.

Et quia, Pater sanctissime, gestarum rerum seriem, & nostræ intentionis desiderium Scripto vestræ referre Clementiæ longum foret, dilectum Clericum nostrum, Magistrum Willielmum de Weston, Canonicum Lincolniæ, Juris Civilis Professorem (super hiis ad plenum informatum) ad præsentiam vestræ Beatitudinis duximus destinandum; A. D. 1325.

Supplicantes humiliter & devotè, quatinus eidem Clerico nostro benignum præbere auditum, & in hiis, quæ vobis exposuerit super præmissis, fidem dignemini credulam adhibere, & super hiis apponere Remedium salutare.

Conservet &c.

Dat. apud Westmonasterium quinto die Decembris.

Ad

A.D.1325. Edw. 2. A.D.1325. Edw. 2.

Ad Cardinales.

A.D.1325. An. 19. E. 2. Rom. 19. E. 2. m. 4. VEnerabili in Christo Domino G. Dei gratiâ, tituli sancti Ciriaci in Termis Presbitero Cardinali, amico suo carissimo, Edwardus &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Quæ super reformatione Pacis & Concordiæ, inter Dominum Regem Franciæ, fratrem nostrum, & nos, hucusque gesta sunt: & ad quem exitum ipsa negotia sunt deducta; quæ etiam (quod displicenter recolimus) jam noviter emerserunt, eò confidentiùs vestræ Paternitati denudamus, quò certiùs confidimus vos Nos, & honorem nostrum, teneriùs diligere, & Regni nostri tranquilitatem ardentiùs affectare.

Et, quia præmissa, per ordinem, vestræ insinuare Prudentiæ longum foret, dilectum Clericum nostrum, Magistrum Willielmum de Weston, Canonicum Lincolniæ, Juris Civilis Professorem (super præmissis plenariè informatum) ad vos duximus destinandum; A.D.1325.

Benivolentiam vestram vorivè & cum fiduciâ exorantes, quatinùs eidem Clerico nostro, in hiis, quæ vobis dicet super negotiis antedictis, fidem præbere velitis indubiam, &, pro appositione remedii salutaris, penes Dominum Summum Pontificem (cui super hiis scribimus) Opem & Consilium apponere oportuna.

Dat. apud Westmonasterium quinto die Decembris.

Consimiles literæ diriguntur subscriptis; videlicet,

Domino G. Dei gratiâ, tituli sanctorum Marcelini & Petri Presbitero Cardinali.
Domino B. Dei gratiâ, Sanctæ Mariæ in Aquiro Diacono Cardinali.
Domino A. Sancti Eustachii Diacono Cardinali.
Domino N. Sancti Adriani Diacono Cardinali.
Domino L. Sanctæ Mariæ in Viâ latâ Diacono Cardinali.
Domino A. Sanctæ Mariæ in Porticu Diacono Cardinali.
Domino P. Sancti Angeli Diacono Cardinali.
Domino G. Sanctæ Luce in Cilice Diacono Cardinali.
Domino P. Episcopo Portuen. Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali.
Domino G. Episcopo Sabinen. Cardinali.
Domino Archiepiscopo Vienen.
Petro de Via Militi, Nepoti Domini Papæ.
Arnaldo de Doza, Domini Papæ Germano.
Domino P. tituli Sanctæ Susannæ Presbitero Cardinali.
Domino J. Dei gratiâ, Sancti Theodori Diacono Cardinali.
Domino Vitali, Dei gratiâ, Episcopo Albanen. Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Carnali.
Domino Reymundo de Farges, Dei gratiâ, Sanctæ Mariæ Novæ Diacono Cardinali.

De Scrutinio faciendo pro Literis Coronæ præjudicialibus.

A.D.1325. An. 19. E. 2. Pat. 19. E. 2. p. 1. m. 12. REX omnibus Ballivis & fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm constituerimus, dilectum & fidelem nostrum, Nicholaum Kyrel, Capitaneum & Admirallum Flotæ nostræ, omnium Navium ab Ore Aquæ Tamisiæ, tàm Quinque Portuum, quàm aliorum Portuum & locorum, per Costeram Maris, versus partes occidentales, quamdiu nobis placuerit, prout in Literis nostris Patentibus, inde confectis, pleniùs continetur,

Dedimus ei Potestatem Scrutandi, in singulis Portubus, & locis aliis, per Costeram prædictam, omnes & singulos, Regnum nostrum ingredientes, utrum aliquæ Literæ, nobis aut Fidelibus nostris præjudiciales, seu suspectæ, deferantur: A.D.1325.

Et omnes illos, penes quos hujusmodi Literæ repertæ fuerint, cum Literis illis arestandi:

Et ipsos ad Nos mittendi:

Seu in Prisonis nostris, si fortè tunc fuerimus in remotis, salvò custodiri faciendi:

Necnon deputandi, alios sub se (pro quibus respondere voluerit) ad Scrutinium prædictum in locis prædictis faciendum;

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Nicholao, & Deputatis ab eo, in præmissis,

A. D. 1325. Edw. 2. missis, fitis Intendentes, Consulentes, & Auxiliantes, quotiens, & quando, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis requisiti.

Nolumus tamen quòd, eo prætextu, capiatur occasio, seu materia invadendi, vel gravandi Mercatores, aut alios per Mare transeuntes.

In cujus &c. quamdiu nobis placuerit, duraturas. A. D. 1325. Edw. 2.

Teste Rege apud Turrim Londoniæ decimo die Decembris.

Per ipsum Regem.

De Armis militaribus suscipiendis.

A. D. 1325. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 16. d.

REX Vicecomiti Eborum Salutem.

Cùm nuper, per totum Regnum nostrum, publicè fecerimus proclamari, quòd omnes illi, qui habeant Quadraginta Libratas Terræ vel Redditûs, aut Feodum unius Militis integrum, valens Quadraginta Libras per Annum, & ea, per Tres Annos integros, tenuerant, sive de nobis, sive de aliis tenerent, & Milites non essent, Arma Militaria susciperent ante Festum Sancti Michaelis, Anno Regni nostri Decimo septimo, vel in eodem Festo ad ultimum:

Ac quidam Finem fecerint nobiscum, pro Respectu habendo, de hujusmodi Armis suscipiendis, usque ad certos dies, jam præteritos, & Arma hujusmodi nondum susceperunt:

Et quidam alii nec Arma illa suscipere, nec Finem nobiscum facere hactenus curaverunt, in nostri & dictæ Proclamationis nostræ contemptum manifestum; quorum punitionem ad Nos ad præsens reservamus:

Nos, volentes dictam Proclamationem effectui debito mancipari, ordinavimus, pro defensione Regni nostri, quòd omnes illi, qui Quadraginta Libratas Terræ vel Redditûs, juxta verum valorem eorundem, aut Feodum unius Militis integrum, valens per Annum quadraginta Libras, habent, & ea per Duos Annos tenuerint, sive de nobis, sive de aliis teneant, & Milites non sunt, Arma Militaria suscipiant citra Festum Paschæ proximò futurum, vel in eodem Festo ad ultimum: A. D. 1325.

Et ideò tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd, in pleno Comitatu tuo, publicè facias proclamari, quòd omnes illi, de Ballivâ tuâ, qui habent Quadraginta Libratas Terræ vel Redditûs, juxta verum valorem eorumdem, aut Feodum unius Militis integrum, valens Quadraginta Libras per Annum, & ea per Duos Annos tenuerint, de quocunque teneant, & Milites non sunt, Arma Militaria, sub gravi forisfacturâ nostrâ, suscipiant, citra dictum Festum Paschæ, vel in eodem Festo, ut est dictum.

Et de nominibus illorum, qui tantum Terræ vel Redditûs, seu hujusmodi Feodum, in Ballivâ tuâ, habent, & ea tenuerint per duos Annos, sicut prædictum est, nobis, sub Sigillo tuo, constare facias citra dictum Festum Paschæ; Remittens nobis hoc Breve.

Et scias quòd de gestu tuo, quoad præsentis executionem mandati, & præcipue quoad Certificationem, per te de nominibus prædictis faciendam, inquiri faciemus; &, si in culpâ, seu negligentiâ, te inveniri contigerit, ad Te, & Tua, non immeritò, graviter capiemus.

Teste Rege apud Turrim Londoniæ duodecimo die Decembris.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est singulis Vicecomitibus per Angliam.

Ne quis, prætextu litterarum Papalium, aliqua, Juri Coronæ præjudicialia, attemptare præsumat.

A. D. 1325. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 17. d.

REX, venerabili in Christo Patri, W. eâdem gratiâ, Cantuariensi Archiepiscopo, totius Angliæ Primati, Salutem.

Volentes conservationi Jurium Coronæ nostræ, prout ad hoc vinculo astringimur Juramenti, modis & viis, quibus poterimus, providere: & illorum conatibus, qui hujusmodi Jura decurtare, seu diminuere moliuntur, resistere, prout decet; A. D. 1325.

Vobis mandamus, in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quòd, si aliquæ litteræ Papales, seu aliæ quæcunque (in quibus aliqua nobis, seu Juri Coronæ nostræ,

aut

A.D. 1325. Edw. 2. aut Populo nostro, præjudicialia sint contenta) vobis delatæ fuerint, seu exnunc deferri contigerit, exequendæ, eis, nobis inconsultis, executioni nullatenus demandetis; nec quicquam, quod in nostri, & regiæ dignitatis nostræ præjudicium, cedere poterit, attemptetis, aut per Officiales, seu Ministros vestros, attemptari aliqualiter permittatis.

Taliter, in hac parte, vos habentes, quòd quicquam in diminutionem Jurium, Coronæ nostræ (ad quorum defensionem, ex debito Fidelitatis & Legeantiæ vestræ, astricti estis) non fiat, seu aliqualiter attemptetur, per quod ad vos, tanquam ad Violatores eorumdem Jurium, capere, ut convenit, debeamus. A.D. 1325. Edw. 2.

Teste Rege apud Sanctum Edmundum vicesimo secundo die Decembris.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Domino W. Eborum Archiepiscopo Angliæ Primati.
Domino L. Dunolm. Episcopo.
Domino J. Karln. Episcopo.
Domino H. Lincoln. Episcopo.
Domino J. Wynton. Episcopo.
J. Cicestrens. Episcopo.
Th. Wygorn. Episcopo.
R Sarum. Episcopo.
R. Coventr. & Lich. Episcopo.
J. Bathon. & Wellen. Episcopo.
H. Roffen. Episcopo.
W. Exon. Episcopo.
S. London. Episcopo.
J. Landavens. Episcopo.
D. Menevens. Episcopo.
J. Eliens. Episcopo.
A. Bangorens. Episcopo.
Assavens. Episcopo.
Priori Dunolm.
Priori de Bridelyngton.
Priori Sancti Swythini Wynton.
Priori Sancti Johannis Jerlm. in Anglia.
Abbati de Waltham.
Abbati de Abyndon.
Abbati de Bello loco Regis.
Abbati de Leycestr.
Abbati Westm.
Abbati de Langedon.
Abbati de Burgo Sancti Petri.
Abbati beatæ Mariæ Eborum.
Abbati de Colcestr.
Abbati de Ramseye.
Abbati de Thorneye.
Abbati de Rodynges.
Abbati de Thornton.
Abbati de Evesham.
Abbati de Osneye.
Abbati de Hida juxta Wynton.
Abbati de Cirencestr.
Abbati de Wynchecomb.
Abbati de Seleby.
Abbati Sancti Petri Glouc.
Abbati Glaston.
Abbati de Langeley.
Abbati de Croilond.
Abbati de Waleden.
Abbati Sancti Augustini Cantuar.
Abbati de Sancto Albano.
Abbati de Sancto Edmundo.

De Maritagio Filii Regis in Hispania.

A.D. 1326. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 17. d.

REX, Nobili mulieri, Dominæ Majoræ Garciæ Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Retulerunt nobis Nuncii nostri, quos nuper ad partes Ispaniæ, pro quibusdam Copulis conjugalibus ibidem contrahendis, miseramus, quàm benignè & honorificè eos in dictis partibus pertractâstis; de quo vobis grates referimus speciales.

Et quia Nobis relatum est quòd, penes Vos, ab aliquibus prædicatur, quòd Edwardus, filius noster Primogenitus, alibi in partibus Franciæ deberet per nos maritari, & ex hoc quamplures Magnates partium illarum commoventur; vestræ Dilectioni notum esse volumus, quòd non est ibidem maritatus, nec super hoc Tractatus habetur, & nostræ voluntatis aut intentionis nequaquam existit, quòd dictus Filius noster alicubi copuletur, nisi ubi aliàs, per dictos Nuncios nostros, Tractatum extitit. A.D. 1326.

Et, ob hanc causam, jàm, dilectum Clericum nostrum, Magistrum Petrum de Galiciano, ad dictas partes Ispaniæ transmisimus pro hiis, quæ aliàs tractata fuerant, prout decet, firmitate vallandis.

Et insuper, Domino Summo Pontifici, per nostras literas speciales, duxi-

A.D. 1326. Edw. 2. mus supplicandum, ut pro eo, quòd Personæ conjungendæ Consanguinitatis gradu se attingunt, dispensare dignetur super hujusmodi Copulâ de plenitudine potestatis Apostolicæ. A.D. 1326. Edw. 2.

Dat. apud Sanctum Edmundum primo die Januarii.

De Scrutinio pro Literis suspectis.

A.D. 1326. An. 19. E. 2. Pat. 19. E. 2. p. 1. m. 7.

REX, dilectis & fidelibus suis, Willielmo de Grey, & Johanni de Shelnyng, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm ordinaverimus, pro defensione Regni nostri, quòd in singulis Portubus ejusdem Regni, per certos fideles nostros, diligens Scrutinium fiat super Literis quibuscumque, a partibus transmarinis in Regnum nostrum deferendis, vel ab eodem Regno ad partes Exteras portandis,

Et quòd omnes & singulæ Literæ, Nobis, seu Coronæ nostræ, præjudiciales, aut suspectæ, ad nos deferantur, vel mittantur, antequam Executio fiat de eisdem,

Et Nobis datum sit intelligi quòd quamplures, hujusmodi literas deferentes, dictum Scrutinium declinare volentes, in Navibus & Batellis, per Costeram Aquæ Tamisiæ, inter Recolure, Greyston, & Whitstaple, frequenter ad terram ponuntur, & Literas illas quo voluerint deferunt; unde nobis & Regno nostro dampna & pericula poterunt evenire,

Nos, hujusmodi Periculis obviare volentes, & de fidelitate vestrâ confidentes, assignavimus vos, conjunctim, & divisim, ad custodiendum omnia loca, per Costeram dictæ Aquæ Thamisiæ, inter prædictas Villas de Recolure, Greyston, & Whitstapel:

Et ad diligens Scrutinium in omnibus & singulis locis, ubi Naves applicant, vel applicare poterunt, per Costeram prædictam, inter prædictas Villas, faciendum, tàm videlicet de illis qui Regnum nostrum ingredi, quàm de illis qui idem Regnum egredi voluerint:

Et ad omnes illos, penes quos hujusmodi Literæ præjudiciales, aut suspectæ, repertæ fuerint, unà cum literis illis, arestandum, & sub aresto hujusmodi per Vicecomites, in quorum Ballivis reperti fuerint, custodiri faciendum, quousque aliud indè duxerimus demandandum: A.D. 1326.

Et ideò vobis mandamus, quòd ad præmissa, omnia & singula, facienda & exequenda, in formâ prædictâ intendatis:

Et nos de nominibus illorum, quos, præmissâ occasione, arestari contigerit, & causis arestationum hujusmodi, de tempore in tempus, per vestras Literas, certificetis: & Literas præjudiciales, & suspectas, hujusmodi ad nos mittatis cum celeritate, quâ poteritis, ut indè fieri faciamus quod de Consilio nostro fore viderimus faciendum.

Volumus autem, & Vicecomiti nostro Comitatûs prædicti, ac omnibus Ballivis & fidelibus nostris, super Costeram prædictam, damus, tenore præsentium, in mandatis, quòd vobis, & cuilibet vestrûm, in præmissis, intendentes sint, & auxiliantes, quotiens, & quando per vos, vel aliquem vestrûm, super hoc, ex parte nostrâ, fuerint præmuniti.

Et quòd idem Vicecomes omnia corpora, per vos, vel aliquem vestrûm, præmissâ occasione, arestata, à vobis, & quolibet vestrûm, recipiat, & ea in Prisonâ nostrâ salvò custodiri faciat, donec aliud indè præceperimus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Hanle tertio die Januarii.

Per ipsum Regem.

Ad Papam, de non concedendo Dispensationem Rege inconsulto.

A.D. 1326. An. 19. E. 2. Rom. 19. E. 2. m. 3.

PApæ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Crescente hominum malitiâ, & mole peccaminum exigente, undique mala prosiliunt, pullulat Seges Zizaniæ, ac Scandala oriuntur, vertitur Fides in Perfidiam, &, ex Amoris desiderio, latens odium Arma sumit.

Ecce! enim, Pater reverende, ut vestra benè novit Circumspectio, pro reformatione Pacis & Concordiæ inter, Magnificum Principem, Regem Franciæ, Fratrem nostrum, & Nos, vestris optemperantes Monitis, ac Nunciorum vestrorum (quos eâ de causâ ad partes Angliæ & Franciæ destinâstis) Consilia prosequentes, primò Consortem nostram, ac demùm Edwardum, filium nostrum A.D. 1326.

strum

A. D. 1326. Edw. 2. strum Primogenitum, ad dictas partes Franciæ transmisimus; sperantes, per eorum præsentiam, inter Fratrem nostrum, & Nos (sicut & nobis certitudinaliter promissum fuerat) Pacis & Amicitiæ Fœdera debere integraliter reformari; set, ad quem exitum ipsa negotia sunt deducta, vestræ Mansuetudini scripsimus non est diù.

Verùm quia tàm dicta Consors nostra, quàm dictus Filius noster, exterorum consiliis (quod displicenter referimus) jam reguntur: & Nobiles & Magnates (quos ipsorum Obsequiis & Consiliis deputaveramus) licenciati ab eis, ad Nos in Angliam redierunt; nobisque datur intelligi quòd aliqui dictum Filium nostrum, contra nostrum assensum & voluntatem, maritare proponunt; de quo turbamur, nec immeritò, & movemur;

Vestræ Beatitudini (ad quam, velut ad singulare Refugium, semper recurrimus) supplicamus affectione, quâ possumus, ampliori, quatinùs, si pro Dispensatione aliquâ impetrandâ, super Conjunctione matrimoniali ipsius Filii nostri, cum aliquâ de Consanguinitate suâ, per quoscumque, vestræ Sanctitati contigerit supplicari, eam prorsus denegare dignemini, quousque nos hujusmodi Copulationi assensum præbuerimus, & vobis inde miserimus preces nostras; præsertim cùm nec Juri nec Rationi conveniat quòd, absque nostrâ voluntate & assensu, alicui maritetur. A. D. 1326. Edw. 2.

Cæterùm, Pater Sancte, cùm pluries dictæ Consorti nostræ mandaverimus, ut ad Nos rediret in Angliam (prout aliàs vobis meminimus nos scripsisse) nec ipsa hucusque venire curaverit (quamquam Causa non subfuerit, Deus novit, nec Mundus ignorat, quare se à nobis deberet subtrahere, aut nostrum Consortium declinare) placeat quæsumus vestræ Mansuetudini, juxta Officii vestri debitum, talè & tàm salubre Remedium apponere in hac parte, quòd auferatur Exempli pernicies, & Paternâ provisione hinc indè Animarum saluti consulatur.

Conservet &c.

Dat. apud Haule tertio die Januarii.

Ad Comitem Hollandiæ, super Querela Mercatorum.

A. D. 1326. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 15. d. REX, Nobili viro, Domino Guillielmo, Hanoniæ, Hollandiæ, & Selandiæ Comiti, & Domino Frisiæ, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Litteras vestras, nobis per præsentium Bajulum præsentatas, recepimus, & quæ continebantur in eisdem audivimus quàm benignè.

Super eo autem, quod nobis scripsistis, aliquos homines Opidi vestri de Zirize, per Malefactores de Regno nostro, post datum à nobis Conductum omnibus Mercatoribus de Dominio vestro, fuisse nequiter interfectos supra Mare, & Bonis suis spoliatos, sicut ex Querelâ ipsorum opidanorum vestrorum vobis extiterat demonstratum; quo prætextu diem, condictum, seu statutum, pro reformatione Concordiæ, inter nostros & vestros Subditos, super Dampnis & Injuriis, hinc indè datis, servari non fecistis;

Dilectioni vestræ volumus notum fieri, quòd Nos certos fideles nostros, ad tractandum cum Nunciis vestris, in Civitate Londoniæ, ad diem statutum, si eos voluistis destinâsse, super plenâ Reformatione pacis & concordiæ, inter ipsos, vestros & nostros Subditos, & ad satisfaciendum pro nostris Subditis, &, vice versâ, hujusmodi Satisfactionem, secundum rationis exigentiam, recipiendum assignaveramus cum Potestate plenariâ in hac parte; &, si quæ contra Conductum, à nobis datum, fuissent per nostros Subditos attemptata (quamquam nobis indè querimonia delata non extitit usque modo) Intentionis nostræ extitit, & existit, quòd ea, ante omnia, fuissent debitè emendata, &, ut nobis visum est, expediens fuisset, ut eâ occasione observatus fuisset dictus dies, & Tractatus habitus pro reformatione præmissorum. A. D. 1326.

Undè vestræ Prudentiæ significamus quòd per Nos non stetit, quin ea, quæ sic Condicta fuerant, fuissent debitè adimpleta; & quòd parati sumus, & semper erimus vobis, ac cæteris omnibus, de nostris Subditis conquerentibus, per viam Justitiæ, seu amicabilis Concordiæ, in omnibus facere quod justum fuerit & consonum rationi.

Dat. apud Norwycum vicesimo secundo die Januarii.

Ad

A. D. 1326. Edw. 2.

Ad Burgomagistros Brugenses de Sufferentia proroganda.

A. D. 1326. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 15. d.

REX, dilectis sibi, Burgimagistris, Scabinis, Consulibus, & toti Communitati de Bruges in Flandriâ, Salutem.

Super eo, quod nobis per vestras litteras intimâstis, qualiter ad diem, statutum pro reformatione Concordiæ, inter nostros Subditos, & Homines, & Mercatores terræ Flandriæ, super Dampnis & Injuriis, hinc inde datis, videlicet, ad Festum Sancti Hillarii proximò præteritum, certos Nuncios cum Potestate sufficienti, prout condictum fuerat, transmittere nullatenus potuistis, tùm propter absentiam Domini vestri Comitis Flandriæ, tùm propter intestinam Discordiam, inter Vos & Villam de Gaudavo exhortam; supplicando ut vos super hoc habere volumus excusatos, & alium diem, pro Tractatu hujusmodi ineundo, assignare; ad quem, hujusmodi Impedimentis cessantibus, certos Nuncios, cum Potestate plenariâ, procurabitis modis omnibus destinari,

Vestræ Dilectioni volumus notum fore, quòd Nos Excusationes vestras prædictas sufficientes & justas reputamus, & vos, quoad non Missionem dictorum Nunciorum, ad dictum diem, tenemus excusatos; ac diem Ascensionis Dominicæ proximò futurum, pro hujusmodi Tractatu inchoando, &, per Dei gratiam, perducendo feliciter ad effectum, duximus statuendum.

Et quia tempus Sufferentiæ, aliàs inter Nos & Vos initæ, in Festo Paschæ proximò futuro finietur, Nos, ob affectionem, quam ad vos præcipuè gerimus, & ob desiderium, quod habemus ut mutua Concordia & Communio hinc indè habeatur, tempus Sufferentiæ prædictæ (dumtamen ad hoc vos & cæteri Homines de Flandriâ præbueritis assensum) per Unum Annum, à dicto Festo Paschæ numerandum, prorogavimus; & eandem Sufferentiam, si eam proclamari feceritis ex parte vestrâ, cum nobis indè constiterit, proclamari, & teneri, per totum Regnum nostrum faciemus.

Dat. apud Norwycum vicesimo tertio die Januarii.

De proficiscendo contra Alienigenas, in Comitiva Isabellæ Reginæ, infra Regnum venientes.

A. D. 1326. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 14. dors.

LE Roy au Visconte de Northamptone, Salutz.

Come, n'adgaires, per assent & request des Prelates, Contes, & Barons, & altres Grantz de nostre Roialme, eusseoms envoiez la Reyne as parties de France, pur appaiser asquns debates, lesquelz le Roi de France avoit meu devers nous sur la Duchee de Guyenn, par seur & sauf Conduit du dit Roi de France, de y aler, demorer, & revenir:

Et puis apres, par assent, & par le consail la dite Reyne, les Messages le Pape, & noz Messages es parties de France, & par assent des ditz Prelates, Contes, & Barons, & altres Grauntz avantditz, & auxint par assent du dit Roy de France, eussoms donez a Edward, nostre chere Filz, la dite Duchee, par la ou nous fumes prestz, sur la mere, d'avoir passe pur nostre Homage faire:

Et tut soit ceo que nostre dit Filz eit fait son homage avantdit, & que nous eoms mandes a la dite Reyne, & a lui, de venir devers nous Jadumeins, ele n'ad volue venir, ne soeffre nostre dit Filz a venir a nous; mes avoms entenduz, par noz feaux & leaux, que veignent, q'ele, par sole consail, s'est done au consail le Mortimer, nostre Enemi notoire & Rebelle, & des altres, noz Enemis & Rebeaux celes parties, & par eux, & od eux, fait Attret & Alliance des Gentz, de celes parties, & des autres Estraunges, auxibien des noz Enemis & Rebeaux, come des autres, a venir, od nostre dit Filz Edward, afforcement sur nostre terre d'Engleterre, a grever & destruer noz bones Gentz, & nostre Poeple de mesme la terre, & a mettre la terre en daunger & subjection des Aliens, & de noz Rebeaux, a nostre deshonur, prejudice, peril, & desheritance de nous & de nostre Coroune, & grant damage & destruction de nostre poeple avantdit.

Nous, voillantz tieux Prejudices, Perils, & Disheritances, eschure, vous Commandoms, firmement enjoignantz, q'en toux les lieux, en vostre Baillie, auxibien dedeinz Franchises, come dehors,

A.D. 1326. Edw. 2. hors, facez apertement crier, & depart nous commander, sur quantque il purront forsfaire devers nous, que ceux, les Countes, Barouns, Chivalers, & altres Gentz d'Armes, Arraiours des Gentz d'Armes, Hobelours, & altres Gentz a Pie, od les gentz issint par eux Arraiez, soient Prestz, & Apparraillez d'aler, a Force & Armes, contre tieux Aliens estrannges, & Enemis de nous, & de Realme, q'ils soient, par eux arester & destruere, a totes les foitz, q'ils orronr, ou saveront de lour venue;

Issint que, si la dite Reyne & nostre Filz veignent en noz Niefs, queles nons manderoms pur eux, soulement od lour Meigne, en bone manere, & obeisaunce, felonc nostre volunte & nostre commandement, adonques les receivent honurablement & curtoisement, come appent:

Et, si eux veignent en altres Niefs, od tiel poeir, en desobeisaunre manere contre nostre volente, come est desus dist, adonque (sauvent les corps de nostre dit Filz, & de la Reyne iantsoulement) contre les altres Aliens estrannges, que vendrounr en lour Compaigne, ou hors de lour Compaignie, en tiel manere facent come des Enemis de nous, & de nostre Realme.

Et ceux, que serront prestez, & mettront peine & diligence a ceo faire, tendroms noz bones gentz, & noz feaux & leaux; & ceux, que se feindront, & ne voillent faire, ou serront negligentz, & laschez en ceste besoigne, tendroms noz Enemis, & Adherdauntz a eux, & pur tienx les Puniroms. A.D. 1326. Edw. 2.

Escrit a Gaywod le viij. jour de Feverer.

En mesme le manere est escrit a toux les Viscountz d'Engleterre.

En mesme la manere est escrit a Johan l'Esturmy, Armiral de la Flote des Niefs, del entre de Tammes, vers le North.

En mesme le manere est escrit a Nicole Kyryel, Admiral de la Flote des Niefs, del entre de Tamise, vers le Suth.

Teste ut supra.

En mesme la manere est escrit a Rauf Basset de Drayton, Conestable de Dovorr. & Gardeyn de Cinque Portz.

Teste ut supra.

Ad Papam, pro Universitate Oxoniensi contra Gaillardum Cardinalem, Archidiaconum Oxoniensem.

A.D. 1326. An. 19. E. 2. Rom. 19. E. 2. m. 2. PApæ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Caritatis fœcundæ sinceritas, quâ Cœtum Magistrorum & Scolarium Universitatis Oxoniensis amplectimur, quos eadem Universitas, velut Vitis fructifera, fructuosos produxit Palmites, & indies non cessat producere, contemplantes, nos reddit sollicitos, ut ea vestræ Clementiæ, quæ virtuosos diligit sincerité̀r, suggeramus, pro salubris appositione Remedii sedulò insistendo, per quæ ipsorum quietem perturbari conspicimus, & proficiendi desiderium multipliciter impediri.

Ecce! Pater Sanctissime,

Exortâ nuper inter Procuratores, Venerabilis Patris, Domini Gaillardi, Sanctæ Luciæ in Silice Diaconi Cardinalis, Archidiaconi Oxoniæ, in Ecclesiâ beatæ Mariæ Lincolniensis, & Cancellarium, Magistros, & Scolares, Universitatis antedictæ, super Juribus, Consuetudinibus, & Jurisdictione ejusdem Universitatis (quibus usi sunt hactenus, ut intelleximus, inconcussè per tempus, & à tempore, cujus contrarii memoria non existit) materiâ Quæstionis, A.D. 1326.

Præfatus Cardinalis, ad stimulationem dictorum Procuratorum suorum,

Qui Proventus dicti Archidiaconatûs, pro certo Censu, ad Firmam, ut nobis relatum est, receperunt, &c, eo prætextu, agunt forsitan sagaciùs, ut Emolumenta percipiant ampliora,

Præfatum Cancellarium, & quamplures Magistros & Scolares, ipsius Universitatis, ad respondendum eidem Cardinali, super Juribus & Jurisdictionibus suis, in vestræ Sanctitatis Curiâ, Citari peremptoriè, jam noviter, procuravit; ipsosque per Processus hujusmodi gravare & molestare diversimodè comminatur.

Nos igitur, advertentes Profectum Universitatis prædictæ, per præmissa, si procederent, posse de facili præpediri; præsertim cum Universitas illa nichil habeat in Communi, unde contra Dominum tàm Potentem, & in Curiâ tàm distanti, defendere poterit Jura sua; propter quod, si Causa prædicta

A.D. 1326 Edw. 2. modo procederet jam incepto, Singuli (de suis singularibus Proventibus, vel subsidiis Amicorum Studentes ibidem) Universitate relictâ ac dispersâ (quod absit) ad Propria, vel Parentum loca, ut creditur firmiter, se diverterent; & sic in Ecclesiâ Anglicanâ Fidei Catholicæ Doctores, ac etiam ejusdem deficerent defensores, in Animarum periculum, Regni opprobrium, & Divini Cultûs subitum detrimentum, nisi Sanctitatis vestræ circumspectâ prudentiâ providè succurratur cum favore:

Ob id, desiderantes ipsorum quietudini (ut liberiùs vacent Litterarum Studio) provideri, Beatitudini vestræ votivis affectibus supplicamus, quatinùs tranquilitati & quieti dictæ Universitatis, Paternâ sollicitudine, providentes, certis Judicibus in Angliâ, sicut Juri Communi congruit, dictam Quæstionem, per vestra Apostolica Scripta, committere dignemini audiendam, & sine debito terminandam, juxta formam Petitionis suæ, vestræ Mansuetudini in hac parte, si libeat, porrigendæ; ut sic ipsius Universitatis Expensis & Laboribus, ac etiam personarum Inopiæ parcatur, & indempnitati utriusque partis congruo Juris Remedio sit provisum. A.D. 1326. Edw. 2.

Conservet &c.

Dat. apud Bernwell vicesimo die Februarii.

Ad dictum Gaillardum super Controversia prætaxata.

A.D. 1326. An. 19. E. 2. Rom. 19. E. 2. m. 3. Venerabili in Christo Patri, Domino G. Dei gratiâ, Sanctæ Luciæ in Silice Diacono Cardinali, Archidiacono Oxoniæ, in Ecclesia beatæ Mariæ Lincolniensis, amico suo carissimo, Edwardus &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Quo majori desiderio tranquilitatem Magistrorum & Scolarium Universitatis Oxoniæ affectamus, ut liberè, & absque inquietudine, Litterarum Studiis valeant inhærere, eò molestiùs ferimus si ipsorum quietem videremus Litigiorum amfractibus perturbari.

Intelleximus siquidem quòd vos,

Exortâ nuper inter Procuratores vestros *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Nos igitur,

Attendentes Profectum Universitatis prædictæ, ex Citatione præmissâ, si ulteriùs procedatur, posse de facili præpediri: ac desiderantes ipsorum quietudini, ut liberiùs vacent Litterarum Studio, provideri; A.D. 1326.

Paternitatem vestram affectuosè requirimus & rogamus, quatinùs consentire velitis ut dicta Quæstio, coram certis Judicibus in Angliâ, per Scripta Apostolica, committatur, & Fine debito terminetur, ut ipsorum Cancellarii, Magistrorum, & Scolarium, in hac parte, parcatur Expensis & Laboribus, & tàm vobis, quàm ipsis, in præmissis, congruo & usitato Juris Remedio succurratur; Rescribentes nobis, si placet, quid indè, ad nostri rogatum, duxeritis faciendum.

Dat. apud Bernewell vicesimo die Februarii.

Ad Bertrandum Cardinalem, contra Gaillardum prædictum.

A.D. 1326. An. 19. E. 2. Rom. 19. E. 2. m. 2. REX Domino B. Dei gratiâ, Sanctæ Mariæ in Aquiro, Diacono Cardinali, amico suo carissimo, Salutem.

Quo majori desiderio tranquilitatem Magistrorum & Scolarium Universitatis Oxoniensis affectamus, ut liberè, & absque inquietudine, Litterarum Studiis valeant inhærere, eo molestiùs ferimus, cum ipsorum quietem conspicimus Litigiorum amfractibus perturbari.

Intelleximus siquidem quòd, venerabilis Pater, Gaillardus Sanctæ Luciæ in Silice Diaconus Cardinalis, Archidiaconus Oxoniæ, in Ecclesiæ beatæ Mariæ Lincolniensis, exortâ nuper inter Procuratores ejusdem Cardinalis *&c. prout supra usque hæc verba; viz.* A.D. 1326.

Nisi competentis Remedii præsidio succurratur.

Et ob hoc, desiderantes ipsorum quietudini, ut liberiùs vacent Litterarum Studio, provideri, Domino Summo Pontifici, per alias litteras nostras, duximus supplicandum, ut, pro tranquilitate dictæ Universitatis, ipsam Causam committere dignetur certis Judicibus in Angliâ audiendam & terminandam:

Et præfato insuper Cardinali supplicavimus, ut suum ad hoc Assensum præbeat, nostri rogaminis interventu;

Et,

A.D. 1326. Edw. 2. Et, quia de vestra dilectione specialiter confidimus, Paternitatem vestram requirimus affectione, quâ possumus, cariori, quatinùs tàm penes præfatum Dominum Summum Pontificem, quàm penes præfatum Dominum Cardinalem, ut nostrum desiderium compleatur in præmissis, velitis interponere, cum efficaciâ, partes vestras. A.D. 1326. Edw. 2.

Dat. apud Kenelworth vicesimo die *Februarii.*

Ad Dominum de Insula, de Credentia, pro Arnaldo Calculi.

A.D. 1326. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 14. d. REX, Nobili viro, Bernardo Jordani, Domino de Insula, Militi, amico suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Ob grandem fiduciam & affectionis puritatem, quas erga vos concepimus, dilectum nobis, Arnaldum Calculi, fidelem nostrum,

Cujus obsequiosam promptitudinem, & fidelitatis constantiam, tàm erga Dominum E. Genitorem nostrum, quàm erga Nos, certas & indubitatas probavimus,

Cui etiam mentis nostræ conceptus exposuimus, tàm super hiis, quæ nobis per Reymundum Ysernici, Nuncium vestrum, demandâstis, non est diu, quàm super aliis arduis negotiis, quæ multum insident nobis cordi, vobis suis oraculis seriosiùs referendos, A.D. 1326.

Ad vos duximus destinandum,

Dilectionem vestram ex corde deprecantes, quatinùs eidem Arnaldo, in hiis, quæ vobis dicet, ex parte nostrâ, fidem præbere velitis indubiam, &, juxta speratam fiduciam, ut fortiantur effectum vota nostra, Curam & sollicitudinem apponere efficaces.

Dat. apud Langeton vicesimo quinto die Februarii.

Ad Eundem pro Arnaldo de Duro Forti.

A.D. 1326. An. 19. E. 2. Ibid. REX eidem Salutem.

Dilecti & fidelis nostri, Arnaldi de Duro Forti, Militis, erga nos, totis temporibus, Gestus laudabilis, & probitatis merita utique promerentur, ut, pro ejus augendis Profectibus, penes nostros Amicos & Benivolos interponamus cum efficaciâ partes nostras.

Cùm itaque, ut nobis relatum est, super Conjugali Copulâ, inter ipsum & Katerinam, Dominam de Sanctâ Basilicâ, quondam Uxorem Jurdani de Insulâ, contrahendâ, aliquæ Prælocutiones jam sunt factæ, ac nos, Conjunctionem hujusmodi utilem arbitrantes, eam fieri cupimus (dummodo Impedimentum Legitimum non obsistat) Amicitiam vestram specialiter requirimus & rogamus, quatinùs præfatam Katerinam, ut hujusmodi consentiat Matrimonio, velitis inducere modis & viis, quibus decere videritis, nostri rogaminis interventu. A.D. 1326.

Dat. ut supra.

Consimiles literæ diriguntur Petro de Greylino, Vicecomiti Benangiarum & Castellionis.

Dat. ut supra.

Ad Dominum de Cavo Monte, de Credentia.

A.D. 1326. An. 19. E. 2. Ibid. REX, Nobili viro, Guillielmo Domino de Cavo Monte, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Super aliquibus Negotiis, quæ specialiter insident nobis cordi, dilecto nobis, Arnaldo Calculi votum aperuimus mentis nostræ, vobis per eundem referendum seriosiùs ore tenus.

Vestram Dilectionem igitur requirimus ex affectu, quatinùs eidem Arnaldo in hiis, quæ vobis dicet ex parte nostrâ, fidem indubiam præbeatis, &, ut, in præmissis, nostrum desiderium compleatur, opem & consilium, sicut de vobis confidimus, velitis apponere quæ potestis. A.D. 1326.

Dat. ut supra.

Consimiles litteræ diriguntur subscriptis, sub nomine præfati Arnaldi; videlicet,

Guillielmo Reymundi de Cavo Monte Domicello.

Nobili viro, Sanceverio de Pinibus, Militi.

Nobili viro, Amaneno de Fossato, Militi,

Nobili viro, Arnaldo de Duro Forti. Militi.

Nobili

A.D. 1326. Edv. 2.

Nobili viro, Arnaldo Guillielmi de Bearn. Domino de Lescuno.
Johanni de Bearn. dicto Laspes.
Nobili viro, Reymundo Durandi, Militi, Senescallo Landarum.
Laurentio de Villa, Civi Baion.
Johanni Columby.
Petro Calculi.
Bertrando Calculi, Civi Burdegaliæ.
Petro de Ganaretto.
Pontio Amaneni de Madelhano.
Nobili viro, Boglonio, Militi.

Ad Jacobum Regem Aragoniæ de Credentia.

A.D. 1326. An. 19. E. 2. Ibid.

MAgnifico Principi, Domino Jacobo, Dei gratiâ, Aragoniæ, Valenciæ, Sardiniæ, & Corficæ, Regi Illustri, Comitique Barchinoniæ, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Vexillario, Amirato, & Capitaneo Generali, Amico suo carissimo, Edwardus &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Super quibusdam arduis negotiis, quæ specialiter insident nobis cordi, dilecto nobis, Arnaldo Calculi, votum aperuimus mentis nostræ, Magnificentiæ vestræ per eundem seriosiùs referendum;

Vestram Excellentiam exorantes, quatinùs eidem Arnaldo, in hiis, quæ vobis dicet ex parte nostrâ, fidem velitis indubiam adhibere.

Dat. ut supra.

Consimiles Literæ ad Alfonsum, præfati Regis Primogenitum.

A.D. 1326. An. 19. E. 2. Ibid.

REX, Nobili viro, Domino Alfonso, Illustris Regis Aragoniæ Primogenito, Comiti Urgell. & Vicecomiti de Ager. amico suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Super aliquibus negotiis, quæ specialiter insident nobis cordi, dilecto nobis, Arnaldo Calculi, votum aperuimus mentis nostræ, vobis per eundem referendum seriosiùs ore tenus.

Vestram igitur Dilectionem requirimus ex affectu, quatenus eidem Arnaldo, in hiis, quæ vobis dicet ex parte nostrâ, fidem indubiam præbere, &, ut in præmissis nostrum desiderium compleatur, Opem & Consilium, sicut de vobis confidimus, velitis apponere quæ potestis.

Dat. ut supra.

Consimiles litteræ diriguntur subscriptis, sub nomine præfati Arnaldi; videlicet,

Petro Infanti, Illustris Regis Aragoniæ secundo Nato, Comiti Impur. & Ripog. &c.
Venerabili Patri, Domino Archiepiscopo de Saragossâ.
Venerabili Patri, Domino Reymundo Episcopo de Leridâ.
Venerabili Patri, Domino Gaston. Episcopo Osquen.
Nobili viro, Ottoni de Muncade, Domino de Eyton, Procuratori Regni Aragoniæ.
Nobili viro, Domino Guillielmo de Inglerole, Domino de Bello Podio.
Nobili viro, Arnaldo Rogerii, Comiti de Palhars.
Nobili viro, Reymundo Foulc. Vicecomiti Cardon.

Ad Papam, de Credentia.

A.D. 1326. An. 19. E. 2. Rom. 19. E. 2. m. 3.

PApæ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Etsi vestræ Clementiæ, Pater Sanctissime, Quæ inter, Magnificum Principem, Dominum Regem Franciæ, & Nos, super reformatione Pacis gesta fuerant, vestrorum mediatione Nunciorum, & quæ etiam postmodùm emerserunt, temporibus scripserimus successivis: & nuper, eâ de Causâ, dilectum Clericum nostrum, Magistrum Willielmum de Weston, Juris Civilis Professorem (super omnibus rebus gestis informatum) ad referendum ea vestræ Mansuetudini, cum nostris Litteris de Credentiâ, destinaverimus; qui adhuc penes vos moram facit.

Ut tamen luculentiùs, & Rerum gestarum series, & nostræ mentis Conceptus, vestræ Beatitudini denudentur, nobilem virum, Bernardum Jordani de Insulâ, Militem,

De

A. D. 1326. Edw. 2. De cujus fidelitatis & industriæ magnitudine plenam fiduciam reportamus,

Et quem, super præmissis omnibus, per, dilectum nobis, Arnaldum Calculi,

Cujus obsequiosam promptitudinem, & fidelitatis constantiam, tam erga, bonæ memoriæ, Dominum E. Genitorem nostrum, quàm erga Nos, omni tempore indubitatas & fructuosas cognovimus,

Plenè & apertè fecimus informari,

Unà cum præfato Arnaldo, ad vestræ Sanctitatis præsentiam duximus destinandum;

Totis cordis desideriis supplicantes, quatinùs præfatis, Bernardo & Arnaldo, ac eorum alteri, in hiis, quæ vestræ benignitati ex parte nostrâ proposuerint, vel proposuerit, fidem credulam adhiberi dignemini, ac tale, & tàm salubre remedium apponere super hiis, A. D. 1326. Edw. 2. quæ à rationis tramite deviata noscuntur, quòd Auctori summo complaceat; & Exempli pernicies auferatur;

Nec displiceat, quæsumus, vestræ Sanctitudini, quòd solempnes Nuncios ad vestram præsentiam, ad præsens, non mittimus, ut deceret; scientes quod viarum discrimen hoc non patitur hiis diebus, sicut præfatus Arnaldus vobis, si libeat, pleniùs referre poterit ore tenus.

Conservet vos &c.

Dat. apud Langeton vicesimo quinto die Februarii,

Consimiles litteræ diriguntur eidem sub nomine præfati Arnaldi.

Dat. ut supra.

De Episcopo Norwicensi, ad respondendum super Concordia (contra intentionem Regis in Scriptis liberatam) firmata.

A. D. 1326. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 12. d. REX Willielmo de Aremynne, Norwicensi, ut dicitur, Episcopo.

Nuper misimus vos ad partes Franciæ pro Tractatu pacis; vosque, inter cætera, ibidem per vos gesta, temerè concordâstis, contra Jus Commune & Consuetudinem partium illarum, necnon præter, & extra, immo contra Limitationem & Intentionem nostram, vobis per Nos in Scriptis liberatam, quòd Rex Franciæ quasdam terras nostras Ducatûs nostri Aquitaniæ, post homagium pro eodem Ducatu factum, in manu suâ pacificè teneret, & ipsam Concordiam Sigillo vestro roborâstis; per quod præfatus Rex Franciæ, post Homagium à carissimo Filio nostro Edwardo (cui eundem Ducatum, de Consensu ejusdem Regis Franciæ, contulimus) pro eodem Ducatu sibi factum, ipsas Terras detinet, & sibi reddere renuit, occasione Concordiæ supradictæ, in nostri, & præfati Filii nostri, A. D. 1326. ac Coronæ nostræ Exhæredationem, ut videtur, manifestam, sic factæ.

Vobis igitur mandamus, in Fide & Ligeantiâ, quibus Nobis tenemini, firmiter injungentes, quòd, omnibus aliis omissis, & omni Excusatione cessante, sitis, in propriâ personâ vestrâ, coram nobis, & Concilio nostro, die Lunæ, proximo post Quindenam Paschæ, proximò futuram, ubicumque tunc fuerimus in Regno nostro, ad informandum Nos, & Concilium nostrum, plenè de prædicto Nuncio vestro, & ad respondendum Nobis de præmissis, & aliis per vos gestis, idem Nuncium concernentibus, & ulteriùs facturi & recepturi, quòd Juris fuerit & Rationis; & habeatis ibi tunc hoc Breve.

Teste Rege apud Leycestriam sexto die Martii.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Comite Richmundiæ attachiando.

A. D. 1326. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 11. d. REX Vicecomiti Suffexiæ, Salutem.

Præcipimus tibi quòd attachies Johannem de Britannia, Comitem Richemundiæ, quòd sit, coram nobis, à die Paschæ in Tres Septimanas, ubicumque tunc fuerimus in Angliâ, ad respondendum nobis, quare,

Cùm pluries mandaverimus, per Litteras nostras, sub Privato Sigillo nostro, eidem Comiti,

A. D. 1326. Quem nuper, pro magnis & arduis Negotiis, Nos & Regnum nostrum tangentibus, ad partes Flandriæ, unà cum quibusdam aliis Nunciis nostris, destinavimus in Nuncium nostrum,

Quòd ad nos personaliter indilatè accederet, nos super Nuncio suo prædicto informaturus, facturusque ulterius, & recepturus quod per Nos & Concilium nostrum indè contigerit ordinari,

A.D. 1326. Edw. 2. Et idem Comes aliquas Excusationes, super non adventu suo ad Nos, nobis rescripserit, quas omninò frivolas reputavimus,

Eique mandaverimus, in Fide & Ligeantiâ, quibus nobis tenetur, quod, non obstantibus Excusationibus illis, ad Nos personaliter accederet ad certum diem, in eodem Mandato nostro contentum, jam præteritum, ad informandum Nos super negotiis antedictis, alioquin ipsum, tanquam nobis Inobedientem, & Mandatorum nostrorum Contemptorem non immeritò reputaremus, A.D. 1326. Edw. 2.

Idem Comes, spretis Mandatis nostris, ac Fide, & Ligeantiâ, prædictis, ad Nos venire, seu nos super Nuncio prædicto informare, hactenus non curavit, in nostri inobedientiam, ac Mandatorum nostrorum prædictorum contemptum manifestum, & contra Fidem & Ligeantiam suam prædictas.

Teste Rege apud Tamworth decimo quarto die Martii.

De quodam Processu, Gesta per Nuncios Regis in Francia, tangente, publicando.

A.D. 1326. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 11. dorf. REX Majori Civitatis suæ Eborum, Salutem.

Volentes ea, quæ inter Dominum Regem Franciæ & Nos, per Nuncios nostros, ad partes illas dudum missos, gesta fuerunt, & qualiter nobis & Coronæ nostræ per ipsos, quantum in eis fuit, est multipliciter derogatum, omnibus nostris Subditis nota esse, ut non Innocentibus, set Delinquentibus Culpa imputetur, & nuda Rei veritas omnibus innotescat, quendam Rotulum, Processum, & Ordinem, totius rei gestæ continentem, vobis mittimus, sub pede Sigilli nostri;

Mandantes, & firmiter injungentes quòd statim, visis præsentibus, Rotulum prædictum cum diligentiâ inspiciatis, &, intellectis plenariè quæ continentur A.D. 1326. in eodem, ea omnia & singula, in locis publicis Civitatis prædictæ, publicari & notificari faciatis, &, factâ Publicatione illâ, Rotulum illum, penes vos, sub securâ custodiâ detineatis;

Ita quòd alicui Copia inde nullatenus fiat sub periculo quod incumbit.

Et de eo, quod inde feceritis, Nos per Literas vestras, sub Sigillo vestro, reddatis cum celeritate, quâ poteritis, certiores.

Teste Rege apud Licheseldiam decimo quinto die Martii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est subscriptis, &c.

Ad regem Franciæ, super Gestu Isabellæ Reginæ, simulando Amicitiam cum Hugone le Despenser, conversando cum Rebellibus & Bannitis, & detinendo Edwardum Filium Primogenitum.

A.D. 1326. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 2. d. TRESCHER FRERE,

Nons avoms bien conceu & entenduz voz Lettres, par queles nous vous signifiez que vous avez parlez, a bone diligence, a vestre Soer, sur les resons & choses que nous vous avinns respond; & que ele vous ad dit q'ele desire tant d'estre ovesque nous, & en nostre compaignie, come bone Femme deut estre od son Seignur: & que les semblaunz d'amiste, entre lui &, nostre chere Neveu & foial, H. le Despenser, n'estoient que feyntes, & la perceiveit bien; mes ensi coveneit sustener pur passer le temps, & pys eschebeure.

Certes, Trescher Frere, s'ele nous amast, *ele desirast estre en* nostre compaigne, come ele ad dist: ele, que A.D. 1326. deut estre meenereffe entre vous & nous de enteriene & pardurable Pees, ne dent pas querre voies de novele Dissension, qe ja *ele fait*, ne ele ne eust partie de nous, come ele fist, par colour de Pees & Amur norir entre vous & nous queu choses nous entendismes en bon foye, & pur ce la maundasmes a vous; & lor *ce* pensa en son cuer de soi retrerre ensi de nous, par feynte cencheson, controuee countre verite, si come nous vous Tesmoignames altrefoitz, coment q'elle vous die le contraire, & ne mye verite, sauve vestre reverence, qar unques, tanr come ele feust devers nous, mal ne vilenye ne resceust de nous, ne d'autri, ne ne le'ussoms soeffert pur riens, &

A. D. 1326 & ne pas q'ele eust quise enchesson feynte de sustener pur temps passer, & Pys eschure, que unques nul mal n'avoit, ne semblable chose est qele pur ce le feist; qar, puis qu'ele feust partie de nous, & feust venue par devers vous, ele manda a, nostre chere Neven & foial, *H.* le Despenser lettres dauxi graut amiste & especiale, come ele poeit plusours foitz de temps en temps; acorde cy la, que au darrain, quant nous la envoiams querre, & adonques au primer monstra ele la feynte cause, que unques; mes n'estoit cy ne souspezone de nul, si par lui, noun par quei, ces choses considerés, homme ne doit mye foy porter a tiele feynte controveure, contre verite.

Edw. 2.

Mes verraiement, Trescher Frere, assez apareivoms, & auxint le poez vous, & tot homme, q'ele ne nous eyme mye come ele deut faire son Seignur, & que la cause, q'ele parle de nostre dit Neveu, est feynte, & ne mye certeyne, pur quoi ele ce retret de nous; mes pensoms que ceo soit desordeine volente, quant, si apertement, & notoirment, ele sachaument, countre son devoir, & countre l'estat de nostre Coronne, quele ele est tenue amer, ad atret a lui, & en sa compaignie retient, de son conseil, nostre Treitre & Enemy mortel, prouz, atteint, & juggez, solonc les leis & les usages de nostre Roialme, le Mortimer, & altres tieux de sa covyne, & a lui sa'compaigne, en hostiel, & de hors, totes partz, celuy malveys, qui vous, a nostre requeste, aviez altrefoitz bamy de vestre poair, come nostre Enemy, per vertue des Alliaunces entre noz Auncestres affirmees.

A. D. 1326. *Edw. 2.*

Si deverez bien voler, Trescher Frere, q'elle se chastiast des tieles mesprisions, & se porta, come faire deust, pur honur de touz ceux, a ql ele attient.

Quant a nostre Fuitz, Trescher Frere, a qi auxint sa Mere, vestre dite Soer, fait a compaigner nostre dit Tretre e Enemy, & lui Counseiller, & maner en despit de nous sa demoere, ne nous plest mye teles parties ne pur sa Mere, ne pur autri.

Si vous prioms, Trescher Frere, que desicome pur vous plere, & par grant affiaunce de vestre naturesse & bone foy, saunz gayres mettre debat sur son conduyt, luy eoms nostre Duchee donez, & a vous envoie, & il soit de si tendre age qil ne poet, ne ne sciet soi mesmes governer, luy nous voillez remaunder od tote hast, issint que nous puissoms ordeiner de lui, & de ses choses come affiert, & a luy pendre ces terres de la Duchee, qe vous tenez, si come bone foi le voet, coment que ascuns voillent entendre les parolis de l'acord, en trop redde manere, a nostre desheriteson.

Et de ceo que vous plerra faire, Trescher Frere, de totes ces choses, si vous plest, solonc Dieu, reson, bone foy, & fraternele naturesse, saunz avoir regarde a volentrine pleisaunce de femme, au autre desir, & des totes antres choses nous voilez remaunder voz voluntez par Pottour de cestes.

Don. a Lichefeld le xviii. jour de Marcz.

Rex ad Filium, de Matrimonio non contrahendo, Rege inconsulto, & de celeriter redeundo in Angliam.

A. D. 1326. *An. 19. E. 2.* *Claus. 19. E. 2. m. 2. dors.*

EDWARD BEAUFUITZ,

Nous avoms bien entenduz ceo, que vous nous avez respondaz par voz lettres, & de ce que vous nous signifiez que bien vous remembre de noz charges, auxibien de ces que vous ne deveriez marier saunz nous, come d'autres choses, & de ceo que vous nous deistes, a vestre departir de nous, a Dovre, & que vous ferriez touz jours noz comandementz & plesirs a *tot* vestre poair.

Beau Fuitz, si ensi le facez, vous ferriez bien sagement, & vestre devoir, & averez gre de Dieu, de nous, & de tout homme; &, si ce noun, vous ne poez eschure grant des & damage vers Dieu, & tot homme, corouce & grant indignacion de nous; si vous chargeoms en taunt, come nous pooms, & sur quantque vous poer messaire vers nous, que vous remembrez bien des *dits* choses; & que en nulle manere ne vous mariez, ne soeffrez marier nulle part, sannz nous & nostre assent, ne eviz ceo que vous soiez venuz par devers nous, ne autre chose facez que purra damage de nous, en corouce de cuer.

A. D. 1326.

Et quant a ceo qe vous nous manndez, q'il vous semble que vous ne poez si toust venir per devers nous, come nous vous avoms maundez, par cause *qe vestre* Mere, q'est, a ce que vous dites, a tresgrant meseise de cuer, & que vous ne la purriez lesser taunt come ele

A.D. 1326. Edv. 2. ele est en riel point, pur nature, & faire vestre dever lessir longement en tiel meschief.

Beausuitz, vous savez coment nous l'avoms amee, & cherie, & verroiement, si ele se eust portee vers nous, come faire *deust* vers son Seignur, nous harriens molt saver sa dolour, ou son meschief;

Mes coment que ele se seigne encheson de se retrere de nous, par cause de, nostre chere *Neveu & Foial, H. le Despenser*, qi touz jours nous ad si bien & loiaument servi, vous veez, & tout le Mound peut veer, q'ele appartement, notoirement & fachaument contre son devoir, & countre l'estat *de nostre* Coroune, quele ele est tenue amer & meintenir, attreet a sei, & en sa compaigne retient, de son counseil, le Mortimer, nostre Treitre & Enemy mortel, provez, *atteint. &* jugez, & a lui se acompaigne en Houstel, & de hors, en despit de nous, & de nostre coronne, & des droitures de nostre roialme, & celui malueys que, nostre treschier & tresamez Frere, le Roi de France, vestre Uncle, a nostre requeste, avoit autre foitz banny de son poair, come nostre Enemy;

Et unqore fait ele pys, si pys puet estre, quant ele vous ad baille en compaigne nostre dit enemy, & fait vestre Conseiller, & vous fait aherdre & attrere a lui appartement, & notoirement, veaunt tot le mound, si a tresgrant deshonur & vilanye de nous, & de vons, & en prejudice de nostre Coronne, & des leys & usages du Roialme d'Engleterre, as queux vous estes sovereinement tenuz sauver & mentenir.

Par qoi, Beausuitz, & pur plusours autres resons, vestre demoeres celes part, q'est si hountouse, & puet estre a A.D. 1326. Edv. 2. vous trop perilouse, & damageouse en moltz des maners, ne nous plest, mie ne a vous ne deit plere, ne pur vestre *Mere*, ne pur autri.

Si vous mandoms & chargeoms en la foi, amiste, & ligeaunce, que vous nous devez, & sur nostre benizon, que tant tost veignez par devers nous, nient contrestantes les excusacions desusdites, ou nulles autres, od tote la haste que vous purrez; car vestre Meere nous ad escrit que, si vous voillez returner, ele ne vous desturbereit pas: & n'entendoms pas que vestre Uncle le Roi vous *retenereit* contre la fourme de vestre conduyt.

Et en nulle manere ne lessez, ne pur vestre Mere, ne pur autre cause, d'aler en la Duchee, de qoi nous bioms ordeiner presthement, a vestre honur, od l'aide de Dieu, ne pur autre cause, ne excusacion, que vous ne veignez hastivement, sur nostre benizon, si come vous volez eschure nostre Corouce & indignacion, & sur quant que vous poez meffaire vers nous; issint que nous puissoms ordeiner de vous, & de vestre estat, auxi bien de la Duchee, come des autres terres, que vous avez par decea, a commun profit & honur d'entre nous, come affiert.

Er, si Johan de Bretaigne, & Johan de Crombwell, voillent venir en vestre compaignie, ils ferront lour devoir.

Beausuiz, ne trespassez mie noz comandementz, car nous harriens molt, que vous feissez chose que vous ne dussez.

Don. a Lychefeld le xviij. jour de Marz.

De intendendo, super Scrutinio personarum suspectarum.

A.D. 1326. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 19. dors.

REX Vicecomitibus, & omnibus aliis Ballivis, Ministris, & Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Cùm nuper, per singulos Portus Regni nostri, super Costeram Maris, publicè fecerimus proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi, ne qui dictum Regnum nostrum, cum Literis suspectis, Nobis seu Populo nostro præjudicialibus, ingrederentur, seu idem Regnum exirent quovis modo:

Et jam intellexerimus quòd quamplures, Inimici & Rebelles nostri, & aliæ personæ, Nobis & Populo nostro suspectæ, post Proclamationem & Inhibitionem prædictas, infra Regnum no- A.D. 1326. strum venerunt, in diversis partibus ejusdem Regni latentèr & occultè vagantes & discurrentes, secreta Regni & Populi nostri explorando, & quidam ex eis a dicto Regno, pro voluntate suâ, redierunt:

Super quibus Arestatio per Majores, Ballivos, seu Ministros, in Portubus prædictis, hactenus facta non existit; undè plurimùm admiramur.

Nos, periculis, quæ ex hiis evenire poterunt, volentes præcavere, assignavimus, dilectum & fidelem nostrum, Radulphum Basset, Constabularium Castri nostri Dovorriæ & Custodem Quinque Portuum prædictorum, ad inquirendum

A. D. 1226. Edw. 2. quirendum, per Sacramentum Proborum & Legalium Hominum eorumdem Portuum, tàm infra Libertates, quàm extra, per quos &c. qui Inimici seu Rebelles nostri, aut aliæ personæ, Nobis & Populo nostro suspectæ, post Proclamationem & Inhibitionem prædictas, in dictum Regnum nostrum venerunt; seu idem Regnum exirunt: & qui eis adhærentes fuerunt: & qualiter: & quomodo: & ad omnes illos, quos indè culpabiles invenerit, sine dilatione, arestandum: & in Prisonis nostris salvo custodiendum: & ad certificandum nos de nominibus illorum, per ipsum sic arestatorum: necnon ad supervidendum quòd hujusmodi Scrutinium, in omnibus locis, in Portubus A. D. 1226. Edw. 2. prædictis, ubi Naves applicant, fiat juxta tenorem Proclamationis & Inhibitionis prædictarum;

Et ideò vobis, omnibus & singulis, Mandamus, firmiter injungentes, quòd eidem Radulpho, in præmissis sitis intendentes, consulentes, & auxiliantes, quotiens & quando per ipsum, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti.

In cujus &c.

Teste Rege apud Lichefeldiam decimo octavo die Martii.

Per ipsum Regem.

De Satisfactione, pro Terris in Guerra Aquitaniæ per Gallicos occupatis facienda.

A. D. 1226. An. 19. E. 2. Vasc. 19. E. 2. m. 4. EDwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, Edwardi, filii nostri Primogeniti, Aquitaniæ Ducis, ac Comitis Cestriæ, Pontivi, & Montis Strolli, ac Bonorum & Rerum ipsius, Gubernator & Administrator, omnibus, ad quos &c. Salutem.

Supplicavit nobis, dilectus & fidelis noster, Reymundus Duran quòd,

Cùm nuper Concessimus eidem Reymundo quòd, si contingeret ipsum, occasione Guerræ, tunc in partibus dicti Ducatûs motæ, Terras suas amittere, dum nostris obsequiis fideliter adhæreret, ei indè alibi debitam Recompensationem fieri faceremus; & omnes Terræ suæ, occasione dictæ Guerræ, jam positæ sint ad Manus Regis Franciæ, & in manibus suis detentæ,

Volumus ejus Indempnitati, pro suâ & suorum Sustentatione, in hac parte providere gratiosè;

Nos, ad laudabilem Gestum ipsius Reymundi considerationem habentes, quamquam super præmissis, aut valore Terrarum ipsius Reymundi, nondum fuerimus informati, de gratiâ tamen nostrâ speciali, concessimus ei, nostro A. D. 1226. & dicti Filii nostri Ducis nomine, centum libras Sterlingorum, singulis Annis, de Exitibus dicti Ducatûs percipiendas, quousque de valore dictarum Terrarum, & qualiter ad Manus dicti Regis Franciæ pervenerunt, certificati fuerimus, seu aliud indè duxerimus ordinandum.

In cujus &c.

Dat. apud Kenilworth vicesimo quarto die Martii.

Per ipsum Regem.

ET mandatum est Constabulario Burdegaliæ, qui nunc est, vel qui pro tempore erit, quòd eidem Reymundo dictas Centum Libras Sterlingorum, de Exitibus dicti Ducatûs, singulis annis, terminis competentibus, solvi faciat in formâ prædictâ; Et Rex ei indè, in compoto suo, debitam Allocationem habere faciet.

Dat. apud Kenilworth vicesimo quinto die Martii.

Per ipsum Regem.

De Senescalcia Laudarum Commissa.

A. D. 1226. An. 19. E. 2. Ibid. REX &c. Edwardi &c. Gubernator & Administrator, omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, de fidelitate & circumspectione providâ, dilecti & fidelis nostri, Reymundi Duran, confidentes, commisimus eidem Reymundo, nostro & dicti Filii nostri Ducis nomine, Officium Senescalciæ Laudarum, in Ducatu A. D. 1226. prædicto, habendum & excercendum, quamdiu nobis placuerit, eodem modo, & eisdem conditionibus quibus illud habuit, antequam Nos Ducatum prædictum præfato Filio nostro dedissemus & assignâssemus.

Damus autem, nostro, & dicti Filii nostri Ducis nomine, omnibus & singu-

A.D. 1326 Edw. 2. lis nostris, & dicti Filii nostri Ducis subditis Senescalciæ prædictæ, tenore præsentium, in mandatis, quod eidem Reymundo, tanquam Senescallo Laudarum, in omnibus, quæ ad Officium illud pertinent intendentes sint & respondentes. A.D. 1326. Edw. 2.

In cujus, &c.

Dat. ut supra.

Per ipsum Regem.

De Compensatione pro Servitio in Guerra Vasconiæ.

A.D. 1326. An. 19. E. 2. Rot. REX &c. Edwardi &c. Gubernator & Administrator, Senescallo Vasconiæ, qui nunc est, vel qui pro tempore erit, Salutem.

Supplicavit nobis, dilectus nobis, Pontius Amaneni de Madalhano, Dominus de Mount Vyel, ut,

Cùm Gentes Regis Franciæ, tempore ultimæ Guerræ, in Ducatu prædicto motæ, Castra & Terras suas in Agenno, ad valorem mille Librarum Turonensium parvorum per annum, ac Bona & Catalla sua, usque ad non modicam summam, cepissent & occupâssent, & occupent hiis diebus,

Ac, dilectus & fidelis noster, Edmundus Comes Kantiæ, frater noster carissimus, & locum nostrum nuper tenens in Ducatu prædicto, in partem satisfactionis dictorum Castrorum, Terrarum, ac Bonorum, sic occupatorum, assignâsset eidem Pontio Ducentas libratas Redditûs monetæ supradictæ, percipiendas super Castellaniâ de Blankeford,

De quâ quidem Castellaniâ magna pars, per Gentes dicti Regis Franciæ, tunc fuerat occupata, quam idem Pontius postmodùm super ipsos integraliter readquisit, & sic adhuc detinet in manu nostrâ, & circa hoc Sumptus non modicos apposuit, & diversis exposuit periculis se & sua, A.D. 1326.

Ac Constabularius Burdegaliæ Compotum à præfato Pontio, de omnibus Exitibus Castellauiæ prædictæ, de tempore prædicto, exigat, & ipsum, eâ occasione, gravet & molestet,

Velimus ipsum Pontium de hujusmodi Compoto jubere exonerari:

Nos, volentes super veritate præmissorum per vos plenius certiorari, vobis mandamus quòd, habito cum illis, de Concilio nostro, partium illarum, super præmissis omnibus & singulis, avisamento & informatione, modis & viis, quibus meliùs expedire videritis, pleniori, Nos indè, sub Sigillo dicti Ducatûs, reddatis cum celeritate, quâ poteritis, certiores, ut ulterius in hac parte fieri faciamus, quod justè & rationabiliter fore viderimus faciendum.

Dat. apud Kenilworth vicesimo quarto die Martii.

Super abusu in concessione Conductuum pro Scotis.

A.D. 1326. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 11. REX, dilectis & fidelibus suis, Henrico de Perci, & sociis suis, ad Treugas, inter Nos & Homines de Scotiâ initas, in partibus Northumbriæ, custodiendum assignatis, Salutem.

Quia datum est nobis intelligi quòd vos Scotis, & aliis, eis contra Nos adhærentibus, ad ingrediendum Regnum nostrum, quandocumque voluerint, Litteras de Conductu concessistis, & indies conceditis; undè Dampna quamplurima & pericula nobis & Regno nostro potuerunt evenire:

Nos, hujusmodi periculis obviare volentes, vobis, firmiter injungendo, mandamus quòd aliquibus Scotis, seu eis contra Nos adhærentibus, ad ingrediendum Regnum nostrum, literas aliquas de Conductu, nisi dumtaxat secundùm formam Treugarum prædictarum, nullatenus concedatis. A.D. 1326.

Scientes quòd nos hujusmodi litteras de Conductu, quæ secundum formam Treugarum prædictarum concessæ non fuerint, de cætero pro nullis haberi volumus.

Teste Rege apud Kenilworth vicesimo quinto die Martii.

EOdem modo mandatum est Antonio de Lucy, & Sociis suis, ad Treugas inter &c. in Comitatu Westmerlandiæ & Cumbriæ custodiendum assignatis &c.

Teste Rege ut supra.

Ad Papam, super Pallio Archiepiscopi Eborum a Furibus ablato.

A. D. 1326. An. 19. E. 2. Rom. 19. E. 2. m. 3.

PApæ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Cùm quidam, iniquitatis Filii, nuper, ausu sacrilego, Capellum, venerabilis Patris, Willielmi Eborum Archiepiscopi, Angliæ Primatis, noctanter fregerint, ac Pallium suum, & alia Ornamenta Episcopalia surripuerint, & asportaverint animis sceleratis:

Propter quod idem Archiepiscopus ad vestræ Sanctitatis præsentiam, pro receptione alterius Pallii, ac aliis negotiis suis, ipsum tangentibus, suos transmittit Nuncios speciales;

Beatitudini vestræ devotis precibus A. D. 1326. supplicamus affectione, quâ possumus, cariori, quatinùs eundem Archiepiscopum, & ipsius negotia habere dignemini, nostri, si placet, consideratione, propensiùs recommendata; & ei in hiis, quæ à vestrâ Sanctitate, per dictos suos Nuncios, postulaverit, Sinum vestræ Apostolicæ liberalitatis gratiosiùs aperire.

Conservet &c.

Dat. apud Kenilworth primo die Aprilis.

De Sufferentia cum Flandrensibus proclamanda.

A. D. 1326. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 9. d.

REX Vicecomitibus Londoniæ, Salutem.

Cùm, super Dissensionibus & Discordiis, inter Subditos nostros, & homines & Mercatores, de Terra & Potestate Comitis Flandriæ, nuper exortis, quædam Sufferentia inter Nos, pro dictis Subditis nostris ex parte unâ, & Burgimagistros, Scabinos, Consules, & Communitates Villarum de Gandano, Brugen. & Ipren. pro se, & aliis hominibus & Mercatoribus de Flandriâ, ex alterâ, inita sit, & firmata, ab instanti Festo Paschæ, per unum Annum, proximò sequentem, plenariè completum duratura:

Eadémque Sufferentia in dictâ Terrâ Flandriæ sit publicè proclamata, sicut Burgimagistri, Scabini, & Consules dictæ Villæ de Brugen. nobis per litteras suas significârunt;

Nos, volentes dictam Sufferentiam firmiter observari, vobis præcipimus, firmiter injungentes, quòd in Civitate prædictâ publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi faciatis, ne quis, sub gravi forisfacturâ nostrâ, Hominibus, A. D. 1326. aut Mercatoribus de Flandriâ, per Terram, vel per Mare, dampnum, injuriam, seu molestiam inferat quovis modo, durante Sufferentiâ supradictâ; set quod omnes & singuli, de Regno nostro, ipsos homines, & Mercatores, cum Bonis & Mercandisis suis, infra Regnum nostrum venientes, faciant, tàm per Terram, quàm per Aquam, favorabiliter pertractari.

Teste Rege apud Kenilworth primo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est singulis Vicecomitibus per Angliam.

Teste ut supra.

Eodem modo mandatum est Radulpho Basset de Draiton, Constabulario Castri Dovorriæ, & Custodi Quinque Portuum Regis, mutatis mutandis.

Teste ut supra.

Ad Flandrenses, super dicta Proclamatione.

A. D. 1326. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 9. d.

REX, dilectis sibi, Burgimagistris, Scabinis, & Consulibus, de Bruges in Flandriâ, Salutem.

Recepimus litteras vestras, per quas nobis significatis quòd Sufferentiam, inter nostros Subditos, & vos, ac cæteros homines, & Mercatores dictæ Terræ Flandriæ, super Dissensionibus, hinc indè exortis, nuper initam, ab instanti A. D. 1326. Festo Paschæ, per unum Annum, proximò sequentem, completum duraturam, fecistis in dictâ Terrâ Flandriæ publicè proclamari:

Et quòd ad tractandum, super reformatione Concordiæ, de Dissensionibus supradictis, certos Nuncios, cum sufficienri

A. D. 1326. Edw. 2.

cienti Potestate, ad diem Ascensionis Domini, prout condictum fuerat, ad nos mittere volebatis;

Super quo vobis innotescimus, quòd nos Sufferentiam prædictam, per singulos Comitatus Regni nostri, consimiliter mandavimus publicari; & ad tractandum cum dictis Nunciis vestris, quos ad Nos, ad diem prædictum, destinabitis, certos fideles nostros cum Potestate plenariâ assignabimus; & parati erimus semper facere omnia, quæ ad Reformationem dictæ Concordiæ poterunt pertinere.

Dat. apud Kenilworth secundo die Aprilis.

Ad Papam, super fictis & falsis Rumoribus Regem, Reginam, & Regis Filium, contingentibus.

A. D. 1326. An. 19. E. 2. Rom. 19. E. 2. m. 3.

PApæ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Pater Sanctissime, ob amoris & confidentiæ plenitudinem, quam in vestræ desiximus affluentiâ Bonitatis, cuncta per ordinem, ut aguntur, pro Dissensionum materiis, inter illustrem Regem Franciæ, Fratrem nostrum, & Nos, amputandis, curiosè vestræ Mansuetudini intimamus; optantes vestris Paternis semper Consiliis dirigi, & fulciri suffragiis in agendis.

Nuper siquidem, Pater Sancte, per litteras, sub Secreto Sigillo nostro, quæ egimus, & quæ scripsimus præfato Regi, ut Soror sua, Consors nostra, ac etiam Edwardus, Filius noster, ad Nos, ut Honestas suadet, & Jus jubet, à partibus Franciæ rediissent: & Terræ ipsius Filii nostri, per ipsum Regem detentæ, fuissent plenariè restitutæ, denudavimus vestræ Beatitudini seriatim; & tenores litterarum, quas ipsi Regi, & etiam dicto Filio nostro, tunc misimus, vobis curavimus destinare.

Verùm quia, venerabiles Patres, Frater Guillielmus Archiepiscopus Viennensis, & Hugo Episcopus Aurisacensis (quos, ex causis præmissis, cum vestris Litteris Exhortatoriis, ad ipsum Regem Franciæ, & nonnullos alios, vestra Providentia destinavit) per suas nobis litteras, inter alia, significârunt, quod in Franciâ publicè fertur, quod Nos dictam Consortem nostram, & præfatum Filium nostrum, deberemus à Regno Angliæ bannivisse; & petierunt quòd, eâ de causâ, ad partes Franciæ certos Nuncios mitteremus, ad tractandum de securitate, eidem Consorti nostræ faciendâ, ut ipsa, sine periculo corporis, ad Nos, ad partes Angliæ, valeat remeare; asserentes eis, per diversos homines, frequenter fuisse expositum, quòd, sine magno periculo, nostram præsentiam adire nequiverunt propter adversa, quæ eis in Personis & Rebus suis fuerunt in Angliâ comminata.

Quæ profectò verba nostrum graviter percellebant auditum, & viscera commoverunt: cùm talia nunquam facta fuerint, nec etiam cogitata; quia, sicut novit vestra Benignitas, instituimus hactenùs, quantum potuimus, circa Regressum ad Nos Consortis & Filii nostri prædictorum (quorum præsentia in oculis nostris utique grata foret) & idem Filius noster erga nos non deliquit, nec permittit ætatis teneritudo ut sibi offensa aliqua possit, aut debeat imputari; propter quod inhumanum foret, nec Fœdus permitteret naturale, tantæ crudelitatis sævitiam contra ipsos exercere.

A. D. 1326.

Et ob hoc Excusationes præmissas fictas omnino novimus & mendosas, & præfati Nuncii vestri bene nôrunt, quòd aliàs admissi fuerunt infra Regnum nostrum honorificè, ut decebat, nec est aliquis in eodem Regno, qui de eis sinistrum prædicet, aut eis aliqualiter comminetur, nec permitteremus eis, seu aliis Apostolicæ Sedis Nunciis, molestum vel Injuriosum fieri, seu molestum: super quibus, & aliis, in ipsorum Patrum litteris contentis, eis per nostras litteras exposuimus plenariè votum nostrum, quarum Transcriptum (simul cum transcriptis, aliàs, ut præmittitur, vobis missis, si forsan priùs vestræ Clementiæ non fuerint liberata, quæ præsentibus includi fecimus) pro informatione pleniori, super veritate Rei Gestæ, vobis duximus transmittendum:

Totis cordis affectibus supplicantes, ut ea velitis inspicere, &, pro auferendis tot Scandalis & Dissensionum materiis, talem considerationem habere ad res gestas, taléque Remedium apponere in præmissis, quale, pro honore sacrosanctæ Ecclesiæ, & evitandis tot periculorum dispendiis, quæ evenire exindè verisimiliter formidantur, vestra Sanctitudo prospexerit opportunum.

Conservet &c.

Dat. apud Kenilworth decimo quinto die Aprilis.

De

A. D. 1326. Edw. 2. | A. D. 1326. Edw. 2.

De Conductu pro Nunciis Regis Portugaliæ.

A. D. 1326. An. 19. E. 2. Pat. 19. E. 2. p. 2. m. 12.

REX Vicecomitibus, Ministris, & omnibus Ballivis & fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Cùm, dilecti nobis, Manuel de Pezano, illustris Regis Portugaliæ Admirallus, & Magister Rodericus Dominici, Prior de Tongia, Nuncii præfati Regis (qui ad Nos, in Angliam, nuper, pro quibusdam Negotiis, venerunt) sint, de nostrâ Licentiâ, ad Propria reversuri, suscepimus ipsos in Protectionem & Defensionem nostram, ac salvum & securum Conductum nostrum:

Et ideò vobis mandamus quòd eisdem, Manueli & Roderico, aut Hominibus suis, in Comitivâ suâ existentibus, in Personis aut Rebus eorum, in redeundo versus partes prædictas, non inferatis, seu, quantùm in vobis est, ab aliis inferri permittatis Injuriam, molestiam, dampnum, impedimentum aliquod, seu gravamen; set eis potiùs salvum & securum Conductum, suis sumptibus, habere faciatis, quotiens per ipsos super hoc fueritis requisiti; Et, si quid eis forisfactum fuerit, id eis, sine dilatione, faciatis emendari. A. D. 1326.

In cujus &c. usque ad festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Kenilworth decimo quinto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Rex respondet literis Regis Portugaliæ super Fœdere conjugali.

A. D. 1326. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 9. d.

MAgnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Portugaliæ & Algarbæ Regi illustri, Amico suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ & Dominus Hiberniæ, Salutem, & Successus, ad vota, semper prosperos & felices.

Accedentes ad Nos, discretos viros, Manuelem de Pesaigno, & Magistrum Rodericum Dominici, Priorem de Tongia, Nuncios vestræ Magnificentiæ, & nobis vestras Literas præsentantes, lætanter recepimus, & quæ in dictis literis continebantur, quæ etiam ipsi Nuncii, juxta Credentiam, eis in eisdem literis traditam, prudenter & eleganter exposuerunt, de tractando super Fœdere Conjugali, inter vestram & nostram Soboles, benignè audivimus, & pleno concepimus intellectu.

Celsitudini vestræ significantes quòd, etsi desiderabiliter affectemus inter vestram & nostram Domus regias Fœdus perpetuæ amicitiæ stabiliri, quia tamen super Conjugali Copulâ, inter Edwardum filium nostrum Primogenitum, Ducem Aquitaniæ, Comitem Cestriæ, Pontivi, & Montis Strolli, & Nobilem Infantissam, sororem Regis Ispanniæ illustris, contrahendâ jam inchoatus est Tractatus: & eâ de causâ, diu est, Nuncios misimus ad partes Ispanniæ pro Tractatu illo perficiendo: ac etiam ad Sedem Apostolicam pro Dispensatione (quæ in eâ parte, propter Consanguinitatis attinentiam, requiritur) impetrandâ, qui nondum ad nos redierunt, nec pervenit ad nos de ipsorum expeditione aliqua Certitudo: & insuper præfatus Filius noster (quem nuper ad partes Franciæ, pro Homagio suo, ratione Ducatûs Aquitaniæ, Domino Regi Franciæ faciendo, transmisimus) adhuc in partibus illis moram fecit; non decet nos, pendente Tractatu prædicto (maximè dicto Filio nostro sic absente) alium super ipsius Conjunctione inchoare Tractatum. A. D. 1326.

Et, si prædictum Tractatum frustrari contingat effectu, parati erimus ad tractandum cum vestris Nunciis (si quos ob causam illam ad nos vestra Serenitas voluerit destinare) & ea facere quæ pro Amicitiæ & Amoris firmitate fore videbimus oportuna.

Teste Rege apud Kenilworth decimo quinto die Aprilis.

Consimile Responsum ad Reginam Portugaliæ.

A. D. 1326. An. 19. E. 2. Ibid.

SErenissimæ Dominæ, Dominæ Beatrici, Dei gratiâ, Portugaliæ & Algarbæ Reginæ, Edwardus *&c. ut supra.* Salutem, & successibus, semper prosperis, jocundari. A. D. 1326.

Præsentatas nobis vestræ Nobilitatis Litteras per, discretos viros, Manuelem de Pessaigne, & Magistrum Rodericum Dominici,

A. D. 1326. Edw. 2. Dominici, Priorem de Tongiâ, recepimus lætâ mente: & quæ nobis, super Fœdere Conjugali, inter vestram & nostram Soboles, juxta traditam eis à vobis Credentiam, prudenter & eleganter proponere voluerunt, audivimus quàm benignè.

Dilectioni vestræ intimantes quòd (quemadmodum Domino vestro Regi per alias nostras litteras scribimus) super tractando de Copulâ Matrimoniali, inter Edwardum Filium nostrum Primogenitum, & Nobilem Infantissam, Sororem Illustris Regis Ispanniæ, Tractatus pendet: & Nuncii nostri, ea de causâ, adhuc in illis partibus commorantur: nec de ipsorum expeditione pervenit ad Nos certus rumor: & ob hoc non decet nos, de ipsius Filii nostri conjunctione, alibi novum inchoare Tractatum; præsertim cum idem Filius noster (quem ad partes Franciæ, pro Homagio suo, pro Ducatu Aquitaniæ, Domino Regi Franciæ faciendo, nuper misimus) nondum ad nos redierit de partibus supradictis. A. D. 1326. Edw. 2.

Set, si contingat Tractatum prædictum effectum non sortiri, parati erimus ad tractandum, pro hujusmodi Fœdere, si, & quando, præfatus Rex, Dominus vester, & vos, ob causam illam, vestros Nuncios volueritis destinare.

Dat. apud Kenilworth decimo quinto die Aprilis.

De Rumores narrantibus capiendis.

A. D. 1326. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 7. d.

REX Vicecomiti Rotelandiæ, Salutem.

Cùm Dominus E. quondam Rex Angliæ, Pater noster, perpendens dampna, quæ in Regno suo, ex sinistris narrationibus Rumorum, priùs contigerant, & imposterùm contingere possent, de Communi Consilio ejusdem Regni, inbibuisset ne extunc aliquis audax esset dicendi seu narrandi aliquem falsum Rumorem, undè Discordia, seu Materia discordiæ sive scandali, inter Regem & Populum suum, ac Proceres dicti Regni, suscitari posset: & etiam statuisset quòd, qui hoc fecisset, caperetur, & in Prisonâ detineretur, quousque inventus fuerit Ille de quo Rumor hujusmodi priùs emanavit; prout in Statuto prædicto pleniùs continetur:

Nos,

Quia hujusmodi sinistri Rumores à nonnullis de Regno nostro referuntur, ut intelleximus, plus subitò hiis diebus, undè plurimum conturbamur, A. D. 1326

Inhibitionem & Statutum prædicta inviolabiliter observari volentes,

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd omnes illos quos hujusmodi falsorum rumorum Narratores, aut Inventores, undè Discordia, seu Materia discordiæ, sive scandali, inter Nos & Populum nostrum, seu Proceres Regni nostri, suscitari poterit quovismodo, infra Ballivam tuam inveniri contigerit, sine dilatione capias, & in Prisonâ nostrâ salvò custodias juxta formam Statuti prædicti.

Teste Rege apud Kenilworth decimo octavo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Consimiles Brevia diriguntur singulis Vicecomitibus per Angliam sub eâdem Datâ.

De capiendo Vagantes Armatos.

A. D. 1326. An. 19. E. 2. Ibid.

REX Vicecomiti Huntingtoniæ Salutem.

Licet nuper, per totum Regnum nostrum, publicè fecerimus proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi, ne qui, in Civitatibus, Burgis, Villis, Feriis, Mercatis, Boscis, Passibus, Viis, Semitis, seu aliis locis, palàm vel occultè, sine licentiâ nostrâ, vel Mandato nostro speciali, Armati incederent, undè Populus noster terreri posset vel turbari,

Exceptis custodibus Pacis nostræ, Vicecomitibus, & aliis Ministris nostris, quibus pro Mandatis nostris & aliis, quæ ad Officia sua pertinent, faciendis, & hiis, qui ad Hutesium & Clamorem, pro Malefactoribus & Felonibus arestandis, venerint, quibus quandoque sic armari convenit, A. D. 1326.

Volentes quòd, si qui, post Proclamationem & Inhibitionem prædictas, contrarium invenerentur facientes, statim per Vicecomitem, vel Ballivos nostros, aut Custodes pacis nostræ, caperentur, & in eisdem Armaturis, in quibus capti essent, proximæ Gaolæ nostræ liberarentur, & in eâdem sic continuò

A. D. 1326. Edw. 2. tinuò custodirentur, donec de nominibus sic Captorum, & in quibus Armaturis essent capti, essemus certiorati, & voluntatem nostram praeceperimus de eisdem:

Ex relatu tamen quorumdam intelleximus, quòd Thomas de Eye, Johannes Grubbe, & Ricardus le Orfreyser (qui Custodes Pacis nostrae, seu alii Ministri nostri non sunt, ut dicitur) Aketonis, Bacinettis, & aliis hujusmodi Armaturis, nocte diéque, in Villis, Feriis, Mercatis, & aliis locis, publicis & privatis, saepissimè Armati incedunt, Mala pluria perpetrando, in Pacis nostrae laesionem, & terrorem Populi nostri praedicti, ac contra Proclamationem & Inhibitionem nostras supradictas; super quo Remedium aliquod per te, aut per Custodes Pacis nostrae, non apponitur, ut deceret; undè admiramur:

Et ideò tibi praecipimus quòd, super praemissis diligentem facias Inquisitionem, & omnes illos, quos de praemissis culpabiles inveniri contigerit: ac etiam illos, quos alicubi in Ballivâ tuâ, sive infra Libertates, sive extra, hujusmodi armaturis Armatos, inveneris de caetero vagantes, in Pacis nostrae laesionem, & terrorem Populi nostri, ac contra Proclamationem & Inhibitionem nostram supradictas, sine dilatione capias, & in Prisonâ nostrâ salvò custodiri facias, donec aliud indè praeceperimus; & Nos de eo, quod indè feceris, sub Sigillo tuo, distinctè & apertè, sine dilatione reddas certiores, juxta formam Proclamationis supradictae.

Teste Rege apud Kenilworth vicesimo octavo die Aprilis.

De Passagio habendo pro Nuncio Nunciorum Papae.

A. D. 1326. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 8. dors.

REX, dilecto & fideli suo, Radulpho Basset de Drayton, Constabulario Castri sui Dovorriae, & Custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus Locum tenenti in Portu Dovorriae, Salutem.

Cùm Magister Hugo de Ingolismo quasdam Literas suas clausas, ad partes transmarinas, Archiepiscopo Vyennensi, & Episcopo Orengiensi, Domini Papae Nunciis, per Reymundum Olerii, mittat de Licentiâ nostrâ;

Vobis mandamus quod ipsum Reymundum, cum Literis illis, per eundem Portum, ad partes praedictas, absque impedimento, transire permittatis; Ita quòd de eodem Reymundo diligens Scrutinium fiat, quòd alias Literas, Nobis, seu Regno nostro, aut fidelibus nostris, ejusdem Regni, praejudiciales aut suspectas, secum non deferat quovis modo.

Teste Rege apud Kenilworth vicesimo octavo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Episcopis parandis pro defensione Ecclesiae & Regni.

A. D. 1326. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 6. dors.

REX, Venerabili in Christo Patri, W. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliae Primati, Salutem.

Cùm universi & singuli Indiginae Regni nostri ad defensionem ipsius Regni, pro loco & tempore, quibus periculum eidem iminere prospexerint, ex debito teneantur: & vos eo magis & specialiùs ad defensionem ejusdem teneamini, quo amplioribus Possessionibus in eodem ditati estis: ac jam Alienigenas, nos & vos, ac dictum Regnum invadere velle publicè praedicetur & comminatum sit;

Vobis in fide, quâ Nobis, & Coronae nostrae, tenemini, mandamus, firmiter injungentes, vos & familiares vestros, quanto potentiùs poteritis, parettis, & parare faciatis; Ita quòd prompti sitis & parati, pro Defensione Sanctae Ecclesiae, & dicti Regni, si necesse fuerit, quotiens & quando, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis praemuniti.

Et nos de numero Hominum familiarium vestrorum, & Retinentiae vestrae, tàm Equitum, quàm Peditum, sub Sigillo vestro, distinctè & apertè, certificetis indilatè.

Teste Rege apud Gloucestriam decimo secundo die Maii.

Per ipsum Regem.

Eodem

A. D. 1326. Edw. 2. Eodem modo mandatum est subscriptis sub eâdem Datâ; videlicet, A. D. 1326. Edw. 2.

W. Eborum Archiepiscopo Angliæ Primati.
J. Karliolen. Episcopo.
L. Dunolm. Episcopo.
H. Lincoln. Episcopo.
R. Coventr. & Lich. Episcopo.
S. London. Episcopo.
H. Roffen. Episcopo.
J. Cicestrens. Episcopo.
J. Bathon. & Wellen. Episcopo.
J. Sarum. Episcopo.
Th. Wygorn. Episcopo.
J. Wynton. Episcopo.
J. Eliens. Episcopo.
J. Landavens. Episcopo.
A. Bangorens. Episcopo.
D. Menevens. Episcopo.
W. Exon. Episcopo.
A. Assavens. Episcopo.

De Scrutinio faciendo pro Literis suspectis.

A. D. 1326. An. 19. E. 2. Pat. 19. E. 2. p. 2. m. 10.

REX Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & omnibus fidelibus suis, in Comitatu Kantiæ, & Essexiæ, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nuper ordinaverimus, pro Defensione Regni nostri, quòd in singulis Portubus ejusdem Regni, per certos fideles nostros, diligens Scrutinium fieret super Literis quibuscumque, à partibus transmarinis in Regnum nostrum deferendis, vel ab eodem Regno ad partes exteras portandis,

Et quòd omnes & singulæ Literæ, nobis, seu Coronæ nostræ, præjudiciales, aut suspectæ, ad Nos deferentur, vel mitterentur, antequam executio fieret de eisdem,

Et postmodùm, dato nobis intelligi quòd quamplures, hujusmodi Literas deferentes, dictum Scrutinium declinare volentes, in Navibus & Batellis, per Costeram Aquæ Thamisiæ, frequenter ad Terram ponebantur, & literas illas, quo vellent, deferebant,

Assignaverimus, per diversas Literas nostras Patentes, quosdam fideles nostros ad custodiendum omnia loca per Costeram dictæ Aquæ Thamisiæ, & ad diligens Scrutinium in omnibus & singulis locis, ubi Naves applicare possent, per Costeram prædictam faciendum, tàm, videlicet, de illis qui Regnum nostrum ingredi, quàm de illis qui idem Regnum egredi volebant:

Et ad omnes illos, penes quos hujusmodi Literæ, præjudiciales aut suspectæ, repertæ fuissent, unà cum literis illis, arestandum, & sub Aresto hujusmodi per Vicecomites, in quorum Balliviis reperti fuissent, custodiri faciendum, quousque aliud indè duceremus demandandum:

Jámque intellexerimus quòd quamplures, Scrutinium super hujusmodi Literis faciendum declinare Machinantes, idem Regnum nostrum, cum hujusmodi Literis, in Navibus & Batellis, clandestinè ingrediuntur alibi quàm in locis, ubi Naves communiter super Costeram prædictam applicare consueverunt, & secum Literas suspectas deferunt, & ab eodem Regno cum hujusmodi literis latentèr exeunt, contra Proclamationem & Inhibitionem nostras, aliàs indè factas, quódque prædicti assignati Scrutinium prædictum, in dictis, negligenter & nimis tepidè faciunt; undè maximum periculum Nobis & Regno nostro poterit evenire: A. D. 1326.

Nos,

De fidelitate & circumspectione, dilecti & fidelis nostri, Johannis de Weston, Constabularii Turris nostræ Londoniæ, plenariè confidentes,

Assignavimus ipsum ad supervidendum quòd dictum Scrutinium, in omnibus locis, per Costeram dictæ Aquæ, inter Civitatem nostram Londoniæ & Villam de Gravesend, & in eâdem, per dictos assignatos ibidem, juxta formam Commissionis nostræ, eis indè factæ, diligenter fiat:

Et ad omnes illos, in locis illis sic assignatos, quos negligentes in Scrutinio illo invenerit, puniendum, & castigandum:

Ac Excessus & Defectus, in hac parte repertos, modo debito corrigendum:

Necnon ad hujusmodi Scrutinium de omnibus illis, qui in Navibus & Batellis dictum Regnum ingredi, seu idem Regnum egredi voluerint, in singulis locis, inter dictam Civitatem & Villam prædictam, & in eâdem Villâ, tàm infra Libertates, quàm extra, per totam Costeram, ex utrâque parte dictæ Aquæ Thamisiæ, ubi Naves applicare poterunt, faciendum:

Et

A. D. 1326. An. 19. E. 2.

Et ad omnes illos, penes quos hujusmodi Literæ, præjudiciales, aut suspectæ, repertæ fuerint, unà cum Literis illis, arestandum, & sub Aresto hujusmodi custodiri faciendum, quousque aliud indè duxerimus demandandum:

Et ad certificandum Nos, de tempore in tempus, de nominibus illorum, quos præmissâ occasione arestaverit, & causis atestationum eorumdem:

Nec non Literas, præjudiciales & suspectas, hujusmodi ad Nos cum celeritate, quâ poterit, mittendum; ut indè fieri faciamus quod de Concilio nostro fore viderimus faciendum;

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Johanni, in præmissis omnibus & singulis, intendentes sitis & auxiliantes, quotiens & quando per ipsum, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti.

In cujus &c.

Teste Rege apud Glouceftriam duodecimo die Maii.

Per ipsum Regem.

De Conductu pro Nunciis Papæ.

A. D. 1326. An. 19. E. 2. Pat. 19. E. 2. p. 2. m. 8.

LE Roi a touz ces Ballifs & Foialx, auxibien dedeinz Franchises, come dehors, as queux cestes presentes lettres vendront, Saluz.

Sachez qui come, les honurables Pieres en Dieu, Guilliam Ercevesque de Vienn, & Hugh Evesque d'Orenge, nous eient signifie, par leur Lettres, q'ils sont envoiez, par, nostre Seint Piere, le Pape, primes au Roi de France, & puis a nous en Engleterre, pur bosoigne, tochante Nous & la Roigne d'Engleterre nostre Femme:

Et nous eient priez que nous les voillioms grantier noz Lettres de Conduit:

Et auxint nous eient signifie, par meismes leur lettres, qui, pur ceo qui Moutz, quident en Engleterre (come les ditz, Ercevesque & Evesque, ont souent viz) q'eux portent lettres, Sentence d'Escomenge contenantes, & altres choses contre eaux, la quele chose n'est pas, sicome ils nous ont signifie par meismes leur lettres:

Nous, eantz lour veuue, par les causes susdites, agreeable, avoms pris les ditz, Ercevesque & Evesque, & leur Mesnees, biens, & chateux, en nostre Protection & sauf Conduit, en venant en nostre Roialme, retournant, & demorant, entour la bosoigne susdite; issint qils ne portent Sentence d'Escomenge, ne altres choses contre Nous, ne nul dez nous, ne chose qui soit prejudiciele a nous, ne a nostre Roialme:

Et pur ceo vous mandoms qui as ditz, Ercevesque & Evesque, ne a lour Mesnees, en lour parsones, ou Biens, ne facez, ne soeffrez estre fair, par Meer, ne par Terre, tant come en vous est, en venant, retornant, & demorant, come est susdit, Damage, Moleste, destourbance, ou greivance; mes les facez avoir seur & sauf Conduit parmi vos Baillies, quant, & a quele heure, vous serrez de ceo requis depar eux: Et, si trespas ou duret lour soit faite, le facez, saunz delai, amender & adrescer.

En Tesmoignance &c.

Don. a Marlebergh. le xviij. jour de Maii.

Instructiones pro Constabulario Dorobernensi super Conductu prædicto.

A. D. 1326. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 6. d.

ROI a, nostre Chere & Foial, Rauf Basset, nostre Conestable de Doure, Saluz.

Nous vous fesoms savoir qui, les honurables Piers en Dieu, l'Ercevesque de Vienn, & l'Evesque d'Orenge, Messages, nostre Seint Piere, le Pape, nous ount signifietz, par lour Lettres, qui le dit Seint Piere ad envoiez eux, primes al Roi de Fraunce, & puis a nous, pur bosoigne, touchantenous & la Roigne nostre Femme, & pur ceo sount en venauntz:

Et auxint nous ount signifietz, par mesmes lour lettres, q'ils ne portent nules lettres, Sentence d'Escomenge contenauntes, ne altres choses, countre nul de Noz, ne de nostre Roialme:

Et nous ount priez de Conduyt; & qui nous voilloms escriure a vous, de les faire seurte par Terre, & par meer:

Par quoi nous les avoms ottrie nostre Conduyt; sicom vous poez veer par la tenour, enclos deintz cestes:

Et auxint voloms, & vous mandoms, qui vous les facez, seutement & sauvement, purveer, & garder par Meer, & par Terre, solonc le purport de nostre dit

A. D. 1326. Edw. 2.

dit Conduit, qui mal, ne deshonur, ne lour soit fait, qui ja ne aveigne: & eiez bon regard a les pointz & condicions del Conduir:

Et facez, hastivement, qui vous eiez Niefs, en suffisaunte quantite, pur lour sauete, & auxint pur la Garde de la Meer, & de la Terre, apres lour venue, qui sodeines damages, ne parilles, ne puissent avenir, ne Messages, faunz estre primes serchez,

Et rauntost maundez a euz, com de vous meismes, coment nous vous avoms chargetz de les faire seure & sauve Garde, & qui pur ceo avez fait appareiller Niefs a grant masse:

Mes pur ceo, qui vous ne volez pas qui raunt des Niefs veignent countre eux, par quoi ils puissent estre affraictz, ne si poutz q'ils ne fuissent bien assuretz, vous les prietz & avisez q'ils vous signifient si tost, com lour plerra, le jour de lour venue, & la manere de la seurte q'ils vorroient aver, & vous le freez, a lour volente, solonc vestre poair: & qu'endementiers, ils s'eu soeffrent, & attendent illoeqes bonement, & tantost vous certifiez leur respons:

Et ordinez si bien & sagement les choses, sicom bien le savez, qui mal, ne paril, n'aveigne, & qui les pointz del Conduit soient bien gardez:

Et, quant ils arrivetz, vous les resceiverez bel & curteisment: & puis le avetz a dire, de vous meismes, com de vestre Office, quant ils seriont bien, & bel, & curteisement herbergetz, & les Niefs, qui les averont menez, serront retournez, & ceo soit fait a tost, com purra, bonement & coievient,

Seignurs, vous estes venuz par Conduit nostre Seignur le Roi, le voillez monstrerer:

Et, quant serra monstre, chargez bien les Covitz, en disaunt, Seignurs, il appent, de custume, al Office de Conestable, al'Entre de chescun Estraunge, qui poair porte en la Terre, meement en temps de meevement, de charger ceux, qui ensi entrent, qils, devaunt tut, seure monstrent & signefient a nostre Seignur le Roi la Cause de lour venue, & ceo quils portent; meis il me semble qui vous l'avez signifie, sagement & avisement, sicome piert par les parols del Conduit, par quoi ceo m'en soeffre de ceo la.

A. D. 1326. Edw. 2.

Mes, outre, Seignurs, sicom il appent a mon Office, & est acustume, jeo vous defend, par nostre Seignur le Roi, qui vous ne portez, ne facez riens en ceste terre, qui soit, ou estre puisse prejudiciel, ou encountre nostre Seignur le Roi, de sa Corone, ne la Terre, ne nul de soens ne de sa terre, sur paril qui appent: ne qui vous desore ne resceivez, ne usez maundement, qui vous vendra, ou purra venir, qui soit, ou estre puisse prejudiciel, ou contrair a euz, com est desusdit, sur meisme le paril: & qui nous fumes en venianr, & vous nous signifiretz lour venue, issint qui nous les puissoms faire savoir ou il vendront a nous par certeines Gentz, qui les menrount seurs & saufs: & q'endementres voillent eeser & benement suffrir, & hastivement le nous certifiez; car, od l'eide de Dieu, nous serroms asset prez, pur eese de euz; & ceo les purrez dire.

Et auxint, par vestre excusacion, qui, si vous ne feissez les dites choses, com apartient, vous en puissez estre Empeschez en Parlement par nous, & tot le Barnage a grant paril de corps, & d'aver.

Et, tannt come ils demorront, Tretez le courteisement & amiablement, & maundez desore hastivement al Amirail, pur Noefs & poair, & auxint au Viscount, & auttes, par terre, sicome verrez, pur seure & sauve Garde, sicom vos poers, auxibien vers les Portz, come vers le People sur la Terre, par vestre derreine Commission purportent; & avoms maundez as ditz, Admiral, & Viscount, q'ils entendent a vous sur ces choses, come piert par la Copie deintz cestes.

Et envoioms a vous, nostre chere Clerk, Mestre Henri de Canterbirs, qui porte noz lettres as ditz messages, qui nous avoms chargez de porter a euz vos dites lettres outre a Whitsand; & de vous dire ascunes choses, les queux nous lui avoms chargez; & qui es choses, q'il vous dirra de par nous, donez foi & credence.

Donz a Marlebergh le xix jour de Maii.

De intendendo super Conductu antedicto.

A. D. 1326. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 6. d.

Roi a Viscount de Kent Salutz. Come, les honurables Pieres en Dieu, l'Ercevesque de Vienn, & Evesque d'Orrenge, Nous eint signifie, par lour Lettres, coment ils fount maundez par, nostre Seinte Piere, le Pape,

A. D. 1326.

A. D. 1326. Edw. 2. Pape, primerment au Roi de Fraunce, & puis a nous en Engletetre, pur busoigne, tochante nous, & nostre Femme, la Roigne d'Engleterre, & nous avoms fait faire a eux nos Lettres de Conduit en certeine fourme, & avoms charge, nostre chere & foial, Rauf Basseet de Drayton, nostre Conestable de Dovorr, & Gardein de noz Cinque Portz, q'il les resceive honurablement, & lour face purveer seure & sauve Garde, par Terre & par Meer, en manere qui nos lui avoms enjoint,

Vous mandoms, ferment enjoignauntz, qui vous, en ces choses & autres, tochauntz la garde de la Meer & la Terre, secz entendauntz au dit Rauf totes les foitz, q'il vous fra saver & garnir depar Nos; & ceo en nule manere ne lessez si qui patil, ne mal, ou deshonur aveigne, qat quoi nous devoms prendre a vous. A. D. 1326. Edw. 2.

Donez a Marlebergh le xix jour de Maii.

Ad Regis Admirallum, super Conductu memorato.

A. D. 1326. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 6. dorf. ROI a, nostre foial & loial, Nicol Kyriel, Amital de nostre Navie, de la bouche del' ewe de Thamise, vers les parties del west, Salutz.

Come, les honurables Piers en Dieu, l'Ercevesque de Vieun, & l'Evesque d'Otrenge nous eient signifie, par lour lettres, coment ils fount maundez par, nostre Seint Piere, le Pape, primerment au Roi de Fraunce, & puis a nous en Engletetre, pur busoigne, tochaunte Nous, & nostte femme, la Roigne d'Engleterre, & nous avoms fait faite a eux noz lettres de conduit, en certeine fourme, & avoms charge, nostre chere & foial, Rauf Basset de Drayton, nostre Conestable de Dovorre, & Gardein de noz Cinques Portz, q'il les resceive honurablement, & lour face purveer, & faire seure & sauve garde, par Terre, & par Meer, en manere qui nous lui avoms enjoint:

Vous mandoms, & chargeoms, qui vous facez assemblet la Navie de vestre baillie, issint q'ele soit preste, solonc ceo, & totes les foit, qui le dir Rauf vous fra assaver: & meisme la Navie facez maunder a lui par certeines gentz & suffisauntz: A. D. 1326.

Et voloms qui vous meismes veignez a Loundres, pur tretier oue nostre counseil, sur la bone garde de Meer, a plus tost qui vous poez, solunc la fourme du maundement, qui vous en avez autrefoitz de Nons, par bref de nostre grant seal, & par lettres de nostre Chaunceler.

Et, quant vous vendrez, lessez ascun fiable, sages & avise, en vestre lieu, pur entendre al dit Rauf en vestre absence, issint qui mal, paril, ne dishonour n'aveigne, par quoi nous devoms prendre a vous.

Don. a Okebourn le xx. jour de Maii.

De Sufferentia, inter Regem & Flandriam, proroganda.

A. D. 1326. An. 19. E. 2. Pat. 19. E. 2. p. 1. m. 5. REX &c. & Dominus Hiberniæ, ad quos &c. Salutem. Sciatis quòd,

Cùm inter Nos, pro Subditis nostris, ex parte unâ, & Burgimagistros, Scabinos, & Consules, ac Communitates villarum de Gaudano, Bruges, & Ipre, pro se, & aliis, Hominibus, & Mercatoribus, de Flandriâ, ex alterâ, super Discordiis & Dissensionibus inter dictos, Subditos nostros, & Homines & Mercatores de prædictâ terrâ Flandriæ, nuper exortis, quædam Sufferentia, a festo Paschæ proximò præterito, usque ad idem Festum proximò sequens duratura, inita fuisset & firmata, sub spe Pacis & Concordiæ interim reformandæ,

Quæ quidem Concordia, propter quædam impedimenta, medio tempore intervenientia, nondum est reformata, A. D. 1326.

Nos, ad Requisitionem Burgimagistrorum, Scabinorum, & Consulum, ac totius Communitatis dictæ Villæ de Bruges, Sufferentiam prædictam per unum annum, à dicto festo Paschæ proximò futuro numerandum, duximus prorogandam:

Et hoc omnibus, quorum interest, innotescimus per præsentes.

In cujus &c.

Teste Rege apud Saltwode tertio die Junii.

Ad

A. D. 1326. Edw. 2. A. D. 1326. Edw. 2.

Ad Papam, super diversis Negotiis, binc inde per Nuncios expositis & ventilatis.

A. D. 1326. An. 19. E. 2. Rom. 19. E. 2. m. 2. PApæ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Venientes ad Nos, venerabiles Patres, Guillielmum Archiepiscopum Viennensem, & Hugonem Aurisacensem Episcopum, & uobis vestræ Mansuetudinis litteras præsentantes, recepimus, prout decuit, reverenter, & quæ in ipsis litteris,

Tàm super negotio, Nos & Reginam Angliæ, Uxorem nostram, contingente, quàm super Arreragiis Censûs, Romanæ Ecclesiæ debiti, ac Quartâ parte Decimæ biennalis, Clero Angliæ nuper impositæ, & Nobis à vestrâ Sanctitate concessæ, Sedi Apostolicæ, ut dicitur, reservatâ, ac quibusdam aliis negotiis, quosdam Episcopos Regni nostri concernentibus,

Continebantur, quæ etiam iidem Patres, super præmissis, eleganter & providè, proponere curaverunt, benignè audivimus, & pleno concepimus intellectu.

Et, post Proposita per ipsos, super Reditu ipsius Reginæ ad Nos, ex motu proprio, eisdem Nunciis in verbis Gallicis, quæ transferri fecimus in latinum, pro pleniori intellectu Sanctitatis vestræ, respondimus in modum, contentum in Cedulâ, hiis inclusâ.

Et, quoad alia, per ipsos circa hæc exposita, per Concilium nostrum fecimus per omnia responderi.

Ac, carissimus Nepos, & fidelis noster, Hugo le Despenser ad ea, quæ contra ipsum opposita fuerant, ore proprio respondit per singula, prout dicti Patres, vobis, si placet, referre poterunt ore tenus.

Quantum verò, Pater Sancte, ad Petitionem Arreragiorum dicti Censûs, quæ in dictis litteris vestris per verba comminatoria fiebat, sicut visum est nobis & Concilio nostro, eramus, nec immeritò, admirati, cùm Intentionis nostræ nunquam fuerit detinere Censum illum; set, propter Guerrarum discrimina, quibus (sicut vestra novit Clementia, fuimus multipliciter fatigati; quæ etiam, procurante Seminatore zizaniæ, timentur adhuc, hiis diebus, periculosiùs exoriri) instetimus penes vestram Sanctitudinem pro dilatione dumtaxat Solutionis dicti Censûs optinendâ, eo quòd, ob tam urgentissimas Necessitates, non potuimus dicta Arreragia solvere, quod nobis valdè displicuit novit Deus. A. D. 1326.

Verumtamèn super isto Articulo, necnon super Quartâ Decimæ supradictæ, licet in litteris vestris Apostolicis, nobis de Concessione dictæ Decimæ factis, de reservatione alicujus Portionis nlla mentio facta non fuisset, Intentionis nostræ propositum præfatis Patribus fecimus explicari; super quo ipsi, suis oraculis, vestram Sanctitatem poterunt seriosiùs informare; vestræ Beatitudini totis cordis affectibus supplicantes, quatinùs ipsos, super hiis, benignè audire, &, præmissorum contemplatione, nobiscum agere dignemini, juxta speratam fiduciam, gratiosè, & nobis indè vestra Paterna beneplacita, si libeat, intimare.

Et quia, Pater sanctissime, pro conservatione, seu reformatione Pacis & Amicitiæ, Paternitatis vestræ monita, ac ipsorum Nunciorum consilia, sumus hactenus, cum omni diligentiâ, prosecuti: & nunc tàm dicta Conjux nostra, quàm etiam Filius noster Primogenitus, quos pro bono Pacis ad partes Franciæ destinavimus, sicut nôstis, in eisdem partibus, contra voluntatem nostram, commorantur: Terra etiam nostra in Vasconiâ nobis, contra Justitiam, detinetur; placeat, quæsumus, vestræ providentiæ ad hæc debitæ considerationis intuitus pensando dirigere, & super hiis Remedium apponere salutare.

Cæterùm de Gestu Episcoporum, Herefordiensis, Lincolniensis, & Norwycensis, nec non Archiepiscopi Dubliniensis: & in quibus contra nos deliquerunt: qualiter etiam, suis exigentibus Demeritis, contra ipsos, quoad Baronias suas, secundum Leges & Consuetudines Regni nostri est processum; coram præfatis patribus fecimus recitari, eisque gestarum rerum seriem per omnia denudari, pro vestræ Sanctitatis conscientiâ indè, ipsorum relatibus, serenandâ; quibus in præmissis omnibus velitis fidem indubiam adhibere.

Ad hæc, pie Pater, ex eo quòd præfatum Consanguineum nostrum, necnon, dilectum Clericum nostrum, Magistrum Robertum de Baldok, Archidiaconum Middlesexiæ, Cancellarium nostrum, habuistis favore propitio com-

A.D. 1326. Edw. 2. commendatos, grates & gratias referimus vestræ Sanctitati, quas sufficimus & valemus; ipsam votivis affectibus deprecantes, quatinùs eos, quorum Consiliis & Suffragiis, in nostris & Regni nostri negotiis, supportamur, sinistris Æmulorum relatibus (si qui fiant forsitan contra ipsos) ob auditis, penitùs rejectis, habere dignetur vestra Benignitas, nostri, si placet, intuitu, Paterno semper recomendatos affectu. A.D. 1326. Edw. 2.

Conservet &c.

Dat. apud Sturreye decimo die Junii.

Cedula de quâ supra fit mentio.

A.D. 1326. An. 19. E. 2. Rom. 19. E. 2. m. 2. DOMINI tetigistis nobis, ex parte Sanctissimi Patris, de reditu Uxoris nostræ: Respondemus vobis, Sanctissimus Pater, qui verax est & justus, & vult omnem rationem, ipse bene intellexit & notorium est, qualiter per Mandata & Hortamenta vestra, & plurimorum aliorum, pro bono & firma spe pacis, misimus nostram Uxorem in Franciam, & in omni dulcedine veri Amoris, cordis, & animi, quoad nos, Deus novit:

Et, postquam diutinam ibi traxit moram, ultra duas partes unius Anni, & Tractatus cum Rege Franciæ ferè finitus erat, nos, qui tantùm affectavimus ejus comitivam, pluries mandavimus pro eâ: & tandem per, venerabilem Patrem Episcopum Wintoniensem, & per nostras litteras, quòd in fide & dilectione, quibus nobis tenebatur, omnibus aliis omissis, & Excusationibus cessantibus, venisset ad nos, cum omni festinatione; & ipsa noluit venire, set se retraxit à nobis usque modo:

Et recepit in comitivâ suâ, Inimicum nostrum mortalem, & Prodirorem convictum & judicatum, le Mortimer, & alios Inimicos nostros, & eis notoriè adhæsit, & adhuc adhæret, &, nostrum Filium Primogenitum & Hæredem, Edwardum (pro quo sæpiùs misimus quòd ad Nos venisset) detinet, nec ad nos venire permittit, & ipsum facit associari, & adhærere, dicto Inimico nostro & Prodirori, le Mortymer, qui portavit Sectam dicti Filii nostri, &, in ipsius comitivâ, publicè, coram totâ Gente Parisius, in solempnitate Coronationis, ad Festum Pentecostes ultimò præteritum, in magnum contemptum & vituperium nostri, & omnium nostrorum. A.D. 1326.

Ad hoc plus dicitur, quòd ipsa tacit Confœderationes, cum Magnatibus partium illarum, de Ingrediendo & Invadendo hostiliter Regnum nostrum, contra voluntatem nostram.

Verumptamen, cùm venerit, & erga Nos obedienti & debito modo fecerit quod debebit, nos faciemus erga eam quod debemus; nec credimus nostrum dictum Sanctissimum Patrem, aut Regem Franciæ, vel aliquem virum bonum, velle nos aliud, vel aliter facturos in hac re.

Papæ literis, in gratiam Comitis Richemundiæ scriptis, Responsum Regis.

A.D. 1326. An. 19. E. 2. Rom. 19. E. 2. m. 2. PApæ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Transmissæ nobis vestræ Mansuetudinis Litteræ inter alia continebant, qualitèr non latet in abdito sincera fidelitas, quâ Johannes de Britanniâ, Comes Richemundiæ, erga Genitorem nostrum & Nos dinoscitur viguisse, personam suam, in quibuslibet Guerris, contra dictum Patrem nostrum & Nos bactenùs suscitatis, relictis propriis Parentibus & Propinquis, exponendo periculis, Pressuras etiam & Carceres tolerando.

Propter quod vestra Benignitas mirabatur, quòd, dicto Comite in Regno Franciæ (ad quod, pro prosecutione negotiorum nostrorum, de mandato nostro venerat) constituto, Terras & Possessiones Comitatûs Richemundiæ, & alias Terras, quas idem Comes in Regno nostro optinuit, seisiri, & alia Bona sua fecimus arestari. A.D. 1326.

Et Nos, per easdem litteras, vestra pia Paternitas requisivit, ut præmissa, ac proximæ Consanguinitatis, Fidelitatis, & Homagii vinculum (quibus nobis astrictus est idem Comes) in

A.D. 1326. Edw. 2. examen debitæ considerationis adducere, & eum in Gratiæ & Dilectionis nostræ plenitudine conservare (revocatis Seisinâ & Arresto prædictis) curaremus.

Super quo Sanctitati vestræ duximus rescribendum, quòd impensa per præfatum Comitem dicto Genitori nostro & Nobis Obsequia, quæ etiam Dampna, quasve Pressuras perpessus est, satis recolimus, & quæ sibi, tàm per ipsum Genitorem nostrum, quàm etiam per Nos, Retributionum vicissitudines factæ fuerunt, temporibus successivis, nullatenus ignoramus.

Scimus enim, & omnibus notum est quòd dictum Comitatum, ac cæteras Terras suas, quæ habuit in dicto Regno nostro, ex Liberalitate ipsius Patris nostri & nostrâ, extitit assecutus, nec à Parentibus suis aut Propinquis quicquam habuit aliundè.

Et, si in Scrutinium debitæ considerationis impensa per ipsum Obsequia, ac Beneficia ei à regiâ Munificentiâ collata deducantur, nulli potest venire in dubium quin longè majora perceperit, quàm constat ipsum potuisse promereri.

Et, ut, Pater Sanctissime, Commotionis nostræ Causa contra eundem Comitem vestræ Mansuetudini denudetur, vestræ innotescimus Sanctitati, quòd cùm Negotia nostra, pro quibus dictus Comes ad dictas partes Franciæ missus fuerat, deducta fuissent ad exitum, quem vos nôstis; præfato Comiti litteratoriè mandavimus, vicibus repetitis, ut ad Nos accederet in Angliam, nos super expeditione negotiorum illorum informaturus, & Consilium suum etiam impensurus: A.D. 1326. Edw. 2.

Et, pro eo quòd nec ad primum, nec ad secundum Mandatum nostrum, ad Nos venire curavit, set quasdam frivolas excusationes, super non adventu suo, ad nos prætendebat, Nos, adjectis verbis Comminatoriis in nostris litteris, videlicet, quòd ipsum, si venire contempneret, non solùm Inobedientem, set etiam Homagii & Fidelitatis suæ Violatorem deberemus, non inmeritò, reputare, & quòd Excusationes illas nullas omninò reputavimus atque fictas.

Idem tamen Comes, spretis hujusmodi Mandatis nostris & contemptis, ad nos accedere non curavit; set, quod nequius est, erectâ contra nos Cervice, quibusdam contra Nos rebellantibus astitit, ut fertur, Consiliis & Auxiliis, & assistit.

Propter quæ nos, ipsius ingratitudinem & inobedientiam non ferentes, Terras & Bona sua poni fecimus ad Manum nostram, non eâ intentione ut ea, tanquam incursa habeamus, set ipsius Proterviam per hoc cohiberi, mediante Justitiâ, faciamus.

Conservet vos &c.

Dat. apud Turrim Londoniæ decimo octavo die Junii.

Ad Episcopum Belvacensem Rex queritur de Gestu Isabellæ Reginæ, & mora Filii contra voluntatem Regis.

A.D. 1326. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 2. dors. EDward, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, & Seigneur d'Irland, al' honorable Pier en Dieu par mesme la grace, Evesque de Beauvoys, nostre treschere Amie, & Pier de France, Salutz, & bon amur.

Come chose est connue & bon notoire es Parties de France, come nous enveasmes piesçea a, nostre treschere Frere, le Roy de France, pur bien de Pees, & en esperans nous avoir purchace pur touz jours, Isabele, sa Soer, nostre Femme; & coment ele demoert, & se retreet de nous, & n'est venue a nouz, a noz Commandementz, einz abert & attreet a lui Roger de Mortimer, nostre Enemy mortel, & Treitre notoire, Atteint & Juge, & pur tiel autrefoiz, par nostre dit Frere, hors de son Roialme & poair, a nostre requeste, banny & exile.

Et auxint coment, nostre chere Fitz & Heir, Edward, a qui nous avoms la Duchee de Guyenne donee, demoert celes parties contre nostre volunte, souz autri Governement que la nostre, contre droit & reson, & Covenant entre nostre dit Frere & Nous: a qi nostre dit Frere n'ad uncore rendue pleinement ses Terres de la dite Duchee, toet eit il fait plain Homage pur tote la terre entierment; & sur ceo avoms, einz ces heures, amiablement & affectuousement prie nostre dit Frere par noz lettres, q'il vousist les dites choses faire adresser; & uncore derechief le requerroms. A.D. 1326.

Par qoi nous, que desiroms sovereignement pees & quiete entre lui & nous, & affiantz de vostre grant Loialte, Verite, & Seen, & que par vostre travail

A. D. 1326. Edw. 2. vail & peinblete, si vous plest, noz requestes droitureles purront plus gracieusement estre entendues, & esploites par nostre dit Frere, senveons a vous, come a nostre chere Amy, & Pier de France, Transescriptz des lettres sur ce autre foitz, & ore adresecees a nostre dit Frere; empriantz & requerantz vostre treschere amiste, que vous voilletz oir, & entendre noz requestes, contenues en les ditz Transescriptz, & mettre, s'il vous plest, eid & conseil, a vostre poaire, vers nostre dit Frere, q'il voille, pur dreit & bien de pees, & naturesce, & entiere amistee, norrir entre nous a touz jours, noz dites requestes ottrier, & esploiter selonc Dieu, Droit, & Reson, od favour & grace, si lui plest, tost & od effetes; Issint que, par l'eid de Dieu, & de vous, les busoignes soient mises au point & fyn due & covenable, sanz ascun delai; & que par tant seioms tenuz a vous, en cas semblable, & autres, a voz profitz & honurs, & estre le voloms. A. D. 1326. Edw. 2.

Et de ce q'il vous eut plerra faire, & ceo que nostre dit Frere ferra, ou faire vodra a voz requestes, & les noz, nous voilletz certifier le plus tost que vous purretz; kar verraiement, treschere amiz, sicome nous escrivioms a nostre dit Frere, come est contenuz en les ditz Transescriptz, vous poetz sentir & entendre de nous, come de tout home de nostre Estat, que molt nous est & estre deit gref, de si hountons despitz & grantz damages si longement endurer; ne vraiement, chers amiz, nous ne les pooms longement soeffrer en nule manere.

Le Seint Espirit seit garde de vous.

Don. a Westmonster le xix. jour de Juyn.

Ad Filium, de Inobedientia sua, & adhærentia Inimicis Regis.

A. D. 1326. An. 19. E. 2. Claus. 19. E. 2. m. 2. d. EDWARD BEAUFITZ.

Tor nous eiez vous escript, par voz lettres, einz ces heures, que vous remembrez bien des charges, que vous enjoignismes sur vostre departir de nous a Doure, & que vous ne trespasseriez noz Commandementz en nul point, einz les ferriez a vostre poair; il nous semble que vous ne tenez pas covenant, ne obeissez mie a noz commandementz humblement, come doit bon Fitz a son Piere, puis que vous n'estes venuz pardevers nous, pur estre souz nostre governement sicome estre devez, & sicome nous vous avoms mandez, einz ces heures, par noz autres lettres, souz nostre benizon, mes avez notoirement tenuz Compaignie, & Ahertz, & vostre Mere auxint, au Mortimer, nostre Treitre & Enemy mortel, en la compaignie vestre Mere, & par aillours; qi publiement porta, a Parys, vostre suyte a la solempnite del en Coronement, a la Pentecost darrein passee, en si grant despit de nous, & a si grant deshonur de nous & de vous; come que vous nous eiez, nient veritablement, mandez, q'il n'est mie adherdaunt a vostre Mere, ne a vous; dount nous nous tenoms molt a mal paiez.

Et auxint avoms entenduz que vous par consail, q'est contrair a nous & a vostre profit, feces plusours mandementz, ordenaunces, & diversiteez, saunz nous aviser, & contraires a noz mandementz & voluntees, vers les parties de la Dusche de Guyenne, quele nous vous avoms donee; & vous doit bien remembrer de la manere del Doun, & vostre Respons, que vous nous donastes a Doure, quant nous la vous donasmes; quelx choses sont molt descovenables, & purrount estre molt damageouses. A. D. 1326.

Par qai nous vous mandoms, commandoms, & chargeoms, firmement enjoignantz, en la foi & l'amistee, que vous nous devez, & sur nostre benizon, & sur quanque vous poez forfaire vers nous, & sicome vous volez que nous vous teignoms pur nostre treschere & bien ame Fiutz, sicome touz jours avoms faitz, que, totes Excusations cessantes, de vostre Mere, ou d'autri, ou nuls autres, queles vous nous avez, einz ces heures, escript, ou autres queconque; veignez pardevers nous od tote haste, issint que nous puissoms ordeiner pur vous & vostre estar honurablement, come affiert; desicome vous ne devez, par droit & reson, avoir autre Governeur que nous, neve devez voler avoir.

Et auxint, BEAUFITZ, vous chargeoms en la manere, que desus est dit, que vous ne vous mariez nulle part, tanque vous soiez revenuz a nous, ne saunz nostre assent & commandement: ne riens ne facez pardevers la Duschee, ne aillours, contre noz mandementz & voluntez, ne uncore saunz nous primez aviser, & que vous eiez sur ce nostre assent; &, si riens eiez fait, le facez tost repeller come affiert.

P. S.

A.D. 1326. Edw. 2.

P. S.

Edward BEAUFITZ, tot fuez vous de tendre age, parnez ces noz comandementz tendrement a quer, & les perfacez humblement & exploitantment, sicome vous volez eschuire nostre corouce & nostre gref indignation, & ametz vostre profit & vostre honnr:

Et ne creez nul conseil, contraire a la voluntee vostre Pier, sicome li sage Roi Salomon vous apprent: & hastivement nous remaundez ce, que vous ent ferriez; A.D. 1329. Edw. 2.

Entendant certeinement que, si nous vous troessoms defore contrair, ou desobeissant (par qi conseil que ce soit) a noz voluntez, nous ordeneroms, par tiele manere, que vous le sentirez a tous les jours de vostre vie; & que touz autres Fiutz, par tant, en prenderont ensaumple, de desobeir a lour SEIGNURS ET PIERES.

Consimiles querelæ contra Reginam & Filium, ad Regem Franciæ.

A.D. 1326. An. 19. E. 2. Ibid.

TRESCHERE ET TRESAME FRERE, voillez remembrer ceo que autrefoitz vous avoms signifie, par noz lettres, sus le, nient covenable, port vostre Soer, nostre Feme, par devers nous, de ceo q'ele se *retreet*, si hountousement, de nous, & n'ad volue revenir a noz mandementz: & si notoirement ad atret a sa compaignie, & aherd a, nostre tretre & Enemy mortel, le Mortimer, & noz autres Enemis perdela, & ad fait auxint aherde Edward, nostre Fitz & Heir, a mesmes ceux noz enemys, a si graunte hunte de nous & de tut son sank: & que vous duffez bien volers, pur honur de vous & de nous, que tieux choses fuissent duement adressees:

A vous requeismes affectuousement, par mesmes noz lettres, que nostre dit Fiutz, q'est de si tendre age, q'il ne se poet, ne sect mesmes governer ne guier, & pur ceo deit estre souz nostre governement, & de nulli autre, sicome droit, & reson, & Covenant entre vous & nous voelent, enveissez pardevons nous, issint que nous puissioms ordeiner de lui, & de ces beins, & de son estat, come affiert:

Et que, desicome il ad fait homage a vous entierment pur tote la Duchee, vous vousissez a lui rendre pleinement les terres de la Duchie, sanz aver regard a reddour des paroles de nul Covenant, que, a opinion d'ascuns gentz, semblent soner en nostre disheritesoun; sicome plus plenement est contenue en noz dites lettres, a vous sur ceo envoiez. A.D. 1326.

Des quelx choses unqore ny ad riens fait, mes est la dite adherdance, de noz ditz Feme & Fitz, od noz ditz Treitres & Enemiz mortelx, pardela notoirement continue, en tant que, le dit Treitre, le Mortymer porta, a Parys, la suyte nostre dit Fiiz publiement, a la solempnete *del en Coronement* nostre treschere soer, votre *Femme*, a Roine de France, a la Pentecost darrein passe, en si graunte honnte & despit de nous.

Par quoi, treschere frere, nous vous prioms derechef, si affectuousement, & de pooms, que, pur droit & bien de pees, & naturesce, & entiere amistee, norir entre nous, queu chose nous desiroms sovereignemenr, voillez a noz dites requestes entendre, & les *parfaire* benignement, & tost od effect, pur profit & honure d'entre nous: & que nous ne seoms deshonurez: ne nous, a nostre dit Fiutz, desheritez, queu chose nous entendoms pas, Treschere Frere devez voler; einz poetz bien sentir de nous, come de tut home de nostre estat, que molt nous est, & estre doit gref de si hountous despitz & grantz damages, si longement *endurer*; *ne* vereiment, beau Frere, nous ne les pooms longement soeffrir.

Le Seint Espirit *feit Garde* de vous.

Super certis Articulis Treugam Scotiæ contingentibus.

A.D. 1326. An. 19. E. 2. Pat. 19. E. 2. p. 2. m. 3.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd nos, de fidelitate & industriâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Roberti de Welle, Roberti de Thorp, & Johannis de Denum, plenam fiduciam reportantes, eis, super certis Articulis, Treugam, inter Nos & Homines de Scotiâ nuper initam & firmatam, contingentibus, Intentionis A.D. 1326.

A. D. 1326. Edw. 2. tentionis nostræ propositum exposuimus, Domino Roberto de Brus, ex parte nostrâ, seriosiùs referendum :

Ipsosque ob hanc causam, necnon ad reportandum nobis responsum ipsius Roberti de Brus, super dictis Articulis, ad partes Scotiæ duximus transmittendos: volentes quòd eisdem, Roberto, Roberto, & Johanni, & duobus eorum, super præmissis omnibus, fides indubia præbeatur. A. D. 1326. Edw. 2.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim London: vicesimo tertio die Junii.

Per ipsum Regem.

De Fidelibus Regis, subitâ Gallicorum in Vasconiam irruptione abductis, ad fidem redeuntibus.

A. D. 1326. An. 19. E. 2. Vasc. 19. E. 2. m. 3.

REX, dilecto & fideli suo, Bertramo de Stanycat, Salutem.

Recolentes vestri, & vestrorum Progenitorum, erga nos, & nostros, fidelitatis constantiam, Actus strenuos, & multiplices Probitates, turbavit acerbè nostra præcordia, & gravi anxietate omnia interiora commovit, perlatus ad Nos, Rumor implacidus, quòd, videlicet, Gentibus Regis Franciæ, Terras nostras in Ducatu Aquitaniæ nuper subitò invadentibus, adhæsistis:

Set postmodum, rationis vigore, motus Indignationis nostræ temperantes, & eventus hujusmodi qualitatem diligenter considerantes, animadvertimus Gallicorum hujusmodi Irruptionem tàm præcipitem, subitam, & inopinatam fuisse, ut vos, majus malum declinando, dictis Gallicis dissimulanter ad tempus adhærere, tanquam minus malum, elegistis (prout a fidedignis intelleximus evidenter) præsertim cùm tunc, de sufficienti resistentiâ, pro nobis, in partibus illis, non fuerat ordinatum.

Quod etiam eo certius credimus, quòd ad pristinæ fidei vestræ observantiam redire parati estis, prout certitudinaliter nobis est nunciatum; undè præcedens nostræ mentis Turbatio non modicum quietatur. A. D. 1326.

Considerantes itaque recuperationem honoris vestræ & famæ (quam plurimùm optamus) in hoc versari, dilectum & fidelem nostrum, Oliverum de Ingham, Senescallum Ducatûs prædicti, &, dilectos Clericos nostros, Magistrum Petrum de Galiciano, & Magistrum Johannem de Hildesle, super nostris Beneplacitis, in præmissis, tecimus plenariè Informari, vobis per ipsos seriosiùs exponendis:

Quibus omnibus, duobus, & uni eorum, in hiis, quæ vobis dicent, vel dicet ex parte nostrâ, fidem indubiam præbearis; & ea sic in opere explere studeatis, quòd, amoto cujuslibet dubietatis scrupulo, vestram possimus fidelitatis & constantiæ probitatem dignis attollere laudibus, & emeritis Retributionibus honorare.

Dat. apud Turrim Londoniæ vicesimo quarto die Junii.

De recipiendo ad gratiam Amanenum Dominum de Lebreto & Liberos, prædictâ Irruptione circumactos & abreptos.

A. D. 1326. An. 19. E. 2. Vasc. 19. E. 2. m. 3.

REX, omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm quidam Magnates, fideles nostri, nobis instanter supplicaverint, ut Amanenum, Dominum de Lebreto, & Bernardum & Almaricum, Liberos ejusdem Amaneni, ipsorumque Familiares, Fautores & Adhærentes (qui contra nos in Guerrâ Vasconiæ nuper motâ fuerunt) ad nostram Gratiam & Benivolentiam admittere velimus; asserentes ipsos hoc desiderare toto corde,

Nos, Ipsorum precibus in hac parte inclinati, ac de fidelitate & industriâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Oliveri de Ingham, Senescalli Vasconiæ, Amaneni de Fossato, & Arnaldi Guillielmi, Domini de Lescuno, plenam fiduciam reportantes, A. D. 1326.

Ipsos, & duos eorum (quorum præfatum Senescallum alterum esse volumus) ad tractandum pro nobis, & nostro nomine, super hiis, quæ ad Reconciliationem ipsius Amaneni de Lebreto, Liberorum, Familiarium, Fautorum, & Adhærentium suorum prædictorum, pertinent,

A. D. 1326. Edw. 2. pertinent, vel poterunt pertinere: necnon ad remittendum & pardonandum eidem Amaneno de Lebreto, omnibus & singulis supradictis, quascumque Actiones & Quæstiones personales, quas contra ipsum Amanenum de Lebreto, Liberos, Familiares, Fautores, & Adhærentes prædictos, & eorum aliquem, habuimus, vel habemus, ratione injuriarum & Criminum, tàm Capitalium, quàm Aliorum quorumcumque, contra nos qualitercumque Commissorum; & ad firmam Pacem nostram eis inde concedendum,

Assignamus & deputamus; eisque, & duobus eorum (quorum præfatum Senescallum alterum esse volumus) super præmissis, omnibus & singulis, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus potestatem. A. D. 1326. Edw. 2.

Promittentes nos Rata & Firma habituros ea, quæ per præfatos, Senescallum, Amanenum de Fossato, & Arnaldum, & duos eorum (quorum præfatum Senescallum alterum esse volumus) tractata, concordata, & vallata fuerint in præmissis; & ea per literas nostras, sub magno Sigillo nostro, ratificari & approbari faciemus, cum inde fuerimus certiorati.

In cujus &c.

Dat. apud Turrim Londoniæ vicesimo quarto die Junii.

Rex ad Civitates Vasconiæ, de nomine Gubernatoris & Administratoris ex postfacto, ratione Minoritatis Filii, sibi assumpto.

A. D. 1326. An. 19. E. 2. Vasc. 19. E. 2. m. 3. dors.

REX, Edwardi, Filii nostri Primogeniti, Aquitaniæ Ducis, & Comitis Cestriæ, Pontivi, & Montis Strolli, ac Bonorum & Rerum ipsius, Gubernator, & Administrator, dilectis & fidelibus suis, Majori, Juratis, & Communitati de Maloleone, Salutem.

Intelleximus, tàm ex relatu, dilecti Clerici nostri, Magistri Galteri de Pembrugge, quàm ex tenore literarum, dilecti & fidelis nostri, Oliveri de Ingham, Senescalli Vasconiæ, Gestum vestrum bonum, & integram voluntatem, quæ penes nos haberis, prout Gens bona dictæ Civitatis semper hactenus, retroactis temporibus, penes nos, & Antecessores nostros, habuerunt; undè plurimùm contentamur.

Qualiter etiam nobis, tanquam Administratori & Gubernatori dicti carissimi Filii nostri (cui Ducatum prædictum dedimus) votivè & cordiètr paruistis, Juramentum & Obedientiam dicto Senescallo nostro exhibendo; de quo vobis regratiamur:

Rogantes quòd voluntatem conceptam, Auxiliis & Manutenentiis Jurium & Consuetudinum dicti Ducatûs, nostro, & dicti filii nostri nomine, pro vobis & aliis Fidelibus Gentibus Ducatûs prædicti, continuare velitis; ita quòd nos, aut dictum Filium nostrum nullatenus circumveniri, aut exhæredari contingat; nec Jura vel Consuetudines ejusdem Ducatûs lædi, vel surripi per quorumcumque malitias, contra nos & vos volentium machinari.

Constat namque vobis per quæ mandata nostra, ante hæc tempora, qualiter, & per quas conditiones, dictum Ducatum dicto Filio nostro dedimus: & quòd ad homagium pro integro Ducatu admissus est; & nos, qui Pater ipsius sumus, prout ratio exigit, tàm de Jure, quàm etiam per Conventionem, inter Regem Franciæ & nos aliàs factam, A. D. 1326.

Quam vobis significavimus, & Copiam Conventionis, sub Sigillo Episcopi Wyntoniensis, qui eidem Conventioni præsens intererat, per, dilectos nobis in Christo, fratres de Ordine Prædicatorum Burdegalæ, Gaillardum de Bladyn, & Gullielmum de Sibilham, nuper apud nos existentes, misimus, & adhuc, ex habundanti, vobis mittimus, sub Sigillo dicti Episcopi sigillatam,

Sumus, & esse debemus Gubernator ejusdem Filii nostri, & Rerum & Bonorum suorum Administrator, tùm pro eo quòd junior annis est, nec seipsum gubernare novit, tùm pro eo quòd adhuc Filius Familiâs est, in nostrâ Potestate existens.

Qualitercumque autem dictus Filius noster vobis scripserit, ut intelleximus, quòd Commissio, quam, tanquam Administrator, dicto Senescallo nostro fecimus, & quæ in hac parte facimus, non de nostrâ Intentione propriâ, set de Machinatione aliquorum, nobis assistentium, processerunt; satis perpendere potestis quòd non prodiit, nec provenire potuit Mandatum hujusmodi de mente, vel intentione dicti Filii nostri; qui tam teneræ ætatis existit, quòd ipsum tàm inobedienter machinatum fuisse verisimile non est, quin potiùs ab

A. D. 1326. Edw. 2. ab illis prodierunt, Qui cum eo sunt, Qui ipsum in partibus exteris derinent, & nostri, & ipsius, ac aliorum fidelium ibidem, Dampnum & Exhæredationem affectant manifestè.

Scire autem vos volumus quòd via hæc Administrationis, quam assumpsimus pro nobis & dicto Filio nostro, & Commissiones indè factæ, ac alia quæcumque, per mandata nostra, ex post facto prosecuta, de Motu nostro proprio, & Intentione nostrâ, pro Nobis, & dicto Filio nostro (qui nec scit, nec potest seipsum, obstante teneritate ætatis, gubernare, ut superiùs dictum est) ac pro vobis, & toto Populo nostro partium illarum, salvandis, & custodiendis à Dampnis & Violentiis, quæ aliàs evenire possent, per Consilium Magnatum & Sapientum totius Regni nostri, tanquam justis & veracibus, ex Causis supradictis & aliis, quæ vosmetipsi satis liquidè sentire poteritis, processerunt, & hoc intelligere & scire velitis pro constanti.

Nam Cancellarius noster, aut alii Ministri nostri, seu alii, qui nobis assistunt, adeo fideles existunt, quòd, absque voluntate nostrâ expressâ, & mandato, talia vel similia non facerent quovis modo. A. D. 1326. Edw. 2.

Quocirca vos rogamus, & in magnâ confidentiâ, & amicitiâ, quas nobis debetis, & quas de vobis reportamus, præmissa manifestare & cognita singulis facere velitis, ac juvare, pro posse, nostro dicto Senescallo, & aliis Ministris & Fidelibus dicti Ducatûs, quotiens vos ex parte nostrâ oneraverint, prout magis vobis videbitur ad honorem & commodnm nostrum manutenendum, & pro Juribus nostris, in partibus illis, pro nobis a Filio nostro, adquirendis, expedire; sicut vos, & Antecessores vestri, nobis, & Antecessoribus nostris, vos gratos exhibuistis hactenus & fideles.

Nos quidem talem in hâc parte considerationem habebimus, quòd meritò contentari debeatis.

Et, ut vobis constet Præmissa de certâ nostrâ conscientiâ processisse, mittimus vobis præsentes literas nostras, in Gallico scriptas, sub privato Sigillo nostro, translatas insuper in Latinum, sub Magno Sigillo nostro consignatas.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo septimo die Junii.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

Majori, Juratoribus, & Communitati Civitatis Burdegal.
Juratoribus & Communitati de Sorde.
Majori Jur. & Communitati de Lyburn.
Jur. & Communitati Sancti Severi.
Jur. & Communitati Bonæ Gardæ.
Jur. & Communitati Herbæ Faveræ.
Jur. & Communitati de Blaynes.
Jur. & Communitati de Monte Acuto.
Jur. & Communitati Genon.
Majori, Jur. & Communitati Omer Aquen.
Majori, Jur. & Communitati de Hastynges.
Jur. & Communitati de Pilhon.
Bajulo & Communitati de la Boure.
Jur. & Communitati de Pymbo.
Jur. & Communitati de Sancto Mauritio.
Jur. & Communitati Civitatis de Mas.
Jur. & Communitati de Tolons.
Majori, Jur. & Communitati de Seint Mihoun.
Jur. & Communitati Grandis Castri.
Jur. & Communitati de Sarifront.
Jur. & Communitati Sancti Macarii.
Jur. & Communitati de Burgo Reginæ.
Jur. & Communitati de Penne.
Jur. & Communitati Sancti Juliani.
Majori, Jur. & Communitati de Burgo.
Majori, Jur. & Centum Paribus Civitatis Baion.
Jur. & Communitati de Seint Gen.

Super Castris Berardi de Lebretto muniendis.

A. D. 1326. An. 19. E. 2. Vasc. 19. E. 2. m. 2.

REX Edwardi, filii Regis primogeniti, Aquitaniæ Ducis, Comitis Cestriæ, Pontivi, & Montis Strolli, ac bonorum & rerum ipsius Gubernator, & Administrator, Senescallo Vasconiæ, Salutem.

Quia, dilectus nobis, Berardus de la Brette, nobiscum moram faciens, Nobis dedit intelligi se duo Castra habere in Ducatu prædicto, unum, videlicet, dictum Vayras, & aliud Bertull, quæ nobis, pro munitione partium illarum, & repulsione Inimicorum nostrorum ibidem, necessaria & competentia existunt: A. D. 1326.

Idémque Berardus, pro eo quod sic apud nos moram facit, ad Castra illa munienda & custodienda intendere non potest;

Nos, pro honore & commodo nostro, tàm nobis, quàm præfato Berardo, prospicere volentes, in hac parte, vobis mandamus

A.D. 1326. Edw. 2. mandamus quòd, consideratis utilitatibus & competentiis Castrorum prædictorum, de Munitione & Custodiâ eorumdem, prout ad honorem & commodum nostrum expedire videritis, ordinetis & disponatis, & prout, dilectus Clericus noster, Magister Johannes de Hildesle pleniùs vobis dicet ex parte nostrâ. A.D. 1326. Edw. 2.

Dat. apud Westmonasterium tricesimo die Junii.

Ad Papam, super Translatione Episcoporum.

A.D. 1326. An. 19. E. 2. Rom. 19. E. 2. m. 2.

PApæ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Pater Sanctissime, frequenter audivimus lætâ mente, quod & indubitanter credimus, & sentimus in effectu, vestram innatam Benivolentiam nostri, & Regni nostri honoris & profectuum, diligere incrementa, ac in ipsius Regni regimine prospero & tranquillo visceraliter delectari; de quo etiam nos effecit facti experientia multipliciter certiores; unde vestræ Beatitudini grates & gratias referimus quas sufficimus & valemus.

Et quia, per vestras Apostolicas litteras, sæpiùs solicitati fuimus pro negotiis quorumdam Episcoporum, qui Nos graviter offenderunt, & in multis; sicut, reverendis in Christo Patribus, Viennensi Archiepiscopo, & Aurisacensi Episcopo, Nunciis vestris, per fideles nostros, de Concilio nostro, fecimus seriosiùs explicari, ut de ipsorum demeritis & offensis possent & deberent Sanctitatem vestram clariùs informare. A.D. 1326.

Paternitati vestræ reverendæ totis affectibus supplicamus, quatinùs, loco alicujus dictorum Episcoporum, si de ipsorum Episcopatibus vestram Providentiam contigerit ordinare, præfatum Aurisacensem Episcopum (cujus Mores probavimus, & frequenter audivimus prudentiam circumspectam) subrogare dignemini, & ipsum transferre in Regnum nostrum.

Et, quo ad Translationem aliorum, pro tranquilitate ejusdem Regni, & quiete cordis nostri, taliter ordinare, quòd, ipsis ad loca alia translatis, tales ipsorum Ecclesiis subrogentur, de quibus meritò confidere, & eis Secreta nostra communicare fiducialiter valeamus.

Conservet &c.

Dat. apud Westmonasterium primo die Julii.

De Subditis Franciæ gravandis & prosequendis.

A.D. 1326. An. 19. E. 2. Vasc. 19. E. 2. m. 2.

REX Majori, & Centum Paribus, ac Communitati Civitatis Baionæ, Salutem.

Efficit prægrandis fiducia, quam de probatâ vestræ fidelitatis constantiâ optinemus, ut vobiscum communicemus quæ agimus, & aperiamus fiducialiter Secreta cordis nostri.

Cùm itaque Rex Franciæ Uxorem nostram, & Edwardum, filium nostrum primogenitum (quos, pro bono Pacis & Amicitiæ, sub magnâ confidentiâ, ad ipsum Regem transmisimus) contra voluntatem nostram, infra Regnum Franciæ detineat: & similiter magnam partem Terrarum nostrarum in Vasconiâ, contra Deum, & Justitiam, & bonam Fidem,

Et licet ipsum Regem pluries requisiverimus, ut ipsos, Uxorem & Filium, ad Nos destinaret, & Terram prædictam restitueret, idem tamen Rex, quicquam indè facere hactenus recusavit, set Mala & Gravamina diversa Nobis & Subditis nostris, multipliciter & manifestè, intulit, & indies inferre non desistit, in nostri contemptum & scandalum, ac exhæredationem manifestam. A.D. 1326.

Oh quod Nos, præmissa sub dissimulatione transire non volentes, mandavimus Admirallis Flotæ Navium nostrarum supra Mare, versus partes Boreales & Australes, & etiam Marinariis nostris supra idem Mare, quod Francigenas, Normannos, & alios ipsius Regis Subditos (præter Flandrenses) in hiis, quæ poterunt, gravent & prosequantur, eo quod idem Rex, & sui, Nos, & nostros, ubique prosequantur.

Vobis mandamus quòd omnes & singulos ipsius Regis Subditos (præter Flandrenses) fortiori modo, cum Navigio, & omnibus aliis viis & modis, quibus poteritis, prosequamini & gravetis, tàm supra Mare, quàm supra Terram.

Concedimus autem vobis, & cuilibet vestrûm, quòd omnes Terras & Tenementa, Bona & Catalla, quæ de dicto Rege & Subditis suis prædictis (Flandrensibus duntaxat exceptis) conquirere & occupare valeatis, vobis, & cuilibet

A.D. 1326. Edw. 2. cuilibet vestrûm, remaneant absque calumpniâ nostri, vel Hæredum nostrorum, seu Ministrorum nostrorum quorumcumque.

In cujus &c. A.D. 1326. Edw. 2.

Teste Rege apud Henle sexto die Julii.

Per ipsum Regem.

De Servitio, pendente Tractatu, prorogato.

A.D. 1326. *An. 20. E. 2. Vasc. 20. E. 2. m. 7. d.*

REX Vicecomiti Kantiæ Salutem.

Licet nuper,

Post Sufferentiam, inter Regem Franciæ & Nos initam,

Tibi præciperimus quòd, per totam Ballivam tuam, ubi videres expedire, publicè proclamari faceres, quòd universi & singuli,

Comites, Barones, Milites, & alii qui Servitium nobis debent, essent in propriis personis suis, benè muniti, cum toto Servitio suo, apud Portesmuth, in Crastino Sancti Petri ad vincula proximò futuro,

Et Archiepiscopi, Episcopi, Abbates, Priores, & Viduæ haberent Servitium suum, quod nobis debent, tunc ibidem,

Ad proficiscendum nobiscum, in obsequium nostrum, versus Terram nostram Vasconiæ, in Succursum & Tuitionem ejusdem;

Quia tamen Tractatus concordiæ pendet inter Dominum Regem Franciæ & Nos, & speramus Pacem & Concordiam inter ipsum & nos, concedente Domino, reformari (propter quod nolumus ipsos, plus quàm oporteat, expensis & laboribus fatigari) A.D. 1326.

tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd per totam Ballivam tuam, ubi videris expedire, publicè proclamari facias, quòd non oportet prædictos, Comites, Barones, Milites, & alios, cum Servitio suo, ad dictos diem & locum, venire; nec præfatos, Archiepiscopos, Episcopos, Abbates, Priores, & Viduas, dictum Servitium suum tunc ibidem mittere, vel habere.

Volumus tamen quòd ipsi omnes habeant Servitium suum promptum, & paratum pro obsequio nostro, cum ipsos super hoc fecerimus præmuniri.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Julii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est singulis Vicecomitibus per Angliam.

Super Prorogatione prædicta.

A.D. 1326. *An. 20. E. 2. Ibid.*

REX, dilecto & fideli suo, Thomæ Comiti Norfolciæ, & Marescallo Angliæ, Fratri suo carissimo, Salutem.

Licet nuper, post Sufferentiam *&c. ut supra usque ibi*, initam:

Vobis mandaverimus quòd essetis, ad Nos, apud Portesmuth, in crastino Sancti Petri ad vincula proximò futuro, cum Equis & Armis, & toto Servitio, quod nobis debetis de Terris & Tenementis, quæ de nobis tenetis in Angliâ, ad transferandum nobiscum ad Terram nostram Vasconiæ, in Succursum & Tuitionem ejusdem:

Quia tamen Tractatus *&c. ut supra usque ibi* (propter quod nolumus vos, seu alios fideles nostros, plus quàm oporteat, laboribus fatigari) vobis significamus quòd, ad dictos diem & locum, ob causam præmissam, vos accedere non oportet. A.D. 1326.

Volumus tamen quòd, in omnem eventum, sitis semper prompti, & parati cum dicto Servitio vestro, pro obsequio nostro, cùm super hoc vos fecerimus præmuniri.

Teste ut supra.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

Edwardo Comiti Cestriæ Filio Regis.
Edmundo Comiti Arundell.
Hugoni le Despenser Comiti Wyntoniæ.
Roberto de Veer Comiti Oxoniæ.
Henrico de Lancastr. Comiti Leycestriæ.
Hugoni le Despenser Juniori.
Thomæ Wake.
Henrico filio Hugonis.
Willielmo de Ferrariis.
Hugoni de Nevill.
Edmundo Deyncourt.
Henrico de Cobeham.
Henrico de Bello monte.
Willielmo la Zousch de Haryngworth.

A. D. 1326. Edw. 2.

Roberto filio Walteri.
Willielmo de Kyme.
Fulconi Filio Warini.
Johanni de Hastyng.
Ranulpho de Nevill.
Willielmo de Grandisono.
Johanni de Bello Campo de Somersete.
Johanni de Sancto Johanne de Basyng.
Willielmo la Zousche.
Henrico de Percy.
Johanni de Crumbwell.
Anchero filio Henrici.
Roberto de Morle.
Radulpho de Cammoys.
Roberto de Monte Alto.
Antonio de Lucy.
Thomæ de Fornivall Seniori.
Johanni de Segrave.
Johanni Pecche.
Roberto de Insula.
Johanni de Sancto Amando.
Thomæ L'ercedeakne.
Ranulpho de Dacre.
Johanni de Cherletone.
Petro de Malo Lacu.
Henrico Husse.
Willielmo de Tweng.
Johanni de Sutton.

Super Detentione Reginæ & Filii per Regem Franciæ, & de Guerra Mota.

A. D. 1326. An. 20. E. 2. Pat. 20. E. 2. m. 29.

REX, dilectis & fidelibus suis, Admirallo Flotarum Navium nostrarum ab ore Aquæ Thamisiæ, versus partes Occidentales, ac universis & singulis Dominis, & Magistris, ac Marinariis, Navium earumdem, Salutem.

Quia Rex Franciæ Guerram contra nos movet, Uxorem nostram in Regno suo receptando, & Edwardum Filium nostrum Primogenitum (quos, sub confidentiâ amoris, ad ipsum misimus) contra voluntatem nostram secum detinendo: Inimicos etiam & Rebelles nostros fovendo & confortando: & cum magnis Excercitibus super Ducatum Vasconiæ equitando: & Fideles & Subditos nostros prosequendo & destruendo, per quod inhiberi fecimus ne qui Mercatores, seu alii, de Regno & Potestate suâ (nisi suo periculo) venire præsumerent infra Regnum nostrum,

Exceptis Flandrensibus & Britonibus, quos, durantibus Treugis, inter nos & ipsos priùs initis, in protectionem & defensionem nostram susceperimus, & quibus, præmissâ occasione, gravamen seu præjudicium inferri districtè inhibemus,

Nolentes tamen quòd, colore præmissorum, aliquibus Mercatoribus, seu aliis, qui non sunt de Regno & Potestate dicti Regis Franciæ, infra Regnum nostrum, cum Rebus & Mercimoniis suis, venire volentibus, per Terram, vel per Mare, in veniendo, morando, seu redeundo, dampnum, impedimentum, aut gravamen aliqualiter inferatur; set quòd omnes & singuli hujusmodi Mercatores, qui non sunt de Regno & Potestate dicti Regis Franciæ, & etiam Flandrenses & Britones, sub salvo & securo Conductu nostro, absque molestiâ seu gravamine, veniant infra Regnum nostrum, morentur, & exindè recedant; intentionem & voluntatem nostram, super præmissis, dilecto & fideli nostro, Radulpho Basset de Drayton, Constabulario Castri nostri Dovorriæ, & Custodi Quinque Portuum nostrorum, exposuimus pleniùs ore tenus, vobis ex parte nostrâ referendam:

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm, injungimus & mandamus, quod eidem Radulpho in hiis, quæ vobis dicet ex parte nostrâ, fidem credulam præbeatis, & ea studeatis pro viribus observare, & effectui mancipare:

Taliter in hac parte vos habentes, quòd vestras Fidelitatem & Diligentiam commendare, & condigna retributione attollere, valeamus; & quòd non habeamus materiam ad vos, seu aliquem vestrûm, ex causâ inobedientiæ vel contemptûs, graviter capiendi.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo octavo die Julii.

Ista litera fuit Patens.
Per ipsum Regem.

De persequendo Subditos Regis Franciæ cum Navigio.

A. D. 1326. An. 20. E. 2. Claus. 20. E. 2. m. 13. d.

REX probis hominibus de Shorham Salutem.

Ea, quæ nobis per vestras literas significâstis, intelleximus, &c, ad requisitionem vestram, volumus quòd vos, in fortiori modo, quo poteritis, ad

A.D. 1326. Edw. 2. ad partes Maritimas divertatis, cum cæteris Nautis nostris, supra Mare, ibidem in Succursum Navium nostrarum morantri.

Et quia Rex Franciæ jam Guerram contra Nos movet: Uxorem nostram, & Edwardum, filium nostrum Primogenitum (quos, pro bono Pacis & Amicitiæ, sub magnâ confidentiâ, ad ipsum Regem transmisimus) contra voluntatem nostram in Regno Franciæ detinet: & similiter magnam partem Terrarum nostrarum in Vasconiâ, contra Deum, Justitiam, & bonam Fidem; & licet ipsum Regem pluries requisiverimus, ut ipsos, Uxorem & Filium, ad nos destinaret, & Terram prædictam restitueret, idem tamen Rex quicquam indè facere hactenus recusavit; & super Ducatum prædictum in magnis Exercitibus equitat, Mala & Gravamina Nobis & Subditis nostris, multipliciter & manifestè, intulit, & indiès inferre non desistit, in Nostri contemptum & scandalum, ac exhæredationem manifestam;

Ob quod nos, præmissa sub dissimulatione transire non valentes, vobis Mandamus quòd omnes ipsius Regis Subditos (præter Flandrenses & Bretones) fortiori modo, cum hujusmodi Navigio, & omnibus aliis viis, quibus poteritis, persequamini & gravetis, tàm supra Mare, quàm supra Terram. A.D. 1326. Edw. 2.

Nolumus enim quòd, sub colore illo, Mercatoribus, extraneis & alienigenis, quorumcumque terrarum & locorum (qui non sunt de Potestate, vel Dominio dicti Regis Franciæ) nec Flandrensibus, aut Bretonibus (quos, ante Commotionem dictæ guerræ, in Protectionem & defensionem nostram suscepimus) durantibus Treugis, inter nos & ipsos initis, inferatur dampnum, impedimentum aliquod, seu gravamen; set potiùs eis salvus & securus Conductus fiat, tàm in veniendo in Regnum nostrum, quàm exindè redeundo.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo octavo die Julii.

De libero Intercursu pro Mercatoribus, illis de Francia exceptis.

A.D. 1326. An. 20. E. 2. Claus. 20. E. 2. m. 13. d.

REX Vicecomiti Eborum Salutem.

Cùm nos, pro communi commodo & quiete Populi Regni nostri, de Consilio nostro, ordinaverimus quòd Stapulæ Lanarum, Coriorum, & Pellium lanutarum, & Stanni, ad certa loca infra Regnum nostrum teneantur:

Et omnes & singulos Mercatores Extraneos, infra Regnum nostrum declinare volentes, susceperimus in Protectionem nostram:

Et inhibuerimus, sub gravi forisfacturâ nostrâ, quòd nullus eisdem Mercatoribus, in Personis aut Bonis eorum, in veniendo in Regnum nostrum, ibidem morando, seu redeundo, Dampnum inferret, seu gravamen:

Et, si aliqui præfatis Mercatoribus, contra Protectionem & inhibitionem prædictas, Dampnum facerent, illi de Villâ, unde Malefactores hujusmodi essent, de Dampnis, seu de Corporibus malefactorum illorum respondere tenerentur:

Et quòd Major seu Ballivi Villarum, ubi Navigium existit, caperent Securitatem (pro quâ suo periculo vellent respondere) de Marinariis ejusdem Navigii, qualibet vice, quâ extra Portum exierint, quòd cuiquam, contra dictam Ordinationem, Mala non facerent quovismodo:

Ac Rex Franciæ jam Guerram contra nos moverit, Uxorem nostram infra Regnum suum receptando, Edwardum, filium nostrum primogenitum (quos, pro bono Pacis, ad ipsum nuper transmisimus) contra voluntatem nostram detinendo: Inimicos & Rebelles nostros in eodem Regno suo fovendo & confortando: ac super Ducatum Vasconiæ cum magnis Exercitibus equitando: & Subditos & Fideles nostros ibidem persequendo & destruendo; per quod nolumus quòd aliqui Mercatores, seu alii de Regno & Potestate ipsius Regis, sub confidentiâ Ordinationis & Proclamationis prædictarum, Regnum nostrum (nisi suo periculo) ingrediantur, A.D. 1326.

Exceptis Flandrensibus & Britonibus, quos in protectionem & defensionem nostram, durantibus Treugis, inter Nos & ipsos initis ante Commotionem Guerræ prædictæ, suscepimus, Quibus, præmissâ occasione, dampnum aut gravamen inferri nolumus quoquo modo,

Nos Ordinationem prædictam, quoad omnes alios Mercatores, quorumcunque Terrarum aut locorum existant, & etiam quoad ipsos Flandrenses & Britones, volentes inviolabiliter observari, tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd in singulis locis, in Ballivâ tuâ, tàm infra Libertates, quàm extra, ubi expedire videris, publicè proclamari, & ex parte nostrâ districtè inhiberi facias,

nè

A. D. 1326. Edw. 2. nè qui, sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poterunt, Mercatoribus, Extraneis & alienigenis, Flandrensibus, Britonibus, seu aliis, quorumcunque Terrarum vel locorum existant (exceptis Mercatoribus de Regno & Potestate dicti Regis Franciæ, sicut prædictum est) in veniendo infra Regnum nostrum, per Terram, vel per Mare, cum Rebus & Mercimoniis suis, ibidem morando, seu exindè redeundo, in Personis aut Rebus suis, injuriam, molestiam, dampnum, impedimentum aliquod inferant seu gravamen.

Et, quoad Mercatores de Regno & Potestate dicti Regis Franciæ, qui non sunt de Flandriâ seu Britanniâ, qui cum Bonis & Mercimoniis suis infra Regnum nostrum nuper venerunt, volumus quòd, simul cum Bonis & Mercimoniis suis, attachientur sine dampno Corporum vel Rerum, & sub Attachiamento hujusmodi remaneant, donec sciamus quomodo Mercatores Regni nostri, infra Potestatem ipsius Regis nunc existentes, tractentur.

Et est intentionis nostræ quòd,

Si idem Rex Mercatores de Regno nostro, infra Regnum suum nunc existentes, & præcipuè Mercatores & Naves, quos nuper apud Crocey fecit arestari, cum Navibus, Bonis, & Mercimoniis suis, deliberet, & ad Regnum nostrum liberè venire permittat, absque Dampno, A. D. 1326. Edw. 2.

Tunc Mercatores de Regno suo, per nos arestati, unà cum omnibus Bonis & Mercimoniis suis, dearestentur, & quo voluerint abire permittantur.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Julii.

Eodem modo scribitur singulis Vicecomitibus Angliæ:

Et similiter Radulpho Basset, Custodi Quinque Portuum:

Et Johanni Sturmy, Amirallo Flotæ Navium, ab ore Thamisiæ, versus partes Boreales:

Et Nicholao Kyriel, Amirallo Flotæ Navium, ab ore Thamisiæ, versus partes Occidentales.

De Senescallo Terrarum Comitis Richmundiæ constituto.

A. D. 1326. An. 20. E. 2. Fin. 20. E. 2. m. 12.

REX omnibus ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, constituimus, dilectum nobis, Johannem Atte Gotere, de Sancto Botulpho, Senescallum nostrum omnium Maneriorum, Terrarum, & Tenementorum, quæ fuerunt Johannis de Britannia, Comitis Richemundiæ, in quibuscumque Comitatubus, citra Trentam, in Manum nostram, quibuscumque de causis, existentium;

Dantes eidem Johanni Atte Gotere plenam Potestatem faciendi omnia & singula, quæ ad Officium hujusmodi Senescalli pertinent, in Maneriis, Terris, & Tenementis prædictis: necnon supervidendi omnia Maneria, Terras, & Tenementa prædicta, & etiam ordinandi de Statu eorumdem, prout pro Commodo nostro fuerit faciendum; percipiendo in eodem Officio Feodum consuetum.

In cujus &c. quamdiu Regi placuerit, duraturas. A. D. 1326.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo primo die Julii.

Per ipsum Regem.

ET mandatum est universis & singulis Militibus, Liberis hominibus, & omnibus aliis Tenentibus de Maneriis, Terris, & Tenementis, quæ fuerunt Johannis de Britanniâ, Comitis Richemundiæ, in quibuscumque Comitatubus, citra Trentam, in Manu Regis, quibuscumque de causis, existentibus, quòd eidem Johanni, Senescallo Regis Maneriorum, Terrarum, & Tenementorum prædictorum, in præmissis sint intendentes, consulentes, & auxiliantes; prout aliàs fieri consuevit.

In cujus &c. quamdiu Regi placuerit duraturas.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De Proclamatione facienda ne quis deferat Literas Regi præjudiciales.

A. D. 1326. An. 20. E. 2. Claus. 20. E. 2. m. 12. dors.

LE Roi a, nostre foial & loial, Rauf Basset de Drayron, Conestable de nostre Chastel de Dovre, & Gardein des noz Cink Portz, Salutz.

Come nous eoms ordeins que l'Estaple des Leines, Quirz, Peaux lanuz, & d'Estein, soit tenuz en certeins lieux dedeinz nostre Roialme: A. D. 1326.

Et

A. D. 1326. Edw. 2. Et eoms pris en nostre Protection, & seuï & sauf Conduyt, touz Marchaundz Estraunges, de quecunques Terres ils soient, en venant en nostre dit Roialme, illoecques demoiarantz, & returnantz (horspris celes que sont de enemite encontre nous) sicome plus pleinement est contenu en l'ordinement, sur ceo fait, le quel nous avoms fait publier parmi nostre Roialme:

Et ja eoms entendu que, par colour de ce, Marchauntz, Messagers, & autres Gentz, privez & estraunges, asquns en leur fardeux, & entre les altres Marchaundises, & en altres plusours maneres controuveez, portent, & fount porter, en nostre dit Roialme Lettres suspecionouses, & altres choses prejudicieles a nous, & a les noz, auxibien de ceux que sont de enemite contre nous, come du Mortymer, & altres Treitres, Bannys & Futifs de nostre dit Roialme, en grant despit de nous, & encontre le defens de ce fait, parmi nostre Roialme, plusours foitz avant ces heures.

Nous, voillantz encontre teles Malices mettre covenable Remede, sicome affiert, vous Mandoms, & chargeoms qe A. D. 1326. Edw. 2. en touz les Portz avantditz, & autres lieux, ou Aimale est des Niefs, dedeinz vestre Baillie, facez, saunz delai, crier & defendre, sur peine de forfaiture de Corps & des Biens, que nuls, de quel condicione q'ils soient, portent dedeinz nostre dit Roialme Lettres, ou altres choses suspecionouses, ou prejudicieles a nous, ou a les noz:

Et, si nul soit troue, voloms que il soit hastivement attache, par son Corps & ses Biens, & sauvement garde tanque nous ent commandoms nostre volente.

Et n'est mie nostre entencion, que ceux, que, avant ceste heure, feurent deputez pur faire le Serche es Portz & lieux avanditz, par colour de teles Protections, & saufs Conductz, cessent de faire le ferche avandit; mes que eux le facent plus dilegeaument pur plusours parils, que tieu colour ent purront avenir.

Don. a Porcestr. le quart jour de Augst.

Super præfato Negotio.

A. D. 1326. An. 20. E. 2. Ibid. LE Roi a William de Grey, & Johan de Shelvyng, assignez de faire le ferche par la Costere de Eawe de Tamise, entre Recolure, Greston, & Whitstaple, Salutz.

Come nous eoms ordere que l'Estaple *&c. ut supra usque ibi* si nul soit trove *tunc sic* voloms que vous les faces hastivement attacher par son Corps & ses Biens, & sauvement garder, tanque nous ent commandoms nostre volente. A. D. 1326.

Et n'est mie nostre entencion, que vous cessez de faire le ferche es Portz & lieux avanditz, par colour de tieux Protections & saufs Conductz; mes que vous les facez plus dilegeaument, pur plusours perils que par tieu colour ent purront avenir.

Don. ut supra.

De Statu Regni, & quid actum pro Pace habenda, & de orando pro Rege.

A. D. 1326. An. 20. E. 2. Claus. 20. E. 2. m. 11. d. REX, Venerabili in Christo Patri, W. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

Bene novit vestra Discretio, nec potest vobis, ut credimus, in memoriam non venire, qualiter, pro bono Pacis & reformatione Concordiæ inter nos & Regem Franciæ, de vestro, & aliorum Prælatorum, & Magnatum, consilio & assensu, Uxorem nostram, sub magnâ Amoris confidentiâ, ad ipsum Regem nuper transmisimus; sperantes (sicut nobis certitudinaliter, per Nuncios Domini Summi Pontificis, qui tàm ad ipsum Regem, quàm ad Nos, pro Tractatu Concordiæ, fuerant destinati, A. D. 1326. & etiam per nostros Nuncios, tunc in partibus Franciæ existentes, promissum extitit) quòd ipsa a præfato Rege fratre suo posset, quæcumque peteret, impetrare, & quòd, ejus interventu, firma Pax & amoris integritas inter Nos & ipsum Regem, absque amissione Juris seu Patrimonii nostri, seu alicujus Personæ de nostris, reformari debuisset.

Et, post hæc, dicto negotio, non secundum promissa, set alium totaliter exitum, sicut nôstis, sortiente, cum parati essemus in Portu Dovorriæ ad transfretandum versus partes Franciæ, de Consilio vestro, ac aliorum Prælatorum

A. D. 1326. Edw. 2. & Magnatum prædictorum, ac dictorum Nunciorum, præfato etiam Rege ad hoc assensum præbente, Ducatum nostrum Vasconiæ, & omnes Terras nostras, quas habuimus in Regno Franciæ, Edwardo, Filio nostro Primogenito, donavimus sub certâ formâ habenda; ipsumque ad dictum Regem Franciæ transmisimus, pro Homagio suo, pro Ducatu, & Terris prædictis, faciendo.

Et ecce! quæ amoris dulcedine pro pace egimus, ut Guerrarum discrimina vitarentur, nobis in felle conversa sunt amaritudinis, & Guerris materias habundantiùs administrant.

Detinuit siquidem idem Rex, & adhuc detinet dictos nostros, Uxorem & Filium, ac magnam partem Ducatûs prædicti, quamquam Homagium ipsius Filii nostri pro integro recepit, & jam residuum, missis Exercitibus, satagit occupare: receptat insuper Inimicos & Rebelles nostros, & eos fovet: & quasdam Naves, quorumdam Mercatorum nostrorum, nuper per Gentes suas, supra Mare, cepit hostiliter, &, interfectis Mercatoribus & Marinariis, in eis inventis, infra Regnum Franciæ abduci fecit; aliásque nos de guerrâ multipliciter persequitur, tàm per Mare, quàm per Terram.

Propter quod nos, pro defensione Regni nostri, Navigium nostrum misimus supra Mare, ad refrænandum malitiam Gentium ipsius Regis, si quæ fortè ingredi vellent Regnum nostrum.

Verùm quia nobis relatum est, quòd aliqui, Fautores, ut credimus, dictorum Inimicorum, veritatem nostram, in præmissis, falsis relatibus satagentes depravare, sinistra de nobis, & aliquibus fidelibus nostris, prædicare non verentur, ut avertant a nobis corda Subditorum nostrorum, qui ex simplicitate frequenter falsis Narratoribus fidem præbent;

Nos, ipsorum malitiis obviare, & Veritatem Rei gestæ cunctis patefieri cupientes, vobis, in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandamus, quòd, ad confutandum hujusmodi malivolorum audaciam, præmissa omnia, prout gesta fuerunt, in publicis Sermonibus, & aliis Congregationibus, per totam Diocesim vestram recitari, & palam caponi faciatis; ut series gestarum rerum universis & singulis nota fiat, & contra hujusmodi falsa & sinistra, de nobis & Fidelibus nostris, prædicantes, tales & tàm rigidas Censuras promulgare studeatis, ut, hujusmodi saltim timore, a suis temeritatibus compescantur. A. D. 1326. Edw. 2.

Rogamus insuper vos, quatenus Clerum & Populum vestræ Diocesis salubribus exhortationibus commoneatis, ipsosque Prælatos inferiores, Religiosos & alios, ac Rectores Ecclesiarum, in singulis Ecclesiis, per totam Diocesim vestram, commoneri & exhortari faciatis, ut ipsi, pro nobis & prospero statu Regni nostri, missarum solempniis, Elemosinarum largitionibus, & aliis operibus pietatis, ac devotis Precibus, jugiter insistant apud Altissimum Creatorem, quatenùs ipse suâ pietate nos regat, & dirigat, in Mundi hujus Turbinibus, per suorum semitam Mandatorum, statum Regni nostri conservet incolumen, & suâ ineffabili Potentiâ à Malignorum Incursibus tueatur.

Et universis & singulis vestris Suffraganeis injungatis quòd ipsi, & eorum quilibet, præmissa omnia & singula, per singulas Ecclesias suarum Diocesium prædicari, & exponi faciant; & Clerum & Populum, ut Orationibus & aliis pietatis Operibus, ut præmittitur, jugiter insistant, studeant salubriter exhortari.

Et nos de eo, quod inde duxeritis faciendum, per vestras literas, distinctè & apertè, cum celeritate, quâ poteritis, certificare curetis.

Teste Rege apud Claryndon duodecimo die Augusti.

Consimilis litera dirigitur Archiepiscopo Eborum Angliæ Primati.

De Corporibus Gallicorum arestandis, & Bonis eorum capiendis in Manum Regis.

A. D. 1326. An. 20. E. 2. Fin. 20. E. 2. m 9.

REX Vicecomiti Eborum Salutem.

Quia Rex Franciæ Guerram contra nos movit, Uxorem nostram in Regno suo receptando, & Edwardum, filium nostrum primogenitum (quos nuper, sub confidentiâ Amoris, ad ipsum misimus) contra voluntatem nostram detinendo: Inimicos etiam & Rebelles nostros fovendo & confortando: & cum magnis Exercitibus super Ducatum Vasconiæ equitando: A. D. 1326.

Nósque

A.D. 1326. Edw. 2. Nosque, & Fideles nostros, aliàs multipliciter de Guerrâ gravando, tàm per Terram, quàm per Mare:

Ac jam, ut nobis relatum est, idem Rex Franciæ omnes Homines, de Regno & Potestate nostris oriundos, per Regnum suum transeuntes, & in eodem commorantes, unà cum Bonis & rebus suis, arestari, & sub Aresto custodiri mandavit & facit;

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd omnes Homines, de Potestate & Dominio dicti Regis Franciæ, infra Ballivam tuam, tàm infra Libertates, quàm extra, inventos, seu quos exnunc venire contigerit, unà cum Navibus, Bonis, & rebus suis quibuscumque,

Exceptis Religiosis, & aliis personis Ecclesiasticis; & illis, qui infra idem Regnum nostrum certa habent Domicilia, Liberos, & Uxores; & in eodem Regno tanquam Indigenæ per longa tempora moram fecerunt; ac Flandrensibus & Britonibus, durantibus Treugis inter nos & ipsos initis,

Sine dilatione arestari, & ipsos salvò & honestè, necnon Naves, & Bona sua, absque distractione, custodiri facias, donec aliud indè duxerimus ordinandum. A.D. 1326. Edw. 2.

Et de nominibus illorum, quos sic arestaveris, ac de Navibus, Bonis, & rebus suis, & valore eorumdem: necnon de nominibus illorum, qui Domicilia infra dictum Regnum nostrum habent, ut est dictum; ac de toto facto tuo, in hac parte, nos reddas, sub Sigillo tuo, distinctè & apertè, certiores: Et hoc nullatenus omittas.

Teste Rege apud Claryndon vicesimo sexto die Augusti.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est singulis Vicecomitibus per Angliam.

Teste ut supra.

Consimile Mandatum pro Insulis Jeresey & Gernesey.

A.D. 1326. An. 20. E. 2. Fin. 20. E 2. m. 9. REX, dilecto & fideli suo, Johanni de Roche, Custodi Insularum de Jereseye, Gerneseye, Serk, & Anreneye, Salutem.

Quia Rex Franciæ Guerram contra nos movit, Uxorem nostram in Regno suo receptando, *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Vobis Mandamus, firmiter injungentes, quòd omnes Homines, de Dominio & Potestate dicti Regis Franciæ, cujuscumque statûs seu conditionis existant, in Insulis prædictis inventos, seu quos exnunc venire contigerit, unà cum Terris & Tenementis, Navibus, Bonis, & rebus suis quibuscumque (Flandrensibus dumtaxat exceptis) arestari, & ipsos salvò & honestè, necnon Terras, Tenementa, Naves, Bona, & Res, prædicta, absque distractione, per vos, seu alios, ad hoc deputandos, custodiri faciatis, donec aliud indè duxerimus ordinandum; Ita quòd de Exitibus Terrarum, & Tenementorum prædictorum, & de Navibus, Bonis, & rebus illis, nobis respondeatur ad Scaccarium nostrum.

Volumus insuper, & vobis Mandamus, quòd omnes Terras & Possessiones Religiosorum, de Potestate dicti Regis Franciæ, in Insulis prædictis existentes, simul cum Bonis & Catallis eorumdem, in eisdem inventis, similiter in manum nostram capiatis; & cuilibet ipsorum Religiosorum, pro sustentatione eorumdem, duos Denarios per diem, & singulis Prioribus eorumdem, tres Denarios per Diem, de Exitibus earumdem Terrarum & Possessionum, dum sic in manu nostrâ fuerint, solvatis; Ita quòd de residuo Exituum prædictorum, ac de Bonis, & Catallis illis, nobis respondeatis ad dictum Scaccarium nostrum. A.D. 1326.

Et de numero Religiosorum illorum in singulis Domibus: & de nominibus Priorum eorumdem: ac de valore Terrarum & Possessionum cujuslibet Domûs: necnon quæ Bona & Catalla per vos in eisdem fuerint arestata: ac etiam de nominibus Mercatorum & aliorum, quos sic arestaveritis: ac de Navibus, Bonis, & rebus suis, & valore eorumdem; necnon de toto facto vestro, in hac parte, nos, de tempore in tempus, reddatis sub Sigillo vestro, distinctè & apertè, certiores.

Et omnes hujusmodi Priores & Religiosos, infra Septa Prioratuum & locorum suorum continuè morari faciatis; non permittentes eos extra loca sua discurrere aut vagari: & à singulis eorum Securitatem, prout expedire videritis, recipiatis quòd ipsi aliquas Litteras, seu Intersignia, per se, vel alios, ad aliquos Homines, de Potestate & Dominio dicti Regis Franciæ, non mittent, seu mitti facient, clàm vel palàm, undè Nobis,

seu

A. D. 1326. Edv. 2. seu Regno nostro, aut aliquibus fidelibus nostris, dampnum, vel scandalum poterit evenire.

Teste Rege apud Claryndon vicesimo sexto die Augusti. A. D. 1325. Edv. 2.

Per ipsum Regem.

Super Arrestatione Gallicorum antedicta.

A. D. 1326. An. 20. E. 2. Fin. 20. E. 2. m. 9.

REX universis & singulis Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & aliis fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Cùm, ratione Guerræ, quam Rex Franciæ contra nos movet, & pro eo quòd idem Rex omnes Homines, de Regno & Potestate nostris oriundos, per Regnum suum transeuntes, & in eodem commorantes, unà cum Bonis, & Rebus suis, arestari, & sub Aresto custodiri mandavit & facit:

Mandaverimus singulis Vicecomitibus nostris per Angliam, quòd omnes Homines, de Dominio & Potestate dicti Regis Franciæ, infra Ballivas suas inventos, unà cum Navibus, Bonis, & rebus suis quibuscumque,

Exceptis Religiosis, & aliis personis Ecclesiasticis; & illis qui infra Regnum nostrum certa habent Domicilia, Liberos, & Uxores, & in eodem Regno, tanquam Indigenæ, per longa tempora moram fecerunt; ac etiam Flandrensibus, durantibus Treugis, inter nos & ipsos initis,

Arestari, & ipsos salvò & honestè; necnon Naves, & Bona sua, absque distractione, custodiri faciant, donec aliud indè duxerimus ordinandum;

Nos, de industriâ, dilecti nobis, Petri de Geyton, confidentes, assignavimus ipsum, ad arestandum omnes Homines, de Potestate dicti Regis Franciæ, si qui per præfatos Vicecomites, aut eorum aliquem, priùs non fuerint arestati,

Exceptis Religiosis, & aliis personis Ecclesiasticis; & aliis, qui certa habent Domicilia in eodem Regno, Liberos, & Uxores, & qui in eodem Regno per longa tempora, tanquam Indigenæ, moram fecerunt; & etiam Flandrensibus, sicut prædictum est, A. D. 1326.

Unà cum Navibus, Bonis, & rebus suis quibuscumque; & ad ipsos, sic arestatos, Vicecomitibus, Majoribus, seu Ballivis, in quorum Ballivis per ipsum arestati fuerint, ad custodiendum, liberandum, quousque aliud indè præceperimus, simul cum Navibus, Bonis, & rebus cum ipsis arestatis: & ad Indenturas, de Navibus, Bonis, & rebus illis, ac de pretio eorumdem, per visum illorum, quorum Naves & Bona illa fuerint, inter ipsum Petrum & Vicecomites, Majores, & Ballivos prædictos, modo debito conficiendum:

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Petro, in præmissis, sitis intendentes, & auxiliantes, quotiens & quando per ipsum, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti.

Nolumus tamen quòd præfati Vicecomites executioni Brevium nostrorum, sibi indè directorum, ratione præsentis Assignationis nostræ, supersedeant quovis modo; set quòd ea, cum omni diligentiâ, quâ poterunt, nihilominus exequantur:

In cujus &c. quamdiu Regi placuerit, duraturas.

Teste Rege apud Fontelie vicesimo nono die Augusti.

Per ipsum Regem.

Super quibusdam, quæ, cum per Custodes Treugarum, inter Regem & Robertum de Bruce initarum, nequeunt emendari, ad dictos, Regem & Robertum, referri debeant.

A. D. 1326. An. 20. E. 2. Pat. 20. E. 2. m. 18.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Robertus de Brus, per Literas suas nobis intimaverit quòd, per Gentes nostras, aliqua, contra formam Treugarum, inter nos, & ipsum, ac cæteros de Scotiâ, initarum, sunt attemptata, quæ per Custodes Treugarum illarum nequeunt emendari; set secundum formam earumdem Treugarum ad nos referri debent, & per nos, seu Deputandos à nobis, simul cum deputandis per ipsum Robertum, terminari: A. D. 1325.

Ac nos, formam Treugarum prædictarum in hiis, quæ ad nos pertinent, volentes inviolabiliter observari:

Et

A. D. 1326. Edw. 2. Et de fidelitate, dilecti & fidelis nostri, Roberti de Welle, plenam fiduciam optinentes, Intentionem & Voluntatem nostram, super præmissis, ei exposuimus, præfato Roberto de Brus, seriosiùs explicandas;

Dantes eidem Roberto de Welle, tenore præsentium, plenariam Potestatem consentiendi, nostro nomine, in certos diem & locum, quibus nostri & ipsius Roberti de Brus Nuncii conveniant ad tractandum & concordandum, super præmissis.

Super quibus, omnibus & singulis, volumus quòd eidem Roberto de Welle adhibeatur plena fides; promittentes nos ratum & firmum habituros ea, quæ per ipsum, in hac parte, tractata fuerint, & etiam concordata. A. D. 1326. Edw. 2.

In cujus &c.

Teste Rege apud Fonteleye vicesimo nono die Augusti.

Per ipsum Regem.

De Navibus contra Aggressus Gallicorum supervidendis.

A. D. 1326. An. 19. E. 2. Pat. 20. E. 2. m. 18. REX Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & omnibus fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, cùm, pro defensione Regni nostri contra hostiles Aggressus Gallicorum, & aliorum, qui Nos, & Populum, nobis subditum, de Guerrâ gravare nituntur, tàm per Terram, quàm per Mare, de consilio nostro ordinaverimus quòd omnes Naves, Pondus Triginta Doliorum & ultra portantes, ab ore aquæ Thamisiæ, versus partes Boreales, sint apud Erewell, in Comitatu Suffolciæ, die Sancti Mathei Apostoli proximò futuro, benè & sufficienter Armaturis, Victualibus, & aliis necessariis pro uno Mense munitæ, de dupplici Eskippamento:

Et quòd omnes Domini & Magistri Navium illarum, in propriis personis suis, tunc sint ibidem in Navibus illis, sic munitis & paratis, ad faciendum quod eis tunc injungetur ex parte nostrâ:

Nos, Ordinationem prædictam, pro communi utilitate & defensione dicti Regni, observari volentes, ac de fidelitate, dilectorum & fidelium nostrorum, Roberti le Fitz Wautier, Roberti de Rocheford, Johannes Fillol, & Philippi de Verley, confidentes, assignavimus ipsos, conjunctim, & divisim, ad supervidendum quòd omnes Domini & Magistri Navium, Pondus prædictum & ultra portantium, de Portubus & Villis de Herewiz, Colecestriâ, Maintr. Maldon. Saltcote, Tollesbury, Mersseye, Fingringho, Seint Osith, Foulnefs, in Comitatu Essexiæ, ac membrorum eorumdem Portuum & Villarum, unà cum Navibus illis, ad dictum locum de Erewell proficiscantur: A. D. 1326.

Et ad excitandum Majores & Ballivos Portuum & Villarum, prædictorum, quòd ipsi præmissa, omnia & singula, faciant juxta Ordinationem illam, & mandata nostra eis indè directa:

Necnon ad omnes Dominos & Magistros Navium illarum, quos in hac parte Contrarios invenerint & Rebelles, capiendum, & ad nos, ubicumque fuerimus, ducendum:

Nec non ad Naves ipsorum, sic contrariantium, arestandum, & sub Aresto detineri faciendum, quousque aliud indè duxerimus demandandum;

Et ad certificandum nos quas Naves sic arestaverint, & ob quam causam, & quorum fuerint, nec non de toto facto suo in hac parte;

Et ideò vobis & cuilibet vestrûm Mandamus, firmiter injungentes, quòd eisdem, Roberto, Roberto, Johanni, & Philippo, & eorum cuilibet, in præmissis, omnibus & singulis, intendentes sitis, consulentes & auxiliantes, quotiens & quando per ipsos, seu eorum aliquem, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti.

In cujus rei testimonium has literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste Rege apud Porcestriam tertio die Septembris.

Per ipsum Regem.

Eodem modo assignantur subscripti, in Comitatibus subscriptis; videlicet,

Robertus de Ufford, *Thomas Latymer,* *Ricardus de la Ryvere,*	*in Portubus & Villis de*	*Gippewico,* *Erewelle,* *Baudresseye,* *Oreford,* *Goseford,* *Donewico,*	*in Com. Suff.*

Edmundus

A. D. 1326. Edw. 2.

Nomina		Portus & Villæ	Comitatus
Edmundus Bacoun, Johannes Howard, Robertus Baynard, Robertus de Erpinham,	*in Portubus & Villis de*	*Magna Jernemuta, Parva Jernemuta, Lenn, Blakeneye, Spaldyng, Hunstanton, Holm, Snedesham,*	*in Com. Norff.*
Johannes de NovoMercato, Johannes Darcy le Uncle,	*in Portubus & Villis de*	*Sancto Botulpho, Saltfletby, Wainflet, Grymmesby,*	*in Com. Lincoln.*
Rogerus de Somervyll, Robertus de Siwardeby, Thomas de Heselarton,	*in Portubus & Villis de*	*Kingeston super Hull, Raveneserod, Scardeburgh,*	*in Com. Eborum.*
Radulphus de Nevill, Thomas de Grey, Johannes de Fenwyk, Johannes de Lilleburn,	*in Portubus & Villis de*	*Tynemuth, Donstanburgh, Whiteby, Alemuth, Hertilpol, Werkworth, Novi Castri super Tynam, Newbigging, Halieland,*	*in Com. Northumbr.*

Ad Civitatem Bayonæ, super Aggressibus Gallicorum, & de Navigio mittendo.

A. D. 1326. An. 20. E. 2. Vasc. 20. E. 2. m. 1. d.

REX, dilectis & fidelibus suis, Majori, Centum Paribus, ac Communitati, Civitatis de Baiona, Salutem.

Nuper, ob magnam fiduciam, quam de probatæ vestræ fidelitatis constantiâ optinemus, vobis significavimus, qualiter Rex Franciæ Uxorem nostram, & Edwardum, filium nostrum primogenitum (quos, pro bono Pacis & Amicitiæ, sub magnâ confidentiâ, ad ipsum Regem transmisimus) contra voluntatem nostram, infra Regnum Franciæ detinuit, & adhuc detinet; & similiter magnam partem Terrarum nostrarum in Vasconiâ, contra Deum, Justitiam, & bonam Fidem: & qualiter idem Rex (licet ipsum pluries requisiverimus ut ipsos, Uxorem & Filium, ad nos remitteret, & Terram prædictam restitueret) quicquam indè facere non curavit; set, Mala Malis accumulans, nos & nostros de Guerrâ prosequitur, tàm per Terram, quàm per Mare.

Propter quod nos, non valentes præmissa diutiùs æquanimiter tolerare, mandavimus Admirallis nostris Flotæ navium nostrarum super Mare, quòd Francigenas, Normannos, & alios ipsius Regis Subditos (præter Flandrenses) in hiis, quæ poterunt, gravent & persequantur, eo quòd idem Rex, & sui, nos, & nostros, undique persequuntur: A. D. 1326.

Et vobis mandavimus, quòd omnes & singulos ipsius Regis Subditos (præter Flandrenses) fortiori modo, cum Navigio, & omnibus aliis viis & modis, quibus possetis, persequeremini & gravaretis, tàm super Terram, quàm supra Mare; concedentes vobis, & cuilibet vestrûm, omnia Bona & Catalla, quæ de dicto Rege & Subditis suis prædictis (Flandrensibus duntaxat exceptis) conquirere & occupare possetis.

Et quia certus Rumor de eo, quod ad mandatum nostrum super præmissis feceritis, ad nos nondum pervenit, de quo miramur quamplurimùm, & movemur;

Vobis iteratò rogando mandamus, in fide & ligeantiâ, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quòd dictum Navigium vestrum, si nondum missum fuerit supra Mare, cum omni celeritate, quâ poteritis, mittatis juxta formam prioris Mandati nostri, vobis indè directi, facientes viriliter & animosè ea, quæ pro conservatione & defensione Jurium nostrorum, ac vestrorum, fuerint facienda; & nos de eo, quod indè feceritis, ac novis, quæ emerserint,

per

A.D. 1326. Edw. 2. per vestras literas, de tempore in tempus, certificare euretis; Nos enim ad bonum Gestum vestrum, in hac parte, talem considerationem habebimus, tempore oportuno, quòd exindè eritis meritò contentati.

Scire enim vos volumus quòd nos Navigium nostrum, tàm versus partes Boreales, quàm Occidentales, jam supra Mare iteratò misimus ex causâ supradictâ. A.D. 1326. Edw. 2.

Dat. apud Porcestriam quarto die Septembris.

Ad Præpositum dictæ Civitatis super præfato Negotio.

A.D. 1326. An. 20. E. 2. Ibid. REX, dilecto sibi, Johanni de Gistede, Præposito Civitatis de Baionâ, Salutem.

Nuper, ob magnam fiduciam, quam de probatæ fidelitatis, dilectorum & fidelium nostrorum, Majoris, & Centum Parium, ac Communitatis, Civitatis prædictæ, constantiâ habuimus, eisdem, Majori, Centum Paribus, & Communitati, significavimus qualiter Rex Franciæ, Uxorem nostram, & Edwardum, filium nostrum primogenitum *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Vos igitur rogamus ex affectu, vobis in Fide & Ligeantiâ, quibus nobis tenemini, nihilominus firmiter injungentes, quatenùs, ut Navigium civitatis prædictæ, si nondum missum fuerit supra Mare, cum omni celeritate, quâ fieri poterit, mittatur, opem & operam velitis apponere, quas potestis, pro nostrorum, & vestrorum, ac aliorum fidelium nostrorum, Jurium defensione, & repulsione malivolorum, ea satagentium hostiliter occupare. A.D. 1326.

Nos enim ad bonum Gestum vestrum, in hac parte, talem considerationem habebimus, tempore oportuno, quòd exindè eritis meritò contentati.

Scire enim vos volumus quòd nos Navigium nostrum, tàm versus partes Boriales, quàm Occidentales, jam supra Mare iteratò misimus ex causâ supradictâ.

Teste ut supra.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Arnaldo Saunt de Luk.
Laurentio de Vyle.
Bernardo de Vyle.
Gullielmo Piers de Bayners.
Reymundo Duraunt de Vile.
Johanni de Ardy, Majori Villæ Baion.

Ad Universitatem Oxoniæ, de Regis Francorum prævaricatione: de Navigio, ad malitiam Gentium dicti Regis refrænandam, supra mare misso: de falsis Malivolorum rumoribus refellendis; & de orando pro Rege & statu Regni.

A.D. 1326. An. 20. E. 2. Claus. 20. E. 2. m. 10. d. REX, dilectis sibi in Christo, Cancellario, Magistris, & Scolaribus, Universitatis Oxoniæ, Salutem.

Benè novit, ut credimus, vestra Discretio, qualiter, pro bono Pacis & reformatione Concordiæ, inter Nos & Regem Franciæ, de Consilio & Assensu Prælatorum, & aliorum Magnatum Regni nostri, Uxorem nostram, sub magnâ Amoris confidentiâ, ad ipsum Regem nuper transmisimus, sperantes, sicut nobis certitudinaliter per Nuncios Domini Summi Pontificis, qui tàm ad ipsum Regem, quàm ad nos, pro Tractatu Concordiæ fuerant destinati, & etiam per nostros Nuncios tunc in partibus Franciæ existentes promissum extitit *&c. prout supra ad Archiepiscopum Cantuariensem, de Datâ 12. Aug. usque hæc verba, viz.* A.D. 1326.

Nos, ipsorum malitiis obviare, & veritatem rei gestæ cunctis patefieri cupientes, vobis, in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandavimus quòd, ad confutandam hujusmodi malivolorum audaciam, præmissa, omnia & singula, in publicis sermonibus, & aliis congregationibus vestris recitari, & palam exponi faciatis, ut series gestarum rerum universis & singulis nota fiat.

Rogamus etiam vos quatinùs vos, & quilibet vestrûm, pro nobis, & prospero statu

A. D. 1326. Edw. 2. statu Regni nostri, missarum solempniis, elemosinarum largitionibus, & aliis operibus pietatis, ac jugis & devotis precibus, jugiter insistatis apud altissimum Creatorem, quatinùs ipse suâ pietate nos regat, & dirigat, in mundi hujus turbinibus, per suorum semitam mandatorum, statum Regni nostri conservet incolumem, & suâ ineffabili potentiâ à malignorum incursibus tueatur. A. D. 1326. Edw. 2.

Teste Rege apud Porcestriam sexto die Septembris.

Eodem modo mandatum est Cancellario, Magistris, & Scolaribus, *Almæ Matris, celeberrimæ* Universitatis Cantebrigiæ.

De Hominibus Villæ de Marmanda, propter dictam villam Gallicis subdole redditam, arrestandis.

A. D. 1326. An. 20. E. 2. Fin. 20. E. 2. m. 8.

REX, Majori, & Ballivis, Villæ suæ Bristolliæ, Salutem.

Quia Rex Franciæ gnerram contra nos movit, Uxorem nostram in Regno suo receptando, & Edwardum, filium nostrum primogenitum (quos nuper, sub confidentiâ Amoris, ad ipsum misimus) contra voluntatem nostram detinendo: ac Inimicos & Rebelles nostros fovendo & confortando: & cum magnis Exercitibus super Ducatum Vasconiæ equitando: nosque & fideles nostros aliàs multipliciter de Guerra gravando tàm per Terram, quàm per Mare:

Ac etiam pro eo quòd Homines Villæ de Marmandâ contra nos in Rebellionem prorumperunt, & dictam Villam de Marmandâ gentibus ipsius Regis Franciæ, Ducatum prædictum nuper invadentibus, subdolè reddiderunt; illam adhuc contra nos hostiliter detinendo:

Vobis præcipimus, firmiter injungentes, quòd omnes homines de Dominio & Potestate dicti Regis Franciæ A. D. 1326. (exceptis Religiosis, & Flandrensibus, durantibus Trengis, inter nos & ipsos Flandrenses initis) & Arnaldum Jougelar, & Vitalem de Vilars, Mercatores de Marmandâ, necnon omnes alios homines de dictâ Villâ de Marmandâ, infra Ballivam vestram inventos, & quos exnunc inveniri contigerit, unà cum Navibus, Bonis, & rebus suis quibuscumque, sine dilatione, arestari, & ipsos salvò & honestè, ac Naves, Bona, & res sua, absque districtione, custodiri faciatis, donec aliud indè duxerimus ordinandum.

Et de Nominibus illornm, quos sic arestaveritis, ac de Navibus, Bonis, & rebus suis, & valore eorumdem, necnon de toto facto vestro, in hac parte, nos reddatis, sub Sigillis vestris, distinctè & apertè, de tempore in tempus, certiores; & hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege apud Porcestriam octavo die Septembris.

Super Gallicis universis indiscriminatim arestandis.

A. D. 1326. An. 20. E. 2. Ibid.

REX Vicecomiti Eborum Salutem.

Licet nuper,

Pro eo quòd Rex Franciæ Guerram contra nos movit *&c. prout supra usque hæc verba, viz.* necnon Homines, de Regno nostro otiundos, infra Regnum suum inventos, cum Bonis, & rebus suis, arestari faciendo,

Tibi præceperimus quòd omnes Homines, de Potestate & Dominio dicti Regis Franciæ, infra Ballivam tuam, tàm infra Libertates, quàm extra, inventos, seu quos extunc inveniri contingeret, unà cum Navibus, Bonis, & rebus suis quibuscumque,

Exceptis Religiosis, & aliis personis Ecclesiasticis, & illis qui infra idem A. D. 1326. Regnum nostrum certa habent Domicilia, Liberos, & Uxores, & in eodem Regno, tanquam Indigenæ, per longa tempora moram fecerunt, ac Flandrensibus & Britonibus,

Sine dilatione arestari, & ipsos salvò & honestè, necnon Naves, & Bona sua, absque districtione, custodiri faceres, donec aliud indè duceremus ordinandum;

Quia tamen pro certo jam didicimus, quòd idem Rex omnes Homines, de Regno & Potestate nostris otiundos, in Regno suo inventos,

Tàm Religiosos, personas Ecclesiasticas, Scolares, necnonDomicilia, Liberos, Uxores,

A. D. 1326. Edw. 2. Uxores habentes, in eodem Regno suo, & eos qui, ut Indigenæ Terræ illius, in eâdem per longa tempora moram fecerunt, quàm alios, unà cum Terris, Tenementis, Possessionibus, Bonis, & Rebus suis, neminem de Regno & Potestate nostris in hac parte excipiendo,

Arestari, & sub Aresto custodiri mandavit & fecit,

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd omnes Homines de Dominio & Potestate ipsius Regis Franciæ, in Ballivâ tuâ, tàm infra Libertates, quàm extra, inventos, seu quos exnunc inveniri contigerit,

Tàm Homines, Domicilia, Liberos, & Uxores habentes, quàm alios, cujuscumque statûs seu conditionis fuerint,

Unà cum Bonis & Catallis,

Episcopo Dunolmensi, Religiosis, Comitissâ Pembrochiæ, Dominâ de Vescy, ex certis causis, dumtaxat exceptis, ac Flandrensibus, durantibus Treugis inter nos & ipsos initis,

Sine dilatione arestari: & Terras & Tenementa ipsorum arestandorum in manum nostram capi: & eosdem arestandos salvò & securè; necnon Terras, Tenementa, Bona, & Catalla, absque vasto, seu distractione, custodiri facias, donec aliud indè duxerimus ordinandum. A. D. 1326. Edw. 2.

Ita quod de Exitibus, de Terris & Tenementis illis provenientibus, ac Bonis, & Catallis prædictis, nobis respondeas ad Scaccarium nostrum; & de nominibus illorum, quos sic arestaveris, ac Terris, Tenementis, Bonis, & Catallis suis, & valore eorundem, necnon de toto facto tuo, in hac parte, nos reddas, sub Sigillo tuo, distinctè & apertè, certiores; & hoc nullo modo omittas.

Teste Rege apud Porcestriam decimo die Septembris.

Eodem modo mandatum est singulis Vicecomitibus per Angliam, necnon subscriptis, mutatis mutandis; videlicet,

Episcopo Dunolmensi,
Richardo Dammory, Justiciario Cestriæ, vel ejus Locum tenenti.
Edmundo Comiti Arundell, Justiciario Walliæ, vel ejus Locum tenenti.

De scrutando pro Literis, & Personis suspectis arestandis.

A. D. 1326. An. 20. E. 2. Vasc. 20. E. 2. m. 6. d.

REX, dilecto & fideli suo, Roberto de Kendale, Constabulario Castri sui Dovorriæ, & Custodi Quinque Portuum suorum, Salutem.

Cùm pluries, ante hæc tempora, tàm per Brevia sub Magno Sigillo nostro, quàm per Literas sub Privato Sigillo nostro, vobis mandaverimus, quòd in Portubus prædictis diligens Scrutinium faceretis super Literis quibuscumque, a partibus transmarinis in Regnum nostrum deferendis, & ab eodem Regno ad partes exteras portandis; & quòd omnes & singulæ Literæ, nobis, seu Juri Coronæ nostræ, præjudiciales, vel indè suspectæ, ad nos mitterentur, antequam executio fieret de eisdem.

Nos, propter aliquos Rumores, qui ad aures nostras noviter pervenerunt, volentes quòd præmissa districtè observentur, vobis mandamus, sub gravi forisfacturâ nostrâ, firmiter injungentes, quòd Scrutinium prædictum, in Portubus prædictis, cum omni diligentiâ, quâ poteritis, faciatis juxta formam mandatorum nostrorum prædictorum, vobis pluries indè directorum: necnon omnes & singulas Personas, nobis, seu Regno nostro, meritò suspectas (si quas in Portubus prædictis inveneritis) sine dilatione arestari, & in Prisonâ nostrâ salvò custodiri faciatis, donec aliud indè a nobis habueritis in mandatis. A. D. 1326.

Et de nominibus eorum, quos sic arestaveritis, & ob quam causam fuerint arestati, nos, de tempore in tempus, reddatis, sub Sigillo vestro, distinctè & apertè, certiores; taliter in hac parte vos habentes, quòd, per vestri negligentiam, vel defectum, in hac parte, pericula aliqua per præmissa non eveniant, per quod ad vos graviter capere debeamus.

Teste Rege apud Marsfeld vicesimo quarto die Septembris.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

Baronibus, Ballivis, & Communitati Villæ de Romenhale.

Majori, Ballivis, & Communitati Villæ de Portesmue.

A. D. 1326. Edw. 2.

Ballivis & Communitati Villæ de Shorsham.

Ballivis & Communitati Villæ de Sheford.

Ballivis & Communitati Villæ de Penense.

Majori, Ballivis, & Communitati Villæ Bristoll.

Ballivis & Communitati Villæ de Herwich.

Ballivis & Communitati Villæ de Cumle Martyn.

Ballivis & Communitati Villæ de Dunsterre.

Majori, Ballivis, & Communitati Villæ de Lym.

Ballivis & Communitati Villæ de Landstophan.

Ballivis & Communitati Villæ de Kameys.

Ballivis & Communitati Villæ de Maleford.

Ballivis & Communitati Villæ de Swanesseye.

Ballivis & Communitati Villæ de Newport in Insulâ Vectâ.

Ballivis & Communitati Villæ de Talbampton sub Newenton Ferers.

Ballivis & Communitati Villæ de Plymouth cum Portu de Sutton.

Ballivis & Communitati Villæ de Magna Jernemuta.

Baronibus, Ballivis, & Communitati Villæ de Wynchelse.

Baronibus, Ballivis, & Communitati Villæ de Faversham.

Ballivis & Communitati Villæ de Malton.

Ballivis & Communitati Villæ de Teremuth.

Ballivis & Communitati Villæ de la Pole.

Ballivis & Communitati de Insulâ Vectâ.

Ballivis & Communitati Villæ de Hardelawe.

Ballivis & Communitati Villæ de Falemue.

Ballivis & Communitati Villæ Montis Michaelis in periculo Maris.

Ballivis & Communitati Villæ de Mousehole.

Ballivis & Communitati Villæ de Oldestowe.

Ballivis & probis hominibus Villæ Sancti Karantoci.

Ballivis & Communitati Villæ de Clowely.

Ballivis & Communitati Villæ de Chippedenemere.

Ballivis & Communitati Villæ de Welles & Holkeham.

Ballivis & Communitati Villæ de Thornham.

Ballivis & Communitati Villæ de Sancto Botulpho.

Ballivis & Communitati Villæ de Taltham.

Ballivis & Communitati Villæ de Shencher.

Ballivis & Communitati Villæ de Parva Jernemuta.

Ballivis & Communitati Villæ de Lenne.

Ballivis & Communitati Villæ de Blakeneye.

Ballivis & Communitati Villæ de Gyppewyco.

Baronibus, Ballivis, & Communitati Villæ de Dovre.

Baronibus, Ballivis, & probis Hominibus Villæ de la Rye.

Ballivis & Communitati Villæ de Sidemouth.

Ballivis & Communitati Villæ de Teignemue.

Ballivis & Communitati Villæ de Eymue cum Portubus Lulebam, Kiem & Topesham.

Ballivis & Communitati Villæ de Salteneye.

Ballivis & Communitati Villæ de Saltfletbye.

Ballivis & Communitati Villæ de Waynflete.

Majori, Ballivis, & Communitati Villæ de Grymmesby.

Ballivis & Communitati Villæ de Kyngeston super Hull.

Ballivis & Communitati Villæ de Ravenesere.

Ballivis & Communitati Villæ de Scardeburgh.

Ballivis & Communitati Villæ de Tynemuth.

Ballivis & Communitati Villæ de Whiteby.

Ballivis & Communitati Villæ de Lyverpol.

Ballivis & Communitati Villæ de Fordham.

Ballivis Prioris Sanctæ Elene in Insulâ Vectâ.

Ballivis & Communitati Villæ de Towemouth.

Ballivis & Communitati Villæ de Ilfardecumbe.

Ballivis & Communitati Villæ de Dertemue cum Portu Tocconeye.

Ballivis & Communitati Villæ de Portemue.

Majori, Ballivis, & Communitati Villæ Suthampton.

Ballivis & Communitati Villæ de Sandwico.

Baronibus, Ballivis, & Communitati Villæ de Hethe.

Baronibus, Ballivis, & Communitati Villæ de Hastynge.

De

De Adventu Reginæ, & Edwardi Filii, una cum Rogero de Mortuomari, & aliis Bannitis, Inimicis, ac Alienigenis, in Regnum.

A.D. 1326. An. 20. E. 2. Pat. 20. E. 2. m. 11.

LE Roi as toux Arraiours, & Mesnours des Gentz d'Armes & de Pie, & Counteez de Norff. Suff. Essex. Hertford, Cantebr. & Hunt. & a toux noz autres feaux, qui cestes lettres verront, Salutz.

Come, nostre Treitre notoire, & Enemi Mortiel, & pur tiel, en plein Parlement, Atteint & ajugez, selonc les Leis & Usages de nostre Roialme, Roger de Mortimer, od autres noz Traitres, & Enemis, Bannyz & Futifs, soient entrez nostre Roialme es parties de Suff. en la compaignie nostre Femme, & nostre Fiuz Edward;

Queu chose nous greue & anuyt tresgrandement, quant ceux, qui deussent Sovereignement nostre bien & honur purchacer & meintenir, si hountousement & vilainement fount la reverse, en recettant, aidant, & favourant noz Enemys, & noz Contraires:

Et auxint, qui piz est, ount menez ovesque eux Gentz desconuz, Aliens, Estrangez, auxibien d'armes, come de Pie, a graunt noumbre aforceement.

Pur leur mauvestiez & faus compassement meintenir & acrestre, queraauntz colour, controveurs, prechauntz, & disauntz fausementz a nostre Poeple, q'ils fount venuz pur bien & honur de nous, & de nostre Roialme; tut soit ceo pur nous mestrier, & nostre poer abesser, & mettre en autri subjectioun, & sur nous & nostre Coroune real mestre Purpendre, & Disheriter taunt come en eux est; sicome tut homme de bien purra bien veer & sentir;

Queu chose est contre nostre Pees & l'Estat de nostre Coroune, & poet turner a Confusion & Destruction des noz Poeples, qui ja ne aviegne:

Nous,

Voillantz nostre Pees fermement garder, les jugementz des Piers, & Parlement, & autres, par nos Justices, donez & faitz, & les Leis & Usages du Roialme meintenir, & pursuyre, sicome nous sumes tenuz par serement,

Avoms ordenez, sicome autrefoitz estoit enjoynt & crie parmi tut nostre Reaume, de Pursuire, & faire Pursuyre, oster, prendre, & destruire noz ditz Enemys, & Aliens od eux issint entrauntz, par touz noz Feaux & Leaux, qui sont de nostre Ligeance & amiste, oue tut le poer & force q'ils purront, sur quant qils purront forsaire devers nous, sicome ils sont tenuz affaire par lour Ligeaunce & Feaute, A.D. 1326.

Forpris noz ditz, Femme, & Fiuz, & nostre Frere le Counte de Kent (q'est auxint en lour compaignie) queux nous voloms qui soient sanvez,

Si avant, come homme poet, & a nous seurement menez, sicome il affiert:

Par qoi nous, fiaunt entierment de la Peinblete & Seu del, nostre Chere & Foial, Robert de Watevyll, li avoms assignez es Conteez avantditz, & donoms plein poer, a leuer, assembler, trestoux les Gentz d'Armes & de Pie, qui fount de poer d'Armes porter, chescun selonc sa condicioun, auxibien deinz Franchises, come dehors: & od eux afforceement les ditz traitres, Enemys, Felouns, Aliens, Descounz, Pursuire, Prendre, & Destruire, par totes les voies & maneres, qui se purront faire, come Traitres, Destruours, & Desheritours de nous, & de nostre Reaume, saunz esparnir a nuly (forpris noz ditz, Femme, Fiuz, & Frere, queux nous voloms qui soient fauvez) si avant, come Homme poet, & a nous menes seurement, come desus est dit.

Et pur ce vous, & a checun de vous, mandoms & chargeoms, sur la Foi & Ligeaunce, qui vous nous deuez, & sur quantque vous purrez forsaire devers nous, de corps & d'avoir, qui a pursuyre, prendre, & destrure les ditz Traitre, Enemis, Felouns, Aliens, Desconuz, & Desheritours de nous & de nostre Roialme, & chescun de eux, soiez entyvement travaillantz de jour & de noet, par totes les voies & maneres, qui vous saverez & porrez, totes les foitz qui vous purrez: & auxint fees entendantz, conseillantz, & eidauntz au dit Robert, a ce faire, tut les foitz, & sicome il vous chargera depar nous;

Fesantz saver a toux, qui ceux, qui ne le frunt, od tut lour poer & entent, ou qui deshore serront Rebeaux, contrariauntz, ou negligentz es dites choses faire, nous les tendroms pur noz Enemiz, & Parceners, adherdauntz, & assentauntz, a noz ditz Enemis, & pur tieux les serrioms Chastier, & punyr en manere qi affiert.

Et

A.D. 1326. Edw. 2. Et donoms poer au dit Robert, qui, s'il troesse nuls tieux el ditz Counteez, q'il preigne lour corps, & en sauve Prison les face Garder, sanz estre delivez par nuly, sauntz especial Commandement de nous; en semblement od ses Terres, & Chateux, en nostre mayn: & qui il nous certifie de lour nouns.

Et s'il troesse nul debrisant son arest en ce cas, & ne se voille justifer a li, en cele forme, voloms, & donoms poer au dit Robert, de li houir & destruire, come desus est dit; & qui toux seient, a ce faire, a li entendantz en la manere avantdite, sur quantque q'ils purront forfaire devers nous, de corps & d'avoir:

Et nous avoms maundez a noz Viscontes des ditz Counteez, q'eu cestes choses soient entendantz au dit Robert, tut les foitz, qil leur sera garnit de par nons: A.D. 1326. Edw. 2.

Et, par cest nostre Commission, n'est mie nostre entent des riens ouster, ou abregger del poer, autresoitz done, par noz Lettres Patentes, as chiefs Mesnours des ditz Counteez; mes que toux soient eidantz a autre, ensemblement od le dit Robert, pur noz ditz commandementz faire & acomplir.

Don. a nostre Tour de Loundres, le 27. jour de Septembr.

De Edicto, contra Rogerum de Mortuomari, & alios, Regnum invadentes, denunciando: de Literis dimissoriis, ei adhærentibus, concedendis; de præmio, ejusdem Rogeri Occisori, sive Captori, oblato.

A.D. 1326. An. 20. E. 2. Claus. 20. E. 2. m. 7. dors. LE Roi au Viscount de Heref. Salutz.

Nous vous mandoms, & chargeoms, firmement enjoignantz, quantque vous poes forfaire devers nous de corps & d'avoir, que, vewes cestes Lettres, santz delaie, as jours des Countees, Feires, Marchoez, & autres lieux, par tut, deinz vostre Baillie, auxibien deinz Franchises, come dehors, au meins deux foitz, ou treis, par checun semain, tanque vous eiez altre Mandement de nous, facez solempnement Crier, & Publier, apertement & entendablement, les choses soutzescrites en la manere soutescrite, sanz rien ajouster, ou amenuser, issint que le Poeple puisse clerement sauer nostre volente, en ceste forme:

PUR CEO que Roger de Mortimer, & altres, Treitres & Enemys de nous, & de nostre Roialme, sont entre nostre Roialme affircement, & ount menez ovesque eux Aliens, estranges, & ce afforcent appurprendre Roial poer sur nous; par quoi nous mesmes voloms afforcement aler sur noz ditz Enemys, pur les arester, & destrure, sicome affiert, & toux ceux, que sont en lour compaignie, ou aherdantz, a eux (sauve la Roigne, son Fitz, & le Conte de Kent, queux nous voloms que soient sauez) si avant, come home poet.

Et, tut soit que, en tieu cas, chescun du Roialme est tenuz, par sa Ligeaunce, de venir, ove tut sa force, & tut son poer, en defens de nous, & de lui mesmes, & du Roialme; Jadumeins nous, de nostre grace especiale, quant a ore, voloms, pur le eise de nostre Poeple, que touz y ceux, auxibien gentz d'Armes, Hobelours, & Homes a pie, armez, come Arblasters, Archers, & altres Homes a pie, arraiez, que vendrunt pardevers nous, d'aler ovesque nous sur noz ditz Enemys, soient, a lour vain, presteement paiez de lour gages; c'est assaver homes d'Armes 12. deners le jour: Hobelour 6: Home a pie, Arme de double Garnement, 4. & d'un Garnement 3. & Archer 2. A.D. 1326.

Et auxint voloms nous que tote manere des Gentz, que voillent aver nostre Chartre de Pees pur felonie, ou aderdaunt a noz Enemys, auxibien de temps passe, come a temps de ore, ou par Utlagarie, par queconque cause que ce soit (forpris le dit Treitre, Roger de Mortimer, & les autres Grauntz Mesnours des genz, que sont venuz d'outre meer en sa Compaignie, & forpris ceux que tueront Sir Roger Beler) vieignent en Chauncellerie, & eient lour chartres, issint q'ils nous suent a noz gages en destruction de noz ditz Enemys.

Et, si ascun, ou ascuns, menent, & rendent a nous le Corps du dit Treitre, Roger de Mortimer, ou nous portent sa Teste, nous voloms q'ils eient noz Chartres de Pees, de queconque Felonie, aherdaunce, & de autre chose, fait

A.D. 1326. Edw. 2. fait contre nostre Pees; & grantoms auxint de les faire paire iij. Livres d'Esterlinges.

Et les choses susditz si peinblement & diligeaument en facez, que defaut ne soit trove en vons, par qoi nous devoms a vous prendre grevousement.

Don. souz nostre Grant Seel a nostre Tour de Loundres, le xxviij. jour de Septembre. A.D. 1326. Edw. 2.

En mesme le manere est maunde a touz les Viscountz d'Englererre.

De Inimicis, cum Regina, Edwardo Filio, & Comite Kantiæ, fratre Regis, Rogero de Mortuomari, & aliis Rebellibus, & Alienigenis in Regnum ingressis, & de Portatoribus Literarum arrestandis.

A.D. 1326. An. 20. E. 2. Pat. 20. E. 2. m. 11. LE Roi as Meir & Bailliffs de Nicole Salutz.

Come, nostre Traitre & Enemi mortiel, & pur tiel atteint & ajugez en plein Parlement, selonc les Leis & Usages de nostre Roialme, Roger de Mortimer, ensemblement od autres Treitres & Enemis notoires, & ascuns Aliens, sont entrez nostre Roialme, & en lour compaignie nostre Femme, nostre Fiutz, & nostre Frere le Counte de Kent;

Queu chose nous anuyr & greve tresgrandement, quant ceux, qe deussent Soverainement nostre bien & honur purchacer & meintenir, si hountousement, sont issint demorantz & detenuz, contre nous, entre noz Enemis & contrairs:

Et auxint, qui piz est, ont menez od eux Gentz desconuz, & Aliens estranges, auxibien d'Armes, Come a Pee, a grant nombre.

Pur lour malesveistez & compassementz acrestre, & meintenir, par colour de noz ditz, Femme, Fiuz, & Frere, qeux ils detinent fausement, contre nostre volente, qi garde & governement affiert a nous, & a nuls autrers, & ne deussent estre a volente ne subjectionn d'autri, qni de nous, & prechent a nostre Poeple, disauntz q'ils sont vennz pur bien & honur de nous, & du Roialme; tut soit ceo pur nous Mestrier, & nostre poer Mettre en autri subjection, & a purprendre sur nous, & nostre Corone mestrie real, & desheriter, taunt come en eux est; sicome tut homme de bien purra bien veer & sentir.

Queu chose est contre nostre Pees, & l'Estat de nostre Corone.

Et ja eoms entenduz que nostre dite Femme, par consail & abet de noz ditz Enemys, ad Escrit, & uncore fait escriure, de jour en jour, diverses Lettres as Ercevesqes, Evesqes, Prelatz, Contes, Barons, & a noz autres foiaux, auxibien de la Clergie, come de la Laiete, & as Communees des Citeez & Villes, & a singulers parsones, de Treer a eux les cuers, & volunteez de nostre Poeple, pur mieux acomplir leur faux compassementz susditz: A.D. 1326.

Queu chose purra turner a Confusion & Destruction de noz Poeples; qui ja ne aveigne:

Vons mandoms & chargeoms sur la Foi & la Ligeaunce, qui vous nous devez, qui, si nules Lettres vous veignent de nostre dit Femme, ou de nostre Fiuz, ou de nostre Frere, ou de nul, qui soit de noz ditz Enemis en lour compaignie esteauntz, sauntz nul delai parnez les Messagers, & les Portours de yceles, & les corps de eux, ensemblement od celes Lettres, entiers, santz les overir, facez hastivement envoier a nous, bien & sauvement, queu part qui nous seoms, de temps en temps, totes les foitz, qui nules tieles Lettres vous vendront.

Et si nul Homme veigne, santz Lettre, de part nostre dit Femme, ou nul antre, qui soit en sa compaignie, pur Tretre & Parler de nul chose, qui lour touche, facez de li en meisme la manere, & de toux eeux, qui vendront, en cele forme.

Et auxint vous mandoms, & chargeoms, fermement enjoignantz, qui vous facez Crier, parmi rut vestre Ville avant dite, qni, si nostre dite Femme, ou nul de noz ditz Enemis, qui soit en sa compaignie, envoit a nul Homme Lettre, ou autre Mandement, come desus est dit, santz nul delai, soient les Messages & Portours arestuz, & sauvement menez a nous, ensemblement od les Lettres entiers & nient debrisez par ceuz, as queux celes Lettres seront issint enveez, sur quanque qils purront forfaire devers nous, de corps, & de avoir;

Et auxint toux, qui vendront issint, sanz Lettre, pur Treter & Parler de

Ooo Rein,

A.D. 1326. Edw. 2.

Rien, qui lour touche, come desus est dit.

Et auxint facez defendre a toux, de par nous, sur meisme la forfeture, qui nul, de quel estat ou condicion q'il soit, ne recette, conforte, eide, ne favoure, en nul point, noz ditz Femme, Fiuz, ne Frere, tannt come ils se portent devers nous, come ils sount uncore, & demorent en cele compaignie, & nul qui en la compaignie soit; einz les greve & damage, en totes les voies & maneres, q'ils purront; forpris noz ditz, Femme, Fiuz, & Frere.

Et totes cestes choses facez, & faire facez diligeaument, santz feintise, & nul delai; & a toux, de vestre Ville susdite, facez saver les dites choses, & q'ils les facent sur, quanque vous, & eux, & checun, poez forfaire, de corps, & d'avoir.

Don. souz nostre Grant Seal, a nostre Tour de Londres, le 28. jour de Septembr.

Per ipsum Regem.

En meisme la manere est maunde a les southescritz; c'estasavoir,

As Meire & Baillifs de Norwyz.
As Meir & Baillifs de Bristowe.
As Meir & Baillifs de Notingham.
As Meir & Baillifs de Cantebr.
As Meir & Baillifs de Northt.
As Meir & Baillifs de grant Jernemuth.
As Meire & Baillifs de Novel Chastel sur Tyne.
As Meire & Baillifs de Wyrcestr.
As Meire & Baillifs de Lenne.
As Meire & Baillifs de Oxneford.
As Maire & Baillifs de Wyncestr.
As Meire & Baillifs de Staunford.
As Meire & Baillifs de Loundres.
As Meire & Baillifs de Everwyk.
As Meire & Baillifs de Excestr.

De intendendo & auxiliando Capitaneis, ad eligendum, & ducendum homines, contra Rogerum de Mortuomari assignatis.

De intendendo Danieli de Burgham.

A.D. 1326. An. 20. E. 2. Pat. 20. E. 2. m. 12.

REX Principalibus Ductoribus, Supervisoribus, & Araiatoribus Hominum, Equitum & Peditum ad Arma, in Comitatu Kantiæ, necnon Vicecomiti ejusdem Comitatûs, ac omnibus aliis Ballivis, Ministris, & Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd assignavimus, dilectum nobis, Danielem de Burgham, ad eligendum, & ducendum, omnes Homines, tàm Equites, quàm Pedites, in Comitatu prædicto, qui voluntariè secum proficisci voluerint, ad Rogerum de Mortuomari, & alios Inimicos & Rebelles nostros, qui Regnum nostrum hostiliter sunt ingressi, destruendum, & insequendum, & ipsos, Mortuos aut Vivos, capiendum, sivè fuerint infra Libertates, sivè extra, & ad Nos, ubicumque fuerimus, indilatè ducendum.

Et ideò vobis, omnibus & singulis, mandamus, firmiter injungentes, quòd eidem Danieli, in præmissis, sitis intendentes, consulentes, & auxiliantes, prout idem Daniel vobis scire faciet ex parte nostrâ.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim Londoniæ vicesimo octavo die Septembris.

Per ipsum Regem.

Et memorandum quòd præfatus Daniel habet diem, ad essendum cum præfatis Hominibus ad Regem, die Lunæ proximo futuro, ubicumque tunc fuerit.

De intendendo Simoni de Redding.

A.D. 1326. An. 20. E. 2. Ibid.

REX, dilectis & fidelibus suis, Principalibus Ductoribus *&c. ut supra* in Comitatibus Oxoniæ & Berks, necnon Vicecomiti eorumdem Comitatuum, & omnibus aliis Ballivis *&c. ut supra*, Salutem.

Sciatis quòd assignavimus, dilectum Servientem nostrum ad Arma, Simonem de Redyng, ad eligendum in Comitatibus prædictis, Centum Homines armatos Pedites, de illis Hominibus, quos in eisdem Comitatibus nuper Araiari,

A. D. 1326. Edw. 2. riari, & ad nos duci præcepimus, ad proficiscendum, in obsequium nostrum, contra Inimicos, & Rebelles nostros, ac Alienigenas, qui Regnum nostrum hostiliter sunt ingressi; & ad ducendum ipsos in obsequium nostrum, pro repulsione dictorum Inimicorum, Rebellium, & Alienigenarum, prout eidem Simoni ex parte nostrâ pleniùs est injunctum:

Et ideò vobis Mandamus, firmiter injungentes, quòd eidem Simoni, in Electione & Ductione Hominum eorumdem, sitis Intendentes, consulentes, & auxiliantes, prout idem Simon vobis scire faciet ex parte nostrâ. A. D. 1326. Edw. 2.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim Londoniarum vicesimo octavo die Septembris.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literas Regis habet Johannes de Braye, pro Quadraginta Hominibus Peditibus armatis, in Comitatu Berk, eligendis.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De intendendo Radulpho de Wedon.

A. D. 1326. An. 20. E. 2. Ibid. REX Capitalibus Ductoribus, Superviforibus, & Arraiatoribus Hominum ad Arma & Pedirum in Comitatu Bucks, & Vicecomiti ejusdem Comitatûs, & omnibus Ballivis & Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd assignavimus, dilectum & fidelem nostrum, Radulphum de Wedon, ad eligendum, & levandum Ducentos Homines, de validioribus & potentioribus hominibus ad Arma, & Hobelariis, & aliis Hominibus, Equitibus & Peditibus armatis, de Comitatu prædicto, tàm infra Libertates, quàm extra; & ad eosdem Homines ad nos, in formâ quâ ei per nos est injunctum, sine dilatione, ducendum:

Et ideò vobis mandamus, omnibus & singulis, firmiter injungentes, quòd eidem Radulpho, in præmissis faciendis & exequendis, auxiliantes, consulentes sitis, & intendentes, quotiens, & prout per ipsum Radulphum, ex parte nostrâ, super hoc, fueritis præmuniti. A. D. 1326.

Et, ut præmissa efficaciùs & celeriùs fieri valeant, damus eidem Radulpho Potestatem omnes illos, quos ei in hac parte Contrarios aut Rebelles invenerit, capiendi, & per re, præfate Vicecomes, in Prisonâ nostrâ salvò custodiri faciendi, donec aliud indè præceperimus.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim Londoniarum vicesimo octavo die Septembris.

Per ipsum Regem.

De arrestando suspectos, & de scrutinio faciendo in Portubus.

A. D. 1326. An. 20. E. 2. Vasc. 20. E. 2. m. 6. dors. REX, dilectis & fidelibus suis, Radulpho de Cammoys, & Roberto de Kendale, Constabulariis Castri sui Dovorriæ, & Custodi Quinque Portuum suorum, Salutem.

Cùm nuper assignaverimus vos, conjunctim, & divisim, ad custodiendum omnes Portus & Litora, in quibus Naves applicant, & omnem Terram maritimam in Comitatu Kantiæ, Surriæ, & Sussexiæ, tàm infra Libertates, quàm extra: & ad resistendum omnibus, qui contra Nos, per Terram, vel per Mare, armatâ Potentiâ, venerint in locis supradictis; & ad quædam alia, pro salvatione partium illarum, faciendum; prout in Literis nostris Patentibus, vobis indè confectis, pleniùs continetur:

Nos, propter aliquos Rumores, qui ad aures nostras noviter pervenerunt, volentes præmissa diligentiùs fieri & observari, ne, per Aggressus repentinos aliquorum infra Regnum nostrum, Populo, nostro Regimini commisso, periculum eveniat quovis modo: A. D. 1326.

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd omnia & singula, in eisdem Literis contenta, juxta tenorem eorumdem, cum omni diligentiâ fieri: ac loca prædicta viis & modis, quibus pro salvatione Populi nostri, dictarum partium, meliùs fore videritis, custodiri; necnon omnes & singulos, nobis seu Regno nostro meritò suspectos (si quos in eisdem locis inveneritis) sine dilatione arestari, & in prisonâ nostrâ salvò custodiri faciatis, donec aliud indè à nobis habueritis in mandatis;

Et Nos de nominibus eorumdem, sic captorum & arestatorum, ac causâ captionis & arestationis eorundem, & etiam de toto facto vestro in hac parte, de tempore in tempus, per literas vestras reddatis certiores.

Teste Rege apud Marsfeld tricesimo die Septembris.

Per ipsum Regem.

Eodem

A. D. 1326. Edv. 2.

Eodem modo mandatnm est subscriptis, in Comitatibus subscriptis; videlicet,

A. D. 1326. Edv. 2.

Johanni de Tichebourn *Edmundo de Kendale*	*in Com. Sutht.*
Johanni de Haryngton *Ricardo de Hoghton*	*in Com. Lanc.*
Henrico de Beaumount *Willielmo de Kyme*	*in Com. Lincoln.*
Johanni de Insula Vecta *Johanni de la Husee*	*in Insula Vecta.*
Thomæ de Veer *Roberto de FitzWauter*	*in Com. Essex.*
Hugoni de Courtenaye *Willielmo Martyn*	*in Com. Cornub. & Devon.*
Johanni de Bello Campo *Roberto de Fitz Payn*	*in Com. Somers. & Dors.*
Gilberto de Boroughdun *Rogero de Horsle*	*in Com. Northumbr.*
Antonio de Lucy *Ranulpho de Dacre*	*in Com. Cumbr. & Westmerl.*
Henrico de Percy *Willielmo de Ros de Hamelak* *Willielmo de Latymer*	*in Com. Eborum.*
Thomæ Bardolf *Constantino de Mortuomari* *Edmundo de Hemegrave* *Johanni de Cove*	*in Com. Norff. & Suff.*

Literæ, Isabellæ Reginæ, Edwardi filii, ac Edmundi fratris Regis, Incitamenta edocentes propter quæ Regnum ingressi sunt.

A. D. 1326. An. 20. E. 2.

ISabelle, par la grace de Dien, Reyne d'Engleterre, Dame d'Irlande, Contesse de Pountiff: & nous Edward, aisne Fiz au Noble Roy d'Engleterre, Duces de Gnyenn, Counte de Cestre, de Pountyf, & Monstroyl: & nous Edmund, Fiz au Noble Roy d'Engleterre, Counte de Kent; a toux iceaux, que cestes lettres vendrient, Salutz.

Por eeo, que conue chose est notoirement, qne l'estat de seint Eglise & del Roialme d'Engleterre est en moult des maneres duremenr blemy, & abesce par mavoys counsail & abet Hugh le Despenser,

Que, pnr orgoil & coveytise de Seigneurier & mestrier sur toux altres, ad purpris roial poair countre droit & reson, & sa ligeaunce, & en tele manere le ad use par le mavoys eonsail R. de Baldock, & autres adherdans a ly,

Que seint Eglise est de lour biens, countre Dieu & Dreiture, despoilez, & en trops des maneres ledenges & dishonurez:

Et le Coronne d'Engleterre destrue en divers maneres, en desheritannce de nostre Seignenr le Roy, & de ces Heirs:

Les Graunts du Roialme, par envie & mavys crnalte de dit Hugh, plusours saunz coupe, & saunz cause, a hountouse mort liverez; les uns Desheritez, les altres Emprisonez, Banniez, & Exilez:

Veues, Orphanyns de lour droit a tort forjugiez:

Et le Poeple de la Terre, par diverses Taillages, & noun dues Exactions, trop sovent reynez, & par divers Oppressions, saunz nulle mercy, grevetz;

Par queanx Mesprises le dit Hugh se monstre apert Tyrant & Enemy de Dieu & de seint Eglise, de nostre treschier Seigneur le Roy, & de tout le Roialme. A. D. 1326.

Et nous, & plusours autres, que sount ovesque nons e nostre Compaigne,

Que loungement avoms este aloignez de la bone voillannce nostre dit Seigneur le Roy, par la fause suggestion & mavoys procurement des anvaunt dits, Hugh, & Robert, & lonr adherdaunts,

Sumes venuz en ceste Terre, pur lever l'estat, de seint Eglise, & del Roialme, & le People de la Terre, del dits Meschiefs & grevous Oppressions, garder & mayntener, a nostre poiar, l'onur & profit de seint Eglise, & nostre dit Seigneur le Roy, & de tout le Roialme, sicome est desutz dit;

Pur qnoi nous vos Mandoms & Prioms, pur commun profit de vous toux & chescun de vous, endroit de sey, nous soietz aidaunt, bien & leaument, toutz les foitz, que vous verretz lieu & temps, & par toutes les voies que vous saveretz & pourretz, a ceo que les choses desutz dites puissent hastivement venir a effect, & a bon fin; car soietz certaynes que nous toux, & toux iceaux que sunt en nostre Compaignie, ne en pensoms a faire chose, que ne serra pur l'onur & le profit de seint Eglise, & de toute le Roialme, sicome la verret & troveretz par temps, si Dieu plest.

Don. a Wallingford le 15. jour d'Octobre, l'An del Regne nostre treschier Seigneur ly Roy vintysme.

De

De Recessu Regis a Regno, & Filio Custode constituto; ac de Reditu Regis, & Magno Sigillo eidem Filio & Reginæ commisso.

A. D. 1326. An. 20. E. 2. Claus. 20. E. 2. m. 3. d.

MEmorandum quòd, vicesimo sexto die Octobris, Anno Regni Regis Edwardi vicesimo, Ipso Rege a Regno suo Angliæ, cum Hugone le Despenser Juniore, & Magistro Roberto de Baldok, Inimicis Isabellæ Reginæ Angliæ, Consortis ipsius Domini Regis, & Edwardi, Filii ejusdem Domini Regis Primogeniti, & Ducis Aquitaniæ, & aliis eorumdem Dominæ Reginæ, & Ducis, ac Regni Angliæ, notoriè Inimicis recedente, eodem Regno suo sine Regimine dimisso,

Venerabiles Patres, A. Dublinienfis Archiepiscopus,
J. Wyntoniensis,
J. Eliensis,
H. Lincolniensis,
A. Herefordensis, &
W. Norwicensis, Episcopi, ac alii Prælati & Domini:
Thomas Norffolciæ, &
Edmundus Kantiæ, Comites, Fratres ipsius Domini Regis, &
Henricus Comes Lancastriæ & Leicestriæ:
Thomas Wake,
Henricus de Bello Monte,
Willielmus la Zouche de Assheby,
Robertus de Monte Alto,
Robertus de Morle,
Robertus de Watevill,

Et alii Barones & Milites, tunc apud Bristoll existentes, in præsentiâ dictæ Dominæ Reginæ, & dicti Ducis, de assensu totius Communitatis dicti Regni, ibidem existentium, eundem Ducem in Custodem dicti Regni unanimiter elegerunt; sic quod idem Dux & Custos, Nomine & Jure ipsius Domini Regis, Patris sui, ipso Rege sic absente, dictum Regnum regeret & gubernaret:

Et idem Dux, eodem die, Regimen dicti Regni, in formâ prædictâ, ibidem assumpsit; & ea, quæ Juris fuerunt, sub Sigillo suo Privato, in custodiâ Domini Roberti de Wyvill, Clerici sui, existente (eo quòd aliud Sigillum pro dicto Regimine adtunc non habuit) exercere incepit. A. D. 1326.

Postmodùm verò, vicesimo die Novembris proximò sequente, captis Inimicis prædictis, & dicto Domino Rege in dictum Regnum suum revertente, iidem, Domina Regina & Dux, Prælatique & Proceres prædicti, de assensu Communitatis prædictæ, tunc apud Herefordiam existentes, pro eo quòd Potestas ipsius Custodis, per adventum dicti Domini Regis sic infra Regnum suum, cessavit, prædictum Dominum Herefordensem Episcopum ad ipsum Dominum Regem in Nuncium miserunt; supplicando eidem Domino Regi, ut ipse præcipere vellet quòd de Magno Sigillo suo, penes dictum Dominum Regem tunc existente, fierent ea, quæ pro Pace, in eodem Regno conservandâ & Justitiâ exhibendâ, essent facienda.

Idemque Episcopus Herefordensis adivit dictum Dominum Regem, apud Munemuth tunc existentem: &, in præsentiâ dicti Comitis Lancastriæ & Leycestriæ, & Magistri Thomæ Chaundos, Archidiaconi Herefordiæ, ac aliorum plurimorum, omnia, sic sibi injuncta, eidem Domino Regi exposuit per ordinem.

Et idem Dominus Rex, auditis sic sibi expositis, habitâ inde aliquali deliberatione penes se, respondebat quòd placuit sibi mittere dictum Magnum Sigillum suum præfatis, Consorti suæ & Filio; & quòd iidem, Consors & Filius, dictum Sigillum, sub Privato Sigillo suo tunc clausum, aperiri facerent, & non solum ea, quæ pro Jure & Pace essent facienda, set etiam quæ gratiæ forent, sub dicto Magno Sigillo fieri facerent: & idem Dominus Rex dictum Magnum Sigillum liberari fecit Domino Willielmo le Blount Militi, deferendum, in Comitivâ dicti Domini Herefordensis Episcopi, ad prædictos, Reginam & Ducem, eis in formâ prædictâ liberandum.

A. D. 1326. Edw. 2.

Quæ idem Episcopus, ad Reginam & Ducem prædictos, vicesimo sexto die Novembris, proximò sequente, apud Martleye rediens, exposuit viva voce; & nichilominus eadem in quodam Instrumento publico, inde confecto, continentur.

Dictus verò Willielmus le Blount prædictum Magnum Sigillum, sub dicta Privato Sigillo sic clausum, prædicta die, præfatis, Reginæ & Duci, apud Martley, in præsentiâ dicti Herefordiæ Episcopi, liberavit.

Die verò Dominica proximò sequente, videlicet, in Festo Sancti Andreæ Apostoli, apud Cirencestriam, in Camerâ ipsius Dominæ Reginæ, infra Abbatiam, ibidem iidem, Regina & Dux, existentes, dictum Magnum Sigillum, sic clausum, in præsentia Domini Rogeri de Mortimer, Johannæ Comitissæ Garennæ, dicti Domini Roberti de Wyvill, Richardi Ellesfeld, & Johannis Giffard, Clericorum, & aliorum plurimorum, tradiderunt, ex parte dicti Domini Regis, præfato Domino Norwicensi Episcopo, & præceperunt sibi quòd illud aperiret, & inde faceret quod ad officium Custodis dicti Magni Sigilli pertineret.

Et idem Episcopus dictum Magnum Sigillum in Manibus suis recepit, & eodem die, in Capitulo dictæ Abbatiæ, Sigillum illud aperuit, & inde Brevia consignavit: &, post consignationem, Sigillum illud, sub Sigillo suo Privato, inclusit. A. D. 1326. Edw. 2.

Et sic remansit dictum Magnum Sigillum, in Custodia dicti Norwicensis Episcopi, itinerando per vias versus Wodestoke, usque ad diem Jovis proximò sequentem; quo die ipse restituit Sigillum illud, sub Sigillo suo, præfatis, Reginæ & Duci, apud Wodestoke.

Et, occurrentibus negotiis, apertum fuit idem Sigillum pro expeditione eorundem, &, post consignationem quamlibet, reclusum fuit idem Sigillum, sub Sigillo dicti Episcopi Norwicensis & restitutum præfatis, Reginæ & Duci, custodiendum.

Die verò Mercurii, ante Festum Sancti Thomæ Apostoli, proximò sequens, Magister Henricus de Clyf Custos Rotulorum Cancellariæ, qui tunc venerat, Sigillum suum apposuit dicto Magno Sigillo, unà cum Sigillo dicti Norwicensis Episcopi; & iidem Episcopus & Magister Henricus, post consignationes, Sigillis suis appositis, dictum Sigillum, præfatis, Reginæ & Duci, singulis diebus, restituerunt.

De Hominibus defensalibus, tam Equitibus, quam Peditibus, infra partes Walliæ levandis.

A. D. 1326. An. 20. E. 2. Pat. 20. E. 2. m. 7.

REX Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & omnibus fidelibus suis, de Comitatu Pembrochiæ, & partibus adjacentibus, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd assignavimus, dilectum & fidelem nostrum, Resum ap Griffith, ad levandum, & levari faciendum, omnes Homines defensabiles, tàm Equites, quàm Pedites, de Terrâ & partibus adjacentibus prædictis: & ad ducendum ipsos ad nos, ad vadia nostra, cum omni festinatione, quâ poterit, in Subsidium nostrum & Regni nostri, contra Hostiles Aggressus Inimicorum & Rebellium nostrorum, ac Alienigenarum, qui Regnum nostrum hostiliter sunt ingressi;

Et ideò vobis, omnibus & singulis, in Fide & Ligeantiâ, quibus nobis tenemini, & sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poteritis, mandamus, quòd eidem Reso, in præmissis, cum toto posse vestro, sitis intendentes, consulentes, & auxiliantes, quotiens, & quando per ipsum, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti.

Damus autem præfato Reso plenam, tenore præsentium, potestatem, omnes & singulos, quos in hac parte contrarios invenerit seu Rebelles, & quos Inimicos nostros reputamus, puniendi & castigandi, omnibus viis & modis, quibus, juxta Discretionem suam, fore viderit faciendum. A. D. 1326.

In cujus &c.

Teste Rege apud Kersilly vicesimo nono die Octobris.

Per ipsum Regem.

Eodem modo assignati subscripti, in Terris subscriptis; videlicet,

Robertus de Penres } *conjunctim & divisim, in Terra de*
Robertus de Pembrugg } *Gower, & partibus adjacentibus.*

Idem Robertus de Penres, in Villa de Haverford, & partibus adjacentibus.

Owenus ap Maddok } *Conjunctim &c. in Terra de Morganwok,*
David ap Meurik } *exceptâ illâ clausulâ, Damus autem &c.*

De

De Nunciis ad Reginam a Rege missis.

A. D. 1326. An. 20. E. 2. Pat. 20. E. 2. m. 6.

REX omnibus Ballivis, & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Cùm mittamus, dilectum nobis in Christo, Abbatem de Neeth, &, dilectum & fidelem nostrum, Resum ap Griffith, Edwardum de Boun Nepotem nostrum, Oliverum de Burdeg. & Johannem de Harsik, ad Isabellam Reginam Angliæ, Consortem nostram carissimam, & Edwardum, Filium nostrum Primogenitum, ac quosdam alios in eorum Comitivâ existentes, pro quibusdam negotiis, Nos & Regnum nostrum specialiter tangentibus,

Suscepimus ipsos, Abbatem, Resum, Edwardum de Boun, Oliverum, & Johannem, in eundo ad ipsos, Reginam, Filium, & alios, & ad nos redeundo, in Protectionem & Defensionem nostram, necnon in salvum Conductum nostrum : A. D. 1326.

Et ideò vobis mandamus quòd eisdem, Abbati, Reso, Edwardo de Boun, Olivero, & Johanni, seu Hominibus suis, in eundo, seu redeundo, sicut prædictum est, non inferatis, seu, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittatis injuriam, molestiam, dampnum, impedimentum aliquod, seu gravamen; set eis potius salvum & securum Conductum, suis sumptibus, habere faciatis, cùm per ipsos, seu eorum aliquem, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis requisiti.

In cujus &c. usque ad Festum Natalis Domini proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Neeth decimo die Novembris.

Pro Nunciis Papæ in Angliam venturis.

A. D. 1326. An. 20. E. 2. Pat. 20. E. 2. m. 4.

REX omnibus Ballivis, Ministris, & Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ac Custodibus Passagiorum, & Portuum Regni nostri, ad quos &c. Salutem.

Cùm, Venerabilis Pater, W. Archiepiscopus Viennensis, & Magister Johannes de Grandisono, Archidiaconus Norynghamiæ, in Ecclesiâ Eborum, Nuncii, Sanctissimi in Christo Patris, Domini Summi Pontificis, pro quibusdam Negotiis, eis commissis, in Regnum nostrum sint venturi :

Vobis omnibus & singulis mandamus, firmiter injungentes, quòd præfatis, Archiepiscopo & Archidiacono, aut eorum Gentibus Familiaribus, in Personis, Equis, Pecunia, Vassalamentis, aut aliis Rebus suis, in veniendo in dictum Regnum nostrum, per idem se transferendo, vel in eodem morando, aut Regnum illud egrediendo, non inferatis, A. D. 1326. seu quantum in vobis est ab aliis inferri permittatis injuriam, molestiam, dampnum, impedimentum aliquod seu gravamen; set eis potius, & eorum cuilibet, pro se, & Gentibus ac Rebus suis prædictis, salvum & securum Conductum habere faciatis, cum ex parte dictorum, Archiepiscopi & Archidiaconi, vel alterius eorum, super hoc ex parte nostrâ, fueritis requisiti.

In cujus &c. usque ad Festum Purificationis Beatæ Mariæ Virginis proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Ledbury tricesimo die Novembris.

Dupl.

Pro Nautis Baionæ, super Servitio, Isabellæ Reginæ impenso, remunerandis.

A. D. 1326. An. 20. E. 2. Liberat. 20. E. 2. m. 1.

REX Tenenti Locum Thesaurarii & Camerariis suis, Salutem.

Mandamus vobis, quòd, dilectis nobis, Reymundo de May, & Bernardo Darrans, pro se, & Triginta & Tribus Sociis suis, Nautis de Baionâ, Decem Libras, de dono nostro,

In Subventionem expensarum suarum, pro grato Servitio, quod nuper impenderunt, Isabellæ Reginæ Angliæ, Consorti nostræ carissimæ, quando ipsa applicuit in Regnum nostrum, veniendo de partibus Transmarinis, A. D. 1326.

De Thesauro nostro liberetis,

Juxta tenorem Brevis, sub Sigillo Privato Edwardi, Filii nostri carissimi, nuper Custodis Regni nostri (nobis

extra

A.D.1326. Edw. 2. extra idem Regnum tunc agentibus) consignati de Liberate,

Quod penes vos residet, ad Scaccarium nostrum.

Teste Rege apud Ledebury tertio die Decembris. A.D.1326. Edw. 2.

De Damis Saliri faciendis, contra instans Parliamentum.

A.D.1326. An.20. E. 2. Claus.20.E.2. m. 2. REX, dilecto & fideli suo, Bartholomæo de Burghersh, Constabulario Castri sui Dovoriæ, Salutem.

Mandamus vobis, quòd in Parco Manerii de Brabnrn, in manu nostrâ existentis, Sexaginta Damas capi, & Saliri, & eas usque Westmonasterium, contra instans Parliamentum, venire faciatis, Receptori Instauri nostri ibidem liberandas; A.D.1326.

Et Custus, quos in dictis Damis Saliendis & Cariandis posueritis, vobis in compoto &c.

Teste Rege apud Kenilworth decimo quarto die Decembris.

Ad Papam, super Electione Jacobi de Berkley in Episcopum Exoniæ.

A.D.1326. An.20. E. 2. Rom.20. E.2. m. 1. PAPÆ Rex devota pedum oscula beatorum.

Ea, Pater Sanctissime, vestræ Beatitudini confidenter suggerimus, & ad ea paternam sollicitudinem Sedulis precibus excitamus, quæ Regni *nostri* quietem muniunt, augent honorem Ecclesiæ, & periculosa evellunt Plantaria Scandalorum.

Sanè nuper, Exoniensi Ecclesiâ suo viduatâ Pastore, Canonici ejusdem Ec*clesiæ*, petitâ a nobis eligendi licentiâ, & optentâ, ut est moris, die, ad Electionem in eâdem Ecclesiâ de futuro Pontifice celebrandam constituto, convenientes *in* unum, in personam, discreti viri, Magistri Jacobi de Berkleye, Canonici ejusdem Ecclesiæ, Sacræ Theologiæ Doctoris, direxerunt unanimiter vota sua, ipsúm*que* elegerunt concorditer in suum Episcopum & Pastorem; cui quidem Electioni nos subsequenter Regium assensum adhibuimus & favorem.

Nos igitur, virtutum *varia* donaria, quæ in ipso pollent Electo, internæ mentis obtuitu contemplantes (utpote quem virum novimus æminentis Scientiæ, ex Nobili Prosapiâ genitum, Moribus & Vitâ decorum, & in Agendis quibuslibet circumspectum) sperantésque ipsius Promotionem ad Regimen Ecclesiæ prædictæ, non solum ipsi Ecclesiæ, set toti Regno nostro multiplicia, processu temporis, commoda, annuente Domino, allaturam; A.D.1326.

Sanctitati vestræ totis affectibus supplicamus, quatinùs, ipsum Electum habentes, si placet, nostri contemplatione, specialiùs recommendatum, dissimulato Reservationis rigore (si quæ forsan præcesserit) per quam ipsius Electi Promotio ad Ecclesiam prædictam possit (quod absit) impediri, æquanimiter pati dignemini ut dicta Electio, ob ipsius Electi prærogativam meritorum, necnon totius Regni nostri utilitatem, optatum sortiatur effectum.

Conservet vos Altissimus, ad Regimen Ecclesiæ suæ Sanctæ, per tempora prospera & longæva.

Dat. apud Kenilworth decimo octavo die Decembris.

Ad Cardinales, super Electione prælibata.

A.D.1326. An.20. E. 2. Rom.20. E.2. m. 1. VEnerabili in Christo Patri Domino L. Dei gratiâ, Sanctæ Mariæ in Viâ latâ Diacono Cardinali &c. Edwardus, &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Firmam habet, de vestræ Amicitiæ puritate, fiduciam consideratio nostræ mentis, quòd in hiis, quæ ad honorem Sanctæ Ecclesiæ, & Regni nostri utilitatem, pertinere noscuntur, Precibus nostris libenter annuetis, &, ut nostra desideria impleantur, apponetis cum efficaciâ partes vestras. A.D.1326.

Sanè nuper, Exoniensi Ecclesiâ suo viduatâ Pastore, Canonici ejusdem Ecclesiæ petitâ a nobis eligendi licentiâ, *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Domino

A. D. 1326. Edw. 2. Domino Summo Pontifici, per alias nostras Litteras, duximus supplicandum, quatinùs, dissimulato Reservationis rigore (si quæ forsan præcesserit) per quam ipsius Electi Promotio ad Ecclesiam prædictam possit (quod absit) impediri, æquanimiter pati dignetur quod dicta Electio, ob ipsius Electi prærogativam Meritorum, ac totius Regni nostri utilitatem, optatum sortiatur effectum;

Paternitatem vestram rogamus & requirimus ex affectu, quatinùs penes dictum Dominum Summum Pontificem, ut votis nostris annuat in hac parte, velitis, si placet, amore nostri, pro Pace & Tranquilitate Regni nostri, opem & consilium apponere, quæ potestis. A. D. 1326. Edw. 2.

Dat. apud Kenilworth decimo octavo die Decembris.

Consimiles Litteræ diriguntur subscriptis; videlicet,

Domino G. Tituli Sanctorum Marcellini & Petri Presbitero Cardinali, &c.

De Restitutione Castrorum & Maneriorum Comiti Richmundiæ.

A. D. 1326. An. 20. E. 2. Pat. 20. E. 2. m. 3. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Licet nuper Castra, Maneria, Terras, & Tenementa, Bona & Catalla, dilecti Consanguinei & fidelis nostri, Johannis de Britanniâ, Comitis Richemundiæ, capi fecerimus in manum nostram, & in manu nostrâ detineri:

Eadem nibilominus Castra, Maneria, Terras, Tenementa, Bona & Catalla, unà cum Exitibus, indè medio tempore perceptis, eidem Comiti restituimus;

Et Custodiam, Castrorum, Maneriorum, Terrarum & Tenementorum, Bonorum & Catallorum, dicti Comitis, citra Trentam, dilecto nobis, Ricardo de Creek, Clerico ejusdem Comitis, commisimus, ad Opus ipsius Comitis, per Ballivos & Ministros, qui ea, ante captionem prædictam, custodiebant, seu alios idoneos, prout, pro commodo prædicti Comitis, fore viderit faciendum, custodiendorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Kenilworth vicesimo quinto die Decembris.

Per ipsum Regem, nunciante Regina.

ET mandatum est Petro de Wreton, quòd eidem Ricardo Castra, Maneria, Terras, Tenementa, Bona & Catalla, prædicti Comitis, quæ, in Custodiâ suâ existunt, unà cum Exitibus, per ipsum indè perceptis, liberet custodienda, in formâ prædictâ:

Vult enim Rex ipsum indè erga Regem exonerari.

Teste ut supra.

ET mandatum est Roberto de Watevill, quòd eidem Ricardo, Manerium de Swafham, cum Pertinentiis, in Comitatu Norfolciæ, quod ei nuper Rex commisit, sub certâ formâ habendum, unà, cum Bonis & Catallis ipsius Comitis, penes ipsum existentibus, ac Exitibus per ipsum, de Manerio illo, perceptis, nec non omnibus Denariis, quos de Debitis ejusdem Comitis levari fecit, liberet custodiendum in formâ prædictâ. A. D. 1326.

Teste ut supra.

ET mandatum est Roberto de Insula, quòd eidem Ricardo Domos prædicti Comitis, in Parochia Sancti Martini de Ludgate London. quas ei nuper Rex commisit, sub certa forma habendas, unà cum Bonis & Catallis, ipsius Comitis, penes ipsum existentibus, liberet custodiendas in formâ prædictâ.

Teste ut supra.

ET mandatum est Simoni Croiser, quòd eidem Ricardo, Bona & Catalla, prædicti Comitis, in Custodiâ suâ, existentia, unà, cum Exitibus per ipsum, de Maneriis, Terris, & Tenementis ipsius Comitis, de tempore quo Custodiam eorumdem ex Commissione Regis habuit, perceptis, liberet custodienda in formâ prædictâ: vult enim Rex ipsum inde erga R. exonerari.

Teste ut supra.

A. D. 1326. Edw. 2. Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Ricardo de Perers,
Johanni de Wilburgham,
Johanni de la Cotere, &
Johanni de Crosholm,
Nicholao de Sancto Marco,
Willielmo Man,
Johanni de Kirkeby,
Philippo de Aylesbury,
Gullielmo de Frogenhale.

ET mandatum est Roberto de Wincheſtr. quòd eidem Thomæ Castra, Maneria, Terras, & Tenementa, Bona & Catalla, prædicti Comitis, quæ in Custodiâ suâ existunt, unà cum Exitibus per ipsum inde perceptis, liberet custodienda in forma prædicta: vult enim Rex ipsum inde erga R. exonerari. A. D. 1326. Edw. 2.

Teste ut supra.

Eodem modo mandatum est Willielmo de Felton.

Teste ut supra.

De Parliamento apud Westmonasterium convocato.

A. D. 1327. An. 20. E. 2. Claus. 20. E. 2. m. 3. REX, dilecto & fideli suo, Richardo Damory, Justiciario suo Northwalliæ, Salutem.

Mandamus vobis quòd, habito avisamento cum illis Hominibus, de partibus prædictis, cum quibus melius fore videritis faciendum, diversimodè, sine dilatione, venire faciatis ad præsens Parliamentum nostrum, apud Westmonasterium convocatum, 24. Homines de partibus illis, tàm Anglicos, quàm Wallenses, ad consentiendum hiis, quæ ibidem, pro Comuni Commodo & Pace, & Tranquilitate Regni nostri, & partium prædictarum, favente Domino, contigerit ordinari; A. D. 1327.

Et habeatis ibi nomina prædictorum 24. hominum, & hoc Breve.

Teste Rege apud Kenilworth undecimo die Januarii.

Pro Comite Richmundiæ, de Restitutione.

A. D. 1327. An. 20. E. 2. Claus. 20. E. 2. m. 3. REX, dilecto sibi, Willielmo de Synythwayt, Salutem.

Licet nuper vobis commiserimus Custodiam Chaceæ de Wenslaydale, quibusdam de causis, in Manu nostra tunc existentis, habendam quamdiu nobis placeret; prout in Literis nostris Patentibus, vobis inde confectis, pleniùs continetur;

Quia tamen Chaceam prædictam, unà cum Castris, Maneriis, Terris, & Tenementis, dilecti & fidelis nostri, Johannis de Britanniâ, Comitis Richemundiæ, quæ nuper in manum nostram, quibusdam de causis, capi fecimus, eidem Comiti jam restituimus: A. D. 1327.

Vobis mandamus, quòd vos, de Custodia Chaceæ prædictæ, ulterius non intromittatis, set Johannem de Scargill (cui præfatus Comes, Custodiam illam, per Litteras suas Patentes, ut dicitur, prius commiserat) eandem Custodiam, absque Impedimento, habere permittatis.

Teste Rege apud Kenilworth duodecimo die Januarii.

De

De Pace Regis proclamanda.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 1. m. 28. MEMORANDUM QUOD *dictus Dominus Edwardus, vicesimo quarto die Januarii, videlicet, die Sabati, proximo ante Festum Conversionis Sancti Pauli, Anno Domini Millesimo, Trescentesimo, Vicesimo sexto, fecit pacem suam in Civitate Londoniæ proclamari, & publicari per verba, quæ sequuntur;*

PUr ceo que Sire Edward, n'adgairs Roi d'Engleterre, de sa bone volunte, & de commun conseil & assent des Prelatz, Countes, & Barons, & autres Nobles, & tote la Communalte du Roialme, s'en est ouste del Governement du Roialme, & ad grante, & veur que le Governement du dit Roialme deveigne a Sire Edward, son Fiutz eyne, & Heir, & q'il governe Regne, & soit Roi Corone, A. D. 1327.

Par qai touz les Grantz ount fait Homage,

Nous crioms & publioms la Pees nostre dit Seignur Sire Edward, le Fiutz, & comandoms, & defendoms, de par lui, fermement a touz, & a chescun, sur peigne & paril de desheritance, & departe de Vie & de Membre, que nul n'enfreigne la Pees nostre dit Seignur le Roi;

Kar il est, & serra prest, a touz, & a chescun, del dit Roialme, en rotes choses, & countre touz, auxi bien as Petitz, come Grantz, a faire Droiture.

Et, si nul eit Rien a demandre vers autre, le demande par Voi de action, sanz force mettre, ou autre violence.

De Magno Sigillo Episcopo Eliensi deliberando.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 1. m. 25. d. MEMORANDUM *quòd, die Mercurii, proximo post festum Conversionis Sancti Pauli, videlicet, vicesimo octavo die Januarii, anno Regni Regis Edwardi, Tertii post Conquestum, Primo, idem Dominus Rex, in Palatio suo apud Westmonasterium, in quadam Camerâ suâ interiore, tradidit Magnum Sigillum suum, venerabili patri, Johanni Eliensi Episcopo, custodiendum, & faciendum indè quod ad officium Cancellarii pertinet.*

Qui quidem Episcopus Sigillum illud recepit, & secum ad domum suam, in quadam Bursâ, sub sigillo suo, deportari fecit; A. D. 1327.

Et Sacramentum in presentiâ ipsius Regis, ac Dominæ Isabellæ, Reginæ Angliæ, Henrici Comitis Lancastriæ, Rogeri de Mortuo Mari, Henrici de Bello Monte, & aliorum ibidem præsentium, præstitit de Officio illo fideliter exequendo:

Et in crastino, sculptis in inferiori parte prædicti Sigilli Duobus Floribus de Armis Franciæ, indè Brevia consignari fecit.

De Assumptione Regiminis, de Homagiis receptis, & de Pace publicanda.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 1. m. 28. REX Vicecomiti Eborum Salutem. Quia Dominus Edwardus, nuper Rex Angliæ, Pater noster, de communi consilio & assensu Prælatorum, Comitum, Baronum, & aliorum Magnatum, necnon Communitatum, totius Regni prædicti, spontaneâ voluntate Se amovit a Regimine dicti Regni, volens & concedens quòd Nos, tanquam ipsius Primogenitus & Hæres, ipsius Regni Gubernationem & Regimen assumamus:

Nósque, ipsius Patris nostri Beneplacito, in hac parte, de consilio & avisamento Prælatorum, Comitum, Baronum, Magnatum, & Communitatum, prædictorum, annuentes, Gubernacula suscepimus dicti Regni, & Fidelitates & Homagia ipsorum Prælatorum & Magnatum recepimus, ut est moris; A. D. 1327.

Desiderantes igitur Pacem nostram, pro quiete & tranquilitate Populi nostri, inviolabiliter observari, tibi præcipimus quòd statim, visis præsentibus, per

A. D. 1327. Edw. 3. per totam Ballivam tuam, Pacem nostram publicè proclamari facias; universis & singulis ex parte nostrâ inhibendo, ne quis, sub pœnâ & periculo exhæredationis, & amissionis Vitæ & Membrorum, dictam Pacem nostram infringere, seu violare, præsumat;

Set quòd quilibet Actiones & Querelas suas, absque Violentiâ quacunque, prosequantur secundum Leges & Consuetudines Regni nostri:

Nos enim parati sumus, & semper A. D. 1327. Edw. 3. erimus, omnibus, & singulis, Conquerentibus, tàm Divitibus, quàm Pauperibus, in Curiis nostris, plenam Justitiam exhibere.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo nono die Januarii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est singulis Vicecomitibus per Angliam, & aliis subscriptis; videlicet,

Custodi Quinque Portuum, vel ejus Locum tenenti.
Episcopo Dunolmensi.
Justiciario Cestriæ, vel ejus Locum tenenti.
Justiciario Nortwalliæ, vel ejus Locum tenenti.
Justiciario Suthwalliæ, vel ejus Locum tenenti.
Justiciario Hiberniæ, vel ejus locum tenenti.
Majori & Balliviis Wyntoniæ.
Ballivis Elizabeth de Burgo de Sudbury.
Majori & Ballivis Eborum.
Majori & Ballivis Cantuariæ.

De Coronatione Regis.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. m. 24. d. MEMORANDUM *quòd, die Dominicâ, proximò post Festum Conversionis Sancti Pauli, Anno Domini M. CCC. XXVI. (literâ Dominicali currente per D.) coronatus fuit in Regem, & Inunctus, Dominus Edwardus, filius Regis Edwardi, post Conquestorem Tertius, Anno Regni sui primo, in Ecclesiâ beati Petri Westmonsteriensis, ante Magnum Altare, per manus, venerabilis Patris, W. Cantuariensis Archiepiscopi totius Angliæ Primatis; præsentibus tunc ibidem, venerabilibus Patribus,*

J. Eliensi Cancellario,
A. Herefordensi Thesaurario,
J. Wintoniensi,
J. Cicestrensi,
T. Wigorniensi,
L. Dunelmensi,
H. Lincolniensi,
J. Landavensi,
Et W. Norwicensi, } *Episcopis:*
Thoma Norffolciæ, Marescallo Angliæ,
Edmundo Kantiæ,
Henrico Lancastriæ,
Johanne Surriæ & Sussex,
Johanne de Boun, Herefordiæ & Essex, } *Comitibus:*
Johanne de Haunand, Rogero de Mortuomari, Henrico de Bello Monte, ac aliis Magnatibus totius Regni:

Et fuerunt verba Regis, in Coronatione prædictâ, sub Juramento præstita, ut patet inferiùs;

SIRE, volez vous Graunter, & Garder, & par vostre serment Confirmer, au Poeple d'Engleterre les Loys & les Custumes, a eux grantees par les Auncìens Roys d'Engleterre, voz Predecessours, Droiturus, & Devotz a Dieu; & nomeement les Leys, & les Custumes, & les Franchises, grantez au Clerge, & au Poeple, par le glorious Roy Seint Edward, vestre Predecessour? A. D. 1327.

Respons.

Jeo les Grante & Promette.

SIRE, Garderez vous a Dieu, & a seint Eglise & au Clergie, & au Poeple, Pees & Acord en Dieu entierment, selonc vostre poair?

Respons.

Jeo les Garderai.

SIRE, Freez vous faire en toutz voz Jugementz, Ouele & Droit Justice, & Discretion, en Misericorde & Verite, a vostre poair?

Respons.

Jeo les Fray.

SIRE, Grantez vous a tenir & Garder les Leys, & les Custumes dreiturelcs, les quels la Communaute, de vostre Roiaume aura eslu, & les Defendrez, & Afforterez, al Honure de Dieu, a vostre poair?

Respons.

Jeo les Grante & Promette.

Petitiones

A.D. 1327. Edv. 3. A.D. 1326. Edv. 3.

Petitiones in Parliamento exhibitæ, & concessæ, pro illis, qui fuerunt de Querela Thomæ Comitis Lancastriæ.

A.D. 1327 An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 1. m. 23. d.

FAIT A REMEMBRER, *qe, le tierce jour Feverer, l'An du Regne le Roi Edward, Fitz au Roi Edward, Fitz au Roi Edward, Fitz au Roi Henri, primer furent mostrez en Parlement, adonqes tenu a Westmostier, ascuns Peticions, par les Chivalers, & la Comune, de la Querele de Count de Lancastre, en la forme que s'ensuit ;*

A nostre Seignur le Roi &c. PRIENT *les Chivalers, & la Comune, a tort Desheritez, Emprisonez, Desrobbez, Banniz, Exiles, q'esteient de la Querele le Noble Counte de Lancastre, q'ils peussent estre restituz a leur Terres, oue les Issues, puis le temps q'eles furent a tort seisiz.*

A quele Peticion fust respondu, par Comune assent de tot le Parlement, qe totes les Terres & Tenementz, qi furent seisiz par eause de la Querele le Counte de Lancastre (la quele par tot le Parlement est afferme bone) auxibien en Irlaund, Gales, come en Engleterre, soient restituz, oue les Issues, & Arrerages de ferme, dont le Roi ne fust mie servi.

ITEM, *prient les Chivalers, & la Comune susdite, q'ils pussent avoir, & recoverir de leur Biens & Chateux, des queux ils estoient Despuliez & Robbez, a tort, oue les Vastes & Damages, q'ils unt receu en leur dites Terres par les Gardeins.*

A quele fust respondu, par Comune assent de tot le Parlement, que toz leur biens, que purront estre trovez en la mein le Roi, soient restituz ; & de lour Biens, qe furent Prizes par autres, eint recoverir vers les Parnours ; quant as wasts & destructions, faitz par les Gardeins, ou Fermers, eint leur recoverir vers les Gardeins, ou Fermers.

ITEM, *prient les ditz Chivalers, & Comune, q'il pleise a nostre Seignur le Roi repeler, reverser, & anentir tote manere des Utlagaries, Bannissementz, Finz de Terre, Raunceans, Reconissances, Obligacions, Peins, Ventes de Terre, & Douns faitz par Force, ou par Durite a Hugh le Despenser le Pere, ou a Hugh le Despenser le Fitz, puis leux exil, a Esmon Caunte de Arundell, a Robert de Baldok, a Wautier de Stapelton, n'adgaires Evesque d'Excetre, ou a nul autre qe puet estre troue de leur aherdance.*

A.D. 1326. *A quele fust respondu, par Comune assent de tot le Parlement, qe les Utlagaries, & Bannissementz, faitz par cause de la Querele, soient reversez, & anentz, & ceo q'est arer des Ranceons aventez : quant as Fins pur Trespas, Obligacions, Reconissances, Peins, Raunceons, par eause de la dite Querele, ces qe furent faitz en Chaunceller soient dampnez, & eint Brefs al Eschecker, & par tot ailleurs, a dampner les quecunque part ils soient faitz : quant as Fins & ventes de Terre & Douns, faitz par Force & Durite, acorde est & ajugge qe Fins, Douns, & Reconissances de Terre, faitz & levez, puis l'exil, a les persones nomez &c. par Force & Durite, soient defaites, & que de ce soit fait Article de Statut.*

ITEM, *prient les Chivalers, & la Comune susdite, q'il pleise a nostre Seignur le Roi, & son Conseil, ordener, en cest Parlement, par Estatut, qe nul de ceux, qi sont venuz ovesque lui en son Roialme, ne oue Madame la Roine sa Mere, ne nuls autres, qe soient venuz en eide de eux especialment, ne soient Empeschez, Grevez, Molestez, ne Damagez en nule Court, pur chose qi ad este faite, a la Pursute de Hugh & de Hugh, ou de nul de leur aherdance, Treitres & Enemys du Roialme, du jour q'ils Armerent, tan qe au jour de son Coronement.*

A quele Peticion fust respondu, par Comune assent de tat le Parlement, que par Estatut seit ordene qe nuls de eux, qi n'adgers vindrent oue nostre Seignur le Roi, ne od Madame la Roine, en Roialme, ne ees qi demorerent en Roialme, & puis vindrent en Aide de nostre dit Seignur & Dame, eome sus est dit, soit Empesche, moleste, ne greve en la Court le Roi, ne de autri, pur prise des Parsones, Chasteux, ou de Chateux, Mort de Homme, ou quecunqes autres choses, faites en la dite Pursute, du jour qe les avantditz Roi & Roine Armerent, tanque al Coronement, come desus est dit ; issint neqedent, que Messesours, qi firent Trespas, ou autres Mals, hors de la Pursute, as bones Gentz du pais, ne se pussent coverir par cel Estatut, einz soient responantz a la Ley.

ITEM, *prient le Chivalers, & la dite Comune, que ceux de la querele, qi sont Eschapez hors de Prisone pussent avoir*

A.D. 1327. Edv. 3.

Chartres de Pardon del Eſchap, ſanz Rien doner pur yceles.

A quele Peticion fuſt reſpondu, & acorde, par Commune aſſent &c. q'ils les eient ſanz Rien doner, que attient au Roi.

Item, *le xiii. jour de meiſme le Meis de Feverer, fuſt acorde, per Commune aſſent de tot le Parlement, que les Chivalers, & tez les autres de la Querele &c. en purſuant Sire Hugh le Deſpenſer le Pere, & le Fitz, & les autres malveis Conſeilers le Roi, & Enemys de la Terre, ſoient reſtitutz a lour Terres & Tenementz, auxibien ce q'il Avaient en Demeine, come en Reverſions, Franchiſes, Fees, Baillies, Offices, Avoeſans des Egliſes, & totez autres choſes a ce regardantz, en Engleterre, Gales, & Irlaund, qe, par cauſe de la dite Querele, furent ſeiſiz en la Mein le Rai, ou qi Meins qe les dites Terres, Tenementz, & les autres choſes ſuſdites ſeient devenuz, auxbien Enfantz deinz age, come autre par Feffement, ou en autre manere; Mes n'eſt pas l'entencion du Conſeil, que ceux, qi ont vendu leur Terres, ou Releſſe, ou Quite Clamer de leur Franche volunte, ſaient reſtituz par ceſt Acord.*

A.D. 1327. Edv. 3.

Enſement acorde eſt que Dames, Vedues, qi Terres, Heritages, joint Purchace, & Dowers, furent ſeiſiz en la Mein le Roi, par cauſe de la dite Querele, ſoient meintenant reſtituz a leur Terres, en meiſme la manere came Gentz de la Querele ſuſdite.

Enſement acorde eſt que teuz iceux, qi ouen Terres du doun le Roi, autrefetz priſes en la Mein le Rai par cauſe de la Querele ſuſdite, reſpaignent des Iſſues des dites en temps, qils les ont tenuz, a ceux a qi les Terres furent, auxint come s'ils uſſent eſte Gardeins, deſicome le Roi ne priſt nul profit; &, ſi waſt ou deſtruction ſait fait, en leur temps, reſpoignent en meiſme la manere.

Enſement, que Preſentementz & Collacions, faites par le Roi des Benefices de ſeint Egliſe, dont aſcuns des Clers furent de la dite Querele, & uncor ſont en pleine vie, & aſcuns a Dieu Commandeez, les queux Preſentementz & Collacions appendoient as Gentz de la Querele, puis la mort le dit Conte, au Cure, ou ſanz Cure, ſoient repelez auxi avant, come Lei de ſeint Egliſe ſeeffra.

De tractando cum Nunciis Franciæ ſuper Diſſenſionibus nuper exortis.

A.D. 1327. An. 1. E. 3. Clauſ. 1. E. 3. p. 1. m. 5. d.

Rex, dilecto Conſanguineo & fideli ſuo, Johanni de Brittanniâ, Comiti Richemondiæ, Salutem.

Cùm, pro Diſſenſionibus, inter Regna Franciæ & Angliæ motis, Domino concedente, ſedandis, ſolempnes Nuncios noſtros ad præſentiam Regis Franciæ ordinaverimus deſtinare, inter quos Nuncios vos ad hoc duximus nominandum,

Vobis mandamus quòd, omnibus aliis prætermiſſis, verſus partes Franciæ vos transfretetis, ad Tractandum cum dictis Nunciis noſtris ſuper negotiis antedictis;

A.D. 1327.

Injungentes ex parte noſtrâ illis, quos nuper vobiſcum, dùm eramus Dux Ducatûs Aquitaniæ, antequam Regni noſtri Gubernacula ſuſcepimus, aſſignavimus ad liberandum hominibus de dicto Ducatu Terras & Tenementa ſua, in manu noſtrâ exiſtentia, quòd ipſi vobiſcum ad dictas partes Franciæ accedant, Conſilium ſuum ſuper Negotiis, dictum Ducatum tangentibus, impenſuri; Et quod hoc nullatenus omittant.

Teſte Rege apud Weſtm. quarto die Februarii.

Per Concilium.

De Terris Alienigenarum, propter Guerram, in Ducatu Aquitaniæ motam, in manum Regis captis, eiſdem nunc reddendis.

A.D. 1327. An. 1. E. 3. Clauſ. 1. E. 3. p. 1. m. 22.

Rex Theſaurario & Baronibus ſuis de Scaccario, Salutem.

Supplicavit nobis, dilectus nobis in Chriſto, Prior de Neuport Paynel, quæ eſt Cella Abbatiæ Majoris Monaſterii Turonenſis, per Petitionem ſuam, coram nobis & Conciliio noſtro exhibitam, quòd, cùm Dominus E. nuper Rex Angliæ, Pater noſter, occaſione Guerræ, inter ipſum & Regem Franciæ motæ in Ducatu Aquitaniæ, Terras, Tenementa, Feoda

A.D. 1327.

&

A. D. 1327. Edw. 3. & Advocationes, ad Prioratum prædictum spectantia, simul cum aliis Terris, Tenementis, Feodis, & Advocationibus Religiosorum Alienigenarum, de Potestate dicti Regis Franciæ existentium, in Regno nostro capi fecisset in manum suam, unà cum Bonis, & Catallis ejusdem Prioris, in eisdem Terris & Tenementis existentibus:

Et Terras & Tenementa, ad Prioratum prædictum spectantia, præfato Priori, per litteras Patentes dicti Patris nostri, sub Sigillo Scaccarii prædicti consignatas, commisisset tenenda ad voluntatem suam, pro quàdam certâ Firmâ, sibi indè annuatim reddendâ; Feodis Militum, & Advocationibus Ecclesiarum, sibi retentis:

Et etiam tradidisset præfato Priori Bona, & Catalla, prædicta, per certam Manucaptionem, ad respondendum indè dicto Patri nostro ad Voluntatem suam;

Velimus eidem Priori dicta Terras, Tenementa, Feoda, & Advocationes, unà cum Bonis & Catallis prædictis, restituere, & Arreragia Firmæ suæ prædictæ sibi pardonare;

Nos, de assensu Prælatorum, Comitum, Baronum, & aliorum Magnatum, in instanti Parliamento nostro existentium, volentes præfato Priori gratiam facere specialem, reddidimus eidem Priori Terras, Tenementa, Feoda, & Advocationes prædicta, unà cum Bonis, & Catallis supradictis, &, hac vice, de gratiâ nostrâ, pardonavimus ei Arreragia Firmæ suæ prædictæ:

Et ideò vobis mandamus quòd præfato Priori omnia Terras, Tenementa, Feoda, & Advocationes, ad Prioratum prædictum spectantia, quæ occasione prædictâ in manu dicti Patris nostri capta fuerunt, unà cum Bonis, & Catallis, prædictis, sine dilatione liberari, & ipsum de Firmâ prædictâ & Arreragiis ejusdem, Ipsúmque, & Manucaptores suos, de Bonis & Catallis prædictis, exonerari, & quietos esse faciatis; salvo nobis Apporto Abbatiæ prædictæ, de prædicto Prioratu debito, quousque aliud super hoc duxerimus ordinandum.

Teste Rege apud Westmonasterium quarto die Februarii.

Per Petitionem de Concilio.

Consimilia Brevia habent subscripti; videlicet,

Abbas de Fiscampo in Normann.
Abbatissa de Cadamo in Normann.
Prior de Wangeford de Ordine Clunyacen.
Prior de Horkesle de Ordine Clunyacen.
Prior de Lynton. Cella Abbatiæ Sancti Jacuti in Britann.
Prior de Modbury Cella Abbatiæ Sancti Petri super Dynam in Normann.
Prior de Loddres Cella Abbatiæ de Monte Burgi in Normann.
Prior de Frumpton Cella Abbatiæ Sancti Stephani in Cadamo in Normann.
Prior de Oterynton Cella Abbatiæ Sancti Michaelis in periculo Maris in Normann.
Prior de Theford Cella Abbatiæ Clunyacen. in Normann.
Prior de Ausbury Cella Abbatiæ Sancti Georgii in Normann.
Prior de Clatford Cella Sancti Victoris in Normann.
Prior de Appledercombe Cella Abbatiæ Beatæ Mariæ de Monte Burgi in Normann.
Prior Sanctæ Elenæ de Ordine Clunyacen.
Prior de Pontefracto de Ordine Clunyacen.
Prior de Blida Cella Abbatiæ Sanctæ Katerinæ de Monte Rothomag. in Normann.
Prior de Hermodesworth Cella ejusdem Abbatiæ.
Prior de Ecclesfeld Cella ejusdem Abbatiæ.
Prior de Merefeye Cella Sancti Audoeni de Rethomago.
Prior de la Seke Cella Abbatiæ Sancti Florencii de Samuro in Andegavia.
Prior Trinitatis Eborum Cella Abbatiæ Majoris Monasterii Turonen.
Prior de Derhurst Cella Abbatiæ Sancti Dionisii.
Prior de Bernestaple Ordinis Clunyacen.
Prior de Carsewelle Ordinis Clunyacen.
Prior Sancti Jacobi juxta Exon. Cella Prioratus Sancti Martini de Campis Parisius.
Frater Richardus Folyn Procurator Abbatis de Bello Becco in Normann.
Prior de Pembrok in Wall. Cella Abbatiæ de Sagio in Normann.
Frater Richardus Procurator Prioris de Morteyn in Angl.
Prior de Shireburn Cella domus Sancti Benedicti de Cyrisi.
Prior de Eye Cella Abbatiæ de Bernay in Normann.
Prior Sancti Walerici Cella Abbatiæ Sancti Walerici in Pykardia.
Prior de Welscricheston Cella Abbatiæ Sancti Petri super Dynam in Normann.

Prior

A. D. 1327. Edw. 3.

Prior de Lenton. Ordinis Clunyacen.
Abbas Clunyacen.
Abbas Sancti Martini de Sagio in Norman.
Prior de Crecynges & de Everdon. Cella Abbatiæ de Berniato in Normann.
Priorissa de Lenneremnistre Cella Abbatiæ de Almanarche in Normann.
Prior de Coges Cella Abbatiæ de Fiscampo in Normann.
Prior de Noiona de Novo Mercato.
Prior de Okeburn.
Prior de Sancto Neoto.
Prior de Stokes.
Prior de Stynenton.
Prior de Goldclyne.
Prior de Cowyk.
Prior de Wylesford.
Abbas de Sagio.
Prior de Cameryngham.
Abbas de Lyra.
Prior de Caresbrok qui est Cella Abbatiæ de Lyra.
Prior de Hynkeleye qui est Cella Abbatiæ de Lyro.
Prior de Tytteleye qui est Cella Abbatiæ de Tyrona.
Prior Sanctæ Crucis in Insula Vecta, qui est Cella Abbatiæ de Tyrona.
Prior de Hamele qui est Cella Abbatiæ de Tyrona.
Prior de Warham qui est Cella Abbatiæ de Lyra.
Prior de Appeltrecombe in Insula Vecta, qui est Cella de Monte Burgo.
Prior de Paunfeld & de Welle, qui est Cella Abbatiæ de Cadamo in Normann.
Prior beatæ Mariæ Lancastr. qui est Cella Abbatiæ de Sagio in Normann.
Prior de Anedewell qui est Cella Abbatiæ de Tyrona.
Prior de Folkestan qui est Cella Abbatiæ de Lulleyo in Normann.
Abbatissa de Gynes in Artoys.
Prior de Menstre qui est Cella Abbatiæ Sancti Cergi in Angania.
Prior de Traerdrayth in Cornub. qui est Cella Abbatiæ Sancti Cergi in Angania.
Prior Sancti Michaelis in Cornub. qui est Cella Abbatiæ Sancti Michaelis in Periculo Maris in Normann.

De Temporalibus, ad Procurationem Hugonis le Despenser junioris, olim detentis, Episcopo Norwicensi jam denuo restituendis.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 1. m. 20.

REX, dilectis & fidelibus suis, Thomæ de Hyndringham, & Johanni Claver, nuper Custodibus Temporalium Episcopatûs Norwycensis, tunc in manu Domini E. nuper Regis Angliæ Patris nostri existentium, Salutem.

Monstravit nobis, venerabilis Pater, Willielmus Norwicensis Episcopus, per Petitionem suam, coram nobis & Concilio nostro exhibitam, quòd,

Licet ipse, quarto die Decembris, Anno Regni dicti Patris nostri Decimo Nono, Bullam Domini Summi Pontificis, sibi non præjudicialem, de Præfectione ipsius Willielmi ad Episcopum loci illius, eidem Patri nostro directam, & Fidelitatem suam debitam in hac parte dicto Patri nostro optulisse, Restitutionem sibi fieri de Temporalibus prædictis supplicando,

Idem tamen Pater noster, ad Procurationem Hugonis le Despenser junioris, & Roberti de Baldok, Æmulorum dicti Episcopi, Fidelitatem prædictam recipere, & Temporalia illa sibi restitui recusavit, eadem Temporalia, usque ad Nonum diem Novembris, proximò tunc sequentem, eidem Episcopo voluntariè detinendo, ac Exitus & Proficua, indè provenientia, ad Opus suum levando, in ipsius Episcopi Dispendium non modicum & gravamen;

Super Restitutione quorum Exituum dictus Episcopus a nobis petiit sibi Remedium adhiberi:

Nos, volentes eidem Episcopo gratiam facere in hac parte, vobis mandamus quòd omnia Exitus & Proficua, de eisdem Temporalibus, a prædicto quarto die Decembris, provenientia, & dicto Patri nostro, seu nobis non soluta, præfato Episcopo, seu Attornato suo in hac parte, sine dilatione, solvi & habere faciatis; Et nos vobis indè, in Compoto vestro, ad Scaccarium nostrum, debitam Allocationem fieri faciemus.

Teste Rege apud Westmonasterium sexto die Februarii.

Per Petitionem de Concilio.

Pro

A. D. 1327. Edw. 3. | A. D. 1327. Edw. 3.

Pro Johanne de Hanonia, super Annuitate concessa.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Pat. 1. E. 3. p. 1. m. 34.

REX omnibus ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd pro bono & laudabili Servitio, quod dilectus Consanguineus noster, Johannes de Hanonia nobis hactenus impendit, & impendet in futurum, concessimus ei Mille Marcas percipiendas singulis annis, de Exitibus Custumæ nostræ Lanarum, Coriorum & Pellium lanutarum, in Portu Civitatis nostræ Londoniæ, per manus Collectorum nostrorum Custumæ prædictæ, qui pro tempore fuerint, ad Terminos Paschæ, & Sancti Michaelis per æquales Portiones, quousque eidem Johanni, de Mille Marcatis Terræ, in locis competentibus, infra Regnum nostrum providerimus, habendis Sibi, & Hæredibus suis imperpetuum. A. D. 1327.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium septimo die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Mercatoribus de Societate Bardorum.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Liberat. 1. E. 3. m. 11.

REX Thesaurario & Camerariis suis, Salutem.

Liberate de Thesauro nostro, dilectis Mercatoribus nostris Dino Forcetti, & sociis suis Mercatoribus de Societate Bardorum de Florencia, vel eorum Attornato in hac parte, Duo Milia Librarum, pro tot Denariis per ipsos mutuatis Isabellæ Reginæ Angliæ, Matri nostræ carissimæ, super Expensis suis, dùm moram fecit in partibus transmarinis, ad Custus Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, quam quidem Pecuniam, eadem Mater nostra per manus suas proprias, à præfatis Mercatoribus recepit. A. D. 1327.

Teste Rege apud Westmonasterium octavo die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Expensis Reginæ in partibus Franciæ.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Ibid.

REX eisdem Salutem.

Liberate de Thesauro nostro, dilecto nobis Thomæ de Londoniâ, nuper Custodi Garderobæ Isabellæ Reginæ Angliæ, Matris nostræ carissimæ, Trescentas & Sexaginta Libras Sex Solidos & Octo Denarios, ad opus, dilectorum Mercatorum nostrorum, Dini Forcetti, & Sociorum suorum Mercatorum de Societate Bardorum de Florenciâ, pro tantâ Pecuniæ summâ, per ipsos mutuatâ præfatæ Reginæ, in subventionem Expensarum suarum, dum eadem Regina nuper in partibus Franciæ, ad Custus Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, moram fecit, præfatum Thomam indè modo debito onerantes. A. D. 1327.

Teste ut supra.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Fidelibus in Aquitania Laudatoria, & de Credentia.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Vasc. 1. E. 3. m. 6.

REX, Nobili Viro, Pontio de Canta Milii, Salutem.

Quàm fideliter & constanter erga Progenitores nostros & nos, etiam totis temporibus, vos gessistis, benè novimus, & Impensa per vos Obsequia manifestant; quamobrem, Fidei vestræ Constantiam specialiter commendantes, vos rogamus, & requirimus ex affectu, quatinùs laudabilem Gestum vestrum, sic erga nos & Ministros nostros, in Ducatu Aquitaniæ, strenuis Actibus continuare studeatis, quòd Benivolentiam vestram erga nos possimus Operum efficaciâ experiri, & vobis exindè teneri, & Obligatiores efficiamur temporibus oportunis. A. D. 1327.

Cæterùm super aliquibus Negotiis, nos & statum Ducatûs prædicti tangentibus, dilectis & fidelibus nostris, Berardo de la Bret, Johanni de Weston (quem constituimus Constabularium nostrum Burdegaliæ) Arnaldo Edmundi, Bernardo de Semyux. & Petro Descorte (quos ad partes illas destinamus) Votum apertimus mentis nostræ, vobis per ipsos,

A. D. 1326. Edw. 3. ipſos, Quatuor, Tres, vel Duos eorum, ſerioſiùs exponendum; vobis mandantes quòd eiſdem, Berardo, Johanni, Arnaldo, Bernardo, & Petro, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum in hiis, quæ vobis dicent ex parte noſtrâ, fidem indubiam præbeatis, & ea curetis effectui mancipare. A. D. 1326. Edw. 3.

Dat. apud Weſtmonaſterium octavo die Februarii.

Eodem modo ſcribitur ſubſcriptis; videlicet,

Guillielmo Domino Calvi Montis,
Petro de Ronyniano Domino de Monte Calvo,
Domino de Pedeynas,
Guillielmo Furcy Domino de Vernone,
Gallardo de Taſtes Militi,
Fergano Deſtyſſak,
Arnaldo de Duro Forti Militi,
Sanſonerio de Pynibus,
Ramfredo de Duro Forti,
Vymano de Pedonſak,
Poutio Amaneni de Madalbano,
Arnaldo Guillielmi de Marſano,
Aikelmo Guillielmi Domino de la Sparre,
Arnaldo de la Launde Domino de Breda,
Almaluino de Burreſe Domino de Monte Ferando,
Petro Ca' uli Domino de Podenſak,
Arnaldo Guillielmi de Malo Vicino Vic. de Juliate,
Petro de Gavareto Domino in parte ſua de Langonio,
Ramfredo de Bello Monte,
Reimundo Guillielmi de Salviaco,
Bernardo de Ronymano Domino de Alta Ripa,
Guillielmo Reimundi de Senches,
Arnaldo de Bonis Villa,
Aſſalto de Sanymaco,
Gamberto de Tumba Bonis,
Juratis & Univerſitati de Lingonio,
Conſulibus & Univerſitati de Penna,
Univerſitati Civitatis Vaſati,
Majori, Juratis, & Communitati de Libornio,
Bertrando de Duro Forti Domino de Lunaſgard,
Juratis & Habitatoribus Villæ Sancti Severi,
Juratis & Habitatoribus Villæ Bonæ Gardæ,
Juratis & Habitatoribus Villæ de Herba Favera,
Majori, Juratis, Centum Paribus & Communitati de Sancto Milione,
Majori, Juratis, & Communitati de Burgo,
Majori, Juratis, Centum Paribus, & Communitati de Baiona,
Epiſcopo Baion.
Epiſcopo Aquenſi,
Guillielmo Sevyni Domino de Ryoms,
Emerico de Burgo,
Gerardo de Taſtes Militi,
Reymundo Arnaldi de Gerzereſt,
Arnaldo de Duro Forti de Burdil,
Petro de Caſtro Novo,
Domino de Caſtellione de Modulco,
Reymundo Barnardi de Sancta Fide,
Majori, Juratis, & Univerſitati Burdeg.
Ganſelino de Caſtellione Condomino de la March.
Johanni Columbi Condomino de la March.
Petro Guillielmi de Malnuſſon,
Guillielmo Amaneni de Anderons,
Arnaldo de Curtone,
Talirano de Genoliis,
Habitatoribus de Blavia,
Juratis & Communitati de Sancto Makario,
Juratis & Communitati de Aques,
Abbati de Sancto Romano,
Abbati de Sancto Salvatore,
Amaneno de Foſſato Militi,
Arnaldo Guillielmi Domino de Scuno,
Bernardo de Berne dicto le Speys,
Arnaldo de Monte Peſato,
Reymundo Peleti,
Guillielmo Almarici de Barbatano Militi,
Domino de Macoplano,
Domino de Agaſato,
Conſulibus de Manſo Aganenſi,
Priori Manſi Aganenſ.
Capitulo Sancti Severini,
Capitulo Sancti Andreæ Burdeg.
Bernardo Domino de Lebret,
Guytardo Vic. de Tartas,
Petro Greyl Vic. Benangiarum,
Guillielmo Arnaldi Domino de Sant,
Domino de Gorzereſt
Devoto Domino de Dowayt,
Reymundo de Batz,
Reymundo Bernardi de Marmanda,
Matæ duæ de Brageiraco & Genſaco,
Almaſio de la Mote,
Arnaldo Andonii,
Poncio de Canta Milia,
Reymundo de Villa Nova,
Guillielmo Bernardi de Demplano,
Guillielmo Arnaldi de Calvo Monte,
Bertrando de Galard,
Reymundo Durandi Seneſcallo de Landis,
Bernardo de Lanerdaco,
Johanni de Burgo de Salebu,
Arnaldo Bernardi de Preſſaco,
Gumberto de Pelagrue,
Militibus, Nobilibus, & Communitati de Tenſaco,
Bertrando Calculi,

Johanni

A. D. 1327. Edw. 3. *Johanni de Malo Leone, Vasco de Leomania Domino de Podio Guillielmi, Guillielmo de Monte Lato, Gaillardo de Guto, Nobilibus Sancti Aunlionesii, Nobilibus de Burgesco, Nobilibus de Blacjio.* A. D. 1327. Edw. 3.

Pro Episcopo Wyntoniensi, de Recognitionibus cancellandis.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 1. m. 19.

REX Thesaurario & Baronibus suis de Scaccario, Salutem.

Cùm nuper,

Tempore quo, Venerabilis Pater, J. Episcopus Wyntoniensis, ad Episcopatum illum per Dominum Summum Pontificem, promotus fuerat,

Propter aliquas Impetitiones, quas Magister Robertus de Baldok, & alii Æmuli ejusdem Episcopi, sibi fecerunt, postquam idem Episcopus fidelitatem suam eidem Patri nostro, pro Temporalibus suis habendis, optulisset,

Per magnum tempus impeditus fuisset, quominus Restitutionem eorumdem Temporalium habere potuit:

Quo quidem tempore dictus Pater noster Exitus & Proficua Temporalium prædictorum integrè percepit, &, ut idem Episcopus Temporalia illa habere posset, quandam Recognitionem Decem Milium Librarum, eidem Patri nostro ad voluntatem suam solvendarum, fecisset; de quibus quidem Decem Milibus Librarum, idem Pater noster de Duobus Milibus Librarum sibi omnimodo satisfieri voluisset, & residuum Debiti prædicti, super Gestu ejusdem Episcopi, poni in respectum:

Postmodùm verò, captâ fidelitate ejusdem Episcopi, & Temporalibus suis sibi in forma prædicta restitutis, idem Episcopus quandam aliam Recognitionem prædicto Patri nostro, ad Scaccarium suum, de Duobus Milibus, Quadringentis, & Sexaginta Libris, Quinque Solidis, & Decem Denariis, pro Bladis, tunc in Terris dicti Episcopatûs crescentibus, & quibusdam aliis rebus, fecisset:

Undè quædam pars ad dictum Scaccarium per ipsum Episcopum est soluta, & quædam pars adhuc inde restat folvenda:

Ac, Venerabiles Patres, Episcopi Londoniæ & Herefordiæ, qui ad ipsum Pattem nostrum, ex certis causis, postmodum missi fuerant, ad nos redeuntes, inter cætera reiterâssent quòd idem Pater noster, ad exonerationem Conscientiæ suæ, respondit quòd intentio sua non extitit, quòd quicquam de dictâ Recognitione Decem Milium Librarum caperetur: & quòd, pro Exitibus & Proficuis, per ipsum de Temporalibus prædictis, ut præmittitur, levatis & receptis, contra Conscientiam, voluit quòd illud, quod adhuc restat solvendum, de dictâ Recognitione Duorum Milium, Quadringentarum, & Sexaginta Librarum, Quinque Solidorum, & Decem Denariorum, præfato Episcopo Wyntoniensi remittatur: A. D. 1327.

Nos, Voluntatem dicti Patris nostri in hac parte volentes adimpleri, vobis mandamus quòd dictam Recognitionem Duorum Milium, Quadringentarum & Sexaginta Librarum, Quinque Solidorum, & Decem Denariorum, dicto Patri nostro ad dictum Scaccarium factam, cancellari, & adnullari, & de eo, quod inde adhuc restat solvendum, præfatum Episcopum Wyntoniensem, ad dictum Scaccarium nostrum, exonerati, & Quietum esse faciatis.

Mandavimus enim, Venerabili Patri, J. Eliensi Episcopo, Cancellario nostro, quòd ipse dictam Recognitionem Decem Milium Librarum, in Rotulis Cancellariæ dicti Patris nostri, adnullari, & cancellari faciat.

Teste Rege apud Westmonasterium nono die Februarii.

Per breve de Privato Sigillo.

Pro Henrico de Bello-Monte, qui Aliciam, alteram Hæredum Johannis Comyn, Uxorem sibi adjunxerat.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 1. m. 18.

REX Vicecomiti Leycestriæ, Salutem.

Monstraverunt nobis, dilectus & fidelis noster Henricus de Bello Monte, & Alicia Uxor ejus, per Petitionem suam, coram Nobis & Concilio nostro, in Parliamento nostro, exhibitam, A. D. 1327.

Quòd, cùm Johannes Comyn, quondam Comes de Boghan, Avunculus prædictæ Aliciæ,

A.D. 1327. Edw. 3.

Aliciæ, & Margaretæ Sororis suæ (cujus Hæredes ipsæ sunt) nuper obiisset seisitus de Manerio de Whitewyk, cum Pertinentiis, in Dominico suo, ut de Feodo:

Dictusque Pater noster Manerium illud, post Mortem prædicti Johannis, ratione minoris ætatis prædictarum, Aliciæ & Margaretæ, capi fecisset in Manum suam:

Ac Willielmus de Boghan, asserens ipsum de eodem Manerio, per prædictum Johannem, dum vixit, Feoffatum fuisse, cùm non fuerit, Manerium illud, in Manu dicti Patris nostri sic existens, Ingressus fuisset:

Et, dùm illud sic tenuit, quandam Recognitionem Quatuor Milium Librarum, coram tunc Majore Londoniæ, & Clerico, ad Recognitiones Debitorum apud Londoniam accipiendas deputatis, Hugoni le Despenser Seniori fecisset:

Er postmodùm, pro eo quòd, per quandam Inquisitionem, coram tunc Escaetore dicti Patris nostri, citra Trentam captam, & in Cancellariâ suâ retornatam, compertum fuir quòd prædictus Willielmus aliquem Statum in eodem Manerio, nisi per Inquisitionem suam, non habuit:

Et prædictus Willielmus, coram prædicto Patre nostro personaliter constitutus, asseruit ipsum nullum Jus in eodem Manerio habuisse, & Manerium illud, ut Jus & Hæreditatem prædictarum, Aliciæ & Margaretæ, in Manum prædicti Patris nostri reddidit:

Dictus Pater noster Custodiam Manerii prædicti præfato Henrico, usque ad legitimam ætatem prædictarum, Aliciæ & Margaretæ, concessisset:

Et postmodùm, prædictis, Aliciæ & Margaretæ, plenæ ætatis existentibus, idem Pater noster Pro-partem, ipsam Aliciam de Manerio prædicto contingentem, præfatis, Henrico & Aliciæ, reddidisset:

Et Pro-partem. prædictæ Margaretæ de eodem Manerio contingentem, eidem Henrico dedisset, & concessisset, habendam quousque idem Pater noster Homagium, sibi indè debitum, cepisset, & Pro-partem illam, ut est moris, reddidisset, prout in diversis Litteris ejusdem Patris nostri, indè confectis, pleniùs continetur:

A.D. 1327. Edw. 3.

Et postmodum dictus Hugo de Manerio illo, virtute Recognitionis prædictæ, assecutus fuisset, & illud, tanquam Catalla sua, usque ad obitum suum tenuisset:

Quod quidem Manerium in Manu nostrâ, per forisfacturam prædicti Hugonis jam existit;

Per quod iidem, Henricus & Alicia, nobis supplicârunt prædictum Manerium eisdem, Henrico & Aliciæ, adeo exoneratum de prædictâ Recognitione, sicut ad manus dicti Patris nostri devenit, restituere velimus:

Et quia per Litteras, dicti Patris nostri, coram nobis & Concilio nostro examinatas, apparet evidenter, quòd præfatus Comes Manerium illud tenuit de dicto Patre nostro in Capite die quo obiit:

Et quòd Manerium illud, post mortem dicti Comitis, ratione minoris ætatis ipsarum, Aliciæ & Margaretæ, in Manu ejusdem Patris nostri captum fuit:

Et unam Pro-partem dicti Manerii præfatis, Henrico & Aliciæ, reddidit, & aliam Pro-partem dicto Henrico concessit in forma prædicta:

Et nos Hæredibus, infra ætatem & in custodia nostra existentibus, cùm ad plenam ætatem pervenerint, Terras & Tenementa sua, adeò exonerata, sicut ad manus nostras, vel Progenitorum nostrorum, per Mortem Antecessorum ipsorum Hæredum, pervenerint, reddere tenemur;

Tibi præcipimus quòd Manerium prædictum, cum Pertinentiis, quod virtute Recognitionis prædictæ in manu ipsius Hugonis, dum vixit, extitit, & in manum nostram, per forisfacturam ejusdem Hugonis, jam existit, de prædictis Quatuor Milibus Librarum exoneratum, eisdem, Henrico & Aliciæ, liberes tenendum, juxta tenorem Litterarum nostrarum prædictarum.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Februarii.

Per Petitionem de Concilio.

Pro Archiepiscopo Rothomagensi de Terris, Bonis & Catallis liberandis.

A.D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 1. m. 17.

REX Thesaurario & Baronibus suis de Scaccario, Salutem.

Supplicavit nobis, Venerabilis Pater Archiepiscopus Rothomagensis, per Petitionem suam, coram Nobis & Concilio nostro exhibitam, quòd,

A.D. 1327.

A. D. 1327. Edw. 3. Cùm Dominus E. nuper Rex Angliæ, Pater noster, occasione Guerræ, inter ipsum & Regem Franciæ, in Ducatu Aquitaniæ, motæ, Terras, Tenementa, Feoda, & Advocationes ipsius Archiepiscopi, in Regno nostro, simul cum Tertis, Tenementis, Feodis, & Advocationibus Prælatorum, & Religiosorum Alienigenarum, de Potestate dicti Regis Franciæ existentium, in eodem Regno capi fecisset in manum suam, unà cum Bonis, & Catallis, ipsius Archiepiscopi, in Terris, & Tenementis illis, existentibus,

Et eadem Terras & Tenementa Magistro Petro de Galiciano, per Litteras suas Patentes, commisisset tenendas, ad voluntatem suam, pro quadam certâ Firmâ, sibi annuatim reddendâ; Feodis Militum & Advocationibus Ecclesiarum sibi retentis;

Ac etiam tradidisset præfato Petro Bona & Catalla prædicta, per certam Manucaptionem, ad respondendum indè dicto Patri nostro ad voluntatem suam,

Velimus eadem Terras, Tenementa, Feoda, & Advocationes, unà cum Bonis & Catallis prædictis, præfato Archiepiscopo restituere, & Arreragia Firmæ prædictæ facere liberari; A. D. 1327. Edw. 3.

Nos, de assensu Prælatorum, Comitum, Baronum, & aliorum Magnatum, in præsenti Parliamento nostro existentium, volentes prædicto Archiepiscopo gratiam facere specialem, reddidimus ei omnia Terras, Tenementa, Feoda, & Advocationes supradicta, unà cum Bonis & Catallis prædictis, &, hac vice, de gratiâ nostrâ speciali, concessimus ei Arreragia Firmæ supradictæ:

Et ideò vobis mandamus, quòd præfato Archiepiscopo omnia Terras, Tenementa, Feoda, & Advocationes sua, quæ occasione prædictâ in manu dicti Patris nostri capta fuerunt, unà cum Bonis & Catallis prædictis, & Arreragiis Firmæ prædictæ, sine dilatione liberari; præfatumque Petrum, & Manucaptores suos, de eisdem Terris, Tenementis, Bonis & Catallis, ac Arreragiis dictæ Firmæ, exonerati, & quietos esse faciatis; salvo nobis apporto, si quod nobis in hac parte debeatur, quousque aliud super hoc duxerimus ordinandum.

Teste Rege apud Westmonasterium duodecimo die Februarii.

Consimiles Literæ pro Decano & Capitulo præfatæ Ecclesiæ Rothomagi.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 1. m. 20. REX Thesaurario & Baronibus suis de Scaccario, Salutem.

Supplicavit nobis Decanus & Capitulum Ecclesiæ Rothomagensis, per Petitionem suam, coram Nobis & Concilio nostro exhibitam, quòd,

Cùm Dominus E. nuper Rex Angliæ, Pater noster, occasione Guerræ, inter ipsum & Regem Franciæ, in Ducatu Aquitaniæ, motæ, Terras & Tenementa, Feoda & Advocationes ipsorum Decani & Capituli, in Regno nostro, simul cum Terris, Tenementis, Feodis & Advocationibus Religiosorum Alienigenarum, de potestate dicti Regis Franciæ existentium, in eodem Regno capi fecisset in manum suam, unà cum Bonis & Catallis ipsorum Decani & Capituli, *&c. prout supra, mutatis competenter mutandis.* A. D. 1327.

Pro Radulpho de Bulmere, tanquam Baneretto, satisfaciendo.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 1. m. 5. REX, dilecto sibi, Thomæ de Eynill, Custodi Castri nostri de Pontefracto, & Receptori nostro Exituum ejusdem, Salutem.

Cùm nuper, antequam Regimen Regni nostri suscepimus, Isabella Regina Angliæ, Mater nostra carissima, & Nos, de assensu Concilii nostri, ordinâssemus, dilectum & fidelem nostrum, Willielmum de Ros de Hamelak, Custodem Partium Comitatûs Eborum:

Et, inter alia, commisissemus eidem Willielmo Potestatem capiendi in manus nostras Castrum prædictum, tunc extra manum nostram existens, acordinandi de salvâ Custodiâ ejusdem, quousque indè aliter per nos foret ordinatum: A. D. 1327.

Ac idem Willielmus, virtute Ordinationis & Commissionis prædictarum, dilectum & fidelem nostrum, Radulphum de Bulmere, cum Decem Hominibus ad Arma, ad Custodiam prædicti Castri, certis de causis, vicesimo secundo die Novembris proximò præterito, depu-

A. D. 1327. Edw. 3. deputaverit, moraturum ibidem extunc, ad Vadia nostra consueta, quousque aliter indè ordinaremus;

Quorum Vadia, juxta computationem, cum eodem Radulpho factam, pro se, tanquam pro Baneretto, & duobus Militibus, ac aliis Hominibus ad Arma, a prædicto vicesimo secundo die Novembris, citra, ad Summam Sexaginta Librarum, & plus se attingant;

Nos, volentes præfato Radulpho indè satisfieri, ut est justum, vobis mandamus quòd eidem Radulpho prædictas Sexaginta Libras de Exitibus prædictis solvatis; conficientes, inter præfatum Radulphum & vos, modo debito, Indenturam, dictæ Pecuniæ Receptionem testificantem; & nos vobis indè, in Compoto vestro ad Scaccarium nostrum, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo tertio die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Henrico de Percy Custode Marchiæ.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Liberat. 1. E. 3. m. 12.

REX Thesaurario & Camerariis suis, Salutem.

Quia, dilectus Consanguineus & Fidelis noster, Henricus de Percy, assumpsit, coram Nobis & Concilio nostro, Custodiam Marchiæ nostræ versus partes boreales, cum centum Hominibus ad Arma, & centum Hobelariis, & cum Hominibus suis propriis quot ultra voluerit, usque ad Festum Pentecostes proximò futurum:

Pro quâ Custodiâ capiet de nobis, pro Vadiis, Restauro Equorum & omnibus aliis, mille Marcas in certo;

Vobis mandamus quòd eidem Henrico dictas mille Marcas, de Thesauro nostro, pro Custodiâ prædictâ, liberetis.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo quarto die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Literæ Mandatoriæ Magnatibus de Hibernia, super susceptione Regiminis, & Justiciario constituto.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 1. m. 16. d.

REX, dilecto & fideli suo, Mauritio Filio Thomæ, Salutem.

Cùm, de voluntate & assensu Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, ad instantem requisitionem Prælatorum, Comitum, & Baronum, ac totius Communitatis Regni nostri, in Parliamento nostro apud Westmonasterium, in Crastino Purificationis Beatæ Mariæ Virginis proximò præterito, tento, ejusdem Regni Regimen susceperimus Divinâ Clementiâ providente:

Et nostris insideat præcordiis potissimè, ut Populi, nobis Subditi, pacis stabilitate fruantur, & ab Hostium Incursibus protegantur;

Ac, de fidelitate probatâ, & maturitate Consilii, dilecti & fidelis nostri, Thomæ le Fitz John, Comitis de Kildare, pleniùs confidentes;

Constituerimus ipsum Comitem Justiciarium Terræ nostræ Hiberniæ, quamdiu nostræ placuerit voluntati, prout in Literis nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur:

De vestræ igitur fidelitatis constantiâ, & Affectionis puritate (quas vos, & Progenitores vestros, erga Domum nostram Regiam, totis Progenitorum nostrorum temporibus, novimus habuisse, & erga Nos habere confidimus in præsenti) firmam fiduciam reportantes,

Vos rogamus obnixè, vobis nichilominus, in Fide & Ligeantiâ, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandantes, quatenùs laudabilem Gestum vestrum, sic erga Nos strenuis actibus continuare, & præfato Justiciario nostro in hiis, quæ ad bonum Regimen dictæ Terræ nostræ, & Repulsionem Inimicorum nostrorum ibidem, pertinere videritis, taliter Consiliis & Auxiliis efficacibus assistere studeatis, quòd Pax nostra ibidem vestro præsidio illibata permaneat, & vestræ Probitatis Magnitudinem dignis efferre laudibus valeamus, efficiamurque exindè obligatiores in hiis, quæ vestris profectibus videbimus convenire.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo quarto die Februarii.

Eodem

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Jacobo le Butiller,
Johanni de Bermingeham, Comiti de Louth.
Nicholao de Verdoun,
Richardo de Verdoun,
Richardo Tuyt,
Simoni de Genevyll,
Willielmo de Bermingeham,
Thomæ le Butiller,
Arnaldo Poer,
Johanni Poer Baroni de Donoyll.
Georgio de la Roche,
David de la Roche,
Johanni de Barry,
Waltero de Burgo,
Richardo de Maundevyll,
Henrico de Maundevyll,
Thomæ de Deen,
Petro de Cogan.

Consimiles Literæ Episcopis prædictæ Terræ.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Ibid.

REX, Venerabili in Christo Patri eâdem gratiâ, Episcopo Offoriensi, Salutem.

Cùm, de voluntate & assensu Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri *&c. ut supra usque ibi.*

Vos rogamus obnixè *tunc sic* vobis mandamus in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandantes, quatenùs laudabilem Gestum vestrum sic erga Nos strenuis Actibus *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Eodem modo scribitur Episcopis subscriptis; videlicet,

Episcopo Leghlinens.
Episcopo Darens.
Episcopo Waterford,
Episcopo Lymer,
Episcopo Imelacens.
Episcopo Lismorens.
Episcopo Midens.
Episcopo Ker.

Ejusmodi Literæ Thomæ le Fitz John.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Ibid.

REX, dilecto & fideli suo, Thomæ le Fitz John, Comiti de Kildare, Salutem.

Cùm, de voluntate & assensu Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, ad instantem requisitionem Prælatorum, Comitum, & Baronum, ac totius Communitatis Regni nostri, in Parliamento nostro apud Westmonasterium, in Crastino Purificationis Beatæ Mariæ Virginis proximò præterito, tento, ejusdem Regni Regimen suscepérimus, divinâ Clementiâ providente: & nostris insideat præcordiis potissimè, ut populi, nobis subditi, pacis stabilitate fruantur, & ab hostium Incursibus protegantur; ac de fidelitate vestrâ probatâ, & Consilii maturitate, plenariè confidentes,

Constituerimus vos Justiciarium Terræ nostræ Hiberniæ, quamdiù nostræ placuerit voluntati, prout in Literis nostris Patentibus, vobis indè confectis, pleniùs continetur:

Vobis igitur rogamus obnixè, in Fide & Ligeantiâ, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandantes, quatinus, receptis Literis nostris prædictis, circa executionem Officii illius, talem & tantam sollicitudinem apponere studeatis, quod Pax nostra ibidem illibata permaneat, & Populus, nobis subditus, ab Hostium Incursibus, mediante vestræ Probitatis industriâ, protegatur.

Mandavimus autem Magnatibus dictæ terræ nostræ, per alias literas nostras speciales, quòd vobis in hiis, quæ ad bonum Regimen Terræ illius, & repulsionem Inimicorum nostrorum, pertinent, pareant, & assistant Consiliis & Auxiliis oportunis.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo sexto die Februarii.

A.D. 1327. Edw. 3.

Pro illis, qui fuerunt de Querela Comitis Lancastriæ, super Finibus, de Assensu Parliamenti, relaxandis.

A.D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 1. m. 21.

REX Thesaurario & Baronibus suis de Scaccario, Salutem.

Supplicavit nobis, dilectus & fidelis noster, Edmundus de Nevill, per Petitionem suam, coram Nobis & Consilio nostro exhibitam,

Ut,

Cùm ipse nuper

De eo quòd, ad mandatum Thomæ, tunc Comitis Lancastriæ (cujus Familiaris fuit) quosdam Homines, de Comitatu Lancastriæ, ad resistendum Hugoni le Despenser, & quibusdam aliis, Consiliariis Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, ipsum Comitem tunc prosequentibus, arraiari debuisset,

Coram Henrico de Staunton, & Sociis suis, Justiciariis ipsius Patris nostri, ad Placita, coram eodem Patre nostro tenenda, assignatis, in dicto Comitatu Judicatus fuisset, & eâ occasione Finem cum eodem Patre nostro, coram præfatis Justiciariis suis, per Centum Marcas fecisset,

De quibus quidem Centum Marcis idem Edmundus Triginta Marcas ad Scaccarium dicti Patris nostri solvit, sicut dicit, & residuæ, sexaginta & decem, Marcæ adhuc restant solvendæ,

Velimus ei easdem, Sexaginta & decem, Marcas remittere & pardonare;

Nos,

Pro eo quod, de assensu Prælatorum, Comitum, Baronum, & Procerum, ac totius Communitatis Regni nostri, in præsenti Parliamento nostro, apud Westmonasterium convocato, Concordatum est, & Concessum quòd omnes Fines & Redemptiones, occasione Querelæ præfati Comitis facti, adnullentur penitùs & cancellentur, A.D. 1327.

Volentes hujusmodi Supplicationi annuere, prout decet, vobis mandamus quòd ipsum Edmundum, de prædictis Sexaginta & decem Marcis, quæ de prædictis Centum Marcis adhuc restant solvendæ, ut est dictum, si occasione prædictâ debeantur, ad dictum Scaccarium nostrum exonerari, & quietum esse faciatis.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo quarto die Februarii.

Per Petitionem de Concilio.

Consimilia Brevia habent subscripti; videlicet,

Johannes de Erleye pro 20. libris.
Johannes Filius Simonis pro 40. libris.
Thomas de Herepache pro 20. libris.
Thomas de Bradeston pro 100. Marcis.
Johannes de Wylinton pro tribus Mill. libris.
Walterus de Pavely pro 200. Marcis.
Thomas de Gurney pro 100. libris.
Thomas de Wylinton pro 40. Marcis.
Johannes de Nevill de Horneby, pro quingentis libris.

De Treuga, cum Roberto de Bruis & Scotis, observanda.

A.D. 1327. An. 1. E. 3. Pat. 1. E. 3. p. 1. m. 31.

REX, dilectis & fidelibus suis, Henrico de Percy, Radulpho de Nevyll, Rogero Heron, Willielmo Rydell, & Gilberto de Boroughdon, Salutem.

Volentes sufferentiam guerræ, & Treugam, inter Dominum E. nuper Regem Angliæ, Patrem nostrum, & Robertum de Bruys, suosque Complices & Fautores, contra nos de Guerra existentes, nuper initas & firmatas, usque ad certum tempus, nondum præteritum, duraturas, in omnibus & singulis suis Articulis, quatenus ad nos & Subditos nostros attinet, inviolabiliter observari; ac, de circumspectione vestra provida pleniùs confidentes, assignavimus vos quatuor, tres, & duos vestrûm, ad dictas sufferentiam & Treugam, quarum tenorem vobis mittimus sub Sigillo nostro, in Comitatu Northumbriæ, tàm infra libertates, quàm extra, & partibus Marchiæ illius custodiendum, juxta tenorem Sufferentiæ & Treugæ prædictarum: & ad Subditos nostros, Transgressores earumdem Sufferentiæ & Treugæ castigandum & puniendum juxta formam tenoris supradicti; & ideo vobis mandamus quòd Sufferentiam & Treugam prædictas custodiatis, & Subditos nostros, Transgressores earumdem, puniatis in formâ prædictâ; facturi inde quod ad hujusmodi conservatores pertinet, salvis nobis amerciamentis, & aliis ad nos indè A.D. 1327.

spectan-

A. D. 1327. Edw. 2. spectantibus, mandavimus enim Vicecomiti nostro Comitatûs prædicti, quod vobis, quatuor, tribus, & duobus vestrûm, in præmissis, pareat & intendat, prout vos, quatuor, tres, & duo vestrûm, ei scire facietis, ex parte nostrâ; & ad certos dies & loca quos vos, quatuor, tres, & duo vestrûm, ei scire facietis, venire faciat coram vobis, quatuor, tribus, & duobus vestrûm, tot & tales probos & legales Homines de Ballivâ suâ, tàm infra libertates, quàm extra, per quos veritas Transgressionum A. D. 1327. Edw. 3. contra tenorem Sufferentiæ & Treugæ prædictarum factarum, meliùs sciri poterit & inquiri.

In cujus &c. quamdiu nobis placuerit duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo quinto die Februarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Processu, versus Episcopum Herefordensem, quod Thomæ Comiti Lancastriæ adhæsit, habito, adnullando; & Terris, propterea in manum Regis captis, sibi restituendis.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 1. m. 13. REX Custodibus Temporalium Episcopatûs Herefordensis, in manu nostra existentium, Salutem.

Cùm dudum, per Inquisitionem, coram Justiciariis Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, ad Placita coram ipso Patre nostro tenenda assignatis, de mandato ipsius Patris nostri, apud Herefordiam captam, inter cætera, præsentatum fuisset,

Quòd, Venerabilis Pater, A. Episcopus Herefordensis, fuit de Concordiâ & Adhæsione Rogeri de Mortuo Mari de Wygmore, qui tunc Inimicus & Rebellis dicti Patris nostri reputabatur, & quòd misit quosdam Homines ad Arma, in subsidium præfati Rogeri, contra dictum Patrem nostrum:

Et postmodùm idem Episcopus, tàm coram præfatis Justiciariis, quàm coram dicto Patre nostro, super hiis allocutus, allegâsset se, absque offensâ Dei & Sanctæ Ecclesiæ, & absque licentiâ Domini Summi Pontificis, non posse, nec debere respondere in hac parte, nec præfatos Justiciarios ad Inquisitionem inde capiendam procedere debere:

Et, licet idem Episcopus in Inquisitionem aliquam, inde faciendam, se non posuisset, nichilominus præfati Justiciarii ad Inquisitionem prædictam capiendam processerunt:

Et,

Pro eo quòd, per Inquisitionem illam, sic captam, apud Westmonasterium, compertum fuerat, quòd præfatus Episcopus fuit de Concordiâ & Adhæsione præfati Rogeri, & quòd misit Homines ad Arma, in Subsidium præfati Rogeri, contra dictum Patrem nostrum, ut est dictum,

Consideratum fuit per præfatos Justi- A. D. 1327. ciarios, quòd idem Episcopus, tanquam inde Convictus, remaneret penes, Venerabilem Patrem, W. Archiepiscopum Cantuariensem, & quòd Terræ & Tenementa, & Bona & Catalla, ipsius Episcopi, seisirentur in manum dicti Patris nostri; prout in Recordo & Processu, inde factis, quæ coram Nobis & Concilio nostro venire fecimus, pleniùs continetur:

Super quo idem Episcopus, per Petitionem suam, coram Nobis & Concilio nostro exhibitam (asserens in Recordo & Processu prædictis Errores intervenisse) nobis supplicavit sibi de Remedio provideri:

Et quia,

Recitatis & examinatis, coram Nobis & Concilio nostro, Recordo & Processu prædictis, & etiam coram Prælatis, Comitibus, Baronibus, Magnatibus, & totâ Communitate, Regni nostri, in præsenti Parliamento nostro existentibus,

Compertum fuit quòd in eisdem, Recordo & Processu, Errores manifesti intervenerunt, & quòd prædicta, Recordum & Processus, omnino Erronea sunt,

Per quod, per Nos & Concilium nostrum, de assensu totius Parliamenti prædicti, consideratum fuit tunc ibidem, quòd eadem, Recordum & Processus, adnullentur, & pro nullis habeantur: & quòd prædictus Episcopus rehabeat omnes Terras & Tenementa, & Bona & Catalla sua, eâ occasione in manum dicti Patris nostri capta, & in manu nostrâ sint existentia; & etiam omnes Exitus de eisdem Terris & Tenementis, a tempore Captionis eorumdem

A. D. 1327. Edw. 3. dem in manum dicti Patris nostri, perceptos;

Vobis mandamus quòd eidem Episcopo omnia, Terras & Tenementa, Bona & Catalla sua prædicta, unà cum Exitibus prædictis, liberetis Tenenda, prout Terras & Tenementa prædicta tenuit ante Captionem prædictam; volumus enim vos erga nos indè exonerari.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo sexto die Februarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

A. D. 1327. Edw. 3. *Eodem modo scribitur Thomæ de Harpeden, Escaetori in Comitatibus Wiltes, Suht. Oxon. Berks, Bed. & Buks, & sicut al.*

Et Johanni de Hampton, nuper Custodi Temporalium Episcopatus Herefordensis.

Et Adæ de Halnake, nuper Custodi quorumdam Maneriorum quæ sunt de Episcopatu Herefordensi.

Adhuc pro illis, qui fuerunt de Querela nuper Comitis Lancastriæ, de Restitutione pariter facienda.

Ad Vicecomites complurium Comitatuum.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 1. m. 22. REX Vicecomiti Gloucestriæ, salutem.

Quia, in præsenti Parliamento nostro, apud Westmonasterium Convocato, Concordatum est per Nos, & Prælatos, Comites, Barones, Magnates, & Communitatem, Regni nostri, ibidem existentes, quòd omnes illi,

Qui, tempore Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, de Querelâ Thomæ, tunc Comitis Lancastriæ, fuerunt ad prosequendum Hugonem le Despenser Juniorem, & Hugonem le Despenser Seniorem,

Rehabeant Terras & Tenementa sua, tàm ea quæ habuerunt in Dominico, quàm in Reversionibus, unà cum Libertatibus, Feodis, Ballivis, Officiis, Advocationibus Ecclesiarum, & omnibus aliis ad ea spectantibus, in Angliâ, Walliâ, & Hiberniâ, quæ occasione dictæ Querelæ in manum dicti Patris nostri, tanquam sibi Forisfacta, Capta & Seisita fuerunt, in quorumcumque manibus Terræ illæ & Tenementa, Libertates, Feoda, Ballivæ, Officia, & Advocationes devenerint, sive ad manus Puerorum, infra ætatem existentium, sive aliorum per Feoffamentum, vel alio modo: necnon Exitus & Arreragia Firmarum, de quibus præfato Patri nostro Responsum non fuit: ac etiam Bona & Catalla sua, adhuc inventa, & in manu nostrâ existentia, pro eo quod Querela prædicta, in dicto Parliamento nostro, per Nos, & totum Parliamentum nostrum, Bona & Justa adjudicata est; & Judicia versus illos, qui de dictâ Querelâ fuerunt, reddita, penitus adnullata;

Tibi præcipimus quòd Terras & Tenementa Willielmi de Kaerdiff, unà cum Libertatibus, Feodis, Ballivis, Officiis, & Advocationibus, & aliis Pertinentiis suis, in Ballivâ tuâ, tàm infra libertates, quàm extra, quæ occasione dictæ Querelæ in manum dicti Patris nostri capta fuerunt, in quorumcumque manibus devenerint, sive ad manus Puerorum, infra ætatem existentium, sive aliorum per Feoffamentum, vel alio modo, sine dilatione in manum nostram resumas, & ea præfato Willielmo, unà cum Exitibus & Arreragiis Firmarum, Terrarum, & Tenementorum eorumdem, de quibus dicto Patri nostro non est responsum, & etiam Bonis & Catallis suis, si quæ in Custodiâ tuâ existant, liberari facias, Tenenda prout dicta, Terras & Tenementa, tenuit ante Captionem prædictam; exceptis Terris quæ fuerunt Templariorum, quæ in manum dicti Patris nostri, certis ex causis, capta fuerunt: A. D. 1327.

Volumus enim te, Firmarios, & Custodes, Terrarum & Tenementorum eorumdem, indè erga nos exonerari.

Intentionis tamen nostræ & Concilii nostri non existit, quòd illi de Querelâ prædictâ, qui Terras & Tenementa sua vendiderunt, remiserunt, seu quietum clamaverunt spontaneâ voluntate suâ, ad Terras & Tenementa illa, sic vendita, per istam Concordiam restituantur.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo septimo die Februarii.

Per Petitionem de Concilio.

Eodem

Eodem modo mandatum est Vicecomitibus subscriptis, pro subscriptis; videlicet,

Vicecomiti Kanc. pro Margoretâ, quæ fuit Uxor Bortholomæi de Badlesmere.

Vicecomiti Eborum, Vicecomiti Essex. Vicecomiti Norff. } pro Aliciâ, quæ fuit Uxor Warini dè Insulo.

Vicecomiti Suffex. pro Nicholao de lâ Beche.

Vicecomiti Oxon. pro Thomo Bloket.

Vicecomiti Wiltes. pro Willielmo Finz Waryn.

Vicecomiti Wiltes. pro Willielmo de Keynes.

Vicecomiti Berks. pro Johanne de lâ Rynere.

Vicecomiti Essex. pro Johonne de Goldyngton.

Vicecomiti Essex. pro Johanne de Wroxhale.

Vicecomiti Bedf. pro Willielmo Finz Waryn.

Vicecomiti Buks. pro Johanne de Goldyngton.

Vicecomiti Norff. & Suff. pro Thoma Roscelyn.

Vicecomiti Glouc. pro Johanne de Acton.

Vicecomiti Buks. pro Johanne Blaket.

Vicecomiti Eborum, pro Laurentio de Hek.

Vicecomiti Dors. pro Rogero de Percy.

Vicecomiti Wiltes. pro eodem.

Vicecomiti Berks. pro Edmundo Danvers.

Vicecomiti Glouc. pro Rodulpho de Forlegh.

Vicecomiti Essex. pro Roberto de lo Lee de Reyndon.

Vicecomiti Oxon. pro Thomâ de Gurney.

Vicecomiti Oxon. & Berks. pro Johanne Mautravers juniore.

Vicecomiti Somers. & Dors. pro eodem.

Vicecomiti Wiltes. pro eodem.

Vicecomiti Solop. pro Rogero de Cheyne.

Rogero de Mortuomari, Justiciario Walliæ, vel ejus Locum tenenti, pro eodem Rogero.

Vicecomiti Solop. pro Willielmo de Eggedon.

Vicecomiti Lancastr. pro Richardo de Holand.

Vicecomiti Stoff. pro Johanne de Stretfeld.

Vicecomiti Somers. pro Johanne de Acton.

Vicecomiti Norhton. pro Nicholao de Turvill.

Vicecomiti Buks. pro eodem Nicholoo.

Rogero de Mortuomari, Justiciario Walliæ, vel ejus Locum tenenti, in Northwolliâ, pro Kenurokco Jerwardesbrother de lo Chaumbre.

Vicecomiti Hertford. pro Rogero de Mortuomari.

Vicecomiti Suthton. pro Johonne de Acton.

Vicecomiti Glouc. pro eodem Johanne.

Vicecomiti Suff. Vicecomiti Contebr. } pro Johanne de Goldyngton.

Vicecomiti Dors. Vicecomiti Wiltes. } pro Johanne de Wroxhale.

Vicecomiti Devon. pro Johanne Wylyngton.

Vicecomiti Kanc. pro Johonne de Bourne.

Majori & Vicecom. London. pro Johanne de Bourne.

Vicecomiti Gloac. pro Howelo ap Howeli.

Vicecomiti Eborum pro Johanne de Clyf.

Mogistro Reso op Howel, Justiciorio Suthwalliæ & Westwalliæ, pro Alinâ, quæ fuit Uxor Johannis de Moubray.

Vicecomiti Wygorn. pro Galfrido Dabetoft.

Vicecomiti Norhton. pro Alinâ, quæ fuit Uxor Johonnis de Moubroy.

Vicecom. Eborum, pro Nicholao de Hewyk.

Vicecom. London. Vicecom. Leycestr. Vicecom. Norhton. } pro Johanni de Eynill de Austan.

Vicecomiti Glouc. pro Richardo de Burgh.

Vicecomiti Suffex. pro Rogero Atte Watre.

Vicecom. Herts. Vicecom. Gloucestr. Vicecom. Staff. Vicecom. Wiltes. } pro Isoldâ, quæ fuit Uxor Hugonis Dondeleye.

Vicecomiti Somers. pro Clemente de Meer.

Vicecomiti Eborum, pro Richardo filio Germoni de Eborum.

Vicecomiti Eborum, pro Johanne filio Johannis de Moubray.

Vicecomiti Bucks. pro Bortholomeo de Burghasse.

Vicecomiti Kanc. pro eodem Bortholomeò.

Vicecomiti Kanc. pro Johonne Colepeper de Lynlegh.

Vicecomiti Sussex. pro eodem Johanne.

Vicecomiti Herts. pro Willielmo le Baud.

Vicecomiti Essex. pro eodem Willielmo.

Vicecom. Norhton. Vicecom. Salop. Vicecom. Stoff. } pro Johanne de Sutton.

Vicecomiti Somers. pro Willielmo Foukenberge.

Vicecomiti Wiltes. pro Willielmo Finz Waryn.

Vicecom Cumbr. pro Richardo de Richemund.

Vicecom. Wiltes. Vicecom. Essex. } pro Hugone Daudele juniore.

Vicecomiti Middl. pro Johanne de la Beche.

Vicecomiti Surr. pro eodem.

Vicecomiti Eborum pro Johanne le Botiller.

Vicecom. Eborum, pro Willielmo de Gayton.

Vicecom. Wygorn. pro Magistro Richardo le Ken de Clebury.

Vicecom. Solop. pro eodem.

Vicecom.

A.D. 1326. Edw. 3.

Vicecom. Buks. pro Roberta de Veer.
Vicecom. Essex. & Hertf. pro Sorrâ, quæ fuit Uxor Johannis de Patemere.
Vicecom. Essex. pro Henrico Gernet.
Vicecom. Essex. pro Elizabethâ, quæ fuit Uxor Jahannis Joce.
Vicecomiti Salop. pro Willielmo de la Haye.
Vicecomiti Somers. pro Rodulpho de Farle.
Vicecamiti Eborum, pro Johanne de Monemuth.
Vicecom. Eborum, pro Adam filio Adæ de Irland.
Vicecom. Somers. pro Clemente del Mere.
Vicecom. Suff. pro Petro de Denarston.
Roberto de Kendale, nuper Constabulario Dovorriæ, & Custodi Quinque Portuum, pro Margeriâ, Relictâ Johannis de Chaumpaigne, Dominâ Insulæ de Herceye, sorore Thomæ Roscelyn, in Com. Kanc.
Vicecomiti Berks. pro Johanne de lo Beche.

Vicecom. Eborum,
Vicecom. Wiltes.
Vicecam. Notingh.
Vicecom. Worwic.
Vicecom. Rotel.
Vicecom. Bed. & Bucks.
Vicecam. Norbton.
Vicecom. Lincoln.
} pro Johanne de Crumbwell.

Vicecom. Kanc. pra Adam Wy.
Vicecom. Salop. pra Willielmo de la Hay.
Majori & Vicecom. Londoniæ, pro Margaretâ, quæ fuit Uxor Bartholomei de Badelesmere.

Vicecom. Essex.
Vicecom Suff.
} pro Johanne de Chelmesford.

Vicecom. Norbton. pra Johonne de Insulâ de Burghlee.

Vicecom. Bucks.
Vicecom. Wiltes.
Vicecom. Norbton.
Vicecom. Salop.
Vicecom. Bedf.
Vicecom. Sussex.
Vicecom. Suff.
Vicecom. Hertford.
Vicecom. Essex.
} pra Margoretâ, quæ fuit Uxor Barthomei de Badelesmere.

Vicecam. Ratel. pro Johanne de Insulo.

Vicecom. Cantebr.
Vicecom. Lincoln.
Vicecom. Norff.
Vicecam. Essex.
} pro Roberto Wolkefore.

Vicecom. Narff. pro Simone de Congham.
Vicecom. Warwic. pro Saero de Rocheford.

Vicecom. Gloucestr.
Vicecom. Wygorn.
} pra Rogera Mayel.

Vicecom. Suthton.
Vicecom. Glouc.
Vicecam. Cantebr.
} pro Johanne Giffard de Weston.

Vicecom. Somers. pro Johanne de Ralegh de Nuclecoumbe.

Vicecom. Staff. pro Roberto de Whitefeld. A.D. 1327. Edw. 3.
Vicecom. Buks. pra Johanne Fokeram.
Vicecom. Devon. pra Johonne de Wroxhale.
Vicecom. Bed. pro Richardo de Pertenhall.
Vicecom. Staff. pro Galfrida de Walcote.
Vicecom. Hertf. pro Johanne de Lanum.
Vicecom. Essex. pro Jahanne de Ryvers.
Vicecom. Staff. pro Jerwardo de la Chaumbre.
Vicecom. Derb. pro eodem Jerwarda.
Vicecom. Derb. pro Willielmo de Bredon.
Vicecom. Cornub. pro Johanne de Wylyngton.
Vicecom. Hertf. pro Stephano de Bassyngburn.
Vicecom. Salop. pro Rogero de Buterleye.
Vicecom. Bed. pro Johanne le Wodeward de Pertenhall,
Vicecom Hereford. pro Johanne de Devenryn.
Vicecom. Salop. & Wygorn. pro Johanne de Leybourn.
Vicecom. Cantebr. pro Henrico de Leybourn.

Vicecom. Rotel.
Vicecom. Lincoln.
Vicecam. Oxon. & Berks.
Vicecom. Norbton.
Vicecom. Devon.
Vicecom. Staff.
Vicecom. Suthon.
Vicecom. Norff. & Suff.
Vicecom. Gloucestr.
Vicecom. Cantebr. & Hunt.
Vicecom. Bed. & Buk.
} pro Hugone Dondele & Margareto Uxore ejus.

Vicecom. Devon. pro Roberto de Prestbury.
Vicecom. Norff. & Suff. pro Humfrido de Bohoun.
Vicecom. Oxon. & Berks, pro Jahanne le Rous.
Vicecom. Kanc. pro Elizabethâ de Burgo.
Vicecom. Glouc. pro Johanne le Rous.
Vicecom. Warwic. pro Richardo Lymesy.
Vicecom. Glouc. pro Thomo de Berkeleye.
Vicecom. Wiltes. pro Philippo de la Beche.

Vicecom. Cantebr.
Vicecom. Lincoln.
Vicecom. Norff.
Vicecom. Essex.
} pro Roberto Walkfare.

Vicecam. Rotel. pro Johanne da Insula.
Vicecom. Norff. pro Simone de Congham.
Vicecam. Oxon. pro Richardo Willemescote.
Vicecom. Oxon. pro Johanne de Brumpton.
Vicecom. Salop. pro Hugone de Chenne.
Vicecom. Salop. pro Philippo de Chenne.
Vicecom. Lincoln. pro Thoma de Kent de Donecastr.

Viceeam.

A.D. 1327. Edv. 3.

Vicecom. Suffex. } pro Alina, quæ fuit Uxor
Vicecom. Warr. } Johannis de Moubray.
Vicecom. Salop. }
Vicecom. Hereford. } pro Rogero de Mor-
Vicecom. Oxon. } tuomari de Wygge-
Vicecom. Berks. } more.
Vicecom. Wygorn. }
Justiciario Regis Hiberniæ, vel ejus Locum tenenti, pro eodem Rogero.
Vicecom. Lincoln. pro Willielmo Moigne Clerico.
Vicecom. Dorf. pro Johanne de Stoklond.
Vicecom. Wiltes. pro Richardo de Wambergh.
Vicecom. Suffex. pro Henrico de Leybourn.
Vicecom. Norhton. pro Richardo de Burfcogh.
Vicecom. Wygorn. } pro Thoma Blaunc-
Vicecom. Warr. } frount.
Vicecom. Glouc. pro Priore de Lantony.
Vicecom. Oxon. pro Jacobo de Ispaniâ, Decano liberæ Capellæ de Castro Pontefracti, Clerico Comitatûs Lancastriæ.
Vicecom. Staff. pro Willielmo Curteys de Tuttebury.
Vicecom. Hertford. pro Stephano de Bassyngburn.
Vicecom. Leycestr. pro Johanne Curteys de Desford.
Vicecom. Kanc. pro Thoma Blakebrok.
Justiciario Hiberniæ, vel ejus Locum tenenti, pro Willielmo de Okelee.
Vicecom. Suthton, pro Johanne de Rameseye de Appelshawe.
Vicecom. Eborum, pro Johanne Bele de Pontefracto.
Vicecom. Wiltes. pro Gilberto de Botes.
Vicecom. Gloucestr. pro Radulpho Bluet.
Vicecom. Norhton. pro Gervasio de Holwaye.
Vicecom. Oxon. pro Johanne Bereberd.
Vicecom. Surr. pro Elizabethâ de Burgo.
Vicecom. Bed. pro Hugone Dandele & Margareta Uxore ejus.
Vicecom. Eborum, pro Philippo Darcy.
Vicecom. Wiltes. pro Radulpho de Farle.
Vicecom. Wiltes. pro Johanne Kyngeston.
Vicecom. Devon. pro eodem Johanne.
Vicecom. Notingh. }
Vicecom. Staff. } pro Johanne de Sutton.
Vicecom. Berks. }
Vicecom. Dorf. pro Roberto de Neuburgh.
Vicecom. Dorf. pro Johanne de Whitefeld.
Vicecom. Glouc. pro Isabellâ, quæ fuit Uxor Petri Crok.
Vicecom. Lincoln. pro Aliciâ, quæ fuit Uxor Johannis Haunsard.
Vicecom. Dorf. pro Willielmo de Whitefeld.
Vicecom. Berks. pro Edmundo Danvers.

A.D. 1326. Edv. 3.

Vicecom. Eborum, pro Johanne filio Johannis de Moubray.
Vicecom. Eborum, pro Willielmo de Ros de Ingmanthorp.
Vicecom. Eborum, pro Waltero de Carleton.
Vicecom. Wiltes. pro Richardo de Wambergh.
Vicecom. Leycestr. pro Simone de Bereford.
Vicecom. Glouc. pro Radulpho Bluet.
Vicecomitibus London. pro Edmundo le Lorymer.
Vicecom. Glouc. pro Thoma de Hunteleye.
Vicecom. Cant. pro Bogone de Knovill.
Vicecom. Somers. } pro Margareta, quæ
Vicecom. Wygorn. } fuit Uxor Edmun-
Justiciario Walliæ, } di de Mortuomari.
Vicecom. Oxon. pro Thoma Blaket.
Vicecom. Gloucestr. pro Thomâ de Huntleye.
Vicecom. Gloucestr. }
Vicecom. Oxon. } pro Rogero Banent.
Vicecom. Wiltes. }
Vicecom. Wiltes. pro Henrico Burry.
Vicecom. Berks. pro Roberto de la Beche.
Vicecom. Surr. & Suffex. pro Thomâ filio Petri de Brewosa.
Vicecom. Wiltes. pro Willielmo Bonenfaunt.
Vic. Wygorn. pro Johanne de Sutton.
Willielmo Trussel Escaetori citra Trentam, vel ejus Locum tenenti in Com. Wiltes. pro Philippo de la Beche, quia idem Philippus est Vicecomes.
Justiciario Walliæ, vel ejus Locum tenenti in Northwalliâ, pro Jorwardo Chaumberleyn.
Vicecom. Lincoln. pro Willielmo de Skelton.
Vicecom. Wiltes. pro Roberto de Ruyton.
Vicecom. Salop. pro Philippo de Monte Gomery.
Justiciario Hiberniæ, vel ejus Locum tenenti, pro Elizabethâ de Burgo.
Vicecom. London. pro Hugone Daudeleye.
Vicecom. Eborum, pro Michaele de Roseles.
Vicecom. Eborum, pro Roberto de Knaresburgh.
Vicecom. Hertford. pro Johanne le Botiller.
Vicecom. Wiltes. pro Bogone de Knovill.
Vicecom. Glouc. pro eodem Bogone.
Vicecom. Berks. pro Petro de Burfeld.
Vicecom. Wiltes. pro Johanne de la Beche.
Vicecom. Berks. pro Thoma de Berkele.
Vicecom. Buks. pro Johanne Blaket.
Vicecom. Lincoln. } pro Elizabethâ de Bur-
Vicecom. Eborum. } go, quæ fuit Uxor
Vicecom. Suffex. } Rogeri Damori.
Vicecom. Suffex. pro Nicholao de la Beche.

A. D. 1327. Edw. 3. A. D. 1327. Edw. 3.

Pro Isabella Regina, ad Debita solvenda.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Liberat. 1. E. 3. m. 12.

REX Thesaurario & Camerariis suis, Salutem.

Mandamus vobis quòd, dilecto Clerico nostro, Johanni de Oxindon, Custodi Garderobæ Isabellæ Reginæ Angliæ, Matris nostræ carissimæ, viginti Milia Librarum, ad Debita ipsius Matris nostræ, in quibus ipsa jàm in partibus ultramarinis, quàm cismarinis, ex diversis causis obligatur, indè solvenda, juxta tenorem Brevis Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, deliberate, quod penes vos residet, ad Scaccarium nostrum. A. D. 1327.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo nono die Februarii.

Pro Aliis de præfata Querela.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 1. m. 21.

REX Vicecomiti Wiltes. Salutem.

Quia, in præsenti Parliamento nostro, apud Westmonasterium Convocato, per Nos, & Prælatos, Comites, Barones, Magnates, & Communitatem, Regni nostri, ibidem existentes, est, inter alia, Concordatum, quòd omnes illi,

Qui, tempore Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, de Querelâ Thomæ, tunc Comitis Lancastriæ, fuerunt ad persequendum Hugonem le Despenser seniorem, & Hugonem le Despenser juniorem,

Rehabeant Terras & Tenementa sua, ac Firmas, & omnimodos Redditus suos, unà cum Arretagiis eorumdem (de quibus dicto Patri nostro responsum non fuit) tam ea quæ occasione dictæ Querelæ in manus dicti Patris capta & seisita fuerunt, quàm ea quæ in manus suas capta non fuerunt, in quorumcumque manibus retenta fuerint: A. D. 1327.

Et quòd de eisdem Terris & Tenementis, Firmis ac Redditibus, unà cum Arreragiis eorumdem, per Vicecomites nostros, in quorum Ballivis prædicta, Terræ, Tenementa, Firmæ, & Redditus, fuerint, restituantur;

Tibi Præcipimus quòd Willielmo Fitz-Waryn omnia, Terras & Tenementa sua, ac Firmas & Redditus, prædicta, unà cum Arreragiis eorumdem, de quibus dicto Patri nostro non fuit responsum, tàm ea quæ in manus ejusdem Patris nostri ratione Querelæ prædictæ capta fuerunt, quàm ea quæ capta non fuerunt, in quorumcumque manibus retenta fuerint (Terris quæ fuerunt Templariorum exceptis) sine dilatione habere facias.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo secundo die Februarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Eodem modo mandatum est Vicecomitibus subscriptis; videlicet,

Vicecomiti Warr. pro Thomâ de Blancfrount.
Vicecom. Wygorn. pro Galfrido Dabitost.
Vicecom. Salop. pro Johanne de Leyburn.
Vicecom. Buks. pro Johanne Blaket.
Vicecom. Salop. pro Thomâ Ace.
Vicecom. Glouc. pro Richardo de la Ryvere.
Vicecom. Glouc. pro Johanne Devereus.
Vicecom. Salop. pro Rogero de Batterleye.
Vicecom. Notingh. pro Thoma de Saundeby.
Vicecom. Cantebr. pro Johanne de Wroxhale.
Vicecom. Eborum, pro Begone de Baions.
Vicecom. Northumbr. pro eodem Begone.
Vicecom. Glouc. pro Radulpho Dapetot.
Vicecom. Wiltes. pro Richardo de Wambergh.
Vicecom. Berks. pro Johanne de la Beche.
Vicecom. Eborum, pro Willielmo de Ros de Ingmanthorp.

Ad Custodes quarundam Terrarum, pro Margareta, quæ fuit Uxor Bartholomæi de Badelesmere, & aliis de Querela antedicta.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 1. m. 21.

REX, dilecto sibi, Radulpho Basset, Custodi quorumdam Terrarum & Tenementorum, in Comitatu Rotelandiæ, in Manu Regis existentium, Salutem. A. D. 1327.

Quia, in præsenti Parliamento nostro,

A.D 1327. Edw. 3. ſtro, apud Weſtmonaſterium convocato, concordatum eſt per nos, & Prælatos, Comites, Barones, Magnates, & Communitatem Regni noſtri, ibidem exiſtentes, quòd omnes illi, qui, tempore Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris noſtri, de querelâ Thomæ, tunc Comitis Lancaſtriæ, fuerunt *&c. prout ſupra uſque hæc verba; viz.*

Vobis mandamus quòd Margaretæ, quæ fuit Uxor Bartholomæi de Badeleſmere, omnes Exitus, de Terris & Tenementis ſuis, quæ occaſione Querelæ prædictæ capta fuerunt in manum dicti patris noſtri, de tempore quo cuſtodiam A.D 1327. Edw. 3. eorumdem habuiſtis, per vos perceptos: ac Arreragia Firmarum, Terrarum, & Tenementorum illorum; necnon Bona & Catalla ejuſdem Margaretæ, adhuc in Cuſtodiâ veſtrâ exiſtentia, liberetis Habenda in formâ prædictâ; volumus enim vos indè erga nos exonerari.

Teſte Rege apud Weſtmonaſterium viceſimo ſecundo die Februarii.

Per ipſum Regem & Concilium.

Eodem modo mandatum eſt Cuſtodibus ſubſcriptis; videlicet,

Roberto de Aſton, nuper Cuſtodi quarumdam terrarum & tenementorum in Comitatu Glouc. in manu Regis exiſtentium,
Rogero de Gulden, nuper Cuſtodi quarumdam &c. in Com. Somerſ. in manu Regis exiſtentium,
Executoribus Richardi de la Marche, nuper Firmarii de Portbury & Bedemunſtr. in eodem Comitatu,
Johanni de Frilaunde, nuper Cuſtodi quarumdam &c. in Com. Glouc. in manu Regis exiſtentium,
} *pro Thoma de Berkele.*

Roberto de Aſton, nuper Cuſtodi quarumdam &c. in Comitatu Glouc. in manu Regis exiſtentium,
Rogero de Guldon, nuper Cuſtodi quarumdam &c. in Com. Somerſ. in manu Regis exiſtentium,
} *pro Mauritio de Berkele.*

Roberto de Aſton, nuper Cuſtodi quarumdam &c. in Com. Glouc. in manu Regis exiſtentium, pro Johanne de Berkele.

Executoribus Richardi de la Marche, nuper Firmar. de Portebury & Bedemunſtr. in Comitatu Somerſ. pro Executoribus teſtamenti Mauritii de Berkele.

Willielmo Mareſcal, nuper Conſtabulario Caſtri Regis Walyngford. pro Executoribus Teſtamenti Mauritii de Berkele.

Cuſtodi Terrarum & Tenementorum in partibus de Bleyneneby.
Cuſtodi Terrarum & Tenementorum in partibus de Uſk.
Cuſtodi Terrarum & Tenementorum in partibus de Breghbeynok.
Cuſtodi Terrarum & Tenementorum in partibus de Gower.
} *pro Magiſtro Reſo ap Howel:*

Cuſtodi Terrorum & Tenementorum in portibus de Uſk, pro Radulpho Bluet:

Cuſtodibus Terrorum & Tenementorum in Com. Northumbr. in mann Regis exiſtentium, pro Johanne filio de Eure.

Rogero Carlos Cuſtodi quarumdam Terrarum & Tenementorum in Com. Salop. in manu Regis exiſtentium, pro Hugone de Mortuomari.

Henrico de Cobeham, nuper Cuſtodi quorumdam Terrarum in Com. Konc. & Suſſex. in manu Regis exiſtentium, pro Johanne Colepeper de Lynlegh.

Alano de Cherleton, Cuſtodi Caſtri & Terrarum de Monte Gomery, pro Magiſtro Richardo le Ken de Clebury.

Henrico de Cobeham, Cuſtodi quarumdam Terrarum & Tenementorum in Com. Kanc. in manu Regis exiſtentium, pro Thomâ de Blakebrok.

Cuſtodibus Terrarum & Tenementorum in Epiſcopatu Dunolm. pro Johanne filio Johannis de Eure.

Henrico de Hockele, Cuſtodi quarumdam Terrarum & Tenementorum in Com. Warr. in manu Regis exiſtentium, pro Margareta, quæ fuit Uxor Bartholomei de Bodeleſmere.

Ad

A. D. 1327. Edw. 3. A. D. 1327. Edw. 3.

Ad Thesaurarium de Pœnis, & cæteris Redemptionibus, illis de sæpedicta Querela relaxandis.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 1. m. 21. REX Thesaurario & Baronibus suis de Scaccario, Salutem.

Quia, in præsenti Parliamento nostro, apud Westm. Convocato, per Nos, & Prælatos, Comites, Barones, Magnates, & Communitatem Regni nostri, ibidem existentes, est, inter alia, Concordatum quòd omnes illi,

Qui, tempore Domini E. nuper Regis Angliæ, patris nostri, de Querelâ Thomæ, tunc Comitis Lancastriæ, fuerunt, ad persequendum Hugonem le Despenser seniorem, & Hugonem le Despenser juniorem,

Rehabeant Terras & Tenementa sua, cum pertinentiis suis, quæ occasione dictæ Querelæ in manus dicti Patris nostri, tanquam sibi forisfacta, capta & seisita fuerunt, unà cum exitibus, & arreragiis Firmarum, de quibus dicto patri nostro responsum non fuit:

Et quòd Fines pro Transgressionibus, Obligationes, Recognitiones, Pœnæ, & Redemptiones, in Cancellariâ dicti Patris nostri, occasione Querelæ prædictæ, facti, cancellentur & adnullentur:

Quódque ipsi, de Querelâ prædictâ, Brevia de Cancellariâ nostrâ, ad Scaccarium nostrum, & alias Placeas nostras (ubi hujusmodi Fines, Obligationes, Recognitiones, Pœnæ, & Redemptiones, facti fuerunt) ad eosdem Fines, Obligationes, Recognitiones, Pœnas, & Redemptiones, adnullandum, pro eo quòd Querela prædicta, in dicto Parliamento nostro, per Nos, & totum Parliamentum nostrum, Bona & Justa adjudicata est, & Judicia, versus illos, qui de dictâ Querelâ fuerunt, reddita, penitus adnullata; A. D. 1327.

Vobis mandamus quòd Howelo ap Howel,

Qui, pro eo quòd de dictâ Querelâ fuit, Finem fecit cum dicto Patre nostro, in Cancellariâ suâ, per Quingentas Libras pro vitâ suâ salvandâ, & Terris & Tenementis suis rehabeudis; & in eâdem Cancellariâ certos invenit Manucaptores de eo, quod de Summâ prædictâ adhuc restat solvendum,

Ad dictum Scaccarium exonerari, ipsúmque Howelum, & Manucaptores suos prædictos indè quietos esse faciatis:

Et Districtionem, si quam eis ei occasione fieri feceritis, sine dilatione relaxari faciatis eisdem; Nos enim Recognitionem & Manucaptionem prædictas in Cancellariâ nostrâ fecimus adnullari, juxta Concordiam supradictam.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo secundo die Februarii.

Consimiles litteras habent subscripti; videlicet,

Johanni de Countevill, per viginti libras.
Simon de Rale, per Quadraginta libras.
Andreas de Crancombe, per Quadraginta Solidos.
Johannes Mauduyt, per Mille Marcas.
Otto de Botringham, per Mille Marcas.
Johannes de Aldwincle, pro Quadraginta Solidis.

De Potestate ad tractandum cum Rege Franciæ super Trenga, seu Sufferentia Guerræ.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Pat. 1. E. 3. m. 33. p. 1. REX universis, ad quos &c. Salutem.

Noverit Universitas vestra quòd,

Cùm nuper inter, Serenissimum Principem, Dominum nostrum, & Avunculum carissimum, Dominum Karolum, Franciæ & Navarræ Regem, ex parte unâ, &, Dominum & Patrem nostrum carissimum, Dominum Edwardum, tunc Regem Angliæ illustrem, ex parte alterâ, multæ exhortæ fuissent Dissensiones, Discordiæ, Contentiones, Quæstiones, & Querelæ, quæ nondum sunt sopitæ, de quo gravamur in immensum, A. D. 1327.

Nos (dimisso per dictum Patrem nostrum Regimine dicti Regni nostri, & in nos translato) affectantes cum Domino Karolo, Rege Franciæ, Domino & Avunculo nostro præfato, super præmissis pacis Tractatus inire, & firmam Pacem inter dictum Dominum Regem Franciæ, Nos, Regna prædicta, & utriusque regni subditos, vigere in futurum,

De fidelitate & circumspectione, venerabilium Patrum, Dominorum, Johannis Wyntoniensis, & Willielmi Norwycensis, Episcoporum: &, dilecto-

rum

A.D. 1327. rum & fidelium nostrorum, Johannis de Britanniâ, Comitis Richemundiæ, Johannis de Hanoniâ, & Hugonis de Audeleye, Consanguineorum nostrorum, plenam fiduciam optinentes,
Edw. 3.

Ipsos facimus, ordinamus, & constituimus veros & legitimos Procuratores nostros, & Nuncios speciales:

Dantes & concedentes eisdem, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum (quorum alter dictorum Episcoporum sit unus) plenam & liberam Potestatem, & speciale Mandatum, pro Nobis, & aliis personis quibuscumque; pro quibus dictis Procuratoribus nostris, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum, ut est dictum, expedire videbitur, cum Domino Rege Franciæ prædicto, aut cum Procuratoribus, sive Nunciis ejusdem (specialem ad hoc habentibus Potestatem) Treugas, seu Sufferentiam, sub quibuscumque formis, vel modis, quibus dicti Procuratores nostri, Quatuor, Tres, vel Duo eorum, ut est dictum, oportunum viderint, ineundi: A.D. 1327. Edw. 3.

Et ipsas Treugas, sive Sufferentiam, vallandi, firmandi, & etiam roborandi;

Et omnia alia & singula faciendi, quæ, in præmissis, ipsis Procuratoribus nostris, Quatuor, Tribus, vel Duobus eorum, ut est dictum, necessaria & utilia videbuntur:

Ratum habentes, & habituri quicquid per dictos Procuratores nostros, Quatuor, Tres, aut Duos eorum, ut est dictum, in formâ prædictâ Gestum, Actum, Factum, seu Procuratum fuerit in præmissis; & hoc omnibus (quorum interest, vel interesse poterit) significamus per has Literas nostras Patentes, Sigilli nostri munimine roboratas:

Dat. apud Westmonasterium vicesimo secundo die Februarii, Anno Domini Milesimo, Trecentesimo, Vicesimo Sexto; Regni verò nostri Primo.

De Potestate ad tractandum super Controversiis quibuscunque, cum dicto Rege.

A.D. 1327. An. 1. E. 3. Pat. 1. E. 3. p. 1. m. 30.

REX universis ad quos &c. Salutem.

Noverit Universitas vestra quòd,

Cùm nuper inter Serenissimum Principem Dominum nostrum *&c. ut supra usque ibi* Procuratores nostros & Nuncios speciales; *tunc sic*,

Dantes & concedentes eisdem, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum (quorum alter dictorum Episcoporum sit unus) generalem, plenam & liberam Potestatem, & Mandatum speciale, nomine nostro, tractandi cum dicto, Domino Karolo, Rege Franciæ, aut cum Procuratoribus, seu Nunciis ejusdem (specialem ad hoc Potestatem habentibus) super omnibus & singulis Discordiis, Guerris, Litibus, Controversiis, Causis, Quæstionibus, Dampnis, Injuriis, Petitionibus, & Actionibus, realibus & personalibus, atque mixtis, quæ fuerunt, & sunt, vel esse possunt, inter dictum Dominum, Regem Franciæ, & Patrem nostrum supradictum, & Nos, occasione quâcumque:

Ac Tractatum hujusmodi quacunque firmitate vallandi, petendi, stipulandi, recipiendi, retinendi, paciscendi, componendi, transigendi, concordandi, & conveniendi, ac omnia alia & singula faciendi, quæ sunt Pacis & Concordiæ, & ad plenam Pacem & Concordiam valeant pertinere, & quæ nos facere- mus, vel facere possemus, si præsentes essemus: A.D. 1327.

Etiam, si Mandatum exigant speciale, volentes omnia & singula, necessaria & utilia, ad faciendum & complendum præmissa & quodlibet præmissorum, pro specialiter expressis & enumeratis, haberi:

Promittentes insuper, pro Nobis & Hæredibus nostris, ratum & firmum habere & habituri, quicquid per dictos Procuratores & Nuncios nostros, Quatuor, Tres, vel Duos eorum (quorum alter ipsorum Episcoporum sit unus, ut est dictum in formâ superiùs expressâ) gestum, actum, & factum, seu etiam procuratum fuerit, in præmissis, & quolibet præmissorum: super quibus approbandis, tenendis, servandis, faciendis, & complendis, Nos, & Hæredes nostros, & Bona nostra omnia, obligamus:

Et hoc omnibus, quorum interest, vel interesse potest, aut poterit in futurum, significamus per has Litteras nostras Patentes, Sigilli nostri munimine roboratas.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo secundo die Februarii, Anno Domini M.CCC.XXVI. Regni verò nostri primo.

A. D. 1326. Edw. 2. A. D. 1327. Edw. 3.

Ad tractandum de Rancoribus remittendis.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Ibid.

REX universis, ad quos &c. Salutem.

Noverit Universitas quòd,

Cùm nuper inter Serenissimum Principem, Dominum nostrum *&c. ut supra usque ibi* & Nuncios speciales, *tunc sic*

Dantes eisdem, Quatuor, Tribus, aut Duobus eorum, si omnes simul non concurrant (quorum alter dictorum Episcoporum sit unus) plenam & liberam Potestatem, ac speciale Mandatum, Rancores, Indignationes, & Malivolentias, omnibus & singulis personis Ducatûs nostri Aquitaniæ, quæ durante Dissensione seu Guerrâ inter, Magnificum Principem, Dominum nostrum & Avunculum, Dominum Karolum, Franciæ & Navarræ Regem illustrem, & Dominum Edwardum, Dominum & Patrem nostrum, tunc Regem Angliæ illustrem, de parte ipsius Domini nostri Franciæ extiterant, nomine nostro pardonandi, & etiam remittendi: necnon Transgressiones, Injurias, Dampna, & Gravamina, Domino nostro Patri, tunc Regi Angliæ prædicto, & Nobis, per ipsos, vel eorum aliquem, seu aliquos, dicto tempore Dissentionis, seu guerræ, qualitercumque illatas seu illata, factas seu facta, totaliter quietandi:

Ratum & firmum habentes & habituri, pro nobis & Hæredibus nostris, quicquid dicti Procuratores nostri, Quatuor, Tres, vel Duo ipsorum, ut est dictum, nostro nomine in præmissis duxerint faciendum.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo secundo die Februarii, Anno *&c. ut supra*.

Ad tractandum super patientia præstanda.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Ibid.

REX omnibus ad quos &c. Salutem.

De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilium Patrum, Johannis Wyntoniensis, & Willielmi Norwycensis, Episcoporum, Johannis de Britannia, Comitis Richemundiæ, Johannis de Hanoniâ, & Hugonis de Audele, Consanguineorum nostrorum carissimorum, Nunciorum nostrorum, ad tractandum cum Serenissimo Principe, Domino nostro, & Avunculo carissimo, Domino Karolo, Franciæ & Navarræ Rege, de finali Pace ineundâ, super Dissensionibus, Discordiis, Contentionibus, Quæstionibus, & Querelis, inter ipsum, & Dominum E. nuper Regem Angliæ, Patrem nostrum, in Ducatu Aquitaniæ, & alibi, motis, ad partes Franciæ per Nos destinatorum, plenam fiduciam optinentes; tractandi, de patientiâ præfato Regi Franciæ, in Castris, Villis, Terris, seu Tenementis, in manu nostrâ, in partibus transmarinis existentibus, præstandâ: & in eventu, quo tractatum & concordatum fuerit de Patientiâ hujusmodi præstandâ, ad patientiam illam, sub modis & conditionibus, quibus tractatum & concordatum fuerit, nomine nostro, præstandam: & ad omnia & singula, quæ ad præstationem Patientiæ prædictæ necessaria fuerint & oportuna, facienda, exequenda, & complenda, præfatis Episcopis, Comiti, Johanni, & Hugoni, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum, plenam tenore præsentium potestatem concedimus, & mandatum speciale:

A. D. 1327.

Ratum & firmum habentes & habituri id, quod per prædictos Nuncios nostros, Quatuor, Tres, vel Duos eorum, nomine nostro, factum fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo secundo die Februarii, Anno Domini M.CCC.XX.VI. Regni verò nostri primo.

ET mandatum est omnibus & singulis, Senescallis, Constabulariis, Majoribus, Juratis, Custodibus Villarum, Castrorum, & aliorum locorum in Terra dicti Regis, in prædictis partibus transmarinis, ac Fidelibus & Subditis suis ibidem, quòd omnibus & singulis, quæ per præfatos Nuncios Regis, Quatuor, Tres, aut Duos eorum, in præmissis tractata, ordinata, & concordata fuerint, de quibus per Litteras Patentes illorum Nunciorum Regis, Quatuor, Trium, aut Duorum eorum, eis constiterit, sicut mandatis

A.D. 1327. Edw. 3. mandatis Regis, obediant, pareant, & intendant; & quod hoc nullo modo omittant.

In cujus &c.

Dat. ut supra.

Et fuit ista Littera Patens.

A.D. 1327. Edw. 3. Eodem modo mandatum est Senescallo Vasconiæ, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit.

Dat. ut supra.

Et fuit ista Littera Patens.

Ad tractandum super Amicitia & Alligantiis cum Rege præfato.

A.D. 1327. An. 1. E. 3. Pat. 1. E. 3. p. 1. m. 30. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Noveritis quòd nos ordinamus, facimus & constituimus, per præsentes, Venerabiles in Christo Patres, Dominum Johannem, Dei gratiâ, Wintoniensem, & Willielmum Norwicensem, Episcopos: ac, dilectos & fideles nostros, Johannem Comitem Richemundiæ, Johannem de Henaud, & Hugonem d'Audeleye, quatuor, seu tres eorumdem (dum tamen unus illorum sit de Episcopis antedictis) nostros veros & legitimos Procuratores & Nuncios speciales, ad tractandum pro nobis, & nomine nostro, cum Excellentissimo Principe, Domino Karolo, Dei gratiâ, Rege Franciæ & Navarræ Illustri, Avunculo nostro carissimo, & quibuscumque deputandis ab eo, super quacumque licitâ alligatione, confœderatione, & amicitiâ speciali, inter ipsum & nos faciendis, & innovatione, seu renovatione, & observatione ipsarum, inter, Excellentissimos Principes, Franciæ & Angliæ Reges Illustres, aliàs factarum: & ad consentiendum eisdem; & ad jurandum in animam nostram, quod ipsas alligationes, confœderationes, & amicitias, ut præmittitur, faciendas & concordandas, innovandas & renovandas, fideliter observabimus, & faciemus, quantum ad nos pertinet, seu poterit pertinere, fideliter observari: & etiam ad vallanda & firmanda præmissa, si opus fuerit, quâcumque aliâ firmitate: & ad omnia alia & singula facienda: exercenda & expedienda, quæ in præmissis, & circa præmissa fuerint oportuna; etiam si mandatum exigant speciale; ratum, firmum & gratum habituri quicquid, per dictos Procuratores & Nuncios nostros, seu, ut præmittitur, quatuor, aut tres eorum, actum, procuratum, seu gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum. A.D. 1327.

In quorum omnium Testimonium has Litteras nostras fieri fecimus Patentes.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo secundo die Februarii, Anno &c. ut supra.

De pardonatioue Debitorum pro Cardinalibus Beneficiatis.

A.D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 1. m. 8. REX Thesaurario & Baronibus suis de Scaccario, Salutem.

Considerantes affectionem specialem, quam, Venerabiles Patres, Romanæ Ecclesiæ Cardinales, in Regno nostro Beneficiati, ad Coronam Angliæ hactenus habuerunt, & bonum locum, quem nostris Antecessoribus, ante hæc tempora, tenuerunt, & nobis, & Hæredibus nostris, tenere poterunt in futuro,

Pardonavimus eisdem Cardinalibus omnimoda Debita, quæ nobis debentur de Beneficiis suis, ratione Decimarum & Auxiliorum, per Dominum Summum Pontificem, & ejus Prædecessores, Clero Regni nostri impositarum, & Nobis, seu Antecessoribus nostris, per Prælatos & Clerum dicti Regni nostri, concessarum, & quæ ab eis, per Summonitionem Scaccarii nostri, ad opus nostrum, exiguntur; A.D. 1327.

Et ideò vobis mandamus quòd prædictos Cardinales de omnibus hujusmodi debitis, ipsos ratione Beneficiorum suorum prædictorum contingentibus, quæ ab eis, per Summonitionem Scaccarii prædicti, exiguntur, ad idem Scaccarium exonerari, & quietos esse faciatis; & Districtionem, si quam eis ea occasione fieri feceritis, sine dilatione relaxari faciatis eisdem.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo tertio die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De

A. D. 1327. Edv. 3. A. D. 1327. Edv. 3.

De Comite Richemundiæ ad Franciam destinato.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 1. m. 5. dor.

REX, dilecto Consanguineo & Fideli suo, Johanni de Britanniâ, Comiti Richemundiæ, Salutem.

Cùm, pro Dissensionibus, inter Regna Franciæ & Angliæ motis, Domino concedente, sedandis, solempnes Nuncios nostros ad præsentiam Regis Franciæ ordinaverimus destinare; inter quos Nuncios vos ad hoc duximus nominandum:

Vobis mandamus quòd, omnibus aliis prætermissis, versus partes Franciæ vos transfretatis, ad tractandum, cum dictis Nunciis nostris, super negotiis antedictis;

Injungentes, ex parte nostrâ, illis, quos nuper vobiscum, dùm eramus Dux Ducatûs Aquitaniæ, antequam Regni nostri Gubernacula suscepimus, assignavimus ad liberandum hominibus de dicto Ducatu, Terras & Tenementa sua, in manu nostra existentia, quòd ipsi vobiscum ad dictas partes Franciæ accedant, Consilium suum, super negotiis, dictum Ducatum tangentibus, impensuri.

Et quòd hoc nullatenus omittant.

Teste Rege apud Westmonasterinm vicesimo quarto die Februarii.

Per Concilium.

De Decem Doliis Vini, prius Mariæ, Sorori Regis, concessis, eidem nunc, Amitæ Regis, confirmatis.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 1. m. 16.

REX, dilecto sibi, Benedicto de Fulsham, Pincernæ nostro, Salutem.

Cùm Dominus E. nuper Rex Angliæ, Pater noster, Decimo die Aprilis, Anno Regni sui Decimo, in partem solutionis illarum centum Marcarum, quas Mariæ, Sanctimoniali de Aumbresburi, Sorori suæ, concesserat in subventionem Sustentationis suæ, concesserit ei Decem Dolia Vini, percipienda singulis Annis per manus Pincernæ sui, qui pro tempore foret, vel ejus Locum tenentis, in Villâ nostrâ Suthamptoniæ, de rectâ Prisâ suâ, in Portu ejusdem Villæ (videlicet, quodlibet Dolium in valorem Quadraginta Solidorum) ad totam vitam ipsius Sororis suæ, prout in Litteris ipsius Patris nostri Patentibus, ei indè confectis, pleniùs continetur:

Nos, Concessionem ipsius Patris nostri supradictam acceptantes, vobis mandamus quòd eidem Mariæ id, quod ei a retro est de dictis Decem Doliis Vini annuis, de tempore quo Pincerna dicti Patris nostri & noster fuistis, & etiam eadem Decem Dolia Vini ex nunc, singulis Annis, quamdin Pincerna noster fueritis, habere faciatis; & nos vobis indè, in compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quinto die Februarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Ad Papam, pro Canonizatione Thomæ nuper Comitis Lancastriæ.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Rom. 1. E. 3. m. 4.

SAnctissimo in Christo Patri, Domino Johanni, Divinâ Providentiâ, Sacrosanctæ Romanæ, ac Universalis Ecclesiæ, Summo Pontifici, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, devota Pedum oscula beatorum.

Cùm, ad extollenda, condignis laudibus, Sanctorum merita, & veneratione celebri recolenda, cunctis fidelibus sit eo ferventiùs insistendum, quo per ipsorum Suffragia, placato Summo Judice, peccatorum Remissio faciliùs impetratur; ex hac piâ Meditatione, non autem ex Sanguinis, vel Carnalitatis affectu, Apostolicæ Celsitudini (cui hujusmodi judicandi potestas est divinitùs attributa) publicam humiliter præsentamus lætitiam; ac effusam in Ecclesiâ Dei divini muneris largitatem.

Ecce! Dominns Deus noster, qui in Sanctis suis semper est mirabiliter gloriosus,

A. D. 1327. Edw. 3. riosus, Sidus novum, miti luminis splendore conspicuum, producensque cœlitùs multiplicis pacis Radios salutares, felicis, videlicet, recordationis, Dominum Thomam, quondam Comitem Lancastriæ, nostrumque Consanguineum cariffimum, in Anglia suscitavit;

Qui, dùm Rebus agebat humanis, honestus extitit, Affabilis, & Benignus, Justus, Providus, & Fidelis, piè compatiens, & misericorditer intelligens super Pauperes & Afflictos, ac Divini nominis amore Succensus, & in folliditate fidei Confirmatus, quadam floruit prærogativâ Constantiæ singularis.

Nam Statutis & Ordinationibus Regni Angliæ, secundum Deum, pro utilitate Rei Publicæ, & defensione libertatis Ecclesiæ, digesto Regni Consilio, rationabiliter promulgatis, juratus corporaliter & astrictus, promissam Deo Fidem inviolabiliter tenuit, & insurgentes ex adverso, Regis & Regni perfidos Seductores, zelo Justitiæ corripuit magnanimiter & contrivit.

Propter quod, ut in Mari magno, Ventis & Procellis, Minis & Indignationibus, expositus, Oblocutionibus & Mendaciis attritus, & plerumque fictis allectus blanditiis, nec cessit Adversitatibus, nec peccatorum oleo mulcebatur; set, tanquam Rota, regens & dirigens indirecta, inceptum suæ Navigationis continuabit incessim, confidens semper de Superioris Gubernatoris auxilio; & demùm, post plurima, atque longa, quæ sic, in puritate spiritûs, & Spe Cœlestis retributionis, peregit, Certamina, Justus ab Injustis, Capitalem devotè subiit Sententiam, & sic in Domino fæliciter obdormivit.

Qui jam, velut Fluvius, de loco voluptatis, ad irrigandum egrediens Paradisum, in partes divisus, terram Angliæ, Sancti sui Sanguinis effusione rubricatam, Rore Cœlesti temperat salubriter & fœcundat; dùm, ad Piam ejus Invocationem, tot gloriosa, supra naturam, divinitùs fiunt Miracula, & infinita salutis Remedia, favente Deo, per ipsius Preces & Merita conceduntur. A. D. 1327. Edw. 3.

Super quo Fama celebris, consecendens, ex manifestis Judiciis, laudabiliter in excelsum, Devotionem populorum, ad Ipsius Tumulum, in non modicâ multitudine, confluentium, in Domino confortat plurimùm & accendit.

Nè igitur tanta Lucerna diutiùs lateat sub Modio, set, super Candelabrum posita, Lucem præbeat ampliorem, Sanctitatem vestram (cui tantum Negotium credimus divinitùs reservatum) humiliùs, quo possumus, exoramus quatenùs famam, tàm publicam (quam vos verisimiliter latere non credimus) ex hiis nostris Scripturis, si placuerit, assumentes, &, ad inquitendum primo canonicè de veritate præmissorum, aliquibus viris idoneis auctoritatem impendentes Apostolicæ potestatis, circa ipsum, probatis quæ sufficere poterint in hac parte ad Dei honorem, & decorem Ecclesiæ, exequi dignemini quod vestra decreverit Sanctitas oportunum.

Dignè namque venerari debet ab hominibus, quem propter tanta decoravit gloria Sanctitatis.

Pro cujus quidem prosecutione Negotii, dilectos nostros, Magistrum Walterum de Burle, Sacræ Paginæ Professorem, Dominum Willielmum Trussel, Militem, ac Magistrum Johannem de Thoresby, Clericum, vestræ Beatitudini recomendamus, & mittimus ad expeditionem congruam præmissorum.

Æternitas illa, a quâ fluunt tempora & momenta, vobis multiplicet successus prosperos & longævos.

Dat. London. ultimo die Mensis Februarii.

Pro Buticulariis Hiberniæ, de Feodo consueto.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 1. m. 1.

REX Justiciario & Cancellario suis Hiberniæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, vel eorum loca tenentibus, Salutem.

Monstravit nobis, dilectus & fidelis noster, Jacobus le Botiller de Hiberniâ, Filius & Hæres Edmundi le Botiller de Hiberniâ, defuncti, qui de Domino E. nuper Rege Angliæ, Patre nostro, tenuit in Capite, per Petitionem suam, coram nobis & Concilio nostro exhibitam,

Quòd, cùm Prisa Vinorum in Hiberniâ (undè Cognomen suum gerit, & Ipse, & Antecessores sui, de tempore, quo non extat memoria, gerebant) ad ipsum Jacobum pertineat; videlicet, de qualibet Navi, Vinis venalibus carcatâ, infra Terram prædictam, ad Civitates Dublin, Drothda, Waterford, Cork & Lymerik venients, unum Dolium Vini ante Malum, & unum aliud retro, pro Quadraginta Solidis, Mercatoribus, quorum Vina illa fuerint, solvendis: A. D. 1327.

A.D. 1327. Edw. 3. De quâ quidem Prisâ Antecessores sui prædicti semper hactenus, a tempore prædicto, in Dominico suo, ut de Feodo, obierunt seisiti.

Et licet Dominus E. nuper Rex Angliæ, Pater noster, nuper cepisset Homagium ipsius Jacobi de omnibus Terris & Tenementis, quæ præfatus Edmundus, Pater suus, tenuit de ipso Patre nostro in Capite, die quo obiit: eaque sibi, per Breve suum, Justiciario Hiberniæ, qui tunc fuit, directum, mandâsset liberari;

Idem tamen Justiciarius Prisam de Vinis prædictis (pro eo quod in Brevi prædicto de Prisa hujusmodi non fit expressa mentio, set tantum de Terris & Tenementis) eidem Jacobo liberare hactenus distulit in ipsius Jacobi grave dampnum, & exhæredationis periculum manifestum;

Super quo nobis supplicavit sibi, per nos, Remedium adhiberi;

Nos, volentes in hac parte fieri quod est Justum, vobis mandamus quòd,

Inspectis Inquisitionibus, de Terris & Tenementis, quæ fuerunt præfati Edmundi in Hibernia, die quo obiit, post mortem ejusdem Edmundi, de mandato dicti Patris nostri factis, & in Cancellariâ suâ Hiberniæ retornatis,

Si vobis constare poterit quod Prisa, de Vinis prædictis, inter Terras & Tenementa, in dicta Inquisitione contenta, extendebatur, & in Manum dicti Patris nostri capta fuit, tunc eidem Jacobo Prisam illam liberari faciatis: A.D. 1327. Edw. 3.

Et, si dicta Prisa inter Terras & Tenementa illa non extendebatur, nec in manum ipsius Patris nostri, per mortem dicti Edmundi, Patris sui, capta non fuit, tunc, vocatis coram vobis qui fuerint vocandi, & habitâ informatione per Inquisitionem, vel alio modo, utrum præfatus Edmundus, Pater ipsius Jacobi, fuit Seisitus in Dominico suo, ut de Feodo, de Prisâ prædictâ, die quo obiit, & eadem Prisa, occasione mortis ejusdem, capta fuit in manum ipsius Patris nostri,

Tunc eidem Jacobo de eâdem Prisâ plenam Seisinam habere faciatis; salvo semper Jure nostro, & alterius cujuscumque.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Martii.

Per Petitionem de Concilio.

Pro Raymundo Cardinali.

A.D. 1327. An. 1. E. 3. Pat. 1. E. 3. p. 1. m. 20. Venerabilis Pater, Reymundus de Farges, Sanctæ Mariæ Novæ Diaconus Cardinalis, Decanus Ecclesiæ Beatæ Mariæ Sarum, Archidiaconus Leycestriæ, & Persona Ecclesiæ de Leck, qui in Romanâ Curiâ moratur, habet Litteras Regis de Attornato in Anglia, sub Nominibus Magistri Johannis de Pinibus, Archidiaconi Vasatensis, & Johannis de Tarenta, Canonici Ecclesiæ Beati Petri de Leghtredebury, sub alternatione, usque ad vicesimum nonum diem Julii proximò futurum duraturas. A.D. 1327.

Teste Rege apud Westmonasterium tertio die Martii.

De Potestate data, ad tractandum cum Roberto de Brus.

A.D. 1327. An. 1. E. 3. Pat. 1. E. 3. p. 1. m. 19. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate probatâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Abbatis de Ryvall, & Ivonis de Aldeburgh, confidentes,

Ad concordandum cum Roberto de Brus, & deputandis ab eo, de certis die & loco, ad quos solempnes Nuncii, tàm pro Nobis, quàm pro præfato Roberto conveniri possint, ad tractandum super finali Pace, inter Nos, & præfatum Robertum, de Guerris & Discordiis, hinc inde motis, & super hiis, quæ ad hujusmodi Pacem firmandum pertinere poterunt, A.D. 1327.

Plenam, eisdem, Abbati & Ivoni, tenore præsentium, committimus Potestatem;

Promittentes Nos Ratum & Firmum habituros ea, quæ per præfatos, Abbatem & Ivonem, Tractata & Concordata fuerint in præmissis.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium quarto die Martii.

Per ipsum Regem & Concilium.

De

A. D. 1327. Edw. 3. A. D. 1327. Edw. 3.

De Potestate jurandi in animam Regis super Treuga cum Roberto de Brus confirmanda.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Ibid.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Nos, Treugam, inter Dominum E. nuper Regem Angliæ, Patrem nostrum, pro Se & Subditis suis ex parte unâ, & Robertum de Brus, & Adhærentes suos de Scotiâ, ex parte alterâ, nuper initam, usque ad certum tempus duraturam, per Litteras nostras Patentes acceptaverimus & approbaverimus,

De fidelitate, dilecti nobis in Christo, Abbatis de Ryvall, &, dilecti & fidelis nostri, Ivonis de Aldeburgh, confidentes, A. D. 1327.

Dedimus eis, & eorum alteri, Potestatem in Animam nostram jurandi, de Treugâ illâ, in omnibus suis Articulis, in hiis quæ ad Nos pertinent, firmandâ & observandâ.

In cujus &c.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & Concilium.

Super Custubus Equorum de Hanonia.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Liberat. 1. E. 3. m. 12.

REX Thesaurario & Camerariis suis, Salutem.

Liberate de Thesauro nostro, dilecto nobis, Adæ de Bridelyngton, Viginti Libras, pro Custubus Equorum Hominum de Hanoniâ, qui nuper, in Comitivâ Isabellæ Reginæ Angliæ, Matris nostræ carissimæ, & nostrâ, in Angliam venerunt, & qui appreciati in Garderoba nostra, liberati fuerunt pro tempore, quo Equi prædicti in Custodia dicti Adæ extiterunt. A. D. 1327.

Teste Rege apud Westmonasterium quinto die Martii.

Per breve de Privato Sigillo.

De Treuga Tredecennali, prius Scotis concessa, per nunc Regem Acceptata & Approbata.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Pat. 1. E. 3. p. 1. m. 19.

LE Roi a touz &c. Salutz.

Sachez qne nous avoms regarde les lettres Edward, n'adgaires Roi d'Engleterre, nostre treschier Piere, d'une Trewe, n'adgaires prise entre nostre dit Piere, pur lui, & ses Subinis, d'une part, & Robert de Brus, & ses aherdantz, de Scoce, d'autre part, en les paroles que s'ensuent.

Edward, par la grace de Dieu, *&c.*

prout in Tomo 3. p. 1022. usque hæc verba; viz. A. D. 1327.

Nous la dite trewe en chescun point agreoms & approvoms, & les dites lettres nostre dit Piere accepoms & confermoms, par cestes noz lettres patentes.

En tesmoignance &c.

Don. a Westmonster le sisme jour de Marcz.

De non Molestando, occasione Judicii super Comitem Lancastriæ redditi.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Pat. 1. E. 3. p. 1. m. 22.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, Domina Isabella, Regina Angliæ, Mater nostra carissima, & Nos, antequam Regni nostri Gubernacula suscepimus, Indignationem versus, dilectum & fidelem nostrum, Robertum de Malberthorp, occasione Judicii, super Thomam nuper Comitem Lancastriæ, per ipsum redditi, conceperamus: & jam per Testimonium Prælatorum, Comitum, Baronum, & aliorum Fidedignorum acceperimus, quòd præfatus Robertus, Judicium prædictum, per Præceptum Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, cui resiste- A. D. 1327.

re

A. D. 1327. Edw. 3. re non audebat, & pro periculo corporis sui evitando, reddidit;

Nos, ad hujusmodi Testimonium considerationem habentes,

De assensu eorumdem Prælatorum, Comitum, Baronum & aliorum, in præsenti Parliamento nostro existentium,

Pardonavimus præfato Roberto, quantum in nobis est, Transgressionem quam fecit occasione redditionis Judicii supradicti, & ipsum ad Benivolentiam & Pacem nostram duximus admittendum; nolentes quòd prædictus Robertus, occasione præmissorum, in Persona sua, Terris, Tenementis, Bonis aut Catallis suis, per Nos, vel Ministros nostros, seu alios quoscumque, futuris temporibus occasionetur, molestetur in aliquo, seu gravetur.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium octavo die Martii.

Pro Canonizatione Roberti de Winchelsey.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Rom. 1. E. 3. m. 4.

PAPÆ Rex &c.

Cœlestis Altitudo Consilii, Electorum Merita, tàm misericorditer, quàm justè, discernens, multitudinem Dulcedinis suæ absconditam multifarie depromens, disponit mirificè de Mercede.

Ecce! desiderantissime Pater, quòd, felicis memoriæ, R. nuper Cantuariensis Archiepiscopus, qui, super Fidei & Veritatis fundamento firmatus, Pressuras varias, Contumelias, & Injurias, pro ipsâ Veritate sustinuit, disponente veritate, quæ Deus est, variis Miraculorum jam fulget insigniis, ut vitæ ipsius veritatem Virtutum & Operum veritas manifestet.

Hæc equidem attestatur ipsius in Carne conversatio, in Curiâ Sanctitatis nota, hæc probat Languidis Innumeris Sanitas restituta, hæc referimus, & deferunt in vestræ Sanctitatis notitiam Prælati & Proceres Regni nostri:

Supplicantes humiliter & devotè, quatinùs ut Lapidem, tàm pretiosum, ab Hominibus reprobatum, a Deo autem Electum, & vestris jam temporibus, piâ Dei miseratione, revelatum, ascribere dignetur Beatitudo vestra Cathalogo Sanctorum venerando.

Conservet &c.

Dat. apud Westmonasterium octavo die Martii.

Pro Archiepiscopo Eborum, de Carta Regis Athelstani; & de Prisis Vinorum restituendis.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 1. m. 11.

REX, dilecto sibi, Benedicto de Fulham, Pincernæ suo, vel ejus Locum tenenti, in Portu de Hull, Salutem.

Cùm nuper, ad Prosecutionem, Venerabilis Patris, W. Archiepiscopi Eborum, Angliæ Primatis, nobis suggerentis Athelstanum, quondam Regem Angliæ, Progenitorem nostrum, per Cartam suam, concessisse tunc Archiepiscopo Eborum, & Successoribus suis ibidem, omnes Libertates in Aquâ de Hull, QUAS COR COGITARE POSSET, SIVE OCULUS VIDERE:

Posteàque Dominum H. quondam Regem Angliæ, Proavum nostrum, per Cartam suam, pro Se, & Hæredibus suis, concessisse Waltero Giffard, tunc Archiepiscopo loci prædicti, quòd Ipse, & Successores sui haberent, & tenerent Portum suum, & Prisas suas ibidem, tàm videlicet de Vinis, quàm de aliis Mercandisis, ibidem venientibus, sicut Walterus de Grey, & alii Prædecessores ipsius Walteri Giffard, Portum illum & Prisas illas liberiùs & quietiùs habuerunt:

Quódque, a tempore Concessionis illius, Prædecessores ipsius Archiepiscopi, usque ad tempus Concessionis dicti Proavi nostri, Prisas suas Vinorum, in eâdem Aquâ de Hull, eodem modo, quo Dominus E. nuper Rex Angliæ, Pater noster, & Progenitores sui, Reges Angliæ, hujusmodi Prisas, alibi in Regno nostro, fecerunt & habuerunt:

Et extunc, usque ad tempus, quo Matheus Golombers, nuper Pincerna Domini E. quondam Regis Angliæ, Avi nostri, tunc Archiepiscopum loci prædicti inde impedivit, facere & habere consueverunt:

Et quòd idem nunc Archiepiscopus, & alii Prædecessores sui, prætextu impedimenti illius, a tempore ejusdem, de hujusmodi Prisis, in eâdem Aquâ faciendis

dis

A. D. 1327. Edw. 2. dis & habendis, per Pincernas dicti Patris nostri, pluries impediti fuerunt:

Et præfatus Pater noster, super præmissis volens certiorari, assignâsset, dilectos & fideles nostros, Henricum le Scrop, Willielmum de Herle, Johannem de Denum, & Adam de Hoperton, tres, vel duos eorum, ad inquirendum, per Sacramentum Proborum & Legalium Hominum de Comitatu Eborum, per quos rei veritas meliùs sciri posset, super præmissis, & aliis circumstantiis, præmissa contingentibus, pleniùs veritatem;

Et per Inquisitionem, indè, de mandato dicti Patris nostri, coram præfatis, Henrico & Adam, in præsentiâ Galfridi, Filii Hugonis, tunc Ballivi Villæ de Hull, ad hoc præmoniti, factam, & in Cancellariâ ejusdem Patris nostri retornatam (quam coram nobis & Concilio nostro venire fecimus) est compertum quòd Walterus de Grey, quondam Archiepiscopus Eborum, & Prædecessores sui, Archiepiscopi loci prædicti, a tempore quo non extat memoria, ut de Jure Ecclesiæ suæ Eborum, Portum suum, & Prisas suas de Vinis, in aquâ de Hull venientibus;

Videlicet, percipiendo de qualibet Navi, deferente ultra Viginti Dolia Vinorum, ad vendendum in Aquâ prædictâ, Duo Dolia Vini (Unum, videlicet, Dolium ante Mastum, & aliud retro Mastum) solvendo pro quolibet Dolio, sic Priso, Viginti Solidos,

Tenuerunt & habuerunt usque ad Annum Domini H. Regis, Proavi nostri, Quinquagesimum Primum:

Quo Anno idem Dominus H. Rex concessit Waltero Giffard, tunc Archiepiscopo loci prædicti, quòd Ipse, & Successores sui imperpetuum, haberent, & tenerent dictum Portum suum, & Prisas suas in eâdem Aquâ de Hull, tàm de Vinis, quàm de aliis Mercandisis, ibidem venientibus, sicut prædictus Walterus de Grey, & alii Prædecessores ipsius Walteri Giffard, Portum illum, & Prisas illas, liberiùs & quietiùs habuerunt:

Quódque prædictus Walterus Giffard, & Successores sui, Archiepiscopi ejusdem loci, a tempore Concessionis prædictæ, Portum illum, & hujusmodi Prisas Vinorum, pacificè habuerunt, & tenuerunt, sicut dictus Walterus de Grey, & Prædecessores sui, hujusmodi Prisas Vinorum habuerunt, usque ad Annum Regni Domini Regis E. Avi nostri, Undecimum:

Quo Anno quidam Matheus Columbers, tunc Pincerna prædicti Avi nostri, propter Rancorem, erga Willielmum Wykkewane, tunc Archiepiscopum loci prædicti, conceptum, Prisas hujusmodi Vinorum, in Aquâ prædictâ, in manum dicti Avi nostri cepit, &, de Injuriâ suâ propriâ, prædictum Archiepiscopum de hujusmodi Prisis percipiendis impedivit: A. D. 1327. Edw. 3.

Prætextu cujus impedimenti, idem Willielmus Wykkewane, Archiepiscopus, & Successores sui, a tempore ejusdem Impedimenti hucusque, de hujusmodi Prisis, in eâdem Aquâ faciendis & habendis, per Pincernas dictorum, Avi nostri & Patris nostri, qui pro tempore fuerint, impediti fuerunt, & sic per vos adhuc existunt:

Quódque prædictus Proavus noster, & præfatus Pater noster, Prisas illas in eâdem Aquâ, a tempore ejusdem Impedimenti, per ipsum Matheum sic appositi, hucusque habuerunt & tenuerunt;

Super quo præfatus nunc Archiepiscopus, per Petitionem suam, coram nobis & Concilio nostro exhibitam, nobis supplicavit ut ei Restitutionem facere velimus de Prisis supradictis.

Nos,

Ad Cartam & Inquisitionem prædictas considerationem habentes, ac pro eo quòd vos in instanti Parliamento nostro, coram nobis & dicto Concilio nostro personaliter constitutus, nichil dixistis in contrarium, nisi quòd invenistis Nos Seisitos; & Stephanus de Abyndon, ac Walterus Waldeshef, nuper Pincernæ dicti Patris nostri, quibus, per diversa Brevia dicti Patris nostri, ad informandum & certificandum Concilium suum super præmissis, mandatum fuit, nichil certificarunt quod in contrarium præmissorum existit, nisi quòd invenerunt Progenitores nostros inde Seisitos,

Et Thesaurarii & Barones nostri de Scaccario, Nos, & Concilium nostrum similiter, certificârunt, quòd non invenerunt quòd Progenitores nostri fuerunt Seisiti de hujusmodi Prisis, in Aquâ de Hull, ante Confectionem Cartæ ipsius H. supradicti,

Volentes eidem Archiepiscopo in præmissis fieri quod est justum, vobis mandamus quòd manum nostram de hujusmodi Prisis, in dicto Portu de Hull, amoveatis, & præfatum W. nunc Archiepiscopum, Prisas suas in eodem Portu, absque impedimento, habere

Aaaa permit-

A. D. 1327. Edw. 3. permittatis (Jure nostro in omnibus semper salvo) volumus enim vos indè erga nos exonerari.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Martii. A. D. 1327. Edw. 3.

Pro Episcopo Lincolniensi, de exonerando.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 1. m. 16.

REX Thesaurario & Baronibus suis de Scaccario, Salutem.

Monstravit nobis, Venerabilis Pater, H. Lincolniensis Episcopus, per Petitionem suam, coram Nobis & Concilio nostro exhibitam,

Quòd cùm Dominus E. nuper Rex Angliæ, Pater noster, voluntariè, & absque causâ rationabili, ad procurationem Hugonis le Despenser Junioris, Magistri Roberti de Baldok, & aliorum de Confœderatione suâ, Temporalia Episcopatûs prædicti capi fecisset in manum suam, & ea per Tres Annos in manu suâ sic detinuisset:

Ac ad diversa Beneficia, ad Collationem dicti Episcopi spectantia, ratione Temporalium, in manu suâ sic existentium, diversas Personas præsentâsset; dictumque Episcopum, pro eo quòd præsentatos hujusmodi ad dicta Beneficia non admisit, per diversa Brevia sua, in diversis Placeis suis, implacitari fecisset;

Quo prætexto idem Episcopus diversimodè Amerciatus fuit, & ad graves Exitus positus; quæ quidem Amercia-menta & Exitus jam ad opus nostrum, per Summonitionem dicti Scaccarii, exiguntur; A. D. 1327.

Et nobis supplicavit ut ipsum de hujusmodi Amerciamentis & Exitibus, ad dictum Scaccarium exonerari faciamus:

Nos, licet Exitus prædicti sint de jure, per continuationem forisfacti, nichilominus pro bono Servitio, quod præfatus Episcopus nobis impendit, volentes eidem Episcopo gratiam facere specialem, vobis mandamus quòd, scrutatis Rotulis Scaccarii prædicti, de hujusmodi Exitibus & Amerciamentis; habitatoque avisamento, si necesse fuerit, per Rotulos & Brevia Justiciariorum, coram quibus Exitus illi adjudicati fuerunt forisfacti, de hujusmodi Exitibus & Amerciamentis, ab eo occasione prædictâ exactis, ad dictum Scaccarium exonerari & quietum esse faciatis; & Districtionem, si quam ei eâ occasione fieri feceritis, sine dilatione, relaxari faciatis eidem.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Martii.

De Annuitate, pro Medico Regis.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Pat. 1. E. 3. p. 1. m. 14.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Terra & Tenementa, quæ Dominus E. nuper Rex Angliæ, Pater noster, per Litteras suas Patentes, dudùm concessit, dilecto Clerico & Medico nostro, Magistro Pontio de Controne, in auxilium Sustentationis suæ, ad prosecutionem quorumdam Hominum, per communem Assensum, in præsenti Parliamento nostro, extra manus suas capiantur,

Nos,

Pro bono Servitio, quod idem Pontius dicto Patri nostro, & Isabellæ Reginæ Angliæ, Matri nostræ carissimæ, hactenus impendit, & nobis indies impendere non desistit, volentes eidem Pontio Gratiam facere specialem,

Concessimus eidem Pontio, in auxilium Sustentationis suæ, Centum Libras, percipiendas singulis Annis de Firmâ Villæ nostræ Norhamptoniæ, quousque ei, de centum libratis Terræ, ad totam vitam suam habendis, duxerimus providendum. A. D. 1327.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

ET mandatum est Ballivis Villæ Regis prædictæ, quòd eidem Pontio dictas centum Libras, ex nunc, singulis Annis, ad eosdem Terminos, ad quos prædictam Firmam ad Scaccarium Regis reddunt, de Firma Villæ prædictæ solvant, quousque ei, de centum libratis Terræ, ad totam vitam suam habendis, Rex duxerit providendum; & Rex eis indè in Firmâ prædictâ, ad Scaccarium Regis, debitam allocationem habere faciet.

Teste ut supra.

Pro

A. D. 1327. Edw. 3.

Pro Johanne de Dalderby, de Canonizando.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Rom. 1. E. 3. m. 4.

PAPÆ Rex devota pedum oscula beatorum.

Quàm sit bonus Israel Deus, etsi cunta Creara insinuent, fulgens tamen in Electis, & hiis, qui recto sunt corde, gratiæ distributio, & ingens Præmiorum retributio, clariùs manifestant.

Ecce! Pater Sanctissime, quòd Electus Dei Pontifex, felicis memoriæ, Johannes de Dalderby, nuper Lincolniensis Episcopus, qui, a primævo Juventutis suæ flore, Purus, Innocens, Verax, Deum colens, extitit, & ab omni Opere pravo se abstinens, Artibus liberalibus imbutus, Doctrinæ gratiam cunctis volentibus distribuit habundanter:

Et, Sacræ Theologiæ Cathedram conscendens, ad Cancellarium tandem dictæ Lincolniensis Ecclesiæ assumptus, gratiam, quam ex nominis interpretatione suscepit, gratiâ profusus, in Actibus adimplevit; adeò ut furiosi ad sanam mentem, & alii, latratu, ut Canes, vice loquelæ, utentes, ad loquelam disertam, ipsius interventu, fuerant restituti.

Deinde, Populi acclamatione, & Fratrum Lincolniensis Ecclesiæ concordi Electione, Cathedram Episcopalem suscipiens, in omnium morum honestate amabilem se Deo exhibuit, & Hominibus justum, mansuetum, & pium se offerens, ab omnibus amabatur.

Undè, qui Scrutator est Cordium, & novit quæ sunt in Homine, gratiam, in tali Plasmate diffusam, etiam, Ipso defuncto, Indigentibus voluit elargiri, Cœcis Visum, Claudis Gressum & alia innumera Beneficia largiendo, & mira & inaudita operatur pro eo clementia salvatoris.

Meritò itaque devotis precibus duximus exorandum, ut tantæ puritatis & innocentiæ Speculum, inter Sanctos & Electos connumerari, & ascribi vestra Beatitudo præcipiat Catalogo Sanctorum venerando.

Dat. apud Westmonasterium undecimo die Martii.

Conservet &c.

Pro Rege Relaxatio Mariæ de Sancto Paulo.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 1. m. 11. d.

UNiversis, præsens Scriptum visuris, vel auditaris, Maria de Sancto Paulo, quæ fuit Uxor Adomari de Valentia, nuper Comitis Pembrochiæ, Salutem in Domino sempiternam.

Noveritis me remisisse & quietum clamâsse, Excellentissimo Principi, & Domino meo, Domino Edwardo, Illustri Regi Angliæ, totum Clamium, & omnimodas Actiones, & Jura, quæ habui, vel aliquo modo habere, seu clamare potui in Castris & Villis de Hertfordiâ, & de Haverfordiâ, cum Pertinentiis, & in Maneriis de Hogbham Ferers, Monemouth & Hodenak, cum Pertinentiis;

Ita quòd nec Ego, nec aliquis alius, meo nomine, quicquam Juris vel Clamii in Castris, Villis, & Maneriis prædictis, seu eorum Pertinentiis, aut aliquâ parte eorumdem, de cætero, quacumque occasione, vel causâ, exigere, vel vendicare potero quoquomodo.

In cujus rei Testimonium huic scripto Sigillum meum apposui.

Hiis Testibus,

Dominis, Johanne de Cromwell,
Waltero de Norwyco, &
Richardo de Monte Caniso, Militibus:
Johanne de Crosseby,
Willielmo de Stoke,
Et aliis.

Dat. London. tertiodecimo die Mensis Martii, Anno Domini 1326, Regni verò dicti Regis primo.

ET memorandum quòd prædicta Maria venit in Cancellariam Regis apud Westmonasterium, vicesimo nono die Martii, Anno prædicto, & recognovit Scriptum prædictum, & omnia contenta in eodem, in formâ prædictâ.

Super

A. D. 1327. Edw. 3. A. D. 1327. Edw. 3.

Super Balæna capta.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Vasc. 1. E. 3. m. 4.

REX Senescallo suo Vasconiæ, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, Salutem.

Ex parte, dilectorum nobis Vicecomitis Benangæarum, & ejus Uxoris, nobis est, graviter conquerendo, Monstratum quòd,

Cùm quædam Balæna ad Terram, juxta Mare, in Territorio ipsorum Conjugum projecta fuisset, & ad manus ipsorum Conjugum per eorum Gentes posita, prout de Jure, in Territorio illo, per ipsos Conjuges, & Prædecessores suos, ab Antiquo, optento & usitato, poni debuit,

Oliverus de Ingham, nuper Senescallus Ducatûs prædicti, Balænam prædictam Auctoritate suâ propriâ capi, ac quo volebat fecit asportari, in ipsorum Conjugum præjudicium, & exhæredationis periculum manifestum, A. D. 1327.

Super quo nobis est Supplicatum ut in hac parte Remedium apponi faciamus,

Nos, volentes indè fieri quod est justum, vobis mandamus quòd, auditâ ipsorum Conjugum Querelâ in præmissis, vocatisque illis, de Concilio nostro, quos duxeritis evocandos, & defensore nostro super negotio illo, ulteriùs fieri faciatis, quod de Jure, & secundum Foros & Consuetudines partium illarum, fuerit faciendum.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quarto die Martii.

Ad Papam, de Credentia.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Rom. 1. E. 3. m. 4.

PAPÆ Rex devota pedum oscula beatorum.

In Paternâ affluentiâ bonitatis mentis nostræ intuitus sublevantes, dùm Affectionis puritatem, quâ Dominum nostram Regiam, ipsumque Regnum nostrum, sub Regimine Domini Genitoris nostri, semper hactenus prosecuta est vestra Apostolica Sanctitudo, solerter attendimus, spei nobis certitudo tribuitur quòd & nobis, in Gubernatione dicti Regni, Sinum benignitatis aperiet, & in oportunitatibus Favoris & Gratiæ plenitudine prosequetur.

Ea propter, Pater Sanctissime, ad vestræ beatitudinis Apicem, Venerabilem Patrem, A. Herefordensem Episcopum, Nobilem Virum, Bartholomæum de Burgbasch, fidelem nostrum, &, dilectum Clericum nostrum, Magistrum Thomam de Astleye, Canonicum Herefordensem, quibus super negotiis, Nos & Statum Regni nostri tangentibus, deliberato Consilio exposuimus, & exponi fecimus vota nostra, duximus destinandos, A. D. 1327.

Votivis affectibus supplicantes, quatinùs eisdem, Episcopo, Bartholomæo, & Thomæ, & Duobus eorum (quorum præfatus Episcopus sit Unus) in hiis, quæ vobis dicent ex parte nostrâ super Negotiis antedictis, Fidem dignemini indubiam adhibere, & postulata, juxta speratam fiduciam, optato effectui mancipare.

Conservet &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo quarto die Martii.

De Credentia, ad Cardinales, & Nepotes Papæ.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Ibid.

REX, venerabili in Christo Patri, Domino G. Dei gratiâ, tituli Sancti Ciriaci in Termis, Presbitero Cardinali, amico suo carissimo, Edwardus &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Recolentes Affectionis puritatem, quam ad Dominum E. nuper Regem Angliæ, Genitorem nostrum, & Domum nostram Regiam, totis temporibus habuistis, fiduciam de vestrâ Benivolentiâ gerimus ampliorem, quòd & nobis, in Regni nostri negotiis, fiducialiter assistere, &, in directione & promotione eorumdem, velitis in oportunitatibus efficaciter opem ferre. A. D. 1327.

Cùm itaque, venerabili Patri, A. Herefordensi Episcopo, nobili viro, Bartholomæo de Burghash, fideli nostro, & Magistro Thomæ de Asteleye, Canonico Herefordensi, ad præsentiam Domini Summi Pontificis, ex parte nostrâ, specialiter destinatis, super negotiis, Nos, & Statum Regni nostri, tangentibus, deliberato consilio, exposuerimus, & exponi fecerimus vota nostra,

Amicitiam

A.D. 1326. Edw. 3. Amicitiam vestram requirimus & rogamus, quatinùs eisdem, Episcopo, Bartholomæo, & Thomæ, & Duobus eorum (quorum præfatus Episcopus sit unus) in hiis, quæ vobis dicent, ex parte nostrâ, super negotiis antedictis, Fidem dignemini indubiam adhibere, &, ut postulata, juxta speratam fiduciam, optatum effectum sortiantur, Opem & Operam apponere veliris, de consuetâ Benivolentiâ, efficaces. A.D. 1327. Edw. 3.

Dat. apud Westmonasterium, *ut supra*.

Consimiles literæ diriguntur subscriptis; videlicet,

Domino G. tituli Sanctorum Marcellini & Petri Presbitero Cardinali.
Domino B. Sanctæ Mariæ in Aquiro Diacono Cardinali.
Domino A. Sancti Eustachii Diacono Cardinali.
Domino N. Sancti Adriani Diacono Cardinali.
Domino L. Sanctæ Mariæ in Viâ latâ Diacono Cardinali.
Domino A. Sanctæ Mariæ in Porticu Diacono Cardinali.
Domino P. Sancti Angeli Diacono Cardinali.
Domino G. Sanctæ Luciæ in Cilice Diacono Cardinali.
Domino P. Episcopo Portuen. Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali.
Domino G. Episcopo Sabinen. Cardinali.
Archiepiscopo Vienen.
Petro de Viâ Militi Nepoti Domini Papæ.
Arnaldo de Doza Domini Papæ Germano.
Domino P. tituli Sanctæ Susannæ Presbitero Cardinali.
Domino J. Theodori Diacono Cardinali.
Vitali, Dei gratiâ, Episcopo Albanen. Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali.
Domino Reymundo de Farges, Dei gratiâ. Sanctæ Mariæ Novi Diacono Cardinali.
Domino P. Episcopo Penestrino Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Vicecancellario.
Domino P. Episcopo Tusculano.
Domino Jacobo Sancti Georgii ad Velum Aureum Diacono Cardinali.
Domino Reymundo Sanctæ Mariæ Novæ Diacono Cardinali.
Domino B. Sanctæ Agathæ Diacono Cardinali.
Domino Arnaldo de Tryan Domini Summi Pontificis Nepoti.
Domino Bernardo Stephano Archidiacono Fugiacen.
Domino Arnaldo de Ussâ, Vic. de Caramangh, Domini Summi Pontificis Nepoti.
Domino P. de Viâ, Domino de Villamur & de Calvineto, Domini Summi Pontificis Nepoti.

Teste ut supra.

Super Concordia cum Rege Franciæ reformanda.

A.D. 1327. An. 1. E. 3. Vasc. 1. E. 3. m. 6. dors.

REX, dilecto & fideli suo, Petro de Greyle, Vicecomiti Benangearum, Salutem.

Super eo, quod nobis ex parte vestrâ extitit supplicatum, ut Domino Regi Franciæ Illustri, Avunculo nostro, nostras Litteras supplicatorias transmittere curaremus, quatinùs ipse Terram vestram, quæ, occasione Guerræ, tempore Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, in Ducatu Aquitaniæ motæ, ad manus dicti Regis Franciæ posita fuerat, restituere, & Gentibus suis in eodem Ducatu præcipere, ne vos, præmissâ occasione, dampnificent, dignetur nostrorum rogaminum interventu: A.D. 1327.

Scire vos volumus, quòd jam solempnes Nuncios nostros ad ipsum Regem transmisimus pro Tractatu habendo, super reformatione Pacis & Concordiæ, inter ipsum Regem, & Nos, super Discordiis, hinc indè motis; &, quamcitò hujusmodi Concordia fuerit reformata, parati erimus ea pro vobis, penes dictum Dominum Regem, procurare, quæ vestris Honori convenire videbimus & Quieti.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo quinto die Martii.

De Prohibitione non observanda.

A.D. 1327. An. 1. E. 3. Pat. 1. E. 3. p. 1. m. 5.

REX omnibus ad quos &c. Salutem.

Supplicavit nobis, venerabilis Pater, Gaucelinus, tituli Sanctorum Marcellini & Petri Presbiteri Cardinalis, per petitionem suam, coram nobis & Concilio nostro exhibitam, ut, A.D. 1327.

Cùm diversi homines in Regno nostro

A. D. 1327. Edw. 3. ſtro ſibi in diverſis pecuniarum ſummis, pro decimis & fructibus beneficiorum ſuorum in Angliâ, per ipſos emptis, teneantur, & ei, ſeu Procuratoribus ſuis indè ſatisfacere malitioſè recuſent,

Et iidem homines, quamquam ſe ſpontaneè ſubmiſiſſent cohercioni juriſdictionis Eccleſiaſticæ, voluiſſentque quòd ad ſolutiones ſummarum illarum, ſi deficerent, terminis conſtitutis, per cenſuras Eccleſiaſticas, compelli poſſent,

Nichilominus prohibitiones regias deferunt judicibus Eccleſiaſticis,

Quarum prætextu iidem judices ipſos, ad ſolutiones illas faciendas, compellere non audent, ſicque idem Cardinalis de debitis ſuis defraudatur,

Velimus ejus indempnitati in hâc parte proſpicere gratioſè;

Nos,

Ad laudabilia obſequia, quæ idem Cardinalis Domino E. nuper Regi Angliæ, Patri noſtro, impendit, & Nobis, & toti Regno noſtro, indies impendere non deſiſtit, conſiderationem habentes, ac volentes ejus indempnitati hâc vice de gratiâ noſtrâ ſpeciali providere, A. D. 1327. Edw. 3.

Volumus & concedimus quòd præfatus Cardinalis, & Procuratores ſui prædicti, omnia debita, quæ prædicto Cardinali, pro decimis & fructibus beneficiorum ſuorum, in Angliâ, debentur, petere & exigere in foro Eccleſiaſtico, & quod judices Eccleſiaſtici eoſdem Debitores, ad ſolutiones debitorum illorum faciendas, per quaſcumque cenſuras Eccleſiæ, compellere poſſint, quacumque Prohibitione noſtrâ non obſtante.

In cujus &c. per biennium duraturas.

Teſte Rege apud Weſtmonaſterium viceſimo ſexto die Januarii.

Per ipſum Regem & Concilium.

De Sufferentia cum Flandrenſibus proroganda.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Clauſ. 1. E. 3. p. 1. m. 11. dor.

REX Vicecomitibus Londoniæ Salutem.

Cùm inter Dominum E. nuper Regem Angliæ, Patrem noſtrum, pro ſe, & Subditis ſuis, ex parte unâ, & Burgimagiſtros, Scabinos, & Conſules, ac Communitatem Villarum de Bruges, & Ipre, pro ſe, & aliis hominibus, & Mercatoribus de Flandriâ, ſibi adhærentibus, ex alterâ,

Super Diſcordiis & Diſſenſionibus, inter dictos Subditos ipſius Patris noſtri, & homines, & Mercatores de prædictâ Terrâ Flandriæ, nuper exortis,

Quædam Sufferentia, uſque ad certum tempus, nuper inita fuiſſet & firmata, ſub ſpe pacis & concordiæ reformandæ:

Quæ quidem Concordia, propter quædam impedimenta, medio tempore intervenientia, nondum eſt reformata:

Ac Nos, ad requiſitionem Burgimagiſtrorum, Scabinorum, & Conſulum, ac totius Communitatis Villarum prædictarum, Sufferentiam illam acceptaverimus, & eam, ſub ſpe hujuſmodi concordiæ reformandæ, uſque ad Feſtum Paſchæ proximò futurum, &, ab eodem Feſto, per duos annos, proximò ſequentes, plenariè completos, duximus prorogandum: A. D. 1327.

Vobis præcipimus, firmiter injungentes, quòd in Civitate prædictâ publicè proclamari, & ex parte noſtrâ firmiter inhiberi faciatis, ne quis, ſub gravi Foriſfacturâ noſtrâ, hominibus, aut mercatoribus de Flandriâ, per Terram, vel per Mare, dampnum, injuriam, ſeu moleſtiam, inferat quovis modo, durante Sufferentiâ prædictâ; ſet omnes & ſinguli, de Regno noſtro, ipſos homines & Mercatores, cum Bonis & Mercandiſis ſuis, infra Regnum noſtrum venientes, faciant, tàm per Terram, quàm per Aquam, favorabiliter pertractari.

Teſte Rege apud Weſtmonaſterium viceſimo nono die Martii.

Per ipſum Regem & Concilium.

Eodem modo mandatum eſt ſingulis Vicecomitibus per Angliam.

Ad Burgomagiſtros de Bruges, ſuper dicta Sufferentia.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Ibid.

REX, dilectis ſibi, Burgimagiſtris, Scabinis, Conſulibus, & toti Communitati Villæ de Bruges, Salutem.

Venientem ad Nos, cum literis veſtris Procuratoriis, dilectum nobis, Nicholaum de Lek, A. D. 1327.

Et nobis, ex parte veſtrâ, ſupplicantem ut Treugam, ſeu Sufferentiam,

Inter Dominum E. nuper Regem Angliæ,

A. D. 1327. Edw. 3. gliæ, Genitorem nostrum, pro se, & subditis suis, ex parte unâ, ac vos, & homines de Villâ de Ipre, vobisque adhærentes de Flandriâ, ex parte aliâ, super Discordiis hinc indè motis nuper initam,

Acceptare & prorogare curaremus,

Audivimus quàm benignè;

Dilectioni vestræ significantes quòd, ob desiderium, quod habemus, ut inter nostros Subditos & Vos plena reformetur Concordia, & mutua Communio habeatur, dictam Treugam, seu Sufferentiam, usque ad festum Paschæ proximò futurum, &c, ab eodem Festo, per Duos Annos, proximò sequentes, duximus prorogandam:

Et vobis, super hoc, literas nostras Patentes, per præfatum Procuratorem vestrum, transmittimus; ita quòd vos eandem Treugam, seu Sufferentiam, publicari & observari faciatis ex parte vestrâ, & literas vestras Patentes, de hujusmodi Treugâ, seu Sufferentiâ, Majori Civitatis nostræ Londoniæ, simul cum literis vestris, Testimonialibus de Proclamatione prædictâ, per vos factâ, transmittatis cum celeritate quâ poteritis:

Cui injunximus quòd, receptis hujusmodi Literis vestris, dictam Treugam, per Brevia nostra, quæ ei liberari fecimus, per totum Regnum nostrum publicari faciat & teneri. A. D. 1327. Edw. 3.

Cæterùm, ut cujuslibet Contentionis materia inter Subditos nostros, & Vos, ac cæteros de Flandriâ, auferatur, & Pacis & Amicitiæ fœdera reformentur, concordatum est, & concessum per Nos, & Concilium nostrum, ac Procuratorem vestrum prædictum, quòd in Festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futuro, super reformatione hujusmodi Concordiæ, Tractatus habeatur.

Placeat igitur vobis, ad dictum diem, certos Nuncios, cum sufficienti Potestate, ad Nos destinare, ut per ipsos, & deputandos à nobis, plena possit Concordia, adjuvante Domino, reformari, ad quod opem apponere intendimus oportunam.

Data &c.

Consimiles Literæ fiant Burgimagistris, Scabinis, Consulibus, & toti Communitati Villæ de Ipre.

Tractatus super Dissensionibus inter Reges Angliæ & Franciæ.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Pat. 1. E. 3. m. 4.

A Touz ceux, qi verront ou orront les presentes lettres, nous,

Pierres Evesque de Chartres,

Pierres Evesque de Auterre,

Phelippes Counte du Valoys, d'Amien, & du Mainne,

Gauchier de Chastillon, Conestable de France, Miles, Sire de Noiers,

Mahieu de Trye, Mareschal de France,

Johan Cherchemont, Chanceller de France,

Et Andreu de Florence,

Et Anen de Fournes,

Conseillers & Procureours, nostre treschere & tresredoutez Seignur, Charles, par la grace de Dieu, Roi de France & de Navarre,

Et nous,

Johan Evesqe de Wyncestre,

Et William Evesqe de Norwiz,

Johan de Henaud,

Et Hugh Dandeleye,

Messagiers & Procureurs de, nostre treschere & tresredoutez Seignur Edward, Roi d'Angleterre,

Fesoms savoir qui nous, Conseilliers, & Procureurs du dit Roi de France, en son noun, & pur li d'une part,

Et nous avant ditz Messages & Procureurs du dit Roi d'Angleterre, en son noun, & pur li, d'autre part, A. D. 1327.

Sus debatz, dissensions & descordez, meuz entre le dit Roi de France, & Monsieur Edward, n'adgaires Roi d'Angleterre, en la Duchee de Gyenne, & aillours, en Mier, & en Terre, & Roiaumes de France, & d'Engleterre, avoms acordez, pur bien de pais, en la fourme, qi s'ensuit;

Priemerement, qui la terre, sufprise sur le dit Roi de France, en la dite Duchee, puis, & contre la fourme de l'Acord, qui darreinement se fist entre le dit Roi de France, & le dit Roi d'Engleterre, qui fut, soit fanz delai restituee au dit Roi de France, ou as foens en son noun, a tenir solom la fourm du dit Acord; ainsi qui ce, qui le dit Roi de France, ou ses Gent, en son noun, ont occupee en la dite Duchee, puis, & contre la fourme du dit Acord, fanz delai soit restituee au dit Roi d'Engleterre, qi ore est, ou a son mandement.

Et avoms acordez, d'une part & d'autre, en noun de noz ditz Seignurs les Rois, qi nul homme, ne subgiet d'une part, ne d'autre, par cause de disso-

A. D. 1327. Edw. 3. dissobeissance, & rebellion, ou tresspas, fait, en entendant a l'une partie, ou a l'autrie, ne soir damagez, molestez, ne grevez, en persone, ne en biens; exceptes les persones southescriptes.

Et qui le dit Roi d'Engleterre, par cause de ceste restitution faire au dit Roi de France de terre, susprise sur li, en la fourme susdite, se nulle y soit, ne soit enchesonez ne chalangez en nule manere, come de chose faite contre le dit Acord; ne qui nul prejudice li avcigne en possession, ne en propriete de nulle terre, contre la fourme de celi Acord: & tout auxi du dit Roi de France.

ITEM, pur toutes manets de touz fraiz, & despens, damages, & toutes interes, qui le dit Roi de France, ou ses subgiez eient sustenuz, ou encoru pur la cause des moveementz avant ditz, nous, avant ditz Messages & Procureurs du dit Roi d'Engleterre & Duc de Gyenne (tout soit il s'an coupe des dites mesprises, si come nous meintenems) nientmeins, pur le grant desir, qui nous savoms qui il adde avoir la grace & bone voeillance du dir Roi de France, son Seignur & Uncle, & pur bon amour & dilection affermer, & nurrer entre les Roiaums, & les Subgietz d'une part & d'autre, & pur estancher les ditz maus, Acordoms, par auctorite & poair, qui nous avoms de nostre dit Seignur, & li obligeoms, en cinquante mille Marcs d'Esterlings, au dit Roi de Fraunce, a prendre a sa volente:

Issi qui, en cas q'il plarroit meuz a nostre dit Seignur le Roi d'Engleterre, soi mettre simplement des choses, contenues en cest Article, a la gracioufe volente du dit Roi de France, la dite obligacion, de cinqnante mille Marcs, soit nulle;

Sauve a chescun des subgetz, d'une partie & d'autre, q'il retourner puissent, & deient retourner a lour habitages, qui ont este occupez pur cause du dit Esmovement, en point, & en l'estat q'ils les trouveront;

Et auxi le dit Roi d'Engleterre, ou ses subgetz ne puissent riens demander au Roi d' France, ne a ses subgetz pur damages, couz, interez, & malefaizons, ensignes du dit esmovement.

Et nous toutz Procureurs, & Conseillers, & Messagers des ditz Rois, voloms, strioms, & acordoms, qui toutes Malefaizons soient, & de ja sont, remises & quites, d'une partie & d'autre, a toutz ceuz qui ont este coupables, eidant & consentant, en cause & pur cause du dit moevement; exceptes les A. D. 1327. Edw. 3. parsones desoutescriptz.

ITEM pur ceo qui

Monsieur Oliver de Ingham,

Monsieur Girard de Tastes, le Seignur de Caumont,

Monsieur Ameron du Fossat,

Monsieur Arnaud du Fort, qi fut Sire de Fesym,

Le Bourc de Fois, le Seignur de Lesin,

Bertran Caillon, le Senescalle des Laundes,

Raymond Bernard de Seinte Fey,

Alixandre de Caumont, qui fuit Sire de Tourneben,

Ont este en cause des ditz moevementz, & les ont meintenuz, par qoi ils ont encoru forfairure de corps & d'avoirs, solom ce qi le dit Roi de France meintient, nous, avant ditz Conseillers & Procureurs du dit Roi de France, pur la contemplacion de nostre treschere Dame, ma Dame la Roine d'Engleterre, sa seur, & du dit Roy d'Engleterre son Neveu, pur le dit Roi de France, & en noun de li, acordoms, relessoms, & pardonoms, du tout, as dites parsones poine de mort, & de Membres, pur choses, faites puis les ditz moevementz, juges a ore, en muant & chainant les dites poines corporeles en poine de bannisement du Roiaume de France, mes qil obeissent au BAN:

Et nous, Messages & Procurers du dit Roi d'Engleterre, acordoms, & promettoms qui nostre dit Seignur fera le dit BAN garder en toute la terre, q'il ad en Roiaume de France, & mettra a Execucion due, a son loial poair; & des chasteuz & forteresses, des parsones desus nomees, le dit nostre Seignur le Roi & Duc fera abatre, en signe de justice & dessobeissance, au mandement du dit Roi de France, & en presence de celi, qil vodra deputer, en la fourme & manere, qui le Roi de France comandera.

Et nous, ditz Counseillers & Procureurs du dit Roi de France, par auctorite & poair de li, & pur li, donoms, & delessoms au dit Roi de Engletere & Duc tout le droit, qui le dit Roi de France ad, ou poet avoir, par cause des dites forsaitures, en toutz biens des Persones desusdites, moebles & non moebles, esteantz en la Seignure le dit Duc; reserve au dit Roi de France le drot de finerivece.

Et nous toutz, avantditz Conseillers, Procureurs, & Messages, molenantz, Reverentz Pieres en Dieu, Guilliame Arcevesqe de Vienne, Johan de Granson

A. D. 1327. Edw. 3. son Arcediacne de Notingham en la eglise d'Everwyk, Messagiers & Ambassatours, a ce especiaument envoiez, de nostre Seint Piere le Pape, avoms treitez & acordez les choses susescriptes, en la fourme susescripte, se eles pleisent au dit Roi d'Engleterre:

Et, en cas qui le dit Roi d'Engleterre n'avera ses choses agrees, ratifies, & aprovees, & la ratification d'yceles notifiees au dit Roi de France, dedenz le Marrdy apers les l'Uittaves de Pasqe prechein a venir, par tout le jour, les dites Covenances, Quittances, & Remissions, solent nulles, & de nulle value, anxicome se eles ne eussent este trettees, ne parlees; le dit acord, qui darreinement se fist, entre le dit Roi de France, & le Roi d'Engleterre, qui fut, demorant en sa force, & en sa vertu.

Ensement nous, toutz Conseillers, Procureurs, & Messages des ditz Rois, en nonn de eux, acordoms, qui, en cas les dites choses pleisent au dit Roi d'Engleterre, & les conferme, qui le Roi de France les confermera; & de dites Confirmacions serront faites, d'une partie & d'autre, lettres bones & covenables; &, apres les dites Confirmacions, sera, & est bon Acord entre les ditz Rois, leur Roiaumes, & Duchee de Gyenne, & leur subjetz, & demorront en bone Pais; & ce serra publiez & notifiez, es ditz Roiaumes, & Duche, par l'auctorite des ditz Rois. A. D. 1327. Edw. 3.

En tesmoignance de la quele chose, nous avoms mys noz sealx en ces presentes lettres.

Don. a Paris le darrein jour de Marcz, l'an de grace M.CCC.XX.VI.

Pro Bernardo de Lebreto, de Consilio Regis, retento.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Vasc. 1. E. 3. m. 4.

REX, dilecto & fideli suo, Bernardo de Lebreto, Salutem.

Dùm nobis refertur quàm laudabiliter, fideliter, & utiliter, Dominus Amanenus, Pater vester, celebris memoriæ, Domino E. quondam Regi Angliæ & Duci Aquitaniæ, Avo nostro, deservivit,

Cujus prætextu idem Avus noster Patrem vestrum prædictum, Regiâ benivolentiâ, fuit, non immeritò, prosecutus,

Et qualitèr postmodùm idem Pater vester, per Æmulos suos, Domini Patris nostri carissimi honoris & commodi non Zelatores, a benivolentiâ dicti Patris nostri factus fuit Alienus,

De gratuitis Obsequiis dicti Patris vestri, & Affectione dicti Avi nostri recompensivâ, ut decuit, gratulamur; de hiis, quæ postea indebitè sint secuta, angustiis perforati:

Desiderantes igitur Progenitorum nostrorum laudabilibus obsequiis inhærere, & grata obsequia Prædecessorum & Subditorum nostrorum in Filios bene-meritos compensare, vos igitur, de vestræ Fidelitatis (apud Nos Famâ exuberantis serenâ) Industriâ confidentes, de nostro speciali Consilio & Familiaritate præsentibus retinemus, & Communioni Consiliariorum nostrorum ubilibet specialiter agregantes: A. D. 1327.

Affectuosè rogantes quatinùs fidelitatis & laudabilis obsequii Constantiam dicti Patris vestri, Avo nostro prædicto exhibitam, velitis Nobis, cum continuatione stabili, exhibere; nostrisque partium illarum Ministris sic, circa negotiorum nostrorum, Guerræ vel Pacis eventibus, Agibilia, vestris Consilio & Auxilio incessanter assistere, quòd vobis exinde teneamur ad grates & specialia munera gratiarum.

Promittimus vobis etenim, quòd, si, occasione Servitii, nobis per vos fideliter impensi, Dampnum incurreretis (quod absit) illud vobis gratiosè restaurabitur temporibus oportunis.

Eodem modo scribitur Gycardo de Lebreto Vicecomiti de Tartas.

De Summonitione Servitii, pro Expeditione Scotiæ.

Ad Magnates.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 1. m. 2. d.

REX, dilecto & fideli suo, Thomæ Comiti Norffolciæ, & Marescallo Angliæ, Avunculo suo carissimo, Salutem.

Licet nuper, per quosdam Fideles nostros, ad partes Marchiæ Scotiæ destinatos, & Robertum de Brus, & sibi adhærentes de Scotiâ, fuisset concordatum, quòd certi Nuncii, tàm ex parte nostrâ, quàm ex parte ipsius Roberti, ad certum locum, in dictâ Marchiâ, die Dominicâ proximo ante festum Ascen- A. D. 1327.

 sionis

A.D. 1327. Edw. 3. sionis Domini, proximò futurum, cum sufficienti Potestate, convenirent pro Tractatu habendo, super finali Pace, inter Nos & præfatum Robertum, de Guerris & Discordiis, hinc indè motis:

Quia tamen pro certo intelleximus, quòd præfatus Robertus totam Potestatem de Scotiâ, ad dictum diem, super Marchiam prædictam, jam congregari mandavit; & proponit, si ad voluntatem suam pacem à nobis habere non possit, Regnum nostrum Armatâ Potentiâ Repentino Aggressu hostiliter ingredi, ad Distructiones & Mala, quæ poterit, inibi, more solito, perpetrandum, non obstante Treugâ quæ inter Dominum E. nuper Regem Angliæ, Patrem nostrum, & ipsum Robertum (quæ adhuc durat) inita fuit & firmata:

Nos ipsius Roberti calliditati & malitiæ obviare, ac salvationi & defensioni dicti Regni nostri providere volentes, prout decet, de Consilio Prælatorum, Magnatum, & Procerum Regni nostri, ordinavimus, & esse proponimus, Domino concedente, apud Novum Castrum, super Tinam, die Lunæ proximo ante dictum festum Ascensionis Dominicæ, cum Exercitu nostro, & toto Servitio, nobis debito, ad ipsius Roberti, suorúmque Complicum & Fautorum, Audaciam (si forsan Regnum nostrum ingredi præsumpserint) cum Dei adjutorio, potenter & viriliter reprimendum, & ad proficiscendum ulteriùs, contra ipsos, pro recuperatione Jurium Coronæ nostræ, prout nobis & Concilio nostro tunc fore videbitur faciendum:

Et ideò vobis mandamus, in Fide & Homagio, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quòd, omnibus aliis prætermissis, sitis ad Nos, apud locum prædictum, dicto die Lunæ, cum Equis & Armis, & toto Servitio, quod nobis debetis, quanto potentiùs & decentiùs poteritis, Prompti & Parati ad proficiscendum nobiscum, & cum cæteris Proceribus & Magnatibus Regni nostri, contra dictos Inimicos nostros, in formâ prædictâ, ad ipsorum Proterviam (auxiliante Domino) conterendam:

Et hoc, sicut Nos, & honorem nostrum, ac vestrum, & salvationem Regni nostri diligitis, nullatenus omittatis.

Teste Rege apud Ramesey quinto die Aprilis.

Per ipsum Regem & Concilium.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Edmundo Comiti Kanc. Avunculo Regis.
Henrico de Lancastria Comiti Lancastriæ & Leycestriæ.
Johanni de Warenna Comiti Surr.
Roberto de Veer Comiti Oxon.
Johanni de Bohun Comiti Her. & Essex.
Roberto de Monte Alto.
Radulpho de Nevill.
Roberto de Morle.
Richardo de Grey.
Roberto de Fitz Payn.
Radulpho Basset de Drayton.
Radulpho de Camoys.
Thomæ Bardolf.
Johanni de Bello Campo de Somersete.
Thomæ de Furnivall seniori.
Willielmo le Blount.
Thomæ Domino de Berkeleye.
Galfrido de Say.
Petro de Monte Forti.
Roberto de Arderne.
Galfrido Wych.
Philippo Darcy.
Thomæ de Furnivall juniori.
Johanni Marmioun.
Henrico de Percy.
Johanni de Claveryng.
Antonio de Lucy.
Rogero de Mortuomari de Wyggemore.
Ebuloni Lestraunge.
Willielmo la Souche de Haryngworth.
Johanni de Crumbewell.
Henrico filio Hugonis.
Willielmo de Latimer.
Radulpho de Bulmere.
Roberto de Insula.
Thomæ Wake.
Johanni Pecche.
Johanni Mautravers juniori.
Thomæ de Pipe.
Johanni de Sutton.
Hugoni de Menill.
Thomæ le Blount.
Johannes de Buscy.
Johanni de Cherleton.
Henrico de Grey.
Willielmo de Eynecourt.
Simoni le Warde.
Johanni de Heveryngton.
Gilberto de Aton.
Willielmo de Ros de Hamelak.
Johanni Mautravers seniori.
Johanni de la Warre.
Johanni de Moune.
Rogero de Grey.
Willielmo de Kyme.
Hugoni Poynz.
Henrico de Monte Alto.
Philippo de Columbar.
Roberto de Watevill.

Adæ

A.D. 1327. Edv. 3.

Adæ de Swylynton.
Johanni de Moubrey.
Johanni de Ros.
Roberto de Perpount.
Hugoni de Courteney.
Willielmo de Bermyngeham.
Richardo Damori.
Roberto de Echingham.
Radulpho Basset de Weldon.
Philippo de Somervill.
Willielmo Filio Willielmi.
Rogero de Somervill.
Rogero Corbet de Caus.
Henrico de Cobbeham.
Fulconi Filio Warini.
Mauricio le Brune.
Ranulpho Dacre.
Johanni de Grey de Rotherfeld.
Willielmo de Monte Acuto.
Johanni de Handele.
Willielmo le Botiller de Wemme.
Hugoni de Andele.
Johanni de Sancto Johanne.
Alexandro de Frevill.
Nicholao d'Auncye.
Radulpho Baron de Stafford.

A.D. 1327. Edv. 3.

Ad Episcopos, Abbates, & Priores.

A.D. 1327. An. 1. E. 3. Ibid.

REX, Venerabili in Christo Patri, W. Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

Licet nuper, per quosdam Fideles nostros *&c. ut supra usque ibi,* Vobis mandamus in Fide & Dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & Concilium.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet

W. Archiepiscopo Eborum Angliæ Primati.
J. Cicestr. Episcopo,
H. Lincoln. Episcopo,
J. Karl. Episcopo,
L. Dunolm. Episcopo,
J. Elien. Episcopo,
W. Norwicen. Episcopo,
S. London. Episcopo,
R. Lich. & Coventr. Episcopo,
H. Roff. Episcopo.
J. Wynton. Episcopo,
A. Hereford. Episcopo,
R. Sarum Episcopo,
Th. Wygorn. Episcopo,
J. Bathon. & Wellen. Episcopo,
J. Landaven. Episcopo,
A. Assaven. Episcopo,
J. Exon. Episcopo,
D. Meneven. Episcopo,
Bangoren. Episcopo.
Abbati de Rameseye,
Abbati Beatæ Mariæ Eborum,
Abbati Glaston,
Abbati de Burgo Sancti Petri,
Abbati de Cirencestr.
Abbati Westm.
Abbati de Sancto Albano,
Abbati de Sancto Edmundo,
Abbati de Evesham,
Abbati Sancti Augustini Cantuar.
Abbati de Hida juxta Wynton.
Abbati de Wynchecombe,
Abbati de Abyndon,
Abbati de Thorneton super Humbre,
Abbati Gloucestr.
Abbati Salop.
Priori Hospitalis Sancti Johannis Jerosolimitani in Anglia,
Abbati de Pershore,
Abbati de Redynges,
Abbati Sancti Benedicti de Hulmo,
Abbati de Malmesbury,
Abbati de Selby,
Priori de Coventre,
Abbati de Leycestr.

A.D. 1327.

Ad Vicecomites de Proclamatione, super præfata Summonitione, facienda.

A.D. 1327. An. 1. E. 3. Ibid.

REX Vicecomiti Eborum, Salutem.

Licet nuper *&c. ut supra usque ibi.*

Et ideo tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, omnibus aliis prætermissis, per totam Ballivam tuam, publicè proclamari facias, quòd Archiepiscopi, Episcopi, Abbates, Priores, & omnes alii de Clero, necnon Comites, Barones, Milites, Mulieres, Vidnæ, & omnes alii, de Ballivâ tuâ, tàm infra Libertates, quàm extra (qui Servitium nobis debent) habeant Servitia sua, nobis debita, ad locum prædictum, dicto die Lunæ, quantò

A.D. 1327.

A. D. 1327. Edw. 3. tò decentiùs & potentiùs poterunt, prompta & parata ad proficiscendum exindè nobiscum, & cum cæteris Proceribus & Magnaribus Regni nostri, contra dictos Inimicos nostros in formâ prædictâ, ad eorum Proterviam (auxiliante Domino) conterendum.

Et præmissa cum tantâ diligentiâ & celeritate fieri facias, ne negligentia tibi imputari valeat, per quod ad te graviter capere debeamus.

Et de eo, quod inde feceris, nos reddas, ad eosdem diem & locum, distinctè & apertè, sub Sigillo tuo, certiores; remittens nobis hoc Breve. A. D. 1327. Edw. 3.

Teste ut supra

Per ipsum Regem & Concilium.

Eodem modo mandatum est singulis Vicecomitibus per Angliam.

Ad Majores, Barones, & Ballivos de Portubus.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Ibid. REX, dilectis & fidelibus suis, Majori, Baronibus, & Ballivis, Portûs Villæ suæ Dovorriæ, Salutem.

Licet nuper, per quosdam fideles nostros, ad partes Marchiæ Scotiæ destinatos, & Robertum de Brus, & sibi Adhærentes de Scotiâ, fuisset Concordatum, quòd certi Nuncii, tàm ex parte nostrâ, quàm ex parte ipsius Roberti, *&c. prout supra, usque hæc verba; viz.*

Et, quia, pro feliciori expeditione negotii illius, Navale Subsidium oporter nos habere, vobis mandamus, in Fide, quâ nobis tenemini, firmiter injungentes, quòd totum Servitium Navium, quòd nobis debetis, sine dilatione parari faciatis, & illud habeatis apud Skymburnesse, quanto decentius poteritis, dicto die Lunæ, ad proficiscendum, exinde, in obsequium nostrum, contra dictos Inimicos nostros, ad ipsorum Proterviam (auxiliante Domino) conterendam; prout per, dilectum & fidelem nostrum, Waresium de Valoignes (quem constituimus Admirallum Flotæ omnium Navium, ab ore Aquæ Thamisiæ, tàm Quinque Portuum, quàm aliorum Portuum, & locorum, per Costeram Maris, versus partes Occidentales) vobis tunc ibidem injunget ex parte nostra. A. D. 1327.

Et hoc, sicut Nos, & honorem nostrum, & vestrum, & salvationem Regni nostri diligitis, nullatenus omittatis.

Teste Rege apud Rameseye quinto die Aprilis.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Majori, Baronibus, & Ballivis Portûs de la Rye.
Majori, Baronibus, & Ballivis Portûs de Sandwico.
Majori, Baronibus, & Ballivis Portûs de Feversham.
Majori, Baronibus, & Ballivis Portûs de Hastyng.
Majori, Baronibus, & Ballivis Portûs de Wynchelse.
Majori, Baronibus, & Ballivis Portûs de Romenhale.
Majori, Baronibus, & Ballivis Portûs de Hethe.
Majori, Baronibus, & Ballivis Portûs de Pevenesse.

Ratificatio Tractatus super Dissensionibus in Vasconia.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Pat. 1. E. 3. p. 1. m. 4. 3. LE Roi a touz ceux, qi cestes Lettres verrount, ou orrounr, Salutz.

Saches nous avoir veu, & regarde les Lettres Patentes des Conseillers & Procureurs de, nostre Trescher Uncle, Monseur Charles, par la grace de Dieu, Roi de France & de Navarr, & de noz Messages & Procureurs suzescritz, en la fourme suzescrite;

A touz ceux *&c. prout de data* 31. *Martii usque hæc verba; viz.* A. D. 1327.

Nous toutes les dites Choses Agreoms, Ratifioms & Approvoms, taunt come en nous est.

En Tesmoignance &c.

Don a Burgh Seint Piere le 11. jour de April, l'An de Grace 1327. & de nostre Regne primer.

A. D. 1327. *Edw. 3.*

De Conductu pro Archiepiscopo Eborum, ad Stamfordiam venturo.

A. D. 1327. *An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 1. m. 9. d.*

REX Vicecomiti Northamptoniæ, Salutem.

Cùm, Venerabilis Pater, W. Archiepiscopus Eborum, Angliæ Primas, usque ad Staunfordiam, de mandato nostro, jam venturus existat, ibidem cum Prælatis, Magnatibus, & quibusdam Proceribus Regni nostri, super diversis & arduis Negotiis, Nos & Statum dicti Regni nostri tangentibus, tractaturus:

Nos, volentes ipsius Archiepiscopi Immunitati & Quieti providere, tibi præcipimus quòd dicto Archiepiscopo, cùm ad Ballivam tuam accesserit, occurras, & ipsum per Ballivam tuam salvò & securè conducas, non permittens sibi, aut alicui de Familiâ suâ, dum ibidem fuerit, Injuriam fieri aut gravamen; & hoc nullo modo omittas.

Teste Rege apud Burgum Sancti Petri decimo quinto die Aprilis.

Eodem modo mandatum est Vicecomitibus subscriptis; videlicet,

Vicecomiti Lincoln.
Vicecomiti Rotel.

Pro Henrico Comite Lancastriæ de Restitutione Terrarum, ac etiam Exituum, de quibus nondum responsum est in Scaccario.

A. D. 1327. *An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 1. m. 3.*

REX, dilecto sibi, Adæ de Bogbier, nuper Firmario Manerii de Berleye, in Comitatu Eborum, Salutem.

Cùm ceperimus Homagium, dilecti Consanguinei & Fidelis nostri, Henrici Comitis Lancastriæ & Leycestriæ, Fratris & Hæredis Thomæ, nuper Comitis Lancastriæ, defuncti, de omnibus Terris & Tenementis, quæ idem Thomas, Frater suus, tenuit de Domino E. nuper Rege Angliæ, Patre nostro, in Capite, die quo obiit: & ei Terras illas & Tenementa reddiderimus, eaque sibi mandaverimus liberari;

Nos, volentes eidem Comiti gratiam in hac parte facere specialem, concessimus ei omnes Exitus & Arreragia Firmarum, de Terris & Tenementis, quæ fuerunt prædicti Thomæ die quo obiit, provenientes, de quibus prædicto Patri nostro, aut nobis, nondum est responsum, Habendos de Dono nostro.

Et ideò vobis mandamus, quod eidem Comiti Exitus, & Arreragia hujusmodi, de tempore quo Firmarius dicti Manerii, quod fuit prædicti Thomæ die quo obiit, fuistis (si quæ in Custodiâ vestrâ existant) liberetis habendos in formâ prædictâ; volumus enim vos, de eisdem Firmis & Arreragiis, erga nos exonerari.

Teste Rege apud Staunford vicesimo tertio die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Johanni de Lancastriâ, Custodi Honoris Lancastriæ.
Galfrido de Werburton, Vicecomiti Lancastriæ.
Johanni de Kylvynton, Custodi honoris de Pykeryng.
Roberto Foucher, Custodi de Melebourne, & Firmario honoris de Tuttebury.
Willielmo David Seniori, Roberto de Hilton, & Sociis suis, Firmariis Villæ de Tuttebury.
Thomæ de Rolleston, Firmario Villæ de Rolleston.
Philippo de Somervill, Firmario Manerii de Barton.
Richardo de Wythenhull, Nicholao de Salopiâ, & Sociis suis, Firmariis Manerii de Adgerfleye.
Roberto le Hunte, Johanni de Verney, & Sociis suis, Firmariis Manerii de Uttoxhather.

A. D. 1327. Edw. 3.

Willielmo David, Firmario Manerii de Toxhale.

Johanni de Kynardeseye, Firmario Manerii de Marchinton.

Priori de Tuttebury, Firmario Manerii de Scropton.

Hugoni de Meinill Seniori, Roberto Fouch, & Sociis suis, Firmariis Hundredi de Appeltre.

Roberto Fouch, Johanni de Denum, & Sociis suis, Firmariis Maneriorum de Beaurepeir, Doffeld. Heigheg. Holebrok, Suthewode, Wyneleye, Holond, Wewebiggynge, Edrichesbay, Alrewasseleie, & Coldebrok, cum Membris.

Johanni de Kynardeseye, Waltero Weltesbef, & Sociis Suis, Firmariis Wapentachii de Wirkesworth & Assebourne, cum Membris.

Laurentio Coterell, & Sociis suis, Firmariis Mineræ Plumbi ejusdem Wapentachii.

Nicholao de Hungerford, Firmario Quareræ del Roweclif.

Thomæ de Radeclive, Henrico de Bek, Firmariis Manerii de Sponden.

Willielmo Cokeny Firmario Burgi de Asshebournez.

Gilberto Henry de Toxhale, Firmario Hundredi de Greseleie.

Edmundo de Assheby, Custodi Feodorum Honoris Lancastriæ, in Comitatu Linc. Notyngham, Stafford. & Eborum, & Maneriorum de Wadinton & Alkebrugh.

Johanni de Wyvill, Firmario Manerii de Ridelinton.

Richardo de Whatton, nuper Firmario Curiarum de Bothemeshull & Crophull, in Comitatu Notingham.

Mariæ Comitissæ Pembrochiæ, pro Manerio de Hegham.

Willielmo Trussel, Escaetori citra Trentam.

Simoni de Grymesby, Escaetori ultra Trentam.

Odoni de Stok, nuper Custodi Castri de Kenilworth.

REX Thesaurario & Baronibus suis de Scaccario, Salutem.

Cùm Dominus E. nuper Rex Angliæ, Pater noster, septimo die Decembris, Anno Regni sui vicesimo, per Litteras suas Patentes, commisisset, dilecto Consanguineo & fideli nostro, Henrico, Comiti Lancastriæ, Custodiam Castri & Honoris Lancastriæ, cum Pertinentiis; Castri & Honoris de Tuttebury, cum Pertinentiis; Castri & Honoris de Pykeryng, cum Pertinentiis; Manerii de Melbourne, cum Pertinentiis in Comitatu Derbiæ; & Manerii de Staynford, cum Pertinentiis in Comitatu Berks:

Ac postmodùm idem Pater noster, vicesimo die Decembris, tunc proximò sequente, per alias Litteras suas Patentes, commisisset eidem Henrico Maneria de Beltefford & Donynton, cum Pertinentiis, in Comitatu Lincolniæ; Hertyndon, Croudecote, & Wirkesworth, cum Pertinentiis, in Comitatu Derbiæ; Esyngwold, Hoby, & Berley, cum Pertinentiis, in Comitatu Eborum; Passenham, cum Pertinentiis, in Comitatu Buks; Rydelynton, cum Pertinentiis, in Comitatu Rotelandiæ; & de Bagworth & Lindrich, cum Pertinentiis, in Comitatu Leycestriæ:

Habenda quamdiu eidem Patri nostro placeret; ita quod de Exitibus, indè provenientibus, præfato Patri nostro responderet ad Scaccarium suum, prout in Litteris ipsius Patris nostri Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur:

Ac jam cepimus Homagium ipsius Henrici, nunc Comitis Lancastriæ & Leycestriæ, Fratris & Hæredis Thomæ, nuper Comitis Lancastriæ, defuncti, *&c. prout supra, usque hæc verba; viz.*

Vobis mandamus quòd præfatum Henricum de Exitibus dictorum Castri & Honoris Lancastriæ, cum Pertinentiis; Castri & Honoris de Tuttebury, cum Pertinentiis; Castri & Honoris de Pykeryng, cum Pertinentiis; & dictorum Maneriorum de Melburne & Stanford, cum Pertinentiis, a prædicto septimo die Decembris: necnon de Exitibus dictorum Maneriorum de Beltefford, Donynton, Hercydon, Croudecote, & Wirkesworth, Esingwold, Hoby, Berleye, Passenham, Rydelinton, Bagworth, & Lindrich, cum Pertinentiis, a prædicto vicesimo die Decembris, ad dictum Scaccarium exonerari & quietum esse; ac omnes Exitus & Arreragia Firmarum, de Terris & Tenementis, quæ fuerunt ipsius Thomæ die quo obiit, provenientia (de quibus prædicto Patri nostro, aut nobis nondum est responsum) habere faciatis de Dono nostro in formâ prædictâ.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De

A. D. 1327. Edv. 3. A. D. 1327. Edv. 3.

De Loco & Tempore, pro Tractatu Pacis inter Regem & illos de Scotia, assignandis.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Pat. 1. E. 3. p. 2. m. 27.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Cùm, inter nostros & Roberti de Brus, ac aliorum de Scotiæ Nuncios, nuper fuisset Concordatum, quòd solempnes Nuncii, tàm ex parte nostrâ, quàm ex parte prædicti Roberti, ad certum Locum in Marchiâ Scotiæ, die Lunæ proximo ante Festum Ascensionis Domini proximò futurum, convenirent, pro Tractatu habendo, super finali Pace inter Nos & ipsum Robertum, ac nostros, & ipsius Subditos, hinc & inde reformandâ;

Ac nos, volentes ea, quæ sic concordata fuerant, quantùm ad nos attinet, adimplere, Venerabiles Patres, Willielmum Eborum Archiepiscopum, Angliæ Primatem, Rogerum Coventriæ & Lichefeldiæ Episcopum: Abbatem de Dore; &, dilectos Consanguineos & fideles nostros, Henricum de Percy, & Henricum de Bello Monte, ac Galfridum le Scrop, Willielmum Herle, Johannem de Denum, & Willielmum de Denum, ad dictas partes, cum sufficienti Potestate jam duximus transmittendum; A. D. 1327.

Nos, securitati ipsorum Nunciorum providere volentes, assignavimus, dilectum & fidelem nostrum, Ivonem de Aldeburgh, ad tractandum cum præfato Roberto, & Deputandis ab eo, super securitate faciendâ, tàm pro nostris, quàm ipsius Roberti Nunciis, necnon de Loco & Tempore, quibus itidem Nuncii hinc inde debeant convenire: Promittentes Nos, Ratum & Firmum habituros, quæ per præfatum Ivonem tractata & concordata fuerint in præmissis.

In cujus &c.

Teste Rege apud Staunford vicesimo tertio die Aprilis, Anno &c.

Per ipsum Regem.

Pro expensis Hospitii Edvardi nuper Regis.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 1. m. 3.

REX, dilecto sibi, Matheo de Cranthorn, Receptori Exituum de Terrâ nostrâ de Gloumorgan, Salutem.

Mandamus vobis quòd, de Exitibus prædictis, Centum Solidos per diem, dilectis & fidelibus nostris, Thomæ de Berkele, & Johanni Maltravers, vel eorum alteri, pro expensis Hospitii Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, a quarto die Aprilis proximo præterito, & exnunc, quamdiu ipsos, Thomam & Johannem, dicto Patri nostro intendere contigerit, solvatis; A. D. 1327.

Et nos vobis indè, in Compoto vestro, ad Scaccarium nostrum, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Stanford vicesimo quarto die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Arraiatione facienda contra meditatam Invasionem Scotorum.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 1. m. 2. d.

REX, dilectis & fidelibus suis, Majori, Aldermannis, ac toti Communitati Civitatis suæ Londoniæ, Salutem.

Cùm, pro defensione Regni nostri, contra hostiles Aggressus Scotorum, qui, ut pro certo intelleximus, se parant ad dictum Regnum, cum Armatâ Potentiâ, hostiliter & subitò ingrediendum (si Pacem, ad Voluntatem suam, in Tractatu, in Marchiâ Scotiæ, inter nostros & ipsorum Scotorum Nuncios, in proximo habendo, habere non possint) ad Destructiones & Mala, quæ poterunt, inibi perpetranda, A. D. 1327.

Ordinaverimus, & esse proponamus (Domino concedente) apud Novum Castrum super Tynam, die Lunæ proximo ante Festum Ascensionis Domini, proximo futurum, cum Exercitu nostro, quantò potentiùs poterimus, ad ipsorum Scotorum Malitiam, cum Dei adjutorio, potenter & viriliter refrænandam:

Nos, attendentes Dampna & Pericula, quæ nobis & toti Regno nostro, per

Incursus

A. D. 1327. Edw. 3. Incursus Scotorum prædictorum, si idem Regnum taliter ingrediantur, poterunt evenire;

Volentesque omnibus modis & viis, quibus poterimus, eorum Malitiæ obviare:

Considerantes etiam quòd, in tantæ necessitatis Articulo, omnes & singuli, de Regno nostro, ad Defensionem ejusdem Regni manus tenentur apponere Adjutrices;

Vos requirimus & rogamus quatinùs, pro defensione vestrâ, & totius Regni nostri, tot Homines, de Civitate prædictâ, de Validioribus & Potentioribus ejusdem Civitatis, quot, consideratâ tantâ necessitate, decere videritis, eligatis: Et eos Armis competentibus armari: necnon cuilibet eorum, pro equiturâ suâ ad Nos, Unum Equum, pretii Triginta vel Quadraginta Solidorum, provideri & liberari faciatis:

Ipsosque, sic munitos, & benè & decentèr Arraiatos, ad nos mittatis; ita quòd sint ad nos, ad dictos diem & locum, si fieri poterit quoquo modo; alioquin quantò celeriùs poterunt (omni excusatione cessante) ad proficiscendum exinde nobiscum, ad Vadia nostra, unà cum aliis Fidelibus nostris, contra dictos Scotos, prout per Nos & Concilium nostrum contigerit ordinari, A. D. 1327. Edw. 3.

De sumptibus autem, quos circa præmissa vos facere oportebit, talem vobis Remunerationem & Satisfactionem, pro loco & tempore oportunis, faciemus, quòd inde eritis meritò contentati.

Et hanc Requisitionem nostram taliter cordi assumatis, quòd Benivolentiam, quam ad Nos & Honorem nostrum geritis, experiri in effectu operis valeamus, & quòd vobis exindè, in hiis, quæ vestris Profectibus videbimus convenire, tenere specialiùs debeamus;

Scientes quòd, si huic Requisitioni nostræ duxeritis annuendum, nolumus quòd vobis in præjudicium Libertatum, vobis per nos concessarum, cedat aliqualiter in futurum.

Teste Rege apud Notingham vicesimo nono die Aprilis.

Per ipsum Regem & Concilium.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Majori & Ballivis Civitatis Lincoln.
Ballivis Villæ de Staunford.
Ballivis Villæ de Grantham.
Majori & Ballivis Villæ de Grymesby.
Majori & Ballivis Villæ de Cantebr.
Ballivis Villæ de Huntyngdon.
Ballivis Civitatis Norwych.
Majori & Ballivis Villæ de Lenne.
Ballivis Villæ de Magna Jernemuth.
Ballivis Villæ de Gippewich.
Ballivis Villæ de Sancto Edmundo.
Ballivis Villæ Cirencestr.
Ballivis Villæ Derb.
Ballivis Villæ de Colcestr.
Ballivis Villæ de Donewych.
Ballivis Civitatis Cantuar.
Ballivis Villæ de Roff.
Ballivis Villæ de Cicestr.
Majori & Ballivis Wynton.
Majori & Ballivis Suthampton.
Ballivis Villæ de Guldeford.
Majori & Ballivis Villæ Sarum.
Majori & Ballivis Villæ de Oxon.
Majori & Ballivis Villæ Bristoll.
Ballivis Villæ de Gloucestr.
Ballivis Villæ Hereford.
Ballivis Villæ Bathon.
Ballivis Villæ Wygorn.
Ballivis Villæ de Coventr.
Ballivis Villæ de Lichefeld.
Ballivis Villæ de Salop.
Ballivis Villæ de Stafford.
Ballivis Villæ de Warr.
Ballivis Villæ de Leycestr.
Majori & Ballivis Civitatis Exon.
Ballivis Villæ Bedeford.
Ballivis Villæ Bokyngham.
Majori & Ballivis Villæ Northampton.
Ballivis Villæ de Sancto Albano.
Ballivis Villæ de Sancto Botulpho.
Majori & Ballivis Villæ Notyngham.
Ballivis Villæ de Welles.

Ad Burgomagistros Villæ de Bruges, super attemptatis contra Treugam emendandis.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 2. m. 27. dor.

REX, dilectis sibi, Burgimagistris, Scabinis, & Communitati Villæ de Bruges, Salutem.

Ex insinuatione Majoris, & quorundam Civium Civitatis nostræ Londoniæ, ad nostrum pervenit auditum, quòd vos eis, per vestras Literas, conquesti fueratis qualiter nuper, A. D. 1327.

Post

A. D. 1327. Edw. 3. Post Treugam, inter Nos, pro nostris Subditis, & vos, ac cæteros de Flandriâ, vobis adhærentes, firmatam,

Quidam Malefactores, de Villis de Sandwico & Winchelse, quandam Navem Villæ de Neuport, diversis Mercitus oneratam, ad valentiam Ducentarum Librarum, supra Mare, prope Bononiam, hostiliter cepisse debuerant, &, interfectis Marinariis ejusdem, quo voluerint abduxisse,

De quo nimirum turbamur anxiè & movemur, &, ut tantæ iniquitatis Flagitium severiter vindicetur, multum insidet votis nostris;

Vestræ Dilectioni significantes quòd, si vos, seu Dampna passi, ad nos, pro optinendâ Justitiâ de præmissis, Procuratores, seu Nuncios volueritis, vel voluerint destinare, parati erimus, cum A. D. 1327. Edw. 3. omni celeritate, eis, juxta exigentiam ipsius Treugæ, Justitiam in omnibus exhibere; & talem contra dictos Malefactores, cum ipsos convinci contigerit, exercere Vindictam, quòd metus incutiatur aliis consimilia perpetrandi.

Nec decet, occasione dicti Maleficii, si taliter perpetratum sit, quòd rumpatur Treuga supradicta, cùm non valeat, contra hujusmodi Piratorum Incursus, de facili securitas provideri; & non remanebit in nobis, quin attemptata, contra Treugam prædictam, debitè emendentur.

Data apud Notingh. tricesimo die Aprilis.

Ad Papam, super quodam Negotio provisorio.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Rom. 1. E. 3 m. 4. PAPÆ Rex devota pedum oscula beatorum.

Religiosi Viri, & nobis in Christo dilecti, Fratris Galfridi, Prioris de Lenton, Ordinis Cluniacensis, Quietem & Commoda affectantes, ea pro ipso vestræ Clementiæ devotâ intentione suggerimus, &, pro salubri appositione remedii, sedulis insistimus Precibus & votivis, per quæ ipsius tranquillitatem conspicimus inquietari, & spiritualis Profectûs devotionem impediri.

Dudùm siquidem, Pater Sancte, ut didicimus, in quodam Negotio Provisorio, Ecclesiam de Radeclive, super Sore, Eborum Diocesi, contingente, per Executores ejusdem Negotii, eidem Priori injunctum erat, ut Procuratorem, Venerabilis Patris, Domini B. Tituli Sancti Marcellini, Presbiteri Cardinalis, in Possessionem dictæ Ecclesiæ induceret, virtute Provisionis, seu Gratiæ, eidem Cardinali a Sede Apostolicâ indè factæ.

Quod quidem Mandatum idem Prior, pro eo quòd, super Advocatione dictæ Ecclesiæ, inter, bonæ memoriæ, Thomam, tunc Comitem Lancastriæ, & Priorem de Nortonia, in Curiâ, Magnifici Principis, Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, Lis mota fuit, & inhibitum ei, ex parte dicti Patris nostri, nè, pendente hujusmodi Lite, aliquam Personam induceret in Ecclesiam supradictam, necnon, ob metum præfati Comitis, exequi non audebat:

Et quamquam idem Comes, postmodùm Patronatum dictæ Ecclesiæ, con- A. D. 1327. tra præfatum Priorem de Norton, judicialiter evicisset, sicque dicta Provisio ad præfatam Ecclesiam, utpote de Laico Patronatu existentem, se nullatenus extendebat, idem nichilominus Prior de Lenton, ad respondendum præfato Cardinali de contemptu, extitit personaliter ad Sedem Apostolicam evocatus;

Et, pro eo quòd non comparuit, juxta Vocationem illam (transitu maris, per dictum Patrem nostrum, ei tunc, certis de causis, penitùs prohibito) idem Prior metuit Processus aliquos, contra ipsum, in eâdem Curiâ factos esse; sicque jam, per longa tempora, eo timore, abstinuit a Divinis.

Verùm quia, per inspectionem Judicii, in Lite prædictâ redditi, nobis constat evidenter quòd præfatus Comes evicit Patronatum dictæ Ecclesiæ, & quòd præfatus Prior de Norton nichil juris habuit in eadem,

Beatitudini vestræ sinceris affectibus supplicamus quatinùs præfato Priori de Lenton, qui, pro petendâ Status sui Reformatione, ad vestræ Sanctitatis præsentiam personaliter se divertit, benignum dignemini præbere Auditum, eique, præmissorum contemplatione, Signum Paternæ pietatis, in suis justis Postulationibus, benignitate solitâ aperire.

Conservet &c.

Dat. apud Notingham decimo quinto die Maii.

A. D. 1327. Edw. 2. A. D. 1327. Edw. 3.

Ad Cardinalem super Negotio antedicto.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Ibid.

VEnerabili in Christo Patri, Domino P. Dei gratiâ, Tituli Sanctæ Susannæ Presbitero Cardinali, Amico suo carissimo, Edwardus, Dei gratiâ, &c. & Dux Aquitaniæ, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Referente nobis, dilecto nobis in Christo, Fratre Galfrido, Priore de Lenton, Ordinis Cluniacensis, didicimus qualiter in quodam Negotio Provisorio, Ecclesiam de Radeclive, super Sore, Eborum Dioceſi, contingente, per Executores ejusdem Negotii, eidem Priori injunctum erat, ut Procuratorem, Venerabilis Patris, Domini B. tituli Sancti Marcellini, Presbiteri Cardinalis in Possessionem dictæ Ecclesiæ induceret, *&c. prout supra usque hæc verba; viz.* A. D. 1327.

Paternitatem vestram affectuosis Precibus requirimus & rogamus, quatinùs præfato Priori de Lenton, Qui pro petendâ Statûs sui Reformatione, ad Sedem Apostolicam personaliter se divertit, in prosecutione negotiorum suorum, assistere velitis, nostri contemplatione rogaminis, Consiliis & Auxiliis oportunis; eadémque Negotia penes dictum Dominum Summum Pontificem (Cui pro eisdem scribimus) modis, quibus meliùs expedire videritis, efficaciter promovere.

Dat. ut supra.

Pro Johanne de Hanonia, de Annuitate solvenda.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Liberat. 1. E. 3. m. 6.

REX, Thesaurario & Camerariis suis, Salutem.

Liberate de Thesauro nostro, dilecto Consanguineo & fideli nostro, Johanni de Hanoniâ, Quingentas Marcas, de Termino Paschæ proximò præterito, de illis mille Marcis, quas ei concessimus, de Exitibus Custumæ Lanarum, Coriorum, & Pellium lanutarum, in Portu Civitatis nostræ Londoniæ, per manus Collectorum Custumæ prædictæ, ibidem singulis Annis percipiendas. A. D. 1327.

Teste Rege apud Notingham decimo octavo die Maii.

Per Billam Thesaurarii.

De Providentiis faciendis pro Johanne de Hanonia.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Pat. 1. E. 3. p. 2. m. 18.

REX omnibus Ballivis & fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Cùm mittamus, dilectum Servientem nostrum, Alexandrum de Norhamptoniâ, ad ea, quæ pro Officio Panetriæ, dilecti Consanguinei & fidelis nostri, Johannis de Hanoniâ, qui ad rogatum nostrum pro expeditione Guerræ nostræ Scotiæ, ad Nos est venturus, pro Denariis nostris facienda; prout ei per nos pleniùs est injunctum:

Vobis mandamus quòd eidem Alexandro, pro hujusmodi Providentiis, pro Denariis nostris, ut præmittitur, faciendis, sitis Intendentes & Auxiliantes, cùm ab ipso, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis requisiti.

Nolumus tamen quòd in Feodo Ecclesiæ, contra Libertatem ejusdem, sub colore Providentiæ hujusmodi, præfatus Alexander per se, vel per alium, quicquam capiat quovis modo. A. D. 1327.

Teste Rege apud Eborum vicesimo nono die Maii.

Consimiles Commissiones habent subscripti pro Officiis subscriptis; viz.

Johannes de Melford pro Officio Botellariæ.

Johannes de Eborum pro Officio Coquinæ.

Teste ut supra.

De Tractatu Pacis in Ducatu Aquitaniæ observando.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Pat. 1. E. 3. m. 3.

REX, Senescallo suo Vasconiæ, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, aut ejus Locum tenenti, Salutem.

Cùm Tractatus Pacis,

Inter Consiliarios & Procuratores, Excellentissimi Principis, Domini Karoli, A. D. 1327.

A. D. 1327. Edw. 3. roli, Regis Franciæ illustris, Avunculi nostri, & Nuncios nostros nuper initus, & firmatus,

Tàm per Ipsum Regem Franciæ, quàm per Nos, approbatus sit, acceptatus, & confirmatus,

Nos Tractatum illum, quantum in nobis est, in omnibus observari, & effectui mancipari, volentes;

Vobis mandamus quòd eundem Tractatum (cujus tenor inferiùs continetur) in omnibus & singulis suis Articulis observari, & firmiter teneri faciatis, quatenùs ad nos noveritis pertinere.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

A. D. 1327. Edw. 3. Dat. apud Eborum primo die Junii, anno Regni nostri Primo.

Tenor autem Tractatûs prædicti talis est.

EDward, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, Seignur d'Irlaund, & Duc de Guienne, a touz ceux, qi cestes lettres verrount, & orrount, Salutz.

Sachez nous avoir veue, & regarde les Lettres overtes des Conseillers & Procureurs *&c. ut supra de dat.* 31. *Mart.*

De intendendo Senescallo prædicto in Executione præfati Tractatus.

A. D. 1327. *An.* 1. *E.* 3. *Ibid.* REX, universis & singulis, Senescallis, Vicecomitibus, Majoribus, Juratis, Consulibus, Universitatibus, Constabulariis, Collegiis, Communitatibus, Castellanis, Præpositis, Ballivis, & omnibus Ministris & fidelibus suis, in dicto Ducatu constitutis, ad quos &c. Salutem.

Cùm Tractatus pacis, inter Consiliarios & Procuratores, excellentissimi Principis, Domini Karoli, Regis Franciæ illustris, Avunculi nostri *&c. prout supra usque hæc verba*; *viz.*

Vobis mandamus, quòd Senescallo nostro Ducatûs prædicti, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, in executione Articulorum in Tractatu prædicto (cujus tenor inferiùs continetur) contentorum, pareatis & intendatis. A. D. 1327.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Dat. apud Eborum primo die Junii, Anno Regni nostri primo.

Tenor autem Tractatus prædicti talis est.

Edward par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre *&c. prout supra.*

De Fidelitate Abbatissæ Sanctæ Trinitatis de Cadomo.

A. D. 1327. *An.* 1. *E.* 3. *Claus.* 1. *E.* 3. *p.* 2. *m.* 17. REX, dilecto & fideli suo, Ottono de Grandisono, Custodi Insularum de Gernereye, Jerseye, Serk, & Aureneye, vel ejus Locum tenenti, Salutem.

Sciatis quòd cepimus Fidelitatem, dilectæ nobis in Christo, Nicholæ, Abbatissæ sanctæ Trinitatis de Cadamo, in Normanniâ, de Terris & Tenementis, quæ de nobis tenet in Insulis prædictis, & quæ, occasione mortis ultimæ Abbatissæ loci prædicti, capta sunt in manum nostram, & illa ei reddidimus: A. D. 1327.

Et ideò vobis mandamus, quòd eidem Abbatissæ, vel ejus Procuratori, seu Attornato in hac parte, Terras & Tenementa prædicta, cum pertinentiis, liberetis, salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud Eborum tertio die Junii.

Pro Custode Capellæ ad Montem, ubi nuper Comes Lancastriæ decollatus fuit.

A. D. 1327. *An.* 1. *E.* 3. *Pat.* 1. *E.* 3. *p.* 2. *m.* 13. REX Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, Vicecomitibus, & omnibus Ballivis, ac aliis Christi fidelibus, ad quos &c. Salutem.

Cùm Robertus de Weryngton Clericus, Custos operis cujusdam Capellæ, ad Montem, ubi, Nobilis homo, Thomas, nuper Comes Lancastriæ, decollatus fuit, construendæ, ad diversas partes A. D. 1327.

tes

A. D. 1327. Edw. 3. tes Regni nostri se divertat, ac quosdam Nuncios suos mittat ad easdem partes, ad colligendum Eleemosynas pro Constructione Capellæ prædictæ,

Suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram ipsum Robertum & Nuncios suos prædictos, in eundo versus partes prædictas, ibidem morando, & ad propria redeundo, sicut prædictum est, *&c. prout in consimilibus literis.*

Rogamus etiam vos quòd, cùm prædictus Robertus, vel ejus Nuncii ad vos venerint, Eleemosynas à vobis, pro Constructione dictæ Capellæ, petituri, ipsos benignè recipiatis, & recipi faciatis in Ecclesiis, Villis, & Foris vestris; & eis de Bonis vobis, à Deo collatis, ad hoc, Caritatis intuitu, & Precum nostrarum interventu, largiri: A. D. 1327. Edw. 3.

Vósque Prælati Litteras vestras Convocatorias eis concedere velitis; Ita quòd à Retributore omnium bonorum Mercedem condignam, & à nobis Grates reportare debeatis.

In cujus &c. per unum Annum duraturas.

Teste Rege apud Eborum octavo die Junii.

De inquirendo super Controversiis, inter quosdam homines de Hanonia, & homines Pedites de Comitatibus Lincolniæ & Norhamptoniæ.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Pat. 1. E. 3. p. 2. m. 15. dors.

REX, dilectis & fidelibus suis, Henrico le Scrop, Waltero de Bello Campo, Johanni de Heslarton, Nicholao de Langeton, & Simoni Croyser, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm inter quosdam Homines de Hanoniâ, qui nuper ad Nos, ad rogatum nostrum, in subsidium Expeditionis Guerræ nostræ Scotiæ, in Regnum nostrum venerunt, & alios Homines Pedites, de Comitatibus Lincolniæ, Norhamptoniæ, & aliundè, de Regno nostro, apud Eborum, pro dicto Subsidio accedentes, diversæ Controversiæ & Discordiæ motæ fuerunt,

Inter quos, in Conflictu ibidem inito, diversæ Interfectiones, Murdra, & Roberiæ, hinc indè, extiterunt perpetrata, in Pacis nostræ læsionem, & Populi nostri terrorem & commotionem manifestam,

Nos, super Præmissis volentes certiorari per quem, vel per quos, utrum, videlicet, per prædictos Homines de Hanoniâ, an per prædictos Homines de Regno nostro, Controversiæ & Discordiæ prædictæ inceptæ fuerunt, & per quem, vel per quos prædicta, Feloniæ & Murdra, facta fuerunt, & qualiter, & quo modo, & quis, vel qui Consensum vel Auxilium ad hoc præbuerunt, & ipsos postmodum scienter receptaverunt, & qualiter, & quo modo, A. D. 1327.

Assignavimus vos, Quatuor, Tres, & Duos vestrûm, ad inquirendum, per Sacramentum &c. tàm de Libertate Civitatis Eborum, quàm de Comitatu prædicto, per quos &c. de Præmissis, omnibus & singulis, & aliis Articulis, & Circumstantiis, præmissa tangentibus, pleniùs veritatem:

Et ideò vobis mandamus quòd, ad certos dies & loca, quos vos, Quatuor, Tres, vel Duo vestrûm ad hoc provideritis, Inquisitionem indè faciatis, & eam, distinctè & apertè factam, Nobis, sub Sigillis vestris, Quatuor, Trium, vel Duorum vestrûm, sine dilatione mittatis, & hoc Breve.

Mandavimus enim Vicecomiti nostro Comitatûs prædicti, quòd, ad certos dies & loca, quos vos, Quatuor, Tres, vel Duo vestrûm, ei scire facietis, venire faciat coram vobis, Quatuor, Tribus, vel Duobus vestrûm, Tot &c. tàm de Libertate prædictâ, quàm de Comitatu prædicto, per quos &c. & inquiri.

In cujus &c.

Teste Rege apud Eborum decimo quarto die Junii.

Per ipsum Regem.

Super Arraiatione, & Profectione contra Scotos.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Scot. 1. E. 3. m. 4.

REX Arraiatoribus Hominum, tàm Equitum, quàm Peditum, per Dominum E. nuper Regem Angliæ, Patrem nostrum, in Estrithingo in Comitatu Eborum, & eorum Subarraiatoribus in eisdem partibus, Salutem. A. D. 1327.

Cùm nuper,

Intelligentes quòd Scoti, Nostri & Regni nostri Inimici, se parabant,

quantò

A. D. 1327. Edw. 3. quantò potentiùs poterant, ad idem Regnum proditionaliter, cum toto Posse suo, ingrediendum, ad Incendia, Destructiones, & Mala, quæ poterant, perpetrandum, nisi in Tractatu pacis, inter nostros, & ipsorum Scotorum Nuncios, ad Partes Marchiæ Scotiæ destinatos, tunc habendo, Pacem ad voluntatem suam habere possent,

Vobis mandaverimus, quòd omnes & singulos Homines, in Estrithingo prædicto, tàm infra Libertates, quàm extra, infra ætatem Sexdecim & Sexaginta annorum existentes, tàm Equites, quàm Pedites, juxta Arraiationes alias, per vos, de mandato dicti Patris nostri, factas, præmuniretis, quòd Prompti essent & Parati, & Armis competentibus, videlicet, quilibet eorum, juxta facultates suas, & quantitatem bonorum suorum, benè & sufficienter muniti, ad proficiscendum contra dictos Inimicos nostros, pro defensione suâ & dicti Regni nostri, quandò super hoc ex parte nostrâ essent præmuniti:

Ac jam pro certo didicimus, quòd iidem Scoti Pacem vel Treugam inire contempnunt, &, pendente Tractatu prædicto, proditionaliter & hostiliter, in magnâ multitudine, dictum Regnum nostrum sunt ingressi, Incendia, Homicidia, & Destructiones, ac alia Mala, quæ possunt, indies pro viribus perpetrando:

Nos, ipsorum Malitiæ obviare, & tantæ præsumptionis audaciam, cum Dei adjutorio, reprimere cupientes, considerantésque quòd, in tantæ necessitatis articulo, nullus excusare se poterit, quin, pro defensione suâ & ejusdem Regni, Manus Adjutrices totis viribus apponere teneatur;

Vobis mandamus, sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poteritis, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, omni excusatione cessante, venire faciatis ad nos, usque Eborum, omnes & singulos de Estrithingo prædicto, infra ætates prædictas, tàm infra Libertates, quàm extra, Armatos & Arraiatos in formâ prædictâ (nemini parcendo in hac parte) ad proficiscendum contra dictos Inimicos nostros, ad ipsorum temeritatis audaciam, cum Dei adjutorio, refrænandam, prout eis per nos tunc injungetur. A. D. 1327. Edw. 3.

Et scire faciatis omnibus & singulis, ex parte nostrâ, quòd nos omnes & singulos, qui se retraxerint a defensione prædictâ, & ad ipsorum Repulsionem juvare noluerint, Fautores ipsorum Inimicorum nostrorum reputabimus, & de ipsis, tanquam de ipsis Inimicis, vindictam capiemus.

Et vos, præfati Arraiatores, & Subarraiatores, cum prædictis Hominibus, ad Nos, ad locum prædictum, cum Equis & Armis, quantò potentiùs poteritis, accedatis, ad proficiscendum nobiscum contra dictos Inimicos nostros, prout de Consilio nostro tunc ordinabitur, Domino disponente.

Damus autem vobis, & cuilibet vestrûm, tenore præsentium, Potestatem puniendi, per Arestationem corporum, & Captionem Terrarum, Tenementorum, Bonorum, & Catallorum, in manum nostram, omnes & singulos, quos in hac parte Inobedientes inveneritis & Rebelles.

Mandavimus etiam Vicecomiti nostro Eborum quòd, in singulis locis, in Estrithingo prædicto, tàm infra Libertates, quàm extra, ubi expedire viderit, præmissa faciat, ex parte nostrâ, publicè proclamari, & vobis, & cuilibet vestrûm, in præmissis omnibus & singulis faciendis & exequendis, intendens sit, consulens, & auxilians, quotiens & quando vos, vel aliquis vestrûm, scire faciatis ex parte nostrâ.

In cujus &c.

Teste Rege apud Eborum decimo septimo die Junii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum Arraiatoribus subscriptis; videlicet,

Arraiatoribus &c. in Comitatu Lancastriæ.

Arraiatoribus &c. in Westrithingo in Comitatu Eborum.

Pro Johanne de Hanonia, & Comitiva sua, de vadiis solvendis.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Liberat. 1. E. 3. m. 6. REX Thesaurario & Camerario suis Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, dilecto Consanguineo & Fideli nostro, Johanni de Hanoniâ, vel ejus in hac parte Attornato, septem Milia Librarum, in partem solutionis quatuordecim Milium Librarum, in quibus eidem A. D. 1327.

A. D. 1327. Edw. 3. dem Johanni tenemur pro vadiis suis & Hominum ad Arma, qui in Comitivâ suâ, in obsequium nostrum, in Regno nostro, ad Rogatum nostrum, nuper venerunt;

Recipientes à præfato Johanne, seu ejus dicto Attornato, Literas Acquietantiæ, receptionem dictarum Septem Milium Librarum testificantes, quæ pro nobis sufficientes fuerint in hac parte. A. D. 1327. Edw. 3.

Teste Rege apud Eborum vicesimo octavo die Junii.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Providentiis faciendis pro Johanne memorato.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Scot. 1. E. 3. m. 4. REX Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & omnibus Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd assignavimus, dilectum nobis, Willielmum d'Irland, ad Providentias de Cariagiis,

Pro, dilecto & fideli nostro, Johanne de Hanoniâ, & Hominibus suis, qui, in obsequium nostrum, ad partes Marchiæ Scotiæ sunt profecturi, pro Denariis ipsius Johannis & Hominum prædictorum,

Tàm infra Libertates, quàm extra, faciendum, necnon supervidendum, quòd Denarii, pro hujusmodi cariagiis, & aliis rebus, ad opus ipsorum provisis, debitè persolvantur: A. D. 1327.

Et ideò vobis mandamus, quòd eidem Willielmo, in præmissis, ut præmittitur, faciendis, sitis intendentes, consulentes, & auxiliantes, quotiens, & quando, per ipsum, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis requisiti.

In cujus &c. usque ad festum Sancti Michaelis proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Eborum quarto die Julii.

Per ipsum Regem.

Pro Patre Regis, de Expensis habendis.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Liberat. 1. E. 3. m. 5. REX Thesaurario & Camerariis suis Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, dilectis & fidelibus nostris, Thomæ de Berkele & Johanni Mautravers, seu eorum in hac parte Attornatis, Ducentas Libras, pro expensis Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri. A. D. 1327.

Teste Rege apud Aldewerk quinto die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Prohibitio facta Majori & Ballivis Oxoniæ, super Honore de Sancto Walerico.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 2. m. 20. REX, Majori, Ballivis, & toti Communitati Villæ Oxoniæ, Salutem.

Quia datum est nobis intelligi, quòd vos,

Prætextu quarumdam Libertatum, vobis, per Cartam nostram, de novo concessarum,

Quædam, ad honorem Sancti Walerici pertinentia,

Quæ Progenitores nostri, dùm Honor ille fuit in manibus eorumdem, percipere & habere consueverunt,

Et quæ Isabella, Regina Angliæ, Mater nostra carissima, à tempore quo Honor prædictus ei (inter alia, Terras & Tenementa, ad terminum vitæ suæ, in Dotem habenda) fuerat assignatus, semper hactenus percipere & habere consuevit, A. D. 1326.

Vobis usurpâstis jam de novo, in nostri Exhæredationis periculum manifestum, & præfatæ Matris nostræ dampnum non modicum,

Nos, tàm Securitati nostræ, quàm indempnitati ejusdem Matris nostræ, providere volentes, vobis significamus, quòd intentionis nostræ non extitit, nec existit, quòd vobis Libertatem aliquam concederemus, per quam nobis, aut eidem Matri nostræ, in hac parte, præjudicium aliquid posset generari.

Et ideò vobis prohibemus nè, prætextu aliquarum Libertatum, vobis per nos concessarum (quas, si in aliquo nobis, aut eidem Matri nostræ, præjudicari

A. D. 1327. Edw. 3. dicari poterunt, præter nostram conscientiam decernimus emanâsse,) quicquam, quod in juris nostri, aut ejusdem Matris nostræ, in hac parte, præjudicium cedere poterit, attemptare præsumatis quovismodo;

Scientes pro certo quòd, si secus feceritis, ad vos, non immeritò, graviter capiemus. A. D. 1327. Edw. 3.

Teste Rege apud Eborum sexto die Julii.

De præmuniendo Magnates de Hibernia, super Custodia Castrorum prope Marchias.

A. D. 1327. Claus. 1. E. 3. p. 2. m. 19. REX, dilecto & fideli suo, Johanni Fitz-John, Justiciario suo Hiberniæ, Salutem.

Intelleximus qualiter Hibernici, Inimici & Rebelles nostri, Terras nostras, & diversorum Magnatum, qui Terras habent in Hiberniâ, & in Angliâ commorantur, devastârunt, & devastant multipliciter hiis diebus, pro eo quòd, per ipsos Magnates, contra ipsorum Inimicorum Aggressus, sufficiens resistentia nullatenus ordinatur; de quo, non immeritò, commovemur:

Nos igitur, Indempnitati nostræ, & ipsorum Magnatum, contra hujusmodi Aggressus providere volentes, ut tenemur, vobis mandamus quòd statim, visis præsentibus, præmuniri faciatis omnes Magnates, & alios, Castra & Terras in Terrâ prædictâ, prope Marchias Hibernicorum prædictorum, habentes, vel eorum Ballivos, quòd Castra & Terras suas, contra Aggressus dictorum Inimicorum, sic potenter & viriliter custodiri, quòd Nobis, aut ipsis, seu fidelibus nostris, in Terrâ prædictâ, per ipsorum defectum, dampnum vel periculum non eveniat quoquo modo: A. D. 1327.

Et si ipsi, taliter præmuniti, hoc facere neglexerint, tunc vos eadem Castra & Terras, de Exitibus eorumdem, custodiri faciatis, prout pro Salvatione dictæ Terræ fore videritis faciendum, & aliàs fieri consuevit.

Teste Rege apud Topclif duodecimo die Julii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Super repulsione Rebellium in Hibernia.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 2. m. 20. REX Thesaurario & Camerariis suis de Scaccario Dubliniæ, Salutem.

Quia intelleximus quòd Hibernici, Inimici & Rebelles nostri, Terras nostras, & Fidelium nostrorum, in partibus Hiberniæ, per repentinos Aggressus devastârunt, & de die in diem devastare non desistunt, Homicidia, Deprædationes, & alia mala innumera perpetrando:

Vobis mandamus quòd,

Habito Avisamento cum, dilectis & fidelibus nostris, Thoma Fitz-Johan, Justiciario nostro Hiberniæ, Fratre Johanne Utlagh, Cancellario nostro ibidem, & Nicholao Fastolf, Capitali Justiciario nostro de Banco, circa Repulsionem dictorum Inimicorum nostrorum, & defensionem Terrarum nostrarum,

Tale & tàm celere Remedium de Denariis, in Thesaurariâ nostrâ existentibus, de Exitibus Archiepiscopatûs Dubliniæ, & aliis Exitibus dictæ Terræ (si necesse fuerit) apponatis, quale pro conservatione honoris nostri, & defensione Subditorum nostrorum, & Terrarum nostrarum ibidem, per consilium & avisamentum eorumdem, Justiciarii, Cancellarii, & Nicholai, fore videritis faciendum; proviso semper quòd, de Exitibus prædictis, pro expeditione Guerræ nostræ Scotiæ, ad opus nostrum reservetur *tantum*, quantum reservari poterit bono modo. A. D. 1327.

Teste Rege apud Toppecliff duodecimo die Julii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Edwardo de Balliolo de Conductu.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Pat. 1. E. 3. p. 2. m. 6. REX omnibus Amicis & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, dilectus & fidelis noster, Edwardus de Baliolo, ad Nos, infra Regnum nostrum, a partibus transmarinis, sit venturus, A. D. 1327.

Susce-

A.D. 1327. Edw. 3. Suscepimus ipsum Edwardum, ac Homines de Familiâ suâ, in Protectionem & Defensionem nostram, necnon in salvum & securum Conductum nostrum,

Et ideo vos Amicos rogamus, vobis fidelibus mandantes, quòd eidem Edwardo, *&c. prout in ejusmodi Literis, usque ibi.* A.D. 1327. Edw. 3.

In cujus &c. usque ad Festum Natalis Domini proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Topclif. duodecimo die Julii.

Pro Hominibus armatis ad repellendos Scotos.

A.D. 1327. An. 1. E. 3. Scot. 1. E. 3. m. 4. REX, dilectis & fidelibus suis, Thomæ de Mounceaux, & Johanni de Sordeval, Electoribus & Arraiatoribus Hominum in Wapentachiâ de Holdernesse, Salutem.

Cùm, ad repellendum Scotorum nequitiam, qui Regnum nostrum hostiliter sunt ingressi, Homicidia, Deprædationes, Incendia, & alia Mala innumera perpetrando, versus partes Marchiæ Scotiæ, cum Excercitu nostro, jam direxerimus Iter nostrum:

Et iidem Scoti, cum toto posse suo, ut pro certo didicimus, prope Civitatem nostram Karlioli, istâ die Martis, se congregare proponunt, ad Nos & Excercitum nostrum pro viribus insultandum:

Nos, considerantes periculum, quod nobis, & toti Regno nostro, per ipsorum Aggressus, evenire poterit, nisi eorum malitia celeriùs & potentiùs obvietur, & quòd nullus excusare se poterit quin, pro defensione sui ipsius, & ejusdem Regni, juxta vires suas, Opem ferat,

Vobis mandamus, sub forisfacturâ Corporum & Bonorum, firmiter injungentes, quòd, omni dilatione & excusatione cessantibus, omnes Homines Defensabiles, & Potentes ad pugnandum, ejusdem Wapentachii, tàm Milites, quàm alios, cujuscumque Statûs seu Conditionis existant, armatos, arraiatos, juxta formam mandati nostri, aliàs vobis indè directi, ad Nos, de die & de nocte, ducatis, in auxilium defensionis dicti Regni nostri, contra Inimicos nostros supradictos. A.D. 1327.

Volumus autem quòd illi, qui Impotentes sunt ad pugnandum, & habent de suo undè contribuere valeant, pro expensis aliorum, qui de suo non habent undè sibi valeant providere, Contributionem faciant, pro Expensis illorum, qui de suo non habent, prout rationabiliter fuerit, faciendis; ita tamen quòd adventus ipsorum Hominum, qui Potentes fuerint ad pugnandum, ad Nos, eo prætextu, nullatenus retardetur.

Talem igitur diligentiam, in executione præsentis mandati nostri, apponatis, quòd contra vos sinistra suspicio (quod absit) nullatenus oriatur.

Scientes pro certo quòd nos omnes illos, quos Rebelles, seu Remissos, in hoc necessitatis articulo, contigerit inveniri, Fautores ipsorum Inimicorum nostrorum, non immeritò, reputabimus, & ad ipsos, prout convenit, cùm oportunum videbimus, secundum sua demerita capiemus.

Teste Rege apud Northallerton decimo tertio die Julii.

De Civitate Eborum munienda & custodienda, maxime dum Mater, Frater, & Sorores Regis in ea moram fecerint.

A.D. 1327. An. 1. E. 3. Scot. 1. E. 3. m. 3. d. REX, dilectis sibi, Majori & Ballivis Civitatis suæ Eborum, Salutem.

Cùm Scoti, Inimici & Rebelles nostri, cum toto Posse suo, Regnum nostrum, prope partes Karlioli, ut pro certo didicimus, jam hostiliter sint ingressi, & Homicidia, Deprædationes, & Incendia, ac alia Mala, quæ poterunt, indies perpetrare non desistant; propter quod, ad ipsorum Malitiam, cum Dei adjutorio, refrænandum, cum Excercitu nostro, ad partes Marchiæ prædictæ declinavimus, & contra ipsos Inimicos dirigimus Gressus nostros: A.D. 1327.

Nos, desiderantes Civitatem nostram prædictam Eborum, maximè dùm Isabella, Regina Angliæ, Mater nostra carissima, & Frater, & Sorores, nostri, moram fecerint in eadem, sic salvò & securè muniri & custodiri, quòd periculum aliquod, ex repentino Aggressu ipsorum Inimicorum, eidem Civitati non eveniat, nec timor seu terror ipsis, Matri nostræ, Fratri, & Sororibus, nostris (quod absit) incutiatur pro defectu Munitionis & Custodiæ in hac parte;

Vobis

A. D. 1327. Edw. 3. Vobis, in Fide & Ligeantiâ, ac sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poteritis, firmiter injungendo, mandamus quòd statim, visis præsentibus, omni excusatione & dilatione cessantibus, Muros, Fossata, & Turellos, ac Munitiones ejusdem Civitatis circumquaque (assumptis vobiscum certis personis, de fidelibus nostris, quos ad hoc duxeritis eligendos) supervideatis, & de Custodiis eorumdem sic providè & circumspectè ordinetis, quòd periculum eidem Civitati, pro defectu bonæ Custodiæ, non contingat.

Damus autem vobis, tenore præsentium, plenariam Potestatem distringendi & compellendi omnes & singulos, Tenementa seu Redditus in eâdem Civitate habentes, aut Mercandisas excercentes, seu conversantes in eadem, per captionem Corporum & Bonorum suorum, ad Custodias, super muros & Turellos ejusdem Civitatis, juxta discretiones vestras ordinatas, seu ordinandas, & alia, quæ circa præmissa necessaria & utilia fuerint, faciendum: A. D. 1327. Edw. 3. & puniendi omnes illos, quos in hac parte contrarios, seu Rebelles, aut suspectos inveneritis, per Incarcerationem, & aliis modis quibus videritis expedire.

Talem igitur & tantam diligentiam, in executione præmissorum, apponere studeatis, quòd vestram possimus diligentiam in effectu operis experiri, & quòd non habeamus materiam, ob vestri tepeditatem seu defectum (si forsan periculum eveniat) ad vos graviter capiendi.

Teste Rege apud Dunolm. decimo quinto die Julii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Et erat Patens.

Super Libertate Regali Dunolmensis Episcopi.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 2. m. 20. REX, dilecto & fideli suo, Rogero de Mortuo Mari, Custodi Castri Bernardi, ac aliorum Terrarum & Tenementorum, quæ fuerunt Guidonis de Bello Campo, quondam Comitis Warrwici, defuncti, qui de Domino E. nuper Rege Angliæ, Patre nostro, tenuit in Capite, infra Libertatem Episcopatûs Dunolmensis, vel ejus Locum tenenti, Salutem.

Petitio, Venerabilis Patris, Lodowici Episcopi dicti loci,

Coram nobis & Concilio nostro, in ultimo Parliamento nostro, apud Westmonasterium tento, exhibita,

Continebat ut,

Cùm, in Parliamento prædicto, forisfacturæ Guerræ eidem Episcopo, ut Jus Ecclesiæ suæ prædictæ, & Prædecessori suo, in aliis Parliamentis, fuissent adjudicatæ; &, super hoc, Brevia nostra facta fuerint Custodibus Terrarum, forisfactarum infra Regalem Libertatem ipsius Episcopi, quòd manum Regiam inde ammoveant,

Ac Castrum prædictum, Manerium de Geyneford, & aliæ Terræ, quæ fuerunt prædicti Comitis, & Hert & Herternesse, quæ fuerunt Rogeri de Clifford,

Quæ quidem, Castrum, Maneria, Terræ, & Tenementa, aliàs forisfacta fuerunt per forisfacturam Johannis de Balliolo, & Roberti de Brus,

Et infra Libertatem prædictam existunt,

In manu nostrâ detineantur, ac si A. D. 1327. nos, ratione forisfacturæ prædictæ, prærogativâ nostrâ, infra Libertatem prædictam, uti possemus, sicut alibi infra Regnum nostrum,

Quæ quidem Prærogativa ad ipsum Episcopum, infra Libertatem prædictam, pertinet, sicut dicit,

Super quo nobis supplicavit, ut præcipere velimus Custodibus Terrarum prædictarum, per Brevia nostra, quòd manum Regiam de Terris illis, sicut de aliis, ammoveant, ac prædictum Episcopum Libertate suâ prædictâ (ubi Breve nostrum de jure currere non debet, nec Nos ibidem Terram seisire debemus) uti & gaudere permittant,

Nos,

Pro eo quòd per Nos, & Concilium nostrum aliàs, in eodem Parliamento, consideratum fuit, quòd idem Episcopus habeat Libertatem suam Regalem, prout aliàs concessum fuit tempore Domini H. quondam Regis Angliæ, Proavi nostri; & etiam Concordatum fuit ibidem, quod Nos amoveamus manum nostram de omni eo quod habemus in manu nostrâ, ratione Jurisdictionis Regalis, & etiam Ministros nostros in Regali Officio ministrantes,

Volentes quòd ea, quæ sic Concordata sunt, effectui mancipentur

Vobis mandamus quòd manum nostram de omni eo, quod habemus in manu nostrâ, ratione Jurisdictionis Regalis, & quæ in Custodiâ vestrâ existunt,

A. D. 1327. nec non Ministros nostros, si qui fuerint, in Regali Officio, infra Libertatem prædictam ministrantes, ammoveatis, secundum formam Considerationis & Concordiæ prædictarum; vos indè, contra easdem, Considerationem & Concordiam, nullatenus intromittentes.
Edw. 3.

Intentionis tamen nostræ, & Concilii nostri non existit, quòd aliqui, qui Terras, seu Tenementa de forisfacturis, ex Concessione Progenitorum nostrorum, tenent, indè, virtute Considerationis prædictæ, absque Responsione, amoveantur. A. D. 1327. Edw. 3.

Teste Rege apud Dunolm. decimo quinto die Julii.

Per Petitionem de Concilio.

De eadem pro eodem.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Ibid.

REX, dilecto sibi, Roberto de Clifford, Custodi Maneriorum de Hert & Herternes, quæ fuerunt Rogeri de Clifford defuncti, qui de Domino E. nuper Rege Angliæ, Patre nostro, tenuit in Capite, vel ejus Locum tenenti ibidem, Salutem.

Petitio, Venerabilis Patris, *&c. ut supra*, Manum Regiam inde amoveant,

Ac Castrum Bernardi, Manerium de Geynefford, & aliæ Terræ, quæ fuerunt Guidonis de Bello Campo, quondam Comitis Warrwici, & dicta Maneria de Hert & Herternesse; A. D. 1327.

Quæ quidem, Castrum, Maneria, Terræ & Tenementa *&c. ut supra.*

Teste ut supra

Per Petitionem de Concilio.

Literæ deprecatoriæ Magnatibus Hiberniæ.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 2. m. 21. dor.

REX, dilecto & fideli suo, Mauritio, Filio Thomæ, Salutem.

Qualiter, de voluntate & assensu Domini Edwardi, nuper Regis Angliæ, Patris nostri, ad requisitionem Prælatorum, Comitum, & Baronum, ac totius Communitatis Regni nostri, in Parliamento nostro, apud Westmonasterium, in Crastino Prificationis beatæ Mariæ Virginis, proximò præterito, tento, ejusdem Regni Regimen suscepimus, divinâ clementiâ providente, aliàs vobis meminimus Nos scripsisse;

Vos rogando obnixè, ac in Fide & Ligeantiâ, quibus nobis tenemini, vobis nichilominus firmiter injungendo, quòd, dilecto & fideli nostro, Thomæ le Fitz John, Comiti de Kildare, Justiciario nostro Hiberniæ, intendentes essetis, & in hiis, quæ ad bonum Regimen dictæ Terræ, & repulsionem inimicorum nostrorum, possent pertinere, taliter Consiliis & Auxiliis efficacibus assisteretis, quòd vestram fidelitatis constantiam & Affectionis puritatem (quas erga Nos & Domum nostram Regiam optinetis) possemus operum efficaciâ experiri.

Verumptamen, quia nobis relatum est vos præfato Justiciario nostro hactenus intendere, seu parere, recusatis (quamquam alii Magnates & Nobiles, de Terrâ prædictâ, eidem paruerint, & intenderint, ut debebant) de quo eo magis admirari compellimur, quo de vestris fidelitate & Benivolentiâ majorem fiduciam habebamus: A. D. 1327.

Vobis igitur iteratò mandamus, in Fide & Ligeantiâ, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quatenùs, attentis Ligeantiæ vestræ debito & periculo, quod exindè, si voluntariè contempnatur, *verisimiliter* sequi debet, præfato Justiciario nostro, sine moræ dispendio, intendere & obedire, & in hiis, quæ ad bonum Regimen dictæ Terræ nostræ, & repulsionem Inimicorum nostrorum ibidem pertinere videritis, Consiliis & auxiliis efficacibus taliter assistere studeatis, quòd Pax nostra ibidem vestro præsidio illibata permaneat, & vestram possimus Benivolentiam erga nos, & nostros, in effectu Operis, experiri.

Teste Rege apud Dunolm. decimo sexto die Julii.

Per ipsum Regem & Concilium.

ConsimilesLiteræ diriguntur subscriptis; videlicet,

Johanni de Bermyngham, Comiti de Louthe.
Jacobo le Botiller.
Mauritio de Rocheford.
Johanni Power, Baroni de Donil.

Pro

A.D. 1327. Edw. 3.

Pro Archiepiscopo Eborum de Prisis Vinorum.

A.D. 1327. Edw. 2.

A.D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 2. m. 18.

REX, dilecto sibi, Ricardo de la Pole, Pincernæ suo, vel ejus locum tenenti, in Portu de Kyngeston super Hull, Salutem.

Cùm nuper, ad prosecutionem, venerabilis Patris, W. Archiepiscopi Eborum, Angliæ Primatis, nobis suggerentis Athelstanum, quondam Regem Angliæ, Progenitorem nostrum, per Cartam suam, concessisse, tunc Archiepiscopo Eborum, & successoribus suis ibidem, omnes libertates in aquâ de Hull QUAS COR COGITARE POSSET, SEU OCULUS VIDERE; posteáque Dominum H. quondam Regem Angliæ, proavum nostrum, per cartam suam, pro se, & hæredibus suis *&c. prout supra de Dat.* **10.** *Mart. usque hæc verba; viz.*

Er nos, ad Cartam & Inquisitionem prædictas considerationem habentes, ac pro eo quod Benedictus de Fulsham, nuper Pincerna noster, in Parliamento nostro, apud Westmonasterium, nuper convocato, coram nobis & dicto Concilio nostro personaliter constitutus, nichil dicit in contrarium, nisi quòd invenit nos indè seisitos:

Et Stephanus de Abyndon ac Walterus de Waldeshef, nuper Pincernæ dicti Patris nostri, quibus per diversa Brevia dicti Patris nostri, ad informandum & certificandum Concilium suum, super præmissis, mandatum fuit, nichil certificârunt quòd in contrarium præmissorum existit, nisi quòd invenerunt Progenitores nostros indè seisitos:

Et Thesaurarius & Barones nostri, de Scaccario, Nos & Concilium nostrum similiter certificârunt, quòd non invenerunt, quòd Progenitores nostri fuerunt seisiti de hujusmodi Prisis, in Aqua de Hull, ante confectionem Cartæ ipsius H. supradicti:

Volentésque eidem Archiepiscopo in præmissis fieri, quod est justum;

Vobis pluries mandaverimus quòd Manum nostram, de hujusmodi Prisis, in dicto Portu de Hull, amoveretis, & prædictum W. nunc Archiepiscopum, Prisas suas, in eodem Portu, absque impedimento, habere permitteretis (Jure nostro, in omnibus semper salvo) vel causam nobis significaretis, quare Mandato nostro, aliàs vobis indè directo, parere contempsistis:

Vos, spretis Mandatis nostris prædictis, quicquam indè facere non curâstis, in nostri & eorumdem Mandatorum nostrorum contemptum manifestum, ipsiusque Archiepiscopi dispendium non modicum & gravamen;

Per quod vobis iteratò mandavimus, firmiter injungentes, quòd Manum nostram de hujusmodi Prisis, in dicto Portu de Hull, amoveretis, & præfatum Willielmum, nunc Archiepiscopum, Prisas suas in eodem Portu, absque impedimento, habere permitteretis (Jure nostro in omnibus semper salvo) volentes vos indè erga nos exonerari; vel quòd vos ipsi essetis, coram Nobis, in Octabis Sanctæ Trinitatis, proximò præteritis, ubicumque tunc essemus in Angliâ, ostensuri quare mandatis nostris prædictis, totiens vobis indè directis, parere contempsistis.

Ad quem diem vos coram Nobis venistis, &, pro nobis, asseruistis vos esse paratos, diversis Rationibus, ostendere Prisas prædictas, de Vinis, in Portu prædicto, ad Nos, ut de Jure Coronæ nostræ, & non ad ipsum Archiepiscopum, pertinere:

Ad quos idem Archiepiscopus, coram Nobis, tunc allegavit, vos Diem, coram Nobis, non habere, nisi tantummodo ad respondendum nobis de contempto prædicto; adjiciendo prædictam Considerationem, a quâ Mandatum nostrum prædictum, vobis indè directum, emanavit, pro executione ejusdem faciendâ, in Parliamento nostro prædicto, coram Nobis, Prælatis, Magnatibus, Proceribus, & Communitate Regni nostri, ibidem convocatis, fuisse concordatum, & alibi quàm in Parliamento non posse revocari: ipsúmque, super Jure suo, in hac parte, ad Breve nostrum prædictum, nobis respondere non debere, quousque in Possessionem earumdem Prisarum, secundum formam Considerationis prædictæ, reponetur.

Nósque postea, per Breve nostrum, sub Privato Sigillo, dilectis & fidelibus nostris, Galfrido le Scrop, & Sociis suis Justiciariis, ad Placita coram nobis tenenda assignatis, mandaverimus, quòd, in Negotio prædicto procedendo, taliter avisarentur, quod nichil in præjudicium nostrum, nec exhæredationem Coronæ nostræ fierer in hac parte; &, si dubium quid subfuerit, id coram nobis & Concilio nostro ostenderent, ut Nos, super Jure nostro in hac parte pleniùs informari, usque ad finalem Discussionem ejusdem negotii, consultiùs & securiùs procedere possemus:

Qui quidem Justiciarii, coram Nobis,

A. D. 1327. Esc. 3. bis, Recordum & Processum negotii prædicti, coram eis habita, postea deportârunt:

Nósque Recordum & Processum prædicta, venerabili Patri, J. Eliensi Episcopo, Cancellario nostro, liberaverimus, ei firmiter injungendo quòd, convocato toto Concilio nostro, in Cancellariâ nostrâ, & ibidem recitatis Recordo & Processu prædictis, Justitia ulteriùs fieret in præmissis:

Posteáque, coram ipso Cancellario, &, venerabili Patre, H. Lincolniensi Episcopo, Thesaurario nostro, & Justiciariis nostris, & aliis de Concilio nostro, in Cancellariam nostram convocatis, venerunt tàm prædictus Archiepiscopus, quàm vos; &, recitatis ibidem Recordo & Processu prædictis, vos dixistis, ut prius, Prisas prædictas ad Nos, ut de Jure Coronæ nostræ, pertinere, & non ad prædictum Archiepiscopum, adjiciendo quòd, in prædictis Recordo & Processu, habitis in Parliamento prædicto, Errores intervenerunt manifesti:

Ad quæ prædictus Archiepiscopus respondit, ut prius, quòd vos habetis diem tantummodo ad respondendum nobis de Contemptu; asserendo ipsum ad aliquas Rationes, super Jure nostro, de Prisis prædictis, proponendas, nec ad Errores, si qui fuerint, respondere non debere, quoúsque in Possessionem Prisarum prædictarum reponetur virtute Considerationis prædictæ (in quâ Jus nostrum in omnibus salvatur) & quòd Warento prædicti Brevis, præfato Pincernæ directi, terminari non potest.

Et,

Quia prædicta Consideratio facta fuit in Parliamento prædicto, à quâ prædictum Breve nostrum, de Executione faciendâ, vobis directum, emanavit, & ad quod vos diem habuistis tantummodo; videlicet, ad respondendum nobis de Contemptu prædicto, & tàm in Consideratione, quàm Brevi, prædictis Jus nostrum salvatur, nec ad hujusmodi Breve terminari potest, & non est juri consonum nec rationi quòd prædictus Archiepiscopus nobis, super Jure nostro, in præmissis, respondeat, priusquam in possessionem prædictarum Prisarum, eodem modo quo consideratum fuit in Parliamento prædicto (salvo semper Jure nostro) reponatur,

Visum est toti Concilio nostro, quòd Executioni faciendæ, secundum formam Considerationis, factæ in Parliamento prædicto, non est Supersedendum in hac parte:

Vobis adhuc mandamus, firmiter injungentes, quòd Manum nostram de hujusmodi Prisis, in dicto Portu de Hull, amoveatis, & præfatum W. nunc Archiepiscopum, Prisas suas, in eodem Portu, absque impedimento, habere permittatis, juxta tenorem Mandatorum nostrorum prædictorum (Jure nostro in omnibus semper salvo) volumus enim vos indè erga Nos exonerari.

Et sciatis quòd graviter amerciati estis eo quod mandatum nostrum, totiens vobis indè directum, non estis executi; &, nisi hoc Mandatum nostrum pleniùs exequamini, graviter ad vos capiemus.

Teste Rege apud Dunolmum decimo septimo die Julii.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Pecunia in subsidium Guerræ Scotiæ.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Pat. 1. E. 3. p. 2. m. 4.

REX omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Noveritis nos teneri, dilectis Mercatoribus nostris, Jacobo Nicholas, Johanni Francisci, & Petro Reynerii, Mercatoribus de Societate Bardorum, de Florentia, in Mille Marcis Sterlingorum, quas nobis per manus, venerabilis Patris, Henrici Lincolniensis Episcopi, Thesaurarii nostri, in Subsidium Expeditionis Guerræ nostræ Scotiæ, apud Eborum, die confectionis præsentium, mutuò liberârunt:

Et in Centum quadraginta & octo Libris, Tresdecim Solidis, & Octo Denariis, quos, per Præceptum Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, diversis Hominibus solverunt, sicut per diversas Litteras & Indenturas, quas iidem Mercatores præfato Thesaurario nostro liberârunt, pleniùs apparet;

De quibus quidem Summis præfatis Mercatoribus Mille Marcas, de Exitibus, tàm veteris & novæ Custumarum, quàm de præstito, vobis faciendo, in Portu Villæ nostræ Suthampton; & residuas, Centum quadraginta & octo Libras, Tresdecim Solidos, & Octo Denarios, de Exitibus, tàm veteris & Novæ Custumarum

A.D. 1327. Edw. 3. marum, quàm de præstito prædicto, in Portu Villæ nostræ de Sandwyco, solvere promittimus bonâ fide.

In cujus &c.

Teste Rege apud Stanhope secundo die Augusti.

Per Billam Thesaurarii.

ET mandatum est Collectoribus, tàm Veteris & novæ Custumarum Regis in Portu dictæ Villæ Sutbampton, quàm de Præstito Regis ibidem faciendo, quòd omnes Denarii de Exitibus Custumarum prædictarum, ac de Præstito prædicto, in dicto Portu Suthamptoniæ, provenientes, usque ad dictam summam Mille Marcarum, per Indenturas inter ipsos indè conficiendas, liberent, per quas eis in Compoto suo debitam allocationem habere Rex faciet. A.D. 1327. Edw. 3.

Teste ut supra.

Per Billam Thesaurarii.

ET mandatum est Collectoribus prædictis, in dicto Portu de Sandwico, quòd, omnes Denarii de Exitibus Custumarum prædictarum, & de Præstito prædicto in dicto Portu de Sandwico provenientes, usque ad dictam Summam Centum quadraginta & octo Librarum, Tresdecim Solidorum, & octo Denariorum &c. ut supra.

Teste ut supra.

Per Billam Thesaurarii.

De Parliamento habendo super defensione Regni contra Scotos.

A.D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 2. m. 15. REX venerabili Patri, W. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

Quomodo Scoti, nostri & Regni nostri Inimici, Pacis Tractatum cum nostris solemnibus Nunciis (quos nuper, eâ de causâ, ad partes Marchiæ Scotiæ destinavimus) iniri contemptibiliter recusârunt:

Et,

Ruptis proditionaliter Treugarum vinculis, tempore Domini Edwardi, nuper Regis Angliæ, Patris nostri, inter Populos Angliæ & Scotiæ initis, & Juramento firmatis,

Congregato magno Exercitu, Regnum nostrum hostiliter pluries sunt ingressi, Homicidia, Deprædationes, Incendia, & alia Mala innumera perpetrando:

Qualiter etiam, ad refrænandum ipsorum Audaciam, ad partes Marchiæ Scotiæ prædictæ, congregato magno Exercitu, declinavimus, ut ipsos Inimicos potenter & viriliter prosequamur, vobis incognitum non existit:

Et quia dicti Inimici, dùm per nos & Exercitum nostrum, in Parco de Stanhop, quatinùs fieri poterit, circumdati fuissent, noctanter & latenter, ut Devicti, de Parco prædicto evaserunt, & ad partes suas sunt regressi, nonnullis eorum per quosdam de nostro Exercitu insecutis & interfectis, &. ut nobis relatum est, iteratò se congregare, & Regnum nostrum ingredi proponunt, ad Mala, quæ poterunt, perpetranda:

Propter quod, tàm super Defensione & Custodiâ Regni nostri contra Agressus A.D. 1327.
dictorum Inimicorum, quàm super aliis arduis negotiis, Nos & statum Regni nostri tangentibus, vobiscum & cum cæteris Prælatis, Magnatibus, & Proceribus Regni nostri, apud Lincolniam, in Crastino Exaltationis sanctæ Crucis, proximò futuro, Colloquium haberi ordinavimus & Tractatum;

Vobis mandamus, in Fide & Dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quòd, omnibus aliis prætermissis, dictis Die & Loco, personaliter intersitis nobiscum (si interesse possumus) seu, interveniente Impedimento, Deputandis a nobis, super Defensione & Custodiâ, ac aliis Negotiis supradictis tractaturi, vestrúmque Consilium impensuri:

Et præmuniatis Priorem & Capitulum Ecclesiæ vestræ Cantuariensis, Archidiaconos, totúmque Clerum vestræ Diocesis, quòd iidem, Prior & Archidiaconi, in propriis personis suis, dictúmque Capitulum per unum, idémque Clerus per duos Procuratores idoneos, plenam & sufficientem Potestatem ab ipsis Capitulo & Clero habentes, dictis die & loco intersint, ad faciendum & consentiendum hiis, quæ tunc in Communi Concilio (Divinâ favente Clementiâ) ordinari contigerit super negotiis antedictis; & hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege apud Stanhope septimo die Augusti, anno primo Regni nostri.

A. D. 1327. Edv. 3.

De non inferendo dampnum hominibus Regis Franciæ.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 2. m. 17. d.

REX, dilecto & fideli suo, Bartholomæo de Burghersh, Constabulario Castri sui Dovorriæ, & Custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus Locum tenenti, Salutem.

Quia intelleximus quòd diversi Homines, de Portubus prædictis, Armatâ Potentiâ, cum Navigio diverso ad transfretandum versus partes Normanniæ & alibi, supra Potestatem & Dominium Regis Franciæ, se parant ad Mala & Destructiones, quæ poterunt, inhibi facienda;

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd in singulis locis, in Ballivâ vestrâ, ubi expedire videritis, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi faciatis, ne qui, cujuscumque status vel conditionis existant, sub gravi forisfacturâ nostrâ, supra gentes dicti Regis Franciæ, in partibus prædictis, aut alibi, quicquam attemptare præsumant, per quod materia Guerræ seu Dissensionis inter Nos & dictum Regem Franciæ oriri valeat quovis modo.

Teste Rege apud Stanhope octavo die Augusti.

Super Dispensatione expedienda, & super Comite Hollandiæ ad Beneplacita Papæ reducendo.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Rom. 1. E. 3 m. 3.

PApæ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Ex insinuatione, Venerabilis Patris, A. Herefordensis Episcopi, ac aliorum Nunciorum nostrorum, nuper ad vestræ Sanctitatis Apicem, pro Dispensationis Gratiâ, super Nuptiali fœdere inter Nos, & Filiam, Nobilis viri, Domini W. Hanoniæ, Holandiæ, & Selandiæ Comitis, ac Domini Frisiæ, contrahendo, impetrandâ nuper destinatorum, audivimus quantâ benivolentiâ ipsos admisit vestra Paternitas, & audivit in exponendo quæ eis per Nos injuncta fuerant quàm benignè; super quo vestræ Clementiæ Gratias referimus multiformes.

Verùm, Pater Sanctissime, etsi turbemur in intimis ex hiis, quæ vobis de præfato Comite, non absque suspitione sinistrâ, sunt relata, nec credamus ea ex malivolentiâ, set potiùs ex levitate quadam, vel forsan fabricatione Æmulorum, prodiisse, cùm nec Promissa in litteris, quæ sibi ascribuntur, in opere sint completa; nichilominus eidem Comiti per nostras litteras scripsimus, rogando & exhortando quod vestris Apostolicis Beneplacitis, ut Filius obedientiæ, se studeat in omnibus conformare.

Ac, Nobilis vir, Johannes de Hanoniâ, qui ad Nos in Angliam, in auxilium Guerræ nostræ Scotiæ, nuper venit, & jam ad propria se divertit, nobis promisit quòd circa hoc apponet, cum efficaciâ, partes suas.

Quæsumus igitur vestram Beatitudinem toto corde, quatinùs præmissam Dispensationis Gratiam, nè ex morosâ dilatione dicti negotii nobis & Regno nostro imineat detrimentum, & quæ providè prælocuta & concordata sunt, pro munimine Pacis & Concordiæ, inter Nos & circumpositas Nationes, disrumpi contingat, & effectu, quod nobis utique displiceret, vacuari, dignemini concedere gratiosè, quamquam idem Comes gratum responsum non fecerit istâ vice.

Nos enim, qui, more Progenitorum nostrorum, Apostolicis Beneplacitis desideramus, pro viribus, complacere, eundem Comitem amicabiliter ducere proponimus, ut, si forsan aliquas Promissiones aliquibus, in Rebellionem contra Sanctam Romanam Ecclesiam persistentibus, fecerit, juxta vestræ Paternitatis monita, ab eis resiliet, & utetur Consilio saniori.

Conservet &c.

Dat. apud Eborum decimo quinto die Augusti.

Pro

A. D. 1327. Edw. 3. A. D. 1327. Edw. 3.

Pro Archiepiscopo Middensi, de omnibus in Papæ Literis, Coronæ præjudicialibus, renunciandis.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Pat. 1. E. 3. p. 2. m. 2.

REX, dilectis & fidelibus suis, Justiciario, Cancellario, & Thesaurario, suis Hiberniæ, Salutem.

Cùm Dominus J. Summus Pontifex, Venerabilem Patrem, Johannem, nuper Episcopum Middensem, à vinculo, quo eidem Middensi Ecclesiæ tenebatur, absolverit, & ipsum ad Ecclesiam Cassellensem transtulerit, cúmque in Archiepiscopum ejusdem loci præfecerit & Pastorem, sicut intelligi nobis datur:

Et nobis, ex parte vestrâ, sit supplicatum, ut,

Cùm idem Archiepiscopus magnum locum nobis teneat in Terrâ prædictâ, nec expediens esset quòd se à Terrâ illâ absentaret hiis diebus,

Per Finem rationabilem, ab eodem Archiepiscopo ad opus nostrum recipiendum, concedere velimus alicui, de nostris Fidelibus, de Terrâ illâ, Potestatem recipiendi, nostro nomine, Fidelitatem ejusdem Archiepiscopi, nobis debitam, in hac parte, & Temporalia Archiepiscopatûs illius restituendi eidem;

Nos,

Ad bonum Gestum prædicti Archiepiscopi, erga nos & nostros, in Terrâ prædictâ, considerationem habentes, ac volentes ipsi, eo prætextu, hac vice gratiam facere specialem, A. D. 1327.

Vobis mandamus quòd,

Receptis, ab eodem Archiepiscopo, Litteris Summi Pontificis, nobis indè directis, eisque visis, & diligenter examinatis, si eas sufficientes inveneritis, tunc, recepto ab eodem Archiepiscopo rationabili Fine, prout juxta Discretiones vestras fore videritis faciendum,

Vos, præfate Justiciarie, Fidelitatem ejusdem Archiepiscopi, nobis debitam, recipiatis, & ei, Temporalia Archiepiscopatûs illius, prout moris est, restitui faciatis;

Proviso tamen, quòd, si quæ verba, Nobis, & Coronæ nostræ, præjudicialia, in dictis Litteris Apostolicis continentur, tunc idem Archiepiscopus, in præsentia alicujus Notarii, eisdem verbis, palàm & expressè, renunciet, & Se Temporalia prædicta, ex merâ liberalitate nostrâ, recipere fateatur; & inde fieri facietis Publicum Instrumentum.

Teste Rege apud Eborum decimo quinto die Augusti.

Per ipsum Regem.

Pro Johanne de Hanonia, de Satisfactione super Vadiis & Restauro.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 2. m. 14.

REX, Thesaurario & Camerariis suis, Salutem.

Cùm teneamur, dilecto & fideli nostro, Johanni de Hanoniâ, Domino de Beaumond, pro Vadiis suis & Hominum ad Arma de Comitivâ suâ, qui ad Nos pro Guerrâ nostrâ Scotiæ nuper venerunt, & pro Restauro Equorum suorum, in Quatuor Milibus Librarum, quas apud Westmonasterium eidem Johanni solvi promisimus bonâ fide,

Nos, volentes quòd præfato Johani de dictâ pecuniæ summâ, in adventu suo Londoniæ, modis omnibus satisfiat, vobis mandamus quòd dicta Quatuor Milia Librarum eidem Johanni de Thesauro nostro liberetis;

Et, si forsitan pecuniam usque ad Summam prædictam non haberis, tunc de Jocalibus nostris in eâdem Thesaurariâ nostrâ, & in Turri nostrâ Londoniæ, in Custodiâ vestrâ existentibus, usque ad valorem dictarum Quatuor Milium Librarum, vel quatenùs indè defecerit, certis Mercatoribus, & aliis Personis, notis & sufficientibus, ad certum tempus, nostro nomine impignoretis; ita quòd dicto Johanni de dictâ Summâ integrè satisfiat. A. D. 1327.

Et de Jocalibus, quæ sic impignoraveritis, & pro quantâ pecuniæ summâ, & quibus personis, & de toto facto vestro, in hac parte, Nos, sub Sigillo vestro (præfate Thesaurarie) distinctè & apertè, sine dilatione, reddatis certiores.

Teste Rege apud Eborum vicesimo die Augusti.

Eodem modo mandatum Thesaurario, vel ejus Locum tenenti, & Camerariis, de verbo ad verbum.

Teste ut supra.

Pro

Pro eodem, ad propria recedente.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Pat. 1. E. 3. p. 2. m. 1.

REX, universis & singulis Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Cùm mittamus, Dilectum & Fidelem nostrum, Johannem de Insula, ad Conducendum Nobilem Virum, Johannem de Hanonia, & alios Homines ad Arma, de Comitivâ suâ, qui in Subsidium Guerræ nostræ Scotiæ, ad Nos, in Regnum nostrum, nuper venerunt, & qui jam de Licentiâ nostrâ, ad propria se divertunt, usque ad Portum Villæ nostræ Dovorriæ, prout ei per nos plenius est injunctum;

Vobis & cuilibet vestrûm mandamus, firmiter injungentes, quòd, præfato Johanni de Insulâ, cum ad Districtuum vestrorum loca declinaverit, pro Conductu faciendo Hominibus supradictis, occurratis, & ei Cariagia & alia, quæ necessaria fuerint pro eisdem Hominibus, pro Denariis suis, habere faciatis; prout idem Johannes de Insula vobis scire faciet, ex parte nostra; A. D. 1327.

Universis & singulis Inhibentes, ne quis præfato Johanni de Hanoniâ, aut Hominibus suis prædictis, in Personis, aut Rebus eorum, Dampnum, Injuriam, seu Gravamen, inferre præsumat; & si quid eis, seu eorum alicui, forisfactum fuerit, id eis, sine dilatione, faciatis emendari, eisque salvum & securum Conductum, quotiens opus fuerit, & per præfatum Johannem de Insula fueritis requisiti, habere faciatis.

In cujus &c. usque Festum Sancti Michaelis proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Eborum vicesimo die Augusti.

Per ipsum Regem.

Super Attemptatis, Castrum de Berkele, & Edwardum nuper Regem, contingentibus.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 2. m. 16.

REX Vicecomiti Oxoniæ, Salutem.

Cùm, ut accepimus, Willielmus de Aylemere, coram, dilecto & fideli nostro, Thomâ de Berkele (quem assignavimus Conservatorem Pacis nostræ in Comitatu tuo & Glocestriâ) sit Indictatus de Consensu & Abetto ad deprædandum Castrum de Berkele, & ad rapiendum Dominum E. de Carnarvan, nuper Regem Angliæ, Patrem nostrum, & ad levandum Populum nostrum de Guerrâ contra Nos, & eâ occasione Captus, & in Prisonâ nostrâ Oxoniæ sit detentus;

Ac ex parte ipsius Willielmi nobis sit supplicatum ut, cùm ipse, super præmissis, prout Curia nostra consideraverit, paratus sit stare Juri, velimus Deliberationi Prisonæ prædictæ de eo faciendo commodè providere:

Nolentes ipsum Willielmum per Prisonam indebitè fatigari, tibi præcipimus quòd,

Si prædictus Willielmus invenerit tibi sufficientes Manucaptores, qui eum manucapiant, videlicet, quilibet eorum Corpus pro Corpore, habere coram nobis in Octabis Sancti Michaelis, ubicumque tunc fuerimus in Angliâ, ad faciendum & recipiendum quod Curia nostra consideraverit in hac parte, A. D. 1327.

Tunc ipsum Willielmum a Prisonâ prædictâ interim deliberari facias per Manucaptionem supradictam; & habeas ibi nomina Manucaptorum illorum, necnon Causam captionis & detentionis prædictarum, ac Indictamenta indè (si quæ penes te habeantur) & hoc Breve;

Mandavimus enim præfato Thomæ, quòd Indictamentum prædictum, cum omnibus illud tangentibus, nobis, sub Sigillo suo, distinctè & apertè, mittat ad diem prædictum.

Teste Rege apud Eborum vicesimo die Augusti.

Et mandatum est eidem Thomæ quod mittat Indictamentum, ad diem prædictum, sub eâdem datâ, mutatis mutandis.

Ad

A. D. 1327. Edw. 3. A. D. 1327. Edw. 3.

Ad Papam, de Processibus, in Curia Romana, ad turbationem & scandalum totius Regni, usurpatis.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Rom. 1. E. 3. m. 3. PAPÆ Rex devota pedum oscula beatorum.

Quò in suscepto Regimine obsequentium ministeria nobis utiliora cognoscimus, & per illorum laboriosam Solicitudinem, nostris incumbentem humeris, importabilis Gravedinem oneris levigari, eò turbamur acerbiùs, dùm ipsorum famæ Præconium malignorum calumpniis depravari conspicimus, & quæ per ipsos legitimè, in suis Officiis, excercentur, eis in vituperium & scandalum retorqueri.

Relatum siquidem, Pater Sanctissime, nobis extitit a nonnullis, quòd in quadam Causâ, quæ inter, dilectos Clericos nostros, Magistrum Henricum de Clif ex parte unâ, & Magistrum Thomam de Cherleton ex alterâ, in Sanctâ Romanâ Curiâ ventilatur, post duas Sententias Diffinitivas, pro ipso Henrico prolatas, in tertiâ instantiâ per quosdam Æmulos contra eundem Henricum malitiosè est objectum, quòd ipse Excommunicationis Sententiâ innodatur ex eo, quòd quandam Litteram Regiam, tempore Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri Episcopo Assavensi directam fecisse & dictâsse debuerat; per quam inhibitum fuit eidem Episcopo, ne Personam ad Ecclesiam de la Pole (de cujus Advocatione contentio mota fuerat, in Curiâ dicti Patris nostri, inter ipsum Patrem nostrum & Johannem de Cherleton) admitteret, donec discussum esset, in eâdem Curiâ, ad quem pertineret ejusdem Ecclesiæ Advocatio; falsò prætendentes Factores talium Litterarum, quæ cursorie, tàm Progenitorum nostrorum, quàm nostris temporibus, a Cancellariâ emanare consueverunt, Excommunicationis Sententiæ subjacere; cujus Objectionis prætextu expeditio dictæ Causæ jam dilationem recepit, ut dicitur, aliqualem.

Nos igitur, Advertentes Objectum prædictum, si admitteretur, in nostri Vituperium & Exhæredationem Regiæ Dignitatis nostræ, necnon Turbationem & Scandalum totius Regni nostri, manifestiùs redundare, cùm omnes de eodem Regno, de Ecclesiarum Advocationibus contendentes, ad Litteras hujusmodi impetrandas convolant, & eis utuntur pro conservatione Juris sui, A. D. 1327.

Desiderantesque ipsius Henrici, qui tàm, claræ memoriæ, Avo nostro, quàm dicto Patri nostro, & nobis, benè & laudabiliter deservivit, & qui, pro multiplicandis Beneficiis, hucusque non multum dinoscitur inhiâsse, set unicâ dumtaxat Ecclesiâ & unâ Præbendâ reputavit, & reputat, se contentum, honori prospicere & quieti,

Sanctitati vestræ (quam nostri, & Regni nostri, honoris, & nominis, præcipuum confidimus Defensorem) totis affectibus supplicamus, quatinus, ad Statum Regni nostri, & ejus Consuetudines, paternæ considerationis intuitum dirigentes, non sinatis prædictum Clericum nostrum, hujusmodi Objectionis obtentu, pati vituperium, seu deferri a prosecutione Juris sui; set potiùs hujusmodi Malignantium calumpnias, vigore justitiæ, taliter jubere dignemini cohiberi, quòd, eorum exemplo, in nostri injuriâ alii consimilia proponere non præsumant: sicque eidem Clerico nostro, in oportunitatibus, juxta ipsius exigentiam laudabilium meritorum, Apostolicæ Munificentiæ Sinum pandere, in exhibitione gratiæ & favoris, quòd has preces nostras fructuosas sentire valeat, & ipsius opinio, cum nostri decore, providente vestrâ Clementiâ, non lædatur.

Conservet, &c.

Dat. apud Eborum vicesimo die Augusti.

De Processibus prædictis, ad Cardinalem Sanctorum Marcellini & Petri.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Ibid. VEnerabili in Christo Patri, Domino G. Dei gratiâ, tituli Sanctorum Marcellini & Petri Presbitero Cardinali, Amico suo &c. Edwardus, &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum. A. D. 1327.

Referente dilecto Clerico nostro Magistro Henrico de Clif, didicimus quòd

A. D. 1327. Edw. 3. ipsius negotia, in Romanâ Curiâ pendentia, nostro interventu rogaminum, habuistis specialiter recommendata, & Procuratoribus suis, in prosecutione eorumdem, favoribus & gratiis benivolè astitistis; de quo Dilectioni vestræ Grates & Gratias referimus multiformes.

Et quia nobis relatum est, quòd quidam Malivoli eidem Clerico nostro, falsò & temerariè, non sine nostrâ injuriâ, objecerunt quòd ipse majoris Excommunicationis Sententiâ innodatur, ex eo quod quandam Litteram Regiam fecisse, *&c. prout supra usque hæc verba, viz.*

Nos, advertentes exceptionem hujusmodi, si admitteretur, in nostri Vituperium & Exhæredationem Regiæ Dignitatis nostræ, necnon Turbationem & Scandalum totius Regni nostri, redundare, Paternitati vestræ,

De quâ, præ cæteris, confidimus quòd, pro conservatione honoris Regii, & defensione Statûs Regni nostri, velitis cum efficacia interponere partes vestras, A. D. 1327. Edw. 3.

Totis affectibus supplicamus, quatinùs, juxta præconceptam Benivolentiam, pro præfato Clerico nostro (cujus Honorem & Commodum, suis exigentibus meritis, corditer affectamus) nè, prætextu Objectionis hujusmodi, seu alterius, fictæ & fabricatæ, ac carentis primordio veritatis, in prosecutione Juris sui differatur, penes Dominum Summum Pontificem (cui super hoc scribimus) vestrum impendere velitis Consilium & Juvamen; ita, si placet, quòd, vestro mediante præsidio, idem Clericus noster, super dicto negotio, celerem (ut optamus) consequatur effectum.

Dat. apud Eborum vicesimo die Augusti.

De memoratis Processibus.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Ibid. VEnerabili in Christo Patri, Domino G. Dei gratiâ, Episcopo Sabinensi, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali, Rex &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Efficit sinceræ dilectionis affectio, quâ personam, dilecti Clerici nostri, Magistri Henrici de Clif, prosequimur, labores assiduos, quos in nostris & Regni nostri negotiis iudies sustinet, contemplando, ut pro ipsius promovendis Negotiis, & Incommodis propulsandis, sedulis insistamus precibus penes nostros Benivolos & Amicos. A. D. 1327.

Cùm itaque nobis relatum sit, quòd quidam, Malivoli eidem Clerico nostro, in quâdam Causâ, quam idem Clericus noster in Curiâ Romanâ prosequitur, falsò & temerariè *&c. ut supra.*

Dat. ut supra.

Dispensatio super Matrimonio inter Regem & Philippam Comitis Hollandiæ Filiam.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Ex Autogr. JOhannes Episcopus, servus servorum Dei, charissimo in Christo Filio, Edvardo, Regi Angliæ illustri, &, dilectæ in Christo Filiæ, Nobili Mulieri, Philippæ, Natæ, dilecti Filii, Nobilis Viri, Guillielmi, Comitis Hanoniæ, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Etsi inter illos, qui Consanguinitatis Lineâ invicem sunt connexi, Sacrorum Canonum Instituta Matrimonialem Copulam interdicant, Summus tamen Pontifex, ex plenitudine Potestatis, quam non ab Homine obtinet, sed a Deo, consideratâ personarum & temporum qualitate, utiliora prospiciens, nonnunquam rigorem eorum, maximè circa sublimes Personas, mansuetudine temperat, & quod negat juris severitas, de gratiâ benignitatis indulget, cùm id secundum Deum, præsertim pro bono Publico, prospicit expedire. A. D. 1327.

Sanè, ex tuâ, Fili carissime, & carissimæ in Christo Filiæ nostræ, Isabellis, Reginæ Angliæ Illustris, Matris tuæ, &, dilecti Filii, Nobilis Viri, Guillielmi, Comitis Hanon. Patris tui, Filia Philippa, transmissâ nobis Petitione percepimus, quòd nuper, providâ deliberatione præhabitâ, de multorum Prælatorum ac Nobilium Regni Angliæ Consilio & Assensu, habitus fuit Tractatus; ac etiam, sub spe Dispensationis obtinendæ, quantum in vobis & illis fuit, extitit Ordinatum ut inter te, præfate Fili, & te, præfata Philppa, Matrimonium contrahatur.

Verùm, quia tertio estis Consanguinitatis gradu conjuncti, dictum Matrimonium

A. D. 1327. Edw. 3. monium contrahere non potestis, Dispensatione super hoc Apostolicâ non obtentâ.

Quare nobis, pro parte vestrâ, & Reginæ, & Comitis, prædictorum, fuit humiliter supplicatum ut, cùm Contractus hujusmodi (si fiat) Robur & Stabilimentum præfati Regni respiciat, providere vobis, super hoc, de opportunæ Dispensationis beneficio dignaremur.

Nos itaque, qui tuum, præfate Fili, & Regni tui Statum prosperum & tranquillum, præcipuâ benivolentiâ, affectamus, pro tuo, & Regni tui, Robore, ac bono Publico, quod exinde speramus, annuente Domino, provenire, tàm eorumdem, Reginæ & Comitis, quàm utriusque vestrûm, supplicationibus inclinati, vobiscum ut, impedimento, quod ex dictâ Consanguinitate provenit, aliquatenus non obstante, hujusmodi Matrimonium invicem contrahere liberè valeatis, auctoritate Apostolicâ, de speciali gratiâ, dispensamus; Prolem, suscipiendam ex hujusmodi Matrimonio, legitimam nunciantes. A. D. 1327. Edw. 3.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc Paginam nostræ Dispensationis & Nunciationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; siquis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum, Petri & Pauli, Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Dat. Avinion. tertio Kal. Septembris, Pontificatûs nostri anno undecimo.

Super Plicam Jo. de Flor.

Sub filis sericis, flavi rubeique coloris.

Ad Comitem Hollandiæ, de emendis Mercatoribus faciendis.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 2. m. 15. d. REX, Nobili Viro, & Domino, W. Hanoniæ, Holandiæ, & Selandiæ Comiti, ac Domino Frisiæ, Amico suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Gravem, dilectorum nobis, Henrici le Palmere de Lincolniâ, Civis & Mercatoris Civitatis nostræ Londoniæ, & diversorum aliorum Civium ejusdem Civitatis, ac, dilecti Mercatoris nostri, Nicholai de Castre, de Magnâ Jernemutâ, querimoniam recepimus,

Continentem quòd,

Cùm idem Henricus nuper quandam Navem prædicti Nicholai, vocatam le Christemesse, de Magnâ Jernemutâ, apud Villam nostram Novi Castri super Tynam, nomine suo, & Civium nostrorum prædictorum, tunc nobiscum, in Guerrâ nostrâ Scotiæ, existentium, fretâsset, pro diversis Victualium generibus, & aliis bonis suis, usque Civitatem nostram Eborum ducendis, ad commodum suum inde faciendum,

Quidam Malefactores,

De Villis de Cirisee, Caumser, Flyssinge, Merlande, Brele, Dordragh, & & le Newhaven, in Seland, Armuch, le Mase, Cacche, Cortekyn, & aliundè, de vestro Dominio & Potestate, aggregatâ supra Mare multitudine Navium guerrinarum,

Dictam Navem,

Victualibus & aliis bonis prædictis carcatam, velando supra Mare, ante Portum de Hertelpole, prædictis, Henrico, & Ricardo, Nicholao, ac Marinariis, in eadem Nave existentibus, timore mortis, eis inferendæ, in quodam Batello ad Terram evadentibus, A. D. 1327.

Armatâ potentiâ ingressi fuerunt, & Victualia prædicta, ad valentiam quaterviginti & quindecim Librarum, & undecim Solidorum, ac Armaturas, & alia Bona ipsorum Civium, ad valentiam centum Librarum, necnon duo Dolia Vini, pretii sex Librarum; duo Lasta Coriorum, pretii quinquaginta Librarum; quatuor Pondera Cepi, pretii quadraginta Solidorum, ipsius Henrici: & etiam, Lecta, Robas, ac alia Bona prædicti Nicholai, ad valentiam quinquaginta Librarum, in eadem Nave existentia; ceperunt, abduxerunt, & voluntatem suam indè fecerunt, ac Navem prædictam, cum Attilio ejusdem, pretii centum Librarum, nequiter submerserunt; eadem Bona eisdem Civibus, & Nicholao adhuc taliter detinendo, in ipsorum Statûs depressionem & depauperationem manifestam:

Super quo nobis, cum instantiâ, supplicârunt ut eis de congruo faciamus Remedio provideri;

Nos,

Qui universis & singulis Subditis nostris, RATIONE REGIÆ DIGNITATIS NOSTRÆ, sumus in exhibitione Justitiæ debitores, volentes prætatis Civibus & Nicholao in suis justis Querelis, quatenùs poterimus, subvenire,

Amicitiam vestram requirimus & rogamus quatenùs, auditâ Querelâ prædictorum Civium & Nicholai, vel eorum Attornati, super præmissis eis debitam Restitutionem dictorum bonorum suorum,

A. D. 1327. An. 1. E. 3. rum, sic deperditorum & abductorum, vel competentem Satisfactionem indè, ac Navis prædictæ, sic submersæ, necnon Dampnorum, quæ occasionibus prædictis docere se poterunt rationabiliter incurrisse, zelo justitiæ, nostrorumque interventu rogaminum, sine dilationis incommodo, fieri faciatis; taliter, si placet, in hac parte vos habentes, quòd non oporteat nos, pro eisdem Civibus & Nicholao, de alio Remedio providere.

Quid autem, ad nostri Rogatum, in præmissis, duxeritis faciendum, nos curetis, cum celeritate commodâ, certificare per vestras Literas, & præsentium Portitorem.

Dat. apud Notingham tricesimo die Augusti.

Ad Papam, pro Wulstano Wigorniensis Ecclesiæ Electo.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Rom. 1. E. 3. m. 2. PAPÆ Rex devota pedum oscula beatorum.

Zelus nos movet pulcritudinis Domûs Dei, & ad id sincera Devotio nos compellit, ut ea Sanctissimæ vestræ Beatitudini sinceriter suggeramus, eáque efflagitemus humiliter fieri & concedi, per quæ & honori universalis Ecclesiæ, ac Statui tranquillo & prospero Regni nostri, creditur salubriter provideri.

Sanè, vacante nuper Wygorniensi Ecclesiâ, per mortem, bonæ memoriæ, Thomæ, olim Episcopi loci illius, Prior & Conventus ejusdem Ecclesiæ, petitâ a nobis eligendi licentiâ, prout moris est, & optentâ, die, ad Electionem de futuro Pontifice celebrandam statuto, convenientes in unum, Religiosum virum, Fratrem Wolstanum, Priorem loci illius, in suum elegerunt Episcopum concorditer & Pastorem: cui quidem Electioni Nos subsequenter Regium Assensum adhibuimus & Favorem; idemque Electus, pro confirmatione Electionis hujusmodi, penes, Venerabilem Patrem Archiepiscopum Cantuariensem, loci Metropolitanum, pro Consecrationis munere optinendo, secundum Juris exigentiam, jam prosequitur, prout decet.

Verùm, quia ab aliquibus, non absque gravi murmure, est relatum quòd prædicta Electio, tàm ritè & concorditer celebrata, prætextu Reservationis (quam per Sedem Apostolicam asserunt inde factam esse) effectum debitum minimè sortietur (de quo nonnulli Magnates, & alii, plurimùm conturbantur) Nos,

Ad virtutum merita, quibus præfatus Electus multipliciter insignitur, & ad bonum ipsius Regimen in Prioratu prædicto, necnon ad laudabilis Famæ suæ præconium, & ejus circumspectam Industriam, nostræ considerationis intuitus dirigentes, ac sperantes, per ipsius probitatis Solertiam (si facta de ipso Electio effectui mancipetur) in disponendis Regni nostri negotiis, nostram imbecillitatem posse fulciri præsidiis, & in oportunitatibus supportari,

Considerantes etiam quæ & quanta nobis & Regno nostro, Progenitorum nostrorum temporibus, nota intulerunt Dispendia quorumdam indiscreta regimina Prælatorum,

Sanctitati vestræ devotis affectibus supplicamus, quatinùs, dissimulato, si placet, Reservationis rigore (si quæ forsan Electionem præcesserit antedictam) æquanimiter pati dignemini ut præfatus Electus (quem virum novimus Religione Probatum, Devotione conspicuum, Litterarum scientiâ præditum, & in Agendis quibuslibet providum & discretum) ad honorem ascendere valeat, ad quem sic canonicè est vocatus; nec sinat vestra Clementia ipsum aliquorum Inhibitionibus super hoc indebitè perturbari.

Speramus etenim quòd prædicta Ecclesia, sub ipsius regimine, divino sibi assistente præsidio, salutaria incrementa suscipiet, ac nostra & Regni nostri negotia, per ejus maturitatem consilii, providè disponentur.

Conservet &c.

Dat. apud Notingh. sexto die Septembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ad Cardinales, pro præfato Electo.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Ibid. VEnerabili in Christo Patri. Domino G. Dei gratiâ, tituli Sanctorum Marcellini & Petri Presbitero Cardinali, Amico suo carissimo, Edwardus, &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Habet, de vestræ Dilectionis fœcunditate, plenam fiduciam consideratio nostræ

A. D. 1327. Edw. 3. nostræ mentis, quòd in hiis, quæ honorem concernunt Universalis Ecclesiæ, Regnique nostri Tranquilitatem muniunt, pro nostris complendis desideriis, libenti velitis animo opem ferre, & in oportunitatibus interponere, cum efficaciâ, partes vestras.

Sanè *&c. usque ibi* indiscreta Regimina Prælatorum, Domino Summo Pontifici, per alias Litteras nostras, duximus supplicandum, quatinùs, dissimulato hujusmodi Reservationis rigore (si quæ forsan Electionem præcesserit antedictam) æquanimiter pati dignetur quòd præmissa Electio, sic concorditer facta, debito possit effectui mancipari.

Vestram igitur Paternitatem (de quâ plene confidimus) rogamus, & requirimus toto corde, quatinùs, pensatis Dispendiis quæ Regno nostro, Genitoris nostri temporibus, per hujusmodi Reservationes, evenisse noscuntur (quæ utique vestram prudentiam credimus non latere) penes præfatum Dominum Summum Pontificem, ut nostris, ac omnium Magnatum & Procerum Regni nostri, votis clementer annuat in præmissis, curiosè agere studeatis; ita, si placet, quòd, vestro mediante præsidio, præfatus Electus (quem virum novimus Religione Probatum *&c. usque ibi* & discretum) honore potiri valeat, ad quem, disponente Domino, sic Canonicè est vocatus; non sinentes, si placet, ipsum, super diminutione Status sui, aliquorum Inhibitionibus indebitè perturbari. A. D. 1327. Edw. 3.

Has autem preces nostras sic cordi assumere dignetur vestra Dilectio, quòd præfatus Electus vestris beneplacitis obligatior effici debeat, nosque exindè vobis uberes gratias referre ex merito valeamus.

Dat. ut supra.

Per breve de Privato Sigillo.

Consimiles Litteræ diriguntur subscriptis; videlicet,

Domino P. Episcopo Penestrino, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Vicecancellario.
Domino G. Dei gratiâ, Episcopo Sabinensi Cardinali.
Domino P. Tituli Sanctæ Susannæ Presbitero Cardinali.
Domino N. Sancti Adriani Diacono Cardinali.
Domino G. Tituli Sancti Ciriaci in Termis Presbitero Cardinali.
Domino W. Episcopo Alban. Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali.
Domino L. Sanctæ Mariæ in Viâ latâ Diacono Cardinali.
Domino B. Sanctæ Mariæ in Aquiro Diacono Cardinali.
Domino Petro de Viâ latâ, Domini Papæ Nepoti.
Arnaldo de Dosa, Domini Papæ Germano.

Pro eodem Electo.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Rom. 1. E. 3. m. 2. REX, dilecto Clerico suo, Magistro Andreæ Sapiti, Salutem.

Cùm, religiosus Vir, & nobis in Christo dilectus, Frater Wolstanus, Prior Wygorniæ, in Episcopum loci illius canonicè & concorditèr sit electus: & relatum sit a nonnullis quòd Dominus Summus Pontifex de Episcopatu prædicto, prætextu, Reservationis, per ipsum, ut dicitur, inde factæ, ordinare proponit; quod utique nobis, & toti Regno nostro, ob prærogativam meritorum ipsius Electi, plurimùm displiceret, cùm credamus ipsius Promotionem ad Regimen Ecclesiæ supradictæ, nobis & eidem Regno nostro, successivis temporibus, plurimùm profuturam:

Propter quod præfato Domino Summo Pontifici, & quibusdam Cardinalibus, Amicis nostris, Litteras nostras Supplicatorias direximus pro eodem Electo, ut non permittant ipsum, super hujusmodi Promotione suâ, indebite perturbari: A. D. 1327.

Vos igitur rogamus obnixè, in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, injungentes, quatinùs easdem Litteras nostras dicto Domino Summo Pontifici, & aliis, quibus diriguntur, simul cum Latore præsentium, præsentare curetis; &, ut hujusmodi preces nostræ exaudiantur, omnem diligentiam & sollicitudinem (quas poteritis) sicut de vobis confidimus, apponatis.

Dat. apud Notingh. sexto die Septembris.

Consimiles Litteras Regis habent cæteri Procuratores *&c.*

Dat. ut supra.

A. D. 1327. Edv. 3.

Pro Archiepiscopo Eborum de Bajulatione Crucis.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 2. m. 15. d.

REX, venerabili in Christo Patri, W. eàdem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

Cùm nos quendam Tractatum, apud Lincolniam, in crastino Exaltationis sanctæ Crucis, proximò futuro, super diversis & arduis negotiis, Nos & statum Regni nostri specialiter tangentibus, vobiscum, & cum cæteris Prælatis, Magnatibus, & Proceribus Regni nostri, tenere disposuerimus:

Et mandaverimus, venerabili Patri, W. Eborum Archiepiscopo, Angliæ Primati, in fide & dilectione, quibus nobis tenetur, firmiter injungentes, quòd, dictis die & loco, personaliter intersit nobiscum, & cum cæteris Prælatis, Magnatibus, & Proceribus prædictis (quibus similiter super hoc scripsimus) super Negotiis illis tractaturus, suúmque Consilium impensurus:

Et jam nobis sit relatum a nonnullis, quòd vos, & Ministri vestri, ipsum Archiepiscopum, super Bajulatione Crucis suæ, ante eum, in vestrâ Cantuariensi Provinciâ perturbare intenditis & gravare prætextu dissensionum, inter vos & ipsum Archiepiscopum, vestrósque & ipsius Prædecessores, super hoc ob olim exortarum:

Nos, securitati ipsius Archiepiscopi volentes prospicere, ut tenemur, recolentes etiam quòd dudum, in Parliamento, apud Eborum convocato, pro eo quòd, prætextu Dissensionum præmissarum, tàm nostris, quàm Progenitorum, temporibus, nostra & communia Regni nostri negotia frequenter impedita fuerunt, in vestri ac dicti Archiepiscopi præsentiâ concordatum fuit, quòd vos ad Parliamenta & Tractatus, pro negotiis nostris, in Provincia Eborum, & quod idem Archiepiscopus Eborum, ad hujusmodi Parliamenta & Tractatus in Provinciâ vestrâ tenenda absque impedimento vobis, seu vestris, per dictum Archiepiscopum Eborum, seu sibi, vel suis, per vos aut vestros, inferendo veniretis;

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd præfato Archiepiscopo Eborum, aut hominibus de familiâ suâ, in eundo usque ad Lincolniam, ibidem morando, & exindè ad propria redeundo, non inferatis, seu per alios fieri procureris, Dampna, gravamina, seu impedimenta aliqua, quovis modo: Scientes quòd, si secus feceritis, ad vos, tanquam ad Perturbatorem negotiorum nostrorum prædictorum, graviter capiemus: Volumus enim vos, ad hujusmodi Parliamenta, & Tractarus, in Provinciâ Eborum, pro Negotiis nostris, absque impedimento vobis, seu vestris, per prædictum Archiepiscopum, & suos, inferendo, accedere in futurum, juxta Concordiam supradictam. A. D. 1327.

Teste Rege apud Notingham decimo die Septembris.

REX, Majori & Ballivis Civitatis suæ Lincolniæ, Salutem.

Cùm, venerabilis Pater, W. Archiepiscopus Eborum, Primas, de mandato nostro sit venturus usque Lincolniam, ad quendam Tractatum, ibidem in crastino Exaltationis Sanctæ Crucis, proximò futuro, per Nos, Prælatos, Magnates, & cæteros Proceres Regni nostri tenendum;

Nos, volentes ipsius Archiepiscopi immunitati & quieti providere, vobis præcipimus, firmiter injungentes, quòd, præfato Archiepiscopo, aut hominibus de Familiâ suâ, in veniendo usque ad dictam Civitatem, ibidem morando, & exindè ad propria redeundo, non inferaris, seu quantum in vobis est, ab aliis inferri permittatis, Injuriam, Molestiam, Dampnum, Gravamina, seu Impedimenta aliqua, quovis modo.

Teste Rege ut supra.

Per ipsum Regem.

REX Vicecomiti Lincolniæ Salutem.

Cùm, venerabilis Pater &c. *ut supra usque ibi* tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd infra Ballivam tuam, tàm infra Libertates, quàm extra, ubi meliùs expedire videris, publicè proclamari facias, ne quis, sub gravi forisfactura nostra, eidem Archiepiscopo, super Bajulatione Crucis suæ, ante eum, aut hominibus de Familiâ suâ, dum infra Ballivam tuam fuerint, Injuriam, Molestiam, Dampnum, seu Impedimentum, inferat quovis modo: Et eidem Archiepiscopo, cum ad Ballivam tuam accesserit, occurras, & ipsum, per Ballivam tuam, salvò & securè, conducas, non permittens sibi, aut alicui de Familiâ suâ, dum ibidem fuerint, Injuriam fieri aut gravamen; & hoc nullo modo omittas.

Teste Rege ut supra.

Per ipsum Regem.

Pro

A. D. 1327. Edw. 3. A. D. 1327. Edw. 3.

Pro Willielmo de Clynton, qui se posuerat ad Vexillum.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Pat. 1. E. 3. p. 3. m. 20.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, cùm Isabella, Regina Angliæ, Mater nostra carissima, & Nos, dùm in partibus transmarinis eramus, pro bono Servitio, quod, dilectus & fidelis noster, Willielmus de Clynton eidem Matri nostræ & Nobis impendit, & impenderet, eidem Willielmo, de Ducentis Libratis Terræ per annum, ad totam vitam suam habendis, promiserimus providere:

Ac idem Willielmus, sub confidentiâ Promissionis hujusmodi, Familiam suam ampliaverit, & se posuit ad Vexillum:

Nos, Promissionem nostram prædictam volentes adimplere, Dedimus, & Concessimus, pro Nobis & Hæredibus nostris, eidem Willielmo Castrum, Manerium, & Hundredum de Halerton, cum pertinentiis, in Comitatu Cestriæ & Lancastriæ, Habenda, & Tenenda, cum Feodis Militum, Advocationibus Ecclesiarum, ac omnibus aliis, ad prædicta, Castrum, Manerium, & Hundredum, qualitercumque spectantibus (Advocariis, ad eadem, Castrum, Manerium, & Hundredum, pertinentibus, dumtaxat exceptis) in valorem Centum & Viginti Libratarum Terræ per Annum, in partem satisfactionis dictarum Ducentarum Libratarum Terræ prædictarum, ad totam vitam ipsius Willielmi, vel quousque eidem Willielmo alibi de Terris & Tenementis, ad totam vitam suam habendis, infra Regnum nostrum, in locis competentibus, ad valorem prædictum, fecerimus provideri. A. D. 1327.

In cujus &c.

Teste Rege apud Lincolniam decimo octavo die Septembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

ET mandatum est Ricardo Damory, Justiciario Regis Cestriæ, vel ejus Locum tenenti, quod eidem Willielmo, vel ejus in hâc parte Attornato, Castrum, Manerium, & Hundredum, prædicta, cum pertinentiis (Advocariis prædictis exceptis) liberet habenda, juxta tenorem Literarum Regis prædictarum.

Teste Rege ut supra.

Per idem Breve.

ET mandatum est Militibus, Liberis Hominibus, & omnibus aliis Tenentibus, de Castro, Manerio, & Hundredo, de Halerton, in Comitatu Cestriæ, quòd eidem Willielmo, de Servitiis, & Redditibus suis, ratione Castri, Manerii, & Hundredi prædictorum, debitis, intendentes sint & respondentes.

In cujus &c.

Teste Rege ut supra.

Per idem Breve.

Pro Civibus Civitatis Cestriæ, de Pueris Obsidibus deliberandis.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 2. m. 11.

REX, dilecto & fideli suo, Ricardo Damori, Justiciario suo Cestriæ, Salutem.

Supplicârunt nobis Cives Civitatis Cestriæ nostræ ut,

Cùm ipsi habeant plures, de Pueris suis, qui Juvenes sunt & teneræ ætatis, infra Castrum nostrum Cestriæ, in Obsidio, ad Custus ipsorum Civium, continuè commorantes,

Velimus Deliberationem eorumdem Puerorum gratiosè fieri jubere, præsertim cùm iidem Pueri, vel Antecessores sui, erga nos, seu Progenitores nostros, hactenus in aliquo non deliquerint;

Nos, Petitioni eorumdem Civium, ut ipsi, temporibus futuris, Negotiis nostris, & Mandatis, promptiores se reddant, annuere, & prædictos Cives favore volentes prosequi gratioso: A. D. 1327.

Vobis mandamus quòd, de Decem & Octo Pueris, Obsidibus Civium prædictorum, infra Castrum prædictum, ut prædictum est, commorantibus, Sex, per unam Septimanam, & Sex per aliam Septimanam, & Sex per tertiam Septimanam, ex nunc infra Castrum illud detineatis;

Ita tamen quòd, si vobis videatur Periculum aliquod nobis, aut Civitati prædictæ, vel partibus illis, prætextu Aisiamenti hujusmodi, tempore futuro evenire

A. D. 1327. Edw. 3. evenire posse, seu debere, tunc omnes Obsides prædictos indilatè recipiatis, & ipsos eodem modo, quo nunc detinentur, detineatis quousque aliud super hoc habueritis in mandatis.

Teste Rege apud Lincolniam vicesimo quinto die Septembris. A. D. 1327. Edw. 3.

Per Petitionem de Concilio.

Pro Thoma de Rokesby, qui perduxerat Regem ad visum Inimicorum.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Pat. 1. E. 3. p. 3. m. 22. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, cùm nuper, dum in partibus Borealibus, cum Exercitu nostro, fuimus, proclamari fecerimus quòd ille, qui nos perduceret ad visum Inimicorum nostrorum, ubi eos appropinquare possemus, super Terrâ Siccâ, pro facto ab eis habendo, sibi faceremus habere Centum Libratas Terræ per Annum, ad terminum vitæ suæ:

Et, dilectus & fidelis noster, Thomas de Rokesby nos perduxerit ad visum Inimicorum nostrorum prædictorum, in loco Duro & Sicco, juxta Proclamationem prædictam;

Volentes Proclamationem illam, & Promissionem nostram, in hac parte, adimpleri, Concessimus eidem Thomæ Centum Libras per Annum, percipiendas ad Scaccarium nostrum, ad Terminos Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales portiones, quousque dicto Thomæ providerimus de Centum Libratis Terræ per annum, habendis ad terminum vitæ suæ. A. D. 1327.

In cujus &c.

Teste Rege apud Lincolniam vicesimo octavo die Septembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Anniversario pro Anima Edwardi nuper Regis.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 2. m. 11. dor. OMnibus, hanc Cartam visuris, vel audituris, Abbas & Conventus de Crokesden, Salutem in Domino sempiternam.

Noveritis Nos, unanimi assensu, Reddidisse, Concessisse, & de nobis & Successoribus nostris imperpetuùm quietè Clamâsse, Excellentissimo Principi & Domino nostro, Domino Edwardo, Regi Angliæ illustri, Quatuor Solidatas Redditûs, exeuntes de duobus Mesuagiis (quorum Rogerus Hamond tenet unum, & Matilda, quæ fuit Uxor Rogeri Page, tenet alterum) in Villa de Briggenorth, de nobis, ut de jure Ecclesiæ nostræ, habendas & Tenendas, eidem Domino nostro Edwardo, & Hæredibus suis, imperpetuùm,

In Escambium pro duabus Solidatis Redditûs, exeuntibus de duobus Mesuagiis, & unâ Hidâ terræ (quæ Radulpus Fremon & Henricus Fremon tenent, in Villâ de Oke, de dicto Domino nostro Edwardo, per Servitium duorum Solidorum per Annum, & de veniendo Bis per Annum ad Visum Franciplegii in Curiâ dicti Domini nostri Edwardi) de Tetenhal, pro omni Servitio.

Quas quidem duas Solidatas Redditûs idem Dominus noster Edwardus nobis, per Cartam suam, dedit & concessit in Escambium supradictum: A. D. 1327.

Et Nos prædicti, Abbas & Conventus, & Successores nostri, inveniemus & sustentabimus, singulis annis, ultra prædictas Quatuor Solidatas Redditûs, eidem Domino nostro Edwardo, sic datas & concessas, quoddam Anniversarium, in die Sancti Mathæi Apostoli, pro Animâ, celebris memoriæ, Domini Edwardi, nuper Regis Angliæ, Patris Domini nostri Regis Edwardi prædicti, & pro Animabus omnium Progenitorum suorum imperpetuùm:

Et prædictas Quatuor Solidatas Redditûs, in Briggenorth, dicto Domino nostro Edwardo, & Hæredibus suis, imperpetuùm Warantizabimus; & obligamus Nos, & Successores nostros, ac omnia Terras & Tenementa nostra, in dictâ Villâ de Briggenorth, & alibi, ad prædictas Quatuor Solidatas Redditûs, dicto Domino nostro Regi, & Hæredibus suis, annuatim solvendas quotiens Redditus ille, de Tenentibus Mesuagiorum illorum, levari non poterit.

In cujus rei Testimonium huic præsenti Cartæ commune Sigillum nostrum apposuimus.

Hiis

A.D. 1327. Edw. 2. Hiis testibus, Dominis,

Johanne de Hynkel, tunc Vicecomite Stafford. & Salop.
Thomâ de Furnival juniore,
Radulpho Basset de Weldon,
Nicholao de Langeford,
Willielmo de Stafford,
Thoma de Barinton,
Et aliis.

Dat. apud Crokesden, in pleno Capello nostro, die Martis, proximâ ante festum Sancti Dionisii, Anno Regis Edwardi, Tertii à Conquestu, Primo. A.D. 1327. Edw. 3.

Et memorandum quòd præfati, Abbas & Conventus, die Mercurii, proximò sequente, apud Crokesden, in pleno Capello suo, coram Domino Thoma de Bamburgh, Clerico Cancellariæ Domini Regis, ad hoc specialiter ibidem misso, recognoverunt Cartam prædictam, & omnia contenta in eâdem in formâ prædictâ.

De Conductu, pro Comite Hollandiæ.

A.D. 1327. An. 1. E. 3. Pat. 1. E. 3. p. 3. m. 17.

REX universis & singulis Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Cùm, Nobilis vir, Willielmus Hanoniæ, Holandiæ, & Selandiæ Comes, & Dominus Frisiæ, pro quibusdam magnis, & arduis Negotiis, Nos specialiter tangentibus, ad nos in Angliam, de nostrâ Licentiâ, sit venturus; suscepimus ipsum Comitem, & omnes & singulos de Comitivâ suâ, cujuscumque Nationis, Statûs, aut Conditionis existant, necnon Homines quos, pro Providentiis suis faciendis, præmiserit, in A.D. 1227. Protectionem & Defensionem nostram, ac salvum & securum Conductum nostrum, in veniendo in Regnum nostrum, ibidem morando, & exindè redeundo.

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm, mandamus, firmiter injungentes, quòd eidem Comiti *&c. prout in ejusmodi Litteris.*

In cujus &c.

Teste Rege apud Notingham sexto die Octobris.

Dupl. *Per ipsum Regem.*

Pro Rege de Potestate ad Sponsalia contrahenda.

A.D. 1327. An. 1. E. 3. Pat. 1. E. 3. p. 3. m. 15.

REX universis & singulis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Noverit Universitas vestra quòd Nos, de fidelitate & circumspectionis industriâ, venerabilis Patris, R. Coventrensis & Lichfeldensis Episcopi, plenam fiduciam reportantes, eundem Episcopum facimus & constituimus nostrum verum & legitimum Procuratorem, ac Nuncium specialem:

Dantes eidem plenam & liberam Potestatem ac speciale Mandatum contrahendi, nostro nomine, & pro nobis, Sponsalia cum, nobili Domicellâ, Philippâ, Filiâ, Nobilis viri, Willielmi Hanoniæ, Holandiæ, & Selandiæ Comitis, A.D. 1327. ac Domini Frisiæ: & eadem sponsalia quacumque firmitate vallandi: Dotem seu Dotalitium eidem Philippæ constituendi; & omnia alia & singula, quæ in præmissis necessaria, vel oportuna, fuerint, faciendi;

Promittentes nos firmum & stabile habituros quicquid, per eundem Episcopum actum fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Dat. apud Notingham octavo die Octobris.

Consimiles Literæ de Sponsalibus per verba de præsenti contrahendis.

A.D. 1327. An. 1. E. 3. Ibid.

REX universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Noverit Universitas vestra quòd Nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ, venerabilis Patris, R. Coventrensis & Lichfeldensis Episcopi, plenariè confidentes, ipsum A.D. 1327. nostrum verum & legitimum Procuratorem, & Nuncium specialem, facimus & constituimus per præsentes:

Dantes ei plenam potestatem & mandatum speciale, Sponsalia, seu Matri-

A. D. 1327. Edw. 3. monium, per verba de præsenti, pro nobis & nostro nomine, cum nobili Domicellâ, Philippâ, Filiâ, nobilis Viri, Willielmi Hanoniæ, Holandiæ, & Selandiæ, Comitis, ac Domini Frisiæ, contrahendi: & ea, quæ sic concessa & concordata fuerint, quacumque firmitate vallandi: Dotem seu Dotalitium eidem Philippæ constituendi; & omnia alia & singula, quæ in præmissis necessaria vel oportuna fuerint, faciendi; A. D. 1327. Edw. 3.

Promittentes *&c. ut supra.*

Dat. ut supra.

De tractando super Pace inter Regem & Nobiles de Scotia.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Scot. 1. E. 3. m. 2.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate probatâ, & circumspectione providâ, dilecti Consanguinei & Fidelis nostri, Henrici de Percy, & Willielmi de Denum, plenam fiduciam reportantes,

Ad tractandum cum Magnatibus & Nobilibus de Terrâ Scotiæ, super finali Pace & Concordiâ, inter Nos, & nostros Subditos, ex parte unâ, ac ipsos Magnates & Nobiles, cæterosque de Scotiâ, ex alterâ, super Guerris & Discordiis, hinc inde motis, ineundis:

Et ad omnia & singula, quæ in præmissis oportuna & necessaria fuerint, faciendum, præfatis, Henrico & Willielmo, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem; A. D. 1327.

Promittentes Nos Ratum & Firmum habituros quicquid per prædictos, Henricum & Willielmum, Actum, seu Gestum, fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Notingham nono die Octobris.

Per ipsum Regem.

Dupl.

Pro Wenthliana, Filia Lewelini, nuper Principis Walliæ.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 2. m. 9.

REX Vicecomiti Lincolniæ, Salutem.

Cùm, per Literas nostras Patentes, de gratiâ nostrâ speciali, concesserimus, pro nobis & Hæredibus nostris, dilectæ nobis in Christo, Wenthlianæ, Filiæ Lewellni, nuper Principis Walliæ, Commoniali de Sempryngham, viginti Libras per Annum, percipiendas, de Exitibus Comitatûs prædicti, per manus Vicecomitis illius, qui pro tempore fuerit, ad terminos Paschæ & Sancti Michaelis, per æquales Portiones, in auxilium sustentationis ejusdem Wenthlianæ, ad totam vitam suam, prout in Literis nostris prædictis pleniùs continetur. A. D. 1327.

Tibi præcipimus quòd eidem Wenthlianæ decem Libras, de Exitibus Ballivæ tuæ, de termino Sancti Michaelis, proximò præterito, solvas; & nos tibi inde, in Compoto tuo, ad Scaccarium nostrum, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Notingh. decimo die Octobris.

De Providentiis, pro Solempniis Consecrationis, Electi Wygorniensis, faciendis.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Pat. 1. E. 3. p. 3. m. 14.

REX omnibus Balivis & fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Cùm, Venerabilis Pater, W. Wygorniensis Electus, confirmatus, mittat, dilectum Clericum nostrum, Augustinum le Waleys, ac alios sibi Servientes, ad diversas partes Regni nostri, pro Grossis Animalibus, & aliis Rebus diversis, pro Expensis, in instantibus Solempniis Consecrationis ejusdem Electi, inde faciendis, pro Denariis suis emendis & providendis: A. D. 1327.

Vobis mandamus quòd eidem Augustino, & aliis Servientibus ipsius Electi, in hujusmodi Providentiis, pro Denariis suis, ut præmittitur, faciendis, sitis consulentes & auxiliantes, non inferentes eis, cum ipsi per vos transitum fecerint,

A. D. 1327. Edw. 3. fecerint, ex hâc causâ, seu, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittentes Injuriam &c. seu gravamen; & si quid eis &c. id eis &c.

In cujus &c. usque ad Festum Purificationis Beatæ Mariæ proximò futurum duraturas. A. D. 1327. Edw. 3.

Teste Rege apud Notingham decimo sexto die Octobris.

De liberatione, extra Virgam, pro Magnatibus, ad Parliamentum venientibus, facienda.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Pat. 1. E. 3. p. 2. m. 17. REX, Universis & singulis Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & omnibus Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Cùm Parliamentum nostrum apud Novam Sarum, ad præsens, teneamus, & quamplures Prælati & Magnates ibidem jam convenerint, & quamplures alii ibidem adhuc sint venturi, pro tractatu habendo super magnis & arduis negotiis, quæ contingunt intimè Nos & Statum Regni nostri:

Nos,

Nè diutina mora eorum & aliorum Magnatum prædictorum, in dictis partibus, Populo nostro partium illarum onerosa existat, quatenùs poterimus, providere volentes,

Ordinavimus quòd Senescallus & Marescallus Hospitii nostri Liberationes, pro Equis nostris, ac aliorum Prælatorum, & Magnatum prædictorum, faciant infra Triginta Leucas a Civitate prædictâ circumquaque; A. D. 1327.

Ita tamen quòd aliqui Fœna, Avenas, seu alia Victualia quæcumque, non capiant absque Grato faciendo illis, quorum Fœna, Avenæ, & Victualia hujusmodi, fuerint, sub forisfacturâ quæ incumbit:

Et ideò vobis mandamus quòd eisdem, Senescallo & Marescallo, in præmissis, sitis intendentes, consulentes, & auxiliantes, quotiens & quando per ipsos, seu eorum aliquem, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti.

In cujus &c. quamdiu nos & præfatos Magnates, ad locum prædictum, ex causâ prædictâ, moram facere contigerit duraturas.

Teste Rege apud Novam Sarum vicesimo die Octobris.

Per ipsum Regem & Concilium.

Bulla contra Hæreticos qui dogmatizant & prædicant Suprematum esse in Cæsare & non in Papa.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Ex Autogr. in Bibl. Cotton. JOhannes Episcopus, Servus servorum Dei, Venerabili Fratri Episcopo Wigorniensi, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Certum Processum, per quem nonnullos pessimos Errores & Hæreses, quos dampnati Hæretici, Marsilius de Padua, & Johannes de Janduno, dogmitizare ac prædicare publicè, tàm in Bavaria, quàm aliis locis pluribus & diversis, præsumpserant, necnon & ipsos Hæreticos, reprobavimus, & sententialiter duximus condempnandos, pridem, de Fratrum nostrorum consilio, præsente multitudine copiosâ fidelium, habuimus; cujus tenor sequitur, in hunc modum:

JOhannes Episcopus, Servus servorum Dei, ad perpetuam rei Memoriam.

Licet, juxta Doctrinam Apostoli, ob id esse Hæreses necesse, ut fiant, qui probati sunt, aptiùs manifesti; quia tamen, juxta doctrinam ejusdem Apostoli, Hæreticorum primò, ut Cancer, serpere, id est a parvo ad majus, paulatim tendere consuevit, necesse est ut talibus eorumque perversis Dogmatibus sic celeriter occurratur, quòd tàm perniciosus morbus, neglectus inter initia, vires sumere nequeat, sed potius suo præfocentur in ortu. A. D. 1327.

Sanè dudùm ad nostram audientiam, relatione, tàm verbali, quàm litterali, plurium sublimium ac fidelium personarum, necnon famâ publicâ notoriante, perductâ quòd duo viri nequam, Perditionis Filii, & Maledictionis Alumpni (quorum unus Marsilium de Padua, & alter Johannem de Janduno, se faciunt nominari) quendam Librum composuerunt, multa Falsa, Erronea, & Hæretica, continentem:

Quódque ipsos Errores & Hæreses in Ducatu & Terris Bavariæ,

Ludovico

A. D. 1327. Edw. 3.

Ludovico de Bavaria excommunicato, Dei, & Ecclesiæ, Fideique catholicæ Persecutore manifesto, & Hoste crudeli, suisque horrendis Excessibus & gravibus Culpis exigentibus, Jure, si quod ei ex electione discordi, quæ de ipso celebrata dicebatur, ad Regnum Romanum vel Imperium competebat, justo privato judicio, eisdem, Marsilio & Johanni, favente super hiis, ac etiam adhærente,

Dogmitizare publicè præsumebant.

Quibus licet nonnulli viri Catholici, se pro defensione fidei opponentes, ostendissent apertè quòd illa Doctrina erat Erronea & Hæretica, velut contraria Evangelicæ & Apostolicæ veritati, & ut a tali Doctrinâ desisterent suasissent eisdem; ipsique eorum nollent acquiescere Monitis, sed in publicandis suis Erroribus perdurarent:

Tandem tàm præfati, quàm plures Prælati, necnon alii Viri catholici, tàm pernitiosas Hæreses inter Catholicos dogmitizare publicè indecens & periculosum nimiùm reputantes, nobis certos Articulos, excerptos de libro prædicto, curaverint nonnulli mittere, ac per se ipsos aliqui præsentare, supplicantes attentiùs ut, super præmissis, curaremus Sanctæ Dei Ecclesiæ, de oportuno Remedio, providere; de quibus Articulis subscriptos duximus præsentibus annotandos.

Et licet tàm cum Fratribus nostris, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, quàm cum multis Archiepiscopis, & Episcopis, aliisque Ecclesiarum Prælatis, necnon & cum pluribus Sacræ Theologiæ Magistris, ac utriusque Juris Professoribus, deliberationem super ipsis Articulis præhabuerimus diligentem,

Ex quorum Deliberatione apertè convicitur, quòd Errores Articulorum ipsorum sunt adeo manifesti, quòd quicquid ad eorum manifestationem addicitur, frustra adici videatur, & quasi Sol Facibus adjuvari,

Ut tamen minus periti promptius illos percipere valeant & vitare, quædam, ad ipsos declarandos Errores, perfunctoriè satis, de Fratrum eorumdem consilio, præsentibus duximus inferenda.

In primis itaque isti Viri Reprobi dogmitizare præsumunt, quòd illud, quod de Christo legitur in Evangelio beati Mathæi, quòd ipse solvit Tributum Cæsari, quando staterem, sumptum ex ore Piscis, illis, qui petebant Didragma, jussit dari, hoc fecit non condescensivè & liberalitate suæ pietatis, sed necessitate coactus; quod utique Doctrinæ contradicit Evangelicæ, nostrique Sententiæ Salvatoris.

A. D. 1327. Edw. 3.

Cùm enim, sicut in eodem Evangelio legitur, Christus interrogâsset Petrum a quibus Reges Terræ accipiunt Tributum, vel Censum? A Filiis suis? an ab Alienis? Et Petrus respondisset quòd ab Alienis; ex hoc concludens Christus Filios Regum esse liberos, dixit ergo liberi sunt Filii. Constat autem Christum, secundum carnem, fuisse David Filium, juxta testimonium Angeli, sic dicentis, dabit ei Dominus Sedem David Patris ejus &c. &, per consequens, quòd ipse à solutione Tributi vel Census prorsus erat immunis.

Hoc etiam ex hoc patet quòd statim subjunxit, ut non scandalizemus eos, vade & da staterem pro Me & pro Te eis; ubi evidenter patet quòd non, ut astrictus, sed ut evitaret scandalum, Staterem Tributi Exactoribus jussit solvi.

Et prædicto autem Dicto suo nituntur concludere præfati Viri Reprobi, quod omnia Temporalia Ecclesiæ subsunt Imperatori, & ea potest accipere, velut sua; videntur enim supponere quòd ex hoc, quòd Christus Tributum solvit ex Debito, Res Temporales ejus Imperatori subessent, & per consequens, quòd Res Ecclesiæ Temporales sint Imperatori subjectæ, & eas possit recipere, velut suas.

Quæ quidem Conclusio nullatenus ex præmissis sequitur, nec sequi potest, etiam apparet; Cùm enim liqueat ex prædictis Christum fuisse a solutione Tributi vel Census liberum & immunem, & Staterem non solvisse ex Debito, sed ut aliorum scandalum evitaret, nullo modo potest concludi quòd Res Christi, quales sunt Res Ecclesiæ, subsint Imperatori.

Prætereà etiam, si Christus Staterem solvisset ex Debito, impertinenter concluderetur ex eo, quòd Res Christi, quales sunt Res Ecclesiæ, subessent Imperatori; cùm Christus non pro Rebus, sed pro Personâ, Staterem solverit antedictum; quod patet ex eo, quòd illum jussit solvi pro Se & Petro modo prædicto, non pro Rebus suis & Bonis; undè non sequitur quòd ex eo, quòd Persona est Tributaria, Tributaria sint & Bona; immo qui pro Personâ Tributum tenetur solvere, habere Bona libera & æqua.

Et, quia hæc patent falsa esse per Jura Imperialia manifestè, supersedimus super hoc plenius allegare.

Secundo, isti Filii Belial dogmitizare præsumunt, quòd beatus Petrus Apostolus

A. D. 1327. Edw. 3. Apostolus non plus Auctoritatis habuit, quàm alii Apostoli habuerunt, nec aliorum Apostolorum fuit Caput.

ITEM, quòd Christus nullum Caput dimisit Ecclesiæ, nec aliquem Vicarium suum fecit; quod est totum contrarium Evangelicæ & Apostolicæ veritati.

Quod enim Christus Vicarium suum beatum Petrum constituerit patet; Constat enim quod Christus Officium Pastoris gessit in Terris; hinc est quòd, in Jo. se vocat Pastorem, dicens ego sum Pastor bonus &c.

Liquet etiam quòd Curam Gregis sui, ante Ascensionem, beato Petro generalem commisit, quando sibi illud Johannis dixit, Symon Johannis pasce Oves meas, pasce Agnos meos; undè, cum Pastor Gregis Dominici, scilicet Christus, curam ejusdem Gregis beato Petro commisit, quin eum, quoad curam Gregis, suum Vicarium fecerit, nullus debet in dubium revocare.

Hoc ille Imperator Christianissimus, scilicet Constantinus, testatus est, dicens, beatus Petrus videtur in Terris Vicarius Dei Filii constitutus; Ex hoc etenim sequiturum evidenter, quòd Petrus Caput Universalis Ecclesiæ potest dici, juxta morem illum sacræ Scripturæ, quo Rector alicujus Multitudinis dicitur esse Caput; unde legitur in Joele, Congregabuntur Filii Judæi & Filii Israel, & ponent sibi Caput Unum, id est Rectorem.

Constat autem quòd beatum Petrum, eo ipso, quòd Christus sibi commisit curam Gregis Dominici, ipsum ejusdem Gregis videtur constituisse Rectorem, &, per consequens, Caput.

Fatemur tamen, cum Apostolo, quòd Christus Ecclesiæ est verum Caput & Principale, sub quo tamen Petrus Caput dicitur, secundum modum prædictum; secundum quem modum, sub Christo Capite & Petro multa Capita particularia possunt dici, sicut Patriarcha fidelium Patriarchatûs sui, & Archiepiscopus Archiepiscopatûs, & Episcopus Episcopatûs sui; sic videmus quòd, licet Christus sit Ecclesiæ principale & primum Fundamentum, juxta illud Apostoli, Fundamentum autem nemo potest ponere præter illud, quod positum est, quod est Christus Jhesus: & alibi, loquens Gentilibus conversis, dixit vos estis Cives Sanctorum, & Domestici Dei superhædificati super Fundamentum Apostolorum & Prophetarum, ipso Summo Lapide Angulari Christo Jhesu, id est, quòd Fundamentum est Christus Jhesus; tamen etiam Apostoli dicuntur Fundamentum, juxta illud Psalmistæ, A. D. 1327. Edw. 3. Fundamenta ejus, i.e. Ecclesiæ, in Montibus sanctis.

Et, secundum hunc modum, Christus videtur Petrum prædixisse futurum Ecclesiæ Fundamentum, cùm dixit tu es Petrus, & super hanc, Petram ædificabo Ecclesiam meam.

Undè, sicut Christus dicitur Sanctus Sanctorum, Rex Regum, Dominus Dominantium, sic, similitudinariè, Pastor Pastorum, & Caput Capitum, & Fundamentum Fundamentorum Ecclesiæ potest dici.

Sic igitur, ex prædictis, patet quòd Petrus, secundum prædictum modum, Caput est Ecclesiæ & vocatur.

Et hoc videtur Christus, in impositione nominis, designâsse, dixit enim sibi, sicut legitur in Jo. tu vocaberis Cephas: Cephas autem Græcè interpretatur Caput Latinè; unde Constantinus Imperator, de Romanâ Ecclesiâ loquens, dicit, quòd Principatus Sacerdotum, & Christianæ Religionis Caput, ab Imperatore cœlesti constiturus est Romæ.

Justinianus quoque, in quâdam Epistolâ, Johanni Papæ missâ, testatur hæc, dicens, Non patimur quicquam, quod ad Ecclesiam pertineat, quamvis manifestum & indubitatum sit, quòd innovetur, ut non hoc S. V. quæ Caput est Ecclesiarum omnium, innotescat; etiam alibi sic dicit, Summi Pontificatûs apicem apud Romanam Ecclesiam esse, ipsamque fore Sacerdotii Fontem, nemo est qui dubitet, id est, qui debet dubitare.

Ludovicus autem Imperator beatum Petrum Apostolorum Principem vocat.

Quòd autem Beatus Petrus plus, quam alii Apostoli, habuit Auctoritatis, ex prædictis etiam concluditur evidenter.

Certum est enim quòd major est auctoritas Pastoris, quàm Gregis: Petrus autem totius Gregis dominici generalis constitutus est Pastor, ut probatum est superiùs, quod de nullo alio Apostolo potest dici.

Prætereà, constat quòd Major est non Limitata Auctoritas Limitatâ: omnes autem alii Apostoli receperunt limitatam Potestatem; sive supra verum corpus Christi conficiendum, sumendum, & aliis ministrandum; quæ quidem Auctoritas, seu Potestas, fuit, in cœnâ Domini, omnibus Apostolicis attributa; & etiam illa, quam, post Resurrectionem, Dominus supra corpus Misticum dedit illis, dicens, Quorum remiseritis peccata Remissa sunt, & quorum retinueritis Retenta sunt; sive in Ascensione, quando dixit eis, Euntes ergo docete omnes

 Gentes,

A. D. 1327. Edw. 3.

Gentes, baptizantes in nomine Patris &c. Petro autem, sine limitatione aliquâ, commisit curam Dominici Gregis, cùm sibi dixit, Pasce Oves meas, pasce Agnos meos; Item, sibi soli, ità quòd nulli alii singulariter dixit, Tibi dabo Claves Regni cœlorum, & quodcumque ligaveris super Terram erit ligatum & in Cœlis, & quodcumque solveris super Terram erit solutum & in Cœlis.

Hæc autem, in Sancto Lucæ Evangelio, Jhesus videtur satis congrue designâsse, ubi, loquens Petro & aliis, dixit Duc in altum, & relaxate Retia in capturam; soli enim Petro dixit, & nulli alii, duc in Altum, significans quòd ad ipsum solum pertineret in Altum i. e. in Profundum disputationum Fidei dubia diffinire: Sibi autem & aliis, quod sequitur, dixit, Laxate Retia in capturam, quia omnes Apostolos constituit hujusmodi Piscatores, juxta illud, quod in Sancto Evangelio Marchi dixisse legitur Christus, Venite post me, & faciam vos Hominum Piscatores.

Hoc quoque, scilicet, quòd Petrus plus cæteris Apostolis receperit auctoritatis, apparet ex multis, quæ Jhesus sibi, & de ipso, aliis dixit, necnon & ex multis, quæ ipsum, post Ascensionem Domini, dixisse, & fecisse, scriptura sacra testatur.

Ex prædictis itaque patet, quòd Petrus a Christo fuit Vicarius constitutus, quando sibi totius Gregis Dominici curam commisit, &, per consequens, Rector & Caput ipsius Gregis Institutus est & Vocatus; ex quibus sequitur, quòd sibi a Christo amplior, quàm aliis Apostolis, attributa fuit Auctoritas & Potestas; hinc est quòd Clemens, ejusdem Petri Successor & Discipulus, dixit, Nec inter ipsos Apostolos par fuit Institutio, set omnibus præfuit unus, scilicet, Petrus.

Tertio, isti Filii Belial, asserere non verentur, quòd ad Imperatorem spectat Papam instituere, & destituere, ac punire; quæ utique omni Juri obviant & repugnant.

De primo quidem, post Christum, Novi Testamenti, Summo Pontifice, scilicet, Petro patet, quòd non ab Imperatore Temporali, seu Terreno, constitutus Papa fuerit, sed a Christo, dicente sibi soli illud Johannis, Pasce Oves meas, pasce Agnos meos: per quæ verba ipsum suum Vicarium generalem constituit, ut patet ex prædictis.

Adhuc de illis Summis Pontificibus, qui fuerunt ante Constantinum magnum Imperatorem, quòd ipsorum Institutio ad Imperatores non pertinuerit, satis liquet volenti acquiescere veritati; cùm enim ferè omnes Imperatores illius temporis fuerint Ydololatræ, ac Fidei Catholicæ, & Orthodoxorum Pontificum, Persecutores attrocissimi, adeò quòd omnes ferè, a beato Petro, inclusivè usque ad bonum Silvestrum, effecerunt Martires, quòd ad eos Papæ Institutio potuerit pertinere nullo modo utique credi debet; nec de ipso Constantino, usque ad suam Conversionem ad Fidem Catholicam, quòd ad eum Papæ Institutio pertinuerit dici potest, nec per Conversionem ad fidem hoc assequi potuit, cùm per eam Papæ Filius & Discipulus effectus fuerit & subjectus.

Prætereà, cùm Imperator ipse, post susceptum Baptismum, inconveniens reputaverit & injustum, quòd, ubi Principatus Sacerdotum, & Christianæ Religionis Caput, ab Imperatore Cœlesti institutum fuerat, videlicet, Romæ, illic Imperator Terrenus Potestatem haberet: Ideòque Sedem Imperialem Silvestro Papæ cesserit, & ad partes Orientales Imperii & Regni transtulerit Potestatem; multo fortius injustum & inconveniens est censendum, quòd ad ipsum Imperatorem Papæ potuerit Institutio pertinere; & idem patet dicendum esse de Græcis Imperatoribus, qui sibi in Imperio successerunt.

Quòd autem, ad Imperatores Latinos non pertinuerit, nec pertineat, Institutio supradicta, patet;

Imperium enim per Papam a Græcis translatum est in Latinos; nec plus juris in Ipsos, quàm apud Græcos existeret, Papam, ipsum transferentem, legimus transtulisse: Græcis autem Imperatoribus, ut ex prædictis patet, talis non pertinebat Institutio; quare nec pertinere poterit ad Latinos.

Et, si dicatur quod Papæ Institutio ad Latinos Imperatores pertinet ex concessione, posteà ipsis factâ per Summum Pontificem, vel Summos Pontifices, est dicendum quòd nulla Concessio, facta per Papam aliquem Imperatori seu Imperatoribus, debet intelligi quòd ipsi Imperatores Papam possent instituere seu eligere; set quòd possent Electioni Summi Pontificis interesse: & quòd sic Concessiones illæ intelligi debeant, satis ex eo, quod in quodam Capitulo legitur, ubi sic dicitur, patet Verum, quia Imperatores quandóque, modum suum ignorantes, non in numero consequentium, set potius distribuentium, immo exterminantium esse voluerunt &c.

Item,

A. D. 1327. Edw. 3. Item, Querimonia Nunciorum Ludovici Imperatoris, quibus in urbe præsentibus, Electio de Papa Adriano secundo, ipsis non vocatis, extitit celebrata, hoc similiter probat: conquerebantur enim, dicentes, quòd, cum præsentes essent, non fuerant invitati, nec obtatæ meruerunt Electioni futuri Præsulis interesse.

Adhuc, quia nonnulli Imperatores illo Privilegio abusi fuerant, & frequenter, in Hæreticorum prolapsi perfidiam, Catholicæ Matris Ecclesiæ unitatem fuerunt impugnare conati, Statuta Sanctorum Patrum contra eos, Sanctæ ut se Electioni Papæ non ingererent, prodierunt; ac, ut Anathematis innodarent vinculo, quisquis eorum Suffragio Ecclesiam obtineret: nonnulli quoque Imperatores, ducti religiosæ mentis affectu, ex habundanti, supradicto renunciaverunt Privilegio, ut patet ex tenore Canonum, super hoc conditorum, per quos, & non alios, probatur Concessio antedicta.

Præterea, legant Homines isti pestiferi Ystorias approbatas, quis unquam Papa Catholicus ab Imperatore institutus fuerit? profectò credimus quòd nullum poterunt reperire: nec dubium, si ad eos talis pertinuisset Institutio, quin potestate fuissent nisi hujusmodi, & quum in Ystoriis de Institutione tali mentio haberetur.

Dicere autem Papæ institutio, seu Punitio, ad Imperatorem pertineat, est erroneum & insanum: quomodo enim ad Imperatorem pertinebat Papæ Destitutio? cùm ejus Institutio ad eum non pertineat, ut ex prædictis patet; indè enim etiam, secundum Jura Imperialia, Privatio debet procedere, undè Datio noscitur processisse.

Præterea, quomodo Imperator Principem Clericorum destituere poterit, vel punire? cùm etiam, secundum Imperiales Leges, id in simplici Clerico nequeat exercere.

Audiant isti homines perfidi quid circa hoc nonnulli Principes Catholici senserint, & quid duxerint sanciendum; Theodosius quidem & Arcadius, Imperatores Catholici, expressè sanxerunt quòd nullus Episcoporum, sive eorum, qui Ecclesiæ necessitatibus serviunt, ad Ordinariorum, sive Extraordinariorum, judicium pertrahantur; habent enim illi Judices suos, nec quicquam eis cum Legibus est commune.

Item, Imperator Constantinus, cùm querelam Clericorum quorundam, coram se deferendam, conspiceret, dixit vos a nemine Laicorum judicari potestis, qui Dei solius estis judicio reservati; &, si dicatur, si solius Dei judicio reservantur, ergo nec a Judicibus Ecclesiasticis poterunt judicari, dicendum quòd immo ipsi quidem Pontifices Vicarii, licet differenter, sint Christi: quia Papa universalis, velut vocatis in Potestatis Plenitudinem; alii verò particulares, velut illi qui in partem sollicitudinis sunt vocati; undè a Deo videntur judicari, quia ab eo judicantur, potius quàm ab ipsis, cùm ille hujus auctoritate sic facere videatur; & propter hoc, Imperator prædictus signanter dixit, A nemine Laicorum. A. D. 1327. Edw. 3.

Item, Theodosius Imperator, cùm Romæ Concilium convocâsset, ut sanctum Concilium judicaret de hiis, quæ Papæ Symaco ab Adversariis dicebantur impingi, certi Episcopi, qui convenerant, Imperatori dixerunt quòd ad illum, qui impetebatur, scilicet Papam, pertinebat Concilium convocare, quia ejus Sedi primùm Petri Apostoli meritum, deindè secutâ jussione Domini Conciliorum venerandorum auctoritas singularem in Ecclesiis tradidit potestatem; nec ante Minoris subjacuisse judicio Antistitem dictæ sedis: quo audito Imperator prædictus, Deo inspirante, respondit, Synodalis esse arbitrii in tanto negotio sequenda præscribere, ac ad se nichil, præter Reverentiam, de Ecclesiasticis negotiis, asseruit pertinere; Episcopis etenim Principes Christianos solitum est Capita subdere, non de eorum Capitibus judicare.

Hinc est quòd Innocentius Papa Archadium Imperatorem excommunicavit, quia consensit ut à suâ sede Sanctus Johannes Crisostomus pelleretur; plures quoque Summos Pontifices legimus, Imperatores, pro suis Excessibus, Imperiali dignitate privâsse.

Beatus quoque Ambrosius, licet Ecclesiæ universalis non esset Pontifex, Theodosium magnum Imperatorem excommunicans, eidem ingressum Ecclesiæ interdixit.

Ad hujusmodi autem erroris sui fulcimentum, scilicet, quòd ad Imperatorem pertineat Papam destituere, & punire illud, quod, in Sanctis Evangeliis legitur, de Pilato, scilicet, quòd Christum crucifixerit, præsumunt inducere; asserentes ipsum Pilatum, tanquam Christi Ordinarium, crucifixisse ipsum, tanquam sibi subjectum.

Quod habet duplicem intellectum; aut enim intelligunt Pilatum Christum crucifixisse de Jure, aut de Facto:

Si de Jure, hoc obviat veritati: de jure enim de crimine quis puniri non potest,

A. D. 1327 Edw. 3. poteſt, niſi qui deliquerit verè, vel interpretivè, vel qui convictus fuerit deliquiſſe; Chriſtus autem ſecundum veritatem non deliquit, quia innocens fuit manibus, & mundo corde, qui peccatum non fecit, nec inventus eſt dolus in ore ejus; & hoc ipſe Pilatus fuit expreſsè teſtatus: cùm enim ipſum Judæis tradidit crucifigendum, dixit, Mundus ſum à ſanguine Juſti hujuſmodi; Item, nec fuit deliquiſſe convictus, quod idem pluries teſtatus: cùm enim Judæi instarent quòd crucifigeret eum, in uno loco dixit, Quid enim mali fecit? quaſi dicat, nichil invenio eum feciſſe mali: & alibi, pluries eiſdem Judæis inſtantibus quòd crucifigeret illum, dixit, Ego nullam in eo invenio cauſam mortis; quare ipſum de jure non potuit punire.

Si autem intelligunt quòd de Facto, & injuſtè punivit eum innocentem, ſicut & veritas ſe habet, tunc ex hoc non poſſunt concludere aliud, niſi quod Imperator Papam de facto poteſt interficere & injuſtè; quod utique non ſolum de Imperatore concedimus, ſed etiam de Privato, ſicut & plures Imperatores à privatis perſonis, & Summos Pontifices à non ſuis Judicibus (ſicut omnes Martires legimus) interemptos.

Quarto, dicunt iſti vaniloqui, immo falſiloqui, quòd omnes Sacerdotes, ſive ſit Papa, ſive Archiepiſcopus, ſive Sacerdos ſimplex, ſunt, ex inſtitutione Chriſti, Auctoritatis & Juriſdictionis æqualis: quòd autem unus plus alio habeat, hoc eſt ſecundum quod Imperator concedit uni vel alii plus & minus: &, ſicut conceſſit alicui, ſic poteſt illud etiam revocare; quæ utique doctrinæ ſacræ obviant, & Hæreticam ſapiunt pravitatem.

Quòd enim Sacerdotum, ſimplicium, & non ſimplicium, ex ipſa Inſtitutione Chriſti, non exiſtat æqualis Poteſtas, patet tàm in hiis qui fuerunt in Teſtamento veteri, quàm in hiis qui fuerunt in Novo.

In veteri ſiquidem Teſtamento per Moyſen, ex præcepto Domini, Aaron in Summum Pontificem, filii vero ejus uncti fuerunt in ſimplices Sacerdotes; quorum poteſtas, ut patet, inæqualis extitit, quia ex ſimplicibus Sacerdotibus, velut ad ſuperioris Auctoritatis & Poteſtatis honorem, ad Pontificium ſunt aſſumpti: tuncque licebant quædam Pontifici, utpote in Sancta Sanctorum ingredi, quæ non licebant ſimplici Sacerdoti.

In novo verò Teſtamento Pontificum, & ſimplicium Sacerdorum, ab ipſo Chriſto, ex eo aſſumpſiſſe videtur exordium, quòd Duodecim Apoſtolos (quorum typum gerunt Pontifices) ac lxxii. Diſcipulos inſtituit, quorum typum gerunt ſimplices Sacerdotes. A. D. 1327. Edw. 3.

Conſtat autem ex multis, quæ de ipſis in ſanctis leguntur Evangeliis, quòd Apoſtolorum & Diſcipulorum Auctoritas diſpar fuit.

Adhuc, quòd Poteſtas aliorum quorumcumque Sacerdotum poteſtati Papæ par non ſit, nec æqualis, patet evidentiùs ex prædictis.

Quòd, aliorum Epiſcoporum, ſcilicet, Patriarcharum, Archiepiſcoporum, & Epiſcoporum, par poteſtas nec ſit, nec fuerit, patet; inferior ſiquidem poteſtas Superiori non eſt par poteſtati.

Conſtat autem Patriarchas eſſe ſuperiores reſpectu Archiepiſcoporum, & Archiepiſcopos reſpectu Epiſcoporum, & Epiſcopos reſpectu ſimplicium Sacerdotum.

Et, ſi dicant iſti Homines Reprobi quòd iſtorum Epiſcoporum diſtinctio ab Imperatore proceſſit, non à Chriſto, dicimus quòd immò proceſſit ab ipſo.

Ille enim, cujus auctoritate fit aliquid, illud feciſſe videtur: beatus autem Petrus, Chriſti Vicarius, & Gregis Dominici Caput, attendens quòd, aucto Grege, ſine ipſius augmentatione cuſtodiæ, Gregi non poterat ſalubriter provideri, auctum Gregem, poſt Aſcenſionem Domini, conſiderans, & aucturum ampliùs providens in futurum, gradus prædictarum Poteſtatum inſtituit & diſtinxit; Quare, cùm auctoritate Chriſti prædicta diſtinctio facta fuerit, Chriſto debet aſcribi.

Hanc autem poteſtatem daturam Eccleſiæ Poteſtas diu ante prædixerat, dicens, Pro Patribus nati ſunt tibi Filii, conſtitues eos Principes ſuper omnes Terras; ubi Patres Eccleſiæ vocat Apoſtolos, & filios Eccleſiæ fideles per Apoſtolos ipſos converſos; ubi, ſatis apertè, Eccleſiæ, i. e. ejus Paſtori, attributa poteſtas, intelligerit, inſtituendi diverſos gradus Principum, cum expedire perciperet Eccleſiæ ſanctæ Dei.

Audiant inſuper iſti Perverſi Homines quid Juſtianus, Imperator Catholicus, ſuper hoc dixit; Cùm enim, circa gradus prædictos Epiſcoporum, eorumque Superioritatem & Subjectionem, conſtituiſſet aliqua, ſubjunxit, dicens, Nos hæc ſecundum Sacrarum Regularum explanationem Apoſtolicamque Traditionem conſtituimus: ex quibus colligitur evidenter, non ab Imperatore diſtinctionem & auctoritatem Pontificum, originaliter & principaliter,

A. D. 1327. Edw. 2. ter, sed ab Auctoritate Apostolicâ processisse; Imperatorémque, ut illa servarentur meliùs, juxta Statuta Apostolica, eadem statuisse.

Considerent etiam quæ, & quanta, ex hiis, si vera essent, inconvenientia sequerentur;

Sequeretur utique, quòd, usque ad tempus Constantini, nulla Potestas esse potuerit in Ecclesiâ sanctâ Dei, cùm illo tempore Imperatores, ferè omnes, Gentiles fuerunt, Persecutores Ecclesiæ, ac Prælatorum ejusdem; de quibus dici non potest, quòd Prælatis Ecclesiæ potestatem concesserint aliquam, ut ex prædictis patet.

Ex prædictis insuper sequeretur, quòd Universalis Ecclesia, quæ Spiritu Sancto regitur, erret, & erraverit, ipsos honorando pro Sanctis: quod est utique contra illud, quod Christus discipulis, in Ascensione suâ, ut in sancto Evangelio Mathæi legitur, promisit, dicens, Ego vobiscum sum usque ad consummationem sæculi; secundum enim istos Diaboli Filios, pro illo tempore, vera Christi Promissio non fuisset, nec aliquis illorum Pontificum, qui à Paganis fuerunt eo tempore interfecti, Sancti fuerunt, nec pro Sanctis honorari deberent: hoc quoque est expressè contra illum Articulum, UNAM, SANCTAM, CATHOLICAM, ET APOSTOLICAM, ECCLESIAM, quia, secundum eos, nec sancta fuit, pro illo tempore, nec potuit dici sancta.

Utrum autem in omnibus apostolicis, ac in simplicibus, & non simplicibus, Sacerdotibus fuerit Ordinis potestas æqualis,

Dicimus quòd, quantum ad Ordinis dignitatem, pares sunt, & fuerunt: æquè enim Sacerdos quilibet sacerdotalem Characterem recepit, rite, & secundum formam Ecclesiæ, Ordinatus:

Potestas autem ipsius Ordinis par, quoad Sacramentum Altaris, omnino non exstitit, nec extitit, simplicis, & non simplicis, Sacerdotis, quod patet, quia, Potestas Ligabilis & Suspensibilis illi, quæ ligari vel suspendi nequit, nequaquam par potest dici:

Constat autem quod Papa ligare potuit aliorum Sacerdotum, & suspendere potestatem, sic quòd licitè uti dictâ Potestate non poterunt, licet effectus subsequatur, si usi fuerunt, & ipsi sunt ex hoc meritò puniendi; nullus autem aliorum Sacerdotum potestatem Papæ ligare vel suspendere potest, quod etiam de aliis Superioribus & Inferioribus patet; ex quo sequitur evidenter, quòd potestas esset Ordinis, superiorum & inferiorum Sacerdotum, omnino par judicari non potest,

A. D. 1327. Edw. 3. Concedimus tamen quòd, si sine probatione aliquâ, Minores usi fuerint hujusmodi Ordinis potestate, puta Hostiam consecrando, par sequitur effectus; æquè enim, prolatis verbis illis, Hoc est corpus meum &c. à simplici Sacerdote, fit Transubstantiatio panis in corpus Christi, sicut si ea Superior protulisset; quod ex eo contingere noscitur, quia unus & idem est Sacerdos interior, videlicet Christus, qui, prolatis verbis prædictis à Sacerdote quolibet, animo consecrandi, Transubstantiationem hujusmodi facit; & ideò non est mirum si par effectus sequi debeat verbis prædictis à quocumque Sacerdote prolatis, cùm unus & idem Actor hujusmodi esse noscatur effectûs.

Adhuc isti Blasfemi dicunt, quod tota Ecclesia, simul juncta, nullum hominem punire possit punitione coactivâ, nisi concedat hoc Imperator; quod utique Doctrinæ evangelicæ noscitur obviare.

Constat enim quòd, à Christo, Petro, &, in personâ Petri, Ecclesiæ, Potestas Coactiva concessa, vel saltem promissa extitit; quæ quidem Promissio fuit postea adimpleta cùm sibi Christus dixit, Quodcumque ligaveris super Terram &c. ligantur enim non solùm voluntarii, set inviti.

Adhuc constat, sicut ibi legitur in Mathæo, quòd si aliquis dampnum alii indebitè dederit, illúdque ad mandatum Ecclesiæ noluerit emendare, quòd Ecclesia per potestatem, a Christo sibi concessam, ipsum ad hoc per Excommunicationis Sententiam compellere potest; quæ quidem Potestas est utique Coactiva.

Circa quod est advertendum, quòd cùm Excommunicatio major nedum excommunicatum à perceptione Sacramentorum removeat, set etiam à Communione Fidelium ipsum Excommunicatum excludit, quòd corporalis etiam à Christo Coactio Ecclesiæ est permissa, cùm etiam, secundum Imperiales Leges, gravius reputetur inter Homines conversari, ipsorumque privari Suffragio, quàm ab Hominibus seperari; ex quo sequitur potestatem Coactivam, non ab Imperatore Terreno, set ab ipso Christo, fuisse originaliter Ecclesiam consecutam.

Præterea beatus Petrus, post Ascensionem Domini, in personam Ananiæ, & Safiræ, Uxoris suæ, sine Imperiali concessione aliquâ, hac usus est potestate, in quos, quia de pretio agri,

A.D. 1327. Edv. 3. Deo oblati, fraudaverant, mortis Sententiam promulgavit; quæ quidem Sententia non processit de ipsorum Conjugum voluntate.

Item, beatus Paulus, Elimas, Magum, Sergium Paulum a Fide quærentem avertere, ad tempus luce corporale ptivavit; illum quoque Fornicatorem Corinthium in carnis interitum tradidit Sathanæ, ut ejus spiritus salvus esset.

Item, Corinthiis scribens, dixit idem Apostolus, Quid vultis? in virgâ ad vos veniam? an in caritate & in spiritu mansuetudinis? in quo satis expressè Coactivam potestatem suppofuit se habere.

Item, scribens eisdem, alibi dixit, arma militiæ nostræ non sunt Carnalia, set potentia Deo, i. e. à Deo concessa, ad destructionem Munitionum, Consilia destruentes & omnem altitudinem, excellentem se adversus Sententiam Dei, & sequitur, in promptu habentes ulcisci omnem inobedientiam.

Ex quibus patet Paulum non ab Imperatore, set a Deo habuisse Potestatem etiam Coactivam, cujus contrarium Blasfemi præsumunt dicere supradicti.

Rursus advertant isti Nequam Homines, quo modo audent dicere quòd ab Imperatore terreno Ecclesiarum Prælati Coactivam, vel aliam, receperint, originaliter, Potestatem; cùm, ut supra dictum est, Imperatores usque ad Constantinum magnum, fere omnes, Pagani fuerant & Idololatræ, & Persecutores, immo Exterminatores, quantum fuit in eis, Ecclesiæ sanctæ Dei.

Quomodo ergo illi talibus Coactivam, vel aliam Potestatem, concederent, utique nullus sapiens hoc credere debet.

Et quia, nè tantorum Actores & Doctores Errorum plures in ipsorum errorem pertraherent devium, ipsique, propter impunitatis audaciam, nequaquam fierent nequitiores, licet nos, cum eorum Excessus adeo forent notorii, quod nullâ poterant tergiversatione celari, tunc possemus procedere ad Sententiam contra eos, de Benignitate tamen apostolicâ, quæ conversionem desiderat Perversorum,

Nos ipsos, Marsilium & Johannem, & quemlibet ipsorum, de Fratrum eorumdem consilio, V. Id. Aprilis proximò præteriti, die, videlicet, Dominicæ cœnæ, per Edictum citavimus publicum, præsente fidelium multitudine copiosâ, ut, infra Quatuor Mensium, tunc proximò subsequentium, spatium, quos eis, & eorum cuilibet, de eorum Fratrum consilio, pro peremptorio termino præfiximus, & assignavimus, Apostolico conspectui se personaliter præsentarent, super prædictis Excessibus & Delictis, ut præfertur, notoriis, justam, dante Domino, Sententiam audituri, ac responsuri, & facturi quod justitia suaderet eisdem.

A.D. 1327. Edv. 3. Apertiùs prædicentes quòd, sive, infra prædictum Terminum, coram nobis, sive non, comparerent, nos ad prædicta, absque Monitione & Citatione, procederemus aliàs, prout videremus expediens, eorum absentiâ non obstante.

Volentes tunc nichilominus, & etiam dicentes, Citationem prædictam, etiamsi termini prædicti præfixio in tempore forsitan caderet feriato, perindè valere, suúmque effectum sortiri debere, ac si tempus feriatum non existeret, quacumque Constitutione, super hoc in contrarium editâ, non obstante.

Et, ut ad ipsorum & aliorum, quos tangebant, notitiam communem deducerentur, prædictas Cartas sive Membranas, Processum continentes eundem, in majoris Ecclesiæ Avinionen. appendi vel affigi Hostiis fecimus, quæ Processum ipsum suo quasi sonoro præconio & patulo indicio publicarent, ut ipsi & alii, quos Processus ipse tangebat, nullam possent excusationem prætendere, quòd ad eos non pervenisset, vel quòd ignorâssent eundem, cùm non esset verisimile quoad ipsos remanere incognitum vel occultum, quod publicabatur omnibus tàm patenter.

Voluimus etiam, Auctoritate apostolicâ decernentes, quod idem Processus per dictos Citatos apprehenderetur & artaret, quia ad eos, moram trahentes cum dicto Ludovico, tutus non patebat Accessus, ac si eis insinuatus personaliter & publicatus solemniter extitisset: Constitutione quâcumque, per Romanos Pontifices, Prædecessores nostros, in contrarium editâ, non obstante.

Cùm autem præfati, Marsilius & Johannes, citati, ut prædicitur, in proximo præfixo sibi termino comparere non curaverint, nec aliquis pro eisdem, nos ipsos, & eorum quemlibet, de Fratrum prædictorum consilio, reputavimus & decrevimus meritò Contumaces.

Et licet tunc, eorum contumaciâ exigente, potuissem, cùm eorum essent Excessus, ut præfertur, adeò notorii, quòd non poterant aliquâ tergiversatione celari, ad Sententiam & alia rationabiliter contra ipsos procedere, & quemlibet eorum; de Benignitate tamen apostolicâ, quæ Conversionem Peccatorum

A. D. 1327. Edw. 3. catorum desiderat, ipsos decrevimus usque ad nostrum beneplacitum expectandos; quocirca contra ipsos procedere, usque ad diem præsentem, de eorumdem Fratrum consilio, duximus differendum.

Sanè, considerantes attentè quòd præmissi, Marsilius & Johannes, ad redeundum ad sinum Ecclesiæ se non præparârunt, set potiùs, ut in sui erroris Devium alios pertrahant, elaborant:

Necnon ad memoriam reducentes quòd dudùm, cùm Hostis humani generis, ad impugnandum sinceritatem Fidei, Hæreticorum fallaciam subinduceret fraudulentam, sancti patres, Prædecessores nostri, contra ipsos viriliter insurgentes, eorum prava Dogmata, cum suis Auctoribus, condempnârunt, sicut patet de Arrio & Manicheo, Nestorio & Dyaschoro, ejúsque complicibus, & pluribus aliis, quos, cum suis Hæresibus, justissimâ Sententiâ condempnârunt; ac volentes eorumdem Patrum vestigiis inhærere:

Et insuper, attendentes probabiliter formidari quòd, in præmissis, mora periculum, & dampnum dissimulatio, forent proculdubio allatura, non intendentes eos ulteriùs expectare, set reputantes ac decernentes potiùs Contumaces, ad laudem & gloriam sanctæ & individuæ Trinitatis, consolationémque Fidelium, & Fidei Catholicæ firmamentum, de Fratrum nostrorum consilio, Dei nomine invocato, Articulos prædictos, videlicet,

Quòd illud, quod de Christo legitur in Evangelio beati Mathæi, quod ipse solvit Tributum Cæsari, quando Staterem, sumptum ex ore piscis, illis, qui petebant Didragma, jussit dari, hoc fecit non condescensive & liberalitate suæ pietatis, set necessitate coactus:

Item, quòd beatus Petrus Apostolus non fuit plus Caput Ecclesiæ, quàm quilibet aliorum Apostolorum, nec habuit plus Auctoritatis, quàm habuerunt alii Apostoli, & quod Christus nullum Capot dimisit Ecclesiæ, nec aliquem fecit Vicarium suum:

Rursus, quòd ad Imperatorem spectat Papam corrigere, punire, & instituere, & destituere:

Adhuc, quòd omnes Sacerdotes, sive sit Papa, sive Archiepiscopus, sive Sacerdos simplex quicumque, sunt æqualis Auctoritatis & Jurisdictionis, ex Institutione Christi; set, quòd Unus habeat plus Alio, hoc est, secundum quod Imperator concessit plus vel minus, &, sicut concessit, revocare potest;

Ultimò quòd Papa, vel tota Ecclesia, simul sumpta, nullum Hominem, quantumcumque sceleratum, potest punire Punitione Coactivâ, nisi Imperator daret eis Auctoritatem; A. D. 1327. Edw. 3.

Velut sacræ Scripturæ Contrarios, & Fidei Catholicæ Inimicos, Hæreticos, seu Hæreticales & Erroneos:

Necnon & prædictos, Marsilium & Johannem, Hæreticos, immo Hæresiarchas, fore manifestos & notorios, Sententialiter Declaramus:

Articulosque ac Librum prædictos, necnon & quamcumque aliam Scripturam, continentem eosdem; prædictos quoque Marsilium & Johannem, ut Hæreticos, manifestos & notorios, immo ut Hæresiarchas potius, Reprobamus & Sententialiter Condempnamus.

Si quis autem Doctrinam prædictam defendere vel approbare præsumpserit, cujuscumque sit Dignitatis, Ordinis, Conditionis, aut Status, tanquam Hæreticus, ab omnibus confutetur.

Præterea universis & singulis Christi fidelibus districtiùs inhibemus, ne prædictos, Marsilium & Johannem, Hæreticos, & de Hæresi, ut præmittitur, sententialiter Condempnatos, aut eorum alterum, receptare, defendere, fovere, aut eis quomodolibet adhærere, seu præstare, per se, vel per alium, seu alios, publicè vel occultè, directè vel indirecte, Auxilium, Consilium, vel Favorem præsumant; sed eos evitent potius, ut Hæreticos manifestos, ipsosque, quos Fidelibus capiendos exponimus, zelo persequantur Fidei, & capiant ubicunque ipsos reperire poterunt, ac Ecclesiæ captos assignent, & restituant animadversione debitâ puniendos.

Nos adversus quoscumque dictorum Hæreticorum Receptatores, Defensores, Fautores, Credentes, Adhærentes, aut eis præstantes quomodolibet Auxilium, Consilium, vel Favorem, processuros, prout rationis fuerit, & expedire videbimus, apertius prædicentes.

Ut autem Sententia & Processus hujusmodi ad eorumdem, Marsilii & Johannis, & aliorum omnium, quorum interest, communem notitiam deducantur, cartas, seu membranas, Senteotiam & Processum continentes eosdem, in majoris Ecclesiæ Avinionen. appendi & affigi Hostiis, seu super Liminibus, faciemus, quæ ipsos Processum & Sententiam, suo quasi sonoro præconio & patulo indicio, publicabunt; ita quòd ipsi & alii, quos contingere dinoscuntur, nullam possent excusationem prætendere, quod ad eos non pervenerint, vel quod ignorârint eosdem, cùm non sit veri-

A.D. 1327. Edw. 3. verisimile quoad ipsos remanere incognitum vel occultum, quod tam patenter omnibus publicatur.

Dat. Avinion. x. Kal. Novembris Pontificatûs nostri Anno xii.

Volentes itaque Processum ipsum in eis partibus, ut notitiæ Fidelium innotescat clariùs, solemnitèr publicari, Fraternitati tuæ per Apostolica Scripta mandamus, quatinùs per te, vel alium, seu alios, Religiosos & Seculares, Exemptos & non Exemptos (de quibus tibi videbitur) dictum Processum, & contenta in eo, in tuis Civitate & Diocese, solemniter publicans, etiam, ut intelligantur melius ab omnibus, in vulgare singulis diebus, Dominicis & Festivis, in Ecclesiis tuarum Civitatis & Diocesis, & alibi (ubi videris expedire) prædictos, Marsilium & Johannem, Excommunicatos & Hæreticos, præsentibus Fidelibus populis, dùm convenerint ad Divina, facias publicè nunciari: Populosque ipsos, ut eosdem vitent Hæreticos, nec eisdem quomodolibet adhæreant, aut præstent auxilium, consilium, vel favorem, solerter & fideliter, etiam in Sermonibus publicis, inducendo. A.D. 1327. Edw. 3.

Super Publicatione autem prædictâ fieri volumus publica Instrumenta, principium & finem præsentium continentia, nobis postmodùm transmittenda.

Dat. Avinion. vii. kal. Novembr. Pontificatûs nostri anno xii.

Sub Filis Sericis.

Super Consecratione Wulstani Wigorniensis Electi.

A.D. 1327. An. 1. E. 3. REX, dilectis sibi in Christo, Priori & Conventui Ecclesiæ Christi Cantuariensis, Salutem.

Claus. 1. E. 3. p. 2. m. 4. dor. Benè novit vestra prudentia, & est apud vos, ut credimus, perpetuæ memoriæ commendatum, qualiter Ecclesiis Cathedralibus, Regii Patronatûs, suis Pastoribus viduatis, Electores à nobis eligendi licentiam petere, &, eâ optentâ, Electionéque in posterum Canonicè celebratâ, Electos suos nobis debent præsentare pro Assensu Regio optinendo;

Nósque, hujusmodi assensu Regio adhibito, significare habemus, per Litteras nostras Patentes, vel Domino Summo Pontifici, in Ecclesiis sibi immediatè subjectis, aut Metropolitanis, ad quos pertinet Electiones hujusmodi confirmare, ut ipsi, quod suum est, circa Electos exequantur:

Ipsisque Electionibus subsequenter confirmatis, Confirmatores earumdem hoc nobis debent, per suas Patentes Litteras intimare, ac ipsi Electi fidelitates suas nobis facere, & Temporalia Episcopatuum, ad quos sic assumuntur, a nobis recipere astringuntur:

Hunc Morem, sicut nôstis, non solùm Regia, set etiam Apostolica, introduxit auctoritas, & longævæ Consuetudinis usus Utentium moribus approbavit.

Hoc siquidem Jus regiæ Coronæ nostræ sic annectitur, quòd non possumus sine violatione præstiti a nobis, in nostrâ Coronatione, Sacramenti, ejus diminutionem seu subtractionem aliqualiter tolerare: Quinimò ad ejus defensionem, unà Nobiscum, omnes & singuli, nobis Subditi, ex Ligeantiæ suæ debito, obligantur. A.D. 1327.

Quamobrem mirari compellimur & moveri ex eo, quòd, præmissis nuper circa personam, Venerabilis Patris, Wolstani Wygorniensis, Electi confirmati, per ordinem observatis, bonæ memoriæ, Walterus, nuper Cantuariensis Archiepiscopus, eidem Electo (cujus Fidelitatem diu est recepimus, & Temporalia Episcopatûs illius ei restituimus) munus Consecrationis impendere voluntariè recusavit, quamquam super hoc fuisset cum debitâ instantiâ requisitus, & solicitatus pluries ex parte nostrâ.

Advertentes igitur, ex hujusmodi dilatione, non solùm ipsi Electo (cujus honores & commoda, ob ipsius probitatis & industriæ magnitudinem, sincero zelamus affectu) grave præjudicium; set nobis etiam (si contingeret, quod absit, Jus nostrum regium auferri, seu diminui in præmissis) exhæredationis periculum posse verisimiliter evenire; ac volentes tanta pericula, quatenùs poterimus, declinare,

Vobis mandamus in Fide & Ligeantiâ, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quòd, omni dilatione postpositâ, Episcopos Comprovinciales, cùm Archiepiscopalis Jurisdictio vobis competat, eâdem Sede vacante, ad certum diem, ad Ecclesiam vestram Cantuariensem faciatis convocari, munus Consecrationis eidem Electo, secundum juris

A. D. 1327. Edw. 3. juris exigentiam, absque ulterioris dilationis incommodo, impendendum.

Inhibemus etiam vobis, sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poteritis, nè prætextu alicujus Mandati, seu Commissionis, vobis qualcumque auctoritate facti, seu faciendi, quicquam nobis inconsultis, in præjudicium regii Juris nostri prædicti, aut juris præfati Electi, attemptetis; seu per alios attemptari faciatis quovis modo; scientes quòd, si secus facere permiseritis, ad vos, tanquam ad Violatores Jurium Coronæ nostræ, & Contemptores Mandatorum nostrorum, graviter, sicut convenit, capiemus.

Teste Rege apud Pontem fractum decimo septimo die Novembris.

Per ipsum Regem & magnum Concilium.

A. D. 1327. Edw. 3. *Consimiles Literæ prædictis, Priori & Conventui, diriguntur de Dat. 9. Dec. infra.*

REX, dilectis sibi in Christo, Supriori & Capitulo Ecclesiæ Cathedralis Wygorniensis, Salutem.

Bene novit *&c. usque ibi* evenire.

Ac datum sit nobis intelligi quòd quidam circa enervationem Electionis prædictæ pro viribus elaborant:

Nos eorum Malitiæ obviare, & tanta pericula volentes, quatenùs poterimus, declinare, vobis, sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poteritis, districtiùs inhibemus nè *&c. ut supra.*

De Protectione pro Scotis venientibus in Regnum Angliæ pro Tractatu de Pace habendo.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Scot. 1. E. 3. m. 1.

REX universis & singulis Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram, necnon salvum Conductum nostrum, Centum personas de Scotiâ, cujuscumque status seu conditionis existant, ac eorum Garciones, in veniendo usque villam nostram Novi Castri super Tinam, seu alibi infra Regnum nostrum, cum Equis, Hernesiis, & Rebus suis quibuscumque, pro Tractatu habendo cum Nunciis nostris, ad partes Marchiæ Scotiæ destinatis, super finali Pace & Concordiâ, inter Nos, & nostros Subditos, ac Magnates, & Nobiles, cæterósque de terrâ Scotiæ, ineundis, ibidem morando, & exindè redeundo: A. D. 1327.

Et ideò vobis, & vestrûm cuilibet, districtè inhibemus *&c. prout in ejusmodi Literis, usque ibi.*

In cujus &c. usque ad Festum Purificationis beatæ Mariæ Virginis proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Pontem fractum vicesimo die Novembris.

Duppl. *Per ipsum Regem.*

De Potestate data tractandi super Pace, cum Scotia ineunda.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Scot. 1. E. 3. m. 1.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

De Circumspectione & Industriâ, Probitate & Fidelitate probatâ, venerabilium Patrum, Willielmi, Eborum Archiepiscopi, Angliæ Primatis, & H. Lincolniæ Episcopi, ac, dilectorum & fidelium nostrorum, Johannis de Warenna, Comitis Surriæ, Thomæ Wake, Henrici de Percy, & Willielmi de Ros, Consanguineorum nostrorum, Galfridi le Scrop, Willielmi Herle, Willielmi de Denum, necnon, dilectorum Clericorum nostrorum, Magistrorum Willielmi de Stanes, Hugonis de la Chaumbre, Walteri de Seton, & Philippi de Nassyngton, plenam fiduciam reportantes, A. D. 1327.

Ad tractandum cum Magnatibus, Nobilibus, & Nunciis de terrâ Scotiæ, de finali Pace & Concordia, inter Nos & nostros Subditos ex parte unâ, ac ipsos & sibi adhærentes ex alterâ, super Guerris & Discordiis, hinc indè motis, ineundis:

Et ad easdem Pacem & Concordiam modis & viis, quibus expedite videbitur, vallandum & firmandum:

Ac omnia & singula, quæ ad hujusmodi Pacem & Concordiam pertinere poterunt, faciendum;

Præfatis, Archiepiscopo, Episcopo, Comiti

A. D. 1327. Edw. 3. Comiti, Thomæ, Henrico, Willielmo, Galfrido, Willielmo, Willielmo, Willielmo, Hugoni, Waltero, & Philippo, Duodecim, Undecim, Decem, Novem, Octo, Septem, & Sex ex eis, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem; Promittentes Nos Ratum & Firmum habituros quicquid per prædictos, Archiepiscopum, Episcopum, Comitem, Thomam, Henricum, Willielmum, Galfridum, Willielmum, Willielmum, Willielmum, Hugonem, Walterum, & Philippum, Duodecim, Undecim, Decem, Novem, Octo, Septem, vel Sex ex eis, tractatum, vallatum, & firmatum fuerit in præmissis. A. D. 1327. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Pontem fractum vicesimo tertio die Novembris.

De Potestate tractandi super Treuga seu Guerræ Sufferentia cum Scotia.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Ibid.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

De Circumspectione & Industriâ, Probitate & Fidelitate probatâ, Venerabilium Patrum, Willielmi Eborum Archiepiscopi, Angliæ Primatis, *&c. ut supra usque ibi* plenam fiduciam reportantes,

Ad tractandum cum Magnatibus, Nobilibus, & Nunciis de Terrâ Scotiæ, de Treuga seu Guerræ sufferentia, inter Nos & nostros Subditos ex parte unâ, ac ipsos Magnates & Nobiles, cæterosque de Scotiâ ex alterâ, super Guerris & Discordiis, hinc inde motis, ineundis:

Et ad eandem Treugam seu Sufferentiam quâcumque firmitate vallandum, firmandum, & etiam roborandum, modis & viis, quibus sibi meliùs videbitur expedire: A. D. 1327.

Ac omnia & singula faciendum, quæ utilia seu necessaria fuerint in præmissis;

Præfatis, Archiepiscopo, Episcopo, Comiti, *&c. ut supra usque ibi* & Sex ex eis, plenam tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem; Promittentes Nos Ratum & Firmum habituros quicquid per prædictos, Archiepiscopum, Episcopum, *&c. ut supra.*

In cujus &c.

Teste Rege ut supra.

De Potestate concedendi Litteras de Conductu Nunciis Scotiæ.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Ibid.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, cùm commiserimus Potestatem, Venerabilibus Patribus, Willielmo Eborum Archiepiscopo, Angliæ Primati, & H. Lincoln. Episcopo, ac, dilectis & fidelibus nostris, Johanni de Warennâ Comiti Surriæ, *&c. ut supra usque ibi*, & sex ex eis tractandi cum Magnatibus, Nobilibus, & Nunciis de Terrâ Scotiæ, *&c. ut supra usque ibi*, prout in Litteris nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur:

Nos,

Securitati dictorum Nunciorum de Scotiâ, qui ex causâ Tractatûs prædicti infra Regnum nostrum sunt venturi, providere volentes, ad faciendum & concordandum, nostro nomine, præfatis Nunciis, & eorum Familiaribus, Litteras de salvo & securo Conductu in veniendo infra dictum Regnum, ibidem morando, & exinde redeundo, & eundem Conductum, quâcumque firmitate vallandum, & omnia, quæ circa hoc necessaria fuerint, faciendum, A. D. 1327.

Præfatis, Archiepiscopo, Episcopo, Comiti, Thomæ, *&c. ut supra* duodecim *&c. ut supra* ex eis plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem; promittentes nos Ratum & Firmum habituros, quod per præfatos, Archiepiscopum, *&c.* Septem vel Sex ex eis actum fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Teste Rege ut supra.

De-

A. D. 1327. Edw. 3. A. D. 1327. Edw. 3.

De Potestate data jurandi in animam Regis super prædicta Pace.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Ibid.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, cùm commiserimus Potestatem, Venerabilibus Patribus, *&c. ut supra usque ibi* hinc inde motis, ineundis *tunc sic* & ad easdem Pacem & Concordiam modis & viis, quibus expedire videbitur, vallandum & firmandum, ac omnia & singula, quæ ad hujusmodi Pacem & Concordiam pertinere poterunt, faciendum, prout in Litteris nostris Patentibus inde confectis, pleniùs continetur;

Nos, de fidelitate prædicti Henrici confidentes, jurandi in Animam nostram quòd ea, quæ per præfatos, Archiepiscopum, Episcopum, *&c.* Duodecim, Undecim, *&c.* vel Sex ex eis, super hujusmodi finali Pace & Concordiâ, Tractata, Concordata, & Firmata fuerint, Rata & Grata habuimus, præfato Henrico de Percy plenam, tenore præsentium, committimus Potestatem. A. D. 1327.

In cujus &c.

Teste ut supra

Ad Regem Franciæ super Querela Mercatoris.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 2. m. 6. d.

EXcellentissimo Principi, Domino Karolo, Dei gratiâ, Franciæ & Navarræ Regi Illustri, Avunculo suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, &c. Salutem, & Successus, semper ad vota, prosperos & fœlices.

Gravem Querelam, dilecti Mercatoris nostri, Willielmi de Rydale, *de quâdam Waydâ, dicti Willielmi, captâ & detentâ apud Ambianum.* A. D. 1327.

Data apud Clypston vicesimo octavo die Novembris.

De Conductu pro Comite Hollandiæ, & Philippa Filia.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Pat. 1. E. 3. p. 3. m. 10.

REX Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & omnibus Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Cùm mittamus, dilectos & fideles nostros, Bartholomæum de Burghersh, Constabularium Castri nostri Dovorriæ, & Willielmum de Clynton, ad conducendum, Nobilem Virum, Willielmum, Hanoniæ & Selandiæ Comitem, &, Nobilem Domicellam, Philippam, Filiam suam, qui infra Regnum nostrum in proximo sunt venturi,

Et ipsos, unà cum Nobilibus & aliis, in Comitivâ suâ, ad nos ducendum, prout eis per nos pleniùs est injunctum;

Vobis, & cuilibet vestrûm, mandamus, firmiter injungentes, quòd, unà cum præfatis, Bartholomæo & Willielmo, præfatis, Comiti & Domicellæ, ac eorum Familiaribus, occuratis quotiens & quando per ipsos, Bartholomæum & Willielmum, vel eorum alterum, fueritis præmuniti: A. D. 1327.

Ipsosque, Comitem & Domicellam, ac Familiares suos, cum per locorum vestrorum districtus transierint, honorificè pertractetis, &, quantum in vobis est, ab aliis pertractari faciatis; eisdémque, Bartholomæo & Willielmo, in præmissis, sitis intendentes, consulentes, & auxiliantes, prout vobis scire facient ex parte nostrâ.

In cujus &c. usque ad Festum Purificationis beatæ Mariæ Virginis proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Clypston vicesimo octavo die Novembris.

Per ipsum Regem.

Ad Papam, super Dissentione inter Archiepiscopum Eborum & Decanum sopienda.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Rom. 1. E. 3. m. 1.

PAPÆ Rex devota pedum oscula beatorum.

Ut, sub nostro Regimine, inter Prælatos & Subditos, Pacis & Concordiæ Sinceritas augeatur, & evellantur radicitùs Plantaria Scandalorum, A. D. 1327.

multùm

A. D. 1327. Edw. 3. in ipsorum Burgensium de Flandriâ dispendium non modicum, & contra Treugam, inter Nos & Homines de Flandriâ initam & firmatam;

Quæ quidem Bona, & Mercimonia, ac Naves infra Ballivam tuam adhuc arestata existunt, sicut intelligi nobis datur:

Per quod iidem Burgimagistri, Scabini, Consules, & Communitas, nobis supplicârunt ut velimus, pro Pace & Treugâ prædictâ hinc inde conservandis, Bona & Mercimonia prædicta Nicholao de Leek, Conburgensi suo (quem ad Nos ex hac causâ miserunt) facere liberari;

Nos,

Volentes dictam Treugam in omnibus & singulis suis Articulis firmiter observari, & ea, quæ contra eandem sunt attemptata, viis & modis omnibus, quibus melius poterimus, emendari,

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd omnia Bona & Mercimonia prædicta, infra Ballivam tuam sic arestata, quæ idem Nicholaus probare poterit esse Burgensium dictæ Villæ de Bruges, ubicumque infra Ballivam tuam inventa fuerint, unà cum Navibus prædictis, dearestari, & eidem Nicholao sine dilatione facias liberari, non obstante quòd Homines de Scotiâ, seu Bona, vel Mercimonia sua, in eisdem Navibus tunc extiterunt.

A. D. 1327. Edw. 3. Et, si Bona & Mercimonia prædictorum Burgensium de Flandriâ, per aliquos elongata fuerint, tunc per Sacramentum Proborum & Legalium Hominum de Ballivâ tuâ, per quos &c. diligenter inquiras ad quorum, vel cujus, manus eadem Bona & Mercimonia devenerunt, & in quorum, vel cujus, manibus adhuc existunt; & ea, ad quorumcumque manus devenerint, si extenr, vel eorum Pretium, si non extent, eidem Nicholao, quatenùs docere poterit ea esse prædictorum Burgensium de Flandriâ, sine dilatione liberari facias in formâ prædictâ.

Et quæ, & cujusmodi, Bona & Mercimonia eidem Nicholao, virtute Mandati nostri prædicti, feceris liberari, & de valore eorumdem, ac de toto facto tuo in hac parte, Nos sub Sigillo tuo, distinctè & apertè, sine dilatione reddas certiores;

Proviso quòd Bona & Mercimonia, quæ fuerunt Hominum de Scotiâ, & quæ eâ occasione fuerunt arestata, salvò & securè absque distractione aliquâ custodiantur, donec aliud indè duxerimus demandandum.

Teste Rege apud Coventre duodecimo die Decembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

De scrutinio super deferentibus Literas papales Regi præjudiciales.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 2. m. 4. d.

REX Majori & Vicecomitibus Londoniæ, Salutem.

Cùm Dominus E. nuper Rex Angliæ, Pater noster, de Consilio Regni sui, pro defensione ejusdem, ordinâsset quòd, in singulis Portubus dicti Regni, diligens Scrutinium fieret super Litteris quibuscumque, a partibus Transmarinis in Regnum prædictum deferendis, vel ab eodem Regno ad partes exteras portandis; & quòd omnes & singulæ Litteræ, eidem Patri nostro seu Coronæ suæ præjudiciales aut suspectæ, ad ipsum Patrem nostrum deferentur, vel mitterentur, antequam executio fieret de eisdem:

Ac jam datum sit nobis intelligi, quòd nonnulli, contra Ligeantiæ suæ Debitum, diversas Litteras, nobis & juri Coronæ nostræ præjudiciales,

Provisiones Episcopatuum, Abbatiarum, Prioratuum, & aliorum Beneficiorum, de Patronatu nostro, & aliorum Magnatum de Regno nostro, contingentes,

Infra Regnum nostrum indies deferunt:

A. D. 1327. Ac diversos Processus, in nostri & Coronæ nostræ exhæredationem, & ipsorum Magnatum præjudicium, fieri procurant in derogationem Regiæ Dignitatis nostræ;

Nos, ipsorum Malitiæ obviare volentes, ac Ordinationem prædictam inviolabiliter observari, vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd omnes & singulos, Portum Civitatis nostræ Londoniæ, vel alia loca, infra Ballivam vestram, sine Licentiâ nostrâ ingredientes, vel ab eisdem Portu & Locis ad partes transmarinas transire volentes, diligenter scrutari faciatis:

Et, si quos cum hujusmodi Litteris, præjudicialibus vel suspectis, inveneritis, tunc Litteras illas sine dilatione arestari, & ad Nos, ubicumque fuerimus, cum celeritate, quâ poteritis, mitti faciatis:

Et Nos de Nominibus illorum, penes quos Litteræ illæ repertæ fuerint, certificetis indilate, ut inde ulterius fieri faciamus quòd de Consilio nostro fore viderimus faciendum.

Taliter in executione istius mandati

A. D. 1327. Edw. 3. nostri vos habentes, ut ad vos, in vestri defectum, ex hâc causâ graviter capere non debeamus.

Teste Rege apud Coventre duodecimo die Decembris.

Per ipsum Regem & Magnum Concilium.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet, A. D. 1327. Edw. 3.

Constabulario Dovorriæ, & Quinque Portuum.
Et Ballivis Civitatis Cantuariensis.

Contra Adamum de Orleton, Jura Coronæ violantem, Minatoria.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 2. m. 4. dors.

REX Adæ de Orleton, nuper Herefordensi Episcopo, Salutem.

Benè novit vestra prudentia, & non potestis, ob Ligeantiæ vestræ debitum, ignorare qualiter, Ecclesiis Cathedralibus, Regii Patronatûs, suis Pastoribus viduatis, Electores a nobis eligendi Licentiam petere, *&c. prout in Literis Priori & Conventui Ecclesiæ Christi Cantuar. de Dat. 17. Nov. supra, usque hæc verba, viz.*

Quamobrem turbavit nos Rumor, nobis a nonnullis fidelibus nostris nuper perlatus, quòd vos (ad Jura Coronæ nostræ considerationem non habentes) Episcopatum Wygorniensem,

Ad quem, Venerabilis Pater, Wolstanus, nuper Prior Wygorniæ, Electus fuerat, eadémque Electio, post Assensum nostrum Regium adhibitum, per loci Metropolitanum Canonicè extitit confirmata, cui etiam Temporalia Episcopatûs illius, captâ prius fidelitate suâ, restituimus, ut est moris,

Vobis conferri, dimisso dicto Episcopatu Herefordensi, non absque ambitionis vitio, procurâstis. A. D. 1327.

Et, quia, absque læsione conscientiæ nostræ, Jura Coronæ nostræ, sub dissimulatione, sinere non possumus taliter deperire, vobis in Fidelitatis & Ligeantiæ debito, & sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poteritis, districtè inhibemus, nè quicquam, quod in præmissis in læsionem jurium Coronæ nostræ cedere possit, attemptetis, seu faciatis attemptari, seu fieri per alios procuretis, sub periculo quod incumbit; scientes pro certo quòd dissimulare non intendimus, quin Violatores jurium Coronæ nostræ, prout ad hoc ex vinculo juramenti astringimur, puniri modo debito faciemus.

Teste Rege apud Coventre duodecimo die Decembris.

Per ipsum Regem & Magnum Concilium.

De Collectoribus pro Capella ad Montem, ubi nuper Comes Lancastriæ fuit decollatus.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Pat. 1. E. 3. p. 3. m. 7.

REX Vicecomitibus, & omnibus aliis Ballivis, Ministris, & Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Quia datum est nobis intelligi quòd quidam, subdolè confingentes se esse Procuratores Capellæ, ad Montem, ubi Thomas Comes Lancastriæ Decollatus fuit, construendæ, in diversis partibus Regni nostri vagantur & discurrunt, elemosinas postulantes, & non modicas pecuniarum summas, in Ecclesiis ac foris, ad opus fabricæ Capellæ prædictæ, colligentes, easdem pecuniarum summas in proprios usus convertunt, in elusionem populi Regni nostri, & deceptionem manifestam:

Nos, volentes ipsorum malitiæ in hac parte obviare, vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd, cum aliqui hujusmodi Procuratores ad loca infra Ballivas vestras venerint, elemosinas hujusmodi, seu pecuniam, aut alia bona, ex hâc causâ petituri, tunc eos arestari, & in prisonâ salvò custodiri faciatis, donec aliud a nobis indè habueritis in mandatis; & de nominibus eorum, quos sic arestaveritis, nobis constare faciatis indilatè. A. D. 1327.

In cujus &c.

Teste Rege apud Caumpdon, decimo quinto die Decembris.

Pro

A.D. 1327. Edw. 3.

Pro Archiepiscopo, Decano & Capitulo Rothomagensi.

A.D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 2. m. 4.

REX, dilecto Clerico suo, Magistro Petro de Galiciano, Salutem.

Cùm Dominus E. nuper Rex Angliæ, Pater noster, occasione Guerræ, inter ipsum, & Dominum Karolum, Regem Franciæ Illustrem, nuper exortæ, inter Terras & Tenementa Hominum, de Potestate Regis Franciæ, in Regno nostro, Terras & Tenementa Archiepiscopi Rotomagensis, & Decani & Capituli ejusdem loci, capi fecerit in manum suam; quæ quidem Terræ & Tenementa ipsorum, Archiepiscopi, Decani & Capituli, adhuc in manu nostrâ sunt detenta:

Ac ex parte prædictorum, Archiepiscopi, Decani & Capituli, nobis sit supplicatum ut, cùm Pax, inter dictum Regem Franciæ, & nos, jam reformata existat, velimus eis Terras & Tenementa sua prædicta, in manu nostrâ sic existentia, facere liberari:

Nos, eorum supplicationi in hac parte favorabiliter annuentes, vobis mandamus quòd eisdem, Archiepiscopo, Decano & Capitulo, seu eorum Procuratori, vel Attornato in hac parte, Terras & Tenementa prædictorum, Archiepiscopi, Decani & Capituli, in manum Patris nostri, occasione prædictâ, capta, & in Custodiâ vestrâ adhuc existentia, liberetis tenenda, prout ea tenuerunt ante Captionem supradictam; volumus enim vos indè erga nos exonerari.

Teste Rege apud Wynchecoumbe decimo sexto die Decembris.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est Roberto de Wyvill, de verbo ad verbum &c. ut supra.

Teste ut supra.

Summonitio Adæ de Orleton ad comparendum coram Rege in Parliamento.

A.D. 1327. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 2. m. 4. d.

REX Adæ de Orleton, nuper Herefordensi Episcopo, Salutem.

Ex relatu intelleximus fidedigno, quòd vos Episcopatum prædictum in Curiâ Romanâ dimisistis, & ad Ecclesiam Wygorniensem,

Quæ per mortem, bonæ memoriæ, Thomæ de Cobham, nuper Wygorniensis Episcopi, qui apud Hertelburi, in Comitatu Wygornia, diem suum clausit extremum, vacavit,

Vos transferri procurâstis:

Ad quam quidem Ecclesiam, Venerabilis Pater, Wolstanus, ejusdem Ecclesiæ Wygorniensis Electus, Confirmatus, ritè & canonice Promotus fuit, & a nobis Temporalia ejusdem Episcopatûs, jam diu est, recepit, prout moris est, & temporibus Progenitorum nostrorum, sicut nostris, fieri consuevit.

Et quod vos diversas Litteras, Juri Coronæ nostræ præjudiciales, immo potiùs exhæredationem Coronæ nostræ continentes, præmissa contingentes, infra Regnum nostrum portâstis; & eis, non obstantibus Inhibitionibus nostris, vobis per diversas Litteras nostras, tàm sub Magno, quàm sub Privato, Sigillis nostris, pluries directis ex parte nostrâ, uti intenditis, in derogationem Regiæ Dignitatis nostræ; de quo turbamur in intimis & movemur:

A. D. 1327.

Volentes igitur jura Coronæ nostræ, prout ex Juramenti vinculo astringimur, illæsa pro viribus conservare, vobis sub Ligeantiæ vestræ debito, & sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poteritis, districtè inhibemus, nè aliquas litteras quascumque, Reservationem, Præfectionem, aut Provisionem, dictæ Wygorniensis Ecclesiæ contingentes, nobis & Coronæ nostræ præjudiciales, publicetis, seu faciatis per alios quomodolibet publicari, vel eis uti præsumatis, nobis inconsultis, quovismodo;

Set vos ipsi, cum eisdem Litteris, sitis coram nobis & Concilio nostro apud Eborum, in Parliamento nostro, quod ad diem Dominicam, proximam post Festum Purificationis beatæ Mariæ Virginis, proximò futurum, fecimus summoneri (& ad quem diem præfato Electo mandavimus quod ibidem personaliter intersit) ad faciendum & recipiendum

A. D. 1327. Edw. 3. dum super dicto negotio, quod de communi Consilio Magnatum & Procerum Regni nostri contigerit ordinari; & hoc sub vestro periculo facere nullatenus omittatis: Et habeatis ibi hoc Breve.

Teste Rege apud Wygorniam vicesimo sexto die Decembris. A. D. 1327. Edw. 3.

Per ipsum Regem & Concilium.

Ad Regem Castellæ, super Justitia Mercatoribus facienda.

A. D. 1328. An. 1. E. 3. Claus. 1. E. 3. p. 2. m. 2. dor. Magnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galiciæ, Sibillæ, Cordubiæ, Murciæ, Jahennæ, & Algarbæ, Regi Illustri, ac Comitatus Molyn Domino, carissimo Consanguineo suo, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, &c. Salutem & successus, semper ad vota, prosperos & fœlices. A. D. 1328.

Gravem Querelam Ricardi Baret, de Civitate nostrâ Exoniæ Mercatoris, recepimus *de Bonis suis, hostiliter captis in Insulâ de Use.*

Data apud Notingham quinto die Januarii.

De Conductu pro Simone Cantuariensi Electo.

A. D. 1328. An. 1. E. 3. Pat. 1. E. 3. p. 3. m. 3. Rex omnibus Amicis & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Cùm, dilectus nobis in Christo, Magister Simon de Mepham, Doctor Sacræ Theologiæ, in Archiepiscopum Cantuariensem Electus, ad Curiam Romanam, pro negotiis Electionis prædictæ expediendis, de nostrâ Licentiâ sit profecturus, vos Amicos rogamus, vobis fidelibus mandantes, quatinùs eidem Electo, *&c. prout aliàs in Literis consimilibus.* A. D. 1328.

In cujus &c. per unum annum duraturas.

Teste Rege apud Notingham sexto die Januarii.

Ad Papam, de Strage, & Asperis Eventibus, tempore Patris Regis, de indiscreto Regimine tunc Prælatorum, ac pro Cantuariensi nunc Electo commendatoria.

A. D. 1328. An. 1. E. 3. Rom. 1. E. 3. m. 1. Papæ Rex devota pedum oscula beatorum.

Præteritorum memoria, viscera dolore faucians, & humilians oculos mentis nostræ, de Strage videlicet, Nobilium, ac aliis diris & asperis, quæ Genitoris nostri temporibus irreparabiliter evenerunt, quæ ex quorumdam taciturnitate, immo veriùs indiscreto Regimine Prælatorum, creduntur verisimiliter contigisse, solerter evigilare nos efficit, & ad hoc totis nisibus laborare, ut vacanti impræsentiarum Cantuariensi Ecclesiæ (quæ, sicut inter cæteras Regni nostri Ecclesias Primatum optinet, & dignitate præeminet ampliori, ita Gubernatione indiget potiore) talis in Antistitem præponatur, qui vitæ munditiâ comprobatus, & conversatione nitidus, Literarum Scientiâ fulgeat, &, in se fluxæ cogitationis Illecebris edomitis, Gregem Dominicum noverit in Viam Salutis dirigere, & prodesse magis cupiat quàm præesse, qui & nobis, in disponendis Regni nostri negotiis, consiliis assistere, & nostræ infirmitatis gravedinem (qui in ætate tenerâ importabili oneri Humeros supposuimus imbecilles) supportare, & Suffragiis fulcire valeat oportunis. A. D. 1328.

Nuper siquidem (Pater Sancte) Walteto, Cantuariensi Archiepiscopo, ab hac luce subtracto, Prior & Conventus prædictæ Cantuariensis Ecclesiæ, cupientes eidem viduatæ Ecclesiæ de Pastore idoneo provideri, petitâ a nobis eligendi licentiâ, prout moris est, & optentâ, die ad Electionem de futuro Pontifice, in dictâ Ecclesiâ celebrandam, statuto convenerunt, & habentes præ oculis solum Deum, instinctu, ut verisimiliter creditur, Sancti Spiritûs, in, discretum Virum, Magistrum Simonem de Mepham, Canonicum Cicestrensem, Sacræ Theologiæ Doctorem, virum utique Terrenis Opibus pauperem, set virtutibus locupletem, direxerunt unanimiter vota sua, ipsúmque in suum elegerunt Archiepiscopum concorditer, sine cujusquam contradictione, & Pastorem:

Qui

A. D. 1328. Edw. 3. qui subsequenter (etsi diu consentire renuisset, multorum tandem devictus instantiâ, & ne vocanti Spiritui pertinaciter resistere videretur) invitus quodammodo consensum præbuit Electioni supradictæ, & ad nos accessit, juxta morem, pro Assensu Regio optinendo.

Nos igitur,

Desiderantes quæ sic initiata sint ad optatum perduci effectum, & eo amplius quo hæc ex nudâ Electorum conscientiâ (remotâ qualibet affectione reciprocâ) novimus prodiisse, sperantesque ipsius Promotionem non solùm ipsi Cantuariensi Ecclesiæ, set etiam toti Regno nostro, utilitatem multiplicem allaturam,

Sanctitati vestræ devotis precibus supplicamus, quatinùs eundem Electum, qui ad prosequendum Electionis suæ negotium, ut tenetur, personaliter ad præsentiam vestræ Clementiæ se divertit, Paterno, si placet, suscipientes affectu, ipsum,

Cui de vitæ Sanctitate, & Conversatione decorâ, eminente Scientiâ, & variarum Virtutum carismatibus, in locis, A. D. 1328. Edw. 3. ubi conversatus extitit, ab omnibus laudabile Testimonium perhibetur,

Jubere dignemini, cum favoris & gratiæ plenitudine, expediri, ut, desideratus ab omnibus, ad Ecclesiam redeat, ad cujus Regimen, vocante Domino, tàm purâ intentione est Electus, feliciter Expeditus.

Nec sinat, quæsumus, vestra pia Paternitas tàm Sanctam & puram Electionem, prætextu alicujus Reservationis, seu alterius Præpeditionis, optato frustrari effectu, seu in dispendium dictæ Cantuariensis Ecclesiæ plus debito protelari, ne (quod absit) exinde gravis in Populo, qui ipsum Electum, propter vitæ munditiam, Pastorem sibi dari desiderant toto corde, suscitetur commotio, &, non absque gravis Scissuræ periculo, enorme Scandalum oriatur.

Conservet, &c.

Dat. apud Notingham sexto die Januarii.

Litera ejusdem Argumenti ad Cardinales.

A. D. 1328. An. 1. E. 3. Ibid. Venerabili in Christo Patri, Domino G. Dei gratiâ, tituli Sanctorum Marcellini & Petri Presbitero Cardinali, Amico suo carissimo, Edwardus, &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Firmam gerit de vestrâ sinceritate fiduciam consideratio mentis nostræ, quòd in hiis, quæ honori & utilitati conveniunt Ecclesiæ Anglicanæ, ut extirpentur a Regno nostro plantaria Scandalorum, Precibus nostris libenter annuere, &, ut sortiantur effectum, velitis in opportunitatibus opem ferre,

Cùm itaque nuper, Cantuariensi Ecclesiâ, per mortem Walteri, nuper Archiepiscopi loci prædicti *&c. prout supra usque hæc verba*; *viz.*

Ipsum Simonem paterno amplexantes affectu, in promovendo dictæ Electionis negotio, consiliis & auxiliis velitis dirigere, &, ut ad optatum celeritet perducatur effectum, penes Dominum Summum Pontificem interponere A. D. 1328. cum efficaciâ, sicut de vestrâ Dilectione confidimus, partes vestras.

Nec sinat (quæsumus) vestra Paterna prudentia, quantum ad vos attinet, quòd tàm Sancta, & pura Electio, prætextu alicujus Reservationis, seu alterius voluntariæ Præpeditionis, debito frustretur effectu, ne fortassis (si fieret) gravis exinde in Populo, qui ipsum propter vitæ munditiam Pastorem sibi dari desiderant toto corde, oriatur Commotio, & enorme Scandalum suscitetur; cùm valdè durum sit, & a recto Judicio alienum, nostra & ipsorum Electorum jura a nobis & ipsis auferre taliter absque Causâ; quod, si aliquando toleratum extitit, non poterit tamen, sine grandi Periculo, diutiùs sustineri.

Teste Rege ut supra.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Domino G. tituli Sancti Ciriaci in Termis Presbitero Cardinali,

Domino G. Sanctæ Luciæ in Silice Diacono Cardinali,

Domino G. Episcopo Sabinensi Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali,

Domino P. Episcopo Portuensi Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali,

Domino R. de Farges Sanctæ Mariæ Novæ Diacono Cardinali,

Domino W. Episcopo Albanensi Episcopo Romanæ Ecclesiæ Cardinali,

Domino L. Sanctæ Mariæ in Via lata Diacono Cardinali,

Domino P. Sancti Angeli Diacono Cardinali,

A. D. 1328. Edw. 3.

Domino A. Sancti Eustachii Diacono Cardinali,
Domino A. Sanctæ Mariæ in Porticu Diacono Cardinali,
Domino P. tituli Sanctæ Susannæ Presbitero Cardinali,
Domino B. Sanctæ Mariæ in Aquiro Diacono Cardinali,
Domino N. Sancti Adriani Diacono Cardinali,
Domino J. Sancti Theodori Diacono Cardinali,
Domino Arnaldo de Doza Domini Summi Pontificis Germano,
Domino Petro de Via Domini Summi Pontificis Nepoti.

De Honorifice recipiendo Centum Personas de Scotia, venturas ad tractandum super finali Pace.

A. D. 1328. An. 1. E. 3. Scot. 1. E. 3. m. 1.

REX, Venerabili in Christo Patri, L. eâdem gratiâ, Dunolmensi Episcopo, Salutem.

Cùm Centum Personæ, Equites de Scotia, infra Regnum nostrum usque Eborum, ad tractandum super aliquibus, finalem Pacem & Concordiam inter nos, & nostros Subditos, ac Magnates, & Nobiles, cæterosque de Terrâ Scotiæ, contingentibus, sint venturæ,

Vobis mandamus quòd prædictas, Centum Personas, cùm ad partes Episcopatûs vestri declinaverint, honorificè recipiatis, & ipsas per Subditos vestros faciatis honestè & favorabiliter pertractari; non permittentes eisdem Personis, seu earum Garcionibus, in Personis, aut Rebus suis, Injuriam, Molestiam, Impedimentum, Vituperium, aut Gravamen inferri, set eis salvum & securum Conductum, per Episcopatum vestrum prædictum, si opus fuerit, habere faciatis.

Teste Rege apud Eborum vicesimo secundo die Januarii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est subscriptis; mutatis mutandis; videlicet,

Vicecomiti Eborum,
Vicecomiti Northumbriæ,
Majori & Ballivis Villæ Novi Castri super Tynam.

De Conductu pro dictis centum Personis.

A. D. 1328. An. 1. E. 3. Ibid.

REX, universis & singulis Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram, necnon salvum & securum Conductum nostrum, Centum Personas, Equites de Scotiâ, cujuscumque Statûs seu Conditionis existant, ac eorum Garciones, in veniendo infra Regnum nostrum usque Eborum, cum Equis, Hernesiis, & Rebus suis quibuscumque, ad tractandum super aliquibus, finalem Pacem & Concordiam, inter nos, & nostros Subditos, ac Magnates, & Nobiles, cæterosque de Terrâ Scotiæ, contingentibus, ibidem morando, & exinde redeundo.

Et ideò vobis & vestrûm cuilibet districtè inhibemus, *&c. prout aliàs in consimilibus Literis.*

In cujus &c. usque ad diem Dominicam in medio Quadragesimæ proximò futuram duraturas.

Teste Rege apud Eborum vicesimo secundo die Januarii.

Per ipsum Regem.

De Providentiis faciendis pro iisdem.

A. D. 1328. An. 1. E. 3. Ibid.

REX, universis & singulis Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Cùm quidam Magnates, & Nobiles, de Terrâ Scotiæ, qui infra Regnum nostrum usque Eborum, ad tractandum super aliquibus, finalem Pacem & Concordiam, inter nos & nostros Subditos, ac ipsos Magnates, & Nobiles, cæterosque de dictâ Terrâ Scotiæ, contingentibus, sunt venturi, mittant Duodecim Personas, Equites de Scotiâ, usque dictum

A.D. 1328. Edw. 3. ctum locum Eborum, ad diversas providentias, contra adventum dictorum Magnatum & Nobilium, ibidem faciendum, suscepimus ipsas Duodecim Personas in Protectionem & Defensionem nostram, necnon salvum & securum Conductum nostrum, *&c. prout in ejusmodi Literis.*

In cujus &c. usque ad diem Dominicam in medio Quadragesimæ proximò futuram duraturas. A.D. 1328. Edw. 3.

Teste Rege apud Eborum vicesimo secundo die Januarii.

Per ipsum Regem.

De Treuga cum Scotis observanda.

A.D. 1328. An. 2. E. 3. Pat. 2. E. 3. p. 1. m. 37. REX, dilectis & fidelibus suis,

Henrico de Percy,
Radulpho de Nevill,
Rogero Heron,
Gilberto de Bouroudon,
Roberto de Hornclyf,
Roberto de Maners,
Thomæ de Fetherstanhalgh Seniori,
Thomæ de Fetherstanhalgh Juniori,
Et Hugoni de Wales,
Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nuper inter nostros Nuncios ex parte unâ, ac Magnates, & Nobiles, cæterosque de Scotiâ, quædam Sufferentia Guerræ, seu Treuga, nuper inita fuisset, & firmata, usque ad diem Dominicam, in medio Quadragesimæ, proximò futuram duraturas.

Nos Sufferentiam & Treugam prædictas, in omnibus & singulis suis Articulis, quatenus ad Nos & nostros Subditos attinet, volentes inviolabiliter observari, ac de circumspectione vestrâ providâ pleniùs confidentes, assignavimus vos, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, Tres, & Duos vestrûm, ad dictas Sufferentiam & Treugam in Comitatu Northumbriæ, tàm infra Libertates, quàm extra, & partibus Marchiæ illius, custodiendum, & ad Subditos nostros, Transgressores earumdem Sufferentiæ & Treugæ, castigandum, & puniendum juxta formam Sufferentiæ & Treugæ prædictarum;

Et ideò vobis mandamus quòd Sufferentiam & Treugam prædictas Custodiatis, & Subditos nostros, Transgressores earumdem, puniatis in formâ prædictâ, facturi indè quod ad hujusmodi Conservatores pertinet; salvis nobis Amerciamentis, & aliis, ad nos indè spectantibus. A.D. 1328.

Mandavimus enim Vicecomiti nostro Comitatûs prædicti, quòd vobis, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, Tribus, vel Duobus vestrûm, in præmissis pareat & intendat, prout vos, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, Tres, vel Duo vestrûm, ei scire facietis ex parte nostrâ; & ad certos dies & loca, quos vos, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, Tres, vel Duo vestrûm, ei scire facietis, venire faciat coram vobis, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, Tribus, vel Duobus vestrûm, tot & tales Probos & Legales Homines de Ballivâ suâ, tàm infra Libertates, quàm extra, per quos veritas Transgressionum, contra formam Sufferentiæ & Treugæ prædictarum factarum, meliùs sciri poterit & inquiri.

In cujus &c. quamdiu nobis placuerit duraturas.

Teste Rege apud Eborum vicesimo quinto die Januarii.

Pro Johanne de Hanoniâ super annuâ Pensione mille Marcarum solvendâ. Claus. 2. E. 3. m. 39.

Teste Rege apud Eborum vicesimo octavo die Januarii.

De Terris Religiosorum, secundum Pacem cum Francia reformatam, in Insula de Gernereye liberandis.

A.D. 1328. An. 2. E. 3. Claus. 2. E. 3. m. 37. REX, dilecto & fideli suo, Ottoni de Grandisono, Custodi Insularum suarum de Gernereye & Jereseye, Serk & Aureneye, vel ejus Locum tenenti in eisdem Insulis, Salutem.

Cùm super Dissensionibus & Discordiis, inter Dominum E. nuper Regem Angliæ, Patrem nostrum, & Regem Franciæ, nuper exortis, inter ipsum Regem, & Nos, Pax & Concordia jam existant, Deo propitio, reformatæ, A.D. 1328.

Vobis Mandamus quòd Terras & Tenementa Religiosorum, ac aliorum de Potestate dicti Regis Franciæ, quæ, occasione Discordiarum & Dissensionum prædicta-

A. D. 1328. Edw. 3. prædictarum, in Insulis prædictis, capta fuerunt in manum dicti Patris nostri, & in manu nostrâ, & in custodiâ vestrâ sic existunt, liberetis tenenda, prout ea tenuerunt ante Captionem supradictam; volumus enim vos indè erga nos exonerari. A. D. 1328. Edw. 3.

Teste Rege apud Eborum decimo tertio die Februarii.

Pro Nunciis de Scotia apud Eborum pro Pace reformanda existentibus.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Pat. 2. E. 3. p. 1. m. 34. REX Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & omnibus Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Cùm Nuncii de Scotiâ,

Qui apud Eborum, ad tractandum super reformatione Pacis & Concordiæ, inter Nos, & nostros Subditos, ex parte unâ, & Robertum de Brus, ac Nobiles de Scotiâ, ex alterâ, existunt,

Remittant Johannem le Long, Johannem de Kirkintolach, Clementem Tod, Willielmum de Edenam, & Nicholaum de Kirkintolach, ad dictas partes Scotiæ pro quibusdam Negotiis, ipsos Nuncios tangentibus, expediendis,

Suscepimus ipsos, Johannem, Johannem, Clementem, Willielmum, & Nicholaum, in Protectionem & Defensionem nostram, necnon salvum & securum conductum nostrum; A. D. 1328.

Et ideò vobis mandamus quòd eisdem Johanni *&c. pro formulâ in ejusmodi Literis usitatâ.*

In cujus &c. usque diem Dominicam, in medio Quadragesimæ, proximò futuram duraturas.

Teste Rege apud Eborum decimo quinto die Februarii.

Per ipsum Regem.

Pro Johanne de Dalderby canonizando.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Rom. 2. E. 3. m. 5. PApæ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Pia Patris affectio, de salute solicita Filiorum, etsi interdum ab eisdem Petita dissimulet, attentâ tamen petendi instantiâ, tandem & justis votis annuit, & piè Postulata concedit.

Nuper siquidem (desideratissime Pater) coruscantibus Miraculorum virtutibus, quæ pro, viro sancto, Johanne de Dalderby, quondam Ecclesiæ Lincolniensis Antistite, operari dignata est clementia Salvatoris, Sanctitati vestræ devotè supplicavimus, ut eundem Antistitem ascribere dignaremini Cathalago Sanctorum venerando.

Verùm, effectu precum nostrarum hujusmodi, justâ & debitâ vestrâ moderatione, aliquamdiu suspenso, jam, multiplicatis Dei Beneficiis, quæ pro eodem Sancto fiunt continuè, excitante Nos Prælatorum devotione & Cleri, ac Populi acclamatione, preces nostras votivas Clementiæ vestræ fundimus iteratas, quatenùs, ad tantum humanæ fragilitatis suffragium, quod humanæ salutis providit Amator, intuitum convertentes, ipsum inter Sanctos & Electos connumerari vestra, si placet, solicitudo præcipiat quàm dilecta. A. D. 1328.

Conservet &c.

Dat. apud Eborum vicesimo die Februarii.

Pro Comite Richemundiæ, de restitutione habenda.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Claus. 2. E. 3. m. 35. REX, dilecto sibi, Simoni de Grymesby, Escaetori suo citra Trentam, Salutem.

Cùm Dominus E. nuper Rex Angliæ, Pater noster, vicesimo quinto die Decembris, anno regni sui vicesimo, Castra, Maneria, Terras & Tenementa, Bona & Catalla, dilecti Consanguinei & Fidelis nostri, Johannis de Britannia, Comitis Richemundiæ, quæ idem Pater noster capi fecerat in manum suam, eidem Comiti, unà cum Exitibus indè medio tempore perceptis, restituisset, eáque sibi mandâsset liberari: A. D. 1328.

Ac jam intellexerimus quòd vos ipsum Comitem, super Feodis Militum, & Advocationibus Ecclesiarum, ejusdem Comitis

A. D. 1328. Edw. 3. mitis (pro eo quod in restitutione prædictâ indè nulla mentio facta fuit) inquietatis & gravatis:

Et quia volumus quòd idem Comes habeat & teneat Castra, Maneria, Terras & Tenementa, prædicta, unà cum dictis Feodis Militum, & Advocationibus Ecclesiarum, prout ea tenuit ante Captionem prædictam;

Vobis mandamus quòd ipsum Comitem, super Feodis & Advocationibus prædictis, occasione prædictâ, non occasionetis seu gravetis; set ipsum ea tenere permittatis, prout ea ante Captionem tenuit supradictam. A. D. 1328. Edw. 3.

Teste Rege apud Eborum vicesimo sexto die Februarii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est eidem Simoni, Escaetori Regis ultra Trentam *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Pro Alianora, quæ fuit Uxor Hugonis le Despenser junioris.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Pat. 2. E. 3. p. 1. m. 26. REX Vicecomitibus, Ministris, Ballivis, & omnibus aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, cùm Alianora, quæ fuit Uxor Hugonis le Despenser junioris, ad Nos, de partibus Londoniæ, de mandato nostro, sit ventura, suscepimus ipsam Alianoram, & Familiam suam, ac Equos, Hernesia, & omnia bona sua, secum existentia, in Protectionem & Defensionem nostram speciale, necnon in salvum & securum Conductum nostrum. A. D. 1328.

Et ideò vobis & cuilibet vestrûm mandamus, quòd eidem Alianoræ *&c. pro formulâ usitatâ.*

In cujus &c. usque ad Quindenam Paschæ, proximò futuram, duraturas.

Teste Rege apud Eborum vicesimo sexto die Februarii.

Super Exequiis Edwardi Patris Regis.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Pat. 2. E. 3. p. 1. m. 25. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Attendentes Sumptuum & Expensarum Magnitudinem, quos, dilecti nobis in Christo Abbas & Conventus Ecclesiæ beati Petri Gloucestriæ, circa Exequias, celebris memoriæ, Domini E. Genitoris nostri (cujus corpus in Ecclesiâ suâ prædictâ humatum existit) diversimodè apposuerunt:

Ac volentes, eo prætextu, ipsos favore prosequi gratioso, ut pro Animâ ipsius Genitoris nostri, Orationibus & Missarum solempniis, exorare devotiùs astringantur;

Concessimus & Licentiam dedimus, pro Nobis & Hæredibus nostris, quantum in nobis est, præfatis, Abbati & Conventui, quòd ipsi Ecclesias de Wirardesbury & Chepyngtnorton Lincolniensis Diœcesis, & de Camine Wygorniensis Diœcesis, quæ sunt de Advocatione suâ propriâ, ut dicitur, appropriare, & eas appropriatas in proprios usus tenere, possint sibi & Successoribus suis imperpetuùm, sine occasione vel impedimento nostri, vel Hæredum nostrorum, Justiciariorum, Escaetorum, Vicecomitum, aut aliorum Ballivorum, seu Ministrorum nostrorum, quorumcumque; Statuto, de Terris & Tenementis, ad manum mortuam non ponendis, edito, non obstante. A. D. 1328.

In cujus &c.

Teste Rege apud Eborum vicesimo nono die Februarii.

Per ipsum Regem & Concilium in Parliamento.

Relaxatio Superioritatis Scotiæ.

A. D. 1328. An. 2. E. 2. UNiversis, præsentes litteras inspecturis, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, Salutem in Domino sempiternam.

Cùm Nos, nonnullique Prædecessores nostri, Reges Angliæ, jura regiminis Dominii seu Superioritatis Regni Scotiæ conati fuerimus obtinere, ob hócque motarum dira Guerrarum discrimina Angliæ & Scotiæ Regna diutiùs afflixissent: A. D. 1328.

Nos,

Attendentes Cædes, Occisiones, Scelera

A. D. 1328. Edw. 3. lera, Ecclesiarum destructiones, & mala innumerabilia, quæ hujusmodi occasione guerrarum Regnicolis utriusque Regni multipliciter contingebant; Bonáque quibus Regnum utrumque mutuis compendiis abundaret perpetuæ Pacis stabilitate connexum, ac per hoc, contra conatus noxios rebellare vel impugnare volentium, interiùs vel exteriùs, majori firmitate securum,

Volumus, & concedimus per præsentes, pro nobis, Hæredibus & Successoribus nostris quibuscumque, de communi Consensu & Assensu, Prælatorum & Procerum, Comitum & Baronum, & Communitatum, Regni nostri, in Parliamento nostro,

Quòd Regnum Scotiæ, per suas rectas Marchias, prout temporibus, bonæ memoriæ, Alexandri Regis Scotiæ, ultimò defuncti, fuerunt habitæ & servatæ, Magnifico Principi, Domino Roberto, Dei gratiâ, Regi Scotorum Illustri, Confœderato nostro & Amico carissimo, suisque Hæredibus & Successoribus, divisum a Regno Angliæ, Integrum, Liberum & Quietum remaneat in perpetuum, absque qualicúmque Subjectione, Servitute, Clamore, vel Demandâ.

Et si quod Jus Nos, vel Antecessores nostri, in Regno Scotiæ, retroactis temporibus, petierimus, vel petierunt quoquomodo, præfato Regi Scotiæ, Hæredibus, & Successoribus suis, renunciamus & dimittimus per præsentes. A. D. 1328. Edw. 3.

Omnes autem Obligationes, Conventiones, & Pacta, initas & inita qualitercumque cum nostris Prædecessoribus, quibuscunque temporibus, super subjectione Regni Scotiæ, vel Incolarum ejusdem, per quoscumque Reges vel Incolas, Clericos vel Laicos, ipsius Regni Scotiæ, pro nobis Hæredibus & Successoribus nostris, remittimus penitùs & omninò.

Et, si quæ Litteræ, Chartæ, Munimenta, vel Instrumenta, reperiantur de cætero ubicumque, super hujusmodi Obligationibus, Conventionibus, & Pactis, confectæ vel confecta, pro Cassis, Irritis, Inanibus, & vacuis habeantur, nulliúsque volumus esse valoris, vel momenti.

Et ad præmissa, omnia & singula, plenè, pacificè, & fideliter, perpetuis temporibus observanda, dilectis & fidelibus nostris, Henrico de Persiaco, Consanguineo nostro, & Willielmo de Souche, ac eorum alteri, ad Sacramentum in Animam nostram indè præstandum, per litteras nostras Patentes, plenam dedimus Potestatem ac Mandatum speciale.

Dat. apud Eborum primo die Mensis Martii, anno gratiæ 1328.

Ad Papam, de Litibus & Vexatione in Curia Romana moderandis.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Rom. 2. E. 3 m. 5. PApæ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Etsi nobis, obsequentium merita tantâ consideratione pensantibus, singulorum utilitatibus cordi nobis sit gratâ vicissitudine providere, quos tamen Regiis obsequiis labor atrivit prolixior, & utiliora novimus obsequia præstitisse, & præcipuè quos virtutum dona præferunt potiora, intimiore dilectione prosequimur, & ipsorum inquietudini teneriùs compatimur, & zelamur avidiùs Profectuum incrementa.

Cùm itaque inter, venerabilem Patrem, Thomam de Cherleton, nunc Herefordensem Episcopum, &, dilectum Clericum nostrum, Magistrum Henricum de Clyf,

Super Præbendâ de Blebury, in Ecclesiâ beatæ Mariæ Sarum,

Ad quam quondam Magistri Militiæ Templi, ante Adnullationem Ordinis illius, consueverant præsentare, A. D. 1328.

Et quam idem Clericus noster, ex Præsentatione Prioris Hospitalis Sancti Johannis Jerusalem, virtute Ordinationis & Translationis bonorum, quondam ipsorum Templariorum, in Fratres Hospitalis prædicti, factarum in ultimo Concilio Viennensi, vendicat ad se debere pertinere,

Dudum exorta fuisset, coram Auditoribus vestri sacri Palatii, materia Quæstionis:

Ac duæ Diffinitivæ Sententiæ, pro Jure ipsius Clerici nostri, ibidem promulgatæ; ac in tertiâ instantiâ quædam Objectiones, frivolæ & carentes omni primordio veritatis, ad differendum negotium, contra Personam dicti Clerici nostri propositæ extitissent, ad prolationem Tertiæ Sententiæ differendam:

Et, licet præfatus Thomas ad regimen dictæ Herefordensis Ecclesiæ, pendente

A. D. 1328. Edw. 3. dente sic dicto negotio, providente vestrâ Clementiâ, sit promotus, nondum tamen finis impositus extitit dictæ Liti; set, ut nobis relatum est, aliqui pro viribus elaborant, ut eadem Præbenda à vestrâ Sanctitate alteri conferatur, ut, per novum Adversarium & resistentiam Procuraroris prædicti Episcopi, præfatus Clericus noster ab assecutione Juris sui diutiùs differatur, &, sic affectus tædio, &, onerosis sumptibus fatigatus, à suâ prosecutione desistat, de finis certitudine quodamodo desperatus:

Nos igitur,

Fructuosa obsequia, quæ idem Clericus noster Nobis & toti Regno nostro indies impendere non desistit, &, à longis retro-temporibus, Genitori, & Avo nostro, dinoscitur impendisse, ipsiúsque mores & actus strenuos contemplantes, ac desiderantes toto corde ipsius tranquillitati & honori, juxta sua Probitatis merita, provideri,

Vestræ beatitudini totis affectibus A. D. 1328. Edw. 3. supplicamus, quatenùs, eundem Clericum nostrum habentes, si placet, nostri intuitu, propensiùs recommendatum, prædictam Causam jubere dignemini, prout æquitati & rigori convenit, celeri Sententiâ terminari, vel, si vestræ Benignitati placuerit, ut prolixioris litigii dispendium auferatur, eidem Clerico nostro eandem Præbendam conferre de vestræ Sanctitatis munificâ largitate, ut dictus Clericus noster, qui pro jure certavit Ecclesiæ, & Apostolicis Jussionibus semper in omnibus obtemperantèr studuit obedire, affectum diurinæ Prosecutionis suæ assequi valeat, vestrâ Beatitudine providente.

Conservet Vos Altissimus, ad regimen Ecclesiæ suæ sanctæ, per tempora prospera & longæva.

Dat. apud Eborum quarto die Martii.

Ad Cardinales super Lite præfata.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Ibid. VEnerabili in Christo Patri Domino G. Dei gratiâ, tituli Sanctorum Marcellini & Petri Presbitero Cardinali, Amico suo carissimo, Edwardus &c. Salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Quantâ Benignitatis affluentiâ negotia, dilecti Clerici nostri, Magistri Henrici de Clyf, in Romanâ Curiâ pendentia, super Præbendâ de Blebury, in Ecclesiâ beatæ Mariæ Sarum, recommendata habuistis, & studuistis ea in oportunitaribus promovere, eodem Clerico nostro didicimus referente; super quo Paternitati vestræ grates & gratias referimus multiformes.

Et, quia Adversarius ejusdem Clerici nostri jam promotus est in Episcopum Herefordensem, & finis nondum impositus est dictæ Liti (quamquam duæ Diffinitivæ Sententiæ pro eodem Clerico nostro sint promulgatæ) propter quod Domino Summo Pontifici, per Literas nostras speciales, quas vobis mittimus, duximus supplicandum, ut aut præmissam Causam jubere dignetur celeri terminari Sententiâ, vel saltem ei eandem Præbendam, amputato prolixioris litigii dispendio, conferre de suâ munificâ largitate;

Placeat igitur (quæsumus) vestræ A. D. 1328. sinceritati dictas Literas nostras præfato Summo Pontifici, ex parte nostrâ, præsentare, &, ut exaudiantur preces nostræ, penes eundem Dominum Summum Pontificem, sicut de vestrâ dilectione confidimus, interponere cum omni efficaciâ partes vestras; Ita quòd, vestro mediante præsidio, idem Clericus noster (qui vobis & vestris semper benivolus extitit & devotus) effectum fortiri valeat super diurinâ prosecutione suâ, quem desiderabiliter expectamus:

Proviso semper (si placet) quòd dictus Clericus noster æstimatione fructuum, & expensarum Litis (in quibus, tàm in primâ, quàm in secundâ Sententiâ, pars adversa eidem Clerico nostro extitit condempnata) nullatenus defraudetur, vestræ circumspectionis industriâ providente.

Dat. apud Eborum quarto die Martii.

Consimiles literæ diriguntur Domino N. Sancti Adriani Diacono Cardinali.

A. D. 1328. Edw. 3. — A. D. 1328. Edw. 3.

Ad Regem Castellæ, super Querela Mercatorum.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Claus. 2. E. 3. m. 34. d.

Magnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galatiæ, Sibiliæ, Cordubiæ, Murciæ, Gehennæ, atque Algarbiæ Regi, ac Comitatûs Molyn Domino, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, ejusdem Gratiâ, &c. successus ad vota prosperos & felices.

Gravem Querelam, dilecti Mercatoris nostri, Gerardi de Byole, Mercatoris de Suthampton, recepimus, *de Bonis & Catallis, hostiliter captis per* quosdam Malefactores & Piratos Villarum de Sancto Andero, de Castro, de Durdialis, de Sancto Sabastiano, de Vermeo, de la Rede, de Fonte Arabiæ, & de Guytarie, de Dominio vestro. A. D. 1328.

Dat. apud Eborum quinto die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De proclamando ne quis hospitet se absque Marescallis Regis.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Pat. 2. E. 3. p. 1. m. 19.

Le Roi as Mareschals & Herbegeours de son Hostil, Saluz.

Come nous eoms ordeinez, par assent des Prelatz, & autres Grantz de nostre Conseil, de tenir nostre Parlement, a Norht. a Treis semeins de Pasche prochein avenir, pur treter sur Groses bosoignes, qui touchent nostre estat & comun profist de nostre Roialme, les queux, en nostre drein Parlement, a Everwyk, ne poient estre termines par cause d'absence des ascuns Prelatz & autres Grantz, du dit Roialme:

Et pur ceo, qui, avant ces houres, ascuns grantz & autres ount pris lour Ostieux, a lour volente, de meisme sanz livere, grantz debaz & Conteks sont avenuz;

Par qei il est ordeine par nous, & nostre Conseil, qui nul Prelat, Conte, Baron, ne nul autre Homme, de quel estat qil soit, desore as Parlementz, ou autres Grantz Assembles, se herberge, ne preigne, ne face prendre, son Ostel sanz livere de noz Mareschals & Herbergeours, a ceo par nous deputez, ne chalenge Ostel d'aunciene Livere: A. D. 1328.

Vous mandoms & chargeoms en la foi, qui vous nous devez, qui vous facez ceste chose publier & crier, & quan q'en vous est fermement tenir.

Et, si vous troessez nul, qui sanz Livere de vous se herberge, ou preignie son Ostel, ou chalenge Ostel d'aunciene Livere, sanz vestre assent, adonqs le facez attachier, & salvement garder en nostre Prisone, tanque vous en eiez autre mandement de nous.

En tesmoignance de quele chose nous avoms faite faire cestes noz lettres patentes.

Don. a Everwyk le 7. jour de Marz.

Pro Gerardo de Tastys de consuetudine allocanda.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Vasc. 2. E. 3. m. 8.

Rex, Senescallo suo Vasconiæ, & Constabulario Burdegaliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, Salutem.

Supplicavit nobis, Dilectus & Fidelis noster, Gerardus de Tastys, per Petitionem suam, coram nobis & Concilio nostro exhibitam, quòd,

Cùm ipse teneat Parochiam Sanctæ Crucis de Monte de nobis in Feodo, per Servitium reddendi Nobis & Hæredibus nostris unum par Cirotecarum, singulis Annis, in Festo Sancti Michaelis,

Idémque Gerardus, & Antecessores sui, Domini Castri Sanctæ Crucis de Monte, a tempore quo non extat memoria, perceperint & habuerunt, ratione Dominii Castri prædicti, pro quâlibet Alapâ violenter datâ, citra sanguinis effusionem, infra dictum Dominium, Quinque Solidos, & pro quolibet Vulnere, ibidem dato, Sexaginta & Quinque Solidos, A. D. 1328.

Velimus Ministris nostris partium illarum dare in mandatis, ut ipsum Gerardum hujusmodi libertate in Dominio prædicto, absque impedimento, seu inquietatione, uti & gaudere permittant, prout Antecessores sui eâ uti & gaudere consueverunt;

Nos, volentes super præmissis fieri quod est justum, vobis mandamus quòd, vocatis illis de Concilio nostro partium illarum, quos duxeritis evocandos, habitâque cum ipsis in hac parte informatione pleniori, si per Informationem hujus-

A. D. 1328. Edw. 3. hujusmodi, aut alio modo legitimo, vobis constare poterit ipsum Gerardum, & Antecessores suos prædictos, Libertate sive Consuetudine prædictâ, a toto tempore prædicto rationabiliter usos fuisse, tunc ipsum Gerardum Libertate sive Consuetudine illâ uti & gaudere permittatis; Impedimentum, si quod per Ministros nostros partium illarum eidem Gerardo, in hac parte, factum fuerit, sine dilatione amoventes; Jure nostro in omnibus semper salvo. A. D. 1328. Edw. 3.

Teste Rege apud Eborum octavo die Martii.

Ad Magnates Vasconiæ de Fidelitate & Bono Gestu, ac de Credentia.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Vasc. 2. E. 3. m. 8. d. REX Domino Berardo de la Breto, Domino de Variis, Salutem.

Quia prospera de statu nostro scire, potius quàm audire, totis Visceribus affectatis, constanti Fidelitati vestræ intimamus quòd, in confectione Præsentium, plenâ viguimus corporis sospitate, & de fidei vestræ constantiâ quamplurimum jocundamur; de Gestu vestro benigno penes nos, & magnis Laboribus & Sumptibus quos in obsequio nostro hactenus apposuistis, & indies apponere non differtis, grates vobis plurimas referentes. A. D. 1328.

Probatam Fidem vestram insuper exhortantes ut, quemadmodum Clatam se exhibuit hactenus penes nos, sic cum continuis incrementis se constantem & puram exhibeat in futurum.

Cæterùm, dilecto Clerico nostro, Magistro Petro de Galiciano, Canonico Agenensi, in hiis, quæ vobis dicet ex parte nostrâ, fidem credulam & indubiam præbeatis.

Dat. apud Eborum nono die Martii.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Petro de Grylino Vicecomiti de Benanges,
Guillielmo de Cavo Monte, Domino de Cavo Monte,
Arnaldo Guillielmi de Bearn, Domino del Skn,
Bernardo de Bernio dicto Lespes,
Domino Arnaldo de Duro forti, Domino de Fysputh,
Domino Emaneno de Fossato, Domino de Madeylano,
Guillielmo Sancii de Pomeriis, Domino de Pomeriis,
Arnaldo de Monte Pesato, Domino de Aculeo,
Magistro Bertrando Codene,
Domino Arnaldo Garciæ de Fassato, Domino de Tnars,
Domino Reimundo Durandi Senescallo Laudarum,
Petro de Castro Novo,
Domino Fortenario de Garrenake,
Bernardo de la Sparre, Domino de la Sparre,
Domino de Castellione de Medolt,
Domino de Lucurano,
Guillielmo Emaneni de Madelano, Domino de Resano,
Petro Calculi,
Domino de Landirano & Dominæ de Landirano Matri suæ,
Petro de Gavercio,
Guillielmo Reimundi de Cavo Monte,
Emaneno Colum,
Johanni Colum,
Bertrando Calculi,
Boneto de Solerio,
Petro de Solerio,
Arnaldo de la Laude,
Bernardo de Aylano,
Johanni de Malo Leone,
Magistro Eliæ de Pomeriis,
Reimundo Vitali,
Magistro Guyraldo de Turre,
Reymundo Gnirandoni,
Reimundo Martini de Sancto Petro,
Magistro Alberto Medici,
Magistro Johanni Gnitardy,
Magistro Austencon Jordani,
Magistro Geraldo del Puch,
Consulibus Villæ de Blaies & Castellano,
Majori & Juratis Castri de Burgo,
Majori & Juratis de Leyburn,
Badino de Furno bajulo de Leyburn,
Majori & Juratis de Sancto Milione,
Majori & Juratis de Sancto Makare,
Majori & Juratis Villæ de Bayona,
Larentio de Villa,
Majori & Juratis Civitatis Aquens.
Episcopo Baionensi,
Episcopo & Capitulo Aquens.
Majori & Juratis de Sancto Cynerio,
Sancho Bonnyoth,
Johanni Dardingg,
Bernardo de Vile,
Petro Arnaldi de Vylle,
Magistro Petro Arnaldi de Tallerio,

A. D. 1328. Edw. 3.

Domino de Sancho,
Consulibus & Communitati Villæ Pennæ,
Consulibus & Communitati Grandis Castri,
Duro Forti de Duro Forti Domino Bajolmont,
Reymundo Bernardo de Duro Forti Domicell.

A. D. 1328. Edw. 3.

Ejusdem Argumenti ad Civitates.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Vasc. 2. E. 3. m. 8. d.

REX Comunitati Burdegalensi, Salutem.

Quia prospero de Statu nostro scire, potius quàm audire, totis visceribus affectatis, *&c. prout supra exceptâ clausulâ de Credentiâ.*

A. D. 1328.

Dat. apud Eborum nono die Martii.

Et eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Communitati Baionæ,
Communitati de Sancto Civerio,
Communitati de Sancto Makar.
Communitati Aquen.
Communitati de Sancto Milione,
Communitati de Burgh,
Communitati de Blayes,
Communitati de Xanctes,
Communitati Villæ de Penne,
Communitati de Pennirol,
Communitati de Chastelon.

Pro Gancelino Johannis Cardinali, de Literis, ei superiore Anno concessis, sub Sigillo, quo Rex nunc utitur, exemplificandis.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Pat. 2. E. 3. p. 1. m. 14.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Inspeximus Literas Patentes, quas nuper, sub Sigillo, quo tunc utebamur, fecimus in hæc verba,

EDwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Supplicavit nobis, Venerabilis Pater, Gaucelinus, Tituli Sanctorum Marcellini & Petri Presbiter Cardinalis, per Petitionem suam, coram nobis & Consilio nostro exhibitam, *&c. prout de Dat. 26. Mart. A. 1. tunc hoc modo; viz.*

A. D. 1328.

Nos autem Literas prædictas, sub Sigillo, quo nunc utimur, ad requisitionem ipsius Cardinalis, duximus exemplificandas.

In cujus &c.

Teste Rege apud Pontem fractum decimo die Martii.

Ad Papam, pro expeditione, in Negotio Electionis ad Ecclesiam Cantuariensem.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Rom. 2. E. 3. m. 5.

PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Quàm sit onusta Dispendiis Sedum Episcopalium prolixa Vacatio, quantisque exponantur direptionum periculis modernis temporibus Ecclesiæ viduatæ, magis novit vestra Paterna Circumspectio, & non necesse est hoc vestræ pietatis auribus ullis Testimoniis inculcare.

Nuper siquidem (Pater desideratissime) pro Negotio Electionis, in Ecclesiâ Cantuariensi, de discreto Viro, & nobis in Christo dilecto, Magistro Simone de Mepham, Canonico Cicestrensi, Sacræ Theologiæ Doctore, in Archiepiscopum loci illius, concorditer & canonice celebratæ, vestræ Clementiæ nos meminimus devotâ instantiâ supplicâsse, quatinùs eundem Electum, Virum utique eminente Scientiâ prædiium, vitâ & conversatione nitidum, famâ pollentem, & in agendis quibuslibet Circumspectum, habere Paternis affectibus commendatum, & Electionem, de ipso intentione purissimâ celebratam, jubere dignaremini cum favore & gratiæ plenitudine expediri; Ita quod, desideratus ab omnibus, ad Ecclesiam, ad quam, inspirante Domino, ut creditur,

A. D. 1328.

tàm

A. D. 1328. Edw. 3. tàm concorditer est vocatus, celeriter redire potuisset feliciter, vestrâ providente Clementiâ, expeditus.

Verùm,

Quia nondum nobis de ipsius expeditione votivâ delatus extitit certus rumor, de quo tædio afficimur, eo quòd nonnulla ardua negotia, Nos & Statum Regni nostri tangentia, ob ipsius absentiam, sint dilata, nec poterunt commodè ad honorem & commodum dicti Regni, sine Præsidentis Cantuariensis Ecclesiæ assensu & consilio, terminari,

Ut nostræ mentis desiderium multiplicata intercessio lucidiùs attestetur,

Sanctitatem vestram, desiderio, quo possumus, ampliore, pulsandam duximus precibus iteratis, quatinùs, ad præteriti temporis discrimina, quæ infra Regnum Angliæ noscuntur irreparabiliter evenisse, ex taciturnitate, seu verius indiscreto Regimine quorumdam, ut verisimiliter creditur, Prælatorum, qui se deviantibus opponere debitè non curârunt, piæ considerationis intuitus convertentes, circa expeditionem Electionis præmissæ celerem & votivam eo solertiùs intendere dignetur vestra Apostolica Sanctitudo, quo Electorum intentio purior, & Electa Persona idoneior existere dinoscantur, & quo, ex ipsius Promotione ad Regimen Ecclesiæ supradictæ, majora toti Regno nostro prædicto commoda posse creduntur futuris temporibus evenire. A. D. 1328. Edw. 3.

Conservet &c.

Dat. apud Barlinges vicesimo quinto die Martii.

Super dicto Negotio ad Cardinales.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Ibid. VEnerabili in Christo Patri, Domino G. Dei gratiâ, Episcopo Sabinensi, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali, Amico suo carissimo, R. &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Zelus nos movet decorus Domûs Domini, & evigilare efficit intensum desiderium,

Quod habemus ut Electio, nuper in Cantuariensi Ecclesiâ, de discreto Viro, & nobis in Christo dilecto, Magistro Simone de Mepham, Canonico Cicestrensi, Sacræ Theologiæ Doctore, in Archiepiscopum loci illius canonicè & concorditèr celebrata, festinum & debitum sortiatur effectum,

Nostros sæpius interpellare Benivolos & Amicos, quatinus eorum Suffragiis optinere, quod justè exquirimus, valeamus.

Nuper siquidem, pro expeditione negotii Electionis præmissæ, tàm Domino Summo Pontifici, quàm vobis, & aliis Amicis nostris, Literas nostras deprecatorias nos meminimus transmisisse, quæ Nobis & Regno nostro, ex ipsius Electi Promotione (quem Virum novimus magnæ circumspectionis & industriæ, eminentis Scientiæ, & sanctæ Vitæ) posse provenire creduntur commoda, & incommoda propulsari, continentes:

De quibus ulla nobis Responsio hucusque facta non extitit, nec de expeditione ejusdem ad Nos rumor certus pervenit; undè dolemus, nec immeritò, & movemur, præsertim cùm nonnulla ardua Negotia, Nos, & Statum Regni nostri tangentia, ob ipsius absentiam, sint dilata, nec poterunt commodè ad honorem & commodum dicti Regni, sine Præsidentis Cantuariensis Ecclesiæ Assensu & Consilio, terminari. A. D. 1328.

Vestram igitur Paternitatem rogamus, & requirimus affectione, quâ possumus cariore, quatinùs circa expeditionem ejusdem Electi celerem & votivam, penes dictum Dominum Summum Pontificem (cui super hoc preces dirigimus iteratas) omnibus modis & viis, quibus decere & expedire videritis, laborare velitis nostris precibus & amore; ut, vestro mediante Præsidio, idem Electus, feliciter & prospere expeditus, ad Ecclesiam redire valeat cum celeritate optatâ, ad cujus Regimen, inspirante Domino, intentione purissimâ est vocatus.

Nec sinat (quæsumus) vestra circumspectio, tàm sanctam & concordem Electionem, ullis occasionibus, debito frustrari effectu, cum exindè, si (quod absit) contingeret, gravis materia scandali, & periculosa commotio in Populo poterunt suboriri.

Dat. ut supra.

Consimiles litteræ diriguntur subscriptis; videlicet,

Domino P. Dei gratiâ, tituli Sanctæ Susannæ Presbitero Cardinali,

Domino P. Dei gratiâ, Episcopo Penestrin. Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Vicecancellario,

Domino

A. D. 1328. An. 2. E. 3. *Domino P. Dei gratiâ, Episcopo Portuen. Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali,*
Domino J. Dei gratiâ, Sancti Georgii ad Velum Aureum Diacono Cardinali,
Domino W. Dei gratiâ, Episcopo Albanen. Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali.
Domino N. Dei gratiâ, Sancti Adriani Diacono Cardinali, A. D. 1328. An. 2. E. 3.
Domino B. Dei gratiâ, Sanctæ Mariæ in Aquiro Diacono Cardinali,
Domino B. Dei gratiâ, Episcopo Tusculanen. Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali.

Ad Regem Castellæ super Matrimonio inter Johannem de Eltham & Filiam Dompni de Biscay.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Vasc. 2. E. 3. m. 8. d. MAgnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galiciæ, Sibiliæ, Cordubiæ, Murciæ, Jahennæ, atque Algarbiæ Regi, ac Comitatûs Molini Domino, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, &c. Salutem & successus, semper ad vota, prosperos & felices.

Efficir affectionis sinceritas, quam de vestræ Magnitudinis benivolentiâ gerimus (Alliganrias, abolim inter vestram & nostram Domos Regias initas, recolentes) ut in hiis, quæ votis nostris infident, aperiamus fiducialiter secreta cordis nostri,

Quamobrem,

Cùm super Matrimonio, inter, carissimum Fratrem nostrum Germanum, Johannem de Eltham, & Filiam Dompni Johannis, quondam Domini de Biskae, contrahendo, jam habitus sit Tractatus, quem absque vestri Consilio & Assensu non proponimus effectui mancipare, A. D. 1328.

Serenitatem vestram rogamus, & requirimus affectione, quâ possumus cariori, quatinùs hujusmodi Matrimoniali Conjunctioni, ex quâ vestris & nostris, Benivolis & Amicis, & robor accrescere, & Adversariis, si qui sint, timor ingeri poterit, Domino providente, vestrum velitis præbere Assensum pro renovando Fœdere Amicitiæ, & Amore mutuo inter vestros & nostros Subditos consovendo;

Et, super hoc, scribere velitis Mariæ, Dominæ de Biskae, ut ipsa ad hoc consensum præbeat, si vestræ Mansuetudini visum fuerit expedire; rescribentes nobis, si placet, super hiis, & aliis, quæ vobis placitura fuerint, fiducialiter Velle vestrum.

Dat. apud Lincoln. vicesimo octavo die Martii.

Ad Dominam de Biscay super dicto Matrimonio.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Vasc. 2. E. 3. m. 8. d. LE Roi a, nostre Treschere & Tresame, Marie, Dame de Biscay, Salutz & bone affection.

Por ceo, que Parlaunce ad este faite devers nous, de Mariage faire entre, nostre tresame Frere, Johan de Eltham, & la File de vestre Fiuz, que Dieu assoille:

Et nous serioms bien del' assent, que le Mariage, se preigne issuit, que ceo fust a pleisaunce de vous, & de, nostre Trescher Cosyn, li Rois d'Espaigne; car nous entendoms que ceo purroit estre a bonur & profit de nous & de vous, & asseuraunce de nos amis celes parties: A. D. 1328.

Vous prioms & requiroms affectuousement, que vous voillez au dit Mariage bonement assentir, & nous certifier de ceo, que vous eut vodriez faire, a plus en hast que vous purriez.

Don. a Nicole le 28. jour de Marcz.

De intentione Regis ad recuperanda Jura sua modo quo poterit meliori.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Vasc. 2. E. 3. m. 7. dorf. LE Roi as, noz Chiers & Foials, Monsire Jehan de Haustede, nostre Seneschal de Gascoigne, & Johan de Weston, nostre Conestable de Burdeux, Salutz.

Nous avoms resceu voz lettres, queles vous nous avez Envoiez par, nostre Chier & Foial, Mestre Berram de Codene, A. D. 1328.

A. D. 1328. Edw. 3. dene, & celes, & totes les choses, qil nous ad monstrez parmye la credence, a li commise, avoms entenduz, & vous en savons molt bon gree.

Et vous fesons saver, que nostre entencion est de recoverir noz Droiz, & noz Heritages, en totes les bones maneres, que nous saverons & purrons.

Et pur ceo nous vous prioms, & chearge oms sur la foi, que vous uous devez, & l'amur, que vous nous portez, que a plus enhaste, & en la plus secre manere, que vous unques purrez, Treitez & Parlez od touz les Nobles, Comuns, & autres, qe sont hors de nostre Obeisaunce, pur trere lour queers & lours voluntez devers nous, de nous eider & valoir pur recoverir noz ditz Droiz & Heritages, quant temps serra; en promettant a eux, de par nous, Graces, Donnes, Pardons, & autres Bienfaitz, solonc ceo que vous verroz que soit a faire pur nostre Honur & Profit, & Avancement d'eux, & ceo, que vous issint prometterez, tendroms greable.

Et avoms priez, par noz autres lettres, a Mounsieur Berard de le Brett, & Arnaud de Mountpesar, que eux facent en meisme le manere devers les Nobles, & autres lours Amys, en lour parties.

Et, de ceste chose, avoms pleinement dit nostre volunte au dit Mestre Bertram, a qi nous voloms que vous A. D. 1328. Edw. 3. donez pleine foi; & volons que vous, & les avantditz, Mons. Berard, Arnaud, & Bertram, entrecommunez de cestes choses, & d'autres, a plus covent que vous verrez que face a faire; &, de temps en temps, nous certifiez des novelez, ensemblement od voz avis, si que nous empuissoms touz jours estre garniz.

Et vous fesoms saver, que nous averoms bon regard as Custages & Travaux que vous mettez en nostre service, & ferroms issint devers vous, que vous vous tendriez apaiez par reson.

Et sur les Articles, touchantz l'Estat de la Duchee, & autres choses, touchantes la Credence, a nostre preschein Parlement, que serra a Norhampton, a treis semeyns de Pask preschein avenir, ordeineroms issint, al eide de Dieu, que ceo serra al Honur de nous, & Salvacion de noz.

Et quant a la Fille de Biskay, que est en vestre garde, avoms ordeinez ceo que fait a faire; & vous chearge oms que vous la facez, si bien & si honurablement garder, que ceo soit a nostre honur & le soen.

Don. a Nicole le xxviii. jour de Marcz.

Ad Bernardum de Labreto super dicta Intentione.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Ibid. LE Roi a, nostre chere & foial, Monsieur Bernard de la Brett Salutz.

Nous avoms resceu askunes lettres par les meyns, nostre chere & foial, mestre Berthrand de Codene, Euvoiez a nous par noz Seneschal de Gascoigne, & Conestable de Burdeaux, & celes lettres, & totes les Choses, queux le dit Bertrand nous ad monstre, parmie Credence, a li commise, avoms entenduz:

Et vous savoms tre bon gree de la bone voillance que vous avez devers A. D. 1328. nous, & vous prioms chetementes que vous le voillez continuer.

Et vous fesoms saver *&c. prout supra, exceptâ Clausulâ,* Et sur les Articles.

Don. ut supra.

Eodem modo mandatum est Arnaldo de Montpesar, mutatis mutandis.

Don. ut supra.

Ad Dominum de Monte Pessato.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Vasc. 2. E. 3. m. 7. dorf. LE Roi a, nostre chere & foial, & bien amez, Rauffre, Seignur de Montpesat, Saluz.

Nous avoms bien entenduz la bone voillance & amur, que, nostre foial & bien amez, Reymund Bernard, Seignur de Montpesat, vestre Piere (qi Deux assuille) avoit devers nostre treschere Piere (que dieux assoille) A. D. 1328. & avoms sous les Grantz Damages q'il & vous avez sustenuz, & sustenez de jour en autre, par la perte & la destruction de vestre dit Chastel, & autres vos Biens, que vous covient a soeffrir pur l'amur de nous.

Si vous prioms que en cele volunte

A. D. 1328. Edw. 3. & amur voillez demurer devers nous, & nous aidoms devers vous, od l'eide de Dieu, & de noz amis, tiel regard, a la Restitucion de vestre dit Chastel, & autres pertes, que vestre dit Piere & vous avez sustenuz pur nous, que vous, & voz amis, serrez apaiez par reson. A. D. 1328. Edw. 3.

Don. a Nicole le xxviii. jour Marcz.

De Intentione Regis supradicta, & de tractando.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Vasc. 2. E. 3. m. 7. dorf.

LE Roi a Monsieur Reymond Durant Salutz.

Nous avoms bien entenduz les Lettres, queles vous nous avez Enveiez par Pieres, vestre vallet, Portur de cestes, & les choses, contenues en y celes; & vous mercioms, molt cherement, de vestre bon Conseil & avisement.

Et vous fesoms saver, que nostre entention est de recoverir les Droitz, & les Heritages, de nostre Treschere Mere, & les noz, en totes les bones maneres que nous saveroms & purroms.

Et pur ceo vous prioms, & chargeoms sur la foi, que vous nous devez, & l'amur que vous nous portez, que a plus enhaste, & en la plus secre manere, que vous unques purrez, Treitez & Parlez od le Sire de Grant Mont, & od touz les autres Nobles & Grant du Realme de Navarre, d'eider & valer a nostre dite Mere, & a nous, pur recoverir noz ditz Droitz & Heretages, quant temps serra; enpromettant a eux, de par nous, Graces, Donns, & autres Bienfaitz, solonc ceo que vous verrez que soit a faire pur nostre honur & profit, & avancement d'eux; & ceo, que vous issint promettez, tendroms greable.

Et avoms priez, par noz autres Lettres, a touz ceux, des queux vous nous avez enveez les nouns par vestre dit vallet, en la manere que vous nous avez avisez par voz lettres, & en la forme, contenue en le transescript, clos dedeins cestes; & voloms que vous les facez liverer solonc ceo, que vous verrez leu & temps. A. D. 1328.

Et avoms escrit, en especiale forme, a nostre Conestable de Burdeaux, q'il vous face paier ce q'est arere de voz Gages, & de restor de voz chivaux.

Et quant as grantz Custages, Travaux, & Anguisses, queuz vous avez soeffert en nostre service (dont nous vous mercioms molt Cherement) averoms tieu regard, que vous vous tendrez appaiez par reson.

Et, endroit des autres choses, contenuz en voz dites Lettres, a nostre prescheín Parlement, que serra a Norhampton, as Trois semeins de Pasque, preschein avenir, feroms ensi ordeiner, od l'eide de Dieu, que ce serra a Honur de nous, & salvacion dez noz.

A ceo vous fesoms saver que, solonc voz avis, avoms escrit au Roi d'Espaigne sur le Marriage la Fille de Biskaye, & avoms auxint, per avisement de nostre Conseil, escrit a la Dame de Biskaye sur meisme la Busoigne.

Dat. ut supra.

De Intentione Regis & Amicis alloquendis.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Ibid.

LE Roi a, nostre chere & foial, mestre Bertram de Codene, Salutz.

Nous vous fesoms saver, que nostre entencion est de recoverir noz droitz *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Et, de ceste chose, avoms pleinement mande nostre volunte as, noz cheres & foials, Senescal de Gascoigne, & Conestable de Burdeux, Mons. Berard de la Brette, & Arnaud de Mountpesat.

Et vous prioms que vous entre Communes od eux de cestes choses, & autres a plus sovent que vous verrez qil soit affaire; &, de temps en temps, nous certifiez des noveles, ensemblement od voz avys, si que ent puissoms touz jour estre garniz. A. D. 1328.

Et fesoms saver, que nous averoms si bon regard devers vous, que vous vous tendrez bien apaiez de reson.

Don. ut supra.

A. D. 1328. Edw. 3. A. D. 1328. Edw. 3.

Ad Magnates Navarræ de Intentione Regis, & de auxilio præstando.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Vasc. 2. E. 3. m. 7. dor.

LE Roi a, Noble homme, & nostre Treschiere Amy, Monsieur Arnard Guilliam, Seignur de Eygremond, Saluz.

Nous avoms entenduz la bone affection & amur, que vous avez devers nostre treschere Dame & Miere, & nous, & avez en devers ses Ancestres.

Et vous prioms, si cherement come nous pooms, que vous les voillez continuer devers nostre dite Miere & nous en totes les choses, que nous touchent, & purront toucher en celes parties; & mettre riel eide & conseil, que nous puissoms apparcevoir & sentir la bone voillance, que vous avez devers nostre dite Miere & nous; & que nous vous en soioms renuz a honurs; & gerdoms & avoms, sur ceo, mande plus pleinement nostre entencion a, nostre chere & foial, Monsieur Reymond Duranr. A. D. 1328.

Don. a Nicole le xxviii. jour de Marz.

En mesme la manere est mande as Graynours, Barons, Evesques, Abbatz, Priors, & Communaltes du Roialme de Navarra, c'est assavoir;

Al Evesque de Pampalona,
Au Prior de Roussasuals,
Al Abbet Dyrach,
Al Abbet de Seint Saubador,
A Johan Corbaran,
A Arnald Guillam Seignur de Giamont,
A Johan Martinidz de Moderano,
A Chement de Ynar,
A Arounroperidz de Roiudz,
A Peyrosanchidz de Montagut,
As Don Perosanchidz de Mirafoyntas,
As bones Gentz & Universite de la Cite de Pampalona,
As bones Gentz & Universite de Tudela.
As boues Gentz & Universite del Esoela.
As bones Gentz de Senguossa.
Au Prior de Navarra del Ordre de Seint Johan de Jerusalem,
A touz les Chivalers & Gentils hommes del Regne de Navarra,
A touz les Infansses del Regne de Navarre.

Les Nouns de Tolsa & de Lenguadoc, as queux est mande en mesme la manere; c'est assavoir,

Au Conte de Foyhs,
Au Conte de Cumeneye,
Au Conte d'Estarac,
Au Menestale de Mirapoyhs,
Au Seignur Gui de Cumenge,
Au P. Roiger de Cumenge,
Au Seignur de Marbona,
Au Seignur Danta Riba,
A Viscont de Monbisu,
A Viscont de Brunequel,
A Viscont de Hautret,
Au Seignur de la Ylha,
Au Seignur de Campendut,
Au Seignur de Lunnac,
Au Seignur de Fontanilhas,
Au Seignur d'Aspa,
Au Seignur de Lantar,
Au Seignurs Reymon Bernard Durfort, apelat Desma,
Au Seignur de Montessquin,
Au Viscont de Caramauh,
Au Seignur de Montaut,
Au Seignur de Seint Lep,
Au Seignur de Noyer,
Au Seignur Dandofila.
Au Seignur de Vila Nova la Comptal,
Au Seignur de Saveytat en Roseigne,
Au Seignur Darpaio,
Au Seignur de la Romegniera,
Au Seignur de Lener.

Les Nouns de Granours Villes & Citees de Lenguadoc;

Tolosa,
Carcassona,
Narbonna,
Bezers,
Muapeys,
Pannas,
Alby,
La Vaur,
Redes,
Caors,
Montalba,
Moyshac,
Castet Sarazi,
Laufferta,
Mon de Doma,
Peyraguers,
Viageyart,
Pons,
Amethau.

Ad

A. D. 1328. Edw. 3. A. D. 1328. Edw. 3.

Ad Papam, de Credentia.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Rom. 2. E. 3. m. 5.

Papæ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Super quibusdam magnis negotiis, nos intimè tangentibus, quæ multùm insident nobis cordi, dilectis Clericis nostris, Magistro Willielmo de Weston, Canonico Lychfeldensi, & Magistro Benedicto de Paxton, Canonico Oxoniensi, intentionis nostræ propositum fecimus aperiri vestræ Beatitudini, per ipsos, seu eorum alterum, seriosiùs, si libeat, exponendum;

Totis affectibus supplicantes quatinùs ipsorum, Willielmi & Benedicti, & alterius eorum, oraculis in præmissis fidem præbere dignemini, nobisque, per ipsos, vel eorum alterum, vestræ Sanctitatis beneplacita & directionis consilia demandare. A. D. 1328.

Conservet &c.

Dat. apud Barlynges vicesimo octavo die Martii.

Ad Cardinales, ut supra.

A. D. 1328 An. 1. E. 3. Ibid.

Venerabili in Christo Patri, Domino G. Dei gratiâ, tituli Sanctorum Marcellini & Petri Presbitero Cardinali, Amico suo carissimo, Edwardus &c. Salutem & sinceræ dilectionis affectum,

Quædam Negotia, nos intimè contingentia, quæ multùm insident nobis cordi, dilectis Clericis nostris, Magistro Willielmo de Weston, Canonico Lichfeldensi, & Magistro Benedicto de Paxton, Canonico Oxoniensi, commisimus, Dilectioni vestræ, per ipsos, seu eorum alterum, seriosiùs exponenda: A. D. 1328.

Paternitatem vestram affectuosè deprecantes, quatinùs præfatis, Willielmo & Benedicto, vel eorum alteri, in hiis, quæ vobis dicent, seu dicet, ex parte nostrâ, fidem præbere indubiam, & ea nobis rescribere, quæ expedientia vestro consilio videbuntur super negotiis antedictis.

Dat. ut supra.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Domino G. tituli Sancti Ciriaci in Termis Presbitero Cardinali.
Domino G. Sanctæ Luciæ in Silice Diacono Cardinali.
Domino G. Episcopo Sabinen. sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali.
Domino R. de Farges Sanctæ Mariæ Novæ Diacono Cardinali.
Domino P. Episcopo Portuen. sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali.
Domino G. Episcopo Albanen. sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali.
Domino L. Sanctæ Mariæ in viâ latâ Diacono Cardinali.
Domino P. Sancti Angeli Diacono Cardinali.
Domino P. Dei gratiâ Episcopo Penestr. sanctæ Romanæ Ecclesiæ Card. Vicecancellario.
Domino A. Sancti Eustachii Diacono Cardinali.
Domino A. Sanctæ Mariæ in Porticu Diacono Cardinali.
Domino P. tituli Sanctæ Susannæ Presbitero Cardinali.
Domino B. Sanctæ Mariæ in Aquiro Diacono Cardinali.
Domino N. Sancti Adriani Diacono Cardinali.
Domino J. Sancti Theodori Diacono Cardinali.
Domina Arnalda de Doza Domini Summi Pontificis Germano.
Domino Petro de Via Domini Summi Pontificis Nepoti.
Domino Petro de Doza Domini Summi Pontificis Nepoti.

Pro Wenthiliana filia L. nuper Principis Walliæ, de Pensione suâ.

Claus. 2. E. 3. m. 31.

Teste Rege apud Sempringham quarto die Aprilis.

Ad

De excusatione, super reformatione pacis inter Regem & Homines de Flandria, acceptata.

A. D. 1328. An. 1. E. 3. Claus. 2. E. 3. m. 23. d.

REX, dilectis sibi, Burgimagistris, Scabinis, Consulibus, & Communitati Villæ de Brugges, Salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Literas vestras, quas Nobis per, dilectum nobis, Nicholaum de Leke, Comburgensem vestrum, nuper destinâstis, benignè recepimus, & causas, quas in eisdem prætendistis, quominus certos Nuncios, cum sufficienti Potestate, ad Tractandum de Reformatione Concordiæ inter nostros Subditos & homines de Flandriâ, super Dampnis & Injuriis, hinc indè datis, ad diem præfixum, ad Nos transmittere potuistis, audivimus, & pleno concepimus intellectu; vosque super hoc habuimus, & habemus propensiùs excusatos.

Et quia desiderabiliter affectamus inter Nos & dictos Subditos nostros, ac vos præcipuè, & cæteros de Flandriâ, perpetuæ Pacis & mutuæ dilectionis Fœdera stabiliri, & cujuslibet Dissensionis materiam amputari, Dilectioni vestræ duximus intimandum quòd voluntatis nostræ existit, ut in festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futuro, apud Londoniam, seu alibi, quo contigerit nos tunc esse, Tractatus hujusmodi habeatur pro Pace, Deo auctore concedente, reformandâ. A. D. 1328.

Placeat igitur vobis certos Nuncios vestros, cum sufficienti Potestate, ad Nos, ad dictum diem, transmittere, ad Tractandum Nobiscum, seu Fidelibus nostris, quos ad hoc deputaverimus, super Negotio supradicto.

Nos enim prompti erimus, quatenùs ad Nos attinet, ea pro nobis & dictis Subditis nostris facere, quæ ad Pacem & Amicitiam in præmissis poterunt pertinere.

Nec omittatis mittere ad Nos, ut præmissum est, ad dictum diem, ne forsan credatur vos dictam Concordiam & Communionem mutuam nullatenus affectare, & exindè majoris Dissidii materia oriatur.

Data apud Semptyngham sexto die Aprilis.

Ad Papam, super negotio Ecclesiæ Cantuariensis pro Expeditione habenda.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Rom. 2. E. 3 m. 5.

PApæ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Etsi, Pater sanctissime, ex fervore desiderii, quo intentione purissimâ cingebamur, ut Cantuariensi Ecclesiæ viduatæ, quæ, sicut inter cæteras Ecclesias Regni nostri dignitate præminet, ita regimine indiget puriore, talis præponeretur, modernis temporibus, in Antistitem & Pastorem, qui, præventus donis gratiæ spiritualis, & præpollens virtutibus, Gregem Domini nosset in viam Salutis dirigere, & Nobis, qui in ætate tenera importabilis gravedini oneris humeros supposuimus imbecilles, consiliis posset assistere, & fulcire Suffragiis in adversis, preces vestræ Clementiæ effuderimus vicibus iteratis, quatenùs, discretum virum, Magistrum Simonem de Mepham, Canonicum Cicestrensem, in Archiepiscopum loci prædicti concorditer electum, Cui de vitæ munditiâ, Literarum Scientiâ, & aliarum virtutum titulis, laudabile testimonium præbebatur, recommendatum habere, & Electionem, de ipso taliter celebratam, jubere dignaremini, cum favoris & gratiæ plenitudine expediri: A. D. 1328.

Quia tamen jam nobis a nonnullis est. certitudinaliter intimatum, quòd de confirmatione Electionis præmissæ, propter defectus aliquos, in ipsius examinatione repertos, verisimiliter desperatur, & quòd de Provisione ejusdem Ecclesiæ vestra Paternitas ordinare proponit istâ vice;

Nos,

Advertentes quòd multa Nobis & Regno nostro evenire possent incommoda, si prædictæ Ecclesiæ Regimen personæ committeretur incognitæ, & quæ, ante hæc tempora, ex hoc evenisse noscuntur Discrimina recolentes,

Beatitudini vestræ votivis affectibus supplicamus quatinùs, si Electionem præmissam infirmari contigerit, Justitiâ exigente, & vestra velit & debeat circumspecta providentia de ipsius Provisione disponere istâ vice, tunc, venerabilem patrem, Henricum Lincolniensem

A. D. 1328. Edw. 3. sem Episcopum (quem Virum novimus in Consiliis providum, vitæ honestate Decorum, Nobisque & Domui nostræ Regiæ sincerâ caritate conjunctum, & in agendis quibuslibet circumspectum) transferre dignemini ad dictam Cantuariensem Ecclesiam, ipsumque ibidem in Archiepiscopum præficere & Pastorem.

Speramus etenim quòd, si in hoc vestra Benignitas annuendum duxerit votis nostris, salubriter dictæ Cantuariensi providebitur Ecclesiæ, & nobis, & toti Regno nostro, proficiet in futurum. A. D. 1328. Edw. 3.

Conservet vos Altissimus &c.

Dat. apud Undele vicesimo die Aprilis.

Ad Cardinales super Negotio antedicto.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Ibid. REX, Venerabili in Christo Patri, Domino P. Dei gratiâ, Episcopo Portuensi, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali, Amico suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, Salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Quo in vestræ Dilectionis & Amicitiæ puritate pleniore recumbit fiduciâ consideratio mentis nostræ, eo confidentiùs nostra vobis aperimus desideria, & vestri præsidii suffragia solertiùs imploramus.

Nuper siquidem pro, discreto Viro, Magistro Simone de Mepham, Canonico Cicestrensi, in Archiepiscopum Cantuariensis Ecclesiæ concorditer Electo, *&c. prout supra ad Papam, mutatis competenter mutandis, usque hæc verba; viz.*

Sperantes igitur quòd, pro nostro complendo desiderio in hac parte, & pro communi utilitate Regni nostri, Consilium & auxilium velitis apponere quæ potestis, sinceritatem vestram rogamus, & requirimus affectione, quâ possumus cariore, quatinùs, si Electionem prædictam, ut præmittitur, contigerit infirmari, tunc dictum Dominum Summum Pontificem, ut votis nostris annuat in præmissis, inducere velitis modis & viis quibus decere & expedire videritis; ita, si placet, quòd, vestro mediante præsidio, prædictæ Preces nostræ effectum sortiri valeant, quem desiderabiliter affectamus. A. D. 1328.

Dat. ut supra.

Consimiles Literæ diriguntur subscriptis; videlicet,

Domino B. Episcopo Tusculanen. Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali,
Domino P. Tituli Sanctæ Susannæ Presbitero Cardinali,
Domino J. Sancti Georgii ad Velum Aureum Diacono Cardinali,
Domino N. Sancti Adriani Diacono Cardinali,
Domino B. Sanctæ Mariæ in Aquiro Diacono Cardinali,
Domino G. Tituli Sanctorum Marcellini & Petri Presbitero Cardinali,
Domino G. Episcopo Albanen. Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali,
Domino P. Episcopo Penestrino Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali Vicecancellario,
Domino G. Sabinen. Episcopo Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali.

De Processibus contra Scotos revocandis.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Rom. 2. E. 3 m. 4. PAPÆ Rex devota pedum oscula beatorum.

Quantis afflixerit direptionum incommodis dira Guerrarum commotio, a longis retrò temporibus, Populos Angliæ & Scotiæ Nationum, & quæ exindè Strages Hominum, Vastitates, Exilia, Dampnáque innumera, hactenus fuerint subsecuta, novit, ut credimus, vestra Paterna Circumspectio, nec poterunt sine amaritudine recenseri.

Verumptamen, Pater desideratissime, cùm jam, æterni Regis providente Clementiâ, in cujus manu corda sunt Regum, & ea, cùm voluerit, inclinat ad Pacem, inter Nos & nostros Subditos ex parte unâ, & Magnificum Principem, Robertum Regem Scotorum, & suos Subditos, ex alterâ, super Guerris & Discordiis, hinc inde motis, Pacis & Amicitiæ Fœdera, & Confœderationis specialis vincula, stabilita sint & firmata; nostrisque proinde votis insideat ipsius Regis & suorum honori prospicere, & incommoda, mutuæ dilectionis intuitu, propulsare, A. D. 1328.

Beati-

A. D. 1328. Edw. 3. Beatitudini vestræ supplicamus affectione, quâ possumus cariore, quatenus Processus,

Si qui in Curiâ vestræ Sanctitatis, seu alibi, auctoritate Apostolicâ, contra dictum Regem Scotiæ, seu ejus Regnum, aut Subditos, Clericos, vel Laicos, facti fuerint,

Jubere dignemini effectualiter revocari, ac Nunciis ipsius Regis, ad vestræ Sanctitatis præsentiam ob hanc causam destinandis, super hoc Apostolicæ gratiæ plenitudinem benignitate solitâ impertiri; ita (si placet) quòd inter Pacis stabilitas exinde firmari valeat, & ruptæ Amicitiæ Fœdera, taliter reformata, solidiùs observari.

Conservet vos Altissimus &c.

Dat. apud Norbampton tertio die Maii.

Ibid. Venerabili in Christo Patri, Domino B. Dei gratiâ, Tituli Sancti Clementis, Presbitero Cardinali, Amico &c. Edwardus, &c. Salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Cùm dira Guerrarum discrimina, a longis retrò temporibus, Populos miserabiliter afflixerunt Angliæ & Scotiæ Nationum *&c. prout supra, usque hæc verba; viz.*

Pacis & Amicitiæ Fœdera, cum specialis Confœderationis alligantiâ, stabilita sint & firmata:

Nos, desiderantes, piâ consideratione, ipsius Regis & suorum honori & saluti provideri, Paternitatem vestram rogamus & requirimus ex affectu, quatinus, ut Processus (si quos contra ipsum Regem Scotiæ, seu ejus Regnum, aut Subditos suos, Clericos vel Laicos, Auctoritate Apostolicâ, facti fuerunt) debite & effectualiter revocentur, velitis, amore nostri, opem & consilium imponere oportunâ; ita quod exinde Pacis & Amicitiæ Stabilitas, inter nos & ipsum Regem, solidiùs perseveret. A. D. 1328. Edw. 3.

Dat. ut supra.

Consimiles Literæ diriguntur subscriptis; videlicet,

Domino G. tituli Sancti Ciriaci in Termis Presbitero Cardinali,

Domino G. Sanctæ Luciæ in Silice Diacono Cardinali,

Domino G. Episcopo Sabinensi Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali,

Domino R. de Farges Sanctæ Mariæ Novæ Diacono Cardinali,

Domino P. Episcopo Portuensi Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali,

Domino G. Albanensi Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali,

Domino L. Sanctæ Mariæ in Via lata Diacono Cardinali,

Domino P. Sancti Angeli Diacono Cardinali,

Domino G. Tituli Sanctorum Marcellini & Petri Presbitero Cardinali,

Domino P. Dei gratiâ, Episcopo Penestrin. Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali, Vicecancellaria,

Domino A. Sancti Eustachii Diacono Cardinali,

Domino A. Sanctæ Mariæ in Porticu Diacono Cardinali,

Domino P. tituli Sanctæ Susannæ Presbitero Cardinali,

Domino B. Sanctæ Mariæ in Aquira Diacono Cardinali,

Domino N. Sancti Adriani Diacono Cardinali,

Domino J. Sancti Theodori Diacono Cardinali.

Pro Cardinalibus, de Decima, Regi per Clerum concessa, exonerandis.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Claus. 2. E. 3. m. 27. REX, Thesaurario & Baronibus suis de Scaccario, Salutem.

Sciatis quòd, ob Affectionem, quam erga Venerabilem Cœtum Cardinalium Ecclesiæ Romanæ gerimus & habemus, pardonavimus omnibus & singulis Cardinalibus, in Regno nostro Beneficiatis, omnes Pecuniæ summas, ipsos, ratione Decimæ, nobis per Clerum Regni nostri nuper concessâ, contingentes:

Et ideò vobis mandamus quòd omnes Cardinales prædictos, in Regno nostro, ut præmittitur, Beneficiatos, de dictâ Pecuniâ, ipsos, ratione Beneficiorum suorum, in Regno nostro existentium, contingente, ad idem Scaccarium exonerari, & quietos esse faciatis; A. D. 1328.

Districtiones (si quas eis, præmissâ occasione, fieri feceritis) sine dilatione relaxari facientes eisdem.

Teste Rege apud Norbampton. decimo die Maii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Al

A. D. 1328. Edw. 3. A. D. 1328. Edw. 3.

Ad Papam, iterate Preces pro Cantuarienſi Electo.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Rom. 2. E. 3. m. 3.

PApæ Rex devota Pedum oſcula beatorum.

Quo intentiori deſiderio, Pater Sanctiſſime, Electionem, nuper in Eccleſiâ Cantuarienſi canonicè & concorditer celebratam, de, diſcreto Viro, Magiſtro Simone de Mepham, Sacræ Theologiæ Doctore, in Archiepiſcopum loci illius, felici optamus effectui mancipari, eò veſtræ Clementiæ, pro ipſius expeditione, preces cogimur frequentiùs iterare.

Nuper ſiquidem, Pater Sancte, tàm Electionem prædictam, quàm Electi perſonam (Cui de Vitæ ſanctitate, & Morum elegantiâ, laudabile Teſtimonium perhibetur) veſtræ Beatitudini purâ intentione recommendavimus, votivis deſideriis ſupplicando quatenùs eidem Electo, in felici expeditione negotii electionis præmiſſæ, jubere dignaremini favoris & gratiæ plenitudinem exhibere, & ipſum ad Eccleſiam (ad cujus regimen tàm ſanctè & concorditer vocatus extitit) remittere feliciter expeditum.

Verum,

Quia de hujuſmodi expeditione, jam diutiùs præſtolatâ, non eſt delatus ad nos adhuc rumor certus, quamquam a nonnullis nobis nuperrimè relatum extitit quòd, examinato dictæ Electionis negotio, de ipſius propinquâ confirmatione, firma fiducia habebatur, A. D. 1328.

Sanctitudinem veſtram affectione, quâ poſſumus cariore, pulſandam duximus precibus iteratis, quatinùs,

Penſatis Paternâ Providentiâ incommodis, quæ non ſolùm ipſi Cantuarienſi Eccleſiæ, ſet etiam toti Regno noſtro, ex diutinâ Vacatione dictæ Cantuarienſis Eccleſiæ, veriſimiliter iminent hiis diebus,

Dictæ Electionis negotium cum celeritate, quâ veſtra Beatitudo decreverit, gratioſè jubere dignemini expediri.

Firma enim ab univerſis Regni noſtri Incolis fiducia optinetur, quòd ipſius Promotio ad Eccleſiam ſupradictam non ſolùm Animarum ſaluti proficiet, ſet etiam totius Regni noſtri tranquilitati, Deo propitio, providebitur & quieti.

Si autem, quòd abſit, Pater Sanctiſſime, dictam Electionem infirmari contingeret, Juſtitiâ exigente, & placeret veſtræ manſuetudini eidem Eccleſiæ de Perſonâ aliâ providere, tunc de Precibus (quas aliàs pro, Venerabili Patre, Henrico Lincolnienſi Epiſcopo effudimus) velitis, ſi placet, reminiſci, & eas ad exauditionis gratiam admittere cum effectu.

Conſervet &c.

Dat. apud Norhampton. decimo die Maii.

Litera miſſa Burgimagiſtris de Bruges pro Nunciis mittendis ad tractandum de Pace.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Clauſ. 2. E. 3. m. 27. d.

REX, dilectis ſibi, Burgimagiſtris, Scabinis, Conſulibus, & Communitati Villæ de Bruges, Salutem.

Cùm, pro Tractatu habendo de reformatione Concordiæ, inter Homines & Mercatores de Regno noſtro, & quoſdam Homines & Mercatores de Flandriâ, ſuper Diſcordiis & Contentionibus, exortis occaſione Dampnorum, ſupra Mare hinc indè illatorum, ſedandis & pacificandis, plures dies aſſignati fuerint, tàm tempore Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris noſtri, quàm noſtro; quæ quidem Concordia, quibuſdam impedimentis intervenientibus, nondùm extit reformata:

Ac Nos,

Conſiderantes Commoda, quæ ex mutuâ Communione Terrarum Angliæ & Flandriæ provenire poterunt, & Diſpendia, quæ ex hujuſmodi Contentionibus veriſimiliter evenire, deſiderantesque inter Nos & noſtros Subditos, ac Vos & cæteros de Flandriâ, ſuper hujuſmodi Diſcordiis & Contentionibus, firmam Pacem & ſtabilitam Concordiam reformari, A. D. 1328.

Vobis ſignificamus quòd Nobis, & Concilio noſtro, complaceret, quòd certos Nuncios, cum ſufficienti Poteſtate, ad Nos in Angliâ celeriter mitteretis, ad tractandum nobiſcum, ſeu deputandis a nobis, ſuper hujuſmodi Pace & Amicitiâ reformandis.

Scientes quòd Nos in hiis, quæ ad hujuſmodi Pacem & Amicitiam pertinent, ſeu pertinere poterunt, promptos & beni-

A. D. 1328. Edw. 3. & benivolos, ob affectionem, quam Vos erga Nos & Nostros habuisse cognovimus, volumus inveniri.

Et, quod super hoc deliberato Consilio duxeritis faciendum, nobis rescribere velitis per præsentium Portitorem. A. D. 1328. Edw. 3.

Dat. apud Norhampton. undecimo die Maii.

Ad Papam, super Anniversario Edvardi nuper Regis.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Rom. 2. E. 3. m. 3. PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Debitum, tàm Præcepti, quàm Naturæ, Parentibus Vivis, pariter & defunctis, feliciter intendere credimus, dùm pro ipsorum Memoriâ, perpetuò celebrandâ, Divini Cultûs augmentum fieri procuramus.

Ecce! desideratissime Pater, defuncto nuper, celebris memoriæ, Genitore nostro, & in Monasterio Gloucestriæ corpore ipsius tradito sepulturæ,

Ut locus ille tanto celebrior babeatur, quanto Deo Devotorum, ibidem ministrantium, pro salute dicti Patris nostri, & Antecessorum nostrorum, & omnium fidelium, numerus adaugetur;

Corditer affectamus ut, dilecti nobis in Christo Abbas & Conventus loci prædicti, Ecclesias de Wyrardesbury & Chepyngnorton, Lincolniensi Diocese, & de Camme, Wygorniensi Diocese, quæ de ipsorum Religiosorum Patronatu existunt, sibi, & Monasterio suo prædicto, & Successoribus suis, appropiare, & in proprios usus imperpetuum optinere valeant, A. D. 1328.

Ad Sustentationem Trium Monachorum, in Ordine Sacerdotali constitutorum, singulis diebus, pro Animâ dicti Patris nostri, & Animabus omnium Fidelium defunctorum, ultra numerum antiquum Monachorum dicti Monasterii, celebraturorum imperpetuum: nec non ad Anniversarias Solempnitates celebrandum, & Distributiones certas, per nos ordinatas, perpetuis temporibus faciendum:

Quocircà Sanctitati vestræ totâ devotione supplicamus, quatinùs Appropriationem hujusmodi dictis Religiosis, intuitu præmissorum, concedere, & eam, sic per vos concessam, jubere velitis, si placet, auctoritate Apostolicâ communiri.

Conservet, &c.

Dat. apud Norhampton. duodecimo die Maii.

Super Dotalitio Philippæ Reginæ.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Pat. 2. E. 3. p. 1. m. 3. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, cum nuper,

Priusquam Matrimonium inter Nos, & Philippam, Consortem nostram carissimam, fuisset celebratum,

Promissum fuisset per, Venerabilem Patrem, Rogerum Coventrensem & Lichefeldensem Episcopum, de mandato nostro, Nobili Viro, Willielmo Hanoniæ & Selandiæ Comiti, ac Domino Frisiæ, Patri prædictæ Philippæ, quòd Nos eidem Consorti nostræ Quindecim Millia Librarum, Terræ & Redditûs, Parvorum Turonensium Nigrorum per annum, seu Valorem eorumdem ad Sterlingum, in locis competentibus, infra Regnum & Potestatem nostram assignare deberemus, habenda in Dotem seu Dotalitium ipsius Philippæ ad totam vitam suam,

Nos, Promissionem prædictam acceptantes, ac volentes eam adimplere, promittimus, & obligamus Nos, Hæredes, & Successores nostros, ad assignandum & liberari faciendum præfatæ Consorti nostræ, infra unum Annum, a tempore confectionis præsentium numerandum, dicta Quindecim Milia librarum Terræ & Redditûs, Parvorum Turonensium, seu Valorem eorumdem ad Sterlingum, in locis competentibus, infra Regnum & Potestatem prædictas, secundum veras & legales extentas, inde faciendas, babenda in Dotem seu Dotalitium ipsius Philippæ in formâ supradictâ. A. D. 1328.

In cujus &c.

Teste Rege apud Norhampton. decimo quinto die Maii.

A. D. 1328. Edw. 3.

De Potestate data Episcopis, Wigorniensi, & Cestriensi, petendi & recipiendi, nomine Regis, totum Jus & Possessionem Regni Franciæ, ad Regem, Jure hæreditario, devoluta.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Pat. 2. E. 3. p. 1. m. 3.

LE Roy a toux ceux, qui cestes presentes Lettres verront ou orront, Salutz, & conissance de verite.

Nous fesoms savoir a toux, que nous avoms fait & establi, faisoms & establisoms, pur nous, & en nostre lieu, noz Procuratours Generaux & especiaux, Reverens Piers en Dieu, noz Ameez & foialx, Adam Evesque de Wyrcestre, & Roger Evesque de Cestre, & checun de eux pur le tut,

Pur monstrer, demander, requerer, & receivre, pur nous, & en noun de nous, tut le Droit, Actions, & Possessions, du Roialme de France, que cheeu nous est, & a nous pertinent, ou purra apertenir, & doit estre, come a droit Heir du dit Roialme:

A totes, & de totes maneres, des Gentz, que le occuperoient, ou occuper vorroient, de purposer, & de faire requestes & demandes, pur le droit du dit Roialme;

De prendre, & de accepter journe od toux ceaux, que debatre, & contredire, nous verroient le dit Roialme de France: A. D. 1328.

Et Generalment & especialment de faire, qauntque est necessarie ou profitable en totes les choses de Subdites, & en chescun de eles.

Et avoms nous done, & donoms plein poer, & especial maundement, a noz desavantditz Procuratours, & a chescun de eux pur le tut, de totes les choses devandites, & chescun de eles, faire, procurer, & requerer, & receivre.

Et promettoms a tenir ferme & estable tut ceo, que par noz avanditz Procuratours, ou l'un de eux, serra fait, procuretz, & acordeez, en les choses avantdites.

Et, pur ceo que totes choses devandites soient fermes & estables, nous avoms cestes presentes Lettres Sealees de nostre Seal.

Don. a Norhampton le 16. jour de May.

Pro Johanna Sorore Regis, super Dotalitio per Regem Scotorum assignando.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Pat. 2. E. 3. p. 1. m. 2.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, tanquam Tutor legitimus Johannæ, Sororis nostræ carissimæ Impuberis, & Administrator Bonorum & Rerum, ad eam spectantium, constituimus & assignamus, dilectos & fideles nostros, Rogerum Manduyt Militem, & Robertum de Tughale,

Ad petendum & recipiendum, pro ipsâ Sorore nostrâ, & ejus nomine, de, Magnifico Principe, Roberto Rege Scotorum, & ejus Ministris, ad hoc per ipsum deputandis, Duo Milia Libratarum, Terræ & Redditûs, per Annum, in locis competentibus, in Regno Scotiæ, per rationabilem extentam, habenda, cum Feodis Militum, Advocationibus Ecclesiarum, & omnibus Libertatibus, ad eosdem Terram & Redditus pertinentibus, ad Terminum Vitæ ipsius Johannæ, juxta assignationem & extentas, aliàs de mandato ipsius Regis factas, vel, si opus fuerit, de novo faciendas, A. D. 1328.

Ratione Matrimonii, inter Davidem, Filium & Hæredem ejusdem Regis, & præfatam Sororem nostram, contrahendi, secundum formam & effectum Pacis, inter Nos & nostros Subditos, & ipsum Regem & suos Subditos, nuper initæ & firmatæ.

Dantes eisdem, Rogero & Roberto, & eorum alteri, nomine quo supra, plenam & expressam Potestatem Seisinam seu Possessionem de dictis Duobus Milibus Libratarum Terræ & Redditûs, cum suis Juribus & Pertinentiis prædictis, nomine Sororis nostræ prædictæ, recipiendi:

Explecias, Exitus, & Proficua quæcumque, inde provenientia, colligendi, & ad opus ejusdem Sororis nostræ custodiri faciendi:

Senes-

A. D. 1328. Edw. 3. Senescallos, Receptores, Ballivos, Præpositos, & alios Ministros constituendi & ordinandi, Compota audiendi, & Omnia alia & singula, quæ pro utilitate dictæ Sororis nostræ facienda fuerint, faciendi & excercendi;

Promittentes nos rata & firma habituros ea, quæ per præfatos, Rogerum & Robertum, vel eorum alterum, Acta, Gesta, seu Ordinata fuerint in præmissis.

In cujus &c.

Teste Rege apud Norhampton. vicesimo primo die Maii.

A. D. 1328. Edw. 3. Ibid. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, de assensu Isabellæ, Reginæ Angliæ, Matris nostræ carissimæ, constituimus & assignamus, dilectos & fideles nostros, Rogerum Manduyt Militem, & Robertum de Toghal, ad petendum & recipiendum pro Johannâ, Sorore nostrâ carissimâ Impubere, & ejus nomine, de, Magnifico Principe, Roberto Rege Scotorum *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Super Expensis in dicto Dotalitio petendo.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Liberat. 2. E. 3. m. 7. REX, Thesaurario suo, vel ejus Locum tenenti, ac Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, dilecto & fideli nostro, Rogero Manduyt Quinquaginta Marcas, super expensis suis, eundo in Scotiam pro negotiis, Johannam Sororem nostram ibidem tangentibus, de quibus per Nos & Concilium nostrum oneratus existit. A. D. 1328.

Teste Rege apud Norhampton. vicesimo primo die Maii.

Consimile Breve habet Robertus de Toghal, de viginti Marcis &c.

Teste ut supra.

De Potestate tractandi super Confœderationibus.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Pat. 2. E. 3. p. 2. m. 33. REX, omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione, dilectorum & fidelium nostrorum, Reginaldi de Cobeham, & Johannis de Chidiok, Militum, pleniùs confidentes,

Ad tractandum, vice & nomine nostro,

Cùm, nobili Viro, Domino Johanne, Duce Brabantiæ, & cum Communitatibus Civitatum & Villarum in Terris Brabantiæ & Flandriæ, necnon cum aliis Nobilibus & Communitatibus, cum quibus pro commodo nostro viderint expedire,

Super Confœderationibus, inter Nos, & ipsos Nobiles, & Communitates, ineundis, & ad beneficia eisdem Nobilibus & Communitatibus, prout pro honore nostro viderint faciendum, nostro nomine promittendi, A. D. 1328.

Præfatis, Reginaldo & Johanni, & eorum alteri, plenam, tenore præsentium, committimus Potestatem; Promittentes nos Ratum & Gratum habituros quicquid per prædictos, Reginaldum & Johannem, seu eorum alterum, nostro nomine, fieri contigerit in præmissis.

In cujus &c.

Dat. apud Wodestok nono die Junii.

De Remuneratione, pro Damnis, per Gallicos illatis, in Vasconia.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Vasc. 2. E. 3. m. 5. REX Senescallo suo Vasconiæ, & Constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, Salutem.

Supplicavit nobis, dilectus & fidelis noster, Petrus de Greilly, Vicecomes Benangiarum & Castelionis,

Per Petionem suam, coram nobis & Concilio nostro exhibitam, A. D. 1328.

Ut,

Cum ipse, occasione Guerræ, inter Dominum E. nuper Regem Angliæ, Patrem nostrum, & tunc Regem Franciæ, in Ducatu prædicto motæ,

Pro

A. D. 1328. Edw. 3. Pro eo quòd, dilecto & fideli nostro, Edmundo Comiti Kantiæ, Avunculo nostro, Locum dicti Patris nostri in eodem Ducatu tunc tenenti, contra dictum Regem Franciæ adhæsit,

Redditus & Justitias suas, quos in Villis de Langoun & de Vasato tunc habuit (qui quidem Redditus & Justitiæ ad valorem Trescentarum Librarum Sterlingorum annuatim se extendunt) totaliter amiserit, sicut dicit,

Velimus eidem Petro de eisdem Redditibus & Justitiis, unà cum Arreragiis Redditutum prædictorum, Restitutionem fieri facere competentem;

Nos, volentes super præmissis Certiorari, & ulterius fieri quod Juris fuerit & Rationis, Vobis mandamus quòd vos, super Jacturis, per ipsum Petrum in hac parte passis, pleniùs informetis, & de eo, quod per Informationem hujusmodi inveneritis, Nos, vel illos (qui ad partes Ducatûs prædicti, pro statûs ejusdem Reformatione, ex parte nostrâ, sunt venturi) certificetis; ut, habitâ Certificatione hujusmodi, eidem Petro competens Remuneratio fiat de præmissis. A. D. 1328. Edw. 3.

Teste Rege apud Wygorniam decimo quinto die Junii.

Per Petitionem de Concilio.

Prohibitio facta Magnatibus Hiberniæ, ne Congregationes Hominum ad Arma, contra Pacem, faciant.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Claus. 2. E. 3. m. 22. dors.

REX, dilecto & fideli suo, Johanni de Bermyngeham, Comiti de Loveth, Salutem.

Quia intelleximus quòd, inter vos & vobis adhærentes ex parte unâ, & quosdam alios Magnates Terræ nostræ Hiberniæ & eis Adhærentes ex alterâ, graves Dissensiones sunt subortæ, quódque, tàm vos, quàm ipsi, Congregationes Hominum ad Arma, ad vos invicem aggrediendum & expugnandum, necnon ad Terras vestras mutuo invadendum, fecistis, & adhuc facere non desistitis, in Pacis nostræ læsionem, ac Populi nostri ejusdem Terræ terrorem manifestum:

Nos, dictam Pacem nostram illæsam observari, & quieti & tranquilitati ejusdem Populi nostri prospicere cupientes, vobis, sub Forisfacturâ Omnium, quæ nobis forisfacere poteritis, districtè inhibemus nè Congregationes hujusmodi, ex præmissâ causâ, facere, nec super ipsos Magnates de Guerrâ ire, seu Terras eorum invadere, nec quicquam aliud, per quod Pax nostra lædi, seu dictus Populus noster terreri, valeat, attemptare præsumatis.

Scientes quòd, si secus feceritis, ad vos, tanquam ad Dignitatis nostræ Regiæ Contemptorem, graviter capiemus.

Consimili autem modo, per alias Literas nostras, præfatis Magnatibus inhibuimus, ne ipsi hujusmodi Congregationes facere, nec super vos de Guerrâ ire, seu Terras vestras invadere, nec quicquam aliud, quod in ipsius Pacis nostræ læsionem, vel prædicti Populi nostri terrorem, cedere valeat, attemptare præsumant, sub Forisfacturâ prædictâ. A. D. 1328.

Nos enim parati erimus, tàm Vobis, quàm cæteris Magnatibus prædictis, per Justiciarios, & alios Ministros nostros, de quibuscumque Querelis vestris, plenam & celerem Justitiam exhibere, prout decet.

Teste Rege apud Evesham vicesimo quarto die Junii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Consimiles Literæ diriguntur subscriptis; videlicet,

Arnaldo Poer,
Waltero Filio Willielmi de Burgo,
Jacobo le Botiller,
Mauritio Filio Thome,
Johanni Filio Roberti Poer.

De suspensione Prohibitionis, contra Legem communem factæ, revocanda.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Pat. 2. E. 3. p. 2. m. 24.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Licet, per Literas nostras Patentes, concesserimus, Venerabili Patri, Gaucelino Tituli Sanctorum Marcellini & Petri, Presbitero Cardinali, quòd ipse, A. D. 1328.

A. D. 1328 Edw. 3. ipse, & Procuratores sui, omnia Debita, quæ prædicto Cardinali, pro Decimis & Fructubus Beneficiorum suorum, in Angliâ, debebantur, petere & exigere in Foro Ecclesiastico:

Et quòd Judices Ecclesiastici eosdem Debitores, ad solutiones Debitorum illorum faciendas, per quascumque censuras Ecclesiasticas, compellere possent, quâcumque prohibitione nostrâ non obstante;

Quia tamen,

Ad Prosecutionem Roberti de Lascy, per Petitionem suam, suggerentis in Parliamento nostro, nuper apud Northamptoniam convocato, ipsum, per Procuratores prædicti Cardinalis, pro hujusmodi Fructubus, eidem Roberto venditis, in curiâ Christianitatis Implacitatum fuisse, ipsumque auxilium aliquod, in Curiâ nostrâ, versus eosdem Procuratores, secundum Legem & Consuetudinem Regni nostri, prætextu Literarum nostrarum prædictarum, habere non potuisse, A. D. 1328. Edw. 3.

Magnatibus & Proceribus dicti Regni, ibidem existentibus, visum fuit quòd Concessio prædicta facta fuit contra communem Legem ejusdem Regni,

Volumus quòd, si idem Robertus, de cætero, per præfatum Cardinalem, seu Procuratores suos, in Curiâ Christianitatis, de hujusmodi Debito, prætextu Concessionis prædictæ, implacitetur, quòd idem Robertus exnunc inde habeat Prohibitiones, & Attachiamenta, in Cancellariâ nostrâ, ad Communem Legem, si voluerit, Concessione nostrâ prædictâ non obstante.

In cujus &c.

Teste Rege apud Evesham vicesimo octavo die Junii.

Per Petitionem de Concilio.

Pro Johanne de Hanonia.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Liberat. 2. E. 3. m. 6. REX Thesaurario & Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, dilecto Consanguineo & Fideli nostro, Johanni de Hanonia, vel ejus in hac parte Attornato, Septem Milia Librarum, in partem Solutionis Quatuordecim Milium Librarum, in quibus eidem Johanni tenemur, pro Vadiis suis, & Hominum ad Arma, qui in Comitivâ suâ, in obsequium nostrum, in Regno nostro, ad rogatum nostrum, nuper venerunt: A. D. 1328.

Recipientes a præfato Johanne, seu ejus dicto Attornato, Litteras Acquietantiæ, Receptionem dictarum Septem Milium Librarum testificantes, quæ pro nobis sufficientes fuerint in hac parte.

Teste Rege apud Evesham vicesimo octavo die Junii.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Bonis & Catallis Gallicorum arrestandis.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Claus. 2. E. 3. m. 22. REX Vicecomiti Sutbamptoniæ, Salutem.

Quia,

Ex frequentibus diversorum Querelis, nec non ex insinuatione Communitatum, Villarum nostrarum, Sutbamptoniæ, & Magnæ Jernemuthæ,

Ad nostrum jam recenter pervenit auditum, quòd quidam Malefactores, de partibus Franciæ & Normanniæ,

Se nuper adinvicem congregantes in multitudine copiosâ,

In quosdam Homines & Mercatores Villarum prædictarum, ac aliundè de Regno Angliæ,

Qui cum Navibus suis ad Portus de Bune, in Pictaviâ, & de Leire, in dictâ Terrâ Normanniæ, pro Mercimoniis suis ibidem excercendis, declinaverant,

Subitò, more Guerrino, irruerunt, A. D. 1328. & ipsos nequiter interfecerunt, Naves suas combusserunt, ac Bona & Catalla sua, ad non modicum Valorem, in eisdem Navibus inventa, ceperunt & asportaverunt, & hujusmodi facinora super Homines Mercatores nostros, in prædictis Terris, de die in diem, facere non desistunt; undè turbamur anxiè & movemur:

Nos,

Pro refrænatione tantæ iniquitatis & malitiæ, necnon pro indempnitate Mercatorum prædictorum, & aliorum de Regno Angliæ, volentes congruum apponere remedium, prout decet,

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd statim,

Visis præsentibus, omni dilatione postpositâ,

A. D. 1328. Edw. 3. Omnia Bona & Catalla Hominum & Mercatorum de dictis Terris Franciæ, Normanniæ, & Pictaviæ,

Ubicumque inventa fuerint, infra Ballivam tuam, sive infra Libertates, sive extra, unà cum Debitis (si quæ eis debeantur) per visum & testimonium duorum Burgensium, seu Proborum & Legalium Hominum, locorum, ubi Bona illa inventa fuerint,

Arestari, & salvò, & securè, ac sine Distractione, seu Diminutione quâlibet, custodiri faciatis, quousque præfatis Hominibus & Mercatoribus, de Regno nostro, de Dampnis & Injuriis, eis, ut præmittitur, illatis, fuerit satisfactum, vel aliud indè duxerimus demandandum.

Et de Bonis, Catallis, & Debitis illis, & quæ, & cujusmodi Bona, & quorum fuerint, & ubi, & cujus valoris, inter te, & ipsos Burgenses, & probos Homines, fieri facies Indenturas.

Nosque, in Cancellariam nostram, de toto facto tuo in præmissis, distinctè & apertè, sub sigillo tuo, certifices; Transcripta Indenturarum illarum nobis mittendo. A. D. 1328. Edw. 3.

Præmissa autem cum tantâ diligentiâ facias & exequaris, quòd non possis de aliquâ negligentiâ reprehendi, & quòd propter Defectum tui, seu Tepiditatem in hac parte, non habeamus materiam ad te graviter capiendi.

Teste Rege apud Evesham vicesimo octavo die Junii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Eodem modo mandatum est subscriptis, videlicet,

Vicecomitibus Londoniæ, &c.

De Isabella Regina, ad partes Berewici profectura.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Claus. 2. E. 3. m. 20. d. *Memorandum quòd, die Veneris, videlicet, primo die Julii, anno Regni Regis Edwardi, tertii post Conquestum, secundo, Venerabilis Pater, H. Lincolniensis Episcopus, Cancellarius Domini Regis, qui ad partes Berewici, in Comitivâ Isabellæ Reginæ Angliæ, profecturus fuit, in Camerâ ipsius Cancellarii, in Abbatiâ Beatæ Mariæ Eborum, post prandium, in præsentiâ Dominorum, Adæ de Brom, Henrici de Edenestowe, Thomæ de Evesham, & aliorum Clericorum de Cancellariâ, de mandato dicti Domini Regis, liberavit Magnum Sigillum ipsius Regis, in quâdam Bursâ, Sigillo ipsius Cancellarii consignatâ, Magistro Henrico de Clyf, Custodi Rotulorum de dicta Cancellaria, ad custodiendum sub Sigillo Domini Willielmi de Harlaston, Clerici de eadem Cancellaria, usque ad Reditum ipsius Cancellarii a partibus supradictis, & ad faciendum interim ea quæ ad Officium Cancellarii pertinent: idemque Henricus Sigillum prædictum sic a præfato Cancellario recepit, & prædicti, Henricus & Willielmus, Brevia indè, die Crastinâ, in eadem Abbatiâ, consignari fecerunt.* A. D. 1328.

De proclamando ne quis Armatus ire, seu vim ducere præsumat.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Claus. 2. E. 3. m. 20. d. REX Vicecomiti Lancastriæ, Salutem.

Cùm, de communi Consilio Regni nostri, in Parliamento nostro, apud Norhamptoniam nuper tento, inter cætera Statutum sit, ne quis, Major, vel Minor, cujuscumque Statûs vel Conditionis existat,

Exceptis Servientibus nostris in præsentiâ nostrâ, & Ministris nostris, Executiones Mandatorum nostrorum, seu Officiorum suorum, facientibus, & aliis, in Comitivâ ipsorum Ministrorum, eisdem Ministris auxiliantibus, & etiam ad Proclamationem facti armorum de Pace, & hoc in locis, ubi hujusmodi factum fieri continget,

Audaciam sibi assumat coram Justiciariis, vel aliis Ministris nostris, Officium suum facientibus, vi armatâ accedere, aut vim aliquam ducere, in Pacis nostræ læsionem, nec equitare, seu Armatus ire, de die nec de nocte, in Feriis, Mercatis, nec in præsentiâ Justiciariorum, aut aliorum Ministrorum nostrorum, seu alibi, sub pœnâ amissionis Armorum suorum, & Incarcerationis corporum suorum ad voluntatem nostram: A. D. 1328.

Et quòd Justiciarii nostri in præsentiâ suâ, Vicecomites & alii Ministri nostri in Ballivis suis, Domini Libertatum & Ballivi

A. D. 1328. Edw. 3. Ballivi sui in libertatibus illis, Majores & Ballivi Civitatum & Burgorum infra eosdem Civitates & Burgos, Burghaldri, Constabularii, & Custodes Pacis, infra Custodias suas, habeant Potestatem Executiones facere statuti supradicti:

Et jam datum sit nobis intelligi, quòd plures Homines Armati, se ad invicem alligantes, in Comitatu prædicto, in terrorem Populi nostri, & Pacis nostræ læsionem, se de die in diem congregant in multitudine non modica, versus partes Comitatûs Cestriæ, & in dicto Comitatu tuo intendunt convenire, ut dicitur, ad mala ibidem perpetranda, undè ingens commotio Populi nostri prædicti (quod absit) poterit evenire, & remedium aliquod, juxta formam Statuti prædicti, in partibus illis, non apponitur, ut deberet; undè plurimum admiramur;

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd in singulis locis, in Ballivâ tuâ, ubi expedire videris, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi facias, ne quis in dicto Comitatu tuo (exceptis servientibus nostris, & ministris nostris, ut prædictum est) Armatus ire, seu vim aliquam ducere, aut quicquam, per quod Pax nostra lædi, seu Populus noster terreri, valeat, perpetrare præsumat quovis modo: A. D. 1328. Edw. 3.

Et omnes illos, quos, post Proclamationem prædictam, inveneris contraria facientes, per pœnas amissionum Armorum & Incarcerationis corporum, juxta formam Statuti prædicti, taliter castigari facias, quòd aliis timorem incutiat consimilia perpetrare; sumpto ad hoc, si necesse fuerit, Posse Comitatûs tui.

Teste Rege apud Bruggenorth septimo die Julii.

Per breve de Privato Sigillo.

Proclamatio quod omnes, qui prosequi voluerint pro dampnis, eis illatis per Homines de Flandria, veniant ad certum diem.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Claus. 2. E. 3. m. 20. d. REX Vicecomitibus Londoniæ Salutem.

Cùm, ad Tractandum Nobiscum de reformatione Pacis & Concordiæ, inter nostros Subditos ex parte unâ, & quosdam Homines & Mercatores de Flandriâ ex alterâ, super Contentionibus & Discordiis, hinc indè motis, occasione Dampnorum, datorum supra Mare, certi Nuncii, ex parte ipsorum Flandrensium, cum sufficiente Potestate, ad Nos jam venerint:

Nósque, hujusmodi Pacem & Concordiam, pro utilitate, quæ utrique Terræ ex mutuâ Communione poterit evenire, corditer affectantes, assignaverimus diem præfatis Nunciis, coram nobis & Concilio nostro, apud Eborum, videlicet in Festo Sancti Petri ad Vincula, proximò futuro, ad inchoandum Tractatum hujusmodi, & plenam Concordiam, ac Pacem stabilem, Deo propitio reformandum: A. D. 1328.

Vobis præcipimus quòd, in Civitate prædictâ, in locis, ubi videritis expedire, faciatis publicè proclamari, quòd omnes illi, qui pro Dampnis, eis per ipsos Homines de Flandriâ illatis supra Mare, prosequi voluerint, ad dictos Diem & Locum accedant, Querelas suas tunc ibidem prosecuturi, & ostensuri, si sibi viderint expedire;

Et hoc nullatenus omittatis, & habeatis ibi tunc hoc Breve.

Teste Rege apud Briggenorth duodecimo die Julii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Eodem modo scribitur singulis Vicecomitibus per Angliam.

Pro Archiepiscopo Armachano Commendatoria.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Rom. 2. E. 3. m. 3. PApæ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Caritatis fœcundæ sinceritas, quâ personam, venerabilis Patris, Stephani de Segrave, Archiepiscopi Armacani, amplectimur, virtutum quibus laudabiliter insignitur Donaria contemplando, solertes Nos efficit ad ea, quæ ipsius Honoris & Profectuum incrementis conveniunt, votivis desideriis procuranda. A. D. 1328.

Cùm itaque idem Archiepiscopus, pro

A.D. 1328. Edw. 3. pro suis & Ecclesiæ suæ negotiis, ad vestræ Sanctitatis præsentiam personaliter divertere se proponat, Beatitudini vestræ sinceris affectibus supplicamus, quatenùs eundem Archiepiscopum (virum utique ex Nobili Progenie procreatum, Literarum scientiâ præditum, devotione conspicuum, & in commisso sibi Regimine circumspectum) habentes, si placet, nostri contemplatione rogatûs, propensiùs recommendatum, sic A.D. 1328. Edw. 3. ei, in gratiosâ expeditione Negotiorum eorumdem Apostolici favoris Munificentiam dignemini impertiri, quòd has preces nostras, in effectu, sibi sentite valeat profuisse.

Conservet &c.

Dat. apud Notiogham vicesimo tertio die Julii.

De proclamando ne quis se transferat ad partes Exteras.

A.D. 1328. An. 2. E. 3. Claus. 2. E. 3. m. 19. REX, dilecto & fideli suo, Bartholomæo de Burghersh, Constabulario Castri sui Dovorriæ, & Custodi Quinque Portuum suorum, Salutem.

Quibusdam de causis vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, in singulis Portubus & aliis locis, ubi Naves applicant intra Ballivam vestram, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi faciatis, ne quis, Baro, Miles, Armiger, seu aliquis Homo ad arma, sub gravi forisfacturâ nostrâ, extra Regnum nostrum ad partes Exteras se transferat:

Et quòd aliquis Mercator, seu alius, cujuscumque statûs vel conditionis fuerit, Equos Dextrarios, seu alios Equos ad arma, vel Armaturas, non ducat extra idem Regnum, seu duci faciat, sine licentiâ nostrâ speciali:

Et, si quos, post Proclamationem & Inhibitionem prædictas, contraria facientes inveneritis, tunc eos, unà cum A.D. 1328. Equis & Armaturis suis, arestari, & salvò custodiri faciatis, quousque aliud à nobis, super hoc, habueritis in mandatis; Et hoc nullatenus omittas.

Teste Rege apud Eborum tertio die Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet;

Majori & Ballivis Villæ Suthampton, &c.

Et eodem modo mandatum est Vicecomitibus subscriptis, mutatis mutandis; videlicet,

Vic. Devon. &c.

Ad Papam super Levitate Wallensium, & de Electione H. de Gower in Episcopum Menevensem.

A.D. 1328. An. 2. E. 3. Rom. 2. E. 3. m. 3. PApæ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Fragilitati Wallensis Populi, qui Progenitores nostros hactenus, contra Ligiantiæ suæ debitum, multipliciter & temerè fatigavit, piè prospiciens, Dominus Ecclesiæ Menevensi (quæ inter cæteras Walliæ Ecclesias in majori periculo constituitur) nuper vacanti benignè providit, dùm virum providum,

In Artibus Liberalibus Magistrum, Juris utriusque Professorem, moribus & vitâ probatum, ex Nobili Progenie procreatum, in Officio Cancellariæ Universitatis Oxoniæ ac Archidiaconatûs Menevensis, dùm illis Officiis præfuit, subditorum conversationem, in omni mansuetudine, temperantiâ & discretione, dirigentem, ac in aliis Admini- A.D. 1328. strationibus, tàm Temporalium, quàm Spiritualium, luculenter expertum, Nobisque & Regno, eo præsertim quòd variarum linguarum notitiam habet, maximè necessarium,

Magistrum Henricum de Gowera, dictæ Ecclesiæ Archidiaconum, jam per concordem & canonicam Electionem, debitam & ritam Confirmationem, solempnem & devotam Consecrationem, eidem Ecclesiæ præfecit in Episcopum & Pastorem.

Ipsius itaque Episcopi personam Sanctitati vestræ recommendamus affectu, quo possumus, cariori; humiliter deprecantes quatenùs eundem Episcopum, & Ecclesiæ suæ negotia, ad paternæ caritatis gratiam admittere velitis, si placet,

A.D. 1328. Edv. 3. placet, & vestræ Protectionis Clipeo communire, Venerabilibus Patribus, Wygorniensi, & Herefordensi, finitimis Episcopis, & cæteris Prælatis, è vicinio commorantibus, Dantes, si placet, vestris sacris literis in mandatis, ut eidem Episcopo, pro Rebellione Wallensium compescendâ (quæ, ex ipsorum levitare præcedente, verisimiliter posse creditur evenire) consiliis & auxiliis assistant, pro loco & tempore, opportunis. A.D. 1328. Edv. 3.

Literæ de Credentia ad Villam de Bruges.

A.D. 1328. An. 2. E. 3. Claus. 2. E. 3. m. 19. d.

REX Burgimagistris, Scabinis, Consulibus, ac Communitati Villæ de Bruges, & eis adhærentibus, Salutem cum sinceræ dilectionis affectu.

Super quibusdam Negotiis, quæ nobis insident multùm cordi, Dilecto & Fideli nostro, Johanni de Chidiok, votum apetuimus mentis nostræ, vobis per ipsum seriosiùs explicandum:

Vos rogantes, quatenùs eidem Johanni (quem ob hanc causam ad vos specialiter destinamus) in hiis, quæ vobis dicet ex parte nostrâ, Fidem indubiam præbere velitis, & nobis indè rescribere velle vestrum. A.D. 1328.

Data apud Eborum septimo die Augusti.

Consimiles Literæ diriguntur Scabinis, Consulibus, ac toti Communitati, Villæ de Ipre.

Magistro Petro de Zuinckeke, Clerico Villæ de Bruges.

Johanni, dicto de Scinkel.

Willielmo, dicto de Ken.

Pro Mercatoribus Extraneis, Confirmatio Cartæ.

A.D. 1328. An. 2. E. 3. Cart. 2. E. 3. N. 39.

REX Archiepiscopis &c. Salutem. Inspeximus Cartam, quam, celebris memoriæ, Dominus E. quondam Rex Angliæ, Avus noster, fecit in hæc verba,

> EDwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, Justiciariis, Vicecomitibus, Præpositis, Ministris, & omnibus Ballivis & Fidelibus suis, Salutem.
>
> Circa Bonum Statum omnium Mercatorum, subscriptorum Regnorum, Terrarum, & Provinciarum, videlicet Alemanniæ, Franciæ, Ispanniæ, Portugalliæ, Navarræ, Lumbardiæ, Tusciæ, Provinciæ, Cathaloniæ, Ducatûs nostri Aquitaniæ, Tholosani, Caturcini, Flandriæ, Brebantiæ, & omnium aliarum Terrarum & Locorum Extraneorum, quocumque nomine censeantur, venientium in Regnum nostrum Angliæ, & ibidem Conversantium, Nos præcipua cura solicitat qualiter, sub nostro Dominio, Tranquillitatis & plenæ Securitatis Immunitas eisdem Mercatoribus, futuris temporibus, præparetur.
>
> Ut itaque vota ipsorum reddantur ad nostra & Regni nostri Servitia promptiora, ipsorum Petitionibus favorabiliter annuentes, &, pro Statu eorumdem pleniùs assecurando, in formâ, quæ sequitur, ordinantes, subscripta dictis Mercatoribus, pro Nobis, & Hæredibus nostris imperpetuùm, duximus concedenda; A.D. 1328.
>
> IN PRIMIS, videlicet, quòd omnes Mercatores, dictorum Regnorum & Terrarum, salvò & securè, sub TUITIONE ET PROTECTIONE nostrâ, in dictum Regnum nostrum Angliæ, & ubique infra Potestatem nostram alibi, veniant cum Mercandisis suis quibuscunque, DE MURAGIO, PONTAGIO, ET PANAGIO LIBERI ET QUIETI:
>
> Quódque, infra idem Regnum & Potestatem nostram, in Civitatibus, Burgis, & Villis Mercatoriis, possint mercari, dumtaxat in Grosso, tàm cum Indigenis seu Incolis ejusdem Regni & Potestatis nostræ prædictæ, quàm cum Alienigenis, Extraneis, vel Privatis; Ita tamen quòd Merces, quæ vulgariter Merceriæ vocantur, ac Species, minuatim vendi possint, prout antea fieri consuevit:
>
> Et quòd omnes prædicti Mercatores Mercandisas suas, quas ipsos ad prædictum Regnum & Potestatem nostram adducere, seu infra idem Regnum & Potestatem nostram emere, vel aliàs acquirere, contigerit, possint, quo voluerint, tàm intra Regnum & Potestatem nostram prædicta, quàm extra, ducere, seu portare facere (præterquam ad Terras Manifestorum & Notoriorum Hostium Regni nostri) solvendo Con-

 suetudines

A.D. 1328. Edw. 3. suetudines quas debebunt; Vinis dumtaxat exceptis, quæ de eodem Regno seu Potestate nostrâ, postquam infra idem Regnum seu Potestatem nostram ducta fuerint, sine Voluntate nostrâ & Licentiâ speciali, non liceat eis educere quoquomodo.

Item, quòd prædicti Mercatores in Civitatibus, Burgis & Villis prædictis, pro voluntate suâ, Hospitari valeant & morari, cum Bonis suis, ad gratum ipsorum, quorum fuerint Hospitia sive Domus.

Item, quòd quilibet Contractus, per ipsos Mercatores, cum quibuscumque personis, undecumque fuerint, super quocumque genere Mercandisæ initus, Firmus sit & Stabilis; ita quod neuter Mercatorum ab illo Contractu possit discedere, vel resilire postquam Denarius Dei, inter principales personas contrahentes, datus fuerit & receptus: Et, si forsan super Contractu hujusmodi Contentio oriatur, fiat indè Probatio, aut Inquisitio, secundum Usus & Consuetudines Feriarum & Villarum, ubi dictum contractum fieri contigerit & iniri.

Item, promittimus præfatis Mercatoribus, pro Nobis, & Hæredibus nostris imperpetuùm, concedentes quòd nullam Prisam, vel Arestationem seu Dilationem occasione Prisæ, de cætero, de Mercimoniis, Mercandisis, seu aliis Bonis suis, per Nos, vel alium, seu alios, pro aliquâ necessitate, vel casu, contra voluntatem ipsorum Mercatorum, aliquatenus faciemus, aut fieri patiemur, nisi statim soluto Pretio, pro quo ipsi Mercatores aliis hujusmodi Mercimonia vendere possint, vel eis aliàs satisfactio fiat, ita quòd reputent se contentos: Et quòd super Mercimonia, Mercandisas, seu Bona ipsorum, per Nos, vel Ministros nostros, nulla Appretiatio, aut Æstimatio, imponetur.

Item, volumus quòd omnes Ballivi & Ministri Feriarum, Civitatum, Burgorum, & Villarum Mercatoriarum, Mercatoribus antedictis conquerentibus, coram eis celerem Justitiam faciant, de Die in Diem, sine dilatione, secundum Legem Mercatoriam, de universis & singulis, quæ per eandem Legem poterunt terminari: Et, si fortè inveniatur Defectus in aliquo Ballivorum vel Ministrorum prædictorum, unde iidem Mercatores, vel eorum aliquis, Dilationis incommoda sustinuerint, vel sustinuerit, licèt Mercator versus partem in Principali recuperaverit Dampna sua, nichilominus Ballivus, vel Minister alius versus Nos, prout delictum exigit, puniatur, & Punitionem istam concedimus in favorem Mercatorum prædictorum pro eorum Justitiâ maturandâ. A.D. 1328. Edw. 3.

Item, quòd in omnibus generibus Placitorum (salvo Casu Criminis, pro quo infligenda sit Pœna Mortis) ubi Mercator Implacitatus fuerit, vel alium implacitaverit, cujuscumque conditionis idem Implacitatus extiterit, Extraneus, vel Privatus, in Nundinis, Civitatibus, sive Burgis, ubi sufficiens copia fuerit Mercatorum prædictarum Terrarum, & Inquisitio fieri debeat, sit Medietas Inquisitionis de eisdem Mercatoribus, & Medietas altera de aliis Probis & Legalibus Hominibus loci illius, ubi Placitum illud esse contigerit: &, si de Mercatoribus, dictarum Terrarum, numerus non inveniatur sufficiens, ponantur in Inquisitione illi, qui idonei invenientur ibidem, & Residui sint de aliis Bonis Hominibus & Idoneis, de locis in quibus Placitum illud erit.

Item, Volumus, Ordinamus, & Statuimus quòd, in qualibet Villâ Mercatoriâ, & Feriâ, Regni nostri prædicti, & alibi, infra Potestatem nostram, Pondus nostrum in certo loco ponatur: &, ante Ponderationem, Statera in præsentiâ Emptoris & Venditoris vacua videatur: & quod Brachia sint æqualia: & extunc Ponderator ponderet in æquali: &, cùm Stateram posuerit in æquali, statim amoveat manus suas, ita quòd remaneat in æquali; quòdque per totum Regnum & Potestatem nostram Unum sit Pondus, et una Mensura: et Signo Standardi nostri signentur: & quòd quilibet possit habere Stateram unius Quartroni, & infra, ubi contra Dominum Loci, aut Libertatem, per Nos, seu Antecessores nostros, concessam, illud non fuerit, sive contra Villarum, aut Feriarum, Consuetudinem, hactenus observatam.

Item, Volumus & Concedimus quòd aliquis certus Homo, Fidelis & Discretus, Londoniæ residens, assignetur Justiciarius Mercatoribus memoratis, coram quo valeant specialiter placitare, & Debita sua recuperare celeriter, si Vicecomites & Majores eis non facerent, de Die in Diem, celeris Justitiæ complementum: & indè fiat Commissio, extra Cartam præsentem, concessa Mercatoribus antedictis, scilicet de hiis, quæ sunt inter Mercatores & Mercatores, secundum Legem Mercatoriam, deducenda.

Item,

A. D. 1328. Edw. 3.

Item, Ordinamus & statuimus, & ORDINATIONEM illam Statutúmque, pro Nobis, & Hæredibus nostris, IMPERPETUUM volumus firmiter OBSERVARI, quòd pro quacúmque Libertate, quam Nos vel Hæredes nostri de cætero concedemus, præfati Mercatores suprascriptas Libertates, vel earum aliquam, non amittant.

Pro supradictis autem Libertatibus, & liberis Consuetudinibus, optinendis, & Prisis nostris remittendis eisdem, sæpedicti Mercatores, universi & singuli, pro se, & omnibus aliis de partibus suis, nobis concorditer & unanimiter concesserunt, quòd de quolibet Dolio Vini quod adducent, vel adduci facient infra Regnum, vel Potestatem nostram, & undè Marinariis Frectum solvere tenebuntur, solvent Nobis, & Hæredibus nostris, nomine Custumæ, Duos Solidos ultra antiquas Custumas debitas, & in Denariis solvi consuetas Nobis, aut aliis, infra Quadraginta dies postquam, extra Naves, ad Terram posita fuerint dicta Vina.

Item, de quolibet Sacco Lanæ, quem dicti Mercatores, aut alii, nomine ipsorum, ement, & de Regno nostro educent, aut emi & educi facient, solvent Quadraginta Denarios, de incremento, ultra Custumam antiquam Dimidiæ Marcæ, quæ prius fuerat persoluta: Et pro Lasto Coreorum, extra Regnum & Potestatem nostram vehendorum, Dimidiam Marcam, supra id, quod ex antiquâ Custumâ anteà solvebatur: Et similiter, de Trescentis Pellibus Lanutis, extra Regnum & Potestatem nostram ducendis, Quadraginta Denarios, ultra certum illud, quod de antiquâ Custumâ fuerat priùs datum.

Item, Duos Solidos de qualibet Scarletâ, & Panno tincto in Grano.

Item, Decem & octo Denarios de quolibet Panno, in quo pars Grani fuerit intermixta.

Item, Duodecim Denarios de quolibet Panno alio, sine Grano.

Item, Duodecim Denarios de quolibet Ceræ Quintallo.

Cúmque, de præfatis Mercatoribus, nonnulli eorum aliàs excerceant Mercandisas, ut de Averio ponderis, & de aliis rebus subtilibus, sicut de Pannis Tarsen, de Serico, de Cindacis, de Seta, & aliis diversis Mercibus, & de Equis etiam, ac aliis Animalibus, blado & aliis Rebus, & Mercandisis multimodis, Quæ ad certam Custumam faeile poni non poterunt,

Iidem Mercatores concesserunt dare Nobis, & Hæredibus nostris, de qualibet Librâ Argenti æstimationis, seu valoris, Rerum & Mercandisarum hujusmodi, quocumque nomine censeantur, Tres Denarios de Librâ, in Introitu Rerum & Mercandisarum ipsarum, in Regnum & Potestatem nostram prædicta, infra viginti dies postquam hujusmodi Res & Mercandisæ in Regnum & Potestatem nostram Adductæ, & ibidem exoneratæ, seu venditæ fuerint; Et similiter Tres Denarios de qualibet librâ Argenti, in Eductione quarumcumque Rerum & Mercandisarum hujusmodi, Emptarum in Regno & Potestate nostrâ prædictis, ultra Custumas antiquas nobis, aut aliis, ante datas: Et super valore & æstimatione Rerum & Mercandisarum hujusmodi, de quibus Tres Denarii, de qualibet Librâ Argenti, sicut prædicitur, sunt solvendi, credatur eis per Litteras, quas de Dominis, aut Sociis suis, ostendere poterunt; &, si Litteras non habeant, stetur in hac parte ipsorum Mercatorum, si præsentes fuerint, vel Valettorum suorum, in eorumdem Mercatorum absentiâ, juramentis.

Liceat insuper Sociis, de Societate Mercatorum prædictorum, infra Regnum & Potestatem nostram prædicta, Lanas vendere aliis Sociis suis, & similiter emere ab eisdem, absque Custumâ solvendâ; Ita tamen quòd dictæ Lanæ ad tales manus non deveniant, quòd Custumâ, nobis debitâ, defraudemur.

Et prætereà, est sciendum quòd, postquam sæpedicti Mercatores, semel in uno loco, infra Regnum & Potestatem nostram, Custumam, nobis concessam superiùs, pro Mercandisis suis, in formâ solverint supradictâ, & suum habeant indè Warantum, erunt Liberi & quieti, in omnibus aliis locis, infra Regnum & Potestatem nostram prædictam, de solutione Custumæ hujusmodi, pro eisdem Mercandisis seu Mercimoniis, per idem Warantum, sive hujusmodi Mercandisæ infra Regnum & Potestatem nostram remaneant, sive exteriùs deferantur; exceptis Vinis, quæ de Regno & Potestate nostrâ prædictis, sine voluntate & licentiâ nostrâ, sicut prædictum est, nullatenus educantur.

Volumus autem, ac pro Nobis, & Hæredibus nostris, concedimus quòd NULLA EXACTIO, PRISA, VEL PRÆSTATIO, AUT ALIQUOD ALIUD ONUS, super Personas Mercatorum prædictorum, Mercandisas, seu Bona eorumdem, aliquatenus imponantur contra formam, expressam superiùs & concessam.

Hiis

A. D. 1328. Edw. 3.

Hiis Testibus, Venerabilibus Patribus,

Roberto Cantuariensi Archiepiscopo, totius Angliæ Primate,
Waltero Coventriensi & Lychefeldensi Episcopo,
Henrico de Lacy, Comite Lincolniæ,
Humfrido de Bohun, Comite Herefordiæ & Essex, ac Constabulario Angliæ,
Adomaro de Valentiâ,
Galfrido de Geynvill,
Hugone le Despenser,
Waltero de Bello Campo, Senescallo Hospitii nostri,
Roberto de Bures,
Et aliis.

Dat. per manum nostram apud Wyndesoram, primo die Februarii, Anno Regni nostri tricesimo primo.

NOS autem, Concessiones, Promissionem, Ordinationem, & Statutum, prædicta, rata habentes & grata, ea, pro nobis & Hæredibus nostris, Mercatoribus Regnorum & Terrarum Aragoniæ, Catholoniæ, & Majoricarum, ad eorum instantiam & requisitionem, concedimus & confirmamus, sicut Carta prædicta rationabiliter testatur:

Volentes, & concedentes pro nobis, & Hæredibus nostris, quòd omnes & singuli Mercatores dictorum Regnorum & Terrarum, Aragoniæ, Catholoniæ, & Majoricarum, Libertates, Immunitates, & Quietantias, prædictas habeant, & eis, infra Regnum nostrum, gaudeant, & utantur, imperpetuum, sine Occasione vel Impedimento nostri, vel Hæredum nostrorum, Justiciariorum, Escaetorum, Vicecomitum, aut aliorum Ballivorum, seu Ministrorum nostrorum quorumcumque.

A. D. 1328. Edw. 3.

Hiis Testibus, Venerabilibus Patribus,

W. Archiepiscopo Eborum, Angliæ Primate,
H. Lincolniæ Episcopo, Cancellario nostro,
T. Herefordensi Episcopo, Thesaurario nostro,
Johanne de Warenna, Comite Surriæ,
Rogero de Mortuo Mari,
Henrico de Percy,
Johanne de Wisham, Senescallo Hospitii nostri,
Et aliis.

Dat. per manum nostram apud Eborum octavo die Augusti.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Quarteriis Corporis Andreæ de Hartcla Sarræ Sorori suæ liberandis.

A. D. 1328. *An. 2. E. 3. Claus. 2. E. 3. m. 20. d.*

REX, dilecto & fideli suo, Antonio de Lucy, Custodi Castri sui Karlioli, Salutem.

Mandamus vobis, quòd Quarterium Corporis Andreæ de Harcla, quod per Præceptum Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, super Muros Castri prædicti pendet, dilectæ nobis, Sarræ, quæ fuit Uxor Roberti de Leyburn, Sorori prædicti Andreæ,

Cui de gratiâ nostrâ concessimus quòd ipsa Ossa ipsius Andreæ recolligat, & ea quo voluerit Ecclesiasticæ tradat sepulturæ,

Vel ejus in hac parte Attornato, sine dilatione liberari faciatis; & hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege apud Eborum decimo die Augusti. A. D. 1328.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literæ diriguntur subscriptis; videlicet,

Majori & Vicecom. Londoniæ, pro capite, quod ibidem missum fuit per præceptum dicti Patris, &c.
Majori & Ballivis Villæ Novi Castri super Tynam, pro uno Quarterio ibidem misso &c.
Majori & Ballivis Bristoll, pro uno Quarterio ibidem misso &c.
Ballivis Salopiæ, pro uno Quarterio ibidem misso &c.

Ad

Ad Papam, pro Episcopo Menevensi, & de levitate cervicosa Wallensium.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Rom. 2. E. 3. m. 3.

PAPÆ Rex devota pedum oscula beatorum.

Ex amoris fœcunditate, quâ personam, Venerabilis Patris, Henrici Episcopi Menevensis, prosequimur in visceribus caritatis, virtutum, quibus pollet, insignia & meritorum excellentiam contemplando, ipsum & Ecclesiæ suæ negotia aliàs vestræ Clementiæ nos recommendâsse meminimus,

Attentiùs supplicando ut negotia, ipsum & commissam sibi Ecclesiam (quæ, in terrâ Walliæ situata, Subditos habet INDOMITOS DEVIOS ET DELIROS, tàm Anglicos, quàm Wallenses) contingentia, ex parte ejusdem Episcopi vestræ Beatitudini exponenda, benignè audire, & ad exauditionis gratiam admittere dignaremini, nostrorum rogaminum interventu.

Verùm quia idem Episcopus, ad nos personaliter accedens, nobis exposuit quòd ad vestræ Sanctitatis præsentiam desiderabat personaliter se transferre, supplicans ut sibi transeundi licentiam concedere curaremus, Inhibitione, per nos & Concilium nostrum, ob guerrarum turbines, quæ ubilibet modernis temporibus noscuntur prosilire, nuper factâ (videlicet, quod aliqui Magnates Regnum nostrum non exeant) non obstante:

Nósque tamen, pro eo quòd ejus absentia nobis, & Regno nostro, & præcipue Ecclesiæ suæ Menevensi (quæ solerti eget regimine, & ex levitate cervicosâ Subditorum promptis dinoscitur periculis subjacere) plurimùm esset dampnosa, licentiam illam omnino duximus denegandam;

Ne igitur, eâ de causâ, idem Episcopus (quem virum novimus eminentis scientiæ, magnæ circumspectionis & industriæ, bonæque conversationis & honestæ) in suis & Ecclesiæ suæ negotiis detrimentum aliquod patiatur,

Sanctitudini vestræ votivis affectibus supplicamus, quatinus eundem Episcopum, & commissam sibi Ecclesiam, Paternâ benivolentiâ amplectentes, in his, quæ piè postulaverit, benignum præbere auditum, & postulata dignemini concedere gratiosè.

Dantes, si placet, vicinis Episcopis, videlicet, Wygorniensis & Herefordensis Ecclesiarum, vestris Apostolicis literis, in mandatis, ut eidem Menevensi Episcopo, in commisso sibi Regimine, ad levitatem dictorum Subditorum salubriter compescendam, studeant consiliis assistere, & eum, in oportunitatibus, suffragiis communire.

Conservet &c.

Dat. apud Eborum decimo sexto die Augusti.

Ad Cardinales, pro prædicto Menevensi Episcopo.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Rom. 2. E. 3. m. 2.

VEnerabili in Christo Patri, Domino J. Dei gratiâ, Sancti Adriani Diacono Cardinali, Amico suo caritsimo, Edwardus, &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Sincera nos movet Affectio, quâ personam, Venerabilis Patris, Henrici Episcopi Menevensis amplectimur, in visceribus caritatis, ut ea, quæ ipsius honori conveniunt, quietem muniunt, & augent profectuum incrementa, penes nostros Benivolos & amicos votivis desideriis procuremus.

Quamobrem eundem Patrem, & commissam sibi Ecclesiam (quæ, in Terrâ Walliæ situata, Subditos habet INDOMITOS ET DELIROS, tàm Anglicos, quàm Wallenses) Paternitati vestræ recommendamus affectione, quâ possumus cariori:

Attentiùs supplicantes quatinùs Negotia, ipsum & Ecclesiam suam prædictam contingentia, vobis ex parte suâ seriosiùs exponenda, benignè audire, & ea erga Dominum Summum Pontificem (cui super hoc scribimus) velitis, nostrorum interventu rogaminum, modis, quibus expedire videritis, promovere; ita, si placet, quòd idem Episcopus, vestro mediante præsidio, intentionis suæ efficaciam assequi valeat, ut desideranter appetimus, super negotiis antedictis.

Scientes quòd idem Episcopus ad præsentiam dicti Domini Summi Pontificis desiderabat personaliter accessisse, set nos ipsum transire non permisimus, prætextu Inhibitionis, per Nos & Concilium nostrum nuper factæ, ne aliqui Magnates extra Regnum nostrum exeant,

A. D. 1328. Edw. 3. eant, ob Guerrarum Turbines, quæ in diversis partibus prosiliunt hiis diebus; & quia ejus absentia Nobis & Regno nostro, & præcipuè Ecclesiæ suæ Menevensi, quæ solerti eget Regimine, &, ex levitate cervicosâ subditorum, promptis dinoscitur periculis subjacere, dispendiosa esse posset plurimùm & damposa.

Dat. ut supra.

Consimiles litteræ diriguntur subscriptis, videlicet, A. D. 1328. Edw. 3.

Domino P. Episcopo Penestrensi, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali Vicecancellario.

Domino L. Sanctæ Mariæ in Via lata Diacono Cardinali.

De Potestate data tractandi cum Duce Brabantiæ de Confœderatione, & Retinentia.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Pat. 2. E. 3. p. 2. m. 23. REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Reginaldi de Cobbam Militis, & Magistri Johannis de Hildesle, Canonici Cicestrensis, plenam fiduciam reportantes,

Ipsos constituimus & facimus Procuratores, & Nuncios nostros speciales,

Dantes eis plenam Potestatem & Mandatum speciale tractandi, pro Nobis, & nostro nomine, cum, Nobili Viro, Domino Johanne, Duce Brabantiæ, Consanguineo nostro carissimo, de Confœderatione & Amicitiâ, inter Nos, & nostros Subditos, ac nobis Adhærentes, & ipsum Ducem, & suos Subditos, ac sibi Adhærentes, ineundis, ac Retinentiâ speciali, tàm pro Pace, quàm pro Guerrâ, contra quoscumque Reges, & Principes, & alios, cujuscumque Statûs & Conditionis existant:

Et easdem, Confœderationem, Amicitiam, & Retinentiam, quâcumque firmitate vallandi:

Necnon concordandi cum eodem Duce, seu Deputandis ab eo, super Terminis Solutionum, eidem Duci, seu Gentibus suis, per nos faciendarum, de quibuscumque Pecuniarum Summis, eidem Duci, seu Gentibus suis, præmissâ occasione promissis, seu promittendis: A. D. 1328.

Et etiam conveniendi cum eodem Duce, & Gentibus suis prædictis, de certis Pecuniarum Summis, pro Stipendiis, Vadiis, & Custubus, ac Restauro Equorum, Hominum ad Arma, quos idem Dux in obsequium nostrum ducet, seu mittet, prout melius fore viderint faciendum;

Promittentes Nos Ratum, & Stabile, habituros quicquid, per præfatos Procuratores nostros, tractatum, vallatum, concordatum, conventum, & promissum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Pontem fractum vicesimo secundo die Augusti.

De Potestate tractandi cum Comite de Los & aliis.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Ibid. REX universis, præsentes litteras inspecturis, Salutem.

De fidelitate *&c. ut supra usque ibi*, cùm, Nobilibus Viris, Comitibus de Los, & Chyny, ac de Gelre, & Henrico de Bantressem, ac aliis Nobilibus, & Personis quibuscumque, de Confœderatione & Amicitiâ, inter Nos, & nostros Subditos, & ipsos Comites, Nobiles, & eorum quemlibet, ac sibi Adhærentes, ineundis, ac Retinentiâ speciali, tàm pro Pace, quàm pro Guerrâ, contra quoscumque Reges, & Principes, ac alios, cujuscumque Statûs seu Conditionis existant, *&c. de verbo ad verbum prout supra.* A. D. 1328.

In cujus &c.

Dat. ut supra.

Pro

Pro Rege de Targeis & Balistis providendis.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Claus. 2. E. 3. m. 25.

REX Vicecomitibus Londoniæ, Salutem.

Mandamus vobis quòd, per Visum & Testimonium Arbalistarii nostri in Civitate illâ, Centum & Viginti Targeas, Armis nostris depictas, Centum Arcus Balistos ad Pedem, & Viginti Arcus Balistos ad Troll, in eâdem Civitate, de Firmâ nostrâ Civitatis illius, emi & provideri, & ea usque Portesmuth cariari faciatis,

Dilecto & fideli nostro, Johanni de Roches, Custodi nostro Insularum de Gernereye, Jeresye, Serk, & Aurneye, vel ejus in hac parte Attornato, per Indenturam, indè inter vos, & ipsum Johannem, vel Attornatum suum prædictum, faciendam, sine dilatione liberanda, pro Munitione Insularum prædictarum.

Et Custus, quos in hac parte apposueritis, cum illos sciverimus, vobis in formâ prædictâ allocari faciemus.

Teste Rege apud Clipston. tricesimo die Augusti.

Per ipsum Regem & Concilium.

De distringendo Episcopos, & alios Homines de Normannia, ad faciendum Regi Homagium & Fidelitates.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Claus. 2. E. 3. m. 15.

REX, dilecto & fideli suo, Johanni de Roches, Custodi Insularum de Jernefeye, Jerseye, Serk, & Aurneye, Salutem.

Quia accepimus quòd Episcopi, Abbates, Priores, & alii Homines de Normanniâ, qui de nobis tenent in Insulis prædictis per Homagia, Fidelitates, & alia Servitia, asserunt se Homagia & Fidelitates suas nobis facere non debere, nisi ubi Prædecessores eorum Progenitoribus nostris ea fecerunt temporibus, quibus Insulæ prædictæ Parcellæ de Normanniâ extiterunt:

Vobis mandamus quòd omnes illos de Normanniâ, qui de nobis in Insulis prædictis tenent, & nobis indè Fidelitates facere tenentur, sine dilatione distringatis, ad Fidelitates suas, coram nobis, in Insulis prædictis, nobis faciendas; & Homagia illorum, qui nobis Homagia facere tenentur, ponatis in Respectum quamdiu nostræ placuerit voluntati.

Teste meipso apud Clipston. tricesimo die Augusti.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Potestate data tractandi super Confœderatione & Retinentia in partibus Aquitaniæ.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Pat. 2. E. 3. p. 2. m. 22.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Noverit Universitas vestra quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Johannis de Haustede, Senescalli nostræ Vasconiæ, Magistri Johannis de Weston, Constabularii nostri Burdegaliæ, & Johannis Travers, confidentes,

Ipsos ordinamus & facimus Procuratores nostros & Nuncios speciales,

Dantes eis, & duobus eorum, quos præsentes esse contigerit, plenam Potestatem. & Mandatum speciale, tractandi, pro nobis, cum Nobilibus Viris, Johanne Comite Arminiaci Fezensiaci, & de Rodes, ac Vicecomite Leomaniæ & Alri Vilaris, & Bernardo Egii Domino de Lebreto. ac quibuscumque aliis Personis, cujuscumque Statûs vel Conditionis existant; necnon cum Communitatibus Civitatum, Castrorum, & Villarum, quorumcumque, super Confœderatione & Retinentiâ, contra quoscumque Reges, & Principes, ac alias Personas, cujuscumque Statûs vel Conditionis fuerint, pro nostris Juribus & Hæreditatibus recuperandis & defendendis:

Conveniendi & concordandi de Modis & Conditionibus Confœderationis & Retinentiæ prædictarum. ipsasque Confœderationes & Retinentias, necnon Conventiones & Accorda, facienda de eisdem, quâcumque firmitate vallandi:

Ac Omnia alia & singula, quæ ad securitatem & firmitatem præmissorum pertinere poterunt, faciendi;

Promittentes Nos rata & firma habituros ea, quæ per præfatos, Johannem

A. D. 1328. Edw. 3. nem de Hauftede, Johannem de Wefton, & Johannem Travers, vel Duos eorum, Tractata, conventa, & concordata fuerint in præmiffis, & quolibet præmifforum.

In cujus &c.

Dat. apud Wifebech decimo quinto die Septembris. A. D. 1328. Edw. 3. Ibid.

Pro Magnatibus Aquitaniæ, de indemnitate; & de Pace, nisi iisdem in eadem comprehensis, non facienda.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Vafc. 2. E. 3. m. 2.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Indempnitati, Nobilis Viri & Fidelis noftri, Johannis Comitis Arminiaci, Fezenciaci, & de Rodes, ac Vicecomitis Leomaniæ & Alti Villaris, profpicere volentes, ut eò nobis, in Juribus & Hæreditatibus noftris recuperandis, in Regno Franciæ & Ducatu Aquitaniæ, ardentiùs & fideliùs adhæreat, quò fecuritati fuæ per nos profpexerit uberiùs provideri,

Promittimus, pro Nobis, & Hæredibus noftris, & Succefforibus noftris, quòd,

Si contingat præfatum Comitem, Uxorem, Hæredes, Succeffores fuos, Familiares, vel fibi Adhærentes, occafione alicujus Guerræ, feu Commotionis, inter Nos & Gallicos motæ, vel movendæ, dampnificari, vel Caftra, Terras, Villas, Civitates, feu Poffeffiones fuas, Jura aliqua, Deveria, five Bona, Mobilia vel Inmobilia, præfentia vel futura, per ipforum Potentiam occupari, feifiri, feu confifcari, pro eo quod Nobis & Gentibus noftris, in Juribus & Hæreditatibus noftris recuperandis, confervandis, & defendendis, fideliter adhæferint & Juvamen præftiterint,

Nos, Hæredes, & Succeffores noftri, eifdem, Comiti, Uxori, Hæredibus, Succefforibus, Familiaribus, & Adhærentibus fuis, Reftitutionem dampnorum hujufmodi, necnon de Caftris, Terris, Villis, Civitatibus, Poffeffionibus, Juribus, Deveriis, five Bonis, Mobilibus, vel Inmobilibus, fic amiffis, debitam Recompenfationem in Civitatibus Villis, Caftris, Terris, & Juribus, per Karolum, ultimò Regem Franciæ, tempore Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris noftri, in Ducatu noftro prædicto, occupatis, cùm ad manus noftras devenerint, fi fieri poterit, infra Quinquennium, vel quamprimum poterimus: &, fi ibidem fortaffis hæc fieri non poterunt, illa in aliis Terris noftris, in eodem Ducatu: &, fi ibidem præmiffa fieri nequiverint, eadem infra Regnum & Poteftatem noftram, in locis competentibus, infra dictum Terminum, poftquam fic deperdita fuerint, compleri, affignari, & liberari faciemus, habenda & tenenda eifdem conditionibus & modis, quibus Caftra, Terras, & Bona prædicta, fic deperdita, priùs tenuerunt. A. D. 1328.

Et, fi poft dictum Quinquennium, a tempore Perditionis hujufmodi numerandum, in morâ fuerimus affignandi & liberandi præmiffa, fic deperdita, vel aliquid de eifdem, promittimus de valore ipforum, per Annum, integrè fatisfacere de eifdem annuatim, in Caftro noftro Burgdegaliæ, per manum Conftabularii noftri, qui nunc eft, vel qui pro tempore fuerit, ibidem: aut in Turri noftrâ Londoniæ; feu in Scaccario noftro, fi in dicto Caftro noftro Burdegaliæ præmiffa non poffent fieri & compleri:

Et, fi occafione Guerræ feu Commotionis, quæ fuit in Ducatu prædicto, tempore dictorum Regum, a prædictis, Comite, Uxore, Hæredibus, Succefforibus, Familiaribus, feu Adhærentibus fuis, Terras, Poffeffiones, Jura aliqua, five Bona, ad Manum noftram teneamus, vel alius nomine noftro, promittimus ipfis eadem ex integro reftituere & reddere, poftquam fic nobis adhæferint, prout fuperiùs eft expreffum;

Et ad hoc obligamus Nos, Hæredes, & Succeffores noftros, & omnia Bona noftra, Mobilia & Inmobilia, præfentia & futura.

Promittimus infuper eidem Comiti, bonâ fide, quòd Nos Treugam feu Pacem cum præfatis Gallicis nullatenus faciemus, nifi iidem, Comes, Familiares, & Adhærentes fui, in eifdem, Treugâ & Pace, totaliter comprehendantur, & confervantur indempnes.

In cujus &c.

Tefte Rege apud Wyfbeche decimo fexto die Septembris.

Confimiles

A.D. 1328. Edw. 3. Consimiles Literæ diriguntur subscriptis; videlicet,

Gastoni de Bearnio, Comiti Fuxi.

Gastoni de Armaniaco, Vic. de Fezensagnes.

Domino Rogero de Armaniaco, Episcopo de Valle. A.D. 1328. Edw. 3.

De Bonis Gallicorum arrestandis.

A.D. 1328. An. 2. E. 3. Claus. 2. E. 3. m. 14.

REX Vicecomiti Suthamptoniæ, Salutem.

Cùm nos,

Ad frequentes Querelas, Dilectorum Mercatorum nostrorum, Rogeri de la Hurne, & Ricardi de Cockle, de Suthamptonia, & aliorum Mercatorum ejusdem Villæ, ac Villæ de Magna Jernemuta, & aliundè de Regno nostro,

Nobis suggerentium quosdam Malefactores, de partibus Franciæ, Normanniæ, & Pictaviæ, se ad invicem congregantes, in multitudine copiosâ, in ipsos Mercatores, qui cum Navibus suis ad Portus de Bune in Pictaviâ, & Leyre in dictâ Terrâ Normanniæ, pro Mercimoniis suis ibidem excercendis, declinaverant, more Guerrino, insultum fecisse, & ipsos nequiter interfecisse, Naves suas cumbussisse, ac alia Bona & Catalla sua, ad non modicum Valorem, in eisdem Navibus inventa, cepisse & asportâsse, & alia facinora multipliciter perpetrâsse,

Tibi præcipimus quòd omnia Bona & Catalla Hominum & Mercatorum, de dictis Terris Franciæ, Normanniæ, & Pictaviæ, ubicumque inventa essent infra Ballivam tuam, sivè infra Libertates, sivè extra, unà cum Debitis suis, arestari, & salvò & securè custodiri, faceres quousque præfatis Hominibus & Mercatoribus, de Regno nostro, de Dampnis & Injuriis eis, ut præmittitur, illatis, esset satisfactum, vel aliud indè duceremus demandandum.

A.D. 1328.

Et licet,

Per Probationem, ad Sectam dictorum, Rogeri & Ricardi, per Sacramentum tàm Mercatorum, Mare excercentium, quàm aliorum Proborum & Legalium Hominum de Ballivâ tuâ, coram, Dilectis & Fidelibus nostris, Johanne Randolf, & Johanne de Tichebirn, de mandato nostro factam, & in Cancellariâ nostrâ retornatam,

Sit compertum quòd prædicti Malefactores Naves, ac alia Bona & Catalla, prædictorum, Rogeri & Ricardi, ad Valorem non modicum, ceperunt, & Voluntatem suam inde fecerunt,

Quia tamen, propter aliquas Dubietates, quæ in Negotio prædicto emerserunt, idem Negotium non potest, ante instans Parliamentum nostrum, discuti & terminari, tibi præcipimus quòd Bona & Mercimonia dictorum Mercatorum, de dictis Terris Franciæ, Normanniæ, & Pictaviæ, per te, prætextu Mandati nostri prædicti, Arestata, salvò & absque distractione aliquâ custodiri, necnon omnia Bona & Catalla eorumdem Mercatorum, de dictis Terris Franciæ, Normanniæ, & Pictaviæ, quæ exnunc infra Ballivam tuam, sive infra Libertates, sive extra, inveniri contigerit, unà cum Debitis (si quæ eis debeantur) per Visum & Testimonium, *&c. prout supra de dat.* 28. *Jun.*

Teste Rege apud Walsingham decimo nono die Septembris.

Ad Papam, super Vexationibus in Curia Romana.

A.D. 1328. An. 2. E. 3. Rom. 2. E. 3. m. 2.

PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Et si nobis, obsequentium merita tacitâ consideratione pensantibus, singulorum utilitatibus cordi sit gratâ vicissitudine providere; quos tamen Regiis obsequiis labor attrivit Prolixior, & utiliora novimus obsequia præstitisse, & præcipuè quos virtutum dona præferunt potiora, intimiore dilectione prosequimur, & ipsorum inquietudini teneriùs compatimur, & zelamur avidiùs profectuum incrementa.

Cum itaque dudùm inter, Venerabilem Patrem, Thomam, nunc Herefordensem Episcopum, &, dilectum Clericum nostrum, Magistrum Henricum de Clyff, super Præbendâ de Blebury, in Ecclesiâ Beatæ Mariæ Sarum, exorta fuisset materia Quæstionis: A.D. 1328.

Eodémque negotio, per Appellationem ipsius Thomæ, nunc Episcopi, ad Sedem Apostolicam, legitimè devoluto, & ibidem per octo Annos, & ampliùs, coram Auditoribus vestri sacri Palatii discusso & agitato, Tres Diffinitivæ Sententiæ gradatim, pro eodem Clerico nostro, contra præfatum Thomam,

5 B nunc

A. D. 1328. Edw. 3. nunc Episcopum, fuerunt promulgatæ:

Et idem Thomas, ad Restitutionem perceptorum fructuum, & expensarum Litis Refusionem, dicto Clerico nostro, faciendas, in singulis instantiis legitimè condempnatus,

Quæ quidem Sententiæ subsequenter vestrâ auctoritate acceptatæ & confirmatæ fuerunt, ac Executioni debitè demandatæ, certis Executoribus super hoc per vestras Apostolicas Literas deputatis:

Jámque nobis (quod displicenter audivimus) sit relatum quòd dicta Præbenda, tacitâ veritate præmissorum, Venerabili Patri Altisiodorensi Episcopo, vestrâ auctoritate, est collata, qui, eo prætextu, dictum Clericum nostrum novis proponit Litigiis fatigare:

Undè admirari compellimur vehementer, & non potest nobis in memoriam non venire; præsertim cùm non deceat tanto Judiciorum, tantæque auctoritatis, examine diffinita in recidivæ Quæstionis scrupulo, impulsu suggestionis malivolæ, revocari.

Quid enim securum & dilucidè determinatum esse poterit, si ea, quæ ordine judiciario, in Sacro Palatio, diffinita & determinata sunt, non subsistant; set ex Pravorum Suggestionibus, qui ex litigiis prædam quærunt, irritentur, seu in dubium iterum revocentur?

Nos itaque, attendentes laboris assiduitatem, quem, non absque sumptuosis laboribus, præfatus Clericus noster sustinet (nostris obsequiis inhærendo) & obsequia fructuosa, quæ ipsum nostris Progenitoribus, & toti Regno nostro, novimus impendisse; desiderantesque toto corde ipsius quietem & honoris augmentum, A. D. 1328. Edw. 3.

Vestræ Beatitudini quantâ possumus affectione supplicamus, quatinùs præmissis,

Quæ penes Registra vestra sunt notoria, & poterunt etiam, si libeat, per Instrumenta publica, & vestras Literas Apostolicas, lucidè demonstrari,

Clementi meditatione pensatis, ea, quæ in prajudicium dicti Clerici nostri (quoad Præbendam prædictam) contra justitiam fuerint attemptata, jubere dignemini revocari:

Præcipientes, si placet, præfato Cardinali, ut ipsum Clericum nostrum, super hoc, non molestet; satis enim habundè eidem Cardinali, si nondum provisum sit, provideri poterit aliundè, & si a dicto Clerico nostro suam substantiam non auferat, quam tantâ est discutione justitiæ, tantisque expensis & laboribus, assecutus.

Conservet, &c.

Dat. apud Norwicum vicesimo secundo die Septembris.

Super Vexationibus antedictis.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Rom. 2. E. 3. m. 2. VEnerabili in Christo Patri, Domino Altisiodorensi Episcopo, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali, Amico suo carissimo, Edwardus, &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Quò majori desiderio vestri honoris diligimus incrementum, affectionis puritatem, quam erga Matrem nostram carissimam, ac nos, & Domum nostram Regiam, vos habuisse cognovimus, recolentes, eò displicentiùs, quæ vobis nostam dedecoris, vel diminutionem præconii laudabilis famæ vestræ, inferre possent, utique viderimus.

Cùm itaque, super Præbendâ de Blebury *&c. prout supra usque ibi.*

Et negotium illud, per Appellationem ipsius Thomæ, nunc Episcopi, ad Sedem Apostolicam, fuisset legitimè devolutum, & per Tres Diffinitivas Sententias, pro eodem Clerico nostro prolatas, quatenùs ad totum Ecclesiæ pertinet, diffinitum:

Quæ quidem Sententiæ subsequenter confirmatæ & acceptatæ per Dominum Summum Potificem extiterunt, & Executioni debitè demandatæ: A. D. 1328.

Sicque idem Clericus noster Possessionem ejusdem Præbendæ per Executores, sibi auctoritate Apostolicâ deputatos, ingressus sit, ac eam pacificè possideat in præsenti; sicuti per Processus, indè habitos, coram Auditoribus Sacri Palatii, Primi, Secundi, & Tertii Gradûs: Literas Apostolicas; necnon Processum executorium, Venerabilis Patris, Domini Archiepiscopi Ebredunensis, & aliorum Coexecutorum suorum, vobis de præmissis fieri poterit plena fides:

Et jam intellexerimus quòd dicta Præbenda vobis, per dictum Summum Pontificem, est collata; quod utique displicenter audivimus, nec credere possumus quòd vestra Circumspectio hujusmodi Collationem velit prosequi, ad irritandum ea, quæ tantâ Juris solempnitate constat fuisse diffinita.

Et quia præfati Clerici nostri,

Qui

A. D. 1328. Edw. 3.

Qui nobis, & toti Regno nostro, non sine sumptuosis laboribus, deservit laudabiliter, & deservivit à longis temporibus retroactis,

Honorem & tranquilitatem diligimus; & multùm nobis displiceret, si vos ipsum contra ea, quæ sic determinata sunt, novis adinventionibus faceretis aliqualiter fatigari,

Paternitatem vestram rogamus & requirimus affectione, quâ possumus cariori, quatinùs præmissis,

De quibus vobis dilucidè constare poterit per Processus præmissos, qui resident penes Registra, ut credimus, Auditorum prædictorum, &, si opus fuerit, per literas Apostolicas, & Instrumenta publica, ex parte dicti Clerici nostri, fiet vobis indè plena fides,

Debitè ponderatis, eundem Clericum, occasione Collationis, seu Gratiæ hujusmodi, non sinatis vestro nomine perturbari indebitè, seu vexari: nec falsis Suggestionibus illorum, qui, ex malignitatis fomite, quietem Innocentium inquietare satagunt, ut suis satisfiat desideriis in peccatis, fidem præbeat vestra Circumspectio, ne quicquam, contra Justitiam, appetere videamini, cum jacturâ substantiæ alienæ.

Nos enim in cæteris, quæ vestræ utilitati conveniunt, eò promptiores inveniri volumus, quò magis benivolos in votis nostris vos invenerimus in hac parte.

Quid autem in præmissis duxeritis faciendum, Nobis, si placet, rescribere velitis per præsentium Portitorem.

Dat. apud Norwicum vicesimo secundo die Septembris.

Super Vexationibus memoratis.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Rom. 2. E. 3. m. 2.

REX, discreto viro, Magistro Bernardo Stephani, Domini Summi Pontificis Notario, & Capellano, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Dilecto Clerico nostro, Magistro Henrico de Clif, intelleximus, referente, inter Magistrum Thomam de Cherleton, nunc Herefordensem Episcopum, & ipsum, super Præbendâ de Blebury, in Ecclesiâ beatæ Mariæ Sarum, Lis, coram Auditoribus Sacri Palatii, dudùm mota fuisset:

Et, quamvis Tres Diffinitivæ Sententiæ, pro eodem Clerico nostro, coram dictis Auditoribus, gradatim prolatæ fuissent, & postremò auctoritate Apostolicâ confirmatæ, & Executioni debitè demandatæ, dicta tamen Præbenda Domino Altisiodorensi Episcopo jam noviter, ut accepimus, est collata, qui eundem Clericum nostrum, eo prætextu, novis proponit Litigiis fatigare; de quo, si ita sit, mirari cogimur vehementer.

Quamobrem dilectionem vestram requirimus, & rogamus ex affectu, quatinùs literas nostras, quas dicto Domino Summo Pontifici, super dicto negotio, transmittimus, ei præsentare velitis ex parte nostrâ:

Et, ut quieti ejusdem Clerici nostri,

Qui sanctæ Romanæ Ecclesiæ Jussionibus semper devotus extitit, ut deservit assiduè nobis, & toti Regno nostro,

Provideatur de Remedio oportuno, consilium & auxilium velitis apponere oportuna; Ita, si placet, quòd idem Clericus noster a Vexationibus indebitis præservetur immunis vestro præsidio mediante; undè vobis, ad gratiarum munera, teneri debeamus temporibus oportunis.

Dat. apud Norwicum vicesimo secundo die Septembris.

De Armaturis, quæ fuerunt Bartholomæi de Badelesmere, Johanni de Monte Gomeri, liberandis.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Claus. 2. E. 3. m. 14.

REX, dilecto Clerico suo, Johanni de Flete, Custodi Garderobæ suæ, in Turri Londoniæ, Salutem.

Mandamus vobis, quòd omnes Armaturas, tàm Cotearmurs, quam alias, quæ fuerunt Bartholomæi de Badlesmere defuncti, quæ in Custodiâ vestrâ existunt, dilecto Valetto nostro, Johanni de Monte Gomeri, ad opus, dilecti nobis, Egidii de Badelesmere, Filii prædicti Bartholomæi (cui Armaturas illas dedimus) per Indenturam, indè inter vos & præfatum Johannem conficiendam, liberetis.

Teste Rege apud Cantebrigiam vicesimo septimo die Septembris.

Per ipsum Regem.

De

A.D. 1328. Edw. 3. A.D. 1328. Edw. 3.

De intendendo ad Parliamentum apud Sarum inchoandum deputatis.

A.D. 1328 An. 2. E. 3. Pat. 2. E. 3. p. 2. m. 19.

REX Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, Militibus, & omnibus aliis, ad instans Parliamentum nostrum, apud Sarum summonitum, conventuris, salutem.

Cùm, propter quædam Negotia, Nobis incumbentia, simus ad præsens præpediti, quominus istâ die Dominicâ apud locum prædictum personaliter accedere valeamus, de Circumspectionis & Industriæ magnitudine, venerabilis Patris, H. Lincolniensis Episcopi, Cancellarii nostri, &, discreti viri, Magistri Walteri Hervy, Archidiaconi Sarum, plenam fiduciam reportantes,

Ipsos, ad Inchoandum Parliamentum prædictum, nostro nomine, & ad faciendum ea, quæ pro Nobis, & per Nos, facienda fuerint, usque adventum nostrum ibidem, Deputamus & Assignamus. A.D. 1328.

Et ideò vobis mandamus quòd eisdem, Episcopo & Archidiacono, intendentes sitis, in præmissis, in formâ prædictâ.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Marlebergh decimo quinto die Octobris.

De Bonis & Catallis Mercatorum Franciæ dearestandis.

A.D. 1328. An. 2. E. 3. Claus. 2. E. 3. m. 7.

REX Vicecomiti Suthamptoniæ, Salutem.

Quia Johannes de Mes, Johannes Cokerel, Johannes Bayard, Jacobus le Monner, Johannes de Wygbt, Thomas de Sancto Obino, Mercatores de Ambiano, invenerunt, coram Concilio nostro, Securitatem de respondendo Nobis de Bonis & Mercimoniis suis,

Per te, prætextu Mandatorum nostrorum, tibi nuper directorum, de Bonis & Mercimoniis Hominum & Mercatorum de Terris Franciæ, Normanniæ, & Pictaviæ, occasione Dampnorum, quibusdam Hominibus & Mercatoribus, de Regno nostro, per quosdam Malefactores Terrarum ipsarum, supra Mare illatorum, in Balliva tuâ arrestandis,

Apud Suthamptoniam arestatis, cùm versus eos voluerimus indè loqui:

Tibi præcipimus quòd Bona & Mercimonia ipsorum, Johannis & Johannis &c. per te præmissâ occasione arestata, sine dilatione dearestari, & ea eisdem, Johanni, Johanni &c. liberari facias, ad commodum suum indè faciendum, per Securitatem supradictam; & de Bonis & Mercimoniis, quæ eis sic liberari feceris, ac de pretio eorumdem Nos, per Literas tuas, Sigillo tuo signatas, distinctè & apertè, sine dilatione, reddas certiores.

Teste Rege apud Novam Sarum vicesimo octavo die Octobris.

Per ipsum Regem & Concilium.

A.D. 1328.

Consimilia Brevia habent subscripti, mutatis mutandis; videlicet,

Johannes le Gras, Mercator de Ambiano, Vicecomiti Somersetiæ, de Bonis & Mercimoniis ac Debitis.

Firminus Baconel, Clemens de Poz, Michael le Pokers } *Mercatores de Ambiano, Majori & Ballivis Exoniæ, de Bonis & Mercimoniis ac Debitis.*

Et memorandum quòd Willielmus Russel de Nova Sarum, Ricardus le Teynturer de eâdem, & Thomas le Cordewaner de eâdem, de Comitatu Wiltes. manuceperunt pro præfatis Mercatoribus, de respondendo Regi de Bonis & Mercimoniis prædictis, ut in Brevi continetur.

Firminus Anerdraz, Johannes de Sancto Fusciano, Johannes Piket, & Firminus de Araz, Mercatores de Ambiano, Vicecomiti Somersetiæ, de Bonis & Mercimoniis ac Debitis.

Johannes de Sancto Fusciano, Vicecomiti Suthamptoniæ, de Bonis & Mercimoniis.

Et memorandum quòd Johannes le Tanner de Wyntoniâ, & Walterus le Tanner de eâdem, manuceperunt pro eisdem Mercatoribus, de respondendo Regi de Bonis & Mercimoniis, ac Debitis, *ut supra.*

De

A. D. 1328. Edw. 3. A. D. 1328. Edw. 3.

De forma Pacis cum Rege Scotiæ, & Possessionibus personis Ecclesiasticis restituendis.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Claus. 2. E. 3. m. 8.

REX, dilectæ sibi in Christo, Abbatissæ de Pratis, juxta Norhton. Salutem.

Cùm inter Nos, & Dominum Robertum, Regem Scotiæ, ac nostros, & ipsius Regis, subditos, firma Pax sit, Deo propitio, reformata super Guerris & Discordiis hinc indè motis:

Et in formâ Pacis illius, inter alia, contineatur, quòd intentionis ipsius Regis Scotiæ, & Nunciorum, & Procuratorum nostrorum, qui de Pace prædictâ tractaverunt, extitit quòd nullum præjudicium juri Ecclesiæ, in utroque Regno, per Tractatus Pacis prædictæ, fieret quoquo modo:

Et intellexerimus quòd præfatus Rex Scotiæ viris Religiosis, & aliis personis Ecclesiasticis, de Regno nostro, Terras & Possessiones suas in Regno Scotiæ restitui fecit virtute Pacis supradictæ;

Nos, Pacem prædictam, quantum ad nos pertinet, volentes observari, vobis mandamus quòd, Dilecto nobis in Christo, Abbati de Gedeworth, talem Pensionem, qualem de dictâ Ecclesiâ vestrâ, ante Guerram prædictam, percipere consuevit, solvatis juxta Concordiam supradictam.

Teste Rege apud Novam Sarum vicesimò octavo die Octobris.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est Willielmo de Kyngeston, Personæ Ecclesiæ de Abbotesleye, pro eodem Abbate.

REX, dilecto sibi, Johanni de Bolyngbrok, Escaetori suo ultra Trentam, Salutem.

Cùm inter Nos, & Dominum Robertum, Regem Scotiæ *&c. ut supra*, restitui fecit virtute pacis supradictæ *tunc sic* A. D. 1328.

Nos, pacem prædictam, quantum ad Nos pertinet, volentes observari, vobis mandamus quòd, dilecto nobis in Christo, Abbati de Gedeworth, Terras & Possessiones suas, quæ, occasione Guerræ prædictæ, in Manum Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, capta fuerunt, & adhuc in Manu nostrâ & in custodiâ vestrâ existunt, liberetis, tenendas prout eas tenuit ante Captionem supradictam; salvo jure cujuslibet.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est subscriptis, pro subscriptis; videlicet,

Justiciario Hiberniæ, vel ejus Locum tenenti, pro Abbate & Conventu de Dundreynam in Scotiâ.

Teste ut supra.

Præfato Escaetori pro Abbate de Mewerose.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Eidem Escaetori pro Abbate de Kelsowe.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Thomæ de Fetherstanhalgh, pro dicto Abbate de Gedeworth.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Pro Thoma de Sabaudia, super Præbenda in Ecclesia Rippon.

A. D. 1328. An. 2. E. 3. Pat. 2. E. 3. p. 2. m. 9.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Constat nobis, per inspectionem Rotulorum Cancellariæ Domini E. quondam Regis Angliæ, Avi nostri, quòd idem Avus noster fecit litteras suas Patentes, in hæc verba,

EDwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, omnibus, ad quos præsentes litteræ pervenerint, Salutem. A. D. 1328.

Sciatis quòd dedimus & concessimus, dilecto Consanguineo nostro, Thomæ de Sabaudiâ Præbendam illam, quam

A. D. 1328. Edw. 3.

Jacobus Chinchii Guidonis de Urbe habuit in Ecclesiâ Ripon,

Vacantem, & ad Donationem nostram spectantem ratione Archiepiscopatûs Eborum, nuper vacantis, & in manu nostrâ existentis,

Habendam cum suis juribus & pertinentiis quibuscunque.

In cujus rei testimonium has Litteras nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud Eborum decimo tertio die Junii anno Regni nostri vicesimo octavo.

A. D. 1328. Edw. 3.

Nos autem tenorem Litterarum prædictarum ad requisitionem præfati Thomæ duximus exemplificandum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo octavo die Novembris.

Memorandum de Magno Sigillo Regis.

A. D. 1329. An. 2. E. 3. Claus. 2. E. 3. m. 2. d.

Memorandum quòd, die Dominicâ, videlicet decimo quinto die Januarii, venerabilis Pater, H. Lincolniensis Episcopus, Cancellarius Domini Regis, in quâdam Camerâ in Prioratu Sanctæ Andreæ Northamptoniæ, in quâ Domina Isabella, Regina Angliæ, Mater ipsius Domini Regis, hospitabatur, in præsentiâ ipsius Reginæ, Dominorum, Surriæ & Marchiæ Comitum, Henrici de Percy, Oliveri de Ingham, Johannis Darcy, ac aliorum Magnatum, ibidem præsentium, liberavit Magnum Sigillum Regis in quâdam Bursâ, Sigillo ipsius Episcopi consignatâ, eidem Domino Regi:

Et idem Dominus Rex Sigillum illud à præfato Episcopo recepit: & die Lunæ, proximò sequenti, Brevia in præsentiâ suâ consignari fecit:

A. D. 1329.

Et, dictis Brevibus sic consignatis, idem Dominus Rex Sigillum illud Sigillo Domini Willielmi de Herlaston, Clerici de Cancellariâ, consignari fecit, & illud in Garderobâ suâ custodiri præcepit:

Et sic illud in Garderobâ suâ retinuit, Brevia, de die in diem, consignari faciendo, usque diem Jovis proximò sequentem; quo die idem Dominus Rex Sigillum illud, Sigillo prædicti Willielmi consignatum, in Gardino Prioris de Newenham, juxta Bedeford, in præsentiâ Dominorum, Willielmi de Monteacuto, Johannis de Nevill, Mauritii de Berkele, Ricardi de Bury, & aliorum, ibidem præsentium, præfato Episcopo liberavit, & idem Episcopus Sigillum illud sic recepit, & die crastinâ Brevia consignari fecit.

Super Castro de Kaersilly per Abettum Willielmi la Zousche obsesso.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Pat. 3. E. 3. p. 1. m. 36.

REX, dilecto & fideli suo, Rogero de Mortuomari, Comiti Marchiæ, Justiciario suo Walliæ, vel ejus locum tenenti, Salutem.

Quia datum est nobis intelligi quòd quamplures Malefactores, Armatâ Potentiâ, per Abettum Willielmi la Zousche de Mortuomari, Castrum de Kaersilly more guerrino obsederunt, & illud Obsessum tenent in læsionem pacis nostræ & terrorem Populi nostri partium illarum manifestum:

Nos, Præsumptionem hujusmodi refrænare, & Malefactores prædictos punire volentes, prout decet, vobis mandamus quòd Obsidionem prædictam amoveri (sumpto ad hoc, si necesse fuerit, Posse partium illarum) & Castrum illud in manum nostrum seisiri, & salvò custodiri, necnon Resistentes (si quos inveneritis) arestari, & Carcerali custodiæ mancipari faciatis; & hoc nullatenus omittatis.

A. D. 1329.

Teste Rege apud Wyndesore quinto die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Willielmo supradicto attachiando.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Ibid.

REX Vicecomitibus, & omnibus aliis Ballivis, Ministris, & Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

A. D. 1329.

Cùm pluries mandaverimus Willielmo la Zousche de Mortuomari quòd ipse, omni excusatione postpositâ, ad

Nos

A. D. 1329. Edw. 3. Nos personaliter accederet, ad proficiscendum nobiscum, & cum aliis Fidelibus nostris, in obsequium nostrum, pro defensione Regni nostri, prout ei per Nos plenius injungeretur,

Et etiam quòd ipse Alianoram la Despenser, Consanguineam nostram, in Comitivâ suâ existentem, secum pro aliquibus, tàm nos, quàm præfatam Consanguineam nostram, tangentibus, ad Nos duceret,

Ac idem Willielmus, mandata nostra prædicta parvi pendens, ad Nos venire, seu præfatam Consanguineam nostram ad Nos ducere, seu mittere, hactenus non curaverit, in nostri ac Mandatorum nostrorum prædictorum contemptum manifestum,

Nos, inobedientiam ipsius Willielmi in hac parte punire volentes, prout decet, assignavimus, dilectum servientem nostrum, Johannem de Gynes, ad attachiandum præfatum Willielmum, & ad ipsum ad nos, ubicumque fuerimus in Angliâ, unà cum præfatâ Consanguineâ nostrâ, salvò & securè ducendum, ad respondendum nobis super præmissis, & ad faciendum ulteriùs, & recipiendum quod per Nos & Concilium nostrum indè contigerit ordinari; A. D. 1329. Edw. 3.

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Johanni, in præmissis, intendentes sitis, consulentes, & auxiliantes, quotiens, & quando, per ipsum, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti.

In cujus &c.

Teste Rege apud Wyndesore quinto die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ad Gailardum Cardinalem, super Juribus Universitatis Oxonii, per ipsum oppressis.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Rom. 3. E. 3. m. 6. VEnerabili in Christo Patri, Domino G. Dei gratiâ, Sanctæ Luciæ in Silice Diacono Cardinali, Amico suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, &c. & sinceræ dilectionis affectum.

Magistrorum & Scolarium Universitatis Oxonii querulos Clamores recepimus, varios & diversos, non solùm longas & Nimias eorumdem, & singularium personarum, Vexationes in Romanâ Curiâ prætendentes, set Oppressiones & Calumpnias Jurium & Consuetudinum suarum, per eos, & per eorum Prædecessores, a tempore, cujus contrarii memoria non existit, usitatorum multipliciter formidantes.

Paternitatem igitur vestram reverendam affectuosis Precibus exoramus, quatinùs, si absque Juris vestri injuriâ fieri poterit bono modo, de dictis fatigationibus Universitatis, & Personarum ejusdem, velitis desistere nostrorum precaminum interventu, vel aliàs consentire quòd dicta Causa, cum Circumstantiis suis singulis, cognoscenda & fine debito terminanda, aliquibus Prælatis Regni nostri Angliæ committatur; ne, in ostensione veridicâ Juris sui deficiens, in partibus tàm longinquis, tàm solempnis Universitatis dispersio, quæ verisimiliter timeri poterit, immineat ob præmissa. A. D. 1329.

Dat. apud Westmonasterium decimo sexto die Februarii.

Super Canonizatione, Almi Viri, Willielmi de Marchia, qui Miraculis fulsit magnis.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Rom. 3. E. 3. m. 5. PApæ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Gloriosus Deus in Sanctis suis, mirabilis in Majestate, & faciens Prodigia, reserato jam, nostris temporibus, Ærario dulcedinis suæ, quam pie abscondit, Timentibus se Talentum pretiosum, odoribus virtutum miris & variis refertum, ad laudem & gloriam sui nominis, patefecit.

Ecce! enim, Pater Sanctissime, Vir Almus, dudum, bonæ memoriæ, Bathoniensis & Wellensis Episcopus, Willielmus de Marchia, dùm carnis Indumento tegeretur, in Carne vivens præter Carnem, Thesaurariæ, celebris memoriæ, Avi nostri aliquamdiu curam gerens, in fidei Constantiâ præcipuus, in Eleemosinarum largitione profusus, & in universâ Morum Honestate præclarus, magnis jam fulget Miraculis; quod luce clariùs Languidorum Curatio insinuat, vox Populi publica manifestè denunciat, & Religiosorum Cœtus Virorum A. D. 1329.

A. D. 1329. Edw. 3. rum ac Mulierum constantissimè profitentur.

Itáque, cùm Conditor omnium Creaturarum, qui quod in tali Plasmate plantaverat agnovit, ipsum talibus & tantis gratiarum muneribus insignivit in Terris, veraciter credimus quòd pro nobis Intercessorem in Cælis ipsum constituit & Patronum.

Undè, non inmeritò, vestræ Sanctitati dignum duximus supplicandum, quatinùs Thesaurum hujusmodi a loco inferiori, quo detinetur inclusum, ad locum celebriorem, cunctis fidelibus venerandum, transferri vestra solicitudo præcipiat, & ascribere dignetur Cathalago Sanctorum venerando. A. D. 1329. Edw. 3.

Conservet &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo die Februarii.

Literæ ad Cardinales super dictâ Canonizatione.

Dat. ut supra.

Ad Papam, super indebitis Vexationibus in Curia Romana.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Rom. 3. E. 3. m. 6. PAPÆ Rex devota pedum oscula beatorum.

Ut extirpentur radicitùs Vepres a Vineâ, & inserti Palmites foveantur, ut virescant, & Fructus afferant temporibus oportunis, eò solertiùs agimus, & ad id vestræ Paternæ Provisionis solicitudinem excitamus, quò Subjectorum quietem teneriùs diligimus, & in eorum inquietudine acerbiùs conturbamur.

Nuper siquidem (Pater Sanctissime) vestræ Mansuetudini, per alias nostras Litteras, curavimus intimare, qualiter inter Antecessores, Nobilis Viri & Fidelis nostri, Johannis de Warennâ, Comitis Surriæ, Consanguinei nostri, & quondam Abbates Clunacenses, certa Compositio, super modo & formâ substituendi Priorem in Prioratu Lewensi (qui de ipsius Comitis Patronatu existit, & magnis & amplis Possessionibus, de Progenitorum suorum Hæreditatibus, Dotatus largifluè & Ditatus) dudùm intervenit, quæ hactenus inviolabiliter extitit observata:

Ut, videlicet, Abbas Clunacensis, qui pro tempore fuerit, nunciatâ sibi Vacatione Prioratûs illius, Duos Monachos, de magis sufficientibus, & magis idoneis, Ordinis sui, per Litteras suas Patentes, Comiti Surriæ, qui pro tempore fuerit, debeat præsentare; & is (quem idem Comes ex ipsis elegerit & admiserit) extunc haberi debet pro Priore:

Qualiter etiam, dilectus nobis in Christo nunc Abbas Clunacensis, Religiosum Virum, Fratrem Petrum de Jocenx, nunc Priorem Lewensem, ad eundem Prioratum præfato Comiti, unà cum quodam alio, nuper præsentavit juxta formam Compositionis prædictæ:

Et idem Comes ipsum favorabiliter admisit, & ei in suscepto Regimine jam per aliqua tempora astitit, & assistit, A. D. 1329. circa Recuperationem Rerum & Jurium ejusdem, per se & suos efficaciter laborando.

Ac pro eo quòd nobis relatum extitit quòd quidam Frater Adam, Monachus Sancti Swithini Wyntoniæ, prætendens sibi, de dicto Prioratu, auctoritate Apostolicâ, fuisse provisum, ad amotionem ipsius Petri a Prioratu illo per Processus, coram Auditoribus vestri Sacri Palatii inchoatos, pro viribus laborabat:

Advertentes exindè non solùm nobis præjudicium, set præfato Comiti exhæredationis periculum posse imposterùm iminere, vestræ supplicavimus Sanctitati ut, præmissis debitè ponderatis, tale super hoc Remedium dignaremini ordinare, quod Jus nostrum, & ipsius Comitis, & Statûs ipsius Prioris, nullatenus læderetur:

Jámque recenter ad nostrum pervenit auditum quòd, priusquam dictæ nostræ Litteræ vestræ fuissent Beatitudini præsentatæ, impositum fuerat silentium dicto Adæ; set, de eodem Prioratu, dilecto nobis in Christo, Fratri Johanni de Courteneye, Monacho Abbatiæ de Tavystok, disposueratis, de vestræ potestatis plenitudine, providere; set, nostri contemplatione rogatûs, Executionem hujusmodi gratiæ poni jussistis in suspenso; de quo grates & gratias vestræ Beatitudini referimus, quas sufficimus & valemus.

Nos igitur,

Considerantes periculosæ Dissensionis materiam suboriri posse, si contingeret, quod absit, Compositionem præmissam violari, & quòd præfatus Comes (qui Personam dicti Prioris favore prosequitur gratioso) exindè forsitan provocatus, id fieri, in sui præjudicium, æquanimiter nullatenus patietur; præsertim cùm

A.D. 1329. An. 3. Edw. 3. cùm non consuεverit fieri Provisiones hujusmodi de Prioratibus, seu aliis Beneficiis, existentibus de Laico Patronatu,

Vestræ Sanctitudini iteratis precibus duximus supplicandum, quatinus, præmissis clementi meditatione discussis, si quæ in nostri, seu Juris ipsius Comitis, præjudicium disposita fuerint in hac parte, præmissorum veritate non detectâ, ea jubere velitis revocari; non sinentes, si placet, præfatum Priorem super statu suo, in Prioratu illo, Vexationibus indebitis fatigari.

Et taliter disponere dignetur super hiis vestræ Circumspectionis magnitudo, quòd cujuslibet Dissensionis amputetur materia, & Filiorum devotio nullatenus perturbetur,

Placeat insuper, quæsumus, vestræ Mansuetudini præfatum Comitem (qui Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ semper devotus extitit, & existit) specialiter recommendatum habere, & ejus Supplicationes (vestræ Sanctitati ex parte suâ porrigendas) benignè audire, &, juxta speratam fiduciam, ad exauditionis gratiam admittere, nostrorum rogaminum interventu. A.D. 1329. Edw. 3.

Conservet &c.

Dat. apud Eltham vicesimo tertiò die Februarii.

Ad Cardinales, super dictis Vexationibus.

Dat. ut supra.

Ad Papam, pro Hugone de Camera, Archidiacono Lincolniæ, super ejusmodi Vexationibus.

Dat. apud Eltham vicesimo septimo die Februarii, Anno Regni nostri tertio.

Pro Arnaldo de Tryan Nepote Papæ.

A.D. 1329. An. 3. E. 3. Vasc. 3. E. 3. m. 10. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Cùm Dominus E. nuper Rex Angliæ, Pater noster, undecimo die Novembris, anno Regni sui undecimo, per Literas suas Patentes, concesserit, Nobili Viro & Fideli nostro, Arnaldo de Tryan, Nepoti Domini Summi Pontificis, Trescentas Libras Turonensium Parvorum, percipiendas, singulis annis, in Festo Paschæ, per manus Constabularii ipsius Patris nostri Burdegaliæ, qui pro tempore foret, quousque præfato Arnaldo de Trescentis Libratis Terræ Turonensium, per Annum habendis sibi & Hæredibus suis imperpetuùm, duceret providendum; prout in Literis prædictis pleniùs continetur:

Nos, pro bono Servitio, quod præfatus Arnaldus nobis hactenus impendit, & impendet in futurum, concessionem ipsius Patris nostri supradictam acceptantes & approbantes, volumus & concedimus, pro nobis & Hæredibus nostris, quòd idem Arnaldus habeat, & percipiat dictas Trescentas Libras Turonensium, in dicto Festo Paschæ, per manus Constabularii nostri Burdegaliæ, qui pro tempore fuerit, quousque eidem Arnaldo, de Trescentis Libratis Terræ Turonensium, per Annum, habendis sibi & Hæredibus suis imperpetuùm, duxerimus providendum. A.D. 1329.

In cujus &c.

Teste Rege apud Eltham secundo die Martii.

ET mandatum est Constabulario Regis Burdegaliæ, qui nunc est, vel qui pro tempore erit, quòd eidem Arnaldo, vel ejus in hac parte Attornato, dictas Trescentas Libras Turonensium, singulis annis, in Festo prædicto, de Exitibus Ducatûs prædicti, solvat juxta tenorem literarum prædictarum; & Rex ei indè in Compoto suo, ad Scaccarium Regis, debitam allocationem habere faciet.

Teste ut supra.

Pro Petro de Via Papæ Nepote.

A.D. 1329. An. 3. E. 3. Ibid. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Cùm Dominus E. *&c. ut supra usque* ·hi & fideli nostro, Petro de Vie Nepoti Domini Summi Pontificis, Trescentas Libras, Turonensium, Parvorum, percipiendas *&c. ut supra* quousque præfato Petro de Trescen- A.D. 1329.

A.D. 1329. Edw. 3. tis Libratis Terræ Turonensium per Annum habendis *&c. ut supra mutatis mutandis.*

In cujus &c.

Teste Rege ut supra. A.D. 1329. Edw. 3.
Per Breve de Privato Sigillo.

ET mandatum est Constabulario Regis Burdegaliæ, *&c. prout supra.*

Ad Papam pro Leonardo de Tibercis in Priorem Hospitalis Sancti Johannis Jerusalem in Anglia præficiendo.

A.D. 1329. An. 3. E. 3. Rom. 3. E. 3. m. 5. PAPÆ Rex devota pedum oscula beatorum.

Nuper, Pater Sanctissime, Depressioni Fratrum Hospitalis Sancti Johannis Jerusalem in Angliâ pio compatientes affectu, qui, etsi per annexionem Terrarum, quæ quondam fuerunt Templariorum, eis factam in Consilio Vienensi, in Possessionibus non mediocriter fuerint augmentati, tantâ tamen depremuntur Inopiâ, tantisque gravantur Oneribus Debitorum, ut de ipsorum Dispersione verisimiliter timebamus præ multitudine Creditorum, qui omnia Bona Mobilia ipsius Hospitalis pro suis Debitis diripere conabantur,

Vestræ Beatitudini preces nos meminimus direxisse ut, pro eo, quod Frater Thomas Larcher, Prior Hospitalis prædicti, senio & debilitate confractus, ab ipsius Regimine, propter sui Insufficientiam, desiderat relaxari, jubere dignaremini magno Magistro Hospitalis prædicti, ut Cessionem ipsius Prioris admitteret, &, Religiosum Virum, Fratrem Leonardum de Tibercis, Priorem Venetiarum, qui ad Visitandum Fratres prædictos in Angliâ nuper fuerit destinatus,

Quem Virum novimus magnæ Circumspectionis & Industriæ, & qui, pro Relevatione Statûs ejusdem Hospitalis, & Moribus reformandis, utiliter & laudabiliter dinoscitur laborâsse,

Regimini ejusdem Prioratûs præficeret, & ei Curam & Administrationem committeret Hospitalis supradicti; ac eidem Magno Magistro, super hoc, nostras Litteras similiter direximus, iminentia pericula, & defectum boni Regiminis, ejusdem Hospitalis seriosiùs continentes; qui quidem Magister nichil inde hucusque facere curavit, ea, quæ sibi sic per Nos intimata fuerant, maturitate debitâ nullatenus ponderando; de quo miramur nec immeritò, præsertim cum idem Thomas, Senectute decrepitâ, & Corporis Ponderositate, gravatus, nec se ipsum regere, nec negotia ipsius Hospitalis discernere, seu disponere, valeat ut deceret: A.D. 1329.

Undè Dampna irrecuperabilia, pro defectu Regiminis, eidem Hospitali promptis evenirent eventubus, nisi ea major ipsius Visitatoris Cautela provido consilio declinaret.

Ea propter Sanctitati vestræ votivis affectibus supplicamus, quatinùs, dicti Hospitalis utilitate pensatâ, injungere dignemini præfato Magistro, ut, Cessione præfati Thomæ admissâ, prædictum Fratrem Leonardum ejusdem Hospitalis Regimini, loco ipsius Thomæ, substituat, seu præficiat sine morâ.

Non enim credimus eidem Hospitali, ad præsens, de personâ aliâ posse utiliter provideri, maximè ex eo quòd ejus fidelitas apud Incolas hujus Regni jam evidenter est cognita, ac Circumspectio comprobata, & per ipsum idem Hospitale a magnâ jam exutum est sarcinâ Debitorum, & fortassis, si novæ incognitæque Personæ dictum Regimen traderetur, non, sine laboriosis sumptibus, ad talem & tantam comunem notitiam posset, ut credimus, de facili pervenire.

Conservet &c.

Dat. apud Eltham tertio die Martii.

Ad Magistrum Hospitalis pro dicto Leonardo.

A.D. 1329. An. 3. E. 3. Ibid. REX, religioso Viro, Fratri Elioni de Villâ Novâ, Magistro Hospitalis Sancti Johannis Jerusalem, Salutem, & sinceræ Dilectionis affectum.

Ob affectionis puritatem, quâ Fratres Hospitalis prædicti amplectimur, eorum Depressioni & Indigentiæ mederi desiderantes Remedio oportuno, vestræ prudentiæ Litteras nostras deprecatorias meminimus nos direxisse, ut pro eo, quòd Status ejusdem Hospitalis miserabiliter depauperatus est, & Æri supposítus alieno, nec potest, sine magnis Circumspectione & Industriâ Præsidentis, debitis relevari: A.D. 1329.

Ac,

A. D. 1329. Edw. 3. Ac, dilectus nobis in Christo, Frater Thomas l'Archer, Prior Hospitalis prædicti in Angliâ, *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Quamobrem Discretionem vestram rogamus, & requirimus consulendo, quatinus, præmissis maturitate debitâ ponderatis, Cessionem præfati Thomæ admittere, dictumque Fratrem Leonardum Regimini ejusdem Hospitalis præficere, non tardetis.

Non enim credimus eidem Hospitali, ad præsens, de personâ aliâ posse utiliter provideri; maximè ex eo quòd ejus Fidelitas apud Incolas hujus Regni jam evidenter est cognita, *&c. de verbo ad verbum prout supra.*

Dat. ut supra.

Pro Magistro Simone de Monte Acuto.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Rom. 3. E. 3. m. 6. PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Laudanda virtutum merita, dilecti Clerici nostri, Magistri Simonis de Monte Acuto (qui, claris ortus Natalibus, generis sui Nobilitatem Morum & Conversationis venustate studuit decorare) utique promerentur ut, pro ejus Honore & Profectibus ampliandis, penes vestram Clementiam votivis precibus insistamus.

Quamobrem eundem Clericum nostrum vestræ Beatitudini sincero recommendamus affectu, devotiùs supplicantes quatinus eidem Clerico nostro, de Dignitate cum Curâ, vel sine Curâ (etiam si fuerit Electiva) quamcitò eam vacare contigerit, in Ecclesiâ, vel Diocesi Wellensi (quam idem Clericus noster duxerit acceptandam) providere dignemini, nostrorum rogaminum interventu; eique, super hujusmodi gratiâ, per vestras Apostolicas Litteras, quæ necessaria fuerint jubere fieri, & Nobis, si placet, per Latorem præsentium destinare.

Conservet &c.

Teste Rege apud Eltham quarto die Martii.

Pro Petro de Mortuomari, Cardinali, de Pensione concessa.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Pat. 3. E. 3. p. 1. m. 30. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Attendentes grata & laudabilia Obsequia, quæ, Venerabilis Pater, Dominus Petrus, tituli Sancti Petri in Cœlio Monte Presbiter Cardinalis, nobis multipliciter impendit, & indies impendere non desistit:

Ac volentes ipsum Patrem, eo prætextu, munere prospicere gratioso;

Concessimus ei quandam Annuam Pensionem Quadraginta Marcarum, percipiendarum, singulis Annis, de Camera nostrâ, ad totam vitam suam.

In cujus &c.

Teste Rege apud Eltham quarto die Martii.

Pro Bernardo de le Breto.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Vasc. 3. E. 3. m. 10. REX, Nobili Viro, & Fideli suo, Bernardo de le Breto, Salutem.

Quasdam Petitiones, nobis ex parte vestrâ porrectas, recepimus, & pleno concepimus intellectu.

Et, licet cordi nobis sit ea facere, quæ ad vestri honoris & profectuum incrementa novimus pertinere, Bonum Gestum vestrum erga Dominum E. nuper Regem Angliæ, Patrem nostrum, & Nos recolentes,

Quia tamen Prælati, & alii Magnates, de Concilio nostro, præsentes non fuerunt tempore exhibitionis Petitionum prædictarum, non potuimus Nunciis vestris certum, super contentis in eisdem, dare responsum; set in Quindena Paschæ, proximò futurâ, quando præfati Consiliarii nostri ad Nos venient, super nostris & Regni nostri negotiis tractaturi, de eorum Consilio & Avisamento, tale vobis Responsum facere proponimus de præmissis, quòd indè eritis contentati.

Dat. apud Circesceye duodecimo die Martii.

Cùm

A. D. 1329. Edw. 3. A. D. 1329. Edw. 3.

Ad Magnates Aquitaniæ super statu Ducatus prædicti.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Vasc. 3. E. 3. m. 9. dorf.

REX, Nobili viro & fideli suo, Domino Berardo de la Breto, Domino de Variis, Salutem.

Fidelitatis vestræ Constantiam erga Nos & Progenitores nostros ad memoriam reducentes, negotiorum nostrorum certitudinem eo confidentiùs vobis scribimus, quo de vestrâ Benivolentiâ fiduciam gerimus ampliorem.

Ea propter scire vos volumus quòd,

Etsi de negotiis, Nos, & Ducatum nostrum prædictum, ac Jura, & Terras nostras, in partibus illis tangentibus, deliberato consilio tractaverimus & ordinaverimus cum effectu,

Propter aliqua tamen Impedimenta, quæ inopinatè intervenerunt, non potuimus ea, quæ deliberata fuerant, Executioni demandare, set, post instans Festum Paschæ, quosdam Fideles nostros destinare proponimus ad partes vestras, qui vos indè pleniùs informabunt:

Et speramus, vestro mediante præsidio, ad finem talem deducere negotia antedicta, quòd vobis etiam cedet ad Commodum & Honorem.

Dat. apud Wycombe decimo quinto die Martii.

A. D. 1329.

Consimiles literæ diriguntur subscriptis; videlicet,

Petro de Grylino Vicecomiti de Benanges &c. prout supra de dat. 9. die Mart. anni superioris, tunc sic
Senebrimo Domino de Lespare.
Amaneno de Baresio Domino de Monteferandi Militi.
Gaillardo Domino de Gasaco.
Johanni Columby.
Petro de Solerio.
Guitardo Domino Darsaco.
Petro Gullielmi de Monte plano.
Arnaldo de Curton.
Emerico de Burgo.
Arnaldo de Puymoton.
Gullielmo Reymundi Culembi.
Petro Arnaldi Lamberti.
Petro Maensani.
Arnaldo Garicie de Goti Domino de Pugnilla.
Gallardo del Cute Domino de Erbeniaco.
Bernardo Sicate.
Vigeroso Vigeri.

Pro Willielmo Comite Juliacensi de Annuitate solvenda.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Liberat. 3. E. 3. m. 7.

REX Thesaurario & Camerariis suis Salutem.

Liberate de Thesauro nostro, dilecto & fideli nostro, Willielmo Comiti Juliacensi, vel ejus Attornato, Trescentas Libras, de termino Sancti Michaelis, proximò præterito, de illis Sexcentis Libris, quas idem Comes percipit, per Annum, de nobis, pro Feodo suo, pro morâ suâ nobiscum: A. D. 1329.

Recipientes à præfato Comite, vel suo dicto Attornato, Litteras suas Acquietantiæ, receptionem dictarum Trescentarum Librarum testificantes.

Teste Rege apud Wycoumbe decimo quinto die Martii.

De Verbis, Regio juri præjudicialibus, in Papæ Bullis contentis, pure renunciatis.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Pat. 3. E. 3. p. 1. m. 23.

REX, dilecto & fideli suo, Johanni de Darcy le Cosyn, Justiciario suo Hiberniæ, vel ejus locum tenenti, Salutem.

Licet nuper, vacante Ecclesiâ Sancti Patricii Dunensi per mortem, bonæ memoriæ, Thomæ, nuper Episcopi loci illius, dilecti nobis in Christo Prior & Capitulum ejusdem Ecclesiæ, petitâ à nobis Eligendi Licentiâ, & optentâ, ut est moris, Magistrum Johannem de Maliconyngham, Personam Ecclesiæ de Arwhyn, in suum elegissent Episcopum & Pastorem: A. D. 1329.

Nósque Electioni illi postmodùm Assensum Regium præbuissemus & favorem, significando, per nostras Patentes litteras, loci Metropolitano, ut, quod suum esset in hac parte, exequeretur:

Volentésque eidem Electo, ut ejus parceretur laboribus & expensis, gratiam facere specialem, dederimus Potestatem,

A. D. 1329. Edw. 3. statem, tunc Justiciario nostro Hiberniæ, quòd, si contingeret Electionem præmissam Canonicè confirmari, & sibi indè constaret per litteras Patentes ipsius Metropolitani, tunc Fidelitatem ipsius Electi, nobis debitam, nostro nomine reciperet, & ei Temporalia Episcopatûs illius restitui faceret vice nostrâ:

Quia tamen Dominus Summus Pontifex de Episcopatu prædicto providit Fratri Radulpho de Kilmessan, Ordinis Fratrum Minorum, & ipsum in Episcopum loci illius præfecit & Pastorem, sicut per Litteras ipsius Summi Pontificis Bullatas, nobis indè directas, nobis constat, & idem Radulphus quibusdam verbis, nobis, ac Regio Juri nostro, præjudicialibus, in litteris illis contentis, coram nobis purè & simpliciter renunciavit, & se Gratiæ nostræ submisit in præmissis:

Nos, volentes eidem Radulpho gratiam facere specialem, cepimus fidelitatem ejusdem Radulphi, & Temporalia Episcopatûs illius, prout moris est, restituimus eidem;

Et ideò vobis mandamus, quòd eidem Radulpho Temporalia prædicta liberari faciatis in formâ prædictâ, &, si Temporalia illa præfato Johanni, virtute prioris mandati nostri, liberata fuerint, tunc ea in manum nostram resumi, & præfato Radulpho liberari faciatis, sicut prædictum est. A. D. 1329. Edw. 3.

Teste Rege apud Walyngford primo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

ET mandatum est Militibus, Liberis Hominibus, & omnibus aliis Tenentibus de Episcopatu Dunensi in Hiberniâ, quòd, eidem Radulpho, tanquam Episcopo & Domino suo, in omnibus, quæ ad Episcopatum illum pertinent, Intendentes sint & Respondentes, sicut prædictum est.

In cujus &c.

Teste Rege ut supra.

Per ipsum Regem.

Ad Regem Francorum super Homagio faciendo.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Claus. 3. E. 3. m. 26. d. SErenissimo Principi, Domino Philippo, Dei gratiâ, Francorum Regi illustri, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ &c. Salutem, & ad vota successus prosperos & fælices.

Magnificentiæ vestræ cupimus esse notum quòd, à jam diu, proposueramus ad partes Franciæ declinâsse, & optulisse, & fecisse Deveria nostra, ut decebat:

Set, propter prepeditiones & impedimenta, quæ notoriè intervenerunt in Regno nostro, sicut vestram Magnificentiam credimus non latere, quæ etiam adhuc omnino non cessant, non potuimus usque modo, quod sic proposueramus, adimplere:

Set cum celeritate, quâ commodè poterimus, ad magnitudinis vestræ præsentiam, pro Homagio, vobis debito, faciendo, personaliter venire proponimus, Domino concedente; A. D. 1329.

Et ob hoc, venerabilem Patrem, Th. Herefordensem Episcopum, Thesaurarium nostrum, &, dilectum & fidelem nostrum, Bartholomæum de Burgherssh, ad vestram præsentiam præmittimus, eisque super præmissis Secreta apperuimus mentis nostræ:

Excellentiæ vestræ votivis affectibus supplicantes, quatenùs eisdem, Episcopo & Bartholomæo, seu eorum alteri, in dicendis ex parte nostrâ, fidem præbere velitis indubiam; Nobisque indè, si placet, rescribere velitis Beneplacita voluntatis.

Data apud Walyngford decimo quarto die Aprilis.

Pro Th. Randolf Comite de Murref, de salvo Conductu.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Pat. 3. E. 3. p. 1. m. 21. REX Vicecomitibus, Majoribus, Constabulariis Castrorum, Ministris, & omnibus aliis Ballivis & Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos præsentes Litteræ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum Conductum nostrum, Nobilem virum, Thomam Randolf, Comitem de Murref, de Scotiâ, in veniendo infra Regnum nostrum cum centum personis, ibidem morando, & per idem Regnum ad partes Transmarinas transeundo: A. D. 1329.

A.D. 1329. Edw. 3.

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Comiti, seu dictis centum personis, in veniendo &c. *prout in consimilibus Literis.*

Teste Rege apud Walyngford decimo septimo die Aprilis. A.D. 1329. Edw. 3.

Per ipsum Regem.

Probibitio ne quis se transferat ad partes transmarinas.

A.D. 1329. An. 3. E. 3. Claus. 3. E. 3. m. 26. d.

REX Vicecomiti Eborum Salutem.

Quibusdam certis de causis tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd in Ballivâ tuâ in locis, ubi meliùs videris expedire, tàm infra Libertates, quàm extra, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi;

Ne quis, Comes, Baro, Miles, Vallettus, seu alius Homo ad arma, cujuscumque statûs, seu conditionis fuerit, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterit, ad partes Transmarinas se transferat, quovis modo, sine Licentiâ nostrâ speciali:

Et de locis, in quibus Proclamationem hujusmodi, ac diebus, quibus eam sic feceris, nos in Cancellariam nostram, quam citiùs commodè fieri poterit, sub Sigillo tuo reddas certiores; & hoc nullatenùs omittas. A.D. 1329.

Teste Rege apud Walyngford vicesimo quarto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Eodem modo scribitur singulis Vicecomitibus per Angliam.

De non permittendo aliquos transire ad dictas partes.

A.D. 1329. An. 3. E. 3. Ibid.

REX, dilecto & fideli suo, Bartholomæo de Burghersh, Constabulario Castri sui Dovoriæ, & Custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus locum tenenti, Salutem.

Cùm, quibusdam certis de causis, per totum Regnum nostrum publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi, fecerimus,

Nè quis, Comes, Baro, Miles, Vallettus, seu alius Homo ad arma, cujuscumque statûs seu conditionis fuerit, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterit, ad partes Transmarinas se transferat, quovis modo, sine Licentiâ nostrâ speciali;

Vobis mandamus quòd aliquos, Comites, Barones, Milites, Valettos, seu alios Homines ad arma, aut Abbates, Priores, seu alios Religiosos quoscumque (licet hujusmodi Religiosi licentiam à nobis ad dictas partes transfretandi priùs habuerunt) ad easdem partes, in aliquo Portu, infra Ballivam vestram, sine Licentiâ nostrâ speciali, eis indè exnunc concedendâ, transire minimè permittatis. A.D. 1329.

Teste Rege apud Walyngford vicesimo sexto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet;

Majori & Vicecomitibus London. &c.

Ad Comitem Holsatiæ, regni Daciæ Custodem.

A.D. 1329. An. 3. E. 3. Ibid.

REX, Nobili viro, Domino Gerardo, Comiti de Holtsat, Custodi Regni Daciæ, Amico suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Gravem Querelam dilecti Mercatoris nostri, Roberti de Musgrave, Burgensis Villæ nostræ Novi Castri super Tynam, recipimus continentem quòd Kanutus Dux Hallandiæ in Dacia, Henricus Swart Burgensis de Wysmer in Alemanniâ, Hermannus Wackron Burgensis de Coupmanhaven in Dacia, & Brianus de Coupmanhaven, & quidam Frater ejus, & quidam alii Malefactores & Piratæ de potestate & Dominio dicti Regni Daciæ, Navem suam, vocatam la Gode-Yere, Renes in Cupmanhaven, in eodem Regno Daciæ, spoliaverunt &c. A.D. 1329.

Data apud Wyndsore vicesimo octavo die Aprilis.

Super dicto Negotio scribitur Henrico Swart, Burgensi de Wysmer, in Alemanniâ.

Ad

A. D. 1329. Edw. 3. A. D. 1329. Edw. 3.

Ad Ducem Hallandiæ, super Querela Roberti de Musgrave antedicta.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Ibid. A. D. 1329.

REX, Nobili viro, Kanuto, Duci Hallandiæ in Daciâ, Amico suo carissimo, ac Johanni Blome, & Hermanno Wackron, Burgensi de Coupmanhaven in Daciâ, & Briano de Coupmanhaven, & Fratri suo, ejusdem Ducis servientibus, Salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Gravem Querelam; *cæteraque sunt ejusmodi cum priore tenoris.*

De Navibus pro Passagio Regis parandis.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Pat. 3. E. 3. p. 1. m. 20. A. D. 1329.

REX, dilecto & fideli suo, Bartholomæo de Burghersh, Constabulario Castri sui Dovorriæ, & Custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus Locum tenenti: necnon Vicecomiti Kantiæ, ac universis & singulis, Majoribus, Ballivis, & Baronibus, Quinque Portuum prædictorum, ac aliorum locorum super Costeram Maris, ubi Naves applicant, in Comitatu prædicto; ac Magistris Navium, Marinariis, Ministris, & aliis fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Nos, pro quibusdam Negotiis, Nos, & Statum Regni nostri, tangentibus, simus ad partes Transmarinas, favente Domino, in proximo profecturi,

Nos, de Circumspectione, dilecti Clerici nostri, Stephani le Blount confidentes, assignavimus ipsum ad Providentias de Navibus, pro Passagio nostro, & aliorum Magnatum, qui in comitivâ nostrâ sunt profecturi, faciendum: & ad supervidendum quòd Naves illæ Claiis & aliis necessariis benè & sufficienter sint munitæ: & ad easdem Naves usque Dovorriam, ad certum diem, venire faciendum; prout ei per nos plenius est Injunctum:

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm, firmiter injungendo, Mandamus, quòd eidem Stephano, in præmissis, sitis Intendentes, consulentes, & auxiliantes, prout vobis scire faciet ex parte nostrâ:

Et hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, diligitis, nullatenus omittatis.

In cujus &c.

Teste Rege apud Eltham septimo die Maii.

Per ipsum Regem.

De Providentiis, in partibus Franciæ, pro Rege ventura faciendis.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Ibid. A. D. 1329.

REX omnibus &c. Salutem.

Cùm mittamus, dilectum Clericum nostrum, Willielmum la Zousche, versus partes Transmarinas, ad faciendum & supervidendum, pro Denariis nostris, diversas Providentias contra adventum nostrum ad partes prædictas;

Vos Amicos rogamus, vobis fidelibus mandantes, quatinùs eundum Willielmum, & alios, in Comitivâ suâ existentes, cùm ipsos per Districtuum vestrorum loca, ex causâ prædictâ, transitum facere contigerit, nostri contemplatione recommendatos habentes, eis in Personis, aut Rebus suis, non inferatis *&c. prout in Literis de salvo Conductu.*

In cujus &c.

Teste Rege apud Eltham octavo die Maii.

Consimiles Commissiones habent subscripti; videlicet,

Radulphus de Wendoure.
Walterus de Shobyndon.
Johannes de Weston.
Robertus de Hillom.
Willielmus de Faucomberge.

Super

A. D. 1329. Edw. 3.

Super Metallo Argenti per Artem Alkemoniæ conficiendo.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Pat. 3. E. 3. p. 1. m. 21.

REX Vicecomitibus, & omnibus aliis Ballivis, Ministris, & Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm datum sit nobis intelligi quòd Johannes le Rous & Magister Willielmus de Dalby, per Artem Alkemoniæ, sciunt Metallum Argenti conficere, & hujusmodi Metallum ante hæc tempora fecerunt, & adhuc faciunt,

Et quòd ipsi, per Artem illam, nobis & Regno nostro, per factionem hujusmodi Metalli, multum prodesse poterunt, si id veraciter fieret,

Assignavimus, dilectum nobis, Thomam Cary ad prædictos, Johannem & Willielmum, ubicunque inventi fuerint, sive fuerint infra Libertates, sive extra, ad Nos, sub salvo & securo Conductu, unà cum Instrumentis & aliis rebus quibuscumque, dictam Artem contingentibus, secum inventis, ducendum;

Ita tamen quòd, si gratis ad Nos venire voluerint, tunc eos salvò & honestè ducat; &, si gratis accedere noluerint, tunc eos capiat, & ad Nos, ubicumque fuerimus, ducat in formâ supradictâ.

Et ideò vobis, omnibus & singulis, mandamus, firmiter injungentes, quòd eidem Thomæ, in præmissis faciendis & explendis, auxiliantes sitis & intendentes, prout idem Thomas vobis scire faciet ex parte nostra.

In cujus &c.

Teste Rege apud Eltham nono die Maii.

Per ipsum Regem.

Pro Jacobo de Douglas Milite, de Restitutione Terrarum in Regno Angliæ.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Pat. 3. E. 3. p. 1. m. 20.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, de gratiâ nostrâ speciali, dedimus, concessimus, & reddidimus, Nobili Viro, Jacobo Douglas Militi, Manerium de Fandon, cum Pertinentiis, in Comitatu Northumbriæ, & omnes alias Terras, & Tenementa, & Redditus, quæ Willielmus Douglas, Pater suus, habuit in Regno Angliæ, & quæ, occasione Guerræ, inter Dominum E. quondam Regem Angliæ, Avum nostrum, & tunc Regem Scotiæ, motæ, in Manum ipsius Avi nostri, tanquam sibi forisfacta, capta fuerunt, & sic ad Manus nostras devenerunt,

Habenda & Tenenda eidem Jacobo & Hæredibus suis, de nobis, & aliis Capitalibus Dominis Feodorum illorum, per eadem Servitia, per quæ eadem, Manerium, Terræ, Tenementa, & Redditus, tenebantur, antequam ad Manus dicti Avi nostri sic devenerunt.

A. D. 1328.

In cujus &c.

Teste Rege apud Eltham duodecimo die Maii.

ET mandatum est Vicecomiti Comitatûs prædicti, quòd eidem Jacobo, vel ejus Attornato, in hac parte, dictum Manerium de Faudon cum Pertinentiis, unà cum aliis Terris, Tenementis, & Redditibus, quæ fuerunt prædicti Willielmi, Patris sui, in Ballivâ suâ, & quæ, occasione prædictâ, in manum dicti Avi Regis capta fuerunt, liberari faciat, Tenenda prout ea tenuit ante Captionem supradictam.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Pro Roberto Rege Scotiæ super Decem Milibus Marcarum solvendis.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Pat. 3. E. 3. p. 1. m. 20.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Magnificus Princeps, Dominus Robertus Rex Scotorum, per certas Conventiones, inter Nos & Ipsum nuper initas & firmatas, Decem Milia Marcarum Sterlingorum, nobis in Festo

A. D. 1329.

A.D. 1329. Edw. 3. Festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futuro, solvere teneatur, & super hoc submiserit se Cohercioni Cameræ Domini Summi Pontificis, prout in quibusdam Litteris & Instrumentis, indè confectis, pleniùs continetur,

Nos, ad requisitionem ejusdem Regis, volumus & concedimus quòd, de dictis Decem Milibus Marcarum, idem Rex solvat nobis, in dicto Festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, Quinque Milia Marcarum, & Residuum dictarum Decem Milium Marcarum ad Festum Sancti Martini in Hieme proximò sequens. A.D. 1329. Edw. 3.

Et quòd Executiones & Censuræ, secundum formam & effectum Submissionis prædictæ, inde faciendæ, interim omnino cessent, eàdem tamen submissione in cæteris, contentis in eàdem, in suo robore permanente.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Eltham decimo tertio die Maii.

Per ipsum Regem.

Pro eodem Rege.

A.D. 1329. An. 3. E. 3. Ibid. REX Thesaurario & Baronibus suis de Scaccario, & Camerariis suis, ac aliis Receptoribus suis cujuscumque Pecuniæ Summæ, nobis per Regem Scotiæ debitæ, Salutem.

Cùm Magnificus Princeps, Dominus Robertus, Rex Scotorum, per certas Conventiones, inter Nos & Ipsum nuper initas & firmatas, *&c. prout supra usque hæc verba, viz.*

Vobis mandamus quòd, receptis à præfato Rege Scotiæ dictis Quinque Milibus Marcarum, in dicto Festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, Executioni Residuarum Quinque Milium Marcarum, usque ad dictum Festum Sancti Martini faciendæ, supersedeatis. A.D. 1329.

Teste Rege apud Eltham decimo tertio die Maii.

Pro Magistris & Scolaribus Universitatis Oxoniæ, contra Vexationes Gaillardi Cardinalis sæpedictas.

A.D. 1329. An. 3. E. 3. Rom. 3. E. 3. m. 4. VEnerabili in Christo Patri, Domino B. Dei gratiâ, Sanctæ Mariæ in Aquiro, Diacono Cardinali, Amico suo carissimo, Edwardus, &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Quo teneriùs diligimus Magistrorum & Scolarium Universitatis Oxoniæ Tranquilitatem & Quietem, ut, litterarum Studiis sedulò insistentes, in Ecclesiâ Dei Fructus afferant uberes ad Illuminationem Populorum temporibus oportunis, eo solertiùs agimus ut ab eis cujuslibet Inquietudinis amoveatur occasio, & auferatur materia Scandalorum.

Cùm itaque intellexerimus quòd, venerabilis Pater, Dominus Gaillardus de Mota, Sanctæ Luciæ in Silice Diaconus Cardinalis, Archidiaconus Oxoniæ, ipsos Magistros & Scolares, super Juribus & Consuetudinibus suis, quibus hactenus usi sunt in Universitate prædictâ, ut asseritur, per Processus varios hunc usque inquietavit, & adhuc inquietat:

Nosque, præmissam Dissensionem molestè ferentes, Domino Summo Pontifici duxerimus supplicandum, ut præfato Cardinali jubere dignetur, ipsumque inducere salubrius hortamentis, quòd omnino supersedeat Inquietationibus supradictis, vel saltem assensum præbeat quòd Negotium illud aliquibus Prælatis, de Regno nostro Angliæ, committatur audiendum, & fine debito terminandum; ne, quod absit, propter Vexationes nimias, dictæ Universitati imineat Dispersio vel Ruina: A.D. 1329.

Vestram igitur Paternitatem (de quâ confidimus) rogamus & requirimus ex affectu, quatinus, Universitatem prædictam recommendatam habentes, penes præfatum Dominum Summum Pontificem, necnon & penes ipsum Dominum Cardinalem, insistere velitis modis, quibus videritis expedire, ut, pro Pace & Quiete in dictâ Universitate confovendis, velint in præmissis condescendere votis nostris.

Dat. apud Eltham tertio decimo die Maii.

A. D. 1329. Edw. 3.

Consimiles Literæ diriguntur,

Domino P. de Mortuo Mari tituli Sancti Stephani in Cælio Monte Presbitero Cardinali.

Domino P. Episcopo Penestrin. Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali Vicecancellario.

Domino G. Episcopo Albanen. Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali.

De Inhibitione contra facta Armorum in absentia Regis.

A. D. 1329. *An. 3. E. 3.* *Claus. 3. E. 3. m. 22.*

REX Vicecomiti Eborum, Salutem.

Cùm nos, pro quibusdam arduis & urgentibus Negotiis, Nos & Statum Regni nostri tangentibus, ad partes transmarinas simus profecturi:

Volentésque Pacem nostram, præcipuè in absentiâ nostrâ, firmiter observari:

Ac considerantes Pacem illam, per Congregationes Hominum ad Arma, infra Regnum nostrum, dum sic absentes fuerimus, faciliter posse lædi;

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, in locis, in Ballivâ tuâ, tàm infra Libertates, quàm extra, ubi expedire videris, publicè proclamari, & ex parte nostrâ inhiberi facias, ne quis, super forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poterit, Turneamenta, Burdeicias, Tupinas, aut Justas facere, aventuras quærere *&c. prout in ejusmodi Inhibitionibus.*

Teste Rege apud Cantuar. vicesimo secundo die Maii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est singulis Vicecomitibus per Angliam, & Episcopo Dunolmensi, mutatis mutandis.

De Comite Cornubiæ Custode Regni, absente Rege, constituto.

A. D. 1329. *An. 3. E. 3.* *Pat. 3. E. 3. p. 1. m. 16.*

REX Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus: Comitibus, Baronibus, Militibus, liberè Tenentibus: Communitatibus, Vicecomitibus, & omnibus aliis, Ministris, Ballivis, & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm pro quibusdam Negotiis, Nos & Statum Regni nostri tangentibus, simus ad partes Transmarinas, favente Domino, in proximo profecturi,

Nos,

Volentes Paci & Tranquilitati Populi Regni nostri, maximè dum sic absentes fuerimus, providere ut tenemur,

Dilectum & Fidelem nostrum, Johannem de Eltham, Comitem Cornubiæ, Fratrem nostrum carissimum, Custodem nostrum dicti Regni, ac Locum nostrum in eodem Regno Tenentem, pro Tranquilitate & Pace dicti Regni nostri conservandis, constituimus, per præsentes, quamdiù in dictis partibus Transmarinis moram fecerimus, vel donec aliud indè duxerimus ordinandum;

Et ideo vobis mandamus quod eidem Fratri nostro, tanquam Custodi nostro dicti Regni, & Locum nostrum Tenenti in eodem, in hiis, quæ ad dictam Custodiam pertinent, intendentes sitis, respondentes, consulentes, & auxiliantes.

In cujus &c. quamdiu nobis placuerit duraturas.

Teste Rege apud Dovorriam vicesimo quinto die Maii.

Per ipsum Regem.

De Potestate, eidem Custodi data, concedendi Licentiam eligendi.

A. D. 1329. *An. 3. E. 3.* *Ibid.*

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm pro quibusdam Negotiis, Nos, & Statum Regni nostri tangentibus, simus ad partes Transmarinas *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Nos,

A. D. 1329. Edw. 3. Nos, utilitati Ecclesiarum in Regno nostro prospicere volentes, eidem Fratri nostro concedendi vice nostrâ, licentiam eligendi omnibus illis, qui Licentiam hujusmodi de futuris sibi Pastoribus, tàm in Ecclesiis Cathedralibus, quàm Conventualibus (quas interim Pastoris solatio destitui contigerit) in formâ debitâ petierit, & postmodum Electionibus illis assensum, nostro nomine, adhibendi, plenam tenore præsentium concedimus & committimus Potestatem. A. D. 1329. Edw. 3.

In cujus &c. quamdiu nobis placuerit duraturas.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De Pecunia, pro Passagio Regis, & etiam Hominibus de Hanonia, contra Scotos dudum venientibus.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Pa. 3. E. 3. p. 1. m. 15. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, cùm Dinus Forcetti, Petrus Biny, Franciscus de Bosco, & Socii sui, Mercatores nostri de Societate Bardorum de Florentia, nobis Quinque milia Marcatum, pro Passagio nostro ad partes Franciæ, mutuaverint:

Et etiam assumpserint pro nobis solvere, dilecto & fideli nostro, Johanni de Henaud, & aliis Hominibus de Hanoniâ, qui nuper in Angliâ, in auxilium nostrum, venerunt contra Scotos, tunc Inimicos nostros,

Septem milia Librarum:

Nos,

Ad Dampna & Deperdita, quæ iidem Mercatores nostri sustinuerunt, & sustinere poterunt occasione solutionis Summarum prædictarum, necnon ad bonum Servitium, quòd nobis hactenus impenderunt, & indies impendere non desistunt, considerationem habentes, ac volentes ipsorum Indempnitati prospicere gratiosè, A. D. 1329.

Concessimus eis Duo milia Librarum de Dono nostro; quæ quidem Duo milia Librarum eisdem Mercatoribus solvete promittimus bonâ fide.

In cujus &c.

Teste Rege apud Dovorriam vicesimo quinto die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Transfretatione Regis versus Franciam.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Claus. 3. E. 3. m. 19. dorf. *Memorandum quòd, die Veneris, videlicet, vicesimo sexto die Maii, Anno Regni Regis Edwardi, Tertii post Conquestum, Tertio, idem Rex, horâ meridianâ, posuit se in mari, in Portu Dovorriæ, in quadam Navi de Winchelse:*

Et transfretavit, versus partes Transmarinas, pro quibusdam Negotiis, Ducatum Aquitanniæ tangentibus; A. D. 1329.

Et, Venerabilis Pater, H. Lincolniensis Episcopus, Cancellarius ipsius Regis, & alii Magnates, eodem die, cum præfato Domino Rege, ad partes illas transfretârunt.

Nomina Illorum qui cum Rege transfretarunt.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Pa. 3. E. 3. p. 1. m. 18. 19. 23. THomas Herefordensis Episcopus, qui in Obsequium Regis, per Præceptum Regis, ad partes Transmarinas profecturus est, habet Literas Regis de Protectione &c. cum Clausulâ volumus &c. usque ad Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum duraturas.

In cujus &c.

Præsentibus &c.

Teste apud Wallingford &c.

Consimiles Literæ habent subscripti, qui cum præfato Episcopo sint profecturi (viz.) A. D. 1329.

Magister Johannes de Hildesle,
Magister Johannes de Launceton Clericus,
Johannes de Shoynton Clericus,
Thomas de Kersbrok Clericus.

Consimiles

A. D. 1329. Edw. 3. Consimiles Literæ habent subscripti, qui cum Rege sunt profecturi (viz.) A. D. 1329. Edw. 3.

Robertus de Ufford.
Willielmus de Monteacuto.
Johannes Bavent.
Thomas West Miles.
Augustinus de Waleys de Wexebrigge Clericus.
H. Lincolniensis Episcopus.
Willielmus de Thorlay qui cum eodem Episcopo.
Johannes de Godlyngton.
Johannes de Waldgrave Junior.
Johannes Walewayn Clericus.
Hugo de Camera Clericus.
Walterus de Secton Clericus.
Johannes Halcut.
Adam de la Chapele.
Johannes le Lavender.
Johannes de Wye Clericus.
Adam le Harpour.
Johannes Hert.
Thomas de Bonn.
Edmundus de Seint Legier.
Johannes de Asshburnham.
Henricus de Idesworth Clericus.
Willielmus Fintz Waryn.
Willielmus Giffard.
Willielmus de Banham.
Willielmus de Norwell Clericus.
Richardus de Peplesham.
Ricardus de Waldegrave.
Johannes Waryn.
Robertus de Stauford Clericus.
Robertus Gobyon.
Johannes Russell.
Petrus Barber.
Robertus de Arderne.
Radulphus de Brok.
Ricardus de la Chaumbre.
Johannes Tracy.
Robertus Palmer.
Johannes de Waddeworth.
Johannes de Marcham.
Ernaldus de Tyl.
Petrus de Veel.
Radulphus Penere.
Johannes Ferour.
Ricardus de Crane.
Henricus de Percy.
Hugo Tyrel.
Hugo de Turpyngton.
Gilbertus Talbot.
Johannes Mautravers.
Purcevallus Symeon.
Edwardus Chaundos.
Johannes de Insula.
Galfridus le Scrop.
Magister Thomas Robert Parsona Ecclesiæ de Penbrey &c.
Magister Johannes Rothell.
Magister Pontius de Contron Fisicus Regis.
Magister Griffinus de Caunton Parsona Ecclesiæ de Maynordemy.
Thomas de Brayton Clericus.
Magister David Baret.
Willielmus Roberti Parsona Ecclesiæ Langastan.
H. Episcopus Menevensis.
Johannes Manduyt qui cum Johanne Mautravers.
Johannes le Spicer.
Willielmus de Whitefeld.
Radulphus de Bokeland.
Magister Walterus Hogas de Kedwelly Parsona Ecclesiæ de Rosteyn.
Ricardus Talbot.
Philippus Boketot.
Rogerus Pichard.
Richardus de Monte Caniso.
Robertus de Watevill.

Dat. ut supra.

De Jure Regio non violando.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Pat. 3. E. 3. p. 1. m. 14.

REX Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Decanis, Archidiaconis, Cancellariis, Præcentoribus, Præpositis, Sacristis, Præbendariis, in Ecclesiis, Cathedralibus, seu Collegiatis, & omnibus aliis Personis Ecclesiasticis, in quâcunque Dignitate vel Officio constitutis, nec non Notariis Publicis, ac aliis quibuscumque, ad quos &c. Salutem.

Ad Jura nostra Regia, nè depereant, seu per aliquorum Usurpationes indebitas aliqualiter subtrahantur, quatenus justè poterimus, manutenendum: subtractáque & occupata, si quæ fuerint, ad Statum Debitum revocandum; necnon ad Impugnatores eorumdem Jurium nostrorum refrænandum, prout convenit, & juxta eorum demerita puniendum, eo studiosiùs Nos decet operam adhibere, & solicitiùs extendere manum nostram, quo ad hoc Juramenti vinculo teneri dinoscimur & astringi, pluresque conspicimus indies Jura illa pro viribus impugnare. A. D. 1329.

Cùm itaque Præsentationem nostram ad Præbendam de Thlanarthuen, in Ecclesiâ Collegiatâ de Abirgwylly vacantem, & ad nostram Donationem spectantem,

A. D. 1329. Edw. 3. spectantem, ratione Temporalium Episcopatûs Menevensis, nuper vacantis, & in manu nostrâ existentis, versus Episcopum Menevensem recuperaverimus per considerationem Curiæ nostræ:

Ad quam quidem Præbendam, dilectum Clericum nostrum, Robertum de Tanton, præsentaverimus Regio Jure nostro:

Idemque Clericus noster in prosequendo Jus suum in hac parte existat; ac intellexerimus, jam de novo, quòd quidam, Jura nostra, & Coronæ nostræ, nec non Judicium, in Curiâ nostrâ, ritè redditum, pro viribus impugnare, & ipsum Clericum nostrum, super Prosecutione Juris sui, impedire nitentes, Provocationes, Appellationes, Citationes, Processus, ac alia Impedimenta facere proponunt, & fieri procurant; per quæ utique, si procederent, effectus Præsentationis nostræ prædictæ de facili adnullari, necnon Judicium prædictum, in Curiâ nostrâ, ut prædicitur, ritè redditum, enervari, nobisque, & Coronæ nostræ, aliàs præjudicium & exhæredatio multipliciter possent generari, ac dictus Clericus noster, super Prosecutione suâ prædictâ, in hac parte, indebitè posset perturbari: A. D. 1329. Edw. 3.

Nos,

Volentes hujusmodi Præjudicio & Exhæredationi modis & viis omnibus, quibus poterimus, prout ad hoc divertimodè tenemur & astringimur, obviare, & conatus illicitos omnium & singulorum, Jura nostra impugnare volentium, refrænare,

Vobis, & vestrûm cuilibet, prohibemus nè, prætextu alicujus Commissionis, vobis factæ, seu imposterùm faciendæ, quicquam, quod in derogationem Juris nostri, & Coronæ nostræ, ac enervationem dicti Judicii, in dictâ Curiâ, ut prædicitur, ritè redditi, seu Prosecutionis dicti Clerici nostri cedere valeat, nobis inconsultis, attemptare præsumatis, seu per alios attemptari faciatis quovismodo; scientes quod, si secus feceritis, ad vos, tanquam ad Violatores Juris nostri Regii, graviter capiemus.

Teste Johanne de Eltham, Comite Cornubiæ, Fratre Regis, Custode Regni Regis, apud Wyngham vicesimo nono die Maii.

De Custodia Magni Sigilli commissa.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Claus. 3. E. 3. m. 19. d. *Memorandum quòd, die Mercurii, in Vigiliâ Ascensionis Domini, videlicet, Tricesimo primo die Maii, Anno Regni Regis Edwardi, Tertii post Conquestum, Tertio, in Camerâ Isabellæ Reginæ Angliæ, in Prioratu Christi Ecclesiæ Cantuariensis, in quo eadem Regina hospitabatur, in præsentia ejusdem Reginæ, &c. Venerabilis Patris, J. Eliensis Episcopi, & Domini Rogeri de Mortuo Mari Comitis Marchiæ, & aliorum ibidem præsentium, Dominus Bartholomæus de Burgherssh detulit Magnum Sigillum ipsius Regis in quâdam Bursâ, Sigillo, Venerabilis Patris, H. Lincolniensis Episcopi, Cancellarii Regis, consignatâ, & illud liberavit, de mandato ipsius Regis, Magistro Henrico de Clyf, unà cum quâdam Literâ, sub Privato Sigillo ipsius Regis, eidem Magistro Henrico, de dicto Magno Sigillo custodiendo, directâ:* A. D. 1329.

Et idem Magister Henricus Sigillum illud, sic consignatum, recepit, & illud, unà cum Domino Willielmo de Herlaston, ibidem tunc præsente, ad Prioratum Sancti Gregorii detulit;

Et ipsi Sigillum illud ibidem aperuerunt, & Brevia indè consignari fecerunt.

Instrumentum Homagii per Edvardum Tertium Ambianis facti.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Au Nom de Dieu, Amen.

Scachent tous, par la teneure, de ce public Instrument, que, presens nous Notaires & Tabellions publics, & les Temoins cy dessous Nommés, vint en la presence de Tres Haut, Tres Excellent Prince, nostre Tres Cher Sire, Philippes, par la grace de Dieu, Roy de France, & comparut, en sa Personne, Haut & Noble Prince, Monseigneur Edovard, Roy d'Angleterre (&, avec lui, Reverend Pere, l'Evesque de Lincolne, & grande foison de ses autres Gens & Conseillers) pour faire son Hommage, de la Duché de Guyenne, & de la Pairrie de France, au dit Roy de France. A. D. 1329.

A. D. 1329. Edv. 3.

Et lors, Noble Homme, Monseigneur Mille de Noyers, qui estoit de costé le dit Roy de France, dit, de par le Roy de France, au dit Roy d'Angleterre en cette Maniere;

Sire, le Roy ne vous entend point a recevoir ainsi, comme il a esté dit á vostre Conseil, des Choses qu' il tient, & doit tenir, en Gascogne, & en Agenois; les quelles tenoit, & devoit tenir, le Roy Charles, & de quoy le dit Roy Charles fit Protestation, qu' il ne vous entendoit á recevoir a son Hommage.

Et le dit Evesque de Lincolne dit, & Protesta pour le dit Roy d'Angleterra, que, pour chose, que le Roy d'Angleterre, ou autre pour luy, dist ou fist, il n' entendoit á Renouncer á nul Droit qu' il eust, ou deust avoir, en la Duché de Guyenne, & és appartenances; & que aucuns Droits nouveaux y fussent, pour ce, acquis au dit Roy de France.

Et, ainsi Protestè, le dit Evesque Bailla à, Noble Homme, le Vicomte de Meluu, Chambellan de France, un Cedule, sur le dit Hommage, d'ont la teneur est cy dessous Escrite.

Et lors dit le dit Chambellan au Roy d'Angleterre ainsi, Sire, vous devenez Homme du Roy de France, Mon Seigneur, de la Duché de Guyenne, & de ses appartenances, que vous recognoissez à tenir de luy, comme Duc de Guyenne, & Pair de France, selon la forme des Paix, faites entre ses Devanciers, Rois de France, & les vestres, selon ce que vous, & voz Ancestres, Rois d'Angleterre, & Ducs de Guyenne, avez faits par la mesme Duché a ses Devanciers, Roys de France;

Et lors le Roy d'Angleterre dit, Voire.

Et le dit Chambellan dit apres ainsi; & le Roy de France, nostre Sire, vous Recoit, sauvez ses Protestations, & les Retenues dessus dites;

Et le Roy de France dit, Voire.

Et lors (les Mains du dit Roy d'Angleterre, mises entre les Mains du dit Roy de France) Baisa en la Bouche le dit Roy d'Angleterre.

La teneur de la Cedule, que Bailla le dit Evesque pour le Roy d'Angleterre, s'ensuit; A. D. 1329. Edv. 3.

Je deviens vostre Homme de la Duche de Guyenne, & de ses appartenances, que je Clame tenir de vous, comme Duc de Guyenne, & Pair de France, selon la forme de Paix, faites entre vos devanciers & les nostres, selon ce que Nous & noz Ancestres, Roys d'Angleterre, & Ducs de Guyenne, avons fait, pour la mesme Duchee, à voz Devanciers Roys de France.

Ce fut fait à Amiens, Choeur de la grande Eglise, l'An de Grace M.CCC. XXIX. le vi. jour de Juin, Indiction xii, xiii. du Regime de, nostre Tres St. Pere, le Pape Jean xxii, presens, & à ce appellez Temoins,

Reverends Peres en Dieu, les Evesques
De Beauvais,
De Laon,
Et de Senlis:
Et, Hault Prince, Monseigneur Charles, Comte d'Alenzon,
Monseigneur Eudes, Duc de Burgogne,
Monseigneur Louis, Duc de Burbon,
Monseigneur Louis, Comte de Flanders,
Monseigneur Robert de Artois, Comte de Beaumont,
Et le Comte d'Armagnac:
Les Abbes,
De Clugny,
Et de Corbie:
Le Seigneur de Beajeu, & Bernard Sieur d'Albret:
Math. de Trye, & Robert Bertrand, Marchaux de France:
Item,
Reverend Pere l'Evesque St. Dam,
Henry Seigneur de Percy,
Robert Uffort,
Robert de Wastevill,
Robert de Mesville,
Guillaume de Moutagne,
Gilbert Talbot,
Jean Maltravers, Seneschal du Roy d'Angleterre,
Geoffroy de Stropt:

Et plusieurs autres Temoins, a ce appellez & requis.

De Reditu Regis a partibus Franciæ.

A. D. 1329. an. 3. E. 3. Claus. 3. E. 3. m. 13. d.

Memorandum quòd, die Dominicâ, in Festo Pentecostes, videlicet, undecimo die Junii, anno Regni Regis Edwardi, tertii à Conquestu, Tertio, idem Rex, unà cum, venerabili Patre, H. Lincolniensi Episcopo, Cancellario suo, Domino Henrico de Percy, & aliis Magnatibus, in Comitivâ ipsius Regis, rediit à partibus Transmarinis in Portu Dovorriæ: A. D. 1329.

Et

A. D. 1329. Edw. 3. *Et die Martis, proximò sequenti, Magister Henricus de Clyf, Custos Magni Sigilli Regis, apud Cantuariam, horâ nonâ, in Aulâ prædicti Cancellarii, in Prioratu Sancti Gregorii Cantuariæ, ubi idem Cancellarius hospitabatur, in præsentiâ Domini Radulfi Basset de Drayton, Magistri Hugonis de Camerâ Archidiaconi Lincolniæ, Magistri Walteri de Seton, Dominorum, Hugonis de Burgh, Henrici de Edenstowe, & Thomæ de Evesham, Clericorum, & aliorum, ibidem præsentium, liberavit dictum Sigillum præfato Episcopo in quâdam Bursâ, Sigillis prædicti Magistri Henrici, & Domini Willielmi de Herlaston, consignatâ;*

Et idem Episcopus Sigillum illud à præfato Magistro Henrico sic recepit, & Brevia indè] eodem die, post prandium, consignari fecit. A. D. 1329. Edw. 3.

Ad Papam, Rex instantissime petit ut Robertus de Wyvill in Episcopum Bathon. & Wellen. promoveatur. Rom. 3. E. 3. m. 4.

Dat. apud Dovorriam duodecimo die Junii.

Ad Cardinales super negotio præfato.

Dat. ut supra.

Ad Archiepiscopum Eborum, de non tumultuandò super Bajulatione Crucis.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Claus. 3. E. 3. m. 18. dors. REX, venerabili in Christo Patri, W. eâdem gratiâ, Eborum Archiepiscopo, Angliæ Primati, Salutem.

Cùm, pro magnis & ardnis Negotiis, Nos, & statum Populi ejusdem regni, intimè contingentibus, vobiscum, & cum cæteris Prælatis, Magnatibus, & Proceribus, ejusdem Regni, ordinaverimus apud Wyndesore, die Dominicâ, in crastino Sanctæ Mariæ Magdalenæ, proximâ futurâ, habere Tractatum:

Et tàm vobis, quàm, venerabili Patri, Cantuariensi Archiepiscopo, & cæteris Prælatis, Magnatibus, & Proceribus, prædictis separatim mandaverimus, quòd, dictis die & loco, personaliter intersitis super dictis negotiis tractaturi;

Nos,

Considerantes præsentiam vestram, propter arduitatem negotiorum illorum, necessariam esse,

Ac volentes Indempnitati vestræ prospicere, nè, prætextu Dissensionum inter vos, & Prædecessores vestros, ac præfatum Archiepiscopum, & Prædecessores suos, super Bajulatione Crucis vestræ, in Provinciâ Cantuariensi, ab olim exortarum, molestari seu inquietari indebitè valeatis, nec eo prætextu non adventum vestrum ad locum prædictum aliqualiter excusare, A. D. 1329.

Recolentes etiam quòd dudum, in Parliamento, apud Eborum convocato,

Pro eo quòd, prætextu Dissensionum prædictarum, tàm nostris, quàm Progenitorum nostrorum, temporibus, communia Regni negotia impedita fuerunt,

In vestri, ac tunc dicti loci Archiepiscopi, præsentiâ concordatum fuit, quòd vos ad Parliamenta & Tractatus, pro negotiis nostris, in Provinciâ Cantuariensi, & quòd idem Archiepiscopus ad hujusmodi Parliamenta & Tractatus, in Provinciâ vestrâ tenenda, absque impedimento, hinc indè inserendo, cederetis,

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd, non obstante controversiâ prædictâ, dictis die & loco, personaliter intersitis super præmissis negotiis tractaturi.

Mandavimus autem præfato Archiepiscopo quòd vos, super Bajulatione Crucis vestræ, non molestet, seu inquietet contra formam Concordiæ supradictæ.

Teste Rege apud Cantuariam decimo quarto die Junii.

Consimile Mandatum ad Archiepiscopum Cantuariensem.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Ibid. REX, venerabili in Christo Patri, S. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

Cùm Nos quendam Tractatum apud Wyndesore, die Dominicâ, in crastino Sanctæ Mariæ Magdalenæ, proximò futuro, super diversis & arduis Negotiis, Nos & Statum Regni nostri specialiter tangentibus *&c. prout supra de Dat. 10. Sept. A. 1. mutatis competenter mutandis.* A. D. 1329.

Teste ut supra. *De*

A. D. 1329. Edw. 3. A. D. 1329. Edw. 3.

De tractando super Sponsalibus, inter Primogenitum Filium Regis Franciæ & Alianoram Sororem Regis contrahendis.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Pat. 3. E. 3. p. 1. m. 23.

REX universis ad quos &c. Salutem.

Noverit Universitas vestra quòd Nos,

De Circumspectione providâ & Fidelitate probatâ, dilectorum & fidelium nostrorum, venerabilis Patris, Henrici Lincolniensis Episcopi, Cancellarii nostri, Radulphi de Nevill, Willielmi de Monte Acuto, Roberti de Ardern, & Galfridi le Scrop, plenam fiduciam reportantes,

Ipsos, Quatuor, Tres, & Duos eorum, ordinamus & constituimus Procuratores nostros & Nuncios speciales,

Ad tractandum, cum Magnifico Principe, Domino Philippo, Rege Francorum Illustri, seu Deputandis ab eo, super Sponsalibus, seu Matrimonio, inter Primogenitum Filium ejusdem Regis, & Alianoram Sororem nostram carissimam, contrahendo,

Et ad omnia, quæ ad hujusmodi Tractatum pertinent, quantùm ad Nos attinet, faciendum,

Necnon ad certificandum Nos super hiis, quæ tractari contigerit in hac parte.

In cujus &c.

Dat. apud apud Cantuariam decimo sexto die Junii.

A. D. 1329.

Similiter inter Johannem de Eltham & unam de Filiabus ejusdem Regis Franciæ.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Ibid.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Noverit Universitas vestra *&c. ut supra de verbo ad verbum usque ibi* super Sponsalibus, seu Matrimonio, inter Johannem de Eltham, Comitem Cornubiæ, Fratrem nostrum carissimum, & unam de Filiabus ejusdem Regis contrahendis, & ad omnia, quæ *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

A. D. 1329.

Acquietantia super Damnis in Vasconia.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Claus. 3 E. 3. m 20. d.

PAteat Universis per præsentes, quòd ego, Gulielmus Amanoni de Chastillon, Remisi pro me, Hæredibus, & Executoribus meis, excellentissimo Principi, Domino meo, Domino Edwardo, Regi Angliæ illustri, omnem Actionem & Demandam, quas erga ipsum habeo, vel habere potero, ratione Dampnorum, quæ in obsequio Progenitorum dicti Domini mei Regis, & ipsius Domini Regis, in Guerris Vasconiæ sustinui, & Vadiorum michi hiis occasionibus qualitercumque debitorum, & ipsum Dominum meum Regem, & Hæredes suos, indè Quieto per præsentes :

Volens & Concedens pro me, Hæredibus, & Executoribus meis, quòd omnes Literæ, michi per prædictos Progenitores dicti Domini mei Regis, seu ipsum Dominum meum Regem, de Restauratione Deperditorum in Guerris prædictis, ac solutione Vadiorum meorum, occasionibus præmissis factæ, ubicumque inventæ fuerint, nullius sint valoris, & omni vigore careant & effectu.

In cujus rei testimonium præsentibus Sigillum meum apposui.

Dat. apud Cantuariam decimo octavo die Junii, anno Regni ipsius Domini mei Regis nunc Tertio.

A. D. 1329.

Ad Papam, de non credendo Suggestionibus Episcopi Ossoriensis.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Rom. 3. E. 3. m. 4.

PApæ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Ob Amoris confidentiam, quâ in vestrâ recumbimus largifluâ bonitate, quæ penes Nos emergunt displicentia, & advertimus posse D.spendia parturire, in vestræ Sanctitatis notitiam piâ devotione deferimus, & pro salubris

bris

A. D. 1329. Edv. 3. bris appositione Remedii Paternæ sollicitudinis providentiam excitamus.

Ecce! Pater Sanctissime, cùm nuper, in terrâ nostrâ Hiberniæ, inter quosdam Nobiles de eâdem Terrâ, gravis Dissensio fuisset exorta, ac, per repentinos Aggressus, Homicidia, Rapinæ, Incendia, & alia Flagitia innumera, furibundis animis perpetrata, Frater Richardus Ossoriensis Episcopus, ut didicimus,

Qui, ob [illegible]destiam Officii Pastoralis, commotos [illegible]andiâ animos salubribus exortation[illegible] debuit mitigâsse,

Timore Dei postposito, Perpetratores scelerum prædictorum instigavit nephariè ad hujusmodi Flagitia committenda, impunitatem & pardonationem eis promittendo, eísque præstitit multipliciter Consilium & Juvamen, ac quædam alia in nostri præjudicium attemptare non expavit, quæ ad præsens, ob certas causas, subticemus, set ea vestræ Benignitati aliàs proponimus intimare.

Cúmque Nos, nuper, per Ministros nostros, de præmissis Excessibus mandâssemus veritatem inquiri, & Delinquentes juxta sua demerita punire, ptout decet, idem Episcopus, tanquam malè sibi conscius, Terram prædictam latenter exiit, & ad Nos in Angliam venit.

Et quamquam sibi per Nos injunctum fuisset, ut, ad certum diem, coram nobis, & Concilio nostro, compareret, ad informandum Nos super veritate præmissorum, ipse tamen, fidelitatis Sacramento, quo nobis astringitur, prætermissô clàm & occultè Navem petiit, & sic exiit Regnum nostrum. A. D. 1329. Edv. 3.

Verùm, quia jam nobis relatum est quòd idem Episcopus, ante Recessum suum de Hiberniâ, quietem Populi Terræ illius multipliciter perturbavit, & ad vestræ Sanctitatis præsentiam disposuit se transferre, ac, ad commovendum eundem Populum, aliqua concepit quæ sub Pietatis velamine vestræ intendit suggerere Sanctitati;

Nos igitur, ejus malitiæ, quatenùs poterimus, obviare cupientes, Beatitudinæ vestræ votivis affectibus supplicamus, quatinùs eidem Episcopo, cùm ipsum ad vestram præsentiam contigerit declinare, & aliqua contra Nos, & Fideles nostros, seu Statum dictæ Terræ nostræ, suggesserit, quasi ex zelo Religionis, seu Fidei Orthodoxæ (cùm profectù ad hoc ejus intentio nullatenùs dirigatur) fidem non præbeat de facili vestra Apostolica Sanctitudo, nec ejus Relatibus aliqualiter moveatur.

Nos enim, quàm citò de præmissis erimus ad plenum informati, ea per ordinem vestræ Clementiæ intimare curabimus, ut ad compescendam ipsius malitiam per vestram Paternam providentiam salubre Remedium apponatur.

Conservet &c.

Dat. apud Cantuariam decimo octavo die Junii.

Ad Cardinales contra dictum Episcopum.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Ibid. Venerabili in Christo Patri, Domino Petro, Dei gratiâ, tituli Sancti Stephani in Cælio Monte Presbitero Cardinali, Amico suo carissimo, Edwardus &c. Salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Quantâ præsumptionis audaciâ Richardus, Ossoriensis Episcopus, Populum Terræ nostræ Hiberniæ conturbavit, & quosdam Homines ad committenda varia Flagitia pravis persuasionibus excitavit, nobis non potest in memoriam non venire.

Et quia idem Episcopus ad præsentiam Domini Summi Pontificis, ad palliandum Errores suos, jam se transtulit, ut intelleximus, & quædam, Nobis & Fidelibus nostris, in Terrâ prædictâ, præjudicialia & dampnosa, malitiosè composuit, quæ quasi sub velamine Pietatis eidem Domino Summo Pontifici disposuit intimare:

Propter quod, ut ipsius Malitiæ obvietur, Litteras nostras, de ipsius Episcopi malo Gestu, dicto Domino Summo Pontifici directas (quarum Transcriptum mandavimus bris includi, ut contentorum in eisdem notitiam habere valeatis) Dilectioni vestræ, de quâ, præ cæteris, fiduciam gerimus ampliorem, transmittimus per præsentium Portitorem; A. D. 1328.

Deprecantes obnixè ut eas eidem Domino Summo Pontifici præsentare velitis, & ad repellendum eundem Episcopum, ne suis Suggestionibus fides præbeatur, consilium & juvamen apponere oportuna;

Nósque de hiis, quæ idem Episcopus proponere, seu petere, contigerit, quanto celeriùs poteritis, per vestras Litteras velitis reddere certiores.

Scripsimus autem, dilecto Clerico nostro, Magistro Willielmo de Weston, quòd ipse dictum Negotium, tàm penes ipsum Dominum Summum Pontificem, quàm etiam penes Vos, cum omni diligentiâ prosequatur.

Dat. ut supra.

A. D. 1329. Edw. 3. A. D. 1329. Edw. 3.

Ad Papam, super indebitis Vexationibus in Curia Romana.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Rom. 3. E. 3. m. 3.

PApæ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Nuper, Pater Sanctissime, pro conservatione Regii Juris nostri, ac indempnitate, Nobilis viri, & fidelis nostri, Johannis de Warenna Comitis Surriæ, Consanguinei nostri, nobis super hoc graviter conquerentis, & ut gravis Dissensionis materia tolleretur, vestræ Beatitudini studiosè explicare curavimus vicibus repetitis.

Qualiter inter Antecessores præfati Comitis, & quondam Abbates Cluniacenses, certa Compositio *&c. prout supra de Dat. 23. Febr. usque hæc verba.*

Et pro eo quod nobis relatum extitit, quod vestra Benignitas de eodem Prioratu, dilecto nobis in Christo, Fratri Johanni de Courtenay, Monacho Abbatiæ de Tavystok, disposuerat de vestræ Potestatis plenitudine providere, considerantes exindè periculosæ Dissensionis materiam posse verisimiliter suboriri,

Sanctitati vestri devotâ instantiâ duximus supplicandum quatinùs, præmissis piâ discussione pensatis, si quæ in nostri, seu juris ipsius Comitis, præjudicium in eâ parte essent disposita, præmissorum veritate non detectâ, ea dignaremini facere revocari, & taliter super præmissis ordinare, quòd cujuslibet Dissensionis tolleretur materia, & Filiorum devotio nullatenus turbaretur.

Verùm,

Quia de exauditione hujusmodi nostrorum rogatuum nondum ad Nos pervenit certus rumor, quamvis literarum nostrarum hujusmodi Delatores à vestrâ Mansuetudine, ut didicimus, favorabiliter admissi fuerint & benignè (de quo grates & gratias vestræ Clementiæ referimus multiformes) ut cordis nostri desiderium multiplicata Intercessio plenius attestetur,

Beatitudinem vestram pulsandam duximus precibus repetitis, supplicantes humiliter & devotè quatinùs,

Ad Compositionem præmissam, necnon ad Jus nostrum regium, Statum etiam ejusdem Comitis (sub cujus Dominio Bona dicti Prioratûs constituta sunt universa, utpote quæ ex Largitione suorum Antecessorum processerunt, qui Provisionem aliquam de Prioratu illo, in sui præjudicium, fieri æquanimiter nullatenus patietur) Paternæ considerantionis intuitus convertentes,

Provisionem seu Collationem, si quæ facta fuerit, ut præmittitur, de eodem Prioratu, jubere dignemini revocari, præsertim cum non debeant, nec consueverint, fieri Provisiones de Prioratibus, seu Beneficiis, in Regno nostro existentibus de Laico Patronatu.

Non sinat, quæsumus, Apostolica Sanctitudo quòd præfatus Prior (cui de Vitæ munditiâ, Religionis observantiâ, ac Circumspectione providâ, laudabile Testimonium perhibetur, qui etiam pro recuperandis Juribus ipsius Prioratûs, assistente sibi præfato Comite, utiliter & efficaciter hactenùs laboravit, & indies laborare non desistit) super statu suo, ad suggestiones Malivolorum (qui, ut intelleximus, ipsius bonam famam falsis assertionibus, ex Invidiæ fomite, satagunt depravare) Vexationibus indebitis aliqualiter perturbetur; set ipsum potiùs, & Prioratum suum prædictum, recommendatum habere velitis, eique, in oportunitatibus, Sinum Apostolicæ Munificentiæ, nostri intuitu, gratiosiùs aperire.

Conservet &c.

Dat. apud Cantuariam decimo octavo die Junii.

Consimilis Litera ad Cardinales.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Ibid.

VEnerabili in Christo Patri, Domino P. Dei gratiâ, Episcopo Penestrinen. Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali Vicecancellario, Amico suo carissimo, Edwardus, &c. Salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Sinceritati vestræ nuper, per alias nostras litteras, Nos meminimus intimâsse qualiter Antecessores, nobilis viri, Johannis de Warennâ Comitis, Consanguinei nostri, & quondam Abbates Cluniacenses certa Compositio de substituendo Priorem in Prioratu Lewen. qui de ipsius Comitis existit Patronatu *&c. prout supra, mutatis competenter mutandis, usque ad hæc verba; viz.* A. D. 1329.

Verùm,

Quia de exauditione precum nostrarum, quas indè præfato Domino Summo Pontifici transmisimus vicibus repetitis,

A. D. 1329. Edw. 3. titis, nulla nobis adhuc innotuit certitudo,

Dilectionem vestram iteratis precibus rogamus & requirimus affectione, quâ possumus cariore, quatinùs, pro auferendo tantæ Dissensionis exordio, præfatum Dominum Summum Pontificem inducere velitis modis & viis, quibus videritis expedire, ut ea, quæ in nostri & præfati Comitis præjudicium, circa Prioratum prædictum, attemptata fuerint, præmissorum veritate non detectâ, dignetur, præmissorum intuitu, revocare, taliterque indè disponere, nostrorum rogaminum interventu, quòd Filiorum augeatur devotio, & Commotionis in Populo materia auferatur. A. D. 1329. Edw. 3.

Ad præmissum antem negotium prosequendum, dilectum & fidelem nostrum, Guidonem de Joceux ad vestram præsentiam duximus destinandum; quem, si placet, in prosecutione illâ, dirigere, eique assistere, velitis Consiliis & auxiliis oportunis.

Dat. ut supra.

Consimiles litteræ diriguntur subscriptis; videlicet,

Domino G. Episcopo Albanen. sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali.
Domino A. de Mortaomari tituli Sancti Stephani in Cælio Monte Presbitero Cardinali.
Domino R. de Farges Sanctæ Mariæ Novæ Diacono Cardinali.
Domino P. tituli Sancti Martini in Montibus Presbitero Cardinali.
Domino G. Episcopo Sabinen. sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali.
Domino L. Sanctæ Mariæ in viâ latâ Diacono Cardinali.
Domino N. Sancti Adriani Diacono Cardinali.
Domino A. Sanctæ Mariæ in Porticu Diacono Cardinali.
Domino G. Sanctæ Luciæ in Silice Diacono Cardinali.
Domino B. Sanctæ Mariæ in Aquiro Diacono Cardinali.
Domino P. Episcopo Portuen. sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali.
Domino M. tituli Sanctarum Johannis & Pauli Presbitero Cardinali.

De inquirendo super Damnis, secundum concordata Ambianis.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Pat. 3. E. 3. p. 1. m. 15. dorf.

REX, dilectis & fidelibus suis, Bartholomæo de Burghersh, Constabulario Castri sui Dovorriæ, & Custodi Quinque Portuum suorum, & Johanni de Ifeld, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm inter, Magnificum Principem, Dominum Philippum, Regem Franciæ illustrem, & Consiliarios suos, ex parte unâ, & Nos, & Consiliarios nostros, ex alterâ, nuper Ambianis, inter alia fuisset concordatum,

Quòd certæ Personæ, per ipsum Regem Franciæ, ad inquirendum, & Justitiam conquerentibus faciendum, de Dampnis, Injuriis, & Transgressionibus, Genribus nostris, infra Potestatem ipsius Regis Franciæ, à Quinquennio proximò præterito, citra illatis, & consimiliter certæ personæ per Nos, ad inquirendum, & Justitiam conquerentibus faciendum, de Dampnis, Injuriis, & Transgressionibus, Gentibus ejusdem Regis Franciæ, infra Regnum & Potestatem nostram, infra tempus prædictum, similiter illatis, assignentur & deputentur, Nos,

Concordiam illam, quantùm ad nos pertinet, volentes debito effectui mancipari, ac de vestris circumspectione & industriâ plenam fiduciam reportantes, A. D. 1329.

Assignaverimus vos Justiciarios nostros ad inquirendum, per Sacramentum, tàm Mercatorum & Marinariorum, quàm aliorum Proborum & Legalium Hominum, de Portubus & Locis, super Costeram Maris, in Comitatu Kantiæ, Sussexiæ, & Suthamptoniæ, & partibus adjacentibus, per quos Rei Veritas meliùs sciri poterit, de Dampnis, Injuriis, & Transgressionibus, Hominibus & Subditis de Potestate dicti Regis Franciæ, infra tempus prædictum, tàm supra Mare, quàm supra Terram, illatis (de quibus satisfactio hactenus, per formam Pacum, vel alio modo, facta non fuit) ubi, & per quos, quo tempore, qualiter, & quomodo, & ad Querelas omnium & singulorum Hominum & Subditorum dicti Regis Franciæ, de Dampnis, Injuriis, & Transgressionibus, eis sic illatis, conqueri volentium, audiendum & terminandum, & ad plenam & celerem Justitiam in hac parte faciendum,

Et ideò vobis mandamus quòd, ad certos dies & loca, quos in eisdem Comitatibus ad hoc provideritis, præmissa omnia & singula faciatis, & expleatis in

formâ

A. D. 1329. Edw. 3. formâ prædictâ; salvis nobis Amerciamentis, & aliis, ad nos indè spectantibus.

Mandavimus enim Vicecomitibus nostris Comitatuum prædictorum, quòd ad certos dies & loca, quos eis scire facietis, venire faciant, coram vobis, tot & tales, tàm Mercatores & Marinarios, quàm alios, Probos & Legales Homines de Portubus & locis prædictis, per quos &c. & inquiri; & quòd vobis, in præmissis, omnibus & singulis, faciendis & explendis, pareant & intendant, prout eis ex parte nostrâ per vos plenius injungetur. A. D. 1329. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Cantuariam decimo nono die Junii.

Eodem modo assignantur subscripti in Comitatibus subscriptis; videlicet

W. Episcopus Norwicen. *Thomas Bardolf.*	*In Comitatibus Norffolciæ, Suff. & Essex.*

De Proclamatione super Inquisitione præfata.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Claus. 3. E. 3. m. 17. d.

REX Vicecomitibus Londoniæ, Salutem.

Cùm inter, Magnificum Principem, Dominum Philippum, Regem Franciæ, & Nos, nuper apud Ambianum fuisset Concordatum, quòd Mercatores & alii quicumque de Regno Franciæ, infra Regnum & Potestatem nostram, & Mercatores & alii, de Regno nostro, infra Regnum & Potestatem ipsius Regis Franciæ, salvò & securè venirent cum Rebus & Mercandisis suis, absque arestatione, super ipsos, vel eorum Bona, seu Mercimonia, occasione Transgressionum, Injuriarum, seu Dampnorum, hinc indè, supra Mare, ante hæc tempora, illatorum; & quòd certæ personæ, tàm ex parte ipsius Regis, quam ex parte nostrâ, assignentur & deputentur ad inquirendum de Transgressionibus, Injuriis, & Dampnis prædictis, a quinquennio proximò præterito & citra illatis, & ad conquerentibus Justitiæ complementum faciendum; idemque Rex præmissa ex parte suâ jam fecerit proclamari:

Nos, Concordiam illam, quantum ad Nos pertinet, volentes effectui mancipari, vobis præcipimus quòd statim, A. D. 1329. visis præsentibus, infra Civitatem prædictam, in locis ubi videritis expedire, publicè proclamari, & ex parte nostrâ districtè faciatis inhiberi, ne quis alicui Mercatori, seu alii de Potestate dicti Regis Franciæ, in veniendo in Regnum nostrum, morando, seu exindè redeundo, Dampnum inferat seu Gravamen: nec Eos, seu eorum Bona vel Mercimonia, occasione Transgressionum, Injuriarum, & Dampnorum hujusmodi, arestet, seu arestari faciet quovis modo; set quòd omnes & singuli Subditi ipsius Regis infra Regnum & Potestatem nostra, cum Rebus & Mercandisis suis, salvò & securè veniant, ibidem morentur, & exindè recedant, faciendo Consuetudines debitas & usitatas in eodem Regno.

Teste Rege apud Cantuariam decimo nono die Junii.

Eodem modo mandatum est Vicecomitibus subscriptis, &c.

Pro Lewelino ap Kenewrick, de Pardonatione.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Pat. 3. E. 3. p. 1. m. 14.

REX Omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem. Sciatis quòd,

Cùm in Parliamento nostro, nuper apud Westmonasterium tento, de communi assensu Prælatorum, Comitum, Baronum, & aliorum Magnatum, ac Communitatis Regni nostri, ibidem existentium, Provisum fuerit & Statutum,

Quòd nullus Magnas, aut alius, cujuscumque Statûs seu Conditionis fuerit, qui nobiscum & Isabellâ, Reginâ Angliæ, Matre nostrâ carissimâ, infra Regnum nostrum, nec alii in eodem Regno A. D. 1329. tunc commorantes, qui ad Nos, & ipsam Matrem nostram, venerunt, in succursum nostrum, ad prosequendum Hugonem le Despenser Seniorem, & Hugonem le Despenser Juniorem, tunc Inimicos nostros, occasionentur, molestentur in aliquo, seu graventur, in Personis, aut Bonis suis, in Curiâ nostrâ, seu alterius, pro Prosecutione prædictâ, Captione Personarum, Castrorum, vel Bonorum, aut pro morte Hominis, seu quacúmque aliâ Re, factâ in eâdem Prosecutione, a die, quo Nos & dicta Mater

A. D. 1329. Edw. 3. ter nostra applicuimus infra Regnum nostrum, usque ad diem Coronationis nostræ, ita tamen quòd Malefactores, qui Transgressiones & alia mala, extra Prosecutionem prædictam, perpetrârunt, per Statutum prædictum non cooperentur, seu juventur, prout in Statuto prædicto pleniùs continetur,

Nos,

Indempnitati Lewelini ap Kenewrik, qui ad Nos, & ipsam Matrem nostram, in Succursum nostrum, ad prosequendum prædictos, Hugonem & Hugonem, tunc venit, volentes prospicere in hac parte,

Pardonavimus ei Sectam Pacis nostræ, & quicquid ad nos pertinet, pro Captione Personarum, Castrorum, seu Bonorum, ac pro morte Hominis, aut quacúmque aliâ Re factâ in eadem Prosecutione a dicto die, quo Nos, & dicta Mater nostra, sic applicuimus infra Regnum nostrum, usque ad prædictum Diem Coronationis nostræ, & firmam Pacem nostram ei indè concedimus. A. D. 1329. Edw. 3.

Nolentes quòd prædictus Lewelinus, ratione præmissorum, in Curiâ nostrâ, seu alterius, occasionetur in aliquo, seu gravetur; ita tamen quòd de Transgressionibus & aliis malis (si quæ per ipsum extra Prosecutionem prædictam perpetrata fuerint) sit respondens secundum Legem & Consuetudinem Regni nostri.

In cujus &c.

Teste Rege apud Cantuariam vicesimo die Julii.

Per ipsum Regem.

Litera ad David Regem Scotiæ super 5000 Marcarum solvendis.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Claus. 3. E. 3. m. 7. d. MAgnifico Principi, Domino David, Regi Scotorum Illustri, Fratri nostro carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, &c. Salutem, & ad vota successus prosperos ac felices.

Cùm mittamus, dilectum Clericum nostrum, Magistrum Thomam de Barton, Contrarotulatorem Hospitii nostri, ad vestram præsentiam, ad recipiendum, ad opus nostrum, illa Quinque millia Marcarum, quæ nobis, in instanti Festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, solvere tenemini, juxta formam Concordiæ, inter Nos, &, bonæ memoriæ, Dominum Robertum de Bruys, nuper Regem Scotiæ, Patrem vestrum, initæ & firmatæ, & ad Denarios illos ad nos cariari faciendum: A. D. 1329.

Magnificentiam vestram requirimus & rogamus, quatenùs Denarios illos præfato Clerico nostro solvi faciatis, ducendos ad nos, prout ei per nos est injunctum; recipientes ab eo Literas nostras Acquietantiæ, Receptionem dictæ pecuniæ Testificantes, quas vobis mittimus per eundem.

Data apud Roffen. vicesimo quarto die Junii.

Johannis de Hanonia Litera de Attornato.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Claus. 3. E. 3. m. 15. d. JOhans de Haynun, Sires de Beaumont, faisons savoir a touz, qui nous avoms mis & establit, mettoms & estaublissons, pur nous, & en nolm, Dyne Forset, & Piers Byne, & leur autres Compaignons, Marchanz de la Compaignie de la Barde de Florenche, demorantz a Lounndres,

Pur rechevoir les mille Marcz esterlins de Rente, qui, nous chers Sires, li Rois d'Engleterre nous ad done chescun An, a prendre, sour les Custumes de la Ville de Loundres, au terme de la Pasque, & de la Seint Mikiel suiant apres:

Et pur rechevoir auxi, chescun An, les cent Marchies de Terre a l'Estrellin, qui, nos chers Sire, li Rois dessusdit, dona a Phelippron dou Chastel, no valet, cui Diez absolle, a prendre sour les Custumes de Loundres as termes dessusdis: A. D. 1329.

Et de tant, qui li Custumier de Loundres en paieront as dis Marchanz pur nous, & en non dou dit Phelippron, nous nos en tenous asols & a bien paiez, & en quittons les ditz Custumiers, & touz chiaus, a cui quittanche en appartient, touz quittes, & les ferons quitter de tanr quil en paieront pur nous, & pur le dit Phelippron, enviers, no dit chier Seignur, le Roi, & porter paisibles par le Tiesmoign de ces lettres seellees de no Seel.

Donn. l'an. mil. trois cens, vint & nief, le Merquedy apres le jour Seint Johan Baptiste.

A. D. 1329. Edv. 3. A. D. 1329. Edv. 3.

Super Malo Gestu Episcopi Ossoriensis.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Rom. 3. E. 3. m. 3.

REX, dilecto Clerico suo, Magistro Willielmo de Weston, Salutem.

Transcriptum quarumdam Litterarum nostrarum,

Quas Domino Summo Pontifici, super Malo Gestu Richardi Ossoriensis Episcopi, qui multa Nobis, & Populo nostro, in Terrâ Hiberniæ, præjudicialia & dampnosa attemptare, excogitatis Malitiis, non expavit, sicuti per Transcriptum prædictum potestis plenius intueri,

Vobis mittimus præsentibus interclusum, & Litteras illas, simul cum Litteris nostris, & consimili Transcripto, Venerabili Patri, Domino Petro de Cœlio Monte, Presbitero Cardinali, per ipsum dicto Domino Summo Pontifici præsentandas, prout sibi & vobis expedire videbitur duximus destinandas. A. D. 1329.

Vobis igitur mandamus, firmiter injungentes, quòd, habitâ deliberatione cum præfato Cardinali, tàm super Præsentatione Litterarum prædictarum, quàm super aliis, quæ ad repellendum Malitiam ipsius Episcopi fore videritis oportuna, ulteriùs negotium illud, pro honore nostro, taliter prosequi studeatis, quòd vestram possimus Fidelitatem & Diligentiam meritò commendare.

Et Nos de hiis, quæ inde fieri contigerit, cum omni celeritate, quâ poteritis, certificetis, ut, per vos informati, consultiùs ipsius Malitiæ obviare valeamus.

Teste Rege apud Eltham tricesimo die Junii.

Ad Ducem Britanniæ, de non attemptando contra formam Concordiæ Ambianis.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Claus. 3. E. 3. m. 13. d.

REX, Nobili Viro, Domino Duci Britanniæ, Consanguineo suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Ex frequentibus diversorum Mercatorum & Marinariorum de Regno nostro querelis, ad nostrum pervenit auditum quòd Homines & Subditi vestri,

Post Reformationem Concordiæ inter, Magnificum Principem, Dominum Karolum, Regem Franciæ Illustrem, & Nos, nuper factæ, & Proclamationes, tàm ex parte ipsius Regis per totum Regnum suum, quàm nostrâ per totum Regnum nostrum, quòd omnes Mercatores & alii, cum Mercimoniis, Rebus, & Bonis suis, hinc indè, salvò & securè venirent, & Mercandisas & Negotia sua exercerent absque Calumpniâ seu Aresto,

Quamplures Mercatores, de eodem Regno nostro, in transeundo per Mare, versus partes Ducatûs nostri prædicti, & exindè redeundo, voluntariè, & absque causâ rationabili, pluries arestari fecerunt, graves ab eis Redemptiones pro deliberatione suâ extorquendo, & adhuc indies consimilia attemptare præsumant contra formam Concordiæ supradictæ;

De quo non inmerito commovemur, præsertim cùm, inter præfatum Regem & Nos, fuisset, sicut vos latere non credimus, inter alia, Concordatum quòd certæ personæ, sufficientes & idoneæ, tàm ex parte suâ, quàm ex parte nostrâ, assignarentur ad inquirendum super Dampnis, datis supra Mare hinc & indè, & ad celerem Justitiam dampnificatis faciendum; quod jam inchoatum est fieri cum effectu, & forma assignationis hujusmodi concordata hinc & indè. A. D. 1329.

Quamobrem Dilectionem vestram rogamus & requirimus ex affectu, quatenùs Homines & Subditos vestros prædictos, ut ab hujusmodi Injuriis & Gravaminibus, nostris Subditis faciendis, omninò desistant, & ea, quæ per ipsos, contra formam Concordiæ prædictæ, taliter fuerint capta seu occupata, debitè restituant compellatis;

Inhibentes, si placet, nè Mercatoribus, seu aliis de Regno nostro, ad loca Dominii vestri declinantibus, Dampnum inferant seu Gravamen.

Et, si qui ex Gentibus vestris de Dampnis, sibi per Homines de Potestare nostra latis, conqueri voluerint, coram Judicibus, sic assignandis, accedant, Querelas suas expositurí, & Justitiam celerem recepturi secundum formam & effectum Concordiæ supradictæ.

Taliter

A. D. 1329. Edw. 3. Taliter autem hunc Rogatum nostrum exaudire velitis in effectu, quòd in recidivæ Contentionis dispendia nullatenus incidatur, & quòd præfatum Dominum Regem non sit opus solicitare ob hanc causam.

Et, quid indè duxeritis faciendum, nobis rescribere velitis per præsentium Portitorem. A. D. 1329. Edw. 3.

Data apud Windsore vicesimo nono die Julii.

Ad Regem Aragoniæ de Credentia.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Ibid. Serenissimo Principi, Domino Dei gratiâ, Regi Aragoniæ Illustri, Edwardus, eâdem gratiâ, &c. Salutem & successus, ad vota, semper prosperos & fœlices.

Accedens ad nos, Nobilis Vir, Fidelis vester, Reymundus Cornelii cuncta penes vos prosperè dirigi nobis seriosiùs nunciavit (de quo læiati fuimus) desiderantes ex corde de incolumitate statûs vestri jocundos frequenter audire rumores.

Et Magnificentiæ vestræ duximus intimandum, quòd penes nos & nostros, tempore datæ præsentium, providente Domino, prosperè agebatur, sicut præfatus Reymundus vobis referre poterit pleniùs ore tenus.

Et quia idem Reymundus nostræ Domui Regiæ, sicut pro certo didicimus, semper hactenus benivolus extitit, & paratus fuit in oportunitatibus efficaciter deservire, ipsum de Concilio nostro & familiaritate nostrâ (salvâ semper fidelitate quâ vobis astringitur) retinuimus, certis sibi Stipendiis constitutis, eique super aliquibus aperuimus secreta cordis nostri, vobis per eundem seriosiùs exponenda; Cui, si placet, super hiis, fidem præbere velitis indubiam, Nobisque, cùm oportunum videritis, indè rescribere velle vestrum. A. D. 1329.

Data apud Wyndesore vicesimo nono die Julii.

Ejusmodi Litera ad Reginam Aragoniæ.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Ibid. Serenissimæ Dominæ, Dominæ Leonoræ, Dei gratiâ, Reginæ Aragoniæ, Consanguineæ suæ carissimæ, Edwardus, ejusdem gratiâ, &c. Salutem & fœlices, semper ad vota, successus.

De incolumitate & prosperitate Statûs vestri, nobis per, Nobilem Virum, Reymundum Cornelii certitudinaliter nunciatis, grandem concepimus materiam gaudiorum; optantes semper & continuè id scire, potiùs quàm audire.

Cæterùm præfato Reymundo super quibusdam, vobis ex parte nostrâ detegendis, aperuimus mentem nostram; in quibus velitis, si placet, fidem credulam adhibere.

Vigeat & crescat Status vester in prosperitate & honore.

Dat. apud Redynges tricesimo die Julii.

Eadem Credentia Johanni Pratal de Alexandria. A. D. 1329.

Ad Papam, iteratæ Preces, & de Literis, propriâ manu Regis, & propriâ manu Isabellæ Reginæ scriptis, pro Roberto de Wyvill, in Episcopum Bathon. & Wellen. præficiendo. Rom. 3. E. 3. m. 2.

Dat. apud Walingford secundo die Augusti.

Consimilis Litera ad Cardinales.

Dat. ut supra.

Pro Mauritio Fitz-Thomas in Comitem de Desmond præfecto.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Pat. 3. E. 3. p. 2. m. 24. Rex omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Pro bono & laudabili Servitio, quòd, dilectus & fidelis noster, Mauritius Fitz-Thomas de Hiberniâ (quem in Comitem de Dessemound in Hiberniâ præfecimus) Nobis & Progenitoribus A. D. 1329.

A. D. 1329. Edw. 3.

Ad Cardinales, pro eodem Clerico.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Ibid.

VEnerabili in Christo Patri, Domino L. Dei gratiâ, Sanctæ Mariæ in Viâ latâ Diacono Cardinali, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, &c. Salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Honorem & Commodum, dilecti nobis, Walteri de Twynham, Clerici & Familiaris, carissimi Fratris nostri, Regis Scotiæ corditer affectantes,

Amicitiam vestram requirimus & rogamus quatinus in negotiis, ipsum contingentibus (pro quibus Domino Summo Pontifici specialiter scribimus) assistere velitis, si placet, nostri rogaminis interventu, Consiliis & Auxiliis, pro loco & tempore, oportunis.

Dat. apud Glouceftriam primo die Septembris.

Consimiles literæ diriguntur subscriptis; videlicet,

Domino N. Sancti Adriani Diacono Cardinali.
Domino G. Albanensi Episcopo.

Pro Willielmo Comite de Julers.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Pat. 3. E. 3. p. 2. m. 23.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm teneamur, dilecto & fideli nostro, Willielmo Comiti de Julers, in Sexcentis Libris, percipiendis per Annum de nobis, pro Feodo suo, pro morâ suâ nobiscum,

Nos,

Volentes eidem Comiti de summâ prædictâ Satisfactionem debitam exhiberi,

Volumus & concedimus quòd idem Comes habear, & percipiat, summam prædictam per Annum, de Exitibus Custumarum nostrarum, in Portu Villæ de Sancto Botulpho, per Manus Collectorum Custumarum nostrarum ibidem, qui pro tempore fuerint, ad Festa Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales Portiones, quousque aliud indè duxerimus ordinandum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Glouceftriam tertio die Septembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

ET mandatum est Collectoribus Custumarum Regis, in Portu Villæ de Sancto Botulpho, quòd eidem Comiti, *&c. prout in ejusmodi Mandatis.*

De Protectionibus, pro Comite Lancastriæ, Willielmo de Monte Acuto, & Bartholomæo de Burghersh, ad partes Transmarinas profecturis.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Pat. 3. E. 3. p. 2. m. 21.

HEnricus Comes Lancastriæ, qui ad partes Transmarinas, de Licentiâ Regis, profecturus est, habet Literas Regis de Protectione, sine Clausulis, usque ad Festum Natalis Domini, proximò futurum, duraturas.

Præsentibus &c.

Teste Rege apud Hereford duodecimo die Septembris.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literas de Protectione habent subscripti, qui ad partes prædictas cum eodem Comite profecturi sunt; videlicet,

Henricus de Ferariis, *Willielmus le Blount,* *Willielmus de Walkynton,* *Thomas de Ferariis,*	Milites.	*Ricardus Passemer,* *Simon de Bisegge,* *Radulphus de Lanyngton,* *Walterus de Melbourne,*	Clerici.
Galfridus de Bicleswald, *Johannes de Ginewell,*	Clerici.	*Johannes le Blount,* *Rogerus de Stok,*	

5 K *Edmundus*

A. D. 1329. Edw. 3.

Edmundus Waldeboef,
Galfridus de Walecote,
Magister Johannes le Ken,
Simon Symioun,
Gilbertus de Ledred,
Robertus de Wolaston, } Valetti.
Johannes Adewyncle,
Johannes Owein,
Johannes de Hamsted,

Willielmus de Monte Acuto, Filius & Hæres Willielmi de Monte Acuto, qui in Obsequium Regis ad partes Transmarinas profecturus est, habet Literas Regis de Protectione, cum clausulâ volumus, usque ad Festum Natalis Domini, proximò futurum, duraturas.

Præsentibus &c.

Teste ut supra.

Consimiles Literas de Protectione habent subscripti, qui cum eodem Willielmo profecturi sunt; videlicet,

Thomas West,
Walterus de Wydecoumbe,
Willielmus Benet,
Johannes Sey de Merlok,
Robertus de Dumbelton,
Johannes de Molyns,
Johannes Mercok.

A. D. 1329. Edw. 3.

Bartholomæus de Burghersh, qui ad partes prædictas profecturus est, habet Literas Regis de Protectione, cum Clausulâ volumus &c. usque per idem tempus duraturas.

Præsentibus &c.

Teste ut supra.

Consimiles Literas de Protectione habent subscripti, qui cum eodem Bartholomæo profecturi sunt ad partes prædictas; videlicet,

Radulphus de Brok,
Thomas de Bourne Miles.

Ad Papam, pro Dispensatione super defectu Natalium.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Rom. 3. E. 3. m. 1.

PApæ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Regalis Magnificentiæ certitudinem decenter tenere nos credimus & implere, dùm Subditorum nostrorum Intentiones Pias attendimus, & eas prosequimur affectubus & modis, quibus poterimus, gratiosis.

Indè est, Pater Sancte, quòd cùm, felicis recordationis, Dominus Clemens, Papa Quintus, Prædecessor vester, cum, dilecto nobis in Christo, Fratre Johanne de Chedewynd, Presbitero & Canonico Conventualis Ecclesiæ de Lilleshul, Ordinis Sancti Augusti, Coventriæ & Lichfeldiæ Diœcesis, super defectu Natalium, quem patitur, de soluto Genitus & solutâ, ut, defectu illo non obstante, ad omnes Regulares Administrationes dumtaxat ejusdem Ordinis assumi posset, dispensaverit gratiosè:

Et postmodùm, vacante dictâ Ecclesiâ, Fratres dicti Johannis viræ Sanctitatem, Morum gravitatem, & Regularis Conversationis puritatem, crebriùs intuentes, ipsum in Abbatem & Pastorem suum concorditer elegerunt;

Cujus Electione per loci Ordinarium examinatâ, & propter detectum, in formâ ejusdem compettum, Justitiâ suadente, cassatâ, idem Ordinarius, propter virtutum & morum eminentiam, Famámque gratissimam ipsius Fratris Johannis, ipsum Fratrem Johannem, auctoritate Pontificali, præfecit in Abbatem Monasterii supradicti:

A. D. 1329.

Et dictus Johannes, Curam & Administrationem dicti Monasterii aliquamdiu laudabiliter & utiliter gerens, ac undique sibi ipsi prospicere cupiens, jam timeat sibi dictam Dispensationem generalem minus sufficientem fore, & ob hoc ad pedes vestræ Sanctitatis Procuratorem suum dirigat, vestram Clementiam petiturum,

Sanctitatem vestram requirimus affectu speciali, quatinus, attentis ipsius Abbatis devotione & humilitate, Petitionibus suis devotis, in hac parte, condescendere dignetur vestra Benignitas consueta; eo, si placet, favorabiliùs expeditioni ipsius inclinata, quo ipsius Abbatis & Conventûs portio comunis existit in nullo penitùs seperata.

Conservet, &c.

Dat. apud Gloucestriam decimo quinto die Septembris.

Pro

A.D. 1329. Edw. 3.

Pro Cardinalibus, de Pardonatione.

A.D. 1329. An. 3. E. 3. Pat. 3. E. 3. p. 2. m. 18.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd nos,

Considerantes affectionem specialem, quam Venerabiles Patres Ecclesiæ Romanæ Cardinales, in Regno nostro Beneficiati, ad Coronam Angliæ hactenus habuerunt, & Bonum Locum, quem nostris Antecessoribus ante hæc tempora tenuerunt, & nobis, & Hæredibus nostris, tenere poterunt in futuro,

Pardonavimus eisdem Cardinalibus omnimoda Debita, quæ nobis debentur de Beneficiis suis, ratione Decimarum & auxiliorum, per Dominum Summum Pontificem, & ejus Prædecessores, Clero Regni nostri impositorum, & Nobis, seu Antecessoribus nostris, per ipsum Dominum Summum Pontificem, & etiam per Prælatos & Clerum Regni nostri Concessorum, & quæ ab eis, per Summonitionem Scaccarii nostri, ad opus nostrum exiguntur.

In cujus &c.

Teste Rege apud Gloucestriam vicesimo die Septembris.

Ad tractandum super Requestis, nuper Ambianis, hinc inde factis.

A.D. 1329. An. 3. E. 3. Pat. 3. E. 3. p. 2. m. 22.

REX universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Noverit Universitas vestra quòd nos,

De fidelitate & circumspectione, Venerabilis Patris, W. Norwicensis Episcopi, dilecti & fidelis nostri, Johannis de Insula Militis, & dilectorum Clericorum nostrorum, Magistrorum, Johannis de Shordiche, Austentii Jordani, & Johannis Walewayn, plenam fiduciam optinentes,

Ipsos facimus, ordinamus, & constituimus, veros & legitimos Procuratores nostros & Nuncios speciales,

Dantes & concedentes eisdem, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum (quorum dictus Episcopus sit unus) generalem, plenam, & liberam, Potestatem, ac Mandatum speciale, tractandi cum, Magnifico Principe, Domino Philippo, Dei gratiâ, Franciæ Rege, seu Deputandis ab eodem, tàm super Requestis, nuper Ambianis ex parte dicti Regis nobis factis, quàm etiam super Requestis, dicto Regi ex parte nostrâ factis:

Et Tractatum hujusmodi, in omnibus & singulis suis Articulis, perficiendi:

Et omnia alia & singula faciendi, quæ super Tractatu & Requestis prædictis necessaria & utilia esse viderint vel oportuna;

Promittentes pro nobis & Hæredibus nostris, Ratum & Gratum habituros quicquid, per dictos Procuratores & Nuncios nostros, in formâ prædictâ, gestum, actum, factum, seu procuratum fuerit in præmissis, & singulis præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Gloucestriam vicesimo die Septembris.

De Nuptiis inter Johannem de Eltham & Mariam de Biscay contrahendis.

A.D. 1329. An. 3. E. 3. Pat. 3. E. 3. p. 2. m. 14.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Noveritis quòd nos,

De circumspectione providâ, & fidelitate probatâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Johannis de Hausted, Militis, & Magistri Petri de Galicien, Canonici Agennensis, plenam fiduciam reportantes,

Ipsos ordinavimus & constituimus Procuratores & Nuncios nostros speciales, ad tractandum cum Dominâ Mariâ, Dominâ de Byscaye, ac cæteris Nobilibus, Communitatibus, & aliis (quorum interest, seu interesse poterit quoquo modo) super Matrimonio inter, carissimum Fratrem nostrum, Johannem de Eltham, Comitem Cornubiæ, & Mariam, Filiam & Hæredem Johannis, quondam Domini de Biscaye, impuberem, contrahendo:

A. D. 1329. Edw. 3. Et ad conveniendum & concordandum de omnibus & singulis, quæ ad Contractum hujusmodi poterunt pertinere:

Et ad ea, quæ taliter tractata, vel concordata, fuerint, quacumque firmitate vallandum:

Et omnia alia & singula faciendum, quæ in hac parte necessaria fuerint, seu etiam oportuna;

Promittentes nos Ratum, & Firmum habituros quicquid, per eosdem, Johannem & Petrum, Tractatum, Concordatum, & Vallatum, fuerit in præmissis.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Glouceſtriam vicesimo quarto die Septembris. A. D. 1329. Edw. 3.

ET mandatum est præfato Johanni quòd, receptis Literis Regis prædictis, circa præmissa prosequendum & perficiendum cum omni diligentiâ & solicitudine, quibus poterit, intendat (omnibus aliis prætermissis) juxta informationem præfati Petri, qui indè coram Rege & Concilio Regis extitit oneratus; Et hoc, sicut Regem & Honorem Regis diligit, nullatenus omittat.

Teste ut supra.

Pro præfatis Nunciis de Credentia.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Claus. 3. E. 3. m. 5. dors. REX Probis Hominibus, & toti Communitati, Villæ de Durango, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Super quibusdam Negotiis, quæ specialiter insident Nobis cordi, dilectis & fidelibus nostris, Johanni de Haustede Militi, & Magistro Petro de Galiciano, Canonico Agennensi, votum aperuimus mentis nostræ, vobis per eosdem ex parte nostrâ seriosiùs exponendum; quibus, si placet, fidem præbere velitis indubiam in dicendis, &, ut effectui mancipentur, vestrum Consilium & Assensum benivolè impertiri.

Data apud Glouceſtriam vicesimo quarto die Septembris.

Eodem modo mandatum est subscriptis; A. D. 1329. videlicet,

Roesio Sanchez Dermynte,
Demoni Dragon,
Roesio Garsie de Las Cones,
Dragoni Lopiz Palon,
Alfonso Domino de Rusferoso,
Martino Sanchez.
Johanni Sanchez de Monte Alto,
Probis Hominibus & toti Communitati Villæ de Linquiceo,
Probis Hominibus & toti Communitati Villæ de Villiban,
Probis Hominibus & toti Communitati Villæ de Vermes,
Alfonso Garsie de Valpoyste,
Martino Piers Darret,
Roesio Pierres de Torcones.

Ad Dominam de Biscay, super prædictis Nuptiis.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Ibid. NObili Mulieri Dominæ Mariæ, Dominæ de Biscaye, Salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Super quibusdam Negotiis (pro quibus aliàs nobis scripsistis, & pro quibus aliàs vobis meminimus nos scripsisse) quæ specialiter insident nobis cordi, dilectis & fidelibus nostris, Johanni de Haustede, Militi, & Magistro Petro de Galiciano, Canonico Agennensi, votum aperuimus mentis nostræ, vobis per eosdem ex parte nostrâ seriosiùs exponendum; quibus, si placet, A. D. 1329. fidem præbere velitis indubiam in dicendis, &, ut effectui mancipentur, vestrum Consilium & Assensum benivolè impertiri.

Dat. ut supra.

Eodem modo mandatum est Johanni Manuel.

Dominus de Cuk de Concilio Regis retinendus.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Pat. 3. E. 3. p. 2. m. 19. REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Noveritis quòd Nos, De circumspectione & industriâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Willielmi de Monte Acuto, & A. D. 1329. Bartholomæi de Burghersh, Militum, plenariè confidentes,

Ipsos constituimus & ordinamus Procuratores & Nuncios nostros speciales,

ad

A. D. 1329. Edw. 3. ad tractandum cum, nobili viro Domino Odimo, Domino de Cuk, de Morâ suâ nobiscum, de Concilio & Retinentiâ nostrâ, ad totam vitam suam:

Et de assignatione, ei nostro nomine faciendâ, de Terris, Redditibus, seu Pecuniarum Summis, pro Morâ suâ prædictâ, prout, juxta Discretiones suas, pro nostro honore, & commodo, rationabiliter fore viderint faciendum;

Promittentes Nos ratum, & firmum, habituros quicquid per eosdem, Willielmum & Bartholomæum, gestum & concordatum fuerit in præmissis. A. D. 1329. Edw. 3.

In cujus &c.

Dat. apud Gloucestriam vicesimo quarto die Septembris.

Super Dissensionibus inter Archiepiscopum Eborum, & Episcopum Dunolmensem.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Claus. 3. E. 3. m. 5. dors. REX, venerabili in Christo Patri, W. eadem gratiâ, Archiepiscopo Eborum, Angliæ Primati, Salutem.

Quia ex relatu accepimus plurimorum, quòd, prætextu quarumdam Dissensionum, inter, venerabilem Patrem, L. Episcopum Dunolmensem, & vos, super aliquibus, Ecclesias vestras hinc indè tangentibus, exortarum, tàm ex parte vestrâ, quàm ex parte ipsius Episcopi, Congregationes Hominum ad arma, tàm Equitum, quàm Peditum, ante hæc tempora fiebant, & adhuc fiunt, hiis diebus, contra formam Statuti, apud Northamptoniam nuper per Nos editi, per quod Pax nostra læditur, Populúsque noster multipliciter terretur & gravatur, & diversa timentur exindè pericula posse verisimiliter evenire:

Nos, qui, ratione juramenti, astricti sumus ad Pacem nostram illæsam conservandum, volentes hujusmodi Periculis obviare, & tàm Jura Ecclesiæ vestræ, quàm Ecclesiæ prædicti Episcopi, ut tenemur, manutenere,

Vobis mandamus quòd, in propriâ personâ vestrâ, sitis coram nobis, vel Concilio nostro, apud Norhamptoniam, in crastino Sancti Nicholai, proximò futuro, ad informandum Nos super causis Dissensionum prædictarum, & ad faciendum & recipiendum quod per Nos & Concilium nostrum tunc, super præmissis, contigerit ordinari, omnibus Novitatibus indebitis introducendis, vel Congregationibus faciendis, interim Supersedentes. A. D. 1329.

Mandavimus enim præfato Episcopo quòd tunc sit coram Nobis, vel Concilio nostro, in propriâ personâ suâ, ad informandum Nos, ex parte suâ, super præmissis, & ad faciendum & recipiendum similiter quod tunc ibidem contigerit ordinari; & eidem Episcopo similiter inhibuimus, nè hujusmodi Novitates indebitas, seu Congregationes, interim faciat.

Teste Rege apud Norhamton vicesimo octavo die Octobris.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est L. Dunolmensi Episcopo, mutatis mutandis.

Teste ut supra.

Super Dissensionibus prætactis, de Executione Brevis, de Posse Comitatus assumendo, supersedenda.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Ibid. REX Vicecomiti Eborum Salutem.

Cùm nuper, ad Requisitionem, venerabilis Patris, W. Archiepiscopi Eborum,

Tibi præcipimus quòd omnem vim Laicam, quæ se tenuit in Ecclesiâ de Leek, ad perturbandum ipsum Archiepiscopum, quominus Officium suum spirituale exercere posset, sine dilatione amoveres ab eâdem:

Et postmodùm,

Pro eo, quod nobis retornâsti, quòd diversi Homines, de Comitatibus Northumbriæ, Cumbriæ, & Westmerlandiæ, ac de partibus Scotiæ, armati se tenuerunt in Ecclesiâ prædictâ, per quod Mandatum nostrum prædictum exequi non potuisti, A. D. 1329.

Tibi iteratò præceperimus quòd, assumpto tecum Posse Comitatûs tui, omnem vim Laicam, quæ se tenuit in

A. D. 1329. Edw. 3. Ecclesiâ prædictâ, sicut prædictum est, sine dilatione amoveres ab eâdem:

Et jam,

Pro eo, quod ex relatu accepimus plurimorum, quòd, prætextu quarumdam Dissensionum, inter præfatum Archiepiscopum, &, venerabilem Patrem, L. Episcopum Dunolmensem, super aliquibus, Ecclesias suas hinc inde tangentibus, exortarum, Congregationes Hominum ad arma, tàm ex parte ipsius Archiepiscopi, quàm ex parte ipsius Episcopi, fiebant, & adhuc fiunt, in læsionem Pacis nostræ, & terrorem Populi nostri, & contra formam Statuti, nuper apud Norhamptoniam per nos editi,

Et Nos,

Volentes Pacem nostram illæsam conservare, & Jura utriusque Ecclesiæ, ut tenemur, manutenere, A. D. 1329. Edw. 3.

Dedimus tàm præfato Archiepiscopo, quàm prædicto Episcopo, diem ad essendum coram Nobis, vel Concilio nostro, apud Norhamptoniam, in crastino Sancti Nicholai, proximò futuro, ad informandum Nos super causis Dissensionum prædictarum, & ad faciendum & recipiendum quod per Nos, vel Concilium nostrum, tunc ibidem contigerit ordinari,

Tibi præcipimus quòd Executioni Brevis nostri, de Posse Comitatûs tui sumendo, interim Supersedeas.

Teste Rege apud Norhampton vicesimo nono die Octobris.

Per ipsum Regem.

Ad David Regem Scotiæ, super solutione Quinque Mille Marcarum.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Claus. 3. E. 3. m. 5. d.

MAgnifico Principi, Domino David, Regi Scotorum Illustri, Fratri nostro carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, &c. Salutem, & ad vota successus prosperos & fælices.

Cùm mittamus, dilectum Clericum nostrum, Willielmum de Kestevene, ad vestram præsentiam, ad recipiendum, ad opus nostrum, illa Quinque Milia Marcarum, quæ nobis, instanti festo Sancti Martini, solvere tenemini *&c. prout supra de Dat. 24. die Junii.* A. D. 1329.

Data apud Kenilworth tricesimo die Octobr.

Per breve de Privato Sigillo.

De Portis Novi Templi Londoniæ, per Majorem obfirmatis, ne per Aquam Transitus Justiciariis prohibeatur, aperiendis.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Claus. 3. E. 3. m. 6. d.

REX Majori Londoniæ, & Escaetori suo in eâdem Civitate, Salutem.

Quia intelleximus quòd, per medium Curiæ Novi Templi Londoniæ, usque Aquam Tamisiæ, communis Transitus, pro Justiciariis & Clericis nostris, ac aliis, Negotia sua apud Westmonasterium prosequentibus, & per Aquam transire volentibus, esse debet, & solet, totis temporibus retroactis:

Et quòd vos Portas Templi prædicti per diem clausas tenetis, & ipsos Justiciarios, & Clericos nostros, & alios prædictos, quominus per medium dictæ Curiæ transire possint, impeditis: A. D. 1329.

Per quod tàm Negotia nostra, quàm alia communia, multotiens retardantur;

Vobis mandamus quòd Portas dicti Templi per diem apertas tenere faciatis, ita quòd Justiciarii, & Clerici nostri, ac alii, qui per Aquam transire voluerint, ibidem transire possint, prout hactenùs facere consueverunt.

Teste Rege apud Kenelworth secundo die Novembris.

Pro Episcopo Dunolmensi super Dissensionibus antedictis.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Pat. 3. E. 3. p. 2. m. 11.

REX omnibus Ballivis, & fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Cùm gravis Dissensionum materia inter, venerabilem Patrem, W. Archiepiscopum Eborum, ex parte unâ, &, venerabilem Patrem, L. Episcopum Dunolmensem, ex alterâ, super aliquibus, Ecclesias suas hinc indè tangentibus, A. D. 1328.

A. D. 1329. Edw. 3. bus, sit exorta, per quod tàm ex parte ipsius Archiepiscopi, quàm prædicti Episcopi, diversæ Congregstiones Hominum ad arma fiebant, & adhuc fiunt, in Pacis nostræ læsionem, & Populi nostri perturbationem manifestam:

Et Nos,

Utrasque Ecclesias prædictas in suis Juribus manutenere, & Pacem nostram illæsam conservare, volentes,

Dederimus, tàm præfato Archiepiscopo, quàm prædicto Episcopo, certum diem ad essendum, coram nobis, vel Concilio nostro, ad informandum nos super causis Dissensionum prædictarum:

Ac prædictus Episcopus, in veniendo versus Nos, ex causâ prædictâ & negotia prædicta prosequendo, per quosdam Æmulos suos, ad Procurationem ipsius Archiepiscopi, timeat sibi & Hominibus suis dampnum & periculum posse evenire, & nobis supplicaverit ut securitati ipsius Episcopi, & Hominum suorum prædictorum, in præmissis, velimus providere: A. D. 1329. Edw. 3.

Nos,

Qui omnes & singulos, in prosecutione & defensione Jurium suorum, in Curiis nostris, manutenere & defendere tenemur,

Volentes ipsum Episcopum, in prosecutione & defensione Juris sui in hâc parte defendere (prout decet) cepimus in protectionem & defensionem nostras speciales prædictum Episcopum, & Homines, & Familiares suos, in veniendo versus Nos, ibidem morando, negotia prædicta prosequendo, ac exindè ad propria redeundo.

Et ideò vobis mandamus, quòd eidem Episcopo *&c. prout in consimilibus Literis sæpius repetitis.*

In cujus &c. usque ad festum Paschæ, proximò futurum, duraturas.

Teste Rege apud Kenilworth decimo quarto die Novembris.

Ad Episcopum Norwicensem super negotiis cum Rege Franciæ.

A. D. 1329. An. 3. E. 3. Claus. 3. E. 3. m. 4.

REX, venerabili in Christo Patri, W. eâdem gratiâ, Norwicensi Episcopo, Salutem.

Quia, per avisamentum Concilii nostri, & ob confidentiam, quam de vestris Circumspectione & Fidelitate optinemus, ordinavimus quòd ad partes Franciæ, pro negotiis nostris (de quibus aliàs fuistis onerati, & quorum notitiam habetis pleniorem) redeatis:

Et assignavimus, unà vobiscum, dilectum consanguineum & fidelem nostrum, Henricum Comitem Lancastriæ, cique scripsimus per literas, sub Privato Sigillo nostro, quòd ad hoc, unà vobiscum, intendat juxta Informationem, quam vobis mittemus, sub Privato Sigillo nostro, quamcitò, deliberato Consilio, fieri poterit bono modo:

Et ad assistendum vobis, & præfato Comiti, consiliis & auxiliis, dilectos Clericos nostros, Magistrum Johannem Waleweyn, & Magistrum Johannem de Sbordich, ad vos disposuimus destinare;

Vobis mandamus, in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quòd, omni excusatione cessante, ad proficiscendum ad dictas partes Franciæ (prout aliàs vobis mandavimus per literas sub Privato Sigillo nostro) vos paretis; ita quòd esse positis ad diem præfixum, sicut nobis aliàs per vestras Literas pleniùs scripsistis. A. D. 1329.

Et sciatis quòd quoad alia, in eisdem literis vestris contenta, pro pleniori Informatione indè habendâ, convocari mandavimus Prælatos, Magnates, & alios de Concilio nostro, ad certum diem, citra instans festum Natalis Domini; &, habito illorum Consilio & Avisamento super omnibus Articulis, in eisdem literis vestris contentis, Responsiones ordinabimus, & eas vobis mittemus in scriptis, simul cum Literis de Potestate, vobis & præfato Comiti in hâc parte committendâ.

Et quia, propter brevitatem temporis, jam quendam Cursorem nostrum, Johannem de Waltham, ad Dominum Regem Franciæ cum Literis nostris transmisimus, ad diem prædictum ulteriùs prorogandum: & injunximus eidem Cursori quòd, per septem vel octo dies, ante dictum festum Natalis Domini, sit apud Dovorriam cum Responsione prædicti Regis Franciæ; volumus quòd, cum ibidem venerit, seu alibi vobis occurrerit, literas, quas delaturus est ab ipso Rege, ab eo recipiatis, & ea aperiatis vice nostrâ, & secundum id, quod in eisdem videritis contineri, sive de Prorogatione dicti diei, sive non, disponatis in omnibus &c. easdem Literas, unà cum vestro Consilio & Avisamento, nobis per eundem

A.D. 1329. Edw. 3. eundem Cursorem transmittentes, & præfatum Comitem indè, prout expedire videritis, certificantes.

In casu autem quo Prorogatio diei non poterit optineri, voluntatem nostram aperuimus, dilecto & fideli nostro, Johanni de Insulâ (quem ad vos mittimus ex hâc Causâ) vobis per eundem ore tenus seriosiùs exponendam; cui super hoc fidem credulam præbeatis.

Cæterùm de Expensis vestris, & aliorum qui pro dictis negotiis sunt profecturi, mandavimus Thesaurario nostro quòd vobis, & eis, debitè satisfaciat; ita quòd, eo prætextu, dicta Negotia nostra nullatenùs retardentur. A.D. 1329. Edw. 3.

Teste Rege apud Kenilworth tertio die Decembris.

Per ipsum Regem.

Pro Burgensibus Villæ dè Deest in Brabantia, de Libertatibus eis concessis.

A.D. 1329. An. 3. E. 3. Pat. 3. E. 3. p. 1. m. 25. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, ad Requisitionem Isabellæ, Reginæ Angliæ, Matris nostræ carissimæ, concessimus Mercatoribus & Burgensibus Villæ de Deest, in Brabantiâ, quòd ipsi, quamdiu nobis placuerit, habeant Libertates subscriptas; videlicet,

Quod ipsi cum Rebus & Mercandisis suis, salvò & securè, infra Regnum nostrum venire, & morari, valeant cum Mercandisis suis ibidem excercendis: & quod ipsi sub salvo & securo Conductu, & sub Protectione & Defensione nostrâ, veniant infra Regnum nostrum, cum Rebus & Mercandisis suis, ibidem morentur, Mercandisas suas excerceant, & exindè cum Rebus & Mercandisis suis, quo & quando voluerint, recedant; ita tamen quòd ad Terras, nobis Guerrinas, nullatenùs se divertant, nec indè cum Inimicis nostris communicent quoquo modo; dummodo Consuetudines & Custumas, de hujusmodi Rebus & Mercandisis suis debitas, & usitatas in Regno nostro, solvant & faciant, ut debebunt.

Concessimus etiam eisdem Mercatoribus & Burgensibus, quòd ipsi, aut eorum Bona, seu Mercandisæ, prætextu alicujus Guerræ, hactenùs quocumque tempore motæ, seu exnunc movendæ, inter Nos, & alium quemcumque Regem, aut Dominum Terræ cujuscunque Nationis, nec pro alienis Transgressionibus, Debitis, Conventionibus, seu Contractibus, infra Regnum nostrum nullatenus arestentur, nisi dumtaxat pro Transgressionibus, & Contractibus, suis propriis, & Plegiariis, secundum Legem Mercatoriam, vel Communem Legem Regni Angliæ; dùm tamen Dominus Villæ prædictæ contra nos de Guerrâ non fuerit, nec adhærens aliquibus, contra nos de Guerrâ existentibus; in quo casu volumus, & concedimus, quòd præfati Mercatores & Burgenses, infra Quadraginta dies, a tempore quo hujusmodi Guerra mota & publicata fuerit, exeant Regnum, & Potestatem nostram, cum Bonis & Rebus suis, absque impedimento, seu disturbatione, nostri, seu Ministrorum nostrorum quorumcumque. A.D. 1329.

Volumus etiam, & concedimus, quòd propria Bona & Mercandisæ dictorum Mercatorum & Burgensium dictæ Villæ de Deest, prætextu alicujus Delicti vel Forisfacti Valletorum seu Servientium suorum, eadem Bona & Mercandisas in custodiâ suâ habentium, nullatenùs confiscentur, nec pro Forisfactis habeantur; dummodo iidem Mercatores & Burgenses legitimè probare poterunt eadem Bona & Mercandisas sua propria, & non dictorum Vallettorum & Servientum suorum, extitisse.

Et, si iidem Valetti & Servientes, infra Regnum nostrum decesserint, sive Testamentum fecerint, sive non, Bona & Mercandisæ ipsorum Mercatorum & Burgensium, quæ in dictorum Valettorum & Servientium custodiâ tunc fuerint, nullatenùs Attachientur, seu Arestentur, set sine difficultate ipsis Mercatoribus & Burgensibus plenariè liberentur, quatenùs probare poterunt eadem Bona & Mercandisas ad ipsos de Jure pertinere debere.

Concessimus etiam præfatis Mercatoribus & Burgensibus ejusdem Villæ de Deest, quòd ipsi de Pontagio, Pavagio, & Muragio, de Bonis & Mercandisis suis, infra Regnum nostrum & Portus Maris sint quieti; ita tamen quòd prædicti Mercatores & Burgenses de Deest aliquos Mercatores extraneos (qui non fuerint de eâdem Villâ de Deest) non advocent ad prædictas Libertates, vel aliquam earumdem quoquomodo, calumpniandas vel habendas; ita etiam quod contra Ordinationem Stapulæ, per Dominum Edwardum, nuper Regem Angliæ,

A. D. 1329. Edw. 3. Angliæ, Patrem nostrum, in certis Petitionis, infra Regnum nostrum, tenendam, factam, quicquam nullatenus attemptetur, eâdem Ordinatione sic durante.

In cujus &c. quamdiu nobis placuerit duraturas.

Teste Rege apud Gloucestriam duodecimo die Decembris. A. D. 1329. Edw. 3.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Conductu pro Comite de Peregore, in Angliam venturo.

A. D. 1329. *An.* 3. *E.* 3. *Pat.* 3. *E.* 3. *p.* 2. *m.* 7. REX omnibus Ballivis &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Nobilis Vir, & nobis dilectus, Archebaldus Comes de Peregore, infra Regnum nostrum Angliæ, de nostrâ Licentiâ, sit venturus,

Nos, volentes ipsum Comitem favore prosequi gratioso, suscepimus ipsum Comitem, ac Homines de Familiâ suâ, secum venientes, in Protectionem & Defensionem nostram *&c. prout aliàs in ejusmodi Literis.*

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes per unum annum duraturas.

Teste Rege apud Kenylworth vicesimo sexto die Decembris. A. D. 1329.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literas habent subscripti; videlicet,

Gasto Comes Fuxi & Dominus de Bearne.
Almaricus Vicecomes Delhautri.
Johannes de Lenys Marescallus de Mirepeis.
Amsdanxus de Pinibus Dominus de Monte Craben.
Amsdanxus de Cavo Monte Dominus de Montveil.
Bernardus Dominus de Lebreto.

Pro Reymundo Cardinali.

A. D. 1330. *An.* 3. *E.* 3. *Pat.* 3. *E.* 3. *p.* 2. *m.* 4. REymundus, Sanctæ Mariæ Novæ Diaconus Cardinalis, Decanus Sarum, Archidiaconus Leycestriæ, & Persona Ecclesiæ de Leek, qui in Curiâ Romanâ moraturus, habet Literas Regis de Attornatû, sub nominibus Magistri Johannis de Pinibus, Archidiaconi Vasatensis, & Magistri Johannis de Tarent, Personæ Ecclesiæ de Berewyk, sub alternatione, ad lucrandum &c. in quibuscumque Curiis Angliæ, nec non ad Libertates suas calumpniandas pro se, & Defendendas. A. D. 1330.

In cujus &c. per Triennium duraturas, &c.

Præsentibus &c.

Teste Rege apud Wygorniam sexto die Januarii.

Ad Papam, super Brigoso Negotio, de Indulgentiâ.

A. D. 1330. *An.* 3. *E.* 3. *Rom.* 3. *E.* 3. *m.* 6. SAnctissimo in Christo Patri, Domino J. Divinâ Providentiâ, Sacrosanctæ Romanæ ac Universalis Ecclesiæ Summo Pontifici, Edwardus, eâdem gratiâ, &c. devota Pedum oscula beatorum.

Præclara virtutum merita, ac scientiæ & industriæ magnitudo, quibus, dilectus Clericus noster, Magister Hugo de Camera, Juris Civilis Professor, Archidiaconus Lincolniæ, laudabiliter insignitur, digno intuitu, promerentur ut, quæ ejus honori conveniunt, quietem muniunt, & propellunt materiam Jurgiorum, penes vestram Clementiam, quæ gratiosam se exhibet Virtuosis, fedulis interventibus procuremus. A. D. 1330.

Cùm itaque Nos, Jure nostro Regio, Archidiaconatum Lincolniæ prædictum, dudum vacantem, & ad nostram Donationem spectantem, præfato Magistro Hugoni contulerimus; idemque Magister Hugo, ex Collatione nostrâ, Archidiaconatum illum adeptus fuerit, ipsumque sic teneat in præsenti:

Et Archambaldus de Petragoris, Archidiaconus Droconensis in Ecclesiâ Carnotensi,

Qui, virtute cujusdam Gratiæ, a vestrâ Sanctitate, ut asserit, sibi factæ, Jus sibi competere prætendens in Archidiaconatu Lincolniæ prædicto, præfatum

A. D. 1330. Edw. 3.

Clericum nostrum aliàs super hoc Litium amfractibus proposuit fatigare,

Nostrarum Precum instantiâ, Liti cedere paratus sit in eâ parte, dùm tamen, juxta desideratam a nobis formam, inferiùs annotatam, a vestrâ Sanctitate sibi super hoc licentiam impetremus;

Nos, tranquilitatem & quietem ejusdem Clerici nostri sincero desiderantes affectu, Beatitudini vestræ votivis desideriis supplicamus, quatinùs eundem Clericum nostrum, Virum utique Eminenti Litterarum Scientiâ præditum, Conversatione Decorum, & in Agendis quibuslibet Circumspectum, habentes, si placet, nostri contemplatione, specialiùs recomendatum,

Præfato Archidiacono Droconensi, ut,

Absque detrimento Statûs sui, quoad Beneficia nunc optenta, & maximè quoad Archidiaconatum suum Droconensem,

Juri (si quod sibi competat in dicto Archidiaconatu Lincolniæ, vel ad eum) cedere valeat, Licentiam indulgere, ac Statum, quem idem Hugo habet in eodem, ex Collatione nostrâ hujusmodi, auctoritate Apostolicâ confirmare,

Vel, Resignatione ejusdem Hugonis, de Archidiaconatu Lincolniæ prædicto, auctoritare vestrâ receptâ, Archidiaconatum eundem eidem Hugoni eâdem auctoritate ex habundanti cautelâ conferre dignemini gratiosè, sibique litteras Apostolicas inde jubere fieri, quibus se valeat contra Insidentium calumpnias, futuris temporibus, protegere & tueri.

Conservet vos &c.

Dat. apud Leycestriam octavo die Januarii, Anno Regni nostri tertio.

Pro Isabella Regina Angliæ de 10000 Marcarum per Regem Scotiæ solvendis.

A. D. 1330. An. 3. E. 3. Pat. 3. E. 3. p. 2. m. 4.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

In Recompensationem quarumdam Expensarum, quas Isabella Regina Angliæ, Mater nostra carissima, circa quædam ardua negotia nostra expedienda, fecit,

Dedimus eidem Matri nostræ decem Milia Marcarum, de illis Denariis, quos Gentes Scotiæ nobis solvere tenebuntur ad Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futurum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Oseneye decimo septimo die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Commissariis, ad tractandum, super Requestis Ambiani traditis, assignatis.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Pat. 4. E. 3. p. 1. m. 50.

UNiversis, præsentes Litteras inspecturis, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, Salutem.

Ad continuandum amicabilem Tractatum,

Inter Gentes, Excellentissimi Principis, Domini Philippi, Dei gratiâ, Regis Franciæ Illustris, Consanguinei nostri carissimi, ex parte unâ, & certos Nuncios nostros, ad hoc specialiter deputatos, ex alterâ, super quibusdam Requestis, Nobis per dictum Dominum Regem, & aliis sibi per nos, nuper Ambiani hinc indè traditis, Parisius, in Octabis Sancti Michaelis proximò præteritis, inchoatum,

Necnon ad pleniùs amicabiliter tractandum super Requestis prædictis, & aliis inter prædictum Dominum Regem & Nos reformandis,

Dilectos & fideles nostros, Venerabiles Patres, A. Wygornniensem, & W. Norwicensem, Episcopos, Henricum Comitem Lancastriæ, Consanguineum nostrum carissimum, Magistrum Johannem Walewayn, Herefordiæ Canonicum, & Magistrum Johannem de Sordich, Juris Civilis Professorem,

De quorum fidelitate probatâ & circumspectione providâ plenam fiduciam reportamus,

Quatuor, & Tres eorum (quorum alter dictorum Episcoporum sit unus) nostros Procuratores & Nuncios constituimus speciales:

Dantes eisdem, Episcopis, Comiti, & Clericis, Quatuor, & Tribus eorum (quorum alter prædictorum Episcoporum sit unus) plenam Potestatem omnia & singula, nomine nostro, faciendi &

A. D. 1330. An. 4. Edw. 3. & firmandi, quæ circa hujusmodi Tractatum necessaria fuerint & etiam oportuna; Ratum & Gratum habentes, & habituri, quicquid per prædictos, Episcopos, Comitem, & Clericos, Quatuor, vel Tres eorum (quorum alter dictorum Episcoporum sit unus) amicabiliter, nomine nostro, Tractatum, seu Firmatum, fuerit in præmissis, & qualibet præmissorum. A. D. 1330. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Eltham vicesimo septimo die Januarii.

Pro iisdem, ad tractandum super Matrimonio, inter Johannem Primogenitum Regis Franciæ, & Alianoram Sororem Regis contrahendo.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Ibid. UNiversis, præsentes Litteras inspecturis, Edwardus, &c. Salutem.

Noverit Universitas vestra quòd Nos, De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, dilectorum & fidelium nostrorum, Venerabilium Patrum, A. Wygorniensis, & W. Norwicensis, Episcoporum, Henrici Comitis Lancastriæ, Consanguinei nostri carissimi, Magistri Johannis Walewayn, Herefordiæ Canonici, & Magistri Johánnis Shordich, Juris Civilis Professoris, plenam fiduciam reportantes, A. D. 1330.

Ipsos Quatuor, & Tres eorum ordinamus, & constituimus, Procuratores nostros, *&c. prout supra de Dat. 16. Jun. An. 3.*

In cujus &c.

Teste Rege apud Eltham vicesimo septimo die Januarii.

Pro præfatis Nunciis super Matrimonio inter Johannem de Eltham, & Mariam Filiam Regis Franciæ.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Ibid. UNiversis, *&c.* Edwardus *&c. ut supra usque ibi.*

Seu Matrimonio inter Johannem de Eltham Comitem Cornubiæ, Fratrem nostrum carissimum, & Mariam Filiam ejusdem Regis, contrahendo, *&c. ut supra.* A. D. 1330.

In cujus &c.

Teste ut supra.

Ad Papam, pro Universitate Oxoniensi.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Rom. 4. E. 3. m. 6. PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Ad pietatis & gratiæ dona Clementiam vestram eò frequentius nostris precibus excitamus, quò eam in eisdem hactenus experti sumus quamplurimùm delectari.

Itaque, Pater Sanctissime, cùm nuper Petitiones quædam, pietatem & gratiam continentes, vobis pro, carissimis nostris, Magistris Universitatis nostræ Oxoniæ, oblatæ fuissent, & nondum ad plenam exauditionis gratiam consecutæ, Gradu Regentium in Artibus, qui continuè Pondus Diei & Æstûs supportant, penitùs prætermisso, A. D. 1330.

Beatitudini vestræ affectu, quo possumus cariori, duximus supplicandum, quatinùs, ad Indigentiam dictorum Magistrorum pietatis viscera convertentes, Petitionibus ipsorum (quos plus cæteris credimus indigere) condescendere velitis Providentiâ Paternali.

Conservet &c.

Dat. apud Eltham secundo die Februarii.

Ad Papam, super dicta Universitate, per Gaillardum Cardinalem Archidiaconum Oxoniæ, multipliciter inquietata.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Ibid. PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Cùm sit sacræ Sedis Apostolicæ Providentia cunctorum fidelium Necessitatibus convenienter intenta, ipsam sic ad, Matrem Scientiarum, Universitatem A. D. 1330.

tatem

A. D. 1330. Edw. 3. tatem Oxoniensem, Fructus Uberes in Ecclesiâ Dei continuè proferentem, affectu speciali credimus inclinatam, ut, quæ Studentium in eâdem Quietem efficiunt, foveat, & quæ Inquietudinem pariunt, abjiciat & repellat.

Hac denique consideratione moti, Sancti Patres, Summi Pontifices dictam Universitatem variis Privilegiis munierunt, ut Studentes in eâ, a Litium amfractibus segregati, Disciplinis Scolasticis & Doctrinæ Sacræ liberiùs indulgerent.

Sanè, Pater Sanctissime, cùm, Venerabilis Pater, Dominus Gayllardus de Motâ, Tituli Sanctæ Mariæ in Cilice Diaconus Cardinalis, Archidiaconus Oxoniensis, dictam Universitatem, super quibusdam Articulis, pro Quiete Studentium in eadem, ab antiquo habitis & optentis, non sine magnâ Animorum turbatione, & sumptuum effusione, in Curiâ Sanctitatis vestræ multipliciter inquietet, A. D. 1330. Edw. 3.

Mansuetudini vestræ duximus supplicandum, quatinùs dicti Patris Conscientiam Correptione salubri contingere, & movere, dignemini, ut, pro quiete Universitatis prædictæ, sustinere velit, quæ Prædecessores sui, Oxonienses Archidiaconi, sustinuerunt hactenus inconcussè; vel saltem, si ad id moveri non possit, Causam, quam penes dictam Universitatem prosequitur, aliquibus Prælatis Regni nostri committere velitis, si placet, infra dictum Regnum finaliter decidendam.

Conservet &c.

Dat. apud Eltham secundo die Februarii.

Ad dictum Cardinalem, super Inquietatione prædicta.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Ibid. Venerabili in Christo Patri, Domino G. Dei gratiâ, Sanctæ Luciæ in Cilice Diacono Cardinali, Amico suo carissimo, Edwardus, &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Illam in vobis vigere credimus conscientiæ puritatem, ut, quæ ad honorem & commodum totius Ecclesiæ sunt salubriter introducta, nusquam vos velle, aliquorum exquisitis suasionibus, impugnare.

Ea propter, carissime Pater, cùm, Sancti Patres, Summi Pontifices Universitatem nostram Oxoniæ, Fructum plurimum in Ecclesia Dei continuè proferentem, pro Quiete Studentium in eadem, & ut sic Studentes, a Litium Amfractibus segregati, Disciplinis Scolasticis & Doctrinæ Sacræ liberiùs intenderent, quædam specialiter eis indulserint, quibus hactenus usi sunt pacificè & quietè; & de eisdem, ad suasionem aliquorum, Animum vestrum in eâ parte exasperantium, in Curiâ Romanâ molestantur, ut audivimus, jam de novo. A. D. 1330.

Amicitiam vestram requirimus & rogamus, quatinùs, præmissis debitâ consideratione ponderatis, sustinere velitis, quæ sustinuerunt hactenus Oxonienses Archidiaconi, Prædecessores vestri; vel saltem, ut Causa, quæ contra dictam Universitatem, ut dicitur, intentatur, aliquibus Prælatis, de Regno nostro, per aliquam viam Pacis, vel alio modo, finaliter terminanda, committatur permittere velitis, si placet, humiliter & benignè.

Dat. apud Eltham secundo die Februarii.

Ad alios Cardinales, super Inquietatione memorata.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Ibid. Venerabili in Christo Patri, Domino N. Dei gratiâ, Sancti Adriani Diacono Cardinali, Amico suo carissimo, Rex, &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Super quibusdam Articulis, pro Pace dictæ Universitatis, & Quiete Studentium in eadem, ab antiquo introductis, & a diù habitis & optentis, ad suasionem quorumdam, animum ipsius Patris exasperantium, in Curiâ Romanâ molestet, ut audivimus, & inquietet:

Nosque dictum Patrem specialiter rogaverimus ut dictos Magistros permittere velit ea, quæ Prædecessores sui, Oxonienses Archidiaconi, hactenus permiserunt, pacificè possidere, A. D. 1330.

Amicitiam vestram, quam Pacis & Concordiæ veram credimus Adjutricem, requirimus & rogamus, quatinùs penes dictum Patrem crebris exhortationibus instare velitis, ut, pro Quiete dictæ Universitatis, & intercessione nostrâ, permittere velit supradicta; vel saltem ut Causa (quam contra dictam Universitatem, in Curiâ prædictâ, jam prosequitur)

A. D. 1330. Edw. 3. tur) aliquibus Prælatis Regni nostri, per aliquam viam Pacis, vel alio modo, finaliter terminanda committatur.

Cæterum, Venerande Pater, Petitiones Pauperum Magistrorum in Facultate Artium, in Universitate nostra Oxoniæ Regentium, Domino Summo Pontifici nuper oblatas, ad exauditionis gratiam promovere velitis nostris, si placet, precibus & amore.

Dat. apud Eltham secundo die Februarii.

Consimiles Literæ diriguntur subscriptis; videlicet, A. D. 1330. Edw. 3.

Domino P. Episcopo Penestrin. sanctæ Romanæ Ecclesiæ Vicecancellario.

Domino R. Sanctæ Mariæ Novæ Diacono Cardinali.

Domino M. tituli Sanctorum Johannis & Pauli Presbitero Cardinali.

Domino P. tituli Sancti Stephani in Cælio Monte Presbitero Cardinali.

Domino G. tituli Sanctorum Marcellini & Petri Presbitero Cardinali.

Domino L. Sanctæ Mariæ in viâ latâ Diacono Cardinali.

De Potestate, super Declaratione Homagii, nuper Ambianis facti.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Pat. 4. E. 3. p. 1. m. 44.

Universis Christi fidelibus, ad quorum notitiam præsentes pervenerint, Edwardus &c. Salutem in Domino sempiternam.

Relatione quorumdam intelligi datur Nobis quòd Dominus P. Rex Franciæ Illustris, Verba, per quæ Homagium, occasione Ducatûs nostri Aquitaniæ, sibi fecimus, declarare intendens, seu facere declarari, ad audiendum seu videndum hujusmodi Declarationem Nos mandavit vocari, seu moneri, licet verbis, satis claris & apertis, quibus Progenitores nostri, Reges Angliæ, & Duces Aquitaniæ, hujusmodi Homagium præstare consueverant & debebant, dictum Homagium eidem Domino Regi fecerimus loco & tempore oportunis.

Nè igitur nobis præjudicium in hâc parte aliqualiter generetur, ad allegandum, ducendum, & proponendum, coram quibuscumque, quibus videbitur expedire, quascumque Excusationes, seu Defensiones, nostras, contra hujusmodi Mandatum, Vocationem, seu Monitionem (si quod, vel quæ sint) Vim, Formam, & Effectum eorumdem, quicquid rationabiliter contra ea, vel eorum aliquod proponi poterit, dici, vel etiam allegari:

Ac ad declinandum, & recusandum, Jurisdictionem & Cognitionem quorumcumque Judicum, Cognitorum, seu Auditorum, non competentium, in hac parte Proponenda, Dicenda, & Alleganda coram eo, vel eis, coram quibus faciendum fuerit, si opus fuerit, probandum, necnon ad provocandum & appellandum, Provocationum & Appellationum Causas prosequendum, ac quodlibet genus liciti Sacramenti in Animam nostram præstandum, omniaque & singula faciendum & expediendum, quæ in præmissis, & circa ea, eis necessaria visa fuerint, vel etiam oportuna, A. D. 1330.

Dilectos & Fideles nostros, A. Wygorniensem, & W. Norwycensem, Episcopos, Henricum Comitem Lancastriæ, Consanguineum nostrum carissimum, Willielmum de Ros Dominum de Hamelak, Magistrum Johannem Walewayn Canonicum Herefordiæ, & Magistrum Johannem de Shordich Juris Civilis Professorem, omnes, Quinque, Quatuor, & Tres eorum (quorum alter prædictorum Episcoporum, vel præfatus Comes sit Unus) Procuratores, negotiorum Gestores, Attornatos, & Nuncios nostros speciales, deputamus & constituimus per præsentes:

Adimentes eis & eorum cuilibet quamcumque Potestatem, Jurisdictionem, seu Cognitionem cujusque Judicis, Cognitoris, vel Auditoris, prorogandi tacitè vel expressè; pro quibus & eorum quolibet, Rem Ratam haberi & judicatum solvi in præmissis, sub Ypothecâ rerum nostrarum, omnibus, quorum interest, promittimus & exponimus Cautiones.

In cujus testimonium præsentibus Sigillum nostrum duximus apponendum.

Dat. apud Eltham quinto die Februarii.

A.D. 1330. Edw. 3. A.D. 1330. Edw. 3.

De Potestate ad resumendum & continuandum Processus, apud Musterollium quondam incboatos, super complimento Pacum, inter Avum Regis, & P. quondam Regis Franciæ, initarum.

A.D. 1330. An. 4. E. 3. Pat. 4. E. 3. p. 1. m. 44.

REX, Venerabilibus in Christo Patribus, A. Wygorniensi & W. Norwicensi, Episcopis, Henrico Comiti Lancastriæ Consanguineo nostro carissimo, Willielmo de Ros Domino de Hamelak, Magistro Johanni Walewayn Canonico Herefordensi, & Magistro Johanni de Shordych Juris Civilis Professori, Salutem.

Cùm,

Ex parte, inclitæ recordationis, Domini Edwardi, quondam Regis Angliæ, Avi nostri, & Subditorum suorum, ex unâ parte, &, ejusdem recordationis, Domini Philippi, quondam Francorum Regis, & Subditorum suotum, ex alterâ,

Coram, bonæ memoriæ, Domino Clemente, Papa Quinto, Anno Pontificatûs sui primo, super Conventionibus Treugarum & Pacis, inter ipsos Reges & eorum Antecessores initis, & incompletis existentibus, conservandis & complendis: & in contrarium attemptatis revocandis: & super Terrarum & Jurisdictionum Supprisis, Bonorum Arestationibus, ac aliis quampluri- mis Dampnis, in Terrâ & in Mari datis per Subditos dictorum Regum, de ipsorum Regnis ac Terris, eorum Dominiis subjectis,

Supplicationes & Querelæ Lugduno factæ fuissent & delatæ:

Ac, coram dicto Papâ, ex parte dictorum Regum, inter cætera, concordatum fuisset, quòd omnes hujusmodi Conventiones, per viros fidedignos, per ipsos Reges hinc indè deputandos, debitè conservarentur & complerentur, ac de omnibus Dampnis, datis dictis Regibus, & eorum Subditis, hinc indè, contra prædictarum Conventionum vires, formas, vel effectus, debita Satisfactio fieri Dampna passis:

Et cùm, ex parte dictorum subditorum, prædicti Avi nostri, allegatum fuisset quòd prædicti Reges, in Pacis Tractatu, inter ipsos, omnes Rancores, Injurias, Malivolentias, & Odia, adinvicem remiserunt; & talis inter ipsos Reges facta erat Confœderatio, Matrimoniis & Pœnis vallata, quòd inter eos Guerra timenda non esset, nisi ex facto Subditorum suorum ortum haberet; ac plures aliæ causæ assignatæ fuissent, ex quibus dicti Reges, moti pro bono Pacis, & Terræ Sanctæ proximo Succursu, Processum super hujusmodi Dampnis, eorum subditis hinc indè datis, Processui super Dampnis, ipsis Regibus datis, fecerunt anteferri, & apud Monsterollium per ipsorum Commissarios hinc indè deputatos amicabiliter inchoari, dictique Processus adhuc pendeant indecisi:

Cùmque, inter Subditos, inclitæ recordationis, Domini Edwardi, quondam Regis Angliæ, Patris nostri, & nostros ex unâ parte, &, Excellentissimi Principis, Domini Philippi, Francorum Regis Illustris, Consanguinei nostri carissimi, & Antecessorum suorum, ex alterâ, super similibus Dampnis, à dicto tempore citra, tàm tempore Treugarum, quàm Pacis, hinc indè datis, non modica sit orta materia quæstionis;

Vobis (de quorum Fidelitate & Industriâ plenè confidimus) ad resumendum & continuandum dictos Processus:

Et ad inquirendum super omnibus Dampnis, contra hujusmodi Treugarum & Pacum Vires, Formas, vel Effectus, per dicti Francorum Regis, & Antecessorum suorum, subditos ex unâ parte, & nostros, ac Antecessorum nostrorum, subditos ex alterâ, in Terrâ & Mari, inter ipsos datis hinc indè, veritatem unà cum illis, quos idem Francorum Rex vobiscum ad hoc duxerit deputandos:

Et ad faciendum de hujusmodi Dampnis, de quibus liquidò vobis constiterit, seu quæ manifesta fuerint, Satisfactionem debitam exhiberi:

Et ad ea, si quæ per Curiam nostram, aut Commissarios nostros, Ballivos, Officiales & Ministros, vel Antecessorum nostrorum, contra hujusmodi Treugarum, Pacum, & Conventionum, Vires, Formas, vel Effectus, facta fuerint (cùm ea declarari contigerint per vos, & ad hæc per dictum Francorum Regem deputandos) debitè corrigendum, & ad Statum debitum revocandum:

Et

A.D. 1330. Edw. 3. Et ad faciendum omnia, quæ, secundum hujusmodi Treugarum, Pacum, Conventionum, Ordinationum, & Concordiarum, Vires, Formas, vel Effectus, dicto Francorum Regi, & Subditis suis, ex parte nostrâ fuerint facienda:

Ac ad ea, quæ propter locorum distantias, Conquerentium Multitudinem, & alias Causas evidentes, personaliter facere & complere non poteritis, per alios Fidedignos, à vobis nomine nostro deputandos, fieri faciendum:

Super Dubiis seu Ambiguis, si quæ in præmissis emerserint, ad dictum Francorum Regem & Nos recurrendum, Nobisque ea fideliter referendum, prout coram dicto Papâ, ex parte prædictorum Regum extitit Concordatum; Tenore Præsentium plenam concedimus & committimus Potestatem.

Volumus etiam, & vobis injungimus, quòd, ad requestam, & in præsentiâ, Deputandorum per dictum Francorum Regem ad prædicta, similem Potestatem habentium, Juretis, ad sancta Dei Evangelia, quód in dicto Officio vos benè & fideliter habebitis, & quòd Jus reddetis & facietis, super prædictis, secundum Conscientias vestras, nec omittetis Jus facere & dicere Timore, Odio, vel Amore; dùm tamen Deputandi prædicti simile præstiterint Sacramentum.

Mandantes vobis quòd, ad præmissa faciendum, conservandum, & complendum, in formâ prædictâ, diligenter intendatis; Nos enim Ratum unperpetuùm habebimus atque gratum quicquid per vos, aut Quatuor, seu Tres, vel Duos vestrûm (cæteris absentibus) factum fuerit in præmissis; Ita quòd vos, Episcopi, Comes, & Willielmus, vel Unus vestrûm, cum aliis Collegiis vestris prædictis, vel eorum altero, ad hæc intersitis.

Mandavimus enim omnibus Fidelibus, Ministris, Justiciariis, & Subditis nostris, ut in præmissis, & ea tangentibus, Vobis, sicut Nobis, pareant, & intendant, & faciant quæ eis, super executione negotiorum prædictorum, ex parte nostrâ injungetis.

In cujus &c.

Dat. apud Eltham quinto die Februarii.

Super Tractatibus, Petrogorici olim habitis, resumendis, Defectibus corrigendis, & Pacibus reformandis.

A.D. 1330. An. 4. E. 3. Ibid. REX, Dilectis & Fidelibus suis, Venerabilibus in Christo Patribus, A. Wygorniensi, & W. Norwicensi, Episcopis, Henrico Comiti Lancastriæ Consanguineo suo carissimo, Willielmo de Ros Domino de Hamelak, Magistro Johanni Walewayn Canonico Herefordiæ, & Magistro Johanni de Shordich Juris Civilis Professori, Salutem.

Cùm quidam Processus,

Super conservatione & complemento Treugarum, Pacum, Conventionum, Ordinationum, & Concordiarum,

Inter, inclitæ recordationis, Dominum Philippum, quondam Franciæ Regem, & Antecessores suos, ex unâ parte, &, ejusdem recordationis, Dominum Edwardum, quondam Regem Angliæ, Avum nostrum, & ejus Antecessores ex alterâ, dudùm factarum & initarum,

Per dicti Franciæ Regis, &, inclitæ recordationis, Domini Edwardi, quondam Regis Angliæ Patris nostri, Commissarios, communiter Deputatos, apud Petragoricum, amicabiliter inchoati, adhuc pendeant indecisi:

Ac inter, Excellentissimum Principem, Dominum Philippum, Franciæ Regem Illustrem, Consanguineum nostrum carissimum, &, dictæ recordationis, Dominum Karolum, nuper Franciæ Regem, Antecessorem suum immediatum, & earum Antecessores ex unâ parte, & Nos, ac dictum Patrem nostrum, & alios nostros Antecessores, ex alterâ, quædam Treugarum & Pacis Conventiones, Ordinationes, & Concordiæ, per dictorum Regum Procuratores & Nuncios, ac nostros, amicabiliter initæ fuissent & firmatæ, & eâdem formâ conservandæ, fiut, interpretandæ, declarandæ, & complendæ:

Vos volumus non latere quòd Nos intelligimus, volumus, & affectamus, etiam sicut dictum Franciæ Regem affectare præscimus, ut, Deo propitio, totius futuræ Dissensionis materia, inter Nos invicem, & nostros hinc indè Hæredes, & Successores, præcludatur omninò, quòd omnes hujusmodi Treugæ, Paces, Conventiones Ordinationes, & Concordiæ, modis & formis, quibus factæ & initæ pleniùs extiterint, justè & legitimè conserventur, interpretentur, decla-

A. D. 1330. Edw. 3. declarentur, & compleantur, ex utraque parte, ac Perpetuo & Indissolubili Vinculo teneantur;

Quódque, si aliquid, ex alterutra partium, factum fuerit in contrarium, vel restet complendum, illud interpretetur, & declaretur, ac fiat, super hoc, quod ratio suadebit, per vos, & alios ex parte dicti Regis Franciæ, super hoc similiter deputandos; servatâ prædictarum Treugarum, Pacum, Conventionum, Ordinationum, & Concordiarum, Formâ, & Commissionum per ipsum Franciæ Regem ac Nos super hoc faciendarum;

Ita quòd, si per Curiam nostram, aut Commissarios nostros, Ballivos, Officiales, vel Ministros, aut Antecessorum nostrorum, seu dicti Franciæ Regis, seu Antecessorum ejusdem, aliqua contra hujusmodi Treugarum, Pacum, Conventionum, Ordinationum, seu Concordiarum, Vires, Formas, vel Effectus, facta fuerint (cùm ea declarari contigerint, per vos, & ad hæc per dictum Franciæ Regem deputandos) debitè corrigantur, & ad Statum debitum revocentur:

Vobis (de quorum Fidelitate & Industriâ plenè confidimus) Quatuor, Tribus, aut Duobus vestrûm, qui præsentes fueritis (Ita quòd vos, Episcopi, Comes, & Willielme, vel unus vestrûm, cum aliis Collegis vestris prædictis, vel eorum altero, ad hæc interfitis) ad resumendum, & continuandum Processus, Petragorici inchoatos:

Et Defectus (si quos ex parte Commissariorum dicti Patris nostri, in dictis Processibus, inveneritis, quod non credimus) corrigendum:

Et ad petendum, & recipiendum, nomine nostro, pro Nobis & Subditis nostris, a dicto Franciæ Rege, vel ab illis, quos idem Rex ad hoc deputaverit, vel duxerit deputandos, Complementum & Perfectionem omnium dictarum Treugarum, Pacum, Conventionum, Ordinationum, & Concordiarum; & omnia & singula, quæ per ipsum Franciæ Regem, ratione earum, nobis, & Subditis nostris, facienda, & complenda, restant, quæ ad Nos, & Subditos nostros, per dictas Treugas, Paces, Conventiones, Ordinationes, & Concordias, debent, vel possint, quomodolibet pertinere:

Ac etiam ad conservandum, interpretandum, declarandum, & complendum, pro Nobis, & nomine nostro, quantum ad nos attinet, & prout tenemur, Treugas, Paces, Conventiones, Ordinationes, & Concordias supradictas: A. D. 1330.

Et ad omnia alia & singula faciendum, conservandum, interpretandum, declarandum & complendum, quæ sub dictis Treugis, Pacibus, Conventionibus, Ordinationibus, & Concordiis, poterunt comprehendi, & quæ, ratione earum, facienda, conservanda, interpretanda, declaranda, & complenda superfuerint, ad quæ Nos teneamur, & quæ ad dictum Franciæ Regem, pro se, & Subditis suis, ratione earum pertinere debebunt, plenam, Tenore Præsentium, concedimus & committimus Potestatem:

Volumus etiam, & Vobis injungimus, quòd, ad Requestam, & in præsentiâ, Deputandorum per dictum Franciæ Regem, ad prædicta similem Potestatem habentium, juretis, ad sancta Dei Evangelia, quòd in dicto Officio benè & fideliter vos habebitis, & quòd jus reddetis & facietis, super prædictis, secundum conscientias vestras, nec omittetis jus facere & dicere timore, odio, vel amore; dùm tamen deputandi prædicti simile præstiterint Sacramentum.

Et, siqua vobis dubia occurrerint in præmissis, volumus quòd vos, unà cum deputandis prædictis, ea nobis, & dicto Franciæ Regi, quamcitiùs poteritis, remittatis; mandantes vobis quòd dictas Treugas, Paces, Conventiones, Ordinationes & Concordias, & quæ ex earum tenore dependent, & possunt comprehendi aliquatinùs in eisdem, servari firmiter faciatis secundum ipsarum Vires, Formas, & Effectus, & prout per vos, & alios à dicto Franciæ Rege deputandos, contigerit interpretari, declarari, ac etiam concordari.

Et ea, quæ propter locorum distantias, Conquerentium multitudinem, & alias causas evidentes, personaliter facere, conservare, & complere, non poteritis, per alios, secundum formam prædictarum juratos, fieri, conservari & compleri, faciatis.

Nos enim Ratum imperpetuùm habebimus, atque gratum, quicquid per vos, aut Quatuor, seu Tres, vel Duos vestrûm, sub formâ prædictâ (cæteris absentibus) factum fuerit in præmissis:

Dantes, Tenore Præsentium, in mandatis omnibus Justiciariis, & Subditis nostris, ut in præmissis, & ea tangentibus, vobis, aut Quatuor, seu Tribus, vel Duobus vestrûm, sub formâ prædictâ (quibus in hâc parte Vices nostras committimus, ita quòd non sit melior

A. D. 1330. Edw. 3. melior Occupantium conditio) sicut nobis, pareant & intendant.

In cujus &c.

Dat. apud Eltham quinto die Februarii, Anno Domini Millesimo, Trescentesimo, vicesimo nono, Regni verò Regis Quarto. A. D. 1330. Edw. 3.

Pro Conventu de Coverham, de Appropriando.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Rom. 4. E. 3. m. 6. VEnerabili in Christo Patri Domino P. Dei gratiâ, Episcopo Penestrensi, sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali Vicecancellario, Amico suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Compatientes Paupertati, dilectorum nobis in Christo, Abbatis & Conventûs de Coverham, Ordinis Præmonstracensis, Eborum Diœcesis, qui, per frequentes Scotorum hostiles Aggressus, in Possessionibus & Rebus, ad eandem Abbatiam spectantibus, aliosque Adversantis Fortunæ Eventus, in tantum vastati sunt & destructi, Æreque suppositi Alieno, quòd de Dispersione Canonicorum, ibidem Deo servientium, verisimiliter formidatur, nisi eis celeriùs per Fidelium Præsidia subveniatur remedio oportuno.

Verùm quia, Dilectus & Fidelis noster, Galfridus de Scrop, eorumdem Abbatis & Conventûs Depressionem considerans, eis Advocationem Ecclesiæ de Sadbergh, dictæ Diœcesis (quæ per Duos Rectores solita est gubernari) piâ liberalitate donavit:

Et, discretus vir, Archidiaconus Richemundiæ, in Ecclesiâ Eborum, loci Ordinarius (ad quem Institutio & Destitutio pertinet infra Archidiaconatum prædictum, ac Uniendi & Apropriandi, ut dicitur, Potestas) eandem Ecclesiam eisdem, Abbati & Conventui, & Successoribus suis, appropriavit, Juris ordine, qui in eâ parte requiritur, observato; ut ex ipsius Emolumentis eorum Indigentiæ providere valeant, & incumbentia eis onera supportare: A. D. 1330.

Paternitatem vestram, de quâ plenam fiduciam reportamus, affectione, quâ possumus cariore, requirimus & rogamus, quatinùs Petitionem eorumdem, Abbatis & Conventûs, super aliquibus, Apropriationem prædictam tangentibus, quam, dilectus nobis, Magister Petrus Vaurelli, vobis, si placet, exhibebit, penes Dominum Summum Pontificem (cui super hoc Literas nostras Deprecatorias destinâmus) promovere velitis modo quo vestræ amicitiæ fore viderit faciendum; &, ut postulata ad exauditionis gratiam admittantur, sicut de vestrâ Dilectione confidimus, interponere, cum efficaciâ, partes vestras.

Dat. apud Turrim Londoniæ decimo die Februarii.

Consimiles Literæ diriguntur Domino Bernardo Stephani Regen. Electo, Domini Summi Pontificis Protonotario.

Ad Papam, super dicta Appropriatione.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Ibid. PApæ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Ea, Pater Sanctissime, vestræ Sinceritati purâ intentione suggerimus, &, ut ad exauditionis gratiam admittantur, preces effundimus cordiales, per quæ subveniri posse credimus Depressioni Pauperum, & sublevari indigentia Oppressorum.

Cùm itaque, Dilectus & Fidelis noster, Galfridus le Scrop, statum miserabilem, dilectorum nobis in Christo, Abbatis & Conventûs de Coverham *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Quòd, absque fidelium præsidiis, nusquam adicere poterunt, ut resurgant,

Piâ devotione considerans, cupiénsque eorum inopiæ subvenire, Advocationem Ecclesiæ de Sadbergh, dictæ Dioecesi (quæ per duos Rectores solita est gubernari) de suâ eis Liberalitate donaverit, eis & successoribus suis canonicè apropriandam: A. D. 1330.

Ac, dilectus nobis in Christo, Archidiaconus Richemundiæ, in Ecclesiâ Eborum, loci Ordinarius (ad quem, de antiquâ & approbatâ consuetudine, ut dicitur, pertinet Institutio & Destitutio, ac uniendi & apropriandi potestas infra Archidiaconatum prædictum) dictam Ecclesiam de Sadbergh eisdem, Abbati & Conventui, contemplatione præmissorum, in proprios usus concesserit, Juris ordine, qui in eâ parte requiritur,

A. D. 1330. Edw. 3. quiritur, observato, sicut per ipsius Archidiaconi Literas Patentes, indè confectas, plenè liquet:

Verùm quia iidem, Abbas & Conventus, metuunt sibi, futuris temporibus, posse, super Apropriatione prædictâ, per calumpniantium insidias, præjudicium generari, nisi ipsorum securitati, per vestræ Sanctitatis solicitudinem, provideatur Remedio oportuno;

Beatitudini vestræ devotâ precum instantiâ supplicamus, quatinùs Supplicationem eorumdem, Abbatis & Conventûs, vestræ Clementiæ per, dilectum nobis, Magistrum Petrum Vautelli, si libeat, porrigendam, benignè audire, &, præmissis clementi consideratione A. D. 1330. Edw. 3. pensatis, taliter ad exauditionis gratiam admittere dignemini gratiosè, quòd illorum Securitati, contra Insultantium Calumpnias, Apostolicâ provideatur munificentiâ in præmissis, & eorum Indigentiæ, ex prædictæ Ecclesiæ Emolumentis, quoad Deperditorum restaurationem, & incumbentium Onerum supportationem, salubriter succurratur; supplentes, si placet, de plenitudine Potestatis, si quæ defuerint in Appropriatione supradictâ.

Conservet &c.

Dat. apud Turrim Londoniæ undecimo die Februarii.

Ad Papam, super Reformatione Episcopatuum in Hibernia.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Rom. 4. E. 3. m. 6. PApæ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Depressioni Status & Desolationi, venerabilis Patris, Thomæ, Dei gratiâ, Enagdunensis Episcopi, pio compatientes affectu, quædam Sanctitati vestræ, circa eundem, non sine vestrâ & nostrâ delusione, Gesta, duximus exponenda.

Ecce! Pater Sanctissimè, nuper, ad Supplicationem, celebris memoriæ, Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, placuit vestræ Beatitudini de hiis, quæ pro pace & tranquilitate dictæ Terræ Hiberniæ convenientia & expedientia viderentur, per, venerabiles Patres,

Dublinensem & Cassanensem, Archiepiscopos, & Episcopum Corkagensem, seriosiùs informati, volentes ad ea, juxta informationem hujusmodi, Prospectus Apostolicos favorabiliter inclinare:

Dictúsque Pater noster, de hujusmodi sponsione quamplurimùm lætificatus, ipsum Episcopum Corkagensem ad dictas partes Hiberniæ destinavit;

Qui, habito super præmissis cum dictis Archiepiscopis, Nobilibus, Ministris, & aliis Fidelibus ipsius Patris nostri, partium illarum, juxta mandatum Apostolicum, ut asseruit, eis injunctum, Consilio & Tractatu, & tandem, ipsorum deliberatione in eâ parte coram dicto Patre nostro & Concilio suo exhibitâ, & diligenter examinatâ, apparuit, inter alia, talis Articulus, pro dictæ Pacis reformatione, observatione, & concordiâ perpetuâ, confovendâ, plurimùm necessarius; ut videlicet,

Episcopatus Hibernici, Tenues & Exiles,

Quorum valor annuus Viginti, Quadraginta, vel Sexaginta, Libras Sterlingorum non excedit, & qui reguntur per merè Hibernicos, qui per se, & Patentes suos, Contentiones & Discordias in dictâ terrâ, pristinis temporibus, multipliciter seminârunt, A. D. 1330.

Sedibus Archiepiscopalibus, & Episcopalibus, civitatum & locorum insignium unirentur:

Dictúsque Pater noster, discusso & considerato Articulo prædicto, præfatum Corkagensem Episcopum ad Sanctitatis vestræ remisit præsentiam, super eodem Articulo, & aliis Articulis, in prædictâ Reformatione contentis, per eundem vestræ Moderationis arbitrium implorando.

Qui quidem Corkagensis Episcopus postmodùm, ad Supplicationem dicti Patris nostri, Enagdunensem, Akadensem, & Duncensem, Ecclesias Cathedrales, Ecclesiæ Tuamensi Metropolitanæ uniri petiit, & optinuit, ut refertur.

Verùm, Pater Sanctissime, Malachias, nunc Archiepiscopus Tuamensis, colore Unionis prædictæ, nec Nobis, nec Capitulo Enagdunensi, necetiam ipsi Episcopo, quovis modo notificatæ, Spiritualia dictæ Enagdunensis Ecclesiæ usurpavit, & eisdem se ingerit violenter.

Et cùm credibile non sit, nec in mentem nostram cadere possit, quòd Episcopatuum (quorum custodia Temporalium, tempore vacationum, ad nos pertinet) talis per vos fieret Unio, per quam nobis in Temporalibus, aut locorum Episcopis Superstitibus in Spiritualibus, præjudiciari possit quovis modo,

Præsertim cùm Ecclesia Enagdunensis prædicta inter merè Anglicos, & per Episcopum

A. D. 1330. Edw. 3. Episcopum Anglicum, & Tuamensis Ecclesia inter merè Hibernicos, & per merè Hibernicum, fuerint gubernatæ, dictusque Episcopus Enagdunensis Taxationem excedat superiùs nominatam,

Dicta Unio, siqua sit, Supplicationi dicti Patris nostri, ac Informationi memoratæ (virtute quarum concessa fuisse asseritur) omnino repugnat;

Quocirca Solicitudini vestræ Sanctissimæ duximus supplicandum, quatinùs, præmissis justo libramine ponderatis, super statu dicti Episcopi, ad vos accedentis ex hac causâ, quod Pium & Paternum fuerit, statuere & disponere dignemini, &, nè, in obprobrium Dignitatis Episcopalis, idem Episcopus mendicare cogatur, eidem, si libeat, misericorditer providere. A. D. 1330. Edw. 3.

Conserver, &c.

Dat. apud Turrim London. undecimo die Februarii.

Ad Papam, pro Capella Palatii apud Westmonasterium.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Ibid. PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Etsi Cunctas Monasteriorum Ecclesias, per loca Regiminis & Dominii nostri diffusas, speciali dilectione prosequamur, Conventualem tamen Ecclesiam Westmonasteriensem, Peculiarem Capellam Palatii nostri Principalis (in quâ Coronationes, & Honores Regios quoscumque, Nos & Progenitores nostri, recepimus, & in quâ quorumdam Progenitorum nostrorum Corpora requiescunt humata) quodam intuitu singulari respicimus ut tenemur.

Ea propter, Sanctissime Pater, cùm dicta Capella nostra, ab omni Jurisdictione ordinariâ prorsus exempta, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ imediatè subjecta, variis Prædecessorum vestrorum sit Privilegiis insignita (quorum Conservatio, Protectio, & Defensio, nobis a dictâ Sede, per Literas Bullatas, specialiter sunt commissæ) opporteatque Abbatem loci illius, seu Procuratorem ejusdem, pro diversis Negotiis, dictam Capellam, & ipsius Exemptionem, contingentibus, ad dictam Sedem frequentiùs habere recursum, A. D. 1330.

Sanctitati vestræ memorata negotia aliàs recommendavimus, & iterùm recommendamus affectu, quo possumus cariori; inter cætera deprecantes ut quandam Bullam Honorii Quarti, Prædecessoris vestri, super quibusdam Beneficiis, dictæ Capellæ concessam, acceptare, ratificare, & confirmare, de solitâ Benignitate vestrâ, dignetur Apostolica Celsitudo.

Conservet &c.

Dat. apud Turrim Londoniæ decimo quinto die Februarii.

Ad Papam, contra Episcopum Ossoriensem.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Rom. 4. E. 3. m. 5. PApæ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Ob Amoris confidentiam, quâ in vestrâ recumbimus largifluâ Bonitate, quæ penes nos emergunt Displicentia, & advertimus posse Dispendia parturire, in vestræ Sanctitatis notitiam piâ devotione deferimus, & pro salubris appositione Remedii Paternæ solicitudinis providentiam excitamus.

Ecce! Pater Sanctissime, cùm nuper, in Terrâ nostrâ Hiberniæ, inter quosdam Nobiles de eâdem Terrâ gravis Dissensio fuisset exorta, ac, per repentinos Aggressus, Homicidia, Rapinæ, Incendia, & alia Flagitia, innumera, furibundis animis perpetrata, Frater Ricardus, Ossoriensis Episcopus &c. *prout supra de Dat. 28. Jun. An. 3. tunc sic.* A. D. 1330.

Nos autem, cùm de præmissis Excessibus, per Ministros nostros, fuerimus certiorati, vestræ Clementiæ intimare curabimus veritatem Rei Gestæ.

Conservet &c.

Dat. apud Wyndesore vicesimo secundo die Februarii.

Super Coronatione Philippæ Reginæ.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Claus. 4. E. 3. m. 41. dorf. REX, Dilecto & Fideli suo, Bartholomæo de Burgherssh, Constabulario Castri sui Dovorriæ, & Custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus Locum tenenti, Salutem. A. D. 1330.

Quia ordinavimus quòd Philippa, Consors nostra carissima, die Dominicâ, proximâ ante Festum Sancti Petri in

A. D. 1330. Edw. 3. in Cathedrâ, proximò futurum, apud Westmonasterium, Deo propitio, coronetur,

Vobis mandamus quòd præmuniri faciatis, ex parte nostrâ, Barones Quinque Portuum nostrorum, quòd solempniis Coronationis prædictæ intersint, ad faciendum Deveria sua, quæ iu aliis Coronationibus facere consueverunt; & hoc nullatenus omittatis. A. D. 1330. Edw. 3.

Teste Rege apud Eltham vicesimo octavo die Februarii.

Per ipsum Regem.

De Promisso Regis Franciæ ad Bannitos pardonandos.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Pat. 4. E. 3. p. 1. m. 44.

REX, Venerabili in Christo Patri, Domino Guillielmo, eâdem gratiâ, Archiepiscopo Tholosano, nuper Archiepiscopo Viennensi, Salutem, & dilectionem sinceram.

Litteras vestras Patentes, Sigillo vestro, quo utebamini dùm fuistis Archiepiscopus Vienneusis, signatas, inspeximus, tenorem, qui sequitur, continentes;

UNiversis Christi fidelibus, has Litteras inspecturis, Frater Guillielmus, Permissione Divinâ, Archiepiscopus Viennensis, Salutem in Domino.

Noveritis quòd a Magistro Petro de Fretis, Illustrissimi Principis Domini Karoli Franciæ & Navarræ Regis Clerico, ex parte ipsius Regis, ad nos propter hoc specialiter destinato, Litteras in Depositum recepimus, formam, quæ sequitur, continentes;

Charles, par la grace de Dieu, Roy de France & de Navarre, savoir fesoms a touz que,

Come on Tracte,

Nouvelment fait entre nous par, noz amez & feauls, Pierres, Evesques de Chartres, Pierres Evesque Daucerre, &, nostre Treschier Cosin, Phelippe Conte de Valois, Gauchier de Castellon, Conestable de France, Miles, Sires de Noiers, Mahien de Trie, Mareschau de France, Johan Cerchemont, nostre Chauncellier, & Andreu de Florence, Doyen de Furnes, noz Consaillers, & Procurours d'une part,

Et Edoart, par la grace de Dieu, Roy d'Engleterre, & Duc de Guyenne, nostre Treschier Neveu, par Johan Evesques de Wyncestre, & Willaumes Evesques de Norwyc, Johan de Henaut, & Hugues de Daudeleye, Chivalers, Procurours nostre dit Neveu, d'autre part,

Entre les altres choses, eit este, & soit Tracte, que Oliver Dinguehen Chivaler, Girart de Tastes, le Seignur de Caumont, Aymerion du Fossat Chivaler, Arnaut du Fort, qui fu Sires de Fesym, le Burt de Foys, le Seignur de Lescu, Bertran Caillon le Seneschau de Laundes, Reymont Bernart de Seint Foy, Alixandre de Caumont, qui fu Sires de Turnebeu, A. D. 1330.

Qui ont este en cause & meintenours des Rebellions & Malefacons,

Qui de nouvel ount este faites en la Duchee de Guyenne, & es Marchees procheinnes, contre nous, & noz Subjez, en molt des maners,

Serront Banni de nostre Roialme:

Et noz ditz Consaillers & Procurours eient volu & ottroie, pur la contemplacion de nostre Treschere Soer, la Royne d'Engleterre, & de nostre dit Neveu, en muant & chainant, de grace especiale, la peine corporele, quil ount encoru pur cause des ditz Malefices, en la dite poin de Ban, sicome est plus pleinement contenu on Tracte, ja soit cee q'll eient encoru forfaiture de cors & des biens,

Et noz ditz Consaillers & Procurours eient promis, pur Nous, & en nostre noun, au desus ditz Procurours de nostre dit Neveu, que,

Quant nostre Seint Piere le Pape, & nostre dite Soer, & Neveu, ou deus de eaux (obeisance fait, solom la forme du dit Tracte, au dit Ban) nous emprieront,

Dorroms plein Repel, & Pardon, du dit Bannisement a chesqune des dites Persones, que au Ban obeioront,

Nos la dite promesse, des noz ditz Procurours, de certeinnes science, promettoms parfaire, acomplir, & entermer, fermement & graciousement, sicomme promis l'ount.

En tesmoignance de la quele chose, nous avoms fait mettre nostre Seal en ces presentes lettres.

Don. a Poyssy le primer jour d'Aurill, l'An de grace mil, Trois Centz, vint & six.

Promit-

A. D. 1330. Edw. 3.

Promittentes quòd Litteras supradictas (quas, ut præmittitur, in Depositum recepimus) penes nos fideliter conservabimus, nec cuiquam extra manus nostras exhibemus, aut permittemus aliqualiter exhiberi, donec præfati banniendi, postquam per dictum Dominum Regem Franciæ banniti fuerint, ipsi Banno paruerint, & ejusdem Banni fuerit Executio subsecuta, juxta formam prædicti Tractatûs, & de ipsâ Executione, & obedientiâ dicto Banno, præfato Regi Franciæ, seu Nobis, per Patentes Litteras Regis Angliæ, fuerit facta fides, & tunc dictas Litteras Domini Regis Franciæ, nullatenùs viciatas, liberè trademus, & reddemus, sine contradictione quacúmque, Domino Regi Angliæ, vel ejus Nuncio ad hoc specialiter deputando; & hæc promittimus bonâ fide & fideliter nos facturos.

In quorum Testimonium Sigilla nostra præsentibus duximus apponenda.

Act. & Dat. Parisius primo die Mensis Maii, Anno Domini millesimo, trescentesimo, vicesimo septimo.

A. D. 1330. Edw. 3.

Et quia omnes & singuli supra nominati, per dictum Dominum Regem Franciæ Banniti, ipsi Banno paruerunt, & ejusdem Banni est Executio subsecuta, juxta formam Tractatûs prædicti, quæ vobis innotescimus, & fidem inde facimus per has Litteras nostras Patentes,

Vos rogamus quatinùs prædictas Litteras Regis Franciæ (quas sic, ut præmittitur, in Depositum recepistis custodiendas, & nobis vel certo Nuncio nostro, ad hoc specialiter deputando, tradendas & reddendas) dilecto Clerico nostro, Magistro Henrico de Cantuariâ, præsentium Portitori (quem Nuncium nostrum ad hoc specialiter deputamus) tradatis & reddatis, nobis deferendas; super Traditione & Redditione earumdem Litterarum dicto Nuncio nostro, vestras Litteras Patentes nobis per eundem Nuncium transmittentes.

In cujus rei Testimonium vobis Litteras nostras mittimus has præsentes.

Dat. apud Gildeford vicesimo octavo die Februarii.

Ad Papam, pro Canonizatione Thomæ nuper Comitis Lancastriæ.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Rom. 4. E. 3. m. 5.

PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Alma Mater, Militans Ecclesia, Unigenito Dei Filio felici Commercio copulata, & ad Repræsentationem Triumphantis Ecclesiæ instituta, sacra Dei Patris semper Vestigia pro viribus imitatur, & quos in Terris ipse Pater Cœlestis dignè, pro meritis virtutum, facit Signis & Miraculis coruscare, ipsos dignis extollit in Terris laudibus, & statuit a Christi Fidelibus honorandos.

Sanè, Nobilis Christi Miles & Athleta, Consanguineus noster, claræ memoriæ, Thomas quondam Comes Lancastriæ, quantis, intra Supernorum Civium Agmina, Cœlestibus Præmiis illustretur, docent mirificè multiplicia & gloriosa Miraculorum insignia, quæ ipse Dominus Omnipotens, ad ipsius invocationem, prout Fama Publica notoriat, & creditur proculdubio fore verum, indies misericorditer operatur;

Qui, dùm vixit, sicut veraciter accepimus, Donis Fidei, ac Morum eminentiâ laudabiliter insignitus, Pietatis habundabat Operibus, ac quâdam floruit prærogativâ constantiæ singularis, ad cujus Tumulum & locum Passionis currunt catervatim Christi Fideles innumeri, in ipsius amorem & honorem accensi, cernentes Beneficia, quæ Infirmis indies ibidem, per Dei virtutem, mirabiliter sunt collata, quæ ad vestræ Sanctitatis Clementiam, jam sicut pluries, in tàm famosæ rei Probationis Adminiculum, duximus deducenda: A. D. 1330.

Vestræ Beatitudini humiliter supplicantes, quatinùs, attentis Famæ communis & celebris attestatione devotionis Populi, ac Precum nostrarum, Prælatorum, & Procerum Regni nostri adjectione, super hoc totiens humiliter vobis factarum, ad inquirendum, super præmissis, auctoritate Apostolicâ, veritatem, dignetur consueta vestra Benignitas aliquos Viros idoneos deputare; ut sic, habitâ de tantis Dei beneficiis, per Inquisitionem diligentem, certitudine pleniori, procedi possit ulteriùs, & statim circa Canonizationem Christi Militis memorati (quod Canonicis convenerit Institutis) ad laudem Dei, exaltationem Fidei, & ædificationem Populi Christiani, & ut dignè in laudem & memoriam habeatur Hominis, qui ad gaudia transisse creditur Angelorum.

A. D. 1330. Edw. 3. Ad præmissum autem negotium prosequendum, & omni diligentiâ fieri procurandum, Dilectos Clericos nostros, Magistros, Walterum de Burley Sacræ Paginæ Professorem, & Johannem de Thoresby Canonicum Suthwell, ad vestræ Sanctitatis præsentiam duximus destinandum; quos, si placet, ad hoc benignè admittere, eisque favoris plenitudinem impertiri, dignetur vestra Apostolica Sanctitudo. A. D. 1330. Edw. 3.

Conservet &c.

Dat. apud Wyntoniam septimo die Martii.

Pro præfata Canonizatione ad Cardinales.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Ibid. VEnerabili in Christo Patri, Domino P. Dei gratiâ, Episcopo, Penestrino, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Vicecancellario, Amico suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ, &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Eam de vestrâ sinceritate fiduciam reportamus, quòd ea, quæ nostris inhærent præcordiis, præsertim cum decus Ecclesiæ respiciant, pronis vultis affectibus promovere.

Cùm itaque, dilectos Clericos nostros, Magistros, Walterum de Burley Sacræ Paginæ Professorem, & Johannem de Thoresby Canonicum Suthwell,

Ad exponendum & intimandum Domino Summo Pontifici præclaros Mores & Merita, Consanguinei nostri, recolendæ memoriæ, Thomæ nuper Comitis Lancastriæ, ac crebra gloriosaque Miraculorum insignia, quæ Deus Omnipotens, ad ipsius Invocationem, misericorditer operatur, prout Fama celebris perducit in publicum, & creditur firmitèr fore verum,

Ac ad petendum Inquisitores super hoc per Sedem Apostolicam deputari,

Duxerimus destinandos,

Paternitatem vestram reverendam attentè rogamus quatinùs, dilectos Clericos nostros recommendatos habentes, erga dictum Dominum Summum Pontificem instare velitis, si placuerit, cum effectu, ut, attentis multiplicatis Precibus, per Nos, & Prælatos, ac Proceres Regni nostri, toticus super hoc sibi factis, ac Famâ tàm celebri permanente, & semper ampliùs excrescente, ipsos in propositione dicti Negotii clementer exaudiat, & expediat feliciter, Inquisitores, super hiis, istâ vice, favorabiliter concedendo. A. D. 1330.

Dat. apud Wyntoniam septimo die Martii.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

Domino P. Tituli Sancti Stephani in Cælio Monte Presbitero Cardinali.

Domino Ambaldo Tituli Sancti Laurentii in Lucina Presbitero Cardinali.

Domino G. Episcopo Albanensi & Summo sanctæ Romanæ Ecclesiæ Pænitentiario.

Domino Neapolioni Sancti Adriani Diacono Cardinali.

De auxilio a Clero habendo contra Guerram Franciæ.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Claus. 4. E. 3. m. 38. d. REX, Venerabili in Christo Patri, S. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

A vestrâ memoriâ non excidit, ut speramus, qualiter nuper, apud Eltham, in præsentiâ vestrâ, & aliorum Prælatorum, & Procerum, de Regno nostro (quos tunc ibidem pro Magnis & Arduis Negotiis nostris fecimus congregari) exposita fuerunt, inter alia, negotia contingentia Nos & Regem Franciæ:

Et, post diligentem tractatum indè habitum, tàm vobis, quàm ipsis, videbatur quòd, pro Pace habendâ cum ipso Rege, esset omnibus modis & viis, quibus possemus, absque exhæredationis periculo, insistendum: A. D. 1330.

Et, si forsan idem Rex vias Pacis rationabiles recusaret, & ad Exhæredationem nostram, quoad Ducatum Aquitaniæ, & alias Terras, quas habemus sub Dominio suo, niteretur, quòd ad Defensionem nostram contra ipsum, cum Dei adjutorio, vires nostras apponere deberemus; & ad hoc tàm vos, quàm cæteri Prælati, & Magnates, tunc ibidem existentes, præbuistis Consilium, & promisistis Opem & auxilium apponere oportuna; & super hoc Concordatum extitit quòd Parliamentum nostrum apud Wyntoniam, ad diem Dominicam,

A. D. 1330. Edw. 3. minicam, proximam ante Festum Sancti Gregorii Papæ, proximò præteritum, summoneri faceremus.

Verùm, quia in eodem Parliamento expositis Negotiis supradictis, habitâque Deliberatione super modo & formâ Defensionis, contra Potentiam ipsius Regis (si forsan dictas Terras nostras invadere voluerit) apponendæ; petitoque singillatim a quolibet Prælato & Magnare cujusmodi Subsidium nobis in eodem eventu facere volebat, ac Comitibus & Baronibus voluntatem suam in ea parte nobis benivole exponentibus, dicti Prælati responderunt quòd, propter absentiam vestram, Certum Responsum tunc facere nequiverunt; set in Convocatione, per vos eâ de causâ faciendâ, taliter facere volebant, quòd inde contentari deberemus.

Nos igitur,

Ad Pericula & Dampna, quæ non solùm nobis, set etiam vobis, & toti Regno nostro, evenire poterunt, si præfatus Rex nobis Guerram movere voluerit, ut est dictum, nisi de bonâ & forti Resistentiâ provideatur, debitæ Considerationis intuitum dirigentes, attendentesque quòd ad hoc non solùm ex Ligeantiæ debito, set etiam pro tantis & tàm verisimilibus evitandis periculis, vos, & cæteri Prælati, totusque Clerus Regni nostri, Manus apponere tenemini Adjutrices, A. D. 1330. Edw. 3.

Vobis mandamus, rogantes, quatinus ad diem Lunæ, proximam post Festum Sanctorum Tiburcii & Valeriani, proximò futurum, convenire faciatis omnes Prælatos, tàm Religiosos, quàm alios, totumque Clerum vestræ Cantuariensis Provinciæ, coram vobis, eique dicta Negotia & Pericula eminentia seriosiùs exponere studeatis, inducentes eos modis & viis, quibus expedire videritis, quòd in tanto necessitatis Articulo tale nobis Subsidium faciant pro tantis Periculis evitandis, quòd, per vestram & ipsorum Subventionem, Jura, & Honorem nostrum, & totius Regni nostri, conservare, ipsosque, & totum Populum nostrum, ab Hostium Incursibus tueri & protegere valeamus, Divino nobis Præsidio assistente.

Mittemus autem ad vos, ad diem & locum prædictos, quosdam de Fidelibus nostris, ad præmissa prosequendum, & fieri procurandum, prout eis tunc ex parte nostrâ injungetur.

Teste Rege apud Wyntoniam decimo octavo die Martii.

Consimiles Literæ diriguntur Archiepiscopo Eboracensi.

Ad Ducem Venetiarum, pro Societate Bardorum.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Ibid.

REX, Nobili Viro, Duci Venetiarum, ac Communitati Civitatis Venetiarum, Amicis suis carissimis, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Ex intimæ affectionis puritate (quâ dilectos Mercatores nostros de Societate Bardorum de Florentia, prætextu obsequiorum suorum laudabilium, tàm Nobis, quàm Progenitoribus nostris, multipliciter impensorum, prosequimur) non inmeritò excitamur ut, pro ipsorum augendis Profectibus, & Inquietationibus propulsandis, opem in opportunitatibus apponamus.

Cùm itaque intellexerimus quòd inter Vos & præfatos Mercatores, occasione quorundam Contractuum, inter vos & ipsos initorum, Dissensionis materia est exorta, & eâ de causâ eisdem Mercatoribus diversa Gravamina indies inferuntur, & ipsorum tranquilitas multipliciter perturbatur, A. D. 1330.

Nos, ipsorum honorem & quietem corditer affectantes, vestram Amicitiam affectione, quâ possumus, deprecamur quatenus præfatis Mercatoribus, pro sedandis Dissentionibus supradictis, quod æquitati & rationi convenit, cum favore & gratiâ oportunis, facere velitis nostris Precibus & amore, non permittentes, si placet, ipsos amodò præmissâ occasione molestari.

Et taliter in exauditione hujusmodi rogatûs nostri vos habere velitis, quòd dicti Mercatores nostri has preces nostras sibi, penes vos, in effectu sentire valeant profuisse, & quòd vestris exindè beneplacitis in hiis, quæ penes Nos volueritis, obligatiores efficiamur temporibus oportunis.

Dat. apud Wynton. vicesimo die Martii.

Ad

A.D. 1330. Edw. 3. A.D. 1330. Edw. 3.

Ad Papam Relatio, super facto & Processu contra Comitem Kantiæ.

A.D. 1330. An. 4. E. 3. Rom. 4. E. 3. m. 5. PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Nè Paternæ Mansuetudinis puritatem mendosa turbet Relatio Malignorum, de his, quæ circa Personam Edmundi nuper Comitis Kantiæ, evenerunt, Gestarum Rerum causam & ordinem, non sine cordis amaritudine, ad vestram deferimus notitiam, ut eo Obloquentium dictis non præbeatur fiducia, quo luculentiùs veritas fuerit patefacta.

Nuper siquidem, in Parliamento nostro, quod apud Wyntoniam, pro aliquibus arduis negotiis, Nos & statum Ducatûs nostri Aquitaniæ tangentibus, tenuimus cum Magnatibus & Proceribus Regni nostri, ostensæ fuerunt quædam Literæ clausæ, Sigillo ejusdem Comitis consignatæ, Seditionem contra Nos, ut videbatur, continentes.

Super quo ipsum alloqui fecimus; &, quia negare non potuit Sigillum suum, annexum literis supradictis, ipsum custodiri præcepimus sub Aresto.

Ac idem Comes mox, coram quibusdam Ministris nostris, absque ullâ omninò Coactione, quasi facti pœnitens, fatebatur, spontaneâ voluntate, quòd convenerat cum quibusdam, in partibus Transmarinis, de Armatorum Potentiâ, infra Regnum nostrum, per partes Scotiæ, introducendâ ad destructionem nostram, & quorumdam aliorum Magnatum, nobis assistentium:

Et quòd quidam de Scotiâ, ac nonnulli alii, de eodem Regno nostro, Seditioni hujusmodi consentientes erant, & promiserant ad hoc opem ferre;

Colorem tantæ iniquitatis assumens de eo, quòd, claræ memoriæ, Genitorem nostrum, qui jam, elapsis Tribus annis, obiit, & cujus Exequiis personaliter interfuit idem Comes, vitam asserebat ducere in humanis, & pro ipsius Deliberatione a Carcere, quo ipsum mendaciter detineri prætendit, tantam fecit Potentiam congregari:

Adjecitque quòd a quodam Fratre (qui CONJURAVERAT QUODDAM DÆMONIUM) audierat quòd Dæmonium illud dixerat dicto Fratri, præfatum Patrem nostrum adhuc viventem esse.

Et, cùm præmissa nobis essent per dictos Ministros nostros nunciata, misimus ad ipsum Comites, Barones, & alios Magnates quamplures, pro præmissorum veritate pleniùs indagandâ; coram quibus idem Comes omnia & singula prædicta Flagitia, & quamplura alia iteratò, publicè recognovit, asserens se ea, malo Consilio, ad Destructionem Statûs nostri Regii machinâsse. A.D. 1330.

Nos igitur,

Tanta Facinora, ex relatione fideli ipsorum Comitum, Baronum, & Magnatum (quorum nonnulli proximis Consanguinitatis & Affinitatis gradibus eidem Comiti jungebantur, & ipsius salutem speciali zelabant affectu) cognoscentes,

Eisdem Comitibus, Baronibus, Magnatibus, & aliis de Communitate dicti Regni, ad Parliamentum illud congregatis, injunximus ut super hiis discernerent, & judicarent quod rationi & justitiæ conveniret, habendo præ oculis solum Deum, qui eum concorde & unanimi Sententiâ, tanquam Reum Criminis Læsæ Majestatis, morti adjudicârunt.

Cui Sententiæ,

Nè tantæ præsumptionis andacia cæteris transiret in Exemplum, subductis tamen quibusdam Pœnis obprobriosis, quæ in detestationem tanti Sceleris, de rigore Legis dicti Regni, erant infligendæ,

Dolentes adquievimus, & permisimus eam Executioni demandari.

Placeat igitur, quæsumus, vestræ Sanctitudini Innocentiam nostram, super eventu prædicto, qui nobis multum displicuit, & displicet, novit Deus, habere propensiùs excusatam, &, si quæ, per Malivolos, in contrarium, vestræ suggeri contigerit Sanctitati, fidem aliquam hujusmodi eorum Relatibus non præbere.

Mittimus autem ad vestræ Sanctitatis præsentiam, dilectum Clericum nostrum, Magistrum Johannem Walewayn Juris Civilis Professorem, Canonicum Herefordiæ, qui vestram Clementiam super præmissis, & ea tangentibus, plenius, si libeat, informare poterit ore tenus; cui in dicendis fidem credulam dignemini adhibere, ipsúmque, nostri contemplatione, habere in oportunitatibus paternis affectibus commendatum.

Conservet vos &c.

Dat. apud Redynges vicesimo quarto die Martii.

Ad

A. D. 1330. Edw. 3.

Ad Cardinales de Credentia.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Rom. 4. E. 3. m. 5.

VEnerabili in Christo Patri, Domino N. Dei gratiâ, Sancti Adriani Diacono Cardinali, Amico suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Pro quibusdam negotiis, quæ penes Nos noviter emerserunt, Domino Summo Pontifici, & vobis etiam, ore tenus exponendis, dilectum Clericum nostrum, Magistrum Johannem Walewayn, Juris Civilis Professorem, Canonicum Herefordiæ (de cujus circumspectione & industriâ specialem fiduciam reportamus) ad vos duximus destinandum;

Paternitatem vestram exorantes, quatinùs eidem Johanni, in dicendis, fidem præbere velitis indubiam, ipsúmque, nostri contemplatione, habere oportunis favoribus commendatum.

Dat. apud Redynges vicesimo quarto die Martii.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

Domino Reymundo de Farges Sanctæ Mariæ Novæ Diacono Cardinali.
Domino L. Sanctæ Mariæ in Viâ latâ Diacono Cardinali.
Domino G. Albanen. Episcopo Domini Summi Pontificis Pænitentiario.
Domino P. de Mortuo Mari tituli Sancti Stephani in Cœlio Monte Presbitero Cardinali.
Domino P. Episcopo Penestrin. Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali.
Domino Gullielmo Petri Sabinensi Episcopo Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali.
Domino Ambaldo tituli Sancti Laurentii in Lucina Presbitero Cardinali.

De Navibus providendis pro Passagio Johannis de Eltham in Aquitaniam.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Pa. 4. E. 3. p. 1. m. 36.

REX Vicecomitibus, Majoribus, Baronibus Quinque Portuum, & omnibus aliis Ballivis & Fidelibus suis, super Costeram Maris, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos præsentes litteræ pervenerint, Salutem.

Cùm, pro reformatione statûs Ducatûs nostri Aquitaniæ, ordinaverimus, Dilectum & Fidelem nostrum, Johannem de Eltham, Comitem Cornubiæ, Fratrem nostrum carissimum, & quosdam alios Magnates, de Regno nostro, in Comitivâ suâ, ad partes ejusdem Ducatûs in brevi destinare, ac pro Passagio eorumdem Navale Subsidium oporteat nos habere;

Nos, de Fidelitate, dilecti Clerici nostri, Johannis le Smale, pleniùs confidentes, assignavimus ipsum ad eligendum & providendum, in locis prædictis, ubi commodiùs fieri poterit, Quadraginta Naves, de melioribus & fortioribus, quas invenire poterit, & ad easdem Naves usque ad Portum de Plimmuth, cum omni celeritate, quâ fieri poterit, duci faciendum, prout ei per Nos pleniùs est injunctum; ita quòd sint ibidem à die Paschæ, proximò futuro, in Tres septimanas ad ultimum. A. D. 1330.

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm mandamus, firmiter injungentes, quatinùs eidem Johanni, in Electione, Provisione, & Ductione Navium prædictarum usque ad prædictum locum, sitis intendentes, consulentes, & auxiliantes, quotiens & quando per ipsum Johannem, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti; & hoc, sicut Nos & Honorem nostrum diligitis, nullo modo omittatis.

In cujus &c.

Teste Rege apud Walingford vicesimo septimo die Martii.

Per ipsum Regem.

Ad Regem Castellæ super Querela Mercatorum.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Claus. 4. E. 3. m. 33. d.

MAgnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Sibilliæ, Cordubiæ, Murciæ, Jehennæ, atque Algarbiæ Regi, ac Comitatûs Molini Domino, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ &c. Salutem, & successus, ad vota, prosperos & felices. A. D. 1330.

A. D. 1330. Edw. 3. Cùm nuper ad Querelam, dilecti Mercatoris nostri, Gerardi de Byole Suthamptoniæ, Nobis suggerentis ipsum quandam Navem, vocatum la Seint Nicholas de Calesiâ (de quâ Willielmus Butor erat Magister) Quatuor viginti & Sex Doliis Vini Albi; & unâ Pipâ Vini Bastardi, apud la Rochele nuper carcâsse, exindè usque Regnum nostrum ducendam, ad negotiandum de eisdem, & Commodum suum faciendum,

Ac quosdam Malefactores, Villarum de Sancto Audoero, de Castro Durdialis, de Sancto Sebastiano, de Vermeo, de la Rede, de Fonte Arabeo, & Guttario, de Potestate & Dominio vestro, Navem prædictam apud le Boys, juxta la Rochele, vi armatâ ingressos fuisse, & Vina prædicta, ac alia Bona & Catalla ipsius Gerardi, ad valentiam Trescentarum & Quinquaginta Librarum, cepisse & asportâsse, & voluntatem suam indè fecisse,

Vos pluries rogaverimus, per nostras Literas speciales, quatenùs eidem Mercatori nostro, vel suo Attornato in hâc parte, de Vinis, Bonis, & Catallis, suis prædictis, debitam Restitutionem, vel competentem Satisfactionem, nec non de Dampnis & Jacturis, quæ occasione præmissâ sustinuit, rationabiles emendas, nostri rogaminis contemplatione, fieri faceretis, A. D. 1330. Edw. 3.

De quo nichil facere curâstis, sicut ex parte ipsius Mercatoris nostri, graviter conquerendo, Nobis est monstratum;

Vestram igitur Amicitiam adhuc requirimus & rogamus, quatenùs eidem Mercatori nostro, seu Attornato suo, in præmissis, celerem Justitiam exhiberi facietis, juxta Rogatus nostros vobis aliàs indè factos, ne, in defectu exhibitionis Justitiæ præfato Mercatori nostro, de alio Remedio, in hâc parte, nos oporteat providere.

Et de eo, quod ad rogatum nostrum prædictum in præmissis duxeritis faciendum, Nos per vestras literas, & præsentium Portitorem, velitis reddere certiores.

Data apud Wodestoke vicesimo octavo die Martii.

Pro Roberto de Veer Comite Oxoniæ, de Feodo Camerariæ, die Coronationis Philippæ Reginæ.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Libera. 4. E. 3. m. 7. REX Thesaurario & Camerario suis Salutem.

Supplicavit nobis, dilectus & fidelis noster, Robertus de Veer, Comes Oxoniæ, quòd,

Cùm ipse, Jure Hæreditario, Camerarius Reginæ Angliæ, quæ pro tempore fuerit, die Coronationis suæ esse debeat,

Et Ipse, & Antecessores sui, Comites Oxoniæ, Officium Camerariæ, diebus Coronationum Reginarum Angliæ, quæ pro tempore fuerunt, à tempore, cujus contrarii memoria non existit, facere & exercere,

Et, pro Feodo suo, eodem die, LECTUM IPSIUS REGINÆ, & CALCIAMENTA SUA, ac TRES PELVES ARGENTEAS, per quas eidem Reginæ die prædicto deserviebatur, unam videlicet, pro lotione Capitis sui, & Duas pro lotione Manuum suarum, percipere consueverunt,

Velimus ei hujusmodi Feodum, pro die Coronationis Philippæ, Reginæ Angliæ, Consortis nostræ carissimæ, quo die idem Comes Camerarius ejusdem Reginæ fuit, facere liberari: A. D. 1330.

Nósque,

Pro eo quòd, per diversas Evidentias, nobis per præfatum Comitem exhibitas, pleniùs apparebat quòd idem Comes, & Antecessores sui, officium illud, diebus Coronationum Reginarum prædictarum, habere, & hujusmodi Feodum percipere, consueverunt,

Præfato Comiti, ut Camerario ejusdem Consortis nostræ, die prædicto, Calciamenta ipsius Consortis nostræ, & Tres Pelves Argenteas, pro Feodo suo, liberari fecerimus, volentésque ei, de Lecto prædicto, satisfactionem exhiberi, concessimus ei Centum Marcas pro Lecto supradicto, percipiendas de Thesauro nostro:

Et ideò vobis mandamus, quòd eidem Comiti dictas Centum Marcas liberetis de Thesauro nostro; Recipientes à præfato Comite Literas suas Acquietantiæ, Receptionem dictarum Centum Marcarum Testificantes.

Teste Rege apud Wodestok secundo die Aprilis.

Ne quis incedat armatus.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Claus. 4. E. 3. m. 38. d.

REX Vicecomiti Surriæ & Sussexiæ Salutem.

Cùm in Parliamento nostro, apud Northamptoniam nuper convocato, concordatum fuisset quòd nullus, Major vel Minor, cujuscumque conditionis sit,

Exceptis Servientibus nostris in præsentiâ nostrâ, ac Ministris nostris, Executionem mandatorum nostrorum vel Officium suum facientibus, & illis, qui sunt in Comitivâ suâ, dictis Ministris auxiliantibus,

Audaciam sibi assumat vim Armatam ducere, in læsionem Pacis, nec equitare, nec armatus ire, de die nec de nocte, in Feriis, Mercatis, nec alibi, sub pœnâ amissionis Armorum, & Incarcerationis corporum suorum ad voluntatem nostram:

Et jam intellexerimus quòd quamplures in Ballivâ tuâ armati incedere præsumpserunt, & indies incedere non desistunt, in læsionem Pacis nostræ, & terrorem Populi nostri, ac Commotionem manifestam, & contra formam Statuti prædicti;

Nos, Statutum illud inviolabiliter observari, & Transgressiones hujusmodi puniri, volentes, prout decet, tibi præcipimus quod omnes illos, quos in Ballivâ tuâ, sive fuerint infra Libertates, sive extra, sic armatos inveniris incedentes, unà cum Equis & Armaturis suis, capias, & corpora Transgressorum hujusmodi in Prisonâ nostrâ, ac Equos & Armaturas prædictos, salvò custodias, quousque aliud à nobis super hoc habueris in mandatis.

Et de nominibus sic arestandorum, ac de vero valore Equorum & Armaturarum prædictorum, Nos, de tempore in tempus, sub Sigillo tuo, distinctè & apertè, reddas certiores.

Teste Rege apud Wodestok tertio die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Eodem modo scribitur Vicecomitibus subscriptis; videlicet,

Vicecomiti Suthton. &c.

De Tractatu, super Requestis Ambiani factis, continuando.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Pat. 4. E. 3. p. 1. m. 31.

UNiversis, præsentes litteras inspecturis, Edwardus &c. Salutem.

Ad continuandum amicabilem Tractatum,

Inter Gentes, Excellentissimi Principis, Domini Philippi, Dei gratiâ, Regis Franciæ illustris, Consanguinei nostri carissimi, ex parte unâ, & certos Nuncios nostros, ad hoc specialiter deputatos, ex alterâ, super quibusdam Requestis, Nobis per dictum Dominum Regem, & aliis sibi per nos, nuper Ambiani hinc indè traditis, inchoatum,

Necnon ad pleniùs amicabiliter tractandum super Requestis prædictis. & aliis inter prædictum Dominum Regem & Nos reformandis,

Dilectos & fideles nostros, Venerabiles Patres, A. Wygorniensem, & W. Norwicensem, Episcopos, Magistrum Johannem Walewayn, Canonicum Herefordiæ, & Magistrum Johannem de Sordich, Juris Civilis Professorem (de quorum fidelitate probatâ & circumspectâ providentiâ plenam fiduciam reportamus) ipsos, Tres & Duos eorum (quorum alter Episcoporum prædictorum sit unus) nostros Procuratores & Nuncios ordinamus, facimus, & constituimus speciales:

Dantes eisdem, Episcopis, Clericis, Tribus & Duobus eorum, sicut prædictum est, plenam Potestatem omnia & singula, nomine nostro, faciendi & firmandi, quæ circa hujusmodi Tractatum necessaria fuerint & etiam oportuna; Ratum & gratum habentes, & habituri, quicquid per prædictos, Episcopos & Clericos Tres vel Duos eorum, ut est dictum, amicabiliter nomine nostro Tractatum Factum seu Firmatum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus rei Testimonium præsentibus Sigillum nostrum duximus apponendum.

Dat. apud Wodestok decimo die Aprilis.

De

A. D. 1330. Edv. 3. A. D. 1330. Edv. 3.

De tractando cum Rege Franciæ super Sponsalibus.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Pat. 4. E. 3. p. 1. m. 31.

UNiversis, præsentes Litteras inspecturis, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, Salutem.

Noverit Universitas vestra quòd Nos,

De circumspectâ providentiâ & fidelitate probatâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilium Patrum, A. Wygorniensis & W. Norwycensis, Episcoporum, Magistri Johannis Walewayn, Canonici Herefordiæ, & Magistri Johannis de Shordich, Juris Civilis Professoris, plenam fiduciam reportantes,

Ipsos, Tres, vel Duos eorum (quorum alter Episcoporum prædictorum sit Unus) ordinamus, facimus, & constituimus, Procuratores nostros & Nuncios speciales,

Ad tractandum cum, Magnifico Principe, Domino Philippo, Dei gratiâ, Rege Franciæ Illustri, seu Deputandis A. D. 1330. ab eo, super Sponsalibus, seu Matrimonio, inter Johannem, Filium ejusdem Regis Primogenitum, & Alianoram Sororem nostram carissimam, contrahendis,

Et ad omnia, quæ ad hujusmodi Tractatum pertinent, quatenùs ad Nos attinet, faciendum & concordandum;

Ratum & gratum habentes & habituri quicquid per prædictos, Episcopos & Clericos, Tres, vel Duos eorum, sicut prædictum est, factum & concordatum fuerit in præmissis.

In cujus rei Testimonium præsentibus Sigillum nostrum duximus apponendum.

Dat. apud Wodestoke decimo die Aprilis.

Ad Papam, super gratiosis Concessionibus Decimarum (quarum una Medietas pro Rege, alia Medietas pro Camera Papæ) & de Residuo Annui Census solvendo.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Rom. 4. E. 3. m. 4.

PApæ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Relatu fidedigno & placido, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Willielmi de Monte Acuto, & Bartholomæi de Burghersh (Nunciorum nostrorum, per nos pridem ad vestræ Sanctitatis præsentiam transmissorum) percepimus quòd vos, Pater Sanctissime,

Supplicationibus per eos, pro parte nostrâ, coram vobis exhibitis, benignè auditis, & favorabiliter exauditis,

Quamvis vos, & Sacrosancta Romana Mater Ecclesia, pro ejusdem Ecclesiæ, Fideique Catholicæ, defensione adversus Hæreticos, & Scismaticos, & Rebelles, easdem, Ecclesiam & Fidem, in partibus Italiæ, se ociter & inhumaniter molestantes, grandibus incessanter gravemini oneribus Expensarum,

Tamen Nos, & Regnum nostrum, super nostris magnis Necessitatibus, non omittentes, propter hoc, compassivis affectibus, & gratiosis oculis intueri,

Decimam omnium Proventuum & Redditium Ecclesiasticorum, in Regno Angliæ, ac Walliæ & Hiberniæ Terris, nostris consistentium, à Venerabilibus Patribus, Archiepiscopis, & Episcopis, nec non, Personis aliis Ecclesiasticis, in eisdem Regno & Terris constitutis, A. D. 1330. Exemptis & non Exemptis (præterquam à Magistro & Fratribus Hospitalis Sancti Johannis Jerusalem, qui pro defensione Fidei exponunt jugiter se & sua) usque ad Quatuor Annos, in Duobus certis Terminis, per vos præfixis, singulis Annis ejusdem Quadriennii exigendam, & solvendam, ac inter Vos & Nos, pro vestris & nostris Necessitatibus relevandis utiliùs, æqualiter dividendam, per vestras Literas imponere curavistis:

Ordinastisque, nichilominùs, quòd per singulos eosdem Archiepiscopos, & Episcopos, in suis singulis Civitatibus & Diœcesibus, Decima solvatur & colligatur prædicta; quæ per eosdem Prælatos soluta, & ab aliis, ut præfertur, exacta, illi vel illis, quem vel quos, super hoc, per vestras Literas deputabitis, assignetur:

Cujus quidem Decimæ ipsi, Deputandi per vos, Medietatem retinere pro vobis, & eâdem Ecclesiâ, & Aliam nobis, vel nostro certo mandato, assignare in singulis prædictis Terminis tenebuntur.

Rursus, præter ejusdem Concessionem Decimæ, Vos, Pater Beatissime, adhuc Nos ampliori dignantes prosequi Gratiâ,

A.D. 1330. Gratiâ, de Benignitate vestrâ solitâ & favore, Medietatem Fructuum, Redditum, & Proventuum, Beneficiorum Ecclesiasticorum,

Quæ, in Regno & Terris nostris prædictis consistentia, dudum tempore, quo eosdem Fructus, Redditus, & Proventus, pro relevandis utiliùs ejusdem Ecclesiæ Romanæ Necessitatibus, utique grandibus, per vestras Literas, sub certis Modis, Formis, & Conditionibus, in eisdem expressis literis, reservâstis, & vestræ Cameræ applicâstis, vacabant, & usque ad Quadriennium vacare contingerent,

Nobis, de vestrâ speciali Gratiâ, concessistis;

Ordinando, nichilominus, quòd Magister Sternis de Concoreto, Canonicus Saresburiensis, Apostolicæ Sedis in eisdem partibus Nuncius, & Collector eorumdem Fructuum, Redditum, & Proventuum, per Literas Apostolicas deputatus, illorum Medietate, cum per ipsum collecti fuerint & levati, pro vobis & Camerâ vestrâ retentâ, Medietatem aliam, quam nobis gratiosè, sicut præmittitur, concessistis, quando & quotiens per Nos requisitus fuerit, Illi vel Illis, Quem vel Quos ad hoc deputabimus, assignare procuret:

Ita tamen quòd de collectione dictorum Fructuum, Redditum, & Proventuum, per eundem Collectorem, & Subcollectores ab ipso deputatos, faciendâ, dumtaxat Gentes nostræ (nisi requisitæ per eundem Nuncium fuerint) se nullatenùs intromittant; sicut præmissa omnia in vestris Literis Apostolicis pleniùs continentur.

Præterea præfatis Nunciis nostris, coram Sanctitate vestrâ, proponentibus,

Quòd dudum, videlicet, Anno Domini Millesimo, Trescentesimo, Decimo Septimo, Nuncii, claræ memoriæ, Genitoris nostri, per eum ad ejusdem Sanctitatis præsentiam destinati, recognoverunt quòd per Viginti Quatuor annos, tunc elapsos, tàm tempore Genitoris ejusdem, quàm, inclitæ recordationis, Avi nostri, in solutione Censûs Annui Mille Marcarum Sterlingorum supra Regnum nostrum Angliæ, & Terras Hiberniæ & Walliæ, Romanæ Ecclesiæ debiti, cessatum extiterat,

Memoratumque Genitorem, pro eisdem Viginti Quatuor Annis in Viginti Quatuor Milibus Marcarum Sterlingorum, ratione dicti Censûs, eidem Ecclesiæ Romanæ teneri,

Quòdque postmodùm, ab eodem anno Millesimo, Trescentesimo, Decimo Septimo, tempore dicti Genitoris Sex, & tempore nostro Tribus, annis, fuit ab ejusdem Censûs solutione cessatum, A.D. 1330. Edw. 3.

Pro quibus Novem Annis Novem Milia Marcarum Sterlingorum Ecclesiæ supradictæ debentur,

Et sic, in Universo, tàm de tempore nostro præterito, quàm eorumdem Genitoris & Avi temporibus, Triginta Tria Milia Marcarum Sterlingorum, usque ad Festum beati Michaelis proximo præteritum, de residuis dicti Censûs, remaneant ad solvendum,

Ac Vobis supplicantibus quòd, cùm Nos, oppressi multis aliis Necessitatibus, residua hujusmodi adeò, ut oporteret, celeriter solvere commodè non possemus, Dilationes nobis oportunas de benignitate concedere solitâ curaretis;

Vos, Pater beatissime, benignæ Supplicationi hujusmodi annuentes, Solutionem residuorum prædictorum ejusdem Censûs fieri, ut sequitur, ordinâstis; videlicet,

Quòd, de Tribus Milibus Marcarum Sterlingorum, pro tempore nostro præterito debitis, quæ ad Summam Triginta Milium Marcarum Sterlingorum ascendunt, Quingentæ Marcæ Sterlingorum, annis singulis imposterùm, per Nos, & Successores nostros, quousque, de prædictis omnibus residuis, dictæ Ecclesiæ Romanæ sit satisfactum integraliter, persolvantur, nec, propter hoc, remaneat, seu retardetur, ordinaria solutio deinceps annis singulis dicti Censûs:

Cæterùm ejusdem Sanctitatis intentionis extitit, & nostræ existit, quòd, si pro pluribus annis, quàm sit expressum superiùs, plura Residua dicti Censûs eidem Romanæ Ecclesiæ reperirentur deberi, ea per Nos memoratæ Ecclesiæ Romanæ solvantur:

Et, si forsan de Summâ prædictâ dictorum Triginta Trium Milium Marcarum Sterlingorum, pro residuis dictorum Triginta Trium Annorum, doceretur aliquid fuisse solutum, illud rationabiliter deducatur de illâ;

Nos autem,

Præmissis omnibus diligentiùs intellectis, super Concessione Medietatis Decimarum & Fructuum prædictorum, ac super Dilationibus hujusmodi, per Vos Nobis gratiosè concessis, Vobis & eidem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, Matri nostræ, ad gratiarum actiones uberes assurgentes,

Tenore præsentium, vobis & eidem Ecclesiæ promittimus Nos facturos & præstituros Solutiones Residuorum dicti Censûs,

A. D. 1330. Edw. 3. Census, sicut superiùs continetur,

Quódque ad Decimam & Fructus prædictos non extendemus quinmodolibet manus nostras, nisi quantum, & prout, per vos est nobis concessum,

Nec Collectores illorum molestabimus, seu molestari, super collectione Decimarum & Fructuum prædictorum, ac Medietate illorum, per vos, pro Ecclesiâ Romanâ, ut præfertur, retentâ; set eis potiùs, prout Nos requirendos duxerint, favore Regio assistemus,

Nos & Successores nostros, ac omnia nostra & sua Bona, pro præmissis complendis & observandis omnibus, tenore præsentium, vobis, & eidem Ecclesiæ, efficaciter obligantes.

Conservet &c.

Dat. apud Wodestok Duodecimo die Aprilis.

De publicando Mortem Comitis Kantiæ, & arestando dicentes Patrem Regis esse viventem.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Claus. 4 E. 3. m. 38. d.

LE Roi au Viscounte de Cumbre, Saluz.

Come n'adgaires, en nostre Parlement, tenuz a Wyncestre, ascunes lettres Elmon de Wodestoke, n'adgaires Count de Kent, tochantes Treison & Defaillance de nostre Estat, feussent a nous monstrees, le queles lettres le dit Count ne dedist point, par quoi il estoit comande en arest,

Et mesme le Count, de son bon gree, sanz nulle manere de destresce, conoissoit, devant le Coroner de nostre Hostel, q'il avoit fait Alliance, & decea la meer, & de la, pur assembler poer des Gentz, d'Armes, en Defesaunce de nostre Estat, & de nostre Dignite Real, contre son Homage, Foialte, & Ligeaunce,

Pernant colour fauzement de ce, que, la bone memore, Sire Edward, n'adgaires Roy d'Engleterre, nostre treschere Piere (a qi Enterrement il estoit, od autres Grauntz de nostre Roialme) devoit estre en vie,

Et nous, les dites choses a nous monstrees, mandasmes a lui Countes, Barons, & autres Grauntz, & Nobles du dit Roialme, en dit Parlement esteantz, devaunt queux il les dites Treson & Malveiste, mis en escrit, derechief reconust,

Par quoi, par assent des ditz Counts, Barons, & autres Grauntz, & Noebles, en mesme le Parlement, par agard d'icel, estoit le dit Count come nostre Treitre, & Treitre du Roialme, Adjugge a la Mort,

Vous commandons, firmement enjoignantz, que es lieux, deinz vestre Baillie, ou vous verrez que serra affaire, auxibien dedeinz Franchises, come dehors, facez publier la Mort le dit Count pur sa Treison e Malveistez Suisdites.

Er, si vous troeffez nul, que preche, ou die, en prive, ou en apert, que l'avant dit Count estoit autrement mis a la Mort, que per assent des dit Grantz, & per agard de Parlement, & ce pur sa Treison & Malveiste, come fus est dit; ou que, pur moevement faire du trube en dit Roialme, preche, ou die, que nostre dit Pier soit en vie; adonques les facez, auxibien deinz Fraunchises, come dehors, Arester, & sauvement garder en Prisone, tant come vous en eez autre maundement de nous.

Et Nous des nouns de eeux queux vous ferrez issint arester, & de la cause, de temps en temps, certifiez sous vestre Seal.

Done a Wodestoke le 13. jour d'Averil.

Eodem modo mandatum est singulis Vicecomitibus per Angliam.

Eodem modo mandatum est Justiciario Walliæ, vel ejus Locumtenenti.

Teste ut supra.

De informando Archiepiscopum & Clerum Cantuariensi ad Concilium apud Lambeth conventurum.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Pat. 4. E. 3. p. 1. m. 31.

REX, Venerabilibus Patribus, S. eâdem gratiâ, Cantuariensi Archiepiscopo, totius Angliæ Primati, cæterisque Episcopis, & Prælatis, totique Clero Cantuariensis Provinciæ, ad Concilium, apud Lambeth in

A.D. 1330. Edw. 3. in proximo celebrandum, conventuris, Salutem.

Ad informandum vos super quibusdam Magnis & Arduis Negotiis, quæ Nos, & Defensionem Regni nostri, totiusque Ecclesiæ Anglicanæ, multipliciter contingere dinoscuntur,

De quibus in Parliamento nostro, quod apud Wyntoniam nuper tenuimus, tractatum extitit & deliberatum ad plenum fet, propter absentiam vestram, prætate Archiepiscope, & quorumdam aliorum, non fuerunt tunc dicta Negotia finaliter terminata,

Necnon ad exponendum vobis Pericula, quæ nobis, & vobis, & toti Regno nostro, verisimiliter evenire poterunt, nisi de celeriori & cautiori Remedio hujusmodi Periculis obvietur,

Dilectos & Fideles nostros, Robertum de Wodehous, Archidiaconum Richemundiæ, Thesaurarium nostrum, Johannem de Gray, Johannem de Stonore, & Simonem de Swanlond, Majorem Civitatis nostræ Londoniæ, Tres, vel Duos eorum, ad vos duximus destinandos; quibus in præmissis, & ea tangentibus, fidem indubiam præbeatis, & ea taliter cordi assumatis, quòd, vestro mediante Præsidio, dicta valeant Pericula, auxiliante Domino, declinari, & Honor noster, & vester, illæsus in omnibus conservari. A.D. 1330. Edw. 3.

Cæterum vobis inhibemus nè aliqua, in prædicto Concilio vestro, quæ Regiæ Dignitati nostræ præjudicialia fuerint, seu esse possint, faciatis, seu discernatis quoquo modo.

Teste Rege apud Wodestok decimo quinto die Aprilis.

Pro Simone de Monte Acuto, de Juribus Regiis manutenendis.

A.D. 1330. An. 4. E. 3. Pa. 4. E. 3. p. 1. m. 26. REX Majoribus, Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & omnibus aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Ad Jura nostra Regia, nè depereant, seu per aliquorum Usurpationes indebitas aliqualiter subtrahantur, quatenùs justè poterimus, manutenendum, subtractaque & occupata, si quæ fuerint, ad Statum debitum revocandum, necnon ad Impugnatores eorumdem Jurium nostrorum refrænandum, &. prout convenit, juxta eorumdem demerita puniendum, eo studiosiùs Nos decet operam adhibere, & solicitius extendere manum nostram, quo ad hoc Juramenti Vinculo teneri dinoscimur & astringi, pluresque conspicimus indies Jura illa pro viribus impugnare.

Cùm itaque in Curiâ nostrâ, coram Justiciariis nostris de Banco, per considerationem ejusdem Curiæ, recuperaverimus Præsentationem nostram ad Archidiaconatum Wellensem, vacantem, & ad nostram Donationem spectantem, ratione Episcopatûs Bathoniensis & Wellensis vacantis, & in Manu Domini E. quondam Regis Angliæ, Avi nostri, existentis, versus Radulphum Episcopum Bathoniensem & Wellensem:

Et ad Archidiaconatum prædictum, dilectum Clericum nostrum, Magistrum Simonem de Monte Acuto præsentaverimus Jure nostro Regio, mandaverimúsque præfato Episcopo, per diversa Brevia nostra, quòd prædictum Simonem ad Archidiaconatum prædictum admitteret, & Archidiaconum infiituerer in eodem: A.D. 1330.

Ac intellexerimus, jam de novo, quòd quidam,

Jus nostrum Regium, & Judicium prædictum, nec non Præsentationem nostram, dicto Clerico nostro sic factam, malitiosè pro viribus impugnare nitentes,

Provocationes, Appellationes, Inhibitiones, Notificationes, Citationes, Præfixiones, Processus, & alia impedimenta diversa, ad deducendum negotium illud extra Regnum nostrum, fecerunt, & fieri procurârunt, & de die in diem facere & procurare non desistunt,

Per quæ utique, si procederent, Jus nostrum Regium, & Judicium prædictum, ac effectus Præsentationis nostræ prædictæ, adnullari, nobisque & Coronæ nostræ aliàs præjudicium & exhæredatio multipliciter possent generari

Nos,

Volentes hujusmodi nobis Præjudicialibus, & Exhæredationis periculo, viis & modis quibus poterimus, prout ad hoc diversimodè tenemur & astringimur, obviare, & Conatus illicitos omnium & singulorum Jura nostra impugnare volentium, retranate,

Vobis & cuilibet vestrûm præcipimus, firmiter injungentes, quod si quos inveneritis hujusmodi Provocationes Ap-

pellationes,

A.D. 1330. Edw. 3. pellationes, Inhibitiones, Notificationes, Citationes, Præfixiones, Processus, aut alia impedimenta quæcumque, facientes ad impediendum executionem Judicii prædicti, & effectum Præsentationis nostræ prædictæ, & ad deducendum negotium prædictum extra Regnum nostrum, tunc eos sine dilatione capi, & in Prisonâ nostrâ salvò custodiri faciatis, donec aliud indè a nobis habueritis in mandatis. A.D. 1330. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Wodestok vicesimo quinto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Tractando cum Nobilibus Aquitaniæ.

A.D. 1330. An. 4. E. 3. Vasc. 4. E. 3. m. 10. REX Universis & singulis, ad quos &c. Salutem.

Noveritis quòd Nos, De Fidelitate probatâ, & Circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Johannis Darcy le Cosyn, & Gullielmi de Seintz, Domini de Pomeriis, plenam fiduciam reportantes,

Ipsos ad partes Ducatûs nostri Aquitaniæ, pro Magnis & Arduis Negotiis, quæ Nos & Statum ejusdem Ducatûs contingere dinoscuntur (super quibus eis aperuimus intentionem Mentis nostræ) duximus destinandos;

Dantes, & committentes, eis plenam Potestatem, & Mandatum speciale, tractandi cum Nobilibus & Communitatibus, ac aliis Personis dicti Ducatûs, quos Negotia illa contingunt, super omnibus & singulis, quæ honori nostro, & tranquillitati & quieti Ducatûs prædicti, ac ipsorum Nobilium, & aliorum securitati & utilitati convenire videbuntur: A.D. 1330.

Et ea, quæ sic tractata fuerint, quâcumque firmitate vallandi:

Faciendi etiam & excercendi, pro nobis, & nostro nomine, omnia alia & singula, quæ in præmissis necessaria fuerint & oportuna;

Promittentes nos Firmum & Stabile, habituros quicquid per ipsos Tractatum, Vallatum, & Promissum fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Dat. apud Wodestok vicesimo septimo die Aprilis.

De tractando super Alligantia & Retinentia.

A.D. 1330. An. 4. E. 3. Ibid. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, De Fidelitate probatâ & Circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Johannis Darcy le Cosyn, & Gullielmi de Seintz, Domini de Pomeriis, plenam fiduciam reportantes,

Ad tractandum, pro nobis, & nostro nomine, cum Comitibus, Baronibus, & aliis Nobilibus, cujuscumque Conditionis vel Statûs existant, super Confœderatione, & Alligantiâ, Ac Morâ suâ nobiscum ad Terminum Vitæ, vel Annorum,

Et ad conveniendum cum eis de certis Feodis, tàm pro se, quàm Hominibus suis,

Et ad ea, quæ sic concordari contigerit, quâcumque firmitate vallandum, A.D. 1330.

Et ad omnia alia & singula faciendum, quæ necessaria fuerint in præmissis,

Eisdem,

Johanni & Gullielmo, plenam tenore præsentium committimus Potestatem:

Promittentes Nos Ratum & Firmum habituros quicquid per præfatos Johannem & Gullielmum, Tractatum, Concordatum, & Vallatum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Wodestok vicesimo septimo die Aprilis.

Ad Magnates & Communitates Aquitaniæ, de Credentia.

A.D. 1330. An. 4. E. 3. Vasc. 4. E. 3. m. 10. dors. REX, Nobili Viro, & Fideli suo, Vicecomiti Benaugiarum, Salutem.

Laudabilem Gestum vestrum erga Domum nostram Regiam, tàm Progenitorum nostrorum, quàm nostris temporibus, & qualiter pro conservatione ipsorum & nostrorum Jurium frequenter exposueritis variis Periculis Vos & Vestra, assistentium Nobis Nobilium pa- A.D. 1330.

teiecit

A. D. 1330. Edw. 3.

tefecit assertio, & ipsa rei evidentia operibus comprobavir.

Vestram igitur Fidelitatis Constantiam meritò commendantes, vobis volumus notum esse quòd, etsi multum cordi nostro insederit, & insideat in præsenti, bonum & tranquillum Regimen Ducatûs nostri Aquitaniæ, & ut errata ibidem, si quæ fuerint, debitè corriganrur, propter Impedimenta tamen, quæ nobis, postquam Gubernacula Regni nostri suscepimus, diversimodè emerserunt, non potuimus hucusque complere per omnia vota nostra.

Et quamvis penes Curiam Franciæ, per solempnes Nuncios, multùm institerimus, ut exortæ hinc indè Discordiæ viâ amicabili sopirentur, jámque de eâdem causâ hujusmodi Nuncios ad eandem Curiam duxerimus destinandos, & speremus quòd, Deo propitio, Negotia illa ad bonum exitum deducentur;

Mittimus tamen ad vos, Dilectos & Fideles nostros, Johannem Darcy le Cosyn, & Guillielmum de Seintz, Dominum de Pomeriis, quibus Intentionem cordis nostri aperuimus, super diversis, quæ Nos tangunt,

Vos rogantes quatenùs eisdem, Johanni & Guillielmo, in hiis, quæ vobis dicent ex parte nostrâ, fidem credulam præbeatis, & conceptam Benivolentiam erga Nos, & nostros, taliter continuare, & operum efficaciâ demonstrare, studeatis, quòd in hiis, quæ vestris Honori & utilitati convenire videbimus, Obligatiores effici debeamus temporibus oportunis.

Data apud Wodestok vicesimo septimo die Aprilis.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Vicecomiti Benangiarum.
Johanni de Greyly.
Petro de Ganaretó.
Rogero de Gonareto.
Pontio Domino de Castellion.
Arnaldo de la Lande.
Guillielmo Amaneny de Madely.
Avo Domino de Roasano.
Bernardo Escussani de Logirnano.
Goillardo Domino de Landirano.
Petro Calculii Domino de Podensacó,
Gaillardo de Molon.
Emerico de Burgo.
Gaillardo de Laubesco.
Bernardo de la Sparre.
Talirando de Gramel,
Domino de Exsaco.
Domino de Urnone.
Domino Montis Ferandi.
Domino de la Sparre.
Domino de Gassaco.
Domino de Mateplane.
Domino do Basselalle.
Domino de Arbenates.
Dominæ Matæ Dominæ de Brogliriaco.
Guillielmo Reymundi de Cavo Monte,
Domino de Ousynge.
Domino de Pomeriis.
Domino de le Scu.
Bernardo Berne dicto l'Aspes.
Reymundo Arnaldi Domino de Gergeret.
Denoto Domino de Sidirak.
Domino de Castro Novo.
Domino de Canpena.
Domino de Pugele.
Domino de Bynket.
Domino de Podynges.
Arnaldo de Mersano Domino de Canno.
Petro de Marzano,
Domino de Monte Olivo.
Petro Arnaldi de Besorduno,
Vicecomiti de Orta.
Johanni de Malo Leone Dominó Cirros.
Guillielmo Arnaldi de Sants,
Domino de Sants.
Santio Domino de le Hets.
Petro Arnaldi de Tartas Domino de Urtubie.
Domino de Garo.
Mortino Sancii Domino de Domesayne.
Domino de Dosserayno.
Raymundo Guillielmi Domino de Dollebik.
Reymundo de Meussens.
Lupo Bergundi de Burdegol.
Petro Arnaldi Darans Domino de Mundieg.
Domino de Luxe.
Goillardo de Castro Pugo Domino de Proiano.
Domino de Sancto Paulo.
Reymundo de Batz Domino de Sorte.
Domino de Polloant.
Arnaldo Domino de Poiona.
Garçiæ Arnaldi de Navales Domino de Sant.
Dissino de Castro Pugo Domino de Camer.
Domino de Tilly.
Domino de Fanas.
Armando de Cazans.
Domino Guillielmi Aimerici de Berbota.
Arnaldo Guillielmi de Dudans.
Amaneno de Fossato.
Arnaldo de Monte Pesato:
Petro de Monncaup.
Guillielmo Domino de Cavo Monte.
Domino Reymundo Durandi.

A. D. 1330. Edw. 3. *Domino Berardo de la Breto Domino de Variis.*
Busantio Domino de Tumbeben.
Guillielmo de Gelard.
Reymundo Bernardi de Sentafe.
Ramfrido Domino de Bego Monte.
Nasanco de Sabynaco.
Domino Arnalda de Dulforti.
Arnaldo de Pugil.
Guillielmo Amaneny de Mussedano de Aleynaco.
Arnaldo de Curtone.
Arnaldo Bernardi de Pressaco.
Basoilo Domino de Podio.
Guillielmio Domino de Tuyoza.
Theobaldo de Gensaco.
Majori, Juratis, & toti Communitati Civitatis Burdegal.
Majori, Juratis, Centum Paribus, & toti Communitati Villæ de Sancto Milione.
Probis Hominibus & toti Communitati Villæ de Liborna.
Majori, Juratis, & toti Communitati Villæ de Burga supra Mare.
Probis Hominibus & toti Communitati Villæ de Blaia.
Majori, Juratis, & toti Communitati Villæ Sancti Macharii.
Probis Hominibus & toti Communitati Villæ Podii Mirelli.
Consulibus & toti Communitati Villæ de Pene.
Majori, Juratis, Centum Paribus, & toti Communitati Civitatis de Baion. A. D. 1330. Edw. 3.
Juratis & toti Communitati Villæ de Ax.
Juratis & Habitatoribus Villæ Sancti Severii.
Juratis & Habitatoribus Villæ de Bona Garda.
Probis Hominibus & toti Communitati Villæ de Geno.
Probis Hominibus & toti Communitati Villæ de Mas beatæ Quiteriæ.
Probis Hominibus & toti Communitati Villæ de Seint Gyuh.
Probis Hominibus & toti Communitati Villæ de Hastinges.
Probis Hominibus & toti Communitati Villæ Sancti Johannis de Sordo.
Probis Hominibus & toti Communitati Villæ de Monte Acuto.
Probis Hominibus & toti Communitati Villæ Herbæ Feneriæ.
Thomæ Sabaterii.
Guillielmo Rostandi.
Petro Mujensani.
Reymundo Martini de Sancto Petro.
Johanni Begerii.
Dominæ Markesiæ de Solerio.
Petro Lamberti.
Bernardo de Aylano.
Amaneno de Aylano.
Laurentio de Biele.
Johanni de Biele.
Arnaldo Sancii de Luco.
Johanni de Testede.

De Statu Aquitaniæ per Comitem Cornubiæ reformando.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Ibid.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Majori, Juratis, Centum Paribus, & toti Communitati Civitatis suæ de Baionâ, Salutem.

Laudabilem Gestum vestrum erga Domum nostram Regiam *&c. ut supra usque ibi* oportunis *tunc sic.*

Cæterùm,

Quia ordinavimus, dilectum Fratrem & Fidelem nostrum, Johannem de Eltham, Comitem Cornubiæ, cum pluribus Magnatibus, & Nobilibus, ad partes Ducatûs prædicti, pro reformatione Statûs ejusdem, in proximo destinare, A. D. 1330.

Volumus quòd, si quæ per Senescallum nostrum Ducatûs ejusdem, seu alios Ministros nostros quoscumqe, in vestri præjudicium seu gravamen, fuerint attemptata, per eundem Fratrem nostrum congruè emendentur, & ad Statum debitum reducantur; & interim super præmissis velitis æquanimiter sustinere.

Dat. ut supra.

De Annuo Censu Summo Pontifici solvendo.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Pat. 4. E. 3. p. 1. m. 28.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, dilecti Mercatores nostri, Dinus Forsetti, & Socii sui Mercatores de Societate Bardorum de Florentia, nuper, de mandato nostro, solverint, Dilectis & Fidelibus nostris, Willielmo de Monte Acuto, & Bartholomæo de Burghersh (quos nuper ad Dominum Summum Pontificem destinavimus) Septem Milia, Quingentos, Triginta, & Sex, Florenos Auri de Florentiâ, A. D. 1330.

Ad solvendum indè eidem Domino Summo Pontifici valorem Mille Marcarum,

A.D. 1330. Edw. 3. rum, in partem Solutionis Census, quem eidem Summo Pontifici debemus, & residuum Florenorum illorum pro Expensis ipsorum Willielmi & Bartholomæi,

Pro quibus quidem Florenis concessimus solvere eisdem Mercatoribus, Mille, Trescentas, & Decem, & Octo Libras, & Sexdecim Solidos, Sterlingorum, videlicet, pro Floreno Tres Solidos & Sex Denarios,

Nos, Volentes securitati ipsorum Mercatorum in hac parte providere, fatemur Nos teneri eisdem Mercatoribus in prædictis Mille, Trescentis, & Decem, & Octo Libris, & Sexdecim Solidis, ex causâ prædictâ, & eis eandem pecuniæ summam, in Festo Pentecostes, proximò futuro, solvere promittimus bonâ fide.

In cujus &c.

Teste Rege apud Wodestok vicesimo octavo die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigillo.

A.D. 1330. Edw. 3. Et mandatum est Thesaurario & Baronibus, de Scaccario, ac Camerariis Regis, quòd eisdem Mercatoribus, vel eorum Attornatis in hac parte, dictas Mille, Trescentas, & Decem, & Octo, Libras, & Sexdecim Solidos, in dicto Festo, de Thesauro Regis solvant; vel quòd præfati, Thesaurarius & Barones, eis competentem Assignationem, in locis, ubi commodiùs fieri poterit, habere faciant:

Et, factâ Solutione, seu Assignatione hujusmodi, recipiant a præfatis Mercatoribus Litteras Regis prædictas, ac Litteras ipsorum Mercatorum Acquietantiæ, quæ pro Rege sufficientes fuerint in hac parte, ipsos, qui de Summâ prædictâ onerari debent, onerantes.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

Pro Berardo de la Brette de laudabili Servitio suo.

A.D. 1330. An. 4. E. 3. Vasc. 4. E. 3. m. 9. REX Omnibus, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Pro bono Servitio, quod, Dilectus & Fidelis noster, Berardus de la Brette nobis hactenus impendit, & impendet in futurum,

Concessimus ei, pro Nobis & Hæredibus nostris, Custodiam Castri & Castellaniæ de Podio Normanni, & Bastidæ de Villa Frank, cum Pertinentiis,

Habendam, cum omnibus ad Custodiam illam pertinentibus, ad totam vitam ipsius Berardi,

Percipiendo singulis Annis centum Libras Sterlingorum super Exitibus Castri & Castellaniæ prædictorum, A.D. 1330.

Et reddendo nobis per Annum, ultra easdem Centum Libras, Ducentas Libras Monetæ currentis ibidem, prout prius reddidit, dùm Custodiam prædictam ad nostram tenuit voluntatem;

Ita quòd, post mortem ipsius Berardi, Custodia prædicta ad nos, & Hæredes nostros, integrè revertatur.

In cujus &c.

Teste Rege apud Wodestok primo die Maii.

Per Petitionem de Concilio.

Pro Berardo supradicto.

A.D. 1330. An. 4. E. 3. Ibid. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Pro bono & laudabili Servitio, quod, Dilectus & Fidelis noster, Berardus de la Brette nobis hactenus impendit, & impendet in futurum, & in Recompensationem Dampnorum & Jacturarum, quæ occasione Guerrarum, in Ducatu prædicto exortarum, sustinuit,

Concessimus ei Quingentas Libras Sterlingorum, percipiendas singulis Annis super Custumâ nostrâ Civitatis nostræ Burdegaliæ, quamdiu nostræ placuerit voluntati; unam, videlicet, Medietatem ad Festum Sancti Michaelis, & A.D. 1330. aliam Medietatem ad Festum Paschæ, per æquales Portiones.

In cujus &c.

Teste Rege apud Wodestoke vicesimo octavo die Aprilis.

Per Petitionem de Concilio.

Et mandatum est Constabulario Burdegaliæ, qui nunc est, vel qui pro

A. D. 1330. Edw. 3. pro tempore fuerit, quòd eidem Berardo dictas Quingentas Libras Sterlingorum, vel valorem eorumdem in aliâ Monetâ, ad Terminos prædictos, solvi & habere faciat juxta tenorem Literarum prædictarum; & Rex ei, in Compoto suo, debitam Allocationem habere faciet. A. D. 1330. Edw. 3.

Teste ut supra.

Super Promisso Karoli nuper Regis Franciæ ad Bannitos pardonandos.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Vasc. 4. E. 3. m. 10. dors. REX, Nobili Viro & Fideli suo, Domino de Caumont, Salutem.

Quàm fideliter & constanter, claræ memoriæ, Genitoris nostri, & nostris, obsequiis adhæsistis, & quæ, eâ occasione, perpessi estis dispendia & jacturas, nobis non potest in memoriam non venire.

Et, licet pro restitutione Terrarum & Bonorum suorum, ac revocatione Banni, contra vos auctoritate Curiæ Franciæ promulgati, per Literas & Nuncios institerimus, & indè solempnes Nuncios nostros (quos jam ad partes Franciæ transmisimus, pro reformatione Concordiæ super aliquibus Articulis dubiis, pacis prius initas contingentibus) duxerimus specialiter onerandos, non potuimus tamen hucusque adimplere super hoc votum nostrum.

Propter quod jam misimus certum Nuncium nostrum, cum nostris Literis, ad Venerabilem Patrem Archiepiscopum Tholosanum,

In cujus custodiâ quædam Literæ Patentes, bonæ memoriæ, Domini Karoli, nuper Regis Franciæ (per quas idem Rex promiserat quòd Bannum prædictum, si ei paritum esset, deberet, ad carissimæ Matris nostræ, & nostrum rogatum facere revocari) remanserunt, A. D. 1330.

Ad Literas illas prædictis Nunciis nostris deferendum; & credimus firmiter quòd, eis visis, fiet quòd præfatus Rex sic promisit.

Quamobrem Dilectionem vestram rogamus & excitamus ex affectu, quatinùs, præmissa, Bannum & deperdita, æquanimiter sustinentes, non sitis ex dilatione hujusmodi ullâ importunitate molesti; scientes pro certo quòd ad Statum vestrum talem considerationem habere proponimus infra breve, quòd exindè eritis meritò contentati.

Data apud Wodestoke quinto die Maii.

Consimiles Literæ diriguntur subscriptis; videlicet,

Domino Amaneno de Fossat.
Domino le Bourt de Foix.
Domino de Lescu.
Bertrando Caillon.
Reymundo Durandi Senescallo Landarum.
Reymundo Bernardi de Seinte Foi.
Alexandro de Caumont.

Ad Regem Aragoniæ de Credentia.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Claus. 4. E. 3. m. 30. d. MAgnifico Principi, Domino Dei gratiâ, Regi Aragoniæ, Amico suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, &c. Salutem, & ad vota successus prosperos & felices.

Super quibusdam magnis Negotiis, quæ valdè insident nobis cordi, Dilectis & Fidelibus nostris, Willielmo Trussel, & Reymundo Cornill (quos ad vestram Magnificentiam duximus destinandos) secretum aperuimus cordis nostri, Serenitati vestræ, si libeat, per ipsos, vel eorum alterum seriosiùs exponendum:

Placeat igitur, quæsumus, Dilectioni vestræ præfatos, Willielmum & Reymundum, & eorum alterum, super hiis benignè audire, fidémque Credulam ipsis, & eorum alteri, præbere in dicendis; & nobis super hiis & aliis, quæ vobis penes Nos placitura fuerint, per ipsos, vel eorum alterum, rescribere Velle vestrum. A. D. 1330.

Dat. apud Wodestok quinto die Maii.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

Domino Dei gratiâ, Regi Portugaliæ.
Domino Dei gratiâ, Regi Majoricarum.
Domino Alfonso, Dei gratiâ, Regi Castellæ, &c. Consanguineo suo carissimo.

Super

A. D. 1330. Edw. 3. A. D. 1330. Edw. 3.

Super Negotiis ad præfatos Reges exponendis.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Ibid.

REX, Nobili Viro & sibi dilecto, Reymundo Cornill, Salutem.

De vestrarum Fidelitatis & Amicitiæ puritate confidentes, quædam Negotia nostra, quæ multum insident nobis cordi, Dilecto & Fideli nostro, Willielmo Trussel, & vobis, ac alteri vestrûm, Magnificis Principibus, Dominis, Castellæ, Aragoniæ, Portugalliæ, & Majoricarum, Regibus, ex parte nostrâ, seriosiùs exponenda (quæ idem Willielmus vobis explicabit vivâ voce) duximus committenda: A. D. 1330.

Vestram igitur Amicitiam affectuosè requirimus & rogamus quatinùs, intellectis Negotiis illis, velitis circa expeditionem eorumdem talem diligentiam, unà cum præfato Willielmo, apponere, quòd vestram benivolentiam exindè debeamus meritò commendare.

Dat. ut supra.

Pro Comite Atholiæ de Gratia ipsi facta.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Pa. 4. E. 3. p. 1. m. 22.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Volentes, Dilecto & Fideli nostro, David de Strabolgi, Comiti Atholiæ, Filio & Hæredi David de Strabolgi, nuper Comitis Atholiæ, & Johannæ, nuper Uxoris ejus, unius Consanguinearum & Hæredum Adomari de Valencia, nuper Comitis Pembrochiæ, gratiam facere specialem, ut ipse in obsequio nostro decentiùs se valeat continere,

Concessimus ei (quamquam ætatem suam coram nobis nondum probaverit, ut est moris) custodiam omnium Terrarum & Tenementorum, quæ præfatis David & Johannæ (in Propartem ipsius Johannæ) de Terris & Tenementis, quæ fuerunt prædicti Comitis Pembrochiæ, in Cancellariâ Domini E. nuper Regis Angliæ Patris nostri assignata fuerunt, & quæ in Manu nostrâ & in Custodiâ Isabellæ de Vescy, ex Commissione nostrâ, ratione minoris ætatis ejusdem Comitis, adhuc existunt, A. D. 1330.

Habendam eidem Comiti Atholiæ, cum Feodis Militum, & Advocationibus Ecclesiarum, ac omnibus aliis, ad Custodiam illam spectantibus, in auxilium Sustentationis suæ, quamdiù nobis placuerit, vel quousque ei rationabilem Propartem suam (ipsum de omnibus Terris & Tenementis, quæ fuerunt prædicti Comitis Pembrochiæ, secundum Legem & Consuetudinem Regni nostri contingentem) fecerimus assignari, absque aliquo nobis inde reddendo.

In cujus &c.

Teste Rege apud Wodestok sexto die Maii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Tractatus super sæpedictis Requestis, Ambianis, hinc inde factis.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Vasc. 4. E. 3. m. 5.

A Touz ceux, qi ces lettres verront ou orront, nous,

Pierres, par la grace de Dieu, Arcevesque de Senz,
Jehan, par cele mesme Grace, Evesque de Beauvez,
Jehan, par la Permission Divine, Esleu d'Aurenches,
Andri, par cele mesme Permission, Esleu Darrez,
Pierres, par la grace de Dieu, humble Abbe de Clugny,
Guillem de Seint Maure Chanceller,
Mile Seigneur de Noiers,
Et Martin de Essars, A. D. 1330.

Conseillers du Roi de France, nostre Treschere & Tresredoubte Seigneur, Traiteours especialment establez de par li sur le Traitie qui ensuit,

Et Nous,

Adam, par la grace de Dieu, Evesque de Wircestre,
William, par cele mesme grace, Evesque de Norwicz,
Et Johan de Shordich,

A. D. 1330. Edw. 3.

Messages & Procurours du Roy d'Engleterre, Duc de Guyenne, nostre Treschere & Tresredoubte Seigneur, envoiez, de par li, a nostre Seigneur le Roy de France dessusdit, pur faire Traitie & Accort amiable sur les Articles, demandes, & requestes, ci desouz escriptz,

Salut en nostre Seigneur.

Savoir faisons que nous, Conseillers & Traiteours dessus nomez, Deputez de par nostre Seigneur le Roy de France dessus dit, pour li, & en son noun d'une part:

Et Nous, Messages & Procurours de nostre dit chere Seigneur le Roy d'Engleterre, & Duc de Guyenne, pur li, & en son noun, d'autre part,

Aianz a ce plein pooir & mandement especial des ditz Roys noz Seigneurs, par lour Lettres Ouvertes, seeles de lours Grantz Seauz, des queles la tenour est cy dessouz escript,

Desiranz que (par la grace & ottroi de NOSTRE SEIGNEUR LE ROI DES ROIS) bon Accort & bon Paiz, par Traitie amiable, peussent estre, a touz jours, entre les ditz Roys noz Seigneurs, par quoi lour sougiez & souzmis puissent demourer en paiz & en tranquillitie desouz eux, par lour bon Gouvernement,

Avons Traitie & Accorde sur les Articles, Demandes, & Requestes, ci desouz escriptz, en la manere qi ensuit:

Primerement, dient les Gentz le Roy de France que, par la daraine Pais, ou Accort, qi fut fait ou temps du Roi d'Engleterre, qi ores est, il fut dit & Accorde que toutes les choses & Terres, Surprises par une Commotion, qui fut faite par les Gentz le Roi d'Engleterre, Piere du Roi qi ores est, serroient rendues au Roi, & remises a estat deu:

Et auxi, si les Gentz du Roi avoient pris sur les Gentz du Roi d'Engleterre, que tout serroit rendu & mis a estat:

Ore dient, les Gentz le Roi d'Engleterre n'ountpas accompli la dite Restitution, ainz demourent aucunes Terres devers eux;

Si requerent les Gentz du Roi de France que de ce soit fait plein Restitution:

Et, si les Gentz du Roy d'Engleterre dient que de par les Gentz le Roy soit a faire aucune Restitution, il la ferroit fairednement, &, si mester est, l'en declarcira les choses par especial.

Item, dient les Gentz le Roi de France que, par la Traitie de cele mesme Paiz, ou Accort, le Roi d'Engleterre est tenuz, envers le Roi de France, en la somme de Cynquante Mils Mars d'Esterlins, pour certein cause comprise en la forme de la Paiz.

Item, par unes autres lettres, pour cause de Transport, fait en li du Duchee de Guyenne, en la somme de Soissante Mil Livres de Paris; des queles sommes les Termes des Paiements sont ja passez en tout, ou en la plus grant partie; si requerent que Satisfaction due en soit faite au Roi.

Item, come les Gentz d'Agenais se se doullent d'aucunes Nouuelletez, que lour sont faitz a Burdeaux & aillors, d'aucunes Impositions, faites en la Terre, que tient le Roi d'Engleterre en la Duchee de Guyenne, contre lour Custumes, Libertees, & Franchises auncianes, en la forme de la Paiz, par la quele il dovient demourer en lour premier estat; requerent que les dites Noveletez soient ostez, & qil soient tenuz & gardez en lour Libertees & Franchises, & solon la forme de la Paiz.

Item, dient les Gentz le Roi de France, que la Monnoie, le Roi, n'a mie son cours en la Terre, que le Roi d'Engleterre tient en la Duchee de Guyenne.

Item, que plusours, Baniz du Roialme de France, sont receptez en la dite Terre de la Duchee.

Item, les Gentz le Roi de France dient, que les Chasteaus des dousze Nobles, que furent Baniz par vertue du darraine Accort, n'ount pas este abatuz en la manere q'il fut acorde; si requerent q'il soient abatuz en la manere q'il fut acorde sanz fraude: & que autres Forterettes ne soient faites es ditz Chasteaus; & celes qi sont faites soient ostez.

Ce sont les Requestes faites par le Roi d'Engleterre & Duc de Guyenne.

PRimerement, au Roy de France supplie le Roy d'Engleterre & Duc de Guyenne, que l'en li rende les Lieus de Sales avec les appurtenances, que tient le Counte de Foiz occupe: & le Lieu de Sarrafront, le quele tient le Counte Darminack; les queux lieus sont a restabler par vertue de la darraine Paiz; & auxi est il promis & jure par le Mareschal

A. D. 1330. Edw. 3. Mareschal de France; Monseignur Pierre de Galart, & Monseigneur Beraut de Solegnac, Seneschal de Tholouse, Chevaliers, Commissaires, deputez par les Predecessours du Roy de France, sur l'accomplissement de la dite Paiz, avec le Fruiz & Issues, qi en ont este levez depuis la dite Paiz.

Item, que le Lieu de Dantirac soit restablee a Amanee de la Mote; le quel tient le Viscounte Dannay, par li occupe en la darreiner Commotion.

Item, que les appertenances du Chastel & Chastelleinie de Puy Guille, o tout lour Jurisdiction, soient renduz a Bastle de Gout Seigneur de Puy Guille, selonc ce que restabli en doit estre par vertué de la darraine Paiz: & aussi il furent il restabliz par Monseigneur Alfons d'Espaigne, ou temps q'il estoit devant le dit Chastel: &, par vertue de la dite Paiz furent restablies, & au Roi de France fut restabli, en la Seneschaucie d'Agien, par cele mesme cause; les queles appurtenances furent occupez par les Francois saunz cause.

Item, que Commissaires soient deputez, d'une part & d'autre, sur l'accomplissement du Paiz darreinement faites, & sur la Reparation & Reformation des choses qi ont este faites contre la teneur d'icelles, pur restabler, de par le dit Roy de France, au dit Roy d'Engleterre & Duc, a ses Gentz & Souzmis, come elles eient este faites contre la tenure & la forme des dites Paiz, sicome l'en monstrera particularment devant les Commissaires, qi a ce ferront deputez.

Sur les queles Demandes & Requestes dessus escriptz,

Faites par les Gentz du Roy de France, nostre Seigneur, au dit Roi d'Engleterre & Duc,

Et de par li au dit nostre Seigneur le Roy de France, en Traitie amiable,

O grant diligence, entre nous,

Conseillers, Tracteours, Messages, & Procurours, des ditz Roiz noz Seignenrs,

O grant deliberation, finablement est Accorde en la manere, qi ensuit.

Primerement, sur la primer demande, faite par les Gentz de, nostre chere Seigneur, le Roy de France, faisant mention des plusours choses & Terres Surprises,

Est ACORDE que l'acomplissement de la Restitution se fera presentement, & sanz delai (selon la Tenure de l'Accort autre foitz fait sur ce) des Terres, Surprises & occupez, sur le dit Roy de France, par les Gentz du dit Roy d'Engleterre & Duc; & auxi serra fait de ce, que le Roi de France, ou ses Gentz, ont surpris & occupe sur le dit Roi d'Engleterre & Duc. A. D. 1330. Edw. 3.

Item, sur la second & la Tierce demande, faisant mention des Deniers dues au Roy de France,

ACORDE est que, en cas que l'en trouvera, par les ancianes Paiz, ou autres Obligations, que le Roy de France soit tenuz au Roy d'Engleterre en aucune somme des Deniers, celle some serra rebatue, par voie de Compensation des Deniers demandes par le Roy de France du dit Roy d'Engleterre & Duc; & de ce, que demoura d'une part & d'autre, serra fait gree en due manere.

Item, sur la Quart Article, par le quel les Gentz Agenaiz se complaignent des plusours Nouvell &c.

Est ACORDE q'il soient tenuz & gardees en lour Libertees & Franchises, selon la forme de la Paiz, routes nouelletz ostez.

Item, sur la Quint Article, ou queldient les Gentz du Roi que la monoie n'a pas son cours,

ACORDE est que la monoie du Roy de France ait son cours, a sa value, en la Duchie de Guyenne, & que elle soit ainsy crie, au maundement du Roi, par les Ministres du Roi d'Engleterre & Duc en dit Duchee.

Item, sur le Siste Article, faisant mention des Baniz,

ACORDE est que ceux, qi sont la Banniz, ou serront, pur Trespas, ou Messaitz, avenir, par la Court le Roy de France, ou par son Pallement, ou par les Seneschaux, ou autres Officers du dit Roi, en cas que eux facent Baniz aucun de lour souzmis, ou autres, pur Trespas, ou Messaitz, faitz en lour Jurisdictions, desore ne soient receptez, ne retenuz en la Duchee: mais n'est mie l'entention des Messages le Roi d'Engleterre & Duc, que, par cest Acort, les ditz Seneschaus aient pooir de Banir les Seneschaus, ne autres Officers, ne Ministres, le dit Roi d'Engleterre & Duc, pur nulle Disobeissance, Messait, ou Trespas, fait en la Duche, combien que le Roy, ou sa Court, le puisse faire en cas de Soveraignete: & n'est pas ausi l'entention des Traiteours, deputez de par le dit Roy de France, que, par cest Acort, prejudice soit fait au Roy de France, ne a ses Officiaus, sur ces choses, ou autres Droitz, si aucunes li appertenoient, tant de Droit, come de Custume, avant le temps de cest present Acort.

Item,

A.D. 1330. Edw. 3. *Item*, sur le Septisme Article des Chasteaus non abatuz,

ACORDE est que, des ditz Chasteaus, le Roy d'Engleterre & Duc fera abatre, sanz delai, ce que faut a abatre selon la Fourme du dit Acort.

Sur les Requestes faites de par le dit Roy d'Engleterre & Duc desus escriptes est acort.

PRimerement, sur la primere Requeste, que l'en li rende le Lieu de Sales &c.

Est ACORDE que les ditz lieus li soient renduz, solon la Fourme de l'Acort.

Item, sur la Second, que le Lieu Dantirac soit rendu a Amance de la Mote &c.

Est ACORDE que, par Communs Commissairs, a deputer, soit fait Execution selon la Fourme du derreiner Acort.

Item, sur la Tierce Requeste, que les Apertenances du Chastel & Chastellanie de Puy Guille &c.

Est ACORDE que, par Communs Commissairs, la verite soit enquise, & Execution fait selon la Forme du derin Acort.

Item, sur la Quart que Commissairs soient deputez d'une part & d'autre,

Est ACORDE que les deux Paiz, faites en temps du Roi Charles, Predecessour du Roy qi ore est, d'une part, & le Piere du Roi d'Englerterre qi ores est, & le Roi mesmes d'Engleterre qi ores est, d'autre, soient acompliz, de point en point, d'une part & d'antre, selon la Fourme & la Teuure d'iceles, & selon la Form des Acortiz, faiz sur ce entre les Gentz des ditz Roys.

Et quant as totes les choses desusdites, ainsi Traitees & Acordees par nous, Conseillers, Traiteours, Mesages, & Procureours de noz cheres Seigneurs, les Roys dessusditz, soient tenues, gardees, & fermement acomplies,

Nous, Conseillours & Traiteours, deputez de par nostre dit chere Seigneur le Roi de France, sur les choses dessusdites Procurerous, en bone foi, que,

Deslors que les dessus ditz Messages & Procureurs du dit Roy d'Engleterre & Duc raporterent, & renuoierent ceste present Traitie ou Acort ratifie, affirme, approue, & confirme du dit Roi d'Engleterre & Duc, par ses Lettres pendantes, Seeles de son Grant Seel,

Le dit nostre chere Seigneur le Roi de France le confermera & ratifiera par ses Lettres pendantes, Seeles de son Grant Seel, en la mesme manere que le Roy d'Engleterre l'ara fait. A.D. 1330. Edw. 3.

Et nous, Messages & Procurours de nostre dit chere Seigneur le Roy d'Engleterre & Duc, desus nomer, Procurerons, en bone foi, que le dit nostre chere Seigneur le Roy d'Engleterre & Duc ratifiera, approvera, & confermera ceste present Traitie & Acort par ses letres pendantz, seeles de son Grant Seel; & que iceles lettres nous envoierons au dessus dit Rny de France, a la Fest de la Magdalene prochein avenir.

Les tenours des Procurations sont teles.

PHilippus, Dei gratiâ, Franciæ Rex Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Ad continuandum amicabilem Tractatum,

Inter certos Conciliarios nostros, ad hoc specialiter deputatos, ex parte unâ, & Gentes, Carissimi & Fidelis Consanguinei nostri, Edwardi, Dei gratiâ, Regis Angliæ Illustris, & Ducis Acquitaniæ, ex alterâ, super quibusdam requestis, ex parte nostrâ dicto Consanguineo nostro, & Nobis per dictum Consanguineum nostrum, nuper Ambiani hinc indè traditis, inchoatum,

Necnon ad pleniùs amicabiliter tractandum super eisdem Requestis & aliis inter Nos & dictum Consanguineum nostrum carissimum refurmandis,

Dilectos & Fideles, Archiepiscopum Senonensem, Johannem Episcopum Beluacensem, necnon Johannem Abrincensen, & Andream Attrabacensem, Electos, Petrum Abbatem Cluniacensem, Guillielmum de Sancta Maura Cancellarium, Milonem Dominum de Noeriis, & Martinum de Essartis, Conciliarios nostros (de quorum Fidelitate providâ & circumspectâ Providentiâ plenam fiduciam reportamus) ipsos, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, vel Tres eorum, nostros Procuratores & Nuncios ordinamus, facimus, & constituimus, speciales:

Dantes eisdem Conciliariis nostris, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, vel Tribus eorum, sicut prædictum est, plenam Potestatem omnia & singula nomine nostro faciendi & firmandi, quæ circa hujusmodi Tractatum necessaria fuerint & etiam oportuna,

Ratum & gratum habentes & habituri quicquid per prædictos, Conciliarios

A.D.1330. Edw. 3. rios nostros, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, vel Tres eorum, ut est dictum, amicabiliter nomine nostro tractarum, factum, seu firmatum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus rei Testimonium præsentibus Literis Sigillum nostrum duximus apponendum.

Dat. apud Nemus Vicenn, primâ die Maii, Anno Domini M.CCC.XXX.

Item, Universis, præsentes literas *&c. prout supra de dat.* 10 *Apr. tunc sic*

En Tesmoign des queles choses, ainsi Traities & Acordes, come desus est dit, Nous, Conseillers & Traiteours, a ce Deputez de par le Roy de France; nostre Treschere Seigneur, A.D.1330. Edw. 3.

Et Nous, Messages & Procureours de nostre chere Seigneur le Roi d'Engleterre & Duc desus nomez, avons mis noz Seals a ceste presente Traitie & Acord.

Don. au Bois de Vincenn. le hutiesme jour de May, l'an de grace Mil. CCC. & Trente.

Nova de Partu Comitissæ Juliacensis.

A.D.1330. An. 4. E. 3. Pat. 4. E. 3. p. 1. m. 21.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, dilecti Mercatores nostri, Dinus Forsetri, & Bartholomæus de Barde, & Socii sui Mercatores, de Societate Bardorum de Florentia, nuper solvissent, ad mandatum nostrum, Colardo Maloysel, Valletto Comitissæ de Julers, Sororis nostræ carissimæ,

Propter fœlices Rumores, quos idem Colardus detulit Philippæ Reginæ Angliæ, Conforti nostræ carissimæ, de Partu præfatæ Comitissæ,

Viginti & Quinque Marcas de Dono nostro, & Viginti Marcas, dilecto Clerico nostro, Magistro Henrico de Cantuariâ, super Expensis suis, in eundo, in obsequium nostrum, ad partes transmarinas,

Nos, securitati ipsorum Mercatorum volentes in hac parte providere, easdem Quadraginta & Quinque Marcas eisdem Mercatoribus, ad Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futurum, solvere promittimus bonâ fide. A.D.1330.

In cujus &c.

Teste Rege apud Wodestok decimo die Maii.

Per breve de Privato Sigillo.

ET mandatum est Thesaurario, & Baronibus de Scaccario, ac Camerariis Regis, quod eisdem Mercatoribus, vel eorum in hâc parre Attornaro, dictas Quadraginta & Quinque Marcas, ad Festum prædictum, de Thesauro Regis solvant, seu eis competentem Assignationem indè, in locis ubi commodiùs fieri poterit, habere faciant; & factâ Solutione, [illegible] Assignatione, hujusmodi, [illegible] aut à præfatis Mercatoribus, seu dict[illegible] ipsorum Attornato, literas Reg[illegible] prædictas ac Literas Acquietantiæ ipsorum Mercatorum, quæ pro Rege sufficientes fuerint in hâc parte.

Teste ut supra.

Ad Papam, de Procuratore admittendo super Scrupulo Conscientiæ.

A.D.1330. An. 4. E. 3. Rom. 4. E. 3. m. 5.

PApæ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Intentionem rectam, dilecti nobis in Christo, Magistri Thomæ de Lauenham, Personæ Ecclesiæ de Magna Okle, benigniter intuentes, ipsam Beatitudini vestræ speciali recommendamus affectu,

Devotiùs exorantes quatinùs cùm idem Thomas, pristina Vitæ suæ commissa revolvens, & conscientiæ suæ secreta discernens, quædam senserit in se Remorsum inferentia, pro quorum medicamine ad Sacrosanctam Sedem vestram necessariò foret personaliter recurrendum. A.D.1330.

Et jam idem Thomas adeò confractus Senio, & adversâ valitudine depressus existat, quòd ipsam personaliter adire nequeat, prout vellet, per interpositam personam, Latorem præsentium, dignemini, si placet, hujusmodi Conscientiæ suæ scrutinium suscipere, & Paternæ consolationis remedium misericorditer adhibere.

Conservet &c.

Dat. apud Wodestok undecimo die Maii.

A. D. 1330. Edw. 3.

Ad Regem Aragoniæ, de Credentia.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Clauf. 4. E. 3. m. 32. d.

SEreniffimo Principi, Domino Dei gratiâ, Regi Aragoniæ Illuftri, Confanguineo fuo cariffimo, Edwardus &c. Salutem, & ad vota Succeffus profperos & fœlices.

Dilecto & Fideli noftro Willielmo Truffel,

Quem ad veftræ Magnitudinis præfentiam deftinamus pro negotiis, defenfionem Sanctæ Ecclefiæ, & Chrifticolarum, contra impios Saracenos, Fines hoftiliter invadere fatagentes, contingentibus, fuper quibus nobis iteratis precibus fcripfit veftra regia Celfitudo,

Intentionis noftræ Propofitum aperuimus, veftræ Magnificentiæ per eundem, vivæ vocis oraculis, feriofiùs exponendum :

Serenitatem veftram exorantes, quatenùs eidem Willielmo Fidem præbere velitis indubiam in dicendis, nobifque per ipfum refcribere, per omnia, vota veftra.

Data apud Wodeftoke decimo nono die Maii.

Confimiles literas habent prædictus Willielmus, & Reymundus Cornelii, quibus, & eorum alteri, Rex Intentionis fuæ Propofitum aperuit &c.

Tefte ut fupra.

Super Paffagio Johannis de Eltham in Vafconiam.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Pat. 4. E. 3. p. 1. m. 18.

REX univerfis & fingulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Miniftris, & aliis Fidelibus fuis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd affignavimus, Dilectum & Fidelem noftrum, Walterum de Shobdon, ad fupervidendum Naves pro Paffagio, Dilecti & Fidelis noftri, Johannis de Eltham, Comitis Cornubiæ, Fratris noftri cariffimi, & aliorum Fidelium noftrorum, qui in Comitivâ fuâ, apud Portefmuth, verfus partes Ducatûs Aquitaniæ funt profecturi, & Provifas, ac Arraiationem Paffagii illius :

Necnon ad ordinandum de Eskippamentis Navium earumdem, & ad Liberationes de Hofpitiis, ac diverfas Providentias, in partibus de Portefmuth, contra adventum noftrum, ibidem faciendum, prout fibi per Nos pleniùs eft injunctum :

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Waltero, in præmiffis, omnibus & fingulis, intendentes fitis, confulentes, & auxiliantes, quotiens & quando per ipfum, fuper hoc, ex parte noftrâ, fueritis præmuniti.

In cujus &c.

Tefte Rege apud Wodeftok tricefimo primo die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Comite de Juliers de Feodo fuo.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Liberat. 4. E. 3. m. 6.

REX Thefaurario & Camerariis fuis Salutem.

Liberate, de Thefauro noftro, Dilecto & Fideli noftro, Willielmo Comiti de Julers, vel ejus in hâc parte Attornato, Sexcentas Libras, de Terminis Sancti Michaelis & Pafchæ, proximò præteritis, de illis Sexcentis Libris quas ei nuper conceffimus, percipiendas fingulis Annis, pro Feodo fuo, de Exitibus Cuftumarum noftrarum in Portu Villæ de Sancto Botulpho, per Manus Collectorum earumdem Cuftumarum :

Quas quidem Sexcentas Libras præfati Collectores vobis nuper, fuper Compotum fuum, ad opus prædicti Comitis, in depofito, ut dicitur, liberârunt ; recipientes à præfato Comite, vel fuo dicto Attornato literas Acquietantiæ, Receptionem dictæ pecuniæ Teftificantes, quæ pro nobis fufficientes fuerint in hâc parte.

Tefte Rege apud Wodeftok fexto die Junii.

Tractatus

A.D. 1330. Edw. 3.

Tractatus super Requestis, Ambianis, hinc inde factis, Confirmatio.

A.D. 1330. An. 4. E. 3. Pa. 4. E. 3. p. 1. m. 14.

Edward, par la grace de Dieu, Roy d'Engleterre, Seignur d'Irland, & Ducs d'Aquitain, a touz ceux, qi cestes lettres verront, ou orront, Salutz.

Sachez nous aver veu, & regarde, les Lettres Patentes des Conseillers & Tracteours, de, nostre Trescher Cosin, le Roy de France, & de noz Messages & Procurours sonzescriptz, en la forme southescripte:

A touz ceus *&c. ut prius de Dat.* 8. *Maii.*

Nous totes les dites Choses Agreoms, ratifioms, & approvoms, rant come en nous est, sauves route foitz les Droitz de nous, & de noz souzmis, de nostre dite Duchee de Guyenne, & les Fors & Custumes que lour sont jurez en nostre noun.

En Tesmoignance de quen chose nous avoms fait faire cestes noz lettres overtes.

Don. a Wodestok le 8. jour de Juyl:

Et memorandum quòd Literæ prædictæ erant duplicatæ de verbo ad verbum, set in unâ Litterarum earumdem omissum fuit illud verbum, de Nous, *in ratificatione Regis.*

Et postmodum dictæ Litteræ innovatæ fuerunt, de verbo ad verbum, set omissum fuit dictum verbum, de Nous, *sicut prædictum est.*

Et eædem Litteræ erant duplicatæ, de verbo ad verbum, set omissa fuit illa clausula, sanvez tut foitz les Droitz de noz souzmis *&c.*

De Nunciis, ad tractandum super aliquibus Requestarum, de quibus non sit plene concordatum.

A.D. 1330. An. 4. E. 3. Ibid.

Universis, præsentes litteras inspecturis, Edwardus &c. Salutem.

Noverit Universitas vestra quòd,

Cùm inter Gentes, Excellentissimi Principis, Domini Philippi, Dei gratiâ, Regis Franciæ Illustris, Consanguinei nostri carissimi, ex parte unâ, & certos Nuncios nostros, ad hoc specialiter deputatos, ex alterâ, super quibusdam Requestis, Nobis per dictum Dominum Regem, & aliis sibi per nos, nuper Ambiani hinc indè traditis, certi Tractatus habiti fuerint, & super aliquibus, aliquas dictarum Requestarum tangentibus, adhuc non sit plenè concordatum,

Nos,

De fidelitate probatâ & Circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilium Patrum, Rogeri Coventriensis & Lichfeldensis, & Willielmi Norwicensis, Episcoporum, Magistrorum, Johannis Walwayn, Canonici Herefordensis, Johannis de Shordich, & Thomæ Sampson, Juris Civilis Professorum, plenariè confidentes,

Ipsos omnes, Quatuor, Tres, vel Duos eorum, quorum alter dictorum Episcoporum sit unus,

Ad tractandum, amicabiliter, nomine nostro, cum præfato Domino Rege, vel Deputandis ab eo, super omnibus & singulis prædictis Requestis, super quibus plena Concordia nondum extitit reformata,

Et ad ea quæ sic tractari & concordari contigerit, nomine nostro, firmandum & vallandum, Et omnia alia, quæ circa ea necessaria & oportuna fuerint, faciendum,

Facimus, ordinamus, & constituimus nostros Procuratores & Nuncios speciale; Promittentes nos Ratum & Firmum habituros quicquid per dictos Episcopos & Clericos, Quatuor, Tres, vel Duos eorum, ut est dictum, amicabiliter, nomine nostro, Tractatum, Concordatum, Firmatum, & Vallatum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Wodestok octavo die Julii.

De

A. D. 1330. Edw. 3. A. D. 1330. Edw. 3.

De præfatis Nunciis, ad tractandum de Matrimonio constitutis.

A.D. 1330. An. 4. E. 3. Ibid.

UNiversis, præsentes Litteras inspecturis, Edwardus, Dei gratiâ, Rex &c. Salutem.

Noverit Universitas vestra quòd Nos, de circumspectâ Providentiâ & Fidelitate probatâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilium Patrum, Rogeri Coventriensis & Lichfeldensis, & Willielmi Norwicensis, Episcoporum, Magistrorum, Johannis Walewayn Canonici Herefordensis, Johannis de Sbordich, & Thomæ Sampson, Juris Civilis Professorum, plenam fiduciam reportantes, *&c. prout supra de Dat. 10. April.* A. D. 1330.

In cujus rei Testimonium præsentibus Sigillum nostrum duximus apponendum.

Dat. apud Oseneye octavo die Julii.

De Potestate, pro dictis Nunciis, ad Debita hinc inde æstimanda.

A.D. 1330. An. 4. E. 3. Ibid.

UNiversis, præsentes Litteras inspecturis, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, &c. Salutem.

De Fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilium Patrum, Rogeri Coventriensis & Lichfeldensis, & Willielmi Norwicensis, Episcoporum, Magistrorum, Johannis Walewayn, Canonici Herefordiæ, & Johannis de Shordich, & Thomæ Sampson, Juris Civilis Professorum, plenariè confidentes,

Ad tractandum amicabiliter cum, Excellentissimo Principe, Domino Philippo, Dei gratiâ, Rege Franciæ Illustre, Consanguineo suo carissimo, seu deputandis ab ipso, super Debitis quæ dicto Regi Franciæ debemus, & super Debitis quæ idem Dominus Rex nobis debet,

Et ad Recompensationem, hinc indè, faciendum juxta formam cujusdam Tractatûs, inter Gentes dicti Domini Regis Franciæ & nostras nuper habiti & firmati,

Ac etiam ad æstimandum pro nobis, &, nomine nostro, omnia & singula, quæ in hac parte fuerint quomodolibet æstimanda,

Dictos, Episcopos, & Clericos, Quatuor, Tres, & Duos eorum (quorum alter dictorum Episcoporum sit Unus) nostros Procuratores, & Nuncios, ordinamus, facimus, & constituimus speciales: A. D. 1330.

Dantes eisdem, Episcopis, & Clericis, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum, sicut prædictum est, plenam Potestatem omnia & singula, nostro nomine, faciendi, quæ circa Tractatum, Recompensationem, & Æstimationem hujusmodi, fuerint necessaria & etiam oportuna:

Ratum & gratum habentes & habituri quicquid per prædictos, Episcopos, & Clericos, Quatuor, Tres, vel Duos eorum, ut est dictum, amicabiliter, nomine nostro, tractatum, recompensatum, æstimatum, factum, & firmatum, fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus rei Testimonium præsentibus Sigillum nostrum duximus apponendum.

Dat. apud Wodestok 8. die Julii.

Pro Comite Richmundiæ, de Homagio respectuando.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Claus. 4. E. 3. m. 26. d.

REX, Dilecto & Fideli suo, Simoni de Bereford, Escaetori suo citra Trentam, Salutem.

Volentes, Dilecto Consanguineo & Fideli nostro, Johanni de Britanniâ, Comiti Richmundiæ (qui de Licentiâ nostrâ in partibus Transmarinis moratur) gratiam facere specialem,

Dedimus ei Respectum de Homagio suo, quod nobis facere tenetur pro Terris & Tenementis suis, quæ de nobis tenet infra Regnum nostrum, usque ad Festum Sancti Michaelis, proximò futurum; A.D. 1330.

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Comiti Respectum illud habere faciatis in formâ prædictâ; & Districtionem, si quam

A. D. 1330. Edw. 3. quam eidem Comiti ea occasione fieri feceritis, sine dilatione relaxari faciatis eidem.

Teste Rege apud Wodestok decimo quinto die Julii.

A. D. 1330. Edw. 3. Consimile Breve dirigitur Johanni de Bolyngbrok, Escaetori ultra Trentam, pro præfato Comite.

Teste ut supra.

De receptione 10000 *Marcarum a David Rege Scotiæ.*

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Pat. 4. E. 3. p. 1. m. 11. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Noveritis nos recepisse, & habuisse, a, Magnifico Principe, Domino David, Rege Scotorum, Fratre nostro carissimo, Decem Milia Marcarum Sterlingorum de Termino Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò præteritæ, in partem Satisfactionis, seu Solutionis, illarum Triginta Milium Marcarum, in quibus præfatus Rex, virtute Pacis, inter Nos & Robertum, nuper Regem Scotorum, Patrem ipsius David, nuper initæ, nobis tenebatur. A. D. 1330.

De quibus quidem Decem Milibus Marcarum fatemur Nos esse pacatos, & dictum Dominum Regem indè, tenore præsentium quietamus.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Wodestok decimo quinto die Julii.

Per Cancellarium.

De Protectione & Conductu pro Edvardo de Balliolo.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Pa. 4. E. 3. p. 1. m. 6. REX Omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram, necnon salvum & securum Conductum nostrum, Dilectum &. Fidelem nostrum, Edwardum de Balliolo, in veniendo in Regnum nostrum, ibidem morando, & exinde redeundo, quotiens sibi placuerit: A. D. 1330.

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Edwardo *&c. prout in ejusmodi Literis.*

In cujus &c. quamdiu nobis placuerit duraturas.

Teste Rege apud Wodestok vicesimo die Julii.

Ad Papam pro Serenatione Conscientiæ.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Rom. 4. E. 3. m. 2. PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Intentionem rectam & devotam, dilecti Clerici nostri, Thomæ de Abtot (quâ ducitur, & movetur, ad Sanctitatis vestræ Sedem, super quibusdam, conscientiam ipsius urgentibus, consulendum) meritò ponderantes, ipsum vestræ Sanctitati recommendamus affectu speciali:

Suppliciter deprecantes quatinùs in Petitionibus, pro serenatione Conscientiæ suæ, Clementiæ vestræ porrigendis, A. D. 1330. Paternæ consolationis viscera præbere dignemini, tantóque, si placet, uberiorem gratiam in eisdem impendere, quantò preces nostræ interveniunt ferventiùs pro eodem.

Conservet &c.

Dat. apud Wodestok vicesimo quinto die Julii.

Pro Thoma de Monte Hermerii, de pardonatione, super adhæsione Henrico Comiti Lancastriæ.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Pat. 4. E. 3. p. 1. m. 6. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, dilectus Consanguineus & Fidelis noster, Thomas de Monte Hermerii, pro Pardonatione babendâ de eo, quòd ipse nuper adhærens A. D. 1330. fuit Henrico Comiti Lancastriæ, & quibusdam aliis de Regno nostro, nobis tunc contrariant bus. quandam Recognitionem Mille Marcarum in Cancellariâ nostrâ fecisset, solvendo inde Du-

A. D. 1330. Edw. 3. centas Marcas ad certos Terminos, jam præteritos, & residuas Octingentas Marcas ad voluntatem nostram,

Nos, volentes præfato Thomæ gratiam facere in hac parte, concessimus eidem Thomæ quòd ipse, de prædictis ducentis Marcis, quæ ab ipso, per Summonitionem Scaccarii nostri, ad opus nostrum exiguntur, solvat nobis, ad Scaccarium nostrum,

Ad Festum Sancti Michaelis, proximò futurum, Duodecim Marcas, sex Solidos, & octo Denarios,

Et ad Festum Natalis Domini, proximò sequens, Duodecim Marcas, sex Solidos, & octo Denarios,

Et ad Festum Paschæ, proximò sequens, Duodecim Marcas, sex Solidos, & octo Denarios,

Et ad Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò sequens, Duodecim Marcas, sex Solidos, & octo Denarios,

Et sic de Anno in Annum, ad eosdem terminos, quinquaginta Marcas, quousque prædictæ Ducentæ Marcæ ibidem fuerint persolutæ. A. D. 1330. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Norhampton secundo die Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo.

ET mandatum est Thesaurario, & Baronibus, de Scaccario, quòd præfato Thomæ Terminos illos, ad dictum Scaccarium, habere, & sic fieri, & irrotulari faciant; Exactioni, si quam præfato Thomæ fieri fecerunt pro dictis Octingentis Marcis Residuis, ad opus Regis, supersederi facientes quousque aliud indè Rex duxerit demandandum.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

Ad Papam, pro Petro Galiciano Constabulario Burdegaliæ, ad Dignitatem Pontificalem in Vasconia promovendo.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Rom. 4. E. 3. m. 3. PAPÆ Rex devota pedum oscula beatorum.

Quos Vitæ venustat Decor, & commendat ingentior excellentia Meritorum, & quos præcipuè labor attrivit prolixior Regiis obsequiis insistendo, tanto fœcundiore dilectione amplectimur, &, pro ipsorum Honoribus ampliandis, Paternam Munificentiam devotiùs excitamus, quantò in hoc debitum exsolvi credimus gratitudini, & æmulandæ Virtutis exempla cæteris ministrari.

Quamobrem, Pater Amantissime, dilecti Clerici nostri, Magistri Petri de Galiciano, Constabularii nostri Burdegaliæ, Mores & Merita virtuosa attendentes,

Ejúsque obsequiosam promptitudinem, tàm in Avi & Genitoris nostri, quàm nostris Obsequiis, & indefessos labores, Dampnáque & Deperdita quæ eâ occasione, ex Guerrarum turbinibus, ipsum incurrisse cognovimus, contemplantes, A. D. 1330.

Ac desiderantes, eo prætextu, toto corde ipsius Promotionem & Honoris augmentum,

Ipsum vestræ Beatitudini, quæ virtuosos diligit, votivo recommendamus affectu, attentiùs supplicantes quatinus eidem Petro,

Quem Virum novimus Literarum Scientiâ præditum, Moribus & conversatione decorum, & in agendis quibuslibet circumspectum,

De Dignitate Pontificiali in Terrâ Vasconiæ, cum ad id tempus se obtulerit oportunum, providere dignemini, nostræ contemplationis intuitu, de vestræ Apostolicæ plenitudine potestatis.

Conservet &c.

Dat. apud Norht. tertio die Augusti.

Ad Cardinales, pro dicto Petro.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Ibid. VEnerabili in Christo Patri, Domino Gullielmo Petri, Sabinensi Episcopo, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali, Amico suo carissimo, Edwardus, &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum. A. D. 1330.

Clara virtutum merita, quibus, dilectus Clericus noster, Magister Petrus de Galiciano, Constabularius noster Burdegaliæ, laudabiliter insignitur, ipsiúsque

A. D. 1330. Edw. 3. fiúfque Obfequiofam promptitudinem in, felicis memoriæ, Avi & Genitoris noftri, & noftro Servitio, a longis retro temporibus, nec non dampna & deperdita quæ eo prætextu fuftinuit, contemplantes, ac defiderantes, eâ confideratione, ipfius Honoris & Profectuum incrementa,

Domino Summo Pontifici, per alias noftras Literas, duximus fupplicandum quatinùs eidem Clerico noftro, propter fuæ merita probitatis, de Pontificiali Dignitate in Terrâ Vafconiæ, cum ad hoc optulerit fe facultas, providere dignetur de fuæ plenitudine Poteftatis : A. D. 1330. Edw. 3.

Quamobrem Paternitatem veftram rogamus, & requirimus ex affectu, quatinùs penes eundem Dominum Summum Pontificem, ut fuper hoc annuere dignetur votis noftris, interponere velitis, amore noftri, cum oportunum videritis, opem & confilium quæ poteftis.

Dat. ut fupra.

Eodem modo fcribitur fubfcriptis; videlicet,

Domino Epifcopo Peneftrenfi Sanctæ Romanæ Ecclefiæ Cardinali.
Domino G. Albanenfi Epifcopo, Domini Summi Pontificis Pænitentiario.
Domino J. Tituli Sanctæ Crucis in Jerufalem Presbitero Cardinali.
Domino Sancti Georgii ad Velum Aureum Diacono Cardinali.
Domino Petro de Ifpanniâ Tituli Sanctæ Praxedis Presbitero Cardinali.
Domino Lucæ Sanctæ Mariæ in Viâ latâ Diacono Cardinali.
Domino Reymundo de Fargis Sanctæ Mariæ Novæ Diacono Cardinali.
Domino A. Sanctæ Mariæ in Porticu Diacono Cardinali.
Domino G. Sanctæ Luciæ in Silice Diacono Cardinali.
Domino Johanni de Columpna Sancti Angeli Diacono Cardinali.
Domino B. Sanctæ Mariæ in Aquiro Diacono Cardinali.
Domino Sancti Euftachii Diacono Cardinali.

De Refo ap Griffin, & Wallenfibus, de Adhæfione Edmundi nuper Comitis Kantiæ, areftandis.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Claus. 4. E. 3. m. 25. REX, Dilecto & Fideli fuo, Rogero de Mortuo Mari, Comiti Marchiæ, Jufticiario fuo Walliæ, vel ejus Locum tenenti ibidem, Salutem.

Quia Refus ap Griffyn, de Adhæfione & Conventiculis Edmundi de Wodeftok, nuper Comitis Kantiæ, pro quibufdam Seditionibus, nobis in Regno noftro factis, convicti, rectatus, fe eâ occafione ad partes Tranfmarinas fine Licentiâ noftrâ tranftulit :

Ac dictus Refus, unà cum quibufdam aliis, Inimicis & Rebellibus noftris, aggregatâ fibi ingenti multitudine Hominum Armatorum, idem Regnum ingredi proponit, ad mala quæ poterit Nobis & Populo noftro faciendum :

Ac jam intellexerimus quòd plures, in dictâ Terrâ Walliæ, tàm Parentes ipfius Refi, quàm alii, de Confœderatione & Alligatione dicti Refi exiftunt, ei, ad hoc, Confilium & Auxilium diverfimodè præbentes ad dicta mala perficiendum, in noftri ac Coronæ noftræ exhæredationem manifeftam,

Nos, ad ipforum malitiam reprimendum volentes apponere manum noftram, vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd omnes illos de dictâ Terrâ Walliæ, quos inveneritis eidem Refo fore adhærentes, feu confentientes, aut ei in præmiffis Confilium vel Auxilium præbentes, ubicumque inventi fuerint in dictâ Terrâ Walliæ, arefteris, & in Prifonâ noftrâ falvò cuftodiri faciatis, donec aliud a nobis fuper hoc habueritis in mandatis. A. D. 1330.

Et illos, fi quos præmiffâ occafione ceperitis, cum optulerint vobis fufficientes Obfides, feu Manucaptores, qui eos manucapiant,

Habere, videlicet, quilibet eorum corpus pro corpore coram nobis, vel alibi coram Jufticiariis noftris, ad mandatum noftrum, cum verfus eos indè loqui voluerimus, ad ftandum recto de præmiffis,

Tunc ipfos per hujufmodi Obfides & Manucaptores, fi hoc fore videritis faciendum, dimittatis; & habeatis ibi nomina Manucaptorum illorum, & hoc Breve.

Tefte Rege apud Clyve octavo die Augufti.

Per ipfum Regem.

De

A. D. 1330. Edw. 3. A. D. 1330. Edw. 3.

De Arraiatione, contra Rebelles ad invadendum Regnum se parantes.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Claus. 4. E. 3. m. 24. d.

REX, Venerabili in Christo Patri, L. eâdem gratiâ, Episcopo Dunolmensi, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nuper,

Pro eo quòd datum fuit nobis intelligi quòd quidam de Regno nostro, nobis contrarii & Rebelles, qui de eodem Regno nuper clandestinè recesserunt, idem Regnum nostrum, congregatâ multitudine Armatorum, ingredi proponunt, ad gravandum Nos & Populum Regni nostri, & alia Mala quæ poterunt perpetrandum,

Præceperimus singulis Vicecomitibus Regni nostri quòd proclamare facerent, quòd omnes & singuli Milites & alia, ad arma Potentes, de Ballivis suis, Equis & Armis, quam citiùs poterunt, se parent, ita quòd prompti sint & parati ad proficiscendum, cum certis Fidelibus nostris, contra dictos Rebelles nostros, si ipsos ad invadendum dictum Regnum nostrum contigerit declinare, cum ipsos super hoc fecerimus præmuniri,

Assignaverimus quosdam Fideles nostros, in diversis Comitatibus Regni nostri, ad arraiari faciendum per se, seu alios, quos ad hoc deputaverint, Milites, Armigeros, & omnes alios Homines Defensabiles, in Comitatibus prædictis, ita quòd ipsi, videlicet, quilibet illorum juxta Statum suum, & Quantitatem Terrarum & Tenementorum, Bonorum & Catallorum suorum, Equis & Armis parentur, & armentur juxta formam Proclamationis prædictæ, & ad eosdem Milites, Armigeros, & Homines, sic armatos & arraiatos, ad Nos, seu illos, quos ad hoc duxerimus assignandos, ducendum, cùm ipsos Fideles nostros, seu deputandos ab ipsis, super hoc fecerimus præmuniri, ad proficiscendum Nobiscum, & aliis Fidelibus nostris, contra Rebelles nostros prædictos,

Nos,

Advertentes pericula, quæ per Ingressus dictorum Rebellium nostrorum, infra Libertatem vestram Dunolmensem, Nobis, & Populo nostro ibidem, ac aliundè de Regno nostro (ad cujus Defensionem & Salvationem circumquáque astringimur vinculo Juramenti) de facili poterunt evenire, A. D. 1330.

Et quòd præmissa per vos, propter honestatem Sanctæ Ecclesiæ, infra dictam Libertatem vestram, fieri non possunt,

Volentésque ea, infra eandem Libertatem, per, Dilectum & Fidelem nostrum, Radulphum de Nevill (de cujus Fidelitate confidimus) fieri ut est dictum,

Vobis, in fide & dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandamus quòd per Litteras vestras, sub Sigillo quo utimini infra Libertatem illam, prætatum Radulphum assignetis ad arraiari faciendum per se, seu alios, qnos ad hoc deputaverit, Milites, Armigeros, & omnes alios Homines Defensabiles, de Libertate prædictâ, ita quòd ipsi, videlicet, quilibet illorum juxta Statum suum, & Quantitatem Terrarum & Tenementorum, Bonorum & Catallorum suorum, Equis & Armis parentur, & armentur juxta formam Proclamationis prædictæ, & ad eosdem Milites, Armigeros, & Homines, sic armatos & arraiatos, ad Nos, seu illos, quos ad hoc duxerimus assignandos, ducendum, cùm ipsum Radulphum, seu deputandos ab ipso, super hoc fecerimus præmuniri, ad proficiscendum nobiscum, & aliis Fidelibus nostris, contra Rebelles nostros prædictos, necnon ad supervidendum & ordinandum quòd omnia loca, per Costeram Maris, infra Libertatem prædictam, ubi Naves applicare poterunt, taliter custodiantur, quòd Nobis, seu Populo Regni nostri, per Ingressus dictorum Rebellium nostrorum, in eâdem Libertate, pro defectu Custodiæ, periculum, seu gravamen, non eveniat quoquo modo;

Et in Executione hujus Mandati nostri vos taliter habeatis, quòd in vestri defectu ad vos, seu ad Libertatem vestram Dunolmensem, non habeamus materiam capiendi.

Teste Rege apud Staunford decimo die Augusti.

Per ipsum Regem & Concilium.

De

A. D. 1330. Edw. 3. A. D. 1330. Edw. 3.

De Tractatu super Requestis, Ambianis, Senescallo Vasconiæ misso.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Vasc. 4. E. 3. m. 5.

LE Roi a nostre Seneschal de Gascoigne, & a nostre Conestable de Burdeaux, qi ore sont, ou qi pur temps serront, ou a lour Lieutenantz, Salutz.

Come n'adgaires, entre certeins Conseillers & Depuiez par, nostre Trescher cousin, le Roi de France, souzescriptz d'une part, & Noz Messages & Procurours desouz nomez d'autre part, sur les Articles souz escritz, Traite & Acorde feust en la fourme qui s'ensuit,

A touz ceux, qi ces lettres verront & orront, nous *&c. ut supra de Dat. 8. Maii.*

Des queux choses nous avoms fait offrir au dit Roi de France Confirmacion, en covenable Fourme, a ce qui semble a nous, & a nostre Conseil, & il ne l'ad pas encore acepte, A. D. 1330.

Nous,

Nientmeins veoillantz les dites choses estre renues & gardees tant come a nous en appartienr, sauve rute soitz Droitz de noz souzmis de nostre dire Duchee de Guyenne, & les Fors & les Custumes, qui lour sont jurez en nostre Non,

Vous mandoms qui en cas, qui le dit Roi de France les choses susescriptes, tant come a li appartient, face tenir, garder, & enterinir, adonqs les choses susescriptes, tant come ent a nous appartienr, facez tenir, garder, & enterinir, sauve tute foitz les Droitz de noz ditz souzmis, & les Fors & les Custumes, qui lour sont jurez en nostre noun, sicome desus est.

Don. a Notingham le 9. jour de September.

Ad Papam, super Requestis, & Tractatis cum Rege Franciæ.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Rom. 4. E. 3. m. 2.

PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Pater Sanctissime super biis, Quæ inter nostros Nuncios, ad præsentiam, Magnifici Principis, Domini Philippi, Regis Franciæ destinatos, & Conciliarios ipsius Regis, super Requestis, tempore quo sibi Homagium fecimus traditis, hinc inde, tractata fuerunt usque modo, & ad quem finem negotia illa sunt deducta,

Iidem Nuncii nostri, sicut ex eorum relaru didicimus, vestræ Benignitati Gestarum Rerum ordinem literatoriè intimârunt, & ob hoc, ad præsens, eâ recitare prætermittimus, nè vestræ Pietatis aures, ex multiplicatione verborum, aliqualiter offendamus.

Verùm, Pater desideratissime, quia idem Rex, ut conicitur a nonnullis, & ex Responsionibus & Gestis suis potest verisimiliter opinari, intendit gravare Nos, & nostros Subditos, de Guerrâ, & ad hoc, sicut nobis relatum est, jam se parat,

Nos, qui Pacem cum omnibus appetimus toto corde, & evirare dispendia quæ ex Guerrarum turbinibus necesse est evenire, vestræ Beatitudini duximus supplicandum, quatinùs præfatum Regem, si libeat, Paternis dignemini Exhortationibus excitare, ut Pacis studeat A. D. 1330. sequi Consilia pro Malis innumeris, quæ ex Guerris eveniunr, declinandis; quia Nos semper parati sumus, & erimus, in præmissis, & aliis, quæ ad plenam poterunt Concordiam pertinere, vestræ Paternitatis parere Beneplacitis, & per ea dirigi in agendis.

Et, si forsan idem Rex nobis Guerram indicere voluerit taliter sine causâ, necesse babemus ei Resistentiam facere, &, pront nobis a Deo concessum fuerit, sub vestræ Protectionis munimine, Jura & Patrimonia nostra defendere juxta vires.

Ex habundanti autem adhuc ad ipsum Regem mittere proponimus, ad ostendendum sibi dilucidè Summas, per Paces antiquas nobis debitas, ad finem Recompensationis de Summis, quas a nobis exigit, optinendum, & ad requirendum ipsum ut Defectum, in quem per Curiam suam positi fuimus, pendente Tractatu prædicto, contra suam & Conciliariorum prædictorum Promissionem, velit revocare, & diem indè nobis in Parliamento suo assignare.

Conservet &c.

Dat apud Notingbam vicesimo die Septembris.

A. D. 1330. Edw. 3.

A. D. 1330. Edw. 3.

Ad Senescallum Vasconiæ, de oblatis per Regem pro Pace habenda, & quantum Rex Franciæ adversatur contra, ac super Gestu Fidelium in illis partibus.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Vasc. 4. E. 3. m. 4.

ROY a, noz cheres & foialx, Monsigneur Johan Darcy, & a Monsigneur Johan de Haustede, Seneschal de nostre Duchie de Guienne, Salutz.

Por ce que nous savoms bien que vous orriez volentiers Novelles de l'estat de noz besoignes, pur queles les Evesques de Cicestre & de Norwiz ont este pardevers la Court de France,

Savoir vous fesoms que les ditz Messages sont retornez pardevers nous, & nous ont reportez coment le dit Roy de France,& son conseil,ne voleient rien accepter les Responses, queles nous avoms fait a lny par noz ditz Messages, a les Requestes que le dit Roy nous avolt fait, combien que elles furent assez justes & resonables: ne a les Requestes, que nous lui feismes, rein respondre; mais respondy de sa bouche a noz ditz Messages, que desore il ne voleit ad nous tenir Trete.

Par quoi nous,

Voillantz que vous, & noz Subgitz de nostre Duchee puissent saver overtement le mesure que nous avoms tendu au dit Roy de France, pur traire a bien de Pes, & a decliner, & a escheure, tote manere de Discord,

Enveoms a vous les Requestes que le dit Roy de France nous ad fait, & les Responses que ont este faites a Lui, a mesmes ses Requestes par noz ditz Messages,a celle fyn que vous puissez overtement saver, & monstrier a noz Subgitz avantditz, le Outragie & la Dereson que le dit Roi de France nous ad monstre, come celui qui n'ad cure, ne volente, de faire a nous Justice, ne reson, a ceo que il nous trovoms uncore, mais quiert nostre Disheritance, sicome apparante chose est, en plusours maneres.

Si vous fesoms sauver que, par avis & deliberation de nostre plus stable Conseil, avoms pris le point en certein, a mettre tut nostre poair, sanz espernier cors, ou avoir, & a purchacer de noz amis l'eid que nous promis aver, pur defendre, od l'eid de Dieu, noz Dreitures, noz Heritages, & a noz ditz Subgitz, contre la malice & a la force du dit Roi de France, si il nous voielle guerryer.

Et,

A. D. 1330.

Pur ce que nous nous dotoms touz jours, que le dit Roy de France, avant ceste prochein seson de Yver, peust penser de envoier force devers nostre dite Duche, ou dy aler mesmes en propre persone, pur mettre mesme la Duchee a sa mayn,

Volons que vous soiez avisez que en cas, q'il envoit ascuns de ses Ministers de faire executions en nostre Duchee de rien, que touche les Articles, tretez entre nous & lui, solom la forme des Acords, sanz adjouster force, ou poair, par quoi la manere de lour venir encresse petil a noz dites Terres, q' vous, avantdit Seneschal, & les autres Ministers de nostre Duche, soeffrez, si debonerement, par bel parler, les Executions, sanz y mettre Grant Debat, ou resistence, nient necessaire, pur passer la malice de temps, issint que nous puissoms autrefoiz empescher mesmes les Executions, quant nous averoms plus grant covenablete de temps, & que, par tiele dissimulation, Nous, & nos Subgetz puissent escheure les sodiens Damages, q'ils purront resceiure par la Destruction de lur Vynes, & de lur autres Biens & Chatelx.

Mes, totes voies, si le Roi de France y veigne od poair, ou envoie y poair, par quoy il appierge q'il veigne a destruer & chivalchier le Pais, & a faire Conquest sur nous, adonques vous mandoms, & chargeoms, que entre vous & noz foialx du Pais mettez eide tut a tut a faire la Defense, que vous saverez & purrez, sauvant noz Villes Chastelx, & Forteresses en pais, a vostre poer, jusques tant que nous puissoms faire Socur & Rescous, que ferra molt en hast od leide de Dieu.

Promettantz a noz Subgitz, que des Damages & pertes, si nuls resceivent par cause de la maintenance de nostre Heritage, & de lour Loiautez envers nous, nous mettroms corps & avoir, & quantque nous avoms (come plus pleinement le Porter de cestes vous savera dire) pur eux defendre; &, en cas que riens perdent, que Dieu defend, pur faire a eux restor & Recompensation de lur pertes, & damages, plus largement, que onqes, par nul de noz Aunceftres

A. D. 1330. Edw. 3. cestres, ad este fait en nul temps passez.

Endroit de envoir argent a vous (saunz quel, nous savoms bien, que les choses ne se pout meintenir ne perfournir) vous fesoms auxint saver, que nous averoms un conseil General, a Notyngham, od les Prelatz, Contes, & Barons, de nostre Roialme, a la Quinzeine de la Seint Michel, precheinement avenir, & ferroms adonques, par avis de nostre Conseil, en tieu manere, que vous, & totes noz bones Gentz, serretz bien recomfortez de une grand somme d'Argent, & averez suffisalment de qoi vous purretz estre eide, a retenir Gentz d'Armes, & paier gages, pur la maintenance de nostre Estat, & de reboter la dite force, od leide de Dieu, si bosoigne soit adonque.

Si vous prioms, mandoms, & chargeoms, sicome vous desirez l'onur & le profit de nous, & sur la grant affiance que nous avoms en voz Loiautees, que vous parfurnez & accomplissez totes les dites choses en la meilour manere que vous saverez, & purrez, par lavis de ceux, de nostre Conseil, de celles partes, des queux vous vous fiez plus. A. D. 1330. Edw. 3.

Car certeinement nostre entention est, & de tut nostre Conseil, sanz rein espernier, de mettre les choses devers vous, en exploit, en manere suffisante, si Dieu plest, come Sire Arnald de Till, nostre chere Clerk & Secre, vous savera plus pleinement ensourmer.

Don. a Notyngham le xx. jour de Septembre.

De Libertatibus concedendis, & Fœderationibus contrahendis.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Ibid. ROY a les avantdits Salutz.

Nous vous envoions Lettres, souz nostre Grant Seal, par queles nous avoms donez poair a vous, de granter Franchises, Libertees, & Munitees, a la Communalte de Burdeux, & a la Ville de Baione, & autres grantz Villes de nostre Duchee, pur les norir en amour, & de attrere lour cuers & volentez a nous, solom ceo que par vostre avisement & discretion (des queux nous nous fioms especialement) verretz que plus nous purra tournir a profit, & solonc ce que vous averz causes & matire, & que vous verretz que les dites Communaltes le purront meltz deservir envers nous.

Et auxint vous avoms donez poair, par noz autres Lettres, de treter od les Gentz de Ageneys, & autres, que sont en l'obbeissance le Roi de France, de les retenir, & requillet, devers nous, & de graunter a eux Pardonn & Remission de totes maneres des choses, des queles ils nous ont offendu en temps passez; A. D. 1330.

Et especialment de treter od le Conte de Foys, le Conte de Comenge, & od Roger Bernard Frere du dit Conte de Foys, par l'avisement de Monseigneur Fortinar de Garnak, qi est en son pais, & qi nous ad Promis q'il ferra tut son poair de attrere le dit Conte de Foys, & Roger son Frere, & plusours autres, en eide de nos bosoignes.

Par quoi nous vous prioms, mandoms, & chargeoms, sicome vous desirez l'onur & le profit de nous, que vous facez & parfornez les choses Susdites, en le meilour manere que vous saverez, & purretz, par lavis de ceux, de nostre Conseil, de celes parties, des queux vous vous fiez plus.

Don. ut supra.

De Potestate ad tractandum super Confœderatione & Retinentia cum Duce Brabantiæ.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Pa. 4. E. 3. p. 2. m. 38. REX universis, præsentes literas inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate probatâ & Circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Willielmi Fitz Waryn Militis, Magistri Hugonis Elys Decani de Wolverhampton, & Magistri Johannis de Hildesle Canonici Cicestriæ, plenam fiduciam reportantes,

Ipsos constituimus, & facimus Procuratores & Nuncios nostros speciales; Dantes eisdem, Willielmo, Hugoni, & Johanni, & Duobus eorum, plenam Potestatem, & Mandatum speciale, tractandi pro Nobis, & nostro nomine, cum, Nobili viro, Domino Johanne, Duce Brabantiæ, Consanguineo nostro carissimo, de Confœderatione & Amicitiâ, inter Nos, & nostros Subditos, ac nobis adhærentes, & ipsum Ducem, & suos Subditos, ac sibi adhærentes, ineundis, ac Retinentiâ speciali, tàm pro Pace, quàm pro Guerrâ, contra quoscumque A. D. 1330.

A.D. 1330. Edw. 3. eumque Reges, & Principes, & alios, cujuscumque Statûs seu Conditionis existant,

Et easdem, Confœderationem, Amicitiam, & Retinentiam, quacúmque firmitate vallandi,

Necnon concordandi cum eodem Duce, seu Deputandis ab eo, super terminis Solutionum, eidem Duci, seu Gentibus suis, per nos faciendarum, de quibuscumque pecuniarum summis, eidem Duci, seu Gentibus suis, præmissâ occasione promissis, seu promittendis,

Et etiam conveniendi cum eodem Duce, & Gentibus suis prædictis, de certis Pecuniarum Summis pro Stipendiis, Vadiis, & Custibus, ac Restauro Equorum, Hominum ad arma, quos idem Dux in obsequium nostrum ducet, seu mittet, prout meliùs fore viderint faciendum;

Promittentes Nos Ratum & stabile habituros quicquid, per præfatos Procuratores nostros, vel Duos eorum, Tractatum, Vallatum, Concordatum, Conventum, & promissum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum. A.D. 1330. Edw. 3.

In cujus &c.

Dat. apud Pontemfractum primo die Octobris.

Consimilis Potestas ad tractandum cum Comite Flandriæ. Ibid.

Dat. ut supra.

Alia Potestas ad tractandum cum Comite de Gelre, Consanguineo Regis, ac Comitibus, de Los, & Chyny, & aliis Nobilibus, & Personis quibuscumque.

Dat. apud Notingham undecimo die Octobris.

Pro Edwardo de Balliolo.

A.D. 1330. An. 4. E. 3. Pat. 4. E. 3. p. 2. m. 33. REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem. Sciatis quòd suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram, necnon salvum & securum Conductum nostrum, dilectum & fidelem, Edwardum de Balliolo *&c. prout supra de Dat. 20. Jul.*

In cujus &c. per unum annum duraturas. A.D. 1330.

Teste Rege apud Notingham decimo die Octobris.

Per ipsum Regem.

De publicando, super Negotiis Regis & Regni administratis hactenus in Damnum & Dedecus utriusque, super Arestatione Comitis Marchiæ, Oliveri de Ingham, Simonis de Bereford, Actorum Principalium in Negotiis prædictis; & de intentione Regis gubernandi secundum Leges & Rationem.

A.D. 1330. An. 4. E. 3. Claus. 4. E. 3. m. 20. dors. LE Roi a Viseonte d'Everwyke Saluz.

Pur ceo que noz Bosoignes, & les Bosoignes de nostre Roialme, ont este mesnez tanque a ore a Damage & Dishonure de nous, & de nostre Roialme, & Empoverissement de nostre Poeple, sicome nous sumus aperceu, & les faitz le provent,

Par que, de nostre Conscience, & volunte demeigne, avoms fait arester ascunes Persones c'estassaver, le Count de la Marche, Sire Oliver de Ingham, & Sire Simon de Bereford, qi ont este Principal Moveours des dites Bosoignes, A.D. 1330.

Et voloms que tutes Gentz sachent que, desore enavant, nous voloms governer nostre Poeple solonc Droiture & Reson, sicome appent a nostre Roiale Dignite, & que les Bosoignes, que nous touchent, & l'estar de nostre Roialme, soient mesnez par commun Conseil des Grantz de nostre Roialme, & nemie en autre manere,

Et pur ceo vous mandeoms, firmement enjoignantz, que cette nostre Intention

A.D. 1330. Edw. 3. tion facez publier par mie vestre Baillie, dedeinz Franchises, & dehors, issint que tut le Poeple le pusse pleinement entendre.

Et voloms ausint que vous facez defendre per tote vestre Baillie, que nul, de quele condition q'il soit, soit si hardie, sur piene de forfeiture de Vie & de Membre, de coure sur altre pur occupet Terres, Biens, ou Chatteux, ne autre chose faire en blemissement de nostre Pees, ou en affrai de nostre People;

Et, si nul soit si hardi de le faire (de quele condition qil soit) nous voloms que due punissement ent soit fait, solonc les Leis & les Usages de nostre Roialme, faoz desport faire a nuli:

Et, si vous troessez nul qi face au contraire, adonques lui facez arester sauuz delai (pris a ceo poair du Counte si mestir soit) & sauvement garder en nostre Prison, tanque vous eiez altre mandement de nous. A.D. 1330. Edw. 3.

Et des nouns des ceux, que vous averez issint arestuz, nous cert fiez, de temps en temps, distinctement desouz vestre Seal.

Don. souz nostre Grant Seal a Notingham le xx. jour d'Octobre.

Per ipsum Regem.

En mesme la manere est maunde a touz les Viscounts d'Engleterre.

De querelis coram Parliamento deferendis, & duobus, vel Militibus, vel Servientibus, de singulo Comitatu, maxime fidelibus, ad dictum Parliamentum eligendis.

A.D. 1330. An. 4. E. 3. Claus. 4. E. 3. m. 15. d. LE Roi a Viscounte de Lancastre Salutz.

Pur ce que nous avoms entenduz, que diverses Oppressions, & Duretes, ount este faites sur plusours Gentz, de oostre Realme, per aucuns q'ount este noz Ministres en diverses Offices, & auxiot par aucuns Grantz de nostre Realme, auxibien noz Conseilers, come autres, tant come noz Bosoignes, per reson de la tenderesse de nostre Age, ount este menez, per aucuns Gentz, a Damage & Deshonoure de nous,

La quele chose nous oe voloms desore soeffrer, & nous avoms mout grant desir que totes choses feussent mis eo estat due, & les Tortz & Misprisions redressez,

Vous mandoms & chargeoms en la foi, que vous oous devez, que hastivement, sanz delai, faitz crier per mie vestre Baillie, auxibien deioz Franchise, come dehors,

Que touz ceox, qui se vodreint pleindre des Oppressions, Duretes, ou autres Grevanns, a eux faites, countre Dreiture, & les Leys, & les Usages de oostre Realme, veignont a Wymostier a cest nostre prochein Parlemeot, & mostrent illoeques lour Pleintes a nous, ou a ceux que nous ferroms a ce deputer, & nous lour ferroms faire covenable & hastif Remede, doot ils se devient aggreer par reson. A.D. 1330.

Et pur que, avant ces heures, acuns des Chivalers, que sont venuz as Parlementz pur les Communautes des Countz, ount este Gentz de coveigne, & Maintenours de fauses Quereles, & n'ount mi soeffreit que les bones Geotz poient monstrez les Grevaunces du commun Poeple, ne les choses que deussent aver este redressez en Parlement, a Grant Damage de nous, & de nostre Poeple,

Vous mauudoms & chargeoms que vous facez eslire, par commun assent de vestre Counte deux, des plus leaux & plus suffisauns Chivalers, ou Serjeantz, en mesme le Counte, qui soient mie suspecionous de male couveigne ue connuis Maintenours des Parties, d'estre a nostre dit Parlement, solonc la forme de oostre Maundement, que vous en avez:

Et ce ne lessez si come vous voillez escheure nostre gref & Indignation.

Don. a Wodekoste le iii. jour de Novembre.

Per ipsum Regem.

Eodem modo scribitur singulis Vicecomitibus per Angliam.

A. D. 1330. Edw. 3. Claus. 4. E. 3. m. 17.

Pro Comite de Julers super Annuitate Nongentarum Marcarum, nuper sibi pro bono Servitio concessarum, solvendâ.

Teste Rege apud Wodestok quarto die Novembris.

A. D. 1330. Edw. 3. Rot. m. 18.

Pro Johanne de Hanoniâ, super Pensione Mille Marcarum sibi solvendâ.

Teste ut supra sexto die Novembris.

De Magno Sigillo liberato, de Brevibus ad Lapidem Marmoreum signatis.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Claus. 4. E. 3. m. 16. d.

MEmorandum quòd, Venerabilis Pater, Henricus Lincolniæ Episcopus, Cancellarius Domini nostri Regis, die Mercurii, proximo ante festum Sancti Andreæ Apostoli, videlicet, xxviii. die Novembris, Anno Regni dicti Domini Regis Quarto, liberavit eidem Domino Regi Magnum Sigillum ipsius Domini Regis, in quâdam Bursâ, Sigillis Magistri Henrici de Clyf, & Domini Henrici de Edenestowe, Clericorum, signatâ, in Camerâ ipsius Domini Regis, in Palatio suo apud Westmonasterium, ubi Parliamentum Regis summonitum fuit, in præsentiâ Dominorum, Willielmi de Monte Acuto, Willielmi de Clynton, Roberti de Ufford, & aliorum ibidem astantium. A. D. 1330.

Et idem Dominus Rex dictum Sigillum à præfato Episcopo recepit, & illud venerabili Patri Johanni Wyntoniensi Episcopo liberavit.

Qui, præstito Sacramento de Officio Cancellariatûs fideliter exercendo, ut est moris, dictum Magnum Sigillum a præfato Domino Rege recepit, & illud secum ad Hospitium suum in Suthwerk deferri, & die crastinâ Brevia de cursu apud Westmonasterium ad Lapidem Marmoreum consignari fecit.

Pro Edwardo de Monte Hermerii de Restitutione Terrarum.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Claus. 4. E. 3. m. 17.

REX Vicecomiti Northon. Salutem.

Licet nuper Terras & Tenementa, Bona & Catalla, Edwardi de Monte Hermerii, prætextu Suspitionis, quæ de ipso tunc habebatur quòd ipse Edmundo nuper Comiti Kantiæ contra Nos adhæsisse debuerat, capi fecerimus in manum nostram, & eâ occasione adhuc in manu nostrâ existant;

Quia tamen prædictum Edwardum de præmissis omninò immunem reputamus, Restituimus ei omnia Terras & Tenementa, Bona & Catalla sua, præmissâ occasione in manum nostram capta:

Et ideò tibi præcipimus quòd eidem Edwardo, vel ejus Attornato in hâc parte, omnia Terras & Tenementa, A. D. 1330. Bona & Catalla sua prædicta, in Custodiâ tuâ existentia, unà cum Exitibus de Terris & Tenementis prædictis, per te perceptis, restituas indilatè.

Teste Rege apud Westmonasterium tertio die Decembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

Eodem modo mandatum est Vicecomitibus subscriptis; videlicet,

Vicecomiti Cornubiæ.
Vicecomiti Suthton.
Vicecomiti Wiltes.

Ad Papam, pro Universitate Oxoniæ, super Actu Reconciliationis Ecclesiæ & Cimiterii.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Claus. 4. E. 3. m. 16. d.

PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Ut semper haberet, Alma Mater, Ecclesia continuum Doctrinæ sacræ fomentum, pro Patribus nati sunt ei Filii, quì cœlestis Doctrinæ Pabulum, novis succedentibus Populis, quod in A. D. 1330. Patribus, obstante conditione corruptibili, perpetuari non poterat, Novæ Prolis amplificatione, ministrentur.

Hac denique consideratione motus, celebris memoriæ, Dominus E. Pater noster,

A.D. 1330. Edw. 3. noster, in Universitate Oxoniæ, ad honorem Virginis Gloriosæ, Collegium quoddam Scolarium Artium Liberalium ac Sacræ Theologiæ piè constituit, a quo, deficientibus moderni temporis Doctoribus, Ecclesiæ suæ Anglicanæ educi & assumi pollent, pro loco & tempore, Ministri Utiles, & Fidei Defensores.

Ecclesiam insuper Beatæ Virginis, in medio Municipii dictæ Universitatis constitutam, quæ ad Viginti & tres Marcas taxata est, & de suo Patronatu existit, pro Sustentatione dictorum Scolarium deputavit, & contulit auctoritate, Venerabilis Patris, Lincolniensis Episcopi, & Capituli ejusdem, Appropriatione factâ subsequenter.

Verùm,

Quia in dicti Collegii constitutione, dictus Pater noster modum adhibuit, quòd, crescentibus facultatibus ipsius, numerus Scolarium ejusdem augeretur,

Nos, pium dicti Patris nostri Propositum prosequi cupientes, Advocationes Ecclesiæ de Aberford, Eborum Diœcese, quæ ad Sexdecim Libras, & Ecclesiæ de Coleby, Lincolniensi Diœcese, quæ ad Triginta & Quatuor Libras, Tresdecim Solidos, & Quatuor Denarios, taxantur (& quarum dicti Scolares sunt Patroni) concessimus, quantum in nobis est, præfatis Scolaribus, in proprios usus, perpetuò possidendas.

Vestræ itaque Sanctitati, quæ pia Fidelium vota Paternis affectibus piè prosequitur, totis desideriis supplicamus, quatinùs dictum Collegium Apostolicâ auctoritate approbare: Præpositum & Scolares ejusdem Collegii, Res & Possessiones eorundem, in specialem Protectionem & Tuitionem suscipere: Appropriationémque Ecclesiæ Beatæ Virginis supradictæ confirmare: nec non Ecclesias de Aberford & Coleby dictis Scolaribus apropriare; ipsisque, Præposito & Scolaribus, in hiis, quæ in præmissis, & præmissa contingentibus, a vestrâ Sanctitate justè & honestè postulaverint, Favoris & Gratiæ plenitudinem impendere velitis, si placet, intuitu præmissorum. A.D. 1330. Edw. 3.

Ad hæc, Pater Sancte, cùm ad dictam Ecclesiam Beatæ Mariæ & Cimiterium ejusdem, tanquam ad loca publica, frequens Hominum sit accessus, per quod Ecclesiam & Cimiterium prædicta sanguinis effusione pollui sæpe contingit; & Diœcesani præsentia, propter amplitudinem Diœcesis, pro Reconciliatione hujusmodi, de difficili multotiens optinetur:

Providentiam Sedis Apostolicæ duximus requirendam, quatinùs, Venerabili Patri, Lincolniensi Episcopo concedere velitis de gratiâ speciali, ut Abbati de Oseneye, Ordinis Sancti Augustini, & Abbati de Regali loco juxta Oxoniam, Ordinis Cistertiensis, conjunctim, & divisim, Actum Reconciliationis Ecclesiæ & Cimiterii prædictorum, quotiens hujusmodi Pollutionis Casus emerserit, auctoritate vestrâ valeat delegare.

Conservet, &c.

Dat. apud Westmonasterium quarto die Decembris.

Contra Ambaldum Cardinalem, ad Conscientiam Papæ serenandam.

A.D. 1330. An. 4. E. 3. Rom. 4. E. 3. m. 2. PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Nè Perversorum Ambitio, nullis conclusa limitibus, dùm intentionis suæ Lucra spectantur, vestræ Sanctitatis, & Confratrum vestrorum, circumveniant puritatem, & Jura nostra, quibus vinculo Juramenti astringimur, exquisitis Suggestionibus interrumpant, vestram in eâ parte conscientiam, quotiens oportuerit, cogimur serenare.

Ecce! Pater Sancte, Venerabili Patri, Domino Ambaldo, Tituli Sancti Laurentii in Lucynâ Presbitero Cardinali, quorumdam Adulantium commentis persuasum est Ecclesiam de Hoghton, Dunolmensi Diœcesi,

Quam, dilectus Clericus noster, Manseris Marmyon, ex Donatione nostrâ, ratione Temporalium dicti Episcopatûs, nuper vacantis, in Manum Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, existentium, optinet in præsenti, Jure nostro in eâ parte per Judicium Curiæ nostræ manifestè declarato, A.D. 1330.

Sede plena vacâsse, & ad Provisionem vestram spectâsse:

Cujus suasionis occasione idem Pater dictam Ecclesiam sibi per Vos prætendit fuisse Collatam, dictumque Clericum nostrum in Curiâ Sanctitatis vestræ molestat, &, non sine læsione Juris nostri Regii, multipliciter inquietat.

Quia verò Jus nostrum Regium conservari vos velle firmiter credimus illibatum (cujus vos hactenus Potissimum inve-

A. D. 1330. Edw. 3. Invenimus Defensorem) Clementiæ vestræ supplicamus, quatinùs dictum Patrem ab inquietatione dicti Clerici nostri, & Juris nostri læsione, desistere velit, Paternis Monitionibus inducere velitis præmissorum, si placet, intuitu, nostrique rogaminis interventu. A. D. 1330. Edw. 3.

Conservet &c.

Dat. apud Westmonasterium decimo die Decembris.

Ad Ambaldum prætaxatum pro Conscientia informanda.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Ibid. Venerabili in Christo Patri, Domino A. Dei gratiâ, Tituli Sancti Laurentii in Lucynâ Presbitero Cardinali, Amico &c. Edwardus &c. Salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Ne perversorum hastutia, dùm penes vos intentionis suæ Lucra sectantur, vobis placentia suggerendo, vestram circumveniat puritatem, & Jura Coronæ nostræ, quibus vinculo juramenti astringimur, exquisitis Suggestionibus interrumpat, vestram in eâ parte conscientiam, quotiens oportuerit, duximus informandam. A. D. 1330.

Ecce! Pater, persuasum est vobis Ecclesiam de Hughton *&c. prout supra, mutatis competenter mutandis.*

Ad Papam, pro Collegio de Merton commendatoria.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Rom. 3. E. 3. m. 1. PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Collegium, dilectorum nobis in Christo, Scolarium Domûs de Merton, in Universitate nostrâ Oxoniæ,

Ut esset Ecclesiæ Militantis & Doctrinæ Salutaris Promptuarium, ex piâ consideratione Fundatoris, &, inspirante Deo, ut credimus, ad dandum Scientiam Saluti Plebi ejus, salubriter Institutum,

A quo educti sunt hactenus Viri perfecti, quorum Doctrina longè latèque fulsit Ecclesia, & Fructus provenit Spiritualis Gratiæ multiformis, A. D. 1330.

Quibus poterimus sinceris affectibus recommendamus vestræ Sanctitati; suppliciter exorantes quatinùs ipsorum Petitionibus, Dei honorem, ut speramus, & Ecclesiæ Decorem concernentibus, Clementiæ vestræ porrigendis, Apostolica solicitudo, universarum Ecclesiarum utilitatibus semper intenta, Paternis, si placet, visceribus condescendat.

Conservet &c.

Dat. apud Westmonasterium undecimo die Decembris.

Ad Cardinales pro eodem Collegio.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Ibid. Venerabili in Christo Patri, Domino P. Dei gratiâ, Penestrinensi Episcopo, Domini Summi Pontificis Vicecancellario, Edwardus, &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Pro Negotiis, dilectorum nobis in Christo, Custodis & Scolarium de Merton (per ipsorum Procuratorem Paternitati vestræ seriosiùs exponendis) Dei Honorem, ut credimus, & Ecclesiæ Decorem concernentibus (pro quibus etiam Domino Summo Pontifici nostras Preces optulimus speciales) Amicitiam vestram corditer deprecamur,

Quatinùs in eisdem Negotiis dicto Procuratori assistere velitis Consiliis & Auxiliis, pro loco & tempore opportunis, &, ut ad exauditionis gratiam admitti valeant, Preces vestras interponere, si placet, cum consuetâ benivolentiâ efficaces. A. D. 1330.

Dat. apud Westmonasterium undecimo die Decembris.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

Domino G. Albanensi Episcopo Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali, Amico, &c.

Super

A.D. 1330. Edw. 3. A.D. 1330. Edw. 3.

Super Equitatione Comitis Lancastriæ & Adhærentium (contra Rogerum de Mortuo Mari) de Pardonatione.

A.D. 1330. An. 4. E. 3. Claus. 4 E. 3. m. 29. d.

Memorandum quòd Dominus Rex mandavit Breve suum, sub Privato Sigillo suo, Cancellario suo, in hæc verba,

EDward, par la grace de Dieu, Roy d'Englerere, Seignur d'Irlaund, & Ducs d'Aquitain, a l'Onurable Piere en Dieu, par la meisme grace, Evesque de Wyncestre, nostre Channceller, Salutz.

Come, le quart jour de Decembre derrein passe, par commun assent des Prelatz, Countes, Barons, & des altres Gentz, de nostre Roialme, en nostre plein Parlement, adunqes assemble a Westmostier, eoms Pardone & Quite, pur Nous, & pur noz Heirs, a, nostre cher Cousin & Foial, Monsieur Henri Conte de Lancastre, Thomas Wake, Henri de Beaumont, & Thomas Roscelyn, & a rouz altres de lour Adherance & Compagnie, totes les Sommes,

Es queles ils estoient tenuz a nous par cause de lour Raunceons, pur ceo q'ils estoient n'adgaires as chivaux & armes a Bedeford, en entencion, a ceo qui lour estoit suzmis, par Roger de Mortimer, n'adgaires nostre Enemi, d'aver fact a nous ausennes choses contre l'estat de nous & de nostre Roialme,

Nient voillantz qui les avantditz, Henri, Thomas, Henri, Thomas, ne les aurres de lour Adherance & Compaignie, par cause des dites Raunceons, soient Empeschez, ou Entaglez par nous, ou par noz Heirs, en temps avenir, contre la forme de nostre Pardon avandire, A.D. 1330.

Vous mandoms qui sur ceo facez aver as ditz, Henri, Thomas, Henri, & Thomas, & a touz les aurres de lour Adherance & Compaignie, Letres, soutz nostre Grant Seal, severales de Pardon & Quitance, de leur Raunceons avantdites:

Et totes les Reconissances, faites en nostre Chauncellerie par les ditz, Henri, Thomas, Henri, & Thomas, & les altres, de lour Adherance & Compaignie, pur seurete faire a nous des dites Raunceons, facez chanceller & dampner a la seute de ceux, qui vendront sur ce seute devers vous.

Don, souz nostre Prive Seal, a Westmostier le 12. jour de Decemb. l'An de nostre Regne Quart.

Prætextu cujus Mandati omnes Recognitiones prædictæ, factæ prætextu Equitationis prædictæ apud Bedeford, cancellatæ sunt & adnullatæ.

Ad Papam, pro Gratia de non residendo propter Aerem infectum & Sanitati contrarium.

A.D. 1330. An. 4. E. 3. Rom. 4. E. 3. m. 2.

PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Compatientes, ex intimis, debilitati corporis senescentis, discreti Viri, Clerici nostri prædilecti, Johannis de Godelee, Decani Wellensis, nuper Exoniensis Ecclesiæ Electi, & ipsius Solertem Industriam, in dirigendis dictæ Ecclesiæ negotiis, & utilitatibus procurandis, Recolentes, ut ipsius tranquilitati provideatur de cætero & quieti, cò libentiùs vestræ Clementiæ effundimus Preces nostras, quò eas speramus gratiosiùs exaudiri.

Nuper siquidem, Pater Sancte, ut intelleximus, fuit sibi a vestrâ Benignitate indultum, ut se posset ab Ecclesiâ prædictâ, per Triennium, pro suâ dispositione, absentare; & nichilominus Distributiones & alia Emolumenta percipere, ac si in eadem personaliter resideret, quacumque Consuetudine, Constitutione, seu Juramento, non obstante. A.D. 1330.

Quâ quidem Gratiâ per Triennium a datâ ejusdem gratiæ, eo quod circa ardua dictæ Wellensis Ecclesiæ negotia toto dicto Triennio extitit occupatus, usus non extiterat,

Vestræ Sanctitati votivis affectibus supplicamus, quatinùs eidem Johanni, ut Residendo in aliâ Ecclesiarum, ubi Beneficia optinet, vel in Corpore Decanatûs sui, seu alicujus Præbendarum suarum, vel aliâ Ecclesiâ Cathedrali, ubi Beneficiatus existit, aut in loco ubi

A. D. 1330. Edw. 3. ceperat Originem, quotiens sibi placuerit (prout Sanitati & Complexioni suæ melius viderit convenire) se ab Ecclesia Wellensi valeat de cætero absentare, quibuscumque Consuetudinibus, vel Statutis, ipsius Ecclesiæ, seu Juramento suo, non obstantibus, indulgere dignemini gratiosè; & ut Distributiones & alia Emolumenta in absentiâ suâ percipere posset, secundum formam Gratiæ sibi priùs concessæ; potissimè cum aer, in Civitate Wellensi, ubi idem Decanus residet, multotiens sit infectus, & suæ contrarius Sanitati. A. D. 1330. Edw. 3.

Conservet vos Altissimus per tempora prospera & longæva.

Dat. apud Westmonasterium decimo terrio die Decembris.

Ad Cardinales super Gratia prætacta.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Ibid. VEnerabili in Christo Patri, Domino G. Dei gratiâ, Albanensi Episcopo, Amico suo carissimo, Edwardus, &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Viri Venerabilis, Deo devoti, & Clerici nostri prædilecti, Johannis de Godeleé, Wellensis Ecclesiæ Decani, & nuper Exoniensis Ecclesiæ Electi, vergentis ad Senium, quanta fecerit ipsius industria, Ecclesiis, in quibus hactenus conversatus est, Opera Meritoria meritò ponderantes, conditionisque ipsius corporeæ continuum detrimentum intuentes,

Domino Summo Pontifici, pro ipsius Quiete, & Solatio Senectutis, Preces nostras optulimus speciales, ut ab Ecclesiâ Wellensi, in quâ residere tenetur, continuè pro tempore, quo sibi viderit expedire, ad alia loca Beneficiorum, quibus præest, seu ad loca Patrimonii A. D. 1330. & Originis, propter convenientiam aeris Naturalis, se divertere possit & morari, prout decreverit, pro conservatione suæ Sanitatis; & Distributiones & alia Emolumenta percipere, ac si in eâdem Wellensi Ecclesiâ personaliter resideret, quibuscumque Consuetudine, Constitutione, Statuto, seu Juramento, non obstantibus,

Vestram itaque Paternitatem prædilectam requirimus & rogamus, quatinùs, præmissis piâ consideratione ponderatis, penes dictum Dominum Summum Pontificem, pro Gratiâ hujusmodi consequendâ, partes vestras interponere velitis, nostris, si placeat, interventibus, efficaces.

Dat. apud Westmonasterium decimo tertio die Decembris.

Ad Papam, super Novitatibus & Usurpationibus Curiæ Romanæ per Petrum Cardinalem.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Rom. 4. E. 3. m 1. PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Dùm in rectæ considerationis examine nos, ex debito suscepti Regni nostri Gubernaculi, ad Defensionem præcipuè Jurium & Prærogativarum Regalium conspicimus obligatos, Dignum, immò veriùs, Debitum reputamus, dicta Jura deprimere conantibus viis licitis obviare.

Sanè licet Donatio Dignitatum, Præbendarum, & aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum, quorumcumque, & ubicumque vacaverint,

Quæ, Sede plenâ, ad Collationem, Præsentationem, seu Dispositionem aliam Archiepiscoporum, Episcoporum, & aliorum Prælatorum, Ecclesiarum Cathedralium, & Monasteriorum Regni nostri (quorum Temporalia de nobis tenentur in Capite) pertinerent,

Ipsis Ecclesiis, vel Monasteriis, vacantibus, & ipsarum Temporalibus in A. D. 1330. manu nostrâ existentibus, ad nos, & non ad alium, de Nobili Prærogativâ & Jure Coronæ nostræ, notoriè pertineant, & etiam pertinuerint ab antiquo,

Fueruntque Progenitores nostri, Reges Angliæ, a tempore cujus contrarii memoria non existit, & Nos, totis nostris temporibus, in plenâ & pacificâ Possessione, vel quasi Juris & Prærogativæ prædictorum, scientibus & tollerantibus, Sanctis Patribus, Summis Pontificibus, qui vos in eminentiâ Celsitudinis Apostolicæ præcesserunt.

Vacantibus tamen dudùm, unâ vice, tàm Ecclesiâ Cathedrali Eborum, per mortem, bonæ memoriæ, Domini J. Romayn, dudum Eborum Archiepiscopi, quàm Thesaurariâ dictæ Eborum Ecclesiæ, per Privationem Domini Johannis de Columpna,

Felicis

A.D. 1330. Ed. 3.

Felicis recordationis, Dominus Bonefacius, Papa Octavus, Prædecessor vester, ipsam Thesaurariam (de Facto tantum, cùm de Jure non potuit) contulit Domino Francisco Gaytani,

Set Avus noster, Dominus E. tunc Angliæ Rex illustris, ipsam Thesaurariam, Clerico suo, Domino Waltero de Gedewynd donavit, prout ad ipsum, ratione Vacationis Archiepiscopatûs prædicti, pertinuit illâ vice,

Pro quâ Donatione Regiâ, servato Processu legitimo, qui requiritur in hac parte, Judicium redditum, & Diffinitiva fuit lata Sententia, in Curiâ Regiâ, in quâ dumtaxat Jura & Prærogativæ Regis hujusmodi debent, & non alibi pertractari,

Virtute cujus Judicii idem Walterus ritè, secundum Jura Regni nostri, in dictam Thesaurariam Inductus, & præfatus Franciscus Amotus extitit ab eadem:

Nuper verò, quodam Colore quæsito de Jure dicti Francisci, Capellani vestri, in dictâ Thesaurariâ (licet nullum Jus in eâ, vel ad eam habuit, ut præfertur) vestra Sanctitas, in hoc, ut connicimus, circumventa, dictam Thesaurariam, tanquam per Dimissionem dicti Capellani vestri de Jure Vacantem, Reverendo in Christo Patri, Domino P. Dei gratiâ, Tituli Sancti Stephani in Cœlio Monte Presbitero Cardinali, de facto contulit, & sibi providit de eadem:

Qui, Dilectum Clericum nostrum, Magistrum Willielmum de la Mare, Possessioni dictæ Thesaurariæ, ex causâ Permutationis, cum Domino Waltero supradicto, ut dicitur, ritè factæ, Incumbentem, & in Jus dicti Walteri succedentem, occasione dictæ Provisionis vestræ, fatigat multipliciter, & molestat, in enervationem Judicii prædicti, Depressionem Juris Coronæ nostræ, & Regni nostri Dampnum inæstimabile, si Novitatibus & Usurpationibus hujusmodi minimè resistatur:

Quibus nuper, in Parliamento nostro, apud Westmonasterium, ostensis apertiùs & detectis, ac super hiis deliberatione præhabitâ diligenti, Proceribus, & Peritis, ac toti Regni nostri videbatur Concilio, tunc ibidem, quòd prædictum Incumbentem, pro conservatione Juris nostri, defendere debeamus.

Quocirca vestræ Beatitudini votivis precibus supplicamus, quatinùs, præmissis clementer attentis, & æquo Libratis examine, prædictam Provisionem de dictâ Thesaurariâ, ut prædicitur, in Juris nostri præjudicium, per vos factam, dignemini cautiùs revocare, dicto Domino Cardinali super hoc Silentium imponentes, ut,

Cessantibus Litium Amfractibus, & aliis periculis majoribus, quæ ex Novitatibus & Usurpationibus hujusmodi possint verisimiliter provenire, cùm nimiùm nos turbaret si, quod absit, Corona Regia, nostris temporibus, suorum Jurium pateretur Eclipsim,

In sinu solitæ Dilectionis Apostolicæ, Domus nostra Regia fiducialiter conquiescat, quæ semper vota Sedis Apostolicæ, cum ferventis devotionis & obedientiæ promptitudine, præ cæteris, est hactenus prosecuta; quod, quæsimus, dignetur advertere summæ vestræ Præsidentiæ Sanctitudo; quam, ad salubre Gregis sui Regimen, Conservet Altissimus per tempora diuturna.

Dat. apud Westmonasterium decimo quarto die Decembris.

Ad Petrum prædictum super Usurpationibus prætactis.

A.D. 1330. An. 4. E. 3. Ibid.

Reverendo in Christo Patri, &c. Domino Petro, Dei gratiâ, Tituli Sancti Stephani in Cælio Monte Presbitero Cardinali, Edwardus, &c.

Et si pro fructuosis Subsidiis, & Laboriosis Instantiis, quibus Nos in nostris, in Sacrosanctâ Romanâ Curiâ, pluries prævenistis, vestrorum affectemus Profectuum incrementa, quæ re verâ procuraremus, si facultas se offerat, læto corde; Jura tamen Coronæ nostræ, prout astringimur vinculo juramenti, per prius convenit Nos tueri.

Sanè, licet Donatio Dignitatum, Præbendarum *&c. prout supra usque ibi* Dominus Summus Pontifex, qui nunc est, in hoc, ut connicimus circumventa, dictam Thesaurariam, tanquam per Dimissionem dicti Francisci de Jure vacantem, vobis de facto contulit & providit de eadem, *&c. prout supra mutatis competenter mutandis, tunc sic.*

Juxta Deliberatum itaque Consilium, & Ordinationem, Parliamenti nostri prædicti, præmissa dicto Domino nostro Summo Pontifici significamus, eidem attentiùs supplicantes quatinùs Provisionem

A.D. 1330. Edw. 3. visionem hujusmodi, in Juris nostri præjudicium vobis factam, dignetur cautiùs revocare.

Paternitatem igitur vestram reverendam ex corde rogamus, quatinùs, præmissis æquo Libramine ponderatis, tàm obtentu Justitiæ, quàm ad vitandum majora pericula, quæ per Usurpationes & Novitates hujusmodi, diebus istis (quibus habundat *iniquitas*) verisimiliter poterunt provenire, a prosecutione Provisionis, super hoc vobis factæ, & impugnatione Juris nostri prædicti, supersedere velitis, si placuerit, penitùs in futurum. A.D. 1330. Edw. 3.

Dat. apud Westmonasterium decimo quarto die Decembris.

Ad Papam, super Concessionibus pro Capella Regis, Palatii Westmonasteriensis.

A.D. 1330. An. 4. E. 3. Rom. 4. E. 3. m. 1. PApæ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Oblatis nuper vestræ Sanctitati Precibus nostris,

Pro, Dilectis nobis in Christo Abbate & Conventu Westmonasterii, Liberæ Capellæ Palatii nostri Principalis, ut quandam Bullam Honorii Papæ Quarti, Prædecessoris vestri, dictis Abbati & Conventui, super quibusdam Beneficiis, per eundem Papam concessis, dudùm confirmatam, renovare, ratificare, & confirmare, vestra dignaretur Apostolica Celsitudo,

Quàm benignitèr annuistis, Dilectis & Fidelibus nostris, Willielmo de Monte Acuto, & Bartholomæo de Burghershs, Ambassatoribus nostris, referentibus, concepimus evidenter; undè ad omnimodas Gratiarum Actiones, Sanctitati vestræ persolvendas, totis affectibus inclinamur.

Verùm, Pater, hujusmodi negotio, Venerabili Patri, Penestrinensi Episcopo, Vicecancellario vestro, ad redigendum sub Bullâ commisso, quædam est Difficultas adhibita, propter quam Gratiæ vestræ adimpletio hactenus est suspensa, A.D. 1330.

Mansuetudinem vestram requirimus & rogamus ut, si ex numero Beneficiorum, in dictâ Bullâ contentorum, exurgat Difficultas memorata, tunc Gratiam vestram prædictam,

In Relevationem & Sustentationem Fabricæ dicti Monasterii, quæ magna & sumptuosa ést, & eo sumptuosior & celebrior, quo Progenitorum nostrorum corpora ibidem humata quiescunt,

Saltèm in numero Ternario Beneficiorum eorumdem (videlicet, Sabrubesworth, Kellevedene, & Lang[illegible]on) juxta vim & effectum Concessionis dicti Papæ Honorii, vestra, si placeat, perficiat & compleat Moderatio quàm benigna.

Conservet &c.

Dat. apud Westmonasterium decimo quarto die Decembris.

Ad Vicecancellarium Papæ, super dictis Concessionibus.

A.D. 1330. An. 4. E. 3. Ibid. VEnerabili in Christo Patri, Domino P. Dei gratiâ, Penestrinensi Episcopo, Domini Summi Pontificis Vicecancellario, Amico suo Carissimo, Edwardus &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Oblatis nuper Domino Summo Pontifici precibus nostris pro, dilectis nobis in Christo Abbate & Conventu Westmonasterii, Liberæ Capellæ Palatii nostri Principalis, ut quandam Bullam *&c. prout supra mutatis mutandis tunc sic* consuetam Benivolentiam penes dictum Summum Pontificem interponere velitis, nostris, si placet, interventibus & amore. A.D. 1330.

Dat. ut supra.

Eodem modo scribitur,

Domino M. Tituli Sanctorum Johannis & Pauli, Presbitero Cardinali.

De

A. D. 1330. Edw. 3. A. D. 1330. Edw. 3.

De Ossibus Hugonis le Despenser Congregandis & Sepeliendis.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Claus. 4. E. 3. m. 9.

REX Majori & Vicecomitibus Londoniæ, Salutem.

Quia, ad requisitionem Prælatorum, Comitum, Baronum, ac aliorum Magnatum, Regni nostri, in præsenti Parliamento nostro, apud Westmonasterium convocato, existentium, concessimus Amicis Hugonis le Despenser Junioris, nuper Inimici & Rebellis nostri, quòd ipsi Ossa ipsius Hugonis congregare, & ea, ubicumque voluerint, tradere valeant Ecclesiasticæ sepulturæ,

Vobis mandamus quòd ipsos Ossa prædicti Hugonis, in Civitate prædictâ, capere & cariare ad sepeliendum, quo voluerint, absque impedimento, permittatis. A. D. 1330.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo quinto die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Majori & Ballivis Civitatis Eborum.
Majori & Ballivis Villæ Bristoll.
Majori & Ballivis Civitatis Karlioli.
Ballivis Villæ Dovorriæ.

Ad David Regem Scotiæ, de Restitutione, secundum Tractatum Pacis cum Rege Roberto, faciendâ.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Claus. 4. E. 3. m. 12.

MAgnifico Principi, Domino David, Dei gratiâ, Regi Scotorum Illustri, Fratri suo carissimo, Edwardus, &c. Salutem, & successus, ad vota, prosperos & felices.

Cùm,

In Tractatu Pacis, bonæ memoriæ, inter Dominum Robertum, nuper Regem Scotiæ, Genitorem vestrum, & nostros Nuncios, ad hoc specialiter deputatos, super Guerris & Discordiis, hinc indè exortis, nuper habito,

Fuisset, inter alia, Concordatum, & per ipsum Genitorem vestrum promissum, quòd, dilecti Consanguinei & Fideles nostri, Thomas Wake Dominus de Ledel, Henricus de Bello Monte Comes de Boghan, & Henricus de Percy, restitutionem habere deberent de Dominiis, Terris, & Possessionibus suis, quæ, occasione Guerrarum prædictarum, præfatus Pater vester poni fecerat ad manum suam, sicut per Litteras patentes ipsius Patris vestri, indè confectas, poterit pleniùs apparere:

Et, licet præfatus Henricus de Percy Restitutionem Terrarum & Possessionum suarum jam habuerit, ut intelleximus, virtute Conventionis & Promissionis prædictarum, præfati tamen, Thomas Wake & Henricus de Bello Monte, nullam adhuc de suis Terris & Possessionibus Restitutionem fuerint assecuti; A. D. 1330.

Nos igitur,

Desiderantes universa, quæ tractata & concordata fuerint, seu promissa, compleri & debito effectui mancipari,

Serenitatem vestram rogamus, & requirimus ex affectu, quatenus præfatis, Thomæ & Henrico de Bello Monte, plenam Restitutionem de Dominiis, Terris, & Possessionibus suis, unà cum Exitibus, indè medio tempore perceptis, fieri faciatis, secundum formam Tractatûs prædicti, & juxta effectum Literarum ipsius Patris vestri prædictarum; & super hiis cum Portitoribus præsentium, indè pleniùs informatis, tractare, & nobis indè Velle vestrum, necnon super hiis, quæ vobis penes nos placitura fuerint, rescribere velitis, si placet, per eosdem Portitores.

Data apud Westmonasterium vicesimo die Decembris.

A. D. 1330. Edw. 3. — A. D. 1330. Edw. 3.

Ad Papam Literæ propria Regis manu scriptæ.

A. D. 1330. An. 4. E. 3. Rom. 4. E. 3. m. 2.

PAPÆ Rex devota pedum oscula beatorum.

Pater desideratissime, ob affectionis intimæ puritatem, quâ personam, dilecti Clerici & Secretarii nostri, Magistri Ricardi de Bury, amplectimur in visceribus caritatis,

Fructuosa obsequia, quæ nobis, à Puetitiâ nostrâ, impendit multipliciter Laboribus Indefessis, & indiès impendere non desistit, nostro assiduè Lateri assistendo, nec non ipsius Merita Probitatis & Industriæ magnitudinem contemplando,

Ipsum vestræ Clementiæ nostris literis, conscriptis propriâ manu nostrâ, ut cordis nostri desiderium super hoc Benignitati vestræ pleniùs nudaretur, tecommendavimus vicibus iteratis.

Et, præter hoc, Dilectum & Fidelem nostrum, Willielmum de Monte Acuto, quem nuper, unà cum aliis Fidelibus nostris, pro quibusdam nostris Negotiis, ad vestræ Sanctitatis personam destinavimus, oneravimus, ut ipse eundem Clericum nostrum commendaret vestræ Beatitudini ex parte nostrâ;

Cui vestra tunc, ut nobis retulit, Sanctitudo respondit, quòd de statu suo disponere volebatis tempore oportuno.

Verùm,

Quia ejusdem Clerici nostri Promotionem, præ ceteris nostris Clericis, peroptamus, eo quòd novimus ipsum virum in Consiliis providum, Conversationis & Vitæ munditiâ decorum, literarum Scientiâ præditum, & in agendis quibuslibet Circumspectum,

A. D. 1330.

Sanctitati vestræ votivis affectibus supplicamus, quatinùs, nostram in eodem Clerico nostro, si placet, contemplantes personam, ei Præbendas illas,

Quas Magister Gilbertus de Middleton, Archidiaconus Northampton, jam defunctus, habuit in Ecclesiis Cathedralibus Herefordiæ, Londoniæ, & Cicestriæ,

Et quarum Provisio, ac aliarum Beneficiorum, quæ idem Gilbertus habuit in diversis partibus Regni nostri, dum adhuc viveret, fuit Dispositioni vestræ & Sedis Apostolicæ, ut dicitur, specialiter reservata,

Conferre dignemini de vestræ Apostolicæ plenitudine potestatis, literásque vestras Apostolicas gratiosas indè jubere fieri, nobisque, per præsentium Bajulum, destinari, non obstante quòd idem Ricardus quandam Exilem Præbendam optinet in dictâ Ecclesiâ Cicestrensi, quam paratus erit dimittere, juxta juris exigentiam, in eventu.

Conservet &c.

Dat. apud Guldeford vicesimo sexto die Decembris.

Acquietantia pro Decem Millibus Marcarum receptis a Rege Scotiæ.

A. D. 1331. An. 4. E. 3. Pat. 4. E. 3. p. 2 m. 16.

REX omnibus ad quos &c. Salutem.

Noveritis Nos Recepisse, & in Pecuniâ numeratâ plenè habuisse, de, Excellentissimo Principe, Domino David, Dei gratiâ, Rege Scotorum illustri, Fratre nostro carissimo, Decem Milia Marcarum Sterlingorum, de Termino Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futuro, in plenam Solutionem illarum Triginta Milium Marcarum, in quibus præfatus Dominus Rex, virtute Pacis, inter nos, &, celebris memoriæ, Dominum Robertum, nuper Regem Scotorum, Patrem ipsius Domini Regis David, hactenùs initæ, tenebatur: A. D. 1331.

De quibus quidem Decem Milibus Marcarum fatemur Nos esse plenè pacatos, & dictum Dominum Regem David, Hæredes suos, & suos Successores, ac cæteros, quorum interest, tenore præsentium, Acquietamus imperpetuùm.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Januarii.

De

A. D. 1330. Edw. 3. A. D. 1331. Edw. 3.

De 5000 Marcarum a Rege Scotiæ receptis.

A. D. 1331. An. 4. E. 3. Pat. 4. E. 3. p. 2. m. 2. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Noveritis Nos recepisse, & in Pecuniâ numeratâ habuisse, de, Excellentissimo Principe, Domino David, Dei gratiâ, Rege Scotiæ illustri, Fratre nostro carissimo, Quinque Milia Marcarum Sterlingorum, in partem Solutionis Decem Milium Marcarum *&c. prout supra mutatis competenter mutandis.*

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Januarii.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Noveritis &c. *ut supra usque ibi* carissimo *tunc sic* Tria Milia Marcarum Sterlingorum, in partem Solutionis *&c. ut supra mutatis mutandis.* A. D. 1331.

Teste ut supra.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Noveritis *&c. ut supra usque ibi* carissimo *tunc sic* Duo Milia Marcarum Sterlingorum, in partem Solutionis *&c. ut supra mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Pro Mercatoribus de Societate Bardorum, de Decem Milibus Marcarum eis solvendis per Regem Scotiæ.

A. D. 1331. An. 4. E. 3. Claus. 4. E. 3. m. 4. MAgnifico Principi, Domino David, Dei gratiâ, Regi Scotiæ Illustri, Fratri suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, Salutem, & Successus, ad vota, semper prosperos & felices.

Grata & fructuosa obsequia, quæ, dilecti Mercatores nostri, Dinus Forcetti, Petrus Reyner, Bartholomæus de Barde, & Loterius Johannis, & Socii sui, Mercatores de Societate Bardorum de Florentia, Genitori nostro, & nobis, ante hæc tempora, multipliciter impenderunt, & nobis indies impendere non desistunt, attendentes,

Et considerantes ipsos penes vestram Celsitudinem uberiores favorem & gratiam, nostri contemplatione, invenire,

Ipsos Mercatores, & eorum Bona, infra Regnum vestrum consistentia, Magnificentiæ vestræ speciali recommendamus affectu, attentiùs exorantes quatinùs ipsos Mercatores, & eorum Procuratores, & Nuncios, cum ipsos, vel eorum aliquem, ad partes vestras contigerit declinare, benignè admittere velitis, & ipsorum Negotia jubere favorabiliter expediri. A. D. 1331.

Ceterùm,

Cùm assignaverimus eisdem Mercatoribus illa Decem Milia Marcarum, quæ nobis, in Festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futuro, solvere tenemini in plenam solutionem illorum Triginta Milium Marcarum, quæ nobis debebantur juxta formam Pacis, inter Nos, &, bonæ memoriæ, Dominum Robertum, Genitorem vestrum, dudùm initæ & firmatæ,

Placeat, quæsumus, vestræ Celsitudini præfatis Mercatoribus, vel Uni eorum, seu ipsorum Attornato, dicta Decem Milia Marcarum solvere, adveniente Termino supradicto, & recipere ab eisdem nostras litteras Acquietantiæ de eâdem Summâ, quas vobis mittimus per eosdem.

Dat. apud Westm. duodecimo die Januarii.

Pro Arnaldo Cardinale, super Thesauraria & Præbenda, Ratificatio Regis.

A. D. 1331. An. 4. E. 3. Pat. 4. E. 3. p. 2. m. 14. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Statum, quem, venerabilis Pater, Dominus Arnaldus, Dei gratiâ, Sancti Eustachii Diaconus Cardinalis, habet in Thesaurariâ Ecclesiæ beatæ Mariæ Sarum, & in Prebendâ de Calne, in eâdem Ecclesiâ, ex Provisione Sedis Apostolicæ, quantùm in nobis est, Ratificamus, Approbamus, & Confirmamus: A. D. 1331.

Nolentes

A.D. 1331. Edw. 3. Nolentes quòd prædictus Cardinalis, Prætextu alicujus Juris, quod nobis competit, ratione alicujus Vacationis Episcopatûs Sarum, in Manibus Progenitorum nostrorum, quondam Regum Angliæ, seu nostrâ, existentis,

Super Thesaurariâ seu Præbendâ prædictis, seu Possessione, quam habet in eisdem, per Nos, vel Hæredes nostros, aut alios quoscumque, occasionetur, molestetur in aliquo, seu gravetur. A.D. 1331. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo quarto die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Ponte Novi Templi Londoniæ reparando.

A.D. 1331. An. 4. E. 3. Claus. 4. E. 3. m. 7. REX, dilecto sibi, Johanni de Pulteneye, Majori Civitatis nostræ Londoniæ, Escaetori suo in eâdem Civitate, Salutem.

Cùm nuper,

Intelligentes quòd Communis Transitus esse debet, per medium Curiæ Novi Templi Londoniæ usque ad Aquam Tamisiæ, tàm Clericis de Cancellariâ nostrâ, & aliis Ministris nostris, quàm aliis quibuscumque, per aquam prædictam versus Westmonasterium venire volentibus, ab Ortu Solis usque ad Solis Occasum,

Vobis mandaverimus, quòd Portas Templi prædicti teneri faceretis Apertas, pro transitu Clericorum & Ministrorum nostrorum prædictorum, sicut ante hæc tempora fieri consuevit:

Jámque intellexerimus quòd Pons, per quem Transitus ad Aquam prædictam, in dictâ Curiâ, adeò dirutus & confractus existit, quòd non potest per eum Transitus fieri: per quod dicti Clerici & Ministri nostri, ac alii, quo minus per aquam usque Westmonasterium venire possint, impediuntur; A.D. 1331.

Nos, volentes super hoc apponi Remedium, prout decet, vobis Mandamus, quòd Pontem prædictum Reparatione & Emendatione, quibus necessariò indiget, de Exitibus Terrarum & Redituum, ad Templum illud spectantium, quæ sunt in Custodiâ vestrâ, reparari & emendari faciatis; & Custus, quos circa hoc posueritis, cum illos sciverimus, vobis, in Compoto vestro, de eisdem Exitibus, allocari faciemus.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo quinto die Januarii.

Per ipsum Regem.

De tractando cum Rege Franciæ super Requestis hinc inde traditis.

A.D. 1331. An. 4. E. 3. Pat. 4. E. 3. p. 2. m. 12. UNiversis, præsentes Litteras inspecturis, Edwardus, &c. Salutem.

Ad resumendum amicabilem Tractatum,

Inter nuper Deputatos per, Excellentissimum Principem, Dominum Phillippum, Dei gratiâ, Franciæ Regem, Consanguineum nostrum carissimum, pro ipso Domino Rege ex parte unâ, & quosdam Nuncios nostros, ad hoc specialiter Deputatos, pro nobis ex alterâ, super aliquibus Requestis, Nobis per dictum Dominum Regem, & aliis sibi per nos, nuper Ambiani hinc indè traditis, ac super aliis, inter eundem Dominum Regem & Nos reformandis, nuper habitum, & per aliquod tempus continuatum,

Nec non ad tractandum amicabiliter, nomine nostro, cum præfato Domino Rege, vel deputandis ab eo, super omnibus & singulis Requestis prædictis, & eas ac earum quamlibet tangentibus, ac super aliis inter dictum Dominum Regem & Nos reformandis, de quibus plena Concordia nondum extitit reformata. A.D. 1331.

Et ad ea, quæ tractari & concordari contigerit, nomine nostro firmandum & vallandum,

Et omnia alia, quæ circa ea necessaria & oportuna fuerint, faciendum

Dilectos & Fideles nostros, venerabiles Patres, Adam Wygorniensem, & Willielmum Norwycensem, Episcopos, Henricum de Percy, & Hugonem de Audeleye, Milites, & Magistrum Johannem de Sbordich Juris Civilis Professorem,

De quorum fidelitate probitâ & circumspectione providâ plenam fiduciam reportamus,

Omnes, Quatuor, Tres, & Duos eorum

A. D. 1331. Edw. 3. rum (quorum alter dictorum Episcoporum sit unus) Facimus, Ordinamus, & Constituimus nostros Procuratores, & Nuntios speciales; promittentes Nos Ratum & Firmum habituros quicquid per dictos, Episcopos, Milites, & Clericum, omnes, Quatuor, Tres, vel Duos eorum (ut est dictum) amicabiliter nomine nostro Tractatum, Concordatum, Firmatum, & Vallatum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum. A. D. 1331. Edw. 3.

In cujus rei Testimonium præsentibus Sigillum nostrum duximus apponendum.

Dat. apud Westmonasterium decimo sexto die Januarii.

De tractando cum Rege Franciæ super Debitis quæ hinc inde debentur.

A. D. 1331. An. 4. E. 3. Pa. 4. E. 3. p. 2. m. 12. Universis, præsentes literas inspecturis, Edwardus &c. Salutem.

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilium Patrum, Adæ Wygorniensis, & Willielmi Norwycensis, Episcoporum, Henrici de Percy, & Hugonis de Audeleye, Militum, Magistri Johannis de Shordich, Juris Civilis Professoris, plenariè confidentes,

Ad tractandum amicabiliter cum, excellentissimo Principe, Domino Philippo, Dei gratiâ, Rege Franciæ illustri, Consanguineo nostro carissimo, seu deputandis ab ipso, super Debitis, quæ dicto Regi Franciæ debemus, & super Debitis, quæ idem Dominus Rex nobis debet,

Et ad Recompensationem, hinc indè, faciendum juxta formam cujusdam Tractatûs, inter Gentes dicti Domini Regis Franciæ & nostras, nuper habiti & firmati,

Ac etiam, ad æstimandum, pro nobis, & nomine nostro, omnia & singula, quæ in hâc parte fuerint quomodolibet, æstimanda,

Dictos, Episcopos, Milites, & Clericum, Omnes, Quatuor, Tres, & Duos eorum (quorum alter dictorum Episcoporum sit Unus) nostros Procuratores & Nuncios ordinamus, facimus, & constituimus, speciales; A. D. 1331.

Dantes eisdem, Episcopis, Militibus, & Clerico, Omnibus, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum (ut prædictum est) plenam Potestatem omnia, & singula, nomine nostro, faciendi, quæ circa Tractatum, Recompensationem, & Æstimationem hujusmodi fuerint necessaria, & etiam oportuna; Ratum & Gratum habentes, & habituri, quicquid per dictos, Episcopos, Milites, & Clericum, Quatuor, Tres, & duos eorum (ut est dictum) amicabiliter nomine nostro, Tractatum, Recompensatum, Æstimatum, Factum, & Firmatum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus rei Testimonium præsentibus Sigillum nostrum duximus apponendum.

Dat. apud Westmonasterium decimo sexto die Januarii.

De tractando cum Rege Franciæ, super Quæstionibus, Litibus, Demandis, & Debatis quibuscumque.

A. D. 1331. An. 4. E. 3. Ibid. Universis, præsentes literas inspecturis, Edwardus, &c. Salutem,

Noverit Universitas vestra quòd Nos, De Fidelitate probatâ & Circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilium Patrum, Adæ Wygorniensis, & Willielmi Norwicensis, Episcoporum, Henrici de Percy, & Hugonis d'Audele, Militum, & Magistrorum, Johannis de Shordich, & Thomæ Sampson, Juris Civilis Professorum, plenam fiduciam reportantes,

Ipsos nostros, veros & legitimos, ordinamus, facimus, & constituimus, Procuratores, & Nuncios speciales;

Dantes eis omnibus, Quinque, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum (quorum alter dictorum Episcoporum sit Unus) generalem, plenam, & liberam, Potestatem, ac speciale Mandatum, tractandi & componendi, pro nobis, & nostro nomine, cum, Magnifico Principe, Domino Philippo, Dei gratiâ, Francorum Rege illustri, seu Deputandis ab eo, super quibuscumque Quæstionibus, Litibus, Querelis, Demandis, Controversiis, seu Debatis, necnon Petitionibus, Actionibus, Realibus, & Personalibus, atque Mixtis, quas idem Dominus Rex erga Nos, seu Subditos nostros, habet, vel habere poterit, vel Nos erga ipsum Dominum Regem, seu Subditos suos, quâcúmque A. D. 1331.

A. D. 1331. Edw. 3. occasione habemus, vel habere poterimus quovis modo,

Et omnia & singula, quæ Tractata & Concordata fuerint, quàcumque firmitate vallandi,

Nec non petendi, stipulandi, recipiendi, retinendi, pacificendi, transigendi, concordandi, & conveniendi, & omnia alia & singula faciendi, quæ ad plenam Concordiam, inter præfatum Dominum Regem & Nos, firmandam poterunt pertinere, & quæ Nos facere possemus si præsentes essemus;

Promittentes, pro Nobis, & Hæredibus nostris, Ratum & Firmum habere, & habituros quicquid per prædictos Procuratores, & Nuncios nostros, Quinque, Quatuor, Tres, & Duos eorum (ut est dictum) Gestum, Actum, & Factum, seu etiam Procuratum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum: A. D. 1331. Edw. 3.

Super quibus approbandis, tenendis, servandis, faciendis, & complendis, Nos, & Hæredes nostros, & Bona nostra omnia, obligamus;

Et hoc omnibus, quorum interest, vel interesse potest, aut poterit in futurum, significamus per has Literas nostras Patentes, Sigilli nostri munimine roboratas.

Dat. apud Westmonasterium decimo sexto die Januarii.

Pro Decano & Capitulo Ecclesiæ Rothomagensis, super Dono & Concessione Edvardi Confessoris.

A. D. 1331. An. 4. E. 3. Pat. 4. E. 3. p. 2. m. 10.

REX, dilectis sibi in Christo, Decano & Capitulo Ecclesiæ Rothomagensis, Salutem.

Licet nuper,

Suggesto nobis quòd Ecclesia de Otery Beatæ Mariæ, Exoniensi Diocese, vacabat, & ad nostram Donationem pertinuit,

Johannem de Charnebrok, Clericum, Venerabili Patri, J. Episcopo Exoniensi, præsentaverimus ad eandem;

Quia tamen, per Cartas Progenitorum nostrorm, quondam Regum Angliæ, & alia diversa Munimenta, coram Nobis, & Concilio nostro, in instanti Parliamento nostro, ex parte vestrâ exhibita, compertum est quòd vos, ex Dono & Concessione, Sanctissimi Confessoris, Edwardi, quondam Regis Angliæ,

Interveniente auctoritate diversorum Romanorum Pontificum, necnon Archiepiscoporum Cantuariensium, & quorumdam Prædecessorum præfati Episcopi,

Ecclesiam illam in proprios usus assecuti fuistis, & eam, sic Apropriatam, tenuistis per longa tempora retroacta, A. D. 1331.

Nolentes vobis, super Jure vestro, in hac parte, prætextu dictæ Præsentationis nostræ, a nobis, veritate tacitâ, taliter impetratæ, aliquod præjudicium generari,

Dictam Præsentationem nostram, præfato Johanni, ad eandem Ecclesiam, sic factam, duximus revocandam; & vobis nichilominus concedimus quòd, pro recuperatione Possessionis vestræ ad eandem Ecclesiam, a quâ, colore dictæ Præsentationis nostræ amoti fuistis, ut dicitur, prosequi possitis in Curiâ Christianitatis, quatenùs ad Forum Ecclesiæ pertinet, non obstantibus Præsentatione nostrâ prædictâ seu Prohibitionibus nostris, si quæ vobis super hoc delatæ fuerint ex parte nostrâ.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo secundo die Januarii.

Pro Willielmo de Grandissono, Executore Testamenti Blanchiæ, nuper Reginæ Navarræ.

A. D. 1331. An. 4. E. 3. Claus. 4. E. 3. m. 2.

REX Thesaurario & Camerariis suis Salutem.

Cùm teneamur, Dilecto & Fideli nostro, Willielmo de Grandissono, Executori Testamenti Blanchiæ, nuper Reginæ Navarræ, dudum defunctæ, in Mille Marcis, pro diversis Jocalibus, in Custodiâ ipsius Willielmi nuper existentibus, nobis liberatis, A. D. 1331.

Et easdem Mille Marcas eidem Executori, ad Terminos Paschæ & Sancti Michaelis, proximò futuros, per æquales Portiones, ad Scaccarium nostrum solvere promiserimus, prout in Literis nostris

A. D. 1331. Edw. 3. nostris Patentibus, præfato Executori indè confectis, pleniùs continetur,

Vobis mandamus quòd eidem Executori, vel ejus Attornato in hac parte, dictas Mille Marcas, ad Terminos prædictos, per æquales Portiones, de Denariis,

In quibus, Dilectus & Fidelis noster, Willielmus la Zousche de Mortuo Mari, nobis per Recognitionem, indè in Cancellariâ nostrâ factam, & vobis ad Scaccarium prædictum missam, tenetur,

Liberetis; &, factâ Liberatione prædictâ, recipiatis a præfato Executore, vel Attornato suo prædicto, Litteras nostras supradictas, necnon Litteras Acquitantiæ, Receptionem dictæ Pecuniæ Testificantes. A. D. 1331. Edw. 3.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo secundo die Januarii.

Per breve de Privato Sigillo.

Litera ad Regem Scotiæ, super Restitutione Terrarum juxta formam Pacis.

A. D. 1331. An. 5. E. 3. Claus. 5. E. 3. p. 1. m. 28. d. MAgnifico Principi, Domino David, Dei gratiâ, Regi Scotorum, Fratri suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitanniæ, Salutem, & Successus, ad vota, prosperos & fœlices.

Querelam, Venerabilis Patris, L. Episcopi Dunolmensis, recepimus continentem, quòd,

Cùm in Tractatu, super reformatione Pacis, inter Nobilem Virum, Dominum Robertum, quondam Regem Scotorum, Patrem vestrum, & Nos nuper initæ & firmatæ, habito, inter cætera, continetur quòd Viris Ecclesiasticis, utriusque Regni, super Possessionibus suis, per Guerram occupatis, nullatenus præjudicetur,

Ac pro eo quòd Villa de Upsetlington, cum pertinentiis,

Quæ est de Regno nostro Angliæ, & Jus Ecclesiæ ipsius Episcopi, Sancti Cuthberti, Dunolmensis, & de quâ Prædecessores ipsius Episcopi semper hactenus, a tempore, cujus contrarii memoria non existit, ut de Jure Ecclesiæ suæ prædictæ, seisiti fuerunt,

Per dictum Patrem vestrum de Guerrâ extitit occupata, &, tempore Tractatûs prædicti, ab eodem Episcopo detenta,

Vos per Literas nostras pluries rogaverimus, quòd eidem Episcopo Villam prædictam, cum pertinentiis, liberare curaretis, juxta tenorem Tractatûs supradicti,

Et, licet vos, prætextu Mandatorum & Tractatûs prædictorum, Villam prædictam, cum pertinentiis, præfato Episcopo liberari feceritis, dictúsque Episcopus de eâdem Villâ, cum pertinentiis, virtute Liberationis prædictæ, ut de Jure Ecclesiæ suæ prædictæ, pacificè fuerit seisitus, A. D. 1331.

Patricius tamen de Dumbar, Comes Marchiæ, ipsum Episcopum, quominùs Possessionem suam Villæ prædictæ habere & continuare, & Exitus, indè provenientes, percipere possit, vi armatâ impedit, jam de novo Exitus Villæ prædictæ occupando, & eos præfato Episcopo taliter detinendo, in ipsius Episcopi Dispendium non modicum & gravamen, & Ecclesiæ suæ prædictæ Exhæredationis periculum manifestum, & contra tenorem Tractatûs supradicti;

Super quo nobis supplicavit sibi per Nos Remedium adhiberi:

Nos, eidem Episcopo in suis justis Querelis, sicut cæteris Subditis nostris, volentes subvenire, ut tenemur, vestram Excellentiam adhuc requirimus & rogamus, quatenùs ipsum Comitem ab hujusmodi Impedimentis & Occupationibus indebitis desistere, & ipsum Episcopum Possessionem suam Villæ prædictæ habere & continuare, & Exitus indè, a tempore Liberationis prædictæ, perceptos, eidem Episcopo restitui facere curetis, juxta tenorem Tractatûs prædicti, & Liberationem per vos aliàs factam, prout velletis nos Subditis vestris, infra Regnum nostrum, in casu consimili, fore facturos.

Et, quid ad hunc rogatum nostrum duxeritis faciendum, nobis, per Literas vestras, & præsentium Portitorem, rescribere velitis.

Data apud Langeley tertio die Februarii.

Per Petitionem de Concilio.

Ad

A. D. 1331. Edw. 3.

Ad Comitem de Murref, fuper Negotio prætacto.

A. D. 1331. An. 5. E. 3. Ibid.

REX, Nobili Viro, Domino Thomæ, Comiti de Murref, Cuftodi Terræ Scotiæ, Amico fuo cariffimo, Salutem & fínceræ dilectionis affectum.

Querelam, Venerabilis Patris, L. Epifcopi Dunelmenfis, recepimus, continentem quòd,

Cùm in Tractatu, fuper reformatione Pacis *&c. prout fupra ufque ibi* feifiti fuerunt, *tunc fic*, prædictum Robertum de Guerrâ extitit occupata, *&c. ut fupra ufque ibi* tenemur *tunc fic*,

Veftram Amicitiam adhuc requirimus, & rogamus, quatenus ipfum Comitem *&c. ut fupra*.

Tefte ut fupra.

Ad Comitem Marchiæ.

A. D. 1331. An. 5. E. 3. Ibid.

REX, Nobili Viro, Domino Patricio de Dumbar, Comiti Marchiæ, Amico fuo cariffimo, Salutem, & finceræ dilectionis affectum.

Querelam, Venerabilis Patris, L. Epifcopi Dunelmenfis, recepimus, continentem, quòd,

Cùm in Tractatu, fuper reformatione Pacis, *&c. prout fupra ufque ibi* feifiti fuerunt, *tunc fic*, per prædictum Robertum de Guerrâ exitiis occupata *&c. ut fupra ufque ibi* tenemur *tunc fic*,

Veftram Amicitiam requirimus, & rogamus, quatenus ab hujufmodi Impedimentis *&c. ut fupra, mutatis mutandis*.

Tefte ut fupra.

Pro Civibus Baionæ de non adquirendo ad Manum mortuam.

A. D. 1331. An. 5. E. 3. Vafc. 5. E. 3. m. 22.

REX, Senefcallo fuo Vafconiæ, & Majori Civitatis fuæ Baionæ, qui nunc funt, vel qui pro tempore erunt, ac eorum cuilibet, Salutem.

Supplicárunt nobis Cives Civitatis noftræ prædictæ, per Petitionem fuam, coram Nobis, & Concilio noftro exhibitam, ut,

Cùm Epifcopi, Canonici, Viri Religiofi, & aliæ Perfonæ Ecclefiafticæ, Terras, Tenementa, & Redditus, & Feoda, infra Libertatem Civitatis prædictæ, adquirant, & ea ingrediantur, Licentiâ noftrâ fuper hoc non optentâ, in noftri præjudicium, & Civitatis prædictæ deteriorationem manifeftam,

Velimus indè, tàm pro indempnitate noftrâ, quàm omnium Civitatis noftræ prædictæ, & aliorum Subditorum noftrorum partium illarum, de Remedio congruo providere,

Nos, volentes hujufmodi præjudicialibus præcavere, vobis, & cuilibet veftrûm mandamus, quòd hujufmodi Epifcopis, Canonicis, Viris Religiofis, & aliis Perfonis Ecclefiafticis, ex parte noftrâ, inhiberi faciatis, nè ipfi Terras, Tenementa, Redditus, feu Feoda hujufmodi quoquo modo, perquirant, vel ea ingrediantur, ita quòd ad MANUM MORTUAM deveniant, fine Licentiâ noftrâ fpeciali, fub forisfacturâ eorumdem,

Et, fi quos inveneritis contraria facientes, tunc ipfos, per captionem hujufmodi Tenementorum, feu Feodorum, fic adquifitorum, in Manum noftram, ac alio modo, puniri, ac ea, quæ in contrarium, ante hæc tempora, funt attempta, revocari, & ad ftatum priftinum reduci faciatis, prout rationabiliter fuerit faciendum.

In cujus, &c.

Tefte Rege apud Langeleye quinto die Februarii.

Per Petitionem de Concilio.

Ad

A. D. 1331. Edw. 3.

Ad Papam, super Possessione Prioratus de Monte Acuto, contra Petrum &c. Cardinalem.

A. D. 1331. An. 5. E. 3. Rom. 5. E. 3 m. 5.

PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Quanto majori desiderio sub commisso nobis optamus Regimine Cultum Divini Nominis & Religionis observantiam adaugeri, ut Divinis mancipati Obsequiis, pro nostra omniumque Salute, a mundanis perturbationibus segregati, eò devotiùs, quò quietiùs, Preces assiduas & Hostias Domino Deo nostro offerant salutares, tanto molestiùs ferimus dùm eorum quietudinem Novis conspicimus Adinventionibus perturbari.

Dudùm siquidem, Pater Sanctissime, vacante Prioratu de Monte Acuto (qui de Progenitorum nostrorum Fundatione, & nostro existere dinoscitur Patronatu) Religiosus Vir, & Nobis in Christo dilectus, Frater Guichardus de Jou, Monachus Ordinis Cluniacensis, claræ memoriæ, Genitori nostro ad eundem Prioratum, per tunc Abbatem Cluniacensem, nominatus extitit,

Et, prout fieri assolet, ejusdem Genitoris nostri interveniente Assensu, in ejusdem loci Priorem admissus fuit, & Temporalia ejusdem Prioratûs, ex liberatione dicti Genitoris nostri, optinuit,

Et tàm ipsi Genitori nostro, quàm Nobis postmodùm, Fidelitatem debitam fecit, prout totis retroactis temporibus fieri consuevit,

Sicque Prioratum illum jam per longa tempora tenuit, & tenet in præsenti:

Jámque nobis relatum est a nonnullis quòd, Venerabilis Pater, Dominus P. Tituli Sancti Stephani in Cœlio Monte Presbiter Cardinalis, prætextu cujusdam Provisionis, sibi a vestrâ liberalitate factæ de Prioratu prædicto, prædictum Guichardum, super Possessione dicti Prioratûs, per Processus varios, in vestræ Sanctitatis Curiâ, inquietat multipliciter & molestat, ac variis fatigat laboribus & expensis, in diminutionem Eleemosinarum in eodem Prioratu, per dictos Progenitores nostros stabilitarum, & depressionem Statûs ejusdem manifestam,

Nos igitur, qui Defensioni ejusdem Prioratûs astringimur,

Considerantes non esse consonum rationi quòd ad Regimen Prioratûs prædicti (ubi Conventus est, & Regularis Observantia vigere dinoscitur) aliquis, qui Observantiam Religionis professus non fuerit, præficiatur ibidem in Priorem,

Nec visum est hucusque in Regno nostro, quòd Provisiones aliquæ, de hujusmodi Prioratibus Monachorum, factæ fuerunt aliquibus temporibus retroactis,

Paternitati vestræ, quantâ possumus affectione, supplicamus quatinùs, ad præmissa benignæ considerationis intuitum porrigentes, præfato Cardinali, ut ab Inquietatione præfati Prioris, prætextu Provisionis supradictæ, omnino desistat, injungere velitis, præcipuè pro Scandalis, quæ exindè verisimiliter sequi poterunt, evitandis; quia non decet, nec sustinere poterimus, quòd aliquis Conventui prædicto præsideat, qui Regularem vitam professus non fuerit, & noverit Observationum Regularium Disciplinam.

Conservet &c.

Teste Rege apud Langele quinto die Februarii.

Ad dictum Cardinalem, super Possessione prædicta.

A. D. 1331. An. 5. E. 3. Ibid.

VEnerabili in Christo Patri, Domino P. Dei gratiâ, Tituli Sancti Stephani in Cœlio Monte, Presbitero Cardinali, Amico suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Et si vestri Honoris & Profectuum incrementa sincero desideremus affectu, impensa Nobis a vestrâ Dilectione obsequia contemplando, in hiis tamen, quæ a rationis tramite deviare videntur, & Nobis, ac Juri Coronæ nostræ, animadvertimus cedere in præjudicium manifestum, annuere non possumus votis vestris, set urgente cogimur Conscientiâ Cicumspectioni vestræ, quod in corde gerimus, aperire.

Dudùm siquidem, vacante Prioratu de Monte Acuto, qui de Progenitorum nostrorum fundatione, & nostro existere dinoscitur Patronatu, Religiosus

A. D. 1331. Edw. 3. Vir, & nobis in Christo dilectus, Frater Guichardus de Jon, &c. *prout supra, mutatis competenter mutandis, usque hæc verba; viz.*

Paternitatem vestram rogamus, & requirimus ex affectu, quatinùs ab hujusmodi Inquietationibus & Molestationibus, præfato Priori, super Statu suo, in Prioratu prædicto, præmissâ occasione, inferendis, omninò desistere velitis, cùm non deceat, ut Nobis visum est, quòd aliquis dicto Prioratui præsideat, qui professus non fuerit Ordinem Monachalem, nec æquanimiter sustinere poterimus quòd Provisiones de hujusmodi Prioratibus, ubi Regularis viget Observantia, fiant aliter quàm temporibus Progenitorum nostrorum fieri consuevit. A. D. 1331. Edw. 3.

Dat. ut supra.

Super Adquisitione Feodi Nobilis.

A. D. 1331. An. 5. E. 3. Vasc. 5. E. 3. m. 20. REX, Senescallis suis Vasconiæ & Landarum, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, Salutem.

Relatum est nobis a nonnullis, quòd,

Licet, de Consuetudine, in Ducatu prædicto, hactenus optentâ & approbatâ, non liceat alicui Ignobili, Feodum Nobile in eodem Ducatu adquirere, sine Licentiâ nostrâ speciali,

Gulielmus Arnaldi de Brokars de Seint Sever, qui de Genere Ignobili existit, ut dicitur, nichilominus totam Terram de Seint Sarrian, & totam Terram de Gnauzon, de Seint Barbe, & de Sanboet, quæ sunt de Baroniâ de Mont Gualhart, de Reymundo Gulielmi, Domino de Marsan (Licentiâ nostrâ, seu Progenitorum nostrorum, super hoc non optentâ) nuper adquisivit contra Consuetudinem supradictam, A. D. 1331.

Nos, volentes fieri in hac parte, quòd de Jure fuerit faciendum, vobis mandamus quòd, habitâ de Consuetudine supradictâ informatione pleniori, si vobis constare poterit præmissa veritatem continere, tunc ulterius, pro Jure nostro, in hac parte fieri faciatis, quod secundum Foros & Consuetudines partium illarum fore videritis faciendum.

Dat. apud Langele decimo die Februarii.

Pro Comite Richmondiæ de Homagio respectuando.

A. D. 1331. An. 5. E. 3. Claus. 5. E. 3. m. 37. d. REX, Dilecto & Fideli suo, Simoni de Bereford, Escaetori Regis ultra Trentam, Salutem.

Volentes, dilecto Consanguineo & Fideli nostro, Johanni de Britannia, Comiti Richemundiæ (qui in obsequio nostro, per Præceptum nostrum, in partibus transmarinis moram facit) Gratiam facere specialem,

Dedimus ei Respectum de Homagio suo, nobis faciendo, pro Terris & Tenementis, quæ de nobis tenet, usque ad Festum Purificationis Beatæ Mariæ Virginis, proximò futurum : A. D. 1331.

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Johanni Respectum illum habere faciatis in formâ prædictâ, & Districtionem, si quam &c.

Teste Rege apud Eborum decimo tertio die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Pace, inter Regem & Robertum de Brus, nuper Regem Scotiæ, inita, conservanda.

A. D. 1331. An. 5. E. 3. Pat. 5. E. 3. p. 1. m. 28. dor. REX, Dilectis & Fidelibus suis, Willielmo, eâdem gratiâ, Archiepiscopo Eborum, Angliæ Primati, Willielmo Priori Dunolmensi, Henrico de Percy, Rogero Heyron, Gilberto de Borondon, Roberto de Horncliff, Willielmo de Denum, Richardo de Aldeburgh, & Adæ de Boghes, Salutem. A. D. 1331.

De Fidelitate & Circumspectione vestrâ pleniùs confidentes, assignavimus vos, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, Tres, vel Duos vestrûm, Justiciarios nostros,

Ad

A.D. 1331. Edw. 3. Ad Pacem, inter Nos, & Subditos nostros, & Robertum de Brus, nuper Regem Scotiæ, & Subditos suos, Homines de Scotia, initam & firmatam, in Comitatu Northumbriæ, in omnibus & singulis suis Articulis, custodiri & observari faciendum,

Et ad Querelas omnium & singulorum, de Transgressionibus aliquibus, contra formam Pacis prædictæ, in Comitatu prædicto factis, se conqueri volentium, audiendum,

Et ad Justitiam eisdem Conquerentibus, secundum Legem & Consuetudinem Marchiarum, faciendum,

Necnon ad Antiquas Bundas, inter Regnum nostrum & dictum Regnum Scotiæ, unà cum Hominibus de Scotiâ, ad hoc assignandis, declarandum, & perambulandum,

Et ad Bundas & Divisas, inter dicta Regna, ubi necesse fuerit, de Novo faciendum,

Et ad Nos, de Bundis & Divisis, de quibus concordare non poteritis, certificandum:

Et ideò vobis mandamus quòd præmissa, omnia & singula, faciatis & exequamini in formâ prædictâ, facturi indè quod ad Justitiam pertinet, secundum Legem & Consuetudinem Marchiæ prædictæ, salvis nobis Amerciamentis & aliis, ad Nos indè spectantibus.

Mandavimus enim Vicecomiti nostro Comitatûs prædicti, quòd, ad certos dies & loca, quos vos, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, Tres, vel Duo vestrûm, ei scire faciatis, venire faciat coram vobis, Octo, *&c.* Tot *&c.* de Ballivâ suâ, per quos *&c.* inquiri *&c.* A.D. 1331. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Wyndesore decimo sexto die Februarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Johanni de Haryngton, Ranulpho de Dacre, & Richardo de Denton, Salutem.

De Fidelitate & Circumspectione vestrâ pleniùs confidentes, assignavimus Vos, & Duos vestrûm, Justiciarios nostros,

Ad Pacem, inter Nos, & Subditos nostros, & Robertum de Bruys, nuper Regem Scotiæ, & Subditos suos, Homines de Scotiâ, initam & firmatam, in Comitatu Cumbriæ, in omnibus & singulis Articulis, *&c. prout supra.*

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Otone, Domino de Laureto, de Balliva de Miro-Monte.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Vasc. 5. E. 3. m. 19. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, ad requisitionem, Dilecti & Fidelis nostri, Reymundi Durandi, concessimus, Dilecto & Fideli nostro, Otoni Domino de Laureto, Militi ejusdem Reymundi, Ballivam de Miro Monte, de Genoa, de Serrafronte, de Pymbol, & de Castro Novo, cum pertinentiis,

Habendam, cum omnibus, ad Ballivam illam pertinentibus, a datâ Confectionis præsentium, usque ad finem Octo Annorum, proximò sequentium, completorum, reddendo indè nobis, per Annum, ad Scaccarium nostrum, Burdegaliæ valorem Redditûum Ballivæ ejusdem. A.D. 1331.

In cujus &c.

Teste Rege apud Wyndesore vicesimo die Februarii.

Per Concilium.

Ad Regem Scotiæ, super Terris restituendis juxta formam Pacis.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Claus. 5. E. 3. p. 1. m. 22. dorf. MAgnifico Principi, Domino David, Dei gratiâ, Regi Scotorum Illustri, Fratri suo carissimo, Edwardus, &c. Salutem, & successus, ad vota, prosperos & fœlices.

Nuper pro eo quòd in Tractatu Pacis *&c. prout supra de Dat. 20. Dec. A. 4. tunc sic.* A.D. 1331.

Magnificentiam vestram rogavimus, per nostras Literas speciales, quatenùs præfatis, Thomæ & Henrico de Bello Monte, de Dominiis, Terris, & Possessionibus suis, quæ præfatus Pater vester, occasione

A. D. 1331. Edw. 3. occasione Guerrarum prædictarum, pofuerat ad Manum suam, unà cum Exitibus, inde medio tempore perceptis, plenam Restitutionem fieri faceretis, juxta formam Tractatûs prædicti, & effectum Literarum ipsius Patris vestri prædictarum.

Super quo nobis rescripsistis, quòd Concilium vestrum vobiscum non erat tempore præsentationis Literarum nostrarum prædictarum:

Propter quòd assignâstis ipsarum Literarum nostrarum Portitoribus decimum octavum diem Martii, proximò futurum, apud Berewicum super Twedam; ubi Deliberationem super præmissis habere volebatis, & nos certificare ulteriùs de Responso. A. D. 1331. Edw. 3.

Verùm,

Quia nobis insidet multum cordi ut ea, quæ sic tractata & promissa fuerant, compleantur,

Serenitatem vestram rogamus, & requirimus Precibus iteratis, quatenùs Latoribus præsentium, ad diem prædictum, talem Responsionem facere velitis, quòd indè se debeant rationabiliter contentare, & quòd nulla Dissensionis Materia ex hoc inposterum valeat suboriri.

Data apud Croydon vicesimo quarto die Februarii.

Ad Comitem de Murref, super restitutione præfata.

A. D. 1331. An. 5. E. 3. Ibid.

REX, Nobili Viro, Thomæ Ronduff, Comiti de Morref, Amico suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Nuper pro eo quòd in Tractatu Pacis *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Vos meminimus rogâsse, quòd penes Dominum David Regem Scotiæ Illustrem (cui super hoc nostras Literas deprecatorias transmisimus) insistere velletis pro restitutione præfatis, Thomæ & Henrico de Bello Monte, de Terris & Possessionibus suis, faciendâ, juxta formam Tractatûs, & effectum Conventionis & Promissionis, prædictarum.

Verùm,

Quia idem Dominus Rex assignavit diem Portitoribus hujusmodi Literarum nostrarum, videlicet, decimum octavum diem Martii, proximò futurum, apud Berewicum super Twedam, pro Responso habendo super Negotio antedicto, A. D. 1331.

Dilectionem vestram rogamus, & requirimus ex affectu, quatenùs, ut ea, quæ sic tractata & promissa fuerant in præmissis, debitum possint fortiri effectum, pro cujuslibet Discordiæ materiâ evitandâ, consilium & auxilium velitis efficaciter impertiri, & Portitoribus harum Literarum nostrarum, in prosecutione negotii supradicti, favoribus assistere oportunis.

Dat. ut supra.

Ad Episcopum Sancti Andreæ, super Negotio memorato.

A. D. 1331. An. 5. E. 3. Ibid.

REX, Venerabili in Christo Patri, Domino J. Sancti Andreæ Episcopo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Cùm in Tractatu Pacis *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Ac Nos,

Desiderantes universa, quæ Tractata & concordata fuerant, seu Promissa, compleri, & debito effectui mancipari,

Dominum David, Regem Scotiæ illustrem, per nostras rogavimus Literas Precibus iteratis, quatenus præfatis, Thomæ & Henrico de Bello Monte, plenam Restitutionem de Dominiis, Terris, & Possessionibus suis, unà cum Exitibus, indè medio tempore perceptis, fieri faceret, secundum formam Tractatûs prædicti, & juxta effectum Literarum ipsius Regis Scotiæ prædictarum.

Super quo idem Rex nobis rescripsit, quòd ipse, pro eo quòd Concilium suum cum ipso, tempore præsentationis Literarum nostrarum prædictarum, non erat, assignavit Portitoribus earumdem Literarum nostrarum, decimum octavum diem Martii, proximò futurum, apud Berewicum super Twedam, ubi, deliberatione habitâ, nobis super hoc certitudinaliter valebat respondere. A. D. 1331.

Quamobrem Dilectionem vestram rogamus, & requirimus, quatenùs ut ea, quæ sic Tractata & Promissa fuerant in præmissis, debitum possint fortiri effectum, pro cujuslibet Discordiæ materiâ evitandâ, consilium & auxilium velitis efficaciter impertiri, & Portitoribus harum Literarum nostrarum, in prosecutione Negotii supradicti, favoribus assistere oportunis.

Dat. ut supra.

Consimiles

A.D. 1331. Edw. 3. Consimiles litteræ diriguntur subscriptis; videlicet, A.D. 1331. Edw. 3.

Domino T. Episcopo de Dunkeldyn. *Domino Comiti de Fyf.*
Domino Episcopo Glascuen. *Domino Comiti de Stravern.*
Domino Donenaldo, Comiti de Marr. *Domino Patricio, Comiti Marchiæ.*

De non inquietando, pro Excessibus, super Arrestatione Rogeri de Mortuomari.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Pat. 5. E. 3. p. 1. m. 27.

REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Dilectus & Fidelis noster, Thomas West, ac quidam alii Fideles nostri, Rogerum de Mortuomari, nuper Comitem Marchiæ, Proditorem nostrum,

Qui nostram Regiam Potestatem sibi usurpaverat, & ad destructionem Statûs nostri, & aliorum Magnatum de Genere nostro, proditionaliter anhelabat, Negotia, Nos, & Statum Regni nostri, contingentia, ad nostri Dampnum & Dedecus, ac totius Populi dicti Regni nostri Depauperationem, deducendo,

In Castro nostro de Notyngham, de Mandato nostro, arestâssent, & ipsum carcerali custodiæ, prout eis injunximus, mancipâssent,

Ac Hugo de Turpliton Miles, & Ricardus de Monemuth, propter resistentiam, quam Arestationi prædictæ facere præsumpserunt, interfecti fuissent,

Nos,

Considerantes quòd Interfectio illa, præter ipsius Thomæ, & aliorum Fidelium nostrorum prædictorum, voluntatem, & in exequendo Mandatum nostrum prædictum casualiter, & non per Feloniam excogitatam, facta fuit,

Volentésque securirari ipsius Thomæ, & aliorum Fidelium nostrorum prædictorum, ibidem existentium, ne de morte prædictorum, Hugonis & Ricardi, seu de aliquibus, per ipsos, aut eorum aliquem, circa Arestationem ejusdem Rogeri perpetratis, ad Sectam nostram, aut aliorum, possint futuris temporibus Occasionari, seu eâ Occasione aliqualiter inquietentur, prospicere ut tenemur, A.D. 1331.

De Assensu Prælatorum, Comitum, Baronum, & aliorum Magnatum de Regno nostro, in præsenti Parliamento, apud Westmonasterium convocato, existentium, Pardonavimus eidem Thomæ, & omnibus aliis Fidelibus nostris prædictis, Sectam Pacis nostræ, & quicquid ad nos pertinet de morte prædictorum, Hugonis & Ricardi, ac aliis Excessibus & Transgressionibus quibuscumque, si qui per ipsum Thomam, & alios Fideles nostros prædictos, in Arestatione prædictâ fuerint perpetrati, & Firmam Pacem nostram eis, & cuilibet eorum, indè concedimus:

Nolentes quòd ipsi, vel eorum aliquis, ad Sectam nostram, aut alterius, per Appellum, vel alio modo quocumque, de Morte, Excessibus, seu Transgressionibus supradictis, Occasionentur, molestentur in aliquo, seu graventur.

In cujus &c.

Teste Rege apud Croydon vicesimo quarto die Februarii.

Per ipsum Regem.

Consimiles literas de Pardonatione habent subscripti; videlicet,

Johannes de Nevill.
Teste ut supra.

Willielmus de Clynton.
Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quarto die Martii.

Pro Archiepiscopo Dubliniæ contra Episcopum Ossoriensem.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Rom. 5. E. 3. m. 5.

PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Nuper, Beatissime Pater, Venerabilem Patrem, A. Dubliniensem Archiepiscopum, Sanctitati vestræ recomendavimus Affectu speciali, Clementiam vestram exorantes, quatinùs eidem in Negotiis, quæ in Curiâ Sanctitaris vestræ profecutus fuit, favoris & gratiæ plenitudinem impendere dignaremini. A.D. 1331.

Jam verò, materiâ Negotiorum illo-

A.D. 1331. Edw. 3. rum plenius intellectâ, Mansuetudinem vestram iteratis precibus pulsandam duximus pro Eodem, quarinùs in Negotio, quod contra ipsum intentat Offoriensis Episcopns, Suffraganeus ejus, minus veraciter, ut credimus, Paternalis gratiæ & favoris Subsidia nostris precibus, si placet, intervenientibus præbearis.

Nos enim dicti Offoriensis Episcopi Assertiones eo Rarioris Fidei æstimamus, quo ipse,

Certo die, sibi per Nos, & Concilium nostrum, præfixo ad discuriendum veritatem, super quibusdam Articulis, ipsum contiogentibus, A.D. 1331. Edw. 3.

Contra expressam prohibitionem nostram, Regnum nostrum latenter exivit, & veritatis indaginem eorumdem, tanquam sibi malè conscius, declinavit.

Conservet, &c.

Dat. apud Croynden vicesimo quinto die Februarii.

Consimiles Literæ, pro Eodem, ad Cardinales.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Ibid. Venerabili in Christo Patri, Domino G. Dei gratiâ, Albanensi Episcopo, Amico suo carissimo, Edwardus &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Venerabilem Patrem, A. Dublinienfem Archiepiscopum, Paternitati vestræ recommendamus Affectu quo possumus cariori; corditer deprecantes quatiòus eidem io Negotio, quod contra ipsum intentat Offoriensis Episcopus, Suffraganeus ejus, minus veracirer, ut credimus, Paternalis gratiæ & favoris subsidia nostris, si placet, precibus intervenientibus præbeatis.

Nos enim dicti Offoriensis Episcopi assertiones eò rarioris fidei æstimamus, quò ipse, certo die sibi per Nos & Concilium præfixo, ad discutiendum veritatem super quibusdam Articulis, ipsum contingentibus, contra expressam Prohibitionem nostram, Regnum nostrum latenter exivit, & veritatis iodaginem eorumdem, tanquam sibi malè conscius, declinavit. A.D. 1331.

Dat. ut supra.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

Domino G. Dei gratiâ Sabinensi Episcopo.

Domino M. tituli Sanctorum Johannis & Pauli Presbitero Cardinali.

Domino R. tituli Sancti Eusebii Presbitero Cardinali.

Domino B. Sanctæ Mariæ in Aquiro Diacono Cardinali.

Domino B. Sanctæ Mariæ in Aquiro Diacono Cardinali.

Domino H. tituli Sancti Laurentii in Lucinâ Presbitero Cardinali.

Pro Nobilibus Baroniæ de Miro Monte.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Vasc. 5. E. 3. m. 17. Rex Senescallis suis Vasconiæ & Landarum, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, ac eorum cuilibet, aut eorum Loca tenentibus, Salutem.

Ex parte Nobilium Baroniæ de Miro Monte, nobis est conquerendo monstratum quòd,

Cùm à tempore, cujus contrarii memoria non existit, in dictâ Baroniâ Duæ fuissent Curiæ,

Uoa, videlicet, in quâ Nobiles Baroniæ illius,

Et Alia in quâ Ignobiles solebant Judicari,

Quidam verò, nitentes Nobiles prædictos prægravare, ipsos in Curiâ Ignobilium judicari, & aliàs molestari & gravari procurant:

Super quo Nobis est supplicatum, ut pro eisdem Nobilibus velimus, in hac parte, de Remedio congruo providere; A.D. 1331.

Nos, volentes super præmissis fieri quod est justum, & hactenus consuerum, vobis mandamus quòd,

Habitâ super Consuetudine prædictâ informatiooe pleniori, si vobis, per Informationem hujusmodi, aut alio modo legitimo, constare poterit Consuetudinem prædictam, à tempore prædicto, talem fuisse, & esse debere,

Tunc ab hujusmodi Molestationibus & Gravaminibus, præfatis Nobilibus de cætero ioferendis, desisti faciatis, prout de Jure, & secundum Consuetudinem prædictam, fuerit faciendum.

Teste Rege apud Croyndon vicesimo quinto die Februarii.

Per Concilium.

De

A.D. 1331. Edw. 3. A.D. 1331. Edw. 3.

De Locum tenente Regis in Hibernia constituto.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Pat. 5. E. 3. p. 1. m. 26.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, Dilecti Consanguinei & Fidelis nostri, Willielmi de Burgh, Comitis Ultoniæ, plenam fiduciam reportantes,

Constituimus ipsum Comitem, Locum nostrum tenentem in dictâ Terrâ nostrâ Hiberniæ, ad faciendum & excercendum omnia & singula, quæ ad Conservationem Pacis nostræ ibidem poterunt pertinere; ita quòd ea per consilium & avisamentum, Dilecti & Fidelis nostri, Antonii de Lucy, Justiciarii nostri Hiberniæ, & aliorum de Concilio nostro ibidem, faciat & exerceat, prout pro bono Regimine Terræ nostræ prædictæ, & honore & commodo nostro, melius fuerit faciendum. A.D. 1331.

In cujus &c. quamdiu nobis placuerit duraturas.

Teste Rege apud Croyndon Tertio die Martii.

De Articulis in Hibernia observandis.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Pat. 5. E. 3. p. 1. m. 25.

REX Justiciario, Cancellario, & Thesaurario, suis Hiberniæ, Salutem.

Mandamus vobis quod Articulos subscriptos,

Quos, pro emendatione Statûs Terræ nostræ Hiberniæ, & quiete & tranquilitate Populi nostri ibidem, per avisamentum Concilii nostri in ultimo Parliamento nostro, apud Westmonasterium tento, ordinavimus,

In dictâ Terrâ Hiberniæ, quantum ad vos attinet, teneatis & observetis, & per alios Fideles nostros dictæ Terræ teneri & observari faciatis.

Tenor autem Articulorum prædictorum talis est.

In primis, Justiciarius Hiberniæ, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, non concedat Cartas Pardonationis de Morte Hominis, nec de Roberiis & Incendiis aliquibus, nisi de Roberiis & Incendiis, ante Festum Paschæ, Anno Regni Domini E. Regis Angliæ, Tertii post Conquestum, quarto, Perpetratis: & quòd, de cætero, certificet Regem de Nominibus hujusmodi Pardonationes petentium, & de avisamento suo: & quòd Rex faciat indè voluntatem suam: & quòd nullus in Terrâ Hiberniæ ex nunc faciet tales Pardonationes, infra Libertatem, & extra, sub gravi forisfacturâ Domini Regis.

Item, quòd dictus Justiciarius, de cætero, non concedat Tuitionem pacis Felonibus ad Silvam existentibus.

Item, quòd una & eadem Lex fiat tàm Hibernicis, quàm Anglicis, exceptâ servitute Betagiorum penes Dominos suos, eodem modo quo usitatum est in Angliâ de Villanis.

Item, quòd Justiciarius, seu aliquis alius Minister, de cætero, non det alicui Custodiam vel Maritagium alicujus Hæredis, ad Regem pertinentia: nec pardonet Debita Regis, seu Fines, Amerciamenta, vel Catalla forisfacta; set quòd Justiciarius, & alii Ministri, hujusmodi Custodias & Maritagium vendant, & alium commodum Regis indè faciant juxta Discretiones suas. A.D. 1331.

Item, quòd Vicecomites & Coronatores, de cætero, eligantur per Communitates Comitatuum, & non alio modo: & quòd Catalla forisfacta remaneant in custodiâ villatarum.

Item, quòd Justiciarius, seu aliquis alius Minister, non recipiat aliquem Magnarum in Plegium, vel Manucaptorem, versus Dominum Regem, nisi quatenùs pro commodo Regis viderint faciendum.

Item, quòd Justiciarius Obsides, pro conservatione Pacis sibi liberatos, in Castris Domini Regis faciat salvò custodiri ad sumptus suos proprios, & quòd, si ipsi, qui posuerunt hujusmodi Obsides, Conditiones, & Conventiones, quas fecerunt, non observent, Justiciarius faciat Justitiam & Judicium de hujusmodi Obsidibus.

Item, quòd Justiciarius, seu aliquis Magnas Hiberniæ, non concedat Protectiones alicui, contra Pacem Regis existenti.

Item, quòd nullus Minister Regis, de cætero, recipiatur in Plegium, vel Manucaptorem, versus Dominum Regem.

Item, quòd Fines de Vaccis, de cætero, pro Redemptione, non capiantur, set Denarii.

Item, quòd Treuga, capta & capienda inter Anglicos & Hibernicos, de cætero observetur, & quòd neutra pars dimpnum

A.D. 1331. Edw. 3. dampnum alteri, durante hujusmodi Treugâ, inferat; &, si fecerit, pro Feloniâ habeatur.

ITEM, quòd nullus Utlagatus in Gildabili receptetur infra Libertates; nec, è converso; & indè fiat Ordinatio per Justiciarium, & alios Ministros, & Dominos Libertatum.

ITEM, quòd Vicecomites, & alii Ministri, computent quolibet Anno semel, ad minus, si commodè fieri poterit.

ITEM, quòd Senescallus alicujus Domini Hiberniæ non ponatur in aliquo Officio Regis.

ITEM, quòd Thesaurarius, vel aliquis alius Minister Regis, ubi ipse intendere non potest, supervideat, quolibet Anno, Castra Regis, & statum eorundem, & quòd emendari faciet Defectus eorumdem.

ITEM, quòd Vicecomites in Turnis, quæ faciunt de Brevibus Domini Regis, ponant nomina sua; ita quòd quilibet Vicecomes de Exitibus, forisfactis, & aliis Proficuis, quæ requiruntur sub nomine Vicecomitis, oneretur ad Scaccarium pro tempore suo proprio.

ITEM, quòd extranei non assignentur Collectores Custumarum Regis; set Burgenses Villarum, ubi tales Custumæ colligi debent, assignentur ad eas colligendum, & hoc fiat de Potentioribus & Discretioribus.

ITEM, quòd Justiciarius faciat inquirere, quolibet Anno, de Ministris Domini Regis, & eorum factis, & quòd puniat Delinquentes, per consilium & avisamentum Cancellarii, & Thesaurarii, & aliorum de Concilio Regis, & amoveat Insufficientes, & ponat Sufficientes. A.D. 1331. Edw. 3.

ITEM, quòd nullus manuteneat, nec ducat Kernes, nec Gentes, vocatas IDELMEN, nisi in Marchiis suis propriis, & ad Custus eorumdem; nec faciat Prisas.

ITEM, quòd omnes Ministri Regis, qui tenentur ad computandum, & non habent Terras seu Tenementa sufficientes in Hiberniâ, inveniant Manucaptionem in Hiberniâ ad respondendum Regi de Compotis suis ibidem.

ITEM, quòd omnes, habentes Terras & Tenementa in Hiberniâ, tàm Religiosi, quàm alii, præmuniantur, quòd resideant in eisdem, si sint in Marchiâ, vel alibi; vel ponant sufficientem Custodiam, pro conservatione Pacis in eisdem, citra Festum Sancti Petri ad vincula, proximò futurum; &, si non fecerint, quòd Rex, in eorum Defectum, Terras & Tenementa illa in Manum suam capiet, & de sufficienti Custodiâ eorumdem ordinabit.

ITEM, quòd Nullus, cujuscumque statûs seu conditionis, manuteneat, foveat, nec defendat, Hibernicos, seu alium quemcumque, contra Pacem Domini Regis Insurgentem; &, si aliquis sic fecerit, & indè convictus fuerit, pro Felone habeatur.

In cujus &c.

Teste Rege apud Croyndon tertio die Martii.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Resumptione Concessionum.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Fin. 5. E. 3. m. 24. REX, Dilectis & Fidelibus suis, Antonio de Lucy, Justiciario, Adæ de Lymbergh, Cancellario, & Thomæ de Burgh, Thesaurario, suis Hiberniæ, Salutem.

Quia in Parliamento nostro, nuper apud Westmonasterium tento, per nos, Prælatos, Comites, Barones, & Communitatem Regni nostri, concordatum fuit,

Quòd omnes Donationes, per Nos factæ, postquam suscepimus Gubernacula Regni nostri, de Castris, Villis, Maneriis, Terris, Tenementis, Wardis, Custodiis, Maritagiis, Ballivis, & Libertatibus, revocentur: & eadem Castra, Villæ, Maneria, Terræ, Tenementa, Wardæ, Custodiæ, Maritagia, Ballivæ, & Libertates, resumantur in manum nostram, pro eo quòd Negotia, Nos, & Statum Regni nostri, & Terræ prædictæ, contingentia, per quosdam tunc Conciliatios nostros, deducta fuerunt ad nostri Dampnum, & Dedecus, ac Depauperationem Populi dicti Regni, A.D. 1331.

Vobis mandamus quòd omnia Castra, Villas, Maneria, Terras, Tenementa, Wardas, Custodias, Maritagia, Ballivas, & Libertates, per Nos, postquam Gubernacula Regni nostri suscepimus, Data, Concessa, seu Commissa, in manum nostram resumatis, & ea, ad opus nostrum, per bonos & sufficientes Custodes, per vos ad hoc deputandos, salvò custodiri faciatis, qui de Exitibus, indè provenientibus, nobis, ad Scaccarium nostrum, Dubliniæ respondeant, prout decet.

Teste Rege apud Croyndon quinto die Martii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Super

A.D. 1331. Edw. 3. A.D. 1331. Edw. 3.

Super Pensionibus in Vasconia Papæ Nepotibus concessis.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Vasc. 5. E. 3. m. 15. dorf.

REX, Senescallo suo Vasconiæ, & Constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, Salutem.

Cùm Dominus E. quondam Rex Angliæ, Pater noster dudùm, per Literas suas Patentes, concessisset Petro Dosa, tunc Vicecomiti Caramannii, jam defuncto, Sexcentas Libras Turonensium Parvorum, percipiendas singulis Annis, in Festo Paschæ, per Manus Constabularii Burdegaliæ, qui pro tempore foret, quousque idem Pater noster præfato Petro, de Sexcentis Libratis Terris Turonensium Parvorum, per Annum, sibi, & Hæredibus suis, habendis imperpetuùm, providisset,

Concessisset etiam, per alias Literas Patentes, idem Pater noster, Petro de Viâ, Trescentas Libras, & Arnaldo de Tryn alias Trescentas Libras Turonensium Parvorum, percipiendas per manus dicti Constabularii in Festo prædicto, quousque cuilibet ipsorum, Petri de Viâ & Arnaldi, de Trescentis Libratis Terræ Turonensium Parvorum, habendis sibi, & Hæredibus suis, per eundem Patrem nostrum provisum esset,

Prout in Literis prædictis ipsius Patris nostri pleniùs continetur:

Ac jam, ex parte Arnaldi Dosa, Vicecomitis Caranannii, Filii & Hæredis prædicti Petri Dosa, ac prædictorum, Petri de Via & Arnaldi, nobis sit supplicatum ut eis, de Terris, ad valorem prædictum, secundum formam & effectum Literarum ipsius Patris nostri prædictarum, in Terris nostris, vocatis INTER DUO MARIA ET CONDAK, Burdegalensi Diœcese, vel in aliis locis competentibus, infra Ducatum nostrum prædictum, providere, & eas eis velimus facere assignari, habendas in formâ prædictâ,

Nos,

Ut eorum Supplicationi condescendere valeamus, prout decet, volentes per vos certiorari in quibus locis Assignationes prædictæ commodiùs fieri possunt, sive in dictis Terris INTER DUO MARIA ET CONDAK, sive in aliis Terris nostris, infra Ducatum nostrum prædictum,

Vobis committimus & mandamus, quatinùs vos indè, omnibus modis & viis, quibus expedire videritis, informetis, & Terras prædictas, ac alias, prout expedire videritis, usque ad valorem prædictum, diligenter extendi faciatis, quantum, videlicet, valeant per Annum, in omnibus Exitibus & Emolumentis, juxta verum valorem eorumdem; ac Informationem & Extentas hujusmodi nobis, sub Sigillis vestris, distinctè & apertè, sine dilatione, mittatis unà cum Concilio vestro, & Avisamento, in hac parte.

In cujus &c.

Dat. apud Ekham vicesimo octavo die Martii.

De Homagio Ambianis facto, & de forma sub qua deinceps est faciendum.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Pat. 5. E. 3. p. 1. m. 19.

EDward, par la Grace de Dieu, Roi d'Engleterre, Seignur d'Irlaunde, & Ducs Aquitain, as touz ceux, qi cestes presentes lettres verront, ou orront, Salutz.

Savoir fesoms qui,

Come nous feissoms, a Amyens, Homage a, Excellent Prince, nostre cher Frere & Cosyn, Phelippe Roi de France,

Lors nous fut dit, & requis, de par li, qui nous recognessoms le dit Homage estre lige,

Et qui nous, en fesant le dit Homage, li promessioms expressement Foi & Loiaute porter,

La quele chose nous ne feismes pas lors, pur ce qui nous n'estoioms enformez, ne certeins, qui ainsi le deussoms faire, A. D. 1331.

Feismes au dit Roi de France Homage par Paroles Generales, en disant qui nous entrioms en son Homage par ainsi, come Nous, & noz Predecessours, Ducs de Gyenne, estoient adis entrez en l'Omage des Rois de France, qi avoient este pur le temps,

Et depuis, encea nous soioms bien enformez & acerteinez de la verite, recognissoms, par cestes Presentes Lettres, qui le dit Homage, qui nous feismes, à Amyens, au Roi de France, combien qui nous le feismes par Paroles Generales, fu, est, & doit estre entenduz Lige,

Et qui nous li devoms Foi & Loiaute porter, come Duc de Aquitain, & Pier

A. D. 1331. Edw. 3. de France, & come Countе de Pountif & de Mostroill,

Et li promettoms, desore en avant, Foi & Loiaute porter.

Et pur ce qui, en temps avenir, de ce ne soit jamais Contenz ne Descord a faire le dit Homage, nous promettoms, en bone foi, pur Nous, & noz Successours, Ducs de Gyenne, qui serront pur le temps, qui tute foitz, qui Nous, & noz Successours, Ducs de Guyenne, entreoms, & entreront, en l'Omage du Roi de France, & de ses Successours, qi serront pur le temps, l'Omage se sera par ceste manere ;

Le Roi d'Engleterre, Duc de Gyenne, tendra ses Meins entre les Meins du Roi de France: Et cil, qi parlera pur le Roi de France, adresscera ses Paroles au Roi d'Engleterre, Duc de Gyenne, & dirra ainsi ;

Vous devenez Homme Lige du Roy de France, Monsieur, qi ci est, come Duc de Gyenne & Pier de France, & li promettez Foi & Loiaute porter, ditez Voir?

Et li dit Roi, & Duc, & ses Successours, Ducs de Gyenne, dirront Voir.

Et lors le Roi de France recevera le dit Roi d'Engleterre & Duc au dit Homage Lige, a la Foi, & a la Bouche, sauf son Droit, & l'autri.

Derrechief, quant le dit Roi & Duc entra en l'Omage du Roi de France, & de ses Successours Rois de France, pur la Countee de Pontif & de Mostroill, il mettra ses Meins entre les Meins le Roi de France, & cil, qui parlera pur le Roi de France, adresscera ses Paroles au dit Roi & Duc, & dirra ainsi ;

Vous devenez Homme Lige du Roi de France, Monsieur, qi ci est, come Counte de Pountif & de Mostroill, & li promettez Foi & Loiaute porter, ditez Voir? A. D. 1331. Edw. 3.

Et li dit Roi, & Duc, Counte de Pountif & de Mustroill, dirra Voir.

Et lors li Roi de France recevera le dit Roi & Counte au dit Homage Lige, a la Foi, & a la Bouche, sauf son Droit, & l'autri ;

Et auxi serra fait & renovellee tutes les Foitz, qui l'Omage se sera.

Et de ce bailleroms Nous, & noz Successours, Ducs de Gyenne, faitz les ditz Homages, Lettres Patentes, sealees de noz Grantz Sealx, si le Roi de France le requiert.

Et, avequi ce, nous promettoms, en bone foi, tenir & garder effectuelement les Pais & Acord, faitz entre les Rois de France & les Rois d'Engleterre, Ducs de Gyenne, & lour Predecessours Rois de France, & Ducs de Gyenne.

Et, en ceste manere, serra fait, & serront renovellees les dites Lettres, par les ditz Rois & Ducs, & lour Successours, Ducs de Gyenne, & Countes de Pountif & de Mostroill, tute les Foitz qi le Roi d'Engleterre, Ducs de Gyenne, & ses Successours, Ducs de Gyenne, & Countes de Pountif & de Mustroill, qi serront pur le temps, entreront en l'Omage du Roi de France, & de ses Successours Rois de France.

En Tesmoign de queles choses a cestes nos Lettres Overtes avoms fait mettre nostre Grant Seal.

Don. a Eltham le Trentisme jour de Marcz, l'An de Grace, Mill, Trois Centz, & Trentisme Primer, & de nostre Regne Quint.

Ad Papam, pro Canonizatione Thomæ nuper Comitis Lancastriæ.

A. D. 1331. An. 5. E. 3. Rom. 5. E. 3. m. 4. PAPÆ Rex devota pedum oscula beatorum.

Etsi Romana Ecclesia Sacrosancta, quæ justis ac piis votis Principum clementer annuere consuevit, nonnunquam in hiis se reddat difficilem, præsertim in arduis, prout Apostolicam condecet gravitatem,

Illius tamen, cujus vices geritis, Promissionibus animati, qui dixit, Pulsate et aperietur vobis, ac erumpentibus in lucem cotidie Miraculorum virtutibus excitati, quæ Dominus pro, suo Milite inclito, Thomâ quondam Comite Lancastriæ non desinit, ut firmiter creditur, mirabiliter operari, A. D. 1331.

Sanctitati vestræ vicibus iteratis duximus supplicandum, quatinùs, tantam Lucernam absconsam sub Modio remanere diutiùs non sinentes, set eam mandantes super Candelabrum collocari, hiis, qui sunt in Domo Domini, solatium præbituram, ipsum Militem dignemini ascribere Cœlestis Militiæ Cathologo venerando ; ut ejus precibus Dominus

A. D. 1331. Edw. 3. Dominus exoratus Gratiam in praesenti, & Gloriam nobis tribuat in futuro.

Nec obsistant, si placet, tàm Sancto Negotio Commenta Fictitia Maliloquorum, qui vestrae Sanctitatis auribus instillare, minus veraciter, referuntur quòd Dampna & Opprobria, olim, Venerabilibus Patribus, Dominis Cardinalibus, tempore Progenitoris nostri, in partibus Dunolmiae irrogata, eis ex Conniventiâ & Consensu ejusdem Comitis illata fuerunt.

Re verâ enim pro firmo tenemus, & coram Deo (cui nuda sunt omnia) credimus, quòd hujusmodi Suggestio, siqua fiat, veritate nullâ fulcitur; quinimo idem Comes, quamcitò de facto, tàm detestabili sibi innotuit, tanquam Devotus Filius Ecclesiae, eosdem Dominos Cardinales cum totâ suâ Potentiâ protegebat, ipsos a manibus Inimicorum, qui eisdem mortem, ut dicitur, intentabant, defendens, & usque ad loca salva & secura conducens, sicut multorum fidelium nostrorum, quibus fidem credulam adhibemus, tenet Assertio fidedigna. A. D. 1331. Edw. 3.

Caeterùm mittimus ad Pedes vestrae Sanctitatis, dilectos nobis, Magistrum Johannem de Brabazun Professorem Sacrae Theologiae, Antonium de Pesan Militem, & Magistrum Johannem de Newton, vel Duos eorum, pro prosecutione ipsius Negotii penes vos, &, Venerabilem Collegium Cardinalium, faciendâ;

Quos recommendatos habere dignetur vestra Dominatio reverenda, quae non sinat, quaesimus, Preces nostras, tanto supplicatu diffusas, ulteriùs vacuas ad nos reverti, nec effectûs commoditate privari, cùm ipsae instantiâ magnae Devotionis redoleant, & rationis praesidio revirescant.

Conservet &c.

Dat. apud Eltham tertio die Aprilis.

Ad Cardinales, super Canonizatione saepedicta.

A. D. 1331. An. 5. E. 3. Ibid.

Venerabili in Christo Patri, Domino P. Dei gratiâ, Sancti Angeli Diacono Cardinali, Amico suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, &c. Salutem, & sincerae dilectionis affectum.

Miraculorum laudabilium Eminentes Virtutes, quas Dominus pro, suo Milite Inclito, Thoma quondam Comite Lancastriae indesinenter creditur operari, nos excitant & inducunt, ut erga Sacrosanctam Romanam Ecclesiam, pro ipsius Militis Canonizatione, per Nos & Amicos nostros, magnae devotionis instantia laboremus.

Sanè Preces nostras Domino nostro Summo Pontifici direximus, pro hujusmodi negotio, vicibus multotiens iteratis, quae hucusque ad nos vacuae redierunt; set illius Promissionibus animati, qui dixit, PULSANTIBUS APERIETUR, eidem Domino nostro adhuc humiliter duximus supplicandum, ut, quod pia fidelium affectat Devotio, in hac parte dignetur feliciter diffinire.

Paternitatem vestram, de quâ fiduciam gerimus specialem, & quam in nostris agendis semper invenimus operosam, requirimus & rogamus, quatinùs, pro expeditione tàm Sancti & pii Negotii, partes vestrae Solicitudinis tàm effectualiter curetis interponere, ut votiva nostra Supplicatio, vestro praesidio mediante, ad exauditionis gratiam favorabiliter admittatur. A. D. 1331.

Nec moveant vos, si placet, commenta fictitia Maliloquorum, qui vestrae simplicitatis auribus, minus veraciter, suggerere referuntur, quod dampna & obprobria, olim Dominis Cardinalibus, in partibus Dunolmiae, irrogata, eis ex conniventiâ dicti Comitis illata fuerunt.

Re verâ enim pro firmo *&c. ut supra usque ibi,*

Caeterùm mittimus ad vos, dilectos nobis, Magistrum Johannem de Brabazoun Professorem Sacrae Theologiae, Antonium de Pessan Militem, & Magistrum Johannem de Newton, vel duos eorum, pro prosecutione istius Negotii penes Sedem Apostolicam faciendâ; quos, nostrae contemplationis intuitu, velitis dirigere in agendis, & eisdem assistere Consiliis & Auxiliis oportunis.

Dat. apud Eltham tertio die Aprilis.

Consimiles Literae diriguntur subscriptis; videlicet,

Domino P. Dei gratiâ, Episcopo Penestrensi Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinali.

Domino P. de Mortuo Mari, Tituli Sancti Stephani in Coelio Monte Presbitero Cardinali Vicecancellario.

Domino

A.D. 1331. Edw. 3.

Domino M. Dei gratiâ, Tituli Sanctorum Johannis & Pauli Presbitero Cardinali.

Domino H. Dei gratiâ, Tituli Sancti Laurentii in Lucina Presbitero Cardinali.

Domino N. Dei gratiâ, Sancti Adriani Diacono Cardinali.

Domino R. de Farge, Dei gratiâ, Sanctæ Mariæ Novæ Diacono Cardinali.

Domino G. Dei gratiâ, Tituli Sancti Ciriaci in Termis Presbitero Cardinali.

A.D. 1331. Edw. 3.

Item Consimiles Literæ diriguntur subscriptis fine clausula, *nec moveant vos &c.* videlicet,

Domino L. Sanctæ Mariæ in Viâ latâ Diacono Cardinali.

Domino G. Episcopo Albanensi, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali.

Nobili Viro Domino Arnoldo de Triem, Domini Summi Pontificis Nepoti & Marescalle.

Nobili Viro Domino P. de Via Militi, Domini Summi Pontificis Nepoti.

Domino P. de Dosa Militi, Domini Summi Pontificis Nepoti.

Bernardo Stephani Domini Summi Pontificis Referendario.

Pro Johanne de Eltham Custode Regni constituto.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Pat. 5. E. 3. p. 1. m. 16.

REX Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, Militibus, Communitatibus, Vicecomitibus, Liberis Hominibus, Ballivis, Ministris, & omnibus Fidelibus suis, ad quos præsentes Litteræ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, ex causâ Peregrinationis, ad partes Franciæ, ut quoddam Votum nostrum, quod nuper, in quodam Periculo constituti, emisimus, impleamus, nec non pro quibusdam aliis Negotiis, nostram & Regni nostri utilitatem tangentibus, simus in proximo profecturi,

Et nobis insideat multùm cordi quòd Pax nostra, tàm in absentiâ nostrâ, quàm in præsentiâ, inviolabiliter observetur, & quòd fiat comunis Justitia singulis Conquerentibus, in Actionibus & Querelis suis,

Nos,

De Fidelitate & Circumspectione, Dilecti & Fidelis nostri, Johannis de Eltham, Comitis Cornubiæ, Fratris nostri carissimi, plenariè confidentes, A.D. 1331.

Constituimus ipsum Custodem Regni nostri, ac Locum nostrum Tenentem in eodem Regno, quamdiu in dictis Partibus moram fecerimus, vel donec aliud indè duxerimus ordinandum:

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm, mandamus quòd eidem Fratri nostro, tanquam Custodi nostro dicti Regni, & Locum nostrum Tenenti in eodem, in hiis, quæ ad dictam Custodiam pertinent, intendentes sitis, respondentes, & auxiliantes.

In cujus rei Testimonium has Litteras nostras fieri fecimus Patentes, quamdiu nobis placuerit duraturas.

Teste Rege apud Dovorriam quarto die Aprilis.

Per ipsum Regem & Concilium.

Memorandum de Transfretatione Regis.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Claus. 5. E. 3. p. 1. m. 20. d.

MEmorandum quòd, die Jovis, videlicet, quarto die Aprilis, Anno Regni Regis Edwardi, Tertii a Conquestu, quinto, idem Dominus Rex, quasi horâ primâ, posuit se in Mari, in Portu Dovorriæ, in quadam Navi, & transfretavit versus partes Franciæ, pro implendo quodam Voto, quod in quodam Periculo constitutus emiserat, & pro quibusdam aliis Negotiis, suam & Regni sui utilitatem tangentibus:

Et, Venerabilis Pater, J. Wintoniensis Episcopus, Cancellarius ipsius Regis, Dominus Willielmus de Monte Acuto, & quidam alii, eodem die, cum præfato Domino Rege ad partes illas transfretârunt; A.D. 1331.

Et Dominus Cancellarius, die Lunæ, videlicet, primo die Aprilis, in recessu suo de Londoniis, versus partes prædictas, dimisit Magnum Sigillum ipsius Domini Regis in quâdam Bursâ, Sigillo ipsius Cancellarii consignatâ, apud Domum suam in Suthwerk, in Custodiâ Magistri Roberti de Strateford, Fratris ipsius Episcopi,

Qui quidem Robertus, & Magister Henricus de Clif, die Crastinâ, dictum Sigillum

A.D. 1331. Edw. 3. *Sigillum apperuerunt, & Brevia indè in Prioratu Beatæ Mariæ de Suthewerke consignare fecerunt, & sic remansit dictum Magnum Sigillum in Custodia prædicti Roberti, sub Sigillo præfati Magistri Henrici, de Præcepto dicti Domini Regis.* A.D. 1331. Edw. 3.

Pro Rege Scotiæ, de Bladis cariandis, non obstante Inhibitione.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Claus. 5. E. 3. p. 1. m. 17. dorf.

REX Vicecomiti Lincolniæ, Salutem.

Licet tibi nuper præceperimus quod in locis, infra Ballivam tuam, ubi videris expedire, publicè faceres proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi, nè quis, Mercator, seu alius, Blada aliqua extra Regnum nostrum duci, seu cariari, faceret sine Licentiâ nostrâ speciali,

Volentes tamen, Magnifico Principi, Domino David, Dei gratiâ, Regi Scotiæ, Fratri nostro carissimo, Gratiam facere specialem, concessimus ei quòd Ipse per Homines & Servientes suos, quos ad hoc per Litteras suas Patentes deputare voluerit, Quadringenta Quarteria Frumenti & Brasiæ in Ballivâ tuâ emere, & ea usque ad partes Scotiæ ducere & cariare possit, pro expensis Hospitii sui: A.D. 1331.

Et ideò tibi præcipimus, quòd dictos Homines & Servientes præfati Regis Blada prædicta, infra Ballivam tuam emere, & ea exinde usque ad dictas partes Scotiæ, absque impedimento, ducere & cariare permittas; Proclamatione, seu Inhibitione, nostrâ hujusmodi non obstante.

Teste Johanne de Eltham, Comite Cornubiæ, Fratre nostro, Custode Regni nostri, apud Eltham, duodecimo die Aprilis.

Per Concilium.

Transcriptum Literarum Regis Franciæ super Homagio Ambianis facto.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Ex Autogr.

A Touz ceus, qui ces lettres verront, Jehan de Milan, Garde de la Prevosté de Paris, Salut.

Savoir faisons que nous, l'An de Grace, 1331. le Lundi deux jours en Septembre, veismes unes Lettres saines & entieres, seellees en laz de soie, & en cire vert, du Grant Seel nostre Seigneur le Roy, contenanz, mot a mot, la fourme qui s'ensuit;

PHelip, par la grace de Dieu, Rois de France, a touz ceuls, qui ces presentes lettres verront & orront, Salut.

Savoir faisons que,

Come, nostre Ame & Feal Cousin, Edouart Rois d'Engleterre, Duc de Guyenne, nous onst fait Homage a Amiens,

Et lors n'eust este dit & requis de par nous, qu'il nous Recogneust le dit Homage estre Lige, & nous promeist expressement Foy & Loyaute porter,

La quele chose il ne fist pas lors, pour ce quil n'estoit pas enformez, ne acertenez que ainsi le deust faire, si come il nous fist dire,

Et toutevois il nous fist Homage par Paroles Generals, en disant qu'il entroit en nostre Hommage ainssi COME IL ET SES PREDECESSEURS DUX DE GUYENNE ESTOIENT jadis entrez en l'Omage des Rois de France, qui avoient este pour le temps, A.D 1331.

Et depuis en enca il ait este bien en formez & acertenez, de la verite, & ait Recognu per ses Lettres Ouvertes, seelles de son Grant Seel, que le dit Hommage, qu'il nous fist a Amiens, combien quille feist per Paroles Generals, fu, est, & doit estre entendu Lige, & quil nous doit Foy & Loyaute porter comme Duc de Guyenne & Per de France, & comme Conte de Pontiu & de Monstereul, & es dites lettres nous ait promis Foy & Loyaute porter,

Et pour ce, que ou temps a avenir, de ce ne soit james contens ne descort, a faire le dit Hommage, nous ait promis en bone foy pour lui, & pur ses Successeurs Dux de Guyenne, qui seront pour le temps, que toutes foiz, que il & ses Successeurs Dux de Guyenne entreront en nostre Homage, & des nos Successeurs qui seront pour le temps, l'Omage se fera en ceste manere,

LE ROY D'ENGLETERRE, DUC DE GUYENNE, TENDRA SES MAINS ENTRE LES MAINS DU ROY DE FRANCE, & cil, qui parlera pour le Roy de France, adreccra ses Paroles au Roy d'Engleterre

A.D.1331. Edw. 3. terre Duc de Guyenne & dira ainsi,

Vous devenez Homme Lige du Roy de France, Monsieur, qui ci est, comme Duc de Guyenne, & Per de France, & le promettez Foy & Loyaute porter, dites Voire?

Et le dit Roy & Duc, & ses Successeurs Dux de Guyenne, diront Voire:

Et lors le Roy de France Receura le dit Roy d'Engleterre & Duc, au dit Hommage Lige, a la Foy,& a la Bouche, sauf son Droit & l'autrui.

Derrechiefe quant le dit Roy d'Engleterre & Duc, entrera en l'Omage du Roy de France, & de ses Succelleurs Rois de France, pour la Conte de Pontiu & de Moustereul, il mettra ses Mains entre les Mains du Roy de France, & cil, qui parlera pour le Roy de France, adrecera ses Paroles au dit Roy & Duc, & dira ainsi,

Vous devenez Homme Lige du Roy de France, Monsieur, qui ci est, come Conte de Pontiu & de Monstereul, & li promettez Foy & Loyaute porter, dites Voire?

Et le dit Roy & Duc, Conte de Pontiu & de Monstreuil, dira, Voire.

Et lors li Rois de France Receura le dit Roy & Conte au dit Homage Lige, a la Foy, & a la Bouche, sauf son droit & l'autrui.

Et ainsi sera fait & Renouvele, toutes les Foiz, qi l'Omage se fera.

Et de ce baillera le dit Roy & Duc, & ses Successeurs Dux de Guyenne, faiz les diz Homages, Lettres Ouvertees, seelles de leurs Granz Seels, a nous & a nos Successeurs Roys de France, se nous, & nos diz Successeurs, le Requerons, ou Requierent.

Et, avecques ce, nous ait Promis le dit Roy & Duc, es dites Lettres, tenir & garder effectuelment les Paiz & Acorz, faiz entre les Rois de France & les Roys d'Engleterre, Dux de Guyenne, & leur Predecesseurs Rois de France & Dux de Guyenne.

Et que en ceste manere sera fait, & seront Renouvelees les dites Lettres per les diz Rois & Dux, & leurs Successeurs Dux de Guyenne, & Contes de Pontiu & de Monstereul, toutes les Foiz que le Roy d'Engleterre & Duc, & ses Successeurs, Dux de Guyenne, Contes de Pontiu & de Monstereul, qui seront pour le temps, entreront en l'Omage le Roy de France, & de ses Successeurs Rois de France, A.D.1331. Edw. 3.

Nous voulons & octroions pour Nous, & nos Successeurs Rois de France, qui seront pour le temps, que, per les Recognoissances & Declarations dessus dites, le Roy d'Engleterre, Duc de Guyenne, Conte de Pontiu & de Monstereul, & ses Successeurs, Dux de Guyenne, & Contes de Pontiu & de Monstereul, ses Subgiez, ne leur Terres, ne soient plus obligiez, ne chargez envers Nous, nos Hoirs, & nos Successeurs Rois de France, q'il & ses Predecesseurs, Dux de Guyenne, & Contes de Pontiu & de Monstereul, qui avoient fait Homage aus Rois de France, leur Subgiez, & leurs Terres estoient, povoient, & devoient estre, per Raison obligiez, & charges, devant les dites Recognoissances & Declarations.

Et, avecques ce, promettons au dit Roy & Duc, tenir & garder effectuelment les Paiz & Acorz, faiz entre les Rois de France & les Rois d'Engleterre, Dux de Guyenne, & leurs Predecesseurs, Rois de France, & Dux de Guyenne, & en cest maner sera fait, & seront Renouvelees les dites Lettres d'une partie & d'autre, toutes les Foiz que le Roy d'Engleterre, Duc de Guyenne, & ses Successeurs, Dux de Guyenne, Contes de Pontiu & de Monstereul, qui seront pour le temps, entreront en nostre Homage, & de nos Successeurs, Rois de France, qui seront pour le temps.

En Tesmoing des quelles choses, en ces nos lettres Ouvertes avons fait mettre nostre Grant Seel.

Don. a Saint Christofle en Halate le 13. jour d'Auril, l'An de Grace 1331.

Et nous en cest present Transcript avons mis le Seel de la Provoste de Paris, l'An & le Lundy dessus diz.

J. Rollant.

Collation faite par Troussel.

Transcriptum, de non Occasionando Regem Angliæ super Homagio antedicto.

A.D.1331. An. 5. E. 3. Ex Autogr.

A Touz ceus, qui ces Lettres verront, Jehan de Milan, Garde de la Prevoste de Paris, Salut.

Sachent tuit que nous, l'An de Grace Mil TrescentTrente & Un, le Lundi deux jours ou Mois de Septembre, veismes unes A.D.1331.

A. D. 1331. Edw. 3. *unes lettres saines & entieres, sellees en double queve, & en cire jaune, du Grant Seel nostre Seignur le Roy, contenanz, de mot a mot, la form qui s'ensuit,*

PHelip, par la grace de Dieu, Rois de France, a tous ceus, qui ces lettres verront, Salut.

Savoir faisons a touz presenz & avenir que,

Come, nostre ame & feal Cousin, Edouars, Rois d'Engleterre, Duc de Guyenne, nous eust fair Homage a Amiens,

Et lors n'eust este dit requis de par nous, que il nous recogneust le dit Homage estre Lige, & nous promeist expressemenr foy & loyaute porter,

La quelle chose il fist pas adunques, pour ce que il n'estoit pas enformez ne cerrains que ainsi le deust faire, si comme il nous fist dire,

Et toutevois il nous fist homage par paroles generaus, en disant, qu'il entroit en nostre homage, ainsi come il, & ses Predecesseurs, Dux de Guyenne, estoienr Jadiz entrez en homage des Rois de France, qui avoient este pur le temps,

Et depuis en enca il ait este bien enformez & acertenez de la verite, & ait recogneu par ses lettres ouvertes, seellees de son Grant Seel, que le dir homage, que il nous fist a Amiens, combien que ille feist par paroles generaus, fu, est, & doir estre entendu liges, & que il nous doit foy & loyaute porter comme Duc de Guyenne & Per de France, & comme Conte de Pontiu & de Monstereul, & es dites lettres nous ait en bonne foy promis foy & loyaute porter,

A. D. 1331. Edw. 3. Er pour ce, que en temps a avenir, de ce ne soit james contens ne descorr, au faire le dit homage, nous ait promis en bonne foy pour lui, & pour ses Successeurs Dux de Guyenne, qui seront pour le temps, que toutes foiz, que il & ses Successeurs, Dux de Guyenne, entreronr en nostre homage, & de noz Successeurs, Rois de France, qui seront pour le temps, l'omage sera fait par certaln manier contenue es lettres sur ce faites,

Nous voulons & ottroions au dit Roi & Duc, que il n'essoit aschoisounez, ne molestez par nous, ne par autres de ce, & sur ce, que il ne recognu a Amiens l'omage, que il nous fist, si comme dit est, estre lige, & de ce, & fur ce, que il ne nous voulr lors promettte foy & loyaute porter.

Er que, se pour ce il estoit encheu en aucune poine ou amende envers nous, nous ycelle poine ou amende li quirrons par ces presentes lettres de bon gre, & de certaine science.

En tesmoing de la quelle chose nous avons fait metre nostre Seel en ces presentes lettres.

Doun a Saint Christofle en halate le xiii. jour d'Avril l'An de grace Mil, CCC. Trente & Un.

Et nous, en tesmoing de la veue des dites lettres, & du transcript d'icelles, avons mis en cest dit transcript le Seel de la Prevoste de Paris, l'An & le Lundi dessus diz.

Rollant.

Collation faite par Troussel.

Transcriptum, super Facto de Xaintes per Comitem Alensonii, & de 30000 Libr. Turon. inde Regi Angliæ solvendis.

A. D. 1331. An. 5. E. 3. Ex Autogr. *ATouz ceus, qui ces lettres verront, Jehan de Milan, Garde de la Prevoste de Paris, Salut.*

Sachent tuit que nous, l'An de Grace Mil, CCC. Trente & Un, le Lundi deux jours en Septembre, veismes unes lettres saines & entieres, seellees en double queve, & en cire jaune, de Grant Seel nostre Seignur le Roy, contenanz, de mot a mot, la fourme qui s'ensuit;

PHelip par la Grace de Dieu, Rois de France, a touz ceus, qui ces lettres verront, Salut.

A. D. 1331. Savoir faisons que,

Comme entre nous, d'une part, &, nostre chere & feal Cousin, le Roy d'Engleterre, Duc de Guyenne, d'autre part, feust nee, ou esperast a nestre, matiere de Discorde & de Question, sur ce que nostre dit chier Cousin disoit, & affermoit, que nous estiens tenuz a li faire Reffaire son Chastel & Bourc de Xainctes, li queles estoient de novel Abatz, Ars, & Gastez, non devement, & sanz cause raisonnable (si comme nostre dit chier Cousin maintenoir) par, nostre chere & feal Frere le Conte d'Alen-

A. D. 1331. Edw. 3. d'Alençon, & nous Genz & Subgiez,

Et que auſſi eſtiens tenuz a rendre & reſtituer, ou faire tendre & reſtituer, a noſtre dit chere Couſin, & a ſes Genz, les diz Chaſtel & Bourc, touz les Meubles qui eſtoient dedanz, quant les Genz de, noſtre dit chere Frere, le Countre d'Alençon, entrerent dedanz les diz Chaſtel & Bourc, & qui furent pris, aucuns Gaſtez, & aucuns Emportez, des diz Chaſtel & Bourc, par les Genz de noſtre dit chere Frere,

Et avec ce touz les Damages & Interes, que noſtre dit chere Couſin, ſes Genz, & ſes Subgiez, avoient ſouſtenuz & encouruz es diz Chaſtel & Bourc, & appertenantes & appendantes d'iceus par la Priſe, Occupation, Detention, Abatement, & Gaſtement d'iceus, tant en Biens Meubles, quant en Nonmeubles, & en toutes autres choſes, Granz & Petites, en quelque maniere, & quelles que elles fuſſent & peuſſent eſtre dites, juſques aujourduy,

Et a ceſte fin propoſoit noſtre dit chere Couſin pluſeurs Raiſons, par les quelles il entendoit & maintenoit Nous, noz Genz, & Subgiez, qui les choſes avoient faites, eſtre tenuz a ce faire;

Nos Genz diſanz & propoſanz au contraire, & que, pour certaines & juſtes cauſes, les dis Chaſtel & Bourc avoient eſte abatuz devement, & que ce, qui avoit eſte fait es diz Chaſtel & Bourc par noſtre dit chere Frere, nos Genz & Subgiez, & les Genz & Subgiez de noſtre dit chere Frere, avoit eſte fait bien & devement, & par voie de Juſtice, & pour pluſeurs Granz & Enormes Malefacons notoires, que ceuls, qui eſtoient ou dit Chaſtel & Bourc, avoient fait en noſtre Terre, & contre nos Genz & Subgiez, ſi comme nos Genz diſoient & maintenoient;

Et, a ceſte fin, propoiſoient pluſeurs Raiſons, & eſpecialment en diſant, que ja ſoit ce, que ce, dont noſtre dit Couſin ſe douloit, euſt eſte fait a juſte cauſe, ſi comme nos Genz diſoient, toute vois il nous avoit mout deſpleu de ce que fait avoir eſte es diz Chaſtel & Bourc; & tantoſt, comme nous euſmes oy les movement, qui eſtoit ou Pais de Xainctonge, nous avions mande a noſtre dit chere Frere le Conte d'Alençon, qui lors y eſtoit, que il ne feiſt Riens de novel contre ceuls des diz Chaſtel & Bourc; mais il & ſes Genz receurent nos lettres ſi tart, que il avoient ja fait es dez Chaſtel & Bourc ce que fait y a eſte; & que toutoſt, comme noſtre dit chere Frere a Receu noz dites lettres, il ſe ceſſaſt de plus faire, ſi comme nos dites Gentes diſoient.

A. D. 1331. Edw. 3. Et, ſur ce pluſeurs Raiſons propoſees d'une partie & d'autre, finablement, pur nourrir & garder bonne Pais, bon Acort, & Amiſtie, entre nous avons amiablement & de commun conſentement Acorde en la forme & manere, que s'enſuit; ceſt aſſavoir,

Que nous avons voulu que les diz Caſtel & Bourc de Xanctes ſoient renduz & delivrez ou point, ou il ſont a preſent, a, noſtre dit chere Couſin, le Roy d'Engleterre & Duc: & y celui Chaſtel & Bourc lui avons rendu, & rendoms par la teneur de ces Preſentes Lettres. a faire, & refaire, s'il li plait, & a faire en toutes ſes volentez; & pour tout le droit, Raiſon, & Action, que il, ſes Genz, & ſes Subgiez avoient, povoient, ou devoient, avoir pour les cauſes deſſus dites, & chaſcune d'icelles envers nous, noz Genz, & Subgiez, noſtre dit chere Frere, ſes Genz, & ſes Subgiez, ſe aucun Droit, Raiſon, ou Action, y avoit noſtre dit chere Couſin, la quelle choſe nos dites Genz ne recognoiſſent pas,

Et, pour bien de Pais, de Tranſaction, & de Concorde, nous dourrons, & paierons Trente Mille Livr. Tourn. par une Foiz, au terme de Paſques, prochain venanz, a noſtre dit chere Couſin,

Et pur ce, il de ſa bonne Volente, & de ſa certaine Science, ſanz aucun Erreur de Fait ou de Droit, nous a Quittie, & Clame quitte, a touz jours, & noſtre dit chere Frere le Conte d'Alençon, noz Genz, & noz Subgiez, & les Subgiez de noſtre dit chere Frere, auſſi & touz ceuls qui ont, & auront, cauſe de nous, & de eus, nos Heires, & nos Succeſſeurs, & les leurs, perpetuelment, de toutes les choſes & faiz deſſus diz, & de tout ce, qui s'en eſt enſui, & nous en deliure noſtre dit chere Couſin perpetuelment, & nous en fait Couvenances, Reelles & Perpetuelles, de james non Demander, & non Reclamer, riens ſur ce,

Et nous avoms promis, & promittoms, en bonne ſoy, pour Nous & nos Succeſſeurs, a noſtre dit chere Couſin, par Stipulation ſolenne & ferme, paier les dites Trente Mille Livres a noſtre dit chere Couſin, & d'icelles faire Satisfacion au dit terme.

En Teſmoing de la quelle choſe nous avons fait mettre noſtre Seel en ces preſentes letres.

Doun a Saint Chriſtpoſle en Halate le x. jour d'Avril, l'An de Grace Mil CCC. Trente & Un.

Et

A.D. 1331. Edw. 3.

Et nous, en Tesmoing de la vene des dites Lettres, & du Transcript d'icelles, avons mis en cest dit Transcript le Seel de la Prevoste de Paris, l'An & le Lundi dessus diz.

J. Rollant.

Collation faite par Trousel.

Transcriptum de Bannitis remittendis.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Ex Autogr.

A *Touz ceus, qui ces lettres verront, Jehan de Milon, Garde de la Prevoste de Paris, Salut.*

Sachent tuit que nous, l'An de Grace Mil, Trois Cenz, Trente & Un, le Lundi deux jours ou Mois de Septembre, vismes unes lettres saines & entieres, seellees en double queue, & en cire jaune, de Grant Seel nostre Seigneur le Roy, contenanz, de mot a mot, la fourme qui s'ensuit;

PHelip, par la grace de Dieu, Rois de France, a touz ceus, qui ces presentes lettres verront, Salut.

Savoir faisons que nous, a la Priere & Supplication de, nostre ame & feal Cousin, le Roy d'Engleterre, & Duc de Guyenne, fait a nous en sa Personne sur ce, de Grace especial, tant comme il nous touche, touz les Bannlz de nostre Royalm

qui estoient banniz du temps passez, & sont Residanz ou Habitanz ou Duschie de Guyenne, a jour de la confection de ces lettres r'appellons de nostre dit Royaume, & par la tenur d'icelles leur remettons le dit Bannissement, A.D. 1331.

En telle manere toutevoies que, par ce r'appel, prejudice ne soit fait a nous, ne a nos Subgiez, & obeissanz, quant aus Terres que Nous, & nos diz Subgiez, tenons, & tiennent en Agenois, en Gascoigne, & autre & sauf en toutes choses le Droit d'autrui.

En tesmoing de la quelle chose nous avons fait mettre nostre Seel en ces presentes lettres.

Donn a Saint Christofle en Halate le xiii. jour d'Avril, l'An de Grace Mil, CCC. Trente & Un.

Et nous, en Tesmoing de la vene des dites lettres, & du Transcript d'icelles, avons mis en cest dit Transcript le Seel de la Prevoste de Paris, l'An & le Lundi dessus diz.

J. Rollant.

Collation faite par Trousel.

Transcriptum de Pœnis & Adjournamentis revocandis.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Ex Autogr.

A *Touz ceus, qui ces lettres verront, Jehan de Milon, Garde de la Prevoste de Paris, Salut.*

Sachent tuit que nous, l'An de Grace Mil, Trois Cenz, Trente & Un, le Lundi deux Jours ou mois de Septembre, veismes unes lettres du Roy nostre Seignur, seellees en double queue, & en cire jaune, de son Grant Seel, contenanz, de mot a mot, la fourme qui s'ensuit;

PHelip, par la Grace de Dieu, Rois de France, a touz ceuls, qui ces lettres verront, Salut.

Savoir faisons que,

Comme certains Commissaires, deputez de par nous, eussent fait Commandement, Requestes, & Inhibitions, a, nostre chere & feal Cousin, le Roy d'Engleterre, & Duc de Guyenne, en la Personne de son Seneschal de la Duchee de Guyenne, & au dit Seneschal pour le dit Roy & Duc nostre Cousin, que il ne receptassent, ne retenissent, les unze Baniz de nostre Royalme de France, par un Acort fait jadis entre Prince, de bonne memoire, nostre chere & bien amie Cousin, Charles lors Roy de France & de Navarre, &, nostre ame & feal Cousin, Edouars Rois d'Engleterre, Duc de Guyenne, qui ores est, ne autres Banniz du Royaume de France sus Peine de perdre le Fie, que le dit Roy & Duc tenoit de nous, A.D. 1331.

Et sur cele mesme Peine leur eussient commande & requis, contre la fourme d'un Acort, fait sur ce, si comme les Genz du dit Roy & Duc disoient, que il rendissent a nous Gens certains Banniz, les quiex leu disoit estre en leur povoir, la quelle chose les Genz du dit Roy & Duc ne recognoissoient mie, & pur ce eussent supplie les Messages du

A. D. 1331. An. 5. E. 3. dit Roy & Duc que ce qui estoit fait & attempte contre le dit Acort feust mis a estat deu, & que les Ajournemenz, qui en estoient faiz en Parlement, feussent ostez,

Nos Genz disanz & proposanz encontre, que bien & deument avoient procede les diz Commissaires, & que riens n'avoient fait contre le dit Acort, & que les Adjournemenz estoient fais sur ce a bonne cause, pour ce que le dit Roy & Duc, son Seneschal, ne ses Genz n'avoient pas bien garde le dit Acort, quant aus Banniz, si comme il disoient,

Et sur ce ait este derrenement Acorde Amiablement, par bien de Paiz & d'Acort, entre certains nos Conseilliers & Procuriers d'une part, & certains Messages & Procuriers du dit Roy & Duc d'autre part (le quel Acort a este Ratifie, Approve, & Conferme, expressement, & de certaine science par Nous, & par le dit Roy & Duc) que le diz Roys & Duc, & ses successeurs, Dux de Guyenne, garderont, & feront garder, de fait & effectuelment, le dit Acort, fait sus les diz Banniz, selonc la fourme d'celi, ou il est ainsi contenu,

Acorde est que ceux, qui sont ja Banniz, ou seront, pour Trespas, ou messaiz avenir, par l'Acort le Roy de France, par son Parlement, ou par les Seneschal, ou autres Officis du dit Roy, en cas que il facent Banniz aucuns de leur Souzmis, ou autres, pour Trespas ou Messaiz, en leur Jurisdictions desotes en avant ne soient receptez, ne receuz en la Duchee; mais n'est mie l'entention des Messages le dit Roy d'Engleterre & Duc, que, par cest Acort, les dis Seneschaus aient povoir de Bannir les Seneschal, ne autres Officer & Ministres, le dit Roy d'Engleterre & Duc, pour nulle Desobeissance, Messait, ou Trespas, faiz par nuls en leurs Offices, ne nul autre des souzmis du dit Roy d'Engleterre & Duc, pour Messait ou Trespas faiz en la dite Duchee, combien que le Roy, ou sa Court, le puissent faire en cas de Soveraınete; & n'est pas aussi l'entencion des Traitteurs, deputez de par le Roy de France, que par cest Acort prejudice soit fait au Roy de France, ne a ses Officiaus sus ces choses, ou autres droiz, se aucun li appartenoient, tant le Droit, comme de Coustume, avant le temps de cest present Acort, A. D. 1331. An. 5. E. 3.

Et par un cest dirrain Acort il ait este acorde, que nous de Grace osterions la dite Peine le dit Adjournement, & ce qui s'en estoit ensiui, & que, sanz prejudice de l'une partie, ne de l'autre, il soit ainsi grant es diz Commandemenz, Requestes, & Inhibitions, Imposition de Pein, & adjournement, & ce qui s'en ensiui comme se oncques n'eussent este faiz,

Nous, de Grace especial, ostons la dite Poine, le dit Adjournement, & ce que s'en est ensiui, & voulons que, sanz prejudice de l'une partie ne de l'autre, il soit ainsi quant es diz Commandemenz, Requestes, & Inhibitions, Imposition de Poine, ou Adjournement, & ce qui s'en est ensiui, come se oncques n'eussent este faiz.

En tesmoing de la quelle chose nos avons fait mettre nostre Seel en ces presentes lettres.

Don. a Saint Christofle en Halate le xiii. jour de Avril l'An de Grace Mil, CCC. Trente & Un.

Et nous, en tesmoing de la veu des dites lettres saines & entires, & du Transcript d'icelles, avons mis en ce dit Transcript le Seel de la Prevoste de Paris, l'An & le Lundi dessus diz.

Rollant.

Collation faite par Troussel.

Transcriptum, super Demolitione Castrorum in Vasconia.

A. D. 1331. An. 5. E. 3. Ex Autogr.

A Touz ceux, qui ces lettres verront, Jehan de Milon, Garde de la Prevoste de Paris, Salut. Sachent tuit que nous, l'An de Grace Mil. CCC. Trente Un, le Lundi deux jours ou Moie de Septembre, veismes unes lettres, seellees en double queue, & en cire jaune, du Grant Seel nostre Seignur le Roy, saines & entieres, contenanz, de mot a mot, la fourme qui s'ensuit;

A. D. 1331. Phelip, par la grace de Dieu, Rois de France, a touz ceux, qui ces lettres verront, Salut.

Savoit faisons que,

Comme en derrain Acort, fait entre certains nos Conseilliers & Procurers d'une part, & certains Messages & Procurers de, nostre chere & ame Cousin, le Roy d'Engleterre, Duc de Guyenne d'autre

A.D. 1331. Edw. 3. d'autre part (le quel Acort a este Ratefiez, Approvez, & Confermez, expressement, & de certaine science, par Nous, & par le dit Roy & Duc nostre Cousin) fust acorde que ce, qui devoit estre abatuz de certains Chasteaus, c'est assavoir Sainte Croiz, Madillan, Pui Pymes, & don Bardill, fust abatu selone la fourme Baillee du Mareschal Bertranr,

Nous, a la Priere & Supplication du dit Roy & Duc, nostre Cousin, faite a Noos sur ce en sa Personne, voulons & li octroions, de Grace especial, que de yceuls Chastiaux, & de autres, se aucuns en y a, des queeux il fust tenuz a abatre, aucunes choses selone les Paiz & Acorz, faiz entre Nous ou, nostre Ame Seigneur & Cousin, le Roy Charles, nostre Predecesseur, que Dieux Absoille, & le Roy d'Engleterre Duc de Goyenne, qui ores est, li diz Rois & Duc ne soit tenuz plus a abatre, ou faire abatre, que ce que ja en a este abatu. A.D. 1331. Edw. 3.

En tesmoing de la quelle chose nous avons fait mettre nostre Seel en ces presentes lettres.

Donn a Saint Christofle le xiii. jour d'Avril l'An de Grace Mil. CCC. Trente & Un.

Et nous, en Tesmoing de la veue des dites Lettres, & du Transcript d'icelles, avons mis en cest dit Transcript le Seel de la Prevoste de Paris, l'An & le Lundi dessus diz.

Collation faite par Trousset.

Memorandum de reditu Regis a partibus Transmarinis.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Claus. 5. E. 3. p. 1. m. 17. d. *Memorandum quòd, die Sabbati, proximo ante Festum Sancti Georgii Martiris, videlicet, vicesimo die Aprilis, Anno Regni Regis Edwardi, Tertii a Conquestu, Quinto, idem Rex,*

Unà cum, Venerabili Patre, J. Wyntoniensi Episcopo, Cancellario suo, Domino Willielmo de Monte Acuto, & quibusdam aliis Magnatibus, in Comitivâ ipsius Regis, A.D. 1331.

Rediens a partibus Transmarinis, ad quas priùs profectus fuerat, aplicuit in Portu Dovorriæ, horâ nonâ, & nocte sequenti hospitabatur apud Wengham.

Pro Johanne de Nevill, super Arrestatione Rogeri de Mortuomari.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Pa. 5. E. 3. p. 1. m. 6. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd cùm Nos, Nuper attendentes grata & laudabilia Obsequia, quæ, Dilectus & Fidelis noster, Johannes de Nevill de Horneby nobis multipliciter impendit, & præcipuè in Arestatione Rogeri de Mortuomari, nuper Comitis Marchiæ, Inimici & Rebellis nostri,

Ac volentes ipsum eo prætextu Munere prospicere Gratioso,

De assensu Prælatorum, Comitum, Baronum, & aliorum Magnatum in Parliamento nostro, apud Westmonasterium ultimò Convocato, existentium, Concesserimus sibi de Ducentis Marcatis Terræ, Habendis sibi & Hæredibus Masculis, de Corpore suo legitimè procreatis, providere,

Nos, ipsius Johannis Securitati volentes prospicere in hac parte, concessimus ei, pro Nobis & Hæredibus nostris, Maneria de Lodres, Phelipston, cum Mora, & Up-Wymborn, cum pertinentiis, in Comitatu Dorsetiæ, & Manerium de Chelreie cum pertinentiis, in Comitatu Berks, quæ fuerunt Johannis Mautravers, Inimici & Rebellis nostri, nec non Manerium de Wynterborn Houton cum pertinentiis, in dicto Comitatu Dorsetiæ, quod fuit Hugonis le Despenser Senioris, nuper Inimici & Rebellis Domini E. noper Regis Angliæ, Patris nostri, A.D. 1331.

Quæ quidem Maneria, per Forisfactum prædictorum Johannis & Hugonis, in Manu nostrâ existunt,

Habenda & Tenenda, quousque eidem Johanni de Nevill, de prædictis Ducentis Marcatis Terræ, Habeodis sibi & Hæredibus suis Masculis, de Corpore suo legitimè procreatis, fecerimus provideri,

Nolentes quòd prædictus Johannes de Custodiâ Maneriorum prædictorum per Nos vel Hæredes nostros aliqualiter amoveatur, aotequam sibi

de

A.D. 1331. Edw. 3. de prædictis Ducentis Marcatis Terræ provisum fuerit, ut est dictum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Haveryng atte Boure decimo die Maii. A.D. 1331. Edw. 3.

Per ipsum Regem & Concilium, nunciante Thesaurario.

Pro Episcopo Ossoriensi de Restitutione Temporalium.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Claus. 5. E. 3. p. 1. m. 12.

REX Justiciario suo Hiberniæ, vel ejus Locum tenenti, Salutem.

Cùm nuper prohibuerimus, venerabili Patri, R. Episcopo Ossoriensi, qui ad Nos in Angliâ nuper venit, quòd ipse ad partes Transmarinas, sine Licentiâ nostrâ speciali, nullatenùs se transferret,

Et licet idem Episcopus ad partes prædictas se transtulerit, nostrâ Licentiâ indè minimè requisitâ, seu optentâ, in nostri Contemptum, & contra Prohibitionem nostram prædictam, per quod Temporalia Episcopatûs prædicti capi fecimus in Manum nostram, quæ occasione prædictâ in Manu nostrâ adhuc existunt,

Volentes tamen eidem Episcopo, ad Requisitionem, Venerabilis Patris, Domini Neapolionis Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Diaconi Cardinalis, Gratiam in hâc parte facere specialem,

Restituimus præfato Episcopo Temporalia sua Episcopatûs prædicti, præmissâ occasione in manum nostram capta, ita quòd idem Episcopus ad Nos, ad Mandatum nostrum, accedat, & Gratiæ nostræ, pro Contemptu & Transgressione prædictis, se submittat, & Nobis indè respondeat, si voluerimus versus eum indè loqui, A.D. 1331.

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Episcopo, vel ejus Attornato, in hac parte, Temporalia prædicta restitui faciatis in formâ supradictâ.

Teste Rege apud Haverying atte Boure decimo die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

EOdem modo mandatum est Decano & Capitulo Ecclesiæ Ossoriensis in Hiberniâ, quòd de Temporalibus Episcopatûs prædicti, in Custodiâ suâ ex Concessione Regis existentibus, liberandis &c.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

Ad Regem Castellæ, super Arestatione Thomæ de Gournay.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Pat. 5. E. 3. p. 1. m. 13. d.

MAgnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galiciæ, Sibiliæ, Cordubiæ, Murciæ, Jehennæ, atque Algarbiæ Regi, ac Comitatûs Molinæ Domino, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Acquitaniæ, Salutem, & ad vota Successus prosperos & felices.

Ex quorumdam Fidelium nostrorum relatibus ad nostrum pervenit auditum, qualiter Thomas de Gourney Miles,

Qui de Seditione contra personam, celebris memoriæ, Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, & Conspiratione in morte ejus, Diffamatus extitit, & existit, & qui, eo prætextu Judicium fugiens, clandestinè exiit Regnum nostrum,

Apud Civitatem de Burgh, infra Dominium vestrum, Arestatus, & Carcerali Custodiæ Mancipatus, extitit de mandato vestro, & sub Carcerali Custodia adhuc detinetur; de quo Magnificentiæ vestræ Grates & Gratias referimus quas sufficimus & valemus, ad ea, quæ vobis placitura fuerint, offerentes nos in cunctis oportunitatibus præparatos. A.D. 1331.

Et, quia tantæ Iniquitatis audaciam relinqui non decet Impunitam, Serenitatem vestram rogamus, & requirimus cum effectu, quatenùs eundem Thomam, Dilecto & Fideli nostro, Johanni de Hausted, Senescallo nostro Vasconiæ, vel illis, quos ad hoc deputaverit, jubere velitis liberari, ducendum ad Nos prout eidem Senescallo duximus injungendum; parati enim sumus, & erimus, in Consimili Casu & Majori, vestris, in omnibus, Beneplacitis complacere.

Data apud Havering atte Boure vicesimo die Maii.

A. D. 1331. Edw. 3.

Ad Scabinos de Burgo, super dicta Arestatione.

A. D. 1331. An. 5. E. 3. Ibid.

REX Majori, Scabinis, Consulibus, & Communitati Civitatis de Burgh, Salutem.

Ex quorumdam Fidelium nostrorum relatibus *&c. ut supra usque ibi* apud Civitatem prædictam Arestatus, & Carcerali Custodiæ Mancipatus, existit,

Vos rogamus &, requirimus quatenus eundem Thomam, Dilecto & Fideli nostro, Johanni de Hauftede, Senescallo nostro Vasconiæ, vel illis quos ad hoc deputaverit, liberari velitis ducendum ad nos, prout eidem Senescallo duximus injungendum; volumus enim, in Consimili Casu, vobis, & omnibus vestris, in omnibus Oportunitatibus, complacere.

Dat. ut supra.

Pro Rege Franciæ, super Pace dudum facta inter H. Regem Angliæ & Sanctum Ludovicum, de Acquietantia.

A. D. 1331. An. 5. E. 3. Pat. 5. E. 3. p. 1. m. 1.

LE Roi a touz ceux, as queux cestes presentes Lettres vendront, Salutz.

Savoir faisoms a touz que,

Come en un Pees & Acord faites jadis entre Prince, de clere memoire, Seint Loys, lors Roi de France, & Henri lors Roi d'Engleterre, en la quele Pees & Acord est contenu,

Que le dit Roi de France dorroit au dit Henri Roi d'Engleterre, ceo que cynk centz Chivalers deveroient coster resonablement a tenir Deux Annz, a l'esguart de Prodes Hommes, qui serront nomez d'une part & d'autre, sicome il est plus pleinement contenu es dites Pees & Acord,

Et nous eussiens demande a, nostre Ame Seignur & Cosyn, Phelip Roi de France, q'ore est, ceo que les ditz cynk centz Chivalers devorroient coster resonablement a tenir Deux Annz, par la cause contenue en dites Pees & Acord, por ceo que nous ne savioms pas que le dit Roi de France en feust quites & delivres,

Et toutte voie les Gentz, de nostre dit Seignur & Cosyn, ount fait pleine foi, par lettres, a noz Messages & Procurours, que le dit Henri avoit en du dite Dette entiere Paiment & pleine Satisfaction, & en avoit aquite le dit Seint Loys, lors Roi de France, & ses Successours,

Nous conissoms que le dit Roi de France en est quites delivres, & voilloms que jammes nous, ne noz Successours, Rois d'Engleterre, Ducs de Guyenne, ne autres, n'en puissoms de ceo riens demander du Roi de France, q'ore est, ses Heirs, ne de ses Successours, ne compenser a Dettes que nous lui devoms, si nules soient troues deuz.

En Tesmoignance de queux choses nous avoms fait faire cestes noz Lettres Patentes.

Don. desutz nostre Grant Seal a Haveryng atte Boure le vintisme jour de May, l'An de nostre Regne quint.

Ad Regem Franciæ, de Nunciis, super computis hinc inde liquidandis.

A. D. 1331. An. 5. E. 3. Ibid.

LE Roi a touz ceux, as queux cestes presentes Lettres vendront, Salutz.

Savoir faceoms que,

Come, nostre Amez Sire & Cosyn, Phelip, par la grace de Dieu, Roi de France, nous demaudast Seisante Mile Livres Paris. d'une part, & Cinquante Mile Marcs d'Esterlings d'autre part, par certeines causes contenues es lettres sur ceo faites,

Et en l'Acord, fait jadis entre certeins Conseillers & Procurours de nostre dit Seignur, & certeins noz Messages & Procurours, soit contenu que, en cas que l'en troveroit, par auxienes Paiz, ou autres obligacions, que nostre dit Seignur le Roi de France soit tenuz a nous en ascune somme de Denerez, cele summe serroit rebatue, par voie de Compensacion, des ditz Deners que il nous demande, & de ceo, que demurroit d'une part & d'autre, serroit fait en due manere,

Et derechief, verroiement eust est acorde, sur ceo, par noz Procureours & Messages, & certeins Procureours de nostre dit Seignur, que noz Gentz mosteroient tantost les Lettres & Obligaciones,

A.D. 1331. Edw. 3. ligacions, par les queles ils voleient faire la dite Compensacion, & d'autre part mosteroient tantost les Gentz du Roi de France Paiementz, Quitances, & autres Satisfactions, si il les avoient, & ferroit fait bons Contes d'une part & d'autre, & de ceo que demorroit ferroir fait gre, sicome il est contenu es ditz Acordz,

Et que par my cest Acord osteroit le Roi de France, de sa Grace, la Journement que estoit fait sur ceo, & tot ceo, que s'en estoit ensuy, & sur cest Article ne soit unquore fait fyn,

Nous avoms Promys, & Promettoms, a, nostre dit Seignur & Cosyn, le Roi de France, que nous envoieroms par devers lui, dedeinz la Fest de Noel, Procheinement venant, pur faire & acomplir effectuelment, de par nous, sur cest Article, tot ceo que nous sumes & ferroms renuz a faire, & acomplir, solonc la tenour des dite Acordz, faitz sur ceo, & en point, & en l'estat, en quel la chose est a present. A.D. 1331. Edw. 3.

En Tesmoignance de quele chose nous avoms fait faire cestes noz Lettres Patentes.

Don. south nostre Grant Seal a Haveryng atte Boure le vintisme jour de May, l'An de nostre Regne quint.

Ad Regem Castellæ super Examinatione Thomæ Gournay.

A. D. 1331. An. 5. E. 3. Claus. 5. E. 3. p. 1. m. 13. MAgnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Tolleti, Galiciæ, Sibillæ, Cordubiæ, Murciæ, Gehennæ, atque Algarbiæ, ac Comitatûs Molinæ Domino, Consanguineo carissimo, Edwardus, &c. Salutem, & ad vota successus prosperos & fœlices.

Cùm nuper, ex quorumdam fidelium nostrorum relatibus, intelligentes quòd Thomas de Gourney Miles,

De Seditione contra personam, celebris memoriæ, Domini E nuper Regis Angliæ Patris nostri, & Conspiratione in morte ejusdem diffamatus, & eo prætextu Judicium fugiens & clandestinè exiens Regnum nostrum,

Apud Civitatem de Burgh, infra Dominium vestrum, arestatus, & Carcerali Custodiæ, de mandato vestro, extitit Mancipatus (de quo Magnificentiæ vestræ Grates & Gratias referimus speciales) Serenitatem vestram rogaverimus cum effectu, quatenus eundem Thomam, dilecto & fideli nostro, Johanni de Hausted, Senescallo nostro Vasconiæ, vel illis, quos ad hoc deputare, jubere velletis liberari, ducendum ad Nos, prout eidem Senescallo duximus injungendum:

Et quia, super aliquibus, dictum Negotium tangentibus, cupimus pleniùs informari, vestram Regiam Excellentiam, iteratis precibus duximus requirendum, quatenùs præfatum Thomam, per Magistros, Scabinos, & Consules Civitatis prædictæ, seu alios, quos ad hoc volueritis deputari, in præsentiâ, Dilecti Servientis nostri ad Arma, Bernardi Pelegrym (quem ad vos ex hac causâ transmittimus) jubere velitis examinari, & Confessionem ejusdem Thomæ de hiis, quæ coram eis detegere voluerit super Seditione & Conspiratione memoratis, necnon de Assensu, Instigatione, seu Procuratione, super hoc factis, & per quos, & qualiter, & quo modo, audiri, Confessionemque hujusmodi in scriptis sub manu publicâ redigi, & eam sub Sigillo communi Civitatis prædictæ præfato Servienti nostro liberari, ad nos cum celeritate quâ poterit deferendam; parati enim sumus & erimus vestris penes nos Desideriis in cunctis Oportunitatibus complacere. A. D. 1331.

Data apud Villam de Sancto Edmundo vicesimo octavo die Maii.

Ad Scabinos de Burgo super prætacta Examinatione.

A. D. 1331. An. 5. E. 3. Ibid. REX Majori, Scabinis, Consulibus, ac Communitati Civitatis Burghi, Salutem.

Cùm nuper, ex quorumdam Fidelium *&c. ut supra usque ibi* exiens Regnum nostrum *tunc sic* apud Civitatem vestram prædictam Arestatus, & Carcerali Custodiæ extitit Mancipatus, vos rogaverimus & requisiverimus quatenùs præfatum Thomam, Dilecto & Fideli nostro, Johanni de Hanstede, Senescallo nostro Vasconiæ, vel illis A. D. 1331.

A D. 1331. *Edw.* 3. illis quos ad hoc deputaret, velletis liberare, ducendum ad Nos prout eidem Senescallo duximus injungendum,

Vos iterato rogamus, & requirimus, quatinùs, præfatum Thomam, in præsentiâ, dilecti Servientis nostri ad Arma, Bernardi Pelegrym (quem ad vos ex A. D. 1331. *Edw.* 3. hac causâ transmittimus) examinare curetis, & Confessionem *&c. ut supra usque ibi* poterit describendam.

Teste ut supra.

De præfato Thoma Majori Baionæ liberando.

A. D. 1331. *An.* 5. *E.* 3. *Claus.* 5. *E.* 3. *p.* 1. *m.* 11. *dor.* REX, Nobili Viro, Domino Johanni de Leynbam Militi, Domini Regis Ispanniæ Camerario, Amico suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Per Literas Amicitiæ vestræ gratuitas, nobis directas, concepimus evidenter quod Thomas de Gournay Miles,

Qui de Seditione contra personam, celebris memoriæ, Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, & in Conspiratione in Mortem ejusdem diffamatus, eâ occasione Judicium diffugiens, clamdestinè Regnum nostrum exiit,

Per vos infra Regnum Ispanniæ Arestatus, & sub Carcerali Custodiâ detentus existit, de quo vobis Grates referimus speciales, rogantes quatinùs dictum Thomam sub salvâ & securâ Custodiâ usque Civitatem nostram Baioniæ duci præcipere velitis, Majori, Juratis, & Probis Hominibus, Civitatis prædictæ ibidem liberandum, quibus mandavcrimus quòd ipsum Thomam a vobis recipiant, ulterius ad nos, prout dilectus Vadlettus noster Egidius de Ispanniâ, eis plenius exponet, ex parte nostrâ deducendum. A. D. 1331.

Data apud Villam de Sancto Edmundo vicesimo octavo die Maii.

Ad Majorem &c. Baionæ de præfato Thomâ a prædicto Johanne recipiendo.

Dat. ut supra.

De dicto Thoma in Angliam ducendo.

A.D. 1331. *An.* 5. *E.* 3. *Pat.* 5. *E.* 3. *p.* 1. *m.* 3. REX, Universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Balliivs, Ministris, Magistris Navium, Marinariis, ac aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Cùm mittamus, dilectum Vallettum nostrum, Egidium de Ispanniâ ad Thomam de Gurney Militem, pro Seditione contra personam, celebris memoriæ, Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, ac Conspiratione in mortem ejusdem, in partibus Transmarinis Captum, ad Nos in Angliam ubicumque fuerimus, ducendum, prout sibi per Nos pleniùs est injunctum,

Vobis, & cuilibet vestrûm, mandamus, firmiter injungentes, quòd eidem Egidio, in ducendo præfatum Thomam A. D. 1331. ad Nos, sicut prædictum est, intendentes sitis, consulentes, & auxiliantes, eique salvum & securum Conductum, cum per vos Transitum fecerit, habere faciatis:

Et vos omnes & singuli talem Custodiam, super periculo quòd incumbit, super Corpore præfati Thomæ apponi faciatis, quotiens & quando per ipsum Egidium super hoc ex parte nostrâ fueritis præmuniti, quòd periculum super hoc non eveniat quovis modo.

In cujus &c.

Dat. apud Villam de Sancto Edmundo tricesimo die Maii.

De salvo Conductu pro Ducentibus Thomam versus Civitatem Baionæ.

A. D. 1331. *An.* 5. *E.* 3. *Claus.* 5. *E.* 3. *p.* 1. *m.* 10. *d.* MAgnifico Principi, Domino Dei gratiâ, Navarræ Regi, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, Salutem, & ad vota successus, prosperos & felices.

A.D. 1331. Edw. 3. De gratuitâ Certificatione vestrâ, super facto, tangente Thomam de Gournay Militem,

Qui de Seditione contra personam, celebris memoriæ, Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, & Conspiratione in Mortem ejusdem diffamatus, Judicium diffugiens, clamdestinè exivit Regnum nostrum,

Nobis per Literas vestras factâ, Grates & Gratias vobis referimus speciales,

Vestram Magnificentiam exorantes A.D. 1331. quatenùs, si dictum Proditorem per loca Regni vestri versus Baionam duci Edw. 3. contigerit, Ductoribus ejusdem salvum & securum Conductum fieri præcipiatis, cum super hoc ex parte nostrâ fueritis præmuniti; significantes nobis, si placer, in omnibus, quæ vobis placitura fuerint, vestræ Beneplacita voluntatis.

Data apud Norwicum octavo die Junii.

Super Captione Thomæ de Gurney in Hispania.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Vasc. 5. E. 3. m. 13. REX, Constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc est, vel qui pro tempore erit, Salutem.

Cùm,

Pro magnis Expensis & Laboribus, quos, dilectus nobis, Johannes Martyn de Leyna, de Ispanniâ, fecit circa Captionem Thomæ de Gurney, Inimici & Proditoris nostri, in Ispanniâ, & Detentionem ejusdem ibidem,

Concesserimus ei Trescentas Libras Sterlingorum de Dono nostro,

Vobis mandamus quòd, si prædictus Johannes præfatum Thomam usque Ci- A.D. 1331. vitatem nostram Baionæ duci fecerit, & ipsum Majori Civitatis illius liberaverit, tunc eidem Johanni, vel ejus in hac parte Attornato, prædictas Trescentas Libras, in Civitate prædictâ, de Exitibus Ducatûs prædicti, solvatis, & nos vobis indè, in Compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Norwicum vicesimo tertio die Junii.

Super Expensis in Captione Thomæ Gourney.

A.D. 1331 An. 5. E. 3. Liberat. 5. E. 3. m. 7. REX, Thesaurario & Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, Dilecto nobis, Ferando Ivaynes de Greynoun, Scutifero, qui nuper ad nos de partibus Ispanniæ venit, denunciando nobis Captionem Thomæ Gurney, Inimici & Proditoris nostri, Quinquaginta Libras super Expensis suis, in ve- A.D. 1331. niendo ad nos, ut est dictum, & ad dictas partes redeundo.

Teste Rege apud Norwicum vicesimo tertio die Junii.

Per ipsum Regem.

Pro Ægidio de Ispannia, super dictis Expensis.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Ibid. REX, Thesaurario & Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, Dilecto nobis, Egidio de Ispanniâ, super Expensis suis, eundo in Ispanniâ, ibidem morando, & redeundo, pro Thoma de Gourneye, Inimico & Rebelli nostro, in eisdem partibus capto, A.D. 1331. ad nos ducendo, Viginti Libras.

Teste Rege apud Gaywode vicesimo nono die Junii.

Per ipsum Regem.

De quieta Clamantia Regi Franciæ & Comiti d'Alenchen, super Dampnis in Castro & Burgo de Xanctonia factis.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Vasc. 5. E. 3. m. 12. LE Roi a touz iceux, as queux cestes lettres vendront, Salutz.

Savoir faisoms que,

Come entre, nostre bien Ame Seigneur & Cosyn, Phelip, par la grace de Dieu, Roi de France, d'une part, & A.D. 1331. Nos d'autre part, fust nee, ou esperat a nestre, matiere de Discorde & de Question sur ce,

Que

A. D. 1331. Edw. 3. Que nous disions & affirmions que le dit, nostre Seigneur & Cosyn, le Roi de France, estoit tenuz a nous refaire, ou refaire faire nostre Chastel & Bourc de Xanctes, li quel estoient de Nouvel Abatuz, ars, & gastes indeuement, & sanz cause raisonnable, sicomme manteinoms, par le Conte Dalenchon, Frere de, nostre Seigneur & Cousin, le Roi de France dessus dit, & ses Gentz & Sougiez,

Et que aussi eltoit tenuz rendre & restituer, ou faire rendre & restituer, a nous, & a noz Genz les ditz Chastel & Bourc, touz les Meubles que estoient dedens, quant le Gentz du dit Conte Dalenchon entrerent dedens les ditz Chastel & Bourc, & qui fierent pris, aucuns Gastez, & aucuns Emportez de ditz Chastel & Bourc, par les ditz Gentz du dite Counte,

Et avec ce touz les Damages & interest, que Nous, & noz Gentz & Sougiez, avions, & avoient, sustenu & encoru es dites Chastiel & Bourc, & appurtenances & appendances d'iceuls, par le Prise, Occupacion, Detencion, Abatement, & Gaistement, de iceuls, tant en biens Meubles, quant en noun Meubles, & en toutes autres choses, Grantz & Petites, en quelques maniere, & queles que eles feussent, & peussent estre, dites, jusqes au jour de Hui,

Et a ceste sui Proposions Plusieurcs Raisons, par les queles nous entendiems, & mainteinems, le dite nostre Seigneur & Cousin, ses dites Genz & Sougiez, qui ces choses avoient faites, estre tenuz a ce faire, les Genz de, nostre dit Seigneur & Cousin, disanz & proposauz au contraire,

Que pour certeins & justes causes les dites Chastiel & Bourc avoient este abatuz deuement, & que ce, qui avoit este fait es ditz Chastiel & Bourc, par le dite Conte Dalenchon, ses Genz & ses Sougiez, & les Genz & Sougiez de nostre dit Seigneur & Cousin, avoit este fait bien & deuement, & par voie de Justice, & pur pleusurs Grantz & Enormes Malefacions notoires, que cil, qui estoient es ditz Chastiel & Bourc, avoient face en la Terre du Roi de Fraunce, & Contre ses Genz & Sougiez, sicomme les Genz de, nostre dit Seignur & Cosyn, le Roi de France disoient & mantenoient,

Et a ceste sui proposient plusieurs Raisons, & especialment en disant que, ja soit ceo que ceo, dont nous dolions, eut este fait a juste cause, sicomme il disoient, toutesvois il avoit mout desplu au dit nostre Seigneur & Cosyn, de ce que fait avoit este es ditz Chastiel & Bourc, A. D. 1331. Edw. 3.

Et en disant que tantost que il oioi le mouvement, qui estoit en Pais de Xanctonge, il avoit mande par ces lettres a, son Frere, le Conte Dalenchon, qui estoit lors es parties de Xanctonge, que il ne fest reins de Nouvel contre ceux des ditz Chastel & Bourc, mez il & ses Genz rechurent les dittes lettres si tarr, que il avoient ja fet es ditz Chastiel & Bourt ce que fait y a este,

Et que tantost, comme le dit Conte on receu les dites lettres, il cessa de plus faire, si comme il disoient, & sur ceo plusieurs Raisons proposees d'une part & d'autre,

Finablement, pour nourer & garder bonne Pais, boue Acort, & Amistie, entre nous, avions amiablement, & de commune Consentement, Acorde en la fourme & maniere qui s'ensuient, c'est assavoir,

Que, le dit nostre Seigneur & Cousin, le Roi de France voulu, que les ditz Chastel & Bourc nous soient renduz & delivres ou point ou il sont a present,

Et pur tout le Droit Raison & Action,

Que Nous, noz Genz, & noz Sougiez, avoier pourons, ou devions avoir, pur les causes dessus dites & Chascun de icelles, envers, le dit nostre Seigneur & Cousin, le Roi de Fraunce, le dit Conte Dalenebon, leur Genz & leur Subgiez, si aucun Droit Raison & Action y avions, la quelle chose il ne connossoient pas,

Et pur bien de Pais, de Transaction, & de Concorde, il nous donrra & paiera Trente Mille Livres Tourn. par une Foiz, au Terme de Pasques prochien venanz,

Et pur ce nous, de nostre bonne volunte, & de nostre certein science, saunz aucun erreure de Droit, ou de Fait, Quittoms, & Quiete Clamons, a tous jours,

Le dit nostre Seigneur & Cousin, le Roi de France, le dit Conte Dalenchon, son Frere, leures Genz & leurs Sougiez, & touz ceus, qui ont, & avioent, cause de eulx, & leurs Heires & Successeures, Perpetuelment de toutes les choses & faiz dessus ditz, & de tout ce qui s'en est ensui, & les en delivrons Perpetuelment, & leurs en faisons Covenancees, Reeles & Perpetueles, de jamais non demandere, & non reclamere riens sur ce,

Et avons pur ce Nous, pur nous, noz Heirs, & nos Successeures, Promis, & Promettons a nostre dit Seigneur & Cousin, pur lui, ses Heires, & ses Successeurs,

A. D. 1331. Edw. 3. cessiures, du bonne foi, & par Stipulacion solempne, & ferme, les choses dessus dittes, & chascune de icelles, tenir & gardir fermement, & a touz jours saunz corumpre, & non alier encountre, taiiiblement ne expressement, en jugement, ne dehors, ne consentir que autre viengue encountre. A. D. 1331. Edw. 3.

En tesmoignance des queux choses nous avoms fait faire cestes nos Lettres Patentes, seales de nostre Seal.

Don. a Nicole le quart jour de Jul.

Ad Regem Castellæ de Credentia.

A. D. 1331. An. 5. E. 3. Claus. 5. E. 3. p. 1. m. 7. d. MAgnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Sybillæ, Cordubiæ, Murciæ, Jehennæ, atque Algarbiæ Regi, ac Comitatûs Molinæ Domino, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, Salutem, & Successus, ad vota, prosperos & fœlices.

Super quibusdam Negotiis, quæ specialiter insident nobis cordi, Nobilibus viris, Secretariis & Fidelibus nostris, Johanni Darcy, & Willielmo Trussell, secreta aperuimus mentis nostræ, Serenitati vestræ per ipsos, vel eorum alterum, seriosiùs vivæ vocis oraculo exponenda:

Vestram igitur Magnificentiam exoramus, quatinus eisdem, Johanni & Willielmo, & eorum alteri, quæ vobis dicent, vel dicet, ex parte nostrâ, fidem velitis indubiam adhibere, & nobis super hiis rescribere velle vestrum. A. D. 1331

Data apud Lincoln. quinto die Julii.

Consimiles literæ diriguntur subscriptis; videlicet,

Serenissimo Principi Domino Dei gratiâ, Regi Portugalliæ, Consanguineo &c.

Serenissimo Principi Domino Philippo, Dei gratiâ, Franciæ Regi Illustri, Consanguineo suo carissimo.

Magnifico Principi Domino Dei gratiâ, Regi Navarræ Illustri, Consanguineo suo carissimo.

Serenissimo Principi Domino Dei gratiâ, Regi Arragoniæ Illustri, Consanguineo suo carissimo.

Domino Dei gratiâ, Regi Majoricorum Illustri, Consanguineo suo carissimo.

De Concordia inter Reges Franciæ & Angliæ in Ducatu Aquitaniæ puplicanda.

A. D. 1331. An. 5. E. 3. Vasc. 5. E. 3. m. 11. LE Roy, as nos Seneschal de Gascogne, & Conestable de Burdeux, ou a un de eux, Salua.

Nous vous mandoms que l'Acord, n'adgairs fait entre, l'Excellent Prince, Phelip Roi de France, nostre Cosyn, & Nous (la quele nous vous envoioms enseale de nostre Grant Seal) facez publier par tote la Duche es lieux, ou vous vorrez que soit affaire, & fermement garder en touz pointz, A. D. 1331.

Forspris les treiz Articles, les queux le Roi de France, de sa Grace, ad change, selonc ceo que plus pleinement est contenuz es noz Lettres, seales de nostre Prive Seal, les queles nous vous envoions.

Don. a Nichole le quint jour de Jul.
Per ipsum Regem.

De tractando cum Rege Franciæ super Sponsalibus.

A. D. 1331. An. 5. E. 3. Pat. 5. E. 3. p. 2. m. 28. UNiversis, præsentes literas inspecturis, Edwardus &c. Salutem.

Noverit Universitas vestra quòd Nos, De Fidelitate probatâ & Providentiâ circumspectâ, Nobilium virorum & Fidelium nostrorum, Johannis Darcy & Willielmi Trussel Militum, plenam fiduciam optinentes,

Ipsos ordinavimus, facimus, & constituimus Procuratores nostros & Nuncios speciales; A. D. 1331.

Dantes eisdem, & eorum alteri, plenam, tenore præsentium, Potestatem, ac Mandatum speciale, ad tractandum, vice & nomine nostro, cum, Excellentissimo Principe, Domino Philippo, Rege Franciæ Illustri, seu Deputandis ab eo, super Sponsalibus, & Matrimonio, inter Edwardum Filium nostrum Primo-

A. D. 1331. Edw. 3. Primogenitum, & Filiam dicti Regis Franciæ, contrahendo,

Et ad ea, quæ tractari & concordari contigerit, quacúmque firmitate vallandum;

Promittentes nos firmum & stabile habere & habituros quicqnid per præfatos, Johannem & Willielmum, vel ipsorum alterum, Tractatum, Concordatum, & Vallatum, fuerit in præmissis. A. D. 1331. Edw. 3.

In cujus &c.

Dat. apud Lincolniam decimo quinto die Julii.

Pro Simone Archiepiscopo Cantuariensi, super Injuriis Nuncio Papæ illatis.

A. D. 1331. An. 5. E. 3. Rom. 5. E. 3 m. 3. PApæ Rex &c.

Zelus solicitudinis Pastoralis, quo, Venerabilis Pater, S. Cantuariensis Archiepiscopus ad Curam & Regimen crediti per vos sibi Gregis afficitur, nos inducit ut sibi tranquillitatis & pacis lenitatem, propulsis Malignorum Insidiis, qui in Ipsius pernitiem moliuntur, oportunis Auxiliis procuremus, ne, perturbata ipsius Litigiorum amfractibus Quietudo, Gregis Dominici minuatur custodia, & Subditorum Excessus eò liberiùs transeant Impuniti.

Cùm itaque, Pater Sanctissime, idem Archiepiscopus, occasione quarumdam Injuriarum Enormium, quibusdam Nunciis, discreti viri, Magistri Icheril de Concoreto, Sanctitatis vestræ & Apostolicæ Sedis Nuncii, in Regno & Terris nostris, per quosdam Iniquitatis Filios illatarum, ut refertur, Impetitus sit diversimodè & Gravatus,

Et Nonnulli, ut nobis relatum est, ejusdem Archiepiscopi Famæ Præconium, penes vestram Beatitudinem, nitantur, præmissis Occasionibus, denigrare,

Prætendentes minùs veraciter, ut credimus, dictas Injurias, de Conniventiâ seu Consensu ipsius Archiepiscopi, præfatis Nunciis [illegible] irrogatas, A. D. 1331.

Et eo prætextu ip[illegible] Archiepiscopum non solùm coram præfato Icherio variis inquietant Processibus, verùm etiam ad vestræ Sanctitatis Curiam in causam trahere comminantur,

De quo non benè exoritur Scandalum, & multorum animi perturbantur, cùm non sit verisimile, nec de facili credi possit, quòd Vir, tantâ Auctoritate & Sanctitate vitæ Suffultus, talibus & tàm Enormibus Excessibus potuisset aliqualiter assentire,

Sanctitatem vestram pulsandam duximus precibus Iteratis, quatenùs eundem Archiepiscopum (qui circa commissum sibi Regimen benè & laudabiliter invigilat) non sinat vestra Benignitas, prætextu Suggestionum hujusmodi, indebitè amplius molestari; set Litem, quæ eidem ingeritur ob hanc causam, tali dignetur fine decidere, & cujuslibet dissidii materiam amputare, ut immunem à Pœnâ Se sentiat, Qui protectò, ut credimus, innoxius est à Culpâ.

Conservet &c.

Dat. apud Lincolniam decimo sexto die Julii.

De Certificando super Dampnis quæ diversi Homines sustinuerunt per Gallicos.

A. D. 1331. An. 5. E. 3. Vasc. 5. E. 3. m. 11. dors. REX Senescallo suo Vasconiæ, & Constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, Salutem.

Supplicavit nobis, Dilectus nobis, Petrus de Moncan ut,

Cùm ipse in Guerris, in Ducatu prædicto, tempore Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, & nostro, exortis, eidem Patri nostro & Nobis contra Gallicos adhæsisset, & Se & Sua variis Periculis exposuisset, ac Dampna & Jacturas quamplurima, occasione Guerrarum prædictarum, sustinuisset, A. D. 1331.

Velimus, in Recompensationem Dampnorum & Jacturarum hujusmodi, sibi remunerationem facere aliqualem,

Nos,

Ut ejus Supplicationi in hac parte annuere valeamus, volentes per vos certiorari quæ Dampna, & Jacturas, præfatus Petrus per ipsos in Guerris prædictis sustinuit, & qualiter, & quomodo,

Vobis

A. D. 1331. Edw. 3. Vobis mandamus quòd, habitâ super hoc, viis & modis, quibus expedire videritis, Informatione pleniori, Nos de eo, quod indè inveneritis, sub Sigillo quo utimur in Ducatu prædicto, distinctè & apertè certificetis; ut tunc, indè certiorati, ulteriùs indè fieri faciamus quod rationabiliter fuerit faciendum.

Dat. apud Lincoln. decimo octavo die Julii.

Per Concilium.

A. D. 1331. Edw. 3. Consimiles Literas habent subscripti; videlicet,

Petrus de Gallardo.
Ramfredus de Monte Pesato.
Arnaldus de Monte Pesato.

Pro Willielmo Comite de Julers, de Feodo annuo sibi solvendo. Liberat. 5. E. 3. m. 5.

Teste Rege apud Lincoln. vicesimo secundo die Julii.

Pro Johanne Kempe de Flandria, Textore Pannorum, super Mysterio suo excercendo.

A. D. 1331. An. 5. E. 3. Pat. 5. E. 3. p. 2. m. 25. REX Omnibus Ballivis &c. ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Johannes Kempe de Flandriâ, Textor Pannorum Laneorum, infra Regnum nostrum Angliæ causâ Mesteri sui inhibi excercendi, & illos, qui indè addiscere voluerint, instruendi & informandi, accesserit moraturus, & quosdam Homines, & Servientes, ac Apprenticios de Mestero illo secum adduxerit,

Suscepimus ipsum Johannem, Homines, Servientes, & Apprenticios suos prædictos, ac Bona & Catalla sua quæcumque, in Protectionem *&c. prout in ejusmodi literis usque hæc verba; viz.* A. D. 1331.

Promittimus enim nos aliis Hominibus, de Mestero illo, ac Tinctoribus, & Fullonibus, venire volentibus de partibus Transmarinis, ad morandum infra idem Regnum nostrum ex causâ præmissâ, consimiles literas de Protectione fieri facere debere.

In cujus &c. quamdiu Regi placuerit duraturas.

Teste Rege apud Lincolniam vicesimo tertio die Julii.

Ad Cardinales, pro Simone Archiepiscopo Cantuariensi, de Papæ animo mitigando.

A. D. 1331. An. 5. E. 3. Rom. 5. E. 3. m. 3. VEnerabili in Christo Patri, Domino P. Dei gratiâ, Episcopo Penestrensi, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali, Amico suo carissimo, Edwardus &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Cùm Pontificalis Auctoritas & Regalis Potestas ad istius Mundi Regimen sint divinitùs ordinatæ, congruum reputamus & decens ut Molestiam, Uni factam, Altera nitatur oportunis Remediis propulsare.

Hinc est quòd,

Pro, Venerabili in Christo Patre, Simone Cantuariensi Archiepiscopo, totius Angliæ Primate, morum honestate præclaro, suis exigentibus meritis, dignæ laudis Præconiis extollendo,

Vestræ Benivolentiæ cum instantiâ, quâ possumus, supplicamus, quatenùs, eidem Archiepiscopo,

Qui apud Sedem Apostolicam, ex quorumdam Æmulorum suorum callidis Machinationibus, absque causâ rationabili, multipliciter, ut intelleximus, infestatur, vestræ Subventionis Dexteram extendentes, A. D. 1331.

Animum Dominum Summi Pontificis, quorumdam Suggestionibus, minùs veraciter sibi factis, erga dictum Archiepiscopum exasperatum plusquam meruit, mitigare velitis caritatis intuitu, nostrorúmque rogaminum interventu:

Sciituri quòd in hiis,

Quæ occasione quarumdam Injuriarum, quibusdam Nunciis Magistri Icherii de Concoreto, Clerici ipsius Domini Summi Pontificis, ut prætenditur, illatarum, ejusdem Summi Pontificis auribus intimantur,

Idem Archiepiscopus, ut credimus, totaliter est immunis.

Assurgat

A.D. 1331. Edw. 3. Assurgat itaque vestra Dilectio in hâc parte, quòd præfatus Archiepiscopus, qui in commisso sibi Regimine jugiter elaborat, prætextu talium infestationum, ab incepto desistere non cogatur; set potiùs, Sedis Apostolicæ suffulrus Præsidio, circa Delinquentium Insolentias reprimendas (quas præteriti temporis qualitas in Angliâ hactenus impunitas reliquit) cum honore Dei, animarumque Salutem, officii sui debitum liberiùs exequatur.

Dat. apud Clipston. decimo tertio die Augusti.

A.D. 1331. Edw. 3. Consimiles Literæ diriguntur subscriptis; videlicet,

Domino G. Dei gratiâ, Episcopo Albanensi Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali.

Domino P. Dei gratiâ, tituli Sancti Stephani in Cælio Monte Presbitero Cardinali.

Domino N. Dei gratiâ, Sancti Adriani Diacono Cardinali.

De Navibus providendis pro Passagio Comitissæ Hollandiæ.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Claus. 5. E. 3. p. 1. m. 6. d.

REX, Dilecto & Fideli suo, Willielmo de Clynton, Constabulario Castri sui Dovorriæ, & Custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus Locum tenenti, Salutem.

Cùm, Nobilis Domina Hollandiæ & Selandiæ Comitissa, Mater nostra, ad Nos in Angliam in proximo sit ventura, Vobis mandamus quòd statim, visis præsentibus, tot Naves, pro Passagio dictæ Comitissæ, & Familiæ suæ, ac Equorum & Hernesiorum suorum, quot opus fuerit, in Ballivâ vestrâ provideri, & frettari, & eas usque Whitsand, pro Passagio prædicto, duci faciatis; prout, Dilectus Serviens noster ad arma, Johannes Moyard (quem ad vos mittimus ex hâc causâ) vobis, ac Magistris, & Marinariis, Navium prædictarum, ad dictum locum sic mittendarum, scire faciet ex parte nostrâ. A.D. 1331.

Et Custus, quos circa præmissa apposueritis, cum illos sciverimus, vobis, in Compoto vestro, ad Scaccarium nostrum, allocari faciemus.

Teste Rege apud Asheburn. in Pecco quarto die Septembris.

Per ipsum Regem.

Pro Thoma Priour, super Nativitate Edwardi Primogeniti Regis.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Liberat. 5. E. 3. m. 3.

REX Thesaurario & Camerariis suis Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, Dilecto Valetto nostro, Thomæ Priour Viginti Marcas, de Termino Sancti Michaelis, proximò præterito, de illis Quadraginta Marcis, quas ei, per litteras nostras Patentes, concessimus, pro grato & desiderabili Rumore, quem nobis detulit de Nativitate Edwardi, Filii nostri Primogeniti, percipiendas singulis Annis ad Scaccarium nostrum,

Unam, videlicet, Medietatem ad Scaccarium nostrum Paschæ, A.D. 1331.

Et aliam Medietatem ad Scaccarium nostrum Sancti Michaelis,

Ad totam vitam ipsius Thomæ, vel quousque ei de Quadraginta Marcatis Terræ vel Redditûs, ad totam vitam suam Habendis, duxerimus providendum.

Teste Rege apud Westmonasterium primo die Octobris.

Pro Johanne Electo Cassalensi, Ad Papam de Censu, Romanæ Ecclesiæ debito, remittendo.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Rom. 5. E. 3. m. 2.

PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Attendentes fructuosa Obsequia, quæ, Venerabilis Pater, Johannes, Electus Cassaliensis, & confirmatus, nobis in Terrâ nostrâ Hiberniæ multipliciter impendit, Justiciariis & Ministris nostris ibidem in hiis, quæ ad Bonum A.D. 1331.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Edw. 3.

Regimen ejusdem Terræ pertinent, Consiliis & Auxiliis fideliter assistendo, nec non ipsius Electi Merita Probitatis,

Quæ ipsius & Ecclesiæ Casfellensis utilitati conveniunt vestræ Sanctitati devotè suggerimus, &, ut ad exauditionis gratiam admittantur, preces effundimus cordiales.

Quamobrèm eundem Electum (virum utiquè vitâ & moribus Decorum, in consiliis providum, & in agendis quibuslibet circumspectum) vestræ Beatitudini devoto recommendamus affectu,

Attentiùs supplicantes quatinùs Negotia, ipsum & Ecclesiam sanctam prædictam contingentia, jubere dignemini cum favoris plenitudine expediri.

Attentóque, si placet, Paternâ consideratione quòd dicta Ecclesia Casfellensis sita est inter Puros Hibernicos, quasi in medio INDOMITÆ NATIONIS, ac destructa in Facultatibus, per repentinos ipsorum Hibernicorum Aggressus, & vastata, talem ei Gratiam, quo ad Censum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ debitum, elargiri, quòd, vestra Apostolica liberalitate præventus, securiùs ad dictam Casfellensem Ecclesiam accedere valeat, ipsámque ab Incursubus omnium Insolentium meliùs defensare.

Dat. apud Westmonasterium secundo die Octobris.

Pro Abbate & Conventu Glastoniæ.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Rom. 5. E. 3. m. 2.

PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Quo intentioris desiderii studio, Religiosorum virorum & nobis in Christo Dilectorum, Abbatis & Conventûs Glastoniæ, Bathonensi & Wellensi Diœcese, tranquillitatem appetimus & quietem,

Loci illius Sanctitudinem, qui ab antiquis SANCTORUM TUMULUS vocabatur, propter multitudinem Martirum, quorum corpora ibidem humata referuntur, contemplantes,

Vestræ benignitati in hiis, quæ eorum Profectibus conveniunt, & Detrimenta propellunt, devotiùs preces effundimus, & ad id Paternæ Solicitudinis vigilantiam instantiùs excitamus,

Quamobrem eosdem, Abbatem & Conventum, & negotia ipsos tangentia, Sanctitati vestræ votivo recommendamus affectu,

Attentiùs supplicantes quatinùs Supplicationes eorum (super aliquibus, Statum & Libertates Ecclesiæ suæ Glastoniensis contingentibus, vestræ Beatitudini, si libeat, porrigendas) benignè audire, & in gratiosâ exauditione earumdem sic eis Apostolicæ Liberalitatis Sinum, juxta speratam fiduciam, aperire, quòd, Apostolicis muniti præsidiis, eò devotiùs divinis vacare possint Obsequiis, quò, à Malignorum Incursubus, vestris fuerint Protectione & Tuitione defensi.

Conservet &c.

Dat. apod Westmonasterium quarto die Octobris.

De Hollandiæ Comitissa in Anglia existente.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Liberat. 5. E. 3. m. 3.

REX Thesaurario & Camerariis suis Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, dilecto Clerico nostro, Willielmo de Coleby, Thesaurario Hospitii Philippæ Reginæ Angliæ, Consortis nostræ carissimæ, Ducentas Libras pro Expensis Comitissæ Hanoniæ, infra Regnum nostrum existentis, indè faciendis.

Teste Rege apud Westmonasterium octavo die Octobris.

Per ipsum Regem.

Pro Nicholao de Aubricicourt, de ordine Militari a Rege suscepto.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Ibid.

REX Thesaurario & Camerariis suis Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, Dilecto & Fideli nostro, Nicholao de Aubricicourt, Viginti Marcas, de Termino Sancti Michaelis, proximò præterito, de illis Quadraginta Marcis, quas Nos nuper,

Pro Bono Servitio, quod idem Nicholaus nobis, dùm in partibus Transmarinis

A. D. 1331. marinis eramus, & etiam in veniendo cum Isabellâ, Reginâ Angliæ, Matre nostrâ carissimâ, & nobis, in Regnum nostrum, impendit,

Edw. 3.

Et ut ipse in Ordine Militari, quem à nobis de Præcepto nostro suscepit, decentiùs se valeat continere,

Concessimus percipiendas singulis annis ad Scaccarium nostrum, ad Terminos Paschæ & Sancti Michaelis, per æquales Portiones, quousque sibi de Quadraginta Marcatis Terræ vel Redditùs, per Annum, in loco competenti, infra Regnum nostrum, ad totam vitam suam habendis, fecerimus provideri.

Teste Rege apud Westmonasterium octavo die Octobris.

Ad Regem Scotiæ, de Episcopo Dunolmensi non inquietando.

A. D. 1331. An. 5. E. 3. Claus. 5. E. 3. p. 2. m. 11. dorf.

MAgnifico Principi, Domino D. Dei gratiâ, Regi Scotorum, Fratri suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitanniæ, Salutem, & Successus, ad vota, prosperos & felices.

Querelam, Venerabilis Patris, Lodowici Episcopi Dunolmensis, per Petitionem suam, coram Nobis & Concilio nostro in Parliamento nostro exhibitam, recepimus continentem quòd,

Licet ipse teneat, ipséque & Prædecessores sui, quondam Episcopi loci prædicti, semper hactenùs, à tempore cujus contrarii memoria non existit, tenuerint Castrum, Manerium, ac Libertatem de Norham, cum pertinentiis (tanquam Parcellam Episcopatûs prædicti) de nobis & Progenitoribus nostris,

Ac idem Episcopus habeat, Ipséque, & Predecessores sui prædicti semper hactenùs, à tempore prædicto, Jura Regalia infra Libertatem prædictam habuerint, & ea per Se & Ministros suos proprios de omnibus & singulis, infra Libertatem prædictam, qualitercumque emergentibus, exercuerint,

Et licet Villa de Westupsethington de dicto Episcopo, ut de Castro & Manerio de Norham, teneatur,

Idémque Episcopus, & Prædecessores sui, totis temporibus retroactis, dictâ Sede plenâ, & Progenitores nostri, temporibus Vacationum ejusdem, Curias suas de Tenentibus Villæ prædictæ apud dictum Castrum habere & tenere, & Cognitiones quorumcúmque placitorum seu Querelarum, infra eandem Villam qualitercúmque emergentium, tàm per Brevia sua, quàm sine Brevibus, habere consueverint,

Dictúsque Episcopus, & Prædecessores sui prædicti, Jurisdictionem ordinariam in eâdem Villâ semper hactenùs exercuerint, absque eo quòd aliquis Episcopus Terræ Scotiæ de hujusmodi Jurisdictionibus in eâdem Villâ aliquo tempore se intromisit, quidam tamen Ministri vestri, A. D. 1331.

Prætextu cujusdam Generalis Mandati vestri, eis directi, De summonire faciendo Episcopos, Abbates, Priores, Comites, Barones, & liberè Tenentes, qui Parliamento vestro interesse tenebantur,

Ac etiam De summonire faciendo omnes & singulos, qui vobis tenentur ad Homagium faciendum, quòd essent ad Parliamentum vestrum, tenendum apud Sconam, die Veneris ante Festum Sancti Martini, proximò futurum,

Dictum Episcopum ad essendum personaliter ad prædictum Parliamentum vestrum, ad ostendendum qualiter, & per quod Servitium, clamat tenere dictam Terram de Westupsethyngton, summoneri fecerunt;

Et quia Summonitio prædicta, eidem Episcopo, ut præmittitur, facta, si fortiretur effectum, non tantùm in ipsius Episcopi & Ecclesiæ suæ præjudicium, set etiam nostri & Juris nostri Regii exhæredationem, ac Coronæ nostræ Læsionem enormem, cederet manifestè, maximè cùm idem Episcopus, ratione aliquorum Terrarum & Tenementorum, quæ de nobis tenet, ad Parliamentum alterius quàm nostrum venire, vel Homagium alteri quàm nobis, pro eisdem facere minimè teneatur,

Fraternitatem vestram (quam, propter Fœdus, inter Nos initum & firmatum, nostra præjudicium & exhæredationem, aut Dignitatis læsionem, nolle credimus sustinere) requirimus, & rogamus quatenùs ab hujusmodi Impetitionibus & Occasionibus, eidem Episcopo, ratione Summonitionis prædictæ, factis, nostri contemplatione penitùs velitis desistere; ipsum Episcopum seu Tenentes suos, ratione Summonitionis prædictæ, per vos, seu Ministros vestros, ulteriùs molestari nullatenus permittentes:

A.D. 1331. An. 5. Edw. 3. tentes: Rescribentes nobis, si placet, per harum Bajulum, quid vestra dignabitur in præmissis facere Celsitudo.

Dat. apud Westmonasterium decimo die Octobris.

Pro Comite Julers de Feodo sibi, pro bono suo Servitio solvendo. A.D. 1331. Edw. 3. Claus. 5. E. 3. p. 1. m. 4.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo quarto die Octobris.

Quod Marinarii & Piscatores non compellantur ad faciendum Escambium ad Tabulam.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Claus. 5. E. 3. p. 2. m. 16. REX, Dilecto & Fideli suo, Willielmo de Clynton, Constabulario Castri sui Dovorriæ, & Custodi Quinque Portuum suorum, & ejus Locum-tenenti ibidem, Salutem.

Licet nuper (de communi assensu Prælatorum, Comitum, & Baronum, Regni nostri) ordinaverimus quòd nullus, de cætero, deferat Bonam Monetam nostram Sterlingorum extra Regnum nostrum prædictum; set quòd Tabula sit apud Dovorriam, & alibi, ubi certa Passagia ordinari contigerit, pro Escambio Expensarum necessariarum Hominibus ultra Mare extra Regnum nostrum transeuntibus, & infra idem Regnum de partibus Transmarinis venientibus, de quocumque genere Monetæ faciendo:

Intentionis tamen nostræ non extitit, nec existit, quòd Marinarii Piscatores, Pisces & Allecia, cum Navibus suis, infra Libertatem Portuum prædictorum, pro sustentatione Hominum ibidem, & aliorum Hominum partium adjacentium, deferentes, post Venditionem eorumdem Victualium, per Ordinationem prædictam, artentur ad Tabulam nostram, apud dictam Villam Dovorriæ, accedere pro Escambio Monetæ nostræ prædictæ faciendo:

Et ideo vobis mandamus, quòd Omnibus & Singulis, per vos, pro Conservatione Ordinationis prædictæ, infra Ballivam vestram deputatis, ex parte nostrâ detis in mandatis, quòd omnes Homines, Marinarios Piscatores, cum hujusmodi Victualibus infra Libertatem dictorum Portuum venientes, & dicta Victualia ibidem vendentes, Bonam Monetam nostram Sterlingorum, pro Victualibus illis, de Emptoribus eorumdem percipere & habere, & eandem Monetam quo voluerint deferre permittant absque aliquo Escambio, ad dictam Tabulam nostram apud eandem Villam Dovorriæ faciendo, Ordinatione prædictâ non obstante. A.D. 1331.

Proviso quòd dicti Marinarii Piscatores sufficientem Securitatem nobis inveniant, quòd Monetam nostram, quam pro hujusmodi Victualibus recipient, extra Regnum nostrum prædictum non deferant contra tenorem Ordinationis prædictæ.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo quarto die Octobris.

Per Petitionem de Concilio.

Pro Domino P. Tituli Sancti Stephani in Cœlio Monte Presbitero Cardinali, de Favore Regis gratioso.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Pat. 5. E. 3. p. 2. m. 8. REX, Venerabilibus in Christo Patribus, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, & ejus Suffraganeis, ac omnibus aliis, ad quos &c. Salutem.

Licet nuper,

Suggesto nobis qualiter Dominus E. quondam Rex Angliæ, Avus noster, Thesaurariam in Ecclesiâ Beati Petri Eborum, tunc vacantem, cuidam Clerico, suo Waltero de Bedewynde, contulit Regio Jure suo,

Et qualiter idem Walterus ad Thesaurariam illam per loci Ordinarium admissus fuit, eamque cum suis Juribus & Pertinentiis per longa tempora tenuit pacificè & quietè, A.D. 1331.

Qualiter etiam postmodùm, Dilectus nobis, Magister Willielmus de la Mare, tunc Persona Ecclesiæ de Feriby, Eborum Diœcese, eandem Thesaurariam, ex causâ Permutationis cum Ecclesiâ prædictâ, interveniente auctoritate loci Diœcesani, fuit Canonicè assecutus, ipsamque per aliqua tempora tenuit pacificè & quietè,

Et quòd aliqui, Collationem dicti Avi nostri prædictam nitentes pro viribus enervare,

A.D. 1331. Edw. 3. enervare, eandem Thesaurariam, Venerabili Patri, Domino P. tituli Sancti Stephani in Cælio Monte Presbitero Cardinali, auctoritate Apostolicâ conferri procurârunt,

Vobis, & cuilibet vestrûm, inhibuerimus ne quicquam, quod in Juris nostri Regii præjudicium, seu enervationem Collationis prædictæ, vel eorum quæ postmodum subsecuta sunt, cedere posset, nobis inconsultis, attemptaretis, seu per alios attemptari faceretis:

Considerantes tamen Bonum Locum, quem præfatus Cardinalis nobis tenet in Romanâ Curiâ, in nostris & Regni nostri Negotiis, & tenuit a jamdiu,

Ac volentes ipsum (quatenùs sine Juris nostri Regii offensâ fieri poterit) Favore prosequi gratioso, A.D. 1331. Edw. 3.

Volumus & concedimus quòd idem Cardinalis, per Procuratores suos, Jus, quod sibi competit in Thesaurariâ prædictâ, non obstantibus hujusmodi Prohibitionibus nostris, in Foro Ecclesiæ prosequi possit, quatenùs de Jure fuerit faciendum; salvo tamen Jure nostro, post Decessum ipsius Cardinalis, si quod nobis competat in hac parte.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo sexto die Octobris.

Per ipsum Regem & Concilium.

De tractando super Matrimonio inter Alianoram Sororem Regis, & Comitem Gelriæ.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Pa. 5. E. 3. p. 2. m. 7. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, Venerabilium Patrum, J. Wyntoniensis, Cancellarii nostri, & W. Norwycensis, Thesaurarii nostri, Episcoporum, &c, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Galfridi le Scrop & Willielmi de Herle Militum, plenam fiduciam reportantes,

Ad tractandum cum Nunciis & Procuratoribus, Nobilis Viri, Domini Comitis de Gerle, super Matrimonio, contrahendo inter ipsum Comitem, & Alianoram Sororem nostram carissimam,

Et ad conveniendum, promittendum, & concordandum de Dote, seu Dotalitio, Donationéve, propter Nuptias, eidem Alianoræ assignandis,

Et ad Alia, quæ circa hæc necessaria fuerint, faciendum, A.D. 1331.

Et ea quacúmque firmitate vallandum,

Plenam eisdem, Episcopis & Militibus, ac Tribus eorum, tenore præsentium, damus & committimus Potestatem; Promittentes Nos Ratum & Stabile habituros quicquid per ipsos, Episcopos & Milites, vel Tres eorum, Tractatum, Concordatum, Promissum, & Firmatum, fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Wyndesore vicesimo die Octobris.

Ad Comitem Hollandiæ, super Contractu Matrimonii cum Comite Gelriæ.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Claus. 5. E. 3. p. 2. m. 13. dor. REX, Nobili Viro, Domino W. Comiti Hanoniæ, Holandiæ, Selandiæ, & Domino Frisiæ, Patri suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis continuum incrementum.

Quàm prudentèr & discretè, Venerabiles Viri, Otto Dominus de Cuyk, & Rycoldus Præpositus in Ecclesiâ Trajectensi, Nuncii & Procuratores, Nobilis Viri, Domini Reynaldi Comitis Gherlensis & Zutphaniensis, Negotia super Contractu Matrimoniali (pro cujus tractatu nobiscum habendo, de Mandato dicti Domini Comitis, ad nos venerunt) fuerint prosecuti, ipsorum Nunciorum prudentia, per effectum operis subsequentem, crebriùs attestatur. A.D. 1331.

Dicta namque Negotia, ad honorem Altissimi, ut speramus, sunt feliciter expedita, prout iidem Nuncii pleniùs vobis exponere poterunt vivâ voce, quod dilectæ Paternitati vestræ insinuare curamus nostrarum Literarum per tenorem.

Si quæ verò volueritis penes nos, nobis, si placet, insinuabitis Vota vestra.

A.D. 1431. Edw. 3. In prosperitate & honore vos conservet & protegat dextera Conditoris.

Dat. apud Windsore vicesimo secundo die Octobris.

A.D. 1331. Edw. 3. Eodem modo scribitur Comiti Gherlensi & Zutphaniensi.

Pro Petro de Mortuo Mari, Sancti Stephani in Cœlio Monte Cardinali.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Pat. 5. E. 3. p. 2. m. 7. REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Cùm, Venerabilis Pater, Dominus Pettus de Mortuo Mari, Tituli Sancti Stephani in Cœlio Monte Presbiter Cardinalis, assignaverit, Dilectum nobis, Hugonem Preissak ad quædam negotia sua infra Regnum nostrum prosequendum, & idem Hugo metuat se per quosdam, occasione Prosecutionis prædictæ, inquietari & gravari,

A.D. 1331. Nos, volentes præfatum Cardinalem Favore prosequi gratioso, suscepimus ipsum Hugonem, in prosequendo Negotia ipsius Cardinalis prædicta, in Protectionem,& Defensionem nostram, specialem *&c. prout in ejusmodi Literis.*

In cujus &c. per unum Annum duraturas.

Teste Rege apud Odiham vicesimo quinto die Octobris.

Per breve de Privato Sigillo.

Ad Papam, super variis Negotiis, & de Alligantia cum Rege Franciæ.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Rom. 5. E. 3. m. 2. PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Pater desideratissime, de gratiosâ & felici expeditione, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Magistri Ricardi de Bury, & Antonii de Pesaigne Militis (quos nuper ad vestræ Sanctitatis præsentiam, pro quibusdam nostris Secretis Negotiis, transmisimus) & laudabili consilio quod nobis, super certis Articulis, quos iidem Nuncii nostri vestræ Mansuetudini exposuerunt, ex parte nostrâ, vestra Paterna Circumspectio dignata est impartiri, quas valemus & sufficimus vestræ Beatitudini Gratiarum referimus Actiones.

Vestræ Clementiæ intimantes quòd Articulos illos, juxta vestri maturitatem Consilii, in omnibus tenere & observare proponimus, Domino suffragante, ut illos, quos sentimus, & cognoscimus, utiles existere pro nobis,& Populo Regni nostri.

Et scire dignetur insuper vestra Sinceritas, quòd Nos Statum & Honorem carissimæ Dominæ & Matris nostræ, modo, quo dictis nostris Nunciis, sicuti nobis retulerunt, consulendo mandâstis, disposuimus, & de tempore in tempus, prout Dominus inspiraverit, proponimus de bono in melius emendare.

Ordinavimus insuper certos Fideles nostros ad Terram nostram Hiberniæ, pro reformatione Statûs ejusdem, celeriter destinare, juxta Consilium quod A.D. 1331. eisdem Nunciis nostris impendistis.

Cæterùm deliberavimus destinare ad præsentiam, Magnifici Principis, Regis Franciæ, Consanguinei nostri carissimi, Fideles & Secretarios nostros, videlicet, Venerabilem Patrem, Johannem Episcopum Wyntoniensem Cancellarium nostrum, Henricum de Bello Monte Consanguineum nostrum, Guilielmum Dominum de Monte Acuto, & præfatum Antoninm, Milites nostros,

Ad tractandum cum præfato Rege,tàm super Generali Passagio, quàm super Alligationibus, inter ipsum Regem & Nos (per Fœdus Conjugale, videlicet, inter Filiam ipsius Regis, & Filium nostrum Primogenitum) ineundis,

Ac etiam super aliis Negotiis, contingentibus Ducatum nostrum Aquitaniæ,

Et ad ea, quæ tractata fuerint, per Dei gratiam, complendum, & effectui mancipandum;

Et erunt prædicti Nuncii nostri ad præsentiam ipsius Regis, Domino concedente, in Quindenâ Festi Omnium Sanctorum, proximò jam venturi.

Placeat igitur quæsumus vestræ Sanctitudini, præfatum Dominum Regem, vestris Apostolicis Literis, modo quo placuerit, excitare, ut, in Tractatu & Finali Expeditione præmissorum, facilem & benivolum se studeat exhibere, pro tranquilitate & quiete totius Populi Christiani,

A. D. 1331. Edw. 3. Christiani, & evitandis periculis, quæ ex Guerrarum Turbinibus poterunt evenire.

Et expediret, ut credimus, Pater Sancte, quòd hujusmodi vestræ Literæ, in primo adventu dictorum Nunciorum nostrorum, præsentarentur dicto Regi.

Conservet &c.

Dat. apud Wyndesore vicesimo quinto die Octobris. A. D. 1331. Edw. 3.

Pro Comite de Julers de Feodo suo pro Servitio solvendo. Claus. 5 E. 3 p. 2. m. 13.

Teste Rege apud Odiham tertio die Novembris.

De Passagio Regis in Hiberniam meditato.

A. D. 1331. An. 5. E. 3. Claus. 5. E. 3. p. 2. m. 12. d. REX, dilecto & Fideli suo, Willielmo de Burgh, Comiti Ultoniæ, Salutem.

Cùm, pro reformatione Statûs Terræ nostræ Hiberniæ, & stabilimento Pacis nostræ ibidem, ordinaverimus ad partes illas personaliter in proximo proficisci, & super diversis, Passagium nostrum ad partes illas tangentibus, volumus a vobis informationem habere, & vobiscum inde habere colloquium & tractatum,

Propter quod, dilecto & fideli nostro, Antonio de Lucy, Justiciario nostro Herberniæ, ea, quæ ad conservationem Pacis nostræ in Terrâ prædictâ, & pro regimine Terræ illius, pertinent, quæ prius vobis commiseramus, jam committimus in vestrâ absentiâ excercenda,

Vobis, firmiter injungendo, mandamus quatinus, omnibus aliis prætermissis, ad nos in Angliam cum omni celeritate, quâ poteritis, personaliter accedatis, nobiscum super præmissis secretiùs tractaturi, vestrumque Consilium impensuri, & unâ nobiscum ad dictas partes ex causâ prædictâ profecturi.

Et interim aliquem vel aliquos, de vestris, de quorum fidelitate plenam fiduciam optinetis, loco vestri, super arraiatione Subditorum vestrorum deputetis, & assignetis, qui Justiciario nostro Hiberniæ in hiis, quæ ad conservationem A. D. 1331. pacis & tranquilitatis ejusdem Terræ, & refrænationem malefactorum ibidem, pertinere poterunt, viriliter & potenter intendant, prout decet.

Et hoc, sicut nos, & honorem nostrum, ac tranquilitatem dictæ Terræ, diligitis, nullo modo omittatis.

Teste Rege apud Hungerford quinto die Novembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

REX, dilecto & Fideli suo, Jacobo de Botiller, Comiti d'Ormond, Salutem.

Cùm pro reformatione Statûs Terræ nostræ Hiberniæ, *&c. ut supra usque ibi* quod *tunc sic*, vobis firmiter injungendo mandamus *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis; videlicet,

Willielmo de Bermyngham Militi.
Waltero de Burgh.

De Perpetuo Vicario in Ecclesia Sancti Saurini Grandis Castri constituendo.

A. D. 1331. An. 5. E. 3. Vasc. 5. E. 3. m. 7. REX, Venerabili in Christo Patri, Domino eâdem gratiâ, Episcopo Agennensi, Salutem.

Cùm, Dilectus Clericus noster, Gasbertus de Boinsvillâ, Rector Ecclesiæ Sancti Saurini Grandis Castri, aliàs dicti Puch Mirol, vestræ Diœcesis, desideret in eâdem Ecclesiâ Perpetuum Vicarium ordinari, qui Curam ejusdem Ecclesiæ personaliter exerceat, & de ipsius Ecclesiæ Fructibus, pro Sustentatione suâ, certam percipiat Portionem,

Et Nobis supplicaverit ut Ordinationi hujusmodi Vicariæ, Auctoritate vestrâ faciendæ, pro eo quòd dicta Ecclesia de nostro existit Patronatu, nostrum velimus præbere assensum, A. D. 1331.

Nos, attendentes Curam Ecclesiæ prædictæ per Personalem Residentiam Vicarii Posse utilius exerceri, Supplicationi prædictæ, ad laudem Dei, & Divini Cultûs augmentum, duximus annuendum:

Et hoc vobis, tenore præsentium, significamus, ut ulteriùs in Constitutione Vicarii prædicti, & congruâ Portione, sibi

A.D. 1331. Edw. 3. sibi de Fructibus ipsius Ecclesiæ assignandâ, facere valeatis, quod ad vestrum Officium in hac parte noveritis pertinere.

Dat. apud Wyndesore decimo quarto die Novembris.

A.D. 1331. Edw. 3. Claus. 5. E. 3. p. 2. m. 8.

Pro Comite de Julers de Feodo suo pro Servitio solvendo.

Teste Rege apud Guldeford decimo nono die Novembris.

Pro Neapoleone Cardinali, de audiendo & terminando varias Injurias & Transgressiones contra ipsum perpetratas.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Pat. 5. E. 3. p. 3. m. 13. d.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Willielmo Trussel, Roberto de Sadyngton, & Hugoni de Haverbergh, Salutem.

Ex gravi Querelâ, Venerabilis Patris, Neapoleonis Cardinalis, Præbendarii Præbendæ de Sutton in Ecclesiâ beatæ Mariæ Lincolniensi, accepimus quòd,

Cùm nuper suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram ipsum Cardinalem, Homines, Terras, Res, Redditus, & omnes Possessiones suas, omnibus & singulis inhibentes, nè quis eis, in Personis, aut Rebus suis, Injuriam, Molestiam, Dampnum, inferret seu Gravamen,

Richardus de Kynebelle, unà cum quibusdam aliis Malefactoribus, & Pacis nostræ Perturbatoribus, Clausum ipsius Cardinalis apud Bukyngham Vi & Armis fregit:

Et Herbam suam, apud Gauecote nuper crescentem, ad valentiam Centum Solidorum, cum quibusdam Averiis, depastus fuit, conculcavit & consumsit:

Et Arbores suas, ibidem nuper crescentes, succidit:

Et in Vivariis suis ibidem piscatus fuit;

Et Piscem indè, ac Arbores prædictas, ac alia Bona & Catalla sua ibidem, & apud dictam Villam de Bukyngham, necnon Blada in Garbis, de Decimis ipsius Cardinalis, apud Lethyngburgh & Bourton inventa, ad valentiam Sexaginta Librarum, cepit & asportavit:

Et quandam Carectam suam, Bladis in Garbis, de Decimâ ipsius Cardinalis, carcatam, & tres Equos suos in eâdem Carectâ junctos, apud dictam Villam de Lethyngburgh, & Centum & Sexaginta Agnos suos, apud dictam Villam de Gauecote inventos, pretii viginti Librarum, cepit & abduxit: A.D. 1331.

Et in Homines & Servientes suos ibidem insultum fecit, & ipsos verberavit, vulneravit, & malè tractavit:

Et quadraginta Porcos suos, apud dictam Villam de Gauecote inventos, pretii centum Solidorum cepit & imparcavit:

Et in quosdam alios Homines & Servientes suos, apud dictam Villam de Bukyngham, insultum fecit, & ipsos verberavit, vulneravit, imprisonavit, & malè tractavit; & ipsos in Prisonâ, ac Porcos prædictos, sic imparcatos, quousque idem Cardinalis Finem cum præfato Richardo, per centum Solidos, & unam Robam, fecit, detinuit:

Ac quibusdam aliis Hominibus & Servientibus suis, in tantum de corporibus suis, comminatus fuit, quòd ipsi eidem Cardinali deservire non audebant, & a servitio suo se retraxerunt & elongârunt, per quod ipse servitium omnium Hominum & Servientum suorum prædictorum per magnum tempus amisit:

Et alia enormia ei intulit ad grave dampnum ipsius Cardinalis, & contra Protectionem nostram prædictam, & contra Pacem nostram.

Et quia Transgressiones illas, si taliter perpetratæ fuerint, relinquere nolumus impunitas, *&c. prout in consimilibus Inquisitionibus.*

Teste Rege apud Guldeford vicesimo die Novembris.

Per Petitionem de Concilio.

Pro Nunciis Alfonsi de Kariello Baronis de Ispannia.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Liberat. 5. E. 3. m. 2.

REX, Thesaurario & Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, Nunciis, Nobilis Viri, Johannis Alfonsi de Carriello, Baronis de Ispanniâ, ad Nos in Angliâ de præfato Barone venientibus, Decem Marcas, de Dono nostro, in subventionem Expensarum suarum, ad propria revertendo. A.D. 1331.

Teste Rege apud Wymburn quinto die Decembris.

Per ipsum Regem, nunciante Thesaurario.

Pro

A.D. 1331. Edw. 3.

Pro Militibus Comitis de Eu, de Dono Regis.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Ibid.

REX, Thesaurario & Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, dilecto nobis, Thomæ de Walepole Orfeure Viginti Libras, duos Solidos, & decem Denarios, pro quibusdam Cupis Argenteis, ab eo per, Venerabilem Patrem, Johannem Wyntoniæ Episcopum ad opus nostrum emptis,

Et quibusdam Militibus, nuper ad Nos in Angliâ, cùm, Nobili Viro, Comite de Eu, venientibus, de Dono nostro liberatis.

Teste Rege apud Claryndon sexto die Decembris.

Per ipsum Regem.

Ad Regem Castellæ super Emptione Dextrariorum in Hispania.

A.D. 1331. An. 5. E. 3. Claus. 5. E. 3. p. 2. m. 2. d.

MAgnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toletii, Sibilliæ, Cordubiæ, Murciæ, Jehennæ, atque Algarbiæ Regi, ac Comitatûs Molini Domino, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ, &c. Salutem, & Successus, ad vota, semper prosperos & felices.

Cùm, claræ memoriæ, Dominus E. nuper Rex Angliæ, Pater noster, de Thesauro suo, dudùm liberari fecisset Mille Marcas Sterlingorum Andreæ de Peritz, de Castro Suriz, Burgensi de Burgh, & Gunsalvo Goderitz, pro Equis Dextrariis, ad opus dicti Patris nostri, in partibus Ispanniæ emendis, & ad ipsum Patrem nostrum ducendis,

Idemque Andreas obiisset priusquam Dextrarii prædicti ad opus ipsius Patris nostri empti fuissent, sicque dicta Pecunia penes præfatum Gunsalvum, & Executores Testamenti prædicti Andreæ, hactenus remansit, & remanet in præsenti,

Propter quod, dilectum Vallettum nostrum, Arnaldum Garsy de Sancto Johanne, ad partes vestras, ad dictam pecuniam, ad opus nostrum exigendam, transmittimus,

Ipsumque oneravimus ut quinquaginta Equos Dextrarios ad opus nostrum emi & provideri, & ad Nos in Angliam duci faciat cum celeritate quâ fieri poterit bono modo, A.D. 1331.

Serenitatem vestram votivis affectibus exoramus, quatenùs Ministris vestris dare velitis in mandatis, ut eidem Arnaldo in exactione dictæ Pecuniæ favorabiliter existant, eique indè, quantum ad ipsos pertinet, exhiberi faciant Justitiæ complementum.

Et insuper concedere dignetur vestra Regia Celsitudo, quòd prædicti Dextrarii emi, & extra Dominium vestrum extrahi, seu duci, possint, sibique indè Literas vestras de salvo Conductu jubere fieri nostris precibus & amore.

Significantes nobis, si placet, in hiis, quæ vobis placitura fuerint, in omnibus, vota vestra.

Data apud Welles vicesimo nono die Decembris.

Consimiles Literæ diriguntur subscriptis; videlicet,

Alkaldis & Consilio de Burgos in Hispania.

Hæredibus & Executoribus Testamenti Andreæ de Peritz de Castro Surez.

Gunsalvo Goderitz.

Ad Papam, pro Simone Archiepiscopo Cantuariensi contra malivolas Suggestiones.

A.D. 1332. An. 5. E. 3. Rom. 5. E. 3 m. 1.

PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Quanto intensiori desiderio, Venerabilis Patris, Simonis Cantuariensis Archiepiscopi, totius Angliæ Primatis, tranquillitatem diligimus & honorem (ipsius Gestum laudabilem & solertem vigilantiam in commisso sibi Regimine contemplando) eo molestiùs ferimus, dùm ejus Laudabilis Famæ Præconium, A.D. 1332.

A.D. 1332. Edw. 3. nium, penes vestram Beatitudinem, mendosis conspicimus Suggestionibus depravari.

Sanè, Pater Sanctissime, nobis relatum est a nonnullis quòd quidam, ipsius Archiepiscopi quietem perturbare molientes, vestræ suggesserunt Clementiæ, quòd idem Archiepiscopus, in ultimo Parliamento nostro, procurâsse debuerat penes Nos, & suum ad hoc Consilium impendisse, ut vestræ Sanctitatis & Apostolicæ Sedis Nuncii, de Terris exteris oriundi, permitti non deberent morari In Angliâ, nec injunctum eis Officium ibidem aliqualiter excercere.

Nè igitur aures vestræ Paternæ Pietatis ex hujusmodi Suggestionibus, quæ omninò carent primordio veritatis, ad indignationem erga præfatum Archiepiscopum aliqualiter moveantur,

Vestræ Beatitudini Fideli Testimonio intimamus, quòd non fuit aliquid dictum, vel procuratum, in dicto Parliamento, nec aliàs, contra præfatos Nuncios vestros, per præfatum Archiepiscopum, de ipsorum ammotione, seu perturbatione in Officiis suis exequendis. A.D. 1332. Edw. 3.

Placeat igitur, quæsumus, vestræ Benignitati eundem Archiepiscopum,

Qui in execucione Officii Pastoralis solicitè elaborat, & quem Virum credimus Vitæ Sanctitate conspicuum, Moribus Temperatum, Devotum pariter & modestum,

Habere, de hujusmodi, sibi minus veraciter impositis, inculpabilem penitùs & inmunem; eique Indignationem (si quam erga ipsum, eâ occasione, conceperit vestra Sanctitudo) omninò, si libeat, condonare.

Conservet, &c.

Dat. apud Welles sexto die Januarii.

Pro Willielmo de Monte Acuto, super Captione Rogeri de Mortuo Mari.

A.D. 1332. An. 5. E. 3. Pat. 5. E. 3. p. 1. m. 37. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nos, nuper considerantes qualiter Negotia, nos & Statum Regni nostri contingentia, per Rogerum de Mortuo Mari, tunc Comitem Marchiæ, & quosdam suos Complices, ad nostri Dampnum & dedecus, ac depauperationem totius Populi dicti Regni nostri, deducebantur,

Et qualiter idem Rogerus nostram Regiam Potestatem sibi usurpaverat, & ad destructionem Statûs nostri, & aliorum Magnatum de Genere nostro, proditionalitèr anelebat,

Ac Nos,

Nolentes ipsius præsumptuosam Malitiam, urgente conscientiâ, tolerare,

Dilecto & Fideli nostro, Willielmo de Monte Acuto, super Captione ejusdem Rogeri, & Complicum suorum prædictorum, revelavimus SecretumCordis nostri, qui ad Mandatum nostrum, assumptis ad hoc secum quibusdam Fidelibus nostris, præfatum Rogerum in Castro nostro de Notingham arestavit, & Carcerali Custodiæ, prout ei injunximus, mancipavit,

Et quia, in Arestatione prædictâ, Hugo de Turpliton Miles, & Ricardus de Monemuth, propter Resistentiam, quam fecerunt in defensionem ipsius Rogeri, fuerunt interfecti,

Nos,

Securitati ipsius Willielmi, & aliorum Fidelium nostrorum, qui in Comitivâ suâ tunc fuerunt, nè de Morte prædictorum, Hugonis & Ricardi, seu aliquibus per ipsos, seu eorum aliquem, circa Arestationem ejusdem Rogeri, perpetratis, inquietari, seu occasionari, ad Sectam nostram, seu aliorum possint, in futurum, providere volentes, ut tenemur, præsertim cum Interfectio illa, præter ipsius Willielmi & aliorum Fidelium nostrorum prædictorum voluntatem, & in exequendo mandatum nostrum, casualiter facta fuit, A.D. 1332.

De assensu Prælatorum, Comitum, Baronum, & aliorum Magnatum, de Regno nostro, in præsenti Parliamento nostro, apud Westmonasterium convocato, existentium, pardonavimus eidem Willielmo, & omnibus aliis, tunc in Comitivâ suâ existentibus, Sectam Pacis nostræ, & quicquid ad nos pertinet, pro morte prædictorum, Hugonis & Ricardi, & omnibus aliis Excessibus & Transgressionibus (si qui per ipsos in Arestatione prædictâ fuerint perpetrati) & firmam Pacem nostram eis, & cuilibet eorum, indè concedimus;

Nolentes quòd ipsi, vel eorum aliquis, ad Sectam nostram, seu alterius, per Appellum, vel alio modo quocumque, de Morte, Excessibus, seu Transgressionibus supradictis, occasionentur,

A.D. 1332. Edw. 3. tur, molestentur in aliquo, seu graventur.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Januarii. A.D. 1332. Edw. 3.

Per Concilium in Parliamento.

De Summonitione eorum, qui Terras habent in Hibernia, ad proficiscendum cum Rege, pro Reformatione Status ejusdem, & Repulsione Hibernicorum.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Claus. 6. E. 3. m. 37. d.

REX, dilecto Avunculo & Fideli suo, Thomæ Comiti Norfolciæ, & Marescallo Angliæ, Salutem.

Qualiter in ultimo Parliamento, quod apud Westmonasterium tenuimus, per Prælatos, Magnates, & Proceres, Regni nostri extitit concordatum, ut, pro Reformatione Status Terræ nostræ Hiberniæ, & repulsione Hibernicorum, nostrorum Rebellium,

Qui vestras, & aliorum Fidelium nostrorum, Possessiones & Bona per Repentinos Aggressus occuparunt, & detinent occupata,

Ad partes illas debeamus personaliter nos transferre, vobis incognitum non existit.

Et quia Passagium nostrum, ad dictas partes, ex causis prædictis, jam ordinavimus, videlicet, in Festo Sancti Petri ad vincula, proximò futuro, ad dictorum Rebellium Malitiam, cum Dei adjutorio, reprimendum,

Ad quod faciendum, ratione Terrarum, quas in eâdem Terrâ habetis, manus apponere tenemini adjutrices,

Vobis mandamus, in Fide & Homagio, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quòd, omni excusatione voluntariâ cessante, sitis ad nos, dicto die, in loco, ubi Passagium nostrum prædictum contigerit ordinari, quanto potentiùs & decentiùs poteritis, prompti & parati ad proficiscendum nobiscum, & aliis Fidelibus nostris, ad partes prædictas ex causis supradictis; & hoc, sicut nos, & Honorem nostrum, & vestrum, ac salvationem Terrarum vestrarum prædictarum, diligitis, nullatenus omittatis.

A.D. 1332.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo octavo die Januarii.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis; videlicet,

Radulpho Comiti de Eu.
Almarico de Sancto Amando.
Thomæ de Furnivall Minori.
Bartholomæo de Burghersh.
Willielmo le Blount.
Henrico de Ferrariis.
Johanni de Bello Campo de Somersete.
Johanni de Bohun de Sussex.
Hugoni de Mortimer.
Heredi Johannis de Mohun, }
Heredi de Hastynges, } infra ætates & in Custodiâ Regis existentibus.
Heredi Nicholai de Garru, }
Willielmo la Zousche.
Hugoni d'Audele.
Willielmo la Zousche de Haryngworth.
Johanni de Erlay.
Comiti Atholl.
Ricardo Talbot.
Willielmo le Grandissono.
Johanni de Multon.
Roberto de Clifford.

De Apostatarum insolentia reprimenda.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Pa. 6. E. 3. p. 1. m. 25.

REX Vicecomitibus, & omnibus aliis Ballivis & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Volentes insolentiam Apostatarum,

Qui in dispendium Animarum suarum, & Ordinis Fratrum Minorum Scandalum, relicto Habitu religionis suæ, & spretâ Professione suâ, infra Regnum nostrum vagantur, seu in futurum fuerint vagabundi,

Reprimere, & honestati Religionis prædictæ specialiter subvenire, A.D. 1332.

Vobis districtè præcipimus, firmiter injungentes, quòd omnes hujusmodi Apostatas, quotiens, & quandocumque, Minister Provincialis, seu Custos, vel Gardianus Ordinis prædicti, per Litteras suas Patentes, vobis intimaverit, infra idem Regnum vagabundos arrestetis, & ipsos eisdem, Ministro, Custodi, seu Gardiano, vel Fratribus Ordinis illius,

A. D. 1332. Edw. 3. illius, hujusmodi Litteras deferentibus, liberari faciatis, juxta Ordinis sui Regulam castigandos;

Talem & tantam diligentiam circa præmissa apponentes, quod, pro defectu vestri, querimonia ad Nos indè non perveniat quoquomodo.

In cujus &c.

Teste Rege apud Waltham tertio die Februarii. A. D. 1332. Edw. 3.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Castro Xanctoniæ, nuper Diruto, reparando.

A. D. 1332. An. 6. E. 3. Vasc. 6. E. 3. m. 12. REX, Constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, vel ejus Locum tenenti, Salutem.

Mandamus vobis, firmiter injungentes, quòd Castrum nostrum Xanctoniæ, nuper Dirutum, & pro parte demolitum, in Muris, Turribus, Pontibus, & Domibus, ac aliis Defensalibus & Expugnalibus, de Exitibus Ballivæ vestræ, & Pecuniâ, quam aliundè nomine nostro habere poteritis, sine dilatione reparari & reædificari faciatis; & Custus, quos in præmissis feceritis, cum illos sciverimus, vobis in Compoto vestro debitè allocari faciemus. A. D. 1332.

Teste Rege apud Waltham septimo die Februarii.

Per Concilium.

De audiendo Querelas super Terris occupatis contra formam Pacum cum Francia.

A. D. 1332. An. 6. E. 3. Ibid. LE Roi a, noz Amez & Foialx, Jonan Travers, Chanoign de l'Esglise de Lechefeld, & Meistre Johan de Hildesle, Chanoign de l'Eglise de Circestre, Salutz.

Sachez qui,

Come entre, bone memoire, Charles n'adgaires Roi de Fraunce, & Edward n'adgaires Roi de Engleterre, nostre Treschier Piere (qi Dieux Assoile) sur Debatz, qui estoient entre eux, une Acorde se fist,

Et puis entre, le noble Prince, Monsieur Phelip, ore Roi de France, & nous, une Acorde se feist, come en meismes les Acordez plus pleinement este contenuz,

Et aucunes surprises, Purprises, & Occupacions, avont este faites, d'une part & d'autre, contre les dites Acordez,

Nous, voillantz qui Droit soit fait en quant que a nous atient, vous, & chescun de vous, Provomis, Elisoms, & Deputoms, par cestes presentes, noz Lettres, d'oier, ovesque les Deputez le dit Roi de France, ou par vous meismes, si avant come a nous appartient, les Pleintes de touz ceux, qi pleindre se vondrent de Surprises, Purprises, & Occupacions, faites contre les dites Accordes, & a faire Restitucion, & complissement de droiture, sur meisme les choses. A. D. 1332.

En Tesmoignance de queu chose nous avoms fait faire cestes noz Lettres Overtes.

Don. a Waltham le viii. jour de Fever.

De Conventis super Sponsalibus inter Comitem Gelriæ & Alianoram Regis Sororem.

A. D. 1332. An. 6. E. 3. Pat. 6. E. 3. p. 1. m. 24. REX Universis, ad quos præsentes Litteræ pervenerint, Salutem.

Noverint Universi quòd,

Cùm, Venerabiles Patres, J. Wyntoniensis Episcopus, Cancellarius noster, & W. Norwicensis Episcopus, Thesaurarius noster, ac, dilecti & fideles nostri, Galfridus le Scrop, & Willielmus Herle, per nos specialiter deputati, A. D. 1332.

Necnon, discreti Viri, Otto Dominus de Kuye, Ricoldus Præpositus & Archidiaconus Ecclesiæ Sancti Petri Trajectensis, & Jacobus de Myerlaer Miles,

Ambassatores & Procuratores, Nobilis Viri, Domini Reynaldi, Comitis Ghelrensis, & Zutphaniensis, super Matrimonio,

A.D. 1332. Edw. 3. trimonio, contrahendo inter præfatum Comitem ex parte unâ, & Alianoram Sororem nostram carissimam ex alterâ,

Inter se tàm ex parte nostrâ, quàm ex parte præfati Comitis, Tractatus plurimos babuissent,

Dictique Procuratores, præfati Comitis, eidem Sorori nostræ, nomine Donationis, propter Nuptias, Dotem seu Duariam assignâssent,

Et de recipiendo, nomine Dotis, a nobis de certâ quantitate Pecuniæ inter se,

Et de Hæredatione Filiorum & Filiarum, quos idem Comes ex dictâ Sorore nostrâ, Dono Dei, procreare contigerit,

Ac de præsentando & recipiendo eandem Alianoram, certis sub modis & formis, convenissent, prout hæc, & alia, in Litteris dictorum Episcoporum, & Fidelium nostrorum, ac dictorum Procuratorum, præfati Comitis, pariter Sigillis eorum sigillatis, latiùs continentur, A.D. 1332. Edw. 3.

Nos Tractatus hujusmodi, & omnia & singula in eisdem Litteris contenta, & quicquid per præfatos Episcopos, & Fideles nostros, vel eorum aliquem, actum est, vel fuerit, ratum, gratum, & firmum habentes, & perpetuo habituri, ea omnia & singula, quatenùs nos concernunt & tangunt, effectualiter servabimus & complebimus, eaque omnia approbamus, ratificamus, & pro nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, omni modo & formâ, sicut Gesta, Acta, seu Tractata, existunt, ex certâ scientiâ, tenore præsentium, confirmamus; Promittentes ipsa omnia, bonâ fide, effectualiter adimplere, ac, omni dolo & fraude penitùs exclusis, inviolabiliter observare.

In cujus &c.

Dat. apud Walthām duodecimo die Februarii.

Super ductione Thomæ Gournay in Angliam.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Vasc. 6. E. 3. m. 11.

REX, dilectis sibi, Majori, Juratis, & Probis Hominibus, Civitatis suæ Baionæ, Salutem.

Cùm mittamus, dilectum Servientem nostrum ad Arma, Petrum Bernardi de Pynsele, ad Thomam Gournaye Militem,

Pro Seditione contra Personam Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, ac Conspiratione in mortem ejusdem, factis, in partibus Transmarinis captum, & jam penes vos sub carcerali Custodiâ existentem,

Ad nos in Angliam ducendum, prout sibi per nos plenius est injunctum; A.D. 1332.

Vos rogamus mandantes, firmiter injungendo, quatenùs eidem Petro in hiis, quæ salvam & securam Ductionem dicti Thomæ ad nos, sicut prædictum est, contingunt, consulentes sitis & auxiliantes, modis & viis, quibus videritis expedire; & hoc nullatenus omittatis.

Dat. apud Waltham decimo tertio die Februarii.

Super Pensione Albanensis Episcopi Cardinalis.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Vasc. 6. E. 3. m. 9.

REX Constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc est, vel qui pro tempore erit, Salutem.

Mandamus vobis quòd computetis cum, Venerabili Patre, Domino Johanne, Albanensi Episcopo, Ecclesiæ Romanæ Cardinali, seu Attornato suo, de eo quod eidem Cardinali a retro est de illis Quinquaginta Marcis Sterlingorum, quas a nobis nomine Pensionis percipit annuatim, tàm de tempore Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, quàm nostro.

Et præfato Cardinali, vel suo dicto Attornato, id, quod sibi indè, per Compotum hujusmodi, a retro esse inveneritis, de dicti Ducatûs Exitibus, sine dilatione, satisfieri faciatis; Recipientes ab eodem Cardinali, vel suo dicto Attornato, Literas suas Acquietantiæ, Receptionem Pecuniæ, quam ei sic solveritis, Testificantes; & nos vobis indè, in Compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus. A.D. 1332.

Teste Rege apud Pontem fractum decimo sexto die Februarii.

Per ipsum Regem.

A.D. 1332. Edw. 3. A.D. 1332. Edw. 3.

Super Dono 400 l. eidem Cardinali.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Ibid.

REX eidem Salutem.

Ex parte, Venerabilis Patris, Domini Johannis, Albanensis Episcopi, Ecclesiæ Romanæ Cardinalis, nobis est supplicatum ut,

Cùm Dominus E. nuper Rex Angliæ, Pater noster,

In recompensationem dampnorum, quæ idem Cardinalis, qui, tempore ipsius Patris nostri, per Dominum Summum Pontificem, in Angliam, in Nuncium, missus fuit, dum sic in eodem Regno nostro steterat, incurrebat,

Concessisset eidem Cardinali Quadringintas Libras de Dono suo, prout per Literas ipsius Patris nostri Patentes, quas idem Cardinalis asserit se habere, pleniùs poterit apparere,

Velimus eidem Cardinali de Summâ illâ, quæ sibi adhuc debetur, sicut dicit, Satisfactionem fieri jubere:

Nos, ejus Supplicationi in hac parte favorabiliter annuentes, vobis mandamus quòd, visis literis ipsius Patris nostri prædictis, si vobis constiterit dictas Quadringentas Libras præfato Cardinali per ipsum Patrem nostrum concessas fuisse, eandémque Summam sibi adhuc deberi, sicut prædictum est, tunc eidem Cardinali, vel Attornato suo in hâc parte, easdem Quadringentas Libras, de dicti Ducatûs Exitibus, sine dilatione, solvatis; recipientes à præfato Cardinali, vel suo dicto Attornato, Literas ipsius Patris nostri prædictas, ac literas suas Acquietantiæ, Receptionem dictæ pecuniæ Testificantes; & nos vobis indè, in Compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus. A.D. 1332.

Dat. apud Pontem fractum decimo sexto die Februarii.

Per ipsum Regem.

Pro Nuncio Lodovici de Sabaudia.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Liberat. 6. E. 3. m. 6.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, de Scaccario suo Dubliniæ, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, Jacobo Parobam Militi, Nuncio, Nobilis viri, Domini Lodowici Sabaldiæ, viginti Libras, de Dono nostro, super expensis suis, ad partes suas proprias redeundo. A.D. 1332.

Teste Rege apud Langeleye vicesimo secundo die Februarii.

Per ipsum Regem, nunciante Thesaurario.

De Defectubus, pro Officio Attilliatoris, in Castris Vasconiæ reparandis.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Vasc. 6. E. 3. m. 10.

REX Constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, Salutem.

Quia datum est nobis intelligi, quòd in Domibus nostris, pro Officio Attiliatoris deputatis, in diversis Castris nostris, in Ducatu nostro Aquitaniæ, plures Defectus existunt his diebus, ita quod Ingenia nostra, per defectus hujusmodi, in immensum deteriorantur, in nostri Dampnum & Jacturam,

Nos, volentes Defectus hujusmodi reparatione & emendatione, quibus indigent, modo debito, reparari & emendari, vobis Mandamus, quòd Defectus illos per vos & alios supervideri, & reparatione & emendatione, quibus necessariò indigent, reparari & emendari, per Visum & Testimonium alicujus Fidelis nostri partium illarum, faciatis; & Custus, quos circa præmissa fieri feceritis, cum illos sciverimus, vobis, in Compoto vestro, prout justum fuerit, allocari faciemus. A.D. 1332.

Dat. apud Langeleye vicesimo quinto die Februarii.

Per Concilium.

De

A.D. 1332. Edw. 3. A.D. 1332. Edw. 3.

De Tractatu habendo inter Gentes Regis Angliæ & Ducis Brabantiæ.

A.D. 1332 An. 6. E. 3. Claus. 6. E. 3. m. 34. dorf.

REX Vicecomiti Berks Salutem. Cùm, Nobilis Vir, Johannes Dux Brabantiæ, Nos, per literas suas, requisierit ut,

Cùm, occasione quarumdam Obligationum, quibusdam Mercatoribus de Regno nostro per Patrem ipsius Ducis dudùm factarum, ac captionum Lanarum, & aliorum Bonorum diversorum supra Mare, tàm per Gentes nostras, quàm per Gentes ipsius Ducis, hinc indè factarum, graves Dissensiones ante hæc tempora exortæ, & Arestationes hinc & indè concessæ fuissent, & Dampna quamplurima diversimodè irrogata,

Velimus, pro evitandis periculis quæ ex hujusmodi Dissentionibus evenire poterint, assensum præbere ut omnes Dissentiones hujusmodi Tractatu amicabili valeant terminari,

Ac nos, habitâ, super requisitione hujusmodi, deliberatione pleniori,

Attendentes utilitatem, quæ ex mutuâ Communione Mercatorum de Regno nostro, & Mercatorum de Potestate ipsius Ducis, poterit evenire,

Assignavimus Gentibus ipsius Ducis Diem in Crastino Ascensionis Domini, proximò futuro, apud Westmonasterium, ad Tractandum nobiscum, seu illis quos ad hoc deputaverimus, super Pace & finali Concordiâ super præmissis,

A.D. 1332.

Tibi igitur præcipimus, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, in Villis Mercatoriis, & aliis locis, ubi expedire videris, in Ballivâ tuâ, tàm infra Libertates, quàm extra, facias publicè proclamari quòd omnes illi, qui Querelas, vel Actiones, habent versus dictum Ducem, vel aliquos de Potestate suâ, Occasionibus supradictis, sint ad Diem & Locum prædicta, cum Literis & Evidentiis suis, coram deputandis à nobis, ad informandum eos super Jure suo, & ad faciendum & recipiendum quod tunc ibidem contigerit ordinari, si sibi viderint expedire; & habeas ibi hoc Breve.

Teste Rege apud Langele vicesimo sexto die Februarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Sub eâdem formâ scribitur singulis Vicecomitibus per Angliam.

Super Passagio Alianoræ Sororis Regis.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Liberat. 6. E. 3. m. 5.

REX Thesaurario & Camerariis suis Salutem.

Mandamus vobis quòd,

De primis Denariis, ad proximum proficuum, ad Scaccarium nostrum venientibus,

Solvatis, dilectis Mercatoribus nostris, Jacobo Nicholas, Bartholomæo de Barde, & Sociis suis Mercatoribus, de Societate Bardorum de Florentia, Mille Marcas pro tantâ Summâ Pecuniæ, quam iidem Mercatores, pro nobis, solvere promiserunt Nunciis nostris, quos ad partes Franciæ, & Curiam Romanam, in proximo missuri sumus, ac pro Passagio Alianoræ Sororis nostræ carissimæ versus partes Transmarinas; recipientes à præfatis Mercatoribus literas suas Acquietantiæ, quæ pro nobis sufficientes fuerint in hâc parte.

A.D. 1332.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo primo die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Pace cum Scotis non infringenda.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Claus. 6. E. 3. m. 30. d.

REX Vicecomiti Northumbriæ.

Quia ex relatu accepimus plurimorum, quòd diversi Homines de Regno nostro, & alii, pacem, inter Nos & Robertum de Brus, nuper Regem Scotorum, initam & firmatam, infringere machinantes, diversas Congregationes Hominum ad Arma indies faciunt, &, per Marchias Regni nostri, dictam terram Scotiæ, ad eam modo Guerrino impugnandum, ingredi intendunt,

A.D. 1332.

Nos, volentes dictam Pacem in omnibus & singulis Articulis suis, quantum ad Nos pertinet, inviolabiliter observare,

A.D. 1332. Edw. 3. vare, Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd per totam Ballivam tuam, tàm infra Libertates, quàm extra, in locis, ubi videris expedire, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi facias, ne quis, cujuscumque statûs seu conditionis fuerit, de Regno seu Potestate nostris, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterit, per Marchias Regni nostri, seu alibi per Marchias Potestatis nostræ, dictam terram Scotiæ manu Armatâ, ad eam debellandum seu impugnandum, ingredi, seu alia quæcumque, per quæ pax prædicta aliquo modo infringi poterit, facere aliqualiter præsumat:

Et, si quos, post Proclamationem & Inhibitionem prædictas, contraria facientes inveneris, tunc eos per Corpora & Arma sua arestes, & eas sic sub Aresto detineas, quousque aliud à nobis indè habueris in mandatis. A.D. 1332. Edw. 3.

Et de nominibus eorum, quos eâ occasione te arestare contigerit, Nos, de tempore in tempus, sub Sigillo tuo, distinctè & apertè, reddas certiores.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quarto die Martii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Eodem modo mandatum est Vicecomitibus subscriptis; videlicet,

Vicecomiti Eborum,
Vicecomiti Lancastriæ,
Vicecomiti Cumbriæ,
Vicecomiti Westmerlandiæ.

Tractatus, habiti super Matrimonio inter Comitem Ghelrensem & Alianoram Sororem Regis, Ratificatio.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Pa. 6. E. 3. p. 1. m. 14.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Inspeximus Litteras Patentes, Venerabilium Patrum, & Dilectorum & Fidelium nostrorum,

J. Wyntoniensis Episcopi, Cancellarii,
Et W. Norwicensis Episcopi, Thesaurarii, nostrorum,
Galfridi le Scrop,
Et Willielmi de Herle, Militum, Consiliariorum nostrorum,

Necnon discretorum virorum, Dominorum,

Ottonis Domini de Kuye,
Ricoldi Præpositi & Archidiaconi Ecclesiæ Sancti Petri Trajectensis,
Et Jacobi de Mierlaer, Militis, Nunciorum, Nobilis viri, Reynaldi, Comitis Ghelrensis & Zutphaniensis,

In hæc verba,

UNiversis Christi Fidelibus, ad quos Præsentes Litteræ pervenerint,

Johannes, permissione Divinâ, Wyntoniensis Episcopus, Illustris Domini Regis Angliæ Cancellarius, Willielmus, eâdem permissione, Norwicensis Episcopus, dicti Domini Regis Thesaurarius, Galfridus le Scrop, & Willielmus de Herle, Milites, Consiliarii & Deputati per præfatum Dominum Regem;

Ac Otto Dominus de Kuye, Ricoldus Præpositus & Archidiaconus Ecclesiæ Sancti Petri Trajectensis, & Jacobus de Myerlaer Miles, Consiliarii, Secretarii, Nuncii, & Ambassatores, Nobilis & Potentis viri, Domini Reynaldi, Comitis Ghelrensis & Zutphaniensis, Salutem in Domino. A.D. 1332.

Noverit Universitas vestra quòd,

Super Tractatu Matrimonii, inter prædictum Dominum Comitem & Nobilem Domicellam Alianoram Sororem prædicti Domini Regis contrahendi,

Inter Nos prædictos, Episcopos, Galfridum, & Willielmum, pro præfatis Domino Rege & Alianorâ Sorore suâ, & ipsorum nomine, ex parte unâ,

Er nos prædictos, Ottonem, Ricoldum, & Jacobum, pro præfato Domino nostro Comite, & ejus nomine, ex alterâ,

Tractatum & concordatum est in formâ infrascriptâ,

In primis, videlicet, nos præfati, Otto, Ricoldus, & Jacobus, nomine præfati Domini nostri Comitis, & virtute Potestatis specialis, per ipsum Dominum nostrum nobis in hâc parte traditæ, damus, concedimus, & assignamus præfatæ Dominæ Alianoræ, nomine Donationis, propter Nuptias, Sexdecim Milia Librarum parvorum Turonensium annuatim, de Terris & Bonis dicti Domini nostri Comitis, ad totam vitam dictæ Dominæ Alianoræ, tàm in vitâ præfati Domini Comitis, quàm post mortem ejusdem, si Ipsa ipsum supervixerit, Habenda et Possidenda:

Et

A. D. 1332. Edw. 3. Et, pro eisdem Sexdecim Milibus Librataram Terræ & Bonorum, nomine prædicti Domini nostri Comitis, & virtute Potestatis specialis, nobis in hâc parte traditæ, ut prædictum est, damus, concedimus, & assignamus, dictæ Dominæ Alianoræ,

Insulam dictam Velna cum Civitatibus, Burgis, Villis, Castris, Maneriis, Terris, Aquis, Forestis, Libertatibus, Regalitatibus, Mero & Mixto Imperio, Feodis, & Retrofeodis, ac omnibus & singulis, ad dictum Dominum nostrum Comitem, in dictâ Insulâ, & ratione vel occasione ejusdem, qualitercumque, & ubicumque, pertinentibus, in valorem Quatuordecim Milium Librataram Terræ parvorum Turonensium per Annum,

Et Redditus omnes & singulos, cum Molendinis, Terris, Pascuis, Pratis, & aliis rebus quibuscumque, in villis infrascriptis, videlicet, in Elst, in Gbent, & in Angberen, extra Insulam prædictam, cum omnibus & singulis Libertatibus & proficuis supra nominatis, & aliis quibuscumque, ad prædictum Dominum nostrum Comitem, in Villis prædictis, & ratione vel occasione earumdem, ubicumque, & qualitercumque, pertinentibus, in valorem Duorum Milium Librataram Terræ per Annum,

HABENDA ET PERCIPIENDA dictæ Dominæ Alianoræ totâ vitâ suâ, sicut prædictum est:

Et, discretum virum, Magistrum Johannem de Shordich, Juris Civilis Professorem, Procuratorem ipsius Dominæ Alianoræ, ad hoc specialiter constitutum, nomine ipsius, de præmissis, vice & nomine dicti Domini nostri Comitis, investimus: & ea, infra spatium Duorum mensium a tempore Matrimonii, inter dictum Dominum nostrum Comitem & prædictam Dominam Alianoram solempnizati, eidem Dominæ Alianoræ, vel ipsius in hâc parte Procuratori, per prædictum Dominum nostrum Comitem procurabimus dari, & concedi effectualiter, & actualiter assignari, HABENDA ET PERCIPIENDA dictæ Dominæ Alianoræ ad totam vitam suam, sicut prædictum est.

Et, si fortè prædictæ, Insula & Villæ, cum pertinentiis suis, ad valorem annuum Sexdecim Milium Librarum Turonensium parvorum non attingant, tunc id, quod indè defuerit, dictus Dominus noster Comes in aliis Terris, præfatis Insulæ & Villis vicinioribus, cum Libertatibus & pertinentiis suis quibuscumque, infra spatium dictorum Duorum mensium præfatæ Dominæ Alianoræ, vel ejus in hâc parte Procuratori, assignari, liberati, & tradi faciet cum effectu. A. D. 1332. Edw. 3.

Et quòd dictus Dominus noster Comes Prolem, de præfatâ Dominâ Alianorâ, cum Dei gratiâ, suscitandam, sive Masculina fuerit, sive Fœminina, de omnibus Terris & Bonis, quæ Hæreditariè tenet in præsenti, hæreditabit; & suis sumptibus & laboribus procurabit, ordinabit, & faciet, erga Dominos suos quoscumque Superiores, ut Proles, sic de præfatâ Dominâ Alianorâ suscitanda, sibi in dictis Bonis hæreditariè succedat; exceptis Decem Milibus Librataram Terræ parvorum Turonensium, per Annum, de quibus Filiabus suis, de Uxore suâ primâ procreatis, sibi liceat providere; in hujusmodi tamen Provisione Consuetudine Patriæ servatâ.

Et nos, supra nominati Episcopi, Galfridus & Willielmus, vice & nomine dicti Domini nostri Regis, & prædictæ Dominæ Alianoræ, ac virtute Potestatis specialis, nobis per eundem Dominum nostrum Regem in hâc parte traditæ, nomine Dotis ipsius Alianoræ per prædictum Dominum nostrum Regem, dare & solvere promittimus præfato Domino Comiti DECEM MILIA LIBRARUM STERLINGORUM, videlicet,

In Octabis Festi, beatorum Apostolorum, Philippi & Jacobi, proximò futuri, apud Lescluses in Flandriâ, Quinque Milia Librarum Sterlingorum,

Et Residua Quinque Milia Librarum Sterlingorum, apud Bruges in Flandriâ, in Festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, Anno Domini Millesimo, Trescentesimo, Tricesimo Tertio:

Ad quæ quidem Decem Milia Librarum Sterlingorum, terminis & locis prænominatis solvenda, dictum Dominum nostrum Regem, virtute Potestatis supradictæ, tenore præsentium obligamus; &, ex habundanti, procurabimus quòd dictus Dominus noster Rex faciet, quòd Mercatores de Societate Bardorum de Florentiâ, vel alii Mercatores sufficientes, se, pro dicto Domino nostro Rege, obligabunt de dictis ultimis Quinque Milibus Librarum Sterlingorum, apud Bruges in Flandriâ, in dicto Festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, præfato Domino Comiti, vel ejus in hâc parte Attornato, solvendis.

Et, præter hæc, dictus Dominus noster Rex præfatam Dominam Alianoram, pro Corpore & Camerâ suâ, suis Sumptibus, parare faciet competenter.

Præterea,

A. D. 1332. Edw. 3. Per nos, fupra nominatos Epifcopos, Galfridum & Willielmum, pro præfato Domino noftro Rege,

Et per nos fupradictos, Ottonem, Ricoldum, & Jacobum, pro dicto Domino noftro Comite,

Eft tractatum & concordatum quòd dicta Domina Alianora, parata, ficut prædictum eft, Sumptibus dicti Domini Regis, mittetur ufque dictam Villam de Lefclufes in Flandriâ, fimul cum primis Quinque Milibus Librarum Sterlingorum prædictarum, ita quòd fint ibi, in Octabis dicti Fefti Apoftolorum Philippi & Jacobi, præfato Domino Comiti, vel ejus Gentibus, liberanda:

Et ex tunc eadem Domina Alianora, ad Sumptus dicti Domini Comitis, in omnibus remanebit.

Quæ omnia & fingula fuprafcripta nos, præfati Epifcopi, Galfridus & Willielmus, per prædictum Dominum noftrum Regem, quatenùs ad ipfum pertinent; & nos prædicti, Otto, Ricoldus, & Jacobus, per prædictum noftrum Comitem, quantùm ad ipfum pertinent, teneri, fervari, & compleri procurabimus bonâ fide; ipfófque Dominos noftros, virtute Poteftatum, nobis in hâc parte traditarum, ad præmiffa omnia & fingula tenenda, fervanda & complenda, in formâ fuprafcriptâ, tenore præfentium, obligamus.

Et quòd præfatus Dominus Comes omnia & fingula fuprafcripta, quatenùs ipfum concernunt, effectualiter faciet, fervabit, & complebit, Ego, prædictus Ricoldus, virtute Poteftatis fpecialis, per ipfum Dominum meum Comitem michi in hâc parte traditæ, in Animam ejufdem Domini mei, ad Sancta Dei Evangelia, corporale præftiti Juramentum.

Ad hæc, nos præfati, Otto, Ricoldus, & Jacobus, procurabimus, bonâ fide, quòd dictus Dominus nofter Comes omnia & fingula fuprafcripta, per literas fuas Patentes, Magno Sigillo fuo fignatas, approbabit, ratificabit, & pro Se, & Hæredibus, & Affignatis fuis, confirmabit;

Et Litteras illas, fimul cum litteris Patentibus omnium Dominorum Superiorum, de hæreditando Prolem, quam dictus Dominus Comes, dante Domino, de præfatâ Alianorâ fufcitabit, five Mafculina, five Feminina, fuerit, de omnibus Bonis fuis (exceptis Decem Milibus Libratarum Terræ parvorum Turonenfium per Annum, ficut prædictum eft) dicto Domino Regi, citra primum diem menfis Aprilis, proximò futurum, in Angliâ deftinabit.

Et nos præfati, Epifcopi, Galfridus & Willielmus, promittimus, bonâ fide, quòd, quamcito dictus Dominus nofter Rex prædictas litteras receperit, ipfe, per litteras fuas Patentes, fub Magno Sigillo fuo, omnia & fingula præmiffa, quatenùs ipfum concernunt, pro Se, & Hæredibus fuis, approbabit, ratificabit, & confirmabit. A. D. 1332. Edw. 3.

In cujus rei Teftimonium præfentibus Sigilla noftra appofuimus.

Dat. apud Weftmonafterium vicefimo die menfis Octobris, Anno Domini Millefimo, Trefcentefimo, Tricefimo primo.

Tenores Procuratoriorum, prædictorum Confiliariorum, & Deputatorum, ac Nunciorum & Ambaffatorum, fubfcribuntur,

EDwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, omnibus, ad quos præfentes Litteræ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd nos, de Circumfpectione providâ & Fidelitate probatâ, Venerabilium Patrum, J. Wyntonienfis, Cancellarii noftri, & W. Norwicenfis, Thefaurarii noftri, Epifcoporum &c. *prout fupra de Dat.* 20 *Oct. A.* 5.

UNiverfis, præfentes litteras infpecturis, nos Reynaldus, Comes Ghelrenfis & Zutphanienfis, facimus manifeftum, quòd,

Nobiles ac difcretos viros, Dominos, Ottonem Dominum de Kuye, Ricoldum Præpofitum & Archidiaconum Ecclefiæ Sancti Petri Trajectenfis, & Jacobum de Miarlaer Militem, Confiliarios & Secretarios noftros dilectos,

Fecimus, & ordinavimus, facimus, conftituimus, & ordinamus, noftros, veros & legitimos, Procuratores, negotiorum Geftores, & Nuncios fpeciales, & quemlibet eorum in folidum (ita quòd non fit melior conditio occupantis, fet quod per unum eorum inceptum fuerit, per alium profequi valeat & finiri) ad contrahendum, pro nobis & nomine noftro, cum Alianorâ Sorore Domini Regis Angliæ, Sponfalia & Matrimonium,

Eidémque Alianoræ Duariam, Dotem, feu Dotalitium, five Ufumfructum, faciendum & affignandum,

Donationémque, propter Nuptias, recipiendum,

Nófque poenâ, Juramento, & multâ, quibufcumque obligandum,

Et

A.D. 1332. Edw. 3. Et præstandum in Animam nostram calumpniæ, & cujuslibet generis, Sacramentum super hujusmodi Matrimonio, pro nobis & nostro nomine contrahendo,

Ac omnia alia & singula faciendum & excercendum, quæ in dicto Matrimonii negotio necessaria fuerint, vel quomodolibet oportuna, etiam si Mandatum exigant speciale,

Ratum, gratum, & firmum, habentes, & perpetuò habituri quicquid per dictos nostros Procuratores, vel eorum aliquem, actum fuerit in præmissis, vel aliquo præmissorum:

Quod omnibus, quorum interest, vel interesse poterit, sub Sigillo nostro Majore, præsentibus appenso, significamus.

Dat. Feria tertia post Festum Beati Remigii, Anno Domini Millesimo, Trescentesimo, Tricesimo primo.

NOS autem, A.D. 1332. Edw. 3.

Tractatus, Promissiones, Obligationes, ac omnia & singula in eisdem Litteris contenta, & quicquid per præfatos Consiliarios nostros actum existit, ratum, gratum, & firmum, habentes, & perpetuò habituri,

Ea omnia & singula, quatenus nos concernunt, & tangunt, effectualiter servabimus & complebimus, eaque omnia approbamus, ratificamus, & pro nobis, Heredibus, & Assignatis nostris, omni modo & formâ, sicut gesta, acta, seu contracta existunt, & ut in præfatis Litteris continetur, ex certâ nostrâ scientiâ, Tenore Præsentium, confirmamus; Promittentes ipsa omnia, bonâ fide, effectualiter adimplere, ac, omni dolo & fraude penitùs exclusis, inviolabiliter observare.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quinto die Martii.

Pro Nuncio Regis Ermeniæ.

A.D. 1332. Liberat. 6. E. 3. m. 6. REX Thesaurario & Camerariis suis Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, cuidam Nuncio, Nobilis Principis, Domini Regis Ermeniæ, qui ad nos de dicto Domino Rege in Nuncium venit, Quadraginta Marcas de Dono nostro. A.D. 1332.

Teste Rege apud Turrim London. 30. die Martii.

Per ipsum Regem.

De Navibus Providendis pro Passagio Alianoræ Sororis Regis.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Claus. 6. E. 3. m. 28. d. REX, Dilecto & Fideli suo, Willielmo de Clynton, Constabulario Castri sui Dovorriæ, & Custodi Quinque Portuum, Salutem.

Cùm Alianora, Soror nostra carissima, ad partes Alemanniæ, pro Matrimonio, inter Nobilem Virum Dominum Reginaldum Comitem de Gerle, & ipsam Sororem nostram contrahendo, sit profectura,

Vobis mandamus quòd Naves, pro Passagio ipsius Sororis nostræ, & aliorum in Comitivâ suâ ad partes prædictas profecturorum, in Ballivâ vestrâ providere faciatis; ita quod promptæ sint & paratæ, in Portu Dovorriæ, in Crastino Clauso Paschæ proximò futuro, pro Passagio supradicto; & hoc nullatenus omittatis. A.D. 1332.

Teste Rege apud Turrim London. tricesimo die Martii.

Super Expensis Alianoræ antedictæ.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Pat. 6. E. 3. p. 1. m. 7. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Alianoram, Sororem nostram carissimam, ad partes Alemanniæ, causâ Matrimonii, inter Nobilem Virum, Dominum Comitem Ghelrensem, & ipsam contrahendi, proximò missuri simus, A.D. 1332.

Nos,

De circumspectione providâ, Dilecti Clerici nostri, Roberti de Tong, confidentes,

Ad

A.D.1332. Edw. 3. Ad Expensas pro dictâ Sorore nostrâ, & aliis de Comitivâ suâ, eundo versus partes prædictas, ibidem morando, & exinde redeundo (pro hiis qui redituri sunt) faciendum; nec non ad Compotum inde ad Scaccarium nostrum reddendum, præfatum Robertum, Tenore præsentium, deputamus. A.D.1332. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim London. tricesimo die Martii.

Per Concilium.

Ad Regem Navarræ, pro Conductu habendo.

A.D.1332. An. 6. E. 3. Claus. 6. E. 3. m. 28. d. MAgnifico Principi, Domino Dei gratiâ, Regi Navarræ, Amico suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitanniæ, Salutem, & Successus, semper ad vota, prosperos & felices.

Cùm, dilectus Vallettus noster, Alnaldus Garsy ad partes Ispanniæ, pro Negotiis nostris, per Nos eidem specialiter injunctis, de mandato nostro se divertat,

Magnificentiam vestram requirimus, quatenùs eundem Arnaldum, per loca Regni vestri, versus partes prædictas, liberè & absque impedimento, transire permittatis, & eidem, per dicta loca transeunti, salvum & securum Conductum, si placet, fieri præcipiatis. A.D.1332.

Data apud Turrim London. tricesimo primo die Martii.

Ad Reginam.

A.D.1332. An. 6. E. 3. Ibid. SErenissimæ Dominæ, Dominæ, Dei gratiâ, Reginæ Navarræ, Consanguineæ suæ carissimæ, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitannniæ, Salutem, & successus, semper ad vota, prosperos & felices.

Cùm, dilectus Vallettus noster, Arnaldus Garsy, ad partes Ispanniæ, pro negotiis nostris, per nos eidem specialiter injunctis, de mandato nostro se divertat,

Serenitatem vestram duximus requirendam, quatinùs penes Dominum vestrum Regem instare velitis, ut dictum Arnaldum, per loca Regni prædicti, versus partes prædictas, liberè & absque impedimento transire permittat, & eidem, per dicta loca transeunti, salvum & securum Conductum fieri præcipiet, A.D.1332.

Vel, ipso Domino vestro a dicto Regno suo absente, præmissa, si placet, nostris interventibus fieri præcipiatis.

Data apud Turrim London. tricesimo primo die Martii.

De proclamando, pro Mercatoribus Extraneis.

A.D.1332. An. 6. E. 3. Claus. 6. E. 3. m. 27. dors. REX, Vicecomiti Norffolciæ & Suffolciæ, Salutem.

Cùm, celebris memoriæ, Dominus E. quondam Rex Angliæ, Avus noster, inter cæteras Libertates,

Quas per Cartam suam (quam confirmamus) concessit Mercatoribus Regnorum, Terrarum, & Provinciarum, subscriptorum, videlicet, Alemaniæ, Franciæ, Ispanniæ, Portugaliæ, Navarræ, Lombardiæ, Tusciæ, Provinciæ, Catholoniæ, Ducatûs Aquitaniæ, Tholosani, Caturcinii, Flandriæ, Brabantiæ, & omnium aliorum Terrarum & Locorum Extraneorum quocumque nomine censeantur,

Pro quibusdam Præstationibus & Custumis, de Bonis & Mercandisis suis, infra Rgnum nostrum Adductis, & de eodem Regno Eductis, eidem Avo nostro & Hæredibus suis concessis, A.D.1332.

Concessisset pro se, & Hæredibus suis, quòd omnes Mercatores dictorum Regnorum & Terrarum salvò & securè sub Tuitione & Protectione suâ in dictum Regnum Angliæ, & ubique infra Potestatem suam alibi, veniant cum Mercandisis suis quibuscumque, de Muragio, Panagio, & Pontagio Liberi & Quieti,

Quódque infra idem Regnum & Potestatem, in Civitatibus, Burgis, & Villis Mercatoriis, possint mercari dumtaxat in Grosso, tàm cum Indigenis seu Incolis ejusdem Regni & Potestatis, quàm cum Alienigenis, Extraneis, vel Privatis,

A. D. 1332. Edw. 3. Privatis, ita tamen quòd Merces, quæ vulgariter Merceriæ vocantur & Species, minutatim vendi possint, prout antea fieri consuevit,

Et quòd omnes prædicti Mercatores Mercandisas suas, quas ipsos ad prædictum Regnum & Potestatem adducere, seu, infra idem Regnum & Potestatem, emere, vel aliàs adquirere, contigerit, possint, quo voluerint, tàm infra Regnum & Potestatem prædicta, quàm extra, ducere seu portare facere, præterquam ad Terras Manifestorum & Notoriorum Hostium Regni prædicti, solvendo Consuetudines quas debebunt,

. Vinis dumtaxat exceptis, quæ de eodem Regno, seu Potestate, postquam infra idem Regnum seu Potestatem ducta fuerint, sine voluntate ipsius Avi nostri, seu Hæredum suorum, & licentiâ speciali, non liceret eis educere quoquo modo, prout in Carta & Confirmatione prædictis pleniùs continetur,

Ac præfati Mercatores, occasione quarumdam Dissensionum, inter quosdam de Regno nostro ante hæc tempora exortarum, timore Captionis & Arestationis Bonorum & Mercandisarum suarum, se a dicto Regno nostro cum Rebus & Mercandisis suis retraxerint, sicut ex Querelia intelleximus plurimorum,

A. D. 1332. Edw. 3. Nos, volentes Cartam prædictam in omnibus & singulis suis Articulis manuteneri, & securitati ipsorum Mercatorum providere, tibi præcipimus quòd, visis præsentibus, in Civitatibus, Burgis, & Villis Mercatoriis, ac alibi, in Ballivâ tuâ, tàm infra Libertates, quàm extra, ubi expedire videris, publicè facias proclamari,

Quòd omnes Mercatores, Extranei, & Alienigenæ, cum Rebus & Mercandisis suis, quo voluerint, infra Regnum nostrum salvò & securè, sub nostrâ Protectione, & Tuitione, veniant, & ibidem Mercimonia sua liberè exerceant, & exindè recedant, solvendo Custumas & Consuetudines debitas & usuatas, sicut prædictum est,

Et quòd nulla Prisa, Exactio, seu Arestatio indebita, super ipsos Mercatores seu Mercandisas suas fiet, nec quicquam indè ad opus nostrum, aut aliorum, contra ipsorum voluntatem, capiatur contra formam Cartæ supradictæ.

Teste Rege apud Staunford decimo tertio die Aprilis.

Bulla, ad Pacem cum Rege Franciæ hortatoria.

A. D. 1332. An. 6. E. 3. Ex Autogr. Johannes Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio, Edwardo, Regi Angliæ Illustri, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Ad nostram pridem veniens præsentiam, Dilectus Filius, Nobilis Vir, Guillielmus Trussel Miles, & Nuncius Regius, nobis tuæ Celsitudinis Litteras de Credentiâ præsentavit.

Quos quidem Nuncium & Litteras benignè recepimus, &, quæ ipse, pro parte Regiâ, nobis curavit exponere, dictæque continebant Litteræ, pleno collegimus intellectu.

Super hiis autem, quæ præfatus Nuncius, pro parte Regiâ, nobis exposuit, taliter respondemus,

Quòd, carissimo in Christo Filio nostro, Philippo Regi Franciæ Illustri scripsimus, juxta formam, quam Cedula continet, præsentibus interclusa.

Sanè, Fili carissime, quia mutua inter te dictumque Regem Franciæ Concordia, tàm vobis, quàm utrisque Subditis, existere oportuna multipliciter noscitur, ac Discordia (quam avertat Dominus) Dispendia utriusque Subditis allatura, Regalem rogamus Excellentiam, & in Domino attentiùs exhortamur, quatinùs ad Pacem Regium inclines animum & disponas; habiturus nos, & præfatum Nuncium, super morâ, quam, prosequendo diligenter & expectando Responsionem nostram, traxit in Curiâ, probabiliter excusatos.

A. D. 1332. Nos enim eâ causâ distulimus, ipsumque redire non permisimus, quousque possemus certiùs tuæ Magnificentiæ respondere; de Termino speramus quòd tuæ poterit satisfieri voluntati, super facto autem Passagii, ad quod agendum salubriter Pax Regni, Terrarumque aliarum, tuæ Ditioni subjectarum, requiritur, Thesaurique immensi copia est necessariò oportuna, cùm nos de hiis nequaquam sufficientem notitiam habeamus, certum nequivimus dare Responsum; sed cùm tu cum Proceribus tuis, prout intelleximus, Deliberationem & Tractatum habueris, ac, ut credimus, præmissa & alia, oportuna tanto negotio, in consideratione duxeris deducenda, pleniùs potes advertere quid te deceat & expediat facere super viâ Passagii antedicti.

6 Q Nos

A.D. 1332. An. 6. Edw. 3. Nos autem illa, quæ secundum Deum poterimus, cum Fratrum nostrorum consilio, parati erimus facere, si dictum Iter decreveris assumendum.

Dat. Avinion. undecimo Kal. Maii, Pontificatûs nostri anno sextodecimo. A.D. 1332. Edw. 3.

Sigillo avulso.

Ad Custodem Scotiæ, super Terris restituendis.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Claus. 6. E. 3. m. 25. d.

REX, Nobili Viro, Thomæ Comiti de Murref, Custodi Terræ Scotiæ, Amico suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Cùm in Tractatu Pacis,

Inter, bonæ memoriæ, Dominum Robertum nuper Regem Scotiæ, & nostros Nuncios, ad hoc specialiter deputatos, super Guerris & Discordiis, hinc indè exortis, nuper habito,

Fuisset, inter alia, Concordatum, & per ipsum Regem promissum,

Quòd, dilecti Consanguinei & Fideles nostri, Thomas de Wake Dominus de Lydel, Henricus de Bello Monte Comes de Boghan, & Henricus de Percy, Restitutionem habere deberent de Dominiis, Terris, & Possessionibus suis, quæ occasione Guerrarum prædictarum præfatus Rex poni fecerat ad Manum suam, sicut per Literas Patentes ipsius Regis, indè confectis, pleniùs poterit apparere:

Et, licet præfatus Henricus de Percy Restitutionem Terrarum & Possessionum suarum jam habuerit, ut intelleximus, virtute Concordiæ & Promissionis prædictarum, præfatus tamen Thomas nullam adhuc de suis Terris & Possessionibus Restitutionem fuit assecutus; A.D. 1332.

Nos igitur, desiderantes universa, quæ tractata, & concordata fuerant, seu promissa, compleri & debitò effectui mancipari, Dilectionem vestram rogamus & requirimus ex affectu, quatinùs ut ea, quæ sic tractata & promissa fuerant, in præmissis, debitum possint fortiri effectum, pro cujuslibet Discordiæ materiâ evitandâ, Consilium & Auxilium velitis efficaciter impertiri, & Portitoribus barum Literarum nostrarum, in prosecutione Negotii supradicti, favoribus assistere oportunis.

Data apud Staunford vicesimo secundo die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigillo.

Super Expensis Nunciorum Regis.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Liberat. 6. E. 3. m. 5.

REX Thesaurario & Camerariis suis Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, Venerabili Patri, Johanni Wyntoniensi Episcopo, Cancellario nostro, qui in Obsequium nostrum, per Præceptum nostrum, unà cum aliis Fidelibus nostris, ad partes Transmarinas, pro quibusdam arduis Negotiis nostris, ibidem expediendis, profecturus est, Centum Libras, super Expensis suis, in itinere supradicto.

Teste Rege apud Staunford vicesimo quarto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia de Liberate habent subscripti, qui in Obsequium Regis, per Præceptum Regis, ad partes prædictas, pro quibusdam arduis Negotiis Regis, ibidem expediendis, profecturi sunt, de summis subscriptis; videlicet, A.D. 1332.

Adam Wygorniensis Episcopus de Centum Marcis.

Willielmus de Clynton de Quadraginta Libris.

Magister Johannes de Shordich de Viginti Libris.

Pro Nunciis prædictis, ad tractandum cum Rege Franciæ super Itinere ad Terram Sanctam.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Pat. 6. E. 3. p. 1. m. 6.

UNiversis, præsentes Litteras inspecturis, Edwardus, &c. Salutem.

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilium Patrum, Johannis Wyntoniensis, Cancellarii nostri, & Adæ Wygorniensis, Episcoporum, A.D. 1332.

A D. 1332. Edw. 3. tum, Willielmi de Clynton Militis, & Magistri Johannis de Shordich, Juris Civilis Professoris, plenariè confidentes,

Ad tractandum cum, Magnifico Principe, Domino Philippo, Dei gratiâ, Rege Franciæ Illustri, seu Deputandis ab ipso, super Itinere versus Terram Sanctam & aliis Negotiis, tangentibus Terram Sanctam, prædictos Episcopos, Willielmum, & Johannem, Omnes, Tres, & Duos eorum (quorum præfatus Cancellarius noster sit Unus) facimus, ordinamus, & constituimus, nostros Procuratores & Nuncios speciales:

Promittentes Ratum & firmum habituros quicquid per dictos, Episcopos, Willielmum, & Johannem, Tres, vel Duos eorum (quorum præfatus Cancellarius noster sit Unus) nomine nostro Tractatum, Concordatum, Firmatum, & Vallatum fuerit in præmissis. A.D. 1332. Edw. 3.

In cujus rei Testimonium Sigillum nostrum præsentibus duximus apponendum.

Dat. apud Notyngham vicesimo sexto die Aprilis.

Ad tractandum super mutua Visione.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Ibid. UNiversis *&c. ut supra usque ibi* seu deputandis ab ipso, *tunc sic*, de certis Die & Loco, quibus dictus Dominus Rex & nos in partibus Franciæ ad invicem conveniamus, & nos mutuò videre valeamus,

Et ad Colligationes & Confœderationes speciales inter prædictum Dominum Regem & Nos faciendum,

Dictos Episcopos, Willielmum, & Johannem, omnes, Tres, & Duos eorum (quorum præfatus Cancellarius noster sit unus) facimus, ordinamus, & constituimus nostros Procuratores & Nuncios speciales. A.D. 1332.

Dantes eis, Tribus, & Duobus eorum (quorum præfatus Cancellarius noster sit unus) plenam & specialem Potestatem firmandi ea, quæ nomine nostro in hac parte tractata fuerint & concordata, modis licitis, quibus videbitur expedire; Ratum & firmum habituri quicquid *&c. ut supra.*

Dat. ut supra.

Ad Tractandum super Sponsalibus.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Ibid. UNiversis *&c. ut supra usque ibi* seu deputandis ab ipso *tunc sic* super Matrimonio, & Sponsalia, inter Edwardum Comitem Cestriæ, Filium nostrum Primogenitum, & Johannam Filiam dicti Regis Franciæ, nomine & vice dicti Filii nostri contrahendis,

Ac etiam super Dote seu Dotalitio, eidem Johannæ assignandâ,

Hujusmodique Matrimonium, seu Sponsalia Juramento, & aliis pœnis licitis, vallandum & firmandum,

Nec non super omnibus aliis & singulis, quæ in hac parte necessaria fuerint & oportuna,

Prædictos, Episcopos, Willielmum, & Johannem, conjunctim & divisim, facimus, ordinamus, & constituimus, nostros, & prædicti Filii nostri, Procuratores & Nuncios speciales; A.D. 1332.

Promittentes nos Ratum & firmum habituros, quicquid per dictos, Episcopum, Willielmum, & Johannem, vel unum ex eis, nomine nostro, & prædicti Filii nostri, Tractatum, Concordatum, Firmatum, & Vallatum fuerit in præmissis.

In cujus &c. ut supra.

Dat. ut supra.

Pro Comite de Julers de Pensione 900 Marcarum. Claus. 6. E. 3. m. 26.

Teste Rege apud Notingham primo die Maii.

Super Incarceratione Subditorum Regis per Ministros Regis Franciæ.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Claus. 6. E. 3. m. 26. d. REX Vicecomitibus London' Salutem.

Quia, in quibusdam Petitionibus, per, Dilectum Clericum nostrum, Magistrum Johannem Mounfichiet, Nobis & Concilio nostro factis, inter cætera, continetur, A.D. 1332.

Quòd nonnulli Cives Civitatis nostræ prædictæ,

A. D. 1332. Edw. 3. prædictæ, & eorum Mercatores, & Marinarii, in partibus Xantoniæ & Britanniæ, tàm per Franciæ Regis, quàm Ducis Britanniæ, Ministros, incarcerati erant injustè, & de Bonis suis spoliati, post & contra ultimam Concordiam, inter Nos & dictum Franciæ Regem factam, virtute cujusdam Processûs, auctoritate dictorum Regis & Ducis, habiti super Deprædatione duarum Navium, ut dicitur, factâ in loco quo omnimoda Jurisdictio ad Nos spectat, prout in literis sigillatis Franciæ Regis & Britanniæ Ducis prædictorum pleniùs dicitur contineri,

Quódque alii Cives & Mercatores dictæ Civitatis nostræ, & aliundè de Regno nostro, & cæteris Terris, Dominio nostro subjectis, eum Vinis suis per Flumen Gerundæ descendentes, ad solvendum Decem Solidos Turronenses, pro quolibet Dolio Vini, per Franciæ Regis Ministros, apud Villam de Lingooio, distringuntur, contra antiquas terræ nostræ Vasconiæ Libertates, in hujusmodi Concordiâ confirmatas, in ipsorum Civium, & Mercatorum, & Marinariorum, dampnum non modicum, & nostræ Superioritatis præjudicium, & dictæ Concordiæ læsionem manifestam, A. D. 1332. Edw. 3.

Vobis præcipimus quòd, vocatis in Aulâ Communi Civitatis nostræ prædictæ omnibus Civibus, Mercatoribus, & Marinariis, hujusmodi Literas, dictorum Regis & Ducis Sigillis sigillatas, vel alias quascumque Probationes legitimas, super hujusmodi Incarceratione & Spoliatione, habentibus, per quas Nuncii nostri, ad partes Franciæ destinati, ad Juris nostri & Subditorum nostrorum conservationem valeant informari, & specialiter Vinetariis, pro hujusmodi Mala-Toliâ Decem Solidorum Turronensium tollendâ, prosequi volentibus, ipsis omnibus, ex parte nostrâ, iojungatis quòd Procuratores constituant sub formâ, per Thesaurarium nostrum vobis liberandâ, & hujusmodi Literas & Probationes dictis Procuratoribus faciant exhiberi.

Teste Rege apud Wodestok secundo die Maii.

Pro Ambaldo Cardinale.

A. D. 1332. An. 6. E. 3. Claus. 6. E. 3. m. 23. d. Radulphus de Yarewell Persona Ecclesiæ de Cotum, Simon de Staunton Persona Ecclesiæ de Staunton, Thomas de Outheby Persona Ecclesiæ de Esthriggeford, & Willielmus de Gonalston Persona Ecclesiæ de Knyveton, Eborum Diœcese, recognoscunt, videlicet, quilibet eorum in solidum, se debere Ambaldo, tituli Sancti Laurentii in Lucinâ Presbitero Cardinali, Archidiacono Notioghamiæ, Ducentas & Quaterviginti Libras,

Undè solvent ei, in Festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futuro, Quadragiota, & Sex Libras, Tresdecim Solidos, & Quatuor Denarios,

Et, in Festo Sancti Martini in Hieme, proximò sequente, Quadragiota & Sex Libras, Tresdecim Solidos, & Quatuor Denarios, A. D. 1332.

Et sic, de anno in annum, ad eosdem terminos, Quaterviginti & Tresdecim Libras, Sex Solidos, & Octo Denarios, quousque prædictæ Ducentæ & Quaterviginti Libræ plenariè fuerint persolutæ.

Et, nisi fecerint, concedunt quòd prædicta Pecunia levetur de Terris & Catallis, ac Bonis suis Ecclesiasticis, in Comitatu Notinghamiæ, & alibi.

Teste Rege apud Wodestok decimo sexto die Maii.

Ad Papam, pro Margareta Comitissa Kantiæ.

A. D. 1332. An. 6. E. 3. R. m. 6. E. 3. m. 4. PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Efficit Dilectio meritò specialis, quam ad personam, Nobilis mulieris, Margaretæ, Relictæ quondam Avunculi nostri carissimi, Edmundi Comitis Kantiæ, gerimus, ut tenemur, ac Præminentiæ & Conditionis ipsius consideratio justa deposcit, ut, attentis Oppressionibus & Injuriis, per falsas Conspirationes, sibi & suis factis, quæ ipsius & suorum honorem concernunt, cordi-ter affectemus, & penes Sanctitatem vestram pro eisdem instemus interventibus oportunis. A. D. 1332.

Itaque, Pater Sancte, cùm dicta Comitissa quædam negotia ardua, ipsam & quosdam de suis specialiter tangentia, penes Clementiam vestram cum instantiâ persequatur, quæ, dilectus Clericus noster, Magister Robertus de Luffenham, Archidiaconus Sarum, expoonere poterit, si libeat, vestræ Sanctitati, omni, quâ possumus, affectione cordiali deposcimus

A. D. 1332. Edw. 3. poscimus & rogamus, quatinùs dictum Archidiaconum recommendatum suscipere, & eidem fidem in sic exponendis adhibere dignemini, adeò, si placet, ut in hiis, quæ ex parte dictæ Comitissæ, seu negotiis propriis statum suum tangentibus, justè & piè postulaverit, sacræ Sedis Apostolicæ gratiam & favorem, nostris interventibus, sibi sentiat affuisse. A. D. 1332. Edw. 3.

Dat. apud Wodestok vicesimo die Maii.

De die Tractatus amicabilis inter Gentes Regis & Ducis Brabantiæ prorogato.

A. D. 1332. An. 6. E. 3. Claus. 6. E. 3. m. 23. d. REX Vicecomiti Kantiæ Salutem.

Nuper,

Ad requisitionem, nobilis viri, Johannis Ducis Brabantiæ,

Nobis significantis inter gentes nostras & gentes ipsius Ducis, prætextu diversarum obligationum, ac dampnorum hinc indè illatorum, Dissensiones fuisse exortas,

Ac petentis ut per amicabilem Tractatum hujusmodi Dissensiones sopiri possent,

Assignavimus diem eidem Duci, videlicet, in crastino Ascensionis Domini, proximò futuro, apud Westmonasterium, ut per Procuratores, sufficienter instructos, ac plenam & sufficientem Potestatem ab ipso habentes, esset coram nobis, seu Deputandis à nobis, ad tractandum & concordandum super præmissis,

Et tibi, sicut cæteris Vicecomitibus Regni nostri, præcepimus quòd in Ballivâ tuâ publicè proclamari faceres quòd omnes illi, qui Querelas vel Actiones habent versus dictum Ducem, vel aliquos de potestate suâ, occasiunibus prædictis, essent, ad diem & locum prædictos, ad informandum Nos, seu Deputandos à nobis, super Querelis & Actionibus suis, & ad faciendum & recipiendum quod tunc ibidem amicabiliter contingeret ordinari;

Verùm,

Quia Dominus Dux, per literas suas, nos cum instantiâ requisivit, ut diem illum usque ad Festum Sancti Michaelis, proximò futurum, ad præmissa faciendum, velimus prorogare, asserens se per Guerras & alia impedimenta præpeditum fuisse, quominus ad dictum Crastinum Nuncios destinare potuit, ut promisit, A. D. 1332.

Nos, ejus Supplicationi in hâc parte annuentes, & desiderantes inter nostros & ipsius Ducis Subditos quietis & concordiæ unitatem reformari, Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, in Villis Mercatoriis, & aliis locis, ubi expedire videris, in Ballivâ tuâ, tàm infra Libertates, quàm extra, facias publicè proclamari,

Quòd omnes illi, qui Querelas vel Actiones habent versus dictum Ducem, vel aliquos de potestate suâ, occasionibus supradictis, sint apud Westmonasterium in Crastino Sancti Michaelis, proximò futuro, cum Literis & Evidentiis suis, coram Deputandis a nobis, ad informandum Nos super Juribus & Actionibus suis, & ad faciendum & recipiendum quod tunc ibidem contigerit ordinari, si sibi viderint expedire; & habeas ibi hoc Breve.

Teste Rege apud Wodestoke vicesimo octavo die Maii.

Per breve de Privato Sigillo.

Eodem modo mandatum est singulis Vicecomitibus per Angliam.

Ad Ducem Brabantiæ de Prorogatione prædicta.

A. D. 1332. An. 6. E. 3. Ibid. REX, Nobili viro, Domino Johanni, Duci Brabantiæ, Consanguineo suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Etsi nuper, ad requisitionem vestram, Mercatores de Regno nostro, qui Querelas seu Actiones habent versus vos & Gentes vestras, præmuniri fecerimus ad essendum coram Deputandis à nobis in Crastino Ascensionis Domini, proximò præterito, ad Tractandum, cum Nunciis & Procuratoribus vestris, super reformatione Concordiæ hinc & indè, A. D. 1332.

Attendentes tamen impedimenta, quæ nobis scripsistis, quominùs hujusmodi Nuncios vestros ad dictum diem destinare potuistis, eundem diem Tractatûs

A. D. 1332. Edw. 3. usque ad Crastinum Festi Sancti Michaelis, proximò futuri, ad rogatum vestrum, duximus prorogandum:

Nè igitur Mercatores nostros, præmissâ occasione, inutiliter ulteriùs vexari contingat, placeat vobis Nuncios vestros, cum sufficienti Potestate ad Nos, ad dictum diem destinare; ut, favente Domino, inter nostros & vestros Subditos, super Controversiis & Discordiis prædictis, possit plena Concordia reformari. A. D. 1332. Edw. 3.

Data apud Wodestoke vicesimo die Junii.

De Sigillo Regis Magistro Roberto de Stratford liberato.

A. D. 1332. An. 6. E. 3. Claus. 6. E. 3. m. 22. d. *Memorandum quòd, vicesimo tertio die Mensis Junii, videlicet, die Martis, in Vigiliâ Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, anno Regni Regis Edwardi, Tertii post Conquestum, sexto, Dominus Antonius de Pessaigne Miles liberavit Breve dicti Domini Regis, sub Privato Sigillo suo, Custodibus Magni Sigilli sui directum, eisdem Custodibus in quâdam Camerâ, ad Scaccarium Regis, apud Westmonasterium, ubi Concilium Regis communiter tenetur, inter alia continens,*

Quòd iidem Custodes dictum Magnum Sigillum Regis, Illi (quem, Venerabilis Pater, Johannes Wyntoniensis Episcopus, Cancellarius dicti Domini Regis (qui quibusdam Negotiis Regis tunc intendebat) ordinaret) liberarent custodiendum in absentiâ ipsius Cancellarii,

Idemque Antonius Literas Patentes præfati Episcopi, Magno Sigillo suo signatas, eisdem Custodibus similiter liberavit, per quas dictus Cancellarius ordinavit Magistrum Robertum de Stretford, Fratrem suum, ad Sigillum prædictum custodiendum, & mandavit dictis Custodibus quòd Sigillum illud eidem Magistro Roberto facerent liberari custodiendum, sicut prædictum est, A. D. 1332.

Et Magister Henricus de Clif, & Dominus Henricus de Edenestowe, & Thomas de Baumburgh, tunc Custodes dicti Magni Sigilli, idem Sigillum in quâdam Bursâ, Sigillis ipsorum, Henrici, Henrici, & Thomæ, consignatâ, inclusum,

In præsentiâ Magistri Roberti de Aylestom, Archidiaconi Berks, Thesaurarii ipsius Domini Regis, & Dominorum, Henrici le Scrop, Galfridi le Scrop, præfati Antonii, Willielmi de Herle, Ricardi de Wylughby, Willielmi de Euerdon, & aliorum,

Liberârunt præfato Magistro Roberto custodiendum, & ad faciendum ea quæ ad Officium Sigilli prædicti pertinent,

Et idem Magister Robertus dictum Sigillum a præfatis Custodibus recepit, & secum detulit, & illud die Jovis, proximò sequenti, apud Westmonasterium, ad LAPIDEM MARMOREUM, *aperiri, & indè Brevia consignari fecit.*

Ad Regem Navarræ, super Captione Roberti Lynel.

A. D. 1332. An. 6. E. 3. Claus. 6. E. 3. m. 21. d. Magnifico Principi, Domino Philippo, Dei gratiâ, Regi Navarræ Edwardus &c. Salutem, & successus, ad vota, prosperos & fœlices.

Cùm, Dilectus Serviens noster ad arma, Egidius de Ispania Robertum Lynel de Ispaniâ usque in Regnum vestrum insecutus fuisset, & ipsum ibidem, propter quædam contra Nos in Regno nostro commissa, arestari fecisset, & in Custodiâ, Nobilis viri, Domini Henrici, Domini de Suilly dimisisset, quousque indè nos pleniùs informâsset, A. D. 1332.

Magnificentiam vestram requirimus & rogamus, quatenùs præfato Domino de Suilly Literas vestras dirigere velitis, ut præfatum Robertum prædicto Servienti nostro faciet liberari, ad Nos in Angliam ducendum; & nos ad similia, & majora, vobis astringi volumus in futurum.

Data apud Wodestoke vicesimo quinto die Junii.

De Subsidio, pro Maritagio Alianoræ Sororis Regis.

A. D. 1332. E. 3. Rex, Venerabili in Christo Patri, W. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Eborum, Angliæ Primati, Salutem.

Cùm, pro Maritagio Alianoræ, Sororis nostræ carissimæ, Nobili viro, Reginaldo Comiti de Gerliâ, Magnos & Excessivos Sumptus fecerimus, sicut Nos A. D. 1332.

A.D. 1332. Edw. 3. Nos decuit facere pro honore Regio conservando, & eo prætextu in magnis pecuniarum summis simus adhuc diversis Mercatoribus obligati,

Propter quod Paternitatem vestram (de quâ plenè confidimus) rogamus & requirimus affectione, quâ possumus cariori, quatenùs tale Subsidium, in hoc necessitatis Articulo, nobis velitis facere istâ vice, quòd vestris exindè desideriis in hiis, quæ penes nos volueritis, astringi specialiùs debeamus.

Nolumus enim quòd Subsidium, quod nobis ex vestrâ liberalitate facere volueritis, in hâc parte, vobis, seu Successoribus vestris, cedat in præjudicium, seu trahatur in consequentiam, in futurum. A.D. 1332. Edw. 3.

Mittimus ad vos, dilectum Clericum nostrum, Thomam de Brayton ex hâc causâ, ut, per ipsum, literatoriè significetis nobis quid, ad hanc requisitionem nostram, duxeritis faciendum.

Teste Rege apud Wodestoke vicesimo sexto die Junii.

Eodem modo mittuntur Clerici subscripti Episcopis, Abbatibus, Prioribus, subscriptis &c.

De Passagio Regis ad partes Hiberniæ prorogato.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Claus. 6. E. 3. m. 17. dors. REX, dilecto Avunculo & Fideli suo, Thomæ Comiti Norffolciæ, & Marescallo Angliæ, Salutem.

Licet nuper,

Pro reformatione Status & Terræ nostræ Hiberniæ, & repulsione Hibernicorum nostrorum Rebellium, qui vestras & aliorum fidelium nostrorum Possessiones & Bona per Repentinos Agressus occuparûnt, & detinent occupata,

Passagium nostrum, ad dictas partes, ordinâssemus in Festo Sancti Petri ad Vincula, proximò futuro, ad dictorum Rebellium malitiam, cum Dei adjutorio, reprimendum,

Vobisque super hoc mandâssemus quòd, omni excusatione cessante, essetis ad Nos dicto die, in loco ubi Passagium nostrum prædictum contingeret ordinari, prompti & parati ad proficiscendum Nobiscum, & aliis Fidelibus nostris, ad partes prædictas ex causis supradictis:

Quia tamen dictum Passagium nostrum, ad easdem partes, certis de causis, de Concilio nostro, usque ad Festum Sancti Michaelis, proximò futurum, duximus prorogandum, A.D. 1332.

Vobis mandamus, in Fide & Homagio, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quòd, omni excusatione voluntariâ cessante, sitis ad nos, in dicto Festo, in loco ubi Passagium nostrum prædictum contigerit ordinari, quantò potentiùs & decentiùs poteritis, prompti & parati ad proficiscendum nobiscum, & aliis Fidelibus nostris, ad partes supradictas, ad ipsorum Rebellium Malitiam conterendum, ac Terras vestras & aliorum Fidelium nostrorum extra manus dictorum Hibernicorum recuperandum; & hoc, sicut Nos, & honorem nostrum, & vestrum, ac Salvationem Terrarum vestrarum prædictarum, diligitis, nullatenùs omittatis.

Teste Rege apud Wodestoke duodecimo die Julii.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis &c.

Pro Raymundo Cardinale.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Pat. 6. E. 3. p. 2. m. 25. REymundus de Fargis, Sanctæ Mariæ Novæ Diaconus Cardinalis, Decanus Sarum, Archidiaconus Leycestriæ, & Persona Ecclesiarum de Leek & Hornesse, qui in partibus transmarinis moratur, habet Literas Regis de Attornato, sub nominibus Magistri Bernardi Viventis Canonici Vasatensis, & Sancti Emiliani, & Johannis Viventis Clerici, sub alternatione, ad lucrandum &c. in quibuscumque Curiis Angliæ, per Quinquennium duraturas. A.D. 1332.

Teste Rege apud Wodestoke decimo tertio die Julii.

Ad

A.D. 1331. Edw. 3. A.D. 1331. Edw. 3.

Ad Regem Portugalliæ, pro Manuele de Pessaigne.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Claus. 6. E. 3. m. 19. d.

MAgnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Portugalliæ & Algarbæ Regi illustri, Amico suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ &c. Salutem, & ad vota successus semper prosperos & felices.

Referente, dilecto & fideli Ministro, Milite, & Conciliario nostro, Antonio de Pessaigne, didicimus quòd Excellentia vestra, dilectum nobis Manuelem de Pessaigne, Admirallum vestrum, Fratrem ejusdem Antonii, Favoribus & Gratiis multipliciter honoravit, & habuit, & adhuc habet, nostri contemplatione, Regiis affectibus cariorem; de quo Magnificentiæ vestræ Grates & Gratias referimus multiformes: A.D. 1332.

Votivè supplicantes quatenùs eundem Manuelem, & Karolum Filium suum, cætcrósque Liberos suos habere velitis amodò, nostri intuitu, specialiter recommendatos, eósque, in opportunitatibus, jubere in suis agendis, de Regiâ Benivolentiâ, favorabilius pertractari.

Data apud Wodestoke vicesimo quarto die Julii.

Ad Consiliarium Portugalliæ Regis.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Ibid.

REX, Nobili viro, Lupo de Ferariis Militi, illustris Regis Portugalliæ & Algarbæ Conciliario, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Referente, dilecto & fideli Milite, & Conciliario nostro, Antonio de Pessaigne, didicimus quòd, dilectum nobis, Manuelem de Pessaigne, Admirallum præfati Regis, Fratrem ejusdem Antonii, habuistis, & habetis, specialiter recommendatum, eique assististis, & assistitis, favoribus & auxiliis oportunis; de quo vobis Grates & Gratias referimus speciales: A.D. 1332.

Amicitiam vestram exorantes quatenùs, præconceptam benivolentiam prosperis successibus continuantes, ipsúmque Manuelem, ac Karolum Filium suum, cætcrósque Liberos suos, præfato Domino Regi recommendare velitis, ipsorúmque negotia, penes ipsum Regem, effectualiter promovere, nostris precibus & amore.

Dat. ut supra.

De Navibus, pro Passagio Regis, arestandis Hibernia, & usque Holihened in Wallia ducendis.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Claus. 6. E. 3. m. 16.

REX, Dilecto & Fideli suo, Antonio de Lucy, Justiciario suo Hiberniæ, Salutem.

Cùm, in Parliamento nostro, nuper apud Westmonasterium tento, per Prælatos, Magnates, & Proceres Regni nostri fuisset concordatum quòd,

Pro reformatione statûs Terræ nostræ Hiberniæ, & refrænatione Hibernicorum, Inimicorum nostrorum & Rebellium nostrorum, qui tàm nostra, Terras, Possessiones, & Bona, quàm aliorum Fidelium nostrorum, in eâdem Terrâ, per Repentinos Aggressus, ante hæc tempora, occupârunt, & indies nituntur pro viribus occupare,

Ad partes illas nos transferre personaliter debeamus,

Et ordinaverimus Passagium nostrum versus partes prædictas ad Festum Sancti Michaelis, proximò futurum,

Ac, tàm, pro Passagio nostro & aliorum Fidelium nostrorum, qui nobiscum ad dictas partes ex causâ prædictâ sunt venturi, quàm pro Ductione victualium & aliarum rerum, pro sustentatione nostrâ & ipsorum Fidelium nostrorum, ad easdem partes mittendorum, Navale Subsidium oporteat nos habere, A.D. 1331.

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd omnes Naves, jam in Portubus, in eâdem Terrâ nostrâ Hiberniæ, existentes, & ad eosdem Portus venientes (quæ pro Passagio prædicto & Ductione victualium & rerum prædictorum utiles fuerint) ubicumque eas in Portubus prædictis, seu alibi in eâdem Terrâ, inveniri contigerit, arestari, & Naves illas ad Portum de Holihened in Walliâ duci faciatis; ita quòd sint ibidem in crastino Nativitatis beatæ Mariæ Virginis, proximò futuro, ad ultimum, ex causâ supradictâ: Et

A.D. 1332. Edw. 3. Et cum Magistris, & Custodibus, Navium prædictarum, de Fretto Navium earumdem, conveniri & concordari faciatis:

Et etiam supervideri, quòd Naves prædictæ Claiis, Pontibus, & aliis Necessariis, benè & sufficienter muniautur:

Ac Magistris, & Custodibus, prædictarum Navium, de Frectagio earumdem Navium, satisfieri; A.D. 1332. Edw. 3.

Necnon Pontes, Claias, & alia necessaria pro Navibus prædictis, sic arestatis, emi & provideri faciatis.

Teste Rege apud Wodestok vicesimo quinto die Julii.

Per ipsum Regem.

Ad Papam, pro Johanne de Pulteney, super Appropriatione concedenda.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Rom. 6. E. 3. m. 4. PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Pro Expiatione septemplicis Culpæ, quâ Christus operibus mortalium indies offenditur, Dilectus & Fidelis noster, Johannes de Pulteneye, Major Civitatis nostræ Londoniæ, in honore Festi Corporis Christi, perpetuam Cantariam, in Capellâ, per ipsum, juxta Ecclesiam Parochialem beati Laurentii de Candelwyghstrete, infra dictam Civitatem, sumptuosè Constructâ, per septem Presbiteros imperpetuùm, divinâ favente Clementiâ, celebrandam salubriter ordinavit; ut in eâ cotidiano Libamine, per Presbiteros ipsos oblato, Altissimo placetur, & septiformis gratia Spiritûs Sancti hujusmodi Ministerio impetretur.

Devotam igitur fidelis nostri prædicti Intentionem Beatitudinis vestræ fulciri præsidiis cupientes, Ipsam ex corde duximus supplicandam quatinùs, in augmentum Cultûs Divini, pro uberiori sustentatione Ministrantium in Capellâ prædictâ, velitis, Venerabili Patri Londoniensi Episcopo committere, ut præfatam Ecclesiam Sancti Laurentii (quæ propter ipsius Exilitatem etiam non taxatur) accedente consensu Patroni ejusdem, concedere ac deputare valeat, A.D. 1332. auctoritate Apostolicâ, Capellæ ac Presbiteris supradictis;

Ac Religiosis, Abbati & Conventui Westmonasteriensi juxta Londoniam, Ordinis Sancti Benedicti, ad Romanam Curiam nullo medio pertinenti, Patronis dictæ Ecclesiæ Sancti Laurentii, dignemini dare Licentiam Patronatum ejusdem Ecclesiæ Sancti Laurentii eisdem Presbiteris perpetuò concedere, & dictæ Appropriationi consentire;

Non obstante quòd idem Abbas Juramento teneatur astrictus non alienare Bona dicti Monasterii Romano Pontifice inconsulto;

Ita quòd, cedente, vel decedente, Rectore ipsius, per unum de prædictis Presbiteris valeat gubernari:

Ac etiam aliud Beneficium Ecclesiasticum unum, vel plura, usque ad valorem Viginti Librarum, infra Cantuariensem Provinciam, cum optulerit se Facultas, simili modo eisdem concedere, Patroni adveniente consensu, valeat, in proprios usus perpetuò possidenda.

Conservet &c.

Dat. apud Wodestok vicesimo sexto die Julii.

De eligendo Homines Pedites ad proficiscendum cum Rege ad partes Hiberniæ.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Pat. 6. E. 3. p. 2. m. 16. REX, Justiciario suo Suthwalliæ, vel ejus Locum Tenenti, ac omnibus Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & Fidelibus suis, in dictis partibus Suthwalliæ, tàm infra Libertates, quàm extra, Salutem.

Cùm, in Parliamento nostro, apud Westmonasterium tento *&c. prout supra de dat. 25. Julii, usque hæc verba; viz.*

Ac, pro refrænandâ Malitiâ dictorum Hibernicorum, auxilio Hominum Peditum indigeamus,

Nos,

De circumspectione & industriâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Rogeri de Chaundos, Johannis Giffard, & Nicholai de Atton, confidentes, A.D. 1332.

Assignavimus ipsos, & Duos eorum, ad eligendum, in dictis partibus Suthwalliæ, cum omni celeritate, quâ fieri poterit, Quadringentos Homines Pedi-

A.D. 1332. Edw. 3. tes, de Validioribus & Potentioribus partium earumdem, & ad ipsos Homines, sic electos, arraiandum, & ad nos ducendum (cùm ipsos super hoc fecerimus præmuniri) ad proficiscendum exindè nobiscum, & aliis Fidelibus nostris, ad dictas partes Hiberniæ, ad vadia nostra, ad ipsorum Hibernicorum Malitiam, cum Dei adjutorio, refrænandam:

Et ideo vobis mandamus quòd eisdem, Rogero, Johanni, & Nicholao, & Duobus eorum, in Electione, Arraiatione, & Ductione, Hominum prædictorum, intendentes sitis, consulentes, & auxiliantes, quotiens & quando per ipsos, vel Duos eorum, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti.

In cujus &c. A.D. 1331. Edw. 3.

Teste Rege apud Wodestok vicesimo octavo die Julii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo assignantur subscripti, ad Homines in partibus subscriptis eligendum, &c. videlicet,

Johannes de Leybourn, *Resus ap Griffit* *Robertus de Bilkemore,* — Et duo eorum ad eligendum Sexcentos Homines Pedites in partibus Northwalliæ

De intendendo super Tractatu de Pace, in Terra Hiberniæ, conservanda.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Claus. 6. E. 3. m. 18.

REX, Venerabili in Christo Patri, eâdem gratiâ, Archiepiscopo Cassellensi, Salutem.

Cùm,

Pro bono Pacis, & ad Malitiam, tàm Anglicorum, quàm Hibernicorum, contra Pacem nostram existentium, in Terrâ nostrâ Hiberniæ refrænandum,

Per Literas nostras Patentes dederimus, Dilecto & Fideli nostro, Fratri Rogero Outlawe, Priori Hospitalis Sancti Johannis Jerusalem in Hiberniâ, Potestatem ad tractandum cum prædictis Anglicis & Hibernicis, de veniendo ad Pacem & Gratiam nostram, prout in prædictis Literis nostris pleniùs continetur,

Vobis in Fide & Dilectione, quibus nobis tenemini, mandamus, firmiter injungentes, quatinùs prædicto Priori in hiis, quæ ad Tractatum prædictum, pro Conservatione dictæ Pacis nostræ, pertinent, pareatis & intendatis, Consilium, Auxilium, & Avisamentum vestrum diligenter imponendo, quotiens & quando, per ipsum Priorem, super hoc, ex parte nostra, fueritis requisiti; & hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, ac Tranquillitatem Terræ nostræ prædictæ, diligitis, nullatenus omittatis. A.D. 1332.

Teste Rege apud Hanle quarto die Augusti.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est subscriptis, mutatis mutandis; videlicet,

Willielmo de Burgo Comiti Ultoniæ.

Mauritio de Rupe Forti, *Eustachio le Poer,* *Johanni le Poer,* *Remundo Lercedeakne,* *Waltero Lenfaunt,* *Geraldo de Sancto Michaele,* *Johanni de Wellesleye,* *Henrico Traharum,* — Militibus.

David Filio David de Barry, *Mauritio Filio Nicholai,* *David Filio Alexandri de Rupe,* *Fulconi de Fraxineto,* *Willielmo de Rupe Forti,* *Thomæ Wogan,* — Armigeris

De Proclamatione, super dicto Tractatu.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Ibid.

REX Vicecomiti Dubliniæ, Salutem.

Cùm Nos,

De fidelitate & circumspectione providâ, Dilecti & Fidelis nostri, Fratris Rogeri Outlawe, Prioris Hospitalis Sancti Johannis Jerusalem in Hiberniâ, plenariè confidentes, A.D. 1332.

Per Literas nostras Patentes, inter alia, dederimus eidem Priori Potestatem, ad tractandum cum omnibus & singulis Capitaneis, tàm Anglicis, quàm Hibernicis,

Qui

A. D. 1332. Edw. 3.

Qui in eâdem Terrâ contra Nos, & Ministros, ac fideles nostros, ibidem diversa Facinora, per Occupationes & Destructiones Terrarum nostrarum, & dictorum Fidelium nostrorum, in eisdem partibus, ac aliis modis diversis, hactenus fecerunt, & faciunt,

De veniendo ad Pacem & Gratiam nostram, per certas vias & modos, de Consilio & Avisamento Justiciarii, Cancellarii, & Thesaurarii, nostrorum in dictâ Terrâ nostrâ Hiberniæ, concordandum & ordinandum, prout eis pro honore nostro & commodo videbitur faciendum,

Ac etiam ad recipiendum ad Pacem & Gratiam nostram, de Consilio & Avisamento eorumdem, Justiciarii, Cancellarii, & Thesaurarii, Homines Mediocres, tàm Anglicos, quàm Hibernicos, qui de hujusmodi Facinoribus culpabiles sunt, seu irretiti, per Fines, seu Redemptiones, ad opus nostrum recipiendos, vel propter obsequia utilia & fructuosa, nobis per ipsos facienda,

Et insuper concesserimus quòd omnes & singuli, qui cum dicto Priore, super præmissis, vel eorum aliquo, tractare voluerint, salvò & securè, sub Pace nostrâ, & Protectione nostrâ, ad loca, quæ eos per prædictum Priorem, pro Tractatibus hujusmodi tenendis, assignari contigerit, venire possint, & ibidem morari, durantibus Tractatibus illis, & exindè ad partes suas redire, absque eo quod propter aliquas causas, tempora dictorum Tractatuum præcedentes, arrestentur, seu in Corporibus, Equis, Hernesiis, vel aliis rebus suis, molestentur in aliquo, seu graventur, prout prædictus Prior, per Literas suas Patentes, Anglicis & Hibernicis, sic tractare volentibus, nomine nostro, duxerit concedendum, prout in Literis nostris prædictis plenius continetur,

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd in singulis locis, infra Ballivam tuam, ubi expedire videris, præmissa omnia & singula publicè proclamari facias, &, quantùm ad te pertinet, firmiter teneri; ulteriùs, sub gravi forisfacturâ nostrâ, inhibendo ne quis Anglicis vel Hibernicis, ad Tractatus hujusmodi venientibus, in veniendo, ibidem morando, & exindè ad propria redeundo, in Corporibus, Equis, Hernesiis, vel aliis rebus suis, Injuriam, Molestiam, Dampnum, Impedimentum aliquod, durantibus Tractatibus prædictis, propter aliquas causas, tempora earumdem Tractatuum præcedentes, inferat, seu gravamen; & hoc nullatenus omittas.

Teste Rege apud Hanle quarto die Augusti.

Per Concilium.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Vicecomiti Urielis.
Vicecomiti Midd.
Vicecomiti Kildar.
Vicecomiti Waterford.
Vicecomiti Cork.
Vicecomiti Lymer.
Vicecomiti Connac.
Senescallo Libertatis Ulton.
Senescallo Libertatis Trim.
Senescallo Libertatis Catblach.
Senescallo Libertatis Kilkenn.
Senescallo Libertatis Weyseford.
Senescallo Libertatis Typerar.
Senescallo Libertatis Ker.

Ordinationes pro Capella Sancti Edvardi in Castro de Windesor.

A. D. 1332. An. 6. E. 3. Claus. 6. E. 3. m. 2. d.

FET *a remembrer, que nostre Seigneur le Roy ad ordene & Commaunde que sa Chapelle de Seint Edward, en le Chastel de Wyndesore, soit gardee & servie en le manere que ensuit*;

Primes, en le honour de Dieu, de nostre Dame, & le Seint Edward, pur li, & pur ces Auncestres, soient illoeques ordenez Quatre Chapeleins, qui soient Prodes Homes, & de bone condicion; donnt une de eux serra Chef Chapelein de la Chapele, & les autres Trois Secundaires.

Item, deux Clers, que soient de bone condition, & bien chauntanz, soient, en touz pointz, entendantz au Chef Chapelein, & a les autres quant mestir est, pur service de la Chepelle; e chescun des avantditz Chapeleins chaunt sa Messe chescun jour, si grant cause ne le destourbe; issint quil y soyent, chescun jour, a tot le Mains, deux Messes; par note, l'un de nostre Dame,

A. D. 1332. Edw. 3. Dame, & l'autre du jour; & autres deux de requiem, pur les Almesde Auncestres nostre Seigneur le Roi.

E preingne le Chef Chapelein 10 Mars par An pur totes choses: & chescun des autres Trois C. souz; & les deux Clers, chescun de eux L. souz, pur totes choses.

Et le Chaunceller, qui qu'il soit, pur coe qu'il est Chef de la Chapele nostre Seigneur le Roi, face chescun An un Tour illocqes, s'il pulr par Congie de nostre Seigneur le Roi, pur veer que la dite Chapele soit serue de Ornementz, de Libraire, & de Chanterie, en la manere suffite; & face Brefs, de liberate, que les ditz Ministres soient seruiz de lour Soldz, a deux termes del An, sicome est avant ordene. A. D. 1332. Edw. 3.

Et si nul des avantditz vi. Ministres soit a Dieu commaunde, ou oustre par certeynes enchesons, que le Chaunceller mette un autre que soit suffisaunt:

Et soit ceste chose enroulle & bien garde, tant que nostre Seigneur le Roi eit autre chose ordene.

Ad Henricum Dominum de Sulliaco super Arestatione Roberti Lynel.

A. D. 1332. An. 6. E. 3. Claus. 6. E. 3. m. 21. dors. REX, Nobili Viro, Domino Henrico, Domino de Soilly, Amico suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

De benivolentiâ vestrâ, nobis exhibitâ, super Arestatione & Custodiâ Roberti Lynel, nostri Inimici, ad Sectam, dilecti Servientis nostri ad Arma, Egidii de Ispanniâ, factis, grates vobis referimus speciales,

Specialiter deprecantes quatinùs eundem Robertum dicto Egidio liberare velitis, ad nos in Angliam deducendum, & nos, eâ de causâ, specialiùs vobis teneri volumus in futurum. A. D. 1332.

Dat. apud Hanle septimo die Augusti.

Consimilis Litera dirigitur Simoni de Mounbreton.

Dat. ut supra.

De Johanne Tilly in Angliam ducendo.

A. D. 1332. An. 6. E. 3. Ibid. REX, Dilecto sibi, Reymundo de Monceux, Castellano suo de Mailloune, Salutem.

Cùm Dilectus Serviens noster ad Arma, Egidius de Ispanniâ, Johannem Tilli, usque in Regnum Ispanniæ insecutus fuisset, & Ipsum ibidem, propter quædam contra Nos in Regno nostro commissa, arestâsset, & usque Mailloune in Ducatum nostrum prædictum duxisset, & in Custodiâ vestrâ dimisisset, quousque nos pleniùs indè informâsset, A. D. 1332.

Vobis mandamus quòd præfatum Johannem eidem Egidio liberetis, ad nos in Angliam deducendum.

Dat. ut supra.

De Custagiis pro Ductione Roberti Lynel & Johannis Tilly in Angliam.

A. D. 1332. An. 6. E. 3. Ibid. REX, Senescallo suo Vasconiæ, & Constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, Salutem.

Cùm, Dilectus Serviens noster ad Arma, Egidius de Ispanniâ, de mandato nostro, divertat se ad Regnum Navarræ, ad Robertum Lynel, Inimicum nostrum, in eodem Regno arestatum, necnon Johannem Tylly, Socium ipsius Roberti, in Custodiâ Castellani de Mailloune existentes, usque Regnum nostrum deducendos,

Vobis mandamus quòd eidem Egidio Navem ac Custagia, necessaria pro salvâ & securâ Ductione prædictorum, Roberti & Johannis, usque in Regnum nostrum deducendorum, faciendâ, necnon eidem Egidio super hoc salvum & securum Conductum, in veniendo usque Regnum nostrum prædictum, habere faciatis. A. D. 1332.

Dat. apud Hanle septimo die Augusti.

De intentione quorundam, non obstante Inhibitione Regis, Armata Potentia Regnum Scotiæ per Mare invadere, & de Magnatibus Scotiæ ad aliqua attemptanda parantibus.

A. D. 1332. An. 6. E. 3. Pat. 6. E. 3. p. 2. m. 13. REX Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, Militibus, Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, & omnibus aliis de Comitatu Northumbriæ, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Quia datum est nobis intelligi quòd,

Pro eo quòd Henricus de Bello Monte, & alii quamplures Homines ad Arma, in Comitivâ suâ jam Mare sunt ingressi,

Intendentes, ut dicitur, infra Regnum Scotiæ Armatâ Potentiâ applicare,

Non obstantibus Inhibitionibus, & Proclamationibus, in diversis locis Regni nostri, per nos factis, ne quis, cujuscumque Status aut Conditionis esset, quicquam, per quod Pax, nuper inter Nos & Robertum de Brus, tunc Regem Scotiæ, inita & firmata, infringi seu lædi posset, faceret, seu facere, vel attemptare, præsumeret quovis modo,

Quidam Magnates, & alii, de eodem Regno Scotiæ, quanto potentiùs poterunt, se parant ad aliqua attemptanda,

Ex quibus Mala Populo nostro, versus Marchiam Scotiæ, evenire multipliciter formidatur; unde turbamur, quamplurimùm, nec inmeritò, & movemur:

Nos,

Pacem prædictam per Nos & Subditos nostros in omnibus, quæ ad nos pertinent, desiderantes illæsam observari, & Salvationi Populi nostri circumquáque, prout ad hoc astringimur, provideri, ac de Fidelitate probatâ & Circumspectione providâ, Dilecti Consanguinei & Fidelis nostri, Henrici de Percy, pleniùs confidentes,

Assignamus & deputamus præfatum Henricum de Percy, Custodem Marchiæ nostræ versus Scotiam, ad faciendum & excercendum omnia & singula, quæ pro conservatione Pacis illius, ac defensione, & salvatione dictæ Marchiæ, & Populi nostri ibidem, poterunt pertinere,

Dantes eidem Henrico de Percy plenam, tenore præsentium, Potestatem omnes illos, de Ligeantiâ nostrâ, qui Pacem illam in aliquo impetere, seu infringere, præsumpserint, castigandi, & puniendi per Arestationes, & Imprisonamenta Corporum suorum, & etiam Detentiones eorumdem in Prisonis nostris, ita quòd ab eisdem Prisonis non deliberentur sine Mandato nostro speciali: A. D. 1332.

Damus insuper eidem Henrico de Percy similiter Potestatem,

Quod si aliqui de dicto Regno Scotiæ Regnum nostrum, Armatâ Potentiâ, ad Populum nostrum, contra formam dictæ Pacis, gravandum, seu dampnificandum, vel aliqua alia, in enervationem dictæ Pacis, faciendum, dictum Regnum nostrum ingredi præsumpserint, quod absit,

Ad levandum, si necesse fuerit, totum Posse dicti Comitatûs, tàm infra Libertates, quàm extra, pro ipsis Scotis, sic dictum Regnum nostrum ingredientibus, seu ingredi volentibus, resistendis & repellendis; ita videlicet quòd, per præfatum Henricum de Percy, seu per vos, aut alios, de eodem Regno nostro, quicquam in offensam dictæ Pacis nusquam fiat:

Et ideo vobis omnibus & singulis, in Fide & Ligeantiâ, quibus nobis tenemini, & sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poteritis, firmiter injungendo, mandamus quatinùs eidem Henrico de Percy, in præmissis omnibus & singulis faciendis & complendis, Intendentes sitis, obedientes, Consulentes & Auxiliantes, quotiens, quandocumque, & ubi per ipsum Henricum de Percy, seu deputandos ab eodem, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti.

In cujus &c. usque ad Festum Sancti Michaelis proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Wyggemore nono die Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo.

Eodem modo assignatur idem Henricus in Comitatibus Eborum, Lancastriæ, Cumbriæ, & Westmerlandiæ, singulatim.

A. D. 1332. Edw. 3. A. D. 1332. Edw. 3.

Pro Conservatione Pacis nuper cum Roberto Brus firmatæ, ac pro Defensione Marchiæ.

A. D. 1332. An. 6. E. 3. Pat. 6. E. 3. p. 2. m. 13.

REX, Vicecomiti Eborum Salutem.

Cùm assignaverimus, & deputaverimus, Dilectum Consanguineum & Fidelem nostrum, Henricum de Percy, Custodem Marchiæ nostræ Scotiæ, ad faciendum, & exercendum, omnia & singula, quæ pro conservatione Pacis, nuper inter Nos & Robertum de Brus, tunc Regem Scotiæ, initæ & firmatæ, ac Defensione & Salvatione dictæ Marchiæ, & Populi nostri ibidem, poterunt pertinere,

Et dederimus eidem Henrico plenam Potestatem omnes illos, de Ligeantiâ nostrâ, qui Pacem illam impetere in aliquo, seu infringere, præsumpserint, castigandi, & puniendi per Arestationes, & Imprisonamenta Corporum suorum, & etiam Detentiones eorumdem in Prisonis nostris, ita quòd ab eisdem Prisonis non deliberentur sine Mandato nostro speciali,

Dederimus eidem Henrico similiter Potestatem, quòd si aliqui de dicto Regno Scotiæ *&c. prout supra, tunc sic,*

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quatinùs eidem Henrico, in præmissis omnibus & singulis faciendis, & complendis, Intendens sis, consulens, respondens, & auxilians, quotiens, & quandocumque, & ubi, per ipsum Henricum, seu Deputandos ab eodem, super hoc, ex parte nostrâ, fuetis præmonitus, & prout tibi per eos ex parte nostrâ pleniùs injungetur:

Sciens pro certo quòd, si in Executione præmissorum negligens fueris, seu remissus, ad Te & Tua, modo quo convenit, capiemus.

Teste Rege apud Wyggemore nono die Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo, & erat clausum.

Eodem modo præceptum est Vicecomitibus subscriptis; videlicet,

Vicecomiti Northumbriæ.
Vicecomiti Westmerlandiæ.
Vicecomiti Cumbriæ.
Vicecomiti Lancastriæ.

Pro Archiepiscopo Eborum, de non molestando super Bajulatione Crucis.

A. D. 1332. An. 6. E. 3. Claus. 6. E. 3. m. 12. d.

REX, venerabili in Christo Patri, S. eadem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

Cùm dudùm,

Tempore, celebris memoriæ, Domini, E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, inter tunc Archiepiscopum Cantuariensem, Prædecessorem vestrum, &, Venerabilem Patrem, Willielmum Archiepiscopum Eborum, Angliæ Primatem, pro Malis & Dissensionibus,

Quæ sæpius, ex Bajulatione Crucis Prædecessorum vestrorum, in Eborum Provinciâ,

Et Crucis Archiepiscoporum Eborum in Provinciâ Cantuariensi, oriebantur,

Sedandis & pacificandis, fuisset in præsentiâ ipsius Patris nostri, & Prælatorum, & aliorum Magnatum de Regno nostro plurimorum, ut pro certo didicimus, Concordatum,

Quòd præfatus Prædecessor vester, & Successores sui, ad Parliamenta & Tractatus dicti Patris nostri, & Hæredum suorum, quæ infra dictam Eborum Provinciam teneri contingeret, A. D. 1332.

Et præfatus Eborum Archiepiscopus, & ipsius Successores,

Ad hujusmodi Parliamenta & Tractatus, infra dictam Cantuariensem Provinciam tenenda, ad mandata ipsius Patris nostri, & Hæredum suorum venientes,

Cruces suas ante se erectas portarent, absque perturbatione inibi faciendâ, ne Regia & Communia Regni nostri negotia eâ occasione impedirentur,

Ac præfatus Archiepiscopus Eborum ad Parliamentum nostrum, quod apud Westmonasterium, in crastino Nativitatis beatæ Mariæ Virginis, proximò futuro, tenere ordinavimus, ad tractandum nobiscum, ac cum Prælatis, & Magnatibus Regni nostri, super diversis & arduis negotiis, nos & statum Regni nostri

A.D. 1332. Edw. 3. nostri contingentibus, jam de Mandato nostro sit venturus,

Nos, nolentes nostra & Regni nostri negotia, occasione Dissensionum hujusmodi aliqualiter retardari, set volentes concordiam prædictam, quantùm ad Nos attinet, firmiter observari, vobis injungendo mandamus quòd eidem Archiepiscopo Eborum, seu Hominibus suis, super Bajulatione Crucis ejusdem Archiepiscopi, ante se, infra vestram Provinciam, in veniendo ad dictum Parliamentum, ibidem morando, & A.D. 1332. Edw. 3. exindè ad propria redeundo, non inferatis, seu per alios inferri, vel procurari aliqualiter faciatis, dampnum, vituperium, impedimentum aliquod, seu gravamen, contra formam Concordiæ memoratæ.

Teste Rege apud Kydermynster decimo octavo die Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Salvo Conductu, super Bajulatione prætacta.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Pat. 6. E. 3. p. 2. m. 15. REX Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, & omnibus aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Cùm, Venerabilis Pater, Willielmus Archiepiscopus Eborum, Angliæ Primas, ad Parliamentum nostrum, quod apud Westmonasterium, in crastino Nativitatis beatæ Mariæ Virginis, proximò futuro, tenere ordinavimus, de Mandato nostro sit venturus,

Vobis mandamus quòd eidem Archiepiscopo, aut Hominibus suis, in Personis, aut rebus eorum, super Bajulatione crucis ipsius Archiepiscopi, ante se, in veniendo ad dictum Parliamentum nostrum, ibidem morando, & exindè ad propria redeundo, non inferatis, A.D. 1332. seu, quantùm in vobis est, ab aliis inferri permittatis Dampnum, impedimentum, aliquod seu gravamen, set eis potiùs salvum & securum Conductum, cùm per Districtuum vestrorum loca transitum fecerint, suis sumptibus habere faciatis, quotiens & quando per ipsos, seu eorum aliquem, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis requisiti.

In cujus &c. usque ad Festum omnium Sanctorum proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Kederminstre decimo octavo die Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Cardinalibus Beneficiatis, de Pardonatione.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Claus. 6. E. 3. m. 14. REX, Venerabili in Christo Patri, W. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Eborum, Angliæ Primati, Salutem.

Cùm Dominus E. nuper Rex Angliæ, Pater noster,

Ad Requisitionem, Venerabilis Patris, Domini J. Divinâ Providentiâ, Papæ vicesimi secundi, nec non, ob Affectionem, quam erga venerabilem Cœtum Cardinalium Ecclesiæ Romanæ gerebat & habebat,

Pardonaverit omnibus & singulis Cardinalibus, in Regno nostro Beneficiatis, omnes Pecuniæ summas,

Ipsos, ratione Decimarum & aliarum Quotarum, Clero Regni nostri, per dictum Summum Pontificem, vel ejus Prædecessores, impositarum, contingentes, & quæ, ad opus ipsius Patris nostri, per Summonitionem Scaccarii sui, exigebantur,

Nos, Pardonationem prædictam acceptantes, vobis mandamus quòd Demandæ, A.D. 1332.

Quam facitis, per Summonitionem dicti Scaccarii, ad opus nostrum, Venerabilibus Patribus, Dominis, Gauselino Johannis, Personæ Ecclesiæ de Hemyngburgh, & Præbendario Præbendæ de Driffeld, & Bertrando de Monte Faventio, Personæ Ecclesiæ de Brantyngham, dictæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, de Decimis & aliis Quotis prædictis, ipsos ratione Ecclesiarum & Præbendæ suarum prædictarum contingentibus,

Supersedeatis, & ipsos inde Pacem habere permittatis, juxta Pardonationem supradictam.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo tertio die Septembris.

De

A. D. 1332. Edw. 3.

A. D. 1332. Edw. 3.

De compositione inter Aliciam Filiam & Hæredem Gaufridi Rudelli, & Guilielmum de Monte Acuto, nuper Senescallum Aquitaniæ.

A. D. 1332. An. 6. E. 3. Vasc. 6. E. 3. m. 3.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Constat nobis, per inspectionem Rotulorum Cancellariæ Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, quòd idem Pater noster fecit literas suas Patentes in hæc verba,

EDwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, omnibus, ad quos præsentes litteræ pervenerint, Salutem.

Ad omnium notitiam deducimus per præsentes, quòd,

Cùm, ex causâ Transactionis, seu amicabilis Compositionis,

Inter Dominam Aeliciam, Filiam legitimam & Hæredem Domini Gaufridi Rudelli Militis, Domini Blaniæ defuncti, auctoritate & voluntate Gullielmi Furt, viri sui, & Gullielmum Bernardi, & Galhard de Ornone, Filios, & Angeninam, Filiam dictorum Conjugum, ex parte unâ: & nobilem virum Gullielmum de Monte Acuto Militem, nuper Senescallum nostrum Ducatûs prædicti, & Magistrum Petrum Fulcherii, dictum Ros, Procuratorem nostrum in eodem Ducatu, nostro nomine, ex alterâ factæ,

Præfata Domina Aelicia, & dicti Filii, & Filia, dederint, concesserint, & remiserint pro se, & Hæredibus, & Successoribus suis, nobis & Hæredibus nostris, Regibus Angliæ, & Ducibus Ducatûs prædicti, Castrum, Castelletum, totam Villam, & totam Castellaniam, & Baroniam de Blania, Merum & Mixtum Imperium, Altam & Bassam Justitiam, & Jurisdictionem omnimodam, & specialiter & generaliter omnia & singula Bona, quæcumque sint, quæ idem Dominus Blaniæ habebat, & habere debebat, tempore quo vivebat, tàm in dicto Dominio & Territorio de Blaniâ & de Blayesio, quàm extra in Terrâ & in Mari, in Vasconiâ & in Ducatu prædicto, ad ipsam Dominam, tanquam ad Hæredem universalem dicti Domini Blaniæ, seu aliàs quoquo modo, pertinentia:

Præfatique, Senescallus & Procurator, vice & nomine nostro, pro præmissis, sic nobis datis, concessis, & remissis, præfatæ Dominæ Aeliciæ, & dictis Filiis, & Filiæ, Hæredibus & Successoribus suis, donaverint, concesserint, quietaverint, & remiserint, vice versâ, Mille Libras Turonensium Parvorum bonorum nigrorum, Annui Redditûs; A. D. 1332.

Ac, pro eisdem Mille Libris, eisdem, Dominæ, Filiis, & Filiæ, assignaverint, reddiderint, & liberaverint Præposituram de Camperiano, Terram Comit. & Forestam, Custumas Burdegaliæ & Royanæ, quæ quondam fuerunt dicti Domini blaniæ: Parvas Custumas nostras, vocatas de Burdegala & Royano, & Mauritaniæ Pedagium, & Custumam Herbefaveriæ: certos Census per quosdam Homines Herbefaveriæ debitos; certos Redditus, seu Abberguatas, nobis debitos per quosdam commorantes extra Villam Herbefaveriæ: & quosdam Census debitos per quosdam Homines & Feudatores de Berues: necnon Baroniam & Baueriam, ratione Jurisdictionis, Meri & Mixti Imperii, dictæ Præposituræ Homagia nobilia & innobilia, Juramenta Fidelitatis, nobis ab Habitatoribus de Camperiano Terræ, Comit. & Forestæ prædictæ præstari consueta, & plura alia inmobilia;

Et, ultra præmissa, undecim Milia Librarum bonorum Turonensium Parvorum, de pecuniâ nostrâ, in pecuniâ numeratâ, prout hæc omnia in quodam Instrumento Publico, manu Arnaldi de Rivalii de Burdegalâ, Auctoritate Apostolicâ & Imperiali, & in dicto Ducatu pro nobis, Publici Notarii, confecto, pleniùs annotantur:

Quarum quidem Donationum, Concessionum, Remissionum, Quietantiarum, & Assignationum, prædictarum, hinc inde factarum, Conditiones tales sunt; videlicet,

Quòd, si contingat dictam Dominam Aeliciam, per Sententiam suspendi, non posse declarari & judicari non esse, nec esse debere, Hæredem dicti Domini Blaniæ Patris sui, nec Bona ipsius Patris ad ipsam, tanquam ad Hæredem ejusdem, debere pertinere;

Et a nobis evinci contingat, ex causâ prædictâ, de Jure & de Facto, Castrum & Castellaniam de Blania, & omnia alia prædicta, Nobis, ut præmittitur, data, concessa, & liberata;

Ita

A. D. 1332. Edw. 3. Ita quòd, casu hujusmodi interveniente (quod absit) ea amitteremus infra Viginti Annos, a datâ Instrumenti prædicti in antea computandos;

Præfata Domina Aelicia, & dicti, Gullielmus, Galbardus, & Augenina, teneantur Nobis, vel nostro Senescallo Ducatûs prædicti, nostro nomine, restituere & dimittere dictas Mille Libras Turonensium Annui Redditûs, vel dicta, Præposituram, Terram, Forestam, Custumas, Pedagia, Census, Redditus, Possessiones, & alia, pro dictis Mille Libris Annui Redditûs, ut præmittitur, tradita, liberata, & etiam assignata:

Dictáque Uudecim Millia Librarum Turonensium, præfatæ Dominæ data, ut præmittitur, & concessa; necnon omnes Fructus, Exitus, & Proventus, omnium rerum, & Bonorum Inmobilium prædictorum, per eosdem, Dominam, Filios, & Filiam, interim percepti à datâ Instrumenti prædicti, in antea; ipsis, Dominæ, Filiis, & Filiæ, hæredibus & successoribus suis, salva & quieta perpetuò remanebunt;

Ita quòd ipsa Undecim Millia Librarum, seu dicti Fructus, Exitus, & Proventus, ac Emolumenta quæcúmque sint, de dictis, Præpositurâ, Terris, Redditibus, & aliis sic perceptis, & percipiendis, per Pactum Expressum in hâc parte factum, à dictis, Dominâ, Filiis, & Filiâ, aliquo casu repeti non possint, vel aliquâ ratione; nec ipsi ad Restitutionem eorumdem teneri debeant seu obligari.

Ipsáque conditio, post dictos Viginti Annos elapsos, in omnem eventum, nullam habeat roboris firmitatem, quin ea dictæ Dominæ, Filiis, & Filiæ, tradita & liberata, ut est dictum, suo cedant Dominio perpetuò, nec ab ipsis possint retrahi, vel etiam amoveri.

Prædictáque Domina Aelicia teneatur in quâcúmque Curiâ prosequi negotium Hæreditatis prædictæ, nobis datæ, Quitatæ, Cessæ, & Remissæ, sumptibus nostris, quotiens Nos, vel dictus Senescallus, seu Procurator noster, nostro nomine, super hoc fuerimus requisiti, prout hæc & alia, in hâc parte concordata, in Instrumento prædicto, ac aliis Instrumentis, per præfatum Notarium, super dicto negotio confectis, pleniùs continentur: A. D. 1332. Edw. 3.

Nos omnia & singula præmissa, ac alia, Instrumentis eisdem contenta, quæ per dictam Dominam, auctoritate dicti viri sui, ac dictos Filios, & Filiam, necnon per dictos Senescallum & Procuratorem nostros, Data, Concessa, Promissa, Recognita, Ordinata, & Assignata, sunt in hâc parte, acceptantes; ac, volentes quòd ipsa Modis & Conditionibus prædictis Robur optineant Perpetuæ Firmitatis, ea pro Nobis & Hæredibus nostris Laudamus, Approbamus, Ratificamus, & tenore præsentium Confirmamus, eáque inviolabiliter observari, quantùm ad nos pertinet, promittimus bonâ fide.

In cujus rei testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Dat. apud Eborum septimo die Decembris, Anno Regni nostri tertiodecimo.

Nos,

Omnia & singula præmissa, quæ per dictam Dominam, auctoritate dicti viri sui, ac dictos Filios, & Filiam, necnon per dictos Senescallum & Procuratorem, Data, Concessa, Promissa, Recognita, Ordinata, & Assignata, sunt in hâc parte, Acceptantes,

Ea pro nobis, & Hæredibus nostris, Approbamus, Ratificamus, & tenore præsentium Confirmamus, eáque inviolabiliter observari, quantum ad Nos pertinet, promittimus bonâ fide.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo die Septembris, anno regni nostri sexto.

Per Petitionem de Concilio.

De Hominibus Sagittariis & Hobelariis eligendis & araiandis, occasione Turbationis in Terra Scotiæ.

A. D. 1332. An. 6. E. 3. Pat. 6. E. 3. p. 3. m. 18. REX, Dilecto & Fideli suo, Willielmo de Clynton, Justiciario suo Cestriæ, vel ejus Locum tenenti, Salutem.

Ex diversorum relatibus ad nostrum auditum pervenit, quòd quidam Magnates & alii, de Terrâ Scotiæ, occasione Turbationis, in eâdem Terrâ jam motæ, se parant, quantò potentiùs poterunt, ad aliqua attemptandum (ex quibus Mala & Destructiones Populo nostro, versus Marchiam Scotiæ, evenire posse multi- A. D. 1332.

A.D. 1332. Edw. 3. multiplicitèr formidatur) Nos,

Salvationi & Defensioni Populi nostri circumquaque volentes providere, ut teneamur,

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd eligi faciatis de Comitatu Cestriæ, tàm infra Libertates, quàm extra, cum omni celeritate, quâ fieri poterit, Trescentos Homines Sagittarios, de Validioribus & Potentioribus ejusdem Comitatûs;

Ita quòd dicti Sagittarii, prout ad ipsos pertinet, benè & sufficienter muniti, prompti sint & parati ad proficiscendum Nobiscum, & aliis Fidelibus nostris, pro salvatione & defensione Marchiæ nostræ prædictæ, ac Populi nostri ibidem, cum ipsos super hoc fecerimus præmuniri, si aliqua, per quæ dictus Populus noster terreri, seu dampnificari, posset, per quoscumque contigerit attemptari:

Et Nos de nominibus illorum, quos sic elegeritis, & de toto facto vestro in hâc parte, sine dilatione certificetis; & hoc, sicut nos, & honorem nostrum, diligitis, nullatenùs omittatis.

Damus autem Vicecomitibus, Ministris, & aliis Fidelibus nostris, de Comitatu prædicto, tenore præsentium, In Mandatis, quòd vobis, in Electione Hominum prædictorum, ac aliis expeditionem dicti negotii tangentibus, intendentes sint, consulentes, & auxiliantes, quotiens & quando per vos, super hoc, ex parte nostrâ, fuerint præmuniti. A. D. 1332. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Notingham septimo die Octobris.

Per breve de Privato Sigillo.

Eodem modo assignantur subscripti in Comitatibus subscriptis; videlicet,

Radulphus de Bulmere & Nicholaus de Wurcelay, ad eligendum Trescentos Sagitarios & Septingentos Homines Pedites Comitatu Eborum.

Nicholaus de Langeford & Radulphus de Brayleford, ad Eligendum Ducentos Sagitarios in Comitatu Derbiæ.

De dictis Sagittariis &c. eligendis.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Ibid.

Rex Vicecomiti Lancastriæ, ac aliis Ballivis, & Ministris, & Fidelibus suis in eodem Comitatu, Salutem.

Ex diversorum relatibus *&c. ut supra usque ibi, viz.* ac de Fidelitate & Circumspectione, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Johannis de Denum, Edmundi Nevill, & Roberti de Shireburn, confidentes,

Assignavimus ipsos, & Duos eorum, ad eligendum, in Comitatu prædicto, tàm infra Libertates, quàm extra, cum omni celeritate quâ fieri poterit, Quadringintos Homines Sagitarios, & Centum Hobelarios, de Validioribus & Potentioribus Comitatûs ejusdem;

Ita quòd dicti Hobelarii,

Aketonis, Bacinettis, & Cirotecis Ferreis, ac Equitaturis, & prædicti Sagittarii, prout ad ipsos pertinet, bene & sufficienter muniti,

Prompti sint & parati ad proficiscendum nobiscum, & aliis Fidelibus nostris, pro Salvatione & Defensione Marchiæ nostræ prædictæ, & Populi nostri ibidem, cum ipsos super hoc fecerimus præmuniri, si aliqua, per quæ dictus Populus noster terreri, seu dampnificari posset, per quoscumque contigerit attemptari: A.D. 1332.

Et ad omnes illos, quos in præmissis contrarios seu inobedientes invenerint, prout decet, puniendum:

Et ad certificandum nos, sine dilatione, de nominibus illorum, quos sic elegerint, & de toto facto suo in hac parte;

Et ideò vobis mandamus quod eisdem, Johanni, Edmundo, & Roberto, vel Duobus eorum, in Electione Hominum prædictorum, ac aliis expeditionem negotii illius tangentibus, intendentes sitis, respondentes, & auxiliantes, quotiens & quando per prædictos, Johannem, Edmundum, & Robertum, vel Duos eorum, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti.

Teste ut supra.

De

A. D. 1332. Edw. 3. A. D. 1332. Edw. 3.

De tractando cum Nuntiis, per Custodem terræ Scotiæ in Anglia missis.

A. D. 1332. An. 6. E. 3. Pa. 6. E. 3. p. 3. m. 16.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Johanni Darcy, & Willielmo de Denum, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Robertus de Loweden Miles, & Ranulphus, de More, ad nos, per Custodem terræ Scotiæ, pro quibusdam negotiis, missi existant, & idem Robertus in veniendo ad Nos, apud Novum Castrum super Tynam, quâdam gravi Infirmitate gravatus non possit ulteriùs sine Corporis periculo laborare, sicut Dilectus & Fidelis noster, Robertus de Hornclif testificatus est coram Nobis & Concilio nostro,

Nos, de Fidelitate vestrâ plenariè confidentes, assignavimus vos ad audiendum ea, quæ iidem, Robertus & Ranulphus, dicere voluerint juxta Credentiam vel Potestatem, eis a præfato Custode traditam, A. D. 1332.

Et ad tractandum cum eisdem, nostro nomine, super Negotiis per eosdem Nuncios proponendis vel dicendis:

Et ideò vobis mandamus quòd ad dictum locum Novi Castri personaliter accedatis, & ipsorum Roberti & Ranulphi Credentiam audiatis, ac cum eis super Negotiis illis Tractatum habeatis in formâ prædictâ; nósque cum celeritate, quâ poteritis, certificetis.

In cujus &c.

Teste Rege apud Eborum vicesimo sexto die Octobris.

Per ipsum Regem & Concilium.

Ad Papam, de præficiendo Robertum de Aylestón in Episcopum Sancti Andreæ.

A. D. 1332. An. 6. E. 3. Rom. 6. E. 3. m. 3.

PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Præcipui Amoris integritas & gratuitæ Considerationis intuitus, quibus Progenitores nostros, Nos, & Jura Coronæ nostræ, hactenùs specialiter prosecuta est vestra Providentia Paternalis, maximam nobis fiduciam tribuit ut quæ pro Honore nostro, stabilimento Pacis, & Jurium nostrorum conservatione, ferventer appetimus, a liberalitate vestrâ certitudinaliter & indubiè postulemus.

Itaque, Pater (cùm sit fragilis & dubia, penes Nos & Regnum nostrum, Scotorum promissa Fides, vel Amicitia) advertentes Pacis & Quietis Zelatorem, & nobis & Regno nostro benivolum, Ecclesiæ Cathedrali Sancti Andreæ in Scotiâ, quæ modò vacat, in Episcopum assumi & præfici,

Qui Populum illum effrænatum, & diutiùs mandatis Ecclesiæ resistentem, Doctrinis Salutaribus instruat, & in Viam Pacis & Veritatis dirigat, & ab Errore revocet, & Spiritualibus coherceat Disciplinis,

Potissimè fore necessarium, nuper vestræ Sanctitati votivis affectibus supplicavimus, quatinùs Provisionem dictæ Ecclesiæ, vestræ & Sedis Apostolicæ Dispositioni, ad nostri instantiam, reservare velletis istâ vice, ac Personam, quam vestræ Clementiæ infra breve cum deliberatione commodâ nominaremus, præfatæ Ecclesiæ in Episcopum præficere & Pastorem: A. D. 1332.

Jamque, habito cum Concilio nostro Tractatu diligenti, discussis etiam Personarum diversarum conditionibus, Venerabilem Virum, Magistrum Robertum de Aylestou, Archidiaconum Berks, Thesaurarium nostrum, Virum utique sani Consilii, convenientis Scientiæ, approbatæ Circumspectionis & Industriæ, omni quâ possumus affectione cariori recommendatum offerimus, & intentione purissimâ nominamus; suppliciter exorantes quatinùs, præmissis Paternâ consideratione ponderatis, ad honorem Dei & commodum Populi Regni utriusque, præfatum Archidiaconum Ecclesiæ memoratæ in Episcopum & Pastorem præficere dignetur Apostolica Celsitudo.

Conservet &c.

Dat. apud Eborum vicesimo sexto die Octobris.

Ad

A.D. 1332. Edw. 3.

Ad Cardinales, super dicta Præfectione.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Ibid.

Venerabili in Christo Patri, Domino A. Dei gratiâ, Sancti Eustachii Diacono Cardinali, Amico suo Carissimo, Edwardus, &c. Salutem, & sinceræ Dilectionis affectum.

Quantò de vestræ Dilectionis & Amicitiæ puritate fiduciam gerimus ampliorem, tantò super hiis, quæ desideranter appetimus, Dilectioni vestræ intentionis nostræ Propositum confidentiùs intimamus.

Cùm itaque Ecclesia Cathedralis Sancti Andreæ in Scotiâ Pastorali sit Regimine destituta, &, considerato statu ipsius Terræ secundum ea, quæ ibidem Modernis temporibus agi noscuntur, Nobis & Magnatibus de Concilio nostro visum sit, pro tranquillitate Populi, tàm Angliæ, quàm Scotiæ, plurimùm expedire, ut talis Regimini dictæ Ecclesiæ præferatur, qui nobis & Regno nostro intentione purâ & affectione sincerâ conjungatur, per cujus Industriam Delirantes ad Concordiam revocari, & Mansueti ab Incursu Malignantium possint, Domino protegente, defensari,

Domino Sum. Pontif. votivis precibus supplicaverimus ut, præmissorum consideratione, Provisionem dictæ Ecclesf. suæ & Sedis Apostolicæ Dispositioni, ad nostri instantiam, reservare dignatetur istâ vice, & Personam *&c. prout supra mutatis competenter mutandis; tunc sic,*

Quocirca Paternitatem vestram, quàm dilectam, votivè requirimus, quatinùs penes dictum Dominum Summum Pontificem, cum omni efficaciâ, partes vestras, si placet, apponere velitis, ut idem Summus Pontifex votis nostris annuat in præmissis.

Dat. ut supra.

Consimiles Literæ dirigantur subscriptis; videlicet,

Domino B. Sanctæ Mariæ in Aquiro Diacono Cardinali.

Domino A. Sanctæ Mariæ in Porticu Diacono Cardinali.

Domino M. Tituli Sanctorum Johannis & Pauli Presbitero Cardinali.

Domino J. Episcopo Portuen. Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali.

Magistro Andreæ de Sapit.

Domino P. Episcopo Penestrino, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali.

Domino G. Episcopo Albanen. Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali.

Domino N. Sancti Adriani Diacono Cardinali.

Domino G. Episcopo Sabinen.

Domino A. Tituli Sancti Laurentii in Lucina Presbitero Cardinali.

Diversæ Donationes, Concessiones, & Recognitiones Regi Angliæ, per Edvardum Scotiæ Regem firmatæ & Juratæ.

A.D. 1332. An. 6. E. 3. Ex Autogr.

Edward, par la grace de Dieu, Roi d'Escoce, a touz ceux, as queux ces presentes lettres vendront, Salutz.

Saches qe,

Come nostre Roiaume d'Escoce, & les Isles apputtenances a icel, soient & deuient, & tut temps passe soloient estre tenuz des Rois d'Engleterre par Homage Lige & Feaute,

Et jadis, aptes la mort Alisaundre, Roi d'Escoce, & ses Heirs engendrez de son Corps, nos Devantiers, Debat fust mu entre, de bone memoire, Johan de Baillol nostre Piere, & Sire Robert de Brus, & autres, sur la succession des ditz Roialme d'Escoce & Isles,

Le quel Debat feust trie & termine devaunt, clere memoite, Sire Edward, adonqe Roi d'Engleterre, com d evant Sovetein Seigneur des ditz Roialme d'Escoce, Et Isles par nostre dit Piere,

Si qi, par agard de la Court du dit, Roi d'Engleterre, Soverein Seigneur des ditz Roialme d'Escoce, & Isles, nostre dit Piere demora Roi de Mesmes ies Roialme d'Escoce, & Isles, & les tenoit & possedeit, & en feust Roi Coroune, & aussint eust fist Homage Lige & Feaute au dit Roy d'Engleterre,

Et puis, pour ascuns exces, qui le dit Roi d'Engleterre surmist a nostre dit Piere, les ditz Roialme, & Isles devyndrent en la main, & la possession de mesme le Roi d'Engleterre,

Des queux Demaine, & Possession, & auxint de la Sovereine Seignurie des ditz Roialme d'Escoce, & Isles, il feust empesche par les Heirs le dit Robert de

A. D. 1332. de Brûs, qui eut forjuge par le dit agard; & nul Droit y avoit,
Edw. 3.

Et ja,

Par la suffraunce de Tresexcellent Prince, & nostre Treschier Seigneur & Cousin, Sire Edward, Roi d'Engleterre, Seigneur d'Irlande, & Ducs d'Aquitain, &, par aides de partie de ses bones gentz, de son Roiaume & poiar, qi furent & devoient estre enheritez des grauntz terres es ditz Roiame d'Escoce, & Isles, & en furent desforce par les ditz Heirs Sire Robert de Brus,

Nous soioms venuz en nostre dit Roialme d'Escoce, come en nostre Heritage, & y soioms Roi Coroune de mesme le Roialme, & des dites Isles,

Nous,

Conisantz Auncien Droit, par quel les ditz Roiaume d'Escoce, & isles, appertenaunces a y cele, sont, & estoient tenuz des Rois d'Engleterre, come de Sovereigne Seigneur, par Homage Lige & feaute, si come desus est dit,

Sumes entre en le Homage Lige & Feaute, du dit Roi d'Engleterre, notre Treschier Seigneur & Cousin, par les paroles qui s'ensuient, le dit Roi tenant ooz mainz entre les sues,

JE EDWARD, PAR LA GRACE DE DIEU, ROI D'ESCOCE, ET DES ISLES APPURTENANCES, DEVENT VESTRE HOMME LIGE, LES DITZ ROIAUME ET ISLES, CONTRE TOTES GENTZ QI PURROIT VIVRE ET MORIR:

Et le dit Roi d'Engleterre, come Soverein Seigneor des ditz Roiaume d'Escoce & Isles, receut nostre Homage en la forme susdite,

Et puiz apres entrasmes en la foi du dit Roi d'Engleterre, Soverein Seigneur des ditz Roialme d'Escoce & Isles, touchez les Seintz Ewangeiles, par les paroles qui s'ensuient,

NOUS SEROMS FEAL ET LEAL, ET FOI ET LOIAUTE PORTEROMS A VOUS, NOSTRE TRESCHIER SEIGNEUR, ROI D'ENGLETERRE, ET A VOZ HEIRS, COME A SOVEREINS SEIGNEURS DES DITZ ROIALME D'ESCOCE ET ISLES, CONTRE TOTES GENTZ QI PURRONT VIVRE ET MORIR,

Et voloms, Grauntoms, & Obligeoms Nouz, & nos Heirs, a faire au dit nostre Seigneur le Roi d'Engleterre, & a ces Heirs, Homage Lige & Feaute, en les formes susescrites, a chescun Chaungement de Seignurie, ou movement de une part, ou d'autre.

Et,

Par les Grauntz Honeurs & Profitz, qui nous avoms sentu & trouez en la suffraunce nostre dit Seigneur le Roi, & Cousin, & la graunt & bone Aide de ses dites bones Gentz, de son Roialme & poair, si come desus est dit,

A. D. 1332. Edw. 3.

Voloms & grauntoms pour nous, & pour nos Heirs de Assigner, Doner, & faire liverer au dit Roi d'Engleterre Deux Mille Livrees de terre par An, resonable estente, de ce afaire par Prodes Hommes, a ce a deputer d'une part & d'autre, es lieus covenables sur la Marche de nostre Roialme d'Escoce, joignantz au Roiaume d'Engleterre:

Et, en partie de celle Deux Mille Liverees de Terre, Donoms, Grauntoms, & Assignoms por nous, & pour nos Heirs, au dit Roi d'Engleterre le Chastel, & la Ville, & la Counte de Berewyk, & quanque nous avoms, ou avoir devoms en fie, ou en deviene en tiele value, come serra troue qils valent par estente, eut a faire en la forme susdite;

Et ce, qui faudra des dites Deux Mille Liverees de Terre, ferroms assigner & liverer au dit Roi d'Engleterre en autres lieux covenables, & agreables au dit Roi d'Engleterre, sour la Marche d'Escoce, joignantz au Roialme d'Engleterre,

A avoir & tenir les ditz Chastel, Ville, Countee & Terre, od fiez de Chevalier, Avoesons des Eglises, Fraunchises Reals, Eawes, Ryveres, & autre Subjection du Pople, & des Gentz, & totes autres choses qi y appurtenent, ou porront appertenir, sanz nul retenement, au dit Roi d'Engleterre, & a ces Heires, come annex a sa Real Dignite, & a son Roiaume d'Engleterre, & severez de nostre Real Dignite, & de nostre Coroune d'Escoce a touz jours;

As quex Chastel, Ville, Conte & Terre assigner, bailler, & faire liverer au dit Roi d'Engleterre, en les formes susescrites, avaunt la Seint Michel procheinement avenir, ou plus tost si covenablement se purra faire, Obligeoms Nous & nos heirs.

Et, outre ceste chose, par les causes susescrites, Obligeoms Nous, nos Heirs, & nos Successours, au dit Roi d'Engleterre, nostre Seigneur, & a ces Heirs, de faire a lui, & a ces Heirs (hors du Roialme d'Engleterre, & des Terre de Gales, & d'Irlande) com en Gascoigne, & aillours, ou le Roi d'Engleterre, & ces Heirs auront Terres, ou claimeront Droit, ou autres lur voudront empescher par force sur leur Terres, ou sur Possession, ou Droit qils clameront,

A. D. 1332 totes les foiz qils garniront Nous, nos Heirs, ou nos Succeffours, le Service fuſeſcriſt, c'eſt aſavoir;

Edw. 3.

Nous, pour tote noſtre Vie, par le garniſſement de fis mois, de Deux Centz Hommes d'Armes, par un An, a nos Cuſtages & Deſpenſes: & nos Heirs, & Succeſſours, par autiel garniſſement, de Cent Hommes d'Armes a leur Cuſtages & Deſpenſes par un An.

Et, ſi le dit Roi d'Engleterre, ou ſes Heirs, voudrent avoir les dites Gentz d'Armes en noſtre temps, ou en temps de nos Heirs, & Succeſſours, outre un An, ils y demurront en lur ſervice a lur volonte; mais, apres l'An acompli, demurront ils a les gages aſcuſtumes du dit Roi d'Engleterre, & de ſes Heirs.

Et, come n'adagaires Mariage feuſt perparle entre David de Brus, & Johane la Soer du dit Roi d'Engleterre, & Eſpoſailes faitz, en cas qe le Matrimoigne ne ſe face, ne ſe toigne, & la dite Johane ſe voudra aſſentir d'eſtre marie a nous, nons la eſpouſeroms, & encreſcoms le Dower, qe n'adgaires lui feuſt Aſſignes en dit Roiaume, per cauſe du dit David, de Cynk Centz Liverees de Terre par An, es lieuz covenables, dedeinz meſme noſtre Roiaume, dedeinz l'eſpace de Trois Mois apres les Eſpouſailles faitez.

Et, ſi par cas nous ne la Preignoms mie a Femme, nous Obligeoms Nous, nos Heirs, & nos Succeſſours, au dit Roi d'Engleterre en Dis Mille Livres d'Eſterlings, a paier a lui, & a ſes Heirs, deinz un An, a Deux termes covenables du temps qi nous ferroms requis par le dit Roi d'Engleterre, en Aide de Marier la dite Johane aillours, ou de cut ordiner autrement por ſon eſtat.

Et nientmeins Obligeoms nous, nos Heirs, & nos Succeſſours, a pourveer por l'eſtat de dit David ſolonc l'Ordinance, & l'Avis le dit Roi d'Engleterre, & de ſon conſiel; ſauvant tote foiz qe tel Avis, & Ordinance ne ſoit en deſeſance de noſtre eſtat.

Et por ſeurte le dit Roi d'Engleterre, & de ſes Heirs, du dit ſervice des Gentz d'Armes, de Nous, nos Heirs, & de nos Succeſſours, en la forme ſuſeſcrite obligeoms, par ces preſentes Letres, Nous, nos Heirs, & nos Succeſſours au dit Roi d'Engleterre, & a ſes Heirs, en Deux Mille Livres d'Eſterlings, a paier a la volunte du dit Roi d'Engleterre, & de ſes Heires. A. D. 1332. Edw. 3.

Et Voloms, & Grantoms por Nous, nos Heirs, & pour nos Succeſſours, qe, ſi le dit Roi d'Engleterre, ou ſes Heirs, voudront avoir le dit ſervice des Gentz d'Armes de Nous, ou de nos Heirs, ou de nos Succeſſours: & garniſſement en feuſt fait a Nous, ou nos Heirs, ou nos Succeſſours, ſicome deſus eſt dit: & Nous, ou nos Succeſſours, ou nos Heires fauſiſſons de faire, & parfaire le dit ſervice des Gentz d'Armes en la Forme ſuſdite, & de paier les dites Deux Mille Livres au dit Roi d'Engleterre, & a ſes Heirs apres l'eſpace de Trois Mois a totes les foiz, & apres ce qe Nous, ou nos Heirs, ou nos Succeſſours, ſeroms requis per le dit Roi d'Engleterre, ou ſes Heirs;

Q'il, & ſes Heirs puiſſent frauncheme nt, & ſaunz contredit de Nous, de nos Heirs, ou de nos Succeſſours, entrer noſtre dit Roiaume d'Eſcoce, & totes nos Citeez, Villes, Chaſtelx, Manours, Terres, & Tenementz, & tenir, & governir par lur gentz peiſiblement; & totes manieres des Iſſues, & Profitz en ſurdauntz lever, coiller, & tenir al oeps le dit Roi d'Engleterre, & de ſes Heirs, tanque ils ſoient paiez des dites Deux Mille Livres pleinement.

Et voloms, & grauntoms de renoueller ceſtes nos Lettres Patentes, a noſtre prochein Parlement, & par aſſent du dit Parlement.

Et a totes les choſes ſuſeſcrites, & cheſcune de elles faire tenir, garder, & acomplir, loiaument, & ſanz fraude, tant come a nous attient, ou purra appertenir, a noſtre Chere & Feal Monſieur Aliſaundre de Moubray, par noſtre eſpecial Commaundement, fait Serment Corporel en noſtre alme ſur Seintes Euangeiles.

En Teſmoignance de queux choſes, nous avoms fait faire ceſte nos Lettres Patentes.

Don. a Rokeſburg le xxiii. jour de Nov. l'An de la Incarnacion noſtre Seigneur Jeſu Criſt, ſolom le cours de Egliſe de Rome, Mille & Treis Centz, Trentiſme ſecund, & de noſtre Regne Primer.

Quod

A. D. 1332. Edw. 3. — A. D. 1332. Edw. 3.

Quod Edvardus Rex Scotiæ veniet in Auxilium Regis Angliæ, in propria Persona, cum toto Posse suo, quotiescunque sit requisitus.

A. D. 1332. An. 6. E. 3. Ex Aut. gr.

EDward, par la grace de Dieu, Roi d'Escoce, a touz ceux, as queuz ces presentes Lettres vendrount, Saluz.

Sachez qe,

Come Tresexcellent Prince, & nostre Treschere Seigneur & Cousin, Edward, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, Seigneur d'Irlande, & Ducs d'Aquitan, eit Grauntez, & Obligez lui, & ses Heirs de aider, & meintenir, a ces Custages & Despenses, Nous, & nos Heirs, en nostre Roialme d'Escoce contre touz ceux qi Nous, ou nos Heirs, vodront guerrier, ou le Droit de mesme nostre Roiaume par force empescher ou oster, totes les foiz qil, ou ses Heirs serroient requis par nous, ou par nos Heirs,

Nous, par celle cause, & por les Grauntz Biens, Aides, & Honeurs qi le dit nostre Treschere Seigneur & Cousin nous ad fait avaunt ces heures, grauntons & obligeoms Nous, & nos Heirs, au dit Roi d'Engleterre, & a ces Heirs, de venir en Person od tut nostre poiar, & a nos Custages & Despenses, od le corps nostre dit Seigneur le Roi d'Engleterre, & od les corps de ses Heirs, en Roiaume d'Engleterre, & a terres de Gales, & d'Irlande, en aide de lui, & de ses Heirs, contre touz ceux qi voudront guerrier nostre dit Seigneur le Roi d'Engleterre, & a ces Heirs, ou par force lur Droitz empescher es ditz Roialme & Terres, totes les foiz qe nous, ou nos Heirs, serroms requis par le dit Roi d'Engleterre, & ses Heirs, du garnissement de sis Moys; A. D. 1332.

Et voloms, & grantoms de renoveller cestes nos Lettres Patentes, a nostre prochein Parlement, & par assent du dit Parlement.

En Tesmoignance de queu chose, nous avoms fait faire cestes nos Lettres Patentes.

Don. a Rokesburgh le xxiii. jour de Novemb. l'An de Incarnacion nostre Seigneur Jesu Crist, solonc le cours de l'Eglise de Rome, Mille, Treiscentz, Trentisme Second, & de nostre Regne Primer.

De inchoando Parliamentum nomine Regis.

A. D. 1332. An. 6. E. 3. Pat. 6. E. 3. p. 3. m. 10.

REX Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, Militibus, & omnibus aliis, ad instans Parliamentum nostrum, apud Eborum summonitum, conventuris, Salutem.

Quia, propter aliquas certas causas sumus ad præsens præpediti quominus, istâ die Veneris, apud locum prædictum personaliter accedere valeamus, Nos,

De circumspectionis & industriæ magnitudine, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilis Patris, W. Eborum Archiepiscopi, Angliæ Primatis, Magistri Roberti de Stratford, & Galfridi le Scrop, plenam fiduciam optinentes,

Eis, & Duobus eorum, ad incboandum nomine nostro Parliamentum prædictum, & ad faciendum ea quæ pro Nobis & per Nos facienda fuerint, usque adventum nostrum ibidem, plenam tenore præsentium committimus Potestatem; A. D. 1332.

Et ideò vobis mandamus quòd eisdem, Archiepiscopo, Roberto, & Galfrido, & Duobus eorum, intendentes sitis, in præmissis, in formâ prædictâ.

In cujus &c.

Teste Rege apud Knaresburgh primo die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Protectione & Conductu pro Sex Personis de Scotia.

A. D. 1332. An. 6. E. 3. Pat. 6. E. 3. p. 3. m. 7.

REX Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & omnibus Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram, necnon salvum & securum Conductum nostrum, Sex Personas de Scotiâ, cujuscumque Status seu Conditionis fuerint, A. D. 1332.

A. D. 1332. Edw. 3. rint, ac ipsorum Homines de Familiâ suâ, in veniendo ad nos in Angliam &c. *prout in consimilibus Literis usitata.*

In cujus &c. usque ad Festum Circumcisionis Domini proximò futurum duraturas. A. D. 1332. Edw. 3.

Teste Rege apud Eborum duodecimo die Decembris.

De tractando cum Custode & Magnatibus Terræ Scotiæ.

A. D. 1332. An. 6. E. 3. Ibid.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

De Fidelitate probatâ & Circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Radulphi Basset de Drayton, & Willielmi de Denum, plenam fiduciam reportantes,

Ad tractandum cum Custode & Magnatibus Terræ Scotiæ, seu deputandis ab eis, super Negotiis Nos & Statum Regni nostri contingentibus, eisdem Radulpho & Willielmo plenam tenore præsentium committimus Potestatem; promittentes Nos ratum & firmum habituros, quicquid per ipsos actum fuerit in præmissis. A. D. 1332.

In cujus &c.

Teste Rege apud Eborum decimo quarto die Decembris.

Per ipsum Regem.

Ad Papam, de Motibus in Scotia, de facto Edvardi Balliol in Regem coronati, & de Suggestionibus non credendis.

A. D. 1332. An. 6. E. 3. Rom. 6. E. 3 m. 2.

PAPÆ Rex &c. devota Pedum oscula beatorum.

Pater amantissime, nè vestræ Benignitatis Circumspectio ex hiis, quæ in partibus Scotiæ modernis temporibus diversimodè contigerunt, quorumcumque relatibus erga Nos aliqualiter moveatur, quosdam Secretarios nostros, præmissorum notitiam optinentes, ad vestram præsentiam ordinavimus in proximo destinare, ad informandum Vestram Clementiam de hiis quæ gesta sunt, & de nostræ intentionis desiderio in hac parte;

Set, nè, ante ipsorum adventum, Clamores Insolentium invalescant, satagentium indignationem vestram excitare, Rei Gestæ seriem duximus vestræ Clementiæ præsentibus intimandum.

Nuper siquidem,

Cùm ordinassemus Passagium nostrum versus Terram nostram Hiberniæ, pro reformatione Statûs ejusdem, & quorumdam Hibernicorum refrænatione, qui per repentinos Aggressus Populum nostrum in eâdem Terrâ gravare nitebantur, & eo prætextu Parliamentum nostrum apud Westmonasterium fecissemus summoneri,

Nunciatum extitit tunc ibidem, qualiter Edwardus de Balliolo, Filius quondam Johannis de Balliolo (qui Regnum Scotiæ per aliquod tempus, ut Rex Scotiæ, gubernabat) quorumdam Nobilium, de Regno nostro, qui Hæreditates de Terrâ Scotiæ vendicabant, fultus præsidio, eandem Terram Scotiæ ingressus fuerat,

Ac, factâ Cœde magnâ de Hominibus Bellatoribus ejusdem Terræ Scotiæ, se fecerat in Regem Scotiæ coronari, A. D. 1332.

Quódque quàm plures de eâdem Terrâ, qui prius adhæserant dicto Patri suo, ad Pacem ejusdem Edwardi venerant, & ei pro viribus assistebant.

Verùm, de præmissis, per Fidelium Assertiones cognitâ veritate, omnes Prælati & Proceres, in eodem Parliamento congregati, concorde nobis dederunt Consilium, quòd nullo modo extra Regnum nostrum ad dictas partes Hiberniæ transire deberemus, set quòd declinaremus versus partes Eborum, ut videre possemus exitum dicti negotii, & defendere, si opus esset, contra Inimicorum Aggressus Fines nostros.

Nosque, eorum sequentes Consilium, transtulimus nos ad partes illas, ubi adhuc moram facimus in præsenti.

Placeat igitur, quæsumus, vestræ Beatitudini suggestionibus (si quæ vobis in contrarium fieri contigerit) fidem aliquam, saltem usque ad adventum Nunciorum nostrorum prædictorum, non præbere; nos enim, in adventu ipsorum Nunciorum nostrorum, Sanctitudinem vestram taliter de præmissis informari faciemus, quòd, per Dei gratiam, non invenietis quicquam per nos actum esse, quod rationabiliter debeat inculpari.

Conservet &c.

Dat. apud Eborum decimo quinto die Decembris.

Pro

A.D. 1333. Edw. 3. A.D. 1333. Edw. 3.

Pro Ecclesia Beati Petri Eborum, de Interdicto relaxando.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Rot. 7. E. 3. m. 5.

PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Quanto intensiori desiderio Ecclesiarum, & præcipuè Cathedralium, Regni nostri tranquillitatem appetimus & quietem,

Ut in eis, semotis quibuslibet Perturbationum Molestiis, stabilitæ à nostris Progenitoribus, Eleemosinæ supportentur, & Preces & Hostiæ salutares, pro salute Vivorum, & requie Fidelium Defunctorum, jugiter offerantur,

Tanto turbamur acerbiùs dùm earumdem Ecclesiarum pacem inquietari conspicimus, & in eis divina officia minui vel omitti.

Cùm itaque, Pater Sanctissime, Eborum Ecclesia,

Quæ, inter cæteras dicti Regni nostri Ecclesias, & Primariâ Fundatione ejusdem, Privilegiis, Libertatibus, & Honoribus, à nostris Progenitoribus ei collatis, præpollere hactenus consuevit,

Jàm, modernis temporibus,

Prætextu cujusdam Dissensionis, seu Litis, inter, venerabilem Patrem, Dominum P. tituli Sancti Stephani in Cælio Monte Presbiterum Cardinalem, & Magistrum Willielmum de la Mare, super Thesaurariâ ipsius Ecclesiæ, exortæ, quæ in Sanctitatis vestræ Curiâ pendet, ut intelleximus, indecisa,

In tantum depressa sit, & status ejus minoratus quòd,

Occasione quarumdam Sententiarum Interdicti & Suspensionis, ad instantiam prædicti Cardinalis, per, Venerabilem Patrem, Aquensem Archiepiscopum, prætendentem se Executorem in eâ parte à Sede Apostolicâ deputatum, in ipsam Ecclesiam, & ejus Capitulum, publicatarum indebitè, ut refertur,

Divina (quod dolenter referimus) minuuntur Officia, & consuetæ Hospitalitates ac Eleemosinæ subtrahuntur, oriuntur Scandala, & non levis in Populo Murmuratio suscitatur, Nosque, & nonnulli Prælati, & Proceres, Regni nostri, moram in illis partibus facientes, qui consuevimus, in dictâ Ecclesiâ, in Festis Majoribus, Divinis Officiis interesse, nunc præmissâ occasione excludimur, quod in grave nostrum præjudicium & vituperium noscitur redundare;

Desiderantes igitur toto corde tanto Discrimini salubris appositione Remedii obviari, & indempnitati statûs ejusdem Ecclesiæ (ad cujus defensionem & tuitionem, ut Patronus, teneri dinoscimur & astringi) celeriter provideri, Sanctitati vestræ votivis affectibus supplicamus, quatinùs, præmissis piâ deliberatione pensatis, ad decorem & statum dictæ Ecclesiæ paternæ considerationis intuitum convertentes, ordinare dignemini quòd dictæ Interdicti & Suspensionis Sententiæ, ad cautelam, vel aliàs, prout vestræ Benignitati placuerit, relaxentur, maximè pendente Lite, ut præmittitur, in vestrâ Curiâ inter partes.

Valdè enim grave videtur si Nos, Prælati, ac cæteri Proceres, Regni nostri, qui specialem devotionem ad dictam Ecclesiam, & Sanctas Reliquias, in eâdem repositas, optinemus, sentire debeamus, sine culpâ nostrâ, pœnam ex factis aliorum.

Satis siquidem debet sufficere, quòd, Lite prædictâ per Sententiam terminatâ, si non pareatur, Censuræ hujusmodi in non Parentes, ut Pœnæ suos Auctores teneant, potiùs quàm in tàm solempnem Ecclesiam, in nostrum & aliorum dispendium, promulgentur.

Conservet &c.

Dat. apud Eborum tertio die Februarii.

De procedendo ad Judicium in Placito pro Archiepiscopo Eborum.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Claus. 7. E. 3. p. 2 m. 27.

REX, Justiciariis suis de Banco, Salutem.

Cùm Placitum pendeat coram vobis, per Breve nostrum, inter Nos & Willielmum Archiepiscopum Eborum, de eo quòd idem Archiepiscopus ostendat QUO WARANTO clamat habere, in Aquâ de Hull, PRISAS VINORUM;

Ac licet, ut accepimus, Placitum illud usque ad Judicium, indè reddendum, jam diu est, fuerit placitatum, vos tamen, A.D. 1333.

Pro eo quòd idem Archiepiscopus, placitando coram vobis in hac parte, quandam Cartam Domini H. quondam Regis Angliæ, Proavi nostri, cuidam Waltero Giffard, dudùm Archiepiscopo Eborum, de Prisis suis sibi concessis factam, in defensione Juris sui exhibuit,

A. D. 1333. An. 7. Edw. 3. Ad Judicium prædictum reddendum, seu discussionem Cartæ prædictæ faciendum, sine Mandato nostro speciali, hucusque procedere dubitâstis,

Nos, nolentes Judicium illud eâ occasione ulteriùs retardari, vobis mandamus quòd, visâ Cartâ prædictâ, & Recordo, & Processu, habitis in hac parte, ulteriùs ad Judicium prædictum reddendum, cum eâ celeritate quâ fieri A. D. 1333. poterit, secundum Legem & Consuetudinem Regni nostri, absque aliquâ dubitatione, procedatis. Edw. 3.

Teste Rege apud Eborum tertio die Februarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Ad Regem Navarræ, super Ductione Arestati in Angliam.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Claus. 7. E. 3. p. 1. m. 27. d. MAgnifico Principi, Domino Philippo, Dei gratiâ, Regi Navarræ, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, Salutem, & successus, semper ad vota, prosperos & fœlices.

Cùm, dilectus Serviens noster ad Arma, Egidius de Ispanniâ, Robertum Lynel de Ispanniâ, usque in Regnum vestrum nuper insecutus fuisset, & ipsum ibidem, propter quædam contra Nos in Regnum nostrum commissa, arestari fecisset, & in Custodiâ, Nobilis Viri, Domini Henrici, Domini de Soilly, dimi- A. D. 1333. sisset, quousque indè Nos plenius informâsset,

Magnificentiam vestram requirimus & rogamus, quatinùs præfato Domino de Soilly Litteras vestras dirigere velitis, ut præfatum Robertum prædicto Servienti nostro faciat liberari, ad Nos in Angliam ducendum; Et Nos, ad similia, & majora, vobis astringi volumus in futurum.

Dat. apud Eborum quarto die Februarii.

Ejusmodi Litera ad Senescallum Vasconiæ.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Ibid. REX, Senescallo suo Vasconiæ, & Constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore fuerint, Salutem.

Cùm, Dilectus Serviens noster ad Arma, Egidius de Ispanniâ, de mandato nostro, divertat se ad Regnum Navarræ, ad Robertum Lynel Inimicum nostrum in eodem Regno arestatum; nec non Johannem Tylli Socium ipsius Roberti, in Custodiâ Castellani de Mailloune existentem, usque in Regnum nostrum ad Nos deducendos; vobis man- A. D. 1333. damus, quòd eidem Egidio Navem ac Custagia necessaria pro salvâ & securâ Ductione prædictorum, Roberti & Johannis, usque in Regnum nostrum faciendâ, necnon eidem Egidio super hoc salvum & securum Conductum in veniendo usque Regnum nostrum prædictum, habere faciatis.

Dat. ut supra.

Ad Regem Franciæ, super Justitia facienda.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Claus. 7. E. 3. p. 1. m. 24. d. SEreníssimo Principi, Domino P. Dei gratiâ, Regi Francorum Illustri, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, &c. Salutem, & successus, ad vota, prosperos & fœlices.

Querelam, dilectorum Mercatorum nostrorum, Villæ Dovorriæ, recepimus continentem,

Quòd cùm quidam Mercatores, Marinarii cujusdam Navis de Rothomago, in Normaniâ Carcatæ Allecibus, propter Vim & Tempestatem Maris, magnam partem dictorum Allecium, ad discarcandum dictam Navem, pro Salvatione suâ, in Mare projecissent,

Et postmodum, per Tempestatem prædictam, usque ad Costeram Maris, A. D. 1333. prope dictam Villam Dovorriæ, ruptâ Navi suâ prædictâ, projecti fuissent,

Et quidam, de Gentibus nostris, dictæ Villæ Dovorriæ, pro Salvatione dictorum Marinariorum & Bonorum suorum prædictorum, in auxilium ipsorum venissent, & Sex Lastas & Dimidiam dictorum Allecium, in Mari fluctuantium, collegissent, inter dictos Mercatores vestros & ipsos, prout moris est, in casu hujusmodi, pro medietate dividendas,

Et, licet dicti Homines nostri Medietatem dictorum Allecium dictis Mercatoribus vestris, in formâ prædictâ, optulissent, ipsi tamen, Mercatores vestri, dictam

A. D. 1333. Edw. 3. dictam Medietatem admittere recusarunt,

Undè Nos, ad Sugestionem dictorum Mercatorum vestrorum, in Cancellariâ nostrâ, de injuriâ sibi factâ conquerentium, mandamus Custodi Quinque Portuum nostrorum quòd, super præmissis, plenam inquireret veritatem, & eisdem Mercatoribus vestris celerem Justitiam exhiberet,

Jámque dicti Mercatores vestri, in Curiâ vestrâ suggerentes Nos eisdem, in Curiâ nostrâ, in Justitiâ defuisse, super Bonis dictorum Hominum dictæ Villæ Dovorriæ, usque ad valentiam Ducentarum Librarum Sterlingorum, Arestum fieri optinuerunt,

Prætextu cujus Aresti Duæ Naves dictæ Villæ Dovorriæ, in Portubus Cales & Whitsand, arestantur, per quod Homines dictæ Villæ Dovorriæ, in residuis Navibus suis, Passagium aliquod facere differunt & recusant, ad Commune Dampnum Regni utriusque,

Et quia dictum Arestum de Consciențiâ vestrâ, seu Præcepto, non credimus processisse, maximè cum dictis Mercatoribus vestris Justitiam in præmissis fieri præceperimus, & Justitiam facere parati simus, nec credimus nos ipsis in Justitiâ quovis modo defuisse, A. D. 1333. Edw. 3.

Et, si fortè ostendere valeant quòd plena Justitia in præmissis eisdem facta non fuerit, plenam & celerem Justitiam eisdem faciemus,

Quocirca Magnificentiam vestram requirimus & rogamus, quatenùs a dicto Aresto cessari præcipere velitis, nè commune Passagium inter Duo Regna prædicta, prætextu hujusmodi gravaminum, præcludatur; set potius, ad solatium utriusque Regni, prout convenit, promptum & apertum pateat transeuntibus, ut est justum.

Data apud Pontem fractum undecimo Februarii.

De Pecunia, per Prælatos & Religiosos pro Maritagio Alianoræ Sororis Regis promissa, levanda.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Claus. 7. E. 3. p. 1. m. 23. dor.

REX, Thesaurario, & Baronibus suis, de Scaccario, ac Camerariis suis, Salutem.

Cùm quidam Prælati & Religiosi, in Subventionem Magnorum Sumptuum, quos pro Maritagio Allanoræ, Sororis nostræ, Nobili Viro, Comiti de Gerle, fecimus, certas Pecuniæ Summas Nobis solvere promiserint,

Nos, volentes quòd Pecunia illa levetur ad opus nostrum, nomina eorumdem Prælatorum & Religiosorum, ac Summas, per ipsos nobis sic concessas, vobis mittimus in quâdam Cedulâ, præsentibus interclusâ; mandantes quòd easdem Summas a præfatis Prælatis & Religiosis exigi, & levari, & in Thesaurariam nostram recipi faciatis. A. D. 1333.

Teste Rege apud Pontem fractum duodecimo die Februarii.

Et mandatum quòd Subscripti promiserunt Summas subscriptas; videlicet.

Episcopus Eliens. Centum Libras.
Episcopus Cicestren. Viginti Libras.
Episcopus Sarum Centum Marcas.
Subdecanus & Capitulum Lincoln. Quadraginta Libras.
Prior de Derhurst Centum Solidos.
Abbas de Wyuchecomb. Viginti Marcas.
Abbas de Cirencestr. Viginti Marcas.
Abbas de Hailes Centum Solidos.
Abbas de Evesham Quadraginta Marcas.
Prior Majoris Malverne Decem Marcas.
Prior de Wormesly Decem Marcas.
Abbas de Dora Sex Marcas.
Abbas de Teukesbury Centum Solidos.
Prior de Bekeford Sexaginta Solidos.
Prior de Apeldercomb Quadraginta Solidos.
Abbas de Quarera Quinquaginta Solidos.
Prior de Hailyng Sexaginta Solidos.
Abbas de Bello loco Regis Quinque Marcas.
Abbas de Redynges Quadraginta Marcas.
Prior de Covyntre Viginti Libras.
Abbas Sancti Augustini Cantuar. Triginta Libras.
Abbas de Grymesby Quinque Marcas.
Prior de Stow Centum Solidos.
Abbas de Deulacres Quinque Marcas.
Prior de Wenlok Decem Marcas.
Prior de Dunwawe Quadraginta Solidos.
Abbas de Langele Centum Solidos.
Prior Beatæ Mariæ Lancast. Decem Marcas.
Abbas de Ponte Roberti Quinque Marcas.
Prior Lewens. Decem Libras.
Prior de Wylmyngton Centum Solidos.
Procurator Abbatis de Sagio Quadraginta Solidos.
Abbas de Bogeham Quadraginta Solidos.

Prior

A. D. 1333. Edw. 3.

Prior de Michelham Viginti Solidos.
Prior de Merton Viginti Marcas.
Abbas de Bello Viginti Libras.
Prior de Monte Acuto Decem Marcas.
Prior de Sancto Neoto Sexaginta Solidos.
Prior de Yselham Quadraginta Solidos.
Prior de Newenham Quinque Marcas.
Prior de Dunstaple Quatuor Libras.
Rector de Afseruge Sexaginta Solidos.
Prior beatæ Mariæ Huntingd. Sexaginta Solidos.
Prior de Kenilworth Unum Palefridum Decentem.
Prior Sancti Andreæ Norhton. Decem Marcas.
Abbas de Dorchestr. Quinque Marcas.

De dicta Pecunia ad Scaccarium mittenda.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Ibid.

REX, Venerabili in Christo Patri, S. eâdem gratiâ, Episcopo Cicestrensi, Salutem.

Cùm, in Subventionem Sumptuum, quos pro Maritagio Alianoræ, Sororis nostræ, Nobili viro, Comiti de Gerle fecimus, Viginti Libras Nobis, ad rogatum nostrum, concesseritis, sicut per vestras litteras nobis significâstis, de quo vobis Grates referimus speciales,

Vobis Mandamus, rogantes, quòd dictas Viginti Libras ad Scaccarium nostrum cum celeritate, quâ poteritis, mittatis, Thesaurario & Camerariis nostris liberandas; & hoc, sicut de vobis confidimus, nullatenus omittatis.

Teste ut supra.

Eodem modo scribitur singulis suprascriptis, qui hujusmodi Subsidium promiserunt, de Summis, per ipsos sic concessis, ad Scaccarium Regis liberandis; exceptis Episcopis Eliensi & Sarum, quibus scribitur sub formâ quæ sequitur.

A. D. 1333.

REX, Venerabili in Christo Patri J. eâdem gratiâ, Episcopo Eliensi, Salutem.

Cùm, in Subventionem Sumptuum, quos pro Maritagio Alianoræ, Sororis nostræ, Nobili viro, Comiti de Gerle fecimus, Centum Libras Nobis, ad rogatum nostrum, concesseritis, de quo vobis Grates referimus speciales *&c. ut supra mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Eodem modo mandatum est R. Episcopo Sarum de Centum Marcis, per ipsum Regi concessis, Thesaurario & Camerariis Regis liberandis.

Teste ut supra.

Iterati Rogatus pro Subsidio antedicto.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Claus. 7. E. 3. p. 1. m. 22. d.

REX, Venerabili in Christo Patri, H. eâdem gratiâ, Episcopo Lincolniensi, Salutem.

Vos nuper, per litteras nostras, meminimus nos rogâsse, ut, in Subventionem Magnorum Sumptuum, quos pro Maritagio Alianoræ, Sororis nostræ carissimæ, Nobili viro, Comiti de Gerle, fecimus, tale Nobis Subsidium faceretis, ut vestris desideriis exindè deberemus fieri meritò promptiores, significantes vobis quòd hujusmodi Subsidium, quod nobis in tanto necessitatis articulo faceretis, non deberet vobis, seu aliis, aliquod præjudicium facere, seu in consequentiam trahi in futurum;

Ac vos, receptis litteris nostris prædictis, quicquam ad hujusmodi Rogatus nostros facere, vel nobis in formâ prædictâ rescribere, non curâstis; undè admiramur, nec immeritò, & movemur:

A. D. 1333.

Vos igitur iteratò rogamus quòd, habitâ consideratione ad dictas preces nostras, Tale nobis Subsidium, ob Causam præmissam, sicuti & alii Prælati, & Religiosi, Regni nostri gratantèr, juxta Facultates suas, fecisse dinoscuntur, facere studeatis, quòd vestram exindè erga Nos benivolentiam experiri valeamus, & quòd ad Indignationem erga vos ex hâc causâ provocari minimè debeamus;

Et de eo, quòd ad hunc Rogatum nostrum facere volueritis, nobis per Latorem præsentium litteratoriè significetis.

Teste Rege apud Pontemfractum duodecimo die Februarii.

Eodem

Eodem modo mandatum eſt ſubſcriptis; videlicet,

Abbati de Croiland.	*Lincoln.*
Priori de Freſtan.	
Epiſcopo Wygorn.	*Wygorn.*
Priori Wygorn.	
Abbati de Perſhore	
Abbati Sancti Petri Glouc.	*Gloceſtr.*
Abbati Sancti Auguſtini Briſtoll.	
Epiſcapo Herefard.	*Herefard.*
Priori de Monemuth.	
Priori de Leomynſtr.	
Priori de Tottela	
Archiepiſcopo Eborum Angliæ Primati	*Eborum.*
Decano & Capitula Eccleſiæ beati Petri Eborum	
Abbati beatæ Mariæ Eborum,	
Abbati de Kirkſtall.	
Priori Sanctæ Trinitatis Eborum	
Priori de Wartre	
Priori de Giſeburn.	
Priori de Novo Burgo	
Epiſcapo Dunolm.	*Northum.*
Priori de Tynemuth.	
Abbati de Welbek.	*Notingh.*
Priori de Wirſop.	
Epiſcopo Wynton.	*Suthton.*
Abbati de Regali loco	*Oxon.*
Priori de Birkehened.	*Ceſtr.*
Epiſcopo Coventr. & Lich.	*Stafford.*
Priori Sanctæ Thomæ juxta Staff.	
Abbati de Buldewaſ.	*Salop.*
Abbati Salop.	
Epiſcopo Norwyc.	*Norffol.*
Priori de Wymundham.	
Priori de Shuldham	
Priori de Caſtleacre	
Abbati de Derebam	
Priori de Eye	*Suffol.*
Priori de Kerſeie	
Epiſcopo London.	*London.*
Decano & Capitulo Eccleſiæ Sancti Pauli London.	
Abbati de Waltham Sanctæ Crucis	*Eſſex.*
Priori de Leghes	
Priori de Ware	*Hertf.*
Epiſcopo Karliolen.	*Cumbr.*
Abbati de Furneux	*Lancaſtr.*
Priori de Holand	
Priori de Burſcbogh	
Priori de Hornby	
Abbati de Certeſeye	*Surr.*
Priori de Bermundeſie	
Decano & Capitulo Eccleſiæ Ciceſtr.	*Suſſex.*
Abbati Weſtm.	*Middſ.*
Priori de Angelſeie	*Cant.*

Abbati de Bitleſden	*Bucks.*
Abbati de Wouhourn	
Abbati de Sulby	*Norhton.*
Priori de Waure	
Priori de Daventre	
Decano & Capitulo Eccleſiæ Sarum	*Wilteſ.*
Abbati de Stanleye	
Abbati de Malmesbury	
Priori de Bradeneſtok	
Priori de Farle	
Epiſcopo Bathon. & Wellen.	*Somerſ.*
Decano & Capitulo Eccleſiæ Wellen.	
Abbati Glaſton.	
Abbati de Keyneſham	
Abbati de Michelneye	
Abbati de Clyne	
Priori de Bruton	
Priori Bathon.	
Abbati de Shirbourn	*Dorſ.*
Abbati de Abotesbury	
Abbati de Milton	
Priori de Warham	
Priori de Frumpton	
Priori de Halne	
Priori de Loddres	
Epiſcopo Exon.	*Devon.*
Decano & Capitulo Eccleſiæ Exon.	
Abbati de Tavyſtok	
Abbati de Torre	
Abbati de Dunekeſwell	
Abbati de Bokelond	
Abbati de Bukſeſtr.	
Priori de Tottoria	
Archiepiſcopo Cantuar.	*Kanc.*
Epiſcopa Roſſen.	
Priori de Leveſham	
Priori Roſſen.	
Abbati de Boxle	
Abbati de Faverſham	
Priori Eccleſiæ Chriſti Cantuar.	
Abbati Sanctæ Radegundis	
Priori Dovorr.	
Abbati de Leſnes	
Abbati de Langedon	
Epiſcopo Landaven.	*Wall.*
Decano & Capitulo Eccleſiæ Landaven.	
Epiſcopo Meneven.	
Decano & Capitulo Eccleſiæ Meneven.	
Epiſcopo Bangoren.	
Decano & Epiſcopo Eccleſiæ Bangoren.	
Epiſcopo Aſſaven.	
Decano & Capitulo Eccleſiæ Aſſaven.	

 A.D. 1333. Edw. 3.

Super memorato Subſidio, de excuſationibus non admittendis.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Clauſ. 7. E. 3. p. 1. m. 23.

REX Dilecto ſibi in Chriſto Abbati de Bardenaye, Salutem.

Vos nuper, per litteras noſtras, meminimus Nos rogâſſe, ut, in Subventionem Magnorum Sumptuum, quos pro Maritagio Alianoræ, Sororis noſtræ cariſſimæ, Nobili viro, Comiti de Gerl, fecimus, tale Subſidium nobis faceretis, ut veſtris deſideriis exindè deberemus fieri meritò promptiores, ſignificantes vobis quòd hujuſmodi Subſidium, quod in tanto neceſſitatis Articulo faceretis, non deberet vobis, ſeu aliis, aliquod præjudicium facere, ſeu in Conſequentiam trahi in futurum,

Ac Vos Nobis, per veſtras litteras, quaſdam Excuſationes reſcripſiſtis, quas inſufficientes penitùs reputamus,

A.D. 1333.

Quamobrem vos iteratò rogamus quòd, habitâ conſideratione ad dictas preces noſtras, hujuſmodi Excuſationibus ceſſantibus, tale nobis Subſidium, ob Cauſam præmiſſam, ſicuti & alii Prælati, & Religioſi, Regni noſtri gratanter, juxta Facultates ſuas feciſſe dinoſcuntur, facere ſtudeatis, quòd veſtram exindè erga Nos Benivolentiam experiri valeamus, & quòd ad indignationem erga vos ex hâc Cauſâ provocari minimè debeamus.

Et quid indè duxeritis faciendum, nobis per litteras, & Latorem præſentium, reſcribatis.

Teſte Rege apud Pontemfractum duodecimo die Februarii.

Eodem modo mandatum eſt ſubſcriptis; videlicet,

Priori de Sixhill.
Priori Sanctæ Katerinæ extra Linc.
Abbati de Humberſtan.
Priori de Thornholm.
Priori de Depyng.
Abbati de Topeholm
Priori de Markeby
Abbati de Kirkſted
Abbati de Brunne — *Lincoln.*
Abbati de Swynsſhned
Abbati de Revesby
Abbati de Newhous
Priori de Spaldyng
Abbati de Parco Lude
Abbati de Thornton
Priori de Bolyuton
Abbati de Barlynges

Prior Lanthon. juxta Glouc.
Abbati de Plaxle — *Glouc.*
Priori de Newent

Priori de Parva Malvern. — *Wygorn.*

Priori Hereford.
Priori de Clifford. — *Hereford.*

Priori de Bridelyngton.
Abbati & Conventui de Bella Landa
Priori & Conventui de Drax
Abbati de Fontibus
Priori de Feribi
Abbati de Seleby
Abbati de Whiteby — *Ebor.*
Priori de Watton.
Priori de Sancto Oſwaldo
Abbati de Reyenall
Priori de Pontifracto
Abbati de Melſa
Priori de Birſtall
Priori de Kirkeham

Priori Dunolm. — *Northum.*

Priori de Karesbrok
Priori de Suthwyk
Priori Chriſti Eccleſiæ de Twynham
Abbati de Letteleye
Abbati de Tichefeld
Abbati de Dureford — *Sutht.*
Abbati de Hida juxta Wynt.
Priori de Shirburn
Priori de Mottefonte
Priori de Brumore
Priori Sancti Swythini Wynt.

Abbati de Thame
Priori Sanctæ Frideſwidæ Oxon.
Priori de Burneceſtr. — *Oxon.*
Abbati de Eyneſham
Abbati de Oſeneye

Abbati de Abyndon — *Berks.*

Abbati de Baſyngwerk
Abbati Ceſtr.
Abbati de Cumbermere — *Ceſtr.*
Priori de Norton.
Abbati de Valle Regali

Priori de Hermodeſworth
Procuratori Abbatis de Becco Herlewyny — *Middſ.*

Abbati de Rameſie
Abbati de Saltreie — *Hunt.*

Priori de Ely
Priori de Bernewell — *Cantebr.*
Priori de Spyneto

Abbati de Nuttele
Abbati de Muſſyngden — *Bukſ.*
Procuratori Abbatis Sancti Nicholai Andeg. in Angl.

Abbati de Lavenden — *Beds.*

Priori

A.D. 1333. Edv. 3.

Priori de Pentencye
Priori de Walsyngham
Abbati Sancti Benedicti de Hulmo
Priori de Bynham
Priori Sanctæ Trinitatis de Norwico
Priori de Bromholm
Priori de Sanctâ Fide
Priori de Westacre
Priori beatæ Mariæ Monachorum de Thetford
Priori de Cokefford } *Norff.*

Abbati de Sancto Albano *Hertf.*

Priori Sanctæ Trinitatis de Gippewico
Abbati de Sancto Edmundo } *Suff.*

Abbati de Stratford
Abbati de Colecestr.
Abbati de Sancta Ositha
Abbati de Coggeshale
Abbati de Waleden
Priori de Pritelwel } *Essex.*

Abbati de Heppe
Abbati de Cokersond } *Westmerl.*

Priori de Blida
Priori de Thurgarton.
Priori de Shelford
Priori de Lenton. } *Notingh.*

Priori de Repyngdon.
Abbati de Derleye
Abbati de la Dale } *Derb.*

Priori de Lanercost.
Priori beatæ Mariæ Karli.
Abbati de Caldra
Abbati de Holmcoltran } *Cumbr.*

Priori de Kertmell.
Abbati de Whallay
Abbati de Cokersand.
Priori de Conyngeshened } *Lanc.*

Priori de Kirkeby Monachorum
Abbati de Comba
Abbati de Bordesle
Priori de Welfricheston
Abbati de Stonle
Abbati de Alicestr.
Abbati de Mira Valle } *Warr.*

Abbati de Gerondon.
Abbati de Osolueston.
Priori de Landa
Abbati de Pratis Leyc.
Priori de Hynckele } *Leic.*

Abbati de Thorneye
Abbati Sancti Jacobi extra Norhton.
Abbati de Burgo Sancti Petri } *Norhton.*

Priori de Bodmyma
Priori Sancti Nicholai Exon.
Priori de Plympton.
Abbati de Forda
Abbati de Hertiland } *Devon.*

Priori de Launceveton.
Priori de Tywardragh
Priori Sancti Germani de Cornub.
Priori de Monte Sancti Michaelis in periculo Maris. } *Cornub.*

Abbati de Roucestr.
Priori de Tuttebury
Priori de Romton.
Abbati de Burton. super Trentam
Abbati de Croxden.
Capitulo Ecclesiæ de Lichefeld. } *Staff.*

Priori de Trentham
Abbati de Haghmon
Abbati de Lilleshull
Priori de Wembrigg } *Salop.*

De Subsidio prælibato.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Ibid.

REX, Dilecto sibi in Christo, Priori Buttele, Salutem.

Cùm, pro Maritagio Alianoræ, Sororis nostræ carissimæ, Nobili viro, Comiti de Gerl, magnos & excessivos Sumptus fecerimus, sicut nos decuit facere, pro honore Regio conservando, & eo prætextu, in magnis pecuniarum Summis, simus adhuc diversis Mercatoribus obligati:

Propter quod Amicitiam vestram, de quâ plenè confidimus, rogamus & requirimus affectione quâ possumus cariori, quatinùs Tale Subsidium in hoc necessitatis Articulo nobis velitis facere, istâ vice, quòd vestris exinde desideriis, in hiis, quæ vos volueritis astringi, specialiùs debeamus.

Nolumus enim quòd Subsidium, quod nobis ex vestrâ liberalitate facere volueritis in hâc parte, Vobis, seu Successoribus vestris, cedat in præjudicium, seu trahatur in consequentiam in futurum:

Et quid indè duxeritis faciendum, Nobis per vestras Litteras, & Latorem præsentium, rescribatis.

Teste Rege apud Pontemfractum duodecimo die Februarii.

Eodem

A. D. 1333. Edw. 3.

Eodem modo mandatum est subscriptis, quibus Brevia Regis liberata non fuerunt; videlicet,

A. D. 1333. Edw. 3.

Priori de Marton.	Eborum.	*Abbati de Rupe*	Eborum.
Abbati de Jerevall.		*Priori de Bolton.*	
Abbati de Sallay		*Priori de Eccleffeld*	
Abbati de Coverham		*Priori de Ellerton.*	
Abbati de Sancta Agatha		*Priori de Bretton Monach.*	

Edwardi Regis Scotiæ Procuratorium de jurando in ipsius Animam, super Conventionibus cum Rege Angliæ.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Ex Autogr.

EDward, par la grace de Dieu, Roi d'Escoce, a touz ceux, qi cestes nos Lettres verront ou orront, Saluz en Dieu.

Come entre, nostre cher Seigneur & Cosin, Sire Edward, par mesme la grace, Roi d'Engleterre d'une part, & nous d'autres, certaignes choses, touchauntes nostre Estat, & nostre Roialme d'Escoce soient Accordez, Grauntez, & Assentuz, por perpetuele Pees avoir & norir entre Nous, & nos Roialmes, Terres & Sobgitz, en certeigne forme & maniere, si com plus plenement est contenuz en nos dites lettres, sur ceo faites, & graunteez, & de nostre Seal ensealez; qe ensi com' enseut,

EDward, par la grace de Dieu, Roi d'Escoce, a touz ceaux, as queux ces presentes letires veudront, Salutz,

Et ensint terminent. *Don. a Rokesburgh le xxiii. jour de Novemb. l'an del Incarnation nostre Seigneur Jehu Crist, solom le cours de l'Eglise de Rome, Mill, Trescentz, Trentisme secunde, & de nostre Regne primer.*

A. D. 1333.

Nous, desirauntz le dit Acord perpetuelment estre fermeez & establez, avoms ordine, fait, & depute, nos chers en Dieu, Monsieur Alisaundre de Moubray, & Monsieur Jehan de Felton, nos Procurours, Attornez especials, juyntement & chescun severalment, pur lui en tut,

Donnantz & grauntauntz a eux, & as chescun de eux, plenier Poer, & Mandement especial, de fermer, en nostre noun, totes les choses en notz dites lettres contenues, & a jurer eu nostre alme que nous tendroms, & meyntendroms totes les choses, & chescun dy celes, saunz jammes venir a lencontre:

Eauntz ferm & estable quantque les ditz Procurours, & chescun de eux ferront, ordeineront, & prometteront, en les dites bosoignes, & en chescune partie dy celes.

En tesmoignance de quele chose, a ces nos lettres Patentes avoms fait mettre nostre graunt Seal.

Don. a Burgh le douzime jour de Feverer, l'An de nostre Regne primer.

Ad Nepotes Papæ de Credentia.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Rom. 7. E. 3. m. 5.

REX, Nobili viro, Domino Arnaldo de Ussa &c.

Illorum sinceritati desiderabilia cordis nostri libentiùs aperimus, quorum Benivolentiam ad promovendum vota nostra speramus promptiùs inclinatam.

Clericum igitur, Secretarium nostrum, carissimum, Magistrum Richardum de Byry, ac, Dilectum & Fidelem nostrum, Johannem de Sordiche Militem (quos ad dicti Summi Pontificis præsentiam, ob quædam ardua negotia, insidentia firmiùs cordi nostro, duximus transmittendos) Amicitiæ vestræ speciali recommendamus affectu,

A. D. 1333.

Attentiùs vos rogantes quatenùs commissa per nos sibi negotia, vobis, per ipsos Duos, seu dictum Clericum nostrum per se, seriosiùs exponenda, sic velitis (sicut de vobis confidimus) penes Dominum Summum Pontificem, efficaciter promovere, ac ipsis gratanter assistere favoribus, consiliis, & auxiliis oportunis, ut, ad complenda vestra desideria, Nos invitet aliàs retributionis exigentia relativa.

Dat. apud Pontemfractum decimo octavo die Februarii.

Eodem

A.D. 1333. Edw. 3. Eodem modo scribitur subscriptis, mutatis mutandis; videlicet,

Domino P. de Viâ Militi.

Domino B. de Trian Marescallo Curiæ Romanæ. A.D. 1333. Edw. 3.

Domino B. Stephani Protonotario Domini Papæ.

De Matrimonio contrahendo inter Comitem Cornubiæ & Filiam Comitis de Eu.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Pat. 7. E. 3. p. 1. m. 17. UNiversis, præsentes litteras inspecturis, Edwardus &c. Salutem.

De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilis Patris, Adæ Wygorniensis Episcopi, Bartholomæi de Burgbersh, Willielmi Trussel, Militum, & Willielmi de Cusantiâ, plenariè confidentes,

Ad tractandum cum, Nobili viro, Radulpho Comite de Eu, seu Deputandis ab ipso, super Matrimonio, seu Sponsaliis, inter Johannem, Comitem Cornubiæ, Fratrem nostrum carissimum, & Johannem Filiam ejusdem Comitis, contrahendo,

Nec non super Dote, seu Dotalitio, eidem Johanni assiguando,

Et ad ea, quæ sic tractata & concordata fuerint, quacumque firmitate vallandum & firmandum, A.D. 1333.

Prædictis, Episcopo, Bartholomæo, Willielmo, & Willielmo, Tribus, & Duobus eorum, plenam, tenore præsentium, committimus Potestatem;

Promittentes Nos, quantum ad nos attinet, Ratum & firmum habituros quicquid per prædictos, Episcopum, Bartholomæum, Willielmum, & Willielmum, Tres, & Duos, eorum, Tractatum, Concordatum, Firmatum, & Vallatum fuerit in præmissis.

In cujus rei Testimonium præsentibus Sigillum nostrum duximus apponendum.

Dat. apud Pontemfractum vicesimo quarto die Februarii.

Pro Pontio Domino de Castellione de Recompensatione.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Libérat. 7. E. 3. m. 7. REX Thesaurario & Camerariis suis Salutem.

Suggessit Nobis, Dilectus Valettus noster, Pontius Dominus de Castellione, quòd ipse, occasione Turbationum,

Tempore Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, & tunc Regis Franciæ, in Ducatu prædicto motarum,

De Terris & Possessionibus suis in eodem Ducatu, usque ad quendam Annuum Valorem, per tempora subsecuta amisit, eo quòd Parti dicti Patris nostri tunc adhæsit,

Supplicans Recompensationem per Nos sibi fieri de eodem,

Et, quia in dubio vertitur, ut an Recompensationes hujusmodi fieri debeant, necne, volentes nichilominus præfato Pontio, pro eo quòd negotiis nostris, juxta Latus nostrum, de Mandato nostro, intendit, Gratiam facere specialem; A.D. 1333.

Vobis mandamus quòd eidem Pontio Ducentas Marcas, de Thesauro nostro, liberetis, recipientes ab eo Literas suas Patentes, Receptionem dictæ pecuniæ, necnon & Causam solutionis ejusdem, sibi factæ, testificantes, videlicet, quòd si aliqua Recompensario sibi fieri debeat in præmissis, quòd tunc dictæ Ducentæ Marcæ in partem Recompensationis hujusmodi sibi cedant.

Teste Rege apud Pontemfractum quarto die Martii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Ad Papam, de providendo in Episcopum Sancti Andreæ.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Rom. 7. E. 3 m. 4. PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Attendentes Strages varias & pressuras, quæ, per Guerrarum Voragines, in partibus Angliæ & Scotiæ, nimis notoriè provenerunt, ac proindè desiderabiliùs affectantes tantis obviare periculis in futurum, nuper vestræ Clementiæ (quam erga Domum nostram Regiam semper invenimus fæcundis subsidiis affluentem) nos meminimus humiliter supplicâsse, quatinùs Provisionem Ecclesiæ Cathedralis Sancti Andreæ Scotiæ, jam vacantis, dignaremini Dispositioni vestræ specialiter reservare, A.D. 1333.

Ac Thesaurarium nostrum quàm Dilectum, Magistrum Robertum de Ayleston, Archidiaconum Berks (quem

A. D. 1333. Edw. 3. Morum Honestas, eminens Litterarum Scientia, ac industria circumspecta, in magnis & arduis multipliciter approbata, plurimum recommendant) in ipsius Ecclesiæ præficere Pontificem & Pastorem;

Nam, consideratis Circumstantiis universis, credebamus & constanter credimus dictum Magistrum Robertum ad ipsius Ecclesiæ Regimen existere, præ cæteris, magis aptum.

Verùm quia quidam pro Provisione dictæ Ecclesiæ, alteri faciendâ, penes vestram insistunt, ut dicitur, Sanctitatem,

Quæ Provisio, si fieret, eo displicentior nobis foret, quo diebus istis, qui Turbationibus & Dissidiis involvuntur, ibidem Prælatum habere Providum, Gratum, & Magnanimum, tàm nostræ, quàm Ecclesiæ prædictæ, specialiùs interesset,

Vestram Beatitudinem iteratis & affectuosis precibus imploramus, quatinùs præmissis, si placet, clementer attentis, eidem Magistro Roberto, A. D. 1333. Edw. 3.

Per cujus providentiam Ecclesia supradicta, tàm in Spiritualibus, quàm in Temporalibus, & Populus illarum partium, Effrænatus & Rebellis, ad Pacis & Rectitudinis Semitas revocatus, Deo placidis, & Hominibus acceptabilibus, proficient, ut confidimus, incrementis,

De benignitate Sedis Apostolicæ, de dictâ Ecclesiâ dignemini misericorditer providere, vel saltim de Ordinatione dictæ Ecclesiæ, pro alio faciendâ, ulteriùs, si placuerit, sustinere, ut ad Dei beneplacitum, juxta nostri desiderium, eidem Ecclesiæ valeat consultius provideri.

Conservet &c.

Dat. apud Eborum nono die Martii.

Ad Ducem Brabantiæ, excusatoria.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Claus. 7. E. 3. p. 1. m. 20. d. REX, Nobili viro, Johanni Duci Brabantiæ, Consanguineo suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Detulit Nobis, dilectus nobis, Franciscus Rauland vestras literas, inter alia, continentes qualiter,

Ad requisitionem, bonæ memoriæ, Margaretæ Amitæ nostræ, Matris vestræ, & vestram,

Nuper concesseramus præfato Francisco Ballivam de Hasting Rope ad voluntatem nostram habendam,

Et qualiter idem Franciscus postmodùm inde per nos amotus fuit, sub intentione quòd ei de aliâ Ballivâ competenti deberemus facere provideri.

Et nobis per easdem literas supplicâstis, ut ei, loco Ballivæ prædictæ, ipsum Collectorem Custumarum nostrarum, in Portu nostro Suthamptoniæ, vel Contrarotulatorem nostrum ibidem, constituere velimus ad totam vitam suam; A. D. 1333.

Super quo Dilectioni vestræ significamus, quòd in ultimo Parliamento nostro, apud Eborum tento, concordatum extitit & statutum, quòd nullus ad officium Custumarii seu Contrarotulatoris deputari deberet, nisi Terras & Tenementa ad sufficientiam haberet, undè Nobis & cæteris respondere poterit si malè se gesserit in officio suo,

Propter quod Requisitionem vestram quoad hoc, quod utique nobis displicet, non possumus adimplere; set de alio Officio, vel Ballivâ, pro statu suo competenti, ei, vestri intuitu, providere proponimus, cùm ad hoc optulerit se facultas.

Data apud Pontemfractum undecimo die Martii.

De Ordine Militari suscipiendo.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Claus. 7. E. 3. p. 1. m. 22. d. REX Vicecomiti Eborum Salutem. Præcipimus tibi quòd statim, visis præsentibus, per totam Ballivam tuam, tàm infra Libertates, quàm extra, ubi expedire videris, publicè facias proclamari, quòd omnes illi,

Qui Quadraginta Libratas Terræ vel Redditûs per Annum habent, & eas per Tres annos integros tenuerunt, & nondum sunt Milites,

Ordinem suscipiant Militarem citra Festum Sanctæ Trinitatis proximò futurum, vel in eodem Festo ad ultimum, sub periculo quod incumbit,

Et de nominibus illorum qui Quadraginta Libratas Terræ vel Redditûs habent, in Ballivâ tuâ, sicut prædictum est, diligenter inquiras, & nobis de nominibus illis constare facias citra Festum supradictum; & hoc nullatenus omittas. A. D. 1333.

Teste Rege apud Pontemfractum vicesimo die Martii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est singulis Vicecomitibus per Angliam, Episcopo Dunolmensi, & Justiciario Cestriæ, vel ejus locum tenenti.

Teste ut supra. *Pro*

A.D. 1333. Edw. 3. A.D. 1333. Edw. 3.

Pro Hominibus Northumbriæ, tempore Invasionis per Scotos.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Claus. 7. E. 3. p. 1. m. 18. dor.

REX, Vicecomiti Northumbriæ, Salutem.

Quia Scoti, cum magno Exercitu, Vexillis Explicatis, Regnum nostrum hostiliter jàm pluribus Vicibus sunt ingressi, Homicidia, Deprædationes, Incendia, & alia mala innumera, perpetrantes, Pacem, inter Nos & ipsos nuper initam, notoriè frangendo, & Guerram contra nos movendo,

Nos, Salvationi & Securitati Populi nostri in hac parte providere volentes, modis & viis omnibus, quibus poterimus, ut tenemur, tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd in singulis locis, in Ballivâ tuâ, tàm infra Libertates, quàm extra, ubi expedire videris, ex parte nostrâ publicè proclamari facias,

Quòd omnes Homines, de Comitatu prædicto, qui propter Guerram prædictam cum Bonis, Catallis, & Animalibus suis, de Comitatu prædicto, pro Salvatione eorumdem, retrahere se volunt, veniant cum Bonis, Catallis, & Animalibus suis prædictis, versus partes Australes ubicumque voluerint, per Forestas, Pasturas, & Vasta nostra, & aliorum, & in eisdem Forestis, Pasturis & Vastis, pro suæ voluntatis libito, morentur, & Animalia sua in eisdem depascantur, absque aliquo alicui indè dando.

Mandavimus enim, Venerabili Patri, L. Episcopo Dunolmensi, ac etiam Vicecomitibus nostris Comitatuum Eborum, Lancastriæ, Notinghamiæ, & Derbiæ, quòd idem Episcopus infra Libertatem suam Dunolmensem, & singuli Vicecomitum prædictorum in Comitatibus suis, in locis ubi expedire viderint, ex parte nostrâ publicè faciat proclamari,

Quòd omnes Homines, de Libertate & Communitate prædictis, Homines de dicto Comitatu tuo, cum Bonis, Catallis, & Animalibus suis, per Libertatem & Comitatus prædictos, venientes favorabiliter pertractent, & ipsos Homines de eodem Comitatu tuo in Forestis, Pasturis, & Vastis nostris, & aliorum, morari, & Animalia sua ibidem depascere liberè permittant, absque aliquo ab eis capiendo, sicut prædictum est:

Et quòd non inferant eis, seu quantum in eis est, ab aliis inferri permittant Injuriam, Molestiam, Dampnum, Impedimentum aliquod, seu Gravamen; & quòd, si quid eis forisfactum fuerit, id eis sine dilatione faciant emendari.

Teste Rege apud Pontem fractum vicesimo tertio die Martii.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur Vicecomitibus subscriptis; videlicet,

Vicecomitibus Cumbriæ & Westmerlandiæ.

Pro Archiepiscopo Burdegaliæ de licentia Fortificandi.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Vasc. 7. E. 3. m. 7. A.D. 1333.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Dilectus & Fidelis noster, Oliverus de Ingham, Senescallus noster Ducatûs Aquitaniæ,

Attentâ benivolâ voluntate, quam, Venerabilis Pater, Petrus de Luk, Archiepiscopus Burdegaliæ, ante assumptam Archiepiscopalem Apicem, erga Nos gerebat, & adhuc gerit,

Licentiam dederit eidem Archiepiscopo quòd ipse quoddam Manile suum, in Castellaniâ de Blanqua Forti, vocatum de Luco, quod est de Patrimonio suo, fortificare possit, & illud quibuscumque Clausuris, Fortaliciis, & Operibus, munire,

Nos, præmissâ consideratione, Licentiam prædictam gratiosè acceptantes, volumus & concedimus eidem Archiepiscopo, quòd ipse Manile suum prædictum fortificare, & quibuscumque Fortaliciis, & Operibus, munire possit,

Et Manile illud, sic fortificatum & munitum, tenere Sibi & Hæredibus suis imperpetuum, sine occasione vel Impedimento nostri, vel Hæredum nostrorum, aut Senescallorum nostrorum, vel Hæredum nostrorum quorumcumque;

Dùm tamen in Manili illo, sic fortificando, Jus alterius non usurpet, & quòd idem Archiepiscopus, & Hæredes sui, Manile illud, nobis & Hæredibus nostris, ad Mandata nostra, & Hæredum nostrorum, seu Senescallorum nostrorum, & Hæredum nostrorum, dicti Ducatûs, Iratis vel Pacatis, reddere teneantur.

In cujus &c.

Teste Rege apud Pontemfractum vicesimo quinto die Martii.

De

A. D. 1333. Edw. 3. A. D. 1333. Edw. 3.

De Willielmo Douglas & Willielmo Bard, in Guerra captis, in Ferris custodiendis.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Claus. 7. E. 3. p. 1. m. 18. dorf.

REX Ranulpho de Dacre, Constabulario Castri sui Karlioli, vel ejus Locum Tenenti ibidem, Salutem.

Quia datum est nobis intelligi, quòd Willielmus Douglas de Polerte, & Willielmus Barde, de Guerrâ contra nos capti, in Custodiâ vestrâ existunt,

Vobis mandamus firmiter injungentes, quòd ipsos, Willielmum & Willielmum, in Ferris, in Prisonâ nostrâ, salvò & securè custodiri faciatis; ita quòd ab eadem sine Mandato nostro speciali non deliberentur. A. D. 1333.

Teste Rege apud Pontem fractum vicesimo octavo die Martii.

Per ipsum Regem.

De Pace fracta, & Expeditione contra Scotos.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Claus. 7. E. 3. p. 1. m. 19.

REX, Dilecto & Fideli suo, Johanni de Warennâ, Comiti Surriæ, Salutem.

Quia Scoti, Inimici nostri, Fines Regni nostri hostiliter sunt ingressi, Homicidia, Deprædationes, Incendia, & alia mala innumera, inhumaniter perpetrando, & Pacem, inter Nos & ipsos nuper initam, notoriè infringendo,

Per quod jam ordinavimus Iter nostrum, versus partes Novi Castri super Tynam, ad ipsorum Malitiam, cum Dei adjutorio, potenter & viriliter contendam,

Ac, pro feliciori expeditione nostrâ, Auxilio Hominum, Peditum, Sagittariorum, & aliorum, indigemus,

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd in Terris vestris, de Bromfeld, & Yol, Trescentos Homines, tàm Sagittarios, quàm alios, de Validioribus & Potentioribus Terrarum illarum, per aliquos de vestris, de quibus confiditis, sine dilatione eligi, ac Armis competentibus muniri,

Et ipsos Homines, sic electos, Armatos & bene Arraiatos, ad nos usque dictam Villam Novi Castri, ad Vadia nostra, duci faciatis, ita quòd sint ibidem a die Paschæ, proximò futuro, in unum Mensem ad ultimum, ad proficiscendum exindè nobiscum contra Inimicos nostros prædictos, A. D. 1333.

Et hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, ac vestrum, & Salvationem Regni nostri, diligitis, nullatenùs omittatis.

Mandavimus enim Camerario nostro Northwalliæ, quòd Ductoribus Hominum prædictorum, per vos ad hoc deputandis, Vadia pro se & eisdem Hominibus, usque ad locum prædictum, de Exitibus Cameriæ prædictæ, solvat.

Teste Rege apud Aberford tricesimo die Martii.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, &c.

Pro Habitatoribus inter Duo Maria & de Credonio.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Vasc. 7. E. 3. m. 7.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Regiam decet Majestatem illis Favorem & Gratiam impertiri, quos benè meritos noverit, & Regiis Obsequiis invenerit promptiores.

Volentes igitur, Dilectos & Fideles nostros, Habitatores inter Duo Maria & de Credonio, infra Ducatum nostrum Aquitaniæ, qui erga Nos, & Progenitores nostros, quondam Reges Angliæ, benè & fidelitèr se gesserint temporibus retroactis, Regiis attolli Favoribus, A. D. 1333.

Concessimus eis, pro nobis, & Hæredibus nostris, quòd Præposituram inter Duo Maria, Altam & Bassam Justitiam, Merum & Mixtum Imperium, Homagia, & Dominium Feodorum, loci prædicti, per Venditionem, Donationem, Permutationem, seu quovis alio Titulo, extra Manum nostram non ponemus, nisi futuro Hæredi Angliæ:

Quare volumus, statuimus, & ordinamus, quòd Præpositura prædicta, a

Coronâ

A.D. 1333. Edw. 3. Coronâ Regni Angliæ, nisi futuro Hæredi Angliæ, ut est dictum, per Venditionem, Donationem, Permutationem, seu quovis alio titulo, de cætero, segregari non possit, vel transferri, aut inde distrahi quoquo modo.

In cujus &c. A.D. 1333. Edw. 3.

Teste Rege apud Knaresburgh sexto die Aprilis.

Per ipsum Regem & Concilium.

Ad Regem Castellæ, pro Vicecomite de Tartoys.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Pat. 7. E. 3. p. 1. m. 17. dor. EXcellentissimo Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Sibilliæ, Corduhiæ, Murciæ, Jehennæ, atque Algarbæ, Regi, ac Comitatûs Molini Domino, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, &c. Salutem, &, ad vota, successus prosperos & fœlices.

Cùm, Dilectus & Fidelis noster, Guitardus, Vicecomes de Tartoys, de quibusdam magnis Negotiis nostris oneratus existat, ita quòd ejus præsentiâ, sine detrimento Negotiorum eorumdem, carere non possemus, A.D. 1333.

Magnificentiam vestram affectuosè requirimus & rogamus, quatenus eundem Vicecomitem, Consanguineum vestrum (Cui, ut intelleximus, scripsistis ut ad vos personaliter accedat, contra Inimicos Fidei vobiscum progressurus) super non adventu suo ad vos istâ vice, ob causam supradictam, habere velitis, nostri intuitu, propensiùs excusatum.

Data apud Dunolmiam octavo die Aprilis.

De Orando pro Rege.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Claus. 7. E. 3. p. 1. m. 15. dor. REX, Venerabili in Christo Patri, S. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

Dùm Labentis Sæculi Cursum ad judicium deducimus Rationis, &, quantâ volubilitate Cuncta pertranseant, solicitè meditamur, fiduciam profectò Rerum Mundanarum postponimus, & ad Misericordiam summi Dei, permanentis in Secula, mentis nostræ oculos devotiùs aperimus.

Sperantes itaque ipsius Dei nostri Clementiam Devotis Orationum Suffragiis posse faciliùs impetrari, Paternitatem vestram rogamus, & requirimus ex affectu, quatinus Nos & Fideles nostros, qui nobiscum ad partes Marchiæ Scotiæ, pro Defensione & Salvatione Regni nostri, contra Inimicorum nostrorum Aggressus, jam profecti sumus, apud Altissimum (in cujus manu corda sunt Regum, & per quem Principes dominantur) Devotis Precibus & Salutaribus Ostiis studeatis assiduè commendare,

Et ad hoc Clerum, & Populum, Abbates, Priores, ac cæteros Religiosos, A.D. 1333. vestræ Diœcesis, Salubribus Exhortationibus commovere, ut Deus, & Dominus noster, vestris & ipsorum Precibus complacatus, sic Nos & dictos Fideles nostros, in Assumpto Negotio, ad honorem suum, pro defensione dicti Regni, per suorum dirigat semitam mandatorum, ut status ejusdem Regni nostri (cujus Regimen, ipso disponente, nobis, licèt Insufficientibus Meritis, est commissum) Nobis & Subditis nostris pacificus fit & tranquillus, ad decus & honorem Sanctæ Universalis Ecclesiæ, & Catholicæ Fidei incrementum, vestramque ac commissi nobis Populi Pacem perpetuam & quietem.

Data apud Novum Castrum super Tynam vicesimo tertio die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est Archiepiscopo Eborum, & omnibus aliis Episcopis in Angliâ & Walliâ.

De Concessionibus pro Maritagio Alianoræ Sororis Regis in consequentiam non trahendis.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Pat. 7. E. 3. p. 1. m. 12. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, cùm Dilecti nobis in Christo, Decanus & Capitulum Ecclesiæ Lichefeldensis, in Subventionem Sumptuum (quos, pro Marita- A.D. 1333.

A. D. 1333. Edw. 3. gio Alianoræ, Sororis nostræ, Nobili Viro, Comiti Gerle, fecimus) Decem Libras nobis, ad rogatum nostrum concesserint suâ spontaneâ voluntate,

Nos, volentes indempnitati ipsorum, Decani & Capituli, prospicere in hac parte, concessimus, pro Nobis, & Hæredibus nostris, præfatis Decano & Capitulo quòd Concessio sua prædicta, quam nobis de dictis Decem Libris gratanter sic fecerunt, eisdem, Decano & Capitulo, seu eorum Successoribus, non cedat in præjudicium, nec in Consequentiam, in futurum. A. D. 1333. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Novum Castrum super Tynam vicesimo tertio die Aprilis.

Consimiles Literas habent subscripti, qui Regi Subsidium Summarum subscriptarum, ad rogatum Regis, concesserunt; videlicet,

Abbas & Conventus de Sancto Albano, qui Decem Libras concesserunt.

Abbas & Conventus de Evesham, qui Quadraginta Marcas concesserunt.

Abbas & Conventus de Sancto Edmundo, qui Duodecim Marcas concesserunt.

Abbas & Conventus Cestriæ, qui Viginti Marcas concesserunt.

Abbas & Conventus de Valle Regali, qui Centum Solidos concesserunt.

Abbas & Conventus de Cumbermere, qui Decem Marcas concesserunt.

Abbas & Conventus de Basyngwerk, qui Quinque Marcas concesserunt.

Prior & Conventus de Norton, qui Centum Solidos concesserunt.

Prior & Conventus de Birkehened, qui Quinque Marcas concesserunt.

Abbas & Conventus de Ramesye, qui Viginti Libras concesserunt.

Prior & Conventus de Boulton, qui Quadraginta Solidos concesserunt.

Abbas & Conventus de Rupe, qui Viginti Solidos concesserunt.

Prior Apeldercombe, qui Quadraginta Solidos concessit.

Abbas & Conventus de Wynchecoumbe, qui Viginti Marcas concesserunt.

Prior de Lancastriâ, qui Sex Libras, tresdecim Solidos, & quatuor Denarios concessit.

Prior de Motesfont, qui Quadraginta Solidos concessit.

Prior de Brymmore, qui Sexaginta Solidos concessit.

Abbas & Conventus Glastoniæ, qui Viginti Libras concesserunt.

Abbas & Conventus de Kirkestall, qui Quadraginta Solidos concesserunt.

Abbas & Conventus de Bardeneye, qui Decem Marcas concesserunt.

Prior de Bynham, qui Quinque Marcas concessit.

Prior de Walsyngham, qui Quinque Marcas concessit.

Prior de Birstall, qui Centum Solidos concessit.

Prior de Scardeburgh, qui Quadraginta Solidos concessit.

Prior & Conventus de Landa, qui Quinque Marcas concesserunt.

Abbas & Conventus de Swyneshede, qui Quinque Marcas concesserunt.

Abbas & Conventus de Melsa, qui Centum Solidos concesserunt.

Prior & Conventus de Thurgarton, qui Centum Solidos concesserunt.

Prior & Conventus de Drax, qui Quadraginta Solidos concesserunt.

Abbas & Conventus de Neuhous, qui Centum Solidos concesserunt.

Abbas & Conventus de Renesby, qui Decem Marcas concesserunt.

Abbas de Tychefeld, qui Quinque Marcas concessit.

Abbas

A. D. 1333. Edw. 3. *Abbas & Conventus de Thornton, qui Decem Libras concesserunt.*

Abbas Sancti Benedicti de Hulmo, qui Decem Marcas concessit.

Abbas & Conventus de Fourneys, qui Centum Solidos concesserunt.

Prior & Conventus de Bernewell, qui Sexaginta Solidos concesserunt.

Prior de Wymundham, qui Decem Marcas concessit. A. D. 1333. Edw. 3.

Abbas de Sancta Ositha, qui Decem Marcas concessit.

Procurator Abbatis Sancti Nicholai Burdegaliæ in Angliâ, qui Quadraginta Solidos concessit.

Ad Regem Castellæ, pro Justitia habenda.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Claus. 7. E. 3. p. 1. m. 16. d. Magnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galiciæ, Sibiliæ, Cordubiæ, Murciæ, Jebennæ, atque Algatbiæ Regi, ac Comitatûs Molini Domino, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, &c. Salutem, & successus, ad vota, prosperos & fœlices.

Cùm nuper,

Ad Prosecutionem Thomæ Symon, Mercatoris & Baronis Portûs nostri de Sandewyco, nobis suggerentis quosdam, A. D. 1333. Malefactores & Pacis nostræ Perturbatores, quandam Navem ipsius Thomæ, vocatam la Seint Jakes de Sandewico, apud Nedlu, in Costerâ Maris juxta Insulam Vectam infra Regnum nostrum, noctanter ingressos fuisse *&c. Consimili Formæ cum ejusmodi Literis de Restitutione.*

Data apud Novum Castrum super Tynam vicesimo quarto die Aprilis.

Pro Burgensibus de Sancto Audemaro, de Privilegiis concessis.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Pat. 7. E. 3. p. 1. m. 7. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Inspeximus Litteras Patentes, claræ memoriæ, Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, in hæc verba,

EDwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, celebris memoriæ, Dominus H. quondam Rex Angliæ, Avus noster, per Cartam suam, pro se & Hæredibus suis, concessisset Burgensibus de Sancto Audemaro, quòd ipsi imperpetuum, per totam Terram & Potestatem suam, hanc haberent Libertatem,

Quòd ipsi, vel eorum Bona, quocumque locorum, in Potestate suâ inventa, non arestarentur pro aliquo Debito, de quo Fidejussores, aut Principales Debitores, non exsiterent, nisi fortè ipsi Debitores de eorum essent Terrâ & Potestate, habentes undè de Debitis suis in toto vel in parte satisfacere possent, & dicti Burgenses illis, qui de Terrâ & Potestate suâ existerent, in Justitiâ deessent, & de hoc rationabiliter constare posset,

Et quòd dicti Burgenses, pro Transgressione, seu Forisfacturâ, Servientum suorum, Catalla & Bona sua, in manibus dictorum Servientum inventa, aut A. D. 1333. alicubi locorum per ipsos Servientes deposita, quatenus sua esse sufficienter probare possent, non amitterent,

Et quòd, si dicti Burgenses, aut eorum aliqui, infra Terram & Potestatem suam, Testati decessissent vel Intestati, præfatus Avus noster, vel Hæredes sui, Bona eorum confiscari non facerent, quin eorum Hæredes ipsa integrè haberent, quatenus ipsa Catalla dictorum Defunctorum fuisse constatet, dum tamen de dictis Hæredibus notitia aut fides sufficienter haberetur,

Quam quidem Concessionem, bonæ memoriæ, Dominus E. quondam Rex Angliæ, Pater noster, acceptavit, &, de uberiori gratiâ suâ, eisdem Burgensibus concessit, pro se & Hæredibus suis, quòd iidem Burgenses per totum Regnum suum quieti essent de Muragio præstando, de Rebus seu Mercandisis suis, & quòd ipsi, cum Mercandisis suis, in Terram & Potestatem suam securè venire, & ibi morari, possent, dùm tamen Debitas & Rectas Consuetudines indè facerent usitatas in Regno suo, & quòd, si forte inter Dominum Regem Francorum aut alios, & ipsum Patrem nostrum, seu Hæredes suos, aliquo tempore, Guerra suscitaretur, dictus Pater

noster

A. D. 1333. Edw. 3. noſter voluiſſet quòd dicti Burgenſes, per ipſum Patrem noſtrum, vel Hæredes ſuos, præmunirentur ut infra Quadraginta dies Regnum dicti Patris noſtri, cum Bonis ſuis, egrederentur,

Quæ omnia nuper, ad Requiſitionem, bonæ memoriæ, Philippi, nuper Regis Franciæ & Navarræ, pro nobis & Hæredibus noſtris, Burgenſibus dictæ Villæ de Sancto Audemaro, & eorum Succeſſoribus, per Cartam noſtram, conceſſimus & confirmavimus, prout in eâdem Cartâ noſtrâ pleniùs continetur,

Nos, volentes præfatis Burgenſibus Gratiam facere Ampliorem, conceſſimus eis, pro nobis & Hæredibus noſtris, quòd Ipſi, & eorum Hæredes & Succeſſores, ſeu eorum Bona vel Mercimonia, infra Regnum & Poteſtatem noſtram, pro Tranſgreſſionibus aliorum, quàm pro Tranſgreſſionibus ſuis propriis, non areſtentur, nec occaſionentur, moleſtentur in aliquo, ſeu graventur.

In cujus Rei Teſtimonium has Litteras noſtras fieri fecimus Patentes.

Teſte meipſo apud Thorp Epiſcopi Octavo die Junii, Anno Regni noſtri Sextodecimo.

Nos autem, Conceſſiones prædictas ratas habentes & gratas, eas pro nobis, & Hæredibus noſtris, præfatis Burgenſibus, & eorum Hæredibus, & Succeſſoribus, concedimus & confirmamus, ſicut Litteræ prædictæ pleniùs teſtantur.

Prætereà,

Attendentes Affectionem & Benivolentiam, quas ipſos Burgenſes, & eorum Anteceſſores, erga Progenitores noſtros, & Nos, ac Domum noſtram Regiam, novimus habuiſſe: volentéſque, eo prætextu, ipſorum quieti & tranquilitati uberiùs providere, & ut Ipſi, & eorum Hæredes & Succeſſores, ſecuriùs cum Rebus & Mercandiſis ſuis infra Regnum & Poteſtatem noſtram veniant, & Mercandiſas ſuas excerceant, A. D. 1333. Edw. 3.

Conceſſimus, pro nobis & Hæredibus noſtris, eiſdem Burgenſibus, quòd Ipſi, & quilibet eorum, ac Hæredes & Succeſſores ſui, Burgenſes dictæ Villæ de Sancto Audemaro, ac Nuncii, Procuratores, Attornati, & Miniſtri, eorumdem Burgenſium quicumque, ſub ſalvo & ſecuro Conductu, & ſub Protectione & Defenſione noſtrâ, & Hæredum noſtrorum, veniant infra Regnum & Poteſtatem noſtram prædicta, pro Negotiis ſuis, cum Rebus & Mercandiſis ſuis, & Mercandiſas ſuas hujuſmodi excerceant, & exindè quo, & quando, voluerint recedant.

Et diſtrictè inhibemus pro Nobis, & Hæredibus noſtris, nè quis Miniſter noſter, vel Hæredum noſtrorum, ſeu alterius cujuſcumque, quicquam de Bonis & Mercandiſis ipſorum Burgenſium, aut alicujus eorum, ſeu Hæredum, aut Succeſſorum ſuorum prædictorum, ad opus noſtrum, vel Hæredum noſtrorum, ſeu aliorum quorumcumque, contra voluntatem Ipſorum, ſeu Illius cujus Bona illa fuerint, & abſque Debitâ Satisfactione, eiſdem loco & tempore, quibus capta fuerint, ſine ulteriori dilatione, plenariè eis indè faciendâ, capiat, ſeu capi faciat quovis modo;

Dum tamen Legales excerceant Mercandiſas, & Cuſtumas, indè Debitas & Uſitatas in Regno & Poteſtate noſtrâ prædictis, ſolvant ut debebunt.

In cujus &c.

Teſte Rege apud Novum Caſtrum ſuper Tynam viceſimo quarto die Aprilis.

Per finem Quadraginta Marcarum, quas ſolverunt Abbati Beatæ Mariæ Eborum, Receptori Denariorum Domini Regis.

Ad Comitem Flandriæ, de Scotis non Juvandis.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Scot. 7. E. 3. m. 28. d.

REX, Nobili Viro, Domino L. Comiti Flandriæ, Conſanguineo ſuo cariſſimo, Salutem, & ſinceræ Dilectionis affectum.

Reducentes in debitæ conſiderationis examine grata Subſidia & firma Fœdera caritatis, quibus Progenitores noſtros & veſtros ſuis temporibus audivimus ſe mutuò præveniſſe, quæ noſtris etiam temporibus inter Nos & Vos placidis cognovimus floruiſſe principiis, & aptis conſpicimus Progreſſibus fœcundare, in Amicitiæ veſtræ fiduciâ meritò delectamur; vobis proindè grates referentes, ut poſſumus, ſpeciales; gerentes in votis ut extirpentur radicitus quæ, quod abſit, inter noſtros & veſtros Subditos poſſent Diviſionis, ſeu Diſcordiæ, materiam miniſtrare. A. D. 1333.

Verumptamen, ut accepimus, quidam Nautæ, veſtræ Subditi Ditioni, cum

A.D. 1333. Edw. 3. cum Scotis, Inimicis nostris & Rebellibus, qui, Regnum nostrum Angliæ nuper Ingressi hostiliter & Aggressi, Mala plurima ibidem notoriè perpetrârunt (formâ Pacis, inter Nos & Robertum de Bruys initæ, per ipsos temerè violatâ) contra Nos & nostros se confœderârunt, qui Fideles nostros & Subditos super Mare gravare & invadere præsumpserunt, & indies Mala Malis adicere non desistunt; de quo non sufficimus admirari, cùm Talia de vestrâ conscientiâ verisimiliter non procedant.

Vestram igitur Amicitiam attentis Precibus imploramus, quatinus ad compescendum Subditos vestros, quos contra nos cum dictis Inimicis nostris inveneritis Alligatos, & contra Fideles nostros tàm Enormia præsumentes, vestra Sinceritas sic exurgat, ipsos ab inceptis retrahendo, & attemptata debitè reformando, ut ad Communionem Pacificam, & Communem Utilitatem, nostrorum & vestrorum Subditorum, inter eos confuetæ Dilectionis Pulcritudo vigeat & quietis. A.D. 1333. Edw. 3.

Et, si forsan ad vos de nostris Subditis Querelas deferri contigerit, nos celeris appositione Remedii sic attemptata per nostros curabimus reformare, quòd non supererit rationabilis materia conquerendi.

Super hiis autem, unà cum votis vestris, si quæ penes nos volueritis, nobis vestram velitis rescribere Voluntatem.

Dat. apud Novum Castrum super Tynam vicesimo septimo die Aprilis.

De Conductu, pro Nunciis Regis Franciæ.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Pat. 7. E. 3. p. 1. m. 7. REX, Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, & omnibus aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram, nec non in salvum & securum Conductum nostrum, Discretos Viros, Ferarium de Pinkeny Militem, & Magistrum Petrum Gawayn, Decanum Ecclesiæ de Sancto Omero, Nuncios, Excellentissimi Principis, Domini Philippi, Regis Franciæ Illustris, in veniendo ad Nos ubicumque fuerimus, ibidem morando, & exindè ad propria redeundo. A.D. 1333.

Et ideò vobis mandamus quòd eisdem Ferario & Petro, *&c. prout in consimilibus Literis de salvo Conductu.*

In cujus &c. usque ad Festum Sancti Michaelis proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Novum Castrum super Tynam vicesimo nono die Aprilis.

Per Concilium.

Ad Regem Franciæ, de Pace per Scotos violata, & de non credendo Suggestionibus.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Scot. 7. E. 3. m. 28. d. TRescher Sire, & Tresame Cosyn, nous avoms receu voz Lettres, donez le xxii. jour de Marcz, fesantes mencioun des Lettre qui nous vous aviomsdevant envoiés, touchantes Descordz & Dissensions menes en la Terre d'Escoce, & l'entention qui nous avioms de y avoir mys Conseil a voz Requestes:

Et nous avez signifiez, par voz dites Lettres, quil vous semble, par nostre Respons, qui assez estoioms nous tenuz pres de faire ce, qui vous nous aviez en requis, & qui si Homme vous donast autre chose a entendre, vous ne le creriez mie de leger, dont nous vous mercioms cherement.

Et vous fesoms savoir, qui, puiz vos dites Requestes, a nous envoies, & noz responses a vous faites, le Gardein d'Escoce, & les Grantz de la Terre, ad tot le poair de la Terre, sont entre plusours foitz nostre Roialme d'Engleterre, & y ont fait Arceons, Roberies, tuez Hommes, Femmes, & Enfantz, pris & Prisons, & Mesnez & Raunceounes a soer de Guerre. A.D. 1333.

Et ensi ont ils overtement debruse la Pees, qui n'adgairs fust fait entre nous & Sire Robert de Bruys; par quoi nous ne pooms plus soefrir, qui nous ne y mettoms ne le remede, qui nous purroms, & en manere qui affiert.

Si vous prioms, Trescher Sire & Tresame Cosyn, qui, si nul vous voulist doner entendre le contraire, qui vous ne y voillez Aiouster foi.

Don. a Belford le 7. jour de Maii.

A. D. 1333. Edw. 3. A. D. 1333. Edw. 3.

De Concessionibus pro Maritagio Alianoræ Sororis Regis.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Claus. 7. E. 3. p. 1. m. 11.

REX, Dilectis sibi in Christo, Abbati & Conventui de Valle Regali, Salutem.

Cùm in Subventionem sumptuum, quos pro Maritagio Alianoræ, Sororis nostræ, Nobili Viro, Comiti de Gerle, fecimus, Centum Solidos nobis, ad rogatum nostrum, concesseritis, sicut per Literas vestras Nobis significâstis, de quo vobis Grates referimus speciales;

Vobis mandamus, rogantes quòd prædictos Centum Solidos ad Scaccarium nostrum, apud Eborum, cum celeritate quâ poteritis, mittatis, Thesaurario & Camerariis nostris liberandos; Et hoc, sicut de vobis confidimus, nullatenus omittatis.

Teste Rege apud Twedemuth vicesimo septimo die Maii. A. D. 1333.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, de Summis subscriptis; videlicet,

Abbati & Conventui Cestriæ de Viginti Marcis.
Abbati & Conventui de Cumbermere de Decem Marcis.
Priori & Conventui de Birkhened de Quinque Marcis.
Abbati & Conventui de Basyngwerk de Quinque Marcis.
Priori & Conventui de Norten de Centum Solidis.

Edictum Regis Franciæ, de Justitia Mercatoribus Angliæ exhibenda.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Ex Rot. in Tur.

PHilip, par la Grace de Dieu, Rois de France, a, noz Ametz & Feals, les Gienz de nos Comptes a Paris Salutz, & Dilection.

Nous vous envoioms les requestes civiles, encloses souz nostre Countre-Seal, de plusours Marchaunz & Mariners du Realme d'Engleterre, & d'aillours, subgitz a, nostre treschier & feal Cousin, le Roi de Engleterree, Duc de Guyenne,

Q'il se dient estre moult Grevetz & Dommageiz par Arrestements de lours Marchandises, & par Ordenaunces, ou Maundements, faitez de par nous, & par nos Letres, & par plusours Exploits & Exactiounz, faites per nos Seneschal, Officiers, & Ministres, countre la fourme des Pactz, Ordenaunces, & Accordz, n'agaires faitz entre Nous, e nos Predecessours d'une parte, & nostre dit Cousin,& ses Predecessours d'autre, en prejudice & escande des ditz Marchans, & du Poeple, si come les ditz Suppliauntz dient, & vous monstrerent, & exposerount, plus pleinement:

Si vous maundoms que, Veues les teneours des Pactz, Accortz, & Covenaunces, desuditz, taucome a eaux touche, & les Lettres & advisementz qui sur ceo serrount a voir, & Veues les dites requestes, & les ditz Marchanz oiz sur leour dites Compleyntes, ordenee sur les choses desudites, & sur chascoune d'iceles, saunz delai, ceo que vous verretz que bon serra a faire, en tiele manere que les ditz Marchauns n'aient cause de sai compleindre, & que ils n'en doient revenir devers Nous. A. D. 1333.

Et leour donetz sur ceo nos Lettres, tieles come raison serra.

Donnee a Chauntecot, le Trentieme Jour de Maii, l'An de Grace Mil, Troiscent, Trente & Troisieme.

Par le Roi.

A la Relation Moss. Rnd. Sakets.

De Insula Manniæ in Manum Regis seisienda.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Fin. 7. E. 3. m. 11.

REX, Militibus, Liberis Hominibus, & Omnibus aliis, Tenentibus de Insulâ de Man, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, celebris memoriæ, Dominus E. quondam Rex Angliæ, Avus noster, dudum Seisitus fuisset, in Dominico suo, de Insulâ prædictâ, A. D. 1333.

Et

A.D. 1333. Edw. 3. Et nonnulli Fideles nostri, eandem Insulam, ut jus suum, vendicantes, petierunt a nobis cum instantiâ ut eis indè Justitiam fieri faciamus,

Nos,

Tàm pro nobis, quàm pro ipsis, volentes in hac parte fieri quod est justum,

Assignavimus, Dilectos nobis, Willielmum le Taillour de Karliolo, Haverum Macoter, & Gilbertum Makfteplian, conjunctim, & divisim, ad Insulam prædictam, cum Pertinentiis, in Manum nostram seisiendum, & salvò custodiendum, quousque aliud inde duxerimus demandandum; ita quòd de Exitibus, indè provenientibus, nobis respondeat.

Et ideò vobis mandamus quòd eisdem, Willielmo, Havero, & Gilberto, & eorum cuilibet, in præmissis, intendentes sitis, respondentes, & auxiliantes, in formâ prædictâ, quotiens & quando per ipsos, seu eorum aliquem, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti:

Et hoc nullatenùs omittatis.

In cujus &c.

Teste Rege apud Twedemouth tricesimo die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Bonis Intestatorum, & Pecunia Papæ solvenda.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Vasc. 7. E. 3. m. 5. REX Constabulario suo Burdegaliæ, Salutem.

Significavit nobis, Dilectus & Fidelis noster, Oliverus de Ingham, Senescallus noster Ducatûs prædicti, quòd Reymundus Durandi,

Nuper Senescallus Landarum, jam defunctus, tempore Commotionis, in Ducatu prædicto, inter Gentes Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, & Gentes tunc Regis Franciæ, exortæ,

Non modicam partem Thesauri Garsiæ Arnaudi de Coupenne, nuper Episcopi Aquensis, fecerat occupari,

Et Tria Milia Librarum Burdegalensium, de Thesauro illo, pro Negotiis dicti Ducatûs, & Juribus ipsius Patris nostri ibidem defendendis, præfato Olivero, tunc Senescallo dicti Patris nostri, mutuavit,

Et quòd idem Oliverus obligavit Bona sua, nomine ejusdem Patris nostri, ad dicta Tria Milia Librarum Domino Summo Pontifici in Camerâ suâ solvenda, pro eo quòd idem Dominus Summus Pontifex prætendebat Bona, quæ fuerunt ipsius Episcopi, ad se pertinere debere, eo quòd idem Episcopus obiit, ut dicebatur, Intestatus,

Quòdque dictus Pater noster postmodùm, ad Prosecutionem præfati Reymundi, asserentis se Summam prædictam præfato Summo Pontifici persolvisse, cùm non solverit, mandaverat, tunc Constabulario suo Burdegaliæ, quòd eidem Reymundo, de eisdem Tribus Milibus Librarum Burdegalensium, satisfaceret,

Jámque dicta Tria Milia Librarum Burdegalensium a præfato Olivero, per ipsum Dominum Summum Pontificem, per graves Censuras exiguntur, A.D. 1333.

Per quod nobis supplicavit, ut eidem Domino Summo Pontifici, de Summâ illâ, jubere velimus Satisfactionem exhiberi, præsertim cùm Pecunia prædicta circa Negotia Ducatûs prædicti expendita fuisset, ut est dictum,

Nos, volentes fieri quod justum fuerit in hac parte, vobis mandamus, quod vos de dictâ Obligatione, per præfatum Oliverum, ut præmittitur, factâ, ac etiam de Mandato, prædicto Constabulario, de Denariis illis præfato Reymundo solvendis, facto, pleniùs informetis,

Et, si vobis legitimè constiterit prædicta Tria Milia Librarum in Negotiis Ducatûs prædicti fuisse expendita, sicut prædictum est, nec indè præfato Reymundo in toto, vel in parte, satisfactum extitisse,

Tunc dicta Tria Milia Librarum Burdegalensium præfato Summo Pontifici, in Festo Sancti Michaelis proximò futuro, absque ulteriori dilatione, de dicti Ducatûs Exitibus, persolvatis; Recipientes inde Literas Acquietantiæ, Receptionem dictæ Pecuniæ Testificantes, quæ pro nobis sufficientes fuerint in hac parte, & nos vobis inde, in Compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Twedemouth secundo die Junii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro

Pro Medico Regis de Pensione sua.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Pat 7. E. 3. p. 1. m. 4.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Nos nuper,

Pro bono & laudabili Servitio, quod, dilectus Medicus noster, Magister Pantius de Coutrone, Domino E. nuper Regi Angliæ, Patri nostro, & Isabellæ, Reginæ Angliæ, Matri nostræ carissimæ, ac nobis impendit, & ut ipse in servitio nostro se posset decentiùs continere,

Concesserimus ei Centum Libras, percipiendas per Annum ad Scaccarium nostrum, ad totam vitam suam, ad Festa Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales portiones, vel quousque sibi de Centum Libratis Terræ vel Redditûs, per Annum ad totam vitam suam habendis, fecissemus providere, prout in litteris nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur,

Ac jam præfatus Pantius Nobis supplicaverit, ut ei concedere velimus dictas Centum Libras, percipiendas singulis Annis, de Firmâ Civitatis nostræ Norwici,

Nos, ejus supplicationi, prætextu obsequii sui hujusmodi, favorabiliter inclinati, concessimus eidem Pantio quòd ipse habeat, & percipiat Quinquaginta Libras ad Festum Sancti Michaelis proximò futurum, & ex tunc, singulis Annis ad idem Festum, Centum Libras, de Firmâ dictæ Civitatis Norwici, per manus Ballivorum ejusdem Civitatis, qui pro tempore fuerint, ad totam vitam suam, vel quousque sibi, de Centum Libratis Terræ vel Redditûs per Annum, ad totam vitam suam habendis, providere fecerimus, ut est dictum. A.D. 1333.

In cujus &c.

Teste Rege apud Twedemouth quarto die Junii.

Per ipsum Regem.

Et mandatum est Ballivis Civitatis Regis Norwici, qui nunc sunt, vel qui pro tempore fuerint, quòd eidem Pantio dictas Quinquaginta Libras ad dictum Festum *&c. prout in ejusmodi mandatis.*

Ad Comitem Flandriæ, super Novitatibus corrigendis.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Claus. 7. E. 3. p. 1. m. 11. d.

REX, Nobili viro, Domino L. Comiti Flandriæ, Consanguineo suo carissimo, Salutem, cum sinceræ Dilectionis augmento.

Literas vestras, quas nobis per præsentium Bajulum transmisistis, recepimus, & quæ continebantur in eisdem pleno concepimus intellectu;

Dilectioni vestræ significantes, quòd multum displicet cordi nostro, si per nostros Subditos aliqua vobis, seu vestris subditis, facta sint præjudicialia seu dampnosa,

Et ob hoc Nuncios nostros ad vestram præsentiam cum celeritate, quâ fieri poterit ordinavimus destinare, ad exponendum vobis Intentionis nostræ Propositum super præmissis, & faciendum quod convenire videbitur rationi.

Placeat igitur Dilectioni vestræ, à quibuslibet Novitatibus, seu Duritiis, gentibus nostris interim faciendis, supersedere omninò, usque ad adventum Nunciorum nostrorum prædictorum, A.D. 1333.

Quia intentionis nostræ est quòd ea, quæ per nostros Subditos contra vos & vestros indebitè attemptata inveniri contigerit, secundum rationis exigentiam, cum omni celeritate corrigantur.

Data apud Twedemouth quinto die Junii.

Consimiles Literæ diriguntur subscriptis; videlicet,

Burgimagistris, Scabinis, Consulibus, & Toti Communitati Villæ de Bruges.

Scabinis, Consulibus, & toti Communitati de Gaunte.

Scabinis, Consulibus, & toti Communitati de Ipre.

A.D. 1333. Edw. 3.

Ad Regem Franciæ, super Conductu Dextrariorum.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Claus. 7. E. 3. p. 1. m. 10. d.

MAgnifico Principi, Domino Philippo, Dei gratiâ, Regi Franciæ illustri, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, &c. Salutem, & Successus, ad vota, prosperos & fœlices.

Cùm, Dilecti nobis, Asnarot Burgensis de Pampelyon, & Johannes de Gernacbe, quosdam Equos, Dextrarios, & alios, in partibus Ispanniæ ad opus nostrum provisos, ad Nos in Angliam ducant, prout eis per nos pleniùs est injunctum,

Excellentiam vestram requirimus & rogamus, quatinùs præfatis, Asnarot & Johanni, & eorum alteri, Literas vestras de salvo & securo Conductu, de Equis prædictis per Terras, vestro Dominio subjectas, ducendis, fieri, & eis, vel eorum alteri, præcipere velitis liberari, nostris precibus & amore.

Data apud Twedemouth sexto die Junii.

Ad Comitem Flandriæ, super auxilio Scotis præstito, & de Credentia.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Claus. 7. E. 3. p. 1. m. 11. d.

REX, Nobili viro, Domino L. Comiti Flandriæ, Consanguineo suo carissimo, Salutem, cum sinceræ dilectionis assiduis incrementis.

Nuper,

Suggesto nobis quòd quidam Nautæ, & alii, de Domnio vestro, Confœderationem fecerant cum Scotis, Inimicis & Rebellibus nostris,

Qui Regnum nostrum, pluribus vicibus, more Guerrino, Vexillis Explicatis, sunt ingressi, Incendia, Homicidia, & alia Mala innumera, perpetrando, & Pacem, inter Nos & Robertum de Bruys nuper initam, temerariè violando,

Ad gravandum Nos & Subditos nostros, tàm supra Mare, quàm in Terrâ,

Non credentes hoc de vestrâ Conscientiâ extitisse,

Vos per nostras Literas rogavimus speciales quatinùs,

Reducto ad memoriam qualiter inter nostros & vestros Progenitores, & eorum Subditos, necnon inter Nos & Vos, nostrosque & vestros Subditos, Pacis & Amicitiæ Fœdera hactenus viguerunt,

Compescere curaretis dictos Nautas, & Subditos vestros, quos contra Nos, cum dictis Inimicis nostris, inveniretis alligatos, ut ab inceptis se retraherent, ne contingeret, quòd absit, mutuæ Communionis & Amicitiæ Commoda ex eorum perversitate pertubari:

Super quo nobis rescripsistis, quòd vobis nequaquam constabat quòd aliqui, de Subditis vestris, aliquas Alligationes fecerant cum Scotis contra Nos, seu Fideles nostros; set ad vestram pertinet notitiam quòd quidam Malefactores, de certis Villis de Regno nostro, plures Naves de Dominio vestro super Costeram Maris Flandriæ, unà cum Bonis, in eisdem inventis, ceperunt, & secum abduxerunt, tàm Mercatoribus, quàm Marinariis nequitèr interfectis.

A.D. 1333.

Et quia de dictis Maleficiis, quæ nobis per dictas Literas vestras intimâstis, nichil nobis extitit antè nunciatum,

Et nobis insideat multum cordi ut Pacis tranquilitas inter nos & vos, nostros & vestros subditos, inviolabiliter observetur,

Nósque semper fuimus, & sumus, parati ad Malefactores prædictos debitè puniendum, & Dampnificatis, quoad Recuperationem Bonorum suorum, celerem Justitiam facere exhiberi,

Amicitiam vestram requirimus, & rogamus ex affectu, quatenùs Mercatores nostros Fideles, quos, occasione Maleficiorum prædictorum, simul cum Bonis suis, arestare fecistis, quousque Emendæ debitæ fiant de Dampnis & Transgressionibus supradictis, jubere velitis dearestari,

Cùm grave sit Innocentes pro Delinquentibus puniri, sicut vestra Prudentia benè novit, & dura inesset Conditio Mercatoribus, terras exteras exercentibus, si pro delictis Latronum & Piratarum, in Mare commissis, non præcedente Informatione legitimâ, arestari debeant seu puniri.

Mittimus ad vos, Dilectos & Fideles nostros, Magistrum Johannem de Hildesley, Canonicum Cicestrensem, Baronem de Scaccario nostro, Willielmum de la Pole, & Robertum de Kelleseye,

A. D. 1333. Edw. 3. Cives nostros, de nostræ Intentionis Proposito pleniùs informatos,

Quibus, & Duobus eorum, Fidem velitis Credulam adhibere, & talem benivolentiam ostendere in affectu, quòd Amoris integritas, & mutuæ Communionis utilitas, non contingat, ex Malorum Perversitatibus, aliqualiter, quod absit, violari.

Teste Rege apud Twedemouth septimo die Junii.

A. D. 1333. Edw. 3. Consimiles Literæ dirigentur subscriptis; videlicet,

Burgimagistris, Scabinis, Consulibus, & toti Communitati Villæ de Bruges.
Scabinis, Consulibus, & toti Communitati Villæ de Gaunte in Flandria.
Scabinis, Consulibus, & toti Communitati Villæ de Ipre in Flandria.

Super Custodia Insulæ de Man.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Fin. 7. E. 3. m. 11. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd commisimus, Dilecto & Fideli nostro, Willielmo de Monte Acuto, Custodiam Insulæ de Man, cum pertinentiis, habendam usque ad Festum Sancti Michaelis, proximò futurum, &, ab eodem Festo, per Unum annum, proximum sequentem, reddendo indè nobis, per Annum, ad Scaccarium nostrum, extentam indè factam, vel faciendam. A. D. 1333.

In cujus &c.

Teste Rege apud Twedemouth octavo die Junii.

Per ipsum Regem.

De Solemnitate Anniversariæ Regis Edwardi Avi Regis nunc facienda.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Claus. 7. E. 3. p. 1. m. 8. LE Roi as Tresorer, Barouns, & Chamberlains, del Escheker, Salutz.

Pur ceo que le jour del Anniversaire du Noble Prince Sire Edward, n'adgaires Roi d'Engleterre, nostre Ael, qi Dieux assoill, serra a le Fest de la Translation Seint Thomas de Canterbures, proscheinement avenir,

Et voudrioms volenters que la Solempnite del dit Aniversaire se feist a honure de nous,

Vous mandoms & chargeoms, que vous facez assembler les Grantz, & autres, celles parties, qi sount assembler, A. D. 1333. & facez faire ceo, que apertient a mesme la Solempnite, en auxi bone & covenable manere, come ad este fait avant ces heures, en temps nostre treschere Seigneur & Pier, a qi Dieu face Merci; &, la Solempnitie fait, facez remembrer en nostre dit Escheker, sicome ad este acustumez.

Don. souz nostre Grant Seal a Twedemouth le 26. jour de Juyn.

Pro Comite de Eu, & Nunciis Franciæ, de Dono Regis.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Liberat. 7. E. 3. m. 4. REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, Dilectis nobis, Neroni Peryn, & sociis suis, Mercatoribus, de Societate Peruth, Decem & Septem Libras, & Decem Denarios, in quibus eis tenemur pro vasis argenteis,

Ab eis, ad opus nostrum emptis, &, Nobili viro, Comiti Angi, & aliis Nunciis Regis Franciæ, nuper ad Nos in Angliam missis, & eis per, venerabilem Patrem, Willielmum Norwicensem Episcopum, tunc Thesaurarium nostrum, de Dono nostro liberatis; A. D. 1333.

Et recipiatis à præfatis Mercatoribus Literas suas Acquietantiæ, Receptionem dictæ pecuniæ testificantes.

Teste Rege apud Twedemouth secundo die Julii.

Per Concilium.

Bulla

Bulla, de Censu ab Ambassiatore Regis recepto.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Ex Autogr. in Bibl. Cotton. sub Effig. Claud. E. 2.

JOhannes Episcopus, servus servorum Dei, carissimo in Christo Filio, Edwardo, Regi Angliæ Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Cùm Censum Annuum, Mille Marcharum Sterlingorum Argenti, pro Regno Angliæ, ac Terris tuis Iberniæ, nobis & Ecclesiæ Romanæ solvere Annis singulis tenearis,

Censumque hujusmodi, videlicet,

Mille Marchas Sterlingorum Argenti pro uno Anno, terminato in Festo Apparitionis Beati Michaelis, de Anno Domini Millesimo, Trecentesimo, Tricesimo,

Necnon & ulteriùs, de eodem Censu, pro Termino Festi Resurrectionis Dominicæ, de Anno Domini Millesimo, Trescentesimo, Tricesimo primo, Quingentas Marchas Sterlingorum Argenti,

Per manus, Dilecti Filii, Magistri Ricardi de Bury, Decani Ecclesiæ Welensis, Capellani nostri, tuique AMBASSIATORIS & Nuncii, in Sex Millibus Florenorum Auri, SINGULIS MARCHIS PRO QUATUOR FLORENIS AURI COMPUTATIS, die Datæ præsentium, nostræ Cameræ persolvi feceris, ac etiam assignari,

Nos,

Tuis in hâc parte volentes Indempnitatibus præcavere, Solutionem & Assignationem hujusmodi ratam & gratam habentes,

Te, Fili carissime, ac Regnum & Terras tua prædicta de dictis Mille & Quingentis Marchis Sterlingorum, in dictis Sex Millibus Florenorum Auri, sicut & prout exprimitur superiùs, Solutis & Assignatis, absolvimus imperpetuùm & quitamus.

Dat. Avinion. iii. Nonas Julii, Pontificatûs nostri Anno Decimo septimo.

Sub Filio canabeio.

De Denariis, concessis pro Maritagio Alianoræ, Sororis Regis, Abbati beatæ Mariæ Eborum liberandis.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Claus. 7. E. 3. p. 1. m. 5. d.

REX, Venerabili in Christo Patri, R. eâdem gratiâ, Episcopo Bathoniensi & Wellensi, Salutem.

Cùm, in Subventionem Sumptuum, quos pro Maritagio Alianoræ, Sororis nostræ, nobili viro, Comiti de Gerle, fecimus, Quadraginta Libras nobis, ad rogatum nostrum, concesseritis, sicut nobis significâstis, de quo vobis Grates referimus speciales,

Vobis mandamus rogantes quòd dictas Quadraginta Libras mittatis apud Eborum, ita quòd sint ibidem, in crastino Nativitatis beatæ Mariæ Virginis, proximò futuro, ad ultimum, Dilecto nobis in Christo, Abbati beatæ Mariæ Eborum (quem constituimus Receptorem Denariorum eorumdem) ibidem liberandas; &, hoc sicut de vobis confidimus, nullatenus omittatis.

Teste Rege apud Twedemouth sexto die Julii.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, qui Summas subscriptas promiserunt de eisdem, prædicto Abbati ad diem prædictum liberandis; videlicet,

Abbati de Keynesham de iv. Libris.
Abbati de Middleton de x. Marcis.
Abbati de Muchelneye de xl. Solidis.
Priori de Lodres de xl. Solidis.
Priori de Frompton de vj. Marcis.
Abbati de Shirbourn de x. Marcis.
Priori de Christchurch Twynham de c. Solidis.
Priori de Suthewyk de v. Marcis.
Priori de Brommore de lx. Solidis.
Priori de Shirbourn de xl. Solidis.
Priori de Mottesfonte de xl. Solidis.
Abbati de Lettele de v. Marcis.
Abbati de Tichefeld de v. Marcis.
Abbati de Glaston. de xx. lib.
Priori de Landa de v. Marcis.
Procuratori Abbatis Sancti Nicholai Andeg. in Angl. xl. Solidis.
Priori de Blida de xl. Solidis.
Priori de Thurgarton de c. Solidis.
Priori de Shelford de xl. Solidis.
Priori de Newton Longuevill de xl. Solidis.
Abbati de Pratis Leycestr. de xx. Marcis.
Abbati de Sautre de lx. Solidis.
Priori Elien. de x. lib.
Priori de la Spyneye de xl. Solidis.
Priori de Anglesseye de xl. Solidis.

Priori

A. D. 1333. Edv. 3.

Priori de Bernwell de lx. Solidis.
Priori de Leghes de lx. Solid.
Abbati de Colcestr. de lx. Solid.
Abbati de Sancta Ositha de x. Marcis.
Abbati de Coggeshale de v. Marc.
Abbati de Waltham de v. Marc.
Priori de Ware de c. Solid.
Abbati de Waleden de v. Marc.
Abbati de Pritewell de v. Marc.
Abbati de Fontibus de x. lib.
Priori de Birstall de c. Solid.
Abbati de Melsa de c. Solid.
Priori de Bridelyngton de x. Marc.
Priori de Watton de v. Marc.
Abbati de Rievall de vj. Marc.
Priori de Sancto Oswaldo de v. Marc.
Abbati de Kirkestall de xl. Solid.
Priori de Wartre de xl. Solid.
Priori de Kirkeham de v. Marc.
Abbati de Whiteby in Festo Sancti Marc. de c. Solid.
Priori de Scardeburgh de xl. Solid.
Priori de Drax de xl. Solid.
Abbati de Sallay de xl. Solid.
Priori de Bretton Monachorum de xl. Solid.
Abbati de Thame de c. Solid.
Abbati de Abyndon de x. libr.
Abbati de Bardeneye de x. Marc.
Abbati de Revesby de x. Marc.
Abbati de Parco Lude de x. Marc.
Abbati de Brunne de xl. Solid.
Priori de Spaldyng de x. Libr.
Priori de Markeby de xl. Solid.
Abbati de Croyland de x. Marc.
Abbati de Neubour de c. Solid.
Priori de Thornholm de xl. Solid.
Abbati de Thornton de x. Libr.
Abbati de Swyneshened de v. Marc.
Abbati de Kirkested de c. Solid.
Abbati de Tupholm de xl. Solid.
Priori Sanctæ Trinitatis de Norwico de xx. Marc.
Priori Sanctæ Fidis de lx. Solid.
Priori de Bromholm de v. Marc.
Abbati Sancti Benedicti de Hulmo de x. Marc.
Priori de Pentenepe de xl. Solid.
Priori de Walsyngham de v. Marc.
Abbati de Derham de lx. Solid.
Priori de Bynham de v. Marc.
Priori de Westacre de v. Marc.
Priori de Wemundham de x. Marc.
Abbati de Haghmon de c. Solidis.
Abbati de Buldewas de lx. Solid.
Abbati de Lilleshull de lx. Solid.
Priori de Kenton de xl. Solid.
Priori de Trentham de xl. Solid.
Abbati de Roucestr. de xl. Solid.
Abbati de Caldra de ij. Marc.
Abbati de Whallay de c. Solid.
Abbati de Fourneys de c. Solid.
Abbati de Cokirsand de iv. Marc.
Priori de Conyngeshened de xl. Solid.
Priori de Burscogh de xl. Solid.
Abbati de Burgo Sancti Petri de xx. libr.
Abbati de Cumba de xl. Solid.
Abbati de Stanleye de c. Solid.
Abbati de Pippewall de xl. Solid.
Abbati de Burton super Trentam de xl. Solid.
Priori de Repyndon de ij. Marc.
Priori de Kirkeby Monachorum de xl. Solid.
Abbati de Thorneye de x. Marc.
Abbati de Mira Valle de c. Solid.
Priori de Davyntre de xl. Solid.
Abbati de Eyneshame de v. Marc.
Abbati de Osenoye de c. Solid.
Abbati de Nuttele de iiij. Libr.
Episcopo Meneven de xx. Marc.
Abbati de Cumbermere de x. Marc.

Concordia facta inter Regem Angliæ, & Patricium de Dunbarr Comitem Marchiæ, & alios infra Castrum & Villam Berewici, super liberatione dictorum Castri & Villæ.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Scot. 7. E. 3. m. 14.

CESTE ENDENTURE TESMOIGNE, QUI,

Le Noble Prince, le Roi d'Engleterre ad Grante au, Nobles Homme, Monsieur Patrik de Dumbarr, Counte de la Marebe, & a touz ceux du Chastiel de Berewyk sur Twede, & de la Ville, qui a lui apendent en quecumque manere, Soeffrance de Guerre, par Terre, & par Mier, jusques au Maredy, le jour Seinte Mergerete la Virge prochein avenir, l'An de grace Mille CCC. Trentisme, Tierz, au solail levant, c'est a saver,

Qui le dit Counte, & touz les Gentz avant dites, eient vies & Membres, & q'ils eint heritablement totes lour Terres, Tenements, Rentz, Pescheries, Offices, Feedez, & Possessions, auxibien de purchace, come de Heritage, des queux ils estoient seisiz, le jour de cest Acord fait, dedeinz les ditz Chastel & Ville de Berewyk, & dehors, sanz autri Droit offendre, par voies des Leys de Scoce;

Et q'ils ne soient pas lors gettes en nulle manere, fors soulement par Proces de Commune Ley de Scoce; nient constresteant ascune Seisine ou Possession

euc

A. D. 1333. Edw. 3. eue, devant le dit jour, par afcun quecumque, en temps d'afcun Roi d'Engleterre, ou d'Efcoce,

Od touz lour biens Chateux, Chalices, Liures, Veftementz, Chivaux, Armures, prifons, & totes auttes maneres des biens, Mocbles & noun Moebles, auffi bien efpiritaux, come Temperaux, auxi hien en Engleterre, come en d'Efcoce,

Et od tutes leur Fraunchifes, Ufages, Leys, & Cuftumes, euz & ufez en temps le Roi Alifaundre, entierement, quitement, & Fraunchement, faunz Emprifonement, ou autre manere de Grevance.

Et q'ils eient Fraunk Paffage dedeinz les Bardikes fur le Snok, tanqe a la Mier, & Pafture pur leut Beftes, & leur Gentz pur garder les dites Beftes de jour, & de illoeqes tantqe a Holdeman, & de illoeqes, par l'Ewe de Twede, tantque al Whitwall defouz le Chaftel, & de illoeqes tut envyron le Chaftel tantque au Bedel, & de illoeqes tantque a les Bardikes, & jufque en le Snok avantdit, fanz defturbance de nulli.

Et auffint eft grantez qui les Gentz le dit Conte, qui voudtont demoter dedeinz la dite Ville de Berewik, ou dehors, a la foi le dit Roi d'Engleterre, peifiblement y demoerent en leur propres Habitacions, ou dehors, ou ils voudtont, fanz Surptifion ; & fur ce chefcun d'eux avera la Protection le dit Roi d'Engleterre, fanz Fee doner :

E de ceux, qui ne voudront demorer, chefeun avera Lettre de Conduyt du dit Roi, faunz Fee doner, a demorer peifiblement en la dite Ville, & dehors, deinz le poiar le dit Roi d'Engleterre, durant par Quarante jours, de ordeiner Franchement de fes Terres, Tenements, & de fes Biens, avant nomez,

Et de voider la dite Ville, par Terre, ou par Mier, Franchement & quitement, queu part q'ils voudront, od Femmes, & Enfantes, Meeneez, & od touz leur Biens Sufditz, fanz nulle manere de Grevance du dit Roi d'Engleterre, ou de nul de fes Aherdantz, ou de Monfieur Edward de Balliol, ou de nul de fes Aherdantz.

Et chefeun d'eux, qui demorront, avera la lettre le dit Roi d'Engleterre de fa Pees, fanz Fee doner, de totes maners de Felonies & Trefpas, en quecumque Roialme faitz, devant le jour de ceft Acord fait, pleinement, fanz eftre chalange de nulli.

Et le dit Roi d'Engleterre ad done Conduyt double a Monfieur William de Keth, Gardeyn de la Ville de Berewyk, pur aler au Gardein d'Efcoce, & de revenir. A. D. 1333. Edw. 3.

Et, fi le dit Monfieur William foit defturbe, en alant, ou retutnant, pat nul des Ahetdantz le dit Roi d'Engleterre, ou du dit Monfieur Edward de Balliol, ou de nul de fes Aherdantz, foit la Soeffrance continue apres le dit jour, tant de temps come il eftoit deftourbe, fi la defaute ne foit notoirement en lui meynes.

Et le Roi d'Engleterre, ne nul de fes Aherdantz, ne le dit Monfieur Edward de Bailliol, ne nul de fes Aherdantz, greveront, en le men temps, le dit Counte, ne fes Gentz avantditz, ne nul de leur, ne dedeinz, ne dehors, ne aprocheront lour Mures, ne leur Foffes, ne, fanz Conge efpecial de celui qui poait ad, entreront dedeinz leur Boundes avantditz.

Et le dit Counte, fes Gentz, leur Defenfes, comencez dedeynz le dit Chaftel, leur Mures, Foffes, Bretages, & Engyns, fanz meffaire, fuftendront en mefme l'eftat q'ils eftoient le jour de ceft Acord fait ; & qils ne refrefcherent le dit Chaftel des Vitailes, Armures, ne d'auttes chofes.

Et, fi le dit Chaftiel foit Refcous par le poair d'Efcoce, paffant l'Eawe de Twede de la Loge de Pefchetie, qui eft appelle Berewyk Streme, devers le Weft : ou q'ils purront entre l'Eawe de Twedé & la Meers fur la Terre d'Efcoce, entre cy & le Lundy a Vefpre, prochein devant le dit Maredy, par Bataille, iffint qui nul Homme de leur poair, ne de leur Aherdantz, Viengne en Refcous d'eux par Meer, ne par la dite Eawe de Twede par Neef, ne par Boat ;

Ou fi un Bataille, en quele deuz Centz Hommes d'Armes ferront, entre en la Ville de Berewik de jour, c'eft afaver entre le Solail levant & le Solail recourfant,

Qui adunqes foit le dit Chaftel tenuz pur Refcous ; & foient les Oftages (c'eft affaver Edward de Letham, & Johan le Fiuz Johan de Hoom) renduz au dit Counte le dit Mardy au Solail levant, fanz plus longe delay, ou contredit de nuly.

Et affentu eft, par le dit Roi d'Engleterre, qui, tut foit il qui Trente Hommes d'Atmes, de les avantditz deux Centz Hommes d'Armes, foient pris, ou tuez, avant q'ils purront entrer la dite Ville de Berewik, nyent le meyns le Roi d'Engleterte voet qui le dit Chaftel foit Refcous.

Et, fi le dit Chaftel ne foit Refcous, ne pat Bataille, ne par l'entrer des ditz

7 E deuz

A. D. 1333. Edw. 3. deuz Centz Hommes d'Armes, ficome desus est dit, entre ey & le dit Lundy a Vespre, soit le dit Chastel rendu au dit Roi d'Engleterre, receivent le dit Chastel & sauvent le Poeple en bone foi, sanz supprision, Tort, ou Grevance, pur Sauvacion des Corps & des Biens.

Et Acordez est qui, si le poair d'Escoce Viegne, pur Rescus fair au dit Chastel, en la manere susdite, qui le dit Cout. & ses Gentz, puissent isser, en aide du dit poair, a leur Parile, leur Oustages sauvez.

Et, a ceste Soeffrance loiaument tenir & persourmir en touz pointz, sanz fraude ou Mal Engyn, le Grant Seal du dit Roi d'Engleterre, a l'une partie de cest Endeuture, demorant devers le dit Cont, est mys, ensemblement od les seaux des grantz souzescriptez, c'est asaver,

Monsieur Johan de Eltham, Countе de Cornewaill.
Monsieur Thomas de Brotherton, Count Mareschall.
Monsieur Johan, Counte de Garrenne.
Richard Counte d'Arundel.
Monsieur Thomas, Counte de Warrewyk.
Monsieur David, Counte d'Athalls.
Monsieur Johan, Counte d'Oxenford.
Monsieur Gilbert, Counte d'Anegos.
Monsieur Henri de Lancastre.
Monsieur Edward de Bohun.
Monsieur Henri de Beaumont,
Monsieur Henry de Percy.
Monsieur William de Mountagu.
Monsieur Thomas de Wak.
Monsieur William de Ros.
Monsieur William de Clynton.
Monsieur Ebol L'estraunge.
Monsieur Rauf de Nevill.
Monsieur Johan de Mowbray.
Monsieur Richard Talbot.
Monsieur Rauf Basset.
Monsieur Alisaundre de Moubray.
Monsieur Robert Dufford.
Monsieur Thomas de Berkele ;
Et Monsieur Roger de Swynerton.

Les queux Grantz ont jurez, en la presence le dit Roi d'Engleterre, a cest Acord loiaument en bone foi tenir & persourmir en touz pointz.

Et a l'autre partie de ceste Endenture, demorant devers le dit Roi d'Engleterre, le Seal le dit Counte de la Marche est mys, au Sege de Berewyk, le Quinzisme jour de Juyl, l'An susdit.

Et, a cest Acord leaument tenir en touz pointz, le dit Counte de la Marche a fet le serement le jour & l'An avantditz.

Concordia facta inter Regem Angliæ, & Willielmum de Keth, Custodem Villæ Berwici, super Liberatione ejusdem Villæ.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Scot. 7. E. 3. m. 16. CESTE ENDENTURE TESMOIGNE QUI,

Le Noble Prince, le Roi d'Engleterre, ad grauntez a Monsiur William de Keth, come Gardein de la Ville de Berewyk sur Twede, & a totes les Gentz, de quele condicion q'ils soient, & as Abbes, Priours, & autres Gentz de Religion, & de Seinte Eglise, aussi bien Mondynantz, come Possessours, Chivalers, Valetz, Burgeis, Marchauntz, & a tut le Poeple enclos dedeinz la dite Ville de Berewyk, de quel Estat, Nacion ou condicion q'ils soient, c'est a saver,

Q'ils eient Suffrance de Guerre, par Terre, & par Miet, sur certeyns Ostages, c'est a saver, du jour de la confection de cest Acord, taunque ou Mardi, le jour Seinte Margarete la Virge, prochein avenir, l'An de Grace, Mill, Trois Centz, Trentisme Tierz, au Solail levant.

Et qui sauvez soient au dit Monsieur William, & a tut le Poeple, Vies & Membres, & q'ils eient Heritablement A. D. 1333. tutes lur Terres, Tenements, Rentes, Pescheries, Offices, Fiez, & Possessions, aussi bien de Purchaz, come de Heritage, des queux ils estoient seisiz le jour de cest Acord fait, dedeinz la dite Ville de Berewik & dehors, saunz autri Droit offendre, par voies de Ley d'Escoce ;

Et q'ils ne soient pas hors jettez en nule manere, fors soulement par Proces de Commune Ley d'Escoce, Nient contrestant ascune Seisine, ou Possessions eue, devant le dit jour, par ascune quicumque, en temps d'aucun Roi d'Engleterre, ou d'Escoce,

Od touz lour Biens, Chatels, Chalices, Livres, Vestimentz, Chivals, Armures, Prisons, & touz autres maneres des Biens, Moebles & noun Moebles, aussi bien Espirituals come Temporals, aussi bien en Engletere, come en Escoce,

Et od totes lur Fraunchises, Usages, Lois, & Custumes, euz & usez en temps le Roi Alisaundre, Entierement, Quitement,

A.D. 1333. Edw. 3. Quitement, & Fraunchement, sanz Emprisonement, ou autre manere de Grevance.

Et qils eient Fraunk Passages dedeins les Bardikes sur le Snok, rauntque a la Mier, & Pasteur pur lur Bestes, & lur Gentz pur garder lur dites Bestes de jour, & de illoeques tauntque a Holdeman,& d'illocques,par l'Eawe de Twede, tantque al Whitwal desouz le Chastel.

Et aussint est Graote qui ceux, qui vendront demorir dedeinz la dite Ville de Berewyk, ou dehors, a la Foi, le dit Roi d'Engleterre, peisiblement y demurront en lur propres Habitacions, ou dehors, on ils vodront, sanz Supprision; & sur ce chescun d'eux aura la Protection le dit Roi Engleterre, sanz Fie doner:

Et de ceux, qi ne vodront demorer, chescun aura Letres de Coudnyt du dit Roi, saunz Fie doner, a demorer peisiblement en la dite Ville, & dehors, dedeinz le poair le dit Roi d'Engleterre, durant par Quarante jours, de ordiner fraunchement de lur Terres, & Tenementz, & de touz lur Biens avant nomez,

Et de voider la dite Ville, par Terre, ou par Mier, fraunchement & quietemeot, queu part qils voudront, od Femmes, & Enfauntz, Mesnees, & od touz lur Biens susditz, sanz nulle manere de grevance du dit Roi d'Engleterre, ou de nul de ses Aherdantz, ou de Monsieur Edward de Balliol, ou de nul de ses Aherdauntz.

Et chescun de ceux, qi demurront, aura la lettre le dit Roi d'Engleterre de la Pees, saunz Fie doner, de totes maneres de Felonies & Trespas, en quicumque Roialme faites, devant le jour de cest Acord fait, pleynement, saunz estre chalenge de nul Homme.

Et le dit Roi d'Engleterre durra suffissant Conduit donble au dit Monsieur William de Keth, durant par le temps de ceste Suffrance, d'aler a lur gardein d'Escoce, ou qil soit, & de revenir.

Et, si le dit Monsieur William, ou nul de sa companie, soit Destourbe, en Alaunt, Demorant, ou Retournant, par Terre, ou par Mier, par nul des Adherdauntz le dit Roi d'Engleterre, on du dit Monsieur Edward Balliol, soit la Suffrance continue apres le dit jour, tant de temps come ils estoient destourbez, si la defaute ne soit notoirment en eux meismes.

Et le dit Roi d'Engleterre, ne nul de ses Aherdauntz, ne le dit Monsieur Edward de Balliol, ne nul de ses Aherdantz, greveront, en le meen temps, les dites Gentz de Berewik, ne nul de lur, ne dedeinz, ne dehors, ne approcheront, par Terre, ne par Mier, ne lur Murs, ne lur Fosses, ne, sans Conge especial de celui qui poair ad, entreront dedeinz lur Bundes avanditz. A.D. 1333. Edw. 3.

Et le dit Monsieur William, & les Gentz de la dite Ville de Berewik, lur defenses comences, lur Murs, lur Fosses, lur Engyns, saunz mal faire, & lur Bretages sustendrent, en le meen temps, en meisme l'estat qils esteiont le jour de cest Acord fait; Mais ils ne deyuent Vitailler la dite Ville par Terre, ne par Mier, en le meen temps, des Vitailles, Armures, ne d'autres choses,

Et si la dite Ville soit Rescousse par le poair d'Escoce, passant l'Eawe de Tweede de la Loge du Pescherie, q'est appelle Berewyk strem, devers le West: ou q'ils purront entre l'Eawe de Twede & la Mier, sur la Terre d'Escoce, entre cy & le Lundy a vespre prochein devant le dit Mardy, par Bataille, issint qui nul Homme de lur poair, ne de lur Aherdance, Viegne en Rescous de eux, par Mier, ne par la dite Eawe de Twede, par Nief, ne par Boat;

Ou si nue Bataille, en quelle deux centz Hommes d'Armes serront entre la dite Ville de Berewyk de jour, cest a saver entre le Solail levant & le Solail recoursant,

Qui adonqes soit la dite Vill tenue pur Rescousse, & les Ostages avantditz renduz Fraunchement en la dite Ville de Berewik, le dit Maredy au solail levant, sanz plus long delai.

Et assentu est, par le dit Roi d'Engleterre, qui, tout soit il qui Trente Hommes d'Armes, de les avantditz deux centz Hommes d'Armes, soient pris, ou tuez, avant q'ils purront entrere la dite Ville de Berewyk, nient le meyns le dit Roi vuet qui la dite Ville soit tenue pur Rescousse.

Et, si la dite Ville de Berewyk ne soit Rescousse, ne pair Bataille, ne par l'entrer des ditz deuz centz Hommes d'Armes, si come desus est dit, entre cy & le dit Lundy a vespre, soit la dite Ville rendue au dit Roi d'Engleterre le dit Maredy au solail levant, sanz plus long delai, & sanz contredit de nulli; issint qui ascuns des Grantz du Consceil le dit Roi d'Engleterre receyvent la dite Ville, & sauvent le Poeple en bon foi, sanz Supprision, Tort, ou Grevance, si come plus pleynement est desus dit, pur salvacion des Corps & des Biens.

Et Acorde est qui, si le poair d'Escoce vigne, pur Rescousse faire a la dite Ville, en la manere susdite, qui ceux, de

A. D. 1333. Edv. 3. de la Ville, pussont issir, a lur paril, en aide du dit poair, lour Ostagez sauvez.

Et, a ceste Suffrance loiaument tenir, & parfourmir en touz pointz, sanz Fraude ou Mal Engyn, le Prive Seal le dit Roi d'Engleterre est mys al un partie de ceste Endenture, demorante devers le dit Monsieur William, & le dit Poeple de la Ville de Berewyk, ensemblement od les Seals du Grauntz souscritz, c'est asaver,

Monsieur Johan de Eltham, Counte de de Cornewaill, &c. prout supra usque hæc verba; *viz.*

Les queux Grantz ont fait fermentz, en la presence du dit Roi d'Engleterre, de cest Acord loiaument tenir, & parfourmir en touz pointz; A. D. 1333. Edv. 3.

Et a l'autre partie de ceste Endenture, demorant devers le dit Roi d'Engleterre, le Seal le dit Monsieur William Serra mys, avant le dit Maredy.

Et aussi le dit Monsieur William ad fait ferment de loiaument tenir, & perfourmir le dir Acord ou touz pointz.

Er, pur ceo qui le Grant Seal le dit Roi d'Engleterre ne fust pas en Escoce le jour de cest Acord fait, le dit Roi ad grante, en bone foi qu'il ferra mesme cest Acord estre en seale de son Grant Seal, dedeinz les primers Oit jours Apres le Rendre de la dite Ville de Berewyk, sanz plus lung delai.

Escritz au Sege de Berewyk le 16. jour de Juyl l'An susdit.

De Gratiarum Actione, & votivis laudibus pro Victoria contra Scotos.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Claus. 7. E. 3. p. 1. m. 1. dors.

REX, Venerabili in Christo Patri, S. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

Sedens in Throno Gloriæ, qui sui dispositione non fallitur, dilectos Filios suos in oportunitatibus visitat uberiùs, quàm Creatæ Rationis Intentio sciat, aut valeat, invenire.

Ipse quidem, Dominantium Dominus, Misericordiam suam nobiscum, licet inmeritis, magnificè mirificans, hiis diebus, Funestam Scotorum, Inimicorum nostrorum, Rabiem, & ipsorum Perfidam Feritatem,

Qui partes Regni nostri Boriales nuper, Coadunatis viribus, hostilitèr invadentes, Deprædationes, Strages, & Incendia, nec non & alia Mala, quæ poterant, crudelitèr perpetrârunt, Ordini, Ætati, vel Sexui, non parcentes,

Et demùm contra Nos, & nostrum Exercitum, prope Berewicum, die Lunæ, proximo ante Festum Sanctæ Margaretæ Virginis, proximò præteritum, videlicet, Decimo nono die Julii, in Induratæ Spiritu Superbiæ, & Antiquatæ suæ Malitiæ, ad Prælium se parantes,

Virtutis suæ Potentiâ mirabilitèr dissipavit, Ipsos in manu nostrâ victorioso præsidio concludendo,

Quos in Eo, qui dat Salutem Regibus, ac de nostrâ Justitiâ confidentes, in timore Domini, licet in perditione Hominum non lætemur, in Campo Certaminis devicimus, absque Læsione Magnâ (laudetur Altissimus) Gentis nostræ, ac Castrum & Villam Berewici, nobis reddita, favente Domino, jam habemus, A. D. 1333.

De quibus gratiarum omnium Largitori laudes exolvimus, ut possimus, humiles & devotas, Ineffabilem ipsius Clementiam implorantes, ut Signum, quod nobiscum fecit in bonum, incrementis faciat fœlicibus fœcundare, Pacis firmando misericorditèr Spem conceptam; quæ vobis, ad vestri Recreationem, & publicam Regni nostri lætitiam, Divina contemplando Magnalia, memoramus:

Et, quia, inter cætera Humanæ Reparationis Remedia, humilem apud Deum Orationis Instantiam Divinæ Gratiæ, credimus multipliciter inductivam, Paternitatem vestram affectuosè requirimus & rogamus, quatenus Salvatoris nostri Clementiam, pro concessâ nobis Cælitùs Victoriâ, Devotis Laudibus attollatis, & de vestris Subditis faciatis, ut convenit, Devotione Celebri venerari; Ipsos salutaribus moniris inducentes, ut, intentis Orationum suffragiis, Nos Miserationi Divinæ sedulò recommendent, recommendaréque velitis vosmetipsi,

Quòd Commissum nobis Regimen, ad Dei beneplacitum, Defensionem Ecclesiæ, Regni nostri Honorem, Commodum,

A.D. 1333. Edw. 3. dum, & Quietem, Conservationem, & Augmentum, ac Redintegrationem, Jurium nostrorum Regalium, ac nostri & Subditorum nostrorum Salutem Animarum agere, & in Justitiâ roborari, nostris temporibus fœliciter, valeamus.

Teste Rege apud Berewicum super Twedam vicesimo secundo die Julii.

Consimiles Literæ diriguntur Archiepiscopo Eborum, & singulis Episcopis Angliæ & Walliæ, ac Episcopis subscriptis; videlicet, A.D. 1333. Edw. 3.

Archiepiscopo Burdegaliæ.
Episcopo Aquensi.
Episcopo Agenensi.
Episcopo Baionensi.
Episcopo Basatensi.
Episcopo Addurensi.

Ad Papam, & Cardinalem, de Promotione in Episcopum S. Andr.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Rot. 7. E. 3. m. 3.

PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Pensantes quot & quanta Corporum & Animarum Discrimina, ac detrimenta rerum inæstimabilia, ex prolixis Guerrarum Turbinibus, Angliæ & Scotiæ Nationibus provenerunt, illa desiderabiliter procuramus per quæ lenitas Populi Scoticani a suis temeritatibus retrahi, & quævis possit inter dictas Nationes Dissensionis materia declinari.

Vacante siquidem nuper Ecclesiâ Cathedrali Sancti Andreæ Scotiæ, ex causis præmissis, vestræ Clementiæ nos recolimus humiliter supplicâsse, quatinus Provisionem ipsius Ecclesiæ dignaremini, hac vice, Dispositioni Sedis Apostolicæ reservare, ac Personam Idoneam, per nos vestræ Beatitudini inposterùm de deliberato consilio nominandam, eidem Ecclesiæ præficere in Episcopum & Pastorem.

Ad quam postea, virum providum, Magistrum Robertum de Aylestan, Archidiaconum Berks, Sanctitati vestræ duximus nominandum.

Et licet dictæ Provisionem Ecclesiæ Dispositioni vestræ, ut per Litteras quorumdam nostrorum accepimus, reservâssis, nostrorum optentu rogaminum, istâ vice, de dictâ tamen Ecclesiâ eidem Magistro Roberto providere minimè decrevistis;

Nos igitur,

Ad præclara Probitatis merita, Secretarii nostri carissimi, Magistri Roberti de Tanton, Thesaurarii Garderobæ nostræ,

Qui præ cæteris, nostris insistentibus obsequiis, nobis a diu, & præcipuè jàm, dùm eramus, & sumus, circa ardua in partibus Scotiæ occupati, nobis tenet, & tenuit, Bonum Locum,

Gratæ considerationis aciem convertentes,

Ac sperantes in Domino dictum Magistrum Robertum de Tanton, propter ipsius Providentiam Circumspectam, Gestum Placitum, & Magnanimitatis & Fidelitatis suæ Constantiam, Regimini dictæ Ecclesiæ, & partium prædictarum, utilem & necessarium, præ cæteris Clericis, quos habemus, A.D. 1333.

Vestræ Sanctitudini votivis, ut possimus, affectibus supplicamus (ad sic supplicandum per Proceres, & qui plures utriusque Terræ, Angliæ & Scotiæ, requisiti) quatinus ad Fructum Multiplicem (quem ex hoc provenire confidimus) Clementiis Considerationis intuitum, si placuerit, dirigentes, eidem Ecclesiæ Viduatæ de Eodem, & sibi de Ea, dignemini misericorditer providere; hiis nostris Precibus, quas cordiiter effundimus pro eodem, de solitâ vestræ Bonitatis dulcedine, quæ Nobis & Domui nostræ Regiæ semper extitit, in exhibitione honoris & gratiæ, liberalis, gratiùs annuentes.

Conservet &c.

Dat. apud Berewicum super Twedam vicesimo quarto die Julii.

Ibid. VEnerabili in Christo Patri, Domino T. Dei gratiâ, Tituli Sancti Stephani in Cœlio Monte Presbitero Cardinali, Amico suo carissimo, Edwardus, &c. Salutem, & sinceræ dilectionis effectum.

Expertem Benivolentiæ vestræ Dulcedinem in hiis, quæ cordi nobis insident, eò libentiùs imploramus, quo vos, pro nostris complendis desideriis, velle confidimus Opem & Operam efficacem impertiri.

Cùm itaque, desiderantes ex intimis quòd Ecclesiæ Sancti Andreæ Scotiæ, jam Pastoris solatio destitutæ, & Dispositioni Sedis Apostolicæ, Precum nostrarum optentu, ut per Litteras quorumdam nostrorum accepimus, Reservatæ, talis præficiatur in Episcopum & Pastorem, per cujus Providentiam Populus dictarum partium Indomitus a suis Excessibus

A. D. 1333. Edw. 3. retrahi, & in Salutaribus possit meliùs informari,

De quâ dictus Summus Pontifex Magistro Roberto de Ayleston, Archidiacono Berks, pro quo aliàs supplicavimus, non providit,

Eidem Domino Summo Pontifici jam per nostras supplicaverimus Litteras speciales, quatinus, Secretarium nostrum carissimum, Magistrum Robertum de Tanton, Thesaurarium Garderobæ nostræ,

Virum utique Moribus & Scientiâ Conspicuum, Expertum in Agibilibus, Constantem, Magnanimum, & Fidelem, & a Proceribus & Populo dictarum Partium Desideratum & Dilectum (qui nos rogârunt ut super hoc dignaremur scribere pro eodem) circa quem, pro fructuosis ipsius Obsequiis, nobis a diu in partibus Scotiæ jam expensis, nostra specialis exuberat Affectio, quòd ipsius ex corde appetimus Honoris & Profectuum incrementa, A. D. 1333. Edw. 3.

Ecclesiæ præficere dignaretur antedictæ, Quem ad ipsius Ecclesiæ Regimen præ cæteris, quos novimus, utilem reputamus,

Amicitiam vestram requirimus cordi ter & rogamus, quatinùs circa Promotionem dicti Negotii, & Expeditionem ipsius, celerem & felicem, juxta cordis nostri desiderium, penes dictum Dominum Summum Pontificem laborare velitis, si placuerit, cum effectu; ita quòd, vestro mediante præsidio, dictum negotium effectum sortiri valeat, quem optamus, & hoc, petimus, insideat specialiter cordi vestro.

Dat. apud Berewicum super Twedam vicesimo quarto die Julii.

De Protectione pro Comite Marchiæ, & Hominibus Villæ Berewici super Twedam.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Scot. 7. E. 3. m. 15. REX, Omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram, Dilectum & Fidelem nostrum, Patricium de Dunbar, Comitem Marchiæ, Homines, Terras, Redditus, & omnes Possessiones suas.

Et ideò vobis mandamus quòd ipsum Comitem, Homines, Terras, Res, Redditus, & omnes Possessiones suas, manuteneatis, protegatis, & defendatis, non inferentes eis, vel inferri permittentes, Injuriam, Molestiam, Dampnum, aut Gravamen:

Et, si quid eis forisfactum fuerit, id eis, sine dilatione, faciatis emendari. A. D. 1333.

Nolumus enim quòd de Bladis, Fœnis, Equis, Carectis, Cariagiis, Victualibus, aut aliis Bonis, seu Catallis, ipsius Comitis, seu Hominum suorum prædictorum, contra voluntatem eorumdem, ad opus nostrum, aut aliorum, per Ballivos, seu Ministros nostros, aut alterius cujuscumque, quicquam capiatur.

In cujus &c.

Teste Rege apud Berewicum super Twedam vicesimo sexto die Julii.

Consimiles Literas Regis de Protectione habent subscripti; videlicet,

Adam de Bodyngton de Berewico.
Agnes de Morthyng.
Christopherus de Coloigne de Berewico.
Johannes de Raynton de Berewico.
Abbas & Conventus de Melros.
Abbas & Conventus de Kelshon.
Magister Domus de Caldstrem, ac Priorissa & Conventus ejusdem Domus.
Priorissa & Conventus de Exles.
Prior & Conventus de Coldyngham.
Johannes de Derchester de Berewico. A. D. 1333.
Robertus le Sotherum.
Thomas de Camera de Berewico.
Robertus de Lamberton de Berewico.
Thomas Broun, Persona Ecclesiæ de Ellam.
Johannes Normand de Berewico.
David de Kymbergeham, de Berewico.
Johannes de Horden.
Willielmus de Edenlam, de Berewico super Twedam.

Pro

A. D. 1333. Edw. 3.

Pro Johanne de Warenna Comite Surriæ.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Pat. 7. E. 3. p. 2. m. 27.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Pro bono & laudabili Servitio, quod, Dilectus Consanguineus & Fidelis noster, Johannes de Warenna, Comes Surriæ, nobis hactenus impendit, & maximè pro immensis Misis & Expensis, quas idem Comes in Obsessione Villæ Berewici, & in instanti Guerrâ nostrâ Scotiæ, jam apposuit,

Pardonavimus ei omnimoda Debita, quæ nobis debet ex quacumque Causâ, tàm, videlicet, Debita sua propria, quàm Debita Antecessorum suorum, quæ ab eodem Comite, per Summonitionem Scaccarii nostri, tàm nomine firmæ, quàm alio modo quocumque, exiguntur, & ipsum Comitem, Hæredes, & Executores suos, de omnibus hujusmodi Debitis, tenore præsentium, Quietamus. A. D. 1333.

In cujus &c.

Teste Rege apud Berewicum super Twedam vicesimo octavo die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Divinis Officiis in Memoriam Victoriæ antedictæ perpetuo celebrandis.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Scot. 7. E. 3. m. 2.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Dùm Salvatoris nostri Clementiam,

Qui, Misericordiam suam nobiscum potenti virtute magnificans, de Scotis, Inimicis nostris,

Pomposo Spiritu, & multitudine non modicâ, nos nuper, prope Berewicum, in Vigiliâ Sanctæ Margaretæ Virginis, invadentibus,

Victoriam tribuit & Triumphum,

In devotæ reducimus Considerationis examine, meritò in ipsius amorem accendimur, &, in perpetuam tantæ Gratiæ Memoriam, attollere cupimus Votivis Laudibus nomen ejus.

Volentes igitur Divina Officia in Ecclesiâ Domûs Monialium, prope locum dicti Certaminis situatæ, in Vigiliâ & in Festo dictæ Virginis, perpetuis Temporibus, in Commemorationem tanti signi Cœliùs nobis facti, & ad Divinam Gratiam uberiùs promerendum, veneratione celebri frequentari,

Ac proindè desiderabiliter affectantes Depressioni & Inopiæ dictarum Monialium,

Quibus per longa Guerratum discrimina miserabiliter subjacent, hiis diebus, Ecclesiâ suâ Conventuali, cæterisque Domibus suis Dirutis & Combustis, ac Bonis suis Mobilibus consumptis & exhaustis,

Subvenire, dictamque Ecclesiam, & Domos, ipsis necessarias, celeriùs & competentiùs, Sumptibus nostris reparari, & in eâdem Ecclesiâ quoddam Altare, in honore præfatæ Virginis, erigi, A. D. 1333.

De Prælatorum & Procerum, nobis assistentium, Consilio & Assensu dedimus, & concessimus, pro Nobis & Hæredibus nostris, eisdem Monialibus Viginti Libras, percipiendas & habendas Sibi, & Successoribus suis, Monialibus dicti Loci, singulis Annis, de Exitibus dictæ Villæ & Comitatûs Berewici, per Manus Vicecomitis nostri Berewici, qui pro tempore fuerit, imperpetuùm de Dono nostro, quousque eis de Viginti Libratis Terræ & Redditûs, cum Pertinentiis, in eodem Comitatu, in loco competenti, Sibi, & Successoribus suis, imperpetuùm possidendis, fecerimus providere:

Ita quòd prædictæ Moniales præfatæ Virginis Solempnia, tàm in Vigiliâ, quàm in Festo ejusdem, singulis Annis, in formâ supradictâ, celebrari faciant, & votivis laudibus venerari:

Necnon Ecclesiam & Altare hujusmodi, postquam sumptibus nostris constructa fuerint, ut est dictum, sustentari faciant competenter.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Berewicum super Twedam vicesimo octavo die Julii.

Per ipsum Regem & Concilium.

ET

A. D. 1333. Edw. 3.

ET præceptum est Vicecomiti Berewici, quòd Ecclesiam, & Domos prædictas, reparatione & emendatione, quibus indigent, per Visum & Testimonium alicujus Fidelis Regis partium illarum reparari, & de novo fieri,

Ac Altare prædictum in dictâ Ecclesiâ erigi,

Necnon dictas Viginti Libras eisdem Monialibus, singulis Annis, de Exitibus Ballivæ suæ, solvi & habere faciat, juxta tenorem Concessionis Regis supradictæ: A.D. 1333. Edw. 3.

Et Custus, quos circa præmissa apposuerit, cum illos Rex sciverit, necnon illas pecuniæ summas, quas eis in formâ prædictâ solverit, sibi in Compoto suo, ad Scaccarium Regis, allocari faciet.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & Concilium.

Ad Regem Castellæ, super Controversiis de tempore Regis Sancii.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Claus. 7. E. 3. p. 1. m. 7. d.

MAgnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galiciæ, Sibiliæ, Cordubiæ, Murciæ, Jebennæ, atque Algarbiæ Regi, ac Comitatûs Molini Domino, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, &c. Salutem, & successus, ad vota, prosperos & fœlices.

Cùm dudùm, tempore Domini E. quondam Regis Angliæ, Avi nostri, graves Controversiæ & Discordiæ,

Inter, bonæ memoriæ, Sancium, quondam Regem Castellæ, Progenitorem vestrum, & Gentes, & Subditos suos, ex parte unâ, & Cives Civitatis nostræ Baioniæ ex alterâ,

Occasione diversarum Deprædationum, & Captionum Bonorum, usque ad Magnam Pecuniæ Quantitatem, per Gentes dicti Regis Castellæ, super quosdam Cives Civitatis nostræ prædictæ factarum,

Inter quos Johannes de Berys, nuper defunctus, Bonis & Mercimoniis suis, ad valentiam Octingentarum Marcarum Sterlingorum, per dictas Gentes ipsius Regis Castellæ tunc extitit Deprædatus, sicut per sufficientem probationem & legitimam satis liquebat,

Exortæ fuissent:

Et postmodùm, dictus Rex Castellæ Magistrum Johannem, Judicem Curiæ suæ, & Gundissalvum Martini, cum Literis ipsius Regis apertis,

Majorque & Communitas Civitatis prædictæ Arnaldum de Villariis, & Johannem d'Ardir, Concives suos,

Cum sufficientibus Litteris & Mandadatis, pro Discordiis & Controversiis prædictis, hinc indè pacificandis & sedandis,

Ad dicti Avi nostri præsentiam transmisissent:

Idémque Avus noster, de unanimi assensu & concordiâ Procuratorum prædictorum, & in ipsorum præsentiâ, inter alia, ordinâsset, A. D. 1333.

Quòd omnes Naves, & alia Bona quæcumque, dictorum Civium Baionæ, quæ per Gentes & Subditos dicti Regis Castellæ, juxta Regna sua vel extra Capta fuerunt, ut præmittitur, & etiam Occupata, infra certum tempus, diù elapsum, restituerentur, per sæpedictum Regem Castellæ, illis Civibus de Baionâ, à quibus capta fuerunt, seu eorum Hæredibus, aut etiam Attornatis, sicut, per inspectionem Rotulorum de Cancellariâ dicti Avi nostri, sumus pleniùs informati:

Et subsequenter, tempore Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, tàm Dominus Ferandus, tunc Castellæ & Legionis Rex,

Occasione quarundam aliarum Controversiarum & Discordiarum,

Inter Subditos suos ex parte unâ, & Cives ejusdem Civitatis nostræ Baionæ, & quosdam alios Subditos ipsius Patris nostri, ex alterâ, tunc de novo exortarum,

Quàm Communitas ejusdem Civitatis nostræ, Procuratores suos solempnes, hinc indè, sufficienter instructos, pro Controversiis & Discordiis illis pacificandis, ad ipsius Patris nostri præsentiam destinâssent:

Dictúsque Pater noster,

Habitis cum illis, de Concilio suo, tàm super Discordiis illis sic de novo exortis, quàm etiam super antiquis Discordiis prædictis, deliberatione & consilio pleniori,

Inter cætera, de consensu Procuratorum eorumdem, ordinâsset,

Quòd prima Ordinatio prædicta, per prædictum Avum nostrum facta (quam dictus Dominus Sancius Rex, per literas suas, taliter approbavit) compleretur, & firmiter observaretur:

Et licèt dictus Pater noster,

Pro

A.D. 1333. Edw. 3. Pro eo quòd prædictus, Dominus Ferandus, Rex Castellæ,

Penes quem Bartholomæus de Berys, Filius & Hæres universalis prædicti Johannis de Berys, & Executor Testamenti ejusdem, pro recuperatione dictorum Bonorum & Mercimoniorum habendâ, cum diligentiâ fuerat prosecutus,

Eidem Bartholomæo, super Recuperatione Bonorum eorumdem, omninò defuit in Justitiâ exhibendâ,

Mandâsset, per Literas suas Patentes, tunc Senescallo suo Vasconiæ,

Quòd omnia Bona & Mercimonia Hominum & Mercatorum, de Potestate dicti Regis Castellæ, quæ infra Ducatum prædictum inveniri contingeret, usque ad Valorem dictarum Octingentarum Marcarum Sterlingorum, arestari & salvò custodiri faceret, quousque præfato Bartholomæo, Hæredi & Executori præfati Patris sui, nomine ejusdem Patris sui, ad plenum esset satisfactum, prout in Literis vidimus pleniùs contineri,

Dictum tamen Mandatum non fuit in aliquo Executioni, ut accepimus, mancipatum,

Super quo præfatus Bartholomæus jam nobis cum instantiâ supplicavit, ut Ei, in hâc parte, subveniamus Remedio Oportuno, A.D. 1333. Edw. 3.

Nos,

Volentes præfato Bartholomæo, Hæredi & Executori dicti Patris sui, super recuperatione dictarum Octingentarum Marcarum Sterlingorum, quatenùs cum justitiâ poterimus, subvenire,

Excellentiam vestram requirimus, & rogamus, quatenùs eidem Bartholomæo, vel ejus in hâc parte Attornato, de prædictis Octingentis Marcis Sterlingorum, festinam solutionem, ac de Dampnis, quæ occasione detentionis Summæ illius sustinuit, competentem Satisfactionem velitis fieri jubere zelo Justitiæ, nostrique rogaminis interventu; prout Mercatoribus vestris, in Casu consimili, nos volueritis esse facturos; ita, si placet, quòd non oporteat nos, pro præfato Bartholomæo, pro defectu Justitiæ exhibendæ, de alio Remedio providere.

Et quid indè, ad nostri rogatum, duxeritis faciendum, nos per vestras Literas, & præsentium Bajulum, curetis reddere certiores.

Data apud Berewicum super Twedam tricesimo die Julii.

De Pace Regis non proclamanda ante Securitatem datam per Manucaptores.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Claus. 7. E. 3. p. 1. m. 4. d. REX Vicecomit. Notinghamiæ & Derbiæ Salutem.

Quia in Guerrâ, per Scotos, Inimicos & Rebelles nostros, contra nos nuper motâ, victoria nobis divinitùs attributa, quampluribus de Regno nostro, qui nobiscum in Obsequio nostro ibidem extiterunt, de Gratiâ nostrâ speciali, & pro Bono Servitio quod nobis in eâdem Guerrâ fecerunt, per literas nostras Patentes, Pardonavimus eis Sectam Pacis nostræ, quæ ad Nos pertinet pro Feloniis & Transgressionibus, undè Judicati, Rectati, seu Appellati, existunt: ac etiam Utlagarias, si quæ in ipsos hiis occasionibus promulgatæ fuerint; prout in literis nostris prædictis, separatim indè confectis, pleniùs continetur.

Ac jam formidatur, ut ex Querelâ plurium intelleximus, quòd quidam illorum, quibus gratiam nostram sic fecimus, promptiores & audaciores, prætextu dictæ Concessionis nostræ, efficientur ad mala perpetranda; & quòd Ipsi se ad invicem confœderare, & de Fidelibus nostris (qui Eos, ante hæc tempora, indictârunt, persecuti fuerunt, A.D. 1333. arestârunt, seu aliàs molestârunt) se vindicare proponunt:

Nos,

Indempnitati, Securitati, & Quieti, dictorum Fidelium nostrorum, viis omnibus & modis, quibus poterimus, providere volentes, ut tenemur,

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd,

Cùm prædicti Homines, quibus sic Gratiam fecimus, vel eorum aliquis, cum dictis literis nostris Patentibus ad te venerint, vel miserint, & Brevia nostra de Pace nostrâ, eis sic concessa, proclamanda, vel publicanda detulerint, vel deferri faciant,

Pacem nostram prædictam nullatenùs proclamari, vel publicari, facias, quousque quilibet eorum sufficientes Manucaptores, pro quibus respondere volueris, tibi invenerit, quòd dictis fidelibus nostris (qui eum indictârunt, vel indictari procurârunt, persecuti fuerunt, seu arestârunt) in Rebus aut Personis suis, Dampnum, Molestiam, vel Gravamen non inferent, seu inferri

inferri

A. D. 1333. Edw. 3.

Inferri facient; & quod benè & fideliter se gerent erga Nos, & Populum nostrum.

Et nichilominus in locis, in Ballivâ tuâ, ubi expedire videris, tàm infra Libertates, quàm extra, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi facias, ne quis prædictorum Hominum (quibus sic Gratiam fecimus) vel alius, sub pœnâ amittendi Gratiam nostram prædictam, & forisfacturâ Vitæ & Membrorum, & omnium quæ nobis forisfacere poterit, Congregationes, vel Conventicula illicita, faciat, vel fieri procuret: nec in Feriis, Mercatis, vel aliis locis, publicis, vel privatis, armatus incedat, vel armatam potentiam ducat, seu duci faciat, ad Pacem nostram perturbandum: nec Fidelibus nostris prædictis, vel aliis Fidelibus nostris, insidietur vel comminetur, Dampnum, Molestiam, Terrorem, aut Gravamen aliquod inferat, seu inferri faciat; nec quicquam, per quod Pax nostra lædi, vel Populus noster turbari poterit, facere præsumat quovis modo.

Et omnes illos, quos contrarium inveneris facientes, sine dilatione Capias, & in Prisonâ nostrâ salvò custodiri facias; ita quòd ab eâdem nullo modo deliberentur sine mandato nostro speciali.

Teste Rege apud Novum Castrum super Tynam quarto die Augusti.

Per ipsum Regem & Concilium.

Consimilia Brevia diriguntur singulis Vicecomitibus per Angliam.

Super Clamio Regis ad Insulam de Man, Willielmo de Monte acuto relaxato.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Pat. 7. E. 3. p. 2. m. 22.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, de assensu Prælatorum, Comitum, Baronum, & aliorum Magnatum, nobis assistentium, Remisimus, Relaxavimus, & omnino pro nobis, & Hæredibus nostris, Quietum clamavimus, Dilecto & Fideli nostro, Willielmo de Monte acuto totum Jus & Clamium, quod habemus, habuimus, vel aliquo modo habere poterimus, in Insulâ de Man, cum suis pertinentiis quibuscumque; ita quòd nec Nos, nec Hæredes nostri, seu quivis alius nostro nomine, aliquid Juris vel Clamii in Insulâ prædictâ, de cætero, exigere poterimus vel vendicare.

In cujus &c.

Teste Rege apud Topclif nono die Augusti.

Per ipsum Regem.

De libero Mercimoniorum Intercursu pro quibuscumque Mercatoribus Alienigenis.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Claus. 7. E. 3. p. 1. m. 3. d.

REX Vicecomiti Eborum Salutem.

Quia datum est nobis intelligi, quòd nonnulli Mercatores Alienigenæ, prætextu Guerræ, in partibus Scotiæ nuper motæ, timentes Naves & Bona sua eâ occasione posse arestari, se retraxerunt, & adhuc retrahunt, quominus loca Regni nostri cum Mercandisis suis frequentent, sicut consueverunt,

Tibi præcipimus quòd, in singulis locis Ballivæ tuæ, ubi expedire videris, tàm infra Libertates, quàm extra, publicè proclamari facias, quòd omnes Mercatores Alienigenæ, quarumcumque Terrarum, cum Navibus, Rebus, & Bonis suis, sub Protectione & salvo Conductu nostro, infra Regnum nostrum, ubicumque voluerint, liberè veniant, & Mercandisas suas exerceant, tàm per Mare, quàm per Terram, solvendo Custumas debitas & usitatas,

Et quòd, de Bonis & Mercimoniis eorumdem, quicquam ad opus nostrum, seu aliorum quorumcumque, contra voluntatem eorumdem, & absque Debitâ Satisfactione eis faciendâ, nullatenùs capiatur.

Teste Rege apud Knaresburgh decimo sexto die Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo.

Eodem modo præceptum est singulis Vicecomitibus per Angliam.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

De

A. D. 1333. Edw. 3. A. D. 1333. Edw. 3.

De Inquisitione super Licentia, Scotis & aliis pro pretio facta, Argentum extra Potestatem Regis subducendi.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Pa. 7. E. 3. p. 2. m. 20. d.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Thomæ Bacoun, & Johanni Claver, Salutem.

Quia, ex insinuatione diversorum Hominum Dimidii Hundredi de Louthyglond, intelleximus quòd Henricus Tristrem de Rokelound, Ballivus Dimidii Hundredi prædicti, & Reginaldus Reynald, Constabularius Villæ de Louwystoft, & alii, de suâ Confœderatione, in Comitatu Suffolciæ, diversos Scotos, nuper nobis Contrarios & Rebelles, & etiam alios, tàm Alienigenas, quàm Indigenas, Argentum in Monetâ, in Massâ, ac Vasis, Aureis & Argenteis, extra Regnum & Potestatem nostram ducere permiserunt, capiendo ab eisdem diversarum pecuniarum Summas pro Permissione hujusmodi, & eas in Usus Proprios convertendo, in Nostri contemptum, & Populi nostri Dampnum gravissimum, & contra Inhibitionem nostram, per singulos Comitatus Regni nostri super hoc factam:

Nos,

Super præmissis volentes pleniùs certiorari,

Assignavimus vos, ad inquirendum,

Per Sacramentum Proborum & Legalium Hominum de Comitatu prædicto, tàm infra Libertates, quàm extra (per quos Rei Veritas meliùs sciri poterit) Quod Argentum, in Monetâ, seu Massâ, vel in Vasis, aut aliis modis, prædicti, Henricus & Reginaldus, prædictos Scotos, aut Alienigenas, vel Indigenas, post Inhibitionem prædictam, extra idem Regnum in Comitatu prædicto ducere permiserunt, seu duci fecerunt: & Quem: vel Quos: & ad Quam Summam: & Quo tempore: & Qualiter: & Quo modo: & Qui de Confœderatione suâ extiterunt, & Assensum & Consilium ad hoc præbuerunt, & qualiter, & quo modo; & de omnibus aliis Articulis, præmissa tangentibus, A. D. 1333.

Pleniùs veritatem:

Et ideò vobis Mandamus quòd ad certos dies & loca, quos ad hoc provideritis, Inquisitionem indè faciatis, & Eam, distinctè & apertè factam, nobis in Cancellariâ nostrâ, sub Sigillis vestris, & Sigillis eorum per quos facta fuerit, sine dilatione mittatis, & hoc Breve.

Mandavimus enim Vicecomiti nostro Comitatûs prædicti, quòd ad certos dies & loca, quos ei scire facietis, venire faciat coram vobis Tot & Tales Probos & Legales Homines de Ballivâ suâ, tàm infra Libertates, quàm extra, per quos Rei Veritas in præmissis meliùs sciri poterit & inquiri.

In cujus &c.

Teste Rege apud Magnam Jernemuth vicesimo sexto die Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Denariis, pro Maritagio Alianoræ, Sororis Regis, recipiendis.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Fin. 7. E. 3. m. 6.

REX, Dilecto sibi in Christo Abbati beatæ Mariæ Eborum, Salutem.

Sciatis quòd Nos (de Fidelitate vestrâ confidentes) assignavimus vos ad recipiendum omnes Pecuniarum Summas, Nobis per quosdam Episcopos, Abbates, & Priores, in subventionem Sumptuum (quos pro Maritagio Alianoræ, Sororis nostræ, Nobili viro Comiti de Gerle fecimus) concessas,

Quorum quidem Episcoporum, Abbatum, & Priorum, Nomina, ac Summas, per singulos ipsorum nobis sic concessas, vobis mittimus, contenta in quâdam cedulâ, sub sigillo, venerabilis patris, Willielmi Archiepiscopi Eborum, Angliæ Primatis, Custodis Magni Sigilli nostri, A. D. 1333.

Et ad Denarios illos ad opus nostrum salvò custodiri faciendum;

Et ideò vobis mandamus quòd Denarios prædictos recipiatis, & eos ad opus nostrum salvò custodiri faciatis, & nobis indè respondeatis prout decet.

In cujus &c.

Teste Rege apud Sanctum Edmundum vicesimo octavo die Augusti.

Pro

A.D. 1333. Edw. 3. A.D. 1333. Edw. 3.

Pro Gentibus Comitis Flandriæ, super Arestis Dearestandis, & libero Intercursu.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Claus. 7. E. 3. p. 2. m. 17.

REX Vicecomiti Eborum Salutem.

Cùm in Tractatu,

Inter quosdam Nuncios nostros ex parte unâ, & Nuncios & Procuratores Nobilis viri Comitis Flandriæ, ac Procuratores & Conciliarios Villarum de Brugges, d'Ypre, & de Gandano, ex alterâ, nuper habito super Discordiis,

Inter Homines & Mercatores de Regno nostro, ac Homines & Mercatores de Potestate dicti Comiris, exortis occasione Dampnorum & Injuriarum, hinc indè illatorum,

Amicabiliter sedandis & pacificandis,

Sit, inter cætera, Concordatum & Concessum,

Quòd omnia Aresta, facta in Regno nostro Angliæ, & in Flandriâ, super Gentes nostras & Gentes ipsius Comitis, ac eorum Bona, Dearestentur, & deliberentur simul cum Manucaptoribus eorumdem, quòd de cætero hujusmodi Aresta cessent inter Gentes Regni & Terræ prædictorum,

Et quòd omnia Bona Hominum & Mercatorum de Flandriâ, quæ in Regno nostro Angliæ, ac omnia Bona & Mercimonia Hominum & Mercatorum nostrorum, quæ in Terrâ Flandriæ, poterunt inveniri, statim & sine difficultate deliberentur, habitâ prius super hoc bonâ & sufficienti Informatione quorum Bona illa fuerint, & ad quos debeant pertinere,

Et quòd omnes Mercatores, de Regno & Potestate nostrâ, salvò & securè in Flandriam, & omnes Mercatores, de Dominio dicti Comitis, similiter salvò & securè in Angliam, pro Rebus & Mercandisis suis vendendis & emendis, venire possint, & Merces & Bona sua exindè, quo voluerint, ducere liberè, & absque Aresto, Fraude, vel Malo Ingenio. A.D. 1333.

Nos, Tractatum prædictum, quantum ad Nos pertinet, volentes observari, tibi præcipimus quòd statim, visis præsentibus, publicè proclamari facias, in omnibus Portubus, in Ballivâ tuâ, tàm infra Libertates, quàm extra,

Quòd omnia Aresta facta, super Gentes dicti Comitis, seu eorum Bona, sine dilatione seu difficultate dearestentur, & quòd illi, qui Bona illa detinent, habitâ informatione quorum Bona fuerint, Ea Eis restituent indilate:

Facias etiam publicè proclamari,

Quòd omnes Homines & Mercatores, de Dominio & Potestate dicti Comitis, salvò & securè infra Regnum & Potestatem nostram, cum Rebus & Mercimoniis suis, veniant, & ibidem ement, & vendant, & exindè pro voluntate suâ recedant, faciendo Consuetudines Debitas & Usitatas in Regno nostro.

Teste Rege apud Eltham octavo die Septembris.

Per breve de Privato Sigillo.

Eodem modo mandatum est singulis Vicecomitibus per Angliam.

De interessendo Parliamento Edwardi Balliol Regis Scotiæ, super Conventionibus nuper prælocutis & concordatis.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Scot. 7. E. 3. m. 2.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Henrico de Percy, Radulpho de Nevill, Senescallo Hospitii nostri, Willielmo de Shareshull, & Thomæ de Baumburgh, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm quædam Conventiones inter Nos, &, Dominum Edwardum de Balliolo, Regem Scotiæ, Consanguineum nostrum carissimum, prælocutæ fuerint & concordatæ, sicut per Literas ipsius Regis pleniùs apparet,

Nos,

Eas volentes, prout decet, effectui mancipari, & debitâ Firmitate vallari, ac de vestræ circumspectionis & industriæ probitate specialiter confidentes, A.D. 1333.

Assignavimus vos, Tres, & Duos vestrûm, ad interessendum Parliamento ipsius Regis Scotiæ, jam, ut accepimus, convocato, & ad Confirmationem & Approbationem Conventionum prædictarum in eodem Parliamento, quantùm ad ipsum Regem Scotiæ pertinet, petendum & prosequendum; & ea, quæ nobis fieri debent per Conventiones prædictas,

A. D. 1333. Edw. 3. prædictas, nostro nomine, recipiendum; ac ulteriùs faciendum, si quæ per Nos, seu pro nobis, fieri debeant in præmissis:

Et ideò vobis mandamus quòd, circa præmissa facienda & explenda, cum diligentiâ intendatis.

In cujus &c. A. D. 1333. Edw. 3.

Teste Rege apud Waltham Sanctæ Crucis primo die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ad Regem Aragoniæ pro Marcha subducenda.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Claus. 7. E. 3. p. 2. m. 17. dor. MAgnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Regi Aragoniæ, Valenciæ, Sardiniæ, & Corsicæ, ac Comiti Barchimoniæ, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, Salutem, & fœlicibus semper successibus habundare.

Intellectis Magnificentiæ vestræ literis,

Per quas, pro Filiis & Hæredibus Berengerii de la Tone, vestri Subditi, nos rogastis ut ipsis, vel eorum Procuratori, de Bonis & Mercibus, de quibus dictus Berengerius, per quosdam Subditos nostros, prætendebatur Derobatus supra Mare, unà cum Dampnis & Interesse, in Curiâ vestrâ taxatis & decretis, Satisfactionem fieri faceremus, pro quorum recuperatione Bonorum, recolendæ memoriæ, Jacobus, Rex Aragoniæ, Pater vester, concessit dicto Berengerio Licentiam Pignorandi Res & Bona nostri, & Subditorum nostrorum, usque ad quantitates Duarum Milium librarum Barchinonensium, ad quas dictæ Merces ascendebant: & Undecim Milium, Trescentarum, Triginta, & Trium Solidorum, & Quatuor Denariorum, dictæ Monetæ, nomine Interesse; & Centum Librarum pro Expensis, factis eundo diversis vicibus versus Angliam pro Remedio consequendo,

Et nobis significâstis qualiter, nostri contemplatione, Dilectum & Fidelem nostrum, Willielmum de Twenge (qui per Terram vestram ducebat ad nos, quemdam Flagitiosum, Thomam de Gournay) ad Prosecutionem dictorum Hæredum arestatum, occasione Pignorationis prædictæ, deliberari fecistis gratiosè, de quo Grates vobis referimus speciales:

Nos igitur, attendentes Amicitias & Benivolentias, quibus Progenitores vestri & nostri se hactenus mutuò prævenerunt, quas nostris temporibus cupimus adaugeri, & ut, ad Communionem Pacificam, ac Utilitatem, vestrorum & nostrorum Subditorum, Pacis & Dilectionis vigeat pulcritudo, super præmissis, quæ nobis erant primitùs inaudita, Deliberationem diffusam habuimus cum Peritis; A. D. 1333.

Et,

Quia dicta Roberia, tempore, celebris memoriæ, Domini Edwardi Regis Angliæ, Genitoris nostri, prætenditur perpetrata,

Idémque Dominus Pater noster, ad rogatum dicti Genitoris vestri, dicto Dampnificato celerem & plenam facere Justitiam optulit se paratum,

Ipse tamen Berengerius non prosequebatur negotium suum ulteriùs, nec aliquis pro eodem, nec aliquid ostendere voluit seu probare,

Videtur Sapientibus & Peritis, quòd causa, de Jure, non subfuit Marcham, seu Reprisaliam, in nostris, seu Subditorum nostrorum, Bonis concedendi.

Nos etiam, vestrorum obtentu rogaminum, Procuratoribus dictorum Hæredum offerri jam fecimus celerem, in præmissis, fieri facere Justitiam cum favore; qui se nolle prosequi responderunt, nec Piratarum nomina prædictorum nobis indicare curàrunt.

Videat igitur, quæsimus, vestra Serenitas quod fieri deceat, debeat, & expediat, in hoc casu, cùm nec Æquitas, nec Justitia permittat quod, pro Maleficiis, per Piratas, de vestro, nostro, aut aliorum Dominio, supra Mare commissis, absque Processu legitimo, hujusmodi Reprisaliæ concedantur.

Verumptamen, ad gratæ Vicissitudinis & Dilectionis votivæ fomentum, inter Vos & Nos, & vestros & nostros Subditos, fæliciter dilatandum, cum dictis Hæredibus, seu eorum Procuratoribus, si ad partes nostras accedere voluerint ob præmissa, libenter tractabimus de aliquâ bonâ viâ, per quam ipsis meliùs satisfieri debeat in hâc parte; parati semper viam rationabilem acceptare, ac vobis, & vestris, benivolè facere quæ decebunt.

Velitis igitur interim Marcham & Reprisaliam subducere supradictas, ut ad Vota vestra promptiores efficiamur vicissitudine relativâ.

Data apud Waltham quinto die Octobris.

A.D. 1333. Edw. 3. A.D. 1333. Edw. 3.

De die ad Tractandum super Dissensionibus inter Gentes Regis Angliæ & Ducis Brabantiæ.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Claus. 7. E. 3. p. 2. m. 9. d.

REX Vicecomiti Eborum Salutem.

Cùm nuper, ad Requisitionem, Nobilis viri, Johannis, Ducis Brabantiæ *&c. prout supra de dat. 28. Maii, A. 6. usque hæc verba viz.* Assignaverimus dicto Duci diem, videlicet, in Quindenâ Sancti Michaelis, proximò futurâ *&c. prout de præfatâ Datâ usque hæc verba; viz.*

Ac jam, ad supplicationem præfati Ducis, & quibusdam aliis certis de causis, dictam diem usque, a die Paschæ, proximò futuro, in unum Mensem duxerimus prorogandum,

Tibi igitur præcipimus, firmiter injungentes, quòd, visis præsentibus, in Villis Mercatoriis, & aliis locis, in Ballivâ tuâ, ubi expedire videris, tàm infra Libertates, quàm extra, publicè proclamari facias, ut omnes illi, qui Querelas vel Actiones habent versus dictum Ducem *&c. prout de Dat. superiùs dict.*

Teste Rege apud Waltham sexto die Octobris.

Per ipsum Regem & Concilium.

Eodem modo mandatum est singulis Vicecomitibus per Angliam.

Ad Ducem Brabantiæ, super Tractatu prætacto.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Ibid.

REX, Nobili viro, Johanni, Duci Brabantiæ, Consanguineo suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Qualiter, ad Requisitiones vestras, super Tractatu Concordiæ,

Inter nostros & vestros Subditos, super Obligationibus, & Dampnis, hinc indè illatis, reformandæ,

Plures dies per nos assignati, & Mercatores Regni nostri, qui Querelas habent, ad interessendum dicto Tractatui fuerint præmuniti, vestra Circumspectio benè novit:

Et, licèt dicti Mercatores ad Præmunitionem hujusmodi comparuerint, ad rogatus tamen vestros dictum negotium ad dies illos fecimus prorogari; undè se reputant plus debito fatigari:

Volentes nichilominùs Requisitioni vestræ, nobis ad præsens factæ, complacere, diem Tractatûs hujusmodi usque ad mensem Paschæ, proximò futurum, duximus prorogandum;

Placeat igitur vobis considerationem habere ad præmissa, &c, ne fatigentur ulteriùs Mercatores nostri inaniter, certos Procuratores & Nuncios vestros, ad diem prædictum, ad Nos cum sufficienti Potestate transmittere, ut prælocuta Concordia, disponente Domino, valeat reformari.

Scientes quòd, post diem illum, si non venerint aliqui ex parte vestrâ, non intendimus ulteriores Prorogationes, seu Præmunitiones, facere, nè præfatis Mercatoribus nostris illudere videamur.

Dat. ut supra.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Dampnificatis per Gentes Flandriæ.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Claus. 7. E. 3. m. 15. d.

REX Vicecomiti Eborum Salutem.

Cùm in Tractatu,

Inter quosdam Nuncios nostros ex parte unâ, & Nuncios & Procuratores, Nobilis viri, Comitis Flandriæ *&c. prout supra de Dat. 8. Sept. usque hæc verba viz.*

Sir, inter cætera, Concordatum & Concessum,

Quòd præfatus Comes, & Gentes dictarum Villarum de Brugges, d'Ypre, & de Gandano, mittent usque Eborum Duas Personas, sufficientes & idoneas, citra Festum Omnium Sanctorum proximò futurum,

Et quòd nos similiter duas Personas, sufficientes, ad eundem locum, ad dictum diem, mittere debeamus,

Ita quod dictæ Quatuor Personæ Juramentum præstent super Sancta Dei Evangelia, quòd ipsi benè & fideliter omnes Querelas, Quas

A. D. 1333. Edw. 3. Quas Gentes Angliæ & Flandriæ facere voluerint, super Dampnis, Roberiis, & Maleficiis, eis, vel alicui eorum, qualitercumque illatis, postquam Homagium, Magnifico Principi, Regi Franciæ apud Ambianum fecimus pro Ducatu nostro Aquitaniæ,

Audient, & indè bonam, & diligentem, ac fidelem, Informationem capient,

Et quòd dictæ Quatuor Personæ, auditis omnibus Querelis prædictis, & Informationibus, illas, distinctè & apertè, in quodam Rotulo conscribi, & sub Sigillis eorum consignari, & Rotulum illum Concilio nostro, sic consignatum, facient liberari,

Et dicti Commissarii de Flandriâ Copiam ejusdem Rotuli, ut præmittitur, consignatam penes se retinebunt:

Et postmodùm, sine aliquâ dilatione, dictæ Quatuor Personæ ad dictam Villam de Bruges se transferent, & consimile Sacramentum præstabunt de Querelis omnium, tàm de Angliâ, quam de Flandriâ, conqueri volentium de Dampnis, Roberiis, & Maleficiis, eis infra tempus prædictum illatis, fideliter audiendis & Informationibus indè in prædicta formâ capiendis,

Ac iidem Commissarii, auditis Querelis prædictis, & Informationibus indè faciendis, eas in quodam Rotulo fideliter conscribi facient in formâ superiùs annotatâ, & eundem Rotulum, sub Sigillis ipsorum, præfato Comiti Flandriæ liberabunt, retentâ Copiâ ejusdem Rotuli penes Commissarios nostros, sub Sigillis aliorum Commissariorum, sicut prædictum est:

Concordatum fuit etiam, quòd Nos, visis Querelis & Informationibus prædictis, Universis Personis de Flandriâ dampnificatis per Gentes Regni nostri, post tempus Homagii prædicti, citra Festum Purificationis beatæ Mariæ Virginis, proximò futurum, plenè, fideliter, & bonâ fide, de Dampnis, quæ sic incurrerunt, satisfieri faciemus secundum formam & effectum Informationum contentarum in Rotulis supradictis;

Et præfatus Comes, modo consimili, satisfaciet Gentibus nostris, citra idem Festum Purificationis, de Dampnis suis, secundum formam Informationum earumdem:

Nos, Concordiam prædictam volentes observari, tibi præcipimus quòd in Civitatibus, Burgis, Villis Mercatoriis, & Portubus Maris, ac aliis locis, ubi expedire videris, tàm infra Libertates, quàm extra, publicè proclamari facias quòd omnes Mercatores & alii, de Regno nostro, qui per Homines de Flandriâ dampnificati fuerunt, infra tempus prædictum, sivè per Terram, sivè supra Mare, sint apud Eborum in Crastino Animarum, proximò futuro, ad proponendum Querelas suas coram Commissariis prædictis, easque modis & viis, quibus meliùs poterint, probandum, plenamque inde Informationem faciendum, ulteriusque faciendum & recipiendum, quod indè contigerit ordinari; & hoc nullatenus omittas.

Et, qualiter hoc Præceptum nostrum fueris executus, nobis scire facias ad eundem diem; hoc Breve nobis remittentes.

Teste Rege apud Waltham sexto die Octobris.

Per ipsum Regem & Concilium.

Sub eâdem formâ scribitur Vicecomitibus subscriptis, *&c.*

De Convocatione Cleri facienda, ad Tractandum super Consilio, & Auxilio Regis concedendo.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Claus. 7. E. 3. p. 2. m. 13. dor.

REX, Venerabili in Christo Patri, Eâdem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

De vestræ Sinceritatis & Benivolentiæ puritate firmam fiduciam optinemus, quòd, pro defendendis, & recuperandis Coronæ nostræ Regiæ Juribus, nobis vigilantèr velitis assistere, & in opportunitatibus, quantùm ad vos pertinet, efficaciter opem ferre.

Sanè vestra Paternitas benè novit, qualiter nuper ad partes Marchiæ Scotiæ, de vestro, & aliorum Prælatorum, ac Magnatum, & Procerum, Regni nostri, Consilio, nostranstulimus, pro Defensione partium illarum contra Inimicos, si qui forsàn hostiliter invadere vellent Fines Regni nostri: & ea, quæ postmodùm contigerunt ibidem, &c. quomodo Triumphum nobis de Hostibus contulit Clementia Salvatoris, Ipsa declarat Operis Evidentia, & vobis incognitum non existit.

Verùm

A. D. 1333. An. 7. Edw. 3. Verùm, quia in partibus illis moram fecerimus, cum Exercitu nostro, Innumerabiles, & quasi Infinitos, Sumptus Nos effundere oportuit, & decuit in tanto negotio, pro honore Regio & utilitate etiam conservandis:

Et nichilominus alia postmodùm emerserunt negotia, in quibus vestro, & aliorum Prælatorum, & Cleri, Regni nostri, Consilio & Auxilio indigemus;

Vobis mandamus, rogantes, quatenus Episcopos, Abbates, Priores, ac cæteros Prælatos, & Religiosos, tàm Exemptos, quàm non Exemptos, quos fore videritis convocandos, ac totum Clerum vestræ Provinciæ, apud Londonias, die Lunæ, proximo post Octabas Sancti Martini, proximo futuras, convocari faciatis, ita quòd tàm vos, quàm dicti Episcopi, Abbates, Priores, Prælati, & Religiosi, in propriis Personis vestris, & Clerus prædictus per Procuratores idoneos, tunc ibidem intersitis, super dictis Negotiis, quæ vobis ibidem ex parte nostrâ pleniùs exponentur, Tractaturi, vestrumque, & suum, Consilium & Auxilium impensuri; & hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, ac Pacem, & Tranquilitatem, Regni nostri diligitis, nullatenùs omittatis. A. D. 1333. Edw. 3.

Teste Rege apud Havering atte Boure sexto die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimile Breve dirigitur W. Archiepiscopo Eborum Angliæ Primati, de hujusmodi Consilio apud Eborum, die Lunæ, proximo post Festum Sanctæ Katerinæ Virginis, proximò futurum, convocando.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

Pro Neapolione Cardinali, de Pardonatione.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Claus. 7. E. 3. p. 2. m. 14. REX, Thesaurario, & Baronibus suis, de Scaccario, Salutem.

Cùm vicesimo die Septembris, Anno Regno nostri Tertio,

Considerantes specialem Affectionem, quam, Venerabiles Patres, Ecclesiæ Romanæ Cardinales, in Regno nostro Beneficiati, ad Coronam Angliæ habuerunt, & Bonum Locum quem nostris Antecessoribus tennerunt, & Nobis & Hæredibus nostris tenere poterunt in futurum,

Pardonaverimus eisdem Cardinalibus omnimoda Debita, quas Nobis debebantur in Beneficiis suis, ratione Decimarum & Auxiliorum, per Dominum Summum Pontificem, & ejus Prædecessores, Clero Regni nostri impositorum, & Nobis, seu Antecessoribus nostris, per ipsum Dominum Summum Pontificem, & etiam per Prælatos & Clerum Regni nostri, concessorum, & quos ab eis, per Summonitionem Scaccarii nostri, ad opus nostrum exigebantur, prout in Literis nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur; A. D. 1333.

Vobis mandamus quòd Demandæ,

Quam, Venerabili Patri, Domino Neapolioni Cardinali, Præbendario Præbendarum de Southcane in Ecclesiâ beati Petri Eborum, & de Kyngesfutton in Ecclesiâ beatæ Mariæ Lincolniæ, per Summonitionem Scaccarii prædicti fieri facitis, ad opus nostrum, in Beneficiis suis prædictis,

Ratione Decimarum & Auxiliorum, per dictum Dominum Summum Pontificem, & ejus Prædecessores, Clero Regni nostri impositorum, & Nobis, seu Antecessoribus nostris, per ipsum Dominum Summum Pontificem, & etiam per Prælatos & Clerum dicti Regni nostri, ante prædictum vicesimum diem Septembris, concessorum,

Supersedeatis omnino, & ipsum indè Quietum esse faciatis, juxta tenorem Literarum nostrarum prædictarum.

Teste Rege apud Waltham octavo die Octobris.

De Finibus capiendis ab illis, qui Ordinem Militarem non susceperunt.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Claus. 7. E. 3. p. 2. m. 14. REX, Thesaurario, & Baronibus suis, de Scaccario, Salutem.

Tenores quorumdam Brevium nostrorum, singulis Vicecomitibus nostris per Angliam directorum, ad proclamandum quòd omnes illi, qui Quadraginta Libratas Terræ vel Redditûs A. D. 1333.

A. D. 1333. Edw. 3. dictûs per Annum habent, & eas per Tres Annos integros tenuerunt, Ordinem suscipérent Militarem ante Festum Sanctæ Trinitatis proximò præteritum, vel in eodem Festo ad ultimum,

Ac Returna dictorum Vicecomitum, facta ad eadem, vobis mittimus in quodam Rotulo, sub Sigillo, Venerabilis Patris, Willielmi Archiepiscopi Eborum, Custodis Sigilli nostri,

Mandantes quòd, visis Tenoribus & Returnis prædictis, Vicecomites prædictos, quos in Executione Mandatorum nostrorum prædictorum negligentes inveneritis vel remissos, juxta eorum Delicta, per Amerciamenta, & aliis modis quibus expedire videritis, puniatis, & Fines omnium illorum, qui, juxta Proclamationem prædictam, Ordinem ante Festum prædictum, vel in eodem Festo, suscepisse debuerant Militarem, & nequaquam susceperunt, tàm pro Transgressionibus hujusmodi, quàm pro Respectu, de Armis Militaribus suscipiendis habendo, capiatis; A. D. 1333. Edw. 3.

Et nichilominus de nominibus aliorum, qui per Vicecomites prædictos Retornati non fuerunt, & qui Quadraginta Libratas Terræ vel Redditûs per Annum habent, sicut prædictum est, & Milites non sunt, per singulos Vicecomitatus Regni nostri, si opus fuerit, diligenter inquiri faciatis; & de ipsis consimiles Fines in formâ prædictâ capiatis, prout juxta Discretiones vestras fore videritis faciendum; & hoc nullatenùs omittatis.

Teste Rege apud Havering atte Boure vicesimo quinto die Octobris.

Per Concilium.

De Obsidibus Villæ Berewici ad quasdam Abbatias mittendis.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Claus. 7. E. 3. p. 2. m. 7.

REX Vicecomiti Eborum, Salutem.

Cùm nuper,

Post Redditionem Villæ nostræ Berewici super Twedam in Manus nostras,

Per Nos & Concilium nostrum fuisset ordinatum, quòd Duodecim Obsides, de Liberis Majorum & Probiorum Hominum dictæ Villæ, pro majori Securitate, ut Homines Villæ illius ad Fidem nostram firmiùs se tenerent, nobis liberarentur, in certis locis infra Regnum nostrum, sub salvâ custodiâ, moraturi,

Dictique Homines Villæ prædictæ, nuper apud Novum Castrum super Tynam, dum eramus ibidem, Octo Obsides hujusmodi nobis fecerint liberari, quos ad certa loca destinavimus salvò custodiendos,

Iidemque Homines residuos Quatuor Obsides,

Videlicet, Nicholaum Filium Johannis Tod de Berewico, Johannem Filium Johannis Gros, Thomam Filium Johannis of the Bothe, & Robertum Filium Thomæ de Nesbit de eadem,

Usque Eborum jam miserint hac de causâ,

Tibique præceperimus quòd eosdem, Nicholaum, Johannem, Thomam, & Robertum, quos ad te misimus, recipere, & salvò & honestè custodiri, eisque Sustentationem, ac alia Necessaria sua, de Exitibus Ballivæ tuæ, inveniri faceres, quousque aliud indè duxerimus demandandum; A. D. 1333.

Tibi præcipimus quòd prædictos Obsides,

Videlicet, prædictos, Nicholaum & Johannem, usque ad Abbatiam de Burgo Sancti Petri,

Et prædictos, Thomam & Robertum, usque ad Abbatiam de Rameseye,

De Exitibus Ballivæ tuæ, salvò & securè duci & cariari, ac eis Sustentationem, & alia Necessaria sua, quousque ad Abbatias illas venerint, inveniri facias, Abbatibus Locorum prædictorum ibidem liberandos,

Et de Custubus, quos circa Ductionem & Cariationem Obsidum prædictorum posueris, cum indè per Sacramentum tuum informati fuerimus, tibi in Compoto tuo allocari faciemus; mandavimus enim præfatis Abbatibus, quòd dictos Obsides a vobis recipiant, custodiendos in formâ prædictâ.

Teste Rege apud Shene vicesimo nono die Octobris.

Per ipsum Regem & Concilium.

A.D. 1333. Edw. 3. A.D. 1333. Edw. 3.

De Nunciis ad tractandum cum Comite Flandriæ, super diversis Transgressionib.. hinc inde illatis.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Pat. 7. E. 3. p. 2. m. 14.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nuper,

Super Contentionibus, Commotionibus, Roberiis, Transgressionibus, Maleficiis, & Dampnis, ut dicebatur, factis, tàm per Terram, quàm per Mare, per Gentes & Habitatores Regni nostri ex parte unâ, & Gentes & Habitatores Terræ Flandriæ ex alterâ, inter, Dilectos & Fideles nostros, Magistrum Johannem de Hildesle Baronem de Scaccario nostro, & Willielmum de la Pole, nostros Nuncios & Procuratores, pro Nobis & Gentibus nostris, ac Blocium de Steland Militem, & plures alios Burgenses & Clericos Villarum de Bruges, de Gandano, & de Ipre, Nuncios & Procuratores, Nobilis Viri, Domini Lodewici, Comitis Flandriæ, Consanguinei nostri carissimi, pro ipso Comite, & Gentibus & Habitatoribus Terræ suæ Flandriæ,

Tractatum fuisset & Concordatum de inquirendo, & diligentèr indagando, veritatem de Contentionibus, Commotionibus, Roberiis, & aliis Maleficiis supradictis, in dictis Terris Angliæ & Flandriæ perpetratis, secundum formam & effectum Articulorum, in quâdam Indenturâ, indè inter præfatos Procuratores & Nuncios confectâ, & tàm per Nos, quàm præfatum Comitem, subsequenter approbatâ, A.D. 1333.

Nos,

Ea, quæ per dictos Nuncios nostros sic tractata & concordata fuerunt, volentes, quantum ad Nos & nostros Subditos attinet, debito effectui mancipari,

Ac de circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Thomæ de Brayton, & Magistri Simonis de Stanes, plenam fiduciam reportantes,

Ipsos deputamus, constituimus, & facimus nostros Procuratores, Commissarios, & Nuncios speciales;

Dantes eisdem plenam Potestatem, Auctoritatem, & Mandatum speciale, faciendi, inquirendi, & complendi, pro Nobis & Gentibus nostris, Omnia quæ ad Nos & Gentes nostras pertinent facienda, secundum formam & tenorem Indenturæ antedictæ;

Promittentes nos firmum & stabile habituros quicquid, per Procuratores, Commissarios, & Nuncios nostros prædictos, actum & inquisitum fuerit in præmissis, secundum formam Indenturæ supradictæ.

In cujus &c.

Teste Rege apud Marlebergh octavo die Novembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Regio Assensu, adhibito Postulationi, factæ pro Episcopo Wyntoniensi, in Archiepiscopum Cantuariensem, Papæ intimato.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Pat. 7. E. 3. p. 2. m. 13.

PAPÆ Rex devota pedum oscula beatorum.

Vacante nuper Cantuariensi Ecclesiâ, per mortem, bonæ memoriæ, Simonis ultimi Archiepiscopi loci illius, Prior & Conventus ejusdem loci, Convenientes in Unum, in, Venerabilem Patrem, Johannem Wyntoniensem Episcopum direxerunt unanimitèr Vota sua,

Et ipsum in suum Archiepiscopum concorditer postulârunt,

Nobisque cum instantiâ supplicârunt ut hujusmodi Postulationi nostrum Assensum Regium præbere curaremus;

Nos, ipsius Episcopi considerantes merita probitatis, ac sperantes dictam Cantuariensem Ecclesiam, si ipsius Regimini præsideat, in Temporalibus & Spiritualibus, per ipsius Circumspectionem & Industriam, salutaria posse suscipere incrementa, Postulationi prædictæ hujusmodi Assensum Regium adhibuimus & Favorem; A.D. 1333.

Et hoc vestræ Sanctitati significamus per præsentes, ut, quod ad vos pertinet in hac parte, ulterius exequi dignaremini cum favore.

In cujus &c.

Dat. apud Clarendon decimo octavo die Novembris.

Per Breve de Privato Sigill.

A. D. 1333. Edw. 3. — A. D. 1333. Edw. 3.

Ad Papam, super Episcopo Wintoniensi in Archiepiscopum Cantuariensem Postulato.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Rot. 7. E. 3. m. 2. PAPÆ Rex devota pedum oscula beatorum.

Inter cætera cordis nostri desiderabilia specialiter id appetimus, & instantiâ prosequimur ampliori, ut cunctis Ecclesiis Regni nostri, præsertim Archiepiscopali Titulo decoratis, Pastores præficiantur idonei, qui Nobis sint & in Fidelitate stabiles, & in Operibus efficaces.

Vacante siquidem nuper Ecclesiâ Cantuariensi, per mortem, bonæ memoriæ, Simonis ultimi ipsius Archiepiscopi, Prior & Capitulum ipsius Ecclesiæ (petitâ, sicut moris est, & optentâ, de Nobis Eligendi Licentiâ) ad futuri procedentes Electionem Archipræsulis, in, reverendum Patrem, Johannem Wyntoniensem Episcopum, Cancellarium nostrum, gratiâ Sancti Spiritûs, ut confidimus, inspirati, direxerunt unanimitèr Vota sua, Ipsum in suum postulantes Archiepiscopum & Pastorem.

Cui Postulationi, quæ nobis meritò grata plurimùm extitit & accepta, Regium Assensum præbuimus & Favorem.

Circa cujus Pustulati Commendationem Personæ supervacuis esset impendiis laborare, cùm sint nota, sicut credimus, Sanctitati vestræ Probitatis suæ Merita, quæ, longè latéque diffusa, satis factis laudabilibus se ostendunt; quæ nobis etiam & toti Regno nostro sensimus efficacitèr profuisse, & sentire credimus peramplius, cùm in Eminentiam sublimatus fuerit tantæ Sedis.

Pensantes itaque Desolationem tantæ Metropolis, & quàm necessarius esset sibi diebus istis talis Sponsus, qui, Deo Devotus, Peritus & Expertus, Laboriosus, Constans, Magnanimus fore noscitur & Fidelis, dictum Postulatum, ignorantem penitùs Preces nostras, vestræ Clementiæ specialiùs & humiliùs, quò possumus, commendamus; A. D. 1333.

Ex cordis intimis supplicantes quatinùs, juxta nostri Desiderium, Postulationi, pro evidenti utilitate, & urgente necessitate, factæ concorditèr de eodem, si placet, Apostolicum præbere velitis assensum; ipsum, ad subeundum Onus & Honorem tantæ Prælaturæ, salutaribus Monitis inducentes, & à nexibus Wyntoniensis Ecclesiæ absolutum, ad dictam Cantuariensem Ecclesiam, de Potestatis Apostolicæ plenitudine, misericorditèr transferentes; per quod plus consuletur, ut creditur, Ecclesiæ, quàm Personæ.

Nam, per ipsius Providentiæ magnitudinem & Consilii gravitatem, ducetur, dante Domino, per vias rectas Grex Dominicus ad laudem Dei, & Fidei Catholicæ firmamentum; & Commissa sibi Cantuariensi Ecclesia, tàm in Spiritualibus, quàm in Temporalibus, grata suscipiet incrementa.

Conservet &c.

Dat. apud Clarendon decimo octavo die Novembris.

Ad Papam, super Pallio transmittendo.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Ibid. PAPÆ Rex *&c. ut supra usque ibi* grata suscipiet incrementa *tunc sic*,

Cæterum, cùm in circumspectione, & fidelis ac providi soliditate consilii, dicti nostri Cancellarii, in dirigendis nostris & Regni nostri Negotiis, nostra fiducia potissimè requiescat (cujus præsentia, propter quædam ardua Negotia, Nos & Regnum nostrum, intimè concernentia, impræsentiarum carere non valemus) dignetur, quæsumus, vestra Benignitas, ex uberiori Dono gratiæ, Pallium ad partes nostras jubere sibi transmittere, A. D. 1333. ad Nomen & Usum ejusdem Ecclesiæ, & pleniorem Pontificalis Officii Potestatem,

Quod vestræ largitatis munificentia, quam erga Nos & nostros invenimus gratiùs habundâsse, velit, si placet, eò benigniùs concedere, quò morosa subtractio sui consilii Nobis esset tædium & dampnum non modicum allatura.

Conservet &c.

Dat. ut supra.

A.D. 1333. Edw. 3.

Ad Cardinales, super Postulatione prædicta.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Ibid.

Venerabili in Christo Patri, Domino P. Dei gratiâ, Episcopo Penestrino, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Vicecancellario, Amico suo carissimo, Edwardus, &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Quantò de Dilectionis & expertæ Benivolentiæ vestræ dulcedine fiduciam gerimus ampliorem, tantò confidentiùs in hiis, quæ desideranter appetimus, vestram solicitamus Amicitiam precum instantiâ cordiali.

Vacante siqnidem nuper Ecclesiâ Cantuariensi, *&c. prout ad Papam usque hæc verba; viz.*

Domino Summo Pontifici Personam suam affectuosiùs, quo potuimus, jam recommendavimus, supplicantes quatinùs, juxta nostri desiderium, Postulationi, factæ de eodem, Gratiosum præbere dignetur Assensum, Ipsum ad dictam Cantuariensem Ecclesiam, de benignitate Sedis Apostolicæ, misericorditèr transferendo.

Quamobrem dictum Patrem, pro quo, hoc penitùs ignorante, Vobis scribimus ex affectu, & dictum Translationis suæ negotium habere velitis petimus, optentu nostri, specialiter commendatum, circa cujus Promotionem negotii sic erga dictum Dominum Summum Pontificem, cum omni, si placet, efficaciâ laboretis, ut, præter id quod recommendati debetur meritis, & necessitatibus Ecclesiæ Viduatæ, Intercessionis nostræ Suffragium ad celerem & gratiosam expeditionem præmissorum videatur adjicere per effectum.

Confidimus etenim quòd, Divinâ favente Clementiâ, dicta Cantuariensis Ecclesia, Subditusque sibi Clerus & Populus, sub suo prosperabuntur Discreto Regimine, &, tàm in Spiritualibus, quàm in Temporalibus, salutaria suscipient incrementa.

Dat. ut supra.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Domino G. Dei gratiâ, Sabinen. Episcopo, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali.

Domino A. Dei gratiâ, tituli Sancti Laurentii in Lucina Presbitero Cardinali.

Domino P. Dei gratia, tituli Sancti Stephani in Cælio Monte Presbitero Cardinali.

Domino G. Dei gratiâ, Alban. Episcopo, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali.

Domino J. Dei gratiâ, Episcopo Partuensi Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali.

Domino L. Dei gratiâ, Sanctæ Mariæ in Via lata Diacono Cardinali.

Domino B. Dei gratiâ, Sanctæ Mariæ in Aquira Diacono Cardinali.

Domino M. Dei gratiâ, tituli Sanctorum Johannis & Pauli Presbitero Cardinali.

Pro Comite Richemundiæ & Maria de Sancto Paulo Comitissa Pembrochiæ.

A.D. 1333. An. 7. E. 3. Pat. 7. E. 3. p. 2. m. 10.

Rex omnibus, ad quos &c. Salutem.

Inspeximus quoddam Scriptum Indentatum inter, Dilectum Consanguineum & Fidelem nostrum, Johannem de Britanniâ, Comitem Richemundiæ, ex parte unâ, &, Nobilem Mulierem, Mariam de Sancto Paulo, Comitissam Pembrochiæ, ex alterâ, Confectum in hæc verba,

Hoc Scriptum · Indentatum inter, Nobilem Virum, Dominum Johannem de Britanniâ, Comitem Richemundiæ, ex unâ parte, &, Nobilem Mulierem, Dominam Mariam de Sancto Paulo, Comitissam Pembrochiæ, Neptem dicti Domini Comitis, ex alterâ, Confectum Testatur,

Quòd idem Dominus Comes, de speciali Licentiâ, Excellentissimi Principis & Domini sui, carissimi Patris nostri, Domini Edwardi, Dei gratiâ, Regis Angliæ Illustris, Dedit, Concessit, &, hoc præsenti Scripto Indentato, Confirmavit, præfatæ Dominæ Mariæ Castra, Maneria, & Villas de Richemondiâ & de Bowes in Comitatu Eborum, & Omnia alia Maneria, Villas, Terras, & Tenementa, quæ sunt de Comitatu Richemoundiæ, vel ad eundem Comitatum qualitercùmque pertinent, cum omnibus pertinentiis suis,

Et

A.D. 1333. Edw. 3. Et etiam Omnia alia Maneria, Villas, Terras, & Tenementa, quæ idem Dominus Comes habet in Angliâ,

HABENDA ET TENENDA præfatæ Dominæ Mariæ ad TOTAM VITAM SUAM,

Cum Feodis Militum, Pareis, Warennis, Chaceis, Hundredis, Visibus Franci Plegii, Feriis, Mercatis, Molendinis, & omnibus aliis Libertatibus, & Liberis Consuetudinibus, ac omnibus aliis pertinentiis quibuscúmque, ad prædictum Comitatum, & ad Castra, Maneria, Villas, Terras, & Tenementa prædicta, qualitercúmque pertinentibus & spectantibus,

Adeò plenè & integrè, sicut præfatus Dominus Comes ea tenuit (exceptis Nemoribus, & Patronatibus, & Advocationibus Ecclesiarum, Capellarum, Abbatiarum, Prioratuum, Hospitalium, & aliarum Domorum Religiosarum quarumcúmque, ac nomine & Honore Comitis; quæ idem Dominus Comes sibi, & Hæredibus suis, specialiter retinuit, & retinet, & reservat) faciendo, pro dicto Domino Comite, & Hæredibus suis, Capitalibus Dominis Feodorum illorum, Servitia indè Debita & Consueta,

Et, pro Mille & Octingentis Libris Sterlingorum, præfato Domino Comiti, ad TOTAM VITAM SUAM, per prædictam Dominam Mariam Annuatim solvendis, ad Quatuor Anni Terminos, per æquales Portiones, videlicet,

In Quindenâ Natalis Domini Quadringentis & Quinquaginta Libris,

In Quindenâ Paschæ Quadringentis & Quinquaginta Libris,

In Quindenâ Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ Quadringentis & Quinquaginta Libris,

Et in Quindenâ Sancti Michaelis Quadringentis & Quinquaginta Libris,

Et sic de Anno in Annum, ad Terminum Vitæ Comitis supradicti, Mille & Octingentis Libris Sterlingorum,

Ad quam quidem Solutionem, præfato Domino Comiti Annuatim, ad totam vitam ipsius Domini Comitis, Terminis præscriptis, & in formâ præscriptâ, bene & fideliter faciendam, prædicta Domina Maria Obligat Se, & Omnia Bona sua:

Et VULT & CONCEDIT prædicta Domina Maria quòd, si ipsa in Solutione prædictâ, in aliquo Terminorum prædictorum, defecerit, quòd absit, in Toto, vel in Parte, tunc liceat dicto Domino Comiti, per Se, vel Suos, Castra, Maneria, Villas, Terras, Tenementa, & Feoda prædicta, cum pertinentiis, Ingredi, & illa TENERE, cum A.D. 1333. Edw. 3. Omnibus Bonis & Catallis, in eisdem existentibus, & Fructus eorumdem percipere, & de eisdem disponere pro Libito suo, quousque præfato Domino Comiti de Eo, quod Ei sit a retro, plenariè fuerit satisfactum, simul cum Dampnis & Expensis, eâ occasione sustentis.

Et VULT & CONCEDIT prædictus Dominus Comes, pro Se, & Hæredibus suis, quòd, si Ipsa Domina Maria Ipsum supervixerit, extunc eadem Domina Maria omnia Castra, Maneria, Villas, Terras, Tenementa, & Feoda prædicta, eum omnibus pertinentiis suis, HABEAT & TENEAT ad totam vitam suam liberè & quietè, absque Firmâ hujusmodi, vel aliquo alio, Hæredibus prædicti Domini Comitis indè Reddendo (exceptis Nemoribus, Patronatibus, & Advocationibus prædictis) faciendo semper Capitalibus Dominis Feodorum illorum Servitia, indè Debita & Consueta, ut prædictum est.

VULT etiam & CONCEDIT prædictus Dominus Comes, pro Se, & Hæredibus suis, quòd prædicta Domina Maria, per Se, & Suos, nomine ejusdem Mariæ HABEAT & PERCIPIAT totâ Vitâ suâ in Nemoribus prædictis ESTOVERIA sua, videlicet, HOUSBOTE & HEYBOTE, quantum necesse fuerit pro Sustentatione Castrorum, Maneriorum, Villarum, Terrarum, & Tenementorum prædictorum, eum pertinentiis.

Et, præter hæc, pro Morâ suâ & Familiæ suæ in eisdem, quotiens ipsam cum Familiâ suâ, vel Ministros suos ad prædicta Castra, Maneria, Villas, vel eorum aliquod, contigerit declinare, Id quod Sibi, & Familiæ suæ, vel Ministris suis, Necessarium fuerit de Focali, de dictis Nemoribus capiendum, & percipiendum, per Visum Ministrorum dicti Domini Comitis, in eisdem Nemoribus super hoc præmuniendorum, si voluerint interesse.

Et prædictus Dominus Comes, & Hæredes sui, Castra, Maneria, Villas, Terras, Tenementa, & Feoda prædicta, eum omnibus pertinentiis suis, prædictæ Dominæ Mariæ ad TOTAM VITAM SUAM, ut prædictum est, WARANTIZABUNT; Ita tamen quòd, post DECESSUM prædictæ Dominæ Mariæ, omnia Castra, Maneria, Villæ, Terræ, Tenementa, & Feoda prædicta, cum pertinentiis suis universis, ita integrè, sicut præfata Domina Maria à præfato Domino Comite Ea recepit, ad prædictum Dominum Comitem, & Hæredes suos, revertantur.

A. D. 1333. Edw. 3. In cujus Rei testimonium Parti istius Scripti Indentati, penes dictam Dominam Mariam remanenti, prædictus Dominus Comes Sigillum suum apposuit, & Alteri Parti ejusdem Scripti, penes dictum Dominum Comitem remanenti, prædicta Domina Maria Sigillum suum apposuit.

Scriptum Septimo die Mensis Novembris, Anno Domini Millesimo, Tricentesimo, Tricesimo Tertio, & Anno Regni Regis Edwardi, Tertii à Conquestu, Septimo.

Nos autem, Donationem, Concessiones, & Confirmationem, prædictas, ac omnia alia, In dicto Scripto contenta, Rata Habentes & Grata, ea pro Nobis, & Hæredibus nostris, quantùm in nobis est, Concedimus & Confirmamus, sicut Scriptum prædictum pleniùs testatur. A. D. 1333. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Shirebourn vicesimo secundo die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Transcriptum Mandati Regis Franciæ de Subditis Regis Angliæ curialiter tractandis.

A. D. 1333. An. 7. E. 3. Ex Rot. in Tur. A Touz ceaux, qui ces Lettres verrount, Johan de Melonn, Garde de la Provoste de Paris, Saluz.

Sachent tuit que, l'An de Grace Mill, Troiscent, Trente & Troisieme, le Vendredi la Veille de Noel, veismes unes Letres, seelles du Seal du Roi nostre Seigneur, contenaunt la fourme que s'ensuit,

Philip, par la Grace de Dieu, Roi de France, au Seneschal de Thoulouse, de Xantonge, de Pierregort, d'Agenois, & au Bailly d'Amiens, & a touz noz autres Justicers, ou a lour Lieutenanz, Salutz.

Q'a soit ceo, que nous voilloms & desiroms, qeo nos Feals & Subgitz soient traitez resonablement, & que ascoun grief ne lour soit fait toutevoies, nous voloms plus especialment que, nostre Trechier & Feal Couson, le Roi d'Engleterre, Duc de Guyenne, & Counte de Pountif, ses Gens & ses Busoignes, soient amiablement & honourablement traitetz, receuz, oietz, & demenetz, par consideratioun & honeur de lui, A. D. 1333.

Pur qoi nous vous maundoms, commaundoms, & enjoignoms estreitement, & a chascun de vos, que ses Gientz concessoitz, que il venrrount devers chascoun de vous, vous retenetz honourablement, & ceo, qil aurrount a faire, oietz benignement, & delinqetz gratiousment, taunt vous porretts, faunz gref & prejudice d'autri.

Et ceo fait en tielle manere que il nous estre aggreable; quar ainsi le voloms nous en toutes maneres.

Donn au Dois le vignt & unieme jour de Decembre, l'An de Grace, Mil, Troiscent, Trente & Trois.

Et nous on cest Transcript avoms mis le Seel de la Provoste de Par. l'An e le Jour desuditz.

De quibusdam Renunciatione & Acquietantia, factis Comiti Richemundiæ per Mariam Comitissam Pembrochiæ.

A. D. 1334. An. 7. E. 3. Pat. 7. E. 3. p. 2. m. 3. Rex Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Inspeximus Litteras Patentes, Dilectæ Consanguineæ nostræ, Mariæ de Sancto Paulo, Comitissæ Pembrochiæ, in hæc verba,

A nostre Seignur, le Roi d'Engleterre.

Plaise entendre, & sachent tontes autres Gens, nous, Marie de Seint Poul, Comitesse de Pembrok, qe,

Ja soit ceo que, Nobles Homme & Hault, nostre Tresebier Uncle, Monsieur Johan de Bretaigne, Counte de Richemond, soit Obligie a nous Garauntir une Donacioun, par li a nous faite, des Fruytz & des Esmolumentz de celle Countee, le Cours de nostre Vie taunsoulement, A. D. 1334.

Toutevoiz voloms, & ottroioms, qe par Nous, ne Nos Heirs, ne nos Successours, empnissoms joyr de celuy Garauntage, & Renuncioms de certeine science,

A.D. 1334. Edw. 3. ſcience, & en qnitoms le dit Counte noſtre Chier Uncle, & qui de luy avera cauſe, & les choſes Grauntir, Tenir, Garder, & countre nom venir,

Nous, la dite Marie, Obligeoms Nous, & nos Heirs, & nos Succeſſours, & par Serment, ſur les Seintes Ewangiles,

Si requerroms a, noſtre dit Seignur, le Roi, pour plus Graunt Seurte faire a noſtre dit Uncle, qe lui plaiſe ceſto Lettre Confermer deſouz ſon Seal.

En Teſmoigne de quele choſe a ceſte Lettre Overte avoms fait mettre noſtre Seal.

Don. le dys Oytiſme jour de Novembre, l'An de Grace Mil, Trois Centz, Trente & Trois, & l'An du Regne le Roi Edward, Tiercz puis le conqueſt, Septiſme. A.D. 1334. Edw. 3.

Nos autem, Renunciationem & Acquietationem prædictas, ac omnia alia in Literis prædictis contenta, Rata Habentes & Grata, ea pro Nobis, & Hæredibus noſtris, quantum in Nobis eſt, Concedimus & Confirmamus, ſicut Litteræ prædictæ plenius teſtantur.

In cujus &c.

Teſte Rege apud Walyngford quinto die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De tractando cum Comite Flandriæ ſuper Diſcordiis & Diſſenſionibus.

A.D. 1334. An. 7. E. 3. Claus. 7. E. 3. p. 1. m. 4. d. REX, Nobili Viro, Domino Lodowico, Comiti Flandriæ, Amico ſuo cariſſimo, Salutem, & ſinceræ dilectionis affectum.

Cùm nuper, pro bono Pacis & Concordiæ, inter Nos & Subditos noſtros ex unâ parte, & Vos & Subditos veſtros ex parte alterâ, miſiſſemus Fideles noſtros, Magiſtrum Johannem de Hildeſle, Baronem de Scaccario noſtro, & Willielmum de la Pole, Nuncios noſtros ad Tractandum vobiſcum, & cum illis quos deputaretis ex parte veſtrâ, ſuper quibuſdam Tranſgreſſionibus & Diſſenſionibus, inter quoſdam Subditos noſtros & veſtros hinc inde motis,

Ac per Tractatum, habitum inter dictos Nuncios noſtros & veſtros Deputatos, Conſenſum fuiſſet & Concordatum, per formam cujuſdam Indenturæ, ſuper hoc inter eos factæ,

Quòd Duæ Perſonæ ſufficientes & fidedignæ pro Vobis, & Gentibus Trium Villarum veſtrarum, de Gandano, de Bruges, & de Ipre, ad Civitatem noſtram Eborum venirent in Feſto Omnium Sanctorum, proximò præterito,

Et quòd Nos ſimiliter Duas Perſonas, ſufficientes & fidedignas, ex parte noſtrâ, mitteremus ad diem & locum ſupradictos;

Quæ quidem Perſonæ, ſic Electæ, præſtito Juramento, audirent Querelas omnium & ſingulorum Subditorum noſtrorum & veſtrorum, conqueri volentium de Tranſgreſſionibus & Injuriis, factis ex unâ parte & alterâ, a tempore quo Homagium fecimus Regi Franciæ Ambianis,

Et quòd eædem Perſonæ, ſic Electæ, poſtmodùm, ad Villam de Bruges venirent, & ibidem ſimiliter Querelas omnium Subditorum noſtrorum & veſtrorum, conqueri volentium, audirent, modo ſupradicto: A.D. 1334.

Noſque ad perficiendum Concordiam prædictam ex parte noſtrâ deputaſſemus, Dilectos Clericos & Fideles noſtros, Thomam de Brayton & Magiſtrum Simonem de Stanes,

Ex parte veſtrâ, & Trium Villarum veſtrarum prædictarum, veniſſent Magiſter Paulinus de la Mote Canonicus Sancti Donati, & Johannes de Harlebek Burgenſis de Bruges;

Et licet ipſi in Negotio prædicto, juxta formam Indenturæ prædictæ, proceſſiſſent, pro eo tamen quòd quamplures de noſtris coram eiſdem de Tranſgreſſionibus, ante Homagium prædictum, Ambianis factum, perpetratis, Querelas propoſuerunt, Executiones earumdem manent in ſuſpenſo, eo quod dicti Commiſſarii noſtri & veſtri de anteriori tempore, virtute Indenturæ prædictæ, tractandi & perficiendi ſe Poteſtatem non habere aſſerebant:

Nos,

Advertentes Pacem & Concordiam in parte, juxta Deſiderium noſtrum & veſtrum, diu non poſſe ſubſiſtere, ac Pacem ſolidam noſtro & veſtro tempore duraturam peroperè affectantes,

Amicitiam veſtram requirimus quatinus,

Conſiderato quòd nos, pro bono Pacis & Concordiæ vobiſcum habendo, Executiones areſtorum plurium pro Hominibus

A. D. 1334. Edw. 3. minibus nostris, secundum Legem & Consuetudinem Regni nostri, super Bonis quorumdam Subditorum vestrorum adjudicatas, hucusque posuimus in suspenso, necnon quòd dictis Gentibus nostris sumus in exhibenda Justitia Debitores,

Pro Vobis & Hominibus Villarum prædictarum, dictis Electis Personis ex parte vestrâ, seu aliis per vos in eâ parte Deputandis, ad tractandum & audiendum Querelas omnium & singulorum, Gentium nostrarum & vestrarum, in hac parte, conqueri volentium, tàm de Transgressionibus, Dissensionibus, & Injuriis, ante tempus prædictum Homagii nostri facti, quàm etiam post tempus illud, hinc inde perpetratis, Potestatem, si placet, plenariam concedatis. A. D. 1334. Edw. 3.

Nos enim, Dilectos & Fideles nostros, Robertum de Scorburgh Militem Baronem de dicto Scaccario nostro, quem loco prædicti Thomæ de Brayton, notoriè impediti quominus negotio prædicto intendere possit, subrogavimus, & dictum Magistrum Simonem ad vos mittimus, ad Tractandum cum sic Deputandis ex parte vestrâ, super Transgressionibus & Dissensionibus supradictis.

Data apud Wallinford septimo die Januarii.

De Commissariis, ad interessendum Parliamento, per Edvardum de Balliol Regem Scotiæ convocato.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Ex Rot. Penes Camer. EDwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, Omnibus, ad quos præsentes Litteræ pervenerint, Salutem.

De circumspectionis & industriæ probitate, Dilectorum ac Fidelium nostrorum,

Edwardi de Bohun, Consanguinei nostri,
Willielmi de Monte Acuto,
Henrici de Percy,
Radulphi de Nevill, Senescalli Hospitii nostri,
Et Galfridi le Scrop, Capitalis Justiciarii nostri,

Specialiter confidentes, ipsos, conjunctim, & divisim, ordinamus, facimus, & constituimus, Nuncios & Procuratores nostros speciales, ad interessendum Parliamento, Domini Edwardi de Balliolo, Regis Scotiæ, Consanguinei nostri carissimi, jam, ut accepimus, Convocato, A. D. 1334.

Et ad confirmationem, & approbationem, quarundam Conventionum, inter Nos & dictum Regem Scotiæ Prælocutarum & Concordatarum, sicut per Litteras ipsius Regis pleniùs apparet, in eodem Parliamento petendum & prosequendum,

Et ad ea, quæ nobis fieri debent per Conventiones prædictas, nostro nomine recipiendum,

Ac ulteriùs faciendum, si quæ per Nos, seu pro nobis, fieri debeant in præmissis.

In cujus rei Testimonium, has Litteras nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud Wodestok primo die Februarii, Anno Regni nostri octavo.

Per ipsum Regem.

Super Expensis in Parliamento prædicto.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Liberat. 8. E. 3 m. 5. REX, Thesaurario, & Baronibus suis de Scaccario, ac Camerariis suis, Salutem.

Cùm mittamus, Dilectum Clericum nostrum, David de Wollore, & Willielmum de Sirefton, Notarium Publicum, ad partes Scotiæ, unà cum quibusdam Nunciis nostris, pro quibusdam Negotiis nostris ibidem expediendis,

Vobis mandamus quòd eisdem, David & Willielmo, aliquam Summam Pecuniæ, super Expensis suis eundo versus partes prædictas, ibidem morando, & exindè redeundo, de Thesauro nostro solvatis, prout juxta Discretiones vestras fore videritis faciendum. A. D. 1334.

Teste Rege apud Wodestok tertio die Februarii.

Per Concilium.

Ad

A.D. 1334. Edw. 3. A.D. 1334. Edw. 3.

Ad Comitem Flandriæ, de tractando super Transgressionibus hinc inde factis.

A.D. 1334. An. 8. E. 3. Claus. 8. E. 3. m. 36. d.

REX, Nobili Viro, Domino Lodowico, Comiti Flandriæ, Amico suo cariffimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Cùm nuper,

Pro bono Pacis & Concordiæ inter Nos & Subditos nostros ex unâ parte, & Vos & Subditos vestros ex alterâ parte, *&c. ut ante Dat. 7. Januarii ultimo præterito, usque ad hæc verba; viz.* A.D. 1334.

Nos enim quosdam Fideles nostros ad vos mittimus, ad tractandum cum sic deputandis ex parte vestrâ super Transgressionibus, Dissensionibus, & Injuriis supradictis.

Dat. apud Wodestok quinto die Februarii.

Super dicto Tractatu.

A.D. 1334. An. 8. E. 3. Ibid.

REX, Dilecto Clerico suo, Magistro Simoni de Stanes, Salutem.

Cùm deputaverimus & constituerimus Vos, &, Dilectos & Fideles nostros, Robertum de Kellefeye, Reginaldum de Conductu, & Johannem de Causton, nostros Procuratores, Commissarios, & Nuncios speciales, ad inquirendum, & diligenter indagandum Veritatem de Contentionibus, Commotionibus, Roberiis, Transgressionibus, Maleficiis, & Dampnis, tàm per Terram, quàm per Mare, per Gentes & Habitatores Regni nostri ex parte unâ, & Gentes & Habitatores Terræ Flandriæ ex alterâ, in Terris Angliæ & Flandriæ, perpetratis,

Et ad faciendum, & complendum, pro Nobis & Gentibus nostris, omnia quæ ad Nos & Gentes nostras pertinent facienda, prout in Literis nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur, A.D. 1334.

Vobis, sub forisfacturâ Omnium, quæ nobis forisfacere poteritis, firmiter injungendo, mandamus quòd, statim visis præsentibus, & receptis Literis nostris prædictis, quas vobis mittimus, cessanteque excusatione quacúmque, ad Civitatem nostram Londoniæ personalitèr accedatis, exindè versus dictas partes Flandriæ, unà cum præfatis, Roberto, Reginaldo, & Johanne, vel uno eorum, pro Negotiis prædictis profecturi; ita quòd sitis apud Villam de Bruges, per Quatuor dies, ante Medium Quadragesimæ proximò futurum, super dictis Negotiis, ut est dictum, tractaturi, sub forisfacturâ supradictâ.

Teste Rege apud Wodestok quinto die Februarii.

Per breve de Privato Sigillo.

Ad Johannem Pulteney, super Tractatu memorato.

A.D. 1334. An. 8. E. 3. Ibid.

REX, Dilecto & Fideli suo, Johanni de Pulteneye, Majori Civitatis suæ Londoniæ, Salutem.

Cùm deputaverimus & constituerimus, Dilectos & Fideles nostros, Magistrum Simonem de Stanes, ac Robertum de Kellefeye, Reginaldum de Conductu, & Johannem de Causton Cives Civitatis nostræ Londoniæ nostros Procuratores, *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Nos, de discretione vestrâ pleniùs confidentes, volumus quòd aliquis prædictorum, Roberti, Reginaldi, & Johannis, qui juxta Avisamentum vestrum melius sciat, & possit, præmissa unà cum præfato Simone adimplere, A.D. 1334. ad partes prædictas, unà cum eodem Simone, proficiscatur ex causâ supradictâ;

Et ideo vobis mandamus quòd, habito indè Avisamento pleniori, Alicui prædictorum, Roberti, Reginaldi, & Johannis, qui juxta Avisamentum vestrum melius sciat, & possit, præmissa unà cum præfato Simone adimplere, ut est dictum, ex parte nostrâ injungatis, quòd ad partes prædictas, unà cum præfato Simone, sub forisfacturâ Omnium, quæ nobis forisfacere poterit, sine dilatione, se divertat;

Ita quòd sit apud Villam de Bruges, per Quatuor dies, ante Medium

A.D. 1334. Edv. 3. Quadragesimæ, proximò futurum, ad tractandum super præmissis, juxta tenorem Literarum nostrarum prædictarum.

Teste Rege apud Wodestok quinto die Februarii. A.D. 1334. Edv. 3.

Per Breve de Privato Sigillo.

Acta Parliamenti apud Edenburg tenti, Regni Regis Edvardi Balliol Anno secundo.

A.D. 1334. An. 8. E. 3. Ex Rot. Penes Camer.

IN NOMINE DOMINI AMEN.

Quoniam per Cursum Temporum mutabilem, mutantem diversimodè Vices suas, ob labilitatem humanæ memoriæ, sæpe redduntur incognita, quæ fuerunt patenter & solempniter priùs acta, sicque via patet Erroribus, & Veritas pluries obumbratur;

IDCIRCO *ego, Notarius Publicus infrascriptus, ad* PUBLICAM ET PERPETUAM REI MEMORIAM, *veram subscriptorum seriem, nil addito vel diminuto, quod effectum variet, vel mutet sententialiter intellectum, in hoc Instrumento, sive Processu publico, duxi fideliter adnotandam,*

NUPER siquidem,

Magnifico Principe, Domino Edwardo de Balliolo, Filio & Hærede, celebris memoriæ, Domini Johannis de Balliolo, nuper Regis Scotiæ, ut publicè dicitur, Regnum Scotiæ, Jure Hæreditario sibi Delatum, & sibi Deforciatum indebitè, ut dicebat, Ditioni suæ subjicere disponente,

Et in Terram Scotiæ, pro recuperatione Juris sui Hæreditarii, sicut dicebatur, per Tollerantiam & Auxilium, Serenissimi Principis & Domini, Domini Edwardi, Dei gratiâ, Regis Angliæ Illustris, Superioris Domini Regni Scotiæ & Insularum, applicante,

Per Dei gratiam, & auxilium præpotens Gentis Domini Regis Angliæ prædicti, suorum Rebellium magnam & mirabilem Stragem perpetrans in Actibus Bellicis, in Regem Scotiæ se fecit solempniter coronari.

Et postmodum, per aliquos Æmulos suos & Rebelles, super Possessione dicti Regni Scotiæ, multipliciter inquietatus, per auxilium dicti Domini Regis Angliæ, non sine magnis & gravibus Laboribus & Expensis, Statum suum & Possessionem pacificam recuperavit.

CONSIDERANS igitur dictus Rex Scotiæ, dictam Tollerantiam, & efficax Auxilium, per dictum Dominum Regem Angliæ Eidem impensa,

Necnon ad examen recti judicii, ut dicebat, deducens, qualiter Regnum Scotiæ, & Insulæ, pertinentes eidem, solebant & debeant teneri de Regibus Angliæ, qui forent pro tempore, ut de Superioribus Dominis dictorum Regni & Insularum, per Fidelitatem & Homagium ligeum, A.D. 1334.

Et qualiter dictus Dominus Johannes de Balliolo, Rex Scotiæ, Pater ipsius Domini Edwardi de Balliolo, fecerat Fidelitatem & Homagium ligeum, prout debuit, pro dicto Regno & Insulis, recolendæ memoriæ, Domino Edwardo, nuper Regi Angliæ, Serenissimo Avo Domini Regis Angliæ Edwardi, nunc regnantis, tunc Superiori Domino Scotiæ, sano, ut dicebat, ductus consilio,

Non tantùm Fidelitatem, & Homagium, & alia, quæ facere tenebatur ex debito, sed, quia in expeditione tàm arduâ extitit sibi Dominus Rex Angliæ in Promptum & Efficax Auxilium, &, ex aliis variis Causis, ipsi Domino Regi Angliæ plura facere disponebat, ad quæ in specie per Duas Litteras Patentes, quas sanas ac integras, ac omni Suspicione sinistrâ carentes, ut primâ facie apparebat, Magno Sigillo suo, satis mihi noto, vidi consignatas, se & Successores suos, Reges Scotiæ, firmiter obligavit; quarum quidem Litterarum tenores sequuntur in hunc modum,

EDward, par la Grace de Dieu, Roy d'Escoce, a touz ceus *&c. ut supra, de data vicesimo tertio Novembris, Anno* 1332.

Et, ut præmissa, per dictum Dominum Regem Scotiæ sic promissa, fierent firmiora, Dilectos sibi Dominos, Alexandrum de Moubray, & Johannem de Felton, Milites, ad Jurandum in Animam suam prædicta omnia & singula se tenere, per alias Literas suas, dicto Sigillo sigillatas, Procuratores suos constituit speciales, Tenorem subsequentem continentes,

EDward, par la Grace de Dieu, Roi d'Escoce a touz *&c. ut in Carta dat. apud Burgh* 12. *Februarii, Anno Regni Regis Edvardi Ballioli Primo.*

Auno

A. D. 1334. Edw. 3.

ANno verò ab Incarnatione Domini, secundum computationem Ecclesiæ Anglicanæ, Millesimo, Trescentissimo, Tricesimo Tertio: Indictione secundâ: Mensis Februarii die Decimo; In mei Notarii publici, & Testium subscriptorum præsentiâ,

Præfato, Domino Edwardo de Balliolo, Rege Scotiæ existente personaliter apud Edyngburgh in Regno Scotiæ, ad quos diem & locum Parliamentum suum generale Episcoporum, Prælatorum, Comitum, Procerum, & aliorum omnium, qui solebant & debebant, ut dicebatur, ad idem Parliamentum Scotiæ convocari, Parliamentum suum ibi tenente, assistentibus & intendentibus similiter sibi, velud Domino suo Ligeo & Regi Scotiæ,

Venerabilibus in Christo Patribus, Dominis,

Johanne Glasguensi,
Alexandro Aberdensi,
Willielmo Dunkeldensi,
Henrico Candidæ Casæ,
Johanne Rossensi,
Ac etiam Dumblanensi,
Et Breghanensi, Episcopis,

Necnon Nobilibus viris, Dominis,

Henrico de Bello-monte, de Boghane,
David de Strabolgi Atholiæ,
Patricio de Dunbar, Comitibus,
Ricardo Talbot Domino de Mar,

Et aliis quampluribus Baronibus, Magnatibus, Proceribus, & hominibus, tàm Clericis, quàm Laicis, dicti Regni Scotiæ,

Vir Nobilis, Dominus Galfridus le Scrop Miles, & Capitalis Justiciarius ipsius Domini Regis Angliæ, Nuncius & Procurator, unà cum, Viris Nobilibus, & Magnificis Dominis, Edwardo de Bohun Consanguineo Domini Regis Angliæ, Willielmo de Monte Acuto Domino de Man, Henrico de Percy, & Radulpho de Nevill Senescallo Hospitii dicti Domini Regis Angliæ,

Ad petendum in Parliamento prædicto completionem & confirmationem Contentorum in litteris Regis Scotiæ memoratis, cum illis verbis, conjunctim, & divisim, specialiter constituti, prout per Procuratorium sibi factum, Sigillo dicti Domini Regis Angliæ, in Cerâ Albâ impresso, mihi subscripto Notario Publico satis noto, sigillatum, & in ipso Parliamento pleno exhibitum & ostensum, cujus Procuratorii tenor sequitur in hiis verbis,

Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ *&c. ut supra de Dat. 1 Febr.*

Sermonem dirigens ipsi Domini Regi Scotiæ, causam Adventûs sui ibidem exposuit in verbis Gallicis, hunc in effectu habentibus intellectum, A. D. 1333. Edw. 3.

SEreniſſimus Princeps & Dominus meus, Dominus Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ Illustris, Superior Dominus Regni Scotiæ,

Desiderans Quæ prælocuta, concordata, & promissa, sunt inter ipsum ex parte unâ, & Vos, Princeps Magnifice, Domine Edwarde, eâdem gratiâ, Rex Scotiæ ex aliâ, effectui mancipari, ad quæ tenenda firmiter, & in omnibus adimplenda, quatenus ipsum contingunt, vel contingere poterunt in futurum, ut convenit, est paratus,

Misit me Nuncium & Procuratorem suum, ad requirendum vos, Domine Rex Illustris, ut prælocuta, concordata, & promissa, prædicta, quatenus vos contingunt, faciatis in instanti Parliamento vestro, de consensu & assensu Parliamenti vestri præsentis, approbari & confirmari, & literas vestras super hiis innovari, & omnia alia & singula sibi fieri, teneri & compleri, quæ in hac parte per vos sunt Debita vel Promissa:

Et, si Vos, Domine Rex, & Fideles vestri, gratiam, affectionem, & subsidium,

Quæ dictus, Dominus meus, Rex Angliæ Inclytus, circa recuperationem Regni vestri, non tantum in Excessivis Sumptibus, & Laboribus Gravibus Gentis suæ, sed Personam suam propriam tantis periculis, tàm liberaliter, quàm magnanimiter, exposuit, sicut Operis evidentia, laudetur Altissimus, lucidè manifestat, impendit & apposuit efficaciter, prout scitis,

Gratâ consideratione pensetis, ad faciendum prædicta Difficiles vos reddere non debetis, cum per Dei, &, dicti Domini, Domini Regis Angliæ auxilium, honor vobis accidit in Regno Scotiæ quem habetis:

QUAMOBREM Ego, Nuncius & Procuratur Domini Regis Angliæ prædictus, nomine procuratorio dicti Domini mei, cum instantiâ debitâ, Domine Rex Scotiæ, vos requiro quamcitiùs omnia & singula, dicto Domino meo per vos, ut præmittitur, facienda, de Consensu & Diffinitione præsentis Parliamenti vestri, dicto Domino Regi Angliæ, Domino meo, & Michi, in Personâ suâ, placeat vobis facere & fieri cum effectu;

Protestans me paratum, dicti Domini mei Regis Angliæ nomine, vobis facere fieri, Quæ per dictum Dominum meum restant juxta concordata hujusmodi facienda.

Et

A. D. 1334. Edw. 3.

Et, nè prædicta Concordata, vel Promissa, laterent Prælatos, Comites & Proceres, ac alios Homines Regni Scotiæ illuc congregatos, idem Dominus Galfridus, Nuncius & Procurator, planè recitavit ibidem, in pleno Parliamento, Articulos, viz. de Fidelitate & Homagio, ac Duobus Milibus Librarum Terræ, & alia omnia, & singula dicto Domino Regi Angliæ, Hæredibus, & Successoribus suis, per præfatum Regem Scotiæ, Hæredes & Successores suos, facienda; quæ in duabus Litteris Patentibus ipsius Domini Regis Scotiæ, quarum Tenores superiùs primo transcribuntur, pleniùs continentur.

Quibus per dictum Dominum Galfridum, Nuncium & Procuratorem, publicè, coram Domino Rege Scotiæ sæpedicto, sibi & ab eo, in pleno Parliamento suo sic peroratis, expositis & petitis, idem Dominus Rex Scotiæ super præmissis, cum Episcopis, Prælatis, Comitibus, Proceribus, & aliis hominibus suis prædictis, in dicto Parliamento congregatis, deliberationem habuit aliqualem:

Et, habitâ Deliberatione prædictâ, ex parte dicti Domini Regis Scotiæ dictum fuit & Responsum eidem Domino Galfrido,

Quod idem Dominus Rex Scotiæ, super præmissis, & responsione congruâ sibi faciendâ, deliberare voluit, usque in diem crastinum proximum subsequentem, cum Prælatis, & aliis suis Fidelibus ad dictum Parliamentum suum congregatis.

Acta sunt hæc, Anno, indictione, mense, & die, prædictis, in quâdam Capellâ, infra Monasterium Sanctæ Crucis de Edenburgh constructâ, ubi dictus Dominus Rex Scotiæ suum tenuit Parliamentum.

Præsentibus, Nobilibus Viris, Dominis

Ranulpho de Dacre,
R. de Stafford,
Johanne de Kyngeston,
Thomâ West,
Petro de Middleton, Militibus,

Magistro, *Willielmo Brisebain*, dicti Domini Regis Scotiæ tunc, ut dicebatur, Cancellario, & aliis, in multitudine copiosâ, in testimonium præmissorum vocatis & rogatis.

Quo die Crastino, viz. die Undecimo Mensis Februarii supradicti, Anno, indictione, & loco prædictis,

Præfato Domino Rege Scotiæ, unà cum, Venerabilibus Patribus, Episcopis, Comitibus, ac Proceribus prædictis, & quampluribus hominibus dicti Regni Scotiæ, in Capellâ prædictâ personaliter existente, sedente, & Parliamentum suum tenente,

Prædictus Dominus Galfridus in Testium suprascriptorum, & mei Notarii publici infrascripti, præsentiâ, nomine procuratorio, quo supra, à dicto Domino Rege Scotiæ super præmissis, in ipso Parliamento, die immediatè præcedenti, expositis & petitis, instanter responsum sibi fieri petiit cum effectu.

Et demum, præhabitâ deliberatione diligenti, præfatus Dominus Rex Scotiæ, de consensu & consilio deliberato, sicut apparuit, omnium & singulorum Dominorum Episcoporum, Prælatorum, Comitum, & Procerum, ac hominum Regni Scotiæ ibidem præsentium, volens eidem Domino Galfrido, Nuncio & Procuratori, ac Petitis per eum, ut prædicitur, respondere, posuit verba sua in ore Domini Alexandri de Moubray Militis, quem ad hoc ibidem ipse Rex publicè constituit Organum vocis suæ;

Qui quidem Dominus Alexander, nomine Domini Regis Scotiæ prædicti, coram ipso, Episcopis, Prælatis, Comitibus, Proceribus, & Hominibus Scotiæ, omnibus & singulis in dicto Parliamento existentibus, audientibus, non in aliquo reclamantibus, sed expressè consentientibus, & dicta, suâ merâ voluntate, ut apparuit, non coacti, approbantibus, palam & publicè dicto Domino Galfrido, Nuncio & Procuratori, vice & nomine dicti Domini Regis Scotiæ, & tanquam Organum vocis suæ, Dixit et Respondit,

Quod placuit eidem Domino Regi, Domino suo, Episcopis, Prælatis, Comitibus, Proceribus, & aliis universis & singulis Hominibus dicti Regis Scotiæ, in dicto Parliamento congregatis, & idem Dominus Rex Vult & Concedit Omnia & Singula condicta per ipsum, Domino Regi Angliæ Domino suo, facta, vel promissa, complere plenariè, tenere firmiter, facere fideliter, & servare perhenniter, juxta formam Conventionum super hoc initarum.

Ad quod, tàm ipse Rex Scotiæ, quàm cæteri, Episcopi, Prælati, Comites, Barones, Magnates, Proceres, & singuli Homines de Scotiâ, tunc præsentes, ut videbatur, unanimiter, & spontaneè, ac benivolè, nullo contradicente, nec in aliquo reclamante, consenserunt.

Super quibus omnibus & singulis, præfatus Dominus Rex Scotiæ, de diffinito consilio & assensu unanimi dicti Parliamenti sui, præcepit & injunxit literas & cartas suas fieri, & confirmari, ac

A. D. 1334. Edw. 3. ae innovari, & pro dicto Domino Rege Angliæ, & Hæredibus suis meliori modo quo poterant ordinari.

Et sic, de Præcepto suo, de consensu & assensu totius Parliamenti prædicti, factæ fuerunt, inter alia, Domino Regi Angliæ prædicto, per ipsum Dominum Regem Scotiæ, Quatuor literæ Patentes, & dicto Sigillo Magno ipsius Domini Regis Scotiæ, in Viridi Cerâ impressæ, de Datâ diei immediatè sequentis, viz. Duodecimo die Mensis Februarii, anno prædicto, sigillatæ; Quarum tenores de verbo ad verbum, fideliter subscribuntur,

Cartarum Edwardi Regis Scotiæ de Assensu Parliamenti Ratificatio.

I.

Ex Autogr. EDward, par la Grace de Dieu, Roi d'Escoce, a touz ceux, a queux ces presentes Lettres vendront, Salutz.

Sachez que, come nostre Roiaume *&c. ut ante Dat.* 23. *Novembris, tunc sic,*

Nous, de l'Assent des Prelatz, Countes, Barons, Chivaliers, & touz autres, assembles a nostre present Parlement, a Edenburgh, en les Oytaves de la Purificacion nostre Dame, l'An de Grace, solom &c. & de nostre Regne &c. des dits deux Mill. Livres pleinement.

En Tesmoinance &c.

Don. a Ediuburgh, en nostre dit Parlement, le xii. jour de Feverer, l'An de Grace & nostre Regne avant dit.

Sub Sigillo, viridi cerâ impresso, pendente a filis Sericis, viridis rubeique Coloris.

II.

Ex Autogr. EDward, par la Grace de Dieu, Roi d'Escoce, a touz ceux, as queux cestes presentes Lettres vendront, Saluz.

Sachez que,

Come Tresexcellent Prince, & nostre trescher Seigneur & Cosin, Edward, par la Grace de Dieu, Roi d'Engleterre, Seigneur d'Irlaunde, & Ducs d'Aquitain, eit Grantez & Obligez lui, & ses Heirs, de aider & meyntenir, a ses Custages & Despenses, Nous, & noz Heirs, en nostre Roialme d'Escoce, countre touz ceux qi Nous, & noz Heirs, voudront Guerrier, ou le droit de meisme nostre Roialme par force empescher, ou ouster, totes les foitz q'il, ou ses Heirs, serroient requis par Nous, ou par noz Heirs,

Nous, A. D. 1334. Edw. 3.

Par cele cause, & pur les grandz biens, aides, & honeurs, que le dit nostre tresc her Seigneur & Cosyn nons ad fait avant ces heures, de l'assent des Prelatz, Countes, Barons, Chivalers, & touz autres assembles a nostre Parlement, somons a Edenburgh, en les Utasmes de la Purification nostre Dame, l'An de Grace, solonc le Cours de l'Eglise de Rome, Mille, Trescentz, Trentisme quart, & de nostre Regne Secund,

Granroms & Obligeoms Nous, & noz Heirs, au dit Roy d'Engleterre, & ses Heirs, de venir en persone, od tut nostre poair, & a noz Custages & Despenses, od le Corps nostre dit Seigneur le Roi d'Engleterre, & od les Corps de ses Heirs, en Roialme d'Engleterre, & es Terres de Gales & d'Irlaunde, en aide de lui, & de ses Heirs, countre touz ceux qui voudront Guerrier nostre dit Seigneur le Roi d'Engleterre, & ses Heirs, ou par force lour droits empescher, ès ditz Roialme & Terres, totes le foitz que Nous, ou noz Heirs, serrons requis par le dit Roi d'Engleterre, & ses Heirs, du garnissement de sys moys, solone eco que l'Estat des Bosoignes le demand.

En Tesmoignance de queu ehoses nous avoms fait faire cestes noz Lettres Patentes.

Don. a Edinburgh, en nostre dit Parlement, le xii. jour de Feverer, l'An de Graee, & de nostre Regne susdit.

Sub Magno Sigillo Scotiæ, viridi cerâ impresso, pendente a filis sericis, viridis rubeique coloris.

III.

Ex Autogr. EDward par la grace &c.

Come n'adgaires eusiens fait faire noz Lettres overtes, enseales en nostre Seale, en cestes paroles,

Edward, par la grace de Dieu, Roi d'Escoce, a touz ceux *&c. ut supra de Dat.* 12. *Februarii, Anno Regni primo, usque ad hæc verba; viz.*

Et ja les avaunt ditz Monsieurs, Alisaundre & Johan, ount jure en nostre alme de tenir garder & parfaire totes les ehoses contenues en nos ditz Lettres,

Nous, de l'assent des Prelatz, Countes, Barounes, Chivalers, & touz autres, assembles en nostre present Parlement, ja somouns, a Edenburgh, le dit serment, & quanque les ditz Monsieurs, Alisandre & Johan, ou le un de eux, ount fait, par vertue de nos dites Lettres,

A. D. 1334. Edw. 3. en nostre noun, com desus est dit, Acceptoms & Ratificoms, Approvoms & Confermoms, por Nous, por nos Heirs, & nos Successours, a touz jours.

En tesmoignance de queles choses a cestes nos Lettres Pattentes avoms fait mettre nostre Graunt Seal.

Don. a Edenburgh le xii. jour de Febtuerer, l'An de Incarnacion &c. & de nostre Regne Secund.

Sub Magno Sigillo Scotiæ, viridi cerâ impresso, pendente a filis sericis, viridis rubeique coloris.

IV.

Concessio Villæ & Comitatûs Berewici, & Annexatio ad Coronam Angliæ in perpetuum.

Ibid. EDwardus, Dei gratiâ, Rex Scottorum, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, Vicecomitibus, Præpositis, Ministris, & omnibus Ballivis & Fidelibus suis, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Nos nuper,

Considerantes affectionis & benevolentiæ puritatem, quam, Excellentissimum Principem, & carissimum Dominum, & Consanguineum nostrum, Dominum Edwardum, Regem Angliæ Illustrem erga Personam nostram habuisse cognovimus, & magnam subventionem, quam, non absque magnis & infinitis Sumptibus, & Laboribus periculosis, nobis nuper fecit de Ipso, & Gentibus suis, circa Recuperationem Hæreditatis nostræ,

Ac desiderantes, intuitu præmissorum, Personam ipsius Regis, quatinùs tunc nobis facultas suppetebat, honorare, ipsumque munere prospicere gratioso,

Dedissemus & concessemus, pro Nobis, & Hæredibus nostris, Dare, Assignare, & Liberari facere præfato Regi Angliæ Duo Millia Libratarum Terræ per Annum, per rationabilem Extentam, per probos homines, ad hoc ex unâ parte & alterâ deputandos, indè faciendam, in locis competentibus super Marchiam Regni nostri Scotiæ, & adjacentibus Regno Angliæ,

Et, in partem valoris dictorum Duorum Milium Libratarum Terræ, dedissemus, concessissemus, & assignassissemus, pro nobis, & Hæredibus nostris, præfato Regi Angliæ Castrum, Villam, & Comitatum de Berewico super Twedam, & quantum in eisdem habuimus, A. D. 1334. Edw. 3. seu habere debuimus in Feodo, vel in Dominico, in tali valore, quem dicta, Castrum, Villam, & Comitatum, valere contigerit per Extentam, indè in formâ prædictâ faciendam,

Et promisissemus quòd hoc, quod de dictis Duobus Milibus Libratarum Terræ per Annum defecisset, faceremus assignari & liberari præfato Regi Angliæ in aliis locis competentibus, & eidem Regi Angliæ placentibus, super Marchiam dicti Regni Scotiæ, & dicto Regno Angliæ adjacentibus,

HABENDA & TENENDA eidem Regi Angliæ, & Hæredibus suis, unà cum Feodis Militum, Advocationibus Domorum Religiosarum, Ecclesiarum & Capellarum, Libertatibus, Regalibus, Aquis, Ripariis, & cum subjectione Populi & Gentium, & cum omnibus aliis rebus, quæ ad dicta, Castrum, Villam, & Comitatum, pertinent, seu pertinere poterunt, sine ullo Retenemento, Separata à Regali Dignitate & Coronâ Scotiæ, & Regali Dignitati, Coronæ, ac Regno Angliæ perpetuis temporibus Annexa, prout in literis nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur,

Nos, de assensu Prælatorum, Comitum, Baronum, Militum & aliorum de Regno nostro in Parliamento nostro,

Apud Edenburgh, in Octabis Purificationis beatæ Mariæ Virginis, Anno Gratiæ, secundum computationem Ecclesiæ Romanæ, Millesimo, Trecentisimo, Tricesimo quarto, & Regni nostro Secundo, convocato,

Existentium, Donationem, Concessionem, Assignationem, & Promissionem, nostras prædictas acceptantes, Statum & Possessionem, quos idem Rex Angliæ in dictis, Castro, Villâ, & Comitatu, de Berewico, virtute Donationis, Concessionis, & Assignationis, nostrarum prædictarum, jam habet, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, ratificamus, approbamus & confirmamus,

Necnon Totum Jus & Clamium, quæ in eisdem, Castro, Villâ, & Comitatu, habemus, vel in futurum habere poterimus, præfato Regi Angliæ, & Hæredibus suis, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, tenore præsentium Relaxamus, Remittimus, & Quietum clamamus in perpetuum,

Et, de residuo dictorum Duorum Milium Libratarum Terræ, eidem Regi Angliæ in aliis locis prædictis satisfaciemus juxta Promissionem nostram prædictam.

In

A. D. 1334. Edw. 3. In cujus rei Testimonium, huic præsenti Cartæ Sigillum nostrum in eodem Parliamento nostro fecimus apponi,

Hiis Testibus, Venerabilibus Patribus,

J. Glasguensi,
A. Aberdenensi,
Et. W. Dunkeldensi, Episcopis:
Henrico de Bello Monte Comite de Boghan,
David de Strabolgi Comite Athol,
Alexandro de Seton,
Alexandro de Monbray,
Willielmo de Keth Seneschallo Hospitii nostri,
Et aliis.

Dat. per manum nostram, apud Edenburgh, duodecimo die Februarii, Anno Gratiæ, & Regni nostri supradicto.

Sub Magno Sigillo Scotiæ, &c.

Acta fuit hæc, Anno, Indictione, Mense, Diebus, & Loco, prædictis; præsentibus Testibus supranominatis, & aliis, tàm Clericis, quàm Laicis, utriusque Regni, ibidem convocatis, in Multitudine Copiosâ.

Et Ego, Willielmus de Siresion Clericus, Eboracensis Diœcesis, Publicus, Apostolicâ auctoritate, Notarius, præmissis, dùm coram Serenissimo Domino, Domino Edwardo, Dei gratiâ, Rege Scotiæ, & Parliamento suo, prædictis convocato, ut præmittitur, & per ipsos, Dominum Regem, & Parliamentum, fierent, & agerentur, unà cum suprascriptis Testibus, & aliis quampluribus in Multitudine Copiosâ, præsens interfui, Anno, Mense, Diebus, Loco & Indictione, quibus supra; ac prædicta deducta & agitata sic fieri vidi & audivi: necnon & memoratas Literas omnes & singulas, in tenoribus & formis præscriptis, non Abolitas, non Cancellatas, non Vitiatas, sed Sanas & Integras, Sigillo dicti Domini Regis Scotiæ sigillatas, vidi & inspexi, nil addito vel diminuto, quod Effectum variet, vel vitiet sententialiter intellectum, ac easdem in hiis sex peciis pergameni, filo albo consutis, propriâ manu scripsi & publicavi, ac meum signum consuetum, tàm in juncturis peciarum, quàm in fine præsentis Instrumenti Publici, sive Processûs Publici, apposui rogatus in Testimonium præmissorum. A. D. 1334. Edw. 3.

Pro Episcopo Dunensi indebite americiato.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Extract. Donat tangen. Hibern. Anno Reg. 8. E. 3. m. 12. EDwardus, &c. Thesaurario suo Hiberniæ, vel ejus Locum tenenti, & Baronibus suis de Scaccario Dubliniæ, Salutem.

Licet, Venerabilis Pater, Episcopus Dunensis, coram, Dilecto & Fideli nostro, Antonio de Lucy, nuper Justiciario nostro Hiberniæ, Amerciatus fuisset ad Centum Marcas, eo quòd non venit ad Parliamentum nostrum nuper summonitum apud Dubliniam, die Lunæ proximâ post Festum Assumptionis beatæ Mariæ, Anno Regni nostri Sexto,

Quæ quidem Centum Marcæ, per Summonitionem Scaccarii nostri prædicti, a prædicto Episcopo jam exiguntur:

Et quia, ex Testimonio Fidedignorum, accepimus quod prædictus Episcopus ad Parliamentum nostrum prædictum personaliter interfuit; A. D. 1334.

Nos, advertentes quod idem Episcopus indebitè Amerciatus fuit, volentesque eidem Episcopo in hac parte fieri quod est justum,

Vobis mandamus quòd prædictum Episcopum, de prædictis Centum Marcis, exonerari, & indè quietum esse faciatis.

Teste J. Darcy, Justiciario &c. apud Dubliniam, decimo quarto die Februarii, Anno Regni nostri Octavo.

Super Donatione Comitatus Strathern.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Claus. 8. E. 3. m. 33. d. REX, Dilecto & Fideli suo, Henrico de Bello Monte, Comiti de Boghan, Salutem.

Scimus vestram Prudentiam non latere qualiter, Consanguineus noster, Edwardus, Rex Scotiæ Comitatum de Stathern, in Manu Regiâ existentem, per forisfacturam Malisii, nuper ipsius Comitis, Inimici & Rebellis sui notorii & adjudicati, de communi Consilio Procerum & aliorum, secum in expeditione Guerræ suæ existentium, contulit, Dilecto Consanguineo & Fideli nostro, Johanni de Warennâ, Comiti Surriæ, in recompensationem sumptuum & laborum, quos idem Comes in Guerrâ suâ Scotiæ apposuit affluenter, A. D. 1334.

Set jam, ut dicitur, dictus Malisius

instare

A. D. 1334. Edw. 3. instare nititur pro recuperatione dicti Comitatûs, & revocatione Adjudicationis dictæ Forisfacturæ, per quosdam sibi benivolos, & alteri parti suspectos tantummodò, faciendâ:

Quod utique, si fieret, honorem Regium non deceret, ut tàm leviter, per viros Suspectos, revocari permitteret, quæ de communi Consilio Procerum omnium, sibi in Necessitatibus assistentium, extitit Concordatum:

Super quo dicto Regi scripsimus, requirendo ut dictum Negotium solempniter & communiter tractari jubeat, non per Malivolos, set per Pares, & alios Proceres, & Fideles, Regni Scotiæ, non suspectos: A. D. 1334. Edw. 3.

Circa quod, sicut de vobis confidimus, cum instantiâ laboretis, non permittentes Processum subitum, super tanto negotio, coram vobis, vel Locum vestrum tenente, fieri quovis modo;

Esset etenim Revocatio hujusmodi res mali exempli, nedum dicto Comiti Warennæ, set etiam vobis, & aliis, causam consimilem habentibus, in futurum forsitan periculum allatura.

Dat. apud Eborum secundo die Martii.

Ad Edwardum Regem Scotiæ, de non revocando faciliter, quæ Acta sunt solempniter.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Ibid. REX &c. Magnifico Principi, Domino Edwardo, eâdem gratiâ, Regi Scotorum Illustri, Consanguineo suo carissimo, Salutem, & fœlices ad vota successus.

Honorem vestrum decere credimus, & vestris Profectibus expedire, ut sic deliberatione providâ, præsertim in arduis Negotiis, procedatis, nè revocentur nimis faciliter, quæ per vos fuerint solempniter & communiter Judicio stabilita.

Memoriæ vero vestræ satis debet occurrere, qualiter Comitatum de Strathern, per forisfacturam Malisii, nuper Comitis de Strathern, Rebellis & Inimici vestri notorii, & pro tali reputati & adjudicati, de communi consilio Procerum vestrorum, tàm Anglicorum, quàm Scotorum, in Manu Regiâ existentem, contulistis, Dilecto & Fideli nostro, Johanni de Warennâ, Comiti Surriæ, Consanguineo nostro carissimo, in recompensationem laborum & sumptuum, quos in Guerrâ nostrâ Scotiæ valdè gratanter & affluenter apposuit, prout scitis: A. D. 1334.

Jámque dictus Malisius, per quosdam suos Complices penes vos insistat, ut dicitur, pro revocatione Forisfacturæ, sic adjudicatæ, & dicti Recuperatione Comitatûs;

Quocirca Magnificentiam vestram ex corde rogamus, quatenus, præmissis gratâ consideratione pensatis, quæ facienda fuerint, non per Suspectos, seu Complices hujusmodi, qui dicto Rebelli vestro verisimiliter sunt faventes, set communiter per Pares, & alios Proceres, & Fideles, Regni vestri, non suspectos, qui vobis in vestris oportunitatibus subvenerunt, tractari cum maturitate debitâ jubeatis;

Non facientes præcipitantèr irrita in Prosperis, quæ donâstis Benè Meritis in Adversis, ne dictus Comes Warennæ, & alii, causam consimilem optinentes, aliud excogitare Remedium compellantur.

Dat. ut supra.

De Sententiis, in Manutentores Falsarum Querelarum, fulminandis.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Pat. 8. E. 3. p. 1. m. 28. dor. REX, Venerabili in Christo Patri, J. eâdem gratiâ, Electo Cantuariensi, confirmato, Salutem.

Cùm, inter cætera, Nobis incumbentia, pro Regimine Regni nostri, præcipuè affectamus, ut in dicto Regno Pax nostra firmiter & inviolabiliter observetur, ac Communes Malefactores, & Pacis Sanctæ Ecclesiæ atque nostræ Perturbatores, Felones, Manutentores Felonum & Feloniarum, Conspiratores, Falsi Juratores, & Falsarum Quærelarum Assumptores, & earum Manutentores, juxta sua demerita puniantur, A. D. 1334.

Vosque,

Pro pace Sanctæ Ecclesiæ, quæ sine pace Regni subsistere non valebit, id idem appetere, & ad hoc inniti velle, ut tenemini, credamus certitudinaliter, & speremus,

Ad

A. D. 1334. Edw. 3. Ad instantiam Communitatis dicti Regni, nobis per Petitionem suam in Parliamento nostro, apud Eborum ultimò convocato, supplicantis ut de hujusmodi Communibus Malefactoribus, pacis Sanctæ Ecclesiæ atque nostræ Perturbatoribus, Felonibus, Manutentoribus Felonum & Feloniarum, Conspiratoribus, Falsis Juratoribus, Falsarum Quærelarum Assumptoribus, & earum Manutentoribus, qui maximam Turbationis occasionem & pacis violationem in dicto Regno tribuunt,

Ordinare vellemus, prout Sanctæ Ecclesiæ, atque nobis, & Populo nostro dicti Regni, expedire meliùs videremus,

De Consensu nostro, & aliorum Prælatorum, Procerum, & Magnatum, ac Communitatis prædictæ, in dicto Parliamento Convocatorum, Ordinatum extitit unanimiter & Consensum,

Quòd Justiciarii de utroque Banco, Justiciarii ad Assisas capiendas assignari, necnon Justiciarii per nos in singulis Comitatibus dicti Regni deputandi, ad inquirendum de diversis Felonibus, Feloniis, Transgressoribus, & Transgressionibus, virtute dictorum Concordiæ & Consensus, de hujusmodi Communibus Malefactoribus, pacis Sanctæ Ecclesiæ atque nostræ Perturbatoribus & Violatoribus, Felonibus, Manutentoribus Felonum & Feloniarum, Conspiratoribus, Falsis Juratoribus, Falsarum Quærelarum Assumptoribus, & earum Manutentoribus, tàm ad Sectam nostram, quàm aliorum conqueri volentium, audiendi & terminandi plenam habeant Potestatem:

Cùm igitur Deus, Auctor Pacis, & Amator Recti, nisi Pacis tempore non colatur, quam Pacem & Honorem Sanctæ Ecclesiæ per præmissa eo celeriùs procurari speramus, si malitiosi hujusmodi per Censuram Ecclesiasticam arceantur, prout tàm per Vos, quàm cæteros Prælatos, ac alios Regni nostri, in dicto Parliamento concorditer fuit consensum, A. D. 1334. Edw. 3.

Vos requirimus, & rogamus, quatinùs in omnes & singulos hujusmodi Malefactores, & Pacis Sanctæ Ecclesiæ & nostræ Perturbatores & Violatores, Felones, Manutentores Felonum & Feloniarum, Conspiratores, Falsos Juratores, Falsarum Quærelarum Assumptores, & earum Manutentores (utpote dictæ pacis Sanctæ Ecclesiæ atque nostræ Perturbatores & Violatores) singulis diebus Dominicis, & Festis Duplicibus, per Annum, in omnibus & singulis, Cathedralibus, & Collegiatis, ac Parochialibus, Ecclesiis, vestræ Diœcesis, Majoris Excommunicationis Sententiam faciatis canonicè & solempniter fulminari, & tàm sic Excommunicatos, quàm illos, qui occasione præmissâ in Majoris Excommunicationis Sententiam, promulgatam a Sanctis Patribus, inciderunt, faciatis sic Excommunicatos solempniter publicari, & contra eos procedi juxta Canonicas Sanctiones.

Teste Rege apud Tourestriam decimo sexto die Martii.

Eodem modo mandatum est Archiepiscopo Eborum, & omnibus aliis Episcopis in Angliâ & Walliâ, excepto Adam, qui se asserit Episcopum Wyntoniensem; & erant Patentes.

De Processibus Treugarum, apud Petragorum & Agennum quondam inchoatis, de novo resumendis, continuandis, & corrigendis.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Vasc. 8. E. 3. m. 12. REX, Dilectis & Fidelibus, Venerabilibus in Christo Patribus, W. Norwicensi, & H. Menevensi, eâdem gratiâ, Episcopis: Willielmo Trussel, & Johanni de Shordich, Militibus: Magistris, Thomæ de Astleye, Johanni de Ufford, Sancti Pauli Londoniæ, Johanni Travers, Lichfeldensis, & Johanni de OO. de Oxoniâ, Herefordiæ, Ecclesiarum Canonicis, Salutem.

Cùm, per Literas nostras, omnes Treugarum & Pacum Conventiones, Ordinationes, & Concordias, inter, Excellentissimum Principem, Dominum Philippum, Regem Franciæ Illustrem, Consanguineum nostrum carissimum, & Antecessores suos, ex unâ parte, & Nos, ac nostros Antecessores, ex alterâ, quondam, & nuper, initas, effectualiter tenere & conservare promiserimus, A. D. 1334.

Et quidam Processus,

De conservatione & complemento Treugarum, Pacum, Conventionum, Ordinationum, & Concordiarum,

Inter, Inclitæ Recordationis, Dominum Philippum, quondam Franciæ Regem,

A. D. 1334. Edw. 3.

gem, & Antecessores suos, ex unâ parte, &c, ejusdem Reordationis, Dominum Edwardum, quondam Regem Angliæ, Avum nostrum, & ejus Antecessores, ex alterâ, dudum factarum & initarum,

Per dicti Franciæ Regis, & Inclitæ Recordationis, Domini Edwardi, quondam Regis Angliæ, Patris nostri, Commissarios communiter deputatos,

Apud Petragorum amicabiliter inchoati adhuc pendeant indecisi,

Ac inter, Excellentissimum Principem, Dominum Philippum, Francorum Regem Illustrem, Consanguineum nostrum carissimum, & Dominum Karolum, nuper Franciæ Regem, Antecessorem suum immediatum, & eorum Antecessores, ex unâ parte, & Nos, ac dictum Patrem nostrum, & alios nostros Prædecessores ex alterâ, quædam Treugarum & Pacis Conventiones, Ordinationes, & Concordiæ, per dictorum Regum Procuratores & Nuncios, ac nostros, amicabiliter initæ fuissent & firmatæ, & eâdem formâ conservandæ sint, interpretandæ, declarandæ, & complendæ,

Et, super aliquâ parte hujusmodi Quæstionis Materiæ, certi Processus, per dicti Franciæ Regis Commissarios & nostros, secundum cujusdam Concordiæ formam, inter ipsum & Nos initæ, nuper deputatos, apud Agennum, & alibi, amicabiliter inchoati fuissent, & adhuc pendeant indecisi,

Vos volumus non latere, quòd Nos intellegimus, volumus, & affectamus, etiam sicut dictum Francorum Regem affectare præscimus,

Ut, Deo propitio, totius futuræ Dissensionis Materia inter Nos invicem, & nostros, hinc indè, Hæredes & Successores, præcludatur omninò,

Quòd omnes hujusmodi Treugæ, Paces, Conventiones, Ordinationes, & Concordiæ, modis & formis quibus factæ & initæ pleniùs extiterunt, justè & legitimè conserventur, interpretentur, declarentur, & compleantur ex utraque parte, ac perpetuo & indissolubili Vinculo teneantur,

Quódque, si aliquid, ex alterutrâ partium, factum fuerit in contrarium, vel restet complendum, illud interpretetur, & declaretur, ac fiat, super hoc, quod ratio suadebit, per vos & alios, ex parte dicti Regis Franciæ super hoc similiter Deputandos, servatâ prædictarum Treugarum, Pacum, Conventionum, Ordinationum, & Concordiarum, formâ, & Commissionum, per ipsum Francorum Regem & Nos super hoc faciendarum,

Ita quòd,

Si per Nos, aut Antecessores nostros, vel nostros, aut eorum Loca tenentes, seu Curiam nostram, vel eorum Curias, aut Commissarios nostros, Ballivos, Officiales, vel Ministros, aut Antecessorum nostrorum, seu dicti Franciæ Regis, seu Antecessorum ejusdem,

Aliqua contra hujusmodi Treugarum, Pacum, Conventionum, Ordinationum, seu Concordiarum, vires, formas, vel effectus, facta fuerint (cùm ea declarari corrigerint per vos, & ad hoc per dictum Franciæ Regem deputandos) debitè corrigantur, & ad statum debitum revocentur,

Vobis (de quorum fidelitate & industriâ plenè confidimus) Quatuor, Tribus, aut Duobus vestrûm, qui præsentes fueritis (Ita quòd Vos, Episcopi, Willielme, & Johannes, vel Unus vestrûm, eum aliis Collegis vestris prædictis, vel eorum uno, ad hoc intersitis) ad resumendum & continuandum omnes hujusmodi Processus, apud Petragorum, Agennum, & alibi inchoatos,

Et Defectus (si quos ex parte Commissariorum dicti Patris nostri & nostrorum in dictis Processibus inveneritis, quod non credimus) debitè corrigendum,

Et ad petendum, & recipiendum, nomine nostro, pro Nobis & Subditis nostris, a dicto Franciæ Rege, vel ab illis, quos idem Rex ad hoc deputaverit, vel duxerit deputandos, complementum & perfectionem omnium dictarum Treugarum, Pacum, Conventionum, Ordinationum, & Concordiarum,

Ac omnia & singula, quæ per ipsum Francorum Regem, ratione earum, Nobis & Subditis nostris facienda & complenda restant, & quæ ad Nos & Subditos nostros per dictas Treugas, Paces, Conventiones, Ordinationes, & Concordias, debent vel possunt quomodolibet pertinere,

Ac etiam ad conservandum, interpretandum, declarandum, & complendum, pro Nobis & nostro nomine, quantum ad Nos attinet, & prout tenemur, Treugas, Paces, Convenriones, Ordinationes, & Concordias, supradictas,

Et ad omnia alia & singula faciendum, conservandum, interpretandum, declarandum, & complendum, quæ sub dictis Treugis, Pacibus, Conventionibus, Ordinationibus, & Concordiis, poterunt comprehendi, & quæ ratione earum facienda, conservanda, interpretanda, declaranda, & complenda, superfint, ad quæ nos teneamur, & quæ ad dictum Francorum Regem, pro Se & Subditis

A. D. 1334. Edw. 3.

Subditis suis, ratione earum, pertinere debebunt,

Plenam, tenore præsentium, concedimus & committimus Potestatem.

Volumus etiam, & vobis injungimus, quòd, ad requestam, & in præsentiâ, Deputandorum per dictum Regem Franciæ ad prædicta, similem Potestatem habentium, juretis, ad Sancta Dei Evangelia, quòd in dicto Officio benè & fideliter vos babebitis, & Jus reddetis, & facietis, super prædictis, secundum Conscientias vestras: Nec omittetis Jus facere & dicere timore, Odio, vel Amore; dùm tamen Deputandi prædicti simile præstiterint Sacramentum.

Et, si Quæ vobis Dubia occurrerint in præmissis, volumus quòd vos, unà cum Deputandis prædictis, ea Nobis & dicto Franciæ Regi, quamcitiùs poteritis, remittatis.

Mandantes vobis quòd dictas Treugas, Paces, Conventiones, Ordinationes, & Concordias, & quæ ex earum tenore dependent, & possunt comprehendi aliquatenùs in eisdem, servari firmiter faciatis secundum ipsarum Vires, Formas, & Effectus, & prout per vos, & alios, a dicto Franciæ Rege Deputandos, contigerit interpretari, declarari, & etiam concordari.

Et Ea, quæ propter locorum distantias, conquerentium multitudinem, & alias causas evidentes, personaliter facere, conservare, & complere, non poteritis, per alios, secundum formam prædictam Juratos, fieri, conservari, & compleri, faciatis:

Nos enim Ratum imperpetuum habebimus atque Gratum, quicquid per Vos, aut Quatuor, seu Tres, vel Duos vestrûm, sub formâ prædictâ, cæteris absentibus, factum fuerit in præmissis:

Dantes, tenore præsentium, in mandatis, omnibus Justiciariis, & Subditis nostris, ut in præmissis, & ea tangentibus, Vobis, aut Quatuor, seu Tribus, vel Duobus vestrûm, sub formâ prædictâ (quibus in hac parte Vices nostras committimus) ita quòd non sit melior Occupantium Conditio, sicut nobis, pareant & intendant.

In cujus &c.

Dat. apud Rokyngham vicesimo Sexto die Martii, Anno Domini Millesimo, Trescentesimo, Tricesimo quarto, Regni verò nostri Octavo.

De Processibus prætaxatis per Commissarios recipiendis & examinandis.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Ibid.

REX eis &c. Salutem.

Cùm assignaverimus Vos ad resumendum & continuandum Processus,

Per certas Personas, per, claræ memoriæ, Dominum E. quondam Regem Angliæ, Patrem nostrum, ex unâ parte, & Franciæ Regem ex alterâ assignatas, apud Petragorum inchoatos,

Unà cum illis, quos, Excellentissimus Princeps, Dominus Philippus, Franciæ Rex Illustris, Consanguineus noster carissimus, ad hoc duxerit assignandos,

Et ad quædam alia faciendum, quæ in aliis nostris Literis, vobis indè factis, pleniùs continentur,

Et etiam ad resumendum & continuandum Processus, per nostros & dicti Consanguinei nostri Commissarios, apud Agennum, & alibi, incboatos,

Vobis Mandamus quòd, visis præsentibus, omnes hujusmodi Processus a Dilecto Clerico nostro, Magistro Johanne Peres, per Indenturam, inter Vos & ipsum indè conficiendam, diebus & locis oportunis, recipiatis: & ipsorum Examinationi, & Ordinationi omnium, quæ ad dictorum Processuum Resumptionem & Continuationem necessaria videritis, vel etiam oportuna, diligenter intendatis, vel unus vestrûm intendat; & de diligentiâ vestrâ in præmissis dicto Francorum Regi, & omnibus, quibus decet, ad citiùs quàm poteritis, constare faciatis, vel constare faciat unus vestrûm;

Mandavimus enim dicto Magistro Johanni, quòd dictos Processus vobis, & vestrûm cuilibet, sub formâ prædictâ faciat liberari.

In cujus &c.

Teste Rege apud Rokyngbam 26. die Martii.

A. D. 1334. Edw. 3. A. D. 1334. Edw. 3.

De Processibus, quondam apud Monstrollum inchoatis, resumendis & corrigendis.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Ibid.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Willielmo de Clynton, Bartholomæo de Burghersh, Willielmo Trussell, & Johanni de Shordich, Militibus: Magistris, Thomæ de Astleye, Johanni de Ufford, Sancti Pauli Londoniæ, Johanni Travers, Lichfeldensis, & Johanni de OO. de Oxoniâ, Herefordiæ, Ecclesiarum Canonicis, Salutem.

Cùm, per Literas nostras, omnes Treugarum & Pacum, Conventiones, Ordinationes, & Concordias, inter, Excellentissimum Principem, Dominum Philippum, Regem Franciæ Illustrem, Consanguineum nostrum carissimnm, & Antecessores suos ex unâ parte, & Nos ac nostros ex alterâ, quondam, & nuper, initas, effectualiter tenere & conservare promiserimus:

Et ex parte, inclitæ recordationis, Domini Edwardi, quondam Regis Angliæ, Avi nostri, & Subditorum suorum ex unâ parte, &, bonæ memoriæ, Domini Philippi, quondam Francorum Regis, & Subditorum suorum, ex alterâ, coram, inclitæ memoriæ, Domino Clemente, Papa Quinto, Anno Pontificatûs sui primo, super Conventionibus Treugarum & Pacis, inter ipsos Reges & eorum Antecessores initis, & incompletis existentibus, conservandis & complendis,

Et in contrarium attemptatis revocandis,

Et super Terrarum & Jurisdictionom Supprisiis, Bonorum Arestationibus, ac aliis quamplurimis Dampnis, in Terrâ & in Mari, datis per Subditos dictorum Regum, de ipsorum Regnis, ac Terris, eorum Dominio subjectis, Supplicationes & Querelæ Lugduno factæ fuissent & delatæ;

Ac coram Domino Papâ, ex parte dictorum Regum, intet cætera, concordatum fuisset,

Quòd omnes hujusmodi Conventiones, per viros fidedignos, per ipsos Reges hinc indè deputandos, debitè conservarentur & complerentur, ac de omnibus Dampnis, datis dictis Regibus, & eorum Subditis, hinc inde, contra prædictarum Conventionum Vires, Formas, vel Effectus, debita Satisfactio fieret Dampna passis:

Et cùm, ex parte dictorum Subditorum prædicti Avi nostri, allegatum fuisset quòd prædicti Reges, in Pacis Tractatu, in ipsos omnes Rancores, Injurias, Malivolentias, & Odia, adinvicem remiserunt,

A. D. 1334.

Et talis inter ipsos Reges facta erat Confœderatio, Matrimoniis & Pœnis vallata, quòd inter eos Guerra timenda non esset, nisi ex factis Subditorum suorum ortum haberet, ac plures aliæ causæ assignatæ fuissent; ex quibus dicti Reges moti, pro bono Pacis & Terræ Sanctæ proximo succursu, Processus super hujusmodi dampnis, eorum Subditis hinc inde datis, Processibus super Dampnis, ipsis Regibus datis, fecerunt anteferri, & apud Monstrollum, per ipsorum Commissarios, hinc indè deputatos, amicabiliter inchoari, dictique Processus adhuc pendeant indecisi:

Cùmque inter Subditos, inclitæ recordationis, Domini Edwardi, quondam Regis Angliæ, Patris nostri, & nostros, ex unâ parte, &, Excellentissimi Principis, Domini Philippi, Francorum Regis Illustris, Consanguinei nostri carissimi, & Antecessorum suorum, ex alterâ, super similibus Dampnis, a dicto tempore citra, tàm tempore Treugarum, quàm Pacis, hinc indè datis, non modica sit orta materia quæstionis,

Et, super aliquâ parte hujusmodi quæstionis Materiæ, certi Processus per dicti Francorum Regis Commissarios, & nostros, secundnm cujusdam Concordiæ formam, inter Ipsum & Nos initæ, nuper deputatos, apud Agennum, & alibi, amicabiliter inchoati fuissent, & adhuc pendeant indecisi;

Vobis, de quorum fidelitate & industriâ plenè confidimus,

Ad resumendum & continuandum omnes hujusmodi Processus, apud Monstrollum, & Agennum, & alibi, amicabiliter inchoatos,

Et Defectus (si quos ex parte Commissariorum dicti Avi nostri, & nostrorum, in dictis Processibus inveneritis, quod non credimus) debitè corrigendum,

Et ad inquirendum super omnibus Dampnis, contra hujusmodi Treugarum, & Pacum, Vires, Formas, vel Effectus, per dicti Francorum Regis, & Antecessorum suorum, Subditos, ex unâ parte, & nostros, ac Antecessorum nostrorum, Snbditos, ex alterâ, in Terrâ & in Mari, inter ipsos datis hinc indè,

veritatem,

A.D. 1334. Edw. 3. veritatem, unà cum illis quos idem Francorum Rex vobifcum ad hoc duxerit deputandos,

Et ad faciendum de hujufmodi Dampnis, de quibus liquidò vobis conftiterit, feu quæ manifefta fuerint, Satisfactionem debitam exhiberi,

Et ad ea,

Si quæ per Nos, aut Anteceffores noftros, vel noftros, aut eorum, Loca tenentes, feu Curiam noftram, vel eorum Curias, aut Commiffarios noftros, Ballivos, Officiales, & Miniftros, vel Anteceflorum noftrorum, contra hujufmodi Treugarum, Pacum, & Conventionum, vires, formas, vel effectus, facta fuerint (cùm ea declarari contigerint per vos, & ad hæc per dictum Francorum Regem deputandos) debitè corrigendum, & ad ftatum debitum revocandum,

Et ad faciendum omnia quæ, fecundum hujufmodi Treugarum, Pacum, & Conventionum, Ordinationum, & Concordiarum, vires, formas, vel effectus, dicto Francorum Regi, & Subditis fuis, ex parte noftrâ fuerint facienda,

Ac ad ea, quæ propter locorum diftantias, conquerentium multitudinem, & alias caufas evidentes, perfonaliter facere & complere non poteritis, per alios fidedignos, à Vobis nomine noftro deputandos, fieri faciendum,

Super Dubiis feu Ambiguis (fi quæ in præmiffis emerferint) ad dictum Francorum Regem & Nos recurrendum, nobifque ea fideliter referendum, prout coram dicto Papâ, ex parte prædictorum Regum, extitit concordatum, A.D. 1334. Edw. 3.

Tenore præfentium plenam concedimus & committimus poteftatem.

Volumus etiam, & vobis injungimus, quòd, ad requeftam, & in præfentiâ, Deputandorum per dictum Francorum Regem, ad prædicta fimilem Poteftatem habentium, juretis, ad Sancta Dei Evangelia, quòd in dicto officio vos benè & fideliter habebitis, & quòd Jus reddetis & facietis fuper prædictis, fecundum confcientias veftras, nec omittetis Jus facere & dicere timore, odio, vel amore; dum tamen Deputandi prædicti fimile præftiterint Sacramentum:

Mandantes vobis quòd, ad præmiffa facienda, confervanda, & complenda, in forma prædicta, diligenter intendatis.

Nos enim Ratum imperpetuum habebimus, atque Gratum, quicquid per vos, aut Quatuor, feu Tres, aut Duos veftrûm, cæteris abfentibus, factum fuerit in præmiffis.

Mandavimus enim omnibus Fidelibus, Miniftris, Jufticiariis, & Subditis noftris, ut in præmiffis, & ea tangentibus, vobis, ficut nobis, pareant & intendant, & faciant quæ eis, fuper executione negotiorum prædictorum, ex parte noftrâ, injungetis.

In cujus &c.

Tefte Rege apud Rokingham viceffimo fexto die Martii.

De intendendo, fuper Proceffibus memoratis.

A.D. 1334. An. 8. E. 3. Vafc. 8. E. 3. m. 11. REX Præfidentibus Curiæ fuæ, & omnibus Terrarum fuarum Gubernatoribus, Senefcallis, Jufticiariis, Ballivis, Miniftris, & Fidelibus fuis, de regno fuo, & cæteris Terris, Dominio fuo fubjectis, ad quos præfentes literæ pervenerint, Salutem.

Cùm, per literas noftras, omnes Treugarum & Pacum Conventiones *&c. prout fupra ufque hæc verba.*

Ac per alias literas noftras, ad dictas Conventiones, Ordinationes, & Concordias, complendum & confervandum,

Et in contrarium attemptata revocandum,

Necnon ad refumendum & continuandum Proceffus,

Super hujufmodi Conventionum, Ordinationum & Concordiarum, confervatione & complemento, per Commiffarios hinc indè deputatos, apud Monftrollum, Agennum, & alibi, amicabiliter inchoatos, A.D. 1334.

Dilectos & Fideles noftros, Willielmum de Clynton, Bartholomæum de Burghersh, Willielmum Truffel, & Johannem de Shordich, Milites, Magiftros Thomam de Aftleye, Johannem de Ufford, Sancti Pauli Londoniæ, Johannem Travers Lichfeldiæ, & Johannem de OO. de Oxoniâ, Herefordiæ, Ecclefiarum Canonicos, affignaverimus,

Et ad alia faciendum quæ in dictis literis noftris pleniùs continentur;

Vobis mandamus quòd dictis Commiffariis noftris, & eorum cuilibet, in præmiffis, ficut Nobis, pareatis & intendatis; facientes ea quæ vobis, fuper præmifforum executione, injungent, aut unus eorum injunget, ex parte noftra; ac etiam fuperfedentes, in omnibus Caufis, & Negotiis, & Judiciorum

A. D. 1334. Edw. 3. rum Executionibus, ipsorum cognitionem tangentibus, in præmissis.

In cujus &c.

Dat. apud Rokyngham vicesimo sexto die Martii, Anno Domini Millesimo, Trescentesimo, Tricesimo quarto, Regni verò nostri Octavo.

REX eisdem Salutem.

Cùm, per literas nostras *&c. ut supra usque ibi* hinc indè *& tunc sic,* Deputatos apud Petragorum Agennum, & alibi, amicabiliter inchoatos,

Venerabiles in Christo Patres, W. Norwicensem & Menevensem, eâdem gratiâ, Episcopos: Willielmum Trussel, & Johannem de Shordich, Milites: Magistros, Thomam de Astleye, Johannem de Ufford, Sancti Pauli Londoniæ, Johannem Travers, Lichfeldiæ, & Johannem de OO. de Oxoniâ, Herefordiæ, Ecclesiarum Canonicos, assignaverimus, A. D. 1334. Edw. 3.

Et ad alia faciendum quæ in dictis literis nostris pleniùs continentur,

Vobis mandamus quòd dictis Commissariis nostris, & eorum Quatuor, Tribus, aut Duobus, in præmissis *&c. prout supra.*

In cujus &c.

Dat. ut supra Anno prædicto &c.

Pro Archiepiscopo Eborum de Pardonatione.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Claus. 8. E. 3. m. 27.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Ricardo de Wylughby, & sociis suis Justiciariis, ad Placita coram nobis tenenda assignatis, Salutem.

Cùm, de gratiâ nostrâ speciali, pardonaverimus Willielmo, Archiepiscopo Eborum, Transgressionem & Contemptum, quos nobis fecit confirmando Electionem, nuper factam de Roberto de Grayston, Monacho Ecclesiæ Cathedralis Dunolmensis, in Episcopum loci prædicti, & ipsum Episcopum consecrando, dicto Roberto per Nos non acceptato, nec Regio Assensu nostro, prout moris est, in hâc parte adhibito, A. D. 1334.

Vobis mandamus quòd, placito, indè coram nobis inter Nos & præfatum Archiepiscopum per Breve nostrum moto, ulteriùs tenendo penitùs Supersedeatis, & ipsum Archiepiscopum, præmissâ occasione, non molestetis in aliquo seu gravetis.

Teste Rege apud Rokyngham tricesimo die Martii.

Procuratorium ad tractandum cum Duce Britanniæ.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Pat. 8. E. 3. p. 1. m. 23.

UNiversis, præsentes literas inspecturis, Edwardus &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Nobilis vir, Dux Britanniæ, Consanguineus noster carissimus, nobis cum instantiâ supplicaverit, ut Terras & Tenementa in Regno nostro Angliæ,

Quæ fuerunt Johannis de Britanniâ, nuper Comitis Richemundiæ defuncti, qui de nobis tenuit in Capite, & quæ, occasione mortis ejusdem Comitis, capta sunt in Manum nostram, quæ etiam eidem Duci, tanquam propinquiori Hæredi ipsius Comitis, Jure Hæreditario descendere debent, ut dicit,

Velimus eidem Duci jubere liberari,

Nos,

Ejus supplicationi in hâc parte annuere volentes gratiosè, ac de Fidelitate probitate, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilis Patris, Johannis Cantuariensis Archiepiscopi, totius Angliæ Primatis, & Galfridi le Scrop Militis, plenariè confidentes, A. D. 1334.

Ad tractandum cum eodem Duce super aliquibus, nos & ipsum tangentibus,

Et ad quædam Scripta, Munimenta, & alia Memoranda, Nos tangentia, quæ penes ipsum Ducem resident, præfatis, Archiepiscopo & Galfrido, ad opus nostrum liberanda, ab eodem Duce recipiendum,

Et, dictis Scriptis, Munimentis, & aliis Memorandis, ab eodem Duce sic receptis, Fidelitatem ipsius Ducis, quam nobis facere tenetur pro Terris & Tenementis prædictis, hâc vice, nomine nostro, recipiendum,

Necnon Homagium suum, Nobis in hâc parte debitum, usque ad certum tempus, prout præfatis, Archiepiscopo & Galfrido, fore videbitur faciendum, respectuandum,

Et ad certum diem dicto Duci, ad faciendum Nobis Homagium prædictum, assignandum,

Necnon ad omnia & singula faciendum,

A. D. 1334. Edw. 3. dum, quæ in præmissis, vel circa ea, necessaria fuerint vel opportuna, præfatis, Archiepiscopo & Galfrido, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem,

Promittentes quòd Nos, prædictis Scriptis, Munimentis, & aliis Memorandis, præfatis, Archiepiscopo & Galfrido, sic liberatis, captâque Fidelitate prædictâ, ac Homagio prædicto sic respectuato (cùm per præfatos, Archiepiscopum & Galfridum, indè fuerimus pleniùs certiorati) eidem Duci Terras & Tenementa prædicta, absque dilationis incommodo, liberari faciemus,

Ratum & Firmum habituri quicquid per præfatos, Archiepiscopum & Galfridum, factum, seu gestum, fuerit in præmissis, seu quolibet præmissorum. A. D. 1334. Edw. 3.

In cujus &c.

Dat. apud Rokyngham tricesimo die Martii.

Consimiles literæ fiunt sub nominibus, Venerabilis Patris, J. Cantuariensis Electi, Confirmati, & prædicti Galfridi le Scrop.

In cujus &c.

Dat. ut supra.

De Potestate data recipiendi Fidelitatem Johannis Ducis Britanniæ.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Pat. 8. E. 3. p. 1. m. 23. REX, Dilectis & Fidelibus suis, Venerabili in Christo Patri, J. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Willielmo de Clynton, & Galfrido le Scrop, Salutem.

Sciatis quòd Nos (de Fidelitate vestra plenariè confidentes) vobis, & Duobus vestrûm (quorum Vos, præfate Archiepiscope, Unum esse volumus) plenam, tenore præsentium, dedimus Potestatem recipiendi, hâc vice, nomine nostro, Fidelitatem Nobilis viri Ducis Britanniæ, Consanguinei & Hæredis Johannis de Britanniâ, nuper Comitis Richemundiæ defuncti, qui de Nobis tenuit in Capite, quam Nobis facere tenetur pro Terris & Tenementis, quæ idem Comes de Nobis sic tenuit, & quæ, occasione mortis ejusdem, capta sunt in manum nostram,

Nec non Homagium ipsius Ducis, quod Nobis similiter facere tenetur pro Terris & Tenementis prædictis, usque ad certum tempus, prout vobis, vel Duobus vestrûm (quorum vos, præfate Archiepiscope, Unum esse volumus) fore videritis faciendum, nostro nomine respectuandi: A. D. 1334.

Et ideò vobis mandamus quòd, captâ dictâ fidelitate, & Respectuato Homagio prædicto, sicut prædictum est, Nos indè sub Sigillo vestro, præfate Archiepiscope, distinctè & apertè, sine dilatione, certificetis; hoc Breve nobis remittentes.

Dat. apud Rokyngham tricesimo die Martii.

Consimiles literæ fiunt sub nominibus, Venerabilis Patris, J. Cantuariensis Electi, Confirmati, & prædictorum, Willielmi & Galfridi, & Duorum eorum, quorum præfatus Electus sit unus.

Dat. ut supra.

Procuratoria ad tractandum cum Rege Franciæ super Litibus & Debatis.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Pat. 8. E. 3. p. 1. m. 24. UNiversis, præsentes Literas inspecturis, Edwardus &c. Salutem.

Noveritis quòd Nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilis Patris, J. Archiepiscopi Cantuariensis, totius Angliæ Primatis, Willielmi de Monte Acuto, Willielmi de Clynton, Galfridi le Scrop, & Johannis de Shordich, Militum, plenariè confidentes, A. D. 1334.

Ipsos, Quatuor, Tres, & Duos eorum (quorum præfatus Archiepiscopus sit unus) Facimus, Ordinamus, & Constituimus, nostros, veros & legitimos, Procuratores, & Nuncios speciales,

Dantes eis, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum (quorum præfatus Archiepiscopus

A. D. 1334. Edw. 3. epiſcopus ſit unus) Plenam Poteſtatem, & mandatum ſpeciale, tractandi, pro nobis, & noſtro nomine, cum, Magnifico Principe, Domino Philippo, Rege Franciæ Illuſtri, ſeu Deputandis ab eo, ſuper quibuſcumque Quæſtionibus, Litibus, Querelis, Demandis, Controverſiis, Areſtis, ſeu Debatis, ac Adjournamentis, & Proceſſibus, in Curiâ ipſius Domini Regis pendentibus, nec non Petitionibus, & Actionibus, Realibus, & Perſonalibus, atque Mixtis, quæ idem Dominus Rex erga Nos, ſeu Subditos noſtros, habet, vel habere poterit, vel Nos, erga ipſum Dominum Regem, ſeu Subditos ſuos, ratione Terratum noſtrarum, in Ducatu Aquitaniæ, vel alibi, exiſtentium, ſeu quacumque aliâ occaſione, habemus, vel habere poterimus, quovis modo,

Et Omnia & Singula, quæ concordata & tractata fuerint, quaecumque firmitate vallandi,

Nec non petendi, ſtipulandi, recipiendi, retinendi, componendi, paciſcendi, tranſigendi, & omnia alia & ſingula faciendi, quæ in Præmiſſis, & circa Præmiſſa, fuerint oportuna, etiam ſi mandatum exigant ſpeciale:

Promittentes etiam, pro Nobis, & Hæredibus noſtris, Ratum & Firmum habere, & habituros quicquid per dictos Procuratores, & Nuncios, noſtros, Quatuor, Tres, & Duos eorum (quorum præfatus Archiepiſcopus ſit unus, ut eſt dictum) geſtum, actum, & factum, ſeu etiam procuratum, fuerit in Præmiſſis, & quolibet Præmiſſorum.

In quorum omnium teſtimonium Sigillum noſtrum præſentibus duximus apponendum.

Dat. apud Rokyngbam triceſimo die Martii.

Conſimiles literæ fiunt ſub nominibus, Venerabilis Patris, J. Cantuarienſis Electi, Confirmati, & prædictorum, Willielmi de Monte Acuto, Willielmi de Clynton, Galfridi le Scrop, & Johannis de Shordich, Quatuor, Trium, & Duorum eorum, quorum præfatus Electus ſit unus.

In quorum &c.

Dat. ut ſupra.

Ad tractandum ſuper Paſſagio ad Terram Sanctam.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Ibid.

Univerſis, præſentes Literas inſpecturis, Edwardus &c. Salutem.

Noveritis quòd Nos,

De fidelitate probatâ & circumſpectione providâ, Dilectorum & Fidelium noſtrorum, Venerabilis Patris, J. Archiepiſcopi Cantuarienſis, totius Angliæ Primatis *&c. prout ſupra, mutatis mutandis, uſque hæc verba; viz.*

Tractandi, pro Nobis, & noſtro nomine, cum, Magnifico Principe, Domino Philippo, Rege Franciæ Illuſtri, aut Deputandis ab eo, de certis Die & Loco, quibus idem Dominus Rex & Nos convenire, & Nos mutuo videre valeamus, pro pleniori tractatu habendo ſuper Paſſagio, vel Itinere, noſtro verſus Terram Sanctam, & aliis Negotiis occurrentibus,

Et hiis, quæ ſic tractata fuerint, conſentiendi, & concordandi,

Et ea, in quibus concordes, ut præmittitur, fuerint, quacúmque firmitate vallandi

Et omnia alia & ſingula faciendi, quæ in Præmiſſis, & circa Præmiſſa, fuerint oportuna, etiam ſi mandatum exigunt ſpeciale: promittentes etiam Nos firmum & ſtabile habituros quicquid per præfatos Procuratores, & Nuncios noſtros, Tres, & Duos eorum (quorum præfatus Archiepiſcopus ſit unus) actum, geſtum, ſeu concordatum fuerit in Præmiſſis.

In quorum omnium teſtimonium *&c. ut ſupra.*

Dat. ut ſupra.

Conſimiles literæ fiunt ſub nominibus, Venerabilis Patris, J. Cantuarienſis Electi, Confirmati, & Willielmi de Clynton, Galfridi le Scrop, & Johannis de Shordich, Trium, & Duorum, quorum præfatus Electus ſit unus.

In quorum &c.

Dat. ut ſupra.

Ibid. Univerſis *&c. ut ſupra uſque ibi* Deputandis ab eo *tunc ſic* ſuper Paſſagio vel Itinere noſtro verſus Terram Sanctam, & ea in quibus concordes, ut præmittitur, fuerint *&c. ut ſupra de verbo ad verbum.*

Procura-

A.D. 1334. Edw. 3. A.D. 1334. Edw. 3.

Procuratorium ad tractandum super Sponsalibus.

A.D. 1334. An. 8. E. 3. Pat. 8. E. 3. p. 1. m. 23.

UNiversis, præsentes literas inspecturis, Edwardus &c. Salutem.

De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilis Patris, Johannis Cantuariensis Archiepiscopi, totius Angliæ Primatis, Willielmi de Clynton, Galfridi le Scrop, & Johannis de Shordich, Militum, plenariè confidentes,

Ad tractandum cum aliquibus Nobilibus de Regno Franciæ, seu aliis, cum quibus pro honore nostro meliùs videritur fore faciendum, seu Deputandis ab ipsis Nobilibus, super Matrimonio, seu Sponsalibus, inter Johannem, Filium & Hæredem Edmundi nuper Comitis Kantiæ defuncti, Consanguineum nostrum carissimum, & aliquam Filiarum dictorum Nobilium, seu aliam Generis, Morum, & Corporis Elegantiâ præpollentem, contrahendo,

Nec non super Dote, seu Dotalitio, ac Donatione, propter Nuptias assignandis in hâc parte,

Et ad Ea, quæ sic tractata & concordata fuerint, quacúmque firmitate vallandum, & firmandum,

A.D. 1334. Prædictis, Archiepiscopo, Willielmo, Galfrido, & Johanni, Tribus, & Duobus eorum (quorum præfatus Archiepiscopus sit unus) Plenam, tenore præsentium, committimus Potestatem:

Promittentes Nos, quantum ad nos attinet, Ratum & Firmum habituros quicquid per præfatum Archiepiscopum, Willielmum, Galfridum, & Johannem, Tres, & Duos eorum (quorum prædictus Archiepiscopus sit unus) tractatum, concordatum, firmatum, & vallatum fuerit in Præmissis.

In cujus &c.

Dat. apud Rokyngham tricesimo die Martii.

Consimiles literæ fiunt sub nominibus, Venerabilis Patris, J. Cantuariensis Electi, Confirmati, & prædictorum, Willielmi de Clynton, Galfridi le Scrop, & Johannis de Shordich, Trium & Duorum eorum, quorum præfatus Electus sit unus.

In cujus &c.

Dat. ut supra.

Procuratorium ad supervidendum statum Comitatus Pontivi.

A.D. 1334. An. 8. E. 3. Ibid.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Noveritis quòd Nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilis Patris, J. Archiepiscopi Cantuariensis, totius Angliæ Primatis, Willielmi de Clynton, Galfridi le Scrop, & Johannis de Shordich, Militum (quos ad partes Franciæ destinavimus) plenam fiduciam reportantes,

Assignavimus ipsos, Tres, & Duos eorum (quorum dictus Archiepiscopus sit unus) ad supervidendum statum Comitatus nostri Pontivi, ac Terrarum, & Negotiorum nostrorum ibidem,

Necnon ad plenam Informationem capiendum, tàm de Gestu Ministrorum nostrorum in eisdem partibus, quàm aliorum negotiorum, Nos ibidem tangentium, quorumcumque,

A.D. 1334. Ac etiam ad inquirendum, corrigendum, & puniendum Excessus quorumcúmque subditorum nostrorum partium prædictarum,

Nec non Ministros nostros ibidem amovendum, & Idoneos præficiendum,

Ac omnia alia & singula faciendum, quæ in Præmissis, & circa Præmissa fuerint oportuna, etiam si Mandatum exigant speciale:

Promittentes nos rata & firma habituros Ea, quæ, per præfatos, Archiepiscopum, Willielmum, Galfridum, & Johannem, Tres, vel Duos eorum (quorum præfatus Archiepiscopus sit unus) facta, vel gesta, fuerint in Præmissis, & quolibet Præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Rokyngham tricesimo primo die Martii.

A. D. 1334. Edw. 3. A. D. 1334. Edw. 3.

De intendendo, super Negotiis prædictis.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Ibid.

REX, Dilecto & Fideli suo, Bartholomæo de Burghersh, Senescallo Pontivi, ac universis & singulis Senescallis, Castellanis, Majoribus, Ballivis, Ministris, & Receptoribus, ac omnibus aliis Subditis & Fidelibus nostris, in Comitatu prædicto, & aliis Terris nostris ibidem, constitutis, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nos de fidelitate *&c. ut supra mutatis mutandis usque ibi* speciale.

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm, damus, tenore præsentium, in mandatis, quatinus præfatis, Electo, Williemo, Galfrido, & Johanni, Tribus, vel Duobus eorum (quorum præfatus Electus sit unus) in præmissis, omnibus & singulis, sitis intendentes, consulentes, & auxiliantes, prout vobis, & cuilibet vestrûm, scire facient ex parte nostrâ. A. D. 1334.

In cujus &c.

Dat. ut supra.

Bulla, de Revocatione, Chartis & Juramentis non obstantibus, facienda.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Ex Autogr.

JOhannes Episcopus, Servus servorum Dei, Dilecto Filio Abbati Monasterii Sanctæ Mariæ de Salbuti, Sarisbiriensi Diœcese, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Ad audientiam nostram pervenit, quòd, tàm Dilecti Filii Abbas & Conventus Monasterii Majoris Monasterii Turonensis, ad Romanam Ecclesiam nullo medio pertinentis, Ordinis Sancti Benedicti, quàm Prædecessores eorum, Decimas, Domos, Terras, Vineas, Possessiones, Prata, Pascua, Piscarias, Nemora, Molendina, Jura, Jurisdictiones, & quædam alia Bona, ipsius Monasterii,

Datis super hoc Literis, confectis exindè publicis Instrumentis, interpositis Juramentis, factis Renunciationibus, & Pœnis adjectis, in gravem læsionem ipsius Monasterii,

Nonnullis Clericis & Laicis, aliquibus eorum ad vitam, quibusdam verò ad non modicum tempus, & aliis perpetuo, ad Firmam, vel sub Censu Annuo, concesserunt,

Quorum aliqui, super hiis, Literas Confirmationis, in formâ communi, a Sede Apostolicâ impetrâsse dicuntur. A. D. 1334.

Quia verò nostrâ interest super hoc de oportuno remedio providere, Discretioni tuæ per Apostolica scripta mandamus quatinus ea, quæ de bonis ipsius Monasterii, per Concessiones hujusmodi, Alienata inveneris illicitè vel Distracta,

Non obstantibus Literis, Instrumentis, Juramentis, Pœnis, Renunciationibus, & Confirmationibus, supradictis,

Ad Jus & Proprietatem ejusdem Monasterii legitimè revocare procures; Contradictores per Censuram Ecclesiasticam, Appellatione postpositâ, compescendo.

Testes autem, qui fuerint nominati, si se gratiâ, odio, vel timore, subtraxerint, Censurâ simili, Appellatione cessante, compellas Veritati Testimonium perhibere.

Dat. Avinion. Kal. Aprilis, Pontificatûs nostri, Anno Decimo Octavo.

Sub Filis canabeis.

Super Expensis Nunciorum Regis.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Claus. 8. E. 3. m. 27.

REX, Thesaurario, & Baronibus suis, de Scaccario, ac Camerariis suis, Salutem.

Cùm, octavo die Februarii, proximò præterito, miserimus, Dilectum Clericum nostrum, Magistrum Simonem de Stanes, versus partes Flandriæ, ad tractandum cum, Nobili Viro, Domino Lodowico, Comite Flandriæ, Consanguineo nostro carissimo, ac Burgimagistris, Scabinis, & Consulibus, A. D. 1334.

Ac aliis Hominibus, Villarum de Bruges, & Gandavo, & de Ipre, seu cum illis, quos iidem, Comes, Burgimagistri, Scabini, Consules, & alii, de Villis prædictis, loco suo deputarent,

Super Transgressionibus, Dampnis, Injuriis,

A. D. 1334. Edw. 3. Injuriis, Roberiis, & aliis Maleficiis quibuscumque, per Gentes & Habitatores Regni nostri ex parte unâ, & Gentes & Habitatores Terræ Flandriæ ex alterâ, hinc indè illatis,

Et concesserimus ei quòd ipse percipiat & habeat, pro singulis diebus, quibus in obsequio nostro prædicto steterit, usque ad reditum suum Eborum, Unam Marcam,

Et quod Custus & Expensas, quos circa Passagium suum, eundo versus partes prædictas, & exinde redeundo, ac Stipendia Clericorum, negotia nostra in partibus prædictis scribentium, apposuerit, rationabiliter persolvantur,

Eidemque Simoni Quinquaginta Marcas, in recessu suo versus partes prædictas, super Vadiis hujusmodi, de Thesauro nostro fecerimus liberari,

Vobis mandamus quòd allocetis præfato Simoni, id, quod ei pro Vadiis hujusmodi, usque ad 16. diem præsentis Mensis Aprilis, eodem die computato, ultra dictas Quinquaginta Marcas, deberi contigerit, de Thesauro nostro liberetis; &, computato nichilominus cum eodem Simone de Custubus & Expensis, circa Passagium & Stipendia prædicta apposiiis, id quod ei, per Compotum hujusmodi, deberi inveniri contigerit pro eisdem, de Thesauro nostro similiter liberetis. A. D. 1334. Edw. 3.

Teste Rege apud Rokyngham primo die Aprilis.

Pro Willielmo Fox de Eborum.

Consimile Breve dirigitur eisdem pro Willielmo Fox de Eborum, misso in Obsequium Regis ad partes prædictas, unà cum præfato Simone, de Viginti Libris, sibi super Expensis suis versus partes illas liberatis, pro Quadraginta diebus a prædicto Octavo die, recipiendo per Diem Decem Solidos, *exceptâ illâ clausulâ* & computato nichilominus.

Teste ut supra.

Pro Flandrensibus, de Libero Intercursu.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Claus. 8. E. 3. m. 28. d. REX Vicecomiti Kantiæ, Salutem.

Cùm, Nobilis Vir, Comes Flandriæ, Consanguineus noster, Vicesimo tertio die Martii, proximò præterito, pro bono Pacis, inter Homines & Mercatores de Regno nostro, & Homines & Mercatores de Dominio dicti Comitis, hinc inde nutriendæ, proclamari fecerit per totam Potestatem suam,

Quòd omnes & singuli Mercatores, de Regno nostro, infra dictam Potestatem suam venientes, & frequentantes, seu ibidem, causâ Mercimonii exercendi, venire & frequentare volentes, ibidem, usque ad Festum Assumptionis Beatæ Mariæ, proximò futurum, sub salvo & securo Conductu suo veniant, morentur, & Merces exerceant, & exindè ad propria redeant, absque aliquâ occasione seu impedimento (Dùm tamen non delinquant, & Custumas consuetas pro Mercibus suis solvant) Mercatoribus de Regno nostro, dicto Vicesimo tertio die, cum Duce Brabantiæ existentibus, dumtaxat exceptis prout in Literis Patentibus ipsius Comitis, nobis indè missis, pleniùs continetur:

Nos, desiderantes mutuam Concordiam inter nostros & ipsius Comitis Subditos refoveri, tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, in singulis Portubus, & aliis locis, in Ballivâ tuâ, tàm infra Libertates, quàm extra, ubi expedire videris, ex parte nostrâ publicè proclamari facias, A. D. 1334.

Quòd Omnes & singuli Homines & Mercatores, de Dominio & Potestate ipsius Comitis, infra Regnum & Potestatem nostram, cum Rebus & Mercimoniis suis, venire volentes, infra Regnum nostrum salvò & securè usque ad dictum Festum Assumptionis venire, & in eodem Regno morari, & Mercimonia sua ibidem exercere, ac exindè ad propria pro voluntate suâ redire valeant sine occasione, vel impedimento qualitercumque; dùm tamen non delinquant, & faciant, & solvant Custumas debitas & Consuetas in Regno nostro;

Et hoc nullatenus omittas.

Teste Rege apud Rokyngham quinto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Eodem modo præceptum est singulis Vicecomitibus per Angliam.

Procuratorium

Procuratorium ad tractandum super Sponsalibus inter Comitem Cornubiæ & Filiam Comitis de Bloys.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Pat. 8. E. 3. p. 1. m. 22.

UNiversis, præsentes Literas inspecturis, Edwardus, &c. Salutem.

De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilis Patris, Johannis Cantuariensis Archiepiscopi, totius Angliæ Primatis, & Willielmi de Cusantia Canonici in Ecclesiâ Sancti Wilfridi Ripon, plenariè confidentes,

Ad tractandum cum, Nobili Viro Comite de Bloys, seu Deputandis ab ipso, super Matrimonio, seu Sponsalibus, inter Johannem Comitem Cornubiæ, Fratrem nostrum carissimum, & Mariam Filiam ejusdem Comitis de Bloys, contrahendo,

Necnon super Dote, seu Dotalitio, ac Donatione, propter Nuptias in hac parte assignandis,

Et ad Ea, quæ sic tractata & concordata fuerint, quacúmque firmitate vallandum & firmandum, prædictis, Archiepiscopo & Willielmo, plenam, tenore præsentium, committimus Potestatem; A. D. 1334.

Promittentes Nos, quantum ad Nos attinet, Ratum & Firmum habituros quicquid per præfatos, Archiepiscopum & Willielmum, tractatum, concordatum, firmatum, & vallatum, fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Dat. apud Huntyngdon nono die Aprilis.

COnsimiles Literæ fiunt sub nominibus, Venerabilis Patris, Johannis Cantuariensis Electi, Confirmati, & Willielmi de Cusantiâ, Canonici in Ecclesiâ Sancti Wilfridi Ripon.

In cujus &c.

Dat. ut supra.

Aliud Procuratorium, ad tractandum super Sponsalibus ejusdem Comitis.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Ibid.

UNiversis, præsentes Literas inspecturis, Edwardus, &c. Salutem.

De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilis Patris, Johannis Cantuariensis Archiepiscopi, totius Angliæ Primatis, & Willielmi de Cusantiâ, Canonici in Ecclesiâ Sancti Wilfridi Ripon, plenariè confidentes,

Ad tractandum cum aliquibus Nobilibus de Regno Franciæ, seu aliis, cum quibus pro honore nostro melius viderint fore faciendum, deputandis ab ipsis Nobilibus, super Matrimonio, seu Sponsalibus, inter Johannem Comitem Cornubiæ, Fratrem nostrum carissimum, *&c. prout supra de Dat.* 30. *Martii.* A. D. 1334.

In cujus &c.

Dat. apud Huntyngdon nono die Aprilis.

COnsimiles Literæ fiunt sub nominibus, Venerabilis Patris, Johannis Cantuariensis Electi confirmati, *&c.*

Indenturæ super quibusdam Dissensionibus, motis inter Regem & Archiepiscopum Burdegaliæ, Confirmatio.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Vasc. 8. E. 3. m. 10.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

INSPEXIMUS QUANDAM INDENTURAM super aliquibus Dissensionibus & Controversiis, motis in partibus Ducatûs Aquitaniæ, inter Nos &, Venerabilem Patrem Archiepiscopum Burdegaliæ, ac Decanum & Capitulum Ecclesiæ Burdegaliæ, factum in hæc verba, A. D 1334.

HÆC INDENTURA TESTATUR quòd, cùm Dissensio, Controversia, & Querela quædam, motæ essent inter Dominum nostrum Regem Angliæ, Ducem Aquitaniæ, ex parte unâ, &, Reverendum

A. D. 1334. Edw. 3. Reverendum Patrem in Christo Archiepiscopum Burdegaliæ, ac, Venerabiles Viros, Decanum & Capitulum Ecclesiæ Burdegaliæ ex parte alterâ, super eo quòd idem Archiepiscopus, pro se, & Successoribus suis Ecclesiæ prædictæ, petierat, & clamaverat, & ad se, tanquam Jus Ecclesiæ suæ prædictæ, pertinere asserebat Tertiam Partem Cameræ, seu Monetæ, dicti Domini nostri Regis, & Ducis, Cussæ, seu Cudendæ, in Ducatu prædicto, simul cum Decem Milibus Librarum Turonensium, de tempore Prædecessorum suorum, per Novem Annos continuos, ante confectionem præsentis INDENTURÆ transactos, de Exitibus prædictæ Tertiæ partis Cameræ, seu Monetæ, prædictæ, a retro existentibus, ipsi Archiepiscopo & Ecclesiæ suæ prædictæ debitis:

Et similiter super eo quòd iidem, Decanus & Capitulum, petierunt, & clamârunt, & ad se pertinere asserebant pro Se, & Successoribus suis, & Ecclesiâ Burdegaliæ, Tertiam Partem Cameræ, seu Monetæ, dicti Domini nostri Regis, & Ducis, in Ducatu prædicto Cussæ, vel cudendæ, simul cum 10. Milibus Libr. Turonen. per Novem Annos continuos, ante confectionem præsentis INDENTURÆ proximò transactos, de Exitibus dictæ Tertiæ partis Cameræ, seu Monetæ, a retro existentibus ipsis Decano & Capitulo, qui nunc sunt, & Ecclesiæ prædictæ debitis:

De quibus quidem Tertiis partibus quilibet prædictorum, Archiepiscopi, Decani, & Capituli, per Se, & Prædecessores suos, a tempore, quo non extat memoria, tennerunt, & inde faysiti fuerunt, tanquam Jus suum, quilibet per se, & Ecclesiæ prædictæ, ut asseruerunt & dicebant, usque ad illud tempus quo Ricardus de Slefeld Clericus, nuper Constabularius Burdegaliæ, easdem Tertias partes ad Manus Domini Regis, Patris Domini nostri Regis, & Ducis nunc, absque causâ rationabili, voluntariè posuit & faysivit;

Tandem in modum, qui subsequitur, conquieta sunt partes prædictæ & sedata; videlicet,

Quòd Oliverus de Ingham Miles, Senescallus Vasconiæ, & Johannes Travers, Constabularius Burdegaliæ, vice & loco dicti Domini nostri Regis & Ducis, de Avisamento & Consilio Consiliariorum, dicti Domini nostri Regis, & Ducis nunc, Ducatûs sui prædicti, eisdem in hac parte assistentium, visis & distinctè intellectis quibusdam Cartis, Privilegiis, & Memorandis antiquis, per quæ quamplures Antecessores, & Progenitores, præfati Domini nostri Regis, & Ducis, & quilibet per se, dederant, concesserant, & confirmârant, Tertias partes hujusmodi Cameræ, seu Monetæ, prædictæ Prædecessoribus dicti Archiepiscopi, ac Decani & Capituli prædictorum, sicut in eisdem Cartis, Privilegiis, & Memorandis, pleniùs continetur; Quorum Copiam, sub Sigillis dictorum, Senescalli & Constabularii, ac Officialis Burdegaliæ, de Officio suo, præfati, Senescallus & Constabularius, dicto Domino nostro Regi, & Duci, & Concilio suo, transmittunt: A. D. 1334. Edw. 3.

Et de Possessione etiam,

Quam antea Prædecessores dicti Archiepiscopi, ac dictorum Decani & Capituli, in qua fuerant, tenuerant & habuerant per receptionem hujusmodi Tertiarum partium Cameræ, seu Monetæ, prædictæ, a nonnullis Constabulariis & Senescallis, Prædecessoribus eorumdem, usque ad tempus dicti Ricardi, olim Constabularii,

Pleniùs Informati,

Pro eo pacificârunt, seu etiam transigerunt, & inter se ad invicem ordinârunt quòd ipsi, Archiepiscopus, Decanus, & Capitulum, & quilibet per Se, & sui Successores rehabeant dictas Tertias partes Cameræ, seu Monetæ, prædictæ, si placeat Domino nostro Regi, & Duci prædicto, tenendas Sibi & Successoribus suis perpetuò, juxta formam & tenorem Cartarum, Memorandorum, & Privilegiorum factorum & concessorum, ut prædicitur.

Et etiam conventum est & concessum eisdem, Archiepiscopo, Decano & Capitulo, & cuilibet per Se, per præfatos, Senescallum & Constabularium, nomine præfati Domini nostri Regis, & Ducis, si sibi placuerit, quòd iidem, Archiepiscopus, Decanus, & Capitulum, & sui Successores, de cætero quòd, quocúmque & quandocúmque, Moneta prædicta, certis de causis, nomine Domini nostri Regis, & Ducis, & Hæredum suorum, Ducum Aquitaniæ, infra suum Ducatum fuerit Cussa, seu Cudenda, habebunt & percipient Tertias partes prædictas Cameræ, seu Monetæ, prædictæ.

Et, ut iidem, Archiepiscopus, Decanus & Capitulum, ac Successores sui, in perceptione hujusmodi Cameræ, seu Monetæ, ad eos in hac parte pertinentis, minimè defraudentur, Conventum est eisdem similiter & Concessum, quòd quicúmque Constabularius, qui nunc est, vel qui pro tempore fuerit, vocari faciet eosdem, Archiepiscopum, Decanum & Capitulum, quemlibet per Se, & Suc-

A. D. 1334. Edw. 3.

cessores suos, aut eorum Procuratorem seu Procuratores, in fine cujuslibet Quarterii cujuscumque Anni, in Scaccario Domini nostri Regis, & Ducis, in Castro suo Burdegaliæ, vel alibi, ubi prædicta Moneta Cussa fuerit, ad videndum & audiendum, simul cum dicto Contrabulario, rationabile Compotum de hujusmodi Tertiis partibus Cameræ, seu Monetæ, prædictæ, infra dictum Terminum totaliter perceptis, si ad hujusmodi interesse voluerint; & tunc de Partibus Tertiis prædictis Cameræ, seu Monetæ, prædictæ, eisdem indilatè satisfiet.

Quam quidem Transactionem, Ordinationem, seu Pacificationem, præfatus Dominus noster Rex, & Dux, per Literas suas Patentes, viridi cerâ suo Magno Sigillo signatas, si eidem Domino Regi & Duci placuerit, ratificando confirmabit, & citra Festum Penthecostes Domini, proximò futurum, eisdem, Archiepiscopo, Decano, & Capitulo, in hac parte suum Beneplacitum intimabit.

Necnon & pro Arreragiis, pro tempore transacto debitis & petitis, usque diem Datæ præsentis INDENTURÆ, inter eos extitit ordinatum, quod prædicti, Archiepiscopus, Decanus & Capitulum, habeant Quatuor Mille Librarum Turonensium Parvorum, persolvendarum Terminis infrascriptis, a die confectionis præsentis INDENTURÆ, in antea computandis, videlicet,

In Festo Beati Michaelis, proximò ventero, dicto Domino Archiepiscopo Quingentas Libras Turonenses, & eisdem, Decano & Capitulo, in eodem Festo, alias Quingentas Libras ejusdem Monetæ,

Et eidem Domino Archiepiscopo in mediâ Kadragesimâ, immediatè sequenti, alias Quingentas Libras Turonenses, & dictis, Decano & Capitulo, in eodem Termino, alias Quingentas Libras Turonenses,

Et eidem Domino Archiepiscopo, in subsequenti Festo Beati Michaelis, Quingentas Libras Turonenses, & dictis, Decano & Capitulo, in eodem Festo, alias Quingentas Libras Turonenses;

Et eidem Domino Archiepiscopo, in mediâ Kadragesimâ, immediate sequenti, Quingentas Libras Turonenses, & eisdem, Decano & Capitulo, in eodem Termino, alias Quingentas Libras Turonenses,

Ad quas quidem Solutiones fideliter faciendas, iidem, Senescallus & Contrabularius, obligârunt dictum Dominum nostrum Regem, & Ducem, & omnia Bona sua in Ducatu prædicto, si præmissa acceptare voluerit.

A. D. 1334. Edw. 3.

Et promiserunt se curaturos & facturos quòd prædictus Dominus noster Rex, & Dux, pro Se, & Successoribus suis, hujusmodi INDENTURAM, & in eâdem contenta, confirmabit, approbabit, & ratificabit, Literis Patentibus suis.

Pro quibus quidem, Concessione, Obligatione, Confirmatione, Transactione, Ordinatione, & Pacificatione, prædictis, iidem, Dominus Archiepiscopus, Decanus & Capitulum, qui nunc sunt, & quilibet per Se,

Gratis & sponte, REMISERUNT ET QUIETUM CLAMARUNT, quicumque CLAMANT & REMITTUNT pro Se, & Successoribus suis, OMNE JUS & OMNE CLAMEUM, quæ habent, habuerunt, vel habere poterunt abhinc, & imperpetuum, & ab hâc Horâ in antea, in toto residuo Exitûs Arreragiorum Tertiarum Partium Cameræ, seu Monetæ, prædictæ, ipsis, Archiepiscopo, Decano & Capitulo, de tempore præterito supradicto, debitæ abhinc, & imperpetuum, & ab hâc Horâ in antea, ratione vel causâ, dictorum Arreragiorum; præsentibus valituris in casu si præmissa omnia & singula placeant dicto Domino Regi, & Duci: Et, in casu quòd non placeant eidem Contenta in INDENTURA præsenti, per Ordinationem hujusmodi neutri partium prædictarum paretur præjudicium in futurum; set utrique, super præmissis, sicut prius, remaneat Jus illæsum.

In cujus rei Testimonium hiis SCRIPTIS, TRIPARTITIS, & INDENTATIS, Sigilla Curiæ Vasconiæ Officii, Contrabularii, Archiepiscopi, Decani & Capituli, prædictorum, alternarim sunt appensa.

Dat. Burdegaliæ Quintâ Decimâ die Mensis Martii, Anno Domini Millesimo, Trescentesimo, Tricesimo tertio.

Nos autem, Pacificationem & Ordinationem prædictas, ac omnia alia, in INDENTURA prædictâ contenta, Rata habentes & Grata, ea pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, quantùm ad Nos attinet, RATIFICAMUS ET CONFIRMAMUS.

In cujus &c.

Dat. apud Huntyngdon decimo die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigill.

Pro

A.D. 1334. Edw. 3.

Pro Episcopo Lysmorensi de Pardonatione.

A.D. 1334. An. 8. E. 3. Extract. Donat. tangen. Hibern. Anno Reg. 8. E. 3. m. 7.

EDwardus, &c. Thesaurario suo Hiberniæ, vel ejus Locum tenenti, & Baronibus suis de Scaccario Dubliniæ, Salutem.

Cùm Johannes, Episcopus Lysmorensis, duarum partium Manerii de Bergrarold in Frachyns, coram vobis in Scaccario prædicto, videlicet, in Termino Sancti Michaelis, Anno Regni nostri Octavo, Amerciatus fuisset ad Centum Solidos, quia non venit ad Proffrum suum faciendum,

Nos, volentes eidem Episcopo gratiam in hac parte agere specialem, pardonavimus eidem Episcopo, pro bono & laudabili Servitio, nobis hactenus impenso, & imposterùm impendendo, prædictos centum Solidos:

Vobis mandamus quòd ipsum Episcopum, de prædictis Centum Solidis, coram vobis in Scaccario prædicto exonerari, & ipsum inde quietum esse faciatis omnino.

Teste Johanne Darcy, Justiciario nostro Hiberniæ, apud Dubliniam, decimo sexto die Aprilis, Anno Regni nostri Octavo.

Super Fidelitate Ducis Britanniæ capta, & de Seisina Comitatus Richmundiæ danda.

A.D. 1334. An. 8. E. 3. Fin. 8. E. 3. m. 14.

REX, Dilecto sibi, Willielmo de Clapham, Escaetori suo in Comitatibus Eborum, Northumbriæ, Cumbriæ, & Westmerlandiæ, Salutem.

Quia Testificatum est, coram nobis, quòd, dilectus Consanguineus & Fidelis noster, Johannes Dux Britanniæ, qui in partibus Transmarinis Natus, & ibidem Baptizatus fuit, est Consanguineus & Propinquior Hæres Johannis de Britannia, nuper Comitis Richemundiæ defuncti, qui de nobis tenuit in Capite, & plenæ Ætatis,

Nos, hujusmodi Testimonio fidem præbentes, volentesque præfato Duci,

Licet Inquisitiones, quas de Terris & Tenementis, quæ fuerunt prædicti Comitis, fieri mandavimus, in Cancellariâ nostrâ nondum Retornatæ existant,

Gratiam facere specialem, cepimus Fidelitatem ipsius Ducis de Comitatu Richemundiæ, & de omnibus Terris & Tenementis de eodem Comitatu, quæ præfatus Comes tenuit de nobis in Capite, die quo obiit, & Homagium ipsius Ducis, nobis in hac parte debitum, ad voluntatem nostram duximus Respectuandum, dictúmque Comitatum, cum omnibus Terris & Tenementis de eodem Comitatu, eidem Duci reddidimus:

Et quia Thomas de Fencotes, Petrus de Richemondiâ, & Thomas de Scotland, de Comitatu Eborum, manuceperunt coram nobis pro præfato Duce, de rationabili Relevio, nobis de Comitatu prædicto debito, ad Scaccarium nostrum reddendo, vobis mandamus quòd eidem Duci, vel ejus in hac parte Attornato, de Comitatu prædicto, & de omnibus Terris & Tenementis, de eodem Comitatu, cum Pertinentiis, de quibus idem Comes fuit seisitus in Dominico suo, ut de Feodo, in Ballivâ vestrâ, die quo obiit, & quæ, occasione mortis, ejusdem capta sunt in Manum nostram, plenam Seisinam habere faciatis; salvo Jure nostro, & alterius cujuscumque.

Teste Rege apud Beverlacum vicesimo quarto die Maii.

Per ipsum Regem Nunciante Cancellario.

Eodem modo Mandatum est Escaetoribus subscriptis; videlicet,

Gilberto de Ledred, Escaetori Regis in Comitatibus Lincolniæ, Northamptoniæ & Rotelandiæ.

Willielmo de Rosteleye, Escaetori Regis in Comitatibus Norffolciæ, Suffolciæ, Cantabrigiæ, Huntingtoniæ, Essexiæ & Hertfordiæ.

Willielmo de Northampton, Escaetori Regis in Comitatibus Surriæ, Sussexiæ, Kantiæ & Middlesexiæ.

Roberto Selyman, Escaetori Regis in Comitatibus Suthamptoniæ, Wiltes, Oxoniæ, Berks, Bedfordiæ & Buks.

Willielmo Ernys, Escaetori Regis in Comitatibus Warwicæ, Leycestriæ, Notinghamiæ, Derbiæ & Lancastriæ.

De

De Clero convocando, & Auxilio præstando.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Claus. 8 E. 3. m. 25. d.

REX, Venerabili in Christo Patri, J. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

Quàm plenæ periculis, & Sumptuum effusivæ fuerunt Turbationes diutinæ, quas Scotorum pertinacia Nobis, & nostris Progenitoribus, præparavit, satis operis evidentia manifestat; super quibus Pium Remedium adhibuit Dominus Ultionum, dùm Nos,

Ad partes Marchiæ Scotiæ, ad reprimendum Scotorum Inimicorum nostrorum rabiem, qui Fines Regni nostri fuerant hostiliter tunc ingressi, de vestro, & aliorum Prælatorum, Magnatum, & Procerum, dicti Regni nostri, Consilio, pro defensione dictarum partium, in Manu forti, sumptuosè plurimùm accedentes,

Expeditione felici misericorditer visitavit.

Verùm, dùm in illis partibus agebamus, sumptus, prout scitis, apposuimus, sicut oportuit, quasi infinitos:

Et alios, non modicos, ad cohibendum Hominum Terræ nostræ Hiberniæ levitatem, qui, nimis Indomiti, Ministris nostris non obediunt, ut deberent, set in nostram, & nostrorum, Injuriam prorumpere non verentur, ac, circa necessariam Reformationem, & Directionem debitam statûs dictæ Terræ, effundere proponimus, in proximo, Deo duce:

Qui Sumptus nobis erunt nimiùm onerosi, nisi nobis subveniatur uberiùs aliunde:

Circa quæ, necnon pro conservandis, & recuperandis Coronæ nostræ Juribus, ac pro Publicis & Communibus Regni nostri, & Subditorum nostrorum, Commodis, Honoribus, & Quiete, labores amplecti cupimus & exponere Posse nostrum; ad quod vestrum specialiter, & aliorum Prælatorum, ac Cleri, Regni nostri, præsidium, cum Publica versetur Utilitas, Pronum & Propitium credimus invenire. A. D. 1334.

Quocirca fiducialiter Vos rogamus, mandantes quatinus, præmissis in gratæ considerationis Examine debitè ponderatis, Episcopos, Decanos Ecclesiarum Cathedralium, Abbates, Priores, Archidiaconos, ac cæteros Prælatos, & Religiosos, tàm Exemptos, quàm non Exemptos, quos fore videritis evocandos, ac totum Clerum vestræ Provinciæ, ad aliquos certum locum, in dictâ Provinciâ vestrâ, & diem, quos ad hoc fore videritis oportunos, sine dilatione convocari faciatis;

Ita quòd, tàm vos, quàm dicti Episcopi, Decani, Abbates, Priores, Archidiaconi, Prælati, & Religiosi, in propriis Personis, & Clerus prædictus per Procuratores idoneos, tunc ibidem intersitis, ad tractandum & consentiendum super aliquo Auxilio competenti (quod, consideratâ qualitate præmissorum, dantes deceat, & Nobis esse debeat utile & acceptum) nobis ex causis præviis concedendo.

Et Nos de eo, quod in hac parte feceritis, quam citiùs commodè poteritis, reddatis pleniùs certiores.

In bociàm arduo necessitatis articulo, sicut de vobis confidimus, ac Rei Publicæ commodum affectatis, taliter vos habentes, quòd in vestris, erga Nos agendis, Nos reddatis meritò promptiores.

Teste Rege apud Helmesleye tricesimo primo die Maii.

Per breve de Privato Sigillo.

Pro Subditis Regis Franciæ, de Restitutione facienda.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Vasc. 8. E. 3. m. 9.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Johanni Travers, Constabulario suo Burdegaliæ, & Arnaldo Pagani, Canonico Burdegaliæ, Salutem.

Cùm aliàs,

Inter Commissarios, per Serenissimum Principem, Consanguineum nostrum carissimum, Francorum Regem Illustrem, & Commissarios, per Nos, super Restitutionibus Terrarum Subditorum dicti Regis de Senescalciâ Agenni, ac Subditorum nostrorum Ducatûs nostri Aquitaniæ, deputatos, A. D. 1334.

Fuisset, inter alia, Concordatum,

Quòd Terræ dictorum Subditorum, suorum & nostrorum, ex unâ parte & alterâ, captæ & occupatæ, tàm ante, quàm post Treugam, captam apud Regulam, restituerentur dictis Subditis in eventu, quo id ipsi Regi & nobis complaceret,

Et

A. D. 1334. Edw. 3. Et jam placeat dicto nostro Consanguineo, quòd dicta Concordia teneatur, prout Nuncii nostri, quos ad ipsum Regem nuper transmisimus, nobis pleniùs intimârunt, & nobis placeat illud idem,

Vobis committimus & mandamus, quatinùs secundum tenorem præfatæ Concordiæ, ad restitutionem dictarum terrarum, quocitiùs commodè poteritis, unà cum Commissariis dicti nostri Consanguinei, procedatis; servato tenore Cedulæ, super hoc factæ, & sigillatæ, per Commissarios ipsius Regis Franciæ & nostros supradictos;

Salvo in aliis Jure nostro in singulis Articulis, contentis in Pacibus & Concordiis, factis aliàs inter præfatum Consanguineum nostrum, & Antecessores suos, ac Nos, & nostros. A. D. 1334. Edw. 3.

Damus autem in mandatis omnibus Senescallis, Officialibus, & Ministris, & Subditis nostris, Ducatûs nostri prædicti, quòd in hoc, & in omnibus, dependentibus ex eodem, vobis diligenter obediant & intendant.

Dat, apud Notbalnerton secundo die Junii.

Litera Regis Franciæ, super Pacibus observandis, & Occupatis restituendis.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Ex Rot. in Tur. PHilips, par la grace de Dieu, Rois de France, a, nos Amietz & Feals, Maistre Bertran Boniface, Cbanoms de Paris, & Pierre Remond de Rabastang, Chivaler, Seneschal d'Agennois, Salutz & Dilectioun.

Come, pur le bien de Pays, & Tranquillite garder & maintenir continuelment entre les Subgits & Marchaunz taunt du Roiaume d'Engleterre, come du Duchie de Guienne, & des autres Pais & Terres del Obesaunce de, notre chere & feal Cousin, le, Roi d'Engleterre, Duc de Guienne, ait este ordeniee,

Que la verite serra enquise par certains Comissaires, deputetz par nous & par nostre chier & feal Cousin dessudit, des Domages que les ditz Subgitz, tant d'une partie come d'autre, averount eus & sustenuz quant en biens moebles, & auxi de despens & interez, depuis le Paitz & Accordz, faitz entre nous & nos Predecessours Rois de France, & nostre dit cbier Cousin & ses Aunceestres, Rois d'Engleterre, Duc de Guienne,

Et, durant les Treves, eues sus les Descordz d'entre nous & nos Devauntiers, & nostre dit chere Cousin & les soens, a fin que Restitutioun covenable en soit faite par les ditz Comissaires, tant d'une partie come d'autre, de tout ceo q'il apparra clerement que Restitution se doie faire,

Nous, confianz de vostre leaute, sagesse, & diligence, vous maundoms, & comettoms, que vous, ou l'un de vous, aveq les Comissaires, a ceo deputetz par nostre dit cher Cousin, ou l'un de ceaux, enquetetz dilegeaument la verite des ditz Domages, Despens, & Interests, eus & sustenuz quant en biens moebles, a canse de Prisez, Arrestz, & autres Empechementz, countre les Pais, Accordz, & Treues, dessu ditz, a la fine que due Restitutioun en soit faite aus Subgits & Marchauns, qui les ditz Domages de lours Moebles auroumt eus & sustenutz, taunt d'une partie come d'autre, par vous, ou par l'un de vous, & par les Comissaires de nostre dit cher Cousin, ou l'un d'iceux, sicome raisoun durra, solonc ceo qe dessu est dit, engardant les dites Pais & Accordz, A. D. 1334.

Maundans, & commaundans, estroitment a tous nos Justicers & Subgitz, qe es choses dessu dites, & celles qui les touchent, ou porrount toucher, il obeisent a vous, & a chascoun de vous, & entendent dilegeaument toute voies,

Nostre ententioun n'est mie qe, pur canse de ceste comissioun, a vous faite sur, les occupatiouns, & supprises, des Terres, soit en ascoune manere empechee, ou retardee, ou autres Commissiouns sur ses choses, ou quelconqes autres, faites, ou a faire, de par nous a vous, ou a autres.

Donne a Maubussoun le xi. jour de Juug, l'An de Grace Mil, Trescent, Trente & quatre.

A.D. 1334. Edw. 3. A.D. 1334. Edw. 3.

De Clero Provinciæ Eborum convocando, & auxilio præstando.

A.D. 1334. An. 8. E. 3. Claus. 8. E. 3. m. 25.

REX, Venerabili in Christo Patri, W. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Eborum, Angliæ Primati, Salutem.

Quàm plenæ Periculis, & Sumptuum effusivæ, fuerunt Turbationes diutinæ, quas Scotorum Pertinacia Nobis &c. *prout supra de Dat.* 31 *Maii.* A.D. 1334.

Teste Rege apud Novum Castrum super Tynam, duodecimo die Junii.

Pro J. Archiepiscopo Cantuariensi, de non molestando super Bajulatione Crucis.

A.D. 1334. An. 8. E. 3. Claus. 8. E. 3. m. 25. d.

REX, Venerabili in Christo Patri, W. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Eborum, Angliæ Primati, Salutem.

Cùm, Venerabilis Pater, Johannes Archiepiscopus Cantuariensis, totius Angliæ Primas, ad Nos, de mandato nostro, pro expeditione quorumdam arduorum negotiorum nostrorum, sit venturus;

Nos,

Nolentes ipsum Archiepiscopum Cantuariensem, super Bajulatione Crucis suæ ante se, perturbari,

Vobis injungendo, mandamus quòd eidem Archiepiscopo Cantuariensi, seu Hominibus suis, super Bajulatione ejusdem Crucis suæ ante se, infra Provinciam vestram in veniendo ad Nos, ut est dictum, ibidem morando, & exindè ad propria redeundo, non inferatis, seu per alios inferri, vel procurari, aliqualiter faciatis, Dampnum, Vituperium, Impedimentum aliquod, seu Gravamen.

Teste Rege apud Novum Castrum super Tynam, duodecimo die Junii.

Per ipsum Regem.

A.D. 1334. Ibid.

REX Vicecomiti Notinghamiæ Salutem.

Cùm, Venerabilis Pater, Johannes Cantuariensis Archiepiscopus, totius Angliæ Primas, Cancellarius noster, ad Nos, de mandato nostro, pro expeditione quorumdam arduorum negotiorum nostrorum, sit venturus,

Nos,

Nolentes ipsum Archiepiscopum Cantuariensem super Bajulatione Crucis suæ perturbari,

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd eidem Archiepiscopo, cùm ad Ballivam tuam accesserit, occurras, & ipsum ac Homines suos, per totam Ballivam tuam, salvò & securè conducas, non permittens, quantum in te est, eidem Archiepiscopo, aut Hominibus suis, ab aliquibus inferri Impedimentum aliquod seu Gravamen.

Teste Rege apud Novum Castrum super Tynam duodecimo die Junii.

Per ipsum Regem.

Consimile Breve dirigitur Vicecomiti Eborum.

Litera Edwardi Regis Scotorum super Concessione Villarum, Castrorum, & Comitatuum, de Berwick, Rokesburgh, Jedeworth, Selkyrk, Etryke, Edinburgh, Hadington, Lynliscou, Pebles, & Dumfres.

A.D. 1334. An. 8. E. 3. Ex Autogr.

EDwardus, Dei gratiâ, Rex Scotorum, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, Justiciariis, Vicecomitibus, Præpositis, Ministris, & omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ac aliis quibuscumque, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nos nuper, A.D. 1334.

Considerantes Affectionis & Benevolentiæ puritatem, quam, Excellentissimum Principem, & carissimum Dominum, & Consanguineum nostrum, Dominum Edwardum, Regem Angliæ Illustrem erga Personam nostram habuisse cogno-

A. D. 1334. Edw. 3. cognovimus, & magnam subventionem, quam, non absque magnis & infinitis Sumptibus, & Laboribus periculosis, nobis nuper fecit de Ipso, & Gentibus suis, circa recuperationem Hæreditatis nostræ, ac desiderantes, præmissorum intuitu, ipsum Regem Angliæ prospicere, quatenus facultas nobis tunc temporis suppetebat,

Voluissemus, & concessissemus pro Nobis, & Hæredibus nostris, Dare, Assignare, ac Liberari facere præfato Regi Angliæ Duo Milia Libratarum Terræ per Annum, in locis competentibus, super Marchiam Regni nostri Scotiæ, Regno Angliæ adjacentibus, & præfato Regi Angliæ placentibus,

Et, in partem valoris dictorum Duorum Milium Libratarum Terræ, dedissemus, concessissemus, & assignassemus præfato Regi Angliæ Castrum, Villam, ac Comitatum Berewici super Twedam, & promisissemus quòd hoc, quod de dictis Duobus Milibus Libratarum Terræ per Annum defecisset, faceremus assignari & liberari præfato Regi Angliæ in aliis locis competentibus, ut est dictum, HABENDA & TENENDA eidem Regi Angliæ & Hæredibus suis, unà cum Feodis Militum, & Advocationibus Ecclesiarum, ac aliis pertinentiis suis quibuscunque, separata à Regali Dignitate & Coronâ Scotiæ imperpetuum, & Regali Dignitati, & Coronæ, ac Regno Angliæ, perpetuis temporibus annexa,

Et nos postmodum, duodecimo die Februarii, proximo præterito, de assensu Prælatorum, Comitum, Baronum, Militum & aliorum, de Regno nostro, in Parliamento nostro, apud Edenburgh tunc convocato, existentium, Concessionem & Promissionem nostras prædictas acceptantes, eas, ac statum & possessionem, quos idem Rex Angliæ in dictis, Castro, Villâ, & Comitatu de Berewico, virtute Donationis, Concessionis, & Assignationis, nostrarum prædictarum, habuit, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris Ratificaverimus, approbaverimus, & confirmaverimus, promittentes quòd, de Residuo dictorum Duorum Milium Libratarum Terræ, eidem Regi Angliæ in aliis locis prædictis satisfaceremus juxta Concessionem & Promissionem supradictas, prout in diversis Literis nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur,

Nos, Concessionem & Promissionem nostras prædictas, sic factas, & de dicto Assensu, in eodem Parliamento, ut præmittitur, acceptatas, volentes adimplere, Damus, concedimus, reddimus, assignamus, & hâc Cartâ nostrâ confirmamus pro Nobis, & Hæredibus, & Successoribus nostris, præfato Regi Angliæ, Villam, Castrum, & Comitatum de Rokesburgh; Villam, Castrum, & Forestam de Jedeworth; Villam & Comitatum de Selkirk, & Forestas de Selkirk & Etryk; Villam, Castrum, & Comitatum de Edenburgh, cum Constabulariis de Hadyngton & Lynlifcou; Villam, & Castrum, & Comitatum de Pebles: & Villam & Castrum, & Comitatum de Dumfres; cum pertinentiis, & quicquid in eisdem Comitatibus, tàm in Dominico, & in Feodo, quàm in Servitio habemus, vel habere deberemus, HABENDA & TENENDA eidem Domino Regi Angliæ, & Hæredibus suis, simul cum Feodis Militum, Advocationibus Ecclesiarum, Capellarum, Domorum Religiosarum, & Hospitalium, & cum Custodiis, & aliis Proficuis quibuscumque, quæ ad Nos, Hæredes, & Successores nostros perrinere poterunt ratione Vacationum Episcopatuum Regni Scotiæ, de Terris, Tenementis, Bonis & Catallis, infra Comitatus & loca prædicta existentibus, & ad eosdem Episcopatus spectantibus, ac cum Hundredis, Mercatis, Feriis, Forestis, Chaceis, Parcis, Boscis, Warennis & Piscariis, necnon cum Dominicis, Dominiis, Escaetis, Forisfacturis, & Reversionibus quibuscunque, Regaliratibus, Libertatibus regalibus, liberis Consuetudinibus, Portubus tàm Maris, quàm Aquarum dulcium, simul cum Custumis, & Maletoltis omnibus, tàm in Villâ, & Portu dictæ Villæ Berewici, quàm in locis, & Portubus aliis prænominatis, ac cum Subjectione & Regimine Populi & Gentium in prædictis locis, & omnibus aliis ad eadem, Villas, Castra, Comitatus, Forestas, & Constabularias, qualitercúmque & ubicúmque spectantibus, seu pertinentibus, tàm non nominatis, quàm nominatis, sine ullo Retinemento, separata à regali Dignitate, & Coronâ Scotiæ imperpetuùm, & regali Dignitati, & Coronæ, ac Regno Angliæ perpetuis temporibus Annexa, Unita, & Incorporata, unà cum Castro, Villâ, & Comitatu Berewici, supradictis, in plenam Satisfactionem Duorum Milium Libratarum Terræ prædictorum,

Quare volumus, & firmiter præcipimus, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, quòd idem Rex Angliæ habeat, & teneat sibi, & Hæredibus suis,

A. D. 1334. Edw. 3. suis, prædicta, Villam, Castrum, & Comitatum de Rokesburgh: Villam, Castrum, & Forestam de Jedeworth: Villam & Comitatum de Selkirk: & Forestas de Selkirk, & Etryk: Villam, Castrum, & Comitatum de Edenburgh, cum Constabulariis de Hadyngton & Lynlifcou: Villam & Comitatum de Pebles: & Villam, & Castrum, & Comitatum de Dumfres; cum pertinentiis, & quicquid in eisdem Comitatibus, tàm in Dominico & Feodo, quàm in Servitio, habemus, vel habere deberemus, simul cum Feodis Militum, Advocationibus Ecclesiarum, Capellarum, Domorum Religiosarum, & Hospitalium, & cum Custodiis, & aliis Proficuis quibuscunque, quæ ad Nos, Hæredes, & Successores nostros pertinere poterunt, ratione Vacationum Episcopatuum Regni Scotiæ, de Terris, Tenementis, Bonis & Catallis, infra Comitatus, & loca prædicta, existentibus, & ad eosdem Episcopatus spectantibus, ac cum Hundredis, Mercatis, Feriis, Forestis, Chaceis, Parcis, Boscis, Warennis, Piscariis, necnon cum Dominicis, Dominiis, Escaetis, Forisfacturis, & Reversionibus quibuscúnque, Regalitatibus, Libertatibus regalibus, liberis Consuetudinibus, Portubus, tàm Maris, quàm Aquarum dulcium, simul cum Custumis & Maletoltis omnibus, tàm in Villâ, & Portu dictæ Villæ Berewici, quàm in Locis, & Portubus aliis prænominatis, ac cum Subjectione, & Regimine Populi & Gentium prædictis locis, & omnibus aliis ad eadem, Villas, Castra, Comitatus, Forestas & Constabularias, qualitercúmque & ubicúnque spectantibus, seu pertinentibus, tàm non-nominatis, quàm nominatis, sine ullo Retinemento separata à regali Dignitate, & Coronâ Scotiæ imperpetuum, & regali Dignitati, & Coronæ, ac Regno Angliæ, perpetuis temporibus Annexa, Unita, & Incorporata, unà cum Castro, Villâ, & Comitatu Berewici, supradictis, in plenam Satisfactionem dictorum Duorum Milium Librararum Terræ, sicut prædictum est. A. D. 1334. Edw. 3.

In cujus rei Testimonium, hnic Cartæ Magnum Sigillum nostrum apponi fecimus,

Hiis Testibus, Venerabilibus Patribus,

Willielmo Archiepiscopo Eboracensi Angliæ Primate,
Richardo Dunelmensi,
Et Johanne Karliolensi, Episcopis,
Johanne de Warennâ Comite Surriæ & de Strathern,
Henrico de Bello Monte Comite de Boghan,
David de Strabolgi Comite Athol,
Patricio de Dumbar Comite March,
Thomâ Wake Domino de Lydell,
Ricardo Talbot Domino de Mar,
Willielmo de Monte acuto Domino de Man,
Henrico de Percy,
Radulpho de Nevyll,
Alexandro de Moubray,
Galfrido de Moubray,
Roberto de Lowedre,
Et aliis.

Dat. per manum nostram, apud Novum Castrum super Tynam, duodecimo die Junii, Anno Regni nostri Secundo.

Sub Magno Sigillo Scotiæ, viridis coloris, pendente a filis fericis, flavi rubeique coloris.

De Seisina dictorum Villarum & Castrorum capienda.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Scot. 8. E. 3. m. 22. REX Omnibus ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm inter cætera Terras & Tenementa,

Quæ, Excellentissimus Princeps, & Consanguineus noster, Dominus Edwardus, Rex Scotorum, per Cartam suam Nobis Dedit, Concessit, & Assignavit,

Dederit, Concesserit, & Assignaverit Nobis Villam, Castrum, & Comitatum, de Rokesburgh, cum pertinentiis, Habenda nobis & Hæredibus nostris, unà cum Feodis Militum, Advocationibus Ecclesiarum, & omnibus aliis, ad eadem, Villam, Castrum, & Comitatum, qualitercúmque & ubicúmque spectantibus, sine ullo Retinemento, prout in Cartâ prædictâ pleniùs continetur, A. D. 1334.

Nos,

De circumspectione providâ, Dilecti & Fidelis nostri, Galfridi de Moubray pleniùs confidentes,

Assignamus, Constituimus, & Deputamus, Ipsum ad recipiendum, vice & nomine nostris, de præfato Rege Scotorum, seu Deputatis, vel Deputato ab ipso, plenam Seisinam de Villâ, Castro, & Comitatu, prædictis, unà cum Feodis Militum, Advocationibus Ecclesiarum, & omnibus aliis, ad eadem, Villam, Castrum,

A. D. 1334. Edw. 3. Castrum, & Comitatum qualitercúmque & ubicúmque spectantibus, sicut prædictum est.

In cujus &c.

Teste Rege apud Novum Castrum super Tynam decimo quinto die Junii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Eodem modo assignantur subscripti, ad Villas, Castra, & Comitatus, subscripta, in manum Regis Angliæ, vice & nomine dicti Regis Angliæ, seisiendum; videlicet,

Johannes de Kyngeston, ad Villam, Castrum, & Comitatum de Edeneburgh, cum Constabulariis de Hadyngton & Lynlistoun, cum pertinentiis. A. D. 1334. Edw. 3.

Gilbertus de Bourghdon, ad Villam & Comitatum de Pebles, cum pertinentiis.

Petrus Tilliol, ad Villam, Castrum, & Comitatum de Dumfres, cum pertinentiis.

Robertus de Maners, ad Villam de Jedeworth, Villam & Comitatum de Selkirk & Forestam de Selkirk & Etrik, cum pertinentiis.

Willielmus de Pressen, ad Castrum de Jedeworth, cum pertinentiis, & Forestam Regis de Jedeworth.

De Comitatu de Rokesburgh, & aliis Comitatibus in Regno Scotiæ commissis.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Scot. 8. E. 3. m. 20. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd commisimus, Dilecto & Fideli nostro, Galfrido de Moubray, Officium Vicecomitis de Rokesburgh, cum pertinentiis, ac Castrum nostrum ibidem, custodiendum quamdiu nobis placuerit; ita quòd de Firmis, Proficuis, & aliis Exitibus, necnon de Debitis, & omnibus aliis, ad Officium Vicecomitatûs & Custodiam Castri prædicti spectantibus, Nobis, per manus Camerarii nostri Villæ Berewici, respondeat: & indè percipiat, prout alii Vicecomites Comitatûs illius, & Custodes Castri prædicti, indè percipere consueverunt:

Damus autem universis & singulis de Comitatu prædicto, tenore præsentium, in mandatis, quòd eidem Galfrido, tanquam Vicecomiti nostro Comitatûs prædicti, & Custodi Castri illius, in omnibus, quæ ad Officium & Custodiam prædicta pertinent, Intendentes sint & Respondentes.

In cujus &c.

Teste Rege apud Novum Castrum super Tynam decimo quinto die Junii. A. D. 1334.

Per ipsum Regem & Concilium.

Consimiles Commissiones habent subscripti de Officio Vicecom. & Custodiâ Castrorum & Forestarum subscriptarum; videlicet,

Johannes de Kyngeston, de Officio Vicecomitatûs de Edenburgh, & Custodiâ Castri Regis ibidem.

Gilbertus de Bourghdon, de Officio Vicecomitatûs de Pebles.

Petrus Tilliol, de Officio Vicecomitatûs de Dumfres, & Custodiâ Castri Regis ibidem.

Robertus de Maners, de Officio Vicecomitatûs de Selkirk, & Custodiâ Forestarum Regis de Selkirk & Etrik.

Willielmus de Pressen, de Officio Constabularii Castri, & Custodia Forestæ de Jedeworth.

De Roberto de Lowedre, Justiciario Regis Laudoniæ constituto.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Ibid. REX Omnibus ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd constituimus, Dilectum & Fidelem nostrum, Robertum de Lowedre, Justiciarium nostrum Laudoniæ, ad faciendum omnia & singula, quæ ad Officium Justiciarii pertinent, secundum Legem & Consuetudinem Regni Scotiæ: A. D. 1334.

Et ideò omnibus, quorum interest, mandamus quòd eidem Roberto, tanquam Justiciario nostro, in omnibus,

A. D. 1334. Edw. 3. quæ ad Officium prædictum pertinent, Intendentes sint & Respondentes:

Damus autem præfato Roberto, tenore præsentium, Potestatem aliquem, Idoneum & Sufficientem, loco suo deputandi, & substituendi, ad præmissa facienda, quotiens idem Robertus ad hoc vacare non poterit, & sibi visum fuerit expedire. A. D. 1334. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Novum Castrum super Tynam decimo quinto die Junii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Rege Scotiæ, super Heretagio de Baillol, in Carta Concessionis de Dumfres non comprehenso.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Sc. 8. E. 3. m. 19. LE Roi a touz ceux, qui cestes Lettres verront, ou orront, Salutz. A. D. 1334.

Sachez que,

Come, li Nobles Prince & nostre Treschier Cosin, Sire Edward, Roi d'Escoce, entres autres Terres & Tenementz, les queux nous de son donn nous eit done, la Ville, la Countee, & le Chastel de Dumfres, ove les apurtenaunces, & quant qe le dit Roi d'Escoce avoit, ou aver deveroit, en les ditz Ville, Countee, & Chastel, & autres Terres & Tenementz, issint a nous donez, a AVER & TENIR a Nous & a noz Heirs, a touz jours, sanz nul Retinemant, en value de Deux Mil Liverees de Terre par An, sicome plus pleynement est contenuz en les Chartres susdites,

Et ja avoms entenduz que le dit Roi d'Escoce avoit, en la dite Countee de Dumfres, les Terres de Botel, Kenmore, & Kirkandres,

Les queles Terres sont del Heritage le dit Edward, come del Heritage de Baillolf, & nemie de la Coronne d'Escoce, & les queles ne sont mie comprises deinz les Estentes des dites Terres & Tenementz a nous donez,

Nous,

Pur ceo que, a la Confection des dites Chartres, a nous faites, nous ne entendismes mie que les dites Terres de Botel, Kenmore, & Kirkandres, furent deinz la dite Countee de Dumfres, & par taunt que nous avoms au plein les dites Deux Mil Liverees de Terre aillours, solonc les Covenances, eaunz regarde a Dieu & Droiture, & bone foi, & nient voillantz par les ditz Doun & Graot, a nous issint faitz, prejudice estre fait au dit Roi d'Escoce,

Voloms & grauntoms, pur Nous, & pur noz Heirs, que le dit Edward eit, & tiegne, a luy, & a ses Heirs, les dites Terres de Botel, Kenmore, & Kirkandres, ove totes les apurtenances, nieot countre esteauntz les Doun & Grantz a nous avant faitz, sicome desus est dit.

En Tesmoignaunce de quele chose, nous avoms fait faire cestes noz Lettres Patentes.

Don. a Noef Chastel sur Tyne, le 18. jour de Juyn, l'An de nostre Regne oytisme.

De Camerario omnium Terrarum Regis in Scotia constituto.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Scot. 8. E. 3 m. 20. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem. A. D. 1334.

Sciatis quòd constituimus, Dilectum Clericum nostrum, Johannem de Bourdon, Camerarium nostrum omnium Terrarum nostrarum,

In Villâ & Comitatu Berewici super Twedam,

Villâ & Comitatu de Edenburgh,

Constabulariâ de Hadyogton & Lynlisco,

Villâ & Comitatu de Rokesburgh,

Villâ & Comitatu de Dumfres,

Villâ & Comitatu de Pebles,

Villâ & Comitatu de Selkirk,

Villâ de Jedeworth,

Et Forestis de Jedeworth Selkirk & Etryk,

Habendarum quamdiu nobis placuerit, percipiendo per Annum Feodum rationabile in Officio supradicto.

In cujus &c.

Teste Rege apud Chestre vicesimo primo die Junii.

ET Mandatum est Vicecomiti Berewici super Twedam, quòd eidem Johanni, tanquam Camerario Regis ibidem in omnibus, quæ ad Officium illud pertinent, Intendens sit & Respondens,

A. D. 1334. Edw. 3. dens, prout ad Commodum & Honorem Regis melius fuerit faciendum.

In cujus &c.

Teste ut supra.

Consimiles Litteræ de intendendo diriguntur divisim singulis Vicecomitibus Comitatuum prædictorum, & Willielmo de Presten, Constabulario Castri de Jedeworth.

Et mandatum est universis & singulis Vicecomitibus, Constabulariis, Ballivis, Ministris, & omnibus aliis de Comitatibus Berewici super Twedam, Edenburgh, Rokesburgh, Dumfres, Pebles, & Selkirk, quòd eidem Johanni *&c. ut supra mutatis mutandis.* A. D. 1334. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste ut supra.

Pro Comite de Julers, de Pensione Annua solvendâ. Claus. 8. E. 3. m. 24.

Teste Rege apud Raby vicesimo tertio Junii.

De Clero convocando, & Auxilio concedendo.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Claus. 8. E. 3. m. 23. d. Rex, Venerabili in Christo Patri, J. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

Quàm plenæ periculis, & Sumptuum effusivæ fuerunt Turbationes diutinæ, quas Scotorum Pertinacia Nobis & nostris Progenitoribus pluries præparavit *&c. prout supra de 31. Maii.* A. D. 1334.

Teste Rege apud Northampton tertio die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Johanne Duce Britanniæ, de Fidelitate & Homagio captis, & de Exitibus Richmundiæ liberandis.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Claus. 8. E. 3. m. 21. Rex, Dilecto sibi, Gilberto de Ledred, Escaetori suo in Comitatibus Lincolniæ, Northamptoniæ, & Rotelandiæ, Salutem.

Cùm nos nuper,

Captâ Fidelitate, Dilecti Consanguinei & Fidelis nostri, Johannis Ducis Britanniæ, & Comitis Richemundiæ,

Consanguinei, & propinquioris Hæredis, Johannis de Britanniâ, nuper Comitis Richemundiæ, defuncti, qui de nobis tenuit in Capite,

De Comitatu Richemundiæ, & de omnibus Terris & Tenementis in eodem Comitatu, quæ præfatus Comes tenuit de nobis in Capite, die quo obiit, vicesimo quarto die Maii proximò præterito,

Vobis mandaverimus quòd eidem Duci, vel ejus in hac parte Attornato, de Comitatu prædicto, & de omnibus Terris & Tenementis, de eodem Comitatu, de quibus præfatus Comes fuit Seisitus in Dominico suo, ut de Feodo, in Ballivâ vestrâ, die quo obiit, & quæ occasione mortis ejusdem capta fuerunt in manum nostram, plenam Seisinam habere faceretis, sicut per inspectionem Rotulorum Cancellariæ nostræ nobis constat: A. D. 1334.

Ac jam præfatus Dux nobis supplicaverit ut, cùm ipse, Octavo die Maii, proximò præterito, Fidelitatem de Comitatu, Terris, & Tenementis prædictis, nobis fecerit, velimus ei omnes Exitus, de Comitatu, ac Terris, & Tenementis, prædictis, ab eodem Octavo die Maii perceptos (qui quidem Duci adhuc detinentur) facere liberari;

Nos,

Ejus Supplicationi in hac parte gratiosè annuentes,

Vobis mandamus quòd eidem Duci, vel ejus in hac parte Attornato, Omnes Exitus, de dictis Terris & Tenementis, de Comitatu prædicto, de quibus præfatus Comes sic obiit Seisitus in Dominico suo, ut de Feodo, in Ballivâ vestrâ, a prædicto Octavo die perceptos, seu provenientes, liberetis; volumus enim vos indè erga nos exonerari:

Præfatumque Ducem, pro Homagio suo, nobis, de Comitatu, Terris, ac Tenementis, prædictis, debito, quod nuper ad voluntatem nostram respectuavimus,

A. D. 1334. Edw. 3. vimus, & quod jam cepimus, nobis faciendo, nullatenus distringatis, seu aliqualiter molestetis.

Teste Rege apud Eborum quarto die Julii.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis; videlicet,

Willielmo de Rosteleye, Escaetori in Comitatibus Norffolciæ, Suffolciæ, Cantabrigiæ, Huntingtoniæ, Essexiæ & Hertfordiæ.

A. D. 1334. Edw. 3. *Willielmo de Northo, Escaetori in Comitatibus Surriæ, Sussexiæ, Kantiæ & Middlesexiæ.*

Willielmo de Clapham, Escaetori in Comitatibus Eborum, Northumbriæ, Cumbriæ & Westmerlandiæ.

Johanni de Aldeburgh, de Castro & Honore de Richemundiâ.

Willielmo de Swineton de iisdem Castro & Honore.

Pro Comite Cornubiæ, Procuratorium ad tractandum super Sponsalibus cum Filia Domini de Coucy.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Pat. 8. E. 3. p. 1. m. 4.

Universis, præsentes Literas inspecturis, Edwardus, &c. Salutem.

De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, Dilectorum nobis, Willielmi de Cusantia, Canonici in Ecclesiâ Sancti Beati Wilfridi Riponiæ, & Jacobi de Lukes, plenariè confidentes,

Ad tractandum cum, Nobili Viro, Willielmo de Gynes, Domino de Coucy, seu Deputandis ab eo, super Matrimonio, seu Sponsalibus, inter Johannem Comitem Cornubiæ, Fratrem nostrum carissimum, & Mariam, Filiam dicti Domini de Courcy, contrahendo,

Necnon super Dote, seu Dotalitio, ac Donatione, propter Nuptias in hac parte assignandis, A. D. 1334.

Et ad Ea, quæ sic tractata & concordata fuerint, quacúmque firmitate vallandum & firmandum,

Prædictis, Willielmo & Jacobo, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem;

Promittentes Nos, quantum ad Nos attinet, Ratum & Firmum habituros quicquid per præfatos, Willielmum & Jacobum, tractatum, concordatum, firmatum, & vallatum, fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Dat. apud Notyngham decimo sexto die Julii.

De Potestate data recipiendi Homagium & Fidelitatem Comitis Sabaudiæ.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Pat. 8. E. 3. p. 2. m. 38.

Universis, præsentes literas inspecturis, Edwardus &c. Salutem.

De circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Willielmi Trussel, & Magistri Richardi de Bynteworth, Juris Civilis Professoris, plenariè confidentes,

Ad recipiendum, hac vice, nomine nostro, Homagium & Fidelitatem Nobilis Viri Comitis Sabaudiæ, Consanguinei nostri carissimi, pro Terris, Castris, & Dominiis, quibuscúmque, quæ dictus Comes de Nobis tenet in partibus Sabaudiæ, & aliis quibuscúmque, pro quibus Homagium & Fidelitatem nobis facere tenetur,

Ac alia omnia & singula, nobis in hac parte debita, necnon ad liberandum eidem Possessionem vacuam, & Seisinam Terrarum, Castrorum, & Dominiorum hujusmodi, cum suis Juribus & pertinentiis universis, A. D. 1334.

Et omnia alia & singula faciendum & excercendum in præmissis, quæ Nos facere deberemus, si personaliter præsentes essêmus,

Prædictis, Willielmo & Magistro Richardo, & eorum alteri, plenam tenore præsentium committimus & concedimus Potestatem;

Promittentes Nos Ratum & Firmum habituros quicquid per præfatos, Willielmum & Magistrum Richardum, vel eorum alterum, receptum, liberatum, actum, & gestum fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Dat. apud Wyndesore secundo die Augusti.

Super

A. D. 1334. Edw. 3. | A. D. 1334. Edw. 3.

Super Arestatione Ricardi de Thurmerston.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Claus. 8. E. 3. m. 17. d.

REX, Dilecto sibi, Senescallo, seu Locum tenenti, Illustris Principis, Regis Jerusalem & Siciliæ, in Comitatu Provinciæ, & Civitate Avinion, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Cùm ad vindictam Malorum, laudem verò Bonorum, constitutæ sint in Terris divinitùs Principum & Præsidentium Potestates, decet Populorum Præsidentes regimini, ad compescendum Rebellium proterviam, se mutuis auxiliis prævenire.

Sanè cùm quidam, Ricardus de Thurmarton, Rebellis noster infra Potestatem seu Jurisdictionem vestram, ut audivimus, jam moretur, nostrum malitiosè declinans examen, & subterfugiens Curiæ nostræ Judicium, in quâ habet, pro commissis in Angliâ, stare Juri, A. D. 1334.

In Juris Subsidium, & optentu mutuæ vicissitudinis, specialiter vos rogamus, quatenus, cùm expediat Reipublicæ nè Delicta remaneant impunita, dictum Ricardum, qui erga nos in multis dicitur deliquisse (si infra Districtum vestrum ipsum contigerit inveniri) capere, & arestare faciatis, liberantes eundem, Dilecto & Fideli nostro, Willielmo Trussel, ad Nos in Angliam salvò & securè, pro recipiendâ Justitiâ, conducendum; ut ad complenda desideria vestra, in casu consimili, vel majori, nos invitet vicissitudo relativa.

Data apud Wyndesore secundo die Augusti.

Litera missa Ricardo Thurmerston quod se festinet in Angliam.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Ibid.

REX, Ricardo de Thurmarton, Salutem.

Cùm nuper, per diversas Literas, sub Privato Sigillo, tibi præceperimus quatinus, visis dictis Literis, pro aliquibus Negotiis, nos tangentibus, ad nos personaliter accedere non differres, quod bucusque facere non curâsti, in nostri gravem Contumeliam & Contemptum, de quo non mediocriter perturbamur;

Tibi adhuc, sub gravi forisfacturâ nostrâ præcipimus, firmiter injungentes, A. D. 1334. quòd, semoto ulterioris Dissimulationis & cujuslibet Excusationis Diffugio, statim, post receptionem præsentium, ex causis certis, tibi, cum accesseris, exprimendis, ad nos in Angliam redire festines, sicut iminentia in hac parte & gravia pericula volueris evitare.

Dat. ut supra.

De non Exercendo Studium in Villa de Staunford.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Ibid.

REX Vicecomiti Lincolniæ, Salutem.

Quia datum est nobis intelligi, quòd quamplures Magistri & Scolares Universitatis nostræ Oxoniæ, colore quarundam Dissensionum, in Universitate prædictâ, nuper, ut dicitur, exortarum, & aliis Coloribus quæsitis, se ab eâdem Universitate retrahentes, apud Villam de Staunford se divertere, & ibidem Studium tenere, ac Actus Scolasticos exercere præsumunt, Assensu nostro, seu Licentiâ, minimè requisitis,

Quod, si toleraretur, non tantum in nostri contemptum & dedecus, set etiam in dispersionem Universitatis nostræ prædictæ, cederet manifestè; A. D. 1334.

Nos,

Nolentes Scolas, seu Studia, alibi infra Regnum nostrum, quàm in locis ubi Universitates nunc sunt, aliqualiter teneri,

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd ad prædictam Villam de Staunford personaliter accedas, & ibidem, ac alibi, infra Ballivam tuam, ubi expedire videris, ex parte nostrâ publicè proclamari & inhiberi facias, nè Qui, sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poterunt, alibi, quàm in Universitatibus nostris prædictis, Studium tenere, vel Actus Scolasticos exercere, præsumant quoquo modo,

A. D. 1334. Edw. 3. Et de nominibus illorum, quos post Proclamationem & Inhibitionem prædictas inveneris in contrarium facientes, nobis in Cancellariâ nostrâ, sub Sigillo tuo, distinctè & apertè, constare facias indilatè:

Volumus enim omnibus & singulis, qui de violentiis aut injuriis, apud dictam Villam Oxoniæ illatis, coram Justiciariis nostris ibidem, ad hoc specialiter deputatis, se conqueri voluerint, celerem Justitiam exhiberi, prout decet.

Teste Rege apud Wyndesore secundo die Augusti. A. D. 1334. Edw. 3.

Per ipsum Regem & Concilium.

Consimile Breve dirigitur Majori & Ballivis Villæ Regis Oxoniæ, mutatis mutandis.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & Concilium.

De inquirendo, super Officio Vicecomitis de Rokesburg.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Scot. 8. E. 3. m. 15. REX, Dilectis & Fidelibus suis, Radulpho de Nevill, & Antonio de Lucy, Salutem.

Supplicavit nobis, Dilectus & Fidelis noster, Galfridus de Moubray, quod,

Cùm Ipse, ut de Jure Isabellæ, Comitissæ de Mar, Uxoris suæ, esse debeat Vicecomes de Rokesburgh, & Custos Forestæ de Selkyrk,

Ac iidem Vicecomitatus & Custodia, ratione Donationis & Concessionis, quas, Magnificus Princeps, Edwardus Rex Scotiæ, Consanguineus noster, de Comitatu & Foresta prædictis, fecit Nobis, jam capti sint in Manum nostram,

Velimus ei Officium Vicecomit. prædicti, ac Custodiam dictæ Forestæ, facere liberari;

Nos,

Ex causâ prædictâ volentes certiorari, utrum Officium Vicecomit. prædicti, & Custodia Forestæ prædictæ, ad ipsos, Galfridum & Isabellam, ut de Jure ipsius Isabellæ, ut præmittitur, pertineant, & Antecessores ejusdem Isabellæ Officium & Custodiam illa habuerunt necne, &, si sic, tunc a quo Tempore, quo Titulo, qualiter, & Quo modo, & si Officium & Custodia prædicta occasione præmissâ capta sint in Manum nostram, an aliâ, & si aliâ, tunc Quæ, Qualiter, & Quomodo, A. D. 1334.

Assignavimus vos ad inquirendum, per Sacramentum Proborum & Legalium Hominum de Partibus prædictis, per quos rei veritas meliùs sciri poterit, in præsentiâ Vicecomitis nostri Comitatûs prædicti, per vos indè præmuniendi, de præmissis pleniùs veritatem:

Et ideò vobis mandamus quòd ad certos dies &c. quos ad hoc provideritis, diligentem super præmissis faciatis Inquisitionem; & eam, distinctè & apertè factam, nobis, sub Sigillis vestris, & Sigillis eorum, per quos facta fuerit, sine dilatione mittatis, & hoc Breve.

Mandavimus enim Vicecomiti nostro Comitatûs prædicti, quòd ad certos dies &c. quos ei scire faciatis, venire faciat coram vobis &c. Tot & Tales &c. de Ballivâ suâ, per quos &c. in præmissis meliùs sciri poterit & inquiri.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo quinto die Septembris.

Per Concilium.

Super Discordiis in Universitate Oxoniæ reformandis.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Pat. 8. E. 3. p. 2. m. 23. dorf. REX, Dilectis & Fidelibus suis, Venerabilibus in Christo Patribus, Richardo Episcopo Dunolmensi, Cancellario suo, Rogero Coventriensi & Lichfeldiensi, & Willielmo Norwicensi, Episcopis, Salutem.

Petitio Cancellarii Universitatis nostræ Oxoniæ, coram nobis & Concilio nostro in Parliamento nostro exhibita, continebat quòd in Villâ Oxoniæ, ubi Universitas prædicta, a diu est, extitit, & adhuc existit, inter Scolares ejusdem Universitatis, & eorum Familiares, & Servientes, graves Dissensiones & Discordiæ subortæ fuerunt, & indies oriuntur, ex quibus Pax nostra læditur, & Populus noster partium illarum terretur, Malaque alia innumera hactenus provenerunt his diebus, & nichilominus, verisimiliter timetur quòd Dispersio Universitatis prædictæ indè proveniet, nisi citiùs super hoc per nos apponatur Remedium oportunum: A. D. 1334.

Nos,

Considerantes quòd per Universitatem prædictam Fides Christiana defenditur

A. D. 1334. Edw. 3. ditur & dilatatur, ac Regnum nostrum & Incolæ ejusdem Regni multipliciter exornantur,

Volentésque dictam Univesitatem, & ad eandem declinantes, & ibidem conversantes, in pace & tranquilitate defensare,

Et, si quæ in contrarium attemptata fuissent, prout justum fuerit, punire,

Ac de vestris Fidelitate & Circumspectione providis pleniùs confidentes,

Assignavimus vos, conjunctim, & divisim, ad informandum vos, vel aliquem vestrûm, per Cancellarium, Procuratores, Magistros, & Scolares, Universitatis prædictæ, ac aliis viis & modis, quibus expedire videritis, super Dissensionibus & Discordis supradictis, & earum causis, & per Cujus vel Quorum Culpam Dissensiones illæ & Discordiæ oriebantur,

Necnon ad tractandum cum eisdem, Cancellario, Procuratoribus, Magistris, & Scolaribus, super Dissensionibus & Discordiis prædictis, qualiter, videlicet, ad majorem & perpetuam quietem & tranquilitatem Universitatis prædictæ sopiri valeant, seu etiam reformari,

Et ad certificandum Nos de eo, quod per vos in præmissis factum fuerit & tractatum;

Ita quòd Nos, indè certiorati, ulterius in præmissis, cum deliberatione providâ, fieri faciamus, quod nobis & Concilio nostro fore videbitur faciendum: A. D. 1334. Edw. 3.

Et ideò vobis mandamus quòd vos, vel aliquis vestrûm, ad Villam prædictam accedatis, vel accedat, &c. ad certum diem, quem vos, Duo, vel Unus vestrûm, ad hoc provideritis, vel provideritis, præmissa omnia & singula faciatis in formâ prædictâ; non obstantibus aliquibus Libertatibus, Privilegiis, aut Statutis:

Innotescentes eisdem, Cancellario, Procuratoribus, Magistris, & Scolaribus, ac aliis (quorum interest) ex parte nostrâ, quòd, nisi a malis hujusmodi se retrahant, & Reformationi Dissensionum & Discordiarum prædictarum citiùs inclinent, ipsos, & eorum quemlibet, taliter puniri & castigari faciemus, quòd eorum Punitio aliis cedet in Terrorem & Exemplum Mala hujusmodi futuris temporibus perpetrandi.

Mandavimus enim Cancellario, Procuratoribus, Magistris, & Scolaribus, Universitatis prædictæ, quòd in præmissis vobis, Duobus, vel Uni vestrûm assistant, pareant, & intendant.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Septembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

De tractando cum Guitardo de la Bret, super mora sua cum Rege.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Vasc. 8. E. 3. m. 8.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Oliveri de Ingham, Senescalli nostri Vasconiæ, & Johannis Travers, Conſtabularii nostri Burdegaliæ, plenam fiduciam reportantes,

Ad tractandum, pro Nobis & nostro nomine, cum, Nobili Viro, Guitardo de la Bret, Vicecomite Tartas. tàm super Confœderatione, Alligantiâ, ac Morâ suâ, nobiscum, ad terminum vitæ suæ, vel Annorum, faciendâ, & de certo Feodo, seu Stipendio, sibi in hac parte constituendo, quàm super Amicabili Compositione, ineundâ cum dicto Guitardo, super quibuscúmque Debitis & Demandis, quæ sibi, prætextu impensi nobis Servitii, dicit competere, A. D. 1334.

Et ad ea, quæ sic tractata fuerint, nobis pleniùs referendum,

Plenam vobis, tenore præsentium, concedimus facultatem,

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo secundo die Septembris.

De Comitatu Pontivi, Isabellæ Matri Regis ad Vitam concesso.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Ex Autogr. Penes Camer.

EDwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, Omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd nos, A. D. 1334.

Debitum Præcepti Dominici, quo Filii tenentur revereri Parentes, intentione piâ pensantes, necnon Devotionis

Filialis

A. D. 1334. Edw. 3. Filialis gratitudinem in debitæ consideratiouis examine reducentes,

Ac proinde volentes Isabellæ, Reginæ Angliæ, Matri nostræ cariſſimæ, Honores & Commoda provehere & Incrementis congruis dilatare, ut juxta Status sui Decentiam honorificentiùs se valeat continere,

Restituimus & reddidimus, ac pro Nobis, & Hæredibus nostris, concessimus eidem Matri nostræ Comitatum & totam Terram nostram Pontivi & Montistrolli, cum Pertinentiis,

HABENDA ET TENENDA eidem Matri nostræ, unà cum Collationibus Præbendarum in Ecclesiâ Sancti Wlfranni de Abbevill, in eodem Comitatu, & aliis Proficuis quibuscúmque, ad totam Vitam suam, simul cum Castris, Burgis, Villis, Maneriis, Terris, Tenementis, & aliis locis quibuscúmque, adeo pleuè & integrè, sicut eadem Mater nostra, unquam ea prius tenuit, sustinendo onera, dictis Comitatui & Terræ Pontivi & Monstrolli incumbentia: A. D. 1334. Edw. 3.

Nolentes quòd prædicta Mater nostra, si ipsam nos supervivere contingat, per Hæredes nostros, vel eorum Ministros quoscúmque, indè amoveatur, seu aliàs inquietetur, molestetur in aliquo, seu gravetur;

Ita tamen quòd, post Mortem præfatæ Matris nostræ, prædicti Comitatus & Terra, cum Pertinentiis, ac Collationibus Præbendarum, & aliis Proficuis prædictis, ad Nos, & Hæredes nostros, integrè revertantur.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud Westmonasterium vicesimo quarto die Septembris, Anno Regni nostri Octavo.

Per ipsum Regem.

Sub Sigillo Magno Viridi, a Filis sericis rubei Viridisque Coloris.

Tractatus Matrimonii, inter Comitem Cornubiæ & Mariam de Hispania, Confirmatio.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Pat. 8. E. 3. p. 2. m. 20. REX *Omnibus, ad quos &c. Salutem.*

Inspeximus Litteras Patentes, Dilecti & Fidelis nostri, Johannis Comitis Cornubiæ, Fratris nostri cariſſimi, in hæc verba,

UNiversis Christi Fidelibus, præsentes Litteras inspecturis, Johannes, Illustris Regis Angliæ Filius, Comes Cornubiæ, & Germanus Regis Angliæ nunc Regnantis, Salutem in Omnium Salvatore.

Noveritis quòd,

Cùm inter, Nobilem Dominam & Potentem, Dominam Blanchiam, Comitissam Sabaudiæ, ex parte unâ, & Dominum Willielmum Trussel Militem, Magistrum Richardum de Bynteworth, Dominum Willielmum de Cusantiâ, & Jacobum de Luk, Procuratores & Nuncios Domini & Fratris nostri, Regis Angliæ supradicti, ac nostros, ex alterâ, de Matrimonio, inter Nos & Nobilem Domicellam Mariam de Ispaniâ, Filiam, bonæ memoriæ, Ferdinandi de Ispaniâ, Domini de Lara, contrahendo, sit Tractatum, & in præsentiâ, Sereniſſimi Principis, Domini Philippi, Dei gratiâ, Regis, & Excellentiſſimæ Reginæ, Franciæ, & aliorum de suo Concilio, in formâ quæ sequitur Concordatum;

Inprimis, quòd nos dictam Mariam capiamus, si licitè fieri poterit, in Uxorem: &, si subsit impedimentum Consanguinitatis, vel aliud, dicti Reges, Franciæ & Angliæ, Dispensationem, super hoc, per Dominum Summum Pontificem fieri, pro viribus procurabunt. A. D. 1334.

Item, quòd Dominus Rex Franciæ, ultra Apparatum, quem Ipse & Regina Franciæ facient præfatæ Mariæ, dabit dictæ Mariæ, & Nobis pro eâ, in Dotem, seu Maritagium, Triginta Milia Librarum Parvorum Turonensium, sub Formis & Conditionibus infrascriptis; videlicet,

Quòd Nobis satisfaciet die, quo dictum Matrimonium in facie Ecclesiæ solempnizari contigerit, de Decem Milibus Librarum, & in fine Anni revoluti de Quinque Milibus Librarum, & sic de Anno in Annum de Quinque Milibus Librarum, quousque dicta Triginta Milia Librarum Turonensium nobis fuerint persoluta, vel de ipsis nobis fuerit satisfactum:

Ita quòd, si dicta Maria, quod absit, decedat absque Hærede legitimo, de corpore suo procreato, Medietas dictæ Dotis, scilicet, Quindecim Milia Librarum, quæ primò nobis solventur, nobis liberè remanebunt, & alia Quindecim Milia Librarum Regi Franciæ, qui nunc est, vel erit pro tempore, revertentur, solvenda

A.D. 1324. Edw. 3. venda per nos eidem, si priùs Solutionem vel Satisfactionem habuerimus de eisdem:

Et, si plenam Satisfactionem de dictis ultimis Quindecim Milibus Librarum, tunc non habuerimus, Totum tamen quod de illis acceperimus dicto Regi Franciæ solvere teneamur; & de Residuo, nobis non soluto, idem Rex Franciæ & Successores sui tunc imperpetuum sint quieti:

Quod si nos rebus humanis eximi contigerit, dictâ Mariâ Relictâ Superstite, tunc habeat Ipsa dictam Dotem, videlicet, Triginta Milia Librarum Turonensium supradicta, liberè, absque onere Debitorum, pro nobis aliqualiter solvendorum:

Ita quòd Hæredes nostri, quicquid de dictâ Dote nobis solutum fuerit, & Rex Franciæ Totum quod superfuerit exsolvendum, dictæ Mariæ reddere, solvere, & restituere, teneantur; quâ Dote sit contenta, ita quod nihil exigat, vel recipiat de Rebus nostris Mobilibus, quæ post mortem nostram, juxta Consuetudinem Regni Angliæ, sibi aliàs deberentur.

Ipsamque Dotem habeat ad totam vitam suam, &c, post ejus decessum, dicta Dos remaneat Hæredibus, de nobis & ipsa legitimè procreatis; ad quod dicta Maria consentiat, ac promittat, & juret, præmissa in omnibus se servare, & contra ea aliqualiter non venire; super quo etiam Nobis Litteras suas faciat, bonas & congruas in hac parte, quas teneatur Dominus Rex Franciæ confirmare.

Item, in eventum quòd, dictâ Mariâ vivente, decedere Nos contingat, habeat ad Terminum Vitæ suæ Duo Milia Marcarum Sterlingorum Terræ, in locis bonis & congruis, sibi de Terris nostris, nomine Dotis, assignanda; si tamen, juxta Legem & Consuetudinem Regni Angliæ, de Terris & Tenementis nostris Dotari voluerit, tunc de ipsis, juxta electionem suam, secundum Legem & Consuetudinem hujusmodi, Dos sibi debita assignetur; ita quod alterâ viarum istarum sit contenta.

Item, quòd Rex Franciæ fieri faciat Nobis & dictæ Mariæ suas Litteras, per quas promittat nobis solvere dicta Triginta Milia Librarum terminis supradictis, & ad Solutionem hujusmodi obliget se, & Successores suos, ac Bona sua ubicumque reperta:

Et quod Nos, per nostras Litteras, bonâ fide, tactis Sacrosanctis Ewangeliis, Corporali præstito Sacramento, per solempnem Stipulationem promittamus, obligando Nos, & Hæredes nostros, ac bona nostra quæcumque, ad tenendum & complendum omnia supradicta, & eorum quodlibet, quantum ad Nos & Successores nostros attinet, vel attinere poterit in futurum: A.D. 1324. Edw. 3.

Et quòd dictus Dominus, & Frater noster, Rex Angliæ, ex certâ scientiâ, præmissa confirmet & promittat, ac obliget se, & Successores suos, ac Bona sua quæcumque, dicto Regi Franciæ, ac præfatæ Mariæ, quòd infra Tres Menses, a tempore requisitionis sibi factæ continuè numerandos, Executionem præmissorum de & in Bonis nostris, præsentibus & futuris, absque Processu vel Placito, propriis suis Sumptibus & Expensis, fieri faciat, si nos vel Hæredes nostri hoc non faciamus, vel adimpleamus, cùm per dictum Regem Franciæ, seu dictam Mariam, vel ex parte eorumdem, fuerimus requisiti.

Nos, Comes prædictus, Tractatum hujusmodi, quatenus ad nos attinet, acceptantes, ac volentes omnia & singula, ut præmittitur, Concordata, & nobis incumbentia in hac parte, facere & servare (dùm tamen Matrimonium hujusmodi fuerit subsecutum, & Condicta superiùs nobis facta & observata fuerint vice versâ) bonâ fide, & per Solempnem Stipulationem promittimus, præstito ad Sacrosancta Dei Ewangelia Sacramento Corporali, quòd omnia & singula plenè & fideliter tenebimus, servabimus, & adimplebimus quatenus nos attingunt:

Nos etiam Nos, Hæredes & Successores nostros, sub Ypotecâ & Obligatione omnium Bonorum nostrorum, Mobilium & Immobilium, Regi Franciæ, ac præfatæ Mariæ, & omnibus quorum interest, vel intererit, firmiter Obligamus ad observationem & complementum omnium & singulorum præmissorum; ac ad solvendum & refundendum Dampna, Sumptus, & interesse, quæ prætextu non observationis præmissorum ex parte nostrâ, quod absit, provenire vel incurri contigerit, solo Juramento partis, in Judicio vel extra, præstito, absque probatione aliâ, declaranda:

Renunciantes expressè Exceptionibus doli, quòd metûs causâ, & aliis Exceptionibus, ac Juris Remediis, nobis competentibus, vel competituris, & specialiter Legibus, Usibus, & Consuetudinibus, Regni Angliæ, & locorum aliorum, per quæ præmissa, vel eorum aliquod, adnullari possent, vel posset, impeti, vel aliqualiter retardari.

A. D. 1334. Edw. 3. In cujus rei Testimonium Sigillum nostrum præsentibus est appensum.

Dat. London. Vicesimo Octavo die Septembris, Anno Domini Millesimo, Trescentesimo, Tricesimo quarto.

NOS autem, Tractatum, de quo dictæ Litteræ commemorant, ac omnia & singula, contenta in eisdem Litteris, Rata habentes & Grata, ea pro Nobis, & Heredibus nostris, quatenus ad nos attinet, ex certâ scientiâ, Acceptamus & etiam Confirmamus;

Promittentes, & etiam obligantes Nos, & Heredes nostros, & omnia Bona nostra, Mobilia & Immobilia, præsentia & futura, ubicumque fuerint, dicto Regi Franciæ, & præfatæ Mariæ, quòd infra Tres Menses, a tempore Requisitionis nobis factæ numerandos præmissa teneri, & compleri faciemus per Executionem veram, de & in Bonis dicti Comitis, præsentibus & futuris, faciendam absque aliquo Processu seu Placito, propriis nostris Sumptibus & Expensis, si dictus Comes, Heredes, vel Successores sui, præmissa non faciant, vel non compleant integrè, cum super hiis, per dictum Regem Franciæ, & præfatam Mariam, seu ex parte eorum, vel eorum alterius, fuerint requisiti. A. D. 1334. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium tricesimo die Septembris.

De Retinentia & Pensione Annibaldi Cardinalis.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Vasc. 8. E. 3. m. 6.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Attendentes affectionis puritatem, quam, Venerabilem Patrem, Dominum A. Tusculanensem Episcopum, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalem, ad Nos & Domum nostram Regiam novimus habuisse,

Ac volentes ipsum, eo prætextu, Munere prospicere Gratioso,

Eundem Cardinalem de Concilio nostro duximus retinendum, Eique 50. Marcas Sterlingorum, percipiendas per Annum, ad totam vitam suam, pro Feodo suo, de dicti Ducatûs Exitibus, per manus Constabularii nostri Burdegaliæ, donamus & concedimus per præsentes. A. D. 1334.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium tricesimo die Septembris.

De Potestate ad tractandum cum Rege Franciæ super Quæstionibus & Querelis.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Pat. 8. E. 3. p. 2. m. 21.

UNiversis, præsentes Literas inspecturis, Edwardus, &c. Salutem.

Noveritis quòd Nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilis Patris, J. Archiepiscopi Cantuariensis, totius Angliæ Primatis, Abbatis de Dore, & Willielmi de Clynton, Militis, plenariè confidentes,

Ipsos, & Duos eorum (quorum præfatus Archiepiscopus sit Unus) fecimus, ordinavimus, & constituimus, nostros veros & legitimos Procuratores, & Nuncios speciales,

Dantes eis, & Duobus eorum (quorum præfatus Archiepiscopus sit Unus) plenam Potestatem, & Mandatum speciale, tractandi pro nobis, & nostro nomine, cum, Magnifico Principe, Domino Philippo, Rege Franciæ Illustri, seu Deputandis ab ipso, super quibuscumque Quæstionibus, Litibus, Querelis, Demandis, Controversiis, Arestis, seu Debatis, ac Adjornamentis, & Processibus, in Curiâ ipsius Domini Regis pendentibus: necnon Petitionibus & Actionibus, Realibus, & Personalibus, atque Mixtis, quæ idem Dominus Rex erga Nos, seu Subditos nostros, habet, vel habere poterit, vel Nos erga ipsum Dominum Regem, seu Subditos suos, ratione Terrarum nostrarum in Ducatu prædicto, vel alibi, existentium; seu quacúmque aliâ occasione habemus, vel habere poterimus, quovis modo: A. D. 1334.

Et omnia & singula, quæ tractata & concordata fuerunt, quacúmque firmitate vallandi:

Necnon petendi, stipulandi, recipiendi, retinendi, componendi, paciscendi, transigendi, & omnia alia & singula faciendi, quæ in præmissis, & circa præmissa, fuerint oportuna, etiam si mandatum exigant speciale;

Promit-

A. D. 1334. Edw. 3. Promittentes etiam pro nobis, & Hæredibus nostris, Ratum & Firmum habere, & habituros quicquid per dictos Procuratores & Nuncios nostros, & Duos eorum (quorum præfatus Archiepiscopus sit Unus) ut est dictum, Gestum, Actum, & Factum, seu etiam Procuratum, fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum. A. D. 1334. Edw. 3.

In quorum omnium testimonium Sigillum nostrum præsentibus duximus apponendum.

Dat. apud Westmonasterium tricesimo die Septembris.

Ad tractandum super mutua Visione, & Passagio ad Terram Sanctam.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Ibid. UNiversis, præsentes Literas inspecturis, Edwardus &c. Salutem.

Noveritis quòd Nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilis Patris, J. Archiepiscopi Cantuariensis, totius Angliæ Primatis *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Tractandi, pro Nobis, & nostro nomine, cum, Magnifico Principe, Domino Philippo, Rege Franciæ Illustri, aut Deputandis ab eo, de certis Die & Loco, quibus idem Dominus Rex & Nos convenire, & Nos mutuò videre valeamus, pro pleniori tractatu habendo super Passagio, vel Itinere, nostro versus Terram Sanctam, & aliis Negotiis occurrentibus,

Et hiis, quæ sic tractata fuerint, consentiendi, & concordandi, A. D. 1334.

Et ea, in quibus concordes, ut præmittitur, fuerint, quacúmque firmitate vallandi,

Et omnia alia & singula faciendi, quæ in Præmissis, & circa Præmissa, fuerint oportuna, etiam si mandatum exigant speciale:

Promittentes etiam Nos Firmum & Stabile habituros quicquid, per præfatos Procuratores, & Nuncios nostros, & Duos eorum (quorum præfatus Archiepiscopus sit unus) actum, gestum, seu concordatum fuerit in Præmissis.

In quorum &c.

Dat. ut supra.

Pro Otone Domino de Kuyk de Retinentia.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Claus. 8. E. 3. m. 10. REX, Collectoribus Custumæ Lanarum, Coriorum, & Pellium Lanutarum, in Portu Civitatis Londoniæ, Salutem.

Cùm concesserimus, Dilecto & Fideli nostro, Otoni Domino de Kuyk,

Pro Morâ suâ nobiscum, tàm pro Guerrâ, quàm pro Pace, sub certâ formâ, contentâ in quâdam Indenturâ, indè inter Nos & præfatum Ottonem confectâ,

Ducentas & Quinquaginta Libras percipiendas singulis Annis de Exitibus Custumæ prædictæ, per manus Collectorum ejusdem, qui pro tempore fuerunt, ad Festa Sancti Michaelis & Paschæ, per æquales Portiones, quousque sibi de Ducentis & Quinquaginta Libratis Terræ, & Redditûs, per Annum, ad totam vitam suam Habendis, infra Regnum nostrum, in loco competenti, fecerimus providere, prout in Indenturâ prædictâ pleniùs continetur, A. D. 1333.

Vobis mandamus quòd eidem Otoni, vel ejus in hâc parte Attornato, Centum, Viginti, & Quinque Libras, pro termino Sancti Michaelis proximò præterito, de Exitibus Custumæ prædictæ solvatis;

Recipientes à præfato Otone, vel suo dicto Attornato, Literas suas Acquietantiæ, Receptionem pecuniæ illius testificantes:

Et Nos vobis indè, in Compoto vestro, ad Scaccarium nostrum, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Sanctum Albanum, tertio die Octobris.

De

De Orando pro Rege profecturo contra Scotos.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Claus. 8. E. 3. m. 9. dors.

REX, Venerabili in Christo Patri. W. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Eborum, Angliæ Primati, Salutem.

Ad hoc in Terris constitutæ sunt à Deo Principum secularium Potestates, ut Præsidentes Regimini Plebis Christi Bonos confoveant, & Pravorum Excessus condignè puniant & reforment.

Pensantes itàque commissum nobis divinitùs Gladii Temporalis exercitium, ac intuentes superbam Furiam & Nequitiam sceleratorum Scotorum, qui, violato Fidelitatis & Homagii sui debito, contra Nos & Confœderatos nostros de Guerrâ jam proditionaliter & hostiliter insurgere præsumpserunt, Mala quamplurima, tàm in Angliâ, quàm in Scotiâ, perpetrantes, & ad pejora (quod absit) processuri, nisi conspiratæ suæ Malitiæ citiùs & fortiùs obvietur,

De diffinito Parliamenti nostri, nuper apud Westmonasterium convocati, versus partes Scotiæ, tàm pro defensione Terrarum nostrarum ibidem, quàm Regni nostri Angliæ, ac ad reprimendam Perversorum malitiam, disposuimus (quod jam arripuimus) Iter nostrum.

Verùm, cùm in Expeditione tàm arduâ (quam ex debito suscepti Regiminis suscepimus, ut oportet) plùs de Supernæ Virtutis assistentiâ, quàm de Terrenâ Potentiâ, plùs in Orationibus Fidelium, quàm Armatorum Cuneis, confidamus,

Paternitatem vestram affectuosè requirimus & rogamus, quatinùs Nos, & nostrum Exercitum (ad partes prædictas, pro Bono Publico, sub timore Dei confidenter & humiliter properantes) divinæ propitiationis dexteræ (quæ, quibus vult, victoriam impertitur) devotis orationum suffragiis, & aliis pietatis operibus, studeatis sedulò commendare, & ad hoc Clerum, & Populum, Seculares & Religiosos, vestrarum Provinciæ & Diœcesis, monitis salutaribus efficaciter inducatis, ut ipse Dominantium Dominus, eorum Precibus & Meritis complacatus, super Nos & Nostros rorem uberem suæ Benedictionis infundat, Actúsque nostros in suo Beneplacito regat & dirigat, ac nobis PROGRESSUM felicem, gratiosum AGGRESSUM & REGRESSUM misericorditer tribuat gloriosum, ut sibi cedat ad Laudem & Gloriam, nobis ad Meritum, Subditis nostris ad Commodum & Solamen, Ecclesiæ & toti Regno (cui, licet insufficientibus meritis, præsidemus) ad statum pacificum & quietem. A. D. 1334.

Teste Rege apud Eborum vicesimo tertio die Octobris.

Eodem modo scribitur J. Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, vel ejus Vicario Generali, & singulis Episcopis per Angliam; videlicet,

R. Episcopo Dunolm.
J. Episcopo Karliol.
R. Coventr. & Lich. Episcopo,
H. Lincoln. Episcopo,
J. Elien. Episcopo,
W. Norwicen. Episcopo,
S. London. Episcopo,
T. Heref. Episcopo,
S. Wygorn. Episcopo,
A. Wynton. Episcopo,
J. Exon. Episcopo,
J. Cicestren. Episcopo,
R. Episcopo Sarum,
R. Bathon. & Wellen. Episcopo,
H. Episcopo Roffen.
H. Meneven Episcopo,
J. Landaven. Episcopo,
Bangorensi Episcopo,
Assavensi Episcopo.

Super Expensis in Parliamento Edwardi de Balliolo Regis Scotiæ.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Liberat. 8. E. 3. m. 2.

REX Thesaurario & Camerariis suis Salutem.

Cùm nuper miserimus, Dilectum Clericum nostrum, David de Wolloure ad partes Scotiæ, pro quibusdam negotiis nostris, in Parliamento, dilecti Consanguinei & Fidelis nostri, Edwardi de balliolo, Regis Scotiæ, apud Edenburgh tunc convocato, prosequendis, & ei Triginta Solidos, super Expensis suis, ad Scaccarium nostrum fecerimus liberari: A. D. 1334.

Idémque

A.D. 1334. Edw. 3. Idémque David in obsequio nostro prædicto per Decem & Octo dies sic steterit, eundo versus partes prædictas, ibidem morando, & exindè redeundo;

Vobis mandamus quòd, allocaris eidem David prædictis Triginta Solidis pro Decem diebus, ei Viginti & quatuor Solidos pro reliquis Octo diebus, videlicet, pro quolibet die Tres Solidos, de Thesauro nostro solvatis. A.D. 1334. Edw. 3.

Teste Rege apud Eborum vicesimo quarto die Octobris.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Willielmo de Monte Acuto, super reparationibus in Manerio de Woodstock, & Camera Rosamundæ instauranda.

A.D. 1334. An. 8. E. 3. Claus. 8. E. 3. m. 10. REX Thesaurario & Baronibus suis de Scaccario Salutem.

Cùm nuper, per Breve de Privato Sigillo nostro, mandaverimus, Dilecto & Fideli nostro, Willielmo de Monte Acuto,

Firmario Maneriorum nostrorum de Wodestok & Hanebergh, vel ejus Locum tenenti ibidem,

Quòd, per Visum & Testimonium Adæ Mundy & Ricardi Miriwedre, Domos, Molendina, & Stagna, Maneriorum prædictorum, ac Muros Parci nostri ibidem, quotiens opus foret, reparari & emendari:

Ac Fœnum, & id, quod pro sustentatione Ferarum nostrarum ibidem oporteret inveniri, & Prata, infra Parcum prædictum, Fossatâ, & unâ Haiâ, includi:

Ac quandam Domum ultra Portam in novo Muro, inter dictum Mancrium de Wodestok & Parcum nostrum ibidem, de novo fieri:

Et quandam Cameram, vocata ROSAMOUND exaltari, & Cristam Platam ejusdem Cameræ de Maeremio & Plumbo cooperiri:

Ac unam Odam Calcis pro sustentatione dictorum Maneriorum fieri:

Et Capita Stagnorum nostrorum exaltari:

Ac Calceta, circa Maneria prædicta, quæ diruta & confracta extiterunt, reparari & emendari:

Et etiam quòd Fœnum, Avenas, & alia, quæ pro sustentatione Equitii nostri, in dicto Parco nostro de Wodestok, necessaria forent, inveniri:

Et Vadia Custodibus dicti Equitii nostri ibidem; necnon quòd Quinquaginta & Tres Solidos, per Annum, cuidam Capellano, Divina singulis diebus, infra dictum Manerium de Wodestok, celebranti; ac Duobus Parcariis, & uni Janitori (cuilibet, videlicet, eorum Duos Denarios per diem) & uni Gardinario Unum Denarium per diem, solvi faceret: A.D. 1334.

Ac præfatus Willielmus, & ejus Locum tenens, virtute mandati nostri prædicti, diversas Pecuniæ Summas circa præmissa apposuerit, & præfatis, Custodibus, Capellano, Parcariis, Janitori, & Gardinario, solverint, sicut per diversas Indenturas, indè inter ipsum Willielmum, vel ejus Locum tenentem, & præfatos, Adam & Ricardum, ac Rogerum Capellanum, Parcarios, Janitorem, & Gardinarium, supradictos (quas idem Willielmus penes se habet, ut dicit) pleniùs poterit apparere;

Vobis mandamus quòd, visis Indenturis prædictis, de Summis, quas vobis constare poterit præfatum Willielmum, vel ejus Locum tenentem, circa præmissa, virtute mandati nostri prædicti, rationabiliter apposuisse, & præfatis Custodibus, Capellano, Parcariis, Janitori, & Gardinario, solvisse, ut est dictum, in Firmâ suâ prædictâ ad dictum Scaccarium debitam allocationem habere faciatis; recipientes ab eo Breve nostrum prædictum, necnon Indenturas supradictas.

Teste Rege apud Eborum vicesimo quarto die Octobris.

Quod Conventiones, Ordinationes, & Concordiæ, inter Reges Angliæ & Franciæ incohoatæ, maneant in Suspenso usque ad Quindenam Sancti Michaelis.

A.D. 1334. An. 8. E. 3. Vasc. 8. E. 3. m. 4. REX, Dilectis & Fidelibus suis, Willielmo de Clynton, Bartholomæo de Burghersh, Willielmo Trussel, & Johanni de Shordich, Militibus, Magistro Thomæ de Astleye, Ecclesiæ Sancti Pauli Londoniæ Canonico: Magistris, Ricardo de Chaddesleye, Juris Canonici, Johanni de Offord, A.D. 1334.

A.D. 1334. Edw. 3. Offord, Juris Civilis, Professoribus: Magistris, Simoni de Stanes, & Austentio Jordani, Juris Peritis, Salutem.

Cùm nuper, per literas nostras, omnes Treugarum & Pacum Conventiones, Ordinationes, & Concordias,

Inter, Excellentissimum Principem, Dominum Philippum, eâdem gratiâ, Francorum Regem illustrem, Consanguineum nostrum carissimum, & Antecessores suos, ex unâ parte, & Nos & nostros ex alterâ, quondam, & nuper, initas,

Effectualiter tenere & conservare promiserimus:

Et, per alias literas nostras, vos assignaverimus ad dictas Conventiones, Ordinationes, & Concordias, complendum & conservandum: & in contrarium attemptata revocandum; necnon ad resumendum & continuandum Processus,

Super hujusmodi Conventionum, Ordinationum, & Concordiarum, conservatione & complemento, per Commissarios, hinc indè deputatos,

Apud Monstrollum Anno Gratiæ Millesimo, Trescentesimo, Sexto; & apud Agenuum, & alibi, Anno Gratiæ Millesimo, Trescentesimo, Tricesimo primo, amicabiliter inchoatos;

Et ad alia faciendum, quæ in dictis literis nostris pleniùs continentur;

Vos volumus non latere quòd nos intelligimus, volumus, & affectamus, etiam sicut ipsum carissimum Consanguineum nostrum affectare præscimus, ut, Deo propitio, totius futuræ Dissensionis materia, inter nos invicem, & nostros hinc indè Successores, præcludatur omnino,

Et quòd omnes hujusmodi Treugarum & Pacum Conventiones, Ordinationes, & Concordiæ, formis & modis, quibus factæ & initæ pleniùs extiterunt, justè & legitimè compleantur, ac perpetuo & indissolubili vinculo teneantur & conserventur,

Quódque, si aliquid ex alterutrâ partium factum fuerit in contrarium, vel restet complendum, declaretur & fiat super hoc, quod Justitia suadebit, per vos, & alios, ex parte dicti Consanguinei nostri super hoc similiter Deputandos; servatâ formâ prædictarum Conventionum, Ordinationum, Concordiarum, & Commissionum, per ipsum Consanguineum nostrum & Nos super hoc faciendarum;

Ita quòd,

Si per Nos, aut Antecessores nostros, vel nostros, aut eorum Loca tenentes, seu Curiam nostram, vel eorum Curias, Senescallos, Justiciarios, Ballivos, Officiales, & Ministros, aliósque nostros vel ipsius Consanguinei nostri Subditos, A.D. 1334. Edw. 3.

Aliqua contra hujusmodi Pacum formas fuerint facta (cùm ea declarari contigerint per vos, & ad hoc per dictum Consanguineum nostrum Deputandos) corrigantur, & ad statum debitum revocentur:

Volumus etiam quòd omnes Processus hactenus inchoati, & Executiones omnium Arrestorum latorum, & Condempnationum lactarum, per Nos, aut Antecessores nostros, vel nostros, aut eorum Loca tenentes, seu Curiam nostram, vel eorum Curias, Senescallos, & Justiciarios, aliosque nostros & dictorum Antecessorum nostrorum Ballivos, Officiales, Ministros, & Subditos, super Terrarum & Jurisdictionum Supprisiis, Excessibus, & aliis Delictis quibuscúmque, contra dictum Consanguineum nostrum, & Antecessores ejusdem, ipsorúmque Senescallos, & alios quoscúmque Officiales, Ministros, & Subditos, in omnibus, cognitionem vestram in præmissis qualitercúmque tangentibus, usque ad Quindenam Sancti Michaelis proximò futurum, maneant in suspenso:

Mandantes vobis quòd dictas Conventiones, Ordinationes, & Concordias, & quæ ex earum tenore dependent, & possunt comprehendi aliquatenus in eisdem, servari firmiter faciatis secundum earum vires, formas, & effectus, prout per vos, & alios à dicto Consanguineo nostro Deputandos, contigerit declarari & etiam concordari:

Mandavimus enim omnibus Curiæ nostræ Præsidentibus, Senescallis, Justiciariis, Ballivis, Ministris, & Fidelibus nostris, de Regno nostro prædicto, & cæteris Terris Dominio nostro subjectis, quòd vobis, & vestrûm cuilibet, in præmissis, sicut nobis, pareant & intendant, ac faciant ea quæ eis super præmissorum executione injungetis, aut unus vestrûm injunget, ex parte nostrâ; ac etiam supersedeant in omnibus causis & negotiis, & Judiciorum Executionibus, hujusmodi cognitionem vestram tangentibus.

In cujus &c.

Dat. apud Novum Castrum super Tynam, quinto die Novembris, Anno Domini Milesimo, Trescentesimo, Tricesimo quarto, Regni verò nostri Octavo.

De

A. D. 1334. Edw. 3. — A. D. 1334. Edw. 3.

De Protectione & Conductu pro Nunciis Regis Franciæ.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Pa. 8. E. 3. p. 2. m. 9. — A. D. 1334.

REX, Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, & omnibus aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram, ac salvum & securum Conductum nostrum, necnon in salvam Gardiam nostram, Venerabilem Patrem, Andream Episcopum Turnacensem, & Hugonem Dominum de Bovill Militem, Nuncios, Excellentissimi Principis, Domini Philippi, Regis Franciæ Illustris, Consanguinei nostri carissimi, & ipsorum Nunciorum Familiam, Equos, Hernesia, Res, & Bona sua quæcúmque, in veniendo ad Nos ubicúmque fuerimus, ibidem morando, & exindè ad propria redeundo:

Et ideò vobis mandamus *&c. prout in Consimilibus Literis de Conductu.*

In cujus &c. usque ad Festum Paschæ, proximò futurum, duraturas.

Teste Rege apud Rokesburgh primo die Decembris.

De Denariis, Sedi Apostolicæ reservatis, quousque Rex aliud demandaverit, retinendis.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Fin. 8. E. 3. m. 2. — A. D. 1334.

REX, Dilectis sibi, Mercatoribus de Societate Bardorum, de Florentiâ, in Angliâ commorantibus, Salutem.

Cùm magnæ & diversæ Pecuniarum Summæ nobis,

De Decimâ Quadriennali, Clero Angliæ per Dominum Johannem, nuper Summum Pontificem, jam defunctum, impositâ, ac de Primis Fructibus de Beneficiis, quæ infra illud tempus vacabant, Sedi Apostolicæ reservatis, & Nobis pro alterâ medietate concessis,

Quos quidem Decimam & Primos Fructus idem Summus Pontifex, per Magistrum, Icherum de Concoreto, Nuncium suum in Angliâ, colligi & recipi fecit,

Debeantur:

Idémque Icherus Compotum indè nondum reddiderit ut tenetur:

Nos, Indempnitati nostræ volentes prospicere in hac parte, vobis districtè prohibemus, ne aliquos Denarios,

Quos de Decimâ & Primis Fructibus prædictis penes vos vel in Custodiâ vestrâ habetis, vel aliquibus ex Assignatione, aut alio modo, solvere tenemini,

Cuiquam solvatis, nec extra manus vestras ponatis quoquo modo; set Denarios illos penes vos Retineatis, & salvò Custodiatis, quousque nobis de Summis prædictis, nobis sic debitis, satisfactum fuerit, vel aliud indè duxerimus demandandum;

Nos de Summâ Pecuniæ, quam de Denariis prædictis sic habetis, distinctè & apertè sine dilatione certificantes;

Et hoc, sicut vos ipsos indempnes servare volueritis, nullo modo omittatis.

Teste Rege apud Rokesburgh decimo die Decembris.

Eodem modo mandatum est Mercatoribus de Societate Peruch In Angliâ commorantibus.

REX Majori & Vicecomitibus Londoniæ, Salutem.

Cùm magnæ *&c. ut supra usque ibi* in hac parte *& tunc sic*

Vobis præcipimus quòd, visis præsentibus, omnes Denarios, de Decimâ & Fructibus prædictis Collectos, in quorumcumque manibus, in Ballivâ vestrâ, inventi fuerint, sine dilatione arestari, & in manum nostram seisiri, salvóque absque distractione aliquâ custodiri faciatis, quousque nobis de Summis prædictis, nobis sic debitis, Satisfactum fuerit, vel aliud indè duxerimus demandandum:

Et Nos de Summâ Pecuniæ, quam de Denariis prædictis sic seisiveritis in Manum nostram, distinctè & apertè, sine dilatione certificetis; & hoc nullatenus omittatis.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De

A. D. 1334. Edw. 3. A. D. 1334. Edw. 3.

De Custodia Castri Burdegaliæ Nicholao Usus Maris commissa.

A. D. 1334. An. 8. E. 3. Vasc. 8. E. 3. m. 3. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd commisimus, Dilecto nobis, Nicholao Usus Maris, Custodiam Castri nostri Burdegaliæ, & Officium Constabularii Burdegaliæ, Habendum, cum omnibus ad Officium illud pertinentibus, quamdiu nobis placuerit;

Ita quòd de Exitibus, inde provenientibus, nobis respondeat, & in Officio illo Feodum percipiat consuetum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Rokesburgh decimo sexto die Decembris.

Per Literam ipsius Domini Regis.

ET mandatum est Regenti Officium Constabularii Burdegaliæ, quòd eidem Nicholao prædicta Custodiam & Officium, cum Clavibus, Rotulis, Papiris, Memorandis, & Omnibus aliis, Officium illud tangentibus, quæ in Custodiâ suâ existunt, per Indenturam, indè inter ipsos conficiendam, liberet.

Teste ut supra.

Per eandem Literam.

ET mandatum est Omnibus Fidelibus & Subditis Regis Ducatûs Aquitaniæ, quòd prædicto Nicholao, tanquam Constabulario Regis ibidem, in Omnibus, quæ ad Officium illud pertinent, Intendentes sint & Respondentes, in formâ prædictâ.

In cujus &c.

Teste ut supra.

Per eandem Literam.

ET mandatum est Senescallo Xanctoniæ, Thesaurario Agenni, & omnibus aliis Ballivis Regis, in Ducatu prædicto, quod de omnibus Ballivis suis, & de hiis, quæ receperunt, & in quibus Regi tenentur, de tempore quo receperunt Ballivas suas seu Officia, de quibus alteri nomine Regis Finalem Compotum non reddiderunt, respondere, satisfacere, Finalem Compotum reddere, & obedire, sine diffugio, curent Eidem. A. D. 1334.

In cujus &c.

Teste ut supra.

Per eandem Literam.

ET mandatum est Senescallo Regis Vasconiæ, qui nunc est, vel qui pro tempore erit, aut eorum Loca tenentibus, quòd eidem Nicholao prædicta Custodiam & Officium liberari faciat, regenda juxta tenorem Literarum Regis prædictarum.

Dat. ut supra.

Per Breve ipsius Domini Regis.

ET mandatum est quòd Johannes, Comes Cornubiæ, Frater Regis, Bartholomæus de Burghersh, Reginaldus de Cobham, Guido de Bello Campo, Johannes de Insulâ, Johannes de Monte Gomerii, & Andreas de Sakevill, Milites: ac Willielmus Trussel, & Guido Brian, manuceperunt coram Rege, apud Rokesburgh, pro prædicto Nicholao, quòd ipse benè & fideliter Domino Regi serviet in Officio supradicto, & Fidelem Compotum ad Scaccarium Angliæ, de omnibus Exitibus & Receptis, de dicto Ducatu provenientibus, reddet, & de tanto annuatim inde Regi respondebit, quanto per aliquem Constabularium ibidem antea responderi consuevit.

De explorando Adventum Nunciorum Regis Franciæ.

A. D. 1335. An. 8. E. 3. Claus. 8. E. 3. m. 2. d. REX, Dilecto & Fideli suo, Willielmo de Clynton, Constabulario Castri sui Dovorriæ, & Custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus Locum tenenti ibidem, Salutem. A. D. 1335.

Quia, Magnificus Princeps, Philipus, Rex Francorum, Consanguineus noster

A. D. 1335. Edw. 3. noster carissimus, certos Nuncios ad nos, ex diversis causis, infra Breve, proponit destinare, sicut pro certo intelleximus:

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, aliquem certum Exploratorem, de quo confiditis, ad explorandum Adventum ipsorum Nunciorum, usque Whitsand, ex causâ prædictâ assignetis:

Et, factâ vobis certificatione de Adventu ipsorum Nunciorum ad eundem locum, Cancellarium nostrum, ubicùmque fuerit, per aliquem de vestris, cum omni festinatione, quâ fieri poterit, certificetis; A. D. 1335. Edw. 3.

Et hoc, sicut de vobis confidimus, nullatenus omittatis.

Teste Rege apud Rokesburgh septimo die Januarii.

Per Concilium.

Bulla Benedicti Papæ, de Electione sua Regi, inter omnes Mundi Principes, primordialiter intimata.

A. D. 1335. An. 8. E. 3. Ex Orig. in Turri.

Benedictus Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio, Edwardo Regi Angliæ Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Altitudo Cœlestis Consilii, supra cuncta tenens in Excelsis Imperium, sic dat esse, & dispensat ineffabili Providentiâ Munera Gratiarum, sic Creaturarum Conditiones & Status ordinat, ac prout vult variat & disponit, quòd Sensus Humanus, ejus Secreta Consilia perscrutari non valens, in horum consideratione potiùs hebetatur, cùm sint investigabiles Viæ Domini, & Sapientiæ suæ Magnitudinem Humani non capiant Intellectus:

Facit enim Fortem ex Debili, Balbutientibus Eloquium tribuit, & ponit nonnunquam Humiles in Sublimi, plenam & perfectam habens ad singula, tanquam Palmo concludens omnia, Potestatem.

Sane,

Felicis recordationis, Johanne Papâ vicesimo secundo, Prædecessore nostro, nuper, sicut Domino placuit, ab hac luce subtracto, & ad Cœlestem Patriam ab hujus Mundi Miseriâ, sicut piè credimus, evocato, ejusque Corpore cum Exequiarum solennitate debitâ Tumulato,

Venerabiles Fratres nostri, Episcopi, Presbiteri, & Diaconi, Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales (de quorum numero tunc eramus) pro futuri substitutione Pastoris convenientes in unum, sub deliberatione Consilii, quam tanti Negotii qualitas exigebat, habito super Electionis futuri Papæ celebratione Tractatu, licet consentire potuissent in alios, Majorum Meritorum claritate conspicuos, & plurium Virtutum titulis insignitos, tandem tamen, ad personam nostram dirigentes unanimiter vota sua, Nos ad Summi Pontificatûs Apicem, Divinâ Dignationis Clementiâ, evocârunt. A. D. 1335.

Nos igitur, nostrarum insufficientiam Virium, & Administrationis tàm arduæ Sarcinam, tantique Oneris Gravitatem intentâ consideratione pensantes, intra nostra præcordia, quid inter tot, diversas, & varias, Seculi Fluctuationes & Pugnas agendum, quidque tenendum, quidve pensandum, existeret, animo duximus trepido resolvendum.

Demùm verò, Spiritûs virtute resumptâ, in illo, qui assurgit in Occursum Timentium & Implorantium humiliter nomen suum, quique clementer in Semitis suis Gressus Hominis perficit, inter hujusmodi Cogitationum Fremitus, Anchoram Spei nostræ fiximus ad ferendum, sub ejus fiduciâ, Jugum Servitutis Apostolicæ, Imbecilles Humeros humiliter summittentes.

Ac subsequenter Benedictionis & Coronationis Solemnia, & cætera, recepimus secundum morem ejusdem Romanæ Ecclesiæ, in Personis Romanorum Pontificum, Prædecessorum nostrorum, hactenus observatum; anxiato & humiliato Spiritu Domino supplicando ut Ipse, qui Nos Jugum hujusmodi subire concessit, sic ad ipsum portandum Debilitatem nostram suæ Virtutis robore fulciat, sicque illud faciat suâ benignitate portabile, quod sub eo nos non contingat ex nostrâ Debilitate deficere, sed ita suâ Omnipotentiâ nobis, & Gregi Dominico, Vigilantia nostræ commisso, potiùs proficere, quod de Talento, nobis credito, Dignam valeamus in extremo Judicio reddere Rationem.

Hæc autem, quæ ante Benedictionis & Coronationis nostræ Solemnia nullè nunciavimus, tibi, Fili carissime, utpote illi quem Nos, & Ecclesia prælibata, specialiter, inter alios Principes Orbis Terræ,

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Terræ, Catholicæ Fidei Professores, Brachiis sinceræ Caritatis astringimus, primordialiter decrevimus intimanda.

Serenitatem itaque Regiam rogamus & obsecramus in Domino Jesu Christo, quatinùs apud eum, qui Opus Imperfectionis abhorret, precibus devotis insistas, ut, quod cepit in nobis, ad tantorum Sarcinam Onerum, ad sui Honorem & Exaltationem Nominis, ac Salutem Animarum nobis creditarum, divinitùs perficiat, æquanimiter & salubriter perferendam.

Ea, quæ ad honorem & beneplacitum ejusdem Ecclesiæ, Matris tuæ, ac Libertatem Ecclesiasticam, Statúmque pacificum Regni tui regalis, noverit Circumspectio pertinere, sic sinceris studiis & promptis Effectibus nichilominus exequendo, quòd exinde tibi, apud Deum Retributionis Æternæ Præmium, & apud Homines Famæ Præconium, acquiratur; firmam Spem de nobis plenamque Fiduciam habiturus, quòd in Hiis, quæ tuum & Regni tui commodum & honorem respiciunt, oportunè tibi, tanquam Dilectissimo Filio, quantum cum Deo poterimus, Apostolicis Favoribus assistemus.

Quia verò, sicut accepimus, Portitores Litterarum hujusmodi, Propriis Commodis inhiantes, interdum consueverunt Petitores existere importuni, & diversis modis aliis Onerosi,

Excellentiam tuam scire cupimus, quòd de nostrâ intentione procedit, Portitoréfque ipsos jurare fecimus, ut a tali Petitione & Receptione penitùs desistant; sed volumus quòd ipsi Portitores nostri perceptione Præmii sint contenti, quibus congruè intendimus pro eorum Laboribus & Meritis respondere.

Dat. Avinion quinto Idus Januarii, Pontificatûs nostri Anno primo.

Sigillo avulso.

Pro Custode Puerorum Regis in Cantabrigia.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Claus. 9. E. 3. m. 35.

REX, Thesaurario, & Baronibus suis de Scaccario, ac Camerariis suis, Salutem.

Cùm nuper præceperimus Vicecomiti nostro Cantabrigiæ, quòd Custodi Triginta & Duorum Puerorum, quos in Universitate nostrâ Cantabrigiæ sustentamus, id, quod eis a retro fuit de Vadiis, tàm pro ipso Magistro, quàm pro Pueris illis, ordinatis, a Festo Sancti Michaelis, Anno Regni nostri Septimo, & etiam hujusmodi Vadia sua extunc, quousque idem Vicecomes aliud a nobis indè haberet in mandatis, de Exitibus Ballivæ suæ solveret, sicut per inspectionem Rotulorum Cancellariæ nostræ nobis constat:

Ac, Dilectus Clericus noster, Thomas Powes, nunc Magister & Custos Viginti & Novem Puerorum prædictorum, nobis dederit intelligi quòd præfatus Vicecomes, propter diversas Solutiones, quas ipsum, pro diversis Providentiis Victualium ad opus nostrum faciendis, de Exitibus Ballivæ suæ facere oportebit, non habeat undè hujusmodi Vadia & eorum Arreragia ad præsens solvere possit;

Nos,

Volentes præfatis, Custodi & Pueris, de Vadiis suis prædictis satisfieri, prout decet,

Vobis mandamus, quòd eidem Custodi Quadraginta Libras, pro hujusmodi Vadiis dictorum, Custodis & Puerorum, de Thesauro nostro solvatis; vel Ei competenrem Assignationem, ubi sibi celeriter satisfieri poterit, habere faciatis.

Teste Rege apud Rokesburgh vicesimo sexto die Januarii.

Per Concilium.

Pro Duce Britanniæ, de Respectu.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Claus. 9. E. 3. m. 34. d.

REX, Thesaurario, & Baronibus suis de Scaccario, Salutem.

Volentes, Dilecto & Fideli nostro, Johanni Duci Britanniæ, & Comiti Richemundiæ, gratiam facere specialem,

Dedimus Ei Respectum de Omnibus Debitis, quæ nobis debet ad Scaccarium prædictum, ex quacumque causâ, tàm de Debitis suis propriis, quàm de Debitis Antecessorum suorum, usque ad Quindenam Sancti Michaelis, proximò futuram,

Et

A. D. 1335. An. 9. Edw. 3. Et ideo vobis mandamus, quòd eidem Duci Respectum illum habere faciatis in formâ prædictâ, & Districtionem, si quam in eâ occasione fieri feceritis, interim relaxari faciatis eidem.

Teste Rege apud Novum Castrum super Tynam decimo sexto die Februarii.

Pro Isabella Comitissa de Marr.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Scot. 9. E. 3. m. 44.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Volentes Isabellæ, Comitissæ de Marr, nunc Uxori Galfridi de Moubray,

Quæ nuper, audito rumore quòd Scoti, adinvicem Confœderantes, de Guerrâ contra nos surrexerunt, versus partes Angliæ se traxerat, & infra Regnum nostrum adhuc moratur ad Fidem nostram,

Gratiam facere specialem,

Concessimus ei omnia Bona & Catalla, quæ fuerunt præfati Galfridi, ubicúmque infra Regnum nostrum existentia, & quæ, pro eo quòd ipsum Galfridum dictis Scotis, Inimicis nostris, dicitur adhæsisse, capta sunt in Manum nostram, habenda de Dono nostro, in Auxilium Sustentationis suæ.

In cujus &c.

Teste Rege apud Novum Castrum super Tynam vicesimo secundo die Februarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro dicta Comitissa, de Dono Regis.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Ibid.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Roberto Darreys, & Stephano de Thoresby, Salutem.

Cùm nuper,

Dato nobis intelligi quòd quamplures Homines de Comitatu Northumbriæ, diversa Bona & Catalla, quæ fuerunt Galfridi de Moubray, qui Scotis, Inimicis & Rebellibus nostris, contra Nos, ut dicitur, est Adhærens,

Et quæ Bona & Catalla ad Nos, si ita sit, pertinere dinoscuntur,

In diversis locis, in Comitatu prædicto, ceperunt, & elongârunt, & ea detinent occupata,

Volentes super hoc remedium apponere opportunum, assignaverimus vos ad inquirendum, per Sacramentum Proborum & Legalium Hominum, de Comitatu prædicto, tàm infra Libertates, quàm extra, per quos rei veritas meliùs sciri poterit, Quæ, & Cujusmodi, Bona & Catalla, quæ fuerunt ipsius Galfridi, tempore quo dictis Scotis sic adhæsisse debuerat, in eodem Comitatu capta, elongata, seu occupata, extiterunt: & per Quos: Quo tempore: Qualiter: & Quo modo:

Et tàm ad Omnia Bona & Catalla prædicta, quæ inveneritis taliter elongata & occupata, quàm alia Bona & Catalla prædicti Galfridi, quæ nondum elongata existunt, in quorumcúmque Manibus fuerint, in Comitatu prædicto, sivè infra Libertates, sive extra, in Manum nostram sine dilatione capiendum, & salvò custodiri faciendum:

Vobis mandamus quòd Omnia Bona & Catalla ipsius Galfridi prædicta, quæ per vos sic capi mandavimus in Manum nostram, Isabellæ, Comitissæ de Marr, tunc Uxori præfati Galfridi,

Quæ a jamdiu infra Regnum nostrum moram traxit, & adhuc moratur ad Fidem nostram, & cui Omnia Bona & Catalla prædicta, de Gratiâ nostrâ speciali, Concessimus, in Auxilium Sustentationis suæ, de Dono nostro,

Vel ejus in hâc parte Attornato, liberetis per Indenturam, inter vos & præfatam Comitissam, vel dictum suum Attornatum, indè modo debito conficiendam; volumus enim vos indè erga nos exonerari.

Teste ut supra.

Litera

A. D. 1335. Edw. 3. A. D. 1335. Edw. 3.

Litera directa Hugoni de Courtenay, de sumendo Nomen Comitis Devoniæ.

A. D. 1335 An. 9. E. 3. Claus 9. E. 3. m. 35. d.

REX, Dilecto & Fideli suo, Hugoni de Courtenay Seniori, Comiti Devoniæ, Salutem.

Cùm vos, per Petitionem vestram, nobis porrectam, coram Nobis & Concilio nostro, diu fueritis prosecuti,

Pro rehabendo Decem & octo Libras de Annuo Feodo Comitatûs Devoniæ, quod Isabella de Fortibus, dudùm Comitissa Devoniæ (cujus Hæres estis) & Antecessores ipsius Comitissæ, & vestri, per manus Vicecomitum Comitatûs illius, qui pro tempore fuerant, Annuatim perceperunt,

Vosque similiter, post mortem præfatæ Comitissæ, tanquam Hæres ejusdem, per aliqua tempora percepistis,

Et quod vobis, pro eo quòd vos Comitem nullatenus nominâstis, detentum extiterit, sicut per Certificationem Thesaurarii & Baronum de Scaccario nostro, in Cancellariam nostram ad mandatum nostrum missam, pleniùs est compertum,

Nos, A. D. 1335.

Pro eo quòd Hæreditas, quæ fuit prædictæ Comitissæ, & Antecessorum suorum, & vestrorum, Comitum Devoniæ, ad vos Jure descendit Hæreditario, & Hæreditatem illam tenetis in præsenti,

Volentes tàm nostro, & Regni nostri, quàm vestro, Honori prospicere in hac parte,

Volumus, & vobis mandamus rogando, quatenus, Nomen & Honorem Comitis assumentes, vos Comitem Devoniæ faciatis de cætero nominari;

Scientes quòd vobis dictum Feodum Annuatim solvi faciemus, prout Antecessoribus vestris, Comitibus Devoniæ, solvi consuevit.

Teste Rege apud Novum Castrum super Tynam vicesimo secundo die Februarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Assumptione antedicta publicanda.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Ibid.

REX Vicecomiti Devoniæ, Salutem.

Quia Hæreditas, quæ fuit Isabellæ de Fortibus, Comitissæ Devoniæ, & Antecessorum suorum, Comitum Devoniæ, ad, Dilectum & Fidelem nostrum, Hugonem de Courtenay Seniorem Jure descendit Hæreditario,

Idémque Hugo Hæreditatem illam tenet in præsenti,

Nos,

Tàm nostro, & Regni nostri, quàm ipsius Hugonis, honori volentes prospicere in hac parte,

Ipsum Hugonem Comitem Devoniæ fecerimus nominari, mandantes eidem A. D. 1335. quòd, Nomen & Honorem Comitis assumens, se Comitem nominet dicti loci,

Et ideò tibi præcipimus quód, tàm in Comitatu tuo, quàm aliis locis, in Ballivâ tuâ, ubi expedire videris, facias publicari quòd omnes, de cætero, præfatum Hugonem Comitem Devoniæ nominent, prout decet.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Potestate data Regi Scotiæ habendi Constabularium & Marescallum in Excercitu suo infra Regnum Angliæ.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Scot. 9. E. 3. m. 43.

REX, Vicecomitibus, & Omnibus aliis Ballivis, Ministris, & Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nuper concesserimus, Nobili Viro, Domino Edwardo, Regi Scotiæ, Consanguineo nostro carissimo, A. D. 1335.

Pro repulsione Scotorum, Inimicorum & Rebellium nostrorum, in partibus Scotiæ, cum Excercitu suo tunc existenti,

Quòd ipse haberet Constabularium & Marescallum in Excercitu suo prædicto, ad ea, quæ ad Officium hujusmodi Consta-

A. D. 1335. Edw. 3. Constabularii & Mareschalli pertinent, excercenda,

Ac idem Rex nobis dederit intelligi, quòd diversæ Transgressiones, per Homines Excercitûs sui prædicti, aliis de eodem Excercitu (qui penes ipsum Regem, ad Justitiam indè habendam, sæpiùs sunt prosecuti) tunc in partibus prædictis factæ fuerunt,

Quódque punitio aliqua super eisdem Trangessionibus, pro eo quòd idem Rex infra Regnum nostrum jam moratur, apposita non existit,

Et nobis supplicaverit, ut concedere velimus, quòd idem Rex Transgressiones prædictas punire, & Justitiam conquerentibus in hâc parte facere, possit,

Nos, supplicationi ejusdem Regis super hoc annuentes, plenam Potestatem eidem Regi, Querelas omnium & singulorum de hujusmodi Transgressionibus, in prædictis partibus Scotiæ factis, pro se & suis audiendi, & Justitiam ulteriùs faciendi, ac Transgressores puniendi, prout in hujusmodi casu hactenùs fieri consuevit, tenore præsentium concedimus; A. D. 1335. Edw. 3.

Et ideò vobis, omnibus & singulis, mandamus quòd eidem Regi, in præmissis, assistatis, pareatis, & intendatis, prout ipse vobis scire faciet ex parte nostrâ.

In cujus &c.

Teste Rege apud Coventre sexto die Martii.

Per ipsum Regem.

De Licentia data Regis Francorum Nunciis, ad tractandum apud Newerk cum quibusdam Personis Scotiæ.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Scot. 9. E. 3. m. 43. REX Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Nos nuper,

Ad requisitionem, Venerabilis Patris, Episcopi Eboricensis, &, Nobilis Viri, Petri de Tiersleu, Nunciorum, Excellentissimi Principis, Domini Philippi, Regis Franciæ illustris, Consanguinei nostri carissimi, ad Nos in Angliam nuper venientium, & ob reverentiam ipsius Consanguinei nostri,

Susceperimus in Protectionem & Defensionem nostram, necnon in salvum & securum Conductum nostrum, Triginta Personas de Scotiâ cujuscúmque statûs vel conditionis fuerint, ac ipsorum Familias, veniendo infra Regnum nostrum usque Civitatem nostram Eborum, & eam ingrediendo, ad tractandum cum dictis Nunciis ipsius Regis Franciæ super aliquibus, eis per dictos Nuncios ex parte ipsius Regis Franciæ exponendis, ibidem morando, & exindè redeundo, prout in literis nostris Patentibus, indè confectis, usque ad Festum Paschæ proximò futurum duraturis, pleniùs continetur,

Nos,

Ad requisitionem dictorum Nunciorum, qui Tractatum pleniorem cum eisdem Hominibus de Scotiâ, super negotiis prædictis, apud Villam de Newerk, de nostrâ licentiâ, habere ordinârunt,

Suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram, necnon in salvum & securum Conductum nostrum, dictas Triginta Personas de Scotiâ, ac Homines de Familiâ suâ, in veniendo de Civitate prædictâ, usque dictam Villam de Newerk, ex causâ Tractatûs prædicti, eam ingrediendo, ibidem morando, & exindè usque partes Scotiæ redeundo; A. D. 1335.

Et ideò vobis, omnibus & singulis, sub forisfacturâ Vitæ & Membrorum, ac omnium quæ erga Nos forisfacere poteritis, mandamus, firmiter injungentes, quòd prædictas Triginta Personas de Scotiâ, ac Familias suas, nec non Equos & Hernesia sua, in sic veniendo usque dictam Villam de Newerk, eam ingrediendo, ibidem morando, & exindè redeundo, sicut prædictum est, manutenearis, protegatis, & defendatis,

Non inferentes eis, vel alicui eorum, seu ab aliis, quantum in vobis est, inferri permittentes, in Personis aut Rebus suis, injuriam, molestiam, dampnum, impedimentum aliquod, seu gravamen,

Set eis potiùs salvum & securum Conductum, suis Sumptibus, cùm per vos transitum fecerint, & per ipsos, vel eorum aliquem, super hoc requisiti fueritis, habere faciatis,

Et, si quid eis forisfactum fuerit, id eis sine dilatione faciatis emendari.

In cujus &c. usque ad dictum Festum Paschæ proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Cattywade vicesimo secundo die Martii.

Per ipsum Regem.

A.D. 1335. Edv. 3.

Et postmodùm,

Ad requisitionem dictorum Nunciorum Regis Franciæ, qui apud Gedelyng morabantur, & qui ibidem cum dictis Scotis pleniorem Tractatum super dictis negotiis, de licentiâ Regis, habere ordinârunt,

Dictæ Triginta Personæ habent literas Regis de Protectione & Conductu, veniendo de dictâ Villâ de Newerk usque eandem Villam de Gedelyng, eandem ingrediendo, ibidem morando, & exindè usque ad partes Scotiæ redeundo *&c. ut supra mutatis mutandis usque ad* dictum Festum Paschæ proximò futurum duraturas. A.D. 1335. Edv. 3.

Teste Rege apud Notingham primo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Studiis apud Staunford non exercendis.

A.D. 1335. An. 9. E. 3. Pat. 9. E. 3. p. 1. m. 29. dorf.

REX, Dilecto & Fideli suo, Willielmo Trussel, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nuper,

Dato nobis intelligi quòd quamplures Magistri & Scolares Universitatis nostræ Oxoniæ, colore quarumdam Dissensionum, in Universitate prædictâ nuper, ut dicebatur, exortarum, & aliis Coloribus quæsitis, se ab eâdem Universitate retrahentes, apud Villam de Staunfordiâ se divertere, & ibidem Studium tenere, ac Actus Scolasticos exercere, præsumpserunt, Assensu nostro seu Licentiâ minimè requisitis,

Præceperimus Vicecomiti nostro Lincolniæ, quòd, tàm in prædictâ villâ de Staunfordiâ, quàm alibi, infra Ballivam suam, ubi expedire videret, ex parte nostrâ publicè proclamari & inhiberi faceret, nè Qui, sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere possent, alibi quàm in locis, ubi Universitates existunt, Studium tenere, vel Actus Scolasticos exercere, præsumerent quoquo modo,

Et postmodùm,

Intelligentes quòd quidam, tàm Magistri, quàm Scolares, Proclamationem & Inhibitionem nostras prædictas non verentes, set eas veriùs contempnentes, Studium in dictâ Villâ de Staunfordiâ, post Proclamationem & Inhibitionem illas, tenuerunt, & Actus Scolasticos exercuerunt, in nostri Vituperium & Dedecus, ac Dispersionem Universitatis nostræ Oxoniæ manifestam,

Præceperimus iteratò Vicecomiti nostro prædicto, firmiter injungentes, quòd ad eandem Villam de Staunfordiâ in propriâ personâ suâ accederet, & eisdem Magistris & Scolaribus, ibidem existentibus, districtè inhiberet, ex parte nostrâ, nè Studium aliquod ibidem tenere, vel Actus Scolasticos exercere, præsumerent sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere possent,

Et quòd, si aliquos, post Inhibitionem nostram, per ipsum sic factam, inveniret contrarium facientes, tunc eorum Libros & alia Bona sua, in Villâ prædictâ inventa, sine dilatione in Manum nostram seisiri, & Ea salvò, absque distractione aliquâ, custodiri faceret quousque aliud indè duceremus demandandum, A.D. 1335.

Ac jam datum sit nobis intelligi, quòd Magistri & Scolares in eâdem Villâ de Staunfordiâ, post Proclamationem & Inhibitionem nostras prædictas, Actus Scolasticos exercuerunt, & indies exercere non desistunt,

Quódque idem Vicecomes Mandatum nostrum prædictum, juxta vim & formam ejusdem, non est, ut debuit, executus, undè turbamur, non immeritò, quamplurimùm & movemur,

Nos, nolentes præmissa taliter sub dissimulatione transire impunita, assignavimus vos ad hujusmodi Inhibitionem præfatis Magistris & Scolaribus, in prædictâ Villâ de Staunfordiâ commorantibus, ex parte nostrâ faciendum (videlicet, nè Studium aliquod ibidem tenere, vel Actus Scolasticos exercere, præsumant sub forisfacturâ supradictâ) & ad certificandum nos, distinctè & apertè, cum omni celeritate, quâ fieri poterit, de nominibus Magistrorum & Scolarium, quos, post Inhibitionem nostram prædictam, eis per vos factam, inveneritis contrarium facientes, ut ulteriùs, pro Punitione eorundem, in hâc parte fieri faciamus, quod de avisamento Concilii nostri fore videbimus faciendum;

Et ideò vobis mandamus quod ad prædictam Villam de Staunfordiâ personaliter accedatis, præmissa omnia & singula faciatis & expleatis, in formâ prædictâ;

Mandavimus enim Vicecomiti nostro prædicto, quòd vobis, in præmissis faciendis, assistat, pareat & intendat:

Volumus

A.D. 1335. Edw. 3.

Volumus enim omnibus & singulis, de Violentiis aut Injuriis, sibi apud dictam Villam Oxoniæ illatis, coram Justiciariis nostris ibidem, ad hoc specialiter deputatis, se conqueri volentibus, celerem Justitiam exhiberi.

In cujus &c.

Teste Rege apud Notyngham vicesimo octavo die Martii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Proclamatio super Statuto de Narratoribus Rumorum.

A.D. 1335. An. 9. E. 3. Claus. 9. E. 3. m. 30. dors.

REX Vicecomiti Eborum Salutem.

Cùm, inter cætera Statuta, Westmonasterii, tempore Domini Edwardi, nuper Regis Angliæ, Avi nostri, de Communi Concilio & Assensu Regni sui edita, contineatur,

Quòd Nullus sibi audaciam assumat dicendi vel narrandi Falsos Rumores vel Adinventiones, per quæ Discordia aliqua, seu Discordiæ, aut Scandali materia, inter Nos & Populum nostrum aut Magnates Regni nostri poterunt exoriri; & quòd, si quis hoc fecerit, statim capiatur, & in Prisonâ detineatur, quousque inveniat in Curiâ Illum, à quo Rumores hujusmodi movebantur,

Jámque intellexerimus quòd nonnulli, de Regno nostro, diversos Falsos Rumores de seipsis adinveniunt, & eos in diversis locis referunt & prædicant, & indies referre & prædicare non desistunt, undè Dissensionis & Discordiæ materia inter Nos, & Magnates Regni nostri, ac Populum nostrum, de facili (quod absit) posset provenire,

Nos, volentes Statutum prædictum inviolabiliter observari, & Malis & Periculis hujusmodi præcavere, tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, in locis, in Ballivâ tuâ, tàm infra Libertates, quàm extra, ubi expedire videris, publicè facias proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi,

Nè quis hujusmodi Falsos Rumores narrare, vel prædicare quoquo modo, præsumat publicè vel privatè,

A.D. 1335.

Et, si quos, post Proclamationem & Inhibitionem illas, inveneris hujusmodi Rumores, vel alias Adinventiones, dicere vel prædicare, sicut prædictum est, tunc Eos sine dilatione capi, & in Prisonâ nostrâ salvò custodiri facias, juxta formam Statuti supradicti:

Taliter te habens in Executione hujusmodi Mandati nostri, quod ad te, propter negligentiam tuam vel tepiditatem, minimè capere debeamus.

Teste Rege apud Notingham primo die Aprilis.

Eodem modo mandatum est singulis Vicecomitibus per Angliam.

Teste ut supra.

Et eodem modo scribitur subscriptis, mutatis mutandis; videlicet,

Majori & Ballivis Villæ de Kingeston super Hull.

Teste Rege apud Cowyk.

Ballivis de Norwico,
Ballivis Villæ de Lenne Episcopi,
Ballivis de Magnâ Jernemuth,
Ballivis de Gippewico.

Teste ut supra.

De non molestando Homines de Scotia, ducentes Ricardum Talebot ad Marchiam Angliæ.

A.D. 1335. An. 9. E. 3. Scot. 9. E. 3. m. 42.

REX universis & singulis Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Cùm Willielmus de Keth, & Godefridus de Ros, Milites, cum Sexaginta Hominibus ad Arma de Scotiâ, Dilectum & Fidelem nostrum, Ricardum Talbot, per Homines de Scotiâ nuper sub Custodiâ detentum, ad partes Marchiæ Regni nostri sint ducturi,

A.D. 1335.

Vobis, & cuilibet vestrûm, sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poteritis, firmiter injungendo, Mandamus, quòd præfatis, Willielmo & Godefrido, seu dictis Sexaginta Hominibus de Scotiâ, aut eorum Servientibus, in Personis, aut Rebus suis, in ducendo prædictum Ricardum, ad quamcúmque

A.D. 1335. Edw. 3. cúmque Marchiam dicti Regni nostri ipsum ducere voluerint, & exindè redeundo, non inferatis, seu, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittatis, Molestiam, Dampnum, Impedimentum aliquod, seu Gravamen. A.D. 1335. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Notingham secundo die Aprilis.

Promissio facta Nunciis Regis Franciæ de non offendendo adhærentes Scotis.

A.D. 1335. An. 9. E. 3. Scot. 9. E. 3. m. 41.

REX, Venerabili in Christo Patri, eâdem gratiâ, Episcopo Eboricensi, &c, Nobili Viro, Domino Petro de Tyerzlieu, Nunciis, Excellentissimi Principis, Domini Philippi, Regis Franciæ Illustris, & Consanguinei nostri carissimi, Salutem.

Cùm vos, ex parte præfati Consanguinei nostri, Nos requisiveritis ut,

Cùm Episcopus Brechinensis, & Thomas de Carnoto, Nuncii de Scotiâ,

Qui ad vos, infra Regnum nostrum, de licentiâ nostrâ, ad tractandum vobiscum super aliquibus, eis per vos, ex parte ipsius Regis Franciæ, intimandis, venerunt,

Vobis promiserint, bonâ fide, quòd ipsi, citra Festum Paschæ, proximò futurum, palàm & publicè facient proclamari, quòd ab eodem Festo, usque ad Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum, nullus Scotus, ipsorum parti adhærens, offendat in Marchiis Angliæ, vel Scotiæ, Subditos nostros, seu nobis adhærentes, in Personis, aut Bonis, sub pœnâ corporis & bonorum, A.D. 1335.

Velimus consimilem Proclamationem in Marchiis nostris prædictis fieri jubere;

Nos,

Ad reverentiam præfati Consanguinei nostri, requisitioni vestræ in hâc parte favorabiliter inclinati, promittimus, bonâ fide, quòd,

Factâ Proclamatione per prædictos Homines de Scotiâ, in Scotiâ & Marchiis ejusdem, in formâ supradictâ,

Consimilem Proclamationem,

Videlicet, nè aliquis Subditus noster, & nobis adhærens, Homines de Scotiâ, parti ipsorum Nunciorum adhærentes, in Scotiâ, offendat in Personis, aut Rebus, sub pœnâ corporis & bonorum, usque ad dictum Festum Nativitatis Sancti Johannis,

In Marchiis nostris prædictis, fieri faciemus,

In cujus &c.

Teste Rege apud Notingham quarto die Aprilis.

De non molestando Archiepiscopum Cantuariensem super Bajulatione Crucis.

A.D. 1335. An. 9. E. 3. Claus. 9. E. 3. m. 28. d.

REX, Venerabili in Christo Patri, W. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Eborum, Angliæ Primati, Salutem.

Cùm, Venerabilis Pater, Johannes Archiepiscopus Cantuariensis, totius Angliæ Primas, ad Nos, ad Parliamentum nostrum, quod jam apud Eborum summoniri fecimus, de Mandato nostro, sit venturus,

Nos,

Nolentes ipsum Archiepiscopum Cantuariensem, super Bajulatione Crucis suæ ante se, perturbari,

Vobis injungendo mandamus, quòd eidem Archiepiscopo, seu Hominibus suis, super Bajulatione ejusdem Crucis suæ ante se, infra Provinciam vestram, veniendo ad Nos, ut est dictum, ibidem morando, & exindè ad propria redeundo, non inferatis, seu per alios inferri, vel procurari, aliqualiter faciatis, Dampnum, Vituperium, Impedimentum aliquod, seu Gravamen. A.D. 1335.

Teste Rege apud Clipston nono die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Protectione & Conductu pro Familiaribus & Nunciis Papæ.

A.D. 1335. An. 9. E. 3. Pat. 9. E. 3. p. 1. m. 24.

REX Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & omnibus aliis Fidelibus suis, tàm in Hiberniâ, quàm in Angliâ, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem. A.D. 1335.

Sciatis quòd,

Cùm

A.D. 1335. Edw. 3. Cùm Dominus Benedictus, Summus Pontifex, mittat Johannem de Floto, & Thomam de Bononiâ, Familiares, & Nuncios suos, ad partes Angliæ & Hiberniæ prædictas, pro quibusdam negotiis, eis per dictum Summum Pontificem injunctis, faciendis,

Suscepimus in Protectionem *&c. prout in Consimilibus Literis.*

In cujus &c. usque ad Festum Sancti Michaelis, proximò futurum, duraturas. A.D. 1335. Edw. 3.

Teste Rege apud Clipston vicesimo secundo die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Archiepiscopo Cantuariensi super Bajulatione Crucis.

A.D. 1335. An. 9. E. 3. Claus. 9. E. 3. m. 24. d. REX Vicecomiti Notingbamiæ, Salutem.

Cùm, per Breve nostrum, Venerabili Patri, Johanni Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, in Fide & Dilectione, quibus Nobis tenetur, mandaverimus, firmiter injungentes, quòd sit apud Eborum, in Crastino Ascensionis Domini proximò futuro, (quo die Parliamentum nostrum ibidem summoniri fecimus) ad tractandum Nobis, ac cum cæteris Prælatis, Proceribus, & Magnatibus Regni nostri, super Diversis & Arduis Negotiis, Nos, & Regnum nostrum, ac quasdam alias Terras nostras, specialiter contingentibus, suumque Consilium impendendum,

Nos,

Nolentes quòd idem Archiepiscopus, super Bajulatione Crucis suæ, veniendo sic ad Mandatum nostrum versus dictum Parliamentum, ibidem morando, seu exindè redeundo, aliqualiter perturbetur,

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, in locis, in Ballivâ tuâ, ubi expedire videris, tàm infra Libertates, quàm extra, publicè proclamari, & ex parte nostrâ facias firmiter inhiberi, A.D. 1335.

Ne quis, sub forisfacturâ Omnium, quæ nobis forisfacere poterit, præfato Archiepiscopo, Crucem suam coram se deferri facienti, aut alicui de suis, in veniendo ad Nos ad dictum Parliamentum nostrum, ibidem morando, seu ad partes proprias redeundo, dampnum, molestiam, impedimentum aliquod, inferat, vel gravamen:

Et nichilominus præfato Archiepiscopo, cùm ad Ballivam tuam accesserit, occurras, & ipsum, ac Homines suos, per totam Ballivam tuam salvò & securè conducas, non permittens, quantum in te est, eidem Archiepiscopo, aut suis, ab aliquibus dampnum inferri aliquod, ut est dictum.

Teste Rege apud Clipston vicesimo quarto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Consimile Breve dirigitur Vicecomiti Eborum.

Litera in Hiberniam missa, pro Auxilio a Clero concedendo in Auxilium Guerræ suæ Scotiæ.

A.D. 1335. An. 9. E. 3. Scot. 9. E. 3. m. 36. REX Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, ac Clero, & Populo suo, Hiberniæ, Salutem.

Sincera Domini Dilectio & grata Devotio Subditorum suos communicant sic affectus, ut libenter alterutrim sua supportent Onera, & in oportunitabus ad Auxilia mutua sint parati.

Cùm itaque, circa reprimendam Scotorum Malitiam, qui contra Nos de Guerrâ proditionaliter insurgere præsumpserunt, Mala quæ poterunt Nobis & nostris indies facientes, Onera tàm gravia subivimus Expensarum, quòd Thesaurus noster plurimùm est exhaustus, & adhuc, ut ipsorum Inimicorum nostrorum propulsemus Injuriam, & Quietem Subditis nostris præparemus, Infinitam quodamodo Pecuniam effundere nos oportet, quod ad præsens commodè facere non valemus, absque Subsidio Gentis nostræ, A.D. 1335.

Zelum perfectum & Affectum intensum, quos ad nostri conservationem Honoris & nostrorum defensionem Jurium confidimus vos habere, excitamus specialiter, & rogamus quatinus, gratâ consideratione pensantes, quòd in Necessitatis Articulo vera Dilectio comprobatur nobis, de tali Subsidio, quod dantes deceat, & nobis gratum esse debeat,

A. D. 1335. Edw. 3. beat & acceptum, liberali promptitudine succuratis, pro quo vobis universis & singulis vices gratas, annuente Domino, rependemus: Hoc autem, de solâ vestrâ Liberalitate, nobis fieri petimus, istâ vice; nolentes quòd id, quod nobis in hac parte feceritis, trahatur, aliàs in Exemplum; & quia eo foret nobis acceptius tale Subsidium, quo magis indigemus celeriter id habere, velitis petimus hoc attendere, & quod facere decreveritis pro viribus, quatenus commode poteritis, maturare; injunximus autem Dilectis & Fidelibus nostris, Justiciario, Cancellario, & Thesaurario, nostris Hiberniæ, ut erga vos pro præmissis insistant, & de eo quod vos feceritis, & ipsi fecerint in hac parte, nos, cum omni festinatione, distinctè & apertè, efficiant certiores. A. D. 1335. Edw. 3.

Teste Rege apud Cowik octavo die Maii.

Per ipsum Regem.

De Subsidio Hominum ad Arma usque Scotiam mittendorum, per Prælatos Hiberniæ faciendo.

A. D. 1335. *An. 9. E. 3. Scot. 9. E. 3. m. 36. d.* REX, Venerabili in Christo Patri, eâdem gratiâ, Archiepiscopo Armakanensi in Hiberniâ, Salutem.

Qualiter Scoti, Inimici & Rebelles nostri, contra Nos de Guerrâ surrexerunt, Regnum nostrum hostiliter ingredi, & Gentes nostras gravare pro viribus satagentes, satis ad vestram credimus notitiam pervenisse.

Et quia, pro defensione dicti Regni nostri, ad reprimendum dictorum Inimicorum nostrorum Malitiam potenter & viriliter, ad partes Scotiæ, cum Dei adjutorio, proponimus Personaliter declinare (ad quod Fidelium nostrorum Subsidio plurimum indigemus) de vestræ Fidelitatis Constantiâ firmam fiduciam optinentes, quòd pro conservatione bonoris nostri, & Jurium Coronæ nostræ (quorum vos præcipuos fore confidimus Zelatores) nobis velitis efficaciter opem ferre,

Vos affectuosè requirimus & rogamus, quatinùs de tantis Hominibus ad Arma Validis, Armis competentibus benè munitis, quantos facultates vestræ commodè permiserint, & Instans nostra Necessitas exegerit, Nobis velitis, absque Excusationis diffugio, subvenire,

Quos transmittatis ad Nos, in Festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futuro, in Comirivâ, Dilecti & Fidelis nostri, Johannis Darcy, Justiciarii nostri Hiberniæ, Quem ad ducendum ad nos ipsos & alios Fideles nostros partium prædictarum duximus assignandum, eique, ac, Dilecto Clerico nostro, Johanni de Ellerker, Thesaurario nostro Hiberniæ, Quibus, & eorum utrique, Intentionem mentis nostræ in hac parte aperuimus, in dicendis ex parte nostrâ fidem indubiam præbeatis: A. D. 1335.

Hanc autem Requisitionem nostram, quam vobis ad præsens ob urgentem necessitatem facimus, sic velitis adimplere, quòd, vestro, & aliorum Fidelium nostrorum, mediante præsidio, dictorum Inimicorum nostrorum refrænetur Rebellio, & Honor noster illæsus, Deo propitio, conservetur.

Teste Rege apud Cowyk octavo die Maii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est Archiepiscopis & Episcopis subscriptis; videlicet,

Archiepiscopo Dublin.
Archiepiscopo Cassalen.
Archiepiscopo de Tume.
Episcopo de Doune.
Episcopo de Coigners.
Episcopo Midd.
Episcopo Ardagh.
Episcopo de Kildare.
Episcopo de Tralagh.
Episcopo de Fernes.
Episcopo de Leghlyn.
Episcopo de Lessemore.
Episcopo de Waterford.
Episcopo de Lymerk.
Episcopo de Corke.
Episcopo de Clone.
Episcopo de Kyry.

Quod

A. D. 1335. Edw. 3.

Quod Magnates Hiberniæ subscripti veniant ad partes Scotiæ cum Equis & Armis.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Ibid.

REX, Dilecto & Fideli suo, Jacobo le Botiller, Comiti de Ormund, Salutem.

Qualiter Scoti, Inimici & Rebelles nostri, contra Nos *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

De vestris Probitate & Fidelitatis Constantiâ firmam fiduciam optinentes, Quòd pro conservatione Honoris nostri, & Jurium Coronæ nostræ, juxta Ligeantiæ vestræ debitum, nobis velitis assistere Auxiliis oportunis,

Vos affectuosè Requirimus & Rogamus quatinus Equis & Armis, quanto decentiùs poteritis, vos paretis, ita quòd prompti sitis & parati, in Festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futuro, ad ultimum, ad proficiscendum exindè, ad partes Scotiæ, in Comitivâ, Dilecti & Fidelis nostri, Johannis Darcy, *&c. prout supra.*

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est omnibus & singulis subscriptis separatim; videlicet,

Mauritio Filio Thomæ Comiti de Dessemond,

Simoni de Genevill,
Ricardo Tute,
Nicholao de Verdon,
Franscisco Feypo,
Henrico de Fernoill,
Ricardo Tyrel,
Johanni de Crany,
Reirico Filio Reirici,
Jordano de Ardis,
Johanni de Brit.
Ricardo de Ardis,
Theobaldo de Vernoill,
Miloni de Verdon.
Matheo de Bath.
Simoni Filio Ricardi,
Eliæ de Asshebum,
Thomæ de Wogan,
Willielmo de Rocheford,
Mortio fitz Geraud.
Waltero Lenfaunt,
Johanni de Wellesle,
Waltero de Bermyngeham,
Johanni Moriz,
Gerardo de Seint Michel,
Johanni Lenfaunt,
Laurentio Calfe,
Henrico de la Harve,
Edmundo Ercedeken,
Willielmo Ercedeken,
Johanni de Blaunchevil,
Eustachio Power,
David Beket,
Rogero de Pembrok,
Philippo Purcel,
Johanni Maunsel,
Adæ de Loundres,
Johanni de Drayton,
Gilberto de Bermyngeham,
Johanni Filio Roberti Power,
Johanni de Seint Obyn, — Militibus.

Moritio Filio Nicholai,
Thomæ Filio Gilberti,
Moritio Filio Philippi,
Thomæ de Lees,
Roberto Filio Mathei de Kaunton,
Geraud de Rocheford,
Georigio Power,
Matheo Filio Henrici,
David Filio David de Barry,
Henrico de Maundevill,
Edmundo de Bourke Abbynaght.
Herberto de Suttou,
Johanni de Cogan,
Roberto Sauwage, — Militibus.

Irewere O Neel de Ulnester,
O Conewhir de Conaght,
O Breen de Moulnester,
O Mak Murghothe de Leynest.
O Molaghelyn de Midd.
O Morth de Leice,
O Counwhor de Offali.
O Raghele,
Magoghgane,
Hen. O Neel,
O Haulon,
Mak Artane,
Mak Dermot,
O Shynagh, — Pricipalibus Hibernicis.

Hugoni Tirel,
Galfrido Trivers,
Roberto Cruce,
Mahonu Cruce,
Galfrido Britte,
Roberto Laweles,
Johanni Cruce del Nal,
Johanni Graunset,
Johanni Haket, — Armigeris.

Johanni

A. D. 1335. Edw. 3.

Johanni Filio Simonis de Cloutulkam,
Arnaldo Clement,
Ricardo Filio Willielmi,
Michaeli Mongomery,
Willielmo de Feryngles,
Petro Harald,
Willielmo de Loundros,
Herberto de la Mare,
Johanni Tute de Somagh,
Lucæ de Nettrevill,
Henrico Cruce de Ottewell,
Thomæ fiz Owyn,
Henrica Dilboum,
Roberto Tute,
Johanni Filio Ricardi Tute,
Willielmo Telyng,
Miloni de Verdon,
Waltero de la Hide,
Ricardo Filia Richeri,
Waltero de Leyns,
Johanni de Clynton,
Rogero Gernoun,
Ricardo Taff de Lifcarton,
Johanni de Haddeffarce,
Johanni Gernoun de Killyngole,
Ricardo Taff de Caftelomenaght.
Gerandyn de Clynton,
Petro de Cufak,
Roberto Fiz Morice,
Willielmo le fiz Eustace,
Henrico de la Nafch.
Simoni de Sutton,
Johanni Fiz Eustace,
Simoni de Flatersbury,
Henrico Calf,
Waltero de Rocheford,
Johanni de Hothom,
Hugoni del Hide,
Johanni de Vale,
David Criftofre,
Nicholao de la Hide,
Waltera de Vale,
Fulconi de la Freyne,
Thomæ le fiz Gerond,
Thomæ de Cantewell,
Johanni de Cantewell,
Johanni Breedeken,
Willielmo Graunte,
David Graunte,
Johanni de Retheford,
Waltero de Retheford,
Willielmo Outlawe,
Willielmo Grace,
Gilberto Shortale,
Meiler Scattot,

Armigeris.

Philippo Hendeberge,
Ricarda Daton,
David Drule,
Galfrido Shortale,
Edmundo de Bourk,
David de Bourke,
David de la Roche,
David de Bourke,
Henr. Berkeley,
Johanni Filio Simonis,
Willielmo Bagot,
Nicholao Ulfe,
Ricardo Dittey,
Hamundo de Stafford,
Johanni de Sancto Johanne,
Johanni de la Roche, fil. Georgii de la Roche,
Reginaldo Nevel,
Radulpho Meiler,
Stephano Deirons,
Miloni le Courcy,
Willielmo de Barry de Raweram,
Willielmo Fil. David de Barry,
Ricardo de Wynchedon.
Johanni Sarfefeld de la Belagh,
Johanni Fil. David de Sarfefeld,
Thamæ Fil. Ricardi Barret de Deffemond,
Willielmo Brisky,
Ricardo le Bourke de Foroweth,
Ricarda de Bourke,
Johanni Deiceftre Seignur de Alehane,
Willielmo de Prendregeft,
Roberto Gamard,
Roberto Baret le fiz Batyn Baret,
Willielmo Baret le fiz Richard Baret,
Willielmo le Botiller,
Thomæ Dolfyne,
Johanni de Ridelefford,
Willielmo Fil. Ricardi de Bourke,
Theobaldo de Bourke,
Reimundo de Bourke,
Willielmo de Bourke de Albmaght.
Johanni de Sauvage,
Johanni de Manndevill,
Radulpho Logan,
Nicholao Taff,

Armigeris.

De

A. D. 1335. Edw. 3. A. D. 1335. Edw. 3.

De Subsidio in Civitatibus & Villis Hiberniæ faciendo.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Scot. 9. E. 3. m. 34.

REX, Dilectis sibi, Majori, Probis Hominibus, & toti Communitati Civitatis suæ Dubliniæ in Hiberniâ, Salutem.

Qualiter Scoti, Inimici & Rebelles nostri, contra Nos *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Et, ad reprimendam hujusmodi Malitiam, tàm Subsidio Hominum ad Arma, quàm Subsidio Pecuniario, ad præsens plurimum indigemus, de vestræ Fidelitatis constantiâ firmam fiduciam reportantes, quòd, juxta Ligeantiæ vestræ debitum, nobis in hujusmodi casu, pro conservatione Honoris nostri, & Juris Coronæ nostræ, assistere velitis Auxiliis oportunis,

Vos affectuosè rogamus quatinùs, considerato tantæ Necessitatis Articulo, nobis de tali Subsidio, tàm Hominum ad Arma, quàm alio Subsidio prædicto, subvenire velitis istâ vice, quòd exindè vobis in agendis vestris, futuris temporibus, meritò efficiamur Promptiores; scientes quòd id, quod nobis in hac parte sic feceritis, aliàs trahi nolumus in Exemplum:

A. D. 1335.

Injunximus autem, Dilectis & Fidelibus nostris, Johanni Darcy, Justiciario, & Johanni de Ellerker juniori, Thesaurario, nostris Hiberniæ, quòd erga vos pro præmissis insistant; quibus, & eorum alteri, in dicendis vobis, super hiis, ex parte nostrâ, Fidem Indubiam præbeatis.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Super Subsidio antedicto.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Scot. 9. E. 3. m. 36.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Justiciario, Cancellario, & Thesaurario, suis, Hiberniæ, Salutem.

Cùm, ad reprimendam obstinatam Scotorum Malitiam, qui, contra nos de Guerrâ surgentes, Mala quæ possunt nobis & nostris indies facere moliuntur, Sumptus & Expensas apposuerimus, ut opportuit, Excessivos, & Majores, tàm pro conservatione nostri Nominis & Honoris, quàm defensione Jurium nostrorum Regalium, Subditorum & Terrarum nostrorum, necessariò facturi simus infra Breve,

Quæ quidem Expensarum Onera non possumus commodè supportare sine Subsidio Gentis nostræ,

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quatinùs Prælatis, Magnatibus, & Hominibus nostris, Hiberniæ (de quorum Dilectionis plenitudine Sinceram fiduciam reportamus) hanc nostram Indigentiam plenius exponatis, & ipsos, ad faciendum nobis, in Subventionem Expensarum hujusmodi, tale Subsidium, quod Ipsos deceat, & Nobis gratum esse debeat & acceptum, viis, quibus poteritis, efficaciter inducatis;

A. D. 1335.

Prædicentes eisdem quòd non est Intentionis nostræ ut id, quod ex solâ Liberalitate suâ nobis fecerint istâ vice, trahatur aliàs ad Consequentiam, vel ipsis præjudicium afferat in futurum; set eorum Gratitudinem, quam nobis fecerint in hac parte, quæ nunc in necessitate posset clariùs comprobari, sic remunerabimus, Deo Duce, quòd gaudebunt nobis talia se fecisse.

Taliter autem vos habeatis in præmissis, ut vestram debeamus Circumspectionem & Diligentiam commendare; & nos de singulis, quæ feceritis, & de Responsis, super hoc vobis tactis per dictos Prælatos, Magnates, & Homines nostros, Hiberniæ (quibus pro dicto Subsidio nostras mittimus Literas speciales) reddatis citiùs, quo poteritis, certiores.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De tractando cum Comite Flandriæ super Transgressionibus & Dampnis hinc inde illatis.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Franc. 9. E. 3. p. 1. m. 19.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

De fidelitate & circumspectione, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Willielmi de la Pole, Johannis de Causton, Willielmi Fox, & Willielmi

A. D. 1335.

A. D. 1335. Edw. 3. de Preston, plenam fiduciam reportantes, Ipsos, Tres, & Duos eorum (quorum præfatum Willielmum Fox unum esse volumus) vel eundem Willielmum Fox per se deputamus, constituimus, & facimus nostros Procuratores, Commissarios, & Nuncios speciales;

Dantes eisdem, Willielmo, Johanni, Willielmo, & Willielmo, Tribus, & Duobus eorum (quorum præfatum Willielmum Fox unum esse volumus) vel eidem Willielmo Fox per se, plenam Potestatem & Mandatum speciale,

Ad tractandum cum, Nobili Viro, Domino Lodowico, Comite Flandriæ, Consanguineo nostro carissimo, ac Burgimagistris, Scabinis, Consulibus, & aliis Hominibus, Villarum de Bruges, de Gandano, & de Ipre, seu cum illis quos iidem, Comes, Burgimagistri, Scabini, Consules, & alii de Villis prædictis, loco sui deputaverint, super Transgressionibus, Dampnis, Injuriis, Roberiis, & aliis Maleficiis quibuscumque, per Gentes & Habitatores Regni nostri ex parte unâ, & Gentes & Habitatores Terræ Flandriæ ex alterâ, hinc indè illatis: A. D. 1335. Edw. 3.

Promittentes nos Firmum & Stabile habituros quicquid per dictos Procuratores, Commissarios, & Nuncios nostros, Tres, vel Duos eorum (quorum præfatum Willielmum Fox unum esse volumus) vel eundem Willielmum Fox per se, Actum fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Dat. apud Cowyk decimo sexto die Maii.

Ad dictum Comitem, Litera recommendatoria pro Nunciis Regis.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Claus. 9. E. 3. m. 26. d.

REX, Nobili Viro, Lodowico, Comiti Flandriæ, Consanguineo suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Cùm nuper inter Vos & certos Procuratores nostros, ad vos missos, Concordatum fuisset, prout nobis per Literas vestras rescripsistis, quòd, citra Festum Pentecostes proximò futurum, mitteremus ad partes Flandriæ certas personas, ad tractandum & procedendum cum aliis, per vos deputandis, super Dampnis & Injuriis, Hominibus nostris & vestris hinc indè, ut dicitur, factis & illatis,

Nos, volentes quæ sic per Procuratores nostros concordata fuerant, ut convenit, adimplere, mittimus ad partes præfatas, pro debitâ completione præmissorum, Dilectos & Fideles nostros, Willielmum de la Pole, Johannem de Causton, Willielmum de Eox, & Willielmum de Preston, Procuratores nostros, seu Nuncios, ad hoc specialiter constitutos; Quos, & eorum Quemlibet, habere velit vestra Dilectio commendatos, prout meliùs expedire videritis: A. D. 1335.

Ordinantes ut, ad nutriendum Dilectionem solitam & Communionem pacificam inter nostros & vestros Subditos (quas nostris temporibus cupimus adaugeri) Tractatus hujusmodi sic rationabiliter & amicabiliter dirigatur, quòd, ex ostensione dictorum Subditorum vestrorum penes nos & nostros benivolentiæ, ipsis ad Grata reddamur in opportunitatibus promptiores.

Dat. ut supra.

Consimilis Litera ad Burgimagistros.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Ibid.

REX, Dilectis sibi, Consulibus, Burgimagistris, & Scabinis, ac toti Communitati, Villæ de Brugges in Flandriâ, Salutem.

In desideriis votivè gerimus ut, quæ per Subditos nostros ex unâ parte, & vestrates ex aliâ, sunt indebitè perpetrata, prout requirit Justitia, debitè reformentur, & extirpentur radicitùs quæ possent inter eos Divisionis Materiam suscitare.

Cùm itaque vos credamus appetere, &, ex hâc confidentiâ, mittamus ad partes Flandriæ, Dilectos & Fideles nostros, Willielmum de la Pole, *&c. ut supra usque ibi* Procuratores nostros, ad Tractandum super reformatione Dampnorum & Injuriarum hinc indè, ut dicitur, illatorum, specialiter Constitutos, A. D. 1335.

Universitatem vestram attentè rogamus, quatenùs cum dictis Procuratoribus nostris, & eorum quolibet, ad hoc Potestatem habente, super præmissis velletis sic amicabiliter & rationabiliter pertractare, ut Æquitatem & Justitiam quærere,

A. D. 1335. Edw. 3. quærere, & Communionem pacificam diligere, vos probetis, ac Nos ad Vota vestra habeatis, ex hoc, pro tempore, gratâ vicissitudine promptiores.

Dat. ut supra.

Consimilia Mandata diriguntur Consulibus, Burgimagistris, & Scabinis, ac Communitatibus, Villarum de Gandano & Ipre, in Flandriâ, separatim. A. D. 1335. Edw. 3.

Dat. ut supra.

Ad Ducem Britanniæ.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Ibid. REX, Nobili Viro, Dilecto & Fideli suo, Johanni, Duci Britanniæ, & Comiti Richemondiæ, Consanguineo suo carissimo, Salutem, & sinceræ Dilectionis affectum.

Ex insinuatione lamentabili, Dilecti nobis, Johannis Perbroun, de Magnâ Jernemuth, recepimus quòd,

Cùm quædam Navis sua, vocata la Pater noster, nuper, casu fortuito, super Costeram de Garound in Britanniâ, periclitata fuit per Tempestatem maritimam & Quassata,

Quatuor Anchoræ dictæ Navis, unâ cum Cordis & Appenditiis, per quosdam Subditos vestros super dictam Costeram, ut dicitur, sunt inventæ, arestatæ & detentæ, quas dicti Subditi vestri præfato Johanni restituere non curârunt, super hoc cum instantiâ requisiti,

Nos, jacturæ suæ compatientes, ex intimis specialiter vos rogamus, quatenus prædicto Johanni congruum faciatis fieri Remedium in præmissis, prædictos Subditos vestros ad Restitutionem inventorum hujusmodi, prout justum fuerit, compellendo; favorem talem dicto nostro Subdito, & Prosequentibus pro eodem, exhibendo, qualem in casu consimili per nos velitis vestris Subditis exhiberi. A. D. 1335.

Data apud Eborum vicesimo sexto die Maii.

Pro Comite de Julers, super Pensione solvendâ. Claus. 9. E. 3. m. 24.

Dat. apud Eborum vicesimo septimo die Maii.

De Protectione pro quibusdam de Comitiva Nunciorum Regis Franciæ.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Pat. 2. E. 3. p. 1. m. 18. REX, Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & Omnibus Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Dilectus nobis, Radulphus de Campionis, & Henricus de Monte Felici. de Normanniâ,

Qui in Comitivâ, Venerabilis Patris, J. Abrincensis Episcopi, &, Nobilis Viri, Petri de Tierslieu, Nunciorum, Excellentissimi Principis, Domini Philippi, Regis Franciæ, Consanguinei nostri carissimi, nuper ad Nos in Angliam missorum, venerunt,

Jam sint ad propria de nostrâ licentiâ redituri, ac exinde pro quibusdam negotiis in Regnum nostrum venturi, iteratòque ad propria redituri, A. D. 1335.

Suscepimus ipsos, Radulphum & Henricum, *&c. prout in Literis de Conductu.*

In cujus &c. usque ad Festum Sancti Michaelis, proximò futurum, duraturas.

Teste Rege apud Eborum vicesimo nono die Maii.

Per ipsum Regem.

De Coronis Aureis invadiatis, in Thesaurariam restituendis.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Claus. 9. E. 3. m. 22. d. REX, Dilecto Clerico suo, Magistro Paulo de Monte Florum, Salutem.

Mandamus vobis quòd, visis præsentibus, versus Londoniam, omni excusatione cessante, vos transferatis, & illas duas Coronas Aureas, quas vobis pro Octo Milibus Marcarum, a vobis mutuò receptarum, nuper Invadiari fecimus, undè vobis plenè satisfactum est, A. D. 1335.

Camerariis

A. D. 1335. Camerariis nostriis, quos ad partes illas mittimus ex hâc causâ, restitui faciatis in Thesaurariam nostram reportandas, prout est per Nos pleniùs injunctum.
Edw. 3.

Teste Rege apud Eborum octavo die Junii. A. D. 1335. *Edw. 3.*

Per ipsum Regem & Concilium.

De Compositione cum Archiepiscopo Burdegaliæ super Emolumento Cunagii.

A. D. 1335. *An. 9. E. 3.* *Vasc. 9. E. 3. m. 6.* REX, Dilectis & Fidelibus suis, Olivero de Ingham, Senescallo suo Vasconiæ, & Nicholao Usufmaris, Constabulario suo Burdegaliæ, Salutem.

Cùm Literæ nostræ, Confirmatoriæ cujusdam Compositionis, nuper initæ inter Vos, præfate Senescalle, & Johannem Travers, tunc Constabularium nostrum Burdegaliæ, ex parte unâ, & Archiepiscopum & Capitulum Burdegaliæ, ex parte aliâ, super Tertiis partibus Monetæ nostræ, ibidem Cussæ, vel Cudendæ (quas sibi dicunt competere) in vestrâ Custodiâ, ut dicitur, jam existant,

Vobis mandamus quòd erga prædictos, Archiepiscopum & Capitulum, pro viribus insistatis, ut per suas declarent Literas, quòd non est Intentionis eorum, nisi tantùm Tertias partes Emolumenti dicti Cunagii petere vel habere, vel quòd super hoc, de Consensu eorum, vel saltim secretè, de Confessione suâ, si hoc fateantur, Publicum fiat Instrumentum; A. D. 1335.

Et, si præmissa per Literas suas declarare, vel saltim recognoscere noluerint, tunc super præmissis facietis prout vobis, præfate Senescalle, & Magistro Gerardo de Podio, Judici Majori Ducatûs nostri prædicti, estis per nostrum Concilium informati.

Teste Rege apud Eborum decimo die Junii.

Ad Regem Castellæ, de Credentia.

A. D. 1335. *An. 9. E. 3.* *Claus. 9. E. 3. m. 19. d.* MAgnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galiciæ, Siciliæ, Cordubiæ, Muriciæ, Gehennæ, atque Algarbiæ, Regi, ac Comitatûs Molini Domino, Amico suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, &c. fœlicem regnandi gloriam cum Salute.

Dùm in gratæ reducimus considerationis examine Dilectionis sinceræ constantiam & Subventionis promptitudinem, quibus, celebris memoriæ, Progenitores vestri & nostri se mutuò prævenerunt, desiderabiliter appetimus hæc inter Vos & Nos nostris temporibus adaugeri, voluntarii semper & parati perficere Quæ Placentia noverimus votis vestris,

Et, ut statûs desideratæ Prosperitatis vestræ votivam citiùs certitudinem habeamus, Ecce! Dilectos & Fideles nostros, Berardum de la bret, Willielmum Filium Waryn, & Magistrum Gerardum de Puteo, Majorem Judicem Ducatûs nostri prædicti, & Duos eorum, ad insinuandum vestræ Magnificentiæ Statûs nostri continentiam (de quâ nova fœlicia libenter, ut confidimus, audiretis) ad vos duximus transmittendos; Quorum, & Duorum eorum, Relationi fidem Credulam in hiis petimus adhiberi; per Quos etiam velit vestra Serenitas nobis de Statu vestro Placentia rescribere, & vota vestra fiducialiter aperire. A. D. 1335.

Vos diu conservet in Prosperis Clementia Salvatoris.

Data apud Eborum decimo quarto die Junii.

Procuratorium ad tractandum, cum Rege Castellæ, super Sponsalibus.

A. D. 1335. *An. 9. E. 3.* *Pat. 9. E. 3. p. 1. m. 1.* UNiversis, præsentes Litteras inspecturis, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, Salutem.

De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Berardi de la Brette, Willielmi fitz Waryn, & Magistri Gerardi de A. D. 1335.

A. D. 1335. Edw. 3. de Puteo, Judicis Majoris Ducatûs nostri prædicti, plenariè confidentes,

Ad tractandum & concordandum cum, Magnifico Principe, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galiciæ, Sibiliæ, Cordubiæ, Murciæ, Gehennæ, atque Algarbiæ Rege, ac Comitatûs Molini Domino, Amico nostro cariffimo, seu Deputatis ab eodem, super Sponsalibus, inter Filium Primogenitum dicti Regis Castellæ, & Isabellam Primogenitam Filiam nostram cariffimam, contrahendis,

Necnon super Dote, seu Dotalitio, ac Donatione, propter Nuptias in hac parte assignandâ,

Et ad ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerunt, quacúmque firmitate vallandum & firmandum, A. D. 1335. Edw. 3.

Prædictis, Berardo, Willielmo & Gerardo, & Duobus eorum, plenam tenore præsentium committimus & concedimus Potestatem;

Promittentes Nos Ratum & Gratum, quatenus ad nos attinet, habituros quicquid per præfatos, Berardum, Willielmum, & Gerardum, & Duos eorum, Tractatum, Concordatum, Firmatum, & Vallatum, fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Dat. apud Eborum decimo quarto die Junii.

De Conductu pro Marescallo Comitis Juliacensis.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Pat. 9. E. 3. p. 1. m. 6.

REX, Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, & Omnibus aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Theodoricus Schinman Miles, Marescallus, Nobilis Viri, Comitis Juliacensis (qui ad nos nuper in Angliam venit) ad eundem Comitem infra Regnum nostrum in proximo sit accessurus,

Suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram, necnon in salvum & securum Conductum nostrum, prædictum Theodoricum, unà cum Familiâ suâ, Equis & Hernesiis suis, in sic veniendo infra Regnum nostrum, ibidem morando, & exindè ad propria redeundo: A. D. 1335.

Et ideò vobis mandamus &c. Non inferentes &c. Et si quid &c.

In cujus &c. usque ad Festum Sancti Michaelis, proximò futurum, duraturas.

Teste Rege apud Eborum decimo quinto die Junii.

Per ipsum Regem.

De Comitatu Provinciæ Donationis per Alianoram quondam Reginam Confirmatio.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Pat. 9. E. 3. p. 1. m. 7.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Inspeximus Literas Patentes, quas, bonæ memoriæ, Alianora, quondam Regina Angliæ, fecit in hæc verba,

Universis Sanctæ Matris Ecclesiæ Filiis, præsentes Literas inspecturis, vel audituris, Alianora, Dei gratiâ, Regina Angliæ, Domina Hiberniæ, & Ducissa Aquitaniæ, Mater Regis, Salutem in Domino.

Ad Universitatis vestræ Notitiam volumus pervenire, quòd Nos Portionem Terræ seu Comitatûs Provinciæ, quæ Jure Hæreditario Nos contingit, & quicquid nobis competit ex Successione Patris nostri & Matris nostræ, cum Mero ac Mixto Imperio, & etiam Jurisdictione, & omnibus Juribus, omnibusque Pertinentiis Portionis ejusdem, seu Jus vel Jura, Actionem seu Actiones, nobis competentia in hac parte, ad petendum & assequendum hujusmodi Portionem de Edwardi, Dei gratiâ, Regis Angliæ Primogeniti nostri, atque Eadmundi, Comitis Leicestriæ, Filii nostri, Consilio & Expresso Consensu, kariffimis Nepotibus nostris, Thomæ & Henrico, Filiis prædicti Eadmundi, ex nostrâ Liberalitate Donamus & Concedimus, ac Titulo Donationis Transferimus in eosdem, inter eosdem Nepotes nostros, & eorumdem Hæredes, pro æquis Portionibus dividenda: A. D. 1335.

Si verò contingat alterum dictorum Nepotum absque Liberis Legitimis, de suo Corpore procreatis, viam carnis ingredi Universæ, accrescat Nepoti superstiti eo ipso Portio taliter decedentis:

A.D. 1335. Edw. 3. Si verò (quòd absit) Ambos Nepotes præfatos absque Liberis Legitimis contingat in fata decedere, tota Portio memorata, cum omnibus pertinentiis ipsius & Juribus supradictis, & aliis quibuscúmque, ad Johannem, fratrem eorumdem, Thomæ & Henrici, postnatum, deveniat, quam similiter eidem, in hunc eventum, Concedimus & Donamus.

Si verò Liberi præfati Edmundi, filii nostri, jam Nati, & imposterum Nascituri, decederent sine Liberis, de ipsorum Corporibus procreatis, Volumus & Ordinamus quòd Tota dicta nostra Hæreditas, cum omnibus suis pertinentiis, ad Hæredes nostros Reges Angliæ revertatur.

In quorum omnium & singulorum testimonium Sigillum nostrum, unà cum Sigillis prædicti Regis, Primogeniti nostri, & præfati Edmundi Filii nostri, præsentibus est appensum.

Dat. Mense Madio, Anno Domini Milesimo, Ducentesimo, Octogesimo sexto.

Inspeximus etiam Literas Patentes, quas, celebris memoriæ, Dominus E. quondam Rex Angliæ, Avus noster, fecit in hæc verba,

Universis sanctæ Matris Ecclesiæ Filiis præsentes Literas inspecturis, vel audituris, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, Salutem in Domino. A.D. 1335. Edw. 3.

Noverit Universitas vestra quòd Nos Donationem,

Quam reverenda Domina Alianora, Dei gratiâ, Regina Angliæ, Mater nostra, fecit, karissimis Consanguineis nostris, Thomæ & Henrico ac Johanni, Filiis Edmundi Comitis Leycestriæ, Fratris nostri, de Comitatu Provinciæ, & Rebus aliis, de Hæreditate Parentum prædictæ Matris nostræ,

Secundum ipsius Donationis formam, pro Nobis, & Hæredibus nostris, Ratam habemus pariter & Acceptam.

In cujus rei testimonium Sigillum nostrum præsentibus est appensum.

Dat. Mense Madio, Anno Domini Milesimo, Ducentesimo, Octogesimo sexto, & Regni nostri Quartodecimo.

Nos autem Donationem, Concessionem, Translationem, Ratificationem, & Acceptationem, prædictas Ratas habentes & Gratas, eas pro Nobis & Heredibus nostris, quantum in Nobis est, præfato Henrico, & Heredibus suis, Concedimus & Confirmamus, sicut Literæ prædictæ pleniùs testantur.

In cujus &c.

Teste Rege apud Newbourgh decimo sexto die Junii.

Per ipsum Regem.

De Orando pro Rege.

A.D. 1335. *An. 9. E. 3. Claus. 9. E. 3. m. 19. dors.*

REX, Venerabili in Christo Patri, J. eàdem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

Ad publicam credimus notitiam pervenisse, qualiter Scoti scelerati, qui contra Progenitores nostros & Nos contentiosè semper egerunt, nuper proditionaliter de Guerrâ contra Nos, juxta innatam sibi Malitiam, insurgere præsumpserunt, nedum in Terris nostris Scotiæ, set in Angliâ, Mala, quæ poterunt, hostiliter perpetrantes, & indies ad pejora committenda totis viribus se parantes.

Ad quorum Elatam Malitiam in virgâ directionis debitè compescendum, versus partes Scotiæ, pro defensione sanctæ Ecclesiæ, Regni, Terrarum, Jurium, & Subditorum nostrorum, cum Exercitu non modico, de deliberato Parliamenti nostri Consilio, jam proficiscimur, ut tenemur.

Verùm, quia nostrum conspicimus imperfectum, scientes quòd eventus successuum non sunt ex Homine, set ex Deo, qui quos vult subicit, & quibus vult Victoriam impertitur, confidentiam Auxilii Temporalis postponimus, & Causam ac Progressum nostrum humiliter Divinæ Gratiæ commendamus. A.D. 1335.

Sperantes itaque Salvatoris nostri Clementiam (qui plerúmque, cum iratus fuerit, conversus ad Orationes Fidelium, misericordiæ recordatur) posse piis Devotorum precibus faciliùs impetrari,

Caritatem vestram deposcimus toto corde, quatinùs Nos, & dictum nostrum Excercitum, jam ad dictas partes Scotiæ sic pro Republicâ properantes, apud eum (sine quo nichil est validum, nichil sanctum) continuis Orationibus, & piis Placationum Officiis, commendetis, & ad hoc Clerum, & Populum, vestrarum Provinciæ & Diœcesis, efficaciter inducatis Missas crebras celebrari, proponi Populo Verbum Dei, &

Processiones

A. D. 1335. Edw. 3. Processiones devotas fieri facientes;

Ut vobis, & ipsis, more Moysi, sedulò pro nobis orantibus, possimus de perfidis nostris Hostibus triumphare; sicque super Nos & nostros, cooperantibus Orationum Suffragiis, Divinæ Virtutis largitas exuberet, ut, favente Domino, sibi PROGRESSUS noster sit Placidus, AGGRESSUS, ipso cooperante, Felix & Gratiosus, & REGRESSUS, ex superni fusione Gratiæ, Gloriosus;

Ita quòd ad Honorem cedat sui Nominis, Decus Ecclesiæ, Nobis ad Meritum, & ad subjecti nobis populi Pacem perpetuam & quietem. A. D. 1335. Edw. 3.

Dat. apud Novum Castrum super Tynam decimo octavo die Junii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Eodem modo scribitur singulis Archiepiscopis & Episcopis per Angliam & Walliam, mutatis mutandis.

De explorando, si quæ Naves in Portu de Caleys, seu alibi, paratæ existant ad gravandum Gentes Regis, & de resistendo eisdem.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Scot. 9. E. 3. m. 26. REX, Dilecto & Fideli suo, Willielmo de Clynton, Constabulario Castri sui Dovoriæ, & Custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus Locum tenenti, Salutem.

Quia intelleximus quòd Scoti, Inimici nostri, ac alii Malefactores de partibus exteris, se adinvicem confœderantes, quasdem Naves in Portu de Caleys de Guerrâ parari fecerunt, & adhuc faciunt, ad gravandum & expugnandum Gentes nostras, tàm per Terram, quàm per Mare, & alia Mala, quæ poterunt, inibi perpetrandum, dum Nos in partibus Borealibus, cum Fidelibus nostris, moram trahimus, pro defensione Regni nostri contra Hostiles Scotorum Aggressus,

Nos,

Tuitioni & Salvationi Regni ac Populi nostrorum undique providere, & Malitiæ Nos & nostros gravare volentium obviare, prout astringimur, cupientes,

Vobis, firmiter injungendo, Mandamus quòd Statim, visis præsentibus, & aliis omnibus prætermissis, diligenter modis, quibus meliùs poteritis, explorare faciatis, si hujusmodi Naves apud locum prædictum, seu alibi supra Mare, versus partes illas paratæ existant ad Mala aliqua facienda nec ne:

Et, si aliquæ hujusmodi Naves ex causâ prædictâ sint paratæ, tunc tot Naves, de Portubus prædictis, tàm de illis quos nuper pro obsequio nostro parari mandavimus, quàm de aliis, in eisdem Portubus existentibus, quot ad destruendum prædictas Naves de dictis partibus fore videritis oportunas, si nondum munitæ fuerint, Hominibus, Armaturis, & aliis necessariis, sine dilatione muniri, & eas supra Mare mitti faciatis, ad resistendum dictis Navibus Exteris, & ad ipsas, unà cum Hominibus, in Navibus illis existentibus, arestandum & capiendum, si Gentes nostras, sive per Terram, sive per Aquam, gravare præsumpserint, ut est dictum: A. D. 1335.

Et hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, ac salvationem Regni & Populi nostrorum prædictorum, diligitis, & vos indempnes servare volueritis, modis omnibus faciatis:

Damus autem vobis Plenam Potestatem capiendi omnes illos, quos in præmissis vobis Rebelles inveneritis, & Prisonis nostris mancipandi, in eisdem moraturos quousque aliud indè duxerimus demandandum:

Mandavimus etiam Ballivis & Probis Hominibus Villæ nostræ magnæ Jernemuth, quòd hujusmodi Naves de eâdem Villâ, de Guerrâ paratas, supra Mare mittant ex causâ supradictâ.

Teste Rege apud Novum Castrum super Tynam vicesimo octavo die Junii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Eodem modo mandatum est Ballivis & probis Hominibus Villæ Magnæ Jernemuth, mutatis mutandis.

Teste ut supra.

Pro

A.D. 1335. Edw. 3. A.D. 1335. Edw. 3.

Pro Comite de Julers ad partes Scotiæ in Obsequium Regis veniente.

A.D. 1335. An. 9. E. 3. Scot. 9. E. 3. m. 26.

REX omnibus & singulis Admirallis, Magistris Navium, Marinariis, Ballivis, & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, cùm, Nobilis Vir Comes de Julers quandam Navem, vocatam la Nicholas de Hull (cujus Navis Willielmus de Feriby est Magister) diversis Victualibus & aliis necessariis apud Hull carcari fecisset,

Exindè, pro sustentatione ipsius Comitis & aliorum, qui in Comitivâ suâ ad Nos, in obsequium nostrum, ad partes Scotiæ sunt venturi, ducendis,

Idémque Comes quosdam Servientes suos, pro custodiâ Victualium prædictorum, deputaverit,

Suscepimus ipsos Deputatos, necnon præfatum Willielmum, unà cum Marinariis, Victualibus, & aliis Bonis, in Navi prædictâ existentibus, in Protectionem & Defensionem nostras speciales;

Et ideò vobis mandamus *&c. prout in consimilibus Literis de Protectione.*

In cujus &c. usque ad Festum Omnium Sanctorum proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Novum Castrum super Tynam primo die Julii.

Per ipsum Regem.

Litera ad Johannem Ducem Normanniæ, de Mercimoniis, interceptis a Scotis non obstante Sufferentia Guerræ, restituendis.

A.D. 1335. An. 9. E. 3. Claus. 9. E. 3. m. 17. d.

REX, Nobili Viro, Domino Johanni, Duci Normanniæ, & Comiti d'Aniou & de Maniâ, Consanguineo suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Cùm nuper,

Ad prosecutionem, Dilectorum Nobis, Roberti Atte-Grene, Nicholai de Coiffter, & Johannis de Weston, Mercatorum de Regno nostro, nobis graviter conquerentium, quòd Johannes de Sanctâ Agathâ, & quamplures alii Malefactores, tàm de dicto Ducatu Normandiæ, & partibus Franciæ, quàm de Scotiâ, die Jovis proximo post Festum Paschæ, proximò præteritum, quandam Navem Thomæ Cole de Hamele, vocatam la Litle Lecheuard.

Quam præfati Mercatores nostri in Portu Villæ nostræ Suthamptoniæ fretârunt, & Lanis, Coriis, & Pellibus lanutis, ac aliis Mercandisis, & rebus suis diversis, carcari fecerunt, ducendis exindè ad partes Normanniæ, ad commodum suum indè faciendum,

In ingressu Portûs de Seyn, in Normanniâ, hostiliter & armatâ Potentiâ insultârunt, ac, Magistro & quampluribus Marinariis Navis illius nequiter interfectis, Octo Sarplarios Lanæ, Tres Sarplarios Pellium lanutarum, & Octingentos Florenos Reales, præfati Roberti, pretii Trescentarum, & Quadraginta Librarum Sterlingorum,

Et Quatuor Sarplarios Lanæ, unum Sarplarium Pellium lanutarum, Ducenta & duo Coria Bovina, & Ducentos Florenos de agno, prædicti Johannis, pretii Centum, & Quinquaginta, & trium Librarum Sterlingorum, A.D. 1335.

Necnon Lectos, Robas, & alias Res, ac Bona, & Catalla ipsorum, Roberti, Nicholai, & Johannis de Weston, ad valentiam Centum & Viginti Librarum Sterlingorum,

In eâdem Navi inventa ceperunt:

Navémque illam ac Batellum ejusdem, cum toto apparatu dictæ Navis, pretii Sexaginta Librarum Sterlingorum, submerserunt, & Omnia Mercimonia, Res, & Bona, prædicta usque Portum de Honnefleu, in dicto Ducatu Normanniæ, duxerunt,

Et quòd omnia Mercimonia & Bona prædicta recenter, post Roberiam prædictam sic factam, per Ballivos vestros de Rowan & de Caux, in eodem Ducatu Normanniæ, ibidem, ad Sectam Mercatorum nostrorum prædictorum, petentium eadem Mercimonia & Bona, ab ipsis taliter ablata, eis restitui, arestata fuerunt,

Quódque præfatus Johannes de Sanctâ Agathâ, & alii Malefactores prædicti, prætendebant Guerram inter Nos & illos de Scotiâ motam fuisse, ipsos omnia Bona Hominum de Regno nostro, quæ, durante Guerrâ illâ, adquirere

seu

A.D. 1335. Edw. 3. seu deprædari possent, posse licitè retinere,

Per quod præfati Ballivi vestri certum diem, tunc futurum, dictis partibus super dicto negotio assignârunt, ut, interim de Treugâ, sive Sufferentiâ (quam præfati Mercatores nostri affeuerunt inter Nos & illos de Scotia fuisse) certiorati, ulteriùs dictis partibus de præmissis facerent Justitiam exhiberi,

Eisdem Ballivis vestris, per Literas nostras, significaverimus quòd tempore, quo dicti Mercatores prætendebant Roberiam illam sic factam esse, quædam Sufferentia,

Ad requisitionem, Venerabilis Patris, Ebroicensis Episcopi, &, Nobilis viri, Petri de Tierz Lien, Nunciorum, Excellentissimi Principis, Domini Philippi, Regis Franciæ Illustris, Consanguinei nostri carissimi, ad Nos nuper in Angliam transmissorum, & ob reverentiam ipsius Consanguinei nostri,

Per Nos concessa fuit, & in locis, ubi decuit, proclamata,

Rogantes eosdem quatenùs præfatis Mercatoribus nostris, vel ipsorum Attornatis in hâc parte, super restitutione Mercimoniorum & Bonorum suorum prædictorum, per prædictos Malefactores, ut præmittitur, deprædatorum, ac Satisfactione Dampnorum quæ eâ de causâ incurrerunt, facerent nostri intuitu Justitiæ complementum:

Et, licèt iidem Mercatores nostri Literas nostras prædictas dictis Ballivis vestris ad diem, eis sic assignatum, optulerunt, & penes ipsos cum omni diligentiâ institerint pro Justitiâ in hâc parte optinendâ, iidem tamen Ballivi ipsis Mercatoribus omninò Justitiam facere recusârunt, & magnam partem dictorum Bonorum ipsorum Mercatorum nostrorum, ad Sectam suam sic arestatorum, dictis Malefactoribus, ante diem illum, contra Justitiam, & absque Processu aliquo, voluntariè liberârunt, sicut ex lacrimosâ eorumdem Mercatorum nostrorum Querelâ accepimus iteratâ;

Per quod nobis supplicârunt, ut eis, super hoc, de congruo faciamus Remedio provideri:

Nos,

Volentes universis & singulis Subditis, in suis justis Querelis, quatenùs potetimus, subvenire,

Vos rogamus & requirimus ex affectu, quatenùs, auditâ Querelâ dictorum Mercatorum nostrorum, vel ipsorum Attornatorum, super præmissis, eisdem Mercatoribus nostris, super Restitutione Mercimoniorum, Rerum, & Bonorum, suorum prædictorum, si extent: ac recuperatione Valoris earumdem, si non extent; necnon Dampnorum, quæ ipsos eâ occasione docere se poterunt rationabiliter incurrisse, zelo justitiæ, nostrique interventu rogaminis, veliris celerem & festinam Justitiam facere exhiberi; ita quòd, pro defectu Justitiæ, non oporteat nos, pro ipsis Mercatoribus nostris, de alio Remedio providere.

Et quid indè, ad nostri rogatum, duxeritis faciendum, Nos, per vestras Literas, & Latorem præsentium, curetis reddere cum celeritate commodâ certiores.

Data apud Novum Castrum super Tynam secundo die Julii.

Ad Regem Franciæ super Negotio prælibato.

A.D. 1335. An. 9. E. 3. Ibid.

Magnifico Principi, Domino Philippo, Dei gratiâ, Regi Francorum Illustri, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Cùm nuper, ad Prosecutionem *&c. ut supra, mutatis mutandis, usque ibi* complementum *& tunc sic,*

Ac Nos postmodùm, pro eo quòd præfati Ballivi,

Quibus dicti Mercatores nostri dictas Literas nostras, ad diem, eis sic assignatum, optulerunt, & penes ipsos cum omni diligentiâ institerunt pro Justitiâ in hâc parte optinendâ, Justitiam eis omnino facere recusârunt, & magnam partem dictorum Bonorum ipsorum Mercatorum nostrorum, ad Sectam suam sic arestatorum, dictis Malefactoribus, ante diem illum, contra Justitiam, & absque Processu aliquo, voluntariè liberârunt, sicut ex ipsorum lacrimosâ Querelâ accepimus iteratâ,

Præfatum Ducem, per alias literas nostras rogaverimus speciales, quatinùs, auditâ Querelâ dictorum Mercatorum nostrorum, vel ipsorum Attornatorum, super præmissis, eisdem Mercatoribus nostris super restitutione Mercimoniorum, Rerum, & Bonorum, suorum prædictorum, si extent: seu satisfactione Valoris eorumdem, si non extent; necnon super recuperatione Dampnorum, quæ ipsos eâ occasione docere se possent rationabiliter incurrisse, velit cele-

A. D. 1335. Edw. 3. rem & festinam Justitiam facere exhiberi,

Nos,

Statui prædictorum Mercatorum nostrorum, qui occasione Deprædationis prædictæ ad Paupertatem & Inopiam miserabiliter sunt deducti, compatientes,

Ac desiderantes eisdem, ut tenemur, modis, quibus justè poterimus, subvenire,

Credentésque pro firmo ipsos, per vestrum præsidium, Justitiam posse maturiùs consequi in præmissis,

Magnificentiæ vestræ specialiter duximus supplicandum quàtinùs dictum Ducem, ut ipse dictis Mercatoribus nostris, A. D. 1335. Edw. 3. super Restitutione Bonorum, ac recuperatione Dampnorum, prædictorum, ut præmittitur, fieri faciat celeris complementum justitiæ, modo, quo convenit, inducere & excitare dignemini zelo Justitiæ, nostrorúmque rogaminum interventu; ita, si placet, quòd non oporteat Nos, pro præfatis Mercatoribus nostris, de alio Remedio providere.

Et quid indè, ad hujusmodi rogatum nostrum, facere volueritis, nos velitis per vestras literas reddere certiores.

Data apud Karliol. sexto die Julii.

De effrænata Wallensium Levitate reprimenda.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Claus. 9. E. 3. REX, Venerabili in Christo Patri, Thomæ, eâdem gratiâ, Episcopo Herefordiæ, Salutem.

Inter Solicitudines varias, quibus jam, agentes in Scotiâ, pro reprimendâ Scotorum, Inimicorum nostrorum, Malitiâ, qui contra nos de Guerrâ proditionaliter surrexerunt, distrahimur hiis diebus, id præ cæteris occupat mentem nostram, ut, nobis pro Republicâ sic agentibus in remotis, inter cunctos subjectos nobis populos, & præsertim Homines Marchiæ Walliæ (ex quorum effrænatâ levitate visa sunt pluriès Mala plurima provenire) Pacis pulcritudo vigeat & quietis.

Sperantes itaque, per vestræ Circumspectionis industriam, Pacem nostram in vestrâ Diœcese manuteneri posse meliùs & servari, Dilectionem solidam (quam ad nos confidimus vos habere) attentè rogamus, quatenùs dictam vestram circuientes Diœcesem, Homines illarum partium efficaciter inducatis, ut, consideratis Laboribus & Periculis, quibus, A. D. 1335. pro defensione sanctæ Ecclesiæ, ac Regni, & Subditorum nostrorum, jam subicimur, Tranquillitatem & Pacem nostram non violent aliqualiter vel infringant, set modestè se gerant in omnibus & quietè.

Malefactores verò & Contentiosos Pacis nostræ Perturbatores (si quos inveneritis) per Gladium Spiritualem, & modis aliis, quibus poteritis (si res exigerit) acriter reprimatis: Bonos & Pacificos protegatis; universis & singulis prædicentes quòd, si qui vobis non paruerint in hâc parte, graviùs ad eos capiemus, quàm si in nostrâ præsentiâ talia præsumpsissent; ita quòd eorum Pœna transeat aliis in terrorem.

Taliter autem vos habeatis in præmissis, ut vestram debeamus prudentiam & diligentiam meritò commendare.

Teste Rege apud Karliol. 8. die Julii.

Per ipsum Regem.

Pro Comite de Namour, veniente in Subsidium Regis contra Scotos.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Scot. 9. E. 3. m. 25. REX Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, & omnibus aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Cùm, Nobilis Vir Comes de Namour, cum magno numero Hominum ad Arma, & aliorum, ad Nos, ad partes Scotiæ, in Subsidium nostrum, ad obstinatam Malitiam Scotorum, Inimicorum & Rebellium nostrorum, reprimendum, in proximò sit venturus,

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd eidem Comiti, cùm per vos Transitum facere contigerit, Cariagia & Naves pro Rebus & Bonis suis, quæ necessaria fuerint, provideri & habere, nec non Victualia & alia, pro expensis Hospitii sui necessaria, pro Denariis suis A. D. 1335. indè solvendis, quotiens per ipsum Comitem, vel suos, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis requisiti, ministrari faciatis: non permittentes eidem Comiti, vel alicui de Familiâ suâ, in Personis aut Rebus, suis, Injuriam, Molestiam, Dampnum, seu Impedimentum aliquod inferri, vel Gravamen.

In cujus &c. usque ad Festum Sancti Michaelis proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Karliol. 7. die Julii.

Per ipsum Regem.

Pro Otone Domino de Kuyk, de Pensione suâ sibi solvendâ. Claus. 9. E. 3. m. 14.

Teste Rege apud Karliol. 8. die Julii.

De

A. D. 1335. Edw. 3. A. D. 1335. Edw. 3.

De Potestate ad tractandum cum Rege Franciæ super Litibus & Debatis.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Pa. 9. E. 3. p. 2. m. 27.

UNiversis, præsentes literas inspecturis, Edwardus &c. Salutem.

Noveritis quòd Nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilis Patris, Willielmi Norwicensis Episcopi, Thomæ Wake, Domini de Lidell, Abbatis de Dore, & Magistri Richardi de Byntewortħ, Juris Civilis Professoris, plenariè confidentes,

Ipsos, Tres, & Duos eorum (quorum præfatus Episcopus sit unus) facimus, ordinamus, & constituimus, nostros veros & legitimos Procuratores, & Nuncios speciales,

Dantes Eis, Tribus, & Duobus eorum (quorum præfatus Episcopus sit unus) Plenam Potestatem & Mandatum speciale tractandi, pro nobis, & nostrò nomine, cum, Magnifico Principe, Domino Philippo, Rege Franciæ Illustri, seu Deputandis ab eo, super quibuscúmque Quæstionibus, Litibus, Querelis, Demandis, Controversiis, Arestis, seu Debatis, ac Adjornamentis, & Processibus, in Curiâ ipsius Domini Regis pendentibus, necnon Petitionibus, & Actionibus, Realibus, & Personalibus, atque mixtis, quæ idem Dominus Rex erga Nos seu Subditos nostros habet, vel habere poterit, vel Nos erga ipsum Dominum Regem, seu Subditos suos, ratione Terrarum nostrarum in Ducatu prædicto, vel alibi existentium, seu quacúmque aliâ occasione, habemus, vel habere poterimus quovis modo,

Et ad Omnia & Singula, quæ Tractata & Concordata fuerint, quacúmque Firmitate vallandi,

Nec non Petendi, Stipulandi, Recipiendi, Componendi, Pacificendi, Transigendi, & omnia alia & singula faciendi, quæ in præmissis, & circa præmissa, fuerint oportuna, etiam si Mandatum exigant Speciale:

Promittentes etiam Nos, pro nobis, & Hæredibus nostris, Ratum, & Firmum, habere & habituros quicquid per dictos, Procuratores, & Nuncios nostros, Tres, & Duos eorum (quorum præfatus Episcopus sit Unus) ut est dictum, gestum, actum & factum, seu etiam procuratum, fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In quorum omnium testimonium Sigillum nostrum præsentibus duximus apponendum.

Dat. apud Karl. decimo octavo die Julii.

Ad tractandum super Passagio ad Terram Sanctam.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Ibid.

UNiversis *&c. ut supra usque ibi* Rege Franciæ Illustri, aut Deputandis ab eo, *& tunc sic* super Passagio, vel Itinere, nostro versus Terram Sanctam, ac de Tempore & Modo arreptionis Itinineris hujusmodi, ac aliis dictum Passagium concernentibus,

Et hiis quæ sic Tractata fuerint consentiendi & concordandi,

Et ea, in quibus concordes, ut præmittitur, fuerint, quacúmque firmitate vallandi,

Et omnia alia & singula faciendi, quæ in præmissis, & circa præmissa, fuerint oportuna, etiam si Mandatum exigant speciale:

Promittentes Nos Firmum & Stabile habituros quicquid per præfatos Procuratores, & Nuncios nostros, Tres, & Duos eorum (quorum præfatus Episcopus sit Unus) actum, gestum, seu concordatum fuerit in præmissis.

In quorum &c. ut supra.

Dat. ut supra.

Ad tractandum cum Austriæ Duce super Sponsalibus.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Ibid.

UNiversis *&c.* Salutem.

De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Willielmi Trussel, & Johannis de Shordich, plenariè confidentes,

Ad tractandum & concordandum cum, Nobili & Potente viro Duce Austriæ, Amico nostro carissimo, seu Deputandis ab eodem, super Sponsalibus, inter Filium dicti Ducis Primogenitum

A. D. 1335. Edw. 3. genitum, & Johannam Filiam nostram carissimam, contrahendis,

Necnon super Dote, seu Dotalitio, ac Donatione, propter Nuptias in hac parte assignandis,

Et ad ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quacúmque Firmitate Valliandi & Firmandi,

Et ad omnia alia & singula faciendi quæ in præmissis necessaria vel oportuna fuerint,

Prænominatis, Willielmo & Johanni, & eorum alteri, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem. A. D. 1335. Edw. 3.

Promittentes Nos Ratum & Gratum, quatenus ad nos attinet, habituros quicquid per præfatos, Willielmum & Johannem, & eorum alterum, Tractatum, Concordatum, Vallatum, Firmatum, seu Actum fuerit, in præmissis.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes, Sigilli nostri munimine roboratas.

Dat. ut supra.

De Navibus, in Auxilium Edwardi Regis Scotiæ, parandis in Baionæ Portu & muniendis.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Vasc. 9. E. 3. m. 4. REX, Dilecto & Fideli suo, Olivero de Ingham, Senescallo suo Vasconiæ, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Princeps Magnificus, Edwardus, Rex Scotiæ, Fidelis & Consanguineus noster carissimus,

Audito quòd nonnulli Homines, de Partibus Exteris, ad Procurationem Scotorum, Rebellium & Inimicorum suorum, magnum faciunt parare Navigium, ad ducendum in Scotiam Homines ad Arma, & Armaturas, ad ipsum Regem, & suos, hostiliter invadendum,

Nobis supplicaverit ut sibi, tanquam Vassallo nostro, velimus super hoc de Remedio providere,

Nos,

Attentâ consideratione pensantes, quòd non solùm nostrum vertitur Interesse pro Salvatione Terrarum nostrarum in Scotiâ, set etiam de Jure tenemur, ratione superioris Dominii, quod in dicto Regno Scotiæ habere dinoscimur, dicto Regi Vassallo nostro, in defensione Regni sui, pro viribus subvenire,

Ac proindè volentes Inimicorum dicti Regis Malitiis obviare,

Assignavimus vos ad supervidendum Omnes Naves in Portu de Baionâ, & in Omnibus aliis Portubus dicti Ducatûs nostri, A. D. 1335.

Et eas, quas necessarias fore videritis, arestandum, & parari, ac de Validis Hominibus, & Armaturis, ac Victualibus, muniri, & supra Mare mitti faciendum,

Ad repellendum potentèr, per Dei gratiam, dictorum, Inimicorum dicti Regis Scotiæ & nostrorum, Malitiam, si dictum Regem Scotiæ, vel Regnum suum, invadere voluerint hostiliter vel gravare,

Et ad alia similiter faciendum quæ necessaria, vel oportuna fuerint in hac parte, prout vobis ex parte nostrâ pleniùs est injunctum.

Et ideò vobis mandamus, quòd præmissa consultiùs, & diligentiùs, quo poteritis, faciatis, & Rebelles, si quos inveneritis in præmissis, condignè, juxta sui demeritum, puniatis.

Teste Rege apud Karliolum vicesimo quinto die Julii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Ad Civitatem Baionæ, super Navibus & Auxilio antedictis.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Ibid. REX, Dilectis & Fidelibus suis, Majori, Centum Paribus, & toti Communitati, Civitatis Baionæ, Salutem.

Claræ Devotionis Sinceritas & Amoris exuberantia specialis, quibus in fidelitate Prædecessorum nostrorum, & nostrâ, semper inviolabiliter perstitistis, Adversitatibus seu Terroribus non cedentes, nobis meritò sunt acceptæ; quas, cùm oportunitas arriserit, gratæ respicere volumus ut est justum. A. D. 1335.

Verùm,

Quia Scoti perfidi, Rebelles & Inimici nostri, cum Hominibus de Terris Exteris, ad gravandum Nos & nostros, tàm per Mare, quàm per Terram, Confœderationes & Conventicula, ut accepimus, inierunt,

Expertam

A. D. 1335. Edw. 3. Expertam vestræ Fidelitatis Constantiam attentè rogamus & mandamus, quatinus Naves vestras Fortes parari faciatis celeriter & muniri, & contra dictos Scotos, & eorum Complices, Hostes nostros, vos, cum opus fuerit, viriliter opponatis:

Intendentes & Credentes, in præmissis, Dilecto & Fideli nostro, Olivero de Ingham, Senescallo Ducatûs nostri prædicti, super agendis in hac parte pleniùs informato, & ad hoc per nos specialiter assignato,

Hæc, sicut Honorem nostrum diligitis, absque cujuslibet dissimulationis diffugio, cum magnanimitate solitâ, cùm per dictum Oliverum, vel Deputandos ab eodem, ex parte nostrâ requisiti fueritis, facere non tardetis, ut devotionis vestræ promptitudinem, Condignis gratiarum Actionibus, & Gratis Retributionibus, prosequi merito debeamus. A. D. 1335. Edw. 3.

Teste Rege apud Karliolum vicesimo sexto die Julii.

Eodem modo mandatum est Majori, Centum Paribus, & toti Communitati, Civitatis Burdegaliæ.

Teste ut supra.

De Pecunia Nunciis Regis, ad Franciam, & Romæ Curiam missis, soluta.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Claus. 9. E. 3. m. 13. REX, Thesaurario, & Baronibus suis de Scaccario, ac Camerariis suis, Salutem.

Cùm, Dilecti Mercatores nostri, Bartholomæus de Bard, ac Socii sui, Mercatores de Societate Bardorum de Florentiâ, solverunt pro nobis, ad requisitionem nostram, Personis subscriptis, nuper in obsequium nostrum ad diversa loca transmissis, summas subscriptas, super Expensis suis, videlicet,

Venerabili Patri, Johanni Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, ad partes Franciæ, Ducentas Libras,

Et, Dilecto nobis in Christo, Abbati de Dore, ibidem, Triginta Libras,

Dilecto & Fideli nostro, Willielmo de Clynton, ibidem, Sexaginta & Decem Libras,

Magistro Johanni Peres ibidem, & ad Villam de Rokesburgh, per diversas Vices, Viginti & Tres Libras, sex Solidos, & octo Denarios,

Dilecto & Fideli nostro, Willielmo Trussel, ad Curiam Romanam, per diversas Vices, Triginta & Tres Libras, decem & novem Solidos, & quinque Denarios,

Et Jacobo Fask, tàm ad dictam Villam de Rokesburgh, quàm ad dictas partes Franciæ, Quatuor Libras, A. D. 1335.

Et indè Literas Obligatorias prædictorum, Archiepiscopi, Abbatis, Willielmi de Clynton, Johannis, Willielmi Trussel, & Jacobi, penes se, ut asserunt, habeant,

Nos,

Volentes eisdem Mercatoribus dictas summas solvi, ut est justum,

Vobis mandamus quòd præfatis Mercatoribus easdem Pecuniæ summas, per ipsos, ut præmittitur, solutas, de Thesauro nostro solvi, vel eis indè competentem Assignationem habere faciatis; Recipientes a præfatis Mercatoribus Literas Obligatorias supradictas,

Prædictos, Archiepiscopum, Abbatem, Willielmum de Clynton, Johannem, Willielmum Trussel, & Jacobum, videlicet, quemlibet eorum de summâ, quam sic recepit, onerantes.

Teste Rege apud Karliolum vicesimo octavo die Julii.

Per ipsum Regem.

Pro Fratre Comotis de Namur, de Dono Regis.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Claus. 9. E. 3. m. 10. REX, Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Mandamus vobis quòd, Dilecto & Fideli nostro, Philippo, Fratri, Nobilis Viri, Comitis de Nam·: (qui nuper ad Nos, in Regno nostro, in Subsidium nostrum, contra Scotos, Inimicos & Rebelles nostros, venit) unam Cuppam Argenteam, deauratam & annelatam, cum quodam Aquario de consimili opere, A. D. 1335.

Necnon cuidam Militi, cum eodem Philippo moranti, quandam aliam Cuppam Argenteam, deauratam & annelatam,

A. D. 1335. Edw. 3. Quæ in Thesaurariâ nostrâ sub Custodiâ vestrâ existunt,
Liberetis habenda de Dono nostro.

Teste Rege apud Erthe tertio die Augusti. A. D. 1335. Edw. 3.

Per ipsum Regem.

Pro Comite de Nemurs, ad propria jam recedente.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Pat. 9. E. 3. p. 2. m. 24. REX Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, & omnibus aliis Ministris, & Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram, necnon in salvum & securum Conductum nostrum, Nobilem Virum Comitem de Nemurs (qui nuper ad Nos, infra Regnum nostrum, in Subsidium Guerræ nostræ contra Scotos Hostes nostros, venit, & qui ad Propria jam est rediturus) necnon omnes Homines de Familiâ ejusdem Comitis existentes: A. D. 1335.

Et ideò vobis mandamus &c. *prout in Literis de Conductu.*

In cujus &c. usque ad Festum Sancti Michaelis, proximò futurum, duraturas.

Teste Rege apud Villam de Sancto Johanne undecimo die Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ad Regem Siciliæ super Dextrariis comparandis.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Claus. 9. E. 3. m. 9. d. SErenissimo Principi, Domino Roberto, Dei gratiâ, Jerusalem & Siciliæ Regi, Ducatus Capuæ, Principatus Apuliæ, Provenciæ, Folcalkariæ, & Podimontis Comiti, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex &c. votivis semper gratulari Successibus cum Salute.

Dilectum Mercatorem nostrum, Andream de Portivarus, Latorem præsentium,

Quem ad partes vestras pro Sex Dextrariis, seu Cursariis, ad opus nostrum, infra dictum Regnum Siciliæ, vel vestrum Dominium aliundè, ubi meliores invenire poterit, comparandis duximus transmittendum,

Vestræ Regiæ Celsitudini pleniùs affectibus commendamus: A. D. 1335.

Specialiter vos rogantes, quatinùs Providentiam tot Dextrariorum, seu Cursariorum, per ipsum sic fieri benivolè permittentes, sibi, cum dictis Dextrariis, de libero & securo Conductu, per loca vestrorum Districtuum, faciatis, si placet, precum nostrarum intuitu, provideri;

Scribentes nobis cum fiduciâ, si quæ per nos fieri poterunt acceptabilia votis vestris, ad quæ nos semper habebitis voluntarios & paratos.

Data apud Villam de Sancto Johanne duodecimo die Augusti.

De tractando super Defensione Regni & Repulsione Hostium.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Scot. 9. E. 3. m. 20. REX Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, Militibus, & Omnibus aliis, apud Londoniam die Veneris, in Crastino Sancti Bartholomæi, proximò futuro, de mandato nostro conventuris, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, ex Fidedignis Nonnullorum Relatibus, intelligentes quòd diversæ Flotæ Navium Guerrinarum, Hominibus ad Arma, & aliis, de partibus Exteris, in magnâ multitudine munitarum, supra Mare congregatæ fuerunt,

Et quòd iidem Homines, cum Navibus illis, Regnum nostrum hostiliter invadere, & Nos & Gentes nostras expugnare & gravare, ac alia Mala, quæ poterunt, tàm per Terram, quàm per Mare, perpetrare pro viribus satagebant, A. D. 1335.

Nósque ipsorum præsumptuosæ Malitiæ obviare, & salvationi, & defensioni Regni & Populi nostrorum providere, Auxiliante Domino, cupientes,

Vestrorum singulis mandaverimus, firmiter injungendo, quod, ad diem & locum prædictos, personaliter intersitis, ad tractandum & ordinandum, unà cum certis Fidelibus nostris, quos ibidem ad diem illum mittere nos continget, super salvâ Custodiâ & securâ Defensione Regni & Populi nostrorum prædictorum, & super quibusdam aliis, Nos & Statum dicti Regni nostri contingentibus, vobis, per dictos Fideles nostros, ad eosdem diem & locum,

per

A. D. 1335. Edw. 3.

per nos sic mittendos, pleniùs exponendis,

Nos,

De Fidelitate & circumspectione providâ, Venerabilium Patrum, S. Londoniensis, & A. Wyntoniensis, Episcoporum, ac, Dilecti Clerici nostri, Magistri Laurentii Fastolf, plenam fiduciam reportantes,

Assignavimus & deputavimus ipsos, conjunctim, & divisim, ad interessendum, pro nobis & nostro nomine, Tractatui prædicto, ad dictos diem & locum, cum continuatione dierum, & ad Intentionem nostram, de memorato negotio, & ejus effectum vobis seriosiùs & pleniùs exponendum, & ad tractandum & ordinandum, unà vobiscum, super dicto negotio, prout ipsis & vobis, pro Honore nostro Regio, & Commodo, ac Salvatione, & Defensione, Regni & Populi nostrorum prædictorum, necnon repulsione dictorum Alienigenarum, Hostium nostrorum, meliùs & securiùs videbitur expedire:

Et ideò vobis, Omnibus & singulis, in Fide & Ligeantiâ, quibus nobis tenemini, mandamus, firmiter injungendo, quòd,

Tantis Periculis Iminentibus debitè ponderatis,

Considerato etiam quòd Nos in partibus Scotiæ agimus pro defensione Regni nostri contra ipsos Scotos, qui idem Regnum jam ex parte illâ sæpiùs sunt ingressi, & indies Nos & Populum nostrum versus partes illas de Guerrâ gravare nituntur,

Et quòd vos, & quilibet de Regno nostro, ex Ligeantiæ & Fidelitatis Debito, ad defensionem ejusdem, contra Hostiles Alienigenarum Aggressus, Manus tenemini opponere Adjutrices,

Circa felicem expeditionem negotii prælibati taliter & tàm diligenter laboretis, & ea, quæ sic ad Honorem nostrum & Salvationem dicti Regni nostri ordinata fuerint, prout ad vos & quemlibet vestrûm pertinere noveritis, studeatis effectualiter adimplere, quòd vestram possimus circumspectam Diligentiam, maximè in nostrâ absentiâ, meritò commendare.

In cujus &c.

Teste Rege apud Villam Sancti Johannis duodecimo die Augusti.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Assignatis ad ducendum Homines Araiatos, pro Salvatione & Repulsione prædictis.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Ibid.

REX, Dilectis sibi, Majori, Aldermannis, Vicecomitibus, & toti Communitati, Civitatis suæ Londoniæ, Salutem.

Quia, ex Fidedignis Nonnullorum Relatibus, nostris est auribus intimatum quòd diversæ Flotæ Navium Guerrinarum *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Ac de Fidelitate & providâ Circumspectione, Dilectorum nobis, Johannis de Pulteneye, & Reginaldi de Conductu, Civium Civitatis prædictæ, confidentes, constituimus ipsos ad omnes Homines, quos nuper in eâdem Civitate Armis muniri & arraiari mandavimus, contra dictos Alienigenas, Hostes nostros, ad partes Regni nostri, quas ipsos taliter ingredi contigerit, ducendum, ad ipsorum Malitiam potentèr & viriliter, cum Dei adjutorio, contenendum, quotiens opus fuerit, & per præfatos, Johannem & Reginaldum, vel alterum ipsorum, super hoc fuerint præmuniti:

Dantes eisdem plenam, tenore præsentium, Potestatem arestandi & capiendi Omnes illos de Civitate prædictâ, quos, pro hujusmodi detentione, & repulsione ipsorum Hostium nostrorum, Rebelles invenerint, seu Remissos, & eos Prisonis nostris committendi, & in eisdem detinendi quousque aliud de eis duxerimus ordinandum;

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm, in Fide & Ligeantiâ, quibus nobis tenemini, necnon sub forisfacturâ Corporum, Terrarum, Bonorum, & Catallorum, districtè injungendo, mandamus quòd eisdem, Johanni & Reginaldo, & eorum alteri, in præmissis, Intendentes sitis, Obedientes, Consulentes, & Auxiliantes:

Et vos, præfati Vicecomites, Omnes illos, quos prædicti, Johannes & Reginaldus, vel alter eorum, pro Rebellione vel Inobedientiâ, sibi in hac parte factis, arestaverint, vel arestaverit, ab eis, vel eorum altero, recipiatis, & in Prisonis nostris salvò custodiri faciatis in formâ supradictâ.

Teste Rege apud Villam de Sancto Johanne duodecimo die Augusti.

Per ipsum Regem.

ET

A.D. 1335. Edw. 3.

ET mandatum est prædictis, Johanni & Reginaldo, in Fide & Ligeantiâ *ut supra* quòd, quamcitò eis constare poterit dictos Hostes Regis quascúmque partes Regni prædicti esse ingressos, Omnes Homines prædictos ad partes illas cum omni festinatione ducant, ad expugnandum & repellendum, unà cum aliis Fidelibus Regis ibidem, dictos Hostes Regis, sicut prædictum est; Et quòd hoc, sicut Regem, & Honorem suum, ac Salvationem Regni & Populi Regis prædictorum, diligunt, & Se & Sua Indempnia servare voluerint, nullatenus omittant.

Teste Rege ut supra.

Per ipsum Regem.

De ducendo Comitem de Murryf, a Civitate Eborum, usque Castrum Notinghamiæ.

A.D. 1335. An. 9. E. 3. Pat. 9. E. 3. p. 2. m. 23.

REX, Universis & singulis Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Circumspectione & Fidelitate, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Nicholai de Langeford, & Johannis de Feriby, pleniùs confidentes,

Assignavimus ipsos, conjunctim, & divisim, ad Comitem de Murrif, Scotum, Inimicum nostrum, nuper de Guerrâ Captum, & in Custodiâ Vicecomitis nostri Eborum de mandato nostro detentum, ab indè usque Castrum nostrum Notinghamiæ salvò & secùre ducendum, Constabulario nostro Castri illius liberandum, ibidem in Prisonâ nostrâ, salvò & secùre, quousque aliud indè demandaverimus, custodiendum;

Et ideò vobis omnibus & singulis, sub forisfacturâ Vitæ & Membrorum, & omnium quæ nobis forisfacere poteritis, firmiter injungendo, mandamus, quòd eisdem, Nicholao & Johanni, & utrique eorum, in Ductione ipsius Comitis, ut est dictum, Consulentes, Auxiliantes sitis & Intendentes, & eis, & eorum utrique, salvum & securum Conductum habere faciatis, quotiens & quando per ipsos, vel eorum alterum, super hoc fueritis præmuniti.

In cujus &c.

Teste Rege apud Villam de Sancto Johanne decimo tertio die Augusti. A.D. 1335.

Per Breve de Privato Sigillo.

ET mandatum est Vicecomiti Eborum, quòd Corpus præfati Comitis præfatis, Nicholao & Johanni, vel eorum alteri, per Indenturam, indè inter ipsos modò conficiendam, liberet, ducendum usque Castrum prædictum, sicut prædictum est;

Vult enim Rex ipsum, de Corpore illo, erga Regem exonerari.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

ET mandatum est Willielmo de Eland, Constabulario Castri Regis prædicti, quòd Corpus præfati Comitis a præfatis, Johanne & Nicholao, vel eorum altero, recipiat, & illud in eodem Castro, sub forisfacturâ Vitæ & Membrorum, & omnium aliorum quæ Regi forisfacere poterit, Custodiat in formâ prædictâ.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

De Denariis pro Expensis Comitis Murreff solvendis.

A.D. 1335. An. 9. E. 3. Claus. 9. E. 3. m. 9.

REX Vicecomiti Notinghamiæ, Salutem.

Cùm mittamus Comitem de Murref, de Scotiâ, nuper de Guerrâ contra Nos Captum, usque Castrum nostrum Notynghamiæ, in eodem Castro, sub Custodiâ Constabularii nostri Castri illius, quousque aliud indè ordinaverimus, detinendum, A.D. 1335.

Tibi præcipimus quòd eidem Constabulario Viginti Solidos, pro Expensis prædicti Comitis, pro singulis Septimanis,

A.D. 1335. Edw. 3. nis, quibus idem Comes in Custodiâ ipsius Constabularii sic steterit, de Exitibus Ballivæ suæ solvas, Recipiens ab eodem Constabulario Literas suas Acquietantiæ, illius Pecuniæ Summæ, quam ei sic solveris, Receptionem Testificantes; per quas vobis indè, in Compoto vestro, debitam allocationem habere faciemus. A.D. 1335. Edw. 3.

Teste ut supra.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Intercursu inter Angliam & Flandriam observando

A.D. 1335. An. 9. E. 3. Claus. 9. E. 3. m. 10. dorf. REX Vicecomiti Eborum, Salutem.

Cùm nuper,

Inter Nos, pro Nobis & Gentibus nostris, ex parte unâ, &, Nobilem Virum, Comitem Flandriæ, Consanguineum nostrum, pro Se, & Gentibus suis, ex alterâ,

Quædam Sufferentia, sive Treuga,

Super Dissensionibus & diversis Discordiis, inter Gentes nostras, & Gentes ipsius Comitis, occasione quorumdam Dampnorum & Injuriarum, hinc inde illatorum, exortis,

Inita fuisset & concordata, a Quintodecimo die Junii proximò præterito, usque ad Festum Natlvitatis Domini proximò futurum, &, ab eodem Festo, per unum Annum, proximò sequentem, plenariè completum, duratura; sicut per Literas Patentes ipsius Comitis, indè factas, & coram nobis & Concilio nostro ostensas, pleniùs apparebat:

Nósque postmodùm,

Pro eo quod nobis testificatum extitit, quòd dictus Comes, per totam Potestatem suam, proclamari fecerat quòd omnes & singuli Homines, tàm Mercatores, quàm alii, Regnum nostrum Inhabitantes, ubique infra dictam Potestatem suam, salvò & securè venire, ibidem morari, & mercandisare, & exindè ad propria, absque occasione vel impedimento, redire valeant per totum tempus supradictum; dùm tamen non delinquant, & pro Mercibus suis Custumas solvant consuetas,

In Comitatu tuo, sicut in cæteris Comitatibus Regni nostri, mandaverimus proclamari, quòd omnes & singuli Homines, tàm Mercatores, quàm alii, dictam Terram & Patriam Flandriæ Inhabitantes, & infra Regnum & Potestatem nostra venire volentes, infra eadem Regnum & Potestatem, per tempus supradictum, cum Rebus, & Mercimoniis suis, venire, & in eodem Regno morari, ac Mercimonia sua ibidem excercere, & exindè ad Propria, pro voluntate suâ, redire valeant, sine occasione vel impedimento qualicùmque; dùm tamen non delinquant, & faciant & solvant, pro Mercibus suis, Custumas debitas & consuetas in Regno supradicto, A.D. 1335.

Nos,

Dictam Sufferentiam sive Treugam, sic Captas & Concordatas, volentes in omnibus suis Articulis, quantùm ad Nos attinet, manutenere,

Tibi ex certis causis præcipimus, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, dictam Proclamationem, in singulis Portubus Maris, & aliis locis, in Ballivâ tuâ, tàm infra Libertates, quàm extra, ubi expedire videris, facies iterari; omnibus & singulis de Comitatu illo, sub Pœnâ Vitæ & Membrorum, ex parte nostrâ firmiter Inhibentes, nè aliquibus Hominibus, de dictâ Patriâ Flandriæ, in Personis, aut Rebus suis, Dampnum inferant, seu Gravamen, contra tenorem Proclamationis nostræ supradictæ; set Eas, & eorum quemlibet, Curialiter pertractent durante Sufferentiâ prædictâ; &, si quid Eis, vel eorum alicui, Forisfactum fuerit, id eis, & eorum cuilibet, quantum ad te pertinet, celeriter facies emendari;

Et hoc nullatenus omittas.

Teste Rege apud Villam Sancti Johannis decimo sexto die Augusti.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est singulis Vicecomitibus per Angliam, & aliis subscriptis; videlicet,

Custodi Quinque Portuum, vel ejus Locum Tenenti, infra Libertatem Quinque Portuum &c.

A. D. 1335. Edw. 3.

Ad dictum Comitem super Proclamatione prædicta.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Ibid.

REX, Nobili Viro, L. Comiti Flandriæ, Consanguineo suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

In desideriis nostris potissimè gerimus, & instantiâ pronæ sollicitudinis excitamur, ut Agenda nostra intentione Justitiæ reflorcant, & constanti semper rectitudine roborentur.

Sanè, cùm inter Nos, pro nostris Subditis, & vos, pro Subditis vestris Flandriæ, super quibusdam Dissensionibus, inter dictos nostros & vestros Subditos suscitatis, prætextu Dampnorum & Injuriarum, mutuò, sicut prætenditur, illatorum, quædam Trenga, seu Sufferentia, usque ad certum tempus capta sit ex consensu mutuo, sicut scitis,

Vestræ volumus patere notitiæ, quòd dictam Treugam, seu Sufferentiam, quatenus ad Nos attinet, volumus, sicut decet, in singulis suis Articulis firmiter observari, & id per totum Regnum nostrum fecimus publicè proclamari:

Undè, si, præter nostram conscientiam, pendente dictâ Sufferentiâ, forsan aliqua Gravamina per Gentes nostras vestris Subditis inferantur, absit quòd propter hoc Tractatus Pacis inchoatus & dicta Sufferentia aliqualiter dissolvantur, ut sic paucorum Perversorum præsumptio in Publicam transeat Læsionem. A. D. 1335.

Nam, quotiens ad nos super hoc Querelam deferri contigerit, sic Attemptata per nostros celeris appositione Remedii curabimus reformare, quod debebitis rationabiliter contentari; quod etiam nostris Subditis, cùm per vestros dampnificati fuerint, faciatis fieri petimus vice versâ; ut sic usque ad præfinitum tempus dictæ Sufferentiæ, vigeat inter dictos nostros & vestros Subditos Communio pacifica, ad eorum mutuum commodum & quietem.

Data apud Villam Sancti Johannis decimo sexto die Augusti.

Consimiles Literæ (mutatis competenter mutandis) Consulibus, Burgimagistris, & Scabinis, & toti Communitati, Villæ de Brugges in Flandriâ.

Consulibus, Burgimagistris, & Scabinis, ac toti Communitati Villarum de Gandano & de Ipre, separatim.

Super Expensis Comitis de Murreff.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Liberat. 9. E. 3. m. 4.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, Dilecto Nobis, Johanni de Denton, de Novo Castro super Tynam, Triginta & Duas Libras, quas expendit circa salvam & securam Custodiam Comitis de Murref, Inimici nostri, nuper de Guerrâ capti, & in Prisonâ nostrâ in Castro de Bamburgh detenti, & exindè per dictum Johannem usque Civitatem nostram Eborum ducti, & Vicecomiti nostro ibidem liberati. A. D. 1335.

Teste Rege apud Villam de Sancto Johanne vicesimo septimo die Augusti.

Per Concilium.

Quod Comes Cestriæ ducatur ad Castrum Notinghamiæ, ibidem moraturus.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Claus. 9. E. 3. m. 10. d.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Willielmo de Sancto Omero, Senescallo, & Magistro J. de Barnham, Thesaurario, Hospitii Edwardi Comitis Cestriæ, Filii nostri carissimi, Salutem.

Quia, propter diversa Nova, quæ ad auditum nostrum pervenerunt jam de novo, & quæ Nos & Statum Regni nostri multipliciter tangunt, A. D. 1335.

Volumus quòd dictus Comes, Dominus vester, a partibus, in quibus jam conversatis, usque ad aliquem tutum locum ducatur, ibidem moraturus quousque aliud super hoc duxerimus demandandum,

Vobis mandamus quòd ipsum Comitem, unà cum totâ Familiâ suâ, usque ad

A.D. 1335. Edw. 3. ad Castrum nostrum de Notyngham, cum omni festinatione quâ commodè fieri poterit ducatis, in eodem moraturum sicut prædictum est:

Et hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege apud Villam Sancti Johannis decimo octavo die Augusti. A.D. 1335. Edw. 3.

Per ipsum Regem.

Super Expensis Comitis de Murreff.

A.D. 1335. An. 9. E. 3. Liberat. 9. E. 3. m. 4. REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, Dilecto & Fideli nostro, Petro de Middleton, Vicecomiti nostro Eborum, Triginta & Duos Solidos pro Expensis Comitis de Mureff, in Custodiâ suâ de mandato nostro per Octo dies existentis; videlicet, pro quolibet dierum prædictarum Quatuor Solidos. A.D. 1335.

Teste Rege apud Villam de Sancto Johanne vicesimo die Augusti.

Pro Militibus Comitis de Namours, de Dono Regis.

A.D. 1335. An. 9. E. 3. Ibid. REX, Thesaurario, ac Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, Militibus & Clerico subscriptis, qui nuper ad Nos in Angliam cum, Nobili Viro, Comite de Namours venerunt, in Succursum nostrum contra Scotos, Inimicos nostros; videlicet,

Domino de Karendon, Quadraginta Marcas,

Domino de Walecourt, Viginti Marcas,

Domino de Licheroles, Decem Marcas,

Domino Theoderico de Walecourt, unam Cupam & unum Aquarium deaurata, Ponderis Sex Marcarum, Trium Solidorum, & Quatuor Denariorum, & Pretii Duodecim Marcarum, Sex Solidorum, & Octo Denariorum, A.D. 1335.

Johanni de Bovyne Clerico, Quadraginta Solidos,

Quæ quidem, Denarios, Cupam, & Aquarium, præfatis, Militibus & Clerico, ut præmittitur, Concessimus de Dono nostro.

Teste Rege apud Villam Sancti Johannis vicesimo die Augusti.

Per ipsum Regem.

De Matrimonio inter Regem Norwegiæ, & Sororem Comitis de Namur.

A.D. 1335. An. 9. E. 3. Pat. 9. E. 3. p. 2. m. 24. REX, Universis & singulis Admirallis, Vicecomitibus, Majoribus, Dominis, ac Magistris, & Marinariis Navium, Ballivis, Ministris, & Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Nobilis Domicella, Blanchia de Namour, Soror, Nobilis Viri, Comitis de Namour, ad partes Norwagii, causâ Matrimonii, inter Magnificum Principem Regem Norwagiæ & ipsam Blanchiam contrahendi, se divertat,

Dictusque Comes magnam Classem Navium in Portu de Lescluses, & aliis Portubus partium vicinarum, pro Passagio ipsius Domicellæ & Comitivæ suæ versus dictas partes Norwagiæ, fecerit congregari,

Nos, contemplatione ipsius Comitis, susceperimus præfatam Blanchiam, ac Homines, tàm Marinarios, quàm alios, in Comitivâ suâ existentes, necnon ipsas Naves, ac omnes Res & Bona sua, in Protectionem & Defensionem nostram specialem, eundo versus dictas partes Norwagiæ, & ad propria redeundo; A.D. 1335.

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Blanchiæ, *&c. prout in consimilibus Literis de Conductu.*

In cujus &c. quamdiu nobis placuerit duraturas.

Teste Rege apud Villam Sancti Johannis vicesimo quarto die Augusti.

Per ipsum Regem.

REX

A. D. 1335. Edw. 3.

REX Ballivis, Probis Hominibus, Magistris, & Marinariis Navium, Portûs Villæ suæ Magnæ Jernemuth, Salutem.

Cùm, Nobilis Domicella *&c. ut supra usque ibi*, & ideo vobis mandamus *& tunc sic* firmiter injungentes *&c. ut supra*.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum subscriptis; videlicet, A. D. 1335. Edw. 3.

Majoribus, Ballivis, ac Magistris, & Marinariis Navium, Quinque Portuum Regis.

Dilecto & Fideli Regis, Admirallo Flotæ suæ Navium ab Ore Aquæ Thamisiæ versus partes Boriales.

Dilecto & Fideli Regis, Admirallo Flotæ suæ Navium ab eodem Ore versus partes Occidentales.

Pro David de Strabolgi Comite Atholiæ, de Terris captis restituendis.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Claus. 9. E. 3. m. 9.

REX Vicecomiti Herefordiæ, Salutem.

Cùm nos nuper,

Intelligentes quòd, Dilectus & Fidelis noster, David de Strabolgi, Comes Atholiæ, Scotis, Inimicis nostris, contra Nos, ac Homagium, Fidelitatem, & Ligeantiam, quibus nobis astrictus extitit, adhærens fuit,

Omnia, Terras, Tenementa, Bona, & Catalla, ipsius Comitis infra Regnum nostrum, tanquam nobis forisfacta, capi & seisiri fecerimus in Manum nostram,

Et quia præfatus Comes, jam ad Pacem nostram veniens, Se debitè excusavit quòd ipse quicquam, in Statûs nostri præjudicium, in hâc parte, nullatenus attempravit, set illud, quod factum extitit, fecit pro mortis suæ periculo evitando, & honore nostro Regio, futuris temporibus, conservando,

Volentes præfato Comiti gratiam in hac parte facere specialem, restituimus eidem Comiti omnia, Terras, Tenementa, & Possessiones suas, in Manum nostram, occasione prædictâ, seisita, unà cum Bonis & Catallis, quæ fuerunt ejusdem Comitis, & quæ super eadem Terras & Tenementa, die confectionis præsentium, contigerit inveniri:

Et ideò tibi præcipimus quòd Omnia, Terras, & Tenementa, quæ fuerunt præfati Comitis, & quæ, præmissâ occasione, capta seu seisita fuerunt in Manum nostram, quæ etiam alii tenent ex concessione nostrâ, in quorumcùmque Manibus existunt, in Manum nostram resumi, & Ea, unà cum aliis Terris & Tenementis ipsius Comitis, in Manu nostrâ, ex causâ prædictâ, existentibus, eidem Comiti, simul cum Bonis & Catallis ipsius Comitis prædictis, super dicta Terras & Tenementa sua sic inventis, restitui & liberari facias, A. D. 1335.

Tenenda dicta, Terras & Tenementa, prout ea tenuit ante captionem eorumdem, ut præmittitur, in Manum nostram;

Volumus enim te indè, quatenus ad te pertinet, erga Nos exonerari.

Teste Rege apud Villam Sancti Johannis vicesimo quarto die Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Vicecomitibus & Ballivis subscriptis; videlicet,

Vicecomiti Lincolniæ,
Kantiæ,
Northumbriæ,
Norffolciæ,
Ballivis Libertatis de Werk in Tyndale.

De Navibus arrestatis ad Regem indilate mittendis.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Claus. 9. E. 3. m. 11.

REX, Majori & Vicecomitibus Londoniæ, Salutem.

Cùm nuper,

Dato nobis intelligi quòd Scoti, Hostes nostri, Alligationes & Confœderationes cum quibusdam Hominibus Terrarum A. D. 1335.

A.D. 1335. Edw. 3. rarum Exterarum, necnon diversas Naves, in eisdem Partibus Exteris, congregari, & de Guerrâ parari, fecerunt ad invadendum hostiliter Regnum nostrum,

Omnes Naves, Quadraginta Dolia Vini & ultra Portantes, in Portu Londoniæ, ac aliis singulis Portubus Regni nostri, arestari, & Hominibus Validis, ac Armaturis, & aliis necessariis de Guerrâ, muniri, & in Obsequium nostrum supra Mare, pro defensione dicti Regni nostri, contra hujusmodi Hostium nostrorum incursus, mitti mandavimus,

Et,

Licet dicti Hostes nostri hujusmodi Naves Guerrinas adhuc, de die in diem, congregari faciant ad gravandum Nos & Gentes nostras, tàm per Terram, quàm per Mare, sicut ex relatibus intelleximus nonnullorum,

Vos Nichilominus dictas Naves, in Portu prædicto, pro obsequio nostro prædicto, sic arestatas, supra Mare, unà cum aliis Navibus nostris, mittere hactenus distulistis, asserendo vos pro sustentatione Hominum, in Navibus illis profecturorum, & Munitione earumdem Navium de Armaturis & aliis necessariis, Pecuniam non habere,

Nos dictum Negotium, prout decet, cordi specialiter assumentes,

Vobis, firmiter injungendo, mandamus quòd dictas Naves, in Portu prædicto, ut præmittitur, existentes, Hominibus, Armaturis, & aliis necessariis de Guerrâ, benè munitas, absque dilatione aliquâ, supra Mare mitti faciatis, pro defensione Regni nostri supradicti, secundum formam & effectum Mandatorum nostrorum, vobis, & aliis de eâdem Civitate, indè directorum : A.D. 1335. Edw. 3.

Et nè idem Negotium pro defectu Pecuniæ aliqualiter retardetur,

Quamquam vos, & cæteri Cives Civitatis prædictæ, ac quicúmque alii, de Regno nostro, pro defensione ejusdem Regni, ac vestrâ, & suâ, hujusmodi periculis iminentibus, teneamini Manus apponere Adjutrices,

Volumus nichilominus, & vobis etiam mandamus, quòd Sexaginta Marcas,

De illis Quingentis Marcis, quas vos, & cæteri Homines Civitatis prædictæ, nobis nuper concessistis, pro exoneratione quorumdam Hobelariorum, de eâdem Civitate, qui nobiscum, & cum aliis Fidelibus nostris, contra Scotos, Inimicos nostros, debuerant proficisci, habendâ,

Et quas Quingentas Marcas per vos postmodùm, ad opus nostrum, levari mandavimus,

In Auxilium Missarum & Sumptuum, in hâc parte apponendorum, per Visum & Testimonium, dilecti nobis, Johannis de Pulteneye, ponatis; ita quòd, per vestri Defectum, seu Tepiditatem, aut negligentiam, Dampnum aut Dedecus Nobis, seu Regno nostro, aut dictis Gentibus nostris, non eveniat quoquo modo, per quod ad vos Materiam habeamus graviter capiendi:

Et Nos de eo, quod indè feceritis, sub Sigillis vestris, absque dilatione aliquâ, certificetis.

Teste Rege apud Villam Sancti Johannis vicesimo sexto die Augusti.

Per ipsum Regem & Concilium.

Retinentia Guidonis Comitis de Namers.

A.D. 1335. An. 9. E. 3. Pat. 9. E. 3. p. 2. m. 22. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Attendentes grata & laudabilia Obsequia, quæ, Dilectus & Fidelis noster, Nobilis Vir, Guido Comes de Namers, nobis impendit, & bonum locum, quem idem Comes nobis & Regno nostro tenere potest in futurum,

Ipsum Comitem, ad morandum nobiscum, & Hæredibus nostris, ad totam Vitam suam, prout in quâdam Indenturâ, inter Nos & Ipsum indè confectâ, pleniùs continetur, duximus retinendum,

Eique Quadringentas Marcas, percipiendas per Annum, ad Scaccarium nostrum, ad totam vitam suam, pro Feodo suo, A.D. 1335.

Unam, videlicet, Medietatem ad Scaccarium nostrum, Sancti Michaelis,

Et aliam Medietatem, ad Scaccarium nostrum Paschæ, concessimus per præsentes.

In cujus &c.

Teste Rege apud Villam de Sancto Johanne vicesimo sexto die Augusti.

A. D. 1335. Edw. 3. A. D. 1335. Edw. 3.

Indentura super Retinentia prælibata.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Pat. 9. E. 3. p. 2. m. 22.

CESTE ENDENTURE, Faite par entre le, Tresexcellent Prince, Seigneur Edward, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, Seigneur d'Irlaund, & Ducs d'Aquitain, d'une part, & le, Nobles homme, Monsieur Guy, Counte de Namers d'autre part, TESMOIGNE,

Que le dit Counte est demurrez oue le dit Roi, & ses Heirs, a tote la vie le dit Countc, contre totes Gentz qe purront vivre & morir, & ad fait Homage au dit Roi par les Paroles qe s'ensuent,

Jeo devienk vestre Homme de Vie, & de Membre, & de Terrien Honour, & vous serroi Foial & Loial, & Foi & Loialte vous porteroi, contre Totes Gentz qe purront Vivre & Morir; forpris le Duc de Braban, & les Countes de Henaud, Flandres, & Gerle.

Et le dit Counte vendra au dit Roi, & a ses Heires, totes les Foits, q'il avera maundement de eux, oue deux Centz Hommes d'Armes, ou oue meindre nombre, selonc ceo q'il avera en mandement du dit Roi, ou de ses Heirs, prest a servir a eux, par la ou ils averont affaire, as Freez & Costz le dit Roi, & de ses Heirs, contre Totes Gentz; forspris le Quatre Persones avant nomes. A. D. 1335.

Et le dit Counte prendra du dit Roi, & de ses Heirs, pur son Fee, pur sa demoere en la manere avantdite, Quatre Centz Marcs, as deux termes de l'An, c'est assavoir,

L'une Moite a la Feste de Seint Michel preschein avenir,

Et l'autre Moite a la Feste de Pasque preschien ensuant,

Solonc ceo q'est contenuz en les Lettres Patentes le dit Roi, faites de ceo au dit Counte.

En tesmoignance de quele chose, les ditz Roi & Counte a cest Endenture, entrechaungeablement, unt mys lour Seals.

Don. a la Ville de Seint Johan le xxvi. jour d'Augst, l'An Regne le dit Roi noefisme.

Pro Comite de Namours de Pensione sua.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Liberat. 9. E. 3. m. 4.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Liberate de Thesauro nostro, Dilecto & Fideli nostro, Nobili viro, Guidoni Comiti de Namours, Ducentas Marcas de Termino Sancti Michaelis proximò futuro, de illis Quadringentis Marcis, quas Ei per Literas nostras Patentes concessimus, singulis Annis ad Vitam suam, pro morâ suâ nobiscum, ad Scaccarium nostrum, ad Terminos Sancti Michaelis & Paschæ, percipiendas. A. D. 1335.

Teste Rege apud Villam de Sancto Johanne vicesimo septimo die Augusti.

Pro dicto Comite super Expensis.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Ibid.

REX Thesaurario & Camerariis suis Salutem.

Mandamus vobis quòd, de Thesauro nostro, solvatis, Nobili viro, Comiti de Namours, Duodecim Libras, Septem Solidos, & Novem Denarios, quos apud Eborum, in redeundo de partibus Scotiæ versus partes proprias, expendidit, & quos ei, pro Expensis suis prædictis, concessimus de Dono nostro. A. D. 1335.

Teste Rege apud Villam Sancti Johannis tricesimo die Augusti.

Pro Henrico Comite Montis Bellegardi in Subsidium Guerræ Scotiæ venturo.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Scot. 9. E. 3. m. 17.

REX, Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & Omnibus Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Nobilis vir, Henricus Comes Montis Belligardi, Dominus Montis Falconis in Burgundiâ (qui ad Nos in Angliam nuper venit) ad Nos, ad partes A. D. 1335.

tes

A. D. 1335. Edw. 3. tes Scotiæ, in Subsidium Guerræ nostræ ibidem, sit venturus,

Suscepimus ipsum Comitem, unà cum Hominibus de Familiâ suâ, in Protectionem & Defensionem nostram, nec non in salvum & securum Conductum nostrum:

Et ideò vobis mandamus, quòd ipsum Comitem, ac Homines suos prædictos, manuteneatis *&c. prout in consimilibus Literis de Conductu.* A. D. 1335. Edw. 3.

In cujus &c. quamdiu nobis placuerit duraturas.

Teste Rege apud Villam de Sancto Johanne tricesimo die Augusti.

Pro Nunciis Regis Franciæ ad Regem venturis.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Pa. 9. E. 3. p. 2. m. 21.

REX Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & omnibus aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram, ac salvum & securum Conductum nostrum, necnon in salvam Gardiam nostram, Venerabilem Patrem, R. Episcopum Morinensem, &, Nobilem virum, Johannem du Chasteller, Militem, Nuncios, Excellentissimi Principis, Domini Philippi, Regis Franciæ Illustris, Consanguinei nostri carissimi, & ipsorum Nunciorum Familiam, in veniendo ad Nos, ubicúmque fuerimus, infra Regnum nostrum, ibidem morando, & exindè ad propria redeundo: A. D. 1335.

Et ideò vobis mandamus quòd eisdem, Episcopo & Johanni *&c. prout in literis de Conductu.*

In cujus &c.

Teste Rege apud Edenburgh decimo sexto die Septembris.

Pro Egidio de Coucy.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Ibid.

REX Vicecomitibus &c. necnon Custodibus Passagiorum nostrorum in Portubus nostris, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, dilectus nobis, Egidius de Coucy (quem, Excellentissimus Princeps, Dominus Philippus, Rex Franciæ Illustris, Consanguineus noster carissimus, in Angliam nuper misit) ad dictas partes Franciæ jam sit rediturus,

Suscepimus ipsum Egidium, & Homines de Familiâ suâ, Res, & Bona sua quæcumque, sic redeundo ad partes illas, in protectionem & defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum conductum nostrum: A. D. 1335.

Et ideò vobis mandamus quòd eidem *&c. prout in similibus literis de Conductu.*

In cujus &c. usque ad Festum Omnium Sanctorum proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Edenburgh decimo sexto die Septembris.

Per ipsum Regem.

Pro Comite Juliacensi super Expensis.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Liberat. 9. E. 3. m. 4.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, Nobili viro, Comiti Juliacensi, Quingentas Libras, quas Ei, de Dono nostro, Concessimus, tàm pro Expensis suis, quàm pro Expensis diversorum Hominum ad Arma, & aliorum, qui, in Comitivâ ipsius Comitis, ad Nos nuper, in succursum nostrum contra Scotos, hostes nostros, venerunt, & qui jam sunt, de Licentiâ nostrâ, ad propria redituri, in hujusmodi Itinere faciendo.

Teste Rege apud Edenburgh decimo nono die Septembris. A. D. 1335.

REX eisdem Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, Nobili viro, Comiti Juliacensi, Ducentas Marcas, in partem solutionis illius Certi, quod à Nobis percipere debet, morando in Comitivâ nostrâ ad voluntatem nostram.

Teste Rege ut supra.

Procla-

A. D. 1335. Edw. 3.

Proclamatio ne quis faciat Cambium de Moneta præter ad Tabulam.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Claus. 9. E. 3. m. 8. d.

REX Ballivis Villæ suæ de Magnâ Jernemuthâ Salutem.

Cùm, in ultimo Parliamento nostro, apud Eborum tento, per Nos, de assensu Prælatorum, Comitum, & Baronum, Regni nostri, ibidem existentium, ordinatum fuisset.

Quòd nullus Religiosus, seu alius Homo quicúmque, Sterlingos, Argentum in Platâ, nec Vasa Aurea, seu Argentea, extra Regnum nostrum deferret, sub Forisfacturâ Monetæ, Platæ, & Vasorum hujusmodi, sine Licentiâ nostrâ speciali,

Et quòd Tabula Cambii esset apud Dovorriam, & alibi, ubi, & quando, nobis, & Concilio nostro, pro hujusmodi Cambio faciendo, videretur expedire, prout in Ordinatione illâ pleniùs continetur,

Et jam, de avisamento Concilii nostri, Tabulas Cambiorum hujusmodi apud Londoniam, ac Villas Magnæ Jernemuthæ, de Sancto Botulpho, & Kingestone super Hull, esse ordinaverimus & teneri,

Et, Dilecto nobis, Willielmo de la Pole (de cujus fidelitate & circumspectione providâ confidimus) Custodiam tàm Cambiorum eorumdem, quàm dicti Cambii apud Dovorriam, commiserimus per se, seu per alios (quos ad hoc deputaverit, & pro quibus respondere voluerit) faciendi, quamdiu nostræ placuerit voluntati, ita quòd de Exitibus, indè provenientibus, nobis respondeat ad Sccacarium nostrum, A. D. 1335.

Vobis præcipimus, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, in Villâ & Portu dictæ Villæ Magnæ Jernemuthæ, ubi expedire videritis, publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter faciatis inhiberi, nè quis Mercator peregrinus, Religiosus, seu alius quicúnque, cujuscúmque statûs seu conditionis fuerit, Cambium aliquod de Florenis, aut aliâ Monetâ, extra Regnum nostrum deferendum, cum aliquibus Mercatoribus, seu aliis, Extraneis vel Privatis, aut alibi, quàm ad Tabulas prædictas faciat, clàm vel palàm, sub Forisfacturâ Auri seu Argenti, quod sic alibi cambire fecerit, si de hoc fuerit Convictus,

Et vos præfato Willielmo, seu Illi, vel Illis, quem, vel quos, idem Willielmus, ad Custodiam dicti Cambii, in Villâ prædictâ deputaverit loco sui, pareatis & intendatis in biis, quæ ad Custodiam pertinent, Eisque auxilium præbeatis, quotiens opus fuerit, & per ipsum Willielmum, & Deputandos ab eo, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti:

Et boc nullatenùs omittatis.

Teste Rege apud Edenburgh vicesimo primo die Septembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

Consimilia Brevia diriguntur Majori & Ballivis Civitatum & Villarum subscriptarum; videlicet,

Majori & Ballivis Villæ Dovorr.
Majori & Vicecom. London.
Ballivis Villæ de Sancto Bothulpho.
Ballivis Villæ de Kingeston super Hull.
Majori & Ballivis Villæ Novi Castri super Tynam.
Majori & Ballivis Civitatis Cicestr.
Majori & Ballivis Villæ de Hertilpole.
Ballivis Villæ de Scardeburgh.
Majori & Ballivis Civitatis Eborum.
Ballivis de Ravensered.
Majori & Ballivis Lincoln.
Majori & Ballivis Villæ Sutht.
Ballivis Civitatis Norwici.
Majori & Ballivis Villæ de Lenn.
Ballivis Villæ de Gippewico.
Majori & Ballivis Villæ de Sandewico.
Majori & Ballivis Villæ de Wynchelse.
Majori & Ballivis Bristoll.

De Protectione pro Hominibus Comitis Juliacensis ad propria redituris.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Pat. 9. E. 3. p. 2. m. 20.

REX Vicecomitibus, Ballivis, & omnibus aliis Ministris & Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, necnon Custodibus Passagiorum in Portubus nostris, ad quos &c. Salutem. A. D. 1335.

Sciatis quòd,

Cùm, Nobilis vir, Comes Juliacensis (qui

A. D. 1335. Edw. 3. qui nuper ad Nos infra Regnum nostrum, in Subsidium nostrum contra Scotos, Hostes nostros, venit,

Mittat, de licentiâ nostrâ, quosdam de Hominibus & Servientibus suis ad partes transmarinas, cum Duodecim Grossis Equis ejusdem Comitis,

Suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram, necnon, in salvum & securum Conductum nostrum, Homines & Servientes prædictos, ad dictas partes sic rediturus:

Et ideò vobis mandamus quòd ipsos Homines *&c. prout in Literis de salvo Conductu.* A. D. 1335. Edw. 3.

In cujus &c. usque ad Festum Omnium Sanctorum proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Cole Brantespeth vicesimo tertio die Septembris.

Per ipsum Regem.

Pro Alicia Comitissa Menetetb.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Liberat. 9. E. 3. m. 4. REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, Aliciæ Comitissæ de Meneteth (quæ infra Regnum nostrum ad Fidem nostram moratur) Decem Marcas, de Dono nostro, in Subventionem Expensarum suarum. A. D. 1335.

Teste Rege apud Edenburgh vicesimo quarto die Septembris.

Per ipsum Regem.

Pro Nunciis Papæ.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Pat. 9. E. 3. p. 2. m. 22. REX Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & omnibus Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Venerabilis Pater, Hugo Tricastrinensis Episcopus, &, Dilectus nobis in Christo, Rolandus de Ast, Canonicus Landunensis, Domini Summi Pontificis Capellanus, ipsiúsque sacri Palatii Causarum Auditor, ad Nos, in Nuncium ipsius Domini Summi Pontificis, pro quibusdam negotiis suis expediendis, in proximo fuut venturi, ut accepimus,

Suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram, ac salvum & securum Conductum nostrum, necnon in salvam Gardiam nostram, Nuncios prædictos, & eorum Familiam, in veniendo ad Nos, ubicúmque fuerimus, ibidem morando, & exindè ad Propria redeundo: A. D. 1335.

Et ideò vobis mandamus quòd eosdem Nuncios *&c. prout in consimilibus Literis de Conductu.*

In cujus &c.

Teste Rege apud Edenburgh vicesimo octavo die Septembris.

Per ipsum Regem.

Ad Comitem Namurcensem, pro Incarcerato liberando.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Claus. 9. E. 3. m. 7. d. REX, Nobili viro, Guidoni Comiti de Namers, Amico suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Eam de vestræ Dilectionis sinceritate fiduciam optinemus, quòd ea, quæ nostris noveritis insidere præcordiis, pronis Affectibus facietis.

Sanè cùm quidam, Jordanus de Staunford,

Serviens Willielmi Tonnok, Marinarii nostri de Novo Castro super Tynam,

Propter quædam sibi Imposita, quæ *propter* nobis, & nostris, illatas Injurias, justo dolore ductus, dicitur commisisse,

In Villâ vestrâ de Lescluses, vestræ sit Carcerali Custodiæ mancipatus, Liberatio cujus insidet cordi nostro,

Specialiùs quo possumus vos rogamus, quatenùs, circa Liberationem ejusdem celerem & felicem, sic Manus velitis apponere favorabiliter Adjutrices, ut in Recommendato probetis quam erga Recommendantem geritis Sinceritatis Affectum. A. D. 1335.

Et, si super Liberatione suâ, quod absit, immineat difficultas, talem in Carcere sibi faciatis Gratiam & Mansuetudinem fieri, qualem in Casu consimili velletis per nos vestris specialibus exhiberi.

Causam difficultatis hujusmodi, si qua forsitan emerserit, nobis, unà cum votis vestris, quæ per nos fieri poterunt, rescribentes.

Data apud Berewicum super Twedam sexto die Octobris.

Consimilis Litera ad Comitem Flandriæ.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Ibid.

REX, Nobili & Potenti viro, Lodowico Comiti Flandriæ, Consanguineo suo carissimo, Salutem *&c. ut supra usque ibi*, dicitur commisisse, *& tunc sic* apud Lescluses in Flandriâ Carcerali sit Custodiæ mancipatus,

Votivis affectibus vos rogamus, quatenùs eidem Jordano talem faciatis fieri, A. D. 1335. nostri consideratione, Gratiam & Favorem, Qualem in Casu consimili per Nos vestris velletis Fidelibus exhiberi.

Quicquid enim sibi feceritis in hâc parte nobis reputabimus fore factum.

Dat. ut supra.

Super Captione Comitis de Murref.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Scot. 9. E. 3. m. 1.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Dilectus nobis, Willielmus de Preffen, nuper in quodam Conflictu,

Inter Johannem Comitem de Murreff, & quosdam Complices suos de Scotiâ, Inimicos & Rebelles nostros, & præfatum Willielmum, & quosdam alios Fideles nostros, in Comitivâ suâ existentes, in partibus Scotiæ habito,

Eundem Comitem de Guerrâ cepisset, & penes eum, ut Prisonem suum, sic de Guerrâ captum, habuisset,

Nósque postmodum, pro majori quiete, tranquilitate, & securitate, tàm Populi nostri versus Marchias Scotiæ, quàm ejusdem Terræ Scotiæ, eundem Comitem de præfato Willielmo cepimus, & penes Nos retineamus,

Nos,

Tantum & laudabile factum in persona præfati Willielmi, non inmeritò, commendantes,

Volentésque ipsum, præmissâ consideratione, nec non pro bono Servitio, Nobis per ipsum multipliciter impenso, gratiosè respicere in hâc parte,

Dedimus & Concessimus, pro nobis, & Hæredibus nostris, præfato Willielmo Villam de Ederynton, & Piscariam de Edermuth, ac Molendina nostra Villæ de Berewico super Twedam, de novo erecta, & de Ederyngton, cum pertinentiis, & cum totâ Sectâ ad eadem Molendina pertinente,

Quæ quidem, Villa, Piscaria, & Molendina, ad Centum & Septem Libras, Tres Solidos, & Septem Denarios, tempore pacis, per, dilectum Clericum nostrum, Thomam de Burgh, Camerarium nostrum de Berewico super Twedam, de mandato nostro ex- A. D. 1335. tenduntur,

Habenda eidem Willielmo, & Hæredibus suis, Reddendo indè nobis, & Hæredibus nostris, per Annum, per manus Camerarii nostri dictæ Villæ de Berewico, qui pro tempore fuerit, Centum & Decem Marcas,

Unam, videlicet, Medietatem ad Festum Pentecostes,

Et aliam Medietatem ad Festum Sancti Martini,

Ita quòd idem Willielmus, & Hæredes sui, Habeant & Teneant prædictos Quinquaginta Marcas, Decem Solidos, & Tres Denarios residuos, de dono nostro, prætextu servitii ipsius Willielmi supradicti, quousque eidem Willielmo, vel Hæredibus suis, de Viginti Libratis Terræ, per Annum, in Angliâ, in loco competenti, Habendis in Feodo, per Nos, vel Hæredes nostros, fuerit provisum,

Volumus etiam et Concedimus, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quòd, factâ Provisione præfato Willielmo, seu Hæredibus suis, de prædictis Viginti Libratis Terræ, in formâ prædictâ, & habitâ indè liberatione & seisinâ, idem Willielmus, & Hæredes sui, prædicta, Villam, Piscariam, & Molendina, cum pertinentiis, Habeant et Teneant, Reddendo indè Nobis, & Hæredibus nostris, per Annum, per Manus Camerarii nostri prædicti, Centum & Septem Denarios, per æquales portiones, ad Terminos supradictos.

In cujus &c.

Teste Rege apud Berewicum super Twedam decimo die Octobris.

Per ipsum Regem.

Pro

A. D. 1335. Edw. 3.

Pro Comite de Fyff de Gratia Regis speciali.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Scot. 9. E. 3. m. 9.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, de Gratiâ nostrâ speciali, concessimus Duncano Comiti de Fyff, quòd ipse Manerium suum de Caldore, cum pertinentiis, in Comitatu de Edenburgh (quod de nobis tenetur in Capite, ut dicitur) DARE possit & CONCEDERE, Dilecto & Fideli nostro, Thomæ de Fereres, HABENDUM & TENENDUM, sibi, & Hæredibus suis, de nobis, & Hæredibus nostris, per Servitia indè debita & consueta, IMPERPETUUM,

Et eidem Thomæ quòd ipse Manerium prædictum, cum pertinentiis, à præfato Comite RECIPERE possit & TENERE sibi, & Hæredibus suis, de nobis, & Hæredibus nostris, per Servitia prædicta, IMPERPETUUM, sicut prædictum est, tenore præsentium, similiter Licentiam DEDIMUS specialem:

Nolentes quòd prædictus Comes, vel Hæredes sui, aut præfatus Thomas, vel Hæredes sui, ratione præmissorum, per Nos, vel Hæredes nostros, Justiciarios, Escaetores, Vicecomites, aut alios Ballivos, seu Ministros nostros quoscumque, occasionentur in aliquo, seu graventur.

In cujus &c.

Teste Rege apud Berewicum super Twedam decimo die Octobris.

Per ipsum Regem.

Pro Willielmo de Monte Acuto, de Concessionibus in Scotia.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Scot. 9. E. 3. m. 8. cedul.

REX Archiepiscopis &c. Salutem. Sciatis quòd Nos,

Attendentes grata & utilia Obsequia, quæ, Dilectus & Fidelis noster, Willielmus de Monte Acuto, nobis hactenùs impendit, necnon Labores indefessos, quos idem Willielmus, circa nostrorum & Regni nostri negotiorum directionem, non absque grandi Expensarum Onere, sustinuit, & indies non desistit multipliciter sustinere,

Volentésque, præmissorum consideratione, ipsius Willielmi Utilitati prospicere & Honori,

DEDIMUS ET CONCESSIMUS, ET HAC CARTA NOSTRA CONFIRMAVIMUS, præfato Willielmo, Forestam de Selkirk & Etryk, ac Villam & Vicecomitatum de Selkyrk, cum pertinentiis, HABENDOS & TENENDOS sibi, & Hæredibus suis, de Nobis, & Hæredibus nostris, ad Feodi Firmam,

Unà cum Feodis Militum, Advocationibus Ecclesiarum, Abbatiarum, Prioratuum, Hospitalium, Capellarum, Regalitatibus, Libertatibus Regalibus, Liberis Consuetudinibus, Officiis, Forisfacturis, Terris forisfactis, Piscariis, Wardis, & Maritagiis Liberorum Tenentium, ac Releviis & Escaetis communibus, ac etiam Cognitionibus Placitorum Transgressionum, Querelarum, & Felonlarum, quorumcùnque, quæ infra, Forestam, Villam, & Vicecomitatum, prædictos emerserint, ac omnibus aliis, ad eosdem, Forestam, Villam, & Vicecomitatum, qualitercúmque & ubicúmque spectantibus,

IMPERPETUUM adeò liberè, plenè, & integrè, sicut Nos, seu aliquis alius, ex Dono, seu Concessione, alicujus Regum Angliæ, seu Scotiæ, Forestam, Villam, & Vicecomitatum, prædictos, cum suis pertinentiis prædictis, tenuimus, seu tenuit, aliquibus temporibus retroactis;

QUATUOR ARTICULIS, qui ad Coronam Regni Scotiæ, secundum Legem & Consuetudinem ejusdem Regni, pertinere solebant, DUMTAXAT EXCEPTIS, quos Nobis & Hæredibus nostris reservamus,

Ita quòd nullus Justiciarius, vel alius Minister noster, vel Hæredum nostrorum, quicúmque, Forestam, Villam, & Vicecomitatum, prædictos, ad Officium aliquod ibidem excercendum, seu alia faciendum, non ingrediatur, nec se indè in aliquo intromittat,

REDDENDO indè Nobis, & Hæredibus nostris, per Annum, ad Scaccarium nostrum Berewici super Twedam Triginta Libras, ad Terminos Sancti Martini & Pentecostes; per æquales Portiones, pro omni Exactione, Servitio, & Demandâ:

Quare volumus, & firmiter præcipimus, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quòd præfatus Willielmus HABEAT & TENEAT Sibi, & Hæredibus suis, de Nobis & Hæredibus nostris, prædictos, Forestam, Villam, & Vicecomitatum, ad Feodi Firmam, unà cum Feodis Militum

A.D. 1335. Edw. 3. Millium &c. de verbo ad verbum, prout supra, usque hæc verba; viz.

REDDENDO indè nobis, & Hæredibus nostris, per Annum, ad dictum Scaccarium Berewici super Twedam, dictas Triginta Libras, ad Terminos supradictos, per æquales Portiones, pro omni Exactione, Servitio, & Demandâ, sicut prædictum est.

Hiis Testibus,

Venerabilibus Patribus,
Johanne Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primate, Cancellario nostro,
Henrico Lincolniensi Episcopo, Thesaurario nostro,
Johanne de Warennâ Comite Surriæ & Suffexiæ, A.D. 1335. Edw. 3.
Ricardo Comite Arundell,
Henrico de Percy,
Roberto de Ufford,
Radulpho de Nevill, Senescallo Hospitii nostri,
Et aliis.

Dat. per Manum nostram, apud Berewicum super Twedam decimo die Octobris.

Per ipsum Regem.

Consimilis Concessio facta præfato Willielmo, de Comitatu & Villâ de Pebles cum Pertinentiis.

De Proclamatione facienda super Treuga inter Regem & Comitem Flandriæ.

A.D. 1335. An. 9. E. 3. Claus. 9. E. 3. m. 16. d.

REX Vicecomiti Kantiæ, Salutem.

Cùm inter Nos, pro Nobis, & Gentibus nostris, ex parte unâ, &, Nobilem Virum, Comitem Flandriæ, Consanguineum nostrum carissimum, pro Se & Gentibus suis ex alterâ, quædam Sufferentia, sive Treuga, *&c. prout supra, de dat. 16. Aug. usque hæc verba; viz.*

Præfatusque Comes proclamari fecerit per totam Potestatem suam, quòd omnes Homines, tàm Mercatores, quàm alii, Regnum nostrum inhabitantes, ubique infra dictam Potestatem suam salvò & securè venire, ibidem morari, & mercandisare, & exindè ad propria, absque Occasione vel Impedimento, redire valeant, a prædicto decimo quinto die usque ad dictum Festum, & ab eodem Festo per Unum Annum proximò sequentem (dumtamen non delinquant, & pro Mercibus suis solvant Custumas consuetas) sicut Nobis est testificatum:

Nos,

Id, quod ad nos in hac parte pertinet, fieri volentes,

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, in singulis Portubus, & locis, in Ballivâ tuâ, tàm infra Libertates, quàm extra, ubi expedire videris, publicè proclamari facias, ex parte nostrâ, A.D. 1335.

Quòd omnes & singuli Homines, tàm Mercatores, quàm alii, dictam Terram & Patriam Flandriæ Inhabitantes, & infra Regnum & Potestatem nostra venire volentes, infra eadem Regnum & Potestatem nostra, usque ad dictum Festum Natalis Domini, & ab eodem Festo per Unum Annum proximò sequentem, cum Rebus & Mercimoniis suis, venire, & in eodem Regno morari, ac Mercimonia sua ibidem exercere, & exindè ad Propria, pro voluntate suâ, redire valeant, sine Occasione vel Impedimento qualicumque; dumtamen non delinquant, & faciant, & solvant, pro Mercibus suis, Custumas debitas & consuetas in Regno nostro;

Et hoc nullatenus omittas.

Teste Rege apud Berewicum decimo die Octobris.

Per ipsum Regem & Concilium.

Eodem modo mandatum est singulis Vicecomitibus per Angliam.

Bulla, super Electione Abbatis Sancti Edmundi de Bury.

A.D. 1335. An. 9. E. 3. Ex Orig. in Turri.

BEnedictus Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio, Edwardo, Regi Angliæ Illustri, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. A.D. 1335.

Gratiæ Divinæ Præmium, & Præconium

A.D. 1335. Edw. 3. nium Humanæ Laudis, acquiritur, si per Seculares Principes Ecclesiarum Prælatis, præsertim Monasteriorum regimini Præsidentibus, Favor debitus impendatur.

Dudùm siquidem,

Monasterio Sancti Edmundi de Bury, ad Romanam Ecclesiam nullo medio pertinente, Ordinis Sancti Benedicti, Norwicensis Diœcesis, per Obitum quondam Ricardi, Abbatis ipsius Monasterii, qui in partibus illis diem clausit extremum, Pastoris Regimine destituto,

Dilecti Filii Prior & Conventus ipsius Monasterii,

Vocatis omnibus, qui debuerunt, voluerunt, & potuerunt, commodè interesse, die ad eligendum præfixâ, ut moris est,

Convenientes in unum, ac, Sancti Spiritûs gratiâ invocatâ, deliberantes, in ipsius Electionis negotio, per viam procedere compromissi, Novem de dictis Conventu fidedignis,

Videlicet,

Dilectis Filiis, Willielmo de Stowe, & Willielmo de Bernham, Abbati tunc Suppriori, necnon Gaufrido de Hamelyngton, Radulpho de Caston, Petro de Wisbech, Edmundo de Brundich, Johanni de Alcumbury, Thomæ de Aldebourgh, & Johanni de Beckles,

Monachis dicti Monasterii, providendi eâ vice dicto Monasterio de Abbate, de Gremio ipsius Monasterii dumtaxat, concesserunt unanimiter Potestatem, usque ad certi temporis spatium duraturam,

Promittentes illum in eorum & dicti Monasterii Abbatem recipere & habere, quem ipsi, vel Sex eorum, de seipsis, vel aliis de Gremio prædicto dumtaxat, infra tempus hujusmodi, ducerent eligendum.

Iidem vero Compromissarii, hujusmodi Potestate receptâ, secedentes in partem, post diligentem habitum super hoc ab ipsis tractatum, in eundem Willielmum Abbatem, Ordinem ipsum expressè Professum, & in Sacerdotio constitutum, direxerunt unanimiter vota sua,

Dictusque Radulphus, ex Potestate, sibi ab eisdem Collegis suis concessâ, de mandato ipsorum Collegarum, & vice suâ, & Collegarum, ac Conventûs prædictorum nomine, ipsum Willielmum, infra dictum tempus, in Abbatem elegit Monasterii supradicti,

Et deindè, per dictos Conventum Electione hujusmodi concorditer acceptatâ, idem Radulphus dictam Electionem solenniter publicavit, A.D. 1335. Edw. 3.

Ipseque Willielmus Abbas, postmodùm Electioni hujusmodi, de se factæ, illius sibi præsentato Decreto, ad instantiam dictorum Conventûs, consentiens, ad Sedem Apostolicam personaliter accessit,

Et demùm, tàm ipse Willielmus Abbas per se ipsum, quàm præfati Conventus per eorum certos Procuratores & Nuncios idoneos, ad nos propter hoc specialiter destinatos, præsentantes nobis hujusmodi Electionis Decretum, a nobis cum instantiâ petierunt ut Electionem hujusmodi confirmare, de benignitate Sedis Apostolicæ, dignaremur, in præmissis omnibus statutis a jure temporibus observatis:

Nos itaque Electionem ipsam, ipsiusque Willielmi Abbatis Personæ merita, per, Venerabilem Fratrem, Petrum Episcopum Penestrensem, &, Dilectos Filios nostros, Imbertum, Basilicæ Duodecim Apostolorum, Presbiterum, ac Neapoleonem, Sancti Adriani, Diaconum, Cardinales, examinari fecimus diligenter,

Et, factâ nobis ab eisdem, Episcopo & Cardinalibus, relatione plenariâ & fideli, quia prædictam Electionem invenimus de dicto Willielmo Abbate (Cui de Vitæ munditiâ, Religionis zelo, honestate Morum, Circumspectionis industriâ, & aliis Virtutum Meritis, laudabile Testimonium perhibetur) canonicè celebratam,

Eam, de Fratrum nostrorum Consilio, Auctoritate Apostolicâ confirmavimus, ipsumque præfecimus eidem Monasterio in Abbatem, Curam & Administrationem ipsius sibi in Spiritualibus & Temporalibus plenariè committendo, in illo, qui dat Gratias, & largitur Præmia, confidentes quòd, dexterâ Domini sibi assistente propitiâ, præfatum Monasterium per suæ Circumspectionis industriam prosperè dirigetur, & salubria, dante Domino, suscipiet incrementa.

Cùm itaque, Fili carissime, sit virtutis opus Dei Ministros benigno favore prosequi, ac eos verbis & operibus, pro Regis Æterni Gloriâ, venerari, Serenitatem Regiam rogamus & hortamur attentè, quatinus eundem Abbatem, & dictum Monasterium Sancti Edmundi, suæ Curæ commissum, habens pro Apostolicæ Sedis & nostrâ reverentiâ propensiùs commendatos, ipsos benigni favoris Auxilio prosequaris, ita quòd idem Abbas, tuæ Celsitudinis fultus Auxilio, in commissâ sibi Curâ ejusdem Monaste-

A. D. 1335. rii possit, Deo propitio, prosperari, Edw. 3. ac tibi exindè a Deo Vitæ perempnis præmium, & a nobis condigna proveniat Actio Gratiarum.

Dat. Avinion. quinto Idus Octobris, Pontificatûs nostri Anno primo. A. D. 1335. Edw. 3.

Sigillo avulso.

Pro Duce Britanniæ, de Debitis Respectuandis.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Claus 9. E. 3. m. 7. dors. REX Thesaurario, & Baronibus suis de Scaccario, Salutem.

Volentes, Dilecto & Fideli nostro, Johanni Duci Britanniæ, & Comiti Richemundiæ, gratiam facere specialem,

Dedimus ei Respectum de omnibus Debitis, quæ nobis debet ad Scaccarium prædictum, tàm de Debitis Antecessorum suorum, quàm aliorum quorumcúmque, & ex quacúmque causâ, usque ad Quindenam Paschæ proximò futuram: A. D. 1335.

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Comiti Respectum illum habere faciatis in formâ prædictâ, & Districtionem, si quam Ei, eâ occasione, fieri feceritis, interim relaxari faciatis eidem.

Teste Rege apud Berewicum super Twedam decimo quarto die Octobris.

Per ipsum Regem.

Pro Edvardo Rege Scotiæ, de Mutuo.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Liberat. 9. E. 3. m. 3. REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Cùm, ad requisitionem, Magnifici Principis, Edwardi Regis Scotiæ, Consanguinei nostri carissimi, eidem Regi Trescentas Libras, pro expeditione quorumdam Negotiorum suorum, mutuaverimus, Eique Centum Libras indè, jàm apud Berewycum super Twedam, fecerimus liberari,

Vobis mandamus quòd, Dilecto & Fideli nostro, Thomæ de Ughtred (quem idem Consanguineus noster ad vos mittit) residuas Ducentas Libras, ad opus ejusdem Consanguinei nostri, de Thesauro nostro, ex mutuo hujusmodi, liberetis; Recipientes ab eodem Thomâ Literas Obligatorias dicti Regis, de dictis Trescentis Libris nobis solvendis. A. D. 1335.

Teste Rege apud Berewycum super Twedam decimo sexto die Octobris.

Per ipsum Regem.

De Potestate tractandi cum Andrea de Murref super Guerrarum Discordiis.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Scot. 9. E. 3. m. 7. REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Noveritis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Willielmi de Monte Acuto, Roberti de Ufford, & Radulphi de Nevill, pleniùs confidentes,

Damus eisdem, Willielmo, Roberto, & Radulpho, ac Duobus eorum, Plenam, tenore præsentium, Potestatem,

Ad loquendum, tractandum, & concordandum pro Nobis, & nostro nomine, cum Andreâ de Murreff, de Scotiâ Milite, pro Se, & sibi Adhærentibus, super Guerrarum, Discordiis, Dissensionibus, & Controversiis quibuscúmque, inter Nos, & Gentes nostras, ac præfatum Andream, & sibi Adhærentes, qualitercúmque motis, A. D. 1335.

Et ad omnia & singula, quæ in præmissis locuta, tractata, & concordata fuerint, quacúmque firmitate Vallandum & Roborandum, prout pro Honore nostro meliùs fore viderint faciendum;

Promittentes nos Ratum & Firmum habituros quicquid per præfatos, Willielmum, Robertum, & Radulphum, vel Duos eorum, Actum, Tractatum, Concordatum, Vallatum, & Roboratum, fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Dodyngton primo die Novembris.

Per ipsum Regem.

A. D. 1335. Edw. 3.

De Trenga Andreæ de Murreff & sibi Adhærentibus concessa.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Ibid.

REX Universis & singulis, ad quos, &c. Salutem.

Sciatis quòd, ob certas causas, concessimus Andreæ de Murreff, de Scotiâ Militi, & sibi Adhærentibus, quandam Trengam, sive Sufferentiam Guerræ, usque ad diem Dominicam in Crastino Sanctæ Katerinæ Virginis, proximò futuro, duraturam:

Nolentes quòd præfato Andreæ, seu dictis sibi Adhærentibus, Dampnum, Molestiam, aut Gravamen aliquod, per Nos, aut Gentes nostras, aliqualiter inferantur, durante Treugâ, sive Sufferentiâ, supradictâ.

In cujus &c. per tempus prædictum duraturas.

Teste Rege apud Alnewyk octavo die Novembris.

Per ipsum Regem.

Prorogatio Treugæ, Andreæ de Murreff & sibi Adhærentibus concessæ.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Ibid.

REX Universis & singulis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nuper concesserimus Andreæ de Murreff, de Scotiâ Militi, & sibi Adhærentibus, quandam Treugam, sive Sufferentiam Guerræ, usque ad diem Dominicam in Crastino Sanctæ Katerinæ Virginis, proximò futuro, duraturam,

Nos, ob certas causas, Trengam, sive Sufferentiam, illam ab eâdem die Dominicâ (Eâdem Die inclusâ) usque ad diem Dominicam proximam post Festum Sancti Nicholai, proximò futurum, duximus prorogandam:

Nolentes quod præfato Andreæ, seu dictis sibi Adhærentibus, Dampnum, Molestiam, aut Gravamen aliquod, per Nos, aut Gentes nostras, aliqnaliter inferantur, durante Treugâ, Sufferentiâ, seu Prorogatione, supradictis.

In cujus, &c. usque ad dictam diem Dominicam, proximam post Festum Sancti Nicholai duraturas.

Teste Rege apud Novum Castrum super Tynam decimo sexto die Novembris.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literæ fiunt usque ad diem Dominicam, proximam ante Festum Sancti Nicholai, proximò futurum duraturæ.

Teste ut supra.

Aliæ Potestates ad tractandum cum Andrea de Murreff.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Ibid.

REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Noveritis quòd Nos, de fidelitate & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Galfridi le Scrop, Nicholai de la Berhe, & Magistri Ricardi de Byntworth, Juris Civilis Professoris, plenariè confidentes, *&c. prout supra de dat. 1. Nov.*

In cujus &c.

Teste Rege apud Novum Castrum super Tynam decimo sexto die Novembris.

Per ipsum Regem.

Pro Comite Juliacensi super Expensis solvendis.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Liberat. 9. E. 3. m. 2.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Mandamus vobis quòd, Dilecto & Fideli nostro, Comiti Juliacensi,

Qui nuper ad Nos, in Subsidium Guerræ Scotiæ, venit, & quem, post recessum nostrum a partibus Scotiæ, Moram suam infra Regnum nostrum, ex certis causis, ad voluntatem nostram, facere rogavimus,

Cui

A. D. 1335. Edw. 3. Cui etiam Decem Marcas, pro Expensis suis Diurnis, pro singulis Diebus, quibus sic Moram faceret, concessimus percipiendas,

Id, quod sibi a retro est de hujusmodi Expensis suis Diurnis, a die Lunæ, proximò ante Festum Sancti Michaelis, proximò præterito, hucusque,

Et hujusmodi Expensas Diurnas exnunc, quamdiu idem Comes sic Moram fecerit infra Regnum nostrum, de Thesauro nostro solvatis, vel quousque aliud a nobis super hoc habueritis in mandatis. A. D. 1335. Edw. 3.

Teste Rege apud Novum Castrum super Tynam decimo sexto die Novembris.

Per ipsum Regem.

Ad Archiepiscopum Colonensem super Vino Rhenensi in Angliam transmittendo.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Claus. 9. E. 3. m. 6. d. REX, Venerabili in Christo Patri, Domino W. eâdem gratiâ, Archiepiscopo & Comiti Coloniæ, Amico suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Sincera Nos movet Affectio, quam ad personam, Dilecti Valetti nostri, Johannis de Coloniâ, suis exigentibus Meritis, & expensis nobis acceptis Obsequiis, optinemus, ut eidem, in agendis, Amicorum nostrorum favorem & Gratiam procuremus.

Sanè, cùm idem Johannes Triginta Dolia, seu Plaustratas, Electi Vini Rynensis jam, ut intelleximus, emerit in partibus Alemanniæ, infra Regnum nostrum, duce Domino, transmittenda, specialiter vos rogamus quatenus præfatum Johannem, servientes, seu suos, prædictum Vinum, per Districtus & Loca vestra, versus dictum Regnum nostrum, liberè & securè, cariare & ducere velitis, optentu nostri, benignè permittere, a præstatione Custumæ seu Exactione qualibet, si placuerit, absolutum; significantes nobis, si quæ facere poterimus vobis grata. A. D. 1335.

Data apud Novum Castrum super Tynam vicesimo die Novembris.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Nobili & Potenti Viro W. Comiti Hanoniæ, Holandiæ, Sylandiæ, & Domino Frisiæ.

Nobili & Potenti Viro R. Comiti de Gelre.

De Treuga Scotis, ad instantiam Papæ & Regis Franciæ, concessa.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Scot. 9. E. 3. m. 7. REX Universis & singulis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Ad Instantiam & Solicitam Requisitionem, Venerabilium Nunciorum, Sanctissimi Patris, Domini B. Summi Pontificis, ac, Excellentissimi Principis, Domini Philippi, Regis Franciæ Illustris, Consanguinei nostri carissimi, jam ad nos in Angliam, super Negotio Scotiæ, & aliis certis de Causis, transmissorum, ac ob Reverentiam ipsorum, Summi Pontificis, & Regis, Consanguinei nostri,

Concessimus omnibus & singulis de Scotiâ, tàm Majoribus, quàm Minoribus, ad Fidem nostram non existentibus, quandam Treugam, sive Sufferentiam, super quibuscùmque Dissensionibus & Discordiis, hinc indè motis, usque ad diem Natalis Domini proximò futurum (Eodem Die Incluso) duraturam: A. D. 1335.

Omnibus & singulis nostris Fidelibus Inhibentes, ne præfatis Hominibus de Scotiâ, seu eorum alicui, aut Possessionibus, vel Rebus suis, Dampnum, Gravamen, Injuriam, seu Molestiam inferant, seu faciant quovis modo, ipsâ Treugâ, sive Sufferentiâ, sic durante.

In cujus &c. per tempus prædictum duraturas.

Teste Rege apud Novum Castrum super Tynam vicesimo tertio die Novembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

ET

A. D. 1335. Edw. 3.

ET Mandatum est Antonio de Lucy, Justiciario suo Laudoniæ, & aliarum Terrarum Regis in partibus Scotiæ, quòd,

Cùm sibi constiterit dictos Scotos Treugam, seu Sufferentiam, illam ex parte suâ observare velle, & eam in locis, ubi decet, in Terrâ Scotiæ, in formâ prædictâ, proclamari fecisse,

Tunc dictam Treugam, sive Sufferentiam, in locis, in Ballivâ suâ, ubi expedire viderit, publicè proclamari, & firmiter teneri, faciet, sicut prædictum est.

Teste Rege apud Novum Castrum super Tynam vicesimo tertio die Novembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Protectione & Conductu, pro quibusdam Personis de Scotia, ad Iteratam Requisitionem Papæ & Regis Franciæ concessis.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Scot. 9. E. 3. m. 6.

REX Universis & singulis, Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus suis, tàm in Angliâ, quàm in Scotiâ, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Nos, ad Instantem & Solicitam Requisitionem, Venerabilium Nunciorum Sanctissimi Patris, Domini B. Summi Pontificis *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Nos, ad Iteratam Requisitionem Nunciorum prædictorum, suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram, necnon in salvum & securum Conductum nostrum, sex Personas de Scotiâ, cujuscúmque Status seu conditionis fuerint, veniendo, cum Quadraginta Hominibus Equitibus in Comitivâ suâ, infra Regnum nostrum, usque Villam nostram Novi Castri super Tynam, & eandem Villam ingrediendo, ad tractandum cum Nunciis prædictis ibidem super aliquibus, ipsos & alios Homines de Scotiâ contingentibus, ibidémque morando, & exindè ad propria redeundo:

Et ideò vobis *&c. prout Consimilibus Literis de Conductu.*

In cujus &c. per tempus prædictum duraturas.

Teste Rege apud Novum Castrum super Tynam vicesimo tertio die Novembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Protectione pro Andrea de Murreff & aliis, ut supra.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Ib.

REX Universis *&c. ut supra usque ibi,*

Nos, ad Iteratam Requisitionem Nunciorum prædictorum, suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram, necnon in salvum & securum Conductum nostrum, Andream de Murreff, Willielmum de Keth, Robertum de Lowethre, & Willielmum Douglas de Scotiâ, & eorum quemlibet, vel Quatuor, aut Sex alias Personas de Scotiâ, cujuscúmque Status seu Conditionis fuerint, cum Quadraginta Hominibus Equitibus in Comitivâ suâ, veniendo infra Regnum nostrum, apud Villam Novi Castri super Tynam, & eandem Villam ingrediendo, ad tractandum ibidem cum Nunciis prædictis super aliquibus, ipsos & alios Homines de Scotiâ contingentibus, ibidémque morando, & exindè redeundo:

Et ideò vobis *&c. prout in Consimilibus Literis.*

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Cursore Nuncii Regis Franciæ.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Pat. 9. E. 3. p. 2. m. 7.

REX Omnibus Ballivis, & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Johannes de Calseto, Cursor, Venerabilis Patris, R. Episcopi Morinensis (qui nuper ad Nos infra Regnum nostrum, in Nuncium, Excellentissimi Principis, Domini Philippi, Regis Franciæ Illustris, Consanguinei no-

A.D. 1335. Edw. 3. ftri cariffimi, venit) ad partes Transmarinas, pro quibusdam Negotiis ipsum Episcopum, de Mandato ipsius Episcopi, & licentiâ nostrâ, sit profecturus, & exindè ad eundem Episcopum infra Regnum nostrum rediturus,

Suscepimus ipsum Johannem, Res, & Bona sua quæcúmque, sic eundo ad partes prædictas, & exindè redeundo, in Protectionem & Defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum Conductum nostrum: A.D. 1335. Edw. 3.

Et ideò vobis mandamus, *&c. prout in Literis de salvo Conductu.*

In cujus &c. usque ad Festum Annunciationis Beatæ Mariæ proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Novum Castrum super Tynam vicesimo sexto die Novembris.

Littera Benedicti Papæ Commendatoria.

A.D. 1335. An. 9. E. 3. *Ex Autogr.* BEnedictus Episcopus, Servus Servorum Dei, Carissimo in Christo Filio, Edvardo Regi Angliæ Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Dilectos Filios, Nobiles Viros, Arnaldum de Duroforti Militem, & Arnaldum ejus Filium, ad tuæ Celsitudinis præsentiam, sicut accepimus, accedentes, super hiis, quæ tecum, Fili carissime, habent expedire, ut asserunt, Regiæ benivolentiæ propensiùs commendamus. A.D. 1335.

Dat. Avinion. quinto Kal. Decembris, Pontificatûs nostri Anno Primo.

Sigillo avulso.

Dorf.

Carissimo in Christo Filio Edvardo Regi Angliæ Illustri.

Pro Nunciis de Armenia, de Dono Regis.

A.D. 1335. An. 9. E. 3. *Claus. 9. E. 3. m. 3.* REX, Dilecto Clerico suo, Magistro Paulo de Monte Florum, Salutem.

Mandamus vobis quòd,

De illis Mille & Centum Marcis, quas, Dilecti nobis, Major, Aldermanni, Cives, ac Probi Homines, Civitatis nostræ Londoniæ, Nobis solvere concesserunt pro Quintadecimâ, quam nuper in eadem Civitate, per certos Fideles nostros, assideri mandavimus, juxta Concessionem, nobis indè per Communitatem Regni nostri, in Parliamento nostro, apud Westmonasterium ultimò convocato, factam,

Quas etiam Mille & Centum Marcas vobis, ad opus nostrum, per prædictos, Majorem, Aldermannos, Cives, & Probos Homines, liberari mandavimus, A.D. 1335.

Quadraginta Libras, Nobilibus Viris Nunciis de Ermonye, sine dilatione, solvatis, de Dono nostro habendas; recipientes a præfatis Nunciis Literas suas Patentes, Receptionem dictæ summæ Testificantes, per quas vobis indè, in dictis Mille & Centum Marcis, debitam exonerationem habere faciamus.

Teste Rege apud Aucland duodecimo die Decembris.

Pro Comite de Julers & aliis, de Dono Regis.

A.D. 1335. An. 9. E. 3. *Ibid.* COnsimilia Mandata diriguntur præfato Magistro Paulo, pro subscriptis, de summis subscriptis, separatim mutatis mutandis; videlicet,

Nobili Viro Comiti Juliacensi de Ducentis & sex Libris, tresdecim Solidis, & quatuor Denariis.

Teste Rege apud Aucland duodecimo die Decembris.

Per ipsum Regem.

Præposito Aquensi de Centum Marcis. A.D. 1335.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Matheo Stumble, & Socio suo, Militibus, de Viginti Libris, videlicet, utrique eorum Decem Libras.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Litera

Litera missa Regi Armeniæ.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Claus. 9. E. 3. m. 2. d.

Magnifico Principi, Domino Leoni, Dei gratiâ, Armeniæ Regi Illustri, Amico suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Angliæ, &c. Salutem, & super Incredulos, Bella peragendo Dominica, magnificè triumphare.

Regiæ Serenitatis Literæ per, discretum Virum, Georgium Siglike Militem, vestræ Celsitudinis Nuncium, nostris præsentatæ conspectibus, ipsiusque circumspecta Relatio (Cui fidem petivissis pleniùs adhiberi) mixturam Amaritudinis & Lætitiæ nostris sensibus intulerunt.

Amaritudo siquidem nostri cordis intima gravis Infidelium Persecutio; Cui Regnum vestrum, juxta relationem hujusmodi, subicitur hostiliter biis diebus:

Set, ex eo Consolationis Spiritum resumpsimus, quòd contra Propbanæ Gentis Perfidiam, in Defensionem Christianæ Fidei, magnanimiter vos opponitis juxta vires; ex quo Beatos vos dicent omnes Generationes, & sic, cum Incrementis Felicibus, ad Repressionem Hostium Fidei laboretis.

A. D. 1335.

Et profectò, dùm nostræ Considerationis occurrit obtutibus qualiter, per Aggressus Infidelium hujusmodi, Fines Christianorum, in Redemptoris nostri Contumeliam, non sine Verecundiâ Catholicorum Principum, invaduntur, nimirùm ignis in nostris meditationibus exardescit, & ad relevanda tanta discrimina noster, præ cæteris omnibus, suspirat Affectus: ad quod, Cessantibus quibusdam Impedimentis necessariis, quæ nos adhuc retrahunt (novit Altissimus & Invictus) interponemus, Conflatis viribus, partes nostras; & id erit in proximo, Deo Duce.

Super quo præfato Militi, vestro Secretario, mentem nostram pleniùs aperuimus vivâ voce; cujus, vobis devota, Fidelitas dictis suis, in præmissis, fidem adhibere credulam impetrabit.

In Lætis & Longævis Successibus Altissimus vos conservet.

Data Eborum decimo tertio die Decembris.

Pro Comite Juliacensi, de Dono Regis.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Liberat. 9. E. 3. m. 1.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, Nobili viro, Comiti Juliacensi, Ducentas Libras, quas ei concessimus, Habendas de Dono nostro.

Teste Rege apud Aukeland decimo quarto die Decembris.

Per ipsum Regem.

De Dono Regis pro dicto Comite & aliis.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Ibid.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Mandamus vobis quòd Quatuor Competentes Ciphos Argenteos, Deauratos & Annelatos: & tot Aquaria consimilis operis: ac etiam Duos Pelves Argenteos, Deauratos & Annelatos: Duos Palefridos cum Sellis, & alio Apparatu competenti ad eosdem (Unum, videlicet, pro, Nobili Viro, Comite Juliacensi & Alium pro, dilectâ nobis, Comitissâ Juliacensi) de Thesauro nostro, sine dilatione qualicúmque, prout vobis (Thesaurarie) per Nos pleniùs est injunctum, Emi & Provideri;

Et Pelves, & Palefridos prædictos, cum eorum Apparatu prædicto;

A. D. 1335.

Necnon unum Ciphum, & unum Aquarium, præfato Comiti: Unum Ciphum & unum Aquarium, dilecto Clerico nostro, Decano de Ase: & Duos Ciphos & Duo Aquaria de Dilectis Nobis, Matheo Stumble & Socio suo, Militibus; videlicet, utrique eorum unum Ciphum & unum Aquarium:

Liberari faciatis Habenda de Dono nostro.

Teste Rege apud Aukeland decimo quarto die Decembris.

Procu-

A. D. 1335. Edw. 3.

Procuratorium ad tractandum super Confœderationibus cum Coloniæ Archiepiscopo, necnon Brabantiæ, Hanoniæ, & Gelriæ, Comitibus.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Pat. 9. E. 3. p. 2. m. 6.

REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.
Sciatis quòd Nos,
De fidelitate & circumspectione providâ, Nobilium Virorum, & Dilectorum, & Fidelium nostrorum, Willielmi Trussell, & Johannis de Sordich, Militum, plenariam fiduciam reportantes,
Ipsos nostros Procuratores & Nuncios facimus, & constituimus, speciales,
Dantes eisdem Plenam Potestatem tractandi & concordandi pro nobis, & nostro nomine,
Cum Nobilibus Viris, Dominis,
Archiepiscopo Coloniæ,
Johanne Duce Brabantiæ,
Consanguineis,
Comite Hanoniæ, Holandiæ, & Selandiæ, ac Domino Frisiæ,
Patre,
Et Comite de Gerle,
Fratre,
Nostris carissimis,
Seu ab ipsis & eorum quolibet Deputandis,
De Alligationibus inter Nos & Ipsos, ac eorum quemlibet,
Necnon & aliis quibuscúmque,
Quæ ad hujusmodi Alligationes, & Firmiorem Amicitiam, & Communionem, pertinent, vel pertinere poterunt,
Faciendis,
Et omnia & singula, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quacúmque firmitate vallandi; Promittentes Nos Ratum & Firmum habituros quicquid per prædictos, Willielmum & Johannem de Sordich, Tractatum, Concordatum, Vallatum, Actum, seu Gestum, fuerit in præmissis.
In cujus &c.

Teste Rege apud Aukeland decimo octavo die Decembris.

Consimiles Litteræ fiunt sub nominibus Comitis de Julers, Fratris Regis carissimi, Willielmi Trussel, & Johannis de Sordich, & Duorum eorum.

Dat. ut supra.

Pro Nuncio Summi Pontificis.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Ibid.

REX Universis & singulis Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.
Sciatis quòd,
Ob Reverentiam, Sanctissimi Patris, Domini B. Sacrosanctæ Romanæ ac Universalis Ecclesiæ Summi Pontificis,
Suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram, nec non in salvum & securum Conductum nostrum, Dilectum nobis, Magistrum Bernardum Sistr. Canonicum in Ecclesiâ Beati Hillarii Pictavensis, dicti Domini Summi Pontificis ac Sedis Apostolicæ Nuncium specialiter deputatum, ipsiusque Commissarios, Ministros, & Familiares, in eundo per totum Regnum nostrum, & in eodem morando, pro Negotiis, Romanam Curiam tangentibus, prosequendis & expediendis, nec non dictum Regnum nostrum exeundo, & ad illud redeundo:
Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm, mandamus quatinus præfato Magistro Bernardo, Commissariis, Ministris & Familiaribus, suis, in eundo per totum Regnum nostrum, & in eodem morando, nec non dictum Regnum nostrum exeundo, & ad illud redeundo, sicut prædictum est, non inferatis, seu, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittatis Injuriam, Molestiam, Dampnum, Impedimentum aliquod, seu Gravamen; &, si quid eis, vel eorum alicui, Forisfactum fuerit, id Eis sine dilatione faciatis emendari.
In cujus &c. per Triennium duraturas.

Teste Rege apud Aukeland decimo octavo die Decembris.

Per ipsum Regem.

Prorogatio

A.D. 1335. Edw. 3. A.D 1335. Edw. 3.

Prorogatio Treugæ cum Scotis.

A.D. 1335. An. 9. E. 3. Sco. 9. E. 3. m. 4.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Nos, vicesimo tertio die Novembris, proximò præterito,

Ad Solicitam Requisitionem, Venerabilium Nunciorum, Sanctissimi Patris, Domini B. Summi Pontificis, ac, Excellentissimi Principis, Domini Philippi, Regis Franciæ Illustris, Consanguinei nostri carissimi (ad Nos in Angliam, super Negotio Scotiæ, & aliis certis de Causis, transmissorum) & ob Reverentiam ipsorum, Summi Pontificis, & Regis, Consanguinei nostri,

Concesserimus omnibus & singulis de Scotiâ, tàm Majoribus, quàm Minoribus, ad Fidem & Pacem nostram non existentibus, quandam Treugam, sive Sufferentiam, super quibuscumque Dissensionibus & Discordiis, hinc indè motis, usque ad diem Natalis Domini proximò futurum (Eodem Die Incluso) duraturam:

Nos,

Ad Instantem & Iteratam Requisitionem dictorum Nunciorum, & ob Reverentiam prædictorum Dominorum, Summi Pontificis, & Regis, Consanguinei nostri,

Eandem Treugam, sive Sufferentiam, dictis Hominibus de Scotiâ, tàm Majoribus, quàm Minoribus, à dicto die Natalis Domini, usque ad Festum Conversionis Sancti Pauli, proximò sequens, in formâ prædictâ, duximus prorogandam;

Omnibus & singulis nostris Subditis & Fidelibus, sub forisfacturâ Vitæ & Membrorum, & omnium aliorum, quæ nobis forisfacere poterunt, Inhibentes, nè præfatis Hominibus de Scotiâ, seu eorum alicui, aut Possessionibus, vel Rebus suis, Dampnum, Gravamen, Injuriam, seu Molestiam inferant, seu faciant quovis modo, ipsâ Treugâ, sive Sufferentiâ, sic durante. A.D. 1335.

In cujus &c. per prædictum tempus duraturas.

Teste Rege apud Aukelând vicesimo primo die Decembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

ET mandatum est, Dilecto & Fideli Regis, Antonio de Lucy, Justiciario Regis Laudoniæ, & aliarum Terrarum Regis, in partibus Scotiæ, quòd,

Cùm sibi, seu Ministris suis, de partibus eisdem, Scotis propinquioribus, per Literas, vel aliàs, sufficienter constiterit dictos Scotos, Treugam, sive Sufferentiam, ac Prorogationem, prædictas ex parte suâ observare velle,

Tunc easdem, Treugam, sive Sufferentiam, & Prorogationem, ex parte Regis, per ipsum, & Ministros suos prædictos, observari faciet:

Et similiter,

Cùm sibi, seu eisdem Ministris suis, sufficienter constare poterit, ipsos Scotos prædictas, Sufferentiam, sive Treugam, & Prorogationem, in locis, ubi decet, in Terrâ Scotiæ, in formâ prædictâ, proclamari fecisse,

Tunc ipsas, Treugam, sive Sufferentiam, ac Prorogationem, in locis, in Ballivâ suâ, ubi expedire viderit, per ipsum, & dictos Ministros suos, ex parte Regis, proclamari faciet, sicut prædictum est.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Pro Edwardo Rege Scotiæ, de Manu Regis amovenda.

A.D. 1335. An. 9. E. 3. Sco. 9. E. 3. m. 3.

REX, Dilecto Clerico suo, Thomæ de Burgh, Camerario suo de Berewico super Twedam, Salutem.

Supplicavit nobis Edwardus Rex Scotiæ, Consanguineus noster carissimus, quòd,

Cùm vos diversa Terras & Tenementa, cum pertinentiis, in Lowederdale, & alibi, in Comitatibus nostris de Berewico, Rokesburgh, Edenburgh, Pebles, & Dumfres (quæ fuit de Hereditate de Balliolo, & de quibus idem Rex Scotiæ nuper seisitus fuit) ceperitis in Manum nostram A.D. 1335.

De eisdem faceremus amoveri;

Nos, supplicationi suæ in hâc parte favorabiliter annuentes, vobis mandamus quòd Manum nostram de omnibus Terris & Tenementis, in Comitatibus prædictis, quæ fuerunt de dictâ Hæreditate de Balliolo, sine dilatione amoveatis, & ipsum Regem Scotiæ, ac Ministros suos, Firmas, & alia Proficua, de eisdem

8 L Terris

A. D. 1330. Edw. 3. Terris & Tenementis, ad opus dicti Regis Scotiæ, levare & colligere, & commodum suum aliàs indè facere permittatis.

Teste Rege apud Novum Castrum super Tynam vicesimo sexto die Decembris. A. D. 1335. Edw. 3.

Per ipsum Regem.

De tractando super Sponsalibus, cum Duce Austriæ.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Pat. 9. E. 3. p. 2. m. 5.

UNiversis, præsentes litteras inspecturis, Edwardus, Dei gratiâ, *&c.* Salutem.

De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Willielmi Fitz Waryn, & Johannis de Shordich, plenariè confidentes,

Ad tractandum & concordandum cum, Nobili & Potente viro, Otone, Duce Austriæ, Amico nostro carissimo, seu Deputandis ab eodem, super Sponsalibus, inter Fredericum Filium dicti Ducis Primogenitum, & Johannam, Filiam nostram carissimam, contrahendis, necnon super Dote *&c. prout supra de Dat.* 18. *Jul.* A. D. 1335.

In cujus &c. Sigilli nostri munimine roboratas.

Dat. apud Novum Castrum super Tynam vicesimo octavo die Decembris.

Super Comite de Murreff, a Castro Notingham ad Castrum de Windesor, ducendo.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Scot. 9. E. 3. m. 3.

REX, Dilecto sibi, Willielmo de Eland, Custodi Castri sui de Notingham, Salutem.

Quia volumus quòd Johannes Comes de Murref, in Castro prædicto sub Custodiâ vestrâ existens, apud Castrum nostrum de Wyndesore ducatur, & ibidem custodiatur, quousque aliud indè duxerimus ordinandum,

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd præfatum Comitem salvò & securè, sub incumbenti periculo, sine dilatione, usque dictum Castrum nostrum de Wyndesore ducatis, ipsúmque, Dilecto nobis, Thomæ de Foxele, Constabulario ejusdem Castri, liberetis, ibidem custodiendum:

Cui mandavimus quòd eundem Comitem à vobis recipiat, & securè custodiat, ut est dictum. A. D. 1335.

Mandavimus etiam Vicecomiti nostro Notinghamiæ, quòd Decem Marcas, super Expensis vestris, & Ipsius Comitis, ac aliorum in Comitivâ vestrâ, pro Securâ Ductione ejusdem Comitis Profectutorum, de Exitibus Ballivæ suæ vobis solvat:

Et, si ultra illas Decem Marcas, circa Ductionem ipsius Comitis, rationabiles Misas feceritis & Expensas, id vobis solvi celeriter faciemus.

Teste Rege apud Novum Castrum super Tynam vicesimo nono die Decembris.

Per ipsum Regem.

De Expensis pro Ductione præfati Comitis.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Ibid.

REX Vicecomiti Notinghamiæ Salutem.

Cùm mandaverimus, Dilecto nobis, Willielmo de Eland, Custodi Castri nostri de Notinghamiâ, quòd Johannem Comitem de Murreff, in eodem Castro, sub Custodiâ suâ, existentem, apud Castrum nostrum de Wyndesore ducat, Dilecto nobis, Thomæ de Foxle, Constabulario ejusdem Castri, liberandum,

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd eidem Willielmo Decem Marcas, super Expensis suis, & præfati Comitis, ac aliorum in Comitivâ suâ, pro securâ Ductione ejusdem Comitis profecturorum, de Exitibus Ballivæ tuæ, sine dilatione solvas; A. D. 1335.

Ita quòd, pro defectu solutionis hujusmodi, Ductio ipsius Comitis ad locum prædictum nullatenùs retardetur:

Recipiens à præfato Willielmo literas suas, Receptionem dictarum Decem Marcarum testificantes; & Nos tibi indè, in Compoto tuo, ad Scaccarium nostrum, debitam allocationem habere faciemus.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Pro

A. D. 1335. Edw. 3. — A. D. 1335. Edw. 3.

Pro Edwardo Rege Scotiæ de Victualibus liberandis.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Scot. 9. E. 3. m. 3.

REX, Dilecto Clerico suo, Roberto Tonge, Receptori Victualium nostrorum apud Berewicum super Twedam, Salutem.

Mandamus vobis quòd Edwardo Regi Scotiæ, Consanguineo nostro carissimo, Decem Dolia Floræ, & Sex Dolia Vini, de Victualibus nostris apud dictam Villam Berewici, in Custodiâ vestrâ, existentibus, liberetis de Dono nostro.

Recipientes à præfato Rege, seu Attornato suo, eadem Victualia à vobis recipiente, literas suas, Receptionem Floræ & Vini prædictorum testificantes: A. D. 1335.

Et Nos vobis indè, in Compoto vestro, ad Scaccarium nostrum, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Novum Castrum super Tynam tricesimo die Decembris.

Per ipsum Regem.

De tractando super Alligationibus & Sponsalibus in Britannia.

A. D. 1335. An. 9. E. 3. Pat. 9. E. 3. p. 2. m. 5.

REX Universis, præsentes litteras inspecturis, Salutem.

De circumspectionis & industriæ probitate, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Willielmi d'Aubeneye Militis, & Johannis Caupegorge, pleniùs confidentes,

Ad tractandum & concordandum, vice & nomine nostro, cum, Nobili & Potente viro, Domino Johanne Duce Britanniæ, Consanguineo nostro carissimo, seu Deputandis ab eo, super Alligationibus inter Nos & ipsum Ducem,

Ac aliis, quæ hujusmodi Alligationes contingunt, vel contingere poterunt,

Faciendis,

Necnon super Sponsalibus, & Matrimonio, inter Johannem Comitem Cornubiæ, Fratrem nostrum carissimum, & Filiam Guidonis de Britanniâ, Nepotem & Hæredem prædicti Ducis, A. D. 1335. contrahendis,

Et ad ea, quæ sic tractata & concordata fuerint, quacúmque firmitate vallandum,

Præfatis, Willielmo & Johanni Coupegorge, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem:

Promittentes nos Ratum & Firmum, quatenùs ad Nos attinet, habituros quicquid per præfatos, Willielmum & Johannem Coupegorge, tractatum, concordatum, vallarum, seu actum, fuerit, in præmissis.

In cujus &c. Sigilli nostri munimine roboratas.

Dat. apud Novum Castrum super Tynam tricesimo primo die Decembris.

Super Amerciamentis in non veniendo ad Parliamentum.

A. D. 1336. An. 9. E. 3. Extract. donat. tangen. Hibern. ann. 9. E. 3. m. 7.

EDwardus, &c. Thesaurario suo Hiberniæ, vel ejus locum tenenti, & Baronibus suis de Scaccario Dubliniæ, Salutem.

Cùm Mauririus, filius Nicholai, nuper amerciatus fuit in Centum Marcis, eo quòd non venit ad Parliamentum nostrum, tentum apud Dubliniam, in Anno Regni nostri Sexto,

Et in Quadraginta Libris, eo quòd non venit ad Parliamentum nostrum, tentum ibidem, die Lunæ proximo post Octabis Sanctæ Trinitatis, Anno Regni nostri Septimo,

Concordatum est & concessum, per Justiciarium nostrum Hiberniæ, & Concilium nostrum ibidem, quòd, pro bono & laudabili Servirio ipsius Mauritii, A. D. 1336. nobis hactenùs impenso, & imposterùm impendendo, quodlibet Amerciamentorum prædictorum amensuretur ad viginti Libras;

Vobis mandamus quòd Amerciamenta prædicta amensurari faciatis in formâ supradictâ.

Teste Johanne Darcy, Justiciario nostro Hiberniæ, apud Dubliniam, decimo septimo die Januarii, anno Regni nostri nono.

Per Billam ipsius Justiciarii.

Prorogatio

Prorogatio Treugæ Scotis concessæ.

A.D. 1336. An. 9. E. 3. Scot. 9. E. 3. m. 3.

REX Universis & singulis, ad quos præsentes Literæ pervenerint &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Nos, vicesimo primo die Decembris, proximò præterito,

Ad solicitam requisitionem, Venerabilium Nunciorum, Sanctissimi Patris, Domini B. Summi Pontificis, ac, Excellentissimi Principis, Domini Philippi, Regis Franciæ illustris, Consanguinei nostri carissimi (ad nos in Angliam, super negotio Scotiæ, & aliis certis de Causis, transmissorum) & ob Reverentiam ipsorum, Summi Pontificis, & Regis, Consanguinei nostri,

Concesserimus omnibus & singulis de Scotiâ, tàm Majoribus, quàm Minoribus, ad Fidem & Pacem nostram non existentibus, quandam Treugam, sive Sufferentiam, super quibuscúmque Dissensionibus & Discordiis, hinc indè motis, usque ad diem Jovis, in Festo Conversionis Sancti Pauli, proximò futuro, duraturam,

Nos,

Ad instantem & iteratam Requisitionem dictorum Nunciorum, & ob Reverentiam prædictorum Dominorum, Summi Pontificis, & Consanguinei nostri, A.D. 1336.

Eandem Treugam, sive Sufferentiam, dictis Hominibus de Scotiâ, tàm Majoribus, quàm Minoribus, à dicto die Jovis, usque ad diem Mercurii, tunc proximò sequentem (Eodem Die Incluso) in formâ prædictâ duximus prorogandam;

Omnibus & singulis nostris Subditis & Fidelibus, sub Forisfacturâ Vitæ & Membrorum, & omnium aliorum, quæ nobis forisfacere poterunt, Inhibentes ne præfatis Hominibus de Scotiâ, seu eorum alicui, aut Possessionibus, vel Rebus suis, Dampnum, Gravamen, Injuriam, seu Molestiam, inferant, seu faciant, quovismodo, ipsâ Treugâ, sive Sufferentiâ, sic durante.

In cujus &c. per tempus prædictum duraturas.

Teste Rege apud Berewicum super Twedam vicesimo secundo die Januarii.

Per ipsum Regem.

De Nunciis, per Papæ & Regis Franciæ Nuncios, cum Literis in Scotiam transmissis.

A.D. 1336. An. 9. E. 3. Ibid.

REX Justiciario suo Laudoniæ, & aliarum Terrarum nostrarum in Scotiâ, & Vicecomiti nostro de Edenburgh, ac aliis Ballivis, Ministris & Fidelibus suis, in eisdem partibus, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Nuncii Domini Summi Pontificis, & Regis Franciæ illustris, Consanguinei nostri carissimi, ad partes Regni nostri transmissi, mittant Dominum Alexandrum, Episcopum Aberdenensem, Fratrem Johannem, Abbatem de Coupre, Magistrum Thomam de Fingask, Johannem de Monypeny, & Johannem de Orak (qui ad ipsos Nuncios apud Berewicum super Twedam, jam de licentiâ nostrâ, venerunt) ad partes Scotiæ, cum quibusdam Literis nostris & ipsorum Nunciorum,

Suscepimus ipsos, Episcopum, Abbatem, Thomam, Johannem, & Johannem, & eorum quemlibet, ac Homines, & Servientes suos, in Comitivâ suâ existentes, in Protectionem & Defensionem nostram, necnon in salvum & securum Conductum nostrum, eundo versus dictas partes Scotiæ, ibidem morando, & exindè ad dictos Nuncios redeundo. A.D. 1336.

Et ideò vobis mandamus &c. *prout in consimilibus de Conductu Literis.*

In cujus &c. usque ad Festum Purificationis Beatæ Mariæ Virginis proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Berewicum super Twedam vicesimo secundo die Januarii.

Per ipsum Regem.

Pro

A. D. 1336. Edw. 3. A. D. 1336. Edw. 3.

Pro quibusdam Personis a David de Bruce, in partibus Franciæ existente, ad Londoniam venientibus.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Sco. 10. E. 3. m. 36.

REX universis & singulis Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Ad instantem Requisitionem, solempnium Nunciorum, Sanctissimi Patris, Domini B. Summi Pontificis, & Domini Philippi, Regis Franciæ illustris, Consanguinei nostri carissimi, jam ad partes Regni nostri, pro negotiis Scotiæ, & aliis de causis, specialiter transmissorum,

Suscepimus Sex Personas, venientes de David de Brus, in partibus Franciæ existente, infra Regnum nostrum apud Londoniam (cujuscúmque Statûs seu Conditionis fuerint) cum Quadraginta Hominibus Equitibus de Comitivâ vel Retinentiâ suâ, cum præfatis Nunciis super aliquibus, ipsum David, & quosdam alios de Scotiâ, tangentibus, tractaturas, ibidem morando, & exindè ad partes Franciæ redeundo, in Protectionem & Defensionem nostram, nec non in salvum & securum Conductum nostrum: A. D. 1336.

Et ideò vobis, & vestrûm cuilibet *&c. prout in Literis de salvo Conductu.*

In cujus &c. usque ad Quindenam Paschæ proximò futuram, duraturas.

Teste Rege apud Berewicum super Twedam vicesimo sexto die Januarii.

Per ipsum Regem.

Et sunt Duplicatæ.

ET mandatum est Willielmo de Clynton, Constabulario Castri sui Dovorriæ, & Custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus Locum tenenti in Portu Dovorriæ, quòd, cùm ad dictum Portum redierint, versus partes Franciæ, absque impedimento, transire permittant.

Teste ut supra.

De Prorogatione Treugæ Hominibus de Scotia concessæ.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Ibid.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Noverint Universi quòd,

Cùm Nos nuper,

Ob Reverentiam Domini Summi Pontificis, & ad Requisitionem, Excellentissimi Principis, Domini Philippi, Regis Franciæ illustris, Consanguinei nostri carissimi, ac etiam ad solicitam Instantiam Nunciorum ipsorum Dominorum, Summi Pontificis & Regis, ad partes Regni nostri, pro negotiis Scotiæ. & aliis de causis, transmissorum,

Concessissemus Hominibus de Scotiâ, tàm Majoribus, quàm Minoribus, ad Pacem & Fidem nostram non existentibus, Treugam, sive Sufferentiam, à vicesimo tertio die Novembris, proximò præterito, usque ad Festum Natalis Domini, tunc proximò sequens, duraturam,

Et postmodùm, ad Reverentiam ipsorum Dominorum, Summi Pontificis & Regis, & ad iteratam Requisitionem Nunciorum prædictorum, eandem Treugam, sive Sufferentiam, ab eodem Festo, usque ad diem Jovis, in Festo Conversionis Sancti Pauli, &, ab eodem die, usque ad diem Mercurii, tunc proximò sequentem (eodem die incluso) Prorogaverimus, prout in diversis Litteris nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur, A. D. 1336.

Nos adhuc,

Ob Reverentiam eorumdem Dominorum, Summi Pontificis & Regis, Consanguinei nostri, & ad ipsorum Nunciorum multiplicatam Requisitionem,

Treugam prædictam, sive Sufferentiam, ab eodem die Mercurii, usque ad diem Dominicam in Quindenâ Paschæ, proximò futurâ (eâdem die Dominicâ inclusâ) præfatis Hominibus de Scotiâ, prorogamus:

Omnibus & singulis nostris Fidelibus & Subditis, ac Adhærentibus nobis, tàm in Scotiâ, quàm in Angliâ, sub forisfacturâ Vitæ & Membrorum, & Omnium aliorum quæ nobis forisfacere poterunt, firmiter inhibentes, nè præfatis Hominibus de Scotiâ, seu eorum alicui, in Personis, Terris, Possessionibus, aut Rebus suis, per Terram, seu per Mare, Dampnum, Injuriam, Gravamen, vel Molestiam, inferant, seu faciant quovis modo: 7 M Ita

A. D. 1336. Edw. 3. Ita, videlicet, quòd Homines de Scotiâ prædicti Obsessiones, circa de Coupre in Fyf & de Logberindorm positas, omninò & absque dilatione aliquâ amoveant, & faciant amoveri:

Et quòd Custodes Castrorum eorumdem, & alii Homines in eisdem existentes, dicta Castra exire, & tàm Ipsi, quàm Alii, ad ea pacificè redire & venire, & illa ingredi, & Victualia, ac alias Res Emere & Vendere, & Castra illa de Victualibus & aliis Necessariis, durante Treugâ ipsâ, & pro tempore illius Treugæ, absque Impedimento aliquo, munire valeant, quotiens opus fuerit, & sibi viderint expedire:

Ac etiam quòd Custodes omnium aliorum Castrorum, Pelorum, & Fortalitiorum, in dictâ Terrâ Scotiæ, & alii in eis ad Fidem nostram commorantes, eadem Castra, Pela, & Fortalitia, liberè, & absque Perturbatione quâlibet, exire, & quo voluerint ire, ac Victualia & alias res Quæcumque Emere & Vendere, Negotiaque sua ubique in Terrâ ipsâ excercere; Ipsique, & Alii, de eorum Adhærentiâ, ad eadem Castra, Pela, & Fortalitia, redire & venire, ac ea ingredi, ac Victualibus & aliis Necessariis munire valeant, quotiensćumque & quandocúmque, & prout ipsorum, & eorum cujuslibet, placuerit voluntati: A. D. 1336. Edw. 3.

Et quòd Homines de Scotiâ prædicti aliquos, qui eis, ante Tricesimum diem Decembris, proximò præteritum, non adhærebant, ad obediendum seu adhærendum ipsis Arte, vel Ingenio, seu quovis alio modo, non compellant, nec ipsos eâ occasione in Personis, seu Possessionibus, & Rebus suis, molestent, inquietent, neque gravent.

In cujus &c.

Teste Rege apud Berewicum super Twedam vicesimo sexto die Januarii, Anno &c. Decimo.

Per ipsum Regem.

Pro Edwardo Rege Scotiæ de Expensis.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Liberat. 10. E. 3. m. 8.

Rex Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, Edwardo Regi Scotiæ, Consanguineo nostro carissimo, Quinque Marcas, singulis diebus, a vicesimo sexto die Januarii, proximò præterito, in Subventionem Expensarum suarum de Dono nostro, quousque aliud indè duxerimus demandandum; Recipientes a præfato Rege Literas suas Patentes, Receptionem illarum Pecuniæ Summarum, quas ei sic liberaveritis, Testificantes. A. D. 1336.

Teste Rege apud Berewicum super Twedam vicesimo septimo die Januarii.

Per ipsum Regem.

De Victualibus Comitissæ de Meneteth liberandis.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Scot. 10. E. 3. m. 31.

Rex, Dilecto Clerico suo, Roberto de Tong, Receptori Victualium nostrorum apud Berewicum super Twedam, Salutem.

Compatientes statui Aliciæ Comitissæ de Meneteth,

Quæ, pro eo quòd se tenet ad Fidem nostram, proficuum aliquod de Terris & Rebus suis in Scotiâ percipere non permittitur,

Concessimus eidem Comitissæ Victualia, ad Valentiam Decem Marcarum, de Dono nostro, in Auxilium Sustentationis suæ, & pro Debitis suis acquietandis:

Et ideò Vobis mandamus quòd præfatæ Comitissæ Victualia prædicta, de Victualibus nostris, in Custodiâ vestrâ existentibus, per rationabile Pretium, secundum valorem eorumdem, liberetis, Recipientes à præfatâ Comitissâ Litteras suas, Receptionem dictorum Victualium, & Quæ, & Cujusmodi, fuerint, Testificantes: A. D. 1336.

Et Nos vobis indè, in Compoto vestro, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Berewicum vicesimo septimo die Januarii.

Pro

A. D. 1336. Edw. 3.

Pro Paulo de Monte Florum, de Dono Regis.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Liberat. 10. E. 3. m. 8.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Attendentes grata & utilia Obsequia, quæ, Dilectus Clericus noster, Magister Paulus de Monte Florum, nobis, tàm in partibus Transmarinis, quàm Cismarinis, multipliciter impendit, non modicas Pecuniæ Summas, in Obsequiis nostris hujusmodi, de suo Proprio, absque Remuneratione aliquâ, expendendo,

Volentésque Ipsum, eo prætextu, nec non intuitu boni Servitii, quod nobis adhuc indies impendit, prospicere gratiosè,

Concessimus ei Ducentas Libras, de Dono nostro, ultra illas Quingentas Libras, quas sibi per vos, nuper per aliud Breve nostrum de Liberate, solvi mandavimus ex causâ supradictâ;

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Paulo dictas Ducentas Libras, de Thesauro nostro liberetis.

Teste Rege apud Knaresburgh sexto die Februarii.

De Rumore Invasionis, & de Populo muniendo.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Claus. 10. E. 3. m. 41. d.

REX Vicecomiti Eborum Salutem.

Quia, ex fide dignis nonnullorum relatibus, auribus nostris est intimatum, quòd quidam homines de Scotiâ quasdam Alligationes & Confœderationes in partibus exteris, cum quibusdam Hominibus partium earundem, faciunt, & eâ de causâ Ipsi Homines Alienigenæ ad Arma se parant, & Naves in magnâ copiositate supra Mare congregare nituntur, & de Guerrâ muniri, ad invadendum hostiliter Regnum nostrum, & Nos, & Gentes nostras, expugnandum & gravandum, & ad alia Mala, quæ poterunt, perpetrandum, nisi ipsorum Malitiæ, favente Domino, obvietur:

Nos, Salvationi & Defensioni Regni nostri, & Populi prædictorum, providere, ac Malitiæ dictorum Hostium nostrorum volentes obviare,

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, in singulis Civitatibus & Burgis, Feriis, Villis Mercatoriis, Portubus Maris, & aliis locis, in Ballivâ tuâ, tàm infra Libertates, quàm extra, ubi expedire videris, publicè facias proclamari ex parte nostrâ, quòd omnes Homines, de eodem Comitatu, inter Ætates Sexaginta & Sexdecim Annorum existentes, ac omnes alii Homines, tàm Milites, quàm Armigeri, ad pugnandum potentes, sub Pœnâ forisfacturæ Vitæ & Membrorum, Terrarum, Tenementorum, Bonorum & Catallorum, ac Omnium quæ nobis forisfacere poterunt, Armis competentibus, juxta formam Statuti, nuper apud Wyntoniam editi, & cujusdam Proclamationis indè in dicto Comitatu, sicut in cæteris Comitatibus Regni nostri, de Mandato nostro nuper factæ, se muniant absque dilatione quacúmque; A. D. 1336.

Ita quòd Ipsi, Armis competentibus sic muniti, Prompti sint & Parati ad proficiscendum pro defensione Regni nostri, & expugnandum omnes illos qui idem Regnum per Terram, vel per Mare, invadere, aut Populum nostrum gravare, seu alia Mala perpetrare præsumpserint, cum & prout super hoc ex parte nostrâ fuerint præmuniti:

Scire faciens eis quòd, si Mandato nostro prædicto inobedientes fuerint, per quod Malum Nobis, aut Regno nostro, seu Populo nostro prædicto, immineat (quod absit) ab ipsis graviter capiemus ex hac causâ; & hoc nullatenus omittas.

Teste Rege apud Walsingham decimo sexto die Februarii.

Eodem modo mandatum est singulis Vicecomitibus per Angliam.

Teste ut supra.

Ad Regem Castellæ, super Tractatu habendo.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Ibid. m. 40.

MAgnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galiciæ, Sibiliæ, Cordubiæ, Murciæ, Gyhennæ, atque Algarbiæ, Regi, ac Comitatûs Molini Domino, Consanguineo suo, Edwardus, ejusdem gratiâ, &c. Felicem regnandi gloriam cum Salute. A. D. 1336.

De

A. D. 1336. Edw. 3. De Dilectionis exuberantiâ specialis & Honoris exhibitione multiplicis,

Quas nobis in receptione benivolâ & Expeditione gratiosâ Nunciorum nostrorum, nuper ad vestræ Regalis Excellentiæ præsentiam transmissorum, prout, ipsis referentibus, audivimus, tàm benivolè támque liberaliter ostendistis,

Vobis Grates & Gratias referimus Cordiales.

Et quidem de Tractatis, & Coucordatis, inter Vos & dictos nostros Nuncios, optimè contentamur; desiderantes ex intimis ut Omnia, sic Concordata, securitate solidâ celeriter & feliciter roborentur.

Velit igitur, petimus, Regia vestra Sublimitas aliquos, de vestris, ad Nos in Angliam, cum celeritate commodâ, transmittere pro completione placidâ præmissorum; A. D. 1336. Edw. 3.

Et nobis per eos, tàm super Hiis, quàm Aliis, quæ per Nos fieri poterunt, rescribere vota vestra; ad quorum votivum complementum Nos semper invenietis ex animo voluntarios & paratos.

Data apud Westmonasterium tertio die Martii.

Super Tractatu prælibato.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Ibid. REX, Nobili Viro, Domino Fernando Sancii de Valle Leti, Illustris Regis Ispanniæ Consiliario, Amico suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectiouis affectum.

Honoris & Favoris impendia, quibus Nuncios nostros (nuper ad dicti Domini Regis Ispanniæ præsentiam destinatos) liberaliter prævenistis; necnon præsidium efficax, quod ad fœlicem ipsorum expeditionem (prout ex eorum relatione recepimus) ex animo præstitistis, plenis prosequimur actionibus Gratiarum.

Amicitiam vestram ex corde rogantes, quatenus, Continuatâ Benivolentiâ, dictum Dominum Regem solicitare velitis, prout expedire videritis, cum effectu, ut, cum celeritate commodâ, velit aliquos, de suis, ad Nos in Angliam transmittere pro Conditis & Concordatis, vobis cooperantibus, inter Ipsum & dictos nostros Nuncios, complendis celeriter, & firmitate solidâ roborandis. A. D. 1336.

Et, si fieri poterit, adventus vester ex hac causâ Nobis gratus esset præ cæteris & acceptus; cùm, per vestræ Discretionis Magnitudinem, posset dictum Negotium ordinari consultiùs & solidiùs roborari.

Hæc autem petimus insideant vobis cordi, & ad ea, quæ vestrorum honoris & commodi poterunt incrementa concernere, habebitis nos paratos.

Dat. ut supra.

De Tractatu supradicto.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Ibid. REX, Nobili Viro, Guitardo de Lebretto, Vicecomiti Tartas, Amico suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Honoris & Favoris impendia quibus Nuncios nostros (nuper ad Serenissimi Principis Domini Regis Hispanniæ præsentiam destinatos) liberaliter prævenistis, plenis prosequimur actionibus Gratiarum.

Amicitiam vestram ex corde rogantes, quatenus, Conceptam erga Nos & nostros, Benivolentiam continuare velitis, augmentis fœlicibus, in futurum; A. D. 1336.

Transcribentes nobis ea quæ facere poterimus vobis grata, ad quæ semper nos invenietis voluntarios & paratos.

Dat. ut supra.

Pro Magistro & Scolaribus Aulæ Universitatis Cantabrigiæ.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Pat. 10. E. 3. p. 1. m. 33. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Licet &c.

Volentes tamen Magistro & Scolaribus Aulæ Universitatis Cantabrigiæ gratiam facere specialem, concessimus, & Licentiam dedimus, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quantum in nobis est, Dilectæ Consanguineæ nostræ, Elizabethæ de Burgo, A. D. 1336.

Quòd Ipsa Advocationem Ecclesiæ de Lythington, in Comitatu Cantabrigiæ, Dare possit & Assignare præfatis, Magistro & Scolaribus,

HABEN-

A. D. 1336. Eliz. 3.

HABENDAM & TENENDAM Sibi, & Successoribus suis IMPERPETUUM,

Et eisdem, Magistro & Scolaribus, quòd Ipsi Advocationem illam à præfatâ Elizabethâ recipere, & Ecclesiam prædictam Appropriare, & eam Appropriatam in Proprios Usus tenere, possint Sibi, & Successoribus suis imperpetuum, tenore præsentium, similiter Licentiam dedimus specialem:

Nolentes quòd prædicta Elizabetha, vel Hæredes sui, aut præfati, Magister & Scolares, seu Successores sui, ratione Statuti prædicti, per Nos, vel Hæredes nostros, indè occasionentur in aliquo, seu graventur; salvis tamen Capitalibus Dominis Feodi illius Servitiis, indè Debitis & Consuetis.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium duodecimo die Martii.

Per ipsum Regem.

De Clero Eborum Provinciæ convocando, & Subsidio concedendo.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Claus. 10. E. 3. m. 36. d.

REX, Venerabili in Christo Patri, W. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Eborum, Angliæ Primati, Salutem.

Regnum & Sacerdotium, velùt ab uno procedentia Principio, Jesu Christo, illam sibi vendicânt Unionem, ut in opportunitatibus alterutrim gaudeant se mutuis Subsidiis prævenire; cùm Regnum Auctoritate Sacerdotali dirigatur spiritualiter ad Salutem, & Sacerdotium Brachio Regiæ Potentiæ Temporaliter defensetur.

Vestra siquidem Paternitas benè novit, qualiter ad partes Scotiæ, de vestro, & aliorum Prælatorum, & Magnatum Regni nostri, Consilio, ad compescendum Inimicorum nostrorum Malitiam (qui contra Nos Ibidem de Guerrâ hostiliter surrexerint) Nos nuper Manu Forti transtulimus; propriis non parcentes Laboribus, set infinitam quodammodo Pecuniam, sicut oportuit, effundentes ut Jura Coronæ nostræ defenderemus magnificè, ac Ecclesiæ, & cunctis nostris Subditis, quietis pulcritudinem, subactis Hostibus, pararemur.

Verùm cùm, in Processu prædicto, Thesaurus noster plurimùm sit Exhaustus, & jam iminet Nobis necessariò, pro defensione Regni & Terrarum nostrarum, Quædam Agenda Ardua, tàm in Terrâ Scotiæ, quàm alibi, quæ magnum requirunt Profluvium Expensarum, quæ, absque Cleri Subsidio, non possunt commodè supportari,

Ac Prælati & Clerus, Cantuariensis Provinciæ, præmissa in grato considerationis examine ponderantes, Nobis, in Subventionem Expensarum hujusmodi, unam Decimam, de Bonis suis Ecclesiasticis, jam in Parliamento nostro, apud Westmonasterium, liberaliter concesserunt & gratanter,

A. D. 1336.

Vestræ Benivolentiæ puritatem (de quâ plenè confidimus) rogamus attentè, vobis nichilominus in Fide & Dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quatenus, cùm hic publica versetur Utilitas, & Urgens Necessitas id exposcat, Prælatos & Clerum, vestrarum Diocesis & Provinciæ, ad aliquem certum diem, citra Festum Pentecostes, proximò futurum, apud Eborum convocari faciatis,

Ita quòd tàm Vos, quàm dicti Prælati, Decani, & Priores Ecclesiarum Cathedralium, Archidiaconi, ac Religiosi (quos expedire videritis) personaliter, & Clerus, per Procuratores idoneos, ibidem tunc intersitis, & intersint,

Ad tractandum & consentiendum super aliquo Subsidio competenti, nobis de Bonis Ecclesiasticis vestræ Provinciæ concedendo, quod, consideratâ qualitate præmissorum, nobis meritò debeat fore Gratum:

Ad quem diem aliquos, de nostris, illuc proponimus destinare, ad exponendum vobis pleniùs nostram Indigentiam in hac parte.

Set, si forsan dicti Mittendi tunc ibidem non venerint, ulterius ipsorum Adventum nullatenus expectetis, set ad Tractatum hujusmodi tunc modis omnibus procedatis, & de eo, quod nobis in hac parte concesseritis, nos reddatis, quo citiùs poteritis, certiores:

In præmissis, sicut de vobis confidimus, ac Reipublicæ commodum affectatis, taliter vos habentes, quod vestram debeamus Gratitudinem commendare, & eam, in agendis vestris, Retributionibus prosequi Gratiosis.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo sexto die Martii.

A. D. 1336. Edw. 3.

Pro Comitissa de Fyfe.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Liberat. 10. E. 3. m. 7.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, Mariæ Comitissæ de Fyf, in Scotiâ, Consanguineæ nostræ carissimæ (quæ in Angliâ ad Fidem & Pacem nostram moratur) Quadraginta Solidos pro Expensis suis per Septimanam, quamdiu sic moram fecerit, quousque aliud a nobis indè habueritis in mandatis.

Teste Rege apud Turrim Londoniæ decimo septimo die Martii.

Per ipsum Regem.

De Prorogatione Sufferentiæ, Hominibus de Scotia concessæ.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Scot. 10. E. 3. m. 30.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Novetint Universi quòd,

Cùm Nos nuper,

Ob Reverentiam Domini Summi Pontificis, & ad Requisitionem, Excellentissimi Principis, Domini Philippi, Regis Franciæ Illustris, Consanguinei nostri carissimi, ac etiam ad solicitam instantiam Nunciorum ipsorum Dominorum, Summi Pontificis & Regis, ad partes Regni nostri pro negotiis Scotiæ, & aliis de causis, transmissorum,

Concessissemus Hominibus de Scotiâ, tàm Majoribus, quàm Minoribus, ad Pacem & fidem nostram non existentibus, Treugam, sive Sufferentiam, a Vicesimo tertio die Novembris, proximò præterito, usque ad Festum Natalis Domini, tunc proximò sequens,

Et postmodum extunc, per alias Litteras nostras Patentes, ad Requisitionem hujusmodi, usque ad diem Jovis in Festo Conversionis Sancti Pauli, tunc proximò futurum, & ab eodem die usque ad diem Mercurii, tunc proximò sequentem (eodem die incluso) duraturam

Subsequentérque, ad Reverentiam ipsorum Dominorum, Summi Pontificis & Regis, & ad iteratam Nunciorum prædictorum Requisitionem, eandem Treugam, sive Sufferentiam, ab eodem die Mercurii, usque ad diem Dominicam, in Quindenâ Paschæ proximò futuram (eâdem die Dominicâ inclusâ) præfatis Hominibus de Scotiâ duxerimus prorogandam,

Omnibus & singulis nostris Fidelibus & Subditis, & nobis Adhærentibus, tàm in Scotiâ, quàm in Angliâ, sub forisfacturâ Vitæ, Membrorum, & Omnium aliorum, quæ nobis forisfacere possent, firmiter Inhibentes, nè præfatis Hominibus de Scotiâ, seu eorum Alicui, in Personis, Terris, Possessionibus, aut Rebus suis, per Terram, seu per Mare, Dampnum, Injuriam, Gravamen, vel Molestiam inferrent, seu facerent quovis modo,

Ita videlicet, quòd Homines de Scotiâ prædicti Obsessiones, circa Castra de Coupre in Fif & Loghindorn positas, omnino & absque dilatione aliquâ amoverent & facerent amoveri, & quòd Custodes eorumdem Castrorum, & alii Homines, in eisdem existentes, dicta Castra exire, & tàm Ipsi, quàm Alii, ad ea redire pacificè & venire, & illa ingredi, & Victualia, ac alias Res Emere & Vendere, & Castra illa de Victualibus & aliis Necessariis, durante Treugâ ipsâ, & pro tempore Treugæ illius, absque impedimento aliquo, munire valerent quotiens opus foret, & sibi viderint expedire,

Ac etiam quòd Custodes omnium aliorum Castrorum, Pelorum, & Fortalitiorum, in dictâ Terrâ Scotiæ, & alii in eis ad Fidem nostram commorantes, eadem Castra, Pela, & Fortalitia, liberè & absque Perturbatione quâlibet exire, & quo voluerint ire, ac Victualia & alias Res quæcúmque emere & vendere, Negotiaque sua ubique in Terrâ ipsâ excercere, Ipsique, & Alii de eorum adhærentiâ, ad eadem Castra, Pela, & Fortalitia, redire & venire, & ea ingredi, ac de Victualibus & aliis Necessariis munire valerent, quotiensciúmque & quandocúmque, & prout ipsorum & eorum cujuslibet placuerit voluntati,

Et quòd Homines de Scotiâ prædicti aliquos, qui eis, ante Tricesimum diem Decembris, proximò præteritum, non adhærebant, ad obediendum seu adhærendum ipsis Arte, vel Ingenio, seu quovis alio modo, non compellerent, nec ipsos, eâ occasione, in Personis, seu Possessionibus, & Rebus, suis molestarent, inquietarent, seu gravarent, prout in diversis Litteris nostris Patentibus, super hiis confectis, pleniùs continetur,

Nos

A.D. 1336. Edw. 3.

Nos adhuc, ob Reverentiam eorumdem Dominorum, Summi Pontificis, & Regis, Consanguinei nostri, necnon ad dictorum Nunciorum Requisitionem multiplicatam, prædictam Treugam, sive Sufferentiam, a prædictâ die Dominicâ usque ad diem Dominicam, proximam ante Festum Ascensionis Domini, proximò sequens (Eâdem die Dominicâ inclusâ) dictis Hominibus de Scotiâ, in formâ prædictâ, tenore præsentium, sub Modis, Formis, & Conditionibus, prænotatis prorogamus, in omnibus & singulis suis Articulis inviolabiliter observandam,

Et omnibus & singulis Fidelibus & Subditis nostris, & nobis Adhærentibus, tàm in Scotiâ, quàm in Angliâ, sub forisfacturâ Vitæ & Membrorum, & Omnium aliorum quæ nobis forisfacere poterunt, districtè inhibemus, nè ipsis Hominibus de Scotiâ, seu eorum alicui, in Personis, Terris, Possessionibus, vel Rebus suis, per Terram, seu per Mare, Dampnum, Injuriam, Gravamen, aut Molestiam, inferant, vel faciant quovis modo, ipsâ Treugâ sic durante.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo octavo die Martii.

Per ipsum Regem.

A.D. 1336. Edw. 3.

ET Mandatum est, Dilecto & Fideli Regis, Antonio de Lucy, Justiciario Regis Laudoniæ, & aliarum Terrarum Regis in partibus Scotiæ, quòd, cùm sibi, seu Ministris suis, de partibus eisdem, Scotiæ propinquioribus, per Litteras, vel aliàs, sufficienter constiterit dictos Scotos Treugam, sive Sufferentiam, ac Prorogationem, prædictas, ex parte suâ, in omnibus & singulis suis Articulis prædictis, firmiter & inviolabiliter observare velle, tunc eosdem, Treugam, sive Sufferentiam, ac Prorogationem, & Articulos, ex parte Regis, per ipsum, & Ministros suos prædictos, observari faciet:

Et similiter, cùm sibi, seu eisdem Ministris suis, sufficienter constare poterit ipsos Scotos prædictos, Sufferentiam, sive Treugam, ac Prorogationem, & Articulos, in locis, ubi decet in Terrâ Scotiæ, in formâ prædictâ, proclamari fecisse, tunc ipsos, Treugam, sive Sufferentiam, ac Prorogationem, & Articulos, in locis, in Ballivâ suâ, ubi expedire viderit, per ipsum, & dictos Ministros suos, ex parte Regis, proclamari faciet.

Teste ut supra.

Pro Cancellario & Scolaribus Universitatis Cantabrigiæ, de Incarceratis non Replegiandis.

A.D. 1336. An. 10. E. 3. Claus. 10. E. 3. m. 36.

REX Majori, & Ballivis suis, Villæ Cantebrigiæ, Salutem.

Cùm,

Inter cæteras Libertates, Dilectis nobis in Christo, Cancellario & Scolaribus Universitatis Cantabrigiæ, per Cartas Progenitorum nostrorum, quondam Regum Angliæ (quas per Cartam nostram confirmavimus) Concessas,

Concessum sit eisdem quòd, cùm aliquis Clericus, de Universitate prædictâ, Maleficiis potiùs se inmiscens, quàm Studio vacans, a prædictâ Universitate fuerit de Malitiâ notatus, ita quòd Carceri sit mancipandus, quòd Malefactor prædictus ad mandatum Cancellarii Universitatis prædictæ capiatur, & Carceri mancipetur, & in eo salvò custodiatur donec a Cancellario prædicto petatur quòd a Carcere liberetur,

Et quòd, si Laicus inferat Clerico gravem vel enormem Læsionem, statim capiatur, &, si magna sit Læsio, incarceretur in Villa ipsa, & ibidem detineatur quousque Clerico rationabiliter fuerit satisfactum, prout in Carta & confirmatione prædictis pleniùs continetur, A.D. 1336.

Ac jam, ex parte eorumdem Cancellarii & Scolarium, nobis sit ostensum quòd quidam, Libertates ipsorum Cancellarii & Scolarium prædictas enervare machinantes, diversa Brevia nostra, de diversis Clericis & Laicis,

Pro hujusmodi Maleficiis & Transgressionibus, in eâdem Villâ perpetratis, ad Mandatum Cancellarii prædicti Captis, & Imprisonatis,

Replegiandis, Vicecomiti nostro Cantabrigiæ, ante hæc tempora, tulerunt, & indies differre non desistunt,

Quódque vos, prætextu Returni hujusmodi Brevium nostrorum, vobis per Vicecomitem nostrum prædictum facti, seu directi, hujusmodi Clericos & Laicos (in Prisonâ nostrâ, & in Custodiâ vestrâ, de mandato Cancellarii Universitatis prædictæ existentes) ab hujusmodi Prisonâ

A.D. 1336. An. 10. Edw. 3. Prisonâ deliberari fecistis, & indies deliberare non desistitis, in ipsorum Cancellarii & Scolarium dispendium non modicum, & libertatum suarum prædictarum enervationem manifestam;

Super quo iidem Cancellarius & Scolares, per Petitionem suam, coram nobis & Concilio nostro, in Parliamento nostro exhibitam, nobis supplicârunt Sibi per Nos Remedium adhiberi,

Nos,

Considerantes dictas Libertates ipsorum Cancellarii & Scolarium, pro Pace, & Tranquilitate, & Utilitate, Universitatis prædictæ, per Progenitores nostros Concessas, & per Nos Confirmatas, per hujusmodi Machinationes callidas (si hujusmodi Malefactores, & Transgressores, ac Pacis Universitatis prædictæ Violatores, pro Maleficiis suis Incarcerati, per hujusmodi Brevia nostra deliberarentur) totaliter posse enervari,

Volentesque, tàm pro Pacis nostræ conservatione, quàm pro Cancellarii & Scolarium prædictorum tranquilitate & quiete, hujusmodi Machinationibus obviare, & Libertates prædictas manutenere, ut tenemur, A.D. 1336. Edw. 3.

Vobis mandamus, firmiter Injungentes, quòd aliquos hujusmodi Malefactores, seu Transgressores, per Cancellarium Universitatis prædictæ, seu ejus Locum tenentem, Prisonæ adjudicatos, seu mancipatos, & in Custodiâ vestrâ existentes, per hujusmodi Brevia, seu Retorna eorumdem, ab hujusmodi Prisonâ, de cætero, nullatenus deliberetis, seu deliberari permittatis:

Scientes quod, si secus feceritis, ad vos, tanquam ad Mandatorum nostrorum Contemptores, & prædictorum Malefactorum & Transgressorum Manutentores & Fautores, graviter capiemus.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Martii.

Per Petitionem de Concilio.

Pro Cancellario & Scolaribus antedictis, super Juramentis faciendis.

A.D. 1336. An. 10. E. 3. Pat. 10. E. 3. p. 1. m. 32.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Supplicârunt Nobis, Dilecti nobis in Christo, Cancellarius & Scolares Universitatis Cantabrigiæ, per Petitionem suam, coram Nobis & Concilio nostro, in Parliamento nostro exhibitam, quòd,

Cùm per Cartas Progenitorum nostrorum, quondam Regum Angliæ, pro Pace, Tranquilitate, & Utilitate, Universitatis prædictæ, Provisum sit, & Concessum, quòd Major & Ballivi dictæ Villæ Cantabrigiæ, & Duo Aldermanni, Quatuor Burgenses de Majoribus ejusdem Villæ, & Duo Burgenses de quâlibet Parochiâ, ad Pacem Universitatis & Villæ prædictarum conservandam & manutenendam, quolibet Anno, Juramenta præstent Corporalia,

Ac iidem, Major, Ballivi, Aldermanni, Burgenses, in Conservatione & Manutenentiâ Pacis prædictæ (pro eo quod Ipsi hujusmodi Juramenta, ante hæc tempora, minimè, vel rarò fecerunt) negligentes fuerint & remissi,

Velimus, pro Utilitate, Tranquilitate, & Quiete, Universitatis prædictæ, concedere quòd Major, Ballivi, Aldermanni, & Burgenses Villæ prædictæ, qui pro tempore fuerint, ad Pacem Universitatis & Villæ prædictarum Electi, hujusmodi Juramenta coram Cancellario Universitatis prædictæ, vel ejus Locum tenente, quolibet Anno, facere teneantur,

Nos, A.D. 1336.

Considerantes dictam Supplicationem, tàm in Scolarium Universitatis prædictæ, quàm Omnium aliorum in eâdem Villâ degentium, & ad eam Confluentium, Utilitatem communem cedere manifestè,

Volentésque, eâ consideratione, dictæ Supplicationi condescendere gratiosè,

Cancellario Universitatis prædictæ, qui pro tempore fuerit, vel ejus Locum tenenti, recipiendi, nomine nostro, singulis Annis, Juramenta ipsorum, Majoris, Ballivorum, Aldermannorum, & Burgensium, ad Pacem Universitatis & Villæ prædictarum conservandam & manutenendam, tenore præsentium, plenam committimus Potestatem,

Volentes & concedentes quòd iidem, Major, Ballivi, Aldermanni, & Burgenses, hujusmodi Juramenta, coram præfato Cancellario, vel ejus Locum tenente, de cætero, faciant; & quòd omnes alii Articuli, in Cartis dictorum Progenitorum nostrorum, Conservationem Pacis Universitatis & Villæ prædictarum contingentes, pleniùs observentur.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Martii.

Per Petitionem de Concilio.

A. D. 1336. Edw. 3. A. D. 1336. Edw. 3.

Pro iisdem Concellario & Scolaribus, de Temptatione Panis & Cerevisiæ.

A. D. 1336 An. 10. E. 3. Pat. 10. E. 3. p. 1. m. 35.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Supplicârunt Nobis, Dilecti nobis in Christo, Cancellarius & Scolares Universitatis Cantabrigiæ, per Petitionem suam, coram Nobis & Concilio nostro, in Parliamento nostro exhibitam, quòd,

Cùm, per Cartas Progenitorum nostrorum, quondam Regum Angliæ, Concessum sit quòd Temptatio Panis & Cerevisiæ in Villâ prædictâ per Majorem & Ballivos Villæ prædictæ fiat,

Et quòd Cancellarius prædictæ Universitatis, vel aliqui, ex parte suâ ad hoc Deputati, intersint,

Ac iidem, Major & Ballivi, in Temptatione, seu Assaiâ, hujusmodi Panis & Cerevisiæ negligentes ante hæc tempora fuerint,

Et hujusmodi Temptationem seu Assaiam, quotiens opus fuerit, facere non curaverint,

Velimus, pro Utilitate & Tranquilitate Universitatis prædictæ, concedere, quòd Major & Ballivi Villæ prædictæ, qui pro tempore fuerint, hujusmodi Temptationem, vel Assaiam, Panis & Cerevisiæ, in Villâ prædictâ, quotiens per Cancellarium Universitatis prædictæ, vel ejus Locum tenentem, fuerint requisiti, de cætero facere teneantur, A. D. 1336.

Nos,

Considerantes dictam Supplicationem, tàm in Scolarium Universitatis prædictæ, quàm omnium aliorum in eadem Villâ degentium, & ad eam confluentium, Utilitatem communem cedere manifestè,

Volentésque, eâ consideratione, dictæ Supplicationi condescendere graciosè,

Volumus & concedimus, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quòd Major & Ballivi Villæ prædictæ, qui pro tempore fuerint, Temptationem, seu Assaiam, Panis & Cerevisiæ in Villa prædictâ, quotiens per Cancellarium Universitatis prædictæ, qui pro tempore fuerit, vel ejus Locum tenentem, fuerint requisiti, de cætero faciant,

Et quòd omnes alii Articuli in Cartis prædictorum Progenitorum nostrorum, hujusmodi Temptationem, vel Assaiam, Panis & Cerevisiæ in Villa prædicta, contingentes, pleniùs observentur.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Martii.

Per Petitionem de Concilio.

Ad Comitem Flandriæ de Sufferentia proroganda.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Claus. 10. E. 3. m. 36. d.

REX, Nobili & Potenti Viro, Domino Lodowico, Comiti Flandriæ & Nivers, Consanguineo suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Quia, magnis præoccupati Negotiis, & agendis arduis impediti, Viros Providos, prout requirit magnitudo negotii, ad pertractandum super Dampnis, Roberiis, & Transgressionibus, per vestrates & nostrates, ut dicitur, illatis hinc & indè, mutuò reformandis, juxta Condictum, inter Vos & Willielmum Fox, Civem Eborum, Procuratorem nostrum in hac parte, nuper factum, in instanti Quindenâ Paschæ ad vestram præsentiam in Flandriam transmittere commodè non valemus,

Specialiter vos rogamus quatinùs Nos super hoc habere velit vestra Nobilitas Excusatos, & Nos, in Festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futuro, quosdam de nostris, ad complendum Tractatum hujusmodi, modis omnibus, ad Vos in Flandriam transmittemus: A. D. 1336.

Et Expectatio tanta non videatur vobis, petimus, tædiosa, set Concessam mutuò Sufferentiam, sub spe Tractatûs hujusmodi, usque ad Festum Natalis Domini, proximò futurum, faciatis, prout ad vos pertinet, observari; nam, ex parte nostrâ, non superierit Conquerendi Materia, Deo Duce.

Super hiis autem per Latorem præsentium nobis rescribere velitis velle vestrum.

Dat. London. vicesimo die Martii.

A. D. 1336. Edw. 3.

Ad Burgimagistros de Bruges.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Ibid.

REX, Dilectis sibi, Burgimagistris, Scabinis, & Probis Hominibus, Villæ de Brugges, Salutem.

Quia, magnis præoccupati negotiis *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Juxta formam Tractatûs, pridem super hoc habiti (quam non repetimus, cùm sit vobis, ut credimus, satis nota) in instanti Quindenâ Paschæ ad vos in Flandriam transmittere commodè non valemus,

Ex corde vos rogamus *&c. prout supra.*

Eodem modo mandatum est Burgimagistris &c. Villæ de Ipre.

Eodem modo mandatum est Burgimagistris &c. Villæ de Gandano.

Pro Edwardo Rege Scotiæ & aliis super Vadiis.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Liberat. 10. E. 3. m. 7.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, Mille, & Quaterviginti, & Sex Libras, Tresdecim Solidos, & Quatuor Denarios, Personis subscriptis, videlicet,

Edwardo Regi Scotiæ, Consanguineo nostro carissimo, Centum Libras,

Dilectis & Fidelibus nostris, Henrico de Lancastre, Quadringentas Marcas,

Thomæ de Bello Campo, Comiti Warwici, Ducentas Marcas,

Gilberto de Umfrevill, Comiti de Anegos, Centum Libras,

Johanni de Veer, Comiti Oxoniæ, Willielmo de Bohun, Johanni Tibetot, & Eustachio de Makeswell, Trescentas Marcas,

Henrico de Bello Monte, Comiti de Boghan, Ducentas Marcas.

Henrico de Percy & Radulpho de Nevill, Ducentas Marcas,

Et Johanni de Segrave, Viginti Libras,

Super Vadiis suis, & quorumdam Hominum ad Arma, in Comitivis suis, ad partes Scotiæ, in obsequium nostrum, profecturorum.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quarto die Martii.

Per ipsum Regem.

Pro præfato Rege.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Ibid.

REX eisdem Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, Edwardo Regi Scotiæ, Consanguineo nostro carissimo, Quinquaginta & Quinque Libras,

Quæ ei a retro sunt, de illis Ducentis Libris, quas sibi nuper concessimus, pro Debitis suis in partibus Borealibus acquietandis,

Habendas in plenam Solutionem Ducentarum Librarum prædictarum.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quarto die Martii.

Per ipsum Regem.

Pro Venientibus a partibus Scotiæ ad Parliamentum.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Ibid.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, Dilecto Clerico nostro, Willielmo Bullok, Sexaginta & Sex Libras, Tresdecim Solidos, & Quatuor Denarios, videlicet, pro Se,

Et diversis aliis Nunciis, secum venientibus de partibus Scotiæ, usque Londoniam ad Parliamentum nostrum, de Mandato nostro, pro Expensis suis, Sexaginta & Decem Marcas,

Et eidem Willielmo, super quibusdam operibus, in Castro de Coupre, in Fyf, in Scotiâ, prout Sibi per Nos est injunctum, faciendis, viginti Libras,

Necnon Michaeli de Wymes Militi, Quadraginta Libras,

Willielmo de Mohaut, viginti Libras,

Et Henrico de Ramefeye, Decem Libras,

Quas eisdem, Michaeli, Willielmo Mohaut, & Henrico, concessimus de Dono nostro.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quarto die Martii.

Per ipsum Regem.

De

De Capitaneo Excercitus contra Scotos constituto.

A.D. 1336. An. 10. E. 3. Scot. 10. E. 3. m. 28.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, pro repulsione, & refrænandâ Obstinatâ Nequitiâ, Scotorum Hostium nostrorum,

Qui, ut pro certo audivimus, Confœderationes cum Hominibus Exteris fecerunt, & de die in diem faciunt,

Et qui, finitâ Treugâ,

Quam dictis Scotis, ob Reverentiam Domini Summi Pontificis, & ad Requisitionem Regis Franciæ illustris, Consanguinei nostri carissimi, nuper concessimus,

De Guerrâ insurgere, & tàm Gentes & Terras nostras, quàm Edwardum Regem Scotiæ, Consanguineum nostrum carissimum,

Cui, prætextu Homagii sui, nobis præstiti, tanquam Vassalo nostro, contra Hostium suorum Incursus, in Terrâ Scotiæ, Opem præbere, Ipsúmque defendere astringimur & tueri,

Et ipsius Regis Terras & Gentes, cum dictis Alienigenis, Admnatis Viribus, hostiliter invadere proponunt, Malaque alia pro viribus perpetrare,

Quosdam Magnates, & alios Homines ad Arma, ac Hobelarios, Sagittarios, & Pedites, ad dictas partes Scotiæ, in non modico numero, disposuerimus præmittere, Domino inspirante,

Nos,

De fidelitatis Constantiâ & Circumspectione providâ, Dilecti Consanguinei & Fidelis nostri, Henrici de Lancastriâ, plenariè confidentes,

Ipsum, totius Exercitûs nostri,

Ad dictas partes Scotiæ, ex causâ prædictâ, ac etiam pro defensione Regni, Terrarum, & Populi, nostrorum, & in ipsius Regis Scotiæ succursum, ut prædicitur, profecturi,

Capitaneum constituimus & Ductorem;

Dantes eidem plenam, tenore præsentium, Potestatem omnes Excessus, Injurias, Transgressiones, & Felonias (si qui per Homines Exercitûs prædicti, vel eorum aliquem, in eodem Excercitu perpetrati fuerint) debitè puniendi, & super hiis Justitiam faciendi:

Damus insuper universis & singulis Comitibus, Baronibus, Militibus, Hobelariis, Sagittariis, Peditibus, & omnibus aliis, qui ad dictas partes Scotiæ, ex causâ prædictâ, sunt venturi,

Nec non Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & Fidelibus nostris, tàm in Terris & Dominiis nostris, in Terrâ Scotiâ, quàm in Comitatu Northumbriæ, ac Custodibus Castrorum nostrorum in eâdem Terrâ Scotiæ, similiter,

Tenore præsentium, in mandatis, quòd eidem Henrico, tanquam Capitaneo & Ductori dicti Exercitûs nostri, in hiis, quæ Honorem nostrum, ac Salvationem, & Defensionem Regni, ac Terrarum, & Populi, nostrorum prædictorum, ac etiam Tuitionem ipsius Regis Scotiæ, Vassali nostri, & Gentium suarum in Terrâ Scotiæ prædictâ, contra hostiles Invasiones hujusmodi, ac Repulsionem eorumdem Hostium nostrorum, & Punitionem in dicto Exercitu Delinquentium, concernunt, pareant & intendant:

Et quòd præfati Vicecomites omnes illos,

Quos prædictus Henricus, propter ipsorum Rebellionem, Injurias, seu Excessus, eis liberaverit, vel liberari fecerit, sub Carcerali Custodiâ custodiendos,

Ab eodem Henrico, vel aliàs ad mandatum suum, recipiant, & in Prisonâ salvò custodiri faciant, quousque indè modo debito deliberentur:

Mandavimus enim tàm, Dilecto Consanguineo & Fideli nostro, Willielmo de Bohun,

Quem deputavimus Capitaneum & Ductorem omnium Hominum ad Arma, Hobelariorum, Sagittariorum, & Peditum, in Comitatibus Cumbriæ & Westmerlandiæ, contra præfatos Inimicos nostros,

Unà cum omnibus Hominibus illis, quos, Dilecto & Fideli nostro, Antonio de Lucy, Justiciario nostro Laudoniæ, ac aliarum Terrarum nostrarum in Scotiâ,

Quem nuper assignavimus ad Arriaari faciendum omnes Homines ad Arma, Hobelarios, Sagittarios, & Pedites, ad Pugnandum Potentes, in dicto Comitatu Northumbriæ, ac etiam in prædictis Terris & Dominiis nostris in Scotiâ, & ad eosdem Homines in Obsequium nostrum contra dictos Scotos ducendum simul cum omnibus eisdem hominibus,

Quòd eidem Henrico intendentes sint, respondentes & auxiliantes, & cum ipso in obsequium nostrum prædictum proficiscantur, quotiens & quando opus fuerit, & per prædictum Henricum, ex parte nostrâ, fuerint præmuniti.

In

A.D. 1336. Edw. 3. In cujus &c. quamdiu nobis placuerit, duraturas.

Teste Rege apud Waltham septimo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

ET mandatum est præfato Antonio, quòd eidem Henrico intendens sit & respondens,

Et omnes Homines ad Arma, Hobelarios, Sagittarios, & Pedites, ad pugnandum Potentes, de dicto Comitatu Northumbriæ, & de Dominiis Regis in Scotiâ, ad præfatum Henricum, in Obsequium Regis, contra dictos Scotos ducat, & cum eo in dictum Obsequium proficiscatur, quotiens & quum opus fuerit, & per prædictum Henricum fuerit præmunitus. A.D. 1336. Edw. 3.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est præfato Willielmo de Bohun, ad ducendum omnes Homines &c. de Comitatu Cumbriæ & Westmerlandiæ.

Per ipsum Regem.

De Potestate recipiendi ad Pacem Homines de Scotia.

A.D. 1336. An. 10. E. 3. Scot. 10. E. 3. m. 28. REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Dilecti Consanguinei & Fidelis nostri, Henrici de Lancastriâ,

Quem constituimus Capitaneum & Ductorem Exercitûs nostri, versus partes Scotiæ, pro Tuitione & Defensione Regni, Terrarum, & Populi nostrorum, contra Hostiles Aggressus Scotorum, Inimicorum nostrorum, in proximo profecturi,

Plenariè confidentes,

Dedimus eidem Henrico Plenam, tenore præsentium, Potestatem, nomine nostro, recipiendi ad Fidem & Pacem nostram Homines de Scotiâ, ad Fidem & Pacem illas non existentes, & Alios qui eisdem Scotis contra nos adhærent, seu adhæserunt, & cum eis contra nos de Inimicitiâ fuerunt, qui ad Fidem & Pacem nostram venire voluerint, & quos ad Pacem & Fidem hujusmodi fore viderit admittendos, A.D. 1336.

Et Litteras de Pardonatione dictarum Adhæsionis & Inimicitiæ, nec non de hujusmodi Admissione ad Pacem nostram, eisdem Hominibus, pro securitate suâ in hac parte, nomine nostro, faciendi,

Ratum & gratum habituri quicquid idem Henricus, nomine nostro, fecerit in præmissis,

In cujus &c. quamdiu nobis placuerit, duraturas.

Teste Rege apud Waltham Sanctæ Crucis decimo die Aprilis.

Ad Regem Franciæ, super Occupatis in Vasconia restituendis.

A.D. 1336. An. 10. E. 3. Claus. 10. E. 3. m. 33. d. EXcellentissimo Principi, Domino Philippo, Dei gratiâ, Regi Franciæ illustri, Edwardus &c. Salutem, & ad vota Successus prosperos ac fœlices.

Cùm in Concordiâ, super restitutione Rerum, occupatarum inter Nos & Vos, nuper habitâ, inter cætera contineatur, quòd, si super Restitutione hujusmodi faciendâ inter Commissarios vestros & nostros, si Dubium orietur, tunc Dubium illud in Parliamento Franciæ (Curiâ de Sey Paribus, ad minus, munitâ) deferretur, & ibidem Discussioni demandaretur, prout Justitia suaderet :

Ac jam intellexerimus quòd, super restitutione Terrarum de Blanca Forti, de Virmis, & de Lurano, inter Commissarios nostros & vestros oritur Dubium, ex eo, videlicet, quòd Commissarii vestri Restitutioni, indè Comiti de Arminiaco faciendæ (qui Possessionem Terrarum illarum, ante Occupationem per Gentes Franciæ indè factam, ut dicitur, optinebat) consentire recusabant : A.D. 1336.

Et, licèt Commissarii nostri Dubium illud ad Curiam vestram, ut didicimus, juxta formam Concordiæ prædictæ, remiserint, in Parliamento vestro, in formâ prædictâ, discutiendum, Senescallus tamen vester Ageuni, & alii Ministri vestri partium illarum, ut Terras illas Aymerico de Duro Forti (dicto Dubio indiscusso) destituant, multipliciter infestant & inquietant minùs justè ;

Placeat igitur Serenitati vestræ, super præmissis,

A. D. 1336. Edw. 3. præmissis, fieri jubere debitum & festinum Justitiæ Complementum, prout juxta formam Concordiæ prædictæ fuerit faciendum; vel saltem, de negotio illo, exspectare usque adventum Nunciorum nostrorum; quos ad vestram præsentiam pro negotio illo & aliis, nos tangentibus, mittere intendimus infra breve. A. D. 1336. Edw. 3.

In prosperitate votivâ Altissimus vos conservet.

Dat. apud Waltham Sanctæ Crucis undecimo die Aprilis.

Pro Nicolino de Flisco de Retinentia.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Pat. 10. E. 3. p. 1. m. 26. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

Attendentes affectionis puritatem, quam, Dilectus nobis, Nicolinus de Flisco, dictus Cardinalis de Janua, ad Nos & Domum nostram Regiam (prout ex laudabili testimonio recepimus) optinuit, & optinet in præsenti, nec non ipsius Circumspectionem providam, quam nobis in agendis fore credimus oportunam,

Ac volentes ipsum, eo prætextu, Munere prospicere Gratioso,

Ipsum de nostro Concilio retinemus, & eidem Viginti Libras Sterlingorum, percipiendas annis singulis, pro Feodo suo, in Festo Sancti Michaelis, de Thesauro nostro, ad Scaccarium nostrum, necnon Robas de Sectâ Militum nostrorum, quotiens Robas aliis Militibus nostris dederimus, ad totam vitam suam, Donamus & Concedimus per præsentes. A. D. 1336.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim Londoniæ decimo quinto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Quod Oboli & Sterlingi in Solutionibus recipiantur.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Claus. 10. E. 3. m. 29. d. REX Majori, & Vicecomitibus, Londoniæ, Salutem.

Cùm, inter cætera, in Parliamento nostro, in crastino Ascensionis Domini, proximò præterito, apud Eborum tento, Tractata & Concordata per Nos, de Assensu Prælatorum, Comitum, Baronum, & Communitatis Regni nostri, ibidem existentium, ad nostram & Populi Regni nostri Utilitatem, & de Avisamento Concilii nostri, Ordinatum, Concordatum, & Stabilitum, fuisset, quòd Moneta Obolorum & Sterlingorum, ad Cambium nostrum Londoniæ, pro Aisiamento dicti Populi nostri, magis solito fieret,

Per quod mandaverimus, dilecto Clerico nostro, Johanni de Windesore, Custodi dicti Cambii, & Cambii nostri Cantuariæ, quòd apud dictum Cambium nostrum Londoniæ Obolos & Sterlingos, juxta formam Ordinarionis & Concordiæ prædictarum, fabricari & fieri faceret, prout in literis nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur; A. D. 1336.

Vobis mandamus quòd statim, visis præsentibus, in dictâ Civitate nostrâ, & Suburbiis ejusdem, in locis ubi expedire videritis, publicè proclamari faciatis, quòd dicti Oboli & Sterlingi, sic fabricati & facti, de omnibus, qui eis solvere voluerint, in Solutionibus recipiantor, prout decet;

Et hoc nullatenùs omittatis.

Teste Rege apud Guldeford decimo octavo die Aprilis.

Per Concilium.

De Thesauro Patris Regis in partibus de Glamorgan & Morgaunok invento.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Pat. 10. E. 3. p. 1. m. 19. d. REX, Dilectis & Fidelibus suis, Hildebrando de Londoniâ, Johanni de Temyse, & Willielmo de Tydelfyde, Salutem.

Sciatis quòd assignavimus Vos, & Duos vestrûm, ad inquirendum per Sacramentum Proborum & Legalium Hominum, de partibus de Glamorgan & Morgaunok, in Walliâ, tàm infra Libertates, quàm extra, per quos &c. & ad informandum vos modis & viis, quibus meliùs poteritis, secundum Consuetudinem partium prædictarum, qui, Malefactores & Pacis nostræ Perturbatores, diversos Thesauros, Bona & Catalla, Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, A. D. 1336.

Ut in Florenis, Denariis numeratis,

A. D. 1336. Edw. 3. Vasis Aureis & Argenteis, Jocalibus, Armaturis, Victualibus, & aliis Rebus, ad valentiam Sexaginta Milium Librarum, quæ ad Nos pertinent,

In partibus prædictis nuper inventa, ceperunt, asportaverunt, & elongaverunt: & ad Quorum vel Cujus Manus devenerunt: & Qualiter: & Quo modo: & in Quorum, vel Cujus Manibus, & Ubi nunc existant; & de omnibus aliis Articulis & Circumstantiis, præmissa qualitercúmque contingentibus, pleniùs veritatem,

Et ad Thesauros, Vasa, Jocalia, Armaturas, & alia Bona & Catalla prædicta, Ubicúmque, & in Quorumcúmque Manibus, ea invenire contigerit, sive infra Libertates, sive extra, in Manum nostram Seisiendum, & salvò & securè custodiri faciendum, donec aliud indè præceperimus:

Et ideò vobis mandamus quòd, ad certos dies & Loca, quos Vos, vel Duo vestrûm, ad hoc provideritis, Inquisitionem illam, necnon Præmissa omnia & singula, tàm infra Libertates, quàm extra, faciatis:

Et Inquisitionem illam, distinctè & apertè factam, nobis in Cancellariam nostram, sub Sigillis vestris, & Sigillis eorum, per quos facta fuerit, sine dilatione mittatis, & hoc Breve: A. D. 1336. Edw. 3.

Nos de Toto Facto vestro, ac de Thesauris, Vasis, Jocalibus, Armaturis, & aliis Bonis & Catallis, prædictis, ac de eorum Pretio, similiter reddatis, distinctè & apertè, sine dilatione, certiores:

Mandavimus enim, Dilecto & Fideli nostro, Willielmo la Zouche, Domino Terrarum prædictarum, vel ejus Locum tenenti, quòd ad certos Dies & Loca, quos Vos, vel Duo vestrûm, Ei, vel ejus Locum tenenti, scire faciatis, venire faciat coram Vobis, vel Duobus vestrûm, Tot & Tales Probos & Legales Homines, de partibus prædictis, tàm infra Libertates, quàm extra, per quos &c. & inquiri.

In cujus &c.

Teste Rege apud Guldeford vicesimo die Aprilis.

Per Concilium.

De Treugarum Scotis finita, & de factis Armorum non exercendis.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Claus. 10. E. 3. m. 31. d. REX Vicecomiti Eborum Salutem.

Cùm, pro obstinatâ Malitiâ quorumdam Hominum de Scotiâ, ad Fidem & Pacem nostram non existentium,

Qui, finitâ Treugâ, sibi per Nos concessâ, de Guerrâ contra nos insurgere, & Nos, & Populum nostrum, more solito, pro viribus gravare proponunt, ut dicitur,

Favente Domino, reprimendâ, diversos Magnates, & alios Fideles de Regno nostro, ad dictas partes Scotiæ transmiserimus, ibidem ex causâ præmissâ per aliquod tempus moraturos:

Et intellexerimus quòd diversi Homines ad Arma, de Comitatu tuo, tàm Milites, quàm alii, ad hujusmodi negotium guerrinum (quod multum insider cordi) Respectum non habentes, Justas, & Burdeitias, & alia facta Armorum, in eodem Comitatu facere se parant, per quæ, si permitterentur, tàm Nobis, quàm eisdem Hominibus, Dampna & Pericula quamplurima variis de causis poterunt evenire, quod absit,

Nos, Periculis hujusmodi volentes præcavere, prout decet, tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, infra Ballivam tuam, & in singulis locis, ubi expedire videris, tàm infra Libertates, quàm extra, publicè facias proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi, A. D. 1336.

Ne Quis, sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poterit, Turneare, Burdeare, Justas facere, Aventuras quærere, seu alia Facta Armorum, in eâdem Ballivâ exercere præsumat sine mandato nostro speciali:

Et, si quos, post Proclamationem & Inhibitionem hujusmodi, inveneris talia Facta Armorum exercere præsumentes, tunc Eos, unà cum Equis, Armaturis, & aliis Rebus suis (de Quibus, vel Eorum Pretio, per te respondeti volumus) sine dilatione arestari, & ipsos in Prisonâ nostrâ salvò custodiri facias, quousque aliud à nobis super hoc habueris in mandatis.

Et de nominibus illorum, quos sic arestari feceris, ac de numero Equorum, & quantitate Armaturarum suarum, per literas tuas (Pretium Equorum illorum, ac dictarum Armaturarum, & Quæ, & Quales, fuerint Armaturæ illæ, continentes)

A.D. 1336. An. 10. E. 3. tinentes) reddas, de tempore in tempus, in Cancellariam nostram, distinctè & apertè, certiores.

Facias etiam publicè proclamari, & ex parte nostrâ firmiter inhiberi, nè quis Miles, seu alius Homo ad Arma, de Regno nostro, sub forisfacturâ prædictâ, se transferat ad partes transmarinas, sine mandato nostro supradicto.

Teste Rege apud Westmonasterium quarto die Maii. A.D. 1336. Edw. 3.

Per ipsum Regem & Concilium.

Eodem modo mandatum est singulis Vicecomitibus per Angliam.

De Potestate tractandi cum Andrea de Murref super Trenga ineunda.

A.D. 1336. An. 10. E. 3. Scot. 10. E. 3. m. 26. UNiversis Christi Fidelibus, ad quos præsentes Litteræ pervenerint, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Henrici de Lancastriâ, Thomæ de Bello Campo Comitis Warwicæ, Henrici de Bello Monte Comitis de Boghan, & Willielmi de Bohun, Consanguineorum nostrorum carissimorum, confidentes,

Eisdem, Henrico de Lancastriâ, Comitibus, & Willielmo, Tribus, & Duobus eorum (quorum idem Henricus de Lancastriâ unus sit) Plenam, tenore præsentium damus Potestatem, nomine nostro, tractandi cum Andreâ de Murref, de Scotiâ Milite, vel cum aliis hominibus de Scotiâ, ad Fidem nostram non existentibus, de quâdam Treugâ, sive Sufferentiâ Guerræ,

Inter Nos, pro Nobis & Gentibus nostris, ac Terris nostris, infra Regnum Scotiæ, & præfatum Andream, & alios Homines prædictos, pro se, & omnibus aliis hominibus de Scotiâ, ad Fidem & Pacem nostram non existentibus, ut est dictum, ineundâ, & usque ad Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futurum, duraturâ, A.D. 1336.

Ac etiam Treugam, sive Sufferentiam, hujusmodi, nomine nostro, concedendi, & eam sufficienti securitate vallandi & firmandi,

Promittentes nos Ratum & Firmum habituros quicquid per præfatos, Henricum de Lancastriâ, Comites, & Willielmum, Tres, & Duos eorum (Quorum idem Henricus de Lancastriâ unus sit) pro nobis, seu nomine nostro, Tractatum, Concordatum, Concessum, & Firmatum, fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium quarto die Maii.

Pro Nuncio Regis Franciæ in Scotiam profecturo.

A.D. 1336. An. 10. E. 3. Ibid. REX Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & omnibus aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Dilectus nobis, Perotus de Nevill,

Qui ad Nos, infra Regnum nostrum, in Nuncium, Excellentissimi Principis, Domini Philippi, Regis Franciæ, Consanguinei nostri carissimi, nuper venit,

Ad partes Scotiæ, per partes dicti Regni nostri, pro quibusdam negotiis, ipsum Consanguineum nostrum in eisdem partibus tangentibus, de nostrâ Licentiâ Se divertat,

Suscepimus ipsum Perotum, unà cum Hominibus, Equis, & Rebus suis quibuscúmque, eundo ad dictas partes, & exindè redeundo, in Protectionem & Defensionem nostram, necnon in salvum & securum Conductum nostrum: A.D. 1336.

Et ideò vobis mandamus quòd *&c. prout in Literis de salvo Conductu.*

In cujus &c. usque ad Festum Sancti Petri ad Vincula proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium quarto die Maii.

Per ipsum Regem.

Super

A. D. 1336. Edw. 3. A. D. 1336. Edw. 3.

Super Passagio & Expensis Comitis Juliacensis.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Claus. 10. E. 3. m. 29.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Johanni de Cobham, Johanni de Segrave, & Johanni de Wyndesore, Salutem.

Cùm nuper, per diversa Brevia nostra, mandaverimus, Dilecto & Fideli nostro, Willielmo de Clynton, Constabulario Castri nostri Dovorriæ, & Custodi Quinque Portuum nostrorum, vel ejus Locum tenenti ibidem, ac Custodibus Passagii nostri in Portu Dovorriæ, quòd Nobili Viro, Comiti Juliacensi, ac quampluribus Hominibus, tàm Militibus, quàm aliis, de Familiâ ejusdem Comitis,

Qui nuper ad nos infra Regnum nostrum, in Subsidium Guerræ Scotiæ, venerunt, & qui ad Propria tunc fuerunt redituri,

Cùm ipsos ad Portum prædictum ex causâ hujusmodi declinare contingeret, Naves competentes & sufficientes, pro Passagiis ejusdem Comitis, & Hominum prædictorum, ac Equorum & Hernesiorum suorum, in Portu prædicto, Sumptibus nostris, habere facerent,

Ac Alexander Hurtyn de Dovorriâ, Tenens Locum prædicti Willielmi in Portu prædicto, Quaterviginti & Septem Libras, & Decem Solidos pro Passagiis prædicti Comitis & Hominum prædictorum, ac Equorum & Hernesiorum suorum, diversis Hominibus solverit sicut dicit,

Vobis, & Duobus vestrûm, mandamus quòd præfato Alexandro, vel ejus in hac parte Attornato, Centum Marcas, A. D. 1336.

De illis Ducentis Libris, quas quidam Homines de Comitatu Kanciæ coram nobis nuper, in Concilio nostro, in Parliamento nostro, apud Eborum convocato, existentes, gratanter concesserunt solvere pro Se, & Hominibus de Communitate Comitatûs illius (exceptis Civitatibus Cantuariensi & Roffensi) pro Exoneratione Centum & viginti Hobelariorum, quos in Comitatu prædicto (Civitatibus prædictis exceptis) tunc eligi mandavimus, habendâ, & quas per Vos, vel Duos vestrûm, in Comitatu prædicto assideri, & ad opus nostrum levari mandavimus,

In partem Solutionis Expensarum, pro Passagiis prædictis, per ipsum Alexandrum factarum, solvatis; recipientes a præfato Alexandro, vel suo dicto Attornato, Litteras Acquietantiæ, Receptionem dictarum Centum Marcarum Testificantes; Et Nos vobis indè, in Compoto vestro, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Wyndesore sexto die Maii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Comite de Murref in Castro Wintoniæ custodiendo.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Claus. 10. E. 3. m. 26.

REX, Dilecto sibi, Thomæ de Foxle, Constabulario Castri sui de Wyndesore, Salutem.

Mandamus vobis quòd Johannem Comitem de Murref de Scotiâ, nuper de Guerrâ contra Nos in partibus illis Captum, & in Custodiâ vestrâ in Castro prædicto de mandato nostro existentem, usque Wyntoniam, in Castro nostro Wyntoniæ, ad voluntatem nostram, per, Dilectum & Fidelem nostrum, Johannem de Stures, Vicecomitem nostrum Suthamptoniæ, custodiendum, cum omni festinatione, quâ poteritis, ducatis, & Ipsum eidem Vicecomiti, per Indenturam, in hac parte, inter vos faciendam, liberetis,

Mandavimus enim præfato Vicecomiti, quòd ipsum Comitem a vobis recipiat, custodiendum in formâ supradictâ,

Et de Custubus, quos in ductione hujusmodi rationabiliter apposueritis, vobis satisfieri faciemus; Et hoc nullatenus omittatis. A. D. 1336.

Teste Rege apud Wodestok vicesimo quinto die Maii.

Per ipsum Regem.

ET Mandatum est præfato Johanni de Stures, quòd ipsum Comitem a præfato Thomâ recipiat, & Custodiri faciat in formâ supradictâ:

Et quòd eidem Comiti, a tempore quo ad ipsum venerit, Viginti Solidos pro quâlibet Septimanâ, pro Expensis suis, quamdiu ipsum Comitem moram ibidem facere contigerit, de Exitibus Ballivæ suæ ministrari faciat, nisi aliud super

A.D. 1336. Edw. 3. super hoc a Rege habuerit in mandatis.

Vult enim Rex eidem Vicecomiti, in Compoto suo, ad Scaccarium Regis, debitam indè fieri facere Allocationem. A.D. 1336. Edw. 3.

Teste ut supra.

Ad Ducem Austriæ, super Sponsalibus.

A.D. 1336. An. 10. E. 3. Claus. 10 E. 3. m. 27. d.

REX, Nobili & Potenti Viro, Duci Austriæ, Amico suo carissimo, Salutem, & sinceræ Dilectionis affectum.

Propter aliqua negotia, tàm tractatum,

Inter Vos & certos Procuratores nostros, ad vos nuper missos, super Sponsalibus, inter Fridericum, Filium vestrum Primogenitum, & Filiam nostram charissimam, contrahendis, habitum,

Quàm quædam alia, Nos & Statum nostrum intimè concernentia, auditui vestro vivâ voce ostendenda, Latorem præsentium, indè pleniùs informatum, ad vos duximus transmittendum: A.D. 1336.

Cujus Relationi Fidem Credulam in hiis petimus adhiberi; scribentes Nobis cum fiduciâ, per eundem, si quæ per nos fieri poterunt acceptabilia vobis vestris, ad quæ nos semper habebitis voluntarios & paratos.

Dat. apud Wodestoke quarto die Junii.

De Nunciis Regis Franciæ ad propria redituris.

A.D. 1336. An. 10. E. 3. Claus. 10. E. 3. m. 25. dorf.

REX, Dilecto & Fideli suo, Willielmo de Clynton, Constabulario Castri sui Dovorriæ, & Custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus Locum tenenti ibidem, nec non Majori, Ballivis, ac aliis Custodibus Passagii nostri in Portu Dovorriæ, Salutem.

Mandamus vobis quòd, discretos Viros, Johannem de Pratis, Decanum Ecclesiæ Belvacensis, & Johannem de Castell Militem,

Quos, Excellentissimus Princeps, Philippus Rex Franciæ, Consanguineus noster carissimus, ad Nos in Angliam in Nuncium nuper misit, & Qui ad propria jam sunt redituri in Navibus, quas a partibus Whitsandiæ ad Portum Dovorriæ, pro Passagio suo ibidem, usque ad partes Transmarinas, duci fecerunt,

In eodem Portu, cum ibidem venerint, liberè, & absque aliquo Impedimento, ad dictas partes Transmarinas transire permittatis: A.D. 1336.

Et, si Naves prædictæ ad Portum prædictum tunc adductæ non fuerint, tunc eisdem, Johanni & Johanni, Naves competentes pro Passagio suo, in formâ prædictâ, ad partes supradictas, suis Sumptibus, cum omni celeritate, habere faciatis;

Et hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege apud Norhampton decimo die Junii.

Consimiles Literæ pro Willielmo de Sanguiniaco, Nuncio præfati Regis.

Assignatio Personarum loco Regis ad inchoandum Concilium suum.

A.D. 1336. An. 10. E. 3. Pat. 10. E. 3. p. 1. m. 5.

REX Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, Militibus, & omnibus aliis, apud Northamptoniam die Martis, in Crastino Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, de Mandato nostro, conventuris, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Arduis Regni nostri Negotiis præpediti, in principio Concilii, ad quod dictis die & loco, ad tractandum & ordinandum super quibusdam magnis Negotiis, Nos & Statum Regni nostri specialiter tangentibus, vos fecimus convocari, non possimus personaliter interesse, A.D. 1336.

Nos, de fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilis Patris, J. Cantuariensis Archiepiscopi, totius Angliæ Primatis, Cancellarii nostri, H. Lincolniensis Episcopi, Thesaurarii nostri, & Johannis Comitis Cornubiæ, Fratris nostri carissimi, plenam fiduciam

A. D. 1336. Edw. 3. ciam reportantes, Assignavimus & Deputavimus ipsos, conjunctim, & divisim, ad Inchoandum, pro Nobis, & Vice nostrâ, dictum Concilium, dictis die & loco, cum continuatione dierum,

Et ad causas dictæ Convocationis & Intentionem nostram super hiis vobis pleniùs exponendum,

Tractandum, & ordinandum, unà vobiscum, super dictis Negotiis, prout Ipsis & Vobis, pro Nostris & Nostrorum Commodis & Honore, meliùs videbitur expedire,

Dictúmque Concilium, si opus fuerit, perficiendum,

Et omnia alia faciendum quæ opportuna fuerint in hac parte,

Et ideò vobis mandamus, omnibus & singulis, in Fide & Dilectione, quibus nobis tenemini firmiter injungendo, A. D. 1336. Edw. 3. quòd, dictis Causis debitè ponderatis, sic cum præfatis, Archiepiscopo, Episcopo, & Comite, vel eorum aliquo, super præmissis tractare, consulere, & ordinare, curetis, & Ea, quæ sic ad Honorem nostrum & Commodum ordinata fuerint, prout ad vos & vestrûm quemlibet pertinere noveritis, studeatis effectualiter adimplere, ut vestram possimus Fidem & Circumspectam Diligentiam, maximè in nostrâ absentiâ, meritò commendare.

In cujus &c.

Teste Rege apud Novum Castrum super Tynam vicesimo die Junii.

Per ipsum Regem.

Pro Comite de Eu, de Pardonatione.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Pat. 10. E. 3. p. 1. m. 2.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, de Gratiâ nostrâ speciali, pardonavimus, Dilecto & Fideli nostro, Radulpho Comiti de Eu, Transgressionem, quam fecit adquirendo Sibi & Hæredibus suis Medietatem Manerii de Wygbton, cum Pertinentiis, & Medietatem Hundredi de Northgrenebon, cum Pertinentiis, in Comitatu Norffolciæ, de Margaretâ Filiâ Drogonis de Merlawe, quæ illas de nobis tenuit in Capite, ut dicitur, & Illas ingrediendo, Licentiâ nostrâ super hoc non optentâ:

Et concessimus, pro Nobis & Hæredibus nostris, quantum in nobis est, eidem Radulpho, quòd ipse Habeat & A. D. 1336. Teneat Medietates prædictas, cum Pertinentiis, Sibi & Hæredibus suis de nobis, & Hæredibus nostris, per Servitia indè debita & consueta, imperpetuum, sine Occasione vel Impedimento nostri vel Hæredum nostrorum, Justiciariorum, Escaetorum, Vicecomitum, aut aliorum Ballivorum, seu Ministrorum, nostrorum quorumcúmque.

In cujus &c.

Teste Rege apud Berewicum super Twedam vicesimo sexto die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Ad Januenses, de Satisfactione pro Damnis, & de Privilegiis concessis.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Claus. 10. E. 3. m. 24. d.

REX, Viris Providis & Discretis, Potestati, Capitaneis Abbati, Populi, & Anzianis, Civitatis & Communitatis de Januâ, Salutem, & sinceræ Dilectionis affectum.

Vir Eloquens & Industrius Nicolinus de Flisco, Concivis vester, & cum vestris Literis ad Nos missus, ex parte vestrâ nobis cum instantiâ supplicavit quòd,

Cùm Yvanus Lucianus, & Socii sui, Concives vestri, quandam Navem Grossam, sive Cocham, diversis Rebus Pretiosis & Mercibus Orientalibus, in Valore Summam Quatuordecim Mille, & Trescentarum Marcarum, Sterlingorum excedentibus, oneràssent, & se ver- A. D. 1336. sus Regnum nostrum, Causâ Negotiandi, cum dictis Mercibus divertissent, Literasque Protectionis & Salvæ Gardiæ a, celebris memoriæ, Domino E. Rege Angliæ, Patre nostro, de ingrediendo dictum Regnum, ibidem Mercandisando, Merces inferendo & ducendo (Ita tamen quòd solverent Custumas Debitas) habuissent, & sub confidentiâ Protectionis hujusmodi venissent apud Dunas de Sandwico,

Hugo le Despenser (qui supra Mare cum Navibus dicti Patris nostri, cum Armatâ Potentiâ, prætenditur tunc fuisse) dictam Navem, sive Cocham, contra formam Protectionis prædictæ, cepit,

&

A. D. 1336. Edw. 3. & depraedavit, in magnam Depauperationem, & Dampnum non modicum, vestrorum Concivium praedictorum,

Velimus dictis Dampnificatis Dampna jubere resarciri praedicta, & Emendas fieri competentes:

Nos super praemissis Deliberationem habuimus cum Peritis, & licet, ipsorum Judicio, ad Satisfactionem hujusmodi, mero jure, minimè teneamur, praesertim cùm nichil deliquimus, nec ad dictum Patrem nostrum, vel Nos, de Rapinâ praedictâ quicquam pervenerit quod sciamus,

Attendentes tamen Amicitias & Benivolentias, quibus Progenitores nostri & Communitas Civitatis vestrae se mutuò praevenerunt, jam nostris temporibus adaugeri, ut, ad Communionem pacificam, & Utilitatem, Subditorum nostrorum, & Hominum Communitatis vestrae, inter ipsos Pacis & Dilectionis vigeat pulchritudo,

Necnon Depauperationi dictorum Dampnificatorum intimè condolentes, ac proindè volentes cum eis de solâ Liberalitate nostrâ agere gratiosè,

Si vestra Communitas per Se, vel Procuratorem idoneum, ad hoc specialiter constitutum, fideliter & sufficienter per Literas suas caveat, & promittat, quòd nos & nostros, erga dictos Dampnificatos, pro dictis Dampnis, quitabunt, & quòd occasione dictae Depraedationis a nobis, vel nostris, in futurum, non capietur aliquid, vel petetur,

Assignari faciemus, in Recompensationem & Satisfactionem Dampnorum praedictorum, Octo Milia Marcarum Sterlingorum, solvendarum, seu allocandarum, in Custumis, nobis Debitis de quibuscúmque Mercibus & Mercimoniis per Homines Januenses, per Se, vel per Alios pro Eis, infra dictum Regnum nostrum adductis, ibidem dimissis, ac ab eo abductis & extractis,

Ita videlicet quòd, de singulis hujusmodi Mercibus, sic adductis, dimissis, eductis, & extractis (Exceptis Lanis) integra Custuma, & de Lanis Medietas Custumae, nobis debitae, ipsis Januensibus, usque ad dictam Summam Octo Milium Marcarum persolutam, modo quo praemittitur, allocentur, A. D. 1336. Edw. 3.

Solvenda per eos Personae Certae, per dictam Communitatem assignatae, quae dictis Dampnificatis, vel eorum Haeredibus, summas, sic allocatas, ulterius solvere teneatur.

Volentes insuper toti Communitati vestrae Gratiam facere Specialem, ut ex hoc Vos inveniamus in nostris Oportunitatibus Promptiores, & ut ad Partes nostras Mercatores Communitatis vestrae declinent eo libentiùs, quo majori fuerint ibidem Privilegiorum Praerogativâ muniti (si Quitationem nos feceritis habere praetactam) talem in Regno nostro habere volumus Libertatem, ut ad dictum Regnum nostrum, cum Navibus, vel Vasis aliis, accedentes, possitis liberè, salvò, & securè, cum dictis Navibus & Vasis, in quocúmque loco Regni nostri, quotiens & quandocúmque volueritis, applicare, mercandisare, ac Vendendo & Emendo Proficuum vestrum facere, solvendo Custumas debitas in hac parte:

Et, si in uno loco applicueritis, liceat vobis, Mercibus, non plenè vel in nullo venditis, ex hinc liberè recedere, & quocúmque volueritis vos transferre:

Vosque infra Districtus & loca nostra, velud Amicos & Benivolos nostros praecipuos, Civili Modo cupimus pertractari:

Nos enim,

In casu, quo nobis significaveritis vos velle praemissa in formâ, quâ praemittitur, acceptare, nobisque fieri feceritis Cautionem & Promissiones supradictas,

Volumus & concedimus ut praemissa per nos Robur Firmitatis optineant; pro Quorum Executione tunc fieri faciemus ulteriùs, quae fuerint oportuna.

Dat. apud Villam de Sancto Johanne quarto die Julii.

De tractando cum Rege Franciae super Passagio ad Terram Sanctam.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Pat. 10. E. 3. p. 2. m. 37.

Universis, ad quos praesentes Literae pervenerint, Edwardus, &c. Salutem.

Noveritis quòd Nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilium Patrum, Ricardi, Dunolmensis, & Adae, Wyntoniensis, Episcoporum, necnon, Nobilis Viri, Willielmi Trussel, Militis, & Magistri A. D. 1336.

A. D. 1336. Edw. 3. gistri Ricardi de Byntesworth, Juris Civilis Professoris, sinceram fiduciam optinentes,

Ipsos, & Tres eorum, nostros facimus & ordinamus Procuratores legitimos, & Nuncios speciales;

Dantes Eisdem, & Tribus eorum, plenam Potestatem, & Mandatum speciale, tractandi, pro nobis, & nostro nomine, cum, Magnifico Principe, Domino Philippo, Rege Franciæ Illustri, Consanguineo nostro carissimo, seu deputandis ab eo, super assumendo, & ordinando, Passagio, vel Itinere, nostro, versus Terram Sanctam, ac de tempore & modo Arreptionis & Progressûs Itineris hujusmodi, ac aliis omnibus, dictum Passagium concernentibus,

Necnon de Formâ, Loco, & Tempore, quibus præfatus Rex & nos possimus infra Regnum Franciæ conveni-re, & Colloquium mutuum personaliter optinere, A. D. 1336. Edw. 3.

Et Hiis, quæ sic Tractata fuerint, Consentiendi, & super hiis Concordandi,

Et Ea, in quibus Concordes fuerint, quacúmque firmitate vallandi,

Et omnia alia & singula faciendi, quæ in præmissis & circa ea fuerint oportuna, etiam si Mandatum exigant speciale:

Promittentes Nos firmum & gratum habituros quicquid per præfatos Procuratores, & Nuncios, nostros, vel Tres eorum, Actum vel Gestum fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus omnium Testimonium Sigillum nostrum præsentibus duximus apponendum.

Dat. apud Villam de Sancto Johanne sexto die Julii.

De tractando cum dicto Rege super Adjornamentis & Processibus.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Ibid. Universis &c. Salutem.

Noveritis quòd Nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilium Patrum, *&c. ut supra* plenariè confidentes,

Ipsos, & Tres eorum, facimus, ordinamus, & constituimus, nostros veros & legitimos Procuratores, & Nuncios speciales;

Dantes Eis, & Tribus eorum, Plenam Potestatem & Mandatum speciale, tractandi, pro Nobis, & nostro nomine, cum, Magnifico Principe, Domino Philippo, Rege Franciæ Illustri, seu Deputandis ab eo, super quibuscúmque Quæstionibus, Litibus, Querelis, Demandis, Controversiis, Arestis, seu Debatis, ac Adjornamentis & Processibus, in Curiâ ipsius Domini Regis pendentibus,

Nec non Petitionibus & Actionibus, Realibus, & Personalibus, atque Mixtis, quæ idem Dominus Rex erga Nos, & Subditos nostros, habet, vel habere poterit, vel Nos erga ipsum Dominum Regem, seu Subditos suos, ratione Terrarum nostrarum in Ducatu Aquitaniæ, vel alibi in partibus Transmarinis existentium, seu quacúmque aliâ occasione, habemus, vel habere poterimus, quovis modo, A. D. 1336.

Et ad omnia & singula, quæ Tractata & Concordata fuerint, quacúmque firmitate vallandi,

Necnon Petendi, Stipulandi, Recipiendi, Retinendi, Componendi, Pacifcendi, Transigendi, & omnia alia & singula Faciendi, quæ in præmissis & circa præmissa fuerint oportuna, etiam si mandatum exigant speciale;

Promittentes Nos, pro Nobis, & Hæredibus nostris, Ratum & Firmum habere, & habituros quicquid per dictos Procuratores, & Nuncios nostros, vel Tres eorum, Gestum, Actum, & Factum, seu etiam Procuratum, fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In quorum &c.

Dat. apud Villam de Sancto Johanne sexto die Julii.

De Potestate ad tractandum cum David de Bruis.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Ibid. Universis &c.

Noveritis quòd Nos *&c. ut supra usque ibi*, Juris Civilis Professoris, *& tunc sic* sinceram fiduciam optinentes,

Ipsos, & Tres eorum, nostros facimus & ordinamus Procuratores legitimos, & Nuncios speciales; A. D. 1336.

Dantes eisdem, & Tribus eorum, Plenam Potestatem, & Mandatum speciale,

A. D. 1336. Edw. 3. ciale, Tractandi pro Nobis, & nostro nomine, cum David de Brus, & Deputandis ab eo, de Treugis, & Guerræ Sufferentiâ, ac etiam de Pace & finali Concordiâ,

Inter Nos, & Nobis Adhærentes, ex parte unâ, & Ipsum David, & sibi Adhærentes, ex aliâ, super omnibus Dissensionibus, Demandis, & Debatis, hinc indè subortis, ineundis,

Et hiis, quæ sic Tractata fuerint, prout ad Honorem nostrum & Commodum expedire viderint, Consentiendi, & super hiis Concordandi,

Ac quæcumque, sic Concordata, quacúmque firmitate vallandi,

Et omnia alia & singula faciendi, quæ in præmissis & circa ea necessaria fuerint vel oportuna, etiam si Mandatum exigant speciale; A. D. 1336. Edw. 3.

Promittentes Nos, pro Nobis, & Hæredibus nostris, Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos Procuratores, & Nuncios nostros, vel Tres eorum, Tractatum, Consensum, Concordatum, Vallatum, & Factum, fuerit in præmissis & quolibet præmissorum.

In quorum &c.

Dat. apud Villam de Sancto Johanne sexto die Julii.

Pro Nunciis ad Regem Franciæ destinatis.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Liberat. 10. E. 3. m. 5.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Cùm mittamus quosdam Solempnes Nuncios nostros ad partes Franciæ, pro quibusdam arduis Negotiis nostris, nos contingentibus, inibi expediendis,

Vobis mandamus quòd eisdem Nunciis Ducentas Libras particulariter, super Expensis suis, in Itinere hujusmodi, de Thesauro nostro, liberari faciatis, prout juxta Discretiones vestras fore videritis faciendum. A. D. 1336.

Teste Rege apud Villam de Sancto Johanne decimo quarto die Julii.

Per ipsum Regem.

Super Literis Regis Franciæ ad Regem in Scotia directis.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Pat. 10. E. 3. p. 2. m. 34.

REX Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & omnibus, Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Cùm, Dilectus nobis, Lambertus le Ullynt de Sancto Omero,

Qui cum quibusdam Literis, Magnifici Principis, Domini Philippi, Regis Franciæ Illustris, nobis directis, infra Regnum nostrum jam venit,

Ad Nos in Scotiam, cum eisdem Literis, sit venturus, ut accepimus,

Suscepimus ipsum Lambertum in Protectionem & Defensionem nostram, nec non in salvum & securum Conductum nostrum, in veniendo ad Nos cum Literis antedictis, ibidem morando, & exindè redeundo: A. D. 1336.

Et ideò vobis mandamus quòd eidem Lamberto, *&c. prout in Literis de salvo Conductu.*

In cujus &c. usque ad Festum Omnium Sanctorum, proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Villam de Sancto Johanne decimo octavo die Julii.

Super variis Tractatibus cum Rege Franciæ, & cum David de Bruis; de Consilio impendendo.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Claus. 10. E. 3. m. 16. d.

REX, Venerabili in Christo Patri, W. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Eborum, Angliæ Primati, Salutem.

Cùm,

Juxta frequentes Tractatus, habitos inter Nos & Nuncios Regis Franciæ, ad nos in Angliam specialiter destinatos,

Solempnes Nuncios nostros ad partes Franciæ, de Assensu Prælatorum, Comitum, Baronum, & Procerum Regni nostri (quos nuper apud Norhamptoniam, ad tractandum ibidem super aliquibus, quæ Nos & Statum Regni nostri contingebant, convocari fecimus) transmiserimus, A. D. 1336.

Eisdem Nunciis nostris Potestatem plenariam tribuentes Tractandi pro Nobis, & nostro nomine, cum præfato Rege,

A.D. 1336. Edw. 3.

Rege, seu Deputandis ab eo, super assumendo & ordinando Passagio, vel Itinere, nostro versus Terram Sanctam, ac de Tempore & Modo arreptionis & progressûs Itineris hujusmodi, ac de Formâ, Loco, & Tempore, quibus præfatus Rex & nos possemus infra Regnum Franciæ convenire, & Colloquium mutuum personaliter optinere,

Nec non super quibuscunque Quæstionibus, Litibus, Querelis, Demandis, Controversiis, Arestis, seu Debatis, & Adjornamentis & Processibus, in Curiâ ipsius Regis pendentibus,

Ac Petitionibus, & Actionibus, Realibus, & Personalibus, atque Mixtis, quæ idem Rex erga Nos, seu Subditos nostros, habet, vel Nos erga Ipsum Regem, aut Subditos suos, ratione Terrarum nostrarum in Ducatu Aquitaniæ, vel alibi in partibus Transmarinis existentium, seu quacúmque aliâ occasione habemus,

Et etiam Tractandi cum David de Brus, & deputandis ab eo, de Treugis, & Guerræ Sufferentiis, ac finali Pace,

Inter Nos & nobis Adhærentes, & ipsum David & sibi Adhærentes, super quibuscúmque Dissensionibus, & Debatis, hinc indè subortis, ineundis,

Et Ea, quæ sic in præmissis omnibus Tractata & Concordata fuerint, quacúmque Firmitate Vallandi, Honore nostro Regio in omnibus observato,

Ac tàm præfatus Rex, quàm dicti Scoti Negotiis prædictis,

Per præfatos Nuncios nostros, prout eis commissa fuerint, ibidem seriosiùs propositis, & incepto super hiis Tractatu hujusmodi, obligarisque eis viis rationabilibus in præmissis,

Eisdem, seu earum alicui, recusaverint hactenus consentire,

Set dictus Rex ibidem palam asseruit se velle præfatis Scotis favere, eosque modis & viis, quibus poterit, adjuvare, & eâ de causâ tàm Galeas & Naves, quàm Homines Armatos, in multitudine non modicâ, in diversis partibus exteris, congregari fecit, & indies facit, ad mittendum tàm super Nos, & Regnum nostrum, Ecclesiámque Sanctam ejusdem Regni, ad Mala & Gravamina nobis, & ipsi Regno, ac dictæ Ecclesiæ Sanctæ, pro viribus inferendum, quàm ad partes Scotiæ, in dictorum Scotorum, Inimicorum nostrorum, contra nos succursum, ad nostrum ibidem Dominium, si poterit, subvertendum, sicut nobis est certitudinaliter intimatum,

Nos, .

Hujusmodi Machinatis Malitiis obviare, & salvationi ac defensioni Regni, Populi, & Jurium nostrorum, Ecclesiæque Sanctæ, providere, intimiùs cupientes, super dictis Negotiis, & aliis urgentissimis, Nos & Statum ejusdem Regni nostri, ac aliarum Terrarum nostrarum, contingentibus,

Vobiscum, & cum certis Prælatis, Magnatibus, & Proceribus ipsius Regni, apud Notingham, die Lunæ, proximò post Festum Sancti Mathæi Apostoli, proximò futurum, habere ordinavimus Colloquium & Tractatum,

Et ideò vobis in Fide & Dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandamus, quòd, pensatis tantâ & tàm urgenti necessitate periculisque iminentibus, absque omni excusatione, dictis die & loco, personaliter intersitis, Nobiscum, & cum cæteris Prælatis, Magnatibus, & Proceribus prædictis, super dictis Negotiis tractaturi, vestrúmque Consilium impensuri,

Et hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, ac Salvationem & Tranquillitatem dictorum Regni & Ecclesiæ Sanctæ, diligitis, modis omnibus faciatis,

Nè (quòd absit) per vestri absentiam expeditio negotiorum prædictorum, non absque nostri & totius Regni nostri dispendio, retardetur, seu quomodolibet differatur.

Et præmuniatis Decanum & Capitulum Ecclesiæ vestræ Eborum, Archidiaconos, totúmque Clerum vestræ Diœcesis, quòd iidem, Decanus & Archidiaconi, in Propriis Personis suis, dictúmque Capitulum per Unum, idémque Clerus per Duos Procuratores idoneos, plenam & sufficientem Potestatem ab ipsis Capitulo & Clero habentes, dictis die & loco intersint, ad faciendum & consentiendum hiis, quæ tunc ibidem, de Comuni Consilio, divinâ favente Clementiâ, ordinari contigerit super negotiis antedictis.

Teste Rege apud Villam de Sancto Johanne vicesimo quarto die Augusti.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est Archiepiscopo, & Episcopis subscriptis, mutatis mutandis; videlicet,

J. Archiepiscopo Cantuar. totius Angliæ Primati &c.

Di

De Protectione pro Triginta Personis de Scotiâ.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Scot. 10. E. 3. m. 15.

REX Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Ad Requisitionem, Excellentissimi Principis, Domini Philippi, Regis Franciæ illustris, Consanguinei nostri carissimi,

Suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram, nec non in salvum & securum Conductum nostrum, Triginta Personas de Scotiâ, de Adbærentibus David de Bruys, cujuscúmque status seu conditionis fuerint, veniendo, de partibus Scotiæ, infra Regnum nostrum, ibidémque morando,

Cum Nunciis præfati Regis Franciæ (ad nos in Angliam jam venturis) super aliquibus, ipsum David, & sibi Adhærentes de Scotiâ, tangentibus, tractaturas, & exindè redeundo: A. D. 1336.

Et ideò vobis, & vestrûm cuilibet, sub forisfacturâ Vitæ & Membrorum, ac Omnium quæ nobis forisfacere poteritis, mandamus *&c. prout in Literis de salvo Conductu.*

In cujus &c. usque ad Festum Omnium Sanctorum proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Villam de Sancto Johanne primo die Septembris.

Per ipsum Regem.

Pro Nunciis Regis Franciæ.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Scot. 10. E. 3. m. 13.

REX Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd suscepimus in Protectionem & Defensionem nostram, ac in salvum & securum Conductum nostrum, necnon in salvam Gardiam nostram, Venerabilem Patrem, Episcopum Belvacensem, &, Nobilem virum, Ferricum de Pynguiaco, Militem, ac Magistrum Guidonem Peytenini, Nuncios & Consiliarios, Excellentissimi Principis, Domini Philippi, Regis Franciæ illustris, Consanguinei nostri carissimi, veniendo in Angliam ad tractandum nobiscum, seu Deputandis à nobis, super aliquibus, præfatum Regem Franciæ, & Nos, ac David de Brus, & sibi Adhærentes de Scotiâ, tangentibus, ac ipsorum Nunciorum Familiam, ibidem morando, & exindè ad propria redeundo: A. D. 1336.

Et ideò vobis mandamus quòd eisdem, Episcopo, Fetrico, & Guidoni *&c. prout in Literis de salvo Conductu.*

In cujus &c. usque ad Festum Omnium Sanctornm proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Villam de Sancto Johanne tertio die Septembris.

Per ipsum Regem.

De Nunciis a David de Bruis.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Scot. 10. E. 3. m. 9.

REX Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Ad requisitionem, Excellentissimi Principis, Domini Philippi, Regis Franciæ illustris, Consanguinei nostri carissimi,

Suscepimus in protectionem & defensionem nostram, ac in salvum & securum Conductum nostrum, necnon in salvam Gardiam nostram, Adam Episcopum Bretbinensem, & Magistros, Galterum de Moffete, & Garcenetum Byset, de Scotiâ, ac eorum Familiam, cujuscúmque status fuerint vel conditionis, in partibus transmarinis jam existentes, A. D. 1336.

Veniendo, de eisdem partibus, infra Regnum nostrum, ibidémque morando (super aliquibus, David de Brus de Scotiâ, & sibi adherentes, tangentibus, tractaturos) & exindè ad dictas partes Franciæ redeundo, vel ad partes Scotiæ divertendo:

Et

A.D. 1336. Edw. 3. Et ideò vobis, & vestrûm cuilibet *&c. prout in Literis de Conductu.*

In cujus &c. usque ad Festum Sancti Andreæ Apostoli proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Villam de Sancto Johanne tertio die Septembris.

Per ipsum Regem.

Et postmodùm, octavo die Octobris, proximo sequente, ipso Rege apud Auklandiam existente, omnes prædictæ litteræ de Conductu innovatæ fuerunt, usque ad Festum Purificationis beatæ Mariæ, tunc proximò futurum, duraturæ. A.D. 1336. Edw. 3.

Et postmodúm, primo die Novembris, proximo sequente, ipso Rege apud Berewicum super Twedam existente, omnes prædictæ litteræ de Conductu, iterùm innovatæ fuerunt, usque ad Festum Paschæ, proximò futurum, duraturæ; set, loco Ferici de Piguiaco, ponebatur Johannes Heumere Miles, Dominus de Wasnes.

De Navigio Baionæ versus Mare Anglicanum mittendo.

A.D. 1336. An. 10. E. 3. Vasc. 10. E. 3. m. 2.

REX, Dilectis sibi, Majori, Juratis, Centum Paribus, ac toti Communitati, Civitatis suæ Baionæ, Salutem.

Quia nonnulli nobis certitudinaliter intimârunt, quòd diversæ Galeæ, & aliæ Naves Guerrinæ, in diversis partibus transmarinis provisæ, supra Mare, prope Costeram Normanniæ, congregatæ existunt, ad Succurrendum contra Nos Scotis, Inimicis nostris, vel Fines Regni nostri, seu aliarum Terrarum nostrarum, hostiliter Invadendum, ad Gravandum pro viribus Nos & Nostros, Nos,

Hujusmodi Malitiis obviare, & salvationi ac tuitioni Regni, & Populi, nobis subjecti, providere intimiùs cupientes, ac de vestræ Fidelitatis constantiâ & consuetâ Benivolentiâ (quas vos erga Nos, & Domum nostram Regiam, in nostris agendis quibuscúmque, semper habuisse cognovimus) confidentes,

Vos requirimus & rogamus, vobis nichilominus, in Fide & Dilectione, quibus nobis tenemini, Injungendo mandantes, quatinùs, Dilatione quacúmque cessante, Navigium Civitatis prædictæ de Guerrâ (si nondum paratum fuerit) parari, A.D. 1336.

Et Hominibus validis, armaturis, & aliis, quæ pro Munitione hujusmodi Navium necessaria fuerint, muniri,

Navigiúmque illud, sic de Guerrâ paratum & munitum, versus Mare Anglicanum mitti,

Celeriter faciatis, in Subsidium Navigii nostri Angliæ, ad resistendum dictis Galeis & Navibus, sic provisis, si Regnum nostrum, seu alias Terras nostras, invadere, aut prædictis Scotis, Inimicis nostris, contra nos succurrere præsumpserint clàm vel palàm:

Et hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum (pro cujus conservatione, totis temporibus, exposuistis gratuitè vos & vestra) diligitis, modis omnibus faciatis:

Ad Custus autem, quos circa præmissa apponere vos continget, talem Considerationem habebimus, & vobis super hiis Remunerationem faciemus, quòd exindè eritis meritò contentati.

Dat. apud Villam de Sancto Johanne tertio die Septembris.

Per ipsum Regem.

De Comite de Murryf in Turri Londoniæ custodiendo.

A.D. 1336. An. 10. E. 3. Claus. 10. E. 3. m. 12. d.

REX Constabulario Turris suæ Londoniæ, vel ejus Locum tenenti ibidem, Salutem.

Mandamus vobis, firmiter injungentes, & sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poteritis, quòd Johannem Comitem de Murryf, Inimicum & Rebellem nostrum, quem Vicecomes noster Sutbamtoniæ vobis per Præceptum nostrum liberabit, ab Ipso recipiatis, & Ipsum, in Prisonâ nostrâ Turris prædictæ, in Ferris, salvò & secure custodiri faciatis, quoúsque aliud à nobis indè habueritis in mandatis. A.D. 1336.

Teste Rege apud Notyngham vicesimo octavo die Septembris.

Per ipsum Regem.

A. D. 1336. Edw. 3.

Pro Comitissa de Fyfe.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Liberat. 10. E. 3. m. 6.

REX Thesaurario, & Baronibus suis de Scaccario, Salutem.

Cùm, decimo septimo die Martii, proximo præterito, vobis, per Breve nostrum, mandaverimus quòd Mariæ Comitissæ de Fif in Scotiâ, Consanguineæ nostræ carissimæ (quæ in Angliâ ad Fidem & Pacem nostram moratur) Quadraginta Solidos, pro Expensis suis, per Septimanam, quamdiu moram sic faceret, de Thesauro nostro, liberari faceretis, quousque aliud à nobis indè haberetis in mandatis,

Nos, volentes idem mandatum nostrum ritè exequi, juxta vim & effectum ejusdem, vobis mandamus, quòd præfatæ Comitissæ, vel ejus in hâc parte Attornato, id, quod eidem Comitissæ a retro est de dictis Quadraginta Solidis per Septimanam, à prædicto decimo septimo die hucusque, & eosdem Quadraginta Solidos per Septimanam exnunc, pro Expensis præfatæ Comitissæ, quamdiu moram sic fecerit, de Thesauro nostro, liberetis, vel quousque aliud a nobis indè habueritis in Mandatis.

Teste Rege apud Notyngham vicesimo nono die Septembris.

Per ipsum Regem.

Ad Regem Siciliæ, super Providentia Galearum impedita.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Claus. 10. E. 3. m. 11. d.

SErenissimo Principi, Domino Roberto, Dei gratiâ, Jerusalem & Siciliæ Regi, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitanniæ, fœlicem regnandi gloriam, & Salutem.

Pridèm in nostram deduxit notitiam Relatio fidedigna quòd,

Cùm in Comitatu vestræ Provinciæ, sub velamine Subsidii Terræ Sanctæ, procuraretur Providentia & Armatio Galearum,

Vestra Serenitas, intelligens dictam Providentiam ad nocendum nobis & nostris perperàm fore factam, ipsam in dicto Comitatu fieri prohibuit, & amabiliter impedivit,

In quo, sicut frequenter in oportunitatibus aliis, sincerus ad nos vestræ Dilectionis affectus nobis innotuit per Effectum,

De quibus Excellentiæ vestræ Verbales, quas valemus, Gratiarum referimus Actiones, quas gratorum Effectibus operum libentiùs redderemus.

Super hiis autem, Dilecto & Fideli nostro, Nicholino de Flisco de Janua (Quem, quia nobis ipsum aliàs de Fidelitate specialiter commendâstis, de nostro duximus Concilio retinendum) apeiuimus pleniùs Mentem nostram; cujus Relationi velit, petimus, Regalis Magnificentia Fidem dare.

Et cùm, ad rogatum nostrum, nostris intendens Servitiis, ad vos redire distulerit, super hoc ipsum habere dignetur vestra Sublimitas excusatum.

Vobis adaugeat Altissimus dies lætos.

Dat. apud Leicestriam secundo die Octobris.

Ad Januenses, de Gratiis, super Inhibitione & Combustione Galearum contra Regem provisarum.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Ibid.

REX, Viris Providis & Discretis, Potestati, Capitaneis, Abbati, Populi, Ancianis, Civitatis & Communitatis Januæ, Amicis suis carissimis, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Nuper in nostram deducto notitiam quòd,

Cùm quædam in Civitate vestrâ, sive Districtu, procuraretur Armata Providentia Galearum,

Vos, Ex Conjecturis verisimilibus, suspicantes dictam Providentiam in nostri perniciem fore factam,

Memores solidæ Benivolentiæ, quæ inter Prædecessores nostros & vestros viguit ab Antiquo, dictæ Providentiæ nedùm annuere renuistis, set illam oportunis & rigorosis Remediis impedîstis, combustis quibusdam Galeis, quas sic, contra Inhibitionem vestram, armari Prudens vestrum Scrutinium adinvenit.

A.D. 1336. Edw. 3. Hæc autem, tàm grataniter & amabilitèr per vos facta, in nostro memoriali durabilis Gratitudinis sunt conscripta, pro Quibus vobis offerimus non solùm vicissitudinem repensivam, set, cùm se Facultas optulerit, exuberantem, ad vestros profectus & beneplacita, voluntatem.

Super hiis autem, Dilecto & Fideli nostro, Nicholino de Flisco, Concivi vestro, adhibere velitis, petimus, Plenam Fidem. A.D. 1336. Edw. 3.

Dat. apud Leyecestriam secundo die Octobris.

De Potestate ad Galeas pro Rege conducendas.

A.D. 1336. An. 10. E. 3. Pat. 10. E. 3. p. 2. m. 24.

UNiversis Christi Fidelibus, ad quos &c. Edwardus &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione provida, Dilecti & Fidelis nostri, Nicholini de Flisco, dicti Cardinalis de Janua, plenariè confidentes,

Ipsum Procuratorem nostrum & Nuncium Ordinamus & Constituimus, ad conducendum & firmandum, ad opus nostrum, Galeas & Usceria, Hominibus, & Armis, apparata, & aliis Necessariis, sufficienter instructa & munita,

Ac ad Tractandum, Concordandum, & Conveniendum, cum Dominis, Patronis, & Ductoribus, dictarum Galearum & Usceriorum, de Vadiis & Stipendiis in hâc parte constituendis & faciendis,

Et ea, quæ sic conventa fuerint, quacúmque Firmitate vallandum,

Necnon Obligationes, Cautiones, & Securitatem sufficientem, de dictis Dominis Patronis, & Ductoribus, dictarum Galearum & Usceriorum, de Galeis & Usceriis ipsis habendis, sic paratis, locis & temporibus, de quibus conventum extiterit, recipiendum, A.D. 1336.

Aliúmque Procuratorem, loco sui, in præmissa substituendum,

Ac omnia alia & singula faciendum quæ in præmissis fuerint oportuna:

Promittentes, in Verbo Regiæ Veritatis, pro Nobis, & Hæredibus nostris, nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictum Procuratorem nostrum, seu Substitutum ab eodem, actum, seu conventum fuerit in præmissis & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Leicestre secundo die Octobris.

Pro Edwardo Rege Scotiæ.

A.D. 1336. An. 10. E. 3. Liberat. 10. E. 3. m. 4.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, Magnifico Principi, Edwardo Regi Scotiæ, Consanguineo nostro carissimo, vel ejus in hâc parte Attornato, Centum Libras de Dono nostro, in Subventionem Expensarum Hospitii sui. A.D. 1336.

Teste Rege apud Leycestre tertio die Octobris.

Per ipsum Regem.

De Victualibus præfato Regi liberandis.

A.D. 1336. An. 10. E. 3. Scot. 10. E. 3. m. 11.

REX, Dilecto Clerico suo, Roberto de Tong, Receptori Victualium nostrorum apud Berewicum super Twedam, Salutem.

Mandamus vobis quòd, Magnifico Principi, Edwardo Regi Scotiæ, Consanguineo nostro carissimo, vel ejus in hâc parte Attornato, Vina & alia Victualia, ad valorem Centum Librarum, ad Pretium quo Victualia hujusmodi in eâdem Villâ venduntur, de Victualibus nostris, in Custodiâ vestrâ existentibus, liberetis, de Dono nostro, in Subventionem Expensarum Hospitii sui: A.D. 1336.

Recipientes à præfato Rege, vel dicto suo Attornato, Litteras suas Patentes, Receptionem Vinorum & Victualium prædictorum, & Quæ & Cujusmodi fuerint, & eorum pretium, continentes:

Et nos vobis indè, in Compoto vestro, ad Scaccarium nostrum, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Notyngham tertio die Octobris.

Per ipsum Regem.

A. D. 1336. Edw. 3.

Indenturæ, inter Regem Scotiæ & Johannem de Insula, factæ, Ratificatio.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Scot. 10. E. 3. m. 11. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Inspeximus quasdam Litteras Indentatas, factas inter, Magnificum Principem, Dominum E. Regem Scotorum illustrem, Consanguineum nostrum carissimum, & Johannem de Insulâ, in hæc verba,

HÆC INDENTURA,

Facta apud Villam de Perth, die Jovis duodecimo die Septembris, Anno Domini Millesimo, Trescentesimo, Tricesimo quinto, inter, Excellentissimum Principem, Dominum E. Dei gratiâ, Regem Scotorum illustrem ex unâ parte, & Johannem de Insulâ ex alterâ parte,

TESTATUR quòd dictus Dominus Rex concessit, quantum in se est, prædicto Johanni, pro bono & laudabili Servitio, sibi impenso, ac in futurum impendendo, per Se, & Hæredes suos, Insulam de Ysle: Terram de Kentyre: Terram de Knappedoll: Insulam de Githe: Dimidium Insulæ de Dure: Insulam de Golwouche: Insulam de Mulle: Insulam de Sky: Insulam de Lewethy: Terram de Kenalbadon & de Ardinton;

TENENDA eidem Johanni, Hæredibus & Assignatis suis;

CONCESSIT etiam dictus Dominus Rex eidem Johanni Wardam de Loghaler, usque ad Legitimam Ætatem Filii & Hæredis Domini David de Strabolgy, ultimi Comitis Athollliæ:

Pro quibus quidem CONCESSIONIBUS prædictis, præfatus Johannes de Insula OBLIGAT Se, & Hæredes suos, esse Ligios Homines, & Fideles dicto Domino Regi, & Hæredibus suis, IN PERPETUUM; ET GRAVARE omnes suos Inimicos & Rebelles, quibuscúmque diebus, & locis, & modis omnibus, quibus eos gravare poterit,

Et, pro SECURITATE omnium præmissorum, fideliter complendorum, præstetur Sacramentum Corporale per dictum Johannem, super Sanctam Eukaristiam, Calicem Altaris, & Missalem.

ITEM, *Vult* & *Concedit* dictus Johannes quòd, si prædictus Dominus Rex Obsidem, vel Obsides, ab eo voluerit habere pro MAJORI SECURITATE faciendâ, Consanguineum, vel Consanguineos suos, Minoris Ætatis, sibi Propinquiores, dicto Domino Regi reddendos, cùm tempus oportunum advenerit, quia dictus Johannes Filium, nec Hæredem, à Corpore suo nondum habet legitimè Procreatum.

PRÆTEREA, præfatus Dominus Rex *Vult* & *Concedit*, quòd quocúmque tempore habeat Hæredem de Corpore suo Legitimè Procreatum, quòd COMPATERNITAS ejusdem Hæredis præfato Johanni concedatur.

Nos autem omnia & singula, in litteris prædictis contenta, pro nobis, & Hæredibus nostris, quantum ad Nos pertinet, Acceptamus, Ratificamus, Approbamus, & Confirmamus, sicut Litteræ prædictæ pleniùs testantur.

In cujus &c.

Teste Rege apud Aukelandiam quinto die Octobris.

Per ipsum Regem.

De Flandrensibus Arestandis.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Claus. 10. E. 3. m. 11. dorf. REX Vicecomiti Norffolciæ & Suffolciæ Salutem.

Quia Mercatores & alii quicúmque de Regno nostro, jam partibus Flandriæ existentes, unà cum Mercimoniis, Rebus, ac Bonis suis quibuscúmque, secum ibidem inventis, per Comitem Flandriæ, ac Burgimagistros, & Scabinos, & Consules, Villarum ejusdem Terræ, in eisdem partibus Flandriæ Capti & Arestati existunt, & Carcerali Custodiæ Mancipati, sicut Nobis est certitudinaliter Intimatum, Nullâ præfato Comiti, seu Hominibus de Flandriâ, per Nos, seu Nostros, Injuriâ factâ, nec Causâ aliquâ præcurrente,

Nos,

Hujusmodi Contemptum, nobis sic factum, ac Jacturas, quas eosdem Mercatores eâ occasione sustinere oportebit, intimè ponderantes,

Ac

A. D. 1336. Edw. 3. Ac volentes contra hujusmodi Malitiam extendere Manum nostram,

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, omnes Homines de Flandriâ, tàm Mercatores, quàm Alios, ubicúmque inventi fuerint in Ballivâ tuâ, sive infra Libertates, sive extra, unà cum ipsorum Navibus, Mercimoniis, Bonis & Catallis quibuscúmque, in dictâ Ballivâ tuâ inventis, & Quæ ex nunc infra dictam Ballivam tuam duci contigerit, sine dilatione arestari, & Ipsos, ac ipsorum Bona prædicta, sub salvâ & securâ Custodiâ, absque distractione Bonorum eorumdem, detineri facias, quousque aliud indè duxerimus demandandum:

Indenturas (Nomina Flandrensium prædictorum, ac ipsorum Bona, quæ sic arestari feceris, & Quæ, & Cujusmodi fuerint, ac eorum Pretium, continentes) inter Te & aliquos Probos Homines locorum, ubi ipsos Flandrenses, & eorum Bona, arestari contigerit, faciens indilatè; & in Cancellariam nostram nobis Transcriptum Indenturarum illarum, cùm factæ fuerint, de tempore in tempus, sub Sigillo tuo transmittens. A. D. 1336. Edw. 3.

Et hoc, sicut Te Indempnem servare volueris, nullatenus omittas.

Teste Rege apud Aucland quinto die Octobris.

Per ipsum Regem & Concilium.

Eodem modo mandatum est Vicecomitibus Comitatuum Subscriptorum, & aliis subscriptis, mutatis mutandis; videlicet,

London.	*Glouc.*	*Ballivis Villæ Magnæ Jernemuth.*
Eborum.	*Devon.*	*Ballivis Villæ de Ravenserod.*
Northumbr.	*Cornub.*	*Custodibus Quinque Portuum.*
Essex.	*Dorf.*	*Johanni de Norwico, Admirallo ab Ore Thamisiæ versus partes Boreales.*
Surr.	*Somers.*	
Sussex.	*Wiltes.*	*Galfrido le Say, Admirallo ab Ore Thamisiæ versus partes Occidentales.*
Suthampton.	*Lincoln.*	
Kanc.		

Janunesium, pro Damnis illatis, Acquietantia.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Ibid.

Universis Christi Fidelibus, ad quos præsentes Litteræ pervenerint, Nicholinus de Flisco, dictus Cardinalis de Janua, Procurator, Sindicus, & Nuncius specialis Potestatis, Capitaneorum, Abbatis, Populi, Ancianorum, & Communitatis, Civitatis Januæ,

Ad petendum, exigendum, & recipiendum Quicquid prædictis, & Eorum Cuilibet, seu Alicui Januensi dictæ Communitatis, debetur, ex quacúmque causâ, per, Serenissimum Principem, Dominum Edwardum, Dei gratiâ, Regem Angliæ Illustrem, seu Personam, aut Personas, aliquam, seu aliquas, Regni vel Potestatis suæ,

Et ad faciendum eidem Regi, & Subditis, de quibuscúmque Debitis, seu Dampnis sibi datis, Remissionem, & Plenam Liberationem, ac Pactum Perpetuum de ulteriùs non petendo,

Specialiter Constitutus, Salutem in Omnium Salvatore.

Noverit Universitas vestra quòd,

Cùm nuper (ex parte Potestatis, Capitaneorum, & Comunitatis, Civitatis Januæ) peterentur a præfato Domino Rege Restitutio Dampnorum, & Emendæ pro quibusdam Dampnis, A. D. 1336.

Quæ Yvano Luccani, & Sociis suis Civibus Civitatis prædictæ, per Subditos, celebris memoriæ, Domini E. Regis Angliæ, Patris prædicti Regis, in Captione & Deprædatione cujusdam Navis Grossæ juxta Dunas de Sandwyco, dudum dicebantur illata,

Idem Dominus Rex Angliæ, de Liberalitate suâ, in Recompensationem Dampnorum hujusmodi, dictis Dampnificatis Octo Milia Marcarum Sterlingorum assignavit, sub certâ formâ solvendarum, & dictæ Comunitati Libertates diversas in Regno suo concessit, prout in Litteris suis Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur,

Icitcò Ego, Procurator, & Sindicus, ac Nuncius suprascriptus (Præmissis Beneficiis & Gratiis Regiis debitè ponderatis) nomine Procuratorio, quo supra, præfatum Dominum Regem, & quoscúmque suos Subditos, & sibi Adhærentes, de præfatis Dampnis, in dictâ Navi factis, ac Expensis, & Interesse, secutis occasione Captionis Navis prædictæ,

Quæ a præfato Rege, vel suis, prætextu Dampnorum & interesse hujusmodi

A.D. 1336. Edw. 3. modi, quocúmque Colore, per dictos Dampnificatos, vel Aliquem de Communitate prædictâ, peti poterunt in futurum,

Libero & plenè quieto,

Et de ipsis Dampnis, Expensis, & Interesse, Remissionem, & Pactum de non Petendo, & Plenam Quietationem, præfato Regi, & suis, purè & spontè facio & concedo,

Et Ipsos, erga dictos Dampnificatos, Hæredes & Executores eorum, & dictam Comunitatem, & singulas Personas ejusdem, Quietos & Indempnes, Solempni Stipulatione, sub Obligatione & Ypotecâ Bonorum Comunitatis prædictæ, servare promitto;

Renuncians expressè Actioni, Prosecutioni, & Juri, ac Exceptionibus *Doli Mali, quod Metûs causâ, Conditioni ob causam non Numeratæ Pecuniæ, Arestis, & Reprisalibus*, ac omni alii Juris & Facti Remedio, dictis Dampnificatis, seu eorum Hæredibus & Executoribus, A.D. 1336. Edw. 3. vel Comunitati, prædictis, seu alicui Civium prædictorum, occasione Captionis Navis prædictæ Competentibus, seu Competituris aliqualiter in futurum:

Solo Jure dictarum Octo Mille Marcarum Rato & Firmo manente, donec, secundum formam Assignationis prædictæ, fuerint persolutæ.

In cujus rei Testimonium Sigillum meum duxi præsentibus apponendum.

Dat. apud Lenton decimo sexto die Octobris, Anno Domini Millesimo, Trescentesimo, Tricesimo sexto.

ET Memorandum quòd prædictus Nicholinus venit in Cancellariam Regis, apud Eborum, Tricesimo die Octobris, Anno prædicto, & Recognovit Litteras prædictas esse Factum suum, & omnia Contenta in eisdem, in formâ prædictâ.

Ad Comitem Flandriæ expostulatoria.

A.D. 1336. An. 10. E. 3. Claus. 10. E. 3. m. 10. d. REX, Nobili Viro, Domino Lodowico, Comiti Flandrensi & Niverensi, Amico suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Dùm in debitæ reducimus considerationis examine pronam Benivolentiam & Dilectionis solidæ puritatem, quibus nostri Progenitores & vestri se mutuò prævenerunt (quas, nostris temporibus, desideramus inter Vos & Nos, in augmentis fœlicibus, fœcundare) magna nobis ingeritur admirationis materia, quòd (Antiquis Amicitiis non pensatis) Subditos nostros,

Ad partes Flandriæ, sub spe vestræ Protectionis, & confidentiâ Prorogationis Respectûs, usque ad instans Festum Nativitatis Domini nuper ex parte vestrâ promissæ, fiducialiter accedentes,

Contra formam Promissionis hujusmodi, maximè cùm super Reformatione Dampnorum, vestris Subditis per nostros, ut prætenditur, illatorum, juxta Processum, per Commissarios mutuos indè factum, parati fuimus facere quod incumbit, & id fieri mandavimus cum effectu,

Subitò, sufficienti seu solitâ Monitione non præmissâ de recedendo, & educendo Bona sua, a Districtu vestro, sine Causâ legitimâ (nescimus quo Spiritu) capi & arestari fecistis;

Et Eos, unà cum Bonis omnibus quorumcúmque Subditorum nostrorum, ibidem inventis, Arestatos, ut dicitur, sic A.D. 1336. tenetis;

Quærentes, ut videtur, Occasiones contra Nos voluntariè, nè dicamus ingratè, cum Mercatores nostri potiùs & libentiùs ad partes vestri Dominii, quàm ad alias, cum suis Mercibus, se divertant, quod nobis foret valdè gratum, dùm tamen ibidem civiliter tractarentur.

Vestram igitur Amicitiam, attentè rogamus quatinus,

Considerati præmissis, & Alligantiis inter Nos, si recolitis, pridem factis ad Fomentum Dilectionis solidæ, inter Nos & Vos, ac nostros & vestros Subditos, feliciter dilatandæ, nec non ad Comunionem Pacificam inter dictos Subditos, ad Mutuum eorum Commodum, roborandam, & pro vitandis Malis quæ poterunt ex contrario provenire,

Jubere velitis Arestum prædictum, tàm de Rebus, quàm Personis, absque difficultate relaxari, &, prout justum fuerit, amicabiliter liberari, & dictos nostros Subditos infra loca Districtûs vestri benivolè pertractari:

Nam ex parte nostrâ non insurget Turbationis Occasio, set ad faciendum, quod justum & æquum fuerit, prompti semper erimus & parati; prout Latores præsentium vobis pleniùs dicere poterunt vivâ voce: quibus in hoc adhibere

A. D. 1336. Edw. 3. bere velitis, petimus plenam Fidem: rescripturi nobis super hiis, si placet, vestra Beneplacita per eosdem.

Dat. &c. apud Aukelandiam decimo octavo die Octobris.

A. D. 1336. Edw. 3. *Consimiles ferè Literæ diriguntur Burgimagistris Villarum de Bruges, Ipres, & de Gandavo.*

Pro Rege de Procuratore constituto, contra Electum Norwicensem.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Pat. 10. E. 3. p. 2. m. 18.

UNiversis, præsentes Literas inspecturis, Rex &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cum, in cunctis Ecclesiis Cathedralibus, Regni nostri, inter cætera, tale Jus, seu Prærogativa, nobis notoriè competat, tàm ex Concessione Sedis Apostolicæ, quàm de Consuetudine generali & notoriâ, a tempore, & per tempus, cujus contrarii memoria non existit, in Regno nostro inviolabiliter observata,

Quòd Electi in dictarum Ecclesiarum Episcopos, priusquam prosequantur Electionis suæ Negotium, teneantur instanter Assensum Regium petere, &, ut illum optineant, expectare; aliàs Quicquid, non optento Assensu nostro prædicto, circa dictos Electos ulteriùs factum fuerit, sit Ipso Facto Irritum & Inane,

Ac omnes Electi prædicti, per totum tempus prædictum, id fecerint reverenter, excepto quodam Monacho, in Episcopum Norwycensem jam Electo, & qui, dicti Juris nostri verisimiliter non ignarus, Assensu nostro Regio non optento, ad Sedem Apostolicam se transtulerit, Confirmationem Electionis, de se factæ, ut dicitur, petiturus, in dicti Juris nostri præjudicium manifestum:

Nos, de fidelitate & circumspectione, Dilecti Clerici nostri, Magistri Andreæ Sapiti, confidentes, ipsum Procuratorem nostrum facimus, & constituimus specialem,

Ad excipiendum, & obiciendum, ac proponendum, de dicto Jure, seu Prærogativâ nostrâ, & Contemptu in hâc parte nobis facto, contra dictum Electum,

Et ad impediendum, eo prætextu, Confirmationem Electionis suæ prædictæ,

Nec non ad ostendendum qualiter parati fuimus sibi facere quod nobis incumbebat (ad quod, ex causâ legitimâ, sibi assignavimus Brevem Diem, quem tamen expectare non curavit) in dicto negotio, ponendum & articulandum: Positionibus & Articulis respondendum: Testes & Instrumenta & alia Documenta (quæ valere poterunt in hâc parte) producendum: Juramentum de Calumpniâ & de Veritate dicendâ, ac quodcumque aliud licitum, in Animam nostram præstandum, provocandum & appellandum: alium Procuratorem, loco suo, substituendum, Substitutionem revocandum, & Procuratoris Officium reassumendum; ac omnia & singula faciendum quæ in præmissis necessaria fuerint vel oportuna, etiam si mandatum exigant speciale;

Promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid, in dicto Negotio, per præfatum Procuratorem nostrum, vel Substitutum ab eo, Actum fuerit sive Gestum; aliis Procuratoriis quibuscumque, præfato Procuratori nostro priùs factis, in suo nichilominus robore duraturis.

In cujus &c.

Dat. apud Novum Castrum super Tynam, vicesimo octavo die Octobris, Anno Domini Milesimo, Trescentesimo, Tricesimo Sexto.

De Procuratore, ad Transumpta facienda.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Ibid.

UNiversis, præsentes Literas inspecturis, Rex &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm habeamus diversa Privilegia & Literas Apostolicas, in locis securis reposita (quorum usus esset Nobis, in Romanâ Curiâ, pro quibusdam Negotiis, Jura nostra Regia concernentibus, plurimùm oportunus) quæ tamen, tàm propter viarum discrimina, quàm alias Causas probabiles, periculosum foret illuc mittere, præcipuè hiis diebus,

A. D. 1336.

Nos,

De fidelitate & circumspectione, Dilecti Camerarii nostri, Nicholai de Acton, confidentes,

Ipsum

A. D. 1336. Edw. 3. Ipsum Procuratorem nostrum facimus, & constituimus, specialem ad ostendendum quascúmque Literas Apostolicas, Nos & Jura nostra Regia concernentes, coram quocumque Judice competenti Inspiciendas, Palpandas, & Examinandas,

Et ad petendum dictas Literas, ex causis hujusmodi, vel aliis legitimis, auctoritate ordinariâ, transumi fideliter, & Transumptum hujusmodi solempniter & legitimè publicari,

Et ad omnia alia & singula faciendum, quæ in præmissis oportuna fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale: A. D. 1336. Edw. 3.

Ratum & Gratum habituri quicquid per dictum Procuratorem nostrum Actum vel Gestum fuerit in præmissis.

In cujus rei Testimonium Sigillum nostrum fecimus hiis apponi.

Dat. apud Novum Castrum super Tynam vicesimo octavo die Octobris.

Ad Regem Norwegiæ, super Providentia Navium Armatarum.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Claus. 10. E. 3. m. 9. d. MAgnifico Principi, Domino Dei gratiâ, Regi Norwegiæ, Amico suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, Salutem, & felices ad vota successus.

Ad publicam jam pervenit notitiam, &, ut credimus, Vos non latet, qualiter Scoti, Rebelles & Inimici nostri, contra Nos, Superiorem Dominum, &, Vassallum nostrum, Edwardum Regem Scotiæ (licet jura, Superioritatis nostræ, & Successionis Hæreditariæ ipsius Edwardi, sint clarissima) de Guerrâ contra Nos & dictum Vassallum nostrum perperàm insurgere præsumpserunt,

Et qualiter quidam, quærentes contra Nos Occasiones indebitas, sub colore ut dictis Scotis subveniant, magnam faciunt Providentiam Galearum & Navium Armatarum, ad Nos & Regnum nostrum pro viribus expugnandum,

Quamobrem Regalem Magnificentiam (quam in tàm patenti Nostrâ Justitiâ speramus invenire nobis Propitiam & Faventem) ex corde rogamus, quatinus, cùm dicti nostri Malivoli nitantur adhuc plures Grossas Naves & Armatas contra nos, ut dicitur, providere, velitis, si placet, optentu Justitiæ, & solidæ Dilectionis, & mutuæ Subvenrionis dulcedine (quas inter Domum vestram Regiam & nostram gratis cupimus successibus fœcundare) vestris Subditis districtiùs inhiberi, & facere cum effectu, nè Naves suas hujusmodi, in nostri Perniciem, dictis nostris Æmulis locent aliqualiter, vel concedant; nec ad Partes, vel Potestatem, eorum ducant ullatenus, vel transmittant: A. D. 1336.

Et, cùm quid facere poterimus vobis Grata, paratos nos semper habebitis Vicissitudine relativâ.

Dat. apud Novum Castrum super Tynam tertio die Novembris.

Ad Comitem Hollandiæ, super providentia prætacta.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Ibid. REX, Nobili & Potenti Viro, Domino Comiti Hanoniæ, Holandiæ, & Selandiæ, ac Domino Frisiæ, Patri suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Ad publicam jam pervenit notitiam, &, ut credimus, vos non latet, qualiter Scoti, Inimici & Rebelles nostri, contra Nos, Superiorem Dominum, *&c. pront supra usque hæc verba; viz.* A. D. 1336.

Rescripturi nobis cùm quæ facere poterimus vobis grata.

Dat. apud Novum Castrum super Tynam tertio die Novembris.

Ad Comitem Gelriæ, super Providentia prædicta.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Ibid. REX, Nobili & Potenti Viro, Domino Comiti Gerliæ, Fratri suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Ad publicam jam pervenit notitiam, &, ut credimus, vos non latet, qualiter Scoti, Rebelles & Inimici nostri, contra Nos, superiorem Dominum *&c. pront supra de verbo ad verbum.* A. D. 1336.

Pro

A. D. 1336. Edw. 3. A. D. 1336. Edw. 3.

Pro Episcopo Dunolmensi super Expensis in Ambassiata sua.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Claus. 10. E. 3. m. 11.

REX Thesaurario, & Baronibus de Scaccario, ac Camerariis suis, Salutem.

Cùm, Duodecimo die Julii, proximo præterito, miserimus, Venerabilem Patrem, R. Episcopum Dunolmensem, ad partes Franciæ, ad tractandum cum, Magnifico Principe, Domino Philippo, Rege Franciæ Illustri, Consanguineo nostro carissimo, super quibusdam negotiis, nos tangentibus,

Et ei concesserimus, pro Singulis Diebus, quibus in hujusmodi Obsequio nostro staret, usque ad reditum suum, Quinque Marcas pro Vadiis suis percipiendas,

Eique diversas Summas Pecuniæ, super expensis suis, in itinere illo, fecerimus liberari,

Ac idem Episcopus jam nobis supplicaverit ut, cum ipso, tàm de Vadiis suis prædictis, quàm de Expensis, per ipsum circa Passagia sua Maritima, eundo versus dictas partes, & exindè redeundo, factis, computari, & sibi ulterius indè fieri faciamus quod est justum, A. D. 1336.

Nos, Supplicationi suæ in hac parte annuentes, vobis mandamus quòd Compotum prædicti Episcopi, in hac parte, audiatis, & allocatis sibi Quinque Marcas pro singulis diebus, quibus sic stetit in Obsequio nostro, videlicet, a prædicto Duodecimo die Julii (Eodem die Computato) usque Vicesimum nonum diem Septembris, tunc proximò sequentem, quo die ad Nos rediit (Eodem die similiter Computato) Id quod sibi, per Compotum prædictum, tàm pro dictis Vadiis suis diurnis, quàm pro Expensis, circa Passagia sua factis, ultra prædictas Summas receptas, deberi inveniri contigerit, vos, præfati, Thesaurarie & Camerarii, de Thesauro nostro, solvatis.

Teste Rege apud Stryvelyn quarto die Novembris.

Per ipsum Regem.

De Expensis per Cursores suos.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Ibid.

REX eisdem Salutem.

Supplicavit nobis, Venerabilis Pater, R. Episcopus Dunolmensis, ut,

Cùm ipse nuper (tempore quo ipsum misimus in Nuncium nostrum ad partes Franciæ) diversos Cursores suos, tàm ad nos, ad partes Scotiæ, quàm alibi ad partes Alemanniæ & Britanniæ, pro quibusdam Negotiis nostris ibidem, prout idem Episcopus per nos oneratus extitit, per diversas Vices transmisisset, & eis diversas Pecuniarum Summas, de Denariis Propriis, pro Vadiis & Expensis suis, in hac parte, liberâsset,

Velimus ei de eisdem Summis Solutionem fieri jubere, A. D. 1336.

Nos, Supplicationi suæ hujusmodi annuentes, ut est justum, vobis mandamus quòd eidem Episcopo, de Summis, quas bonâ fide asserit se pro Obsequiis nostris prædictis solvisse, ut est dictum, vos, præfati, Thesaurarie & Camerarii, Solutionem celerem, de Thesauro nostro, habere faciatis.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De Navibus armandis, & in Portu de Portesmuth congregandis.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Scot. 10. E. 3. m. 5. d.

REX Majori, & Ballivis, Villæ suæ Bristolliæ, Salutem.

Licet nuper,

Accipientes, ex relatione fidedignâ, quod Alienigenæ, in partibus Transmarinis, se parabant, & Naves in diversis locis congregabant, ad expugnandum Gentes nostras super Mare, & de Guerrâ gravandum,

Tàm Vobis, quàm Magistris & Marinariis Navium Villæ prædictæ, sicut A. D. 1336. cæteris Majoribus & Ballivis aliorum Portuum Regni nostri, ac Magistris & Marinariis Navium ipsius Regni (quas, pro Defensione ejusdem Regni, contra Hostiles hujusmodi Invasiones, arestari fecimus) sub gravi forisfacturâ nostrâ inhibuerimus, nè aliquas Naves, Portûs

prædicti,

A.D. 1336. Edw. 3. prædicti, ad aliquas partes, extra Regnum nostrum, transire permitteretis quousque aliud indè duceremus ordinandum,

Set quòd easdem Naves, Hominibus, Armaturis, & aliis Necessariis pro Guerrâ, benè munitas, supra Marc mitteretis pro Defensione Regni supradicti,

Quamplures tamen Naves, tàm Villæ illius, quàm aliorum locorum, ad partes Vasconiæ, & alias partes Exteras (non obstantibus Inhibitione & Pœnâ forisfacturæ prædictis) sunt profectæ,

Et quædam ex eis per dictos Alienigenas, tàm transeundo versus partes illas, quàm exindè redeundo, de Guerrâ capiuntur, & secum, Interfectis earumdem Navium Marinariis, abducuntur in nostri & totius Regni nostri Dedecus & Vituperium, ae etiam Periculum Manifestum; undè, nec immeritò, intimè commovemur:

Et quia jam, per Nos & Concilium nostrum (consideratis Periculis, quæ undique iminent biis diebus) pro comuni Utilitate dicti Regni, & Salvatione Navigii ejusdem, ordinatum est & concordatum,

Quòd omnes & singulæ Naves, Portuum & locorum, ab ore Aquæ Thamisiæ, versus partes Occidentales, quæ ultra Mare transire poterunt, absque dilatione & excusatione quibuscúmque, Hominibus, Armaturis, & aliis Necessariis, benè & sufficienter muniantur, & sic munitæ in Portu de Portesmuth, in Crastino Sancti Nieholai, proximò futuro, ad ultimum, congregentur:

Ita quòd, ipsis sie congregatis, Naves, Quæ ad partes Vasconiæ, & alias partes Exteras, pro Vinis, & Mercimoniis aliis quærendis, & ad Regnum nostrum ducendis, profecturæ existunt,

Ad easdem partes, in magnis Classibus, potentèr, ex causâ prædictâ, proficisci valeant, & redire,

Et quòd aliæ Naves, pro Salvatione dictarum Navium, & conservatione Honoris nostri Regii, & Comuni Bono & Commodo ipsius Regni, ae etiam pro expugnandâ & repellendâ Malitiâ dictorum Alienigenarum, si ipsis insultare, aut Eas gravare præsumpserint, salvò conducant & reducant, juxta Consilium & Avisamentum Fidelium nostrorum, quos tunc, eâ de causâ, ad locum missuri sumus antedictum;

Et ideò vobis in Fide & Ligeantiâ, quibus nobis astricti estis, Mandamus, firmiter injungendo, quòd omnes Naves Villæ prædictæ, quæ pro Passagio hujusmodi sufficientes fuerint, tàm Absentes (cùm reductæ fuerint) quàm præsentes, Hominibus, Armaturis, & aliis Necessariis (si sic Munitæ non existant) quibuscúmque dilatione & excusatione cessantibus, benè & sufficienter muniri, & ad dictum Locum de Portesmuth mitti faciatis; ita quod sint ibidem in dicto Crastino, absque ulteriori Prorogatione, ut præmittitur, profecturæ. A.D. 1336. Edw. 3.

Et scire Vos volumus, & alios quoscúmque Ballivæ vestræ, quos dictum negotium contingit, præmuniri ex parte nostrâ nichilominus faciatis, quòd,

Si in Executione præsentis Mandati nostri Inobedientes fueritis vel Remissi, aut Domini, Magistri, vel Marinarii, Navium ejusdem Villæ, cum hujusmodi Navibus suis, ad partes, seu Loca alia, ante, seu post, Diem prædictum, quocúmque Colore quæsito, præsumpserint se transferre, vel ad Locum prædictum, cum dictis Navibus suis, in formâ quâ præmittitur, non venire,

Nos,

Attentis Dampnis irrecuperabilibus, & Periculis inevitabilibus, quæ Nobis & ipsi Regno evenire (quod absit) poterunt, si Naves Ipsius Regni singulariter & particulariter proficiscerentur supra Mare, & per Hostes nostros hujusmodi caperentur,

Reductis etiam ad memoriam multiplicatis Forisfacturarum Pœnis,

Quas Vos & Nonnulli Ipsorum, propter vestram, & suam, Inobedientiam, & Contemptus, nobis factos, Mandata nostra, Defensionem dicti Regni contingentia, nullatenus exequendo, erga nos noscimini incurrisse,

Naves, Terras, Tenementa, Bona & Catalla vestra, & sua, in Manum nostram seisiri, &, tanquam nobis Forisfacta, retinere, Coporáque vestra capi, & in Prisonâ custodiri, prout convenit, faciemus.

Volumus etiam, & vobis, tenore præsentium, plenam committimus Potestatem eaplendi, & arestandi, omnes illos, quos in præmissis Rebelles inveneritis (per quod Expeditio negotii illius poterit retardari) & in Prisonis nostris salvò custodiri faciendi, quousque aliud indè duxerimus demandandum.

Omnes autem alias Naves, Portuum & Locorum, ab Ore Aquæ Thamisiæ, versus partes Boreales, ad alium certum locum, in Crastino Sancti Andreæ Apostoli, proximò futuro, congregari mandavimus, ad proficiscendum exindè ad partes Vasconiæ, &

8 U alias

A.D. 1336. An. 10. Edw. 3. alias prædictas, in formâ supradictâ.

Teste Rege apud Stryvelyn sexto die Novembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

Consimilia Brevia diriguntur Majoribus & Ballivis subscriptis, de mittendo hujusmodi Naves suas ad Portum prædictum in die prædicto; videlicet,

Ballivis Villæ de Cristchurch.
Ballivis Villæ de Melcoumbe.
Majori & Ballivis Villæ de Suthampton.
Ballivis Villæ de Yarnemuth in Insula Vecta.
Ballivis Villæ de Liverpull.
Ballivis Villæ de Stonore.
Ballivis Villæ de Sidmuth.
Ballivis Villæ de Sandwico.
Majori & Ballivis Villæ de Wynchelse.
Ballivis Villæ de Exmuth.
Ballivis Villæ de Brigwater.
Majori & Ballivis Villæ de Cicestre.
Ballivis Villæ de Romenale.
Ballivis Villæ de Tengemuth.
Ballivis Villæ de Reicuare.
Majori & Ballivis Villæ Exon.
Majori & Vicecomitibus London.
Majori & Ballivis Dovorr.
Ballivis Villæ de Tollesbury.
Ballivis Villæ de la Rye.
Ballivis Villæ de Seyton.
Ballivis Villæ de Portesmuth.
Ballivis Villæ Sanctæ Elenæ in Insula Vecta.
Ballivis Villæ de Falemouth.
Ballivis Villæ de Lemynton.
Ballivis Villæ de Penenese.
Ballivis Villæ de Weymuth.
Majori & Ballivis Villæ de Cestre.
Majori & Ballivis Villæ de Lyme.
Ballivis Villæ de Seford.
Ballivis Villæ de Dertmuth.
Ballivis Villæ de Porcestre.
Ballivis Villæ de Plummuth.
Ballivis Villæ de Faversham.
Ballivis Villæ de Shorham.
Ballivis Villæ de Hastyng.
Ballivis Villæ de Folkeston.

De Navibus in Portu de Orewell congregandis.

A.D. 1336. An. 10. E. 3. Ibid.

Rex Ballivis Villæ Magnæ Jernemuth, Salutem.

Cùm nuper, accipientes &c. *ut supra usque ibi* Portuum & Locorum *& tunc sic*, ab Ore Aquæ Thamisiæ versus partes Boreales *&c. ut supra usque ibi*, muniantur, *& tunc sic* & sic munitæ in Portu de Orewell, in Crastino Sancti Andreæ, proximò futuro, ad ultimum congregentur *&c. ut supra.*

Teste ut supra.

Consimilia Brevia diriguntur Majori & Ballivis subscriptis, de mittendo hujusmodi Naves suas ad Portum prædictum in die prædicto; videlicet,

Ballivis Villæ de Lenn.
Ballivis Villæ de Kyngeston super Hull.
Ballivis Villæ de Ravenesre.
Ballivis Villæ de Scardeburgh.
Ballivis Villæ Novi Castri super Tynam.
Ballivis Villæ de Parva Jernemuth.
Ballivis Villæ de Gippewico.
Ballivis Villæ de Walflet.
Ballivis Villæ de Newbyiggyng.
Ballivis Villæ de Whiteby.
Ballivis Villæ de Alemuth.
Ballivis Villæ de Tynemuth.
Ballivis Villæ de Blakeney.
Ballivis Villæ de Donewico.
Ballivis Villæ de Kirkele.
Ballivis Villæ de Gilyngham.
Ballivis Villæ de Coeford.
Ballivis Villæ de Goseford.
Ballivis Villæ de Herewic.
Majori & Ballivis Villæ de Grymesby.
Ballivis Villæ de Barton.
Ballivis Villæ de Saltfletby.
Ballivis Villæ de Sancto Botholpho.
Ballivis Villæ Waynflet.

De Servitio, contra Hostes Hibernicos.

A.D. 1336. An. 10. E. 3. Extract. de Mem. tangen. Hibern. ann. 10. E. 3. m. 2.

Edwardus, &c. Thesaurario, & Baronibus suis, de Scaccario Dubliniæ, Salutem.

Quia, per Justiciarium nostrum Hiberniæ, & Concilium nostrum ibidem, concessimus O Dymsy,

Qui in Obsequium nostrum, in Comitivâ Dilecti & Fidelis nostri, Johannis Darcy, Justiciarii nostri Hiberniæ, profecturus est ad expugnandum Lessagh O Moythe Hibernicum, & Complices suos, qui contra nos hostiliter de Guerrâ

A. D. 1336. Edw. 3. Guerrâ insurrexerunt, necnon & alios Hibernicos, Felones & Inimicos nostros, qui tunc contra Nos hostiliter de Guerrâ similiter insurrexerunt,

Decem Libras, in Recompensationem Misarum & Expensarum suarum, quas ipse apposuit in Servitio nostro prædicto,

Vobis mandamus, quòd prædictas Decem Libras eidem O Dymesy, occasione præmissâ, sine dilatione, habere faciatis. A. D. 1336. Edw. 3.

Teste Johanne Darcy, Justiciario nostro Hiberniæ, apud Dublin. vicesimo die Novembris, Anno Regni nostri Decimo.

Per Justiciarium & Concilium.

De Recompensatione facta Comiti Arundell pro Senescalcia Scotiæ.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Pat. 10. E. 3. p. 2. m. 10.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Dilectus Consanguineus & Fidelis noster, Ricardus Comes Arundell CONCESSERIT Nobis, quantum ad ipsum pertinet, de SENESCALCIA SCOTIÆ (quæ ad eum Jure Hæreditario spectat) HABENDUM Nobis & Hæredibus nostris IMPERPETUUM,

Quam quidem Concessionem, Magnificus Princeps, Dominus Edwardus Rex Scotiæ, Consanguineus noster carissimus, per Literas suas confirmavit,

Nos,

Ad Gratitudinem & Benivolentiam ipsius Comitis erga Nos Considerationem habentes, ac volentes Ei Recompensationem facere in hac parte,

CONCESSIMUS eidem Comiti Mille Marcas, percipiendas de Exitibus Terræ nostræ Northwalliæ, per Manus Camerarii nostri de Kaernarvan, in Recompensationem SENESCALCIÆ supradictæ:

Volumus tamen quòd Castra, Villæ, & alia Loca nostra, in dictâ Terrâ nostrâ Northwalliæ, Victualibus & aliis Necessariis, quotiens & prout opus fuerit, benè & sufficienter de dictis Exitibus muniantur. A. D. 1336.

In cujus &c.

Teste Rege apud Bothvill vicesimo octavo die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

ET Mandatum est Roberto de Hambury, Camerario Regis Terræ prædictæ, quòd eidem Comiti Mille Marcas, de Exitibus Camerariæ prædictæ, solvat (Recipiens a præfato Comite Literas suas Acquietantiæ, Receptionem dictæ Pecuniæ Testificantes) & Rex Ei indè, in Compoto suo, ad Scaccarium Regis, debitam allocationem habere faciet;

Ita tamen quòd Castra, Villæ, & alia Loca Regis, in dictâ Terrâ Northwalliæ, Victualibus, & aliis Necessariis, quotiens & prout opus fuerit, benè & sufficienter de dictis Exitibus, sicut prædictum est, muniantur.

Teste ut supra.

Per idem Breve.

De Navibus Retinendis, & in Flota mittendis.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Vasc. 10. E. 3. m. 1.

REX, Dilecto & Fideli suo, Olivero de Ingham, Senescallo suo Vasconiæ, Salutem.

Cùm plures Naves Regni nostri ad partes Ducatûs nostri prædicti, pro Vinis ibidem quærendis, in proximo sint venturæ,

Et nollemus quòd redirent particulariter, set quòd expectarent Naves de Baionâ, ut, simul in unâ Flotâ redeuntes, faciant potenter, per Dei gratiam, quæ pro Honore nostro, juxta Ordinationem, indè factam, fuerint facienda,

Vobis mandamus, quòd Omnes dictas Naves, & alias illuc venientes, retineatis quousque, tàm dictæ Naves venerint de Baionâ, quàm aliæ, coadjuvantes Viribus, venientes, possint securiùs facere quod eis super hoc est injunctum. A. D. 1336.

Et, si aliquæ Naves de Flandriâ, illuc venerint, illas protinus arestetis, & sub aresto fottiteneatis, quousque aliud a nobis habueritis in mandatis.

Teste Rege apud Bothevill tertio die Decembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

Ad

A.D. 1336. Edw. 3. A.D. 1336. Edw. 3.

Ad Ducem Brabantiæ, super Stapulis Lanarum.

A.D. 1336. An. 10. E. 3. Claus. 10. E. 3. m. 5. dorf.

REX, Nobili Viro, Domino J. Duci Brabantiæ, Consanguineo suo cariffimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Intelleximus Nobilitatis vestræ Litteras, per quas ad concedendum Stapulas Lanarum, de Regno nostro ducendarum, in aliquo certo loco Ducatûs vestri Tenendas & Habendas, specialiter Nos rogâstis.

Et quidem, considerantes Propinquitatem Sanguinis, quâ vos invicem attinemus, & Dilectionem intimam, quam ad Nos & Nostros confidimus vos habere, libenter in hiis, quæ commodè poterimus, cupimus annuere votis vestris.

Set non videtur Peritis, nobis assistentibus, quòd Petita possimus cum Honore nostro concedere, priusquam pro Securitate Subditorum nostrorum & Mercatorum, ad dictas Stapulas cum Lanis hujusmodi venturorum, A.D. 1336.

Videlicet, ut illinc & exindè Aditum & Reditum habeant Liberum & Securum, solvendo Custumas consuetas, & ibidem civiliter & favorabiliter pertractentur, & quod dictæ Lanæ ad commodum Flandrensium non deveniant quoquo modo,

Congruè feceritis ordinari;

Quidam autem Mercatores Regni nostri ad vos venient in proximo, vobiscum super hiis pleniùs tractaturi; &, quod facere duxeritis in præmissis, vestra, cum placuerit, nobis rescribatis Beneplacita voluntatis.

Dat. apud Stryvelyn tertio die Decembris.

Ad Comitem Juliacensem, de Credentia.

A.D. 1336. An. 10. E. 3. Claus. 10. E. 3. m. 4. d.

REX, Nobili & Potenti Viro, Comiti de Juliers, Fratri suo cariffimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Pronam Diligentiam & Industriam providam, quas circa procurandos nobis Valitores, & Amicos, ac oportuna Subsidia, tàm instanter impenditis, quantis possumus prosequimur Actionibus Gratiarum:

Intimè vos rogantes quatenus continuare velitis, cum omni solicitudine, quod tàm gratanter incepistis:

Scituri quòd Nuncii nostri, omni Potestate sufficienti, ad tractandum de Alligationibus, ineundis & initis, quacùmque firmitate vallandis, ad vos in proximo sunt venturi; A.D. 1336.

Sicut, Valettus noster, Johannes de Frandeston, Lator præsentium (quem ad vos præmisimus ad nunciandum eorum adventum, nè vobis tædium afferat tanta mora) vobis referet vivâ voce;

Cui Fidem adhibere velitis Credulam in Dicendis.

Dat. apud Bothevill quarto die Decembris.

Ad Episcopum Leodiensem.

A.D. 1336. An. 10. E. 3. Ibid.

REX, Venerabili in Christo Patri, Domino Dei gratiâ, Episcopo de Legys, Amico suo cariffimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Benivolentiam & Amorem, quos ad Nos & Nostros, ex solâ vestræ Liberalitatis exuberantiâ, confidimus vos habere, pleniùs prosequimur Actionibus Gratiarum:

Intimè vos rogantes quatinus, conceptum erga nos, Dilectionis affectum continuare velitis cum augmentis felicibus per effectum:

Rescribentes nobis si quæ facere poterimus vobis grata, ad quæ semper invenietis ex animo nos paratos. A.D. 1336.

Ad hæc, quædam, insidentia nobis cordi, injunximus, Dilecto Valletto nostro, Johanni de Frandeston, Latori præsentium, Amicitiæ vestræ ore tenus exprimenda; Cui, si placet, auditum velitis præbere Benivolum. & Fidem adhibere Credulam in Dicendis, & votis nostris annuere, vobis per eum securiùs intimandis.

Dat. ut supra.

De

A. D. 1336. Edw. 3. A. D. 1336. Edw. 3.

De Commissariis ad interessendum Tractatui pro Defensione Regni in absentia Regis.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Scot. 10. E. 3.

REX Universis & singulis, apud Londoniam, die Veneris, proximo post Festum Circumcisionis Domini, proximò futurum, de mandato nostro conventuris, Salutem.

Quia volumus quòd quidam Tractatus, super defensione & salvâ Custodiâ Regni nostri, contra Hostium Invasiones, & quibusdam aliis urgentibus negotiis, Nos & Statum ipsius Regni contingentibus, ad dictos diem & locum, per quosdam Prælatos, & alios Fideles nostros, nostro nomine, habeatur,

Nos,

Qui, causis legitimis præpediti, dictis die & loco non possumus personaliter interesse,

De fidelitate & providâ circumspectione, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilium Patrum, Johannis Archiepiscopi Cantuariensis, totius Angliæ Primatis, Cancellarii nostri, & S. Episcopi Londoniensis, Johannis de Warennâ Comitis Surriæ & Sussexiæ, Henrici de Lancastriâ, & Willielmi de Clynton, Constabularii Castri nostri Dovorriæ, & Custodis Quinque Portuum nostrorum, plenam fiduciam reportantes,

Assignavimus & deputavimus ipsos, Archiepiscopum, Episcopum, Comitem, Henricum, & Willielmum, Quatuor, Tres, & Duos eorum (quorum præfatum Archiepiscopum Unum esse volumus) ad interessendum, pro nobis, & nostro nomine, dicto tractatui, ad diem & locum prædictos,

Et ad Intentionem nostram super præmissis vobis seriosiùs exponendum,

Et ad tractandum & ordinandum, unà vobiscum, cum continuatione dierum, super Defensione hujusmodi, & aliis negotiis antedictis, prout Ipsis & Vobis, pro honore nostro Regio & commodo, ac securiori defensione Regni & Populi nostrorum, ac Hostium repulsione meliùs videbitur expedire,

A. D. 1336.

Hujusmodique Tractatum ad alia locum seu loca prorogandum, transferendum, & tenendum, prout pro feliciori expeditione negotiorum eorumdem fuerit faciendum,

Et ad omnia alia, quæ eandem salvam Defensionem & Honorem nostrum in hac parte contingunt, faciendum, quæ nos facere possemus, si præsentes essemus personaliter tunc ibidem:

Et ideò vobis, omnibus & singulis, in Fide & Ligeantiâ, quibus nobis tenimini, mandamus, firmiter injungendo, quòd, unà cum præfatis, Archiepiscopo, Episcopo, Comite, Henrico, & Willielmo, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum (quorum ipsum Archiepiscopum volumus esse Unum) cum omni diligentiâ & solicitudine tractetis super Negotiis memoratis,

Et Ea, quæ sic Tractata, Ordinata, & Concordata, ad Honorem nostrum, & Salvationem, ac Defensionem, ipsius Regni fuerint, prout ad vos & quemlibet vestrûm pertinere noveritis, & prout vobis, per prædictos Fideles nostros, ex parte nostrâ, pleniùs injungetur, studeatis effectualiter & viriliter adimplere.

In cujus &c.

Teste Rege apud Bothevill undecimo die Decembris.

Per ipsum Regem.

De intendendo Commissariis antedictis.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Ibid.

REX, Universis & singulis, Comitibus, Baronibus, Militibus, Admirallis, Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Dominis, Magistris, & Marinariis, Navium, & Probis Hominibus & Communitatibus, nec non aliis Ministris & Fidelibus suis, omnium & singulorum Portuum & locorum, tàm, videlicet, Quinque Portuum nostrorum, quàm aliorum, ab Ore Aquæ Thamisiæ, versus partes Occidentales, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Nuper (ut pro certo intelleximus) David de Bruys, & nonnulli alii de Scotiâ, Hostes nostri, & sibi Adhærentes, copiosam Navium & Galearum Multitudinem, in diversis locis supra Mare, & etiam in aliis locis, & Portubus Exteris, congregari fecerunt, & Mercatores & alios Regni nostri per Mare transeuntes hostiliter agredientes, tàm Naves, ac Bona, & Res, ipsorum Subditorum nostrorum, quàm quasdam alias Naves, prope Litora Insulæ Vectæ A. D. 1336.

jacentes Ancoratas, Mercatoribus & Marinariis, in dictis Navibus existentibus, nequiter interfectis, plures ceperunt, & secum abduxerunt, Insulásque nostras de Gernereye & Jeresye hostiliter etiam sunt ingressi, Incendia, Homicidia, & alia Mala & Facinora, tàm ibidem, quàm supra Mare, diversimodè & inhumaniter perpetrantes:

Et, licèt omnes & singulas Naves Portuum & Locorum prædictorum, quæ pro Guerrâ valere poterunt, pro defensione Regni nostri & Subditorum nostrorum, ac repulsione Inimicorum nostrorum prædictorum, arestari, & de Guerrâ muniri, & in certis locis congregari, & supra Mare cum Admirallo Flotæ nostræ Navium prædictarum mandaverimus proficisci,

Ipsæ nichilominus quicquam, quod fecisse debuerant, hactenùs non fecerunt, quamquam pro Profectione hujusmodi diversas Pecuniarum Summas, liberari, & easdem Hominibus ad Arma, Sagittariis, & aliis Armatis, muniri fecerimus;

Set Magistri, Marinarii, & alii Homines, in Navibus quæ pro obsequio nostro prædicto sic paratæ fuerunt existentes, Graves Commotiones & Contentiones inter Se suscitârunt, ac Mercatores, & alios Homines, tàm de Regno & Dominio nostro, quàm aliundè, de Benivolentiâ nostrâ & Amicitiâ existentes, de Bonis suis supra Mare deprædarunt, & alia diversa Mala, non absque nostri & totius Regni nostri gravi Scandalo, perpetrarunt, undè, nec immeritò, intimiùs commovemur:

Et, quia jam ad nostrum pervenit auditum quòd dicti Hostes nostri, & eis Adhærentes, hujusmodi Navigium in majori copiâ de Guerrâ parari, & in certis locis congregari indiès moliuntur, ad expugnandum Nos, & Regnum nostrum, & Populum ipsius Regni, pro viribus gravandum,

Contra hujusmodi Malitiam, & pro Periculis, quæ exindè (quod absit) sequi poterunt, evitandis, ac Repulsione eorumdem Hostium nostrorum, Remedium, ut tenemur, apponere volentes, disponente Domino, oportunum,

Assignavimus & deputavimus, Dilectos & Fideles nostros, Venerabiles Patres, Johannem Archiepiscopum Cantuariensem, totius Angliæ Primatem, Cancellarium nostrum, & S. Episcopum Londoniensem, Johannem de Warennâ, Comitem Surriæ & Sussexiæ, Henricum de Lancastriâ, & Willielmum de Clynton, Constabularium Castri nostri Dovorriæ, & Custodem Quinque Portuum nostrorum, Quatuor, Tres, & Duos eorum,

Quorum præfatum Archiepiscopum Unum esse volumus, & de quorum omnium probatâ Fidelitate & providâ Circumspectione plenam fiduciam optinemus, & quos etiam ad partes illas eâ de causâ specialiter destinamus,

Ad tractandum pro nobis, & nomine nostro, vobiscum, ac aliis Fidelibus nostris, coram Eis, tàm de mandato nostro, quàm ipsorum, venturis, ad Dies & Loca, quos præfati, Archiepiscopus, Episcopus, Comes, Henricus, & Willielmus, Quatuor, Tres, vel Duo eorum (quorum idem Archiepiscopus Unus sit) duxerint providendos, super Defensione & Salvatione Regni & Populi nostrorum prædictorum, & Repulsione dictorum Hostium nostrorum, & eis Adhærentium, & aliis negotiis, quæ Nos & Statum ipsius Regni contingunt,

Et ad Intentionem & Voluntatem nostram vobis, & aliis prædictis, de præmissis, & eorum effectu, seriosiùs & pleniùs exponendum,

Et ad ordinandum & faciendum omnia alia & singula, quæ Defensionem dicti Regni, & Repulsionem ipsorum Inimicorum, ac Honorem nostrum & Commodum, concernunt, vel concernere poterunt, prout ipsis meliùs & securiùs videbitur expedire, & quæ nos facere possemus, si ibidem personaliter tunc essemus,

Et ad deputandum Alios, Loco sui, quotiens ipsi ad hoc vacare non poterunt, ad Tractatum hujusmodi tenendum, & alia in formâ prædictâ faciendum,

Et ideò vobis, omnibus & singulis, in Fide, Dilectione, & Ligeantiâ, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, Mandamus quòd,

Tantis & tàm Gravibus Periculis iminentibus debitè ponderatis,

Considerato etiam quòd Progenitores nostri, Reges Angliæ, in hujusmodi Turbationibus, inter ipsos et alios Terrarum Exterarum Dominos motis, Domini Maris et Transmarini Passagii, totis præteritis temporibus, extiterunt, & plurimùm Nos tæderet si Honor noster Regius, nostris temporibus, in aliquo læderetur,

Et quòd Nos in partibus Scotiæ, pro Defensione ejusdem Regni, & aliarum Terrarum nostrarum ibidem, agimus contra dictos Scotos, qui indiès expugnare satagunt, more solito, Nos & Nostros,

Quódque

A. D. 1336. Edw. 3. Quódque vos, & cæteri Homines de eodem Regno, pro Defensione ejusdem, contra Hostium Invasiones, exponere tenemini vos & vestra,

Coram præfatis, Archiepiscopo, Episcopo, Comite &c. quorum &c. ad dies & loca hujusmodi (Dilatione & Excusatione quibuscúmque cessantibus) veniatis, & cum eis tractetis cum diligentiâ super Negotiis antedictis, ipsisque pareatis & intendatis,

Ac Ea, quæ sic pro defensione Regni & Populi nostrorum prædictorum, & ipsorum Hostium repellendâ nequitiâ, Tractari, Ordinari, & Concordari contigerit, celeriter faciatis, & effectualiter expleatis, prout vobis per ipsos ex parte nostrâ pleniùs injungetur:

Promittentes nos Firmum & Stabile habituros quicquid per prædictos, Archiepiscopum &c. quorum &c. Tractatum, Ordinatum, Concordatum, Factum, & Gestum, fuerit in Præmissis & quolibet præmissorum. A. D. 1336. Edw. 3.

Et scire vos volumus quòd, si vestrûm aliquos, in executione præmissorum Inobedientes, Rebelles, seu Difficiles, in Tanto & Grandi Necessitatis Articulo, contigerit inveniri, Ipsos, tanquam nostros, & Regni nostri, Inimicos, reputabimus, & pro Talibus, cum tempus se optulerit, puniemus.

In cujus &c.

Teste Rege apud Bothevill undecimo die Decembris.

Pro Textoribus Brabantiæ in Angliam venientibus de Protectione.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Pat. 10. E. 3. p. 2. m. 11.

REX, Omnibus Ballivis & Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem. Sciatis quòd,

Cùm Willielmus de Brabant, & Hanekinus de Brabant, Textores de partibus Brabantiæ, infra Regnum nostrum Angliæ accesserint, & in Civitate nostrâ Eborum conversentur, Officium suum ibidem excercentes,

Nos,

Attendentes per ipsorum Industriam, si Officium suum infra idem Regnum nostrum excerceant, Nobis & Subditis nostris Utilitatem & Commodum indè posse multipliciter evenire,

Ac, eo prætextu, volentes ipsorum Willielmi & Hanckini Tranquillitati & Quieti, ut ipsi Officio suo diligentiùs vacare possint, prospicere in hâc parte, A. D. 1336.

Suscepimus ipsos, Willielmum & Hanekinum, in Protectionem & Defensionem nostram, infra Regnum nostrum conversantes, & Officium suum prædictum excercentes, necnon Res & Possessiones suas quascúmque:

Et ideò vobis mandamus quòd &c. *prout in Literis de Protectione.*

In cujus &c. per Unum Annum duraturas.

Teste Rege apud Bothevill duodecimo die Decembris.

Per ipsum Regem.

De proclamando ne Quis cum Navibus, Victualibus, seu aliis Rebus, se transferat ad partes Transmarinas.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Claus. 10. E. 3. m. 4. d.

REX Vicecomiti Essexiæ & Hertfordiæ Salutem.

Quia datum est nobis intelligi, quòd,

Non obstantibus Proclamatione & Inhibitione (nuper per Nos, per totum Regnum nostrum, in singulis Comitatibus dicti Regni, factis) de Navibus aliquibus, cum Victualibus, Mercandisis, aut aliis Rebus quibuscúmque, ob certas Causas, extra idem Regnum non ducendis,

Nonnulli Mercatores, & alii, cum Navibus, Victualibus, Mercandisis, & aliis Rebus, ad dictas partes Exteras præsumpserint se transferre, tàm publicè, quàm occultè, A. D. 1336.

Sicque Naves & aliæ Res hujusmodi per Alienigenas, supra Mare, cum Navibus Guerrinis, contra Nos existentes, sæpius capiuntur, in nostri Scandalum manifestum; undè plurimùm, nec immeritò, commovemur:

Nos (volentes Indempnitati Subditorum nostrorum ubique, quatenùs poterimus, providere) tibi adhuc præcipimus, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, in singulis Portibus Maris, & aliis locis, in Ballivâ tuâ, tàm infra Libertates, quàm extra, ubi

A.D. 1336. Edw. 3.

ubi videris expedire, proclamari, &c, ex parte nostrâ, firmiter facias inhiberi,

Ne qui, Mercatores, Magistri, Marinarii, aut alii quicúmque, sub Forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere poterunt, cum Navibus, Victualibus, Mercandisis, seu Rebus aliquibus, ad partes transmarinas se transferant quoquo modo, quousque aliud indè duxerimus ordinandum; licèt quidam Licentiam à nobis habeant, per Literas nostras, Victualia, & alias Res, ducendi extra Regnum nostrum ad partes supradictas.

Volumus tamen quòd illi,

Qui Victualia, Armaturas, & Alia, quæ Nobis, ac Fidelibus nostris, nobiscum in partibus Scotiæ existentibus, necessaria fuerint, ad Nos, ad dictas partes Scotiæ, ducere voluerint, apud Berewicum super Twedam, Stryvelin, & Villam de Sancto Johanne, & alibi,

Ad Nos & ipsos Fideles nostros ducant, & duci faciant pro voluntate suâ; Proclamatione & Inhibitione prædictis non obstantibus:

A.D. 1336. Edw. 3.

Ita tamen quòd illi, hujusmodi Victualia, Armaturas, & alia Necessaria, ad dictas partes Scotiæ sic ducturi, Securitatem sufficientem in Portubus, à quibus ipsos, cum Victualibus & aliis Rebus prædictis, recedere continget, coram Majore & Ballivis eorumdem Portuum, inveniant quòd ea ad loca prædicta, & non alibi, ducant, sub Forisfacturâ supradictâ.

Teste Rege apud Bothevill decimo quinto die Decembris.

Per ipsum Regem.

Consimile Breve dirigitur singulis Vicecomitibus per Angliam.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Ad Archiepiscopum Coloniæ, de Credentia.

A.D. 1336. An. 10. E. 3. Claus. 10. E. 3. m. 4. d.

REX, Venerabili in Christo Patri, Domino eadem gratiâ, Archiepiscopo Coloniæ, Amico suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Exuberantem Benivolentiam, quam ad Domum nostram Regiam vos habere didicimus, plenis prosequimur Actionibus Gratiarum; desiderantes facere, pro viribus, quæ vobis sciverimus fore grata.

Ex magnâ siquidem Dilectionis vestræ fiduciâ mittimus ad vos, Dilectos & Fideles nostros, Johannem de Monte Gomeri, Militem, & Magistrum Johannem Waweyn, Canonicum Derlyngton, utriusque Juris Peritum, super aliquibus, intimè cordi nobis insidentibus, & vobis ore tenus exprimendis, pleniùs informatos,

A.D. 1336.

Paternitatem vestram reverendam corditer implorantes, quatenùs Ipsis, & Eorum Alteri, Fidem adhibere velitis Credulam in Dicendis, &, juxta Petita per Eos, vel Unum Eorum, annuere gratiosè, si placuerit, Votis nostris.

Teste Rege apud Bothevill decimo quinto die Decembris.

Ad Ducem Austriæ.

A.D. 1336. An. 10. E. 3. Ibid.

REX, Nobili & Potenti viro, Duci Austriæ, Amico suo *&c.* Salutem.

Exuberantem *&c. ut supra usque ibi* informatos *& tunc sic* corditer vos rogantes quatenùs ipsis *&c. ut supra.*

Dat. ut supra.

A.D. 1336.

Consimiles Literæ diriguntur subscriptis; videlicet,

Episcopo de Legys.
Comiti Gelriæ, Fratri Regis, &
Comiti Hanoniæ, Holandiæ &c. Patri Regis.

Procuratoria pro Comite Hollandiæ ad Alligantias ineundas.

A.D. 1336. An. 10. E. 3. Pat. 10. E. 3. p. 2. m. 6.

UNiversis, ad quos &c. Edwardus &c. Salutem.

De Dilectione solidâ & Providentiâ circumspectâ, viri nobilis & discreti, Domini Guilielmi, Comitis Hanoniæ, Holandiæ, & Selandiæ, ac Domini Frisciæ, Soceri nostri carissimi, intimè confidentes, Ipsum Procuratorem nostrum facimus

A.D. 1336.

A. D. 1336. Elw. 3. facimus & constituimus specialem,

Ad tractandum & concordandum, cum quibuscumque Personis, Nobilibus, Potentibus, & aliis, prout expedire videril, de Alligantiis & Fœderibus, inter Nos & Ipsos ineundis,

Dictásque Personas nobiscum, contra quascúmque Personas, Retinendum, Conducendum, & Firmandum,

Et de Feodis, Vadiis, & Stipendiis, ac Remunerationibus, Personis, sic Retentis, Constituendis, Solvendis, & Faciendis Conveniendum,

Securitatémque congruam a Personis prædictis, de faciendo nobis, quod debebunt, juxta formam Alligantiarum & Conventionum, in hac parte initarum, Petendum & Recipiendum,

Ac ea, quæ sic Tractata, Concordata, Conventa, ac Acta, fuerint in præmissis, quacúmque Firmitate vallandum, A. D. 1336. Elw. 3.

Ac omnia alia & singula faciendum & excercendum, quæ in præmissis & circa ea necessaria fuerint vel oportuna, etiam si Mandatum exigant speciale;

Promittentes pro Nobis, & Hæredibus nostris, Nos Ratum, Gratum, & Firmum, perpetuis temporibus, habituros Quicquid per dictum Procuratorem nostrum, Tractatum, Concordatum, Conventum, & Actum, fuerit in Præmissis & quolibet præmissorum.

In cujus rei Testimonium Literas nostras fieri fecimus has Patentes.

Dat. apud Bothvill decimo sexto die Decembris.

Procuratorium pro Comite Juliacensi.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Ibid.

Universis ad quos &c. Edwardus &c. Salutem.

De Dilectione solidâ & Providentiâ circumspectâ, Viri Nobilis & Dilecti, Gullielmi Comitis de Julers, Fratris nostri carissimi, intimè confidentes, ipsum Procuratorem nostrum facimus & constituimus specialem,

Ad Tractandum & Concordandum, cum quibuscúmque Personis, Nobilibus, Potentibus, ac aliis,

Per, Dilectos & Fideles nostros, Johannem de Monte Gomery, Militem, & Magistrum Johannem Waweyn, Canonicum Derlyngton, utriusque Juris Peritum, eidem Comiti nominandis, A. D. 1336.

De Alligantiis *&c. ut supra usque ibi* ineundis *& tunc sic*, dictásque Personas, sic nominatas, Nobiscum *&c. ut supra usque ibi* exigant speciale;

Promittentes *&c. ut supra* Quicquid per dictum Comitem, in formâ quæ præmittitur, tractatum &c.

Dat. ut supra.

Nuncii Regis speciales, & de Potestatibus.

A. D. 1336. An. 10. E. 3. Ibid.

Universis ad quos &c. Edwardus &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate probatâ & Industriâ circumspectâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Johannis de Monte Gomery, Militis, & Magistri Johannis Wawayn, Canonici Derlington, utriusque Juris Periti, confidentes,

Ipsos Procuratores & Nuncios nostros, conjunctim, & divisim, facimus & constituimus speciales,

Ad Tractandum & Concordandum, cum quibuscúmque Personis, *&c. ut supra in Primâ Commissione usque ibi* exigant speciale *& tunc sic*:

Promittentes, in verbo Regiæ veritatis, pro Nobis, & Hæredibus nostris, Nos Ratum, Gratum, & Firmum, perpetuis temporibus, habituros Quicquid per dictos Procuratores nostros, & Nuncios, & eorum Alterum, Tractatum, Concordatum, Conventum, & Actum, fuerit in Præmissis, & quolibet Præmissorum. A. D. 1336.

Promittimus etiam quòd, super Alligantiis & Conventionibus, per dictos Procuratores nostros, & Alterum eorum, in hac parte factis & initis juxta formam & effectum Literarum, dictorum Procuratorum nostrorum, & alterius eorumdem, super hoc confectarum, ad majorem Securitatem, Literas nostras Ratificatorias & Approbatorias, plenas & sufficientes, statim cùm super hoc requisiti fuerimus, fieri faciemus.

In cujus &c.

Dat. ut supra.

A.D. 1336. Edw. 3. A.D. 1336. Edw. 3.

De tractando cum quibuscunque Personis super Passagio inter Regna Angliæ & Franciæ.

A.D. 1336. An. 10. E. 3. Ibid.

REX Universis Christi Fidelibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Magistrorum Ricardi de Byntewortb, Juris Civilis Professoris, Pauli de Monte Florum, Canonici Lincolniensis, & Johannis de Ragenhill, utriusque Juris Periti, confidentes,

Ipsos, Duos, & Unum eorum, Nuncios & Procuratores nostros facimus & constituimus speciales,

Ad Tractandum cum quibuscúmque Personis, quorum interest, vel interesse poterit, seu Deputandis ab Eisdem, de Salvo & Securo Passagio, supra Mare, inter Regna Franciæ & Angliæ ordinando, & quòd ex utráque parte Maris dictum Passagium sit Apertum,

Ita quòd Homines, in Regno nostro existentes, valeant ad partes Franciæ transfretare, & quo voluerint se transferre, A.D. 1336.

Et Homines, a partibus Franciæ ad partes istas venire volentes, possint hoc facere sine Gravamine qualicúmque,

Et illis, quæ sic Tractata fuerint, Concordandum & Consentiendum, & Ea quacúmque Firmitate Muniendum,

Et ad omnia alia & singula faciendum, quæ circa Præmissa necessaria fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale;

Ratum & Gratum habituri Quicquid per dictos Procuratores nostros, Duos, vel Unum eorum, Actum fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Dat. apud Doncastre vicesimo secundo die Decembris.

De tractando cum Rege Franciæ super præfato Passagio.

A.D. 1336. An. 10. E. 3. Ibid.

REX Universis Christi Fidelibus, ad quos &c. Edwardus, &c. Salutem.

Sciatis *&c. ut supra usque ibi* speciales *tunc sic* ad tractandum cum, Magnifico Principe, Domino Rege Franciæ, seu Deputandis ab eodem, de salvo *&c. ut supra.* A.D. 1336.

Dat. ut supra.

Pro Willielmo de Monte-Acuto, constituto Admirallo versus partes Occidentales.

A.D. 1337. An. 10. E. 3. Scot. 10. E. 3. m. 4.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Dilecti & Fidelis nostri, Willielmi de Monte Acuto, plenariè confidentes,

Constituimus ipsum Willielmum Capitaneum & Admirallum Flotæ nostræ omnium Navium, tàm Quinque Portuum nostrorum, quàm omnium Aliorum Portuum & Locorum, ab Ore Aquæ Thamisiæ, per Costeram Maris, versus partes Occidentales,

Quas ad proficiscendum, in Obsequium nostrum, pro Defensione Regni nostri, sub certâ formâ, parari mandavimus,

Quamdiu nobis placuerit;

Dantes Eidem Willielmo, tenore præsentium, Potestatem, omnes & singulos Marinarios, & alios, de Flotâ nostrâ prædictâ, Castigandi & Puniendi, prout justum fuerit, & prout hactenus fieri consuevit. A.D. 1337.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim London. decimo quarto die Januarii.

Per ipsum Regem.

ET mandatum est omnibus & singulis Magistris, Marinariis, & aliis, de Flotâ prædictâ, quod eidem Willielmo, tanquam Capitaneo & Admirallo Flotæ illius, in omnibus sint Respondentes & Intendentes, sicut prædictum est.

Teste ut supra.

A. D. 1337. Edw. 3.

ET mandatum est præfato Willielmo, quod ad præmissa facienda in formâ prædictâ, cum omni Diligentiâ & Solicitudine, quibus poterit, intendat, & quod hoc, sicut Rex de Eo confidit, nullatenus omittat. A. D. 1337. Edw. 3.

Teste ut supra.

Robertus de Ufford & Johannes de Ross constituuntur Admiralli.

A. D. 1337. An. 10. E. 3. Ibid.

EOdem modo constituuntur, Dilecti & Fideles Regis, Robertus de Ufford, & Johannes de Ros, conjunctim, & divisim, Admiralli Flotæ Regis Omnium Navium, tàm Magnæ Jernemuth, quàm omnium aliorum Portuum & Locorum, ab Ore Aquæ Thamisiæ, per Costeram Maris, versus partes Boreales, sub eâdem Datâ, cum consimilibus Mandatis subsequentibus, mutatis mutandis. A. D. 1337.

De intendendo Admirallis ante Memoratis.

A. D. 1337. An. 10. E. 3. Scot. 10. E. 3. m. 4.

REX Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & omnibus Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Dilecti & Fidelis nostri, Willielmi de Monte Acuto, plenatiè confidentes,

Constituerimus ipsum Willielmum Capitaneum & Admirallum Flotæ nostræ Omnium Navium, tàm Quinque Portuum nostrorum, quàm omnium aliorum Portuum & Locorum, ab Ore Aquæ Thamisiæ, per Costeram Maris, versus partes Occidentales,

Quas ad proficiscendum, in Obsequium nostrum, pro Defensione Regni nostri, sub certâ formâ, parari mandavimus,

Quamdiu nobis placuerit,

Dantes eidem Willielmo Potestatem omnes & singulos Marinarios, ac alios, de Flotâ prædictâ, Castigandi & Puniendi, prout justum foret, & prout hactenus fieri consuevit, prout in Litteris nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur,

Dedimus eidem Willielmo plenam, tenore præsentium, Potestatem eligendi, quotiens opus fuerit, infra Portus Maris, & alia loca, in partibus prædictis, ubi transitum fecerit, tàm infra Libertates, quàm extra, Tot Homines de Validioribus & Potentioribus partium illarum, Quot pro Eskippamento Navium prædictarum fore viderit oportunos, & eosdem Homines, sic Electos, in Navibus illis ponendos, nec non omnes illos, quos in Electione hujusmodi contrarios invenerit seu rebelles, Capiendi, & Arestandi, ac Prisonis nostris committendi, ibidem ad voluntatem nostram moraturos; A. D. 1337.

Et ideò vobis, omnibus & singulis, mandamus firmiter injungendo, quòd eidem Willielmo, in præmissis omnibus & singulis, Intendentes sitis, Respondentes, & Auxiliantes, Quotiens & Quando per Ipsum, super hoc, ex parte nostrâ fueritis præmuniti:

Vobisque Vicecomitibus & Ballivis, quòd hujusmodi Contrarios & Rebelles a præfato Willielmo recipiatis, & eos in Prisonis nostris salvò custodiri faciatis, in formâ supradictâ.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

COnsimilem Potestatem habent Robertus de Ufford & Johannes de Ros, Admiralli Flotæ Regis omnium Navium, tàm Magnæ Jernemuth, quàm omnium aliorum Portuum & locorum, ab Ore Aquæ Thamisiæ, per Costeram Maris, versus partes Boreales, conjunctim, & divisim, mutatis mutandis.

Teste ut supra.

De

A. D. 1337. Edw. 3. A. D. 1337. Edw. 3.

De Nicolao Ususmaris (Januensi) Viceadmirallo constituto.

A. D. 1337. An. 10. E. 3. Vasc. 10. E. 3. m. 1.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Dilecti Nobis, Nicholai Usufmaris, plenariè confidentes,

Constituimus ipsum Nicholaum Viceadmirallum Flotæ nostræ Galearum, & Omnium aliarum Navium Ducatûs nostri Aquitaniæ,

Quas ad proficiscendum in Obsequium nostrum, pro Defensione ejusdem Ducatûs, sub certâ formâ parari mandavimus,

Quamdiu nobis placuerit;

Dantes eidem Nicholao, tenore præsentium, Potestatem omnes & singulos Marinarios, & alios, de Flotâ nostrâ prædictâ, Castigandi & Puniendi, prout justum fuerit, & prout hactenus fieri consuevit.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim London. decimo sexto die Januarii. A. D. 1337.

Per ipsum Regem.

ET Mandatum est eidem Nicholao quòd, cum omni diligentiâ, circa præmissa facienda, in formâ prædictâ intendat.

Teste ut supra.

ET Mandatum est omnibus & singulis Magistris, Marinariis, & aliis, de Flotâ Regis, Galearum, & omnium aliarum Navium, Ducatûs prædicti, quòd eidem Nicholao, tanquam Viceadmirallo Flotæ prædictæ, in omnibus sint Respondentes & Intendentes, sicut prædictum est.

Teste ut supra.

Super Galeis & Husseriis conducendis.

A. D. 1337. An. 10. E. 3. Pat. 10. E. 3. p. 2. m. 7.

REX Universis Christi Fidelibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Oberti Usufmaris de Januâ, & Ricardi de Gadenton, plenariè confidentes,

Ipsos Procuratores nostros & Nuncios, conjunctim, & divisim, ordinavimus & constituimus speciales,

Ad conducendum & firmandum, ad opus nostrum, Galeas & Usceria, Hominibus & Armis, apparatu, & aliis Necessariis, sufficienter instructa & munita,

Et Tractandum, Concordandum, & Conveniendum, cum Dominis, Patronis, & Ductoribus dictorum Galearum & Usceriorum, de Vadiis, & Stipendiis, & Providentiis, in hac parte constituendis, & faciendis,

Et ea, quæ sic Conventa fuerint, quacúmque Firmitate vallandum,

Necnon Obligationes, Cautiones, & Securitatem Sufficientem, de dictis Dominis, Patronis, & Ductoribus, dictorum Galearum & Usceriorum, de Galeis & Usceriis ipsis habendis, sic paratis, Locis & Temporibus, de quibus conventum extiterit, recipiendum, A. D. 1337.

Alios Procuratores, vel Procuratorem, Loco sui, ad præmissa substituendum,

Et omnia alia & singula faciendum, quæ in præmissis fuerint oportuna;

Promittentes pro Nobis, & Hæredibus nostris, Nos Ratum & Gratum habituros Quicquid per dictos Procuratores nostros, vel eorum alterum, seu Substitutos, vel Substitutum, ab Eis, vel eorum Altero, Actum seu Conventum fuerit in Præmissis & quolibet Præmissorum; Aliis quibuscúmque Mandatis, seu Procuratoriis, per Nos in hac parte priùs factis, in suo robore nichilominus duraturis.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim London. decimo octavo die Januarii.

De Locum tenente Constabularii Burdegaliæ constituto.

A. D. 1337. An. 10. E. 3. Vasc. 10. E. 3. m. 1.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm constituerimus, Dilectum nobis, Nicholaum Usufmaris, Constabularium nostrum Burdegaliæ, Viceadmirallum A. D. 1337.

A. D. 1337. Edw. 3. rallum Flotæ nostræ Galearum, & omnium aliarum Navium, Ducatûs nostri Aquitaniæ,

Quas ad proficiscendum, in Obsequium nostrum, pro Defensione ejusdem Ducatûs, sub certâ formâ, parari mandavimus,

Quamdiù nobis placuerit, prout in Literis nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur,

Ac idem Nicholaus pro tempore, quo dicto Officio Admiralli vacaverit, dictum Officium Constabularii commodè regere non potest, ut accepimus,

Nos,

De fidelitate, Dilecti nobis, Antonii Ususmaris, confidentes,

Constituimus Ipsum Antonium Locum tenentem prædicti Nicholai, ad Faciendum & Regendum omnia & singula, ad dictum Officium Constabularii pertinentia, quotiens idem Nicholaus circa prædictum Officium Admiralli fuerit occupatus;

Ita quòd de Exitibus, indè medio tempore provenientibus, nobis respondeat, & in Officio illo Feodum percipiat consuetum pro tempore, quo in Officio steterit supradicto: A. D. 1337. Edw. 3.

Volentes quòd, cessante Occupatione hujusmodi, præfatus Nicholaus dictum Officium Constabularii faciat & exequatur, prout anteà facere consuevit.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim London. decimo octavo die Januarii.

ET Mandatum est universis & singulis Subditis Regis in Ducatu prædicto, quòd eidem Antonio, tanquam Locum tenenti prædicti Nicholai, in omnibus, quæ ad Officium Constabularii prædicti pertinent, Intendentes sint & Respondentes, quamdiù in Officio steterit supradicto.

Teste ut supra.

Super Expensis Comitis de Murref in Turre Londoniæ detenti.

A. D. 1337. An. 10. E. 3. Scot. 10. E. 3. m. 1. REX Vicecomiti Essexiæ Salutem. Præcipimus tibi, firmiter Injungentes, quòd, Dilecto & Fideli nostro, Nicholao de la Beche, Constabulario Turris nostræ Londoniæ, Viginti Solidos, pro Expensis Comitis de Murref de Scotiâ, in Prisonâ nostrâ Turris prædictæ de Mandato nostro detenti, pro quâlibet Septimanâ, quâ idem Comes in Turri prædictâ, a decimo die Octobris proximo præterito, hucusque, sic detentus fuit,

Et exnunc Viginti Solidos per Septimanam, pro Expensis hujusmodi, quamdiù ipsum Comitem sic detineri contigerit,

De Exitibus Ballivæ tuæ solvi facias, nisi aliud super hoc duxerimus demandandum, A. D. 1337.

Recipiens a præfato Nicholao Litteras suas Patentes, Receptionem Pecuniæ, quam ei sic solveris, Testificantes; Et Nos tibi indè, in Compoto tuo, de Exitibus prædictis, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Turrim London. vicesimo quarto die Januarii.

Per ipsum Regem.

De non permittendo aliquos transire ad partes Transmarinas.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Claus. 11. E. 3. p. 1. m. 37. d. REX Majori, & Ballivis, Portûs sui Dovorriæ, Salutem. Propter aliqua Nova, quæ nostris auribus insonuerunt,

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd aliquos Homines, cujuscumque fuerint Conditionis, Statûs, vel Religionis, in Portu prædicto, versus partes Transmarinas transire nullatenus permittatis, sub periculo quod incumbit:

Et, si fortè aliqui ad dictum Portum, causâ ad dictas partes transferendi, vel de partibus Transmarinis ad Portum prædictum, declinaverint, tunc diligens Scrutinium super ipsos, & eorum quemlibet, tàm de Literis, quàm de Apportis, quæ secum detulerint, secretiori modo, quo poteritis, faciatis: A. D. 1337.

Et omnes Literas hujusmodi, quas cum ipsis, vel super ipsos, ibidem ex causâ prædictâ venientibus, inveneritis, ad, Venerabilem Patrem, Johannem Cantuariensem Archiepiscopum, Cancellarium nostrum, sine dilatione, transmittatis inspiciendas & examinandas, prout sibi per nos pleniùs est injunctum;

A.D. 1337. An. 11. Edw. 3.

Et Apporta hujufmodi areftari, & falvo fub Sigillis veftris cuftodiri, faciatis, quoufque aliud indè duxerimus demandandum:

Nos de fummis, quas de hujufmodi Apportis areftaveritis, nec non de Nominibus eorum, qui hujufmodi Apporta ibidem deportaverint, dictum Cancellarium noftrum, fub Sigillis veftris prædictis, diftinctè & apertè, de tempore in tempus, certificantes.

Tefte Rege apud Turrim Londoniæ vicefimo fexto die Januarii.

Per ipfum Regem.

De Quercubus liberandis, pro Factura Galeæ.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Claus. 11. E. 3. p. 1. m. 37. d.

REX, Dilecto fibi in Chrifto, Priori de Blida, Salutem.

Cùm vos nuper Quadraginta Quercus, pro Facturâ cujufdam Galeæ, quam, apud Villam de Kyngefton, fuper Hull, per, Dilectum nobis, Willielmum de la Pole, ex certis caufis, fieri ordinavimus, ad rogatum noftrum nobis conceffferitis,

Ac, fub confidentiâ Maeremii illius, Facturam prædictæ Galeæ jam incepi fecerimus,

Vobis Mandamus, firmiter injungentes, quòd dictas Quercus, Dilecto Carpentario noftro, Willielmo de Kelin (quem ad vos ex causâ prædictâ mittimus) quacúmque excufatione ceffante, liberari faciatis, ad eas ufque dictum locum, pro prædicto opere perficiendo, cariandas; prout fibi per Nos pleniùs eft injunctum:

Et hoc nullatenus omittatis.

Tefte Rege apud Langele vicefimo feptimo die Januarii.

Per ipfum Regem.

De Ancoris Fabricandis.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid.

REX Vicecomitibus Londoniæ Salutem.

Cùm certas Ancoras pro Navibus noftris, videlicet, la Criftoffre & Cogge Edward, celeriter facere ordinaverimus,

Vobis Mandamus quòd Quinque Milia Ferri, & Ducentas Bordas de Eftland, ac Centum Quarteria Carbonum Maritimorum, pro dictis Ancoris, & aliis Operationibus, in Turri noftrâ Londoniæ faciendis, emi & provideri,

Et, Dilecto Clerico noftro, Thomæ de Stapelford, Supervifori Operationum noftrarum in Turri prædictâ, per Indenturam, indè conficiendam, liberari faciatis,

Ita quòd, pro veftri defectu, dictæ Operationes nullatenus retardentur:

Et de Cuftubus, quos circa Emptionem & Provifionem hujufmodi appofueritis, vobis in firmâ veftrâ Civitatis prædictæ, ad Scaccarium noftrum, debitam allocationem habere faciemus.

Tefte Rege apud Turrim London. vicefimo octavo die Januarii.

Per ipfum Regem.

De Protectione pro Nunciis Regis Franciæ.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Pat. 11. E. 3. p. 1. m. 40.

REX Univerfis & fingulis Admirallis, Dominis, & Magiftris, Navium, ac Marinariis, necnon Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, & Omnibus aliis Fidelibus & Miniftris fuis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Magnificus Princeps, Dominus Philippus, Rex Franciæ, Confanguineus nofter cariffimus, quofdam Nuncios fuos ad Nos, infra Regnum noftrum, nobifcum fuper quibufdam Negotiis Arduis, ipfum Regem & Nos tangentibus, tractaturos, ordinaverit deftinare, ut accepimus,

Sufcepimus in Protectionem & Defenfionem noftram fpecialem, nec non falvum & fecurum Conductum noftrum, ac falvam Gardiam noftram, prædictos Nuncios, ad Nos fic venturos, cujufcúmque Statûs feu Conditionis fuerint, ac eorum Familias, Res, & Bona fua, quafcúmque veniendo infra Regnum noftrum, tàm per Terram, quàm per Mare, ibidem morando, & exindè ad Propria redeundo:

Et

A. D. 1337. Edw. 3.

Et ideò vobis, & vestrûm cuilibet, sub gravi forisfacturâ nostrâ, mandamus *&c. prout in Literis de Conductu.*

In cujus &c. usque ad Festum Ascensionis Domini proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Langele vicesimo octavo die Januarii.

ET Mandatum est Custodibus Passagii Regis in Portu Dovorriæ, quòd Nuncios prædictos, hujusmodi Literas Regis de Protectione, salvo Conductu, & salvâ Gardiâ, secum deferentes, cùm ad Portum illum, citra dictum Festum, ex causâ prædictâ, declinaverint, ipsos in eodem Portu benignè admittant, & exindè ad Regem, unà cum Familiâ suâ, Equis, Herneciis, & Rebus suis quibuscúmque, absque impedimento aliquo, transire permittant. Juxta Tenorem Literarum Regis prædictarum. A. D. 1337. Edw. 3.

Teste Rege ut supra.

COnsimiles Literæ Regis de Protectione fiunt pro Nunciis David de Brus de Scotiâ, in partibus Transmarinis existentis, qui tàm a partibus Transmarinis, quàm a partibus Scotiæ, sunt venturi in Angliam.

Teste ut supra.

Ad Comitem Markæ, de Credentia.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Claus. 11. E. 3. p. 1. m. 37. d.

REX, Nobili & Potenti Viro, Comiti Marchiæ, Amico suo carissimo, Salutem & sinceræ dilectionis affectum.

Ex magnâ Dilectionis vestræ fiduciâ mittimus ad vos, Dilectum Vallettum nostrum, Johannem de Thraudeston super aliquibus, cordi nostro insidentibus, & vobis ore tenus exprimendis, per nos specialiter oneratum; Cui Auditum præbere benivolum, & Fidem adhibere velitis credulam, petimus, In dicendis. A. D. 1337.

Dat. London. decimo die Februarii.

Ad Burgimagistros de Burcels de Stapula concedenda.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid.

REX, Discretis Viris, Burgimagistris & Scabinis Villæ de Burcels, Amicis suis carissimis, Salutem.

Injunximus quædam, Stapulam Lanarum Regni nostri, in loco congruo, infra Ducatum Brabantiæ, concedendam, Concernentia, Dilecto Valletto nostro, Johanni de Thraudeston, per ipsum vobis ore tenus exprimenda; Cui, super dicendis, ex parte nostrâ, fidem velitis petimus credulam adhibere. A. D. 1337.

Dat. London. decimo die Februarii.

Eodem modo mandatum est Burgimagistris, Scabinis, & Probis Hominibus, Villæ de Loveyn.

Item Burgimagistris, Scabinis, & Probis Hominibus, Villæ de Malyns,

Ad Papam, de Credentia.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Rom. 11. E. 3. m. 3.

SAnctissimo in Christo Patri, Domino B. Divinâ Providentiâ, Sacrosanctæ Romanæ ac Universalis Ecclesiæ Summo Pontifici, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, devota Pedum oscula Beatorum.

Accedit ad Sanctitatis vestræ præsentiam, quàm Dilectus nobis, Magister Bernardus de Sistre, vester, & Apostolicæ Sedis in Regno nostro Nuncius, Vir utique Morum honestate Conspicuus, Fidelis & Diligens in Commissis, & in Agilibus Circumspectus:

Et, licet Probitatis suæ Merita vestræ Clementiæ Nota fint satis, ut conicimus, & Accepta, votiva tamen nostra Recommendatio, si placet, ad Hoc in vestræ Propitiationis oculis adiciat incrementum: A. D. 1337.

De Fidelitatis siquidem suæ constantiâ, & puritate Consciencia, pleniùs confidentes, sibi super quibusdam, cordi nobis insidentibus, & vestræ Beatitudini per ipsum, si placuerit, vivæ vocis oraculo exprimendis, aperuimus fiducialiter mentem nostram.

Quamobrem Apostolicæ Constantiæ (quam in Personâ vestrâ eminentissimè firmavit

A.D. 1337 firmavit Altiſſimus) devotâ precum inſtantiâ ſupplicamus, quatinus, juxta conceptam in Nobis de bonitate veſtrâ fiduciam, Relationem, per ipſum ex parte noſtrâ faciendam, clementer audire, Relatiſque Fidem indubiam adhibere, ac Nobis, ſuper Hiis, conſuetæ veſtræ Moderationis Arbitrium inſinuare dignetur Summæ veſtræ Præſidentiæ Sanctitudo. A. D. 1337.

Edw. 3. Conſervet vos Altiſſimus, ad Regimen Eccleſiæ ſuæ Sanctæ, per tempora proſpera & longæva. Edw. 3.

Dat. apud Weſtm. decimo die Martii.

Bulla de Proviſione pro Eccleſia Norwicenſi.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Ex Orig. in Tur. BEnedictus Epiſcopus, Servus Servorum Dei, cariſſimo in Chriſto Filio, Edwardo, Regi Angliæ Illuſtri, Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

Gratiæ Divinæ Præmium, & Præconium humanæ laudis, acquiritur, ſi, per Seculares Principes, Eccleſiarum Prælatis, præſertim Eccleſiarum Cathedralium Regimini Præſidentibus, Honor debitus impendatur.

Nuper ſiquidem, Eccleſiâ Norwicenſi, per obitum, bonæ memoriæ, Willielmi Epiſcopi Norwicenſi (qui in partibus illis diem clauſit extremum) Paſtoris ſolatio deſtitutâ, Dilecti Filii, Capitulum ejuſdem Eccleſiæ, Dilectum Filium, Thomam de Hembale, Monachum ipſius Eccleſiæ, Ordinis Sanctæ Benedicti, per viam compromiſſi, concorditer elegerunt, qui hujuſmodi Electioni, de ſe factæ, conſenſit.

Poſtmodùm verò nos, Vacatione hujuſmodi fidedignis relatibus intellectâ, cupientes eidem Eccleſiæ de ydoneo providere Paſtore, hujuſmodi Electionis ignari, Proviſionem ipſius Eccleſiæ, eâ vice, Ordinationi & Diſpoſitioni noſtræ duximus ſpecialiter reſervandam; decernentes extunc Irritum & Inane ſi ſecus ſuper hiis, per quoſcúmque, quávis auctoritate, ſcienter vel ignoranter, contingeret attemptari.

Ac deindè dictus Thomas, Reſervatione hujuſmodi ad ejus deductâ notitiam, ad Apoſtolicam Sedem acceſſit, ac, ejuſdem Electionis negotio propoſito in Conſiſtorio coram nobis, tandem præfatus Thomas omni Juri, ſibi competenti ex Electione prædictâ, ex certis cauſis, non tamen Perſonæ ſuæ vitio, noſtris Manibus ſponte ceſſit.

Nos itaque, hujuſmodi Ceſſione admiſſâ, de Proviſione ipſius Eccleſiæ Norwicenſis celeri & felici, nè prolixæ Vacationis ſubjaceret incommodis, Paternis & ſolicitis Studiis cogitare cepimus diligenter.

Et demùm,

Poſt Deliberationem, quam, de præficiendo eidem Eccleſiæ Norwicenſi Perſonam utilem & etiam fructuoſam, cum Fratribus noſtris habuimus diligentem, A. D. 1337.

Ad, Dilectum Filium, Antonium, Electum Norwicenſem, Decanum Eccleſiæ Lincolnienſis, in Sacrâ Theologiâ Magiſtrum, Capellanum noſtrum, in Sacerdotio conſtitutum,

Quem, prout fidedignâ Relatione percepimus, Morum & Vitæ inſignita honeſtas, ac Spiritualium & Temporalium providentia, pluraque alia Virtutum Dona commendant,

Direximus oculos noſtræ mentis,

Quibus omnibus diligenti meditatione penſatis, de Perſonâ ipſius Antonii, nobis, & eiſdem Fratribus, ob ſuorum exigentiam Meritorum, accepta, eidem Norwicenſi Eccleſiæ, de dictorum Fratrum Conſilio, auctoritate Apoſtolicâ, providimus,

Ipſumque Antonium illi præfecimus in Epiſcopum & Paſtorem,

Curam & Adminiſtrationem ipſius Norwicenſis Eccleſiæ ſibi in Spiritualibus & Temporalibus plenariè committendo in Illo, qui dat Gratias, & largitur Præmia.

Cùm itaque, Fili cariſſime, ſit Virtutis Opus Dei Miniſtros benigno favore proſequi, ac Eos Verbis & Operibus pro Regis Æterni gloriâ venerari,

Serenitatem Regiam rogamus & hortamur attentè, quatinus eundem Electum, & præfatam Norwicenſem Eccleſiam, ſuæ Curæ Commiſſam, habens pro Apoſtolicæ Sedis & noſtrâ Reverentiâ commendatos, ipſos benigni favoris auxilio proſequaris, ita quòd idem Electus, tuæ Celſitudinis fultus auxilio, in commiſſo ſibi Curæ Paſtoralis officio poſſit, Deo propitio, proſperari, ac Tibi exindè a Deo perennis Vitæ Præmium, & a Nobis condigna proveniat Actio Gratiarum.

Dat. Avinion. ſecundo Idus Martii, Pontificatûs noſtri Anno tertio.

Sub Filis canabeis.

A. D. 1337. Edw. 3. A. D. 1337. Edw. 3.

De Provisione ad Ecclesiam Wigorniensem, & de Translatione ad Ecclesiam Eliensem.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Ex Orig. in Turri.

Benedictus Episcopus, Servus Servorum Dei, carissimo in Christo Filio, Edwardo, Regi Angliæ illustri, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Ad fovendum in caritatis visceribus Ecclesiarum Prælatos, ac eos, præcipuè qui dignitate Pontificali præeminent, eò te fiducialiùs nostris precibus invitamus, quo, in Bonorum executione Operum, Celsitudinis Regalis affectum extimamus magis promptum & facilem invenire, maximè cùm apud Deum (cujus Prælati hujusmodi obsequiis deputantur) Tibi Retributionis Æternæ Præmium, & apud Homines exindè Præconium proveniant amplæ laudis.

Nuper siquidem,

Ecclesiâ Wigorniensi vacante, pro eo quòd nos, Venerabilem Fratrem, Magistrum Symonem Eliensem, tunc Wigorniensem Episcopum, licèt absentem, a vinculo, quo Wigorniensi Ecclesiæ (cui tunc præerat) tenebatur, de Fratrum nostrorum Consilio, & Apostolicæ Potestatis plenitudine, Absolventes, eum ad Eliensem Ecclesiam, tunc vacantem, duximus Transferendum, præficiendo Ipsum Illi in Episcopum & Pastorem,

Nos,

Attendentes quòd nullus, præter Nos, de Ordinatione ipsius Ecclesiæ Wygorniensis, Se eâ vice intromittere poterat, pro eo quòd Nos diù, ante hujusmodi Vacationem ejusdem Ecclesiæ Wigorniensis, Provisiones omnium Ecclesiarum Cathedralium, per Translationes quorúmlibet Prælatorum ipsarum, ubicúmque existentium, per Nos factas Tunc, & Imposterùm faciendas, ad alias Ecclesias Cathedrales, Tunc vacantes, & inanteà vacaturas, Dispositioni nostræ duximus Reservandas, Decernendo ex tunc Irritum & Inane si secus super hiis, per quoscúnque, quâvis auctoritate, scienter vel ignoranter, contingeret attemptari,

Post Deliberationem, quam, de Præficiendo Ecclesiæ Wigorniensi præfatæ Personam utilem, cum dictis Fratribus habuimus diligentem, demùm ad, dilectum Filium, Thomam de Hemehale, A. D. 1337. Electum Wigorniensem, Monachum Ecclesiæ Norwicensis, ordinis Sancti Benedicti, in Sacerdotio constitutum,

Cui Religionis zelus, Literarum scientia, Vitæ munditia, Morum honestas, prudentia, Spiritualium & Temporalium providentia, ac multiplicium aliarum virtutum merita (prout ex claris fidedignísque Testimoniis accepimus) laudabiliter suffragantur,

Intuitum direximus nostræ mentis,

Quibus omnibus debitâ meditatione pensatis, de Personâ suâ Ecclesiæ Wigorniensi præfatæ, de ipsorum Fratrum Consilio, auctoritate Apostolicâ, providimus,

Eundémque Thomam Illi præfecimus in Episcopum & Pastorem,

Curam & Administrationem illius sibi, tàm Spiritualibus, quàm in Temporalibus, plenariè committendo, in Eo, qui dat Gratias, & largitur Præmia,

Confidentes quòd, Dexterâ Domini sibi assistente Propitiâ, prædicta Ecclesia Wygorniensis, per ipsius Thomæ diligentiæ Studium circumspectum, salutis & prosperitatis suscipiet incrementa.

Quia igitur, Fili carissime, Virtutis Opus fore dinoscitur Ecclesias & Personas Ecclesiasticas, præsertim Pontificali dignitate præditas, benigno favore prosequi, ac Eas Verbis & Operibus pro Regis Æterni gloriâ venerari,

Serenitatem Regiam rogamus & hortamur attentè, quatinùs eosdem, Electum & Commissam sibi Wygorniensem Ecclesiam, sic habeas pro nostrâ & ipsius Sedis reverentiâ, in eorum oportunitatibus, propensiùs commendatos, quòd dictus Electus, tuæ Celsitudinis fultus auxilio, in commissâ sibi Curâ Pastoralis Officii possit, Deo propitio, assiduè prosperari, ac tibi exinde a Retributore bonorum omnium perennis Vitæ Præmium rependatur, & à Nobis condigna proveniat Actio Gratiarum.

Dat. Avinion. ii. Id. Martii, Pontificatûs nostri Anno Tertio.

A. D. 1337. Edw. 3. A. D. 1337. Edw. 3.

Super Adhærentia Scotis de Inquirendo.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Pat. 11. E. 3. p. 1. m. 33. dorf.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Ranulpho de Dacre, Petro de Tiliol, & Clementi de Skelton, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm datum sit nobis intelligi, quòd diversi Homines, de partibus de Eskedale, Ledelesdale, Ewithesdale, Walughopdale, & Brerellaugh, Scotis, Inimicis & Rebellibus nostris, qui de Guerrâ contra Nos insurrexerunt, sunt Adhærentes, eósque sæpius scientèr & voluntariè Receptantes, Eisque Armaturas, Victualia, & alia, pro eorum Sustentatione & Confortatione, indiès ministrantes, in nostri Contemptum & Deceptionem manifestam,

Nolentes præmissa, si perpetrata fuerint, relinquere impunita,

Assignavimus Vos & Duos vestrûm, Justiciarios nostros ad inquirendum, per Sacramentum Proborum & Legalium Hominum de Communitate de Rokesburgh & Dunfris, tàm infra Libertates, quàm extra, per quos rei veritas meliùs sciri poterit, de Nominibus illorum qui præfatis Inimicis nostris sunt Adhærentes, Eos scienter & voluntariè Receptantes, Armaturas, Victualia, & alia, pro eorum Sustentatione & Confortatione, Ministrantes, vel mittentes, seu mitti facientes, & de præmissis, omnibus & singulis, pleniùs veritatem, A. D. 1337.

Necnon ad præmissa audiendum & terminandum, & debitam Punitionem de hiis (quos de præmissis culpabiles inveniri contigerit) faciendum secundum Legem & Consuetudinem partium prædictarum:

Et ideò vobis mandamus, quòd, ad certos Dies & Loca, quos Vos, vel Duo vestrûm, ad hoc provideritis, præmissa omnia & singula faciatis, & expleatis in formâ prædictâ, facturi indè quod ad Justitiam pertinet, secundum Legem & Consuetudinem partium prædictarum; salvis nobis Amerciamentis, & aliis, ad Nos indè spectantibus.

Mandavimus enim Vicecomitibus nostris Comitatuum prædictorum, quòd, ad certos Dies & Loca, quos Vos, vel Duo vestrûm, Eis scire facietis, venire faciant coram vobis, vel Duobus vestrûm, Tot & Tales Probos & Legales Homines de Ballivis suis, tàm infra Libertates, quàm extra, per quos &c. & inquiri.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo sexto die Martii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Thoma de Berkele, de Immunitate sua adjudicata.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Pat. 11. E. 3. p. 1. m. 28.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Dilectus & Fidelis noster, Thomas de Berkeleye de Morte Domini E. quondam Regis Angliæ, Patris nostri, per Nos & Magnates Regni nostri Impetitus fuisset,

Et postea per Pares ipsius Thomæ, & per Inquisitionem (in quam, in pleno Parliamento nostro, tento apud Westmonasterium, Anno Regni nostri Quarto, se posuit) compertum extitisset, quòd idem Thomas de Morte illâ in nullo est culpabilis, nec de Assensu, Auxilio, seu Procuratione, ejusdem,

Nósque super hoc, in Parliamento nostro, tento apud Eborum, in crastino Ascensionis Domini, Anno Regni nostri Nono, ipso Thomâ tunc ibidem coram nobis præsente, & Judicium suum de præmissis petente, onerassemus Comites, Barones, & alios Magnates Regni nostri, ibidem tunc existentes, super eorum Fide & Ligeantiâ, nobis debitis, quòd Ipsi Nobis Deliberationem & Consilium suum dicerent, quid de jure in hâc parte foret faciendum, A. D. 1337.

Iidémque Comites, Barones, & Magnates, habitâ priùs super præmissis plenâ Deliberatione, nobis respondissent, quòd dictum Thomam, quoad personam suam, de Morte prædictâ, & de Assensu, Auxilio, aut Procuratione ejusdem, Quietum & Immunem, in nullóque culpabilem, tenuerunt,

Dicentes tamen quòd, de tàm Horribili Facto, quod in Castro ipsius Thomæ, & in Custodiâ suâ, contigit, ausi non fuerunt precisè consulere, set quòd Nos Ipsi, ad voluntatem nostram, indè ordinaremus.

Ac Nos,

Licèt ad tunc plenè super hoc Consulti non fuimus, habitâ tamen consideratione ad hoc quod sic, ut præmittitur,

A.D. 1337. Edw. 3. tur, compertum extitit, quòd dictus Thomas in nullo est Culpabilis de Morte prædictâ, & quòd prædicti Magnates Ipsum indè Quietum & Immunem tenuerunt,

Eundem Thomam de Morte illâ Quietum tenuissemus, & vellemus quòd idem Thomas indè iret fine die, Reservantes tamen Nobis, quòd aliàs, per commune Consilium & Avisamentum, indè disponere possemus & ordinare, secundum quod Justitia suaderet, & nostræ placuerit voluntati, prout per Processum, in Parliamentis nostris prædictis, super hiis habitum, & in Scriptis redactum, pleniùs poterit apparere,

Nos jam,

In Parliamento nostro, tento apud Westmonasterium, die Lunæ, proximo post Festum Sancti Mathæi Apostoli, Anno Regni nostri Undecimo, per Comites, Barones, & alios Magnates Regni nostri, ibidem existentes, de prædictæ Mortis circumstantiis ad plenum informati, A.D. 1337. Edw. 3.

Mortem prædictam præter Culpam & Negligentiam aliqualem prædicti Thomæ accidisse, præfatum Thomam de Morte dicti Patris nostri, seu Assensu, Auxilio, & Procuratione, omninò pro Nobis & Hæredibus nostris, de assensu dictorum Comitum, Baronum, & Magnatum, Quietamus, & Immunem adjudicamus & reputamus; ita quòd nec Nos, aut Hæredes nostri, aliquam Actionem, seu Calumpniam, de Morte illâ, versus ipsum Thomam habere poterimus in futurum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo sexto die Martii.

Per ipsum Regem.

Super Expensis Comitis de Murref in Turre London.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Claus. 11. E. 3. p. 1. m. 20. REX Vicecomiti Essexiæ Salutem. Cùm nuper tibi præceperimus, firmiter injungentes, quòd, Dilecto & Fideli nostro, Nicholao de la Beche, Constabulario Turris nostræ Londoniæ, Viginti Solidos, pro Expensis Comitis de Murref de Scotiâ, in Prisonâ nostrâ Turris prædictæ, de Mandato nostro, detenti, pro qualibet Septimanâ, quâ idem Comes in Turri prædictâ fuerit, à decimo octavo die Octobris, proximò præterito, quamdiu ipsum Comitem ibidem sic detineri contingeret, de Exitibus Ballivæ tuæ solveres,

Ac pro eo quòd præfatus Comes, secundo die Octobris, proximo ante dictum decimum octavum diem, præfato Nicholao liberatus fuit in Prisonâ, in Turri prædictâ, ut præmittitur, detinendus, sicut jam sumus pleniùs informati,

Nos, habitâ consideratione ad Expensas, quas ipsum Nicholaum, pro Sustentatione prædicti Comitis, dum sub Custodiâ suâ detentus fuerit, facere oportet, concessimus eidem Viginti & Sex Solidos, & Octo Denarios, pro Expensis ipsius Comitis singulis Septimanis, à tempore quo in Custodiâ ipsius Nicholai sic fuit, & quamdiu ipsum in Turri prædictâ ex nunc in Prisonâ contigerit detineri, A.D. 1337.

Et ideò tibi præcipimus, quòd præfato Nicholao Viginti & Sex Solidos, & Octo Denarios, singulis Septimanis, pro Expensis præfati Comitis, à dicto secundo die Octobris, quamdiu ipsum in Prisonâ Turris prædictæ sic detineri contigerit, de Exitibus Ballivæ tuæ (deductis dictis Viginti Solidis pro Septimanâ, si quos ei solveris virtute Mandati nostri supradicti) solvas; Recipiens a præfato Nicholao Literas suas Patentes, Receptionem dictæ Pecuniæ Testificantes, & Nos tibi indè, in Compoto tuo, ad Scaccarium nostrum, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo sexto die Martii.

Per ipsum Regem.

Pro Edwardo Duce Cornubiæ, de Stannaria concessa.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Claus. 11. E. 3. p. 1. m. 19. REX Vicecomiti Cornubiæ Salutem.

Cùm nuper, Personam, Dilecti & Fidelis nostri, Edwardi Comitis Cestriæ, Filii nostri Primogeniti, bonorare volentes, eidem Filio nostro Nomen & Honorem Ducis Cornubiæ dederimus, ipsúmque in Ducem Cornubiæ præfecerimus, & Gladio cinxerimus sicut decet, A.D. 1337.

Et, inter cætera, quæ eidem Filio nostro, pro Statu & Honore Ducis decentiùs;

A. D. 1337. Edw. 3. centiùs, juxta generis sui Nobilitatem, continendis, & uberiùs supportandis, Dedimus & Concessimus,

Dederimus & Concesserimus, pro Nobis, & Hæredibus nostris, eidem Filio nostro Stannariam nostram in Comitatu prædicto, unà cum Cunagio ejusdem Stannariæ, & cum omnibus Exitibus & Proficuis, indè provenientibus, ac etiam Expleciis, Proficuis, & Perquisitis, Curiæ Stannariæ & Mineræ in eodem Comitatu,

Exceptis duntaxat Mille Marcis, quas, Dilecto & Fideli nostro, Willielmo de Monte Acuto, Comiti Sarum, Concessimus, pro Nobis, & Hæredibus nostris, percipiendas sibi, & Hæredibus suis Masculis, de corpore suo legitimè procreatis, de Exitibus & Proficuis Cunagii antedicti, quousque certa Terræ & Tenementa (quorum Reversionem eidem Comiti, sub certâ formâ, Concessimus) ad Manus ejusdem Comitis devenerint,

Habendam & Tenendam eidem Duci, & ipsius, & Hæredum suorum, Regum Angliæ, Filiis Primogenitis, & dicti loci Ducibus, in Regno Angliæ hæreditariè successuris, cum omnibus ad prædicta Stannariam, & Cunagium, ac Curiam, qualitercùmque spectantibus (dictis Mille Marcis, præfato Comiti, ut præmittitur, concessis, exceptis) de Nobis, & Hæredibus nostris Imperpetuum, prout in Cartâ nostrâ, indè confectâ, pleniùs continetur,

Tibi præcipimus quòd eidem Duci Stannariam prædictam, unà cum Cunagio ejusdem Stannariæ, & cum omnibus Exitibus & Proficuis indè provenientibus, ac etiam Expleciis, Proficuis, & Perquisitis, Curiæ prædictæ (dictis Mille Marcis, præfato Comiti, ut præmittitur, per Nos concessis, exceptis) Liberes Tenendam juxta tenorem Cartæ nostræ supradictæ;

Volumus enim te indè erga Nos exnunc exonerari.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo septimo die Martii.

Per ipsum Regem & totum Concilium in Parliamento.

Ad Regem Castellæ, contra Flandrenses.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Claus. 11. E. 3. p. 1. m. 20. d.

Magnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galiciæ, Sibiliæ, Cordubiæ, Murciæ, Gehennæ, atque Algarbiæ Regi, ac Comitatûs Molini Domino, Amico suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, &c. & felicem regnandi gloriam cum salute.

Confidimus, & absque dubitatione tenemus, quòd, innata vobis, benè disposita Gratitudo (quam nobis semper invenimus ab experto propitiam) ab Illis Manum libenter subtrahet Juvaminis & Favoris, quos Nobis cognoverit nequiter Malignantes.

Cùm igitur Homines de Flandriâ, retulentes nobis Mala pro Bonis, Inimicis nostris, contra Deum & Justitiam, patenter adhæreant, & Nos & Nostros pro viribus persequi moliantur, Injurias intolerabiles pertinaciter inferentes,

Celsitudinem Regiam totis affectibus imploramus, quatenus Subditis vestris velitis, si placet, districtiùs inhibere, nè ad dictas partes Flandriæ, cum Mercibus, Armis, vel Victualibus, quoquo modo se transferant, nec negotientur, nec quicquam faciant quod ipsis Flandrensibus cedat ad Commodum vel Solamen, seu in nostri possit Perniciem redundare.

Et, si placeret vestræ Magnificentiæ Ipsos inducere, ut ad partes Regni nostri, cum Mercibus, ad faciendum suum Proficuum, divertere se curarent, reverâ sic eos faceremus favorabiliter pertractari, quòd deberent meritò contentari.

Et, si sint aliqua per nostros contra vestros Subditos perperàm attemptata, seu per Injuriam Dampna facta, illa sic faciemus celeris appositione Remedii reformari, quod non supererit justa materia conquerendi.

Data apud Westmonasterium decimo octavo die Martii.

Ad eundem Regem super Tractatis complendis.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid.

Magnifico *&c. ut supra usque ibi* cum Salute.

Læti recepimus Regalis vestræ Magnificentiæ literas, inter cætera, continentes vos, pro complendis & firmandis, quæ inter Vos & Nos, intervenientibus Nunciis, sunt tractata, citra Festum Paschæ, jam futurum, certos Nuncios

A.D. 1337. Edw. 3. Nuncios ad Nos in Angliam transmissuros,

Quorum jocundum adventum avidè præstolamur, cùm felix & festina Tractatorum Completio insidet intimè cordi nostro, ut cum augmentis felicibus prosperetur Dilectio solida (quæ inter vestram & nostram Domos Regias viguit ab antiquo) quam hactenùs, vestri Gratiâ, pronam in vobis invenimus ab experto.

Et, cùm versus Nos innatam & firmam fore vestram Benivolentiam confidimus, Regiam vestram Celsitudinem totis affectibus imploramus, quatinùs, juxta nostram fiduciam, sic erga Nos vestræ Gratitudinis Constantia perseveret immobilis, ut nullis (quod absit) quatiatur Malivolorum nostrorum obloquiis, nec à nobis sinistris ipsorum Inductionibus avertatur (qui libenter, ut dicitur, vestram à nobis subtraherent Amicitiam, si valerent) &, juxta possibilitatis nostræ Modulum, vobis reddere cupimus vices gratas. A.D. 1337. Edw. 3.

Dat. ut supra.

Ad Consiliarios dicti Regis super negotiis prædictis.

A.D. 1336. An. 10. E. 3. Ibid.

REX, Nobili viro, Ferando Rodryes, Camerario illustris Regis Ispanniæ, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Cùm quædam Ardua inter præfatum Regem & Nos, intervenientibus Nunciis, sunt tractata (quæ vestram credimus prudentiam non latere) Quorum festina Completio insidet intimè cordi nostro,

Specialiter vos rogâmus quatinùs vos (qui multa sapitis, & familiariùs assistis Consiliis dicti Regis) partes vestras versus præfatum Dominum vestrum Regem (cui super hoc nostras dirigimus Literas speciales) interponere velitis cum efficaciâ promotivas, ut, memor suæ Promissionis & Amicitiæ solidæ, quæ, præ cæteris, inter suam & nostram Domos Regias viguit ab antiquo (quam nostris cupimus temporibus adaugeri) Tractata prædicta, juxta Condictum super hiis habitum, ex parte suâ teneri faciat & compleri,

Et (quod absit) contra nostram fiduciam, ad sinistram & oportunam Malivolorum nostrorum instantiam, suam a nobis benivolentiam non avertat: A.D. 1337.

Nam sibi Vices Gratas reddere cupimus juxta vires;

Parati nichilominus ad ea, quæ vestrorum concernere poterunt Profectuum incrementa.

Dat. ut supra.

Eodem modo scribitur subscriptis, mutatis mutandis; videlicet,

Provido viro, Sancio Sanches de Royas, Capitali Serjanto Regis Ispanniæ.
Discreto viro, Roderico, Decano de Salamankâ, Conciliario præcipuo dicti Regis.
Discreto viro, Gondisalvo Martyn, Thesaurario dicti Regis.
Nobili viro, Skergonio, Decano Toletonensi, Cancellario Reginæ Ispanniæ.
Petro Ferandi, Archidiacono de Kalatrava.
Nobili viro, Ferando Rodriket.

Pro R. Episcopo Dunolmensi, de non præjudicando super Libertatibus.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Claus. 11. E. 3. p. 1. m. 22.

REX Thesaurario, & Baronibus suis de Scaccario, Salutem.

Monstravit nobis, Venerabilis Pater, R. Episcopus Dunolmensis, per Petitionem suam, coram Nobis & Concilio nostro in Parliamento nostro exhibitam,

Quòd, licèt Ipse, infra Libertatem suam Dunolmiæ, habeat, & habere debeat, Ipséque & Prædecessores sui à tempore quo non extat memoria, habere consueverint omnia Jura Regalia,

Ipséque, & Prædecessores sui prædicti, in eâdem Libertate, per Se, & Ministros suos proprios, de omnibus & singulis, in eâdem qualitercúmque emergentibus, cognitionem habere, & ulterius facere, & omnia Proficua, de hujusmodi cognitionibus provenientia, percipere consueverint, & habere absque eo, quod Nos, seu Progenitores nostri, vel Ministri eorumdem Progetorum nostrorum, seu nostri, de aliquibus, infra Libertatem prædictam Emergentibus, se in aliquo intromisissent, A.D. 1337.

A.D. 1337. Edv. 3. vel aliqua bujuſmodi Proficua in eâdem percepiſſent, niſi in defectum ipſius Epiſcopi, vel Predeceſſorum ſuorum, ſuper defectu Juſtitiæ in eâdem Libertate contingente,

Vos tamen, ad Libertatem ſuam prædictam conſiderationem non habentes, per Breve noſtrum, ſub Sigillo Scaccarii noſtri, præfato Epiſcopo,

Quòd Ipſe certos Homines de Libertate ſuâ prædictâ diſtringeret, & quòd de Exitibus eorumdem nobis reſponderet, & quòd Corpora ſua coram vobis, præfati Barones, ad certum diem haberet, ad reſpondendum nobis de eo, quòd ipſi Ordinem Militarem non ſuſceperunt juxta Proclamationem indè factam,

Demandari feciſtis in ipſius Epiſcopi Diſpendium non modicum, & Libertatis ſuæ prædictæ Læſionem manifeſtam,

Super quo nobis ſupplicavit ſibi per Nos Remedium adhiberi,

Et,

Quia eidem Epiſcopo, ſuper Libertate ſuâ prædictâ, in hâc pare nolumus præjudicari, Vobis mandamus quòd,

Auditâ Querelâ ipſius Epiſcopi in hâc parte, & viſis Evidentiis ſuis, ac auditis ſuis Rationibus,

Si, per hujuſmodi Evidentias & Rationes, vobis conſtare poterit ipſum Epiſcopum cognitionem de eo, quòd Homines Libertatis ſuæ prædictæ Arma Militaria non ſuſceperunt, habere, & Exitus, & alia Proficua de eis, eâ occaſione, de Jure percipere debere; A.D. 1337. Edv. 3.

Tunc Demandæ,

Quam eidem Epiſcopo, de prædictis Hominibus diſtringendis, de reſpondendo nobis de Exitibus eorumdem, & de Corporibus eorum coram vobis habendis, fieri feciſtis,

Omninò ſuperſederi facietis, & ipſum Epiſcopum Cognitionem hujuſmodi babere, & Exitus, & alia Proficua, Indè provenientia, percipere permittatis,

Et Diſtrictioni, quam tàm præfato Epiſcopo, quàm prædictis Hominibus, occaſione præmiſſâ, fieri feceritis, ſuperſederi faciatis, uſque ad Feſtum Natalis Domini proximò futurum, ut idem Epiſcopus negotium illud, coram vobis, interim proſequi valeat, ut debebit.

Teſte Rege apud Weſtmonaſterium decimo octavo die Martii.

Per Petitionem de Concilio.

De Quercubus ducendis pro Virgis ingentis Ingenii infra Turrim Londoniæ faciendis.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Claus. 11. E. 3. p. 1. m. 32.

REX Vicecomiti Suſſexiæ Salutem.

Præcipimus tibi, firmiter injungentes, quòd illas Duas Groſſas Quercus,

Quas, Dilectus & Fidelis noſter, Johannes de Warennâ, Comes Surriæ, in Foreſtâ ſuâ de Werch, pro Virgis cujuſdam Magni Ingenii noſtri, in Turri noſtrâ Londoniæ exiſtentis, indè faciendis, nobis dedit,

A præfato Comite recipias, & Eas uſque Turrim prædictam ad citiùs, quo commodè fieri poterit, cariari facias, Dilecto & Fideli noſtro, Nicholao de la Beche, Conſtabulario Turris prædictæ, ibidem liberandas; & hoc nullatenùs omittas; A.D. 1337.

Et Cuſtus, quos in hac parte appoſueris, cum illos ſciverimus, tibi in Compoto tuo allocari faciemus.

Teſte Rege apud Weſtmonaſterium viceſimo die Martii.

Per ipſum Regem.

Ad Papam, ſuper Diſpenſatione a Voto.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Rom. 11. E. 3. m. 3.

PApæ Rex &c.

Diſpenſationis Apoſtolicæ moderatio circumſpecta, Perſonarum & Temporum ritè diſcutiens qualitates, piis Devotorum votis ſolet clementèr annuere, quæ ſecuritatem Corporum, & ſalutem reſpiciunt Animarum.

Sanè, Dilectus & Fidelis noſter, Bartholomæus de Burgherſh Miles, Germanus, Venerabilis Patris, Domini Lincolnienſis Epiſcopi, arridentibus nuper in Regno noſtro tranquilitatis temporibus, cupiens Deo potiùs, quàm Seculo, militare, ſine Licentiâ ſeu Scientiâ noſtri, Domini ſui Temporalis (cui parere tenetur ex debito præſtiti Juramenti) Votum vovit, quòd Armaturas A.D. 1337.

non

A. D. 1337. Edw. 3. non indueret, nec deferret, quousque Sepulcrum Dominicum, & Limina Sancti Jacobi, visitâsset, vel cum Inimicis Crucis Christi actualiter dimicâsset,

Dictúsque Bartholomæus, de Præcepto nostro, ac diffinito Parliamenti nostri Consilio, cum aliis nostris Fidelibus, ad partes Vasconiæ, pro defensione Gentis & Hæreditatis nostræ, jam est necessariò profecturus,

Et quia, propter ipsius Strenuitatem & Circumspectionem providam, ejus obsequia sunt nobis ibidem, præsertim hiis temporibus, plurimùm oportuna, ac securè non potest Inermis illuc incedere propter Pericula, quæ timentur ibi, nisi Deus avertat, verisimiliter provenire,

Vestræ Clementiæ (quam semper in nostrâ instantiâ confidimus invenire propitiam) devotissimè supplicamus quatinus,

Attentâ elementer iminente nobis & urgente necessitate Hæreditatem nostram ibidem, & alibi, ac communium nobis Populum, contra parata nobis Discrimina defendendi, A. D. 1337. Edw. 3.

Velitis, si placet, in hâc perplexitate, tàm Conscientiæ, quàm Securitati, præfati Bartholomæi consulere, committendo misericorditer Alicui Prælato Regni nostri (de quo confiditis) Potestatem Ipsum a dicto Voto,

In quo, quorumdam Peritorum Judicio, Superioris Auctoritas, cui priùs juratus fuerat, est excepta,

Auctoritat. [illegible]postolicâ absolvendi, seu dictum Vo[illegible] [illegible] aliàs salubriter, ex causis præviis, commutandi, ut in nostris Obsequiis, contra nobis Adversantes, armare & gerere se valeat ut tenetur.

Conservet &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo die Martii.

Ad Papam, pro Literis Declaratorias super Taxatione Cleri Provinciæ Eborum.

A. D. 1337. An. 10. E. 3. Ibid. PApæ Rex, &c.

Apostolicæ Præsidentiæ (ad extirpandos Errores, & Quæstiones dubias decidendas, in potestatis plenitudine stabilitæ) præsentem Consultationem humiliter offerimus, sub spe Declarationis providæ super eâ, si placuerit, a vestrâ Clementiâ consequendæ.

Dudùm siquidem, celebris memoriæ, Dominus Rex Angliæ, Pater noster, Anno Regni sui decimo, petiit a Prælatis & Clero Diœcesis & Provinciæ Eborum, ut indigentiæ (cui tunc pro Republicâ subjacebat) de unâ curarent Decimâ subvenire:

Prælati verò & Clerus prædicti, Unius Anni Decimam gratis ex causâ licitâ Concedentes eidem, cum instantiâ supplicârunt, ut,

Cùm Beneficia sua Ecclesiastica, per Invasionem Scotorum, depauperata forent miserabiliter & depressa, quòd non poterant, juxta Taxationem solitam Beneficiorum suorum, sibi Decimam solvere supradictam,

Placeret dicto Regi Taxationem dictæ Decimæ solitam mitigare;

Sicque quædam Mitigatio Moderata dictæ Taxationis, propter Destructionem prædictam, facta fuerat illâ vice:

Et postmodum, pro Decimâ Quadriennali, per, celebris memoriæ, Dominum J. Papam vicesimum secundum impositâ, & nobis pro medietate concessâ, de gratiâ dumtaxat, quia tunc dicta Beneficia relevata non fuerant, tàm per Nos, quàm per Magistrum Icherum de Concoreto, tunc Apostolicæ Sedis in Angliâ Nuncium, extitit tolerata, A. D. 1337.

Super quo præfatus Johannes Bullam habuit Apostolicam, Continentiæ subsequentis, *Johannes &c.*

Set, licèt Beneficia, sic vastata, sint jam, laudetur Altissimus, competenter relevata, Pauperes tamen Clerici (quibus per Sedem Apostolicam de Beneficiis certi valoris mandatur in formâ Pauperum provideri) Beneficia Pinguia Centum, vel Ducentarum Marcarum (quæ juxta Taxationem antiquam sibi minimè deberentur) sub dictæ Mitigationis Velamine, præter & contra Intentionem, ut verisimiliter conicitur, concedentis, accipiunt, & detinere præsumunt, in Patronorum dictorum Beneficiorum, & Præsentatorum ad ea, præjudicium non modicum & gravamen;

Quamobrem, ad requisitionem Prælatorum, & Procerum Regni nostri, in instanti Parliamento nostro apud Westmonasterium convocato, convenientium, vestræ Clementiæ votivis affectibus supplicamus quatinus, in debitâ ponderato Discussionis Examine qualiter dicta Mitigatio tolerata fuerat ad tempus de gratiâ,

Quæ

A.D. 1337. Edw. 3. Quæ quidem Mitigatio, finito tempore, ac cessante causâ Tolerationis prædictæ, Taxationem antiquam non debet, Peritorum judicio, immutare,

Oculi vestri videant æquitatem, & de Vultu vestro Judicium prodeat misericorditer, declarando Taxationem antiquam, præsertim in acceptatione Beneficiorum, competenter relevatorum, vel non destructorum, debere modis omnibus observari,

Et Acceptationem, juxta dictam Novam Mitigationem factam, vel faciendam, nullius roboris esse vel momenti; A.D. 1337. Edw. 3.

Litteras autem Apostolicas, in hac parte Declaratorias, Prælatis & Clero prædictis dignetur, quæsumus, concedere exuberantis vestræ gratiæ plenitudo.

Conservet &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo die Martii.

De Navali Subsidio, pro more usitato, per Communitatem Baionæ parando.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Vasc. 11. E. 3. m. 39. d. REX, Dilectis & Fidelibus suis, Majori, Juratis, Centum Paribus, & Communitati, Civitatis suæ Baionæ, Salutem.

Firma Fidelitas & Subventionis gratuitæ Permissio, quas Nos & Progenitores nostri semper in vobis invenimus, sic in nostros impresserunt Affectus, quòd, de vobis plenissimè confidentes, Profectus vestros intimè provehere cupimus & Honorem.

Cùm igitur, hiis Turbationum temporibus, indigeamus Navali Subsidio contra quosdam nostros Æmulos, in nostri Depressionem pro viribus conspirantes, specialiter vos rogamus quatinus, juxta modum, in Casu tali, Progenitorum nostrorum temporibus, usitatum, velitis Viginti Naves Guerrinas benè parare, ad proficiscendum in nostris Obsequiis supra Mare, & alia facere juxta Commissionem nostram, vobis missam in hac parte. A.D. 1337.

Scripsimus autem Senescallo nostro Vasconiæ, ut de prædictis Navibus vobiscum loquatur, & faciat prout est in Casu consimili fieri consuetum:

Et hoc, sicut de vobis confidimus, nullatenus omittatis.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo die Martii.

De Berardo de la Brete Castro de Blania præficiendo.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid. REX, Dilecto & Fideli suo, Olivero de Ingham, Senescallo suo Vasconiæ, Salutem.

Quia multum expediret, ut credimus, quòd, Dilectus & Fidelis noster, Berardus de la Bret, in Castro nostro de Blania, pro defensione ejusdem, & Terrarum nostrarum ibidem, hiis Commotionis temporibus, moraretur,

Vobis mandamus quòd Ipsum ad hoc modis omnibus inducatis, & quòd ibidem sapienter ac strenuè se babeat, prout ad Honorem nostrum meliùs viderit expedire, A.D. 1337.

Et, nè a dictâ Custodiâ, propter Salvationem Locorum suorum Propriorum, abstrahatur, pro Custodiâ dictorum Locorum, ordinetis prout fore videritis faciendum.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Martii.

De Pace, Treuga, vel non ineunda nisi Homines de Baiona in eadem concludantur.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Vasc. 11. E. 3. m. 40. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nuper, veraciter intellecto quòd Dampna gravia, & Mala non modica, per Subditos Regis Franciæ, & Confœderatos Inimicorum nostrorum de Scotiâ, Fidelibus nostris illata fuerant supra Mare, & multo graviora, in Nostri & Nostrorum Subversionem, patulò comminata, A.D. 1337.

Mandaverimus, Dilectis & Fidelibus nostris, Hominibus Civitatis nostræ de Baionâ, ut, pro defensione Hominum & Terrarum nostrorum, ac repulsione Inimicorum nostrorum, proficiscerentur

A. D. 1337. Edw. 3. tur potenter cum suo Navigio supra Mare,

Promittimus, bonâ fide, quòd dictos Homines nostros de Baionâ, omnes & singulos, pro Dampnis, ex nunc Inimicis nostris hujusmodi in Terrâ vel in Mari, juxta Mandatum nostrum prædictum, per ipsos inferendis, Securos servabimus & Indempnes,

Nec faciemus Pacem, nec iniemus Treugam, cum præfatis Inimicis nostris, nec Confœderatis eorum, nisi dicti Homines nostri de Baionâ in dictâ Pace, seu Treugâ, includantur expressè, & per dictas Pacem & Treugam, eorum Securitati congruè consulatur. A. D. 1337. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Martii.

De Constantia Burgensium Villæ Sancti Macharii commendata.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Vasc. 11. E. 3. m. 35. d.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Juratis, & Burgensibus, Villæ nostræ Sancti Macharii, Salutem,

Recolentes Dilectionem & Fidelitatem, quas ad Nos & Prædecessores nostros semper invariabiliter habuistis, Personarum & Rerum periculis non vitatis, vestram Constantiam habemus ex hoc plurimum Commendatam, gerentes in votis facere pro tempore, quæ vestrum augere poterunt Commodum & Honorem.

Supplicationes verò, per Comburgensem vestrum Johannem de Navi, qui pro expeditione Petitorum erga nos institit, tàm solicitè, quàm discretè, ex parte vestrâ nobis exhibitas, per partes, de nostro Concilio, examinari fecimus diligenter; A. D. 1337.

Super quibus sic fieri faciemus quòd debebitis meritò contentari.

Vos igitur, in Constantiâ vestrâ solitâ persistentes, præsertim hiis temporibus, quæ turbationibus involvuntur, in Defensione dictæ Villæ, & Jurium nostrorum, in Ducatu prædicto, sic strenuè vos habere curetis, prout Honori nostro meliùs videritis convenire; ut, Crescente semper Devotione, crescere debeat erga vos Retributio nostra grata.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo die Martii.

De Intentione Regis exponenda, & de Itinere Magnatum ad partes Scotiæ.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Scot. 11. E. 3. m. 20.

REX, Universis & singulis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, Militibus, & aliis Fidelibus nostris, apud Eborum, ad diem Dominicam, proximam post Festum Sancti Ambrosii, proximò futurum, de Mandato nostro, conventuris, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilis Patris, R. Dunolmensis Episcopi, Thomæ de Bello Campo, Comitis Warrwicæ, Johannis Darcy, Senescalli Hospitii nostri, & Galfridi le Scrop, plenam fiduciam reportantes,

Assignavimus & Deputavimus Ipsos, conjunctim, & divisim, ad ostendendum vobis ad Concilium, per Nos dictis Die & Loco ordinatum, ad quod vos convocari fecimus, Assensum Parliamenti nostri, apud Westmonasterium ultimò convocati, ubi non interfuistis, super diversis & Arduis Negotiis, Nos & Statum Regni nostri specialiter contingentibus, in dicto Parliamento nostro propositis, habitum, & Intentionem nostram indè vobis pleniùs exponendam, A. D. 1337.

Necnon ad excitandum vos, & unà vobiscum tractandum super Itinere vestro, Vos, præfati Comites, Barones, Milites, & alii Fideles nostri, in Comitivâ prædicti Comitis Warrwicæ, ad partes Scotiæ, pro repulsione & refrænatione Malitiæ Hostium nostrorum ibidem, prout eisdem, Episcopo, Comiti Warrwicæ, Senescallo, & Galfrido, per nos pleniùs est injunctum,

Dictúmque Concilium tenendum & perficiendum,

Et ad omnia alia, quæ pro prædictis Negotiis oportuna fuerint, faciendum & explendum in hac parte, prout pro nostris Honore & Commodo melius videbitur expedire:

Et ideò vobis, omnibus & singulis, in Fide & Dilectione, quibus nobis tenemini, mandamus, firmiter injungen-

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Edv. 3. do, quòd, dictis Negotiis debitè ponderatis, sic cum præfatis, Episcopo, Comite, Johanne, & Galfrido, vel eorum aliquo, super præmissis tractare, consulere, & ordinare curetis,

Et Ea, quæ sic ad Honorem nostrum & Commodum ordinata fuerint, prout ad vos, & vestrûm quemlibet, pertinere noveritis, studeatis effectualiter adimplere,

Ut vestram possimus Fidem & circumspectam Diligentiam meritò commendare. A. D. 1337. Edv. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quarto die Martii.

Per ipsum Regem.

De Navibus Baionæ muniendis, & contra Hostes mittendis.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Vasc. 11. E. 3. m. 39. REX, Dilectis & Fidelibus suis, Majori, Juratis, Centum Paribus, & Communitati Civitatis nostræ de Baionâ, Salutem.

Quia Hostes & Inimici nostri de Scotiâ, ac Confœderati sui de Potestate Regis Franciæ, & alii, Magnam Classem Galearum Armatarum, & Navium Guerrinarum, in partibus Normanniæ, & locis convicinis, congregârunt,

Qui, de mandato, seu conniventiâ, Regis Franciæ, insidiantes Fidelibus nostris supra Mare, nonnullas Naves Regni nostri, tàm Velantes supra Mare, quàm Ancoratas in Litore, invaserunt, &, quas expugnare poterant, ceperunt & deprædârunt, Captivatis, seu Interfectis, Hominibus existentibus in eisdem, & alia Gravamina varia nostris Fidelibus intulerunt, multo majora Nobis & Nostris parulò comminando:

Et, licet præfato Regi Franciæ omnem Humanitatem & viam Pacis, quantum decuit, optulerimus, ipse tamen alicui viæ rationabili hactenus consentire non curavit, set de Terris nostris, quas jam injustè detinet, non contentus, in nostri Subversionem Residuum Terrarum nostrarum sibi attrahere machinatur,

Nos, Inimicorum nostrorum prædictorum Malitiis, pro defensione nostrâ licitâ, volentes, ut convenit, obviare, ac de Fidelitatis & Dilectionis vestræ constantiâ intimè confidentes, attentiùs, quo possimus, vos rogamus, vobis nichilominus in Fide & Dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandantes, quòd, præmissis debitè ponderatis, omnes Naves Civitatis nostræ prædictæ Guerrinas, si non Paratæ sint, sine dilatione parari, & Hominibus, Armaturis, & aliis Necessariis, sufficienter de Guerrâ muniri, & Eas, sic Munitas, versus Mare Anglicanum proficisci faciatis, A. D. 1337.

Scrutantes singulos Portus Normanniæ, & alibi, ubi dictas Naves & Galeas, contra nos sic paratas, invenire poteritis, Eas Invadatis, Capiatis, & Destruatis, & earum Malitiæ potenter & utiliter resistatis, prout melius fore videritis faciendum:

Et hoc, sicut de vobis confidimus, nullatenus omittatis:

Ordinavimus autem quòd quædam Naves Regni nostri, ad explenda præmissa, in earum auxilium sint paratæ.

Dat. apud Wyndesore tricesimo die Martii.

Pro Hominibus Baionæ, de Indempnitate contra Subditos Franciæ.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Pat. 11. E. 3. p. 1. m. 21. REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nuper, veraciter intellecto quòd Dampna gravia & mala non modica, per Subditos Regis Franciæ, & Confœderatos Inimicorum nostrorum de Scotiâ, Fidelibus nostris illata fuerant supra Mare *&c. prout supra de dat.* 20 *Mart. usque hæc verba; viz.*

Nos, Indempnitati dictorum Fidelium nostrorum prospicere cupientes, promittimus bonâ fide quòd Ipsos, & eorum singulos, pro Dampnis, ex nunc Subditis & Hominibus prædicti Regis Franciæ, qui talia Mala Nobis & Nostris intulerunt, vel in futurum inferre moliuntur, ac aliis Inimicis nostris hujusmodi, in Terrâ vel in Mari, in corporibus, vel in Rebus, per ipsos, juxta Mandatum nostrum prædictum, inferrendis, Securos servabimus & Indempnes: nec faciemus Pacem, nec iniemus Treugam, cum præfatis Rege Franciæ A. D. 1337.

nec

A.D. 1337. Edw. 3. nec Inimicis nostris, nec Confœderatis eorum, nisi dicti Homines nostri de Baionâ in dictâ Pace, seu Treugâ, includantur expressè, & per dictas, Pacem seu Treugam, eorum securitati congruè consulatur.

In cujus &c.

A.D. 1337. Edw. 3. Teste Rege apud Westmonasterium primo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De complemento Justitiæ Galfrido de Moubray, juxta Conditiones, faciendo.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Scot. 11. E. 3. m. 18. dorf. REX, Dilecto & Fideli suo, Antonio de Lucy, Justiciario suo Laudoniæ, &, Dilecto Clerico suo, Thomæ de Burgh, Cancellario & Camerario suo Berewyci super Twedam, Salutem.

Supplicavit nobis, Dilectus & Fidelis noster, Galfridus de Moubray de Scotiâ, ut,

Cùm Ipse nuper, inter quosdam alios Homines de Scotiâ, ad Pacem nostram, sub certis Conditionibus, super Redditione Comitis Atholiæ, apud Villam de Sancto Johanne, factis, venerit,

Et in Conditionibus illis, inter alia, contineatur quòd omnes illi, qui se sic Paci nostræ reddiderint, HABERENT omnia Terras & Tenementa sua, quæ habuerunt die Homagii, nobis per Edwardum Regem Scotiæ, Consanguineum nostrum carissimum, apud Novum Castrum super Tynam, facti, & quæ, occasione Adhæsionis suæ Scotis contra Nos, capta fuerunt in manum nostram,

TENENDA prout ea tenuerunt, die Homagii supradicti,

Ac idem Galfridus de diversis Terris & Tenementis, infra Dominium nostrum, in partibus Scotiæ, quæ sua fuerunt die Homagii prædicti, & tunc tenuit, per Ministros nostros in eisdem partibus, voluntariè, & contra Conditiones supradictas, sit Amotus, A.D. 1337.

Terræque & Tenementa eidem Galfrido sic adhuc detineantur,

Velimus sibi de Remedio, super Restitutione Terrarum, & Tenementorum prædictorum, juxta Conditiones supradictas, facere provideri,

Nos,

Supplicationi prædictæ annuentes, prout decet,

Vobis mandamus quòd,

Vocatis ad vos hiis de Concilio nostro partium illarum, & inspectis Conditionibus prædictis, penes vos, ut dicitur, residentibus, ac auditis, tàm ipsius Galfridi, super præmissis, Querelâ & Rationibus, quàm aliorum, quos dictum Negotium contingit, & quos coram vobis in hac parte fore videritis evocandos,

Præfato Galfrido, super præmissis, debitum & festinum Justitiæ Complementum, juxta Conditiones prædictas (Jure nostro & alterius cujuscumque semper salvo) fieri faciatis, nè in vestri Defectum oporteat nos indè ampliùs solicitari.

Teste Rege apud Westmonasterium sexto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Pro diversis Personis Ducis Britanniæ in Angliam transmissis.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Pat. 11. E. 3. p. 1. m. 19. REX Universis, Admirallis, Magistris, & Marinariis, Navium, Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Dilectus Consanguineus & Fidelis noster, Johannes Dux Britanniæ & Comes Richemundiæ, Nobiles viros de Rotenay, Henricum de Cairs, Guillielmum de Cairs, Petrum de Biores, & Ivonem de la Chevoie, vel etiam quasdam alias Nobiles Personas de Ducatu suo prædicto, ad Nos in Angliam A.D. 1337. ex certis causis transmittere disposuerit,

ut accepimus,

Suscepimus Ipsos, Dominum de Rotenay, Henricum, Guillielmum, Petrum, & Ivonem, & eorum quemliber, ac Duodecim Homines de Comitivâ, vel Retinentiâ, cujuslibet eorumdem, Domini de Rotenay, Henrici, Guillielmi, Petri, & Ivonis, existentes, si ad Nos venerint; &, si non, tunc Quatuor alias Personas Nobiles, quas præfatus Dux ad Nos sic duxerit destinare, & in Comitivâ cujuslibet earumdem Duodecim

A. D. 1337. *Edw.* 3. Duodecim Homines, cujuscúmque Status seu Conditionis fuerint, veniendo ad Nos infra Regnum nostrum, cum Equis, Hernesiis, & Rebus suis quibuscúmque, ibidem morando, & exindè ad Propria redeundo, in Protectionem & Defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum Conductum nostrum:

Et ideò vobis, omnibus & singulis, firmiter injungendo, mandamus quòd, prædictis, Domino de Rotenay, *&c.* A. D. 1337. *Edw.* 3. *prout in consimilibus de salvo Conductu Literis.*

In cujus &c. usque ad Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Wyndesore octavo die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Ad Papam, de Bullis pro Simone de Monte-Acuto Expediendis.

A. D. 1337. *An.* 11. *E.* 3. *Rom.* 11. *E.* 3 *m.* 3. Sanctissimo &c.

In laudis præconium resultat Devotio Filialis, & accenditur frequentiùs in Amorem, dùm erga se Paternæ dilectionis dulcedinem exuberare considerat, & Piis suis Supplicationibus fore favorabiliter inclinatam.

De profusâ siquidem Liberalitatis vestræ gratiâ, quâ, nostrorum consideratione precaminum, Venerabilem in Christo Patrem, Simonem de Monte Acuto, Germanum, Fidelis nostri carissimi, Willielmi de Monte Acuto, Comitis Sarum, a Nexu Wygorniensis Ecclesiæ (cui præerat) absolventes, ad Eminentiorem, Eliensem, videlicet, Ecclesiam misericorditer transtulistis, vestræ Munificentiæ grates & gratias referimus cordiales;

Pro firmo sperantes quòd dicta Translatio, consideratis Translati meritis, A. D. 1337. est accepta Deo, & nobis, & toti Regno nostro, multipliciter profutura.

Verùm, cum Administrationi Bonorum Episcopatûs illius immiscere se nequeat, priusquam Bullas Sanctitatis vestræ receperit super prædictâ Translatione sibi necessarias in hac parte, ne Res ipsius Ecclesiæ diutiùs direptionibus subjaceant, placeat, quæsumus, Beatitudini vestræ, ex superinfusione gratiæ, quæ semper solet erga Devotos excrescere, præcipere dictas Bullas, si nondum factæ fuerint, confestim fieri & ad partes cum celeritate commodâ destinari.

Conservet &c.

Dat. apud Turrim London. decimo die Aprilis.

De Potestate ad tractandum super omnimodis Quæstionibus cum Flandriæ Comite, & Flandrensibus.

A. D. 1337. *An.* 11. *E.* 3. *Pat.* 11. *E.* 3. *p.* 1. *m.* 13. Rex Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, Venerabilis in Christo Patris, H. Lincolniensis Episcopi, &, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Willielmi de Monte Acuto, Sarum, & Willielmi de Clynton, Huntyngdoniæ, Comitum, plenariè confidentes,

Ipsos, & Duos eorum, nostros Procuratores & Nuncios Ordinamus & Facimus speciales, ad tractandum, paciscendum, & componendum, cum, Nobili Viro Lodowico Comite Flandriæ, pro Se & Subditis suis, necnon cum Burgimagistris, Consulibus, & Scabinis, ac Probis Hominibus, Villarum de Brugges, Gandano, & d'Ipre, ac aliarum Villarum & Locorum de Flandriâ, A. D. 1337. & eorum singulis, super Omnibus & omnimodis Quæstionibus, Controversiis, Querelis, Actionibus, Arestis, Demandis, & Debatis, inter Nos & Subditos nostros ex unâ parte, & præfatum Comitem, & Subditos suos, ac Homines Villarum & Locorum prædictorum, ex aliâ jam exortis, vel quæ ratione cujuscúmque Facti Præteriti poterunt exoriri,

Nec non de Alligantiis, Amicitiis, & Fœderibus, inter Nos, & nostros Subditos, ac dictos, Comitem, & Homines de Flandriâ, ineundis,

Ipsósque, Comitem & Homines, Nobiscum, contra quoscúmque retinendum, & de Remunerationibus, ipsis faciendis, conveniendis,

Ac

A. D. 1337. An. 11. Edw. 3. Ac Securitatem de Ipsis, quòd cum Inimicis nostris Pacem, seu Treugam, non inibunt, petendum & recipiendum,

Et ea, quæ sic Tractata, Concordata, Conventa, ac Acta, fuerint in præmissis, quacúmque Firmitate vallandum,

Ac omnia & singula faciendum quæ in præmissis necessaria fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale;

Promittentes Nos pro Nobis, & Hæredibus nostris, Ratum, Gratum, & Firmum, perpetuis temporibus, habituros Quicquid per dictos, Episcopum & Comites, & Duos eorum, Tractatum, Concordatum, & Actum fuerit in Præmissis & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

A. D. 1337. Edw. 3. Teste Rege apud Wyndesore decimo quinto die Aprilis.

Consimiles Literas Procuratorias habent prædicti, Episcopus & Comites, ac Reginaldus de Cobham, Willielmus Trussel, Nicholaus de la Beche, Quinque, Quatuor, & Tres eorum (quorum Duos, de præfatis, Episcopo & Comitibus, Rex vult esse Duos) ad Tractandum, *ut supra*.

In cujus &c.

Teste ut supra.

De Potestate, ad Tractandum de Stapula Lanarum concedenda.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Pat. 11. E. 3. p. 1. m. 8.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Circumspectione providâ & fidelitate probatâ, Venerabilis in Christo Patris, H. Lincolniensis Episcopi, ac, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Willielmi de Monte Acuto, Sarum, & Willielmi de Clynton, Huntyngdoniæ, Comitum, plenariè confidentes,

Ad tractandum, conveniendum, & concordandum, cum Confœderatis, seu Amicis, & Benivolis nostris (cum quibus viderint expedire) de Stapulâ Lanarum, extra Regnum & Potestatem nostra educendarum, in loco certo & congruo, in partibus Transmarinis, concedendâ & tenendâ,

Et de Modo, & Formâ, & Tempore, quibus teneri debeat,

Et de Libertatibus & Prærogativis, Subditis nostris in hac parte concedendis,

Ac aliis omnibus, oportunis vel necessariis in præmissis,

Et ea, quæ sic Tractata, Conventa, & Concordata, fuerint in præmissis, quacúmque firmitate vallandum,

Et omnia & singula faciendum, quæ in præmissis necessaria fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale,

A. D. 1337. Prædictis, Episcopo, & Comitibus, & Duobus eorum, tenore præsentium, Committimus & Concedimus Potestatem;

Promittentes, pro Nobis, & Hæredibus nostris, Nos Ratum, Gratum, & Firmum, perpetuis temporibus, habituros quicquid per dictos, Episcopum & Comites, & Duos eorum, Tractatum, Concordatum, & Actum fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Teste Rege apud Wyndesore decimo quinto die Aprilis.

Consimiles Literas Procuratorias habent prædicti, Episcopus & Comites, ac Reginaldus de Cobham, Willielmus Trussel, & Nicholaus de la Beche, Milites, Quinque, Quatuor & Tres eorum (quorum Duos de præfatis, Episcopo & Comitibus, Rex vult esse Duos) ad Tractandum, Conveniendum, & Concordandum *&c. ut supra.*

In cujus &c.

Teste Rege apud Wyndesore decimo quinto die Aprilis.

De diversis Procuratoribus & Nunciis constitutis ad tractandum super omnibus Processibus cum Rege Franciæ.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Pat. 11. E. 3. p. 1. m. 11.

UNiversis, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Edwardus &c. Salutem.

A. D. 1337. Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum,

A.D. 1337. Edw. 3. rum, Venerabilis Patris, Henrici Lincolniensis Episcopi, *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Dantes eis, & Duobus eorum, plenam Potestatem, & Mandatum speciale, Tractandi pro Nobis, & nostro nomine, cum, Magnifico Principe, Domino Philippo, Rege Franciæ Illustri, seu Deputandis ab eo, super quibuscúmque Quæstionibus, Litibus, Querelis, Demandis, Controversiis, Arestis, seu Debatis, ac Adjornamentis, & Processibus, in Curiâ ipsius Domini Regis pendentibus, necnon Petitionibus, & Actionibus, Realibus, ac Personalibus, ac Mixtis, quæ idem Dominus Rex erga Nos ac Subditos nostros, habet, vel habere poterit, vel Nos erga ipsum Dominum Regem, seu Subditos suos, ratione Terrarum nostrarum in Ducatu Aquitaniæ, vel alibi, in partibus Transmarinis existentium, seu quacúmque aliâ occasione, habemus, vel habere poterimus quovis modo,

Et ad omnia & singula, quæ Tractata vel Concordata fuerint, quacúmque firmitate vallandi,

Nec non Petendi, Stipulandi, Recipiendi, Retinendi, Componendi, Paciscendi, Transigendi, in Arbitrum, vel Arbitros, seu Amicabiles Compositores, Consentiendi, & hujusmodi Arbitros Eligendi,

Et omnia alia & singula faciendi quæ in præmissis, & circa præmissa, fuerint oportuna, etiam si Mandatum exigant speciale;

Promittentes Nos, pro Nobis, & Hæredibus nostris, Ratum & Firmum habere, & habituros, quicquid per dictos Procuratores, & Nuncios nostros, & Duos eorum, Gestum, Actum, & Factum, seu etiam Procuratum, fuerit in præmissis & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Wyndesore decimo octavo die Aprilis.

Consimiles Literas Procuratorias habent prædicti, Episcopus & Comites, ac Reginaldus de Cobham, Willielmus de Trussel, & Nicholaus de la Beche, Milites, Quinque, Quatuor, & Tres eorum (quorum Duos de præfatis, Episcopo & Comitibus, Rex vult esse Duos) *&c. ut supra.*

In cujus &c.

Dat. ut supra.

De Potestate ad tractandum super Alligantiis.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid.

Rex Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, Venerabilis in Christo Patris, H. Lincolniensis Episcopi, ac, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Willielmi de Monte Acuto, Sarum, & Willielmi de Clynton, Huntyngdoniæ, Comitum, plenariè confidentes,

Ad tractandum & concordandum cum quibuscúmque Personis, Nobilibus & Potentibus, ac aliis, prout expedire videritis, de Alligantiis & Fœderibus, inter Nos & ipsas ineundis,

Dictasque Personas nobiscum contra Gentes quascúmque retinendum,

De Feodis & Vadiis conveniendum,

Securitatémque a Personis prædictis, de faciendo nobis quod debebunt, juxta formam Alligantiarum & Retentionum hujusmodi, petendum & recipiendum,

Ac ea, quæ sic Tractata, Concordata, & Acta, fuerint in præmissis, quacúmque firmitate vallandum,

Ac omnia & singula faciendi quæ in præmissis necessaria fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale,

Prædictis, Episcopo & Comitibus, ac Duobus eorum, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem;

Promittentes pro Nobis, & Hæredibus nostris, Ratum, Gratum, & Firmum, perpetuis temporibus, habituros quicquid per dictos, Episcopum & Comites, & Duos eorum, Tractatum, Concordatum, & Actum, fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum: A.D. 1337.

Omnibus aliis Commissionibus, seu Procuratoriis, Dilectis & Fidelibus nostris, Johanni de Monte Gomeri, & Magistro Johanni Wauwayn, Canonico Derlyngton, vel aliis quibuscúmque Personis, per Nos factis, in suo robore nichilominus duraturis.

In cujus &c.

Dat. apud Wyndesore decimo nono die Aprilis.

Consimiles Literas Procuratorias habent prædicti, Episcopus & Comites, ac Reginaldus de Cobham, Willielmus Trussell, & Nicholaus de la Beche, Milites, Quinque, Quatuor, & Tres eorum (quorum Duos de præfatis, Episcopo & Comitibus, Rex vult esse Duos) ad Tractandum *&c. ut supra.*

In cujus &c.

Dat. ut supra.

Ad

A. D. 1337. Edw. 3. A. D. 1337. Edw. 3.

Ad tractandum cum Flandriæ Comite super Sponsalibus.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Pat. 11. E. 3. p. 1. m. 13.

REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem. Sciatis quòd Nos,

De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, Venerabilis in Christo Patris, H. Lincolniensis Episcopi, ac, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Willielmi de Monte Acuto, Sarum, & Willielmi de Clynton, Huntingdoniæ, Comitum, plenariè confidentes,

Ad Tractandum & Concordandum cum, Nobili viro, Domino Lodowico, Comite Flandriæ, super Sponsalibus, seu Matrimonio, inter Primogenitum dicti Comitis, & Johannam Filiam nostram carissimam, contrahendis,

Nec non super Dote, seu Dotalitio, ac Donatione, propter Nuptias in hâc parte assignandis,

Et ad ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, Juramenti interpositione, Fidei donatione, seu aliâ quâcumque firmitate, vallandum & firmandum,

Prædictis, Episcopo & Comitibus, ac Duobus eorum, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem:

A. D. 1337. Promittentes pro Nobis, & Hæredibus nostris, Nos Ratum & Gratum, quatenùs ad Nos pertinet, habituros quicquid per præfatos, Episcopum & Comites, & Duos eorum, Tractatum, Concordatum, vel Actum, fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Teste Rege apud Wyndesore decimo nono die Aprilis.

CONsimiles Literas Procuratorias habent prædicti, Episcopus & Comites, ac Reginaldus de Cobham, Willielmus Trussel, & Nicholaus de la Beche, Milites, Quinque, Quatuor, & Tres eorum (quorum Duos de præfatis, Episcopo & Comitibus, Rex vult esse Duos) ad tractandum & concordandum *ut supra.*

In cujus &c.

Teste ut supra.

Pro Roberto de Artoys, de Licentia & Favore gratioso.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Pat. 11. E. 3. p. 1. m. 9.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Volentes, Dilectum Consanguineum nostrum, Robertum de Artoys, Favore prosequi gratioso, & ejus securitati & quieti prospicere, ut tenemur,

CONCESSIMUS ei quòd Ipse in Domibus & aliis Ædificiis, infra Castra nostra de Guldeford, Walyngford, & Somerton, quotiens ipsum ad Castra illa, vel eorum aliquod, causâ Recreationis vel Perhendinationis ibidem faciendarum, declinare contigerit, cum Familiâ, Equis, & Hernesiis suis, hospitari, & in eisdem ad libitum suum

A. D. 1337. morari, ac Estoveria sua, pro salvâ Custodiâ eorumdem, in dictis Castris ponere,

Et etiam quòd in Parco nostro de Guldeford fugare, & Feras capere, & asportare possit, prout, & quando sibi placuerit, LICENTIAM DEDIMUS specialem.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo tertio die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Transitu Episcopi Lincolniensis ad Partes transmarinas.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Pat. 11. E. 3. p. 1. m. 16.

HEnricus, Episcopus Lincolniensis, qui, in Obsequium Regis, ad partes Transmarinas profecturus est, habet literas Regis de Protectione cum Clausulâ, volumus, usque ad Festum Sancti Petri ad Vincula, proximò futurum duraturas.

A. D. 1337. Præsentibus &c.

Teste Rege apud Wyndesore vicesimo quarto die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Consimiles

A.D. 1337. Eüv. 3.

Consimiles Literas Regis de Protectione habent subscripti, qui cum eodem Episcopo ad dictas partes sunt profecturi; videlicet,

A.D. 1337. Eüv. 3.

Johannes Haward Senior.
Ricardus de Tottebury.
Radulphus Spigurnel.
Magister Johannes de Ragenhill Clericus.
Ivo de Glynton Clericus.
Magister Johannes Peres.
Nicholaus de Falle Clericus.
Magister Johannes de Farendon Clericus.
Johannes Haclut.
Johannes de Apethorp.
Nicholaus de Todenham.
Thomas Brenchesle.
Hugo Malory.
Philippus de la March.
Rogerus Oliver.
Johannes Childecote.
Johannes de Wy Clericus.
Robertus de Depyng.
Ricardus de Bannebury Clericus.
Adam de Brunlee.
Rollandus Daveys.
Ricardus Maceoun.
Eudo de Stoke.
Johannes Ferrur de Norhampton.
Stephanus Poul.
Ricardus de Waldegrave.
Johannes del Cophous.
Willielmus Talmach.
Willielmus de Wadworth.
Hugo Levy.

Pro Willielmo de Monte Acuto, Comite Sarum, super Exitibus Cunagii.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Claus. 11. E. 3. p. 1. m. 19.

REX Collectoribus, sive Custodibus, Cunagii Stanni, in Comitatu Cornubiæ, Salutem.

Cùm nuper, Personam, Dilecti & Fidelis nostri, Willielmi de Monte Acuto, honorare volentes, eidem Willielmo NOMEN & HONOREM COMITIS SARUM DEDERIMUS, ipsúmque in Comitem Sarum præfecerimus, & Gladio cinxerimus, sicut decet,

Et, inter cætera (quæ eidem Comiti, pro Honore illo sustendando, & uberiùs supportando, Concessimus) CONCESSERIMUS pro Nobis, & Hæredibus nostris, præfato Comiti Mille Marcas,

Singulis Annis, ad Festa Paschæ & Sancti Michaelis, per æquales Portiones, de Exitibus Cunagii prædicti, per Manus vestras, & aliorum Collectorum & Custodum ejusdem Cunagii, qui pro tempore fuerint, percipiendas,

HABENDAS & TENENDAS eidem Comiti, & Hæredibus suis Masculis, de corpore suo legitimè procreatis, videlicet,

Octingentas Marcas indè quousque Castrum & Manerium de Troubrugg, & alia certa Maneria,

Quæ, Dilectus & Fidelis noster, Johannes de Warennâ, Comes Surriæ, & Johanna Uxor ejus, tenent ad terminum vitæ eorumdem, & Quorum Reversionem dicto Comiti Sarum, post Decessum dictorum Comitis Warennæ & Johannæ, sub certâ formâ Concessimus, A.D. 1337.

Ad Manus prædicti Comitis Sarum, vel Hæredum suorum Masculorum prædictorum, devenerint,

Et residuas Ducentas Marcas, quoúsque eidem Comiti Sarum, vel dictis ipsius Hæredibus, de Ducentis Marcatis Terræ & Redditûs per Annum, in loco competenti, infra Regnum nostrum, per Nos, vel Hæredes nostros, fuerit provisum, IMPERPETUUM in formâ prædictâ POSSIDENDAS, prout in Literis nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur,

Vobis mandamus, quòd prædicto Comiti Sarum Quingentas Marcas, de Termino Paschæ proximò præterito, de Exitibus Cunagii prædicti, solvatis, juxta tenorem Literarum nostrarum prædictarum;

Recipientes à præfato Comite Sarum Literas suas Patentes, Receptionem dictarum Quingentarum Marcarum Testificantes,

Et Nos vobis indè, in Compoto vestro, ad Scaccarium nostrum, debitam allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Wyndesore vicesimo quarto die Aprilis.

Per ipsum Regem in pleno Parliamento.

Pro

Pro Willielmo de Monte Acuto, Comite Sarum.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Pat. 11. E. 3. p. 1. m. 4.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Dilectus & Fidelis noster, Willielmus de Monte Acuto, Comes Sarum, ante Recessum suum de Londoniâ versus partes transmarinas,

Ad quas Ipsum, unà cum quibusdam aliis Fidelibus nostris, in Nuncium duximus destinandum,

Assumpserit, ad requisitionem nostram, solvere pro nobis, in dictis partibus transmarinis, certis Personis Quinque Milia Marcarum, pro Expeditione quorumdam Urgentissimorum & Secretissimorum Negotiorum nostrorum, de quibus per Nos specialiter extitit Oneratus:

Et quia jam sumus certitudinaliter informati, quòd præfatus Comes dicta Quinque Milia Marcarum, prout ei injunximus, plenè solvit,

Et per Nos & Concilium nostrum ordinatum fuerit & concordatum, quòd præfatus, dicta Quinque Milia Marcarum de Denariis, provenientibus de Exitibus Cunagii, ac aliorum Terrarum & Tenementorum quorumcúmque in Comitatu Cornubiæ,

Quæ nuper Edwardo, Duci Cornubiæ, & Comiti Cestriæ, Filio nostro carissimo, per Cartam nostram, Dedimus & Concessimus, sub certâ formâ, habenda,

Perciperet & haberet, eâdem cartâ non obstante;

Volentes ea, quæ sic de Concilio nostro ordinata & concordata fuerunt, adimplere, & præfato Comiti Sarum de dictis Quinque Milibus Marcarum Solutionem fieri, prout decet, A. D. 1337.

Concessimus pro Nobis, & Hæredibus nostris, præfato Comiti Sarum dicta Quinque Milia Marcarum, percipiendarum de Denariis, de Exitibus Cunagii, ac Terrarum & Tenementorum prædictorum provenientibus, per Manus Receptorum, sive Custodum Cunagii, ac Terrarum, & Tenementorum, eorumdem, qui pro tempore fuerint, ad terminos subscriptos; videlicet,

Mille Marcas in Festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ proximò futuro,

Et in Festo Natalis Domini proximò sequente Mille Marcas:

Et,

Si forsan præfatus Comes Sarum, quacúmque de causâ, vel occasione, impeditus fuerit, quominùs dicta Quinque Milia Marcarum in toto, vel in parte, de Exitibus prædictis percipere poterit, in formâ supradictâ,

Volumus & Concedimus, pro Nobis, & Hæredibus nostris, quòd prædictus Comes Sarum habeat, & percipiat ad Scaccarium nostrum, de Thesauro nostro, ad Terminos prædictos, illud quod sibi sic defuerit de Quinque Milibus Marcarum antedictis; de quibus quidem Quinque Milibus Marcarum neminem volumus onerari.

In cujus &c.

Teste Rege apud Wyndesore vicesimo nono die Aprilis.

Per ipsum Regem & Concilium.

Ad Papam, pro Archiepiscopo Cantuariensi, contra Appellationes ad Curiam Romanam.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Rom. 11. E. 3. m. 3.

PAPÆ Rex &c. devota Pedum oscula Beatorum.

Et si votivus noster incalescat Affectus ad singularum Ecclesiarum Cathedralium Regni nostri Decus & Commoda procurandum, Conservatio tamen Honorum & Jurium Cantuariensis Ecclesiæ, præ cæteris, insidet nobis cordi, & meritò, cùm Ipsa, Sanctorum mirificè decorata Reliquiis, in Dignitatis Eminentiâ cæteras antecellat, & ad ejus Præsidentem pertineat Reges Angliæ Coronare, à quo nostræ Coronationis Insignia recepimus, ut est moris, & qui nunc ei præsidet Archiepiscopus nobis locum teneat potissimum hiis diebus, utpote vir prudens in Consiliis, & providus in Agendis. A. D. 1337.

Sanè, licèt Causæ, per viam Appellationis, vel Querelæ, prætextu Gravaminum, per Suffraganeos Cantuariensis Ecclesiæ illatorum, ad Cantuariæ Curiam devolutæ, illuc tàm de Jure, quàm de Consuetudine, tractari debeant & finiri,

Venerabilis tamen Pater, A. Wyntoniensis Episcopus, dictæ Cantuariensis Ecclesiæ Suffraganeus, à quâ multa

A. D. 1337. Edw. 3.

Commodi, multósque recepit Honores, Morem Majorum præteriens, & examen Matris suæ Metropolis, absque aliquâ suâ Culpâ, machinans per Commenta callida declinare, in ejusdem Matris suæ immaculatæ Opprobrium atque Malum, ac si ingrata & injuriosa extiterit, ut non fuit, set potiùs multos favores, quos non meruit, sibi fecit, sicut veraciter novimus fidedignâ Relatione multorum, qui super hiis plenam & meram Veritatem noverunt,

Dilectúmque nobis Magistrum Willielmum Inge, Archidiaconum Archidiaconatûs Surriæ, Wyntoniensi Diœcese, laburibus exponere sumptuosis per Suggestiones exquisitas, omni veritatis adminiculo destitutas, Causas Appellationis, inter ipsum & præfatum Archidiaconum, Quem, sicut & Quoslibet suos Subditos, in quibûscumque locis, quibus præfuit, contra Justitiam opprimebat, in dictâ Cantuariæ Curiâ nuper motas, & ibidem indecisas pendentes, ac omnes alias, ad Legem Jurisdictionis & Diœcesanam spectantes, Domino Olivero de Cerzeco, vestri Sacri Palatii Causarum primi gradûs Auditori, procuravit committi audiendas, & fine debito terminandas, ut sic Jus & Jurisdictionem dictæ Cantuariensis Ecclesiæ absorberet, in totum ut videretur Exemptus, quoad omnia, ipsum tangentia, & Archidiaconum antedictum, Quem & ejus Justitiam Sanctitati & Rectitudini Apostolicæ speciali recommendamus affectu,

Quas quidem Commissiones, si veritatem tacitam expressisset, & nil Veritati contrarium suggessisset, nullatenùs, ut credimus, habuisset; præsertim cùm Sedis Apostolicæ, licèt sit in potestatis plenitudine divinitùs constituta, non solebat tollere Jus & Jurisdictiones Prælatorum inferiorum, in partem suæ solicitudinis vocatorum, nec Causas, quæ tractari debent in partibus, Examinationi Sedis Apostolicæ, sine causâ legitimâ, reservare.

Quamobrem circumspectæ Moderationis Apostolicæ Constantiam, quæ Jura singulorum, velud Propria, conservare nititur illibata, votivis precibus imploramus, quatinùs, præmissis debitè ponderatis, auditísque benignè Rationibus pro parte præfati Archidiaconi, & conservatione Juris & Jurisdictionis prædictæ Cantuariensis Ecclesiæ, & ejus Curiæ, super hoc in præsentiâ vestræ Celsitudinis, si placuerit, proponendis, dignemini circa præmissa per Apostolicam Providentiam taliter ordinare, quòd ipsa Ecclesia, & prædicta ejus Curia, non privetur suo Jure & Examine sine Culpâ, nec præfatus Archidiaconus (quem nichil habentem, nisi dumtaxat Archidiaconatum prædictum, in Dominio & Jurisdictione dicti Episcopi existentem, optamus in suo Jure foveri, & non opprimi per eundem) indebitis fatigetur Laboribus & Expensis.

Foret enim perniciosum Exemplo, si per Suggestiones hujusmodi, minùs veras, possent Suffraganei Cohercionem Metropoliticam sui diffugere, & in suos Subditos, sine metu festini Remedii, juxta libitum desævire, & Eos cogere causas ve ad Romanam Curiam indiès currere pro Remedio optinendo.

Conservet vos Altissimus, ad Regimen &c.

Dat. apud Westmonasterium secundo die Maii.

Ad Cardinales, super Prærogativa dictæ Cantuariensis Ecclesiæ, & contra Appellationes.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Rom. 11. E. 3 m. 3.

Venerabili in Christo Patri, Domino E. Dei gratiâ, Ostiensi & Velletrensi Episcopo, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinali, Edwardus &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Quotiens emergunt negotia, multum insidentia cordi nostro, præsertim quæ speramus posse, & de jure debere, per Sedem Apostolicam, favorabiliter expediri, vestræ Dilectioni scribimus confidenter, ut Ea, tàm zelo Justitiæ, quàm nostræ considerationis intuitu, penes, Sanctissimum Patrem nostrum, Dominum Summum Pontificem, atque vestri Collegii Cardinales, efficaciter, ut optamus, promovere velitis, sicut vestra & eorum negotia requisiti favorabiliter expedimus.

Sanè, Cantuariensi Ecclesiæ, quæ cæteras Ecclesias Regni nostri in Prærogativâ Dignitatis & Honoris cujuslibet antecedit, ac in suis Juribus Spiritualibus, nostris præsertim temporibus, diversimodè molestatur, pio compatientes affectu, dicto Patri nostro litteras nostras transmittimus sub tenore, præsentibus intercluso.

Quocirca

A. D. 1337. Quocirca vestram Dilectionem affectuosè rogamus quatinus, Contenta in dictis litteris nostris ponderantes, penes ipsum Patrem nostrum Sanctissimum, ac vestri Collegii Cardinales, instare velitis Verbo & Opere efficaci, ut Ea, quæ sic pro honore Dei, & Statu Universalis Ecclesiæ, petimus, ad exauditionis gratiam admittantur, quam expediret, & deceret, Sanctam Romanam Ecclesiam facere non rogatam.

Pro quorum prosecutione, nostro nomine faciendâ, Dilectum Procuratorem nostrum, Magistrum Andræam Sapiti, ad dicti Patris nostri & vestri præsentiam destinamus; corditer vos rogantes quòd, carum nobis in Christo, Magistrum Willielmum Inge, Archidiaconum Surriæ (de quo dictæ nostræ litteræ faciunt mentionem) & Justitiam Causæ suæ, specialiter recommendatum habere velitis nostris precibus & amore, ac nobis vestris litteris intimare quid super hiis duxeritis faciendum. A. D. 1337. Edw. 3.

Semper in Domino valeatis.

Dat. apud Westmonasterium secundo die Maii.

Consimilia Brevia diriguntur Cardinalibus subscriptis; videlicet,

Domino J. Portuen. Episcopo Cardinali.
Domino P. Penestrin. Episcopo Cardinali.
Domino G. Alban. Episcopo Cardinali.
Domino A. Tusculan.
Domino M. tituli Sanctorum Johannis & Pauli, Presbitero Cardinali.
Domino J. tituli Sanctorum Duodecim Apostolorum, Presbitero Cardinali.
Domino P. tituli Sanctæ Praxedis, Presbitero Cardinali.
Domino T. tituli Sancti Petri ad Vincula, Presbitero Cardinali.
Domino P. tituli Sancti Clementis, Presbitero Cardinali.
Domino N. Sancti Adriani, Diacono Cardinali.
Domino J. Sancti Georgii ad Velum Aureum, Diacono Cardinali.
Domino R. Sanctæ Mariæ Novæ, Diacono Cardinali.
Domino G. Sanctæ Luciæ in Silice, Diacono Cardinali.
Domino B. Sanctæ Mariæ in Aquiro, Diacono Cardinali.
Domino J. Sancti Angeli, Diacono Cardinali.

De Protectione pro Alienigenis Operariis Lanarum & Pannorum.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Pat. 11. E. 3. p. 1. m. 6.

REX, Universis & singulis, Admirallis, Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & omnibus Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Leffynus de Holand, Johannes de Hilford, Lefinus de Neuhone, Willielmus Favehales, Gerardus Isaac, Petrus Hundrepere, Bondonus de Thornek, Johannes de Overnulle, Nicholaus Undrechapel, Johannes de Batherne, Cornelius Hus, Johannes de Stortylace, Johannes Bishop, Cornelius Stortlyn, & Gosinus Cornbilswait, ac quidam alii Operarii Lanarum ac Pannorum, cum Hominibus & Servientibus suis, de partibus Selandiæ, infra Regnum nostrum Angliæ, juxta avisamentum & Consilium quorumdam Fidelium nostrorum, pro Lanis ibidem operandis, & Misterâ aliàs suâ in eodem Regno excercendâ, in proximo, ut accepimus, sint venturi, A. D. 1337.

Nos,

Securitati ipsorum Operariorum, & omnium aliorum, infra Regnum nostrum prædictum, ex causâ prædictâ, venire volentium, volentes providere,

Suscepimus Ipsos, ac eorum Homines & Servientes, nec non eorum Bona quæcumque, in Protectionem & Defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum Conductum nostrum, in veniendo infra Regnum nostrum, ibidem morando, & Lanas operando, & Misteram suam aliàs excercendo:

Et ideò vobis mandamus quòd &c. *prout in consimilibus Literis de Conductu.*

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium tertio die Maii.

Per ipsum Regem & Concilium.

A.D. 1337. Edw. 3.

Pro Roberto de Artoys, de Pensione.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Pat. 11. E. 3. p. 1. m. 10.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Concessimus, Dilecto & Fideli nostro, Roberto de Artoys, in auxilium Sustentationis suæ, Mille & Ducentas Marcas, percipiendas singulis Annis, ad Scaccarium nostrum, per Quateriam Anni æqualiter, quamdiù nostræ placuerit voluntati.

In cujus &c.

Teste Rege apud Dunstaple Quinto die Maii.

Per ipsum Regem.

De Arraiando Homines Insulæ de Serk.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Pat. 11. E. 3. p. 1. m. 10.

REX, Universis & singulis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, Militibus, Libere-Tenentibus, Ballivis, Ministris, & Omnibus aliis Fidelibus suis Insularum suarum de Gernereye, Jerseye, Serk, & Aureneye, salutem.

Quia datum est nobis intelligi quòd quidam Scotis, Inimicis nostris, adhærentes, dictam Insulam de Serk, & quasdam alias partes earumdem Insularum, nuper hostiliter invaserunt, & Incendia, Homicidia, & alia Facinora diversa, ibidem inhumaniter perpetrarunt, & proponunt iterùm ibidem Mala Consimilia perpetrare, nisi ipsorum Malitiæ viribus obvietur,

Nos,

De Fidelitate & circumspectione, Dilecti & Fidelis nostri, Thomæ de Ferariis (quem Custodem Insularum nostrarum prædictarum jam Constituimus) Confidentes,

Assignavimus ipsum Thoman, ad Levandum & Arraiandum Omnes Homines Insularum prædictarum defensabiles, & in Millenis, Centenis, & Vintenis, ponendum, & ad eos, benè Arraiatos, & Armis Competentibus sufficienter Munitos, Ducendum, pro salvatione & Defensione Insularum prædictarum, contra hujusmodi Hostium Incursus, si qui dictas Insulas, vel aliquam earumdem, invadere, vel gravare, præsumpserint clàm vel palàm,

Et ad eosdem Hostes, si ibidem taliter accesserint, Expugnandum, & pro viribus Destruendum,

Et ad Deputandum sub se Alios Idoneos, quos sufficientes viderit, Insulis prædictis, & ipsarum quâlibet, ad Levationem, Arraiationem, & Ductionem, Hominum prædictorum faciendum, quotiens, & ubi, ipse ad hoc personaliter vacare non poterit:

Et ideò vobis Mandamus, nichilominus in Fide & Dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quòd eidem Thomæ, & Deputandis ab eo, in præmissis, omnibus & singulis, & aliis, salvationem & Defensionem Insularum prædictarum, & Repulsionem Hostium nostrorum, concernentibus, pareatis & intendatis, & vos ad hoc viriliter exponatis; ita quòd, ob vestri Inobedientiam, vel Tepiditatem, Dampnum vel periculum (quod absit) eisdem Insulis, aut earum alicui, non eveniat ullo modo.

Damus enim præfato Thomæ, & Deputandis ab eo, Plenam, tenore præsentium, potestatem Arestandi, Capiendi, & Prisonis nostris Committendi, omnes illos, quos in præmissis Rebelles, vel Inobedientes, invenerint, in eisdem Detinendi quousque aliud indè (consideratâ hujusmodi Rebellione) Duxerimus ordinandum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Eborum 11. die Maii.

Per ipsum Regem.

Pro Rege de Retinentia, in partibus Transmarinis.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 7.

TEnore præsentium noverint universi, quòd nos,

Henricus, permissione divinâ, Lincolniensis Episcopus, Willielmus de Monte Acuto, & Willielmus de Clynton, Saresburiæ & Huntingdoniæ Comites, Excellentissimi Priincipis, &, Domini nostri metuendi, Domini Edwardi, Dei gratiâ, Regis Angliæ Illustris, Nuncii in partibus Hanoniæ existentes,

Et ad circumspectionem providam & prudentiam circumspectam, Venerabilis viri, Magistri Henrici de Geldonia, Canonici

A.D.1337. Edw. 3. Canonici Cameracensis, Juris civilis Professoris, & quantum idem Magister Henricus esse poterit dicti Domini nostri Regis Obsequiis aut ejus Negotiis opportunus, nostræ considerationis intuitum dirigentes,

Ipsum, ad hoc plenam Potestatem habentes, Retinuimus, pro bono Servitio suo, præfato Domino nostro Regi, ac ejus negotiis, ad totam vitam ipsius Magistri Henrici, fideliter impendendo.

Idémque Magister Henricus, de Scientiâ & voluntate, nobilis & potentis viri, Domini Comitis Hanoniæ, Corporale ad hoc præstitit Sacramentum:

Advertentésque justum fore, dictum Dominum nostrum Regem, aliquo remunerationis præmio, ipsum Magistrum Henricum respicere, pro labore, quo se ipsius Obsequiis exhibere teneatur meritò Promptiorem, ex parte ejusdem Domini nostri Regis, & ejus nomine, promisimus & concessimus eidem quandam Annuam Pensionem Centum Florenorum Auri de Florentiâ, singulis Annis, ad Duos Terminos, videlicet, ad Festa Nativitatis sancti Johannis Baptistæ, & natalis Domini, apud Bruscel, in Brabantiâ, de Thesauro dicti Domini nostri Regis, solvendorum, quousque sibi, per Dominum nostrum Regem, provisum fuerit de Beneficio Ecclesiastico, quod duxerit acceptandum. A.D.1337. Edw. 3.

In cujus rei Testimonium sigilla nostra præsentibus duximus apponenda.

Dat. apud Valentianas in Hanoniâ, Duodecimo die Maii, Anno Domini Millesimo, Trecentesimo, Tricesimo Septimo.

De Retentione Comitis Montensis.

A.D.1337. An.11. E.3. Aleman. 11. E.3. m.9. REX Adolpho, Spectabili Comiti de Monte, Fideli suo Dilecto, Salutem, cum plenitudine omnis boni.

De Fide, strenuitate, & legalitate, vestris (quibus nobis Commendamini) plurimum Confidentes, & etiam ex Causâ quia nobis Fidelitatis & Homagii exhibuistis & fecistis solempniter Juramentum,

Vos de vestibus nostri Corporis, singulis Terminis, quibus decens erit, ex parte nostri, vobis dandis, nostrum retinemus Militem, & Socium facimus specialem:

Et, cùm hoc, nomine Feodi, & pro Feodo, vobis dedimus, & damus Redditus Mille & Ducentorum Florenorum auri, bonorum de Florentiâ, singulis annis percipiendos a nobis, aut nostris Hæredibus, quamdiu vixeritis, ad Scakarium nostrum, Termino Paschæ, per vos, aut vestros in hac parte Commissarios, integraliter & habendos: A.D.1337.

Super quo, in Testimonium, sigillum nostrum præsentibus est appensum.

Dat. apud Eborum, die Quintâ decima Mensis Maii, Anno Domini Millesimo, Trescentesimo, Tricesimo Septimo, & Regni nostri Undecimo.

Conventiones cum prædicto Comite.

A.D.1337. An.10. E.3. Aleman. 11. E.3. m.9. REX Adolpbo, Spectabili Comiti de Monte, Fideli suo dilecto, Salutem, cum plenitudine omnis boni.

Quia nobis, contra nostros inimicos & Æmulos cum Centum viris Armatis Galeatis,

Dominis, Romanorum Imperatore, & Adolpho Episcopo Leodiensi, exceptis (videlicet) in hunc modum, quòd Terras eorum non intrabitis hostiliter, nec contra eos in suis Terris venietis,

Pro recuperatione Jurium nostrorum, nostrarúmque Hæreditatum, & pro conservatione earumdem, promisistis assistere, & servire, secundum vestrarum, quas habemus, Continentiam Literarum, A.D.1337.

Nos, in Recompensationem Amicitiarum hujusmodi, Dilectioni vestræ bonâ fide promisimus, & promittimus vice versâ, quòd Nos Duodecim Milia Florenorum Auri, bonorum de Florentiâ, vobis, aut vestris certis Nunciis, Duobus subscriptis Terminis, videlicet,

Sex Milia, in proximo futuro festo beati Remigii, in Dordraco, unà cum Duobus Milibus Florenorum, & Quadringentis Florenis, de vestro Feodo duorum Annorum,

A. D. 1337. Edw. 3.

Et alia Sex Milia, in subsequenti Festo Nativitatis Domini, in loco eodem, vel ubi tunc commodius invenìemini,

Dari & persolvi, nostri ex parte, quietè ac certitudinaliter faciemus:

Et cum hoc, singulis Mensibus, vobis, pro dictis Centum Galeatis, Mille & Quingentos Florenos, prædictæ Monetæ, ratione & nomine Stipendii, ubicúmque locorum in auxilio nostro fueritis, utique dabimus & solvemus:

Qui Menses, & quæ Stipendia, a die quâ cum dictis Centum Galeatis, ad monitionem nostram, Terram vestram exiveritis, intentione versus nos veniendi, incboabunt & incipient Cursum suum.

Cæterùm, si in auxilio nostro, aut nobis Adhærentium, fortassis vos, aut aliqui vobiscum ibidem existentium, caperemini, indempnes vos, & quoscúmque vestros, sic capiendos, vel captos, debemus & promittimus relevare omninò Liberos & Indempnes; nobis, seu nostris Hæredibus, Omnibus & singulis, per vos Captivandis, vel Captivatis, mandato nostro semper salvis.

De perditione etiam vestrorum & dictæ Comitivæ vestræ Equorum (Equis tamen Curruum, Carrucarum, & Consimilibus exclusis) vobis, secundum arbitrium Duorum vestrorum, & totidem nostrorum Militum, quos utrique ad hoc deputaverimus (quos etiam, ad vestram requisitionem, ad præmissa deputare tenemur) promittimus & debemus satisfacere competenter.

A. D. 1337. Edw. 3.

Et si, hiis primitivis Guerris nostris expeditis, vos de novo ad nostrum vocaremus Auxilium, ex tunc sub nostris Stipendiis talibus, qualia tunc temporis alii Domini, vestræ conditionis, & vestri statûs consimiles, a nobis percipient & habebunt, nobis servietis;

Præterea, si antedictis Stipendiis bono modo transire non posteris, Damus, Fratri nostro Karissimo, Reynaldo, Comiti Gelrensi & Zutphensi Potestatem ipsa Stipendia rationabiliter augmentandi; promittentes Ordinationem suam (quam circa Stipendia prædicta constituere decreverit) firmiter observare.

Et, repulsâ fraude, intelligenda sunt & erunt præmissa omnia bonâ fide.

Super quo, in Testimonium, Sigillum nostrum præsentibus est appensum.

Dat. apud Eborum die Quintâ decimâ Mensis Maii, Anno Domini Millesimo, Trescentesimo, Tricesimo Septimo, & regni nostri undecimo.

De Retinentia Militum in partibus Trasmarinis.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 6.

NOS, Henricus, Dei gratiâ, Lincolniensis Episcopus, Willielmus & Willielmus, Sarum & Huntyngdoniæ Comites,

Notum esse volumus universis quòd,

Quia, strenui Milites, Dominus Henricus de Graifschaf, & Dominus Arnoldus de Baghem, ad opus & usus, Excellentissimi ac Carissimi Domini nostri, Domini Regis Angliæ, ad manus nostras, Juramenta integræ Fidelitatis juraverunt, ac Homagium fecerunt solempniter per omnia, sicut in talibus fieri est consuetum.

Nos eisdem, Militibus, vel eorum Hæredibus certis, nomine, & ex parte dicti Domini nostri Regis, persolvere promisimus, & promittimus bonâ fide, sine ullâ fraude, in Antwerpiâ, seu in loco, Antwerpiæ quodammodo vicino, Octingentos Florenos auri, de Florentiâ bonos, in exitu proximi Mensis, qui Festum Pentecostes primum, nunc instans, viciniùs subsequetur, videlicet, cuilibet dictorum Militum Quadringentos.

A. D. 1337.

In cujus rei Testimonium sigilla nostra duximus præsentibus literis apponenda.

Dat. apud Valentianas, die Quinta decima mensis Maii, Anno Domini Millesimo, Trescentesimo, Tricesimo Septimo.

De

A. D. 1337. Edw. 3.

De Conventionibus cum Hanoniæ & Gelriæ Comitibus, & Marchione Juliacensi.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 11.

NOus, Henri, par la grace de Dieu, Evesque de Nicole, William de Montagu, Counte de Salebirs, & William de Clynton, Counte de Huntingdon,

Procureurs de, Tresexcellent Prince, le Roi d'Engleterre,

Fasons savoir a touz, qui nous avoms Traite & Acorde, de par no dit Seignur le Roi, a, Haus Hommes & Nobles, les Countes de Haynun & de Gerlre, & Marchis de Juliers, qui, pur tant qui lui Roi de France se purroit avancer & mouvoir Guerre contre le dis Seignurs, ou ascuns de eux, ou sur eux enterprendre, li ditz Seignurs, pur eux defendre & tenser, ou l'un de eux, ou pur desendre & Warder les Marches & Fronteres de l'Empire, purroient, pur le dit paril eschure, ou eux avanchant conntre le dit Roi, dementenant en avant, prendre, quant il lour plaroit, Milles Armures de Feer, as Gages le dit Roi d'Engleterre, pur chascun Homme d'Armes 15. Floyns de Florence le Mois, & tenir par l'espace d'Un Au,

Er, se de plus en avoient bosoign pur la Grante Forces de Roi de France, donc en porront il encore prendre autre Milles, a deviser & departir les dictes Armures de Feer, en un lieu, ou en plusours, la ou il semblera as ditz Seignurs plus profitable,

Le quel second Mille demurreront, se bosoign est, as Gages de dit Roi d'Engleterre dessur ditz, desqes a sa Venue, cest assavoir, dusqes au jour de seint Lambert procheinement venant, ou dusqes a son Revon, solonc la fourme des Covenances & Promessur, faites entre no dit sur le Roi, & les ditz Counte & Marchis.

Et, sur ceo, devoms faire no dit Seignur le Roi doner Lettres Overtes as Seignurs dessurditz, sur ceste presente date.

Don. le 24. jour de Maii, l'An de grace Mille, 300, Trente & Sept.

De conventione facta cum Comite Zelandiæ.

A. D. 1336. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 9.

NOus, Henri, par la grace de Dieu, Evesque de Nicole, William de Montagu, Conte de Salebirs, & William de Clynton, Conte de Huntingdon,

Procureurs & Messages de, Tresexcellent no Trescher Seigneur, le Roi d'Engleterre.

Promettons & avons en Convent a, Haut Homme & Noble, Monsieur William de Haynun, Counte de Zeland, qui eu cas qu'il defaurroit de Monsieur de Haynun son Piere, q'il purroit prendre & aver, s'il voloit, les Milles, ou Deux Milles Armures de feer, eu la forme, q'il est Contenu, pur le dit Monsieur de Haynun son Piere, es Lettres sur ce faites, seales de noz Seals, pur mettre es Fronteres de l'Empire :

A. D. 1337.

C'est assaver les Milles par l'Espace d'Un An, & les autres Milles dusqes a sa venue pardetza a la meer, ou dusques a son Revon, pur garder l'Empire,

Par le Tesmoignance de cestes presentes Lettres, sealees de noz Seals.

Don. a Valenciennes, 24 jour du Mois de Maii, l'An de grace ut supra.

Alia Conventio cum dicto Comite.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 10.

NOus, Henri, par la grace de Dieu, Evesque de Nicole, William de Montagu, Counte de Salesbyrs, & William de Clynton, Counte de Huntyngdon,

Procururs & Messages de, Tresexcellent nostre trescher Seignuer, le Roi d'Engleterre,

Promettoms & avoms en Convent a, Haut Homme & Noble, Monsieur Gilliam de Haynun, Counte de Zealand, qui,

A. D. 1337.

En cas ou defauroit de Monsieur de Haynun son Piere, & il vousist emprendre, en Liu de son dit Piere, de y estre en totes les Covenances & Condiciouns du Traitit, qi est Acordez & Signez d'entre nostre dit Seigneur le Roi, & le dit Counte de Haynun,

Nostre

A. D. 1337. Edw. 3.

Nostre dit Seigneur le Roi ferroit tenuz de avoir, & de Reteiner le dit Counte de Zeeland, en Liu de son Piere, en totes maneres, selonc le Tenour du dit Traiteit,

Et lui serroit nostre dit Seignur le Roi tenuz, de faire, en totes choses, come il estoit au dit Counte de Haynun, en son vivant, par ensy, si nostre dit Seigneur le Roi avoit paie ascune chose au dit Counte de Haynun, ceo doit estre rebatuz au dit Counte de Zeeland,

Et, si Mess. de Haynun avoit euz ascun temps les Milles Armures de feer, qui le Roi nostre Seigneur doit sustenir un An, & pur les altres Milles Hommes d'Armes ausli (selonc le Traitiet) chescun temps serra rebatuz, au Counte de Zeeland, del an qui nostre dit Seigneur le Roi devoit faire les despens des Milles Hommes d'Armes, ou de deux Milles, ensi qui le Traitietz contient,

Par le Tesmoignance de cestes lettres enseales de nos Seals.

Don. a Valenc. le 24. jour ou Mois de May, l'An de Grace 1337.

Pro Adolfo Comite de Marlia.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 6.

REX Universis &c. Salutem. Noverit Universitas vestra quòd Nos,

Ratione Fidelitatis & Homagii, nobis per, Nobilem & Potentem Virum, Dominum Adolfum, Comitem de Marlia præstitorum,

Et propter Auxilium, nobis promissum per dictum Dominum Comitem, faciendum cum Centum Viris Armatis & Galeis præparatis, seu majore, vel minore numero, ad Voluntatem nostram, & Hæredum nostrorum, secundum Continentiam Literarum ipsius Domini Comitis, quas sub Sigillo suo, & Sigillo, Nobilis & Potentis Viri, Domini Comitis Gelerensis, optinemus signatas,

Dabimus & solvemus præfato Domino Comiti de Marlia Tria Milia Florenorum, Parvorum de Florentiâ, in Festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò nunc futuro, apud Loyoniam.

Præterea Nos, & Hæredes nostri, quotiens & quando dictum Comitem de Marlia, aut suos, in Servitio nostro, in Armis, vel extra, stare contigerit, eidem Comiti Marliæ, & suis, talia Stipendia, qualia sui consimiles a nobis recipient, ministrari faciemus, fraude & dolo exclusis penitùs in præmissis.

In cujus &c.

Dat. apud Eborum vicesimo quarto die Maii, Anno Domini Milesimo, Trecentesimo, Tricesimo septimo, Regni verò nostri undecimo.

Pro Henrico de Gemenith.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid.

REX Universis &c. Salutem. Noverit Universitas vestra quòd Nos,

Ratione Homagii & Fidelitatis, nobis, per Nobilem & Potentem Virum, Dominum Henricum de Gemenith, Militem, præstitorum,

Et propter Auxilium, nobis promissum per dictum Dominum Henricum, faciendum secundum Continentiam Literarum ipsius Domini Henrici, quas sub Sigillo suo optinemus signatas,

Dabimus & solvemus eidem Domino Henrico, Trescentos Florenos Aureos, parvos de Florentiâ, unam, videlicet, Medietatem in Festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, & aliam Medietatem in Festo Sancti Remigii deindè subsequenti.

Præterea, Nos & Hæredes nostri, præfato Henrico, quotiens ipsum in Servitio nostro stare contigerit, in Stipendiis & Vadiis, prout aliis Stipendiariis, sibi consimilibus, administratur, ministrari faciemus, fraude & dolo penitùs exclusis.

In cujus &c.

Dat. apud Eborum vicesimo quarto die Maii.

Consimiles Literas habent subscripti de summis subscriptis; videlicet,

Dominus Ernestus de Mulenarken, de Trescentis Florenis.

Winandus de Dunzenchoyven, de Quadringentis Florenis.

De

A.D. 1337. Edv. 3. A.D. 1337. Edv. 3.

De Licentia emendi Lanas, de speciale gratia, Mercatoribus Brabantiæ concessa.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 8.

EDward, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, Seignur d'Irlande, & Ducs d'Aquitain, a touz ceux, qui ces Patentes Lettres verront, ou orront, Salut, & cognoistre verite.

Savoir faisons a tonz qui,

Por la grant Affection de bien & de bonne Amonr, qui nous avoms envers, nostre Trescher & Ame Cousyn, Monsieur Johan, par la grace de Dieu, Duc de Lothr. de Brabant, & de Lembourgh, envers ses bonnes Villes, & envers tot son Pais, en quelconqs Lieu qui ce soit, & envers touz ses Subgez & Marchans, nomeement Marchans Drapiers, & Achateurs de laisnes,

Nous avons consenti & ottroye, ottroyoms & consentons bonnement, de grace especiale, a no Cousyn le Due devantdit, qne toutes bones Villes & Franchises de son Pais, qui chi apres sont expressement nominees; cest assavoir,

Louvain,	*Herentals,*
Brouxcelle,	*Lyre,*
Antwerps,	*Filford,*
Bosleduc,	*Trett,*
Malines,	*Joudoigne,*
Thievemont,	*Grauen,*
Lyewes,	*Breda,*
Nivelle,	*Berghen sour le Zoem,*
Diste,	*Et Arscot,*

Et aus autres peittes Villes, aians Frankises,

Puissent faire achatre laines, en Engleterre, par leurs Gentz, & Burgois de leurs Villes, es Estaples, ou on vent & achate les laisnes, & ou il est ordene de Vendre & Achatre laines en Engleterre, chascune Ville, tant de Laine, & non plus, comme elle em porra par ses Ouvriers, qui An & jour y avoient demore, mettre en oeure & nser, en l'espace de demi An, sanz mal engien, entrant & comenchant a la Nativite de la Feste Seint Johan Baptisti, prochainement venant, par tele condicion, A.D. 1337.

Qui, de chascune des Villes, ou Franchises, dessusdites, venront deux Burgois, portans Lettres Overtes de, nostre dit Cousyn le Duc, contenans combien de laine comvient pur leur Ville par demi An, &, avoeqes ce, il le jurront, sour Sains, a lour milleur avis, sanz mal engien.

Et tele quantire des laines, qui nostre dit Cousyn Tesmoignera par ses Lettres, & les deux de chascune Ville jurront, chascun pur sa Ville, qi y vorra envoier, il porront achater, mener & ouvrer en Brabant, & null part aillours, parmi paiant leurs custumes, Redevances, & Droitures.

Et, se la Paiz ne se faisoit, dedens demi An, de la Guerre (de quoi on se doubte encore a mout) il la dite Grace renouvellee de nous par autre demi An; & einssi en continuant par demi Annees, tant qul la Paiz serroit faite.

Et, fait la Palz, & nemie devant, nostre dit Cousyn, & les Marchans de tout son Pais, useront a plani, sanz empeschement, des bonnes Condicions & Privileges, qni entre nous & nostre dit Consyn soit accordez, & serront donnees a vie d'une part & d'autre, & non plus qui a noz vies tant soulement.

Et pour ceo, qui toutes ces choses & Covenances dessusdites, & chascune d'ycelles, si comme ses Patentes Lettres les contienent, soient plus fermement tennes, & acomplies entierement, a, nostre cher Cousyn, le Duc devant nomme, & a ses ditz Marchans, avoms, de nostre certaine science, & por cause, fait mettre nostre Seal a ses presentes Lettres.

Don. a Everwyk le 24. jour de Mois de May, l'An de grace Mille, Trescent, Trent, & Sept, & de nostre Regne unzisme.

Conventiones cum Comitibus Hanoniæ & Zelandiæ de Servitiis suis initæ.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid.

NOUS,

Henri, par la Grace de Dieu, Evesque de Nicole, William de Montagu, Counte de Salesbyrs, William de Clynton, Counte de Huntyndon, A.D. 1337.

Faisons savoir a toux, qui nous avons promis, & promittons, come Procurours

A.D. 1337. Edw. 3. curours de nostre chere Seigneur le Roi d'Englererre, a, Hautz Hommes & Nobles, le Counte de Haynun, & le Counte de Zeland, son fil, qui, tout aussi tost, come no dit Seigneur le Roi, ou si Aidant purront gaigner, ou conquester, les Chasteux & les Villes de Orienecuer & d'Allues, ou l'un d'eux, & Seint Surpleth, & les Appurtenances, il les ditz Chasteux & Villes, ou ce que gaigne & conqueste en ara, & toutes les Appurtenaunces, Seignuire, Justices, Rentes, Revenues, & Homages, sanz rienz exceptez, donra au dit Counte de Zeland pur lui, & pur ses Heirs, a toux jours, heritablement en pur Don.

Et, avesqes tout ce, avons nous promis, & promettons, come Procureurs de no dit Seigneur, q'il, no dit Seignur, restorra en Bones Rentes, certeyns & bien assenees, enz Roialme d'Engleterre, vi. Mill Liveree de Tournois par An heretablement, le gros pur xii. de Tourn, pur les Rentes qil renderont au Roi de France, quant il entreront euz en Service de no dit Seignur. A.D. 1337. Edw. 3.

Mais si tost, qui no dit Sir aroit tant gaigne de Rente, & parties es Terres & Paiis, qui lui Roi de France tient a present, qui la Rente dessusdit vaurroit, no dit Sir li Rois lour deveroit faire le dit assenement, a plus pres des Villes & Chasteux dessusditz, qil purroit, &, parmi ce, il serroit quit del autre Assenement, qil aroit fait, ou deveroit faire en Engleterre, sicome dit est.

Et, de ce, devons nous faire, no dit Seignur, le Roi doner Lettres Overtes, as Countes dessusditz, sur ceste presente date.

Don. a Valenciennes xxiv. jours en May, l'an de grace ut supra.

Pro Everbardo Filio Comitis de Lymborg.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 6. REX Universis &c. Salutem.

Noverit Universitas vestra quòd,

Cùm inter, Nobilem & Potentem Virum, Dominum Everhardum, Primogenitum Domini Thiderici, Comitis de Lymborg, exparte unâ, & certos Nuncios & Ambassatores nostros, sufficiens Mandatum ad hoc habentes, ex alterâ, Ligæ & Uniones contractæ sint, & modo, quo subsequitur, initæ & firmatæ, videlicet,

Quòd idem Dominus Everhardus Homagium Ligeum nobis fecerit, & se nostrum, nostrorúmque Hæredum, Regum Angliæ pro tempore existentium, Vassallum & Hominem, tamdiu vixerit, esse obligavit,

Ad dictúmque, Nobilis & strenui Viri, Domini Comitis Gelerensis, asseruit se contentari in hiis, quæ dictus Dominus Comes Gelerensis sibi dari duxerit ex hâc causâ,

Ratione cujus Obligationis præfatus Everhardus Centum Florenos, Parvos de Florentiâ, se recepisse recognovit,

Residuam verò partem, quam dictus Dominus Comes Gelerensis ei daturus fuerit, ex hâc causâ, Duabus Vicibus, recipiet Unam, videlicet, Medietatem in Festo Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futuro, & aliam Medietatem infra dimidium Annum immediatè subsequentem,

Promisitque idem Dominus Everhardus nobis, & dictis Hæredibus nostris, bonâ fide præstitâ corporali, Favorem & Fidelitatem, Consilium & Auxilium, contra quoscúmque, in Armis, & extra, in Locis & Terris, seu Dominiis quibuscúmque, præstare, facere, & observare, & adimplere favorabiliter & fideliter, tanquam verus noster Vassallus, A.D. 1337.

Et Nos & Hæredes nostri, quotiens, & quando, ipsum Dominum Everhardum in nostro aut Hæredum nostrorum Servitiis, in Armis, vel extra, stare contigerit, sibi, & suis, talia Stipendia & Vadia, qualia alii Stipendiarii & Servitores nostri consimiles percipient, ministrari faciemus, prout in Literis ipsius Domini Everhardi Patentibus, indè confectis, & nobis missis, vidimus pleniùs contineri,

Nos, præmissa omnia & singula, prout tractata, inita, & firmata sunt, & ad nos pertinent, acceptantes, Ea, tenore præsentium, Ratificamus, Approbamus, & Confirmamus; promittentes Nos, & Hæredes nostros, Ea, quatenus nos concernunt & concernere poterunt, inviolabiliter observare.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo sexto die Maii.

Conventiones cum Marchione Juliacensi.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 9.

A Toux ceux, qui ces presentes Lettres verront, ou orront, Henri, par la Soeffrance de Dieu, Evesque de Nicole, William de Montagu, Conte de Salebirs, & William de Clynton, Conte de Huntyngdon, Procureurs generalx, & Messages especialx, de, Tresexcellent Prince, Monsieur Edward, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, nostre Trescher & Tres redoutez Seigneur, Saluz.

Savoir faisons a toux qui nous,

Don poair, qui nous avons de, nostre Seigneur, le Roi dessusdit, en Recompensacion des Labours & Services, qui, Haut Homme & Noble, Monsieur William, Marchis de Julers a fait, fra, & faire purra a, nostre Seigneur, le Roi dessusdit, nous touz ensemble, & chescun de nous, a par lui, pur le tut, come Debteurs Principal, en noun du Roi,

Avons promys, & prometrons, loialment, & en bone foi, an dit Marchis, & ses Heirs, ou a la Garde de ces presentes Lettres, Cink Mill Livres d'Esterlings, bons & counsables par le Roialme d'Engleterre, a paier, rendre, & delivrer, enterment a lui, ou a ses Heirs, ou a son certein Commant, ou a la Garde de ces Lettres, a Trois Termes, qui cy apres s'ensuient, a chascun Terme, par Tiercz, c'est a savoir,

Le premer Tiercz, qi mounte seize centz, seissante sis Livres, tresze Souldz, & quatre Deniers d'Esterlyngs, al issue du prescbein Mois apres la Pentecost prescbein venant,

Et autant pur le secund Terme, qui serra a l'issue d'Aoust prescbein ensuiant,

Et pur le Tiercz, & dartener Terme, qui serra a la Tousseyntz, apres prescbein venant, sesze centz, seisante sis Livres, tresze Soulz, & quatre Deniers d'Esterlyngs,

Par tel Condicion, qui les Paiementz dessusditz nous avoms Promys, & en Convent, & encore promettons, nous tendre & paier depar, no Seignore, le Roi dessusdit, & en noun de lui, & pur lui, au Marchis dessusdit, ou a ses Heirs, ou a lour Commant, ou a la Garde de ces Lettres, pur eux, aus termes dessus nomez, souz Obligacion de noz Foiz & Loiautez, & de toux noz biens, & des biens de noz Heirs, Moebles & non Moebles, presentz & Avenir.

Et, pur especial, nous Counte de Salebirs dessusdit, du conseil & consentement des dessusditz, Evesque & Conte de Huntyngdon, nous sumes Obligez, & Obligeoms envers le dit Marchis, ses Heirs, ou son Commant, ou a la Garde de ces Lettres, pur le premer Paiement, du primer Tiercz, des Cink Mill Livres d'Esterlynges dessusdites, par ainsi qui nous purchacerons, en toute bone foi, qui le premer Tiercz de la dite Somme soit paie come dit est.

Et, si il y avoit defaute, qui ja n'aveigne, nous ne passeroms jammes la Meer qui avant ne soit assez fait au dit Marchis, ou a ses Heirs, ou a lour Commant, ou a la Garde des ses Lettres, du primer Paiement dessusdit, en toute bone foi, sanz fraude, & sanz mal engyn.

Et est assavoir qui, du dit poair, a nous done de, nostre dit Seigneur, le Roi, nous avoms baile la Copie au dit Marchis par Instrument Publike, &, par le vertu d'ycelly Poair, nous nous sumes Obligez & Obligeoms, en noun de, nostre Seigneur, le Roi dessusdit, envers le dit Marchis, & ses Heirs, & envers la Garde de ces Lettres, de lui Loialment tenir & parfaire toutes les choses dessusdites, & chescune d'yceles,

Par le Tesmoign de ces Lettres, Sealees de nos Sealx.

Faitez & donez, a Montz, en Henau, le xxvii. jour de May, l'An de grace Mille, Trescent, Trente & Sept.

Pro Hermanno Blankart.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 7.

A Touz ceulz, qui ces presentes Lettres verront ou orront, Henri, par la souffrance de Dieu, Evesque de Nicole, William de Montagu, Counte de Salebirs, & William de Clynton, Counte de Huntyngdon, Procureurs Generals, & Messages Especials, de, Tresexcellent Prince, Monseignur Edward, par la Grace de Dieu, Roi d'Engleterre, nostre Trescher & Tresredoute Seignur, Salutz.

Savoir faisons a touz qui nous,

Don

A.D. 1337. Edv. 3.

Don pooir, qui nous avons de, nostre Sire, le Roi dessusdit, attendans les bons & profitables Services, que, Honurable Homme, Sire Herman de Blankart, Doien de Ays, & Prevost de Werde, a fait, ferra, & faire pourra au, nostre Sieur, le Roi dessusdit, nous touz ensemble, & chascun de nous, a par lui, pour le tout, com Debitur Principal, ou noun de, nostre Sire le Roi, dessusdit,

Avons promis, & Promettons, Loialment, & en bone foi, pour lui, au dit Sire Herman, ou a son certain Commant, ou a la Garde de ces presentes Lettres, Cent Marz d'Esterlins, bons & coursables par le Roiaume d'Engleterre, a paier, rendre, & deliverer entierment, chascun An, a lui, ou a son certain Commant, ou a la Gard de ses Lettres, tant come il vivera,

S'il est ainsi qui, noz ditz Seignur, le Rois d'Engleterre veult entendre, & enteprendre le Traitie en la fourme & condicion, qui nous, Procureurs & Messages dessusditz, avons Traitie & Acorde avesqes, Hautz & Nobles Princes & Hommes, assavoir est, le Duc de Brebant, les Countes de Hanau & de Holland, de Gelre, & de Zeland, & le Marquis de Juliers, selonc les notes qui en sont escrites & signees des Soiauls des ditz Seignurs d'une part, & de Soiauls de nous, devantditz Procureurs & Messages, d'autre,

Par tel Condicion qui, no dit Seignur, le Roi, si tost, que il, en entreprenant le Traictie dessusdit, venus sera par decha la mer, fera au dit Sire Herman, ou son certain Commant, ou a la Garde de ces Lettres, entierement le primier Paiement des dessusditz Centz Marz d'Esterlins,

Et autant il, no Seignor, le Roi, ou ses Heirs, de lors en avant, tan come le dit Sire Herman Vivera, chascun An, a une fois entierement, come est dit,

Souz Obligacion de touz noz Biens, & des Biens de noz Heirs, Meubles & non Meubles, presens & avenir.

Et est osi a entendre, qui noz dit Seignur li Rois, ou ses Heirs, donira, ou doniront, le dit Sire Herman, des dessus nomez Centz Marz d'Esterlins certefier, par si bon & seur Assenement, en lieu covenable, es Marches & parties, ou Monseignure Williem, Marquis de Juliers dessus dit, des Rentes, que il prent, ou prendre pourra, sur, noz dit Seignur, le Roi, son Assenement a, ou aura, que il n'en conveigne pas nullui pursieure, en despendant, sanz fraude & sanz mal engien,

Par le Tesmoign de ces Lettres, seales de noz Soiauls.

Faitez & donez, a Cinez, le xxviii. jour de May, l'An de grace Mil Trescent, Trente & Sept.

Pro Marchione & Comitissa de Julers, Matre ejus.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 10.

A Touz ceulz, qui ces presentes Lettres verront, ou orront, Henri, par la soufrance de Dieu, Evesque de Nicole, William de Montagu, Counte de Salebyrs, & William de Clynton, Counte de Huntyndon, Procureurs generals, & Messages especials, de, tresexellent Prince, Mon Seigneur Edward, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, nostre treschere & tresredoute Seignur, saluz.

Savoir faisons a touz qui.

Par le pooir, qui nous avons de, no Seignur, le Roi de dessusdit,

Nous Avons promis, & Promettons loiaulment, & en bone foi, touz ensemble, & chascun de nous, a par lui, pour le tout, ou nom de, no Seignur, le Roi dessu dit, & de par lui, a, haut homme & noble, Monsieur William, Marquis de Julers,

Que en cas que le Roi de France, ou autres de par lui, toulissent ou ostassent a, haute Dame & Noble Madame, Isabel, Contesse de Julers, Mere du dit Marquis, ou a Marquis devantdit, leur Heretages & Rentes, qu'il tiennent aujourdui en France, ou que le dit Marquis rendist a Roi de France son hommage,

Qui, nostre Seigneur le Roi d'Engleterre en doit faire Recompensacion & Restor a la dessus dicte Mere du dit Marquis, & a Marquis, & a ses Heirs, parme quatuorze Centz Livres d'Esterlins, bons & coursables par le Roialme d'Engleterre, de bonne juste Rente hiretable, si bien & si seurement assise & assignee en Engleterre, que la Rente il puissent avoir chescune Annee a leur proufit, & si paisiblement q'il n'en commegne nullui poursievir, en despendant,

Le quel Assenement, no Seigneur, le Roi, ou ses Heirs, feront a la dite Dame, au.

A. D. 1337. Edw. 3. au dit Marquis, ou a leur Heirs, tantost apres la perte de leur biens en France, ou quant le dit Marquis aura rendu son homage au Roi de France dessus dit, sanz mal engien,

Par cel condicion, que,

No Seigneur, le Roi d'Engleterre dessus dit, ou ses Heirs en apres lour, auroient pooir de rendre franchement lieurs biens & Rentes, quil auroient pardus ou pardues en France, ou que le Roi nostre Seigneur peust pour eus, ou vousist, faire par de cha la Meer, en autre lieu, seur & certain Assenement des quatuorze Centz Livres dessus dictes,

Nostre dit Seigneur le Roi, & ses Heirs, seroient quittes de l'Assenement d'Engleterre dessusdit. A. D. 1337. Edw. 3.

Et, pur cause des quatuorze Centz Livres dissus dictes, ne perdra pas le dit Marquis les sitz Centz Livres d'Esterlins, qu'il tient en Engleterre, ains lui demouront, avoeqes les dictes quatuorze Cenz Livres, solonc les condicions qui faites en sount de piece,

Par le tesmoigne de ces Lettres, sealees de noz Sealz.

Faites & donez a Valenciennes le primier jour de Juyn, l'an de Grace Mill, Trescent, Trente & Sept.

De inspiciendo quandam Literam missam Comiti de Murref.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Claus. 11 E. 3. p. 1. m. 12. dor. REX, Dilecto & Fideli suo, Nicholao de la Beche, Constabulario Turris suæ Londoniæ, vel ejus Locum tenenti, Salutem.

Cùm Adam de Cailly,

Qui in partibus Scotiæ per Nuncios nostros captus fuit, & in Castro de Dunbarr per aliqua tempora detentus,

Quandam Literam Comitissæ de la Marche,

Quæ pro Redemptione præfati Adæ satisfecit, & ipsum a Prisonâ prædictâ deliberavit,

Ad Johannem Randolf, Comitem de Murref, Fratrem suum, in Turri prædictâ existentem, deferat inspiciendam,

Vobis mandamus quòd Ipsum Adam ad præfatum Comitem infra Turrim nostram prædictam ducatis, & ipsum dictam Literam, eidem Comiti sic directam, in præsentiâ vestrâ sibi tradere repermittatis, & Eam unà secum inspiciatis, A. D. 1337.

Et, si aliqua Sinistra, seu alia, per quæ Informationem aliquam habere poterimus, contenta fuerint in eâdem, Nos, seu Concilium nostrum, indè sub Sigillo vestro, distinctè & apertè, reddatis certiores.

Teste Rege apud Staunford tertio die Junii.

Pro Willielmo de Dunenvorde Milite.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 4. NOUS Henri, par la Suffrance de Dieu, Evesque de Nicole &c.

Faisons saver a touz qui nous,

Pur cause & reson des bons & greables Services, qui Sires William de Dunenvorde Chivaler, Sires de Costerhout, ad fait, & unqore purra faire a nostre Seigneur le Roi desusdit,

Avons promis, & promettoms, en boue foy, tout ensemble, & chescun de nous pur le tout, a Sire William desusdit, qui nous lui feroms bonement paier & deliverer, par decea la Mier, ou a ses Heirs, Cynk Centz Livres de bons Esterlings, de la bone Moneye de Engleterre, au jour de Seint Piere Aust entrant, qui precheinement serra, ou dedeintz la precheine Quinzaine le dit jour de Seint Piere ensuant, saunz mal engien. A. D. 1337.

Le quel argent le dit Sire William, ou ses Heirs, doivent Loialment emploier & convertir en bon Frank Heritage, dedeins l'An apres le paiement fair, a tenir, en Fee, & en Homage, de nostre dit Seignur, & de ses Heirs, par Sire William, & par ses Heirs desusdiz, perpetuelment a touz jours,

Par le Tesmoigne de cestes Lettres, sealles de noz Sealx.

Faites & donees a Broussellés, la Veille de la Pentecoust, An de grace Mill, Troscens, Trente Sept.

A. D. 1337. Edv. 3. — A. D. 1337. Edv. 3.

De Promissione facta Duci Brabantiæ.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 8.

EDward, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, Seignur d'Irlande, & Ducz d'Aquitain, a touz ceaux, qui ces presentes lettres verront ou orront, Saluz.

Savoir feisoms a touz, qui come, noz Trescher & Amez Cousyns, Johans, par la dite grace, Duc de Lothr. de Brabanr, & de Lembourgh, nous demande, & veult avoir de nous, pur certaine cause, la somme de dis Mille Livres d'Esterlins,

La quele some d'Argent nous & il en sommes, de commun assent, tout mys ou Dit, & en l'Ordenance William de de Montagut Counte de Salebris, & Otton Seignur de Knyc,

Le quel en deivent dire, & sont tenu de dire lour Dit & Ordenance entre chi & la Feste de la Touz Seintz prochein venant, A. D. 1337.

Le quel Dit & Ordenance nous promettoms, & avoms en Convent, Loialment & sour nostre Foi real, a tenir & acomplir pleinement & enterement, de point du point, & ne venir, ne faire venir, en nulle manere, qui seit, ou poet estre a l'encontre.

En tesmoignance de la quele chose nous avoms fait mettre nostre Seal a ces presentes, de certaine science.

Don. a Estaunford viii. jour du Mois de Juyn l'An de Grace Mil. CCC. Trent & Sept, & de nostre Regne unzisme.

De liberatione facienda pro Magnatibus, super Passagio Regis.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Vasc. 11. E. 3. m. 29.

REX, Dilecto & Fideli suo, Gawano Corder, Marescallo Hospitii sui, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Nos, Passagium nostrum, apud Portesmuth, in Flotâ Navium Regni nostri, quas eâ de causâ ibidem congregari mandavimus, versus partes Ducatûs nostri Aquitaniæ ordinaverimus, Domino annuente,

Ac nonnulli de eodem Regno nostro, tàm Magnates, & Homines ad Arma, quàm Hobelarii, Sagittarii, & alii Pedites, ibidem, de mandato nostro, sint venturi,

Nos, de circumspectione vestrâ confidentes, assignavimus vos ad Liberationes, tàm pro Magnatibus, & aliis, ibidem, ut præmittitur, accessuris, quàm pro illis de Hospitio nostro, in partibus illis, prout meliùs expedire videritis, cum deliberatione providâ faciendum,

Et ad proclamandum, & proclamari faciendum, in Civitatibus, Burgis, Portubus Maris, Feriis, Mercatis, & locis aliis, in eisdem partibus, tàm infra Libertates, quàm extra, ubi opus fuerit, quòd Pistores, & Braciatores, ac aliorum Victualium Provisores, contra adventum nostrum, ac Magnatum, & aliorum prædictorum, ibidem, pro nostrâ & ipsorum Sustentatione, Furniri, Braciari, & Victualia necessaria provideri faciant, sub periculo quod incumbit,

Et quòd Eis pro Victualibus illis, quæ ab ipsis emi contigerit, debitè satisfiat, A. D. 1337.

Et quòd nullus Magnas, seu quivis alius, Victualia in tàm excessivâ quantitate, vel alio modo, taliter ad usum proprium, vel alterius, capere præsumat, quòd Defectus (quod absit) de Victualibus hujusmodi, super Passagio nostro, vel morâ nostrâ, & aliorum Fidelium nostrorum ibidem, aliqualiter habeatur, per quod dicti Magnates, aut alii, de partibus illis se retrahere, aut redire ad Propria, coartentur,

Et ad supervidendum per vos, vel alios, quos ad hoc duxeritis deputandos, in locis prædictis, quòd præmissa fiant in formâ supradictâ;

Et ideò vobis, firmiter injungendo, mandamus quòd, circa præmissa facienda & explenda, cum omni diligentiâ, intendatis.

Damus autem universis & singulis, Magnatibus, & aliis, ibidem ratione Passagii prædicti sic venturis, ac Vicecomiti nostro Suthamptoniæ, tenore præsentium, in mandatis, quòd vobis in præmissis, prout ad Ipsos, & eorum quemlibet, pertinere noverint, vel noverit, pareant & intendant.

In cujus &c.

Teste Rege apud Berewicum super Twedam duodecimo die Junii.

Per ipsum Regem.

A. D. 1337. Edw. 3. A. D. 1337. Edw. 3.

Ad Geraldum de Spinula, Regis Siciliæ Marescallum.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Claus. 11. E. 3. p. 1. m. 9. d.

REX, Dilecto sibi, Gerardo de Spinula, Magnifici Principis, Regis Ceciliæ Marescallo, Salutem.

Literas vestras, Dilecto nobis, Nicholao Ususmaris, Constabulario nostro Burdegaliæ, nuper directas, & nobis postmodùm præsentatas, inspeximus diligenter, & quæ continebantur in eisdem pleno concepimus intellectu.

Et quia, tàm per Literarum earumdem inspectionem, quàm ex fidedignâ relatione, Dilecti Mercatoris nostri, Antonii Bachein, intelleximus satis clarè quòd vos, in complendo quodam negotio,

Vobis per, Dilectum & Fidelem nostrum, Oliverum de Ingham, Ducatûs nostri Aquitanniæ Senescallum, & præfatum Constabularium nostrum literatoriè exposito,

Ad nostrum Honorem, & Commodum, Regnique nostri Decorem, prudenter & strenuè laborâstis;

Undè vobis grates & gratias referimus quas valemus: vestram exorantes Dilectionem affectione, quâ possumus, cariori, quatinùs illam præclaram Benivolentiam, quam erga Nos, & nostram Domum Regiam, taliter concepistis, sicut per operis experientiam effectualiter demonstratur, velitis continuare benigniter, & de bono in melius, sicut nostra in vobis quiescit fiducia, successivis temporibus adaugere:

Præmissúmque negotium, juxta nostri desiderium, & prædictorum, Senescalli & Constabularii nostrorum prædictorum, requisitionem & intentionem suam in hâc parte, & prout præfatus Antonius vos pleniùs informabit, studeatis feliciter adimplere,

Et expeditionem negotii illius, penes Concives, & Amicos, ac Benivolos, vestros (prout oportunum videritis) modis omnibus procurare; A. D. 1337.

Vobis significantes quòd, attentâ vestrâ, in dicto negotio, & aliis, Nos & nostros contingentibus, Affectionis solidæ puritate, talem ad hoc in effectu operis considerationem habebimus, quòd exindè eritis (Deo propitio) contentati.

Super Contractu autem, per, Dilectum Clericum nostrum, Magistrum Paulum de Monte Florum, cum aliquibus vestris Adversariis, & vobis Rebellantibus, habito & facto, cum ipsis inito, vestræ Amicitiæ duximus intimandum, quòd Contractus & Factum illa, præter nostram Conscientiam, processerunt; ex quibus gravati & commoti fuimus in immensum: præsertim cùm idem Paulus de dicto negotio per Nos, seu alium, ex parte nostrâ, minimè extiterit oneratus.

Dat. apud Berewicum super Twedam duodecimo die Junii.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Nicholao de Spinula per se.
Johanni Aurie per se.
Cristiano de Guisulfis, Parcevallo Ricio, Henrico de Stualzafchis, & Benedicto Cibo, conjunctim.

Teste ut supra.

De Flota Navium providenda, ad conducendum Regis Nuncios, negotiis expeditis, in Angliam redituros.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Vasc. 11. E. 3. m. 30.

REX, Dilecto & Fideli suo, Johanni de Ros, Admirallo Flotæ suæ Navium, ab ore Aquæ Thamisiæ, versus partes Boreales, Salutem.

Quia, Venerabilis Pater, Henricus Lincolniensis Episcopus, &, Dilecti & Fideles nostri, Willielmus de Monte Acuto, Sarum, & Willielmus de Clynton, Huntyngdoniæ, Comites (quos ad partes transmarinas, pro expeditione quorumdam arduorum & urgentissimorum Negotiorum, transmisimus) jam ad partes Regni nostri sunt, expeditis negotiis, redituri, A. D. 1337.

Et intelleximus à quibusdam, quòd quidam Alienigenæ, & alii Piratæ, congregatis certis Navibus & Galeis, eisdem Nunciis nostris, redeundo ad dictum Regnum nostrum, supra Mare insidiari, & Ipsos expugnare proponunt pro viribus & gravare, nisi ipsorum

A. D. 1337. Edw. 3. ipsorum Malitia potentiùs refrænetur,

Nos, Salvationi & Securitati eorumdem Nunciorum nostrorum cupientes modis omnibus, favente Domino, providere, vobis, in Fide & Dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandamus quòd statim, visis præsentibus, Quadraginta Naves de Guerrâ, benè munitas, cum dupplici Eskippamento ad minus, de majoribus & fortioribus Navibus Guerrinis, quas apud la Rode de Seint Nicholas, & la Rode de Kirkele, jam congregari mandavimus, ac Portus Magnæ Jernemuth, & aliorum Portuum Ballivæ vestræ, quas citiùs habere poteritis, si nondum paratæ existant, sine dilatione aliquâ in formâ prædictâ parari, & Victualibus etiam muniri faciatis, & Vos, unà cum Hominibus ad Arma, & aliis de Retinentiâ vestrâ, pro profectione Navium supra Mare, cum eisdem Quadraginta Navibus, Hominibus Validis, & Potentibus Marinariis, & aliis, benè armatis de Guerrâ, paratis, ut præmittitur, ad partes de Durdraght in Hollandiâ personaliter proficiscamini, ita quòd sitis ibidem, cum Navibus illis, die Lunæ, proximo post Festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ, proximò futurum, ad salvò & securè conducendum, usque dictum Regnum nostrum, præfatos Nuncios nostros, qui Adventum vestrum ibidem, prout certitudinaliter didicimus, præstolantur. A. D. 1337. Edw. 3.

Et hoc, sicut Nos & Honorem nostrum diligitis, & tàm propter ipsorum Nunciorum ab Hostium Invasionibus Tuitionem, quàm propter celerem Informationem & Deliberationem, super Negotiis, de quibus extiterant onerati, & quæ Nos & Statum Regni nostri intimè contingunt, habendam, sicut de vobis confidimus, faciatis.

Volumus insuper, & vobis mandamus, quòd illos, quos jam in tantâ necessitate Rebelles, vel Remissos, inveneritis in hâc parte, capiatis, & in Prisonâ nostrâ salvò custodiri faciatis, quousque aliud indè duxerimus demandandum, juxta formam & effectum Literarum nostrarum, aliàs vobis, de hujusmodi Rebellibus capiendis, factarum; vobis, ex habundanti, ad hoc plenam Potestatem, tenore præsentium, committendo.

Teste Rege apud Staunford vicesimo die Junii.

Per ipsum Regem.

De Quibuscumque Personis retinendis.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Vasc. 11. E. 3. m. 19.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Oliveri de Ingham, Senescalli nostri Vasconiæ, & Johannis Dyeus, plenam fiduciam reportantes,

Ad tractandum pro Nobis, & nomine nostro, cum Nobilibus, & aliis quibuscúmque, Personis Catholicis, cujuscúmque conditionis seu statûs, ac quarumcúmque partium existant, super Confœderatione, & Alligantiâ, ac Morâ suâ nobiscum, ad terminum Vitæ, vel Annorum,

Et ad conveniendum cum eis de certis Feodis, tàm pro Se, quàm pro Hominibus suis,

Et ad ea, quæ sic concordari contigerit, quacúmque firmitate vallandum,

Et omnia alia & singula faciendum, quæ necessaria fuerint in præmissis,

Eisdem, Olivero & Johanni, plenam, tenore præsentium, committimus Potestatem;

Promittentes pro nobis, & Hæredibus nostris, Nos Ratum & Firmum habituros quicquid per prædictos, Oliverum & Johannem, & eorum alterum, Tractatum, Concordatum, & Vallatum, fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum; quibuscúmque Commissionibus, Mandatis, seu Procuratoriis, quibuscúmque Personis, de hujusmodi Retinentiis faciendis, per nos priùs factis, in suo robore duraturis. A. D. 1337.

In cujus &c.

Dat. apud Staunford vicesimo quinto die Junii.

Consimiles Literas Regis habent præfati, Oliverus & Johannes, de Alligantiâ faciendâ cum Personis subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Cum *Domino Lodowico de Sanncye*, per se,

Et cum *Antonio de Fossibus, Barone de Aragon*, per se.

Super

A. D. 1337. Edw. 3.

Super Hugone de Geneva retento, Approbatio Regis.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Vasc. 11. E. 3. m. 19.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Dilectus & Fidelis noster, Oliverus de Ingham, Senescallus noster Vasconiæ, vice & nomine nostro, Nobilem & Potentem Virum, Dominum Hugonem de Geneve, Dominum de Vareis & de Anchou, cum Hominibus ad Arma, juxta Posse suum, nobiscum,

Sub certâ formâ, in quâdam Indenturâ, inter præfatum Senescallum nostrum ex parte unâ, &, Nobilem virum, Dominum Radulphum, Condominum de Altâ Villâ, Procuratorem, & Attornatum, ac Nuncium specialem ipsius Domini Hugonis, ex alterâ, indè confectâ, contentâ, ac Sigillo Curiæ Vasconiæ & præfati Hugonis consignatâ,

Tàm pro Pace quàm pro Guerrâ retinuerit,

Et ab eodem Domino Radulpho, Vice, & in Personâ, ipsius Domini Hugonis, Homagium Ligeum, & Fidelitatis Sacramentum receperit,

Ac eidem Domino Hugoni Quingentas Marcas Sterlingorum, vel valorem eorumdem in aliâ Monetâ, singulis Annis, ad totam vitam suam, in locis competentibus, pro Morâ suâ prædictâ percipiendas, ac quædam alia, in eâdem Indenturâ expressa, nomine nostro promiserit, prout in Indenturâ prædictâ pleniùs continetur,

Nos, factum præfati Senescalli nostri in hâc parte acceptantes, Indenturam prædictam, ac omnia in eâ contenta, pro Nobis, & Hæredibus nostris, Approbamus, Ratificamus, & tenore præsentium Confirmamus, sicut Indentura illa pleniùs testatur.

In cujus &c.

Dat. apud Staunford vicesimo quinto die Junii.

Ejusmodi Approbatio pro Domino de Chalanco.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Dilectus & Fidelis noster, Oliverus de Ingham, Senescallus noster Vasconiæ, vice & nomine nostro, Nobilem Virum & Potentem, Dominum Johannem Eynard, Dominum de Chalanco, cum Quadraginta Hominibus ad Arma (quorum Sex Milites erunt) nobiscum,

Sub certâ formâ, in quâdam Indenturâ, inter præfatum Senescallum nostrum ex parte unâ, & Nicholaum de Rochefort, Attornatum, & Procuratorem, ac Nuncium specialem ipsius Domini Johannis, ex alterâ confectâ, contentâ,

Tàm pro Pace, quàm pro Guerrâ, retinuerit,

Et ab eodem Nicholao, vice, & in Personâ, dicti Domini Johannis, Homagium Ligeum, & Fidelitatis Sacramentum, tàm ratione Retinentiæ prædictæ, quàm ratione Castri & Loci de Arneyo, cum pertinentiis, quod dictus Nicholaus, nomine procuratorio dicti Domini sui, eundem Dominum suum à nobis tenere recognovit,

Et eidem Domino Johanni Centum Marcas Sterlingorum, vel valorem eorumdem in aliâ Monetâ, singulis Annis, ad totam vitam suam, in locis competentibus, pro Morâ suâ prædictâ percipiendas,

Ac quædam alia, in eâdem Indenturâ expressa, nomine nostro promiserit, prout in Indenturâ prædictâ pleniùs continetur,

Nos, Factum præfati Senescalli nostri in hâc parte acceptantes, Indenturam prædictam, ac omnia in eâ contenta, pro nobis, & Hæredibus nostris, Approbamus, Ratificamus, &, tenore præsentium, Confirmamus.

In cujus &c.

Dat. apud Staunford vicesimo quinto die Junii.

Altera ejusmodi Ratificatio, pro Amadeo de Peyteyr.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Dilectus & Fidelis noster, Oliverus de Ingham, Senescallus noster Vasconiæ, vice & nomine nostro, Nobilem & Potentem virum, Dominum Amadeum de Peyteyr Militem, cum Hominibus ad Arma, secundum Posse suum *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Ac eidem Amadeo Quingentas Marcas Sterlingorum *&c. prout supra.*

Dat. ut supra.

Ad Vicecomitem Tartasiæ, de Bono Gestu, laudatoria.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Vasc. 11. E. 3. m. 24. d.

REX, Dilecto & Fideli suo, Vicecomiti Tartasiæ, Salutem.

Quàm constans & fructuosus fuerit hactenus, & adhuc sit, ad Nos, & Nostrorum conservationem Jurium, vestræ Devotionis Affectus, nedùm Fidelium nostrorum Testimonia, set effectus Operis, Dictis præponderans, clarè probant; nam semper in Dilectione nostrâ ferventiores persistitis, quo pro nobis sustinetis Jacturas & Pericula graviora: propter quod, pront Honori nostro convenit, vos dignè pro Meritis taliter respicere curabimus, quòd in Fidelitate nostrâ meritò gaudebitis perstitisse.

A. D. 1337.

Vos igitur, ad dictorum defensionem Jurium, contra nobis Adversantes, Magnanimirate solitâ, juxta nostram Fiduciam, & Generositatis vestræ decentiam, impendatis viriliter Consilium efficax & Juvamen, ut fidelis & operosa vestra Constantia mereatur atrolli laudibus, & a nobis Retributione fertili præmiari.

Super Hiis verò, transcribendis, Dilecto & Fideli nostro, Olivero de Ingham, Senescallo nostro Vasconiæ, præbere vos volumus plenam fidem.

Dat. apud Staunford vicesimo quinto die Junii.

Eodem modo scribitur subscriptis, sub eâdem datâ; videlicet,

Berardo de la Bret.
Vicecomiti Benangiarum.
Vicecomiti de Fronsak.
Johanni de Greily.
Amaneno de Fossato.
Domino de Monte Ferrandi.
Arnoldo de la Laund.
Domino de Lesparro.
Domino de Castelbon.
Domino de Urnon.
Domino de Audema.
Domino de Agnassak.
Domino Darsak.
Domino de Bolbado.
Domino de Pomeriis.
Domino de Rozan.
Domino de Logoiran.
Capitaneo de la Treno.
Domino de Toars.
Ranfredo Domino de Monte Pesato.
Domino de Londirans.
Fortenar. Desgorrabak.
Guillielmo Amanen. de Mochidan.
Bernardo de Semenx.
Arnaldo Eymon.
Eliæ Audoeni.
Arnaldo Audoeni.
Bertrando de Turribus.
Boicio de Ternok.
Gerardo de Pinols.
Almarico de Burge.
Gilberto de Pelagru.
Arnaldo de Curton.
Gaillordo Durondi.
Guillielmo de Malmusson.
Talirando de Granbols.
Bernardo de Bedak.
Arnaldo de Espeleto.

Petro Brun de Boichet.
Amaneno de Balbada.
Gaillardo Domino de Bautiran.
Bertrando Domino de Monte Lauro.
Bertrando de Duro Forti Domino de Cadilbak.
Bertrando de Monte Ferrondi.
Arnaldo Guillielmi de Armanbak.
Arnaldo Bernardi de Armonbok.
Johanni d'Armanbak.
Domino de Caupeno.
Domino de Puyoler.
Domino de Marsan.
Domino do Castro Novo.
Domino de Sordua.
Domino de Sancto Martino.
Petro de Podio Alto.
Reymundo Arnaldi de Sant.
Domino do Bruthals.
Domino de Sancto Paulo.
Domino de Maubek.
Reymundo de Batz.
Domino de Podeux.
Domino de Benqnet.
Domino de Doazit.
Domino de Tilby.
Domino de Fanars.
Domino de Podio Artini.
Arnaldo de Podio Alto.

Eodem modo & sub eâdem formâ scribitur Majoribus & Juratis Villarum subscriptarum; viz.

Majori & Juratis Civitatis suæ Burdegaliæ.
Majori, Juratis & Centum Paribus Civitatis Baionæ.

Majori

A.D. 1337. Edw. 3. Majori & Juratis Civitatis Aquen.
Majori & Juratis de Burgo.
Majori & Juratis de Libornia.
Majori & Juratis de Sancto Emilione.
Castellano de Blania.
Bajulo & Consulibus de Penna.
Bajulo & Consulibus de Podio Mirolli.
Castellano & Juratis de Sancto Macbario.
Juratis de Sancto Severo.
Juratis de Bona Gardia.
Juratis Villæ de Sordua.
Juratis de Hastynges.
Juratis de Pelbou.
Juratis de Aeria.
Juratis del Mars de Aeria.
Juratis de Genoa.
Juratis de Punbo.
Juratis de Sarrafront.
Juratis de Tolozeta. A.D. 1337. Edw. 3.

De Bono Gestu, ad Cives de Burdegalia, & aliis Villis in Vasconia.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid. REX, Dilecto sibi, Johanni Colom, Salutem.

Gestum bonum & fidelem, quem circa nostrorum Defensionem Jurium gratanter ostenditis, sicut ex Testimonio laudabili Senescalli nostri Vasconiæ accepimus, gratum habemus plurimum & acceptum; gerentes in votis vestram Gratitudinem taliter respicere, quòd gaudebitis in Fidelitate nostrâ fideliter & magnanimiter perstitisse.

Velitis igitur, juxta nostram Fiduciam, & vestri Decentiam, contra dictorum Jurium Invasores, intrepidè vos opponere, & pro viribus Opem ferre, de Retributione nostrâ uberi confidentes, quam vobis, juxta vestræ Probitatis Merita, munificè pollicemur. A.D. 1337.

Super aliis verò, Transcribendis dicto Senescallo nostro, præbere vos volumus plenam fidem.

Dat. apud Staunford vicesimo quinto die Junii.

Eodem modo scribitur singulis Personis de Burdegaliâ, & aliis Villis, sub eâdem datâ.

Ad Regem Castellæ, super antiqua Amicitia, & pro Subsidio.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Ex Autogr. MAgnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galiciæ, Sybillæ, Cordubiæ, Murciæ, Gyhennæ, atque Algarbiæ, Regi Illustri, ac Comitatûs Molini Domino, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, &c. Felicem regnandi gloriam, cum Salute.

Celsitudinis Regiæ Literas,

Inter alia, continentes vos, pro complendis quæ inter Vos & Nos, intervenientibus Nunciis, sunt tractata, citra Mensem Augusti, proximò futurum, certos Nuncios ad nos in Angliam transmissuros,

Recepimus lætâ Manu, Quorum adventum avidè præstolamur; set molestè ferimus quòd jam, quando de vestrâ sperabamus Assistentiâ Subsidium, estis alibi circa Facta Bellica, sicut dictæ Literæ commemorant, occupati.

Quia tamen, pensantes exuberantem hactenus inter Domos nostras Regias Amicitiam solidam ab antiquo, de vobis, inter alios Mundi Principes, intimè confidimus, ut debemus, A.D. 1337.

Ex hâc firmatâ fiduciâ Regalem Magnificentiam votivis precibus imploramus, quatenus consuetæ vestræ Dilectionis sinceritas sic erga nos immobilis perseveret, ut nullis elidatur Æmulorum nostrorum Blanditiis, aut pravis Suggestionibus a nobis aliquatenus avertatur.

Nec vos moveant magnæ Promissiones & variæ, in nostri Depressionem, ut dicitur, Vobis factæ; quia plus, quàm aliquis alius Vobis facere voluerit, Vobis realiter faciemus, si nobis, adversus Persecutores nostros, Potenti Manu volueritis Opem ferre.

Dat. apud Staunford vicesimo septimo die Junii.

Pro

A. D. 1337. Edw. 3.

De Navibus Baionæ parandis, & contra Inimicos Regis mittendis.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Vasc. 11 E. 3. m. 19.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Juratis, Centum Paribus, & toti Communitati Civitatis suæ Baionæ, Salutem.

Quia, desiderantes Pacem habere cum Rege Franciæ, sibi pluries omnem Humanitatem & Rationabiles Vias Pacis, quantum decuit, optulimus, & semper offerre volumus cum effectu:

Set Ipse contra Nos, in Sensum reprobum totus datus, ac dedignans omni Viæ Pacis rationabili consentire, Magnam Classem Galearum & Navium Armatarum parari fecit, Quas cum Piratis & Atmatis, in multitudine copiosâ, insidiari facit nostris Fidelibus supra Mare:

Qui quidem Piratæ nonnullas Naves Regni nostri ceperunt & deprædârunt, Stragem magnam nostrorum Fidelium faciendo, & Regnum nostrum hostiliter Invadentes, ibidem Deprædationes, & Incendia, ac alia Mala quamplurima, perpetrârunt, multò graviora nobis & nostris publicè cominantes;

Nos, volentes tantis Malitiis, prout expedit, obviare, ac de probitatis vestræ Constantiâ intimè confidentes, quanto plus possumus, vos rogamus, vobis nichilominus in Fide & Dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quòd cum omnibus Navibus, quas habere poteritis, proficiscamini celeriter supra Mare, adjungentes vos Navigio nostro, alibi in dicto Ducatu, per Nicholaum Usufinaris, Vice-Admirallum dicti Navigii, vel per alios congregato, & sic, venientes in Classe forti versus Regnum nostrum, scrutemini Portus & loca Maritima, de Potestate dicti Regis, & omnes Naves & Galeas, contra nos paratas, quas in Mari, & in dictis locis, invenire poteritis, invadatis, capiatis, & penitùs destruatis,

A. D. 1337.

Proviso quòd Navigio Alemanniæ, Sclaodiæ, Holandiæ, Britanniæ, Ispaoniæ, Portugaliæ, Januæ, & Locorum aliorum, de Amicitiâ nostrâ existentium, non inferatis Dampnum aliquod vel Gravamen.

Mandavimus autem præfato Vice-Admirallo quòd, sic scrutando, & destruendo, versus Regnum nostrum se transferat indilatè.

Et placet nobis quòd, pro commodo vestro indè faciendo, Vina, vel Merces alias, in dictâ Flotâ ad Regnum nostrum adducatis; ita tamen quòd dictæ Naves, propter Iminentia Pericula, non sint ultra Medium ejus, quod alias portare poterunt, oneratæ.

Ista, sicut de vobis confidimus, nullatenus omittatis; de Retributione congruâ confidentes, quam vobis juxta merita fideliter pollicemur.

Dat. apud Staunford vicesimo septimo die Junii.

Ad Communitatem Burdegaliæ, de Bono Gestu, & de Credentia.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Vasc. 11 E. 3. m. 24. dor.

REX, Dilectis & Fidelibus suis Majori, Juratis, & toti Comunitati Civitatis suæ Burdegaliæ, Salutem.

Fidelitatis constantia & Auxilii promptitudo, quas, sicut ex laudabili Testimonio, Dilecti & Fidelis nostri, Oliveri de Ingham, Senescalli nostri Ducatûs prædicti, recepimus, & actualiter experimur, nobis grataunter ostenditis, Adversitatibus & Periculis non cedentes, nobis meritò sunt acceptæ; propter quod in votis gerimus sic vestram Gratitudinem, cum affluentiâ, quæ Regiam decet Munificentiam, respicere, quòd alii, exemplo vestri, reddantur, ad consimilia, pro nobis facienda, futuris temporibus, Promptiores.

A. D. 1337.

Verùm,

Cùm, pro sedandâ cujuslibet Commotionis materiâ, quæ posset inter nos & Regem Franciæ suboriri, sibi omnem Humanitatem & Rationem, humiliùs forsan quam decuit, pluries optulerimus, adhuc offerimus, & semper offerre volumus cum effectu,

Et Ipse contra Nos, velut in Sensum Reprobum totus datus, nolit alicui Viæ Pacis rationabili consentire, set nitatur Jura nostra, dicti Ducatûs, & alia, sibi per Injuriam attrahere, & Nos deprimere juxta vires,

Expertam

A. D. 1337. An. 11. Edw. 3. Experiam vestræ Fidei puritatem attente rogamus, firmiter exhortantes, quatinus ad nostra Jura magnanimiter & debitè defendenda contra dictum Regem, & quoscúmque dictorum Jurium Invasores, sic Opem & Operam viriliter impendatis, quòd ex hoc vestra Fidelis Probitas præfulgeat, & a nobis Retributionem uberem reportetis.

Et promittimus, bonâ fide, quòd Pacem cum præfato Rege nullatenus iniemus, nisi per Eam securitati vestræ specialiter consulatur.

Super his & aliis dicto Senescallo nostro scripsimus magis plenè; cui Fidem in dicendis, ac Consilium & Auxilium præbeatis pro viribus in agendis.

Dat. apud Staunford vicesimo septimo die Junii.

Eodem modo scribitur singulis Communitatibus Aquitaniæ sub eâdem datâ.

Ad Nicholaum Ususmaris, de Navibus congregandis contra classem Regis Franciæ.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Vasc. 11. E. 3. m. 19. REX, Dilecto sibi, Nicolao Ususmaris, Vice-Admirallo Flotæ Navium & Galearum nostrarum in Ducatu nostro Aquitaniæ, & partibus transmarinis, Salutem.

Quia jam, tàm ex parte Nunciorum, quos nuper ad partes Transmarinas transmisimus, quàm aliàs, ex Testimonio fidedigno, accepimus quòd Rex Franciæ, Pacis Tractatui, cum dictis Nunciis habendo, omninò renuens consentire, Magnam Classem Galearum & Navium Armatarum, in diversis Portubus & locis sui Dominii, congregari fecit & parari, ad Expugnandum pro Viribus Nos & Nostros, Guerram nobis voluntariè commovendo,

Ac quòd, de Mandato suo, Homines Armati & Marinarii, ad hoc per ipsum ordinati, in multitudine copiosâ, insidiantes Fidelibus nostris supra Mare, nonnullas Naves Regni nostri ceperunt & deprædârunt, Interfectis Hominibus existentibus in eisdem, &, Regnum nostrum hostiliter Invadentes, Deprædationes, & Incendia, ac alia Mala quamplurima ibidem perperrârunt, & multo majora nobis & nostris publicè cominantes,

Nos, ipsorum Malitiis, pro defensione Regni nostri & Fidelium nostrorum, volentes, prout convenit, obviare, ac de Fidelitatis & Probitatis vestræ Constantiâ intimè confidentes, corditer vos Rogamus, vobis nichilominus in Fide & Dilectione, quibus nobis tenemini, firmiter injungentes, quòd omnes Naves & Galeas Armatas, tàm per vos provisas, quàm alias, quas adunare poteritis, citiùs quo poteritis, de Guerrâ paretis, & in unâ Floiâ celeriter & potenter proficiscamini cum eisdem supra Mare,

Et sic, venientes versus Regnum nostrum, scrutemini omnes Portus Normanniæ, & alia Loca Maritima, de Potestate dicti Regis, & omnes Naves, contra nos paratas, quas in Mari, vel in dictis locis, invenire poteritis, capiatis & destruatis, & ipsas viis & modis, quibus poteritis, expugnetis:

Et hoc, sicut de vobis confidimus, nullatenus omittatis.

Proviso quòd Navigio Alemanniæ, Selandiæ, Holandiæ, Britanniæ, Ispanniæ, Portugaliæ, Januæ, & Locorum aliorum, de Amicitiâ nostrâ existentium, non inferatis Dampnum aliquod vel Gravamen.

Scitnri quòd vos, & omnes vobis Auxiliantes in hac parte, juxta Merita cujuscúmque, sic munificè prosequemur, quòd debebitis meritò contentari.

Teste Rege apud Staunford vicesimo septimo die Junii.

Ad Vicecomitem Tartasiæ, de Fidelitate sua, & contra Regem Franciæ.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Vasc. 11. E. 3. m. 24. d. REX, Dilecto & Fideli suo, Vicecomiti Tartasiæ, Salutem.

Ex Testimonio laudabili, Dilecti & Fidelis nostri, Oliveri de Ingham, Senescalli nostri Ducatûs Aquitaniæ, læti recepimus, & Operis evidentia laudabiliter Id ostendit, quòd vos, Periculis Corporis & Rerum Dispendiis non vitatis, in nostrâ Fidelitate constanter persistitis, parati contra nobis Adver-

A. D. 1337. Edw. 3.

Adverſantes Opem impendere juxta vires, de quo grates vobis referimus ſpeciales, &, Duce Domino, ſic condignâ Retributione veſtram gratitudinem proſequemur, quòd gaudebitis Labores & Expenſas pro nobis ſubiiſſe præteritos, & tàm vos, quàm alii, promptiorem ex hoc habebitis ſpiritum ad futuros.

Verùm, cùm, pro ſedandâ Commotionis materiâ, quæ poſſet inter nos & Regem Franciæ ſuboriri, *&c. prout ſupra ad Communitatem Burdegal. uſque hæc verba; viz.*

Specialiter vos rogamus quatinus, pro noſtrorum Tuitione Jurium, & Repulſione nobis Adverſantium, ſic veſtra Strenuitas, quam contraxiſtis ex genere, & laudabiliter in opere demonſtrâſtis, ſe pronam exhibeat & paratam, & laudis veſtræ præconium attollatis, & Nos, & noſtra Poſteritas, Vobis, & veſtris Poſteris, propenſiùs ad Remunerationem uberem teneamur.

Et promittimus bonâ fide quòd Pacem cum præfato Rege nullatenus iniemus, *&c. prout ſupra ibid.*

Dat. apud Staunford viceſimo ſeptimo die Junii.

Ejuſmodi Litera ad Johannem Colom.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid.

REX, Dilecto ſibi, Johanni Colom, Salutem.

Gratam habemus plurimùm & acceptam Fidelitatis veſtræ conſtantiam: nam, ſicut audivimus, & probat experientia laudabilis, ad Defenſionem Jurium Ducatûs noſtri Aquitaniæ gratanter opem impenditis, & impendere cupitis in eventum, Perſonæ Periculis & Rerum Diſpendiis non vitatis; quod continuare velitis petimus magnanimiter per effectum, & Nos veſtram Gratitudinem Retributione congruâ, Deo propitio, proſequemur.

Verùm, cùm, pro ſedandâ Commotionis materiâ, quæ poſſet inter Nos & Regem Franciæ ſuboriri *&c. prout ſupra uſque ibi; viz.* ex firmâ Dilectionis veſtræ fiduciâ vos rogamus, vobis nichilominus ſub ligeantiâ, quâ nobis tenemini, firmiter injungentes, quatinus contra prædictorum Jurium Invaſores ſic vos viriliter opponatis, ut, noſtrum & veſtrum proſequentes commodum & honorem, a nobis grates & retributionem uberem reportetis.

Et promittimus, bonâ fide, quòd Pacem cum præfato Rege nullatenus iniemus, *&c. ut ſupra.*

Eodem modo ſcribitur ſubſcriptis ſeparatim, ſub eâdem data, videlicet,

Lucæ Colom,
Petro Lambert,
Petro Amaluyn,
Alquenio Guillelmi de Calazeto,
Bernardo de la Nauda,
Bernardo Dalhau,
Arnaldo de la Nauda,
} de Burdegal.

Guillielmo Arnaldi de Villa,
Jacobo de Lesbay,
Arnaldo d'Olorone,
Vitali de Caſtro,
Bernardo de Caſſons,
Laurentio de Gailard,
Petro de Villa,
Petro de Puyana,
Petro Arnaldi de Perey,
Arnaldo de Burdegall,
Johanni de Liſto,
Vitali du Mercer,
} de Baion.

Petro de Carties,
Petro de Porrut,
Guicardo de Rumbes,
Bono Mancipio de Podio,
Guillielmo Arnaldi de Brocas,
Bernardo de Serras,
} de Sancto Savero.

Eliæ de Landirans,
Petro du Soler,
Petro Romeri de la Roſſela,
Johanni Monader,
Guillielmo Arroſtank,
Johanni Regner,
Johanni Toſtanau,
Amalrino Dalhau,
} de Solers.

Petro de Calauſa,
Petro de Pyu,
Bernardo de Arrams,
Petro de Mauſeſtat,
Bartholomeo de Tholoſa,
} de Aquen.

Ad

Ad alios Milites de Vasconia.

Ad Johannem Dyet.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Vasc. 11. E. 3. m. 26. dorf.

REX, Dilecto & Fideli suo, Johanni Dyet, Militi, Salutem.

De gratis Litteris vestris, ultimò nobis missis, ac diligentiâ solicitâ, quam circa procurandos nobis Valitores & Amicos, pro nostrorum conservatione Jurium & Honoris, & aliàs, multipliciter impendistis, vobis grates referimus speciales:

Corditer vos rogantes, quatinus, in inceptâ benivolentiâ solidè persistentes, ad defensionem Jurium nostrorum, & repulsionem nobis Adversantium, pro viribus laboretis; & nos vestram Gratitudinem & Laborem sic munificè prosequemur, quòd debebitis meritò contentari. A. D. 1337.

Senescallo verò nostro Vasconiæ super aliis scripsimus magis plenè, qui vobis Ea referet vivâ voce.

Dat. apud Staunford vicesimo septimo die Junii.

Ad Hugonem de Gavadon.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid.

REX, Dilecto & Fideli suo, Hugoni de Gavadon, Militi, Salutem.

Labores varios & Diligentiam folicitam, quos circa procurandos nobis Amicos, pro nostrorum conservatione Jurium & Honoris, ac alias in agendis nostris, multipliciter impendistis, gratos habemus plurimùm & acceptos, pro quibus vobis grates referimus speciales:

Corditer vos rogantes quatinus, Continuantes magnanimiter quod laudabiliter incepistis, Conatus Malivolos Eorum, qui nos & dicta Jura nostra deprimere machinantur, Consiliis & Auxiliis, quibus poteritis, elidatis, laboribus & terroribus non cedentes; & vestram Gratitudinem Remuneratione congruâ, Duce Domino, prosequemur, adeò quòd alii, exemplo vestri, reddentur ad nostra obsequia Promptiores. A. D. 1337.

Dat. apud Staunford vicesimo septimo die Junii.

Eodem modo scribitur subscriptis; videlicet,

Willielmo Amaneni, Militi, sub eâdem datâ.
Dilecto Clerico suo, Magistro Geraldo de Puteo,
Magistro Austencio Jordani.
Magistro Arnaldo de la Moler.
Magistro Johanni Amyci.
Magistro Alberto Medici.

Ejusdem Argumenti Literæ, & de Credentia, ad Guitardum de Lebreto.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid.

REX, Nobili & Potenti Viro, Domino Guitardo de Lebreto, Amico suo carissimo, Vicecomiti Tartasiæ, Salutem.

De pronis Laboribus & Gratitudinibus variis, pro nobis impensis pluries & ostensis, & præsertim de Diligentiâ solicitâ, circa expeditionem Negotiorum nostrorum, in Ispanniâ nuper adhibitâ, grates vobis referimus speciales:

Specialiter vos rogantes quatinus, juxta Generositatis & Strenuitatis vestræ Decentiam, sicut de vobis confidimus, sic ad Defensionem Honorificam Jurium nostrorum in Ducatu Aquitaniæ, contra Conatus Illicitos Invasorum, Manus velitis extendere magnanimiter Adjutrices, quòd cedat vobis ad laudis præconium, & nichilominus a nobis Remunerationem uberem, sicut cupimus, reportetis: A. D. 1337.

Super aliis verò Senescallo nostro Vasconiæ scripsimus magis plenè, qui vobis Ea referet vivâ voce.

Dat. ut supra.

A.D. 1337. Edw. 3. — A.D. 1337. Edw. 3.

Ad Bertrandum Ferandi.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid.

REX, Dilecto Clerico suo, Magistro Bertrando Ferandi, Salutem.

De Laboribus, quos pluries in nostris gratanter & efficaciter sustinuistis Obsequiis, ac etiam de dilgentiâ solicitâ, nuper, circa expeditionem Negotiorum nostrorum, in Ispanniâ per vos adbibitâ, vobis scimus grates bonas, gerentes in votis expertam vestram Gratitudinem Remuneratione congruâ præmiare:

Et ideò, petimus, continuetis affectum solitum, per effectum, circa Defensionem Jurium Ducatûs nostri Aquitaniæ, Consilium & Auxilium quæ poteritis impendentes, & Terroribus non cedentes, quia speramus in Domino quòd Ipse dissipabit ipsorum Consilia, qui nostram Innocentiam prosecuntur. A.D. 1337.

Dat. apud Staunford vicesimo septimo die Junii.

Ad Fortinarium Lescun.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid.

REX, Dilecto sibi, Fortinario Lescun, Salutem.

De gratæ Dilectionis affectu, quem ad nos & nostri Conservationem honoris, sicut ex fidedigno Testimonio recepimus, geritis per effectum, grates vobis referimus speciales:

Intimè vos rogantes quatinus, in conceptâ Dilectione solidè persistentes, ad Ea, quæ Defensionem Jurium nostrorum in Ducatu Aquitaniæ, & nostri concernere poterunt Commodum & Honorem, Manus velitis extendere magnanimiter Adjutrices; A.D. 1337

Et, sicut decet Reges, nos invenietis in retribuendo, per Dei gratiam, cum affluentiâ Liberales; ita quòd nedùm in vos, sed in vestros Posteros, nostra Munificentia redundabit.

Super aliis verò Senescallo nostro Vasconiæ scripsimus magis plenè, qui vobis Ea referre poterit vivâ voce.

Dat. ut supra.

Ad Condominum de Alta Villa, de privata Regis Familia, ad Robas, retentum.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid.

REX, Nobili Viro, Rodulpho Condomino de Alta Villa, Salutem.

De gratæ Dilectionis affectu, quem ad Nos & nostri Conservationem Honoris didicimus Vos habere, & præsertim de Diligentiâ solicitâ, circa Retinentiam, Nobilium & Potentum Virorum, Dominorum, Hugonis de Genevâ, & Amadei de Peyters nobiscum faciendam, per vos effectualiter adhibitâ, grates vobis referimus speciales:

Intimè vos rogantes quatinus, in conceptâ Dilectione solidè persistentes, præfatos Nobiles (de quorum Morâ nobiscum intimè contentamur) velitis in Amorem nostrum ferventiùs accendere: ac Alios Potentes & Strenuos Amicos vestros ad morandum nobiscum allicere, sicut vestra Prudentia magis novit; & Nos vestram Gratitudinem tali Retributione, Duce Domino, prosequemur, quòd debebitis meritò contentari. A.D. 1337.

Vos autem exnunc de privatâ nostrâ Familiâ, ad Robas, & alia consueta, specialiter retinemus.

Dat. apud Staunford vicesimo septimo die Junii.

De tractando & Intentionem Regis exponendo super Negotiis Scotiæ.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Scot. 11. E. 3. m. 14.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, De fidelitate & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilis Patris, Ricardi Dunolmensis Episcopi, Magistri Willielmi la Zousche, Decani Ecclesiæ Beati Petri Eborum, A.D. 1337.

A. D. 1337. Edw. 3. Eborum, Thesaurarii nostri, Thomæ de Bello Campo, Comitis Warrwici, Henrici de Percy, Radulphi de Nevill, & Galfridi le Scrop, plenam fiduciam optinentes,

Assignavimus & Deputavimus Ipsos, Quinque, Quatuor, Tres, & Duos eorum, ad ostendendum illis, quos apud Eborum, die Jovis, proximo post Festum Translationis Sancti Thomæ Martiris, proximò futurum, convocari & venire mandavimus, Aliqua quæ in instanti Concilio nostro apud Staunford, per Nos, ac Magnates, & alios de Concilio nostro, ibidem existentes, tractata fuerunt, & quæ Nos, & Statum, ac Defensionem Regni nostri specialiter contingunt,

Et Intentionem nostram indè eisdem pleniùs exponendum,

Et ad tractandum & conveniendum cum Magnatibus, Hominibus ad Arma, & aliis, in Obsequium nostrum, versus partes Scotiæ, & Marchias Scotiæ profecturis, de Morâ suâ ibidem faciendâ, & sub quâ formâ, & de Vadiis in hâc parte constituendis,

Necnon de securâ Custodiâ Villarum & Locorum nostrorum in dictis partibus, & de Munitionibus ponendis in eisdem, A. D. 1337. Edw. 3.

Et ad omnia alia & singula faciendum, quæ in præmissis, & pro Honore nostro, & Commodo, ac bonâ directione Negotiorum nostrorum, in partibus illis, & Repulsione Hostium nostrorum ibidem, fuerint oportuna,

Et Ea, quæ sic Tractata, Conventa, & Facta fuerint, quacúmque firmitate vallandum,

Promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos, Episcopum, Thesaurarium, Comitem, Henricum, Radulphum, & Galfridum, Quinque, Quatuor, Tres, vel Duos eorum, Tractatum, Conventum, & Factum, fuerit in præmissis & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Staunford vicesimo octavo die Junii.

Per ipsum Regem.

De Alligantia cum Comite Palatino Reni.

A. D. 1337. An. 10. E. 3. Pat. inter Regem & diversos Magnat. German. 13. E. 3. m. 3. Universis, præsentes Litteras visuris vel audituris, Nos, Henricus, &c. volumus esse notum quòd,

Cùm, Nobilis Princeps, Roupertus, Comes Palatinus Reni, & Dux Bavariæ, promiserit se legaliter serviturum ipsi Domino nostro Regi Angliæ, cum Centum & Quinquaginta Hominibus Galeatis, eundémque Dominum nostrum Regem, pro recuperatione, manutentione, & defensione, Jurium, Hæreditatum, & Dominiorum suorum, fideliter adjuturum contra quascúmque Personas (Serenissimo Domino Patruo suo Domino Lodowico, nec non Sacro Imperio dumtaxat, exceptis) prout in ejusdem Domini Ducis Litteris, indè confectis, pleniùs continetur,

Nos, Procuratores & Nuncii præfati, & quilibet nostrûm in solidum, dicto Domino Duci promisimus, & promittimus, bonâ fide, nomine dicti Domini nostri Regis, & pro eo, quòd idem Dominus noster Rex dabit, & solvi faciet in Durdraco, præfato Domino Duci Rouperto pro Se, aut certum mandatum ab eo Habenti, Quindecim Milia Florenorum de Florentia, Boni Auri, & Justi Ponderis, vel Æquivalenter in Sterlingis usualibus, in Festo Sancti Michaelis, proximò a datâ præsentium affuturo,

Et pro unoquoque Galeatorum suorum prædictorum, per duos Menses primos, quibus in Servitio dicti Domini nostri Regis fuerit, Quindecim Florenos de Florentia pro quolibet Mense; A. D. 1337.

Quorum duorum Mensium Stipendia, seu Vadia, eidem Duci præ dabuntur, & ante solvi debent,

Suúmque habebunt Initium a tempore, quo ipse Dominus Dux, unà cum suis prædictis Galeatis, pro Servitio dicti Domini nostri Regis, a partibus suis se movebit:

Pro cæteris autem Mensibus, quibus unà cum suis in Servitio ipsius Domini nostri Regis fuerit, idem Dominus noster Rex præfatus tantum proportionabiliter dabit, quantum Dominus Lodowicus præfatus pro suis dabit, faciet & exsolvi.

Est etiam Adjectum quòd, si idem Dominus Dux aut sui aliqua (quod absit) dampna in Equis ad Arma, in ipso Servitio Domini nostri Regis, incurrerint, Marescallus dicti Domini nostri Regis, & Marescallus ipsius Domini Ducis, qui pro tempore fuerint, eadem sub Juramento eorum appreciabuntur & taxabunt;

Quorum Appreciationi idem Dominus noster Rex stabit, & indè ipsi Domino Duci,

A.D. 1337. Edw. 3. Duci, infra Tres Menses, post Taxationem continuè sequentes, Solutionem Plenariam faciet absque dolo.

Quòd, si dicti Marescballi concordare non poterint, Quicquid, Illustris Dominus, Willielmus Marchio Juliacensis, & Nos, Comes Salesbyriensis præfatus, super dictis Dampnis ordinaverimus, idem Dominus noster Rex Ratum habebit atque Gratum.

Et, si (quod absit) Aliquis ipsorum Dominorum, Marchionis & Comitis, prædictorum decesserit, alius in locum defuncti assumetur, qui Consimilem, per omnia, taxandi & ordinandi habeat in præmissis Potestatem.

Et, ut benivolentiùs & sinceriùs idem Dominus Dux ad Servitium ipsius Domini nostri Regis inclinetur, idem Dominus noster ipsum Ducem in suum Fidelem recipiet, & faciet juxta Dominationem & Ordinationem Domini Marchionis Juliacensis, ac nostrûm, Episcopi & Comitis Salesbyriensis, præfatorum. A.D. 1337. Edw. 3.

In quorum omnium testimonium Sigilla nostra præsentibus duximus apponenda apud Frankefordiam, ultimâ die Mensis Junii, Anno Domini Millesimo, CCC, Tricesimo septimo.

De 16000 Florenis dicto Palatino ultra Stipendia solvendis.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 9.

UNiversis, præsentes Literas visuris, vel audituris, Nos Henricus &c.

Notum facimus præsentibus, recognoscentes quòd Nos,

Virtute Potestatis, ab ipso Domino nostro Rege nobis traditæ, ob mutuum Amorem & Sinceritatem, inter Dominum nostrum Regem Angliæ prædictum, & Dominum Robertum Comitem Palatinum Reni, & Ducem Bavariæ illustrem, nutriendum & faciendum, necnon Gratitudines, quas idem Dominus Dux ipsi Domino nostro Regi acceptiùs exhibere poterit in futurum,

Eidem Domino Duci, aut ab eo super hoc certum mandatum Habenti, ultra & præter Stipendia, seu Vadia, quæ ratione Servitiorum, cum Centum & Quinquaginta Hominibus Galeatis, ipsi Domino nostro Regi faciendorum, ab eodem Domino nostro recipiet (de quibus in Literis, super eo confectis, pleniùs elaret) nomine ipsius Domini nostri Regis, & pro eo, Dare, & Solvere, promisimus, & promittimus, bonâ fide, in Durderaco, Sexdecim Milia Florenorum de Florentia, Boni Auri, & Justi Ponderis, vel valorem in Sterlingis usualibus, in Festo beati Michaelis, proximò à datâ præsentium affuturo, integraliter absque dolo. A.D. 1337.

In cujus rei testimonium Nos, Procuratores præfati, Sigilla nostra præsentibus duximus apponenda.

Dat. apud Frankenfordiam ultimâ die Mensis Junii, Anno Domini Millesimo, Trescentesimo, Tricesimo septimo.

Super Retentione de Consilio Regis.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 7.

NOS Henricus &c.

Notum facimus præsentium Inspectoribus universis quòd Nos,

Habentes ad hoc Mandatum à Domino nostro Rege Angliæ,

Tractavimus ac convenimus, nomine & vice Domini nostri Regis prædicti, cum, Discreto viro, Domino Marqua de Randegg, Præposito Ecclesiæ Babl. Doctore Decretorum, modis & formis inferiùs anotatis; scilicet,

Quòd Ipse Corporale præstitit Sacramentum Domino nostro Regi prædicto, præstare & impendere Consilium, Auxilium, & Favorem, contra quoscúmque (præterquam contra Sedem Apostolicam, & contra Dominum Imperatorem, & suos Filios) quando per prædictum Regem, vel per suos Procuratores, fuerit requisitus, & alio Impedimento legitimo non obstante: A.D. 1337.

Promisimus etiam, nomine Domini nostri prædicti, ac Nos ipsos, Ipsius nomine, Obligamus modis omnibus, quibus meliùs possumus obligari, quod sæpè fatus Dominus Rex præfato Domino Marqua, quamdiu uterque supervixerit, singulis Annis, in Festo beati Michaelis, in Durdraco, sine quolibet suo dampno, Centum Quinquaginta Florenos veri & recti Ponderis, tribuat, & exsolvat:

Insuper est adjectum quòd, si prædictum Dominum Marqua, ad requisitionem Regis, vel suorum Procuratorum, in suo Servitio vel Ambassiatâ ire contigerit, quòd singulis Diebus, pro Expensis,

A. D. 1337. Edw. 3. Expensis, Duo Floreni, per Dominum nostrum sibi dari debeat, & exsolvi.

Et, si Dampnum aliquod in Servitio sæpefati Regis receperit, hoc Sibi per Ipsum debet integraliter resarciri.

Si tamen prædicto Domino Marqua, per Regem prædictum, provisum fuerit de Beneficio, quod duxerit acceptandum (quod bonâ fide promittimus, quantum possumus, procurare) Dominus noster præfatus a solutione pecuniæ prædictæ erit penitùs absolutus.

In quorum omnium testimonium & roboris Firmitatem sibi præsentes dedimus, nostrorum Sigillorum munimine roboratas, & promittimus, bonâ fide, Literas Domini Regis, suo Sigillo signatas, super prædictis, usque ad Festum Omnium Sanctorum proximò adventurum, infra quem Terminum Pecunia solvi debet, modis omnibus procurare. A. D. 1337. Edw. 3.

Dat. apud Fraunkfordiam ultimo die Mensis Junii, Anno Domini Millesimo, Trescentesimo, Tricesimo septimo.

Ad Comitem Genevæ, super Retinentia.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Vasc. 11. E. 3. m. 19. d. REX, Nobili & Potenti viro, Comiti de Geneve, Consanguineo suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Cùm, ad Repulsionem Injuriæ, & Defensionem Justitiæ, sit instituta potissimè Militia Secularis, Nos (auditâ Strenuitatis, & Probitatis, ac Potentiæ vestræ Famâ laudabili) in defensione nostræ Justitiæ vestram cupimus Assistentiam optinere.

Quamobrem vos specialiter rogamus, quatenùs nobiscum contra eos, qui nos injustè satagunt expugnare, & sibi attrahere perperàm Jura nostra, certam Alligantiam (si priùs eum Aliis pro Nobis inita non fuerit) inire velitis; & super hoc, ac modo, & formâ Moræ vestræ nobiscum, cum, Dilecto & Fideli nostro, Olivero de Ingham, Seneschallo nostro Vasconiæ, vel Deputando per eum, si placuerit, convenire. A. D. 1337.

Et Nos, quæ sic Conventa fuerint, faciemus, prout ad Nos pertinet, in omnibus observari, & ulteriùs, prout Regiam decet Munificentiam, & Probitas vestra meruerit, circa vos sic nostra Liberalitas se diffundet, quòd debebitis meritò contentari.

Dat. apud Staunford primo die Julii.

Eodem modo scribitur Personis subscriptis separatim; videlicet,

Domino Hugoni de Genevile, Domino de Jeth.
Domino Ottoni de Grandissono, Domino de Peines.
Domino Thomæ, Domino de Montous.
Domino Guillielmo de Compes, Domino de Torclu.
Peroto de la Tour, Domino de Chastillon.
Proroneyen Condomino de Castillon & Missaill.
Domino Comiti de Blaunemont.
Domino Theobaldo, Domino de Lile.
Domino de Bewnay.
Domino de Villesayse.
Domino Waltero.
Domino Philippo de Viene.
Domino Petro de Gruer.
Domino Comiti de Nidez.
Domino Comiti Darbee.
Domino Lodowico, filio Comitis de Novô Castro.
Domino Ricardo de Dnyn, Domino de Mussle.
Edmundo de Mountferrant, Domino de la Sarree.

Ad Lodovicum de Sabaudia.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid. REX, Nobili & Potenti viro, Domino Lodowico de Sabaudia, Consanguineo suo carissimo, Salutem, & sinceræ Dilectionis affectum.

De gratâ Benivolentiâ, quam ad Nos, & nostri conservationem Honoris, sicut per Literas, Dilecti & Fidelis nostri, Johannes Dyes, recepimus, optinetis, ac de gratiosâ Responsione præfato Johanni factâ, Grates vobis referimus speciales. A. D. 1337.

Recolentes itaque fidam Amicitiam, & Subsidia mutua, quibus Progenitores nostri, & vestri, Se longis successivis temporibus gratissimè prævenerunt, vestram Assistentiam in Agendis, præ cæteris, intimè cupimus optinere; præsertim cum Fama Celebris vestræ Strenuitatis

A.D. 1337. An. 11. E. 3. tatis & Fidelitatis, quod lætanter andivimus, laudabiliter se diffundat.

Quamobrem specialiter vos rogamus, quatinùs nobiscum contra Eos, qui Nos injustè satagunt expugnare, & Sibi attrahere Jura nostra, certam Alligantiam inire velitis, & super hoc, ac modo, & formâ Moræ vestræ nobiscum, cum, Dilecto & Fideli nostro, Olivero de Ingham, Senescallo nostro Vasconiæ, vel Deputando per eum, si placuerit, convenire.

Et Nos, quæ sic Conventa fuerint, faciemus, prout ad Nos pertinet, cum Honoris Exuberantiâ in omnibus observari.

Dat. ut supra.

Ad Berardum de Lebreto.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid.

REX, Dilecto & Fideli suo, Berardo de Lebreto, Salutem.

De Proficuis, Laboribus, Dampnis, Sumptibus, & Periculis, quibus pro Nobis, & nostrorum Conservatione Jurium, hactenùs vos exposuistis, & exponitis indiès, tàm constanter, ad subveniendum nobis contra nostros Æmulos, magnificè vos parantes (sicut, Dilectus & Fidelis noster, Oliverus de Ingham, Senescallus noster Vasconiæ, plenè nobis innotuit) Grates vobis referimus speciales.

Intimè vos rogantes quateuùs, Continuantes magnanimiter quod tàm granter incepistis, pro defensione Jurium & Terrarum nostrorum, in Ducatû prædicto, pro viribus laboretis, Periculis non cedentes, quoniam confortabimini in proximo, Deo duce.

Et, si Deus nobis prosperari concesserit, tali Retributione vestram Gratitudinem prosequemur, quòd Vos, & vestra Posteritas, gaudebitis pro Nobis Talia subiisse.

Dat. ut supra.

Ad Hugonem de Geneva.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid.

REX, Nobili & Potenti viro, Domino Hugoni de Geneve, Domino de Varrais & Antton, Amico suo carissimo, Salutem, & sincere dilectionis affectum.

De gratâ Benivolentiâ, quam ad Nos, & nostri Conservationem Honoris (sicut ex, Dilecti & Fidelis nostri, Oliveri de Ingham, Senescalli nostri Vasconiæ, Testimonio recepimus) optinetis, Grates vobis referimus speciales: & de Alligantiâ, inter Ipsum ex parte nostrâ, & Vos factâ, optimè contentamur; quam, quatinùs ad nos pertinet, faciemus in omnibus observari, & ulteriùs, prout Reges decet, Nos invenietis, succedentibus Prosperis, Duce Domino, munificè Liberales.

Velitis igitur, petimus, juxta nostram Confidentiam, ac Generositatis & Probitatis vestræ Decentiam, contra nobis Adversantes magnanimiter & strenuè vos habere, & alios Amicos vestros, potentes & strenuos, ad Partem nostram adhibere; Quibus, juxta vestri Moderationem, faciemus liberaliter, quod incumbet, &, per Dei gratiam, in prosecutione nostrorum Jurium Torpentes non erimus vel Remissi.

Dat. ut supra.

Eodem modo scribitur Domino Amadeo de Peytters; & Domino Johanni Eynard, Domino de Chalanco.

Ad Antonium de Fossibus.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid.

REX, Nobili & Potenti viro, Domino Attonio de Fossibus de Dragon, Salutem, & sinceræ Dilectionis affectum.

De gratâ Benivolentiâ *&c. ut supra usque hæc verba; viz.*

Verùm,

Cùm ad Repulsionem Injuriæ, & Defensionem Justitiæ, sit instituta potissimè Militia Secularis, Nos (auditâ Strenuitatis, & Probitatis, ac Potentiæ vestræ Famâ laudabili) valdè vestram habere cupimus Assistentium, ad tuendum Jura nostra hæreditaria, quæ quidam, nobis Adversantes, contra Deum & Justitiam, invadere machinantur.

Quamobrem specialiter vos rogamus quatenùs nobiscum contra Eos, qui nos injustè

A.D. 1337. An. 11. Edw. 3. injustè satagunt expugnare, & sibi attrahere Jura nostra, certam Alligationem inire velitis.

Et super hoc, ac modo, & formâ Moræ vestræ nobiscum, cum præfato Senescallo nostro, vel Deputando per eum, si placuerit, convenire; & Nos, quæ sic Conventa fuerint, faciemus, prout ad Nos pertinet, cum Honoris Exuberantia in omnibus observari.

Dat. ut supra.

De Obligatione facta Duci Brabantiæ pro 60000 l. Sterlingorum.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 8. EDward, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, Seignur d'Irlande, & Ducz d'Aquitain, a touz ceux, qui ces presentes lettres verront ou orront, Saluz, avek connissance de verite.

Savoir feisoms a touz, quit nous devons, & somes Loialment tenuz & obligez envers, no Cher & Amez Cousyn, Johan, par y cele meisme grace, Duc de Lothr, de Brebant, & de Lembourgh, en la summe de Seissante Mill Livres d'Esterlynges, de la bone Monoie d'Engleterre,

De la quele Summe, d'Esterlyngs, dessus dicte, Nous Promettons, & avoms en Convent, loialment, & en boue foi, a Paier & a Delivrer, a noz propres couz, frais, despens, & parils, au Duc noz Cousyn devant dit, ou au Pourtour de ces Lettres, ou de la Copie d'ycelles, seale de Seal Autentique, par de la Meer, en la Ville de Andwerps, ou en un autre certyn lieu en Brebant, ans Termes cy dessouz nomez; cest a savoir,

Entre cy & le jour Seint Piere, a Oust entrant, procheinement venant, Quinze Mill Livres d'Esterlyngs,

Item, a la Fest de Noel, procheinement apres ensuiant, Cynk Mill Livres d'Esterlyngs,

Item, a la Fest de Noel, apres ensuiant, qui serra l'An de Grace Mill, CCC, Trente & Huit, Tresze Mill, Trois Centz, Trente & Trois Livres, Sis Soulz, & Huit Deners, d'Esterlyngs,

Item, a la Feste de Noel, prochinement ensuiant, qui serra l'An de grace Mill, CCC, Treute & Noef, Treze Mill, Trois Centz, Trente & Trois Livres, Sis Soulz, & Huit Deners, d'Esterlyngs;

Item, a la Feste de Noel, procheinement ensuiant, qui serra l'An de grace Mill, CCC, & Quarante, Treze Mill, Trois Centz, Trente & Trois Livres, Sis Soulz, & Huit Dcners, d'Esterlyngs;

Et tout ces Convences & Promesses dessusescrites, & chascune d'yceles, Promettons nous, & avons en Convent, Loialment, par nostre Foi Roial, sanz fraude, & sanz mal engyn, a, no dit Cousyn, le Duc a tenir, & acomplir de point en point, entierement, sicome ces presentes Lettres contienent, de paier a lui, ou au Portour de ces Lettres, ou le Transescrites d'yceles, seale de Seal Autentiqe, les dictes Sommes d'Argent, & chascune a pareille, aus Termes dessus nomes, avesqne touz couz, frais, damages, despens, & interesse, q'il aroit heu, ou sustenuz, par le defaute de nostre Paiement, de qoi il, ou son certein Message, ferroit cru par sa simple Parole, sanz autre Prove faire, se nous n'aviees bien Paie, aus Termes dessusditz, les dictes Sommes d'Argent.

Et, quant a ceo, nous Obligeoms Nous, noz Heirs, touz noz Biens, & les Biens de noz Heirs, Moebles & Nonmoebles, presentz & avenir, en quicumqe lieu q'il ferroient, ou purroient estre trouvez, si nous estiens defaillantz, come dit est, en tout, ou en partie (qui ja n'avigne) de pair les dictes Summes d'Argent as Termes dessus nomez.

En tesmoignance de quele chose nous avoms fait faire cestes nos Lettres Overtes, seales de nostre Graunt Seal.

Don. a Staunford le primer jour del Mois de Juyl, l'An de Grace Mill CCC, Trente & sept, & de nostre Regne Unzisme.

De Domibus Religiosorum Alienigenarum, in Holdernesse, in Manum Regis capiendis.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Vasc. 11. E. 3. m. 19. REX, Dilectis & Fidelibus suis, Johanni de Molyns, Nicholao de Bukelond, & Willielmo del Lounde, de Holdernesse, Salutem.

Quia Rex Franciæ, congregato in diversis partibus Dominii sui magno Navigio, Gentes nostras, per Mare transeuntes, hostiliter expugnare & capi, & idem Navigium, cum Multitudine Hominum armatorum, super Reg-

A. D. 1337. Edw. 3. num noſtrum, ac etiam Inſulas noſtras de Gernereye & Jereſeye, mitti fecit, ad noſtrum, ſi poſſit, Dominium ſubvertendum:

Qui quidem Homines, Navigii illius, Fines ipſorum Regni, ac Inſularum noſtrarum, plurièS ſunt ingreſſi, Homicidia, Incendia, & alia Facinora, crudeliter perpetrando:

Idémque Rex, nichilominus, Grandem mandavit Excercitum convocari, ad invadendum hoſtiliter & occupandum Terras noſtras, & Fidelium noſtrorum, in Ducatu noſtro Aquitaniæ, & nos indè pro viribus exhæredandum:

Ac Mala & Facinora hujuſmodi Nobis, & Noſtris, tàm per Terram, quàm per Mare, indiès inferre nititur, ſuâ Malitiâ excreſcente, Guerram contra nos voluntariè & contra Juſtitiam ſic movendo;

Per quod, de Concilio noſtro, ordinavimus quòd Terræ, Tenementa, Beneficia, Poſſeſſiones, ac Bona, & Catalla quæcúmque, omnium Gallicorum, & aliorum de Dominio & Poteſtate ipſius Regis Franciæ, tàm Secularium, quàm Religioſorum, cujuſcúmque ſtatûs ſeu conditionis exiſtant, infra Regnum noſtrum (Terris, ac Bonis, & Catallis, Hominum Britanniæ dumtaxat Exceptis) in Manum noſtram ſeiſiantur; ita quòd nobis de Exitibus Terrarum, & Tenementorum illorum, ac de Bonis & Catallis prædictis, reſpondeatur:

Nos, præmiſſa cum omni celeritate, quâ fieri poterit, volentes Executioni demandari, Aſſignavimus vos, conjunctim, & diviſim, ad capiendum & ſeiſiendum, ac capi & ſeiſiri, per aliquos (quos ad hoc deputaveritis) faciendum, in Manum noſtram ad certum Diem, quem vobis duximus præfigendum, omnes Prioratus, Domos, Beneficia, & alia, Religioſorum, & aliorum Alienigenarum prædictorum quorumcúmque, de Poteſtate & Dominio dicti Regis, nec non Bona & Catalla eorumdem, in partibus de Holderneſſe, in Comitatu Eborum, tàm, videlicet, Equos & Animalia, Denarios & Jocalia, ac Vaſa Aurea & Argentea, & Blada in Terris creſcentia, quàm alia Bona ſua quæcúmque, ubicúmque exiſtentia, ſive fuerint infra Libertates, ſive extra, unà cum Debitis quæ Ipſis in partibus prædictis debentur (Exceptis Terris & Bonis ipſorum Hominum Britanniæ, ut eſt dictum) & ad Eadem, Terras, Tenementa, Poſſeſſiones, & Loca ac Bona, & Catalla quæcúmque ſupradicta, ſalvò & abſque diſtractione aliquâ Bonorum eorumdem per vos, præfate Willielme, cuſtodiri faciendum, quouſque aliud indè præceperimus; ita quòd de Exitibus Terrarum, Tenementorum, & Locorum prædictorum, ac Bonis & Catallis, Denariis, Jocalibus, & Debitis antedictis (de quibus in Cameram noſtram volumus reſponderi) Nobis per vos, prædicte Willielme, in eâdem Camerâ noſtrâ valeat reſponderi: ſalvâ tamen viris Religioſis, Miniſtris & Servientibus ſuis neceſſariis, rationabili ſuſtentatione ſuâ, quam ipſis per vos, dicte Willielme, de Exitibus Domorum ſuarum volumus, donec aliud indè mandaverimus, miniſtrari, A. D. 1337. Edw. 3.

Et ad Religioſos prædictos infra Prioratus & Domos ſuas, ſalvò & honeſtè cuſtodiendum,

Et ad inquirendum, tàm per Sacramentum Proborum & Legalium Hominum partium prædictarum, tàm infra Libertates, quàm extra, per quos rei veritas meliùs ſciri poterit, quàm aliis viis & modis, quibus meliùs expedire videritis, de Debitis quæ eiſdem Religioſis ſeu aliis prædictis in eiſdem partibus debentur, & Quæ & Cujuſmodi Debita, & per Quos, & de Terminis Solutionum eorumdem,

Necnon ad Indenturas inter vos, prædicte Johannes, & Nicholae, ſeu alterum veſtrûm, aut à vobis Deputandis, & vos, præfate Willielme, de omnibus Bonis & Catallis, tàm Denariis, Jocalibus, & Bladis, in Terris creſcentibus, quàm aliis Bonis & Rebus, ipſorum Religioſorum, & aliorum Alienigenarum prædictorum, quibuſcumque, ac de Pretio eorumdem, & Quæ & Cujuſmodi fuerint, modo debito conficiendas,

Et ad Certificandam, tàm Nos in Cancellariam noſtram, quàm in Cameram noſtram, de Bonis & Catallis illis, ac Debitis prædictis, & Tranſcripta Indenturarum illarum ibidem mittendum cum celeritate quâ poteſtis;

Et ideò vobis, firmiter injungendo, mandamus quòd, circa præmiſſa, facienda & explenda in formâ prædictâ, cum omni ſolicitudine & diligentiâ intendatis, omnibus aliis prætermiſſis; ita quòd, per veſtri Tepiditatem, ſeu Negligentiam in hâc parte, Dampnum ſeu Jacturam nullatenùs incurramus, per quod ad vos Materiam habeamus graviter, prout convenit, capiendi,

Et ſcire facietis, ex parte noſtrâ, ſingulis Prioribus Domorum & Locorum prædictorum, in partibus prædictis, ſeu Cuſtodibus eorumdem, aut eiſdem Præſidentibus, quòd ſint, in Propriis Perſonis

A. D. 1337. Edw. 3. sonis suis, coram Nobis, & Concilio nostro, apud Westmonasterium, die Lunæ, proximo post Festum Sanctæ Mariæ Magdalenæ, proximò futurum, ad informandum Nos, & dictum Concilium nostrum, super aliquibus, Eis ex parte nostrâ exponendis, & ad faciendum ulteriùs quod tunc ibidem contigerit ordinari.

Mandavimus enim Vicecomiti nostro Comitatûs prædicti, quòd vobis, in præmissis, omnibus & singulis, faciendis, pareat, obediat, & intendat, & coram vobis venire faciat Tot & Tales Probos & Legales Homines de Ballivâ suâ, tàm infra Libertates, quàm extra, per quos dictum negotium meliùs expediri poterit, quotiens & quando opus fuerit, & Ipsum, super hoc, ex parte nostrâ, feceritis præmuniri.

In cujus &c.

Teste Rege apud Staunford primo die Julii.

Per ipsum Regem.

A. D. 1337. Edw. 3. Consimilis Commissio fit Johanni de Molyns, Johanni de Langeford, & Nicholao de Bukelond, conjunctim, & divisim, in Insulâ Vectâ, in Comitatu Sothamptoniæ; ita quòd dictus Johannes de Langeford Bona &c. custodiat, & de eisdem respondeat in Cameram Regis &c. *ut supra mutatis mutandis.*

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Consimilis Commissio fit diversis de Prioratibus, Domibus, Beneficiis, & Locis Religiosorum, & aliorum Alienigenarum de Potestate & Dominio Regis Franciæ, in Angliâ, Walliâ, & Hiberniâ, in manum Regis capiendis. Bibl. m. 23.

Pro Magistro Nicholao de Dordraco de Retinentia.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 7.

NOS, Henricus, &c.

Tenore præsentium, recognoscimus & publicè profitemur quòd Nos, nomine procuratorio quo supra, promisimus & promittimus, bonâ fide, Magistro Nicholao de Dordraco, Clerico, spectabilis Comitis, Haynuniæ, Hollandiæ, Zelandiæ, ac Domini Friziæ, Fratris Domini nostri prædicti, ex causâ puræ Donationis, Tradere & Deliberare, ac tradi & deliberari facere, Ducentos Florenos Auri de Florentiâ, vel Monetam æquivalentem, in Oppido Dordracensi, infra hinc & Festum beati Andreæ Apostoli, proximum affuturum.

Insuper promisimus & promittimus eidem Magistro Nicholao, quamdiu vixerit, Centum Florenos consimiles, vel Monetam æquivalentem, solvere & deliberare, aut solvi & deliberari facere, nomine supradicto, in loco præfato, singulis Annis, in Termino Festi beati Remigii, donec prædictus Dominus noster ipsi Magistro Nicholao de Beneficio Ecclesiastico providerit, quod duxerit acceptandum: A. D. 1337.

Promittentes nichilominus, super præmissis, dicto Magistro Nicholao Literas Domini nostri Regis, Obligationem hujusmodi continentes, fideliter procurare,

Harum Testimonio literarum, nostris Sigillis sigillatarum, & datarum in oppido Frankefordiæ, Anno Domini Millesimo, Trescentesimo, Tricesimo septimo, Tertiâ die mensis Julii.

De Retinentia Roberti de Touburgh Domini de Vernich.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 6.

NOS, Henricus &c.

Notum esse volumus, per præsentes, quòd, Nobili Militi, Roberto de Toubourgh, Domino de Vernich, ex parte, Domini nostri, Domini Regis Angliæ, damus, & dare volumus, ut sibi in suis Guerris Fidelis existat Adjutor, cum Triginta Elmis, Stipendiatis & Affirmatis tali Stipendio & Conditione, ut cæteri nostri Stipendarii sunt Conditionati, Tria Milia Florenorum Legalium & Dativorum, A. D. 1337.

De quibus dabimus & persolvemus eidem Duo Milia in Festo beati Michaelis proximò nunc futuro,

Reliquos verò Mille in Festo Nativitatis Jesu Christi proximò sequenti,

Omni fraude & dolo excluso penitùs & excepto.

In

A.D. 1337. Edw. 3. In cujus rei Testimonium Nos, prædicti, Episcopus & Comites, tanquam Ambassatores prædicti Domini nostri Regis, præsentes Literas nostris Sigillis duximus sigillandas.

Dat. apud Broxell Anno Domini Millesimo Trescentesimo, Tricesimo septimo, septima die Mensis Julii. A.D. 1337. Edw. 3.

Præfatus Robertus recipitur in Hominem Regis.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid. NOS, Henricus, &c.

Notificamus, per præsentes, quod Nobilem Militem, Robertum de Touburgh, Dominum de Warnien, ex parte, Domini nostri Domini, Regis prædicti, recipimus in Hominem & Fidelem,

Quare eidem Roberto damus, promittimus, & dare volumus, omni Anno, in Festo Purificationis Beatæ Mariæ Virginis, Trescentos Regales Aureos, dandos & persolvendos eidem, præfixo Purificationis tempore, bonâ fide. A.D. 1337.

In cujus rei Testimonium Nos prædicti, Episcopus & Comites, tanquam Ambassatores & Nuncii dicti Domini Regis, præsentes Literas jussimus Sigillorum nostrorum appensione muniri.

Dat. apud Brusceles Anno Domini Millesimo, Trescentesimo, Tricesimo septimo, septima die Mensis Julii.

De Retentione, & de Homagio præstito.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 4. NOS Henricus &c.

Notum esse volumus universis quòd,

Cùm, strenui Milites, Domini, Walranus de Steyne, Lambertus Deppy, Philippus de Kenteny, & Craye de Hofstat, præfato Domino nostro Regi, & Hæredibus suis, Fidelitatis & Homagii, ad totam vitam eorum, & uniuscujusque eorum, duraturorum, solempne, per nos, nomine ejusdem Domini nostri, receptum, præstiterint Juramentum,

Ac etiam propter Auxilium & Servitium, quæ quilibet dictorum Militum in Personâ Propriâ, cum aliis Quatuor Viris Armatis Galeatis, ita quòd in toto sint viginti, faciet & impendet prædicto Domino nostro Regi, contra omnes & singulos suos Inimicos Adversarios (Dominis, in quorum Homagio nunc existunt, Exceptis in hunc modum, videlicet, quòd, contra eosdem Dominos, in eorum Terras hostiliter non intrabunt) prout in Literis Patentibus dictorum Militum, quas penes nos habemus pleniùs continetur,

Nos, nomine prædicti Domini nostri Regis, promisimus, & promittimus, bonâ fide, cuilibet Militum prædictorum Quingentos Florenos de Florentia,

Cum quibus Florenis Quilibet dictorum Militum, pro Portione suâ, certas Terras, vel certos Redditus, comparabit,

Quas quidem Terras, vel quos Redditus, prædicti Milites, & eorum Hæredes, de dicto Domino nostro Rege, & Hæredibus suis, Jure Hæreditario & Feodali, tenebunt Imperpetuum & habebunt. A.D. 1337.

Promisimus etiam, & promittimus, nomine dicti Domini nostri Regis, Cuilibet Militum prædictorum pro Se, ac etiam pro Quolibet Armato suo prædicto, Quater viginti Florenos de Florentia, pro Apparatu suo.

Promittimus etiam, bonâ fide, quòd, de Summis Florenorum prædictorum, dictus Dominus noster Rex solvi faciet Militibus prædictis,

Mille & Sexcentos Florenos, apud Dordracum, die Dominicâ post Festum Assumptionis Beatæ Mariæ, proximò futurum,

Et Residuum, videlicet, duo Milia Florenorum in Festo Sancti Michaelis proximò tunc sequenti.

Et quòd dictus Dominus noster Rex Cuilibet Militum prædictorum pro Se, ac etiam pro Quolibet Armato suo prædicto, Quolibet Mense, quo steterint in Obsequiis ipsius Domini nostri Regis, in Guerris suis, Quindecim Florenos de Florentia dari faciet & persolvi.

Et, si prædicti Milites, aut aliquis eorum, vel Hominum Armatorum suorum prædictorum, in Servitio dicti Domini nostri Regis fuerint, vel fuerit Captivatus, idem Dominus Rex meliori modo, quo poterit, Ipsos, vel Ipsum, qui sic Captivatus fuerit, ab hujusmodi Captivitate liberabit.

Si verò prædicti Milites, aut aliquis eorum, vel Hominum Armatorum prædictorum, aliquos Equos (Equis Vecturarum Exceptis) in servitio Domini nostri

A. D. 1337. Edw. 3. ftri Regis amiserint, idem Dominus Rex hujufmodi Equos, fic perditos, prædictis Militibus, aut Hominibus Armatis prædictis, vel alicui eorum, qui hujufmodi Dampnum incurrerit, reftaurabit in Pretio competenti.

In cujus rei Teftimonium nos prædicti, Epifcopus & Comites, tanquam Ambaffatores prædicti Domini noftri Regis, præfentes literas noftris Sigillis duximus figillandas. A. D. 1337. Edw. 3.

Dat. apud Broxell Anno Domini Milefimo, Trefcentefimo, Tricefimo feptimo, Septimâ die menfis Julii.

De 2700 Florenis Comiti Palatino Reni folvendis.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 5.

NOS Henricus &c.

Notum facimus univerfis per præfentes quòd,

Cùm Illuftris Roupertus, Dei gratiâ, Comes Palatinus Reni, & Dux Bavariæ, convenerit, fub certis Conditionibus, de effendo inimicus Nunciis, Alligatis, & Adjutoribus Regis Franciæ, Philippi, in partibus Alemanniæ, ubicúmque eos attingere poterit, prout in literis ejufdem, fuper eo confectis, pleniùs continetur,

Nos, nomine dicti Domini noftri Regis, & pro eo, dare & folvere promittimus, abfque diminutione, eidem Domino Duci, aut ab eo certum Mandatum Habenti, in Durderaco, Duo Milia & Septingentos Florenos de Florentia, aut Æquivalens in Sterlingis ufualibus, antequam Mare tranfeamus, aut fufficientia Pignora tradere, fuper quæ dicta Pecunia conquiri poterit fufficienter, bonâ fide, & abfque dolo, A. D. 1337.

Dantes eidem has noftras literas in teftimonium fuper eo.

Actum & Datum Colon. Feriâ Quintâ poft Octabas Beatorum Petri & Pauli Apoftolorum, Anno Domini Milefimo, Trefcentefimo, Tricefimo feptimo.

De Capitaneo & Ductore Hominum de Infula Vecta conftituto.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Vafc. 11. E. 3. m. 21.

REX, Univerfis & fingulis, Cuftodibus Littorum & Terræ Maritimæ, ac Arraiatoribus, tàm Hominum ad Arma, quàm aliorum, Vicecomitibus, Ballivis, Miniftris, & omnibus aliis Fidelibus fuis, in Infulâ Vectâ, Salutem.

Quia Rex Franciæ magnum, in diverfis Dominii fui partibus, Navigium congregari, & fupra Mare, ac etiam fuper Regnum noftrum, mitti fecit,

Hominéfque Navigii illius, quafdam partes ipfius Regni noftri, ac Infularum noftrarum de Jerefeye & Gerneseye, hoftiliter invadentes, Homicidia, Incendia, & alia Facinora, crudeliter perpetrârunt, & Gentes noftras, per Mare tranfeuntes, expugnârunt, & pro viribus gravaverunt,

Ac dictus Rex, fuâ excrefcente Malitiâ, nos & noftros, tàm per Terram, quàm per Mare, indiès gravare nititur modis omnibus quibus poteft,

Nos,

Hujufmodi Malitiæ obviare, & Defenfioni, ac Salvationi, Regni & Terrarum noftrorum, contra hoftiles Invafiones, volentes, favente Domino, providere, ac de fidelitate & circumfpectione, Dilecti & Fidelis noftri, Theobaldi Ruffel, confidentes,

Conftituimus ipfum Theobaldum Capitaneum & Ductorem omnium veftrûm, & aliorum Infulæ prædictæ, contra dictos Hoftes noftros, fi dictum Regnum noftrum, feu Infulam prædictam, taliter ingredi præfumpferint, ad Ipforum Nequitiam, cum Dei adjutorio, conterendum; A. D. 1337.

Dantes eidem Theobaldo Plenam, tenore præfentium, Poteftatem levandi, & arraiandi, omnes Homines defenfabiles Infulæ prædictæ, tàm infra Libertates, quàm extra, qui Arraiati non exiftunt,

Et tàm ipfos, quàm alios, ejufdem Infulæ, qui jam Arraiati exiftunt, unà vobifcum contra dictos hoftes noftros ducendi,

Nec non Areftandi & capiendi omnes illos, de Infulâ prædictâ, tàm infra Libertates, quàm extra, quos pro defenfione Regni & Infulæ prædictorum, & repulfione hoftium noftrorum, Rebelles invenerit feu Remiffos, & eos Prifonis noftris committendi, in eifdem detinendi, quoúfque aliud de eis duxerimus ordinandum:

Et ideò vobis, & cuilibet veftrûm, in Fide & Ligeantiâ, quibus nobis tenemini, nec non fub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poteritis, firmiter injungendo, Mandamus quòd eidem Theobaldo, in præmiffis, Intendentes

A. D. 1327. An. 1. Edw. 3.
fitis, Obedientes, Consulentes & Auxiliantes, quotiens & quando per ipsum Theobaldum, seu Deputandos ab eo, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim Londoniæ decimo die Julii.

Per ipsum Regem & Concilium.

ET mandatum est Custodibus Litorum & Terræ Maritimæ, in Insulâ prædictâ, in Fide & Ligeantiâ, quibus Regi tenentur, nec non sub forisfacturâ omnium quæ Regi forisfacere poterunt, firmiter injungendo, quòd eidem Theobaldo, in præmissis omnibus, faciendis & explendis, Intendentes sint, Obedientes, Consulentes & Auxiliantes, quotiens & quando per ipsum Theobaldum, seu Deputandos ab eo, super hoc, ex parte Regis, fuerint præmuniti; & hoc nullatenùs omittant.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & Concilium.

EOdem modo mandatum est subscriptis; videlicet, Arraiatoribus, tàm Hominum ad Arma, quàm aliorum, in Insulâ Vectâ, & Vicecomitatu Suthamptoniæ, separatim, quòd eidem Theobaldo in præmissis &c. intendentes &c.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Castris in Suthwallia supervidendis & muniendis.

A. D. 1327. An. 1. E. 3. Fasc. 1. E. 3. m. 20.

REX Justiciario suo Sutbwalliæ, vel ejus Locum tenenti, aut Camerario suo ibidem, Salutem.

Cùm nuper, attentis Periculis quæ, per Alligationes & Confœderationes, quas Scoti, Inimici nostri, cum quibusdam Hominibus, de partibus Exteris, contra Nos fecerunt, Nobis & Regno nostro possent evenire,

Vobis mandaverimus quòd omnia & singula Castra nostra Suthwalliæ supervideritis, & ordinaretis quòd Quodlibet Castrorum eorumdem custodiretur, prout custodiri deberet, & temporibus Progenitorum nostrorum extiterat ordinatum, habitâ consideratione ad qualitatem Feodorum quæ Custodes eorumdem Castrorum, pro custodiâ hujusmodi, à nobis percipiunt annuatim,

Ac Hominibus, Victualibus, & Armaturis, per avisamentum Custodum, seu Constabulariorum dictorum Castrorum, muniretur, quòd Dampnum eisdem Castris, seu Hominibus partium illarum, pro defectu Munitionis & Custodiæ hujusmodi, nullatenùs eveniret,

De quo quicquam non fecistis, ut audivimus, in effectu; undè intimiùs commovemur, præsertim cùm Rex Franciæ Guerram contra Nos voluntariè, & contra Justitiam, jam moveat, & Nos & Nostros persequatur, Magnum supra Mare Navigium congregando, & ad partes Regni & Terrarum nostrorum hostiliter mittere satagendo, ad Mala Nobis, & Nostris, quæ poterit, inferendum:

A. D. 1327.
Volentes igitur securitati Terrarum nostrarum, contra hujusmodi hostiles Aggressus, annuente Domino, providere,

Vobis, firmiter injungendo, Mandamus quòd Castra prædicta, cessante dilatione quacúmque, supervideatis, & ordinetis quòd Ea securè custodiantur, juxta Ordinationem, dudum de hujusmodi Custodiis factam, & feoda quæ Custodes eorumdem, eâ de causâ, percipiunt, ac Victualibus & Armaturis, nec non & Hominibus aliis, si opus fuerit, hujusmodi imminentibus Periculis, per Avisamentum Custodum & Constabulariorum prædictorum, in formâ prædictâ, muniantur;

Ita quòd, pro defectu Munitionis & Custodiæ hujusmodi, Periculum, seu Dampnum, eisdem Castris, seu Hominibus dictarum partium, non eveniat ullo modo; set quòd partes vicinæ, propter bonam eorumdem Castrorum custodiam, ab hostium Incursibus securiùs defendentur.

Et hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum, ac vestrum, & Salvationem partium prædictarum, diligitis, nullatenus omittatis.

Et de Custubus, quos vos, præfate Camerarie, circa præmissa rationabiliter apposueritis, vobis in Compoto vestro debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo die Julii.

Per ipsum Regem.

Eodem

A. D. 1337. Edw. 3.

Eodem modo mandatum est Justiciario Regis Northwalliæ, & Camerario ibidem, de omnibus & singulis Castris in Northwallia supervidendis, & de securâ Custodiâ eorumdem ordinandâ. A. D. 1337. Edw. 3.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Conventiones cum Comite Hollandiæ, nuper Comite Willielmo Bono defuncto.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 11.

EDward, par la grace de Dieu, Roys d'Engleterre, Sires d'Irlande, & Dux d'Aquitaigne, a tous chiaus, qui ces presentes Lettres verront, Salutz.

Savoir faisons a tous qui,

Pour taot qui, haus homs & poissans, nos Cheres & Ames Freres, Mesir Guilles, Contes de Haynun, de Hollandi, & de Zelandi, & Sires de Frize, nous a promis, & en Convent ke,

En cas ke, Treshaus Princes & Poissans, li Empereres des Romains, vosist entreprendre, come Principals Chievetains, par lui, ou par son Vicaire, ou par son Lieutenant, pur les Droitures del Empire retenir, defendre, purchachier & recouvrer,

Ou ke nous fussiens Roys d'Allemaigne, ou Vicaires de l'Empereur, ou du Roy, ou ses Liutenans,

Ou autres, de no consentement, fuist Liutenant don dit Empereur, qui est ore, ou de son Successour, Roy d'Allemaigne, ou Empereur,

Aians plein pooir de Somonre les Princes, les Barons, & les Hommes, don Royaume d'Allemaigne, par leurs Fois, & leurs Sieremens, de aider, awarder, retenir, purchacher, & recouvrer les Droitures deseuredites, tels qe on ne le peust oster, ne repieller, sans no volunter & Attroi,

Lui, devantdits Cuens de Haynun, aidera & fervira pour les dites Droitures, Seignouries, & Heritaiges, don dit Empire, & de nous Roy d'Engleterre, retenir, maintenir, deffendre, pourchacher, & recouvrer, contre tous chiaus qui mis y ont, ou mettre vorroient, aucun empechement, ou destourber, a Mille Armures de Fier, par de la Mer, ensi q'il est plus plainement contenut es lettres, sour chou donnees, saielles de son saiel,

Nous,

Par bone deliberacion & deu Consentement de nos Barons, Foyaules, & Consillers, de nostre Royaume,

Avons Promis, & en Convent,

En bone foy, & par Sairement, fait & prestet en nostre Aume, touchies Saintes Evangilles, en la presence de A. D. 1337. nous, par no Procureur especialment sour chou establie,

Au dit Conte, ke nous lui ferons delieverer, par de la le Mer, en Liu seur & certain, Cent Mille Florins de Florence, ou Quinze Mille Libres d'Esterlings, pour le Somme des Florins dessusditz, dedens le jour Saint Pere, entrant Aoust, procheinement venant.

Et, encore, outre chou, autres Cent Mille Florins de Florence, ou Quinze Mille Libres d'Esterlins, pour le Somme des Florins devantenomes, dedens le jour don Quaremme prendant prochainement ensuivant, ou dedens les Octaves don dit jour, sans mal enghien,

Encore, avons nous Promis, & Promettoms, en la manere deseuditte, ke nous, & nos Gens d'Armes, & autres, ke nous vorrons menir avoet nous, ferrons en le Marche de le Basse Allemaigue, droitement al yssue dou Mois d'Aoust, prochainement venant.

Et, encore, lui avons nous Promis, & Promettons, ke, le jour Saint Lambert, prochainement venant, nous, & nos Gens d'Armes, ferons avoeckes le dit Conte, ou son Liutenant, entre Cambray & le Castiel en Cambresis; & la li ferons nous paier & delivrer entierement, les Gaiges de deus Moys pour ses Gens d'Armes; c'est a savoir, pour Mille Armures de Fer (les queles li dis Cuens, ou ses Liutenans, doit avoir avoec nous) pour cascune Armure de Fer quinze Florins de Florence le Moys: li quel Mois & Gaige auront leur Commenchement, & Entree, a cheli jour quant lui dit Cuens de Haynun, ou ses Liutenans, aroit son Assemble des dictes Mille Armures de Fer, & qil se menneroient de son Pays; parensi encore que, s'il avenoit, ke le dis Cuens retenist aucuns Soudouers Estrangues, pour nostre pourfit, pour chou ke il ne nous allaissent ou contraire, parmy les Waiges desure dis, nous leu Aquiterons & Deliverons bonement, au terme ke nous avons en Convent de faire, le Paiment des Deus Mois desusnomes.

Et,

A. D. 1337. Edw. 3. Et, encore, avoms nous Promis au dit Conte, ke,

Sil li semble ke bon soit pour l'Empire, pour nous, & pour lui, qil puist prendre & avoir tantost, comme il li plaira, Mille Armures de Fer a nos Gaiges defeuredis, de tels Gens comme il vorra fauf (che ke li Doi Cent, ou CCC. soient de nos Gens, se nous voloms) pur aider, soustenir, & garder les Frontieres del Empire, & pour contrester as Enemis del Empire, & des nostres, & des Seignouries dessus dictes,

Et en cas ou nous n'en voussions les Deux Centz, ou Trois Centz Armures de fier, de nos Gentz

Si pora lui dis Cuens, ou ses Liutenans, perfaire le nombre, dusques a Mil Hommes d'Armes, de tels Gens comme il lui plaira, parmi nos Gaiges defeuredis:

Les quels Mil Hommes d'Armes nous devoms, a nos dis Gaiges, soustenir, par l'espace de Un An, es Frontieres de l'Empire, si bon samble au dit Conte.

Et, si le Roy de France, ou autres pour lui, venoit, ou envoioit, si poissaument sour le dit Conte, pour quoi il eust bosoigne de plus des Gens d'Armes, en l'occoison de ces Alloiances, ou Traities (de quoi nous devoms le dit Conte croire par son fairement) il se porroit encore purveoir de autres Mill Hommes d'Armes, a nos Gaiges defeuredis, par ensi ke, se de meins se poirt passer, il le doit faire en bonie foit pour lui desfendre & ses aidans:

Li quel secont Mille Armures de Fer devient demorer ou Service dou dit Conte, a nos Gages, devantdis, dusques a nostre Venue, ou a no Contremant.

Encore, avoms nous Promis au dit Countei ke a ses Enemis, contre les quels il aroit Wiere avoec nous, & en nostre ayde, ou en l'occoison de nous, Nous, ne autres de par nous, ne ferons, prendcrons, ne arons Traities, Amistes, Pays, Triuwes, Souffrances, ne Respit, en quelconqes manere ke che soit sans le plaine volentet & parfait consentement dou dit Counte, ou de son Liutenant;

Et, se Pays se faisoit, encore demorrout ces presentes Promesses & Alloiances en leur force, & en leur viertut, tant come nous & li dis Contes viuperons.

Encore, avoms nous Promis, & Prometons, au dir Conte, A. D. 1337. Edw. 3.

Ke se il, ou aucun de ses Gentz, fuissent pris en nostre Ayde ou Service, ou en l'occoison de no Wiere,

Ke nous l'en Acquiterons & Delivrerons frankement sanz leur Damage, par autres Prisonniers rendre pour yaus, ou par Deners, ou par autre voie, le plus covegnable, qe adone on porroit aviser; parmi chou ke le dis Cuens nous doit rendre & delivrer tous les Prisons, ke il, ou ses Gens, prenderont en nostre Service & Ayde.

Encore avons nous promis au dit Conte,

Ke, se il avenoit ke il, ou ses Gentz, eussent de leurs Chevaus mors, ou afoles, en nostre Service & Aide (c'est asaveir, de tous Chevaus des Gens d'Armes, horsmis Chevaus de Kariage) ke li Marescaus don dir Conte en doit raporter le pris de le valeur, par se foit, & par son fairement, & cel Restor, qe nos Freres li Contes de Ghelre, &c, nos Foiables, li Contes de Hontingdon, en ordeneront, nous ferons tenut de paier sans mal enghien.

Et, sil avenoit (ke ja ne aviegne) ke li dit Conte de Ghelre & de Hontingdon, ou li Uns d'yaus, venissent de vie, & mort, Nous, & li dis Cuens de Haynun, deverons prendre & eslire un autre, ou Deus, se bosoigne est, pur chelui, ou pour ehiaus, qui feroit, ou ferroient, trespasset, dedens Deus Mois apres ehen, qui trespasses, ou trespasset, feroit, ou feroient,

Par le Tiesmoigne de ces lettres, failles de no Saiel.

Et pour Caucion & Fermetet de toutes les coses defeure dictes, & de cascunes d'elles biene & fermement Tenir, Parfaire, & Accomplir entierrement, nous avons Obligez, & Obligeons, envers le dit Conte, no Frere, tous nos Bons, Meubles, & Non meubles, presens & avenir.

En tesmoignance de que chose, nous avons fait faire cestes nos Lettres overtes, enseales de nostre Grant Seal.

Don. a Estaunford le xii. jour de Juyl, An de Grace Mil, Trois centz, Trente & Sept, & de nostre Regne Unzisme.

De

A. D. 1337. Edw. 3.

De Confœderatione facta cum Comite de Gelren. & Marchione de Julers.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 10.

EDward, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, Sire d'Yrlande, & Duc d'Aquitaine, a touz ceux, qi ces presentes lettres verront ou orront, Saluz.

Savoir faisons a Tous qui nous,

Pour le Pourfit de Nos, & de nostre Royaume, & pour Recouvrer & Regaigner Nos Seigneuries, Droitures, & Heritages, & pour les maintenir & garder,

Par bonne Deliberacion, & du Commun Assent de nos Barons, Foyables, & Conseillers, de nostre Royaume.

Avons Mis, Ordennes, & Establis, Mettons, Ordennons, & Establissons, de certaine science, nos Ames & Foyables, Henri Evesque de Nicole, Guillame de Montagut, Conte de Salesbieres, & Guillame de Clynton, Conte de Huntyngdon, Nos Procureurs generaus, & Messages especiaus, tous ensamble, & chascun, a par lui, pour le tour,

Et lour avoms done & attroie, donnoms & ottroions Plainer Poer & Auctorite de Traitier, Acorder, Prometier, & Jurer en l'Ame de nous, & en lieu, & en noun de nous, & pour nous avoecques, Hauts Hommes & Nobles, Renaut Conte de Gelre & de Suitphenne, & Guillame Markis de Julers, nos chiers Freres, tous les Poins, Alloyances, Obligacions, & Promesses, qui ci apres s'ensiewent,

Et tout ce, que nos devantdis Procureurs & Messages, ou les Deus, ou l'Un de eus, Alloyeront, Prometteront, & Jurront en l'Ame de nous, en lieu, & en nom de nous, & pour nous, envers les devantdis, Conte & Markis, en tant come il leur en bailleront leur Lettres Ouvertes ensamble, ou les Deus, ou l'Un, sicome dit est,

A. D. 1337.

Nous avons Promis, & en Convenr, bonnement, & encore Prometions, par nostre Foy Royal, & par l'Obligacion de tous nos Biens, Meubles & Non meubles, presens & avenir, ou q'il soient, ou porroient estre trovez, a tenir, garder, & acomplir, & perfaire enteriement, sanz defaute, de point en poinr,

Et desmeintenant nous les Loons, Aggreons, Consentons, Approprions, Rafresons enteriement, & Confermons;

Les quels Pointz, Alloyances, Obligacions & Promesses sont teles,

Premerement, que nous paierons a chescun de dessusdis, Conte & Markis, & ferons delivrer par dela la Mer, en sieur lieu & certain, Cent Mille Florins de Florence, ou Quinze Mille Libres d'Esterlins, pour la Somme des Florins dessusdis *&c. prout supra mutatis competenter mutandis.*

En tesmoignance de queu chose nous avons fait faire cestes nos Lettres Overtes enseales de nostre Grant Seal.

Don. a Estaunford le xii. jour de Juyl l'An de Grace Mil, Troiscentz, Trente & sept, & de nostre Regne Unzisme.

De Retentione Ducis Brabantiæ.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 8.

EDward, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, Seignur d'Irlaund, & Ducs d'Aquitain, a touz ceuz, qui ces presentes lettres verront ou orrount, Salutz, & cognoistre verite.

Savoir faisons a touz que nous avons Promis, & Promettons qui,

Si tost, qui nous fereromes passe la Mer, & venu sour les Marches d'Alemaigne, ou aucuns Homs, no Lieutenans,

Nous sommez tenu de doner, & donrons, & ferrons paier, a Douze Centz Armores de Fer a Chevalz, que, nos Treschiers & Amez Cosyns, Johans, par celle mesme grace, Dux de Lothringe, de Brabant, & de Lembourgh, y aivera, ou envoiera, a chascune Quinze petins Florins de Florence, ou la value, pur chascun Mois, pur leurs Gages & Services: A. D. 1337.

Et de ceo nous ferrons paiement la adonc de Deux Mois, c'est assavoir de Trente & Six Mille Floryns petis:

Et doit li termes de ces ditz Deux Mois comencier si tost, qui les ditz Gentz d'Armes ferront parti de leurs Hosteulz.

Item, se les ditz Gentz d'Armes, ou aucuns d'yaulz, y avoient domage, ou pardoient aucuns de leurs Chevalz (horsmis les Chevals de Carriage) ces diz Damages & Pardes nous leur promettons,

A.D. 1337. Edw. 3. mettons, & avons en Convent loialment, & en bone Foi, a rendre & restituer tout entierment, selonc le Dit & Ordenance don Conte de Huntendon & don Seignur de Knye.

Et est assavoir que le Mareschal don dit Duc, ou de son Lieutenant, doit & devera rapotter, par son Sacrement, la value des dis Chevals, parduz, aus diz Conte & Seignur de Knye; Et, ce fait, les Conte & Seignur de Knye doivent dire & determiner de la value des diz Chevals, dedens Un Mois, Prochainement ensuiant qui les diz Chevals soient mors ou parduz, ou que le dit Mareschal leur eu auroit fait de la value son Rapport, comme dit est.

Et s'il estoit einsi, qui les ditz Conte & Seignur de Knye ne feussent mies ensamble, ou quil ne fuissent mies d'Accord, de dire leur Dit & Ordenance de la parde d'aucuns des ditz Chevals, dedens Un Mois, prochainement ensuiant apres le dit Rapport don Mareschal devant nomme,

Adonc volons & consentons expressement qui li diz Sire de Knye, & li Mareschals de no Cousyn le Duc devantditz, sour leurs Loialtes, puissent prisier & taxer la value des ditz Chevals parduz,

Et ce nous promettons, & avons en Convent loialmeut, & en bone Foy, a rendre & a paier aus dites Gentz d'Armes, dedens Un Mois, prochainement ensuiant, apres ce qui la dite Prisee sera faite, come dit est.

Et est, uncore, assavoir que, s'il avenoit que li dis Contes, ou li diz Sire de Knye, ou tout doy, Desaniffent ou Trespaissaissent de ceste siecle, le dit Terme durant, nous volons, & a ce nous consentons, qui on en y puise mettre, ou lieu de celi, ou de ceaulz, qui ferroiet, ou ferroient, trespasse, come dit est, Un, ou Plusiers, li quex, ou li quel, aroit, ou aroient, autiel povoir come dessus est dit. A.D. 1337. Edw. 3.

Item, se nos ditz Cousins li Dux, ou aucun de ses Gentz, fuissent pris ou Service de l'Empereur, le Roi d'Alemaigne, de son Vicaire, ou de son Lieutenant, Nous serommez tenu de liu, ou de ceaulx, qui pris feroient, a Delivrer Franchement & quitement, de la dite Prison, par autres Prisoniers eschangier, ou par Argent paiant, ou en autre manerie, la meilleur, qui ou porra aviser, on cas qui en celui Service sera de nostre accord.

Item, encore, avons nous Promys, & Promettons, a devant dit Duc, no Consyn, que, s'il li famble qui bon soit pur l'Empire, pour nous, & pour lui, qil porra prendre, si tost com il li plerra, Mille Armures de Fer a Chevals, a noz Gaiges dessus ditz *&c. prout in Retentione Comitis Hollandiæ.*

Et totes ces choses & Couvenances dessus dictes, & chascune d'ycelles, avons nous en Convent, & Promettons loialment a tenir, faire tenir & acomplir, de point en point, selonc ce qui ces presentes lettres contienent, sanz venir, ne faire venir par quelconques manere que ce soit, en obligant, quant a ce, touz nos Beins, & les Beins de nos Heirs ou Successors, Meubles & Non meubles, presens & avenir, en quelconque Lieu, ou Liex, qil feroient, ou purroient estre trouvez, par Tesmoign de cestes presentes lettres, sealez de nostre Grant Seal.

Don. a Estannford le xii. jour de Juyl, l'An du Grace Mill, CCC. Trente & sept, & de nostre Regne Unzisme.

De Retentione Johannis Quatremars.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 6. NOS Henricus *&c.* notum facimus Universis quòd Nos, Strenuitatem & Fidelitatem probatas, Nobilis Viri, Domini Johannis Quatremars, intuentes, ac etiam constantem voluntatem, quam habet ut Domino nostro Regi Angliæ in Armis Militaribus assistere valeat & fervire,

Ipsum Dominum Johannem,

Ad ferviendum præfato, Domino nostro, Regi in Personâ Propriâ, in Armis Militaribus, ut est dictum, cum Decem Viris Armatis Galeatis, contra quoscúmque ejusdem, Domini nostri, Regis Inimicos & Adversarios, secundum modum & formam quibus alios, ejusdem statûs & conditionis, Dominos retinuimus (videlicet) juxta Quantitatem & Numerum suorum Hominum prædictorum, A.D. 1337.

Retinuimus, ac etiam Retinemus per præsentes, Sigillorum nostrorum munimine roboratas.

Dat. apud Ruremonde decimo tertio die Julii Anno Domini Milesimo, Trescentesimo, Tricesimo septimo.

De

De Capitaneis & Ductoribus Hominum Suthwalliæ constitutis.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Vasc. 11. E. 3. m. 23.

REX Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, Militibus, Dominis ac Custodibus Libertarum & Dominorum, vel eorum Senescallis, nec non Custodibus Litorum, & Terrarum Maritimarum, & Arraiatoribus, tàm Hominum ad Arma, quàm aliorum, Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & omnibus aliis Fidelibus suis, de partibus Suthwalliæ, Salutem.

Quia Rex Franciæ Magnum, in diversis Dominii sui partibus, Navigium congregari, *&c. prout supra de dat. 10. Jul. usque hæc verba; viz.*

Considerantes etiam quòd omnes & singuli, de Regno & Terris nostris, ad Defensionem eorumdem, contra Inimicorum Aggressus, potentiùs & viriliùs, quò poterunt, astringuntur,

Ac de fidelitate & providâ circumspectione, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Hugonis le Despenser, Consanguinei nostri, & Gilberti Talebot, Justiciarii nostri Suthwalliæ, confidentes,

Constituimus ipsos, conjunctim, & divisim, Capitaneos & Ductores, seu Capitaneum & Ductorem, omnium vestrûm contra dictos Hostes nostros, si dictum Regnum nostrum, seu Terras nostras, in dictis partibus Suthwalliæ, seu alibi, taliter ingredi præsumpserint, ad ipsorum nequitiam, cum Dei adjutorio, conterendum,

Dantes eisdem, Hugoni & Gilberto, & utrique eorum, plenam, tenore præsentium, Potestatem levandi *&c. prout supra de prædicta data, tunc sic,*

Et auxiliantes prout ad vos & quemlibet vestrûm noveritis pertinere:

Et vos, præfati Domini & Custodes Libertarum & Dominiorum, omnes Homines defensabiles, de Dominiis & Libertatibus illis, quos per vos mandavimus arraiari, nec non vos, præfati Custodes Terræ Maritimæ, & Arraiatores, omnes Homines, per vos Electos & Arraiatos, ad ipsos Hugonem & Gilbertum, & eorum utrúmque, ducatis, ad proficiscendum, unà cum omnibus aliis Hominibus Defensabilibus partium prædictarum, in Comitivâ ipsorum Hugonis & Gilberti, vel eorum alterius, pro Defensione earumdem partium, contra Inimicos nostros supradictos, quotiens opus fuerit, & per præfatos, Hugonem & Gilbertum, vel eorum alterum, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis præmuniti.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim London. decimo tertio die Julii.

Per ipsum Regem.

De Hominibus Arraiandis, & ad Ductores Hominum Suthwalliæ ducendis.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid.

REX, Dilecto & Fideli suo, Henrico Comiti Derbiæ, vel ejus Locum tenenti, aut Ballivis suis in Terris de Kedewelly, Grosemund, & Skenefrith, ac Custodi Terræ de Bergeveny, in partibus Suthwalliæ, vel ejus Senescallo, aut aliis Ballivis suis ibidem, Salutem.

Quia Rex Franciæ, *&c. usque ibi* quibus potest:

Per quod nos hujusmodi Malitiæ obviare *&c. usque ibi* confidentes: . . .

Constituimus ipsos, conjunctim, & divisim, Capitaneos & Ductores, seu Capitaneum & Ductorem, Comitum, Baronum, Militum, & Dominorum ac Custodum Libertatum & Dominiorum, nec non Custodum Litorum & Terrarum Maritimarum, ac Arraiatorum, tàm Hominum ad Arma, quàm aliorum, & eorumdem Hominum ad Arma, ac aliorum Hominum Defensabilium quorumcúmque, in partibus Suthwalliæ, tàm infra Libertates, quàm extra, contra dictos Hostes nostros, si ipsum Regnum nostrum, seu Terras nostras, in eisdem partibus Suthwalliæ, vel alibi taliter ingredi præsumpserint, ad ipsorum Nequitiam, cum Dei adjutorio, conterendum, prout Eis meliùs videbitur expedire; prout in Literis nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur:

Vobis igitur, in Fide & Ligeantiâ, quibus nobis tenemini, firmiter injungendo, mandamus quòd Omnes Homines Defensabiles dictarum Terrarum vestrarum, præfate Comes, de Kedewelly, Grosemund, Skenefrith, & dictæ Terræ

A.D. 1337. Edw. 3. Terræ de Bergeveny, tàm Homines ad Arma, quàm alios (qui nondum arraiati exiſtunt) ſine dilatione aliquâ arraiari, & Armis competentibus muniri, & tàm Ipſos, quàm Alios jam Arraiatos Terrarum illarum, ad præfatos, Gilbertum & Hugonem, vel eorum alterum duci faciatis, ad proficiſcendum cum Eiſdem, & aliis Fidelibus noſtris partium illarum; ipſiſque Gilberto & Hugoni, & alteri eorum, cum dictis Hominibus prædictarum Terrarum de Kedewelly, Groſemund, Skeneſtùh, & dictæ Terræ de Bergeveny, Omnibus, quæ ad ſalvam & ſecuram Cuſtodiam dictarum partium Suthwalliæ, & aliorum locorum Dominii noſtri, ac Repulſionem Inimicorum noſtrorum pertinent, ſeu pertinere poterunt, Intendentes ſitis & Auxiliantes, quotiens Periculum imineat, & per prædictos, Gilbertum & Hugonem, vel eorum alterum, ſuper hoc, ex parte noſtrâ, fueritis præmuniti:

Et hoc, ſicut Nos, & Honorem noſtrum, ac Salvationem & Defenſionem Terrarum & Jurium noſtrorum, diligitis, modis omnibus faciatis.

Intentionis tamen noſtræ non exiſtit quòd Homines, pro inſtanti Paſſagio Ultramarino Electi, ſuper profectione ſuâ verſus partes illas, juxta formam Mandatorum noſtrorum, indè factorum, prætextu præſentis Mandati noſtri, aliqualiter impediantur.

Teſte Rege apud Turrim London. decimo tertio die Julii.

Per ipſum Regem.

Eodem modo mandatum eſt ſingulis Dominis Dominiorum & Libertatum in dictis partibus Suthwalliæ, vel eorum Seneſcallis, aut Loca Tenentibus, ſubſcriptis; videlicet,

Johanni de Moubray, Domino de Gower, vel ejus Locum Tenenti, aut Ballivis ſuis ibidem.

Jacobo d'Audele, Domino Cantredi de Baghan & de Kemmeys, vel ejus Locum Tenenti, aut Ballivis ſuis ibidem. A.D. 1337. Edw. 3.

Humfredo de Bohoun, Comiti Hereford, Domino de Breyghbeynok, Haye, & Huntyngdon, vel ejus Locum Tenenti, aut Ballivis ſuis ibidem.

Thomæ de Bello Campo, Comiti Warewicæ, Domino de Elvet, vel ejus Locum Tenenti, aut Ballivis ſuis ibidem.

Henrico Comiti Lancaſtriæ, Domino de Monemuth & de Whitecaſtel, vel ejus Locum tenenti, aut Ballivis ſuis in Terris de Abergeveny & Groſſemund.

Hugoni d'Audele, Comiti Glouceſtriæ, vel ejus Locum Tenenti, aut Ballivis ſuis, in Terris de Abergeveny & Greſſemund,

Dominæ de Amory, vel ejus Locum Tenenti, aut Ballivis ſuis, in Terris de Abergeveny & Greſſemund.

Bartholomæo de Burgherſsh, vel ejus Locum Tenenti, aut Ballivis ſuis, in Terris de Ewyas & Glynbegh, vel aliquâ parte earumdem.

Galfrido de Mortymer, vel ejus Locum Tenenti, aut Ballivis ſuis in Terris de Ewyas & Glynbegh, vel aliquâ parte earumdem.

Willielmo le Blount, vel ejus Locum Tenenti, aut Ballivis ſuis in Terris de Ewyas & Glynbegh, vel aliquâ parte earumdem.

Ballivis Iſabellæ Reginæ Angliæ de Haverford.

Cuſtodi Terrarum & Tenementorum de Pembrok.

Thomæ Comiti Norffolciæ, Domino de Chepſtowe.

Dominæ de Clare, Dominæ Terræ de Usk, vel ejus Locum Tenenti, &c.

De Retinentia Hominum ad Arma, per Marchionem de Julers.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 10. A Touz ceux *&c. ut ſupra de data 1. Junii uſque hæc verba; viz.* ſavoit faiſons a Touz qui nous,

Du poair, qui nous avoms de, noſtre Seigneur, le Roi, deſuſdit, A.D. 1337.

Avoms ottroie & plain poair done, ottroioms & plein poair donoms a, Noble

A. D. 1337. Edw. 3. Noble & Puissant Prince, Monsieur William, par la Grace de Dieu, Marquis de Julers,

Q'il peusse Retenir Quatre Centz Armures de Fer sur les Marches de l'Ercevesche de Colone, ou devers les Marches de Lorrain, de Luczembourg, ou devers Westerich, la ou il quidera qui les dites Gentz mielx purront porter & faire Service & profit a nostre Seigneur le Roi desusdir:

Et ceo, que yceli Marquis aura en Convent as Gentz desusditez (dont il serra creu par son simple Dit) Nous, Procureurs & Messages devantditz, touz ensemble, & chescun de nous, a par lui, pur le tout, en noun du Roi, avoms Promis, & Promettons loialment, & en bone foi, au dit Marquis, a paier, rendre, & delivrer entierment, au temps & terme, qui Homme lui deura faire, le primer Paiement de la Summe d'Argent, qu'il aura de nostre Sieur le Roi desudit, sanz fraude & male engine, par le Tesmuigne de ses Lettres, Sealez de noz Seals.

Faites & don. a Gorichcym, l'An de Grace Mille, Trescente, Trente & Sept, le xix. jour de Juyl.

De Apporto ad partes exteras non mittendo.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Claus. 11. E. 3. p. 2. m. 41. d.

REX, Dilecto sibi in Christo, Fratri Philippo de Thame, Priori Hospitalis Sancti Johannis Jerusalem in Angliâ, Salutem.

Cùm nuper,

Intelligentes quòd,

Non obstantibus Statuto, de Communi Concilio Regni nostri edito, de Apporto, aliquo, seu Censu sub nomine Apporti, seu aliquo quocúmque colore, extra Regnum nostrum ad partes Transmarinas, ac mandatis nostris, vobis nuper pluriès directis, de hujusmodi Apporto ad partes illas non mittendo,

Hujusmodi Apporta ad partes illas transmisistis,

Vobis in Fide & Ligeantiâ, quibus nobis tenebamini, & sub gravi forisfacturâ nostrâ, mandaverimus quòd Apportum aliquod nullatenus faceretis, seu mitteretis contra formam Statuti & Mandatorum nostrorum prædictorum, set quòd Apportum illud sub salvâ & securâ Custodiâ, in Deposito penes vos, absque eo quod quicquam indè caperetur nec elongaretur, quousque aliud a nobis haberetis in mandatis, detineretis,

Ac jam nobis sit, ex fidedignâ relatione, intimatum quòd vos,

Spretis Ligeantiâ vestrâ ac Mandatis nostris supradictis, & Pœnam Forisfacturæ prædictæ non timentes,

Nonnullas & Magnas Pecuniarum Summas ad dictas partes Transmarinas, tàm per Mercatores Extraneos, infra Regnum nostrum conversantes, & aliis modis, ausu temerario, mittere hactenus præsumpsistis, Forisfacturam hujusmodi taliter incurrendo;

Ac Terras & Possessiones Hospitalis supradicti, quæ per Progenitores nostros, quondam Reges Angliæ, & alios A. D. 1337. Donatores, ad sustentationem Cantariarum & Eleemosinarum, pro ipsorum Animabus & aliorum Fidelium, piè Collatæ fuerunt, per Recognitiones & alias Submissiones, indebitè obligando,

Et Bona Hospitalis illius, quæ in defensionem Regni, contra hostiles Alienigenarum Incursus, unà cum cæteris ipsius Regni Fidelibus, in cunctis necessitatis articulis, exponere tenemini, destruendo,

Undè plurimùm conturbamur, nec immeritò, & intimiùs commovemur, præsertim cum factum vestrum in hac parte, in nostri ac Mandatorum nostrorum prædictorum Contemptum & Dedecus, & dicti Statuti enervationem, noscatur manifestius redundare,

Nolentes igitur præmissa sub Dissimulatione impunita ulteriùs pertransire, vobis, in Fide & Ligeantiâ prædictis, nec non sub forisfacturâ omnium, quæ in Regno nostro, & alibi sub Dominio nostro, haberetis, & Quæ nobis forisfacere poteritis, districtiùs inhibemus nè, de cætero, Apportum aliquod, seu Censum, extra Regnum nostrum ad aliquas partes Exteras, per Mercatores Extraneos, seu alios quoscúmque, colore Recognitionum, Obligationum, seu Submissionum hujusmodi, vel quovis alio Colore exquisito, clàm vel palàm, Arte vel Ingenio, præsumatis transmittere, seu deferre:

Scientes quòd, si quicquam contra præsentem Inhibitionem nostram attemptare vos præsumere contingat, Terras, Tenementa, Bona, & Catalla ejusdem Hospitalis, in Manum nostram seisiri, & tàm Pecuniam, jam ad dictas partes missam, quàm per vos mittendam,

A. D. 1337. Edw. 3. dam, quæ ad nos, prætextu Statuti prædicti, pertinere dinoscitur, levari ad opus nostrum faciemus;

Et nichilominus vobis, districtè injungendo, mandamus quòd sitis, in Propriâ Personâ vestrâ, coram Nobis & Concilio nostro, in Crastino Sancti Martini, proximò futuro, ubicúmque tunc fuerimus, ad respondendum nobis de Contemptu & Inobedientiâ, nobis per vos sic factis,

Nec non ad informandum Nos, & dictum Concilium nostrum, juxta Ligeantiæ vestræ debitum, de Summis illis, quas sic ad partes prædictas misistis, & Qualiter, & Quomodo, A. D. 1337. Edw. 3.

Et ad faciendum ulteriùs & recipiendum quòd per Nos, & Concilium nostrum, habitâ consideratione ad tantos Contemptus & Inobedientiam, ordinari contigerit in præmissis:

Et hoc, sub incumbenti etiam Periculo, nullatenus omittatis:

Et habeatis ibi hoc Breve.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo tertio die Julii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Isabella Domina de Mota, de Favore Gratioso.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Claus. 11. E. 3. p. 1. m. 2. REX, Dilecto Clerico nostro, Roberto de Wardecop Salutem.

Licèt, quibusdam certis de causis, assignaverimus vos ad capiendum & seisiendum in Manum nostram omnes Prioratus, Terras, Tenementa, Possessiones, Bona & Catalla quæcúmque, Omnium Gallicorum, & aliorum de Potestate & Dominio Regis Franciæ, tàm Secularium, quàm Religiosorum, cujuscúmque Statûs seu Conditionis existerent, in Comitatu Suffolciæ (Terris & Bonis Hominum Britanniæ dumtaxat exceptis) prout in Literis nostris Patentibus, indè confectis, pleniùs continetur,

Ita quòd de Exitibus Terrarum & Tenementorum prædictorum, ac Bonis & Catallis illis, nobis respondeatur:

Volentes tamen, Dilectam nobis, Isabellam Dominam de Mota,

Quæ in Comitivâ Johannæ Filiæ nostræ carissimæ, & Mariæ de Sancto Paulo Comitissæ Pembrociæ, moram facit, & quæ de Potestate dicti Regis oriunda existit,

Juxta ipsius exigentiam Meritorum, Favore prosequi gratioso,

Vobis mandamus, quòd vos, prætextu Assignationis nostræ prædictæ, vobis sic factæ, de Terris & Catallis Alienigenarum hujusmodi, in Manum nostram Seisiendis, seu pro eo quòd eadem Domina de Potestate seu Dominio ipsius Regis existit, ut est dictum, de Maneriis, Terris, Tenementis, Equis, Animalibus, Bladis, Jocalibus, aut aliis Bonis seu Catallis ejusdem Dominæ, in aliquo nullatenus intromittatis: A. D. 1337.

Et, si Terras, seu Tenementa, aut Bona & Catalla ipsius Dominæ aliqua, Eâ de causâ, seisiri feceritis in Manum nostram, tunc Ea, unà cum Exitibus, si quæ indè percepistis, sine dilatione, plenè & integrè præfatæ Dominæ, seu Attornato, aut Ballivis suis, restitui faciatis; Ipsam de Eisdem commodum suum, prout sibi, & dictis, Attornato, & Ballivis suis, meliùs expedire videbitur, absque Impedimento aliquo, facere permittentes.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo quarto die Julii.

Per ipsum Regem & Concilium.

Memorandum de Verbis Præjudicialibus renunciatis.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. *Sched. Bullæ de dat. 14. Mart. supra annex.* IN DEI NOMINE AMEN.

Per præsens Instrumentum Publicum cunctis manifestum existat, quod, Anno Domini Millesimo, Trecentesimo, Tricesimo Septimo: Indictione Quintâ: Pontificatûs, Sanctissimi in Christo Patris & Domini, Domini Benedicti, Divinâ Providentiâ, Papæ Duodecimi, Anno Tertio: die vicesimâ quintâ Mensis Julii; Venerabilis Pater, Dominus Thomas, Dei gratiâ, Wygorniensis Episcopus, coram, Excellentissimo Principe, Domino Edwardo, Rege Angliæ, in quâdam Camerâ Turris Londoniarum, Diœcese Londoniensi, in Mei, Notarii Publici, & Testium subscriptorum, præsentiâ personaliter constitutus, omnibus verbis, Præjudicialibus dicto Regi, in Bullâ Domini Papæ prædicti contentis, quoad Restitutionem Temporalium dicti Episcopatûs, sibi faciendam per ipsum Regem, Renunciavit expressè, A. D. 1337.

Et ipsa Temporalia, de Gratiâ Regis prædicti, & non alio Jure, sibi competentia,

A. D. 1337. Edv. 3.

tentia, duntaxat admissi,

Acta fuerunt hæc, Anno, Indictione, Pontificatu, Die, Mense, & Loco prædictis, præsentibus,

Venerabili Patre, Domino Johanne, Dei gratiâ, Cantuariensi Archiepiscopo, totius Angliæ Primate,

Reverendo Viro, Domino Roberto de Stratford, Archidiacono Cantuariensi, prædicti Regis Cancellario,

Magistro Ricardo de Bynteworth, Legum Professore,

Ac Dominis, Henrico de Ferrariis,

Et Johanne Sturmy, Militibus,

Testibus ad præmissa vocatis & rogatis.

ET ego, Ricardus, natus Philippi Lovecok de Twynerton, Clericus, Oxoniensis Diœcesis, Publicus auctoritate Apostolicâ Notarius, præmissis omnibus & singulis, superius per me scriptis, unà cum prædictis Testibus, præsens fui, & Ea fieri vidi & audivi, Ipsaque in hanc publicam formam redegi, & signo meo consueto signavi Rogatus.

De compellendo Religiosos & alios ad custodiendum Litora Maris in Insula de Tanneto.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Vasc. 11. E. 3. m. 17.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Petro Heyward, & Thomæ de Sancto Nicholao, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nuper assignaverimus vos ad omnes Homines, de singulis Villis, de Hundredo de Ryngesllo, in Insula de Tanoeto, in Comitatu Kantiæ, tàm infra Libertates, quàm extra, Defensabiles, tàm Milites & Armigeros, quàm alios, Arraiandum,

Et Ipsos & eorum quemlibet, juxta Statûs sui decentiam, sub certâ formâ Armari faciendum,

Ac etiam ad omnes alios Homines, Hundredi prædicti Impotentes, Terras, Tenementa, Bona, & Catalla, in eodem Hundredo habentes, ad Arma Assidendum,

Nec non ad omnes Homines prædictos, tàm, videlicet, Illos, quos iidem Impotentes pro eis invenire vellent, quàm alios, contra Hostes nostros, si Regnum nostrum in partibus Insulæ prædictæ, seu alibi in dictis partibus Kantiæ, ingredi præsumerent, ducendum, quotiens Periculum imineret,

Ita quòd Ipsi omnes, sic Arraiati, Prompti sint & Parati, ad proficiscendum, iu Obsequium nostrum, pro Defensione Regni nostri, contra hostiles Invasiones, si Periculum imineat aliquale,

Nec non ad quædam alia, in Litteris nostris Patentibus, vobis indè confectis, contenta, faciendum & explendum, prout in eisdem Litteris nostris pleniùs continetur :

Ac jam intellexerimus quòd vos, in Arraiatione & Assessione Hominum prædictorum, ac aliis, in dictis Litteris nostris contentis, faciendis, Negligentes fuistis & tepidè vos habuistis,

Et quòd tàm Prælati Religiosi, quàm alii, Terras & Tenementa in Insulâ prædictâ habentes, Se de eâdem Insulâ retraxerunt, & Aliquos Homines sufficientes pro defensione Insulæ prædictæ loco suo non dimiserunt, undè Periculum Nobis & Hominibus, in eâdem Insulâ degentibus, de facili poterit evenire, A. D. 1337.

Nos,

Propter quædam Nova, quæ nostris auribus insonuerunt, volentes Arraiationem & Assessionem supradictas, ac alia, in eisdem Litteris nostris contenta, si nondum facta fuerunt, modis omnibus cum celeritate, quâ fieri poterit, fieri, juxta tenorem Litterarum nostrarum earumdem ;

Considerantes etiam Dampna & Pericula, quæ per hujusmodi hostiles Invasiones nobis & Insulæ prædictæ, per minùs sufficientem Custodiam ejusdem Insulæ, poterunt (quod absit) evenire,

Et quòd omnes ejusdem Insulæ ad Defensionem ejusdem, juxta quantitatem Terrarum, Tenementorum, Bonorum, & Catallorum, quæ habent in eâdem Insulâ, Manus tenentur apponere Adjutrices,

Vobis mandamus quòd, circa Arraiationem & Assessionem Hominum prædictorum, si nondum factæ fuerint, cum omni diligentiâ Intendatis, & Alia, contenta in dictis Litteris nostris, vobis indè confectis, faciatis & expleatis juxta tenorem Litterarum earumdem,

Ac omnes Homines Hundredi prædicti, tàm Prælatos Religiosos, quàm Alios, ad inveniendum, juxta quantitatem Terrarum, Tenementorum, Bonorum, & Catallorum, quæ habent in eâdem Insulâ, Sufficientes Homines pro Defensione ejusdem, si Periculum ex hujusmodi Hostium nostrorum Aggressibus

A.D. 1337. An. 11. E. 3. bus imineat, nec non ad Litora Maris infra eandem Insulam custodiendum, & Vigilias per Costeram Maris ibidem faciendum, per Districtiones, & aliis viis & modis, quibus pro salvatione dicti Regni nostri, & securâ Custodiâ Insulæ prædictæ, meliùs & rationabiliùs fore videritis faciendum, compellatis, & quod iidem Homines in eâdem Insulâ pro Defensione ejusdem Se teneant, nisi Periculum aliundè, ex hujusmodi Hostium nostrorum Aggressibus, imineat ut est dictum. A.D. 1337. Edw. 3.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo octavo die Julii.

Pro Waltero de Manny, Admirallo constituto.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Vasc. 11. E. 3. m. 15.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Dilecti & Fidelis nostri, Walteri de Manny, plenariè confidentes,

Constituimus ipsum Walterum Capitaneum & Admirallum Flotæ nostræ omnium Navium, tàm Magnæ Jernemuthæ, quàm omnium aliorum Portuum & Locorum, ab Ore Aquæ Thamisiæ, per Costeram Maris, versus partes Boreales, quas ad proficiscendum, in obsequium nostrum, pro Defensione Regni nostri, sub certâ formâ, parari mandavimus, quamdiù nobis placuerit:

Dantes eidem Waltero, tenore præsentium, potestatem omnes & singulos, Marinarios & alios, de Flotâ nostrâ prædictâ castigandi & puniendi, prout justum fuerit, & prout hactenus fieri consuevit.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim London. undecimo die Augusti. A.D. 1337.

Per ipsum Regem.

ET Mandatum est omnibus & singulis, Magistris, Marinariis, & aliis, de Flotâ prædictâ, quòd eidem Waltero, tanquam Capitaneo & Admirallo Flotæ illius, in omnibus sint respondentes & intendentes, sicut prædictum est.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

ET mandatum est præfato Waltero quòd, ad præmissa faciendum in formâ prædictâ, cum omni diligentiâ & solicitudine, quibus poterit, intendat, & quod hoc, sicut Rex de eo confidit, nullatenus omittat.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Pro Bartholomæo de Burghersh pariter Admirallo constituto.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid.

EOdem modo constituitur, dilectus & fidelis Regis, Bartholomæus de Burghersh, Admirallus Flotæ Regis omnium Navium, tàm quinque Portuum Regis, quàm omnium aliorum Portuum & Locorum, ab Ore Aquæ Thamisiæ, per Costeram Maris, versus partes Occidentales, sub eâdem datâ, cum consimilibus mandatis prædictis, mutatis competenter mutandis. A.D. 1337.

Pro Ballivo Johannis Ducis Britanniæ.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Pat. 11. E. 3. p. 2. m. 11.

REX Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, certis de causis, Terras, Tenementa, Bona, & Catalla, Gallicorum & aliorum, qui de Dominio & Potestate Regis Franciæ existunt, infra Regnum nostrum (Terris ac Bonis & Catallis Hominum Ducatûs Brittaniæ dumtaxat exceptis) capi fecerimus in Manum nostram, A.D. 1337.

Nos,

Contemplatione, Nobilis Viri & Fidelis nostri, Johannis Ducis Britanniæ, & Comitis Richemundiæ,

Volentes securitati, & quieti, ac indempnitati, Johannis Junensam, Ballivi ipsius Ducis, apud Maneria sua de Bassyngbourn & Munden,

Qui

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Qui de Sabaudiâ, & non de Potestate dicti Regis Franciæ, existit, sicut ex testimonio accepimus fidedigno,

Nè ipsius æmuli, aut alii, ex captione Bonorum & Catallorum Hominum de Potestate dicti Regis Franciæ, occasionem quærant sibi in Bonis suis, sive in corpore, molestare, favore benivolo providere,

Suscepimus ipsum Johannem Junensam, ac Bona sua, in Protectionem & Defensionem nostram: A. D. 1337. Edw. 3.

Et ideò vobis mandamus *&c. prout in Literis de Protectione.*

In cujus &c. per unum Annum duraturas.

Teste Rege apud Turrim London. duodecimo die Augusti.

Per ipsum Regem.

De Literis Conventionum Ducis Brabantiæ Imperatori non tradendis.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 8. EDward, par la grace de Dieu, Roi d'Engleterre, Seiguur d'Irland, & Ducs d'Aquitain, a touz ceux, qui ces Lettres verront, ou orront, Salutz od conissance de verite.

Faisons savoir a touz, qui nous avons en Convents, Promis, & Promettons a, no Treschier & Amez Cousyn, Johan, par cele meisme grace, Duc de Lothr. de Brebant, & de Lembourgh, qui les Lettres & les Alliauces, que ill a donnes, fait, & promises, de Servir, a l'Empereur, souz les Frontieres de l'Empire, en le Basse Alemaigne, ou aillours,

Les queles Lettres & Alliances nous avons devers nous,

Nous ne baillerons, ne delivrons, nullement au dit Empereur, ne au Roi d'Alemaigne, ne a leur Liex-tenans, ne a nullui vivant, Mais les tenrons, & garderons pardevers nous, en tele manere qui nuls ne porra Somonre, nostre dit Cousyn, le Duc, par vertu des dites Lettres & Alliances, se ce n'est pour le Service, & loial & propre bosoigne de l'Empire, ou par le nostre.

Aussi, uncore, avons en Coveient, & Promettons loialment, & en bone foi, a, nostre Cousyn, le Duc devantdit, qui nous ne donrons, ne faire porrons Triwes, Pais, Asseurance, ne Respit, avoec nos Enemis saunz le gre, consent, & ottroi, & volente, de lui, ou de son Lieutenant. A. D. 1337.

Et auxi, ne doit, no dit Cousyn, le Duc faire, ne doner Pais, Triwee, Asseurance, ne Respit, avesqe noz Enemys, sanz la volente & consentement de nous.

Et tout ces choses, Promesses, & Covenences, dessus dites, & chascune d'ycelles, Promettons nous, & avoms en Convent, a tenir, garder, & acomplir, fermement & entierement, sanz de riens aler, ne faire aler en nulle manerie, qui soit, ou puist estre, au contraire, envers le dit Duc no Cousyn, ou son Lieutenant,

En obligeant touz nos biens, & les biens de noz Heirs, Meubles & Non Meubles, presens & avenir, en quicumque Liu qu'il soient, ou porront estre, trouez, sanz mal engien.

En tesmoignance de queu chose, nous avons fait faire cestes nos Lettres overtes, seales de nostre Grant Seal.

Don. a Weymonstier le xx. jour d'Augst, l'An de Grace Mill, Trois centz, Trente & Sept, & de nostre Regne Unzisme.

Super Guerra per Regem Franciæ suscitata, & de Proclamatione facienda.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Claus. 11. E. 3. p. 2. m. 29. d. REX Vicecomiti Kantiæ, Salutem.

Quia Rex Franciæ Guerram contra nos movet, Naves & Galeas Guerrinas super Nos, & Regnum, ac Insulas nostras, de Gerneseye, Jereseye, Serke, & Aureneye, mittendo,

Et Homicidia, Deprædationes, Incendia, & alia Facinora quamplurima per Homines, in eisdem Navibus & Galeis existentes, inibi hostiliter perpetrando, A. D. 1337.

Ac Villas, Castra, & alia Loca nostra, in Ducatu Aquitaniæ, cum Exercitibus suis obsedendo, & Obsessa tenendo,

A. D. 1337. Edw. 3.

Aliáque Mala innumera nobis & nostris, tàm in Terrâ, quàm in Mari, perpèram inferendo,

Ac Pacem nobiscum habere, seu cum solempnibus Nunciis nostris (quos jam ultimo ad partes Transmarinas, eâ de causâ, transmisimus) super Pace, inter Nos & Ipsum ineundâ, tractare totaliter renuendo,

Super quibus, ac pro Defensione & Salvatione Regni, aliarumque Terrarum, & Jurium nostrorum, ac tantâ Impietate & Malitiâ repellendâ, cum nonnullis Prælatis, Magnatibus, & Proceribus ipsius Regni, & aliis de Concilio nostro, Tractatum, apud Westmonasterium, jam habuimus cum deliberatione providâ diligentem,

Tibi præcipimus, districtiùs injungendo, quòd statim, visis præsentibus, in Civitatibus, Burgis, Villis Mercatoriis, & aliis locis, in Ballivâ tuâ ubi, expedire videris, tàm infra Libertates, quàm extra, publicè, ex parte nostrâ, facias proclamari, quòd Archiepiscopi, Episcopi, omnesque Abbates & Priores, tàm Exempti, quàm non Exempti, cæteræque Personæ Ecclesiasticæ, ac Comites, Barones, Milites, Domini Villarum, Mercatores, & alii Potentes Comitatûs prædicti, sint, in Propriis Personis suis, apud Roffen. in Crastino Exaltationis Sanctæ Crucis, proximò futuro, ad audiendum Intentionem, & Voluntatem, nostram super præmissis, eis per quosdam Fideles nostros, de dictâ voluntate nostrâ & Intentione pleniùs informatos (quos ad dictos Diem & Locum missuri sumus) seriosiùs exponendam,

A. D. 1337. Edw. 3.

Scire faciens Eisdem, ex parte nostrâ, quòd eosdem Diem & Locum, propter iminentia Pericula, & Arduitatem Negotiorum prædictorum, quæ Regni nostri, & Ecclesiæ Sanctæ ejusdem, & tàm Ipsorum, & rerum suarum, quàm nostram Defensionem intimè concernunt, & etiam sub incumbenti Periculo, venire, Excusatione quâcúmque postpositâ, non omittant, & illos, qui Se (cessante Impedimento legitimo) retraxerint, & ibidem venire recusaverint, tanquam Nobis & Mandatis nostris Inobedientes, & Hostibus nostris Adhærentes, puniri, cùm oportunum viderimus, faciemus.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo primo die Augusti.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est Vicecomitibus subscriptis; viz.

Vicecomiti Surriæ quod sint &c. apud Guldeford die Martis proximò post Exaltationem Sanctæ Crucis.

Vicecomiti Sussex &c.

Super Guerra prælibata, & de Convocatione Cleri facienda pro Subsidio habendo.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid.

REX, Venerabili in Christo Patri, W. eâdem gratiâ, Archiepiscopo Eborum, Angliæ Primati, Salutem.

Justum est & consonum Rationi, ut, per Communia Subsidia, Communibus Periculis occurratur.

Sanè licet Nos, desiderantes omnino habere Pacem cum Domino Rege Franciæ, qui nonnullas Terras nostras, in Ducatu Aquitaniæ, nobis diu detinuit, & adhuc detinet minùs justè, Sibi, pro optinendâ Restitutione Terrarum hujusmodi, quicquid debuimus, reverenter & humiliter fecerimus,

Offerentes ulteriùs ad captandam, ipsius benivolentiâ, Maritagia Filii nostri Primogeniti, nunc Ducis Cornubiæ, claræ memoriæ, Johannis Comitis Cornubiæ Fratris nostri, tunc viventis, & Sororis nostræ carissimæ, jam Comitissæ Gerliæ,

A. D. 1337.

Pecuniam etiam, pro suo libito, & alia quæ in Cedulâ, hiis inclusâ, pleniùs annotantur;

Ipse tamen,

Hiis omnibus obauditis, machinans Nos & Nostros omnino deprimere, ut Usurpata super nos possit retinere liberiùs, & sibi faciliùs attrahere Residuum quod habemus,

Movet nobis Guerram Fortissimam, tàm in Terrâ, quàm in Mari, nolens nec Paci, nec Pacis Tractatui, consentire,

Propter quod, ad reprimendum Ipsius, & Scotorum, & aliorum Inimicorum nostrorum, Malitiam, oportet, pro defensione Ecclesiæ, & Terrarum, nostro Regimini Subditarum, Nos opponere Manu forti;

Quæ quidem Defensio tantum requirit profluvium Expensarum, quòd sine magno Fidelium nostrorum Præsidio

A. D. 1337. Edw. 3.

sidio illas non possumus supportare,

Quamobrem Amorem gratum & benè dispositum (quem ad nostri Conservationem Honoris, & Defensionem Ecclesiæ, & Terrarum prædictarum, confidimus vos habere) ex corde rogamus quatenus, ponderatis debitè Quantis Periculis Nos & nostri Subditi subiciuntur in hac parte, Prælatos & Clerum vestræ Diocœsis, tàm Exemptos, quàm non Exemptos, apud Eborum, die Mercurii, proximo post Festum Nativitatis beatæ Mariæ, proximò futurum, citiùs quo poteritis convocari faciatis;

Ita quòd Prælati, Decani, Abbates, Priores, Archidiaconi, Rectores Ecclesiarum & alii Beneficiati (quos expedire videritis) personaliter tunc compareant coram vobis;

Coram Quibus singula, Contenta in dictâ Cedulâ, & alia quæ movere poterunt, clarè & publicè faciatis exponi:

Inducentes eosdem ut quilibet, in alleviationem Expensarum hujusmodi, nobis, prout facultates suæ permiserint, talem Subventionem facient, qualem tanta necessitas jam exposcit; rescribentes nobis, cùm omni celeritate, quid, & quantum, vos, & alii singuli, nobis duxeritis concedendum:

Ad hæc faciatis dictam Cedulam, in singulis Ecclesiis dictæ Diœcesis, & locis aliis, quibus expedire videritis, diebus Solempnibus & Festivis, quando major adhæret Populi Multitudo, publicari patenter, ut Fideles nostri, super hiis informati, nobis libentiùs temporaliter subveniant, & pro nobis apud Deum votivis precibus intercedant; ad quod eos monitis efficacibus excitetis:

Taliter super hiis vos habentes, quòd vestram debeamus Gratitudinem meritò commendare.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo primo die Augusti.

Per ipsum Regem.

A. D. 1337. Edw. 3.

Eodem modo mandatum est Archiepiscopo, & Episcopis, subscriptis, de Convocari faciendo Prælatos & Clerum suarum Diœcesium apud loca subscripta, ad dies subscriptos, in formâ prædictâ; viz.

J. Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, de convocari faciendo &c. ad certos Diem & Locum &c.

Episcopo Roffensi de convocari faciendo &c. apud Roucestriam in Crastino Exaltationis Sanctæ Crucis.

A. Episcopo Wyntoniensi de convocari faciendo &c. apud Wynton in Crastino Nativitatis Beatæ Mariæ.

R. Episcopo Sarum de convocari faciendo &c. apud Sarum in Crastino Nativitatis Beatæ Mariæ.

R. Episcopo Bathon. & Wellen. de convenire faciendo &c. apud Welles die Mercurii proximo post Festum Nativitatis Beatæ Mariæ.

J. Episcopo Exon. de convenire faciendo &c. apud Exon. in Crastino Exaltationis Sanctæ Crucis.

Th. Episcopo Wygorn. de convenire faciendo &c. apud Evesham in Crastino Nativitatis Beatæ Mariæ.

Th. Episcopo Hereford de convenire faciendo &c. apud Hereford die Mercurii proximo post Festum Nativitatis Beatæ Mariæ.

R. Episcopo Coventr. & Lich. de convenire faciendo &c. apud Stafford in Crastino Nativitatis Beatæ Mariæ.

S. Episcopo Eliensi de convenire faciendo &c. apud Cantebrigiam in Crastino Nativitatis Beatæ Mariæ.

A. Episcopo Norwicen. de convenire faciendo &c. apud Norwicum in Crastino Nativitatis Beatæ Mariæ.

S. Episcopo London. de convenire faciendo. &c. apud London. in Crastino Nativitatis Beatæ Mariæ.

De Intentione Regis exponenda.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Pat. 11. E. 3. p. 1. m. 3.

REX Universis & singulis Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Comitibus, Baronibus, Militibus, Dominis Villarum, Mercatoribus, & aliis, apud Roffen. in Crastino Exaltationis Sanctæ Crucis, proximò futuro, de Mandato nostro, seu præmunitione, conventuris, Salutem.

A. D. 1337.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilis Patris, J. Archiepiscopi Cantuariensis, totius Angliæ Primatis, &, Dilecti & Fidelis nostri, Willielmi de Clynton, Comitis Huntyngtoniæ, plenam fiduciam optinentes,

Assigna-

A. D. 1337. An. 11. Edw. 3. Assignavimus & Deputavimus Ipsos, conjunctim, & divisim, ad Aliqua,

Quæ in instanti Concilio nostro, apud Westmonasterium, per Nos, & per Prælatos, & Magnates, & Proceres Regni nostri, & alios de Concilio nostro, ibidem existentes, Tractata fuerunt, & Quæ Nos, & Statum, ac Defensionem & Salvationem Regni nostri, Ecclesiæque Sanctæ ejusdem, ac aliarum Terrarum, & Jurium nostrorum, specialiter contingunt,

Et ad Intentionem nostram ac voluntatem, in hac parte, tàm ad diem & locum prædictos, quàm alibi, in eodem Comitatu, ubi expedire viderint, cum Continuatione & Prorogatione Dierum,

Vobis pleniùs & seriosiùs exponenda; prout eis & eorum cuilibet per nos pleniùs est injunctum:

Et ideò vobis, in Fide, Dilectione, ac etiam Ligeantiâ, quibus nobis astricti estis, firmiter injungendo, mandamus quòd eisdem, Archiepiscopo & Comiti, & eorum alteri, in exponendis Intentione & Voluntate nostrâ, & aliis Negotiis, quæ Nos, & Vos, ac dicta Regnum nostrum & Sanctam Ecclesiam, sic contingunt, cum omni diligentiâ pareatis, & etiam intendatis:

Et Ea, quæ sic vobis exposita fuerint, ex parte nostrâ (Consideratis Periculis quæ iminent hiis diebus) studeatis, remotâ Excusatione quâcúmque, prudenter & effectualiter adimplere, prout ad vos, & vestrûm quemlibet, noveritis pertinere.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo primo die Augusti.

Per ipsum Regem.

De Jure Regio manutenendo.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Pat. 11. E. 3. p. 3. m. 38.

REX Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Decanis, Archidiaconis, Cancellariis, Sacristis, Præbendariis, in Ecclesiis, Cathedralibus, seu Collegiaris, Judicibus, Delegatis, & omnibus aliis Personis Ecclesiasticis, in quacúmque Dignitate vel Officio constitutis, ad quos &c. Salutem.

Ad Jura nostra Regia, nè depereant, seu per aliquorum Usurpationes indebitas aliqualiter subtrahantur, quatenus justè poterimus, manutenendum,

Subtractáque & Occupata (si quæ fuerint) revocandum,

Nec non ad Impugnatorum eorumdem Jurium nostrorum conatus illicitos refrænandum,

Et ad ipsos Impugnatores, juxta eorum demerita, puniendum,

Eò studiosiùs nos decet operam adhibere, & solicitiùs extendere Manum nostram, quo ad Hoc astringimur Vinculo Juramenti, plurefque conspicimus Jura illa indiès pro viribus impugnare.

Cùm itaque nuper, in Curiâ nostrâ, per Considerationem ejusdem Curiæ, Præsentationem nostram ad Præbendam de Castre, in Ecclesiâ Beatæ Mariæ Lincolniensi,

Tunc vacantem, & ad nostram Donationem spectantem, ratione Episcopatûs prædicti, nuper vacantis, & in Manu Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, existentis,

Versus, Venerabilem Patrem, H. Episcopum loci prædicti, Nos in hac parte impetentem, recuperaverimus, A. D. 1337.

Eandémque Præbendam, Dilecto Clerico nostro, Willielmo de Kildesly contulerimus Regio Jure nostro,

Et idem Clericus noster Præbendam illam sic canonicè sit Adeptus, eámque possideat in præsenti,

Ac jam intellexerimus quòd quidam (Jus nostrum in præmissis impugnare, ac Judicium prædictum pro viribus enervare nitentes) Provocationes, Citationes, & Processus, facere, & Appellationes, & alia impedimenta, interponere proponunt,

Nec non diversas Commissiones, per quas, si procederent, tàm Nobis & Coronæ nostræ, super dicto Jure nostro, præjudicium & exhæredatio, quàm dicto Clerico nostro, super Possessione suâ supradictâ, gravis Perturbatio de facili possent generari alicui, vel aliquibus, vestrûm fieri procurârunt,

Nos, hujusmodi Præjudicio, & Exhæredationi obviare, ac Jura nostra illæsa conservare, conatúsque illorum, qui ea impugnare voluerint, viis & modis, quibus poterimus, bono modo refrænare cupientes, prout decet,

Vobis omnibus & singulis inhibemus, firmiter injungendo, nè Provocationes aliquas, Citationes, aut Processus, facere, seu Appellationes, vel alia impedimenta, interponere, nec, prætextu alicujus Commissionis, vobis, vel alicui, seu aliquibus, vestrûm factæ, vel faciendæ, quicquam, quod in Juris nostri prædicti

A. D. 1337. Edw. 3. prædicti Derogationem, aut Coronæ seu Dignitatis nostræ Regiæ præjudicium & Exhæredationem, vel dicti Judicii Enervationem, aut prædicti Clerici nostri, super Possessione sua prædicta Perturbationem cedere valeat (nobis inconsultis) attemptare præsumatis ullo modo: Scientes pro certo quòd, si secus feceritis, ad vos, tanquam dicti Juris nostri Regii Violatores, & Coronæ nostræ Exhæredatores, graviter, prout convenit, capiemus. A. D. 1337. Edw. 3.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo sexto die Augusti.

De Absentibus in Obsequio Regis, per Curiam non inquietandis.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Claus. 11. E. 3. p. 2. m. 35. d. REX, Dilecto & Fideli suo, Willielmo de Shareshull, & Sociis suis Justiciariis, ad Assisas in Comitatibus Gloucestriæ, Wigorniæ, Salopiæ, & Staffordiæ capiendas assignatis, Salutem.

Cùm nos, pro Defensione Regni nostri, ac aliarum Terrarum & Jurium nostrorum, tàm in partibus Hiberniæ, quàm Scotiæ, cum Hibernicis & Scotis, Inimicis nostris, Guerram quasi continuam habeamus,

Et nichilominus Rex Franciæ Guerram contra nos voluntariè moveat, Naves & Galeas Guerrinas super Regnum nostrum hostiliter mittendo,

Homicidia, Incendia, & alia Facinora, tàm infra idem Regnum, quàm supra Mare, per Homines Navium & Galearum suarum fieri faciendo,

Et diversas Terras nostras, in partibus Transmarinis, ad manus suas ponendo, & eas contra Justitiam occupando,

Per quod Nos, & Fideles nostri, contra hujusmodi Hostiles Aggressus latiùs, quàm temporibus Progenitorum nostrorum fieri consuevit, Manus coartamur extendere bellicosas,

Et quia, ad frequentes Querimonias nonnullorum Magnatum, & aliorum Regni nostri, in Obsequium nostrum, pro Defensione Regni nostri, & Terrarum nostrarum prædictarum, sic profecturorum, & in hujusmodi Obsequio moraturorum, asserentium quamplures Ipsos, in eorum Absentiâ, magis quàm præsentiâ, inquietare, & Jure suo defraudare, calidè nisos esse,

Volentes Indempnitati ipsorum Fidelium nostrorum, nobis sic obsequentium, prospicere, ut tenemur, maximè cum ipsi ab hujusmodi nostris Servitiis se retraherent, nisi Eos per Nos subveniatur Remedio oportuno,

De assensu Prælatorum, Comitum, Baronum, & Procerum Regni nostri, ac aliorum de Concilio nostro (quos nuper apud Notingham, ad tractandum ibidem super arduis nostris & Regni nostri Negotiis, fecimus convocari) iminentibus hujusmodi Necessitatibus, ordinavimus, & per Nos, Prælatos, Comites, Barones, & alios Magnates prædictos, fuit, inter alia, Concordatum, A. D. 1337.

Quòd Assisæ Novæ Disseisinæ & Attinctæ contra Fideles nostros,

In Obsequio nostro, in dictis Terris Scotiæ & Hiberniæ, aut alibi, extra Regnum nostrum, pro Defensione & Salvatione ejusdem Regni, & Terrarum nostrarum prædictarum, commorantes;

Arrainatæ, seu Arrainandæ (ipsis in Obsequio nostro inibi sic existentibus) de Die in Diem continuentur, ita quòd Eis, dùm in Obsequiis nostris hujusmodi morum, ut præmittitur, fecerint, Exhæredatio vel præjudicium nequaquam fiat,

Et ideò vobis mandamus quòd omnes Assisas Novæ Disseisinæ, & Attinctas, coram vobis per Brevia nostra jam arrainatas, vel exnunc arrainandas, versus, Dilectum & Fidelem nostrum, Johannem de Cherleton Seniorem,

Quem constituimus Justiciarium nostrum Terræ nostræ Hiberniæ, ad negotia nostra in eâdem Terra salubriter dirigenda, & Malitiam dictorum Hibernicorum hostium nostrorum (qui Terras nostras & aliorum Fidelium nostrorum in eisdem partibus indiès satagunt hostiliter occupare) cum Dei adjutorio, viriliter repellendam, & qui eâ de causâ ad easdem partes Hiberniæ jam est de mandato nostro profecturus,

De die in diem, in statu, quo tunc fuerint, ex causâ prædictâ, & de gratiâ nostrâ speciali (dùm idem Johannes in Obsequio nostro sic moratur, vel quousque aliud inde mandaverimus) continuetis juxta Ordinationem & Concordiam antedictas.

Intentionis tamen nostræ & Concilii nostri non existit, quòd Illi, Disseisinas hujusmodi facientes, & Iter suum ad aliquas

A.D. 1337. Edw. 3. aliquas partes prædictas recenter arripientes, ut sic Conquerentes indè a Prosecutione & Assecutione Jurium suorum interim differant, per præsentes Ordinationem & Concordiam adjuventur.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo sexto die Augusti. A.D. 1337. Edw. 3.

Per ipsum Regem & Concilium.

Ad Imperatorem, super Confœderatione.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 11. SEreuissimo Principi, Domino Ludewico, Dei gratiâ, Romanorum Imperatori, semper Augusto, Fratri nostro carissimo, Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, cum debitæ sinceræque Dilectionis constantiâ, promptum in omnibus complacendi affectum.

Inter cæteros Regalium Titulorum nostrorum successus, nobis divinitûs attributos, Affinitatis & Amicitiæ Fœdera inter Vos & Nos, disponente Domino, nostris Conthoralibus mediantibus, mutuò & feliciter consummata, quæ aciei nostræ meritis hucusque, per Propagationem Liberorum nostrorum, suaviter arriserunt, nostra præcordia ex intimis alliciunt, & inducunt, quod ampliora Affectionis, Ligarum, & Unionis, Fœdera inter nos ex merito debeant suboriri; sic quòd, per vestras & nostras unanimes Voluntates, nostrarum Ditionum Populi in Pace firmiore quiescant, nostri amplientur Honores, utrorúmque ac nostrorum ex hoc roborentur & firmentur in posterùm Jura Regnorum.

Igitur vestræ Fraternali Celsitudini, de multiplicibus Violentiarum & Injuriarum Oneribus dudùm, retroactis temporibus, Divis Romanorum Imperatoribus & Regibus, Prædecessoribus vestris, per olim Reges Franciæ, & per Philippum, nunc pro Rege Francorum se gerentem, factis, & ex præconcepto illatis, in Bonis, Juribus, Possessionibus, Hæreditatibus, & Honoribus Imperii, sinceræ Dilectionis animo Condolentes,

Vobis, vestrísque Hæredibus, quamdiu vixerimus, nosmetipsos, & Hæredes nostros, Irrevocabilibus, ac constanter durabilibus, Unionum Confœderationibus, tenore præsentium, duximus, & ducimus firmiter Alligandos, & in hunc modum alligamus; videlicet,

A. D. 1337. Quòd Nos, & Hæredes nostri, Vos, & Hæredes vestros, omni nostrâ Potentiâ, contra prædictum Philippum, suosque in Regno Successores, cæterosque vestros & Imperii Inimicos, vestri & Imperii Jura, Res, & Honores, præoccupantes, vel indebitè detinentes, pro Adquisitione, Recuperatione, Defensione, & Conservatione, cunctorum vestrorum Jurium, Honorum, Hæreditatum, Possessionum, Rerum, & Querelarum Imperii, juvabimus,

Et vobis, quando, & quotiens, necessarium fuerit, & Nos requisieritis, seu per certos vestros feceritis requiri Commissarios, infallibiliter assistemus,

Nec in aliquem Eventum, seu propter aliquam Causam, præteritam vel futuram, cum vestris, aut vestrorum Hæredum, & Successorum, Inimicis, Adversantibus (quos sub aliquâ Mundi parte nunc habetis, seu Vos, aut Hæredes vestros, habere contigerit in futurum) faciemus, seu habebimus, haberi, seu fieri, permittemus, Amicitias, Dilectiones, Tolerantias, Pacem sive Treugas, nisi vestri, aut vestrorum Successorum, aut Hæredum (quos post vestrum Decessum relinqueretis) ad Id Scitus & Consensus accesserit pariter & Voluntas.

In quorum omnium Testimonium, & roboris firmitatem præsentes conscribi, & nostro Sigillo Regio jussimus communiri.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo sexto die Augusti, Anno Domini Millesimo, Trecentesimo, Tricesimo Septimo, Regni verò nostri undecimo.

A.D. 1337. Edw. 3.

Ad Imperatorem, super Papa adeundo, & reconciliando; & de Trecentis Millibus Florenorum persolvendis.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid.

SErenissimo Principi, *&c. ut supra*, Edwardus, &c. cum debitæ sinceræque Dilectionis constantiâ, promptum in omnibus complacendi affectum.

Quia vestræ Celsitudinis decorata Majestas Curiam Romanam accedere, nosque vobiscum habere, affectat pro Reformatione vestrâ, apud Dominum nostrum Summum Pontificem, & dictam Curiam (quam longis retroactis temporibus desiderâstis, & adhuc optinere cupitis) impetrandâ,

Nosque, per vestras Literas, requisivistis ut, certis Die & Loco, vobiscum convenire debeamus, ad habendum Colloquium de præmissis,

Nos,

Tàm ex ratione Affinitatis, quàm Amicitiarum, quibus adinvicem astringimur & ligamur,

Consideratis Locorum distantiis, sumptuúmque oneribus quæ incumbunt & pertinent ad præmissa,

Nec non quia,

Nobis & nostris, super Violentiis & Injuriis, tàm per præteritos Francorum Reges, quàm per Philippum, nunc pro Rege Franciæ se gerentem, Antecessoribus nostris, Regibus Angliæ, & nobis, multipliciter factis & illatis, cordialiter condolendo,

Nobis, cum Duobus Militibus Armatorum Galeatorum, tàm Magnatum, quàm aliorum, super instans Festum beati Andreæ Apostoli, venire in Auxilium personaliter promisistis, juxta vestrarum, quas habemus, continentiam Literarum,

A.D. 1337.

Majestati vestræ ex certa Scientiâ promittimus, per præsentes, quòd,

Ut eo, dictus Gressus vestros ad Curiam, & dictum nobis præstandum Auxilium, commodiùs & perfectiùs facere valeatis,

Vobis, aut vestris in hac parte Commissariis, in Festo Sancti Michaelis proximo, Tribus Vicibus, Centum Milia Florenorum Auri de Florentiâ,

Et Centum Milia, consimilium Florenorum, in Festo Purificationis Beatæ Mariæ Virginis subsequenti, ex aliâ parte Maris, videlicet, in Dordraco, solvi & præsentari, nostri ex parte, sub nostris Laboribus, Periculis, & Expensis, certitudinaliter faciemus.

De quorum Medietate in Auro, Argento, vel Grossis Turonensibus, Reliquâ verò Medietate in Auro, Argento, vel Sterlingis (quod nostræ relictum est Optioni) satisfacere tenebimur & debemus:

Salvo nobis quòd Vos, & Hæredes vestri, Nobis, & Hæredibus nostris, omnia & singula, de quibus vestræ Celsitudinis Literas habemus, debeatis perficere & efficaciter observare.

In quorum *&c. ut supra.*

Pro Comite Lossensi de Pecunia sibi solvenda.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 5.

REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Noverit Universitas vestra quòd,

Quia, Spectabilis Vir, Dominus Theodericus, Comes Lossensis & Heinsbergh, & de Blatikenbergh Dominus, quamdiu vixerit, cum Ducentis Viris Armatis Galeatis, nobis, dum ipsum requisiverimus, seu requiri facimus, contra nostros Inimicos & Rebelles, pro Recuperatione nostrorum Jurium, nostrorúmque Hæreditatum, & pro Conservatione eorumdem, promisit assistere & servire,

Nos eidem Comiti promittimus, per præsentes, quòd Nos, aut Hæredes nostri, dicto Comiti, aut suis Commissariis, solvemus & dabimus, Duobus subscriptis Terminis, Triginta Milia Florenorum Auri, bonorum de Florentiâ, aut solvi faciemus, videlicet,

A.D. 1337.

Quindecim Milia in Festo Sancti Michaelis proximò nunc futuro in Dordraco,

Reliqua verò Quindecim Milia in Festo gloriosæ Virginis Mariæ, viciniùs subsequenti, loco in eodem, vel aliàs ubi dictus Comes commodiùs poterit inveniri.

Et quòd ab omni Captivitatis Onere, quod dictus Comes, aut sui, in Obsequiis nostris inciderint, Nos ipsum Comitem, & suos, debemus relevare Liberos & Indempnes:

Et pro eo universos Captivos, quos

dictus

A. D. 1337. Edw. 3. dictus Comes, aut sui ceperint, nobis, aut nostris Commissariis, idem Comes tenebitur præsentare.

De perditione verò Equorum, per dictum Comitem, aut suos, in auxilio nostro sustinendâ (Equis tamen Currium, Carrucarum, & Consimilibus exceptis) eidem Comiti, & suis, ad dictum & Arbitrium Domini Reynaldi, Gelrensis & Zutphenensis, & Domini Willielmi de Clynton, Huntingdoniæ, Comitum, Solutionem & Restitutionem faciemus condecentem.

Præterea, nomine Stipendii, Quindecim Florenos, omni Mense, supradicto Comiti dabimus, aut dari faciemus, pro quolibet Galeato; qui Menses & qui Stipendia Cursum suum incipient, secundum Kalendarium, a die, quâ, ex parte nostrâ evocatus, animo ad nos veniendi, prædictus Comes cum suis Armatis Hominibus exiverit Terram suam. A. D. 1337. Edw. 3.

Et si, hiis primitivis Guerris expeditis, ipsum de Novo ad nostrum vocaremus Auxilium, ex tunc præfatus Comes nobis serviet sub Stipendiis talibus, qualia tunc temporis cæteri Domini, statui & Conditioni Comitis ejusdem Consimiles, a nobis recipient & habebunt.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo sexto die Augusti, Anno Domini Millesimo, Trescentesimo, Tricesimo septimo, Anno Regni verò nostri undecimo.

Pro Domino de Valkenborgh de Retinentia cum Centum Galeatis.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid.

REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Noverit Universitas vestra quòd,

Ratione Fidelitatis & Homagii, Nobis per, Nobilem & Potentem Virum, Dominum Theodoricum de Montyoie & de Valkenborgh Dominum, præstitorum, & propter Auxilium, nobis promissum, per prædictum Dominum Theodoricum, faciendum cum Centum Viris Armatis Galeatis, secundum continentiam Literarum ipsius Domini Theodorici, quas sub suo Sigillo optinemus sigillatas,

Nos, aut Hæredes nostri, dabimus & solvemus dicto Domino Theodorico, aut ejus veris Nunciis, quamdiu idem Dominus Theodoricus vivet, nomine Feodi, singulis Annis, super Terminum Paschæ, ad suum Scaccarium, Mille & Ducentos Florenos Auri, bonos de Florentiâ, completè, vel aliud pro eisdem, in Bonis Sterlingis bonæ Monetæ de Angliâ, bonum & æquivalens Pagamentum,

Et quòd, in proximo futuro Festo Sancti Michaelis, Nos, aut Hæredes nostri, dicto Domino Theodorico, aut ejus certis Nunciis, Sex Milia Florenorum Monetæ de Florentiâ prædictæ, vel aliud, sicut dictum est, Pagamentum æquivalens in Dordraco solvi faciemus, & integraliter præsentari,

Et adhuc alia Sex Milia Florenorum, Monetæ ejusdem, dicto Domino Theodorico, aut ejus certis Nunciis, in proximo subsequenti Festo Purificationis gloriosæ Virginis Mariæ, dabimus & persolvemus similiter in Dordraco, vel ubi dictus Dominus Theodoricus, vel sui ad hoc Commissarii, tunc commodiùs poterunt inveniri. A. D. 1337.

Præterea, nomine Stipendii, Quindecim Florenos, dictæ Monetæ, omni Mense solvi faciemus præfato Domino Theodorico, pro quolibet Galeato,

Quibus Stipendiis si dictus Dominus Theodoricus transire non posset, Nos sibi Stipendia hujusmodi, juxta rationabilem Constitutionem, spectabilis Viri, Domini Reynaldi Comitis Gelrensis & Zutphensis, tenebimur augmentare.

Qui Menses, & quæ Stipendia, inchoabunt, & suum cursum capient, secundum Kalendarium, a die quo dictus Dominus Theodoricus, ex parte nostrâ evocatus, animo cum Centum Galeatis veniendi nobis in Obsequium nostrum, exiverit Terram suam,

Ab omni etiam Captivitatis onere (quod dictus Dominus Theodoricus, vel sui, in Obsequio nostro, inciderint) Nos debemus relevare Liberos & Indempnes.

Et pro eo dictus Dominus Theodericus omnes & singulos (quos ipsi vel sui Homines ceperint) nobis, aut Marescallo nostro, nomine nostro, dabit & præsentabit.

Et, si dictum Dominum Theodericum, aut suos Galeatos, in Obsequio nostro ullos Equos amittere contigerit (Equis Curruum, Carrucarum, & consimilibus

A.D. 1337. Elw. 3. similibus Equis, exceptis & exclusis) Nos, ad Præmunitionem dicti Domini Theoderici, aut ejus Commissarii, boni Hominis & legalis, Duos nostrorum Militum, Duobus ex Militibus prædicti Domini Theoderici in Socios, ad ordinandum de dictis Equis amissis, dabimus & subjungemus; & Ordinatio Concordata talium Quatuor Militum firmiter dicto Domino Theoderico servatur: Qui, si concordari non possent, extunc præfatus Dominus Comes Gelrensis summus sit Arbiter in hoc casu.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo sexto die Augusti, Anno Domini Millesimo, Trescentesimo, Tricesimo septimo, Anno Regni verò nostri undecimo.

Consimiles Literas habet idem Theodericus de Duobus Milibus & Quadringentis Florenis Auri, bonis de Florentiâ, de eodem Termino Paschæ, & de Duodecim Milibus Florenorum hujusmodi, de prædicto Termino Sancti Michaelis, & de aliis Duodecim Milibus Florenorum, Monetæ ejusdem, de dicto Termino Purificationis. A.D. 1337. Elw. 3.

In cujus &c.

Dat. ut supra.

Consimiles Literas habet idem Theodericus de Duobus Milibus & Quadringentis Florenis &c. de dicto Termino Paschæ, & de Duodecim Milibus Florenorum &c. de dicto Termino Sancti Michaelis, & de Duodecim Milibus Florenorum &c. de Termino Purificationis, exceptâ illâ clausulâ quibus Stipendiis *usque ibi* tenebimur augmentare.

In cujus &c.

Dat. ut supra.

ET MEMORANDUM *quòd Episcopus Lincolniensis unus Ambassiatorum Regis, in hac parte, promisit restituere Duas Literas, ex dictis Tribus Literis, pro Domino Theoderico, cancellandas.*

Conventionum, per Nuncios Regis in partibus transmarinis factarum, Ratificatio.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 9.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Inspeximus Literas Patentes, Venerabilis Patris, Henrici Lincolniensis Episcopi, &, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Willielmi de Monte Acuto, Sarum, & Willielmi de Clynton, Huntyngdon, Comitum, Nunciorum nostrorum, nuper ad partes Transmarinas missorum, in hæc verba,

Nos Henricus, Permissione Divinâ, *&c. ut supra dat. Valentianis* 15. *Maii.*

Nos autem, omnia & singula, in dictis Literis contenta, acceptantes, ea, quatenus ad Nos pertinent, tenore præsentium, Ratificamus, Approbamus, & Confirmamus; Promittentes Nos pro Nobis & Hæredibus nostris, præmissa, prout superiùs exprimuntur, & Nos concernunt, & concernere poterunt, inviolabiliter observare. A.D. 1337.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo sexto die Augusti, Anno Regni undecimo.

Eodem modo ratificantur Conventiones dat. apud Valentianas 12. *Maii.*

Eodem modo ratificantur diversæ Conventiones datæ apud Frankeford ultimo die Junii & tertio die Julii.

Item Conventiones dat. apud Colon. septimo die Julii, & Conventiones dat. apud Colon. decimo die Julii.

Item Conventiones dat. apud Ruremond decimo tertio die Julii.

Consimilium Conventionum, per eosdem Nuncios Gallice transfactarum, Regis Ratificatio.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 10.

EDward, par la grace de Dieu, Roi d'Angleterre, Seignur d'Irland, & Ducs d'Aquitain, a touz ceus, qui cestes Lettres verront, ou orront, Saluz. A.D. 1337.

Sachez nous avoir veu & regarde les

A.D. 1337. Edw. 3. Lettres Patentes, l'Onurable Piere, Henri, par la grace de Dieu, Evesque de Nicole, & de, Noz Chiers & Foials, William de Montagu, Counte de Salebyrs, & William de Clynton, Counte de Huntyngdon, n'adgaires noz Messages, envoiez as parties de Henaud, Brabant, & Alemaigne, en la forme que s'ensuyt,

Nous Henri, par la grace de Dieu, *&c. ut supra, don. le 24. jour de May.*

Et nous, toutes les choses, contenues es dites Lettres, & chescune d'yceles, acceptaunz, mesmes celes choses, en quanque a nous appartient, par la tenur de cestes presentes Lettres, Ratefioms, Approvons, & Confermons; Promettanz pur nous, & pur noz Heirs, les choses devantdites, selonc ce q'eles sont susescrites, & a nous appartienent, ou purront appartenir, tenir & garder, saunz mal engien.

En Tesmoignance de queu chose nous avoms fait faire cestes noz Lettres Patentes. A.D. 1337. Edw. 3.

Don. a Westm. le xxvi. jour d'Augst, l'An de grace desusdit, & de nostre Regne Unzisme.

Eodem modo ratificantur diversæ Conventiones supra memoratæ, dat. apud Valentianas vicesimo quarto die Maii.

Item, Conventiones dat. apud Montz vicesimo septimo die Maii.

Et Conventiones dat. apud Bincz vicesimo octavo die Maii.

Item, Conventiones dat. apud Valentianas primo die Junii.

Item, diversæ Conventiones dat. apud Broxellas septimo die Julii.

Item, Conventiones dat. Coloniæ decimo die Julii.

Et Conventiones dat. apud Corickeim decimo nono die Julii.

Don. a Westm. le 26. jour d'Augst &c.

De Retinentia: & de Homagio præstito; & de admisso in specialem Regis Militem.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 7.

EDwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, omnibus, ad quos præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, strenui Milites, Corrardus de Ash, Corrardus de Lyseny, Johannes de Bosenham, Winmerus de Gomeny, & Willielmus de Urley, Nobis & Hæredibus nostris Fidelitatis, & Homagii *&c. prout de dat. 7. Jul. de Retentione, tunc sic,*

Nos, præfatos Milites in nostros Fideles specialiter admittentes, dari & persolvi fecimus cuilibet eorum Quingentos Florenos de Florentiâ,

Cum quibus Florenis quilibet dictorum Militum, pro portione suâ, certas Terras, vel certos Redditus, comparabit, *&c. prout de datâ antedictâ, mutatis competenter mutandis, tunc sic.* A.D. 1337.

Considerantes etiam strennitatem Galfredi de Bergh Militis, & voluntatem quam habet ut nobis in Armis Militaribus deserviat, Ipsum in nostrum Militem admittimus specialem.

In quorum omnium Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo septimo die Augusti, Anno &c. undecimo.

Ad Regem Aragoniæ, de antiqua Amicitia continuanda.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Claus. 11. E. 3. p. 2. m. 31. d.

MAgnifico Principi, Domino Petro, Dei gratiâ, Aragoniæ, Valentiæ, Sardiniæ, & Corsicæ Regi Illustri, ac Comiti Barchinonæ, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, Salutem, & felices ad vota successus.

Reducentes in debitæ considerationis examine solidas Amicitias & grata Subsidia (quibus vestri Progenitores & nostri se mutuò semper in oportunitatibus prævenerunt) Illam inter Nos & Vestros Amicitiam nostris cupimus continuari temporibus & augeri:

Quamobrem, cùm ad Repulsionem Injuriæ & Defensionem Justitiæ sit Regalis Potentia divinitùs instituta, vestram Regalem Magnificentiam ex corde rogamus quatinus, ad reprimendum Persecutorum nostrorum Malitiam (qui, contra Deum & Justitiam, Jura nostra sibi nituntur

A. D. 1337. Edw. 3. tuntur attrahere, & Nos pro viribus expugnare) veliits, si placet, nobis assistere Consiliis & Auxiliis oportunis; dictis nostris Æmulis nullatenus adhærentes; nam re verà, si Guerram cum aliquibus haberetis inveniretis ad vestri Subsidium pro viribus nos paratos. A. D. 1337. Edw. 3.

Dat. apud Westmonasterium vicesimo octavo die Augusti.

De Protectione pro Nuncio Papæ.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Pat. 11. E. 3. p. 3. m. 38.

REX Universis & singulis Admirallis, Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, Magistris, ac Marinariis Navium, & aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Dilectus nobis, Petrus Burgundionis, Domini Summi Pontificis Capellanus & Nuncius, ac Sacri Palatii ejusdem Domini Summi Pontificis Auditor, ad Nos, infra Regnum nostrum, de nostrâ Licentiâ, sit venturus,

Nos, volentes Securitati ipsius Petri in hac parte providere, suscepimus eundem Petrum, ac Familiam suam, nec non Navem & Marinarios, ipsum Petrum usque in dictum Regnum nostrum ducentes, veniendo infra idem Regnum nostrum, cum Equis, Hernesiis, & Rebus suis, ibidem morando, & exindè redeundo, in Protectionem & Defensionem nostram, nec non in salvum & securum Conductum nostrum, & Gardiam specialem: A. D. 1337.

Et ideò vobis mandamus *&c. prout in consimilibus de Protectione Literis.*

In cujus &c. usque ad Festum Paschæ proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo octavo die Augusti.

Per ipsum Regem.

De Wallensibus in una Secta Vestiendis.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Vasc. 11. E. 3. m. 13.

REX, Dilecto Clerico suo, Roberto de Hambury, Camerario suo Northwalliæ, Salutem.

Cùm, per Literas nostras Patentes, assignaverimus quosdam Fideles nostros ad Eligendum & Triandum Mille Homines Wallenses, ad Lanceas, in partibus Walliæ, tàm infra Libertates, quàm extra, tàm in quibusdam Terris nostris, quàm in diversis Terris & Dominiis aliorum Dominorum ibidem,

Ultra & præter illos Mille Homines, quos nuper in dictis partibus eligi, & usque Londoniam duci fecimus, videlicet, Quingentos in dictis partibus Northwalliæ, & Quingentos in partibus Suthwalliæ,

Et ad eosdem Mille Homines, sic Electos & Arraiatos, & Lanceis ac aliis Armis competentibus munitos, & de Unâ Sectâ vestitos, ad Nos, usque Civitatem nostram Cantuariæ, per certos Fideles nostros ducendos, ita quòd sint ibidem in Crastino Sancti Michaelis, proximò futuro, ad proficiscendum exindè nobiscum, & aliis Fidelibus nostris, in Obsequium nostrum, ad Vadia nostra, prout ipsis tunc injungetur ex parte nostrâ, prout in Literis nostris prædictis pleniùs continetur, A. D. 1337.

Nos, volentes quòd Pannus, de quo dicti Mille Homines vestiri debeant, cum omni festinatione, quâ fieri poterit, provideatur, vobis mandamus quòd inter vos, &, Dilectum Clericum nostrum, Ricardum de Welles, Camerarium nostrum Suthwalliæ, ordinetis quòd tàm dicti Quingenti Homines de partibus Suthwalliæ, quàm iidem Quingenti Homines de partibus Northwalliæ, videlicet, quilibet eorum de unâ Tunicâ & de uno Mantello unius Sectæ vestiantur,

Et vos, præfate Roberte, Pannum hujusmodi, pro dictis Quingentis Hominibus de partibus Northwalliæ, videlicet, pro quolibet eorumdem unam Tunicam, & Unum Mantellum, de Exitibus Ballivæ vestræ emi, provideri, & liberari, faciatis, & de Custubus, quos in Emptione & Provisione hujusmodi rationabiliter apposueritis, cum illos sciverimus, vobis in Compoto vestro, ad Scaccarium nostrum, debitam Allocationem habere faciemus.

Mandavimus enim præfato Ricardo quòd Pannum, pro aliis Quingentis

A. D. 1337. Edw. 3.

tis Hominibus, de partibus Suthwalliæ, de Exitibus suæ Ballivæ faciat provideri.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo octavo die Augusti.

Per ipsum Regem.

Consimile Breve dirigitur Ricardo de Welles, Camerario Regis Suthwalliæ, pro illis Quingentis Hominibus, de partibus Suthwalliæ, mutatis mutandis.

A. D. 1337. Edw. 3.

De Obligationibus, Regi Franciæ factis pro Pace habenda, Populo exponendis.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Claus. 11. E. 3. p. 2. m. 23. d.

REX, Venerabili in Christo Patri, J. Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, &c. Dilecto & Fideli suo, Willielmo de Clynton, Comiti Huntingtoniæ, ad quædam, Defensionem Regni nostri, Ecclesiæ Sanctæ, ac aliarum Terrarum nostrarum, contingentia, in Comitatu Kantiæ exponenda assignatis, Salutem.

Mittimus vobis quandam CEDULAM, hiis inclusam, super Obligationibus, ad vitandum Guerram inter Nos & Regem Franciæ, per Nos & nostros Nuncios sibi factis:

Mandantes vobis, & vestrûm alteri, quòd Contenta in dictâ CEDULA, die & loco, in Commissione, vobis factâ, expressis, Clero & Populo dicti Comitatûs clarè & plenè exponi faciatis;

A. D. 1337.

Inducentes eos, viis & modis quibus poteritis, ut, cùm idem Rex nobis intentet Guerram Fortissimam, nolens nec Paci, nec Pacis Tractatui consentire (per quod, pro defensione publicâ, importabilibus Expensis subicimur) nobis, quatenus Facultates suæ permiserint, largè subveniant, & subveniat quilibet eorumdem:

Taliter in hoc vos habentes, quòd vestram debeamus Diligentiam providam merito commendare.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo octavo die Augusti.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est subscriptis, in Comitatibus subscriptis assignatis ad præmissa in eisdem, in formâ prædictâ, exponenda; videlicet,

A. Episcopo Wynton. *Johanni de Warenna Comiti Surr.* *Willielmo Scot,* *Magistro Johanni Langetoft,*	Assignatis &c. in Com. Surr.
Ricardo Comiti de Arundell. *Johanni de Ifeld,* *Magistro Willielmo de Fisshe-burn,*	Assig. &c. in Com. Sussex.
A. Episcopo Wynton. *Johanni de Stures,* *Johanni de Hampton.*	Assig. &c. in Com. Suthampt.
R. Episcopo Sarum, *Ricardo de Ayremynne,* *Roberto Selmian,*	Assig. &c. in Com. Wilts.
R. Episcopo Bathon. & Wellen. *Johanni Shoredich,* *Magistro Johanni de Blebury,* *Waltero de Rodeney,*	Assig. &c. in Com. Somers. & Dors.
J. Episcopo Exon. *Hugoni de Courteney Comiti Devon.* *Johanni de Ralegh,*	Assig. &c. in Com. Devon.
Hugoni le Courteney le filz, *Radulpho da Bloyon,* *Simoni de Trewodesa,* *Jacobo de Wodestoke,*	Assig. &c. in Com. Cornub.
Thomæ de Berkele, *Willielmo Tracy,* *Willielmo de Chiltenham,*	Assig. &c. in Com. Glouc.
Thomæ Episcopo Wygorn. *Willielmo de Bello Campo,* *Hugoni de Cokesege,*	Assig. &c. in Com. Wygorn.
Thomæ Episcopo Hereford, *Rogero Chaundos,* *Adæ de Herewinton,*	Assig. &c. in Com. Hereford.
R. Episcopo Coventr. & Lich. *Radulpho Basset,* *Rogero de Swinnerton,*	Assig. &c. in Com. Stafford.
Magistro Willielmo la Zouche Thesaurario Regis, *Willielmo la Zouche de Haryngworth,* *Simoni de Drayton,* *Eustachio de Brunneby.*	Assig. &c. in Com. Northam.
Magistro Willielmo la Zouche Thesaurario Regis, *Willielmo la Zouche de Haringworth,* *Simoni de Drayton,* *Roberto de Hellewelle,*	Assig. &c. in Com. Rotel.
Willielmo Trussell, *Rogero la Zouche,* *Hugoni Turvill,*	Assig. &c. in Com. War. & Leic.

Johanni

A. D. 1337. Edw. 3.

Johanni Darcy Senescallo Regis, *Ricardo de Willoughby,* *Johanni de Monteny,* *Rogero Deyncourt,* *Willielmo de Eland,*	Affig. &c. in Com. Nott. & Derbs.
H. Episcopo Lincoln, *Willielmo de Ros,* *Adæ de Limbergh,* *Thomæ de Sibthorp,*	Affig. &c. in Com. Lincoln.
W. Archiepiscopo Eborum, *Abbati Beatæ Mariæ Eborum,* *Galfrido Lescrop,* *Priori de Wartre,* *Radulpho de Bulmere,* *Radulpho de Hoton,* *Michaeli de Wath,* *Johanni de Sutton,* *Ricardo Daldeburgh,* *Roberto de Scardeburgh,*	Affig. &c. in Com. Eborum.
Abbati de Abyndon, *Abbati de Oseneye,* *Johanni de Stonore,* *Johanni de Louches,* *Thomæ de Langele,*	Affig. &c. in Com. Oxon. & Berks.
Abbati de Haghman, *Willielmo de Shareshull,* *Alano de Cherleton,*	Affig. &c. in Com. Salop.
Abbati de Furnenx, *Willielmo Blount,* *Ricardo de Houghton,* *Edmundo de Nevill.*	Affig. &c. in Com. Lanc.
S. Episcopo Elien. *Roberto de Lisle,* *Abbati de Ramesey,* *Willielmo Moigne,*	Affig. &c. in Com. Cantebr. & Hunt.
A. Episcopo Norwich, *Roberto de Ufford Comiti Suff.* *Joh. Bardolfe de Wirmegeye,* *Constantino de Mortuo Mari,* *Johanni de Hederset,* *Hugoni de Saxham,* *Radulpho de Bockyn,*	Affig. &c. in Com. Norff. & Suff.
Egidio de Wadelesmere, *Willielmo Band,* *Johanni de Wanton,* *Thomæ Gubion,*	Affig. &c. in Com. Essex. & Hertf.
Magistro Gilberto de la Bruere Decano Ecclesiæ Sancti Pauli London. *Johanni de Cherleton,* *Henrico de Frowyk,* *Ricardo de Pointz,*	Affig. &c. in Com. Middlef.
Rogero de Grey, *Johanni de Shardelowe,* *Simoni Croyser,* *Thomæ de Stodeleye,*	Affig. &c. in Com. Bed. & Buks.

A. D. 1337. Edw. 3.

Cedula in præfato Mandato memorata.

Ces fount les Offres, faitz au Roy de France par le Roi d'Engleterre, pur eschure la Guerre.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid.

AU PRIMES, le Roi d'Engleterre envoia devers le Roi de France divers Messages Solempnes, en priant q'il luy Rendist les Terres quels il luy Detient, volentriment contre reson, en la Duchie de Guyene: a requestes de queux Messages le Roi de France rien ne fist; mes, au darrein, il promist que, si le Roi d'Engleterre lui voleit venir en propre Persone, il lui freit droit, grace & favour.

En affiance de quele Promesse le Roi d'Engleterre passa privement en France, & lui vint humblement requerant la Liveree de ses Terres avantdites, tendan & fesant au dit Roi quanque il devoit, & plus; mes le Roi de France lui tient tutdis en Paroles & Tretiz, & rien lui fist en effect: & sur ceo, pendantz les ditz Tretiz, acrocha a luy, plus & plus, tortousement les Droitures le Roy d'Engleterre en la Duche avantdite.

A. D. 1337.

Item, le Roi d'Engleterre, veant le durete le dit Roi de France, pur avoir sa bone voillance, & ceo qil luy detient a tort, lui tendist les grantz Offres souzescriptes; cestassavoir, quant une feust refuse, tendist une autre,

PRIMES, le Mariage son eisne Fitz, ore Duc de Cornewaill, pur la Fille le dit Roi de France, sanz rien prendre od lui pur le Mariage.

Item, le Mariage de sa Seor, ore Countesse de Gelre, pur son Fitz, ove une tresgrande somme d'Argent.

Item, le Mariage son Frere, le Conte de Cornewaille (qi Dieux assoille) pur ascune Damoisele de son Sane Roial.

Item, a fare Redempçon de la Destourbance, lui tendist Argent tant come il voleit mesmes resonablement demander.

Item, pur ce q'il feust fair entendre au Roi d'Engleterre, que le Roy de

A. D. 1337. Edw. 3. France voleit emprendre de Seint Veage a la Terre Seinte, & desira mult aveir le Roi d'Engleterre en sa compaignie, & par tant il lui freit Grace & Favour, le Roy d'Engleterre, issint que nul empeschement du dit Veage lui poeit estre susmis, tendist au dit Roi de France de passer, afforciement, ove lui en le dit Veage; issint, totes voies, que, devant son aler, il lui feist plein Restitution des Terres avantdites.

Item, puis lui tendist d'aler od lui, en le dit Veage, issint q'il lui feist, devant son aler, Restitution de la Moite, ou de Certeine Partie, des dites Terres.

Item, 'les apres, lui offrist plus largement q'il irreit ove lui, issint que, a son Retourner de la Terre Seinte, lui feist la Restitution avantdite.

Item, puis, pur estancher la malice le Roy de France, qi s'afforcea de surmettre l'empeschement du dit Veage sur le Roi d'Engleterre, il se profrist prest d'emprendre le Veage od lui, issint que, a son Retourner, il lui feist accomplissement de Droit.

Mes le Roi de France,

Qi s'afforce par totes les voies, q'il puet, a desaire le Roy d'Engleterre & les seons, issi qil peusse retenir ceo qil lui detient a tort, & plus sur lui conquester,

Ne voleit nulle des Offres avantdites accepter; mes, querant Occasions, se bestourna en Aide & Meigntenance des Escotz, les Enemis le Roy d'Engleterre, afforceant de lui ensi tarier par la Guerre d'Escoce, q'il ne serroit de poer aillours ses Droitz pursuire.

Item, puis, a la Reverence le Roi de France, & la Request de ses Messages, le Roi d'Engleterre granta a les Escotz Suffrance de Guerre & Trewes, sous espoir de Tretiz de Pees:

Pendante quele Suffrance les ditz Escotz tuernunt le Counte d'Atholes, & autres, & pristreut plusours Grauntz, de la foi le Roi d'Engleterre, & ensegerent & pristrent Chasteux & autres Lieus do dit Roy & des soens:

Et jadumeins, a la Requeste des ditz Messages, il tendist as ditz Escotz Trewes, issint que le dit Veage se poeit avoir pris en le mesme temps:

A quele Restitution le dit Roi de France ne se voleit assentir, mes meigntient les ditz Escottz en lour malveiste a tut son poer,

A. D. 1337. Edw. 3.

Et moet overte Guerre, sanz juste cause, au Roi d'Engleterre,

Et ad mande ses Galeys, & sa Navye (les queux il fist purvoir souz feint colour du dit Veage) sur le Meer, od Grant Noumbre des Gentz d'Armes, pur destruir la Navie & les Suggitz le Roi d'Engleterre;

Les queux Gentz ont pris de Guerre, & derobbez, plusours Niefs d'Engleterre, & tuez & pris les Gentz qe furent en yceles, & ont arivez en Engleterre, & es Isles le Roi d'Engleterre, faisans Arsons, Homicides, Robberies, & autres Mals Horribles, solonc lour poer.

Item, puis, le Roi d'Engleterre, par Counseil & Avis des Grantz & Sages de son Roialme, volant eschure la Guerre tant come il poet, envoia solempnes Messages vers le dit Roi de France, pur lui offrir quanque il poeit, saunz Grant Disheriteson, pur Pees od luy avoir:

Mes le Roy de France, endurze en sa malveiste, ne voleit suffrer les ditz Messages a lui venir, ne a Pees, ne a Tretiz de Pees; assentir; mes manda son Host, Grant & Fort, de prendre en sa mayne, a force, tote la Duche avantdite; disant, nient veritablement, que la Duche lui est forfaite:

Le quel Host fait tresgrantz Mals en la Duchie, assegeant & pernant Chasteux & Villes a lour poer.

Item, le Roi de France, pur coverir sa malveiste, s'afforce de malement enfourmer le Pape, & autres Grantz de la Christiente, encountre le Roi d'Engleterre; compassant, tant come il poet, nient soulement la dite Duchee, mes totes les Terres le dit Roi d'Engleterre conquester.

Cestes, Messures, & autres, tantes come le Roi d'Engleterre & son Counsail poeint pensir, sont tenduz au Roy de France pour Pees avoir; &, si nul Home sache autre Vnie Coverable trouver, il serra lée & prest de l'accepter.

Ad

Ad Papam, de Suggestionibus non credendis.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Rom. 11. E. 3. m. 2.

PAPÆ Rex devota Pedum oscula beatorum.

Apostolicæ Sedis maturitas, in Petræ Fundamine solidata, non solet ad Suggestiones Detrahentium concuti vel moveri, donec de Veritate Suggestorum plenè fuerit informata.

Velit igitur attendere vestræ Clementiæ Sanctitudo, quod Nos dudùm Præbendam de Bannesbury, in Ecclesiâ Lincolniensi vacantem, Dilecto Clerico nostro, Magistro Paulo de Monte Florum contulimus (sicut ad nos Jure Regio pertinuit illâ vice) qui, virtute Judicii, super hoc in Curiâ nostrâ redditi, Ipsam ritè fuerat assecurus:

Set postmodùm, intellecto quòd Sanctitas vestra providerat Alteri de eadem, Ipsam, quam secundum Jura Regni nostri legitimè tenere potuerat, ob Reverentiam Sedis Apostolicæ, cum Magno Status sui Detrimento, humiliter de nostrâ licentiâ resignavit.

Placeat igitur vestræ Beatitudini præfatum Paulum, super occupatione dictæ Præbendæ, excusatum habere, & clementer devotionis ejus promptitudinem acceptare.

Cæterùm,

Quia quidam, veritatis Æmuli, dicti Pauli factis laudabilibus Invidentes, ut dicitur, in Sanctitatis vestræ Curiâ suggesserunt, quòd Præfatus Paulus Magnam Summam Pecuniæ de nobis receperat (vestræ Cameræ, pro Censu vobis, & Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ, per nos debito, ac etiam Dominis Cardinalibus persolvendam) quam, in Delusionem Curiæ, dum fuit ibidem, se tacuit recepisse,

A. D. 1337.

Scire dignetur vestra Benignitas pro constanti, quòd de dictâ Solutione, faciendâ per Nos, vel ex parte nostrâ, non extitit oneratus, nec aliquam recepit Pecuniam pro eâdem; propter quod, super sibi sic impositis, suam habere velitis Innocentiam, si placuerit, excusatam.

Ad hæc, Apostolicam Munificentiam suppliciter imploramus, quatinus præfatum Paulum (cujus, propter Meritorum suorum eminentiam, & Obsequiorum, nobis impensorum, efficaciam, Honoris & Profectuum corditer appetimus incrementa) habere dignemini, nostrorum consideratione precaminum, sinceriùs commendatum, sinum fœcundi Favoris & Gratiæ sibi, si placet, in opportunitatibus, misericorditer ostendentes.

Conservet &c.

Dat. apud Westmonasterium primo die Septembris.

De Indempnitate Nunciorum Regis, super Alligantiis & Retinentiis, in partibus Transmarinis, initis & per Illos factis.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 4.

REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, venerabilis Pater, Henricus Lincolniensis Episcopus, &, Dilecti & Fideles nostri, Willielmus de Monte Acuto, Sarum, & Willielmus de Clynton, Huntyngdoniæ, Comites,

Nuper Nuncii sive Ambassatores nostri, ad partes Transmarinas, pro quibusdam Negotiis nostris urgentissimis, ibidem expediendis, per nos missi,

Diversas Confœderationes & Alligantias cum pluribus Magnaribus, & aliis partium illarum, ac Retinentias de eisdem, necnon nonnullas Promissiones Ipsis, de Voluntate nostrâ, sive Mandato, fecerint, & Se, & Sua, in non modicis Pecuniarum summis, & aliàs, eisdem Dominis diversimodè obligaverint hiis de causis,

A. D. 1337.

Nos, Indempnitati dictorum, Episcopi & Comitum, volentes prospicere in hac parte, ipsos, Episcopum & Comites, & quemlibet eorum, ac eorum Hæredes & Executores, de omnibus Pecuniarum Summis, & aliis, in quibus pro Nobis & Nomine nostro, ex causis præmissis, obligati seu astricti existunt, vel quæ sic fecerint, Indempnes promittimus, & concedimus pro nobis, & Hæredibus nostris, conservare, & erga quoscúmque indè acquietare, Ipsósque indè, tenore præsentium, penitùs quietamus:

Nolentes quòd præfati, Episcopus & Comites, seu eorum aliquis, aut ipsorum Hæredes, vel Executores, ratione

præmisso-

A. D. 1337. Edv. 3. præmissorum, vel eorum alicujus, per Nos, vel Hæredes nostros, seu Ministros nostros quoscúmque, indè, futuris temporibus, occasionentur, molestentur in aliquo, seu graventur.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turim London. secundo die Septembris. A. D. 1337. Edv. 3.

De Indempnitate pro Comite Sarum, super dictis Retinentiis.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid.

REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Venerabilis Pater, Henricus Lincolniensis Episcopus, &, Dilecti & Fideles nostri, Williielmus de Monte Acuto, Sarum, *&c. prout supra usque hæc verba; viz.* A. D. 1337.

Nos, Indempnitati prædicti Comitis Sarum, volentes prospicere in hac parte, ipsum Comitem, *&c. prout supra mutatis competenter mutandis.*

De Retinentia, per Regem Ratificata.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 6.

REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Noverit Universitas vestra quòd,

Cùm inter, Nobiles Viros, Lambertum & Everwardum de Heynesbergh, Fratres, Milites, ex parte unâ, & certos Nuncios & Ambassatores nostros ex alterâ, Ligæ & Uniones contractæ sint, & modo, quo sequitur, initæ & firmatæ; videlicet,

Quòd præfati Fratres, Milites, Fidelitatis & Homagii Sacramentum nobis præstiterunt, & promiserunt Se, quamdiu vixerint, pro Recuperatione nostrorum Jurium, nostrarúmque Hæreditatum, cum Sex Viris Armatis Galeatis (videlicet, utérque eorum cum Tribus Armatis) fideliter assistere & servire,

Et quòd Nos talia Stipendia, qualia cæteris Theutonicis ex illâ parte Maris dabimus, eisdem Militibus, Fratribus, & suis Galeatis, singulis Mensibus, dùm in Obsequio nostro steterint, solvi faciemus,

Reliquas vero Summas, ex parte nostrâ, secundum Dictum & Arbitrium, Nobilis & Potentis Viri, Domini Comitis Gelrensis, Eis dandas, in Bonam Hæreditatem & Liberam convertent, & ipsam Hæreditatem a Nobis & Hæredibus nostris se tenere protestati sunt, A. D. 1337.

Et, si contingat quòd prædicti Milites, Fratres, vel aliquis Galeatorum suorum, in Servitio nostro hostiliter capi, Nos eundem, vel eosdem, Captum, vel Captos, sumptibus nostris, liberabimus,

Et si iidem Milites, Fratres, vel aliqui sui Galeati, Aliquem hostiliter ceperint, Ipsum, vel Ipsos, captum, vel captos, Nobis, aut Marescallo nostro, præsentare, & personaliter liberare tenebuntur, prout in Literis ipsorum Militum, indè confectis, & nobis missis, vidimus pleniùs contineri,

Nos Ea, quæ per præfatos Nuncios & Ambassatores nostros, in hac parte, Tractata sunt, Inita, & Confirmata, acceptantes, ea, quatenus ad nos pertinet, tenore præsentium, Approbamus, Ratificamus, & Confirmamus;

Promittentes Nos, pro Nobis, & Hæredibus nostris, præmissa, prout superiùs exprimuntur, & nos concernunt, vel concernere poterunt, inviolabiliter observare.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium secundo die Septembris.

De Confœderatione cum Domino Lodowico Marchione Brandenburgiæ.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid.

REX Universis *&c. ut supra* Salutem.

Noverit Universitas vestra quòd,

Cùm inter, Nobilem & Potentem Virum, Dominum Ludowicum, Dei gratiâ, Marchionem Brandenburgiæ, Comitem Palatinum Reni, Ducem Bavariæ, A. D. 1337.

A. D. 1337. Edw. 3. variæ, ac Sacri Romani Imperii Archi-Camerarium, de Conniventia & Assensu, Serenissimi Principis, Romanorum Imperatoris, Genitoris sui, ex parte unâ, & certos Nuncios & Ambassatores nostros, sufficiens Mandatum ad hoc habentes, ex alterâ, pro Terrarum & Dominiorum nostrorum mutuâ Defensione, Ligæ & Uniones, pro tempore vitæ utriúsque nostrûm, Contractæ sint, Initæ & Firmatæ, ita, videlicet,

Quòd, Quando, & Quotiens, idem Dominus Ludowicus, per Nos requisitus fuerit, Centum Armatos Viros cum Helmis ad partes, citra, vel ultra, Marinas, ubi eis indiguerimus, promiserit in Spatio Quatuor Ebdomadarum destinare,

Quibus, juxta Terræ nostræ Consuetudinem, quamdiù in nostro Moram tra- A. D. 1337. Edw. 3. hent Servitio, de Expensis providere debeamus,

Et, si præfatus Dominus Ludowicus legitimè præpeditus non fuerit, eum eisdem Hominibus venire debeat propriâ in Personâ,

Quod & dicti Nuncii & Ambassatores nostri, pro vitæ nostræ tempore, Nos, vice versâ, promiserunt Modo Pari facere, & servare, Quotiens, & Quando, per ipsum Dominum Ludowicum fuerimus requisiti, prout in Literis ipsius Domini Ludowici, indè confectis, & Nobis missis, vidimus pleniùs contineri.

Nos Ea, quæ per præfatos Nuncios *&c. ut supra.*

Ad Duces Austriæ, super Mora Johannæ Filiæ.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Claus. 11. E. 3. p. 2. m. 31. d. REX, Nobilibus & Potentibus Viris, Ottoni & Alberto, Ducibus Austriæ, Amicis suis Carissimis, Salutem, & sinceræ Dilectionis affectum.

Quia, propter Piratas Quosdam, insidiantes nostris Fidelibus supra Mare, Periculosus est ibi Transitus hiis diebus, fecimus, Dilectum nobis, Henricum Gassleler Militem, & Nobilitatis vestræ Nuncium, ad tempus, quo nos personaliter transfretabimus, expectare, quod erit in proximo, Deo Duce,

Et tunc, in Comitivâ nostrâ, ducemus Johannam, Filiam nostram carissimam, ac præfatum Militem, ad complendum feliciter, per Dei gratiam, & celeriter, quæ inter vos & nostros Nuncios sunt Tractata: A. D. 1337.

Moram igitur Filiæ nostræ & Militis præfatorum habere velitis, petimus, excusatam; cùm sit tutius expectare modicum, quàm Ipsos exponere Periculis inconsultè.

Dat. apud Turrim London secundo die Septembris.

Super Receptione Comitis Gelriæ, in Angliam venturi.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Claus. 11. E. 3. p. 2. m. 26. REX, Majori & Ballivis de Sandwico, Salutem.

Cùm, Nobilis Vir, Dominus Reginaldus, Comes de Gerle, carissimus Frater noster, ad Nos in Angliam celeriter sit venturus,

Vobis Mandamus, districtiùs injungentes, quòd, si Ipsum in Portu Villæ prædictæ contigerit applicare, tunc vos, cum aliis Probioribus Villæ prædictæ, eidem Comiti, absque morâ, occurrentes, Ipsum honorificentiùs quo poteritis recipiatis,

Eique pro Se, & Suis, Ea, quæ sibi Necessaria fuerint, dùm penes vos moram fecerit, ministrari faciatis,

Nos, cùm de Adventu suo ad Portum prædictum certitudinaliter vobis constet, per aliquem certum Nuncium, in quo confiditis, ad Nos, tàm de Nocte, quàm de Die, præcurrentem, cum omni celeritate quo poteritis certificantes, ut A. D. 1337. Ipsum, prout Honori nostro & Honestati congruit, recipi faciamus:

Et hoc, sicut Nos, & Honorem nostrum diligitis, & de vobis confidimus, nullatenus omittatis.

Teste Rege apud Wodestok decimo octavo die Septembris.

Per ipsum Regem.

Eodem modo mandatum est subscriptis; videlicet,

Majori & Ballivis Villæ Dovorriæ.
Majori & Ballivis Villæ de Lynne.
Ballivis Villæ de Jernemuth.
Ballivis Villæ de Orlaston.

A. D. 1337. Edw. 3. A. D. 1337. Edw. 3.

De Retinentia & Homagio.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Liberat. 11. E. 3. m. 4.

REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.

Liberate, de Thesauro nostro, Dilecto & Fideli nostro, Eustachio Piscair, de Flandriâ Militi, Centum Libras,

Quas ei concessimus ratione Homagii & Fidelitatis, per Ipsum Nobis factorum, juxta Conventionem secum factam per Nuncios nostros, ad partes Transmarinas nuper missos. A. D. 1337.

Teste Rege apud Turrim London. vicesimo die Septembris.

Per ipsum Regem.

De Prorogatione Passagii Regis, & de Wallensibus ad Lanceas Arraiandis.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Vasc. 11. E. 3. m. 10.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Johanni de Langeton Chivaler, Willielmo Broun Chivaler, Johanni de Avene Chivaler, Howelo ap Howel Chivaler, Griffith Dun, & Johanni Norreys, Salutem.

Cùm assignaverimus vos, conjunctim, & divisim, ad Eligendum & Arraiandum Quingentos Homines Wallenses ad Lanceas, de Validioribus & Fortioribus Hominibus,

Tàm de illis Hominibus, quos per vos nuper in Terrâ nostrâ de Irchenefeld, & aliis nostris Terris in partibus Suthwalliæ, ac infra Cantredum de Baghun, nec non in Terris & Dominiis aliorum Dominorum, videlicet de Buelt, Cedewelly, Gower, Abergeveny, Grosfemond, Whitecastel, Monemewe, Ewyas, Glynbegh, Bregheynock, Haye, Huntyngdon, Elvet, & quibusdam aliis Terris & Dominiis earumdem partium, eligi & arraiari, & sub Arraiatione hujusmodi detineri mandavimus,

Quàm de aliis Hominibus partium prædictarum, tàm infra Libertates, quàm extra,

Ultra & præter illos Quingentos Homines, quos usque Londoniam nuper per vos duci fecimus,

Et ad Eos Lanceis & aliis Armis competentibus muniri, & de unâ Sectâ vestiri faciendum,

Et ipsos Quingentos Homines, sic Electos, Triatos, & Arriatos, ac benè Munitos, & de unâ Sectâ vestitos, Dilecto & Fideli nostro, Resoap Griffith,

Quem, per alias Literas nostras Patentes, assignavimus ad illos, usque Civitatem nostram Cantuariæ, ducendum, ita quòd sint ibidem in Crastino Sancti Michaelis, proximò futuro,

Liberandum, exindè in Obsequium nostrum profecturos, prout Eis tunc injungeretur ex parte nostrâ, A. D. 1337.

Prout in Literis nostris Patentibus, vobis indè confectis, pleniùs continetur;

Et quia, consideratis aliquibus certis Causis, coram Nobis & Concilio nostro propositis, & pro feliciori expeditione Passagii nostri, & Fidelium nostrorum, nobiscum profecturorum, & ut Electio, Arraiatio, & Munitio, Hominum prædictorum (quæ nondum, ad nostrum Profectum & Honorem, sicut decuit, factæ existunt, ut didicimus) meliùs & competentiùs fieri valeant in hac parte, Ductionem eorumdem Hominum ad diem & locum prædictos, per tempus aliquod, prorogari volumus ex hâc causâ,

Et ideò vobis significandum duximus per præsentes, quòd vos eosdem Homines præfato Reso, ad præsens, ad Nos, ad eosdem diem & locum, ducendos, liberare, aut ibidem mittere non oportet:

Vobis nichilominus in Fide & Ligeantiâ, quibus nobis tenemini, ac sub forisfacturâ omnium, quæ nobis forisfacere poteritis, mandantes, ac etiam firmiter injungentes, quòd dictos Quingentos Homines, ultra & præter illos Quingentos Homines, ad nos apud Londoniam aliàs missos (si nondum sufficienter Electi, Triati, & Arraiati existant) absque dilatione aliquâ eligi, triari, arraiari, & muniri, faciatis juxta tenorem Literarum nostrarum prædictarum, vobis inde sic factarum, Cuiquam non parcendo;

Et Eos in Arraiatione hujusmodi teneatis, ita quòd Ipsi, sic Arraiati, Lanceis & aliis Armis competentibus Muniti, & de unâ Sectâ vestiti, sint, & esse poterint, apud dictam Civitatem Cantuariæ ex præmunitione duodecim dierum, vel minoris spatii, si dictorum nego-

A. D. 1337 negotiorum nostrorum Expeditio hoc exposcat:
Edw. 3.
Scientes quòd, si in praemissis Negligentes fueritis vel remissi, ad vos, tanquam Mandata nostra contemnentes, & Nostra & Regni nostri Negotia impedientes, cum omni rigore capiemus.

Teste Rege apud Turrim London. vicesimo quarto die Septembris.

De eodem in Northwallia. A. D. 1337. Edw. 3.

EOdem modo mandatum est Electoribus & Arraiatoribus Hominum Wallensium in partibus Northwalliae, mutatis mutandis.

Teste ut supra.

De Comite Northamptoniae ad partes Exteras profecturo.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Pat. 11. E. 3. p. 3. m. 30.
WIllielmus de Bohun, Comes Northamptoniae, qui in Obsequium Regis, per Praeceptum Regis, ad partes Transmarinas profecturus est, habet Literas Regis de Protectione, cum clausulâ *volumus*, usque ad Festum Paschae proximò futurum duraturas, *&c.*

Teste Rege apud Westmonasterium tertio die Octobris.

IDem Comes qui &c. habet Literas Regis de Generali Attornato, sub nominibus Johannis d'Engayne Chivaler, & Roberti de Tye, sub alternatione, ad lucrandum &c. in quibuscúmque Curiis Angliae, per idem tempus duraturas &c. A. D. 1337.

Teste ut supra.

JOhannes Fitz Wauter, qui cum Gulielmo de Bohun, Comite Northamptoniae, in Obsequium Regis, ad partes Transmarinas profecturus est, habet Literas Regis de Protectioue, cum clausulâ *volumus*, usque ad Festum Paschae proximò futurum duraturas, *&c.*

Teste Rege apud Westmonasterium tertio die Octobris.

Per Testimonium ipsius Comitis.

Consimiles Literas Regis de Protectione habent subscripti, qui cum eodem Comite ad easdem partes sunt profecturi; videlicet,

Johannes Elis,
Hugo de Nevill,
Willielmus Waldeboef,
Johannes de Nevill Miles,
Robertus Marny,
Hugo de Morisbey Miles,
Edmundus de Bohun Miles,
Ricardus de Denton Miles,
Oliverus de Bohun Miles,
Johannes Cromwell de Wycombe,
Johannes Filius Ricardi,
Ricardus Gerland de Munden,
Willielmus Talmack,
Ricardus Whytparys,
Walterus de Seleby Miles,
Adam de Swyneburn Miles,
Johannes de Wanton Miles,
Johannes d'Overton,
Gerardus de Wyderyngton Miles,
Nicholaus de Belhous,
Edmundus de Bonyngton,
Johannes Martyn de Linton,
Hugo le Veyse de Waleden,
Johannes Douchty,
Willielmus Filius Willielmi Giffard,
Thomas Dagworth,
Rogerus de Wyderyngton,
Johannes de Wodehous,
Ricardus Totesham,
Willielmus Filius Willielmi Grannope de Coventre.
Willielmus de Ireland,
Johannes de Gibbesworth,
Johannes de Verdon Miles,
Willielmus Trussebons,
Willielmus de Gunwarton,
Hugo de Badewe,
Hugo de Newtoun Clericus,
Johannes de Brughashe,
Thomas de Urswik,
Matheus de Redman,
Robertus Corbet Miles,
Thomas de Swathyng,
Petrus de Favelore,
Thomas de Daventrye,
Thomas de Boshale,
Hugo Basset,
Willielmus de Pembregy,
Johannes Gentileors,
Ricardus le Warde,
Rogerus de Apelton,
Johannes de Clopton,
Walterus le Hore,
Thomas de Horisby,

Robertus

A. D. 1337. Edw. 3. *Robertus Folvill,* *Willielmus Fitz Henry,* *Radulphus de Twyford,* *Thomas d'Arderne,* *Ricardus de Brewes,* *Johannes de Vieleston,* *Willielmus Sydrak,* *Ricardus Kyngesson Capellanus,* *Edmundus de Cretyng,* *Ricardus de Denton.* A. D. 1337. Edw. 3.

De Potestate ad tractandum cum Rege Franciæ super Quæstionibus quibuscunque.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Alman. 11. E. 3. m. 7. UNiversis &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilis Patris, H. Lincolniensis Episcopi, & Willielmi de Boun, Consanguinei nostri carissimi, Norhamptoniæ, & Roberti de Ufford, Suffolciæ, Comitum, ac Johannis Darcy, Senescalli Hospitii nostri, plenariè confidentes,

Ipsos, Tres, & Duos eorum, facimus & constituimus nostros Procuratores legitimos, & Nuncios speciales:

Dantes eisdem, Tribus, & Duobus eorum plenam Potestatem, & Mandatum speciale, Tractandi pro Nobis, & nostro Nomine, cum, Magnifico Principe, Domino Philippo, Rege Franciæ Illustri, seu Deputandis ab eo, super quibuscúmque Quæstionibus, Litibus, Querelis, Demandis, Controversiis, Arestis, seu Debatis, ac Adjornamentis & Processibus, in Curiâ ipsius Domini Regis Pendentibus,

Nec non Petitionibus, & Actionibus, Realibus, & Personalibus, atque Mixtis, Quæ idem Dominus Rex contra Nos & Subditos nostros, habet, vel habere poterit, vel Nos erga ipsum Dominum Regem, seu Subditos suos, ratione Terrarum nostrarum in Ducatu Aquitaniæ, vel alibi in partibus Transmarinis existentium, seu ex quâcúmque aliâ Causâ habemus, vel habere poterimus quoquo modo,

Ac etiam de Pace Bonâ & Perpetuâ, inter ipsum Regem pro Se, & suis Hæredibus, & Nos, pro Nobis, & nostris Hæredibus, ordinandâ,

Et Illis, quæ sic Tractata fuerint, prout ad Honorem nostrum & Commodum expedire viderint, consentiendi, & super his concordandi, A. D. 1337.

Et omnia & singula, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quâcúmque firmitate, prout ad Nos attinet, vallandi & firmandi,

Nec non Componendi, Paciscendi, Transigendi, Stipulandi, in Arbitrum, vel Arbitros, seu amicabiles Compositores, Consentiendi, & Ipsos Eligendi,

Alios Procuratores loco suo Substituendi, Substitutionem Revocandi, & dictæ Procurationis Officium Resumendi,

Et omnia alia & singula Faciendi & Exercendi, quæ in præmissis, & circa ea necessaria fuerint vel oportuna, etiam si Mandatum exigant speciale;

Promittentes pro Nobis, & Hæredibus nostris, Nos Ratum, Gratum, & Firmum, habituros quicquid per dictos Procuratores nostros, Tres, vel Duos eorum, aut Substitutos ab eis, Tribus, vel Duobus eorum, Actum vel Gestum fuerit in præmissis & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium tertio die Octobris.

Item consimilis Commissio facta fuit, additis istis verbis, *& de Treugis & Guerræ Sufferentiâ, inter dictum Regem Franciæ & Regem ineundis,* post illa verba, *& nostris Hæredibus ordinandâ.*

Dat. ut supra.

Aliæ Potestates ad tractandum cum dicto Rege.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid. UNiversis &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilis Patris, H. Lincolniensis Episcopi, & Willielmi de Bohun, Consanguinei nostri carissimi, Norhamptoniæ, & Roberti de Ufford, Suffolciæ, Comitum, Johannis Darcy, Senescalli Hospitii nostri, Fratris Ricardi de Wynkele, Provincialis Ordinis Fratrum Prædicatorum in Angliâ A. D. 1337.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. glià Magistri, Johannis de Ufford, Canonici Londoniensis, & Pauli de Monte Florum, Johannis de Monte Gomeri, Militis, & Magistri Johannis Wauwayn, Canonici d'Erlingtoniæ, plenariè confidentes,

Ipsos Omnes, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, & Tres eorum (Quorum præfatus Episcopus, vel alter Comitum prædictorum, sit Unus) facimus & constituimus nostros Procuratores legitimos & Nuncios speciales;

Dantes eisdem, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, & Tribus eorum (Quorum præfatus Episcopus, vel alter Comitum prædictorum, sit Unus) plenam Potestatem, & Mandatum speciale, Tractandi pro Nobis *&c. prout supra, mutatis competenter mutandis.*

Dat. apud Westmonasterium tertio die Octobris.

Et memorandum quòd Procuratorium, ad tractandum cum David de Bruys, & Deputandis ab eo, irrotulatur in Rotulo Scotiæ, de hoc Anno, sub eâdem datâ.

Aliæ Potestates pro præfatis Procuratoribus, de tractando cum Confœderatis super Stapula Lanarum.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 2. REX Universis, *&c.* Salutem. Sciatis quòd Nos, De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilis Patris, H. Lincolniensis Episcopi, *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Nostros Procuratores & Nuncios ordinavimus & facimus speciales ad Tractandum, Conveniendum, & Concordandum, cum Confœderatis, ac Amicis, & benivolis nostris, cum quibus viderint expedire, de Stapulâ Lanarum, extra Regnum & Potestatem nostra educendarum, in loco certo & congruo, in parribus Transmarinis concedendâ & tenendâ, & de Modo, Formâ, & Tempore, quibus teneri debeat, & de Libertatibus & Prærogativis, Subditis nostris in hac parte concedendis, & omnibus aliis opportunis, vel necessariis, in præmissis, & Ea, quæ sic Tractata, Conventa, & Concordata fuerint in præmissis, qualicúmque Firmitate vallandi, & omnia & singula faciendi quæ in præmissis necessaria fuerint, etiam si mandatum exigant speciale; prædictis, Episcopo, Comitibus, Senescallo, Provinciali, Johanni de Ufford, Paulo, Johanni de Monte Gomeri, & Johanni Wauwayn, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, & Tribus eorum, quorum *ut supra*, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem; Promittentes, pro Nobis & Hæredibus nostris, Nos, Ratum, Gratum & Firmum, perpetuis temporibus habituros Quicquid per dictos Episcopum, Comites, Senescallum, & alios *&c. ut supra*, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, & Tres eorum, quorum *&c.* Tractatum, Concordatum, & Actum fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Dat. ut supra.

Consimile Procuratorium fit pro dictis, Episcopo, Comitibus, & Senescallo, Tribus & Duobus eorum, sub eâdem datâ.

Ibid. REX Universis, *&c. ut supra*, Salutem.

Sciatis quòd Nos *&c. ut supra usque ibi*, concordandum, & *tunc sic* cum quibuscúmque Personis de Stapula Lanarum *&c. ut supra.*

Consimile Procuratorium fit pro prædictis, Episcopo, Comitibus, & Senescallo, Tribus & Duobus eorum sub eâdem datâ.

De tractando cum Flandriæ Comite super Sponsalibus.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. *Ibid.* REX Universis, &c. Salutem. Sciatis quòd Nos, De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilis Patris, H. Lincolniensis Episcopi, & Willielmi de Bohun, Consanguinei nostri carissimi, Norhamptoniæ, & Roberti de Ufford,

9 X

A. D. 1337. Edw. 3. ford, Suffolciæ, Comitum, necnon Johannis Darcy, Senescalli Hospitii nostri, plenariè confidentes,

Ipsos, Tres, & Duos eorum, facimus *&c.*

Tractandi & concordandi cum, Nobili Viro, Domino Lodowico, Comite Flandriæ, & Deputandis ab eo, super Sponsalibus, seu Matrimonio, inter Primogenitum dicti Comitis Flandriæ, & Johannam Filiam nostram carissimam, contrahendis,

Necnon super Dote seu Dotalitio, ac Donatione, propter Nuptias in hac parte assignandis,

Et Ea, quæ sic Tractata & Concordata fuerint, quâcumque Firmitate vallandi & firmandi,

Prædictis, Episcopo, Comitibus, & Senescallo, Tribus ac Duobus eorum, A. D. 1337. Edw. 3. plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem;

Promittentes Nos Ratum & Gratum, quatinus ad Nos pertinet, habituros Quicquid per præfatos, Episcopum, Comites, & Senescallum, Tres, & Duos eorum, Tractatum, Concordatum, & Actum, fuerit in præmissis.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium tertio die Octobris.

Consimile Procuratorium fit, additis nominibus, prædictorum, Ricardi de Wynkele, *&c. ut supra* in formâ supradictâ.

Ad tractandum cum dicto Comite & Burgimagistris.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid. REX Universis, &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, Dilectorum *&c. ut supra usque ibi,*

Tractandi *& tunc sic,*

Paciscendi & componendi cum, Nobili Viro, L. Comite Flandriæ pro Se, & Subditis suis, nec non pro Burgimagistris, Consulibus, & Scabinis, ac Probis Hominibus, Villarum de Bruges, Gandano, & d'Ypre, & eorum singulis, super omnibus & omnimodis Quæstionibus, Controversiis, Querelis, Actionibus, Arrestis, Demandis, & Debatis, inter Nos, & Subditos nostros, ex unâ parte, & præfatum Comitem, & Subditos suos, ac Homines Villarum prædictarum, ex aliâ, jam exortis, vel quæ ratione cujuscúmque Facti præteriti poterunt exoriri,

Nec non de Alligantiis, Amicitiis, & Fœderibus, inter Nos, & nostros Subditos, ac dictos, Comitem, & Homines de Flandriâ, ineundis,

Ipsosque Comitem & Homines nobiscum, contra quascúmque Personas, retinendi, & de Remunerationibus, ipsis faciendis, conveniendi,

Ac Securitatem de Ipsis, quòd cum Inimicis nostris Pacem seu Treugam non inient, petendi & recipiendi,

Et Ea, quæ sic Tractata, Concordata, & Acta, fuerint in præmissis, quacúmque firmitate vallandi,

Ac omnia & singula faciendi, quæ in A. D. 1337. præmissis necessaria fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale;

Promittentes Nos, pro Nobis & Hæredibus nostris, Ratum, Gratum, & Firmum, perpetuis temporibus, habituros quicquid per dictos, Episcopum, Comites, & Senescallum, Tres, vel Duos eorum, Tractatum, Concordatum, & Actum, fuerit in præmissis, & quolibet præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium tertio die Octobris.

Item, consimile Procuratorium fit ad tractandum &c. cum prædicto Comite Flandriæ pro Se, & Subditis suis, cum ista Clausula, *alios Procuratores loco suo substituendi, Substitutionem revocandi, & dictæ Procurationis Officium resumendi,* & scribitur post illud verbum *vallandi.*

Item, Consimile Procuratorium, ad tractandum cum prædictis Burgimagistris, Consulibus, & Scabinis, ac Probis Hominibus Villarum de Bruges, Gandano, & d'Ypre, & eorum singulis, cum eâdem Clausulâ *alios Procuratores &c. ut supra.*

Ad tractandum cum quibuscunque Personis.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid.

REX Universis, *&c. ut supra usque ibi* confidentes *& tunc sic,*

Ad tractandum & concordandum cum Quibuscumque Personis, Nobilibus & Potentibus, ac aliis, prout expedire viderint, de Alligantiis & Solidis Amicitiis, inter Nos & Ipsos ineundis,

Dictasque Personas nobiscum, contra omnes Homines, retinendum, conducendum, & firmandum,

De Feodis, Vadiis, & Stipendiis, ac Remunerationibus, dictis Personis, sic Retentis, constituendis, solvendis & faciendis, conveniendum,

Ac Ea, quæ Tractata, Concordata, Conventa, & Acta fuerint in præmissis, quatenus ad nos attinet, qualcumque Firmitate vallandum,

Securitatemque a dictis Personis, pro completione præmissorum, quatenus ipsas concernunt, petendum, stipulandum, & recipiendum,

Alios Procuratores loco suo substituendum, Substitutionem *&c. ut supra usque ibi* speciale *& tunc sic,*

Prædictis, Episcopo, Comitibus, Senescallo, Ricardo, *&c.* Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, & Tribus eorum, plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem;

Promittentes *&c. usque ibi* præmissorum *& tunc sic,* aliis Commissionibus & Procuratoriis omnibus & singulis, quibuscumque Personis per nos in hac parte priùs factis, in suo robore duraturis, quæ per præsentes nolumus, nec intendimus, revocare.

In cujus &c.

Dat. ut supra.

Consimile Procuratorium fit pro dictis, Episcopo, Comitibus, & Senescallo, omissis aliis Personis, sub eàdem datâ.

Ad tractandum cum Imperatore.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid.

UNiversis, *&c.* Salutem.

Sciatis *&c. ut supra usque ibi* Comitum *& tunc sic* Ipsos, Quatuor, Tres, & Duos eorum, facimus *&c.*

Dantes eisdem, Tribus, & Duobus eorum, plenam *&c. ut supra usque ibi* concordandum *& tunc sic,* cum Serenissimo Principe, Domino Lodevico, Dei gratiâ, Romanorum Imperatore, semper Augusto, super Amicitiâ solidâ & Alligantiâ, inter Ipsum & Nos, ad Subsidium mutuum, contra omnes Homines ineundis,

De Feodis, Remunerationibus, & Expensis conveniendum,

Et Ea, quæ Tractata, Concordata, & Conventa fuerint in hac parte, quatenus ad nos attinet, qualcumque licitâ Firmitate vallandum,

Alios Procuratores *&c. ut supra usque ibi* præmissorum.

In cujus &c.

Dat. ut supra.

Consimile Procuratorium fit pro prædictis Comitibus & Senescallo, cum ipsis verbis, Ipsos & Duos eorum, omisso Episcopo.

Dat. ut supra.

De Potestate, Terras, Maneria, & quæcunque, ad Regem, in Re, vel in Spe, pertinentia, Concedendi.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid.

REX Universis *&c. usque ibi* confidentes *& tunc sic,*

Ipsis, Tribus, & Duobus eorum committimus & concedimus, plenam, tenore præsentium, Potestatem, Honores, Dominia, Castra, Villas, Maneria, Terras, Tenementa, Possessiones, & Redditus, Jurisdictiones, Libertates, & alia Bona quæcúmque,

Ad nos in Re vel in Spe pertinentia, tàm in Regno Franciæ, & in Ducatu nostro Aquitaniæ, & alibi in partibus Transmarinis, quàm in dicto Regno nostro Angliæ, dictâ Terrâ Hiberniæ, ac in Scotiâ, & alibi ubicúmque,

Dandi

A. D. 1337. An. 11. Edw. 3. Dandi & Concedendi in Feodum, & ad tempus (prout pro nostris Honore & Commodo fuerit faciendum) personis, quibus Ipsis, Tribus, & Duobus eorum, visum fuerit expedire,

Investituram & Possessionem sic Datorum & Concessorum faciendi & liberandi,

Ac omnia alia & singula faciendi & excercendi, quæ in Præmissis & circa ea oportuna fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale;

Promittentes pro nobis *&c.* quicquid per præfatos, Episcopum, Comites, & Senescallum, Tres, & Duos eorum, Datum, Concessum, & Factum fuerit in Præmissis,

Et quòd Nos Donationes & Concessiones, per dictos, Episcopum, Comites, & Senescallum, Tres, vel Duos eorum, factas in hac parte, faciemus per Literas nostras Patentes, sub Magno Sigillo nostro (cùm super hiis certiorati fuerimus) confirmari, &, si opus fuerit, innovari. A. D. 1337. Edw. 3.

In cujus &c.

Dat. ut supra.

Consimile Procuratorium fit pro prædicto Episcopo per Se, sub eâdem datâ.

Item, consimile Procuratorium fit pro prædictis, Episcopo, Comitibus, & Senescallo, Tribus & Duobus eorum, sine illis verbis, *prout pro honore nostro & commodo fuerit faciendum.*

Item, Consimile Procuratorium fit pro eodem Episcopo per se, sine eisdem verbis, *prout &c.*

De Pecunia Regi Benivolis concedenda.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid. REX Universis *&c. ut supra usque ibi* Potestatem *& tunc sic* Personis, nobis Benivolis, Pecuniæ quantitatem, juxta moderationem suam, prout pro nostris honore & commodo fore fuerit faciendum, ex parte nostrâ promittendi & concedendi,

Terminos & loca Solutionis statuendi,

Et, ad Solutionem hujusmodi faciendum, Nos, & Hæredes nostros, ac omnes Terras & Possessiones nostras, tàm in Cismarinis, quàm Transmarinis, partibus existentes, obligandi;

Promittentes *&c.* quicquid *&c.* Promissum, Concessum, & Actum fuerit in Præmissis &c.

In cujus &c.

Dat. ut supra.

A. D. 1337.

Consimile Procuratorium fit pro prædicto Episcopo per Se, sub eâdem datâ.

Item, consimile Procuratorium fit pro prædictis, Episcopo, Comitibus, & Senescallo, Tribus, & Duobus eorum, cum istis verbis, *ac omnia Bona nostra & Regni nostri Mobilia,* post illud verbum, *existentes,* sub eâdem datâ.

Item, consimile Procuratorium fit pro prædicto Episcopo per Se, sub eâdem datâ.

De Pensionibus concessis, pro Archiepiscopi Coloniensis Camerario.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 3. REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Attendentes grata & utilia Obsequia, quæ Theodericus Pytan, Venerabilis Patris, Domini Archiepiscopi Coloniensis, Camerarius, nobis hactenùs impendit, & impendet in futurum,

Ac volentes Ipsum, eo prætextu, respicere gratiosè,

Concessimus Ei Trescentos Florenos de Florentiâ, solvendos Ei, singulis annis, in Festis Paschæ & Sancti Michaelis, apud Dordracum, quousque ei de Terris vel Redditibus, ad valorem dictorum Trescentorum Florenorum, per Annum, fecerimus provideri. A. D. 1337.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium quarto die Octobris.

Per ipsum Regem.

Consimiles

A. D. 1337. Edw. 3.

Consimiles Literas Regis habet, Dilectus Regis, Robertus de Foresta, de Quadringentis Florenis de Florentia, solvendis *ut supra* quousque Ei, de Terris vel Redditibus, ad valorem dictorum Quadringentorum Florenorum, per Annum &c.

A. D. 1337. Edw. 3.

In cujus &c.

Dat. ut supra.

Per ipsum Regem.

Pro Præposito de Arnham.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 3.

REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Attendentes grata & utilia Obsequia, quæ Johannes Moyllard, Præpositus de Arnham, nobis hactenus impendit, & impendet in futurum,

Ac volentes Ipsum, eo prætextu, respicere gratiosè,

Concessimus Ei Sexcentos Florenos de Florentiâ, percipiendos, singulis Annis, ad Festa Paschæ & Sancti Michaelis, quousque ei de Beneficio Ecclesiastico, quod duxerit acceptandum, vel de Terris aut Redditibus, ad valorem dictorum Sexcentorum Florenorum, per Annum, ad totam vitam suam habendis, fecerimus provideri.

A. D. 1337.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium quarto die Octobris.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literas Regis habent Hermannus Blaickard, Decanus Aquensis, & Præpositus de Werde, & Renardus de Ghore, Canonicus Leodunensis, separatim.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

De Intentione Regis Hominibus de partibus Borealibus exponenda.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Scot. 11. E. 3. m. 11.

REX Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Venerabilis Patris, Ricardi Dunolmensis Episcopi, Magistri Willielmi la Zousche, Decani Ecclesiæ beati Petri Eborum, Thesaurarii nostri, Radulphi de Nevill, & Galfridi le Scrop, plenam fiduciam reportantes,

Assignavimus & Deputavimus Ipsos, conjunctim, & divisim, ad ostendendum, apud Novum Castrum super Tynam, & alibi, in partibus Borealibus, ubi expedire viderint, vel viderit, Magnatibus, & aliis Fidelibus nostris, coram eis, vel eorum aliquo, pro expeditione quorumdam Negotiorum nostrorum, de quibus per Nos specialiter Onerati existunt, compatentibus, Aliqua quæ in instanti Concilio nostro, apud Westmonasterium per Nos, & per Prælatos, ac Magnates, & alios de Concilio nostro, ibidem existentes, Tractata fuerunt & Concordata, & Quæ Nos & Statum ac Defensionem Regni nostri intimè contingunt,

Et Intentionem nostram indè eisdem pleniùs exponendum,

Et ad tractandum & conveniendum cum Magnatibus, Hominibus ad Arma, & aliis in Obsequium nostrum, versus partes & Marchias Scotiæ profecturis, de morâ suâ ibidem faciendâ, & sub quâ formâ, & de Vadiis in hâc parte constituendis, necnon de securâ Custodiâ Villarum & Locorum nostrorum in dictis partibus, & de Munitionibus ponendis in eisdem,

A. D. 1337.

Et ad omnia alia & singula faciendum, quæ in præmissis, & pro Honore nostro, & Commodo, ac Bonâ Directione Negotiorum nostrorum in partibus illis, & Repulsione Hostium nostrorum ibidem, fuerint oportuna,

Et Ea, quæ sic tractata, conventa, & facta, fuerint, quacùmque Firmitate vallandum,

Promittentes Nos ratum & gratum habituros Quicquid per dictos, Episcopum, Thesaurarium, Radulphum, & Galfridum, vel eorum aliquem, Tractatum, Conventum, & Factum fuerit in præmissis, & quolibet Præmissorum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium sexto die Octobris.

Per ipsum Regem.

A. D. 1337. Edv. 3. A. D. 1337. Edv. 3.

De Potestate ad Regnum Franciæ vendicandum.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Alman. 11. E. 3. m. 1.

REX &c. Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd,

Attendentes Inclitum Regnum Franciæ ad Nos fore Jure Successorio legitimè devolutum,

Ac de Probitate magnificâ, Fidelitate solidâ, & Industriâ circumspectâ, Nobilis & Potentis viri, Johannis Ducis Brabantiæ & Lotringiæ, Consanguinei nostri carissimi, intimè confidentes,

Ipsum nostrum Procuratorem & Nuncium facimus & constituimus, specialem, ad insinuandum & intimandum Omnibus, quorum intereft, vel interesse poterit, Jus quod Nobis ad Regnum prædictum competit in hâc parte,

Dictúmque Jus vendicandum, prosequendum, petendum, & exigendum,

Eidem Regno se immiscendo, ac corporalem Possessionem ipsius, & Pertinentiarum ejusdem, apprehendendo, & Possessionem continuando,

Quemcúmque Detentorem vel Occupatorem illicitum deliberare nobis, quod in dicto Regno nobis injustè detinet, congruè requirendum, & eum debitè, prout expedire videbitur, amovendum, & juxta demerita puniendum, A. D. 1337.

Protestandum & denunciandum,

Ac Omnia alia & singula faciendum & exercendum, quæ, pro recuperatione & conservatione Juris nostri in hâc parte, fuerint oportuna, etiam si mandatum exigant speciale;

Promittentes Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros Quicquid, per præfatum Ducem, nostro nomine, Actum vel Gestum fuerit in Præmissis, & quolibet Præmissorum.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium septimo die Octobris.

Consimile Procuratorium fit pro Gulielmo Marchione Juliacensi.

Item, consimile Procuratorium pro Comite Hanoniæ.

Item, Consimile Procuratorium pro Willielmo de Bohun, Comite Norhamptoniæ.

De Locum tenente, & Vicario Generali in Regno Franciæ constituo.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid.

EDwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, Nobili & Potenti Viro, Johanni Duci Brabantiæ, & Lotringiæ, Consanguineo suo carissimo, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm,

Attendentes Inclitum Regnum Franciæ ad Nos fore Jure Successorio legitimè devolutum,

Ipsum Regnum, ut Hæreditatem nostram legitimam, agnoverimus, & eidem Nos immiscere voluerimus, sicut decet,

Nos,

De debito Regimine dicti Regni summè soliciti, ac de vestris, Probitate magnificâ, Fidelitate solidâ, & Industriâ circumspectâ, intimè confidentes,

Vos in Regno prædicto Locum nostrum tenentem, Capitaneum, & nostrum Vicarium Generalem, facimus & præficimus per præsentes,

Concedentes & Committentes vobis Merum Imperium, & Gladii Potestatem, ac Jurisdictionem omnem, altam A. D. 1337.
& bassam, Cognitionem & Decisionem omnem, tàm Criminalium, quàm Civilium, Quæstionum, cum Potestate Judices & Ministros, prout expedire videritis, Deputandi,

Necnon plenum Exercitium omnium & singulorum, Nobis, & nostro Regimini, incumbentium in hâc parte, & quæ nos facere possemus & deberemus, si præsentes essemus ibidem:

Et ideò Dilectionem & Fidelitatem vestram attentè rogamus quatinùs, Onus & Honorem hujusmodi magnanimiter assumentes, circa Statum Pacificum Regionis ipsius, ac Recuperationem & Conservationem nostrorum Jurium in eâdem, omnem Solicitudinem, quam poteritis, efficaciter impendatis, ac circa debitum & salubre Regimen dicti Regni & Regnicolarum ejusdem, sic instanter & providè laboretis, votivum Propositum, quod ad observationem Jurium dicti Regni, ut convenit, optinemus,

A. D. 1337. nemus, ipsis nostris Fidelibus pleniùs exprimentes, ut vestras Fidelitatem & Edw. 3. Prudentiam debeamus meritò commendare, & Repensivâ Retributionis vos præmiare.

Mandavimus enim Archiepiscopis, Episcopis, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, & Personis aliis quibuscúmque, in dicto Regno existentibus, ut vobis, & Deputandis per vos, in præmissis pareant humiliter & intendant.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium septimo die Octobris.

Consimilis Commissio fit eidem Duci sub istis verbis, *Edwardus, Dei gratiâ, Rex Franciæ & Angliæ, Dominus Hiberniæ &c.* A. D. 1337. Edw. 3.

Item, consimiles Commissiones factæ fuerunt Gulielmo Marchioni Juliacensi, Fratri Regis carissimo, transpositis dictis nominibus *Rex Angliæ & Franciæ* & *Rex Franciæ & Angliæ*.

Item, consimiles Commissiones Gulielmo Comiti Hanoniæ, Holandiæ, & Selandiæ, ac Domino Frisiæ, transpositis verbis *&c. ut supra*.

Item, consimiles Commissiones Willielmo de Bohun, Comiti Northamptoniæ, Consanguineo Regis carissimo *&c. ut supra* sub eâdem datâ.

De intendendo Locum tenenti prædicto.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Aleman. 11. E. 3. m. 1. EDwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, Archiepiscopis, Episcopis, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, & Personis aliis quibuscúmque, In dicto Regno Franciæ existentibus, Salutem.

Cùm nos,

Attendentes Inclitum Regnum Franciæ ad nos fore jure successorio legitimè devolutum,

Ipsum Regnum, ut Hæreditatem nostram legitimam, agnoverimus, & eidem nos inmiscere voluerimus, sicut decet,

Et de debito regimine dicti Regni summè soliciti,

Ac de probitate magnificâ, fidelitate solidâ, & industriâ circumspectâ, Nobilis & Potentis Viri, Johannis Ducis Brabantiæ & Lotringiæ, Consanguinei nostri carissimi, intimè confidentes,

Ipsum in Regno prædicto Locum nostrum tenentem, Capitaneum, & nostrum Vicarium fecerimus & præfecerimus generalem,

Concedentes & committentes eidem Duci merum Imperium, & Gladii Potestatem, ac Jurisdictionem omnem, altam & bassam, Cognitionem & Decisionem omnium, tàm Criminalium, quàm Civilium, Quæstionum, cum Potestate Judices & Ministros, prout expedire viderit, deputandi,

Necnon plenum exercitium omnium & singulorum, nobis, & nostro regimini, incumbentium in hac parte, & quæ nos facere possemus & debemus, si præsentes essemus ibidem, A. D. 1337.

Vobis, omnibus & singulis, firmiter injungimus & mandamus, quòd præfatum Ducem, ad exequendum præmissa, libentèr & devotè recipiatis, & Sibi, tanquam Personæ nostræ, sic pronis Affectibus pareatis, & intendatis humiliter in præmissis, ut Devotionis vestræ Promptitudinem debeamus meritò commendare:

Sciituri pro certo quòd ad Humiles esse volumus cum Favoris exuberantiâ Gratiosi, & in Rebelles, prout exegerit vestra Protervia, Sævientes.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium septimo Octobris.

Consimile Mandatum dirigitur eisdem, sub illis verbis transpositis, *Rex Angliæ & Franciæ.*

Item, Consimilia Mandata diriguntur eisdem, sub nomine Gulielmi Marchionis Juliacensis.

Item, Consimila Mandata eisdem, sub nomine Comitis Hanoniæ.

Item, Consimilia Mandata, sub nomine dicti Comitis Northamptoniæ.

De

A. D. 1337. Edw. 3. | A. D. 1337. Edw. 3.

De Poteſtate tractandi cum David de Brus ſuper Treugis, ſive Finali Pace.

A D 1337. An. 11. E. 3. Scot. 11. E. 3. m. 6.

REX Univerſis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate probatâ & circumſpectione providâ, Dilectorum & Fidelium noſtrorum, Venerabilis Patris, H. Lincolnienſis Epiſcopi, & Willielmi de Bohun Conſanguinei noſtri cariſſimi, Northamptoniæ, & Roberti de Ufford, Suſfolciæ, Comitum, Johannis Darcy Seneſcalli Hoſpitii noſtri, Fratris Ricardi de Wynkele, Provincialis Ordinis Fratrum prædicatorum in Angliâ Magiſtri, Johannis de Ufford, Canonici Londonienſis, & Pauli de Monte Florum, Johannis de Monte Gomeri Militis, & Magiſtri Johannis Wauwayn, Canonici d'Erlyngton, plenariè confidentes,

Ipſos omnes, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, & Tres eorum (Quorum præfatus Epiſcopus, vel alter Comitum prædictorum, ſit unus) facimus & conſtituimus noſtros Procuratores legitimos & Nuncios ſpeciales;

Dantes eiſdem, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, & Tribus eorum (Quorum præfatus Epiſcopus, vel alter Comitum prædictorum, ſit unus) plenam Poteſtatem & Mandatum ſpeciale tractandi pro nobis, & noſtro nomine, cum David de Bruys, & Deputandis ab eo, de Treugis & Guerræ Sufferentiâ, ac etiam de Pace & Finali Concordiâ,

Inter Nos, & nobis Adhærentes, ex parte unâ, & ipſum David, & ſibi Adhærentes, ex aliâ,

Super omnibus, Diſſenſionibus, Demandis, & Debatis, hinc indè ſubortis, A. D. 1337.

Ineundis,

Et hiis, quæ ſic tractata fuerint, prout ad Honorem noſtrum & Commodum expedire viderint, conſentiendi, & ſuper hiis concordandi,

Et omnia & ſingula, quæ ſic tractata & concordata fuerint, quacùmque Firmitate, prout ad Nos attinet, vallandi & firmandi,

Alios Procuratores loco ſui ſubſtituendi, Subſtitutionem revocandi, & dictæ Procurationis Officium reſumendi,

Et omnia alia & ſingula faciendi & excercendi, quæ in præmiſſis & circa ea neceſſaria fuerint vel oportuna, etiam ſi mandatum exigant ſpeciale;

Promittentes pro Nobis, & Hæredibus noſtris, Nos Ratum, Gratum, & Firmum, habituros Quicquid per dictos Procuratores, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, aut Tres eorum (Quorum dictus Epiſcopus, vel alter dictorum Comitum, ſit unus) ſeu Subſtitutos ab ipſis, Octo, Septem, Quinque, Quatuor, aut Tribus eorum (Quorum dictus Epiſcopus, vel alter prædictorum Comitum, ſit Unus) Actum vel Geſtum fuerit in Præmiſſis, & quolibet Præmiſſorum.

In cujus &c.

Dat. apud Turrim Londoniæ ſeptimo die Octobris.

Duppl.

Ad Duces Auſtriæ ſuper Sponſalibus.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Alem. m. 11. E. 3. m. 1.

REX Viris Magnificis & Diſcretis, Dominis Alberto & Otoni, Ducibus Auſtriæ, Amicis ſuis cariſſimis, Salutem, & ſinceræ dilectionis affectum.

Scire velit veſtra Dilectio nobis gratum, quòd Tractata, ſuper contrahendis Sponſalibus & Matrimonio inter Johannam, Filiam noſtram cariſſimam, & Filium Primogenitum veſtrum, (Domine Oto præfate) vellemus libenter effectui celeri mancipari;

Et, quia nuper diſpoſuimus verſus partes Almaniæ in proximo transfretare, Dilectum nobis, Henricum Gaſſeler Militem, veſtræ Nobilitatis Nuncium, propter hoc ad nos miſſum, retinuimus, ut tunc dictam Filiam noſtram, ac præfatum Militem, nobiſcum ſecuriùs duceremus, A. D. 1337.

Verùm cùm dictum Paſſagium noſtrum adhuc, de Conſilio quorumdam Amicorum noſtrorum, partium veſtrarum, quouſque de Ipſis Reſponſum receperimus, ſit dilatum, Ipſos adhuc nobiſcum in partibus retinemus, ſet ſperamus in proximo cum ipſis, Duce Domino, transfretare;

Quamobrem ſpecialiter vos rogamus, quatenùs Dilationem hujuſmodi gravem non habeatis, ſi placuerit, vel Moleſtam; nam, quatenùs ſecuro modo fieri poterit, dictum cupimus negotium maturare.

Dat. apud Weſtm. vii. die Octobris.

Ad

Ad Cardinales de Credentia.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Rom. 11. E. 3. m. 2.

Venerabili in Christo Patri P. Dei gratiâ, tituli Sanctæ Praxedis Cardinali, Amico suo carissimo, Edwardus &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Pensantes gratam Benivolentiam, quam ad Nos & Domum nostram Regiam, tàm ex Testimonio laudabili, quàm operis efficaciâ, cognovimus hactenus vos habere, hanc de Dilectionis vestræ dulcedine fiduciam optinemus, quòd nostrorum zelatis Honorum & Profectuum incrementa.

Ex hâc utique Fiduciâ Quædam, cordi nobis insidentia, injunximus, Venerabili in Christo Patri, H. Episcopo Lincolniensi, ac, Dilectis & Fidelibus nostris, W. de Bohun Norhamptoniæ, & R. de Ufford, Suffolciæ, Comitibus, ac Johanni Darcy, Hospitii nostri Senescallo, Amicitiæ vestræ vivæ vocis oraculo referenda; quos, optentu nostri, habere velitis, petimus, specialiter commendatos: Ipsis, Tribus, & Duobus eorum, in dicendis ex parte nostrâ, si placuerit, Auditum præbentes benivolum, & Fidem Credulam adhibentes.

Dat. apud Westmonasterium septimo die Octobris.

Eodem modo scribitur Domino P. Dei gratiâ, Sanctæ Mariæ in Aquiro Diacono Cardinali &c.

Consimiles Literæ ad Guidonem de Sancto Germano.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid.

Rex, magnæ discretionis Viro, Guidoni de Sancto Germano, Domini Papæ Capellano, Amico suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Ex firmâ fiduciâ vestrarum Fidelitatis & Circumspectionis providæ (de quibus vos audivimus laudabiliter commendari) Quædam, cordi nobis insidentia, injunximus, Venerabili in Christo Patri H. *&c. ut supra usque ibi* referenda *& tunc sic*,

Quibus, Tribus, & Duobus eorum, Fidem adhibere velitis Credulam, si placuerit, in Dicendis, & ipsis oportunis assistere Consiliis & Auxiliis in Agendis.

Dat. ut supra.

Eodem modo scribitur *Petro Burgundionis.*

Item, *Nicholao de Capucio.*

Pro Scolaribus Aulæ Regis Cantebrigiæ.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Pat. 11. E. 3. p. 3. m. 24.

Rex Omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Considerantes qualiter, ut Sancta Mater Ecclesia Fomentum habere possit continuum Clericorum & Sapientiæ Salutaris, pro Patribus nati sunt Filii, &, Peritis decedentibus, succedit Juvenum apta Posteritas, in quibus poterit, per excercitium Studii, Sapientia propagari, qui Fidem possunt dilatare Catholicam, & Regale Solium ac Rempublicam Consiliis providis roborare,

Ac proindè, desiderantes, ad Multiplicationem Sapientum, in Universitate Cantebrigiæ (quæ multos in Vineâ Domini produxit Palmites fructuosos) Scolaribus, ad proficiendum in Studio benè Dispositis, misericorditer & perpetuò subvenire, ut Juvenes, Ingenio perspicui, fiant per Studium eruditi, & ad publica Consilia magis apti,

Ad Honorem Dei, Sanctæ Mariæ Virginis, Matris suæ, omniúmque Sanctorum, pro Animâ, celebris memoriæ, Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri (qui, piâ consideratione, Triginta Duobus Scolaribus, illuc pro Studio vacaturis, fecit ad tempus Sustentationis necessaria ministrare) nec non pro Nostræ, ac Philippæ Reginæ Angliæ, Consortis nostræ carissimæ, Liberorum & Progenitorum nostrorum, Animarum Salute,

Quoddam Collegium Triginta Duorum Scolarium, continuè Studentium in Universitate prædictâ,

Quos cohabitare volumus in Manso nostro juxta Hospitale Sancti Johannis, in parochiâ Ecclesiæ omnium Sancto-

A.D. 1337. Edw. 3.

rum Cantebrigiæ, Quod de, Dilecto nobis, Magistro Roberto de Croiland perquisivimus,

Ordinavimus, creximus, & statuimus perpetuis temporibus duraturum, & Mansum illud Aulam Scolarium Regis Cantebrigiæ nuncupari.

Quod quidem Collegium per Custodem regi disposuimus, Dilectum Clericum nostrum, Magistrum Thomam Poways ipsi Collegio præfecimus in Custodem,

Pro Quorum Habitatione, & in Subventionem Sustentationis eorumdem, Dedimus & Concessimus, pro nobis & Hæredibus nostris, prædictis Custodi & Scolaribus Mansum prædictum, cum pertinentiis, & Advocationem Ecclesiæ Sancti Petri de Norhamptoniâ, & Capellarum eidem Ecclesiæ annexarum, quæ de nostro existunt Patronatu,

Habenda & Tenenda sibi, & Successoribus suis, Custodibus & Scolaribus dicti Collegii, in Liberam, & Puram Elccmosinam, Imperpetuum.

Dedimus etiam & Concessimus eisdem, Custodi & Scolaribus, Licentiam quòd Ipsi dictam Ecclesiam, cum Capellis prædictis (licèt ad eas priùs non præsentaverint) Appropriare, & Eas, sic Appropriatas, in Proprios Usus, tenere possint Sibi, & Successoribus suis prædictis, Imperpetuum; non obstantibus quibuscumque Statutis, seu Ordinationibus contrariis, editis in hàc parte.

In cujus &c.

Teste Rege apud Turrim Londoniæ septimo die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Protectione pro Cardinalibus & Conductu undecunq;

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Pat. 11. E. 3. p. 3. m. 25.

Rex Admirallis, Magistris & Marinariis Navium, ac universis & singulis Portuum Traversorum, Pedagiorum, aliorúmque locorum Terræ Marisque Custodibus, & pro nobis in Terrâ Marique quomodolibet existentibus, cæterisque Justiciariis, Officialibus, & Commissariis Regni nostri, vel eorum Loca tenentibus, Subditis nostris, Stipendariis & Conductis, ac etiam non Subditis, ad quos Literæ præsentes pervenerint, Salutem.

Cùm, Venerabiles Patres, & Dilecti nobis in Domino, Petrus tituli Sanctæ Praxedis Presbiter, & Bertrandus Sanctæ Mariæ in Aquiro Diaconus, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, de mandato & auctoritate Apostolicæ Sedis, pro certis negotiis in Angliam dirigant Gressus suos,

Nos,

Eisdem Cardinalibus, & eorum cuilibet, nec non Sociis, Servitoribus, Consortibus, Familiaribus, Valettis, Nunciis, Messegeriis, ac Ministris eorum, & cujuslibet eorumdem, & eisdem, & cuilibet eorum, Adhærentibus quoquomodo, præsenribus & futuris, de Pleno, Vero, Salvo, & Securo Conductu, sine fraude quácumque, prout meliùs dici potest & saniùs intelligi, providere volentes,

Eisdem Cardinalibus, & eorum cuilibet, nec non Sociis, Servitoribus, Consortibus, Familiaribus, Valettis, Nunciis, Messegeriis, & Ministris eorumdem, & cuilibet eorumdem, & eisdem, & cuilibet eorum, Adhærentibus quoquomodo, necnon Illis, qui de Regno Franciæ & extra ad Regnum Angliæ, & de ipso Regno Angliæ & extra ad Regnum Franciæ, per Ipsos dictos Cardinales, vel ad Eos undecúmque & quacúmque mittentur, cujuscúmque statûs & conditionis existant, cum Ipsorum & cujuslibet eorum Equis & Equitaturis, Mulis, Roncinis, Animalibus, Someriis, Herneisiis, Vecturis, & Rebus quibuscúmque, & quocúmque nomine censeantur, & Quotquot existant numero & existent, Dedimus & Concessimus, Damus & Concedimus, per præsentes, ut per omnia & singula loca Jurisdictionis nostræ, tàm in Terrâ, quàm in Mari, in Viâ Publicâ seu Privatâ, in Itinere & etiam extra Iter, & tàm in veniendo in Angliam, quàm stando, mittendo, etiam redeundo, Plenum, Verum, Salvum, & Securum Conductum:

Volentes quòd Ipsi, & eorum quilibet, possint tutè, & absque impedimento quocúmque, portare, vehere, ducere, ac portari, vehi, & duci facere & conduci, plenè & liberè, etiam extra Regnum Angliæ, & Quocúmque & Undecúmque, Quacúmque ac Quandocumque, & similiter aliundè, ad ipsum Regnum per Se, vel alium, seu alios, Pecuniam, Grossam seu Minutam, Auream seu Argenteam, Ære contaminatam seu non contaminatam, de Cuneo nostro, & etiam alieno, in Massâ seu etiam sine Massâ, Vasa Aurea sive Argentea, Coclearia, Vestes, Anulos, Jocalia, Utensilia, Pannos, Foraturas, Vina,

A.D. 1337. Ed. 3. Vina, Blada, Carnes, Pisces, ac Victualia, & alia quæcumque sint, & quocumque Nomine censeantur, absque Solutione, Exactione Traversi, Pedagii, Passagii, Custumæ, Census, Redditûs, Talliæ, seu alterius Redibentiæ qualiscumque, & Eos & eorum quemlibet eximimus à prædictis & quolibet prædictorum:

Mandantes etiam Vobis, & Vestrûm Cuilibet, nostris Subditis, & Conductis pro nobis, quatenus omnia & singula prædicta teneatis firmiter, in & de Jurisdictionibus nostris, & extra, & faciatis Ea diligentius observari:

Et, cùm Eos, seu eorum aliquem, per loca Jurisdictionis, seu Jurisdictionum nostrarum, & Districtus, transire, redire, & morari, semel & pluries, contingerit, tutè & liberè, unà cum Equis, Rebus, & Bonis Supradictis, & aliis quibuscúmque, & Familiâ secum existente, cum & in quocúmque Numero transire & morari quotienscúmque pacificè permittatis, absque Impedimento, & Exactione quacúmque,

Et providentes Eisdem, & cuilibet, si opus fuerit, vel ex eorum, seu alterius ipsorum, parte fueritis requisiti, de Conductu, Galeis, Navigiis, Victualibus, Equis, Equitaturis, & aliis Necessitatibus, & Utilitatibus oportunis, ac A.D. 1337. Ed. 3. etiam ex parte nostrâ; alios, non Subditos, per quorum Loca, Jurisdictiones, seu Districtus, transibunt, requirentes, ac Eos ac eorum quemlibet requirimus per præsentes, ut dictos Cardinales, Servitores, Consortes, Familiares, Valettos, Nuncios, Messagerios, Ministros, & Familias, ac omnes alios & Singulos Suprascriptos, habeant specialiter Commendatos, & Ipsos, ut præmittitur, transire permittant, ac Auxilium & Consilium præbeant Eisdem, & eorum cuilibet, sicut dicti nostri, non Subditi, vellent nos facturos in Casu Consimili, vel majori:

Et vos, Subditi nostri, erga Ipsos & eorum quemlibet, si requisiti fueritis, taliter vos habentes, quòd debeamus de vobis meritò Contentari.

In cujus &c.

Dat. apud Westmonasterium 15. die Octobris.

Per ipsum Regem.

De Protectione pro certis Personis de Scotia.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Pat. 11. E. 3. p. 3. m. 24. REX Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Cùm Alexander de Seton Miles, & Laurentius de Preston, de Scotia, cum Quadraginta Hominibus Equitibus, infra Regnum nostrum, usque Londoniam, & alibi, in eodem Regno, ex certis causis, de nostrâ Licentiâ sunt venturi,

Suscepimus ipsos, Alexandrum & Laurentium, ac dictos Homines, & ipsorum Garciones, & Equos, ac Hernesia, sic veniendo infra Regnum nostrum prædictum usque Londoniam, & alibi, ut prædicitur, ibidem morando, A.D. 1337. & exinde ad partes Scotiæ redeundo, in Protectionem & Defensionem nostram, Necnon in salvum & securum Conductum nostrum:

Et ideò vobis, & cuilibet vestrûm *&c. prout in Consimilibus de Protectione Literis.*

In cujus, &c. usque ad festum Purificationis beatæ Mariæ Virginis proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo quinto die Octobris.

Per ipsum Regem.

De Potestate tractandi de Treugis, cum Adversariis de Scotia.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Scot. 11. E. 3. m. 10. REX Universis, præsentes literas inspecturis, Salutem. Sciatis quòd Nos,

De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Ricardi Fitz-Alan, Arundel, & Willielmi de Monte acuto, Sarum, Comitum, plenariè Confidentes,

Ad tractandum, pro nobis & nomine A.D. 1337. nostro, cum quibuscúmque Hominibus, Inimicis seu Adversariis nostris, de Scotiâ, de Treugis, seu Guerræ Sufferentiâ, inter Nos & Ipsos, super omnibus Dissensionibus, Demandis, & Debatis, hinc indè subortis, ineundis, & biis, quæ sic Tractata fuerint, prout ad Honorem

A. D. 1337. Edw. 3. norem & Commodum nostrum expedire Viderint, vel Viderit, consentiendum, & super hiis finaliter concordandum, ac Ea quæ sic tractata, & concordata fuerint, quatenus ad Nos attinet, quacúmque firmitate vallandum, & ab ipsis Hominibus Securitatem, pro nobis Sufficientem, in hac parte recipiendum, & omnia alia & singula faciendum & exercendum, quæ in præmissis & circa ea necessaria fuerint vel oportuna, etiam si Mandatum exigant speciale: Ipsis & eorum cuilibet Plenam Concedimus & Committimus Potestatem; promittentes pro nobis, & Hæredibus nostris, Nos Ratum & Gratum, perpetuis temporibus, habituros quicquid per præfatos, Comites & eorum quemlibet, Tractatum & Concordatum, Vallatum & factum fuerit in Præmissis & quolibet Præmissorum. A. D. 1337. Edw. 3.

In cujus, &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo quinto die Octobris.

Per ipsum Regem.

De Potestate tractandi cum Eisdem de Pace & Finali Concordia.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Scot. 11. E. 3. m. 10. REX Universis, præsentes literas inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd Nos, de circumspectione providâ, & fidelitate probatâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Ricardi Fitz-Alan, Arundel, & Willielmi de Monte Acuto, Sarum, Comitum, plenariè confidentes, ad tractandum pro nobis, & Nomine nostro, cum quibuscunque Hominibus, Inimicis seu Adversariis nostris, de Scotia, de Pace, & Finali Concordia, inter Nos & Ipsos, super omnibus Dissensionibus, *&c. ut supra de verbo ad verbum.* A. D. 1337.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo quinto die Octobris.

Per ipsum Regem.

Dupl.

De Potestate Recipiendi Homines de Scotia ad Fidem & Pacem Regis.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid. REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Ricardi Fitz-Alan, Arundel, & Willielmi de Monte Acuto, Sarum, Comitum,

Quos, & eorum alterum, Constituimus Capitaneos, & Ductores, ac Capitaneum, & Ductorem, Excercitûs nostri versus partes Scotiæ, pro Tuitione & Defensione Regni Terrarum & Populi nostrorum, contra Hostiles Agressus Scotorum Inimicorum nostrorum profecturos,

Plenariè confidentes,

Dedimus eisdem Comitibus, & eorum alteri, Plenam, tenore præsentium, Potestatem, Nomine nostro, recipiendi ad Fidem & Pacem nostram Homines de Scotia, ad Fidem & Pacem illas non existentes, & Alios, qui eisdem Scotis contra nos adhærent, seu adhæserunt, & cum Eis contra Nos de Inimicitiâ fuerunt, qui ad Fidem & Pacem nostram venire voluerint, & quos ad Pacem & Fidem hujusmodi fore viderint, vel viderit, admittendos, A. D. 1337.

Et Literas de Pardonatione dictarum Adhæsionis & Inimicitiæ, nec non de hujusmodi Admissione ad Pacem nostram, eisdem Hominibus, pro securitate suâ in hac parte, nomine nostro faciendi,

Ratum & Gratum habituri quicquid iidem Comites, & eorum quilibet, nomine nostro, fecerint, vel fecerit in præmissis.

In cujus &c. quamdiu nobis placuerit, duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo quinto die Octobris.

Per ipsum Regem.

Ad

Ad Papam, pro Collegio Scolarium Cantabrigiæ.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Rom. 11. E. 3. m. 2.

PApæ Rex devota pedum oscula beatorum.

Reducentes in debitæ considerationis examine, qualiter Reges & Regna sunt præcipuè per Potentiam, Sapientiam, & Clementiam, dirigenda; quarum Medio si Duo destituantur Extrema, Potentia plerumque deviat in Rigorem, & Clementia Paternitatem potiùs induit quàm Virtutem:

Ac providè desiderantes, tàm ad Regni nostri, quàm Fidei Catholicæ Fulcimentum, in eodem Regno plures habere Peritos, & in Scripturis Sacris & Sapientum Traditionibus per studium Eruditos,

Quoddam Collegium, Triginta Duorum Scolarium, aptorum ad proficiendum, in Studio, in Universitate Cantebrigiæ (quæ in Orto Militantis Ecclesiæ multos protulit Palmites Fructuosos) Ordinavimus & Fundavimus jam de Novo, quod per unum Custodem providum disposuimus gubernari; pro Quorum Sustentatione Possessiones certas, unà cum Jure Patronatûs Ecclesiæ Sancti Petri Norhamptoniæ Lincolniensi Diœcesi Ipsis Dedimus intuitu Caritatis, & plures dare proponimus, Deo duce: A. D. 1337.

Quamobrem Apostolicæ Munificentiæ (quam in Pietatis Operibus, super omnes Divitias, confidimus delectari) votivis affectibus supplicamus quatinus, attento clementer Fructu Multiplici, quem dictum Collegium est in Ecclesiâ Dei verisimiliter producturum, dignetur vestra Benignitas illud ex certâ scientiâ Confirmare, & ex uberiori Dono Gratiæ, in subventionem Congruæ Sustentationis eorundem, præfatam Ecclesiam dictis, Custodi & Scolaribus, juxta formam Supplicationis nostræ, hiis interclusæ, concedere misericorditer, in Usus suos Proprios, perpetuò Possidendam.

Conservet &c.

Dat. apud Westmonasterium 16. die Octobris.

Ad Cardinales, pro Collegio memorato.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Rom. 11. E. 3. m. 2.

VEnerabili in Christo Patri Domino P. Dei gratiâ, Episcopo Penestrensi Amico suo Carissimo, Edwardus, &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Cùm tàm ad Regni nostri, quàm Fidei Catholicæ Fulcimentum, desiderantes in Universitate Cantebrigiæ Numerum adaugere Studentium, qui in Scripturis Sacris & Sapientum Traditionibus Eruditi fiant Pugiles Fidei, & ad consimilia Publica magis apti.

Quoddam Collegium Perpetuum, Triginta Duorum Scolarium, in Universitate prædictâ, Caritatis intuitu, fundaverimus jam de Novo, certis Possessionibus, unà cum Jure Patronatûs, Ecclesiæ Sancti Petri Northamptoniæ, Lincolniensi Diœcesi in subventionem Sustentationis eorundem, Ipsis per nos misericorditer assignatis.

Ac Domino Summo Pontifici per nostras supplicaverimus Litteras speciales, ut, ad uberiorem Sustentationem eorundem, Custodi & Scolaribus dicti Collegii præfatam Ecclesiam dignetur concedere, in Usus suos proprios, perpetuò Possidendam, juxta formam Supplicationis nostræ, dictis Litteris nostris interclusæ, A. D. 1337.

Paternitatem vestram Reverendam (quam ad promovenda Pietatis Opera credimus favorabiliter inclinatam) attentè rogamus, quatinus erga dictum Summum Pontificem, pro felici expeditione Supplicationis hujusmodi, velitis, si placet, Partes vestræ Sollicitudinis interponere cum effectu.

Dat. apud Westmonasterium 16. die Octobris.

Eodem modo scribitur Cardinalibus subscriptis, sub eadem datâ; videlicet.

Domino G. Dei gratiâ, Episcopo Albanensi.

Domino N. Dei gratiâ, Sancti Adriani Diacono Cardinali.

A. D. 1337. Edv. 3.

A.D. 1337. Edv. 3.

Ad Papæ Literas ſuper Guerra cum Rege Franciæ, & ſuper Alligantiis cum Imperatore, Excuſatoria.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Rom. 11. E. 3. m. 2.

PApæ Rex devota Pedum oſcula beatorum.

Honore condigno receptis binis veſtræ Celſitudinis Apoſtolicæ Litteris, nobis per, reverendum virum, Magiſtrum Petrum Burgundionis, Capellanum veſtrum, & Sanctitatis veſtræ Nuncium, præſentatis,

Per Quarum alteras veſtra Benignitas Pacem ineundam cum Domino Philippo, Regem Franciæ Se dicente, nobis perſuadere curavit; ad Quod, duce Domino, procurandum, Venerabiles Patres, Dominos P. tituli Sanctæ Praxedis, Presbiterum, & B. Sanctæ Mariæ in Aquiro Diaconum, Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, ad præfatum Dominum & nos veſtra providit Clementiâ deſtinandos,

Et per alias Participationem cum Domino Lodowico de Bavaria nobis Sacris Monitis diſſuaſit:

Ac Auditis, & debitè Ponderatis, tàm Contentis in dictis veſtris Apicibus, quàm Quæ præfatus Capellanus veſter benè & prudenter ſuper hoc propoſuit coram nobis, Laudes & Gratias humiliter vobis exſolvimus quas valemus,

Nos autem, Exhortationes veſtras in ſpeciales Juſſiones corditer admittentes, ut Pacis Filius, Pacem, quantum in nobis eſt, habere cum omnibus affectamus, & maximè cum dicto Domino Philippo; Cui diverſis Nexibus attinemus, & ex hac gratâ Conſideratione, quantum cum noſtro Honore potuimus, Pacem ſemper ab eo quæſuimus, ac, ut Pacem etiam emeremus, Oblationes ſibi fecimus Varias & Immenſas (quas longum foret per ſingula referare) omnem Humilitatem & Obſequium noſtrum effectualiter oſtendentes & offerentes Eidem, ut ſic ipſius Benivolentiam captaremus, & Ipſe Reſtitutionem terrarum noſtrarum nobis fieri faceret, Quas contra Deum & Juſtitiam a diu detinuit, & adhuc detinet Occupatas.

Set præfatus Dominus Philippus, Nos diù protrahens ſub incerto, & Demùm, ob-auditis penitùs Oblationibus hujuſmodi, ut pateret voluntas ejus ad Odium, Occaſiones, ut in Nos inſurgeret, exquiruntur, ad Subſidium Rebellium noſtrorum de Scotia voluntariè Se convertens (Qui per Ipſius Inductionem & Juvamen nobis Guerram injurioſam moverunt) &, machinans, Nos omnino deprimere, Navigium, quod parari fecerat ſub colore Sancti Paſſagii tranſmarini, congregari fecit verſus Boream, cum Armatis & Piratis in multitudine copioſâ, qui nedum in Mari noſtros Subditos, nullius mali Conſcios, expugnârunt, & etiam trucidârunt, ſet in Regno & Ducatu noſtris Aquitaniæ pluries, & in locis variis, hoſtiliter applicantes, Strages & Incendia, Rapinas & alia Mala multipliciter perpetrârunt, non parcentes Ordini, Sexui, vel Ætati; ac Caſtra, Villas, & alia Jura noſtra, in Ducatu eodem, contra Juſtitiam occupârunt, & de ipſius Domini Philippi Mandato occupant in præſenti, Pejora publicè Comminantes.

A.D. 1337.

Ita quòd Extrema Neceſſitas Nos ad Reſiſtentiam licitam impellebat; ſet ſic Inculpatum adhibuimus Moderamen, quod noſtri Subditi, illatas eis Injurias ſolummodo quatenus poterant propulſantes, adhuc alicubi Regnum Franciæ hoſtiliter non intrarunt.

Si autem Merces Venales Mercatorum Regni noſtri, ad partes Tranſmarinas jam cum Armatâ Potentiâ tranſmittamus, ſicut Neceſſitas nos compellit, propter dicti Domini Philippi Inſidias & Injurias propulſandas; de Hoc, ſi placet, veſtra Clementia non turbetur, quia non ad Nocendum Cuiquam, ſet pro ſalvo Conductu dictarum Mercium id providimus faciendum; ex hoc nulli Injuriam irrogantes.

Velit igitur, petimus de vobis, veſtra Sanctitas Hæc ſentire, quòd ad quamcúmque Rationabilem Viam Pacis, juxta Veſtri, & dictorum Dominorum Cardinalium, ſanum Conſilium Voluntarii ſemper erimus in omnibus & Parati.

De ſalute verò Animæ dicti Domini Lodowici (cùm Nobis Affinitatis genere ſit conjunctus) in Deo ſolliciti, Sibi per Perſonas Medias conſulumus, Ipſum intimè requirentes, ut, ſuper attemptatis per Eum contra Romanam Eccleſiam & Sedem Apoſtolicam, gratiæ Sedis ejuſdem Se ſubmitteret humiliter & devotè, &, ut verè Catholicus, Sanctis veſtris pareret Injunctionibus & Mandatis; qui nobis fideliter repromiſit hæc humiliter & effectualiter Se facturum:

Et hoc, ob Honorem Sanctæ Romanæ Eccleſiæ, atque veſtrum, & ſpecialem affectum

A. D. 1337. Edw. 3. affectum quem gerimus ad eandem, & vestram etiam Sanctitatem, bonâ & sanâ Intentione fecimus, ut speramus; &, si præter Intentionem nostram in hoc forsan erraverimus, salubri Correctioni vestræ super hoc volumus subjacere.

Supplicamus igitur vestræ Sanctitati Apostolicæ, toto Corde, quatinus, præmissis debitè ponderatis, velitis, optentu Justitiæ, contra Subtilitates & Malitias exquisitas nobis Adversantium, in opportunitatibus, si placet, Nos prosequi Gratiâ & Favore, & efficacibus Auxiliis prævenire; sinistra de nobis suggerentibus Fidem penitùs, si libeat, denegantes, donec suggesta percurreret celebris Discussio Veritatis.

Ad informandum autem pleniùs Puritatis vestræ Conscientiam de præmissis, certos Nuncios, super hiis sufficienter instructos, ad vestram providimus præsentiam, quàm citiùs commodè poterimus, destinare; præfatum etiam Magistrum Petrum (qui, propter Gestum suum providum, Nobis se præbuit placidum & acceptum) habere velit, servitiis optentu nostri, vestra Sanctitas, quæsumus, Commendatum. A. D. 1337. Edw. 3.

Conservet &c.

Dat. apud Westmonasterium decimo septimo die Octobris.

Ad Cardinales Nuncios.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Rom. 11. E. 3 m. 2. Venerabilibus in Christo Patribus, Dominis, P. tituli Sanctæ Praxedis, Presbitero, & B. Sanctæ Mariæ in Aquiro, Diacono, Dei gratiâ, Sanctæ Ecclesiæ Romanæ Cardinalibus, Apostolicæ Sedis Nunciis, & Amicis nostris carissimis, Edwardus, eâdem gratiâ, &c. Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Præsentatas nobis reverendæ Paternitatis vestræ litteras,

Zelum perfectum Sanctissimi Patris, Domini B. supernâ Providentiâ, Papæ xii. quem optinet ad sedandum inter Dominum Philippum, Regem Franciæ se dicentem, & Nos omnem Dissensionis & Guerræ materiam, nec non commissam vobis super hoc Nunciationem pleniùs exprimentes,

Benignè recepimus, ut decebat, & debitè ponderavimus Continentiam earumdem; tenentes indubiè quòd Circumspectionis & Constantiæ vestræ maturitas, semotâ quâlibet acceptione Personarum, Rationes & Jura singulorum debitè ponderabit. A. D. 1337.

Mittimus itaque vestræ Benivolentiæ litteras nostras de Conductu, sicut vestra Dilectio Nos rogavit; Adventum vestrum, ut speramus, Deo & Mundo placitum præstolantes, & libenti animo audiemus Quicquid nobis vestra Discretio voluerit intimare, ac quæ præfatus Dominus Philippus noster Consanguineus, promiserat, ut scripsistis.

Dat. apud Westmonasterium decimo septimo die Octobris.

Pro Clero Provinciæ Eborum, super Guerra cum Rege Franciæ, & Subventione concedenda.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Pa. 11. E. 3. p. 3. m. 20. REX, Venerabilibus in Christo Patribus, Archiepiscopo Eborum, & Episcopis, ac, Dilectis sibi in Christo, Decanis, Abbatibus, Prioribus, & quibuscumque Personis Ecclesiasticis, Secularibus, & Regularibus, tàm Exemptis, quàm non Exemptis, Provinciæ Eborum, apud Eborum, in crastino Sancti Martini, proximò futuro, conventuris, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Prælati & Clerus Diœcesis & Provinciæ Cantuariensis, considerantes qualiter Rex Franciæ, machinans Nos & nostros omnimodo deprimere, mover nobis Guerram fortissimam, tàm in Terrâ, quàm in Mari, nolens nec Paci, nec Pacis Tractatui consentire, A. D. 1337.

Per quod, tàm ad reprimendum ipsius Regis, quàm Scotorum Inimicorum nostrorum Malitiam, oporter Nos, pro Defensione Ecclesiæ & Terrarum, nostro Regimini Subjectarum, importabile subire Profluvium Expensarum,

Propter evidentem Utilitatem & urgentem Necessitatem nobis, in Subventionem Expensarum hujusmodi, liberaliter concesserint, de Beneficiis suis Ecclesiasticis, & Temporalibus eisdem annexis, Decimam Triennalem,

Ac vos, ad tractandum super faciendâ nobis

A. D. 1337. An. 11. Edw. 3.

no is fu[illegible]tione necessariâ in hâc parte, sitis apud Eborum die crastino conventuri,

Assignavimus, Dilectos & Fideles nostros, Galfridum le Srop, Johannem de Stonore, Willielmum de Shareshull, Johannem de Shordich, Willielmum de Everdon, & Thomam de Brayton, Quinque, Quatuor, Tres, & Duos eorum, ad tractandum vobiscum super præmissis tunc ibidem,

Et tàm ad Intentionem nostram in hâc parte, quàm ad Causas Necessitatis hujusmodi vobis pleniùs exponendum, necnon ad petendum à vobis Subsidium pro Defensione publicâ oportunum:

Et ideò Dilectionem vestram attentè rogamus quòd, ponderatis Periculis, quibus Nos, & Vos, ac cuncti nobis Subditi, subicimur in hâc parte, consideratóque quòd vestrum specialiter vertitur Interesse, cum præfatis, Galfrido, Johanne, Willielmo, Johanne, Willielmo, & Thoma, Quinque, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum, super præmissis diligenter pertractatis, & subventionem congruam, quam tanta requirit Necessitas, nobis liberaliter concedatis; taliter vos habentes quòd vestram, in tantæ Necessitatis Articulo, debeamus Devotionis promptitudinem meritò commendare.

Teste Rege apud Thame primo die Novembris.

Per ipsum Regem & Concilium.

Pro Civitate Baionæ, de Retributione facienda.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Vasc. 11. E. 3. m. 7.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, Majori, Juratis, Centum Paribus, & toti Communitati Civitatis suæ Baionæ, Salutem.

Pensantes Fidelitatis vestræ Constantiam (quâ semper in Dilectione Dominis nostræ Regiæ perstitistis) & qualiter vestri Concives & Marinarii, jàm de Novo, sicut audivimus, cum Inimicis nostris, insidiantibus in Classe Magnâ nostris Fidelibus supra Mare, magnanimiter sunt congressi, gratiosam (laudetur Altissimus) de ipsis Victoriam reportantes, in vobis & Probitate vestrâ strenuâ meritò delectamur; gerentes in votis vestram Gratitudinem gratè respicere, sicut decet,

Undè licet

Arnaldus de Pynsele Navis, vocatæ Navis Dei de Baionâ,

Bernardus de Lescar Navis, vocatæ la Seinte Marie de Bayon,

Johannes del Bays Navis, vocatæ la Seinte Marie,

Laurentius de la Crous, Navis vocatæ la Seinte Anne,

Petrus de Las, Navis vocatæ la Seinte Marie,

Et Johannes Bidard, Navis vocatæ la Seint Jame de Bayon,

Magistri, Concives vestri, nuper, contra Fidelitatis Debitum, ad partes Inimicorum nostrorum se temerè divertentes, & cum ipsis Inimicis, ad ipsorum Solatium & Commodum, ac nostri Contemptum contrahentes, & cùm ipsis proficiscentes hostiliter supra Mare, & propter hoc per Ministros nostros arestati forent, ex hoc tàm Corporis Supplicium, quàm Confiscationem Bonorum meritò subituri,

Gratâ tamen consideratione Probitatis & Gestûs vestri laudabilis, volentes gratiùs agere cum eisdem, ipsos & Naves eorum dearestari mandavimus, recepta cautione de eisdem de benè & fideliter amodò se gerendo, & de respondendo Nobis, cùm versus eos loqui voluerimus de præmissis,

Velitis igitur, petimus, juxta nostri Fiduciam, pro Defensione nostrorum Jurium & Honoris, Magnanimitate solitâ laborare; de Retributione condentes quam, sicut Regiam decet Munificentiam, vobis faciemus cum exuberantiâ, Deo duce.

Dat. apud Thame secundo die Novembris.

Per ipsum Regem.

Super Expensis Comitis de Murref in Turre London.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Claus. 11. E. 3. p. 2. m. 13.

REX Vicecomiti Essexiæ Salutem.

Cùm nuper tibi præcepimus quòd, Dilecto & Fideli nostro, Nicholao de la Beche, Constabulario Turris nostræ Londoniæ, Viginti Solidos, pro Expensis Comitis de Murref de Scotiâ, in Prisonâ nostrâ Turris prædictæ de Mandato nostro detenti, pro quâlibet Septimanâ, quâ idem Comes in

Turri

A. D. 1337. Edw. 3. Turri prædictâ, à Decimo Octavo die Octobris, Anno Regni nostri Nono, quamdiu ipsum Comitem ibidem sic detineri contingeret, de Exitibus Ballivæ tuæ solveres,

Ac nos, Sextodecimo die Martii proximò præterito,

Pro eo quòd præfatus Comes, Secundo die Octobris, proximo ante dictum Decimum Octavum diem, præfato Nicholao liberatus fuit in Prisonâ, in Turri prædictâ, ut præmittitur, detinendus, sicut fuimus pleniùs informati,

Habitâ consideratione ad Expensas, quas ipsum Nicholaum, pro Sustentatione prædicti Comitis, dùm sub Custodiâ suâ detentus fuerit, facere oportet, concessimus eidem Nicholao Viginti & Sex Solidos, & Octo Denarios, pro Expensis ipsius Comitis, singulis Septimanis, à tempore quo in Custodiâ ipsius Nicholai sic fuit, quamdiu Ipsum in Turri prædictâ extunc in Prisonâ contigerit detineri,

Et Tibi præceperimus quòd præfato Nicholao Viginti & sex Solidos, & Octo Denarios, singulis Septimanis, pro Expensis præfati Comitis, a dicto secundo die Octobris, quamdiu ipsum in Prisonâ Turris prædicti sic detineri contigerit, de Exitibus Ballivæ tuæ (deductis Viginti Solidis, si quos Ei solvisses virtute Mandati nostri supradicti) solveres, sicut per inspectionem Rotulorum Cancellariæ nostræ nobis constat, A. D. 1337. Edw. 3.

Tibi præcipimus quòd præfato Nicholao Id, quod Ei a retro est de dictis Viginti & sex Solidis, & Octo Denariis, per Septimanam, pro sustentatione præfati Comitis, a vicesimo quarto die Octobris, proximò præterito, & etiam eosdem Viginti & sex Solidos, & Octo Denarios, per Septimanam, exnunc pro sustentatione ejusdem Comitis, quamdiu ipsum in Prisonâ Turris prædictæ sub Custodiâ præfati Nicholai sic detineri contigerit, de dictis Exitibus solvas; recipiens à præfato Nicholao Litteras suas Patentes, Receptionem Pecuniæ, quam ei sic solveris, testificantes: Et nos tibi indè, in Compoto tuo, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Querendon decimo quarto die Novembris.

Per Concilium.

Pro Admirallo Flotæ de Navibus ordinandis.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Claus. 11. E. 3. p. 2. m. 12. REX, Dilecto & Fideli suo, Waltero de Manny, Admirallo Flotæ suæ Navium, ab ore aquæ Thamisiæ, versus partes Boreales, vel ejus Locum tenenti, Salutem.

Quia ob aliqua Nova, quæ ad nos jam noviter pervenerunt, vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd omnes Naves de Flotâ nostrâ, ad partes transmarinas nuper missâ, quæ in comitivâ vestrâ, de eisdem partibus, ad Portum de Erewell, vel alia loca vicina redierunt, insimul (sicut munitæ Hominibus & aliis necessariis existunt) sub aresto detineri & custodiri faciatis, ita quòd nullatenus seperentur quousque aliud Indè duxerimus demandandum.

Volumus niebilominus, & vobis etiam mandamus, quòd,

Si expedire videritis supra Mare cum dictis Navibus proficisci, ad gravandum Hostes nostros, & alios, contra nos existentes, & per Mare transeuntes, vel Subditis, aut Amicis nostris, in Portubus, aut aliis locis, insidiantes,

Tunc cum eisdem Navibus supra Mare proficiscamini, & dictos Hostes nostros, sive in Mari, sive in Portubus, ubi eos invenire poteritis, viriliter aggrediamini, & viriliùs expugnetis, prout meliùs & efficaciùs fore videritis faciendum; ita semper quòd dictæ Naves, infra tres septimanas, à tempore quo se versus Mare moverint, ad dictum Portum, vel Portum de Sandwico, redeant omni modo. A. D. 1337.

Et nolumus quòd vos, aut aliqui in dictis Navibus existentes, Mercatoribus Ispanniæ aut Alemanniæ, vel aliarum Partium quæ sunt de Amicitiâ nostrâ, & qui ad Regnum nostrum venire, vel aliàs per Mare transire voluerint, Dampnum, Impedimentum, seu Gravamen, aliqua inferatis.

Mandavimus enim Vicecomitibus nostris Comitatuum Norffolciæ, Suffolciæ, & Essexiæ, quòd Victualia competentia provideri, & vobis liberari faciant, Magistris, Marinariis, & aliis Hominibus, in eisdem Navibus existentibus, pro vestrâ & suâ sustentatione per tres Septimanas, ministranda; quæ per vos ab eisdem Vicecomitibus, per Indenturas, indè modo debito conficiendas, recipi volumus, & dictis Magistris, Marinariis, & aliis Hominibus, ut præmittitur, ministrari.

Teste Rege apud Querendon. vicesimo quarto die Novembris.

Per ipsum Regem.

A.D. 1337. Edw. 3. A.D. 1337. Edw. 3.

De Victualibus Providendis.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid.

REX Vicecomiti Norffolciæ & Suffolciæ Salutem.

Cùm ob aliqua Nova, quæ ad nos *&c. ut supra usque ibi* demandandum *& tunc sic* nisi ipsum Admirallum, vel ejus Locum tenentem, cum dictis Navibus supra Mare, ad gravandum Hostes nostros & alios, contra nos existentes, juxta formam Mandati nostri, eis indè directi, contigerit proficisci,

Nos,

Volentes præfato Admirallo, & dicto suo Locum tenenti, ac Magistris, Marinariis, & aliis Hominibus, in Navibus prædictis existentibus, de Victualibus, pro ipsorum sustentatione, per te & Vicecomitem nostrum Essexiæ competenter provideri,

Tibi præcipimus, firmiter injungentes, quòd statim, visis præsentibus, hujusmodi Victualia, pro sustentatione Admiralli, vel dicti Locum suum tenentis, ac Magistrorum, Marinariorum, & aliorum Hominum prædictorum, vel majoris partis eorumdem, per tres Septimanas competentia, in Ballivâ tuâ (ubi ad majus Commodum nostrum, & minus Dampnum Populi nostri, provideri poterunt) de Exitibus Ballivæ tuæ emi & provideri, & ea usque Portus, ubi dictæ Naves existunt, duci & cariari, & præfato Admirallo, vel dicto ejus Locum tenenti, per Indenturam, indè modo debito conficiendam, liberari facias, Magistris, Marinariis, & aliis Hominibus prædictis, ut prædicitur, ministranda:

Et, si Denarios de Exitibus Ballivæ tuæ non habeas jam in promptu, tunc Hominibus, a quibus dicta Victualia capi feceris, aliquem brevem diem assignes, ad quem cuilibet eorum, de eo quod ab eo captum fuerit, de dictis Exitibus valeas satisfacere, ut est justum.

Et Custus, quos circa Emptionem, Provisionem, & Cariagia, Victualium prædictorum apposueris, tibi in Compoto tuo, ad Scaccarium nostrum, allocari faciemus:

Et hoc, sicut Te indempnem servare volueris, & sub incumbenti Periculo, non omittas.

Mandavimus enim Vicecomiti nostro Essexiæ quòd, si tu Victualia, pro sustentatione prædictâ, ad sufficientiam in Ballivâ tuâ commodè non poteris providere, tunc, ad significationem tuam, Ea, quæ ultra Providentias, per te factas, fuerint providenda, emi & provideri, & usque ad dicta Loca cariari, & ibidem liberari faciat in formâ supradictâ.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

ET mandatum est prædicto Vicecomiti Essexiæ, quòd, si prædictus Vicecomes Norffolciæ & Suffolciæ, Victualia pro sustentatione prædictâ, ad sufficientiam in Ballivâ suâ commodè non poterit providere, tunc idem Vicecomes Essexiæ, ad significationem ejusdem Vicecomitis Norffolciæ & Suffolciæ, Ea, quæ ultra Providentias, per ipsum factas, fuerunt providenda, in Ballivâ ipsius Vicecomitis Essexiæ, tàm infra Libertates, quàm extra *&c. prout supra mutatis mutandis.*

Pro Scolaribus Regis in Universitate Cantebrigiæ.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Claus. 11. E. 3. p. 2. m. 12.

REX Taxatoribus & Collectoribus Decimæ & Quintedecimæ, nobis in Concilio nostro, apud Westmonasterium ultimò tento, per Communitatem Regni nostri, per Triennium, concessarum, in Comitatu Cantebrigiæ, Salutem.

Cùm Quadraginta Libræ,

Quas per Vicecomitem nostrum Cantebrigiæ Magistro Thomæ Powys, Magistro Scolarium (quos de Elecemosinâ nostrâ in Universitate Cantebrigiæ sustentamus) pro ipsius & eorumdem Scolarium sustentatione, solvi mandavimus,

Eidem Thomæ nondùm, ob diversas Solutiones, per Ipsum, de Exitibus Ballivæ suæ, de Mandato nostro, factas, sint solutæ,

A.D. 1337.

Nos, volentes præfatis, Magistro & Scolaribus, de summâ prædictâ celerem fieri Solutionem, vobis mandamus quòd eidem Magistro dictas Quadraginta Libras de Denariis, de primo Termino solutionis Decimæ & Quintedecimæ prædictarum, super Expensis, pro sustentatione suâ & dictorum Scolarium faciendis, per Indenturam, indè inter vos & præfatum Magistrum modo debito

A.D. 1337. Edw. 3. bito conficiendam, solvatis; & nos vobis indè in Compoto vestro, ad Scaccarium nostrum, debitam Allocationem habere faciemus.

Teste Rege apud Querendon vicesimo septimo die Novembris. A.D. 1337. Edw. 3.

Per Breve de Privato Sigill.

De Cardinalibus, in Angliam missis, benigniter pertractandis.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Claus. 11. E. 3. p. 2. m. 10. d. REX, Dilecto & Fideli suo, Willielmo de Clynton, Comiti Huntingdoniæ, Constabulario Castri sui Dovorriæ, & Custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus Locum tenenti in Portu Dovorriæ, Salutem.

Cùm, Venerabiles Patres, Petrus tituli Sanctæ Praxedis, Presbiter, & Bertrandus, Sanctæ Mariæ in Aquiro, Diaconus, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, ad Nos in Angliam celeriter sint venturi, & in eodem Portu Dovorriæ ordinaverint applicare,

Vobis mandamus, firmiter injungentes, quòd præfatis Cardinalibus, cùm ad Portum prædictum declinaverint, occurratis, & Ipsos ac Familiares suos favorabiliter recipiatis, & in Ballivâ vestrâ benigniter pertractetis, & per alios faciatis pertractari; non permittentes eis, vel eorum alicui, quantum in vobis est, in Personis, vel Rebus suis, Injuriam fieri vel Gravamen; nec Victualia aliqua ipsis cariùs vendi, quàm ante Adventum suum vendita extiterunt: A.D. 1337.

Et hoc, si necesse fuerit, in locis, in dictâ Ballivâ vestrâ, ubi expedire videritis, publicari faciatis; & illos, quos contrarium invenerītis facientes, per vos, juxta ipsorum Delicta, & prout expedire videritis, puniri volumus & mandamus; & hoc, sicut Honorem nostrum diligitis, nullatenùs omittatis.

Teste Rege apud Redyng vicesimo nono die Novembris.

Per ipsum Regem.

Pro Johanne de Insulis de Protectione & Salvo Conductu.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Scot. 11. E. 3. m. 3. REX Universis & singulis Admirallis, Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, Magistris, & Marinariis Navium, ac omnibus aliis Fidelibus suis, ubicúmque in Dominiis nostris existentibus, sive in Mari, sive in Terrâ, tàm infra Libertates, quàm extra, ad quos &c. Salutem.

Cùm, Nobilis Vir, Johannes de Insulis infra Regnum nostrum Angliæ, vel Terram nostram Hiberniæ, seu ad partes Dominii nostri in Scotiâ, cum Sexaginta, aut Quaterviginti, vel Centum Hominibus, Equitibus, ad tractandum nobiscum, seu aliis Fidelibus & Secretariis nostris, quos ad hoc deputaverimus, sit venturus,

Suscepimus ipsum Johannem, & omnes prædictos Equites, ac eorum Servientes, Magistros, & Marinarios Navium, eos Ducentium, ac easdem Naves, veniendo infra Regnum, Terram, & partes prædicta, & aliundè infra Dominium nostrum, tàm per Terram, quàm Mare, ibidem morando, & exindè redeundo, in Protectionem & Defensionem nostram specialem, necnon in salvum & securum Conductum nostrum: A.D. 1337.

Et ideò vobis *&c. prout in Literis de salvo Conductu.*

In cujus &c. usque ad Festum Pentecostes proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Aldermanston tertio die Decembris.

Per ipsum Regem.

De Potestate tractandi cum Johanne de Insulis.

A.D. 1337. An. 11. E. 3. Ibid. REX Universis, præsentes Literas inspecturis, Salutem. Sciatis quòd,

De fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Dilecti & Fidelis nostri, Willielmi de Monte Acuto, Comitis Sarum, intimè confidentes,

Ad tractandum, & concordandum, nostro nomine, & pro nobis, cum, Nobili Viro, Johanne de Insulis, super Alligantiis & Fœderibus, inter nos & ipsum ineundis, & super aliis omnibus & singulis, quæ nostrum & nostrorum concernere poterunt Commodum & Honorem, A.D. 1337.

Et

A. D. 1337. Edw. 3.

Et Ea, quæ sic tractata & concordata fuerint, quacúmque firmitate Vallandum,

Ac omnia alia & singula faciendum, quæ in Præmissis & circa ea oportuna fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale,

Eidem Comiti, tenore præsentium, plenam Committimus & Concedimus Potestatem;

Promittentes pro nobis, & Hæredibus nostris, Ratum & Gratum habituros, & effectualiter Impleturos, Quicquid per præfatum Comitem Tractatum, Concordatum, Vallatum, & Actum, fuerit in Præmissis, vel aliquo Præmissorum:

Et Literas dicti Comitis, in hac parte factas, & Contenta in eisdem, acceptabimus, & ea faciemus per nostras Patentes Literas, securiori modo, quo fieri poterit, confirmari.

In cujus, &c.

Dat. apud Redyng. quarto die Decembris.

Per ipsum Regem.

Super adventu Cardinalium, & Arduis Negotiis, de Parliamento Convocando.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Claus. 11. E. 3. p. 2. m. 1. d.

REX, Venerabili in Christo Patri, Johanni, eadem gratiâ, Archiepiscopo Cantuariensi, totius Angliæ Primati, Salutem.

Quià,

Tàm super Urgentissimis Causis, Nos & Statum Regni nostri, & aliarum Terrarum nostrarum, & Jura Coronæ nostræ tangentibus, quàm etiam super Expeditione Arduorum Negotiorum, Quæ, Venerabiles Patres, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, ad Nos jam in Angliâ per Dominum Summum Pontificem transmissos, nobis, ex parte ejusdem Summi Pontificis, & dictæ Sedis, Specialiter Nunciaverint,

Nos Parliamentum nostrum apud Westmonasterium, in Crastino Purificationis Beatæ Mariæ Virginis, proximò futuro, tenere,

Et ibidem vobiscum, & cum cæteris Prælatis, Magnatibus, & Proceribus, dicti Regni, Colloquium habere disponimus & Tractatum,

Vobis in Fide & Dilectione, quibus Nobis tenemini, firmiter injungendo, Mandamus quòd, prætermissis omnibus aliis, & Excusatione quacunque cessante, dictis Die & Loco personaliter intersitis, Nobiscum, & cum cæteris Prælatis, Magnatibus, & Proceribus, super dictis Negotiis, Tractaturi, Vestrúmque Consilium impensuri:

Et hoc, sicut Nos, & honorem nostrum, & Tranquillitatem & Quietem dictorum, Regni & Terrarum Nostrarum, diligitis, nullatenus Omittatis;

A. D. 1337.

Præmunientes Priorem & Capitulum Ecclesiæ Vestræ Christi Cantuariensis, ac Archidiaconos, Totúmque Clerum vestræ Diœcesis,

Quod iidem, Prior & Archidiaconi, in propriis Personis Suis,

Ac dictum Capitulum per Unum,

Idémque Clerus per Duos Procuratores Idoneos,

Plenam & Sufficientem Potestatem ab ipsis, Capitulo & Clero, habentes,

Prædictis Die & Loco intersint, ad consentiendum hiis quæ tunc ibidem, de Communi Consilio ipsius Regni nostri (Divinâ favente Clementiâ) contigerit Ordinari:

Scientes insuper quòd,

Tàm propter Negotiorum prædictorum Arduitatem, quàm pro eo quòd multa alia Nostri & Regni nostri Negotia, in diversis Parliamentis nostris, ante hæc tempora tentis,

Propter Absentiam Prælatorum, & Magnatum ejusdem Regni, qui eisdem Parliamentis, unà cum aliis ejusdem Regni Proceribus, Personaliter, juxta Mandata nostra, Eis indè directa, interfuisse debuerunt,

Fuerunt, non absque Nostri & Regni nostri Incommodo, Sæpiús retardata,

Procuratores, sine Excusatione aliquâ pro vobis (Legitimo cessante Impedimento) admittere Nolumus istâ Vice.

Teste Rege apud Westmonasterium vicesimo die Decembris.

De

A. D. 1337. Edw. 3.

De Invasione Franciæ, propter Sedis Apostolicæ Reverentiam, procrastinata.

A. D. 1337. An. 11. E. 3. Claus. 11. E. 3. p. 2. m. 6. d.

VEnerabili in Christo Patri Domino P. Dei gratiâ, Tituli Sanctæ Praxedis Presbitero Cardinali, & Sedis Apostolicæ Nuncio, Amico suo carissimo, Edwardus, &c. Salutem, & Sinceræ dilectionis affectum,

Intellectis Sacris Literis Apostolicis, pro Pace, cum Consanguineo nostro Franciæ, per vestri Mediationem providam, ineundâ, nobis missis, & auditis quæ super hoc circumspecta vestra Maturitas proposuit sapientissimè coram nobis, zelum perfectum Domini Summi Pontificis, de Filiorum quiete solicitum, & votivum vestræ cooperationis affectum, intimè contemplamur; desiderantes, ut peculiaris Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Filius, quantum commodè poterimus, piis Apostolicis & vestris providis inniti Consiliis & votis condescendere læto corde.

Set scire velit vestra prudentia quòd, juxta morem laudabilem Regni nostri, negotia tàm ardua non aggredimur, Prælatis, & Proceribus, ac Sapientibus (quorum Regimini, permittente Domino, præsidemus) nec non Amicis nostris (quorum interest) inconsultis.

Propter quod Parliamentum nostrum apud Westmonasterium, in Crastino Purificationis beatæ Mariæ Virginis, proximò futuro, mandavimus convocari; & interim Amicos & Confœderatos nostros pleniùs consulemus: ac tunc, per eorum & Subditorum nostrorum Consilium providum & digestum, sic, duce Domino, respondere, & super petitis facere, curabimus, quòd debebitis rationabiliter contentari.

Concessimus etiam, ob Reverentiam dictæ Sedis atque vestram, quòd, citra primum diem mensis Martii, proximò futurum, nec post (donec contrarium demandetur ex parte nostrâ, vel per nostros) nulla fiat Invasio, nec præfato Consanguineo nostro, neque Suis, nec Locis, nec Terris, nec Gentibus Regni Franciæ, per Nos, vel nostros Subditos, Malum aliquod inferatur:

Et, super hoc, mandavimus Senescallo nostro Vasconiæ, & Custodi nostro Quinque Portuum, ac Ballivis & Hominibus aliorum locorum, in quibus habetur copia Navium, ut, post Quindecim dies, a vicesimo secundo die hujusmodi mensis Decembris numerandos, citra dictum primum diem Martii, nec post (donec contrarium demandetur) non faciant, nec permittant fieri, in Terrâ, vel in Mari, dicto nostro Consanguineo, sive Suis, nec Locis, nec Terris, nec Gentibus Regni Franciæ, in Personis, vel in Rebus, Dampnum, Injuriam, vel Gravamen; & quòd, ex parte nostrâ, omnibus Subditis nostris faciant publicè prohiberi, ne quis eorum, sub Pœna omnium quæ nobis forisfacere poterit, quicquam contra dictam Concessionem nostram faciat aliqualiter vel attemptet; Et hæc circumspectioni vestræ innotescimus per præsentes.

Data apud Guldeford vicesimo quarto die Decembris.

Et erat Patens.

Eodem modo scribitur Domino B. Dei gratiâ, Sanctæ Mariæ in Aquiro Diacono Cardinali.

Pro Archiepiscopo Armagh de Cruce Bajulandâ.

A. D. 1338. An. 11. E. 3. Claus. 11. E. 3. p. 2. m. 5. d.

REX, Venerabili in Christo Patri Archiepiscopo Dubliniæ, vel ejus Vicario Generali, si ipsum Archiepiscopum ad alias partes divertere se contingat, Salutem.

Cùm nuper, per Breve nostrum, sub Sigillo, quo utimur in Hiberniâ, mandaverimus, Venerabili patri Archiepiscopo de Armagh, totius Hiberniæ Primati, quòd Ipse ad Parliamentum nostrum, Quod apud Dubliniam, infra Diœcesim vestram & Provinciam, ad Crastinum sancti Hilarii, proximò futurum, pro quibusdam Arduis Negotiis nostris, summoneri mandavimus,

Personaliter intersit, ibidem super dictis Negotiis, unà cum aliis Prælatis, & Proceribus, Terræ prædictæ, tractaturus, suúmque Consilium impensurus,

Ac jam intellexerimus quòd vos ipsum Archiepiscopum Armagh, qui ad dictum Parliamentum, juxta Mandatum

10 C nostrum

A. D. 1338. nostrum prædictum, accedere est paratus, super Bajulatione Crucis suæ, in
Edw. 3. Diœcese, sivè Provinciâ vestrâ, versus Parliamentum illud, proponitis impedire, per quod idem Archiepiscopus ab eodem Parliamento retrahere se intendit, nisi super hoc aliud per Nos ordinetur,

Nos,

Nolentes prædicta Negoria nostra aliqualirer retardari, sed volentes Ea, prout expedit, maturari,

Vobis districtè Prohibemus ne eidem Archiepiscopo, seu hominibus suis, infra dictam Diœcesim vestram, sive Provinciam venientibus, super Bajulatione Crucis ipsius Archiepiscopi ante se, in veniendo ad Parliamentum prædictum, ibidem morando, seu exinde ad Propria redeundo, Dampnum, Molestiam, seu Impedimentum aliquod inferatis, seu ab aliis aliqualiter inferri procuretis: A. D. 1338.

Scientes quòd, si secus feceritis, ad vos, tanquam ad Negotiorum nostrorum Impeditorem, graviter, prout convenit, capiemus:

Mandavimus enim Vicecomitibus, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus nostris, partium prædictarum, tàm infra Libertates, quàm extra, quòd prædicto Archiepiscopo, cùm ipsum ad Districtuum suorum loca, ex causâ prædictâ, declinare contigerit, occurrant, & ei in Bajulatione hujusmodi assistant, quotiens per Ipsum super hoc fuerint requisiti.

Teste Rege apud Bukeden secundo die Januarii.

Per Concilium.

Super Bajulatione prætacta, ad Vicecomites in Hybernia Mandatum Regis.

A. D. 1338. REX Vicecomitibus, Ballivis,
An. 11. E. 3. Ministris, & aliis Fidelibus suis, in Hibernia, tàm infra
Pat. 11. E. 3. Libertates, quàm extra, ad quos &c.
p. 3. m. 7. Salutem.

Sciatis quòd, cùm per Breve nostrum, sub Sigillo, quo Utimur in dicta Terra Hiberniæ, Mandaverimus, Venerabili Patri Archiepiscopo de Armagh, *&c. prout supra usque hæc verba; viz.*

Ac jam intellexerimus quòd quidam Ipsum Archiepiscopum de Armagh, qui ad dictum Parliamentum, juxta Mandarum nostrum prædictum, accedere est paratus, super Bajulatione Crucis suæ, in dictis Diœcese sivè Provinciâ, versus Parliamentum illud, proponunt impedire, per quod idem Archiepiscopus de Armagh ab eodem Parliamento retrahere se intendit, nisi super hoc aliud per Nos ordinetur,

Nos,

Nolentes prædicta Negotia nostra aliqualiter retardari, sed Volentes ea, prout expedit, maturari,

Vobis districtè prohibemus ne eidem Archiepiscopo de Armagh, seu Hominibus de Familia sua, in veniendo ad Parliamentum prædictum, per Diœcesim seu Provinciam antedictas, unà cum Cruce ipsius Archiepiscopi ante Se Erectâ, ibidem morando, seu exinde ad Propria redeundo, Dampnum, Molestiam, seu Impedimentum aliquod inferatis, aut ab aliis inferri aliqualiter procuretis; set Eis potius, cùm ipsos per Districtuum Vestrorum Loca transitum facere contigerit, Occurratis, Sibíque, in Bajulatione Crucis prædictæ, Salvum & Securum Conductum, suis Sumptibus, habere faciatis quotiens & quando, per ipsos, super hoc, ex parte nostrâ, fueritis requisiti. A. D. 1338.

In cujus &c.

Teste Rege apud Bukeden tertio die Januarii.

Per ipsum Regem.

Pro Edwardo Rege Scotiæ.

A. D. 1338. REX Thesaurario, & Camerariis suis, Salutem.
An. 11. E. 3. Liberate, de Thesauro no-
Liberat. 11. stro, Dilecto Consanguineo & Fideli
E. 3. m. 2. nostro, Edwardo Regi Scotiæ, vel Radulpho de Malton, Clerico ipsius Regis, Viginti Libras, quas præfato Regi concessimus de Dono nostro. A. D. 1338.

Teste Rege apud Turrim London. tertio die Januarii.

Per ipsum Regem & Billam Thesaurariæ.

Pro

A.D. 1338. Edw. 3.

Pro Johanne de Aurea, cum Galeis contra Scotos destinato.

A.D. 1338. An. 11. E. 3. Pat. 11. E. 3. p. 3. m. 8.

REX Universis & singulis Admirallis, Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, Magistris & Marinariis Navium, ac aliis Fidelibus suis, tàm infra Libertates, quàm extra, tàm in Scotiâ, quàm in Angliâ, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Mittamus Duas Galeas nostras (quarum Johannes de Aurea & Nicholaus Blancus sunt Patroni) Hominibus Armatis, & aliis necessariis de Guerrâ, benè munitas, versus partes Scotiæ, ad perscrutandum Mare, & Hostes nostras de Scotiâ, & eis Adhærentes, ad dictas partes Scotiæ, in Succursum, vel Solarium ipsorum qualitercùmque, declinantes, sive in Mari, sive in Portubus, inventi fuerint, Expugnandum, Insequendum, & pro viribus Destruendum,

Nec non ad Salvò conducendum, & reducendum, Naves Regni nostri, ad dictas partes Scotiæ, vel alias partes Boreales, cum Victualibus & aliis Rebus, pro Sustentatione & Consortatione Fidelium nostrorum, ibidem existentium, & inibi mittendorum, profecturas, prout eisdem Patronis, & aliis Capitaneis, earundem Galearum, ex parte nostrâ, plenius est injunctum,

Nos,

Tàm Securitati, quàm Quieti, eorumdem Volentes, quatenus poterimus, providere,

Suscepimus, in Protectionem & Defensionem nostram, *&c. propè ut in Literis de Conductu.*

In cujus &c. quamdiu nobis placuerit, duraturas.

Teste Rege apud Turrim London. tertio die Januarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Protectione pro Vino Cardinalis Nuncii.

A.D. 1338. An. 11. E. 3. Pat. 11. E. 3. p. 3. m. 5.

REX Universis & Singulis Admirallis, Vicecomitibus &c. Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm, Venerabilis Pater, B. Sanctæ Mariæ in Aquiro Diaconus Cardinalis, ad nos in Angliam a Sede Apostolicâ in Nuncium missus, mittat quosdam Familiares & Servientes suos, ad Partes Ducatûs nostri Aquitaniæ, pro Centum & Quinquaginta Doliis Vini, in Duabus Navibus Regni nostri, pro Expensis ipsius Cardinalis, ibidem quærendis, & exinde usque Regnum nostrum ducendis,

Nos,

Contemplatione ipsius Cardinalis, Volentes Securitati dictorum Familiarium & Servientum suorum providere,

Suscepimus Eosdem Familiares & Servientes, & Naves prædictas, ac Magistros & Marinarios earumdem, eundo versus dictas partes Vasconiæ, ibidem morando, & exindè cum Vinis prædictis in Regnum nostrum redeundo, in Protectionem & Defensionem nostram specialem, nec non in salvum & securum Conductum nostrum; Ita tamen quod dictæ Duæ Naves cum Florâ nostrâ Navium, ad easdem partes Vasconiæ, pro Vinis & aliis Mercimoniis ibidem quærendis, & ad Regnum nostrum ducendis, profecturâ, proficiscantur:

Et ideò Vobis Mandamus, *&c. prout in Literis de Protectione.*

In cujus &c. usque ad festum paschæ proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Turrim London. quarto die Januarii.

Per ipsum Regem.

Super Querela Regis Ispanniæ.

A.D. 1338. An. 11. E. 3. Claus. 11. E. 3. p. 2. m. 2.

REX, Dilecto sibi, Rogero Norman de Southamptoniâ Salutem.

Querela Johannis Gomyz. per Regem Ispanniæ ad Nos missi, nobis exposita continebat quòd,

Cùm versus nos se, cum dicti Domini sui Litteris, divertisset,

Jacobus Dote, Magister Navis Collardi Mundenard de Suthamptoniâ, vocatæ

A. D. 1338. Edw. 3. catæ la Margerie, Richardus Cortenhale, & Robertus le Chaumberleyn, ac alii, in dictâ Navi existentes, obviantes dicto Johanni, in loco vocato la Trade Sancti Mathai, injustè ceperunt ab eo Centum & Quadraginta Quintals Ferri, & Res ad valentiam Quadraginta Librarum Sterlingorum, sibi pro Expensis suis liberatas,

Quæ quidem Bona, unà cum aliis Bonis Mercatorum, sic per ipsos captis, discarcata, reposita fuerunt in domibus vestris, & dicti Collardi, ac locis aliis apud Suthamptoniam,

Et quod dictus Jacobus cepit ab eodem Johanne Duas Litteras dicti Regis Ispanniæ, per Ipsum nobis missas, quas hactenus sibi restituere non curavit,

Super quibus idem Johannes petiit sibi per nos de Remedio celeri provideri,

Nos,

Considerantes Captionem & Detentionem bonorum dicti Nuncii, & litterarum hujusmodi, nedum in Juris injuriam, set in nostri Contumeliam & Dedecus perperàm attemptatas, & proindè volentes apponere festinum Remedium in hac parte, A. D. 1338. Edw. 3.

Vobis mandamus, sub omni eo quod nobis forisfacere poteritis injungentes, quòd Omnia Bona, à prædicto Johanne capta, & in Domibus vestris vel Custodiâ, ut præmittitur, existentia, eidem Johanni sine dilatione liberari & restitui faciatis; de quibus omnibus & singulis, eidem Johanni sic liberatis, volumus vos erga nos exonerari.

Teste Rege apud Turrim London. quarto die Januarii.

Eodem modo mandatum est Collardo Mundenard de Suthamptoniâ, pro præfato Johanne.

Super Querela antedicta.

A. D. 1338. An. 11. E. 3. Ibid.

REX Majori & Ballivis Suthamptoniæ Salutem.

Querela Johannis Gomys, per Regem Ispanniæ ad nos missi, exposita continebat *&c. ut supra usque ibi* discarcata, reposita fuerunt in Domibus Rogeri Norman de Suthamptoniâ, & Collardi Mundenard, & aliis locis ibidem, & quòd dictus Jacobus *&c. ut supra usque ibi*

Et proindè, volentes festinum apponere Remedium in hac parte, mandavimus præfatis, Rogero & Collardo, quòd prædicto Johanni Bona sua prædicta, capta & detenta, & in Custodiâ eorumdem, Rogeri & Collardi, sic existentia, liberari & restitui facerent indilate,

Et vobis insuper mandamus, firmiter injungentes, quòd, si iidem, Rogerus & Collardus, præmissa facere non curaverint, vel circa ea torpentes fuerint seu remissi, tunc vos eadem Bona, omnia & singula, quæ per Inquisitionem, vel alio modo legitimo, vobis constare poterit à præfato Johanne capta & detenta fuisse, ut prædictum est, ac in Custodiâ prædictorum, Rogeri & Collardi, seu alterius cujuscúmque, infra Ballivam vestram, existere, in Manum nostram seisiri, & eidem Johanni cum omni celeritate, quâ fieri poterit, liberari & restitui faciatis; taliter vos habentes in hâc parte, ne Querela ad nos indè perveniat iterata. A. D. 1338.

Teste ut supra.

Pro Vicecomite Tartasiæ de Emenda facienda.

A. D. 1338. An. 11. E. 3. Vasc. 11. E. 3. m. 5.

REX Senescallo suo Vasconiæ, & Constabulario suo Burdegaliæ, qui nunc sunt, vel qui pro tempore erunt, Salutem.

Supplicavit nobis, Dilectus & Fidelis noster, Vicecomes Tartasiæ, ut,

Cùm Ipse, ratione moræ suæ nobiscum, & occasione Guerræ, in Ducatu prædicto exortæ, jam de novo Emolumentum & Proficuum, Terrarum, Tenementorum, & Redditum, quæ sunt tàm de Hæreditate Uxoris suæ, quàm suâ, nec non Exitus Pedagiorum suorum in diversis locis, quæ ad valorem non modicum se extendunt, per magnum tempus totaliter amiserit, & tàm in Retentione Hominum ad Arma & Peditum, quàm pro Castrorum suorum munitione, & Inimicorum nostrorum repulsione, magnos Sumptus apposuerit, A. D. 1338.

Velimus ei de Bonis dictorum Inimicorum nostrorum, nobis in Ducatu prædicto confiscatis, in locis competentibus, & Terris, seu locis, dicti Vicecomitis

A. D. 1338. Edw. 3. comitis magis propinquis, Recompensationem & Emendam jubere fieri competentes,

Nos,

Prætextu grati Obsequii ipsius Vicecomitis, nobis hactenus impensi, & in posterum impendendi, volentes super præmissis per vos pleniùs informari, & eundem Vicecomitem, ut ipse in Obsequio nostro decentiùs se valeat continere, de aliquâ Pecuniæ summâ competenti, in partem Recompensationis hujusmodi, interim respicere gratiosè, &, habitâ informatione illâ, ulterius fieri quod decebit,

Vobis mandamus quòd, habitâ cum illis de Concilio nostro partium illarum, super præmissis, & ea contingentibus, informatione pleniori, de eo, quod per informationem hujusmodi conveniri contigerit, Nos sub Sigillo nostro Ducatûs prædicti reddatis, distinctè & apertæ, sine dilatione certiores; hoc Breve nobis remittentes. A. D. 1338. Edw. 3.

Et vos (præfate Constabularie) eidem Vicecomiti aliquam Pecuniæ summam, Statui suo competentem, in partem Recompensationis hujusmodi, interim solvi & habere faciatis; recipientes ab eo Litteras suas Aquietantiæ, Receptionem illius Pecuniæ Summæ, quam ei in hâc parte solveritis, testificantes; per quas vobis indè, in Compoto vestro, debitam Allocationem habere faciamus.

Teste Rege apud Turrim Londoniæ quarto die Januarii.

Per ipsum Regem & Concilium.

De Retinentia & Alligantiis.

A. D. 1338. An. 11. E. 3. Vasc. 11. E. 3. m. 6.

REX Universis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De circumspectione providâ & fidelitate probatâ, Dilecti & Fidelis nostri, Oliveri de Ingham, Senescalli nostri Vasconiæ, intimè confidentes,

Ad tractandum cum, Nobili viro, Johanne Eximini de Urrea, seu cum, Familiari suo, Ferrando Petri de Pina, Milite, nomine dicti Nobilis, super Alligantiis, inter Nos & Ipsum ineundis,

Ipsúmque nobiscum, contra omnes Homines, retinendum,

Et firmandum, de Feodis, Vadiis, & Stipendiis, ac Remunerationibus, eidem Nobili & suis constituendis,

Et ea, quæ sic tractata, concordata, conventa, & acta, fuerint in præmissis, prout ad nos attinet, quacúmque Firmitate vallandum,

Et Ea, quæ nobis, juxta Conventionem hujusmodi, fieri debeant, petendum, stipulandum, & recipiendum, A. D. 1338.

Ac omnia alia & singula faciendum, quæ in præmissis & circa ea oportuna fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale,

Eidem Senescallo nostro Plenam, tenore præsentium, committimus & concedimus Potestatem:

Promittentes pro nobis, & Hæredibus nostris, nos Ratum, & Gratum habituros Quicquid per præfatum Senescallum Actum fuerit in Præmissis, & quolibet Præmissorum; aliis Commissionibus & Procuratoriis quibuscúmque, per nos in hac parte priùs factis, in suo robore duraturis; quæ per præsentes nolumus revocari.

In cujus &c.

Dat. apud Turrim London. quinto die Januarii.

De Injuriis, ad instantiam Summi Pontificis, Gentibus Galliæ non inferendis.

A. D. 1338. An. 11. E. 3. Claus. 11. E. 3. p. 2. m. 2. d.

REX, Dilecto & Fideli suo, Willielmo de Clynton, Comiti Huntyndoniæ, Constabulario Castri sui Dovorriæ, & Custodi Quinque Portuum suorum, vel ejus Locum tenenti, Salutem,

Cùm nuper,

Ob Reverentiam, Sanctissimi Patris, Domini B. Summi Pontificis, & ad instantem Requisitionem, Venerabilium Patrum, P. tituli Sanctæ Praxedis, Presbiteri, & Bertrandi, Sanctæ Mariæ in Aquiro, Diaconi, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, ad nos in An- A. D. 1338.

A. D. 1338. Edw. 3. gliam per ipsum Dominum Summum Pontificem transmissorum,

Petentium, ex parte dicti Summi Pontificis, ut Tractatum de Pace cum Consanguineo nostro Franciæ habere, & de Unâ Treugâ concordare cum eodem) Ita quòd, durante Treugâ illâ, dictus Pacis Tractatus meliùs posset fieri) dignaremur,

Et pro eo, quòd hujusmodi Pacis Tractatui, aut Treugæ, non potuimus consentire sine Assensu Confœderatorum & Subditorum nostrorum, prout ipsis Cardinalibus super hoc fecimus pleniùs responderi, Parliamentum nostrum, apud Westmonasterium, in crastino Purificationis beatæ Mariæ Virginis, proximò futuro, tenendum, eâ de causâ mandavimus summoneri, ut tunc ipsorum Confœderatorum nostrorum (ad quos quosdam Nuncios nostros jam transmisimus) ac etiam Magnatum & Communitatis Regni nostri Avisamentum, Consilium, & Assensum, habere possimus quid agendum est super Requisitionibus antedictis,

Ipsisque Cardinalibus promisimus, ob Reverentiam ipsius Domini Summi Pontificis, & eorum Cardinalium iteratam Requisitionem, quòd per nos, seu Subditos nostros, dicto Consanguineo nostro Franciæ, nec Gentibus suis, in Personis, vel Bonis suis, per Terram, nec per Mare, post Quintumdecimum diem, a vicesimo secundo die Mensis Decembris, proximò præterito, usque ad dictum crastinum Purificationis, nulla fierent Invasio, Molestia, vel Gravamen,

Per quod vobis nuper, sub Privato Sigillo nostro, dedimus in Mandatis quòd, infra Ballivam vestram, faceretis ex parte nostrâ publicè proclamari, ne Qui de Subditis nostris, sub forisfacturâ omnium quæ nobis forisfacere possent, præfato Consanguineo nostro, seu Gentibus suis, per Terram, seu per Mare (nisi ad ipsorum Subditorum nostrorum Defensionem) Dampnum inferrent aliquod vel Gravamen, prout in dicto Mandato nostro pleniùs continetur, A. D. 1338. Edw. 3.

Jámque, ad Reverentiam hujusmodi, ac ad eorumdem Cardinalium multiplicatam Intercessionem, dictam Cessationem usque ad primum diem Martii, proximò futurum (ut dicti Cardinales interim, super aliquibus, dictum Negotium contingentibus, possent meliùs informari) duximus prorogandum,

Et ideò vobis mandamus quòd in dictâ Ballivâ vestrâ, ubi expedire videritis, iteratò ex parte nostrâ faciatis publicè proclamari, ne Qui, de Subditis nostris, præfato Consanguineo nostro, vel ipsius Gentibus, per Terram, vel per Mare, usque ad prædictum primum diem Martii, nec post, donec contrarium demandetur, Dampnum, Gravamen, seu Molestiam, inferant, seu inferri procurent; nisi dictus Consanguineus noster, seu Gentes suæ, Gentes & Subditos nostros invadant, vel invadere præsumant, quoquomodo.

Teste Rege apud Turrim Londoniæ quinto die Januarii.

Per ipsum Regem.

Consimilia Brevia diriguntur subscriptis, mutatis mutandis, sub eâdem datâ; videlicet,

Ballivis Villæ Magnæ Jernemuthæ.
Ballivis Villæ de Sancto Botulpho.

Grates refert Reymundo Cornelii, Domino de Arbertha, quod, ad Innocentiam Regis propugnandum, Duellum se assumere paratum obtulisset.

A. D. 1338. An. 11. E. 3. Vasc. 11. E. 3. m. 4. REX, Nobili & Potenti viro, Reimundo Cornelii, Domino de Arbertha & Castri Asinorum, Amico suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Intelleximus ad plenum Litteras, quas probata vestra Fidelitas, de Honore nostro solicita, nobis misit; de quibus Grates speciales jam verbaliter vobis referimus, realiter in proximo, duce Domino, relaturi; quia re verâ nobis non mediocriter est acceptum, quod sic optulistis vos paratos Duellum assumere ad Innocentiam nostram, super Iniquitate, nobis falsissimè, novit Deus, impositâ, defendendum, A. D. 1338.

Et, utinam! Cunctis liqueret Causæ nostræ Justitia, & intolerabilis Injuria, nobis per Consanguineum nostrum Franciæ intentata pariter & illata.

Nam sibi omnem Rationem & Humanitatem, humiliùs quàm decuit, semper

A. D. 1338. semper optulimus; set Ipse, contra nos
Edw. 3. in sensum reprobum totus datus, machinatur omninò nos injustè deprimere, ut usurpata super nos possit detinere liberiùs, & Sibi faciliùs attrahere Residuum quod habemus.

Et, ecce! jam in Nos nititur projcere Culpam suam;

Undè, cùm nolit aliqualiter cedere Rationi, totam Facti seriem, sicut expedit, in publicam Mundi festinabimus producere Notionem, & vobis ipsam, ac etiam Voluntatem nostram, super omnibus, quæ in hâc parte fieri volumus, in proximo transmittemus:

Et confidimus quòd Veritas & Justitia nos juvabunt, & in defensione nostrâ licitâ non erimus, per Dei gratiam, Torpentes amodò vel Remissi.

Quamobrem specialiter vos rogamus, quatinus, in Dilectione nostrâ solidè, juxta nostram confidentiam, persistentes, parare velitis Vos & Vestros ad veniendum in Succursum nostrum, cùm per Senescallum nostrum Vasconiæ ex parte nostrâ fueritis præmuniti; A. D. 1338. Edw. 3.

Cui, & Constabulario nostro Burdegaliæ, mandavimus, firmiter injungentes, ut vobis de Feodo, quod de nobis percipistis annuatim, unà cum Arreragiis ejusdem, vobis satisfaciant indilatè; & turbamur quòd ejus Solutio tantum extitit retardata.

Undè, sicut decet Strenuos, jam Audaciam assumite, & Mentem magnamiter erigatis, quia de nobis habebitis in proximo (Deo propitio) Nova Bona, &, sicut Regiam decet Munificentiam, erga vos exuberabit nostra Liberalitas affluenter.

Dat. apud Turrim London. sexto die Januarii.

Ad Regem Castellæ, super Tractatis complendis.

A. D. 1338. An. 11. E. 3. Claus. 11. E. 3. p. 2. m. 9. d. MAgnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, Legionis, Toleti, Galesiæ, Sibiliæ, Cordubæ, Murciæ, Gienii, & Algarbii Regi, ac Comitatûs Molini Domino, Consanguineo suo carissimo, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquietaniæ, Salutem, & fœlicem regnandi gloriam, cum salute.

Desiderantes pridem fœlicem completionem Eorum, quæ inter vos & nos, intervenientibus Nunciis, sunt tractata,

Quia vestra sublimitas priùs nobis scripserat, quòd, pro complendis sic Tractatis, vos vestros Nuncios mitteretis.

Vobis literatoriè significavimus nos Adventum dictorum Nunciorum avidè præstolari:

Super quo nobis vestra Magnificentia jam rescripsit, quòd propter Guerras, quæ sunt in Regnis vestris, & aliis partibus Regum Vicinorum, hiis temporibus, suscitatæ (circa quas estis multipliciter occupati) supradicto Negotio, sicut voluistis, intendere nequivistis;

Set, succedente tranquilitate (quæ speratur infra breve, Duce Domino, provenire) super ipso negotio facere proponitis id quod decet. A. D. 1338.

Equidem in vestris Guerris & opportunitatibus, si Facultas annueret, libenter vobis Succursum & Solatium faceremus, quia Turbationem vestram gravem ferimus, velut nostram; set gaudemus quòd de Tranquilitate in Regnis vestris offertur (laudetur Altissimus) spes propinqua.

Quantum autem ad complenda quæ, ut præmittitur, sunt tractata, quatenùs ad Nos, votivi semper erimus & parati, & de vobis similiter id speramus.

Quamobrem vestram Regalem Excellentiam ex corde rogamus, quatenùs, cùm Opportunitas arriserit, ordinare velitis de completione placidâ præmissorum, & Nos in dilectione solitâ confovere, ut, ad mutua Subsidia, inter vestram & nostram Domos Regias, crescat semper, sicut cupimus, Amoris sincerissimi pulcritudo.

Data apud Turrim London. octavo die Januarii.

Ad Regem supradictum super Licentia Mercatorum.

A. D. 1338. An. 11. E. 3. Ibid. MAgnifico Principi, Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ &c. Ex firmâ fiduciâ, quam de Dilectione vestrâ solidâ reportamus, nuper Excellentiam vestram Regiam meminimus nos rogasse, ut placeret vobis vestris Subditis inhibere, ne, in succursum & solatium Inimicorum nostrorum A. D. 1338.

A.D. 1338. Edw. 3. strorum de Flandriâ, ad partes Flandriæ se transferreut.

Super quo Remissivas vestras recepimus, inter alia, continentes quòd, cùm Reges, seu Provinciæ, inter se Guerram optinent, Mercatores Alienigenæ, illuc cum Mercimoniis declinantes, non debent Dampnum aliquod sustinere, set ad mercandizandum sunt liberè permittendi.

Propter quod, inter alia, nos rogâstis ut sic facere curaremus, quòd Subditi vestri, cum Mercimoniis suis in Flandriâ navigantes, à nostris Subditis non vexentur, nec Dampnum aliquod patiantur.

Ad Quæ veraciter respondemus, quòd Intentionis nostræ nusquam extitit, nec existit, Aliquod Injustum, vel Juri contrarium, à vobis petere (licet Literæ vestræ videantur forsitan hoc inferre) quia non quæsivimus Dampnum Subditorum vestrorum, set tantum nè, contra Nos, nostris Æmulis subvenirent.

Undè ducant, quo voluerint, Merces suas (vivente Mercatore, prout decet) & pro certo, de voluntate nostrâ, non inferetur eis per nostros Malum aliquod vel Gravamen; immo ipsos volumus, inter cæteros nostros Benivolos, per nostros Subditos ubicùmque favorabiliter pertractari. A.D. 1338. Edw. 3.

Set, quia, hiis Turbationis temporibus, possunt Malefactores de difficili cohiberi, non est valdè Tutum, pro Subditis vestris, ut cum Flandrensibus Inimicis communicent, maximè supra Mare.

Si tamen (quod absit) ipsis Dampna, seu Gravamina, per nostros Subditos inferantur, faciemus fieri Conquerentibus celeris complementum Justitiæ cum favore; quod etiam pro nostris eredimus, in Casu Consimili, benivolè vos facturos.

Data apud Turrim London. octavo die Januarii.

Ad Reginæ Hispaniarum Literas Responsoria.

A.D. 1338. An. 11. E. 3. Ibid. Sereneníssimæ Dominæ, Dominæ Mariæ, Dei gratiâ, Castellæ & Legionis Reginæ, Edwardus, eâdem gratiâ, Rex Angliæ, Dominus Hiberniæ, & Dux Aquitaniæ, votivis gratulari Successibus, cum incremento continuo Gloriæ & Honoris.

Missas nobis præcelsæ Nobilitatis vestræ Literas recepimus, continentes qualiter, Domino vestro, Regi Castellæ Illustri, cum Exercitu contra Regem Portugaliæ in remotis agenti, per vestras Literas supplicâstis, ut super complendis, quæ inter Ipsum & Nuncios nostros tractata fuerant, celeriter ordinaret.

Qui rescripsit, quòd, pro Turbationibus sibi moris, hucusque super hoc ad Nos Nuncios sibi mittere non vacavit; set quòd, cessantibus Turbationibus hujusmodi (quod creditur in proximo provenire) Solempnes Nuncios, prout decet, de firmandis tantis Negotiis ad nos mittet. A.D. 1338.

Et de pronâ solicitudine, quam circa completionem Tractatorum impenditis, ac Benivolentiâ, quam ad nos & nostros effectualiter optinetis Grates vobis referimus, ut possimus, speciales;

Vestram Excellentiam ex corde rogantes, quatinùs continuare velitis cum efficaciâ quòd cepistis, &c, pro Missione celeri Nunciorum hujusmodi, erga dictum Dominum vestrum Regem insistere viis, quibus poteritis, oportunè; Rescribentes nobis, cum fiduciâ, si Quæ facere poterimus vobis grata, and quæ semper invenietis ex animo nos paratos.

Data apud Turrim London. octavo die Januarii.

De Negotiis antedictis promovendis.

A.D. 1338. An. 11. E. 3. Vasc. 11. E. 3. m. 5. Rex, Nobili Viro, Ferrando Rodriges, Domini Regis Ispanniarum Camerario, Amico suo carissimo, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Gratam Benivolentiam, quam ad nos & nostros didicimus vos habere, plurimis prosequimur Actionibus Gratiarum; Gerentes in votis vestram Gratitudinem gratè respicere, sicut decet. A.D. 1338.

Undè, cùm, inter præfatum Dominum vestrum Regem & Nos, quædam ardua, sicut scitis, intervenientibus Nunciis, sint tractata, velitis, petimus, ad

A.D. 1338. Edv. 3. ad felicem & celerem Completionem eorundem, penes dictum Dominum Regem, Partes vestras interponere, cum efficaciâ Promotivas; Rescribentes nobis cum fiducia, si quæ volueritis nos facturos.

Dat. apud Turrim London. octavo die Januarii.

Eodem modo scribitur subscriptis, sub eadem datâ; videlicet. A.D. 1338. Edv. 3.

Gundisalvo Martin. Magistro d'Alcantare,
Ferrando Sanches de Valletbery,
Garciæ Laso de la Vega,
Decano de Tolleto,
Gundisalvo Rotheriges.

Ad Regem Siciliæ, de credentia.

A.D. 1338. An. 11. E. 3. Claus. 11. E. 3. p. 2. m. 4. d. MAgnifico Principi, Domino R. Dei gratiâ, Jerusalem & Siciliæ Regi, Duci Capuæ, Principi Apuliæ, Provinciæ, Folcalcarii, & Pedimontis Comiti, Consanguineo suo Carissimo, Edwardus, ejusdem gratiâ, Rex Angliæ &c. Salutem, & felices ad vota Successus.

Dilectum & Fidelem nostrum Arnaldum de Duro Forti Militem, ad quem, propter expertam in eo Strenuitatem & Constantiam, quâdam Prærogativâ afficimur Benivolentiæ specialis, Excellentiæ Regiæ votivo recommendamus Affectu,

Intimè vos rogantes quatenus eidem, Cui super quibusdam, cordi nobis insidentibus, & Sublimitati vestræ per Eum ex parte nostrâ oretenus exprimendis, aperuimus plenius Mentem nostram, A.D. 1338.

Super sic Dicendis velit vestra Regalis Excellentia dare Fidem.

Data apud Turrim London. octavo die Januarii.

Eodem modo scribitur Domino Alfonso, Dei gratiâ, Castellæ, &c. Carissimo Consanguineo suo.

Dat. ut supra.

Ad Reginam Siciliæ.

A.D. 1338. An. 11. E. 3. Ibid. SEreníssimæ Dominæ, Dominæ, Dei gratiâ, Jerusalem & Siciliæ Reginæ Illustrissimæ, Edwardus, ejusdem gratiâ, &c. Salutem, & votivis semper Successibus gratulari.

Dilectum & Fidelem nostrum Nobilem virum, Arnaldum de Duro Forti Militem, *&c. ut supra.* A.D. 1338.

Dat. ut supra.

Ad Ducissam de Duras.

A.D. 1338. An. 11. E. 3. Ibid. REX, Nobili & Dilectæ in Christo Dominæ, Dominæ Ducissæ de Durache, Salutem & votivis semper Successibus gratulari.

Dilectum & Fidelem nostrum, *&c. ut supra usque ibi* specialis,

Nobilitati vestræ recommendamus affectu, *&c. usque ibi* insidentibus, & vobis per Eum, *&c. usque ibi*, Dicendis, velitis indubiam dare Fidem. A.D. 1338.

Dat. ut supra.

Ad Ducem de Duras.

A.D. 1338. An. 11. E. 3. Ibid. REX, Nobili & Potenti viro, Domino Karolo, Duci de Durache, Amico suo Carissimo, Salutem.

Dilectum, *&c. ut in proximâ Literâ præcedenti.* A.D. 1338.

Dat. ut supra.

A. D. 1338. Edw. 3. A. D. 1338. Edw. 3.

Ad Guirardam Spinula, de Credentia.

A. D. 1338. An. 11. E. 3. Vasc. 11. E. 3. m. 5.

REX, Discreto viro, Guirardo Spinula de Luculo, Regni Siciliæ Marescallo, Salutem.

Ex Testimonio laudabili, Dilecti & Fidelis nostri, Nicholai Usus Maris, Constabularii nostri Burdegaliæ, didicimus quòd vos ad Nos & Nostros Affectionem geritis specialem, de quo vobis grates referimus speciales;

Specialiter vos rogantes quatinus, in Dilectione nostrâ semper cum incremento solido persistentes, præfato Nicholao (cui super Dicendis vobis ex parte nostrâ aperuimus Mentem nostram) velitis indubiam dare Fidem.

Dat. apud Turrim London. octavo die Januarii. A. D. 1338.

Eodem modo scribitur subscriptis; sub eadem data, videlicet;

Nicholao Spinula de Luculo & Frederico Spinula de Luculo conjunctim.
Casano Auriæ & Carloto Auriæ conjunctim,
Edwardo Auriæ & Hugolino Auriæ conjunctim,
Henrico Squazafilo & Precinalo Ricio & Lucano Spinula conjunctim.

Ad Communitatem de Genoa, super Galeis Hostibus non commodandis, & de Credentia.

A. D. 1338. An. 11. E. 3. Ibid.

REX, Viris Providis & Discretis, Potestati, Capitaneis, Abbati Populi, Ancianis, ac Communitati Civitatis de Janua, Amicis suis Carissimis, Salutem, & sinceræ dilectionis affectum.

Recolentes Amicitias solidas, quibus Domus nostra Regia & Communitas Civitatis vestræ se, Priscis Temporibus, mutuò prævenerunt, Quas etiam nobis pronis Affectibus ostendistis, de Ipsis, ac Oblatione vestrâ gratuitâ, nobis factâ, Grates vobis referimus, ut possumus, speciales; gerentes in votis vobis reddere vices Gratas:

Et specialiter vos rogantes quatinus continuare velitis Benivolentiam quam cæpistis; Credentes, Dilecto & Fideli nostro, Nicholao Usus Maris, Constabulario nostro Burdegaliæ, quem ad vos super Intentione nostrâ mittimus informatum in hiis, quæ ex parte nostrâ vobis retulerit vivâ voce. A. D. 1338.

Verùm, cùm aliqui Concives vestri, ad Requestam quorundam, nobis Adversantium, Armaverint, ut dicitur, certum numerum Galearum, profecturarum in nostri dispendium & nostrorum, velitis, si placet, dictarum Galearum Transitum impedire; Taliter, juxta nostram confidentiam, vos habentes, quòd vos Amicos nostros fore realiter ostendatis, &, per Dei gratiam, sic vos remunerare curabimus, quòd debebitis meritò contentari.

Dat. apud Turrim London. octavo die Januarii.

Super antiqua Amicitia cum Civitate Genuensi.

A. D. 1338. An. 11. E. 3. Ibid.

REX Universis, præsentes Litteras inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm nuper,

Ad fomentum Amicitiæ solidæ, inter nos & Communitatem Civitatis Januensis fæliciter dilatandæ,

Gratiosè (cùm mero jure non teneremur) concesserimus pro Nobis, & Hæredibus nostris, Yvano Luciani, & Sociis suis Civibus dictæ Civitatis,

In Recompensationem & Satisfactionem Dampnorum, quæ sustinuerant ex Deprædatione cujusdam Navis grossæ, seu Cocbæ, apud Dunas de Sandewico, per Hugonem le Despenser, tempore, celebris memoriæ, Domini E. nuper Regis Angliæ, Patris nostri, ut prætenditur, deprædatæ, A. D. 1338.

Octo Milia Marcarum Sterlingorum, allocandarum eisdem Yvano & Sociis suis, & eorum Hæredibus, in Custumis, nobis debitis de quibuscúmque Mercibus & Mercimouiis, per Homines Januenses infra dictum Regnum nostrum Adductis, vel ab eo Eductis, prout in Litteris nostris Patentibus, inde confectis, plenius continetur,

Nos, ad ostendendum pleniùs excrescentem penes dictam Communitatem nostræ

nostræ

A. D. 1338. Edw. 3. stræ Sinceritatis Affectum, ac de Fidelitate probatâ & circumspectione providâ, Dilecti & Fidelis nostri, Nicholai Usus Maris, Constabularii nostri Burdegaliæ, intimè confidentes, ad tractandum cum dicto Yvano & Sociis suis, vel eorum Hæredibus, de Locis & Terminis Solutionis dictarum Octo Milium Marcarum, præfatis Yvano & Sociis suis, vel eorum Hæredibus, per nos plenariè faciendæ,

Dicta Loca & Terminos statuendum,

Et ad Solutionem hujusmodi faciendam Nos & Hæredes nostros efficaciter obligandum,

Ac omnia alia & singula faciendum & excercendum, Quæ in Præmissis & circa ea Necessaria fuerint, etiam si Mandatum exigant speciale,

Eidem Nicholao Plenam, tenore præsentium, committimus Potestate; A. D. 1338. Edw. 3.

Promittentes pro Nobis, & Hæredibus nostris, nos Ratum & Gratum habituros Quicquid prædictus Nicholaus fecerit in Præmissis, & quolibet Præmissorum;

Proviso quòd, cùm de Solutione, sic faciendâ, fuerimus Obligati, ad allocandum præfatis, Yvano & Sociis suis, & eorum Hæredibus, dictam Summam Octo Milium Marcarum, juxta Continentiam aliarum litterarum nostrarum prædictarum, minimè teneamur.

In cujus &c.

Dat. apud Turrim London. octavo die Januarii.

Super Aligantiis cum Domino de Labreto.

A. D. 1338. An. 11. E. 3. Vasc. 11. E. 3. m. 4. REX, Nobili & Potenti viro, Domino de la Brette Salutem, & sincera dilectionis affectum.

Recolentes Amicitias solidas & Benivolentias, quæ inter Domum nostram Regiam & Progenitores vestros Priscis Temporibus viguerunt, nobis esset Gratum non mediocriter & Acceptum, si tales Benivolentiæ inter Nos & Vos nostris temporibus firmarentur, & inveniretis in nobis Dilectionem, Duce Domino, tàm fæcundam, quàm dicti vestri Progenitores in nostris Progenitoribus invenerunt.

Quamobrem specialissimè vos rogamus quatinus cum, Dilectis & Fidelibus nostris, Fratre vestro Vicecomite Tartasii, & Senescallo nostro Vasconiæ, super firmandis inter Nos & Vos Alligantiis, effectualiter tractare velitis; quibus (ad hoc quatenus attinet) plenè commisimus Vices nostras. A. D. 1338.

Et Quicquid Ipsi, vel eorum alter in hac parte vobis fecerit, vel promiserit, faciemus & complebimus cum Adjectionis exuberantiis, prout Regiam decebit Munificentiam, & vestra Strenuitas id exposcet.

Dat. apud Turrim London. octavo die Januarii.

Pro Arnaldo de Duro forti de Credentia.

A. D. 1338. An. 11. E. 3. Vasc. 11. E. 3. m. 1. REX, Dilecto & Fideli suo, Olivero de Ingham, Senescallo suo Vasconiæ, Salutem.

Quædam, cordi nobis insidentia, ac Nos & Honorem nostrum concernentia, injunximus, Dilecto & Fideli nostro, Arnaldo de Duro Forti, Militi, vobis per eum ex parte nostrâ ore tenus exprimenda,

Cujus verbis, velut nostris, in sic Dicendis, indubiam vos volumus dare Fidem; Quem etiam studeatis, prout decet, honore congruo prævenire.

Dat. apud Turrim London. octavo die Januarii.

Eodem modo scribitur subscriptis, sub eadem Datâ, videlicet, A. D. 1338.

Johanni de Norwico,

Johanni de Insula, Majori Civitatis suæ Burdegaliæ,

Fortunario de Lescun, Senescallo suo Laudarum,

Bernardo de Bearne dicto Lespoys,

Majori & Centum Paribus ac Communitati Civitatis suæ Baioniæ.

A. D. 1338. Edv. 3. A. D. 1338. Edv. 3.

Ad Magnates Vasconiæ, de Fidelitate & Constantia.

A. D. 1338. An. 11. E. 3. Vasc. 11. E. 3. m. 3.

REX, Dilecto & Fideli suo, Vicecomiti de Bennanges, Salutem.

Fidelitatis vestræ Constantiam (quam de nostrorum conservatione Jurium & Honoris confidimus esse solicitam) excitamus corditer, & rogamus quatinus, juxta nostram Confidentiam, & Strenuitatis vestræ decentiam, velitis, hiis præsertim temporibus, contra dictorum Jurium Invasores Vires & Animos Magnanimitèr excercere; & vestram Gratitudinem sic præmiare curabimus, quòd debebitis meritò contentari. A. D. 1338.

Dat. apud Turrim London. decimo die Januarii.

Eodem modo scribitur subscriptis, sub eadem Datâ, videlicet,

Domino de Rosan,
Domino de Landiras.

Super Nunciis Cardinalium expediendis.

A. D. 1338. An. 11. E. 3. Claus. 11. E. 3. p. 2. m. 4.

REX, Dilecto & Fideli, Willielmo de Clynton, Comiti Huntingdoniæ, Constabulario Castri sui Devorriæ, & Custodi Quinque portuum suorum, vel ejus Locum tenenti in portu Dovorriæ, Salutem.

Cùm, Venerabilis Pater, B. tituli Sanctæ Praxedis, Presbiter, & B. Sanctæ Mariæ in Aquiro, Diaconus, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, ad Nos in Angliam per Dominum Summum Pontificem transmissi, mittant indiès Servientes suos,

Quosdam, videlicet, ad Curiam Romanam,

Et quosdam alios ad partes Franciæ,

Cæteròsque ad Ducatum nostrum Aquitaniæ,

Et alias partes Exteras,

Pro Expeditione, tàm Propriorum, Negotiorum suorum, quàm Aliorum, de quibus onerati existunt, A. D. 1338.

Vobis mandamus quòd dictos Familiares, sive Nuncios, ipsorum Cardinalium, & eorum cujuslibet, quotiens ipsos Familiares, seu Nuncios, cum literis eorundem Cardinalium, aut ipsorum alterius, ad dictum Portum, versus partes prædictas, pro Negotiis hujusmodi transfretaturos, contigerit declinare, in Portu prædicto versus partes, ad quas declinandi existunt, absque impedimento, transire permittatis; & Ipsis, cum opus fuerit, celere Passagium habere, suis Sumptibus, faciatis; & hoc nullatenus omittatis.

Teste Rege apud Hertford, decimo die Januarii.

Per ipsum Regem.

F I N I S.